CONS. CRI. D. HIP. DE MAR. D. HIPPOL. DE MARSI. BONONIENSIS ... CONSILIORUM CRIMINALIUM...

Digitized by Google

BIBLIOTECA NAZIONALE VITT. EMANUELE
68
10 C
9 M

Ex Bibliotheca
majori Coll. Rom.
Societ. Jesu

Digitized by Google

Cõſ. cri. d. Hip. de Mar.

Hippo. de Marſi.

D. Hippol. de

Marſi. Bononiẽſis Juris vtriuſq; illuminatoris; ⁊ modernorũ principis Conſiliorum criminaliũ volumina duo ſtudioſis perutilia, nuperrime caſtigata: cũ Summarijs ſingulis Conſilijs prepoſitis, ⁊ cũ Repertorijs copioſiſſimis, precipuas materias cõplectentibus: que eo ſunt ordine digeſta, vt vnumquodq; in fronte proprij operis (quo ſingula multo facilius inueniri poſſint) additũ ſit, feliciter incipiunt.

Bibl: Secr: Coll: Rom:

¶ Lugduni apud Jacobum Giuntã.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

Digitized by Google

68.10.C.9

Digitized by Google

Reperto. conſi. criminaliũ. D. Hippolyti de marſiliis de Bononia. J. U. doct. profundiſſimi nunc in lucem editum: feliciter incipit.

De litera. A.

Abſentia de ꝑ ſe ꝫ aliquẽ non inducit aliqđ indicium. in cõſil. xliiij. nu. 14. fo. clxiiij.

Abſentia alicui9 in dubio preſumitur in bonam partem. in ꝯſil. xlix. nu. 39. fo. clxxxiij.

Abſolutio ſequi debet ſi inquiſitio fundata ſit ſuper negatiua ꝛ negatiua ipſa non probať in cõſi. vij. nu. 17. fo. xxiij.

Abſolutio ſequi dꝫ ſi inquiſitio de crimine fiat tanꝙ cõmiſſo tali tpe vel loco ꝛ probetur de alio tpe vel loco. in cõſi. xlviij. nu. 17. fo. clxxv.

Abſolutio a iuramẽto ꝑſtita cã non cognita eſt nulla. in. d. ꝯſi. xlviij. numero. 38. fo. clxxvij.

Abſolutio ſeq̃ dꝫ qñ qualitas appoſita in accuſatiõe ſeu inquiſitione nõ ꝓbať. in ꝯſi. vij. nu. 60. 61. 62. fo. xxviij. ꝛ in cõſil. xlviij. nu. 16. fo. clxxxv.

Abſolutio ſi ꝑ ſtatutũ ꝯcediť delinquẽtib9 nõ cõprehẽdunť criminoſi leſe maieſtatis. in conſil. j. nu. 36. fo. iiij.

Abſoluere meli9 eſt nocentẽ ꝙ innocentẽ cõdẽnare. in ꝯſi. xxiiij. nu. 7. fo. cj. ꝛ in conſi. lxix. n. 3. fo. ccliij.

Abſoluitur reus qñ intentata contra eum non ſunt probata. in conſil. xxxj. nume. xiij. fo. cxxiij.

Abſurdus intellectus in legibus ꝛ ſtatutis fugiendus eſt. in conſil. xvj. numer. 45. folio. lxxj.

Actio ciuilis vbi parti nõ naſcitur nec actio ſeu inquiſitio criminalis naſcitur reipublice. cõſi. xxxv. nu. 24. fo. cxxxvj. ꝛ in conſil. xl. numero. 24. folio cl. ꝛ in conſil. xlix. nume. 15. folio. clxxxj. ꝛ in cõſi. liiij. nu. 12. fo. ccvij. ꝛ conſi. lxvj. nume. 10. folio. ccxliiij. ꝛ in cõſil. lxxj. nume. 26. folio. clviij.

Actio cui dať multo forti9 datur exceptio. in cõſi. lv. nu. 3. fo. ccxj.

Actore nõ ꝓbante reus abſoluiť. in ꝯſil. xlj. n. 1. fo. cliij. ꝛ in ꝯſil. l. nu. 7. fo. clxxxix. ꝛ in ꝯſi. lix. nu. 2. fo. clxxxix. in conſi. lxiij. nu. 8. fo. ccxxxj. ꝛ in cõſi. lxxvij. nu. 18. folio. cclxxiiij.

Actum preſumitur praue oẽ malefactũ. in cõſi. iiij. nu. 3. fo. xiiij.

Actus factus a nuncio: ſine relatiõe nõ vꝫ. in cõſil. viij. nu. 3. fo. xxix.

Actus validi ꝛ inualidi qñ in cõfirmatiõe cõcurrũt tunc confirmatio referť tñ ad actũ validũ ꝛ ſic poti9 cõfirmat validũ ꝙ validet nullum. in cõſil. x. nu. 55. fo. L.

Actus licet ſit nullus aliquoꝝ reſpectu attñ quo ad illuꝫ q̃ dedit cauſam actui talis actus valet in cõſi. xix. nu. 15. ꝛ ibi vide nu. 16. pulchrã deciſionem dominoꝝ de rota. fo. lxxxiij.

Actus redditur null9 ſtatuti forma nõ ſeruata. in cõſi. viij. nu. 23. fo. xxxv. ꝛ in ꝯſi. xxiiij. nu. 24. fo. ciij. ꝛ in cõſil. lxv. num. 2. folio. ccxxxviij.

Actus ſeu crimẽ ſodomie nõ ꝑcipiť per auditum. in conſi. xxviij. nu. 4. fo. cxiiij.

Actus nullus nõ dr̃ actus: ꝛ actus ĩ appellatiõe intelligitur de valido. in cõſi. xxxix. nu. 39. fo. cxlvj.

Actus plures qñ habẽt vnã originẽ ꝛ vnã cãm: illa origo probatur ꝑ teſtes ſingulares reſpectu actus: ſed vbi actus ſunt ſeparati ꝛc. requiruntur conteſtes. in cõſi. j. nu. 70. fo. vj.

Actus eſt nullus ſubſtantia ei9 omiſſa. in ꝯſi. lxvj. nu. 7. fo. ccxxxviij.

Actus inualidus ſepe punitur. in cõſil. lxx. nu. 15. fo. cclvj.

Actoꝝ appellatione veniũt dicta teſtiũ ꝛ omnia alia que de mandato iudicis ſcripta ſunt a notario. in conſil. lxx. nume. 23. fo. eo.

Accenſus iuſto dolore ſi delinquit pena dꝫ aliquantulum tẽperari. in cõſil. xxv. nu. 25. fo. cvij.

Accedens ad aliquẽ alo baſtonandi ſi euꝫ occidit non tenetur de occiſo. in ꝯſi. iiij. nu. 30. fo. xvij.

Acceſſoriũ ſequiť naturã ſui ꝑncipalis q̃ ſi non puniť neq auxiliator puniri dꝫ. in ꝯſi. xxv. num. 16. fo. cvj. in conſi. xliij. nu. 52. fo. clxj.

Digitized by Google

Accipiens rem alienā ſcienter in doteʒ nō hʒ regreſſum de euictione.in.conſi.lxx). nu.20.fo.cclviij.

¶ Accuſatio calumnioſa qñ cōtra aliquē eſt inſtituta tñ admittitur procurator ēt in criminalibus.in ꝯſi.xxxix.nu.60.fol. cxlviij.ꝛ in conſil.xxiiij.nu.43.fo.ciiij.ꝛ in cōſi.xliij.nu.41.fo.clx.ꝛ in conſi.xlix. nume.19.fo.clxxx).

Accuſare poterit pupillus vel impubes cū autoritate tutoris de crimine leſe maieſtatis in conſi.j.nu.35.fo.iiij.

Accuſari ꝛ dānari poteſt memoria defuncti in crimine leſe maieſtatis.in.d.cōſil. j.nu.37.fo.eo.

Accuſare ꝛ teſtificari a pari ꝓcedunt.in.d. conſi.j.nu.39.fo.eo.

Accuſare oēs poſſunt in crimine hereſis ꝛ ſimonie: ꝛ alijs criminibus exceptis.in d.conſi.j.nu.40.fo.eo.

Accuſatio ꝯ titiuʒ quod cognouerit bertā per vim lʒ ꝙ hoc per teſtes ꝓbatū ſit in terpretabiť qḋ titius paſſus fuerit vim. in cōſi.ij.nu.3.fo.viij.

Accuſatio ſi eſt ꝓhibita: ꝓhibita eſt ꝛ inquiſitio.in cōſi.lxv.nu.15.fo.ccxxxix.

Accuſator ꝛ teſtis qs nō pōt eſſe in cā propria.in cōſi.xxxiij.nu.3.fo.cxxx.

Accuſatori ſeu denuntiatori lʒ alias ex forma ſtatuti credať in cā damni dati: hoc fallit tñ ſi denuntiator ſeu accuſator ſit infamis infamia facti.in cōſi.lxxiiij.nu. 24.fo.cclxix.

Accuſato vel inquiſito de offenſa ꝓdeſt offenſi exculpatio.in cōſi.xvij.num.10.fo. lxxij.ꝛ in cōſi.l.nu.18.fo.cxc.ꝛ in cōſil. lx).nu.34.fo.ccxxvij.

Accuſatus ꝙ cognouerit bertā carnaliter vxorē titij ſi rñdit bertaʒ cognouiſſe vť etiā ꝯfiteri eam eſſe vxorē titij.in conſi. lxxv.nu.9.fo.lxxj.

¶ Adulteriū ſi qs cōmittit pſumiť potius cōmiſſum cā libidinis ꝙ̄ cā iniuriandi. in cōſi.ij.nu.4.fo.viij.in conſi.xxj.num. 4.fo.xcj.ꝛ in cōſi.lj.nu.26.fo.cxcv.

Adulterium: ſodomia ꝛ ſimilia nedū non pñt ꝓbari ꝑ auditū: ſʒ nec etiam per viſum.in ꝯſi.xxviij.nu.5.fo.cxiij.

Adulterium directe ꝛ ſpecifice probari nō pōt.in cōſi.j.nu.47.fo.iiij.

¶ Adducta in accuſatiōe vel inqſitiōe debent ſpecifice ꝓbari als nō pōt ſeq̄ condemnatio.in cōſi.vij.num.60.63.ꝛ.64. cum ſequentibus.fo.xxviij.

¶ Affectus nō puniť nō ſequuto effectu.in ꝯſi.lj.nu.14.fo.cxciij.

Affectio operi nomen imponit.in ꝯſi.xxv. nu.5.fo.cv.

Affectio non dʒ addi afflictio.in cōſil.xlix. nu.48.fo.clxxxv.

¶ Affinitas repellens a teſtimonio dʒ eſſe per lineā aſcendentē vel deſcēdentem: non aūt ſufficit eſſe ꝑ lineā tranſuerſalem.in ꝯſil.lxviij.nu.20.fo.cclj.

Affinitas valde remota nō annullat dictū teſtis.in ꝯſi.lxx.nu.11.fo.cclv.

Affinis non eſt idoneus teſtis.in cōſil.iiij. nu.32.fo.xvij.

Affinis ſi negat ſe affinē ꝑ hoc dictū ſuum nō viciať.in cōſil.xv.nu.16.fo.lxiiij.ꝛ in cōſi.xxxvij.nu.6.fo.lxxxvj.

Affinis nō pſumiť ꝙ velit decipe ꝛ fraudare affinē ſuuʒ.in ꝯſi.lxij.nu.9.fo.ccxxix.

Affines vel cōſanguinei nō reperiunť prohibiti a teſtimonio:ergo intelliguntť permiſſi.in ꝯſi.lxviij.nu.18.fo.cclj.

Affinis amicus ſeu procurator petere pōt vt teſtes examinenť ſup innocētia inqſiti ꝯtumacis.in ꝯſi.lxxiij.nu.41.f.cclxiiij.

¶ Agentes ꝛ conſentientes ꝛ auxiliuʒ preſtantes tunc pari pena puniuntur qñ doloſe ꝛ prehabito colloquio ꝛc.in conſilio.xxv.nu.8.fo.cvj.ꝛ in cōſi.xxxix.nu. 47.folio.cxlvij.ꝛ in conſil.xlvij.nume. x.fo.clxx).

¶ Aggreſſus pſumitur repercutere ad defenſionem.in cōſi.xxv.nu.54.fo.cix.ꝛ in cōſi.9.nu.17.fo.cxc.

Aggreſſor ſi mortuꝰ ſit ab aggreſſo vť magis occiſus a ſeipſo: quā ab aggreſſo.in cōſi.xxxj.nu.46.fo.cxxvj.ꝛ in ꝯſi.lxvij. nu.13.fo.cclj.ꝛ in conſi.lxxiij.num.46. folio.cclxiiij.

Aggreſſor pſumiť fuiſſe ille qui mortuꝰ eſt in rixa qñ cōcurrūt cōiecture veriſimiles.in ꝯſi.xlj.nu.13.fo.cliiij.

¶ Allegans turpitudinem ſuam nō eſt audiendus.in ꝯſi.xix.nu.6.ꝛ in cōſi.xxviij. nu.19.fo.cxv.

Allegās nō ꝓbās nō dʒ audiri.in ꝯſi.xxxj. nu.24.fo.cxxiiij.ꝛ in ꝯſi.xxxij.nu.38.fo. cxx.ꝛ in cōſi.lxv.nu.22.fo.ccxl.

⁊ in cōſi.lxxiiij.nu.18.fo.cclxix.
Allegans cauſam innocentie non debet repelli a iudice:licet ꝓcurator admitti nō poſſit.in ꝯſil.xlix.nu.42.fo.clxxxiiij.⁊ in cōſi.lxxiiij.nu.38.fo.cclxiiij.
Allegari nec dici pōt aliqd iuris facti poſt ꝯcluſionē in cā.in ꝯſi.xvj.nu.30.fo.lxix.
¶ Aliud eſt eſſe in crimine falſe monete et aliud eſt eſſe in putatione criminis falſe monete.in cōſi.lxxiiij.nu.34.fo.cclxx.
¶ Amaſius q̄ dedit poculū ꝓ futura abortione ſi ſequatur amaſie mors tenetur de occiſo.in cōſil.lxvij.nu.6.⁊.33.fo ccxlv.
¶ Ambaſiator habens mandatū ad faciēdum pacem poteſt apponere penam.in conſi.xxj.nu.53.fo.xcv.
¶ Amicitia ſocietas ⁊ beniuolentia faciūt indicia ꝙ dn̄s rei ſubtracte eſſet permiſſurus.in cōſi.xxvj.nu.3.fo.cx.
Amicitia magna ⁊ familiaritas eſt validitas extrinſeca que nō preſumitur.in cōſi.lxxiiij.nu.14.fo.cclxix.
Amicus ſocrates:amicus plato:ſed magis amica veritas.in cōſi.xl.nu.3.fo.cxlix.
Amicus ſeu procurator petere poteſt vt teſtes examinent̃ ſuper innocentia inq̄ſiti cōtumacis.in ꝯſi.lxxiij.nu.41.fo.cclxiiij.
¶ Amor nullus vincit amorem parentum. in conſi.xvij.nu.1.fo.lxxiij.
¶ Aia defuncti triſtatur per luxuriam vxoris.in cōſi.xiij.nu.8.fo.lvj.
Animus malefaciendi in dubio p̄ſumit̃ in delictis.in cōſi.iiij.nu.2.fo.xiiij.
Animus ex cōiecturis declaratur.in.d.conſi.iiij.nu.26.fo.xvj.⁊ in conſi.vij.nu.43.fo.xxvj.⁊ in conſil.lxvij.nu.19.fo.ccxlvj.
Animū q̄ habuit baſtonandi ⁊ occidit non tenet̃ de occiſo.in ꝯſi.iiij.nu.30.fo.xvij.⁊ in cōſi.lxvij.nu.16.⁊.20.fo.ccxlvj.
Animo occidendi vulnerans lȝ nō occidat debet puniri pena mortis.in cōſi.vij.nu.2.fo.xxij.
Animū baſtonandi h̄ns ſi occidit nō tenet̃ de occiſo.in.d.ꝯſil.vij.nu.10.fo.xxiiij.
Animū occidendi qui non habet percutiendo licet mors ſequatur nō tenetur de occiſo.in.d.cōſi.vij.nu.39.fo.xxvj.
Animus occidendi vel non occidendi preſumitur ex genere armorum.in.d.cōſil.vij.nu.44.fo.xxvj.⁊ in conſi.lxvij.num.29.⁊.37.fo.ccxlvj.
Animus percutiētis colligit̃ ex loco in quo ꝑcutit̃.in.d.ꝯſi.vij.nu.46.fo.xxvj.
Animus p̄ſumitur ex conſuetudine.in cōſi.ij.nu.47.fo.cxcvj.
Animus nocendi in dubio non preſumitur in.d.conſi.lj.nu.49.fo.eo.
Animus ⁊ ea que ab eo dependent probantur per aſſertionē cum iuramēto.in cōſi.lxj.nu.28.fo.ccxxvij.
Animus voluntas ⁊ ꝓpoſitū diſtingūt maleficia.in cōſil.xxv.nu.4.fo.cv.in conſil.26.nu.8.fo.cxl.in conſi.xxxv.num.11.fo.cxxxvj.in cōſi.xl.nu.19.fo.clj.in cōſi.liij.nu.18.fo.ccvij.
Apparere illud euidenter d̄r qđ apparet ex cōiecturis.in cōſi.vij.nu.33.fo.xxv.
¶ Appellatione dāni dati proprie nō venit furtum.in cōſi.vj.nu.2.fo.xx.
Appellatione ꝓbationis venit ꝓbatio ꝯiecturalis.in conſi.vij.nu.34.fo.xxv.
Appellatione ſcholariū nō venit rector.in conſi.ix.nu.3.fo.xxxvj.
Appellatione ſublata vel remota per principem intelligitur de friuola nō de iuridica.in conſi.xvj.nu.2.fo.lxvj.⁊ in cōſil.lxiiij.nu.6.fo.ccxxxiiij.
Appellationis a ſententia ꝓhibitio nō habet locū vbi grauamen eſt notoriū.in.d.conſi.xvj.nu.7.fo.lxvij.
Appellatione pene capitis non venit pena mortis.in ꝯſi.lj.nu.39.fo.cxcv.
Appellatione actorū veniūt dicta teſtium ⁊ oīa alia que de mandato iudicis ſcripta ſunt a notario.in ꝯſi.lxx.nu.23.fo.cclvj.
Appellans q̄n nō potuit ꝓſeq̄ appella.ꝓpter paupertatem ſnīa nō tranſit in rem iudicatā.in ꝯſi.x.nu.38.fo.xlviij.
Appellari pōt a ſnīa q̄n grauamē eſt notorium lȝ talis probibita ſit appellatio.in conſi.lxiiij.nu.27.fo.ccxxxv.
Argumentū a cōiter accidētibus validum eſt.in conſil.vij.nu.32.fo.xxv.⁊ in conſil.lxvij.nu.56.fo.ccxlviij.
Argumentum de pace ad treugaȝ vȝ.in cōſi.ix.nu.48.fo.xlj.
Argumentum a fortiori validū eſt.in conſi.xxxij.nu.7.fo.cxxviij.
Argumentū valet de teſte ad accuſatoreȝ et ecōtra:quia teſtificatio ⁊ accuſatio a pari ꝓcedunt.in conſi.xxij.nu.29.fo.xcix.⁊ in conſi.xlj.nu.3.fo.cliij.

Digitized by Google

Argumentum nõ procedit de vno ad aliud crimẽ qñ inter illa poſſunt dari plures inſtãtie.in cõſil.i.nu.43.fo.iiij.
Argumẽtũ nõ tollit quo ad teſtes lʒ in criminib⁹ der inſtãtia.i.d.cõſi.i.nu.44.fo.e.
Argumẽtum validũ eſt a ſolitis.in cõſi.lſ.n.46.fo.cxcvi.⁊ in cõſi.lij.nu.43.fo.ccv.et in cõſi.66.nu.j.fo.cclij.
Argumẽtũ validũ eſt a ſufficienti partium enumeratiõe.in cõſi.lij.nu.26.fo.cciij.
Argumẽtum a minori hʒ locũ in delictis.in cõſi.liiij.nu.6.fo.ccx.
Argumẽtum a cõtrario ſenſu nõ valet qñ ſic mẽdo t le argumẽtũ reſultaret peccatũ. in cõſi.xiij nu.15.fo.lxi.
Argumẽtũ a cõtrario ſenſu validũ eſt.in cõſi.lvij.nu.27.fo.ccxvij.
Argumẽtum a cõtrario ſenſu nõ ſumitur i ſtatutis maxime vbi reſultaret abſonus intellectus.in.d.cõſi.lvij.nu.29.fo.eo.
Argumẽtum a cõtrario ſenſu nõ ſumit quãdo corrigeretur ius cõmune.in.d.cõſi.lij.nu.30.fo.eo.
Argumẽtũ a cõtrario ſenſu ceſſat qñ excluſus eſt ſubauditus intellect⁹.in.d.cõſil.lvij.nu.31.fo.eo.
¶ Arma portãtes preſumũtur habere malũ aim.in cõſi.xxi.nu.16.fo.xcij.
Armorũ viſus affert iuſtũ timorẽ mortis.in cõſi.xxxi.nu.54.fo.cxxvij.
Armorum delatio cõfundit ſub delicto homicidij.in cõſi.lj.nu.57.fo.cxcvij.
Armatus qui aſſiſtit maleficio tũc punitur tãq̃ preſtãs auxilium quãdo aſſiſtit aio ſe immiſcẽdi ſi opozteret.in cõſi.lxvij.n.45.fo.ccxlviij.
Arbitrium dʒ iuri ⁊ equitati eſſe cõſonũ.in cõſi.xv.nu.17.fo.lxv.
Arbitrium iudicis dʒ regulari ſm regulas iuris ⁊ ſtatutorum.in cõſil.xviij.nu.37.fo.lxxx.⁊ in cõſi.xx.nu.54.fo.lxxxix.et in cõſi.xlij.nume.3.fo.clv.⁊ in cõſil.lxiij.nu.16.fo.ccx.
In gñali arbitrio alicui cõceſſo nõ cõtinẽtur ea q̃ veriſilr quis nõ fuiſſet ſpecialiter cõmiſſurus.i cõſi.xxi.nu.52.fo.xcv.
Arbitrium liberum licet iudici cõceſſum ſit nõ poterit tñ procedere nõ precedẽte infamia.i cõſil.xlix.nu.9.fo.clxxx.in cõſi.l.nu.3.fo.clxxxviii.in cõſi.liii.nu.6.fo.ccvi.⁊ in cõſil.lxiii.nu.4.fo.ccxxx.⁊ in cõſil.lxiiii.nu.36.fo.ccxxxvi.
Arbitrium habẽs diſponẽdi ſm cõſciẽtiam nõ debet ſequi propriam ſed publicam. in cõſi.xx.nu.55.fo.lxxxix.⁊ in cõſi.lxiii.nu.17.fo.ccxxxi.
Arbitrator debet laborare pro veritate inueniẽda.in cõſi.xxxix.nu.8.fo.cxliii.⁊ in cõſi.xliii.nu.21.fo.clviii.⁊ in cõſi.xlix.n.24.fo.clxxxii.⁊ in cõſi.lx.nu.14.f.ccxxii.⁊ in cõſi.lxxiii.nu.13.fo.cclxi.
Aſſaſinamẽtum eſt crimẽ atrox.in cõſi.xix.nu.18.fo.lxxxiii.
¶ Aſſertio cõſtituti i articulo mortis facit indiciũ.in cõſi.v.nu.14.fo.xix.⁊ in cõſil.xx.nu.14.fo.lxxxv.
Aſſertio ſola ſocii criminis nõ facit indiciũ ad torturam.in cõſilio.xv.numero.5.folio.lxi.
¶ Attẽtãs punitur ſicut faciẽs in atrocioribus ſed nõ eadem lege quia nõ eſt idem factum.in cõſilio.xlvii.numero.9.folio clxxi.
¶ Atteſtationibus publicatis tam in cauſa p̃ncipali quam in cauſa appellatiõis ſuper eiſdem capitulis vel directe cõtrarii ſ recipi teſtes nõ poſſunt.in cõſi.xliii.numero.26.fo.clix.⁊ in cõſil.lx.numero 18.fo.ccxiii.
¶ Attẽditur in quacũq; diſpoſitiõe qd̃ p̃ncipaliter ineſt.in cõſi.xxxvii.nume.5.fo.cxxxix.⁊ in cõſi.lj.nu.56.fo.cxcvii.⁊ i cõſi.xx.nu.1.fo.ccliiii.
¶ Autoritatis interpoſitio requirit verba. in cõſi.ix.nu.43.fo.xl.
¶ Autoritas curatoris ad hoc vt operetur vires requiritur quod in inſtrumẽto fiat mentio de cauſe cognitione al's actus eſſet nullus.in cõſilio.xlviii.numero.48.fo.clxxvii.
Autoritas curatoris cum cauſe cognitione ad hoc vt operetur requiritur quod de cauſe cognitione fiat ſcriptura de per ſe diuiſa ab eo ſuper quo interponitur autoritas.in.d.conſi.xlviii.numero.49.folio.clxxvii.
¶ Auxilium dicitur preſtare aliquis etiam ſi arma non extraheret.in cõſi.xxiiii.nu.11.fo.ci.⁊ nu.48.fo.cxlviij.⁊ in cõſil.xliii.nu.44.fo.clxi.
Auxiliũ p̃ſtãs homicidio punit media pena q̃ dʒ puniri homicida.in.d.cõſi.xxiiii.

nu.22.fo.cij.⁊ in.d.cōſil.xxix.nu͂.49. cum ſeq.⁊.53.fol.cxlvij.⁊ i.d.conſil.xlvij. nume.6.folio.clxxij.

Auxiliū ſi non conſtat de delicto principa⸗lis non poteſt procedi cōtra alios vt au xiliantes in.d.conſi.xxiij.nu.23.fo.cij.

Auxilium non dr̄ preſtitum fore ſi quis poſt delictum rem furatā recepit.in conſilio. xxx.nu.22.folio.cxxj.

Auxiliū preſtantes non puniuntur pari pe⸗na vt principales remiſſiue. in conſilio. xxxiiij.nu.3.fo.cxxxiiij.

Auxilium ad hoc vt quis puniatur de auxi⸗lio cooperatiuo neceſſe eſt ꝙ ſe coaduna uerit principaliter ad tale delictū.in cō⸗ſil.lxvij.nume.44.fo.ccxlvij.⁊ in conſili. lxix.nu.7.fo.ccliij.

Auxiliator ad hoc vt ꝗs dicat̄ opꝫ quod ad hoc principaliter ſe coadiuuerit.in ꝯſil. xxiiij.nume.14.fo.cij.

Auxiliator nō punit̄ eadem pena qua ꝯmit tens actum: ſed minus.in.d.conſi. xxiiij. numero 15.fo.eo.⁊ in ꝯſil.xliij. numero, 45.folio.clxj.

Auxiliator de iure cōmuni tunc punitur pe na mortis quando dediſſet cauſam mor ti.in.d.conſi.xxiiij.nu.17.fo.cij.⁊ in cōſi. xliij.numero.46.fo.clxj.

Auxiliās non poteſt eſſe niſi ſit ille cui auxi liatur.i conſi.xxxiiij.nume.4. fo. cxxxiiij.

Auxiliator non punit̄ niſi conſtet principa⸗li delinquēte,in.d.conſi.xxxiiij.numero. 5.fo.eo.⁊ in conſ.lxix.nu͂.5.fo.ccliij.

Auxiliator ad hoc vt puniatur neceſſe ē vt principaliter ſit coadiuuat9 ad illud ma leficiū committendū.in.d.ꝯſil.xxxiiij. nu mero.7.fo.cxxxiiij.⁊ in ꝯſil.lxvij.nu. 44. fol.cxlvij.⁊ in ꝯſi.lxix.nu.7.fol.ccliij.

De litera. B.

Bannū ſi ſit in libris publicis deſcriptū nō ſufficit vna cācellatio.in cōſi.x.nu.2. folio.xliij.

Bannū nullū nihil operat̄ in conſi.xxxij.nu.19.fol.cxxix.

Bannum contra contumacem non valet niſi conſtet de delicto.in conſilio. xlix. nu.31.fol.clxxxiiij.

Bannum eſt ſn̄ia interlocutoria ⁊ qñcūqꝫ reuocari poteſt.in.d.cōſi.xlix.nume.68. folio.clxxxvij.

Bānum validat non ipſa ſcriptura ſed ſu⸗perioris voluntas.in conſi. lv. nume.4. folio.ccxj.

Bānum inordinate datum nō hꝫ vim ſen⸗tentie.in conſi.lxiiij.nu.21.fo.ccxxxv.

Bannitus qui toleratur a ſuperiore dr̄ ha⸗bere ſaluū cōductū ⁊ hr̄ pro nō bannito nec pōt impune offendi.in conſi.x.nu͂. 26.fo.xlvij.⁊ in conſi.xlvj.nu.31.fo.clxx.⁊ in conſil.lv.nume.9.fol.ccxij.⁊ in conſil. lxvj.nume.9.fo.ccxliiij.

Bannitus dr̄ iniquus hoſtis ⁊ inimic9 pa⸗tris.in conſil.ij.nu.8.fol.lj.⁊ i conſil.lvij. nume.28.fol.ccxvij.

Bannitus poteſt impune a filio occidi. in dicto conſi.ij.nu.9.fol.lj.

Bannitus qui de pximo eſt rebāniendus hr̄ pro nō bānito nec pōt impune occi⸗di: lꝫ extet ſtatutū qd̄ bānit9 impune oc⸗cidi poſſit.in conſi.x.nume.34.⁊.35.fol. xlvij.⁊ in conſi.lxvj.nu.4.fo.ccxliij.

Bannitus captus extra territoriū bānien⸗tis ⁊ ibi ductus per vim debet relaxari nec tali caſu contra eum poteſt exequi bannum in conſi.xvj.nu.43.fo.lxxj.

Bānitū occidēs ſi iudex ꝯtra cū pcedit qui libet de pplo poteſt cōparere ⁊ bannum oſtendere ⁊ petere abſolutionē.in conſil. x. nume.6.fo.xliiij.in conſil. xxiiij. nu. 40. fol.ciiij.⁊ in conſi.xxxij.nu.21.fo. cxxix.⁊ in conſi.lxxiij.76.fo.cclxvij.

Bannitus ab vna ciuitate intelligit̄ banni tus ⁊ eodē modo ab alia ciuitate cōfede rata cū ipſa ciuitate a qua ſpeciliter fuit bānitus.in conſil.xxxij.nu.8. fol.cxxviij.

Bānitū a. florētia ſi bononiēſis eccl'ia i co⸗mitatu florētino occiderit bononie ꝯue⸗niri n̄ poterit.i.d.ꝯſ.xxxij.n.12.f.cxxviij.

Bannitus poſtꝙ eſt captus ſi opponit ex⸗ceptionē q ſi fuiſſet oppoſita a principio ante bannum non fuiſſet cōpulſus ſuſci pere iudicium iudex dꝫ declarare ban⸗num nullum in.d.conſi.xxxij.nu.20.fo. cxxix.⁊ in conſi.lxiiij.nu.7.fo.ccxxxiij.

Bannitum accipere debemus cum effectu in conſi.lv.nu.1.fo.ccxj.

Bānit9 non pōt dici ille q ad cācellationē bāni hēat actionē.i.d. ꝯſ.lv. nu.2.fol.eo.

Bāniti cācellatio de facto non eſt illa q fa

Digitized by Google

ciat bannitum eſſe rebannitū.in.d.cōſi. lv.nu.5.folio.eo.

Bānitus deſcriptus in bāno pōt occidi ſi hoc ꝑmittit a ſtatuto lꝫ recte bānitꝰ nō fuerit ſi occidēs ignorabat illū nō eē recte bannitū.in.d.cōſi.lv.nu.6.fo.ccxij.

Bānitū lꝫ deſcriptū i figura bāni occidēs tenet de homicidio ſi ſciebat ipm eē rebānitū vel bānū eſſe nullum lꝫ nondum eſſet cācellatꝰ.in.d.cōſi.lv.nu.7.fol.eo.

Bannitū rebannitum lꝫ nondū cancellatum occidens punit arbitrio iudicis pena extra ordinaria:qꝛ fuit in culpa non querendo diligenter de rebannitiōe.in d.conſil.lv.nu.8.fo.eodem.

Bannitus perdit omne bñficiū inductum a iure ſtatutario illiꝰ ciuitatis a quā bānitus eſt.in conſi.lvij.num.21.fol.ccxvj.

Bannitus perdit ciuilitatē ⁊ deſinit eſſe ciuis.in.d.cōſi.lvij.nume.22.fol.eodem.

Bannitus nō cōprehēditur ſub ꝓclamama:ꝙ quilibet ciuis teneat ire ad exercitū.in.d.cōſi.lvij.nu.23.fo.eod.

Bannitus eſt audiendus ſi poſt terminū banni cōpareat ⁊ negat cōmiſiſſe dictū qđ tacite videbat cōfeſſus.in cōſi.lxiiij. nu.8.fo.ccxxxiij.

Bannitus vt habeat pro confeſſo neceſſe eſt vt precedat accuſatio vel inquiſitio concludens crimen ⁊ punibile.in.d.cōſil.lxiiij.nume.45.fo.ccxxxvij.

Bannitus qui ſperat infallibiliter debere rebāniri vt qꝛ habuit gratias lꝫ nōdum ſit cancellatus nō poterit tñ offendi.in cōſil.lxvj.nume.5.fo.ccxliij.

Bannitus nō cancellatus etiam ſi habuerit gratiam vigore ſtatuti poterit impune offendi de rigore iuris.in.d.cōſi.lxvj. nume.2.fo.eodem.

¶Bart.nō recte loquit dū vult qđ Sociꝰ in caſu furti interrogari poteſt de conſocio.in conſi.xxij.nume.15.fol.xcviij.

Bartoli opinio in.l.furtum ꝙ ex noua cōtradictione noua naſcat actio cōiter reprobat.in cōſil.xxx.nume.26.foli.cxxij.

Bartolꝰ.i.l.j.§.⁊ parui.ff.qđ.vi aut clā eſt ſibi ꝯꝰ:⁊ eiꝰ opi.nō vr ſequēda.in cōſi. xxxix.nu.35.f.cxlv.⁊ i ꝯſ.lx.nu.27.29.⁊ 30.f.cxxiiij.⁊ i ꝯſ.lxxiij.nu.74.fol.cclxv.

Bartoli opinio i.l.j.§.et parui.ff.quod vi aut clam non eſt indiſtinte vera:et contra eū tenuerūt plures doctores.in.d.cōſi.xxxix.nu.37.fo.cxlv.⁊.in conſil.lxxiij.nume.65.fo.cclxv.

Bartoli opinio.in.l.ſi vētri.§.in bonis.ff. de priuil.cre.reprobatur a Bal.dum loquitur de eo qui allocutus eſt titium in aure.in conſi.lj.nume.36.fo.cxcv.

Baratria cōmiſſa per iudicē probat per ſolū iuramētū.i cōſi.lxj.nu.33.f.ccxxvij.

¶Baſtonādi habēs animū non punietur de homicidio ſequuto.in ꝯſil.iiij.nu.30. fol.xvij.⁊ i ꝯſi.lxvij.nu.16.⁊.20.f.cclxvj.

¶Beati miſericordes:qm̄ miſericordiam conſequentur.in.conſi.j.nu.82.fo.vj.

¶Benigniter via in obſcuris amplectiōꝫ in conſil.ix.nume.33.34.35.fol.xxix.

Beniuolentia amicitia et ſocietas faciunt indicia qđ dñs rei ſubtracte eſſet ꝑmiſſurus.in conſi.xxvj.nume.3.fo.cx.

¶Bonus ⁊ velle ſeruare fidē in dubio quilibet preſumitur.in conſi.xxj.num.2.fol. xcj.⁊ in conſi.xliiij.nume.13.fo.cxliij.

Bonus ⁊ non vſurarius quilibet preſumitur.in.d.conſi.xxj.nu.12.fol.xcij.

Bona ꝓhibita alienari non poſſunt deuenire in fiſcū.in cōſi.xlix.nu.51.fo.clxxxv.

Bona fides cauſatur etiam ex iniuſtis cauſis.in conſi.ij.nume.16.fo.viij.

Bona mobilia pſumunt eē de illo territorio vbi reperiunt.i ꝯſ.lvij.nu.14.f.ccxv.

¶Brachia ſunt apotheca ⁊ diuitie pauperū maxie ruſticoꝝ.i ꝯſi.lj.nu.50.f.cxcvj.

¶Breuitas tēporis facit preſumptionem qđ non fuerit prehabitum colloquium ad maleficium.in conſ.xxv.nu.2.fo.cvj.

Breuitas temporis arguit dolum.in cōſil. lj.nume.66.fo.cxcviij.

¶De litera.C.

Campſori ſi ego dixi vt tibi ſoluat:ille antē promiſit tantū non liberat a me.in ꝯſil. xxj.nu.42.fo.xciiij.

¶Canis ſemel offenſꝰ ab aqua calida expaueſcit etiam aquam frigidam.in conſi.xxj.nume.31.fo.cxiij.

¶Cancellatiōes inualide facte per magiſtratus vel tabelliones non derogant

ſcripture in conſilio.xxxviij.nume.9.fo. cxlj.τ in conſi.xliij.nu.8.fo.clvij.

Cācellatio banniti de facto non eſt illa que faciat bannitum eſſe rebannitum.in cōſil.lv.nume.5.fo.ccxj.

¶ Captura ſine cauſe cognitione directa eſt inualida in conſilio.xlviij.nume.39. folio.clxxvij.

¶ Capitula ea que in eis continētur deducens nō videtur affirmare taliter qđ ex talibus capitulis dicatur reſultare probatio contra eum.in conſilio.xlj. nume. 12.fo.cliiij.

¶ Carcer dicitur ſpecies torture.in cōſilio. xxix.numero.34.fo.cxix.τ in cōſi.xlviij. numero.24.fo.clxxxj.

Carceris priuati pena punitur qui volentē retinuit.in conſil.lxj.nu.14.fo.ccxxvj.

Carceratus nō recte incōtinenti dʒ relaxari.in conſil.xxxviij.numero.16.fol.cxlj.

Carceratus ſi reperitur mortuus preſumit contra cuſtodem in conſilio.liij.numero 36.folio.cciiij.

Charitas ordinata incipit a ſeipſo.in cōſil. xxiiij.nume.13.fo.ciij.

¶ Cauſa cauſe eſt cauſa cauſati.in cōſil.vij. nume.4.fo.xxij.

Cauſa iniuſta dummodo ſit colorata quem excuſat a dolo.in.d.conſi.vij.nume.26. fo.xxiij.τ in cōſi.ij.nu.11.fol.lj.τ in cōſi. lj.nume.29.fol.cxcv.et in conſil.lxij.nu. 3.folio.ccxxix.

Cauſa colorata excuſat a pena interitus in d.conſi.ij.nu.11.fo.lj.in conſi.liij. nume. 20.folio.ccviij.

Cauſa quelibet colorata excuſat a dolo in conſi.ij.nu.14.fo.viij.τ in cōſi.xxj.nu.15. fo.xcij.τ in cōſi.lj.nu.28.fo.cxcv.

Cauſam damni dās damnum dediſſe videtur in conſi.xxvij.nu.2.fo.cxlj.

Cauſa iuſta operatur φ iudex poſſit teſtes examinare etiam precluſa via parti ad teſtes examinandos.in conſil.xxxix.numero.29.fo.cxliiij.

Cauſa iuſta operatur qđ etiam poſt cōcluſum in cauſa admittuntur exceptiones τ allegationes facti in.d.cōſil.xxxix.numero.20.fo.eo.τ in conſi.lxxiiij.numero 28.fol.cclxiij.

Cauſa iuſta operatur qđ teſtibus ſingularibus adhibeatur fides in.d.conſi. xxxix. nume.22.fol.cxliiij.τ in conſil.lxxiij.numero.30.fo.ccxiij.

¶ Caſus in quibus valet examinatio teſtiū parte non citata in conſil.viij.nume.36. folio.xxxiiij.

Caſus omiſſus pro amiſſo hꝫ in conſil.xiij. numero.14.fol.lvj.

Caſus omiſſus a ſtatuto remanet in diſpoſitione iuris cōmunis in conſi.xxx.nu.1. fo.cxx.τ in conſi.lxj.nu.2.fol.ccxxv.

Caſualiter que fiunt non ex propoſito non ſunt in conſideratione in conſi.lxvij.nu. 47.fo.ccxlviij.

¶ Cauillatioībus τ malicijs licitum eſt vti contra cauillationes τ malicias.in conſi.lv.nu.6.folio.ccxix.

¶ Caupones naute τ ſimiles qui preſtant victum forenſibus tenentur de furto cōmiſſo in bonis forenſium.in conſi.xxiij. nume.1.fo.xcix.

Caupones naute τ ſimiles ipſo facto videntur recipere τ ꝑmittere ſaluū fore patiēdo res intromitti: quis res eis ſpecialiter non ſint aſſignate.in.d.conſil.xxiij. numero.7.fol.c.

¶ Cantum illud eſſe dicitur in quo eadem ratio reperitur licet materia ſit penalis. in conſi.lxj.numero.9.fol.ccxxv.

¶ Cantela vt poſt publicatas atteſtatiões poſſint alij teſtes examinari contra clemē.teſtib9 de teſt.in conſil.xxxix.nu.14. fo.cxliij.τ in cōſil.xliij.nuū.27.fol.clix. et in conſil.lx.nu.19.fo.ccxxij.τ in cōſil. lxxiij.nu 22.fo.cclxiij.

Cautela eſt quando quis renunciauit productioni teſtium vel inſtrumentorū cū iuramento vt procuret medio alicuius amici qđ iudex ex officio teſtes recipiat in.d.conſi.xxxix.nume.17.fol.cxliiij.τ in conſi.xliij.nu.29.fo.clix.τ in cōſil.lxxiij. nume.25.fol.cclxiij.

Cautela vt teſtes recipiantur a iudice pro reo abſente ſuper eius innocentia in.d. cōſi.xxxix.nu.33.fo.cxlv.τ in conſi. xliij. nume.29.fo.clx.

Cautela eſt quod aduocatus rei requiſiti faciat probari qđ ante ratificationem fuit tortus nullis precedentib9 indicijs ſufficientibus.in conſil.xlvj.numero.13.fo. clxviij.τ in conſil.lij.numer.6.fo.ccj.et in conſil.lxv.nu.51.fo.ccxlij.

Cautela eſt ꝙ quando iudex pronunciat qḋ non valēs aliter veritatē habere declarauit deueniēdum eſſe ad torturā. in. d. conſi. xlvi. nu. 7. fo. clxviij. ⁊ in conſilio. lj. nu. 52. fo. cxcvij.

Cautela eſt qḋ iudex interloquatur eum cō tra quē ꝑcedit: ex forma legis tāq̄ ꝯ contumacem: eſſe contumacem. in conſi. lij. numero. 20. fo. ccij.

Cautela eſt qḋ inſtructor porrigat capitula curie ſuper quibus poſſit peteř defenſiones rei ⁊ nominet teſtes vt proteſtetur curie vt velit veritatem inquirere in cōſil. lx. nu. 24. fo. ccxxiij. ⁊ in conſil. lxxiij. nume. 43. fo. cclxiiij.

Cautela q̄ſi quis iurauit nō ꝓbare ſolutionem niſi per inſtrumentum inciſum qḋ procederet ꝙ iudex ex officio teſtes reci piat. in cōſi. xxxvij. nu. 26. fo. cccxliij.

¶ Ceſar vnus eſt domin⁹ in temporalibus. in conſil. xxxij. nu. 10. fol. cxxviij.

Certū dr̄ ꝙ probabili ſeu veriſimili rōne certū eſt: vt vehemēs opinio operatur certitudinē. in ꝯſi. xvi. nu. 36. fol. lxx. ⁊ in conſi. xxvi. nu. 4. fol. cx. ⁊ in cōſi. xl. nu. 16. fo. cli. ⁊ in cōſi. liij. nu. 14. fo. ccvij.

Certitudo rei principalis facit ꝙ non curatur de circumſtantijs. in conſi. xxxvij. nu. 7. fo. cxl.

¶ Clauſule que nō inſunt in diſpoſitionib⁹ principum ſubintelliguntur vt aliquid operent in conſi. ix. nu. 7. fo. xxxvi.

Clauſula annullatiua ſi eſt ī ſtatuto omnia q̄ fiunt nō ſeruata forma ſtatuti ſunt nulla in conſi. xviij. nu. 3. fo. lxxvi.

Clauſula negatiue probata denotat neceſſitatem preciſam ⁊ priuat omni potētia. in cōſil. xxiiij. nu. 25. fo. ciij. ⁊ in ꝯſil. l. nume. 4. folio. clxxxvij. ⁊ in conſilio. lvij. numero. 9. folio. cxv.

Clauſula illa vʒ ſaluo alio ſtatuto compatibili ſemper intelligatur in ſtatutis. in cōſi. lxiiij. nu. 17. fo. ccxxxiiij.

Clauſula puniēs aliquem preſumētem nō ligat cōtrauenientem ſine dolo in cōſ. lvij. nume. 14. fo. ccxlv.

Clauſula ſuper quibus omnibus ⁊c. eſt tante importantie qḋ ſuſtinet libellum ineptum vel inquiſitionem ineptā. in cōſi. lxxv. nume. 20. fo. cclxxii.

Clauſula ſuper quibus omnibus ⁊c. nō operatur vt actus eo modo quo non poteſt ſortiri effectum valeat. in. d. cōſi. lxxv. numero. 21. fol. eo.

Clauſula petens in predictis ſibi Juſtitiam nō comprehendit ea q̄ nullo modo ſunt narrata. in. d. ꝯſi. lxxv. nu. 22. fol. eodem.

Clauſula ſuper q̄bus ⁊c. nō refertur ad qualitates in inquiſitione, minus idonee et min⁹ legitime appoſitas. in. d. cōſi. lxxv. numero. 23. fol. eo.

Clauſula rebus ſic ſtātibus ſubintelligitur in quacunq; prouiſione vel pacto etiam iuramento firmatis. in conſi. lxxvi. nuṁ. 31. folio. cclxxvi.

¶ Clericis licitū eſt ſe defendere aduerſus irruentes contra eos. in conſi. iij. nume ro. 5. folio. xiiij.

Clericum pro defenſione propria licitū eſt percutere abſq; periculo excōmunicationis. in. d. conſi. iiij. nu. 6. fol. eo.

Clericus faciens atrociſſimum delictū pōt ſine degradatione puniri. in conſi. ix. numero. 17. fol. xxxvi.

Clericus ſi diu tenuit ⁊ poſſedit beneficium epiſcopo ſciēte ⁊ patiente preſumitur canonice inſtitutus: nec tenetur vlteri⁹ oſtendere titulum ſue poſſeſſionis. in conſil. x. nu. 28. ⁊. 29. fol. xlvi.

Clericus iuriſperitus ſi facit conſilium qḋ alicui dat cauſam mortis efficitur irregularis. in. d. conſi. x. nu. 50. fo. xlix.

Clericus ſemper incurrit irregularitatem committendo homicidium preterꝗ̄ ſi homo facit pro ſua neceſſaria defenſione. in conſil. ij. nume. 1. fol. ij.

Clerici non pōt facere ſanguinem niſi contra improbos et rebelles ciuitatis. in. d. conſilio. ij. nume. 2. fo. eo.

Clericis q̄nq; homicidiū lʒ etiā de iure canonico. in. d. conſi. ij. nu. 7. fo. eo.

Clericus bannitus poterit impune offendi a layco ſtāte ſtatuto, quod bānitus poſſit impune occidi. in. d. conſili. ij. numero. 14. folio eodem.

Clericus a fideiubendo eſt prohibitus tamen ſi fideiuſſerit vʒ fideiuſſio. in conſi. ix. ix. 13. folio. lxxxii.

Cleric⁹ celebrās ſi aggredit ab aliquo poteſt dimittere celebrationē ⁊ ſe defendere: ⁊ ſi occidat aggreſſorē pōt incōtinēti redire ad altare i ꝯſi. xxv. nu. 49. fol. cix.

tis in conſi.lxxij.nu.48.fo.cclxiiij.
Clericus cõtra laicũ in cauſa criminali nõ põt deponere.in cõſi.xlv.nu.4.fo.clxxj.
Clericus nõ põt teſtificari ſine licẽtia ſuperioris.in d.conſi.xlv.nu.5.fo.clxvj.
Clerici ſunt digniores laicis.in conſi.lj.nu.21.fo.cxciiij.
Clericus homicida nõ perdit bñficiũ:niſi poſtq̃ fuerit cõdemnatus.in cõſil.lij.nu.19.fo.ccij.
Clericus prime tonſure tantũ gaudet priuilegio clericali quo ad forũ.in cõſil.lxvij.nu.59.fo.cclix.
Clericus ſi incedat ſine habitu ꝛ tonſura et nõ ſuffragaꝭ q̃ ſit clericus:qđ intellige vt in.d.cõſi.lxvij.nu.60.fo.eo.
Clericus licet incedat ſine habitu et tonſura et immiſceat ſe enormibus nõ tamen perdit priuilegium fori:licet perdat priuilegium capituli ſi quis ſuadẽte diabolo.xvij.q.iiij.in.d.conſil.lxvij.nume.61.folio.eo.
Clericus ſi ſit vnus ex collitigantibus licet alij omnes laici cauſa tamẽ trahitur ad forum eccleſiaſticum.in.d.cõſil.lxvij.nu.62.fo.eo.
Chriſtiano licitũ eſt decipere in pignore hebreum mutuantem ſub vſuris per totum cõſi.lviij.fo.ccxviij.
Citatio nõ poteſt tolli a principe nec a ſuperiore.in conſi.viij.nu.32.fo.xxxiii.
Citatio nõ intelligiꝭ remota remotis iudiciũ ſolennitatibus.in.d.cõſil.viij.nu.34.fo.xxxiiij.
Citatio ſi non eſt legitime facta ſententia et omnia que ſequunꝭ ſunt nulla.in conſil.xx.nu.4.fo.lxxxiiij.ꝛ in cõſil.lxiiij.nu.53.fo.ccxxxvij.
Citatio peremptoria h₃ vim trine citatiõis hoc fallit ſi tres citationes requiranꝭ ꝑ forma.in cõſi.xcix.nu.13.fo.cvi.
Citatio ſi non apparet videtur teſtis ſponte depoſuiſſe.in conſi.ij.nu.40.fo.iiij.
Citatus cõparẽs illicẽtiat⁹:recedere nõ põt hoc veru₃ ſi citatio fuit valida al's ſecus in cõſi.xxxvij.nu.10.fo.cxlj.ꝛ in ↄſi.xliij.nu.9.fo.clvij.ꝛ in ↄſil.xlix.nu.5.fo.clxxx.
Citari d₃ re⁹ vt ſit pñs iuramẽto teſtibus deferendo ſup iudicijs.in cõſil.xviij nu.9.fo.lxxvj.ꝛ in cõſi.xlvj.nu.4.fo.clxvij.ꝛ in conſi.lj.nu.13.fo.cxciij.
Citari debet pars regulariter ad videndu₃ iurari teſtes:fallit tamen quando eſſent examinandi teſtes omni exceptione maiores.in cõſi.j.nu.81.fo.vj.
Citari d₃ pars ad videndum iurare teſtes qui examinan.ur poſt inquiſitione₃ formatam alias dicta teſtium non valent.in conſi.ij.nu.36.fo.ix.
Circuitus ſunt vitandi.in conſi.xiij.nu.1.fo.lv.in conſi.xiiij.nu.1.fo.lvij.ꝛ in conſi.xxxv.nu.13.fo.cxxxxj.ꝛ in cõſil.lxx.nu.3.fo.cclv.
Creditor accipiẽs de bonis debitoris occulte preſumiꝭ feciſſe poti⁹ aĩo ſibi ſatiſfaciendi quã furãdi in cõſi.xxj.nu.14.fo.xcij.ꝛ in cõſil.xxxv.nu.9.fo.cxxxv.
Creditor qui accipit rẽ debitoris ꝑ ſibi ſatiſfaciẽdo nõ tenetur vi bonorum raptor.in.d.cõſi.xxxv.nu.12.fo.cxxxvj.ꝛ in conſi.liij.nu.19.fo.ccviij.
Creditori qui non poteſt probare creditum ſuum licitum eſt accipere bona debitoris ſui quecunq̧ vt ſibi ſatiſfiat.in conſi.lviij.nu.17.fo.ccxx.
Crimen ſodomie non percipitur per auditum.in cõſi.xxviij.nu.4.fo.cxiiij.
Crimẽ leſe maieſtatis incurriꝭ ꝑ iniuriã factã vicario ꝑncipis.in cõſi.j.nu.2.fo.ij.
Crimẽ leſe maieſtatis incurrit qui facit contra principẽ vel cõtra eos qui iuxta eius latus ſunt.in.d.cõſi.j.nu.21.fo.iij.
Crimen leſe maieſtatis cõmittitur per tractantes de papa:uin vita pape.in.d.cõſi.j.nu.23.fo.eo.
Crimẽ hereſis ꝛ crimẽ leſe maieſtatis equiparantur.in.d.cõſi.j.nu.28.fo.eo.
Crimẽ ſi commiſſum ſit ſuadente aliqua ratione etiã iniuſta excuſaꝭ committens a pena corporali.in conſi.ij.nu.13.fo.viij.
Crimẽ etiã ſi eſſet probatũ ſi in inquiſitione non ſit intentatum non punitur.in cõſi.lx.nu.15.fo.ccxxvj.
Criminoſus notorius non eſt depoſitus a dignitate niſi ſit ſententiatus.in conſil.lij.nu.18.fol.ccij.
Coacte dicitꝭ facere l₃ ſponte faciat poſtq̃ quis ſcit ſe poſſe compelli per iudicẽ.in conſi.lij.nu.9.fo.ccj.
Cõburẽs domũ animo tantũ illã comburẽdi tenetur tñ de oibus domibus combuſtis.in cõſi.lxxvij.nu.5.fo.cclv.

Conceſſo vno omnia intelligunt cõceſſa p̄ que deuenit ad illud.in cõſil.xvj.nu.47.⁊48.fo.lxxj.

¶Cõmuni ſi q̄s in re nõ expẽdit pluſquam expẽdiſſet ſi egiſſet ſolum partẽ ſuã non repetit a ſocijs partẽ expenſarũ.in cõſil. xxv.nu.13.fo.cvj.

Communem parietẽ ſi quis facit principaliter propter ſe lz afferat vtilitatẽ vicino tñ vicin⁹ nõ tenet ad expẽſas.in.d.cõſi. xxv.nu.14.fo.cvj.

Cõmittẽs homicidiũ excedẽdo modũ inculpate tutele non punitur pena mortis.in ꝯſi.vij.nu.40.fo.xxvj.

Cõmittẽs maleficiũ q̃ voluit min⁹ delinquere tenet de maiori delicto inde ſequuto ſi potuit veriſimiliter cogitare.in conſil. lxvij.nu 4.⁊.43.fo.ccxlv.

¶Cõditio ſi deceſſerit ſine filijs intelligit repetita.in cõſi.lxxv.nu.14.fo.ccclxxij.

¶Cõdẽnat⁹ in crimine leſe maieſtatis nõ põt appellare in conſi.j.nu.38.fo.iij.

Cõdẽnato ex preſumptionib⁹ nõ poteſt imponi vera pena delicti.in cõſi.vij.nume. 36.fo.xxv.

Cõdemnatio nõ fit niſi quis ſit ſponte confeſſus vel cõuictus.in cõſil.xiiij.nu.2.fo. lvij.⁊ in conſil.xv.nu.2.fo.lxj.⁊ in conſi. xxviij.nu.1.fo.cxiiij.⁊ in cõſil.xxix.nu.6. fo.cxvj.⁊ in cõſi.xxxj.nu.12.fo.cxxiij.⁊ in ꝯſi.xlviij.nu.22.fo.clxxvj.⁊ i ꝯſi.lxij.nu. 10.fo.ccxxxj.⁊ i ꝯſi.lxiij.nu.9.fo.cxxxiij. ⁊ in conſi.lxxiij.nu.71.fo.cclxvi.

Condemnatio dz fieri arbitrio boni viri ſi q̄s ponat ſe in manib⁹ alicuius vt ipſuz condemnet.in conſi.xxj.nu.45.fo.xciij.

Condemnatio ſequi nõ põt ſi nulla ſiue inualida fieret inquiſitio.in cõſi.xxiij.nu. 29.fo.ciij.

Condẽnatio expenſarum hz locũ ſiue agat per viã accuſatiõis:ſiue denunciationis ſiue inq̄ſitiõis.i ꝯſi.xxxvj.nu.4.f.cxxxix.

Cõdẽnari nõ debes ſi ꝓuocaui te dicto vel facto ad irã:⁊ tu dicto vel facto mihi iniuriaris.i ꝯſil.lxviij.nu.9.fo.cclj.⁊ in ꝯſi. lxxiij.nu.59.fo.cclxv.

¶Confeſſio ſine cã facta in mortis articulo vz.in conſi.v.nu.7.fo.xviij.

Cõfeſſio facta p̄ torturã nõ precedẽtibus legitimis indicijs eſt nulla lz nullis ratificet.in cõſi.viij.nu.13.fo.xxxj.⁊ in ꝯſi.xij. nu.39.fo.lv.⁊ in cõſi.xv.nu.3.fo.lxj.et in cõſi.xx.nu.3.fo.lxxxiij.⁊ in cõſi.xxix.nu. 28.fo.cxviij.⁊ in conſi.xlv.nu.1.fo.clxvj.

Confeſſio pluribus modis dicitur facta per torturam.in.d.conſi.viij.nu.15.fo.xxxj.

Confeſſio reſultans ex contumacia nõ dicitur vera ſed ficta.in conſi.x.nu.11.fo.xlv. ⁊ in cõſi.lxxiij.nu.72.fo.cclxvj.

Cõfeſſio facta in tortura legitimis indicijs non precedentibus nõ valet.in cõſil.xij. nu.23.fo.liiij.⁊ in cõſi.xiiij.nu.4.fo.lviij. ⁊ in cõſi.xviij.nu.19.fo.lxxviij.⁊ in cõſil. xxij.nu.8.fo.xcvij.⁊ in conſi.lxiiij.nu.52. fo.ccxxxvij.

Confeſſio facta metu tormentorũ equiparatur confeſſioni facte in tormentis.in dicto conſi.xij.nu.24.fo.liiij.

Confeſſio rei conſtituti in fortijs indicijs dicitur facta metu tormentorum.in dicto conſi.xij.nu.30.fo.liiij.⁊ in cõſil.xviij.nu. 21.fo.lxxviij.

Confeſſio inualida nõ dicitur confeſſio.in conſi.xiiij.nu.3.fo.lvij.

Confeſſio omnis non nocet cõfitenti.in.d. conſi.xiiij.nu.17.fo.lix.

Confeſſio non verificata non nocet.in.d.cõſi.xiiij nu.xviij.fo.eo.⁊ in cõſi.xxij.nu.9. fo.xcvij.

Confeſſio facta ſub ſpe gratie non valet.in dicto cõſi.xiiij.nu.xxv.fo.lx.⁊ in ꝯſi.xxxij. nu.xxij.fo.cxxix.

Confeſſio metu facta etiã iurata non valet. in conſi.xviij.nu.29.fo.lxxix.

Confeſſio nunq̄ nocet reo quando apparet quod contra confeſſionẽ eſt ſententiatũ. in cõſi.xx.nu.62.fo.lxxxix.

Confeſſio ſi corruit:corruit ⁊ iuramẽtũ tanq̄ acceſſorium.in.d.cõſi.xx.nu.63.fo.xc.

Cõfeſſio minoris facta ſine curatore maxie in cauſis crialibus eſt nulla.in ꝯſil.xxxj. nu.9.fo.cxj.⁊ in cõſi.lxij.nu.14.fo.ccxxx.

Cõfeſſio minoris ſine curatore ⁊ ſponte etiã cum iuramento firmata eſt nulla.in dicto cõſi.xxxj.nu.10.fo.cxj.

Cõfeſſio rei minus legitime facta nõ hz vires cõfeſſionis.in ꝯſi.xxix.nu.9.fo.cxvj.

Cõfeſſio rei ſpoliati ante torturam dr metu facta.in.d.conſi.xxix.nu.31.fo.cxviij.

Cõfeſſio facta per carceratũ etiã ſine tormẽtis ⁊ minis de torquẽdo dr metu tormentorum facta.in.d.cõſi.xxix.nu.33.fo.cxix.

Cõfeſſio vt dicatur metu tormẽtorum ſuf‑ficit ꝓbare eſſe factã in carcerib9 in.d. ꝯſi.xxix.nu.36.fo.eo.

Confeſſio quum ratificatur ad banchũ can‑ſ9 dʒ eſſe aduocat9 vt faciat ꝓbare reũ fuiſſe iniuſte tortũ.in.d.cõſil.xxi.nu.38. fo.lxxxvij.ꝛ in ꝯſi.xlvi.nu.13.fo.clxviij. ꝛ in ꝯſi.lxv.nu.fo.51.ccxlij.

Cõfeſſio ſi nõ vʒ nec vʒ ratificatio in.d.ꝯſi. xxix.nu.48.fo.cxix.

Confeſſio impoſſibilis ſeu nature ꝯtria ſiue loquatur in reo ſiue in teſtib9 nõ valet.in cõſi.xxxi.nu.21.fo.cxxiij.

Cõfeſſio alicui9 qđ fregerit caput ꝛ oſſum tã ꝓ ꝯtinẽs impoſſibile non nocet in.d. cõſi.xxxi.nu.22.fo.eo.

Confeſſio dolo extorta non nocet in.conſi. xxxij.nu.24.fo.eo.

Cõfeſſio facta pſuaſione aduerſarij põt re‑uocari in.d.cõſi.xxxij.nu.26.fo.eo.

Cõfeſſio pſumitur erronea ꝓbata pſuaſione aduerſarij in dicto conſi.xxxij.num.27. folio eodem.

Cõfeſſio inualida nõ ꝑiudicat.i ꝯſil.xxxvij. nu.7.fo.cxli.ꝛ in cõſil.xxxix.nu.42.fo. cxlvi.ꝛ in conſi.xliij.num.6.fo.clvij.

Cõfeſſio hoc nõ occidi hoĩem ad meã de‑fenſionẽ.fundat intẽtionem curie adeo qđ nõ probata defenſione ſeq dʒ condẽ natio.in cõſi.xl.nu.11.fo.cliij.

Cõfeſſio facta p torturã ꝓcedente ſolo indi‑cio ... ne nõ ꝑiudicat.in conſi.xliij.nu. 17. ...clxiij.

Cõfeſſio legitimis indicijs nõ ꝓcedẽtibus ratificata nõ ꝑiudicat etiam in crie leſe maieſtatis.in ꝯſi.xlvi.nu.14.fo.clxviij.

Cõfeſſio ratificata nõ ꝓcedẽtib9 idicijs nõ vʒ ẽt ſi poſt torturã ꝛ confeſſionẽ ſupue niant indicia legitima.in.d.conſi.xlvi. nu.16.fo.clxviij.

Cõfeſſio indicijs nõ precedẽtibus ratifica‑ta nõ vʒ etiã ſi poſt torturã ꝛ ꝯfeſſionẽ ſupueniãt indicia legitima.in.d.conſi. xlvi.nu.16.fo.eo.

Cõfeſſio ſup ꝓceſſu nullo eſtãti vigeris ꝙ põt quis ei ipſa ꝯfeſſiõe ꝯdẽnari qđ tñ ꝓcedit ſi cõfeſſio ſit valida.in.d.ꝯſi. xlvi.nu.8.ꝛ.19.fo.clxix.ꝛ in ꝯſil.xlviij. nu.3.fo.clxxiij.

Cõfeſſio nõ inquirit telã iudiciariã:ꝛ lʒ la‑pſa ſit inſtantia ꝯfeſſus tñ põt ꝯdẽnari in.d.cõſi.xlvi.nu.xviij.fo.clxix.ꝛ in ꝯſil. xlviij.nu.4.ꝛ.5.fo.clxxiij.

Cõfeſſio inualida vt ualidet ꝓceſſum nul‑lũ requiritur qđ fiat corã ordinario ſecus eſt ſi fiat corã delegato qꝛ nõ validat ꝓ‑ceſſum in.d.ꝯſil.xlvi.nu.19.fo.clxix.

Cõfeſſio vt noceat cõfitẽti requiritur qđ fiat tpe habili in.d.ꝯſil.xlvi.nu.20.fo.clxix.

Cõfeſſio ſi appareat de crimine eliſo ꝑſcri‑ptione tpis nõ nocet cõfitenti.in.d.ꝯſi. xlvi nu.21.fo.eo.

Cõfeſſio in dubio pſumitur facta metu tormẽ‑torũ in cõſi.xlviij.nu.29.fo.clxxvi.

Cõfeſſio q̃ fundatur ſup actu inualido dr po‑tius nulla ꝙ ficta.in conſi.xlix.num.63. folio.clxxxvij.

Cõfeſſio facta corã tabellione abſqꝫ pñtia iudicis nõ ꝑiudicat in ꝯſi.ij.n.38.fo.ix.

Cõfeſſio ad hoc vt ꝑiudicet dʒ fieri coram iudice ſedẽte ꝓ tribunali.in.d.ꝯſi.ij.nu. 29.fo.eo.

Confeſſio q̃ als non noceret geminata no‑cet.in.d.cõſil.ij.nu.55.fo.x.

Cõfeſſio dʒ referri ad id qđ ꝑncipaliter in‑tẽtatũ eſt in inquiſitione ꝛ nõ ad qualita‑tes in ꝯſi.lvij.nu.19.fo.ccxvi.

Cõfeſſio dʒ eſſe veriſimilis als non nocet. in ꝯſi.lxv.nu.24.fo.ccxl.

Cõfitẽs ſe hoĩem occidiſſe: ꝛ cadauer eius piciſſe i mare nõ poterit puniri ex tali ꝯfeſſione niſi cõſtaret de corpe mortuo. in ꝯſi.viij.nu.2.fo.xxix.ꝛ in ꝯſi.xxxv.nu. 4.fo.cxxxv.ꝛ in cõſil.xl.nu.6.fo.cxlix.ꝛ in ꝯſi.xlix.nu.11.fo.clxxx.ꝛ in ꝯſi.liij.nu. 3.fo.ccvi.ꝛ in ꝯſ.lxxvi.nu.4.fo.cclxxij.

Cõfeſſus ſup inordinato ꝓceſſu põt condẽ‑nari.in cõſi.xxix.nu.5.ꝛ.50.fo.cxvi.

Confitẽs occidiſſe hoĩem ad ſui defenſio‑nẽ fundat intẽtionem curie.in cõſil.liij. nu.37.fo.ccix.

¶ Cor habet linguam ſicut mancipium ſub iuriſditiõe ſua.in conſil.xxi.nume.19. folio.xcij.

Conſcientia q̃ ſm ꝯſcĩẽtiã hʒ poteſtatẽ di‑ſponendi nõ dʒ ſequi ꝓpriã ſed publicã. in cõſi.xx.nu.55.fo.lxxxix.ꝛ in cõſil.xlij. nu.4.fo.clv.

¶ Cõſiliũ ꝑſtatur añ factũ nõ in illo inſtanti. in cõſi.xxiiij.nu.12.fo.ci.

Cõſiliũ pꝛeſumitur fuiſſe datũ ei vt aliquem interficiat ſi incõtinenti qđ locut9 eſt ei

committat homicidiū.in cōſi.iij.nu.15. folio.xiij.
Conſilio nouo indigēt ea q̄ de nouo emergunt.in cōſi.lxj.nu.48.fo.ccxlj.
Cōſpiratio cōiuratio tractat⁹ ⁊ ſimilia qui nō capiunt eſſentiā in cōmodo tp̄is:ſed pficiunt̄ ex varijs ptib⁹ exprobrant̄ p teſtes etiā deponētes de varijs actibus. in cōſi.j.nu.63.fo.v.
Cōſtitutio humana facere nō pōt q̄ q̄s cōmunicat̄ minori numero duoꝝ teſtium: lʒ ex cā poſſit moderare.in conſi.xxxiij. nu.15.fo.cxxxj.
Cōſtitutio penalis rōne viri porrigitur ad vxorem.in ɔſi.j.nu.17.fo.iij.
Cōſtitutus in periculo mortis d̄r ille cui terror armorum infert̄.in conſil.4.nu.16. folio.xv.
Conſuetudo ɔ̄ria iuri naturali gentiū vel diuino d̄r vſurpatio ⁊ non conſuetudo. in cōſi.viij.nu.35.fo.xxxiiij.⁊ in cōſil.33. nu.23.fo.cxxxj.
Cōſuetudo irrationabilis non vʒ.in conſi. xiiij. nu.16.fo.lix.
Conſuetudo iniqua excuſat a dolo in cōſil. xij.nu.6.fo.xcij.
Conſuetudo hʒ vim legis.in conſil. xxxiij. nu.16.fo.cxxxj.
Conſuetudo q̄ ſtetur iuro furtum paſſi eſt potius corruptela q̄ cōſuetudo que valet in.d.cōſi. xxxiij.nu.17.fo.eo.
Conſuetudo dʒ habere requiſita.in.d.cōſi xxxiij.nu.18.fo.eo.
Conſuetudo dʒ eſſe rationabilis.in.d.cōſi xxxiij.nu.19.fo.eo.
Cōſuetudines male ex longo tp̄e non cōfirmant̄.in.d.conſi.xxxiij.nu.20.fo.eo.
Cōſuetudo q̄n eſt contra ſubſtantiā actus nunq̄ validat̄ actus pretextu conſuetudinis.in.d.conſil.xxxiij.nu.21.fo.eo.
Conſuetudo quod reus interroget̄ de alijs delictis de quibus non ſunt indicia nō valet.in conſi.xlvj.nu.11.fo.clxvj.
Contractus non debent claudicare in ɔſi. lviij.nu.12.fo.ccxix.
Contractus pignoris oritur inter dantem pignora: ⁊ mutuantem ſuper illis pecuniam.in.d.conſi.lviij.nu.1.fo.ccxviij.
¶Contrahentibus licitum eſt ſe decipere inuicem: q̄d qualiter procedat vide.in cōſi.lviij.nu.2.cum ſeq.⁊ nu.12.fo.ccxix.
Confederatio nulla eſt maior q̄ integrum dn̄ium ⁊ ſuperioritatis.in conſi.cxxij.nu. folio.cxxviij.
Cōfirmatio validat inualidū.in cōſil.x nu. 48.fo.xlix.⁊ in conſi.xxxiij. num.36.fo. cxxxij.⁊ in conſil.lxxv.nu.24.fo.cclxxij.
Cōfirmatio lʒ ſuppleat oēs defect⁹ tn̄ fallit q̄n in re cōfirmāda eſt vitiū non purgabile.in.d.conſi x.nu.52.fo.xlix.
Cōfirmatio ſupioris validat inualidū dūmō in re cōfirmabili nō ſit obſtaculum nō purgabile ab ipſo pncipe.in cōſil. xxxiij.nu.38.fo.cxxxij.
Cōfirmatio ſupioris nihil operatur vbi repugnat ius diuinū.in.d.conſi.xxxiij.nu. 39.fo.eo.
Cōfirmatio principis in dubio petēs cōfirmat actū validū q̄ validet nullū.i.d.cōſi.xxxiij.nu.40.fo.eo.
Confirmatio ſupioris q̄n concurrūt actus validi ⁊ inualidi refert̄ ad act⁹ validos potius quā cōfirmet inualidos.in cōſi. lxxv.nu.25.fo.cclxxij.
¶Conſanguinitatis q̄libet gradus pbari dʒ per duos teſtes q̄n probanda eſt cōſanguinitatis in certo gradu.in cōſil.j. nu.66.fo.v.
Cōtumax lʒ ex forma ſtatuti debeat haberi pro cōfeſſo:tn̄ ſi bānit⁹ p cōtumaciā fuit captus ⁊ tunc opponat exceptionē q̄ ſi fuiſſet oppoſita a pncipio ante bannum ipſe bannitus nō fuiſſet cōpulſus iudiciū ſuſcipere:eſt audiendus.in conſi.xxj.nu.33.fo.lxix.
Cōtumax nō dicitur delinquens nec vere cōfeſſus:⁊ ſola contumacia non ſufficit pbato delicto.in cōſi.xlix.nu.26.⁊.59. folio.clxxxij.
Cōtumax habet̄ p cōfeſſo etiā de iure cōi in.d.cōſi.xlix.nu.29.fo.clxxxiij.
Cōtumacē eſſe innocētē ſi iudici liquet nō dʒ eū cōdēnare etiā q̄d habeat̄ pro confeſſo.in.d.conſi.xlix.nu.45.fo.clxxxiij. ⁊ in cōſi.lx.n.17.fo.ccxxij.⁊ in ɔſi.lxxiij. nu.69.fo.cclxvj.
Contumax qui ex forma ſtatuti h̄r pro cōfeſſo dʒ intelligi nō ipſo iure:ſed p ſententiam declaratoriam.in conſil.liij.nu. 22.folio.ccij.
Contumax nō habebit̄ p confeſſo q̄n accuſatio vel inquiſitio inualida pceſſit. in-

consi.lxiij.nu.43.fo.ccxxxvij.
Contumax inquiſitus habẽs legitimas defenſiones equiparatur innocenti.in ɔſi.lxxiij.nu.2.fo.cclxij.
Contumax ex ſola contumacia banniri nõ poteſt ſed de delicto cõſtare debet per teſtes.in.d.cõſi.lxxiij.nu.74.fo.cclxvi.
Contumacia ſola nõ eſt ſufficiẽs ad ɔdẽnandũ contumacẽ.in ɔſi.xlix.nu.30.fo.clxxiij.ꝛ in cõſi.lxiiij.nu.12.fo.ccxxxiiij.
Contumacia dicitur ficta probatio non vera.in conſi.lxiij.nu.11.fo.eo.
Contumacia ſola q̃ habet ꝓ confeſſiõe neceſſe eſt q̃ iudex interloquatur reũ haberi pro cõfeſſio.in.d.ɔſi.xiiij.nu 13.fo.eo.
Contumacia debet iudici conſtare alr̃ condemnatio non valet.in conſil.lxxvi.nu.29.fo.cclxxv.
Contrariorum eadem eſt cenſura.in cõſi.xi.nu.13 fo.li.ꝛ in cõſi.xliij.nume.23.fo.clviij.ꝛ in cõſi.lxxiij.nu.16.fo.cclxiiij.
Continuatio cõiungit vt de duobus fiat vnum.in conſi.lxxv.nu.7.fo.cclxxi.
Credendum eſt peritis in arte.in ɔſil.vij.nu.19.fo.xxv.
Credens bono viro excuſatur.in conſi.lxij.nu.10.fo.cclxxi.
Credulitas vehemẽs hr̃ pro certitudine in conſil.xxvi.nu.7.fo.cx.ꝛ in ɔſi.liij.nu.17.fo.ccvij.ꝛ in ɔſi.lxij.nu.12.fo.ccxxix.
Copia indiciorũ ante torturaꝫ danda eſt reo cũ termino ad illã purgãdũ.in cõſi.viij.nu.24.ꝛ.37.fo.xxxij.in cõſil.xij.nu.7.fo.liij.ꝛ in ɔſi.xviij.nu.13.fo.clxvij.ꝛ in conſi.xlvi.nu.5.fo.clxvij.ꝛ in cõſi.liij.nu.12.fo.ccl.ꝛ in conſi.lvi.nu.8.fo.ccxiij.
Copiã indiciorũ regulariter iudex dare nõ tenetur nõ petẽti.in ɔſi.lvi.nu.9.fo.ccxiij.
Copia indiciorum danda eſt mulieribus et aliis miſerabilibus perſonis etiam eam non petentibus: licet ſtaret ſtatutum q̃ copia daretur parti ſi eaꝫ petierit.in.d.conſi.lvi.nu.14.fo.ccxiij.
Culpa lata in crĩalibus in quibus venit imponenda pena capitalis ſeu corporalis nõ equiparatur dolo.in cõſi.xxv.nu.6.fo.cv.ꝛ in cõſi.lxij.nu.2.fo.ccxxvij.
Curatoris autoritas: de autoritate curatoris reqre.s.in litera.A.in ṽ.autoritas.
Curia debet mittere officialem ad locuꝫ vbi dicitur cõmiſſum furtũ vel homicidium.in ɔſi.xlviij.nu.8.fo.clxxiiij.in ɔſi.xlix.nu.10.fo.clxxx.in conſi.liij.nu.2.fo.ccvi.ꝛ in conſi.lxxvi.nu.2.fo.cclxxiij.
Curia non probante reus debet abſolui.in conſi.lxiij.nu.8.fo.ccxxi.
Curſus preſcriptionis non incipit cõtra ignorantem.in conſil.xviij.numero.16.folio.lxxviij.

De litera.D.

Damnum dediſſe videtur qui cauſam damni dat.in ɔſi.xxvij.nu.2.fo.cxij.
Damnum minimum corporale maius eſt quocunq; pecuniario.in conſil.lvi.nu.5.fo.ccxiij.
Damnum volenti ꝛ ſcienti nõ ſuccurritur.in cõſi.lxxi.nu.18.fo.cclviij.
Datarij in dubio contra eos ius preſumit in cõſi.ij.nu.67.fo.xi.
Debitor q̃ iurauit nõ probare ſolutionẽ niſi per inſtrumẽtũ inciſum poterit tñ procurare quod teſtes ſup ſolutiõe ex officio recipiãtur.in cõſi.xxxix.nu.18.fo.cxliiij.
Debet illud verbum poſitum in lege ſi non defendatur eſt verbũ neceſſitatis.in cõſi.lx.nu.4.fo.ccxxij.
Decipi nemo debet ſub clipeo ꝛ autoritate ſuperioris.in ɔſi.lv.nu.11.fo.ccxij.
Decretum ſine cauſe cognitione non valet in cõſi.xlviij.nu.32.fo.clxxvij.
Decretum interpoſitum cauſa nõ cognita eſt nullum.in.d.cõſi.xlviij.nu.37.fo.eo.
Defenſio promiſſa eſt iure ciuili naturali ꝛ diuino.in.d.ɔſi.iiij.nu.4.fo.xiiij.
Defenſiõe rerum licitum eſt etiam vulnerare ꝛ occidere.in.d.ɔſi.iiij.nu.8.ꝛ.22.f.eo.
Defenſio illius qui occidit venientem cõtra ſe cũ gladio euaginato eſt probata.in.d.conſi.iiij.nu.17.fo.xv.ꝛ in conſi.xxv.nu.41.fo.cviij.ꝛ in conſil.xxxi.nume.53.fo.ccxxi.ꝛ in conſil.lxxiij.nu.44.fo.cclxiiij.
Defenſio eſt de iure naturali: nec põt tolli a principe ſine ſuperiore.in cõſil.viij.nu.28.fo.xxxiij.in cõſil.xvi.nu.20.et.21.fo.lxviij.ꝛ in.d.cõſil.xxv.nume.51.fo.cix.et in cõſil.xxxi.nume.41.fo.cxxvi.ꝛ in cõſil.lxxiij.nu.46.fo.cclxiiij.
Defenſio ſeu exceptio que oculis obijcitur

nunq̄ intelligitur reiecta nec ſublata p ſtatutum tollens omnes exceptiones et defenſiones.in conſil.xvj.nu.3.4.5.⁊.6. folio.lxvj.

Defenſio omnibus competit.in conſil.xxv. nu.58.fo.cix.

Defenſio competit etiam animalibus bꝛutis.in.d.cõſi.xxv.nu.50.fo.cix.⁊ in cõſil. xxxj.nu.40.fo.cxxvj.⁊ in conſi.lxxiij.nu. 49.fo.cclxiiij.

Defenſio rei etiã nemine inſtante a iudice querenda eſt.in conſil.lx.nu.3.fo.ccxxij.

Defenſionis mee cauſa dicoꝛ tũc feciſſe qñ percutio te dum es in actu percutiendi me.in conſi.lxv.nu.55.fo.cclxij.⁊ in cõſi. xij.nu.32.fo.liiij.in conſil.xxj.nu.27.fo. xciij.⁊ in conſi.xlj.nume.15.fo.clv.⁊ nu. 45.fo.celxiiij.

Defenſio introducta de iure naturali tolli non poteſt a papa.in cõſi.xvj.nume.22. fo.lxviij.in cõſi.xxv.nu.53.fo.cix.in ꝯſi. xxxj.nu.43.fo.cxxvj.⁊ in conſi.lxxiij.numero.52.fo.cclxv.

Defendens ſe non poteſt habere ſtateram in manibus ⁊ menſurare ictus.in conſi. xxxj.nu.48.fo.cxxvj.

¶ Defectus minimus in teſte operatur: vt non faciat ſemiplenam pꝛobationem.in conſi.lxv.nu.36.fo.ccxlj.

Defectus quilibet minimus in teſte impedit vt non poſſit parti iuramentum deferri in ſupplementum pꝛobationis.in conſi.lxxiij.nu.32.fo.cclxx.

¶ Delegatus non poterit cauſam ſubdelegare que ei commiſſa fuit per illa verba tu tu cognoſcas:⁊ ſic per verba gemina ta.in conſi.ij.nu.59.fo.xj.

¶ Delictum non conſummatũ regulariter non punitur.in cõſi.viij.nu.11.fo.xxxj.

De delicto eiuſdem hominis non debet ſepius queri.in conſi.ix.nu.50.fo.xlj.

Delicta commiſſa extra territoꝛium nõ puniuntur.in conſil.xiiij.nu.9.fo.lviij.et in conſi.lxvij.nu.63.fo.ccxlix.

Delicta non debent remanere impunita.in conſi.iij.nu.23.fo.xiij.⁊ in conſi.xvj.nu. 51.fo.lxxij.⁊ in conſil.xxiiij.nu.4.fo.cj.et in conſi.lvij.nu.4.fo.ccxiij.

Delictum commiſſum ſine dolo an ſit punibile.in conſi.xxv.nu.1.fo.cv.

Delictum eſſe cõmiſſum debet ante omnia iudici cõſtare alĩs inquirere nõ poteſt.in conſi.viij.nu.1.fo.xxix.in cõſi.xij.nu.34. fo.liiij.in cõſi.xiiij.nu.13.fo.lviij.in cõſi. xlviij.nu.7.fo.clxxiij.in ꝯſi.xviij.nu.4. fo.lxxvj.in conſil.xxxx.nu.2.fo.cxxxv.in cõſi.xl.nu.4.fo.cxlix.⁊ in cõſil.xlvj.nu.1. fo.clxvij.⁊ in conſi.xlix.nu.10.fo.cixxx.et in cõſi.liij.nume.1.fo.ccvj.in conſil.lxiij. nu.2.fo.ccxxx.in conſil.lxiiij.nume.40. fo.ccxxxvj.⁊ in ꝯſi.lxxvj.nu.1.fo.cclxxij.

Delictum factum a famulo pꝛeſumitur factum de voluntate.in conſi.liij.nume.19. folio.xiij.

Delictum pꝛincipale ſi non punitur nec acceſſoꝛium puniri debet.in conſil.liij.nu. 29.folio.ccix.

Delicta paria mutua compenſatiõe tolluntur.in conſi.lviij.nu.8.fo.ccxix.

Delictum nõ committitur ſine dolo.in ꝯſi. lxij.nu.2.fo.ccxxviij.

Delictum quod commiſſum eſt qñ nõ tendebat ad illam ſpecie3 delicti qđ poſtea ſequutum eſt non tenetur quis de eo qđ ſequutũ eſt.in ꝯſi.lxvij.nu.30.fo.ccxlvj.

Delictum ſi ſequatur in perſonam eius cuius contra quem aggreditur pꝛeter pꝛopoſitum aggredictis ex tali delicto nulla pena venit imponenda.in conſi.lxvij. nu.55 fo.ccxlviij.

Delinquens coacte non punitur aliqua pena.in conſi.xxv.nu.29.fo.cvij.

Delinquentes plures congregati quilibet tenetur de eo quod facit:nõ autem de eo quod alij faciunt.in.d.conſil.xxv.nume. 56.folio.cix.

Delinquens pꝛincipalis ſi nõ apparet pꝛocedi non poteſt cõtra alios vt auxiliantes.in.d.conſi.xliij.nume.51.fo.clxj.⁊ in conſi.xlix.nu.12.fo.clxxxj.⁊ in cõſi.l.nu. 19.fo.cxc.⁊ in conſi.lxix.nu.5.fo.ccliij.

Delinquẽs ſi veriſimiliter poterat declinare ad maleficiu3 qđ eſt commiſſum:licet a pꝛincipio intenderet aliud maleficium committere creditur de vtroq3 cogitaſſe.in conſi.lxvij.nu.10.ccxlv.

Delinquentes ⁊ auxiliantes nõ puniuntur pari pena.in conſi.lxix.nu.4.fo.ccliij.

Delinquere quis non dicitur ex actu quem facit niſi quando delictum eſt ei fauoꝛabile.in conſi.liiij.nu.31.fo.ccix.⁊ in conſi. lxij.nu.4.fo.ccxxix.

Denuntiatio

Denunciatio maleficij non facit indicium ad torturam contra denunciatos in ꝯſi. vj.nu.8.fo.xxj.
Denunciatione maleficij facta per ſaltuarium nõ obſtãte iudex debet ſe aliter informare de ipſo maleficio an cõſil.lxiiij.nu.49.fo.ccxxxvij.
Denunciatio maleficij ſi non valet: non valet etiam inquiſitio propter eam formata.in.d.conſi.lxiiij.nu.51.fo.eo.
Denuncians debet denũciare per idoneos teſtes ⁊ non per ſeipſum probare.in ꝯſil. lxiiij.nu.50.fo.eo.
Denunciatori ſeu accuſatori lz alias ex forma ſtatuti credatur in cauſa dãni dati: hoc fallit tamen ſi denunciator ſeu accuſator ſit infamis infamia facti.in conſil. lxxv.nu.24.fo.cclxix.
¶ Deponens falſum etiam nulliter nõ incurrat penã falſi.in ꝯſi.xxvij.nu.17. fo.cxiij.
¶ Depoſitarius tenetur de lata culpa. in conſi.xxiij.nu.5.fo.c.
¶ Deus ſcrutator eſt cordium et qui nouit abſcondita in ꝯſi.xxv.nu.7.fo.cvj.
Deus per clementiam imitatur.in conſil.j. nu.83.fo.xj.
Deus eſt via veritas ⁊ vita. in conſil. lxxiij. nu.7.fo.cclxij.
¶ Diabolus ſepe ſufflat in mẽte ⁊ in corde hominũ ex quo multoties ſequunt peſſimi effectus.in ꝯſi.lxviij.nu.16.fo.cclj.
¶ Dictio itez eſt continuatiua ⁊ repetitiua precedentiũ.in conſi.lxxv.nu.6. f.cclxxj.
¶ Dictum teſtis deponentis de auditu valet:licet cortina ſit in medio qñ ipſe teſtis habebat notas voces loquentiũ.in ꝯſil. v.nu.19.fo.xix.
Dicto rei dicentis ſe occidiſſe ad ſui defenſionez ſtatur quo ad homicidiũ nõ quo ad defenſionem.in cõſi.vij.nu.7.fo.xiij.
Dicto aſſerentis cum iuramento ſtatur in his que dependent ex animo.in cõſil.ix. nu.32.fo.xxxix.
Dicto aſſerẽtis cũ iuramẽto in his que dependent ab animo ſtatur niſi pſumptio iuris ſit ꝯtra eũ.in.d.ꝯſi.ix.nu.36. fo.eo.
Dictum ſocij criminis ſolum ſine aliis indicijs nõ eſt ſufficiens indicium ad torturam.in conſi.xij.nu.38.fo.lv.
Dictum minoris in cauſis criminalibus eſt ipſo iure nullũ.in ꝯſi.xxviij nu.15. f.cxv.
Dictum teſtis deponentis nõ veriſimile eſt ſuſpectum de fa.ſo.in conſi.xxxj.nu.28. fo.cxxv.⁊ in conſi.xxiij.nu.40.fo.cxxxj.⁊ in ꝯſil.lxv.nu.25.fo.ccxl.⁊ in cõſi. lxxiiij. nu.20.fo.cclxix.
Dicere non ſufficit: ſed illud qđ dictum eſt debet probari.in conſil.xxxvij.nu. 2.fo. cxxxij.⁊ in conſi.lvij.nu.16.fo.ccxvj.⁊ in conſil.lxxiiij.nu.39.fo.cclxx.
Dicens vnum aliud excludit.in conſil.lvij. nu.26.⁊.27.fo.ccxvij.
Dictum teſtis non citati non nocet.in cõſi. lxv.nu.39.fo.ccxlj.
Dicta teſtium veniũt actorum appellatione.in conſi.lxx.nu.23.fo.cclvj.
Dicta teſtium niſi recipiantur de cõmiſſione iudicis coram ipſo iudice non valẽt. in.d.conſi.lxx.nu.25.fo.eo.
¶ Diem commiſſi criminis quis non cogitur ponere in accuſatione.in conſil. xlix. nu.62.fo.clxxxvij.
¶ Differentia inter damnum ⁊ furtum. in conſi.vj.nu.1.fo.xx.
¶ Difficillimum eſt iuſtũ dolorem temperare.i ꝯſi.xxv.nu.23.fo.cvij. ⁊ i ꝯſ.lxviij. nu.8.fo.ccl.⁊ in ꝯſ.lxxiij.nu.58.fo.cclxv.
Dignitas ⁊ legalitas teſtium ſepe derogat regulis iuris.in conſi.j.nu.74.fo.vj.
¶ Dilatio conceſſa actori ad liquidãdum inſtrm eſt cõis taliter q in dicta dilatione licitũ eſt reo pbare ⁊ allegare ꝯtra dictã liqdationẽ.i ꝯſi.lviij.nu.14.fo.ccxix.
Dilationi iuramenti non eſt locus qñ ſemiplena probatio aliqua preſumptione eliditur.in conſi.lxv.nu.37.fo.ccxlj.
Diſpoſitio legis non conuenit cui non conueniunt eius verba.in conſi.ix.nu.17.fo. lxxxiij.in conſi.xxv.nu.10.fo.cvj.in cõſi. xl.nu.12.fo.cl.in conſil.xlix.nume.17.fo. clxxxj.in conſil.liij.nume.11.fo.ccvij.⁊ in conſi.lvij.nu.24.fo.ccxvj.
¶ Diſſenſus potius qȝ conſenſus preſumitur in actu preiudiciali indifferenti .in conſi.lxj.nu.38.fo.cxcv.
¶ Dolus preſumitur ex breuitate tẽporis. in conſi.iij.nu.14.fo.xiij.
Dolus preſumitur in mercatore qui dedit fideiuſſorem qui incontinenti arripuit fugam nec ex tali dſtione fideiuſſoris liberatur.in.d.conſi.iij.nu.16.fo.eo.
Dolus ſubintelligit vbicũqȝ loqmur de pe-

na capitali.in ꝯſi.lxvij.nu.41.fo ccxlvij.
Dolorem iuſtum difficilimū eſt tēperare.in cōſi.xxv.nu.23.fo.cvij.⁊ in ꝯſi.lxviij.nu.8.fo.ccl.⁊ in ꝯſi.lxxiij.nu.58.fo.cclxv.
Doloſa perſuaſio plus eſt quam violenta coactio.in ꝯſi.lxi.nu.22.fo.ccxxvi.
¶ Domicilium vt cōtrahatur in aliquo loco requiritur tempus decem annorū.in conſi.lxiij.nu.25.fo.ccxvij.
¶ Domeſtic9 ille repellit a teſtimonio cui imperare pōt.in ꝯſi.lxviij.nu.21.fo.ccli.
¶ Domum alienius ingrediēs qui poſtea viſus ſit exire domū cum gladio ſanguinolento in qua reperiatur vulneratus: tale vulnus eſt ſufficien et probatum.in conſi.xxxi.nu.3.fo.cxxiij.
Dos vidue retinet priuilegia dotis.in cōſi.xiij.nu.11.fo.lvi.
Dos vidue ſuſtinet onera dotis matrimonio durante.in.d.conſi.xiij.nu.12.fo.eo.
¶ Dubitare circa indubitata eſt fatuitas ⁊ dementia.in conſi.xlv.nu.3.fo.clxvi.

¶ De litera. E.

Eccleſia nō punit aliquem pena ſanguinis.in conſil.x.nu.49.fo.xlix.
Eccleſia adheret territorio iudicis ſecularis: et ſi aliquid committitur in eccleſia non dicitur commiſſum extra territorium.in conſi.xxxij.nu.13.fo.cxxviij.
Eccleſia ſub quadā generalitate eſt ſub protectione iudicis ſecularis.ibi.
¶ Eleemoſyna fieri non debet de furto.in conſi.xlv.nu.7.fo.clxvi.
¶ Emens rem ſcienter a non domino contra venditorem nō habet regreſſum de euictione.in conſi.lxxi.nu.19.fo.cclviij.
Emens equum propter defectus euidenter expreſſos a venditore non poterit agere redhibitoria ꝓpter occultos ſecus.in.d.conſi.lxxi.nu.21.fo.eo.
Emens rem vltra dimidiam licet poſſit cōtrauenire tamen fallit ſi habuit ſcientiā valoris rei.in.d.cōſi.lxxi.nu.22.fo.eo.
¶ Emphyteuſis eccleſiaſtica nō trāſit efficaciter in fiſcū.i ꝯſi.xlix.nu.53.f.clxxxvi.
Emphyteuſis alicui hac lege cōceſſa quod ad extraneū heredem non tranſeat non confiſcatur cōfiſcatis bonis ipſius emphyteuta.in.d.conſi.xlix.nu.54.fo.eo.
¶ Emphyteuta qui propter paupertatem non potuit ſoluere canonem non cadit a iure ſuo.in conſi.x.nu.39.fo.xlix.
Emphyteuta irreq̄ſitio dn̄o nulliter alienās rē eccl'ie nō priuabit emphyteuſi.in cōſi.xxxviij.nu.5.fo.cxxxix.⁊ in cōſi.xliij.nu.4.fo.clvij.⁊ in cōſi.xlix.nu 3.fo.clxxx.
¶ Enormitas in delictis operatur vt licitū ſit iura trāſgredi.in ꝯſil.v.nu.3.fo.xvij.⁊ in cōſi.ix.nu.16.⁊.19.fo.xxxvi.⁊ in ꝯſil.liij.nu.16.fo.ccij.⁊ in ꝯſ.lxxiij.nu.7.f.cclvij.
¶ Epiſcopus remittens decimas alicui eccleſie videtur etiā remittere futuras.in conſi.xlvi.nu.25.fo.clxx.
Epiſcopus ꝓſumitur qd alienauerit bona eccleſiaſtica inutilia ipſi eccleſie vt excuſat delictū qn̄ accuſat.in ꝯſi.ij.nu.5.fo.viij.
¶ Equalitas eſt ſeruāda in iudiciis.in conſi.viij.nu.20.fo.xxvij.⁊ in conſi.xi.nu.15.fo.lj.⁊ in conſil.xxvij.nu.18.fo.cxiij.et in conſi.lxiij.nu.13.fo.ccxix.
Equitatis rōne multa cōceduntur que alias nō cōcederentur in ꝯſi.xvi.nu.37.⁊.38.f.lxx.
Equitas cū ꝯcurrit in aliquo caſu iudex moueri dȝ ex offō ꝓ ipſa eq̄tate.in ꝯſi.xxxix.nu.23.f.cxliiij.⁊ in ꝯſi.xliij.nu.30.fo.clx.
Equitate ſuadēte etiam poſt ꝯcluſum in cā poſſunt ꝓduci inſtrumenta.in.d.cōſi.xxxix.nu.24.fo.cxliiij.⁊ in cōſi.xliij.nu.31.fo.clix.
Equitate ſuadente iudex poteſt repellere agentem etiā ſtante ſtatuto quod reus non poſſit opponere contra intentionem agentis.in.d.conſi.xxix.nu.25.fo.cxliiij.⁊ in conſi.xliij.nu.32.fo.clix.
Equitate ſuadente iudex poterit punire iniuriantem excommunicato.in.d.conſil.xxxix.nu.26.fo.cxliiij.
Equum emens propter defectus euidentes expreſſos a venditore non poterit agere redhibitoria propter occultos ſecus.in conſi.lxxi.nu.21.fo.cclviij.
Error potius quam dolus in notario preſumitur.in conſi.xxi.nu.8.fo.xcij.
Error commiſſus a iudice in ſentētia debet ab ipſo corrigi ⁊ reuocari etiam nemine petente.in conſi.lxxvi.nu.33.fo.cclxvi.
¶ Euentus ⁊ nō anim9 in maleficiis inſpicitur.in cōſi.vij.nu.8.9.⁊.56.fo.xxiij.
Euentus nō facit eſſe in dolo illū q̄ delictū

cõmiſit ſine dolo in conſil. lxvij. nu. 38. fo. ccxlvij.
Excedẽs modũ inculpate tutele non pu nit qñ aliter euadere non poteſt in cõſi. iiij. nu. 20. fo. xvj.
Et talis taliter excedens modũ non punit etiã de exceſſu. in. d. cõſi. iiij. nu. 21. fo. eo.
Examinatio teſtiũ in qb9 caſib9 pte nõ citata valeat. in ꝯſi. viij. nu. 36. f. xxxiij.
Examinatio teſtis reijcit qñ excipiẽs ꝯ eũ vult ſtatim ꝓbare excepta. in conſi. xvj. nu. 19. fo. lxviij.
Examiatio teſtiũ nõ rite cẽta nõ caret aliquali ſuſpicione qꝛ index nõ laborauit ad veritatẽ inueniendã. in cõſil. lxv. nu. 42. fo. ccxlj.
Exceptio ſeu defenſio q̃ oculis obijcitur nunq̃ intelligit reiecta nec ſublata per ſtatutũ tollẽs oẽs exceptiones ꝛ defenſiones. in ꝯſil. xvj. nu. 3. 4. 5. ꝛ. 6. fo. lxvj. in conſi. lxiij. nu. 23. fo. ccxxxv.
Exceptio nullitatis nõ impedit executionẽ ſñie niſi ꝓbatio nullitatis ſit in prõptu in. d. cõſil. xvj. nu. 18. fo. lxviij.
Exceptio dñij lꝫ nõ admittat ꝯ agẽtẽ poſſeſſorio recuperãdi ſi nõ opponat ꝛ ꝓbat ꝛ hoc patiat actor ſuper dñio pronũtiãdũ eſt in cõſil. xix. nu. 11. fo. lxxxij.
Exceptio inepta nõ venit appellatione exceptionis. in ꝯſi. xxxviij. num. 8. fo. cxlj.
Exceptio eſt defenſio. in cõſi. xxxix. nu. 36. fo. cxlv. ꝛ in conſi. lx. num. 28. fo. ccxxiij.
Exceptiones q̃ poſſunt opponi ꝯ accuſato rẽ pñt opponi ꝯ iudicẽ inquirẽtẽ. in cõſi. xlviij. nu. 21. fo. clxxvj. ꝛ in ꝯſ. xlix. nu. 28. fo. clxxxiij. ꝛ in ꝯſ. l. nu. 10. fo. clxxxix.
Exceptio ineptitudinis libelli põt ẽt poſt ſñiam opponi. in ꝯſi. lj. nu. 72. fo. cxcix.
Exceptio q̃ appet ex facie ſñie opponi põt etiã cõtra tres ſñias cõformes. in conſi. lxiij. nu. 26. fol. ccxxxv.
Exceptio incõpetentie annullat ꝓceſſum ſñiam ꝛ oia indeſecuta. in ꝯſi. lxxvj. nu. 12. fo. cclxxiij.
Exceptio incõpetentie opponi põt ſtatuto excludẽte exceptiones oẽs nõ obſtãt. in d. cõſi. lxxvj. nu. 13. fo. eo.
Excipiens qui confitetur crimẽ incidenter non poterit condẽnari. in cõſi. lxvij. nu. 49. fo. ccxlviij.
Excedens modum ſe defendẽdo ſi occidat eſt in culpa non tenet vt homicida. in conſi. xxv. nu. 20. fo. cvij. ꝛ in ꝯſi. xxxj. nu. 51. fo. cxxvj.
Excedens moduꝫ inculpate tutele non tenetur de morte: ſed alia pena mitiori: ꝛ ſic nõ pro toto ſꝫ ꝑ exceſſu ꝛ rõnẽ vide in. d. cõſi. xxv. nu. 37. fo. cviij.
Exitus acta ꝓbat. in conſil. vij. nu. 11. fo. xxij. ꝛ in conſi. lij. nu. 14. fo. ccij.
Executio banni contra bannitũ fieri non poteſt ſi non eſt ſeruatus ordo debitus in banniẽdo. in conſi. xvj. nu. 10. 11. ꝛ. 12. folio. lxvij.
Executio oĩs ſuſpenſa eſt contra excõicatum ante q̃ declaratum ſit per ſententiã ipſum eſſe excõicatum. in ꝯſi. lxxiij. nu. 37. fo. cclxx.
Exculpatio offenſi plene ꝓbat: ꝛ ꝓdeſt accuſato vel inquiſito de offenſa. in conſi. xvij. nu. 10. fo. lxxiij. ꝛ in cõſil. l. nu. 18. fo. cxc. ꝛ in conſil. lj. nu. 34. fo. ccxxvij.
Excuſatiõibus vel pſumptionibus qbuſcunq; quis excuſatur a dolo. in cõſi. vij. nu. 25. fo. xxiij.
Excuſator admittitur ad allegandũ cãs innocẽtie lꝫ procurator nõ admittatur. in. d. cõſi. xxxix. nu. 30. fo. cxliij. ꝛ in conſi. lxxij. nu. 39. fo. cclxiij.
Exorbitantia ſunt reſtringenda. in cõſi. lxxv. nu. 4. fo. cclxxj.
Expẽſam factã in vtilitatẽ alterius quaꝫ principaliter fieri ꝯtẽplatione mei non poſſum ab illo tertio repetere. in conſil. x. nu. 45. ꝛ. 46. fo. xlix.
Expenſe que veniunt cõditione ex ſtatuto etiam poſt ſñiam peti poſſunt. in cõſil. xix. nu. 3. fo. lxxxj.
Expẽdens falſam monetã mitius punitur q̃ ille qui eam fabricauit. in conſil. xlvij. nu. 2. fo. clxxij.
Expẽdens falſam monetã min9 delinqt q̃ fabricans: qꝛ fabricans de iure cõmuni punitur pena vitimi ſupplicij expendẽs autem extraordinaria pena. in. d. cõſil. xlij. nu. 11. fo. clxxij.
Experientia rerum magiſtra eſt. in conſil. xxiij. nu. 6. fo. c.
Extenſio in penalibus etiam ex identitate rõnis non fit: qd intellige ꝛ declara. vt in conſi. liij. nu. 36. fo. ccix. ꝛ in conſil. lxxj. nu. 15. fo. cclviij.

Extenſio ex identitate ratiõis fit vbi.a g de fauore publico de ſimilibus ad ſimilia etiã in exorbitantib9.in cõſi.liiij.nu. 9.fo.cclv.
Extenſio qñ intereſt reipublice ita dꝫ fieri in odioſis ſicut in fauorabilib9.in cõſil. lxij.nu.34.fo.ccxvij.
Extenſio nõ dicit̃ fieri:vbi eſt eadẽ ratio.in conſi.lxj.nu.9.fo.ccxxv.

Delitera. F.

Facta ſucceſſiue ⁊ cõtinuate dicunt̃ ſimul fieri.in ꝯſi.v.nu.7.fo.xviij.
Facientia ſemiplenã probationẽ in ciuilibus faciũt indiciũ ad torturã in criminalib9.in cõſi. vj.nu.8.fo.xxj.⁊ in ꝯſi.lxv.n.35.fo.ccxl. ⁊ in conſi.lxxiij.nu.2.fo.cclxvij.
Faciẽs aliqͩ metu nõ ſibi ꝑiudicat.in ꝯſi. viij.nu.16.fo.xxxj.
Factũ ſuperioris dr̃ caſus fortuit9.in.d.cõſi.viij.nu.18.fo.xxxij.
Facta minus legitime nõ ſunt in cõſideratione.in cõſi.xij.nu.3.fo.lij.
Feciſſe ad meã defenſionẽ dicor ſi pcutio te anteꝗ̃ percutias me dũ tu es in actu percutiẽdi me.in.d.ꝯſil.xij.n.32.fo.liiij. ⁊ in ꝯſi.xxj.n.27.fo.xciij.⁊ in ꝯſi.xlj.nu. 15.fo.clv.⁊ in cõſi.lxv.n.55.fo.ccxlij.
Facta ad fauorẽ nõ debẽt in odiũ redundare.in conſi.xvij.nu.12.fo.lxxiiij.
Factũ ſupioris qñ põt interpꝛetari ad ius cõenunꝗ̃ preſumit̃ diſpenſatũ.in conſi. xxxiij.nu.41.fo.cxxxij.
Factum de facto:de facto reuocari dꝫ.in cõſi.xxxviij.nu.11.fo.cxlj.
Factũ regie dr̃ factũ regis.i ꝯſi.j.n.11.fo.ij.
Facta ꝯ voluntatẽ faciẽdi nõ imputantur in conſi.iij.nu.2.fo.xij.
Factũ pauloante torturã dicitur factum in tortura.in cõſi.lj.nu.64.fo.cxcviij.
Factũ dr̃ tpe guerre ꝙ factũ eſt pauloante vel paulopoſt guerram in.d.ꝯſil.vj.nume.65.fo.eo.
Fieri nõ poſſe illud dr̃ ꝙ cõmode fieri non põe.in conſi.lvj.nu.3.fo.ccxiiij.
Facilis in torquẽdo dꝫ eſſe facilis in relaxãdo.in conſi.xxiiij.nu.51.fo.cxx.
Fallere fallentem ſuſpicor eſſe piũ.in cõſi.lxiij.nu.7.fo.ccxix.
Falſum inſtrumentũ fabricans ⁊ vtens illo ſcienter pari pena puniuntur.in cõſi.xxiiij.nu.19.fo.ciij.
Falſum inſtr̃m qui fabricauit acrius punit̃ ꝗ̃ ille qui eo vtit̃.in.d.conſi.xxiij.n.20. fo.ciij.⁊ in ꝯſi.xxx.nu.17.fo.cxxj.⁊ in ꝯſi. xxxix.nu.52.fo.cxlvij.⁊ in cõſi.xliij.nu. 48.fo.clxj.
Falſi ſuſpicio pro veritate habetur.in conſi.xxvij.nu.9.fo.cxij.
Falſum depõnẽs ẽt nulliter non euitat penã falſi.in.d.conſi.xxvij.nu.17.fo.cxiij.
Falſo inſtr̃o vtens pſumitur ꝙ illud fieri fecit.in conſi.liij.nu.37.fo.cciiij.
Falſum punitur licet nemini damnum inferat.in conſi.lxx.nu.13.fo.cclvj.
Falſo vtens ſcienter punitur ſicut committens.in.d.cõſi.lxx.nu.19.fo.eo.
Falſas ꝓbationes producens punitur de falſo.in.d.conſi.lxx.nu.20.fo.eo.
Falſas ꝓbationes producens dꝫ perdere cãm.in.d.cõſi.lxx.nu.21.fo.eo.
Falſos teſtes producens põt puniri officio iudicis.in.d.cõſi.lxx.nu.22.fo.eo.
Falſitas colligitur ex coniecturis cuꝫ ſit difficilis probationis.in conſi.xxvij.numero.8.fo.cxij.
Falſitas ex malignitate punitur.in conſil. lxij.nu.7.fo.ccxxix.
Falſitas ꝑ errorẽ non punitur.in cõſil.lxij. nu.8.fo.eo.
Falſitas eſtimutatio ỽitatis ex certa ſciẽtia facta.in conſi.lxx.nu.7.fo.cclv.
Falſitas cõmiſſa ſup̃ circunſtantijs ex qͥb9 cognoſcat̃ veritas,vel mẽdacium facti ꝓncipalis dr̃ cõmiſſa circa principalia. in.d.ꝯſi.lxx.nu.9.fo.eo.
Falſitas imago dr̃ remotuꝫ a veriſimili.i conſi.xxxij.nu.37.fo.cxxx.in conſi.xlix. nu.32.fo.clxxxiij.in ꝯſi.lxv.num.28.fo. ccxl.⁊ in ꝯſi.lxxiij.nu.21.fo.cclxix.
Falſarius quis in dubio nõ preſumitur in conſi.ij.nu.11.fo.viij.⁊ in conſi.lj.nume. 33.fo.cxcv.
Falſarius preſumitur ille penes queꝫ reperiuntur falſa inſtrumenta.in conſil.liij. nu.35.fo.cciiij.
Falſificãs literas que tamen alias ſunt inualide incidit inpenã falſi.in cõſil.lxx.

nu.18.fo.cclvj.
Falſificans aliam monetam quam principis loci vbi fit delictum non eſt puniendus pena mortis ſed mitior pena.in cõſi.lxxj.nu.11.fo.cclxij.
¶ Fama que oritur cõtra aliquem incontinẽti poſt maleficiũ cõmiſſum ipſo maleficio ineſſe videt͛ et indicium facit ad torturã.in conſi.iij.nu.7.fo.xij.
Fama bona preferetur.in conſil.x.nume.10.fo.lxiij.
Fama ſola non facit indiciũ ad torturam.in d.conſi.xv.nu.12.fo.eo.
Fama bona mala alicuius quando probat͛ prefertur bona.in conſil.xviij.nu.40.fo.lxx.et in conſil.xliij.nu.20.fol.cliij.et in conſi.lxxij.nu.20.fo.cclxj.
Fama inducitur a quamplurimibus et non ab vno tm̃.in conſil.xx.nu.21.fo.lxxxv.et in conſi.xxxj.nu.37.fo.cxxvj.
Fama qualiter probet͛ nam teſtis dʒ dicere audiuiſſe a maiore parte populi etc.debet etiã nõiare aliquas perſonas a quibus audiuerit.in.d.cõſil.xx.nu,41.et.42.fo.lxxxvij.et in cõſi.xliij.nu,15.fo.clxiiij.et in conſi.lxxij.nu.19.fo.cclxj.et in conſi.lxxvj.nu.20,fo.cclxxiiij.
Fama iuncta cũ teſtibus facit plenã probationem.in conſi.xxxj.nu.2.fo,cxxiij.
Fama et publica vox in loco ſufficit in criminalibus lʒ plene probatum non ſit delictum.in.d.conſi,xxxj.nu.4,fo,eo.
Fama ſi habuit originẽ ab honeſtis perſonis facit indicium ad torturam,in conſi,iij.nu.5.fo.xij.et in.d.conſil.xxxj.nume.5.fo.cxxiij.
Fama publica facit indicium ad torturam.in conſi.xliij.nu,1.et,16.fo.clxij,
Fama mala tũc preiudicat qñ eſt in eodem genere mali de quo reus imputatur.in d.conſi.xliij.nu.19.fo.clxiiij.
Fame bone probatio in genere nõ tollit ꝓbationem male fame in ſpecie.in.d.conſi.xliij.nu.21.fo,clxv.
Fama ad hoc vt faciat indicium dʒ eſſe vehemens.in conſi.iij.nu.6.fo.xij.et in conſi.xlix.nu.65.fo.clxxxvij.
Fama bona purgat omne indiciuʒ male fame.in.d.conſi.xlix.nu.66.fo.eo.et in cõſi.lxxiiij.nu.25.fo cclxix.
Fama nõ dr̃ probata ſi vnus teſtis dicatur eſſe in vna parte ciuitatis:alius in alia in conſi.j.nu.67.fo.v.
Fama bona generalis nõ tollit indicia ſpecialia cõtra aliquẽ.in ꝯſil.iij.n.22.fo.xij.
Fama qñ concurrit cum aliquo alio indicio facit indicium ad torturam.in cõſil.lxxij.nu.15.fo.cclx.
Fama de iure non facit indicium ad torturam:tñ de facto ſeruatur contrarium.in d.conſi.lxxij.nu.16.fo.eo.
Fama bona remouet indicium cauſatuʒ ex inuentione rei furate apud aliquem.in conſi.lxxij.nu.22.fo.cclxj.
Fama bona tollit indicium cauſatũ contra vicinos ex furto commiſſo.in cõſi.lxxij.nu.24.fo.eo.
Fama dr̃ habere originem ab honeſtis perſonis.in conſi.lxxvj.nu.21.fo.cclxxv.
¶ Familia iudicis ſi verberat appellantes ab eius ſnĩa preſumit͛ facere de voluntate iudicis.in conſi.iij.nu.20.fo.xiij.
Familiaritas et amicitia magna eſt qualitas extrinſeca que non preſumitur.et in cõſi.lxxiiij.nu.14.fo.cclxix.
Familiaris honeſte vite non repellitur a teſtimonio.in conſi.lxviij.nu.23.fo.cclj.
¶ Fauorabiliores debemus eſſe ad abſoluendum.ꝙ condemnandum.in conſil.lxxiij.nu.19.fo.cclxiij.
Famulus non habens ſalarium a dño admittitur ad teſtificandum.in cõſil.lxviij.nu.22.fo cclj.
¶ Febucula nõ venit febris in appellatione.in conſi.lxxj.nu.6.fo.cclvij.
¶ Femine nõ admittuntur in teſtes in cauſis crialibus.in cõſil.v,nu.9.fo.xviij.
¶ Feneratores recipiẽtes pignori res quas ſciunt eſſe furto ſubtractas tenentur pena furti.in conſi.xxix.nu.2.fo.cxv.
Fenerator non habet querelam inofficioſi teſtamenti contra teſtamentum fratris turpem perſonam inſtituentis.in conſi.lviij.nu.10.fo.ccxix.
¶ Feudum nõ cõfiſcatur lʒ bona feudatarij cõfiſcant͛.in conſi.xlix.nu.55.fo.clxxxvj.
¶ Fictio non dʒ plus operari quã veritas.in conſi.lxiiij.nu.39.fo.ccxxxvj.
¶ Fideiuſſor ꝓpter paupertatẽ põt vẽdere bona debitoris et ſatiſfacere creditori.lʒ nõ habeat aliquod mandatum ad vendendum.in conſil.x.nu.40.fo.xlviij.

Fideiuſſor nõ põt obligari in duriorẽ cãm quã pncipalis.in cõſi.xxi.nu.58.fo.xcv.
Fideiubere ꝑ alio nemo põt vbi agit̃ de pena corporali.in ꝯſil.xvi.nu.27.fo.lxviii.
Fideicommiſſum nec onus legitime imponi poteſt.in conſi.xlix.nu.56.fo.clxxxvi.
Fidelis homini eſſe non poteſt qui deo eſt infidelis.in conſi xii.nu.15.fo.liii.
Fideli humane cõuenit pacta ⁊ fidez ſeruare.in cõſi.ix.nu.22.fo.xxxviii.
Fides data hoſti ⁊ inimico ſeruanda eſt.in d.conſi.ix.nũ.24.fo.xxxviii.⁊ in conſi. xxxii.nu.28.fo.cxxix.
Fides bannito eſt ſeruanda.in conſil.xxxii. nu.34.fo.cxxv.
Filius poteſt patrem bannitum impune occidere.in conſi.xi.nu.9.fo.li.
Filius natus ex meretrice maritata ꝑſumitur eſſe filius mariti.in cõſi.xxi.nu.15.fo. xci.⁊ in conſi.li.nu.37.fo.cxcv.
Filius natus ex muliere cum qua tyrannus habuit rem per vim non dicitur ſpurius quo ad matrẽ.in cõſi.xxv.nu.30.fo.cvii.
Filius ſi delinquat in re cõcernente cauſaz patris preſumitur deliquiſſe de voluntate patris.in conſi.iii.nu.18.fo.xiii.
Filius licet quicquid acquirit patri acq̃rat: fallit tamen quando pater eſſet conſtitutus in extremo vite quia etiam filius ſibi acquirit.in conſi.lxvi.nu.8.fo.ccxliii.
¶ Forus principalis delicti eſt principalis forus lz delinquẽs in pluribus locis habeat forum.in conſil.lvii.nu.7.fo.ccviii.
¶ De his qui foris ſunt nihil ad nos.in.d. cõſi.lvi.nu.8.fo.eo.
Forma data a ſtatuto dz formari etiaz in tẽpore in cõſi.lxv.nu.3.fo.ccxxxviii.
Forma dz ſeruari in faciẽdo ⁊ exprimi in dicẽdo.in.d.cõſi.lxv.nu.5.fo.eo.
Formã qḋ fit preter eſt ipſo iure nullum.in d.cõſil.lxv.nu.9.fo.ccxxxix.
Forma qñ id qḋ agitur in ea peccat:tũc non oritur nec naturalis nec ciuilis obligatio.in.d.conſi.lxv.nu.10.fo.eo.
Forma qñ aliquid pro forma requiritur refert tũc quod ex equipollentibus fiat.in d.conſi.lxv.nu.13.fo.eo.
Forma intelligitur eſſe tradita a ſtatuto qñ tale ſtatutum cõtinet aliquid quod non eſt de iure communi.in.d.conſil.lxv.nu. 14.fo.eo.
Forma ſtatuti non ſeruata actus eſt ipſo iure nullus.in cõſi.viii.nu.23.fo.xxxiii.⁊ in cõſil.xviii.nu.1.fo.lxxv.⁊ in cõſi.xxix.numero.10.fo.cxvi.⁊ in conſil.lxiiii.nu.22.fo. ccxxxv.⁊ in conſil.lxv.nu.2.fo.ccxxxviii.
Forma legis eſt ſeruanda.in conſil.xiiii.nu. 8.fo.lxiii.
Formata forma ſtatuti nõ eſt recedendum. in.d.cõſi.xviii.nu.2.fo.lxxv.
Forma.quod eſt de forma dicitur productũ ad publicam vtilitatem.in.d.cõſil.xxix. nu.11.fo.cxvi.
Forme defectus plus eſt quam defect⁹ perſone.in.d.cõſi.xxix.nu.2.fo.eo.in ꝯſi.lxv. nu.8.fo.ccxxxviii.
Forma dz ſeruari nõ ſolũ in penalibus ſed etiam in fauorabilib⁹.in.d.cõſi.xxix.nu. 14.fo.ccxxxix.⁊ in ꝯſi.lxv.nu.11.fo.cxvi.
Forme omiſſio etiam minima reddit actũz ſeu proceſſum nullũ.in.d.ꝯſi.xxix.nu.1). fo.cxvii.⁊ in cõſil.lxv.nu.12.fo.ccxxxix.
Forma data a ſtatuto qualiter procedat̃ ad bãniendum eſt ſeruanda alias bãnum ⁊ quicquid fundatur ſuper eo eſt ipſo iure nullum.in cõſi.lxiiii.nu.20.fo.ccxxxv.
¶ Fiſcis leges qñ determinat aliquam penam et preceptum plura capitula videnť omnia determinata ea pena.in cõſi.lxxv.nu.11.fo.cclxxi.
¶ Frater fratrẽ accuſat in crimine leſe maieſtatis.in cõſi.l.nu.33.fo.iiii.
Frater põt eſſe teſtis ꝑ fratre ad defendendũ eũ a pena.in ꝯſi.lxviii.nu.19.fo.cclii.
Friuola ſeu nulla dicuntur illa q̃ ꝑbata nõ releuãt ꝑbantẽ.in cõſi.xvi.nu.41.fo.lxx.
Fruſtra expectat̃ illud cui⁹ aduentus nihil operat̃.in cõſi.xxi.nu.57.fo.xcv.⁊ in ꝯſi. li.nu.17.⁊.53.fo.cxcix.⁊ in ꝯſil.lxvi.nũ. 16.fo.ccxliiii.⁊ in ꝯſil.lxx.nu.2.fo.cclv.et in cõſi.lxiii.nu.67.fo.cclxv.
¶ Furtum proprie non venit appellatione dãni dati.in conſi.vi.nu.2.fo.xx.
Furtum quomodo probatur.in cõſi.viii.numero.5.fo.xxx.
Furtum domeſticum non punit̃ pena mortis.in conſi.xxvi.nu.1.fo.cx.
Furtum dicitur cõtrectatio rei aliene adeo qḋ ſi in inquiſitione nõ dicatur cuius ſit res furata fur abſoluetur in dicto conſi. xxvi.nu.11.fo.cxi.
Furti ad hoc vt inquiſitio procedat neceſſe

habet dicere iudex q̃ res furata pertinebat ad talem iure dominij vel quaſi. in d. conſi. xxvj. nu. 22. fo. cxj.

Furtum eſſe cõmiſſum debet cõſtare anteq̃ iudex inquirat. in d. conſi. xxvj. numero. 15. folio. cxj.

Furti pena de iure communi non eſt pena mortis niſi in duobus caſibus tantũ. in conſi. xxx. nu. 2. fo. cxx. ⁊ in conſi. liij. nume. 35. fo. ccix.

Furto cõmiſſo delictum dicitur perfectum. in d. conſil. xxx. nu. 25. fo. cxxij.

Furtum non cõmittitur ſine animo lucrandi. in conſi. xxxv. nu. 10. fo. cxxxvj. ⁊ in cõſilio. lxij. nu. 5. fo. xxix.

Furtũ eſt contrectatio rei aliene inuito domino animo lucrãdi. in cõſil. xxxv. nu. 11. fo. cxxxvj. ⁊ in cõſi. xl. nu. 13. fo. cl.

Furtum nõ cõmittit qui rem accipit animo eam reſtituendi etiã ſi arriperet ſine voluntate dñi. in d. cõſi. xl. nu. 14. fo. clxj.

Furto qui opem dedit punitur nõ tanq̃ principalis ſed media pena. in cõſil. xliij. nume. 50. fo. clxj.

Furãdum nõ eſt pro eleemoſyna facienda in conſi. xlv. nume. 7. fo. clxvj.

Furtũ ſi factum eſt preſumitur contra vicinos ſi ſint male fame alias ſecus. in conſi. lij. nume. 41. fo. ccv.

Furata res ſi reperitur penes aliquẽ eſt indicium ad torturam contra eũ. in d. conſi. lij. nu. 34. ⁊ 40. fo. cciiij. ⁊ in cõſi. lxxij. nu. 21. fo. cclxj.

Furtiue poſſunt accipi bona ſua ſi detinentur iniuſte ab aliquo potenti. in conſili. lviij. nu. 16. fo. ccxx.

Furtum ſimplex improbi⁹ eſt expilate hereditatis improbiſſimũ eſt rapina ſeu robaria. in conſi. xiiij. nu. 4. fo. ccx.

Furtum ſi dicitur eẽ cõmiſſum curia mittere debet eius officialem ad locum vbi dicitur cõmiſſum. in conſi. xlviij. nu. 8. fo. clxxiij. in conſilio. xlix. numero. 10. folio clxxx. in conſi. lviij. nu. 2. fo. ccvj. ⁊ in cõſi. lxxvj. nume. 2. fo. cclxxiij.

¶ Fures qui dicuntur. in conſil. xxij. nu. 17. folio. xcviij.

Fur nõ poteſt interrogari de aliis furtis de quibus non ſunt indicia. in d. conſilio. xxij. nu. 19. ⁊ 20. fo. eo.

Fur ſi dicat q̃ credebat dominum permiſſurum excuſatur ſi concurrãt indicia veriſimilia. in conſi. xxvj. nume. 2. fol. cx. ⁊ in conſi. xl. nu. 15. fo. clj. ⁊ in conſi. liij. numero. 13. fo. ccvij.

Fur ſemper furatur donec rem contrectat in conſi. xxx. nume. 24. fo. cxxij.

¶ Fuga importat periculum ſalutis. in conſi. xxv. numero. 45. fo. cix.

Fuga non facit indicium contra illum qui iuſto timore aufugit ⁊ quando facit indicium. in conſilio. xlix. numero. 37. fol. lxxxiij.

Fuga non facit indicium quando fugiens propius reputabatur homo bone vite ⁊ fame. in dicto conſilio. xlix. numero. 38. folio. eodem.

Fuga facit indicium. in conſilio. lxxij. numero. 13. fo. cclx.

Fugere quis non tenetur vbi imminet periculum vite. in conſilio. xxv. numer. 44. folio. cix.

Fugere non tenetur quis vbi vertitur periculum honoris. in d. conſilio. xxv. numero. 46. fo. eo.

Fugari aliquem eſt iniuria. in d. conſi. xxv. numero. 47. fo. eo.

¶ De litera G.

Geminata verba multũ important. in conſi. ij. nume. 54. fo. x.

Geminatio reſcripti equiparatur motui proprio in dicto conſi. ij. nu. 60. fo. xj.

Geminatum peccatum veniale efficitur mortale. in dicto conſilio. ij. numero. 61. folio. eodem.

Geminati verbi ratione non ſufficit exprimere factum ſimpliciter ſed requiritur expreſſio qualitatum. in dicto conſilio. ij. numero. 62. fo. eodem.

¶ Gloſſa que nullam legem allegat nõ eſt tenenda. in conſilio. xxx. numero. 5. fol. cxx. et in conſilio. liij. numero. 34. folio. ccix.

¶ Guerre tempore illud dicitur eſſe factũ qd factum eſt paulo ante vel paulo poſt guerram. in conſi. lj. num. 65. fo. cxcviij.

¶ De litera H.

Habens gratiā ꝛ nō vtens ca ꝑdit illuz intra tres menſes nō vtēdo in conſi.x.nu.1.fo.xliij.

Habēs ꝑtātē diſponendi ſm̄ conſcientiā non dȝ ſequi propriam:ſed publicam.in ꝯſi.xx.nu.55.fo.lxxxix.ꝛ in cōſi.lxvj.nu.17.fo.ccxxxij.

Habēs aīm baſtonandi non punietur de homicidio ſequuto,in ꝯſi.iiij.nu.20.fo.xvij.ꝛ in ꝯſi.lxvij.nu.16.ꝛ.20.fo.ccxlvj.

¶ Hereticꝰ ille ꝑſumit̄ penes quē libri hereſis reꝑiunt̄.in ꝯſi.liij.num.34.fo.cciiij.

¶ Homicidiū qñq; eſt licitū etiam de iure diuino.conſi.xj.nu.3.fo.lj.

Etiam ſancti patres cōmiſerūt homicidiū in malos.ꝛ immunes fuerūt a pena ꝛ a peccato.in.d.ꝯſi.xj.nu.4.fo.eo.

Homicidiū qñq; etiā de iure diuino lȝ clericis.i.n.d.ꝯſi.xj.nu.7.fo.eo.

Homicidio cauſam preſtās punitur vt homicida.qđ intellige vt in ꝯſi.lxvij.nu.2.ꝛ.26.fo.ccxlv.

Homicidiū committit q̄ iubet verberari ꝛ non occidi ſi verberatꝰ moriat̄ que percuſſiones nō dant̄ ad mēſurā ꝙ intellige vt in.d.conſi.lxvij.num̄.3.27.28.29.30.et.31.fo.eo.

Homicidia ꝛ adulteria ex corde proueniunt tunc puniunt̄ maleficia qñ ex corde proueniūt.in.d.cōſi.lxvij.nu.23.fo.ccxlvj.

Homicidiū culpoſum ꝛ non doloſum non punit̄ aliqua pena.in.d.cōſi.lxvij.num̄.52.fo.ccxlviij.

Homicida punit̄ pena mortis.in ꝯſi.lx.nume.21.fo.xxxviij.ꝛ in ꝯſi.xxiiij.nu.1.fol.cj.ꝛ in ꝯſi.lxiij.nu.1.fo.ccxxx.

Homicida expectet qđ alteri fecit.in cōſil.lxvij.nu.1.fo.ccxlv.

¶ Homini fidelis eſſe non poteſt qui deo eſt infidelis.in ꝯſi.xij nu.15.fo.liij.

Homo incognitꝰ ſi reperiat̄ mortuus preſumit̄ eſſe ciuis illius ciuitatis vel loci vbi mortuus fuit.in conſi.lviij.nume.13.fo.ccxv.

¶ Hoſpitatores receptans ꝛ eis victū vēdens tenet̄ ex edicto naut.caupo.ſtabula.in cōſi.xxiij.nu.9.fo.c.

Hoſpes ſeu ſimilis receptator etiā qđ dederit claues camere ipſi forenſi tenetur de furto in ꝯſi.xxiij.nu.2.fo.eo.

Hoſpes qui tenuit oſtiū de nocte apertum tenet̄ de furto quum ſit in lata culpa.in d.ꝯſi.xxiij.nu.3.fo.eo.

Hoſpitarius tenet̄ de furto de ronceno dimiſſo in ſtabulo patiēte hoſpitatore.in d.conſi.xxiij.nu.8.fo.eo.

¶ Humane fidei conuenerit pacta ꝛ fideȝ ſeruare.in conſi.ix.nu.22.fo.xxxviij.

¶ De litera.J.

Ictus primus nō eſt expectandꝰ.in cōſi.xlj.nume.16.fo.clv.

¶ Ignorātia iuris municipalis non excuſat:q nō ſolū ꝓcedit in maſculo ſȝ etiā in muliere:qđ intelligitur vt in conſilio.lxvj.nu.1.fol.ccxiij.

Ignorātia ſtatutoꝝ alteriꝰ ciuitatis nō nocet.in.d.conſi.lv.nu.6.fol.eo.

Ignorans nō dicit̄ moroſus vel negligens in conſi.xviij.nu.15.fo.lxxviij.

Ignorāti nō currit tēpꝰ petēdi reſtitutionē in integrū.in.d.ꝯſi.xviij.nu.17.fol.eo.

¶ Ignoſcēdū eſt ꝛ q̄ ꝓuocatus voluit vlciſci.in ꝯſi.lxviij.nu.7.fo.cxl.ꝛ in ꝯſi.lxiij.nu.57.fo.cclxv.

Ignoſcendum eſt prouocato delinquenti in conſi.lxxiij.nu.52.fo.eo.

Illatio recta nō fit ex diuerſis.in cōſil.lxxiij.nu.16.fo.cclxj.

¶ Imago falſitatis eſt remotuȝ a veriſimili.in ꝯſi.iij.nu.17.fo.xiij.l ꝯſil.xxxij.nu.37.fo.cxxx.l conſ.xlix.nu.32.fol.clxxxiij.in conſi.lxv.nu.28.fo.ccxl.ꝛ in cōſi.lxxiij.nu.23.fo.cclxix.

Imperator nec papa poſſūt facere qđ credat̄ dicto viuꝰ.l ꝯſ.xxxiij.nu.35.f.cxxxij.

Imperator monet nos eē amatores veritatis.in conſi.lx.nu.13.fo.ccxxij.ꝛ in cōſil.lxxiij.nu.22.fo.cclxij.

¶ Impoſſibiliū nulla eſt obligatio in cōſi.lv.nu.14.fo.ccxij.ꝛ in conſi.lxxj.nu.14.fo.ccxliij.

Impoſſibile ꝓceptū iudicis eſt nullius momenti.in cōſi.lxxj.nu.15.fo.eo.

¶ Incertitudo opat̄ qđ nemo puniatur de occiſo.in ꝯſ.xxiiij.numero.8.fol.cj.et in conſi.xxxiiij.nume.2.fo.cxxxiij.

Imperitudo principalis delinquentis infert impotentiã precedenti in acceſſorio. in. d. cõſi. xxiiii. nu. 6. fol. eo. ⁊ in conſil. xlix. nume. 13. fol. clxxi. ⁊ in conſil. lxix. nume ro. 6. fo. ccliii.

Incluſio vnius alterius eſt excluſio. in cõſ. xxi. numero. 56. fo. xcv.

Inclinare in benigniorẽ partẽ i dubijs debemus. in cõſi. li. nu. 24. fo. cxciii.

In confeſſum nulle ſunt partes iudicis niſi in cõdẽnando. in ↄſi. xii. nu. 22. fo. liiii. ⁊ in cõſi. xxix. nume. 4. fo. cxvi. ⁊ in conſil. xxv. numero. 2. fol. clxxxiii. ⁊ in ↄſ. xlviii. nume. 2. fo. clxxiii. ⁊ in conſilio. xlix. nu. me. 21. folio. clxxi. ⁊ in cõſi. lxiii. nume. 30. fo. ccxxxvi. ⁊ in conſil. lxxiii. numero. 68. fo. cclxvi.

Incurrens penã nõ punitur niſi ſequaẽ declaratoria iudicis. i cõſ. x. nu. 25. fo. xlvi.

Incipiẽdũ nõ eſt a tortura. in ↄſi. xxvii. nu. me. 19. fo. cxiii.

Indiciũ vnũ tollit aliud. in cõſil. viii. nu. mero. 6. fo. xxx.

Iudiciũ remotũ a maleficio dʒ probari ad minus p duos teſtes i mediatũ vero primũ. in. d. ↄſi. viii. nu. 9. fo. eo. in conſi. xviii. nu. 11. fo. lxxvii. et in ↄſi. xxii. nume. 10. fo. xcvii. ⁊ in ↄſ. xxix. nu. 29 fo. cxviii. ⁊ in. ↄſ. lix. nu. 5. fol. cxcii. ⁊ in conſil. lix. numero. 6. fo. ccxx.

Indiciorũ copia ante torturã reo dãda eſt cũ termino ad alia purgandũ. in. d. ↄſi. viii. nu. 24. ⁊. 37. fo. xxxii. ⁊ i cõſi. xii. nu. 7. fo. lii. ⁊ in cõſ. xviii. nu. 13. folio. lxxvii. ⁊ in cõſi. xlvi. nu. 5. folio. clxvii. ⁊ in cõſil. lvi. nume. 8. fo. ccxiiii.

Indicia ſufficientia ad torturã lʒ ſint arbitraria: tñ dʒ hoc arbitriũ regulari ſm regulas iuris cõis in. d. cõſil. 8. nu. 25. fol. xxxiii. ⁊ in conſil 24. nume. 11. fol. cxxiii. ⁊ in conſi. xiii. nu. 16. fo. ccxxxii. ⁊ in ↄſil. 69. nu. 14. fo. ccliii.

Indiciis non precedentibus quis nõ torquetur in crimine leſe maieſtatis. in ↄſ. xiii. nu. 20. fo. lix. ⁊ i ↄſil. xviii. nu. 7. fo. lxxvi.

Indicia ſi non pcedũt cõfeſſionẽ talis confeſſio non preiudicat in. d. ↄſil. xviii. nu. 6. folio eodem.

Indicia ſi non pcedãt etiã ꝙ iudex habeat liberũ arbitriũ nõ põt reũ nec torquere nec interrogare i. d. ↄſ. xviii. nu. 8. fo. eo.

Indicia an ſint ſufficiẽtia ad torturã relinquiẽ arbitrio iudicis. in. d. conſi. xx. nume. 53. fo. lxxxix. i. d. ↄſ. xviii. nu. 36. fol. lxxx. ⁊ in ↄſil. xlii. nu. 1. fo. clv. ⁊ in cõſilio lxiii. nume. 15. fo. ccxxxii.

Indicia ad torturã in gñe ſuo debent eſſe clara ⁊ talia ꝙ de iure ſubſiſtãt. in conſi. xx. nu. 2. fo. lxxxiii. ⁊ in ↄſi. l. nu. 16. folio. clxxix. ⁊ in ↄſi. lxiii. nu. 13. fo. ccxxxi. ⁊ in conſil. lxix. nume. 10. fo. ccliii.

Indicia lʒ ſint vrgentia ad torturam cõtra clericum tamẽ torqri nõ poteſt niſi alr ſit infamis. in cõſi. xli. nu. 7. fo. cliii.

Indicia an ſint purgata relinquitur arbitrio iudicis. in ↄſi. xlii. nu. 2. fo. clv.

Indicia ſolenniter recepta dñt precedere torturã alias cõfeſſio ⁊ ratificatio inde ſecuta ſunt nulla in conſil. xlvi. numero. 3. fo. clxvii.

Indiciũ qḋ mouet alm indicis aliqualiter eſt ſufficiens a iure eſt approbatũ in cõſil. lxiii. nu. 14. fol. ccxxxii.

Indiciũ ex inuentione rei furate maius eſt ꝙ̃ proueniens ex dicto ſocii criminis. in conſi. lxxiiii. nu. 28. fo. cclxix.

Ineptitudo libelli ⁊ in cõpetentia iudicis equiparãtur. in cõſil. xxiiii. nuñ. xlii. folio. ciii.

Indulgentiã conſequitur vadens ad ſctm ſepulchrũ lʒ nõ puenerit ad ipm morte preuẽtus. in ↄſ. lxvi. nu. 6. fo. ccxliii.

Infamia dʒ pcedere inquiſitionẽ. in conſi. xl. nu. 7. fo. cxlix.

Infamis non auditur declarans aliqd de animo ſuo. in conſi. ix. nu. 37. fo. xl.

Ingratitudo apud improbos ſubrogaẽ tur loco pmii ⁊ remunerationis. in cõſi. xl. nu. 27. fo. clii.

Ingrediens poſſeſſionẽ cui facta ſit reſiſtentia ſi aliqui occiſi fuerunt teneẽ de morte occiſorum. in conſil. lxvii. nume. 7. 34. 35. ⁊. 36. fo. ccxlv.

Inhabiles admittunẽ ad teſtimonium quãdo veritas aliter haberi nõ poteſt. in conſi. xxxi. nu. 32. fo. cxxv.

Inhabilis teſtis ſubſtentatur ſi concurrat cum teſte habili. in conſilio. lxviii. nume ro. 24. fo. ccli.

Iniuria ei fit cõtra quem procedit iuris ordine non ſeruato. in conſil. lxxvii. numero. 20. fo. cxiii.

Iniuria facta patri dr facta filio.in conſili. xxviij.nu.9.fo.cxiij.
Iniuria facta vni de familia cenſet facta toti familie.i cõſil.xxxi.nu.16.fol.cxxiiij. et in conſi.lxviij.nu.2.fo.ccl.
Iniuria ſeu inimicitia exiſtẽs inter aliquos extenditur vſq; ad qrtũ gradũ affinium ⁊ vltra.in.d.cõſi.xxxi.nu.17.fo.cxxiiij.
Iniuria facta vxori dicitur facta viro.i cõſi.i.nu.18.fo.ii.
Iniuria facta vni cõſorti dicitur facta omnibus conſortibus.in conſil.lxviij.num. 2.folio.ccl.
Iniuria facta vni de domo dicit facta toti conſanguinitati ⁊ toti caſate.in.d.conſilio.lxviij.nume.2.fo.eo.
Iniuria facta vni dicitur facta toti generi. in.d.conſi.lxviij.nu.4.fo.eodem.
Iniuria q̃ fit meo domeſtico mei occaſione dicitur mihi fieri.in.d.cõſilio.lxviij. nume.5.fo.eõ.
Iniurias aliquem verbis iniurioſis ⁊ eum percutit iniuriat9 cum gladio pcutiens gladio dz ſubueniri.in cõſil.xxv.nume. 26.fo.cvij.
¶Innocentia pbat ex principibus.in conſi.li.nu.48.fo.cxcvi.
¶Inſultus confunditur cum pena vulneris.in cõſi.li.nu.59.fo.cxcvij.
¶Inſtigator ad cui9 inſtigationem iudex inqſiuit dz victori pdẽnari in expenſis. in cõſi.xxxvi.nu.3.fo.cxxxviij.⁊ in cõſil. xliiij.nu.25.fo.clxv.
¶Inſtrumẽtũ valet ⁊ ſuſtinet qñ duo notarij adhibiti ſunt ad eũ conficiendum: licet vnus eox ſit priuatus officio tabellionatus.in conſil.lxviij.nu.27.fol.ccli.
Inſtrumenta diuerſa in verbis ſi idẽ ſunt in ſubſtantia valent.in conſil.v.num.5. folio.xvii.
Inſtrumenta facta a notario cõdẽnato de falſo quẽ ſuperior tolerat valet.in cõſil. x.nu.27.fo.xlvij.
Inſtrumentũ preſumit tale quale apparet in prima ſui figura.in conſil.xxvij.num. 12.fo.cxiij.
Inſtrumentũ non reprobatur etiaz q duo ex tribus teſtib9 inſtrumentarijs depo nant contra inſtrumentum ſi vn9 depo nat p inſtrumẽtum.in.d.conſil.xxvij.numero.14.fo.cxiij.
Inſtrumenta poſſunt pduci etiã poſt concluſum in cã eqtate ſuadente. in conſil. xxxix.nu.24.fo.cxliij.⁊ in cõſil.xlij.nu. 31.fo.clix.⁊ in cõſi.lxxiij.nu.33.f.cclxiiij.
Inſtrumẽtũ qñ quis delet licet teneatur pena furti habet tñ locũ ſi delet animo lucrandi.in conſi.liij.nu.32.fo.ccix.
Inſtructor ⁊ informator de defenſionibus abſentis pparere põt ⁊ eſt audiẽdus.in conſi.xliij.nu.38.fol.clx.⁊ in conſil.xlix. nu.44.fo.clxxiij.⁊ in conſil.lxxxij.nu. 42.fo.cclxiij.
Inquiſitio non procedit ſi mandatarij perſona non nominatur.in conſili.xlix.nu. 59.folio.clxxxvi.
Inquiſitio ſi eſt male concepta reus dz abſolui.in.d.cõſil.xlix. numer.60. folio. clxxxvij.
Inqſitio ſi formata eſt ptra aliquem de vulnere cũ effuſione ſanguinis ⁊ lz probatuz ſit de vulnere ſimplr ſequi debet condẽnatio.in conſi.l.nu.53.fo.v.
Inquiſitio formari nõ poteſt niſi legitima precedant indicia.in conſi.ij. nume.23. folio.viij.
Inquiſitio ſucced t loco libelli. in conſil.li. nu.54.fo.cxcvij.
Inquiſitio vt formari poſſit dz primo indici conſtare delictum eſſe commiſſum. in conſilio.viij. nume.1.folio.xxix. in cõſilio.xij.numero.34.folio.liiij.in conſil. xiiij.nume.13.folio.lviij.in conſili.xviij. numer.iiij.folio.lxxvi.in conſilio.xxxv. numero.2.folio.cxxxx.in conſilio.xl.nu. 4.fo.cxlix.i pſi.xlvi.nu.1.fo.clxvij.in cõſilio.xlvij.numero.7.fo.clxxiij.in cõſil. xlix.numero.10.fol.clxxx. ⁊ in cõſil. liij. nume.1.fol.ccvi.⁊ in conſilio.lxiij.numero.2.folio.ccxx.⁊ in conſilio.lxxiij.numero.40.fo.ccxxxvi.⁊ in conſilio.lxxvi. numero.fo.cclxxiij.
Inquiſitio non pperit reipublice vbi actio ciuilis non naſcitur.in cõſilio.xl.nume. 10.folio.cl.in conſilio.xlix.numero.15. folio.clxxxi.⁊ in conſilio.liij.numer.12. folio.ccvij.⁊ in cõſilio.lxvi.numero.10. folio.ccxliij.
Inquiſitio ſi fundata eſt ſuper negatiua illa negatiua probari debet: alias debet ſequi abſolutio.in conſilio.vij.num.71. folio.xxix.

Inquiſitio formari nõ poteſt niſi p̄cedat infamia.in cõſi.xxxv.nu.5.fo.cxxxv.in cõſi.xlviij.nu.10.fo.clxxv.in conſi.xlix.nu.7.fo.clxxx.⁊ in conſi.l.nu.1.fo.clxxxviij.⁊ in cõſi.liij.nu.4.fo.ccvj.⁊ in conſi.lxiij.nu.3.fo.ccxxx.⁊ in conſil.lxiiij.nu.35.fo.ccxxxvj.⁊ in conſi.lxxvj.nu.9.fo.cclxxiij.

Inquiſitio non procedit cõtra nõ diffamatũ:lz teſtes probarent crimẽ de quo non erat infamatus.in.d.cõſil.xxxv.nu.6.fo.cxxxv.in conſi.xiiij.nu.8.fo.cxlix.in conſi.xlviij.nu.12.fo.clxxv.⁊ in conſi.xlix.nume.8.fo.clxxx.in conſi.l.numero.2.folio clxxxviij.⁊ in cõſi.liij.numero.5.fo.ccvj.⁊ in conſil.lxiij.numero.3.paulo.j.folio.ccxxix.⁊ in conſil.lxiiij.numero.35.fo.ccxxxvj.⁊ in cõſil.lxxvj.nu.6.folio.cclxxiij.

Inquiſitio non procedit nec formari poteſt niſi prius iudex interroget partem offenſam an velit accuſare in.d.conſilio.xxxv.nu.7.fo.cxxxv.in conſil.xl.nu.9.fo.cxlix.in conſi.xlviij.numero.13.⁊.52.fo.clxxv.

Inquiſitio non procedit contra furem niſi nominatur nomẽ patroni rei ⁊ quod ad eum pertinebat iure dominij vel quaſi.in dicto conſilio.xl.numero.24.fol.clij.⁊ in conſilio.lix.numero.7.folio.ccxxj.

Inq̄ſitio nõ p̄cedit nõ p̄cedẽte infamia et ſtante ſtatuto q̄ iudex in crĩalib⁹ libere procedat.in conſil.xlviij.nu.11 fol.clxxv.

Inquiſitio ceſſat ſi pendente inquiſitione ſuperueniat accuſator.in.d.conſil.xlviij.numero.14.fo.eo.

Inquiſitio de crimine ſi fiat tamen omiſſo tali tempore vel loco:⁊ probetur de alio tẽpore vel loco ſequi debet abſolutio in dicto conſilio.xlviij.numero.17.folio.eo.

Inquiſitio ⁊ proceſſus factus contra minorem corruunt:ſi ei nõ eſt datus curator.in conſilio.lxij.numero.13.folio.ccxxix.

Inquiſito formari non poteſt contra auxiliantes niſi principalis delinquens appellata.in conſi.lxiij.nu.51.fo.clxj.in cõſil.xlix.nu.12.fol.clxxxj.in conſi.l.nume.19.fo.cxc.⁊ in conſi.lxix.num.5.fo.ccliij.

Inquiſitio formata ſine prouiſione ſeu ſine lege dicitur calumnioſa.in cõſi.lxxv.nu.17.fol.cclxxij.

Inquiſitio non procedit fama nõ precedente etiã Papa ſi mandet inquiri in genere:q2 limitatur fama precedente.in cõſil.lxxvj.nu.8.fo.cclxxiij.

Inquiſitus q̄ mandauit delictũ committi et p̄batũ ſit q̄d delictũ inſtigauit cõdẽnari nõ põt.in conſi.xlviij.nu.18.fo.clxxv.

Inquiſiti veniunt abſoluendi propter incertitudinem.in cõſil.xxx.nu.12.fo.clxxxix ⁊ in conſi.lxiij.nu.7.fo.ccxxxj.⁊ in conſi.lxix.nu.1.fo.cclij.

¶ Inſultatus illud q̄d facit preſumit̃ ad ſui defenſionẽ facere.i cõſil.iiij.nu.14.fo.xv.

Inſultatus nõ tenet̃ fugere niſi nobilis inſultaret ruſticũ.in.d.cõſil.iiij.nu.18.fo.eo.

Inſultatus qui nõ poteſt aliter euadere maſſillatam niſi occidat non tenetur de occiſo.in.d.conſilio.iiij.nu.23.fo.xvj.

Inſultatus qui non ex propoſito nec ex animo excedit modum inculpate tutele nõ punitur.in.d.conſi.iiij.nume.25.fo.eod.

Inimicitia capitalis eſt quid remotum ab ipſo maleficio.in cõſi.lxxij.nu.11.fo.cclx.

Inimicitia capitalis ſi faceret indicium ad torturam ſequeretur inconuenientes ⁊ abſurditas.in.d.conſi.lxxij.nu.12.fo.eo.

Inimicitia capitalis nõ ſolũ orit̃ ex percuſſionibus ſz ex v̄bis iniurioſis.in cõſi.iij.nu.12.fo.xij.⁊ in cõſi.xx.nu.28.fo.lxxxvj.

Inimicitia eſt res exiſtens in animo que nõ videt̃ neq3 cognoſcitur niſi per exteriora.in conſi.xxj.nu.33.fo.xciij.

Inimicitia p̄ſumpta idem operat̃ quod vera quo ad teſtimoniũ.in conſil.xxix.nu.23.fo.cxvij.⁊ in cõſi.xxxj.nu.19.fo.cxxiiij.

Inimicitie cauſa ſatis eſt q̄ ſubſit.in conſil.xxxj.nu.34.fo.cxx.

Inimicitia facit indicium ad torturã.in cõſi.iiij.nu.2.fo.clxvij.

Inimicitia facit preſumi mãdatũ de interficiẽdo preceſſiſſe.in conſi.iij.nu.8.fo.xij.

Inimicitia capitalis orit̃ vbi q̄d ſtatus mouet̃ cõtra aliquẽ.in.d.cõſil.iij.nu.11.fo.x.

Inimicitia capitalis contrahitur q̄n quis vult aliquem priuare libertate ⁊ ponere eum in ſeruitute.in conſil.lxv.nume.19.fo.cxxxix.

Inimici capitales qui dicantur in conſi.8.nu.7.fo.xxx.

Inimicus p̄ſumptus etiam in crimininibus exceptis ⁊ enormibus nõ admittitur in teſtem contra inimicum.in conſi.xij.nu.11.fo.liij.⁊ in conſi.xxix.nu.22.fo.cxvij.⁊ in conſi.lij.nu.31.fo.cciiij.

Inimicus non admittiť ad accuſandū etiā in criminibus exceptis.in.d.cōſi.xij.nu. 12.fo.liij.
Inimicus tacitus repelliť a teſtimonio in conſi.xv.nu.7.fo.lxiij.
Inimicus repelliť a teſtimonio etiā in crimine leſe maieſtatis in dicto conſi.xx.nu mero.27.fo.lxxxvi.ꝛ in conſi.lxv.nu.20.fo.ccxxxix.
Inimic⁹ preſumptus repelliť a teſtimonio.in.d.conſil.xx.nu.39.fo.lxxxvij.ꝛ in cōſi.xxxi.nu.11.fo.cxxiij.
Inimicus preſumitur qui ſponte contra aliquem deponit in cauſa criminali l.d.cōſi.xx.nu.40.fo.lxxxvij.ꝛ in.d.cōſil.xxviij.nu.11.fol.cxiiij.ꝛ in conſil.xxxi.nume.18.fo.cxxiij.
Inimicus preſumitur qui contra aliquē nō citatus deponit.in conſi.xxviij.nu.12.fo.cxiij.ꝛ in conſi.ij.nu.42.fo.x.ꝛ in conſil.lxv.nu.38.fo.ccxl.
Inimic⁹ titij ille dr̄ qui ab eo detineť in carceribus in.d.conſil.xxviij.nu.8.fo.cxiiij.
Inimic⁹ nō eſt idoneus teſtis nec ad plenā ꝓbationē nec ad faciēdū indiciū in cōſi.ij.nu.43.fo.x.ꝛ in cōſil.xij.nu.10.fo.liij.ꝛ in conſi.xv.nu.6.fo.lxi.ꝛ in conſi.xx.nu.26.fo.lxxxvi.ꝛ in ꝯſi.xxix.nu.21.fo.cxvij.ꝛ in conſi.liij.nu.30.fo.cciiij.
Inimicus torqueri poterit ſi reperiať mortuus ꝛ ignoretur a quo mortu⁹ fuerit qđ intellige de inimico capitali.in conſi.iij.nu.10.fo.xij.ꝛ in cōſil.lxxij.nu.1.3.4.7.8.ꝛ.11.fo.cclix.
Inimicus vt poſſit torqueri neceſſe eſt vt cū inimicitia concurrat fama.in cōſil.lxxij.nu.8 fo.cclxx.
¶Intellectus qñ duplex capi pōt ille capi dꝫ per quē quis non cadat in delictum.in conſi.ij.nu.1.fo.viij.ꝛ in cōſil.lj.nu.25.fo.cxxiiij.
Intellectus.l.is qui cuꝫ telo.C.de ſica.in cōſi.vij.nu.50.fo.xxvij.
Intellectus regule qui cauſam dāni dat ꝛc.in.d.conſi.vij.nu.51.fo.eo.
Intellectus abſurdus in legibus ꝛ ſtatutis fugiendus eſt.in cōſil.xvi.nu.45.fo.lxxi.
Intellect⁹ ad.l.eos.C.de furtis.ꝙ receptās teneatur mitiori pena eſt equior ꝛ de iure verior.in conſil.xxx.nu.18.fo.cxxi.ꝛ in conſi.liij.nu.9.fo.ccvi.
Intellectus legis ṗme.C.de rapt.virg.in conſi.lxi.nu.21.fo.ccxxvi.
¶Interloquutoria q̄ alias per iudicē reuocari poſſet ſi ſit geminata non poterit reuocari.in conſi.ij.nu.56.fo.x.
Interloqui debet iudex ſuper cōtumacia in conſi.lxiiij.nu.14.fo.ccxxxiiij.
¶Intentio in maleficijs non inſpicitur:ſꝫ euentus in conſi.lxvij.nu.4.fo.cxliij.
Interpoſitio autoritatis requirit verba.in conſi.ix.nu.45.fo.xl.
Interpretatio in dubio fieri debet ne quis cadat in delictum in conſil.xxvij.nu.13.fo.cxiij.ꝛ in conſi.lxxv.nu.3.fo.cclxxi.
Interpretatio in dubio fieri debet ne contineat falſum.in conſil.lj.nu.30.fo.cxcv.
Interrogari non poteſt reus de alijs delictis de quib⁹ nulla extabāt indicia:ꝛ interrogatus ſi confiteatur confeſſio nō preiudicat.in conſi.xlvi.nu.10.fo.cxlviij.in cōſi.liij.nu.9.fo.ccvi.ꝛ in conſi.lxiiij.nu.38.fo.ccxxxvi.
¶Interuallum temporis dicitur eſſe inter ratificationē ꝛ reſpōſionem in cōſi.xxix.nu.49.fo.cxx.
¶Inualida non ſunt in cōſideratione nec ꝓducunt effectum in conſi.xxxviij.nu.3.fo.cxl.in ꝯſi.xxxix.nu.40.fo.cxlvi.in ꝯſi.xliij.nu.2.f.clvi.ꝛ i ꝯſi.xlix.nu.2.f.clxxx.
Inualida ꝯfeſſio nō ꝑiudicat l.d.ꝯſi.xxxix.nu.42.fo.cxlvi.ꝛ i ꝯſi.xliij.nu.6.fo.clvij.
Inuētio rei furate apud aliquem facit indicium contra eum niſi oſtendat a quo habuit:fallit tamen ſi ille penes quem reperiť talis res ſit homo bone fame.in conſil.lxxiiij.nu.26.fo.cclxix.
¶Irregularitas facilius incurriť ꝙ pena mortis.in cōſi.vij.nu.54.fo.xxvij.
Ire ſponte cum aliquo nō eſt de gñe ꝓhibitorum in conſi.lxi.nu.35.fo.ccxxvij.
Iudiciū valet ſi in cauſa criminali interueniat procurator ꝛ ei nō opponať.in conſi.xvi.nu.50.fo.lxxij.
Iudicium nō ſolū in cōſpectu dei ſordeſcit: ſed etiam a legibus damnatur quū veritas derelinquiť ꝛ ſequunť verba legis.i conſi.clxix.nu.29.fo.clxxxiij.
Iudiciū nō dꝫ claudicare adeo ꝙ reo nō lꝫ nec actori.in conſi.lxiij.nu.15.fo.ccxix.
Iudicandum eſt pro reo ſtante paritate ꝓbationum etiam ꝙ teſtes pro parte acto

ris aliquantulũ digniores ſint.in ꝯſil.ij.
nu.19.fo.xiij.ꝛ in conſil.lxv.nume.44.
fo.ccxlj.
dex aim ſuũ mouere poteſt interrogan
do reum vidẽdo qua trepidatiõe ꝛ quo
rubore reſpondeat.in cõſi.iij.nume.25.
folio.xiij.
dex in cauſa criminali debet recipere te
ſtes:nec põt delegare examinationem
alteri.in cõſi.iiij.nu.33.fo.xvij.
dici ante oĩa ꝯſtare dꝫ de delicto anteꝗ̃
poſſit ꝯ reum ad aliquẽ actuꝫ ꝓcedere.
in cõſi.viij.nu.1.fo.xxix.in ꝯſi.xij.n.34.
ꝛ.35.fo.liiij.in cõſi.xiiij.nu.13.fo.lviij.in
cõſi.xviij.nu.4.fo.lxxvj.in ꝯſi.xxxv.nu.
2.fo.cxxxv.in conſil.xl.nu.4.fo.cxlix.in
cõſi.xlvj.num.1.fo.clxvij.in conſi.xlviij.
nu.7.fo.clxxiiij.in conſil.xlix.nu.10.fo.
clxxx.in conſi.liij.nu.1 fo.ccvj.in conſi.
xiij.nu.2.fo.ccxxx.in cõſi.lxiiij.nu.40.
fo.ccxxxvj.ꝛ in conſilio.lxxvj.numer.1
fo.cclxxiij.
dex lꝫ ſibi conſtet ex delicto ꝑ confeſſio
nem rei nõ dꝫ ſtare tali confeſſioni niſi
ſibi aliter cõſtet de ipſo delicto.in.d.ꝯſ.
viij.nu.2.fo.xxix.
dex dꝫ mittere officialem ad locum vbi
cõmiſſum eſt delictum ꝛ videre relatio
nem anteꝗ̃ ad aliquem actuꝫ procedat
in.d.conſi.viij.nu.3.ꝛ.4.fo.xxix.in con
ſi.xxxv.nu.3.fo.cxxxv.in conſil.xl nu.5.
fo.xlix.in cõſi.xlvj.nu.2.fo.clxvij.in cõ
ſi.cxviij.nu.8.fo.clxxiiij.in cõſi.xlix.nu.
10.fo.clxxx.ꝛ in conſil.lxxvj.num.2.ꝛ.3.
fo.cclxxiij.
dex excuſaretur ſi faceret executionem
perſonalem contra bannitũ rebannitã
ſed nõ cancellatum.in conſi.x.nume.4.
fo.xliiij.
dex ſi contra occidentem bannitum ꝓ
cedit quilibet de populo poteſt pro ipſo
occidẽte comparere ꝛ bannum oſtẽde
re ꝛ petere a iudice ꝙ vlterius contra eũ
nõ procedat quuꝫ fecerit impune.in.d.
conſi.x.nu.6.fo.eo.ꝛ in conſi.xxiiij.nu.
40.fo.ciiij.in ꝯſi.xxxij.nu.21.fo.cxxix.in
conſi.xxxix.nu.45.fo.cxlvij.in ꝯſi.xliij.
nu.40.fo.clx.ꝛ in cõſi.lxxiij.nume.76.
fo.cclxvij.
dici qñ non liquet de falſitate teſtis ſed
ſuſpitat de eo tunc dꝫ imperare ſniam
in.d.conſi.x.nu.15.fo.xlv.
Judex debet primo interloqui ſuper cõtu
macia quando condẽnatur quis ꝑ con
tumaciã:alˀs nõ valet condẽnatio.in.d.
ꝯſi.x.nu.17.fo.eo.ꝛ in cõſi.lxiiij.nu.14.
fo.ccxxxiiij.
Judex inquirẽs nõ põt inqrere niſi de deli
ctis factis in territorio.in ꝯſ.xiiij.n.10.
ꝛ.11.fo.lviij.ꝛ in ꝯſ.lxvij.n.64.f.ccxlix.
Judex non dꝫ credere reo cõfitẽti maria ꝛ
mõ tes.in.d.cõſi.xliij.nu.19.fo.lix.
Judex nõ dꝫ contra reũ facere executionẽ
poſt cõdẽnatiõe nẽ liquet de innocentia
rei.in ꝯſ.xvj.nu.15.fo.lxviij.in cõſ.xvij.
nu.5.fo.lxxiiij.ꝛ in ꝯſ.xxxix.nume.12.fo
lio.cxliij.
Judices qui faciunt ꝙ reus renunciet ſuis
defenſiõibus male faciũt.in.d.cõſ.xvj.
nu.26.fo.lxviij.
Judex eſt miniſter dei in terris.in.d.conſi.
xvj.nu.35.fo.lxxij.in conſil.xxxix.nu.3.
fo.cxliij.ꝛ in conſi.xliij.nu.18.fo.cliij.ꝛ
in cõſ.lx.nu.6.fo.ccxxij.ꝛ in conſ.lxxiij.
nu.6.fo.cclxij.
Judex dꝫ qrere omni conatu veritatẽ ha
bere maxime ad defenſaꝫ.in conſ.xvij.
nu.2.fo.lxxiij.in cõſ.xxxix.n.2.fo.cxliij.
ꝛ in cõſi.xliij.nu.17.fo.clviij.
Judex habita veritate ꝛ cognoſcens inno
centiã rei nõ dꝫ ipſum cõdẽnare ſed ab
ſoluere:licet ipſe reus ſit contumax.in
d.conſi.xvij.nu.3.fo.lxxiij.in conſi.xiix.
nu.45.fo.clxxxiiij.ꝛ in cõſi.lxxiij.n.69.
folio.cclxvj.
Judex ante torturã pronuntiare debet de
ueniendũ eſſe cũ indicia nõ fuerint pur
gata.in ꝯſi.xviij.nu.14.fo.lxxvij.
Judex debet ſequi regula iuris ꝛ non con
ſcientiam ſuam.in.d.conſi.xviij.nu.38.
fo.lxxx.
Judex in arbitrarijs dꝫ ferre arbitriũ ſuũ
cũ conſilio peritorum.in.d.ꝯſi.xviij.n.
39.fo.eo.in ꝯſi.xliij.nu.5.fo.clv.ꝛ in ꝯſi.
cliij.nu.18.fo.ccxxxij.
Judex põt deportare homicidã quẽ impu
lit iracũdia etiã orta alr ꝗ̃ ex facto of
fenſi.in cõſi.xxiij.nu.24.fo.cxij.
Judex nõ põt aliquẽ ꝯdẽnare niſi ſit legiti
me cõuictus vel ꝯfeſſus.in ꝯſ.xiiij.nu.2.
fo.lvij.in conſi.xv.nu.2.fo.lxj.in conſil.
xxvij.nu.1.fo.cxiiij.in cõſi.xxxj.num.12.

fo.cxxiiij.in cõſil.xlviij.nu.22.fo.clxxx]. ⁊ in ↄſi.lxiij.⁊ nu.10.fo.ccxxx].i ↄſi.lxiij. nume.9.fo.ccxxxiiij.⁊ in conſil.lxxiij.nu. 71.fo.cclxv].

Judicis in cõfeſſum nulle ſunt partes niſi in cõdẽnãdo.in ↄſi.xij.nu.22.fo.liiij.in conſi.xxix.nu.4.fo.cxv].in ↄſi.xxxv.nu. 1.fo.cxxxiiij.in ↄſi.xlviij.nu.2.fo.clxxiij. in cõſ.xlix.nu.28.fo.clxxx].in conſi.lxiij. nu.30.fo.ccxxxv].⁊ in cõſi.lxxiij.nu.28. folio.cclxv].

Judex inquirens ſuccedit in locũ accuſatoris preterꝗ̃ in ſubſcriptione ad penã talionis.in conſi.xxx].nume.9.fo.cxxiiij.in conſi.xlviij.nu.19.fo.clxxv.in conſi.xlix. nu.27.fo.clxxxij.in ↄſi.l.nu.8.f.clxxxix. in cõſi.lix.nu.3.fo.ccxx.in conſi.lvij.nu. 17.fo.ccxvj.in cõſi.lxiij.nu.9.fo.ccxxx]. ⁊ in cõſi.lxv.nu.16.fo.ccxxxix.

Judex nõ dʒ fidem nõ veriſimilibus dare. in.d.conſi.xxx].nume.23.fo.cxxiiij.⁊ in cõſi.lxxiij.nu.17.fo.cclxxix.

Judex male inquirens facit litem ſuam.in conſi.xxxv].nu.2.fo.cxxxviij.⁊ in conſil. xliiij.nu.24.fo.clxv.

Judex dʒ ꝗrelantẽ indebite in expẽſis condẽnare.in.d.cõſil.xxxv].nu.5.fo.cxxxix.

Judex ſi dolo vl̃ culpa in inquirẽdo fatigauit reũ cõdẽnat̃ in expenſis.in.d.conſi. xxxv].nu.6.fo.eo.

Judex facilis in mittendo dʒ eſſe facilis in extra mittendo.in conſil.xxxviij.nu.12. folio.cxl].

Judex qui ſine citatione aliquẽ cepit perſonaliter dʒ etiam ſine citatione alterius partis ipſum relaxare.in.d.ↄſil.xxxviij. nu.13.fo.eo.

Judex q̃ repugnãte cõſciẽtia litera ſtatuti obſeruata offendit veritatẽ:aiam occidit.in ↄſi.xxxix.nu.4.fo.ccxxiiij.in cõſi. xliij.nu.19.fo.clxiiij.in cõſil.lx.nu.8.fo. ccxxij.⁊ in conſi.lxxiij.num.8.fo.cclxxij.

Judex ex officio põt inquirere cõtra delinquẽtes:ita ⁊ codẽ modo ex officio tenetur querere innocentiã inq̃ſitorũ etiam nemine inſtante.in.d.cõſil.xxxix.nu.10. fo.cxliij.in conſi.xliij.numero.24.folio. clviiij.⁊ in conſil.lxxiij.nu.18.fo.cclxiij.

Judex ex officio etiaʒ nemine inſtante põt inquirere ↄ delinquẽtes.in.d.ↄſi.xxxix. n.11.f.cxliij.⁊ in ↄſi.lxxiij.n.17.f.cclxxiiſ.

Judex non obſtante ꝓhibitione iuris ciuilis ⁊ criminalis põt ⁊ dʒ recipere teſtes pro abſenti in fauorẽ innocẽtie.in.d.cõſi.xxxix.nu.15.fo.cxliiij.⁊ in conſi.lxxiij. nu.23.fo.cclxiiij.

Judex maior põt ex cauſa diſpẽſare cum teſte criminoſo admittat̃ ad teſtimoniuʒ. in.d.cõſi.xxxix.nu.xx].fo.cxliiij.⁊ in ↄſi. lxxiij.nu.29.fo.cclxiij.

Judex quum equitas cõcurrit in aliquo caſu moueri dʒ ex officio ꝓ ipſa equitate. in.d.ↄſi.xxxix.nu.xxiiij.fo.cxliiij.⁊ in.d. cõſi.xliij.nu.30.fo.clix.

Judex equitate ſuadente poteſt repellere agentẽ etiam ſtante ſtatuto ꝙ reus non poſſit opponere cõtra intẽtionẽ agẽtis in.d.cõſi.xxxix.nu.25.fo.cxliiij.⁊ in ↄſi. xliij.nu.32.fo.clix.⁊ in cõſ.lxxiij.nu.36. fo.cclxiiij.

Judex equitate ſuadente poterit punire iniuriãtẽ excõicato.in.d.ↄſi.xxxix.n.24. fo.cxliiij.⁊ in ↄſi.lxxiij.nu.35.fo.cclxiiij.

Judex ex officio ſuo dʒ occurrere iniquitati manifeſte etiaʒ ſi parti eſſet precluſa via ſiue ꝑ pactũ ſiue per ſtatutum.in.d. conſi.xxxix.nu.27.fo.cxliiij.in cõſ.xliij. nu.34.fo.clix.in cõſ.lx.n.20.fo.ccxxxij. ⁊ in conſi.lxxiij.nu.32.fo.cclxiiij.

Judex nõ dʒ repellere allegantem cauſam innocentie.in.d.conſi.xxxix.numer.29. folio.cxliiij.⁊ in conſi.lxxiij.numero.38. fo.cclxiiij.

Judex ex officio recipit teſtes ad defenſaʒ etiã ↄ verã ⁊ ſpontaneã rei confeſſionẽ. in.d.ↄſi.xxxix.nu.28.fo.cxliiij.in conſil. xliij.nu.35.fo.clix.in conſi.xlix.nu.xl].fo. clxxxiiij.⁊ in conſi.lx.nu.22.fo.ccxxiij.⁊ in conſi.lxxiij.nu.37.fo.cclxiiij.

Judex tenetur ad defenſam ꝓ reo abſente recipere teſtes lʒ publicate ſint atteſtationes.in.d.ↄſi.xxxix.nu.31.fo.cxliiij.in conſi.xliij.nu.36.fo.clix.in conſil.x.nume.43.fo.clxxxiiij.in cõſi.lx.nu.22.paulo infra.fo.ccxxiij.⁊ in cõſi.lxxiij.nu.40. fo.cclxiiij.

Judex dʒ primo interrogare partem offenſam:an velit accuſare alr̃s inquiſitio nõ ꝓcedit nec formari põt.in ↄſil.xxxv.nu. 7.fo.cxxxv.in conſi.xl.nu.9.fo.cxlix.in conſi.liij.nu.10.fo.ccvij.⁊ in cõſil.lxxv]. nu.10.fo.cclxxiiij.

ci ſi committitur aliquid expediẽdum
a qđ ſibi videbitur intelligitur tñ ha-
to ɔſilio peritoꝝ.in ɔſi.xlij.nu.6.f.clv.
x in arbitrarijs procedens non ẽm re-
las iuris:ſed ex ceruice ſua poteſt ab
appellari ꝛ reclamari ad ſuperiorem
conſi.xlij.nu.8.fo.eo.
x agentem nulliter ex officio repellere
teſt.in cõſil.xliij.nume.33.fo.clix.ꝛ in
nſi.lxxij.nu.36.fo.cclxiij.
x debet eſſe cautus vt faciat in actis
parere qđ ipſe non valens aliter veri-
tem habere declarauit deueniendum
e ad torturam.in conſil.xlvj.nu.7.fo.
xviij.ꝛ in conſi.lxj.nu.52.fo.cxcvij.
x habens liberum arbitriũ non poteſt
quem torquere indicijs nõ preceden-
us.in.d.conſi.xlvj.nu.15.fo.clxviij.
a in iudicãdo ſit a dextris illẽ quit fuit
ꝛ erit omnipotens deus.in.d.conſil.
vj.nu.35.fo.clxxj.
x in obſcuris ſemper inclinare debet
benigniorem partẽ.in.d.cõſi.xlvj.nu.
..fo.clxxj.ꝛin conſi.lxx.nu.31.fo.cclix.
x ſi incontinẽti habito proceſſu ſenten
uit talis ſententia dicitur fulminato-
.in conſi.xlviij.nu.34.fo.clxxvij.
is precipitata voluntas eſt nouerca
itie.in.d.conſi.xlviij.nu.35.fo.eo.
i procedenti ſine cauſe cognitione nõ
obediendum.in.d.conſi.xlviij.nume.
.fo.eo.
x qui libere poteſt inquirere non po-
it tñ inquirere non precedente infa-
a.in cõſi.xlix.nu.9.fo.clxxx.in cõſi.lx.
3.fo.cixxxviij.ꝛin conſi.liij.nu.6.fo.
j.ꝛ in conſi.lxiij.nu.4.fo.ccxxx.
nõ poteſt ponere reum ad torturam
ndo delictum eſt plene probatum. in
nſi.lj.nu.51.fo.cxcvj.
nõ poteſt denegare defenſiones reo
am ſi haberet liberum arbitrium con
reum.in conſi.lij.nu.13.fo.ccj.
ſuſpectus non deſinit eſſe iudex niſi
nuta ſit declaratoria iudicis.in.d.ɔſi.
nu.22.fo.cciii.
non debet eſſe ſeuerior nec clemen-
.l.in.d.conſi.lij.nu.24.fo.eo.
tenetur dare copiam indiciorũ reo
n termino ad illa purgandum.in ɔſi.
j.nu.24.ꝛ.37.fo.xxxij.in ɔſi.xij.nu.7.
fo.lij.in cõſi.xviij.nu.13.fo.lxvij.in conſi.
xlvj.nu.5.fo.clxxij.in conſil.lij.nu.12.fo.
ccj.ꝛ in conſi.lxj.nu.8.fo.ccxij.
Iudex copiã indiciorũ regulariter dare nõ
tenetur nõ petẽti.in cõſi.lvj.nu.ix.fo.eo.
Iudex licet nõ teneatur exercere officiũ ſuũ
niſi petat: hoc tñ non procedit mulieri-
bus ꝛ pupillis ꝛ alijs miſerabilibus per
ſonis.in.d.conſi.lvj.nu.15.fo.ccxiij.
Iudex qui non dedit copiã indiciorũ debet
puniri.in.d.conſi.lvj.nu.16.fo.eo.
Iudici qñ committitur aliquid expediendũ
ex officio illud ſemper intelligit eſſe ne-
ceſſitatis.in conſi.lx.nu.5.fo.ccxxij.
Iudex veritatis probationes debet amplia
re ꝛ eis fauere.in.d.ɔſi.lx.nu.1.fo.ccxxj.
ꝛ in conſi.lxxiij.nu.5.fo.cclxij.
Iudex qui omittit penam ſtatutariam ꝛ im
ponit penã iuris communis fatuus eſt
quum iurauerit ſeruare ſtatuta.in conſi.
lxj.nu.20.fo.ccxxvj.
Iudex qui a ſtatuto prohibetur exercere iu
riſditionem extra territorium non vale-
bit pronunciare ſe iudicẽ competentem
quãdo per hoc excedat terminos ſue iu-
riſditionis in cõſi.xxiij.nu.26.fo.cij. in
conſi.xliij.nume.15.fo.clvij.ꝛ in cõſi.lxv.
nume.18.fo.ccxxxix.ꝛ in conſi.lxxvj.nu.
17.fo.cclxxiij.
Iudex laicus contra clericum nõ habet po
teſtatem inquirendi nec procedendi. in
conſi.lxvij.nu.58.fo.ccxlix.
Iudex cui aliquid eſt commiſſum eius arbi
trio tenetur tamẽ ſeruare equitatem. in
conſi.lxix.nu.15.fo.ccliij.
Iudex licet teſtium productiõi ſit renuncia
tum poteſt tamẽ aliqua iuſta cauſa ſua-
dente teſtes admittere etiam ſuper arti-
culo ſuper quo renunciatum fuit.in ɔſi.
lxxij.nu.27.fo.cclxij.
Iudex nõ dꝫ eſſe ſeuerior legibus ſꝫ potius
clemẽtior.in ɔſi.lxxv.nu.27.fo.cclxxij.
Iudex tenet in ſyndicatu ſi nõ mittat eius
officialem ad locum vbi commiſſum di
citur homicidiũ.in ɔſi.lxxvj.nu.3.fo.eo.
Iudex non poteſt venire ad ſentẽtiam litis
conteſta.non precedente.in.d.cõſi.lxvj.
nu.14.fo.clxxiij.
Iudex qui verecundatur errorẽ ſuum cor-
rigere poteſt ſuſpẽdere executionem. in
d.conſi.lxxvj.nu.34.fo.cclxxvj.

Judex originis nõ poteſt inquirere contra originarium in aliquo territorio delinquentẽ. in cõſi. lvij. nu. 36. fo. ccxvij.
Judeus non eſt idoneus teſtis contra chriſtianum. in conſi. xij. nu. 14. fo. liij.
¶ Jurans non põt venire contra iuramentum ſine habilitatione: licet iuramẽtum ſit inualidum. in conſi. ix. nu. 40. fo. xl.
Jurans ſeruare ſtatuta nõ tenetur ſeruare ſtatuta iniuſta ⁊ iniqua. in cõſil. x. nume. 54. folio. l.
Jurans pecuniam ſibi in veritate fuiſſe ſolutã ſi fuerit admiſſus ad pbãdũ ɔ̃trium probationes releuabũt nõ obſtante iuramento. in conſi. xix. nu. 8. fo. lxxxij.
Juramento impediti tunc ſtatur quãdo pro eo preſumptio eſt veriſimilis. in ɔſi. lxv. nu. 26. fo. ccxlj.
Juramentum in ſupplementum probationis facte per vnũ teſtem nunq̃ defertur: niſi talis ſit omni exceptione maior. in conſi. lxxiiij. nu. 33. fo. cclxx.
Juramento ſtatur vbi eſt maxima difficultas probatiõis. in cõſi. v. nu. 23. fo. xx.
Juramentum eſt indiuiſibile ⁊ operatur qđ dictum teſtis falſum in vno in totũ annullatur. in cõſi. xxxj. nu. 36. fo. cxxv.
Juramentum dolo extortum non nocet iuranti. in conſi. xxxij. nu. 23. fo. cxxix.
Juramentum non dicitur probatio. in cõſi. xxxiij. nu. 6. fo. cxxxj.
Juramentum adeo neceſſariũ eſt in teſte q̃ iudex etiam habẽs liberum arbitriũ procedendi non poterit venire ad condemnationem vel abſolutionẽ propter dicta teſtium nõ iuratoꝝ. in ɔſi. ij. nu. 26. fo. ix.
¶ Jure ciuili naturali ⁊ diuino licitũ eſt ſe defendere. in conſi. iiij. nu. 4. fo. xiiij.
Jura ciuilia vel municipalia dicentia quod occidens occidatur intelligũtur ſi dolo occideret. in. d. ɔſi. iiij. nu. 27. fo. xvj. et in conſi. vij. nu. 15. ⁊. 42. fo. xxiij.
Juris ordo in notorijs nõ requiritur. in ɔſi. v. nu. 2. fo. xviij.
Jura licitũ eſt tranſgredi ꝑpter enormitatẽ delicti. in. d. ɔſi. v. nu. 3. fo. eo. ⁊ in cõſi. ix. nu. 16. ⁊. 19. fo. xxxvij. ⁊ in conſi. xxxij. nu. 8. fo. cxxix. ⁊ in cõſil. liij. nume. 16. fo. ccij. ⁊ in conſi. lxxiiij. nu. 7. fo. cclxviij.
Juri publico facto priuatorum nõ derogatur. in cõſi. xxxiij. nu. 10. fo. cxxxj.
Jus publicum nemo remittere poteſt. in. d. conſi. xxxiij. nu. 11. fo. eo.
Jus diuinum potẽtius eſt q̃ naturale. in. d. conſi. xxxiij. nu. 24. fo. cxxxij.
Jus diuinum oĩbus predominatur vt ipſe deus. in. d. cõſi. xxxiij. nu. 25. fo. eo.
Jura dicẽtia laicos nõ eſſe admittẽdos cõtra clericũ ad teſtificandũ limitant̄ duobus modis. in conſi. xlj. nu. 5. fo. cliij.
Jura loquẽtia de accuſatiõe ſine inquiſitiõe intelligũtur de valida. in conſi. xliij. nu. 10. fo. clvij. ⁊ in ɔſ. xlix. n. 6. ⁊. 16. f. clxxxj.
Jura que non poſſunt tranſire extraneũ heredem non poſſunt tranſire in fiſcum. in conſi. xlix. nu. 52. fo. clxxxv.
Jus ſuperioris in quocũq; facto ſemper intelligitur exceptũ. in conſi. iij. nu. 3. fo. xij.
Jus ⁊ iura negans homines ⁊ numina fallis nec iouis imperiũ nec phlegetonta times. in conſi. lij. nu. 15. fo. ccij.
Jura loquẽtia in furto vendicãt ſibi locũ in rapina vel robaria. in ɔſi. liiij. n. 5. f. ccxj.
Jus naturale ꝑmittit qđ q̃s defendat ſe ꝑ fas ⁊ nefas. in ɔſ. lxxiij. nu. 53. fo. cclxxv.
¶ Juſſus iudicis ſi ſit cum cauſe cognitione excuſat a pena: alias ſecus. in ɔſi. xlviij. nu. 45. fo. clxxvij.
¶ Juſtitie nõ debemus ita fauere vt alicui faciamus iniuſtitiam. in cõſi. xvj. nume. 52. fo. lxxij.
Juſtitia cum miſericordia ſcenda eſt. in conſilio. j. nu. 83. fo. vj.
Juſtitia maior requirit̄ in actore q̃ in reo. in conſi. ij. nu. 22. fo. vij.
¶ Juuenis qui cognouit iuuenculam ſi de ſtupro accuſantur: ipſi autem cõfitentur ſe ante cõtraxiſſe matrimonium veniunt abſoluendi. in cõſi. lxj. nu. 36. fo. ccxxvij.

¶ De litera. L.

Laicus admittit̄ cõtra clericum in criminalibus qñ aliter veritas haberi non poteſt. in conſil. j. nu. 13. fo. xix.
Laici deponẽtes aliquem non deliquiſſe preferũtur clericis contrarium teſtificantibus. in conſi. vij. nu. 23. fo. xxiiij.
Laici regulariter non ſunt idonei teſtes

contra

ontra clericum.in conſi.xlj.numero.ij.
olio.cliij.
cus non admittitur ad accuſandū cle-
ricum.in.d.conſi.xlj.nume.4.fo.cliij.
ata culpa pro dolo nō accipit in.l.cor-
nelia de ſicariis.in cōſi. lxvij. nume. 40.
ol.ccxlvij.
atrones qui dicantur.in cōſil.xxij.nu-
me.16.fo.xxvij.
rones poſſunt.interrogari de ſocijs.in
.cōſi.xxij.nu.18.fo.eo.
audū nō valet nō pcedēte compromiſ
o.in conſi.x.nu.32.fo.xlvij.
egata fideicōmiſſis per omnia exequa
a ſunt tamen in multis differūt.in cōſi.
xx.nu.10.fo.cxxj.
atus de latere nō pōt derogare legib9
u ordini z ſolēnitati iuris z ſtatutorū.
n cōſi.xlix.nu.69.fo.clxxxvij.
atus de latere nō pōt vti clauſula non
bſtāte nec cām cōmittere appellatione
emota.in.d.cōſi.lxix.nu.70.fo.eo.
ex vel ſtatutū qñ ipōnit penā corporis
aflictiuā tūc intelligit reqrere dolū. in
ōſi.iiij.nu.28.fo.xvj.z in cōſil.vij.n.17.
.xxiij.z in cōſi.xxv.nu.3.fo.cv.z in con
.lxvij.nu.12.z.41.fo.cclv.
qñ dicit qdqs debeat infamari ex ali-
facto intelligit mediante declaratoria
dicis.in conſi.x.nu.20.fo.xlvj.
vel ſtatutū nunq tollit pbationē que
t per rei euidentiā.in conſil.xvj.nu.8.
olio.lxvij.
qñ aliqd prohibet ſimpliciter intelligi
r tm apponere tacite clauſulam annul-
tiuā ſi contra fiat.in cōſil.xxiiij.nu.27.
.ciij.z in cōſi.lvij.nu.10.fo.ccxxv.
aſtringeret ad impoſſibile de facto ſi
ellet omnia continuata z ſeparata per
oſdē teſtes pbari.in cōſi.j.nu.65 fol.v.
qd non dicit nec nos dicere debemus.
cōſi.liij.nu.28.fo.ccviij.z in cōſi.lxxj.
.12 .fo.cclvij.
quoniā multa.C.ad.l iul.de vi. quum
t penalis nō eſt extendēda ad eum qui
andauerit ingredi.in cōſi.lxvij.nu.36.
o.ccxlvij.
quicunq de falſis nō vendicat ſibi lo-
un in tondente monetas argenteas.in
nſi.lxxj.nu.14.fo.cclviij.
ibellus dicitur nouus qñ aliquid addi
tur primo libello in conſi.ix.nume.4.fo-
lio.xxxvj.
Libelli ineptitudo z incompetētia iudicis
equiparatur.in cōſil.xxiij.nu.42.fo.ciiij.
Libellus alternatiuus quādo vtraq pars
alternatiue concludit procedit. in conſi.
xlix.nu.58.fo.clxxxvj.
Libellus generalis in criminalibus ipſo iu
re non procedit.in.d.cōſi.xlix.nume.61.
folio.clxxxvij.
Libellus qñ eſt inept9 vel nō ↄcludēs reus
non condēnatur nec ex vera nec ex ficta
cōfeſſiōe.in cōſi.lxiij nu.44.fo.ccxxxvij.
Libellus qñ eſt ineptus bannū latum tanq
in cōtumacē non vz nec valet etiā ſubſe-
quens ſnia nec vz cōtumax cōfeſſus eſſe
delictum.in.d.conſi.lxiij.nu.46.fo.eo.
¶ Libera poteſtas data alicui iudici proce
dendi intelligitur tamē iuris ordine ſer-
uato.in conſi.xlix.nu.46.fo.clxxxv.
¶ Licentia epiſcopi ſi in alienatione requi
ritur tamen ſi alienatio fit in epiſcopum
non requiritur licētia.in cōſi.ix.nu.46.
z.47.fo.xlj.
¶ Lingue imperator eſt cor.in conſi.xxj.nu
me.17.fo.xcij.
Lingua eſt preco cordis.in.d.conſi.xxj.nu.
22.folio.eo.
¶ Litera occidit ſpiritus autē viuificat.in
cōſi.xxxix.nu.5.fo.cxliij.z in cōſi.lx.nu.9.
fo.ccxxij.z in conſil.lxxiij.nu.9. fo.cclxij.
¶ Locus eſt coniecturis in incertis z non
certis.in conſi.viij.nu.26.fo.xxxiij.
Locus commiſſi delicti attendi debet. in
conſi.lvij.nu.6.fo.ccxv.
Locutio pluralis duorum numero cōtenta
eſt.in conſi.ij.nu.44.fo.x.
¶ Locupletari nemo debet cum alterius
iactura.in conſi.ij.nu.66.fo.xj.

¶ De litera. M.

MAleficium praue preſumitur
actum.in conſi.iiij.nu.3.
fo.xiiij.
Maleficium non committi
tur ſine dolo:z debet in-
telligi ſine dolo vero vel
preſumpto.in conſi.vij.nu.10.fo.xxiij.et
in conſi.xvij.nu.9.fo.ccxlv.
Maleficia non debēt tranſire impunita vz

modo legitime conſtat eſſe commiſſa. in d. cõſi. vij. nu. 14. fo. xxiij. & in cõſil. xxvij. nu. 5. fo. cxij. & cõſi. xxix. nu. 51. fo. cxx.
Maleficia diſtinguunt per voluntatẽ & propoſitum. in cõſi. xxv. nu. 4. fo. cv & in ↄſi. xxvj. nume. 8. fo. cx. & in conſi. liij. nu. 18. folio. ccvij.
Maleficiũ de quo iudex vult inqrere ante oia dʒ ei cõſtare alias inquirere nõ põt. in ↄſi. viij. nu. 1. fo. xxix. in cõſi. xij. nu. 34. & 35. fo. liiij. in cõſi. xiij. nu. 13. fo. lviij. in cõſi. xviij. nu. 4. fo. lxxvj. in cõſi. xxxv. nu. 2. fo. cxxxv. in ↄſi. xl. nu. 4. fo. cxlix. in ↄſi. xlvj. nu. 1. fo. clxvij. in conſil. xlviij. nu. 7. fo. clxxiij. i ↄſi. xlix. nu. 10. fo. clxxx. in cõſi. liij. nu. 1. fo. ccvj. in conſi. lxiij. nu. 2. fo. ccxxx. in conſi. lxiiij. nu. 40. fo. ccxxxvj. & in conſi. lxxvj. nu. 1. fo. cclxxij.
Malus in eodẽ genere mali ſemper preſumitur. in conſi. xv. nu. 9. fo. lxiij.
Male qui ſe geſſit preſumitur ſe peius gerere in futurum. in conſi. lij. nu. 2. fo. cc.
Mala enim non ſunt niſi que crimine mentem implicant & conſcientiam. in conſi. lxvij. nu. 24. fo. ccxlvj.
Malicijs hominum obuiandum eſt. in conſi. lxxiiij. nu. 9. fo. cclxviij.
Mandati fines ſi quis exceſſit incidit in penam & puniri debet etiam ſi bene geſſit. in cõſi. xxj. nu. 39. fo. xciij.
Mandati fines diligenter cuſtodiendi. in d. conſi. xxj. nu. 38. fo. eo.
Mandatũ alicui ſtatim debet regulari arbitrio boni viri. in dicto cõſil. xxj. nume. 44. fo. xciiij.
Mandatũ ſi quis hʒ amplũ gñerale & etiã cũ libera nõ põt apponere penã. i. d. ↄſ. xxj. nu. 44. 45. 46. 47. 48. & 49 fo. eo.
In mandato generali non veniunt ea que dominus ſpecialiter non mandaſſet. in d. conſi. xxj. nu. 51. fo. xcv.
Mandatũ ſpeciale requirit ad cõponendũ tranſigendum & ſe obligandũ: nec ſufficit generale. in ↄſi. lxvij. nu. 65. fo. ccxlix.
Mandãs alicui vt percutiat aliquem citra mortem ſi percuſſus moritur tenetur de morte. in conſi. x. nu. 51. fo. xlix. & in cõſil. lxvij. nu. 31. fo. ccxlvj
Mandans ingreſſum poſſeſſionis ſi facta reſiſtentia ſequat mors alicuius punietur de maleficio culpoſo non doloſo. in d. conſi. lxvij. nu. 32. fo. ccxlvij.
Mandatarius ad probandum commiſſionem & mandatum ſibi factũ eſt idoneus teſtis: qd intellige vt in cõſi. xxij. nu. 29. & 27. fo. xcix.
Mandatarius in cauſa criminali põt eſſe teſtis contra mandantẽ ad inſtitutionẽ non ad probandũ ſi acceptauit mandatum: ſed ſi non acceptauit facit indiciũ ad torturam. in. d. ↄſi. xxij. nu. 28. fo. eo.
Mandatarius debet nominari alias inquiſitio non procedit. in conſil. xlix. nume. 59. fo. clxxxvj.
Mandatarius ſi dicat qd etiam ſine mandato erat facturus homicidium releuat ipſum mandantem a pena ſi cõcurrunt alique preſumptiones. in cõſi. lxj. nume. 37. fo. ccxxviij.
Maritus & vxor ſunt vnũ corpus & vna anima. in cõſi. j. nu. 14. fo. iij. & in ↄſil. xxij. nu. 32. fo. xcix.
Maritus tenetur de rebus parafrenalibꝰ vxoris inductis in domũ ſuam eo ſciente. in conſi. xxiij. nu. 10. fo. c.
Maritus preſumitur conſtitutus procurator ab vxore ſi penes ipſum reperitur inſtrumentum nominum debitorum vxoris. in conſi. liij. nu. 39. fo. ccv.
Matrimonium cõtractum a clerico pũta cum conſanguinea licet nulliter operatur tamen quod clericus priuatur beneficijs. in conſi. lxx. nu. 16. fo. cclvj.
Menſura qua menſi fueritis alios remetietur vobis. in conſi. lj. nu. 1. fo. cxcj.
Memoria defuncti in crimine leſe maieſtatis accuſari & damnari poteſt. in cõſi. j. nu. 37. fo. iiij.
Mendacium facit indicium ad torturã. in cõſi. lj. nu. 67. & 71. fo. cxcix.
Mens ſtatutorum comprehenditur rubricis & ex prefationibus ſtatutorum. in conſil. xix. nu 5. fo. lxxxij.
Mens eſt radix verborum & eius ſubſtãtia prima. in conſi. xxj. nu. 18. fo. xcij.
Mentis noſtre nullum magis teſtimoniũ quam qualitas expreſſa verborum. in. d. conſi. xxj. nu. 21. fo. eo.
Mens ſtatuentium ſemper debet attendi. in conſi. xxx. nu. 27. fo. cxxij.
Mens & propoſitum in maleficijs debet attendi. in cõſi. lxvij. nu. 8. fo. ccxlv.

¶ Metus torquendi equiparatur torture. in conſi.viij.nu.14.fo.xxxi.⁊ in ꝯſi.xxix. nu.29.fo.cxviij.

Metu factum non preiudicat.j.d.cõſi.viij. nu.16.fo.xxij.

Metus releuat quando aliquis eſt tortus in conſilio.xiiij.numero.21.⁊.22. folio. lviij.

Metus torture dicitur durare vbicunque durat eadẽ poteſtas torquẽdi.in conſi. xviij.nu.26.⁊.27.fo.lxxix.in conſi.xxix. nu.37.fo.cxix.⁊ in conſi.lij.nu.5.⁊.42. fo.cci.

Metus improuiſus inſtantis periculi tollit rectum iudicium ⁊ conſilium deliberandi.in ꝯſi.xxv.nu.39.fo.cviij.⁊ in ꝯſi. xxxi.nu.49.fo.cxxvi.

Metu dicitur quis actum facere qñ ſcit p iudicẽ poſſe cõpelli lȝ ſponte faciat.in conſi.xxix.nu.43.fo.cxix.

Metus preſumitur inſtare in detento lȝ ei permittatur ire per curiã.in cõſi. xlviij. nu.28.fo.clxxvi.

¶ Miles in dubio nõ videtur remiſſus a militia propter dolum ſed propter aliã cauſam.in conſi.viij.nu.22.fo.xxiiij.

¶ Minimum ſequimur in obſcuris ⁊ dubijs.in cõſilio.vij.numero.20.⁊.39.folio.xxiiij.

Minima non ſunt in cõſideratione in cõſi.viij.nu.10.fo.xxxi.

¶ Minor admittitur in teſtem quando veritas aliter haberi non poteſt.in cõſil. v.nu.1.fo.xix.

Minor non reſtituitur aduerſus cõfeſſionem in atrocioribus.in cõſil.ix.nu.18. fo.xxxvij.

Minor licet commiſerit delictum puniendum pena mortis propter minorẽ etatem non punitur pena mortis nec alia pena corporali ſed pecuniaria in conſilio.xxiiij.nu.37.fo.ciiij.⁊ in cõſi.xxx.nu. 20.fo.cxxi.⁊ in conſil.xxxix.nu.59.fol. cxlxiii.⁊ in conſilio.xlvij.numer.14.folio.clxxiij.⁊ in conſi.xlviij.nume.54.folio.clxxix.

Minor.x.annorum non admittit in teſtẽ. in conſi.xxvij.nu.13.fo.cxiij.

Minor.xxv.annorum non admittitur in teſtẽ in cauſa criminali.in.d.ꝯſil.xxviij. numero.14.folio.cxv.⁊ in cõſi.xxxi.numero.30.fo.cxxv.⁊ in conſil.lxv.nu.38. folio.ccxl.

Minoris dictũ in cauſis criminalibus eſt ipſo iure nullũ.in dicto conſilio.xxviij. nu.15.fo.cxv.

Minor cum autoritate curatoris ſpõte cõfitens delictum venit condemnandus in ꝯſil.xlviij.nu.1.fo.clxxiiij.

¶ Mine faciũt indicium ad torturã maxime quãdo ſequutus eſt effectus ipſarum minarum.in conſil.iij.numero.13. folio.xiij.

Mine licet probentur propter hoc qs non ſubijcitur torture licet ille contra quẽ mine facte ſunt reperiatur mortuus.in conſi.lxxij.numero.5.⁊ per totum conſilium.fo.cclix.

Mine prouenientes ex calore iracũdie nõ cõſiderantur nec ſunt ponderande.in d.ꝯſi.lxxij.nu.6.fo.cclx.

¶ Modica ⁊ minima non ſunt in cõſideratione ⁊ parum ⁊ nihil equiparant.in conſi.lxxi.nu.1.fo.cclvij.

¶ Monetã falſam expendens mitius punitur ꝙ ille qui eam fabricauit.in cõſil. xlvij.nu.2.fo.clxxv.

Monetam tonſam accipiens ſcienter habens vitium patens non poterit agere contra dantem.in conſi.lxxi.nume.25. fo.cclviij.

¶ Mors ſuperueniẽs ex mala vita vulnerati non imputat vulnerãti.in cõſi.vij. nu.47.⁊ ſeq.fo.xxvi.

Moriens nõ ſemper eſt ſanctus Joannes euangeliſta.in cõſi.v.nu.15.fo.xix.

Mortuus repertus ⁊ neſcitur a quo pſumitur mortuus ab inimico capitali.in ꝯſi.viij.nu.8.fo.xxx.

Mortuꝰ in carcere dicitur mortuus in cruciatu.in conſi.xxix.nu.35.fo.cxix.

Mori melius eſt quã indigere.in cõſi.lxxi. nu.30.fo.cclix.

¶ Mora geminata excludit purgationẽ. in ꝯſi.ij.nu.63.fo.xi.

¶ Morbus reuerſus de proximo poſt liberationem preſumitur veniſſe ex prima cauſa: ſecus ſi ex interuallo.in conſi.vij.nu.13.fo.xxiij.

¶ Mulier admittitur in teſtẽ in criminalibus qñ veritas aliter haberi nõ põt. in conſi.v.nu.12.fo.xix.

Mulier in cā crimialis teſtis eē nō pōt regulariter.in cōſi.xviij.nu.34.fo.lxxx.⁊ in cōſil.xxij.nu.1.fo.xcvi.⁊ in ꝯſi.lix.nu. 9.fo.ccxi.

Mulier de iure ciuili non pōt eſſe teſtis in teſtō.in.d.conſi.xxij.nu.2.fo.xcvi.

Mulier regulariter nō pōt aliquē accuſare:maxime maritum criminaliter.in.d. cōſi.xxij.nu.31.fo.xcix.

Mulier mortuo marito pōt incumbere pignoratione dotium ⁊ res mariti propter autoritatem retinere in cōſi.xl.nume.11.fo.cl

Mulier quedā fuit ſuſpenſa q̄ ſcienter receptauerat res furtiuas.in ꝯſ.liiij.nu.22, fo.ccviij.

Mulier cōmittēs adulteriū nō ꝑdit dotē ſi eo tpe maritus ſuus tenebat cōcubinas.in cōſi.lxiij.nu.11.fo.ccl ix.

Mulier rapta: ⁊ abducta dꝫ interrogari a iudice an per vim vel ſponte fuit abducta vt veritas habeat.in conſi.lx.nu.31. fo.ccxxiiij.⁊ in conſil.lx.nume.23.⁊.29. fo.ccxxvi.

Mulierū teſtimoniū prefertur teſtimonio maſculoꝝ qn̄ tendit in fauorem rei licet regulariter ſecus ſit.in conſi.lj.nu.42. fo.cxcvi.⁊ in conſil.lxv.nu.45.fo.ccxlj.

Mulier ducta vt viro coniungeret lꝫ ante cōiunctionē deceſſit vir lucrabit partē dotis debitā vigore ſtatuti in conſi.xij. nu.7.fo.ccxliij.

Multiloquium eſt euitandum.in cōſil.xij. nu.1.fo.liij.

Multa de iure fieri ꝓhibent q̄ tn̄ facta tenent.in conſi.xix.nu.7.fo.lxxxij.

De litera N.

Nante caupones: ⁊ ſimiles qui preſtant victum forē ſibus tenent de furto cōmiſſo in bonis forēſium in ꝯſi.xxiij.nu.1.fo.xcix.

Naturale magis q̄ acciden tale attenditur quando ſimul concurrunt.in cōſilio.ix.numero.29.30.⁊.31. folio.xxxix.

Negatiua dꝫ ꝓbari alias dꝫ ſequi abſolutio ſi inquiſitio fundata ſit ſuper negatiua in cōſi.vij.nu.71.fo.xxix.

Negatiua coartata loco ⁊ tēpore probabilis eſt.in cōſi.xxi.nu.32.fo.xciij.

Nemo eſt cōdēnandus niſi ſit legitime cōuictus vel ſpōte cōfeſſus.in cōſil.xij. nume.2.fo.liij.

Nemo pōt fideiubere pro alio vbi agit de pena corpali.in ꝯſi.xxi.nu.27.fo.lxviij.

Nemo dꝫ expectare ſe percuti anteq̄ ſe defendat.in ꝯſi.xxi.nu.23.fo.xcij.

Nemo punit de occiſo ꝓpter incertitudinē.in cōſi.xxiiij.nu.8.⁊.9.fo.ci.⁊ in conſi.xliij.nu.43.fo.clx.

Nobilis p̄ſumit qd̄ intrauerit palatiū tpe licito ſtante ſtatuto.de quo in ꝯſi.ij. nu.2.fo.vij.⁊ in ꝯſil.lj.nu.25.fo.cxciij.

Nocens pmo vult poſſe nocere ſcd̄o.in conſi.xxi.nu.29.fo.xciij.

Nocentē meli⁹ eſt abſoluere quā innocentem ꝯdēnare.in conſi.xxiiij.nu.7.fo.ci.

Nomen rei qn̄ dicatur receptū inter reos in conſi.xlvi.nu.9.fo.clxviij.

Nomē bānitī ꝙ ꝑ teſtes in caſu de quo in ꝯſi. non dicat verificatū.in ꝯſi.lxiiij.nu 1.⁊ in ſequentibus.fo.ccxxxiij,

Nō ꝓbat hoc eē ꝙ ab hoc cōtingit abeſſe. in ꝯſi.xx.nu.17.fo.lxxxv.⁊ in ꝯſi.xxi.nume.1.fo.xci.⁊ in ꝯſil.l.nu.17.fo.clxxxix. ⁊ in conſi.lxiij.nu.11.fo.ccxxxi.

Non refert a quo fiat dūmodo fiat.in conſi.viij.nu.19.fo.xxxij.

Nō refert qd̄ ex equipollentibus fiat.fallit in formis.in cōſi.xxvij.num.7.fo.cxij.⁊ in conſi.xxix.nu.16.fo.cxvij.

Nō ſequit talis admenauit cōtra talē ergo eū vulnerauit:qꝛ nō ꝓbat hoc eē ⁊c. in conſi.lxiij.nu.11.fo.ccxxxi.

Notari⁹ p̄ſumit potius ꝑ errorē q̄ per dolum aliter ſcripſiſſe q̄ ſibi dictum fuerit a partibus.in conſi.vij.nu.24.folio. xxij.⁊ in conſi.lj.nu.31.fo.cxcv.

Notarius falſum cōmittit ſi ſcribit reū ſpōte ꝯfeſſum qn̄ habuit notitiā tormentorū antea adhibitoꝝ.in ꝯſil.xij.nu.26.f. liiij.⁊ in conſi.xviij.nu.28.fo.lxxix.

Notarij duo q̄ rogati ſunt de vno inſtrō licet diſcordent in verbis ſi concordant in ſubſtantia valēt inſtrumenta ab eis confecta.in cōſi.i.nu.51.fo.v.

Notari⁹ nulla facta ſibi cōmiſſione a iudice etiā de partiū cōſenſu nō pōt recipe iuramenta ⁊ dicta teſtiū ſine iudicis pu

tia.in conſil.ij.nu.30.fo.ix.
Notarius nunq̄ pōt recipere ſūſamēta te-ſtium ſine cōmiſſione iudicis.in.d.cōſil.ij.nu.31.fo.eo.
Notarius nec inſtrumentū nec confeſſionē recipere poteſt ſine cōmiſſiōe iudicis.in.d.cōſil.ij.nu.32.fo.eo.
Notario ptinet ſcribere et recipere ḋo ad iudicem.in.d.cōſi.ij.nu.31.fo.eo.
Notarius nō pōt dare acta pti petenti ſine cōmiſſiōe iudicis.in.d.ꝯſil.ij.nu.35.fo.e.
Notarius committēs falſum qui ex forma ſtatuti priuatus ſit officio tabellionatus pōt tn̄ facere inſtr̄m anteq̄ hoc ſit decla ratū.in cōſi.lij.nu.23.fo.cciij.
Notarij duo ſimul adhibiti ad cōficiendū inſtr̄m vꝫ tale inſtrumētum lꝫ vnus ipſorū notarioꝝ ſit effectꝰ tabellionatꝰ priuatus.in conſi.xlviij.nu.27.fo.cclij.
Notariꝰ lꝫ q̄s nō poſſit eſſe in cā propria ſi tn̄ teſtes appoſiti in inſtr̄o ab ipſis confecto affirmant totū illud qḋ cōtinet in inſtrumento valebit tale inſtrumentuꝫ.in.d.conſi.lxviij.nu.28.fo.eo.
Notarius cōmittēs falſum in aliqua cā pricipali inſtrumēti vitiat inſtr̄m in totum ſecus ſi falſitas non eſt circa capitulum pncipale.in cōſi.lxx.nu.6.fo.cclv.
Notarius eſt ipſo teſte.in cōſi.lxxiij.nu.11.fo.cclxviij.
Notorium reſultat ex delictis multoꝝ.in conſi.l.nu.1.fo.xviij.
Notorium ordinem iuris nō requirit.in.d.conſi.v.nu.2.fo.eo.
Notorium inducit ſententia.in cōſi.xx.nu.56.fo.lxxxix.
Notoriū faciunt ea que ſunt in archiuo publico.in.d.conſi.xx.nu.57.fo.eo.ꝛ in cōſil.xliij.nu.11.fo.clvij.
Notorium reſultat ex actis iudicialibus.in d.conſi.xx.nu.59.fo.lxxxix.ꝛ in ꝯſi.lxiiij.nu.25.fo.ccxxxv.
Notoria non indigent probatione.in cōſil.xxxij.nu.1.fo.cxxij.ꝛ in conſi.xxxviij.nu.1.fo.cxl.
Notorius criminoſus non eſt depoſitus a dignitate niſi ſit ſententiatus.in cōſi.lij.nu.18.fo.cciij.
Numerus ſupplet in teſtibus qḋ deficit in fide.in cōſil.lxviij.nu.29.fo.eo.
Nuncius portās literas homicidij licet alter cōmittat homicidiū puniēdus eſt pena homicidij.i ꝯſi.xxvij.nu.3.fo.cxij.

De litera O.

Obligatio in generali obligatione nō veniunt ea qua quis ſpecialiter non eſſet obligaturus.in conſi.xxi.nu.49.fo.xcv.
Obliuio preſumitur per curſum decennij.in conſi.xxix.nume.23.folio.lxxxv.
Obliuio toleratur in teſtibus in factis antiquis ſecus eſt in factis de pximo.in conſi.xxxiij.nu.9.fo.cxxxiij.ꝛ in conſil.lxix.nu.12.fo.cclij.
Obliuio preſumitur in notario in factis de lōginquo ſecus in factis de proximo.d.conſi.xxxiij.nu.9.fo.cxxxiij.ꝛ in conſil.lxix.nu.13.fo.cclij.
Occidens hominem debet puniri penā mortis.in conſi.iiij.nu.1.fo.xiiij.ꝛ in conſi.lxij.nu.1.fo.ccxiij.
Occidēs nō tenet de occiſo ſi habebat animū ba'tādi ꝛ occidit in.d.cōſil.iiij.n.30.fo.xvij.ꝛ in cōſi.vij.nu.19.fo.xxiiij.
Occidens aggreſſorem non ſe defendēdo nō excuſatur tamē mitius punitur.in.d.conſi.vij.nu.41.fo.xxij.ꝛ in cōſi.xxv.nu.19.fo.cvi.
Occidens bānitum ſtatuto permittente tn̄ eſt infamis in conſi.ix.nu.38.fo.xl.
Occidēs deſcriptū in figura bāni excuſat lꝫ licet talis bānitus habuerit gratiā.in conſil.x.nu.3.fo.xliij.
Occidens bānitū ex odio particulari nō iuuatur ex ſtatuto qḋ bānitus poſſit impune occidi.in.d.conſi.x.nu.42.fo.xlviij.
Occidēs ꝛ pſtās auxiliū pari pena puniuntur.in ꝯſil.xxiiij.nu.20.15.16.ꝛ.22.fo.ci.
Occidens aggreſſorē ſe defendēdo nō tenetur de occiſo.in cōſil.xx.nu.17.fo.cvi.in conſi.xxxi.nu.39.ꝛ.44.fo.cxxvi.in cōſi.liij.nu.7.fo.xiiij.ꝛ in cōſil.lxxiij.nume.54.fo.cclxv.
Occidens defendēdo nō dr̄ cōmittere maleficium.in.d.conſi.xxv.nu.18.fo.cvi.et in conſi.xxxi.nu.45.fo.cxxvi.ꝛ in conſil.lxxiij.nu.55.fo.cclxv.
Occidens aliquē in vno territorio non pu-

nitur in alio. in conſil. lvij. nume. 5. ꝛ. 36. fo. ccxv.

Occidens aliquē in ludo cum pugnis ꝑut luditur ſenis non tenetur aliqua pena. i cōſi. lxvij. nu. 53. fo. ccxlviij.

Occidēs aggreſſorē nō committit peccatū. in cōſi. lxxiij. nu. 47. fo. cclxiij.

Occidens bannitum ex cōtumacia nō gaudet beneficio ſtatuti. in. d. cōſil. lxxiij. nu. 73. fo. cclxvi.

Occidere hominē ſceleratū ꝛ peccatorem licet. in conſi. xi. nu. 6. fo. li.

Officialis debet ire ad locum delicti. in cōſi. xiiij. nu. 14. fo. lviij.

Officialis pro modico nō eſt ſyndicādus. in conſil lxxi. nu. 3. fo. cclvij.

Officium boni viri eſt non comparere contra aliquē in cauſis criminalibus. in cōſi. iij. nu. 1. fo. xi.

Officium iudicis non impartitur niſi petatur. in cōſi. lvi. nu. 10. fo. ccxiij.

Officium iudicis non tollitur a ſtatuto qui tollit defenſionem. in cōſil. lxxiij. nu. 66. fo. cclxvi.

¶ Offendēs bānitū ex cā particulari nō iuuatur ſtatuto qꝺ bannitus poſſit impune offendi. in cōſil. ix. nu. 28. fo. xxxix.

Offendens ex noua cauſa non dicitur rumpere pacem: ſecus in treuga. in. d. conſil. ix. nu. 51. fo. xlij.

Offendens aliquē in perſonam ſuā debet eſſe certus de conditione perſone ſue. in conſi. x. nu. 60. fo. l.

¶ Omnia nr̄a facimus quibus autoritatē noſtrā impartimur. in cōſi. ix. nu. 42. fo. xl. ꝛ in cōſi. xxxiij. nu. 37. fo. cxxxij.

¶ Opem qui malefactori preſtat mitiꝰ punitur quam ipſe malefactor. in cōſil. xxx. nu. 9. fo. cxx.

Opem prebens furto manifeſto punit̄ tantum pena dupli quaſi fur nō manifeſtꝰ. in conſi. xxxix. nu. 54. fo. cxlviij.

¶ Opinio cōmunis eſt qꝙ propter incertitudinem nemo puniatur de occiſo. in conſi. xxiij. nu. 9. fo. ci.

¶ Opinio vehemens conſona veritati idē operatur qꝺ certitudo. in cōſil. xxvi. nu. 5. fo. cx. ꝛ in conſi. xl. nu. 17. fo. clj. ꝛ cōſil. liij. nu. 15 fo. ccvij.

Opinio glo. in aut. ſed nouo iure. C. de ſer. fug. quod pena furti ſit faſtigatio nō ꝓbatur lege. in cōſi. xxx. nu. 4. fo. cxx.

Opinio Bar. in. l. furtum. ff. de furtis qꝺ ex noua contrectatione noua naſcat̄ actio cōiter probatur. in. d. conſil. xxx. nu. 26. fo. cxxij.

Opinio Bartoli in. l. i. § et parui. ff. quod vi aut clam: nō eſt indiſtincte vera ꝛ cōtra eum tenuerunt plures doctores. i cōſil. xxxix. nu. 37. fo. cxlv. ꝛ in conſil. lxxiij. nu. 65. fo. cclxv.

Opinio Bart. in. l. ſi vētri. §. in bonis. ff. de priuile. credi. reprobatur a Bal. dum loquitur de eo qui allocutus eſt titiū in iure. in cōſi. li. nu. 36. nu. 3. fo. cxcv.

Opinio Salice. in. l. eos. C. de fur. quod acceptās rē furatā etiā gratis teneat̄ furti reprobatur. in conſi. liij. nu. 33. fo. ccix.

Opinio non conſona veritati eſt reijciēda. in conſi. lxv. nu. 29. fo. ccxl.

Opinio ſpeculatoris in ti. de preſump. in. §. ſpecies. verſi. pone Petrus minatus eſt. non eſt approbata. in conſi. lxxij. nu. 7. et 9. fo. cclx.

¶ Ordo iuris in notorijs nō requiritur. in conſi. v. nu. 2. fo. xvij.

¶ Originarius ſi delinquit in aliquo territorio iudex originis nō pōt cōtra eū inquirere. conſi. lvij. nu. 36. fo. ccxvij.

¶ De litera P.

Patientia ſeu tolerātia bannitiquam facit princeps ſeu ſuperior operatur rebannitionem. in conſil. ix. nu. 25. 26. ꝛ. 27. fol. xxxviij. et in conſil. xlvi. numero. 31. fo. clxx.

Patientia ꝛ tolerantia purgat vitium ſolēnitatis omiſſe. in cōſi. x. nu. 31. fo. xlvij.

Patientia cum taciturnitate operatur mandatum. in conſil. xxiij. nu. 6. fo. c.

Patientia cum taciturnitate inducit cōſenſum. in conſi. xlvi. nu. 30. fo. clxx.

Patientia longa principis habet vim priuilegij. in dicto cōſilio. xlvi. numero. 32. folio. eo.

¶ Papa non omnia poteſt. in conſil. x. nu. 56. cum ſeq. fo. l.

Papa nō pōt tollere defenſionem introductā a iure naturali. in conſil. xvi. nu. 22.

fo.lxviij.in cõſi.xxv.nu.53.fo.cix.⁊ in cõ
ſilio.xxxi.nu.43.fo.cxxvi.⁊ in ɔſi.lxxiij.
numero.52.fo.cclxv.
Papa nõ põt facere qḋ credat vni parti in
preiudiciũ alterius.in cõſi.xxxiij.nume-
ro.34.fo.cxxxij.
Papa ſi mandet inq̃ri in gñe debet tamen
intelligi p̃cedẽte fama.in cõſ.liij.nu.7.
fol.ccvi.⁊ in cõſi.lxiij.nu.5.fo.ccxxx.⁊ in
cõſi.lxxvi.nu.8.fo.cclxxij.
Papa ſolus ⁊ null9 alius poteſt pronũtia-
re cõtra cõtenta in libello.in ɔſilio.lxi.
numero.16.fol.ccxxvi.
¶ Paritas affectiõis excludit omnẽ dolũ
in ɔſi.v.nu.20.fo.xx.⁊ in ɔſ.xlix.nu.25.
folio.clxxxij.
Paria ſunt qḋ poſthumus mortu9 naſcat
vł qḋ infallibiliter ſit de pximo mortu-
rus.in conſi.x.nu.37.fo.xlvij.
Paria ſunt ɔfiteri p tormẽta vel metu tor-
mentorũ.i cõſi.xiiij.nu.7.fo.lviij.in ɔſil.
xviij.nu.25.fo.lxxix.⁊ in ɔſ.xxix.nu.32.
folio.cxix.
Paria ſunt concluſum eſſe in cã vel ſniam
eſſe latã.in conſil.xvi.nume.31.fol.lxix.
Paria ſunt non facere vel minus legitime
facere.in cõſi.xviij.nu.10.fo.lxxvij.⁊ in
cõſi.lj.nu.63.fo.cxcviij.⁊ in ɔſi.lxiiij.nu
mero.48.fo.ccxxxvij.
Par pari refertur in cõſ.xxi.nu.36.fo.xciij.
⁊ in cõſi.lxviij.nu.15.folio.cclj.
Paria ſunt qḋ quis deponat res ſuas apḋ
aliquẽ vel eas ponat in domo ipſo ſciẽ-
te ⁊ patiẽte in cõſ.xxiij.nu.4.fol.c.
Paria ſunt ſatiſfactũ eſſe de crimine et pe-
nã eſſe ſolutã vel preſcriptum eſſe cogni
tiõi criminis in cõſ.xlvi.nu.22.fo.clxix.
Paria ſunt qḋ non interueniat autoritas
curatoris in acta vł ꝙ interueniat ⁊ mi
nus legitie i cõſ.xlviij.nu.47.f.clxxvij.
Paria ſunt aliquid facere ſine lege vel con
tra legẽ.⁊ qui ſine lege loquitur non eſt
audiẽd9.in ɔſ.liiij.nu.25.⁊.28.f.ccviij.
Paria delicta mutua cõpẽſatione tollunt.
in conſi.lviij.nu.8.fo.ccxix.
Paria ſũt aliqḋ facile facere nõ poſſe ⁊ nõ
poſſe facere.in conſil.lvi.nu.2.fo.ccxiij.
Pater ⁊ fili9 ſi agunt ſimul pater videt
ei ɔſentire in cõſi.ix.nu.45.fo.xlj.
Patres ſancti cõmiſerunt homicidium in
malos ⁊ immunes fuerunt a pena et a
peccato.in cõſi.xl.nu.5.fo.lj.
Pater obligatus ſoluere debita filij nõ te-
net niſi ad debita filij facta in territorio
in conſi.xiij.nu.12.fo.lviij.
Pater ⁊ fili9 cẽſet vna pſona in cõſ.xxviij.
nume.10.fo.cxiij.
Pater eſt idone9 teſtis p filio qñ dictũ ſuũ
cõcordat cũ dicto alior in cõſi.lxviij.nu
mero.26.fo.ccli.
Pauca dicas ſapiẽti et multa intelliget. in
conſi.lix.nu.1.fo.ccxx.
Pauca apud prudentiſſimos ſunt multa.
in conſi.lxxiiij.nu.41.fol.cclxx.
Paupertas excuſat pauperẽ a ſolutiõe col
lectarũ.in conſi.x.nu.41.fo.xlviij.
Paupertas non excuſat mulierẽ luxurioſe
viuentem in conſi.xiij.nu.17.fo.lvij.
Paupertas excuſat appellantẽ a proſecu-
tione appellationis ⁊ excuſat illũ q non
fecit ſe cãcellare ḋ banno ſtante ſtatuto
qḋ intra vnum tempus.⁊c.in cõſ.lv.nu-
mero.12.fol.ccxij.⁊ in ɔſ.lxvi.nume.12.
⁊.13.fo.ccxliij.
Paupertas tenet homines in cõtinuo cru
ciatu:⁊ delictũ factũ ꝓpter pauptatẽ to
lerabili9 eſt in cõſil.lxxi.nu.27.fol.cclix.
Paupertas eſt durior morte.in.d.conſilio
xxi.nu.28.fol.eod.
Paupertate quis ſordeſcit.in.d.conſi.lxxi.
nume.29.fo.eo.
Pauper vbiꝙ iacet in cõſil.xxvii.numero
21.fo.cxiij.
Pauper nõ eſt idoneus teſtis in criminali
bus.in conſi.xxviij.nu.20.fo.cxv.⁊ i cõ-
ſi.xxxi.nu.31.fo.cxxv.⁊ in conſil.lxv.nu-
mero.30.fo.ccxl.
Pauper non ſolum contemnitur ſed ſepi9
contra veritatẽ opprimitur.in cõſil.xlv.
numero.6.fo.clxvi.
Pax facta bãnito nõ vz.in conſi.lix.nume.
23.folio.xxxviij.
Pax poſt gratiam ſuperueniẽs pdeſt ⁊ re-
trotrahitur.in conſilio.xlvi.nume.24.
⁊.27.fo.clxx.
Pax nõ dicit rupta ſi ex noua cã alter alte-
rũ offendat nec incurrit in penã pacis
rupte.in conſi.lxxvi.nu.30.fo.cclxxvi.
¶ Peccatũ veniale geminatũ efficit mor-
tale.in conſi.ij.nu.6.fo.viij.
Peccatũ nõ eſt niſi ſit volũtariũ.in cõſilio.
lxvij.nu.24.fo.ccxlvi.

¶ Penitẽtia eſt comes repentine reſponſionis.in.ↄſ.xlviij.nu.36.fo.clxxvij.
Pena mortis de iure cõi ꝑ homicidio imponitur.in conſi.vij.nu.1.fo.xxij.
¶ Quo ad penaꝫ homicidij nihil intereſt an ꝗs occidat incõtinẽti vł cauſaꝫ mortis prebeat.in.d.ↄſ.vij.nu.3.fo.eo.
Pena vera delicti nõ poteſt impõi condẽnato ex preſumptionib9.in.d. conſi. vij. nu.36.fo.xxv.⁊ in ↄſ.x.nu.14.fo. xlv.
Pena eſt ↄmẽſurãda delicto.i cõ.vj. nu.11. fo.xxj.in ↄſ.x.nu. 9.f.xlv.in.ↄſil. xxx.nu. 12 fo.cxxj.i cõſi.xxxiiij.nu.1.fo.cxxxiij.in cõſi.xlvij.nu.10.fo.clxxij.⁊ in cõſi.lx. nume.21.fo.cxxiij.⁊ in ↄſ.lxix.nu.1.fo.cclij.⁊ in ↄſ.lxxv.nu.26.fo.cclxxij.
Penam adiungere vbi non eſt ꝑ obſeruatione ꝑmiſſoꝝ eſt laudabile.in cõſi.xxj. nu.47.fo.xciiij.
Penã addere penis iam appoſitis eſt deteſtabile.in conſi.xxj.nu.48.fo.eo.
Pena poteſt promitti que venit ex natura contract9.in.d.conſi.xxj.nu.54.fo.xcv.
Pena ꝗñ non eſt ſpecialr̃ impoſita dr̃ arbitraria.in ↄſ.xxiiij.nu.34.fo.ciij.⁊ in ↄſi. xxxix.nu.56.fo.cxlviij.⁊ in ↄſ. lxvij. nu. 50.fo.ccxlviij.
Pena quãdo ẽ arbitrĩa iudex dꝫ imponere minorem.in.d.ↄſ.xxiiij.nu.35.fo. ciij. in cõſi.xxxix.nu.57.fo.cxlviij.⁊ in conſ. xlviij.nu.35.fo.clxxviij.
Pena mortis quãdo venit imponẽda ⁊ ex aliqua cã receditꝛ a pena mortis etiam nõ ĩponitꝛ pena corporalis ſed pecuniaria.in.d.ↄſ.xxiiij.nu.36.fo.ciiij.et conſi. xxv.nu.55.fo.cix.i ↄſi.xxx.nu.19.fo.cxxj. in conſil.xxxix.nu.58.fol.cxlviij.⁊ in cõſil.xlvij.nu.13.fo.clxxij.
Pena furti de iure ↄmuni nõ eſt pena mortis niſi in duobus caſibus tm̃.in conſil. xxx.nu.2.fo.cxx.⁊ in cõſil.liiij.nu.35.folio.ccix.
Pena receptãtis res furatas non eſt pena mortis de iure cõi.in.d.conſil. xxx.nu.3. folio.cxx.
Pena debet eſſe maior vbi maius eſt delictũ.in.d.cõſi. xxx.nu.13.fol.xxxj.
Pena falſi vel quaſi eſt deportatio et olim bonoꝝ publicatio.in conſi.xlviij.nu.12. folio.clxxij.
Pena mortis nõ venit pena capitis appellatione.in conſi.lj.nu.39.fo.cxcv.
Pena raptus eſt vltimum ſupplicĩu.in cõſi.lxj.nu.1 .fo.ccxxv.
Pena carceris puati nõ punitꝛ ꝗ volẽtẽ retinuit.in.d.cõſ.lxj.nu.14.fo.ccxxvj.
Pena ſtatuti tollit penam iuris cõis.in.d. conſi.lxj.nu.17.⁊.18.fo.eo.
Pena ſuos autores tenere dꝫ in cõſ. lxiij. nu.3.fol.ccxxxiij.⁊ in cõſil. lxxij. nu. 15. folio.cclxiij.
Pena delictoꝝ ſequitꝛ tm̃ commiſſa voluntarie in conſ.lxvij.nu.24.fo.ccxlvj.
Pena falſi punitꝛ ꝗ falſas ꝓbationes ꝓducit.in cõſi.lxx.nu.20.fo.cclvj.
Punitꝛ miti9 ille in cuius domum fit aliqđ eo patiente qđ ꝓhibitũ eſt quam principalis delinquens.in conſil.xxiiij. nu.18. fo.ccij.in cõſi.xxx.nu.16.fo.cxxj.in cõſi. xxxix.nu.51.f.cxlvij.in cõſil.xliij.nu.47. fo.clxj.⁊ in ↄſi.xlvij.nu.4.fo.clxxij.
Punitꝛ mitius ille ꝗ vtitur falſo quaꝫ ille ꝗ fabricat.in.d.conſ.xxiiij. nu.21.fol.cij.in conſi.xxx.nu.17.fo.cxxj.⁊ in cõſil. xlvij. nu.5.fo.clxxij.
Percuſſiones ſeu verbera non dantur ad mẽſuram.in ↄſi.iiij.nu.24.fo.xvj.
Percuſſio illata reparari non põt.in cõſi. lxj.nu.17.fo.clv.
Percutere ꝗñ ꝗs dicitur in actu percutiendi.in cõſi.xiij.nu.23.fo.lx.
Percutere qui incipit dicitꝛ ſemper eſſe in culpa.in ↄſi.lxviij.nu.12.fo.cclj.
Percutiens aĩo nõ occidẽdi ſed baſtonandi lꝫ mors ſequatꝛ nõ tenetur de homicidio.in cõſil.vij.nu.39.⁊.53.fo.xxvj. ⁊ in cõſi.lxvij.nu.20.fo.ccxlvj.
Percutiens cum baculo nõ tenetꝛ de vulnere mortali.in.d.conſil.vij. nume.45.folio.xxvij.
Percutiẽs.clericũ mortuuꝫ eſt excõicatus in conſi.xiij.nu.5.fo.lvj.
Percutiẽs aliquẽ cum pugno etiam armato in capite ſi percuſſus cecidit in terrã ⁊ ex percuſſiõe facta in lapidem moriatꝛ percutiens nõ punitur tanꝗ̃ homicida. in cõſi.lj.nu.25.fo.cxciij.
Percutiens cum pomo enſis ꝓſumitur qđ nõ habuerit animum occidẽdi.in cõſil. lxvij.nu.17.fol.ccxlvj.
Percutiẽs cũ haſta ſi hꝫ armaꝫ haſtatam nõ preſumitur habere animũ occidẽdi.

in d. cõſi. lxvij. nu. 18. fo. eo.
Percuſſus ſi inſequatur vulnerantem q fugiebat et eum occidat nõ tenetur vt homicida. in cõſi. vi. nu. 41. fo. xxvi.
Percuſſus manu nõ lz ſibi percutere enſe percutientẽ. in cõſi. xxi. nu. 35. fol. xciij.
Percuſſus pſumitur repcutere ad ſui defenſionẽ. in cõſi. xxix. nu. 42. fo. cxix.
¶ Periurus non admittitur i teſtẽ. in cõſi. ix. nu. 26. fol. xxxix. in cõſi. xxxi. nu. 28. fol. cxxv. in ↄſ. xl. nu. 23. fo. clij. et i cõſi. xliij. nu. 22. fo. clxv.
Periurus nõ eſt q credit dicere veritatem: lz veritas ſit i cõtrariũ. i cõſi. xxvi. num. 6. fo. cx. et in ↄſ. xl. nu. 18. fo. cli. et in cõſil. liij. nu. 7. fo. ccvij. et in cõſi. lxij. nume. 11. fo. ccxxix.
Periurus eſt infamis et nõ eſt audiẽd9. in cõſi. xxxix. nu. 29. fo. cxxv.
Periurium nõ cõmittitur ſine dolo. in ↄſilio. xvij. nu. 15. fo. ccxlvi.
Periurij reatus cõtrahitur ex iuramẽto inualido. cõſi. lxx. nu. 17. fol. cclxi.
Peritis in arte credẽdum eſt. i cõſi. vij. nume. 29. fo. xxv.
¶ Periculum vbi maius eſt ibi cauti9 eſt agẽdum. in cõſi. lxxiij. nu. 24. fol. cclxij.
Perſona loquẽtis in gñali ſermõe nõ cõprehẽditur. i cõſil. xxxij. nu. 13. fo. cxxi.
Perſona mãdatarij dz nominari alˀs inquiſitio nõ pcedit. in cõſi. xlix. numero. 59. folio. clxxxvi.
Perſuaſio doloſa pl9 eſt q̃ violẽta coactio in cõſi. lxi. nu. 22. fol. ccxxvi.
¶ Pedẽ alterũ ſi i ſepulchro haberem velẽ addiſcere. in ↄſ. lxiij. nu. 12. fo. ccxxxi.
Plura a iure cõcedũtur vbi tractatur de p̃iudicio irreparabili que alias nõ cõcederẽtur. i cõſi. xxxvi. nu. 16. fo. cxliiij. et in cõſi. xliij. nu. 28. fol. clix.
Plures qui pcuſſerunt vnũ lz ictus vniuſcuiuſq debeat cõtemplari: hoc tamen nõ hz locum quãdoq ex ꝓpoſito interfuiſſent. i cõſi. lxvij. nu. 47. fo. ccxlviij.
¶ Portatio armorum nõ punitur ſi ſequatur delictum pro quo imponatur maior pena. i cõſi. li. nu. 58. fo. cxcvij.
¶ Poſſediſſe per decẽ annos nõ dicitur ꝓbaſſe ſi teſtis vn9 depõit de certis annis alius de alijs tertius de alijs. in cõſilio. i. nu. 68. fo. vi.
Poſſeſſionẽ ingrediẽs cui facta ſit reſiſtẽtia i qua aliqui occiſi fuerũt tenetur q dedit cãm morti illoꝝ occiſoꝝ. i cõſilio lxvij. nu. 7. 34. 35. et 36. fo. ccxlv.
Poſſeſſor lz iniuſt9 nõ põt priuari ſua poſſeſſiõe abſq citatiõe: tñ fallit ſi poſſeſſor functus eſt facto iudicis ſine cauſe cognitiõe. i cõſi. xxxviij. nu. 14. fo. cxli.
Poſitioni icerte quis nõ tenetur reſpõdere. in ↄſi. xlix. nu. 14. fo. clxxxi.
Poſitioni etiam facti ſi adijciatur ṽbum legitime quis tñ nõ tenetur reſpondere: quia propter illud verbum legitime mutat naturam: et cenſetur poſitio iuris in cõſi. ij. nu. 32. fo.
¶ Poſthumus natus cũ ſpiritu rumpit teſtamẽtum in quo eſt p̃terit9 etiã ſi ſtatim moriatur ſi naſcatur in ſex mẽſibus non tacto de ſeptimo. in conſil. x. nume. 36. fo. xlvij.
¶ Poteſtas lz habeat liberum arbitrium inquirẽdi non poterit tñ inquirere infamia nõ precedẽte. i cõſil. xlix. numero. 9. fo. clxxx. et in ↄſ. l. nu. 3. fol. clxxxviij. in cõſi. liij. nume. 6. fo. ccvi. in ↄſil. lxiij. nume. 4. fo. ccxxx. in cõſil. lxvi. num. 7. folio. cclxiii.
Potẽtia i habitu idẽ opatur qd potẽtia in actu. in ↄſi. xij. nu. 29. fo. liiii. in ↄſil. xviij. nu. 20. fol. lxxviij. in conſi. xxi. nu. 24. et 39. fo. xcii. in cõſi. xxix. nu. 39. fol. cxix. in cõſi. xxxi. nu. 56. fo. cxxvi. in cõſi. xlviij. nu. 30. fo. clxxvi. et in con ſi. li. nu. 7. fol. cci. et in cõſi. lxv. nu. 52. fo. ccxli.
Potentia nocendi inſpicitur ſiue nocendi actus. in cõſi. xvii. nu. 24. fo. lxxix. in cõſi. xxix. nu. 44. fo. cxix. et in cõſi. 52. nu. 10. fo. cci. et in cõſi. lxv. nu. 57. fo. ccxli.
¶ Practica iudicum ponẽtium in inquiſitiõe ſciẽter doloſe et appẽſate vñ inducta ſit. in cõſi. xxv. nu. 9. fo. cvi.
Practica vt inſtructor cõpareat pro abſente et producat capitula et nominet teſtes de veritate informatos proteſtãdo. i cõcõſi. xlix. nu. 67. fo. clxxxvii.
¶ Preceptũ factũ a iudice eccleſiaſtico iudici ſeclari ſine cauſe cognitiõe eſt nullum. in conſi. xlviii. nu. 40. fol. clxxvi.
Preceptum iudicis impoſſibile eſt nullum in conſi. lxvi. nu. 15. fo. ccxliii.
¶ Preferẽdus eſt ille qui maius iuu hz. in

conſ.xxxv.nu.8.fo.cxxxv.ꝛ in cõſ.lxxvi. nu.11.fo.cclxxiiij.

¶ Prefectus pretorio non poteſt facere legem,contra ius cõmune.in cõſil.xxxiij. nume.8.fo.cxxxi.

¶ Preordinatio preſumit̃ doloſa ei9 cui9 finis eſt mal9.in conſi.vij.nu.6.fol.xxij.

¶ Preſbyter ꝗ melius ſciat preſumitur ꝙ alter ſecreta illius ꝙ pluries habuit in confeſſione.in cõſ.lij.num.20.fol.cxciij.

¶ Preſcriptiõis curſus nõ icipit cõtra ignorantẽ.in conſ.xviij.nu.16.fo.lxxviij.

¶ Preſcriptio in criminalib9 interimit obligationẽ ipſo iure.in conſi.xlvi.numero.23.folio.clxix.

¶ Preſumptio ſemper eſt ↄtra aggreſſorẽ in conſi.vij.nu.5.fo.xxij.

¶ Preſumptionibus vel excuſationibus quibuſcunqꝫ quis excuſatur.addo in dicto conſ.vij.nu.22.fo.xxiiij.

¶ Preſumptio interpretatio ſiue intellectus dꝫ i dubio capi per quẽ ꝗs nõ cadat in delictũ vel in penã in cõſi.xxi.nu.3.fol.xci.ꝛ in cõſi lij.nu.12.fo.cxciiij.

¶ Preſumptio qñ põt trahi ꝛ ad bonũ ꝛ ad malum trahitur ad bonum i dubio.in d.ↄſ.xxi.nu.13.vbi etiam vide caſum de eo ꝗ allocut9 fuit ad aurẽ tacite.fo.xcij.

¶ Preſumitur qđ filius qui natus eſt ex meretrice maritata ſit filius mariti.in.d.cõſi.xxi.nu.15.fo.eo.

¶ Preſumptionẽ capere debemus facientez pro inſtrõ.in cõſi.xxviij.nu.11.fo.cxiij.

¶ Preſumptionẽ iuris ꝗ hꝫ pro ſe ſꝫ intẽtionẽ fundatã abſqꝫ alia ꝓbatione.in ↄſil.xxxij.nu.35.fo.cxxx.

¶ Preſumptio iuris eſt liqdiſſima ꝓbat̃.i.d.conſi.xxxiſ.nu.36.fo.eo.

¶ Preſumit̃ qđ ꝑ ſimplicẽ ſuggeſtũ ſit falſaz interpretaionẽ ꝛ non per dolũ.in conſilio.ij.nu.6.fo.viij.

¶ Preſumptio eſt ↄtra cuſtodẽ ſi reperit̃ carcerat9 mortuus in conſilio.liij.numero.36.fo.cciiij.

¶ Preſumptio eſt cõtra vicinos ſi male fame ſint aĺs ſecus qñ factũ eſt furtũ.in.d.cõſilio.liij.nu.41.fo.ccv.

¶ Preſumẽduz nõ eſt qđ quis cõicet delictũ per ipſum cõmittendũ cũ aliquo niſi ſit ſibi intimus ꝛ fideliſſimus amic9.in cõſi.lxxiiij.nu.15.fo.cclxix.

¶ Preteriti ratio ſcire futura facit.in cõſil.xxi.nu.28.fo.xciij.

¶ Princeps nõ põt tollere ius naturale.i cõſi.xxxiij.nu.26.fol.cxxxij.

¶ Princeps nõ põt tollere ius diuinum.i.d.conſilio.xxxiij.nu.27.fo.eo.

¶ Princeps nõ põt tollere neqꝫ dare ea ꝗ ſũt iuris naturalis.i.d.ↄſ.xxxiij.nu.28.f.eo.

¶ Princeps lꝫ poſſit ſupplere oẽm defectũ tñ̃ intelligit̃ tollere defectũ iuris ciuilis nõ aũt naturalis.in.d.cõſil.xxxiij.numero.29.fo.eo.

¶ Principẽ decet eſſe clemẽtiſſimũ.in conſil.i.nu.84.fo.vi.

¶ Princeps de plenitudine ꝑtãtis nõ põt tollere defenſionẽ in cã criminali ſecus in ciuili.in ↄſi.viij.nu.31.fo.xxxiij.ꝛ in conſilio.xvi.nu.23.fo.lxviij.

¶ Princeps nõ põt tollere citationẽ.in.d.ↄſ.viij.nu.32.fo.xxxij.

¶ Princeps lꝫ poſſit ẽt ſine cã tollere ꝗ ſunt iuris ciuilis:tñ illa non põt tollere ſi i ſe habẽt equitatẽ naturalẽ.in conſ.xvi.nume.40.fo.lxx.

¶ Princeps dꝫ fidẽ ſeruare in ↄſi.xxxij.numero.29.fo.cxxix.

¶ Principib9 maxie cõuenit illud verbũ ſemel locutus eſt deus ꝛ illud quod ſcripſi.in.d.cõſi.xxxij.nu.30.fo.eo.

¶ Princeps dꝫ hr̃e vnũ calamũ ꝛ vnã linguã.in.d.ↄſi.xxxij.nu.31.fo.eo.

¶ Princeps dꝫ eẽ imobilꝭ ſicut lapis angularis:ꝛ ſicut polus in celo.in.d.ↄſili.xxxij.nu.32.fo.eo.

¶ Principalis qñ facit pacẽ ꝛ ꝓmittit ꝑ adherentibus qđ ratificabũt:lꝫ ipſi nõ ratificauerũt tñ ſi cõtrauenijũt cadũt in penã.in cõſi.ix.nu.49.fo.xli.

¶ Pricipalis non tenet̃ ex delicto auxiliatoris niſi mãdauerit.i ↄſ.xxv.nu.15.f.cvi.

¶ Principalis ſi nõ cõſtat acceſſoriũ cõſtare debet in cõſi.xxxix.nu.55.fo.cxlviij.

¶ Priuilegiũ ꝓncipis dꝫ eſſe ꝑpetuũ.i ↄſil.xxxij.nu.33.fo.cxxix.

¶ Priuilegia gratie ꝛ indulti ꝓncipũ largiſſima interpretant̃.i ↄſ.xlvi.nu.24.fo.clxx.

¶ Probatiões ꝗ ꝑ ↄiecturas admittunt̃ i his ꝗ ſunt difficilis ꝓbatiõis dñr legitime.in ↄſi.v.num.21.fo.xx.ꝛ in ↄſil.xxvij.nu.10.fo.cxiij.ꝛ i ↄſi.xliiij.nu.8.fo.clxiij.ꝛ in conſi.lxi.nu.26.fo.ccxxvij.

Probatio fame cū aliquibus adminiculis in his que ſunt difficilis probationis plene probat.in.d.conſil.v.nume.22.fo.xx.

Probatio p cōiecturas venit appellatione probationis.in conſil.vij.nu.34.fo.xxv.

Probatio vera fit ex pluribus indicijs.i cōſil.iij.nu.4.fo.xij.⁊ in.d.conſil.vij.nu.35.folio.xxv.

Probatio que fit per rei euidētiā nunq̄ a lege vel ſtatuto tollitur.in conſi.xvj.nu.8.fo.lxvij.⁊ in conſi.lxiiij.nu.28.fo.ccxxxv.

Probatio nulla maior q̄ partis aduerſe cōfeſſio.in conſi.xvij.nu.6.fo.lxxiij.

Probatio nō admittitur in contrarium niſi per confeſſionem partis contra p̄ſumptionē iuris ⁊ de iure.in dicto cōſil.xvij.nu.7.fo.lxxiij.

Probatio fienda per confeſſionē partis nō comprehenditur ſub ſtatuto excludente probationē poſt terminū in.d.cōſil.xvij.nu.9.fo.eo.

Probatio licet non admittat in caſu cle.p.de re iudi.ſi tñ victor patiat qd p victū probet nullitas impediretur executio.in conſi.xix.nu.9.fo.lxxxij.

Probatio lʒ nō admittat ɔtra p̄ſumptionē iuris et de iure admiſſa valet.in.d.cōſil.xix.nu.10.fo.eo.

Probationes in crīalibus debēt neceſſario concludere ⁊ eſſe luce meridiana clariores.in cōſi.j.nu.24.fo.iij.in cōſi.xx.nu.1.fo.lxxxiiij.⁊ i ɔſi.xxix.nu.7.fo.cxvj.⁊ i ɔſ.xxxj.nu.6.fo.cxxiij.⁊ in cōſil.xxxij.nu.2.fo.cxx.⁊ i cōſi.xliiij.nu.11.fo.clxiij.⁊ i ɔſil.l.nu.15.fo.clxxxix.⁊ in ɔſil.lxiij.nu.13.fo.ccxxxj.⁊ in conſi.lxxij.nu.18.fo.cclxj.

Probatio dubia interpretat cōtra pducentem ⁊ ſic contra curiam.in conſil.xx.nu.8.fo.lxxxv.

Probationē plenā faciūt q̄ ſūpta ſunt ex archiuo publico.i.d.ɔſi.xx.nu.58.f.cxxxix.

Probationes non ſunt ſumende de domo rei.in conſi.xxij.nu.7.fo.xcvij.

Probatiōes in cā furti debēt eſſe luce meridiana clariores:⁊ neceſſario concludere nō aūt preſumptiue.in cōſil.xxvj.nu.14.fo.cxj.⁊ in conſi.xl.nu.26.fo.cliij.

Probatio dʒ eſſe veriſilis alſ ei ſtādū non eſt.in cōſi.xxxj.nu.25.fo.cxxiij.⁊ in cōſi.xlix.nu.33.fo.clxxxiij.⁊ in conſil.lxv.nu.23.fo.ccxl.

Probatio qñ in aliquo caſu requirit nunq̄ intelligit de probatiōe q̄ cōſiſtit in ptāte partis.in conſi.xxxiij.nu.5.fo.cxxxj.

Probandi onus incūbit ei qui dicit.in conſil.xxxvij.nu.1.fo.cxxxix.⁊ in conſi.xlviij.nu.15.fo.clxxv.

Probationes facte per coniecturas dicunt manifeſte probationes.in cōſil.xliiij.nu.9.fo.clxij.

Probationis ſpecies diuerſe in his q̄ ſunt difficilis probationis coniunguntur ad probationem faciendā.in.d.conſi.xliiij.nu.10.fo.eo.

Probatio bone fame in gñe non dʒ tollere pbationē male fame in ſpecie.in.d.conſi.xliiij.nu.21.fo.clxv.

Probatio bone fame p̄fert probationi male fame.in.d.cōſi.xliiij.nu.20.fo.clxiiij.⁊ in conſi.lxxij.nu.20.fo.cclxj.

Ad pbādū v nū integrale ſufficit probare ius partis.in cōſi.j.nu.60.fo.v.

Probandū qñ aliqd eſt qd non pp̄ter ſe ſʒ pp̄ter illud ex eo elicit ⁊c.⁊ tūc ſingularitas teſtiū nō nocet:qñ vero pbandū eſt aliquid p ſe ⁊ pp̄ter ſe ⁊ tunc ſecus.in.d.conſil.j.nu.69.fo.eo.

Probatio in cōtrariū lʒ nō admittatur cōtra p̄ſumptionē iuris et de iure niſi per cōfeſſionē partis:hoc tñ fallit in pſona legaliſſima q̄ admittit dicto caſu nō obſtāte ad pbandū.in.d.ɔſi.j.nu.77.fo.vj.

Probationes fiende ſunt iudici.in conſi.ij.nu.27.⁊.34.fo.ix.

Probatio legitima intelligi debet p teſtes omni exceptione maiores.in.d.conſil.ij.nu.48.fo.x.

Probatio ſi reqrit legitima nō ſufficit priuilegiata v eſt illa q̄ fit per iuramentū.in d.conſi.ij.nu.50.fo.eo.

Probatū legitime illud dr̄ eſſe qd pbatum eſt p teſtes oī exceptiōe maiores vel per inſtrm publicū.in.d.cōſil.ij.nu.51.fo.eo.

Probationes q̄ fieri pñt admittunt qñ res de ſui natura eſt difficilis probationis.in conſi.lxj.nu.25.fo.ccxxvij.

Probationes cōtra reū debilitant p torturā.in conſil.lxiiij.nu.2.fo.ccxxxiij.

Probatio que reſultat ex contumacia non dicitur luce meridiana clarior:ſed eſt ficta probatio.in.d.conſil.lxiiij.nume.33.fo.ccxxxvj.

Probatio ſemiplena q̄n aliquis p̄ſumptiōe illiditur nō eſt locus delationi iuramenti.in cōſil.lxv.nu.37.fo.ccxlj.⁊ in conſil. lxxiiij.nu.31.fo.cclxx.
Probationū ſtante paritate iudicandū eſt pro reo etiā q̄ʒ teſtes pro parte actoris digniores ſint.in cōſil.ij.nu.19.fo.viij.et in conſi.lxv.nu.44.fo.ccxlj.
Probatio bone fame minuit iudiciū cōtra reum.in conſi.lxv.nu.47.fo.eo.
Probatio vitio falſitatis reſcindit et q̄cq̄d inde ſecutū eſt.i ꝯſil.lxx.nu.28.fo.ccliiij.
Probatio q̄n ſubijcit oculis corporeis preferẗ omni alteri ꝓbationi.in cōſi.lxxiij. nu.29.fo.cclxix.
Proceſſus nūq̄ʒ vʒ vbi vitiū eſt in citatione in cōnſi.lxiij.nu.54.fo.ccxxxvij.
Proceſſus nō habēs principium neq̄ʒ finē dici pōt res monſtruoſa.in cōſi.lxxj.nu. 15.fo.cclxxiiij.
Proclama q̄ quilibet ciuis teneatur ire ad exercitum non comprehendit bannitum.in conſi.lvij.nu.23.fo.ccxvj.
Procurator nō admittitur q̄n agitur de cauſa pecuniaria vel corporali.in conſi. ix.nu.5.fo.xxxvj.
Procurator excedens fines mandati domino ſciente ⁊ tolerante nocet dn̄o.in cōſi. x.nu.30.⁊.31.fo.xlvij.
Procurator in cauſis criminalib⁹ ꝓ abſente vbi tractatur de vita hominis nō admittitur.in conſil.xvij.nu.11.fo.lxxiiij.in conſil.xxxix.nu.1.fo.cxlij.in cōſi.xliij.nu. 1.⁊.36.fo.clvj.⁊ in ꝯſi.xlix.nu.1.fo.clxxx.
Procurator ſi per ſimoniam nomine domini aliq̄d obtineat dn̄s teneẗ ei reſtituere expenſas quas facit.in conſi.xxj.nu.40. folio.xciiij.
Procurator ſi egit litem calumnioſā ⁊ obtineat tamen repetere non poteſt a domino expenſas quas fecit.in dicto cōſil. xxj.nu.41.fo.eo.
Procurator qui promiſit de iudicato ſoluēdo ſi interim dominus efficiaẗ nō ſoluēdo poteſt recuſare defenſionem.in.d.cō ſi.21.nu.59.fo.xcv.
Procurator in cauſa criminali ꝯparere poteſt quando pena pecuniaria imponenda eſt.in conſil.xxiiij.nu.38.fo.ciiij.et in conſil.liiij.nu.1.fo.ccx.
Procurator ⁊ quilibet de populo pōt comparere in criminalibus q̄n iudex a lege vel a ſtatuto prohibetur procedere contra aliquem.in.d.c.conſi.xxiiij.nu.39.fo. ciiij.⁊ in cōſi.xxxix.nu.44.fo.cxlvj.
Procurator admittiẗ q̄n inquiſitio eſt inepta.in d.conſi.xxiiij.nu.41.fo.ciiij.in cōſi.xxxvj.nu.61.fo.cxlviij.in cōſil.xliij.nu. 42.fo.clx.⁊ in cōſil.xlix.nu.20.fo.clxxxj. et in conſil.lxiij.nu.47.fo.ccxxxvij.et in conſi.lxxv.nu.19.fo.cclxxij.
Procurator in criminalib⁹ interuenire poteſt q̄n inſtituta eſt cōtra aliquē accuſatio calumnioſa.in.d.conſil.xxiiij.nu.43. fo.ciiij.in conſi.xliij.nu.41.fo clx.⁊ in cō ſi.xlix.nu.19.fo.clxxxj.⁊ in conſi.lxxv.numero.18.fo.cclxxij.
Procurator affinis ⁊ amicus pōt petere:vt teſtes examinentur ſuper innocentia.in cōſil.xxxix.nu.32.fo.cxlv.⁊ in cōſi.lxxiij. nu.41.fo.cclxiij.
Procurator ille p̄ſumiẗ penes quē reperiūtur acta cauſe.in conſi.liij.nu.38.fo.ccv.
Procurator qui propter paupertatem non appellauit non preiudicat dn̄o.in conſi. lv.nu.13.fo.ccxij.
Procurator vbi imponiẗ pena mortis put eſt in caſu raptus pro abſente comparere non poteſt.in conſi.lx.nu.2.fo.ccxxj.
Procurator admittiẗ in cā criminali quotieſcūq̄ʒ ex forma legis vel ſtatuti procedi pōt ad cōdēnationē contra reum contumacē.in.d.cōſi.lx.nu.23.fo.ccxxiij.
Proditor dicitur qui ſecreta reuelat.in conſi.j.nu.1.fo.ij.
Proditor dicitur committere crimen hereſis.in.d.conſi.j.nu.2.fo.eo.
Proditor dicitur ille qui prodit principem vel rempublicam.in conſil.xxxij.nu.14. folio.cxxix.
Proditor dicitur etiam ille qui prodit eum quem in fide ſuſcepit.in.d.cōſil.xxxij.nu. 15.fo.eo.
Proditores nō gaudent beneficio iuris.in dicto conſi.xxxij.nu.16.fo.eo.
Proditoris vox non eſt audienda.in dicto cōſi.xxxij.nu.17.fo.eo.
Proditor eſt qui nōn defendit veritatē.in conſilio.xv.numero.1.fol.xxx.⁊ in conſi. xl.nume.1.fo.cxlix.⁊ in conſil.lxxiij.nu.1. folio.cclxij.
Prohibitio appellationis a ſentētia nō

dz locū vbi grauamē eſt notoriū. in cō, ſi. xvi. nu. 7. fo. lxvij.
Prohibitus ingredi certū locū ſi illuc traſ hat per vim nō punit. in cōſi. xxv. num. 15. fo. xxxviij.
Promiſſa ſemel nō ſeruāti nō credi f ei vlterius. in cōſil. ix. nu. 8, 9. 10. 11. 13. 14. 35. fo. ccviij.
Prinotus intenſo dolore nō eſt in plenitudine intellectus. in cōſi. lxviij. nu. 17. fo. ccli.
Promptiores eſſe debem⁹ in abſoluendo. in ꝯſi. xij. nu. 17. fo. liiij. ꝛ in conſil. lj. nu. 44. fo. cxcvi.
Propoſitū principale attendi dz. in ꝯſi. lxvij. nu. 22. fo. ccxlvi.
Proxeneta ꝯctus vſurarum tenet ad reſtitutionē vſurarum. in conſi. xxviij. nu. 4 fo. cxij.
Prouerbiū illud homo aſſaltato mezo pduto. in conſi. xxv. nu. 41. fol. cviij. ꝛ in cōſi. xxxi. nu. 50. fo. cxxvi.
Prouerbiū eſt ꝙ lupus comedit alienā carnem ꝛ ſuam lingit. in conſil. xlix. nu. 35. fo. clxxxiij.
Prouerbiū eſt ꝙ nemo ſe dz interponere inter carnē ꝛ vnguē. in. d. conſi. xlix. nu. 36. fo. eo.
Prouerbium illud noli ſapere ꝙ opz ſapere. in conſi. lij. nu. 25. fo. cciij.
Prouerbiū eſt ꝙ fur ſequit poteſtatez ꝛ exclamat qñ res vadit ꝑ cōtrariū. in cōſi. lxviij. nu. 2. fo. ccl.
Prouiſio teſtatoris facta in vno caſu hz locū etiā in alio caſu ſi fuiſſet interrogatus idem ſtatuiſſet qđ ſtatuit in caſu expreſſo. in conſi. xlviij. nu. 29. fo. clxx.
Prouocatus mitius punit. in cōſil. xxv. nu. 21. fo. cvij.
Prouocatus ſolo inſultu cū armis etiā nō ꝑcuſſus ſi occidat inſultantē non tenet. in. c. cōſi. xxv. nu. 27. fo. eo. ꝛ in cōſi. xlj. nu. 14. fo. cliiij. ꝛ in conſi. lxviij. nu. 11. fo. cclj. ꝛ in conſi. lxxiij. nu. 61. fo. cclxv.
Prouocatis ſemꝑ iura fauēt. in. d. ꝯſi. xxv. nu. 28. fo. cvij.
Prouocat⁹ videt excuſat⁹ de eo qđ facit ꝯ ꝓuocantē. in ꝯſi. lxvij. nu. 57. fo. ccxlix. ꝛ in conſi. lxv. nu. 6. fo. ccl. ꝛ in cōſi. lxxiij. nu. 56. fo. cclxv.
Prouocatus etiā verbis ſi prouocantē gladio offendat ſubueniēdus eſt. in conſi. lxxiij. nu. 60. fo. cclxv.
¶ Publice vtilitati renūtiari nō pōt etiaz cum iuramēto. in conſil. ix. nu. 41. fo. xl.
Publicatis atteſtationibus nō pñt vlteri⁹ ꝓduci teſtes ſup eiſdez vel directo ꝯ illis capitulis. in cōſil. xxxix. nu. 13. fo. cxliij. ꝛ in conſi. x. nu. 18. fo. ccxxij.
¶ Pupillus admittit in teſtem in crimine leſe maieſtatis. in conſil. i. nu. 31. fo. iiij.
Pupillus vl impubes poterit accuſare cū autoritate tutoris in crimine leſe maieſtatis. in. d. conſi. i. nu. 35. fo. eo.

¶ De litera. Q.

Qualitas aduenēs enti qualificat illud ꝛ reponit in diuerſa ſpecie. in conſi. viij. nu. 58. fo. xxviij. ꝛ in cōſi. ix. nu. 2. fo. xxxvi.
Qualitas deducta in accuſatione vel inquiſitione dz plene ꝓbari ad hoc vt ſequi poſſit ꝯdemnatio. in. d. conſi. vij. numero. 60. 61. ꝛ 62. f. xxviij. ꝛ in cōſi. xlviij. nu. 16. fo. clxxv. ꝛ in cōſi. lvij. nu. 18. fo. ccvi.
Qualitas aliqua ſi deducta eſt in inqſitione que alias non erat neceſſe opponi ſi tñ illa non ſit probata non pōt ſequi cōdemnatio. in. d. conſi. vij. numero. 68. folio. xxviij.
¶ Qñ vnum verbū pōt importare falſitatem ꝛ non falſitatē facimus interpretationē vt non importet falſitatē. in cōſil. vij. nu. 21. fo. xxiij.
Qñ vulnus non pōt de leui curari dicitur mortale ꝛ econuerſo. in. d. conſil. vij. nu. 31. folio. xxv.
Qñ quis cōdēnat ex preſumptionibus nō pōt ſibi imponi vera pena delicti. in. d. conſil. vij. nu. 38. fo. eo. ꝛ in cōſi. x. num. 14. fo. xlv.
Qñ agit de cā pecuniaria vel incorporali tunc nō admittit ꝓcurator in ꝯſi. ix. nu. 5. fo. xxxvi.
Qñ iudici nō liquet de falſitate teſtis: ſed ſuſpicat de eo tunc dz temperare ſniaz in cōſi. x. nu. 15. fo. xlv.
Qñ condēnat quis per contumaciam iudex dz primo interloqui ſuper cōtuma

cia:alias nō valet ꝯdēnatio.in.d.conſi.x. nu.17.18.21.ꝛ.22.fo.xlvi.

Cū tex.dixit ꝙ qs debeat infamari ex aliquo facto intelligit̃ mediante declaratoria iudi.in dicto cōſilio.x.numer.20. fo.eodem.

¶ Queſtiones due ſi formant̃ ꝯcluſio ſiue reſpōſio que ſubſequit̃ ambas decidit. in cōſi.lxxv.nu.10.fo.cclxxi.

¶ Que nō proſunt ſingula multa iuuant. in cōſilio.iij.nu.26.fo.xiij.ꝛ in cōſil.xx. nu.47.fo.lxxxviij.

¶ Querelator dꝫ in expēſis cōdēnari ſi delictū non ꝓbetur.in conſil.44.nu.26. fo.clxv.

¶ Qui aliqua rōne etiā iniuſta motus cōmiſit aliqđ delictū ex quo venit iponēda pena corporalis nō tn̄ debet puniri in conſi.xi.nu.12.fo.li.

Quilibet poteſt ſoluere ꝑ ꝯdēnato ne mutiletur etiam inuito.in cōſil.xvi.nu.28. fo.lxix.

Qui nocuit primo vult poſſe nocere ſcđo. in cōſi.xxi.nu.29.fo.xciij.

Qui ſemel eſt leſus fallaci piſcis ab hamo omnibus vncha cibis ꝛc.in.d.cōſi.xxi. nu.30.fo.eo.

Quis nō dicit̃ talis quouſqꝫ nō eſt ꝓnūtiatus pro tali in conſil.lij.numero.17.folio.ccij.

Qui vnuꝫ dicit aliud excludit:qđ intelligere in cōſi.lvij.nu.26.ꝛ.27.fo.ccxvij.

¶ Quod potui nolui:quod volui adimplere nequiui.in conſi.ij.nu.65.fo.xi.

¶ De litera. R.

Raptor magis punitur ꝙ̄ recipiens.in cōſil.xxx. nu.14.fo.cxxi.

Raptor in plus punit̃ ꝙ̄ fur.in cōſil.liij.nu.27. fo.ccviij.

Raptor punit̃ pena mortis de iure cōi.in cōſi.lx.nu.1.fo.ccxxi.

Raptor rapiens volentē vel nolentē ſempꝫ incurrit penā capitis.in conſi.lxi.nu.3. 20.21.ꝛ.22.fo.ccxxv.

¶ Rapina ſeu robaria per vim eſt improbior furto in conſi.liiij.nu.3.fo.ccx.

¶ Raptus pena eſt vltimū ſuppliciū. in conſi.lxi.nu.1.fo.ccxv.

¶ Ratificatio ſpontanea videtur purgare ꝛ tollere metū torture.in cōſi.xxix.num. 46.fo.cxix.

Ratificatio inter ratificationē ꝛ reſpōſionē dꝫ eſſe interuallū tpis.in.d.cōſi.xxix. nu.49.fo.cxx.

Ratificatio nō validat cōfeſſionē metu extortam nullis ꝓcedentibus indicijs: qꝛ intelligit̃ idē metus durare.in cōſi.lxv. nu.50.fo.ccxlij.

¶ Ratio eadē eſt de parte quo ad partem que eſt in toto quo ad totū.in ꝯſi.xxvij. nu.6.fo.cxij.ꝛ in ꝯſi.xxxi.nu.8 .fo.cxxv. ꝛ in cōſi.lxix.nu.11.fo.ccliij.

Ratio preteriti ſcire futura facit.in conſil. liij.nu.1.fo.cc.

Ratio vbi eſt eadem ibi non dicitur ſimilitudo ſed eadeꝫ lex.in conſi.lxi. numero 8.fo.ccxxv.

¶ Raro euenit ꝙ inquiſitus habeat ꝓbationes defenſionis in promptu.in cōſi. lxxiij.nu.62.fo.ccxlv.

¶ Re banniendus de proximo habet̃ pro rebannito.in conſil.lxvi.numero.3. folio.ccxliij.

¶ Receptans hoſpitatores ꝛ eis victū vēdens tenet̃ ex edicto nau.caupo.ſta.in conſi.xxiij.nu.8.fo.c.

Receptans bannitum quem ꝓhibere nō potuit non punitur.in cōſi.xxv.nu.34. fo.cviij.

Receptans ſcienter res furtiuas tenet̃ pena furti.in cōſi.xxix. numero.1. fo.cxvi. ꝛ in conſilio. liij. numero. 21.ꝛ.25.folio.ccviij.

Receptatores furum pena mortis debent puniri.in.d.cōſil.xxix.nu.3.fo.cxvi.ꝛ in conſi.liij.nu.23.fo.ccviij.

Receptās punitur mitiori pena ꝙ̄ puniatur ipſe fur.in cōſi.xxx.nu.7.fo.cxx.ꝛ in cōſi.xlvij.nu.7.fo.clxxij.

Receptans ad hoc vt puniatur pena furti duo copulatiue requiruntur vꝫ ꝙ ſciēter res receptauerit ꝛ ꝙ ex poſt illas celauerit.in dicto conſilio.xxx.numer.21. folio.cxxi.

Receptās rem furatam ſiue furem dicitur preſtare auxiliuꝫ furto.in conſi.liij.nu. 23.fo.ccviij.

Receptans furtum pena mortis debet pu

iri. In dicto conſilio. liij. numero. 24. et 5. folio eodem.
Rector nō venit appellatiōe ſcholariū. in cōſi. ix. nu. 3. fo. xxxvi.
ctor eccleſie ſine cōſenſu ſuperioris pro obſeruatione contractus poteſt obligare bona eccleſie. in cōſilio. xxi. nume. 55. folio. xcv.
Recurſus ad officiū iudicis nō tollitur: licet exceptio tollatur a ſtatuto. in cōſil. x. nu. 29. fo. ccxxiij.
Regine factū dicitur factū regis. in ꝯſil. . nu. 11. fo. ij.
Regula qui cauſam damni dat damnū dediſſe videtur: quomodo intelligātur. in ꝯſi. vij. nu. 51. fo. xxvij.
gula que nō proſunt ſingula ⁊c. hꝫ locū in ciuilibus ⁊ parui indicij ſecus in criminalibus vbi agitur de vita. in ꝯſil. xx. nu. 48. fo. lxxxviij.
Remotū aliquid a maleficio debet probari per duos teſtes cōteſtes. in cōſil. xx. nu. 44. fo. lxxxviij. ⁊ in cōſi. liij. nume. 29. folio. cciiij.
motum a veriſimili eſt falſitatis imago. in cōſi. xxxij. nu. 37. fo. cxxx. ⁊ in ꝯſi. xlix. nu. 32. fo. clxxxiij. ⁊ in conſi. iij. nu. 17. fo. iij. ⁊ in cōſi. lxv. nu. 28. fo. ccxl. ⁊ in cōſil. lxxiiij. nu. 21. fo. cclxix.
Religioſus licet officiū executoris exercere non poſſit nō obtenta licentia a ſuperiore niſi exequatur ⁊ ei non opponatur valent geſta per eum. in cōſi. xix. nu. 12. fo. lxxxij.
Remiſſio in generali remiſſione non venit illud quod quis ſpecialiter non eſſet remiſſurus. in conſilio. xxi. numero. 50. folio. xcv.
emiſſio delinquētium de iure fieri debet de vnō iudice ad aliū: licet ſecus ſit de conſuetudine. in conſilio. xxxij. nume. 9. folio. cxxviij.
Renunciatio illius qui fraudulēter fuit inductus ad renunciandum nō valet. in conſi. xxxij. nu. 25. fo. cxxix.
enunciatio etiam cum iuramēto facta in rī qd habet ⁊ habere ſperat intelligitur quod habere ſperat ex cauſa de preterito nō autem ex cauſa de futuro. in cōſil. lxxvi. nu. 32. fo. cclxxvi.
epertus preſumitur qd ſit illius loci vbi reperitur. in ꝯſi. lvij. nu. 12. fo. ccxv.
Repentine reſpōſionis comes eſt penitentia. in ꝯſi. xlviij. nu. 36. fo. clxxvij.
¶ Requiſita in accuſatione requiruntur in inquiſitiōe preterꝙ ſubſcriptio ad penā talionis. in cōſi. xxxi. nu. 10. fo. cxxiij.
¶ Res furata ſi reperitur penes aliquem eſt indicium ad torturam contra eum. in conſil. liij. nume. 33. ⁊ 40. fo. cciiij. ⁊ in conſi. lxxij. nu. 21. fo. cclxi.
Res vitioſa ſi de eius vitio euidēter appareat ⁊ alicui datur ille nō habet regreſſum contra dantem: qꝛ erat in ſua poteſtate. in conſi. lxxi. nu. 17. fo. cclviij.
¶ Reſponſio generalis cōteſtando litē nō facit reſpondentem cadere in aliquam penam. in conſi. lj. nu. 70. fo. cxcix.
Reſponſio generalis nō refert niſi ad principale nō ad alia poſita cauſa demōſtrationis. in ꝯſi. lvij. nu. 20. fo. ccxvi.
Reſponſio refertur ad omnes qualitates in interrogatione poſitas. in conſi. lxxv. nu. 8. fo. cclxxi.
¶ Reſcriptum vetans cauſe cognitionem eſt ſuſpectum de falſo. in cōſil. xlviij. nu. 44. fo. clxxvij.
Reſcribens indeterminate ⁊ ſimpliciter videtur omnia petita cōceſſiſſe. in conſil. lxxv. nu. 15. fo. cclxxij.
Reſcribens videtur ſe referre ad ſupplicata. in. d. conſi. lxxv. nu. 16. fo. eo.
¶ Reipublice intereſt ne remaneant delicta impunita. in ꝯſ. lvij. nu. 33. fo. ccxvij.
¶ Reus ſi cōfitetur delicta de quibus non erant indicia ſibi nō preiudicat nec vigore dicte ſue cōfeſſionis poteſt interrogari de alijs delictis de quibus indicia nō precedunt. in cōſi. viij. nume. 12. fo. xxxi. ⁊ in cōſil. xij. nu. 33. fo. liiij. ⁊ in conſil. xviij. nu. 5. fo. lxxvi. ⁊ in cōſi. xlvi. nume. 10. fo. clxviij. ⁊ in cōſi. liiij. nu. 9. fo. ccvi.
Reo ante torturā danda eſt copia indiciorū cum termino ad illa purgādū. in. d. ꝯſil. viij. nu. 24. ⁊ 37. fo. xxxij. in cōſil. xij. nu. 7. fo. lij. ⁊ in conſi. xviij. nu. 13. fo. lxxvij. ⁊ in conſi. xlvi. nu. 5. fo. clxvij. ⁊ in conſi. lij. nu. 12. fo. cci. ⁊ in cōſil. lvi. nu. 8. fo. ccxij.
Reus in cauſis criminalibus nō pōt cōparere per procuratorem: ſed debet perſonaliter cōparere. in cōſi. ix. nu. j. fo. xxxv. ⁊ in cōſi. liiij. nu. 2. fo. ccx.

Reus non poteſt torqueri niſi precedat interlocutoria iudicis quod locus ſit torture. in conſi. xij. nu. 21. fo. liiij. ⁊ in conſi. lj. nume. 62. fo. cxcviij.

Reus confitens aliquid in loco tormentorum dicitur confeſſus metu tormentorum. in dicto conſil. xij. nume. 25. fo. liiij.

Reus ſi ante tortura aliqd confiteť: ⁊ notarius ſcribit qđ illud cōfeſſus fuit ſponte poterit puniri de falſo. in. d. conſi. xij. nu. 26. fo. eo. ⁊ in cōſil. xviij. nu. 28. fo. lxxix.

Reo ſemper preſumitur terror ab officiali inferri. in. d. conſi. xij. nume. 27. fo. liiij. et in conſil. xlviij. nume. 27. fo. clxxxj.

Reus nō debet interrogari niſi de delictis commiſſis in territorio. in conſi. xiiij. numero. 15. fo. lix.

Reus in cauſa criminali non poteſt renunciare defenſionibus ſuis. in conſil. xvj. nume. 25. fo. lxviij.

Reus poteſt facere probationes et defenſiones ſuas in cauſa criminali non obſtante concluſione in cauſa. in. d. conſil. xvj. nume. 32. fo. lxix.

Reus eſt citādus qñ deferť iuramētū teſtibus ſup indicijs. in. d. ꝯſi. xviij. nu. 9. fo. lxxvj. ⁊ in ꝯſi. xlvj. nu. 4. f. clxvij. ⁊ in cōſi. lj. nu. 13. fo. cxciij. ⁊ in ꝯſi. liij. nu. 11. fo. ccj.

Reus ſi confitetur ad banchum iuris cautus debet eſſe eius aduocatus vt faciat probari quod primo fuit tortus. in dicto conſi. xviij. nu. 27. fo. lxxix.

Reus non torquetur vt faciat indiciū: ſed vt manifeſtet delictū principaliter intētatum. in cōſi. xx. nu. 45. fo lxxxviij.

Reus nec in ciuilib⁹ nec in crīalib⁹ nō pōt condēnari niſi ſimul ſpōte cōfeſſus vel legitime conuictus. in cōſi. xiiij. nu. 2. fo. lviij. in cōſi. xv. nu. 2. fo. lxj. in cōſi. xxviij. nu. 1. fo. cxiiij. ⁊ in conſil. xxix. nume. 6. fo. cxvj. ⁊ in conſi. xxxj. nu. 12. fo. cxxiij. ⁊ in conſil. l. nu. 3. fo. clxxxviij. ⁊ in conſil. liij. nu. 3. fo. cc. ⁊ in ꝯſi. lxiij. nu. 10. fo. ccxxxj. ⁊ in conſi. lxiiij. nu. 9. fo. ccxxxiij. ⁊ in ꝯſi. lxxiij. nu. 71. fo. cclxvj.

Reus abſoluitur qñ intētata cōtra eum nō ſunt ꝓbata. in cōſil. xxxj. nu. 13. fo. cxxiij. ⁊ in cōſi. l. nu. 7. fo. clxxxix. ⁊ in cōſil. lxiij. nume. 8. fo. ccxxxj. ⁊ in cōſi. lxxvj. nume. 18. fo. cclxxiiij.

Reus ligatus aut ductus aut ſpoliat⁹ ante torturam dicitur cōfiteri metu tormētorum. in conſi. xlv. nume. 2. fo. clxvj.

Reus torqueri nō poteſt etiam quod precedant indicia niſi appareat alias probationes non adeſſe niſi torture. in conſil. xlvj. nu. 6. fo. clxviij.

Reus vt poſſit poni ad torturā requiritur quod nomen eius ſit receptū inter reos. in. d. cōſi. xlvj. nu. 8. fo. eo.

Rei nomen qñ dicatur receptū inter reos. in dicto cōſi. xlvj. nu. 9. fo. eo.

Reo in dubio fauēdū eſt ⁊ ꝓ eo iudicādū ſtante paritate probationum. in conſi. ij. nu. 18. fo. viij. ⁊ in cōſi. lj. nu. 41. fo. cxcv. ⁊ in conſi. lxxiij. nu. 77. fo. cclxvij.

Reus licet aſſumpſerit in ſe onus probādi tamen nō ſuccumbit ſi non probauerit. in. d. conſi. ij. nu. 20. fo. viij.

Reus nō condemnatur nec ex vera nec ex ficta confeſſione qñ libellus eſt ineptus vel nō concludens. in cōſi. lxiij. nu. 44. fo. ccxxxvij.

Reus nō dicitur qui accuſať ſed qui cōuincitur. in conſi. lxxiiij. nu. 36. fo. cclxx.

Non ſequitur talis eſt accuſatus de crimine ergo reus. in dicto conſi. lxxiiij. num. 40. fo. eo.

Reus fideiuſſoribus relaxatur vbi nō imponitur pena corporalis ſed pecuniaria in cōſi. lxxv. nu. 1. fo. cclxxj.

¶ Reatus periurij cōtrahitur ex iuramento inualido. in conſi. lxx. nu. 17. fo. cclvj.

¶ Reuelans ſecreta priuatarum perſonarum punitur de falſo: ⁊ punitur etiā alijs penis. in cōſi. j. nu. 8. fo. ij.

Reuelans credētiam debet officio ſuo priuari. in. d. cōſi. j. nu. 9. fo. eo.

¶ Reuerētia que debetur marito debetur vxori. in ꝯſi. j. nu. 16. fo. iij.

¶ Rixator cum ſocio ſi eius frater ſuperueniat ⁊ ſocium occidat ꝓpter hoc rixator nō debebit puniri nec de morte nec de auxilio. in ꝯſi. lxix. nu. 8. fo. ccliij.

¶ Roncenus dimiſſus in ſtabulo patiente hoſpitatore hoſpitarius tenetur de furto. in cōſi. xxiij. nu. 8. fo. c.

¶ Rota vertēte ſepe vrceū facit ꝙ amphoram inceperat. in ꝯſ. xlvj. nu. 23. fo. clxxj.

¶ Rubrica ex rubricis ⁊ ex prefationibus ſtatutorum comprehēditur mens ſtatutorum. in cōſi. xix. nu. 5. fo. lxxxij.

De litera S.

¶ De litera S.

Sanguis occiſorum continue clamat apud deum et petit vindictam. in conſi. xxiiij. nu. 2. fo. cl. et in conſil. lvij. nume. 2. fo. ccxiiij.

Scientia teſtis exponitur pro credulitate quando ſumus in materia que pro certo ſciri non poteſt. in conſil. iiij. nu. 13. fo. xv.

Sciētia et notitia rei ſine ꝯtradictiōe habet pro cōſenſu. in ꝯſi. lxxi. nu. 24. fo. cclviij.

Sciens equiparatur renunciāti. in conſi. lxxi. nu. 23. fo. eo.

¶ Scripture priuate mille tantum probāt ſimul iuncte quantum vna. in conſil. xx. nu. 52. fo. lxxxviij.

Scriptura quelibet que poſita ſit in archiuo publico dicitur publica et ſolēnis. in conſi. xliiij. nu. 12. fo. clvij.

Scriptura ſumpta ex archiuo publico facit vbiqꝫ plenam fidem. in d. conſil. xliij. nu. 13. fo. eo.

Scriptura omnis facta corā iudice dicitur de actis. in conſi. lxx. nu. 24. fo. cclxi.

Scribere pertinet ad notarium: recipere vero ad iudicem. in conſi. ij. nu. 33. fo. ix.

Scriptum eſt in porta pro verbis verba reporta. in conſi. lxviij. nu. 14. fo. ccli.

¶ Scholarium appellatione non venit rector. in conſi. ix. nu. 3. fo. xxxvi.

¶ Secreta regis abſcondere bonum eſt. in conſi. i. nu. 3. fo. ij.

Secreta regis ſi ſubditus reuelauerit videtur venire contra pacem et iuramentum ſuum. in d. conſi. i. nu. 4. fo. eo.

Secreta familiaria manifeſtare nil durius. in d. conſi. i. nu. 10. fo. eo.

¶ Semel promiſſa non ſeruanti non creditur ei vlterius. in conſi. ix. nu. 8. 9. 10. 11. 13. 14. et 15. fo. xxxvij.

Semel malus ſemper preſumitur malus in eodē genere mali: et intelligitur in conſi. xliiij. nu. 3. fo. clxij. et in cōſil. lij. nume. 18. folio. cxciiij.

¶ Semiplena probatio quando aliqua preſumptione illiditur nō eſt locus dilationi iuramenti. in conſil. lxv. numero. 37. folio. ccxli.

Sententia lata ex preſumptionibus non tranſit in rem iudicatam. in cōſi. vij. nume. 38. fo. xxvi.

Sententia lata in contumacem alteri non preiudicat. in conſi. x. nu. 13. fo. xlv.

Sententia canonis vel legis nō habet iudicis officium executiuū: niſi ſequatur ſententia hominis declaratoria cum cauſe cognitione. in d. conſi. x. nu. 23. fo. xlvi.

Sententia non tranſit in rem iudicatā quādo appellans nō potuit proſequi appellationem propter paupertatē. in d. cōſi. x. nu. 38. fo. xlviij.

Sententia nō pōt ferri valida ſup inepto libello. in conſil. xlix. nu. 64. fo. clxxxvij. et in conſi. lj. nu. 55. fo. cxcvij.

Ad ſententiam diffinitiuā peruenitur tam in ciuili quā in criminali ex preſumptione tam hominis quam legis. in cōſil. iij. nu. 21. fo. xciij.

Sententia debet habere fundamentum veritatis. in conſi. lx. nu. 16. fo. ccxxij.

Sententia debet eſſe conformis libello. in conſi. lxi. nu. 16. fo. ccxxvi.

Sententia lata contra contumacem preſumitur lata potius propter vicium cōtumacie quā propter ius partis aduerſe. in conſi. lxiiij. nu. 10. fo. ccxxxiij.

Sententia lata ex falſis probationibus eſt nulla ipſo iure et non debet executioni mandari: in conſi. xx. nu. 27. fo. cclvi.

Sententia lata ex falſis probationibus aduerſus quam data fuit reſtitutio in integrum nō poterit iuſtificari ex veris probationibus. in d. conſi. lxx. numero. 29. folio. cclvij.

Sententia non valet niſi iudex prius viderit relationem nuncij de citatione facta parti ad eam audiendam. in cōſil. lxxvi. nu. 28. fo. cclxxv.

¶ Separata ex ſeparatis nō inferuntur. in conſi. lxxv. nu. 5. fo. cclxxi.

¶ Signa quādo apparent quod inimicus vult me offendere non debeo expectare quod me percutiat. in conſi. xx. nu. 37. et 38. folio. xciij.

¶ Si veniſſes vbi ergo eram me inueniſſes. in conſi. xx. nu. 18. fo. lxxxv.

¶ Simplicitas potius quam dolus preſumitur in eo qui ſuggeſſerit falſam interpretationem reſcripti. in conſil. ij. nume. 27. folio. cxcv.

Simplicitas excuſatur et ipſum hominem excuſat a pena. in ↄſi. lxv. nu. 6. fo. ccxxix.

¶ Syndicus qui ex forma ſtatuti tenet denunciare percuſſiones ſanguinolentas non tenetur denunciare leues. in conſil. lxi. nu. 5. fo. cclvii.

¶ Singularitas teſtium non nocet quando reſpectu finis concordant. in cõſil. i. nu. 54. fo. v.

Singularitas teſtium attẽditur penes effectum rei nõ penes modum ſciendi. in d. conſi. i. nu. 59. fo. eo.

Singularitas teſtium nõ viciat quãdo probandum eſt aliquid quod habet cõtinuationem ⁊ temporis perſeuerãtiam. in d. conſi. i. nu. 64. fo. eo.

¶ Sodomie crimen nõ percipitur per auditum. in conſi. xxviii. nu. 4. fo. cxiii.

Sodomia: adulterium ⁊ ſimilia nedum nõ poſſunt probari per auditũ ſed nec etiam verſiſum. in d. conſil. xxviii. numero. 5. folio. eo.

¶ Societas amicitia ⁊ beniuolẽtia faciunt indicia quod domin⁹ rei ſubtracte eſſet permiſſurus. in conſi. xxvi. nu. 3. fo. cx.

Socius criminis regulariter non admittitur contra ſocium eiuſdẽ criminis. in ↄſi. xx. nu. 37. fo. ix. ⁊ in ↄſi. xii. nu. 37. fo. lv. et in cõſi. xv. nu. 4. fo. lxi. ⁊ in cõſi. xxii. nu. 4. ⁊. 13. fo. xcviii. ⁊ in cõſi. 28. nu. 16. fo. cxv.

Socius criminis in furto nõ poteſt interrogari de conſociis. in d. conſi. xxii. nu. 13. ⁊. 19. fo. xcviii.

Socius criminis in quibus caſib⁹ interrogari poteſt de conſociis. in d. conſi. xxii. nu. 14. fo. eo.

Socii criminis ſola teſtificatio nõ nocet cõſocio. in d. conſi. xxii. nu. 21. fo. eo.

Socio criminis vt credatur requiritur qđ eius dictum fecerit in tortura. in d. cõſi. xxii. nu. 2. fo. xcix.

Socii criminis teſtificatio de per ſe ſola nõ facit indicium ad torturam etiam in caſibus in quib⁹ interrogari poteſt de ſocio niſi alia indicia concurrant. in cõſi. xxviii. nu. 17. fo. cxv.

Socius criminis admittitur in teſtem contra ſocium in crimine hereſis ⁊ leſe maieſtatis. in cõſi. i. nu. 32. fo. iiii.

Socius criminis non ſolum nõ facit ſemiplenam probationem ſed nec etiam indicium. in cõſi. ii. nu. 38. fo. eo. ⁊ in cõſil. lxxiii. nu. 4. fo. cclxviii.

Socius criminis nõ admittitur pro ſocio. in conſi. lxi. nu. 24. fo. ccxxvii.

Socius criminis admittitur quãdo crimẽ probari non poteſt per alios. in d. cõſil. lxi. nu. 38. fo. ccxxviii.

Socius criminis in crimine enormi ⁊ excepto admittitur contra ſociũ ⁊ facit indiciũ. in cõſi. lxxiii. nu. 5. 8. 13. ⁊. 23. fo. cclxviii.

Socius criminis vt faciat indicium etiam in criminib⁹ exceptis requiritur vltra alia adminicula quod veriſimile ſit eum nõ mentiri. in d. cõſi. lxxiii. nu. 13. fo. eo.

Socius criminis ſi alias fuit infamis non admittitur cõtra ſocium eiuſdem criminis etiam in criminibus exceptis. in. d. conſi. lxxiii. nu. 23. fo. cclxix.

¶ Soror eſt de perſonis que non poteſt cogi ad teſtificãdum. in cõſil. xx. nume. 30. folio. lxxxvi.

¶ Solennitatibus iudicii remotis non intelligitur remota citatio. in cõſi. viii. nu. 34. fo. xxxiiii.

Solennitates que requirũtur in accuſatione requiruntur in inquiſitione. in cõſil. xlviii. nu. 20. fo. clxxvi. ⁊ in conſi. l. nu. 9. fo. clxxxix.

Solennitates alias a iure requiſite relaxãtur in crimine leſe maieſtatis. in conſi. i. nu. 30. fo. iiii.

¶ Soluere pro condemnato ne mutiletur quilibet poteſt etiam ipſo inuito. in cõſi. xvi. nu. 28. ⁊. 29. fo. lxix.

Soluens debitum rigore alicuius ſententie poterit tamẽ equitate ſuadente repetere. in conſi. xvi. nu. 39. fo. lxix.

¶ Solutio ſpontanea purgat vitium violẽtie adhibite tempore promiſſionis. in cõſi. xxix. nu. 47. fo. cxix.

Solitus delinquere habet contra ſe indicium delicti. in conſil. xliiii. numero. 4. fo. clxii.

Spoliatus a iudice ſine cauſe cognitiõe ante omnia eſt reſtituẽdus. in cõſil. xxxviii. nu. 15. fo. cxli. ⁊ in ↄſi. xlviii. nume. 42. folio. clxxvii.

¶ Statutum quando imponit penam corporis afflictiuã etiam intelligitur requirere dolum. in conſi. iiii. numero. 28. folio. xvi.

z in conſil.vij.nu.17.fo.xxiij.z in conſil. xxv.nu.3.fo.cv.

Statutū de damno nō hʒ locū in furto .in conſi.vj.nu.3.fo.xxj.

Statuta odioſa ſunt ſtricti iuris z ſunt ſtricte interpretanda.in.d.conſil. 6 .nu.4. folio .eo.

Statuta debēt interpretari ſcdm ius cōe ne qs indebite dānū patiatur.in conſi.vij. nu.16.fo.xxiij.

Statutū faciens mentionem de homicida non comprehendit illum qui dedit cauſam homicidio.in.d.conſi.vij.num.52. folio.xxvij.

Statutum tollens defenſionē intelligit de ciuili z non naturali.in cōſi.viij.nu.30. fo.xxxiij.z in conſil.xxv.nu.52.fo.cix.z in conſi.xxxj.nu.42.fo.cxxvj.z in cōſil. lxxiij.nu.51.fo.cclv.

Statutum permittens abſentem capitaliter condemnari intelligit tamen dummodo fuerit citatus.in.d.conſi.viij .nu. 53.fo.xxxiij.

Statutū dʒ taliter interpretari qd aliquid addat iuri communi.in conſil.ix.nu.6. folio.xxxvj.

Statutum quod bānitus a centū libris ſupra poſſit impune offendi vʒ.in conſil. x.nu.5.z.7.fo.xliij.

Statutum volens quod bānitus poſſit impune occidi non intelligitur in bannito per contumaciam.in.d.conſi.x.nu.8.z. 22.fo.eo.

Statutum pmittens bannitū poſſe impune occidi intelligit de rite bannito . in d.conſi.x.nu.11.z.16.fo.xlv.

Statutum volens qd cōtumax habeat pro confeſſo dʒ intelligi nō ipſo iure ſed p ſniam declaratoriā iudicis.in.d.cōſi.x. nu.19.fo.xlvj.

Statutū dicēs qd vaſallus cōmittēs feloniam contra dñm perdat feudū intelligitur per ſententiam. in.d.conſil.x. nu. 24.fo.eo.

Statutū dans premium occidendi bannitum non comprehendit occidentē eum ſe defendēdo.in.d.conſi.x.nu.43.z.44. folio.xlix.

Statuta ſolū iuſta z equa videntur confirmata in generali ſtatutorū confirmatione.in.d.conſi.x.nu.35.fo.lij.

Statutum tollens oēs defenſiones z exceptiones intelligitur ſolummodo tollere friuolas z inanes non aūt legitimas:z veras.in cōſi.xvj.nu.1 .fo.lxvj.z in cōſi. lxiiij.nu.5.fo.ccxxxij.

Statutum nunq̄ tollit probationem q̄ fit per rei euidentiam.in.d.conſil.xvj. nu. 8 .fo.lxvij.

Statutū tollens oēs exceptiones z defenſiones non tollit exceptiones puenientes ex alio ſtatuto.in.d.conſil.xvj.nu.9. fo.eo.z in cōſil.lxiiij.nu.16 .fo.ccxxxiij.

Statuta qñ ſunt diuerſa vel cōtraria attendi dʒ ſtatutū iuſtius z equius non obſtāte prioritate vel poſterioritate.in.d. cōſi.xvj.nu.13.fo.eo.z in ꝯſil.lxiiij.n.32.fo. ccxxxvj .

Statutū tollēs oēs exceptiones z defenſiones nunq̄ tollit defenſionem ſeu exceptionē innocentie.in.d.cōſi.xvj.nu.14. fo.lxvij.

Statutum tollēs oēs exceptiones z defenſiones dʒ intelligi niſi pars velit incontinenti pbare excepta.in.d.cōſi.xvj.nu. 17.fo.lxviij.

Statutū tollens defenſionem non valet.in d.conſi.xvj.nu.25.fo.eo.

Statutū idē eſſe intelligit in caſu omiſſo qꝫ in caſu expreſſo qñ idē dixiſſent ſtatuentes i.d.caſu omiſſo ſi fuiſſent interrogati qꝫ dixerunt in caſu expſſo.in.d.ꝯſi.xvj. nu.34.fo.lxix.z in ꝯſi.xlvj.nu.28 .folio clxx.z in conſi.lxj.nu.12.fo.ccxxvj.

Statuta taliter ſunt intelligēda qꝫ nō contineant iniquitatem z abſurdū.in.d.cōſi.xvj.nu.24.fo.lxxj.

Statuta non ſunt iudaice interpretāda.in d.cōſi.xvj.nu.44.fo.eo.

Statutū ſi dicit qꝫ in cauſis dānorꝫ datorū ſufficiat pbatio p iuramentū etiā quicqd illā cauſam quoquomō etiā incidenter tāgit poterit pbari per iuramentuʒ. in.d.cōſi.xvj .nu.49.fo.eo.

Statutū excludēs pbatiōes poſt terminuʒ nō excludit pbationē fiendā p cōfeſſionē partis.in cōſi.xvij.nu.9.fo.lxxij.

Statutū qd copia indiciorū detur reo ſi illam petierit dʒ intelligi in reo ſciente:z notitiā habente dictorū indiciorum .in conſi.xviij.nu.18.fo.lxxviij.

Statutū qd victus victori zc.ſemp victus

debet condẽnari in expẽſis etiã qd ha‑buiſſet iuſtã cãm litigandi.in conſi.xix. nu.1.fo.lxxxi.⁊ in conſi.xxxvij.nu.9 .fo. cxl.⁊ in cõſi.xliiij.nu.27.fo.clxv.

Statutum qd victus victori ⁊c.ſi iudex fert abſolutoriã talis ſnĩa non valeret.in.d. conſi.xix.nu.2.fo.lxxxi.

Statutum qd victus victori ⁊c.dz intelligi niſi ipſe victus proſequutus fuiſſet iniu riam ſuam vel ſuorum.in dicto conſil. xix.nu.4.fo.eo.

Statutoꝝ mens comprehenditur ex rubri cis ⁊ ex prefationibus ſtatutorũ.in.d. conſi.xix.nu.5.fo.lxxxij.

Statutũ qd auxiliator puniaꝶ eadem pena interꝑtari dz ꝭm ius cõe.in conſi.xxiiij. nu.16.fo.cij.⁊ in cõſi.xxx.nu.15.fo.cxxi. ⁊ in conſi.xxxix.nu.50.fo.cxlvij.

Statuti forma non ſeruata actus redditur nullus.in.d.conſil.xxiiij.nu. 24.fo.cij.⁊ in conſi.lxv.nu.2.fo.ccxxxviij.

Statutũ qd iudex non poſſit exercere iuriſ ditionez vltra limites ſue iuriſditionis nõ valebit pronũciare ſe iudicẽ cõpeten tẽqñ per hec excederet terminos.in. d. cõſi xxiiij.nu.26.fo.cij.⁊ in ↄſil.xliij.nu. 15.fo.clvij.⁊ in conſi.lxv.num.18.fo.cc‑xxxix.⁊ in cõſil.lxxi.nu.17.fo. cclxiiij.

Statutũ diſponens qd accuſans debeat fi‑deiuſſorẽ pſtare de ꝓſequenda lite lz vl terius nõ ꝓcedat annullando:tñ ſi ꝯ fa ctũ ſit proceſſus nõ valebit.in.d.conſil. xxiiij.nu.28.fo.cij.⁊ in conſil.xxxix. nu. 43.fo.cxlvi.⁊ in ↄſi.l.nu.6.fo.clxxxviij. ⁊ in conſi.lvij.nu.11.fo.ccxv.

Statutũ qd occidẽs occidaꝶ nõ vẽdicat ſi‑bi locũ niſi occidẽs doloſe occiderit.in conſi.xxv.nu.2.fo.cv.

Statutũ puniẽs bannitũ venientẽ ad ciui‑tatẽ non hz locũ in eo qui nõ ſponte ve nit.in.d.ↄſi.xxv.nu.31.fo.cvij.

Statutũ puniens ducentẽ aĩalia ad ciuita tem non puniꝶ qui metu hoſtiũ cõtraue nit.in.d.conſi.xxv.nu.32.fo.eo.

Statutũ puniẽs intrantẽ palatium ſi quis inuit⁹ intrauerit nõ puniꝶ.in.d.cõſilio xxv.nu.33.fo.eo.

Statutũ qd ſi qs preſtiterit auxiliũ punia‑tur intelligiꝶ qñ maleficiũ eſt in fieri:ſe cus ſi maleficiũ iã eſſet ꝑfectũ ⁊ cõſum‑matũ:q: de illo non intelligiꝶ loqui ſta tutũ.in conſi.xxx.nu.22.fo.xxi.

Statutũ repellens accuſatorem videꝶ etiã repellere iudicem inquirentẽ.in conſi. xxxi.nu.11.fo.cxxiij.⁊ in conſi.l.num.11. folio.clxxxix.

Statutũ ciuitatis bononie qd bãnitus poſ ſit occidi cõfirmatũ a ſummo pontifice extendit vires ſuas etiã in ciuitatẽ Imo le.in conſi.xxxij.nu.2.fo.cxxviij.

Statutũ Bononie confirmatum a papa poteſt dici ſtatutum papale.in.d.conſi. xxxij.nu.3.fo.eo.

Statutũ ↄtinẽs publicã vtilitatẽ extendit vires ſuas etiã extra territoriũ ſtatuen‑tiũ.in.d.conſi.xxxij nu.4.fo.eo.

Statutũ dãs pmiũ occidẽti bãnitũ cõpre‑hẽdit etiã occidentẽ bannitũ extra terri toriũ.in.d.conſil.xxxij.nu.5.fo.eo.⁊ in conſi.lvij.nu.35.fo.ccxvij.

Statutũ odioſum ⁊ penale tendẽs ad fauo rez reipublice extendiꝶ ſicut fauorabile in.d.cõſi.xxxij.nu.6.fo.cxxviij.⁊ in cõſi. liij.nu.8.fo.ccxi.

Statutũ qd furtũ plene probeꝶ ꝑ iuramen tum furtũ paſſi eſt nullũ ⁊ inualidũ.in conſi.xxxiij.nu.1.⁊.31.fo.cxxx.

Statuta iuri cõi contraria facere nõ põt eps nec legatus.in.d.conſi.xxxiij.nu.9. folio.cxxxi.

Statutũ ꝯ cõe ſi valeret ſequereꝶ abſurdũ. in.d.conſi.xxxiij.nu.12.fo.eo.

Statutũ qd furtũ ꝓbetur per iuramentum damnum paſſi eſt ꝯ ius diuinũ ⁊ id nõ valet.in.d.ↄſi.xxxiij.nu 14.fo.eo.

Statutũ qd fuga faciat plenã ꝓbationem nõ vz.in.d.conſi.xxxiij.nu.31.fo. cxxxij.

Statutũ qd debitũ vſurarũ ꝓbeꝶ per vnũ teſtem non valet.in.d.conſil .xxxiij .nu. 32.fo.eo.

Statuto fieri non põt qd per vnum teſtem tantum non reddentem cauſam dicti ſui probeꝶ ↄtra bannitũ.d.conſi. xxxiij. nu.33.fo eo.

Statutum qd accuſans habeat certum pre miũ intelligiꝶ dũmodo ꝓbauerit.in cõ ſil.xxxvij.nu.3.fo.cxxxix.⁊ in cõſi.lxxiiij. nu.38.fo.cclxx.

Statutum quod qui nõ probauerit accuſa tionem puniatur in.x.ſi in accuſatione ſint plura capitula quorum aliqua fue‑rũt ꝓbata:aliqua nõ:venit puniendus

in.x.in.d.consi.xxxvij.nu.4.fo.cxxxix.

Statutum loquēs de banno intelligitur de banno valido.in consil.xxxviij.nume.2. fo.cxl.

Statutum ꝙ de contractu ſoluatur gabella intelligitur de cōtractu valido.in dicto consi.xxxviij.numero.4.fo.cxlj.in consi.xxxix.nu.41.fo.cxlvj.ꝛ in consil.xliij.nu.3.fo.clvij.

Statutū tollens exceptionē cōtra geſta per ſuperiorē intelligitur ſi geſta illa fuerūt valida.in.d.consi.xxxviij.nu.6.fo.cxlj.

Statutū qꝺ cōtumax habeatur pro cōfeſſo ſi tamen conſtat iudici cōtumacem eſſe innocentem nō debet eum cōdemnare. in cōſi.xxxix.nu.12.fo.cxliij.ꝛ in ꝯſi.xliij.nu.25.fo.clviij.ꝛ in conſil.lx.num.17.fo.ccxxij.ꝛ in cōſi.lxxiij.nu.lxix.fo.cclxvj.

Statutum quādo tollit exceptionem et defenſionem intelligitur precludere viam recurſus ad officium iudicis.in.d.conſi.xxxix.nu.34.fo.cxlv.ꝛ in cōſil.lx.nu.26.fo.ccxxiiij.ꝛ in conſil.lxxiij.numero.63.fo.cclxv.

Statutum prohibitiuum certi actus intelligitur annullare actum licet nō opponat clauſulam annullatiuā.in.d.conſi.xxxix.nu.43.fo.cxlvj.ꝛ in conſi.l.numero.5.fo.clxxxviij.ꝛ in cōſi.xliij.nu.16.fo.clvij.

Statutum quod inſtrumentum habeat executionem paratam intelligitur dummodo inſtrumentum ſit validum.in conſil.xliij.nu.5.fo.clvij.ꝛ in conſi.xlix.num.4.fo.clxxx.

Statutum puniens exceptionem nō habet locum in excipiente mente.in d.conſil.xliij.nu.7.fo.clvij.

Statutum cū clauſula negatiue prolata neceſſitatem preciſam inducit.in.d.conſil.xliij.nu.14.fo.eo.

Statutum arctans homines velle ad emēdationem dāni non vendicat ſibi locum quando damnum datum eſt de nocte.in conſi.xliij.nu.6.fo.clxij.

Statutū ꝙ pſtans auxilium:conſilium ſeu fauorem maleficio puniatur eadem pena qua puniri debet pncipalis attamē non punietur eadem pena.in cōſil.xlvij.nu.3.fo.clxxij.

Statutum non valeret quod liceret pnunciare ſine cauſe cognitiōe.in cōſil.xlviij.nu.41.fo.clxxvj.

Statutum prohibens pcuratorem cōparere ſine defenſorē non hꝫ locū vbi inquiſitio eſt nulla.in cōſi.xlix.nu.18.fo.clxxxj.

Statutum non receptum more vtentiū nullas habet vires.in.d.conſil.xlix.nu.49.fo.clxxxv.

Statutū etiam incluſum in volumine ſtatutorū ſi pbabiliter ignorari pōt ꝛ valent geſta contra diſpoſitionē eius qñ eſt antiquū ꝛ inuſitatū.in.d.cōſi.xlix.nu.50.f.e.

Statutum licet diſponat quod probari nō poſſit niſi per inſtrumentum poterit tamen probari p teſtes legaliſſimos ꝛ graues.in conſi.j.nu.78.fo.vj.

Statutum concedens premiū indicāti malefactorē nō cōprehēdit ſociū criminis. in conſi.ij.nu.36.fo.ix.

Statutū vel lex ſi requirit legitimā pbationē dꝫ intelligi de probatione omni exceptione maiori.in.d.cōſi.ij.nu.49.fo.x.

Statutum quod quis puniatur pena capitis exponitur.i.pena deportatiōis.in conſi.lj.nu.40.fo.cxcv.

Statutum ſuperioris nō vꝫ qꝺ poſſit inquiri contra nō diffamatū.in cōſi.liij.nu.8.fo.ccvj.ꝛ in conſil.lxiij.nu.6.fo.ccxx.et in cōſil.lxiij.nu.36.fo.ccxxxvj.ꝛ in cōſi.lxxvj.nu.9.fo.cclxxiij.

Statutū puniens recipientē rem furtiuam non hꝫ locum in illo qui recepit ſine lucro.in.d.conſi.liij.nu.30.fo.ccix.

Statutū ſi pmittit aliquem impune occidi intelligitur etiaꝫ permittere eū verberari. in conſi.liiij.nu.7.fo.ccx.

Statutū qꝺ copia indiciorum detur parti ſi eam petierit diſponit idem qꝺ ius commune.in conſi.lvj nu.7.fo.ccxiij.

Statutū ſi requirit ꝙ preſtetur fideiuſſio:debet intelligi ſi petatur a parte.in.d.conſi lvj.nu.11.fo.ccxiiij.

Statutū ſi diſponat qꝺ ptās compellere dꝫ agnatos ad compromiſſum dꝫ intelligi ſi petatur.in.d.conſi.lvj.nu.12.fo.eo.

Statutū lꝫ gñali ex loquatur nō tñ intelligitur loqui in caſibus habētibus ſpecialē fauorem.in.d.conſi.lvj.nu.13.fo.eo.

Statutum ſeruari non debet qñ reipublice intereſt illud non ſeruari.in conſil.lvij.nu.32.fo.ccxvij.

Statuta nō debēt eſſe ſuperflua ꝛ ludibrio

facta.in cōſil.lx.nu.25.fo.ccxxiiij.

Statutum loquēs in muliere nupta non hꝫ locū in ſpōſa nōdū traducta ad domum mariti.in conſi.lxi.nu.4.fo.ccxxv.

Statutum qđ filia nupta nō veniat ad ſucceſſionem nō excludet filiam deſpōſatā tātum per verba de preſenti.in dicto cōſi.lxi.nu.5.fo.eo.

Statutū qđ extēditur de vno caſu ad aliū ex idētitate vel maioritate ratiōis.in.d.conſi.lxi.nu.6.fo.eo.

Statutū loquēs in domicella vendicat ſibi locū in nupta ex maioritate rationis.in d.cōſi.lxi.nu.10.ꝛ vbi.ſ.per totū.fo.eo.

Statutū ꝛ ius cōe qñ diſpōnūt in vno caſu etiaꝫ ꝑ ſtatutū intelligitur eſſe receſſum a iure cōi ꝛ ius cōe eſſe ſublatū.in.d.cōſi.lxi.nu.16.17.ꝛ.19.fo.ccxxvi.

Statutū dans formam ſententiādi lꝫ illud diſponat qđ ſententie mandentur executioni nō obſtante aliquo ſtatuto:tñ forma tradita a primo ſtatuto ſeruari dꝫ in ſentētijs alꝭ nō mandabuntur executioni.in cōſi.lxiiij.nu.18.fo.ccxxxiiij.

Statutum vnum limitatur per aliud.in.d.conſil.lxiiij.nu.19.fo.ccxxxv.

Statutū tollens omnes exceptiones nō videtur tollere euidentē ex inſpectione inſtrī.in.d.cōſi.lxiiij.nu.24.fo.eo.

Statutum vltimum etiam derogat priori ſi de primo faciat ſpecialiter ꝛ expreſſe mētionem:alias ſecus.in.d.cōſi.lxiiij.num.31.fo.ccxxxvi.

¶ Stillus nō cōſiſtit in procedendo ꝛ l agitando ſed tātū cōſiſtit in ſcribendo ꝛ in dictādo.in cōſi.viij.nu.27.fo.xxxiij.

¶ Statutū quādo procedit per modū regule:qualitas in eo appoſita intelligitur repetita in oībus alijs ſtatutis ſuperuenientibus in illa materia.in.d.cōſil.lxiiij.nu.34.fo.ccxxxvi.

Statutum ꝙ contumax habeatur ꝓ confeſſo intelligitur dūmodo procedat inquiſitio valida.in d.conſil.lxiiij.nume.42.fo.ccxxxvij.

Statutum ꝙ capto bannito intra tres dies fiat exceptio bāni intelligitur de banno valido.in.d.conſil.lxiiij.nu.55.fo.eo.

Statutum ꝙ intra certum tēpus fiat accuſatio vel denūtiatio lapſo tēpore a ſtatuto reus nō poterit nec damnari nec accuſari.in conſil.lxv.nu.1.fo.ccxxxviij.

Statutum ſi requirit tempus tū ſerua tempus.in.d.conſi.lv.nu.4.fo.eo.

Statutum puniens leuantem rumorem nō cōprehendit vulnerātē aliquem ex quo vulnere ſequutus fuit rumor.in conſilio lxvij.nu.21.fo.cclxi.

Statutum prohibens alienare domū in foreuſem non habet locū in alienante paruam domum.in conſi.lxxvij.numero.2.fo.cclvij.

Statutū ꝙ Syndici teneantur denunciare percuſſiones ſanguinolentas nō tenentur denunciare leues.in.d.conſi.lxxi.nu.5.fo.eo.

Statutū vel lex cōtra offendētē clericū cōprehendit ſolū ei inferentē atrocem iniuriā.in.d.cōſi.lxxvij.nu.7.fo.eo.

Statutum loquens de tondente monetam recipit declarationē ꝛ interpretationem a iure communi.in.d.cōſi.lxxi.num.16.fo.cclviij.

Statutū licet prohibere poſſit ne procurator cōpareat in cauſis criminalibus:nō tñ tollere poteſt ea que conueniūt recto iudici.in cōſil.lxxiij.nu.3.fo.cclxij.

Statuta licet prohibeant procuratorē poſſe comparere in cauſa criminali:illis nō obſtantibus poſſunt recipi teſtes ad defenſam:nec propterea ſtatuta prefata dicuntur ſuperflua.in.d.conſi.lxxiij.num.62.fo.cclxv.

Statutum licet tollat defenſionem nō tamē tollit officium iudicis.in.d.cōſi.lxxiij.nume.66.fo.cclxvi.

Statutum prohibens iudici veritatem inquirere non valet.in.d.conſi.lxxiij.num.71.fo.eo.

Statutum ꝙ bānitus in pena capitis occidi poſſit validum eſt de iure.in.d.conſi.lxxiij.nu.75.fo.eo

Statutum vbi in impoſitione pene enumerat plura ꝓhibita ꝛ vltimo ꝓhibito adiungit qualitatē reſtrictiuā qualitas illa reſtrictiua refertur ad oīa enumerata i conſi.lxxv.nu.12.fo.cclxxi.

Statutū ꝙ ſi qs fecerit ſic ꝛ ſic:poſtea iūgit verbū de nocte refertur ad vtrumqꝫ.in d.conſi.lxxv.nu.13.fo.cclxxij.

¶ Stipulator q̄ ſtipulatur expēſas pro ſe dr ſtipulaſſe etiam pro vxore ſua.in conſi.l.

nume.12.fo.iiij.
¶ Subſtātie illud eſſe intelligit qñ ſtatutū dicit qđ aliqđ fieri debeat.in conſil.lxv. nume.6.fo.ccxxxviij.
Subſtātia eſt talis nature q̄ ea omiſſa act⁹ eſt null⁹.in.d.cōſi.lxv.nu.7.fo.eo.
¶ Superior non poteſt tollere citationem. in conſil.xiij.nu.32.fo.xxxiij.
Superior ſi tolerat q̄ notarius condemnatus de falſo faciat inſtr̄a valent talia inſtrumenta.in conſi.x.nu.27.fo.xlvij.
Suſpicio ſola non ſufficit ad condēnandū. in conſi.xij.nu.37.fo.xxvj.
Suſpicio probabilis tormentorū idē operatur qđ ipſa illatio.in ↄſi.xviij.numer.23. fo.lxxix.⁊ in conſi.lxv.nu.56.fo.ccxliij.
Suſpitio falſi pro veritate habetur.in cōſi. xxvij.nu.9.fo.cxij.
¶ Subuenire debeo ſi verbis iniurioſis ꝓuocaſti me ⁊ ego offendi te cum gladio in conſi.lxviij.nu.10.fo.cclj.

¶ De litera. T.

Tabellio.de tabelliōe vide ſupra.in lr̄a.N.in verbo notarius.
¶ Taciturnitas q̄ expſſa nihilominus p̄nceps reſcripſiſſet nō vitiat literas.in ↄſi. lj.nu.69.folio.cxcix.
¶ Talis fuit vulneratus nō ſeq̄t ergo fuit talis.in cōſil.lxxvj.nu.19.fo.cclxxiiij.
Talis quis non đr quouſq; nō eſt p̄nunciatus pro tali.in conſil.lij.nu.17.fol.ccij.⁊ in conſil.lxiiij.nu.15.fo.ccxxxiiij.⁊ in cōſi.lxxiiij.nu.25.fo.cclxx.
¶ Tarda petit ſed non mitior ira dei.in cōſil.lij.nu.32.fol.cciiij.
¶ Tempus datum ad appellādum idē operatur quod operatur ipſa appellatio.in conſi.xij.numer.31.folio.liiij.⁊ in conſilio.xviij.numero.22.fo.lxxix.⁊ in conſi. xxj.nume.26.fol.xcij.⁊ in conſi.xxix.numero.41.fo.cxix.⁊ in conſilio.lij.nume. 8.folio.ccj.⁊ in conſil.lxv.numero.54. folio.ccxlij.
Tempus de facili recedit ⁊ labitur ⁊ ſic de facili quis obliuiſcitur.in cōſi.xx.numero.14.fo.lxxxvj.
Tempore egemus vt aliqđ maturius agamus.in conſilio.xlviij.numero.33.folio. clxxvij.
Tempus decem annorum requirit̃ ad hoc vt domiciliū contrahatur aliquo loco. in conſil.lvij.nu.25.fo.ccxvij.
Tempus quum dicemus nec additur dies videtur tēpus collatum in arbitrio iudicis.in conſi.lxvij.nu.51.fo.ccxlviij.
¶ Tertius licet poſſit appellare pro reo cōdēnato capitaliter tñ fallit ſi reus ſponte confeſſus ſit delictum.in conſil.xlviij. nume.6.fo clxxiiij.
Terror armorū facit qđ quis dicat̃ in periculo vite cōſtitutus.in cōſi.iiij.num.16. fo.xv.in cōſi.xxv.nume.42.fol.cviij.⁊ in conſi.xxxj.nu.52.fo.cxxvj.
Terror ſemper preſumit̃ inferri ab officiali.in conſi.xlviij.nu.27.fo.clxxvj.
Teſtatoris prouiſio facta in vno caſu hʒ locū etiā in alio caſu ſi fuiſſet interrogat⁹ idē ſtatuiſſet qđ ſtatuit in caſu expreſſo. in conſi.xlvj.nu.29.fol.clxx.
Teſtū excōicati lʒ ſit nullū ipſo iure tamen ſi ſuperuenit abſolutio retrotrahit̃ ⁊ validatur teſtm̄ idem eſt in teſtō vſurarij ſi poſt teſtamentū preſtiterit cautionē3.in conſi.xlvj.nu.25.fo.eo.
¶ Teſtimoniū maſculoꝝ prefertur teſtimonio feminarū niſi femine tēdāt i fauorē rei.in conſi.lj.nu.42.fo.cxcvj.⁊ in conſi. lxv.nu.45.fo.ccxlj.
Teſtes de credulitate non p̄bant.in conſi. iiij.nu.9.fo.xiiij.⁊ in cōſi.xxiiij.num.30. fol.ciij.⁊ in conſi.lj.nu.7.fo.cxcij.
Teſtis deponēs de credulitate non đr ver⁹ teſtis.in.d.conſi.iiij.nu.10.fol.xiiij.
Teſtis dicens ſe pro certo credere non probat niſi addat rationem credulitatis.in d.conſi.iiij.nu.11.folio.xv.et.d.conſilio xxiiij.numero.33.foli.ciij.et in conſilio. lj.nume.8.fol.cxcij.
Teſtis de credulitate lʒ nō probet fallit in teſte deponēte qđ aliquis occiderit vel vulnerauerit ad ſuā neceſſariam defenſionē ſuo credere tūc p̄bat.in.d.cōſilio iiij.nu.12.fo.xv.
Teſtis ſcientia exponitur pro credulitate quando ſum⁹ in materia que certo ſciri nō poteſt in d.conſi.iiij.nu.13.fol.eodē.
Teſtis dicēs falſum non doloſe ſed potius

per groſſiciē nō dʒ puniri de falſo.in.d. ꝯſi.iiij.nu.29.fol.xvij.ꝛ in ꝯſ.vij.nu.18. fo.xxiiij.ꝛ i ꝯſi.lxvij.nu.13.ꝛ.54.fo.ccxlv.

Teſtes ſibi ipſis cōtrarij nō ꝓbant.in.d.cōſi.iiij.nu.31.fo.xvij.ꝛ in cōſi.lj.nume.19. folio.cxciiij.

Teſtium receptio in cā criminali non pōt delegari.in conſi.iiij.nu.33.fo.xvij.

Teſtes tendētes ad eundē finē: licet per diuerſa verba nō dicunt ſingulares.in cōſi.v.nu.4.fo.xviij.

Teſtes non dicunt ſingulares in actu reiterabili.in.d.cōſi.v.nu.6.fo.eo.

Teſtes omni exceptiōe maiores qñ aliquo caſu haberi nō poſſunt nō oīno integri ꝛ inhabiles admittunt.in.d.cōſil.v.nu. 10.fo.xix.ꝛ in cōſi.xxxi.nu.33.fol.cxxv.et in cōſ.xxij.nu.12.fo.xcviij.

Teſtis deponēs de auditu in his que non pñt percipi niſi ex auditu ꝓbat.in.d.cōſi.v.nu.18.fo.xix.

Teſtis nullus eſt idoneus nec ꝓbat in cauſa ꝓpria.in cōſ.vj.nu.6.fo.xxj.ꝛ in ꝯſ.xij. nu.4.fo.liij.ꝛ in ꝯſ.xxix.nu.25.fol.cxviij.

Teſtis vnus facit ſemiplenā probationem. in.d.ꝯſ.vj.nu.7.fo.xxj.

Teſtes examinati pte nō citata nō probant nec faciūt indiciū.in cōſil.viij.nu.21 folio.xxxj.ꝛ in ꝯſi.xv.nu.14.fol.lxiiij.ꝛ in conſil.xxxv.nu.16.fo.cxxxviij.ꝛ in cōſil. lix.nu.10.fo.ccxxij.

Teſtium examinatio parte nō citata in quibus caſibus valeat.in.d.ꝯſ.viij.num.36. fo.xxxiiij.

Teſtes qñ recipiunt cōtra reum carceratū dʒ ipſe citari ad vidēdū eos iurare alr nō probāt ꝯ eum.in cōſ.xij.nu.5.fo.lij.ꝛ in cōſ.xxix.nu.18.fo.cxviij.

Teſtes in criminalibus dñt eſſe omni exceptione maiores.in.d.cōſi.xij.numero.8. folio.liij.

Teſtis non requiſit9 nec citatus ſed vltro ſe offerens non dʒ admitti nec ꝓbat.in ꝯſ.ij.nu.41.fo.ix.ꝛ i.d.ꝯſi.xij.nu.9.fo.liij. in ꝯſ.xviij.nu.31.fo.lxxix.ꝛ in conſil.xx. nu.38.fo.lxxxvij.

Teſtis ſingularis non ꝓbat.in conſi.j.nu. 25.fo.iij.ꝛ in.d.conſi.xij.nu.13.fol.liij.ꝛ in conſi.xx.nu.9.fo.lxxxiiij.ꝯſ.xxvij.nu.15. fo.cxiij.ꝛ in ꝯſ.xxviij.nu.2.fo.cxiiij.et in conſ.xxv.nu.17.fol.cxxxviij.in cōſ.xl.nume.20 fo.clj.ꝛ in ꝯſi.xlſ.nu.9.fol.cliij.et in ꝯſ.lj.nu.4.fo.ccxx.ꝛ in ꝯſ.lxviij.num. 30.fo.cclij.ꝛ in ꝯſi.lxxij.nu.2.fo.cclix.et in cōſ.lxxvj.nu.24.fo.cclxxiiij.

Teſtes duo requirunt ad ꝓbandum aliqd remotū a maleficio vt faciāt indiciū.in d.cōſ.xij.nu.16.fol.liij.ꝛ in ꝯſ.lxxij.num. 10.fo.cclx.

Teſtis deponens ſine iuramento nō ꝓbat in ciuilib9 nec a fortiori in criminalib9. in cōſ.ij.nu.24.fo.ix.ꝛ i.d.ꝯſi.xij.nu.17. fo.liij.ꝛ in ꝯſ.xv.nu.vij.fo.lxij.ꝛ in cōſil. xxix.nu.17.fo.cxvij.

Teſtis iurans poſt eius depoſitionē ꝛ non ante non ꝓbat.in.d.ꝯſil.xij.nu.18.et.19. folio.liij.

Teſtes de fama nō interrogati dñt reddere rōnē dicti ſui.in cōſ.xv.nu.12.fo.lxiij. ꝛ in cōſi.xviij.nu.41.fo.lxxx.

Teſtis vnus a remotis nō facit indiciū.in d.conſi.xv.nu.13.fo.lxiij.

Teſtes duo probantes diuerſa indicia non iungunt ad faciēdū vnū indicium perfectum.in ꝯſi.xviij.nu.12.fo.lxxvij.et in conſ.lj.nu.6.fo.cxcij.

Teſtis ſponte ꝑſumit venire ad deponendum qñ ꝯtrariū non ꝓbatur.in.d.conſi. xviij.nu.30.fo.lxxix.

Teſtis inimicus non ꝓbat.in.d.cōſil.xviij. nu.32.fo.lxxx.ꝛ in cōſi.xxviij.numer.7. folio.cxiiij.

Teſtis ꝑſumit inimic9 qñ nō coacte depoſuit.in.d.cōſ.xviij.nu.33.fo.lxxx.ꝛ in conſi.xxix.nu.22.fol.cxvij.

Teſtis allegāſ turpitudinem ſuam non dʒ audiri.i.d.cōſ.xviij.nu.35.fo.lxxx.ꝛ i cōſi.xxviij.nu.19.fo.cxv.

Teſtis de auditu nō probat maxime in criminalib9.i cōſ.xx.nu.5.ꝛ.10.fol.lxxxiiij. ꝛ in ꝯſi.xlj.nu.8.fo.cliij.ꝛ in cōſil.lxxvj. nu.25.fo.cclxix.

Teſtis de auditu nō eſt ver9 teſtis.in.d.cōſi.xx.numero.6.fol.lxxxiiij.ꝛ in conſil. lxxvj.nu.26.fol.cclxix.

Teſtis de auditu non facit indicium maxime ad torturam.in.d.conſi.xx.nume.7. folio.lxxxiiij.

Teſtis de auditu qui non dicit a quib9 audiuit non ꝓbat.in.d.conſi.xx.nume.11. folio.eodem.

Teſtis deponēs ſuper fama niſi dicat a qui

bus audiuit non probat.in conſilio.viii. nu.22.fo.xxxii.in d.conſil.xx.nu.12.41. ⁊ 42.fol.lxxxiiii.⁊ in cõſi.xxxi.nu.38.fo. cxxvi.⁊ in cõſi.xli.nu.10.fo.clxiii.⁊ in cõſi.lxxvi.nu.23.fol.cclxxv.

Teſtis qui diſcordat cum alijs teſtib⁹ non probat.in.d.conſi.xx.nu.13.fo.lxxxv.

Teſtis verus vel preſumptus inimic⁹ non probat.in.d.conſi.xx.nu.16 fo.eo.

Teſtis qui dat alium in cuſtodẽ qui conteſtis non examinatur teſtis remanet ſingularis ⁊ ſic non probat.in dicto conſi.xx. nume.19.20.⁊.22.fo.eo.

Teſtis qui non dat conteſtes ſpecialr: ſed generaliter ⁊ i aere eſt ſingularis.in.d. conſi.xx.nu.25.fo.eo.

Teſtis inimicus non ſolum non ꝓbat imo nec etiam facit indicium.in.d. conſi.xx. numero.29.fo.lxxxvi.

Teſtis qui non põt cogi ſi tamen volens depoſuit valet eius dictum.in.d.conſil.xx. numero.31.fol.eo.

Teſtis preſumitur inuitus teſtificaſſe. in.d. conſi.xx.nu.32.fo.eo.

Teſtis licet dicat non habere inimicitiã: ſi tamen ſubeſt cã inimicitie repellitur et non probat.in.d. conſilio.xx. nume. 32. folio.eodem.

Teſtis deponẽs per verbũ indicio ſuo non ꝓbat.in.d.cõſi.xx.nu.34.fo.lxxxvii.⁊ in cõſi.li.nume.9.fol.cxcii.⁊ in conſil. lxv. nume.32.fo.ccxl.

Teſtis debet deponere per ſenſum corporis non autẽ per diſcurſum intellectus. in.d.conſi.xx.numero.39.fo.lxxxvii.

Teſtis deponens per verbum videtur non probat.in.d.conſi.xx.numero.36.folio. eodem.

Teſtis deponens per verbum credo/ ſi adiungat rationem vel preſumptionem,inferentem ita debere credi probat. quod intellige vt in.d.conſi.xx.nũ.37.⁊.38. folio.eodem.

Teſtis deponens ſuper fama etiam non interrogatus debet dicere a quibus audiuit.in dicto conſilio.xx.numero.43.folio eo.et in conſilio. lxxvi. nume. 22. folio.cclxxv.

Teſti ſoli nõ creditur etiam quod eſſet Cardinalis niſi habeat conteſtẽ.in.d. conſilio xx.nume.46.fo.lxxxviii.

Teſtes aliquãdo iungũtur vt probent: ⁊ ſeparata iunguntur vt faciãt plenam probationem:qd qualiter procedat:vide in d.conſi.xx.nu.49.fo.eo.

Teſtis vn⁹ ſingularis tm̃ probat quantũm mille ſimul iuncti.in.d.cõſi.xx. numero. 51.fo.eo.⁊ in conſi.xxxii.nu.3.fo.cclix.

Teſtis deponẽs impoſſibilia non ꝓbat.in d.conſi.xx.nu.60.fo.lxxxix.

Teſtis non ꝓbat nec ei creditur ſi deponit nõ veriſimile.in cõſi.xx.nu.61.fol. eo.⁊ in cõſi.xxxi.nume.26.fo.cxxiiii.⁊ in conſil. xxxii.nu.39.fo.cxxx.⁊ in cõſil.lii.nu.27. fo.cciiii.⁊ in cõſi.lxv.nume.21.fol.ccxl.⁊ in conſi.lxxiiii.nu.16.fo.cclxix.

Teſtis criminoſus non admittitur in criminalibus.in conſi.xxii.nume.3. fo.xcvi.

Teſtis qui non dꝫ examinari examinat⁹ tm̃ facit indiciũ.in.d.ↄſ.xxii.nu.24.fo.xcix.

Teſtis qui non dꝫ examinari cõtra aliquẽ propter reuerentiam que ei debetur examinat⁹ non facit indicium.in dicto conſi.xxii.nume.25.fo.eo.

Teſtificari qui non põt contra aliquẽ non põt eundem accuſare.in.d.cõſi.xxii.numero.30.fo.eo.

Teſtes dñt teſtificari ſic eſſe vel nõ eſſe non aũt ſe credere.in ↄſi.xxiiii.nu.31.fol.ciii.

Teſtis qui dicit ſcio:qꝛ credo:nihil probat. in.d.conſi.xxiiii.nu.32.fol.eo.

Teſtis ꝑ verbum credo probat ad defenſam nõ ad offenſam.i.d.ↄſ.xxiiii.nu.33.f.eo.

Teſtibus affirmantibus magis creditur ꝙ negãtib⁹.in cõſi.xxvii.nu.16.fo.cxiii.

Teſtis falſus punitur eadẽ pena qua puniretur reus de crimine intentato pena capitis vel furcarum ſi crimen ꝓbatum vere fuiſſet.in.d.cõſi.xxvii.nu.1.fol.cxii.

Teſtes mille ſingulares tm̃ ꝓbant quantũ vnus.in cõſi.i.nu.26.in.i.vol.fo.iii.⁊ in cõſi.xxviii.nu.3.fo.cxiiii.⁊ in ↄſ. li.nu.4. fo.cxci.⁊ in ↄſil.lii.nu.28.fo.cciiii.et in cõſi.lix.nu.5.fo.ccxx.

Teſtes varij ⁊ vacillãtes non ꝓbant. in.d. conſi.xxviii.nu.6.fo.cxiiii.

Teſtis nõ põt deponere in cauſa ciuili niſi tm̃ habeat in bonis quantum de cã vertitur.in.d.cõſi.xxviii.nu.21.fol.cxv.

Teſtis vnus deponens de maleficio immediato facit indicium.in cõſi.xxix.numero.19.fo.cxvii.

Teſtis vnus deponens de aliquo ab iſpo maleficio remoto non facit indicium.in.d.conſi.xxix.nu.20.fo.eo.

Teſtem repellit ſimilitudo cauſe.in.d.cõſi.xxix.nu.27.fo.cxviij.

Teſtes duo deponẽtes de viſu faciunt plenam probationem.in cõſi.xxxi.nume.1.folio.cxxvij.

Teſtes affines nõ ſunt admittẽdi maxime in criminalibus et admiſſi nõ pbãt.in.d.cõſi.xxxi.nu.14.fo.cxxiiij.⁊ in conſi.lxxv.nume.27.fo.cclxix.

Teſtis dictum non veriſimile eſt ſuſpectum de falſo.in.d.cõſi.xxxi.nu.27.fo.cxxiiij.⁊ in conſi.xxxij.nu.40.fo.cxxx.⁊ in cõſi.xlix.nume.34.fo.clxxxiij.⁊ in conſil.lxv.nume.25.fo.ccxl.⁊ in conſi.lxxiij.nume.20.fo.cclxix.

Teſtis periurus non eſt audiẽdus.in.d.cõſilio.xxxi.num.28.fol.cxxv.⁊ in conſi.xl.nume.23.fo.clij.

Teſtis dicens falſum in vno in totum dictum eius vitiatur periurium qd eſt indiuiduũ in.d.conſi.xxxi.nu.35.fol.cxxv.et in conſi.lxx.nume.8.fo.cclv.

Teſtis familiaris accuſatoris repellitur a teſtimonio.in cõſi.xxxiij.nu.4.fol.cxxxi.

Teſtis qñ contrariatur parti nihil pbat nec reducitur ad cõcordiã.in conſilio.xxxiij.nu.8.fol.cxxxiij.⁊ in conſil.lxix.num.9.fo.ccliij.⁊ in conſi.lxx.nu.26.fo.cclvi.

Teſtis ſponte veniẽs ad teſtificãdum non probat in conſi.xxxv.nu.17.fol.cxxxviij.

Teſtis deponẽs homicidiũ cõmiſſum cum gladio vel claua licet alternatiue: tamẽ qr vtroq; intellectus concludit homicidiũ probat.in.d.cõſi.xxxvij.nu.8.fo.cxl.

Teſtibus ſingularibus ex iuſta cauſa poteſt adhiberi fides.in cõſil.xxxix.nu.22.fol.cxliiij.⁊ in conſi.lxxiij.nu.30.fo.cclxij.

Teſtis familiaris domeſticus ſeu negociorum geſtor nõ pbat.in.cõſ.xl.nu.21.f.cli.

Teſtes laici regulariter nõ ſunt idonei contra clericum.in cõſi.xli.nume.2.fol.clij.

Teſtes recipi non pñt publicatis atteſtationibus tam in cauſa principali q̃ in cauſa appellationis ſuper eiſdem capitulis vel directo contrarijs.in cõſi.xliij.nume.26.fo.clix.⁊ in cõſilio.lxxiij.num.20.folio.cclxiij.

Teſtes licet probent delictum de quo inquiſitus eſt.infamatus ei non preiudicãt.in conſi.xxxv.nu.6.fo.cxxxv.⁊ in cõſilio.xl.nu.8.fo.cxlix.⁊ in cõſi.xlviij.nu.12.folio.clxxv.⁊ in cõſi.xlix.nu.8.fo.clxxx.⁊ in cõſil.l.nume.2.fol.clxxxviij.

Teſtes dicunt teſtificari metu tormentorum eo ipſo q fuerint detenti ob eam cãm.in conſil.xlviij.nu.26.fol.clxxvi.

Teſtis dictum ambiguum lz non probet tñ fallit ſi eius depoſitio eſt concluſiua in vtroq; intellectu.in conſili.xlix.nu.57.folio.clxxxvi.

Teſtes ſingulares admittuntur in crimine leſe maieſtatis.in cõſi.i.nu.27.fol.iij.

Teſtes etiam inhabiles admittuntur in crimine hereſis.in cõſi.i.nu.29.fol.iij.

Teſtes vtriuſq; partes admittuntur in crimine leſe maieſtatis.in.d.conſi.i.numero.34.fo.iiij.

Teſtes ſingulares probant in crimine hereſis lz in ſpecie non conueniant de actu indiuiduo; dummodo in hereſi conueniant.in.d.conſi.i.nu.41.fol.eo.

Teſtes ſingulares probant ſi tractatur de probãdo crimen leſe maieſtatis in genere.in.d.conſil.i.nu.41.fo.eo.

Teſtes conteſtes in crimine leſe maieſtatis a cõmuniter accidentibus adhiberi nõ poſſunt.in dicto conſilio.i.nume.45.folio.iiij.

Teſtes in crimine adulterij ſufficit qd diſponant vidiſſe nudum cum nuda:vel ſolum cum ſola.in.d.conſi.i.nu.48.fo.eo.

Teſtes qui tendunt ad vnum et eundem finem ⁊ effectum probant etiam in criminalibus in.d.conſi.i.nu.50 fo.eo.

Teſtes quando in vtroq; intellectu concludunt homicidium probãt.exemplũ habes in.d.conſi.i.nume.52.fo.v.

Teſtes ſingulares ſi concordant in fine probant iuriſditionem et ſeruitutem.in.d.conſi.i.nume.56.fo.eo.

Teſtes non dicuntur ſingulares reſpectu actuum:ſed reſpectu finis.in.d.conſili.i.nume.57.fo.eo.

Teſtes ſingulares probãt quando adhibẽtur ad probationem faciendam in genere.in.d.conſi.i.nu.58.fol.eo.

Teſtis vnus ſuffragatur alteri ⁊ alter alteri ſuper probanda qualitate adminiculatiua.in.d.conſi.i.nu.61.fo.eo.

Teſtes quãdo deponant ſuper homicidio adulterio & ſimilib9 que vno facto perſi ciuntur ſi nõ cõcordãt in locis & tempo- ribus non probant tanq̃ ſingulares. in d. conſi. j. nu. 62. fo. eo.
Teſtes ſingulares ſi tñ ſunt nobiles pbant d. conſi. j. nu. 71. fo. vj.
Teſtes licet probent ſecundũ verba ſi tamẽ iudici videtur illis credendũ nõ eſſe põt illis nõ credere: debet tamẽ cauſam ex- primere &c. in. d. conſi. j. nu. 72. fo. eo. & in conſi. lxxij. nu. 31. fo. cclxiij.
Teſtes deponentes non veriſimile lz regu- lariter non probet: hoc tñ fallit in teſti- bus valde fidedignis. in. d. conſi. j. num. 73. fo. vj.
Teſtes nobiles & legaliſſimi admittuntur etiã poſt concluſum in cauſa lz regulari ter ſecus ſit in. d. conſilio. j. numero. 75. folio. eo.
Teſtis licet non poſſit corrigere dictũ ſuum poſtq̃ depoſuit: tamen hoc fallit in teſte digniſſimo. in dicto conſil. j. nume. 76. folio. eo.
Teſtis non citatus ſed ſpõte deponẽs non pbat: fallit in teſte legaliſſimo. in. d. ↄſil. j. nu. 79. fo. eo.
Teſtis domeſticus licet idone9 nõ ſit p do meſtico: hoc tamẽ fallit in perſona lega- liſſima bone vocis & fame. in dicto cõſil. j. nu. 80. fo. eo.
Teſtibus deponentibus me non deliquiſſe ſtandum eſt etiam qd cõtrariũ pbãt di- gniores ſint. in conſi. ij. nu. 12. fo. viij. & in conſi. lj. nu. 23. fo. cxciiij.
Teſtibus digniorib9 lz paucioribus magis creditur. in. d. conſil. ij. nu. 13. fo. viij. et in conſi. lj. nu. 22. fo. eo.
Teſtimonio virorum potius creditur quaz mulierũ: fallit tñ ſi mulieres deponerent pro reo. in. d. conſi. ij. nu. 21. fo. viij. in cõ- ſi. lj. nu. 42. fo. cxcv. & in cõſil. lxv. nu. 45. fo. ccxlj.
Teſtes iurare debent nõ ſolum in cauſa plẽ naria ſed ſummaria. in. d. conſil. ij. num. 25. fo. ix.
Teſtium depoſitiones ſiende ſunt iudici et non in eius abſentia. in. d. conſi. xij. num. 27. fo. eo.
Teſtis vltroneus et non citatus preſumi- tur inimicus. in. d. conſil. ij. numero. 42. folio. x.
Teſtis qui tractat de ſe exonerando & de p- prio commodo nõ probat. in. d. conſil. 2. nu. 45. fo. eo.
Teſtis non eſt idoneus contra vſurariũ ille qui ab vſurario ſub vſuris habuit. in. d. conſi. ij. nu. 46. fo. eo. & in conſil. xxix. nu. 26. fo. cxviij.
Teſtes quando ſunt hincinde pares et pro vna parte ſit aliqua preſumptio pro illa eſt vendicandum. in dicto conſi. ij. num. 43. fo. cxcvj.
Teſtis vnus in. xx. caſibus et vltra plene probat. in conſilio lxj. numero. 30. & 31. fo. ccvij.
Teſtis ſol9 cõtra corrũpentẽ plene probat. in. d. conſi. lxj. nu. 32. fo. eo.
Teſtis examinatus qui incidẽter ſeu caſua- liter dixerit homicidam ex tali cõfeſſio- ne non poterit condẽnari. in conſi. lxvij. nu. 48. fo. ccxlviij.
Teſtes depõẽtes de his que percipiuntur iudicio intellectus debent reddere ra- tionem dicti ſui etiã non interrogati alʼs non probant. in cõſilio. l. numero. 10. fo- lio. cxcij.
Teſtis in criminalibus etiam non interro- gatus debet reddere rationem dicti ſui alʼs non probat. in. d. conſil. l. numero. 21. folio. eo.
Teſtes ad hoc vt faciant indicium ad tortu ram debent deponere de viſu. in conſil. lxv. nu. 33. fo. ccxl.
Teſtis vt faciat indicium ad torturaz debet eſſe omni exceptione maior. in. d. conſil. lxv. nu. 34. fo. eo.
Teſtis non interrogatus ſuper interroga- torijs non probat & põt repeti etiam pu- blicatis atteſtationibus. in dicto conſil. lxv. nu. 40. fo. ccxlj.
Teſtis non rite examinatus non facit indi- cium. in dicto conſi. lxv. nu. 41. fo. eo.
Teſtes nobiliores ditiores & maxime veriſi miliora deponẽtes pro reo proferendi ſunt. in. d. conſi. lxv. nu. 43. fo. eo.
Teſtes actoris lz digniores ſint teſtibus rei tamen iudicandũ eſt pro reo. in. d. conſi. lxv. nu. 46. fo. eo.
Teſtis inhabilis ſuſtentatur ſi cõcurrat cũ teſte habili. in conſilio lxviij. nume. 24. fo. cclj.

Teſtis valde dignus ⁊ teſtis infamis infamia facti plene probāt.in.d.conſi.lxviij.nu.25.fo.eo.

Teſtes duo quorum vnus dicit qđ teſtator dixit ſeium heredē inſtituo;alter vero dicit qđ teſtator dixit ſeius heres eſto:non probat qđ teſtator inſtituerit ſeiuꝫ.in.d.conſi.lxviij.nu.31.fo.cclij.

Teſtis affinis affinitate qua nota ipm non repelleret licet neget affinitatem ꝑpter hoc dictum eius non cauillatur.in cōſil.xxxvij.nu.6.fo.cxxxix.in cōſil.lj.nu.lvij.fo.cxcvij.⁊ in conſi.lxx.nu.4.10.⁊.11.folio.cclv.

Teſtis ꝑpter mendaciuꝫ dicto caſu de quo ſupra punitur crimine ſtellionatus.in.d.cōſi.lxx.nu.5.fo.eo.

Teſtis dicens falſum precedēte iuramento punitur de falſo:lꝫ tale eius dictū ſit nullum:dummodo ei⁹ dictū habeat formā teſtimonij.in.d.conſi.lxx.nu.12.fo.cclvſ.

Teſtis falſus punitur de falſo:etiā ſi conat⁹ non habuerit effectum.in.d.cōſi.lxx.nu.14.fo.eo.

Teſtium dicta niſi recipiantur de commiſſione iudicis coram ipſo iudice non valent.in.d.cōſi.lxx.nu.25.fo.eo.

Teſtis vnus ol exceptione maior deponēs ſuper ipſo maleficio.facit indiciū ad torturam.in conſi.lxxij.nu.9.fo.cclx.

Teſtes non obſtante ꝙ ſint publicati index ex officio poteſt alios recipere ad vtilitatem partis.in cōſi.lxxiij.nu.21.fo.cclxiij.

Teſtiū ꝑductioni lꝫ ſit renūciatū:pōt iudex aliqua iuſta cā ſuadente teſtes admittere etiam ſuper articulo ſuper quo renunciatū fuit.in.d.conſil.lxxiij.nu.27.fo.eo.

Teſtis vnus de viſu facit indiciuꝫ ad torturaꝫ ⁊ maxime in criminibu exceptis vt eſt falſe monete ⁊c.in cōſi.lxxiiij.nu.1.et 34.fo.cclxviij.

Teſtis vnus facit ſemiplenam probationē in ciuilibus.in.d.cōſil.lxxiiij.nu.3.fo.eo.

Teſtis ſocius criminis non facit indicium ad torturam contra ſocium criminis.in d.conſi.lxxiiij.nu.4.fo.eo.

Teſtis ſocius criminis de per ſe ſolus ſine alijs indicijs non facit indicium contra ſocium in.d.conſi.lxxiiij.nu.8.fo.eo.

Teſtis ſi de falſo accuſatur:⁊ dicat quod notari⁹ aliter ſcripſit ꝙ ipſe dixerit:iſto caſu ſi alia non cōcurrāt contra teſtem nō crederet notario cōtra teſtē nec ecōtra.in dicto cōſi.lxxiiij.nu.10.fo.eo.

Teſtis vnus alijs non concurrentibus non facit indicium in dicto conſil.lxxiiij.nu.12.fo.eo.

Teſtis propter infamiam repellitur a teſtimonio non ſolum in cauſa criminali:ſꝫ etiam in cauſa ciuili magna ⁊ ardua.in d.conſi.lxxiiij.nu.22.fo.cclxix.

Teſtis ſocius criminis lꝫ alias ſit infamis nō admittitur contra ſocium eiuſdē criminis etiam in criminibus exceptis.in d.conſi.lxxiiij.nu.23.fo.eo.

Teſtis niſi ſit ol exceptione maior in cauſis ciuilibus non facit ſemiplenam ꝓbationē.in.d.conſi.lxxiiij.nu.30.fo.eo.

¶ Timor torture equiparaꝛ torture.in conſi.xiiij.nu.5.fo.lviij.

¶ Tonſator modice ꝙtitatis pecuniarum nō eſt puniēd⁹ pena mortis etiam ſi extaret ſtatutū ꝙ tondens monetam puniaꝛ pena mortis.in cōſil.lxxſ.nu.8.fo.cclvij.

Tondens pecuniā aſcendentē ad valorem x.ducatoꝝ nō dꝛ tonſaſſe magnā quantitatē attenta qualitate populi vbi tonſauit.in.d.conſi.lxxſ.nu.9.fo.eo.

Tondēs aliam monetā ꝙ principis ciuitatis vel loci vbi tonſata fuit nō eſt puniēdus.in.d.conſi.lxxſ.nu.10.⁊.11.fo.eo.

Tondēs monetaꝫ auream de iure communi punitur pena mortis: ſecus ſi argenteam.in.d.conſi.lxxſ.nu.13.fo.cclviij.

¶ Tortura cū ſit difficilis probatiōis ꝓbatur per ꝯiecturas.in ꝯſil.v.nu.24.fo.xx.

Ubi agitur ciuiliter non poteſt deueniri ad torturam.in conſi.vſ.nu.10.fo.xxſ.

Tortura data impoſſibile eſt ꝓbare confeſſionē ſpontaneā.in ꝯſi.viij.nu.7.fo.xxx.

Tortura vbi aliter ꝓbari non poteſt ſufficit probari quem fuiſſe detentum vt cōfeſſio dicatur facta metu tormentorum.in conſi.xij nu.28.fo.liiij.

A tortura non eſt incipiēdum.in cōſi.xxvij.nu.19.fo.cxij.

Tortura iniuſta ſemel alicui illata cauſat iuſtum metum.in cōſi.xxix.nume.45.fo.cxix.⁊ in conſi.xlviij.nu.23.fo.clxxvſ.

Tortura debilitat indicia ⁊ probatiōes contra reum.in ꝯſi.lxiiij.nu.2.fo.ccxxxij.

Tormentoꝝ ſuſpitio idē operaꝛ ꝙ ipſa illa

tio.in conſi.xviij.nu.23.fo.lxxix.τ in ꝯſi.
lxv.nu.56.fo.ccxliij.
Tortus ſufficienter nō dꝫ iterū torqueri.in
conſi.xviij.nu.24.fo.lx.
Tortꝰ indebite nō pcedētibus indicijs ſꝫ ſe
dū ꝯfeſſio τ nō eſt nulla:ſꝫ etiā oia inde
ſecuta ſunt nulla in ꝯſi.xij.n.23.fo.liiij.
in conſi.xliij.nu.4.fo.lvij.in conſi.xviij.
nu.29.fo.lxxix.in conſil.xxij.num.8.fo.
xcvij.τ in conſi.lxiiij.nu.52.fo.ccxxxvij.
Tractatꝰ ſolus hꝫ p facto in atrocioribus
criminibus.in cōſi.xix.nu.19.fo lxxxiij.
Tractatus qñ pceſſit de occidendo oēs te-
nentur de morte:licet vnus tantum vul
nerauerit in conſi.li.nume.2.folio.cxci.
Tractatus ſolus: τ ordinatio ſola etiam in
atrociſſimis non punitur niſi ſit pro-
ceſſum ad aliquem actum ordinatum.
in dicto conſil.lj.numero.16.fo.cxciiij.
¶ Treuga ſi rumpatur per vnā partē non
eſt licitū alteri parti rūpere ſine incurſu
eiuſdē pene.in conſil.xxi.nu.60.fo.xcv.
¶ Turpitudinem ſuam allegans non eſt
audiendus.in conſi.xix.nu.6.fo.lxxxij.
Turpitudinē qs alteri obijcere nō poteſt
quā ipſe patiꝫ.in ꝯſi.lviij.nu.9.fo.ccxix.

¶ De litera. V.

Variatio rei in ſuis reſpon-
ſionibus facit indicium
ad torturam in cōſil.xv.
numero.15.fo.lxiiij.
Varietas tēporis τ actuū
non diuerſificat: id de
quo ſubſtantialiter queritur.in conſi.j.
nume.55.fo.x.
¶ Vaſallus nō poteſt eſſe teſtis ꝯ dñm.in
conſil.xxti.nu.6.fo.xcvij.
Vaſallus ꝓpter reuelationem ſecretorum
perdit feudum.in conſil.j.nu.5.fo.ij.
¶ Veniēs ꝯ illa q̄ facere pcurauit non eſt
audiendus.in ꝯſil.xix.nu.14.fo.lxxxiij.
¶ Verbū vnū qñ pōt importare falſitatem
τ non falſitatē facimus interpretationē
vt non importet falſitatē.in conſi.ij.nu.
8.fo.viij.in conſil.xij.nu.21.fo.xxiiij.in
conſi.xxi.nu.7.τ.10.fo.xcij.τ in conſi.lj.
nu.32.fo.cxcv.
Verba legis: cui nō ꝯueniūt nō cōuenit eiꝰ
diſpoſitio.in conſi.xix.nu.17.fo.lxxxiij.
in cōſi.xxv.nu.10.fo.cvi.in conſi.xl.nu-
12.fo.cl.in conſi.xlix.nu.17.fo.clxxxi.in
conſi.liij.nu.11.fo.ccvij.in cōſil.lvij.nu.
24.fo.ccxvi.in ꝯſ.lxiiij.n.4.fo.ccxxxiij.
in cōſi.lxxij.nu.4.fo.cclix.τ in ꝯſi.lxxv.
nu.2.fo.cclxxi.
Verbū qđ pōt ſonare in iniuriā etiā nō in-
iuriā accipiendū eſt qđ non ſonet iniu-
riam.τ in conſi.ij.nu.7.fo.viij.
Verba improprijātur vt qs dicatur bonus
in.d.conſi.ij.nu.9.fo.viij.τ in conſi.xxi.
nu.11.fo.xcij.
Verbū vnūquodqꝫ etiā minimum in ꝯtu
non dꝫ eſſe ſine virtute a.iqd operandi.
in.d.conſ[illegible]i.nu.43.fo.xciij.
Verbū ptinere leuiſſime ſumiꝫ.in ꝯſi.xxvi.
nu.13.fo.cxi.in cōſi.xl.nu.25.fo.clij.τ in
conſi.lxi.nu.8.fo.ccxxi.
Verbū caſtigabiꝫ nō importat neceſſario
fuſtigationē.in conſi.xxx.nu.6.fo.xxx.
Verbū pariter intelligiꝫ.i.ambo puniantꝫ
ſed diuerſa pena vbi dicitur ꝙ malefa-
ctores τ receptatores pariter puniātur
in.d.conſi.xxx.nu.8.fo.eo.τ in ꝯſi.xlvij.
nu.8.fo.lxxij.
Verba legis vꝫ ſtatuti non ſunt captanda
nec cauillāda.in ꝯſ.xxxix.nu.6.fo.cxliij.
in ꝯſi.xlix.nu.23.fo.clxxxij.τ in ꝯſ.lxxiij.
nu.11.fo.cclxij.
Verba ſtatuti negatiue prolata denotant
neceſſitatem preciſam.in.d.conſi.xxxix.
nu.38.fo.cxlv.τ in conſi.lxxvi.nume.15.
folio.cclxxiiij.
Verbum ſemper τ verbum nunq̄ ſunt cō-
traria verba.in conſi.xl.num.22.fo.clj.
Verbū vnū qñ varie τ multipliciter expo
nitur:tunc expoſitio ſtat in arbitrio iu-
dicis qui tñ illud dꝫ exponere ſꝫ quod
ſuadet ratio ſubiecte materie.in conſil.
xlij.nu.7.fo.clv.
Verbum libere requirit ordinem iuris.in
ꝯſi.xlix.nu.47.fo.clxxxv.
Verbum legitima indicia appoſitū in aliq̄
pulſiōe eſt magne importantie:illud le-
gitima.in conſi.ij.nu.47.fo.x.
Verbū legitime ſi exprimaꝫ alterat naturā
rei:qđ itellige vt in.d.ꝯſi.ij.nu.53.fo.eo.
Verba geminata multū importāt.in.d.cō-
ſi.ij.nu.54.fo.eo.
Verba futuri tpis ſi ſint geminata impor-
tāt canonetiate ſentētie:vt puta caſſetur

⁊ irritet.in.d.conſil.ij.nu.57.
Uerba enũmatiua ſi ſint geminata inducũt diſpoſitionẽ.in.d.ↄſi.ij.nu.58.fo.eo.
Uerbũ oẽ minimũ poſitũ in lege vel ſtatuto vl̃ miſtro dʒ aliquid operari.in.d.ↄſi. ij.nu.64.fo.xſ.
Uerba ſi fuerint facta alicui ſecrete etiam deprecantia faciunt preſumi mandatuʒ de interficiendo.in cõſi.iij.nu.9.fo.xiij.
Uerbũ qñ dictuʒ eſt iniurioſum pſumitᷣ qđ dictũ ſit potius aio, ius ſuũ cõſeruandi ꝙ iniuriandi.in conſi.lj.nu.35.fo.cxcv.
Uerbũ dʒ importat neceſſitatẽ.in.d.ↄſ.lſ.nu. 6..fo.cxcviij.⁊ in ↄſil.lx.nu.4.fo.ccxxij.
Uerba inquiſitionis de ꝑ ſe nõ ꝓbant ↄtẽtã in inqſitiõe.in ↄſil.lvij.nu.[illegible].fo.ccxxſ.
Uerba appoſita in inqſitione faciũt qđ iudex nõ auditur volens ↄtriũ probare.in conſi.lxj.nu.13.fo.ccxxvſ.
Uerbum volẽtem poſitum in.l.ſ.de raptoribus qualiter interpretetᷣ. in.d.conſil. lxj.nu.20 ⁊.23.fo.eo.
Uerbũ non poſſit negatiue platũ denotat neceſſitatẽ pciſam ⁊ priuat oĩ potentia. in conſi.lxv.nu.17.fo.ccxxxix.
Uerba ſtatuẽtis ſeu rñdentis debẽt referri ad oẽs q̃litates in ſtatuto vl̃ interrogatiõe poſitas.in ↄſi.lxxv.nu 8. fo.cclxxj.
Uerbera:pcuſſiões nõ danᷣ ad mẽſurã .in cõſi.iiij.n.24.fo.xvj.⁊ in ↄſi.xxv.nu.38. fo.cviij.⁊ in conſi.xxxj.nu.47.fo.cxxvſ.
❡ Uertente rota ſepe vrceũ facit q amphorã inceperat.in ↄſil.xlvj.nu.33.fo. clxxſ.
❡ Ueritas nõ ↄſiſtit in v̾bis ſcripturaꝝ:ſʒ in eoꝝ ſentẽtijs.nõ in ſupficie:ſʒ in medulla.nõ in folijs:ſʒ in radice rõnis. in conſi.xvſ.nu.46.fo.lxxj.
Ueritas qñ aliter hr̃i nõ põt admittanᷣ inhabiles ad teſtificandũ.in cõſi.xxij.nu. 11.fo.xcvij.
Ueritas ſup oĩa amanda eſt.in cõſil.xxxix. nu.7.fo.cxliij.⁊ in ↄſi.xliij.n.20.f.clviij. ⁊ in conſi.lx.nu.13.fo.ccxxij.
Ueritas eſt mrᷣ iuſtitie.in d.ↄſi.xxxix.nu.9. fo.cxliij.⁊ in ↄſi.xliij.nu.22.fo.clviij.⁊ in cõſi.lx.nu.15.fo.cxxij.⁊ in ↄſi. lxxiij.nu. 14.fo.cclxiij.
Ueritas mor̃ nõ põt ꝙuis ſepenũero mortaliter vulneretur.in.d.conſi.xl.nu.2.fo lio.cxlix.
Ueritatẽ ſi iudex offendat ſeruando lſam legis vel ſtatuti repugnãte conſcientie aiam occidit in ↄſi.xxxix.nu.4.fo.cxliij. ⁊ in ↄſi.xliij.nu.19.fo.clviij.⁊ in ↄſi.xlix. nu.23.fo.clxxxij.⁊ in conſil. lxxiij.nu.8. folio.clxij.
Ueritas dʒ inquiri a iudice toto poſſe ſuo. in conſi.xlix.nu.22.fo.clxxxij.
Ueritatis proditor eſt qui veritatem nõ defendit in conſi.lxxiij.nu.1.fo.cclxij.
❡ Unus ſepe punitᷣ ꝑ alio ꝓpter atrocitatem delicti.in conſi.ix.nu 20.fo.xxxviij.
❡ Uniũ vbi eſt in citatiõe nũꝙ vʒ ꝓceſſus in conſi.lxiij.nu.54.fo.ccxxxvij.
❡ Uia benignior in obſcuris amplecti dʒ. in ↄſi.ix.nu.33.34.⁊.35.fo.xxxix.
❡ Uicini pñt torqueri ꝑ furto inueniẽdo. in ↄſi.lxxij.nu.23.fo.cclxſ.⁊ in ↄſi.lxxiij. nu.27.fo.cclxix.
❡ Uictus victori condemnatᷣ in expẽſis in cã criminali.in conſi.xxxvj.nu.1.fo. cxxxviij.⁊ in conſi.xliiij.num.23.fo.clxv.
❡ Uidua dr̃ eſſe in primo matrimonio.in cõſi .xiij.nu.2.fo.lv.
Uidua gaudet priuilegijs mariti in.d.cõſi. xiij.nu.3.fo.eo.
Uidua perdit dotẽ per ſtuprum in.d.conſi. xiij.nu.4.⁊.13.fo.eo.
Uidua perdit per ſtuprũ etiam actionẽ de dote.in.d.cõſi.xiij.nu.6.fo.lvſ.
Uidua viuẽs luxurioſe priuatᷣ tutela in.d. conſi.xiij.nu.4.fo.eo.
Uidua gaudet foro viri.in.d.conſi.xiij.nu. 9.folio.eo.
Uidua perdit oĩa priuilegia viduitatis viuẽs luxurioſe.in.d.ↄſi.xiij.nu.10.fo. eo.
Uidua dicitᷣ ꝑ ſtuprũ violare matrimoniũ. in.d.conſi.xiij.nu.16.fo.lviij.
Uidua luxurioſe viuẽs punitᷣ hiſdẽ penis quibus mulier trãſiens ad ſcđa vota.in conſi.lxj.nu.11.fo.ccxxv.
❡ Uim vi repellere lʒ tñ cuʒ moderamine ⁊c.in ↄſi.xxſ.nu.34.fo.xciij.⁊ in ↄſ.xxv. nu.36.fo.cvij.
Ultima derogãt ꝑorib⁹.in ↄſil.lxj.n.18.fo. ccxxvj.⁊ in ↄſi.lxiiij.n. 21.⁊.29.f.ccxxxv.
Uoces ſunt note carũ q̃ in aĩo ſunt paſſionum.in conſi.xxj.nu.20.fo.xcij.
Uox ꝓditoris nõ eſt audiẽda.in ↄſi.xxxij. nu.17.fo.cxxix.
Uox ſanguinis ⁊c.clamitat ad celũ.in ↄſi. iij.nu.24.fo.xiij.

Voluntas ⁊ propoſitum diſtinguunt maleficia.in conſi.xxv.nu.4.fo.cx.in ꝯſi.xxvi.nu.8.fo.cx.in cõſi.xxxv.nu.11.fo.cxxxvi.in conſi.xl.nu.19.fo.cli.⁊ in cõſil.liij.nu.18.fo.ccvij.
Voluntas iudicis precipitata eſt nouerca iuſtitie.in ꝯſi.xlviij.nu.35.fo.clxxvij.
Volũtas eſt inuiſibilis ⁊ iacet ſolũ in mẽte ⁊ corde hoĩs.in ꝯſi.lxi.nu.27.f.ccxxvij.
Voluntas alicuius probatur per vnum teſtem.in.d.conſi.lxi.nu.31.fo.eo.
¶ Vtens falſo inſtr̃o initius punit̃ ꝙ ille q̃ fabricat.in ꝯſi.xxiiij nu.21.fo.cij.
Vtens falſo inſtrumẽto preſumitur ꝙ illud fieri fecit.in ꝯſi.liij.nu.37.fo.ccxij.
¶ Vtilitati publice renũciari nõ põt etiam cum iuramẽto.in conſi.ix.nu.41.fo.xl.
Vtilitas licet ſecũdario inferatur alicui ex facto meo principaliter ad meam vtilitatem:non datur mihi actio cõtra ictum.in conſi.xxv.nu.12.fo.cxi.
¶ Votum cõmittens intrãdi in religionẽ ſi poſt cõmiſerit delictuʒ ⁊ introuerit religionem nõ poterit puniri per iudicẽ ſecularem.in cõſi.xlix.nu.40.fo.clxxxiiij.
¶ Vſuſfructus cõfiſcatur donec veniat caſus fideicommiſſi: hoc verum qñ ſubeſt ſola ratio fideicommiſſi: ſecus qñ bona ſunt expreſſe probibita alienari per teſtatorem.in cõſi.xlix.nu.71.fo.clxxxvij.
Vſurarius non hʒ querelã inofficioſi teſtamenti cõtra teſtm̃ fratris turpẽ perſonã inſtituentis.in cõſi.lxiij.nu.10.fo.ccxix.
Vſura eſt furtum ⁊ rapina.in cõſil.lviij.nu.3.folio.ccviij.
Vſura dr̃ prauitas.in.d.ꝯſil.lviij.nu.4.f.eo.
Vſura dicitur pena.in.d.ꝯſil.lviij.nu.5.f.eo.
¶ Vulnus an ſit mortale relinquitur arbitrio iudicis attenta qualitate vulneris.in conſi.vij.nu.28.fo.xxiiij.
Vulnus mortale quod dicatur.in.d.conſil.vij.nu.30.fo.xxv.
Vulnus qñ nõ põt de leui curari dicit̃ mortale ⁊ ecõuerſo.in.d.ꝯſil.vij.nu.31.fo.eo.
Vulnus vnicum a duobus inferri non põt.in conſi.xxiiij.nu.7.fo.ci.
Vulnuſculum paruum nõ eſt in conſideratione.in cõſi.lxxi.nu.4.fo.cclvij.
Vulnerans animo occidendi licet nõ occidat debet puniri pena mortis.in ꝯſil.vij.nu.2.fo.xxij.⁊ in conſi.xxiiij.nu.3.fo.ci.⁊ in conſi.lxij.nu.3.fo.ccxiij.
In dubio preſumitur contra vulnerantem.in.d.cõſi.vij.nu.14.fo.xxiij.
Vulnerans quod non vulnerauerit animo occidẽdi probatur ex preſumptionibus.in conſi.lij.nu 45.fo.cxcvi.
Vulnerans tenetur de homicidio ſecuto: licet vulnerandi tantum animũ habuerit.in conſi.lxvij.nu.11.⁊.39.fo.ccxlv.
Vulneratus qui moritur preſumitur mortuus ex vulnere.in ꝯſi.vij.nu.12.fo.xxiij.
Vulneratus qui poſt tres dies ſurgit ⁊ vadit cum baculo nõ preſumitur mortuus ex vulnere.in.d.cõſi.vij.nu.17.fo.xxiiij.
Vulnerato imputat̃ ſi tarde adhibuit medicum.in.d.conſi.vij.nu.49.fo.xxvij.
Vulneratus an remaneat debilitat⁹ ex vulnere non ſtat in cognitiõe teſtium vidẽtium vulnus inferri:quia in tali actu momentaneo impoſſibile eſt.in cõſi.xxi.nu.20.fo.cxxiiij.
¶ Vxor nõ admittitur in cauſa viri: nec ei adhibetur fides maxime quũ tractetur de eius intereſſe.in ꝯſi.xx.nu.15.f.lxxxv.
Vxor non admittitur in teſtem contra maritum.in conſi.xx.nu.5.fo.xcvij.
Vxori ſeruitus ſeu debita intelligitur debita viro.in conſi.i.nu.13.fo.iij.
Vxor ⁊ maritus ⁊c.alter alterius debet eſſe particeps infortuniorum ſuorum.in.d.conſi.i.nu.15.fo.eo.
Vxori debetur reuerentia que debetur marito.in.d.conſi.i.nu.16.fo.eo.

Finis repertorij.

¶ Regeſtum huius prime partis.

Aa Bb Cc Dd A B C D E F G H I K L M N O P Q R S T V X Y Z AA BB CC DD EE FF GG HH II KK LL MM. Oẽs ſunt quaterniones preter MM qui eſt duernio.

Hippo.de Marſi.

Primum volu. conſiliorum criminalium Juris Utriuſq doct. Clariſſimi domini Hippolyti de Marſilijs de Bononia ex proprio originali tranſumptum: Noviterq in lucem editum cum ſuis ſummarijs ⁊ repertorio feliciter incipit.

1 Proditor dicitur qui ſecreta reuelat.
2 Proditor dr ɔmittere crimē leſe maieſtatis.
3 Secreta regis abſcondere bonum eſt.
4 Secreta regis ſi ſubditus reuelauerit videt venire contra pacem ⁊ iuramentum ſuum.
5 Uaſallus propter reuelationem ſecretorum perdit feudum.
6 Proditores capite puniuntur.
7 Proditor eſt alienus ab omni facie dominorum ⁊ non debet ſtare ante principem.
8 Reuelans ſecreta priuatarum perſonarum punitur de falſo: ⁊ punitur etiā alijs penis.
9 Reuelans credentiā dʒ officio ſuo priuari.
10 Secreta familiaria manifeſtare nil durius ⁊c.
11 Regine factum dicitur factum regis.
12 Qui ſtipulatur expenſas pro ſe dicitur ſtipulaſſe etiam pro vxore ſua.
13 Uxori ſeruitus conſtituta ſeu debita intelligitur debita viro.
14 Maritus ⁊ vxor ſunt vnū corpus ⁊ vna ala.
15 Uxor ⁊ maritus ⁊c. alter alterius debet eſſe particeps infortuniorum ſuorum.
16 Reuerentia que debet marito debet vxori.
17 Conſtitutio penalis ratione viri porrigatur ad vxorem.
18 Iniuria facta vxori dicitur facta viro.
19 Iniuria facta officiali regis etiam volenti dicitur facta regi.
20 Crimen leſe maieſtatis incurritur per iniuriam factam vicario principis.
21 Crimen leſe maieſtatis incurrit qui facit cōtra principē vel cōtra eos qui iuxta eius latus ſunt.
22 Proditor eſt ſubditus qui infamat dominum ſuum.
23 Crimē leſe maieſtatis cōmittit per tractantes de papatu in vita pape.
24 Probationes in criminalibus debent eſſe luce meridiana clariores.
25 Teſtes ſingulares non probant.
26 Teſtes mille ſingulares tantū probant quantum vnus.
27 Teſtes ſingulares admittuntur in crimine leſe maieſtatis ſimonie ⁊ in ſimilibus grauibus criminibus.
28 Hereſis crimen et leſe maieſtatis equiparantur.
29 Teſtes etiam inhabiles admittuntur in crimine hereſis.
30 Solennitates alias a iure requiſite relaxant in crimine leſe maieſtatis.
31 Pupillus admittitur in teſtē in crimine leſe maieſtatis.
32 Socius criminis admittit in teſtē contra ſociū in criē leſe maieſtatis.
33 Frater fratrem accuſat in crimine leſe maieſtatis.
34 Teſtes vtriuſq partis admittūtur in crimine leſe maieſtatis.
35 Accuſare poterit pupillus vel impubes cum autoritate tutoris de crimine leſe maieſtatis.
36 Abſolutio ſi per ſtatutum conceditur delinquentibus non comprehēduntur criminoſi leſe maieſtatis.
37 Memoria defuncti in crimine leſe maieſtatis accuſari ⁊ damnari pōt.
38 Condemnatus in crimine leſe maieſtatis non poteſt appellare.
39 Accuſare ⁊ teſtificari a pari ꝓcedūt.
40 Accuſare omnes poſſunt in crimine hereſis ⁊ ſimonia ⁊ alijs criminibus exceptis.
41 Teſtes ſingulares probant in crimine hereſis licet in ſpecie non conueniant de actu indiuiduo dūmodo in hereſi cōueniāt. vide ibi. nu. 46.
42 Teſtes ſingulares probant ſi tractatur de probando crimē leſe maieſtatis in genere.
43 Argumentū nō procedit de vno ad aliud crimen qñ inter illa poſſunt

dari plures inſtantie.
44 Argumentum non tollitur quo ad teſtes licet in criminibus detur inſtantia: vide ibi exemplum.
45 Teſtes conteſtes in crimine leſe maieſtatis a communiter accidētibus haberi non poſſunt.
47 Adulterium directe et ſpecifice probari non poteſt.
48 Teſtes in crimine adulterij ſufficit q deponant vidiſſe nudum cum nuda vel ſolum cum ſola ꝛc.
49 Filiatio directa probari non pōt: et ibi habes qualiter probetur.
50 Teſtes qui tendūt ad vnū et eūdē finem et effectū ꝓbāt etiā in crialib9.
51 Notarij duo qui rogati ſunt de vno inſtrumento licet diſcordent in verbis ſi concordant in ſubſtantia valent inſtrumenta ab eis confecta.
52 Teſtes quando in vtroq intellectu concludunt homicidium probant: exemplum ibi habes.
53 Inquiſitio ſi formata eſt contra aliquem de vulnere cum effuſione ſanguinis lꝫ probatū ſit de vulnere ſimpliciter ſequi debet condemnatio.
54 Singularitas teſtium nō nocet qñ reſpectu finis concordant.
55 Varietas tpis et actuum nō diuerſificat id de quo ſubſtātialiter querit.
56 Teſtes ſingulares ſi concordant in fine probāt iuriſditionē et ſeruitutē.
57 Teſtes non dicuntur ſingulares reſpectu actuum ſed reſpectu finis.
58 Teſtes ſingulares ꝓbāt qñ adhibētur ad ꝓbationē faciēdā in genere.
59 Singularitas teſtiū attendit penes effectum rei nō penes modū ſciēdi.
60 Ad probandū vnum integrale ſufficit probare eius partes: exēpla ibi.
61 Teſtis vnus ſuffragatur alteri et alter alteri ſuper probanda qualitate adminiculatiua.
62 Teſtes qñ deponūt ſup homicidio adulterio et ſilib9 que vno facto perficiuntur ſi nō concordāt in locis et tpibus nō probāt tanq̄ ſingulares.
63 Conſpiratio coniuratio tractus et ſimilia que non capiunt eſſentiam in commoto temporis: ſed perficiūtur ex varijs partibus exprobātur per teſtes etiā deponentes de varijs actibus.
64 Singularitas teſtiū non vitiat quando probandum eſt aliquid quod habet cōtinuationem et temporis perſeuerantiam.
65 Lex aſtringeret ad impoſſibile de facto ſi vellet omnia cōtinuata et ſeparata per eoſdē teſtes probari.
66 Conſanguinitatis quilibet gradus probari debet per duos teſtes quando probanda eſt conſanguinitas in certo gradu.
67 Fama non dicitur probata ſi vnus teſtis dicat eſſe in vna parte ciuitatis alius in alia.
68 Poſſediſſe per decem annos nō dicoꝛ probaſſe ſi teſtis vnus deponit de certis annis: alius de alijs tertius de alijs.
69 Probandū qñ aliqd eſt qđ nō ꝓpter ſe ſꝫ ꝓpter illud qđ ex eo elicit ꝛc. et tunc ſingularitas teſtiū nocet: qñ vero probādū eſt aliquid per ſe et propter ſe et tūc ſecus exemplum ibi.
70 Actus plures quando habent vnam originem: et vnam cauſam illa origo probatur per teſtes ſingulares reſpectu actus: ſed vbi act9 ſunt ſeparati ꝛc. requiruntur conteſtes.
71 Teſtes licet ſingulares ſi tamē ſunt nobiles probant.
72 Teſtes licet probent ſecundum verba: ſi tñ iudici videtur illis credendum non eſſe pōt illis nō credere: dꝫ tñ cauſam exprimere ꝛc.
73 Teſtes deponentes nō veriſimile licet regulariter non probent: hoc tamen fallit in teſtibus valde fidedignis.
74 Dignitas et legalitas teſtium ſepe derogat regulis iuris.
75 Teſtes nobiles et legaliſſimi admittunt etiā poſt cōcluſum in cā: lꝫ regulariter ſecus ſit.
76 Teſtis lꝫ nō poſſit corrigere dictū ſuū poſtq̄ depoſuit: tñ hoc fallit in teſte digniſſimo.
77 Probatio in contrarium licet non admittatur cōtra preſumptionem iuris et de iure niſi per confeſſionem partis: hoc tamen fallit in perſona legaliſſima que admittitur dicto caſu non obſtante ad probandum.
78 Statutum licet diſponat quod probari non poſſit niſi per inſtrumentum: poterit tamen probari per teſtes legaliſſimos et graues.
79 Teſtis non citatus ſed ſponte deponens nō probat fallit in teſte legaliſſimo.
80 Teſtis domeſticus lꝫ idoneus nō ſit pro domeſtico: hoc tñ fallit in perſona legaliſſima.
81 Citari debet pars regulariter ad videndum

iurare teſtes: fallit tñ qñ eſſent examinā
di teſtes omni exceptione maiores.
82. Beati miſericordes qm̄ miſericordiã
conſequentur.
83 Juſtitia cū miſericordia flenda eſt.
84 Principem decet eſſe clementiſſimū.
85 Deus per clementiam imitatur.

¶ Conſilium Primum.

NOn auferas de ore meo verbum
veritatis dñe: q2 in iudi
ciĳs tuis ſperaui: ita in-
quit Dauid pſalmo cen
teſimo vigeſimo. Jdcir
co exemplo ſuo fretus ſupremum clemē
tiſſimum oīpotentemq3 deū humiliter ex
corde inuoco vt eius mediante ſuffra-
gio de ore meo veritatis verbum nō au
feratur. ſed mihi concedat ac preſtet ve
ram ſcientiam intellectum ac rectū iu-
dicium vt veritatem inuenire ac loqui
valeam in hac preſenti non leui cōſulta
tione. ¶ Jn qua ante oīa premitto q̄d iā
pluribus annis firmiter ſtatui ac de cre
ui cōtra aliquem cuiuſuis conditionis
⁊ ſtatus ad offenſam in capitalē cā non
cōſulere vel ore tenus allegare nec quo
quomodo verba facere ne humanum
quodāmodo ſanguinē ſitire ⁊ inſeq̄ vi-
derer q̄d vere ſemꝑ abhorrui. ¶ Attñ
in p̄nti horrēdo caſu requiſit9 ab agēti
bus ꝑ illuſtriſſima ac ſereniſſima Fran
corū regia maieſtate necnō ꝑ illuſtriſſi
ma ac ſereniſſima regina vt quid iuris
ſentirē in p̄nti caſu in ſcriptis expri me-
rē ⁊ redigere deberē: nō potui eiſdē: vt
ſupra petētib9 ac inſtātib9 denegare: ⁊
onus hoc abſq3 mei dedecore recuſare
vt eos voti cōpotes quātū in me ſit nō
efficerē: tū ꝓpter eorum magnitudinem
⁊ ſublimitatem: tum etiam ꝓpter cauſe
naturā in qua tractatur de immenſiſſi-
mo ſcelere ⁊ de nefandiſſimo crimine le
ſe maieſtatis. Nā propter immanitatē
criminis licitum eſt iura conſtitutiões
ordinationes ⁊ propoſitum tranſgredi
ſm̄ Jnnocentium ⁊ omnes in capi. pri- 1
mo de conſtitutionibus. cū multis ſimi
libus. ¶ Jdcirco non aio
nec ex propoſito vel intē-
tione aliquem offendēdi
nō liuore nō rancore nō
odio non denique aliqua
ſiniſtra re: vel occaſione
motus: ſed magis vt ve-
ritas eluceſcat dicā quid
ſentio in hoc preſenti ca-
ſu ⁊ dubitatione. Sub-
mittens me ſemper hu-
militer iudicio prelibati
illuſtriſſimi ac ſereniſſi-
mi inclyti regis necnon
ſereniſſime regine quorū
quidem maieſtatum a cu
nabulis vſq3 in preſentē
diem fui ſum ⁊ ero humi
lis ſeruulus deuotum fi-
diſſimumq3 mancipium.
¶ Uiſis igitur narratis
in facti necnon atteſtatio
nibus teſtiū omiſſis argu
mētis ad partes mihi vi-
detur magnificum dñm
Petrū defenſorē incidiſ
ſe in criminis leſe maie-
ſtatis ⁊ ipſum fuiſſe ⁊ eſſe
reū prefati criminis leſe
maieſtatis. Et hoc ex plu
rib9 que iudicio meo ter
giuerſari non poſſunt ne
gari vel abſcondi. Nam
primo cōſtat ex dictis te-
ſtibus q̄d ipſe dñs defen
ſor reuelauit quādam ſe-
cretam infirmitatem pre
fati ſereniſſimi regis di-
cens ex ea maieſtatē ſuā
paruū victuram: ſʒ in bre
ui ſecuturum matrē ſuā.
Et hoc patet ex depoſitio
ne nobilis dñi Petri de
ponte brienti dñi montis
realis necnon ex depo-
ſitione illuſtriſſime: dñe
ludouice de ſabaudia co
miſiſſe ⁊c. Quo caſu cla-
re ſatis hoc apparet.
† Nam proditor dicitur
qui ſecreta reuelat capi.

¶ A d ma
teriā hui9
conſiliĳ vi
de bal. in
conſi. ſuo.
xxiĳ. inci.
quidā ple
banus. in
iiĳ. volu.

ſi peccauerit.ij.q.j.voluit gloſ.in capit.
clericus.el.j.quadrageſimaſextadiſt.in.
⁊ in capi.nolite.xj.q.iij.⁊ habet in cap.
ſacerdos.de pe.diſt.vj.⁊ in.c.ois vtriuſ
q3 ſexus.de penitentijs ⁊ remiſſionibus
⁊ in.l.omne delictum.§.exploratores.ff.
de re milita.⁊ idem dixit Albertus Gã
di.in tracta.ſuo maleficiorum ſub rubri
ca de falſarijs.in.iij.colum.in princip.
Et voluit Bald. in.c.j.in principio in
vj.colum.verſic.quid de rebus eccleſie
quibus cauſis feud.amittatur vbi alle
gat bonam gloſ.in.l.athletas. §.calum
niator.in ver.cauſa ſua.ff.de his qui no
tantur infamia.⁊ idem dixit Petrus de
ancha.in cle.j.in.§.quia vero.de ſtatu
monachorum.⁊ do. Alex.in.l.reſpicien
2 dũ.in.§.delinquunt.ff.de penis.† Pro
ditor autem dicitur committere crimẽ
leſe maieſtatis.gloſſ.eſt not.in.l.fallaci
ter.capi.de abolitiõibus.quam ibi no.
Bal.⁊ illam ibi dicit eſſe ſingula.Sali.
ad hoc pro qua dicit eſſe caſum in.l.pe
nul.ff.ad legem iuliam maieſtatis ergo
per talem reuelationem ipſe defenſor di
citur cõmiſiſſe ⁊ incurriſſe penam.l.iu
lie maieſta.Et tãto magis iſta pcedunt
⁊ habent locũ in caſu noſtro:q2 ipſe de
fenſor manifeſtauit ſecretã infirmitatẽ
regis nõ aũt alicui9 plebei vel inferio
3 ris.† Et ideo dixit Bald.in titu.de pa
ce conſtantie.in verbo credentia qd ſe
creta regis abſcõdere bonũ eſt: ſubdẽs
4 quod † ſubditus reuelans ſecreta regis
vr venire cõtra pacẽ ⁊ iuramẽtũ ſuũ3.⁊
5 ideo ſcdm eũ ibi † vaſallus propter reuẽ
lationem ſecretorũ pdit feudũ.Et dixit
textus in.l.proditores.ff.de re militari
6 † quod pditores capite puniunt.⁊ vo
luit glo.in.c.de ſforma.xxiij.q.v.pro quo
etiã facit text.in.l.omne delictum.in.§.
7 exploratores.ff.de reindicata.† Et di
xit Bal.in.c.j.in titu.an ille qui interfe
cit fratrem domini ſui.in.j.colum.qd
proditor eſt alien9 ab omni facie domi
norum ⁊ qd nõ d3 ſtare ante principes
⁊ qd nõ poteſt ſtare in curia principis.
Cũ ergo iſte defenſor reuelauerit ſecre
ta pfati ſereniſſimi regis merito tanq̃
pditor incurrit crimẽ leſe maieſtatis:⁊
8 ideo puniẽdus eſt.† Pro qb9 etiã facit
nã reuelãs ſecreta nedũ alicuius ſereniſ
ſimi ⁊ chriſtianiſſimi regis put eſt maie
ſtas inclyti regis Francorũ:ſed etiã pri
uatarũ pſonarũ punit.patet:nam reue
lans ſecreta alicuius punit de falſo.l.j.
§.is cui.ff.de falſis.⁊ voluit expſſe bald.
in.l.fi.in.vij.col.verſi.extra queritur ⁊c.
in fi.illius verbi.C.de eden.¶ Itẽ etiã
reuelãs ſecreta punit alijs penis vt ha
bet in.l.ſi qs aliquid.la grande.in.§.in
ſtrumẽta.ff.de penis.⁊ in.§.ſi qs inſtru
menta.in eadẽ lege.⁊ habetur in.l.ſi qs
teſtamentũ.ff.ad legem aquiliã.⁊ in.l.j.
§.ſi qs tabulas.ff.depoſiti.pro qbus fa
ciunt dicta per Bald.in.c.j.verſi.nota
reuelationem qbus modis feud.amit
9 tat.† Et dixit Bal.in titu.de pace con
ſtantie.in.§.credentia.ad finẽ.qd reue
lans credẽtiã d3 offõ ſuo priuari.Et fa
cit optime ad predicta not.tex.in.l.ij.C.
qñ ⁊ quibus quarta pars debeatur.lib.
x.circa mediũ.verſi.qd eñ tam durum
10 ⁊c.vbi dicit text.† qd nil durius.quam
ſecreta familiaria manifeſtare ⁊c.Et ſic
patet indubitanter ex predictis dictum
dñm defenſorem incurriſſe penam ſeu
crimẽ leſe maieſtatis.Pt3 etiã alio me
dio:⁊ alia de cauſa dictũ dominũ defen
ſorẽ cõmiſiſſe crimẽ leſe maieſtatis.Nã
ipſe vt deponũt teſtes ſc3 nobilis domi
nus Petrus de põte brienti dñs mon
tis realis ⁊c.⁊ dña Ludouica de Sa
baudia comitiſſa ⁊ dñs Alanus:domi
nus de Albreto comes ⁊c.ordinauit qd
adueniente morte prefati ſereniſſimi re
gis retinere ⁊ ſaeſire ⁊ arreſtare ſereniſ
ſimam reginã3:⁊ eius filiã in itinere:vt
non poſſint ire in Britaniã patriã ſuã3
vt lati9 deponũt teſtes.ex quo tractatu
⁊ ordinamento ſatis patet ipſum com
miſiſſe crimen leſe maieſtatis:nec circa
hoc aliter puto inſtandu3 cũ de ſe ſatis
pateat.Nec obſtat ſi quis abuſiue:⁊ ſa
tis ſimpliciter diceret qd ſi hoc fecit ꝯ re
ginã:nõ fecit ꝯ regem:⁊ ſic non d3 dici
cõmiſiſſe crimẽ leſe maieſtatis.¶ Quia
imo dico ipm cõmiſiſſe per hoc dictum
11 crimẽ leſe maieſtatis † pp̃ter adheren
tiã ⁊ cõnexitatẽ ipoꝝ regis:⁊ regine:nã
factum regine dicitur factum regis.tex.
eſt multũ ſing.in.l.bene a zenone.C.de

quadriēnĩ pſcriptiõe.in vlti.codẽq; mo
12 do ꝛc.†Pro quo facit glo.in.c.admone
re.xxxiij.q.ij.que dixit ꝙ ille qui ſtipula
tur expēſas ꝑ ſe intelligitur etiam ſtipu
laſſe pro vxore ſua.ꝛ dixit text.in.l.pater
filie.in prin.in verbo viro ſuoq;.ff.de ſer
13 uitute legata.†quod ſeruitus conſtituta
ſeu debita vxori intelligitur debita viro.
quem text.pro nota.allegauit Lud.ro.in
conſil.ſuo.liij.incip.diligenter inſpectis
ꝛc.in fi.col.ꝛ idem probatur etiam in.l.
ceterum.§.mulieri.ff.de vſu ꝛ habitatio
ne.Et facit glo.in.l.ſi cum dotem.in.§.ſi
maritus.ff.ſoluto matrimonio.que dixit
14 †quod maritus ꝛ vxor ſunt vnũ corpus
15 ꝛ vna anima:ꝛ ibi ſubdit text9 †quod al
ter alterius debet eſſe particeps infortu
niorum ſuorum.Et magis in ſpecie.pro
16 hoc eſt text.in.l.j.C.de in ius vocã.†vbi
habetur quod reuerentia que debet ma
17 rito debetur vxori ꝛ†quod penalis con
ſtitutio ratione viri porrigitur ad vxorẽ.
18 Et facit etiam †nam iniuria facta vxori
dicitur facta viro.l.j.in fin.ꝛ.l.ij.ff.de in
iurijs.ꝛ in.§.patitur.inſti.de iniurijs.et
in.l.item apud labeonẽ.§.ſponſum.ff.de
iniurijs.cum multis ſimi.pro quibus fa
ciunt notabilia verba Gandy.in tracta
tu maleficiorũ.ſub rubrica.de defenſio
19 nibus a reo faciẽdis.in.ij.verſi.†Quin
imo iniuria facta officiali regis etiã vo
lenti nedum vxori dr facta regi.ita dixit
Paul.de ca.Raph.ꝛ do.Alex.in.l.quã
uis.in fi.ff.de in ius vocan.vbi pro hoc
do.Alexã.allegat bonam glo.in.c.con
tingit.el.j.de ſentẽtia excommunicatio.
20 ¶†Item ad predicta optime facit:nam
per iniuriã factã vicario principis incur
ritur crimen leſe maieſtatis ſm Raph.
cuma.in conſilio ſuo.cliij.incipi.ad pri
mum reſpondetur ꝛc.vbi plura allegat
quod etiã voluit Salic.in.l.quiſquis.C.
ad legem iuli.maieſta.et Ange.de areti.
in trac.ſuo maleficiorũ.in verbo che hai
tradita la toa patria.in.j.char.ver.que
ro aliquis ꝛc.circa finẽ.quanto ergo for
tius dicemus in iniuria facta vxori:ꝛ ſic
21 ſereniſſime regine.†Pro qb9 etiã facit:
nã crimẽ leſe maieſtatis cõmittit qui fa
cit contra principẽ vel contra eos q iu
xta eius latus ſunt.l.qſqs.ꝛ ibi doc.C.ad
legẽ iul.maieſta.ꝛ voluit dñs Mellus in
tractatu ſuo bannitorũ.in.j.parte ſecun
di tpis qõne.xvj.incip.quero an tũc ve
rum ſit ꝛc.¶Ex quibus omnibus aper
te cõſtat dictũ defenſorẽ etiã ex iſto capi
te incurriſſe in crimen leſe maieſtatis vt
ſupra.Apparet etiã dictum defenſorem
in dictum leſe maieſtatis crimen incur
riſſe alio mõ vel ex alia cauſa:eo qꝛ ipſe
nihil exiſtimabat reginam nec eã ama
bat:ſed potius eã vilipẽdebat aſſerẽs eã
timere minus quã nihil vt teſtificat no
bis Petrus de põte brienti:ꝛ alius dñs
Alanus comes:ꝛ dñs Albreti.ex quib9
oibus ſatis apparet de malo aĩo quẽ ipſe
defenſor habebat contra ꝛ aduerſus ſu
bacã inclytã reginã:ex qb9 nemine du
biũ in ipm commiſiſſe crimẽ leſe maieſta
tis per ſupra dicta.¶Accedat etiam ad
predictorũ confirmationẽ qð dixit predi
ctus dñs Petrus de põte brienti in de
poſitione ſua vbi inter cetera dixit qð di
ctus defenſor dixit ſibi teſti qð maieſtas
regis dixit ſibi qð dñia Angoliſmenſis
deciperet ipm defenſorem:ꝛ qð niſi eſſet
ipſe rex qð ipſe defenſor nõ haberet cu
ſtodiã filij ſui futuri regis:ex quibus ver
bis ſatis apparet qð ipſe defenſor infa
mabat regiam maieſtatẽ ꝛ conabat ſemi
nare diſcordiã inter dictã dominã An
goliſmẽſem ꝛ ſereniſſimũ regẽ.Et idem
etiã ipſe defenſor faciebat de regina vt
apparet ex depoſitiõe dñe Ludouice de
Sabaudia.nam ipſa inter alia dicit qð
ipſe defenſor dixit ſibi qð regina nõ va
cabat circa aliud niſi ad debilitandam
ipſam dñam Ludouicã ꝛ ei9 filiũ futurũ
regẽ.Clare ergo cõſtat ipſum defenſorẽ
22 crimẽ leſe maieſtatis incurriſſe.†Nam
ſubditus q infamat dñm ſuum vel aliqd
dicit cõtra honorẽ ſuũ dr ꝑditor ſm Jo
an.and.in.c.j.de feu.quẽ refert et ſequi
tur.Bal.in.c.j.in prin.in.vj.col.&.qd de
reb9 ꝛc.in tit.quibus cauſis feu.amitta
tur.ꝛ ꝑditor dr cõmittere crimẽ leſe ma
ieſtatis:vt ſupra oñſum eſt ergo.¶Con
currũt ꝑterea ad cõfirmationẽ ꝑdicte cõ
cluſionis qð dict9 defenſor cõmiſerit cri
men leſe maieſtatis quãplura alia dicta
facta ꝛ ordinata ꝑ ipm defenſorẽ relata
a ꝑdictis digniſſimis teſtibus.Nã vt ap

patet ex eorũ depoſitiõib⁹ ipſe defenſor
tractabat qđ ſi moreref Rex cuſtodiren
tur põtes fluminũ vt nemo pmitteretur
trãſire niſi cum licẽtia ipſius defenſoris:
⁊ finis ⁊ operatio ſua nõ erat circa aliud
niſi operando qđ poſt mortẽ regis eſſet
pncipalis in regno: ⁊ qđ oẽs gentes ar
morũ ⁊ etiã de guardia ſequeretur eũ et
facerẽt modo ſuo ⁊ circa hoc fecit roga
re dñam Angoliſmẽſem vt iuuaret eũ qđ
poſt mortẽ regis pferref cunctis alijs ex
quib⁹ apparet qđ ipſe defenſor añ mor
tẽ regis tractabat de regno: ⁊ de dñio re
gni ex quo dicif incurriſſe dictũ crimẽ le
ſe maieſtatis.argu.eorũ q̃ dixit Joã.and.
in.c.veniens.de teſtib⁹. quẽ refert ⁊ ſeq
tur.d. Alexã.in.l.j.ff.ad legẽ iul.maieſta.
23 vbi dixerunt † qđ crimen leſe maieſtatis
cõmittif per tractantes de papatu in vi
ta pape. ¶ Apparet etiã ex dictis depo
ſitionibus predictorũ teſtium ſi recte in
ſpiciantf qđ ipſe defenſor gloriabatur et
letabaf qđ dña Claudia filia maieſtatis
regis eſſet in caſtro de loches: eo qz re
gina non potuiſſet illã habere ad libitũ
ſuũ: qz erat in manib⁹ aliquorum hoim
de quib⁹ ipſe defenſor cõfidebat. ¶ Itẽ
⁊ quod regina credebat a pluribus ſuis
ſubditis amari: ſed ſi accederet opportu
nitas ipſa reperiret eos in contrarium.
¶ Itẽ qđ ipa regina male tractabat ba
rones ſuos. ¶ Itẽ qđ ipſe defenſor erat
pſona q̃ plus poſſet nocere vel prodeſſe
dñe Ludouice comitiſſe quã aliqs ali⁹:
⁊ qđ poſſet facere malũ actum ⁊c. ¶ Ex
quib⁹ oibus verbis põt percipi malus
anim⁹ ipſius defenſoris: ⁊ qđ ipſe caute
dabat operã multa perpetrare in dicto
regno aduenĩete morte regis que attẽta
ri nõ lz ſubditis vaſallis ⁊ ſeruitoribus
vt ipſe erat. Multa alia adminicula ad
predicta colligi pñt ex dictis ⁊ depoſitio
nib⁹ dictorũ teſtiũ q̃ ex inſpectiõe ipſorz
facile capiẽtur dicẽtes: que ego nõ refe
ro breuitatis cã. ¶ Ex quib⁹ oibus con
cludif dictũ defenſorẽ pluribus modis ⁊
cauſis incurriſſe crimen leſe maieſtatis.
Supeſt mõ deuenire ad rñſionẽ eorũ q̃
adduci poſſent ɔtra pdicta. Et primo ad
id qđ dici poſſet vez qđ imo dict⁹ defen
ſor nõ ɔmiſit aliqđ crimẽ ɔ pdictã regiã

maieſtatẽ nec ɔ sereniſſimã reginã qr
iſtud nõ pbaf ſaltẽ legitime vt ɔuenit in
24 criminalibus ⁊ ſimilib⁹ in quibus † pbatio
nes deb. eſſe luce meridiana clariores:
vt in.l.fi.C.de pba.cũ ſi. Sed teſtes ɔtra
eum deponẽtes vt ſupra ſunt ſingulares
in verbis in tpe ⁊ locis: ⁊ nõ habent con
25 teſtem ergo merito nihil probant. † Cla
ruz enim eſt in iure qđ teſtes ſingulares
non probant in ciuilibus et a fortiori in
criminalibus: vt habef in.c.bone.de ele
ctio.in.c.cũ dilectus.eo.tit.⁊ in.c.lz cau
ſam.vbi per oẽs ſcriben.de probatio.et
in.l.ob carmen.ff.de teſti.in.§.fina.et in
l.qui falſa.eo.titu.⁊ in.c.licet vniuerſis.
extra eo.⁊ hẽ per Specu.in titu.de teſte.
§.j.verſic.itẽ qđ teſtes ſunt varij ⁊c.cum
26 multis ſi.⁊c. ¶ † Quinimo etiaz ſi dicti
teſtes eſſent numero mille nõ pbarẽt: qz
tantum probant mille teſtes ſingulares
quantũ vn⁹ ſm Bal.in.l.iuriſiurãdi.C.
de teſti.⁊ in.c.tã literis.extra eo.⁊ in ad
di.Specu.in tit.de teſte.in.§.j.in.iij.col.
verſi.etiã mille ⁊c. ¶ Qz reſpondeo plu
ribus modis.⁊ primo dico qđ lz iſti te
ſtes per diuerſa verbã deponãt ⁊ diſcor
dent de loco ⁊ tpe ⁊ nõ habeant cõteſtẽ.
attñ p hoc nõ eſt dicendũ eos nõ proba
27 re in caſu nr̃o. † qz in crimine leſe maie
ſtatis hereſis ſymonie ⁊ in ſimilibus graui
bus ⁊ enormibus criminib⁹ admittunf
teſtes ſingulares ⁊ alias inhabiles ⁊ ſpe
cialiter in crĩe leſe maieſtatis voluit Jo.
de ana.in.c.lz heli.in.iiij.col.extra de ſi
mo.⁊ Pet.de anch.in cõſi.ſuo.cclxxviij.
28 incip.ex predicta ⁊c.in.iij.colũ. † Et facit
nam crimẽ hereſis ⁊ crimẽ leſe maieſta
tis equiparanf.c.vergẽtis.⁊ ibi doc.de he
reticis.c.lz heli.de ſimo.aut.gazaros.C.
de heret.⁊ voluit Ange.de aret.in tra
cta.ſuo maleficiorum in verbo che hai
tradita la toa patria.in.ij.char.ver.que
rit Cy.⁊ Salic.⁊ in eodem verbo.in ver
29 ſicu.quero an ſacerdos. † Sed in crimi
ne hereſis omnes teſtes alias inhabiles
admittuntur.c.in fidei fauorem.de here
ticis.in.vj.⁊ volunt doct.in.d.c.vergen
tis.⁊ in autenti.gazaros.C.de hereti.et
voluit Bald.in.l.j.C.qui numero tute.⁊
in capi.cum omnes.de conſtitutionib⁹.
⁊ in.l.actor.in tertia col.C.de probatiõ ẽ.

⁊ Jacob. de are in. l. testium. C. de testib⁹.
⁊ Jaco. butri. in. l. ob carmē. ff. de testib⁹.
⁊ Joan. de imo. in. c. cum oportet. de ac
30 cusatio. pro quo facit etiam † nam in hoc
crimine leſe maieſtatis relaxantur ſolen
nitates in iure alias requiſite: ⁊ maxime
31 in teſtibus vt patet: † nam pupillus ad-
mittitur in teſtem in crimine leſe maie-
ſtatis: gl. eſt in. l. inuicti. la ſecunda. ff. de
teſtibus. pro quo facit. l. de minore. in pn
32 cipio. ff. de queſtionibus. ¶ † Item pa-
tet etiam nam ſocius criminis admittit
in teſtem contra ſociū criminis in crimi
ne leſe maieſtatis: ita dixit Spec. in titu.
33 de accuſatio. in ver. itē repellitur. † Item
frater fratrem vel ſororem accuſat ⁊ mu-
lier ⁊ miles accuſant in hoc crimine vt
per Spec. vbi ſupra ver. itē quod eſt fra-
34 ter. ⁊ ibi in verbis ſequentibus. † Itē in
crimine leſe maieſtatis teſtes vtriuſq̄ p-
tis admittunt ſecundū Spec. in titul. de
35 probationibus. in. §. j. v. decimo. † Item
pupillus vel ipubes cū autoritate tuto-
ris forte accuſare poterūt de crimine le-
ſe maieſtatis ſcdm Spe. in. d. tit. de accu
36 ſationibus. † Et ideo dixit Angel. in di-
ſputa. ſua inci. exorta guerra quē refert ⁊
ſequit domi. Alex. in. l. pma. ff. ad legem
iuliā maieſtatis. qd ſi p ſtatutū conceditur
abolitio delinquētib⁹ nō cōprehēditur
delinquentes in crimine leſe maieſtatis.
Et facit et gl. ſingu. in. §. p contrariū. in
ſti. de hereditatibus que ab inteſtato de
feruntur. que voluit qd lz regulariter poſt
mortē qs nō poſſit accuſari vt habet in
l. j. C. ſi reus vel accuſ. ⁊ in. l. de qua re. §.
pr̄io. ff. de iudiciis. tn̄ hoc fallit in crimi-
37 ne leſe maieſtatis. nam † in tali crimine
memoria defuncti poterit accuſari ⁊ dā-
nari. ⁊ illā glo. dixit ibi ſingularē ad hoc
Ang. de are. ⁊ Jo. de imola in. c. qm̄ fre-
quēter. vt lite nō cōteſta. ⁊ in. l. ſi defun-
cto. ff. de publicis iudiciis. et de ea facit
etiā mētionē Ang. in tractatu maleficio
rū in verbo che hai tradita la toa patria
in tertia charta. verſi. ⁊ bn̄ aduertas ⁊c.
38 † facit etiā nam condemnatus crimine
leſe maieſtatis non pōt appellare ſecun
dū Angelū are. qui plura allegat in tra-
ctatu ſuo maleficiorū. in verbo preſente
gayo: ⁊ appellāte. in ſcda charta. verſi. et
nota per dictā. l. nō tm̄ ⁊c. Itē vltra pre-
39 dicta p hac parte facit. † nā accuſare et
teſtificari a pari pcedunt vt dixit glo. in
l. qui iudicio. ff. de accuſatiōib⁹. ⁊ maxi-
me in criminalib⁹ ſm glo. in. c. j. quarta
queſtione tertia. ⁊ voluit Barba. in. c. j.
40 de accuſationi. † Sed in hereſi ⁊ in ſimo
nia ⁊ in aliis criminib⁹ exceptis omnes
admittunt ad accuſandum vt in dictis
iuribus ergo et ad teſtificandū. Et quod
iſti teſtes in caſu noſtro pbēt facit opti-
41 me qd no. dixit Sali. in. l. quicunq̄. C. de
hereticis. † vbi dixit qd ſi contra accuſa
tū de hereſi pducunt duo teſtes quorū
vn⁹ dicit qd audiuit eū dicentē Chriſtuz
nō veniſſe in virginē: ⁊ alter dicit eū di-
xiſſe Chriſtū non eſſe filiū dei certe dicit
ibi Sali. qd tales teſtes pbant hereſim
cōtra eū nō obſtāte ei⁹ ſingularitate. al-
legat rationē dicēs qd lz teſtes predicti
ſint ſingulares in ſpecie ſeu in idiuiduo
hereſis tn̄ in hereſi cōueniunt omnes: ⁊
ideo probant. Nec obſt. ſi mihi diceret
42 † qd illa doctrina Sali. non facit ad ca-
ſum noſtrum q: Salic. loquit in caſu in
quo generaliter tractatur de probando
hereſim in genere non quando tradere-
tur de probando de hereſi in ſpecie. Sz
nos tractam⁹ de pbādo crimē leſe ma-
ieſtatis i ſpecie. ⁊ ſic dicti teſtes veniunt
ad ſpecies vt apparet in eorū depoſitio-
nib⁹ ergo dicta doctrina nō hz obſtare.
q: rn̄deo qd immo in caſu noſtro tracta-
tur de pbādo in genere ipſum defenſo-
rē pmiſiſſe crimē leſe maieſtatis nec ap-
paret aliquā inquiſitionem vel accuſa-
tionē ſpecialiter loquentē de aliquo ſpe-
ciali crimie leſe maieſtatis cōtra eū: ſed
imo generaliter proceditur contra eum
quod commiſerit crimē leſe maieſtatis.
Nec ob. qpipi teſtes ſpecialiter deponāt
ſuper aliquo dicto vel facto ſpecialr ip-
ſius defenſoris propter quod appareat
ipſum cōmiſiſſe crimen leſe maieſtatis:
quia teſtes deponentes generaliter ſup
aliquo delicto opz velint nolint q ſe re-
ducāt ad expreſſionē alicui⁹ ſpeciei ipſi⁹
delicti nō tn̄ p hoc ſequit q p hoc depo-
nant ſup ſpeciali delicto ſpecialr intētā
to. Nec etiā hz obſtare ad id qd dixi q
crimen hereſis ⁊ leſe maieſtatis equipa

43 rantur ſi dicatur † ꝙ non ſequitur argumen
tũ de vno ad aliud: eo q: inter iſta duo
crimina poſſunt dari plures inſtãtie er-
go tollitur argumentũ ſeu conſequẽtia
ex eis vt dixit glo. in. c. ſicut vrgeri. j. q. j.
& gl. in. l. creditores. ff. de oper. noui nun
cia. & in. l. ſi non aũt. §. poſſidere. ff. de rei vẽ
44 di. ¶ † Quia reſpõdeo ꝙ licet aliqua in
ſtantia inter predicta crimina poſſet da
ri: attñ per hoc ꝯſequẽtia ſeu argumen-
tũ nõ tollitur quo ad teſtes in quo nõ da-
tur inſtantia. ſed illud remanet firmuz:
q: regula dictarum gloſarum non procedit
niſi in his, in qbus datur inſtantia non
autẽ in aliis in qbus nulla datur inſtan
tia: q: in illis procedit argumẽtũ & con-
ſequentia. ita ſingu. et mirabiliter dixit.
domi. Franciſ. de are. in. l. ex facto. in. iiij.
col. verſi. & ex hoc. ff. de vulga. et pup. qđ
eſt ſing. verbum. ¶ Preterea ꝙ predicti
teſtes probẽt & talis eorum ſingularitas
non obſtet facit: nam iſti teſtes poſſunt
dici ſingulares eo reſpectu: quia nõ ha-
bent conteſtem vt ex inſpectione ipſorũ
patet. ſꝫ iſta ſingularitas non habere cõ
teſtem non debet eis obſtare in caſu no
45 ſtro: ratio eſt: † quia in crimine leſe ma-
ieſtatis a communiter accidentibus nõ
poſſunt teſtes haberi conteſtes: q: ille q
aliquid vult machinare contra ei⁹ prin
cipem ſciens magnitudinẽ ipſius crimi-
nis & penas q̃ reis infliguntur adeo cau
te pcedit ꝙ nũꝙ aperit mẽtẽ & ꝓpoſitũ
ſuũ alicui in pñtia alicui⁹ vl' alteri⁹ et
hoc vt caſu q̃ ille cui dixit vellet ipſum
accuſare poſſit negare & dicere ꝙ ille mẽ
titur. & ſic eſſet impoſſibile hoc probari
per aliũ. Et ꝓpterea cũ a cõmuniter ac-
cidentibus tale crimen ꝯmittẽdũ reuele
tur alicui ſoli in abſentia omnium alio-
rum: et non in preſentia alicuius: iõ di-
46 cẽdũ vt † ꝙ ex neceſſitate ad ꝓbandum
tale crimẽ admittantur ſimiles teſtes ſin-
gulares quo ad cõteſtes alr̃ ſequeretur ꝙ
quaſi eẽt impoſſibile vnꝙ ꝓbare crimẽ
leſe maieſtatis a ꝯmuniter accidẽtibus.
47 Pro qb⁹ etiã facit † qđ dꝫ de adulterio
ꝙ directe & ſpecifice ꝓbari nõ põt vt hr̃
in. c. preterea. & ibi p oẽs. de teſti. et in. c. iij.
loco. de pſum. & in. c. cũ cãm. de proba. et
per. d. An. & alios i. c. j. & i. c. ſignificaſti.
de adul. & per Bal. in. c. j. in. vij. col. ver.
quero nũquid ſit idẽ. quibus cauſis feu.
amit. & p. d. Alex. in. l. ij. i. §. fi. ff. de adul.
& in. l. capite quinto. eo. ti. & p gl. & doc. in
l. ꝙ ait lex. ff. eo. cũ ſi. iõ cum directe pro-
bari non poſſit probatur p coniecturas: &
per pſumptiões cũ aliter a cõiter accidẽ
48 tib⁹ ꝓbari non poſſit: † ideo in tali caſu
ſufficit ꝙ teſtes deponãt vidiſſe nuduz
cum nuda vel ſolũ cũ ſola ſe deoſculan-
49 tes. ita dicunt doct. in dictis locis: † Et
põt ẽt poni exẽplum in probatione filia
tõis q̃ ſm doc. directe ꝓbari nõ põt vt
habetur in. l. lucius titius. ff. de condi. & de
mõſtra. & ibi glo. & doc. in. l. filium diffi-
nim⁹. ff. de his qui ſunt ſui vel alie. iu. et
per Bar. in. l. j. §. itẽ per contrarium. ff.
de lib. agno. & i. l. j. §. j. ff. de qõ. & p Bar.
in. l. j. C. quor bono. & in. l. de minore. in
§. pluriũ. ff. de qõni. & p Abb. in cõſi. cvj.
inci. ex pceſſu &c. circa mediũ & p doct.
in. c. michael. de fil. pſbr. & p. d. Alexã. in
plurib⁹ conſiliis ſuis q̃ nõ refero breui-
tatis cã. Cũ ḡ talis filiatio non poſſit di-
recte ꝓbari probatur per famã vicinie vel
per pſumptiones reſultãtes ex eo: quia
pater nominabat talem p filio vel per ſi-
milia vt volunt doc. in dictis locis cũ a
cõmuniter accidentibus nõ poſſit aliter
probari. ¶ Preterea quo ad ſingulari-
tatẽ verborum dictorũ teſtium dico ꝙ ſi re
cte inſpiciãtur depoſitiones eorum om-
50 nes † & dicta eorũ oĩa tendunt ad vnum
& eundẽ finẽ & effectum: ideo dicuntur pro
bare & admitti debent. ita ꝓbat text. no.
qui loquitur in criminalibus in. l. qui ſen-
tentiam. C. de penis. & text. in. c. nihil. de
ver. ſig. & volunt gl. in. c. dudũ. de conuer
ſio. cõiu. & in. c. cũ eccleſia ſutrina. de cã
poſſ. & ppri. & i. d. l. quiſniam, & ibi bald.
& Bal. in. c. cũ cãm. de ꝓbatio. & in. l. de
quib⁹. ff. de legi. & in. l. teſtiũ. in. v. col. C.
de teſti. & i rub. đ ꝯtro. iueſt. i pri. & in. c. cũ
dilect⁹. i. iij. co. đ ꝯſue. & in illa inſti. i fi. ff.
đ here. inſti. & i. l. data opa. C. q̃ accu. nõ
pñt. & in. l. vbũ volo. C. de fideicõ. in fi. et
Bal. in. l. amplioreꝫ. § j. C. đ ap. & i. l. j. C.
đ teſta. bar. i. l. iij. §. j. ff. de teſti. d. Ant. in
d. c. cũ eccl'ia ſutrina. & in. c. qm in pleriſ-
q; de offi. ordi. & Ang. in. l. ſi qs. § j. ff. de
edẽ. & Spe. in ti. de teſte. §. nũc tractãduz

ꝟ.cautio eẽ ꝗ3.ꝛ.d.An.in.d.c.nihil ꝺ ꝟ.
ſi.ꝛ imo.in.d.l.illa inſtō.ꝛ voluit Bart.
i.Leos circa mediũ.ff.de fal. Bal.ꝛ Jo.
de imo.in.l.bis ꝟbis.§.fi.ar.illꝰ text.ff.
debere.ſti.ꝛ not.Jnn.in.c.fraternitatis
de hereticis.ꝛ Pau.de eleaza.in q̃ſtiõe
ſua incip.ↄ inſtrumentũ debiti.ꝛ Bald.
in.l.j.ad fi.C.ſi vnꝰ ex plu.app.et Ludo.
ro.in.l.ij.§.appellata.ff.ſi cer t.pet.ꝛ do.
Alex.in plurib9 ꝛ pluribus cõſilijs ſuis
51 q̃ omitto breuitatis cã.†Pro quibus fa-
cit.nã ſi duo notarij ſunt rogati de vno
met contractu vel de vnamet re ꝛ confi
ciant inſtrumentum de ipſa re l3 talia
inſtr̃a ſunt varia et diuerſa in verbis: tñ
ſi idẽ ſunt i ſubſtãtia ꝛ effectu valent nec
tales notarij pñt dici falſarij.ita ſingul.
dixit.d.Alexã.in conſi.ſuo.lxx.incip.vi-
ſo proceſſu ꝛc.in.j.vol.ad qđ allegat.d.
c.dudum.ꝛ qđ ibi no.d.Ant.de conuer-
ſio.coniug.¶Jtem vltra predicta ꝙ te-
ſtes ſingulares vel varij nedũ i caſu no-
ſtro.vbi tractaẜ de crimie leſe maieſta-
tis ꝓbẽt:ſ3 etiã i alijs caſibꝰ in q̇bꝰ non
tractaẜ de tã graui ꝑiudicio qñ dicta eo
rũ tẽdũt ad eundẽ finẽ ꝛ effectũ.adduco
no.doctrinã.d.Alex.in.l.iter ſtipulãtẽ.
in.§.j.in vlti.col.ff.de ver.obl.vbi dixit
52 †ꝙ ſi accuſetur quis ꝙ occidit ſeium et te-
ſtes ſuꝑ hoc deponẽtes deponunt alter
natiue dicentes ꝙ eũ occidit cũ gladio
vel cũ claua ꝙ tñ ꝓbãt.q2 vterq3 intelle
ctus cõcludit homicidiũ q̃ ꝓbatio hẽ ꝑ
certa qđ dictũ refert ꝛ ſequiẜ.d.Feli.i.c.
ex pte.el primo.i.xij.col.de reſcri.Et l3
in dicto caſu teſtes non pñt dici ſingu-
lares tñ ſunt varij ꝛ incerti q̃ al's nõ ad-
mitterenẜ iurib9 vulga.Et facit ad p̃di-
cta qđ voluit Pau.de ca.i.l.ſi cõmunem.
in.§.ſi is qui aquã.in fi.ff.quẽadmo.ſer-
53 ui.amit.vbi inquit †ꝙ ſi contra aliquem
formata eſt inquiſitio vel accuſatio cum
effuſione ſanguinis et probatum eſt de
vulnere ſimpliciter ſine effuſione ſangui
nis ꝙ tñ debet ſequi condẽnatio de ſim
plici vulnere:q2 teſtes omnes tẽdũt ad ꝓ-
54 bãdũ delictũ.†Et ad p̃dicta ẽt facit nã
ſingularitas teſtiũ nõ nocet:qñ reſpectu
finis cõcordãt etiã ſi in tpe ꝛ in actibus
55 diſcordẽt quia †varietas tpis ꝛ actuum
nõ diuerſificat id de q̃ ſubſtantialr̃ que

ritur.iſtam doctrinam ponit Jnn.in.c.
l3 ex quadã.extra de teſti.quẽ ibi refert ꝛ
56 ſequiẜ.d.Feli.in.v.col.dicẽtes †ꝙ in pro
bãda iuriſditione vel ſeruitute ſi.vnꝰ te-
ſtis dicit de vno actu ꝛ alius de alio pro
bãt ꝛ hoc expꝛeſſius firmat Bal.ibi dicẽs
ꝙ l3 in ꝓbãdis ſpecificis actibꝰ iuriſdi-
tio.teſtes ſint ſingulares:tñ ſi ſint conte
ſtes j vno fine.ſ.in ꝓbãdo ꝙ iudex ſedit
ꝓ tribunali eſt ꝓbata q̃ſi poſſeſſio iuriſ
ditiõis:q2 illi actus deſcẽdũt ex vno fon
te.ꝛ hãc doctrinã ſequiẜ ẽt.d.Ant.Abb.
ꝛ Jmo.ibi ad qđ allegãt etiã Jnno in.c.
qualiter ꝛ q̃n.el.ij.in.j.colũ.de accu.vbi
ſing.loquiẜ.idẽ firmat Paul.de cleaza.
in.q.ſua incip.contra inſtr̃m vbi ipſe in
materia allegat gl.in ꝟbo.ecce.in.c.ve-
lumus.xv.q.iij.ꝛ Spec.in tit.de teſte.§.
iã.de interrogatorijs.ꝟſi.item de tpe.et
gl.i.l.ob carmen.§.fi.ff.de teſt.Ad idem
facit optime qđ voluit bal.in.l.j.in.viij.
57 q.C.de teſt.† vbi dixit ꝙ teſtes non dr̃
ſingulares reſpectu actuũ: ſed reſpectu
finis ꝛ ideo ſi ſunt conteſtes reſpectu fi-
nis:non dicuntur ſingulares.nam ſuffi-
cit concordare in ſingularibus que fa-
ciunt ad vnũ finem et allegat text.in.d.
l.q̃ ſniam.ver.in vnũ cõſpirãtes concoꝛ
dãteſq3 in vnũ rei finẽ.Facit ẽt qđ voluit
idẽ Bal.in.l.j.C.qui nume.tute.vbi di-
58 cit †ꝙ teſtes ſingulares nõ probant qñ
adhibentur ad probationem certi actus
ſed qñ adhibenẜ ad ꝓbationẽ faciendã
in genere puta ad ꝓbandũ hereſim be-
ne probãt.vt ſi vnus teſtis dicat aliquem
hereticum:quia audiuit eum dicentem
nõ credo in vnũ deũ.aliꝰ ꝙ dixit nõ cre
do in catholicã eccl'iam probãt q2 ſunt
conteſtes in gñe allegat notata in.d.§.
ob carmẽ.ꝛ idẽ dicit Bal.repetẽs h̃ exẽ
plũ de hereſi.in.c.cũ oẽs.de cõſti.ꝛ in.l.
actoꝛ.in.iij.col.C.de ꝓba.ꝛ fuit antea di
ctũ Ja.but.in.d.l.ob carmen.ꝛ Jaco.de
are.in.d.l.teſtiũ.ꝛ ſequiẜ hãc ptẽ Jo.de
imo.i.c.cũ oporteat.de accu.Facit ẽt di-
ctũ Bal.i.l.bonoꝝ.i pe.col.ver.hic que
59 ro ꝛc.C.de bo.poſ.fu.tab.vbi dĩ †ꝙ ſin-
gularitas teſtiũ attendiẜ penes effectum
rei non penes modũ ſciẽdi.allegat.l.cũ
reis.C.ꝺ pe.ꝛ facit ẽt optie dictũ Ange.
ꝛ Jmo.i.l.ex facto.§.ſi q̃s rogo.ff.de vulg.et

60 pupil. Et facit etiã † nã ad probandum vnũ integrale sufficit pbare ei⁹ partes per testes singulares ſm gl. in. c. nihilo min⁹. iij. q. ix. ponẽs de testib⁹ inductis ad pbandũ celebrationẽ miſſe vel copulã visam ſucceſſiue per foramen. ad qđ etiã faciũt dicta p. d. Abb. in. c. cũ Joannes. de fide instru. in no. ꝛ per imo. post Ange. in. l. j. §. ſi quis neget. in. vj. col. ff. quẽad. test. ape. ꝛ p Ang. i ꝯſ. ſuo. cc. xxx. ꝛ in ſua diſpu. incip. aſſẽſis miles. et per Bal. in. l. de qb⁹. in. xxj. col. ff. de legi. et per Jmol. in. l. ſi pater tuus. ff. de vulga. ꝛ pup. ꝛ p bal. i. c. fi. de ꝯſue. ꝛ p Abba. in c. pterea. extra de teſti. Et facit etiaꝫ qđ voluit Bal. in. c. j. in. §. ſi instrm. in fi. de
61 notis feu. vbi dixit ꝙ vnus teſtis ſuffragatur alteri ꝛ alter alteri ſuper pbanda qualitate adminiculatiua. alle. not. in. c. querendũ. ij. q. vij. Et faciunt ſingularia verba Bal. i rub. de ꝯtrouer. inueſti. poſt
62 prin. vbi no. loqꝛ in hac materia. † Non omitto etiã ad ppoſitũ nr̃m celeberrimũ ꝯſiliũ Spe. de anch. in volumine cõſiliorũ ſuorum in nume. cclxxviij. incip. ex pdicta facta narratiõe ꝛc. in. iij. col. vbi inter cetera dixit ꝙ ſi tractaꝛ de vno facto ꝙ perficiꝛ vno loco ꝛ vno tpe vt vnũ homicidiũ adulteriũ vel vna obligatio ex cõſenſu vt mutuũ ꝯmodatũ depoſitũ ꝛ ſiles: ꝛ hoc caſu ſi teſtes opponũt de diuerſis locis ꝛ tpib⁹ veluti ſinglares nõ pbãt vnicũ homicidiũ adulterium mutuũ ꝯmodatũ vel depoſitum deducta in iudicio: ſꝫ diuerſa: et iſti dicunꝛ ſingulares: ꝛ nõ pbãt idẽtitatẽ facti ex quo naſciꝛ obligatio ꝛ actio q deducte ſunt in iudicio: ꝛ ita intelligiꝛ exẽplum de ſuſanna: ꝛ alia iura q de ſingularitate loquun
63 tur. † Quoddã autem eſt factũ qđ nõ capit eſſentiã in ꝯmoto tpis vel in vno loco vt cõſpiratio ꝯiuratio ꝛ tractat⁹. ꝯficiꝛ eñ cõmotio vna ꝛ rebellio ex varijs partib⁹ ſiue preparamẽtis: ꝛ ex iſtis varijs ꝛ ſingularib⁹ actib⁹ pficiꝛ vnus tractatus ꝛ vna rebellio. ꝛ qlibet teſtis deponens de actu ſingulari. ꝛ diuerſo ab alio deponit de tractatu ꝛ cõſpiratione ꝛ eã pficit ꝛ hoc caſu ſinglaritas teſtiũ pbantiũ lꝫ ſingulariter hoc ꝛ illud nõ vitiat qđ videꝛ de mẽte glo. ꝛ doc. in ſimi bus caſib⁹. vt not. in. c. volumus. in ver. ecce. xvj. q. iiij. ꝛ in. c. nihilo min⁹. iij. qđ. ix. ꝛ p Jnn. in. c. qliter ꝛ qñ. de accu. et p accur. ff. de teſti. in. l. ob carmẽ. ꝛ p Guil. in ſpec. de teſte. §. iã de interrogatorijs. ver. idẽ de tpe. ꝛ in ver. qđ ſi vn⁹. ꝛ in tit. de inqſitiõe. §. j. qđ ſi vn⁹ ꝛc. ꝛ in. §. nunc trac. ver. qđ ſi ille. ꝛ ver. item nota. ¶ Ex
64 qb⁹ oib⁹ colligit † ꝙ ſi volo pbare aliqđ qđ hꝫ ꝯtinuationẽ ꝛ tpis ꝑſeuerãtiã ſiue ſit totũ vnũ ſiue hẽat actus ꝛ partes diſtãtes ꝛ ſeparatas ſingularitas teſtiũ
65 reſpectu loci ꝛ tpis nõ vitiatur † alś lex aſtringeret ad ipoſſibile de facto ſi vellet oĩa cõtinuata ꝛ diſtantia ſiue ſeparata p eoſdẽ teſtes pbari ꝫ. c. nemo põt. de reg. iu. i. vj. Sꝫ ꝯ pdicta poſſet obuci ꝛ dici ꝙ lꝫ pluralitas diuerſorum actuũ ex qb⁹ ꝯiuratio ꝛ tractat⁹ ꝯficiunꝛ nõ reqrat cõ
66 cordiã ſingulorũ actuũ tñ oib⁹ teſtibus tñ vr exigi neceſſario ꝙ qlibet actus ſingularis pbeꝛ p duos teſtes ꝙ vr tenere in ſimi qõne Jnn. extra de teſti. i. c. ſeries. vbi dt ꝙ qlibet grad⁹ dꝫ pbari per duos teſtes: qđ volo pbare cõſanguinitatẽ in certo gradu. idẽ Jnn. de preſum. c. illud.
67 vbi dt † ꝙ ſi volo pbare famã non ſufficit ꝙ vnus teſtis dicat eſſe in vna parte ciuitatis ali⁹ i alia: dẽ vr placere Arch.
68 in. d. c. nihilominus: vbi dt † ꝙ ſi volo pbare me poſſediſſe. x. annis ꝛ vnus deponit de certis annis ali⁹ de alijs: terti⁹ de alijs non ſufficit: qꝛ in quolibet facto pbãdo per teſtes reqriꝛ pluralitas. Ad hoc rñdeo poſt Spau. de eleaza. ex cuius diſputatiõe colligunꝛ iſta q pxime dixi.
69 † ꝙ qñq eſt aliqđ qđ non pp ſe ſꝫ pper illud qđ ex eo eliciꝛ eſt finalis intentio pbare volẽtis. qñq eſt aliquid qđ p ſe ꝛ ppter ſe ẽ pbãdũ. primo caſu pcedũt q pxime dixi poſt archi. Jnno. ꝛ Vincẽ. Scđo caſu qñ. ſ. per ſe ꝛ ppter ſe aliquid eſt pbãdũ: vt dixi tũc hꝫ locũ doctrina pdictaꝝ gl. ꝛ Spec. de quib⁹. S. in primo caſu. ponẽ exẽplũ in ꝯſuetudine q eliciꝛ ex actib⁹ intantũ ꝙ ipſi act⁹ p ſe nõ ſunt ipſa cõſuetudo: ſꝫ ex eis eliciꝛ ppter tacitũ cõſenſũ ppli tũc nõ ſufficiũt teſtes ſingulares: qꝛ teſtis de actu deponẽs eo ipſo nõ dicit de ꝯſuetudine cũ vnũ non ſit aliud: ꝛ etiã in ꝯſanguinitate: nam ali

quis gradus non facit me cõſanguineũ: ſed oẽs gradus cõiũcti faciũt me cõſanguineũ: ideo quilibet gradus dꝫ ꝓbari ꝑ duos teſtes ſi ex dictis ſinguloꝝ nõ reſultat aliud niſi ipſum factũ qd deducit̃ vt me iuriſditio. exercuiſſe: nã ſi vn⁹ de vna cauſa: alius de alia: vnus de cã titu͂ alius de cauſa martini ſingulari ex his dictis de iuriſditiõe deponũt ſil͛r qd poſſedi ſi vnus deponit ꝙ collegi frumentũ alius ordeũ alius vinũ. ex iſtis dictis reſultat poſſeſſio: qꝛ quilibet act⁹ eſt poſſediſſe: ꝛ idẽ de extare memoriã alicuius facti ſi vnus qd ab vno: ali⁹ qd ab alio audiuit ꝓbatũ eſt memoriã extare. Ex iſtis pau.
70 in p̃dicta diſputatione concludit † ꝙ qñ actus plures habẽt vnã originẽ: ꝛ vnam cauſam: illa origo ꝓbat̃ ꝑ teſtes ſingulares reſpectu actus: ſed vbi actus ſunt ſeparati dicunt̃ tñ iterati ꝑ expꝛeſſam ſilitudinem nõ idẽtitatẽ req͛runt̃ cõteſtes alꝛs nõ probant. iſta eſt theorica ſua que concludit ꝙ in caſu noſtro nõ noceat ſingularitas in teſtib⁹: qꝛ quilibet ex eis ꝓbat actũ lꝫ diuerſum q̃ ſonat in cõſpirationẽ ꝛ tractũ contra ſtatũ ꝛ perſonã dñi legati: ex dicto enim cuiuſlibet teſtis reſultat act⁹ cõſpiratiõis ſicut ex ꝓbatiõe cuiuſlibet actus iuriſditionalis reſultat iuriſditio vel ex recollectiõe fructuũ diuerſorũ reſultat poſſeſſio vel ex auditu diuerſoꝝ reſultat memoriã extare. Ex illa ergo diſputatione ſolẽni ſuſtinet̃ dicta dictoꝝ teſtiũ ꝙ ſint ↄteſtes i ꝓbãdo tractatũ ꝛ cõſpirationẽ ꝛ incip. qd illa ↄtra inſtrũ debiti opponit̃ qd eſt vſurariũ ꝛc. iſta ſunt formalia verba ꝑ pet. de ancha. in. d. cõſi. ſuo. cclxxviij. inci. ex p̃dicta ꝛc. in. iij. col. Ex quibus v͛bis manifeſte colligit̃ in caſu noſtro hoꝝ teſtes. vt. s. deponẽtes p̃dicta nõ poſſe dici ſingulares nec inhabiles rõne tꝑis vel loci: vel ex eo ꝙ nõ habeãt cõteſtẽ ſuꝑ vnoquoqꝫ ꝑ eos depoſito nec ex eo ꝙ deponãt ꝑ diuerſa v͛ba. Et iſtud ↄſiliũ ꝑ pe. de ancha. nullũ deſeruit ꝛ accõmodat̃ caſui nr̃o: qꝛ ꝓꝑie loq̃t in crimine leſe maieſtatis ꝓbãdo vt in hoc pñti caſu nr̃o tractat̃ ꝛc. ¶ Ultimo pro corroboratione oim̃ p̃dictoꝝ ꝙ per p̃dictos teſtes deponẽtes in caſu nr̃o ſit ꝓbatũ p̃dictũ defenſoreꝫ in,

curriſſe crimẽ leſe maieſtatis nõ obſtante oppoſitiõe ſingularitatis vl' alia oſtẽdo. Nam teſtes ipſi deponentes in pñti caſu nõ ſunt plebei viles ruſtici vel abiecti: ſꝫ ſunt barones comites ꝛ magni dñi vt apparet ex depoſitionib⁹ eoꝝ: ꝛ notoriũ puto eſſe in curia prefati sereniſſimi regis ꝛ regine quo caſu ſtãte nobilitate ꝛ dignitate eoꝝ ſuccedit ſingulis ꝛ celeberrima doctrina ꝑ pau. de ca. i. l. admonẽdi. ff. de iureiur. ꝛ in. l. luci⁹. ff. de his q̃ no. infa. i ſuis recollectis floꝛẽtinis. vbi
71 ſingula. dicit † ꝙ lꝫ teſtes ſingulares non ꝓbẽt regulariter tñ ſi ſunt ita nobiles ꝙ iudicẽ adducãt ad indubitatã fidẽ iudex nõ dꝫ curare de illa ſingularitate: ſꝫ ſm̃ eos dꝫ iudicare: ꝛ ſubdit iſtud dictũ eſſe notabile ꝛ verũ: lꝫ quidã doct. preteriti teneãt contrariũ ꝛ male: ꝛ dicit ꝙ iſtud dictũ ſuũ eſt de mẽte Bal. in. d. l. luci⁹. vbi Bar. etiã ro. dixit ꝛ Bald. ibi poſt eũ: ꝙ
72 † etiã ſi teſtes ꝓbant ſm̃ verba eoꝝ: ꝛ tñ iudici videat̃ nõ eſſe credendũ illis teſtibus aliq̃ de cã ꝙ põt illis teſtib⁹ nõ credere dꝫ tñ cãm exprimere in actis ne forte poſtea teneret̃ in ſyndicatu. Et illud dictũ ꝑ pau. de ca. refert ꝛ ſequit̃ ꝓ valde ſing. d. Jo. Bap. de cazalupis in ſua repe. d. l. admonẽdi. in. vij. char. l. ij. col. de iureiu. ꝛ. d. frã. brun⁹ i ſuo no. tra. de indicijs. ꝛ tortura. in. l. char. in. iij. col. circa
93 pn. † Pro quo dicto facit optime qd voluit do. Feli. in. c. qꝛ veriſilẽ. in vlt. col. de p̃ſump. vbi dixit ꝙ lꝫ teſtes deponentes cõtra veriſilẽ nõ ꝓbẽt ꝑ illuꝫ tex. tñ hoc fallit in teſtibus valde fide dignis: qꝛ tales tñ probãt q̃nim teſtes alſi idonei cũ fama qd dicit ipſe fore ſingulariter no-
74 tandũ. ¶ † Et facit etiam pro predictis: nã dignitas ꝛ legalitas teſtium ſepe de-
75 rogat regulis iuris. † Et ideo dicim⁹ ꝙ lꝫ poſt renuntiationẽ ꝛ cõcluſionẽ in cã vlterius non admittatur productio teſtium: vt legitur et not. in. c cum clamor et in. c. cum veniſſent. de teſti. cum ſimi. et volunt ſcrib. in. c. paſtoralis. de cauſa poſſeſ. et ꝓꝑie. tamen hoc fallit in teſtibus nobilibus ꝛ legaliſſimis: quia in eis non cadit ſuſpicio ſubornationis. ita dixit Spec. in tit. de inſtru. editio. in. §. fin. verſi. ſed pone ecce. quem refert ꝛ ſequi

do.Alexã.in aut.iubemus.in.iij.colũ.in
punc.C.de iudi.⁊ dicit ibi qđ Specu.ad
hoc plura allegat de qnib⁹ ibi ꝑ eũ; qui
76 plura circa hoc adducit.† ꝑ quo etiã fa
cit qđ ſcripſit bal.i.c.ꝑterea.de teſt.co g.
vbi dixit qđ lʒ teſtis non poſſit corrigere
dictũ ſuũ poſtꝗ depoſuit vt habet i aut.
de teſte.§.q2 vo.⁊ in aut.qui ſemel.C.de
ꝓba.⁊ in.c.fraternitatis.de teſt.cũ ſim.
tñ hoc fallit in teſte digniſſimo ⁊ legaliſ
ſimo q2 talis poterit corrigere dictũ ſuũ
77 poſtꝗ depoſuit ſm eũ ibi.† Et facit qđ
voluit.d.Ant.in.c.vidua.de regula.vbi
dixit qđ lʒ ꝑſumptio.iuris:⁊ de iure non
admittat ꝓbatio in cõtrariũ niſi ꝑ ꝯfeſ
ſionẽ partis ſm gl.in aut.ſʒ iam neceſſe.
C.de dona.ante nup.⁊ in.l.ꝯtractib⁹.§.
nullo mõ.C.de nõ nu.pe.cũ ſi.tñ hoc fal
lit in ꝑſona legaliſſima ⁊ fidedigna q2 lʒ
habeat ꝯ ſe preſumptio.iur.⁊ de iure i ſi
78 admittit ad ꝓbandũ cõtrariũ.† Et facit
qđ voluit idẽ.d.An.i.c.ꝗ.i fi.extra de ꝓ
ba.vbi ſing.dixit qđ ſtante ſtatuto ꝙ cer
tũ qđ nõ poſſit ꝓbari niſi ꝑ inſtrm ꝙ tñ
non ob.tali ſtatuto poterit probari ꝑ te
79 ſtes legaliſſimos ⁊ graues.ad idẽ;† fa
cit nã teſtis nõ citat⁹ ſʒ ſpõte deponens
nõ ꝓbat ſm Bal.in.l.iij.in apoſtil.ſ.de
teſt.allegat.l.poſt legatũ.in.§.his vero.
ff.de his qb.vt indi.vbi Bar.idẽ tʒ.et in
l.libertorum.C.de teſti.⁊ Bal.in.l.qm li
beri.eo.tit.in prin.⁊ in.l.preſbyteri.C.de
epi.⁊ cle.in.i.col.cũ ſi.iſtud tñ fallit in te
ſte legaliſſimo:⁊ i perſona fidedigna q2
ſi talis venit ſpõte ⁊ nõ citat⁹ ad deponẽ
dũ valebit ei⁹ dictũ.Ita dixit ſing Bal.
in addi.Spe.in ti.de teſte.in vl.col.vo.v;
80 dictũ ⁊c.† Et facit etiã nã lʒ domeſticus
nõ ſit idoneus teſtis ꝑ domeſtico.l.etiã
C.de teſti.cũ ſi.tñ hoc fallit in perſona le
galiſſima ⁊ fidedigna q2 nõ obſtante do
meſticitate admittit in teſtẽ pro domeſti
co.Ita voluit Jo.de imo.poſt do.An.in
c.in lr̃is.de teſti.⁊ Bal.⁊ Sal.i.l.iij.C.de
81 teſti.† facit etiã ad ꝑdicta:nã lʒ pars ſit
citãda ad vidẽdũ iurare teſtes.l.⁊ e vno
ꝗꝙ.ff.de re iu.l.nã ita diuus.ff.de adop.
cle.ſepe.de vo.ſi.cũ ſimi.hoc tñ fallit niſi
eſſent examinãdi:eſtẽs oĩ exceptiõe ma
iores ⁊ oĩ fide digni cũ dicto ſtãdũ eſſet
nam valebit eorũ dictũ ⁊ iuramẽtũ ſine
citatiõe partis.Ita dixit.d.Alex.in cõſi.
ſuo.cxxx.incip.difficultas hui⁹ ⁊c.circa
me.in.i.volu.⁊ ibi dicit hoc ꝓbari ex di
ctis dñi An.in.c.veniens.el.i.in.ij.colũ.
de teſti.⁊ dicit hoc eſſe de mẽte Bar.i.l.
theopõpus.ff.de dote preleg.poſt me.et
d.Ant.in.c.ij.de teſti.Et adduci poſſent
circa hoc ꝗplura alia que breuitatis cã
omitto ꝑꝑ ſceleritatem nũcij expectãtis
ꝯſiliũ.Cũ ergo i caſu nr̃o examinati ſint
teſtes digniſſimi ⁊ excellẽtiſſimi ve; co
mites barones feudatarij ⁊ magni dñi
dicẽdũ eſt eos facere plenã ꝓbationẽ ꝑ
ſ.dicta.¶ Ex iſtis oĩb⁹ itaꝗ cõcludo di
ctũ defenſorẽ incurriſſe crimẽ leſe maie
ſtatis plurib⁹ modis vt.ſ.dixi.¶ Spe
ro tñ ⁊ hac ſpe duct⁹ aſſumpſi calamũ in
pñti cõſi.ꝙ inclyta ⁊ ſereniſſima Regis
maieſtas:necnon Sereniſſima Regina
miſericorditer humaniter ac benigne ſe
82 habebũt erga dictũ defenſorẽ.† Nã ſcri
ptũ eſt beati miſericordes qm̃ miam cõ
83 ſequent.† Et iuſtitia cũ mia fienda eſt et
iuſtitia cũ mia tẽperãda eſt:vt in.c.pon
deret.qnquageſima diſt.⁊ in.c.nõ ſatis.
lxxxvi.diſt.⁊ decet ꝑncipẽ eſſe clemẽtiſſi
mũ:q2 per clemẽtiã Deũ imitat.lxxxvi.
diſt.c.q clemẽtiã.⁊ no.Bal.i.l.imperia
lis.circa ꝑn.C.de nup.⁊ tex.in tit.de pa
ce cõſtãtie.in ꝑn.⁊ gl.i.c.i.de poſtu.pla.
84 ¶ † Et facit etiã:nã humanũ eſt pecca
re:⁊ vt audio nobiliſſim⁹ eſt gñe iſte de
fenſor ⁊ iã plurib⁹ annis fuit in ſeruitio
predicti Sereniſſimi Regis:⁊ ſe fideli
ter habuit.Idcirco attẽto primordio ſer
uitutis ſue dignet predicta Sereniſſim ꝫ
maieſtas regis eius miſereri vt tantum
ſublimẽ Chriſtianiſſimum Rege; decet
cui necnon ⁊ Sereniſſime regine tanꝗ
verus ⁊ humilis ſeruus genibus flexis
me plurimum commendo. Laus Deo
beateꝗ virgini Marie ⁊c.
¶ Et ita vt ſupra dictũ ſcriptũ ⁊ conclu
ſum eſt iuris eſſe dico ⁊ ꝯſulo Ego Hip
polytus de Marſilijs Juris Utriuſꝗ do
ctor Bononiẽſis in almo patrie mee ſtu
dio iura ciuilia regens:in quorum fide;
robur ⁊ teſtimonium me ſuſcripſi ſigil
lũꝗ meũ appoſui conſuetum ſaluo ſem
per ſaniori conſilio ⁊c.die.xxv.Febru
rij.M.ccccc v.

1 Intellectus qñ duplex capi poteſt ille capi debet per quem quis nõ cadit in delictum.

2 Preſumitur ꝙ nobilis intrauerit palatium tpe licito ſtāte ſtatuto de quo ibi.

3 Accuſatio ꝫ titium qḋ cognouerit bertam per vim licet hoc per teſtes probatum ſit interpretabitur ꝙ titius paſſus fuerint vim.

4 Preſumit ꝙ adulterium cõmiſſum ſit potius cā libidinis ꝙ̃ cā iniuriandi ꝛc.

5 Preſumit ꝙ eps alienauerit bona eccleſiaſtica inutilia ipſi eccleſie vt excludat delictum qñ accuſatur ꝛc.

6 Preſumit ꝙ per ſimplicitatē ſuggeſtuz ſit falſam interpretationē ꝛ non per dolum ꝛc.

7 Uerbũ vnũ qḋ põt ſonare iniuriā ꝛ nõ iniuriam accipiendum eſt ꝙ non iniuriam ſonet.

8 Uerbum vnum qñ falſitatem ꝛ non falſitatem importare poteſt capiēda eſt cõiectura ꝙ falſitatem non importet.

9 Uerba improprĳantur vt quis dicatur bonus.

10 Uſurarius quis in dubio non preſumitur.

11 Falſarius quis in dubio nõ preſumitur.

12 Teſtibus deponētibus me nõ deliquiſſe ſtandũ eſt etiam ꝙ contrarium ꝓbantibus dignioꝛes ſint.

13 Teſtibus digniorībus magis creditur.

14 Cauſa quelibet coloꝛata lꝫ iniuſta excuſat quem a dolo.

15 Crimen ſi cõmiſſum ſit ſuadente aliqua ratione etiam iniuſta excuſat committens a pena coꝛpoꝛali.

16 Bonafides cauſat ēt ex iniuſtis cauſis.

17 Promptioꝛes eſſe debem9 in abſoluēdo.

18 Reo in dubio fauendũ eſt ꝛ ꝓ eo iudicādũ ſtante paritate probationum.

19 Judicandũ eſt pro reo ſtāte paritate ꝓbationum etiaꝫ ꝙ teſtes pro parte actoris aliquantulum dignioꝛes ſint.

20 Reus lꝫ aſſumpſerit in ſe omnis ꝓbādi tñ non ſuccumbit ſi non probauerit.

21 Teſtimonio viroꝝ poti9 credit ꝙ̃ mulierũ: fallit ſi mulieres deponerēt ꝓ reo.

22 Juſtitia maioꝛ reqrit in actoꝛe ꝙ̃ in reo.

23 Inquiſitio formari non põt niſi ligitima precedant indicia.

24 Teſti non iurato non creditur.

25 Teſtes iurare debēt nõ ſolum in cauſa plenaria ſed ſummaria.

26 Juramentũ adeo neceſſariũ eſt in teſte ꝙ iudex etiaꝫ habens liberum arbitriũ procedendi non poterit venire ad condemnationem vel abſolutionem ꝓpter dicta teſtium non iuratoꝛum.

27 Probatiões fiēde ſunt iudici. ꝛ. J. n. 34.

28 Teſtium depoſitiones fiende ſunt iudici ꝛ non in eius abſentia.

29 Cõfeſſio facta corā tabellione abſq3 preſentia iudicis non preiudicat.

30 Cõfeſſio ad hoc vt ꝑiudicet dꝫ fieri coram iudice ſedente pro tribunali.

31 Notarius nulla facta ſibi cõmiſſione a iudice etiam de partium conſenſu non põt recipere iuramenta ꝛ dicta teſtium ſine iudicis preſentia.

32 Notarius nunꝙ̃ põt recipere iuramenta teſtium ſine commiſſione iudicis.

33 Notarius nec inſtr̃m nec confeſſionē recipere poteſt ſine commiſſione iudicis.

34 Scribere pertinet ad notarium: recipere vero ad iudicem.

35 Notarius nõ põt dare acta parti petenti ſine commiſſione iudicis.

36 Citari dꝫ pars ad videndum iurare teſtes qui examinantur poſt inquiſitionē formatā alias dicta teſtium non valent.

37 Socius criminis non admittat ꝯtra ſocium eiuſdem criminis.

38 Socius criminis nõ ſolũ nõ facit ſemiplenā ꝓbationē: ſed nec etiaꝫ indicium.

39 Statutũ ꝯcedēs premiũ indicanti malefactoꝛē non cõpꝛehēdit ſociũ criminis.

40 Citatio ſi nõ apparet videt teſtis ſponte depoſuiſſe.

41 Teſtis non citatus ſed vltroneus nõ dꝫ admitti non probat.

42 Teſtis vltroneus: ꝛ non citatus preſumitur inimicus.

43 Inimicus nõ eſt idoneus teſtis nec ad plenā ꝓbationē nec ad faciēdũ īdiciũ.

44 Pluralis locutio duoꝝ nũero ꝯtētaeſt.

45 Teſtis ꝗ̃ tractat de ſe exonerando ꝛ de pꝛopꝛio commodo non probat.

46 Teſtis nõ eſt idoneus contra vſurariũ ille qui ab vſurario ſub vſuris habuit.

47 Uerbũ legitima indicia appoſitũ ī aliqua prouiſione eſt magne impoꝛtantie

illud legitima.
48 Probatio legitima itelligi dʒ p teſtes omni exceptione maiores.
49 Statutū vel lex ſi reqrit legitimā pbationē dʒ intelligi de pbatione omni exceptione maiori.
Probatio ſi reqrit legitima non ſufficit priuilegiata vt eſt illa q̄ fit p iuramentū.
51 Probatū legitime illud dr eſſe qd pbatū eſt p teſtes oi exceptione maiores: vel per inſtrumentum publicum.
52 Poſitioni etiā facti ſi adijciat verbū legitime qs ei non tenet reſpōdere q: propter illud verbū legitime mutat naturā & cenſetur poſitio iuris.
53 Uerbū legitime ſi exprimat alterat naturam rei: qd intellige vt ibi.
54 Geminata verba multum important.
55 Cōfeſſio que alias non noceret ſi ſit geminata nocet.
56 Interlocutoria q̄ als p iudicē reuocari poſſet ſi ſit gemīata nō poterit reuocari.
57 Uerba futuri tpis ſi ſint geminata important canonē late ſnie vt puta caſſet & irritetur &c.
58 Uerba enūtiatiua ſi ſint geminata inducunt diſpoſitionem.
59 Delegat⁹ non poterit cām ſubdelegare q̄ ei cōmiſſa fuit p illa vba tu cognoſcas & ſic per verba geminata.
60 Gemīatio reſcripti eq̄parat motui ppo.
61 Geminatū pctm̄ veniale efficit mortale
62 Gemiati vbi rōne nō ſufficit exprimere factū ſimplr: ſʒ reqrit expſſio qualitatū
63 Mora geminata excludit purgationē.
64 Uerbū omne minimū poſitū in lege vl ſtatuto vel inſtro dʒ aliquid operari.
65 Quod potui nolui qd volui adimplere nequiui.
66 Locupletari nēo dʒ cū alteri⁹ iactura.
67 Datiarij in dubio ꝯ eos ius preſumit.

CASUS.

¶ Reperit quoddā ſtatutū īter ſtatuta datiorū molēdinorū cōitatis boñ. quo cauet ī hūc modū vʒ. ¶ Itē chel nō ſia licito ad alcuno che habia alcuno molino ī la guarda o pte de bologna o che cōduca molino alcuno p modo alcuno maſenare alcuna quantita de biaua ſe prima nō a fatto che el munaro che ſera deputato a dito o dti diti molini dia idonea & ſufficiēte ſegurtade a dicti datiarij de fare lealmēte lo officio del munaro ſecondo che e tenuto a la pena de li. xxv. de bolonigni p ciaſcūo & p ciaſcuna volta che maſenara o fara maſenare ſenza che ſia ſatiſdato e pmeſſo come e ditto e ſopra. Et per queſto coſi cada in pena el patrone del molino como el munaro che cōtra faceſſe &c. ¶ Itē reperit̄ et in camera actorū cōis boñ. qdā pui ſio dñi Angeli als boñ. legati emanata ſup datijs infraſcripti tenoris vʒ ſtatuimus & ordinam⁹ ꝙ contra quēcunqꝫ qui diceret fraudē aliquam cōmiſiſſe vel dānū aliqd intuliſſe in aliquo ex daciis ſeu gabellis cōis boñ. ſiue illud venditū vel locatū fuerit ſiue i camera cōis bonoñ. retentum procedere teneat inquirere & punire iudex vñſi & datiorū & gabellarū cōis boñ. ad qrelā cōducto: ū ſeu ſuperſtitis dicti datij ex officio dicti dñi iudicis dūmtamē indicia legitima & ſufficiētia pceſſerint: & recepta fuerint Quib⁹ indicijs receptis formare teneatur inquiſitionē &c. ¶ His ſtātib⁹ vn⁹ ex datiarijs molēdinorū noīe ſuo & aliorū datiorū examinari fecit a quodā notario abſqꝫ pñtia iudicis & abſqꝫ iuramēto aliquo quendā Joannē peregrini aſſertum munarū molendini mōtis georgij qui in effectu dicit ꝙ molendinū mōtis georgij in quo ipſe eſt munari⁹ fuit bulatū p quendā famulū ipſorū datiorū & poſt illā bulationē ſine licētia dictorū datiorū fuit diſoulatū p Joānē tonij peregrinū tonū & per Jacobū beltramis de Monzorgio & ꝙ ipſi Joanni p eos mādatū fuit tanꝗ eius famulo & munario ꝙ deberet macinare: & ꝙ ipſe Joannes poſt dicta diſoulationē macinavit blada pluribus perſonis abſqꝫ ꝙ per eum vel eos fuerit ſatiſdatum vt tenentur: & predicta omnia ipſe teſtis confeſſus eſt feciſſe ad inſtantiā dictorum Joannis tonij pegrini tonij & Jacobi beltramis de quo lati⁹ in li. notarij appet. ¶ Iſtis ſic ſtantibus formāta eſt inquiſitio quedam contra dictos Joannem tonū peregrinum tonij & Jacobū beltramis p dñʒ iudicē acq̄ ſile in eo q eo & p ſup eo ꝙ dict⁹ Jo. tonij peregrinus tonū & Ja-

cobus beltramis ſciẽter ⁊c. patroni mo-
lendini de Monzorgio anteq̃ Jo. pere-
grini munarius dicti molendini ſatiſda
ret ⁊ pmitteret dictis cõductoribus ⁊c.
dictus Joannes macinauit multas fari-
nas ⁊ diuerſas bladorũ q̃titates in plu-
ribus varijs ⁊ diuerſis vicibus aſcẽden-
tibus ad numerũ contra formã capitu-
lorum dicti dacij ⁊c. ¶ Modo ſtantib9
predictis dubitatur an predicti Joãnes
tonu peregrinus tonij ⁊ Jacobus beltra
mis de Monzorgio taliter inquiſiti ve-
niant condemnandi: an vero ſint abſol-
uendi. Super quo petitur conſultatio.

¶ Conſilium.ij.

A Ltiſſimum refugium tuum
one mihi clementer oſten
de: vt intelligam ſemitam
veritatis ingredi hac in
heſitatiõe in qua doceas
me iuſtitiam loqui. ¶ Op-
portuna animaduerſione conſideratis
ac mature digeſtis omnibus de quibus
in prehabito themate fit mẽtio mihi vĩ
omni omiſſo multiloq̃o necnon omiſſis
argumẽtis ad partes dictos vt ſupra in-
quiſitos abſoluendos fore et eſſe a dicta
inquiſitione ⁊ ab oibus in eo cõtentis ⁊
datiarios ipſos tanq̃ indebite vexantes
iſtos pauperes ruſticos cõdẽnãdus eſſe
in expenſas. Quod quidẽ arbitror poſſe
oſtendi multipliciter multiſq̃ modis.
¶ Et primo anteq̃ veniã ad indiuidua
premitto aliqua pro faciliori intelligẽtia
eorum que dicturus ſum. † Et primo pre
mitto regulam illam generalẽ ⁊ vulga-
tam q̃ vbicunq̃ duplex põt capi intelle-
ctus ſemper ille debet capi per quẽ quis
non cadat in delictũ. ita probat in. l. me-
rito. ff. pro ſo. ⁊ in. l. itẽ apud labeonẽ. §. ſi
communẽ. ff. de iniur. ⁊ in. l. ſemp in ob-
ſcuris. ff. de reg. iur. cũ ſi. † ⁊ voluit Bar.
in. l. non ſolũ. §. ſed cũ poſſet. alĩs in. §. ſʒ
vt probari. ff. de ope. no. nun. vbi dicit ſta
tuto cauetur q̃ nobilis nõ poſſit intrare
palatium niſi tpe cõſilij ſub pena: modo
reperit q̃ quidam nobilis intrauit pala-
tium: ſed neſcit quo tpe: dicit ibi Bar. q̃
preſumitur q̃ intrauit tpe conſilij / ne ca-
dat in delictum. quam doctrinam refert
⁊ ſequitur Abb. in. c. auditis. de pſcript.

3 † ⁊ facit q̃d voluit idem Bart. in. l. ij. ff.
de duo. reis. circa fi. vbi dicit q̃d ſi accu-
ſatus eſt titius q̃ cognouit bertam per
vim: ⁊ hoc deponũt teſtes. dicit ibi Bar.
q̃ debet hoc intelligi q̃ ipetitus paſſus
fuerit violentiam vel vim ad hoc vt ex-
4 cludatur dolus ſeu delictum. † Et facit
quod voluit idem Bart. in. l. verum. ff.
de furt. vbi dixit quidam fecerũt pacem
ſimul ⁊ promiſſerũt ſe inuicem nõ offen-
dere: modo vnus adulterat vxorem alte
rius an cadat in penã. decidit ibi Bart.
quod non: quia debemus potius preſu-
mere quod hoc fecerit libidinis cauſa q̃
5 cauſa iniuriandi vt euitet delicta. † Pro
quibus facit q̃d voluit Innocen. in. c. ad
audientiam. de homicidio: ⁊ quod dicit
idem Innoc. in. c. dudum. de electio. vbi
dixit accuſatus eſt epiſcopus quod alie-
nat bona eccleſie pro annuo cenſu: et ſic
accuſatur de ſimo. dicit ibi Innoc. quod
ad hoc vt excuſetur a delicto ⁊ dolo de-
bet intelligi quod alienauit eccleſiaſtica
tẽporalia inutilia ipſi eccleſie. ¶ Et ad-
6 duci poteſt glo. valde nota. in. c. ſuper li-
teris. de reſcriptis. que dixit quod licet
quis ſuggeſſerit falſam impetrationem
reſcripti: tamen non preſumitur quod
propter dolum: ſed propter ſimplicita-
7 tem hoc fecerit. † Et faciunt que voluit
Bartolus in conſil. ſuo. cviij. incipien.
queſtione vertente inter dominum. M.
⁊. S. vbi dixit quod quãdo aliquod ver-
bum profertur quod poteſt ſonare iniu-
riam ⁊ non iniuriam q̃ accipiendum eſt
in mitiorem partem videlicet quod non
ſonet iniuriã per. l. ſi de interpretatione.
8 ff. de fideiuſ. † ⁊ facit quod voluit Ang.
de are. in tracta. ſuo maleſi. in ver. falſa-
rio. in princip. vbi dicit q̃ quoties vnũ
verbum poteſt importare falſitatem et
non falſitatem facimus coniecturaʒ ſeu
interpretationem q̃ non importet falſi-
tatem quod dicit voluiſſe Bald. in. l. f.
C. de ſacroſanc. eccle. et voluit dom. Ale-
xan. in conſil. lxx. incip. viſo proceſſu ⁊c.
in. ij. colum. in. j. parte conſiliorum. et in
conſil. lxxiiij. incip. viſo teſta. in. iij. char.
in. j. column. in eodem volu. pro quibus
facit gl. nota. in. l. ii. §. ignominie. in ver.
cum miles. in fin. ff. de his qui not. infa.

9 † Et adduci pōt ꝓ hac parte gl. no. in c.
ne qs arbitret. xxvij. q. ij. q̄ dicit ꝙ verba
10 impropriant: vt qs dicat bonus † ⁊ gl. in
c. nauigāti. extra de vsur. q̄ dixit ꝙ in du
11 bio qs nō ꝑsumit vsurari⁹ † ⁊ gl. i. c. acce
dēs de cri. fal. q̄ dixit ꝙ i dubio qs nō ꝑ
12 sumit falsari⁹. † Et adduci pōt gl. valde
no. i. c. clerici. viij. dist. q̄ dixit ꝙ si duo te
stes laici clerici testificātur me deliq̄sse
alij duo testes laici sup eodē tpe loco et
facto dicūt ꝯtriū ⁊ sic me nō deliq̄sse: qđ
credit testib⁹ laicis deponētibus me nō
deliq̄sse: lꝫ clerici digniores sint laicis: vt
hꝫ i. c. deniqꝫ. iiij. dist. ⁊ i. c. duo sunt gña.
xij. q. ij. ⁊ hꝫ i. c. cū ex iniūcto. de hereti. et
13 in c. sacerdotib⁹. xj. q. j. † Et tñ dignio:i
bus testibus stādū est. c. in nr̄a. de testi. l.
ob carmē. ff. de testi. cum si. ¶ Et adduci
pōt optime qđ voluit Bal. i. l. ij. i vl. col.
ver. sꝫ pone dicit statu. C. quorū app. nō
reci. ꝓ q̄bus ēt faciūt optie que voluit. d.
Alex. i ꝯsi. suo. lvj. inci. viso pcessu ⁊c. in
iiij. col. in ij. pte ꝯsilior. ⁊ in ꝯsi. lxx. incip.
viso pcessu ⁊c. in iij. col. in j. pte ꝯsi. vbi
no. loqmar. ⁊ in ꝯsi. lxxiiij. in eo. vol. inci.
14 viso testō ⁊c. l. iij. col. ⁊c. ¶ † Scđo ꝑsup
pono ꝙ quelibet cā colorata lꝫ iniusta
excusat a dolo ⁊ a delicto. ita pbat in l.
igit. §. pōt. ff. de libe. cau. ⁊ in l. j. cū gl. ff.
de abigeis. ⁊ voluit gl. no. in l. ex ꝯsensu.
ff. de app. ⁊ pbat tex. in l. si seruū quis. in
ver. amouere. ff. de acqui. hered. quē tex.
ad hoc alleg. Lu. ro. in ꝯsil. suo. liiij. inci.
in ꝓposita qōne ⁊c. ⁊ in ꝯsi. ccxxiij. inci.
ista captura. vbi ēt allegat dictas leges
&. ad hoc allegatas. ⁊ gl. in l. j. ff. si qs ius
dicē. nō obtē. pbat etiaꝫ in l. plagij la. ij.
⁊ ibi voluit clari⁹ gl. C. ad l. faui. de pla.
⁊ gl. in l. satis. ff. de in ius voc. ⁊ Bal. in
l. deberi. C. de fideicō. liber. ⁊ voluit do.
Alex. in ꝯsi. suo. ccxl. incip. visis ⁊ discus
sis ⁊c. in vlt. col. ⁊ in ꝯsi. lxxiij. inci. nō pu
to. in pe. col. in j. pte ꝯsi. ⁊ in eo. vol. in ꝯs.
xcij incip. pspectis. in vlt. col. vbi no. lo
15 quit in materia. ¶ † Pro q̄b⁹ faciūt di
cta p Ang in l. ꝑtor. § hec actio. ff. vibo.
rapto. vbi dixit ꝙ vbi aliqs aliqua ratio
ne iniusta motus cōmittit aliqđ crimen:
ex quo venit imponēda pena corporalis
16 ꝙ non tenet. † ⁊ facit qđ voluit Bald. in
l. j. C. vbi causa status. vbi dixit ꝙ bona
fides causatur etiam ex iniustis causis. ⁊
faciūt optime dicta per Ang. in d. l. pla
17 gij ⁊c. ¶ † Tertio pmitto regulā istā vul
gatam videlicet ꝙ promptiores esse de
bemus in absoluēdo q̄ꝫ in cōdemnando
l. arrianus. ff. de act. ⁊ obl. l. absentē. ff. de
penis. l. si de interpretatiōe. eo. tit. l. sem
18 per in obscuris. de reg. iur. cum si. † Pro
quibus facit: nam in dubio fauēdum est
reo nō solum qñ ipse hꝫ digniores pro
bationes: sed etiaꝫ stante paritate pba
tionū est pro eo iudicādū. ita dixit Bal.
19 in l. qui accusare. C. de edendo. † Et for
tius dixit Abb. in c. ad nostraꝫ. extra de
pba. ꝙ lꝫ testes actoris sint aliquātulū
digniores testibus rei: qđ tñ iudicādum
est ꝓ reo. ad qđ alleg. no. in c. ecclesia. el
ij. extra de elec. ⁊ no. in c. in nr̄a. de testi.
20 ⁊ gl. in d. c. clerici. lj. di. † Pro quib⁹ etiā
facit qđ dixit Sali. in l. ij. C. de pba. vbi
dixit: ꝙ si reus in se assumpsit onus pro
bandi: lꝫ nō probauerit tñ per hoc non
debet succūbere. ad qđ alle. gl. in l. circa.
21 ff. de pba. † facit etiā qđ voluerūt quidā
Moder. post Abb. ibi. in c. forus. de vb.
sig. vbi dixerūt ꝙ in casibus in q̄bus ad
mittuntur mulieres ad testificāduꝫ ꝙ in
pari numero testiuꝫ credit potius testi
monio virorū q̄ꝫ mulieruꝫ fm Bal. in l.
si. per illū tex. ff. de fide instr. hoc tñ dicūt
esse verum nisi masculi deponerent pro
actore ⁊ femine ꝓ reo: qꝛ tūc preferretur
testimoniū mulierū. alleg. ad hoc in ar.
gl. in d. c. clerici. lxxxj. dist. qđ pro singu
lari alleg. Abb. in c. ex lr̄is. de probatio.
22 Pro quib⁹ facit optime † qđ dixit Bal.
in l. fi. C. de edic. diui adri. tol. in. iij. col.
vbi dixit ꝙ maior iustitia reqrit in acto
re q̄ꝫ in reo. ¶ Istis modo sic pmissis de
uenio ad ipsam inq̄sitionē: ⁊ dico istos
paupes rusticos ⁊ in aliquo dolo nō ꝯsti
tutos absoluēdos esse ab eo ⁊ ab oīb⁹ in
eadē cōtētis. Qđ quidē manifeste demō
stro pluribus modis ⁊ de causis. ¶ Et pri
mo ostēdo ꝓpter illa v̄ba posita in ꝓui
sione dn̄i Angeli sup dartis emanata: de
qua supra in themate in versi. dūtñ indi
cia legitima ⁊ sufficiētia pcesserint ⁊ re
23 cepta fuerint ⁊c. ⁊ sic vult ipsa ꝓuisio ꝙ
ad hoc vt ꝯtra aliquā possit formari in
quisitio de aliquo delicto qđ diceret cō

missum

miſſum cõtra datiarios alicui⁹ datij pri
mo debeât precedere indicia legitima ⁊
ſufficiẽtia ⁊c. ¶ Sʒ in caſu nr̃o talia in-
dicia nõ ꝓcedũt vt reqͥrit ſtatuta ſeu ipſa
ꝓuiſio qđ etiã reqͥrit̃ de iure cõi vt habe
tur plene in .l. milites. C. de qõni. ⁊ p bar.
in .l.j. ff. de qõni. ⁊ p Bar. ⁊ doc. i .l.j. §. itẽ
illud. ff. ad ſilleianũ. per illũ tex. ⁊ per gl.
Bar. ⁊ ſcribẽtes in .l. pe. ff. de qõnib⁹. cũ
ſimilib⁹. ergo nõ debuit poſſe formari ⁊
emanari inqͥſitio in caſu nr̃o. ¶ Qđ aũt
in caſu nr̃o nõ ꝓcedãt indicia legitima
⁊ ſufficiẽtia ad formãdaʒ hmõi inqͥſitio-
nẽ cõtra iſtos pauperes hoĩes Mõʒor-
gij demõſtro. ¶ Nam nemo examinat⁹
eſt vſqʒ in p̃ſentẽ diẽ in cã qđ ad noticiã
partis noſtre deuenerit nec ſup plena ꝓ
batione: vel indicijs: niſi vt aſſerit̃ quidã
Joãnes peregrini pariter inqͥſitus: vt ex
inſpectiõe inqͥſitiõis apparet qui ⁊ ſi for
te parti aduerſe ex eius aſſerto dicto vi-
deatur parti ipſorũ datiorũ patrocinari:
attamẽ puto ipſum nihil ⁊ in aliquo eis
ꝓdeſſe nec vigore dicti ſui potuiſſe inqͥ-
4 ſitio formari. ¶ † Nã fuit examinat⁹ ſi-
ne iuramento: vt apparet ex inſpectione
ei⁹ dicti ſeu depoſitiõis: quo caſu nõ ꝓ-
bat nec ei credit̃. l. iurciurãdo. C. de teſti-
bus. c. tuis qõnib⁹. extra de teſti. c. nup.
eo. tit. c. itẽ iuriſiurandi. iiij. q. iij. c. horta-
5 mur. tertia. q. ix. cũ ſi. ¶ † Et dixit Joan.
de Jmola poſt Joã. de ligna. in clemẽti-
na ſepe. in .xix. col. de verb. ſigni. ꝙ adeo
eſt neceſſariũ iuramentũ in teſte qđ non
ſolũ debent iurare in cauſa plenaria ſed
5 etiam in ſummaria. ¶ † Et adeo eſt ne-
ceſſariũ iuramẽtũ in teſte ꝙ ptãs habẽs
liberũ arbitrium ꝓcedendi ſine ſolẽnita
te non tñ põt ꝓcedere ad condẽnationẽ
vel abſolutionẽ ꝓpter dicta teſtiũ nõ iu-
ratorum ſm̃ Bal. in .l. preſbyteri. la. ſ. in
vlti. col. verſi. quero aliud ⁊c. C. de epĩs
⁊ clericis. allegat gl. in .d. cle. ſepe de vb.
ſignifi. ⁊ idẽ tenet ipſe Bal. in .l. milites.
C. de teſtã milit. in fine. ⁊ Joan. de Jmol.
in .l. filiuſſa. in .iiij. colum. ff. de donatio.
¶ Cũ ergo iſte teſtis depoſuerit nõ iura
tus: ergo dictũ ſuũ nihil hʒ obeſſe iſtis
de Mõʒorgio ⁊ hoc maxime ꝓpter illa
verba prouiſionis. d. Angeli ibi dum tñ
indicia legitima ⁊ ſufficiẽtia ⁊c. ¶ Jtẽ et

alia reſpectu dictũ dicti Joãnis peregri-
ni nõ eſt ſufficiẽs ad inquirendũ contra
iſtos hoĩes de mõʒorgio: naʒ ipſe depo-
ſuit in abſentia iudicis: quo caſu non vʒ
27 eius dictũ † qꝛ ꝓbatiões ⁊ teſtiũ depoſi-
tiões ſunt fiẽde iudici. l. qͥnquaginta. ff.
de ꝓbatio. ⁊ .l. ſi. qñ. C. de teſtib⁹. ⁊ .l.j. C.
de rebus alienis nõ aliená. l. ſ. C. quibus
ex cauſis maior. ⁊ .l. doce ancillam. C. de
rei vẽdi. ⁊ hãc partẽ tʒ gl. Bal. ⁊ Pau. de
caſtro. ⁊ alij in .l. hac ꝯſultiſſima. in. §. fi.
28 in verbo depoſitiões. C. de teſtamẽ. † ꝓ
qua optime facit gl. in .l. iubemus. C. de
libera. cauſa. que dicit qđ confeſſio facta
coram tabelliõe abſqʒ preſentia iudicis
29 nõ preiudicat. ⁊ dicit etiã ibi Sali. † qđ
ſi talis ꝯfeſſio fieret corã iudice ad hoc
vt preiudicet cõfitẽti dʒ fieri iudice ſedẽ-
30 te ꝓ tribunali. ¶ † Et forti⁹ dixit Bal.
in titu. de pace cõſtantie. in ver. ſecundũ
mores ⁊ leges illius ciuitatis ⁊c. qđ etiã
tabellio nõ põt de cõſenſu partiũ ſine p̃-
ſentia iudicis recipere teſtiũ dicta ⁊ iu-
ramenta nulla facta ſibi cõmiſſiõe p iu-
31 dicem. † Et dixit idẽ Bal. in additio. ad
Spec. in titu. de teſte. in vlti. col. verſicu.
nunqͣ reperit̃ ⁊c. qđ nunqͣ reperitur qđ
notarius poſſit recipere iuramẽto teſtiũ
ſine cõmiſſione iudicis. allegat dictam
gl. in dicta .l. hac cõſultiſſima. §. fin. quã
32 dicit ordinariã. ¶ Jtẽ ſubdit † qđ idẽ eſt
in inſtrumẽto vel cõfeſſiõe. qꝛ nec illa no
tarius põt recipere ſine cõmiſſiõe iudi-
cis. allegat dictã gl. in .d. l. iubem⁹. C. de
libera. cã. quã ſimiliter dicit eſſe ordina-
33 riã. ⁊ ſubdit ibi ipſe Bal. † ꝙ recipere ꝑ-
tinet ad iudicẽ: ſcribere xͦo tñ ad tabel-
lionẽ. faciũt etiã dicta p Bal. in .d. l. hac
34 ꝯſultiſſima. vbi p illã gl. dicit † qđ ꝓba-
tiones nõ pñt fieri notario ſine mãdato
35 iudicis. † Et faciũt dicta p Bal. in .l. is
apud quẽ. in princ. C. de edẽdo. vbi dicit
qđ notarius nõ põt dare acta pti petẽti
ſine cõmiſſiõe iudicis: qđ etiã voluit ibi
Pau. de ca. ¶ Cum ergo in caſu noſtro
Joã. peregrini fuerit examinat⁹ per no-
tariũ ſine p̃ſentia ⁊ cõmiſſiõe iudicis er-
go non ꝓbat nec nocet mõ aliquo iſtis
hoĩb⁹ de Mõʒorgio. ¶ Alia etiã de cã
36 nõ valet dictũ iſtius teſtis † qꝛ primo in
examinatiõe ſeu in delatione iuramentĩ

queei debebat fieri non fuit citata pars
ſi nõ ante inquiſitionem ad minus poſt
ipſam inquiſitionem pars debebat cita
ri: ⁊ debebat ipſe teſtis parte citata no-
uiter examinari: et poſtquam non fuit
hoc factũ dictum huius teſtis nõ nocet
in aliquo iſtis hominibus inquiſitis. ita
ſingula. dixit Angel. de are. libro male-
ficiorum in verbo fama publica. in ver.
quero qualiter probetur indiciũ. vbi al-
legat Barto. hoc tenentem in. l. fi. ff. de
q̃onibus. ⁊ idẽ voluit Bal. in. l. iubem⁹
in. iii. col. verſi. itẽ dixit. C. de probatio. ⁊
Sali. in. l. fi. in fine. C. de. q. ⁊ Ange. in re-
petitio. l. ſi vacantia. C. de bo. vacan. lib.
x. in. xxvii. col. ⁊ volui: Inno. in. c. per in-
quiſitionẽ. de electio. ⁊ Abb. in. c. bone.
el. j. in. iiii. col. poſt Inno. ibi de electio. ⁊
domi. Alex. in cõſilio ſuo. lxv. in vlt. col.
⁊ in cõſi. clxxix. incip. in cauſa angelorũ.
in. iiii col. ⁊ domi. Alexan. in. d. l. fi. C. de
q̃oni. in ſuis additi. ad Barto. ⁊ voluit
Bal. in additio. Spe. in tit. de ſententiis
in penul. ver. incip. illud adhuc not. ⁊c.
¶ Cum ergo nec ante inquiſitionẽ nec
poſt fuerit pars citata ad iuramẽti dela
tionem ſeu examinationẽ ipſi⁹ teſtis ſic
vt ita dixerim ruraliter examinato talis
eius depoſitio nõ habet in aliquo nocere
re ipſis inquiſitis p predicta. ¶ Dico p̃-
terea ⁊ alia ratiõe q̃d iſte teſtis examina
tus nobis nõ nocet nec vigore eius dicti
nõ poterat formari nec emanari inqui-
ſitio cõtra dictos de Monzorgio. Nam
poſito q̃d ipſe teſtis eſſet in caſu iſto ol
exceptione maior q̄ negatur attñ pars
aduerſa nõ poſſet ſe iuuare ex dicto ſuo
imo percuſſerunt ſibi pedem cum ligõe
proprio nam fecerũt formare pariter in-
quiſitionẽ cõtra ipſum Joã. peregrini te
ſtem examinatũ vt apparet ex ipſa inq̃-
ſitione quo caſu dato ſine veri ſi indicio
q̃d iſti hões inquiſiti cõmiſiſſent frau-
dem aliquã contra ipſos datarios iſte
37 teſtis ſic inquiſitus reperiret̃ ſocius cri-
minis. ¶ †Sed ſocius criminis nõ ad-
mittitur cõtra ſociũ eiuſdẽ criminis vt
eſt tex. in. l. q̃m liberi. C. de teſti. ⁊ ibi vo-
lunt doc. ⁊ habet̃. iiii. q̃one. iii. ver. itẽ le-
beri. ⁊ habet̃ in. c. j. extra de cõfeſſis. ⁊ in
c. veniens. el. j. extra de teſti. ⁊ in. c. pſo-
nas. ⁊ in. c. ſicut. eodẽ ti. ⁊ decima quinta
q̃one. iii. c. nemini. ⁊ voluit Spe. in ti. de
38 teſte. §. j. verſi. item q̃d eſt ſocius. ¶ †Et
nõ ſolũ iſtud h3 locũ quo ad plenã ſeu ſe
miplenã p̲bationẽ faciẽdũ: ſed etiã quo
ad faciẽdũ indiciũ nõ admittunt̃. Ita in
ſpẽ dixit do. Alex. in cõſilio ſuo. cccclxxv.
incip. q̃m abunde ⁊c. q̃d dicit tenere Sa-
li. in. l. fi. ad fi. C. de accuſa. ⁊ Jo. de Imo.
in. c. j. de cõfeſ. per id q̃d habetur in. l. ſi
filium. C. de liber. cã. Et idem voluit do.
Alex. in cõſi. ſuo. cccxiiii. incip. viſo teſta-
themate anteſcripto in ſcd̃a col. ⁊ Ang.
de are. in libro maleficiorũ. in verbo fa-
ma publica. ver. quero an particeps ⁊c.
39 vbi plura ad hoc allegat† pro quib⁹ fa-
cit q̃d dixit ipſe Ang. in dicto ſuo tracta-
tu in eodẽ ver. in vndeci. char. ver. que-
ro an bãn: t⁹ ⁊c. vbi dicit q̄ ſtãte ſtatuto
q̃d quicũq̄ indicauerat malefactorẽ ha
beat tantum nõ cõprehẽdet̃ ſocius cris
Allegat Bart. hoc volentẽ in. l. iiii. §. ſi
tibi. ff. de cõditio. ob turp. cãm. p quibus
facit tex. ⁊ ibi Sali. in. l. j. C. de mulie. que
propriis ſeruis ⁊c. ⁊ q̃d dixit Ange. in. l.
iii. in. §. ſi ex ſtipulatione. ff. ad ſilleia. et
Sali. in. l. penul. C. de conditio. ob turp.
cãm. ⁊ in. l. ſcd̃a. C. de noxa. ¶ Patet er-
go ex p̃dictis q̄ ⁊ iſte Joãnes peregrini
nõ eſt idone⁹ in cã iſta ad probãduz nec
ad indiciũ faciẽdũ. Suadet ⁊ alia ratio
q̄ ipſe teſtis in hoc caſu non debeat ad-
mitti ⁊ admiſſus nõ faciat p̲bationẽ ali
quã nec indiciũ: nam ipſe teſtis nõ fuit
citatus ab aliquo vt veniret ad deponẽ-
dũ: pt3 q2 nõ apparet de aliqua citatio-
ne ſibi facta venit ergo ſpõte nec põt di-
ci q̄ fuerit coact⁹ ab Hercule petri len-
cii datario ad cui⁹ inſtãtiã aſſerit̃ ipm
fuiſſe examinatum q2 ipſe Hercules nõ
poterat ipm cogere vt veniret ⁊ depone
40 ret ſine iudicis auto. †nõ apparẽte ergo
de citatiõe vt̃ q̄ ipſe teſtis ſpõte venerit
41 ad deponẽduz † de quo caſu clarũ eſt q̄
teſtis nõ citat⁹ ſ3 ſpõte veniẽs ad depo-
nendum nõ debet admitti nec p̲bat ſ̃m
Bal. in. l. iiii. circa princ. ff. de teſti. alle-
gat. l. poſt legatum. §. his vero. ff. de his
quibus vt indi. ⁊ idẽ tenet Jac. de belui.
in aut. de teſti. in. §. ſi vo ignoti. ⁊ Bart.
in. d. l. poſt legatum. §. his vero. ff. de his

q̃b⁹ vt indignis.bar.in.l.liberto⁊.C.de teſta.bal.i.l.q̃m liberi.eo.ti.circa p̃n.⁊ in l.ſeruus vrbanus.ff.de leg.iij.⁊ in.l.preſbyteri.C.de epiſ.⁊ cleri.Bald.in .l.alia circa fi.C.de his q̃b.vt indig.⁊ in.l.ij.C. de bonis auto.iud.poſ.⁊ in.c.j.§.porro. q̃ fuit p̃ma cã bñfi.amit.⁊ voluit bar.in aut.q̃ ſemel.in vltima colũ.℞.ex p̃dictis apparet.C.de p̃batio.vbi dixit q̃ dictũ teſtis nõ citati nõ nocet ⁊c.p q̃b⁹ faciũt dicta p Bar.in.l.vxou.ff.de falſis.⁊ idẽ tʒ do.flora.in.l.ſi.circa finẽ.ff.de pro-
42 batio.†Et facit optime naʒ teſtis q̃ deponit non citat⁹ ⁊ vltro ſe offert p̃ſumit̃ inimicus.hoc p̃bat tex.no.ſʒ vnũ intellectũ quẽ ponit ibi Abb.in.c.cũ.p.man
43 conella extra de accuſa.†ſed inimicus nõ eſt idoneus teſtis nec ad plenã p̃bationẽ faciẽdã.nec etiã ad faciẽdũ indiciũ vt hr̃ in.c.repellant̃.⁊ in.c.cuʒ oporteat de accuſa.⁊ in.d.c.cũ.p.⁊ i.c.meminim⁹ eodẽ ti.⁊ in.l.liberi.C.de inof.teſta.⁊ in aut.ſi vero dicat̃.C.de teſti.⁊ in.l. teſtiũ vbi Bar.⁊ doc.e.ti.⁊.iiij.q.iij.c.ſi teſtes ¶ Cũ ergo in caſu iſto lʒ teſtis nõ fuerit monit⁹ vocatus nec citat⁹ ergo ſi ſpõte obtulit ⁊ teſtificat⁹ eſt ergo ei⁹ dictũ nihil operat̃ per p̃dicta. ¶ Adduco ⁊ vltra predicta aliã rõnẽ:⁊ dico q̃ vigore huius teſtis dato ſine veri p̃iudicio q̃ eſſet omni exceptione maior. Attñ propter ei⁹ dictũ nõ poterat formari inquiſitio iſta p̃ut fuit.rõ eſt q̃ iſte vnic⁹ teſtis.ſed p̃uiſio p̃dicta vult q̃ ad minus ſint duo indicia vt patet ibi dũ dicit legitima ⁊ ſufficiẽtia indicia p̃ceſſerint ⁊c.ſed poſito q̃ iſte teſtis vt dixi eſſet omni exceptione maior attamẽ nõ eſſet ſatiſfactũ ſtatuto requirẽte ad min⁹ duo indicia q̃ iſte teſtis nõ faceret niſi vnũ indiciũ cũ ergo ſit vnic⁹ teſtis ⁊ p̃uiſio ipſa vtatur verbis pluralibus nõ potuit for-
44 mari talis inquiſitio†nam pluralis locutio duorum numero cõtenta eſt in regula pluralis.de regu.iur.nec ſuper hoc aliter inſiſto cũ hoc pateat ad oculum. ¶ Dico vltimo quod alia de cauſa ipſe teſtis nõ eſt ſufficiẽs in caſu noſtro vt ex ei⁹ dicto poſſet talis inquiſitio formari prout formata fuit:nam ipſe teſtis ſi bene inſpiciatur eius dictũ tractat de

ſe exonerando ⁊ ſic de facto p̃prio:⁊ q̃ hoc ſit verũ patet ibi dũ dicit q̃ machinauit poſtq̃ molendinuʒ fuit diſſolatũ q̃ hoc fuit ſibi mandatũ a dictis inquiſitis tãq̃ eius famulo:⁊ ſic patet q̃ ipſe vellet ſic excuſare p̃textu mãdati ſibi
45 facti vt ipſe aſſerit:†ergo tãq̃ tractans de p̃prio cõmodo dʒ repelli.l.null᷑.ff. de teſtibus.l.omnib⁹.C.eo.cuʒ vulgari.
46 ¶ †Et ideo dixit ſingulariter Bal.in l.dictantibus.C.de teſt.⁊ fede.de ſenis in ꝯſ.ſuo ſexageſimoquarto.inci. p̃dictũ procurator.⁊ Ang.in diſputatio.ſua incipiẽte aſtenſis miles.⁊ Bal.in.l.j.in vj.col.C.de teſta.⁊ Ludo.ro.in ſingulari ſuo cẽteſimo quingenteſimoſexto.ſʒ ordinẽ meũ.⁊ in ſingulari treceteſimo ſexageſimo.vbi dixerunt q̃ ille qui habuit a titio ſub vſuris nõ eſt idoneus teſtis cõtra ipſum titium ad probandum ipſum eſt vſurarium,q̃ eſſent teſtes in cauſa propria:nã ſi conuinceretur ipſe vſurari⁹ poſſent ipſi teſtes repetere vſuras ab eis extortas vt habetur in toto titu.de vſuris.ff.⁊.C.⁊ extra de vſuris.⁊ idẽ tenet do.Alex.in cõſi.ſuo.lxxij.inci. inſpectis diligẽter in.vij.colũ.in prima parte ꝯſi.⁊ in eodẽ volumine in ꝯſilio centeſimo.inci.ſup primo ⁊c.in.ix.col.⁊ in eodẽ volumine.in ꝯſi.cvij.incipiẽs.in cauſa ⁊ lite ⁊c. ¶ Cũ ergo in caſu noſtro verba iſtius teſtis examinati tendant ad ſe exonerandũ ⁊ ad cõmodũ p̃priuʒ ergo merito per ſupradicta eius dictuʒ nõ prodeſt aduerſe parti nec nobis conſequẽter obeſt nec per p̃dicta ipſius vigore poterat formari ⁊ emanari inquiſitio vt emanauit. ¶ Et ex iſtis omnib⁹ redditur notoriũ ⁊ euidẽs q̃ dictũ huius teſtis altero de ſeptẽ modis eſt nullum vel ſaltẽ non validũ ad faciendum ſeu faciẽda legitima ⁊ ſufficiẽtia indicia in iſto caſu vt req̃rit p̃uiſio ſepius allegata ad hoc vt poſſit formari iq̃uiſitio. Et nedũ omnia iſta ſimul hoc operant̃ ſed quodlibet obſtaculũ de p ſe eſt ſufficiẽs ad impediendã formationẽ inquiſitionis. ¶ Et dato q̃ forte omnia iſta obſtacula de p ſe de iure cõi vel in alio caſu non tollerent quin non poſſet eius vigore formari inquiſitio attamẽ in ca-

ſu noſtro vnū͂qdq̄ obſtaculorū p̄dicto
rū eſt ſufficiēs ad faciēdū ꝙ vigore ipi⁹
teſtis nō poſſit formari inq̄ſitio. ¶ Ad
47 qd dicēdū moueor ex duob⁹. †Et p̄mo
moueor ꝓpter v̄bū illud legitima indi-
cia ⁊c. poſitū in dicta ꝓuiſione: qd q̄dē
verbū eſt maxime importantie qd patet
48 p̄mo p gl. iūctā tex. †i. c. afi clerici. extra
de indicijs. in. §. j. in v̄bo legitima ꝓba-
tiōe. vbi dicit gl. ſcȝ p teſtes omni exce-
ptiōe maiores. ⁊ ſic infert gl. illa notabi
lis qd illud v̄bū legitima importat qd
teſtes debeant eſſe maiores omni exce-
49 ptio. †⁊ faciūt optime dicta p Abb. ibi
q̄ dicit qd ſi lex vel ſtatutū requirit legi-
timas ꝓbationes intelligit̄ de ꝓbatiōe
50 omni exceptiōe maiore. †Pro quo etiā
facit qd voluit Jo. an. i nouella poſt gl.
ſuā ibi in verbo apertiſſimis documen
tis. in. c. pia. de except. in ſexto. vbi dicit
qd vbi requiritur legitima ꝓbatio: non
ſufficit ꝓbatio priuilegiata vt eſt illa q̄
fit per iuramētū quod etiā voluit in ter-
minis glo. iuncta tex. in. l. cū de indebi-
to. in p̄n. ff. de ꝓbatio. ⁊ ibi do. flo. quā
glo. pro ſing. allegauit do. Alex. ꝯſi. cxix.
incipiēte titulus queſtionis ⁊c. in quar-
ta col. pro qua facit in argu. tex. no. in. l.
lucius. ff. de cōditiōe ⁊ demonſtratiōe. ⁊
facit optime gl. relata ad tex. in. §. fin. in
ver. legitimas. in autē. qb⁹ modis natu-
rales efficiantur legi. collatio. vj. ⁊ facit
tex. i. l. fi. in. §. licētia. C. de iure deliberā-
51 di. in v̄. legitimis modis ⁊c. †Et faciūt
dicta p dños de rota. in deciſiōe. cclxj.
incipiēte ſi qs dicat bñficiū aliqd ſe ca-
nonice ⁊ legitime poſſediſſe ⁊c. i nouis
deciſio. vbi cōcludūt illud dixi legitime
ꝓbatū qd probatū extitit teſtib⁹ omni
exceptiōe maiorib⁹ aut inſtr̄o publico
qd etiā vr̄ tenere Hoſti. Inno. ⁊ Jo. an.
52 in. c. fraternitatis de teſti. † Et pro iſtis
adduco v̄bū pfecto ſing. Bal. in. l. vni-
ca. in nona col. in ver. quero debitor eſt
cōfeſſus ⁊c. de cōfeſ. vbi ſing. dicit qd ſi
iſtud verbū legitime eſt tāte importātie
qd ſi adijciat̄ poſitiōi que de ſui natura
ſit facti facit illam eſſe iuris ⁊ ſic mutat
naturā rei: ⁊ illā alterat adeo ꝙ ꝓducit
talē effectū ꝙ qs illi tali poſitioni nō te
netur r̄ndere ⁊ dicit ꝙ hoc voluit ſpe. in
ti. de pign. in tertia parte in. §. hec rub̄
53 ver. actor. ſic ponat cū ver. ſeq. †Et ſub-
dit Bal. i. d. l. vnica in dicto v̄. qd aliud
eſt qd iſtud aduerbiū legitime exprima
tur aliud ꝙ tacite ſubintelligat̄ q2 qñ ex
primit̄ alterat rei naturā vt dixi nō aūt
qñ tacite ſubintelligit̄. ¶ Cū ergo i caſu
noſtro iſtud verbū legitima indicia ex-
primat̄ in ꝓuiſione de qua ſupra: ⁊ tale
verbū ſit tāte importātie vt dixi ꝯcludē
dū eſt ꝙ aliquo mō ꝓpter illū teſtē exa-
minatū nō eſt ſatiſfactū dicte ꝓuiſioni
adeo ꝙ potuerit formari dicta inq̄ſitio
vigore ipi⁹ dicti. ¶ Et qd dicta inq̄ſitio
nō potuerit legitiē formari ſtātib⁹ ver
bis p̄dicte ꝓuiſiōis vcȝ dūmodo legiti-
ma ⁊ ſufficiētia indicia p̄ceſſerint ⁊ rece
pta fuerint. ⁊ moueor alia rōne. ⁊ dico ꝙ
nedū iſtud verbum legitima eſt magne
importātie vbi dixi ⁊ dȝ itelligi de teſti
bus ſeu indicijs ſufficiētibus ⁊ de his q̄
tergiuerſari nō pñt: ſȝ etiā iſtud verbū
ſufficiētia eſt maximi effect⁹ ⁊ multū im
portat qd apparet: q2 verba ꝓuiſionis
p̄dicte ſunt geminata attētis his duob⁹
54 v̄bis ſcȝ legitima ⁊ ſufficiētia †q̄ verba
ſic geminata magis diſponūt ⁊ ſunt ma
55 xime importantie ptȝ †q2 glo. notab. in
l. cū ſcimus. C. de agricolis ⁊ cēſi. lib. xj.
que dixit qd confeſſio que alias nō no-
cet cōfitēti ſi ſit geminata nocet ei ⁊ pro
bat ꝯtra eū. ꝓ qua facit tex. ⁊ glo. in. c. ſi
56 quis irat⁹. ij. q. iij. †⁊ glo. in cle. ſi. de ap-
pel. q̄ dixit qd lȝ iudex poſſit ſuā iterlo-
cuto. reuocare. l. ꝙ iuſſit. ff. de re iudi. c.
cū ceſſante. de appel. tñ qñ interlocuto-
ria eſſet geminata p ip̄m iudicē nō poſ-
ſet reuocari. accedat qd voluit Bar. in
d. l. triticū. ff. de v̄b. obl. ⁊ qd voluit bal.
in p̄ma cōſtōne ffor. §. omnē. vbi loqui
tur de verbo geminato ſit: ⁊ habeat̄ pro
57 cine ⁊c. †⁊ facit qd voluit Bal. in tit. de
pace cōſtantie. in ver. priuilegia oia vbi
dixit ꝙ licet verbum futuri temporis de
ſui ratione importet canonē late ſenten
tie ferēde. fallit niſi tale verbū ſit gemi-
natū vt puta ſi ſit dictū caſſet̄ ⁊ irritet̄.
58 †Et facit text. i. l. j. C. de pl⁹ petitio. vbi
hr̄ qd licet alias verba enūciatiue emiſ
ſa nō inducant diſpōnē. vt. l. ex his ver-
bis. ff. de teſtamento mili. ⁊ l. ex hac ſcri

ptura.ff.de donatio.⁊.l.qd nolebat.ff.de heredibus inſtituẽdis.cũ ſimilibus. At tñ verba enũciatiua emiſſa et geminata inducũt diſpoſitionẽ qd etiã voluit bar. ⁊ Ang.in.d.l.cũ ſcimus.⁊ Pau.de caſtr. in.d.l.ex hac ſcriptura.⁊ Lud.ro.in.l.ge rit.ff.de acquir.hered.⁊ Abb.in.c.ſi cau tio.de fide inſtru.in fine.⁊ Abbas in re peti.c.per tuas.in.ix.colũ.de arbi. ¶ Et adduci põt in propoſito tex.no.in.l.bali ſta.ff.ad trebellianum.et quod ibi dixit Bar.⁊ text.in.l.iij.C.de epali audientia. ⁊ text.in.l.diuus.ff.de ſica. ¶ Et poſſent adduci q̃ voluit Bal.in aut.ſed cum te ſtator.C.ad.l.falcidiã.⁊ Bar.in.l.centu rio.ff.de vulgari ⁊ pupil.⁊ domi. Ant.in c.per venerabilez.in repe.qui filij ſint le giti.⁊ Bal.in.c.j.de litis cõteſta.⁊ Bal. in.l.neq₃ natales.C.de proba.vbi loquit de verbo ſit ⁊ conſtet. Et adduci põt gl.

59 not.in.c.ex literis.de diuortijs.† ⁊ quod dixit Bal.in.c.ſi.de offi.deleg.vbi dixit ſi qd cõmiſſa eſt cauſa alicui ſub his ver bis tu tu cognoſcas ꝙ non poterit hanc cauſam talis delegatus ſubdelegare ca ſu quo alias poſſet cauſas ſubdelegare.

60 † Et facit quod voluit Bal.in.l.nec dã noſa.C.de precibus impera.offe.qd ge minatio reſcripti equiparatur motui ꝓ

61 prio. † Et facit glo.in.§.criminis.xxv.di ſtinct.que dixit quod peccatum veniale

62 geminatum efficitur mortale † ⁊ adduci poteſt etiam glo.no.in.c.vt circa.in ver bo omnia et ſingula.de elect.vbi habet quod ratione verbi geminati non ſuffi cit exprimere factũ ſimpliciter:ſed requi ritur expreſſio qualitatũ:quam glo.pro notabili in hac materia allegauit dom̃. Alex.in cõſil.ccxv.incip.nec arguẽdi ⁊c.

63 in.vij.col. † facit etiã qd voluit Lud.ro. in conſilio ſuo.cccxxxij.incip.querit pri mo nunquid ⁊c.in.ij.col.vbi dicit quod mora geminata excludit purgationem ad quod allegat caſum in.l.traiectitie.§. de illo.iuncto verſicu.fin.eiuſdem.ff.de actionibus et oblig. ¶ Cum ergo in caſu noſtro iſta verba ſint geminata in ipſa prouiſione ergo iſta geminatio operabi tur quod dictum iſtius teſtis nõ erit ſuf ficiens ad dictam inquiſitionem formã dam alias ſi contrarium diceretur eſſet dicere quod illud verbum ſufficientia eſ ſet ſuperflue poſitum in ipſa prouiſione poſt illud verbũ legitima:quod non eſt

64 dicẽdũ † q2 omne minimũ verbũ poſitũ in.l.vel ſtatuto vel in inſtr̃o d₃ aliquid operari:vt dicit Bald.in rub.C.de con trahen.empt.in.ix.q.quẽ refert et ſequit do. Alex.in.d.cõſil.ccxv.in.vij.col. ¶ Et ex iſtis puto ſatis ſuperq₃ ſatis conſtare quod vigore depoſitionis ipſius Joan. peregrini examinati nõ poterat forma ri inquiſitio:nec formata hoc modo nul liter nõ poteſt nocere in aliquo iſtis ho minibus de mõzorgio inquiſitis. Et q2 mei ꝓpoſiti ⁊ intentionis fuit qñ incepi has allegationes nedum allegare ſuper nullitate iudicioꝝ ⁊ inquiſitiõis:ſed etiã ſuper meritis cauſe ⁊ oſtẽdere pluribus ⁊ diuerſis modis iſtos inquiſitos debe re abſolui nedũ ſtãtib9 rebus ꝑut ſtant ſed etiã ſi ipſi inquiſiti ſpõte confeſſi fuiſ ſent feciſſe machinari abſq₃ fideiuſſione aliqua preſtita:ideo in principio allega tionum feci aliqua euidentialia q̃ forte viderentur aliquantũ impertinentia ad dicta hucuſq₃:ſed nõ fuiſſent impertinẽ tia in aliquo ſi allegaſſem ſup totã cau ſa:ſed q2 pars inſtat vt ſcribã tantũ ſup iudicijs ⁊ nõ vltra progrediar ꝑpter tẽ poris breuitatẽ:ideo ne forte periculum eſſet:in mora alia que propoſueram ad

65 ducere omitto ne forte inciderem † in re gulã illã qd potui nolui.de qua in.c.ſu per abbatia.de officio deleg.⁊ in.l.mul tũ intereſt.c.ſi qs alteri vel ſibi. ¶ Non omitto tñ vnum recordari iudici vez qd in hac cauſa iſti pauperes ruſtici tractãt de damno euitando:ſed ipſi datiarij cer tant captare lucrum ⁊ locupletari cum graui iactura ⁊ diſpendio iſtorum hoim

66 cõtra ius qd nõ eſt tolerandũ † vt in re gula locupletari.de regulis iuris in.vj. ⁊.l.in iure nature.ff.eo.cũ vulgari. ¶ Itẽ recordor etiam domino iudici quod ne dũ in caſu iſto in quo ꝯſtat iudicio meo euidenter iſtos eſſe abſoluendos a dicta inquiſitione ⁊ ab oibus cõtentis in eis: ſed etiã ſi nõ cõſtaret tã clare de iuſtitia iſtorum hominum inquiſitorum:ſed res eſſet dubia quod etiã tali caſu deberent abſolui per regulas iuris et per doctri

nas doc. quas allegaui ſupra l tertio pre ſuppoſito ſeu euidẽtiali. ¶ Ultimo commemoro ẽt aliud eidẽ. d. iudici qđ q̃uis credã ⁊ reputẽ iſtos daciarios pbos ec̃:
67 ⁊ nihilominꝰ iuris pſumptio in dubiis eſt cõtra eos: vt hr̃ in toto titulo. ff. de publicanis: ⁊ maxime in. l. quante. ⁊ vt verbis iuris credat̃ videat. d. iudex Bal. in l. diſſolute. C. de cõditio. ex lege. vbi not. loquit̃: ſʒ eius ṽba aliter nõ curo adducere: videatq̀ Petrũ de anch. in cõſilio ſuo ducẽteſimoſexageſimoq̀nto. l. c. premittendũ eſt in vltimis verbis. ¶ Itaq̀ cõcludo: ⁊ dico oĩbus iſtis cõcurrentibꝰ dominꝰ iudex debet abſoluere ipſos inquiſitos ⁊ indebite vexatos non obſtante vociferatiõe partiũ quã tñ indubitanter credo qđ reuerẽtia ſua more recti ⁊ iuſti ac virilis iudicis non attendet nec cõſiderabit cui me plurimum cõmẽdo: offerens me ſi qua in cõtrarium adducerẽtur eis reſponſurum ⁊c.

¶ Allegatiõ mei Hippolyti d̃ marſiliis legũ Doct. ⁊c. bononiẽſis ãno. M. cccc. lxxxix. die vltimo Januarij.

1 ☞ Officium boni viri eſt non cõparere cõtra aliquẽ in cauſis criminalibus.
2 Facta ꝯ volũtatẽ faciẽti nõ imputantur.
3 Superioris ius in quocũq̀ facto ſemper intelligitur exceptum.
4 ¶ Probatio vera fit ex pluribꝰ indiciis.
5 Fama regulariter non facit indiciuʒ ad torturã hoc tñ fallit qñ probat̃ ab honeſtis perſonis quia tunc facit indicium.
6 Fama vehemens facit indicium ad torturam.
7 Fama que orit̃ cõtra aliqueʒ incõtinẽti poſt cõmiſſum maleficiũ ipſo maleficio ineſſe videtur ⁊ indiciũ facit ad torturã.
8 Inimicitia facit preſumi mandatum de interficiendo preceſſiſſe.
9 Uerba ſi fuerint dicta alicui ſecrete etiaʒ deprecantia facit preſumi mandatuʒ de interficiendo. ⁊ intellige vt ibi.
10 Inimicus torq̃ri poterit ſi reperiat̃ mortuus ⁊ ignoret̃ a quo mortuus fuerit: qđ intellige vt ibi de inimico capitali.
11 Inimicitia capitalis oritur vbi queſtio ſtatus mouetur, contra aliquem.
12 Inimicitia capitalis oritur ex verbis iniurioſis.
13 Mine faciunt indicium ad torturaʒ maxime quando ſequutus eſt effectus ipſarum minarum.
14 Dolus preſumit̃ ex breuitate temporis.
15 Conſilium preſumitur fuiſſe datum ei vt aliquẽ interficiat ſi incõtinenti ꝙ loquutus eſt ei cõmittat homicidium.
16 Dolus preſumitur in mercatore qui dedit fideiuſſorem qui incõtinẽti arripuit fugam nec ex tali datione fideiuſſoris liberatur.
17 Remotum a veriſimili dicitur falſitatis imago.
18 Filius ſi delinquat in re cõcernente cauſam patris preſumitur deliquiſſe de voluntate patris.
19 Delictum factum a famulo preſumit̃ factum de voluntate domini.
20 Familia iudicis ſi verberat appellantes ab eius ſñia preſumitur facere de mandato iudicis.
21 Ex preſumptiõe tã hoĩs q̃ legis peruenitur ad ſententiam diffinitiuam taʒ in ciuili q̃ in criminali.
22 Fama bona generalis nõ tollit indicia ſpecialia contra aliquem.
23 Delicta nõ debent remanere impunita.
24 Clamitat ad celum vox ſanguinis ⁊c.
25 Iudex animũ ſuũ mouere poteſt interrogando reum videndo qua trepidatione ⁊ quo rubore reſpondeat.
26 Que non proſunt ſingula multa iuuant.

¶ Conſilium. iij.

Diuini numinis ſuffragio implorato ⁊c. ¶ Sepe ac ſepiꝰ decreui ac firmiter ſtatui nolle in aliqua capitali cã quenq̃ voce nec in ſcriptis vexare nec proſequi. 1 Cum boni viri officiuʒ haud ſit in capitalibus cauſis contra aliquem comparere vel verba facere imo apud bonos ⁊ graues talium comparẽtium vileſcit autoritas. Attamen in preſenti cauſa ſer Ceſaris de napis detenti coactus neceſſe eſt vt contra eum verba faciam contra morem meum et contra

ſtatutū ⁊ decretum a me factū. Ad hoc eñi me compellunt inuitum magnifica regimina huius inclyte ciuitate q̄ mihi mandato ſuo iniunxerunt vt ſub pena ducatorum.cccc. aduocationē aſſumere debeā pro heredib⁹ ſer Andree interfecti contra dictum ſer Ceſarez. Qua propter vt non incurram predictā penā ac indignationē ipſorum regiminum nō aio nec intentione offendēdi aliquem dicā breuiter quid ſentio in ipſa ca. Et ſi verba mea alicui erunt preiudicialia ⁊ dānoſa non erit ꝑfecto mihi imputandū.
2 † Nā facta contra voluntatem ipſius facientis non imputatur ipſi facienti. vt habetur in.c.j.ij.⁊.iij.⁊ in.c.ita nc. trigeſimaſecunda queſtione.x.⁊ in.c.preſbyteros,quinquageſima diſtinctione.⁊ in c.ſ.decimaquinta queſtione. vſ. ⁊ ꝓbat tex.in.l.cura.verſicu.nec ſi per vim. ff.de muneribus et honoribus. Et licet vt dixerim firmiter ſtatuerim nunq̄ in criminalib⁹ contra aliquem verba facere:attamen in quocunq̄ decreto ⁊ delibera-
3 to propoſito timo in quocunq̄ iuramento ſemper intelligit̄ exceptum ius ſuperioris vt habetur in capi. veniens.et in capi.eam te.de iureiurando. ⁊ in capi. conſtitutus.de reſcriptis.his premiſſis ad excuſationem meā deuenio ad ipſaz cauſa in in qua in effectu dubitat̄ vtrum ipſe ſer Ceſar vigore iudiciorum contra ſe receptorum:⁊ teſtium contra euz productorū ſit torquendus.in quo dico q̄d ſic ex pluribus. Nā plura contra eum adducta ⁊ probata ſunt ex quib⁹ nedum reſultāt indicia ſufficientia ad torturaz: ſed ex eis etiā pōt reſultare plena ꝓba-
4 tio. † Nā vt inquit glo. apud oēs ſingularis in.l.ſi.in verbo legitimis.ff.d excuſatione tutorū ex pluribus indiciis fit vera ꝓbatio quā gl.ad hoc dixit ſingula. Joa.de anania.in conſi. ſuo quadrageſimonono.incipi,dubiū de quo q̄ritur.⁊ eā etiā dixit ſingu.ad hoc Bal.in rubrica.extra de ꝓbatōib⁹.⁊ in cap.accedēs el ſcōo.i fine.vt lite nō cōteſta.⁊ eā magnifacit Barba.in quodam cōſi.ſuo in cipien.ſcribit̄ primo regū ⁊c.⁊ in rubrica extra de ꝓbationib⁹.in quibus locis adducit quā plures alias gloſſ. et etiam aliquos text.idem dicentes quod dicta glo.quam etiā allegat ⁊ ſequitur Alexā. cōſi.trecenteſimoſexageſſimo.v.inci. repetit ⁊ in cauſa ⁊c. Et idē tenet Petrus de anchar.per illā gloſſ.in regula ſemel malus.in.viij.colū.de reg.iur.in.vj. Et idē voluit gloſ.quā allegat ad hoc dñs Alexā.in dicto cōſi.in.l.iij.in.§.eiuſdez. ff.de teſti.quā gl.etiā ad hoc ꝓ ſingula. allegauit Ludo.rom.in.l.j.§.hoc reſcriptū.in penultima colū.ff.ad ſillcianū. et Rom.in cōſi.ſuo ſeptimo. inci. viſis ⁊c. in.ſ.colū.⁊ Pau.de caſtr.in conſi. ducēteſimonona geſimo.in penulti.col.⁊ Ange.in.l.nō eſt veriſimile.in.j. colū. ff. q̄d metus cauſa.⁊ Joan.de imola. in capitu.veniens.el primo.circa mediū. de teſtibus. Bal.in.l.ſpadonē.§.q iura multa.ff.de excuſatione tuto. Abb.in.c.cum cauſam.in.iij.colum. de probationib⁹ ⁊.Bal.i.l.iij.§.eiuſdē.ff.de teſti.poteſt ergo ita dici in caſu noſtro q̄d nedū ex tot teſtibus ⁊ indiciis ipſe ſer Ceſar eſt torquend⁹:ſed etiā reſultat cōtra eū plena ꝓbatio dicti homicidij. Q̄d autē ſit ſubijciendus torture clare demonſtrat̄. naz plura probata ſunt contra eum: primo eñi probatum eſt per fide dignos publicam vocē famā eſſe in hac ciuitate ipm ſer Ceſarē feciſſe fieri dictū homicidiuz quo caſu eſt ſubijciendus torture. Nā lz doctores cōmuniter teneant famam nō
5 facere indicium ad torturā. † Limitant tñ nō habere locuz quando fama ꝓbat̄ ab honeſtis pſonis q̄r tūc facit indiciuz ad torturā. Ita vr̄ tenere Bald.in capi, itē ſi vaſallus.in vltima colum. de controuer.inueſt.⁊ voluit Salic.in.l. ea qui dē.i materia fame poſt Bal.ibi de accuſationi.q̄d etiā videt̄ probari ex text. i.c. qualiter ⁊ quādo.el ſecundo.de accuſationi.⁊ in.l.miles.§.mulier.⁊ q̄d ibi bar. ff.de adult. ¶ Sed ita eſt in caſu noſtro nā fama ipſa habuit originē ⁊ eſt probata ab honeſtis perſonis ergo facit indi-
6 ciū ad torturā ɔtra dcm̄ ſer Ceſarē. † Limitātur etiā ꝓdicta iura dicētia famam nō facere indiciuz ad torturā nō hr̄e locū in vehemēti fama:q̄r talis vehemens fama facit indicium ad torturā. Ita ſingulariter dixit Bar.in cōſil.ſuo centeſi

mo non agesſimo p̄ilo. icipiēte dño Ipa ci de burgo Scti ſepulchri legū doctor ⁊c. idē tenet Bal. in. c. j. §. furtū. de pace iur. fir. in. v. colū. verſi. ſed nunq̄d ex tali confesſione: ⁊ volunt aliqui, Moder. in l. de minore. in. §. tormenta. ff. de queſtionibus. ⁊ Feli. in. c. veniens in. v. colum. de teſtibus. ¶ Sed in caſu noſtro concurrit vehemēs fama: vt colligitur ex dictis teſtiū examinatorū ⁊ nedum boles hoc dicunt ⁊ apud eos eſt fama de hoc: ſꝫ etiā lapides hoc affirmarēt ſi ſcirent loq̄ ꝙ ex hoc indicio venit ipſe ſer Ceſar
7 ſubijciēd⁹ torture indubitanter. ¶ †Et hec tātomagis ꝓcedunt quia hec fama incōtinēti poſt commiſſum dictū homicidiū orta eſt ꝯtra ipſum ſer Ceſarē ideo ipſi termini ineſſe videt̄ ideo ad torturā habenda eſt pro legitia ⁊ rōnabili. ita dicit Albert⁹ Gandy. in tractatu q̄ſtionū criminaliū in decima char. in. j. colū. verſi. ſequit̄ videre. ¶ Item probata eſt etiam inimicitia inter dictū ſer Ceſarez ⁊. d. quōdā ſer Andream. Ex qua oritur cōtra ipſum ſer Ceſarē vehemēs ſuſpi-
8 cio ⁊ idiciū ad torturā. ¶ †Nā inimicitia ſfacit p̄ſumi mādatū de interficiendo preceſſiſſe ſi cū interfectore ⁊ delinquente ante delictuꝫ cōmiſſum ſecrete fuerit locutus vel aliqua verba deprecātia cū
9 eo protulit †ēt ſi talia verba non fuerint imperatiui modi. Ita ſingul'r dixit bal. l. j. in. iij. col. C. de ſeruis fugitiuis. vbi allegat not. p Bar. in. l. ſi q̄s mihi bona §. ſꝫ q̄d ſi mādauit. ff. de acq. hered. Ita dicēdū ⁊ p̄ſumēdū eſt in caſu nr̄o mādatū de īterficiēdo īter dictū ſer Ceſarez et ei⁹ filiū preceſſiſſe maxime cū ſimul habitarēt: ⁊ de hoc potuiſſent die noctuq̄ ⁊ ſecrete et palam loqui inſimul: vt quotidie accidit in patre et filio q̄ loquūtur adinuicē ad libitū ſecrete prout ſibi placet ⁊ q̄cūq̄ re: ergo dicta inimicitia erit
10 ſufficiens indiciū ad torturam. †Et ideo dixit ſingu. Spe. in ti. de p̄ſumptioni. §. ſpecies. verſi. ſꝫ pone petr⁹ minatus eſt. j. in fine. q̄d ſi reperit̄ q̄dā mortuus et neſcit̄ a q̄ fuerit mortuus ſi ꝓbat̄ q̄d titius erat ei⁹ inimic⁹ q̄ ex hoc ille titi⁹ poterit poni ad torturā ſine alijs indicijs: q̄d dictū refert ⁊ ſequit̄ An. ro. i. l. j. §. boc reſcriptū. ff. ad ſilleianū. ⁊ Ange. de are. in libro maleficiorū i verbo. fama publica. in ſeptima char. verſi. quero q̄d ſi reperiat̄. ⁊ Ange. l. l. fin. in pe. colū. C. de queſtionib⁹. ⁊ eſt de mēte Barto. in. l. fin. in pe. col. ff. de queſtiōibus. ¶ Nec obſtat ſi diceret̄ q̄d predicta intelligunt̄ in inimico capitali ſec⁹ i alio vt dixit An. ro. in dicta. l. j. §. hoc reſcriptū. ff. ad ſilleianū. q: reſpōdeo q̄d poſito hoc p v̄o omnino habebit locū i caſu nr̄o q: iter iſtū ſer Ceſarē ⁊ dictū ſer Andreā erat capitalis inimicitia: q̄d patet multis modis primo em̄ publicū ⁊ notoriū eſt q̄d alias ſuperioribus annis ipſe ſer Ceſar fecit ip̄m ſer Andream deponi cancellari et aboleri de ſocietate notariorū cū maxi-
11 mo ei⁹ dedecore ⁊ infamia. †vbi em̄ mouet̄ q̄d ſtat⁹ oritur capitalis inimicitia ꝓbat̄ in. c. frequens. extra de reſtitutiōe ſpoliatorū. Ita dixit Bal. i. l. athlete. §. datremiſſionē. ff. de excuſatiōe tutoruꝫ. q̄d etiam voluit gl. in autēti. de teſte. §. ſi q̄s. in verſi. queſtionis. ⁊ gl. in. c. cū oporteat. q̄ accuſatio. l ver. inimicos. ¶ †Itē
12 etiaꝫ oritur inimicitia capitalis ex v̄bis iniurioſis ſcd̄m Bald. in. c. veniens in fine de iureiurādo. per illū text. Sed dicta verba iniurioſa interuenerunt inter ip̄m ſer Ceſarē ⁊ dictū ſer Andreaꝫ maxime illo die q̄ in ſero factum eſt homicidiū: imo etiā illo die ꝑ q̄tuor vel quinq̄ horas ante maleficiū cōmiſſum ex ꝑte dicti ſer Ceſaris interuenerūt mine' contra dictū ſer Andreā ⁊ v̄ba minatoria. ⁊ p̄gnantia: vt ꝓbatū eſt: quo caſu ſuccedit ex dictis verbis minatoriis capitalis inimicitia ſcd̄m Bartol. l. l. quarta. §. fina. ff. de adimendis legatis. allegat gl. in. l. lꝫ. ff. de arbitris. ⁊ idē dicit Ang. in cōſi. ſuo. cclxj. incipiē. ponderādū eſt primo. in prima col. ⁊ Bal. in. l. metū. C. q̄d met⁹ cā. ¶ Ex iſtis ꝙ ceſſat obiectio de capitali inimicitia: q: ex p̄dictis liq̄de ⁊ manifeſte cōſtat q̄d iter ipſum ſer Ceſarez ⁊ dictū ſer Andreā erat capitalis inimicitia. ¶ Preterea vltra p̄dicta probatū ē q̄ ipſe ſer Ceſar eo die q̄ ꝯmiſſus eſt maleficiū in perſonam dicti ſer Andree vſus eſt v̄bis minatoriis ⁊ pregnātibus verſus dictū ſer Andream: q̄ caſu

13 ſatis notum eſt in iure†qđ mine faciunt indiciũ ad torturaʒ maxime qñ ſecutus eſt effectus ipſaꝝ minarũ vt; habeť in .l. metum .C. qđ metus cã. vbi p Bal. poſt Cyn. ⁊ per Cyn. in .l. j. C. ſi quis impera. maledi. per Bal. Ang. ⁊ Jmol. in .l. fi. ff. de here. inſti. per .d. Ant. in .c. tertio loco de pbatio. ⁊ per Sali. in .d. l. j. ⁊ Abb. in d. c. tertio loco. ix lti. col. ⁊ Guido. de ſuza. in tractatu ſuo de tormentis in ỽſic. que ⁊ qualia ⁊c. circa fin. ⁊ Alber. Gãd. in tractatu ſuo qſtionũ criminaliũ. in .x. charta. in .iij. col. ver. octauũ ⁊c. ¶ Et tãto plus ipſe mine aggrauãt rem et maius indicium faciunt quanto poſt ipſas minas ex paruo tẽporis ſpacio ſecutuʒ eſt dictum homicidiũ. Breuitas eñ tẽporis interuenti inter ipſas minas et ipſum homicidium eſt cõſiderãda accurate: qꝛ in ſimilibus breuitas temporis

14 eſt magni effectus ⁊ importãtie†naʒ ex temporis breuitate preſumitur dolus. glo. eſt ſingu. in .l. ſi in ventri. §. finali. in

15 vltima gloſſ. ff. de pupile. credi. †Et ibi Barto. ⁊ Ange. dicunt qđ ſi probať qđ titius eſt locutus cũ ſeio ⁊ neſciť quid ei dixit et ſtatim Seyus occidit aliquẽ qđ ex breuitate ſeu modicitate tẽporis preſumitur quod Titius dederit conſilium Seyo quod occideret illũ. idẽ not. Bal. in .l. j. in .iij. col. C. de ſeruis fugitiuis. et in .l. multum .C. ſi quis alteri vel ſibi. in ij. col. ⁊ idem voluit .d. Alexã. in conſilio ſuo .lxix. incipiẽte. viſa facti ⁊c. in .ij. col. in .ij. volu. et faciunt dicta per Ludo. roma. in .l. j. §. hoc repertum. ff. ad ſilleia. ⁊ quod voluit Pet. de anch. in ꝯſilio ſuo lxxij. incipiente viſis diligenter actis ⁊c. et dictum Dominici in .c. ponderet .l. di

16 ſtin. †Et facit nota. verbum Angel. in .l. ſi cuʒ dotem. §. ſi mulier. ff. ſoluto matri. vbi dixit quod ſi aliquis mercator debitor meus dedit mihi expromiſſoreʒ qui fugam incontinenti arripuit quod ipſe mercator preſumitur in dolo. Et iđ non eſt liberatus: qđ dictũ ſequuntur Moder. in .l. ſingularia. ff. ſi certum petatur. ⁊ alia quamplura poſſent in propoſito adduci que breuitatis cauſa omittẽda duxi. ¶ Modo in propoſito noſtro ſtãtib9 dictis minis ⁊ ſequuto effectu ipſarum maxime intra paruũ temporis ſpacium merito reſultat firmuʒ ⁊ vehemẽs indictum ad torturam contra dictũ ſer Ceſarem. ¶ Alia etiam q̃plura concurrunt contra dictum ſer Ceſarem qđ ipſe fecerit communiter dictum maleficiuʒ. ¶ Nam ipſe ſer Ceſar vt dixi iam pluribus annis fuerat inimicus capitalis ſer Andree mortui ⁊ nunc egre valde ferebat quod ipſe ſer Andreas eius inimicus eſſet deputatus ad videndas et calculandas ſuas rationes: et ideo verba minatoria ⁊ pregnantia dixit ⁊ protulit vt dixi ⁊ pbatũ eſt. ¶ Sed ipſe filius ſer Ceſaris nũq̃ habuit aliq̃d agere nec diuidere cũ .d. ſer Andrea: nec vnq̃ ſecum eſt locut9 nec habebat aliquã inimicitiã ſecũ: quõ ergo eſt p̃ſumẽdũ ꝙ iſte filius ex ſe motus fuerit ad dictũ homicidiuʒ cõmittendũ niſi ex mãdato conſilio vel perſuaſione patris: certe hoc nõ põt cadere in capite vel in intellectu recte ſentientis et merito qꝛ eſt remotũ a veriſi-

17 mili vt de ſe patet. ¶ †Et remotũ a veriſimili dꝛ q̃dã falſitatis imago dixit bal.

18 in .l. j. in .ij. co. C. de ſeruis fugiti. ¶ †Et ideo dixit ſingu. Bar. in .l. j. §. fi. ff. quod vi aut clam. ⁊ in .l. de pupillo. §. ſi q̃s ipſi pretori. in .x. q. ff. de operis noui nunciatione. quod delictum factuʒ a filio in re concernente cauſam patris preſumitur factum de voluntate patris quod etiaʒ pbatur in .c. conſtitutus. ⁊ ibi not. doct. extra de teſtib9. ⁊ voluit Jo. de imo. in .l. heres meus. §. fi. ff de condi. ⁊ demonſt. ¶ Et ſaltem hoc procedit et eſt verum quando aliqua alia preſumptio eſt contra patrem ſm Lud. roma. in. §. ſi quis ipſi pretori. per textum. in .d. c. conſtitutus. et Abb. in .c. cum cauſam. in .vj. col. de teſti. voluit Alexand. in conſilio .lxix. incipiẽte viſo ⁊c. in .ij. col. in .ij. volu. ⁊ faciunt dicta per Alexand. in .l. j. ver. item quia. C. ne liceat potentio. ¶ †Et facit

19 etiam in ſimili: nam delictum factũ a famulo p̃ſumitur factum de volũtate dñi: vt habetur in capi. j. de officio delegati.

20 ¶ †Et dixit Bar. in .d. §. ſi quis ipſi pretori. quod ſi familia iudicis verberat appellantes ab eius ſententia quod preſumitur facere mandato ipſius iudicis

tñ hoc de famulo non pono ꝑ ↄſtãti cũ doctores in hoc fuerint varij. ¶ Modo in ꝓpoſito ex ſupradictis ↄcludẽdũ videt̃ dictũ homicidiũ cõmiſſum fuiſſe de volũtate ↄſenſu ꝑſuaſione ↄſilio vel mã dato dicti ſer Ceſaris merito ex tot indiciis nõ eſt dubitãdũ q̃n ipſe ſit ſubijcien dus torture. ¶ Quinimo ꝑdicta indicia adeo ſunt ↄſonantia ⁊ veriſimilia: ⁊ per cõſequẽs vrgẽtia ꝙ nõ ſolũ ex ipſis põt deueniri ad torturã ſed etiã forte poſſet deueniri ad ↄdẽnationẽ ⁊ ad ſniaꝫ diffi
21 nitiuã: ad qđ dicẽdũ moneor † ꝑ no. verba do. Alexã. in cõſi. ſuo. liij. incip. in cã vertente. in. iij. col. ⁊ in cõſi. lxix. inci. viſa facti ⁊c. in fine ſecũde columne. vbi dixit qđ etiã ex ꝓſumptiõe tam legis q̃ȝ hominis ꝑuenit ad diffinitiuã ſententiam nõ tãtum in ciuili: ſꝫ etiam in criminali allegat. c. afferte. de ꝓſumptio. ⁊ not. i. l. excuſationẽ. in ꝑn. ff. de excuſatione tuto. ⁊ no. per cano. in. c. quia veriſimile. extra de preſum. ⁊ qđ voluit Cy. ⁊ Bal. in. l. ſiue poſſidetis. C. de prob. ⁊ qđ not. Bart. in. l. ij. ff. de fur. ꝑ quib⁹ facit gl. in. c. cũ in dioceſi. iuncto text. ⁊ qđ dixit Bal. in. l. cũ ꝓponeret. in. ij. not. ff. de le. ij. Nec hꝫ obſtare ſi ꝑ dictũ ſer Ceſarem vel eius aduocatũ dicat̃ qđ lꝫ iſta indicia videant̃ vrgentia attamen ſunt eliſa ⁊ debilitata ꝑ teſtes ⁊ ꝓbationes ipſius ſer Ceſaris q̇ depoſuerũt ipſum ſer Ceſarem fuiſſe ⁊ eſſe bone fame opinionis ⁊ vite ⁊ non eſſe ſolitum ſimilia facere.
22 ¶ † Quia reſpondeo qđ hoc non habet obſtare: q: teſtes ꝑ̄aliter examinati ſuper bona fama alicuius rei nõ habent ipm̃ reuelare nec ſanare in aliquo ſi primo teſtes cõtra eũ examinati fuerit nõ generaliter ſed ſp̃aliter ſuper delicto de quo accuſat̃ vel inq̇rit̃ ip̃e re⁹. Adeo qđ ſi accuſat⁹ ſit Titi⁹ de homicidio ⁊ examinati ſint aliq̇ teſtes ſp̃alr̃ ſup indicijs ipſi⁹ maleficij poſtea ꝑ ꝑte rei ſunt examinati alij teſtes generaliter ſup bona voce ⁊ fama ipſi⁹ rei qđ ipſi teſtes deponẽtes ꝑ ipſo reo nõ habẽt tollere indicia ſpecialia ſup homicidio ↄtra reũ habita. Ita ſingu. dixit Innocẽ. in. c. audi tis. de preſcripto. in gloſſ. in verſicu. emptionẽ. ⁊ voluit etiã bal. in. l. ſiue poſſide

Not.

tis. in. ij. colum. C. de proba. ⁊ do. Alex. in cõſi. ſuo. lxxvij. incip. in cauſa accuſationis. in ꝑncip. quarte columne. in.). vol. ⁊ idẽ dixit Lud. roma. in cõſi. ſuo. clxvij. incipiente antonius accuſatus. in fina. verbis. Ex iſtis patet ergo qđ nõ obſtat dicta obiectio: ergo. ¶ Ex omnibus ita ꝙ ſupradictis ſatis cõſtat ipm̃ ſer Ceſarẽ ſubijciẽdum eſſe torture vigore dictorum indicioꝛũ pro veritate habenda ne
23 tãtũ † facin⁹ remaneat impunituꝫ iuxta l. ita vulneratus. ff. ad. l. aqui. c. vt fame. de ſenten. excõmunicationis. ſcriptũ eſt
24 enĩ † qđ clamitat ad celũ vox ſanguinis
25 ⁊c. ¶ † Alia etiã indicia poterit diligẽs iudex ſumere examinãdo ⁊ interrogando dictũ ſer Ceſarem: quia videbit qua trepidatione ⁊ quo rubore reſpondebit ex quibus poterit animum ſuum mouere iuxta. l. tertiam. verſic. tu magis ſcire
26 potes. ff. de teſtibus † in ſimilibus enim que non p̄ ſe ſunt ſingula multa iuuant. iuxta. l. cũ ſcimus. C. de agricol s ⁊ cenſitis. lib. xj. cum vulga.

¶ Et ita dico ego Hippolyt⁹ de marſilijs. J. U. doc. die. ij. Aprilis. M. cccc xc ꝗ

1 Occidens hominem debet puniri pena mortis.
2 In delictis in dubio preſumitur anim⁹ male faciendi.
3 Omne male factũ praue preſumit̃ actũ.
4 Jure ciuili naturali et diuino licituꝫ eſt ſe defendere.
5 Etiã clericis licitum eſt ſe defendere aduerſus irruentes contra eos.
6 Licitũ eſt ꝑcutere clericũ abſqꝫ periculo excõicationis ꝑ defenſione propria.
7 Occidẽs aliquẽ ꝑ neceſſaria defenſiõe ſua non debet puniri aliqua pena.
8 Licitũ eſt etiã ꝑ defenſiõe rex̨ vulnerare ⁊ occidere. ⁊ numero. 22.
9 Teſtes de credulitate non probant.
10 Teſtis deponens de credulitate non dicitur verus teſtis.
11 Teſtis dicens ſe pro certo credere non probat.
12 Licet teſtis de credulitate non ꝓbet: fallit in teſte deponente ꝙ aliq̇s occiderit vel vulnerauerit ad ſuã neceſſariaꝫ de

enſionem ſuo credere quia tūc probat.
Scientia teſtis exponitur pro credulitate qñ ſumus in materia que pro certo ſciri non poteſt.
Inſultatus preſumitur facere ad ſuā defenſionem.
Ille cui terror armorum infertur dicitur in periculo mortis conſtitutus.
Defenſio illius qui occidit venientē cōtra ſe cū gladio euaginato eſt probata.
Inſultatus non tenetur fugere niſi nobilis inſultaret ruſticum.
Excedens modum inculpate tutele non punit qñ aliter euadere non poteſt.
Et talis taliter excedens modū non punitur etiam de exceſſu.
Qui nō poteſt aliter euadere maſilatam niſi occidat non punitur de occiſo.
Uerbera ſeu percuſſiones non dant ad menſuram.
Qui non ex propoſito nec ex aio excedit modū inculpate tutele nō punitur.
Ex coniecturis declarat animus.
Jura ciuilia vel municipalia dicētia ꝙ occidens occidatur: intelligunt ſi dolo occideret.
Quando .l. vel ſtatutū imponit penam corporis afflictiuam tunc intelligitur requirere dolum.
Teſtis dicens falſum non doloſe ſed potius per groſſiciem nō debet puniri de falſo.
Ille qui habuit animum baſtonandi et occidit non tenetur de occiſo.
Teſtes contrarij non probant.
Affinis non eſt idoneus teſtis.
Judex in cauſa criminali debet recipere teſtes: nec poteſt delegare examinationē alteri.

Conſilium.iiij.

De vultu tuo domine iudiciū meū ꝓdeat: ⁊ oculi tui videant equitatem: ita inq̄t Dauid pſal.xvi. ⁊ gl. in .l. rē nō nouā. in ver. pſidio. C. de iudi. idcirco ſupplr deum ex corde inuoco vt eius mediante ſuffragio viam veritatis in preſenti conſultatione inuenire valeam: in qua doceat me iuſtitiā loqui. Uiſa igitur accuſatione porrecta contra ꝗplures homies de cortarodulo ꝓpter homicidiū perpetratum in pſonā cuiuſdā laurētij claudi. ⁊ viſa reſpōſione eidē facta ⁊ defenſionibus ipſorū accuſatorū factis per ſer dominicū rubeū eorum procuratorē: ⁊ viſis teſtibus ꝓ vtraqꝫ parte ꝓductis ⁊ examinatis: ⁊ deniqꝫ viſo toto proceſſu in dicta cauſa facto prima facie videretur dicendum dictos accuſatos cōdēnandos, eſſe pena vltimi ſupplicij: ⁊ hoc ex infra dicēdis. ¶ Primo quia probatum eſt dictum laurentiū mortuū fuiſſe: ⁊ cauetur ſtatuto ⁊ etiā de iure cōi cautū eſt ꝙ qui occidit 1 occidat .l. j. ff. ad .l. corne. de ſica. et inſtit. de publi. iudi. §. item .l. cornelia. ⁊ iiij. di. c. oīs. ⁊ ideo dicit text. in .l. nemo. C. de epiſ. audi. ꝙ homicida expectet illud qḋ alteri fecit: quinimo ſi quis hoīem non occidat ſed vulnerauit vt occideret pro homicida dānādus eſt. vt l. d. l. j. §. diuꝰ. quinimo ſi quis cum telo ambulauerit hominis necādi cauſa lꝫ non occiderit: tñ tenet .l. corne. de ſica. l. is q̄ cum telo. C.
2 ad .l. corne. de ſica. Et in ſilibus † delictis in dubio ſemꝑ preſumit animus nocendi ⁊ offendendi. ⁊ voluit gl. in .l. ſi non cōuicij. ⁊ ibi per doc. C. de iniur. ⁊ in .l. j. §. cum arietes. ff. ſi quadru. paupe. feciſſe
3 dica. omne. † enim male factū in dubio praua ⁊ iniuſte preſumit actū ex quo eſt de genere prohibitorum: vt habet in .c. j. extra de preſum. ⁊ in. d. c. is qui cū telo. ⁊ habet per Bal. in .c. ſicut nobis. in fine. extra de re iud. pro quibus faciūt dicta ꝑ Bar. in .l. aureliꝰ. §. idē queſiit. ff. de libe. lega. ⁊ per doc. in cle. j. extra de homici. ⁊ in .l. ſi nō cōuicij. C. de iniur. Alex. cōſi. xxij. in .ij. volu. circa princ. ¶ Sed predictis nō obſtātibus que vere non obſtāt arbitror indubitanter dictos accuſatos nō eſſe puniendos: ſed vtroqꝫ iure abſoluēdos eſſe a dicta accuſatiōe ⁊ ab oībus in ea cōtētis: ⁊ hoc pluribus rōnibus et cauſis. Cōſtat eñ ꝑ teſtes ꝓductos per ipſos accuſatos ipſum laurētiū ⁊ ſocios incepiſſe rixā in qua ipſe fuit vulneratꝰ q̄ dꝫ poſtea ex dictis vulneribꝰ deceſſiſſe ⁊ fuiſſe ꝑmos q̄ iceperūt admenare ⁊ ſagittare v̄ſus ipſos accuſatos: q̄ caſu ap-

paret ipſos nõ fuiſſe in dolo:ſȝ feciſſe de
fenſionis cã q: inſultati ⁊ aggreſſi a di-
ctis laurentio ⁊ ſocijs quo caſu licitũ fuit
ſe defendere ⁊ eis obſtare. defenſio eniȝ
4 ꝑmiſſa eſt † iure naturali ⁊ ciuili diuino
⁊ humano. l. vt vim. ff. de iuſti. ⁊ in. l. ſciaȝ
§. q cũ aliter. ff. ad. l. aquili. l. j. C. vñ vi. hꝫ
in. c. ſignificaſti, extra de homi. l. j. §. vim
ff. de vi ⁊ vi ar. gl. in. §. ꝙ ñõ. inſti. de iure
nat. ⁊ in. §. bis itaq;. inſti. de iuſti, ⁊ in. et
iſtud eſt manifeſtũ: manꝰ eñ ſunt arma
ad tuitionẽ hũani corꝑis naturalr̃ ꝯña-
ta: videmꝰ eñ pueros in qbꝰ nõdũ ẽ for-
mata malicia nec cũ imperꝰ tñ pro poſſe
ſe defendũt: brutoꝝ qq; ſola natura viuẽ
tiũ eadẽ qualitas eſt vt naturalibus ar-
mis puta roſtris cornibꝰ vnguibus cal-
ce vel dentibꝰ ſe tueant̃. Durũ eñ admo
dũ eſſet ſi hõ ꝓhibitꝰ eſſet ſe defendere
⁊ ei neceſſe eſſet ꝑcuſſiões pati abſq; de-
fenſione: iõ ius ꝑmittit vim vi repellere.
Quinimo nedũ † hoc ꝑmiſſuȝ ẽ laicis: ſȝ
5 ⁊ clericis vt voluit glo. in ſum. xxiij. q. j. ⁊
hꝫ in, c. cũ volũtate. de ſen. ex. ⁊ ꝑ doc. in
d. §. q cũ alr̃. Et fortiꝰ dixit Car. in cle. j.
in. vij. q. de penis. ꝙ † lȝ impune abſq; ex-
6 cõicatione ꝑcutere põtificẽ ꝓ defenſiõe
ſua. ꝓ q faciũt dicta ꝑ Jnn. i. c. quãta. de
ſen. exc, ⁊ dicta per Hoſti. in. l. in lege. §.
quoties. ff. ad. l. aq. Cũ ergo ipſe laurẽtiꝰ
⁊ ſociꝰ fuerint primi ad rixã incip. ⁊ fue-
rint aggreſſores licitũ fuit ipſis accuſa-
tis ſe defendere: ⁊ lȝ ex tali defenſiõe fue
rit ſequutũ homicidiũ: tñ ꝑdicti accuſa-
ti nõ ſunt puniẽdi aliq̃ pena. ⁊ hoc pluri
bus de cãis. prio q: ipſi aggreſſi illud qꝺ
fecerũt ex q dr̃ ꝙ mors fuit ſequuta fece-
rũt ad ſuã neceſſariam defenſionẽ: ⁊ hoc
qꝺ fecerint ad ſuam neceſſariã defenſio
nẽ ꝓbãt plures teſtes examinati vȝ pri
mus q̃rtꝰ ſeptimꝰ octauꝰ ⁊ nonꝰ clarũ ẽ
7 eñ in iure ꝙ † occidẽs aliquẽ nõ volũta-
rie nec ex ꝓpoſito ſed ſolũ ad ſuã neceſſa
riã defenſionẽ vt fecerũt ipſi accuſati nõ
dꝫ aliq̃ pena puniri vt legit̃ ⁊ not. i cle.
j. extra de homi. ⁊ ibi oĩs doctoꝝ cater-
na. ⁊ hoc voluit gl. no. in. l. is q aggreſſo-
rem. C. ad. l. cor. de ſic. ⁊ gl. or. xxiij. q. j. in
ſum. ⁊ hꝫ ꝑ gl. ⁊ doc. in. c. ſicut dignũ. ex-
tra de homi. ⁊ probat̃ in. l. ſi qs ꝑcuſſorẽ.
C. ad. l. cor. de ſic. ⁊ hãc ꝑtẽ tȝ ang. d are.

in li. de maleſi. in ñ. ⁊ dictꝰ titiꝰ ſe defen-
dẽdo ñ. dixi ꝙ licita ibi ex q ⁊c. ⁊. d. Flo.
in. l. ſciam. §. q cũ alr̃. ff. ad. l. aql. ⁊ doc. in
c. ſignificaſti. de homi. ⁊ idẽ tȝ in. c. olim.
el. j. extra de reſti. ſpo. i gl. in fi. hãc ꝑtẽ ẽt
tȝ. d. Bar. cep. in ꝯſi. xxix. inci. viſo ꝓceſ-
ſu. in vl. col. ⁊. d. Alex. i ꝯſil. ccxxxij. inci.
põderatis ⁊c. circa finẽ. in ꝯſi. cxl. inci. vi
def in vl, col. vbi allegat. d. gl. xxiij. q. j. in
ſum. Cũ ergo eſt ꝓbatũ ꝑ dictos qnq; te-
ſtes oĩ exceptione maiores ipſos accuſa
ros ꝯmiſiſſe dictũ aſſertũ homicidiũ ad
8 ſuã neceſſariaȝ defenſionẽ † alr̃ ipſi fuiſ-
ſent oẽs ipſi accuſati interfecti: ergo nõ
debẽt puniri: ſȝ ſunt abſoluendi cũ neceſ
ſitas euadendi ꝓpriã vitã aſtrinxerit ad
hoc faciendũ ꝑcutere ⁊ vulnerare licitũ
ꝑꝑ defenſionẽ rex: vt dixit Bal, in. l. j. C.
vñ vi. in. vj. col. ergo allegãs. ad hoc. l. j.
C. vñ vi. ⁊. l. furẽ. ff. de ſic. ⁊. l. itaq;. ff. ad. l.
aq. ⁊. c. ſi ꝑfodiens. de homi, ergo multo
fortiꝰ ꝑꝑ ꝑſonã ⁊ corpꝰ qꝺ eſt nobiliꝰ. l. l
ſeruoꝝ. ff. de penis. ⁊ hoc expreſſe firmat
Alex. cõſi. ccxxxvij. inci. põderans. in fi-
ne. Nec obſtat ſi qs forte diceret amice
iſti teſtes deponẽtes iſtos accuſatos vul
neraſſe ipm laurentium ad eius neceſſa
riã defenſionẽ nõ ꝓbãt: nã ipi teſtes ſup
hoc paſſu deponẽtes dicũt ꝙ ipſi accuſa
ti ſuo iudicio ⁊ ſuo credere ſe oppoſue-
runt ⁊ vulnerarũt dictũ Laurentium ad
ſuã neceſſariã defenſionẽ: ⁊ ſic deponũt
9 pro credulitate ⁊ † teſtes de credulitate
deponẽtes nõ ꝓbãt vt habet̃ ꝑ Cy. ⁊ do-
cto. poſt gl. i. l. teſtiũ. C. de teſti. ⁊ ꝑ Spec.
in tit de teſte. §. j. ver. Jtẽ deponit de cre-
dulitate. ⁊ hꝫ in. l. ij. §. itẽ labeo. vbi plene
no. ff. de aqua. plu. arcẽ. ⁊ per docto. in. c.
quoties. extra de teſti. ⁊ ibi dixit ſing. d.
10 An. † ꝙ teſtis deponẽs de credulitate nõ
dr̃ verꝰ teſtis. ⁊ dixit de hoc eſſe gl. in. d.
§. itẽ labeo. ⁊ eũ ad hoc refert ⁊ ſequitur
d. Alex. in cõſil. ſuo. lxx. in. iij. col. in. j. ꝑte
cõſi. de quo etiã in. c. lr̃is. de ꝓſum. ⁊ in. c.
relatuȝ. v. q. ij. ⁊. iiij. q. ij. §. teſtes. Et dixit
Bal. in. l. cõnẽticulã. in. viij. col. de epiſc.
⁊ cle. ꝙ ſi teſtis dicit ſcio: q: credo nihil
probat: q: credulitas ſtat ſil' tñ oppoſita
ṽitate. ⁊ poſſibile eſt ꝙ teſtis credat ali-
qd qꝺ tñ nõ eſt veruȝ vt hꝫ in. l. de tutela
C. de in inte. reſti. mi. ſm eũ ibi. Et fortiꝰ

dixit bal.in.l.ſiue poſſidetis.C.de pba.in.iiij.colū.ver.ſed q̄ro ⁊c. ꝙ †ſi teſtis dicit ſe pro certo credere nō probat etiã pſumptiue niſi adijciat rōnem credulitatis ⁊ originē.alleg.c.tertio loco.⁊.c.literis.de pba.⁊ qd̄ no.in.l.diē pferre.§.ſi plures.ff.de arbi.qd̄ dictū refert: ⁊ ſequit̃ do.Alex.in ꝯſi.lxx.ici.viſo pceſſu.in.iij.col.in pma parte ꝯſi.⁊in eo.volu.ꝯſi.cix.incip.viſis ⁊ vt opꝫ.in.ij.col.⁊ in eo.volu.cōſi.cxxxiij.incipiē.viſo pceſſu cauſe.in.v.col.⁊ in ꝯſi.lxſ.inci.viſo proceſſu.in.iiij.col.in.ij.parte cōſi.⁊ in ꝯſil.cxxxiij.inci.in cauſa ⁊ lite.in.ij.col. Cuꝫ ergo dicti teſtes deponāt de credulitate ergo nō pbāt. ¶ Sꝫ iſtis nemine obſtantib⁹ dico ꝙ dicti teſtes in caſu nr̄o optime pbant dictos accuſatos vulneraſſe dictū laurētiū ad ſuam neceſſariã

12 defenſionē. Nã lꝫ teſtes †deponētes de credulitate nō pbāt vt dixi:tñ fallit in teſte deponēte ꝙ aliqs occiderit vl̃ vulnerauerit aliquē ad ſuã neceſſariam defenſionẽ ſuo credere:qꝛ tunc pbat. ita voluit Bal.in ꝯſi.ſuo incip. raynutius petri ⁊c.quē refert ⁊ ſequit̃ do.Alexã.in ꝯſi.ſuo.lxxvſ.inci.viſa inqſi.in vlti.col.in fi.⁊ in ꝯſi.ſuo.cix.l.iij.char.in.ſ.⁊.iij.col.illius cōſilij.in prima parte ꝯſiliorũ ꝙ ēt voluit Bal.in.l.ſolã.in vlt.col. C.de teſti.⁊ ibi Sali.poſt eū in.iij.col.vbi ambo allegāt bar.in.d.ſuo ꝯſil.pro quo dicto Bar.⁊ ſequa. facit optie text. quē ibi not.d.An.in.c.vnico de ſcrutinio.in ver.quantū hūana fragilitas ⁊c. Et adduci pōt qd̄ ſignāter dixit bal.poſt Cy.in.l.filiuꝫ.ff.de his qui ſunt ſui vel aliē.

13 iur.vbi dixit ꝙ †ſi teſtis dixit ſe ſcire p certo ꝙ talis eſt fili⁹ talia ſuſtētat̃ eius dictū exponēdo ſcientiã pro credulitate attento ꝙ eſt materia que p certo ſciri nō pōt.pro qb⁹ facit tex.in.c. pterea.in ver.cū ſcias.extra de teſt.⁊.l.iij.§.ſ.iuncto.§.ſeq.ff.de teſt.⁊.c.firmiter.extra de ſum.trini.⁊ qd̄ dixit ibi Abb.in pnc.per pdicta:ergo. Non ob.dicta obiectio q̄ poſſet fieri.Sed fortꝰ dico ꝙ dato ſine pìudicio ꝙ ipſi accuſati nō haberēt aliquos teſtes nec aliquã pbationē ꝙ vulnerauerint dictū Laurētiū ad ſuam neceſſariã defenſionē:tñ nō ſunt puniēdi cum cōſtet ipos hoc feciſſe ad ſuã neceſſariã defenſionē abſq̄ teſtib⁹. Nã pbatum eſt per.iiij.teſtes omni exceptione maiores vt dixi qd̄ ipſe laurētius ⁊ ſocij fuerūt aggreſſores:⁊ primi q̄ inceperūt rixã ⁊ primi q̄ vulnerarunt accuſatos q̄ ſtante pbatū eſt qd̄ ipſi accuſati vulnerarūt dictū laurētiū ad ſuã defenſionē.

14 †Nã inſultat⁹ illud qd̄ facit pſumit̃ facere ad ſuã defenſionē ita dixit Bal.in ꝯſi.ſuo.ccccxx.in.ſ.vol.incl.q̄ morte ⁊c.voluit.d.flo.poſt Bar.⁊ alios in.l.ſ.§.eū.ff.ſi qua.pau.fe.di.⁊ in.l.ſi ex plagis in.§.tabernari⁹.ff.ad.l.aqui.⁊ voluit.d.Bar.cepo.in ꝯſi.ſuo.xxvij.icip. magis iacobus ⁊c.i ij.col. ⁊ Ang.de are.in lib.maleficiorũ in ver.⁊ dict⁹ titi⁹ ſe defendēdo.in.ſ.char.℟.dixi.⁊ voluit Bal.i.l.is q̄ aggreſſorem.C.ad.l.cor.de ſica.vbi dixit qd̄ ille q̄ eſt inſultat⁹ in dubio pre

15 ſumit̃ illō qd̄ †facit facere ad ſui defenſionē.⁊ idē dixit bal.p illū tex.in.d.l.ſ.§.cū arietes.ff.ſi qua.pau.fe.dica.⁊ hãc p teꝫ firmat do.Alex.in ꝯſi.ſuo.lxxvſ.viſa inqſi.i.ſ.vol.in vlt.col.⁊ in ꝯſi.ccxxxvij.inci.pōderatis narratis ⁊c.i vl.col.alle.ad hoc.l.ij.⁊ ibi bal.C.ad.l.cor.de ſica.⁊ no.p bar.i.l.ſꝫ ſi quacūq̄.ff.ad.l.aqliã.⁊ Bal.i.l.multis.C.de lib.cã.⁊ in.l.⁊ ſi certus.§.ſi vn⁹.ff.ad ſille.⁊ not.p bal.in l.ſ.in.ix.colū.C.vñ vi.in ver.ſꝫ pone ⁊c. Cōcludo ergo qd̄ ipſi accuſati vulnerarūt dictū laurētiū ad ſuã defenſionē neceſſariaꝫ:merito abſoluēdi ſunt p ſupra dicta. Et ſi qs mihi diceret amice iura volētia qd̄ liceat occidere vel vulnerare aggreſſorē nō hñt locū ita indiſtincte ſed ſolū hñt locum ipſe aggreſſus erat in piculo vite ꝯſtitut⁹:nec aliter poterat euadere vt hr̃ i.d.cle.ſ.de homi. Sꝫ iſti accuſati nō erāt in piculo vite cōſtituti quia poterāt aufugere: ⁊ euadere ergo ſunt puniēdi. Quia rñdeo qd̄ imo dicti accuſati erāt in piculo vite ꝯſtituti ⁊ niſi ſe defendiſſent: ⁊ vulneraſſent dictum laurentium ⁊ alios vulneratos ipſi oēs fuiſſent interfecti a dicto laurētio: ⁊ ſocijs:vt deponūt plures teſtes vꝫ pmus ſeptimus ⁊ octauus per qd̄ ergo appet manifeſte ipſos tūc fuiſſe in piculo vite cōſtitutos ⁊ ſic ſibi licuiſſe vulnerare ⁊

erat in caſu nr̃o: ſʒ q̄ excedēs modū in-
culpate tutele erat ↄſtitutus in periculo
vite: ⁊ nō poterat alr̄ ſe liberare a morte
vt fuit in hoc caſu vt apte deponūt tres
teſtes affirmantes ꝙ niſi ipſi accuſati ſe
defendiſſent † vt fecerūt fuiſſent ipſi in-
terfecti tūc: lʒ excedatur moderamē in-
culpate tutele excedēs nō punit̄. ita not.
in ꝗ. d. Bar. cep. in ↄſi. ſuo. j. in. iij. col. al
legat Bal. in. c. j. in. iij. col. in ꝓn. de pa.
te. ꝗ alle. gl. ⁊ ibi no. ꝑ doc. in. c. ſignifica-
ſti. de pe. ⁊ remiſ. alle. ētiꝑe. d. Bar. bal.
ad hoc j. c. j. §. j. i ſi. i ti. de pa. iur. fir. ⁊ al-
legat etiā Lud. ro. in ſuo. iij. ſin. ꝗ allegat
l. ſi adulteriū cū inceſtu. §. impatores. ff.
de adult. allegat ēt Jo. an. ad hoc in rub.
extra de homi. in addi. Spe. allegat etiā
Bal. i. l. vt vim. ff. de iuſti. ⁊ iur. hāc par-
tē ēt tenuit do. Bar. cep. in ↄſi ſuo. xliij.
in. iij. char. in. j. col. ⁊ Ang. de are. in tra
cta. maleficiorū. in ꝟ. ⁊ dict⁹ titius ſe de-
fendēdo. in ꝟſi. aduertas etiā vbi ꝑ hoc
dicit eſſe caſum ſingu. in. l. ſi adulterium
cū inceſtu. §. impatores. ff. de adul. ⁊ in. l.
gracchus. C. eo. tit. Idē tenuit Cy. in. d. l.
j. C. vñ vi. Item querit̄ pone qd̄ quidā. ⁊
Bal. i. d. l. vt vim. circa vlti. col. ⁊ penul.
d. An. in cle. j. de homi. ⁊ Salice. in. d. l.
gracchus. in vlt. col. ⁊ do. Alex. in conſil.
ſuo. cxl. incip. videt̄ in caſu ⁊c. in vlt. col.
j. volu. ⁊ Alex. in cōſi. ſuo. lxxvj. incip. vi-
ſa inqſitio. in. ij. col. in. j. volu. ⁊ do. Bar.
cep. in cōſi. xxix. in vlti. col. Et lʒ predicti
doctores dicāt qd̄ talis excedēs moduʒ
inculpate tutele nō debeat puniri de ho
micidio in totū ſed tātum de exceſſu: tñ
in caſu noſtro dico qd̄ tales accuſati nō
ſunt puniēdi de toto homicidio: ſ d nec
etiā debēt puniri de exceſſu: quod clare
demōſtro. Dicta eñ dictoꝝ ſuperi: s al-
legata ad hoc † ꝙ excedēs modū incul-
pate tutele in ſe defendēdo nō v ʒ puni-
ri de toto homicidio ſi occidit: ſed ſolūʒ
de exceſſu hñt locū i illo ꝗ poterat alr̄ ſe
defendere ꝙ̄ occidere vel vulnerare nō
aūt hñt locū i eo ꝗ nō poterat alr̄ ſe de-
fendere: ⁊ euitare mortē ſeu percuſſiōes
ꝙ̄ occidēdo vel vulnerādo. ita habet̄ ꝑ
cri. in. d. cle. j. extra de homi. ⁊ in. d. l. ſciē
tiā. §. qui cuʒ aliter. ff. ad. l. aquil. Ille eñ
dicit̄ cum moderamine ſe tueri ꝗ ſe non
poteſt ab offenſiōe pſonali aliter defen-
dere niſi eo modo quo ſe defendit. d. l.
ſciētiā. §. cū aliter. ꝑ quē text. Bar. ⁊ alij
colligūt hāc doctrinā in. d. l. j. C. vñ vi.
⁊ in. d. l. vt vim. ad ſi. ⁊ d. An. i. d. c. olim.
el. j. de reſti. ſpo. nā ſi ꝑ defenſiōe rerū li
22 citū eſt † quē occidere vbi alr̄ ꝗs nō poſ-
ſet res ſuas ſaluas facere. l. furē noctur-
num. ff. de ſica. l. itaqꝫ. ff. ad. l. aquiliā. c. ſi
ꝑfodiēs. de homicidio. ⁊ dixi. ſ. ꝙ̄to ma
gis eſt licitū pro defenſiōe ab offenſa ꝑ-
ſonali: cuʒ quelibet offenſa pſonalis ſit
maior qualibet iactura bonoꝝ. l. in ſer-
uorū. ff. de penis. Et hanc partē intrepi-
de tenet do. Alex. in ↄſi. ſuo. lxxvj. incip.
viſa inquiſitione. in. ij. col. in. j. vol. vbi
inter cetera in propoſito allegat ſingul.
doctrinam Bal. in. l. j. C. vnde vi. in. vj.
col. ver. ſed pone quidam. vbi dicit po-
ne quidam fecit inſultum cōtra me ſine
aliquo genere armorum volēs mihi da-
re vnaʒ maſilatam manu vacua: ego ne
hoc accideret percuſſi eum cū gladio et
23 mortuus eſt an † debeam puniri: et dicit
primo vidi ꝙ ſic: quia nulla eſt congruē
tia nec propoſitio: ſed ſuper exceſſus ni-
mius et contra et vltra terminos defen-
ſionis. tamen cōcludit ipſe Bal. qd̄ aut
conſtat quod poteram aliter me defen-
dere: ⁊ tūc debeo puniri quia nō ſeruaui
formam defenſionis ſed aſſumpſi vindi
ctam: aut conſtat quod nō poteram eua
dere aliter maſilatam quin cum vitupe-
rio percuteret tūc licite potui illud face-
re. nam ſm eum ſi hoc eſt licitum ppter
res defendendas. ergo multo fortius ꝑ-
pter pſonā ⁊ corpus qd̄ dignius eſt ⁊ no
bili⁹. d. l. in ſeruorū. Et pro hac parte qd̄
excedēs modum inculpate tutele nō ſit
puniēdus facit rō naturalis et euidens
quaʒ allegat in materia Bald. in. d. l. vt
vim. ff. de iuſti. ⁊ iur. vcʒ qd̄ verbera non
24 poſſunt † dari cum mēſura: nec aggreſ-
ſus poteſt habere ſtaterā in manibus et
pōderare ictus ⁊ percuſſiōes: ſed in diſ-
crimine vite cōſtitut⁹ eſt alienus a mēte.
argu. l. hac cōſultiſſima ibi. ſed cum hu-
mana fragilitas. C. qui teſta. face. poſ. ag
greſſus enim nō eſt compos mētis nec
ſui iuris nec cernit ꝗd agat nec ſepenu-
mero ſentit ꝑcuſſiōes ſibi factas niſi ex

interuallo vt quotidie videt̃ ⁊ experientia rerum magiſtra hoc docet a fortiori: nec ipſe aggreſſus non ſentit nec ponderat percuſſiones quas ipſe aliis infert cũ vt dixi non habet ſtaterã in manibus vt dixit Ange. are. in libro maleficiorum in ver. ⁊ dict9 titius ſe defendẽdo in additio. ibi. d. Aug. arimi. in. c. tu aũt. in hac materia adde ꝙ vera eſt iſta ⁊c. ⁊ voluit do. Bartho. cepo. in conſi. xxxiiii. in. iiii. charta. in. i. col. ⁊ in ꝯſi. i. in. iiii. col. in pn. ¶ Preterea facit alia ratio ꝙ ipſi accuſati nõ ſunt aliqua pena puniẽdi etiaʒ ſi exceſſiſſent debitũ modũ inculpate tutele. Nam ipſi nõ vulnerarũt dictũ laurẽtium aio ⁊ ꝓpoſito ipſum vulnerãdi: ſed fuit hoc factũ inopinate nõ ex propoſito nec ex ſua intentiõe: ſed ſolũ pro neceſſaria ſua defenſione: ⁊ ſic nõ ſunt puniẽdi.
25 Nã ille q̃ excedit modũ inculpate tutele non ex propoſito animo dʒ puniri ꝑ tali exceſſu. Item ſingu. inquit Flo. in. l. ſi ex plagiis. in. §. tabernarius. ff. ad legẽ aquiliam. ⁊ hoc per tex. ibi: ⁊ ꝑ gl. xxiii. q. ſ. in ſum. ⁊ idẽ tenet do. Bartho. cepo. in ꝯſi. ſuo. xxix. in vlti. col. circa pun. ⁊ in finalibus verbis dicti ꝯſilii vbi alia alle. ⁊ idẽ tenet. d. Alex. in cõſi. cxl. in. ii. col. q̃d inci. videt̃ in caſu ⁊c. Quod autẽ iſti accuſati nõ vulnerauerint dictũ Laurentiũ ⁊ ſocios ex ꝓpoſito ⁊ non habuerint animũ eos vulnerãdi apparet ex coniecturis et ex veriſimilib9 pſumptionibus. Nã conſtat per. v. teſtes. ſ. ꝑ primũ quartũ ſeptimum octauũ ⁊ nonũ q̃d ipſi accuſati ſeu maior pars ipſoꝝ q̃ñ fuit incepta rixa et antequã ipſe laurẽtius ⁊ ei9 ſocii eſſent vulnerati dicebãt ſta in drio ſta ĩ drio zoto non trare nõ trare che nõ volemo fare coſtiõ con voi. Ex qb9 ꝟbis clare cõſtat ꝙ ipſi accuſati nõ habebãt animũ vulnerandi dictũ laurẽtiũ nec ſocios: ſʒ vulnerarunt dictũ claudiũ nõ ex ꝓpoſito ⁊ nõ aio occidẽdi nec vulnerãdi: ſʒ ad eoꝝ ne
26 ceſſariã † defenſionẽ. ex ꝯiecturis eñ declarat̃ animus. l. ſ. cũ glo. C. de ſica. ⁊ no. gl. in. l. fulcini9. §. i. ff. q. ex cau. in poſ. ea. ⁊ voluit gl. in. l. apud celſum. in pn. ff. de do. exce. ⁊ not. Jac. but. ⁊ Bal. in. l. metũ C. ꝙ me. cã. ⁊ Bald. in. l. i. in. iii. col. C. de ſer. fugi. ⁊. d. Alex. in ꝯſi. ccxxiiii. ſm ordi. meũ inci. viſo ꝓceſſu. ⁊c. in pe. col. ⁊ i ꝯſi. cxl. inci. vt in caſu ⁊c. i. q̃. col. i. ii. ꝑte cõſi. ⁊ Pau. de ca. in ꝯſi. xiiii. ici. tria ſunt. in. ii. col. Et ꝑfecto iſtud ſoluʒ eẽt ſufficiẽs ad liberãdũ: ⁊ abſoluẽdũ ipſos accuſatos a dicta accuſa. ⁊ ab oib9 ĩ ea ꝯtẽtis. Nã iura ciuilia ſeu municipalia dicẽtia ꝙ occidẽs occidat̃ ⁊ homicida puniat̃ vltimo
27 ſupplicio † reſtringunt̃ iterpretant̃ ⁊ itelligunt̃ ſcʒ ſi dolo malo occiderit ⁊ ꝓpoſito ⁊ ex aio alr̃s nõ. ita habet̃ i. l. ii. ꝑ doc. maxie ꝑ Bal. ⁊ Sali. C. de noxa. ⁊ ꝑ bal. in. l. data opa. i. v. col. C. q̃ accu. nõ poſ. ⁊ in. l. q̃cũqʒ. in. vi. col. C. de ſer. fug. ⁊ ꝑ Ange. in. l. is q̃ cũ telo. ad. l. cor. de ſica. ⁊ no. ꝑ Salic. in. l. pe. C. de ſica. ⁊ ꝓbat̃ in. l. cũ autẽ. §. capitalẽ. ff. de edi. edic. quam ad hoc allegat Bal. in. l. cũctos ꝑplos. in vltima charta. in repeti. C. de ſum. tri. ⁊ ſi. ca. ⁊ voluit d. Car. in. c. lator. de homicia. ⁊ idẽ tʒ. d. Ang. in. c. ii. extra de cõſtitu. vbi inquit ꝙ q̃ñ. l. vel ſtatutum imponit
28 † penã afflictiuã perſone tunc intelligit̃ requirere dolũ. allegat. l. in. l. cornelia. ff. de ſica. ⁊ Bal. in. d. l. q̃cũqʒ. ⁊ Sali. in. d. l. pe. C. de ſica. ſtatutũ eñ dʒ interpretari ſm ius cõe ne q̃s penã indebite patiat̃. l. q̃uis. ff. de in ius voc. ⁊. l. ii. C. de noxa. no. i. l. fi. §. i cõputatiõe. C. de iure delib. Et iõ dixit ſing. Pau. de ca. in. l. ſ. ff. de legi. poſt Bal. ibi. ꝙ ſi ſtatutũ dicat ꝙ occidens occidat̃: niſi doloſe ⁊ ex propoſito occiderit nõ occidet̃. alleg. no. ꝑ Bal. in d. l. data opa. ⁊ dicit ipſe hoc eſſe ꝑpetuo mẽti teneñ. q2 ignorãtes iudices maleficiorũ ſeruant ſtatuta ad literã vt iacẽt: ſiue homicidiũ fuerit cõmiſſum dolo ſiue nõ q̃d nõ ẽ ſiẽdũ. Et hãc certã opi. ſupra dictã ꝙ occidẽs nõ ex aio: ⁊ ꝓpoſito nõ puniat̃ de homicidio: tʒ. d. Bar. cepo. i ꝯſi. ſuo. xxix. ici. viſo ꝓceſſu. in vlti. char. in pe. col. ⁊ idẽ tʒ multũ ſing. Pau. de ca. in. l. i. C. vbi ſenato. vel cla. q̃ dicit ꝙ ita pluries ꝯſuluit: ⁊ a morte aliq̃s defendit ⁊ hãc doctrinã Pau. de ca. refert ⁊ ſequitur do. Bart. in. d. ꝯſ. xxix. ⁊ ibi ſubdit ꝙ ita alr̃ ſi ipe iudicauit i ciuitate Verone. ⁊ dicit etiã ꝑ hac parte ꝯſuluiſſe ⁊ dicit ꝙ ita ꝯſuluit ⁊ terminauit Bal. in ꝯſil. ſuo lxxxii. ⁊ hanc partẽ tʒ Sali. in. l. nõ ideo min9. C. de accuſa. in. x. col. ⁊ Bal. in. l. ⁊ ſi ſeuerior

ſi ſeuerior.C.de his qui notan.infa.τ ibi dicit ꝙ ita pluries conſuluit et plures a morte liberauit qđ dicit eē mētē tenēſi. et idē dicit ibi Pau.de ca.vbi ſimiliter ipſe dicit euaſiſſe quendā τ idē tenet in.l. nemo deinceps.ad fi.prime col.C.de epiſc. audi.τ idē firmat.d.Barth.cepo.in ꝯſi. ſuo.xxx.inci.ragacij ſcholariū τc.in vlti. col.τ idē tenet ipſe in cōſi.ſuo. xxxiij. incipien.multa poſſent τc.in.ij.col.τ idem nota.Azo in ſumma.C.ad legē corne.de ſicarijs.τ Bal.in.l.non dubiū.in.vj.col. C.de legi.ver.eodez modo.τ.d. Barth. cepo.in ꝯſil.ſuo.xxxiij.inci.ſi vnq̄ τc. in iij.charta.in.iij.col.in conſi.xxxviij.inci. viſa inquiſitio.τc.in. ij. col. τ idem tenet Bar.in.l.j.ff.ſi quis teſtamē.lib. eſſe iuſ. fuer.τ.in repe.l.ꝙ nerua.ff.depoſiti.τ Sa 30 lice.in.l. ſi fugitiui. C.de ſer. fugi. τ in.l. iij.§.fi.ff.ne quis eū qui.τ Bald. τ Sali. in.l.in actionibus.ff.de in litem iurā.τ in l.j.C.de his qui latro. τ Guido. de ſuza. in qōnibus ſtatu.in.ij.col.τ Cy. in. d.l.j. ff.de legibus.τ Bal.in repetit.l.j.in ante penulti.col.C.de ſumma trinita.τ fide catho. Et idez tenuit do. Jo. baptiſta de ſancto ſeuero.poſt Bart. in repeti.l.oēs populi.ff.de iuſti.τ iur. in verſu.v. inferē ꝙ ſi ſtatutū.Idem tz Pe.de anch. in ꝯſi. cclxxxiij.incip. iure ſtricto τc. in fine. et Pau.de ca.in ꝯſi.cxciij.inci. viſo proceſſu.in.ij.col.τ Pau.de caſt.in.l. nemo. C. de epiſcopa.audi.τ Rapha.ꝯſi. cxxxiij. inci.viſis τc.in fi.τ do. Bar.cepo.in cautelis ſuis cautel.iiij.ver.ſi ſtatutū τc.τ in ver.ibi ſequēti Ang. de are. inſti. de iure naturali.§.ius autē.in.x.col.τ Bal in.l. que fortuitis.in pe. colū. C. de pignora. actio.τ in.l.oēs ppli.in.xij.col.ff.de iuſti. τ iure Lud.ro.in.l.j.§.occiſor.in.iij.col. ff.ad ſille.Et facit optime qđ dixit Bar. in.l.in lege cornelia ff.de ſica.vbi inquit ꝙ impoſſibile ſit quē puniri ſine dolo: et faciūt dicta p Bal.in.l.ſi qs alieno.§.cū aūt.ff.de his qui notan.infa.τ idē qđ ſuperius dixi tenet Bal.in.l.decuriōes C. de infamib⁹.τ Bal.in.c.j. extra de cōſtitutio.Et p iſtis facit nota.verbū Ang.in aut.de teſtib⁹ in.§. τ licet. in vltima col. ver.nota ꝙ qñ τc.vbi dicit † ꝙ qñ teſtis dicit falſum nō doloſe:ſed poti⁹ p groſſicitatē nō dz puniri de falſo.Et faciunt dicta per do.Floria.in.l.iij.in. §.iniuria rum.in.ij.col.ff.ad legē aquiliā.vbi dicit ꝙ cōmiſſum ſine dolo non eſt punibile. nā ſcđm eū tale delictū aſcribitē caſui fortuito.allegat.ff.de admini ſtratio.tutor. l.fina.in fine.τ in.l.infans. ff. de ſicarijs. τ caſus fortuit⁹ nūq̄ punitē p modū criminis.allegat ad hoc.l.diuus.ff.de offō pſi.τ.ff.de parrici.l.penul.§.fi.Et qđ homicidiū cōmiſſum ſine dolo:τ nō ex propoſito nō puniatē:tenet.d. Alex.vbi plura allegat in cōſil.ſuo.cix.incip.viſis τc. in penul.charta.in vlti.col.in primo volu.τ in ꝯſi ſuo.cxl.inci.videtē.in.ij.col. in ij.pte cōſilioꝝ.τ faciūt dicta p Pau.de ca.in cōſi.ſuo.cxcij.inci.in cā carceratorum vbi p plures rōnes cōcludit ꝙ † ille qui acceſſit ad aliquē vt eum baſtonaret qui tñ eū occidit cū hoc nō fecerit ex aīo τ ꝓpoſito nō tenetē de occiſo. τ ibi q̄ plura nota.dicit in hoc ꝓpoſito. Et faciunt optime dicta p Bal.in cōſil.ſuo.ccxiij. incipiē. dubitata.in tertio volu.vbi tz ꝙ notari⁹ cōmittēs falſum τ nō doloſe ſit abſoluēdus.Cū ergo in caſu noſtro ꝯſtet ex ſupra dictis dictos accuſatos nō vulneraſſe nec occidiſſe ex ꝓpoſito doloſe merito ſunt abſoluendi.Et ſi quiſpiā opponeret ſatis colorate τ diceretē qđ imo iſti accuſati ſunt puniendi pena mortis ratione nō debili vcz: q: ipſi fuerūt primi aggreſſores:τ primi q̄ inceperāt rixā vt cōſtat τ probatū eſt ex atteſtatiōibus ꝓductis p ipſos accuſatores:ſi ergo ipſi fuerūt primi aggreſſores τ primi q̄ inceperunt rixā merito ſunt puniēdi per iura ſuperi⁹ adducta.¶Sz hac oppoſitione nō obſtāte dico ipſos accuſatos abſoluendos.Nam lz tres teſtes accuſatorum dicūt ꝙ ipſi accuſati fuerint primi aggreſſores qui inceperūt rixā tñ iſtud nihil hz obſtare τ hoc pluribus rationibus primo q: neuter ipſoꝝ teſtiū ꝓbat. primo enim iacobus plebanus primus teſtis nō probat q: cōtrariatē cū dicto et depoſitiōe renaldini:hoc pz.nā ipſe iacobus plebanus dicit ꝙ vidit ſtephanū de bartolis veniētē de villa corē.cū plurib⁹ perſonis ad dictū feſtū ſancte Uiane et dicit qđ ſecū veniebat barchet⁹ de bun

ſabarchis.maurus aũt renaldinus dicit
ꝙ imo dict⁹ barchet⁹ erat ſup feſto qñ
venit dictus ſtephan⁹ de bartolis ad di
ctũ feſtũ.⁊ ſic ſunt cõtrarij merito nõ ꝓ-
bant vt habet̃ plene ꝑ Spec.in tit.de te-
31 ſte in.§.poſtꝙ ⁊ in.§.j.in ver.Itẽ ꝙd te-
ſtes diſcordãt ⁊c.Itẽ dictũ iſtius iacobi
plebani eſt nullũ alia ratiõe.nam ipſe ia-
cobus eſt affinis mioti plebani q erat in
32 rixa cũ dictis de ſaponis: ideo nõ pro-
bat.iuxta nota.in.l.parentes.C.de teſti-
bus.c.vt extra qui matr.accuſa. poſ. iiij.
qõ.iiij.§.itẽ in criali.ver.parẽtes ⁊ ver.te
ſtis idoneus ⁊ late ꝑ Spe.in tit.de teſte.
§.j.in ver.Itẽ ꝙ eſt parens ⁊c.Itẽ alia ra
tione eſt nullũ dictũ dicti iacobi pleba-
ni q̃ fuit examinat⁹ a nõ habẽte ptãtẽ.ſ.
a carzolario abſ ſciẽtia vel cõmiſſione
iudicis quo caſu talis depoſitio eſt nul-
la.argumẽ.l.ſi queramus.ff.de teſtamẽ.
33 cum ſi. imo receptio teſtiũ in cã criali
vt eſt iſta nõ põt delegari vt habetur in
aut.apud eloquẽtiſſimũ.C.de fide inſtru
rum.⁊ in.l.iij.ff.de teſtib⁹.⁊.v.qõ.v.c.illi
q.⁊ voluit Spec.in.d.tit.de teſte.§.j.ver.
Itẽ ꝙ cã eſt. Et ſic apparet dictos teſtes
nõ obſtare ⁊ per cõſequẽs ex plurib⁹ ſu
pra dictis apparet de victoria: ⁊ de abſo-
lutione dictorũ accuſatorũ a dicta recu-
ſatiõe ⁊ ab oĩb⁹ in ea cõtẽtis.⁊ ita ſic duꝫ
de iure ꝯcludo. Laus deo clemẽtiſſimo.

Hippolytus de Marſilijs.

1 Notoriũ reſultat ex dictis multoꝝ.
2 In notorijs non requiritur ordo iuris.
3 Propter enormitatem delicti licitum eſt iura tranſgredi.
4 Teſtes tendentes ad eundum finẽ licet ꝑ diuerſa verba non dicunt̃ ſingulares.
5 Inſtrumenta diuerſa in verbis ſi idem ſunt in ſubſtantia valent.
6 In actu reiterabili teſtes non dicuntur ſingulares.⁊ nu.8.
7 Que fiunt ſucceſſiue ⁊ continuate dicuntur ſimul fieri.
9 Femine non admittũtur in teſtes in cauſis criminalibus.
10 Quando in aliquo caſu teſtes omni exceptio.maiores haberi nõ poſſunt tunc teſtes non omnino integri admittũtur.
11 Minor admittitur in teſtem quando veritas aliter haberi non poteſt.
12 Mulier admittitur in teſtẽ in criminalibus quando veritas haberi nõ poteſt.
13 Laicus admittit̃ cõtra clericũ in crialibus qñ aliter veritas haberi nõ poteſt.
14 Aſſertio conſtituti in mortis articulo facit indicium.
15 Non omnis moriens eſt ſanctus ioannes euangeliſta.
16 Confitens in articulo mortis habuiſſe ⁊ recepiſſe nõ poteſt poſtea opponere excep.non nu.pecu.
17 Cõfeſſio ſine cã fctã i mortis articulo vꝫ.
18 Teſtis deponens de auditu de his que nõ poſſunt percipi niſi ex auditu ꝓbãt.
19 Ualet dictum teſtis deponentis de auditu licet cortina ſit in medio qñ ipſe teſtis habebat notas voces loquentium.
20 Paritas affectiõis excludit omnẽ dolũ.
21 In his que ſunt difficilis probatiõis admittuntur probatiões per coniecturas.
22 In his que ſunt difficilis probatiõis probatio fame cum aliquibus adminiculis plene probat.
23 Ubi eſt maxima difficultas probatiõis ſtatur iuramento.
24 Tortura cum ſit difficilis probationis probatur per coniecturas.

Conſilium.v.

IN nomine dñi amẽ. In cauſa Ioãnis dñici pilaterũ carcerati ꝑpter mortẽ aldeſue vxoris vidi cõſiliũ excellẽtiſſimi. U.I.docto. d.Ioãnis de cãpegio preceptoris boñ. qui ad fauorẽ predicti io. do.plura elegãter ⁊ copioſe adducit:quibus viſis prima facie viderẽtur obſtare ⁊ tollere iudicia vigẽtia cõtra ipſum Io. do.recepta adeo ꝙd ego iudex in hac cã nõ poſſim venire ad torturam cõtra ipm Io.do.ſed ꝓcedere deberẽ ad abſoluen. ipſum Io.do. Quibus tñ nõ ob. mihi vr̃ indubitãter dicta indicia ſublata nõ eſſe imo deuenien. eſſe ad torturã vt veritas detegat̃ ⁊ tm̃ ſcelus et ſeuicia huius Io.do.cõmiſſum ꝫ dictã aldã ei⁹ vxorẽ pregnãtẽ ſex menſiũ vt mihi retulerũt teſtes ꝗplures nõ euadat ipunitũ iuxta.l.

ita vulneratꝰ.ad.l.aql.c.vt ſame.de ſē.
excō. Qđ aūt nō obſtāt dicta ꝑ excellētiſ
ſimū dñz Joannē cōſultorē oſtēdo rñdē
do ꝓncipalr dictꝫ ꝑ eū alijs omiſſis. Et
ꝓmonō ob. ꝙ ꝓmo anq̄ꝫ deueniat ad tor
turā dʒ ꝯſtare delictū eē ꝯmiſſū ſʒ Ang.
de are.⁊c. qꝛ rñdeo ꝙ hoc ꝯſtat imo ē pu
blicū ⁊ notoriū ī loco ꝯmiſſi delicti. oēs
eñ ſciūt dictā aldā mortuā ⁊ ſepultā eſſe
vt ēt appet ex denūtia. ſyndici ipſiꝰ ville
⁊ oēs vel ſaltē maior pars ꝑſonarū di-
cte ville corā me oretenus ita affirma-
1 rūt ex qbꝰ † eorꝫ dictis reſultat notoriuꝫ
mortis dicte alde iuxta no. ꝑ bal. ⁊ alios
in.l.ea qdē. C.de accu. ⁊ in.l.falſus in.v.
col. C.de furt. ⁊ Inno. ⁊ alios in.c. ſicut.
de cob.cle. ⁊ mulie. ⁊ in.c. veſtra. co. tit.
Bal.in.l.cū fratrē. C.ad ſille. Nō obſt.
qđ dr ꝙ lʒ cōſtet dictā aldā mortuā eſſe
tñ nō ꝯſtat eā mortuā eſſe morte violēta
qꝛ hoc fateor: ſʒ dico ꝙ ſi hoc ꝯſtaret nō
opus eſſet hmōi inueſtigatiōe: ſʒ qꝛ hoc
nō plene ꝯſtat neceſſe eſſe veritatē inue
nire medijs indicijs ⁊ ꝯiecturis vt ī ſimi
libꝰ fieri ſolet ꝙ nō eēt neceſſe ſi hoc ple
ne ꝯſtaret qꝛ in incertis ⁊ nō certis ⁊c.l.
ꝯtinuꝰ. §.cū ita.de ṽ.ob.cū ſi. Quinimo
dico ꝙ attenta atrocitate ⁊ notorietate
huiꝰ ſceleris poterā deuenire ad tortu-
rā ꝯ dictū Jo. dñicū ſine alijs medijs vł
2 dilatiōibꝰ: † nā in notorijs nō reqꝛit
ordo iuris. vt dicit ſpe.ī ti.đ expē. §.fi.in
fi. ⁊ Bal.ī.d.l.cū fratrē. Bal.ī.l.poſtq̄ꝫ.
C.de pac. ⁊ in.l.j.C.de ind. Bar.ī.l.j. §.
fi.de var. ⁊ extraor.cog. ⁊ ī.l.ab hoſtibꝰ.
§.ſʒ ꝙ ſimplr. ex qbꝰ cauſis maio. ⁊ dixit
Bal.ī.c.ad noſtrā el.ij.de iureiur. ꝙ in
notorijs ordo eſt ordinē nō ſeruare: ⁊ tā
to magis poterā in caſu iſto ꝑꝑ atroci-
tatē ⁊ enormitatē ipſiꝰ delicti in q̄ nedū
ipſa alda mortua fuit. ſʒ ēt eiꝰ filiꝰ ſex mē
3 ſiū exiſtēs in eiꝰ vtero. Clarū eſt eñ † qđ
ꝓpter enormitatē delicti licitū eſt iudici
iura ſtatuta ⁊ ꝯſuetudines trāſgredi ſʒ
Inno. ⁊ alios in.c.j.de ꝯſti. Bal.in.l.qđ
ergo. §.pena grauior. ff.de his q̄ no.īfa.
ī.iiij.col. bal.ī.c.j.ī.vj.col. q̄ feu.dare poſ.
bal.ī.l. ⁊ ſi ſeuerior.ṽ.ex qbꝰ cau.īfa.irro.
in.ij.col. Bal.ī.l.j.ī.v.col.C.q̄ accu. nō
poſ. bal.ī.l.obſeruare.in.§.ꝓficiſci.ī.vj.
col.ff.de offi.ꝓcōſul. bal.in.l.j.in ꝓn.C.
de preci.imper.offer. Bal.in.c. iniuriā
in ꝓn.de pa.iura.fir. Bal.in aut. hodie
C.de iudi. Bal.ī aut.ſʒ nouo iure. C.de
ſer.fugi.in.j.col. Bal.in.c.iurgantium.
de re iudi.in fin. Ange.in.l.ꝙ ſi nolit.§.
qui aſſidua.ff.de edi.edic. Lud.roīn.in
rub.ff.de arb.ī.vij.col. ⁊ rub.C.q̄ admit.
in.ij.col. ⁊ ī.l.ſi qs in graui.§.vtrū.ī vlti
ma.col.ff.ad ſille. ⁊ in cōſi.ſuo.cccc.xxix.
inci.ꝯſidero. ⁊ ī.l.ſi ṽo.ī.§.de viro.ff.ſo.
ma.ī.xviij.char. Bal.ī.l.j.ad fi.C.de in.
ra.calū.doct.ī.c.ij.de adul. vbi dicūt ibi
eſſe caſum de hoc ꝓ quo etiā facit text.
in.c.felicis.§.ceterū.de penis.ī.vj. ⁊ ī.l.
fi.ṽ.nec hmōi.C.de mō multarū. q̄ iura
ad hoc allegat Ro.ī.d.§.de vi. ⁊ faciūt
dicta ꝑ Bal.ī.l.cū.ī fi.C.de fur. ⁊ in.l.li-
bertas.ff.de ſtatu homi. ⁊ facit tex.in.c.
j.de ſciſma.ī.vj. ⁊ tex.ī.l.illuſtres.in ver.
grauiſſimū.C.de mō multarū. ꝑ qbꝰ ad
duci poſſent quaʒ plura ſingularia do-
ctorū dicta q̄ breuitatis cā omittā. Quo
aūt ad illud qđ dixit ipſe excellētiſſimꝰ.
d.ꝯſulēs ꝙ teſtes examiati ſup hmōi de
licto ſunt ſingulares ergo reijciendi ⁊c.
rñdeo ꝙ imo ꝓbāt ⁊ admittēdi ſunt: nā
iſti teſtes ⁊ ṽba eorū ſi recte inſpiciātur
tēdūt oēs ad ꝓbādū hoc vnū vʒ ipſaʒ
aldā mortuā fuiſſe violēter: ⁊ ꝙ maritꝰ
fuit cā huiꝰ mortis: lʒ tñ hoc deponāt ꝑ
diuerſa ṽba cū tēdāt ⁊ ꝯcludant oēs ad
vnū rei ſinē tales teſtes nō dñt dici ſin-
gulares imo ꝓbāt ⁊ ſunt admittēdi. ita
ꝓbat tex.ī.l.q̄ ſniaʒ.C.de penis. q̄ loqꝛ
in crīalibꝰ ⁊ ꝓbat tex.in.c.nihil.de ver.
ſigni. ⁊ voluit gl.in.c.dudū.extra.de cō-
uerſi.ꝯiug. ⁊ gl.ī.c.cū eccleſia ſutrina.de
cā poſ. ⁊ ꝓpe. ⁊ gl.ī.d.l.q̄ ſniaʒ. ⁊ hoc vo
luit Bal.ibi ⁊ ī.c.cū cāʒ.ī.j.col.extra de
ꝓba. ⁊ bal.ī.l de qbꝰ.ff.đ legi. ⁊ ī.l.teſtiū.
in.v.col.C.de teſti. bal.ī ru.de ꝯtro.inue
ſti.in ꝓn. Bal.ī.c.cū dilectꝰ.ī.iij. col. de
cōſue. Bal.in.l.illa inſtitutio.in fi.ff.de
here.inſti. Bal.ī.l.data ope.C.q̄ accu.
nō poſ. Bal.in.l.ṽbū volo.in fi.C.de fi-
deicō. Bal.ī.l.ampliorē.ī.§.j.C.de ap-
pel. Bal.ī.l.ſ.C.de teſt. Bar.ī.l.iij.§.j.
ff.de teſt.d. Ang.ī.d.c.cū eccleſia ſutrina
⁊ ī.c.qm̄ in pleriſqꝫ.de offi.or. Ang.ī.l.ſi
quis.§.j.ff.de edē. Spec.in ti.de teſte.§.
nūc tracta.verſi.carior ē quoqꝫ.⁊.d.An.

in.d.c.nihil.ꝛ Jmo.in.d.l.illa iſtitutio.
ꝛ Bal.i.l.eos.circa mediū.ff.de fal.bal.
ꝛ Jmo.in his ṽbis.§.fi.ar.illius text.ff.
de here.inſtituen.Jnno.in.c.fraternita
tis.extra de hereti.ꝛ Paul.de leaza .in
q̄ōne ſua incip.cōtra inſtr̄m debiti ꝛc.ꝛ
Bal.in.l.j.ad fi.c.ſi vnus ex plu.app.ꝛ
voluit.d.Alex.in ꝯſi.ſuo.iij.inci.in cā in
quiſitiōis ꝛc.in.ij.char.in.fi.col.i.j .vo.
ꝛ ibidē in ꝯſi.xxxiij.inci.in cā vertēte in
ter michaelē in.iij.col.ꝛ in ꝯſi.lxx.in.v.
col.inci.viſo pceſſu.ꝛ in ꝯſil.lxxij.ici.in
ſpecto diligēter.in.ij.ꝛ.iij.col.ꝛ in cōſil.
cx.ſꝫ ordinē meū ici.ſup ꝓmo.i.viij.co.
ꝛ in conſi.cix.incip.viſis ꝛ vt opꝫ ꝛc.in
finalib⁹ ṽbis:ꝛ in ꝯſi.cxviij.incip.in cā
ꝛ lite in ꝑn.ꝛ in ꝯſi.xxiiij.incip.aiaduer-
ſis ꝛc.in fi.ij.col.ꝛ in ꝯſi.xlvij.inci .abū-
de p celeberrimos ꝛc.in fi.ij.col.ꝛ in ꝯſi.
cv .incip.reuerēn.dn̄e ꝛc.in vltia colū.ꝛ
in ꝯſil.cxxxvij.inci.in cā ꝛ lite.i.iij.col.ꝛ
voluit Lud.ro.i.l.ij.§.appellata.ff.ſi cer.
pet.Jo.de ana.cōſi.lv.in.ij.col.Et ideo
ſi duo notarij ſint rogati de vna met re:
5 ꝛ conficiant inſtr̄m de ipſa re licꝫ talia
inſtrumēta ſint diuerſa ꝛ varia i ṽbis tn̄
ſi idē ſint in ſubſtātia valēt.nec tales no
tarij debēt puniri de falſo p ꝑdicta: ita
voluit do.Alex.i.d.ꝯſi.lxx.i.v.col. circa
medi.ad qd allegat.d.c.dudū de ꝯuer.
coniuga.ita dicen̄.eſt in caſu nr̄o ꝙ iſti
teſtes nō ſunt dicēdi ſingulares poſtq̃
eius ṽba lꝫ ſint diuerſa tn̄ ad vnum rei
finē tēdūt ꝛ ꝯcludūt.Nec obſt.ſi diceret
ꝙ ꝑdicta iura ꝛ autoritates doc.loquūt
vbi tractat de plena ꝓbatio.ſecūda ꝛ nō
de indiciis ꝛc.qꝛ dico ꝙ vbi eſt eadē ra
tio ibi idē ius.l.illud.cū vulg.ff.ad.l.aql.
ꝛ eadē rō eſt habēda de toto quo ad to-
tū ꝛc.l.q̄ de tota.ff.de rei vē.Nec obſt.ſi
dicat ꝙ illa iura loquunt in ciuilib⁹:ſꝫ
hic ſumus in crialib⁹ ergo:qꝛ rn̄deo ꝙ
in crialib⁹ procedit inſtar ciuiliū.l.ab-
ſentē.ff.de pen̄.¶ Preterea ꝙ iſti teſtes
non poſſint dici ſingulares in hoc caſu
moueor:nā ipa alda verba q̄ dixit ipſis
teſtib⁹ exaiatis nō dixit vno inſtāti:ſed
ſucceſſiue modo vni modo alteri qn̄ cō
tingebat eis alloqui exiſtēs in lecto an̄
mortē ſuā vt patet ex depoſitiōib⁹ ipſo-
rum teſtiū ſi recte inſpiciant:ſꝫ cū ſum⁹
6 in actu reiterabili teſtes nō dicunt ſin-
gulares ſed admittunt et bn̄ probāt.ſm
Cy.ꝛ Ang.in.l.hac cōſultiſſima in pn̄.
C.d teſta.ꝛ ibi Mod.ꝛ ſentit Bar.in.l.
querebat.ff.de teſtamēto mil.ꝛ Bal.in
l.teſtiū.in fi.C.de teſti.ꝛ Bal.i.c.cū dile-
ctus.de cā poſ.ꝛ ꝓprie.ꝛ Jmo.in.l.ſi pa
ter capt⁹.ff.de vul.ꝛ pup.Spec.in tit.de
teſte.§.iā de interrogatoriis. verſi.qd ſi
vnus teſtis dicit actū vel ꝯtractū ꝛc.ꝛ in
ver.ſe.ꝛ Jo.an.clari⁹ ꝛ ſentit Bart.i.l.ſi
plures.ff.de iniur.ꝛ Jmo.in.d.l.iter pa-
res.p qb⁹ faciūt dicta p Bar.i.l.antiq.
ff.ſi pars here.peta.ꝛ per Ange.i.l.ſi qs
duas.ff.cōmunia prediorū.ꝛ p Bal.in
l.ſi qs alieno.§.j.ff.de his q̄ notā.iſa.Et
7 facit ratio nā ea que ſiūt ſucceſſiue ꝛ †cō
tinuate dicunt ſimul fieri vt ꝓbat tex.in
l.hac cōſultiſſima.in pn̄.C.de teſtamē.
ꝛ text.ꝛ ibi Bar.ꝛ Bal.in.l.ſctus.C.de
fide inſtrumē.ꝛ eſt bona gl.in.d.l.antiq.
ꝛ facit qd dixit dn̄s Alexā.in cōſi.cxliij.
inci.qm̄ abūde.ꝛ qd dixit ipſe i cōſil.ſuo
liij.incip.in cā vertēte in.iij.col.in fi.vbi
8 dixit q †in actu reiterabili teſtes nunq̃
poſſūt dici ſingulares.ad qd allegat gl.
in.l.ob carmē.§.fi.ff.de teſt.ꝛ Jnn.in.c.
qualiter ꝛ qn̄.el ſcdo.de accuſa.ꝛ Jnn.
in.c.lꝫ ex quadā.extra de teſt.ꝛ idē dixit
Bal.in.l.cōuenticulā.ꝛ de epis ꝛ cle.in
iiij.col.ꝛ facit qd dixit Bar.i.l.i opis.ff.
loc.p ꝑdicta ergo iſti teſtes nō dn̄t dici
ſingulares.¶ Uenio mō ad illud qd ex
cellētia dn̄i conſultoris dicit qd in caſu
iſto teſtes quaſi oēs exaiati ſūt femine
9 †ſeu mulieres que nō admittuntur i
crialib⁹ per not.in.c.fo⁹ cū aliis p eū
allegatis.ꝛ ꝙ teſtis ad hoc vt faciat in-
dicium ad torturā requirit ꝙ ſit optime
opinionis ꝛ omni exceptiōe maior vt p
Bar.i.l.j.§.idē cornelio.ꝛ in.l.marit⁹.
ff.de q̄ō.cū aliis ibi per eū allega.ſꝫ mu
lier non eſt omni exceptione maior nec
optime opi.ergo i caſu noſtro nō ꝓbat
nec facit indicium.Et licet iſta videant
concludere ꝛ multū obſtare:tn̄ dico qd
minime obſtant nam dicta per excellen
tiſſimum dominū conſulentē ꝓcedūt ꝛ
habēt locū qn̄ res ſeu delictū pōt ꝓbari
p maſculos ꝛ p teſtes oi excep.maiores
ſꝫ nō ſum⁹ in delictū clā cōmiſſo ꝛ pe

noctarno τ in domo ipſius Jo.d.iuxta.l.
ex ɔſenſu.C.de repu.in quo non interue-
nerūt idoneiores teſtes τ teſtes oi excep.
maiores:ergo ne veritas ſupprimatꝛ τ oc
cultꝛ iſte mulieres erūt legitime teſtes.
Et ad ſic dicendū moueoꝛ per ſingularē
doctrinā Sali.in.l.ea quidem.in.i.colū.
ꝟſi.ad quintā queſtionē.C.de accuſatio.
10 vbi dixit ꝙ qn̄ ſumus in caſum quo te-
ſtes omni exceptio.maiores haberi non
poſſunt:tunc teſtes nō oīno integri ad-
mittunꝛ:τ ponit ipe exemplū τ dicit ꝙ ſi
quis luſit in proſtibulo et fuit deceptus
ꝓpter taxillos male quadratos:τ falſos
qd poterit hāc leſionem τ deceptionē et
falſitatē ꝓbare ꝑ lenones τ ifames τ ſic
inhabiles:qd dictū refert τ ſequiꝛ Ang.
are.in tract.maleficioꝝ.in ꝟ.menitoꝛ di-
maldati.in.j.col.pro quo dicto ipſe alle-
gat Innocen.in.c.cum J.τ.A.de re iud.
vbi dixit ſm eū ꝙ in cauſa inquiſitionis
etiā crimnoſi recipiunꝛ cū inquiſitio nō
fuit niſi cōtra criminoſos:τ idē tenet ipe
Ange.in dicto ſuo tract.in verſi.q̄ iudex
ſtatuit terminū ad opponendū cōtra ꝓ-
ceſſum.in prin.prime col.Pro quo dicto
Sali.facit qd voluit Jo.an.in add.Spe.
in ti.de teſte.§.j.ꝟſi.item excipite qd eſt im
pubes vbi dixit ꝙ licet minoꝛ.xxv.an.nō
11 debeat examinari in teſtē in cauſa cri-
minali:vt hꝛ in.l.teſtiū.ff.de teſti.τ.iiij.q.
iij.§.teſtes.verſi.in teſtimonium.tn̄ iudex
nō ꝓhibetur in defectū ꝓbatiōis recipe
re talē minorē in teſtez qn̄ veritas aliter
haberi nō poſſet.Et ſubdit ipſe Jo.and.
12 in.d.§.j.verſi.Item qd eſt mulier ꝙ licet
in criminali mulier nō admittaꝛ in teſtē
vt in.c.mulierem.xxx.q.v.tn̄ admittunꝛ
mulieres qn̄ ꝟitas aliter ſciri non poſſet
τ dicit ꝙ hoc hʒ equitatē in ſe:qd eſt val
de notā.in caſu nr̄o.τ illud dictū refert
τ ſequiꝛ.d.Alex.in ɔſi.ſuo.lxiiij.inci.viſo
themate.in.j.colum.in.j.volumi.ꝓ quo
optime facit qd hꝛ in.c.peruenit.el.ij.ex-
tra.de teſt.cog.τ in.l.ſerui.ff.de teſti.τ in
c.quā ꝗ̄.cū gl.iiij.q.ij.Et illud dictū Sa-
li.in d.l.ea q̄dē refert τ ſequiꝛ.d.Alexā.
in.d.cōſi.lxiiij.vbi ꝓ eo allegat not.in.l.
ex ɔſenſu.C.de repud.τ in.l.ob carmē.ff.
de teſti.τ in.c.veniēs.el.ij.de teſti.Et pro
iſtis faciūt dicta per Abb.in.c.de cetero.
extra de teſti.vbi dixit in prima colum.
13 ꝙ licet laicus non admittaꝛ contra cle-
ricū in cā criminali:vt in.c.laicos.τ in.c.
ſeq.ij.q.vij.cū ſi.ſi tn̄ cleric9 ɔmiſit delictū
in loco vbi nō erat copia clericoꝝ ꝙ hoc
caſu poterit ɔuinci per laicos.τ facit qd
dixit.d.An.in.c.tertio loco.extra de ꝓba
tio vbi dixit ꝙ lʒ domeſtici repellātur a
teſtimonio.c.repellanꝛ.de accuſa.l.etiaʒ
τ.l.parentes.C.de teſti.admittunꝛ tn̄ ſʒ
cum qn̄ veritas aliter ſciri nō poteſt qd
etiā voluit Joā.an.in addi.Specu.in tit.
de teſte.§.j.ꝟ.quid ſi olim.in addi.incip.
idē Guid.de ſuza.τ voluit Abb.in.c.cum
in tua.extra.de ſpōſa.Pro quib9 facit in
ar.qd voluit Bar.i.l.j.ff.de bo.poſſeſ.ex
teſtamēto mili.τ in.l.cūctos ꝑplos.in.ix.
col.ver.ad ꝑdictarū cōfirmationē.C.de
ſumma trini.τ qd voluit Ange.in aut.de
nō alie.in.§.ꝙ autē.τ Joā.de ana.in.c.ſi-
gnificaſti.el.ij.in.viij.colū.de homi.τ qd
dixit Ludo.ro.in.l.iij.§.ſin autē.ff.ad ſil-
le.τ.d.Alex.in cōſi.lxx.incipi.viſo cōſilio
alias τc.in.xij.colū.τ in conſi.clxxvj.inci
piē.viſo themate.τ qd voluit Ang.in re-
pe.l.ſi vacantia.in.vij.colū.ver.ex predi
ctis.C.de bon.vac.lib.x.τ in.l.cōficiunꝛ.
§.codicilli.ff.de iure codicil.τ Paul.de
ca.in.l.caſus.C.de teſtib9.τ facit gl.not.
in.c.cōis.in ver.ſuoꝝ.xxiij.diſtin.τ facit
tex.in aut.de inſtrumē.cau.τ fi.§.vt aūt.
ibi teſtiū multoꝝ copia τc.Ex ꝑdictis er
go remanet ſublatū illud qd dicebaꝛ ꝙ
mulieres nō admittunꝛ i criminalibus:
τ ſimiliter illud qd dr ꝙ teſtis faciēs indi
ciū dʒ eſſe oī exceptiōe maioꝛ eſt ſublatū
ꝑ ſupradicta.Ad illd aūt qd Petr9 excel
lētiſſim9.d.ɔſulēs dicit vcʒ ꝙ dictū iſtoꝝ
teſtium ꝓ maioꝛi pte peruenit a verbis
dicte alde mortue:iō eis nō eſt ſtan̄.tāꝗ̄
teſti inimico τ in cā ꝓpria τc.Reſpōdeo
ꝙ uno iſtud non habet obſtare qꝛ cōfeſ-
14 ſio τ aſſertio morientis vel conſtituti in
mortis articulo ꝓbat cōtra offendētē ſal
tē ad iudiciū vt expſſe tʒ Ange.in.l.ſi qs
in graui.in.§.ſi qs moriēs.ad ſille.et per
Ang.ſibi facit rō:nā quilibet ꝑſumiꝛ me
moꝛ ſalutis eterne τ pauci reperiunꝛ vt
docet experiētia rex magiſtra qui in ar
ticulo mortis mentianꝛ:lʒ cōiter oēs mo
riētes laborant ad ſalutē aīe:τ multi im-

pbiſſimi hoies in extremo vite oſtēdūt ſigna penitentie: hinc eſt ꝙ etiā vſurarij manifeſti q toto tpe vite ſue noluerūt reſtituere male ablata in vltimo ei9 vite iubent vſuras reſtitui vt cōiter vꝫ validus eſt eñ articul9 a cōiter accidētib9. l. certi conditio. §. ſi nūmos. ff. ſi cer. pet. cū ſimili. ergo nō eſt credendū ꝙ ipſa alda dixerit vltimo eius vite illa verba que dixit nec odio vel inimicitia vel alio ſiniſtro reſpectu. Nec obſt. dictū Bal. i ti. de pa-
15 ce cōſtā. in ꝟ. vaſalli. el pmo. dicēs ꝙ † nō ols moriēs eſt ſanctus Joānes euangeliſta: q2 ipſe Bal. in cōſi. ſuo. xxv. incip. caſus ſup quo ꝛc. in ſcda col. in pmo volu. dicit cōtrariū: nā dicit ꝙ ꝯfeſſio facta in articulo mortis valet q2 nō eſt pſumēdū ꝙ talis cōfitēs tūc mētiaꝛ ꝙ profecto eſt magis veriſimile ꝙ̄ illud qđ dixit Bal. in. d. ver. vaſalli. Cōfeſſio eñ talis conſtituti in mortis articulo inducit plenā pbatio. ꝛ eſt maximi effect9. patet nam lꝫ cōfeſſus habuiſſe ꝛ recipiſſe pecuniā ab aliquo poſſit intra biēniū opponere exceptionem nō numera. pecu. vt. C. de nō
16 nume. pecu. † per totū maxime in. l. in cōtractib9 tñ ille qui in articulo mortis cōſtitut9 confiteꝛ habuiſſe ꝛ recepiſſe pecuniā ipſe nec ei9 heres nō poterit opponere excep. nō nume. pe. Jta dixit gl. reputata ſingularis in. l. j. in gl. fi. circa me. C. de fal. cā adie. lega. quā gl. ibi multū cōmēdat Bal. in. ſ. col. in fi. ꝛ illam etiā pro ſingulari allegauit ipſe Bal. in. d. ꝟ. vaſalli nfi. ꝛ Bal. in. c. literas. de preſump. ꝛ illā ſequitur. d. Alex. in cōſi. ſuo. xlv. inci. habita ſup his ꝛc. in pn. iij. col. p quibus faciunt optime dicta p Ang. in cōſi. ſuo. v. inci. viſis inſtris ꝛc. Et faciunt dicta p Bal. in addi. Spe. in ti. de cōfeſ. in addi. incip. ꝯfeſſio facta ꝛ per. d. An. i. c. ſi cautio. in. iiij. col. de fi. inſtru. vbi dixit
17 † ꝙ lꝫ alias confeſſio ſine cā nō valeat. l. ij. §. circa. ff. de doli excep. fallit niſi ſit facta in mortis articulo q2 tūc valebit nec poterit reuocari ꝛ hoc p gl. pdictā ꝛ per gl. in. l. ſ. in fi. in ꝟbo apud iudicē. ff. de interroga. act. quē ad hoc dixit ſingularē Barb. in repe. rub. de fide inſtr. in tertia charta. in tertia col pro qua dicit eſſe caſum. ꝛ hoc ibi voluit Bald. in. l. ſicut. C. de repu. here. ꝛ bñ facit lꝫ cū ibi tex. in eū pro quo. ff. de in ius vocā. ꝛ dictā gl. ad hoc allegat ꝛ ſequitꝛ. d. Alex. in conſ ſuo. xij. incip. ex his q in themate. in. iiij. col. in. j. volu. ꝛ dicit ꝙ hoc ſenſit gl. in. c. fin. extra de cōfeſ. ꝛ Cy. in. l. generaliter. C. de non nume. pecu. Jtē predictis addi pōt dictū Spe. in ti. de accuſa. in. iiij. parte. in. §. j. verſi. qđ ſi latro famoſus ꝛc. Ex iſtis ergo vꝫ cōcludēdū ꝙ dicta cōfeſſio erat valida: nec pſumetur facta odio inimicitie ſed ſolū pro veritate. Quātū aūt ad illud qđ dicit excel. d. cōſultoris videlicet ꝙ teſtis deponēs de confeſſiōe filie ipſius alde ꝛ ioannis dominici ꝙ nō eſt ſibi adhibēda fides cū deponat de auditu ꝛ teſtis de auditu nō pbat vt i iurib9 p cū allegatis q2 rñdeo ꝙ iſtud eſſet verū qñ eſſem9 in re capeſcibili per alium ſenſum ꝙ̄ per ſenſum auditus: ſed in caſu noſtro tractamus de pbādo verba et cōfeſſionē ipſius alde morientis vel in articulo mortis cōſtitute que pcipi nō poſ
18 ſunt niſi per ſenſum audit9: ergo † tales teſtes de tali auditu deponentes pbāt. iſtud voluit Spe. in ti. de teſte ver. de auditu quoqꝫ. ꝛ tenēt dñi de rota in antiqs deci. deciſ. cccclviij. inci. in poſſeſſorio. ꝛ doc. i. c. teſtimoniū. extra de teſti. ꝛ doc. i l. ij. §. labeo. ff. de aqua plu. arc. Cy. ꝛ alij in. l. teſtiū. C. de teſti. Quinimo dico etiā
19 † ꝙ valet teſtimoniū de auditu in re capeſcibili p auditū etiā ſi inter loquētē et ipm teſtē eēt paries ſubtilis vel cortina dūmodo ipſe teſtis habeat notam vocē ipſi9 loquētis ſm Bal. in. l. conuēticulā. in pe. col. C. de epiſco. ꝛ cleri. Hoſt. ꝛ Jo. and. in. c. ij. de cōſue. Cy. in. l. teſtiū. in. iiij. q. C. de teſti. ꝛ gl. iij. q. ix. c. teſtes. ꝛ Spec. in ti. de teſte. §. j. ꝟ. qđ ergo. Si vo et mulier. Bart. cepo. in cautel. ccxxx. incipiꝛ. quādo quis ꝛc. ꝛ faciūt q dicunꝛ de cec habente notas voces contrahentium q non refero cum non ſit neceſſarium: hac ergo ratione iſti teſtes non ſunt repellēdi eo quia deponant de auditu per predicta nec etiā militat ratio: qđ non eſſet veriſimile qđ filia fili9 Jo. dñici talia retulerit ꝯtra patrē: q2 rñdeo qđ imo eſt veriſimile q2 ſi depoſitio ſua ē ꝯtra patrē: eſt tñ p matre ꝛ p veritate que inuenio nō

eſt fatua nec talia diceret ꝯ partem niſi
eſſent vera: ⁊ niſi ſpiritu dei duceret vt
tantū ſcelus nō euadat īpunitū ꝯmota
eīn ſunt viſcera iſtius filie viſa ⁊ intelle-
cta morte crudeli ipſi⁹ matris vacantis
ſibi ſucceſſum eius mortis: fili⁹ eīn depo
nens inter patrē ⁊ matrē eſt idoneus te-
20 ſtis † qꝛ paritas affectiōis excludit om-
nē dolū ⁊ ſiniſtrā opi. l. nō ſolū. §. j. ff. de
ritu nuptiar. glo. i. c. cū .r. canonicus. de
offi. dele. ⁊ gl. in. c. poſtremo. de appella-
tio. Sali. ⁊ alij in. l. j. C. ne liceat potētio.
Innoc. in. c. ex pte. de feudis. Barba. in
c. cauſamq; de offic. deleg. Bald. in. l. j.
ff. vbi pupil. edu. de. ¶ Preterea cōſide-
randum eſt etiā in caſu noſtro ꝙ delictū
de quo agitur ⁊ inquiritur fuit cōmiſſū
clam in domo ipſius Jo. deminici ⁊ no-
cturno tēpore ⁊ per cōſequēs reddit dif
ficilis probatio ipſius cū ea q̄ fiūt de no
cte clā ⁊ in domo propria nō poſſūt fa-
cile pbari vt docet experientia rerū ma
giſtra ⁊ conſonat auribus vniuſcuiuſq;
ſani capitis quo caſu tales teſtes exami
nati nedū faciunt indiciū ad torturā ſꝫ
etiā videtur facere probationem cōtra
ipſum Joā. domi. ratio me mouēs eſt qꝛ
in his q̄ ſunt difficilis pbatiōis admitti
21 tur † pbatio p ꝯiecturas ſꝫ bar. ⁊ alios
in. l. ſi quis ex argētarijs. §. pe. ff. de edē.
vbi dixit qđ in his q̄ occulte et de nocte
agunt admittunt ⁊ ſufficiūt pbatiōes p
cōiecturas pter difficultatē pbatiōis
ꝙ etiā voluit ipſe bar. i. l. ſi qū. C. vñ vi. ⁊
in. l. đ pupillo. §. ſi qs ipſi ꝑtori. ff. đ oper.
noui nūcia. i. viij. qōne. ⁊ Fede. de ſenis
i cōſi. ſuo. cxix. inci. nulli dubiū. ⁊ Hoſt.
in. c. fi. extra ꝙ metus cā. ⁊ Pau. de ca. in
cōſi. ſuo. cclxxvi. inci. viſo proceſſu. ⁊ at-
teſta. in. ij. col. Et facit optie qđ dixit do.
An. in. c. veniēs el. j. extra de teſtib. i vlt.
col. vbi dixit ꝙ in his q̄ ſunt difficilis p
batiōis admittitur pbatio per coniectu
ras: ⁊ tali caſu pbatio fame cū aliqbus
22 ad minicalis facit plenā probati. qđ † di
cturē ſeri ⁊ ſequit. d. Alex. i ꝯſi. ſuo. xxiiij.
in. iij. char. in. j. colum. in. ij. vo. ad qđ al
gat etiā. c. preterea. extra de teſti. p quo
etiā facit Fin eum ibi quod no. Joan. de
imo. in. c. veniens. extra de verb. ſignifi.
et Archidia. xvj. qō. iij. c. inter memora-

tos. ⁊ Cy. in. l. ſi quidem. C. ſol. matrimo
⁊ idē voluit Bar. in. l. in illa ſtipulatio
ne ſi calendis. in fine. ff. de verb. obliga.
⁊ Bal. in aut. quas actiōes. C. de ſacro
ſan. eccle. ⁊ in. l. ſi quis in hoc genus. C.
de epiſcop. ⁊ cleri. ⁊ bal. in. l. quicūq;. in
penul. col. C. de ſeruis fugiti. ⁊ voluit. d.
Alex. in cōſi. liij. vltra me. in ſcđo vol. et
Cy. in. l. ſi creditor. C. de pigno. actione.
⁊ Specu. in titu. de furtis. §. vnico i fine
⁊ Bald. in. l. iiij. C. de proba. ⁊ in. l. cū ſu-
per. C. de rei vend. pro quibus facit tex.
in. l. iij. ver. tu magis ſcire potes ⁊c. ff. de
teſtib. et tex. in. l. ſꝫ hoc. ff. de procurato.
⁊ hanc partem tenet domi. Alexan. in. d.
cōſil. ſuo. xxiiij. in. iij. charta. in. j. colum.
in. ij. volu. ⁊ in eodem volu. in cōſi. lxvj.
in princi. et in conſil. clxxxvj. incipien. in
hac cauſa et lite in ſecunda colum. et in
conſi. ccxj. incip. viſis ⁊ diſcuſſis ⁊c. in fi
nalibus verbis. et domi. Alexand. in. l. j.
C. de ſentētijs que pro eo quod intereſt
proferuntur. in addi. ſuis ad Bart. vbi
p hac opini. allegat inter cetera Bald.
23 in. d. l. ſi quis in hoc gen⁹. † Et ſubdit ibi
ꝙ Bal. in. l. qui accuſare. C. de edēdo. di
cit quod vbi eſt maxima difficultas pro
bationis ſtatur iuramento: ⁊ ſubdit ipſe
d. Alex. ꝙ pro hac parte facit. l. ſi quid ex
pāphila. §. fi. ff. de leg. ij. ⁊ quod ibi dixit
Bar. ⁊ allegat etiam Bal. in. l. ſi tradi-
tio. C. de actio. emp. vbi Fin eū dicit ꝙ in
tereſſe cum ſit difficillis pbatiōis pba-
tur per cōiecturas: ⁊ dicit ꝙ idem dixit
Bald. in. l. fi. ad finem. C. de fruc. ⁊ lit. ex
pen. pro quibus etiam faciunt dicta per
eundē do. Alexan. in conſi. ſuo. xxx. inci.
viſis ⁊ opportune pōderatis. in ſecūda
charta. in prima colum. in. j. volu. Et fa-
ciunt dicta per Barb. in. c. ſi conſtiterit
24 in pen. co. extra de accuſa. vbi † tenet ꝙ
tortura cum ſit difficilis probatiōis pro
betur per cōiecturas quod voluit expſſe
d. Catal. i ſuo tractatu ſyndi. in ver. clxij.
⁊. clxiij. inci. adde an tortura ⁊c. ⁊ idē te-
nuit Pe. de anch. in eleganti ſuo conſil.
xxij. inci. viſa inqſi. formata i Philippū
⁊ bal. i. ꝯſ. ſuo. clxxx. ici. tres ſūt caſus ⁊c.
⁊ faciūt no. Abba. Ang. i. l. ſi qs ex argētar-
rijs. §. ꝓtor ait. circa finē. ⁊ faciūt dicta p
Au. ro. i cōſi. ſuo. cccclj. ⁊ i ꝯſi. lxxvj. circa

.iij.colũ.⁊ per do. Alexã.in conſi.ccccxxij. incip.q͞m per excellẽtiſſimũ. Dico ergo per predictã ꝙ cũ maleficiũ de quo querit̃ fuerit factũ de nocte ⁊ clam ⁊ in domo ipſius Joã.domi.ꝙ iſti teſtes examinati faciũt plenũ indiciũ ſeu indicia ad ponẽdũ eũ ad torturã nõ obſtãtib⁹ preallegatis p petrum excellentiſſimum dominum cõſultorem:⁊ alijs non ſuperuenientibus neceſſe eſt vt ipſe Joãnes domini.purget dicta idicia cũ tortura poſtquã aliter illa nõ purgauit ⁊ nõ melior neſcio videre quõ ſaluo honore meo poſſim deſinere quin ponam eũ ad torturã vt dixi alijs non ſuperuenientibus. Ad alia adducta p petrũ excellentiſſimũ do.cõſulentẽ aliter nõ rñdeo cũ ſolũ ſuper p̃dictis fundet ſermonẽ ſuum ⁊c.

Hippolytus de Marſilijs.

1 Differẽtia inter damnũ ⁊ furtum.
2 Appellatiõe damni dati proprie nõ venit furtum.
3 Statutum de damno dato nõ habet locum in furto.
5 Statuta odioſa ſunt ſtricti iuris et ſunt ſtricte interpretanda.
6 Nullus eſt idoneus teſtis in cauſa propria.
7 Unus teſtis facit ſemiplenã probationẽ.
8 Illa que faciunt ſemiplenã ꝓbationẽ in ciuilibus faciunt indicium ad torturaꝫ in criminalibus.
9 Denũciatio maleficij nõ facit idiciũ ad torturam contra denunciatos.
10 Ubi agitur ciuiliter non poteſt deueniri ad torturam.
11 Pena eſt commenſuranda delicto.

Conſilium.xj.

PIjſſimi ſaluatoris innocato pſidio ⁊c. In cã accuſationũ inſtitutarũ p Alexandrũ de manzolino ꝫ ⁊ aduerſus baptiſtã de mazantibus ⁊ quendã de barachis ex eo qꝛ vt in dictis accuſationibus õr dicti accuſati dederũt damnũ eidẽ alexãdro in quadam petia terre poſita i villa bagnarole cõitatis Boñ.iuxta ſuos cõfines de qb⁹ in ipſis accuſatiõibus cõtinet̃ exportando ⁊ abducẽdo ligna nucum ⁊ aliarũ arborum cũ pſonis bobus:⁊ curru put lati⁹ in dictis accuſationib⁹ cõtinet̃. Uideret̃ primo aſpectu dicẽdũ dictos reos accuſatos fore ⁊ eſſe cõdẽnandos ad ſatiſfaciendum ⁊ reſarciẽ.dãnũ ipſi Alexãdro:eo qꝛ dicte accuſatiões ſunt rite. ⁊ recte inſtitute ſecundũ formã iurꝭ ⁊ ſtatutorũ cõis Bonoñ. ⁊ ſecũdũ ſtilũ ⁊ ſolitũ modũ curie dicte ciuitatis. Et etiã qꝛ facte ſunt ꝓbatiões plene de dicto dãno dato ipſi alexãdro per iuramẽtum ipſi⁹ Alexãdri.qđ iuramẽtum habet̃ pro plena ꝓbatiõe ſcđm formã ſtatutorũ dicte ciuitatis: qb⁹ ſtãtib⁹ vr̃ indubitãter dicẽdũ dictos reos accuſatos cõdẽnãdos eſſe ad dcm̃ damnuꝫ reſarciẽ:⁊ ad expẽſas i lite factas argu.l.qui ſolidum.§.etiã.ff.de le.ij.l.eũ quẽ temere.ff.de iudi.c.finẽ litib⁹.de dolo ⁊ cõtu.cum multis ſimilibus. Sed p̃dictis nõ obſtãtibus q̃ vere nõ obſtãt cõtrariã partẽ puto de iure veriorẽ vꝫ ꝙ dicti accuſati non ſint condemnandi imo de iure veniunt abſoluendi. Ad qđ oſtendendum ego premitto vnum videlicet ꝙ aliud eſt damnum eſſe datum et
1 aliud eſt furtũ cõmiſſum eſſe. Nã dãnum eſt cũ corruptiõe rei: furtũ autẽ eſt cũ amotiõe cõtrectatiõe vel exportatione ipſi⁹ rei.ita dixit Bal.in.l.ſi ſeru⁹ ſeruum.in.§.ſi olivã.ff.ad le.aquil.⁊ ibi do.
2 flo. Premitto etiã ꝙ appellatiõe dãni dati proprie non venit furtum cũ ſint diuerſa ⁊ ſeparata. vt eſt text.in.l.quanto.ff.de publica.l.§.j.⁊ in.l.ij.in.§.ſi qs non homine in.ff.vi bon.rap.⁊ in.l.ſi familia.ff.de iuriſd.om.iud.⁊ hoc voluit gl.in.l.ptor.§.hoc edictũ.in ver.alijs.ff.de dam.infec.q̃ dicit ꝙ furtuꝫ nõ eſt proprie dãnum ſꝫ improprie.quã gl.ad hoc allegauit.d.Alex.in cõſi.ſuo.clxxij.inci. requiſitus ⁊c.in.ij.colum.in.ij.vol. ergo de vno nõ infertur ad aliud.arg.l.papinia.exuli.ff.de min.l.naturaliter.in.§.nihil commune.ff.de acquirẽ.poſſeſ.⁊ gl. in.c.ſicut vrgeri.j.q.j. Quibus preſuppoſitis dico ꝙ predicti accuſati veniunt abſoluendi a dictis accuſationib⁹:eo quia accuſati ſunt de exportatione lignorũ

de fundo dicti alexandri ſeu ei9 vxoris.
& ſic accuſati ſunt de furto nō aūt de dā
no cum exportatio proprie pertineat ad
furtum & denotet furtum vt apparet ex
diffinitione furti in qua dicit͛ ꝙ furtum
eſt cōtrectatio rei aliene inuito dn̄o &c.
ſed talis accuſatio ſeu tale furtū non eſt
plene nec ſemiplene ꝓbatum imo nec
aliquod indicium eſt productū contra
ipſos accuſatos de dicto furto ergo me
rito ſunt abſoluēdi cū clarū ſit in iure ꝙ
actore ſeu accuſatore nō ꝓbāte reus de
bet abſolui: vulgata.l.qui accuſatore.C.
de edendo.c.vt noſtrū.extra vt eccleſia.
benefi.l.actor.C.de probationib9.l.ſciāt
cuncti.eod.tit.cum ſimi. Nec iſtis.ob.ſi
dicat͛ ꝙ imo plene probata ſunt cōtenta
in dictis accuſatiōib9 q2 ſuper eis nedū
ſemel ſ3 etiā bis iuratū eſt p ipm Alexā
drum vera eſſe cōtenta in dictis accuſa
tionib9 & ex forma ſtatuti poſiti ſub ru
bu.de emendat.damnorū a quib9 igno
ratur cauetur ꝙ tale iuramentū habeat͛
ꝓ plena ꝓbatione: iō dicti accuſati ſunt
cōdemnādi. Et hoc tāto magis fieri d3
quīſte ſtilus & cōſuetudo eſt obſeruatus
in hac ciuitate boñ. tāto tꝑe iā elapſo ꝙ
nō eſt memoria hominū in cōtrariū nā
ſemꝑ hoc viguit in hac ciuitate vt qn̄ fa
cta eſt accuſatio circa damnum datū in
aliqua poſſeſſiōe ſtetur iuramēto dānū
paſſi: & iſtd eſt notoriū & manifeſtū i hac
ciuitate ergo qm̄ reſpondeo ꝙ illud iu
ramētum dicti Alexandri in caſu noſtro
nihil obſtat dictis reis accuſatis q2 in
caſu noſtro requirūtur alie probatiōes
ꝙ̄ iuramēta iuxta ea q̄ habētur in.d.l.fi.
C.de ꝓba.& in.c.ſciant cūcti.ij.q.viij. Et
dictū ſtatutū volēs ꝙ iuramētū habeat͛
ꝓ plena probatiōe nihil operat͛ in caſu
iſto q2 tale ſtatutū volēs ꝙ de dāno da
to ſtetur ſacramēto dānū paſſi nō habet
3 locū vbi cōmiſſum eſt furtū, vt ī in caſu
noſtro ita dixit Bal.i.l.nautā.i.§.quū
ꝙ.ff.nau.caupo.& ſtabu. vbi dicit ꝑ illud
tex.q ſi ſtatutū dicit ꝙ de dāno dato cre
datur ſacramēto dānum paſſi nō habe
bit locū in furto. Et iō dicit ꝙ ſi aliqs de
vinea mea exportat ſarmēta & non inci
dit ipſe ſed exportauit inciſa.& ſic nō de
dit dānū: ſ3 cōmiſit furtū nō ſtabit͛ ſacro

accuſatoris. Et idē voluit ipſe Bal.i.d.
l.ſi ſeruus.in.§.ſi oliuam.ff.ad.l.aqui.et
4 in.l.ait ꝑtor.i ꝑn.ff.de iureiu. Idē et fir
mauit Albe.d roſa in.ij.pte ſtatuto.i.q.
lxiij.inci. Itē q̄ro aliā q̄ōnē &c.et.i.l.j.§.
occiſor.ff.ad ſille.&.d.alc.i ꝯſ.ſuo.clxv.
inci.req̄ſitus &c.in.j.col.in.ij.vol.& i.l.ij.
poſt Lu.ro.ibi.ff.de dā.infec.&.d.Flo.in
d.l.ſi ſeruus ſeruū.in.d.§.ſi oliuā.in qui
bus oib9 locis ꝑdicti doc.adducūt plu
ra iura ꝓ hac parte facientia q̄ nō refe
ro breuitatis cā. Et pro hac pte pn̄t ad
duci aliq̄ rōnes ex q̄bus forte & veriſimi
liter moti fuerūt ꝑdicti dictū dict͡ȝ locis
ad tenēd. hac pte. Et p̄io facit rō q2 cū
dānum & furtū ſint diuerſa vt dixi, incu
to ſtatuto loquēs de dāno nō extēdit ſe
ad furtū: iō ſuccedit reg̃la illa vc3 cui nō
cōueniūt v̾ba legis nō ꝯuenit ei9 diſpō.
l.iiij.§.toties.ff.de dā.infec.l.hos accu
ſare.§.oibus.ff.de accu.cū ſi. Scd̄o facit
5 alia rō vc3 q2 ſtatuta maxie odioſa ſūt
ſtricti iuris & ſunt ſtricte interꝑtāda.l.q̄e
q̄d aſtrigēde.ff.d ver.ob.ſi ergo ſūt ſtri
cte intelligēda & loquunt͛ in dāno dato:
ergo nō dn̄t extēdi ad aliū caſu3 magis
odioſu3 vc3 ad furtū.facit.c.odia cū ſua
materia de re.iu.in.vj.cū multis ſi. Pre
terea ꝑdictū ſtatutū eſt cōtra ius cōe in
6 q̄ cauet͛ q2 nemo poſſit eē teſtis i cā pro
pria vt hr̄ i.l.oib9.C.de teſti.et i.l.null9.
ff.eo.ti. Iſtud aūt ſtatutū vult ꝙ ſtet͛ iu
ramēto ipſi9 accuſatoris ergo tāꝙ̄ exor
bitans & odioſum d3 reſtringi & nō am
pliari ad aliū caſum vt in.d.c.odia.cū ſi.
Ex q̄b9 oibus ſequit͛ i dubitata cōcluſio
ꝙ dicti rei vt.ſ.accuſati veniūt abſoluē
di a dictis accuſatiōib9: & ipſe Alexāder
accuſator tanꝙ̄ temere & calūnioſe accu
ſans d3 cōdēnari in expēſis iuxta.l.q ſo
lidū.§.fi.ff.d leg.ij.& l.cū quē temere.ff.
de iudi.c.fine litib9 d dolo & cōtu.§.hoc
ēt oia.inſti.de pena temere liti.cū vulga
ribus. Nec ob.ſi ꝑ accuſatorē diceretur
ꝙ imo ꝓbatū eſt dictū furtū de q̄ i dictis
accuſationibus: & l3 nō ſit ꝓbatū plene
tn̄ eſt probatū ſemiplene & taliter ꝙ ipſi
accuſati pn̄t torq̄ri: & hoc operat͛ denūcia
tio ipſi9 furti facta per ſaltuariū que nō
7 pōt dici ꝙ non habeat͛ loco vni9 teſtis
q̄ vnus teſtis facit ſemiplenā ꝓbationē

vt in.l.in bone fidei.C.de reb⁹ credi.⁊ in
l.admonēdi.ff.de iureiur.⁊ in.c.cū dile-
ctus.de ſuc.ab inteſt.⁊ illa que faciūt ſe
8 miplenā †pbationē in cauſis ciuilibus
faciūt indicium ad torturā in cauſis cri
minalibus.vt dixit Bar.in.l.fi.ff.de in
litē iur.⁊.d.Paris de puteo in tract.ſuo
ſyndica.in.cv.char.ad qđ alle.gl.in.l.ff.
in.§.ſi abſens.ff.ſi ex noxa.cau.agatur.
quā etiā ad hoc refert ⁊ ſequitur.d.Ale.
in.l.fi.ff.de qō.⁊ idē et dixit Ang.de aret.
in trac.maleficio⁊ in ver.fama publica.
in ver.iuramentū autem ⁊c.de quo etiā
dixi i.l.marit⁹.i.iiij.col.ff.de qō. Ex iſtis
ergo dicti accuſati ſunt torquēdi vt ha
beat veritas cōtēto⁊ in dictis accuſatio
nib⁹.Quia rīdeo ꝙ imo dicti accuſati
nō ſunt torquēdi ex pluribꝰ.Et p²io q²
dicta denūciatio non eſt facta dicto ſal-
tuario de viſu dicte aſportationis dicto
rum lignoru⁊:ſed magis eſt facta ex au
ditu aliquoru⁊ vt apparet ex ſerie dicte
denūtiationis:ergo merito nō facit in
diciū ad torturā.iuxta ea que habentur
in.l.marit⁹.ff.de qſtio.⁊ in.l.admonēdi.
9 ff.de iureiur.cum ſum.Scđo dico †ꝙ de
nuntiatio maleficij nō facit indiciū ad
torturā cōtra denūtiatos.ita dixit bart.
p illū tex.in.l.diuus.in.iij.q.ff.de cuſto.
reo.⁊ no.Sali.in.l.ea quidē.C.de accu. et
voluit do.Alex.in ɔſi.ſuo.ccxxiiij.ꝑ⁊ or.
meum inci.viſo pceſſu inqſitionis for-
mato ⁊c.in.iij.col.ꝟ.accedit ⁊c.pro quo
faciunt optime dicta per Sali in.d.l.ea
quidē.in ver.xiij.qro ⁊c. C.de accuſ.et p
Ange.de are.referētē eū in trac.malefi-
cio⁊.in verbo necnō ad denūtiationē.
in.iiij.char.ver.qro an iudex ⁊c. ¶ Pre
terea rīdeo aliter ⁊ dico ꝙ in caſu no-
ſtro etiā ſi adeſſent plura indicia ſuffi-
ciētia nō poſſet deueniri ad torturā cō-
10 tra ipſos accuſatos:†eo q² in hac cauſa
agitur ciuiliter de puato intereſſe ⁊ nō
criminal͛r ad publicū intereſſe:iō in ea
nō pōt pcedi ad torturā.vt hꝫ in.l.mari
tus.ff.de qſtio.quā.l.ad hoc alleg.bald.
in cōſi.ſuo.cclxxi.inci.factū tale eſt:qui-
dā ⁊c.in.iiij.vol.vbi tꝫ hāc ptem de quo
al's dixi i.d.l.marit⁹ i notabilib⁹.Et fa-
11 cit rō.†Nā pena eſt cōmēſurāda deli-
cto aut.oēs peregrini.C.cōia de ſucceſ.⁊
hꝫ Deutero.c.xxv.vbi dr iuxta mēſuram
delicti erit plagarū mod⁹ ⁊c.ſꝫ in cā ci-
uiliter intētata ad priuatū intereſſe rep-
ta.veritate qđ non punit͛ corporaliter nec
aliqua.l.dicit contrariū:ergo non pote
rit torqri:q² maior eēt pena inqrēdi ve-
ritatē ꝙ nō eſſet pena ipſi⁹ delicti ordi-
naria ṽitate cōpta.Ex qbus oib⁹ ſatis
ptꝫ obiecta non obſtare.Et ſatis ptꝫ de
iure dictos accuſatos eſſe abſoluendos
a dictis accuſationib⁹ ⁊ ab oibus ⁊ ſin-
gulis in eis cōtētis ⁊ ipm accuſatorē fo
re ⁊ eſſe ɔdēnādū in expēſis factis i di-
cta cā iuxta.l.q ſolidū.§.et.ff.de leg.ij.et
l.eū quē temere.ff.de iud.cū multis ſi.et
ita ſic ñ cē cōcludo. Laus deo clementi.

Hippolytus de marſilijs.

1 ¶ Pro homicidio de iure communi
imponitur pena mortis.
2 Vulnerans animo occidendi licet non
occidat debet puniri pena mortis.
3 Quo ad penā homicidij nihil intereſt
an quis occidat incontinenti:vel cauſā
mortis prebeat.
4 Qui eſt cauſa cauſe eſt cauſa cauſati.
5 Semper preſumitur contra aggreſſorē.
6 Cuius finis eſt mal⁹ eius preordinatio
preſumitur doloſa.
7 Statur dicto rei dicentis ſe occidiſſe ad
ſuam defenſionem quoad homicidium
non quo ad defenſionem.
8 In maleficijs inſpicitur euentus nō ani
mus nume.9.et nume.56.
10 Maleficium non cōmittitur ſine dolo.
11 Exitus acta probat:⁊ finis demonſtrat
principium.
12 Vulneratus qui moritur preſumit͛ mor-
tuus ex vulnere.et nu.59.
13 Morbus reuerſus de proximo poſt libe
rationem preſumitur veniſſe ex prima
cauſa:ſecus ſi ex interuallo.
14 ¶ In dubio preſumit͛ cōtra vulnerātē.
15 Jura punientia homicidia intelligunt͛
ſi doloſe ſint cōmiſſa.⁊ in nu.42.
16 Statuta debēt interpretari ꝑm ius cōe
ne quis indebite damnum patiatur.
17 Cū lex vel ſtatutū imponit penam cor-
poris afflictiuā tunc intelligitur require
re dolum.
18 Teſtis dicēs falſum nō doloſe ſꝫ potius

[..]rex. gr eſſicientnō debet puniri de falſo.
[..] habebat animum baſtonādi ꝛ occi[d..]ſſ non tenetur de occiſo.
[..] In obſcuris ꝛ dubijs qđ minimū eſt ſeq[ui]mur. ꝛ nu. 59.
[2]1 Qñ vnū verbū pōt importare falſitatem ꝛ non falſitatē facimus interpretationē vt non importet falſitatem.
22 Miles in dubio nō videt̃ remiſſus a militia propter dolū ſ; ꝑpter aliā cauſam.
23 Laici deponētes aliquē nō deliq̄ſſe ꝓferunt̃ clericis contrariū teſtificantibus.
24 Notarius preſumit̃ potius aliquid ſcri ꝓſiſſe per errorem q̄ per dolum.
25 A dolo quis excuſat̃ quibuſcūq; excuſationibus vel preſumptionibus.
26 Quelibet iniuſta cauſa excuſat quem a dolo dummodo ſit colorata.
27 Uulneratus qui poſt tres dies ſurgit et vadit cum baculo non preſumitur mortuus ex vulnere.
28 An vuln⁹ ſit mortale relinquit̃ arbitrio iudicis attenta qualitate vulneris.
29 Credendum eſt peritis in arte.
30 Quod dicatur vulnus mortale.
31 Quando vulnus non pōt de leui curari dr̄ mortale ꝛ econuerſo.
32 Argumētū a cōiter accidētib⁹ validū ē.
33 Illud dicitur euidēter apparere qđ apparet ex coniecturis.
34 Appellatione probationis venit probatio coniecturalis.
35 Ex pluribus indicijs fit vera probatio.
36 Quādo q̄s condēnat̃ ex ꝓſumptionib⁹ nō poteſt ſibi imponi vera pena delicti.
37 Sola ſuſpicio nō ſufficit ad condēnādū.
38 Sententia lata ex preſumptionibus nō tranſit in rem iudicatam.
39 Qui non habet animum occidēdi. percutiendo: l; mors ſequatur non tenetur de homicidio. ꝛ nu. 53.
40 Qui cōmittit homicidiū excedēdo moderamen inculpate tutele nō punit̃ pena mortis.
41 Occidēs aggreſſorē non ſe defendendo tñ mitius punitur.
43 Ex coniecturis declaratur animus.
44 Ex genere armoꝝ ꝓſumit̃ animus occidendi vel non occidendi.
45 Percutiēs cum baculo nō tenet̃ de vulnere mortali.
46 Colligitur animus percutientis ex loco in quo percutit.
47 Mors ſuperueniēs ex mala vita vulnerati nō imputatur vulnerāti. ꝛ nu. 48.
49 Imputatur vulnerato ſi tarde adhibuit medicum.
50 Ad intellectū. l. is qui cū telo. C. de ſica.
51 Ad intellectū regule qui cā; damni dat damnum dediſſe videtur.
52 Statutū faciēs mētionē de homicida nō cōprehēdit illū q̄ dedit cām homicidio.
54 Facilius incurrit̃ irregularitas q̄ȝ pena mortis. ꝛ nu. 55.
58 Qualitas adueniēs enti qualificat illud ꝛ reponit in diuerſa ſpecie.
60 Qualitas deducta in accuſatio. vel inquiſitio. d; plene ꝓbari ad hoc vt ſeq̄ poſſit condēnatio. ꝛ in nu. 61. ꝛ. 62.
Specifice debēt ꝓbari adducta in accuſa. vel inq̄ſitio. al's nō pōt ſequi cōdēnatio. nu. 63. 64. cū alijs ſequentibus.
68 Si aliqua q̄litas eſt deducta in inq̄ſiti. q̄ alias nō erat neceſſe apponi: ſi tamen illa nō ſit ꝓbata nō pōt ſequi ꝯdēnatio.
71 Si inquiſitio ſit fundata ſup̱ negatiua illa negatiua debet probari: al's debet ſeq̄ abſolutio.

Conſilium. xix.

SUmmi celi de⁹ apiat mentē ꝛ os meū in ꝓſenti dubitatione: in qua prehabita diligēti ala aduerſione ꝛ viſa inquiſitiōe formata per curiam magnifici domini poteſtatis Boñ. contra ꝛ aduerſus Jo: cedronū ciuē Boñ. ſpōte carceratū propter mortem maſij feri de varignana et oib⁹ in ea ꝯtētis mature digeſtis. Uideretur primo dicendū dictū Joānē cōdēnandū ꝛ puniendū eſſe capitaliter pena vltimi ſupplicij ſtante ſtatuto prout ſtat
1 tq̄ occidēs occidat̃ qđ etiā cautū eſt de iure cōi vt ꝓ homicidio imponat̃ pena mortis: vt hr̃ in. l. ij. §. legis cornel'. ff. ad l. cor. de ſica. ꝛ i. l. q̄ vltimo. cū ibi no. ꝛ i. l. reſpiciē. §. fi. ff. de penis. ꝛ inſti. de publi. iudi. §. itē. l. cornelia. ꝛ i. c. oīs. ij. diſt. Et ideo dicit text. i. l. nemo. C. de epali audi. q̄ homicida expectet illud qđ alteri fecit: q: ſanguis occiſoꝝ ꝯtinuo, clamat ad

deuz vt ſcribitur in Apocalip. Ecce poſt hec vidi aias interfectoꝝ clamantes ad deū ⁊ dicētes vſqꝫ quo dñe non das indiciū ⁊ vindicas ſanguinē noſtrū de interfectoꝛib9 noſtris qui ſunt in terris ⁊c. qd refert. d. Paris de puteo i trac. ſuo ſynd. i. cv. char. in .j. col. Cuminimo ſi qs hoiem non occidat ſed vulnerauit vt occideret ꝑ homicida dānād9 eſt. vt in .l. ſ. §. diu9.
2 ff. ad .l. cor. de ſic. † ⁊ forti9 ēt ſi qs cū telo ābulauerit hoīs necādi cā lꝫ nō occiderit tñ tenet .l. cor. de ſica .l. is q cū telo. C. ad .l. cor. de ſica. ⁊ ideo videt ꝙ dict9 Ioānes ſit puniend9 pena mortis. Et hoc ex pluribus: nā clarum eſt ꝙ ipſe Joannes inquiſit9 percuſſit ſeu vulnerauit dictuꝫ maſiū mortuū cum vno ligno ſeu baculo ſup vna ſpatula: ex quo vulnere dr qd dict9 maſi9 mortu9 fuit ⁊ eſt. Et nihil intereſt an ipſe ioānes ſtatim ſit mortuus vel ex poſt ſecuta ſit mors cā ⁊ occaſione dicti vulneris: qꝛ quo ad penā homicidij
3 nihil intereſt. † an qs occidat incōtinēti an vero cām mortis p̄beat. ita inqt tex. i l. nihil intereſt. ff ad .l. cor. de ſic. ⁊ in .l. iij. §. ſ. eo. ti. ⁊ in .l. ii ex plagijs. in p̄n. ff. ad .l. aql. ⁊ in .l. q occidit. §. fi. ⁊ ibi Bal. eo. tit. Qui eñ cauſam dāni dat dānū dediſſe
4 vr. l. q occidit. ff. ad .l. aql. cū ſi. † ⁊ qui eſt cā cauſe eſt vere cauſa cauſati. c. mulieris. d ſen. excō. l. hoc iure. §. deiecit. ff. de reg. iur. ⁊ voluit Bal. in ꝯſi. ſuo. lij. incip. caſus talis eſt ⁊c. in .j. volu. Nec bꝫ releuare dictū Joannē inq̄ſitū ſi diceretur ꝙ ipſe nō ꝑcuſſit aīo ⁊ intētione occidēdi: qꝛ in ſimilib9 hoc nō eſt in cōſideratiōe nam ſatis eſt ꝙ ſecuta ſit mors. vt eſt in caſu nr̄o. tex. eſt in .c. ſicut dignū. in .§. illi autē. de homi. vbi hr̄ ꝙ ille qui venit aīo vulnerādi tm̄ vel capiēdi nō tenet ſolum de vulnere ⁊ de captura ſꝫ etiā de homicidio ſi ſequutū fuerit homicidiū: lꝫ non habuerit animū occidendi. ꝙ etiā voluit Barto. in .l. diuus. in fine. ff. de ſica. ergo dato ꝙ dict9 ioānes qñ intulit dictā percuſſionē ſeu vulnus dicto maſio non habuiſſet aīm eū iterficiēdi: tñ ſequuto homicidio: vt eſt dꝫ teneri pena homicidij ⁊ ſic pena mortis. Pro qb9 etiā facit tex. in rōne ſui i. c. fi. de homi. li. vi. vbi dr ꝙ ſi qs mādauit ſeio vt ſemproniū verberaret: ⁊ ꝙ nullo modo eū occideret: ⁊ dict9 ſei9 verberādo dictū ſemproniū eū occidat tenet ipſe mandās de homicidio ſequute: qꝛ ipſe mādās fuit in culpa: eo qꝛ debuit cogitare hoc euenire poſſe. ita in caſu nr̄o: lꝫ ipſe Joānes ꝑcuſſerit cum ligno vel baculo: tñ ex q ex dicto vulnere ſequuta eſt mors dꝫ puniri pena mortis: qꝛ fuit in culpa nō aiaduertēdo qd euenire poterat. Cuminimo dictus Joannes inq̄ſit9 videt dictū vuln9 ſeu ꝑcuſſioneꝫ dolo ⁊ aīo occidēdi intuliſſe in ꝑſonā dicti maſij occiſi: qꝛ ipm aggreſſus eſt ſine aliqua cā ipſius maſij: ⁊ q̄tū in eo fuit fe
5 cit vt dictū maſiū tūc occideret † p̄ſumit eñ ſemꝑ ꝯ aggredientē: vt hr̄ in .l. j. C. vñ vi. in .l. vt vim. ff. de iuſti. ⁊ iure .l. j. §. cum arietes. ff. ſi quadr. pau. fe. di. hr̄ in .l. ſciētiā. §. q cū alr̄. ff. ad .l. aql. i cle. j. de homi. ꝯſi. ⁊ eo magis hoc ꝓcedit qñ ipſe aggrediēs ſeu ꝑcutiens dat operā rei illicite vt dabat ipe Joānes inq̄ſit9 ꝯ quē eſt ois ſiniſtra preſumptio: qꝛ cui9 finis eſt mal9 ei9 p̄ordinatio p̄ſumit doloſa. l. ſi q adulteri. C. de adul. voluit bal. i ꝯſil. ſuo. ccxx.
9 inci. in qōne ⁊c. in .j. colū. in .ij. vol. † ⁊ cē male factū praue p̄ſumit actū. c. ſ. de preſum. l. ſ. C. de ſicca. l. ſi nō cōuicij. C. de iniurijs. voluit Bal. i. c. ſicut nobis. i fi. de re iudi. ⁊ d. Bar. cepo. in ꝯſi. ſuo. xxix. incip. viſo ꝓceſſu. in .ſ. col. Etiā ſi aliqs dicit hoieꝫ occidiſſe ad ſui defenſionē ſtat ſue ꝯfeſſioni qd occiderit ſꝫ nō qd fecerit
7 ad ſui defenſionē: † qꝛ ius ꝯtrariū preſumit: vt not. Bar. i .l. aureli9. §. idē q̄ſijt. ff. de lib. leg. doc. i cle. j. de homi. ⁊ bal. i addi. ad Spe. i ti. de ꝯfeſ. in .ij. colla. ⁊ Bal. in .l. j. C. de ꝯfeſ. in .x. col. ⁊ d. Ant. in .c. ex parte decani. de reſcri. Abb. i. c. auditis. de p̄ſcri. ⁊ i. c. bone. d poſt. p̄la. Jo. d imo. ⁊ alij in .c. cū veniſſent. de ꝯſti. ⁊ lꝫ habeamus ꝙ i depēdētib9 ab aīo alicui9 ſtet regulr̄ iuramēto. in .c. ſi vo. de ſen. exc. ⁊ gl. in .c. ſignificaſti. el. ſ. de homici. ⁊ gl. in .§. alie. inſtit. de act. tñ hoc fallit qñ hꝫ preſumptionē cōtra ſe: vt occidere hoiem ⁊ dicere feciſſe ad ſui defenſionē ſꝫ Bart. in .l. inter omnes. §. recte. ff. de furt. ⁊ do. An. in .c. ſ. de p̄ſump. Pet. de anc. ⁊ Abb. in .c. vidua. de regula. Jo. de imol. in .c. fi. de p̄ſcrip. in .vij. charta. Joan. de ana. in

d.c.ſignificaſti. etiã ſi ex actu facinoroſo
ſequutus ſit cauſaliter bonus effect⁹.vt
per ſpe.de anch.i.c.j.in.xxxix.chart.de
8 conſti. Facit etiã pro hac parte:tna3 in
maleficijs inſpicit̃ euentus ⁊ nõ intẽtio
ſeu aius.vt eſt tex.in.d.c.fin.de homici.
in.vſ.vbi eñ cõmittẽs delictũ minus vo
luit delinquere ⁊ plus delinq̃t ſi veriſilr
potuit cogitare ꝙ ex minori delicto qđ
itẽdebat poterat mai⁹ delictũ ſeq̃ tenet̃
de maiori delicto qđ ſequutũ ẽ ⁊ nõ de
minori qđ intẽdebat ꝯmittere .hoc etiã
ꝓbat̃ ꝑ tex.i.l.j.§.ex incẽdio.cũ ibi not.
ff.de incen.rui.⁊ nauf.vbi hr̃ ꝙ ſi q̃s aio
9 incẽdẽdi vnã domũ imiſit ignẽ ⁊ ex quo
incẽſe ſunt plures dom⁹ tenet̃ ꝑ oibus
domib⁹ ꝯbuſtis:vt ibi. Ad idẽ eſt tex.in
l.ſi q̃s aliq̃d.§.q̃ abortiõis.ff.de penis.
vbi dr̃ ꝙ ſi amator reddidit pregnantẽ
amaſiã ⁊ poſtea dedit ei poculũ vt face-
ret abortiuũ:tñ ſi ex hoc poculo mater
vel pater moriat̃ tenet̃ ipſe amator pena
mortis:l3 nõ dederit dictũ poculum cã
mortis alicui⁹ ipſorũ:⁊ ſic nõ inſpicit̃ itẽ
tio amoris ſ3 inſpicit̃ finis ſecutus.facit
ẽt ad idẽ text.in.l.qm̃ nulla facinora.C.
ad.l.iul.de vi.vbi ſi quis igreſſus fuerit
poſſeſſionẽ alicui⁹ rei ⁊ facta ſibi reſiſtẽ
tia occiſi ſunt aliq̃ ex vna vel altera pte
tenet̃ talis ingrediẽs quaſi dederit cãm
morti iſtorũ occiſorũ:⁊ tñ nolebat in illo
caſu inferre mortẽ ſ3 tm̃ volebat ingre-
di poſſeſſionẽ. Et ex iſtis iurib⁹ pt3 ꝙ iu
ra dicẽtia ꝙ in maleficijs mẽs ⁊ propo-
ſitũ diſtinguũt ipſa maleficia:vt in.l.qui
iniurie.ff.de fur.⁊.l.itẽ apud labeonẽ.in
10 §.ſi q̃s virginez.ff.de iniur.cum ſimi. ⁊
ꝙ maleficiũ nõ cõmittit̃ ſine dolo d3 in
telligi ſine dolo vero vel preſumpto.eo
ipſo enim ꝙ q̃s ſciuit vel ſcire debuit ꝙ
maleficiũ qđ intẽdebat cõmittere pote
rat veriſimiliter declinare ad maleficiũ
qđ eſt ꝯmiſſu3 credit̃ de vtroq3 cogitaſſe
ꝑ p̃dicta.ad q̃ facit etiam.l.aut facta.§.
euẽtus.ff.de penis.⁊.l.qui ſaccum.ff.de
fur.⁊.c.qui ſaccũ.l.diſtin.cũ multis ſimi.
¶ Cũ ergo in caſu nr̃o ſequuta ſit mors
ex dicto vulnere ſeu percuſſiõe:ergo d3
ipſe ioannes puniri pena mortis.nõ at-
tento ꝙ nõ habuiſſet aim occidẽdi etiã
ſi talis aĩus clare ꝯſtaret. ¶ Nec obſta-
re videt̃ ſi diceret̃ ꝙ ex percuſſiõe facta
cu3 ligno ſeu baculo nõ ſequitur mors:
nec talis ꝑcuſſio dr̃ mortalis:q̃ſi hoc po
11 teſt negari in caſu nr̃o ⁊ cũ ex dicta per-
cuſſione ſit ſequutã mors. Exitus enim
acta ꝓbat.l.rẽ nõ nouã.in fi.C.de iudi.
ita inq̃t Bal.in proemio ffor.in pn.iij.
colũ.⁊ facit tex.in.l.pe.in proe.ffor.⁊.l.
huic ſcripture.§.ſi ſeru⁹.ff.ad.l.aquil.⁊
finis demõſtrat pncipiũ.vt in.l.repre-
hendẽda.C.de inſti.⁊ ſubſt.ſub ꝯdi.fac.
⁊ voluit Bal.i ꝯſi.ccxx.inci.in q̃õne ⁊c.
12 in.j.col.in.iij.volu. ¶ ⁊ Uulneratus ei q̃
moritur p̃ſumit̃ mortuus ex vulnere ſ3
Bal.in.c.j.in pnc.q̃.mo.feu.amit.Sali.
⁊ Ang.in.l.j.C.de emenda.ſeruo.⁊ vali-
dũ eſt argumẽtũ ab effectu ſ3 Bal.i.l.
cõuenticulã.C.de epiſ.⁊ cle. Et pro iſtis
etiã facit tex.in.c.cõtinebatur. extra de
homic.vbi dicit text.ꝙ vbiq3 vulnerat⁹
morit̃ etia3 poſt octo dies qđ preſumit̃
mortuus ex vulnere p̃cedẽti qđ vulnus
p̃ſumit̃ fuiſſe mortale.vt pt3 ibi in text.
in verb.mortale vulnus accepit de quo
poſt dies octo expirauit ⁊c. Et illu3 tex.
ad hoc ꝓpoſitũ allegauit Abb.i.d.c.ij.
de cle.ꝑcuſ.circa fi.⁊ facit etiã pro hac
parte tex.not.in.d.c.ij.de cle.percuſ.cu3
ibi no.ꝑ do.abb.vbi ꝓbat̃ ꝙ vulnerat⁹
moriẽs poſt octo mẽſes a die illati vul-
neris nõ preſumit̃ mortu⁹ ex cauſa vul
neris:ſec⁹ aũt ſi añ octo menſes moriat̃
q2 tũc p̃ſumit̃ ex vulnere:vt patet ibi in
tex.iũcta ſingulari doctrĩa dñi Abb.ibi
dicẽtis ꝙ ſi vulneratus morit̃ poſt octo
mẽſes:dũmodo nũq3 recõualuerit a die
illati vulneris ſ3 ſemꝑ ꝓceſſerit de ma-
lo in peius p̃ſumit̃ oĩno mortu⁹ ex cau-
ſa vulneris illati ſibi. ¶ Cũ ergo in caſu
nr̃o iſte maſius vulneratus mortuus ſit
intra breue tp̃s.xiiij.dierũ ⁊ nõ itra octo
mẽſes ⁊ ſemꝑ ꝓceſſerit in deteri⁹ a die
illati vulneris vſq3 ad mortẽ incluſiue:
ergo vr̃ dicendũ indubitanter ꝑ p̃dicta
ꝙ dict⁹ Joãnes inq̃ſitus teneatur ⁊ pu-
niri debeat pena mortis. Ad quorũ ꝯfir
mationẽ accedere põt doctrina Bart.
poſt gl.ibi i.l.marit⁹.ff.loc.vbi ꝯcludit
ꝙ ſi medic⁹ ꝓmiſit curare podagrã in-
firmo ſub certo ſalario ꝙ ſi podagra re
uertat̃ poſt liberationẽ de ꝓxio:tũc me-

13 dicus nō debet hēre ſalarium: ⁊ qr videt reuerſa ex pma cā: ſecꝰ ſi ex interuallo: qr videt ex alia cā ſuperueniſſe. Item tʒ Abb. in. d. c. preſbyterū. in vlt. col. de homici. ⁊ idē dixit. d. feli. ibi in finalibꝰ verbis. ⁊ faciūt dicta p. d. Alex. in. d. l. maritꝰ. ita i ꝓpoſito nr̄o cū mors iſtiꝰ maſij ſequuta fuerit de proximo ⁊ non ex magno interuallo vr̄ indubitāter ſequuta ex dicto vulnere: ideo dictꝰ Joānes vr̄ puniēdꝰ pena mortis. ¶ Ultimo ꝓ hac parte facit. nā aut appet expreſſe dictuʒ vulnꝰ fuiſſe mortale: aut hoc non appet ſʒ ſumꝰ in dubio. pmo caſu ſi clarum eſt ipʒ fuiſſe mortale ipe inqſitus dʒ puniri pena mortis. vt volūt iura ſupiꝰ allegata. ſi aūt hoc nō apparet ſʒ eſt dubiuʒ: ⁊ tūc in dubio eſt pſumendū ꝯ ipʒ Joānē

14 vulnerantē. ⁊ dicēdū eſt dictū vulnus fuiſſe mortale. ita ſinglr̄ dixit Bal. i. c. j. in. vj. col. qbꝰ cau. feu. amit. in vſi. feu. qd dictū refert ⁊ ſequit do. Bar. cepo. i ꝯſi. ſuo. lxij. incipiē. magnifice ⁊c. in vlt. col. ꝓ quo vr̄ text. aptꝰ in. c. ſignificaſti. §. fi. de homi. cl. ij. Et ſic ex iſtis oibꝰ vr̄ dicēdū ī dubitāter dictū Joānē inqſitū debere ꝯdēnari ⁊ puniri pena mortis. Maleficia eñi non dꝫt trāſire impunita. l. ita vulneratꝰ. ff. ad. l. aql. c. vt famę. de ſen. excō. ¶ Sʒ pdictis nō obſtātibꝰ q̄ vere nō obſtāt: puto in caſu iſto ꝯriū de iure veriꝰ: vcʒ ꝙ dictꝰ Joānes inqſitꝰ nō debeat puniri pena vltimi ſupplicij ſʒ alia mitiori. ⁊ ad hoc oſtēdēdū pmitto ꝙ iura ciuilia ſeu municipalia dicētia ꝙ occidēs occidat ⁊ qd homicida puniat vltimo ſupplicio itelligunt interptant ⁊ reſtrigunt. ſ. ſi dolo malo occiderit ex aio vl ex ꝓpoſito. alrs nō. ita hr̄ i. l. ij. p doc. maxīe p Bal. ⁊ Sal. C. de noxa. p bal. i.

15 l. data opa. i. v. col. C. q accu. nō poſſ. ⁊ i. l. qcūq. i. vj. col. C. de ſeruis fugi. ⁊ probat. i. l. cū aūt. §. capitalē. ff. de edi. edic. quā ad hoc allegat Bal. i. l. cūctos populos. i vlt. char. i rep. C. de ſū. tri. ⁊ fide catho. ⁊ Bal. ⁊ Sal. i. l. in actiōibꝰ. ff. de in lit. iur. ⁊ i. l. j. C. de his q latro. ⁊ Bal. in. l. nō fortuitis. i pe. col. C. de pig. acti. ⁊ in. l. oēs ppli. i. xij. col. ff. de iuſti. ⁊ iur. idē voluit Guid. de ſuza. i qōnibꝰ ſtat. in. ij. col. ⁊ Cy. i. l. j. ff. de leg. ⁊ Bar. in. l. j. ff. ſi quis teſtamento lib. eſſe iuſ. fuerit. ⁊ in repe. l. qd nerua. ff. depoſiti. ⁊ Bal. in repe. l. j. in antepenul. col. C. de ſum. tri. ⁊ fi. catho. idē tʒ Sal. in. l. pe. C. de ſic. ⁊ i. l. nō iō minꝰ. C. de accu. i. x. col. ⁊ rōnē allegāt doctores: vcʒ ꝙ ſtatutū dʒ interptari ſm ius cōe ⁊ ne qs indebite penā patiat. l. ꝯnis. ff. de i ius. vocā. l. ij. C. de noxa. no. i. l. fi. §. in ꝯputatiōe. C. de iure delib. Et ideo dixit multū ſing. Pau. de

16 ca. i. l. j. ff. de leg. j. Bal. ibi ⁊ ꝙ ſi ſtatutuʒ dicat ꝙ occidēs occidatur niſi doloſe ⁊ ex ꝓpoſito occiderit nō occidetur. allegat no. p Bal. in. d. l. data opera. ⁊ dicit ipe hoc eē ppetuo mēti tenēdū: qr ignorātes iudices maleficiorū ſeruant ſtatuta ad lrāʒ vt iacēt ſiue homicidiū fuerit cōmiſſum dolo: ſiue nō: qd nō eſt fiēdū. hanc partem etiam firmat Bal. in. l. ⁊ ſi ſeucrior. C. de his qui no. infa. ⁊ ibi dicit ꝙ ita pluries ꝯſuluit: ⁊ plres a morte liberauit qd dicit eſſe mēti tenendum. ⁊ idē dicit ibi Pau. de caſt. vbi ſilr̄ ipe dicit ſe euaſiſſe quendā. ⁊ idē tʒ in. l. nemo deiceps. ad fi. j. col. C. de epi. aud. idē tñ ipe Pau. d ca. i. l. j. C. vbi ſena. vl cla. vbi ſubdit ꝙ ita pluries cōſuluit ⁊ plures a morte liberauit. idē firmat ipe in ꝯſ. ſuo cxciiij. incip. viſo pceſſu ⁊c. ⁊ Pe. de an. ꝯſi. ſuo. cclxxxiiij. incip. iure ſtricto ⁊c. in

17 fi. idē ēt tʒ. d. An. i. c. ij. de ꝯſti. ⁊ vbi inqt ꝙ qñ lex vl ſtatutū imponit penā afflictiuā pſone tūc intelligit reqrere dolū. allegat ad hoc. l. in lege cornelia. ff. de ſica. idē voluit Azo. i ſumma. C. ad. l. cor. de ſic. ⁊ bal. i. l. nō dubiū. in. vj. col. C. de legi. ⁊. eodē mō ⁊c. idē tʒ Raph. cu. i ꝯſi. ſuo. cxxxiiij. ici. viſis ⁊c. i fi. ⁊ ang. i. d. l. is q cū telo. ⁊. C. de ſic. ⁊. d. car. i. c. lator. de ho. ⁊ ſal. i. l. ſi fug. C. d ſer. fug. ⁊ i. l. iij. i. §. fi. ff. ne qs eū q. ⁊ Ang. d are. i. §. ius aūt. i. x. col. iſti. de iure nat. ⁊ bal. i. l. oēs ppli. in. xij. col. de iuſt. ⁊ iure. ⁊ Lu. ro. in. l. j. §. occiſor. in. iij. col. ff. ad ſilleia. hāc partē ēt firmat. d. bar. cep. i cautelis ſuis cau. iiij. ⁊. ſi ſtatutū. ⁊ i ⁊. ſe. ⁊ in ꝯſil. ſuo. xxix. inci. viſo pceſſu ⁊c. in vl. char. in pe. col. vbi ſubdit ꝙ ita alias ipſe iudicauit in ciuitate Uerone. ⁊ dicit ēt ſe ꝓ hac parte cōſuluiſſe. ⁊ dicit ꝙ ita determinat. it bar. i ꝯſ. ſuo. lxxxij. idē ēt tenuit ipe Bar-

tho.cepo.in conſi.ſuo.xxx.incip.ragacij ſcholarium ꝛc.in vlti.col.ꝛ in conſil.ſuo xxxiij.incip.multa poſſent ꝛc.in.ij.col.et in conſi.xxxiiij.incip.ſi vnq̄.in.iij. char. in.iij.col.ꝛ in cõſi.xxxvij.inci.viſa inquiſitione ꝛc.in.ij.col. idem etiam tenuit.d. Alex.in ↄſi.ſuo.cix.vbi plura allegat ad hoc qđ incip.viſis ꝛc.in pe.char. in vlti. col.in.ſ.volu.ꝛ in conſi.ſuo.cxl.incip.videtur ꝛc.in.ij.col.in.ij.volu.¶ Pro quibus faciunt optime dicta per Bar.in.l. in lege cornelia.ff.de ſica.vbi inqt. ꝙ impoſſibile eſt quē punire ſine dolo: ꝛ idē qđ ſupra tenuit Bal.in.l.decuriones.C. de infami.ꝛ in.c.ſ.de cõſtitu.Et pro iſtis facit no.verbū Ang.in aut.de teſti.in.§. ꝛ licet.in vlt.col.ver.ꝛ nota.ꝛc. vbi dicit
18 † qđ qñ teſtis dicit falſum nõ doloſe:ſed potius per groſſitatē nõ dʒ puniri de falſo.Et faciūt dicta p.d.Flo.in.l.iij.in.§.iniuriarū.ij.col.ff.ad.l.aql.vbi dicit ꝙ delictū cõmiſſum ſine dolo nõ eſt punibile. nam ſm eū tale delictū aſcribit caſui fortuito.allegat.l.fin.in fi.ff.de admi.tu.ꝛ.l. infans.ff. de ſica. ꝛ caſus fortuitus nūq̄ punit per modū crīs. allegat ad hoc.l. diu9.ff.de offi.pſi.ꝛ.l.pe.§.fi.ff.de parici. ꝛ faciūt dicta p Pau.de ca.i ↄſ.ſuo.cxcj. inci.in cā carceratorꝝ:vbi per plures rō-
19 nes cõcludit † ꝙ ille q̄ acceſſit ad aliquē vt eū baſtonaret q̄ tñ eum occidit cū hoc nõ fecerit ex aío ꝛ ꝓpoſito nõ tenetur de occiſo:et ibi adducit q̄plura notab. in hoc ꝓpoſito.ꝛ faciunt optime dicta per Bal.in ↄſi.ſuo.ccxiiij.incip. dubitat. in iij.vol.vbi tʒ ꝙ notari9 cõmittēs falſum nõ doloſe nõ ſit cõdēnādus:ſed abſoluēdus.de quo latius ibi p eū.¶ Premitto etiā regulā illā vulgatā:vcʒ qđ ſemp in
20 obſcuris † qđ minimū eſt ſeqmur. ꝛ benignior interꝑtatio fiēda eſt.l.merito.ff. p ſocio.l.ſemp in obſcuris.ff.de reg. iur.l. arrian9.ff.de acti.ꝛ obli.l. abſentē. ff. de penis.l.itē apud labeonē.§.ſi cõem.ff.de iniur.cū ſi.Et hec regula maxime ꝓcedit in crialib9:qr meli9 eſt nocētē abſoluere q̄ innocētē cõdēnare.d.l.abſentē.ꝛ ideo dicimus qđ in crialib9 ꝓbatiões debēt eē luce meridiana clariores.l.fi.C.de ꝓba.cū ſi.Et p dicta regula qđ benignior interꝑtatio ſit fiēda faciūt dicta p.Bar. in.l.nõ ſolū.§.ſʒ cū poſſet.als in. §. ſʒ vt ꝓbari.ff.de ope.no.nūci.que refert ꝛ approbat.d.Abb.in.c.auditis.de preſcri.et qđ voluit idē Bar.i.l.ij.ff.de duob.reis. ꝛ in.l.verū.ff.de fur.ꝛ dicta per Inno.in c.dudū.de elec.ꝛ facit gl.in.c.ſup lrīs.de reſcrip. que dixit qđ licet q̄s ſuggeſſerit falſam impetrationē reſcripti: tamē nõ preſumit qđ ꝑ dolū ſʒ ꝑ ſimplicitatē hoc fecerit.ꝓ qb9 ēt optime deſeruit doctrina Bar.in ↄſi.ſuo inci.inter.n.ꝛ.s.qđ in ordine eſt.cviij.vbi dixit qđ qñ aliqđ v̄bū ꝓfert qđ põt ſonare in iniuriā ꝛ non iniuriā qđ accipiēdū eſt in mitiorē ptē. ꝛ ſic qđ nõ ſonet in iiuriā ꝑ.l. ſi de iterꝑtatione.ff.de penis.ꝛ facit qđ voluit Ang. de are.i lib. maleficiorꝝ in v̄bo falſario.i
21 pn.vbi dixit † qđ quoties vnū v̄bū põt iportare falſitatē ꝛ nõ falſitatē facim9 interꝑtationē qđ nõ iportet falſitatē: qđ ēt voluiſſe Bal.in.l.ſ.C.de ſac.ſanc.ec. qđ etiā voluit.d.Alex.in cõſi.ſuo.lxx.incip. viſo ꝓceſſū ꝛc.i.ij.col.in.ſ.pte ↄſi. lxxiij. inci.viſo teſtõ.in.iij.char.in.j.col.in eodem vol.ꝓ qb9 facit gl.in.l.ij.v̄. cur mi-
22 les.ff.de his q notan.infa. que dixit † ꝙ in dubio miles nõ vr remiſſus a militia ꝓpter dolū.ꝛ dixit gl.in.c.ne q̄s arbitretur.xxij.q. ij. qđ v̄ba impropriātur ne q̄s dicat bonus.ꝛ dixit gl.in.c.nauigāti. de vſur.qđ i dubio q̄s nõ ꝓſumit vſurari9. ꝛ dixit gl.in.c. accedēs. de crīe fal. qđ in dubio quis nõ pſumit falſarius.Et adduci põt glo.multū elegans in.c.clerici.
23 lxxxj.di.que dicit † ꝙ ſi duo teſtes clerici dicūt me deliq̄ſſe:duo aūt teſtes laici deponūt ↄtrariū qđ ſtabit teſtib9 laicis deponētib9 me nõ deliq̄ſſe lʒ clerici digniores ſint laicis:vt hr in.c.deniq̄.iiij.di. et in.c.ſacerdotib9.xj.q.j.ꝛ in.c.ex iniūcto. de here.ꝛ facit optie qđ voluit Bal. l. l. ij.in vl.col.verſi.ſʒ pone dicit ſtatutū. C. quorū ap.nõ recip.Et adduci põt ēt ſingularis theorica Bar.i.l.q̄ties.§.j.ꝑ illū tex.ff.de heredi.inſti.vbi dixit qđ ſi reperiatur qđ notari9 aliter ſcripſit q̄ dictū fuerit ſibi a partibus tempore actus ge-
24 ſti † qđ preſumit potius per errorē q̄ per dolū. ꝛ ſic excuſabitur notarius a dolo ꝛ a crimine falſi:qđ dictū refert ꝛ ſequit Alex.in ↄſi.ſuo.lxxiij.i.iij.char.in.j.col.

in. j. vol. Et faciūt dicta per Ang. de are. in tract. maleficiorum. in verbo falſario. in
25 primis verbis vbi dixit † qd a dolo qs excuſatur quibuſcunque excuſationibus vel preſumptionibus etiam iniuſtis. alle. l. Ligit. §. j. ff. de libe. cā. et l. j. in fi. et ibi Bar. ff. de abige. et alle. et Bar. in d. l. quoties. §. j. et eū ſequitur: et alia plura ibi dicit ad hoc ppoſitū. Et faciūt dicta p. d. Alex. in cōſi. ſuo lvj. inci. viſo pceſſu etc. in iij. col. in. ſ. volu. et in cōſi. lxx. inci. viſo pceſſu. in. iij. col. in eo. vol. et adduci pōt glo. in. l. plagij.
26 la. ij. C. ad. l. fauiā. de plagia. q dixit † qd quilibet ēt iniuſtus error excuſat quē a dolo et a pena. et dixit gl. no. in. c. cū venerabilis. de cōsue. qd cōſuetudo reprobata excuſat a dolo et a pena. quā gl. dixit ſingularem Lu. ro. in ſingulari ſuo. xx. p quā dixit ibi Spe. de anc. ſe euaſiſſe ſemel quendā puerū a pena mortis. et idē ipse cōſuluit in cōſi. ſuo. cclxxiiij. inci. iure ſtricto etc. et illā gl. etiā ad hoc refert et ſequitur d. Frā. de are. in no. ſuo. cxlix. ici. mos eſt puerorum bononie etc. et Joā. de ana. in c. pe. de tornea. in. j. et. ij. col. et. d. Alex. in cōſ. ſuo. cvij. incip. p inueſtiga. in vlti. col. et idē voluit Inno. qd dicta gl. in. c. ſane. de tēpo. or. et Bar. in. l. de quibus. in pe. col. ff. de legi. Et p iſtis facit optime tex. i. l. miles. §. defuncto. ff. de adul. et poſſent quāplura et plura alia adduci que omitto vt breuior ſim.
¶ Mō iſtis pſuppoſitis dico dictū Joannē inquiſitū nō eē cōdēnādū pena mortis: ſz alia mitiori et ſatis leuiori pena. Ad qd dicēdū moueor pluribus medijs. Et p mo: qr dictus maſius nō eſt mortuus ex dicto vulnere. qd quidē pluribus modis oñditur. p mo em propter interuallū tpis qd fuit a die pcuſſionis vſque ad diē mortis: qd quidē interuallū fuit. xiiij. dierū. ex quo interuallo vulneratus aliquo vulnere ſi deceſſit nō preſumitur deceſſiſſe ex ipſo vulnere vel cā ipſius vulneris: et eo maxime qn viſus eſt ire poſt triduū cū baculo: vt eſt gl. ſing. qd oēs doct. ibi cā ſequuntur et appro
27 bant in. l. j. C. de emenda. ſeruo. † qr ſi illud vulnus fuiſſet mortale nō tacito et intaz medico tpe potuiſſet ſurgere et ire cū baculo. quā gl. etiā refert et ſequitur Jo. de ana. in. c. preſbyter. in. ij. col. de homic. et Ang. de are. in lib. maleficiorū. in verbo. et dictus titius ex interuallo ex dictis vulneribus mortuus fuit et eſt. in pnc. verſ. quero ſi ex interuallo. et Jo. de ana. poſt alios in c. ij. in ante pe. et pe. col. de cle. percuſſo. et Barba. i cōſi. ſuo inci. a ioue pncipiū etc. in. j. char. etc. et d. Bartho. cepo. i cōſi. ſuo xlj. inci. lz etc. in. x. col. et Ang. in. l. qd ſi nolit. l. §. q mācipiū. ff. de edi. edic. et Spe. de anc. in cōſi. ſuo. cclxxxiiij. inci. iure ſtricto etc. ¶ Cū ergo in caſu nro dictus maſius ſurrexit et ambulauerit poſt tres dies imo incontinēti poſt dictā percuſſionē et nūquā ſe pſtrauit nec ſtetit in lecto: nec ēt in domo ſed ſemp iuit p ciuitatē faciēdo negotia ſua vt mihi verbo relatū eſt: et vt credo capitularū et pbatū fore: ergo non pſumitur deceſſiſſe ex dicto vulnere ſeu pcuſſione: et qr aliqui ſunt doctores q nō tenent ita abſolute dictā gl. d. l. j. et hoc propter dictū. c. ij. de cle. percuſſo. et pp dictū. c. cōtinebatur. de homici. vbi Bal. in. l. ſi in rixa. in vlti. col. ff. de ſica. et. d. Bartho. cepo. in cōſi. ſuo. xlj. incip. lz innictus. in. v. col. et doct. oēs cōiter tenēt qd in hoc an ipſe vulneratus ſit mortuus ex vulnere necne qd hoc relinquitur arbitrio iudicantis attenta qualitate vulneris et alijs circūſtātijs. ergo iſtud eſt arbitrariū etiā in
28 caſu noſtro † in quo quilibet iudex iuſtus et rectus dz arbitrari iſtū maſiū nō deceſſiſſe ex dicto vulnere pp illud qd. ʒ. pxime dixi: et pp alia inferius ſtatim dicēda. nā tūc eſt arbitrariū iudici an vulnus fuerit mortale: et pdicta pcedūt in ſimplici vulnere qn vulneratus nullo alio caſu aut cā ſupueniēte moritur: ſecus aūt qn non ex ſimplici vulnere ſz et alijs ſupueniētibus vt in caſu nro moritur qr tūc nō eſt dubiū: ſz eſt certū ipm nō eē mortuū ex vulnere: et tūc vulnerās nō tenetur de occiſo. l. q occidit. §. pe. ff. ad. l. aq. l. l. qua actione. §. celſus. e. ti. cū ſi. voluit Cep. in. d. cōſ. xlj. in. v. col. allegās hoc voluiſſe Hoſtiē. et Car. in. c. pſbyterū. de homi. et. d. An. in c. ad audiētiā. eo. ti. vbi dicit no. qd vbi ex alia cā poſt vulnus illatū mors ſequitur: mors nō aſcribitur vulnerāti. et ſic vbi cā ſupueniēs habilis eſt ad mortē īducēdā cōfunditur vulnus pmū de q erat dubiū. ¶ Alia eſt ēt rō vrgētiſſima qd dictū vulnus ſeu pcuſſio nō fuerit mortalis: et qd pp dictū

vulnus

vuln9 nõ deceſſerit dict9 maſius: vcȝ q2 medici peritiſſimi in ſimilib9 hoc depo
29 nũt: cui dicto ſtãdũ eſt. nã ꝑitis in arte credẽdũ eſt. l. ſeptio mẽſe. ff. de ſta. ho. l. ſemel. C. de re milit. li. xij. c. ſignificaſti. de homi. bñ in ꝓhe. ff. ꝯ. i ꝓn. ibi: qs ampli9 quã vos cognoſcitis. ⁊ ibi bar. ⁊ facit tex. l. l. nemini. C. de aduoca. diuer. iudi. l. ſ. §. fi. ⁊ ibi Bar. ⁊ doc. ff. de vẽ. inſpi. Abb. ⁊ alij i. c. ꝓpoſuiſti. de ꝓba. doc. i. d. l. §. fi. ff. de vb. obl. ¶ Cũ ergo ipſi medici periti hoc deponũt ergo vlteri9 nõ eſt inſiſtẽdũ nec dubitãdũ ꝙ dictũ vuln9 fuerat mortale: ⁊ ꝙ ipſe maſi9 nõ deceſſerit ex dicto vulnere. Ad predictorũ ꝯfirmationẽ accedat ꝙ illud vulnus non fuerit
30 mortale. † nã vuln9 mortale dr̃ qñ vulnerato appet aliqđ accidẽs vel ſignũ mortale tp̃e illati vulneris vel intra aliquos paucos dies. ar. l. dãni. §. ſabini. ff. de dã. infec. q2 ſigna accidẽtia maxime cõferũt ad cognoſcẽduȝ qcqd ſit. l. de minore. §. fi. ff. de qõ. l. iubemus. C. de teſtis. l. l. §. fi. ff. de edi. edic. ⁊ ſigna qſi cãm demõſtrãt ad oculũ. l. l. ff. de vẽ. iſpi. c. ꝓpoſuiſti. cuȝ ibi nota. extra de ꝓbati. ita dixit. d. Bartho. cepo. in ꝯſi. ſuo. xlij. ici. magnifice ac gñoſe ⁊c. v. col. vbi ſubdit ꝙ vuln9 nõ dr̃ mortale qñ nõ remanẽt vel ſubſiſtũt accidẽtia que ſolẽt eſſe cõtinua in mortaliter vulnerato vt eſt febris. allegat. l. q tertiana. ⁊. l. ſ. §. idẽ vlpianus. ff. de edi. edic. Sed in caſu nr̃o nullũ ſignũ vel accidẽs nec aliqua febris ſupuenit dicto maſio vulnerato. ergo nõ fuit vuln9 illud mortale. Subdit etiã ipſe. d. Bar. in. d. cõſil. qđ alio mõ etiã ꝓbaẽ vuln9 eſſe vel fuiſſe mortale: vcȝ qñ ſ̃m regulas medicine nõ põt infirmus euadere vel cũ magna
31 difficultate † ſȝ qñ de leui põt curari nõ dr̃ mortale vuln9 ſ̃m Bal. i. c. l. in ꝓn. in ſ. col. in tit. qb. cau. feu. amit. qui allegat no. in. l. ab hoſtib9. §. fi. ff. ſol. mat. ⁊ in. l. marit9. ff. loca. Sȝ in caſu nr̃o dictũ vulnus potuit faciliter ſeu de leui curari: vt deponũt medici ſup hoc examiati ergo nõ fuit vulnus mortale. Adducit ẽt aliã rõnẽ ad hoc. vȝ vuln9 factũ nedũ cũ baculo vel ligno ſup ſpatula. vt eſt in caſu
32 nr̃o: ſȝ etiã factũ in ſpatula † cũ gladio a cõiter accidẽtibus nõ dr̃ mortale. l. certi

ꝯdictio. §. ſi nũmos. ff. ſi cer. pet. l. l. C. de arbi. l. certi iuris. C. de ind. l. palaȝ. §. ſi ꝙ cauponã. ff. de ritu nupt. l. in fideicõmiſſis. ff. de vſur. l. ſi pactũ. i fi. ff. de ꝓbatio. c. prudẽtiã. ver. vt ſolet. de offi. delega. cũ multi. fi. ⁊ iſtud argumẽtũ a cõiter accidentib9 validũ eſt in ſilib9. ita voluit ꝓpie in caſu vulneris Rapha. cu. in cõſi. cxxxiij. inci. viſis. in fi. ij. col. ⁊. d. Bar. cepo. in. d. ꝯſi. ſuo. xlij. in. v. col. Sed in caſu nr̃o iudicarũt medici ꝑiti in arte hoc eẽ verũ vt i eoꝝ depoſitiõib9 ⁊ teſtimonijs appet. ergo idẽ dicẽdũ eẽſet in caſu nr̃o cũ. d. maſius nõ fuerit ꝑcuſſus vel vulneratus cũ gladio vel alio gñe armoꝝ ſed cũ baculo vl ligno in ſpatula. ergo nõ dr̃ nec ꝑſumiẽ mortu9 ex dicto vulnere. et ꝙ dictũ vulnus nõ fuerit mortale clare ꝓ
33 baẽ. Nã illud dr̃ euidẽter apparere † qđ apparet ex cõiecturis. l. lȝ. ⁊ ibi Bart. ff. de lega. ſ. l. ſi qs locuples. ff. de manu. teſtõ. l. ſi creditor. C. de pigno. acti. l. ſi tutor. C. de ꝑicu. tut. no. Lud. ro. in. l. l. C. de teſt. milit. ⁊ doc. i. l. lȝ impator. ff. de leg. ſ. vbi eſt bon9 tex. ibi euidẽs diuerſa volũtas ⁊c. ⁊ voluit Lud. ro. cõſi. cclxxſ. in fi. ⁊ Jo. de ana. in ꝯſi. ſuo. iij. i fi. ⁊ in ꝯſi. xlix. inci. dubiũ de quo queriẽ ⁊c. vbi ꝯſuluit ꝙ qñ appet de falſitate per ꝯiecturas ille põt ꝯdẽnari ꝯtra quẽ ſunt tales cõiecture. ⁊ ſubdit ꝙ ẽt crimen vſurarũ ꝓbaẽ p cõiecturas. allegat ꝗ̃ plura de qb9 ibi per eũ. ⁊ faciũt dicta p Barba. in. c. ſup qõnũ. §. intẽtiõis. in ij. col. de offi. deleg. vbi adducit ꝗ̃plures tex. ⁊ gl. ad hoc. et
34 dixit Bal. in. c. l. §. ꝯuẽticulã de pace iura. fir. in. iij. col. † ꝙ appellatiõe ꝓbationis venit ꝓbatio ꝯiecturalis. ⁊ dixit idẽ Bal. i. c. ꝑ tuas. i. ij. col. v. opponiẽ. de ꝓba. ꝙ illud qđ nõ põt ꝑ rex naturã clare ꝓbari ꝓbaẽ argumẽtis ⁊ idiciijs. Sȝ i caſu nr̃o ꝯcurrũt ꝗ̃plures cõiecture qđ dictũ vuln9 nõ fuerit mortale. vt. ſ. retuli. Nec hoc qđ vulnerat9 mortu9 ſit ex vulnere põt per rerũ naturaȝ ꝓbari directe ſȝ ex cõiecturis. ergo ex iſtis reſultat euidẽs ꝓbatio ꝙ dictũ vuln9 nõ fuerit mortale ⁊ qđ ex eo nõ ſit mortu9 dict9 maſi9. Pro qbus facit etiã regula illa qđ illud dr̃ certũ qđ ꝓbabili ⁊ veriſimili rõne certũ ẽ. l. filiusfamilias. ff. de ritu nup. cũ ſi.

Sed in caſu nr̃o tot ꝓbabilia ⁊ veriſimilia adſunt vna cū depoſitiōe peritoꝝ q̄ ea cōprobant ⁊ affirmāt qđ merito dici pōt certe ꝙ dictū vuln⁹ nō fuit mortale nec ex eo mortu⁹ ſit dict⁹ maſius. ¶ Ad ꝓdi
35 ctoꝝ cōfirmationē facit optime. † nā ex pluribꝰ indiciis fit vera ꝓbatio. ita dixit gl. apud oēs ſingularis in. l. ij. in ṽbo legitimis. ff. de excuſa. tut. ⁊ ex duabꝰ preſumptionibus fit plena ꝓbatio. ẜm Jo. de ana. in cōſi. ſuo. xlix. ici. dubiū de quo queriẜ. vbi ꝑ hoc allegat. d. gl. quā ēt ꝑ ſing. allegauit Bal. i rub. extra de ꝓba. ⁊ in. c. accedēs. el. ij. in fi. vt lit. nō ꝯteſt. ⁊ illam etiā ſequiẜ ⁊ magnifacit Barb. in quodā ꝯſi. ſuo incip. ſcribiẜ prio Regū. ⁊ in rub. de ꝓba. in. ij. char. i qbꝰ locis ipe barba. adducit q̄plures alias glo. ⁊ tex. idē dicētes. ⁊ illā glo. etiā refert ⁊ ſequiẜ d. Alex. in ꝯſi. ſuo. cclxv. ici. repetitꝰ ⁊c. ⁊ idē tꝫ ſpe. de anch. ꝑ illā glo. in regula ſemel malꝰ. in. viij. col. de reg. iur. in. vj. ⁊ idē voluit etiā gl. quā allegat. d. Alex. in d. ꝯſi. in. l. iij. §. eiuſdē. ff. de teſti. quā pro ſing. allegauit Lu. ro. in. l. j. §. hoc reptū. ff. ad ſille. in pe. col. ⁊ And. ro. in cōſi. ſuo vij. incip. viſis neceſſariis ⁊c. in. j. col. et Ray. in. l. ſ. ff. de teſti. ⁊ Bart. in. d. l. ij. in ij. col. ff. de excuſa. tuto. ⁊ Pau. de ca. in cōſi. ſuo. cexc. in pe. col. ⁊ Ang. in. l. nō eſt veriſile. in. j. col. ff. qđ met. cau. ⁊ Jmo. in c. veniēs. el. j. circa me. extra de teſti. bal. in. l. ſpadonē. §. q̄ intra multa. ff. de excuſa. tut. Abb. in. c. cū cām. in. iiij. col. de ꝓba. ⁊ Bald. in. l. iij. §. eiuſdē. ff. de teſti. et poſſent q̄plures doctrine adduci ꝑ dictis gl. que breuitatis cā omitto. ¶ Modo in caſu nr̃o adſunt tot indicia ⁊ ꝯcur runt tot cōiecture. vt. ſ. dixi ⁊ oſtendi ꝙ dictū vuln⁹ nō fuerit mortale ⁊ qđ ex dicto vulnere ſimpl'r nō ſit mortu⁹ dictus maſius ꝙ hoc pōt dici eū plene ꝓbatū ꝑ dicta iura. ergo ipe Joānes inq̄ſit⁹ nō venit puniēd⁹ pena mortis ⁊c. ¶ Preterea dico qđ dato qđ nulla p̄ſumptio vel ꝯiectura eēt ꝓ dicto ioāne inq̄ſito ꝙ dictū vuln⁹ nō fuiſſet mortale. ⁊ ꝙ nulla p̄ſumptio ſeu ꝯiectura eēt qđ dict⁹ maſi⁹ nō fuiſſet mortu⁹ ex dicto vulnere: ⁊ plures p̄ſumptiōes ⁊ cōiecture eſſent qđ dictū vuln⁹ fuiſſet mortale. ⁊ ꝙ ipſe maſi⁹ fuiſſet mortu⁹ ex dicto vulnere. attn̄ nec tali caſu poſſet ipe ioānes inq̄ſit⁹ puniri pena mortis: rō eſt: qꝛ quoties cōtra aliquē ꝓcediẜ ꝑ p̄ſumptiones ⁊ nō ꝑ veras ⁊ claras ꝓbatiōes vt requiriẜ in crialibus. vt in. l. fi. C. de ꝓba. vt ꝓcediẜ in caſu nr̃o ſolū ꝑ p̄ſumptiōes tūc reo nō pōt imponi vera ſeu naturalis pena ipſius delicti: ſꝫ pena lenioꝛ ⁊ mitioꝛ eſt ſibi imponenda. Jſta eſt ſingularis doctrina Jnno. in. c. qꝛ veriſimile extra de p̄ſump.
36 † vbi dixit ꝙ quoties nō ex veris ꝓbationibus ſꝫ ex p̄ſumptionibꝰ ⁊ indiciis etiā indubitatis re⁹ ꝯdēnaẜ nūq̄ ſibi dꝫ imponi ṽa pena delicti: ſꝫ pena mitioꝛ ⁊ leuioꝛ eſt ſibi imponēda. qđ dictū ꝑ valde no. referūt ⁊ ſequunẜ doc. ibi. ⁊ in. c. afferte. eo. ti. ⁊ illud refert ⁊ ſequiẜ Bal. in. c. j. in fi. qbꝰ mo. feu. amit. ⁊ in. l. nō eſt ṽiſimile. ff. qđ met. cau. ⁊ in ꝯſ. ſuo. ccxx. incip. in qōne ⁊c. in. ij. col. in. iij. volu. ⁊ voluit Bal. in. l. ei⁹. §. j. in fi. ff. de teſta. ⁊ d. Abb. i. c. auditis. i antepe. col. de p̄ſcript. ⁊ Pau. de ca. in ꝯſi. ſuo. cxcvij. incip. viſa inq̄ſitiōe ⁊c. vbi dixit qđ ad ꝯdemnādū quē ad verā ⁊ ordinariā penā delicti nō ſufficiūt argumēta vł indicia q̄tūcunq̄ vrgētiſſima ēt ſi ſint talia q̄ mētē indicatis adeo coarctent ꝙ aliud credere non poſſit. ⁊ ibi ponit q̄plura exēpla: ⁊ dicit ſe ꝑ hoc euaſiſſe quēdā a pena mortis. Et illud dictū Jnn. ſequiẜ etiā. d. Ang. ⁊ Abb. in. c. q̄to. de p̄ſump. ⁊ in. c. ꝯſtitut⁹. de teſti. ⁊ Old. ꝯſ. cxcij. ici. viſo diligēter. ⁊ voluit Spe. in tit. de p̄ſump. in. §. ſpēs ṽ. in ſumma. ⁊ ſpe. de anch. in regula ſemel mal⁹. i. x. col. de reg. iur. i. vj. ⁊ Abb. in. c. at ſi clerici. in. vij. col. de iudi. ⁊ in. c. ij. de coha. cle. ⁊ mulie. ⁊ voluit Bal. in l. fi. C. de ꝓbati. ⁊ in rubꝛ. de offi. deleg. in pe. col. ⁊. d. Feli. in. c. qualr ⁊ q̄n. el. ij. i. §. ad corrigēdos. i. vij. col. in. fi. de accuſa. Jtem illud dictū Jnno. refert ⁊ ſequiẜ. d. Bar. cepo. in ꝯſ. ſuo. vj. ici. veritas ⁊c. in iij. col. ⁊ in ꝯſi. xxvij. inci. req̄ſit⁹ ⁊c. in vl. col. ⁊ i ꝯſ. xxxiiij. i. iiij. char. i. ij. col. ⁊ i ꝯſi. xxxix. ici. baptiſta ⁊c. i. iij. col. ꝑ q̄ facit gl. fi. in. c. iter ſollicitudines. de purg. cano. Et faciūt dicta ꝑ Bal. in. l. preſbyteri. la j. in pe. col. C. de epiſc. ⁊ cleri. vbi dixit ꝙ q̄n iudici nō liquet de falſitate teſtis: ſed

7 ſuſpicaꝛ de ea tꝙ tunc dȝ ſniam tẽpera-
re cũ pcedat ex ſola ſuſpitiõe q ſuſpicio
ſola nõ ſufficit ad ꝯdẽnationẽ ſꝫ Domi.
in.c.habuiſſe.i.ſ.no.xxxſ.di.ꝛ faciũt di-
cta p Bal.i.d.l.fi.C.de pba.vbi ſubdit
qđ quotieſcũꝗ pcedaꝛ ex pſumptiõib9
illa ẽ iuſta cã minuẽdi penã.iuxta.l.qd
ergo.§.pena grauioꝛ.ff.de infamib9.ꝛ
38 facit etiã tnã ſnia lata ex pſumptionib9
non trãſit in rem iudicatã.vt hꝫ in.l.ſi
qui adulteri.C.de adult.ſꝫ cõem ſniam
de quo p.d.feli.poſt alios.in.c.pposui
ſti.de pbati. ¶ Ergo i caſu nro lꝫ eſſent
plures pſumptiões ꝯiecture indicia qđ
dictum vulnus fuerit moꝛtale.ꝛ ꝙ ex di
cto vulnere dict9 maſi9 ſit moꝛtu9:attñ
ppter hoc etiã nõ dȝ dict9 ioãnes puni
ri pena moꝛtis. ¶ Quinimo dico foꝛti9
qđ etiã ſi adeſſet plene pbatiões ꝛ vere
qđ dictũ vulnus fuiſſet moꝛtale:ꝛ qđ di
ct9 maſi9 fuiſſet moꝛtu9 ex dicto vulne-
re.ꝛ hic ẽt ꝯfeſſus eẽt ipe ioãnes inqſit9
attñ p hoc etiã nõ deberet puniri pena
moꝛtis reb9 ſic ſtãtib9 put ſtãt ꝛ cõcur-
rẽtib9 aliis q̃ ꝯcurrũt.qđ demõſtro hoc
39 mõ tq nõ hꝫ aĩm occidẽdi pcutiẽdo ſeu
vulnerãdo:lꝫ moꝛs ſequaꝛ nõ teneꝛ de
homicidio.ita pbat text.i.l.j.§.diuus.ꝛ
in.§.ſꝫ ſi claua.ff.de ſica.ꝛ in.l.j.C.de ſi-
ca.ꝛ in.l.eñ.eo.tit.ꝛ.in.l.cũ.aũt.§.cõcipiꝛ
ff.de edi.edic.ꝛ voluit gl.i.l.is q̃ cũ telo.
C.ad.l.coꝛ.de ſica.ꝛ voluit glo.not.in.c.
j.in verbo nõ pcurauerit.extra de cõ-
uerſi.infide.q̃ dicit ꝙ maleficia que fiũt
tũc puniunꝛ cũ ex coꝛde ad hoc pcedũt
vt.xv.q.j.c.j.in fi.ꝛ idẽ dicit gl.in.c.ſi qs
in verbo occiden.de homicidio.q̃ dicit
qđ ex coꝛde pcedunt homicidia ꝛ adul-
teria.allegat.xxiiij.q.viij.c.occidit ꝛ.d.c.
j.in fi.ꝛ voluit.d.Alex.in cõſi.ſuo.cxl.in
cip.vr in cã ꝛc.in.ij.col.in.ij.vol. Ad idẽ
facit.l.iij.§.ſed ex ſenatuſcõſulto.ff.ad.l.
coꝛ.de ſica.ꝛ.l.ſi mulierẽ.eo.tit.facit etiã
40 tnã ꝯmittẽs homicidiũ excedẽdo mo-
dũ iculpate tutele nõ puniꝛ vt de homi
cidio pena moꝛtis ſꝫ alia mitioꝛi pena.
vt eſt tex.in.c.ſignificaſti.de homic.ꝛ eſt
etiã tex.in.l.ſi adulteriũ cũ inceſtu.§.im
peratoꝛes.ff.de adul.ꝛ iſtud eſt de mẽte
Bal.in.l.j.C.vñ vi.vbi dixit qđ occidẽs
ſine moderamine iculpate tutele eſt pu
niẽd9 de homicidio ſꝫ nõ pena moꝛtis
ꝛ idẽ dixit referẽs Bal.ꝛ alios i.d.l.j.d.
Bar.cepo.in cõſi.ſuo.xxxiiij.ici.ſi vnꝗ̃
magnifice ꝛc.i.xj.col.ꝟ.ꝛ ꝙ hoc caſu ꝛc.
ꝛ idẽ firmat.d.Alex.in ꝯſil.ſuo.cxl.pallc
gato.in vlt.col.vbi plura nota.adducit
ad ppoſitũ.ꝛ p hac pte ꝙ occidens ali
queȝ excedendo motũ inculpate tutele
nõ puniaꝛ pena moꝛtis:eſt tex.gl.Inn.ꝛ
Ioã.an.i.c.ſignificaſti.extra de penitẽ.ꝛ
remiſ.cõiuncto.c.olim.el.j.in fi.de reſti.
ſpolia.que iura ad hoc allegat.d.Bar.
in.d.ꝯſi.ſuo.xxxiiij.dicẽs qđ idẽ etiaȝ ex
preſſe tenuit Io.an.in addi.Spe.in tit.
de homici ſup rub.ꝛ Bal.in.c.j.in pn.
in.iij.colũ.in ti.de pace te.ꝛ in.c.j.§.j.in
fi.de pace iur.fir.ꝛ Bal.i.l.vt vim.ff.de
iuſt.ꝛ iur.ꝛ Lud.ro.in ſing.ſuo.iij.incip.
an ſi quis exceſſit modũ. ¶ Accedat ẽt
ad coꝛroboꝛationẽ pdictoꝛuȝ ſingulare
ꝟbũ Iac.de are.quẽ refert ꝛ ſequitur.d.
Ang.in.c.oli.el.j.ad fi.de reſti.ſpolia.ꝛ
ibi Abb.i.x.col.vbi dicit qđ lꝫ occidẽs
aggreſſoꝛẽ nõ ſe defendẽdo ſꝫ aliter nõ
excuſeꝛ vt ibi:tamen mitius puniꝛ:adeo
41 tqđ ſi pcuſſus inſequaꝛ vulnerãtẽ q̃ fu-
giebat ꝛ cũ occidat nõ teneꝛ vt homici
da:qꝛ eſt poti9 in culpa q̃ in dolo.qđ di
ctũ refert ꝛ ſequiꝛ.d.Fran.de are.in ꝯſi.
ſuo.xxxiiij.ici.viſis diligẽter teſtib9 ꝛc.
in fi.ꝛ in ꝯſi.ſuo.lxxx.inci.ſicut decet ꝛc.
in fi.ꝛ idem tꝫ Ange.de are.in tra.male
ficioꝛũ.in verbo.ꝛ dictus titius ſe defen
dendo in verſi.queriꝛ titius vulnerauit
ꝛc.Et pꝛo hac parte in cõtingẽtia facti
ꝯſuluit Bal.i ciuitate Papie.vt refert
Pau.de ca.in conſi.ſuo.cxcij.inci.in cã
carceratoꝛũ ꝛc.in vlt.col.ꝛ hanc parteȝ
etiã videꝛ tenere Bal.in.d.l.j.C.vnde
vi.ꝛ illud dictũ Iaco.de are.d.Ange.ꝛ
ſequacium refert ꝛ ſequitur.d.Feli.in.c.
dilecti filij.i.xiij.col.de excep.vbi refert
etiã alios tenentes hãc partem.ꝛ dicit
dictum Iaco.de areti.vix poſſet eſſe no
tabilius.quod etiam refert ipſe in capi.
ſignificaſti.el.ij.de homi.in penult.col.
ꝛ pꝛo illo dicto Iacobi de are.ꝛ ſequac.
faciunt optime illa que adduxi.S.in pri
mo preſuppoſito:vcȝ qđ qñ lex vl ſtatu
tũ punit homicidiũ dȝ neceſſario itelli
gi de homicidio doloſo ꝛ facto ex ani-

42 mo ⁊ ꝓpoſito occidendi.†nõ aũt de homicidio culpoſo. ⁊ inter cetera optime facit illud celeberrimũ cõſiliũ Paul.de ca.cxcij.inci.in cã incarceratoꝝ.vbi per plures optimas rõnes ↄcludit ꝙ ille q̃ acceſſit ad aliquẽ vt eũ baſtonaret tñ:⁊ tñ eũ occidit cũ hoc nõ fecerit ex aio: ⁊ ꝓpoſito nõ tenet̃ de occiſo.¶Cũ ergo iſte ioãnes nõ ꝑcuſſerit dictũ maſiũ aio ⁊ intẽtiõe ⁊ ex ꝓpoſito eũ occidẽdi non dꝫ puniri pena mortis:qꝛ dato ſine veri ꝑiudicio qđ ex dicto vulnere eſſe ſequuta mors:tñ tale homicidiũ non diceret̃ doloſum ſꝫ culpoſum ꝑ ꝑdicta.Qđ aũt ipſe ioãnes inq̃ſit⁹ nõ habuerit aim oc
43 cidendi:†ptꝫ pluribus modis ex pluribus cõiecturis ex q̃b⁹ declarat̃ aius:vt in.l.).ꝑ glo.⁊ doc.C.de ſica.⁊ in.l. apud celſum:in princ.ff.de doli excep.in.l.ful cinius.§.ſ.in ꝟbo aius.ff.q̃b⁹ ex cauſis in poſſ.ea.quã gl.ad hoc dixit ſing. Albe.de roſa.in.ij.pte ſtatu.q .ccvſ.⁊ An. ro.in ↄſi.ſuo.xcvj.incip.ſuper eo.in vlt. col.¶Primo eñ hoc colligit̃ ⁊ manife
44 ſte cõpꝛehẽdit̃ ex gñe armoꝝ†q̃b⁹ ipſe ioannes ꝑcuſſit ſeu vulnerauit dcm̃ maſiũ nã eũ ꝑcuſſit cũ vno ligno ſeu baculo.ſed certe ſi habuiſſet aim occidendi dictũ maſiũ non eſſet vſus baculo vel ligno ſꝫ gladio vł enſe vel alio genere armoꝝ magis apto ⁊ valido ad inferẽdũ mortẽ.ergo ſatis cõſtat ipꝫ nõ habuiſſe aim occidẽdi.ex genere eñ armoꝝ preſumit̃ aius vulnerãtis.vt hꝛ̃ i.d.c.ſignificaſti.el.ij.ad fi.de homi.⁊ not.bar.i.d. l.diuus.⁊ Cy.i.l.is q̃ cũ telo.C.de ſica.⁊ in.l.ſ.vbi Bal.⁊ alij.C.de emen. ſeruo.
45 ⁊ in d.l.euꝫ q̃.C.de ſica.vbi dꝛ†ꝙ ille q̃ ꝑcuſſit cũ calce nõ ꝑ̃ſumit̃ habuiſſe aim occidẽdi.⁊ idẽ eſt ſi cũ claua.vt hꝛ̃ in.d. l.ſ.§.ſꝫ ſicũ claua.ff.de ſica.⁊ ibi hoc no. An.⁊ voluit bal.i.l.ſꝫ ⁊ ſi q̃cũqꝫ.§.ſi magiſt.ff.ad.l.aq̃l.Et iõ dixit ad ꝓpoſitũ Bal.in phe.ffoꝝ.in.iij.col.ꝙ pcutiens cũ baculo nõ tenet̃ de vulnere mortali: qꝛ nõ preſumit̃ habere animũ occidẽdi. ⁊ dixit Bal.in.l.ſolã.i.v.col.C.de teſti. ꝙ eſt bona ratio qñ teſtis dicens ꝑcuſſionẽ fuiſſe factã aio occidẽdi dicit illũ ꝑcuſſiſſe cũ inſtr̃o apto ad mortem.⁊ faciũt dicta per.d.Feli.i.d.c.ſignificaſti. el ij.in.iiij.col.⁊ hãc partẽ ꝙ ex gñe armoꝝ cognoſcat̃ aius ꝑcutientis:firmat.d. Frã.are.multũ ſin.loq̃ndo i ↄſ.ſuo.lxxx. inci.ſic decet i.iiij.col.⁊ in ↄſ.ſuo.cxlvij.
46 inci.viſa ↄſultatiõe ⁊c.i.vſ.col.¶†Secũdo colligit̃ et depꝛehẽdit̃ ẽt aius percutientis an ꝑcuſſerit vel vulnerauerit aio occidẽdi rõne loci vbi ꝑcuſſit.ita ꝓbat tex.i.d.c.ſignificaſti.el.ij.de homi.⁊ voluũt doc.in.d.l.eũ qui.C.de ſica.⁊ hoc firmat expꝛeſſe Ang.in.d.l.ſ.§.ſed ſi claua.ff.de ſica.⁊.d.Frã.de are.i.d.ↄſil.ſuo lxxx.iiij.col.⁊.d.Feli.in.d.c.ſignificaſti. in.iiij.col.Sed ipſe ioãnes percuſſit dictũ maſiũ in ſpatula ⁊ in loco nõ periculoſo a cõiter accidẽtib⁹.vt dixi.ſ.ergo cõpꝛehẽdit̃ manifeſte ꝙ ipſe ioannes cũ nõ ꝑcuſſit aio occidẽdi.ſi eñ habuiſſet aim eũ occidẽdi ꝑcuſſiſſet euꝫ in capite vł in alio loco magis ꝑiculoſo parũ fuerat ſibi ſi habuiſſet aim occidẽdi ꝑcutere eũ in capite ꝓpter paruã diſtãtiã a capite ad ſpatulã:ſed cũ nõ percuſſit in capite:qꝛ nõ habebat aim nec ꝓpoſitum eũ occidẽdi.ergo non debet puniri pena mortis ꝑ ſuperi⁹ dicta.Et vltra ꝑdicta ꝓ abſolutiõe dicti ioãnis inq̃ſiti ꝙ nõ debeat puniri pena moꝛtꝭ.facit.Nã vt ꝟbo mihi relatũ eſt capitulatũ ⁊ pꝛobatũ eſt de mala cura ipſi⁹ maſij:q̃ poſt dictũ vuln⁹ noluit hr̃e medicũ ⁊ noluit curari.Itẽ noluit ſe abſtinere a cibis nociuis ⁊ ſibi nocituris:ſꝫ imo ſemꝑ comedit ⁊ bibit ↄ̃ria ſibi q̃ fuiſſent apta infirmare ſanũ ⁊ icolumẽ.ex q̃b⁹ ex iudicio medicoꝝ dꝛ pc ti⁹ moꝛtu⁹ culpa ⁊ defectu ſui q̃ȝ ex vulnere ſeu ꝑcuſſiõe.q̃ caſu mors q̃ ſuꝑuenit cauſata ab inordinata
47 ei⁹ vita ⁊ a peſſimo ei⁹ regmine†nõ eſt imputãda ipſi ioãni.ſꝫ bar.in.l.ſi ab hoſtib⁹.§.ſi vir.ff.ſo.ma.ar.gl.ibi q̃ȝ dicit ibi aureã Jo.de imo.⁊ idẽ voluit bal. i.d.l.q̃ occidit.ff.ad.l.aq̃l.⁊ ibi.d.Flo.⁊ bal.i.c.ſ.i.iiij.col.q̃b.cau.feu.amit.in.iij. col.ꝟ.vſ.q̃ro.⁊ idẽ voluit ipſe Bal.i.l.ſi nõ ſimplr̃.in.iij.col.C.de edili act.dicẽs ꝙ vitiũ medici vel malicia medicine excuſant vulnerãtẽ.Et faciũt dicta ꝑ arg. in.l.ꝙ ſi nolit in.§.q̃ mancip.ff.de edili. edic.⁊ dixit exꝑ̃ſſe Bal.i addi.Spec.in ti.de homic.ſuꝑ rub.qđ ſi ↄſtat de inor

dinata vita infirmi mors ſibi imputatur: et idē tz.d.Flo.in.l.ait.l.§.j.ff.ad.l.aql. vbi loqr de nō obediēte medico. ꝛ dixit Jo. de pla.in.l.nec ſemel.C.de re mili.li.x.ꝙ ſi poſt relationē medicoꝝ deponentium vuln⁹ nō eſſe mortale ꝙ ſi poſtea morit preſumit mortuus ex mala cura et cuſtodia ſua.idē tz.d.Feli.adducēs p̄dicta in d.c.pſbyterū de homici.ꝛ.d.Bar.cepo.i dicto ꝯſi.ſuo.xlj.incipiē.lz inuictus ꝛc.in v.col.ꝛ Ang.de are.in trac.maleficiorū. in ver.ex interuallo.dictus titi⁹ mortu⁹ fuit:ꝛ eſt in ver.quero aliqs.ꝛ in ver.qro qd ſi mortu⁹ ꝛc.ꝛ ibi aret.in addi.Et id
48 dico qđ iura dicētia †qđ qñ vulneratus morit ex vulnere vulnerans tenet pena mortis.eſt verū alia cā ex pte vulnerati nō ſuperueniēte.ſ.qñ vuln⁹ de p ſe illatū dedit cām morti.ſec⁹ qñ aliqua cā ſuperuenit ex cā ipſi⁹ vulnerati:qꝛ tūc vulnerās non tenet.ita cōcludit.d.Bar.cep. optimis rōnib⁹ in p̄allegato ꝯſi.ſuo.xli. in.v.col.¶Cū ergo in caſu nr̄o ꝯſtet plurib⁹ modis de malo regimine ꝛ de inordinata vita ipſi⁹ maſij:ergo mors q̄ ſibi ſuperuenit nō eſt imputāda ipſi ioāni p p̄dicta.Nec hz obſtare ſi dicatur ꝙ imo adhibuit medicū ꝛ pmiſit ſe curari ꝛ fuit obediēs vixitqꝫ ordinate ſm medicū.Qꝛ rñdeo ꝙ hoc potuit eſſe in fine qñ iā propter inordinatā eius vitā ꝛ peſſimū regimē ſuū erat ad extremū vite cōſtitut⁹:ſz iſta minime fecit a principio:ſz ea fecit i fi.et cū caro fuit putrida eidem ſal adhibuit.ꝛ merito dici poterat tarde venere
49 bubulci.†imputat eīn vulnerato ſi tarde adhibuit medicū:vt volūt doc.i.d.c. ſignificaſti.el.ij.ꝛ ibi.d.Feli.in.j.col.ꝛ volūt doc.i.d.l.ſi ab hoſtib⁹.in.§.ſi vir.ff.ſolu.ma.ꝛ dixit Jo.de ana.in.d.c.ſignificaſti.ꝙ als vidit ꝯſuli de facto qđ imputat vulnerato ſi tarde adhibuit medicū.paria eīn ſunt nō facere vel facere ꝛ minus legitime.l.quoties.ff.q ſatiſd.cog.l.ſcire opz.i.§.ſufficit.ff.de excuſ.tut.l.ſi accuſatur⁹.ff.de adul.cū ſi.Et ſic ꝯſtat ēt ex iſto alio medio qđ iſte ioānes nō eſt puniendus de dicto vulnere ſeu pcuſſione pena mortis:ſed alia ſatis mitiori ꝛ leuiori.Et ſic ex oīb⁹ ſupradictis plurib⁹ diuerſiſqꝫ modis ꝯſtat dictū ioānē inqſitū nō debere puniri pēa mortis ꝓpter dictū vuln⁹ ꝛ ꝓpter mortē dicti maſij.ꝛ ita puto concludēdū.¶Reſtat mō rñdere adductis i ꝯtrariū ad q̄ me ꝯuerto.Et dico qđ nō obſtat illud qđ ſupradictū ē:vcz ꝙ ſi qs hominē nō occidit ſz vulnerauit vt occideret p homicida dānād⁹ ē.l.j.§.diu.ff.de ſica.cū alijs.ſ.allegatꝭ:qꝛ rñdeo qđ hoc nō fuit in caſu nr̄o:nā vt late ōnſum ē dict⁹ ioānes nō pcuſſit vt occideret.pcipit tā ex gñe iſtri cū quo pcuſſit quā ex loco vbi pcuſſit:iō hoc non obſtat caſui nr̄o. Nec ſilr obſtat.l.is q cū telo:qꝛ eodē mō rñdeo qđ iſte nō ābulauit cū telo vel baculo aio occidendi ergo.Scđo rñdeo ꝙ d.l.is q cū telo:tā de cōſuetudine qnā de
50 eqtate nō hz locū:†qꝛ ꝯſiderat poti⁹ effectus quaz affect⁹.ita dixit Pau.de ca.in cōſil.ſuo.cxcvij.inci.viſa inqſitiōe.in pe. col.vbi plura allegat ad hoc.idē dixit.d. Alex.in ꝯſil.ſuo.cxl.inci.vr ꝛc.in.ij.col.l ij.volu.vbi ſubdit qđ ex hoc ſtatuta italie de hoc loquētia dicūt ſi qs occiderit hoīem ꝛc.puniat pena mortis ꝛc.vel dicūt homicida puniatur pena mortis.et ſic reqrūt delictū pfectū.Nec obſtat illđ qđ nihil intereſt.an qs ſtatiz occidat vel vulneret:ꝛ poſtea ex interuallo mors ſequat.Qꝛ rñdeo qđ iſtud hz locū in mortaliter vulnerāte ꝛ i vulnerāte aio ꝛ intētiōe occidēdi:vt ptz ex not.p gl.fi.d.l.nihil intereſt.vbi hoc expſſe voluit Bal.ꝛ Ang.ꝛ.d.Alex.i.d.ꝯſi.cxl.l.iij.col.nō aūt hz locū in illo cui ſupuenit mors ex defectu ſuo q̄ nō interuenerūt in caſu noſtro:
51 vt oſtēſū ē:ergo nō obſtāt.¶†Nec obſtat regła illa q̄ cām dāni dat ꝛc.qꝛ illud pcedit qñ aliqs dat cāz dāni doloſe ꝛ ex aio dānū dādi.ſecus aūt ſi nō ex animo ꝛ ꝓpoſito vt fuit i caſu nr̄o.Rñdeo ꝛ aliter qđ vera eſt dicta regula:qñ cā dāni de p ſe potēs eſt ad dānū inducen̄.ſec⁹ aūt qñ dicta cā nō eſt potēs de p ſe:ſed ſit potēs ad dānū inferēdū ex cā ipſius dānū paſſi:vt fuit in caſu nr̄o in quo vuln⁹ nō fuit mortale:vt pbaui ꝛ oſtendi ꝛ nō deduxiſſet dictū maſiū ad mortē niſi ſupueniſſet cā ex pte ipſi⁹ maſij volētis facere ſe curare et multa inordinata ppetrādo nocitura etiā penit⁹ hoīb⁹ ſanis:vt iā dictū ē.Et eodē mō pōt rñderi ad illđ:vcz

q̄ cauſa cauſe eſt etiã cã cauſati ⁊c. ¶ Reſi
deo ⁊ aliter q̄ non eſt vera hec regula. q̄
cãm dãni dat ⁊c. In ſi'ibus exẽplum po-
nit glo. in. d. l. nihil in illo q̄ ponit gladiũ
in manib⁹ furioſi. nã ſi ipſe faciat homi
cidiũ ille nõ tenet vt homicida nõ com-
phẽdit ſub vbis ſtatuti puniẽtis homici
diũ vt debeat puniri pena mortis. ita di
xit Bar. in. l. ſi q̄ opẽ. ff. de fur. in. ſ. col. ⁊
52 ibi hoc expſſe dicit Ang. vez ꝙ ſtatutũ
faciens mentionẽ de homicida nõ ꝯpre-
hẽdit illũ qui dedit cãm aut opẽ homici
dio. ita ẽt dicit. d. An. ⁊ Jo. de imo. in. c. j.
de homici. ⁊ iſtos refert ⁊ ſequit. d. Alex.
in. d. cõſi. ſuo. cxl. in. iij. col. in. ij. vol. Nõ
ob. tex. l. c. ſicut dignũ. §. illi aũt. d homi.
q: vt rñdet. d. Alex. in. d. ꝯſi. ille tex. loqt
quo ad for. penitẽtiale: vt not. etiã ibi. d.
53 An. nã in foro cõtẽtioſo dubiũ nõ eſt ꝙ
ille q̄ nõ habuit aim occidẽdi lz occide-
rit vl cãm mortis pbuerit nõ tenet de oc
ciſo: vt. d. §. diu⁹. ⁊. d. l. eũ qui. ¶ Uel etiã
põt rñderi ꝙ illa verba ibi poſita. ſ. fere
pari ⁊c. tollunt ꝯriũ: q: referunt ad illũ q̄
nõ habuit aim occidẽdi: lz occiderit. nõ
eñ equũ eſt ꝙ pari pena puniat ille qui
habuit aim occidẽdi ⁊ ſic fuit i dolo: ⁊ il-
le q̄ nõ habuit aim occidẽdi ⁊ ſic nõ fuit
in dolo ſz in culpa. l. in. l. corne. ff. de ſica.
Nec etiã ob. tex. in. d. c. ſi. de homicidio.
li. vj. Q: rñdeo q̄ ille tex. loqt quo ad pe-
nã irregularitatis q̄ imponit de iure ca-
nonico. nos aũt loqmur de pena ſangui
54 nis q̄ imponit de iure ciuili. ⁊ iter quas
eſt lõga dña: vt pz per gl. ⁊ doc. i. d. c ſi-
gnificaſti. el. ij. ⁊ in. c. pſbyter. ⁊ in. c. ſuſce
pimus. eo. ti. ⁊ bñ facit gl. not in. c. cũ in-
ter. xxxi ij. q. ij. facili⁹ eñ q̄s d: homicida
ad irregularitatẽ cõtrahendã quam ad
penã mortis in iudicio ſeculari. pz ex no
tatis i. c. ad audiẽtiã. ⁊ in. c. petr⁹. de ho-
mi. vbi ſi clericus incipit rixã in qua ipſe
percutit. deinde eius affines de hoc indi
gnati preter clerici ſciam aliquem occi-
dunt cleric⁹ ipſe efficitur homicida quo
ad irregularitatem. ⁊ facit. c. ſignificaſti
eodẽ tit. Et tñ ꝯſtat q̄ in iudicio ſeculari
nõ eẽt homicida p ea q̄ habent i. l. ij. ⁊ ſi.
ff. ſi quadru. pau. fe. dica. ⁊ ita ſummat. d.
Ant. d. c. ſignificaſti. de homici. el. ij. di-
cẽs ſic quo ad ordinẽ promotionis pcu-
tiẽs ht pro homicida ⁊c. q̄ ſec⁹ eſſet vbi
nõ ageret de lege pmotionis. ⁊ facit etiã
tex. in. c. de cetero. eo. ti. ¶ Rõ pdictorũ
eſt q̄ lex canonica ſeu pmotionis conſi-
derat factũ ⁊ non animũ: ſz lex ſecularis
vbi tractat de homicidio conſiderat ani
mũ ⁊ nõ factũ. l. j. C. de ſica. cũ ſi. Ideo nõ
vz argumẽtũ: talis ht pro homicida quo
55 ad irregularitatẽ: ergo quo ad penã ho
micidij de iure ciuili. ita dixit. d. Bar. ce
po. in. d. ſuo ꝯſil xlj. inci. lz ⁊c. in. vſ. col. ⁊
faciũt dicta p. d. Alex. in. d. ꝯſi. cxl. in. iiij.
col. vbi dicit vna cũ Bal. in. l. cũ mãda-
to. C. mãdati q̄ ille tex. pcedit qñ gen⁹ i-
ſtrũ cũ quo q̄s pcuſſit erat de iſtrũs aptis
ad occidẽdũ: vt ſi cũ enſe pcuſſit. ſec⁹ ſi cũ
claua vel ſimili inſtrõ nõ pprie apto ad
nocẽdũ. ex quo nõ ꝯſueuit dephẽdi ani-
mus occidẽdi: q: tũc nõ hz locũ ille tex. p
d. l. j. §. ſed ſi claua. ff. de ſica. ex q̄b⁹ ſolu-
tionib⁹ pz q̄ nõ obſtat dictũ. c. ſi. ¶ Nõ
ob. ꝙ pſumat ꝯtra aggreſſorẽ: q: hoc fa
teor: ſed nego ꝙ pſumat q̄ ipſe aggreſſor
aggrediat aio occidẽdi: maxie qñ pcutit
cũ baculo ⁊ in ſpatula ⁊ non cum armis
aptis ad occidẽdũ: vt in caſu nr̃o. nã tũc
ceſſat pſumptio occidẽdi tã ex gñe armo
rũ quã ex loco vbi pcuſſit: vt. s. dictũ eſt.
56 ¶ ⁊ Nõ ob. q̄ in maleficijs inſpicit euẽ-
tus ⁊ nõ anim⁹ ſeu intẽtio: vt in. d. l. ſ. §.
ex incẽdio. ff. de incẽdio rui. ⁊ nauf. ⁊ i. d.
l. ſi q̄s aliqd. §. q̄ abortiõis. ff. de penis. et
in. d. l. qm̃ multa. C. ad. l. iul. de vi. Q: rñ-
deo hoc nõ eſſe verũ indiſtincte: ſed ſolũ
pcedit in caſib⁹ a iure expreſſis vt in di-
ctis iuribus. ſecus aũt eſt generaliter in
57 alijs caſibus: ⁊ q: attẽdit animus et non
euẽtus. patet in. d. l. j. §. diuus. ⁊ in. §. ſed
ſi claua. ff. de ſica. ⁊ in. l. j. ⁊ in. l. eu. C. eo.
in. d. l. cum autem. §. excipitur. ff. de edil.
edict. cum ſi. iuribus et pluribus doctri-
nis. s. allegatis. ¶ Non obſt. etiã illud q̄
vulnerat⁹ qui moritur preſumitur mor-
tuus ex vulnere: et exitus acta probat.
Quia reſpondeo q̄ in caſu noſtro vulne
ratus nõ preſumitur mortuus ex vulne-
re: quia ad hoc plura ſuperius adducta
cõcurrũt q̄ dictũ vuln⁹ nõ fuerit morta
le ⁊ q̄ ipſe maſi⁹ nõ fuerit mortu⁹ ex di-
cto vulnere. Cõtrariũ autẽ poſſet hre lo-
cum vbi ꝯſtaret vuln⁹ indubitãter fuiſſe

mortale. Quo autẽ ad illud ꝙ exitꝰ acta ꝓbat. dico illud eſſe verũ quãdo ſimplicia dederunt exitũ: ſ3 qñ acta ipſa fuerũt alterata ꝛ imutata ex noua cã ſupueniẽti: vt fuit in caſu nr̃o i quo ſupuenit malũ regimẽ ꝛ inordinata vita ꝛ inobediẽtia ipſiꝰ maſij: ꝛ tali caſu exitus nõ ꝓ
58 bat acta ſimplicia. †nã q̃litas adueniẽs enti q̃lificat illud ꝛ reponit i diuerſa ſpecie: vt in. §. ꝑterea. iſti. de inuti. ſtipu. c. l3 canõ. de elec. l. vj. voluit. d. Ant. in ꝓem. decre. ꝛ Bal. in. l. ex placito. C. de rer ꝑmu. ¶ Nõ obſt. ẽt illud qđ qñ ſumus in dubio: an vulnus fuerit mortale necne iudicãdũ eſt illud eſſe mortale: vt voluit Bal. in allega. c. j. in. vj. col. q̃b. cau. feu. amit. ꝙ etiã optie ꝓbat tex. in. d. c. ſignifi
59 caſti. el. ij. i. §. fi. đ homici. Cõ rñdeo† qđ illud dictũ Bal. nõ eſt ver ꝑpter regulã illã quã poſui. s̃. i. ij. p̃ſuppoſito facto ꝓ hac parte: vbi plura adduxi ad hoc ꝙ in dubijs benignior interp̃tatio faciẽda eſt ꝛc. ꝛ ꝙ illud dictũ nõ ſit verũ ptz. naz ipſemet Bal. tenuit ꝯtrũ in ꝯſ. ſuo. cxcv. inci. an vulnꝰ ꝛc. in. j. volu. ꝛ idem tenet Raph. cu. in ꝯſi. cxxxiiij. inci. viſis ꝛc. in ij. col. circa me. ꝛ ſic non obſtat illud. d. Bal. Nec ſilr ob. tex. in. d. c. ſignificaſti. in. §. fi. de homici. el. ij. vbi illud dictum Bald. ꝓbaꝛ q̃ đt ꝙ ille tex. loq̄r quo ad penã irregularitatis ꝛ quo ad forũ aĩe. nos aũt loq̃mur de pena mortis ꝛ de pena ſanguinis circa quã nõ ſe itromittit ius canonicũ vt habeꝛ i. c. ſanguinis. ne cle. vel mo. ꝛ i. c. ij. de maio. ꝛ obed. Facilꝰ eñ fit interpretatio ꝯ percutiẽtẽ ad irregularitatẽ ꝯhẽdã q̃ ad penã mortj incurrẽdã: vt. s̃. ſatis ſufficiẽter oſtẽſũ eſt. ergo predicta oppoſito nõ obſtat. Et ſic ex iſtis ſublate ſunt oẽs oppoſitiones et oĩa ꝯtraria ꝛ remanet firmata: ꝛ ꝯcluſio iudicio meo indubitata ꝙ iſte ioãnes inq̃ſitus nõ eſt modo aliquo puniẽdus pena mortis: l3 forte veniat plectendꝰ aliqua ſatis leuiori pena: ꝛ ita cõcludo. Et l3 ipſe ioãnes forte aliquali pena poſſit puniri: vt dixi tãq̃ culpoſus: tñ nõ ꝑt puniri in hoc iudicio nec rigore dicte inq̃ſitiõis. nã in ipſa inq̃ſitiõe duo ꝑncipaliter ſũt deducta ꝛ ꝯcluſa ſup q̃bꝰ curia inq̃rẽs ſe fundauit: vz ꝙ dictus Joannes doloſe itulit dicto maſio vulnꝰ mortale. Itẽ ꝛ ꝙ dictus maſius ex dicto vulnere mortuꝰ eſt ꝛc. Sz iſta duo deducta ꝛ cõcluſa i ipa inq̃ſitiõe ſup q̃bꝰ fundata eſt nõ ſunt ꝓbata. imo nec alterũ ipſoꝝ eſt ꝓbatũ: iõ merito dꝫ ſeq̃ ſnia abſolutoria
60 a dicta inq̃ſitiõe ꝛ cõtẽtis in ea. †Nam qualitas deducta in accuſatiõe vel inq̃ſitiõe: ad hoc vt ſequaꝛ ꝯdẽnatio dꝫ plene ꝓbari. maxie qñ ſup tali q̃litate ꝑnci paliter eſt fundata intẽtio agẽtis: vt i caſu nr̃o ꝛ ſine q̃ agi nõ poſſet vt agiꝛ ita voluit gl. multũ not. a bar. ꝛ ab alijs ibi approbata in. l. cũ actũ. ff. de neg. geſt. et hoc ẽt ꝓbaꝛ. in. l. matrẽ. C. de ꝓba. ꝛ in. l. de rebꝰ. C. de dona. ante nup. ꝛ i. c. romana. §. ſi vero vocatis. de app. lib. vj. ꝛ voluit glo. in. c. venerabilibus. ad fi. in ver
61 bo† poſtq̃ꝫ de ſnia excõica. in. vj. ꝛ gl. in c. abbate ſanc. de re iudi. i. vj. voluit bar. in. l. nõ ſolũ. §. ſ3 vt ꝓbari. ff. de oper. no. nun. ꝛ in. l. an eãdẽ. §. actiões. in. iij. col. ff. de excep. rei iu. vbi dicit ꝙ dicẽs actũ eſſe factum certo tpe dꝫ ꝓbare illud tp̄s ꝑ quibus faciũt que habentur in. l. qui iuraſſe in. §. ſi pater. el. ij. de iureiur. et q̃ dixit Bar. in. l. ſi is qui. ff. de iure fiſci. et q̃ voluit Bal. in. l. ij. C. de peti. here. Itẽ hãc partẽ ꝙ qualitas appoſita in accu
62 ſatiõe vel inq̃ſitiõe debeat ꝓbari: † alˀs nõ ꝓbata debeat ſeq̃ abſolutoria tenuit expreſſe Jac. de are. ꝛ Cy. in. l. ij. C. de ꝓba. ꝛ Jo. an. in addi. ſpec. in ti. de accuſa. ꝛ inq̃ſiti. in rubr. de quo etiã ꝑ Bar. in l. denũciaſſe. §. qđ tñ. ff. de adul. ꝑ Bal. in. l. j. C. qui accu. nõ poſ. ꝛ in. l. edita. in repeti. C. de edẽdo. ꝛ in. l. q̃d ergo. §. pena grauior. ff. de his q̃ notã. iſa. ꝛ ꝑ Per. de anc. in ꝯſi. ſuo. xxxiij. inci. in hac cã q̃ ludouicꝰ ꝛc. in fi. j. col. ꝛ ꝑ Ju. ro. cõſi. cx. inci. qđ cõſultatiõis. Et ideo dixit multũ elegãter Jo. mona. in regula q̃ ꝑ aliũ. de reg. iur. i. vj. ꝙ ſi aliq̃s accuſat aliquẽ
63 ꝙ iterfecerit titiũ: † ſi poſtea ꝓbaꝛ ꝙ hoc fecit ꝑ aliũ ꝛ ſic ꝑ interniſſam pſonã accuſans ipſe ſuccũbet ꝛ ꝓceſſus erit nullus: qđ dictũ refert ꝛ ſequiꝛ ꝛ de eo facit feſtũ bal. in. c. j. §. iniuria. in vj. col. v. pone accuſo ꝛc. de pace iur. fir. ꝛ. d. Feli. in c. mulieres. in pe. col. đ ſen. exc. Pro quo optime facit. nã quotieſcũq̃ ſtatutũ ſeu

tex.diſponit in aliquo caſu exprimendo aliquā q̄litatē:tūc agēs ſeu fundās ſe ex tali ſtatuto dʒ articulare ⁊ ꝓbare qualitatē ipſi⁹ legis vel ſtatuti.ita notāter dixit Ang.i.l.vel necare.ff.quēadmo. teſt. apertā.vbi dicit ꝙ vbicūq̄ optima opinio teſtiū eſt cā inductiua plene ꝓbationis q̄ alias plena nō eſſet:tūc de plena ⁊ optima opiniōe ipſoꝝ teſtiū eſt articulādū ⁊ ꝓbādū:vn̄ dr̄ ꝙ cū ſtatutū bononie diſponat ꝙ ad ꝓbationē mortis alicui⁹ q̄ extra territoriū deceſſit ſufficiat ꝓbatio ꝑ tres teſtes optime opinionis deponētes de fama nō erit ꝓbata mors niſi ꝓbēt illos teſtes deponētes eē optime opinionis ⁊ fame.qđ dictū refert et ſequit̄.d.Bar.ccpo.in cōſi.ſuo.lviij.inci.frāciſcus.in vl.co.ver. poſtremo. vbi
64 cōſuluit†qđ ſi ſtatutū punit abducētes mulierē honeſte vite:bone cōditiōis et fame.ꝙ iſte q̄litates erūt ꝓbāde ad hoc vt abducens mulierē puniat̄ pena ſtatuti.al's ſi tales q̄litates nō ſint ꝓbate non poterit abducēs cōdēnari etiā ſi ſit ↄfeſſus ſe talē mulierē abduxiſſe.de q̄ loquitur ſtatutū.allegat Bar.i.l.in illa ſtipulatiōe ſi kalēdis.⁊ in.l.hoc iure.ff.đ iuſt. ⁊ iure.Facit ēt optie ad p̄dicta doctrina valde not.Jo.an.in.c.j.de homici.li.vj. in nouella quē refert ⁊ ſequit̄ Bal. in.l. ſi q̄s nō dicā rape.C.de epiſc. ⁊ cle. vbi dixit ꝙ ſemel euaſit quēdā a pena mortj q̄ aſſaſſinauerat hoīeꝫ:nec probatū erat
65 †qđ ille hō eſſet xp̄ianus ꝓut dictū erat in accuſatione vel in inquiſitiōe contra eum formata:iō liberauit eum ꝑ hoc: qꝛ nō fuit ꝓbatū illud qđ dictū erat ꝑ accuſantē ſeu per iudicē inquirētē.qđ dictuꝫ refert ⁊ ſequit̄.d.Alex.i cōſi.ſuo.ccxxiij. inci.viſo ꝓceſſu.in.iij.char.in.ij.col.⁊ in cōſi.clxxj.ici.viſis ⁊ oppoꝛtune.i. ij. col. ⁊ in cōſ.ccxxiij.inci.viſo ꝓceſſu.i.j.col.⁊ in cōſi.ccxvj.ici.viſo ꝓceſſu cāe ⁊c.'i p̄n. vj.col.⁊ in cōſi.iij.ici.in cauſa ⁊ lite.i. iij. col.in.ij.vol.⁊ in cōſi.ccclxxxv.inci.viſis ⁊c.in.iij.col.Pro quib⁹ etiā facit dictuꝫ Bar.i.l.pe.C.đ priuil.do.Ang.li.xj.vbi
66 dixit†ꝙ ſi ſtatutū punit delictū ↄmiſſuꝫ in ſtrata:⁊ inquiſitio dicit delictū eſſe cōmiſſum in via ꝙ inquiſit⁹ nō poterit puniri.pro quibus faciunt dicta ꝑ Bald. in.l.ij.C.de ꝓba.ꝑ Pau.đ ca.in.l.ſi ↄmūnez.§.j.ff.quēadmo.ſerui.amit.⁊ q̄ dixit Barba.in repeti.rub.C.q̄ admitti.in.ij. col.⁊ Bal.i.l.fi.C.an ſeru⁹ ex ſuo facto. et Bar.i.l.⁊ q̄ nōdū.§.ꝙ dr̄.ff.de pigno. ⁊ facit qđ voluit bal.i.l.hec v̄ba.ff.de his q̄ not.infa.⁊ in.l.j.i p̄n.ff.de edēdo.quē refert ⁊ ſequit̄.d.Alex.in.d.cōſi. ccxxiij.
67 inci.viſo ꝓceſſu.vbi dr̄ ꝙ qđ ſi q̄s inq̄ſit⁹ ſit ꝙ mādauit delictū cōmitti ⁊ probatū eſt ꝙ inſtigauit vt delictū cōmitteret̄ qđ nō poterit cōdēnari:qꝛ non eſt ꝓbatum ſp̄aliter illud qđ in inq̄ſitiōe cōtinebat̄. ⁊ faciūt dicta ꝑ Jo.de ana.in.c. p̄ſbyter. i.ij.col.de homici.⁊ ꝑ Pau.de ca.in ↄſi. ſuo.ccxiiij.inci.in cā q̄ vertit̄ in curia.d. poteſta.⁊ in ↄſi.ccv.inci.ſup p̄mo dubio ⁊c.in p̄n.⁊ faciūt q̄ dixit Bal.in.l.cōtra negātē.C.ad.l.aq̄l.⁊ Bal in.l.litē exigit̄ ff.đ dolo.⁊ Bar.i.l.is q̄ re⁹.ff. de publi.
68 iud.verſi.venio ad q̄ōnes ⁊c.vbi dixit† qđ ſi aliq̄ q̄litas eſt deducta in inq̄ſitiōe q̄ al's non erat neceſſe apponi:ſi t̄n̄ illa nō ſit ꝓbata nō pōt ſequi cōdēnatio. et faciūt optime dicta ꝑ Bar.in.l.j.ff.đ receptа.⁊ ꝑ Bar.i.l.ij.§.j.ff.đ icē.rui. nau. ⁊.in.l.j.C.de ſenato.li.xij.⁊ i.l. metodoꝝ ff.de penis.& faciūt dicta per Domi. de ſancto Gemi.in.c.ↄcertatiōi.de app.⁊ ꝑ Pe.de anc.in conſi. ſuo.cclxvj.incip.de titulis ⁊c.ꝑ Joā.an.in addi.Specu.ſup rub.de filijs p̄ſbyte.⁊ ꝑ Ang.ↄſil.ccxcvj. inci.viſis actis ⁊c.in ↄſi.cxxiij.inci. viſo libello ⁊c.in.j.col.⁊ faciūt notabilia verba Bal.per illū tex.in verbo viroꝝ.in.l. ſcripturas.C.q̄ potio.in pign.hab.⁊ qđ not.Bar.in.l.j.ff.de duo.reis.⁊ Ang.et Imo.i.l.j.ff.quēadmo.teſt.apiā.⁊ faciūt dicta ꝑ bar.in.l.j.poſt p̄n.ff. ne q̄d i flu.
69 publ.vbi dixit†qđ qñ a lege ꝓfert̄ aliq̄d cū aliqua q̄litate dʒ vtrūq̄ ꝓbari.ſ.illud et q̄litas ei⁹.idē dixit.d.Alex.in ↄſi.ſuo. cccvj.ſm̄ oꝛ.meū.incip.viſo ꝓceſſu ⁊c.in p̄n.vj.col.vbi allegat Bar.in.d.l.j.poſt prin.⁊ eū etiā refert ⁊ ſequit̄ idē alex. in ↄſi.ſuo.ccclxxxv.inci.viſis ⁊c.in. iij. col. Et faciūt optie dicta ꝑ Pet.de an.i cōſi. ſuo.ccccix.ici.ꝓbata tāta viri ſeuicia ⁊c. in fi.⁊ ꝑ Abb.in cōſi.xlij.inci.ex multis. in.ij.col.⁊ in.c.ex p̄te.in'fi.de priuile.et ꝑ Ang.in conſi.cxxiij.inci. viſo libello ⁊c.

Et faciūt optime dicta p. d. Abb. in c. licet cām. de pba. vbi dixit ꝙ ſtāte ſtatuto
60 ꝙ ꝑcutiēs cū ſāguinis effuſiōe grauiꝰ puniaꝛ ſi accuſatus de ꝑcuſſione cū ſanguinis effuſiōe nō ꝓbat effuſionē ſequetur abſolutio: ƺ ꝓbauerit ꝑcuſſionē. idē voluit. d. Abb. i. c. examinata. in. iij. col. de iud. ⁊ in. c. cōqueſtꝰ. in pe. colū. de fo. cō. ⁊ Cy. i. l. ij. C. de proba. ⁊ d. Feli. i. d. c. ƺ cām. in pe. char. in. ij. co. ⁊ i. c. pñtia. i. vj. col. de pba. Quimmo fortiꝰ dico ꝙ etiā ſi inq̄ſitio ſeu accuſatio vel petitio aliq̄ ſit fundata ſup negatiua: attñ dƺ ꝓbari: ƺ negatiua ſimplex dicaꝛ iprobabilis ⁊ negāti nō icūbit onus ꝓbādi ſƺ affirmāti. l. ſi q̄dē. de excep. ita dixit Pe. de anc. in ꝯſi. ſuo. cclv. inci. ſup prio q̄ſito ⁊c. in ꝑn. ideo dicit ꝙ ſi mulier cui relicta ſunt alimēta extra domū a teſtatore caſu q̄ nō poſſit morari cū heredibꝰ: ſi petit dicta: alimēta dicēs nō poſſe morari cū heredibꝰ dƺ hoc ꝓbare nō obſtāte ꝙ iſta ſit negatiua. allegat q̄ habētur in. l. iij. C. de ꝯdi. inſti. ⁊ i. l. ſi ea. C. de cōdi. inſer. ⁊ allegat Bar. in. l. in illa ſtipulatione ſi kalēdis. ff. de ver. ob. ⁊ Joā. an. in. c. bone. de ele.
71 in nouella. ¶ Cū ergo in caſu noſtro deductū ⁊ cōcluſum ſit i dicta inq̄ſitiōe ꝙ dictꝰ ioānes inq̄ſitꝰ doloſe intulit dicto maſio vulnꝰ mortale: ⁊ ꝙ poſtea ex illo vulnere ipſe maſius mortuus fuit ⁊ eſt. ⁊ neutrū iſtoꝝ eſt ꝓbatū: merito abſq̄ dubio ſeq̄ dƺ abſolutoria a dicta iq̄ſitiōe ꝑ ꝑdicta. Si aūt curia vellet ꝓcedere ꝯtra ipſum ioānē de vulnere culpoſo ⁊ nō doloſo nec mortali poterit nouā inq̄ſitionē formare put ſibi videbiꝛ. Et ꝑ iſta dico dictū ioānē abſoluēdū fore in hoc iudicio nedum a pena mortis ſed etiam a q̄libet alia pena rōne culpe vel alia q̄cūq̄ rōne ſibi iponēda cū deductū ⁊ cōcluſuƺ ſit in dicta inq̄ſitiōe illud qđ minime ꝓbatū eſt vt reqriꝛ: ⁊ ita cōcludo. Laus deo clementiſſimo.

Hippolytus de Marſiliis.

1 ☞ Anteq̄ index poſſit ꝯ reum ad aliquem actum procedere: dƺ prio cōſtare de delicto.
2 Non ſufficit conſtare de delicto ꝑ ſolā confeſſionem rei.
3 Actus factꝰ a nūcio ſine relatione nō vƺ.
4 Judex anteq̄ ꝓcedat ad aliquē actū dƺ videre relationem nuncij.
5 Quomodo probatur furtum.
6 Unum indicium tollit aliud.
7 Qui dicantur inimici capitales.
8 Si reperitur aliq̄s mortuus ⁊ neſcitur a quo: preſumitur mortuus ab inimico capitali.
9 Indiciū remotū a maleficio dƺ ꝓbari ad minus per duos teſtes.
10 De minimis non curamus.
11 Delictum non conſumatum regulariter non punitur.
12 Si reus cōfitetur delicta de quibꝰ non erant indicia ſibi non preiudicat.
13 Cōfeſſio facta ꝑ torturā nō ꝑcedētibꝰ legitimis indicijs eſt nulla: ƺ ratificetur.
14 Metus torquēdi eq̄paratur torture.
15 Pluribus modis confeſſio diciꝛ facta per torturam.
16 Qui aliq̄d facit metu nō ſibi ꝑiudicat.
17 Data tortura impoſſibile eſt ꝓbare cōfeſſionem ſpontaneam.
18 Factū ſupioris diciꝛ caſus fortuitus.
19 Nō refert a quo fiat dūmodo fiat.
20 Equalitas eſt ſeruanda in indicijs.
21 Teſtes examinati parte nō citata nō ꝓbant nec etiā faciunt indicium.
22 Quid debeāt dicere teſtes volentes probare famam.
23 Forma non ſeruata actus eſt ipſo iure nullus.
24 Ante torturā danda eſt copia indiciorum reo cum termino ad illa purgādū ⁊ nume. 37.
25 Licet indicia ſufficiētia ad torturaƺ ſint arbitraria: tamen dƺ hoc arbitrium regulari ſm regulas iuris cōis.
26 In incertis ⁊ non certis locus eſt cōiecturis.
27 Stilus nō cōſiſtit in ꝓcedēdo ⁊ i agitādo: ſƺ tātū ꝯſiſtit i ſcribēdo ⁊ in dictādo.
28 Defenſio eſt de iure naturali nec poteſt tolli a principe. nu. 29.
30 Statutū tollēs defenſionē intelligiꝛ de ciuili non de naturali.
31 Princeps non poteſt tollere defenſionem in cā criminali: ſecus in ciuili.
32 Citatio nō pt tolli a pncipe nec a ſupiore.
33 Statutū ꝑmittēs abſentē capitaliꝛ cōdēnari: itelligiꝛ tñ dūmodo fuerit citatus

34 Remotis ſolennitatibus iudicij non intelligitur remota citatio.
35 Cõſuetudo ꝯtraria iuri naturali gẽtiũ vel diuino: dicit̃ vſurpatio nõ conſuetudo.
36 Aliqui ſunt caſus in quibus valet examinatio teſtium parte non citata.

¶ Conſilium. viij.

In cauſa magiſtri Joannis ferrarienſis torti et carcerati ob imputationẽ aſſerti furti fcti i bõis Joãnis franciſci de barberis. Dico oĩ verborũ apparatu reſecato ipm magiſtrum Jo. relaxãdum eſſe a carceribus ꝛ abſoluẽdũ a dicta imputatione ꝛ tacita accuſatiõe. ¶ Et hoc ex pñib9. ĩ. dicẽdꝫ. Et pmo pſuppoſito clarũ eẽ ꝙ ipſe. m. io. nõ potuit nec dbuit de iure ſtãtib9 reb9 vt ſtãt torqri nec tormẽtari vt tort9 tormẽtat9 ꝛ afflict9 fuit. Nã habem9 qd nũꝗ iudex põt pcedere ad torturã ꝯtra aliquẽ niſi pmo ꝛ añoia ſibi ꝯſtet delictũ de ꝗ iculpat9 eſt re9 eſſe
1 cõmiſſuꝫ: t alr̃s iterdicta eſt ſibi poteſtas pcedendi ꝛ ligate ſunt ſibi manus. text. eſt in. l. ĩ. §. illud autem. ff. ad ſilleia. per quem tex. ita determinat Tancre. de cor. in compendioſa ſua in. xvij. q. ꝛ hoc etiã ſentit Bar. in. d. §. illud aũt. ꝛ Ludo. de ro. ꝛ voluit Bar. in. l. fi. in. ĩ. col. ff. de q. ꝛ Bar. i. l. ĩ. ff. de teſt. mili. p quo eſt bonus tex. in. l. ĩ. C. vbi cãe fiſca. ꝛ i. l. ſi qramus i ar. ff. d teſt. ꝛ hoc ẽt firmauit Ang. de are. in trac. maleficio. in ver. fama publica. in. xviij. char. i ver. xij. tñ iudex. vbi dicit qd ſi aliter fiat iudex tenet̃ in ſyndicatu. ¶ Quinio adeo hoc pcedit qd nõ ſufficit etiã cõſtare de delicto ipſi iudici etiã p cõfeſſionẽ rei tñ. ita not. dixit bal. in addi. ſpecu. in titu. de ſentẽtiis. ĩ. xviij. col. vbi dixit qd etiã ſi de delicto ipo cõ-
2 ſtet iudici p ꝓpriã cõfeſſionẽ rei † qd ipſe nõ debet ſtare tali ꝯfeſſioni niſi ſibi aliter conſtet de ipſo delicto. exẽplũ ponit aliqs ꝯfitet̃ ſe hoĩeꝫ occidiſſe: ꝛ poſt ea corp9 ſuum piciſſe in mare: ſi tamẽ non ꝯſtat de corpe mortuo: ſaltẽ p famã illenon poterit puniri ex tali cõfeſſione de homicidio. idẽ etiã firmat ipſe Bal. in. l. cum pbatio in ſuis additionib9. ff. de pba. ꝛ in aut. ſꝫ nouo iure. in. ij. co. C. de ſer. fugi. ꝛ in addi. ſpecu. in tit. de confeſſ. in. ij. col. ver. iti9 cõfitet̃. ꝓ quib9 faciũt dicta per Ang. de arc. in trac. maleficiorum. in vbo ꝛ veitem celeſtẽ ꝛc. in. vĩ. char. i ver. qs. ſi qs cõfiteat̃ ꝛc. vbi dixit ꝙ ſi re9 ꝯfitet̃ ſe plura furta feciſſe diuerſis tpib9 qd huic ꝯfeſſioni ſtãdũ nõ eſt: qꝛ talis ꝯfeſſio eſt gñalis cũ nõ ꝯſtet de reb9 ſubtractis. Et ſubdit ꝙ iudex dꝫ eẽ bene caut9 ne dãnet aiam ꝛ corp9 ſuum qñ fur ꝯfitet̃ coram eo maria ꝛ mõtes ꝛ plura furta cõmiſiſſe nõ dꝫ talia credere ſꝫ dꝫ velle oia furta p ipm ꝯteſſata verificare deſtinãdo nũtiũ ad habẽdã informationem in loco p veritate ꝛ i repertiẽdo furta p eũ cõfeſſata: ita qd appareat que diſtraxit ꝗ pignorauit ꝛ que penes eũ hꝫ: alr̃s ſi hec nõ faceret ipſe iudex ſepe puniret inocẽtes ꝗ metu tormẽtorum vel etiaꝫ ex maxio cruciatu torture multa nõ vera ꝯfiterent̃. ꝛ ſic ꝫ. l. abſentẽ. ff. de penis. ¶ Sꝫ in caſu iſto ipſi dño ptãti nõ cõſtabat dictũ furtũ eſſe cõmiſſuꝫ ergo ex hoc ſolo capite ꝯſtabat de victoria ipſi9 m. ioãnis ꝛ d nullitate oim agitatorũ cõtra ipm huciſqꝫ. Nec hꝫ obſtare ſi mihi dicatur quod imo hoc delictum ſeu furtũ eſſe cõmiſſum conſtabat ipſi dño ptãti: qꝛ ipſe. d. ptãs miſit ad locũ ipſius furti iudicẽ maleficiorũ ꝛ notariũ forenſem ꝛ notariũ maleficiorum ꝗ oia viderũt ꝛ mẽſurarũt ſcarpellũ qd dꝛ reptũ in loco maleficii et fracturaꝫ loci ꝛ caps: vt in pceſſu fit mẽtio ꝫ. ¶ Qꝛ rñdeo qd nec p hoc apet qd conſtaret ipſi dño ptãti de dicto furto. Nã nõ ſequit̃ ptãs miſit aliqs ad vidẽdũ delictũ. ergo ꝯſtat ſibi de delicto: qꝛ nõ ſufficit qd miſerit ꝛ viſum fuerit delictũ eſſe cõmiſſum: ſꝫ neceſſe eſt qd ei fuerit facta relatio quod dictũ furtũ fuerit cõmiſſum. Hic aũt in caſu noſtro nulla fuit facta relatio ipi dño ptãti ab illo iudice ꝛ notariis ad locum delicti deſtinatis vt ex inſpectiõe actorum apparet. ergo nõ ꝯſtabat poteſtati de dicto aſſerto furto añꝗ pcedet̃ ad tortu-
3 rãꝫ. d. m. io. ꝫ nõ poterat torqri. Et † qd nõ ſufficiat mittere ad vidẽdũ delictũ ſꝫ reqrat̃ qd fiat relatio ipſi9 dlicti a nũtio

miſſo & deſiato: optie pbaf ex no. doctri na Barto. in. l. ſi finita. in. §. iulianus. in iiij. col. ver. quero vtrū. ff. de dā. ifec. vbi dicit q nō ſufficit q iudex imponat vel mādet nūtio q citet partē ad audiendā ſniam: ſed ad hoc vt valeat ipſa ſnia: nō ſolū eſt neceſſe q ipſe nūti9 partē ipſam citauerit prout habuit in mandatis: ſed eſt neceſſe etiā q fecerit relationē apud notariū. Item nec etiam hoc ſufficit niſi ipſe iudex viderit oculata fide relationē dicti nuntij anteq̄ proferret ſententiam.
4 †Idē etiā voluit ipſe Bar. in. l. hec aūt. in. §. nō defendi. per illū tex. in ver. conſtare liquereq̄ pretori &c. ff. ex quib. cau. in poſ. ea. vbi allegat hoc voluiſſe Inno. & idē voluit ipſe Bar. in. l. multū intereſt. circa fi. ff. de cōdi. & demon. quod etiā voluit do. Ant. in. c. cū dilecti. in. iij. col. ꝟſi. & nota. de elec. & Ang. de are. in trac. maleficiorꝫ. in ver. qui iudex vidēs q inquiſiti nō cōparēt. in. v. char. ver. q̄rit tñ &c. ſet Bal. in. l. fi. C. de ſportu. & i addi. Spe. in ti. de ſenten. in. iij. char. in verſic. citatio. & idē firmat ipſe Bal. in. c. cū parati. de appel. & Ang. in. l. j. §. hec ſtipulatio. ff. ſi cui pluſq̄ p. l. fal. in. viij. col. ver. ſcdm pbaf &c. & Pet. de anch. in conſi. ſuo. ccxij. incip. de iure cōi &c. in prin. vbi allegat Bar. in. d. c. multū intereſt. ergo non eſt dicēdū q ꝯſtaret ipſo. d. poteſtati de dicto aſſerto furto: ergo nō poterat torq̄ri ipſe. m. Joā. vt tort9 fuit. ¶ Quinimo fort9 dico q etiā ſi ipſe iudex maleficiorꝫ & notari9 forenſis & notari9 maleficiorū feciſſent relationē reperiſſe capſam fractā & vidiſſe locū dom9 pforatū: attñ adhuc iſta relatio nō ſufficeret vt diceretur pbatum eſſe furtū fuiſſe commiſſum. Nā furtū fuiſſe cōmiſſum non probaf ex pdictis: ſed pbaf qñ pbaf q res q̄ dr furto fuiſſe ſubtracta erat in domo l loco vbi dicif furtū fuiſſe cōmiſſum: & q fuit auditus ſtrepitus ſeu rumor vel acclamatio:
5 vel q dñs rei ſe cōqueſt9 eſt in vicinia. ex iſtis em̄ pbaf furtū eſſe ꝯmiſſum & nō ex inſpectiōe fracture capſe & loci. Nam nō ſequif talis capſa eſt fracta: ergo int9 erat pecunie & alia bona q fuerunt furto ſubtracta: qđ ſatꝫ de ſe ptꝫ: ita dixit Bar. in. l. ſi qñ. & ibi alij doc. C. vñ vi. iſt. ꝟbis.

& faciūt dicta p bar. i. l. dñi horreorꝫ. ꝟ. et ideo officiales. ff. locati. & p Spe. in ti. de fur. §. fi. ꝟ. in ſum. & in ti. de pign. in. §. j. ꝟ. ſꝫ q̄r. cū ver. ſeq. & voluit. d. Alex. i ꝯſilio ſuo. liij. inci viſo themate. in. ij. vo. ¶ Sꝫ iſta minime iteruenerūt i caſu nr̄o: vt ex inſpectiōe appet: ergo nō pōt dici ꝯſtare de dicto furto: ergo non potuit deueniri vt deuētum eſt ad tormēta ꝫ dictū. m. io. Sꝫ poſito ſine veri p̄iudicio qđ fuiſſet pbatū dictū furtū & de eo ꝯſtitiſſet dño poteſtati: attñ ipſe. m. Jo. pp̄ter hoc nō poterat torq̄ri vigore & occaſione aſſertorū indiciorꝫ ꝫ eum exiſtētiū: qꝛ dicta aſſerta indicia nō ſunt talia quorꝫ vigore debuerit nec potuerit ipe. m. ioā. poni ad torturam & torq̄ri toties vt tort9 fuit: qđ oſtendo. Et p̄mo q̄tum ad indiciū ſcarpelli reperti: vt dicif in loco furti: quē ſcarpellū ipſe. m. ioānes confeſſus eſt ſuū eſſe. Dico q iſtud indiciū non obſtat: qꝛ tollif ex ꝯrijs indicijs circa dictū ſcarpellū ꝯcurrentib9 †& vnū indiciū tollit aliud: & vna 6
preſumptio tollit aliam. c. accedens. de cri. fal. c. literas. de preſumpt. l. diuus. ff. de ininteg. reſti. non ſolum. §. j. ff. de ritu nup. hꝫ p Bal. in. l. fi. ff. de here. inſti. & p Ang. in. l. pe. ff. de cōdi. inſt. p Lu. ro. ꝯſi. clxj. inci. honorāde dñe &c. p Jo. de ana. ꝯſi. ſuo. xix. p doc. in. c. tuā. de ſpōſa. p Cy. & alios in. l. ſi cū dotē. §. trāſgrediamur. ff. ſo. ma. p doc. in. l. ſiue poſſidetis. C. de pba. & in. l. mater. & ibi Ang. & Sali. C. de calū. Sed plura indicia circa dictū ſcarpellū cōcurrūt ad fauorē dicti. m. ioānis patet. nā qñ ſanctus maceri9 vt dicitur reperit dictū ſcarpellū tūc ioānes franciſcus dixit miror valde qđ hieronymus de arēgheria q̄ ibidē fuit plurib9 vicib9 nō viderit ipm ſcarpellū: ita mihi verbo fertur depoſuiſſe ſanctum macerinꝫ. Ex hoc ergo ſatis pōt colligi & dep̄hēdi qđ dict9 hieronymus diſſimulauerit nō vidiſſe dictū ſcarpellū: q̄ tñ nō erat ita res parua qđ nō debuiſſet videri ēt a monoculo & a ſtrabone ſeu luſcho. Sꝫ q̄re diſſimulauerit nō vidiſſe dcm̄ ſcarpellū: forte qꝛ ipſe eū ibi apportauit & eū foure ſubripuit de domo. d. m. Jo. qñ ibi acceſſit: & oīa pcūetauit poſt capturam. d. m. Jo. et hec pſumptio de facili ē fiēda inter ipos

hieronymũ.⁊.m.io.cũ eſſent inimici ca-
pitales.nã illi dicunt capitales inimici
7 †inter quos vertit cã criminalis.vt dixit
Bar.⁊ alij i.l.iij.in pn.ff.de teſti.⁊ volũt
Cano.in.c.cũ oporteat.⁊ in.c.repellãtur
de accuſ.⁊.d.Alex.in.d.l.iij.⁊ in.l.iij.ff.de
adi.leg.ꝓ quo faciũt dicta per Bal.in.l.
parentes.C.de teſti.Et quelibet ſiniſtra
ſuſpicio fit ↄtra inimicũ capitalẽ:nã ſi re
perit aliqs mortuꝰ⁊ neſcitur a quo ſi ha
8 beat inimicum capitalez:pſumit †q ipſe
eũ interfecerit ⁊ poterit poni ad torturã
ſine alijs indicijs.ita dixit Specu.in tit.
de preſump.in.§.ſpecies.in verſi.ſed po-
ne.p.ininatus eſt in fi.quod dictũ refert
⁊ approbat Ludo.roma.in.l.j.§.hoc re-
ſcriptum.ff.ad ſill.⁊ Ang.de are.i trac.
maleficiorũ i verbo fama publica.in.vij.
char.ver.qro qd ſi reperiat.⁊ Ang.i.l.fi.
pe.col.C.de qõnibꝰ.⁊ fuit de mẽte Bar.
in.l.fi.in pe.col.ff.de qõnibus.nõ erit er
go abſonũ ⁊ a pſumptiõe iu.remotũ pſu-
mere qd ipſe hieronymus q fecit capi di-
ctũ m.io.⁊ ipo capto iuit ad domũ ipſiꝰ
⁊ oia apuit ⁊ oia ꝑcunctauit cũ aliqbus
alijs qd ipſe ſubtraxerit dictũ ſcarpellũ
vt melius vulneraret ⁊ crudeliꝰ innocẽ-
tiã.d.m.Jo.¶ Nec ob.ſi ad hoc rñderet
vt pridie rñdit ipſe hieronymꝰ qd ſi ipſe
iuit ad ꝗrẽdũ i domo.d.mgri Jo.ipe ñ
iuit ſolꝰ ſz habebat ſecũ i ſocietate aliqs
q vidiſſent eũ ſi accepiſſet dictũ ſcarpel
lũ.Q: facilis eſt rñſio:nã dico qd lz aliq
eſſent ſecũ ꝑ hoc nõ ſequit qd ipſe nõ po
tuerit arripere dictũ ſcarpellũ illis non
vidẽtibꝰ eũ:q: illi q erãt ſecũ in ſocietate
nõ reſpiciebãt ipm hieronymũ:ſz vnꝰ in
ſpiciebat ⁊ ꝗrebat vnã rẽ aliꝰ aliã ⁊ ne
mo ipſorũ erat qui cuſtodiret ipm hiero
nymũ ⁊ manꝰ ſuas:ſed qlibet querebat
inuenire pecunias q dicebãt furto ſub-
tracte:⁊ nõ ſeqt:talis erat in ſocietate ti-
tij:ergo vidit qcqd fecit ipſe titiꝰ.ſepe eñ
hoies ſunt inſimul ⁊ vnꝰ non vidit qd fa
ciat alter.exempla poſſent adduci infini
ta q omitto tanq notoria.Cõcurrit etiaz
aliud indiciũ ꝓ dicto.m.Joãne circa di-
ctũ ſcarpellũ:vcz q: ipſe.m.ioãnes inter-
rogatus a dño ptãte an dictꝰ ſcarpellus
ſuus vel eũ cognoſceret ſibi oñſo ſtatim
abſq mora rñdit qd erat ſuꝰ:⁊ qd eũ ha-
bebat in domo ſua in vna capſa:⁊ q de-
buit fuiſſe ſibi derobatus.Si eñ ipſe.m.
io.fuiſſet i dolo:⁊ habuiſſet dictas pecu-
nias ⁊ fregiſſet dictam capſam cũ dicto
ſcarpello eſt ne aliqua pſumptio indiciũ
vel ↄiectura qd ſtatim ↄfeſſus eẽt dictuz
ſcarpellũ eẽ ſuũ maxie in ſili caſu vbi ver
tit pena vite certe nemo ſani capitis hoc
affirmaret nec aſſereret imo nec vnus
puer vl fatuꝰ hoc dixiſſet:⁊ q ↄtũ ſenti-
ret iudicio meo nõ eẽt fatuꝰ q: remotũ ẽ
hoc a veriſili:iõ eſt imago falſitatis:vt ver
bis vtar Bal.in.l.j.iij.col.C.de ſer.fugi.
Et non obſt.ſi mihi diceret qd ipe.m.io.
hoc cõfeſſus eſt:q: ſi negaſſet fuiſſet ſibi
probatũ qd ille ſcarpellꝰ erat ſuꝰ.Q: rñ-
ſio ptz nã qd hoc fuiſſet ſibi ꝓbatũ nõ ẽ
expeditũ nec certũ:q: dubiꝰ eſt litis euen
tus.l.qd debet.ff.de peculio.imo fuiſſet
perdifficile ꝓbare qd dictꝰ ſcarpellꝰ eẽt
ſuus:⁊ hoc ꝓpter idẽtitatem pluriũ ſcar
pellorũ in hac ciuitate exiſtẽtiũ eiuſdẽ ſi-
militudinis ⁊ ↄformitatis q nõ facile di
ſcernunt nec cognoſcunt:⁊ ſepenumero
idẽtitas rei tollit ꝓbationẽ:⁊ actionẽ in-
xta.l.duo ſunt titij.ff.d teſt.tu.cũ ſi.Et ſic
ex iſtis reſultãt plura indicia circa dictũ
ſcarpellũ in fauorẽ.d.m.io.q merito hñt
tollere indiciũ dicti ſcarpelli vt dr reper
ti in loco ↄmiſſi furti ⁊c.Sz caſu quo iſta
nõ eſſent ſufficiẽtia tollere indiciũ dicti
ſcarpelli vt ſunt dico qd ex alia rõne cui
nõ videor rñſum tollit dictũ indiciũ.Nã
qd dictꝰ ſcarpellꝰ fuerit inuentꝰ in dicto
loco ↄmiſſi furti nõ ↄſtat mõ aliquo niſi
ſolũ ⁊ dũtaxat ex depoſitiõe ſancti mace
rij:vt ptz in actis q deponit inueniſſe di-
ctũ ſcarpellũ in loco ↄmiſſi furti:ſz ꝑ iſtã
depoſitionẽ hoc minime ꝓbat qd oñdo.
Nã qñ tractamꝰ de ꝓbãdo vnũ indiciũ
ꝓpinquũ ſeu imediatũ ipi maleficio:tũc
vnꝰ teſtis integer ſolꝰ facit idiciũ ad tor
turã.Sz qñ tractamꝰ de ꝓbãdo vnũ in-
diciũ remotũ:⁊ mediatum ipſi maleficio
vt puta ſm qd dicũt doctores qñ reper-
tus eſt hõ mortuꝰ in vna domo et viſus
eſt exire vnꝰ de illa domo cũ gladio ſan
guinolẽto vl qñ fuit factũ furtũ in domo
⁊ viſus fuit exire vnꝰ cũ vno fardello ſub
mantello:tũc q: talia ſunt indicia remo-
9 ta ipſius maleficij † doſit ꝓbari neceſſario

per duos teſtes: alſ depoſitio vnius te-
ſtis ſup talib9 nõ facit idiciũ.ita voluit
gloſ.ſing.apud oẽs.in.l.fi.C.famí.erciſ.
q̃ Bar.ibi multũ exclamat ad hoc.idẽ
voluit Bar.per illã gl.in.l.fi.ff.de qõ.ꝛ
in.l.admonẽdi.in.ij.col.ff. de iureiurã.
Cy.in.l.iij.C.ad.l iul.maie.Bal.in.l.ij.
in.ſ.col.C.quo.appel.nõ reci.ꝛ Bal.in
ꝯſil.ſuo.xcvij.ici.an mãdatari9 ꝛc.aſi ſi.
in.v.vol.ꝛ i.l.ſi qs ex argẽtariis.§.qđ li-
plures.ff.de eden.Ang.in.l.fi.ff.qđ me.
cau.ꝛ in aut.de teſt.impfe.in prin.in.ij.
col.ver.ꝛ nota diligẽter.Sali.i.l.fi.C.de
q̃ſtio.Ang.de are.i trac.maleficiorũ.in
ver.fama publi.in.q.char.ver.q̃ro qua
liter pbeſ indiciũ.ꝛ Inn.in.c.ſicut.el.ſ.
deſimo.d.Alex.in ꝯſ.xvij.inci.viſo pro-
ceſſu.i vlt.co li.i.ſ.vol.ꝛ i ꝯſ.ſuo .ccxxiiij.
ſʒ ord.meũ inci.viſo pceſſu ꝛc.in.ij.col.
ꝛ in ꝯſ.ſuo.cl.incip.in cã ꝛ lite.in vl.col.
in.v.volu.ꝛ in cõſi.ſuo.ccclv.incip.ſen-
tio in dubiũ reuocari ꝛc.circa medium
ꝛ do.Bar.cepo.in cõſi.xl.incip.lucius.
in.iij.char.in vlt.col.Sʒ in caſu noſtro
vnic9 tm̃ teſtis deponit dictũ ſcarpellũ
repertũ eſſe in loco cõmiſſi furti.ſ.ſact9
maceri9.ꝛ ſic ſup indicio remoto ꝛ me-
diato ab ip̃o aſſerto furto ergo ꝛ neceſ
ſario:ꝛ idubitãter ex dicto ſcarpello nõ
oritur indiciũ ſufficiens ad torturã.ꝛ li
deter vt addiſcã iuxta.l.apđ.ff.de fidei
cõ.lib.audiã rñſuʒ ad hoc.Satis ergo
ex iſtis puto ſufficiẽter ꝯſtare indiciũ di
cti ſcarpelli i totũ ſublatũ eſſe.Quo aũt
ad quoddã ferrũ curuatũ ſʒ ptẽ aduer
ſaʒ in modũ grimaldeli reptũ in domo
dicti m.io.Dico ꝙ ex hoc ferro nõ oriſ
aliqđ idiciũ ꝫ ip̃ʒ.m.io.pmo qꝛ nego di
ctũ ferrũ eſſe curuatũ i modũ grimalde
li vl clauis adulterine:ꝛ hoc pʒ ex iſpe-
ctiõe ipſi9 ad dictũ pitorũ in arte ꝛ ſi ta
le ferrũ poſſet dici grimaldel9 ꝛ eſſet in
diciũ ꝫ dictũ.m.io.certe oẽs ciues boñ.
ꝛ oẽs artifices haberẽſ p furib9:qꝛ nõ
credo qđ repiaſ aliq̃ dom9 i q̃ nõ ſit ali
qđ ferrũ curuatũ aliquo mõ.iõ p dictũ
ferrũ nõ reſultat aliqđ idiciũ ꝫ.d.m.io.
Et tãto magis qꝛ ex dicto vxoris ſue cõ
ſtat ad quẽ vſũ dom9 ſue adoptaſ illud
ferrũ.ꝛ põt fieri expiẽtia ſi ꝯuenit ꝛ ada
ptaſ vſui allegato p vxorẽ ſuaʒ.ꝛ lʒ poſ
ſet etiã vti ad aliud nõ nego.ſʒ dico qđ
attendi debet ad principalẽ vſum ſuum
ad quẽ ꝯtinue operaſ.ar.l.ſi qs nec cau
ſam.ff.ſi cer.pet.cuʒ ſi.nulla enim res in
mũdo repiſ deputata ꝛ ordiata ad vnũ
vſum q̃ nõ poſſit etiaʒ caſualiter vti ad
aliquẽ aliũ vſuʒ vt docet expiẽtia. Nec
eſt curãdũ ꝙ ip̃e.m.Jo.ꝛ vxor ſua diſcor
dẽt i dicẽdo qs curuauerit dictũ ferrũ:
qꝛ circa hoc nõ vis.nã cũ dictũ ferrũ ſit
res vilis ꝛ abiecta nõ hñt pciſe memoriã
qs euʒ curuauerit.ꝛ põt ẽt eſſe ꝙ fuerit
curuatũ ab aliquo quẽ ipſi neſciũt:qꝛ il-
lud ferrũ ꝛ ei9 valor nõ eſt res aiaduer
ſiõe digna:iõ puto qđ ex dicto ferro nõ
oriaſ indicium aliqđ ꝫ.d.m.Jo. Modo
vidẽdũ eſt an ex cõfeſſiõe facta p dictũ
magiſtrũ Joãnẽ:in q̃ dixit ſe furto ſub-
traxiſſe poma ꝛ torceas ꝛc.oriaſ idiciũ
cõtra eũ in quo hr̃ dico qđ nõ ex pluri-
10 bus.pmo qꝛ tãq̃ minima iſta † nõ ſunt
in cõſideratiõe.de minimis eñ nõ cura
m9.l.oĩno.ff.de ip̃ẽſis.l.ſcio.de in integ.
reſt.l.q̃ſitũ.de reiudi.cũ infinitis ſi.Iteʒ
qꝛ ſimilia ſũt domeſtica furticula q̃ non
attẽdunſ etiã ſi eſſent maioris ſumme ꝛ
valoris.l.reſpiciẽdũ.§.furta domeſtica.
ff.de penis.Nec obſt.ſi diceref ꝙ torcee
nõ ſunt ita minime res:qꝛ rñdeo qđ nõ
põt allegari furtũ ꝯmiſſuʒ eſſe i torceis
11 cũ fuerit ſolũ attẽtatũ:† ꝛ nõ ꝯſummatũ.
delictũ eñ nõ cõſummatũ eſt ipunibile
ꝛ in ꝯſiderabile ſʒ bal.ꝛ alios i.l.q̃cũq̃.
C.de ſer.fugi.ꝛ ibi i aut.ſʒ nouo iure.ꝛ
late pſcrib.in.l.ſi is q̃ cũ telo.C.de ſica.
Preterea ꝙ dicta ꝯfeſſio nõ ſit valida
ꝛ nõ noceat ipſi ma.Jo.oſtendo.nã de
dictis pomis:ꝛ certis furto ſubtractis
nulla erãt idicia ꝫ dictũ.m.Jo.ergo de
illis nõ poterat iterrogari a dño ptãte
tũ qꝛ nõ pcedebant indicia aliq̃ de illis
tũ etiã qꝛ non cõſtabat dño ptãti furtũ
eſſe de illis cõmiſſũ vt reqriſ:vt ſupius
dixi in pn.in primis verbis.iõ lʒ ip̃e cõ
12 feſſus fuerit pdicta:attñ talis † cõfeſſio
nõ vʒ ꝛ nõ nocet ipſi cõfitenti.ita dixit
Ang.de are.in li.maleſi.in verbo fama
publica.in vlt.col.ꝛ ibi latius ꝛ meli9 p
d.Ang.ari.in ſuis addi.ꝛ per.d.Alex.in
conſi.ſuo.cclxxv.ſʒ ordi.meũ qđ incip.
viſo themate.l.ij.col.Itẽ qđ dicta cõfeſ

nio fuerit t ſit, nulla: ptȝ etiã alio medio. Nã ipſe m. a. Joãnes poſt ei⁹ capturam ſtatim nullis pcedẽtibus indicijs nullis examinatis teſtib⁹ nulla audita deſẽſiõe ſua nullo penit⁹ iuris ordine ſeruato: ſȝ ex arrupto τ velo leuato bis ipſe acriter tortus eſt duob⁹ ictib⁹ torture. Poſtea durãte eodẽ metu q inſtare τ durare pſu mit vt volũt doc. maxĩe Ang. i. l. q i alie na. §. celſus. ff. de acq. here. τ d. Alex. in d. ꝯſi. cclxxv. ipſe cõfeſſus eſt ſubtraxiſſe dicta poma τ cereos ſeu torceas. certe ſe quit neceſſario ꝙ dicta ꝯfeſſio eſt nulla τ nulli⁹ valoris. Nã cõfeſſio facta p tor turã nullis idicijs pcedẽtib⁹ eſt nulla:
13 τ nõ nocet cõfitenti etiã tñ ſit ratificata ad bãchũ iuris. iſta eſt gl. ſin. in. l. pe. ff. de qõ. quã ſeqt ibi Bar. τ Ang. in. l. ſ. C. de ꝯfeſ. τ gãdi. in trac. maleſi. ſub rub. de qõnib⁹ τ tormẽtis. in. vi. col. in ver. item pone ꝙ qdã. Spe. de anch. i cle. i. de ho micĩ. Sali. i. l. ij. in vlt. col. C. de cuſt. reo. Ang. i. l. ij. C. qrũ ap. nõ reci. Ang. Jmo. τ Paul. de ca. i. l. q in aliena. §. celſus. ff. de acq. her. Spe. de anch. in ꝯſ. ſuo. xxiij. icip. viſa inqſitiõe formata ꝯ Philippũ Ang. de are. in trac. maleſi. in vſi. fama publica. in. iiij. charta. ver aduertas tñ. Bal. in addi. ſpec. in ti. de ꝯfeſ. in. i. col. mathe. in not. ſuo. lv. incip. nota ꝙ quo tieſcũqꝫ τc. And. rom. in ꝯſi. cxlix. Jo. de ana. ꝯſi. xvij. in. i. col. catal. in trac. ſyndi. in ver. clxv. ergo dicta ꝯfeſſio nõ vȝ nec piudicat: qꝛ ſicut nõ vȝ cõfeſſio facta p torturã idicijs nõ pcedẽtib⁹: τ nõ ſerua tis ſeruãdis: vt dixi. eodẽ mõ nõ vȝ ꝯfeſ ſio facta metu torture: ſed ipſa cõfeſſio fuit facta metu torture: qꝛ vt dixi idem met⁹ pſumit ineſſe an pſonã ipſius rei τ durare in eo q erat tpe torture: ergo di cta ꝯfeſſio eſt nulla τ nõ nocet ipi ꝯfitẽti.
14 †Et ꝙ hoc ſit verũ ptȝ. nã met⁹ torquẽ di eqparat torture ſȝ Bal. in. l. interpo ſitas. C. de trãſ. circa ſi. quẽ ibi ſequunt Moder. τ voluit do. Alex. i. l. ſ. §. diuus. ff. de qõ. Et iõ dixit Bal. i. l. nouiſſime. in pn. ff. qõ ſal. tut. anto. ꝙ paria ſũt ꝯfi teri in tormẽtis vel metu tormẽtoꝝ ꝙ ẽt voluit Barb. l. c. ſi ꝯſtiterit. in. iiij. col. de accu. τ d. catal. in trac. ſyndi. in vſi. clxv. Pro qb⁹ ẽt faciunt dicta p Ang. de are.

in tract. maleſic. in ver. fama publica. ſi xviij. char. in vſi. poſtꝙ aliqs. vbi ſubdit
15 ꝙ ꝯfeſſio ẽt tũc facta p torturã metu tor mẽtoꝝ ſi re⁹ ſit ligat⁹ ad torturã vel du ctus coꝛã tortura: vel ſi mine de eo tor quẽdo pceſſerũt. ita dixit voluiſſe Jaco but. τ Cy. τ ſali. i. l. ij. C. de cuſt. reo. τ bar. in. l. i. §. diu⁹. ff. de qõ. Jdẽ dicit ſi re⁹ ſit ſpoliat⁹ añ torturã τ non ligat⁹: nec ali quo mõ minat⁹. ad qd alleg. Bar. i. d. l. nouiſſime. vbi refert hoc habuiſſe de fa cto floꝛẽtie. τ idẽ tȝ Gã. in tra. maleſi. ſub rub. de qõ. τ tormẽtis. vt dictũ eſt. ſ. Quã tũ ergo a fortiori in caſu nr̃o dȝ dici iſta ꝯfeſſio facta ẽe metu torture: qꝛ ipſe ma giſter Jo. nedũ fuit ſpoliat⁹ τ ligatus: τ ductus añ torturã τ minatus de eũ tor quẽdo: ſed realr τ cũ effectu fuit tortus τ ſquaſatus bis ſubito velo leuato de fa cto ꝯtra oẽm iuſtitiã nullo iuris ordine ſeruato τ nullis indicijs pcedẽtibus: iõ merito talis ꝯfeſſio ſua metu torture fa cta nõ dȝ ei nocere. Et ideo dixit mu. tũ ſing. Bal. i. l. ij. C. quoꝝ app. nõ recip. in ſi. ꝙ ille q facit aliqd formidine tormen
16 toꝝ tnõ ſibi piudicat. Et dixit Jnn. in c. qd ſicut. in gl. magna. in ſi. de elec. qd vbi eſt met⁹ ibi nõ vȝ actus de iure na turali: qd dictũ refert τ ſeqt Bal. in. c. i. §. itẽ ſacra. in. ij. col. de pa. iura. firman. τ d. Bar. cepo. in ꝯſ. ſuo. xl. inci. luci⁹. in xi. col. Nec ob. ſi diceret ꝙ tpe dicte cõ feſſiõis ipſe nõ fuit ſpoliat⁹ minat⁹ tor tus nec ante torturã nec aliq violẽtia ei fuit facta, qꝛ ẽt poſito ꝙ hoc nõ fuerint facta tũc tñ vt dixi pceſſerat tortura in debita τ iniuſta: iõ confeſſio ſequẽs pſu mit facta metu dicte torture: qꝛ vt dixi idẽ met⁹ vr ꝯtinuat⁹ vt volũt doc. in lo cis. ſ. allegatis. Et iõ dixit multũ egre gie Bal. i. l. ſi qs in hoc gen⁹. C. de epi. τ
17 cleri. ꝙ †data tortura ipoſſibile eſt pro bare ꝯfeſſionẽ ſpõtaneã qd dictũ refert τ ſequit Barb. in. c. ſi ꝯſtiterit. i. iiij. col. de accu. Et ex iſtis credo τ mihi firmiter pſuadeo ſatis ꝯſtare ꝙ ex dicta ꝯfeſſiõe facta: vt. ſ. nõ reſultet idiciũ aliqd ꝯ di ctũ. m. Joã. Et ſilr p oĩa tollit indicium dicebat eoꝝ eſſe ex trepidatiõe cũ ſuſpi rationibus factis p ipſum. m. Joã. quã do examinabat a dñõ ptãte. Nã talis

trepidatio ⁊ talia ſuſpiria ꝓuenerunt a
metu torture ſibi nouiter iniuſte et inde-
bite inferēde vt prio fuit cui ipſe: et eius
innocētia reparare nō potuit uno exau-
13 ditat fuit vox clamātiū crucifige crucifi-
ge: ⁊ factū ſuperioris dicit caſus fortui-
tus.l.luci⁹.de euic.voluit.d.Alex.conſil.
lviij.i.iiij.col.in.j.vol. Quis em̄ eēt hō tā
fortis tā robuſtus tā ꝯſtās q̄ nō paueſce-
ret ſi ſemel fuiſſet tort⁹ indebite ꝙ iteruz
non torqueret: certe neminē cognoui. ⁊
ideo cū p̄dicta ſuſpiria ⁊ trepidatio pre-
ceſſerint ex timore prime torture vt ſatis
oſtēſum eſt: ideo nō pōt ex ipſis ſumi ali
qd̄ indiciū ꝯ ipſum magr̄m Joānē. Nec
hꝫ obſtare ſi mihi diceret: imo ipe magi
ſter Joānes nō debebat ꝓpter dictā tor
turā p̄habitā ex paueſcere: q2 qñ fecit di
ctam ꝯfeſſionē corā dñō ptāte nō erat in
ptāte alteri⁹ q̄ ptatis q̄ nō poterat ꝯ euz
ꝓcedere velo leuato ⁊ de facto: ſed iuris
ordie ſeruato. Et illa tortura habita ab
alio q̄ a ptāte nō eſt in ꝯſideratiōe quo
ad ea q̄ fc̄a ſunt corā.d. ptāte: q2 iſta ſūt
diuerſa ⁊ ſeparata: ⁊ ex ſeparatis nō in-
fert ergo ⁊c. Q2 rñdeo ꝙ imo p̄dicta nō
obſtāt q̄n ipſe.m.Jo.ſemꝑ qñ fecit dictā
ꝯfeſſionē ⁊ dicta ſuſpiria fecerit timore
torture. Nā quō ꝯſtabat ipſi.m. Jo.vlte-
ri⁹ nō eſſe i aliena ptāte q̄ i ptāte ptātis
q̄s em̄ ei dixit vlteri⁹ nō eris idebite tor-
tus: q2 nemo hꝫ ptātē ꝯ te niſi ptās q̄ ꝓ-
cedet ꝯ te ſolū mō iuris ordie ſeruato cer
te nemo fuit q̄ eū certiorauerit de hoc ni
mirū ſi ipſe ēt eodē timore iniuſte tortu-
re dict⁹ ſuſpiria emittebat ⁊ trepidabat
nā q̄ ſemel ē leſus fallaci piſcis ab hamo
oibus vncha cibis ere ſubeſſe putat: ipe
em̄ ſcl̄ indebite ⁊ iniuſte tort⁹ dubitabat
⁊ ꝑtimebat iterū torq̄ri ergo ⁊c. Quantū
aūt ad illud ꝙ tortura prio facta ipſi. m.
Joā.nō debeat cōputari cū tortura ptā-
tis hoc nego i totū ex plurib⁹ nā ipe ita
prio fuit tort⁹ ꝑ dictū furtū ſicut poſtea
ita ex accuſatiōe io.frāciſci de barberijs
⁊ hieronymi de arengheria ⁊ ex cuiuſli-
bet cox iputatiōe ſicut poſtea lꝫ em̄ a di-
uerſis magiſtratibus tñ non refert q2 ad
idē tēdit. ✝ Et nō refert q̄d ex eq̄pollētib⁹
fiat.l.ſi mr̄.C.de inſti.⁊ ſubſti.ſub ꝯdi.fa-
ctis.l.fideicōmiſſa.§.ſi cui.ff.de le.iij.l.fi.
ff.mād. Itē nō refert a q̄ fiat dūmō factū
ſit.l.cū ſeru⁹.ff.de ꝟ.ob.l.ij.C.de ali.pup.
p̄ſtā.voluit Lu.ro.i ꝯſ.ccccxcj.ici.in caſu
ꝓpoſite ⁊c.⁊ i ꝯſ.ccxlvij.ici.clariſſime aſ-
ſeſſor ⁊c.i fi. ⁊ facit qd̄ voluit idē Lu.ro.
i ꝯſ.ccxc.i caſu.i fi.⁊ qd̄ voluit bar.i.l.oia
Carb.tu. Neſcio ſi eēt hoc iuſtū ēt apud
inferos ꝙ q̄s ꝓ eodē delicto trāſiret per
manus diuerſorū magiſtratuū.⁊ ab vno
quoqꝫ torq̄ret: ⁊ vlti⁹ magiſtrat⁹ de no
uo inciperet a noua tortura nullo habito
reſpectu ad primā torturā. Et iō dico ex
iſtis ꝙ dicta tortura prio loco illata in ꝑ
ſona dicti magr̄i Joānis eſt i ꝯſideratiōe
⁊ eſt coaceruāda cū tortura ſibi duplici
modo data nō obſtātib⁹ in ꝯriū dictis.
Nec vlteri⁹ ēt hꝫ obſtare indiciū qd̄ dr̄
ꝑ ptē aduerſam reſultare ex domeſticita
te vel familiaritate ipſi⁹ magr̄i Joānis
in domo dicti Joānis frāciſci de barbe-
rijs. Q2 rñdeo qd̄ hec familiaritas ⁊ do
meſticitas ſola nō facit indiciū niſi alia
que in iure ſubſiſtāt ꝯcurrūt ꝯ eū: ſꝫ in ca
ſu nr̄o alia nō ꝯcurrūt ꝯ dictū magiſtrū
Jo. ſaltē in iure ſubſiſtētia: ergo talis do
meſticitas nō facit indiciū. Et in caſib⁹
in q̄bus familiaritas faciat indiciū ꝯ fa-
miliarē nō vnū tm̄ familiarē cōprehēdit
ſꝫ oēs familiares. Sꝫ in caſu nr̄o hoc fa
miliaritas ſolū nocet ⁊ cruciat ipm̄ ma-
giſtrū Joānē ⁊ alios reddit immunes:
de quo valde mirandū eſt. Sicut em̄ fuit
capt⁹ ⁊ carcerat⁹ ac tort⁹ pluries ipe.m.
Jo.ita ſaltē debebāt capi ⁊ carcerari alij
familiares qd̄ minime factū eſt imo alij
ſunt adducti in teſtes cōtra ipſum magi
20 ſtrum Joānē nō eſt remotū ⁊ alienū ab
oi iuſtitia ⁊ honeſtate: eq̄litas em̄ in iu-
dicijs ſeruāda eſt: vt hr̄ in.c.j.de re iudi.
in vj.⁊ i.l.q̄ accuſare.C.de edē.⁊ in.c. cū
inter.de except.et in.c. nouit.de iudi.et
in.l.nō dꝫ.ff.de re.iur.cū ſi. Et ex tali re-
ceptiōe teſtiū dictorū familiarū ꝯ ipm̄
m.Jo.forte aliq̄ ex eis locupletant cū ia
ctura eris ⁊ ꝑſone dicti.m.Jo.ſperādū ē
tñ i eo qd̄ ſcriptū ē vꝫ nihil occultū qd̄
nō reuelet: ⁊ lꝫ ꝟitas hncuſqꝫ fuerit vna
cū Inocētia dicti.m.Joā.vulnerata mor
talr̄ tñ vt puto nō morie. Trāſſero me
mō ad vltimū idiciū ꝑ aduerſaz ptē ad-
ductū vꝫ ad teſtes examiatos ſuꝑ fama

cõtra dictũ ma Joã. Qui teſtes tot mor‑bis ꝛ exceptionib⁹ laborãt qđ nulla eis penitus eſt fides adhibẽda tam quo ad plenã ſeu ſemiplenã ꝓbationẽ ꝗ quo ad indicia: qđ oſtẽdo: ꝑmo cũ ſunt familia‑res vt dixi q de iure nõ admittunt ꝛ qui cõuenientius debebãt capi. Itẽ aliq ſunt coniũcti ꝛ affines dicti Jo. fran. Itẽ aliq ſunt ſocij ꝛ cõmẽſales ac domeſtici eiuſ‑dem Joã. fran. ꝛ tales nõ probãt vt iura volũt: nec circa hoc opus eſt allegatiõe. Itẽ nec etiã tales ꝓbant: q2 oẽs ipſi ſunt examinati parte abſente ꝛ nõ citata quo caſu nihil ꝓbãt. l. q ſi. C. de teſti. cũ ſi. l. de vnoquoq3. ff. de re iud. l. nã ita diuus.
21 ff. de adop. cũ vulga. ꝛ nedũ nõ † faciũt plenã ꝓbationẽ: ſed nec etiã ſemiplenã3 imo nec faciũt indiciũ3: q2 teſtes exami‑nati pte nõ preſente vel citata qñ eis de‑ferf iuramẽtũ nõ faciũt indiciũ. ita dixit Barto. in. l. fi. circa fi. ff. de qõ. ꝛ Ang. de are. referẽs eũ in trac. maleficioꝝ. in ver‑bo fama publica. in. ij. char. verſi. quero qualr. ꝛ idẽ voluit Sali. in. l. fi. in fi. C. de qõ. ꝛ Bal. in. l. inbem⁹. in. iij. col. ver. itẽ dixi. C. de ꝓba. ꝛ Ang. in repe. l. ſi vacan tia. in. xxvij. col. C. de bo. vac. lib. x. Inno. in. c. ꝑ inquiſitionẽ. de elec. Abb. in. c. bo‑ne. el. ſ. in. iiij. col. poſt Inno. ibi de elect. Bal. in addi. Spec. in tit. de ſentẽ. in pe. ꝯſi. d. Alex. in ꝯſi. ſuo. lxv. ici. habita ſuꝑ cõtẽtis ꝛc. in. j. vol. ꝛ in cõſi. clxxv. incip. in cã angeloꝝ. in. iij. col. in. ij. volu. ꝛ in. l. fi. C. de qõ. in addi. ſuis ad Bar. ergo ex ſolo iſto defectu etiã ſi alios defect⁹ nõ paterenf dicti teſtes vt patiunf reddunf inhabiles ꝛ nõ ꝓbãt. Cõcurrit etiã alia rõ vrgẽtiſſima qua oſtẽdiſ clare ꝛ euidẽ‑ter dictos teſtes nõ ꝓbare famã. Q2 di‑cti teſtes nõ deponũt vt reqrif. nã teſtes volẽtes ꝓbare famam debẽt deponere
22 † ꝙ a maiori parte ppli audiuerũt illud dici: alr ſi hoc mõ nõ deponũt nõ ꝓbãt famã. ita dixit glo. Bar. Bal. ꝛ alij in. l. iij. §. eiuſdẽ. de teſti. Bart. in. l. de mino‑re. in. §. tormẽta. ff. de qõ. ꝛ in. l. cũ q dã. in §. qđ dr. ff. de acqr. here. Inno. ꝛ alij in. c. venicẽ. de teſti. Bal. i addi. Spe. i ti. de ſentẽtijs. in vlt. col. ꝟ. illud adhuc no. ꝛc. Sal. in. l. ca qdẽ i materia fame. C. de ac‑cuſa. d. An. in. c. cũ cãm. circa fi. extra de
ꝓba. Ange. in. l. iij. ff. ad mace. Imo. in l. heredes palã. in ꝑn. ff. de teſta. Jo. de ana. in cõſi. ſuo. j. circa vlt. col. d. Alex. in cõſi. xciiij. incip. in cã ꝛ lite ꝛc. in vlt. col. in. j. vol. ꝛ i ꝯſi. ſuo. ccxſ. ici. viſis ꝛ diſcuſ‑ſis. in. iij. col. in. ij. vol. ꝛ in ꝯſi. ccxciij. ſm ordinẽ meũ inci. in cã vertẽte ꝛc. i. iiij. col. ꝛ in ꝯſi. cclxiiij. inci. in cã appellationis. in. vj. col. ꝛ i ꝯſi. cccclxiiij. inci. viſo ꝓceſ‑ſu. in. ij. col. ꝛ in ꝯſi. cl. inci. in cã ꝛ lite. in v. col. in. v. vol. ergo ex iſtis clare conſtat aliquã famã non eſſe ꝓbatã: ꝛ dictos te‑ſtes nec eoꝝ dicta in aliquo nocere ipſi. m. Jo. ¶ S3 vltra ꝓdicta dico vnum qđ forti⁹ eſt vc3 ꝙ poſito ſine veri⁹ ꝑiudicio qđ dicti teſtes optie deponerẽt et plene ꝓbarẽt: ꝛ poſito ꝙ indiciũ dicti ſcarpelli ꝛ alia ſupius adducta eſſent de iure vali da: attñ hoc nõ obſtãte dico ꝙ eoꝝ vigo re ipſe ma. Jo. nõ potuit torqri vt fuit tor‑tus: ſ3 dico ꝙ ipſe indebite ꝛ iniuſte tort⁹ ꝛ dilaniat⁹ ꝯ deũ ꝛ iuſtitiã ꝛ ꝯ formã iu‑ris. Qđ oſtẽdo plurib⁹ modis. ꝑmo q2 ex forma ſtatuti poſiti ſub rubri. de tõ dolo ꝛ tormento. in ꝑn. cauef ꝙ dñs ptãs nec ei⁹ curia nõ poſſit nec debeat ponere ali quem reũ ad torturã niſi indicijs legiti‑mis ꝓcedẽtib⁹: ꝛ niſi ante torturã ꝑ vnũ diẽ fuerit formata ſeu inſtituta ꝯ eu3 ac‑cuſatio vel inqſitio q fuerit poſita ad ca merã actoꝝ ꝛ ibi fuerit regiſtrata: ſed in caſu noſtro hec ſtatuti forma nõ fuit ſer‑uata: q2 nulla ꝓceſſerũt indicia ſaltẽ legi tima: ꝛ in iure valida. ꝛ caſu quo preceſ‑ſiſſent talia indicia: nõ tñ ꝓceſſit aliqua inquiſitio ſeu accuſatio: vt de ſe p3 ergo
23 nõ potuit torqri: ergo † oia ex poſt facta ſunt nulla: q2 forma. l. vel ſtatuti non ſer‑uata actus eſt nullus: ꝛ oia que fiũt. l. cũ hi. §. ꝓtor. ff. de trãſac. l. meui⁹. ꝛ. l. qui he redi. ff. de cõdi. ꝛ demõ. habef in. l. q ro‑me. §. flaui⁹ hermes. ff. de verb. obl. cũ ſi. ¶ Scđo dico ꝙ alia rõne ẽt ſtãtib⁹ indi cijs legitimis ꝛ vrgẽtib⁹ ꝯ reũ tñ nõ põt vnqꝫ iudex rigore dictoꝝ indicioꝝ pce‑dere ad torturã niſi ꝑmo dat copiã ipſoꝝ indicioꝝ ipſi reo cũ termino cõpetẽti ad illa purgãda ſm Ang. de are. in tra. ma‑leficioꝝ. in ꝟbo fama publica. in prima char. in ver. ꝛ bñ not. ꝛ in eodẽ ꝟbo ver
24 † itẽ aduertas ꝙ nõ ſufficit ꝛc. ꝛ Bandi. in trac.

in tract.maleficiorū ſub rubrica nūquid torquēd9 ſit audiēd9.vt voluit Bart. in l.ſi.in pe.q̄ōne.ff.de q̄ō.Bald.in.l. ij. in pri.C.de edēdo.ꝛ notāt doc.i.c.cū oporteat. de accuſa. ꝛ voluit Pau. de eleaza. in.c.grauis.de depoſitio.circa vlt.col.et voluit Bar.in.l.vnius.§.cognitionē.ff. de q̄ō.ꝛ.Bar.in quodā ꝯſi.ſuo.inci.punctus q̄ōnis ꝛc.in.l.ſi poſtulauerit. §.q̄ōni.ff.de adulte.ꝛ.d.Bar.cepo.in ꝯſ.ſuo. lxv.ꝛ in cōſi.ibi.ſequē.ꝛ ſequē. ꝛ hoc etiā caueẜ ex forma p̄allegati ſtatuti. circa ſi. prin.Et ſubdit Bar in.d.ſuo.cōſil.inci. pūct9 q̄ōnis ꝛc. ꝙ etiā data dicta copia indicioꝝ reo cū termino cōpetēti ad illa purgāda elapſo dicto termino nō pōt p̄cedi ad torturā niſi p̄mo p̄nuncieẜ per ipſum iudicē deueniēdum eſſe ad torturā:q̄ð dictū refert ꝛ ſequiẜ.d.frācíſ.brunus in ſuo tract. de indicijs ꝛ tortura.in ix.char.in.iiij.col. Cū ergo nō fuerit data copia dictoꝝ aſſertorū indiciorū ipſi ma.Jo.cū termino cōpetēti ad illa purgādaꝫ vt caueẜ tā ex forma ſtatuti p̄dicti quā ex diſpoſitiōe iuris: ergo merito nō potuit ꝫ eū deueniri ad torturā put deuentū eſt ergo fuit indebite tort9 ꝛ laceratus. Et ex iſtis oīb9 ſatis ſuperꝙ ſatis puto conſtare de victoria dicti magiſtri Joānis ꝛ de iniuſtitia ſibi facta eum torquendo toties diuerſis tormētis q̄ð vere fuit peſſime factū ſi vera loqui fas ſit. Et ſubdo vltra p̄dicta q̄ð caſu quo ipſa indicia fuiſſent ſufficientia ad torturā et coꝝ habuiſſet copiā cū termino:ꝛ oīa recte ꝛ iuridice p̄ceſſiſſent adhuc venit abſoluendus:q2 habuit ſex ictus torture cū qb9 eſſent purgata quecūꝙ indicia grauia ꝛ vrgētia vt pōt cadere in ſenſum cuiuſlibet diſcreti viri vt ſatis de ſe pʒ. Reſtat mō vt rñdeā ad ea que adducta fuerunt in ꝯtrariū ad que me ꝯuerto. Et ad p̄mū q̄ð dictū fuit per clariſſimū aduocatū partis aduerſe vcʒ ꝙ imo iſte magiſter ioannes fuit legitime tortus vigore dictoꝝ indiciorū q2 relinquiẜ in arbitrio iudicis an indicia ſint ſufficientia ad tor-
25 turā necne.† Quia ad hoc eſt rñſio ꝙ lʒ arbitrariū ſit iudici que ſint ſufficiētia indicia ad torturā:attñ tale arbitriū dʒ regulari ſm regulas iuris ꝛ dʒ eē iuri cōi ꝛ equitati conſonū.ita optime p̄bat tex. in.l.ij.in verſi.vt legi nō offendatur.ff.de vſur.ꝛ hoc voluit Lud.roma.in cōſi.ſuo ccclxxvi.inci.q̄ð eſt nunq̄d ꝛc.in pe.col. vbi pro hoc allegat gl.in.l.eas cās.ff. de condi.ꝛ demōſtra. ꝛ voluit etiā Bal. in ſua diſputa.inci.ſtatuto caueẜ q̄ð fenerator.in vlt.col.ar.l.codicillis.§.ſi.ff.de lega.ij. Idē firmauit.d. Alexā. in conſi.ſuo cxvij.incip.viſis verbis ꝛc.in pe.col.in ij.volu. vbi plura allegat ad hoc. p̄ quo faciūt optime notabilia verba.d. Feli.in c.ſignificaſti.el.j.in penulti.ꝛ vlti.col.de homi. Cuꝫ eñ in caſu nr̄o clarū ſit in iure dicta indicia nō eſſe ſufficiētia vt oſtē-
26 di ergo non pōt dici †quod hoc ſit arbitrariū q2 in incertis ꝛ nō certis locus eſt cōiecturis.l.cōtinuus.§.cū ita.ff. de verbo.oblig.l.ille aut ille.ff.de lega. ij. l. pediculis.§.argēto.ff.de aur.ꝛ ar.lega.cuꝫ ſi. Nec etiā hʒ obſtare illud q̄ð dictū eſt a parte aduerſa vcʒ q̄ð imo teſtes examinati cōtra dictū.m. Joā. pro curia p̄bāt non obſtāte q᷑ examinati fuerint parte non citata:q2 de ſtilo ſeu cōſuetudine in ſimilibus nō requiriẜ citatio p̄tis: ꝛ conſuetudo eſt maxime importātie naꝫ etiā ſi ſit irrationabilis attenditur. vt voluit Pe.de anch.in ꝯſi.ſuo.cclxxxiiij.inci.in reſtricto ꝛ cōſuetudine.ꝛ gl.in.c.cōuentionabilis.de conſuetu.cū multis ſimili. que poſſent adduci. Quia reſpondeo q̄ð iſtud eſt verum quod conſuetudo etiam irrationabilis ꝛ mala attendiẜ vt in dictis iuribus: hoc eſt verum vt excuſet a pena nō aūt vt validet actū vt in dictis iuribus:ꝛ ideo poſito quod eſſet hic talis cōſuetudo q̄ð in criminalibus p̄cedereẜ ad torturā cōtra aliquē vigore dictorum teſtiū examinatorū ſine p̄tis citatione iſtud eſſet quātū ad excuſandū poteſtatem ꝛ curiā a pena non autē quātum ad validitatē agitatorū contra dictū.m. Joan.vigore dictorum teſtiū. ¶ Rñdeo etiaꝫ alio modo ꝛ dico quod imo poſito quod probaretur ſtilus vel conſuetudo circa hoc: tamē per hoc non ſequeretur quod poſſet deueniri ad torturā contra reū vigore teſtiū examinatorū ſine citatione p̄tis. Naꝫ ſtilus ipſe nō hʒ tollere citationē duobus reſpectibus: primo q2

ſi bene ꝯſideret ſtilus nō ꝯſiſtit in ꝓcedē
27 do ⁊ in agitādo: ſʒ in ꝯſiſtit in ſcriben-
do ⁊ in dictando ſm. ita dixit Jo. an. in c.
fi. extra de ꝯſue. ⁊ voluit. d. Maria. ſoci.
in rubr. de ꝯſue. in. iij. char. in fi. ⁊ idē fir-
mat Albe. de ro. in. l. de qb⁹. i. xxxiij. col.
in ṽ. in quo aūt differant ⁊c. ff. de leg. idē
tʒ. d. Feli. i. c. ex pte. in. viij. col. de reſcrip.
⁊ idē tʒ Albe. in ſuo dictionario. in ṽbo
ſtil⁹. vbi alleg. Odof. hoc tenuiſſe in. l. j.
C. de ſa. ſan. ec. Rñdeo etiā alr ⁊ dico ꝙ
lʒ ſtilus cōſiſteret in ſilib⁹ ꝓceſſib⁹: attñ
28 † hoc nō hʒ obſtare: ꝯ oñdo ſatis ſubti
li ratiōe. nā defenſio eſt de iure naturali
vt pʒ in. l. vt vim. ff. de iuſti. ⁊ iur. in. l. j. §.
vim vi. ff. de vi ⁊ vi arma. in. l. ſciētiā. §. q
cum al's. ff. ad. l. aqui. in. l. ſed ⁊ ſi ꝓtus. ff.
qđ me. cau. ⁊ voluit Bal. in. l. executorē.
in antepe. col. C. de execu. rei iud. ⁊ Old.
cōſi. xliij. incip. querit vtrum citatio ⁊c.
in. j. col ⁊. d. Frā. de are. in ꝯſi. ſuo. lxij. in-
cip. ex facto ꝓponit. Abb. ⁊ alij in. c. cum
olim. de re iud. ⁊ in. c. j. in. ij col. de cā poſ.
⁊ ꝓprie. Et nō ſolū cōpetit defenſio tāꝙ
quid naturale hoibus: ſed etiā beſtijs et
aialib⁹ brutis. l. j. §. ſʒ cū arietes. ff. ſi qua
29 dru. paup. fe. dica. Et talis defenſio † tā-
quā iuris naturalis nō pōt tolli a princi
pe ⁊ ſupiore vt eſt tex. ⁊ ibi oēs ſcri. in. §.
ſed naturalia. inſti. de iur. nat. ⁊ voluit
Bart. in trac. ſuo q ſint rebelles. in vlti.
col. ⁊ in. l. facultas. circa pn. C. de iur. fiſ.
libr. x. ⁊ cōpoſte. in. c. ſicut. de elec. ⁊ Old.
in. d. ꝯſ xliij ⁊ Princeps enī ſiue ſupior nō
pōt nec tollere nec dare ea que ſunt iu-
ris naturalis nec illa ſupplere. ⁊ iō dixit
Ange. in. l. adoptio non iure facta. ff. de
adop. qđ lʒ þnceps ꝑ eius cōfirmationē
poſſit ſupplere oēm defectuʒ maxime ſi
apponat clauſulā ſupplentes oēm defe-
ctuʒ ⁊c. vt ꝑ Bal. in. l. fi. ff. de teſta. tu. ⁊ ꝑ
Old. in. ꝯſi. cclviij. inci. factū tale eſt ⁊c. in
iiij col. tñ intelligit tollere oēm defectuʒ
iuris ciuilis non aūt iuris naturalis: qđ
dictum refert ⁊ ſequit. d. Alex. in ꝯſi. ſuo.
cccclxix. inci. viſo pūcto. in. vij. col. ⁊ idē
dixit Car. in cle. j. i pe. col. de elec. ⁊ Spe.
in ti. de lega. in. §. nūc oſtendēdo. in ver.
xxiij. ⁊ Joā. de imo. in. l. qdā ꝯſulebāt. ff.
de re iudi. in. viij. colū. ⁊ do. An. in. c. j. de
trāſact. Et faciūt optime no. ṽba. d. Feli.
in. c. ſciſcitat⁹. in. iiij. de reſcript. ante me.
⁊ hāc ptē qđ defenſio tāꝙ iuris natura-
lis nō poſſit tolli a principe ſeu a ſupiore
vt firmare Bal. in. c. a nobis. in fi. extra
30 de excep. vbi dicit † qđ ſtatutū tollēs de-
fenſionē intelligit de ciuili nō de natura
li: qđ ēt firmauit. d. Feli. in. d. c. cū dilecti.
l. v. col. de excep. Et iō dixit ſing. Domi.
de ſctō ge. in. c. nō ſolū. in pnc. de app. in
vj. qđ papa nō pōt tollere defenſionē in
troductā a iure naturali: ſʒ bñ introdu-
ctā a iure poſitiuo. Et ꝯ iſtis facit qđ vo
luit Bar. i trac. q ſint rebelles. in ṽ. mil-
le librarū. vbi dixit ꝙ ſtatutū dās iuriſdi
tionē ꝯ indefenſum eſt iniuſtū. Et dixit
Bal. in. d. l. facultas. qđ non vʒ ſtatutuʒ
tollēs defenſionē. Et optime facit ad ꝓdi
cta ſingulare ṽbuʒ Bal. in. l. iij. §. ſi is ꝑ
quo. ff. qđ q̄ſcꝫ iur. vbi dixit qđ princeps
31 de plenitudine ꝑtātis † pōt tollere defen
ſionē in cā ciuili ⁊ pecuniaria ſec⁹ in cā
criali. qđ dictū refert ⁊ approbat. d. Feli.
in. c. dilecti in. vj. col. de excep. ⁊ in. c. cuʒ
olim. in vlt. colū. de re iud. Sed defenſio
ſine ſciētia eſſe nō pōt vt de ſe pʒ: qꝛ ille
qui neſcit cōtra ſe agi nō pōt ſe defende
re: ideo eſt neceſſaria ſciētia que fit ꝑ ci-
tationē que citatio ſilr eſt de iure natu-
rali nō ꝓpter ſe principalr ſed ꝓpter de-
fenſionē que ei ineſt. ita dicit ⁊ cōcludit
Joa. mona. in extrauaganti Bonifacij
octaui que incip. rem nō nouā. in gl. fi. ⁊
voluit Bal. in. d. l. execu. C. de execu. rei
iud. ⁊ Pau. de ca. in. l. fi. i fi. C. de leg. Ang.
in. l. princeps. circa me. ff. eo. de legibus.
Lu. ro. in. l. j. in. xv col. C. de here. inſti. d.
Frā. de are. in ꝯſi. ſuo. lxij. incip. ex facto
ꝓponit. ⁊ in ꝯſi. clxv. incip. ſicut Joānes
dicit ⁊c. in. xij col. vel circa ſecūdū ⁊ doc.
in clemē. paſtoralis. de re iud. Bal. in ꝓ-
ludijs feu. in. xij. col. ⁊ voluit. d. Feli. in. c.
cū olim. in. vij. col. de re iudi. vbi allegat
etiam alios ꝙplures tenētes hāc partē.
32 † Et citatio non pōt tolli a principe ſeu
ſuperiore ꝑ tex. in cle. paſtoralis. in. §. ce-
terum. de re iud. quod etiā firmat Old.
in. d. ꝯſi. xliij. ⁊ Abb. in. d. c. cum olim. de
re iud. ⁊ in. c. j. in. ij. col. de cauſa poſ. ⁊ ꝓ-
prie. ⁊ Pau. de ca. i. d. l. fi. in fi. C. de legi.
⁊ Ang. in. d. l princeps. ⁊ Ludo. ro. cōſi. l.
ccclxix. incip. circa primum. ⁊. d. Fran. de

are.in.d.cōſi.clxv.inci.ſicut Joānes ꝛc. in.d.ver.circa fi.Et iō dixit ſing.Abb. in.c.ea q.de re iud.qđ lз ꝯfirmatio ſuperioris ſuppleat oēm defectum vt dixi.ſ. attñ hoc fallit qñ in re cōfirmabili eſſet viciū nō purgabile etiā a pncipe vt puta defectus citationis:qđ dictū refert:ꝛ approbat ibi.d.Feli.in vlt.col.allegans pro hoc dicto Hoſti.in.c.j.de trāſ.pro qb9 facit no.vbū bal.i.l.j.i.ſ.col.C.qūo
3 ꝛ qñ.iu.vbi dixit†qđ ſtatutū ꝑmittens abſentē cōdēnari capitaliter intelligit tñ dūmō fuerit citat9 alš nō.Et dicit fortius Bal.in.l.pſbyteri.la.j.in.iij.col.ibi ſcđo q̄ro.C.de epi.ꝛ cle.quē refert ꝛ ſeqt d.Fel.in.d.c.cū olim.in.vij.col.quod nō lз iudici ꝓcedere ſine citatiōe ptis etiā in his q̄ ſunt notoria ipſi iudici vt puta qñ vult ꝓcedere ꝫ teſtē qui depoſuit falſuз corā ipō iudice.ꝛ idē firmat.Bar.in ſimili.in.l.ſ.in.ij.col.ff.ſi q̄s in ius voca.
4 nō ierit.Quinimo†remotis ſolēnitatib9 iudicij nō intelligit eſſe remota citatio partis ſꝫm Bar.in.l.filiuſfa.in.ſ.col.ff.de dona.ꝛ.d.Fran.de aret.in cōſi.ſuo pꝛeal.lxij.incip.ex facto ꝓponit.ꝛ Lud.ro.in repe.rub.ff.de arb.in.vij.col.ver.xvij.vbi allegat Bar.i plurib9 alijs locis ad hoc.Pro quibus etiaз optime faciunt nā ſtante ſtatuto qđ cōtra ſniam nō poſſit oppōi aliqua exceptio poterit tñ oppōi exceptio citatiōis nō facte.ita ſin dixit Jo.cal.in ꝯſ.ſuo.viij.ici.an ſnia lata ꝫ abſentē ꝛc.qđ eſt in ti.de re iudi. ꝛ ideз firmauit expꝛeſſe Pe.de anch.in ꝯſi.ſuo.ccxij.ici.de iure cōi ꝛc. vltra me. ꝛ.d.Feli.i.c.cū olim.in vlt.col.circa me. de re iudi.ꝛ in.c.qualiter ꝛ qñ.el.ij.in.ſ. dз.in pn.de accuſa.ꝑ q̄b9 etiā faciūt dicta per Pe.de anch.in ꝯſi.ſuo.cclx.inci. ex vbis ꝛc.Nō ſic ſi citatio q̄ eſt defenſio ꝛ ipſa defenſio nō pōt tolli a pꝛīcipe ſeu a ſuperiore & de plenitudine ptātis: ergo nō poterit tolli a ꝯſuetudine vł ſtilo:lз ipſa cōſuetudo vel ſtilus habeant pro lege vt in.l.de quib9.ff.de legi.Naз princeps ipſe eſt.ſ.legem et.ſ.ius poſitiuum.c.propoſuit.de cōceſ.preben.habetur in.l.bene a zenone.C.de quadri. pſcrip.ꝛ in.l.deprecatio.ff.ad.l.rho.de iac.ꝛ in aut. de conſulibus.in.ſ.pen. lз

ſi ipſe qui eſt ſupꝛa ius poſitiuum qđ tollere poſſet ꝛ tamē non poteſt tollere defenſionē nec citationem:ergo ſequit neceſſario qđ nec ipſa cōſuetudo vł ſtilus poterit eā tollere qui eſt inferior:nō eñ debet plus poſſe inferior quā ſuperior ꝛ ſeruus quā dñs.c.cuз inferior.de ma.ꝛ obedie.l.vēdicātē.ff.de euic.ipſe eñ ſtilus ſeu conſuetudo inductus eſt a ſubditis:nō a pncipibus vel ſuperiorib9:ideo merito nō pñt tollere ipaз citationē ꝛ defenſionē.q2 hoc nō poſſet expꝛeſſe tollere princeps ꝛ ſuperior ſi vellet:ergo nec inferior:alias ſi ꝯtrariū diceremꝰ ſequeret qđ plus poſſent ſubditi tacite quam dñi expꝛeſſe q2 ipſi dñi nō poſſent tollere vt dixi citationē ꝛ defenſionē ſi vellēt expꝛeſſe q̄ tollere poſſet ſtilus ſeu cōſuetudo ſubditorū tacite.Sequeret etiā qđ plus opareт tacitū inferiorū quā expꝛeſſuз ſuperiorū qđ nō eſt dicēdū.l.q ad certū.ff.loca.l.ſpē.C.q̄ reſpig.obl.poſ.l.nō intelligit.ſ.tacite.ff.de iur.fiſ.pro q̄bus etiā facit i.l ofo.ff.de ſpō.ꝛ.c.cū q̄d vna via.de reg.in.i.vj.cū ſi.Preterea pōtē aliter rñderi ꝛ dici ꝙ iſta non dꝛ ꝯſuetudo ſз vſurpatio q̄dā:q2 qñ ꝯſuetudo cōtradicit iuri diuino naturali vel gentiū. nō dꝛ ꝯſuetudo:ſз vſurpatio.ſз iſta ꝯſuetudo ꝫdicit iuri diuino ꝛ naturali gētiū. ergo nō eſt dicēdū ꝯſuetudo ſз vſurpatio.ergo tāq̄ vſurpatio nō eſt tenenda nec ſequēda.ita no.dixit Ang.in.l.iniuriarū.in.ſ.fi.ff.de iniu.Nō ob.illud qđ
35 allegabat†ꝑ partē aduerſam ꝫ hoc vez lex.in.c.fi.de here.in.vj.vbi eſt tex.ꝙ in crimine hereſis ꝛ ſic in cā criminali teſtes poſſunt recipi pte abſente ꝛ nō citata.Quia ad illū tex.plures ſunt rñſiões primo enim ille text.affert ſecum reſpōſionem.naз dicit quod caſu quo hereticus ſit homo potens cuius potentia attenta teſtes timerent deponere veritatem propter periculum eis imminēs,ne poſtea eos offenderet tunc dicit ibi tex. qđ teſtes poſſunt recipi parte non citata:ſз ſecreto mō.Subdit poſtea ibi text. ꝙ ceſſante tali ſuſpicione ꝛ piculo teſtes nō recipiant ſine debita citatiōe ꝛ alijs ſolēnitatib9 a iure req̄ſitis.ꝛ ſic ille tex. nō mereт allegari ad iſtū ꝓpoſitū:q2 ipſe

paup magr Joā. nō eſt potēs hō de quo
teſtes debeāt ꝓbabiliter dubitare imo
eſt paup foreñſis q̄ nō pōt p ſe nec p alios
⁊ forte ſi fuiſſet potēs vt i caſu. d. c. ſi. de
fendiſſet innocētiā ſuā ⁊ nō fuiſſet affli
ctus ⁊ tormētat⁹ vt fuit. iō ille tex. nihil
obſt. nā ceſſante rōne. l. ceſſat ipa. l. ar. l.
adigere. §. quāuis. ff. de iurepa. l. cū ceſ
ſante. de app. ⁊ cui nō cōueniunt v̄ba le
gis nō cōuenit eius depoſitio. l. iiij. §. to
ties. ff. de dā. infec. cū ſi. Jtē pōt r̄ñderi
qḋ ille text. loquit̄ in caſu ſpāli ergo. in
ꝯtrariū eſt ius cōe. l. qḋ vero. ff. de. egi. l. ius
ſingle. eo. ti. Jtē pōt r̄ñderi qḋ ille tex. lo
quit̄ in crimine excepto. ⁊ ſic nō dꝫ trahi
ad alios caſus. Jtē pōt r̄ñderi qḋ loqui
tur fauore aīe: q: hereſis eſt crimen qḋ
magis concernit fauorem anime quam
furtū ꝓpter ſcandalū qḋ ſequi poſſet ex
ipa hereſi. fauore aūt aīe multa ꝯcedun
tur q̄ alas nō permitterent̄ vt ſing. eſt do
ctrina ſpe. de ancha. in ꝯſi. ſuo. clxxix. in
cip. ſ. facie. ⁊ p. d. Feli. i. c. dudū. in. v. col.
in prin. de p̄ſum. ⁊ ſic in aliquo nō obſt.
d. c. ſi. ad qḋ ēt alie poſſent dari r̄ñſiōes
ſꝫ p nūc iſtis ſum cōtēt⁹ vt breuior ſim.
Nec obſt. ēt ſi mihi dicat̄ qḋ imo plures
38 alii ſunt caſus in quibus valet examinatio
teſtiū pte nō citata de qb⁹ per Lu. ro. in
ſingl'i ſuo. ccclxvi. ſꝫ ordinē meū qḋ ici.
vn⁹ ex vobis vbi reprobat plures caſus
traditos circa hoc a doctorib⁹ de qbus
ibi p eū: ⁊ alij quā plures caſus enūerāt̄
a Moder. i. l. ſi. C. de ꝓba. Quia r̄ñdeo
qḋ oēs p̄dicti caſus ſunt ſpāles ⁊ in ali
quo ipoꝝ nō tractat̄ de tā graui p̄iudi
cio ⁊ de p̄iudicio irreparabili vt tractat̄
in caſu ipſi⁹ magiſtri ioānis ergo ex eis
nō ē ſſēda illatio. ar. l. pap. exiſti. ff. de mi
no. l. nō hoc. C. vñ leg. l. neqꝫ natales. C.
de ꝓba. cū ſimi. Nec hꝫ obſtare q̄ ad co
piā indiciꝝ nō datā ſi dicat̄ ꝙ talis co
pia nō fuit data eo q: ipe. m. Jo. eaꝫ nec
aliqs p eo illā reqſiuit, añ torturā ſi ſtatu
tū nō artat iudicē ad dictā copiā dādā
niſi illa petat̄ et offm iudicis nō dꝫ ipar
tiri niſi petētib⁹. l. ſi ex teſtō. ff. de exc. rei
iud. cū vulg. ¶ Quia r̄ñdeo ꝙ iſtis non
obſtātib⁹ erat oīno dāda copia idicioꝝ
ipſi mag. Jo. q: ipſo tacēte, ⁊ nō petente
dictā copiā vꝫ tacite renūciare deſēſiōi
ſue que ineſt ipſi copie vt de ſe pꝫ: ſꝫ ipe
ma. Jo. nō potuiſſet expreſſe renūciare
defenſionib⁹ ſuis in iſta criminali cā ſꝫ
gl. ſing. in. l. pactū iter heredē. ff. de pac.
⁊ ibi doc. ⁊. d. Alex. late i. l. cuſtodias. ff.
de pub. iud. ergo nec tacite potuit renū
ciare dicte copie eaꝫ nō petēdo. ¶ Pre
terea v̄ba ſtatuti dicētia ſi pars eā petie
rit nō itelligit̄ in hmōi hoīb⁹ vt eſt ipſe
m. Jo. qui eſt hō groſſus penitus igna
rus literarū q̄ vt credo neſcit legere nec
ſcribere: ⁊ ſi vellet ex toto ingenio ⁊ ſen
ſu ſuo petere copiā ſimiliū indicioꝝ cre
do ꝙ neſciret incipere imo ſi qs diceret
ſibi qd eſt copia indicioꝝ vꝫ ſibi ꝙ allo
queret̄ gallice vel hebraice. ſec⁹ ſi quis
loqueret̄ de fabricādo vnū ſcānū vel ſe
cteriā vl' ſimilia q: eſt magiſter lignami
nis bñ eū intelligeret iuxta illud tractāt
39 fabrilia fabri ⁊c. ¶ Preterea ꝙ dñs po
teſtas debuerit ſibi dare dictā copiaꝫ lꝫ
eā nō petierit facit nā ipſe dñs ptās nō
ꝓceſſit ꝯtra euꝫ ex accuſatiōe ꝯ eū inſti
tuta ſaltem publice. Jteꝫ nec inquiſitiōe
ſed ꝓceſſit cōtra eū vt puto ex officio vt
ſibi placuit vt colligit̄ ex actis: quo caſu
dico ꝙ ꝓcedēdo ex officio ꝯ eū ⁊ poſtq̄
erat vigil ⁊ ſollicitus cōtra eū in torquē
do diuerſis tormētis ⁊ in examinādo: ⁊
diuerſimode interrogando eū: ita debe
bat eſſe vigil ⁊ ſollicit⁹ in dādo ſibi co
piā indicioꝝ ꝯ eū exiſtētiū ex officio de
bebat eñ equalitatē ſeruare q̄ ſeruanda
eſt in iudicijs maxime criminalib⁹ vt hꝫ
in. l. q̄ accuſare. C. de eden. ⁊ in. c. ſ. de re
iudi. l. vi. cū alijs ſupra allegatis ad hoc
neſcio ꝑfecto quare ita nō impartit⁹ eſt
dñs ptās officiū ſuū tam ꝓ ipſo ma. Jo.
quā cōtra eū ⁊ pur fauorabiliores ſemp
debēt eſſe iudices ad liberandū quā ad
cōdemnādū. l. abſentē. ff. de pen. l. ſemp
in obſcuris. de reg. iur. cū ſimilib⁹. Nō
obſt. etiā illud qḋ dicebat̄ p ptē aduer
ſam vcꝫ ꝙ ipe magiſter Joānes dꝫ iterū
torqueri q: nō fuit debite. ⁊ cōueniēter
tort⁹: ſꝫ leniter immo nec modo aliquo
fuit tortus ſcdm partem aduerſam quia
tormentū dicit̄ a torquēdo: ⁊ tormentū
eſt afflictio corporis ⁊ cordis: ſꝫ ipe ma.
Joan. non timebat tormentū q: non r̄ñ
debat: ⁊ interrogatus quare non reſpō

debat.reſpōdit:q: ſanctus Jacobus ad-
iuuat me ꝛc.iō debet repeti in tormētis.
Quia iſtis rn̄deo ꝙ verū eſt ꝙ appellatio
ne torture nō venit modica tortura.arg.
l.quitum cū vulga.ff.de re iudic.Sz nego
ꝙ modica tortura fuerit in caſu noſtro.
Et neſcio quis hō ſani capitis poſſit ſex
ictus torture appellare leuē et modicam
torturam:imo ſi bene cōſiderē eſt maxi
ma ꝛ grauiſſima etiā ſi ɔtra reū nō adeſ
ſent indicia inania ꝛ inſufficiētia vt i ca-
ſu nr̄o:ſed etiā ſi adeſſent indicia indubi
tata ꝛ vrgētiſſima:quāto magis fuit gra
uiſſima ꝛ immoderata tortura attēta in-
nocētia ipſius magiſtri Jo.ꝛ attētis indi
ciis ɔtra eū exiſtētibus que in iure nihil
ei nocebāt:ꝛ dicere qꝺ nō affligebāt eū
eo q: nō rn̄debat ꝛ nō exclamabat ē po-
tius ridiculū q: ā notañ.nā torti a cōiter
accidētib⁹ q̄ nō loquunē ꝛ nō rn̄dēt hoc
nō faciūt:q: nō timeāt:ſed magis hoc fa
ciūt ꝓpter extremū dolorem qui ſubripit
ei facultatē loquēdi:ꝛ q̄ vidit teſtimoniū
perhibet nec ſequiē ſanctus Jacob⁹ me
adiuuat ergo ego nō timeo tormēta.d.l.
nō hoc.C.vn̄ legi.cū ſi. ¶ Cōcludo ergo
qꝺ ipſe ma.Jo.tortus fuit plus equo ne-
dum ſi dicta indicia nō eſſent ſublata vt
ſunt:ſz etiā ſi eſſent vrgētia ꝛ in iure ſub-
ſiſtētia:quare dico ipſuz non eſſe vlteri⁹
torquēdū cū iā nimis ac nimis fuerit in-
debite tortus. Nec inō aliq̄ eſſet diſputā
dū de repetitiōe tormētoꝝ cū liqde ꝛ cla
re ɔſtet ipz nō debuiſſe nec potuiſſe prio
torq̄ri:iō magnific⁹.d.ptās nō curet ad-
dere afflictionē afflicto qꝺ fiēdū nō ē.l.
diuus.ff.de offi.pſi.ꝛ p iſta puto ſublata
fore oia adducta in cōtrariū:ꝛ ſi alia ad
ducenē offero me illis reſponſurū. Et di
co partes.d.poteſtatis eſſe debere in re-
laxando dictū ma.Jo.a carceribus ꝛ eū
abſoluendum a dicta imputatione furti:
ꝛ ita concludo. Laus deo.

¶ Et ita vt.ſ.dictū ꝛ cōcluſum eſt iuris
eſſe dico ꝛ ɔſulo ego Hippolyt⁹ de mar
ſiliis.J.U.doc.in almo pr̄ie mee Boñ.
ſtudio iura ciuilia legēs in quorum fidez
ꝛ teſtimoniuz ſcripſi ꝛ me ſubſcripſi ſigil
lūq; meum appoſui ɔſuetū ſanioꝝ ɔſilio
ſemꝑ ſaluo die.xij.Januarij.M.ccccciij.

1 ¶ In cauſis criminalibus re⁹ nō po-
teſt comparere per procuratorem:ſz de-
bet perſonaliter comparere.
2 Qualitas adueniēs cati qualificat illud
ꝛ reponit in diuerſa ſpecie.
3 Appellatione ſcholariū nō venit rector.
4 Si aliquid additur ꝑmo libello dicitur
nouum libellum.
5 Quādo agitur de cauſa pecuniaria vel
corporali tunc nō admittitur ꝓcurator.
6 Statutum debet taliter interpretari qꝺ
aliquid addat iuri communi.
7 In diſpoſitionibus principuz ſubintelli
guntur clauſule que non inſunt vt aliqd
operentur.
8 Non ſeruāti promiſſa ſemel nō creditur
ei vlterius.ꝛ nu.9.10.11.13.14.ꝛ.15.
16 Propter enormitatez delicti licitum eſt
iura tranſgredi.ꝛ numero.19.
17 Clericus faciens atrociſſimum delictum
poteſt ſine degradatione puniri.
18 In atrocioribus minor non reſtituiē ad-
uerſus confeſſionem.
20 Propter atrocitatem delicti ſepe vn⁹ pu
nitur pro alio.
21 Homicida punitur pena mortis.
22 Humane fidei conuenit pacta et fidem
ſeruare.
23 Non valet pax facta bannito.
24 Etiam fides data hoſti eſt ſeruanda.
25 Patientia ſeu tolerātia bāniti quam fa-
cit princeps ſeu ſuperior operatur rebā-
nitionem.ꝛ nu.26.ꝛ.27.
28 Offendens bannitum ex cauſa particu
lari non iuuatur ſtatuto ꝙ bānitus poſ-
ſit impune offendi.
29 Magis attenditur naturale quam acci-
dentale quando ſimul concurrunt.ꝛ nu
me.30.ꝛ.31.
32 In his que dependent ex animo ſtaē di-
cto aſſerentis cum iuramento.
33 In obſcuris benignior via debet ample
cti.ꝛ nu.34.ꝛ.35.
36 In dependentibus ab animo ſtatur di-
cto aſſerentis cū iuramento niſi preſum-
ptio iuris ſit contra eum.
37 Infamis non auditur declarās aliquid
de animo ſuo.
38 Occidens bānitum ſtatuto permitten-
te tamen eſt infamis.
30 Periurus non admittitur in teſtem.

40 Licet iuramentum ſit inualidum: tamē iurans non poteſt venire contra eū ſine habilitatione.
41 Publice vtilitati renunciari non poteſt etiam cum iuramento.
42 Omnia noſtra facimus quibus autoritatem noſtram impartimur.
43 Interpoſitio autoritatis requirit v̄ba. & nume. 44.
45 Si pater et filius agunt ſimul pater videtur ei conſentire.
46 Si in alienatione requiritur licētia epiſcopi ſi alienatio fit in ep̄m non requiritur licentia. & nu. 47.
48 Ualidum eſt argumentum de pace ad treugam.
49 Quando principalis facit pacem & promittit pro adherentibus q̄d ratificabūt licet ipſi non ratificauerunt tamen ſi contraueniunt cadunt in penam.
50 Non debet ſepius queri de delicto eiuſdem hominis.
51 Offendens ex noua cauſa non dicit rūpere pacem: ſecus in treuga.

¶ Conſilium. ix.

Adiuua me domine & ſalu9 ero & meditabor in iuſtificatiōibus tuis ſemper ita inq̄t Dauid pſalmo. cxv. Idcirco ſupremum ac clementiſſimum deum ex corde innoco vt linguam calamū& meum dirigat in viam veritatis & iuſtitie hac in preſenti cauſa. In qua viſo inſtrumento treuge inito & celebrato inter ioānem de taiacanibus nomine ſuo proprio et vice & nomine omnium ſuorum affiniuz coniunctorum beniuolorum adherētiū & ſequacium pro quibus de rato promiſit ſub pena &c. ex parte vna & michaelez et baptiſtam de becchetis nominib9 ſuis proprijs & principalibus: & ſimiliter vice & nomine omnium ſuorum affiuium cōiunctorum beniuolorum adherentiuz et ſequacium &c. prout lati9 in dicto inſtrumento continetur. Et audita ac intellecta facti contingentia de morte duorum de becchetis & de vulneribus illatis in p̄ſonam duorum adherentium ipſorum de becchetis a dicto Joanne de taiacanibus et ſocijs adherentibus ſuis in eccleſia ad miſſam poſt conſecrationem euchariſtie ſtante dicta treuga iuramento firmata res profecto auditu & relatu nephandiſſima: & vltra modum crudeliſſima ac iniquiſſima que nedum bonos et graues contriſtatur & moleſtat: ſed etiaz eius fetorem ad inferos tranſiuiſſe minime dubitandum eſt. ¶ De pluribus principaliter dubitari contingit. Et primo vtrum dictus Joannes & ſocij adherentes qui interfecerunt dictos duos de becchetis: & alios vulnerarunt in eccleſia vt ſupra poſſint comparere per procuratorem ad reſpōdendum inquiſitioni cōtra eos formate de tali homicidio & delicto attento q̄ illi duo de becchetis qui fuerunt mortui erant banniti qui ſecundum formam ſtatuti poterant impune occidi: attamen ſpecialiter et exp̄ſſe erat ſibi facta dicta treuga per ipſum Joannem vt ſupra ſub pena et cum iuramento. ¶ Secundo an dictus Joannes et ſocij vel ſaltem dictus Joannes potuerūt impune occidere dictos bannitos de becchetis et alios vulnerare vt fecerunt. ¶ Tertio caſu quo nō potuerint hoc facere impune an propter dictum homicidium et vulnera debeant puniri pena mortis vel pena pecuniaria vel ambabus penis ſcilicet pena homicidij et vulnerum et pena conuentionali promiſſa dictis de becchetis in dicto inſtrumento a dicto Joanne caſu quo aliquem etiam de dictis bannitis de becchetis offenderetur ipſe vel dicti ſui adherētes. ¶ Quarto an dicta treuga dicatur eſſe rupta p̄pter dicta homicida et vulnera reſpectu et ex parte dictorum de taiacanibus et dicantur cecidiſſe in penam conuentionalē ipſius inſtrumēti treuge. ¶ Circa primum dico dictum Joannem de taiacanibus et ceteros adherentes qui cōmiſerunt dictum homicidium non poſſe comparere per procuratorem ſed debere perſonaliter comparere et detineri in carceribus: cum hec cauſa ſit criminalis et capitalis in qua reus non poteſt comparere per procuratorem vt habetur late in. l. pe. §. ad crimen. ff. de pub.

ludi.et in.l.ſeruũ quoq;.§.publice inter‑eſt.ff.de procura.ꝛ in.c.veniens.de accuſatio.cum ſi.et hoc nedum eſt cautuʒ de iure communi.ſed etiam de iure municipali ſeu ſtatutarie:vt patet in pluribus ſtatutis in hac materia loquentibus et in quadam prouiſione incipi.quoniam atrox.Nec obſt.ſi dicatur quod p̄dicta procedunt illis reis qui occiderunt nõ bánites et illos q̄ non poterãt quoquo modo occidi.Sed in iſto caſu dicti Joãnes ꝛ ſocij adherẽtes occiderũt dictos bannitos de becchetis qui poterant impune occidi ex forma ſtatutorum cõmunis bon.ergo.poſſunt comparere p̄ procuratorem:ꝛ oſtẽdere illos eſſe bãnitos vt ex forma ſtatutorum continetur.

¶ Quia reſpondeo quod predicta non obſtãt in caſu noſtro nec relenãt dictos homicidas inquiſitos maxime dictũ Joannẽ:quia dato ſine veri p̄iudicio quod alij adherentes poſſent ſe tueri pretextu dicti banni non tamẽ poteſt ipſe ioãnes vti eorum defenſionibus:quia valde diuerſa eſt ratio in ipſo Joãne q̄ ſit i ſuis adherentibus:ꝛ ſocijs ad dictum homicidium.Nam ipſe Joãnes ſuo nomine proprio ſub pena:ꝛ cum iuramẽto fecit liberam et inuiolabilem treugam ipſis omnibus de becchetis ꝛ ſpecialiter ꝛ expreſſe dictis bannitis de becchetis quos poſtea interfecit durãte dicta treuga in qua expreſſe fuerunt nominati ipſi banniti:ꝛ promiſſum fuit p̄ ipſum Joanneʒ domino vexillifero iuſtitie ꝛ notario ſtipulantib9 vice et noie regiminuʒ quod ipſe Joannes nec eius ſocij affines ꝛc.ꝛ adherẽtes offenderẽt dctõs bãnitos de becchetis.Ex q̄bus apparet q̄ non licuit ipſi ioãm dictos bannitos offendere:q2 quo ad ipm durante dcã treuga nõ poterãt dici bãniti ſaltẽ taliter q̄ ab ipõ ioanne ꝛ ſocijs poſſent offendi.Nã iſta fiducia aſſecuratio ꝛ treuga eis bãnnitis facta p̄ dctũ Joãnẽ tollit q̄ ad eos dctũ bãnum:ꝛ ſi nõ in totũ ſaltẽ ꝛ neceſſario quo ad hoc vt nõ poſſunt ab eo offendi durãte dicta treuga:ꝛ fiducia:lʒ nõ tollat dictũ bãnũ quo ad alios extraneos gñaliter q̄ nõ īteruenerũt i dicto inſtrõ: ꝛ treuga.Et hoc ſatis ꝯſtat ꝛ demõſtrat.

nã nõ põt negari q̄ qualitas dicti bãni quo ad ipm ioannẽ ꝛ ſocios adherẽtes vel ſaltẽ quo ad ipm ioannem p̄dictã p̄miſſionẽ ꝛ treugã nõ ſit alterata et debilitata. 2
†Nam qualitas adueniens enti qualificat illud ꝛ reponit eum in diuerſa ſpẽ.l.itẽ apd̃ labeonẽ.§.ſi qs virgines ff.de iniur.§.preterea.inſti.de inuti.ſtip.c. lʒ canon.de elec.in.vi. iuncto.c. ſtatutũ. cum gl.ſua.co.ti.ꝛ li.ꝛ p̄bat̃ etiã text.in l.mariti lenociniũ.§.fina.ff.de adul.vbi eſt caſus q̄ lʒ accuſatio ſtupri tollat quinquẽnio tñ iſtud nõ hʒ locũ i ſtupro factõ cum violẽtia:q2 illa qualitas adueniẽs ſtupro ipm qualificat a ſimplici ſtupro:ꝛ facit p̄ locũ a ſpãli.tex. in ca.ſi. de ſimo. vbi cõſti.loquẽs de monacho nõ hʒ locũ in abbate niſi in caſu illius capli:ꝛ ſic qualitas abbatie qualificat illud v̾bum monach9.p̄ quibus facit tex.in.c.ad audientiam.de ſen.ex.ꝛ.c.ſi iudex laic9 de ſentẽ.ex. li.vi.ꝛ facit optime tex.in.l.queſitũ.§.illud fortaſſis.ff.de leg. iij. vbi appellatione marmoris nõ venit marmor ſculptũ.ꝛ facit text.in.l.hẽs meus.§.due ſtatue.ff de le.iij.ꝛ tex.in.l. palli.ff. de v̾. ſigni.ꝛ in.l.palli.ff.d̾ leg.iij.vbi appellatione lignoꝝ non comprehendũtur palli:quia videntur hẽe ens qualificatuʒ a ſimplici ligno.Et facit qd̾ dixit Egidi9 in p̄hemio decre.quẽ refert do.An.ibi. 3
vbi dixit† q̄ appellatiõe ſcholarium nõ venit rector ex eis:q2 illa qualitas rector ponit eum in diuerſa ſpẽ.Et adduci poteſt qd̾ dixit Guil.ꝛ Bal.p̄ illum text.in ius ciuile.ff.de iuſt.ꝛ iu.vbi dixit q̄ ſi ali 4
qd addatur libello vel detrahatur† q̄ iſta qualitas ſuperueniens ipſi libello reddit ipſum nouũ libellum.¶ Cum ergo dictis bãnitis de becchetis ſuperuenerit dicta qualitas affidationis treuge a dicto Joanne:ergo non poterãt dici bãnitos eſſe in puro caſu ipſius banni i quo ipſi erãt ante dictam treugam ꝛ affidationẽ ꝛ hoc ſaltem quo ad ipſum ioãnẽ. Et negari nõ põt q̄ nõ eẽt dñia quo ad dctũ Joãnẽ iter ipſos bannitos añ dictã treugã:ꝛ poſt dictã treugã:q2 añ treugã erãt bãniti ſimplr̃ ſed poſt treugã ꝛ fidãtiam erãt bãniti affidati ꝛ aſſecurati p̄ dictũ Joannem.Alia etiã rõ me mouet p̄ hac

parte s. q̄ p̄dicti homicidarij τ maxime
dict⁹ ioānes nō possint cōparere p̄ pcu-
ratorē ſʒ teneant pſonalr cōparere. Nā
poſito ſine veri preiudicio q̄ nō deberēt
puniri pena corpali p̄ dicto homicidio
vt debent vt ſatis oſtendam infra in ſe-
cūdo dubio pncipali. attn̄ hoc q̄ debeāt
puniri pena pecuniaria vel corpali red-
dit dubiū: tn̄ pp̄ dcm̄ bānū dictoꝝ de be
chetis interfectoꝝ: tū ēt pp̄ inſſrʒ treuge
in q̄ ipſi bāniti fuerūt affidati τ aſſecura
ti τ in dicta treuga ſpālr poſiti τ nolati
ſub pena in eo ɔtēta τ cū iure τc. Sʒ tūc
ſic quotiēſcūq̄ vertit in dubiū an re⁹ ſit
5 puniēdus pena pecuniaria vel pſonali
nūq̄ dʒ relaxari fideiuſſoꝛib⁹: τ non pōt
cōparere p̄ pcuratorē ſʒ tenet perſonalr
cōparere τ ſtare detent⁹. Ita optie p̄bat
doctrina Dy. τ Bart. quā ibi approbat
Imo. in. l. ij. ff. d̄ pub. iu. vbi dicūt q̄ ſi lex
vel ſtatutū dicit q̄ reus talis delicti vel
ſoluat cētū vel amputet ei man⁹ qd̄ hoc
caſu lʒ illa diſiunctiua vel faciat hāc pe
nā alternatiuā: τ ſic dubiā τ incertāʒ. tn̄
hoc caſu talis re⁹ nō poterit cōparere p̄
pcuratorē ſʒ tenebit pſonalr cōparere
nec erit fideiuſſoribus relaxand⁹. Et idē
voluit Bar. in. l. j. ff. de cuſt. reo. in ſtatu
to ipōnēte penā pecuniariam tn̄ in ſubſi
diū ipōnēs penaʒ corporalē vt puta ſi di
cat talis re⁹ cōdēnet in lib. cētū q̄s ſi nō
ſoluerit. j. mēſeʒ amputet ei man⁹ τ has
doctrinas refert τ approbat Ang. d̄ are.
in trac. malefi. in verbo p̄ q̄bus antoni⁹
fideiuſſit. in ɔſi. ſcias ēt τc ¶ Confirmat
ēt hoc nam q̄ in ſimili caſu vt eſt p̄ns ca
ſus nō poſſit reus cōparere p̄ pcurato-
rē teneat pſonalr cōparere: τ nō ſit fide
iuſſoribus relaxādus hoc cauet ex for
ma cuiuſdā ſtatuti ſeu p̄uiſiōis inci. q̄m
atrox vbi hoc ſpālr τ expſſe cauet ergo
nō ē de hoc vlteri⁹ diſputañ. vel dubi-
tañ. ar. l. ancille. C. de fur. cū ſi. Nec ob. ſi
dicat qd̄ lʒ dicta p̄uiſio incip. q̄m atrox
ſit facta vltimo loco poſt ſtatutū volēs
qd̄ occidēs bānitū poſſit cōparere p̄ p-
curatorē attn̄ illud ſtatutū nō hʒ tollere
qr dicta p̄uiſio incip. q̄m atrox eſt proui
ſio gñalis τ gñalr loquit. Sʒ p̄dictū ſta
tutū volēs qd̄ occidēs bannitū poſſit cō
parere p̄ curatorē eſt ſpāle τ ſpāliter lo-
quit: τ ſic nō tollit p̄ illā p̄uiſionem gña
lē. Quo ad hoc p̄nt multe r̄ñſiones da-
ri vcʒ qd̄ dicta p̄uiſio hʒ r̄lam derogato
riā ad oia alia ſtatuta. Itē ē vltia: τ vltia
in ſili⁹ derogāt p̄oꝛib⁹ maxime q̄ñ hn̄t
dictā r̄lam derogatoriam vt in caſu nr̄o.
Sed reſecatis alijs r̄ñſionib⁹ vt breuioꝛ
ſim dico q̄ dicta prouiſio inci. q̄m atrox
eſt ſeruāda τ nō dcm̄ ſtatutū ſpāle τ ſpā
liter loquēs. Nā dcā p̄uiſio tollit dictū
primū ſtatutū: lʒ ſit ſpāle τ ipſa p̄uiſio ſit
6 gñalis. † Nō eſt qr ſtatutū quodlibet dʒ
talr interpretari vt aliq̄d addat iuri cōi
τ vt aliq̄d operet: vt hꝫ i. l. ſi ſerui r̄n. ff.
de noxa. τ i. l. cū oēs. de cōſti. cū ſi. p̄ quo
facit qd̄ voluit Bal. in rub. C. de ɔhen.
emp. in. ix. q. vbi dixit qd̄ vnūquodq̄ mi
nimū v̄bū appoſitū in diſpoſitiōe pʒ in-
telligi ibi eſſe poſitū cū miniſterio aliq̄d
operandi qd̄ refert τ approbat. d. Alex.
i cōſi. ſuo. cl. incip. in cā τ lite. in. iij. co. τ
Alex. in cōſi. ſuo. cxxxiij. incip. ſup q̄ſitis
τc. in fi. in. v. volu. et Alexan. in cōſi. ſuo
clv. inci. in cā τ lite. τ Ioā. de ana. in cō-
ſi. lxviij. inci. viſis τc. in fi. Alex. in conſil.
lxviij. inci. viſis τ opportune. circa me. i
v. vo. Sʒ ſi vellem⁹ dicere q̄ talis proui
ſio lʒ generalis nō tolleret dictū ſtatutū
ſpāle ſequeret qd̄ dicta prouiſio cēt ſup-
flua τ ſupflue ɔdita τ nihil operaret qd̄
nō eſt dōm. Quinimo ēt in ſtatutis et in
alijs diſpōnib⁹ principū ſubintelligunt
7 ccle que nō inſunt vt diſpō † ipſa valeat
τ teneat τ vt aliq̄d operet. ita dixit ſing-
Pau. de ca. in not. cōſi. ſuo. cclxxxiij. ici.
in facto p̄nti nō intēdo adulari τc. τ idē
firmat ipſe in. l. ex iperfecto. C. de teſta. τ
eū refert τ ſequit. d. Alexā. in. l. ij. C. de te
ſta. mi. in ver. iuxta p̄dicta. τ. d. Feli. i ca.
j. in prin. ix. col. de conſti. τ idē vr̄ firmā-
re Bar. in. l. prefes. C. ſi ſeruus aut liber.
libr. x. τ Oldr. cōſi. ſuo. ccccxxxij. inci. ad
idē in. ij. col. in ver. do. vnā ſolutionē τc.
Idē etiā firmat P̄et. de ancha. in conſi.
ſuo. ccxciij. inci. vltra alia ſolenniter τc.
circa med. p̄ q̄ dicto faciūt dicta p̄ P̄e. d̄
anc. i ɔſi. ſuo. cccxxxvj. ici. viſo diligēter.
añ fi. τ p̄ eūdē i ɔſi. ſuo. lxviij. ici. ɔtra do
nationem factam in ij. col. ver. licet ergo
τc. p̄ do. Alex. in cōſi. ſuo. j. in. iij. col. l. ij.
volu. ita nō dōm eſſe puto i caſu noſtro

in quo lz in dicta promiſſiõe vltimo loco facta incipien. q̃m atrox non ſit appoſita clauſula ſpãlis tollens ſpecialiter dictũ ſtatutũ: ſed ſit appoſita q̃ſi alia clauſula ad oia alia ſtatuta: attamen debet neceſſario ſubintelligi dicta clauſula derogans ſpãliter dicto ſtatuto cum ſi aliter diceremus dicta prouiſio nihil operetur ꝛ eẽ ludibrio facta quod mõ eſt dicendum. vt in.l.fi.C.cõia de le.cum vulga. ¶ Ultimo pro hac parte ꝙ dicti inq̃ſiti vel ſaltẽ dictus ioãnes nõ poſſit cõparere per ꝓcuratorem: ſed teneaẜ perſonaliter cõparere ꝛ nõ ſit fideiuſſoribꝰ relaxãdus: etiã qḋ fortius eſt ſi ꝓ dicto homicidio ꝛ delicto eſſet inpõnẽda pena pecuniaria oſtẽdo. Nã quãdo aliq̃s promiſit aliquid etiam ſine iuramẽto: et cum fideiuſſoribus vel ſine ꝛ poſtea nõ

8 ſeruauit promiſſa: †ſed imo venit cõtra illa nunq̃ vlterius eſt ſibi credendũ nec cum fideiuſſoribus nec ſine: ratio eſt q̃ꝛ qui ſemel malus ſemper preſumitur malus in eodem genere mali vt in regula ſemel malus. et in.l.non omnis.§.a barbaris.ff.de re mili.cum ſimilibus. Et idõ

9 ſtãte ſtatuto: †quod de damno dato ſtetur iuramento damnum paſſiſi eſt datum damnũ alicui qui alias iurauit falſum: ꝛ ſic periuro nõ ſtabitur iuramẽto ſuo non obſtãte predicto ſtatuto. ita ſingula. dixit Joan.and.in additio. Spec. in titul.de teſte.in.§.).in quarta char.in additio.incipiẽ.allegat py.qḋ etiam expreſſus dixit Barba in ca.per tuas.per gloſſ.ibi de ſimonia.per text.ꝛ glo.in.c. paruuli.xxij.queſtiõe.v.quem text.et.gl. etiam allegauit Barb.in tracta.Cardina.in ſecunda queſtione ſecundi tract. in nona columna verſiculo quarto limita. Et facit qḋ dixit Bal.in autẽ.ei qui iurat.in principio.C.de bonis autoritate iudi.poſſi.vbi per illuz textum dẽ ꝙ ille qui releuatus fuit a ſatiſdatione per iuratoriam cautionem: perdit illud priuilegiũ ſi ſemel preſtitit iuratoriam cau-

10 tionem: †et fuit periurus qḋ etiam voluit Ludo.roma.in.l.ij.in principio.l.x. colum.verſicu.ꝙ aũt ſi debẽs cauere.ff. ſoluto matrimo.ꝛ volũt Moder.l.l.ij.§. ꝙ diximꝰ.ff.ſi quis cautioni. Et ꝓ iſtis optime facit gl.in.l.lege cornelia: in verbo ex vinculis.ff.ad ſilleia.q̃ voluit qḋ lz quis eſſet fideiuſſoribus relaxandus

11 †ex aliquo delicto nec carcerandꝰ: ſi tamen alias aufugit de carceribus: eſt diligenter in carceribus cuſtodiendus: nec eſt fideiuſſoribus relaxandus: q̃ꝛ ꝑ talez fugam prio factã amiſit priuilegiũ euadendi carceres. Et illã glo. dixit ibi Lu. roma.nota.ꝛ non fuiẜ ab aliquo põderatã niſi ab ipſo. Sz in hoc errauit quia illã etiã ponderauit. Bal.ibi q̃ etiã idez voluit in.l.nemo deinceps.in fi.C.de epiſco.audi.lz nõ allegauerit ibi.d.gl. ſz allegauit tantum illuz tex.in.d.l.nemo.in fi.ꝛ illã glo. Et ad hoc allegauit Ang. de are.in trac.ſuo maleficiorũ.in ṽbo fama publica.in.xiij.chart.i ṽ.quarto notaſi. vbi ſubdit quod Lu.rom.in.d.l.lege cornelia.dicit ꝙ ex illa gl.ibi inſurgit intellectus ad gl.que ſemꝑ allegaẜ in.l.ſi pecuniã.ff.de cõdi.ob cãm.vbi dẽ ꝙ vbi q̃s eſt de delicto abſoluẽdꝰ nõ eſt diligẽter cuſtodiẽdus: ſicut eſt cuſtodiẽdus ille q̃ eſt cõdemnãdus: tñ dicit ꝙ iſtud eſt verũ

12 niſi alẜ talis malefactor aufugerit: †q̃ꝛ tũc cũ ſemel aufugerit ꝑſumitur ꝙ ſemꝑ aufugeret: ꝛ idõ ꝑdit illud ꝑuilegiũ ꝛ illã gl.i.d.l.lege cornelia. refert ꝛ approbat ꝑ ſingl̃i.d. Angu.arimi.in ſuis addi. ad Ang.de are.in.d.ṽ.q̃rto notaſi. ꝛ i eodẽ ṽbo fama publica in ver.vndecimo q̃ro ꝛ i eodẽ tract.in verbo ꝑ quibꝰ antoniꝰ fideiuſſit: i ꝑma addi. Et faciũt q̃ voluit Bal.in auten.cui relictũ in.iij. col.ver. attende.C.de indicta viduitate. vbi in-

13 ter cetera dicit †ꝙ ſi vſurariꝰ manifeſtꝰ fecit cautionẽ et poſtea interpellatꝰ nõ ſeruauit eã ꝙ perĩde eſt ac ſi nũq̃ cauiſſet qḋ dicit eſſe not. dignũ. Et faciũt que voluit Specu.in ti.de inſtrumẽ.edi.§. in ſtrumẽtũ.in.vij.colũ.in verſ.q̃d ſi aliq̃s inſtrm̃.in fi.ꝛ dcã p.d.alex.l ꝯſi.ccclxiiij.

14 incipi.in cã in.iiij.colũ.vbi dixit: †ꝙ nõ crediẜ teſti q̃ alẜ dixit falſum: ꝛ fuit prius.allegat.c.teſtimoniũ.de teſti.gl.i.c.i noſtra.eo.tit.et alia plura de quibus ibi per eũ. Et faciũt etiam dicta per Hoſt.i ca.cũ in eccleſijs.de ma.et obedi. vbi di-

15 xit †ꝙ mõachi nõ teneñẜ ampliꝰ recipere monachũ q̃ alẜ bis aufugit de mona

ſtenio:qđ dictū refert ꝛ ſequit.d.feli.i.c. ad abolendam.in.j.col.de here. Sed dictus Joānes noīe ſuo ꝓprio ꝛ vice ꝛ nomine adherentiū ꝛ ſequētiū ꝛc.promiſit ſub pena cū fideiuſſorib⁹ ꝛ cū iuramēto ipſis de becchetis ꝛ magnifico dño vexilli fero ſtipulāti noīe regiminū ꝛc.nō offendere quoquo modo dictos bānitos de becchetis durāte dicta treuga: vt apparet lati⁹ in dicto inſtr̄o treuge:ꝛ iſtis nō obſtātib⁹ nullū habēs reſpectū ad dictā penā nec ad fideiuſſores datos nec ad vexilliferū ꝛ ad regimina nec ad iuramētū ꝑ ipm̄ pſtitū nec finaliter ad deum nec ad hoīes occidit dictos bānitos de becchetis ꝛ adherētes vulnerauit: ergo. Ulterius nō eſt ei credēdū nec de eo cōfidēdū etiā cū iuramēto vl̄ fideiuſſorib⁹ quia ꝑdit priuilegium fidelitatis ſeu credulitatis ꝑ dictā cōtrauētionē infidelitatem ꝛ periurium:ergo nō dꝫ vlteri⁹ ſibi credi ꝛ fideiuſſorib⁹ relaxari:ſꝫ dꝫ perſonaliter cōparere ꝛ detentus ſtare ī carceribus. Et hec cōcluſio tāto magis ꝓcedit in caſu nr̄o:q2 ſum⁹ in caſu ſeu dlicto enormi:imo enormiſſimo et atrociſſimo alſ nūq̄ȝ audito. Nā ɔcurrit in dicto delicto periuriū. Itē ſacrilegiuꝫ. Itē homicidiū. Itē ɔtēptus vexilliferi ꝛ regiminū qđ ſapit crimē leſe maieſtatis. Item concurrit etiā ꝓditio ſeu tradimētum offendēdo dictos bānitos ꝛ adherētes,vulnerādo:q oēs erāt ab ipſo Joāne pncipalr̄ affidati ꝛ aſſecurati qui ſub clipeo regiminū ꝛ vexilliferi ꝛ dicte treuge ꝛ iuramenti ibāt inermes,ꝛ ſine cuſtodia et ſocietate ꝛ fuerūt ad miſſam in eccl̄ia oib⁹ poſtpoſitis iterfecti ꝛ aliq vulnerati: qđ etiā nō debuiſſet fieri ɔtra canes et animalia ſilueſtria nec ɔtra iudeos turcos vel alios infideles:ergo ꝓpter talem atrocitatē delicti dꝫ alterari pena ꝛ ordo ꝓcedēdi ɔtra eos:maxie ɔ̄ dictū Joānē pncipalē ꝛ cām ꝛ cauſaꝝ ꝛ oīm malorum radicē.ar.doctrine Inno.ꝛ alioꝝ in.c.j.de cōſti.ꝛ voluit Bal.in.l.qd ergo.§.pena grauior.ff.de his q not.infa.in.iiij.col.ꝛ in.c.j.in.vj.col.qui feu.da.poſ.ꝛ i.l.et ſi ſeuerior.C.ex qui.cau.infa.irro.ꝛ voluit idē Bal.ꝛ alij doc.in plurib⁹ aliis locis quos breuitatis cauſa omitto. pro quo eſt text.in.l.diuus.la p̄cola.ff.de falſis. et i.c.felicis.§.ceterū.de pen.in.vj.ꝛ i.l.j.C.de mō mulcta.ꝛ facit tex.in.l.diuus la.j.ff.de cuſto.reo.ꝛ in.c.j.de ſciſma.ꝛ in l.illuſtres.in verbo grauiſſimum.C.de mō mul.ꝛ ideo dixit multū no. Joā.an. in.c.cū nō ab hoīe.extra de iudi. q͛ clericus faciens atrociſſimū delictū pōt ſine degradatione puniri nō attēta diſpōne dicti capituli.ꝛ idē dixit Geminian⁹ in.c.j.in.fi.per illum tex.de homi.ꝛ Pe.de anc.cōſi.clvij.ici.ex narratis in facto in.v.col.ꝛ adduci pōt tex.in.l.prouinciarum.C.de fer.vbi ꝓpter enormitatē delicti pōt procedi die feriato:lꝫ regulariter,ſec⁹:qđ etiā tꝫ Ang.de are.ī trac.maleficioꝝ.in v̄bo inchoata et facta.ī verſ. quero an vno die.de quo etiā p.d.Ant. ꝛ Abb.in.c.fi.de iudi.ꝛ in.c.fi.de fer. Et faciūt dicta per Lu. ro.in.l.ſi quis i grauī.§.hi quoq̄.ff.ad ſille. Et facit qđ voluit Bart.i.l.auxiliū.i.fi.ff.de mino.vbi dixit:q͛ in atrocioribus minor nō reſtituitur aduerſus cōfeſſionē factā in delictis. Item pro iſtis facit qđ voluit Ang. de are.in tracta.male.in verbo che hai adulterata.in ver.qd ſi pat.vbi dicit qđ cleric⁹ repertus in flagrāti crimine pōt occidi:nec occidēs incurrit canonē ſi qs ſuadēte.xvij.q.iiij.pro quo eſt bon⁹ text. in.c.ſi vō.el.j.ď ſen.excōi. Et adduci poteſt.no.dictum Bar.in aut.ſꝫ nouo iure C.de ſer.fugi.relatū ab Angel.de are.in tract.malefi.in ver.ꝛ veſtē celeſtē.in ver. nunc ſumpta occaſiōe.circa fi.vbi dixit q͛ lꝫ fur non debeat furca ſuſpēdi ex forma legis vel ſtatuti:niſi ꝓ tribus furtis. ꝑ glo.in.l.capitaliū.§.famoſos.ff.de pe. tn̄ hoc fallit niſi fur fecerit vnicū furtum valde magnū:q2 tūc poterit furca ſuſpēdi allegat rōnē dicens:q͛ ꝓpter enorme delictū licitū eſt iura trāſgredi.lꝫ alleg. Innocen.in.d.c.j.de cōſti.ꝛ idē dixit ipſe Bal.in.c.j.§.furtū in pn̄.ď pace iur.fir. quē ſequit Abb.in.c.iter alia.de immu. eccle. Et faciūt dicta ꝑ do. Alexā.in ɔſil. ſuo.cclxxv.inci.viſo themate.i.j.col.vbi dixit q͛ repert⁹ i flagrāti crimine pōt ſine ꝓceſſu ɔdēnari Et dixit Bal.i.c.cū qdā ī fi.de iureiu.q͛ lꝫ magnates ď ɔſuetudine nō ſuſpēdāt furca. Hoc tn̄ fallit

niſi cõmittat ꝑditionẽ: ꝛ ſic crimen enoꝛ
me: quia tunc debent ſuſpendi in altiori
bus furcis ꝛ quod dicit ſeruari in regno
frãcie. Et dixit Jo. de ana. in. c. dilectus.
el. ij. in. vſ. colum. ver. ex atrocitate ꝛc. de
ſimo. ꝙ propter atrocitatem delicti ſepe
vnus punitur pro alio. Et alia ꝙ̃plura
poſſent pro hac parte adduci que breui
tatis cauſa omitto. Concludo igif ex om
nibus. s. dictis in hoc primo dubio ꝙ di
cti inq̄ſiti ſaltem dictus Joannes nõ p̄nt
cõparere per ꝓcuratoꝛez in hac cauſa: ſʒ
debẽt pſonalr cõparere: nec ſunt fideiuſ
ſoꝛib9 relaxãdi. ¶ Circa ſecundũ dubiũ
vcʒ an dictus Joannes ꝛ ſocij vel ſaltem
dict9 Joãnes potuerint ipune occidere
dictos bãnitos de becchetis ꝛ alios vul
nerare vt fecerũt durante dicta treuga:
breuiter dico qd̄ nõ ſed ꝙ imo ceciderũt
in penã homicidij: cũ cautũ ſitt de iure
cõi ꝙ̃ ex forma ſtatutoꝝ ꝙ occidens occi
1 daf: vt clare ptʒ ex inſpectiõe ſtatuti po
ſiti ſub ru. de pena homi. ꝛ ꝓbaf de iure
cõi in. l. in. §. legis coꝛ. ff. ad. l. coꝛ. de ſica.
ꝛ i. l. q vltio. cũ ibi no. ꝛ in. l. reſpiciẽdũ. §.
fi. ff. de pe. ꝛ iſti. d' pub. iudi. §. itẽ lege coꝛ.
ꝛ in. c. oĩs. iij. di. Et ideo dixit tex. in. l. ne
mo. C. de epi. audi. ꝙ homicida expectet
illud qd̄ alteri fecit: ergo debẽt tales inq̄
ſiti ꝛ maxie dict9 Joan. puniri pena capi
tali. Nec ob. ſi dicaf ꝛ opponatur ꝙ imo
dict9 Joã. ꝛ ſocij nõ ſunt puniẽdi aliqua
pena ꝙ ipſi occiderũt dictos bãnitos de
becheti q poterãt ipune occidi ex forma
ſtatutoꝝ volẽtiũ ꝙ bãniti poſſint ipune
occidi: ergo non ſunt puniẽdi aliq̄ pena.
q: factũ lege ꝑmittẽte penã non meref. l.
gracch9. C. de adul. q: rñdeo pluribus mo
dis. ꝛ ꝑmo dico ꝙ lʒ dicti iterfecti de be
chetis eſſent bãniti tñ nõ licuit dictis in
q̄ſitis ꝛ maxie. d. Jo. de taiacanib9 eos i
terficere vl' offendere: q: facta dicta treu
ga ꝛ ea durante quo ad eos ſaltẽ q̄tum
ad ip̄m Jo. nõ erãt in eo ſtatu ꝛ gradu q̄
erãt ꝑmo ꝛ in quo ſtatu ꝛ gradu poſſent
offendi ab eis dict: bãniti. nã vt dixi. s. i
ꝑmo dubio dicta qualitas treuge adue
niẽs dictis bãniti q̄ ad dictos inq̄ſitos ꝛ
ſpãlr q̄ ad ip̄m Jo. alterauit dictũ bãnũ
ꝛ ei9 vires vt nõ poſſent vlteri9 offendi
ab ipſis. Nã in dicta treuga ꝓmiſſum et
conuentũ fuit inter Joãnẽ de taiacanib9
ꝛ dictũ michaelẽ ꝛ baptiſtã de bechetis
de nõ offendẽdo dictos d' bechetis ẽt bã
nitos: ꝛ ipſi bãniti fuerunt ſpãlr noiati ꝛ
expreſſi in dicta treuga: ergo nõ licuit di
ctis inq̄ſitis ꝛ maxie dicto Joãni occide
re dictos bãnitos ꝛ eis rũpere fidez ſibi
datã ſtãte dicta treuga ꝛ ea durãte: nam
22 humane fidei conuenit ꝛ pacta et fidem
ſeruare. c. j. de pac. ꝛ. l. j. in ꝑn. ff. de pact.
ꝛ in. l. iuriſgentiũ. §. pretoꝛ ait. eo. ti. cũ ſi.
Et facit ẽt nã q̄cq̄d paciſcẽtib9 plʒ inter
ſe legis hʒ vigoꝛez: vt hr̃ in. l. legitima. ff.
de pac. ꝛ voluit Bal. in ꝯſi. ſuo. ccxiij. ici.
q̄dã nobilis ꝛc. in fi. in. iij. vo. ꝛ tãto foꝛti9
erat ſeruãda dicta treuga: q: erat pena
lis ꝛ iuramento firmata: ꝛ iuramentum
ſemꝑ eſt ſeruãdũ dũmodo ſeruari poſſit
ſine interitu ſalutis eterne. c. cum cõtin
gat. de iureiur. c. licet mulieres. eo. tit. in
vſ. c. ij. de pa. eo. lib. cum multis ſi. Quin
imo nedũ Zhenti ſeu paciſcenti fides eſt
ſeruãda: ſed ẽt ſeruanda hoſti ꝛ inimico.
tex. eſt ꝛ gl. in. c. noli. xxiij. q. j. ꝛ in. c. inno
cens. xxij. q. iiij. ꝛ voluit gl. in. c. domin9
noſter. xxiij. q. ij. ꝛ voluit Bal. i. l. j. C. de
indi. lib. tol. Nec iſtis habet obſtare ſi di
caf ꝙ imo dicta fides et treuga non erat
ſeruãda: q: a principio nõ valuit: ſicut ẽt
nõ valet pax facta cũ bannito ꝓpter pu
blicã vtilitatẽ cui publice vtilitati pacto
priuatoꝝ renũciari nõ põt vt late volũt
23 ſcribentes ꝛ in. l. j. §. nõ autem. ff. de dolo.
Bal. ꝛ ceteri in. l. accuſationis C. quod
metus cauſa. ꝛ Jac. de bel. in diſputatio
ne ſua poſita in. l. j. C. vt infra certuʒ tp̄s
queſtio. cri. termi. ꝛ Cyn. in. l. preſenti. C.
de his q ad eccle. confu. ꝛ. d. Alex. late in
l. qui ſeruũ. ff. de ver. ob quam legit vna
cũ. l. q inſulã. Bal. in. l. j. C. quando lice.
ſe ſine indi. vin. Bar. ꝛ Ange. in. l. qd er
go. §. ſi heres. ff. de leg. j. doct. in. l. elegã
ter. §. fin. ff. de pignoꝛa. actione. Bal. in
l. j. C. ſi a nõ cõpe. iudi. in penul. colum. ꝛ
in. l. reos. in. xiiij. colũ. C. de accuſa. Pet.
de anch. in. c. canonum ſtatuta. ver. que
ro vtrum. de cõſtitu. Q: rñdeo pluribus
modis. ꝛ primo dico ꝙ lʒ predicti docto.
dicãt ꝛ affirmẽt nõ valere pacem factaʒ
cũ bannito: iſtud non habet obſtare ca
ſui noſtro: q: in caſibus in quibus loquñ

tur doc. nõ interuenerũt ea que interue-
nerũt in caſu nr̃o: nã ipſi loquunt̃ in ſim
plici pace facta inter priuatos: ſʒ nos ſu-
mus in treuga fcã ꝛ firmata cũ iuramen
to et in treuga facta in camera magnifi-
ci vexilliferi iuſtitie coram magnificẽtia
ſua ſtipulãte noĩe ſuo ꝛ noĩe regiminũ ꝓ
ipſis bãnitis ꝙ ipſi non offenderent̃ a di
ctis inimicis ſuis de taiacanib⁹ durãte
dicta treuga: quo caſu non licuit modo
aliquo dictis inqſitis: maxime dicto ioã
ni eos interficere nec offendere. tum ꝓ-
pter dictum iuramẽtũ qd̃ ſemper ſeruan
dum eſt cum ſeruari poteſt ſine interitu
ſalutis eterne vt dixi. tum etiam propter
preſentiam ꝛ autoritatẽ iuſdicẽtis. ſ. do-
mini vexilliferi ſtipulantis vt. ſ. preſen-
tia enim vel autoritas iuſdicẽtis ſeu ſu-
perioris interueniens in actum validat
ipſum actum et facit oĩa pſumi in dubio
ſolenniter eſſe acta vt late hr̃ in. l. ſciẽdũ
ff. de ver. ob. q̃to fortius in caſu noſtro i
quo nedum ſimplr̃ interuenit in dicta
treuga pñtia ſupioris iuſdicẽtis ſed etiã
ipſe ſpãliter ꝛ expſſe eſt ſtipulat⁹ noĩe ſuo
ꝛ noĩe regiminũ dictos bãnitos ꝛ alios
de bechetis non offendi durante dicta
treuga: ergo nõ potuerũt occidi dicti bã
niti fides eñ data hoſti a republica vel
ab eo q̃ rẽpublicã adminiſtrat vt eſt ipſe
vexillifer eſt ſuãda. vt. ff. d̃ pac. l. ꝯuẽtio
nũ. ꝛ no. p bar. i. l. ſ. ff. ad. l. iu. ma. ꝛ voluit
Pau. de ca. in ꝯſil. ſuo. xxxiij. inci. lʒ iſta
qd̃. i. ſ. col. Autoritas eñ ſupioris ſeu iuſ-
dicẽtis interueniens in actu: vt dixi dat
robur et validitatem actui alr̃s inualido
vt per Spe. in ti. de em. ꝛ vẽ. §. nunc dicẽ-
dum. el. ſ. ver. breuiter. ꝛ Bal. in. l. q̃cũq̃
§. ij. ff. de pub. ꝛ in. l. cũ hũ. §. pretor. ff. de
trãſ. ꝛ Bal. in addi. ſpe. in ti. de appella.
in. ij. col. ꝛ i. l. quicũq̃. C. de bo. q̃ lib. ꝛ i. l.
nõ aliter. ff. de adop. ꝛ voluit bar. ꝛ Alex.
24 in. l. j. C. de pre. cur. lib. x. ꝛ Jo. de imo. in
l. ſi is q̃ cũ alr̃. ad fi. ff. de ver. ob. ꝛ Alexã.
poſt alios in. d. l. ſciẽdũ. ꝛ i ꝯſi. ſuo. lxxxv.
inci. viſo themate ꝛc. in. iij. col. in. fi. vo. ꝛ
in eo volu. in conſil. ciũ. incip. viſis ꝛc. in
iij. col. ꝛ i ꝯſi. cclxxvj. inci. viſis ꝛ cõſidera
tis ꝛc. in. vſ. col. Et ꝙ dicti bãniti nõ po-
tuerint occidi ſeu interfici a dictis inqſi
tis ꝛ maxime a dicto ioanne oſtẽdo enĩ

dẽter aliis rõnib⁹ ꝛ mediis. ¶ Ipſo di-
co ꝙ ex inſtr̃o dicte treuge ſatis ptʒ: tũ re
ſpectu loci vbi fuit celebratũ. ſ. in camera
d. vexilliferi: tũ reſpectu pñtie dicti vexil
liferi: tũ ẽt reſpectu ſtipulatiõis facte per
ipʒ dñm vexillifer. ꝓ dictis bãnitis noĩe
ſuo ꝛ vice ꝛ noĩe regiminũ ꝙ dicti bãniti
nõ deberẽt offendi durãte dicta treuga
a dictis de taiacanib⁹ qd̃ ipſe dñs vexil-
lifer iuſtitie: ꝛ regimina volebãt tolerare
dictos bãnitos ꝛ illos volebant tolerari
a dictis de taiacanibus tanq̃ non bãni-
tos. Tũc dico qd̃ quoties bãnitus tolera
tur a ſupiore q̃ hʒ ptãtẽ rebanniẽdi ipm
bãnitũ ad libitũ ꝛ ei faciẽdi ſaluũ condu
ctũ vt hñt regimia bononie qd̃ ꝓ eo tpe
quo toleratur hr̃ ꝓ nõ bãnito: ꝛ iſtud opat̃
tolerãtia ſeu patiẽtia ipſi⁹ dñi principis
25 ſeu ſupioris ꝛ hoc caſu offendẽs ipſum
bãnitũ dʒ puniri ac ſi nõ offendiſſet ban
nitũ. ita not. dixit Sali. in. l. nullus. C. de
iudeis. quẽ refert ꝛ ſeqt̃ Joan. de ana. in
c. ſicut iudei. in. iij. col. de iude. vbi dicit
hoc eſſe ſingulare dictũ: ꝛ ſe vidiſſe hoc
dictum ſeruari bononie qd̃ dictum etiã
refert ꝛ ſequitur. d. Alex. in cõſil. ſuo. j. in
vlt. col. in. ij. vol. ad qd̃ allegat. l. j. §. ſcien
tiam. ff. de tribu. ꝛ. l. j. §. magiſtratũ. ff. de
exerci. p quẽ tex. dixit Guil. de cu. ſm eũ
in. l. j. in princ. ff. de exerci. ꝙ ſi quis geſſit
26 ſe ꝓ locũtenẽte alicui⁹ ſupioris ſciente et
patiẽte ipſo ſuperiore qd̃ videt̃ ſibi tacite
mãdaſſe vt ſe gereret pro ſuo locũtenen-
te ꝓ quo facit ſm eũ ibi qd̃ voluit Inno.
in. c. ex parte decani. in pn̄. de reſcrip. ꝛ i
c. in noſtra. de ꝓcur. ꝛ Arch. in. c. quo ad
agendum. de procura. in. vj. Et illud di-
ctum Sali. etiã refert ꝛ ſequitur. d. Alex.
in cõſi ſuo. cxij. qd̃ inci. pꝰ inueſtigatiõe.
in vlt. col. vbi etiam pro hoc allegat no.
per glo. ꝛ doc. in. c. q2 circa. de cõſan. ꝛ af
fi. ꝛ ſequit̃ etiã illud dictũ Sali. idem do.
Alexã. in. l. fi. ff. de adulte. ꝛ. d. Feli. in. c. ſi-
cut iudei. in penulti. colum. et in. c. que in
eccleſiarum. in. iij. colum. extra de conſti
tu. pro quo dicto facit gl. quam nemo al-
legat ad hoc. in. c. cũ. J. a. B. in verbo po
tuerunt. de re iudi. et dicta per Angel. in
l. ſi duo. ff. de acqui. her. Et facit optime
vnum verbũ eiuſdem Sali. in. l. ſ. ante. ff.
C. de teſta. vbi q̃rit an inſtrumenta facta

a notario cōdēnato de falſo vel ab eo q̄
nō eſt notari⁹ valeāt: ⁊ poſt multa con-
27 cludit ꝙ † ſi correctoꝛ notarioꝝ vel alij
ſupioꝛes qui poterāt hoc ſibi ꝓhibere ⁊
nō ꝓhibuerūt: ſed hoc ſciētes eū faciētē
inſtr̄a tolerarūt: ꝙ tunc ꝓpter talē paciē
tiā ⁊ tolerantiā valebūt talia inſtr̄a per
eum cōfecta nō obſtāte ſua cōdēnatiōe
vel nō obſtāte ꝙ nō ſit notari⁹ qđ dictū
pro nota. refert ⁊ ſequit̄ Barba. in repe.
rub. de fide inſtru. in. xxvij. charta ⁊c. in
iij. col. ⁊ faciūt etiā dicta per Cardi. in. c.
ad monaſteriū. de ſta. mona. ⁊ faciūt di
cta per. d. feli. in. c. nam cōcupiſcētiā. in
iiij. col. de cōſti. ⁊ que ego dixi hoc anno
in ꝯſi. inci. nō auferas de oꝛe meo ⁊c. cir
ca mediū. vbi alia plura adduxi ad hoc
patet ergo ex hoc ꝙ dicti inquiſiti maxi
me dictus Joānes veniūt cōdēnādi tanq̄
ſi occidiſſent non bānitos: ⁊ ſic pena vlti
mi ſupplicij. ¶ Alia etiā rōne dico ipſos
inq̄ſitos puniēdos eſſe vt. s. ⁊ nō iuuari
ex bāno dictoꝝ interfectoꝝ de bechetis
nec ex ſtatuto permittēte bānitos poſſe
28 impune occidi. † Nam offendēs bānitū
ex cauſa vel odio particulari non iuuat̄
ex ſtatuto dicēte ꝙ bānitus poſſit impu-
ne offendi ſʒ Bal. in. l. decuriões. C. de
infamib⁹. in fi. quē refert ⁊ ſequit̄. d. feli.
in. c. ſi perfodiēs. ante fi. extra de homi.
⁊ ibi dicit ꝙ hoc dictū Bal. eſt ſingula
ris limitatio ad ſtatuta dicētia ꝙ bāni-
tus poſſit impune offendi. Et hāc partē
etiā firmauit. d. Nell⁹ in trac. bannitoꝝ
in. ij. parte ſecundi tpis in. q. xij. Cū ergo
dicti inq̄ſiti maxime dictus Joānes in-
terfecerint dictos bannitos ex odio ⁊ ex
cauſa particulari propter guerrā ⁊ ini-
micitiā que inter eos vertebat̄: ⁊ non in
vindictā reipublice: ergo nō iuuat̄ ex di
cto ſtatuto permittē e bānitos impune
occidi poſſe: ⁊ per ꝯñs ſunt puniendi de
dicto homicidio pena vltimi ſupplicij
vt cautū eſt tā de iure cōi q̄ de iure ſta-
tuto. Et ꝙ dictū homicidiuʒ videat̄ ma
gis cōmiſiſſe ex odio: ⁊ cauſa ſua parti-
culari ipſi inq̄ſiti ⁊ nō ob vindictā reipu
blice latis pʒ vnicuiqʒ fruenti intellectu
cum eſſent inimici capitales ꝓpter mor
tes ⁊ vulnera inter eos hhabita ⁊ prece
dētia ex q̄bus dicti occiſi ⁊ interfecti fue
runt bāniti. Et lʒ ipſi inq̄ſiti dicerent ſe
dictū homicidiū feciſſe ex cā reipublice:
⁊ nō ex odio ⁊ inimicitia ſua particulari
tñ hoc nō eſt ſibi credendū cōcedendū
29 vel admittēdū † cū nō ſit veriſimile ⁊ cū
magis attendat̄ naturale q̄ accidētale
qñ ſimul cōcurrūt. l. q hʒ. §. j. ff. de tute. l.
tutoꝛ petit⁹. §. q a tutorib⁹. ff. de exc. tu.
l. ꝓfectitia. §. fi. ff. de iure do. l. fina. C. de
his q ve. eta. impe. l. ſi qs poſthumos. in
prin. ff. de libe. ⁊ poſthu. Sed magis na
turale eſt ꝙ offenſus ⁊ iniuriatus faciat
vindictā in ꝑſonā offendētis eū ex odio
⁊ inimicitia ſua q̄ ex odio reipublice. ar.
l. preſes. C. de ſerui. ⁊ aqua. ergo in caſu
noſtro dicerent̄ dicti inq̄ſiti magis occi-
diſſe dictos bānitos ex odio ſuo ⁊c. ini-
micitia ſua particulari q̄ ex odio ⁊c. vin
dicta reipublice. Sanguis eñ affinis: ⁊
cōiuncti ſemꝑ inſtigat ꝯiunctū ⁊ affinē
ad vindictā vt de ſe pʒ: qđ minime con
tingit in vindicta reipublice. Et pro hac
parte vcʒ ꝙ q̄ſq̄s pōt facere certū quid
ꝓpter intereſſe tertij: ⁊ ꝓpter intereſſe
30 ꝓpriū ꝙ † p̄ſumat̄ magis ⁊ potius fe-
ciſſe ꝓpter intereſſe ꝓpriū q̄ ꝓpter in-
tereſſe priuati optime ꝓbat tex. ān. l. ma
gis. ff. de ſolu. ⁊ in. l. ij. §. fi. ff. de adul. ⁊ ꝓ
bat etiā ex tex. multū ſing. in. l. ex parte.
in prin. ff. fami. erciſ. vbi dicit̄ ꝙ ſi qs ex
pendit pecuniā in aliqua re in qua ver-
tebat̄ intereſſe ꝓpriū ⁊ intereſſe tertij ꝙ
nō poterit repetere partem pecunie illi
tertio qꝛ nō videt̄ dictam pecuniā expē
diſſe reſpectu cauſe ſeu intereſſe tertij:
ſed potius expendiſſe propter intereſſe
ſuū ꝓpriū. ⁊ illū tex. alleg. Lud. ro. ꝓ ſin
gulari in ꝯſi. ſuo. cccccclxvj. ſʒ oꝛd. meū
qđ incipit: expēdēs ī cauſa ⁊c. facit etiā
optime pro hac parte qđ voluit Ange.
in. l. nauis. ff. ad. l. rhodiaʒ. de iactu. vbi
31 dixit † ꝙ ſi vicinus meus fecit parietem
inter ſe ⁊ me qđ lʒ afferat etiā vtilitatem
mihi: tñ ipſe vicinus nō poterit a me pe
tere partē expenſe: ita etiā dicendū puto
in caſu iſto ꝙ q̄uis dicti inq̄ſiti maxime
dictus Joānes potuiſſent dictos bāni-
tos interficere ex odio: ⁊ ex vindicta pu
blica: ⁊ ex odio ⁊ vīdicta ꝓpria ꝙ magis
p̄ſumēdū eſt ꝙ eos occiderit ex vīdicta
ꝓpa ⁊ ꝑticulari q̄ ꝓpter vindictā publi

cam ꝓ̄ſdicta. Et tāto magis ꝓ̄dicta ꝓce
dūt in caſu nr̄o quia inter ip̄m ioānez ⁊
ſocios ip̄os de becheris nulla erat facta
pax de occiſiōibus vulnerib⁹ ⁊ inimici-
tijs inter eos exiſtentibus. Nec iſtis ob
ſtant duo que in cōtrarium adduci poſ
ſent. Primo ꝙ imo dicēdū ⁊ iudicandū
eſt ſententialiter, ꝙ dicti inq̄ſiti fecerint
dicta homicidia ad vīdictā reipublice
⁊ ſic impune ⁊ nō ad vindictā ſuaz pro
priā ⁊ particularē. Nā iſtud an fecerint
dicta homicidia ad publicā vel ꝓpriaz
vindictā eſt quid conſiſtens in animo ⁊
cōſcientia ipſorū occidentiū. ⁊ talis ani
mus conſcientia ſeu intentio eſt impro
babilis per rerū naturā. iō in hoc ſtan-
dum eſt aſſertioni ipſorum inquiſitorū
32 ꝓpter quā vindictā fecerint: † q2 in his
que pendent ex animo ⁊ mente ſtaꝛ di-
cto aſſerentis cū iuramēto. vt voluit gl.
not. in. §. alie. inſti. de actio. quā allegat
ad hoc Pe. de anch. in cōſi. ſuo. clvij. in
fi. ⁊ Ang. in cōſi. ſuo. cccxiij. inci. viſo di-
cto teſtamēto. in. ij. col. circa fi. ⁊ idē vo-
luit gl. in. c. ſi vero. el. ij. de ſen. excō. ⁊ in
c. ſignificaſti. el. j. de homici. ⁊ facit tex.
in. c. in lectū. xxxiij. q. vi. ⁊ in. c. innotuit
de elect. ⁊ in. c. paſtoralis. de excep. ⁊ vo-
luit glo. in. l. ſi cui. in. §. iſdem. ff. de accu
ſa. ⁊ gl. in. l. atqui natura. §. cū me abſen-
te. ff. de neg. geſt. ⁊ glo. in. l. fi. in glo. ma-
gna. C. de anna. excep. ⁊ in. l. j. §. hoc iter
dicto. ff. de itinere actuq; pri̇ua. ¶ Stabi
tur ergo per predicta dicto: ⁊ iuramēto
dicti ioānis ⁊ alioꝝ inq̄ſitoꝝ an dicta
homicidia fecerint ad vindictā publicā
vel ad priuatā ſeu ꝓpriā. ¶ Nec etiā ob
ſtat ſcd̄o ſi dicaꝛ q̄ imo dicēdū ⁊ ꝯiectu
rādū eſt ꝙ dicti inq̄ſiti cōmiſerint dicta
homicidia ꝓpter vindictā reip. ⁊ nō ꝓ
pter odiū priuatū: q2 ſi fecerūt ꝓpter pu
blicā vindictā reipublice nō cadūt i ali-
quā penā: ſec⁹ ſi fecerūt ꝓpter odiū. ⁊ vi
dictā ſuā particularē: q2 tūc nō iuuanꝛ
bn̄ficio ſtatuti: ſed ſunt puniēdi: vt dixi.
ſed quoties ſumus in ambiguis in qb⁹
duplex pōt fieri interpretatio debet ca-
33 pi illa per quam † quis nō cadit in deli-
ctū ⁊ in penam. l. ſemꝑ in obſcuris. ff. de
reg. iur. l. arrian⁹. ff. de act. ⁊ obl. l. abſen
te. ff. de penis. l. merito. ff. pro ſocio. l. mi

les. §. defuncto. ff. de adult. ⁊ voluit bar-
in. l. nō ſolum. §. ſed vt ꝓbari. ff. de ope.
no. nūci. Bar. in. l. fi. ff. de e duo. reis. ⁊ in
l. verū. ff. de fur. in q̄bus locis ponit pul
chra dicta ſ in ꝓpoſito. ⁊ facit text. ⁊ glo.
not. in. c. ſuꝑ literis. de reſcrip. ⁊ q̄ vo-
luit Cy. in. l. matrē. C. de ꝓba. ⁊ d. Alex.
cōſi. ſuo. lvj. inci. viſo ꝓceſſu. in. j. vol. in
iij. col. ⁊ in cōſi. ccxij. incip. viſis ⁊ diſcuſ-
ſis. in. vi. col. ⁊ in cōſi. lxx. incip. viſo pro
ceſſu. in. ij. col. in. j. volu. vbi dixit ꝙ vbi
34 verba poſſunt trahi ad falſum † ⁊ non
falſum ſit interp̄tatio ꝙ nō cōtineat fal
ſum. ad q̄ allegat gl. in. l. iuriſgentiū. §.
ꝙ fere. i v̄bo approbeꝛ. ff. de pac. quā ibi
pōderāt doc. ſꝫ cū. ⁊ Bal. i. l. impator.
ff. de ſta. ho. ⁊ Sali. in. l. de tute. C. de in
integ. reſti. mi. Et facit no. v̄bū Bart. in
l. quoties. §. j. per illū tex. ff. de her. inſti.
⁊ in cōſi. ſuo. ciij. incip. in q̄ōne vertēte
inter. n. ⁊. s. ⁊ q̄ dixit Ang. de are. i tra.
maleficioꝝ. in verbo falſario in primis
verbis. ⁊ q̄ voluit. Bal. in. l. j. C. de ſac.
ſan. eccle. ⁊ Bar. i. l. gerit in. vj. col. ff. de
acq̄. here. ⁊ facit gl. in. c. ne q̄s arbitreꝛ.
xxij. q. ij. q̄ dicit ꝙ v̄ba impropriātur: vt
q̄s dicaꝛ bonus. ⁊ facit gl. in. c. nauigāti
35 de vſur. que dixit † q̄ in dubio q̄s non
p̄ſumiꝛ vſurari⁹. ⁊ facit gl. in. c. accedēs
de cri. fal. que dixit q̄ in dubio quis nō
preſumiꝛ falſari⁹. ⁊ facit gl. in. c. clerici.
lxxxi. diſt. quā dixit ſin. Lu. ro. in ꝯſi. ſuo
ccxlj. incip. ſpectabiles dn̄i collaterales
⁊c. in. j. col. ⁊ gl. in. l. ij. §. ignominioſa. in
ver. cur miles. ff. de his qui no. infa. cum
multis ⁊ multis alijs q̄ adduci poſſent
que breuitatis cauſa omitto. ¶ Ex pre-
dictis iūdeo q̄ nō habēt obſtare: q2 il-
la iura volētia q̄ in depēdētib⁹ ab aio
ſteꝛ aſſertioni dicētis cū iuramēto ꝓce-
dūt ⁊ habēt locū niſi cōtra illud q̄ qui
36 dicit ſit p̄ſumptio iuris in cōtrariū: † q2
tunc non ſtatur eius dicto etiam cum iu
ramento: ita multum ſing. limitat dicta
iura. d. Feli. in. c. ſignificaſti. el. j. in. j. col.
de homi. ⁊ i. c. inq̄ſitiōis. in. §. ꝙreſiniſti.
in penul. colū. de accuſa. ⁊ in. c. j. in p̄ pe. ⁊
vlt. colum. de preſump. ⁊ in. c. cognoſcē-
tes. i pe. col. de ꝯſti. vbi ꝓ hac reſtrictio
ne adducit elegātē doctrinā Bar. in. l.
iter oēs. i. §. recte. ff. de fur. ⁊ Jo. de imo.

in.c.ij.in.ix.col.de cõſti. ⁊ dños de rota. cõcluſiõe.cccc xxv.inci. itẽ extra rotã ⁊c. in nouiſſimis deci.⁊ do. Car. in cle.ij.in §.ceterũ.in.xij.q.de elec.⁊ Jo. de ana.in c.ij.in vlt.char.de calumnia. ¶ Sed contra dictos inquiſitos dicentes ſe feciſſe dicta homicidia ꝓpter vindictã reipublice eſt iuris pſumptio: ⁊ ratio naturalis vt.s.oſtẽſum eſt:ergo. ¶ Et ſilr reſpõdeo ſcdo obiecto in dubio capitur benignior via: ⁊ fienda eſt interpretatio per quã qs nõ cadat in delictũ ⁊ in penã: qꝛ dico illud ſilr eſſe verũ ⁊ pcedere niſi iuris pſumptio:⁊ rõ naturalis inducãt ad faciendũ cõtrariã interpretationẽ ꝑ predicta. ¶ Preterea dico ꝙ dictus ioãnes ⁊ ceteri inqſiti nõ dñt admitti ad faciendum hanc declarationem etiã cum iuramento:qꝛ vlterius nõ ſunt audiendi nec admittendi etiã cum iuramento cum ſemel fuerint periuri:vt ſatis late.s.in primo

37 dubio oſtẽſum eſt. ¶ † Pro quo etiã cõcurrit alia ratio:nã infamis nõ audit aſſerẽs ſeu declarãs aliqd de aio ſuo ſm Archi.in.c.qꝛ pſulat9.j.q.iiij.⁊ voluit gl. in.d.c.ſignificaſti.el.j. de homi. qꝫ refert d. feli.ibi.in.ſ. col. qꝺ etiam ꝓbari dicit

38 in.c.exiliſtis.el.j.eo.titu.de homici.† Sed occidẽs bannitũ etiã permittẽte ſtatuto: licet nõ puniatur aliqua pena corporali vel pecuniaria:attamen eſt infamis ſm Bal.in.l.decuriões.ante fi.C. ex q. can. infa.irroga.ergo dictus ioãnes,⁊ ceteri inquiſiti nõ ſunt audiendi ſuper hoc. Inſuper qꝺ dictus Joãnes ⁊ dicti inquiſiti non debeant audiri circa hoc: nec etiaꝫ circa hanc cauſam. Moueor alia ratiõe ⁊ dico quod dictus Joannes ⁊ ſocij ſunt periuri: quia intrarunt ⁊ promiſerunt iureiurando manumittere dictã treugam dictis de bechetis ⁊ illam adimplere et obſeruare: ⁊ contra eam non facere vel venire ⁊c. poſtea ſtante dicta treuga facta ſub pena ⁊ iuramẽto firmata illi contrauenerunt abſqꝫ aliqua habilitatione a dicto iu amẽto:⁊ ſine aliqua cauſa ſaltem noua ⁊ otra poſt dictaꝫ treugã: quo caſu negari nõ põt qꝺ nõ ſint piuri:⁊ ſic nõ ſint audiẽdi.l.ſi qs maior.cũ materia ſua.C.de tranſac.habetur in.l.ſi quis ꝓ eo.ff.de fideiuſ.⁊ in auten.ſacra.pube.C. ſi adaer.vendi.⁊ in.c.cum contingat. de

39 iureiuran. † Nec obſt. ſi dicatur quod imo non poſſunt dici periuri:qꝛ tale iuramentũ ꝑ eos preſtituꝫ nõ tenuit tanqꝫ contra bonos mores factum ⁊ cõtra publicam vtilitatem preſtitũ ⁊c.qꝛ reſpondeo qꝺ imo dictum iuramentũ tenuit et fuit validũ:⁊ ideo ſeruandũ maxime: qꝛ ſeruari poterat ſine interitu ſalutis eterne:vt volũt ſcrib.oẽs in dictis iuribus: ⁊ qꝛ in eo ꝯcurrebat vtilitas publica ⁊ priuata:vt.j.oſtendam. Sed poſito ſine pre

40 iudicio veritatis † qꝺ dictũ iuramẽtum fuiſſet inualidũ:attñ nõ licuit dicto Joãni ⁊ ſocijs inqſitis venire cõtra ipm iuramentuꝫ:ita ex arrupto nulla habilitatione prehabita:ideo cõtrauenĩẽdo vt contrauenerũt ſunt piuri:ita habet in.c. venerabilẽ.⁊ ibi gl.⁊ doct.de elect. ⁊ voluit Bald.in.l.non dubiũ.xj.col.ver.ex pdictis ꝯclude.C.de legi. ⁊ Bal.in.l.ſi.in.ſ. col.ver.ꝯſu' ::it tñ doct.C. de non nume. pecu.vbi dicit hanc partem tenuiſſe ſanctum Thomã.idẽ voluit Angel. in autẽ. de iureiurã.a moriente preſti.in.j.colũ.⁊ Pau.de caſtro in conſil.lxx.incipiẽ.viſo puncto ſupraſcripto.in vlt.colũ. ¶ Cum ergo ſint periuri ergo nõ audiẽdi iurib9 ante dictis. Nõ habet etiã obſtare ſi diceretur qꝺ imo dicti interfecti de bechetis potuerũt impune occidi: quia erant banniti vt dictum eſt:⁊ treuga facta cum eis non valuit:quia fuit facta contra publicam vtilitateꝫ: nam reipublice intereſt qꝺ ciuitas purgetur malis hominibus:⁊ ſic bannitis.vt.l.ꝯgruit.ff. de offi. preſi.l.iij.eo.titu.⁊ huic publice vtilitati pacto priuatorũ non derogat: vt habet in.l.ius publicũ.ff.de pac.⁊ in.l.neqꝫ pi

41 gnus.ff.de reg.iur.cũ ſi.† nec tali publice vtilitati renũciari põt etiã cũ iuramẽto:vt habet in.c.ſi diligẽti.de fo. compe. ⁊ in.l.non dubium.C.de legi.⁊ in.l.ſi qs. ff.de legat.j. cum multis ſimili. et ſic per dictam treugam ab ipſis priuatis factã non potuit iuri publico derogari quod ius publicum eſt et vtilitas publica qꝺ ciuitas purgetur malis hominibus: ergo. ¶ Quia multipliciter reſpõderi poteſt.⁊ primo dico quod dicta treuga non fuit facta contra publicaꝫ vtilitatem: qꝛ

in ipſa treuga ineſt publica vtilitas: q2 reipublice intereſt: vt homines quiete viuant ꝛ non precurrant ad arma: vt dicit tex. in. d. l. cognit in princ. ¶ Nec ob. ſi dicat᷑ qḋ hoc intelligit᷑ de alijs hominibus nō de bannitis q2 ṙſideo qḋ hoc intelligit᷑ tam de bānitis ꝙ de alijs: q2 ita inquietari poſſunt ꝛ magis inquietātur hoies a bannitis ꝙ a nō bannitis: vt ſepius docet expiētia rerū magiſtra: ergo. Itē dico ꝙ dicta treuga continet publicā ꝛ priuatā vtilitatē qḋ eſt plus qḋ contineat publicā dixi: q2 reipublice intereſt vt hoies quiete ꝛ pacifice viuāt. Spālez ſeu priuatā continet reſpectu perſonarū ipſoꝝ facientiū treugā vt nō offēdant᷑ in pſona nec in bonis: ꝛ hoc ſatis de ſe patet. Et ſic poſtꝙ in ipſa treuga cōcurrit vtilitas publica ꝛ priuata: nō pōt dici ꝙ talis treuga fuerit facta ꝯ bonos mores ꝛ nō ſit firmata iuramento. Preterea aduertendū eſt qḋ dicta treuga nō dicitur facta in caſu noſtro contra publicā vtilitatē etiā reſpectu ipſoꝝ bānitoꝝ: q2 non pōt dici qḋ ſublata eſſet poteſtas hoib9 purgādi ciuitatē malis hoibus ſi valuiſſet: q2 talis treuga ſolū facta eſt pticulariter cū ipſis de taiacanibus: ꝛ ipſis ſolū reſiſtit nō aūt gnāliter aufert poteſtatē alijs occidēdi dictos bannitos: ſed poſſunt ab oib9 occidi ſicut ante dictā treugam pterꝙ a dictis de taiacanib9 ꝛc. ex quo ptz non poſſe dici dictā treugā eſſe cōtra publicā vtilitatē ex hoc q2 tolleret᷑ poteſtas occidendi malos hoies ꝛ ciuitas non purgaret᷑ malis hoibus: q2 imo poſſet purgari p oēs hoies exceptis dictis de taiacanib9: vt dixi. ¶ Nec ēt ob. illud qḋ facto priuatoꝝ iuri publico nō derogat᷑: q2 in caſu nr̄o iſta treuga non pōt dici factū priuatoꝝ. ſ3 imo factū publicū q2 vt ſepe dictū eſt ipſa treuga fuit facta in loco publico vbi ius reddit᷑ ve3 in camera dn̄i vexilliferi iuſtitie. Itē preſente ꝛ autorante ipſo dn̄o vexillifero: et qḋ fortius eſt ſtipulāte noie regiminū dictos bānitos nō offendi a dictis de taiacanib9. cū ergo pdicta hoc mō celebrata fuerint autoritāte ipō vexillifero: ergo nō poteſt dici dicta treuga facta a priuatis ꝛ factū priuatorū: quia ſuccedit regula

42 illa nota. † ꝙ oia noſtra facim9 quibus autoritatem noſtrā impartimur. c. j. et. ij. de ꝯfirma. vtili vel inuti. l. ſ. C. de iur. veteri enucle. ꝛ voluit Bal. in. l. ex placito. in. iij. col. C. de rerū pmu. ꝛ in. l. ex facto. ff. de vulga. ꝛ pupil. ꝛ Barba. in. c. paſtoralis. in. §. preterea. in. xvij. col. de offi. delega. ¶ Nec obſt. ſi dicat᷑ qḋ immo dictus vexillifer nullā interpoſuit autoritatem in dic a treuga: ſaltem verbis expreſſis vt reqrit᷑: et apparet ex inſpectiōe dicti inſtrī treuge: vt voluit gl. no. ꝛ ibi Bart. ꝛ alij in. l. iij. ff. de auto. tut. ꝛ Guil. de cu. in. l. pater filiū. ff. de adop. ꝛ Dy. in. c. qui
43 tacet. de re. iur. in. vj. † de quo p Lu. ro. ꝛ alios in. l. q̄ dotis. l fi. ff. ſol. ma. ꝛ p Bal. in. l. inſtar. C. de iure fi. li. x. ꝛ Bal. i. l. obſeruare. in. §. poſt hec. ff. de offi. pcōſul. in fi. ꝛ hoc ēt voluit Car. in. c. fi. de maio. ꝛ obe. vbi allegat Bal. in. l. j. C. q̄ admit. q̄ ad hoc allegat glo. ſing. ſm cū in. l. tutor. ff. de bo. poſ. tit. gnāli. ꝛ facit tex. in. l. ſ. ff. de tuto. vbi mut9 nō pōt eſſe tutor: q2 nō pōt pſtare autoritatē verbis expſſis. Et iō dicit Bald. in. l. fi. §. neceſſitatē. C. de bonis que lib. ꝙ autoritas d3 pſtari p iſta ṽba autoritatē noſtrā impartimur. ꝛ allegat Inno. in. c. cū cōſuetudinis. de
44 ꝯſue. ꝛ Archi. xviij. q. ij. c. quidā ꝛc. † q2 ṙſideo qḋ hec opinio qḋ autoritas debeat interponi ṽbis expſſis: ꝛ qḋ nō ſufficiat ſola pn̄tia interponere debētis eā. nō eſt ita indiſtincte vera: ſ3 imo plures ſunt q̄ tenent ꝯtrariū: ꝛ c3 qḋ ipſa autoritas poſſit interponi ſine ṽbis: dūmodo adſit pn̄tia interponere debentis: ita dixit gl. no. in. l. vbi non voce. ff. de reg. iur. ꝛ Abb. in. c. quoties. extra de pac. vbi ad hoc alleg. c. in vēditionib9. xv. q. iiij. et c. placuit. xij. q. ij. ꝛ hāc partē etia3 videt᷑ tenere Bald. in. d. l. fi. §. neceſſitatē. ꝛ in d. l. j. C. q̄ admit. ꝛ in. d. c. cū ꝯſuetudinis. vbi in dictis locis ꝯcludit qḋ ſiue in actu ipſo ſiue paru3 ex poſt facto interponat᷑ valet: ꝛ ſic neceſſario infert qḋ nō requirant᷑ ṽba. Idē firmat Abb. in. c. cura. de iure patro. Sed poſito nō tn̄ cōceſſo qḋ requirerent᷑ verba in interpoſitione autoritatis illud procedit qn̄ ipſe interponere debēs nihil agit ipſe: ſed ſolū ptes agūt vel ꝯtrahūt: nā hoc caſu autoritas

debet

dz internenire in ipſo actu verbis expſſis.ſec9 autē qñ ipſe interponere debēs autoritatē interponit ſe in ipſo actu agēdo vel patiēdo per ſtipulationē vel alio modo.naʒ hoc caſu nō reqrit interpoſitio autoritatis ipſi9 verbis expreſſis:ſed talis eius actus habet p expreſſiōe verborum.Et qd hoc ſit verū patet per doctrinā Bar.in.l.cū pater.§.libertas.ff.
45 de lega.ij.vbi inqt qd ſtante ſtatuto qd filius nō poſſit agere ſine conſenſu pris: ſi pater ⁊ fili9 agant ſimul,pr videt ei cōſentire ⁊ preſtare cōſenſuʒ.⁊ hoc caſu eſt ſatiſfactū ſtatuto.idē firmat Bal.in.l.fi.C.ad macedo.⁊.d.Fran.de are.i ꝯſil.ſuo clx.inci.lōga eſt.i.xiiij.col.Et faciūt etiā dicta p Bal.in.l.exceptionē.C.de euictio.vbi dixit ꝙ ille tex.facit ad qōnē ſtatuti dicentis ꝙ filiusfa.nō poſſit ſe obligare ſine ꝯſenſu pris.mō pater aliter nō cōſentit filio cōtrahēti:ſed fideiubet p eo.an hoc caſu videat ſibi ꝯſentire ⁊ preſtare cōſenſum.dicit ꝙ illa lex facit ꝙ ſic attamē dicit hoc nolle tūc determinare. ſed ipſe Bal.hoc determinat ⁊ expreſſe affirmat in margarta ſua. in ɣbo ſtatutū.in pe.verſi.inci.ſtatutū dicit qd filius ⁊c.Pro quib9 etiā faciūt dicta per Abb. in.c.nōne in vlti.col.de preſum.vbi dicit ꝙ ſi cōſtitutio epi prohibet alienationeʒ fieri ſine ipſius licētia:ꝙ ſi fiat alienatio in eū videt dare licētiā ⁊ cōſentire.⁊ idē voluit ipſe Abb.in.c.cū dilect9 de ꝯſue-
46 tu.†quā doctrinā refert.d.Feli.in.c.cum nūcius.in fin.de teſti.vbi ad idē allegat Bar.in.l.frater a fratre.ff.de ꝯd.inde.⁊ Bal.in.l.bonorū.C.q admitti.⁊ abb.i.c. per veſtras.de iure patro.⁊ Bal.in.d.l. fi.C.ad macedo ⁊ Ang.i.l.j.§.fuit qſitū. ff.ad trebel.pro qbus etiā faciunt dicta per Lud.ro.in.l.que dotis.ff ſo.mat.vbi dixit ꝙ licet eo caſu quo autoritas dz interuenire in actu requirat expreſſo verborum per text.in.d.l.j.ff.de tutelis.⁊ in l.etiam.ff.de aut.tut.hoc tamen fallit niſi is qui autoritatem preſtare debet: primo conſulat illum actum fiendum:quia tunc ſufficit preſentia.allegat text.optimum in.c.dilecti.circa fineʒ.de arbi.vbi arbitrium factum a perſonis eccleſiaſticis in laicum non tenet ſine autoritate

epiſcopi:⁊ tamen ſi fuit factū de cōſilio
47 ſuo ⁊ eo preſente:†licet non interponat autoritatē:tñ valet:pro quibus etiam faciunt dicta p Bal.in ꝯſil.ſuo.lxxix.inci. occurrit.in.j.vol.⁊ per Ang.in.ꝯſi.ſuo.l. inci.in themate ⁊c.in fine.et p do. Alex. latiſſime in apoſtillis.in.l.ꝗqꝗ.ver.quid ſi filius.ff.de aut.tut.⁊ per gl.in.c.cū haberet.in verbo ⁊ quod de eo qui duxit in matri.quā pol.per adulte.per Jo.an. in mercu.in regula qui tacet. de reg. iur.in vj.et per Bal.in.l.j.C.quod cū eo.circa prin.⁊ per Alex.in.l.bonorū.in fi. C. qui admitti.¶ Cum ergo in caſu noſtro nedum ipſe vexillifer fuerit preſens dicte treuge ſeu inſtrumēto ipſius: ſed etiā ipſe ſtipulatus fuerit illā ſeruari ⁊ adimpleri nomine regiminuʒ ſub pena vt in dicto inſtrō cōtinetur. ergo dicitur ipſum interpoſuiſſe autoritatē ſuā.⁊ per conſequens nō poteſt dici dicta treuga facta ſeu fabricata facto priuatorū per dictaʒ regulam omnia noſtra facim9 ⁊c. Et ex iſtis oībus mihi videt indubitāter concludendū aliquibus in contrariū adductis nō obſtantibus dictū ioānē ⁊ alios oēs inquiſitos puniendus eſſe pena vltimi ſupplicij ꝓpter dicta homicidia : nec eos modo aliquo iuuari propter dictum ſtatutū volēs bānitos poſſe impune occidi:qꝛ dictū ſtatutuʒ nō hʒ locū in caſu noſtro:vt pluribus modis et rōnib9. ſ. oſtēſum eſt. Nec dictos ſimul inquiſitos et occiſores vna cum dicto ioāne hʒ excuſare vnuʒ qd ſatis colorate poſſet per eos allegari:vʒ ꝙ ipſi inqſiti ſocij dicti homicidij dicti ioannes aliqua pena nō ſunt puniēdi:eo qꝛ ipſi occiderūt bannitos qui impune poterāt occidi:⁊ ipſi debent gaudere beneficio dicti ſtatuti: qꝛ ipſi nō ſunt in eo caſu in quo eſt ipſe ioannes:nam ipſi nullā fecerunt treugam dictis bannitis de taiacanib9 nec alijs: nec cum pena: nec ſine:nec etiā cū iuramēto:ſʒ ipſe ioānes ſol9 fecit dictā treugā noīe ſuo proprio ⁊ nomine ipſorum ſociorum ad herentium. pro quibus promiſit de rato ſub pena vt in ipſo inſtrumento treuge cōtinetur.Sed ipſi inquiſiti pro quibus promiſit de rato ipſe ioānes non ratificarunt nec ratam habue-

rũt dictã treu. ergo ipſi non inciderunt in aliquã penã. Ille eñ pro quo promittit de rato nõ obligat niſi procedat mãdatũ vel ratificet ꝛ nole ſuo agi non põt: maxime in preiudicialibus. ar. l. ſi pupilli. §. videam⁹. ff. de neg. geſt. ꝛ. l. quoties §. is qui tẽporali. de admi. tut. cũ vulga. Quilibet eñ põt promittere de rato pro alio: ſʒ tota vis obligatiõis cõſiſtit nõ in dicta ꝑmiſſiõe ſʒ in ratificatione: vt de ſe patet. ergo dicti inqſiti nõ poſſunt cõdẽnari aliqua pena: qꝛ fecerunt ſupradicta homicidia ſtatuto permittẽte. l. gracchus. C. de adul. ¶ Qꝛ rñdeo huic obiectioni ꝛ dico illã nõ obſtare: primo qꝛ vt verbo mihi relatũ eſt dicti inquiſiti oẽs dederũt mãdatũ dicto ioanni de raiacanibus ad faciẽdã dictã treugã. quo caſu ita erãt obligati ipſi inquiſiti ꝓpter eoꝝ mãdatũ ad obſeruãdũ dictam treugã: ſicut ipſe ioãnes. Sʒ caſu quo nullũ dediſſent ei mãdatũ: tñ ad hoc tenebãt ad obſeruãtiã dicte treuge. ꝛ poſtꝙ ꝯuenerũt ei tenẽtur in oibus ꝛ puniẽdi ſunt vt eſt ipſe ioãnes. ¶ Ad qđ dicendũ moueor ꝛ
48 dico † qđ validũ eſt argumentũ de pace ad treugã ꝛ ecõuerſo. Iſta eſt glo. multũ not. quã ad hoc ibi ſumme no. d. ꝑpoſit⁹ mediolanẽſis q̃ nũc eſt cardinalis alexãdrinus in. c. j. in prin. de pace tenenda. l vſi. fcu. pro quo facit etiã: naʒ treuga eſt pax tẽporalis: pax aũt eſt ꝑpetua. vt hꝫ in. c. j. de treug. ꝛ pace. ꝛ voluit prefatus d. car. in. d. c. j. in. iiij. colum. de pace tenẽda. ꝛ hoc ſatis patet ad ſenſum. ꝛ eadem ratio eſt de toto quo ad totum que eſt de parte quo ad partẽ vulgata. l. que de toto. ff. de rei ven. ergo validũ eſt argumẽtũ vt dixi de treuga ad pacẽ. Sʒ i pace facta a principali q̃ promiſit ꝓ affinibus adherentibus beniuolis ꝛ complicibus cũ promiſſione de rato ꝓ eis non requirit quod ipſi ratificent: ſed ſi cõtraueniũt: licet nõ ratificauerint talẽ pacẽ tamen cadũt in penã ꝛ puniunt pena contenta in ipſo inſtrumẽto pacis. ergo idẽ eſt dicẽdum in ipſa treuga. Et qđ hoc ſit verũ qđ ipſi adherẽtes ꝛ ſimiles contraueniẽtes paci facte per principalem pu-
49 niant † qſi principalis fecit pacem ꝛ promiſit de rato pro ipſis: licet ipſi nõ ratificauerint. voluit Inn. ꝛ Jo. an. ꝛ alij in. c. apoſtolice. de re iudi. in. vj. vbi dicunt ꝙ pax facta cũ eccl'ia romana videret fcã cũ adherẽtibus. ꝛ facit tex. no. i. c. j. de poſtu. p̃cla. vbi ſi pax ſit facta cũ Rege frãcie ꝛ terris ſuis cõp̃hẽdunt terre adherẽtes. ꝛ facit tex. ꝛ quod ibi voluit Bal. i. l. etiã. C. de iure do. ꝛ hãc partẽ tenuit d. Alex. i. l. ſi ꝯuenerit. la. ij. i. §. ſi nuda. ff. de pigno. acti. vbi allegat ad hoc plura dicens qđ acceſſoriũ ſequitur ſuũ principale: nimirũ ſi ipſi adherẽtes etiã dicuntur feciſſe pacẽ qñ principalis eam fecit. ¶ Quinimo fortius dico qđ ſiue ſtat expreſſe mẽtio de adherentib⁹ in pace ſiue nõ: tñ etiam de ipſis actũ vr. ita ſinglr dixit Ang. i. l. que religioſis. ff. de rei ven. vbi allegat ꝙ plura. Et iſta nedũ iuri conueniũt ſʒ etiã equitati: ꝛ cũ eis cõcurrit experientia rerũ magiſtra. nã videm⁹ qđ quotidie fiunt paces ꝛ cõcordie: ꝛ ſolum principales perſone interueniũt ꝛ ꝑmittũt de rato pro affinibus adherentibus beniuolis cõplicib⁹ ꝛ ſequacib⁹: ꝛ tales paces ſeruant ab oibus predictis abſꝙ aliqua ratificatione. Alias ſi vellemus dicere qđ tales affines adherẽtes ꝛ ſeq̃ces nõ obligarent: ſeq̃rent multa abſurda nã nunꝙ fieret aliq̃ pax valida: nec vnꝙ homines eſſent ſecuri tam cum pace ꝙ ſine pace: quia impoſſibile eſt vel ſaltem difficillimum: quod quãdo ſit pax inter aliquos qđ interueniant perſonaliter affines adherentes beniuoli amici complices ꝛ ſequaces oẽs vtriuſꝙ partis. ꝛ hoc nunꝙ viſum fuit: ꝛ ꝓpter talem difficultatẽ ꝛ impoſſibilitatẽ taliũ ꝑſentia ſuppletur per preſentiã principaliũ cum promiſſione de rato pro predictis: ꝛ idẽ paſſim dietim ſeruatur in ipſa treuga. vt ſatis docet experientia: al's vt dixit eſſet q̃ſi impoſſibile finẽ imponere diſcordijs ꝛ altercationibus hoim: cũ predicti non poſſint oẽs perſonaliter intereſſe in ipſa pace vel treuga. Et ideo ita puto eſſe ꝓcedere ꝛ locum habere in hac treuga: qꝛ ipſi omnes inquiſiti tanquam adherentes affines ſeu alia ex cã ſequaces q̃ interfuerunt dictis homicidijs teneri dñt ꝛ puniẽdi ſunt eadẽ pena q̃ ipe ioannes ꝑncipalis. ¶ Et ex iſtis dico ẽt quo ad ꝓ-

maʒ dubiũ ꝙ ita debẽt oẽs ꝑdicti inquiſiti ꝯparere ⁊ ꝑſonalr̃ ꝑſentare coram d. poteſtate ⁊ eius curia ſicut ipſe Joannes principalis: ⁊ iſta ſufficiant quo ad hoc ſc̃m dubiũ in quo maior vis cõſiſtere vr̃. ¶ Capio mõ tertiũ dubiũ in quo dubitat̃ an caſu quo ꝑdicti inq̃ſiti non potuerint facere impune dicta homicidia ⁊ vulnera: an ꝓpter illa debeãt puniri pena mortis vel pena pecuniaria vel ambabus penis. ſ. pena homicidij ⁊ vulnerũ: ⁊ etiã pena ꝯuẽtionali ꝓmiſſa dictis de bechetis in dicto inſtr̃o a dicto Joãne. caſu quo aliquem de dictis etiã bãnitis de bechetis offenderẽt ipſe vl̃ dicti ſui adherẽtes: in quo dubio mihi vr̃ dicendũ ⁊ ꝯcludendũ ꝙ dicti inquiſiti oẽs ⁊ ꝑncipaliter ipſe ioãnes necdũ ſint puniẽdi pena mortis: ſʒ etiã ipſi ſeu eoꝝ heredes teneant̃ ⁊ obligati ſint ſoluere penam cõuentionalem ipſis de bechetis ſcʒ parti leſe pro dimidia ⁊ camere Bononie pro alia dimidia. prout ſtipulatũ ꝓmiſſum ⁊ conuentũ eſt ꝑ dictas partes in dicto inſtrumẽto. Nam ex dictis homicidijs ⁊ vulneribus orta eſt duplex actio: vna reipublice: alia priuato. ſ. parti offenſe. vt orit̃ ex omni delicto. vt hr̃ in. l. j. §. ⁊. iij. ff. de priuat. delic. ⁊ talis pena cõuentionalis nõ tollitur ꝑ penã reipublice ſc̃m Bar. ⁊ alios in. d. l. nunꝙ plura. ⁊ in. l. ſenat⁹. ff. de ac cu. ¶ Nec ob. ſi diceret̃ ꝙ imo nõ ſunt puniendi pena cõuẽtionali: ſed ſatis eſt ſi puniantur pena vltimi ſupplicij: quia nemo debet duplici pena cõteri ſeu puniri. d. l. ſenat⁹. ff. de accuſa. ⁊ nõ debet ſepius de delicto eiuſdeʒ hominis q̃ri.
50 vt hr̃ in. l. lʒ. §. fin. ff. nau. cau. ſtabu. ⁊ qꝛ illud põt procedere: ⁊ habere locũ quãdo eadem pena cõpeteret vni tantuʒ: qꝛ tunc nõ põt talis binã penã cõſequi. vl̃ poteſt procedere in. l. vel ſtatuto imponente vnam penã tantũ: qꝛ per vnã penam liberatur. Secus auteʒ in caſu noſtro in quo vna pena imponitur a ſtatuto que cõpetit reipublice: alia imponit̃ ex cõuentiõe partiũ que applicat̃ ꝓ dimidia parti leſe. Quinimo ſi ſecus diceremus ſequeretur ꝙ pars ipſa reperiretur leſa offenſa: ⁊ dãnificata. nec poſſet modo aliquo inuari: ſed quo ad parteʒ ipſam tale homicidiũ eſſet cõmiſſuʒ impune: imo reperiret̃ ipa pars de becheris abſq; dolo vel culpa ſua grauata et oppreſſa duplici pena ⁊ afflictiõe. Primo qꝛ ꝑdidiſſet hoies interfectos ⁊ ſic ſanguinẽ ſuũ. Scdo qꝛ ꝑderet penã ſibi ſolẽniter ꝓmiſſaʒ: qd̃ nõ eſt dicen̄. Nihil eſt cõe hʒ pena ꝯpetẽs reipublice ad vindictã publicã cum ipa pena cõuentionali cõpetens parti offenſe: ⁊ nihil ad partẽ offenſaʒ de pena ꝯpetẽti reipublice. ar. c. gaudem⁹. extra de diuor. Et tãto magis hec pena ꝯuẽtiõalis peti põt ⁊ cõſequi dʒ: qꝛ ſolenniter fuit ſtipulata ⁊ promiſſa ⁊ firmata iureiurãdo. quo caſu indubitanter venit ſoluẽda etiaʒ ſi poſſet poſtea repeti vt adimpleat̃ iuramentũ: vt volũt doctores in locis ſuperius allegatis in ſecundo dubio. Ex quibus concludo dictam penam cõuentionaleʒ incurſam ꝑ dictũ ioanneʒ: ⁊ ſocios peti ⁊ exigi poſſe per ꝑdicta. ¶ Capio modo quartuʒ ⁊ vltimũ dubiũ in quo dubitat̃ an dicta treuga dicat̃ eſſe rupta ꝓpter dicta vulnera: ⁊ homicidia reſpectu ⁊ ex pte dictoꝝ de taiacanib⁹ ⁊ dicant̃ incidiſſe in dictã penam cõuentionalem ipſi⁹ inſtrumenti treuge. In quo dubio breuis ero cũ dubiũ ipſum longã nõ expoſcat indaginẽ vel diſputationẽ. Dico igit̃ apparere euidẽter per ea que ſuperius ſcripta ſunt: maxime in primo ⁊ ſecundo dubio dictã treugã eſſe fractã: ⁊ ruptã ex parte dictorũ de taiacanib⁹: ⁊ eoꝝ adherẽtiũ beniuolorũ ⁊ ſequacium qui interfuerũt dictis homicidijs. ⁊ qui pro eis ſunt inq̃ſiti: ⁊ ꝑ cõſequẽs ipſos oẽs cecidiſſe in dictã penã cõuentionalem. qd̃ ſatis patet ſtãte cõcluſiõe facta ſupra in ſcdo dubio: vcʒ qd̃ dicta homicidia nõ potuerint facere impune: ſʒ imo ex illis veniãt puniẽdi pena capitali: ⁊ poſtea hr̃des ſui teneant̃ ſoluere penã cõuẽtionalẽ: vt dixi in tertio dubio. ſtãtibus ergo predictis manifeſte ſequit̃ ⁊ colligit̃ dictã treugã fuiſſe ⁊ eſſe ruptã: ⁊ per conſeqnẽs eos teneri ad dictã penam cõuentionalẽ. arg. l. gracch⁹. C. de adul. Ille eñi qui nõ ſeruat ꝓmiſſa dicitur ꝯ illa venire: ⁊ illa rapere: vt habet

in.l.ſro.§.inter locatorē.ff.lo.ca.ꝛ in.l.ſi quis maior.cū ſum.C.de trāſac. Et tāto magis hoc ꝓcedit i caſu noſtro:qꝛ treuga efficacior ꝛ tenacior eſt pace:ꝛ facili9 pōt rūpi pax:ſeu offēdi rūpēs pacē quā
51 rumpens treugā.†Et ideo ſi fecit qs pacē cū inimico ſuo ꝛ ſupueniat noua cauſa pōt ipſum offendere ex illa noua cā nec dꝫ rūpere pacē:vt voluit Bal.i.l.cū ꝓponas.C.de pac.ꝛ Ang.in.l.q̄ inſulā.ff.de ver.ob.ꝛ.d.Alex.in.l.ſemel mora.ff.ſo.mat.tamē iſtud non procedit in treuga:qꝛ lꝫ vnus ipſorū offendat aliū durāte treuga tñ nō lꝫ offēſo ſine pena rupte treuge reoffendere offendētē ſm Ang.in.d.l.qui inſulā.ff.de verb.obli.ꝛ Jo.an.in addi.Spe.in titu.de treuga ꝛ pace ſup rub.ꝛ Jo.de imo.i.l.ſi ex legati cā.ff.de v̄b.obl.d.Ang.poſt Jo.an.i.c. ꝑuenit.de iureiurā.ꝛ Arch.xxiiij.q.iij.c. illi qui.ꝛ per.d.Alex.latius in.d.l.qui inſulā.ꝛ meli9 p.d.Feli.in.c.ſ.in.ij.colū.v̄. ꝯſidera tñ diligenter.de treuga ꝛ pace. Ex q̄bus fortius dico q̄ etiā diceref rupta dicta treuga ex dictis homicidijs. Et ſi dicta homicidia eſſēt ꝯmiſſa ex aliq̄ noua cā commiſſa p dictos de bechetis cōtra dictos de taiacanibus ꝛ ꝯ̄ dictos inq̄ſitos:ꝛ ita ꝯcludo per p̄dicta in hoc vltimo dubio. Ex quibus omnib9 puto ſatis liquere magnifice curie dñi ptātis de iuſtitia ꝛ victoria ipſoꝝ de bechetis qui idebite ꝓditorie ꝛ crudeliter adm odū interfecti fuerūt ad miſſam in eccl'ia: ſpreta eccl'ia:ſpreta cōſecratione corpis xp̄i:ibi exiſtēte ſup altari. ſpreto diuino cultu:ſpreta fide ꝛ ſacramēto p̄ſtito:ꝛ pena ꝯmiſſa:ꝛ finaliter ſpreto deo iuſtitia ꝛ mūdo.q̄d forte nūq̄ fuit a ſeculo auditū.ꝛ ita cōcludo. Laus deo clemen.

¶ Et ita vt ſupra ſcriptū ꝛ cōcluſum eſt iuris eſſe dico ꝛ cōſulo ego hippolyt9 de marſi.U.J.doc.in almo ſtudio p̄rie mee bononie iura ciuilia legēs. Jn quorum robur fidē ꝛ teſtimoniū me ꝓpria manu ſubſcripſi ſaluo ſemꝑ ſaniori conſilio ꝛc. Anno.M.ccccc.ij.die.x.aprilis.

2 ❧ Habēs gratiā ꝛ nō vtens ea ꝑdit illam intra tres menſes non vtendo.

2 Si bānū ſit in plurib9 libris deſcriptū nō ſufficit vna cancellatio.ꝛ nu.47.
3 Occidēs deſcriptū in figura bāni excuſatur:lꝫ talis bānit9 habuerit gratiam.
4 Judex excuſatur ſi faceret executionem perſonalē ꝯtra bānitū rebannitum ſed non cancellatum.
5 Ualet ſtatutū q̄ bānitus a centū lib. ſupra poſſit impune offendi.ꝛ nu.7.
6 Quilibet de populo pōt cōparere ꝓ occidēte bānitū q̄ pōt impune occidi ꝛ petere a iudice q̄ vlterius ꝯtra eū nō procedat cum fecerint impune.
8 Statutū volens q̄ bānitus poſſit impune occidi:nō intelligif in bānito per cōtumaciam.ꝛ nu.12.
9 Pena eſt commenſuranda delicto.
10 Statutū permittēs bānitū poſſe impune occidi itelligif de rite bānito.ꝛ nu.16
11 Confeſſio reſultans ex cōtumacia nō dicitur vera ſed ficta.
13 Sententia lata in cōtumaciā alteri nō preiudicat.
14 Qñ quis cōdēnaf ex p̄ſumptionib9 nō dꝫ ſibi imponi vera pena delicti.
15 Qñ iudici nō liquet de falſitate teſtis ſꝫ ſuſpicaf de eo:tūc dꝫ temperare ſñiam.
17 Qñ condēnaf q̄s p ꝯtumaciā iudex dꝫ p̄mo interloqui ſup cōtumacia:al's nō valet cōdemnatio.nu.18.ꝛ nu.21.ꝛ.22.
19 Statutum volēs q̄ cōtumax habeatur pro cōfeſſo debet intelligi nō ipſo iure: ſꝫ per ſñiam declaratoriam iudicis.
20 Qñ lex dicit q̄ quis debeat infamari ex aliquo facto intelligitur mediāte declaratoria iudicis.
23 Sñia canonis vel legis non hꝫ iudicis officiū executiuum niſi ſequaf ſñia hoīs declaratiua cum cauſe cognitione.
24 Statutū dicens q̄ vaſallus cōmittens feloniam ꝯtra dominum perdat feudū intelligitur per ſententiam.
25 Jncurrens penam non punitur niſi ſequatur declaratoria iudicis.
26 Bānitus qui toleraf a ſuperiore habef pro nō bānito nec pōt impune offendi.
27 Si ſuperior tolerat q̄ notari9 cōdēnatus de falſo faciat inſtrumēta valent talia inſtrumenta.
28 Si cleric9 diu tenuit:ꝛ poſſedit beneficium epo ſciente ꝛ patiēte p̄ſumif cano

uice institutꝰ: nec tenetur vlterius ostendere titulum sue possessionis. ⁊ nu.29.

30 Procurator excedēs fines mādati dño sciente ⁊ tolerā. e nocet dño. ⁊ nu.33.

31 Patientia ⁊ tolerantia purgat viciū solennitatis omisse.

32 Laudū nō valet nō pcedēte cōpromisso.

34 Bānitus q de primo est rebanniendus habetur pro non bānito. ⁊ nu.35.

36 Posthumus natꝰ cū spiritu rūpit testamentū in quo est preteritus: etiam si statim moriatur nisi nascatur in .vi. mensibus non tacto de septimo.

37 Paria sunt ꝙ posthumus mortuus nascatur: vel ꝙ infallibiliter sit de proximo moriturus.

38 Quādo appellās nō potuit prosequi appella. ppter paupertatem sententia non transit in rem iudi.

39 Emphyteuta qui ppter paupertatē nō potuit soluere canonē si cadit a iure suo.

40 Fideiussor ppter paupertatē pōt vēdere bona debitoris ⁊ satisfacere creditori: lz nō habeat aliqd mādatū ad vēdēdū.

41 Paupertas excusat pauperem a solutione collectarum.

42 Occidens bannitum ex odio particulari nō iuuatur ex statuto ꝙ bannitus possit impune occidi.

43 Statutū dans premiū occidēti bannitū non comprehēdit occidētem eum se defendendo. ⁊ nu.44.

45 Expensam factā in vtilitatē alteriꝰ quā principaliter feci contēplatione mei nō possum ab illo tertio repetere. ⁊ nu.46.

48 Confirmatio validat inualidum.

49 Eccłia nō punit aliquē pena sanguinis.

50 Si clericus iureperitus facit consilium qd alicui dat causam mortis efficitur irregularis.

51 Qui mandat alicui vt percutiat aliquē citra mortē: si percussus moritur tenetur de morte.

52 Confirmatio licet suppleat oēs defectꝰ: tamen fallit quando in re cōfirmāda est vitium non purgabile.

53 In generali cōfirmatione statutorū solū iusta ⁊ equa statuta videnť confirmata.

54 Jurās seruare statuta nō tenetur seruare statuta iniqua: ⁊ iniusta.

55 Quādo in confirmatione cōcurrūt actꝰ validi ⁊ inualidi: tunc cōfirmatio refert tantū ad actum validū: ⁊ sic potius ꝯfirmat validum quam validet nullum.

56 Papa non oia potest. ⁊ nu.57.58.⁊.59.

60 Qui aliquem vult offendere in personā suam: debet primo inquirere conditionē persone sue.

¶ Consilium .x.

Casus dubitationis talis est. Als de āno. M.cccclxxv. Bernardinꝰ quondam bartholomei zafarani vulgariter nūcupatus zafarano per tūc potestatem bononie fuit bānitus in lib. trecentis boñ. vt latius constat ⁊ euidenter apparet in libris bannitorum positis, ad cameram actorum communis bonoñ. ¶ Qua condemnatione stante postea p annos septem ipse bernardinus supplicauit Reuerendissimo domino locumtenenti boñ. ⁊ obtinuit gratiam: ⁊ liberationem a dicta ꝯdēnatiōe: dummodo se tunc cōstitueret psonaliter ad carceres: ⁊ in die beate marie de mense augusti faceret offerri ad altare beate virginis p custodes carcerū ⁊ carceratorū: qui bernardinus se cōstituit personaliter ad dictos carceres: ⁊ oblatus fuit altari beate virginis in dicto die: vt in supplicatione ⁊ gratia cōtinetur. Et sic ipse bernardinus oia fecit ⁊ adimpleuit que cōtinētur in supplicatione et gratia sibi facta. Uerūtamē non fecit se cācellari de libro bānitorum vbi erat descriptus: attamen ipe bernardinꝰ nunꝙ expost fuit vexatꝰ nec molestatus quādocūꝙ pretextu seu vigore dicte ꝯdēnationis ⁊ bāni vsꝙ in presentē stante gratia predicta per eum ꝯsecuta. ¶ Modo de anno presenti. M.cccccj. ipse bernardinꝰ petens pecunias sibi debitas a quodā iulio ⁊ mattheo de varignana: ipe iuliꝰ ⁊ mattheus inceperunt eum iniuriari verbis iniuriosis dicēdo sibi qd erat vnꝰ fur: ⁊ qd mētiebať per guttur: ⁊ ꝙplura alia verba iniuriosa dixerūt sibi adinuicem: ex quibꝰ dictꝰ mattheus de varignana ita ductꝰ cucurrit in domo ⁊ cepit vnum spetū a collo: ⁊

dictũ bernardinum vulnerauit vno vul-
nere in corpore. Quibus ſtãtibus porre-
cta ẽ denũcia. curie dñi poteſtatis boñ.
de dicto vulnere: ⁊ formata eſt inquiſitio
per dictam curiam cõtra ⁊ aduerſus di-
ctũ mattheũ: q̃ mattheus inquiſit⁹ cita-
tus ad rñdendum dicte inquiſitiõi fecit
cõparere ꝓcuratorẽ vna cũ banno ipſi⁹
bernardini: qui procurator petit ab ipſo
dño iudice maleficiorũ vlterius nõ ꝓce-
di cõtra ipſum mattheũ: imo petit ipſum
mattheũ abſolui ⁊ liberari a dicta inq̃ſi-
tione ⁊ ab oĩbus in ea contẽtis ſtãte di- 1
cto bãno: ⁊ hoc vigore ſtatuti ꝑmittẽtis
bannitũ a centũ libris ſupra poſſe impu-
ne offendi. ¶ Ex aduerſo pro parte dicti
bernardini rñdet ꝙ imo dict⁹ matthe⁹
eſt cõdẽnãdus nõ obſtante dicto banno
eo q: habuit gratiã a dicta ꝯdẽnatiõe ⁊
bãno a dño locũtenente ⁊ ab ancianis ⁊
ab aliis regimĩnibus ciuitatis boñ. Re-
plicat ꝑ ꝓcuratores dicti matthei ꝙ da-
to qd habuerit gratiã: tñ illa ſibi nõ ſuf-
fragatur in aliquo cũ nõ fecerit ſe cãcel-
lari de dicto bãno a die habite gratie ꝑ
duos mẽſes incõtinenti ſecutos ſʒ ꝙ ca-
uet ex forma ſtatuti ſeu prouiſionis poſi-
te ſub rubri. ꝙ habentes aliquã gratiam
illa debeant vti intra tres mẽſes: aľs ſit
nulla ⁊c. In qua cautum eſt ꝙ q̃cũq; ha-
buerit gratiã de aliquo bãno vel ꝯdẽna-
tiõe debeat a die habite grẽ ꝑ duos mẽ-
ſes facere ſe cãcellari de libris bãnitorũ:
alias elapſis dictis duobus menſibus ſi
nõ fuerit cãcellat⁹ dicta gratia ſit nulla:
imo ille cui fuit facta gratia ſi nõ fecerit
ſe cãcellari: vt. ḋ. intelligat eſſe ⁊ habeat
pro bannito ac ſi nullã gratiã habuiſſet.
Modo ſtãtibus predictis dubitatur: an
ipſe mattheus debeat cõdẽnari ꝓ dicto
vulnere ſm formã iuris ⁊ ſtatutorũ: an
vero debeat abſolui tanq̃ vulnerauerit
bãnitum. ¶ Nõ auferas de ore meo ver
bũ veritatis dñe: q: in iudiciis tuis ſpe-
raui: ita inq̃t Dauid pſal. cxx. idcirco ſu-
premũ deũ ex corde inuoco vt ei⁹ mediã
te ſuffragio viã veritatis in p̃ſenti cõſul-
tatiõe inuenire valeam. Lecto ⁊ mature
ruminato ſupradicto pũcto videret p̃ria 2
frõte dicẽdũ dictũ mattheũ abſoluendũ
fore a dicta inquiſitione ⁊ ab oĩbus in ea
cõtẽtis ex eo maxime: q: tam de iure cõ'
ꝙ ex forma ſtatutorum dictus barnardi-
nus habet ꝓ bãnito: licet habuerit gra-
tiã cũ nõ fecerit ſe cancellari de bãno et
de libris bãnitorũ elapſis duob⁹ mẽſib⁹
a die gratie obtente: quo caſu dicta gra-
tia eſt nulla: ⁊ ipſe bernardinus eſt in eo
ſtatu ⁊ gradu in quo erat ante dictã gra
tiã obtẽtã: ex q̃ ita potuit impune offendi
ſicut antea poterat: ita aperte cãtãt ver-
ba dicte prouiſiõis ſeu ſtatuti poſiti ſub
rubrica ꝙ habentes gratiam aliquã illa
debeant vti intra tres menſes ⁊c. ⁊ iſtud
eſt etiã cautũ de iure cõi: vt habet ꝑ Ja.
but. in. l. de etate. §. ex cã. ff. de interroga.
act. vbi dicit ꝙ ille text. facit ad q̃ſtionẽ:
vʒ titius reperit deſcriptus in libro bã
nitorũ: ſed ipſi titio facta eſt quedã proui
ſio ſeu gratia qd habeat ꝓ non bãnito q̃
ſtãte ſeius ignorãs talẽ prouiſionẽ vulne
rauit dictũ titiũ: dicẽs ſe ignoraſſe grãm
⁊ credidiſſe ſcripture libri bãnitorũ dicit
ibi Jac. bu. ꝙ ipſe sei⁹ excuſabit nec de-
bebit puniri ꝑ. d. §. ex cã. ꝑ quẽ text. dicit
etiã Bal. ibi ꝙ offendẽs rebãnitũ ſi nõ-
dũ erat bãnum cãcellatũ dʒ excuſari ꝓ-
pter autoritatẽ ſcripture per text. in arg.
in. l. pe. ff. de adulte. ⁊ i. l. etiã. ff. de admi-
ni. tut. Pro q̃b⁹ facit qd voluit Bald. in
l. labeo. in. §.). l fi. ff. de pac. vbi dicit ꝙ li-
cet bannit⁹ ſoluerit penã bãni: attñ niſi
ſit cãcellatus de bãno adhuc poterit im
pune offendi: q: donec eſt ſcriptus inter
bãnitos: iſta appellatio: vʒ bãnit⁹ ſem-
per ſibi ineſt. Et ſic ſi durat iſtud nomẽ
appellatiuũ. ſ. bãnitus durat etiã effect⁹
nõis. l. tutelas. ff. de capi. dimi. ⁊ ita dicit
tenere Guil. vnde ſm Bald. dʒ eſſe cau-
tus bannitus ſoluens cõdemnationẽ:
vt faciat ſe cancellari de libris bannito-
rum. Item pro iſtis facit textus in. l. fina.
ff. de his que in teſtamẽto delentur. vbi
habetur ꝙ ſi eodem teſtamento teſtator
fecit plures ſcripturas: licet vnam can-
cellauerit non per hoc probatur ꝙ teſta-
mentum ſit irritum niſi omnes ſcriptu-
ras cancellauerit. Ex quo text. dicit ibi
Ang. ꝙ ſi bannum ſit in pluribus libris
deſcriptum ⁊ non ſufficit vna cancellatio
niſi cancelletur de omnibus libris. idem
etiã dicit ibi Rapha. cu. Itẽ hoc etiã vo

luit Angel.in.l.noſtram.C.de teſta.ꝛ ibi
Raph.fulgo.dicētes offendentē bānitū
deſcriptū in vno libro bannitoꝝ excuſa
ri ſic cū in illo libro inuenit nō cancella
tū:lꝫ in aliquo alio libro reperiatur can
cellatus. Ad predictorum cōfirmationē
etiā adduci poteſt id qđ nota.Ange.i.l.
filio quē pr̄.ꝑ illū tex.ff.de libe.ꝛ poſth.
vbi not.dixit ꝙ quis nō eſt vere bānit⁹
tñ in imagine bānitorū apparet deſcri
ptus:qđ valet imago bāni ꝛ poterit im-
pune offendi niſi poſſit ei culpa imputa
ri ꝙ nō perſcrutauit cancellationē ban
ni.Ita refert cōſuluiſſe Iac.but.ꝛ Iaco.
de belui.ꝛ idē in eſſe. tū vr̄ velle Ang.in
l.ſi duo.et ibi late ꝑ Lu.ro.ff.de acquir.
heredi.ꝛ Bal.in.l.j.ff.de legi facit etiaꝫ
pro hac parte qđ voluit Paul.de ca.in
l.ſi duo.ff.de acq̄.here.vbi dicit ꝙ ſi quis
occidit bānitū qui erat rebānitus nō tñ
erat cācellatus de bāno non debet puni
ri:quia ſufficit ꝙ ille eſſet deſcript⁹ in li
bro bānitorū:qꝛ tunc excuſatur occidēs
autoritate publice ſcripture: ꝛ hoc dicit
patere ex notatis per Barth.in.l.nō ſo
lū in.§.morte.i.ij.q.ꝑncipali.verſ. circa
ſcđm ꝛc.ff.de ope.no. nunci. Ad ꝑdicta
ēt facit qđ voluit Bald.in.l.ij.ff.ſi qs in
ius voc.nō ierit.vbi dicit fuiſſe determi
natū q̄ ſi bānitus fuerit ꝑ iudicē ſecula-
rē vnus qui in veritate erat cleric⁹: ꝛ ſic
bannū nō valuit:ꝛ talis bānitus fuerit
poſtea occiſus ab ignorāte eum eſſe cle-
ricū:ꝙ tamē talis occidēs debet excuſa-
ri.idē etiā firmat Io.an.in regula qđ qs
de reg.iur.in mercu.vbi refert ita fuiſſe
conſultum ꝛ deciſum per.l.ſi ignaris. ff.
loca.ꝛ per.d.l.pe.ff.de adult.et per.l.j.in
2 fine.ff.de abigeis.†Pro predictis etiam
facit nam nedum excuſatur offendēs de
ſcriptum in figura banni:licet habuerit
gratiā vel ſoluerit condēnationeꝫ vt di
ctum eſt:ſed etiam excuſat̃ volens offen
dere bānitū deſcriptū in figura bāni in
libro bānitorū:etiam ſi talis bānitus vi
dens ſe debere offendi tanq̄ bānituꝫ ex
clamādo proteſtat̃ ſe eſſe cācellatum de
bāno vel habuiſſe gratiam a principe. ꝛ
iō nō debere offendi:qꝛ hic ſibi nō cre-
ditur niſi illud ꝓbet ita dixit Bart.in.l.
nō ſolū.§.morte.quem ibi ſequit̃ Imo.ꝛ

cōiter alij.ff.de ope.no.nunc. ꝛ doc.l.c.
cū in ferrarienſis.de ꝯſti.ꝑ quo facit tex.
cū glo.in.c.ſicut de ſenten.excō.per q̄ in
fert ibi.d.Abb.qđ nulli delinquenti cre
deñ.eſt de abſol.niſi oſtendat inſtrumē-
tum abſolutiōis:quod magis videt̃ pro
cedere in caſu noſtro i quo apparet ſcri
4 ptura bāni.†Et vltra predicta etiaꝫ pro
hac parte facit qđ voluit Bal.in ꝯſ.ſuo
xxxj.inci.hec q̄ſtio.in fi. verbis.i.iiij.vo.
vbi dixit ꝙ etiaꝫ iudex excuſaret̃ ſi face
ret executionē perſonalem in perſona in
bāniti pretextu bāni poſiti in libris ban-
nitorum nō oſtēſa ſibi abolitione vel ab
ſolutione ipſi⁹ bāni:qꝛ apparētiā oculo
rū ſequi cogimur:ꝛ nulla eſt nobis ne-
ceſſitas diuinādi.vt.ff.ad.l.aq̄l.l.ſi puta
tor ꝛ aliud eſt cancellatio:aliud ſolutio:
allegat iura de q̄bus ibi per eum. Facit
etiam nā bānum preſumitur in ſuo eſſe
durare:ex quo nō apparet abolitū:vt ha
betur i.l.ſeruus.C.đ pac. ¶ Cū ergo iſte
bernardinus nō fuerit cācellatus de li-
bro bānitorum vbi apparet deſcriptus
in figura bāni:licet habuerit gratiā po-
tuit impune offendi ſtante ſtatuto: ꝑut
ſtat qđ bannitus a centum libris ſupra
5 poſſit impune offendi:†qđ ſtatutū valet
ꝛ tenet ſecūdum Bar.in diſputa.ſua in
cipiē. Lucane ciuitatis ſtatuto.ꝛ Io.an.
in addi.ſpe.in ti.de ꝯſtit. §.j. circa. pe.ꝛ
vl.col.ꝛ ſeq̄tur Iac.de arc.vt ipſe ibi re-
fert.idē tenet Hoſti.in.c.fi.de cōſuetu. ꝛ
Bart.in.l.omnes populi.i.iij.q. princi-
pali.ff.de inſti.ꝛ iure.et in.l.ij. per illum
text.C.q̄ñ liceat ſe ſine iudi.vi. ꝛ Bart.
ꝛ Bal.in.l.vt vim.ff.de inſti. et iure. et
Bald.in.l.fi.C.ſi cōtra ius vel vti. pub.
ꝛ in.l.gracchus.per illū tex.C.de adul.ꝛ
in.l.vnica.in.xiij.colum.C. de cōfeſ.ꝛ in
l.cunctos populos.in.viij.colū.C.đ ſum
ma trini.et in.l.j.C.ſi a non compet.iud.
Albe de roſa.in vlti.pte ſtatu.qōne.xvij.
Pau.de ca.i conſil.ſuo.xxxiiij.ici.lꝫ iſta
qđ.ꝛc.in.ij.col.ꝛ bal.ſup ſtat.i verbo bā-
nitus.in vlti.colū.in pe.ꝟ.d.An.ꝛ Ioan.
de imol.in ca.q̄ in eccleſiarū.de cōſtitu.
Bar.i.l.vbi pactū.C.de trāſac. d. Abb.
poſt alios i.c.fina.extra de cōſue. Petr.
de anc.in.c.j.de conſtitu.i.iij. principali
queſito.Bal.in.l.ij.ꝛ i.l. data opera. C.

qui accu. nō poſ. et in. l. decuriones. C. ex
qb. cau. infa. irrog. d. Ant. i. c. ſi vero. de
ſentē. excō. Domi. in. §. is ita. circa me.
vj. ei. quinno dixit Bar. i. l. vij. C. qñ. lice.
ſe ſine iudi. vin. qđ non valet pactū fctm
cū banito de eo nō offendēdo: qr eſt ꝯtra
vtilitatē publicā. de quo etiā per eūdem
Bar. in. d. diſpu. ſua inci. lucane ciuita-
tis ſtatuto. ¶ Stātib⁹ ergo ꝓdictꝫ dōm
vr qđ ipſe matthe⁹ inquiſit⁹ veniat ab-
ſoluēdus: imo nō teneaꝛ cōparere: ſꝫ po
ſit ei⁹ ꝓcurator vel nūci⁹ vel etiā quili-
bet de populo cōparere: ⁊ oſtēdere ban
nū dicti bernardini: ⁊ petere qđ ꝯtra eū
vlteri⁹ nō ꝓcedaꝛ ſꝫ abſolnaꝛ ab inqſiti
cōtra eū formata: quo caſu iudex nō po-
terit vlteri⁹ ꝓcedere ſm formaꝫ ſtatuti.
6 cōis boñ. in qb⁹ ꝓdicta ꝯtinenꝛ † qđ etiā
cautū eſt đ iure cōi: vt dixit Bar. i. l. vbi
pactū. C. de tranſac. quē ibi ſequūꝛ doct.
⁊ fuit originalis doctrina Ricar. malū. i
l. filiuſfa. §. veterani. ff. de ꝓcur. ꝑ gl. ibi
quā doctrinam etiā refert ⁊ ſequiꝛ: ⁊ de
ea facit feſtū Ang. i. d. §. veterani. ⁊ idē
Angel. in. d. l. quos ꝓhibet. ff. de poſtu.
⁊ vbiqꝫ firmat illā eſſe doctrinaꝫ Ricar.
mal. vt dixi in di. §. veterani. ⁊ idē voluit
ipſe Ang. poſt Cyn. in. l. reos. C. đ accuſ.
⁊ voluit Abb. allegātē Bar. vbi. ſ. in. c.
iij. de accuſ. ⁊ idē dixit Bar. i quodā ꝯſ.
ſuo, inci. dño Cy. ⁊c. ⁊ voluit Io. de anc.
in. c. veniēs. in pe. co. de accuſ. ⁊ Bar. in
l. pe. §. ad crimen. circa pen. col. de pub.
iudi. ⁊ Bar. lꝫ nō tā clare in. l. ſi ſeru⁹. C.
de his q ad eccle. cōfug. ⁊ Bal. i. l. reos.
C. de accuſa. in pe. col. ⁊ Bald. in. l. j. l. ij.
col. C. qūo ⁊ qñ iud. ⁊. d. Bar. cep. i can-
te. ſua. lxviij. inci. in cā criminali. de quo
ēt ꝑ Bal. in. l. decuriones. C. ex qb⁹ cau.
infa. irro. ⁊ ꝑ bal. ⁊ Lu. ro. i. l. j. §. offili⁹.
ff. ne qs eū q in ius vocā. eſt vi exi. et per
Ang. de are. in iſti. de acti. in. §. ſequēs. in
ij. col. ⁊ inſtitu. de excep. in rub. ⁊ ꝑ Bal.
in. c. j. §. iniuria. đ pace iura. fir. in pe. co.
aliqd per Bar. in. l. poſt legatū. l. iij. col.
ff. de his quib. vt indig. ⁊ ꝑ Ang. de are.
in trac. maleſi. in verbo q iudex vidēs ꝙ
inquiſiti nō comparent ⁊c. in ver. quero
an talis. bānitus tali bāno ⁊c. ⁊ ꝟ. ibi ſe-
quēti. ⁊ per Ang. de are. in. l. nō tantum
in prin. ff. de app. pro quibus etiā faciūt
dicta per Bart. in. l. abſentem. ff. de pe-
nis. in fine. ¶ Ex iſtis itaqꝫ omnibus ſi-
mul iūctis videretur dicēdū dictū mat
theū fore abſoluēdū a dicta īquiſitiōe cū
vulnerauerit bannitū q ex forma ſtatuti
poterat impune offendi: illud enīꝫ qđ fit
lege ꝑmittēte penā nō mereꝛ. l. gracch⁹.
C. de adul. ⁊. l. j. §. itē notandū. ff. de alea
to. cū ſi. ¶ Sꝫ ꝓdictis nō obſtātib⁹ que
vere nō obſtant teneo cōtrariā ꝑtem fo
re de iure veriorē ex plurib⁹ infra dicen
7 dis. Et primo dico: † qđ ſtatutū quo ca-
uetur qđ bānitus ī pena pecuniaria: vt
in caſu nr̃o poſſit impune offendi in per
ſonā nō eſt validū de iure ſm Hoſti. in
ca. ſi. extra de cōſuetu. ⁊ voluit gl. iiij. q.
j. in ſumma. circa me. ⁊ ſequūtur. d. Ang.
Imol. ⁊. d. Domi. in. c. que in eccleſiarū.
de cōſti. ⁊ ibi. d. Felin. in. iiij. col. pro quo
bñ facit ſm eū qđ no. Bal. in. l. ſi mora.
8 ff. ſol. mat. † vbi dicit quod ſtatutū diſpo
nēs ſimpliciter ꝙ bānitus pro maleficio
poſſit impune offendi nō itelligiꝛ de bā
nito ꝓpter contumaciā: de quo etiam ꝑ
Bal. in. l. ſi. C. de cri. ſtellio. ⁊ ꝑ Moder.
in di. l. ſi mora. vbi late de hoc. ¶ Sꝫ in
caſu noſtro ipſe bernardinus eſt bānit⁹
in lib. ccc. et ſic in pena pecuniaria: ergo
nō habebit locū dictū ſtatutū in ipſo vt
poſſit offendi in perſonā. Et rō eſſe pōt
9 † nā pena eſt cōmēſurāda delicto. xxiiij.
q. ſ. c. nō afferam⁹. ⁊ hꝛ in. l. ſancim⁹. C.
de penis. ⁊ in. §. opꝫ. in aut. de iud. ⁊ i. l.
reſpicieñ. vbi bonus tex. ff. de penis. ⁊ in
l. pedius. ff. de incē. rui. nauf. ⁊ in aut. vt
fratrū filij. in. §. ſi. cū ſi. Sed ſi dicerem⁹
quod cōdemnatus ī pecunia poſſet im-
pune offendi ī pſona: eſſet dicere quod
quis in plus puniretur quam delique-
rit ⁊ quā puniri debeat: cum quelibet pe
na corporalis minima ſit maior quacūqꝫ
pecuniaria. vt in. l. in ſeruorum. ff. de pe
nis. Et ſic ex iſto capite dico qđ vigore di
cti ſtatuti non potuit ipſe bernardinus
offendi impune a dicto mattheo. Nā di
ctum ſtatutum permittens bannituꝫ in
pena pecuniaria poſſe in perſonam im-
pune offendi nō valet: vt dixi: quia ſtatu
tum permittens bannitum impune of-
fendi dꝫ intelligi de bānito pena corpo
rali ꝑ predicta. Secūdo moueor ſꝛ: nam

quotiens ſtatutū permittit bannitū poſſe
impune offendi:intelligit̃ de rite bānito
10 als ſi q̄s occideret vł offēderet.† nō rite
bānitū nō iuuaret̃ dicto ſtatuto. Ita vo-
lunt bar.i.l.j.ff.de adul.⁊ Ang.i.l. iiij. §.
cōdēnatū.ff.de reiudi.Bal.⁊ Jmo.in.l.
hmōi.§.ſi ita cui.ff.ď leg.j.Ang.i.l.fi. C.
ſi ex fal.inſtrīs.bal.in.l.noſtrā.in.iij.col.
C.de teſt.Ang.i.l.ſi duo.ff.de acq. here.
⁊ in.l.filius.ff.de lib.⁊ poſth.Sal.i.l. eum
qui duas.C.de adul.⁊ voluit bart.⁊ alij
poſt eū cōiter in.l.iij.in.§.ſi ſeruus.ff. de
acq.poſ.et i.l.nō putauit.in.§.non quis
ff.de bo.ɔtratab.ꝓ quo doc. adducūt.l.
debitoꝛ.ff.de ver.ſig.⁊.l.ſi q̄s filio exhe-
redato.§.qď ſi quis.ff.de iniuſt.rup.irri.
ꝙ teſt.⁊ hāc ꝑtē affirmat Ang.poſt Be.
de plū.in.l.eū ꝯo.in princ.ff.de fideic. li-
ber.ꝑ illū tex.⁊ bal.in.l.ij.ff.de iureiur.⁊
in.l.appellationē.ad fi.C.de app.⁊ i.l.j.
C.ſi a nō cōpe.iudic.⁊ i.d.l.eū qui duas.
⁊ Bal.in aut.q̄ ſupplicatio.C.de ꝓci.im
pera.offe.⁊ in.l.lite.C.de lib.cā.⁊ Jo. de
imol.poſt Bal.i.l.q̄ a latronibus.ff. de
teſta.et in.d.l.ſi q̄s filio exheredato.§.ꝙ
ſi q̄s.⁊.d.Alex.i ɔſ.ccci.ſm oꝛ.incu. inci.
viſis dubitationib⁹ ⁊c.in.ij.col.⁊ Bal.
ſup ſtatu.in ver.bānitus.i.iij.char.i.j.co
lū.ver.ſtatutum dicit ꝙ bānit⁹ ⁊c. ¶ Sz
dictus bernardin⁹ nō fuit rite bānitus:
vt ſtatim oſtēdā:ergo nō potuit impune
offendi;ergo dictus matthe⁹ dz puniri.
Qď aūt nō fuerit rite bānitus patet. naʒ
ipſe bernardinus nō fuit bānitus:nec ꝓ
pter verā ſuā cōfeſſionem:nec ꝓpter ꝓ-
bationes ɔtra eū factas ꝙ cōmiſerit de
lictum contentum in inquiſitione tunc
contra eū formata:ſed fuit bānit⁹ ⁊ con
dēnatus ꝓpter eius fictā cōfeſſioneʒ re
ſultantē ex eius cōtumacia ⁊ hoc vigoꝛe
ſtatuti diſponētis ꝙ cōtumax habeatur
pro cōfeſſo:ipſe enim nō cōparuit quan
do fuit contra eum formata dicta inqui
ſitio:ſed fuit ex cōtumacia condemnat⁹
⁊ bānitus per contumaciam in lib. ccc.
vt ex ſuſpectione eius banni ⁊ condēna
tiōis euidēter appet. Tūc ſic cōfeſſio re-
11 ſultās ex cōtumacia † nō dicitur vera cō
feſſio ſed ficta ⁊ preſumptiua. reſultans
ex diſpoſitione ſtatuti:ita dixit Jaco. de
are.in.l.fi.C.ď iuramēto calū.⁊ Bal.i.l.
ita demū.C.ď ꝓcur.circa fi.voluit.Bar.
in.l.eius q̄ delatoꝛē.ff.ď iure fiſci. voluit
Pau.de ca.in ſuo elegāti cōſilio.xxxiij.
inci.ſuper pꝛimo queſito ⁊c.⁊ Bald.ſu-
per ſtatut.i verbo cōfeſſus in ꝯ.ij.⁊.do.
Bartho.cepo.i ɔſilio ſuo.lxiiij.inci. pri
mū dubiū ⁊c.i pꝛinci.⁊ facit dictū Bal.
ſupꝛa relatū in.l.ſi moꝛa.ff.ſol.matr.vbi
12 dixit † ꝙ ſtatutū diſponēs ſimpliciter qď
bānitus ꝓ maleficio poſſit impune offē
di quod nō intelligit̃ de bānito propter
contumaciā.⁊ faciūt dicta per ſcribē. in
c.in lrīs.de cōſtitu.Jlle enim qui eſt cō-
dēnatus per cōtumaciam magis videt̃
cōdemnat⁹ pretextu cōtumacie.q̄ȝ ratio
ne delicti.Et ideo dicimus ꝙ caſu quo
ſentētia contra vnū lata aliquando late
pꝛeiudicet nunq̄ȝ tn̄ alteri pꝛeiudicat qn̄
eſt lata ꝑꝑ ɔtumaciā ꝑtis ſe nō defendē
13 tis:qꝛ tūc pꝛeſumptio iuris eſt † ꝙ talis
ſentētia ſit lata ꝓpter cōtumaciā nō aūt
ꝓpter ius.ita dixit text.in.l.preſes.C.de
pigno.⁊ in.l.ſi ideo.ff.de euic.⁊ i.l. papi
nianus.in.§.meminiſſe.⁊ in.l.repudian
tis.§.fina.ff.de inoffi.teſt.⁊ in ca.fina.de
emp.⁊ ven.que iura ad hoc allegat Lu.
ro.in conſilio ſuo.cccxxix.incipit̃. pſens
conſultatio.in pe.col.⁊ idē firmat Pau.
de ca.i conſi.ſuo.cclxx.incipien.ſup pri-
mo.in vi.col.i fi.⁊ faciunt dicta per Mo
der.in.d.l.ſi moꝛa.Et dixit Ang.de are.
in lib.maleficioꝛum in verbo qui iudex
videns ⁊c.i.v.char.ver.queritur tamen
circa fi.qď ficta cōfeſſio nūq̄ȝ ꝓbat vere
delictum: ex quo dicit.ſequi ꝙ ſi vnus
notarius ſit ɔdemnatus de falſo ex vera
confeſſione vel conuictus nunq̄ȝ ampli⁹
poterit iſtrumenta cōficere.vt in aut.de
tabellio.§.fi.no.Bar.i.l.eadē.§.fi. ff.ad
l.iul.repe.tamen ſi eſt dānatus propter
cōtumaciā nō perdit iſtrumentoꝛum cō
fectionū.ita dixit Bar.i.l.ſi ideo.i prin.
ff.de euic.et Bal.i.l.trāſigere.circa me-
dium.C.de tranſac.⁊ ſubdit ꝙ qn̄ quis
eſt cōdēnatus ꝓpter cōtumaciam ꝙ ſic
dr̄ magis eſſe cōdemnat⁹ ꝓpter ɔtuma
ciā ⁊ abſentiā ſuam q̄ȝ ꝙ maleficiū cōmi-
ſerit.vt.l.repudiantis in fine.ff.de inoff.
teſt.⁊ ibi etiam ponit alia in propoſito.
idem dixit Bartol.i.l.illicitas.in.§.fin.
ff.de offi.preſi. ¶ Cū ergo ipſe bernardi

nus fuerit cõdēnatus ex contumacia: et ſic ex p̄ſumptione ſtatuti ⁊ nõ ex vera cõfeſſione nec ex aliqua probatione habita cõtra eum ſuccedit illa ſing. doctrina Inno. ab oibus approbata in. c. qr veriſimile. extra de preſum. vbi dixit qđ quoties nõ ex veris probationib⁹ ſʒ ex p̄ſumptionibus ⁊ indicijs etiam indubitatis re⁹ cõdēnaꝛ nūꝗ̄ ſibi debet imponi ve-
14 ra pena delicti: † ſʒ pena minoꝛ ⁊ lenioꝛ eſt ſibi imponēda. qđ dictū ꝑ valde no. referūt ⁊ ſequunꝛ doc. in. c. afferte. e. ti. et illud refert bal. in. l. nõ eſt veriſimile. ff. qđ met. cau. ⁊ in ca. ſ. i fi. quib. mod. feu. amit. ⁊ bal. in cõſi. ſuo. ccxx. inci. in qõne ⁊c. in. ij. col. in. iij. vol. idē voluit bal. in. l. ei⁹. §. j. in fi. ff. de teſta. ⁊. d. Abb. in ca. auditis. in añpe. col. de preſcrip. idem dixit not. Pau. de caſt. in cõſi. ſuo. cxcvij. inci. viſa inquiſitiõe ⁊c. vbi ſing. dixit qđ ad cõdēnandū quē ad verā ⁊ oꝛdinariā penā delicti non ſufficiūt argumēta vel indicia ꝗ̄tumcūꝗ̄ vigētiſſima etiam ſi ſint talia que mētem iudicātis adeo coartāt qđ aliud credere nõ poſſit: ⁊ ibi ponit ꝗ̄ plura exēpla: ⁊ dicit ſe ꝑpter hoc euaſiſſe quēdā a pena moꝛtis. Et illud dictum Inno. i. d. c. qr veriſimile. ſequiꝛ do. An. ⁊ Ab. in. c. ꝗ̄to. de preſump. ⁊ in. c. conſtitutus. de teſti. ⁊ Oldra. conſil. cxcij. inci. viſo diligēter. ⁊ Spe. in tit. de preſump. §. ſpecies. ver. in ſumma. ⁊ Pe. de anch. in regula ſemel malus. in. x. co. de regu. iur. in. vj. ⁊ Abbas. in. c. at ſi clerici. i. vij. colum. de iudici. ⁊ in. c. ij. de cohabi. clerí. ⁊ mulie. ⁊ voluit bal. in. l. fi. C. de ꝑba. ⁊ in rub. de offi. delega. in pe. col. ⁊. d. Feli. in. c. qualiter ⁊ qñ. el. ij. i. §. ad corrigē. dos. in. vij. col. i fi. de accuſa. Itē illud dictū innoc. refert ⁊ ſequiꝛ. d. Bart. cepo. in cõſi. ſuo. vj. in ci. veritas ⁊c. in. iiij. co. ⁊ in conſi. xxvij. incip. requiſitis ⁊c. in vlti. col. ⁊ in cõſi. xxiiij. in. iiij. char. in. iij. co. ⁊ in ꝯſi. xxxix. incip. baptiſta ⁊c. in. ij. col. pro quo dicto facit optime glo. fi. in. c. inter ſollicitudines. infra de pur. cano. Et faciūt dctā ꝑ bal. i. l. p̄ſbyteri. la. ſ. i. pe.
15 col. C. de epiſ. ⁊ cler. vbi dicit † qđ qñ iudici non liquet de falſitate teſtis: ſed inſpicitur de eo: tunc debet ſentētiam temperare cum ꝑcedat ex ſola iſuſpitione que ſuſpitio ſola non ſufficit ad cõdemnationē ſm Domi. in. c. habuiſſe. i. j. no. xxxiij. di. ⁊ Bal. in. d. l. fi. de probatio. vbi ſubdit qđ quoties ꝑceditur ex preſumptionibus illa eſt iuſta cauſa minuendi penam: iuxta. l. qd ergo. §. pena grauioꝛ. ff. de infamibus. pro quibus etiam optime facit tex. in. d. c. inter ſollicitudines. ⁊ facit etiā aliud: nā ſentētia lata ex preſumptionibus nõ trāſit in rē iudicatā: vt hꝛ in. l. ſi qui adulteri. C. de adulr. ſm cõem intellectum. de quo ꝑ do. Feli. poſt alios i. c. ꝑpoſuiſti. de proba. ¶ Sʒ ſi ipſe bernardin⁹ fuiſſet ꝯfeſſus delictū cõtētū in dicta inqſitiõe ꝯtra eū formata vł ꝑbatū fuiſſet plene: tale delictū nõ potuiſſet cõdēnari ex forma ſtatutoꝝ niſi i lib. cc. ⁊ ſic i v̄a ⁊ mera pena delicti. ſi ergo fuit cõdēnatus ſolū ex p̄ſumptionib⁹ ⁊ ex ficta ꝯfeſſiõe reſultāte ex forma ſtatuti ꝑpter cõtumaciā ſuā nõ debebat cõdēnari i li. ccc. vt fuit cõdēnat⁹: ergo tale bannū fuit iniuſtū ⁊ nõ rite fctm̄. Necnõ eſt dʒ cē differētia qñ aliqs ꝯdēnaꝛ ex veris ⁊ legitimis ꝑbationib⁹: ⁊ qñ ꝯdēnaꝛ ⁊ fictis ⁊ p̄ſumptiuis vt ſatis de ſe ptʒ: ergo. Itē etiā eſt cõſiderandū qđ ipſe bernardinus tēpoꝛe quo fuit bānit⁹ erat etatis xviij. an. ⁊ ſic minoꝛ: quo caſu reqrebant ſolēnitates q̄ requirūꝛ cõtra minores de qbus i toto tit. ff. de mino. ⁊ in. l. clarū C. de aut. preſtā. cū multis ſi. ¶ Et vltra p̄dicta dico qđ nedū dictū bānū fuit iniuſtū ⁊ nõ fuit latum rite ⁊ legitime: ſed imo dictū bannū fuit ⁊ eſt nullū: ex quo non potuit ipſe bernardin⁹ impune offendi, rigoꝛe dicti ſtatuti ꝑmittētis bānitū poſſe impune offendi: † qr ex tali ſta- 16
tuto nõ iuuaꝛ offendens bānitum: cuius bannū eſt nullū: qr ſtatutū nõ cõprehendit talē bannitū: vt voluit bar. in. l. j. ff. đ adul. ⁊ Ange. in. l. iiij. §. cõdēnatū. ff. de re iudi. ⁊ alij quos. ꝫ. retuli. ⁊. d. Alex. allegans ꝗ̄ plures tenentes hoc i ꝯſi. ſuo cccl. incipien. viſis dubitationib⁹ ⁊c. in ij. col. ⁊ Ang. in. l. cū nemo. ff. de fideicõ. lib. Bal. in. l. appellatiõe. C. de appel. d. Feli. in. c. que in eccleſiarū. vbi late de cõſti. in. iij. co. ergo ſtāte nullitate dicti bāni put ſtat: vt ſtatim oſtēdā ipſe bernardin⁹ nõ potuit ipune offendi a dctō mat

theo.τ p ꝯñs ipſe matthe9 ex vulnere il-
lato ipſi bernardino eſt puniend9.quod
autem dictū bannū fuerit τ ſit nullum.
oſtēdo:nā ipſe bernardinus fuit condē-
natus p contumaciā.vt patet ex ipſo bā-
no.tamen nō cōſtabat de ipſa ɔtumacia
17 vt de iure requirit†ergo dictū bannum
eſt nullū.ar.l.cū hi.§.pretor.ff.de trāſac.
l.meui9.τ.l.q heredi.ff.de cōdi.τ demō.
cū vulga.¶Ad hoc enim vt valeat ban
nū ꝑpter cōtumacē ferendū debet ꝑmo
iudex interloqui τ ꝓnūtiare τ declarare
ipſum reum fore cōtumacem:alˢ nō pre
18 cedēte tali declaratione iudicis†bannū
ex cōtumacia quod ſequitur eſt nullum:
ita ſing.dixit Bald.in.l.tranſigere.ante
fi.C.de tranſactio.τ Bal.ſuper ſtatu.in
verbo bannitus.xij.col.in ver.ſtatutum
dicit.idē etiā firmat Paul.de caſt.in ſuo
elegāti conſi.xxxiij.inci.ſup primo queſi
19 to τc.in.ij.col.vbi dicit†qđ qñ ſtatutum
diſponit qđ reus contumax habeat pro
cōfeſſo.debet intelligi nō ipſo iure:ſed p
ſentētiā declaratoriā iudicis:τ ideo di-
cit ꝙ lȝ termin9 ad cōparēdū ſit lapſus:
inq̄ſiti tamen non habent p cōfeſſis nō
ſequuta declaratione iudicis ſuper cōtu
macia.allegat gl.quā dicit hoc velle ex-
preſſe in.l.ij.§.qđ ſi actor.C.de iura.ca.i
gl.).τ ibi no voluit Bar.in.l.ei9 qui de-
latorē.ff.de iure fiſci.pro quo dicit facere
qđ not.Pe.τ Cy.in.l.ij.C.de legi.vbi di-
20 cit quod quoties.l.dicit†qđ qs debeat
infamari ex aliquo facto qđ intelligit.ſ.
mediante ſententia declaratoria iudicis
τ non aliter.ar.l.ſi de interpretatione.ff.
de penis.ad qđ etiam allegat.c.iudex.in
fi.de offi.delega.in.vi.vbi dicit ꝙ nō ſuf
ficit iudicē eſſe ſuſpectum vt deſinat eſ-
ſe iudex niſi ſequuta ſit declaratio indi-
cis.adducit etiā ipſe Paul.de caſt.in.d.
cōſi.ad hoc.Bar.in.l.ſtipulatio.§.hȝ au
tem.ff.de ope.no.nunci.Et ſubdit qđ po
ſito qđ añ dictā declarationē haberen-
tur pro confeſſis:non tamen irreuocabi-
liter:ſȝ reuocabiliter vſqȝ ad dictā decla
rationē.ar.l.ſancimus.C.de fideicom.τ
plura exempla ponit ibi Paul.de caſt.et
reſpondet ad gl.in.l.ſancimus.in.§.cuȝ
autem.C.ad trebel.τ ad doctrinā Bar.
in.l.ſi finita.§.iulianus.ff.de dam.infec.
que videntur innuere cōtrarium.τ fina-
liter firmiter τ indiſtincte concludit pro
21 hac patre.†Ego autem vltra Paul.de
caſt.in.d.conſil.dico quod hanc partem
tenent Ang.τ Au.ro.τ Rapha.in.d.l.ſti
pulatio.§.habet autē.ff.de ope.no.nun.
vbi vna cū Bar.ibi reſpōdent ad dictā
glo.in.d.l.ſancimus.§.cum autem.C.ad
trebel.que prima facie videtur innuere
cōtrarium:τ hanc partem etiam firmat
Pau.de ca.in.d.§.cū autem.τ Bal.mul
tum not.in.l.tutores a patruo.per illum
tex.ff.de confir.tut.τ Salic.in auten.ho
die.C.de actio.τ oblig.vbi no.loquitur.
idem tenet ipſe Sali.in.d.l.ſancimus.§.
cum autem.τ Ang.in.§.ſi.in auten.de fi-
deiuſ.τ Ange.de are.in.§.item ſi quis in
fraudē.in.vij.col.ver.quero an ſit neceſ-
ſe τc.inſti.de actio.vbi accurate locutus
eſt.τ p hac parte dicit fore tex.ibi in.d.§.
item ſi quis in fraudē.in verſi.ex ſenten-
tia preſidis.τ ibi reſpondent optime ad
dictam glo.in.d.l.ſancimus.§.cuȝ autē.
C.ad trebel.Item hanc parteȝ etiam fir-
mat expreſſe dominus An.in.c.cuȝ dile-
cti.in.vij.col.de dolo τ contuma.in ver-
ſicu.vlt.aduerte τc.vbi dicit colligi ex il-
22 lo tex.qđ iudex†debet eſſe cautus quan-
do procedit cōtra aliquem tanꝙ cōtra
cōtumacem qui ex forma legis vel ſtatu-
ti haberi debet pro ɔfeſſo vt ante omnia
aliquid interloquatur per quod oſtēdat
eū eſſe cōtumacē:τ ſic oſidat ſibi liq̄re de
ɔtumacia:nā nō ſufficit eū ɔtumacē eſſe:
niſi ſibi liqueat de contumacia.allegat.l.
hec autem.ibi conſtare liquereqȝ preto-
ri.ff.ex quib9 cau.in poſſeſſio.ea.τ alle-
gat Bar.in.l.iiij.§.pretor.ff.de dam.infe.
idem etiam tenet ipſe do.And.in.c.cum
dilecti.de elect.idem etiaȝ firmare videt
Bart.i.d.l.ij.§.qđ ſi actor.C.de iuramē.
calū.vbi querit ſi ex forma legis vel ſta-
tuti contumax in reſpondendo poſitiōi
bus debet haberi pro cōfeſſo.an hoc ca
ſu ad hoc vt habeatur pro confeſſo ſuffi
ciat quod recuſet reſpondere:alˢ ſit icon
tumax in reſpondendo:an vero ſit neceſ
ſe ꝙ hoc pronuncietur per interlocuto-
riam iudicis:et dicit quod neceſſe eſt ꝙ
hoc pronuncietur per iudicem eum ha-
beri pro confeſſo.pro quo allegat tex.in

d.l.eius qui delatorez. Et p iſtis optime
facit tex.in.d.l.eius.ꝛ que dixit ibi Bar.
ꝛ tex.in.c.cum ſcḋm.§.conſiſcationis.extra
de her.in.vj.ꝛ que voluit ibi Domi.ꝛ fa-
cit glo.in cle.j.in ṽbo cōmode.de penis.
ꝛ tex.cle.pñti.de cēſi.i gl.i.c.impialē.i ṽ.
revertať.de prohi.feu.alie.p fe.ꝛ que vo
luit Oldra.vbi firmat hāc partē in cōſil.
ſuo.cclxxj.inci.q.talis eſt ꝛc.circa fi.ꝛ fa-
ciunt dicta p Bal.in.l.iubem⁹.§.icono-
mus.C.de ſac.ſan.ec.ꝛ in.c.j.quib.mod.
feu.amit.ꝛ in.c.j.de feu.ſine cul.nō ami.
23 †Et φ talis declaratoria iudicis reqrať:
tenet bart.in extrauag.q̇ ſint rebelles.in
verbo rebellādo.in.iiij.col.ver.j.caſu.idē
tenet Pe.de anch.in cōſi.ſuo.cxc.incip.
plura contra proceſſum.in.ij.colum.vbi
dicit φ ſententia canonis vel legis non
habet iudicis officiuz executiuum niſi ſe
quať ſentētia hominis cum cauſe cogni
tiōe.allegat φplura de quib⁹ ibi p eum.
Et facit qđ voluit Bar.in ɔſi.ſuo incip.
punctus qōnis ꝛc.vbi dixit qđ qñ copia
indiciorū data eſt reo qui illa nō purga-
uit anteq̄ poſſit deueniri ad torturaz dʒ
interloqui per iudicē indicia nō eſſe pur
gata.ideo deueniēdū eſſe ad torturā.qđ
dictum refert et ſequiť.d.Franc.brunus
in tract.ſuo de indicijs et tortura.in.ix.
char.in.iiij.col. Adduci pōt etiā ad pre-
dicta quod voluit idem Pet.de ancha.
in conſi.ſuo.ccxlj.inci.per predicta.circa
fin.vbi dixit qđ ois executio eſt ſuſpenſa
contra excommunicatū anteq̄ ſit decla-
ratuz per ſententiam ipſum eſſe excōica
tū.pro quo etiā faciunt dicta per eūdem
Pet.de anch.in conſi.ſuo.clxxxix.incip.
trib⁹ de cauſis ꝛc.vbi dicit qđ ad hoc vt
q̇s ſit ifamis reqriť cōfeſſio ipſi⁹ in iudi
cio vł ſnia iudicis:nec ſufficit pbatio cri
minis.allegat hoc voluiſſe Jo.an.in.c.ſi
qui.de preſeri.in.vj.et dicit quod p hoc
faciunt not.in clemē.religioſi.de ſen.ex.
cō.Et adduci pōt etiā Lud.ro.i ɔſil.ſuo.
ccxij.inci.quo ad primū ꝛc.in vj.col.vbi
24 dicit †ſi ſtatutū dicit qđ ſi vaſall⁹ cōmit-
tat in dñm aliquā felloniā feuduz amit-
tat:quod intelligiť p ſniam.allegat glo.
in.c.j.de feu.ſine cul.non amit.ꝛ in.c.j.§.
ſancimus.quo tempore miles.ad qđ fa-
ciūt dicta p Ange.in.l.eorū.in prin.ff.de
dam.infec.ꝛ p Alexā.in.l.impator.ff.de
iure fiſci.accedat etiā no.verbū Bal.in
c.j.in prin.in.ij.colum.hic finitur lex con
ra.in vſi.feu.vbi dicit qđ licet lex vel ſta-
tutū poſſit ipo facto aliquē bānire vł ad
mortē dānare ſʒ gl.in.l.amiſſiōe.§.q̇ de-
ficiūt.ff.de cap.dimi.qđ tñ iſto caſu req-
riť ſnia declaratoria iudicis anteq̄ fiat
executio.allegat ad hoc.c.cū ſʒ.de here
ti.pallegatum tex.ꝛ glo.in aut.de inceſt.
nup.in prin.ꝛ ibi Jaco.de bel.Et adduci
pōt tex.in.l.cū ancillis.C.de inceſt.nup.
vbi dicit qđ in penis requiritur ſnia iu-
dicis:adeo qđ in ea reus pe[illegible] nō puniť
25 niſi †precedat ſnia iudi[illegible] declaratoria.
quē tex.ad hoc ponder[illegible]t ibi Bal.et fa-
cit gl.in.c.ſi quis.de vita ꝛ hone.cle.vbi
tex.dixit qđ ſi quis clericus comā relaxa
uerit ſit excōicat⁹.dicit tñ ibi glo.p ſentē-
tiā iudicis nō ipo iure:ꝛ ibi do. Abb.no.
illam glo.ad hoc.Et optime facit qđ vo
luit Lap⁹ alleg.cxxvij.in.c.anaſtaſi⁹ ca-
nonic⁹.i fi.vbi dixit qđ ſi q̇s ē ꝓuat⁹ ipſo
iure ſuo bñficio:reqriť tñ ſentētia decla-
ratoria iudicis.Et faciūt optime dicta p
bar.in ɔſi.ſuo inci.qriť vtrū etiā p viā re
tētiōis.quē refert ꝛ ſeq̄ť Pau.de ca.i cō-
ſi.ſuo.ccix.inci.in cā q̄ ṽtiť:ꝛ q̄ dixit bar.
in.l.j.ff.de teſta.Poſſent etiā adduci gl.
ꝛ doctrine φplures ꝛ plures hanc ptez
tenentes quas omitto breuitatis cauſa.
¶ Redeundo modo ad propoſituz dico
φ poſtq̄ in caſu noſtro non preceſſit ali
qua declaratoria iudicis ſuper dicta cō-
tumacia qđ ipſa ſententia condemnato
ria lata pretextu cōtumacie cōtra dictū
bernardinū:ꝛ ipm bānū fuit ꝛ eſt nullū:
ex quo ſequiť φ ptextu dicti banni nulli
nō potuit ipſe bernardin⁹ impune offen
di vigore ſtatuti:qꝛ bānitus poſſit impu-
ne offendi:qꝛ tale ſtatutū pſupponit va-
liditatē bāni:ꝛ de eo itelligiť.vt dictū ē.
¶ Moneoꝛ vlterius alia rōne efficaciſſi
ma p hac parte φ ipſe bernardin⁹ non
potuerit impune offendi vigore dicti ſta
tuti:ſed φ ipſe mattheus qui eum vulne-
rauit ſit puniendus ſcḋm formam ſtatuti.
Nā ipſe bernardinus iam ſunt.xx.anni
vel circa φ fuit rebānitus ꝛ habuit gra-
tiā a dño locūtenēte:ꝛ ab alijs regimini-
bus ad hoc ptātem habētibus:vt patet

ad oculū ex reſcripto dicte gratie obtē
to ⁊ in actis producto:⁊ ab illo tpe vſqȝ
in pñti ſunt paſſim tolerat⁹ in ciuita-
te ab oibus regiminib⁹ ⁊ magiſtratib⁹
eundo ⁊ redeūdo in palatijs:⁊ corā ma
giſtratibus q̄buſcunqȝ ⁊ per totā ciuita
tem ⁊ cōitatē boñ.die noctuqȝ ad eius
libitum ſine aliqua moleſtia vł ꝯdictio
ne reali vel verbali vel pſonali:quo ca-
ſu etiā ſi nullam habuiſſet gratiā:⁊ non
fuiſſet rebānit⁹ nō poterat impune offē
di:qꝛ bānit⁹ qui tolerat in ciuitate ha-
betur pro nō bānito:⁊ non pōt impune
26 offendi:†⁊ offendēs eum dȝ puniri acſi
offendiſſet non bānitum.iſta fuit ſing.
theorica ⁊ deciſio Sal.in.l.nullus.C.de
iudeis.quā refert ⁊ ſequit Jo.de ana.in
c.ſicut iudei.in.iiij.col.de iudeis.vbi di
cit hoc eſſe ſing.dictum:⁊ ſe vidiſſe hoc
dictū ſeruari bononie.qđ dictū etiā re
fert ⁊ ſequit.d.Alex.in ꝯſi.ſuo.j.in vlti.
col.in.ij.vol.ad qđ alleg.l.j.§.ſciētiā.ff.
de tribu.⁊.l.j.§.magiſtratū.ff.de exerci
toria per quem tex.dicit Bal.de cu.ſm
eum in.l.j.in prin.ff.de exerci.qꝫ ſi quis
geſſit ſe pro locūtenēte alicuius ſuperio
ris ſciēte ⁊ patiente ipo ſuperiore qđ vr
ſibi tacite mādaſſe vt ſe gereret pro ſuo
locūtenente.pro quo facit ſm eū ibi qđ
voluit Inn.in.c.ex parte decani.in pn.
de reſcrip.⁊ in.c.in noſtra.de procura.⁊
Archi.in.c.qui ad agēdū.de pcu.in.vj.
Et illud dictū Sali.etiā refert ⁊ ſequit
d.Alex.in cōſi.ſuo.cvij.inci.pro inueſti
gatiōe.in vlt.colū.vbi etiā p hoc alleg.
not.per glo.⁊ docto.in.c.quia circa.de
ꝯſan.⁊ affini.⁊ ſequitur etiā illud dictū
Sali.idē.d.Alex.in.l.ſi.ff.de adul.⁊ do.
Feli.in.d.c.ſicut iudei.in pe.colū.⁊ in.c.
que in eccleſiarū.in.ij.col.extra de ꝯſti.
pro quo dicto facit glo.quā nemo alle
gat in.c.cū.J.⁊.A.in vbo potuerunt.de
re iud.⁊ dicta per Ang.in.l.ſi duo.ff.de
acq.here.Et facit optime no.vbū eiuſ-
dem Salic.in.l.j.ante fi.C.de teſta.vbi
q̄rit an inſtr̄a facta a notario ꝯdēnato
de falſo.vel ab eo q̄ non eſt notari⁹ va
leāt:⁊ poſt multa ꝯcludit qꝫ ſi correctoꝛ
notarioꝝ vel alij ſupiores qui poterāt
27 hoc ſibi phibere ⁊ non phibuerūt:†ſꝫ
hoc ſciētes eū facientē inſtr̄a tolerarūt:
tunc ꝑpter talē patientiā ⁊ tolerantiā
valebūt talia inſtr̄a per eum ꝯfecta nō
obſtāte ſua ꝯdēnatione vel nō obſtāte
qꝫ nō ſit notarius.qđ dictū p no.refert
⁊ ſequit Barb.in repe.rub.de fide in-
ſtru.in.xxvij.char.i.ij.col.Et iſtis addi
pōt qđ voluit.d.Card.in.c.cū ad mona
ſteriū:de ſta.mona.vbi dicit qꝫ ſi i certo
monaſterio non eſt memoria qđ vſus
carniū ſit phibit⁹:aſſumēs de nouo ha
bitum nō peccat ſequēdo mores alioꝝ
papa ſciēte ⁊ tolerāte.Et dixit.d.Felin.
in.c.nā ꝯcupiſcētiā.in.iiij.col.de ꝯſtit.
qđ ꝯſuetudo lōgiſſimi tēporis tolerata
per ſuperiorē monaſterij excuſat ꝯtra-
uenientes regule etiam in hiſq̄ ſunt de
ꝓcepto ipſius regule alleg.hoc voluiſſe
Abb.i.c.relatū.el.ij.ne cleri.vel mona.
Et facit quod voluit Barb.in cōſi.ſuo
inci.clemētiſſimi dei patris ⁊c.inſertuȝ
inter cōſilia dñi Alexan.cōſi.vlti.in.vj.
28 col.vbi dixit†qđ ſi cleric⁹ diu tenuit:⁊
poſſedit beneficiū ep̄o ſciente ⁊ patiēte
⁊ tolerāte qđ preſumit canonice inſtitu
tus:nec tenet vlteri⁹ oſtēdere titulū ſue
poſſeſſiōis.qđ dicit voluiſſe Bal.in l.
ſine poſſidetis.C.de pba.Et ſubdit etiā
qꝫ ſi ſtatutū dicit qꝫ filius nō poſſit con-
trahere ſine expreſſa licentia patris qđ
ſi filius mihi vendidit patre ſuo ſciēte
⁊ tolerante qđ pſumit licentia interue-
niſſe.qđ dicit voluiſſe Bal.in.l.ſi fili⁹.
de peti.her.Subdit etiam ipſe Barb.
in.d.cōſi.qꝫ ſi prelatus diu ſtetit in pre-
latura ſciente ⁊ tolerante ſuo ſuperiore
29 †quod preſumit canonice inſtitut⁹.ita
dixit Bal.ſm eū in.l.q̄ in aliena.§.qđ
ſi nō adierūt.ff.de acq̄.here.Et adduci
pōt etiam qđ dixit idē Barb.in.c.cum
olim.el.j.in.iiij.char.in.j.col.de off.del.
vbi dixit qꝫ ſi pcurator excedit fines mā
30 dati dño ſciente tolerante†qꝫ preiudi-
cat domino.Et dixit Andr.de iſer.in.c.
imperialē.§.pterea.i ti.de phibita feu.
alie.p fede.qꝫ ſi ordinari⁹ iudicauit in
cā feudi dño feudi ſciente ⁊ tolerāte qꝫ
ſibi piudicat.qđ dictū p valde no.refert
⁊ ſequit Barb.in.c.ſup eo.in.ij.char.in
vl.col.de offi.dele.Et pro iſtis optie fa-
cit qđ voluit Pe.de anc.in ꝯſ.ſuo.cxl.
inci.ex narratis in facto.in.ij.colū.vbi

31 dicit quod †patientia ſeu tolerantia purgat vitiū ſolennitatis omiſſe. Et dixit Lu. ro. conſ. clxx. inci. ſciebāt etc. quod ſi quis mouet in iudicio cām ad me ſpectātem: et ego ſcio et patior quod mihi preiudico: quia videor dediſſe mādatū. allegatque plura de quibus ibi per eū. Et dicit Bal. in l. executorē. in .iiij. col. C. de exec. rei iud. quod ſatis cōſtat de mandato vicegerētis quando ipſe vicegerēs facit officium ſciēte et tolerāte ſuperiore: vel illo qui preeſt tali officio fa
32 ciat †etiā: nam licet nō valeat laudum latū nō precedēte compromiſſo: vt habetur in c. examiata. de confir. vti. vel inuti. et voluit Bal. in ti. de pace cōſtā. in verſi. ſnie quito. et eſt de mēte Sali. in l. ſi ſocietatē. §. arbitrorum. in .xv. q. ff. pro ſocio. et d. Ant. in c. quintauallis. vltra me. de iureiu. et voluit Pe. de anch. i. c. canonū ſtatuta. i. xiiij. q. pn. in .xi. col. de conſti. et Lu. ro. in l. j. in fi. ff. de ſeruis. et Jo. de imo. in conſ. ſuo. cvj. inci. in cauſa etc. tamen ſi arbiter in tali laudo dicit viſo compromiſſo i nos facto ptibus preſentibus et tolerātibus valet tale laudū: licet nō preceſſerit aliquod cōpromiſſum. ita dixit Jo. de imo. poſt Ang. in l. ſciēdū. circa fi. ff. de ver. obli. Et facit quod voluit Bal. in l. ij. ff. de noxa. vbi
33 dixit †quod ſi procurator facit incidere dnm in penā: licet nō habeat ſpeciale mādatū quando dns ſcit et patitur: quia patientia ſeu tolerātia habetur loco mādati. alle. aut. qua in prouicia. C. vbi de cri. agi opz. et alia plura de quibus ibi per eū. Et faciūt etiā dicta per Pet. de anch. in conſ. lxij. incip. motiua iudicis. et in conſi. cxxj. inci. ex narratis etc. ¶ Cū ergo in propoſito nro iſte bernardinus iā per annos .xx. paſſim fuerit tolerat9 a ſuperioribus in ciuitate et comitatu boñ. abſque aliqua moleſtia reali vel verbali: talis tolerantia facit eū haberi pro nō bānito: adeo quod offendēs eū cadit in penā tanquam ſi offendiſſet nō bānitū: et ſtatutū permittēs bāniū poſſe impune offendi nō habet locum in tali bānito tolerato: vt dictū eſt per predicta. Alia etiā cā vrgentiſſima cōcurrit ad hoc: videlicet quod ipſe bernardinus nō potuerit impune offendi a dicto mattheo: nec cōprehēdatur ſub ſtatuto dicēte quod bānitus poſſit impune offendi que eſt. Nā ipſe bernardinus obtinuit gratiā et liberationem a dicto bāno ab habētibus ptātē: vt pōt videri oculata fide: et ſic ſolum reſtabat facere ſe cācellari a dicto bāno quod erat in poteſtate ſua: dūmodo ſoluiſſet quātitatē pecunie que eſt ſoluenda in ſimilibus: et ſic erat rebāniēdus ſeu cācellandus de dicto bāno ad libitū ſuū: et licet nō fuerit cācellatus: tamen propter hoc nō poterat impune
34 offendi. †Nā bānitus qui de primo eſt rebāniēdus habetur pro nō bānito: nec pōt impune offendi ſecundum Bal. in l. j. §. ſerui. ff. ad ſilleia. pro quo facit tex. et hoc ibi voluit expreſſe Pau. de ca. in l. mulier. §. nō eſt dubitandū. ff. ad trebel. vbi dixit quod ille tex. facit i arg. quod ſi bānitus ſperat infamabiliter debere cācellari de bāno vt quia obtinuit gratiā: vt in caſu nro: licet adhuc nō ſit cancellatus: nō tamen poterit impune offendi tanquam bānitus ex forma
35 ſtatuti: †nec denegari poterit ſibi audiētia vigore ſtatuti dicētis quod banniti non audiantur. pro quo facit l. ſi non ſortē. §. adeo. cū ibi not. ff. de condi. inde. et l. ſi creditores. ff. de fideicō. et ibi hoc etiā tenet Pau. de ca. pro quo optime faciūt dicta per eum in l. iij. §. ſi ſeruus. ff. de acq. poſ. et facit tex. i. l. fideicōmiſſa. §. ſi quis illicite. ff. de leg. iij. quē ad propoſitū no. ibi Bal. dicēs quod bānitus qui neceſſario eſt rebanniendus nō reputatur bānitus quod eſt in caſu nro: quia ſtāte gratia ipſius bernardini nō poterat ſibi denegari cācellatio ipſius bāni. Et hāc partē etiā firmat do. Bar. cepo. i conſi. ſuo. xxxix. icip. baptiſta etc. in iiij. col. et in conſil. ſuo. vj. incip. vitas etc. in iiij. col. vbi refert Pau. de ca. i dictis locis. et idē voluit Bal. in l. labeo. §. licet. ēt. in fi. ff. de pac. Bal. et Ang. i. l. emptor. §
36 lucius. eo. tit. †et Ange. in d. l. j. §. ſerui. ff. ad ſilleia. Ange. et Imo. in l. j. in fin. ff. de his qui in teſta. delen. Et facit optime ſingulare verbum Pau. de caſt. in l. ij. C. de poſthu. here. inſt. vbi dixit quod poſthumus natus cū ſpiritu rūpit teſtm̄. in quo eſt preteritus: etiā ſi ſtatim moriatur. l. iij. §. ex his apparet. ff. de iniuſt. rup. irritoque teſt. quod iſtud tamen fallit niſi naſcatur in .vj. mēſe nō tacto de ſeptimo: quia impoſſibile eſt quod viuat. vt habetur in l. ſeptimo mēſe. ff. de ſta. homi. ideo paria ſunt quod mortuus

naſcatur:vel ꝙ infallibiliter ſit proximo
moriturus:q: talis poſthumus nõ rum-
pit teſtm̃.quam qõnẽ dicit fuiſſe de facto
hic bononie:qđ dictũ pro no. ⁊ refert et
ſequit.d.Feli.in.c.ſicut ex tua.circa fi.de
homici.Et facit etiam qđ dixit Pau. de
leaza.in clemẽ.paſtoralis.de re iudi.vbi
dixit ꝙ paria ſunt quẽ eſſe cõdẽnatũ:vel
de ꝓximo ꝯdẽnandũ. quẽ refert ⁊ ſequit
do.Feli.in.c.fi.in prin.de iude. Item pro
iſtis optime facit.nam ille qui eſt morti-
fere vulneratꝰ habetur pro mortuo ſm
Bald.in.l.j.C.de nundi. vbi dicit ꝙ ſi ꝑ
ſtatutũ aggrauat homicidiũ cõmiſſum
in die veneris ſancti vulnerãs mortali-
ter eo die:lz ex poſt mors ſequat punict
ac ſi occidiſſet eo die vulneris illati: idẽ
in ſimili qõne tenuit Bal.in.l.trãſigere.
in.v.col.v.ſed pone ſtatuto.C. de trãſac.
pro quibꝰ ipſe Bal. allegat gl.quã dicit
ſingularẽ in.l.qui ſtichũ.ff.de confeſ.Et
faciunt etiam dicta per Bal.in.l.j.ff. de
origi.iur.⁊ in.l. ſz milites. §. ignominie.
ff.de excuſa.tut. vbi dixit ꝙ poteſtas ha-
bens cognoſcere ſoluz de maleficijs ſuo
tempore cõmiſſis non cognoſcet de ho-
micidio facto ante officiũ ſuuz:lz vulne-
ratus expirauerit tꝑe ſuo. quam doctri-
nam refert ⁊ ſequitur do.Feli.in.c.ſigni-
ficaſti.el.ij.in.j.col. in fin. de homici.pro
quibus faciunt not.verba Pe.de anch.
in conſi.ſuo.ccccxxxiij.incip.fuiſſet expe
diens ⁊c.⁊ facit no.verbum Pau.de ca.
in.l.cũ antiquitas.ver.iij.no.C.de teſta.
vbi dixit ꝙ ſi aliqua cauſa ſit cõmiſſa tri
bus cum clauſula:ꝙ ſi oẽs intereſſe non
poterint duo procedere poſſunt: ⁊ vnus
ipſorũ abeſt : qui tñ in breui ⁊ de ꝓximo
eſt rediturus:ꝙ hoc caſu illi duo nõ poſ-
ſunt ꝓcedere eo abſente: ſz debẽt ipſum
expectare. ¶ Cũ ergo ipſe bernardinus
habuerit gratiã ⁊ neceſſario ⁊ de proxi-
mo fuerit cãcellãdus arbitrio ſuo : ergo
nõ potuit impune offendi per predicta.
¶ Nec habet obſtare ſi forte opponeret
⁊ diceretur ꝙ iſtud quod ipſe bernardi-
nus vigore dicte gratie eſſet neceſſario
⁊ de ꝓximo cancellãdus poterat allega
ri ſi fuiſſet offenſus intra duos menſes a
die habite gratie: quia in illis duobus
menſibus neceſſario erat cancellandus

37 ipſo hoc reqrente ⁊ ſoluẽte: ſed elapſis
duobus menſibus a die gratie conceſſe
expirauit tale arbitriũ ⁊ poteſtas facien
di ſe cancellari de dicto banno:imo poſt
dictos duos menſes ſi non fuerit cancel
latus dicta gratia obtenta reddit nulla
⁊ pro nulla reputatur:⁊ ipſe bernardinꝰ
eſt in banno in eodem ſtatu ⁊ gradu in
quo erat ante dictam gratiam obtentam
vt diſponit ſtatutum ſeu prouiſio ſub ru-
brica ꝙ habentes aliquam gratiam illa
debeant vti ⁊c. ¶ Quia reſpõdeo ꝙ licet
ipſe bernardinus non fecerit ſe cancel-
lari intra duos mẽſes a die dicte gratie
cõſequute:attamen non obſtante dicta
prouiſione non perdidit vſq₃ modo arbi
trium ⁊ poteſtatem faciẽdi ſe cancellari
prout poterat in termino dictorũ duorũ
menſium.ratio eſt:quia ipſe Bernardi-
nus non fecit ſe cancellari vſq₃ in preſen
tem impeditus impedimento pauperta
tis ⁊ inopie vt probatuz ⁊ capitulatũ eſt
quod impedimentum facit ⁊ operatur
vt eo impedito non currat tempus.vide
mus enim ꝙ quoties alicui prefigitur
terminus ad aliquid faciendũ in quo re
quiritur pecunia ſiue expenſa:vt in caſu
noſtro ſi eſt pauper ⁊ non poſſit ſoluere
⁊ facere ſibi incumbentia ei non currit
tempus.iuxta regulam illam nõ valenti
agere non currit tempus.de qua in.l.fi.
C.de anna.exceptio.⁊ l.c.extrãſmiſſa.de
preſcri.l.ij.§.ſed ſi agãt.C.de inoffi.teſt.
l.contra maiores.ff.de offi.preſi.l.ſenatꝰ
ff.de ſerui.ruſti.predi.c.cum nõ liceat.de
ꝑſcri.Lud.ro.cõſi.ix.inci.ꝙ pars ⁊c.⁊ ꝑ
Bal.in cõſi.clxxxix.lci.in primis.in.iiij.
vol.Petz hoc in illo q̃ appellauit ⁊ debe
bat ꝓſequi appellationẽ intra certũ tꝑs
als ſnia tranſit in rẽ iudicatã:nã ſi talis
appellãs nõ ſit proſecutꝰ dictã appella-
tionẽ intra tꝑs ⁊ terminũ ſibi a iure ſta-
tutũ ꝓpter eius paupertatẽ:tunc ſnia a
qua appellauit nõ trãſit in rẽ iudicatã:
ſed ſtat firma.iſta eſt cõis oĩm doctoruz
concluſio in.c.ex ratione.de appel.⁊ ha-
betur in aut.de his qui ingre.ad appel.
in prin.⁊ voluit gl.fi.in.l.minoribꝰ.C.de
his q.vt indig.⁊ dixit.no. Gui.de cu.i.l.
39 eos.C.de appel.ꝙ alſ ipſe euaſit quẽdã
condẽnatum a pena furcarũ qui ꝓpter

paupertatē ſuam ſniam ipſam luere nec proſequi poterat. quem refert ꝛ ſequitur Bal. in. l. nō exigim⁹. §. ſi qs in iudicio. ff. ſi quis cau. ꝛ voluit idē Bal. in. l. fi. C. de ɔdi. inſer. ꝛ Bar. in. l. ſi ꝓcuratorē. §. ignorātes ff. man. ꝛ Bal. in. c. ſi q̄ teſtiū. extra de teſti. ꝛ in. l. nummis. ff. de in litē iurā. ꝛ in. c. j. de eo qui mit. in poſ. rei ſeruan. cau. ꝛ Bal. in. l. acceptā. C. de vſur. ꝛ Ang. poſt Bart. in. l. illud. C. de anno. ꝛ tribu. ꝛ Matt. de mathe. in not. ſuo. vl. ꝛ. d. Frā. de are. in not. ſuo. cxxij. inci. ſtatuto cauet. Ludo. ro. in. l. ſi vero. §. de viro. in. xxv. fallē. ff. ſol. ma ꝛ volūt Mod. in. l. qꝺ te. ff. ſi cer. peta. ꝛ Bal. in. l. conti nuus. §. illud. ff. de verbo. obl. ꝛ idē dixit Ang. in. l. nō eſt ignotū. C. de adminiſtr. tu. ꝛ. d. Feli. in. c. ſi qui teſtamentū. in vlti. colū. de teſti. ꝛ dixit not. Bal. in. c. querelam. de iureiurā. quod paupertas excu-
39 ſat emphyteutā †qui non poteſt ſoluere canonem ꝓpter paupertatem. vt nō cadat a iure ſuo. Et dixit multū no. Bald. in. c. ij. in. ij. col. extra vt lite pendēte qꝺ ſi procurator ꝓpter paupertatē appellare non potuit: qꝛ in nulla culpa eſt nō preiudicat dn̄o. Et dixit Bal. in. c. ſi qui teſtiū. extra de teſti. ꝛ ibi. d. Feli. quod fideiuſſor ꝓpter paupertatē pōt vendere bona debitoris ꝛ ſatiſfacere creditori:
40 †lꝫ nō habeat aliqꝺ mādatū ad vēdendū. alleg. d. l. ſi ꝓcuratorem. §. ignorātes. ff. māda. quē dicit ſingularem ꝛ non eſſe alibi. Et dixit Bal. in. l. tā demētis. C. de epi. audi. qꝺ notarius tenet edere gratis copiā ꝓthocoli pauperi. ꝛ dixit Bal. in c. iij. extra de reſcrip. ꝙ pauptas excuſat a ꝓteſtatione in caſu quo quis teneatur ꝓteſtari. Et dixit Bal. in. c. ſedes. de reſcrip. qꝺ per clauſulā ꝛ quidam alij non venit paup. Et dicit Ang. in. l. non facile ff. ſi cui pluſq̄ p. l. fal. qꝺ ſtatutum obligans actorem ad cauendum de expēſis reconuentionis non ligat pauperem. Et dicit. d. An. in. c. olim. el. ij. de reſtit. ſpol. qꝺ pauper nō cogit ſubire iudiciū per illum text. ꝛ idē tenet. d. Feli. in. d. c. ſi qui teſti ſi. referēs etiam aliqua alia ad propoſitū. Et facit optime no. verbum bar. in. l. illicitas. §. fin. ff. de offi. preſi. vbi dixit q pauptas eſt iuſta cauſa remittēdi bānū ꝛ multā. qꝺ dictū refert ꝛ ſequitur d. Abb. in. c. niſi ſpāliter. de off. leg. ꝛ. d. Fe. in. c. qualiter ꝛ qn̄ el. ij. in. §. fi. in pe. char. in pe. col. in prin de accuſ. facit etiam qꝺ voluit Bal. in aut. defuncto. C. ad tertu. in fin. vbi dicit quod paupertas excuſat pauperem a ſolutione collecte. ꝛ ſubdit ꝙ pauper dꝫ cancellari de libro eſtimi ſi
41 hoc petat. Cū ergo †ipſe Bernardinus fuerit ꝛ ſit pauper ꝛ inhabilis ad faciendum expenſas neceſſarias ad cancellationē dicti banni: vt clare ꝓbatum eſt ꝛ abſq ꝓbatione notoriū ꝛ manifeſtū eſt: ergo ſibi nō cucurrit tp̄s. dictorū duorū mēſiū de quo in dicta prouiſiōe. Et ergo adhuc ſuperueniente ſibi habilitate poterit vti dicta gratia ꝛ illius vigore facere ſe cancellari de dicto bāno cū adhuc ſit in tpe habili qꝺ non trāſiuit nec expirauit ꝓpter dictam paupertatem. Et ex iſto capite etiam oſtēditur manifeſte qꝺ ipſe Bernardinus non potuit impune offēdi vigore dicti ſtatuti vt. ʒ. Itē vltra ꝑdicta qꝺ ipſe Matthe⁹ ſit puniēdus de dicto vulnere nec iuuet ꝑtextu dicti ſtatuti apparet: nam vt in puncto premittitur iſte Matthe⁹ ꝓuocat⁹ fuit ad irā ex verbis iniurioſis ſibi dictis per dictum Bernardinū in riſionē verborū iniurioſorū ſibi dictorū a dicto Mattheo: ꝛ tūc vt vindicaret ſe de dictis verbis incitat⁹ ꝛ cōmotus ex eis ira ꝛ furore aggreſſus eſt dictū Bernardinū ꝛ eū vulnerauit: quo caſu nō dꝫ iuuari dicto ſtatuto: quia offendēs bannitū cā ſeu odio ꝑticulari
42 nō iuuat ex ſtatuto dicēte† qꝺ bānitus poſſit impune offendi ſm Bal. in. l. decuriones. C. de infamib⁹. in fi. quē refert ꝛ ſequit. d. Feli. in. c. ſi ꝓfodiēs. ante finē. extra de homici. ꝛ ibi dicit qꝺ hoc dictū Bal. eſt ſingularis limitatio ad ſtatuta dicētia qꝺ bānit⁹ poſſit impune offendi cū ergo iſte matthe⁹ vulnerauerit dictū Bernardinū ex particulari cā ꝛ ex odio ꝛ vindicta particulari ꝛ ex rixa tunc nouiter ꝛ particulariter iter eos orta: ꝛ nō offenderit ꝛ vulnerauerit eū ob cauſam publicam ꝛ pretextu reipublice vt non fecit non dꝫ iuuari ex dicto ſtatuto. Si enim hoc voluiſſet facere in vindictam reipublice ꝛ tāq̄ miniſter ipi⁹ reipublice

miſſor

fuiſſet data opera ad inueniẽdum dictũ
bernardinũ: ⁊ cuz vulneraſſet abſq; alia
cã: ⁊ tunc iuuaret beneficio ſtatuti ſi ipſe
bernardinus eſſet legitime bannitus: et
aliqua in cõtrariũ nõ obſtarẽt vt obſtãt
in caſu noſtro: ergo ipſe mattheus eſt pu
niendus: ⁊ qꝛ vt dixi ille qui offendit ban
nitum ⁊ vult iuuari ex ſtatuto permittẽ
te cuz impune offendi neceſſe eſt vt offen
dat cũ data opera: ⁊ vltro ſe offerat ani
mo ⁊ intẽtiõe inſeruiẽdi reipublice alias
ſi aliter ⁊ ex alia cauſa offendat ipſe bã
nitus nõ iuuat ex dicto ſtatuto eũ offen
43 dens. Et ideo videmus † qđ ſi ſtatutum
dat premiũ occidẽti vel offendenti ban
nitum ille qui ſe defendendo occidit vel
offendit bãnitũ nõ dꝫ habere premiũ. qꝛ
hoc nõ fecit principaliter vt occideret vl
offenderet bannitũ: ſed vt ſe defenderet
ab eo. ita probat text. in ar. in. l. ſi quis in
graui. in. §. vtrum. in ver. vltro ad accu
ſationez proſilinit ⁊c. ff. ad ſille. ⁊ hoc ibi
voluit. Bart. ponẽs q̃plura exempla in
propoſito. ⁊ idẽ voluit. Bar. i. l. nulla ma
cula. per illũ tex. C. de delato. lib. x. vbi di
cit qđ ſi ſtatutũ dicit qđ manifeſtans ali
quem delinquẽtẽ habeat aliqđ premiũ ⁊
aliquis qui inculpabat ad ſui defenſio
nem delinquẽtẽ monſtrauit qđ talis nõ
habebit premiũ. idẽ dicit ſi ſtatutũ cõce
dit premiũ occidenti hoſtem vel rebellẽ:
⁊ aliqs occidit cuz ſe defendẽdo nõ ha
bebit premiũ: allegat rationẽ dicens qđ
44 premiũ † datur illi qui vltro ⁊ ſponte ſe
offert ad faciendũ illud qđ eſt cauſa pre
mij. ſecus ſi alio modo fecerit. allegat. d.
l. ſi quis in graui. §. vtrũ. ⁊. l. ij. ff. de cõdi.
⁊ demonſtra. idẽ tenet ſequendo Bart.
d. Alexand. in. d. l. nulla. et in. d. §. vtrum
vbi etiam Ludo. roma. facit etiã nam
ſi ſtatutũ dat premiũ capienti bannitum
non cõprehendit perſonã que ex neceſ
ſitate officij cogit capere malefactorẽ: qꝛ
talis non vltro ſe offert ad faciendũ. ſed
facit propter obligationẽ quaz imponit
ſibi officiũ. ita dixit Bart. in. d. §. vtrũ. ⁊
ibi Lud. ro. ⁊. d. Alex. facit etiã nam accu
ſator qui compellit accuſare vigore offi
cij nõ punitur tanq̃ calũniator ſi deficit
in probatione: ⁊ hoc quia non ſponte ſe
offert ad accuſandũ: ſꝫ accuſat ex neceſ
ſitate officij. ita dixit do. An. in. c. cum di
lecti. de dolo ⁊ contuma. in fin. vlt. col. ⁊
Ange. de are. in trac. maleficiorũ. in ver.
necnõ ad denunciationẽ. in. iiij. char. ✠.
quero an iſti ⁊c. circa fin. ⁊ ibi. d. Ange.
45 in addi. ſuis. facit etiã in ſimili. † Nam
expenſe facte in vtilitatem alterius quã
principaliter feci contemplatione mei ⁊
ad vtilitatem meã nõ poſſum ab illo ter
tio repetere. tex. eſt no. in. l. ex pte. in pn.
ff. fami. erc. ⁊ voluit Lud. ro. in ſing. ſuo.
dcxliiij. ſm oꝛ. meũ qđ inci. impẽſa ⁊c. p
quo etiã facit qđ voluit idẽ Lu. ro. ibidẽ
in ſingu. dclxvj. inci. expendẽs ⁊c. vbi al
legat. d. l. ex parte. in pn. Et facit optime
qđ voluit Ang. in. l. nauis. ff. ad. l. rho. de
46 iactu. vbi dicit ꝙ ſi † vicinus meus fecit
parietem inter ſe ⁊ me principaliter ta
men propter ſe: ꝙ licet afferat vtilitatem
mihi tamen ipſe vicinus non poterit pe
tere a me partẽ expẽſe: qꝛ attendit prin
cipalis intẽtio ipſius faciẽtis parietem.
Modo i ppoſito dico ꝙ ex quo iſte mat
theus vulnerauit dictuz bernardinũ ex
iniuria ⁊ odio ſuo pticulari vt ſatis con
ſtat ex dicto teſtiuz ⁊ nõ principaliter in
vindictã reipublice: vt reqrebat ꝙ non
dꝫ mõ aliquo iuuari ex dicto ſtatuto per
ſupradicta. Et ex iſtis oĩbus ſupradictis
mihi videt indubitãter cõcludenõ nedũ
ex vno capite ⁊ vna cauſa ſed ex pluribꝰ
⁊ diuerſis dictũ mattheum debere con
demnari ex dicto vulnere: nec modo ali
quo iuuari ex dicto ſtatuto ꝙ bãnitꝰ poſ
ſit impune occidi. ¶ Reſtat modo rñde
re aliquibus que in ꝯtrariũ adduci poſ
ſent ad que me ꝯuerto. Et dico primo nõ
obſtare iura adducta in cõtrariũ dicen
47 tia † ꝙ niſi bannitus ſit cancellatus de
banno nedũ de vno libro: ſed de oĩbus li
bris põt impune offendi dũmodo repe
riatur in figura banni deſcriptis ⁊c. qꝛ
illa militant in ſimplici bannito qui nõ
fuit toleratus: ⁊ non habuit gratiam et
alia ſupra dicta. ſecus autem eſt in caſu
noſtro qꝛ in ipſo bernardino plura con
currunt ad remouendum dictum ſtatu
tum: vt ſupra ſatis late oſtenſum fore ex
ſtimo. ideo merito predicta nõ obſtant.
Nec obſt. ſi diceret ꝙ imo ſtatutum quo
cauetur ꝙ bãnitus a certũ lib. ſupra poſ

ſit impune offendi valet nõ obſtantibus
per me adductis in cõtrariũ: q2 licet ipſe
bernardinus ſit cõdemnatus pecuniari
ter debet poſſe perſonaliter offendi attẽ
to dicto ſtatuto eo maxime: q2 fuit cõdẽ
natus pecuniariter pro delicto tamen et
non pro cauſa ciuili. ¶ Item etiã nõ ob
ſtat ſi dicat q imo tale ſtatutũ v3 eſſe de
iuris validũ non obſtantibus adductis
in ɔ̃trariũ ex eo q2 ipſum ſtatutũ fuit con
firmatũ a papa: quo caſu etiam ſi nõ va
luiſſet ſuperueniente dicta cõfirmatione
48 pape † d3 valere: q2 cõfirmatio validat
inualidũ vt late per Oldr. ɔſi. cclvi. inci.
factũ tale eſt &c. in. iiij. col. p Bal. in. l. ſ.
ff. de teſta. tut. per Ang. in conſi. cccclxix.
inci. viſo pũcto. in. vij. col. & in ɔſ. clxxvij.
inci. in facto &c. circa fi. & habet in. l. ado
ptio nõ iure facta. ff. de adop. & in. l. iij. C.
de dona. inter vi. & vxo. & in. c. cũ dilect9.
de cõfir. vti. vel inuti. cũ multis ſi. ¶ Qz
rñdeo & dico q l3 ipſe bernardinus fue
rit condẽnatus pro delicto tñ fuit condẽ
natus per cõtumaciam: quo caſu magis
dicit condẽnatus ꝑpter cõtumaciã quã
q cõmiſerit delictum: vt ſupra oſtẽdi er
go. ¶ Item poſito q eſſet condẽnatus ꝑ
delicto cõtra eum ꝓbato vel ab eo cõfeſ
ſo tñ condẽnatio eſt pecuniaria ideo nõ
d3 poſſe offendi in ꝑſonã3. q2 magna eſt
differẽtia inter penã corporalẽ & penam
pecuniariã. l. in ſeruorũ. ff. de peñ. ¶ Itẽ
nõ obſt. illud q iſtud ſtatutum d3 valere
q2 eſt cõfirmatum a papa. q2 reſpõdeo q
iſtud ſtatutũ eſt iniquũ & continet iniqui
tatem duob9 modis: vno modo permit
tendo vulnera & percuſſiones & ſic effu
ſionẽ ſanguinis quã eccleſia ipſa que re
preſentat per papã nõ permittit nec tole
rat nec aliquẽ punit pena ſanguinis: vt
habet in. c. ſniam. ne cle. vl' mo. & in. c. ij.
49 de ma. & obe. † Quinimo ſi cleric9 iuris
peritus facit ɔſiliũ ſup caſu occurrẽti: et
tale cõſiliũ ſuũ det cãm morti talis cleri
cus eſt irregularis quamuis iuſte & recte
ɔſuluerit ſm iura. ita habet p oẽs in. c.
ex lr̃is. de exceſ. prela. p Domi. in. c. fi. iij.
di. p Bal. in aut. habita. in prin. C. ne fi.
ꝓ patre. & p. d. Abb. in. c. ſ. de furt. & hanc
partẽ p predicta firmat. d. Feli. in. c. ſicut
dignũ. i. iiij. col. de homi. & l. ſ. di. c. l. & q.

Inn. & doc. in. c. qualr. el. ij. de accu. & ꝑpo.
ɔſi. lxxiv. inci. vicari9. &c. in. ſ. col. Alio mõ
cõtinet iniquitatẽ: q2 vult qd ꝑpter ɔdẽ
nationem pecuniariã quis poſſit in ꝑſo
50 nam impune offendi † qd vere eſt durũ
iniquũ & iniuſtũ: q2 ſi hoc ꝓcederet ſeque
retur q qs puniret in plus q̃ deberet pu
niri qd nõ eſt dicẽdũ. Alio modo eſt etiã
iniuſtũ q2 continet pctm̃ & inuitat hoies
ad delinquẽdũ & eſt cõtra legẽ diuinã in
qua dicit nõ occides &c. & l3 dictũ ſtatu
tum dicat q bãnit9 poſſit impune offen
di citra tñ mortem: ergo nõ vr ɔtra illud
nõ occides, rñdeo q ex vulneribus ſepe
51 ſequit mors † q2 vulnerãs ſeu ꝑcutiens
nõ h3 ſtaterã in manib9 vt poſſit mẽſu
rari ictus ꝑcuſſiões & vulnera imo ſepe
numero ex paruo vulnere ſequitur ſepe
mors: vt quotidie docet experiẽtia rerũ
magiſtra. Et ideo ſi qs mãdat alicui vt
aliquẽ percutiat ſeu vulneret citra mor
tẽ: ſi ille vulnerãdo illũ occidit tenet mã
dans: q2 nõ eſt in ꝑtãte mãdatarij vulne
rantis facere vulnera mortalia vel non
mortalia. ita dixit Bal. in. l. nõ ideo mi
nus. iij. col. ver. Itẽ quero mãdãs tenea
tur ſi mãdatari9 &c. & An. are. referẽs eũ
in trac. malefi. in ꝟbo ſemproniũ manda
torẽ. in. vij. char. in ver. xviij. ɔtra querit
&c. ꝑ quo facit dictũ Abb. p illũ tex. in. c.
ex lr̃is. de exceſ. pla. vbi videas: ergo tale
ſtatutũ nõ potuit cõfirmari a papa qui
ſe nõ intromittit in pena ſanguinis ſaltẽ
executiue: nec facit. l. directo punicutem
quẽ pena ſanguinis ergo nec eã faciet ꝑ
indirectũ: & ſic ꝑ cõfirmationẽ. c. cũ quid
vna via. de regu. iur. in. vſ. l. oratio. ff. de
ſpon. Et qd talis cõfirmatio non valeat
adduco no. verbũ Abb. in. c. ea que. de re
iudi. vbi dixit quod l3 cõfirmatio ſupe
rioris ſuppleat omne3 defectũ: & omnia
52 ſuppleat: hoc tamẽ fallit quãdo † in re
confirmanda eſt vicium non purgabile
etiã a ꝑncipe puta defectus citationis.
ita dixit Abb. in. d. c. ea que. quem ibi re
fert & ſequit. d. Feli. in. vi. col. allegãs pro
hoc dicto Hoſt. in. c. l. de trãſla. & dicit de
hoc facere tex. in cle. paſtoralis. ad finẽ. ibi
nec ꝑdicta ſuppletio. de re iudic. ¶ Poſt
etiã & aliter rñderi ad dictã ɔfirmationẽ
videlicet qd l3 papa ɔfirmauerit ſtatuta

cia poſita in illo volumine vbi eſt inſer
tum dictũ ſtatutũ: tñ non vr̃ cõfirmaſſe
dictũ ſtatutũ ꝙ bannitus a centũ lib. ſu
pra poſſit impune offẽdi: cũ iſtud ſtatu-
tũ ſit iniquũ ⁊ iniuſtũ ⁊ ꝯtineat peccatũ
⁊ ſit contra .l. diuinã vcꝫ nõ occides ⁊c.
53 ⁊ qui gladio ferit gladio peribit. †Et in
generali cõfirmatione ſtatutoꝝ ſolũ iu
ſta ⁊ equa ſtatuta videnẗ cõfirmata ſm
Bal. in .l. ſ. in prin. ff. de cõſtitu. pnc. Cy.
⁊ Bar. in .l. j. ff. de his q ſunt ſui vel alie
iur. Cy. in .l. ex his. ff. de dona. inter vi. ⁊
vxo. Bal. i .l. j. C. de monopo. ⁊ in .l. om
nes populi. in. vj. col. ff. de iuſtitia ⁊ iure
⁊ in .l. iij. C. de preci. impera. offe. Bal.
in .l. cũ oportet. in principio. C. de bon. q
liber. Bal. in .l. ſ. in prin. vbi bonus tex.
per quos fiat inueſtitu. Dyn. in .l. legata
inutiliter. ff. de leg. j. Bald. in ꝯſilio ſuo
ccclxxvij. incip. premitteñ. in. ij. volumi.
And. ro. ꝯſi. ccxxviij. inci. preſens. caſus
⁊c. ⁊ d. Alex. in cõſi. ſuo. cxxv. incip. viſo
54 tit. qð. ⁊c. in. ij. col. in. ij. volu. Pro † quo
facit in ſimili. nã ſi qs aſtrigit ſe ꝑ iura
mentũ ad obſeruanda ſtatuta nunꝗ in
telligiẗ aſtrictus ad obſeruantiã ſtatuti
iniqui ⁊ iniuſti vt hr̃ in .c. ſ. de iureiurã.
in. vj. ⁊ eſt gl. in .l. nõ vr̃. §. qui iuſſum. ff.
de reg. iur. ⁊ voluit And. ro. in. d. conſil.
ccxxviij. incip. preſens caſus ⁊c. Ñ ideo
etiã ⁊ aliter ⁊ dico ꝙ dicta ꝯfirmatio pa
pe facta de dictis ſtatutis nõ extẽdit ſe
ad p̃dictũ ſtatutũ ꝙ bãnitus a cẽtũ libr.
ſupra poſſit impune offẽdi cũ ſit iniuſtũ
⁊ iniquũ cõtinens pctm̃: ⁊ penã ſangui-
nis de qua non ſe intromittit eccleſia: ⁊
moueor ad hoc dicendũ: nã in dicto vo
lumine ſtatutoꝝ cõfirmatoꝝ a papa nõ
põt negari qn ſint ꝙ̃ plura ſtatuta equa
⁊ iuſta ⁊ moribus cõuenientia licet etiã
inſit dictũ ſtatutũ min9 legitimũ ⁊ equũ
ſed qñ in ꝯfirmatiõe facta per principẽ
cõcurrunt actus validi ⁊ inualidi tunc
in dubio talis cõfirmatio refertur tan
tum ad actum validum: ⁊ ſic potius cõ-
firmat validũ quã validet nullum. iſtud
fuit ſingulare verbũ Joan. and. in .c. du
duꝫ. in fi. de decimis. qð dictũ refert ⁊ ſe
55 quitur. d. Ang. ibi dicẽs † qð hoc dictuꝫ
de facili nõ inuenies: ⁊ ibi: qð dictũ etiã
refert. Bald. in .l. bonoꝝ. C. qui admit.
in. j. co. ⁊. d. Feli. in .c. qualiter ⁊ quãdo.
el. j. in. xij. colum. ver. quarto limitat ⁊c.
de accu. vbi dicit ꝙ pro hoc dicto facit
quod voluit. Bal. in .c. j. §. itẽ ſacramẽ
ta. in vlti. colũ. de pace iura. firmã. illud
dictum etiam refert ⁊ ſequitur. d. Felin.
in .c. ſ. in. viij. col. de cõſti. ⁊ in .c. j. in. viij.
colum. de reſcrip. ⁊. d. Alexan in conſil.
ſuo. cix. incip. viſo ſtatuto ⁊c. in. viij. col.
in fine. in primo vol. ergo. Ita erit in ca
ſu noſtro: nã iſta confirmatio refereẗ ad
ſtatuta valida iuſta ⁊ equa tantũ: ⁊ non
ad iſtud iniuſtũ contra diuinã .l. ⁊ cõtra
56 bonos mores. Et ſi dicatur mihi hip-
polyte papa omnia poteſt vt ponũt de
cto. maxime. d. Feli. in. q. que in eccleſia-
rum in. xj. ⁊. vij. col. de conſtitu. eſt enim
omnia ⁊ ſuper omnia vt dixit Bal. in .c
j. qualiter dñs proprie. priue. ⁊ in .l. bar-
barius. ff. de offi. preto. in fi. poteſt etiã
equare quadrata rotundis vt dixit Ho
ſtien. ⁊ Innoc. in .c. conueniſſent. de iud.
⁊ deus: ⁊ papa faciunt vnum tribunal
ſm Hoſti in .c. quãto. de trãſlatiõe pre-
la. ⁊ eſt vicari9 dei in terris ſm Bar. in
prohe. ff. in fine. Quia reſpondeo ꝙ hoc
eſt verũ ꝙ papa habet omnia ſupradi-
cta ⁊ omnia poteſt. ſ. que poteſt: ⁊ omnia
poteſt. ſ. honeſta iuſta ⁊ conuenientia ⁊
que non continent peccatum ⁊ que nõ
ſunt cõtra .l. diuinã vt eſt predictũ ſtatu
57 tũ. Et licet dicatur cõmuniter † quod pa
pa omnia poteſt tamen ſunt aliqua que
non poteſt: ideo nõ poteſt nouos articu
los fidei facere nec põt diſpenſare ꝙ qs
ſaluetur ſine baptiſmo: nec qð qs poſſit
ſaluetur ſine cõfeſſione ſm beatũ Tho.
in. iiij. diſtin. xvij. qð. ij. arti. ſ. queſtio. v.
Et dixit. d. Abb. in .c. propoſuit. in. v. co.
de conceſ. preben. quod papa nunꝗ di-
ſpenſare põt contra apoſtolum inquan
tum de fide ſcripſit per tex. in .c. ſi is qui
preeſt. xj. q. iij. ⁊ idẽ voluit glo. in .c. ſunt
quidam. xxv. q. j. ⁊ Spec. in titu. de lega
to. §. nunc breuiter. verſicu. nec eſt con-
tra ⁊c. Et dixit Ange. in .l. bene a zeno-
58 ne. C. de quadriẽ. preſcrip. † quod papa
non diſpenſat in pertinentibus ad arti-
culos fidei. allegat Innocen. in .c. ſuper
eo. extra de bigamis. Et dixit Innocen
tius in capi. per venerabilem. ſuper glo.

ſecūda.qui ſſ.ſunt legi.ꝙ papa nō pōt diſpenſare vt valeat matrimoniū in quo nō fuit cōſenſus.que oīa ponit.d.Fel.in d.c.que in eccleſiarū.in.viij.col.vbi etiā refert Fran.de maro.in.iiij.diſtin.xix.q.j.arti.ij.vbi dicit ꝙ papa ex plenitudine nō pōt cla:qꝛ a Chriſto nō eſt data poteſtas Petro in his que ſunt iuris diuini vel naturalis licet poſſit ea interpretari ⁊ dicit ꝙ papa nō poteſt leges quas ipſe de⁹ inſtituit deſtruere nec obligare ad
59 culpā:vt puta ꝙ mendaciū iocoſuʒ ſit peccatū:qꝛ talia ſunt de iure diuino.Itē dixit Arch.in.c.quā propter.xxvij.q.ij.⁊ Bal.in.l.deo nobis.in.ij.col.de epiſ.⁊ cleri.in ver.vlterius no.ꝙ papa nō poteſt ſeparare ſeu dirimere matrimoniuʒ perfectum ⁊ carnali copula conſummatum:qꝛ quos deus coniunxit homo nō ſeparet.c.ſunt qui dicūt.xxvij.q.ij.in.c.pe.xxxij.q.ij.⁊ in.c.inter corporalia.de tranſ.ia.epi.cum ſimilibus.Cum ergo in caſu noſtro dictū ſtatutū ſit cōtra.l.diuinā ⁊ cōtineat peccatū ⁊ inuitet hoīes ad delinquēdū ⁊ ſit iniuſtū ergo merito dicēdū erit q̄ nō potuit cōfirmari a papa:quia ſʒ theologos oē indecēs eſt impoſſibile ar.eoꝝ que habent̄ in.c.ſi paulus.xxxij.q.v.Et ſic ex iſtis mihi vr̄ pluribus modis ſublatū eſſe obſtaculuʒ qđ fieri potuiſſet de cōfirmatiōe pape facta de dicto ſtatuto.Nec obſtat inquantuʒ dixi bannū predictū fuiſſe iniuſtū ⁊ non legitime nec rite latū.⁊ ſimiliter inquantum dixi quod dictus bernardinus habuit gratiā ⁊c.ſi diceretur qđ iſte mattheus dʒ excuſari qua ignorauit bannū non eſſe legitimum:⁊ neſciebat ipſum bernardinum habuiſſe gratiam:ſed debet excuſari autoritate publice ſcripture per tex.in ar.in.l.de etate.§.ex cauſa.ff.de interroga.acti.⁊ in.l.j.C.de his q̄ ve.et a.impe.cum ſumi.Quia reſpondeo qđ iſta ignorātia facta hoc modo allegata non habet eum excuſare ſaltem a culpa arbitrio iudicis ſecundum dominum Alex.in preallegato cōſi.ſuo.cccj.ſecundum ordi.meum incipi.viſis dubitationibus ⁊c.in.ij.colū.nam ſecūdum eum ille qui contrahit cum alio non excuſat̄ ſi non eſt diligens in inueſtigādo

cōditionē perſone ſue.l.qui cū alio.ff.de
60 regu.iur.multo magis ille qui aliquē offendit in perſonā ſuā debet eſſe cert⁹ de conditione perſone ſue.ita dicit bar.in.l.ſi.ff.de adul.⁊ Bald.in.l.ex morte.ff.ad legē aquil.⁊ ibi dicit Bald.qđ ille qui occidit illum qui nō erat rite bannitus punit̄ nō de dolo:ſed de culpa extraordinarie iuxta ea que habentur in.l.in lege cornelia.ff.de ſic.⁊ in.l.reſpicien.§.penul.ff.de pen.Sed in caſu noſtro iſte mattheus non eſt excuſandus nec a dolo nec a culpa propter ſupradicta:quia plura alia cōcurrunt in caſu iſto q̄ concurrerēt in caſu Bal.⁊ d.Alex.q̄ dicūt illū excuſari a dolo licet nō a culpa:naʒ multa cōcurrūt cōtra dictū mattheū q̄ oſtendūt ipſuʒ fuiſſe in dolo:vt.ſ.dictū eſt.Ex quibus oībus ↄcludo ipſum mattheū eſſe condēnandū ꝑ dicto vulnere in pſonā dicti bernardini illato ſm formā iuris ⁊ ſtatutoꝝ cōis Boñ.nec iuuari mō aliquo pretextu dicti ſtatuti permittētis bānitū poſſe impune occidi:qꝛ dictū ſtatutum ſeu eius verba nō cōueniunt caſui nr̄o:ergo nec ei cōuenit eius diſpoſitio.l.iiij.§.toties.ff.de dāno infecto.cum vulga.quinimo etiam ipſe mattheus tā de rigore iuris quā de equitate eſt cōdēnandus etiā in expēſis factis ꝑ ipm bernardinū in medicis ⁊ medicinis ⁊ alijs neceſſarijs in ſimilibus:⁊ in intereſſe ipſius bernardini q̄ eſt artifex ⁊ nō potuit iam ꝑ plures ꝑ plures dies exercere artē ſuā ⁊ regere ac gubernare apothecā ⁊ familiā ſuā in ei⁹ graue dānū:qđ profecto impiuʒ ⁊ crudele eſt.Et ita concludo.Laus deo clemen.⁊c.

¶ Et ita vt ſupra ſcriptuʒ ⁊ concluſum eſt iuris eſſe dico ⁊ conſulo ego Hippolyt⁹ de marſilijs.J.U.doc.In alme patrie mee bonoñ.ſtudio iura ciuilia legēs in quorum fidem ⁊ teſtimonium ⁊c.

1 ☞ Clericus ſemper incurrit irregularitateʒ cōmittēdo homicidiū preterq̄ ſi homo facit pro ſua neceſſaria defenſiōe.
2 Clerici nō poſſunt facere ſanguinē niſi ↄ improbos ⁊ rebelles ciuitatis.⁊ nu.3.
4 Etiam de iure diuino homicidiū quan

doq̃ eſt licitum.
5 Etiam ſancti patres commiſerūt homi-
cidium in malos ⁊ immunes fuerūt a pe-
na ⁊ a peccato.
6 Occidere hoīem ſceleratū ⁊ pctōrē lz.
7 De iure canonico etiam licet quandoq̃
homicidium clericis.
8 Bannitus dicitur iniquus hoſtis et ini-
micus patrie.
9 Licitum eſt filio occidere patrem banni-
tum impune.
10 Quelibet cauſa etiā iniuſta dūmodo co-
lorata excuſat a dolo ⁊ a pena.
11 Colorata cauſa excuſat a pena interius.
12 Qui aliqua rōne etiā iniuſta motus cō-
miſit aliquod delictū ex quo venit impo-
nēda pena corporalis non tñ pz puniri.
13 Contrariorum eadem eſt cenſura.
14 Stante ſtatuto qđ bānitus poſſit impu-
ne occidi clericus bannitus poterit im-
pune offendi a laico.
15 Equalitas eſt ſeruanda.

Conſilium.xi.

Circa hoc dubium mihi vi-
detur dicendum q̃ aut lo-
quimur quo ad irregulari
tatem contrahendā ⁊ ipſi
clerici illam incurrūt: nec
iuuantur ſtatuto cuz nun-
q̃ liceat clerico aliquo caſu committere
homicidiuz ſine incurſu irregularitatis
1 †preterq̃ pro neceſſaria defenſione ſua:
vt in cle. vnica de homicidio: in aliis ca-
ſibus ſemper incurrit irregularitatem:
vt habetur in.c.ſuſcepimus.⁊ in.c.de ce
tero.⁊ in.c.tua nos.⁊ in.c.ioannes.extra
de homicidio. Quo autem ad penam tē-
poralem ſibi imponendam pro homici-
dio mihi videtur ipſum immunem eſſe
propter dictum ſtatutum ne ſit deterio-
ris conditionis quam laicus:⁊ q̃ ſtatu-
tum predictū generaliter loquitur. Nec
2 obſtat ſi diceret †qđ facere ſanguinē vel
homicidiū nō licet clericis vt habetur i
c.ſententiaz ſanguinis.ne cle.vel mo-
nachi.
cum ſimi. Item qđ clerici nō poſſunt por
tare arma cum quibus cōmuniter fit ho
micidium:vt habetur in.c.clerici arma
portantes.de vita ⁊ hone.cle.imo arma
clericorum debent eſſe lachryme et ora-
tiones:vt in.c.conuenior.xxiii.q.viii.⁊.c.
porro.vbi glo.xvi.q iii.⁊ gl.in.c.ex mul-
ta.in.§.fi.extra de voto.⁊ voluit Joan.de
lino.in.d.c.clerici.⁊ Jaſ.in.l.imperiū.in
prin.ff.de iuriſ.om.iud.de quo dixi lati9
in.c.ii.ſuper gloſ.i.extra de homici.quia
dico illud eſſe verum contra pbos ⁊ bo
nos homines:ſecus autem cōtra impro
3 bos †rebelles ⁊ hoſtes ciuitatis et pa-
trie imo occidens tales nō delinquit:ſz
magis dicitur miniſter dei.ita dicit' tex.
in.c.qui malos cōcutit.xxiii.q.v.Et ideo
4 videmus †quod etiā de iure diuino ho-
micidiū quādoq̃ eſt licitū:⁊ permiſſum
cōtra malos ⁊ improbos:⁊ ideo permiſ
ſum fuit moyſi egyptiū malignātē occi-
dere vt habetur in.c.nō inferenda.xxiii.
q.iii.malos enim occidere nō eſt homici
diū cōmittere:vt in.d.c.qui malos.⁊ i.c.
5 miles.xxiii.q.v.videmus etiam qđ †ſan-
cti patres commiſerunt homicidium in
malos ⁊ immunes fuerūt a pena ⁊ a pec
cato imo merebant̄:vt habet̄ in.c.ea vin
dicta.xxiii.qō.iii.vbi tex.dicit qđ helias
multos morte affecit manu ppria.et ha-
betur etiam in.c.remittuntur.xxiii.q.v.⁊
in.c.occidit.xxiii.qō.viii.Et dixit beatus
6 Thomas.ii.ii.qō.lxiiii.qđ †occidere ho-
minem peccatorem ⁊ ſceleratū licet.alle
gat Exod.xxii.vbi dicitur non patieris
maleficos viuere:⁊ dicitur i pſalmo ma-
tutino interficiebas omnes peccatores
7 terre ⁊c.Itē †de iure canonico reperitur
etiā homicidium quandoq̃ eſſe licitum
clericis:vt in.d.cle.i.de homi.⁊ in.c.ii.et
8 iii.de homici.Cum tañ bannitus di-
catur improb9 hoſtis et inimic9 patrie:
vt habetur in.l.iii.§.trāſfugas.ff.de ſica.
ideo videt̄ quod liceat etiam clericis im-
pune eum interficere. Fortificatur hoc
9 nam omni iure diuino et humano †pro-
hibitum eſt filio occidere patrem a lapu-
nitur duriori pena omni alio delinquen
te:vt habet̄ in.l.pe.ff.ad.l.pompe.de par-
ri.tamen licet filio occidere patrem ban-
nitum impune.l.minime.⁊ ibi doc.ff.de
relig.⁊ ſump.fu.Et ratio eſt vt dixi:quia
talis bannitus dicitur hoſtis ciuitatis:
vt habetur in.l.amiſſiōe.§.qui deficiūt.
ff.de capi.dimi.⁊ in.d.§.trāſfugas.ideo

videtur quod etiam liceat impune cleri-
co occidere bannitum q ex forma statuti
põt impune occidi ꝛ offendi. ¶ Itẽ vltra
pdicta qð ipe clericus nõ puniaꝛ in casu
isto aliqua pena ſʒ immo iuueꝛ ex dicto sta
10 tuto facit optime. Nã q̃libet etiã iniusta
cã dũmõ colorata excusat a dolo ꝛ a pe-
na: ita dixit gl. in. l. plagij. la. ij. ff. ad. l. fa-
uiã. de pla. ꝛ idẽ voluit glo. in. l. vnica. §.
fi. ff. si qs iusdi. nõ obtẽ. ꝛ gl. in. l. satis pe-
ne. ff. de in ius vocã. in. l. j. C. vbi cã stat⁹.
ꝛ in. l. j. in fi. ff. de abigeis. ꝛ i. l. nõ põt do
lo carere. ff. de reg. iur. ꝛ in. l. ex cõsensu.
§. fi. ff. de app. p quibus glo. facit gl. in. l.
11 j hac. ff. de inti. q dixit q̃ð colorata cã ex
cusat a pena interit⁹. ꝛ facit text. in. l. igi-
tur. §. ꝛ gñaliter. ibi iustis ꝛc. ff. de liber.
cã. ꝛ dixit Bal. in. l. j. in fi. C. vbi cã stat⁹.
ꝙ bona fides põt causari ex iniustis ꝛ te
merarijs causis. p qb⁹ faciũt optime di-
cta p Alex. in cõsi. suo. xxxvj. in. j. vo. ꝛ in
cõsi. cilj. in. fi. ꝛ in. viij. colũ. in. ij. vol. ꝛ ibi
in ꝯsi. cvij. in vi. col. ꝛ in ꝯsi. xxvij. in. j. col.
ꝛ ibi in ꝯsi. seq̃ñ. in. iij. col. ꝛ in cõsil. lxx. i
iij. col. in. j. vol. ꝛ faciũt dicta p Lud. ro. i
sin. suo. ccclxxxij. inci. fui interrogat⁹ ꝛc.
ꝛ p Ang. in. l. ptor. in. §. hec actio. ff. vi bo
12 no. rapt. vbi dixit qð si qs aliqua rõne
et iniusta mot⁹ cõmisit aliqð crimẽ ex q̃
venit imponẽda pena corporalis qð tñ nõ
dʒ puniri. Et facit glo. sing. in. c. cũ vene
rabilis. de ꝯsue. q dixit qð ꝯsuetudo ma-
la ꝛ reprobata excusat a pena: quã gl. di-
xit sing. Lu. ro. in suo sin. xx. ꝛ p illã gl. di
cit ibi Pe. de anch. se euasisse semel quẽ-
dã a pena mortis: ꝛ idẽʒ ipe consuluit in
ꝯsi. suo. cclxxiiij. inci. iure stricto ꝛ ꝯsuetu
dine ꝛc. ꝛ illã glo. ad hoc refert ꝛ sequiꝛ
d. Frã. de cre. in no. suo: cxlix. incip. mos
est pueroꝝ bononie. ꝛ Jo. de ana. in. c. pe
nul. de tornea. in. j. ꝛ. ij. col. ꝛ. d. Alex. i. d.
ꝯsi. suo. cvij. in vi. col. ꝛ idẽ qð voluit illa
gl. voluit Inn. i. c. sane. de tẽp. or. ꝛ Bar.
in. l. de qb⁹ j pe. col. ff. de legi. de qb⁹ gl.
late locut⁹ sum in repe. mea. l. fin. in. xxx.
charta. C. de pb. et in eadẽ repe. in q̃one
illa an cõsuetudo excuset quẽ a pena ꝛc.
Ex qb⁹ oĩbus mihi vꝛ cõcludẽdũ dictũ
clericũ q dictũ laicũ bãnitũ occidit nul-
lã penã tpalẽ incurrisse ꝛ eũ absoluẽdũ
esse. Pro qua cõclusione etiam facit: nã
13 cõtrarioꝝ eadẽ est censura. insti. de his
qui sunt sui vel alie. iur. in prin. ꝛ. C. hospi
14 tiolũ tuũ. xxxij. di. cũ multis si. Sʒ stan-
te statuto qð bannitus possit impune of-
fendi poterit tũc impune offendi cleric⁹
bãnitus a laico: vt voluit Bald. in add.
Spe. in ti. de citatione. in. j. col. in ver. nõ
valet citatio nec processus ꝛc. a's in ver.
ibi sequenti. qð etiam sentit Bald. met
in. l. j. ij. colũ. C. si a nõ cõpe. iudi. ergo
eodẽ modo ipse clericus poterit interfi-
15 cere laicum bannitũ vt equalitas serue
tur que seruari dʒ vt in toto titu. ff. quod
quisq iur. ꝛ habeꝛ in. c. j. de reiud. in. vj.
ꝛ in. l. qui accusare. C. de edẽdo. ꝛ in. c. cũ
inter. de exceptio. cũ similibus. Patet er
go ex premissis qð clericus põt occidere
laicũ bannitũ ꝛ nõ venit puniendus ali-
quã pena temporali. an aũt in curia epi-
scopi habeat locũ iura dicẽtia qð iudex
nõ possit pcedere cõtra occidẽtẽ bãni-
tum sed teneatur desistere a processu in-
choato contra ipsum occisorem banniti
ostenso sibi bannõ iuxta doctrinã Bar.
in. l. vbi pactũ. C. de trans. cũ multis alijs
super hoc nil scribo cum aliquam dubi-
tationem nõ videã circa hoc: quare hoc
ita nõ habeat locũ i curia episcopali si-
cut in curia laicali: ideo aliter me nõ ex-
tendo cõtẽtus psentialiter de pdictis ꝛc.

Hippolytus de Marsilijs.

1 Multiloquium euitandum est.
2 Nemo est condemnandus nisi sit legiti-
me conuictus vel sponte confessus.
3 Minus legitime facta non sunt in consi-
deratione.
4 Testis in causa propria non valet.
5 Quãdo recipiũꝛ testes ꝯtra reũ carcera-
tũ dʒ ipse citari ad videnduʒ eos iurare
a's non probant cõtra eum. ꝛ nu. 6.
7 Ad hoc vt indicia preiudicẽt reo dʒ sibi
dari copia eoꝝ cũ termino ad purgãdũ.
8 In criminalibus testes debẽt esse omni
exceptione maiores.
9 Testis nõ requisitus sed vltro se offerẽs
non probat.
10 Inimicus repellitur a testimonio.
11 Etiam in criminib⁹ exceptis inimic⁹ nõ
admittitur in testem contra inimicum.
12 Inimicus non admittiꝛ ad accusañ. etiã

in criminibus exceptis.

13 Teſtes ſingulares non probant.

14 Iudeus non eſt idoneus teſtis contra chriſtianum.

15 Qui deo eſt infidelis non poteſt eſſe homini fidelis.

16 Ad probādum aliquod remotum a maleficio requiruntur duo teſtes.

17 Teſtis deponēs ſine iuramēto nō ꝓbat in ciuilib⁹ nec a fortiori in criminalib⁹.

18 Teſtis iurans poſt eius depoſitionem ꝛ non ante non probat.ꝛ numero 19.

21 Reus non poteſt torqri niſi precedat interlocutoria iudicis q̄ locus ſit torture.

22 In confeſſum nulle ſunt partes iudicis niſi in condemnando.ꝛ numero 36.

23 Cōfeſſio facta in tortura legitimis indicijs non precedentibus non valet.

24 Cōfeſſio facta metu tormētorū equiparatur confeſſioni facte in tormentis.

25 Reus confitens aliq̄d in loco tormentorū dicitur confeſſus metu tormentorū.

26 Si reus ante torturam aliquid confitetur ꝛ notarius ſcribit q̄ illud confeſſus fuit ſponte poterit puniri de falſo.

27 Semper p̄ſumitur terror inferri ab officiali reo.

28 Ubi aliter non poteſt ꝓbari tortura ſufficit ꝓbare quem fuiſſe detentum vt cōfeſſio dicatur facta metu tormentorum.

29 Idem operatur potentia in habitu q̄d operatur potentia in actu.

30 Confeſſio rei conſtituti in fortijs iudicis dicitur facta metu tormentorum.

31 Idem operatur tempus datum ad appellandū q̄d operatur ipſa appellatio.

32 Si percutit te anteq̄ꝫ percutias me dux tues in actu percutiendi me dico feciſſe ad meam defenſionem.

33 De delictis de quibus non ſunt indicia nō poteſt interrogari reus:ꝛ ſi aliq̄d cōfiteatur ſibi nō preiudicat licet cōfeſſus fuerit delicta de quibus erant indicia.

34 Ante omnia ꝯſtare dꝫ iudici de delicto anteq̄ꝫ poſſit ꝫ aliquē ꝓcedere ꝛ nu. 35.

37 Socius criminis regulariter nō admittitur contra ſocium eiuſdem criminis.

38 Dictū ſociū criminis ſolū ſine alijs indicijs non eſt ſufficiēs indiciū ad torturā.

39 Cōfeſſio facta ꝑ torturā legitimis indicijs nō precedētibus nō valet etiam ſi ſit ratificata ad banchum iuris.

Conſilium.xij.

Cor mūdū crea in me deus: ꝛ ſpiritum rectū innoua i viſcerib⁹ meis: vt i preſenti caſu loq̄ valeat lingua calamus ꝛ os meū iuſtitiam ꝛ veritatē. Uiſa igiſ inquiſitione formata per magnificā curia domini poteſtatis contra ꝛ aduerſus zanotum de turino ꝛ cōtra petrum hiſpanū

1 eius ſocium mihi videſ omiſſo multiloquio ꝛ omni verborum apparatu iuxta cle. auditor de reſcrip. ꝛ l. dominus teſtamento. ff. de condi. indebi. dictos inq̄ſitos fore abſoluēdos a dicta iquiſitione ꝛ ab oībus in ea contentis. Et ad hoc

2 oſtendendum premitto quod nemo cōdemnandus eſt niſi ſit cōuictus vel ſpōte cōfeſſus. c. nos in quēq̄ꝫ. ij. q. j. ꝛ ibi per ſcrib. ꝛ habeſ in l. q ſentēnā. C. de penis

3 et in l. j. C. de confeſſis. cū ſimili. ¶ Item premitto etiam quod confeſſio minus legitime facta non habet vires cōfeſſiōis. l. nō putauit. in. §. nō quenis. ff. de bo. poſſ. ꝫtab. l. iij. §. condemnatum. ff. de re iudica. l. ſcire oportet. §. ſufficit. ff. de excuſa. tut. l. quoties. ff. q ſatiſda. cogā. l. ſi accuſaturus. ff. de adulte. c. ꝓpoſuiſti. in xbo legitime. de foro cōpetē. ꝛ facit gl. in. l. ſi pater. C. ne de ſta. defuncto. cū ſimi. Quibus ſic p̄ſuppoſitis dico. Dictos reos cōuictos nec confeſſos eſſe ſaltē legitime vt cōuenit: q̄d oſtēdo. Nā nullus teſtis eſt ꝫ dictos reos examinat⁹ vt ex inſpectiōe ꝓceſſ⁹ apparet: ꝛ ſic merito nō pñt dici cōuicti ſi teſtes nō adſunt vt de ſe ſatis pꝫ. Nec hꝫ obſtare ſi dicaſ q̄ imo ꝫ dctōs inq̄ſitos ſūt examinati duo teſtes vꝫ magiſter bon⁹ amic⁹ ianuēſis et raphael ebre⁹ vt appꝫ i pncipio ꝓceſſ⁹: q2 ad hoc multipl'r rñdeo. Et p̄io dico q̄d p̄dictus magiſter bon⁹ amic⁹ et dictus raphael nō ſunt examiati vt teſtes: ſꝫ vt accuſatores vel denūciatores: put manifeſte pꝫ ꝛ colligiſ ex dictꝫ ſuis maxie vbi dicūt qrelando dicimus ꝛc. ꝛ ſic nō pñt dici teſtes q̄d etiam patet alio reſpectu. nā nō deponūt in forma teſtiū: vt ex in-

ſpectione ipſorū dictorū apparet. ¶ Sʒ
poſito ſine veritatis piudicio q̄ aliquo
mō vel aliquo colore poſſent dici teſtes
tn̄ eoꝝ dicta nihil operant̄ ↄtra dictos
inq̄ſitos nec quo ad plenā vt̄ ſemiplenā
probationē imo nec quo ad indiciuʒ ad
torturā: qḋ oſtēdo pluribus modis. Pri
mo eſt depenunt in cauſa ꝓpria dicen-
do q̄ dict⁹ ʒanotus ſibi furto ſubtraxit
certas pecunias ſub colore velle hr̄e mo
netam vnius aurei ſeu vni⁹ dopioni vt
in eorū dictis apparet ⁊ conſtat: quo ca-
4 ſu nihil probāt taliter in facto ꝓprio de
ponentes vt eſt text. in. l. oibus. C. de te-
ſti. ⁊ in. l. nullus. ff. eo. ⁊ iiij. q. iij. in. §. nul
lus. habetur in. c. inſuper. extra de teſta.
cum multis ſimilibus. ⁊ voluit Spec. in
titu. de teſte. et. §. j. ver. Item q̄ eſt teſtis
in re ſua ⁊c. ⁊ volunt doc. in dictis locis.
Alio etiaʒ ex capite apparet q̄ caſu quo
predicti magiſter bon⁹ amic⁹ ⁊ raphael
ebre⁹ eſſent examinati vt teſtes: attamē
dictum eorum nihil nocet dictis inquiſi
tis. Nam quando ipſi depoſuerunt ipſi
5 inquiſiti nec aliqui † pro eis fuerunt cita
ti ſm̄ q̄ de iure requiritur vulgata. l. de
vnoquoq;. ff. de re iud. l. nam ita diuus.
ff. de adoptio. cle. paſtoralis. de re iudi.
c. j. vt eccleſia. benefi. cum ſimi. Et in pro
prijs terminis noſtris q̄ quando inqui
ſitus eſt carceratus q̄ debeat citari quā
de cōtra euʒ recipiunt̄ teſtes ꝓ indicijs
6 habendis: † vt videant iuramentuʒ eis
deferri voluit Bart. in. l. fi. ff. de queſtio
nibus. ⁊ Ang. de are. in tracta. ſuo male-
ficioꝝ in verbo fama publica. in. ij. char.
in ver. quero qualiter probet̄ ⁊c. vbi ad
hoc allegat Bar. in. d. l. fi. qḋ etiā voluit
Sali. in. l. fi. C. de queſtio. ⁊ Bal. in. l. in
bem⁹. in. iij. colū. ver. Itē dixi ⁊c. C. ꝺ pro
ba. ⁊ Ang. in repe. l. ſi vacantia. in. xxvij.
colū. de bo. vacan. lib. x. ⁊ Innoc. i. c. per
inquiſitionē. de elec. ⁊ Abb. in. c. bone. el.
j. in. iiij. colum. poſt Inn. ibi de elec. ⁊. d.
Alexan. de imo. in conſi. ſuo. lxv. inci. ha
bita ſuper contentis ⁊c. in primo vol. et
in conſi. clxix. incip. in cauſa angelorū.
in. iij. col. in. ij. vol. ⁊ in. l. fi. C. de queſtiōi.
in apoſtillis et Bald. in addi. Spec. in
titu. de ſententijs. in pe. verſi. incipiē. il-
lud adhuc not. ⁊c. ¶ Cum ergo non fue

rit citatus dictus ʒanotus et. dictus pe-
trus inquiſiti vel aliquis pro eis merito
reſultat cōcluſio q̄ dicta ipſorū magiſtri
boni amici ⁊ dicti raphaelis ebrei nō ha
bent obſtare nocere nec preiudicare di
ctis inquiſitis per ꝓdicta. ¶ Itē et vltra
premiſſa q̄ dictum dictoꝝ magiſtri bo-
ni amici ⁊ dicti raphaelis ebrei nō no-
ceāt aliquo mō dictis inquiſitis facit: nā
nulla fuit data copia ipſis inquiſitis de
tali eorum dicto cum termino ad purgā
da talia indicia ſi qua reſultabant ex eo
rum dictis: ergo merito talia eoꝝ dicta
non debent eis piudicare: q2 ad hoc vt
indicia recepta contra aliquē inquiſitū
7 et † preiudicent debet dari ſibi eorum co
pia cum termino competēti ad illa pur-
ganda ſm̄ Ang. de are. in trac. ſuo male
ficioꝝ. in verbo fama publica. in. j. char.
verſi. ⁊ bene. not. ⁊c. ⁊ in eodē verbo in
ver. Item aduertas ⁊c. ⁊ voluit Bar. in
l. fin. in pe. q. ff. de queſtio. ⁊ Bal. in. l. ij.
in pri. C. de edēdo. ⁊ no. doc. in. c. cū opor
teat. de accuſatio. ⁊ Pau. de eleaʒa. in. c.
grauis. de depoſito. circa vlti. colū. ⁊ vo
luit. do. Alex. i. d. conſi. ſuo. lxiij. incip. ha
bita ſuper contētis ⁊c. in prima col. in. j.
volu. ⁊ Bart. in conſi. ſuo incip. pūctus
queſtio. ⁊c. ⁊ Ang. ⁊ Imol. i. l. cuſtodias.
ff. de publi. indi. ⁊ Bar. i. l. vni⁹. §. re⁹.
⁊ in. §. cogniturū. ff. ꝺ queſtioni. ⁊ in. l. ſi
poſtulauerit. in. §. queſtioni. ff. de adult.
⁊ per doc. in. l. j. i princi. ff. de queſtio. Et
ſic ex predictis patet qḋ etiā ex hoc capi
te dicta ipſorū magiſtri boni amici ⁊ di
cti raphaelis ebrei nō poterant nocere
8 dictis inquiſitis. ¶ † Ad ꝓdictorū ↄfirma
tionē accedat. Nā in criminalib⁹ teſtes
dn̄t eſſe legitimi: ⁊ tales ex q̄bus induca
tur ꝓbatio luce meridiana clarior vt in
l. fi. C. de pba. ſʒ ꝓdicti nō ſunt hmōi: ꝗ
patiunt̄ plures exceptiōes ergo nō dn̄t
piudicare ꝓdictis inq̄ſitis. Et qḋ patiā
tur plures exceptiōes pʒ. Nā primo vlt
mo ſe offerunt ⁊ obtulerūt in hac cauſa
9 in qua nō fuerunt moniti † nec requiſiti
ab aliquo q̄ caſu repellūtur ⁊ non pbāt
vt voluit. d. An. ⁊ alij in. c. ex litteris. ꝑ il-
lum tex. de teſti. in integr. ⁊ volunt doc.
in. c. ij. de teſti. et Bal. in. l. iij. circa prici.
ff. de teſti. ⁊ Iac. de belui. in aut. de teſti.

tū.§.his vero ignoti.et Barto.in.l.poſt legatum.in.§.his vero.ff.de his quibus vt indig.ꝛ in.l. libertorum.C. de teſti.et Bal.in.l.qm̄ liberi.circa princi.e.ti.ꝛ in l.preſbyteri. C.de epiſ ꝛ cleri.in ff.prime colum.et Bald.in.l.alia.circa fin.C.de his quibus vt indig.ꝛ in.l.ij.C.de bonis auto.iudi.poſ. ¶ Secundo non probāt ratione inimicitie inter eos preſumpte.
10 †Nā inimicus repellitur a teſtimonio cōtra inimicum maxime in cauſa criminali.c.repellātur.ꝛ.c.cū.p.cum oporteat ꝛ c.meminimus.de accuſa.ꝛ habef i.l.teſtamentum.vbi Bar.ꝛ doct.ff.de teſti.ꝛ in.l.j.§.preterea.ff.de queſtioni ꝛ habef etiā in.l.liberi.C.de inofficio.teſtamē.et in aut.ſi vero dicatur.C.de teſti.ꝛ in.c.ſi teſtes.iiij.q.iij.cū ſimili.Sed dicti magiſter bonus amic⁹ ꝛ dict⁹ raphael ebre⁹ preſumuntur inimici dictoꝝ inquiſitoꝝ cum in hac cauſa capitali cōtra eos deponant non citati:ꝛ nō coacti vt eſt text. ſcdm vnum intellectum quem ibi ponit Abb.in.d.c.cum.p.manconella.de accuſa.ergo nō valet eorum dictū nec eis preiudicat.Et hoc nō ſolum habet locū in hoc caſu:ſed etiā haberet locū ſi tractaretur de crimine leſe maieſtatis hereſis
11 ſimonie vel de alijs criminibus † exceptis tex.eſt quē ad hoc doc.cōmuniter allegant pro ſingulari in.c. per tuas. de ſimo.ꝛ voluit.Bar.in.l.in queſtionib⁹. ff.ad legem iuliam maieſta.ꝛ Specul.in titu.de accuſa.in.§.j.in fin.verbis.ꝛ An do.roma.in.l.ſi vero.in.§.de viro.l.xxij. colum.ver.quintadecima ꝛc.ff.ſolu.mātrimonio.de quo etiam per.d.Abba.i.c. inqſitionis.in.§.tertio.de accuſat. ꝛ per Bald.l.l.i his.in.§.j.in fin.ff.ſoluto matrimo.Et lꝫ do.dicāt illū tex.d.c.p tuas fore ſingu.ad hoc tamen ſimilis eſt text. quē ibi ad hoc pōderat Ab.in.d.c.cū.p. manconella.de accuſa.qd etiam voluit Barba.ibi.ꝛ Ang.in.l.qui accuſare.ff. de accuſa.vbi allegat ad hoc Spec in tit. de accuſa.in.§.j.de quo etiā p bal.in.l. preſcriptiōe.l.xx.colū.ꝟ.tertiū exēplū.C. ſi cōtra ius vł vtilita.publicā. Pro quo facitꝫ dicta p Ange.de are.l tracta.ſuo maleficiorū l verbo necnō ad qrelaꝫ. in verb.vigeſimo.vbi dicit qd inimicus
12 modo † admittif ad accuſanduꝫ.ꝛ.ibi.d. Augu.ari.i ſuis addi.dicit hoc eſſe verū etiā in crimine leſe maieſtatis.ꝛ in alijs criminib⁹ exceptis ad qd allegat Spec. in titu.de accuſa.in prima pte in.§.pto. verſic.ff.in ff.ꝛ alia etiam allegat de quibus ibi per eū. ¶ Tertio patiuntur etiāꝫ aliā exceptionē predicti magiſter bonus amic⁹:ꝛ raphael ebreus ſi aliquo modo poſſunt dici teſtes. Nā ſunt ſingulares in eoꝝ dictis ꝛ in ſummis pecuniaꝝ nec aliquē habēt cōteſtem vtꝫ inſpectione
13 eoꝝ † depoſitionis apparet ſi depoſitio pōt appellari:ergo nō probāt.c.bōe. de electio.c.cum dilectus.eo.ti.c.lꝫ.cauſaꝫ. de pba.l.ob carmen.ff.de teſti.l.q falſa. eo titu.cū ſimili. ¶ Quarto laborāt alio morbo incurabili: nam dictus raphael eſt ebreus vt ipſe cōfitetur:et eſt notoriū in hac ciuitate et de ſe patet ergo p cōſequens neceſſario eſt inhabilis maxie in
14 hac cā criminali.† Nā clarū ꝛ tritū in eſt in iure q iudeus nō poteſt eſſe teſtis cōtra chriſtianū maxie in criminalib⁹: vt habef in.c.j.ꝛ in.c.iudei.extra de teſti.et in.c.pagani.ꝛ in.c.ſi heretic⁹.ij.qd.vij.ꝛ in.l.quoniā.C.de hereti.ꝛ hanc partem tenet Spe.ꝛ Joan.and.in tit. de teſte.§. j.ver.Item qd eſt iudeus ꝛc.ꝛ Bar.in.l. cunctos populos.ꝛ ſi.nono oppono. C. de ſumma trini ꝛ fide catho.ꝛ.d.Ant. et alij in.d.c.iudei.Et faci rō: nā infamis non poteſt eſſe teſtis.l.iij.§.lege iulia.ff. de teſtib.cū ſimilibus.ſed iudei ſunt infames:vt in aut.gazaros.C.de hereti. ergo.facit etiā alia ratio nā qui deo eſt infidelis non pōt homini eſſe fidelis ſecū text.in.c.nō poteſt.ij.q.vij.ꝛ facit text.in c.forus de verbo.ſignifica.vbi text.dicit
15 qd † ſi bona fides defuerit in teſte fide carebit.Et facit et p hac pte. Nā inde⁹ eſt vite culpabilis vt de ſe patet. Sed vite culpabilis preſumif dicere mēdaciū: vt eſt text.in.c.inquirendum.ij.q.vij. in verbo quoniā huius non ſunt recte fidei quoꝝ vita eſt culpabilis:ergo dictū predicti raphaelis ebrei nō pbat contra dictum zanotum:ſed pro nihilo reputatur vt ex predictis patꝫ manifeſte. Sublato igif dicto pfati raphaelis remanet ſolū dictū dicti magiſtri boni amici q eſt ſin

gularis vt dixi ⁊ non habet aliquē cōte-
ſtē merito nō pbat nec facit indiciū con
tra dictos inquiſitos: tum quia eſt vni-
cus ⁊ ſingularis vt dixi tum quia ſolum
et dūtaxat deponit de facto proprio. Et
dato quod forte in aliquo caſu ex dicto
teſtis deponentis ſuper aliquo actu vel
maleficio poſſet ſumi ſeu reſultari argu
mentum vel indicium ſuper alio actu vel
maleficio: tamen illud eſſet verum quā-
do talis teſtis deponeret proprie de ipſo
maleficio ſecus autem ſi deponeret de
aliquo depēdenti: ⁊ remoto ab ipſo actu
ſeu maleficio: quia tunc nihil probat nec
16 facit indicium: niſi † ſecum concurrat di
ctum alter⁹ teſtis idem deponentis: ita
voluit gloſ. ſingularis in iure. in. l. fin. C.
fami. her. quā Bar. ibi multū exclamat
ad hoc: ⁊ idē voluit Bar. per illam gl. in
l. fi. ff. de queſtioni. et in. l. admonēdi. in
xi. colū. ff. de iureiurā. ⁊ Cy. in. l. ij. C. ad
l. iuliā maieſta. Bal. in. l. ij. i. j. colum. C.
quorum app. nō reci. ⁊ Bald. in cōſi. ſuo
xcvij. incipiē. an mādatari⁹ ⁊c. ante fi. in
v. volu. ⁊ in. l. ſi qs ex argētariis. §. qō ſi
plures. ff. de edē. Ang in. l. fi. ff. qō met⁹
cauſa. ⁊ mant. de teſta. impfec. in. ij. col.
verſi. ⁊ nota diligēter. Sali. in. l. fi. C. de
queſtiōi. Ange. de are. i tract. ſuo maleſi
ciorū in verbo fama publica. in. ij. char.
ver. quero qualiter pbet indicium ⁊c. et
Innoc. in. c. ſicut. el. i. de ſimo. ⁊. d. Alex.
in cōſi. xvij. incip: viſo proceſſu. i vltima
colū. in. j. volu. ⁊ in. conſi. cccxiij. ſm or-
di. meū inci. viſo proceſſu ⁊c. ⁊ in ꝯſi. ſuo
cl. inci. ⁊ in cauſa ⁊ lite. in vlti. colum. i. v.
volu. ⁊ in cōſi. ccclv. incip. ſentio i dubiū
reuocari ⁊c. circa med. ⁊. d. Bartho. ce.
in cōſi. ſuo. xl. incip. lucius in. iij. chart. in
vlti. columna. Merito ex dicto ſōli⁹ dcti
magiſtri boni amici nō poterit reſultare
aliqō indiciū cōtra pdictos. accuſatos
ſeu inqſitos p pdicta. ¶ Ulto qō dictū
mgrī boni amici ⁊ dicti raphaelis ebrei
nō pbent ꝯ dictos inquiſitos dato etiā
qō ambo eſſent chriſtiani ⁊ vn⁹ nō eſſet
ebre⁹ vt eſt: adduco aliam rationem nō
debilē. Nā ipſi deponētes cōtra dictos
inquiſitos nō iurarūt vt ꝯuenit vnicuiq
deponēti in ciuili ⁊ fortius in criminali.
17 ergo eoꝝ dictū non pbat nec nocet † di-

ctus inquiſitus: qꝛ dictū teſtis ſine iura
mēto nō pbat. l. iuriſiurādi. C. de teſtib.
c. tuis qſtiōib⁹. extra de teſt. c. nuper. eo.
tit. c. atē iureiurādi. iij. q. iij. c. hortamur.
iij. q. ix. cū ſimi. Nec obſtat ſi mihi dicat
qō illo iurarūt poſt ei⁹ depoſitionem vt
apparet in ei⁹ dicto: qꝛ reſpōdeo qō hoc
non ſufficit: qm̄ requirit qō teſtes primo
iurent quā deponant: quia tunc melius
pſumunt dicere veritatē habētes ſemp
deū pꝰ oculis ⁊ reſpectū ad iuramētū iaʒ
preſtitū qꝫ ſi iurēt poſt depoſitionē. Naʒ
quando teſtis primo deponit et poſtea
iurat: tunc ſuſpectū eſt ei⁹ teſtimonium:
⁊ eius iuramētū: quia pſumit qō timore
18 infamie ⁊ † erubeſcentie tūc nō diceret
cōtrariū ei⁹ qō iaʒ dixit non iuratus. ita
dixit Sal. in. d. l. iuriſiurandi. ⁊ do. Abb.
in. d. c. de teſtibus. extra de teſtibus. ⁊ ibi
do. Feli. in. ij. colū. vbi allegat hoc etiaʒ
voluiſſe Ioā. andr. in regula. nō eſt ſine
culpa. de regul. iuris. in. vj. in mercurial.
⁊ Bar. in. l. ſi quis legatū poſt princi. ff.
de fal. ⁊ Bal. in. l. admonēdi. ver. quero
ſi reperiunt ⁊c. ff. de iureiurā. ⁊ Bald. in
d. l. iuriſiurādi. ⁊ in. l. fina. in fi. C. ſi ex fal.
inſtru. ⁊ in. l. ex his. in. iij. colum. d. teſta.
19 mili. Et † hāc partē qō ad validitateʒ di
ctum teſtis debet iuramētum precedēre
dictū ⁊ nō ſequi dictū tenent doc. in. d. c.
de teſtibus. per illū text. ⁊ per tex. in. c. in
primis ij. q. j. ⁊ in. c. hortamur. iij. q. ix. et
hāc partē tenet Bal. in. c. fraternitatis.
in. ij. colum. de teſti. ⁊ in. l. iureiurādi. de
teſti. in princi. Uerumtñ aliqui doctores
tenēt ſufficere qō teſtes ſtatim iurēt poſt
depoſitionē ſm. d. Feliñ. in. d. c. de teſti-
bus. qui dicit qꝫ dñs ſuus. ſ. domi. Fran-
ciſ. de are. concordat opiniones hoc mo
do vcʒ qꝫ ſi teſtis iurauit ſponte incontī-
nenti nullo interrogāte vel hoc petente
vt iuret tunc valeat eius dictum. Sed ſi
iurauit poſt eius depoſitionē etiam in-
cōtinēti ex eo: qꝛ de hoc fuit reqſit⁹ tunc
nō valet ei⁹ dictū. Sed in caſu nr̄o pdi-
cti magiſter bon⁹ amic⁹ ⁊ dict⁹ raphael
ebreus iurarunt poſt eius depoſitioneʒ
requiſiti a curia: vt eius dictum habere-
tur pro indicio vt apparet ex inſpectiōe
proceſſus ergo merito dictū eoꝝ nō pro
bat. Quibus ſtantibus ſumme miraſi.

eſt quō curia proceſſerit ꝯ ipſos inquiſi-
tos ad tormenta: ⁊ ad alia inde ſequuta
certe neſcio videre nec cogitare quō hoc
fieri potuerit a dicta curia: niſi dicamus
20 illud vulgatū: vcȝ † qḋ quandoꝗ bon9 dormi
tat homerus: oīs em̄ homo mēdax: ⁊ ne-
mo tam oculatus ⁊ prudens quin quandoꝗ
non incidat in aliquē errorē ꝙ ſepe eue-
nit ꝓpter multitudinē negociorū ⁊ cau-
ſarū. ¶ Ulterius dico qḋ poſito ſine veri
tatis ꝑiudicio quod dicti teſtes fuiſſent
omni exceptione maiores. et fuiſſent ſer
uata ſeruanda: attn̄ nō poterat ꝓcedi ad
torturā ꝯ dictos inqſitos. niſi ꝑmo fuiſ-
ſet interlocutus iudex vel curia ꝓcedeñ.
21 ſeu deueniēdū † eſſe ad torturā ſm̄ Bar.
in ꝯſi. ſuo inci. pūctus qōnis ⁊c. qḋ dictū
refert ⁊ ſeqꝛ. d. Frā. bru. i ſuo tra. de indi-
cijs ⁊ tortura. i. ix. char. l. iiij. co. Modo mul
tipliciter oſtēſo nullo ꝓbabita fuiſſe legi-
tima indicia ꝯ dictū zanotū ⁊ petrū inq-
ſitos reſtat deuenire ad eorū cōfeſſiones
⁊ ratificationē: ad quas me conuerto. Et
dico ꝙ lȝ ipſi inqſiti ſint ꝯfeſſi plura fur
ta feciſſe: tamen talis eorū ꝯfeſſio eis nō
nocet nec ꝑiudicat: licet dicatur ꝙ in con
22 feſſum nulle ſunt partes iudicis niſi † in
condemnādo: vt hꝫ in. l. proinde. ff. ad. l.
aql. ⁊ in. l. ſi confeſſus. ff. de cuſto. reo. ⁊ i
l. qui ſententiā. C. de penis. ⁊ in. l. j. ff. de
confeſ. ⁊ in. l. ij. C. quorum app. nō recip.
23 Et qḋ hoc ſit verum oſtendo. Nam † cō-
feſſio facta in tortura legitimis indicijs
non precedentib9 nō valet nec nocet cō
fitenti: vt habetur in. l. j. in. §. diuus ſeue-
rus. ff. de queſtioni. ⁊ ibi per Bart. ⁊ in. l.
milites. C. de queſtiōib9. ⁊ in. l. j. C. de cō
24 feſ. cū ſi. ¶ † Sed ꝯfeſſio facta metu tor-
mentorum equiparatur cōfeſſioni facte
in tormentis ſm̄ Bal. in. l. interpoſitas.
circa fin. C. de tranſac. quem ibi ſequunꝰ
doc. ⁊ voluit do. Alex. in. l. j. in. §. diu9. ff.
de queſtioni. Et ideo dixit Bal. in. l. no-
uiſſime. in prin. ff. qḋ fal. tu. aut. qḋ paria
ſunt confiteri in tormentis vel metu tor
mentorum: qḋ etiā voluit Barba. in. c. ſi
confiteri. de accuſa. in p. ii. col. ⁊ d. Ca-
tal. in tracta. ſuo ſyndica. in verſi. dxiiij. ⁊
Ange. de aret. in tracta. maleficiorum in
verbo fama publica. in ver. poſtꝙ aliqs
⁊ dixit etiam Bal. in. l. ij. in fi. C. quorum
appel. nō recip. qḋ ille qui formidine tor
mentorum aliquid facit non ſibi preiudi
cat: ergo confeſſio iſtorum inquiſitorum
tanꝙ ꝯfeſſio facta in tormētis eis nō dꝫ
preiudicare. Sȝ ſic eſt ꝙ in caſu nr̄o con
feſſio ipſorū inquiſitorū fuit facta metu
tormentorum ⁊ etiā in tormentis: vt ſta
tī probabo: ergo talis ꝯfeſſio nō dꝫ eis
nocere. Et ꝙ in caſu nr̄o dicta ꝑma ꝯfeſ-
ſio fuerit facta ꝑ ipſos reos metu tormen
torū patet. Nā ſemꝑ paſſim ipſi inquiſiti
dū fuerunt examinati fuerūt ducti in ſa
la magna palatij in loco tormentorū aſſ
torturam vel tormentum: vt clare legiꝛ
in proceſſu contra eos facto in pluribus
⁊ diuerſis locis. Sed reus qui ducitur in
loco tormentorum confitens aliquid cō
25 tra eum dicitur illud confiteri † et confeſ
ſum eſſe metu tormētorum. ita dixit not.
Salice. in. l. ij. in vlt. colum. verſic. ad de-
clarationem predictorū: C. de cuſt. reo.
vbi allegat Barba. hoc voluiſſe: ⁊ idem
voluit Ang. de are. in trac. ſuo maleficio
rū. in verbo fama publica. in ver. poſtꝙ
aliquis ⁊c. ⁊ Barba. in dicto. c. ſi cōfite
rit. in pe. col. de accuſa. Et ideo dixit bal.
in. c. j. in. §. iniuria. in. viij. col. de pace iu-
ramē. firmā. qḋ ſi reus ante tormēta con
fiteatur aliquid ⁊ notari9 ſcribat ipſum
fuiſſe ſponte cōfeſſum qḋ poterit puniri
de falſo: quia imo illud confeſſum eſt me
26 tu tormentorum † quod dictum refert et
ſequiꝛ Barba. in. d. c. ſi confiteri. in pe
nul. colum. ⁊ d. Catal. in trac. ſyndica. in
ver. clxv. inci. adde qḋ diximꝰ ⁊c. ⁊ Lud.
ro. in. l. q in aliena. §. celſus. ff. de acquir.
hered. ⁊ Barba. in quodā cōſi. ſuo. inci.
clementiſſimi dei patris. ergo dicta con
feſſio dictorū inquiſitorū facta nō prece-
dentibus legitimis indicijs vt oſtenſum
eſt: ſed facta metu tormētorū tanꝙ ſi eſſet
facta in tormentis nō debet ipſis inqui-
ſitis preiudicare. Et ad predictorū cōfir
mationem qḋ dicta confeſſio dicatur fa
cta metu tormentorum: ⁊ ſic non valeat
facit illud qḋ dixit Bal. in. l. nouiſſime.
ff. qḋ fal. tu. aut. vbi dixit qḋ ſemꝑ preſu-
mitur inferri terror reo ab officiali etiā
ſi ipſe reus ſit relaxatus ire per curiam
27 nam preſumitur † tamen ſemper metus
inſtare: qḋ dictum refert ⁊ ſequitur dn̄s

Catal. in d. ſuo tract. ſin. in verſi. clxv. incip. Itē adde qd̄ diximus. pro quo faciūt dicta p eūdē ibi in ver. p̄cedēti. vbi dixit qd̄ detēt9 p̄ſumitur dicere metu tormentorū. allegat Bal. in. l. falſus. in fine. C. de fur. ꝛ in. l. ij. C. qd̄ met9 cauſa. Pro q̄bus faciunt dicta per. d. Frā. bru. in trac. ſuo. de indicijs et tortura. in. xl. char. in
28 iij. col. vbi dixit quod vbi aliter nō pōt probari tortura ſufficit probare quē fuiſſe detentum vt cōfeſſio dicaꝛ facta metu tormētorū. ꝛ allegat. Bal. in. d. l. falſus. ꝛ Cy. in. l. ij. C. qd̄ met9 cauſa. Et pro predictis omnibus facit optime not. verbum. d. Pari. in ſuo tract. ſin. in. xxvi. char. in iij. col. verſic. quidā fuit tortus ꝛc. in fine.
29 vbi dicit qd̄ tidē opaꝛ potētia in habitu qd̄ operaꝛ potētia in actu: qd̄ dicit pbari in. l. labeo. ff. de ſta. liber. ꝛ in. c. nō ſolū
30 de appella. in. vj. ex quo dicit qd̄ ꝯfeſſio rei conſtituti in fortijs iudicis dicitur facta metu tormētorū cū ipſe iudex ſemper habeat poteſtatē ꝛ potentiam in habitu torquendi ipſum reū. pro quo dicto facit gl. ꝛ quod ibi volunt Barto. ꝛ alij in. l. ex
31 iudiciorum. ff. de accuſatio. que dixit qd̄ idē operaꝛ tempus datū ad appellandū qd̄ operaꝛ ipſa appellatio: qd̄ etiam voluit Bald. Ange. ꝛ Imo. in. l. qui a latronib9. §. ſi quis ff. de teſtamētis. ꝛ Joā. de imo. in. l. defuncto. ff. de pub. iudi. ꝛ habetur in. c. cōcertatiōi. de appel. in. vj. Pro quibus etiam facit nota. verbum Ange. de are. in. §. iniuria. ſ. col. in fin. inſtitu. ad legem aquiliam. vbi dixit qd̄ ſi percutio te anteq̄ȝ percutias me dum es in habi-
32 tu ꝛ potentia percutiendi me: qd̄ dicor tunc te percuſſiſſe ad meam defenſionē ꝛ allegat Bar. hoc dicentē in. l. ſi ex plagijs. §. tabernarius. ff. ad. l. aquil et alia de quibus per eum. ad que etiaȝ poſſem plura alia adducere que breuitatis cauſa omitto. Et ſic ex p̄dictis ſatis patet dictam confeſſionē ipſorū inquiſitorum factam eſſe metu tormentorū non precedētibus legitimis indicijs. et ſic eis nō preiudicare. Inſuper dico qd̄ p̄dicta confeſſio etiam alia rōne non habet preiudicare ipſis reis inquiſitis ex eo q: ipſi fuerūt
33 interrogati de delictis de quibus nulla erant indicia de quibus de iure interrogari non poterant ſm Alber. gandi. in ſuo tract. maleficiorum ſub rubr. de queſtionibus et tormentis. in verſi. ſed quid de queſtiōe que quotidie occurrit de facto ꝛc. ꝛ Ange. de are. in. d. tra. maleficiorum. in verbo fama publica in vlti. colū. vbi do. Augu. ari. qui dixit ꝙ conſuetudo que haberet contrarium non valeret tanq̄ irrationabilis ꝛ contra tex. in. c. ſi. de conſuetu. ꝛ. l. ij. C. que ſit lon. cōſuetu. Et dicit quod ratio predictorū eſt quia prius debet conſtare de delicto ipſi iudi
34 ci tanteq̄ ad examinationem vel capturā ſeu torturam procedaꝛ per tex. in. l. ſ. in. §. illud autem. ff. ad ſilleia. et idem dixit. d. Franc. bru. in. d. ſuo tract. de indicijs ꝛ tortura. in. xiij. char. in. ij. colū. ꝛ voluit Tancre. in cōpendio ſuo. in. xvij. q. ꝛ Bar. in. l. fin. in. j. col. ff. de qd̄. ꝛ Ang. de are. in. d. trac. maleficiorum. in verbo fama publica. in. xviij. char. verſi. xij. an iudex. vbi inter cetera dicit qd̄ ſi dicit eſſe commiſſum furtū qd̄ curia debet mittere officialem ad locū vbi eſt cōmiſſum: ꝛ
35 idē dicit de homicidio ſubdēs qd̄ ſi aliter fiat iudex ipſe ſeu poteſtas teneretur in ſyndicatu. Et hāc partē firmat Bal. in additio. Specu. in titu. de ſen. in. xviij. col. in fine. et in. l. cum probatio. ff. de proba. in ſuis additio. et in aut. ſed nouo iure. C. de fur. ꝛ in addi. Spec. in ti. de confeſ. in. ij. colum. verſi. titius confitetur ꝛc. de quo etiam habeꝛ per. d. Franciſ. bru. in. d. ſuo trac. de indicijs et tortura. in. ix. char. in. iij. colū. ꝛ per. d. Paridem in tracta. ſingul. in. xxx. char. in. ſ. colum. Et ex iſtis omnibus puto indubitanter cōſtare qd̄ confeſſio dictorꝫ inquiſitorū tanq̄ minus ſolēnis non debet eis nocere nec p̄iudicare. Nam regula illa ꝙ in confeſſum nulle ſunt partes iudicis niſi conde-
36 nando ꝛ qd̄ cōfeſſio non requirit telaȝ iudicij ſimilia intelliguntur ꝛ locū habent in cōfeſſione legitima ſponte facta arg. d. l. nō putauit. §. vſi quenis. ff. de bono. poſ. cōtra tab. cū alijs ſuperi9 allegatis. Modo vltra p̄dicta dico qd̄ etiaȝ nō hȝ obſtare ſi per curiā diceret ꝙ dictū ipſorū reorꝫ vni9 cōtra alterꝫ de imputatione quam faciunt inuicem debet facere valere cōfeſſiones eorꝫ tanq̄ indicium prece-

dicis. Quia reſpõdeo pluribus modis.
Et primo dico q̄ talis cõfeſſio ſeu incul
patio eoꝝ inuicē non precelſit examina
tionē eorũ adeo q̄ iudices potuerint ſe
fundare ſup talibus imputationibus: ⁊
venire ad interrogationē ⁊ ad torturaʒ
prout deuentũ eſt: ſed imo tales eorum
inculpationes ſequuta examinatione: ⁊
tortura ſuperuenerunt: vt ex ꝓceſſu ap-
paret. Iteʒ dico q̄ dato q̄ preceſſiſſet at
tamen hoc nõ releuat: quia ex eorũ con
37 feſſiõibus apparet eos fuiſſe ſocios cri
minis ſi crimen aliqđ cõmiſerũt quib9
nõ creditur cõtra ſociũ eiuſdē criminis
vt habetur in.l.j.§.diuus autē.ff.de que
ſtionibus.⁊ in.l.quoniã liberi.C.de teſt.
⁊ ibi Bart.⁊ Sali.⁊ habet in.c.j.de con
feſſis.⁊ in.c.veniens.de teſti.⁊ in.c.per-
ſonas.⁊ in.c.ſicut.eo.tit.⁊ voluit Spec.
in titu.de teſte.in.§.j.ver.item qđ eſt ſo
cius ⁊c. Et licet qñ ſumus in delictis in
quib9 ſocius criminis poteſt interroga
ri de cõſocijs: tũc tale dictũ ſeu aſſertio
38 ſocij criminis faciat indiciuʒ ad tortu
ram: tñ etiam in talibus criminibus di-
ctuʒ ſeu aſſertio ſocij criminis de per ſe
ſola nõ faciat ſufficiēs indiciũ ad tortu-
rã: ita ſingu.dixit do. Alex.in conſil.ſuo
cccclxxv.ſm ordinē meũ incip.quoniaʒ
abunde ⁊c.in fine. vbi allegat hoc vo-
luiſſe Salic.in.l.fi.in fi.C.de accu.⁊ Jo.
de imol.in.c.j.de confeſ. Sed in caſu no
ſtro iſta aſſertio ſeu inculpatio dictoruʒ
inquiſitoꝝ incu'pantiũ ſe, eſt ſola ⁊ nuda
vt apparet ex inſpectione proceſſus: er-
go merito nõ preiudicat ipſis iquiſitis.
Nec habet obſtare vel nocere dictis in
quiſitis ſi per curiã dicatur q̄ imo eorũ
confeſſio eſt valida: ⁊ ſibi preiudicat: qa
eam ad banchum iuris ſponte ratifica-
runt ⁊ cõfirmarunt ac approbarũt aſſe
rentes ſe non fuiſſe confeſſos metu tor-
mentorũ: ſed ſi ex certa eorũ ſcientia vt
apparet in proceſſu ⁊c. Quia reſpondeo
q̄ imo dicta confeſſio inualida ai princi
pio dictorũ inquiſitoꝝ nõ validatur per
dictam ratificationē: ſed imo talis rati-
ficatio vna ſimul cum dicta confeſſiõe
corruunt. Nam eo' metu ⁊ timore quo ſe
cerunt dictam ꝯfeſſionē fecerunt dictã
ratificationē: quia in reo detento ⁊ car
cerato ſemper preſumitur durare met9
tormentoꝝ: cum in iudice adſit eadē po
teſtas tormentãdi. vt.ſ.oſtēſum eſt. Itē
39 reſpondeo ⁊ aliter q̄ quando cõfeſſio
eſt illegitime facta legitimis idicijs nõ
ꝓcedētib9 vt in caſu nr̃o: ſed in torturã ⁊
metu tormētorũ nõ validatur etiã ſi ſit ra
tificata ad banchum iuris iſta eſt gloſ.
not.⁊ magiſtra in.l.penul.ff.de queſtio.
quam ibi ſequitur Bart.⁊ alij.⁊ Ange.
in.l.j.C.de confeſ.⁊ gandi.in trac.male-
ficiorũ ſub rubri.de qõnibus ⁊ tormētis
in.vj.colũ.ver.item pone qđ quidam.⁊
Pe.de ancha.in cle.j.de homic.⁊ Sal.
in.l.ij.in vlt.col.C.de cuſto.reorum.⁊.d.
Catal.in trac.ſingu.in verſi.clxv.incip.
adde qđ diximus.⁊ Ange.in.l.ij.C.quo-
rum appel.non recip.⁊ Ange.Imol.⁊
Pau.de caſt in.l.qui in aliena.in.§.cel
ſus.ff.de acqui.heredi.⁊ Inno.in.c.cau
ſam que.de offi.delega.⁊ Pe.de ancha.
in conſil.ſuo.xxiij.incip.viſa inquiſitiõe
formata cõtra Philippum.⁊ do. Alex.
in conſi.ſuo.v.incip.in cauſa inquiſitio
nis.in.j.col.in.j.volu.⁊ in conſil.clxxix.
incip.in cauſa angelorũ.in penul.col.⁊
in conſi.ccxxiiij.incipi.viſo proceſſu ⁊c.
in.ij.col.⁊ in cõſil.cclxxv.inci.viſo circa
fin.⁊ hanc partem etiam firmat Ange.
de are.in trac.maleſi.in verbo fama pu
blica.in.iiij.char.verſi.aduertas tamē.
⁊ Bal.in addi.Specu.in titu.de cõfeſ.
in.j.col.⁊ matthe.in nota.ſuo.lv.incip.
nota quod quoties ⁊c.⁊ Ludo.roma.in
conſi.cxlix.⁊ Jo.de ana.in ꝯſi.ſuo.xvij.
in.j.col. Apparet ergo ex predictis q̄ cu
ria nõ poteſt ſe fundare ſuper dicta rati
ficatiõe que vna cum ꝓdicta inhabili
ꝯfeſſiõe corruit. Nec vltra inſtabo circa
nullitatē ꝓceſſus ⁊ confeſſionis dictoꝝ
inquiſitorũ reſultãtē ex inobſeruatione
ſtatutorũ cõis boñ.circa hãc materiaʒ
loquentiũ: ſed me in hoc remitto ad di-
cenda ⁊ oſtēdēda per procuratorē ipoꝝ
inquiſitorũ. Ex qbus oibus mihi videt
clare ⁊ lucide plurib9 modis ⁊ ex pluri-
bus de cauſis apparere dictos inqſitos
fore in caſu victorie ⁊ eos abſoluendos
eſſe a dicta inqſitione cõtra eos forma
ta: ⁊ ab omnibus in ea contentis: ⁊ ita
concludo. Laus deo.

¶ Et ita ut ſapis dictū ꝛ ↄcluſum eſt iuris eſſe dico ꝛ cōſulo ego Hippolytus de marſilijs. J.U.doct. In almo patrie mee bon. ſtu. iura ciuilia legens: in quorum rei fidem ꝛ teſtimoniū me propria manu ſubſcripſi: ſigillū qꝫ meuꝫ appoſui cōſuetum: ſaluo ſemper ſaniori cōſilio. die. j. July. M.ccccc.vj.

1 ☞ Circuitus ſunt euitandi.
2 Uidua dicit eſſe in primo matrimonio.
3 Uidua gaudet priuilegijs mariti.
4 Uidua perdit dotem per ſtuprum.
5 Percutiēs clericū mortuū eſt excōicat⁹.
6 Uidua perdit per ſtuprū actionē etiam de dote.
7 Uidua viuēs luxurioſe priuatur tutela.
8 Bia defuncti triſtat per luxuriā vxoris.
9 Uidua gaudet foro viri.
10 Uidua perdit oia priuilegia viduitatis viuens luxurioſe.
11 Dos vidue retinet priuilegia dotis.
12 Dos vidue ſuſtinet onera dotis matrimonio durante.
13 Uidua an perdet dotem per ſtuprum.
14 Caſus omiſſus pro amiſſo habetur.
15 Argumentū a ↄtrio ſenſu qñ valeat.
16 Uidua dicitur per ſtuprum violare matrimonium.
17 Paupertas nō excuſat mulierem luxurioſe viuentem.

CASUS.

¶ Caſus dubitationis talis eſt: quedaꝫ Jacoba de ganzanigho ꝛ ſis ſuperiorib⁹ annis ↄtraxit matrimoniū cū quodā petro quōdam paulini: ꝛ in ipſo matrimonio pſeuerauit per annos ſex vel circa: poſtea mortuo dicto petro eius marito dicitur ꝙ ipſa iacoba durāte viduitate pluries cōmiſit ſtuprū ꝛ vitā luxurioſaꝫ duxit tam in ciuitatē bon. ꝙ extra. Nūc aūt ipſa iacoba ſeu qdā aſſerens ſe eius maritū dicit eā tranſiuiſſe ad ſcda vota ꝛ matrimoniū ſecū ↄxiſſe: ꝛ petit dotem ſuā q dos fuit depoſita a penes quēdaꝫ tertiū tpe primi mrimonij. Cui petitiōe dotis ſe opponit atelātes paulini frater ꝛ heres primi mariti dicēs ꝙ dicta dos depoſitata vt. s. ad eum ſpectat: ꝛ pertinet tanqꝫ ad heredē primi mariti: eo ꝙ ipſa iacoba ꝑpter ſtuprū per eam commiſſum tēpore viduitatis ꝑdidit ipſam dotem ꝛ ea priuari dꝫ. Ex aduerſo ipſa iacoba ſeu agentes pro ea dicūt minime verū eſſe ꝙ ipſa cōmiſerit ſtuprū aliqđ: ſed poſito ꝙ illud commiſiſſet: tamē per hoc non dꝫ priuari dote ſua: ſuper quo modo queritur quid iuris.

¶ Conſilium. xiij.

Diuini numinis ſuffragio inuocato: ꝛ omiſſo omni verborū circuitu. iuxta. l. dñs teſtō. ff. de condi. in debi. ꝛ c. ꝛ c. auditor. de reſcri. cū ſimi. mihi videt̄ dñ crū atelantem potiorem: ꝛ potiora ac meliora iura habere in dicta dote: ꝛ merito preferri debere ipſi iacobo: qđ oſtendo. nam clarum eſt in iure ꝙ vxor committens adulterium perdit dotē ꝛ actionē de dote. c. plerumqꝫ. extra de dona. inter vi. ꝛ vxo. l. cum mulier viri. ff. ſolu. mat. habetur in. l. ſi dotē. C. de iure do. ꝛ in. l. libertatē. que eſt ſi. C. de adul. ꝛ ibi in aut. ſed nouo iure. ꝛ in. l. ↄſenſu. C. de repu. ꝛ hꝫ in. c. ſi. de adul. ꝛ per Lud. ro. in ↄſi. ſuo. cclxxvj. incip. hec iuliana. Et quo ad perdendā dotem dicta iura loquētia in adulterio cōmiſſo viuēte viro vēdicant ſibi locuꝫ in ſtupro cōmiſſo ꝑ viduam durāte viduitate: ꝛ hoc duplici rōne. primo quia durāte viduitate mulier dꝫ adhuc eſſe in prio mrimonio: vt colligit in. l. ſi. C. de bo. mater. ꝛ hꝫ in. l. filiū. §. vidua. ff. ad muni. ꝛ in aut. de ↄſu lib⁹. §. itaqꝫ. ꝛ in. l. femine. ff. de ſenato. l. mulieres. C. de digni. lib. xij. l. quoties. de priuile. ſchola. co. lib. ꝛ in. l. ſi. C. de incolis. lib. x. cū ſimi. Et ideo talis vidua gaudet ꝑuilegijs q habebat ꝑpter maritū eo viuente: vt hꝫ in. d. l. quoties. qđ etiā firmat gl. ꝛ Bar. i. d. l. filij. §. vidua. ff. ad muni. ꝛ in. d. l. quoties. ꝛ etiaꝫ ipſa vidua ſequit forū viri: vt hꝫ in dictis iuribus. ꝛ in. l. cū quedā puella. ff. de iuriſ. om. iud. ꝛ ibi per oēs ſcribētes. ¶ Secūdo quia ita fit iniuria marito defuncto ꝛ conſanguineis ſuis per ſtuprū cōmiſſum ꝑ viduā ſicut per adulteriū cōmiſſum in vita eius ſm gl. ꝛ ibi Bar. ꝛ doc. in. l.

ſororẽ.C.de his qui.de indi. que dixit ꝙ
ſi heres inſtitutus a teſtatore concubuit
cum vxore teſtatoris poſt mortem ipſius
priuatur hereditate ſicut ſi ei iniuriam
feciſſet du͂ viuebat:⁊ ſic gl.illa parificat
ſtupru͂ ⁊ adulteru͂.idem etiã firmat gl. ⁊
ibi Bar.⁊ doc.in.l.fideicõmiſſum.C. de
fideicõ.Et idẽ tenet Bar.per illas gl.in
l.j.ff.de his quib⁹ ut indig.⁊ Bal.in.c.ij.
de feu.ſine cul.non amit.pro quo facit.l.
qui ſepulchra.C.de ſepul.viola.⁊ que di
xit Bar.in.l.j.C.de ſecun.nup.⁊ Bal.in
l.titius.in prin.ff.de excu.tu.⁊ per Jo.de
imo.in.l.ij.ad fi.princ.ff.de vulg.⁊ pupil.
Pro qb⁹ facit et qd voluñt doctores.in.c.
5 a nobis.de ſent.excõ.vbi dicitur qd † percu
tiens clericu͂ mortuu͂ eſt excõicatus ſicut
ſi eu͂ percuſſiſſet viuu͂.arg.tex.in.c.qd te.de
peni.⁊ remiſ.Et in proprijs terminis no
ſtris quod vidua cõmittens ſtupru͂ pdat
6 dotem † ⁊ actionẽ de dote ſicut ſi commi
ſiſſet adulterium viuẽte marito expreſſe
voluit Pau.de ca.in cõſi.ſuo.cxxj.inci.
reuocatur in dubiu͂ ⁊c.vbi ſing.loquitur et
rñdet ad contraria que adduci poſſent.⁊ idez
firmat ipſe Pau.de ca.in.d.l.ſororem.⁊
in.l.fideicõmiſſum.C.de fideicõ.p illas
glo.⁊ eſt de mente Bar.in.l.penul.C.de
adul.vbi dicit ꝙ ille q offenditur de adul
terio cõſtante matrimonio:ille idẽ offen
ditur ex ſtupro viduitate durante:⁊ qd ita
iniuriãtur cõſanguinei viri iam defuncti
ex ſtupro qd cõmittitur in viduã:ſicut ſi du
raret matrimoniu͂ Et hãc partẽ etiã qd
idẽ operetur ad perdendã dotẽ in muliere
ſtupru͂ qd operatur adulteriu͂:tenuit etiaz
d.Bartholomeus belẽzinus olim audi
tor rote in addi.ſuis.Abb.in.c.plerunq.
de dona.inter vir.⁊ vxo.⁊ qdã Moder.
Benedict⁹ de vadis in.c.paſtoralis.de
iudi.⁊ do.Augu.de ari.in ſuis addi.ad
Ange.de are.in ſuo trac.maleſi.in verſi.
che hai adulterata mia dona.i.iij.char
ta.in addi.incip.ſed autẽ in hac materia
adde qd Ro.in.d.l.rei iudicate ⁊c.in fi.
verbis.Cu͂ ergo in caſu nr̃o ipſa iacoba
cõmiſerit ſtupru͂ nõ ſemel ſed pluries:et
alia deteriora fecerit vt mihi relatuz eſt:
⁊ vt credo pbatuz que honeſtatis cauſa
nõ exprimo:ergo merito perdidit dotẽ ⁊
actionẽ ad ea petẽdum per ſupra dicta.

Pro quib⁹ in ſimili faciu͂t que voluit Ang.
de are.in.§.actionu͂.in.xxv.colu͂.inſti.de
actio.in ver.⁊ etiã deſinit ⁊c.vbi dicit ꝙ
7 † vidua tutrix filioru͂ ſuoru͂ priuatur tute
la ſi viuit luxurioſe lʒ nõ traſeat ad ſcda
vota.allegat ad hoc glo.in aut.de reſti.
⁊ ea que parit in.§.fi.⁊ glo.Bar.⁊ doct.
in aut.ſacrm.C.qñ mulier offi.tute.fun
gi po.⁊ tex.in.l.fi.eo.ti.vbi dicitur ꝙ ma
ter pudicitiã ſuaz ſeruare debet intactã.
⁊ idẽ dicit.Bar.ſm cum in.l.ſi quis ſub
conditione.ff.de teſta.tute.in ver.quero
mulier que tranſiuit ⁊c.qd dicit eſſe nc.
⁊ ſubdit ipſe Ange.vbi.s.ꝙ ſi multa ſe
creta eſſent patefacta multe tutele eſſent
8 expirate.⁊ dicit † ꝙ de his ſupra dictis
nõ eſt mirandu͂:qm̃ memoria defuncti ⁊
eius aia contriſtatur propter iniuriam
vxoris:igitur debet tutelaz perdere.⁊ alle
gat in argu.glo.in.d.l.fideicommiſſa.C.
de fideicommiſ.⁊ in.d.l.ſororẽ.C.de his
qui.vt indig.⁊ Bar.in.d.l.j.ff.de his qui
bus vt indig.⁊ Bar.⁊ doc.in.l.licitatio
in.§.qd illicite.ff.de publica.Facit etiam
9 pro predictis:naz † licet vidua gaudeat
foro viri ⁊ honoribus ⁊ priuilegijs qui
bus gaudebat viuente marito vt dixi.s.
tamen illa omnia perdit ſi luxurioſe vi
uat ne plus habeat luxuria ꝙ caſtitas.
ita no.dixit Ange.Pau.de ca.⁊.d.Alex.
in.l.cum quedaz puella.ff.de iuriſd.om.
iud.allegat.§.fi.in aut.de reſtit.⁊ ea que
parit.⁊ idem dixit do.Feli.in.c.paſtora
10 lis.de iudic.quinimo † talis vidua luxu
rioſe viuens perdit oĩa priuilegia vidui
tatis.text.eſt ⁊ ibi Sali.in.l.his ſolis.C.
de reuo.dona.⁊ voluit Abb.in.c.vxora
tus.de conuer.coniu.in prin.pro quo fa
ciunt dicta per Spec.in tit.de tuto.in.§.
nunc dicendu͂.ver.item excipitur.et per
d.Feli.in.c.ſignificantibus.de offi.dele.
in vlti.col.vbi etiam ad hoc alleg.Bal.
in.§.hos autem.in.xij.col.inſtitu.de atti
lia.tu.Et faciunt dicta per Jac.de bel.
in auten.de non eligen.ſecun.nuben.in
§.ſi quidem.in verſic.ſi autem ⁊c.per il
lum text.vbi dixit ꝙ pene que introdu
cte ſunt contra mulieres que tranſeunt
ad ſecundas nuptias habent locum in
vidua luxurioſe viuente.allegat dictam
l.his ſolis.in fine.et gloſſa et doctores

in aut. eiſdem. C. de ſecun. nupt. ꝛ in aut. ſacrā. C. q̄ñ mulier tu. offi. fungi pōt. qđ etiā voluit do. Alex. in. l. liberoꝝ. in. §. notanter. ff. de his q̄ no. infa. ¶ Preterea ad predictoꝝ cōfirmationē facit nam cū ſequunť cōmoda quē etiā ſequunť incōmoda. in regula ſm naturā cū vulga. de reg. iur. ſed vidua inops dꝫ ali ab heredibus viri durāte viduitate ſi nō hꝫ vnde ſe alat: etiā ſi nō habuit dotē. vt no. Cy. ꝛ Bald. in. l. fi. C. de bo. mat. igitur merito ecōtra debet de violatiōe ſtatus viduitatis in quo dicitur perſeuerare in primo matrimonio penam ſubſtituere. ita dixit Pau. de caſt. in. d. cōſi ſuo. cxx. incip. reuocatur in dubiū ꝛc. ¶ Pro quibus etiā

11 facit † nam dos ipſa vidue retinet priuilegia que habebat durāte matrimonio: vt habeť in. l. etiam dirupto. ff. de fundo dotali. ꝛ habeť in. §. fuerat. iſti. de actio. ꝛ in. l. j. C. de rei vxoris actiōe. imō non ſolum in ipſa re dotali durāt priuilegia dotis ſoluto matrimonio: vt dixi: ſed etiam pro fructibus perceptis poſt ſolutū matrimoniū qui proprie nō ſunt dos: tñ datur actio de dote: ꝛ etiā ei⁹ priuilegia locum habēt: vt eſt tex. nota. in. l. ſi marito. §. fi. ff. ſol. matri. ꝛ facit gl. not. in. l. diuortio. in. §. ob donatiōes. ff. ſol. matri. ꝛ vo-

12 lunt Moder in. l. j. ff. ſol. mat. ita † eodē modo dicta dos vidue ſuſtinet incōmoda que ſuſtinet dos durante matrimonio: ꝛ hoc ptꝫ. nam ſi ſtatutū dicit qđ mulier nō teſteť de dote ſtantibus filijs niſi de quarta pte: tale ſtatutū habebit locū etiā in vidua, ita tꝫ. Bal. in. l. j. in vl. qōne tibi Pau. de ca. C. vnde vir ꝛ vxor. ꝛ Pau. de ca. in rub. ff. ſolu. matr. ꝛ Sali. ꝛ An. roma. in. d. l. j. C. vñ vir ꝛ vxor. ꝛ do. Alex. in ꝯſ. ſuo. lv. inci. ꝯſideratis verbis ꝛc. in. j. volu. in vlt. col. Ex iſtis ergo merito ſeq̄ť qđ ſicut dos mulieris cōmittentis adulterū perditur per ipſum adulterium: ita ꝛ dos vidue nondū exacta ꝑpter ſtuprū per eam cōmiſſum perdi dꝫ. Ex quibus oibus cōcluditur dictā iacobam excluſam fore ab ipſa dote: ꝛ ab ei⁹ petitione: ꝛ dictū atelantē in ea tanq̄ heredem dicti petri fratris ſui potiorē eſſe

13 in ipſa dote. † Modo nō obſtat ſi dicať ꝙ contra predicta tꝫ do. Alex. in. d. l. ſororem. C. de his quibus vt indig. vꝫ ꝙ vidua cōmittēs ſtuprū nō tñ dꝫ perdere dotē: ꝛ hoc duplici rōne. primo per tex. a ꝯtrario ſenſu in. c. j. in ver. dño viuēte ꝛc. de feu. ſine culpa nō ami. vbi dr̄ ꝙ vaſallus ꝑdit feudū ſi concubuerit cum vxore dñi dño viuente: ergo ſi ſecū cōcubuerit poſt eius mortem non punietur ea pena priuatiōis feudi. ¶ Scđo mouetur alia rōne dicēs qđ iura loquētia de ꝑuatiōe

14 dotis loquunť in adulterio: † ꝛ ſic in delicto cōmiſſo viuēte marito. l. cōſenſu. C. de repu. ꝛ in. c. plerūq3. de dona. inter vi. ꝛ vxo. vnde nō debent ad aliū caſum extendi cum ſint pena. ia. l. fi. C. de interdic. mat. ꝛ regula. in penis. de re. iur. in. vj. ꝛ gl. in. c. j. in verbo italie. de tēp. ord. in. vj. ergo cū nō ſit oino eadē rō in ſtupro q̄ eſt in adulterio cōmiſſo viuente marito: ergo nō eſt infereñ. de vno caſu ad aliū ꝛc. Quia rñdeo prio ad tex. in. d. c. j. qđ il. e tex. non habet obſtare q2 d. Alex. dictuꝫ ſuum colligit ex illo tex. per ar. a contrario ſenſu: vt patet ex verbis ſuis. ſed ego dico qđ non pōt ſe fundare ex dicto tex.

15 per tale † ar. a ꝯtrio ſenſu q2 nō valet argumētū a ꝯtrio ſenſu q̄ñ ſumēdo tale arg. reſultaret peccatū: vt eſt glo. not. in cle. j. in verbo facere. de vſur. quē ꝑ nota. allegat. Bal. in aut. ad hec. C. de vſur. Sed ſi ſumereť ex illo tex. ar. a ꝯtrio tex. reſultaret peccatū: vt ſtatim oſtēdā. ergo nō dꝫ ſumi. Et qđ reſultaret peccatum ptꝫ: nam ſi volumus ſumere ar. ibi a ꝯtrario ſenſu: ergo ſequereť qđ vaſallus mortuo dño poſſet cōcūbere cum vxore dñi: ꝛ ſic cōmittere fornicationē: qđ nō eſt dicēdū ꝑpter peccatū. ꝛ ſic non obſt. ille tex. Itē alio modo rñdeo ad illum tex. ꝛ dico qđ ille tex. non habet obſtare etiaꝫ dato qđ poſſet ſumi argumentū a cōtrario ſenſu: q̄ñ dꝫ intelligi qđ vaſallus dormiēs cuꝫ vxore domini mortui non priuať feudo. q̄ñ ipſa dña tranſiuit ad alias nuptias: q2 tunc non dicitur facere iniuriam dño cum ſit tranſlata ad aliud matrimoniū: ꝛ non dicať tūc eſſe in matrimonio dñi. Secus autē ſi adhuc eſſet in viduitate ꝑ mortem dñi: q2 tunc priuaretur feudo: q2 diceretur iniuriatus dñs cum vxor eius vidua dicať manere in primo matrimonio. ꝛ c. S.

alo vt. ſ. dixi. ita dixit Andr. de iſer. et poſt eum. d. Cardi. Alex. in. d. c. de feu. ſine culpa non amit. vbi dant talem intellectum illi tex. qui intellectus ſi bene cōſideretur habet ſaporē naturalem in ſe. et ſic non obſt. in aliquo ille text. et ſic primum ar. d. Alex. eſt ſublatum. Non obſt. etiā ſm arg. videlicet quod iura loquētia de priuatione dotis loquūtur in adulterio: et ſic in delicto commiſſo viuēte marito: vnde non debent ad alium caſum extendi tanq odioſa etc. Quia reſpōdeo huic arg. vt reſpondit Pau. de caſt. in. d. con. ſi. cxxl. incip. reuocat etc. videlicet quod non ſolum per adulteriū per qd violatur verum matrimonium mulier perdit dotē: ſed etiam propter ſtuprum: per qd violatur matrimonium putatiuum: vt patet
16 cum putatur † matrimonium tenere: et tamen nō tenet: vt notatur per glo. in. d. c. plerūq. et etiam per alios doct. in. d. l. conſenſu. in glo. magna. in fi. que hoc tenet per text. in aut. de nup. in. §. ſi vero ab initio. eodē modo videtur quod perdat dotem propter ſtuprū per qd violatur matrimonium fictum qd eſt durāte viduitate quo tempore fingitur primum matrimonium durare. vt in. d. l. fi. C. de bo. mat. cum ſi. Sicut enim durāte viduitate ipſa vidua gaudet priuilegio primi matrimonij vt ſ. dixi: ita debet eum inuiolatum cōſeruare alias debet puniri ſicut violās matrimonium putatiuū ratione cuius ſortitur priuilegiū in quaſi dote ſicut in vera dote. l. ſi cum dotē. §. fi. ff. ſolu. matri. ita reſpondet Pau. de caſt. ad hoc ar. in d. conſil. ſuo. cxxl. poſt princi. ex quibus patet nō obſtare dicta per. d. Alex. in. d. l. ſororem. Poſſet etiam reſpōderi aliter quod licet iura loquentia de priuatione dotis loquātur in adulterio: tamē verificari debent in ſtupro: quia ſtuprum in tali caſu ſubrogatur loco adulterij. vt in. d. l. ſororē. et in. d. l. fideicōmiſſum. et in aliis locis ſuperius allegatis. Poſſet etiā aliter reſponderi dictis per. d. Alex. ſi tempora largirent: ſed propter feſtinantiā et accelerationē huius clientuli mei dicentis moram eſſe ſibi periculum allaturā ero pro nunc contentus predictis reſpōſionib9 que omnino tollūt arg. d. Alex. in. d. l. ſororē. Et ſic ex omnibus ſupradictis cōcludo dictā iacobā propter dictū ſtuprum: et eius vitam luxurioſam perdidiſſe dictam dotē et merito excluſam eſſe ab eius petitione: et dictū atelantē potiorem eſſe in ipſa dote tanq heres dicti petri eius fratris et olim mariti dicte iacobe. Nec etiā ob. illud qd ſatis ſimpliciter aſſerebat pars aduerſa ſuperiorib9 diebus dicēs quod caſu quo ipſa iacoba cōmiſerit ſtuprū per hoc nō debet perdere dotem: quia hoc fecit propter paupertatem neceſſitate cogente vt poſſet viuere etc. quia iſta eſt ſatis friuola et inſana allegatio:
17 † nam propter paupertatē aliquā non licet mulieri vitā luxurioſam ducere. tex. eſt not. in. l. palā. §. nō eſt. ff. de ritu nup. ideo hoc nō obſtante ipſa iacoba debet perdere dotē vt. ſ. dixi. et etiā bona parafrenalia. ſecundū gl. ſingularē in. d. c. plerumq. de donatio. inter virum et vxo. quā dixit ſing. And. ro. in ſingula. ſuo. cccxij. Et ita concludo. Laus Deo.

¶ Et ita vt ſupra ſcriptū et cōcluſum eſt iuris eſſe dico et cōſulo ego Hippolytus de Marſilijs. J. U. doc. In hoc almo patrie mee bonon. ſtudio iura ciuilia legens: in quorū fidem et teſtimonium me propria manu ſubſcripſi: ſigillumq meū appoſui cōſuetū ſaluo ſemper ſaniori cōſilio etc. die. xxix. Januarij. M. cccccvij.

1 Circuitus ſunt euitandi.
2 Condemnari quis nō debet niſi ſit confeſſus vel conuictus.
3 Confeſſio inualida non dicitur cōfeſſio.
4 Confeſſio non valet legitimis indicijs non precedentibus.
5 Timor torture equiparatur torture.
6 Confeſſio dicitur facta metu tormentorum: ſi reus fuit ligatus.
7 Paria ſunt confiteri per tormēta vel metu tormentorum.
8 Forma legis eſt ſeruanda.
9 Delicta commiſſa extra territorium nō puniuntur.
10 Judex inquirens non pōt inquirere niſi de delictis factis in territorio. et nu. 11.
12 Pater obligatus ſoluere debita filij: nō tenetur niſi ad debita facta in territorio.

13 De delicto debet ante omnia conſtare.
14 Officialis debet ire ad locum delicti.
15 Reus non debet interrogari niſi de delictis commiſſis in territorio.
16 Conſuetudo ſi rationabilis non valet.
17 Non omnis confeſſio nocet.
18 Confeſſio non verificata non nocet.
19 Judex non debet credere reo confitenti maria et montes.
20 In crimine leſe maieſtatis non torquetur quis non precedentibus indicijs.
21 Quando aliquis eſt tortus metus releuat. et nu. 22.
23 Quando aliquis in actu percutiendi dicitur percutere.
24 Tortus ſufficiēter nō dʒ iterū torqueri.
25 Confeſſio facta ſub ſpe gratie nō valet.

Conſilium. xiiij.

Clementiſſimi Dei auxilium me nō deſerat. In preſenti cā vt lingua proferre et calamo ſcribere valeā veritatē iuris et iuſtitiam. Viſa igit inquiſitione formata p magnificā curiam dñi vicepoteſtatis Boñ. ꝯ et aduerſus aloyſiū ſaxum de padua de pluribus delictis
1 † omiſſo omni verborū circuitu. iuxta. l. dñs teſtamēto. ff. de cōdi. inde. et cle. auditor de reſcrip. cū ſi. mihi indubitanter videtur dictū aloyſiū abſoluendū eſſe a dicta inquiſitiōe et ab oībus in ea cōtentis. Ad qꝺ dicendū moueor ex pluribus Et primo premitto ꝙ reus nūꝙ ve-
2 nit cōdēnandus in ciuilibus: † et a fortiori in crialibus niſi ſit cōuictus aut ſpōte confeſſus. c. nos in queꝗ. et c. multi. ij. q. ij. in. c. lotharī9. xxxj. q. ij. l. qui ſnīam. C. de penis. habet in. l. q accuſare. C. de edēdo. in. l. actor. C. de pba. et in. l. ſ. C. de cōfeſ. cū ſi. Sed in caſu iſto ipe aloyſius nō eſt modo aliquo cōuictus: q contra eum nulli teſtes ſunt examinati nullūꝗ inſtrm ſcriptura vel pbatio eſt facta vel pducta: vt ex in ſpectiōe pceſſus apparet. ergo ex hoc caſu pbationū deficientiū venit abſoluēdus. Reſtat ſolūmodo deuenire ad cōfeſſionē ipſius aloyſij inquiſiti et videre vtrū ex cōfeſſiōe per eū facta veniat puniēdus necne. In quo breuiter dico minime ipſum cōdēnādū eſſe vigore pdicte ſue cōfeſſiōis. qꝺ oſtendo
3 pluribꝰ ex cauſis. † Et primo dico ꝙ confeſſio inualida et minꝰ legitima nō operatur vires cōfeſſiōis: nec dicit cōfeſſio: l. iiij. §. cōdēnatū. ff. de re iudi. l. nō putauit. §. nō queuis. ff. de bono. poſſ. cōtra tab. l. quoties. ff. q ſatiſ. cog. l. ſi accuſaturus. ff. de adult. cū multis ſi. Sʒ cōfeſſio iſtius aloyſij eſt inualida et laborat multiplici morbo: vt oſtēdā. ergo nō bʒ nocere ipſi aloyſio inquiſito. Primo dicta ꝯfeſſio et examinatio et inqſitio fuit facta nullis pcedētibꝰ indicijs ſaltē ſufficiētibus: vt colligit ex inſpectiōe pceſſus: in quo nō apparet de aliquo indicio. ergo talis cōfeſſio eſt nulla. Nec obſtat dictū ſeu querela illius vngari: q talis ſua querela nō facit indiciū aliqꝺ ꝯ dictum aloyſum. qm nullibi in iure cautū reperitur qꝺ dictū accuſatoris alijs nō cōcurrentibus faciat indiciū: nec ad torturaʒ: nec ad inquirēdū. Scdo dicta cōfeſſio facta fuit p torturā et metu torture. Nā ipe aloyſius fuit captꝰ: et ſtatim intermedio ſpacio vnꝰ hore fuit ductꝰ ad locū torture: et fuerūt ſibi ligate manꝰ: et lʒ tūc nō fuerit tortus: tñ fuit ſibi illatus metus de eum torquēdo: et tunc nihil cōfeſſus eſt. Poſtea vero die ſequēti alio nō ſuperueniente fuit tortus tribus ictibus torture acriter et crudeliter. et tñ nihil confeſſus eſt. Poſtea die ſequēti iterū alio nō ſuperueniente fuit tortus duobus ictibus torture: et adhuc nihil cōfeſſus fuit. Die vero ſequēti ipſe aloyſius nō fuit tortus: ſʒ tantū fuit ſpoliatus et fuit terribiliter minatus de eo torquendo cū cōpedibus et cū panceria ad pedes. Ex quibus tormētis et terribilibꝰ minis ipſe miſer mētiendo cōfeſſus fuit cōtēta in inqſitiōe vera fuiſſe. Patet ergo euidēter de nullitate ipſius cōfeſſiōis que nulla eſt: et inualida et nullꝰ roboris vel momēti etc. Nā
4 habemus in iure † qꝺ ꝯfeſſio facta in tormentis legitimis indicijs nō pcedētibꝰ eſt nulla: etiā ſi ſit ratificata. gl. eſt not. in l. pe. ff. de qōnibꝰ: quā ibi ſequit Bar. et alij. et Ang. l. l. ſ. C. de ꝯfeſ. et Gādi. in trac. maleficiorū ſub rub. de qōnibꝰ et tormē-

tis.in.vj.col.ver.itē pone q̄ quidā ꝛc.
ꝛ Pet.de anch.in cle.j.de homi.Sal.in
l.ij.i vlti.col.C.de cuſto.reo.de quo dixi
latius in.l.j.in prin.in.vj.colū.ff.de qō.
¶ Ita ergo dicēdū eſt in caſu noſtro q̄
dicta cōfeſſio eſt nulla cū facta fuerit p̄
vim tormentorū.vt dixi.Et forti9 dicen
dū puto:vꝫ q̄ etiā ſi ipſe nō fuiſſet tor
tus acriter vt fuit:ſꝫ ſolū fuiſſet ductus
in locum torture ꝛ fuiſſet ligatus vt fuit
ꝛ minatus crudelib9 minis vt fuit actū
etiā:hoc caſu talis eius cōfeſſio nō va
leret.ratio eſt:quia predictis caſib9 ita
dicit̄ cōfeſſio facta per torturā:ſicut qn̄
5 fuit tortus realiter: † quia talis metus
ꝛ talis ſuſpicio torquendi equiparatur
torture ſm Bal.in.l.interpoſitas.circa
fi.C.de trāſact.quē ibi ſequunt̄ docto.ꝛ
voluit.d.Alex.in.l.j.§.diuus.ff.de que
ſtionibus.ꝛ hoc caſu ita dicetur ꝯfeſſio
facta per torturā:acſi fuiſſet tortus.Et
ideo dixit Bal.in.l.nouiſſime.in pn̄.ff.
q̄ falſo.tut.aut.q̄ paria ſunt cōfiteri in
tormētis vel metu tormentorū.q̄ etiam
voluit Barb.in.c.ſi cōſtiterit in pe.col.
de accuſa.ꝛ Cataldi.i trac.ſyndi.in ver.
cxlv.ꝛ Ang.de are.in trac.maleficiorū.
in verbo fama publica.in ver.poſtq̄ ali
quis.vbi proprie in terminis noſtris di
6 cit † qō cōfeſſio dicit̄ facta metu tormen
torum ſi reus ſit ligatus ad torturā vel
ductus ante eā:vt ſi mine de eo torquē
do precesſerint.ꝛ ita dicit voluiſſe Jac.
but.Cyn.ꝛ Sali.in.l.ij.C.de cuſto.reo ꝛ
Bar.in.l.j.ff.de queſtiōib9.Et hāc par
7 tem † q̄ paria ſint confiteri per tormen
ta vel metu tormentorū:finaliter tenuit
etiā Gandi.in trac.ſuo maleficiorū ſub
rub.de queſtionibus ꝛ tormētis:in ver.
dictum eſt.ſ.ꝛc.ꝛ Bal.in.d.l.interpoſi
tas.ꝛ Inn.in.c.relatū.extra q̄ met.cau.
ꝛ in.c.cām matrimonij.de offi.deleg.ꝛ
Angel.in.l.qui in aliena.§.celſus.ff.de
acqui.here.Pro quibus facit no.verbū
Bal.in.l.ij.C.quorū app.nō recip.vbi
dixit qō ille qui formidine tormētorum
aliquid facit nō ſibi p̄iudicat.ꝛ poſſent
alia plura ꝛ plura adduci in propoſito q̄
alias reduxi in.l.j.in princ.in.x.col.ff.de
queſtionib9.que breuitatis cauſa omit
to.Conſtat ergo clare ꝛ euidēter ꝛ mani
feſte dictam cōfeſſionem eſſe nullā ꝛ in
ualidā cum nedū ſit facta metu tormē
torum:ſed etiam facta ſit per vim ꝛ into
lerabilem dolorem tormētorū.ergo di
cta cōfeſſio nō debet p̄iudicare ipſi aloy
ſio inquiſito.¶ Cōſtat etiam alio modo
de indubitata inualiditate dicte cōfeſ
ſionis.Nam in iure clarū eſt † qō forma
legis vl' ſtatuti nō ſeruata actus eſt ipſo
iure null9.l.cū hi.§.ſi pretor.ff.de tranſac.l.
mem9.ꝛ.l.q heredi.ff.de ꝯdi.ꝛ.ꝛ vtrobiq̄
p̄ doc.ꝛ Bal.i.l.ordo.i.ij.col.C.de exec.
rei iud.ꝛ p̄ Ang.i.l.ius publicū.ff.d pac.
ꝛ p̄ Bal.i.l.oēs ppli.i pe.col.ff.de iuſti.
ꝛ iure.vbi dicit qō a forma ſtatuti nūq̄
eſt recedēdū cū alr̄s null9 eēt act9.qō et
dixit Car.i cle.j.i.ix.qōne de iurepatro.
cū multis ſi.q̄ adduci poſſent q̄ omitto
breuitatis cauſa.Sed in caſu noſtro for
ma ſtatuti in ſimilibus emanati nō fuit
ſeruata.ergo actus ipſe.ſ.confeſſio dicti
aloyſij inquiſiti eſt ipſo iure nulla.ergo
non hꝫ preiudicare ipſi aloyſio.¶ Qō
aūt nō fuerit obſeruata forma ſtatuti in
caſu noſtro patet.Nā cauet̄ ſtatuto ſub
rubrica de tōdelo ꝛ tormēto poſt princ.
verſi.dū tn̄ eo caſu ꝛc.qō caſu quo p̄ ali
quē officialē pōt inquiri cōtra aliquem
per inquiſitionē qō neceſſe ſit qō primo
ipſa inquiſitio precedat ꝛ depoſita ſit ad
camerā actorū per vnū diē ante torturā
ſeu queſtionē:vel accuſatio inſtituta fue
rit nec i illis niſi p̄us indiciis legitimis
precedentibus que ſemper recipiant̄ in
preſentia alterius ex notariis forenſib9:
ꝛ [illegible] eos ſcribant̄ in eorū libro ꝛc.Iſta
ſunt formalia verba ſtatuti ꝛc.Sed nul
libi apparet qō inq̄ſitio p̄ceſſerit ꝛ depo
ſita fuerit ad camerā actorū per vnū diē
ante torturam ſeu queſtionē datam ipſi
aloyſio:ſed imo ipſe ex arrupto:ꝛ velo
leuato fuit tort9 acriter ter.ergo merito
dicta ei9 ꝯfeſſio reddit̄ nulla.Itē vt dixi
nō appet q̄ aliq̄ indicia p̄ceſſerint ꝛ re
cepta fuerint mō ꝛ forma.put req̄rit̄ in
dicto ſtatuto.ergo merito dicta ꝯfeſſio
eſt nulla.Appet etiā alia nullitas dicte
ꝯfeſſionis ꝓpter formā alterius ſtatuti
nō ſeruatā.Nā cauet̄ ſtatuto poſito ſub
rubrica de cōfeſſionibus reor in.§.edi
cientes ꝛc.q̄ nulla excuſatio ſeu reſpon

ſio in aliqua cauſa criminali recipi poſ-
ſit niſi ad dictū maleficiorū ⁊ hora iuri-
dica ⁊ palatio aperto:⁊ in p̄ſentia ſaltē
duorū ciuiū ciuitatis boñ.q̄ nō ſint nūcij
vel cāpanarij ⁊c. ¶ Sʒ in receptionē re
ſponſiōis dicti aloyſij inquiſiti non fue
rūt ſeruata req̄ſita a dicto ſtatuto:⁊ ma-
xime nō fuit ſeruatū ꝙ dicta reſpōſio di
cti aloyſij fuerit receptata in p̄ſētia duo
rū ciuiū ciuitatis bononie:vt appet ex p
ceſſu.ergo indubitāter dicta ꝯfeſſio red
dit̄ nulla ⁊ inualida ꝑpter dictā regulā
qd forma nō ſeruata ⁊c. Quinimo predi
ctū ſtatutū oēm cōfeſſionē factā ſine di-
ctis ſolēnitatibus annullat in totū ipſo
iure:⁊ nedū annullat dictā ꝯfeſſionē:ſʒ
etiā oia inde ſequuta:⁊ apponūt etiā pe
nā iudici recipienti dictā ꝯfeſſionē ſine
dictis ſolēnitatibus libraꝝ centū p qua
libet vice. ¶ Ex pluribꝰ igit̄ iuribꝰ ⁊ ra
tiōibꝰ liquide cōſtat ⁊ manifeſte appet
de inualiditate dicte cōfeſſiōis que per
cōſequēs nō hʒ nocere dicto aloyſo in-
quiſito q̄n ip̄e nō debeat abſolui ab ip̄a
inquiſitiōe ⁊ ab oībꝰ in ea cōtentis. Sʒ
poſito ſine veritatis preiudicio qd circa
dictā cōfeſſionē ⁊ torturā eſſent ſeruata
ſeruāda. Attñ nō poſſet etiā tali caſu di
ctus aloyſius ꝯdēnari pena mortis nec
pena corporali:⁊ hoc ex pluribꝰ. Et pri-
mo:q2 dicta ꝯfeſſio cōtinet duo:vʒ deli
cta ꝯmiſſa extra territoriū ⁊ diſtrictu bo
nonie ⁊ delictum ꝯmiſſum in territorio
9 boñ.vt ex ipſa cōfeſſione appet. †Circa
delicta ꝯmiſſa extra territoriū boñ non
puto inſiſtendū eſſe pluribꝰ rōnibꝰ.pri
mo per regulā.l.fi.ff.de iuriſdi.om.iudi.
vbi tradit̄ qd iuriſditio iudicis nō extē-
dit̄ ad delicta cōmiſſa extra territoriū ⁊
iuriſditionē iudicis. Et ideo ſtāte ſtatu-
tuto:ꝙ iudex de delictis poſſit ꝑcedere
10 p inq̄ſitionē intelligit̄ †dūmō ſint com
miſſa in territorio ſtatuentiū ſʒ Bal.in
l.cūctos ppl'os.in.xx.col.de ſumma tri
ni.⁊ fide catho.in ver.viij.⁊ Jo.an.in addi.
ſpec.in tit.de cōpe.iudi.adi.§.j.in addi.
incip.anteq̄ ⁊c.in ver.longe plus.⁊ vo
luit Bal.in addi.ſpec.in tit.de ſenten-
tiis.in.xxiij.col.ver.de ſentē.⁊c.⁊ d.Ale.
pinguius referens predicta in cōſi.ſuo.
cxl.inci.ponderatis ⁊c.in.j.vo.Pro qui
bus facit qd voluit Joā.p.de imo.in ꝯſi.
ſuo.lxxx.incip.in caſu premiſſo ⁊c.circa
me.vbi dicit qd ſi ſtatutuʒ dicit ꝙ vnus
ſubditus teneat̄ pro alio dʒ intelligi de
debitis cōtractis intra territoriū illius
11 ciuitatis†⁊ nō extra illud territoriuʒ.ad
qd allegat Bar.in trac.repreſaliarū.in
iiij.q.p̄me q̄nis p̄ncipalis.⁊ Bal.i.l.j.
C.ne filij pro p̄re. Et cōſuluit ipſe ibi in
12 d.ꝯſi.optimis rōnibꝰ ⁊ iuribus†qd ſta
tutū obligās patrē ad debita filij nō cō
prehendit debita ꝯtracta per filiū extra
illā ciuitatē.ad qd faciūt dicta p Ange.
de are.in trac.malefi.in verbo de bono-
nia.in.ij.ver.⁊ p bar.in.l.plantiꝰ.in.§.fi.
ff.de ꝯdi.⁊ demō.⁊ per Cy.in.l.j.in.v.q.
C.de ſac.ſan.eccl. Et poſſent adduci plu
ra que alias adduxi in.l.de minore.in.§.
pluriū.in.vij.col.ff.de queſtio. Et ſic pa
tet ex p̄dictis qd cōfeſſio dicti aloyſij de
lictorū ꝯmiſſorū extra territoriū boñ.cū
hic ſint inpunibilia ſibi non hʒ nocere.
Si eñi iudices bononie poſſent ⁊ debe-
rēt inquirere ⁊ punire delicta ꝯmiſſa ex
tra territoriū boñ.maxime a forēſibꝰ ⁊ a
nō ſubditis certe eſſent nimis occupati
nec ſufficerēt mille poteſtates nec totidē
iudices. Et iō merito dici pōt illud:veʒ
de his q̄ foris ſunt nihil ad nos.c.gaude
mus.de diuor.c.multi.ij.q.j.cuʒ ſi. Et vl
tra p̄dicta qd dicta delicta confeſſata p
dictū aloyſium cōmiſſa extra territoriū
boñ.ſint hic ipunibilia:⁊ ꝯſequēter cō-
feſſio ſuper illis nō noceat ipſi inq̄ſito.
oſtēdo alia rōne vrgētiſſima. ¶ Nā ha
bemꝰ qd anteq̄ iudex poſſit ꝑcedere ꝯ
aliquē de delicto:neceſſe eſt vt ipi iudici
primo ⁊ ante oia conſtet ſibi dictū deli-
13 ctū eſſe cōmiſſum:†alr̄s nō pōt ꝯtra ali-
quē ꝑcedere.ita dixit Tācre.in compē-
dioſa ſua.l.xvij.q.vbi ad hoc allegat bo
nū tex.in.l.j.§.illud aūt.ff.ad ſilleia.vbi
hoc vr̄ ſentire.⁊ voluit ibi expſſe An.ro.
⁊ Bar.in.l.fi.in.j.col.ff.de q̄ſtionibꝰ.p
quo facit.l.j.C.vbi cauſe fiſca.⁊.l.ſi quē-
ramus.ff.de teſt. Et hoc etiam tenet ex-
preſſe Ang.de are.in trac.ſuo maleficio
rū.in verbo fama publica.l.xviij.char.
in verſic.xij.tu iudex ⁊c.vbi:inter cetera
14 dicit†quod ſi dicitur eſſe cōmiſſum fur
tum quod curia debet mittere eius offi

cialem ad locū vbi eſt cōmiſſum furtū:
⁊ idem dicit de homicidio:ſubdens q̄d
ſi aliter fiat iudex ipſe tenet in ſyndicatu.
⁊ idem firmat.d.Alber.gandi.in tracta.
ſuo maleficiorum ſub rubrica de preſum
ptionibus et indicijs dubitatis.in.ij.col.
in ver.item lex preſumit.et.d.Paris de
puteo.in tract.ſyndica.in.xxx.char.in.j.
col.⁊.d.Fran.bru.in trac.ſuo de indicijs
⁊ tortu.in.ix.char.in.iij.col.Sꝫ ipſis an
tianis ſeu iudicibus inquirētibus ⁊ ꝓce
dētib⁹ ꝯtra dictum inquiſitū nullo peni
tus modo cōſtabat dicta delicta ꝯmiſſa
extra territoriū bon.⁊ ꝯfeſſata per dictū
aloyſiū fuiſſe cōmiſſa:ergo ꝯfeſſio ipſoꝝ
delictoꝝ etiā ex hoc capite nō hꝫ nocere
ipſi aloyſio.¶ Cōcurrit ēt circa hoc alia
ratio.ſ.q̄ talis cōfeſſio.d.delictoꝝ ꝯmiſ
ſorum extra territorium bon.nō habeat
nocere nec preiudicare ipſi aloyſio inq
ſito.Nā de ipſis delictis nulla erant in
dicia cōtra dictū aloyſium:nulla quere
la:nulla accuſatio:nec aliqua reclama
tio alicuius ꝑſone:vt apparet ex ꝓceſſu:
⁊ probat re ipſa eo q̄ cōtrariū nō proba
tur.Sed de delictis de quib⁹ nulla ſunt
15 indicia re⁹ nō dꝫ interrogari:†licet con
fiteat delictū de quo ſunt indicia:vt vo
luit.d.Paris de puteo in trac.ſuo ſyndi.
in.ciij.char.in.ij.col.in verſi.an ſtetur di
cto torti.vbi inter cetera dicit q̄ ſi tortus
cōfiteat aliqua delicta de q̄bus indicia
nō p̄ceſſerunt ſibi nō preiudicat:⁊ idē di
xit Gādi.a quo ipſe hoc habuit:licet eum
taceat in ſuo trac.maleficioꝝ ſub rub.de
q̄onibus ⁊ tormētis.in verſi.ſed quid de
q̄one que quotidie occurrit de facto ⁊c.
⁊ Ang.de are.in trac.maleficioꝝ.in ver
bo fama publica.in vlt.col.vbi.d.Augu.
16 ari.in ſuis addi.dicit† q̄d conſuetudo in
cōtrariū nō valet tanq̄ irrationabilis.
⁊ cōtra tex.c.fi.de cōſuetu.⁊.l.ij.C.que ſit
long.conſue.⁊ idem tenet.d.Franc.bru.
in.d.ſuo trac.de indi.⁊ tort.in.xiij.char.
in.ij.col.ergo ex iſtis neceſſario ſequitur
q̄d dicta cōfeſſio dictorum delictorum cō
miſſoꝝ extra territoriū bon.nō nocet ipſi
aloyſio.¶ Concurrit ⁊ inſuper ad inna
liditatem dicte cōfeſſionis aliud nō de
bile fundamentum.Nā habem⁹ in iure
17 †q̄d nō omnis confeſſio nocet cōfitenti:
ſed ſolū legitima cōfeſſio.ita habet in.l.
j.in prin.ff.de queſtionibus.⁊ in eadē.l.
in.§.diuus ſeuerus.⁊ in.ea.l.in.§.fi.⁊ in
ter alios caſus in quibus cōfeſſio nō va
let nec nocet ꝯfitenti eſt vnus caſus:vꝫ
quando cōfeſſio non eſt verificata ſeu ꝓ
bata:nam tūc nō nocet confitenti:vt pu
ta titius confitetur ſe hodie interfeciſſe
hominē in aliquo loco:⁊ in illo nō appa
ret aliquem fuiſſe interfectum:nec appa
ret cadauer aliquod:certe hoc caſu talis
cōfeſſio non nocet confitenti.exemplum
etiam poteſt poni:aliquis confitetur ſe
furto ſubtraxiſſe multa bona in aliqua
domo vel apotheca:iudex tunc mittit ad
illam domū vel apothecam in quib⁹ nō
reperit aliq̄d fuiſſe furto ſubtractū certe
nō poterit aliq̄d facere cōtra ipm reum
18 cōfeſſum vigore talis ꝯfeſſiōis:† cū vt di
xi ꝯfeſſio nō verificata ⁊ nō probata nō
noceat cōfitēti.ita ſingu.dixit Bal.i ad
di.Spe.in ti.de ſentē.in.xviij.col.in fin.⁊
idē dixit ipſe Bal.in.l.cū probatio.i ſuis
addit.ff.de ꝓba.⁊ in aut.ſꝫ nouo iure.C.
de fur.⁊ idē dixit Bal.in addi.ſpe.in tit.
de ꝯfeſ.in.ij.col.ver.titi⁹ ꝯfitet.Pro qui
bus faciūt optime dicta per ang.de are.
in ſuo trac.maleficioꝝ.in verbo.⁊ veſtē
celeſtē abſtulit.in.vj.char.in verſi.q̄d ſi q̄s
cōfiteat ⁊c.vbi dicit q̄d ſi reus confiteat
ſe feciſſe plura furta diuerſis tp̄ibus q̄d
huic confeſſioni ſtādū nō eſt:q2 talis cō
feſſio eſt ḡnalis cū nō ꝯſtet de reb⁹ ſub
tractis.Et ibi ſubdit q̄d ideo iudex de
bet eſſe bene caut⁹ ne dānet aīam ⁊ cor
19 pus ſuū:†q2 q̄n fur confitet corā eo ma
ria ⁊ montes ⁊ plura furta cōmiſiſſe:nā
nō dꝫ ipſe iudex talia credere:ſed debet
velle omnia furta per ipſum confeſſata
verificare deſtinādo nūciū ad habendū
informationē ꝓ veritate ⁊ in reperiēdo
furta per eum allegata:ita q̄d appareat
q̄ diſtraxerit:que pignorauerit:⁊ que pe
nes cū retinuerit:al's ſi iudex hoc non fa
ceret ipſe ſepe innocētes condemnaret q̄
metu tormētoꝝ vel etiā ex maximo cru
ciatu ipſorum multa nō vera cōfitent cō
tra.l.abſentē.ff.de penis.ita ꝓprie dixit
ipſe Ang.in.d.ver.quid ſi quis confiteat
⁊c.Pro quibus etiam faciunt optime di
cta per.d.Pari.de puteo.in trac.ſuo ſyn

dic.in.xxx.char.in.j.col.per totū.¶ Mo
do in caſu noſtro cū3 dicta maleficia ſeu
delicta cōmiſſa extra territoriū bon.con
feſſata per ipſum aloyſium nō ſint veri-
ficata nec probata: ergo ſequitur per ſu-
pradicta quod cōfeſſio de illis facta nō
habet ipſi aloyſio nocere: cū3 enim talia
delicta ꝑpter ſupradicta ſint hic impu
nibilia: ergo cōfeſſio de illis facta nihil
operaṭ cū fruſtra expectetur illud cuius
euētus nihil operaṭ. l. ad probationē. C.
de proba. cū3 vulg. Et iſta puto ſufficere
ad tollēdū dictā cōfeſſionē dictorū deli-
ctorum cōmiſſoꝝ extra territoriū bono-
nie: ⁊ hoc eſt q̄tū ad ius cōc. ¶ Quantū
autē ad ius municipale ſeu ſtatutarium
res eſt clariſſima: q̄m ſtatutū poſitū3 ſub
rubrica intra que tempora accuſationes
ſeu denunciationes inſtitui ſeu porrigi
poſſint in finalib9 verbis. in ver. de ma-
leficijs ⁊c. ponit ſecurim ad hāc cōfeſſio
nē: nā ſtatutum predictum dicit hoc mō
vc3. De maleficijs vero q̄buſcūq3 cōmiſ-
ſis extra dictā ciuitatē comitatum diſtri
ctum ⁊ territoriū quocunq3 modo in ali-
quem qui non ſit vere ciuis vel comita-
tinus vel diſtrictualis bononie nō poſ-
ſit p iudicē inquiri vel ꝑcedi nec accuſa
tio fieri vel porrigi: vel executio fieri vl-
lo mō ⁊c. ⁊ ſic ſtatutū in totum prohibet
ꝑcedi ⁊ inquiri quoquo modo in hoc ca
ſu cōtra dictū aloyſiū de dictis delictis
ꝯmiſſis extra territoriū bon. ex quo ſta-
tuto per cōſequēs tolliṭ in totū ⁊ annul-
laṭ dicta ꝯfeſſio. ar. l. oratio. ff. de ſponſa.
⁊. c. cū quid vna via. de reg. iur. in. vj. cū
multis ſi. ¶ Reſtat ergo ſolum deuenire
ad delicta q̄ dicunṭ hic cōmiſſa. Circa q̄
dico primo aduertendū eſſe diligēter: q2
vnicū delictū fuit hic cōmiſſum. ſ. in ter-
ritorio bononie. Et l3 ipſe aloyſius dixe
rit ſe vna cū ſocijs abbaraſſe quēdā ī q̄ti
tate ducat. ꝑpe podiū comitatus bono-
nie: tñ ex tali rñſiōe nō ſeqṭ qd hoc fuerit
in comitatu bononie: aliō eſt eē in lo
co: aliud ꝑpe locū: et ideo neceſſario nō
ſequiṭ qd tale delictū fuerit factū in ter-
ritorio bon. ⁊ ſic per hoc nō ſequiṭ quod
duabus vicibus ipſe aloyſius deliquerit
in comitatu bon. ex quo ſequiṭ qd nō ve
nit puniend9 pena mortis ſm̄ tenorē ꝑ-
uiſiōis dñi ioannis de amelia bon. alias
locūtenētis: cui9 ꝑuiſiōis rubrica eſt de
pena vēdētis rē ſpeciei vnius pro re alte
rius ſpeciei ſub aliquo falſitatis velami-
ne ⁊c. Itē alio modo rñdeo et dico quod
l3 ipſe dixerit ſe ꝑpe podiū deliquiſſe: at
tamē talis ꝯfeſſio ei non d3 nocere: nec ꝑ
hoc d3 dici duabus vicibus deliquiſſe ī
territorio bon. q2 dictū delictū allegatū
ꝑpe podiū: etiā ſi dixiſſet aliud feciſſe in
podio: vel etiā in ciuitate bononie: nō tñ
h3 nocere ipſi aloyſio: rō eſt illa potiſſi-
ma quā ſupra dixi: vc3 q2 iſta cōfeſſio: et
iſtud delictū nō eſt verificatū nec ꝓbatū
quo caſu talis ꝯfeſſio nō nocet ipſi aloy
ſio ſm̄ Bal. in additionibus Spe. in ti.
de ſentētijs. ⁊ in tit. de confeſſionibus. in
§. ver. ritius ꝯfiteṭ ⁊c. in alijs locis ſupra
ad hoc allegatis. Et ſic ſolum reſtat deli
ctum factum vt aſſeritur cuidam vnga-
ro in comitatu bononie ꝑpter quod ipſe
aloyſius principaliter fuit captus carce-
ratus et inquiſitus: ac indebite tortus.
Circa qd dico q nec etiam ipſe aloyſius
venit condemnandus aliqua pena ma-
xime corporali. Qd manifeſte colligitur
ex ſupradictis: vc3 q2 ipſe aloyſius fuit
tortus legitimis indicijs non preceden-
tibus: vt requiritur tam de iure commu
ni quā ex forma ſtatutoꝝ: vt ſupra retu-
li: ideo talis cōfeſſio nō h3 ei nocere: etiā
ſi eſſet milies ratificata ſm̄ glo. illā ſing.
in. l. pe. ff. de queſtionibus quā ſupra re-
tuli. ¶ Quinimo nedum in caſu iſto nō
debuit torq̄ri indicijs legitimis nō pre-
20 cedentibus: †ſed etiam in crimine leſe
maieſtatis quis non debet torqueri in-
dicijs nō precedentibus. ita probatur in
l. ſi quis alicui. ⁊ ibi gl. Cy. Bald. ⁊ Salt.
C. ad. l. iul. maie. ita etiam dixit Ange. de
are. in trac. malefi. in verbo. che hai tra-
dita la toa patria. in primis ꝟbis. ⁊ An-
ge. in. l. fallaciter. in fi. C. de abolitio. Et
idem etiam dicendum eſt: etiam ſi iudex
in aliquo caſu haberet liberum arbi-
trium qui hoc caſu non poſſet reum tor
quere ſine indicijs alr̄s tenebitur in ſyn-
dicatu: ita dixit Paul. de leaza. in capi-
tulo grauis extra de depoſito. et Alexan
der in. l. filiuſfamili. in. v. apoſtilla. ff. de
dona. Item dictus aloyſius fuit tortus

et reſpondit īquiſitioni non ſeruata for-
ma ſtatuti vt.ſ.dixi.ꝛ ſic ꝯfeſſio ſua red
dit nulla ꝛ inualida. Itē ipſe aloyſius vt
dixi pluries indebite tortus fuit. ¶ Nec
ob.ſi diceretur qđ fuit tortus ab antia-
nis: ſecus autē a iudicibus maleficioꝝ:
q2 ab eis non fuit tortus: ſed ipſe coram
eis ſponte confeſſus fuit delictū ſeu deli
cta. ¶ Quia ego rñdeo ꝛ dico ꝙ dato ꝙ
non fuiſſet tortus ab ipſis iudicib9: attñ
dicta cōfeſſio corā eis facta nō valet: q2
21 dr̄ facta ꝓ torturam: †q2 poſtq̄ prio fuit
tortus ab antianis itelligit durare idez
metus torture poſtq̄ i ipſis iudicib9 eſt
ſimiliter torquendi poteſtas: ita dixit.d.
Catal.de viſo in ſuo trac.ſyndica.i verſ.
clxv.inci.itē adde qđ diximus ꝛc. allegat
Inn.in.c.i.ꝙ met.cau.ꝛ in.c.cām matri
monij.de offi.de leg.ꝛ allegat Ang.i.l.q
in aliena.§.celſus.ff.đ acq.here.vbi dat
cautelam aduocatis inqſiti q̄ ꝯfeſſus ad
bāchū iuris ſe maleficiū cōmiſiſſe vt fa-
ciāt ꝓbari ꝙ reus prio fuit tortus inde-
bite nullis ꝓcedētibus indicijs ſufficiēti
bus ad torturā: q2 quouſq₃ detentus fuit
22 idē metus durare preſumit: †ideo talis
confeſſio ſeu pſeuerātia nō nocebit reo.
Et idē dixit Ang.de are.in ſuo trac.ma-
leficioꝝ.in ℣b.fama publica.i.iiij.char.
in ℣.ꝛ aduertas ꝛc.vbi dicit idē voluiſſe
Pe.de anc.in cle.i.de homi.ꝛ hoc ibi la
tius affirmat.d.Aug.đ ari.in ſuis addi.
vbi refert hoc obtinuiſſe in facto. Et idē
etiā firmauit.d.Paris de puteo in trac.
ſuo ſindic.in char.ciiij.in.iij.co.ver.dat
regula.vbi idē dicit.de quo etiā ꝑ Alex.
in ꝯſi.v.inci.in cā inquiſitiōis.in pn.i.ſ.
vol.ꝛ in ꝯſil.clxxi.incip.in cā angeloꝝ in
pe.co.ꝛ in ꝯſi.ccxxiiij.inc.viſo ꝓceſſu ꝛc.
in.ij.colū. Et ꝑ pdictis facit optie qđ vo
luit.d.Paris in.d.ſuo trac.i.lxix.char.i
iij.col.℣ſi.qdā fuit tortus ꝛc.vbi dicit qđ
idē operat potētia in habitu quod opa-
tur ipſa potentia in actu qđ dicit ꝓbari
in.l.labeo.ff.de ſta.libe.ꝛ in.c.nō ſolum
de ap.i.vi. Pro quo dicto facit optie gl.
ꝛ quod ibi voluit bart.ꝛ volūt alij i.l.ex
indicioruz.ff.de accuſa.q̄ dixi quod idē
operat tēpus datū ad appellādū: quod
operat ipſa appellatio: quā gl. referūt ꝛ
ſequunt docto.in.l.q a latronib9.§.i.ff.
de teſta.ꝛ in alijs pluribus locis q̄ omit-
to breuitatis gratia. Et facit etiam opti-
me not.verbum Bart.in.l.ſi ex plagijs
§.tabernarius.ff.ad.l.aquiliā. quem re-
fert ꝛ ſequitur Angel.de aret.in.§ iniu-
ria.in.i.col.in fi.inſtit.ad.l.aql.vbi dixe-
23 runt †ꝙ ſi percutio te anteq̄ tu percu-
tias me: dū tu es in actu ꝑcutiendi me:
quod dicor tunc feciſſe ad meam defen-
ſionem: et idem voluit Angel.de aret.in
trac.ſuo maleficiorum.in verbo ꝛ dict9
titius ſe defendēdo.in.i.char.in vl. ver.
circa me.ꝛ idē voluit Alexā.in conſi.ſuo
cccxxij.inci.in caſu predicto.in.iij.colū.
Et faciunt dicta ꝑ Pe.de anc.in ꝯſi.ſuo
clviij.inci.rōnes que ſuperius ꝛc.vbi di
cit qđ poſtq̄ qs ſcit ſe poſſe ꝯpelli ꝑ iudi
cē ad gerēdum actū: tūc nō minus dr̄ co
acte facere: lʒ ſpōte faciat: ꝛ dicit de hoc
eſſe caſuz in.l.nouiſſime.ff.ꝙ fal.tu.aut.
in ℣.ſi cōpulſus aut metu ne cōpelleret
ꝛc.de quibus latius valde dixi i.l.pe.in
iij.colū.in princi.ꝛ per totum.ff.de que
ſtioni. Et ſic ex predictis patet nō obſta
re predictā obiectionē.ſ.qđ lʒ ipſi antia
ni torſerint dictum aloyſiū: attamē ipſi
iudices eum non torſerunt ꝛc. ¶ Ultra
premiſſa dico dictam confeſſionē non
valere ēt ex alio capite. Naz dato quod
indicia legitima preceſſiſſent: attamen
etiam dicta confeſſio eſt nulla: qđ oſten
do. Nam ipſe aloyſius fuit vna die tor-
tus tribus ictibus torture: poſtea die ſe-
quenti fuit iterum tortus duobus icti-
bus. Alia vero die fuit etiam tortus: q2
fuit altiatus in tortura: et ſic fuit reten-
tus per magnum ſpaciuz: quod vere nō
eſt minoris doloris q̄ ſit tortura: et ſic
fuit pluribus vicibus tortus: quo caſu
non valet eius confeſſio: naz habemus
24 †quod ſufficienter tortus non poteſt ite
rum torqueri niſi ſuperueniant noua in
dicia: vt tenent omnes in.l.repeti.ff.de
queſtio.ꝛ in.l.vnius.§.i.eod.titulo.ꝛ vo
luit Jaco.de are.Cyn.ꝛ Dy.in.l.fina.C.
de queſtioni.et Raynu.ꝛ Bartol.i.d.l.
vnius.§.i.et tenet Bald9 in ꝯſilio ſuo
cclxvi.incipien.tex.in quo ꝛc.in.i.volu.
ꝛ Joā.an in.c.cū in contemplatione.de
reg.iur. Bal.in.l.milites.C.de qōnib9.
Angel.in.l.ſi qs graui.§.ſi qs moriens.

ff. ad ſilleia. ⁊ Sal. in. l. ij. ante fi. C. de cu
ſto. reo. ⁊ Dy. i trac. de queſtionibꝰ. ver.
quid ſi aliqs fuit tortus. ⁊ Ange. in trac.
maleficiorum. in verbo fama publica. in
xv. char. i ver. iij. quero ⁊c. vbi no. loqui
tur. de quo latius dixi in. d. l. repeti. in. l.
⁊. ij. col. Sꝫ iſte aloyſiꝰ tortus ſufficiēter
ex ſolo dicto accuſatoris nō poterat vl
teriꝰ torqueri nō ſuperueniētibꝰ nouis
indiciis: attñ iteruꝫ bis fuit tortus acri
ter: ergo per conſequēs eius cōfeſſio eſt
nulla ⁊ inualida: merito dictus inquiſi
tus venit abſoluēdus a dicta inquiſitio
ne ⁊ ab oibus in ea cōtētis. Inſuper nō
omitto vnū aliō ꝑ abſolutiōe dicti aloy
ſij: vcꝫ qđ oino venit abſoluendꝰ: nā vt
mihi a fidedignis relatū eſt qñ fuit tor
tus fuit ſepius ſibi dictū ab antianis qđ
ipſe deberet ꝯfiteri illud qđ ab eo quere
baẜ qm̄ parua pena tenebaẜ: ⁊ imo pro
mittebāt ſibi de eo liberādo: ⁊ ita credo
capitulatū ⁊ probatū eſſe: quo caſu dicta
25 cōfeſſio non dꝫ ſibi preiudicare: † qꝛ ille
qui confitetur ſub ſpe gratie ſibi fiende
nō pōt ex tali ſua cōfeſſione cōdemnari
ita ſing. dixit Io. de imol. in cōſi. ſuo. cix.
incip. viſa inquiſitione ⁊c. ⁊ mouetur ad
hoc dicendū per id qđ legitur et notaẜ
in. c. ſane. de renuncia. ⁊ per glo. in. l. iteꝫ
precio. §. fi. ff. loca. pro quo etiā facit ſm
eū: quia ſicut iuramentū per dolū extor
tū nō debet nocere iuranti: vt habeẜ in
c. cū contingat. de iureiu. ⁊ in. c. q̄uis. de
pac. in. vi. ita eadē ratione cōfeſſio dolo
extorta nō dꝫ nocere cōfitenti. ar. l. illud
ff. ad. l. aquil. ⁊. c. ij. de trāſla. prelato. Pa
tet itaqꝫ multipliciter ex oibus. ſ. dictis
ꝙ dicta cōfeſſio nullo modo habet no
cere ipſi aloyſio: ⁊ ꝑ ꝯñs ꝙ nō pōt de iu
re cōdēnari aliqua pena: imo ꝙ idebite
⁊ iniuſte fuit tortus ⁊ paſſus tormenta.
⁊ debet neceſſario abſolui ab ipa inqui
ſitiōe extra eū formata ⁊ ab oībꝰ in ea cō
tētis: ⁊ ita fiendū fore ꝯcludo. Laus deo.

¶ Et ita vt. ſ. ſcriptū ⁊ cōcluſuꝫ eſt iuris
eē dico ⁊ cōſulo ego, hippolytus de mar
ſilijs. I. U. doctor. In hoc almo pñie mee
ſtudio bononiēſi iura ciuilia legēs. In q̄
rū fidē robur ⁊ teſtimoniū me ſubſcripſi
ſigillūqꝫ meū appoſui ꝯſuetū ſaniori cō
ſilio ſemper ſaluo. Die. xxij. Septembr.
M. cccccvij.

1 ☞ Proditor eſt qui non defendit ve
ritatem.
2 Condemnatio non fit niſi quis ſit ſpon
te confeſſus vel conuictus.
3 Cōfeſſio nō legitimis indicijs exiſtētibꝰ
per torturā facta: nō vꝫ etiam ratificata.
4 Socius criminis contra ſocium non ad
mittitur.
5 Sola aſſertio ſocij criminis non facit in
dicium ad torturam.
6 Inimicus non admittiẜ cōtra inimicuꝫ.
7 Inimicꝰ tacitus repellitur a teſtimonio.
8 Teſtis dictū abſqꝫ iuramento non valet.
9 Malꝰ in eodē gñe mali ſemꝑ preſumiẜ.
10 Fama bona prefertur.
11 Teſtes de fama non interrogati debent
reddere rationem dicti ſui.
12 Fama ſola nō facit indiciū ad torturaꝫ.
13 Unus teſtis a remotis nō facit indiciū.
14 Teſtes examinati ꝑte nō citata nō valēt.
15 Uariatio rei facit indiciū ad torturam.
16 Affinis ſi negat ſe affineꝫ per hoc dictū
ſuum non vitiatur.
17 Arbitriū dꝫ iuri ⁊ equitati eſſe cōſonū.

¶ Conſilium. xv.

ETerni numis inocato ſuf
fragio ⁊c. ¶ Magnifice
ac gñoſe ꝑtor ⁊ iudices ex
cellētiſſimi nō eſt morꝫ vn
q̄ cōſulere allegare necꝫ ver
ba facere ꝑ furibus latro
nibꝰ vel inſignibꝰ malefactoribꝰ: quo
niā cū ſimilibus iam diu naturaliter ca
pitalē inimicitiam cōtraxi. Attñ i preſen
ti cauſa ludouici de pariſijs carcerati et
infamati de furto non poſſum recuſare:
vt in fauorem innocētie ſue nō ſcribā ⁊
non defendā veritatē quā in cauſa iſta
video vulneratā mortaliter: ſed eaꝫ ta
men nō puto morituram. Nā ſcriptum eſt
ꝙ veritas letaliter vulneraẜ: ſꝫ mori nō
pōt. Non enī ꝑ aliquo affine vel amico
imo nec ꝑ proprio filio iure qđ abſit tu
telam ſumerem nec patrocinium. Sed
poſtq̄ mihi relatum eſt ⁊ ample conſtat
a plerisqꝫ fidedignis dictū ludouicū ino
centē eſſe ⁊ idebite iculpatū eſſe de furto

⁊ veritatē eſſe ī cōtrariū ſtatui ꝑ virib9 innocētiā ipſius adiuuare ⁊ veritatē de
2 fendere. Nā ſcriptū eſt † ꝙ q̄ nō defendit veritatē ꝓditoꝛ ē veritatis: vt dixit text. in.c.nolite.xi.q.iij.⁊c. ¶ Viſo igit̄ ꝓceſſu agitato ꝯtra ⁊ aduerſus ipſū ludouicū ⁊ teſtes ꝯ eū examinatos: necnō torturā ⁊ eius cōfeſſionē ⁊ alia huiuſcꝫ agitata. ⁊ facta: omiſſis ſuꝑfluis ⁊ reſecato multiloquio. Dico dictū ludouicū foꝛe ⁊ eē abſoluendū ab omni accuſatiōe ſeu inq̄ſitiōe cōtra eū foꝛmata: ⁊ hoc ex plurib9 infra dicendis. Et p̄1o p̄ſuppono illd vulgatū ⁊ clariſſimū ī iure: vꝫ ꝙ in ciui lib9: ⁊ a foꝛtioꝛi in crimialib9 non poteſt
2 re9 cōdēnari: † niſi ipſe re9 ſit ſpōte ꝯfeſſus aut legitime ꝯuict9. vt eſt tex.i.c.nos in quãꝗ.⁊ in.c.multi.ij.q.i.⁊ in.c. lotharius.xxi.q.ij.⁊ in.l.q̄ ſententiã. C. de penis. ⁊ habet̄ in.l.qui accuſare.C.de edē do.⁊ in.l.actoꝛ.C.de ꝓba.⁊ i.l.i.C.de cōfeſſ.cū multis ſi. Sꝫ ipſe ludouic9 nō eſt ſpōte cōfeſſus nec legitime ꝯuict9: ergo merito venit abſoluēdus. Qd aūt nō ſit nec ſponte confeſſus nec legitime cōuictus oſtēdo clare ⁊ manifeſte. Nã lꝫ plures teſtes ſint ꝯ eū examinati: attñ nullus ipſoꝝ deponit ipm̄ aliqd delictū cōmiſiſſe: ſꝫ imo dicūt ſpāliter nō audiuiſſe vnꝗ̄ ꝙ ipſe lodouicus aliqd furtū cōmiſerit: lꝫ gñaliter deponãt de mala fama ⁊ malo noīe ſuo. Et ſic ex pte ꝓbatiōes ſatis cōſtat ipm̄ ludouicū eſſe abſoluendū a dicta inq̄ſitione cū ipi.teſtes nō plene ꝓbent quicꝗ̄ cōtra ipm̄ ludouicū. Similiter ēt cōſtat reſpectu cōfeſſiōis ſue: q2 nulla apparet ei9 cōfeſſio de aliquo maleficio: ⁊ ſi aliquã confeſſionē fecit ſe interfuiſſe vēditiōi ⁊ pignoꝛationi rerū furto ſubtractarum ꝑ dictū ioãnē tarſie illa ſibi nō nocet: q2 nō cōtinet delictuꝫ aliqd vēdere res furtiuas ignoꝛãtes: vt euenit iſti ludouico. Itē etiam ſi talis cōfeſſio continet delictum non tamē noceret ipſi ludouico: q2 dicta cōfeſſio nō eſt legitima: vt in ſimilib9 cōuenit: vt ſtatiꝫ oſtēdã: ergo etiã ex capite cōfeſſiōis venit abſoluēdus. Et quod ſua cōfeſſio ſit nulla ⁊ ei ī aliquo nō noceat: oſtēdo pluribus medijs. Primo eñ dicta cōfeſſio eſt nulla: eo q2 facta eſt per torturã nullis indicijs legitimis p̄cedentibus: vt ſtatim oſtēdã: ergo eſt nulla: q2 cōfeſſio facta per torturã legitimis indicijs non
3 p̄cedētib9 eſt nulla † etiam ſi milies ſit ratificata. vt eſt glo.ſing.cōiuncta tex. ⁊ ibi Bar.⁊ alij in.l.pe ff.de q̄ōnib9. quã gl.⁊ opi.ſequit̄ Ange.in.l.i.C.de cōfeſſ. Bal.in addi.ſpec.in titu.de confeſ.in.ſ. col.verſi.an ex ſola confeſſione.⁊ Ang. in.l.ij.C.quoꝝ app.nō reci.⁊ Matth. in not.ſuo.lx.inci.nota qd quotieſcūꝗ ⁊c. ⁊ Ang.de are.in trac.maleficioꝝ.in ꝟbo fama publica.in.iiij.chart.ver.⁊ aduertas ⁊c.⁊ Lu.ro.in cōſi.ſuo.clxvij. incipi. antonius.accuſatus.de adult. in.ij. col. ⁊ Pe.de anc.in cle.ſ.de homici.⁊ Ang. Imo.⁊ Pau.de caſt.in.l.qui in aliena.in §.celſus.ff.de acqui.here.⁊ Bar. ī trac. ſuo de queſtionibus.in.xij.q.ver. quid ſi aliquis eſt toꝛtus legitimis indicijs non p̄cedentibus.⁊ Sali.in.l.ij.C.de cuſto. reo.⁊ Pe.de anc.in conſil.ſuo.xxij.inci. viſa īquiſitiōe facta in philippū de quo etiã per.d.Jo.de imo.in.c.ſi.extra de cōfeſ.et per.d.Flo.in rub.ff.de ꝓba.et in.l. emptoꝛem.eo.tit.vbi exclamat glo.in.d. l.pen.per quam dicit ſe alias defendiſſe vnum a moꝛte. de quo etiam per.d.Feli. in.c.qualiter et qñ.in.§.lꝫ aūt.in.ij.col. verſi.xi.limita ⁊c.de accuſa.⁊ in.c.ad noſtram.in.ſ.colum.ver.item inq̄ſitū. extra de proba.⁊ per.d.Catal.in trac.ſuo ſyndicatus.in ver.clxv. incipiē. adde quod dixim9 ⁊c.vbi exclamat ꝯ indices vt de facili non pꝛorūpãt ad torturã: nã dicit qd vbi habita ſunt toꝛmēta nō p̄cedētibus legitimis indicijs: ſi re9 ꝯfiteat̄ et in cōfeſſiōe pſeueret nō ē ſtãdū ſue ꝯfeſſioni.⁊ allegat Bart.ī.d.l.pe.ff.de q̄ōnib9. Et illud qd dicit de pſeuerãtia intelligit ipſe eſſe verū ſi pſeuerat in tali ſua ꝯfeſſione anteꝗ̄ ſit repoſit9 in p̄ſtina libertate: q2 tūc eſt p̄ſumptio ꝙ ſicut illicite toꝛſit: ita illicite faciet euꝫ reſeruare ſeu ratificare metu toꝛmētoꝝ futuroꝝ. ar.l. ſi cui.§.ijſdē.ff.d accu. Et iō ſcd̄m euꝫ dt Ang.in.d.l.q̄ in aliena.in.d.§. celſus.ff. de acq̄.here.qd cautus dꝫ eſſe aduocatus inq̄ſiti q̄ ꝯfeſſus fuit ad bãchū ſe maleficiū cōmiſiſſe vt faciat ꝓbari qd reus p̄1o fuit indebite toꝛtus nullis p̄cedēti

bus indicijs ſufficiētibus ad torturā: qꝛ quouſqꝫ detētus fuit idē met⁹ tormētoꝝ durare preſumiꝶ: ideo talis ꝑſeuerantia ſeu ratificatio nō nocet ipſi reo: ita reſidet. d. Catal. in d. ſuo trac. ſyndi. i. d. ver. cxcv. ꝑallegato. ⁊ idē dixit Ang. de aret. in. d. ver. ⁊ aduertas ⁊c. vbi dicit idē voluiſſe ꝑpe. de anch. in cle. j. de homici. ſꝫ lati⁹ ſup hoc loqꝶ ibi. d. Angu. ari. i ſuis addi. vbi refert ſe alias ex hoc adiuuiſſe quēdā q vocabaꝶ auguſtin⁹ de arimino vt ipſe vocabaꝶ: de quo ego alias latius dixi in. d. l. penul. in. ij. ⁊. iij. colū. ff. de qōnib⁹. ¶ Cū ergo ipſe ludouic⁹ fuerit tort⁹ legitimis indicijs nō ꝑcedētib⁹ vt oſtēdā: ergo ois eius confeſſio eſt nulla etiā ſi ſit ratificata. Et qđ nulla legitima idicia ꝑceſſerint dictā torturā demōſtro clare ad oculū. Nā ꝯtra ipm ludouicū ſunt plures depoſitiōes et teſtimōia: prio eſt teſtimoniū ſeu depoſitio ioānis quōdā Chriſtophori tarſie ⁊c. inq̄ſiti de furto q aſſerit in cōfeſſione ſua furtoꝝ per eū ꝯmiſſoꝝ ⁊ firmiter teſtificaꝶ ⁊ cōfitetur ꝙ dict⁹ ludouic⁹ de pariſijs fuit ſecū ad furādū ⁊ derobandū dictas apothecas et domos de quib⁹ in ſua ꝯfeſſione: ⁊ dicit qđ habuit partē ſuā dictorum bonoꝝ furto ſubtractoꝝ. Sed dictū huius ioānis nullū facit indiciū ꝯtra dictū ludouicū: ⁊ hoc tribus ex cauſis ⁊ ex tribus vrgētiſſimis rōnib⁹ q̄s ſtatim oſtendam: ergo quo ad dictū ipſi⁹ ioānis nō pōt dici qđ preceſſerit legitimū indiciuꝫ cōtra dictū ludouicū añ torturā ſibi illatā. Qđ aūt depoſitio ſeu dictū dicti Joā. nullū faciat indiciū cōtra ipſum ludouicū: patet primo: qꝛ eſt ſoci⁹ criminis ꝺm
4 dictū ſuū: ⁊ ſocius criminis regulariter nō admittiꝶ cōtra ſociā: vt hꝶ late p ſcriben. in. l. j. §. diuus antoninus. ff. de qōnibus. ⁊ in. l. qſi liberi. C. de teſt. ⁊ hꝶ. iiij. q. iij. §. itē liberi ⁊ in. c. veniens. de teſti. et in. c. ꝑſonas. ⁊ in. c. ſicut. eo. titu. ⁊ voluit Specu. in tit. de teſte. §. j. ver item qđ eſt ſoci⁹ ⁊c. Et licet aliqui ſint caſus in quibus ſocius criminis poteſt interrogari de ſocio: vt forte eſt caſus iſte: attamen dictum ipſius ioannis non habet nocere nec aliquod indicium ad torturā facere contra dictū ludouicū in caſu iſto. Nā in caſibus i q̄bus ſocius criminis ꝑt interrogari de cōſocio tali caſu nūqꝫ dictū ſocij criminis facit indiciū cōtra ſociū qñ aſſertio ſeu depoſitio ipſius ſocij
5 criminis eſt ſola ⁊ cū ea nō concurrunt alia indicia. ita ſing. dixit. d. Alex. in ꝯſil. ſuo. cccclxxv. ſꝫ ordi. meū qđ incipit q̄m abunde ⁊c. in fi. allegat hoc voluiſſe Sali. in. l. fi. ad fi. C. de accuſa. ⁊ Jo. de imol. in. c. j. de confeſ. Sed in caſu noſtro dcā confeſſio ſeu aſſertio dicti ioannis ſocij criminis. vt ipſe aſſerit eſt ſola: et cū ea non cōcurrunt alia indicia: vt infra clare ⁊ lucide oſtendam: ergo dictum dicti ioānis tarſie nō facit indiciū ad torturā cōtra ipm ludouicū. Pro quo facit optime qđ voluit Albert. gādi. i trac. maleficioꝝ. ſub rub. de qōnibus ⁊ tormētis. in iij. col. ver. nūc aūt reſtat ⁊c. vbi dicit qđ ſocius criminis nō poteſt iterrogari de conſocijs niſi contra tales cōſocios precedāt indicia. allegat que habenꝶ in. l. j. C. de qōnibus. Ex alia etiā fortiſſima ratiōe dictū ipſi⁹ ioānis tarſie nō facit in
6 diciū ꝯtra dictū ludouicū. Nā habemus clarū in iure qđ inimic⁹ nō admittitur ad teſtimonium ꝯtra inimicū. l. j. §. preterea. ff. de qōnibus. c. cū. p. c. cū oporteat ⁊. c. meminimus. de accuſa. hꝶ i. l. liberi. C. de inof. teſt. ⁊ per. Bar. ⁊ doc. i. l. teſtium. ff. de teſti. Et dictum inimici nō facit indicium ad torturā: vt exꝑſſe dixit Bal. i ꝯſi. ſuo. cccvj. inci. ꝑſuppoſito ⁊c. in. j. col. in. iij. volu. Sed dictus ioannes eſt inimicus dicti ludouici: vt ſtatiꝫ oſtēdam: ergo eius dictum nō facit indiciū ad torturam ꝯtra eum. Qđ autē ſunt inimici patet manifeſte ex poſitione ioannis petri magiſtri lignaminis teſtis examinati per curiā ꝯtra dictum ludouicū in quo dicto ſuo teſtificaꝶ ꝙ ipſe ludouicus fuit ille qui accuſauit dictum Joannem pro fure ipi magiſtro ioanni petro ⁊ diſcooperuit ipſum dicēs: magiſter ioannes petre iſte eſt ille ribaldus qui furatus eſt vobis bona veſtra: ⁊ hoc dixit ſuper faciem ipſius ioānis tarſie: qui ioannes negauit hoc: tūc ipſe ludouicus dixit hec ꝟba vulgaria: vcꝫ io ton ladro non me le portaſti a mi a hore ſei de nocte in caſa non fuſſimo noi doi inſieme a

impegnarle al zudio bella via noua: e
nō haueino noi vendnta la peza de iaſe
tado a ſoſpiro dalle buſſole. Ex quo di
cto ipſius ludouici relato ab ipſo ioāne
petro teſte vt.s.examinato per curiā cō
tra ipſum ludouicū plura reſultāt. Nā
clare conſtat de inimicitia capitali orta
ex dictis verbis inter ipm ioānem tarſie
⁊ ipſum ludouicum: nā neſcio ego vide
re quō qs poſſit magis ⁊ acrius iniuria
ri q̄ dicere alicui in cōſpectu hoim tu es
fur: et eū diſcooperire ⁊ reuelare furtum
p eū cōmiſſum ⁊ dare interſignia ⁊ dare
cauſam vt qs publicetur pro fure: ex quo
poſtea capiat ⁊ carceret pro fure: vt fuit
iſte ioannes tarſie qui carceratus eſt pro
fure ⁊ plura furta cōfeſſus eſt ſponte: ex
quibus forte tradetur furcis intra pau
cos dies. Et ideo dixit Abb.in.c.cū.p.in
fi.de accuſ. qd ille qui teſtificat cōtra ali
quem in cā criminali preſumit eius ini
mic9 p illū tex.ibi. qd etiā voluit.d.Alex.
in l.teſtib9.ff.de teſtib. ¶ Reſultat etiā
aliud multū fauorabile ipſi ludouico qd
eſt auribus valde conſonū et veriſimile:
vz q ipſe ioānes tarſie dicens q ludoui
cus predictus fuerit eius ſoci9 in furtis
per eū ɔmiſſis mētiat. Qd cōprehendit
hoc mō: vz nā ſi ipſe ludouic9 fuiſſet ſo
cius ipſius ioānis furtorū per eū cōmiſ
ſorū vt ipſe aſſerit: nōne ipſe ioānes hoc
clare expſſiſſet qn ipſe ludouic9 dixit ſibi
in faciem qd erat vnus fur et latro et qd
erat ille ribald9 qui derobauerat ioānē
petrū ⁊ q ſibi portauerat hora ſexta no
ctis dicta bona in ei9 domo: certe hoc di
xiſſet ⁊ nō potuiſſet hoc tacere. Nā fa
cio de me ɔiecturā: qz ſi ɔtigeret q deus
auertat q aliq̄ tpe cōmitterē aliqd deli
ctū in ſocietate alicui9: ⁊ poſtea in cōſpe
ctu hoim ille me9 ſoci9 delicti me diſcoo
periret ⁊ vituperaret cū verbis iniurio
ſis ⁊ poneret me in periculū vite ⁊ hono
ris: certe ſi ille ſocius meus delicti eſſet
rex frācie nō poſſez tolerare nec pati qn
eū ſimilr diſcooperirē ⁊ vituperarē ⁊ ap
pellarē eū ſociū illius delicti: de quo ipſe
me accuſaret ⁊ vituperaret. nec credo q
aliqs ſani capitis recti iudicij ⁊ intelle
ctus repiret q aliter diceret vel cōiectu
raret. ex quo vt dixi appet qd ipſe ludo
uicus eſt innocēs ab imputatiōe ſibi fa
cta a dicto ioāne tarſie: vz quod fuerit
ſecū ad furādū. ¶ Modo redeundo ad
ppoſitū cū ex ſupradictis appareat di
ctū ludouicū ⁊ ioānē eſſe inimicos ad in
uicē: merito dictū ipſius ioānis nō facit
ſufficiēs indiciū ad torturā contra dictū
ludouicū obſtāte inimicitia dicto modo
inter eos cōtracta. Pro quibus optime
facit qd multū not. voluit. Bal.in.c.j.in
prin.in vlt.col.quib.cau.feu.amit.in vſi.
feu. vbi dixit qd idē iudicamus de inimi
co qd iudicam9 de eo de quo dubitatur
ex veriſimili ratione quod debeat effici
inimicus. Et facit dictum Bar.in.l.j.in
7 fin.ff.de his quib.vt indig. vbi dixit † qd
nedum inimicus publicus ⁊ manifeſtus
repellitur a teſtimonio: ſz etiā ille apud
quem eſt cauſa inimicitie contra illum
contra quem producitur: vt in caſu no
ſtro: ⁊ idem dixit Innocē.in.c.cum.i.⁊.a.
circa fi.de re iudi. ⁊ Bal. referēs Inno.
in.l.preſcriptione.in antepe.col.C.ſi cō
tra ius vel vti.pub. ⁊ in auten. ſi vero di
catur.C.de teſti.in vlti.colum. ⁊ Abb.in
c.repellantur. ⁊ in.c.cū oporteat.de accu
ſa. et Lu.ro.in.l.j.§.reſcriptum.in princ.
ff.ad ſilleia. et in rub.de arb.ix.col.verſi.
ſcias tamen. ⁊ do. Alexan. in cōſilio ſuo
cccclxxiiij.incip.viſa inquiſitione.in vlt.
col.in fi. ⁊ in conſi.ſuo.xcix.inci.in cauſa
inquiſitionis. in.ij.col.in.j.vol. ⁊ Lu.ro.
in ſin.ſuo.cccxvj.ſm oz.meū.incip.Inn.
in.c.cū.i.⁊.a.⁊c. ¶ Cōſtat ergo ſatis cla
re ex iſto capite qd dictū ipſius ioannis
non facit indicium ad torturam contra
dictū ludouicū: qui ioānes proprie vide
tur imputando dictū ludouicū de furto
ſe velle vendicare de iniuria ſibi illata a
dicto ludouico qui eū imputauit de fur
to: vt.s. dicēdo: ego pariter accuſabo te:
quia tu accuſaſti me: ⁊ licet non dicat ve
rum: tamen non ſatiſfacit odio et ranco
ri ſuo quem habet contra dictum ludo
uicum ex cā predicta. ¶ Alio etiam me
dio demonſtro qd dictum dicti ioannis
tarſie nō facit indicium ad torturam cō
tra dictū ludouicū. Nā negari nō poteſt
qd dicendo ipſe ioannes q dictus ludo
uicus fuit eius ſocius ad furādū non ſit
teſtis ɔ eū: ⁊ q ei9 dictū non habeat p et

8 ſtimonio: vt de ſe ſatis patet. †Sed quilibet teſtis ante eius teſtimonium debet iurare ſolẽniter de veritate dicenda alias eius dictũ nõ valet ꝛ nihil operatur: maxime in criminalibus: vt habetur in .l. iuriſiurandi. C. de teſti. in .c. tuis qõnibus extra eo. ꝛ in .c. itẽ iuriſiurandi. iiij. q. iij. ꝛ .l. c. hortamur. iij. q. ix. cũ ſi. Quinimo nedũ deponẽs vt teſtis dʒ iurare de veritate dicẽda: ſed etiam quilibet alius cuius dicto ſtandũ eſt ex forma .l. vel ſtatuti dʒ iurare alias eius dictum eſt nullum ſm Angel. in repeti. l. ſi vacantia. C. de bon. vacã. li. x. in .ij. col. vbi ſing. dixit qȝ licet ex forma alicui⁹ ſtatuti ſtari debeat ſimplici verbo nũcij: qȝ tñ nõ ſtabit niſi primo ſit iurat⁹ ante eius dictũ. allegat bonũ tex. in .l. theopõp⁹. ff. de preleg. ꝛ alle. etiã .l. q bona. §. q dãni. ff. de dã. infec. et .l. ſi qñ. C. vñ vi. quã doc. ang. refert ꝛ ſeqt d. Maria. ſoci. in repe. c. qualr ꝛ qñ. el. ij. extra de accuſa. in .vij. q. ix. q. principa. et Au. ro. in .l. ſ. in .§. fin. in .iij. col. ff. de verb. ob. pro quo facit text. i. c. j. circa me. extra de frigi. ꝛ malefici. cõiuncto tex. in .c. ꝯtinebatur. de deſpon. impub. ꝛ tex. in .l. cõparationes. circa fi. C. de fide inſtrumẽ. Pro quibus facit qȝ dixit Ange. ꝛ Pau. de caſt. in .l. de pupillo. in .§. q opus. ff. de ope. no. nũc. vbi dixerũt qȝ vbi cõmittit aliqd cõſciẽtie alicuius p legẽ vel p principem ſi vult ꝙ eius ſententia valeat nec poſſit infringi requirit ꝙ ante eius declarationẽ ſeu ſententiaȝ iuret qȝ ita dictat ſibi cõſcientia ſua aliter nõ eſt ſtandũ eius ſentẽtie: ita dicũt pbari per .d. §. ꝛ per .d. l. theopõpus. qȝ dictũ refert ꝛ ſequit. d. Alexã. in ꝯſi. ſuo. cc.vij. inci. viſis verbis dicti ꝛc. in pe. col. verſi. ad predictorũ cõfirmationẽ ꝛc. Facit etiã ad predicta .l. hac edictali. §. is il'nd. ꝛ ibi. gl. C. de ſecũd. nup. ver. immobilium. vbi eſtimatores immobiliũ dñt referre cũ iuramento. ꝛ facit .l. neminem. C. de aduo. diuerſo. iudi. vbi doctor q atteſtat de peritia diſcipuli dʒ iurare. pro quibus facit glo. in .c. fraternitatis. de frig. et maleſi. ꝛ in aut. de non alie. §. qȝ autẽ. Sed ſi non ſtat dicto illi⁹ cui⁹ dicto ſtãdũ eſt ex forma legis vel ſtatuti nec dicto referre debẽtũ in caſibus pdictis ꝛ ſilib⁹ niſi prio iurẽt: quãto fortius nõ ſtabit dicto dicti ioannis aſſerẽtis .d. ludo. fuiſſe ei⁹ ſociũ ad furan. cuius dicto ſtãdũ nõ eſt ex forma alicui⁹ legis vel ſtatuti. Et ſic ex iſtis tribus rõnibus ſatis puto cõſtare pfato magnifico .d. ptãti ꝛ toti ei⁹ digniſſime curie qȝ dictũ ſeu imputatio dictorũ furtorũ facta ludouico p dictũ ioannẽ nõ faciat ꝯ cũ nec pbationẽ nec indiciũ ad torturã. Illud aũt qȝ dr qȝ in certis caſib⁹ ſoci⁹ criminis põt iterrogari de ꝯſocijs dʒ intelligi premiſſo iuramento et ſublata inimicitia: vt dixi: q duo obſtãt in caſu noſtro: ergo preterea annullatur etiaȝ ꝛ annihilatur dictũ ſeu aſſertio dicti ioannis tarſie cõtra dictũ ludouicũ. Nã ipſe ioãnes aſſerit ꝛ deponit qȝ ipſe vna cũ dicto ludouico fregerũt apothecã dicti ludouici: ꝛ aſportauerũt bona que in illa erant. ſ. duas faldas et caligas de corio ꝛc. Sʒ examinati ſunt duo teſtes q deponũt qȝ illa nocte qua apotheca .d. ludouici fuit derobata ipſe ludouicus dormiuit ſecũ: ꝛ ſtetit tota nocte in domo: et ꝙ nõ potuiſſet recedere de domo: quin ipʒ vidiſſent: et ſenſiſſent: ergo clare et apte ꝯſtat ꝙ dict⁹ Jo. mẽtit ꝙ dict⁹ ludouic⁹ fuerit ſecũ ad derobãdũ eius apothecã. cũ ergo dicat falſum in hoc: ergo falſum pſumit etiã dicere in alijs. arg. regule ſemel mal⁹. de re. iur. ꝛ .l. nõ oĩs. §. a barbaris. ff. de re mili. cũ ſi. Et cũ appat eũ falſum dicere in hoc ergo ei nõ eſt credẽdũ in alijs. ar. c. defleat. de re. iu. l antiqs cũ ſi. ¶ Reſtat mõ deuenire ad quatuor teſtes examinatos p curiã cõtra pdictũ ludouicũ ꝛ oſtẽdere qȝ ipſi teſtes nõ faciũt indiciũ aliqȝ ꝯtra eũ: ad quos teſtes me cõuerto: ꝛ dico qȝ predicti teſtes non faciũt aliqȝ indiciũ cõtra dictũ ludouicũ: eo qȝ ſolũ deponũt tres ipſorũ teſtiũ ſup fama ipſius ludouici: ꝛ nihil probãt: qm multiplici morbo laborant. primo eñ dicũt gñaliter dictũ ludouicũ eſſe hominẽ malũ ꝛ iniquũ. poſtea vero dicũt ꝙ tamẽ neſciunt qȝ ipſe ſit fur: nec vnq̄ audiuerũt qȝ ipe cõmiſerit aliqȝ furtũ: nec aliqd mali ſciũt circa materia furti ꝯ ipſuȝ ludouicũ. Ex qb⁹ verbis ipſorũ teſtium patet qȝ ipſi onerãt nomẽ ſeu pſonã dicti ludouici generaliter appellando cuȝ

malū virū:attamē exonerāt eum ⁊ eius
nomen circa materiā furti de qua ꝯtra
eum.querit.⁊ ſic ex hoc depoſitio eoꝝ
nō hꝫ ei nocere:qm̄ lꝫ ſemel malus ſem-
per preſumit malus: attamen iſtud eſt
verū in eodē genere mali:non aūt in di-
uerſo genere:vnde ſi occidiſti hoiem:⁊
9 ſic es malus nō ꝑſumeris malus in
furto ſm̄ Bar.in.l.caſi⁹.in fi.ff.de ſena.
⁊ ibi Bal.⁊ Ang.⁊ Imo.in.l.fi.ff.de he-
redi.inſti.⁊ Ange.in.l.ſi finita.in.§.cum
aūt.ff.de dam.infec.⁊ Bal.i.l.obſerua-
re.in.iij.col.C.quoꝝ appel.nō recip.pro
quibus facit in arg.l.papinianus exuli.
ff.de mino.cū ſimi.Item generaliter.de
ponūt de malo noie ⁊ mala fama ipſi⁹
ludouici:⁊ generaliter loquunt nec ſpe-
cificant aliquod malū eſſe cōmiſſuꝫ per
eum:quo caſu nō habēt nocere ipſi ludo
uico:qm̄ in ꝯtrariū eſt probata bona fa-
10 ma ipſius ludouici:⁊ qm̄ eſt probata
mala fama ⁊ bona fama alicuius bona
fama prefert ⁊ obtinet.ita dixit Bal.i.l.
fi.in.vij.colū.ver.ex hoc deciditur.ff.de
ſeruis.⁊ in.l.dinus.ver.iiij.eſt argu.ff.de
teſta.mili.⁊ Spe.de anch.in repet.c.j.in
xlix.char.ſabūcio ſimilē qōnē de cōſti.
⁊ hoc etiā no.Abb.in.c.cū in tua.de ſpō
ſali.⁊ Bald.in.l.ſi tutor.C.de peric.tut.
quos doc.ad hoc allegat.d.Feli.in.c.cū
ꝯtingat.in.ij.col.de reſcrip.⁊ idē firmat
Bal.in ꝯſi.ſuo.xxix.incip.proponit ⁊c.
in fi.in.j.volu.⁊ ibi in ꝯſil.lv.inci.ꝑponi
tur.in fi.⁊ in ꝯſi.cclxxv.icip.ad euidētiā
premitto.in.ij.col.in.ſ.volu.⁊ idē firmat
Bal.ſuper ſtatu.in verbo fama.l.ſ.ver.
⁊ ibi etiā in vlti.ver.⁊ Rapha.cu.in ꝯſi.
ſuo.cxxxv.inci.ad pmū.in.ij.co.⁊ Spe.
in ti.de inqſi.in.§.nūc tractem⁹.in ꝟ.qd
ſi teſtes.⁊ in ꝟ.qd ſi plures.de quo lati⁹
dixi in.l.de minore.i.§.pluriū.l.xvij.col.
ꝟ.qro vlterius.ff.de qō.Dicta ergo di-
ctorū teſtiū loquētiū de mala fama ipſi⁹
ludouici nō habēt ei nocere ꝑ ꝑdicta.qꝛ
intelligunt ſublata ꝑbata ꝯria fama:vt
factū eſt in caſu noſtro.¶ Alia inſuper
ratione dico dictos tres teſtes examina
tos ꝯtra ipſum ludouicū ſuper mala fa-
ma ipſi⁹ ei nō nocere in aliquo: qm̄ nō
probāt:⁊ dictū ipſoꝝ nihil operat etiaꝫ
ſi ſpecialiter deponerent de mala fama
ipſius ludouici circa furtū ⁊ materiam
11 furti:⁊ hoc quia teſtes volētes proba-
re malā famā alicuius circa aliquā rem
vel delictū debēt etiā nō interrogati di-
cere a quib⁹ audiuerūt:alis nō probant
illam famā.ita no.dixit Inno.in.c.cum
oporteat.extra de accuſa.qđ dictum re-
fert ⁊ ſequitur.d.Alexā.in.l.de minore.
in.§ pluriū.ff.de qōnibus.⁊ Jo.and.in
d.c.cū oporteat.dicēs ita ſeruari:quod
etiā voluit Abb.in.c.cum cauſam.extra
de teſti.⁊ Ang.in.l.ea quidē.C.de accu.
de quo alis latius dixi in.d.§.pluriuꝫ.in
ix.col.Sed dicti teſtes examinati ſuper
mala fama dicti ludouici non dicūt nec
nomināt aliquē a qbus vel a quo audi-
uerunt ea que aſſerūt:vt' ex inſpectione
ipſoꝝ teſtiū apparet:ergo nō ꝑbant ali
quam malā famam ipſius ludouici:ſed
dictū eoꝝ eſt inualidū ⁊ nullius robo
ris.Sed fortius dico ꝙ poſito ſine veri
preiudicio ꝙ prefati teſtes plene proba
rent malā famā dicti ludouici etiā circa
furtū ⁊ eius materiā:attamen nō habēt
nocere ipſi ludouico.Qm̄ habem⁹ in in
12 re ꝙ fama ſola; nō facit indiciū ad tor
turā.ita dixit Bar.in.l.fi.ff. de qō.⁊ Jo.
and.in addi.Spe.in tit.de ꝑbationib⁹.
in.§.videndum.in ver.xiij.iuxta fi.illius
addi.⁊ Bal.in.l.milites.C.de qō.ſeqns
Cy.in.l.fi.eod.ti.⁊ do.An.in.c.veniens.
el.j.in.iiij.colū.extra de teſti.⁊ Ange.de
are.in trac.ſuo maleficioꝝ.in verbo fa-
ma publica.in ver.⁊ an fama ⁊c.⁊ idem
tenet Bal.in addi.Spe.in tit.de ſentē.
in vlt.col.⁊.d.Alex.in ꝯſi.ſuo.v.in.ij co.
in.j.volu.⁊ hāc partē etiā firmat Jo.an.
in addi.Spec.in tit.de noto.crimi.in.§.
fama.ſuper ver.caſus.in fi.addi.ibi po-
ſite.Oportet enim ꝙ aliud cōcurrat cū
fama:ad hoc ꝙ ip̄a fama faciat indiciū
ad torturā.Sed in caſu noſtro dato ꝙ
fama mala eſſet plene probata:tm̄ nihil
operaret cōtra dictū ludouicū cū illa ſit
ſola.¶ Nec obſt.dictū ⁊ aſſertio Joan-
nis tarſie:qa vt.s.oſtēdi nihil operat:⁊
ſic remanet nuda:ergo nō habet nocere
ipſi ludouico.Preterea circa hāc famā
aliud dico qđ poſtꝙ ip̄a in caſu noſtro
eſt ſola:⁊ etiaꝫ eſt nuda:quia eſt genera
lis ⁊ nō ſpecialiter ſuper materia furti

de qua queritur. Itē ad eam probandā teſtes ipſi nō dicūt a qb9 illā audierunt vt ꝯuenit: ⁊ eſt probāda bona fama. In contrariū qđ vt dixi nō hʒ nocere ipſi ludouico: quia qñ fama eſt adeo nuda qđ nulla hʒ argumenta per ſe: vt in caſu noſtro: ꝙ ſi per talem famā ipſe ludouicus fuiſſet tortus ⁊ perſeueraſſet in cōfeſſione ſua: ꝙ talis cōfeſſio nō valeret nec ei noceret ita ſingu. dixit Bal. in cōſi. ſuo cclxxv. incip. ad euidentiā premitto ⁊c. in. j. vol vltra pn. allegat pro hoc. l. maritus. ff. de qōnibus. ⁊ l. non tantū. ff. de appel. ⁊ no. per Dy. in. l. ij. §. j. ff. de excu. tuto. Et ſic per ſupradicta ſatis patet ꝙ dicti teſtes ⁊ dicta depoſitio eorū circa malam famā non nocent ipſi ludouico.

¶ Nō ob. modo dictū alterius teſtis ꝗ vocatur magiſter Joannes petrus magiſter lignaminis: quia ipſe eſt vnicus ⁊ ſingularis in dicto ſuo. Itē ⁊ alio reſpectu nō facit indiciū: quia nō deponit de ipſo maleficio immediato: ſed deponit ſuper re remota a maleficio: qꝛ deponit de verbis prolatis ab ipſo ludouico cōtra dictū Joānē tarſie qui nunc eū imputat ⁊ infamat de furto quo caſu ſuccedit illud: videlʒ ꝙ quoties tractam9 de probādo aliqđ remotū ⁊ mediatū a maleficio: tunc ſuper illo vnus teſtis tantū
15 non facit indiciū ad torturā: ſed duo teſtes requirunt qui ſint cōteſtes. Ita eſt gl. ſing. ⁊ ordinaria in. l. fi. C. fami. erciſ. quā Bar. ibi multū exclamat ⁊ alij doc ibi. ⁊ idē voluit Bar. in. l. fi. in vlt. col. ff. de qō. ⁊ in. l. admonēdi. in. xj. colū. ff. de iureiu. ⁊ Inn. in. c. ſicut. extra de ſimo. el j. ⁊ Cy. in. l. iij. C. ad. l. iul. maie. ⁊ idē voluit Bal. in. l. ij. in. j. col. C. quorū ap. nō recip. ⁊ in. l. ſi quis ex argētarijs. in. §. qđ ſi plures. ff. de edendo. ⁊ Bald. in cōſil. ſuo. xxvij. incip. an mādatari9 ⁊c. añ fi. in. v. volu. ⁊ Ang. in. l. fi. ff. qđ met. cau. ⁊ in auẞ. de teſt. imperfe. in princ. in. ij. col. ver. ⁊ no. diligenter. ⁊ Sali. in. fin. C. de qōnib9. ⁊ Ang. de are. in trac. ſuo maleficiorū. in ṽbo fama publica. in. ij. char. ver. quero qualiter probet indiciū ⁊c. ⁊ Alex. in cōſi. ſuo. xviij. inci. viſo pceſſu. in vlt. col. in. j. vol. ⁊ in cōſi. ſuo. ccxxviij. inci. viſo pceſſu. in. ij. col. ⁊ in ꝯſi. ſuo. cl. inci. in cauſa ⁊ lite. in vlt. col. in. v. vol. ⁊ in cōſi. ccclv. incip. ſentio in dubiū reuocari. circa med. ⁊ d. Bar. cepo. in ꝯſ. ſuo xl. inci. lati9 ⁊c. in. iij. char. Et ſic ex iſtis ptʒ ꝙ dictū huius teſtis nō facit indiciū ad torturā contra dictū ludouicū nec ei nocet: imo dictuʒ ipſius dʒ prodeſſe ipſi ludouico: eo quia ipſe teſtis deponit qđ ipſe ludouic9 fuit ille qui diſcooperuit dictū Joannē tarſie: ⁊ fuit cauſa ꝙ ipſe teſtis inueniret eius bona ꝗ habuerat ⁊ fuerat iurat9 ipſe Joānes tarſie. Et vt dixi. s. nō eſt pſumptio p illo tunc ſi ipſe ludouicus fuiſſet eius ſocius ad furandum qđ hoc etiā ſilr ſibi ſuper faciē nō dixiſſet dictus Joānes tarſie. Et ſic apparet ex pluribus medijs ꝙ dictū pfati magiſtri Joānis petri in aliquo nō hʒ nocere pfato ludouico.

¶ Preterea dico etiā aduertendū eſſe diligēter: qꝛ poſito ꝙ oēs teſtes deponerent plene ⁊ de mala fama ⁊ de furto ſpāliter ꝯ dictū ludouicū: ⁊ ipſi quo ad ſeipſos eſſēt omni exceptiōe maiores: attamē etiā hoc caſu dico ꝙ ipſi teſtes non facerēt nec probationē nec indiciū ad torturā cōtra dictū
14 ludouicū. † Nā teſtes examinati parte nō citata nō nocēt ipſi parti nec pbant in ciuilib9 ⁊ fortius in criminalibus. ita habet in. l. ſi qñ. C. de teſti. ⁊ in auẞ. ſi ꝗs aliqd. eo. titu. ⁊ in corpore vnde ſumit. ⁊ facit. l. de vnoquoq. ff. de re iudi. l. nam ita diu9. ff. de adop. l. fi. C. de legi. cū multis ſimi. Et hoc nō ſolū hʒ locū in teſtibus examinandis ad plenā vel ſemiplenam pbationē faciēdā: ſed etiā hʒ locū qñ recipiunt teſtes p habēdis indicijs ad torturā cōtra reū ꝗ criminis: als ſi tales teſtes examinati ſuper indicijs fuerint recepti a parte. ſ. ipſo reo nō citato nō pbāt nec nocēt ipſi reo: ita dixit Ange. de are. in trac. ſuo maleſi. in verbo fama publica. in. ij. char. in ver. qre qualr pbet. vbi alleg. Bart. hoc volētē in. l. fi. in fi. ff. de qōnib9. ſed vltra Ang. dico ꝙ hoc voluit Salic. in. l. fi. in fi. C. de qōni. Bal. in. l. iubem9. in. iij. col. ver. itē dixi. C. de pba. Ange. in repet. l. ſi vacātia. in xxvij. col. C. de bo. vacā. lib. x. ⁊ Inn. i. c. per inquiſitionē. de elec. Abb. i. c. bone. el. j. in. iiij. col. poſt Inno. ibi. de electio.

do. Alex. in ɔſi. ſuo. lxv. incip. habita ſup cõtentis ꝛc. in .i. vol. ꝛ in cõſi. clxxix. inci. in cã angeloꝝ. in. iij. col. ꝛ Alex. in .l. fi. C. de queſtio. in apoſtillis. ꝛ Bal. in addi. ſpe. in tit. de ſentẽ. in pe. ver. incip. illud adhuc nota ꝛc. ꝛ Alber. gandi. in ſuo tracta. de maleficijs. ſub rubr. quõ de maleficijs cognoſcat p inq̃ſitionẽ. in. ij. col. ṽ. ſed nũquid in introductiõe ꝛc. ¶ Sꝫ in caſu noſtro p̃dicti quatuor teſtes fuerũt examinati ꝯ dictum Ludouicũ ſine citatione ꝛ ſine ſcia. d. Ludouici: vt appet ex proceſſu. ergo dicti teſtes nõ debent nocere nec preiudicare ipſi Ludouico nec quo ad ꝓbationẽ nec quo ad indiciũ ad torturaꝫ ꝯ eum p ſupradicta. Ulterius p ɔimoda victoria ꝛ liberatiõe dicti ludouici dico qđ poſito ſine preiudicio veritatis qđ dictũ dicti Joãnis tarſie et eius aſſertio faceret indiciũ ad torturã cõtra eũ: ꝛ ſilr dictũ predictorũ aliorũ quatuor teſtiũ examinatoꝝ. Attamen in caſu noſtro nõ potuit ipſe Ludouic⁹ torqueri vt tortus fuit: ꝛ ɔñr ſi fuit tortus vt fuit proceſſus: ꝛ eius cõfeſſio fuit nulla: ꝛ ſibi nõ habet in aliquo preiudicare. Et ad hoc dicẽdum moueor: clarũ ꝛ vulgatũ eſt in iure quod forma legis vel ſtatuti nõ ſeruata actus eſt ipſo iure nullus. l. meni⁹. ꝛ l. q̃ heredi. ff. de ɔdi. ꝛ demõ. l. cũ hi. in §. ꝑtor. ff. de trãſac. ꝛ vtrobiq per doc. et per Bal. in. l. ordo. in. ij. col. C. de execu. rei iudi. ꝛ per Ang. in. l. ius publicũ. ff. de pac. ꝛ p Bald. in. l. oẽs ppli. in pe. col. ff. de iuſt. ꝛ iur. vbi dixit q a forma ſtatuti nũq̃ eſt recedẽdũ cum ſi a forma recederetur actus eſſet nullus. qđ etiam dixit Cardi. in cle. j. in. ix. q. de iurepatro. cum multis ꝛ infinitis ſilib⁹ que adduci poſſent in hac materia forme que breuitatis cã omitto. ¶ Sed in caſu nr̃o forma ſtatuti in ſilib⁹ emanati nõ fuit ſeruata: ergo inq̃ſitio cõfeſſio ꝛ ꝓceſſus ꝯ dictuꝫ ludouicũ ſunt nulla: ꝛ per ɔñs nõ habẽt ꝑiudicare ipſi ludouico. Qđ autẽ in caſu noſtro non fuerit ſeruata forma ſtatuti: patet. Nã cauet ſtatuto ſub rubri. de tordolo ꝛ tormẽto. poſt prin. in ver. dum tñ eo caſu ꝛc. qđ caſu quo per aliquem officialem cõis boñ. pot inquiri ꝯ aliquẽ p inq̃ſitionẽ qđ neceſſe ſit qđ prio inq̃ſitio precedat ꝛ depoſita ſit ad cautelã actorũ per vnũ diẽ ante torturã ſeu q̃õnem: vel accuſatio inſtituta fuerit ꝛc. Poſtea ibi poſt aliquas lineas ſubdit ſtatutũ p̄dictũ hec verba vꝫ. Et ſi cõtra p̃dicta vel aliqđ predictorũ fieret per. d. poteſtatem vel aliquẽ de ipſorũ familia vel per aliũ officialeꝫ: vt. ſ. vel predicta oia ꝛ ſingula non obſeruauerint ꝛ fecerint ꝛ per ſuaꝫ familiã obſeruari cõdẽnet ipſe ptãs taꝫ p ſe q̃ p ſuis officialib⁹ ac familia: ꝛ et ipſe officialis tpe ſui ſyndicat⁹ in libris cẽtũ boñ. p qualibet vice qua ꝯ factũ fuerit in omittẽdo vel cõmittẽdo: cui⁹ pene medietas applicet camere boñ. ꝛ alia dimidia iniuriã paſſo: vt. ſ. ſi probatũ fuerit legitime ꝛc. Iſta ſunt formalia verba dicti ſtatuti. Sꝫ inquiſitio formata ɔtra dictũ Ludouicum non preceſſit nec fuit poſita ad camerã actorũ p vnũ diẽ ante torturã illatã ipſi Ludouico: vt ex inſpectiõe ꝓceſſus apparet ꝛ etiã ex relatiõe ꝛ fide facta in ſcriptis p notarios camere actorũ qui fidẽ faciũt q inq̃ſitio formata per magnificũ. d. poteſtatẽ boñ. ꝛ eius curiam contra ludouicũ de pariſijs fuit preſentata ad camerã actorum die. xxiiij. menſis octobris anni. M. cccccvij. ꝛ ipſe Ludouicus fuit tortus die. xix. octobris: vt in proceſſu apparet: ꝛ debebat de neceſſitate eſſe poſita ad dictam cameram actorum. die. xviij. octobris volende euꝫ torquere die. xix. vt torſerunt: ſed fuit poſita per ſex dies poſt: ergo omnia acta in dicta cauſa cõtra dictum ludouicũ ſunt ipſo iure nulla per ſupradicta. ¶ Non habet etiam obſtare ſi per curiam diceretur q nedũ ipſe ludouicus potuit torqueri vt tortus fuit vigore depoſitionis ꝛ aſſertiõis dicti Joãnis tarſie ꝛ dictoꝝ teſtiuꝫ: vt. ſ. examinatorũ: ſed etiã poteſt iterũ torqueri legitime: qm ipſe in reſpõſione ſua fuit varius ꝛ vacillãs: vt apparet in reſponſione ſua: nã interrogatus ipſe ludouic⁹ a poteſtate ꝛ curia an ipſe ludouicus fuerit cum dicto Joanne tarſie ad vendẽdũ ſuſpirio de buſſolis quãdam petiam zambelloti primo negauit: poſtea iterum ſuper hoc interrogatus dixit contrarium ſcilicet qđ ipſe interfuit dicte venditioni: ꝛ ſic cõſtat de eius

vacillatione ꝛ varietate: quo caſu oritur nouum indiciū ipſi curie ad repetēdum
15 eum in tortura. † Nam variatio rei facit nouū indiciū ad torturā contra eum ſm Bar. in. l. de minore. in. §. plurium. ff. de q̄oni. qd dictum refert ꝛ ſequit Ange. de are. in tract. ſuo maleficiorū. in verbo fama publica p̄cedēte. in. xvij. char. in ver. ix. quero ꝛc. vbi dicit qd qn̄ iudex precedentibus indicijs torquet aliquem: ꝛ ille vno ſero dicit vnū: alio ſero dicit aliud variando qd tunc iudex nō parcat calamo: ſed faciat ſcribere oēs variationes ꝛ omnia que dicit: nam tūc ſepe: ꝛ ſepius etiā alijs indicijs nō ſuperuenientibus iudex poterit eū in tortura repetere: ad qd allegat Bart. in. d. l. de minore. in. d. §. pluriū. qd dicit Ang. eſſe bn̄ notandū: q2 hoc multoties fecit ſibi honorē: ſed vltra Ang. idē voluit Bar. in. l. fi. in. ij. col. eo. tit. ff. de q̄oni. ꝛ Lud. ro. in ꝯſ. ſuo. viij. inci. viſo facto ꝛc. circa prin. Ex his ergo poterit ipſe ludouicus iterum torqueri. ¶ Cui reſpōdeo pluribꝰ modis: ꝛ primo dico qd p̄dicta ꝓcedūt qd reus varians pōt repeti in tortura etiam alijs indicijs nō ſuperuenientibus qn̄ iudex a principio torqueret reū iuſte ꝛ legitimis indicijs a principio extantibus: ſecus aūt eſt qn̄ iniuſte torqueret ipſum reū ſine legitimis indicijs: nam tūc ſi bene milies ipſe reus vacillaret nō eſſet talis vacillatio ſufficiēs ad eū repetēdū in tortura. p gl. fin. in. l. pe. ff. de q̄. ita dixit do. Aug. de ari. in ſuis addi. d. Ang. de are. in. d. ver. fama publica. in. d. verſi. ix. quero ꝛc. de quo ibi latius p eū. Et ſic in caſu noſtro non eſt dicēdū qd dictus ludouicus poſſit repeti in tortura ꝓpter illā vacillationem cū iam a principio fuerit tortus legitimis indicijs nō p̄cedētibus ꝛc. vt. ſ. oſtēdi. ¶ Preterea etiam rn̄deo aliter ꝛ dico qd dicta variatio nō h3 nocere ipſi ludouico nec ꝯ eū facere nouū indiciū ad torturā: qm̄ talis variatio nō eſt facta ſup delicto nec ſup re cōcernēte delictū. Nā interrogabat ſi interfuit vēditiōi facte p dictū Joānē tarſie de quadā pecia zambelloti ſuſpirio de buſſolis que interrogatio nō ꝯtinebat delictū aliqd: ergo lȝ ſup hoc variauerit nihilominus p hoc nō inducit cōtra eū aliqd indiciū: nec fit ſibi aliqd preiudiciū: q2 ſi dixiſſet p̄mo ſe interfuiſſe dicte vēditiōi p hoc nō ſibi p̄iudicabat: q2 nō ſequit talis interfuit venditiōi facte de re furata: ergo ipſe eā furatus eſt vel fuit cōſcius furti. videmꝰ eīm multoties ꝓbiſſimos viros emere ꝛ vendere res furatas: attamē ſibi nō preiudicāt cum ipſi ſint in bona fide: ꝛ ideo dico qd dicta variatio facta p dictū ludouicū predicte interrogatiōi ſibi nō preiudicat: q2 etiā ſi hoc expſſiſſet nō feciſſet ſibi aliqd preiudiciū: vt dixi. Ad qd dicēdū moueor ex ſingulari doctrina Jac. butri. in. l. lucius. ff. de infamibꝰ. vbi ſingulariter dixit qd licet teſtis in parte verus ꝛ in parte falſus in totum reputetur falſus: vt habetur in. l. ſi ex falſis. C. de tranſac. cum ſimi. tamē ſi teſtis in ſuo teſtimonio negat illud ꝛ dicit falſū ſuper eo qd ſi ꝯfeſſus eēt eū nō repelleret a teſtimonio: qd hoc caſu eiꝰ dictū valebit ꝛ probabit. Et ponit exēplū: dicens qd ſi aliquis ſit meus affinis aliqua leui affinitate que nota ꝛ manifeſta nō repelle-
16 ret eum a teſtimonio p me: † ſi tn̄ in eius depoſitione dictam affinitatem negauit mentiēdo: nō tn̄ p hoc eius dictū annullatur: qd dictū p valde no. refert ꝛ ſequit Ang. in cōſi. ſuo. cxciij. inci. viſis ꝓceſſibus cāe ꝛc. in fi. ij. col. qd dicit eſſe no. dignū: de quo dicto ego alias latiꝰ loquutus ſum in ſing. meo. lxxvi lci. cōis ꝯcluſio. ꝛ in repe. mea. l. fi. in. xlv. char. C. de pbati. ¶ Ulterius dico etiā nō obſtare ſi per. d. poteſtatē ꝛ eius curiā diceret amice multa p te adducta ſunt circa defenſionē dicti ludouici ꝛ circa dictū ꝛ aſſertionem dicti Joānis tarſie: ꝛ circa depoſitionem teſtiū examinatorū cōtra dictū ludouicū ad oſtendendū qd dicta predictorum nō faciant indicia ſufficiētia ad torturā: ſed omnia per te dicta mihi non vident in aliquo obſtare: eo qd clarū eſt in iure qd an indicia ꝯ reum extātia ſint ſufficiētia ad torturā necne qd arbitrio iudicis relinquit. ita habet in. l. q̄onis modū. ff. de q̄onibꝰ. ꝛ voluit Jo. and. l. c. cū in ꝯtēplatiōe. de reg. iur. ꝛ Bal. i. l. obſeruare. in. j. col. C. quor ap. nō reci. facit l. iij. ver. tu magis ſcire potes ꝛc. ff. de reſti.

ſed ſi

ſti.ſ; ſi hoc relinquit arbitrio iudicis.er go vlterius circa hoc nō eſt inſtādū nec diſputādū: an dict9 ludouicus potuerit torqueri necne vigore teſtiū examinatorum ꝛ vigore depoſitiōis dicti ioannis tarſie ꝛc. Et huic obiectiōi facile eſt rñſum.nam fateor qđ an teſtes faciāt indiciū ad torturā.ꝛ an indicia ſint ſufficientia ad torturā;ſilr relinquit arbitrio in
17 dicis. ¶ Sꝫ dico qđ tali caſu debet † tale eius arbitriū eſſe iuri ꝛ equitati cōſonum ſeu cōgruum alias ſi ex ceruice ſua pcederet nō valeret qđ ageret.ita no.dixit Lud.ro.in ꝯſi.ſuo.cclxxvj. inci. qđ eſt nunquid ꝛc.in pe.col. vbi p hoc allegat gl.in.l.eas cās.ff.de ꝯdi.ꝛ demō.ꝛ hoc ēt voluit Bal.in diſpu.ſua inci.ſtatuto cauetur qđ fenerator ꝛc.in vl.col.ar.l.codicillis.§.fi.ff.de leg.ij. ꝛ ideꝫ etiā dixit do. Alex.in ꝯſi.ſuo.xxj.inci.viſis vbis.in pe. col.vbi allegat Bald. in. d.ſua diſpu. ꝛ plura de qbus ibi p eū. p qbus etiā facit tex.in.l.j.ff.de vſur. in vbo vt legi nō offendat. Et facit etiā nam q hꝫ poteſtate diſponēdi. ſm cōſciētiā nō dꝫ ſeq ppriā cōſcientiā ſꝫ publicā.tex. eſt iuncta gl.in c.iudicet.ij.q.vij.ꝛ voluit Cy.in.l.qſqs. C.ad.l.iul.maie.ꝛ.Bal.in.l.j.C.q accu. nō poſ.Et iō dixit Bal.in.l.fi.C.de pena iud.q maleiud. iudicē debere ſeq regulas legū ꝛ nō cōſciētiā ſuā que legib9 aduerſaret.de quo etiā p Bal.in.l.ij.in iiij.no.C.de fideicō.ꝛ p Lu.ro.in repeti. rubrice.ff.de arbi.in.ij.col.ad finē. Pro qbus etiā facit bon9 tex.in.l.j.ff.de ſolu. ꝛ tex.ꝛ ibi Bal.i.l.certi iuris.in fi. C.de iud.ꝛ faciunt dicta per. d. Jaſo.inſtit.de actio.in.§.ſꝫ iſte.in pe.ꝛ vlti.col.Et facit gl.ꝛ qđ ibi voluit.d.Ant.in.c.vt debit9. extra de app.que dicit qđ in arbitrarijs iudex dꝫ ferre ſuū arbitriū cū ꝯſilio peritorū.allegat que habent in.c.ne innitaris.de cōſtitu.ꝛ dicit ibi.d.An. p illā gl. qđ ſi cōmittit aliquid iudici expediēdū ſm qđ ſibi videbitur.Intelligitur tñ habito conſilio peritorū:qđ etiā voluit ipſe d.Ant.in.c.j.in.viij.col.de cōſtit.quē ſequitur.d.Cardi.Alex.in.d.c.vt debitus. in.xj.col.Pro quib9 facit etiā text.in.d. l.queſtionis modū.ff.de queſtionibus.ꝛ que ibi dixi. ¶ Ex quibus conſtat quod nō obſtat pdicta obiectio de arbitrio iudicis ſuper indicijs receptis cōtra dictū ludouicū.Conſtat itaqꝫ ex pdictis omnibus multipliciter multiſqꝫ modis de victoria ꝛ de abſolutiōe dicti ludouici indebite infamati ꝛ inculpati de furto contra quē non fuerūt nec ſunt indicia ſufficientia quorūꝫ vigore potuerit torqueri: magis enim credo qđ pceſſum fuerit ꝯ eum ad torturā ꝛ ad alia cōtra euꝫ facta ex illo falſo dicto vulgariū dicentiū qđ nunqꝫ fuit aliquis claudus: vel aliter a natura notatus ſeu ſignatus qui bonus fuerit.Sꝫ pfecto illud eſt falſiſſimū:naꝫ ſepenumero repeniūtur religioſi: ꝛ religioſe claudi gibbi ꝛ alr a natura ſignati:q tñ ſunt optimi viri ꝛ pbiſſimi religioſi:ꝛ ēt ſepenumero laici taliter a natura ſignati reperiunt qui ſunt pbi viri: ideo talis vana vox nō eſt ſequenda.Dico itaqꝫ ipm ludo.fore ꝛ eſſe abſoluēdū a dicta inquiſitiōe ꝯ cū formata ꝛ ab oib9 in ea cōtētis nō obſtātib9 in cōtrariū ſuperi9 adductis:ꝛ ita ꝯcludo.Et ſi aliqua dubitatio circa predicta orit apud curiā ꝯ predictū ludo.facto mihi verbo offi.ro in eoibus rñſurū:ꝛ oia cōtraria iurib9 ꝛ ratiōib9 tollere ꝛ eneruare. Laus deo.

Hippolytus de Marſilys.

1 ¶ Statutum tollens omnes defenſiones ꝛ exceptiones:intelligitur ſolummodo tollere friuolas ꝛ inanes:non autem legitimas ꝛ veras.

2 Sublata vel remota appellatiōe p principē intelligit de friuola nō de iuridica.

3 Defenſio ſeu exceptio que oculis ſubijcitur nunqꝫ intelligitur reiecta nec ſublata per ſtatutum tollens omnes exceptiones ꝛ defenſiones.ꝛ nu.4.5.ꝛ.6.

7 Prohibitio appellationis a ſnia nō habet locum vbi grauamen eſt notorium.

8 Nunqꝫ lex vel ſtatutum tollit probationem que fit per rei euidentiam.

9 Statutum tollens omnes exceptiones ꝛ defenſiones non tollit defenſiones prouenientes ex alio ſtatuto.

10 Si nō eſt ſeruatus ordo debitus in banniendo non poteſt fieri executio. banni contra bannitum.ꝛ nu.11.ꝛ.12.

13 Quando ſtatuta ſunt contraria attendi

debet ſtatui iuſtius & equius.

14 Statutum tollens omnes exceptiones & defenſiones: nunquam tollit defenſionem ſeu exceptionem innocentie.

15 Iudex ex officio etiam reo non petente pōt & dz recipere probationes innocētie rei.

16 Si poſt condemnationem liquet de innocentia rei iudex non debet cōtra eum facere executionem.

17 Statutum tollens omnes exceptiones & defenſiones debet intelligi niſi pars velit incontinenti probare excepta.

18 Exceptio nullitatis non impedit executionem ſententie niſi probatio nullitatis ſit in promptu.

19 Examinatio teſtis reijcitur qñ recipiēs contra eum vult ſtatim probare excepta.

20 Defenſio cum ſit iuris naturalis nō pōt tolli a principe ſine ſuperiore. & nu. 21.

22 Papa non poteſt tollere defenſionē introductam a iure naturali.

23 Princeps licet poſſit tollere defenſionē in cauſa ciuili: tamen nō poteſt eam tollere in cauſa criminali.

24 Non valet ſtatutum tollens defenſionē.

25 Reus in cauſa criminali non poteſt renunciare defenſionibus ſuis.

26 Male faciunt iudices qui faciunt quod reus renunciet ſuis defenſionibus.

27 Nemo poteſt fideiubere pro alio vbi agitur de pena corporali.

28 Quilibet poteſt ſoluere pro condemnato ne mutiletur etiā ipſo inuito. & nu. 29.

30 Poſt concluſionem in cauſa non poteſt dici nec allegari aliquid iuris vel facti.

31 Paria ſunt concluſum eſſe in cauſa vel ſententiam eſſe latam.

32 In cauſa criminali nō obſtante concluſione in cauſa: reus poteſt facere probationes & defenſiones ſuas.

33 Licet contumax ex forma ſtatuti debeat haberi pro confeſſo: tamen ſi bannitus per contumaciam fuit captus: & tūc opponat exceptionem que ſi fuiſſet oppoſita a principio ante bannum ipſe bannitus non fuiſſet compulſus iudicium ſuſcipere eſt audiendus.

34 Idem ſtatutum eſſe intelligitur in caſu omiſſo ꝙ in caſu expreſſo quando idem dixiſſent ſtatuentes in caſu omiſſo ꝙ dixerunt in caſu expreſſo. & nume. 35.

36 Certū dicit pro pbabili rōne certū eſt: & vehemens opinio operatur certitudinē.

37 Equitatis ratione multa conceduntur que als non concederentur. & nume. 38.

39 Si ſolui indebitū vigore alicui9 ſnie potero tamen equitate ſuadente repetere.

40 Licet princeps poſſit etiā ſine cā tollere que ſunt iuris ciuilis: tñ illa nō pōt tollere ſi in ſe habent equitatem naturalem.

41 Friuola ſeu nulla dicuntur illa que probata non releuant probantem.

42 Statuta aliter ſunt intelligenda ꝙ non contineant iniquitatem & abſurdum.

43 Bannitus captus extra territoriū bannientis & ibi duct9 p vim dz relaxari: nec tali caſu cōtra eum pōt exequi bannitū.

44 Statuta nō ſunt iudaice interpretāda.

45 Omnis abſurdus intellectus in legibus & ſtatutis fugiendus eſt.

46 Ueritas non cōſiſtit in verbis ſcripturarum: ſed in eorū ſententū s: nō ſupficie ſz in medulla: nō in folijs ſz i radice rōnis.

47 Conceſſo vno oia intelliguntur cōceſſa p que deuenitur ad illud. & nu. 48.

49 Si ſtatutum dicit qd in cauſis damnorum datorum ſufficiat probatio per iuramentum tunc quicquid illā cauſam quoquo modo etiam incidenter tangit poterit pbari per iuramentum.

50 Si cauſa criminali interueniat procurator & ei non opponatur valet iudicium.

51 Delicta nō debent remanere impunita.

52 Non debemus ita fauere iuſtitie vt alicui faciamus iniuſtitiam.

53 Iudex ſemper debet cuncta rimari & equitatē habere ante oculos cū ſit miniſter Dei in terris: & debet iudicium ſuū confirmare cum veritate.

CASUS.

¶ Caſus talis eſt. Cauetur ſtatuto ciuitatis boñ. poſito ſub rub. de pena homici. l. ij. col. i. §. itē excipim9 quēlibet aliū minorē. xiiij. an. &c. ꝙ qlibet homicida puniatur pena mortis: exceptis minorib9. xiiij. annis: qui puniantur pena pecuniaria arbitrio prātis habita ꝯſideratione etatis & diſcretiōis &c. Alio ēt ſtatuto poſito ſub rubrica de notificationib9 maleficiorum per miniſtrales ſeu maſſarios fiēdis &c. in §. & idē intelligatur in robarijs &c. cauetur ꝙ notificatiōes oim maleficiorum con-

miſſorū p maiores.xiiij.annis ſtant po-
teſtati vel vni ex iudicib⁹ maleficiorū.
Extat poſtea ſtatutū poſitum ſub rubri-
ca de gñalib⁹ ſeu cōibus penis bān-to
rū in ver.item dicimus qđ ſi aliquis ꝛc.
dicēs ꝙ ſi captus fuerit aliqs bānitus a
ciuitate vel comitatu bononie ꝛ preſen-
tatus fuerit ptāti ꝙ ſi ipſe ptās faciat exe
cutionem bāni intra tres dies nulla de-
fenſione vel exceptiōe audita vł admiſ-
ſa ꝛc. ¶ Stātibus p̄dictis capt⁹ fuit pe
trus antoni⁹ de feruexio: bannitus a ci-
uitate ꝛ comitatu bononie in pena capi
tis iam pluribus annis elapſis ꝛ preſen
tatus fuit ptāti qui poteſtas facta reco-
gnitione banni per ipſum petrum anto
niū vult facere eū decapitari ſm formā
bāni. Opponit ipſe petrus anto.ꝛ agen
tes ꝓ eo: ꝛ dicunt ꝙ ptās hoc nō pōt fa
cere: q2 ipſe petrus antonius qñ fuit bā
nitus erat etatis.xij vel.xiij.annorum.ꝛ
ſic ex forma ſupradicti p̄mi: ꝛ ſcđi ſta-
tuti nō poterat bānini in pena capitis
vt bānitus fuit ꝛ offert ſe incōtinēti hoc
ꝓbaturū.itē offert ſilr ſe incōtinēti pro
baturū ſuā innocētiā dicti maleficij pro
quo fuit bannitus in cōtumacia. Ex ad
uerſo replicat poteſtas ꝛ eius curia ꝛ di
cit ꝙ p̄dicta nō pōt probare ipſm petruꝫ
antoniū: eo q2 ſtatutū tollit ſibi oēm fa-
cultatē faciēdi aliquā defenſionē vel ex
ceptionem circa p̄dictū bānum: ꝙ ideo
neceſſario p ipſam curiam procedendū
eſt ad predictā executionē. ¶ Ad qđ rñ-
dent agētes ꝓ ipſo petro anto. qđ dicte
defenſiōes ꝛ exceptiōes ſunt talis natu-
re qđ tā de iure cōi quā ex forma ſtatu-
torū poſſunt opponi ꝛ fieri. Sup qbus
dubitatur qñd iuris: vcꝫ an dictus pe
trus antoni⁹ admittatur ad probandū
predicta ſtantibus dictis ſtatutis ꝓut
ſtant: ꝛ an ſit audiendus ſuper quo pe-
titur conſilium ꝛc.

¶ Conſilium.xvj.

Inclina cor meū in teſti-
mōia tua domine: ꝛ cala
mum meum dirigat mia
tua in viaꝫ veritatis ꝛ iu
ſticiam p̄ſenti caſu dubio
ꝛ periculoſo ꝛc. Qm̄ bre-
uis dilatio ipſi petro anto. ꝛ mihi ꝯceſ-
ſa eſt ꝓpter anguſtiā tp̄is ꝛ terminū die
rū triū ſibi datū ad faciendū ſuas defen
ſiones ꝛ mihi ad cōſulendū ſup p̄dicto
dubio attēto ꝙ piculū eſt in mora: ideo
nō ꝓcedā per argumenta ꝛ oppoſitio-
nes: ſed per deciſiones quaſi peto de iu
re veras ꝛ breuius ero quā potero licet
caſus ipſe ꝛ materia longam examina-
tioneꝫ requirat. ¶ Dico igr̄ oībus que
in puncto variantur ꝛ deducunt̄ matu-
re pōderatis dictū petrū antonium ſeu
agētes ꝓ eo admittēdos eſſe ad ꝓbādū
p eos adducta ſeu capitulata in fauorē
ipſius petri antonij: vcꝫ ipſm petruꝫ an-
toniū tp̄e bāni lati ꝯ eū in cōtumaciam
fuiſſe etatis.xij.ſeu.xiij.an.ꝛ ſic minoreꝫ
xiiij.annis.ꝛ ſilr ad ꝓbandū eius inno-
centiā ipſius homicidij ꝓ quo bānitus
eſt.ꝛ hoc nō obſtante p̄dicto ſtatuto po
ſito ſub rubric.de gñalibus ſeu cōibus
penis bānitorū in.d.§.item dicimus ꝙ
ſi aliquis ꝛc.in verſic. nulla defenſione
vel exceptione audita: vel admiſſa ꝛc.
¶ Et ad hoc dicēdū moueor plurib⁹ iu
ribus ꝛ rationibus. ¶ Primo eñi dico
predictuꝫ ſtatutum non obſtare eo quia
ſtatutū tollens oēs defenſiōes ſeu excе-
1 ptiones ꝛ intelligit̄ ſolummō tollere fri-
uolas ꝛ inanes nō aūt legitimas: ꝛ iuri
dicas vt ſunt defenſiōes ꝛ exceptiones
ipſius petri antonij in caſu iſto. ita dixit
Bart.in.l.oēs ppli.in pe.col.ver. vltio
queritur.ff. de iuſti.ꝛ iure.vbi pro hoc
adducit plura iura ꝛ rōnes ꝛ idē ipſe di-
xit in.l.j.§.j.ff.qđ vi aut clam.poſt prin.
verſi.iuſta gl ꝛc.ꝛ in.l.ſ.§.interdum.an
te finē.ff.a quibus app.non lꝫ.ꝛ Alberi.
de roſa in prima p̄te ſtatu.queſtiōe.lxv.
inci.iteꝫ q̄ro ſi ſtatuto caueт̄ quod nulle
ꝛc.ꝛ Pau.de caſt.in cōſil.ſuo.clxxxiij.in
cip.in cauſa que vertitur ꝛc.in.ij.colū.
ꝛ Barba.in.c.ex parte tua.in princi.de
offi.deleg.vbi eſt optima litera ad hoc
ꝛ ibi gl.ꝛ in.c.edoceri.poſt p̄n.de reſcr.
ꝛ in cōſi.ſuo.xliiij.inci.viſo pūcto ꝛc.in
ij.col.in.ij.volu. Pro qbus facit gl.no.
in.c.ꝓ illor.de p̄ben.ꝛ voluit Corſetus
in not.ſuo in verbo exceptio.in.ſ.nota.
2 Et facit tertiaꝫ nam ſublata ſeu remota
appellatiōe p principē itelligit̄ de friuo
la: nō aūt de iuridica ꝛ valida ſꝫ. Bar.

vero.in.§.de viro in.xxxij.fallen.ff.ſolu.
matri.z in.l.ſi feriatis.ff.de ferijs.Et pro
iſtis facit etiam optime glo.in.c.ex con-
queſtione in ver.appellationē.extra de
reſti.ſpo.q̄ voluit q̄ ſi a ſńia eſt prohibi-
tū appellari nō h̄z locū talis prohibitio
vbi grauamen eſt notoriū.Et facit qđ
voluit Ange.de are.in tract.ſuo malefi-
cioꝝ in verbo cicatrix.in.j.col.vbi dicit
7 †qđ ſi ſtatutum dicit q̄ non poſſit ferri
ſńia cōdēnatoria de cicatrice niſi adhi-
bitis medicis qđ tn̄ ſi ipſa cicatrix eſt no-
toria ex inſpectione oculorum iudex po-
terit facere condēnationē de ipſa cicatri-
ce ſine medicis.Et faciūt plura alia que
alias ad hoc propoſitū adduxi in.l.j.§.ſi
ſerui quaſi in prima z ſcđa col.ff.de que-
ſtio.Ex qb⁹ apparet qđ p̄dictū ſtatutum
nō obſtat ipſi petro antonio quin poſſit
adducere defenſiōes z exceptiōes ſuas
que ex inſpectiōe ſtatutorum apparent.
Pro qua cōcluſione facit etiam optime
quod voluit Bal.in rubr.C.de prob.in
8 ij.col.vbi dixit †qđ nunq̄ lex vel ſtatutū
tollit probationem que ſit per rei euiden
tiā:z allegat Azo.in ſum.C.ad legē aqui-
liā.Pro quibus faciunt dicta p eundem
Bald.in.l contra negantē.C.ad legem
aquiliā.in fi.z in.l.j.C.ſi aduer.libe.cum
alijs q̄ adduxi in.d.l.j.in.§.ſi ſerui quaſi.
ff.de q̄onibus.vbi latius loquutus ſum
valde.¶Tertio moueor alia rōne et di-
co qđ dictum ſtatutum in ver.nulla de-
fenſione vel exceptiōe audita vel admiſ
ſa zc.non habet obſtare ipſi petro anto-
nio quin ſue defenſiones z exceptiones
nō admittant̄:nā dico q̄ ſtatutū tollens
9 oēs defenſiōes † z exceptiones nunq̄ tol
lit defenſiones z exceptiones prouenien
tes ex alio ſtatuto.ita dixit Barto.in.l.j.
in §.z parui.circa mediū.ver.vtrum poſ
ſit opponi.ff.q̄ vi aut clam.z Bartol.in
l.ptor.§.erit q̄ hec dr̄ia.circa fi.ff.vi bo-
no.rap.z d.Ant.in.c.item cū q̄s.de reſti.
ſpo.z Joan.de imo.in.c.ex parte.el.ij.de
officio deleg.z in.l.fi.ff.a quibus appel.
non licet.z d.Alexā.in cōſil.ſuo.cxlv.in-
cip.viſo zc.in fin.verbis.in.v.volu.et in
conſil.ccc.j.ꝫm ordi.meū.incip.viſis zc.
in penul.col.z Pet.de anch.in cōſil.ſuo
cxxij.incip.diſtinguēd.zc.in fin.verbis
z in conſi.ſuo.ccccxxiij.inci.viſo zc.in vl-
ti.col.z d.Fran.de are.in conſil.ſuo.cvj.
incip.in pn̄ti dubitatione.in.ij.dubio.
z d.Iſellus in trac.bannitorū in.x.par-
te primi tēporis in.ij.q.in fin.vbi allegat
Bar.in dictis locis.Et dixit ſing.Bal.
in.c.a nobis.in fin.verbis de excepti.q̄
ſemper in ſtatutis intelligit̄ eſſe clauſula
illa videl3 ſaluo alio ſtatuto compatibi-
li.Et ideo dixit in terminis noſtris ſin-
gu.verbum Barb.in.c.j.in pe.char.ex-
tra de reſcrip.qđ ſi ſtatuto cauetur qđ iu
dex teneat̄ ſeruare certā formā inferen-
do bānū cōtra delinquētes alio ſtatuto
cauetur qđ ptās ſi ceperit bannitū intra
terminū triū dierū debeat facere illum
decapitari nulla defenſiōe vel exceptio-
ne audita vel admiſſa.Modo poteſtas
banniuit quēdā ad penā capitis z in bā-
no ferēdo nō ſeruauit formā ſtatuti qui-
bus ſtātib⁹ poſt certū t̄ps captus eſt ille
10 bānitus per ptātē qui elapſis tribus die-
bus † vult facere illum decapitari an poſ
ſit:z dicit quod nō.z ita dicit ſe obtinuiſ
ſe in contingentia facti hic bononie in
quodam bannito capto cui non fuerat
ſeruata forma ſtatuti in eo banniendo z
ptās volebat facere eū decapitari dicit
qđ conſuluit q̄ hoc facere nō poterat:et
q̄ facto ei⁹ cōſilio ſup illo caſu q̄ regimi
na bononie vel cōſiliū ſeu collegiū.cxx.
poſuerūt ptitū i q̄ obtētū fuit q̄ inhibere
tur ptāti vt nō pcederet vlteri⁹ ꝯ dictū
bannitum:z ita ei inhibitū fuit.z allegat
ipſe Barb.ad p̄dicta Jo.an.in additio.
Specu.in titu.de execu.ſńie.in.§.poſtre-
mo.in addi.incip.contrariū vide zc.vbi
refert antiquos dicentes ſtatutū in loco
dat formā ſentētiandi:aliud ſtatutū dicit
qđ ſńie intra certum terminū mandent̄
executiōi nō obſtāte aliquo alio ſtatuto
an hoc caſu ſńia in qua cōſtat nō fuiſſe
ſeruatā formā primi ſtatuti mandabitur
executioni z dicit qđ non q2 illa clauſula
appoſita in vltimo ſtatuto non impedit
vnū ſtatutū limitari z ſuppleri p aliud.
Item allegat etiā ipſe Barba.vbi ſupra
Joā.andr.in addi.Specu.in titu.de ſen-
ten.in.§.vt aut.in additio.incipien.ad
hec z ea que zc.vbi ſimiliter refert anti-
quos dicere ſtatuto caueē quod minor

non poſſit obligari ex precepto ſine cer-
ta ſolennitate: alio ſtatuto cauet qđ con-
tra pceptū nil poſſit opponi quin mādē-
tur executiōi. Modo minor obligauit ſe
ſine ſolennitate ſtatuti. opponit qđ non
11 vʒ obligatio. replicat qđ nihil pōt oppo
ni in executione. dicit ibi Jo. and. qđ po-
terit opponi ſolennitas alterius ſtatuti:
qr vnum ſtatutū limitat per aliud. Item
ipſe Barb. allegat etiā Bal. in. l. j. in pe.
col. C. ne lice. in vna eadēq3 cauſa tertio
prouo. vbi dixit ſtatuto cauet qđ ſenten-
tia ferat de cōſilio antianorū: alio ſtatu-
to cauet qđ ſnia ſtatim executioni mā-
detur. dicit ibi Bal. qđ niſi appareat quod
ſnia lata fuerit de cōſilio antianorū non
mandabitur executioni qr vnū ſtatutum
limitatur p aliud. Itē allegat etiam ipſe
Barb. ad predicta plures ꝛ plures alias
doctrinas not. quas breuitatis cā omit-
to. Et pdicta oīa quaſi ad literā ponit et
refert ipſe idē Barb. in. c. cām q. in. xiij.
char. de reſcrip. Sed vltra Barba. dico
ergo quod idem in premiſſis tenet poſt
multa argumenta pro et contra Alberi.
de roſa. in. iiij. parte ſtatu. in qōne. lxxiij.
incip. ſed quid ſi ſtatuto caueꝛ ꝛ Albe.
gandi. in ſuo tract. maleficiorum ſub ru-
bri. de multis queſtionibus dependenti-
bus a ſtatutis in. vj. col. verſi. item pone
contineri ꝛc. Et idē expreſſe tenet Paul.
de caſt. in. l. j. in. j. col. poſt princi. ff. de cō
ſti. pecu. vbi dicit alias de facto reſpōdiſ
ſe florentie quod ſtante ſtatuto ibidem
quod contra inſtrumētū guarētigie nul-
la exceptio poſſit opponi quod tñ pote-
rit opponi qđ ille q ſe obligauit in dicto
inſtro nō erat habilis ad ſe obligandū
vt qr erat minor ꝛ nō poterat ſe obligare
ſine auctoritate tutoris vel curatoris ex
forma iuris ꝛ ſe obligauit ſine predicta
auctoritate tutoris vel curatoris: et ſic for
ma nō fuit ſeruata. ad quod allegat Jo.
an. in. p. loco. in addi. Spec. in ti. de ſen-
tētijs. §. vt aūt ꝛc. p quibus faciunt opti-
me dicta p eūdē Pau. de caſt. in cōſi. ſuo
xv. incip. p clariori. in. j. colū. Pro qb9 et
facit qđ voluit Bal. in addi. Spec. in ti.
de execu. ſen. in pe. col. in ver. bannū ꝛc.
vbi dicit q cauti dñt eſſe aſſeſſores quā-
do ſtatutū dat formā qualiter pcedatur

ad bāniendū aliquē qđ illā ſeruet alias
bannū ꝛ qcqd fundat ſup eo eſt nullum
ipſo iure. Itē ſubdit ibi ipſe Bal. in pn.
illius verſiculi qđ bannū gñale vel ſpāle
inordinate vel ſine cā factum vel datum
alicui non hʒ vim legis vel ſnie. allegat
hoc voluiſſe Dy. in. l. iiij. §. cōdēnatū. ff.
de reindi. ſiue ſit datum ſeu latū interlo-
cutorie ſiue diffinitiue: ꝛ idem vr dicere
ipſe Bal. in add. Spe. in tit. de accuſato
re. in. v. col. in ver. ꝛ not. qđ accuſatio ꝛc.
in ver. ꝛ no. q vbi libellus ꝛc. Ex qb9 oī-
bus doctrinis ꝛ iurib9 clare cōſtat. q di-
ctū ſtatutū nō obſt. ipſi petro ant. vt non
poſſit facere dicere et allegare defenſio-
nes ꝛ exceptiones ſuas puenietes ex di-
ctis alijs ſtatutis qb9 cautū eſt minores
xiiij. annis nō eſſe pdēnādos pena mor-
13 tis pro homicidio que ſtatuta. ſ. retuli.
Et facit etiam ad tollendū dictū ſtatutū.
Nā qñ duo ſtatuta ɔtria cōcurrūt ad idē
illud attēdi dʒ qđ eſt iuſti9 ꝛ equi9. ita di
xit Bal. in. c. cū olim. poſt pnci. de ɔſue.
quē refert ꝛ ſequit. d. Alex. i ɔſi. ſuo. cccc-
iij. inci. in pñti cā. circa me. Sed ſtatuta
ſ. relata in puncto volentia qđ minores
nō puniant pena mortis nec denuncien
tur vt. ſ. in pūcto ſunt iuſtiora ꝛ equiora:
ꝛ magis cōcordāt cū iure cōi q ſtatutū
ɔtrariū tollēs exceptiōes ꝛ defenſiōes ban-
nito qđ eſt exorbitās ꝛ odioſum merito
illa dñt attendi ꝛ obſeruari ꝛc. ¶ Quar-
to moueor alio medio ꝛ oñdo predictū
ſtatutū non obſtare ipſi petro ant. ꝛ nō
tollere ſuas exceptiones ꝛ defenſiones.
14 Nā ſtatutum tollens ſeu excludens oēs
exceptiones nō excludit nec tollit exce-
ptionē innocētie. ita ſin. dixit Bal. in. l.
edita. in repe. paduana. in pe. colū. C. de
edē. qđ dictū refert et ſequit p valde ele-
gāti Joan. de ana. in cōſil. ſuo. lix. incip.
viſa inquiſitiōe. in. j. col. ꝛ. d. Alexā. in cō
ſi. ſuo. ciij. inci. viſo themate ꝛc. in. ij. co-
lum. in. v. vol. vbi dicit qđ hoc etiam vo-
luit Bald. in. l. j. §. offidius. in pe. colum.
ff. ne quis eum qui in ius vocā. eſt vi exi.
et Angel. in conſilio. clxxiiij. incipien.
in facto proponitur quod Baldaſ. ꝛc. ꝛ
idem firmat. d. Alexand. in ſuis apoſtil.
ad Bartol. in. l. j. §. parui. circa finem. ff.
quod vi aut clam. et idem voluit Jaſ.

in.l.is q.in.iij.colū.C.q teſta.fa.poſ. Et
15 ſubdit Jo.de ana.in.d.conſi.lix.qd imo iudex ex officio etiā inquiſito non petēte poteſt & debet recipere probationē ſeu teſtes ad pbādū innocētiam rei.allegat Bar.in.l.j.§.fi.ff.de qōni.p q facit ſm eū tex.& qd ibi hr in.c.oib9 ad fi.ij.q.v.& qd notat in.c.cū in iuuentute.de purga. ca.& in.c.cū.p.de accu.& p Bal.i.l.ſi nō defendanē.ff.de penis.de quo latius di xi in ſingu.meo.lix.inci.innocentib9. et in.l.ſ.in.§.fi.in.xvj.co.vē.& vltra predicta &c.ff.de queſtio. Quinimo nedum ſtatutū nō tollit exceptionē innocētie añ ſententiā:ſz nec ēt poſt ſniam tollit ipam in
16 nocētiā:& nō ſi poſt cōfeſſionē & ɔdēnationē liquet iudici de innocētia rei nō dz ɔtra eū facere ſeu cōmittere executionē corporalē ita dixit Inn.quē ibi ſequūtur doc.in.c.ſequētib9.in fin.de pur.vul.qd etiā voluit Bal.ſequēdo Inn.i.l.vnica in vlt.colū.C.de cōfeſ.& d.ſeli.in.c.con ſanguinei.in.j.co.d re iud.et Salic.in.l. fi.in.iij.co.vē.ex quo colligit.C.de qō.in fi. de q dixi in ſin meo.lxxij.incip.p totam fere italiā & in.l.j.§.fin.i.xiij.co.ff.de qō. p quo faciūt dicta p Spec.& Joā.an ibi in addi.in ti.de accuſatore.in.iij.parte in §.ſeqē videre.in.ix.col.in vē.ſed pone a. Et facitēt in hac materia in argumentū vcz ꝙ lz ex forma ſtatuti ɔtumax dbeat hri p cōfeſſo attñ ſi liqt iudici talē abſētē ɔtumacē eē innocētē:& non culpabilē lz ſit ɔtumax iudex nō pt nec dz eū ɔdēnare.ita dixit bar.i ɔſi.ſuo.c.inci.a dño Cyno.de bononia &c.in vlt.co.p.l.ſi non defendantur.ff.de penis.ita etiā colligitur ex vbis Bal.in rubu.C.de manu. vindi.& voluit.d.Bart.cepo.in cōſ.ſuo xlix.incip.quāꝙ &c.in vl.col.& in cautel. ſua.ccliiij.incip.ſimilē cautelā &c.in fin. p qbus faciūt dicta p glo.bar.& doc.in. l.vbi pactū.C.de trāſac.& p Bar.& doc. in.l.ſeruū queꝙ.in.§.publice.ff.de procura.& in.l.pe.§.ad crimē.ff.de pub.iudi.& p Bartho.cepo.in conſil.ſuo.xxix. incip.viſo &c.in antepe.co.& per Gand. in tracta.maleficiorum ſub rubri.de qō. & tormētis circa.v.col.vſi.ſed qd erit de qōne &c.& Guid.de ſuza.in tracta.ſuo d tormentis.in.x.colū.verſic.ſed quid de

queſtio.&c.ad q faciunt etiam dicta.p.d frā.are.in ɔſi.ſuo.cxlviij.incip.viſa conſultatione &c.in.iij.& iiij.colū.de quibus alſs latius dixi in.l.ſ.§.fin.in.xv.col.ver. nota etiā &c.ff.de qōni. Non obſtante g predicto ſtatuto poterit ipe pet.ant.facere eius defenſiones:& exceptiones innocētie:& illas pbare cū vt.s.dixi ſtatutū qūocunꝙ loquatur non tollit excep. innocentie. ¶ Quinto etiā alio medio dictū ſtatutū non obſtaret ipſi petro antonio vt non poſſit facere ſuas defenſiones & exceptiones. Nā qñ in aliquo caſu ſtatutum tollit oēm excep.dz intelligi
17 niſi pars velit incontinenti probare exceptā:qñ tali caſu dz audiri non obſtante tali ſtatuto:qꝛ rō preſumpte calumnie pp̄ter quā ſtatutū facit talē prohibitionem ceſſat quādo offertur probatio incontinenti:ita nota.dixit Abb.in.c.ſuſcitata.in pen.col.ſup glo.in verbo effectū extra de in integ.reſti. ad quod allegat bonum tex.in.c.lras.in verbo pp̄terea &c.de reſtitu.ſpolia.& qd not.gloſſ.in.l.j. ff.de tab.exhibend. Et idem dixit ipe in c.ſuper eo.in vl.verbis.de offi.delega p quo dicit bene facere qd no.Bald.in.l. data opera.C.qui accuſ.non poſ.et Oldra.in conſilio ſuo.xlv.pro quo etiam faciunt dicta per do.Abb.in.c.ex parte el.ij.de officio delega. Et facit etiam qd voluit Bar.& Ludo.roma.in.l.ſi feria
18 tis.in princi.ff.de ferijs.vbi dicunt ꝙ exceptio nullitatis non impedit executionem ſententie niſi probatio nullitatis ſit in pmptu:nā tunc nullitas impedit executionē allegant.l.fi.C.ſi ex fal.inſtru.pro qbus faciunt que habenē in.c. interpoſita.de app.in prin.et in.l.ſi is a quo.ff.vt in poſ.leg.& p Specul.in titul. de teſte.§.j.vſi.qd ergo ſi premiſſa obij
19 ciēs &c.vbi dixit qd ſi teſtis dr excommunicat9 vel infamis p hoc non retardaē ei9 examiatio:ſz ille exceptiones reſeruanē in fine iudicij:tñ hoc fallit ſm eū ibi niſi ps obijciēs pdictas exceptiones:ɔ teſtē velit incōtinēti illas pbare: qꝛ eſt audiēd9 ſi hz pbōnes in pmptu. allegat plura de qbus p euz. Cum g ipſe pet.an.hēat paratos teſtes & pbatiōes ſuas circa etatē ſuā & circa innocentiam

homo.xxiij.q.v.quam ſequit Bal.in.l. neq. C.ne fili.pro pre.et in.c. breui.in.ij. col.de iureiurã.et in.l.ij.C.de conſti.pe. cu.et Pe.de ancha.et Jmol.in rub. extra de fideiuſſo.et And.roma.ↄſi.xv et in.l. ſi filiofa.la.ij.in.xv.col.ff.ſolu.matri.et Sali.in.l.ad cõmentarienſem.ff.de cu ſto.reorũ.et do.feli.in.d.c.cũ veniſſent. in pe.colũ.in ſi.de teſt.vbi plures alios adducit circa hoc.Pro quibus omnib9
28 facit nam ſi ſtatuto caueatur qd † pro tali delicto delinquens condemnetur in cẽ tũq ſi non ſoluerit intra.x.dies decapi tetur:certe hoc caſu poterit dictã penã pecuniariã ſoluere nedũ ipſe condẽna tus vt euitet penã corporalez: ſed etiam hoc poterit facere pro eo aliquis ei9 cõ iunctus vel etiã extraneus etiã ſi condẽ natus hoc non mandauerit ſoluere vel ratũ nõ habuerit:ita dixit Bal.et Jmo. in.l.ſi.in prin.ff.de cõdi.inſti.et Ang.de are.in tracta.maleficiorũ.in verbo quas ſi nõ ſoluerit intra.x.dies amputetur ei manus dextra etc.in ver.quid ſi ſtatutũ dicit ſimpliciter vbi ſubdit qd imo plus
29 eſt † ꝙ etiã inuito ipſo reo ↄdẽnato po teſt p eo ſolui dicta pena pecuniaria vt euitet corpalis.ita not.Bar.in.l.ſtich9. ff.de peculio lega.Bal.i.l.fin.C.de neg. ge.in fi.ꝙ vt dt ibi Bal.poteſt p extra neum auferri de bonis dicti cõdemnati etiã dicto condemnato inuito: et ſolue re dictã cõdẽnationẽ.arg.l.ſi pcurato. §.ignorantes.ff.manda.et notatorũ per Bar.in.l.iiij.§.cato.ff.de verbo.obl.de quo ibi etiã p.d.Angu.ari.in ſuis addi. et per do.Alexã.in addi.ſuis ad Bar.in d.l.ſtichus.ff.de pecu.leg. Ex qbus ap paret predictũ ſtatutũ tollẽs oẽm defen ſionẽ reo corpaliter puniẽdo pena vlti mi ſupplicij nõ valere et p ↄñs nõ obſta re pdicto petro Anto.vt ipſe non poſſit facere defenſiones ſuas.Pro q ẽ bonus tex.i.l.vnius facinoris.in.§.fi.ff.de qõ. in vbo quocũqz tpe etc.vbi dt text.ꝙ de fenſiones reorũ ſint admittẽde quocũ qz tẽpore ipſis reis petẽtibus. ¶ Septi mo p predicta concluſione vez qd pre dictum ſtatutũ non obſtante ipſi petro anto.vt non poſſit facere ſuas defenſio nes et exceptiões facit optie. Nã habe
30 mus † qd poſt concluſum in cã ſublate ſunt probationes et pductiones teſtiũ et iuriũ cũ tũc non poſſit dici nec allegari aliqd iuris vel facti vt hr in.c. paſtora lis.de cã poſ.et pprie. et voluit Bald. in.l.error.in.v.co.C.de iur.et fac.igno.et d.An.i.c.auditis.extra de pcur.et Bal. in.l.an eãdẽ.ff.de except.rei iud.et Bal. in.l.iudices.et in aut.iubemus.vbi per Ang.et Sali.C.de iudi.et Lu.rom.in.l.ſi titius.ff.de verb.obli.et Ang.are.in.§.ap
31 pellãtur.inſti.de except. Et † paria ſunt cõcluſum eſſe in cauſa et ſniam eſſe latã ſm Abba.in.c.j.de excep.p notata in.c. cum dilect9.de fide inſtru.et voluit Jn noc.in.d.c.paſtoralis.et in.c. auditis. de pcurato.et Abb.in rubri.extra de pba et not.Cy.in.l.alia.C.de his quibus vt in dig.et Alexã.in.l. admonẽdi.in.v.col.ff.
32 de iureiuran.Sed † tali cõcluſioni in cã nõ obſtante ipſe re9 criminis poteſt ẽt probationes et defenſiones ſuas facere ſm Bar.in.l.j.§.fi.ff.de qſt.et i.l.diui.ff. de penis.et in.l.vni9.§.cogniturũ.ff.de queſtio.et in.l.ij.§.ſi publico.in.vj.colũ. ff.de adulte.et in aut.qui ſemel.in vl.co lum.C.de pbatio.et i ſua diſputa.incip. iudex maleficiorũ.et in ſuo tracta.ad re primendũ.in verbo neglexerit et in con ſilio ſuo.cvij.incip.viſis oibus et in con ſilio ſuo.c.incipi.a domino Cyno.et vo lunt plures alij doc.quos retuli in.l.j.§. fin.in.ij.colum.ff.de queſtio. Cum ergo talis phibitio legis non tollat faculta tem pducendi teſtes et faciendi pbatio nes rei in cauſa criminali:ita dicẽdũ vr in caſu noſtro qd non obſtante prohibi tiõe dicti ſtatuti poterit ipſe petr9 Ant. facere ſuas defenſiones exceptiones et probationes per predicta. ¶ Octauo p hac parte ꝙ ipſe petrus ant.ſit audiẽd9 volens facere ſuas defenſiones et exce ptiões:moueor alio medio ſeu alia rõ ne. Nã dico ꝙ lz ſtatutũ dicat ꝙ contu max habeat p confeſſo:tñ ſi bannitus p contumaciã vt in caſu nro fuerit capt9 per poteſtatẽ:et tunc opponat exceptio nem que ſi fuiſſet oppoſita a principio ante bannum ipſe bannitus non fuiſſet
33 compulſus iudicium ſuſcipere † qd eſt audiẽd9:et tũc iudex declarabit iudiciũ

q̃ bānnum eſſe nullū. ita ſing. dixit Bart. in. l. non videtur q̃ eſt. l. iii. in fi. ff. de iud. qđ dictū refert ꝛ ſequit̃ d. Nellus i tra. bannitoꝝ: in ſcđa parte primi temporis in. ii. q. in fi. pro q̃ dicto faciunt adducta per. d. Alexā. in. d. l. iij. ff. de iud. pro quo dicto faciant dicta p̄ Paul. de ca. in ſuo not. ꝯſi. xxxiij. incipit. ſuper prio queſito ꝛc. in. ij. col. vbi dixit q̄ ſi poſt terminum bāni cōparet bānitus et negat ſe cōmiſiſſe delictū qđ videbat̃ tacite cōfeſſ⁹ ex contumacia ex forma ſtatuti qđ ipſe eſt audiēd⁹. allegat q̄ plura de quibus ibi per eū: ita in caſu noſtro dicenduꝫ puto qđ poſtq̄ ipſe petrus Ant. bānit⁹ in cōtumaciā nunc captus. ꝛ carceratus opponit exceptionē innocentie: et minoris etatis quas exceptiones ſi añ bannum oppoſuiſſet ꝛ probaſſet non fuiſſet ꝯpulſus ſuſcipere iudiciū q̄ debet audiri ꝛ iudex debet declarare iudiciū ꝛ banuꝫ eſſe nullū per predicta de quo latius dixi in ſingu. meo. lxxij. incip. p̄ totam fere italiā ꝛc. ꝛ ſic etiā hoc modo apparet q̄ ſibi non obſtat dictū ſtatutū. Nono qđ ipſe petrus Ant. oīno poſſit facere ſuas defenſiones ꝛ exceptiones non obſtāte p̄dicto ſtatuto in verſi. nulla defenſione vel exceptione audita; vel admiſſa moueor alia rōne non debili iudicio meo. Nā dico q̄ idē iudicamus de caſu omiſſo a ſtatuentib⁹ ſeu a legis ꝯditorib⁹ q̄ iudicam⁹ de caſu p̄ eū expꝛeſſo qñ veriſimile eſt q̄ ipē legiſlator idē ſtatuiſſet in caſu

34 omiſſo quod †ſtatuit in caſu expreſſo ſi de tali caſu omiſſo fuiſſet interrogatus. ita dixit gl. fi. i. l. tale pactū. §. fi. ff. de pac. quā p̄ no. ad hoc alleg. Pe. de anch. in ꝯſi. ſuo. lxxxiij. icip. prima facie ꝛc. i. j. col. et i ꝯſi. ſuo. cccxl. icip. p̄ maiori ꝛc. in pe. co. ꝛ in ꝯſ. cccvij. icip. ex ſerio. ꝛc. l. j. co. et illā gl. ēt ad hoc refert ꝛ ſequit̃ Ludo. roma. in cōſi. ſuo. cv. inci. viſo ꝛc. ꝛ in conſ. cccxcij. incip. primū ꝛc. in fi. ꝛ in conſilio cccccxxxix. inci. circa primū. in. ij. colū. in princ. ꝛ ille in glo. etiā ad hoc p̄poſituꝫ allegat Ange. de areti. inſti. de here. que ab inte. defe. in prin. in. ij. col. ꝛ. d. Alexā. in ꝯſi. ſuo. ccxv. incipi. nec arguenda ꝛc. in. ix. colū. ꝛ in conſi. cclxxix. incipi. ponderatis ꝛc. ꝛ i cōſ. cccxcvj. incip. circa bāc dubitationē ꝛc. in prin. liij. col. ꝛ in cōſi. xlviij. incip. ſup excitatiōe ꝛc. in. ij. colū. in. j. volu. ꝛ in cōſi. cccxvij. inci. aſs conſultus ꝛc. in. iij. col. ꝛ in conſi. ſuo. xxiij. inci. animaduerſis ꝛc. in vlti. chart. in. j. col. in fin. in. ij. volu. vbi ſubdit qđ idem voluit glo. in. c. ij. i verbo reus. đ conceſ. in. vj. ꝛ in cle. j. de reſcrip. ad qđ faciat ēt ſm̄ cum text. in. l. lucius. ꝛ ibi Barto. et Pau. de ca. ff. de libe. ꝛ poſthu. ꝛ ideꝫ ēt firmat do. Alex. allegans. d. gl. in. d. l. tale pactū. in. §. fi. in ꝯſi. ſuo. xxxiiij. incipi. viſo teſtō. in vlt. co. in. ij. volu. ꝛ in conſi. xlvj. inci. pōderatis ꝛc. in. j. col. in. ij. vol. Et ſimilis eſt etiam glo. in. l. j. C. de rap. virgi. ꝛ in. l. nō poſſunt. in prin. ff. de le. ꝛ in aut. caſſa. C. đ ſac. ſan. eccle. ꝛ facit tex. ꝛ ibi Abb. in. c. ſecundo requiris. extra de p̄ba. ꝛ voluit Barba. in cōſi. ſuo ici. clemētiſſimi dei patris ꝛc. in. v. colū. vbi pro dicta gl. vltra ſupradicta alleg. plures text. ꝛ glo. Et predicta glo. cum alijs ſupra allegatis non p̄cedit in ſtatutis. ſed etiā hꝫ locū in teſtamentis ꝛ vltimis voluntatibus. Et ideo prouiſio teſtatoris facta in vno caſu hꝫ locū etiā in caſu

35 ab eo omiſſo: tqñ veriſimiliter ſi de caſu omiſſo fuiſſet interrogatus idem ſtatuiſſet qđ ſtatuit i caſu expꝛeſſo. ita probat tex. in. d. l. titi⁹. §. j. ff. de libe. et poſthu. et habet̃ in. l. ſi. C. de poſth. heredi. inſti. et in. l. qđ dicit̃. ff. de libe. ꝛ poſth. de q̄bus latius dixi in. l. ſi quis viduā. in. iij. colū. ff. de qōni. Sꝫ ſtatutū in pluribus caſib⁹ nō vult qđ ꝯmittēs maleficiū ſeu homicidium abſolute ꝛ indiſtincte puniatur: ſꝫ vult q̄ poſſint fieri exceptiones et defenſiones ipſius delinquentis vt in minore ꝛ in furioſo ꝛ in occidente caſu improuiſo ſeu fortuito vel in ſimilibus: vt pꝫ in. d. ſtatuto đ pena homicide. in. ij. col. Itē ſtatutū ipm̄ de generalibus ſeu cōibus penis bannitoꝝ in. ij. colū. vult q̄ ſi bānitus occiderit bānitū qđ non poſſit p̄cedi contra talē bānitū occidentē aliū bānitū. ſed q̄ q̄libet etiā ſi ſua non interſit admittat̃ ad excipiēdū opponenduꝫ ꝛ p̄bandum de bāno illius interfecti in fauorē banniti interfectoris illius: ergo idē erit dicēdū in caſu noſtro ſcꝫ qđ ipſe Petrus ant. bānitus poterit opponere

⁊ excipere de ſua innocentia ⁊ de ſua mi
noꝛi etate:qꝛ ſi ipſi ſtatuẽtes de hoc fuiſ-
ſent interrogati:idem ſtatuiſſent qđ ſta-
tuerunt in dictis caſib9 ꝑ eos expreſſis.
⁊ hoc nedum eſt veriſimile eos feciſſe ſi
fuiſſent de hoc caſu interrogati:ſed etiã
poteſt dici eſſe certum:qꝛ illud dicit̃ cer-
36 tũ qđ † probabili rõne certũ eſt.l.filiuſfa.
ff.de ritu nup.⁊ vehemẽs opinio ꝯſona
veritati idẽ operatur ꝙ certitudo ſ̃m gl.
not.in.l.ſi qs extrane9.in.§.ſciẽdũ.in gl.
fi.ff.de acquirẽ.her.⁊ ibi Bal.de quo la
te dixi in ſingu.meo.ccv.incip.vehemẽs
opinio.⁊ in reperi.meo rub.C.de ꝓba.in
materia probationis q̃ fit ꝑ vehementez
oim opinionem. Cui em̃ dubium eſſe põt
ꝙ ſi ſtatuentes fuiſſent interrogati et di-
ctum eſſet ſibi dñi ſtatuẽtes:ponamus ꝙ
captus ſit bãnitus ꝓ homicidio q̃ bãni-
tus tpe banni erat minoꝛ.xiiij.annis:et
fuit bãnitus per contumaciam:tñ eſt in-
nocens dicti homicidij:et offert ſe incõ-
tinenti ꝓbare ſuã innocẽtiã:vultis ne ꝙ
admittat̃ ad probandũ dictã ſuã innocẽ
tiã:⁊ ꝙ audiatur taliter excipiendo ſicut
vultis ꝙ admittat̃ bannitus in caſibus
ſupradictis:vel vultis ꝙ nocens vel in-
nocẽs maioꝛ vel minoꝛ moꝛiat̃ ꝙ ipſi di-
xiſſent velle qđ audiret̃ ⁊ ꝙ poſſet ꝓba-
re ſuaʒ innocentiã ne viderent̃ velle in-
nocĕtes ⁊ non culpabiles punire:imo di
cere ꝯ̃triũ ſaperet quandã fatuitatem cui
dẽtiſſimam que nõ preſumeretur eſſe de
mẽte ⁊ de intẽtione ipſoꝛum ſtatuẽtiũ:qꝛ
ſi ſtatuentes ipſi aliter reſpondiſſent di-
xiſſent cõtra.l.diuinam ⁊ humanã volẽ-
tes ꝙ innocẽtes puniantur.⁊ ſic cõtra.l.
ſancimus.C.de penis.⁊.l.abſentez.ff.de
penis.⁊ tale ſtatutum nõ eſſet validuʒ.c.
erat aũt lex.iiij.diſt.cum ſimi.ergo etiaʒ
ex hoc fundamẽto ⁊ ex hac ratione pote
rit dictus Petrus anto.excipere et pro-
bare ſuã etatem ⁊ ſuã innocẽtiã non ob-
ſtãte predicto ſtatuto. ¶ Decimo ⁊ vlti-
mo pro hac parte ꝙ ipſe Petr9 antoni9
poſſit facere ſuas exceptiones et defen-
ſiones nõ obſtante predicto ſtatuto:⁊ ꝙ
poteſtas ⁊ eius curia debeat illas admit
tere ⁊ acceptare:moueoꝛ:qꝛ vt dixi iniu-
ſtum ⁊ iniquiſſimum eſt punire innocẽtẽ
ꝯtra dei iuſtitiã ⁊ equitatẽ:et ſumma

equitas expoſcit ꝙ innocens nõ puniat̃
pena vltimi ſupplicij vel alia pena ⁊ ma
xime ex qua cauſetur preiudiciuʒ irrepa-
rabile:⁊ vbi equitas aliquid expoſcit iu-
dex etiam obſtante ſeu reſiſtẽte lege vel
ſtatuto habet latas habenas ⁊ poteſt in
ciuilibus indẽnitati reoꝝ ⁊ oppreſſoꝛuʒ
37 prouidere:ergo † a foꝛtioꝛi in criminali-
bus . autẽ.multo magis.C.de ſacr.ſanc.
ec.l.cũ ipſe.C.de cõtrahẽ.emp.cũ ſimi.et
ꝙ poſſit indẽnitati eoꝝ prouidere pʒ ex
doctrina do.Ant.in.c.j.de iudicijs.vbi
dixit ꝙ lʒ ſit cõcluſum in cauſa tñ equi-
tate ſuadẽte poſſunt ꝓduci inſtrumenta
⁊ iudex poteſt illa admittere:et ita dicit
ſe de facto obtinuiſſe.pro quo faciũt di-
cta per eundẽ in.c.cum dilectus.de con-
ſuetu. vbi dixi:ꝙ ſtante ſtatuto ꝙ reus
nõ poſſit opponere cõtra int̃tionẽ acto
ris ꝙ tñ iudex poteſt eq̃tate ſuadẽte re-
pellere talẽ agenteʒ:⁊ idem videtur ipſe
dicere in.c.bone.de poſtula . prela.Pro
quibus adduci poteſt quod voluit Pet.
de anch.in.c.cũ inter.r.prioꝛẽ.de excep.
vbi inquit ꝙ ſi aliquis eſt iniuriatus ex-
cõicato qui agere nõ poteſt:vt in.c.intel
leximus.de iudi.ꝙ tñ iudex equitate mo
tus põt punire talem iniuriantẽ:⁊ idem
dixit Ludo.roma.in cõſil.ſuo.lxvij.inci-
pi.viſo themate.in fi.Et faciũt dicta per
Hoſti.in.c.bone.de appel.vbi inquit ꝙ
ſi res mea puenit ad te:⁊ nulla mihi cõ-
38 petat actio ad eam repetendũ † qđ tamẽ
equitate ſuadẽte iudex poteſt te cõpelle-
re ad tradẽdũ mihi rem meam.⁊ idẽ ipſe
voluit in.c.ꝑ tuas.extra de arbi.⁊ faciũt
que habentur in.l.fideiuſſoꝛ.in.§.que-
dam.⁊ in.l.quintus.ff.manda.⁊ in.l.bo-
na fides.ff.depoſi.⁊ glo.in.l.mancipiuʒ
ff.de euictio.et in l.quãdiu.C.de diſtrac.
pig.⁊ dixit Lud.ro.in.d.conſil.lxvij.ꝙ ſi
ex alicui9 cõſtitutionis foꝛma reo exce-
ptionis vel defenſionis poſitio denegat̃
ꝙ attñ iudex ex ꝓprio offõ militis agẽtẽ
a limine iudicij repellet prout dicit eſſe
caſum in.l.planc.ff.de petitio.heredi.Et
faciunt etiam dicta per Hoſt.in.c.quin
tauallis.de iureiurã.vbi dicit ꝙ iudex ex
officio ſuo debʒ occurrere manifeſte iniqui
tati etiam ſi parti eſſet ꝑcluſa via per pa
ctum ſeu per ſtatutũ:quod dictum refert

⁊ ſequit̃ Pe. de ancha. in cōſi. ſuo. clxvj.
inci. vilis ⁊c. poſt prin. vbi etiam ad hoc
alleg. Bar. in. l. ij. ff. qđ vi aut clā. Pro q̄-
bus oib⁹ faciūt dicta per Bal. in addi.
Spec. in ti. de excep. in verſi. ſi lex aufert
⁊c. ⁊ facit qđ voluit Bald. in. l. ij. ad fi. C.
qđ met. cau. Et faciūt dicta p Alex. in. l.
iulianū verū debitorē. in. ij. col. circa me.
39 ff. de cōdi. inde. vbi dicit† qđ ſi ſolui ide-
bitū vigore alicui⁹ ſnīe poſtea th̄ equita
te ſuadēte illud repetere p cōdi. ſine cau-
ſa. allegat plura de quib⁹ ibi p eum ⁊ di-
cit ꝙ in contingētia facti ita fuit iudica-
40 tum hic bononie. Et facit etiam †naʒ lʒ
princeps etiā ſine cauſa poſſit tollere ea
q̄ ſunt iuris ciuilis vt hr̃ in. c. propoſuit.
de conceſ. p̄bē. ⁊ in. l. itē ſi verberatū. ff.
de rei vē. ⁊ in. l. ſi priuatus. ff. q̄ ⁊ a q̄b⁹. ⁊
in. c. q̄ in eccleſiarū. de cōſti. cum ſi. nō th̄
pōt tollere ea q̄ ſunt iuris ciuilis ſi in ſe
habēt eq̄tatē naturalē. ita ſin. dixit Ab.
in repe c. per tuas. de arbi. in. xl. colū. qđ
dictū refert ⁊ ſequit̃ pro ſolēni. d. Feli. in
c. ad audientiā. el. ij. in. v. col. de reſcrip.
⁊ d. Ant. burges hyſpan⁹ i ſua rep. rub.
de emp. ⁊ vēd. in pe. col. ⁊ faciūt etiā alia
q̄ adduxi in. l. j. §. fi. i. xiij. col. ff. de qđ. vbi
latius de hoc locutus ſum. ¶ Sed nullā
maiorē equitatem video nec ſcirē inueni
re vel excogitare quā innocētia ⁊ etiam
minor etas q̄ concurrunt in caſu nr̃o vt
de ſe ſatis ptʒ: ergo p p̄dicta ipſe. d. pote
ſtas ⁊ eius curia pn̄t ⁊ debent dictas ex-
ceptiones ⁊ defenſiōes ipſius petri ant.
equitate plenas admittere ⁊ recipere di-
cto ſtatuto minime obſtāte. ¶ Ex quib⁹
oibus rōnibus ⁊ fundamētis ſuperi⁹ de
ductis clara ⁊ lucida reſultat ꝯcluſio ve-
ra ⁊ iuridica ꝙ nō obſtāte predicto ſtatu
to defenſiones ⁊ exceptiones ipſius pe-
tri anto. ⁊ teſtes ſuper exceptis per eum
ſunt recipiendi ⁊ admittēdi per. d. ptātē
⁊ ei⁹ curiā. ⁊ ita cōcludo. ¶ Reſtat ſolūʒ
rn̄dere aliq̄b⁹ deductis ꝯ p̄dicta per. d.
dn̄m ptātē ⁊ ei⁹ iudices ⁊ aſſeſſores ⁊ ēt
aliq̄b⁹ alijs obiectiōib⁹ que fieri poſſent
ad que me conuerto. Et dico qđ nō obſt.
dictū ꝯ primum fundamētū de exceptio
ne inualida ⁊ friuola q̄ intelligit̃ reiecta
a ſtatuto non autē de valida ⁊ iuridica.
Nā dicit ipſa curia nobis nō conſtat qđ
iſte exceptiones ⁊ defenſiones hui⁹ Pe
tri ant. ſunt valide ⁊ nō friuole: ergo non
tenemur eas admittere predicto ſtatuto
obſtāte ⁊c. Ad rn̄deo qđ imo hoc cōſtat
ipſi curie: nam friuola ſeu nulla dr̃ illa
41 q̄ pbata non releuāt pbantē ⁊ nō ſunt
in cōſideratione. ar. l. iiij. §. cōdēnatū. ff.
de re iudi. ⁊. l. quoties. ff. qui ſatiſd. cog.
cū ſimi. ⁊ hr̃ in. l. actor. ⁊ in. l. ad probatio
nem. C. de pba. Sed excepta ⁊ capitula-
ta p ipſum Pet. anto. porrecta ipſi curie
ſunt talia q̄ pbata ſecū portant victoriaʒ
⁊ indubitatam abſolutioneʒ ⁊ liberatio
neʒ ipſius Pet. ant. tam de iure cōmuni
q̄ ex forma ſtatutorum vt de ſe patet: er-
go non poſſunt dici friuola ⁊ inualida:
ſed valida ⁊ iuridica / ⁊ hoc nedum eſt
notum ipſi curie ſed etiam cuilibet indo
cto: nam an minor etas ⁊ innocētia libe-
ret hominē a pena nemo eſt qui neſciat.
Nō obſt. etiā aliud qđ dicebat̃ vcʒ quod
in caſu noſtro nō eſt audiēdus ipſe Pet.
ant. quoquo modo: eo ꝙ ſtatutuʒ aufert
ſibi oē remediū ⁊ oēm defenſionē: vt ptʒ
ex verbis dicti ſtatuti: ⁊ ſi ſtatutū tollit
oēm defenſionē non ſolū tollit friuolaʒ:
ſed etiam legitimā ſm̄ Bart. in. d. l. ſ. §.
parui. in. ij. col. verſi. ſed ſi ſtatutū ⁊c. ff. qđ
vi aut clā ⁊c. Ad rn̄deo pluribus modis.
⁊ primo reſpōdeo vt dixi. S. in. vj. funda-
mento vcʒ qđ ſtatutū tollens oēm defen
ſionē nō valet cū defenſio ſit de iure na
turali q̄ tolli non pōt per principem ſeu
ſuperiorem per ea que habent̃ in cle. pa-
ſtoralis. de re iudi. cū alijs ſuperius ad-
ductis. Rn̄deo ⁊ aliter ꝙ caſu quo ſtatu-
tum tollēs oēm defenſionem valeret at-
th̄ intelligitur ſolum tollere defenſiones
requirentes longā diſputationē ⁊ requi
rentes altiorem indaginē nō autē intelli
gitur tollere defenſiones claras et ſuc-
cinctas et promptas: vel intelligitur tan
tum tollere defenſiones ſeu exceptiones
dilatorias non autem peremptorias qđ
probo per argumentū ab abſurdo qđ eſt
validum in iure vt habet̃ in. l. nā abſur-
dū. ff. de bo. liber. ⁊ voluit Bal. in. l. con
nēticulā. in. iiij. col. C. de epi. ⁊ cle. ſi enim
intelligeremus qđ ſtatutum tollens oēs
defenſiones tolleret claras promptas ⁊
pemptorias ſeq̄rent̃ plura abſurda: naʒ

ſequeref φ ſi bānitus haberet ſaluū cō-
ductū: τ cum eo veniret ad ciuitatem a
qua eſt bannitus φ deberet decapitari
nō obſtante ſaluo cōductu: q2 ſi eſſet ca-
ptus τ aſſignatus poteſtati ex forma ſta
tuti intra tres dies deberet decapitari
nec poſſet ſe iuuare ex ſaluo conductu
q2 qñ vellet ſaluūconductū pducere: τ
oſtendere poteſtati: τ curie poſſet ſibi
obūci ſtatutū.ꝫ.dictum volens φ nulla
defenſio ſeu exceptio ipſius banniti au
diaf vel admittaf ſi nulla ergo eſſet de-
fenſio ſaluicōductus: q2 qui omne dicit
nihil excludit.l.cū pretor.ff.de iudi.cum
ſimi. τ ſic ipſe bannitus reperiret ſe de-
ceptum ſub clipeo τ fide ſuperioris q fe
cit ſibi ſaluūconductū qδ eſſet nedū ab-
42 ſurdū: ſed etiā abſurdiſſimū τ iniquiꝫ
cōtra deū iuſtitiā τ equitatē τ cōtra ho-
norē ſuperioris.arg.l.j.ff.de cōſti.pecu.
vbi graue eſt fidem fallere.fac.l.j.ff.de
pac.τ.l.iuriſgentiū.§.pretor ait.eo.tim.
τ.l.j.ff.ſi menſ.fal.mo.dixe.τ epiſtola in-
ter claras.C.de ſumma tri.τ fi. catholi.
cum ſimi.¶ Itē ſequeref etiā aliud ab-
ſurdū τ maximūincōueniēs vcꝫ φ ſi ali
qs eſſet bannitus ab hac ciuitate bono
nie ſub pena capitis ſi preſentatus eſſet
poteſtati: τ talis bānitus eſſet puta flo-
rentie.ſenis.ferrarie:mediolani vel ali-
bi in loco ſuppoſito iuriſdictiōi bononie
τ fuiſſet in aliquo ex predictis locis nō
ſuppoſitis iuriſdi.boñ. captus τ p vim
ductus hic bononie: τ preſentatus ptāti
q deberet decapitari nō obſtante φ per
vim fuiſſet ductus boñ.q2 ſi vellet dice
re allegare τ docere φ erat extra iuriſ-
ditionē boñ.τ φ vbi erat fuit captus: τ
per vim ductus boñ. nō deberet audi-
ri obſtāte prefato ſtatuto phibēte oēm
defenſionē bānito φ eſſet iniquiſſimuꝫ
τ pluſq̄ abſurdū τ eſſet contrarius τ iu-
ſtitiaꝫ: q2 talis bannitus exiſtens extra
iuriſditionē τ diſtrictū boñ.ſi eſt capt⁹
ibi [extra] iuriſditionem τ diſtrictu τ p
43 vim ductus hic boñ.non dꝫ puniri: nec
pōt contra eum tercqui bannuꝫ: ſed dꝫ
relaxari vt poſſit reuertere vbi erat ſm
Bal.in aut.itē nulla cōitas.C.de epi.
τ cleri.in fi.τ Jaco.butri.in addit.ſuis
ad tracta.Alber.gandi.ſup maleſi.ſub
rubri.de bannitis p maleficio.in.v.co-
lūna.in prin.pro quo faciūt plura in p
poſito que alias reduxi inſimul in.l.j.§.
preterea.in.iiij.col.ff.de qδ. Reſultaret
etiā aliud inconueniēs τ abſurdū: nā ſi
bannitus occideret aliū bannitū τ eſſet
capt⁹ a ptāte τ vigore ſui bāni vellet fa
cere ipſuꝫ mori intra triduū ſm formaꝫ
prefati ſtatuti φ ipſe bānitus volens fa
cere ſuā defenſionē τ dicere φ ipſe per
occiſionē illi⁹ alterius bāniti ɔſecutus
fuit remiſſionē ſui bāni ex forma ſtatu
ti: nō poſſet: q2 pari mō curia poſſet ſibi
dicere tu nō potes facere aliquā defen
ſionē: q2 ſtatutum tollit tibi oēm defen-
ſionē: τ ſic poſſet facere eū mori.τ ſic ip
ſe bānitus periret ſub clypeo alteri⁹ ſta
tuti: qδ eſt inſanū dicere vel opinari. Et
poſſent poni plura alia exēpla: vt in bā
nito capto in eccl'ia τ in ſimilibus que
breuitatis cauſa nō refero. Ex qbus cō-
ſtat φ lꝫ ſtatutū tollat oēm defenſioneꝫ
bānito tollit ſolūmodo friuolas fruſtra
torias canilloſas ſeu calūnioſas τ dila-
torias: nō aūt ſibi tollit defenſiones le-
gitimas τ validas τ perēptorias: maxime
quas in promptu ſecū hꝫ ipſe bannitus
vt habet ipſe Pet.anto.qui pluries ſta-
tim poſt eius capturā ipſe vel agentes
pro eo ſe obtulerūt probare incōtinēti
minorē etatē ſuā tpe banni τ ſūr inno-
centiā ſuā delicti p quo ipſe fuit banni
tus. Si enim aliter diceremus ſeqrenf
incōueniētia τ abſurditates de qbus.ꝫ.
τ eſſet ppꝛie iudaice interpretari ſtatu-
44 ta q ciuiliter τ rōnabiliter ſunt intel-
ligenda τ interp̄tāda τ nō iudaice vt di-
xi ſm gl.in.l.dāni.in.§.ſi is.ff.de dā.inf.
quā refert τ approbat Bal.in.l.q̄cūqꝫ.
in.ij.pe.col.C.de ſer.fugi.τ in.l.oēs po-
puli.i.xiij.col.ff.de iuſti.τ iur.τ do.Alex.
in cōſi.ſuo.cxliiij.incip.poſt redditū τc.
in.ij.col.ad qδ dicit bñ facere text.in.l.
cū aūt.§.excipif in ver.capitale aūt τc.
ff.de edil.edi.τ Alex.in cōſi.ſuo.lxxxiij.
incip.viſa facti naratione.in.ij.col.in.x.
45 volu.vbi ſubdit φ omnis intellectus
abſurd⁹ fugiēd⁹ eſt in legib⁹ τ ſtatutis
p.l.ſcire opꝫ.§.aliud.ff.de excu.tut.τ.l.
in ambigua.ff.de legi.τ p.d.l.nam ab-
ſurdū.qδ etiā voluit Bal.l.i.l.oēs ppli.

in.vj.q.prin.in ver.iuxta pmiſſa qro qd ſi in ſtatuto eſt aliqd verbum ⁊c.ff.de iu ſti.⁊ iu.⁊ in.l.non dubiū.C.de legi.⁊ volunt Lu.rom.in conſi.ſuo.ccclxxxv.inci. in caſu ꝓpoſito ⁊c.⁊ Alexan.in cōſi.ſuo cccxxv.incip.ſup eo de quo qrit ⁊c.i.iij. col.Pro quibus facit illud beati Hiero nymi relatū a Pe.de anc.i ɔſ.ſuo.cclxxx iiij.inc.i auxiliū v̄itatis.in pe.col.vbi di
46 cit ꝙ veritas nō cōſiſtit in verbis ſcri pturarū ſed in eorū ſnīa:nō i ſupficie ſꝫ in medulla nō i folijs ſꝫ in radice rōnis vt habetur in.c.marchion ⁊ baſilides.j.q. j.⁊ in.l.ſcire leges.ff.de leg.⁊ voluit Cy. in.l.j.C.que ſit lon. conſuetu.⁊ faciunt alia ꝗ̄ plura que dixi in.l.ſi quis viduā. in.iiij.col.ff.de queſtio.⁊ faciunt etiaꝫ di cta p Soci.in conſi.ſuo.xxxv.inci.circa predictum ⁊c.in.ij.col.ver.⁊ ſanus ⁊c.⁊ p Abb.in ɔſi.ſuo.lxxv.inci.primo eſt vi dēdū ⁊c.in.iij.col.Ex qb9 appet ſupradi ctā oppoſitionē nō obſtare ⁊c.Nō ob.⁊ ſi ꝯ ſcōm fundamētū ⁊ cōtra tertium di cat ꝙ lꝫ ſtatutū tollēs oēs exceptiōes:⁊ defenſiōes nō tollat illas q oculis ſubij ciunt:tn̄ hoc non releuat ipm pet.anto. eo qꝛ lꝫ ſtatutū loqēs de minore ſubij ciat oculis:tn̄ ꝓbatiōes ꝙ ipſe eſſet mi nor tpe bāni nō ſubijciunt oculis cū mi nime ſint facte nec fieri poſſint ſm pre dictū ſtatutum ſepius allegatū.Nec ſilr obſtāt adducta in tertio fundamēto vbi dicit qd ſtatutū tollens oēs exceptiōes nō tollit exceptiones ꝓuenīetes ex alio ſtatuto ⁊c.Nam pōt ſilr dici qd hoc nō opitulat ipſi petro ant.qꝛ p̄dicta debēt neceſſario intelligi de exceptione proba ta ſeu manifeſta alterius ſtatuti:ſec9 aūt ſi exceptio alteri9 ſtatuti non ſit notoria vel ꝓbata:qꝛ nō poterit admitti ad illaꝫ ꝓbandā nūc hoc tpe in quo eſt capt9:⁊ carceratus obſtante.ſ.dicto ſtatuto.Oꝛ iſtis oib9 rn̄deo qd lꝫ nō ſit ꝓbata etas minor cōpetens ex forma dicti ſtatuti:⁊ nō ſit ꝓbata exceptio proueniens ex ca pite alteri9 ſtatuti:attn̄ ipſe pet.ant. bā nit9 hꝫ intentū qd oſtēdo nā poſtꝗ̄ ſta tutū tollēs oēs exceptiones nō tollit ex ceptionē ꝓuenientē ex alio ſtatuto ſi ip ſam nō tollit ergo ipſam exceptionē ꝓ uenīētē ex alio ſtatuto admittit ⁊ ꝯcedit

vt de ſe pꝫ:⁊ etiā qꝛ ſtatutorū eadem eſt cen ſura vt in iurib9 vulgarib9 ſi ergo eā ad
47 mittit ⁊ ꝯcedit.ergo oīa alia admittit ⁊ cōcedit p q deuenit ad illud.l.oratio. ff.de ſpōſa.vbi hr̄ qd cōceſſo vno oia in telligunt eſſe cōceſſa p que deuenit ad illud.facit.c.cū qd vna via.de reg.iur.in vj.⁊.l.ij.ff.de iur.om.iu.l.ſi vēditor.ff.de reli.⁊ ſump.fune.l.xxxij.ff.de auro ⁊ ar. leg.de quo late p Old.in ɔſi.ſuo.xj.inc. thema tale eſt ⁊c.⁊ p eūdē in ɔſ.xxvij.in ci.thema tale eſt vacāte ⁊c.⁊ p.d.feli.in c.cauſam q.in.j.⁊.ij.col.de re iud.⁊ in.c. ꝗ̄ ſit.de iude.circa pinc.⁊ facit optime no.tex.in.l.refectiōis grā.in ver.ego fa briꝗ̄ meū ⁊c.ff.cōia p̄dio.p quem tex.di xit ibi Paul.de ca.qd ſi ſtatuto cōcedit licentia alicui aliqd faciendi vt puta ſe vindicādi ꝯ aliquē de offenſa ſibi illata quod tūc erit ſibi licitū congregare ami cos qui ipſum iuuent ad hoc:⁊ illi tales adiuuātes nō puniēt ſicut nec ipe prin cipalis.⁊ de hoc dicit eſſe gl.ī in.l.cuꝫ fundū.ff.de vi ⁊ vi arma.⁊ dicit hāc par tē tenuiſſe Jac.bu.i.d.l.refectiōis.⁊ idē tenuit ipſe Pau.de caſtr.in.l. raptores. in.ij.col.C.de epiſ ⁊ cleri.⁊ Bal.i.l.j.in antepenul.col.ver.ſꝫ qd dicemus ſtatu tū permittit ⁊c.C.vn̄ vi.⁊ Bald.in.l.vt vim.i.iij.col.ff.de iuſtitia ⁊ iure.⁊ voluit d.feli.in.c.ſuper literis.in.xiij.colū.de reſcrip.⁊ Bal.in.c.decetero.de re iudi. ⁊.d.Bartho.cepo.in conſi.ſuo.iiij.inci. viſa querela ⁊c.in vlt.col.vbi ſubdit qd p dictā doc.Pau.de ca.⁊ bald.ipe obtī nuit in cōtingentia facti in ciuitate ve rone vbi eſt ſtatutū qd ſi frater reperiat aliquē turpiter cōuerſantē cū ſorore ſua
48 poſſit ipꝫ impune occidere ꝙ cu9 q re pererat quendaꝫ in camera cubiculari cū ſorore ſua cū armis conuocauit ami cos armatos ⁊ occidit illū:⁊ lꝫ ſtatutū loqret tn̄ de fratre tn̄ dicit ꝙ dꝫ extēdi etiā ad amicos ɔgregatos ſine qb9 nō potuiſſet tute occidere illū repertū cū ſo rore:⁊ refert qd ita p totā curiā verone iudicatum fuit de quo latius dixi in ſin gulari meo.clxxv.inci.confeſſo vno ⁊c. Pro quib9 facit qd voluit Bar.in.l.iij. in vlt.colū.ff.de alimen.⁊ ciba.lega.vbi
49 dixit ꝙ ſi ſtatutū dicit quod in cauſis

damnoꝝ datoꝝ ſufficiat probatio per iura mentū qđ quicquid illā cām quoquo modo incidēter tangit pōt per iuramentū probari per.l.cum hi.ff.de trāſac.in prin. ⁊ idē tenet Bal.⁊ Pau.de caſt.in.l.j.in.ſ.col. verſi.ſed pone ſtatutū.C.de rebus credi. quos refert ⁊ ſequit᷑ do.Bartho.cep.in pſi.ſuo.lxxiiij.incip.viſo ſtatuto ⁊c.in.ij. col.de quo latius dixi in ſing.meo.xvij. incip.acceſſoriū.ita ergo erit dicendū in caſu iſto quod poſtq̄ admittitur ⁊ cōceditur a iure exceptio prouenieſ ex alio ſtatuto qđ intelligunt᷑ cōceſſa ⁊ admiſſa omnia per que deueni᷑ ad illas exceptiones et defenſiones:⁊ iſta reſponſio tollit etiam aliquas alias oppoſitiões que fieri poſſent cōtra aliqua alia ex ſupra deductis ad que aliter nō reſpōdeo ſpāliter breuitatis cauſa: quia ſatis ſufficit dicta reſponſio. Non obſt.etiā ſi diceret᷑ quod imo ſi aliqua defenſio ſeu exceptio minoris etatis ſeu innocētie cōpeteret ipſi Petro anto. quod tñ illa vti nō poſſet/eo quia illas nō oppoſuit tpe quo cōtra eum procedebat᷑ ad bannū:quo caſu ſuccedit illud: videlicet qđ quando aliqđ ius priuilegium ſeu exceptio alicui cōpetit ⁊ ille talis debito tpe illam non opponit videt᷑ ei renūtiare adeo qđ valet proceſſus qui non valuiſſet ſi eum oppoſuiſſet.exemplū poteſt poni in pro-
50 curatore † comparente in cauſa criminali qui in tali cauſa nō pōt interuenire:vt in.l.pe.§.ad crimē.ff.de pu.iud.⁊ in.l.ſeruum quoq;.§.publice intereſt.ff.de procur.cum ſi.tñ ſi interuenit:⁊ nō fuit oppoſitum per partē vel per curiā valebit iudicium ſm Specu.in tit.de procur.in.§. j.ver.ſed pone ⁊c.⁊ gl.in.c.j.in verbo criminalis.de iudi.in.vj.⁊ gl.in.l.quamuis indubitati.C.de adul.quā pro ſing.allegauit Bal.in.c.ex cōqueſtione.de reſtitu. ſpolia.⁊ idē voluit Bal.dicens hāc eſſe communē opi.in.l.ita demū.C.de procura.⁊ in.l.reos.in.v.col.C.de accu.⁊ And. roma.conſil.ccxv.incip.duo ſunt ⁊c.do. Feli.in.c.meminimus.in.x.col.de accuſa.⁊ Jo.de imo.⁊ Domi.in.d.c.j.de iudi. in.vj.Pro quibus faciūt plures ⁊ plures doctrine quas ſimul reduxi in.l.ſi quis nequeo.in.xx.col.ff.de qđ.quas omitto breuitatis cauſa.Quia reſpodeo qđ hoc non habet obſtare in caſu noſtro: eo quia hic Petrus anto.fuit bannitus in cōtumaciam:⁊ ſic ſibi nō licuit aliquid opponere dicere allegare vel deducere:quia cōtumax neſcit quid cōtra eum agatur:nec poteſt reſpondere his que ignorat: iura autem ⁊ doctrine ſupra adducte vendicant ſibi locū in illo qui nō eſt cōtumax: ſed in illo qui cōparet ⁊ pōt allegare/dicere/oſtēdere/⁊ deducere iura ſua ⁊ defenſiones ac exceptiones ſuas:⁊ etiā nō loquuntur in minore cui ex imbecillitate ſua ſuccurrit᷑:⁊ ſibi datur reſtitutio in integrum vt in tit.de minoribus.⁊ de reſti. in integr.vt eſt in caſu noſtro.⁊ iſta non egent iuribus quia de ſe ſatis patēt. Jdeo nō ob.predicta obiectio. Nec etiam obſt.ſi dicatur qđ ipſe Petrus anto.non eſt audiendus circa aliquā defenſionem vel exceptionē faciendam: quia ſi audiretur et admitterētur ſui teſtes poſſet forte ſequi ex apicibus iuris ſententia abſolutoria in fauorē ipſius Petri anto.quo caſu ſequeretur maximū incōueniēs: videlicet qđ delictum homicidij pro quo ipſe fuit
51 † bannitus remaneret impunitū contra voluntatē ⁊ mentē ſtatutorum ⁊ iuris ciuilis ⁊ canonici:vt habet᷑ in.l.ita vulneratus.ff.ad legē aquiliā.⁊ in.c.vt fame. extra de ſenten.excom. Sanguis enim interfectorum continue clamat ad Deū iuxta illud:clamat ad celum vox ſanguinis ⁊c.⁊ ſcribitur in Apocal. Ecce poſt hec vidi animas interfectoꝝ clamantes ad deum ⁊ dicētes vſq; quo domine non das iudicium ⁊ vindicas ſanguinem noſtrum de interfectorib⁹ noſtris qui ſunt in terris ⁊c. que verba refert do. Paris de puteo in trac.ſuo ſyndica.in.cv.char. in.j.col. Jtem ſequeretur etiam peſſimū exemplum in populo:nam videretur qđ non fieret iuſtitia cū ſolitū ſit bannitos intra triduum morti tradere et bannum exequi in perſonam ipſius:ergo quia abunde reſpondeo verum eſſe qđ quocunq; iure ſtatutario ciuili canonico ⁊ diuino delicta non debent remanere impunita attñ dico qđ propter hoc nō ſequitur quod innocens ſit puniēdus. ¶ Jtem dico qđ delicta non debent remanere impunita verum eſſe: attñ pena debet tenere ſuos

autores tantū ⁊ non innocētes. iuxta. l. ſancim⁹. C. de penis. imo deteri⁹ eſſet vt delicta nō remanerent impunita punire innocentē pro nocēte quam relinquere delicta impunita. l. abſentē. ff. de pen. ⁊ d. l. ſancim⁹. ¶ Preterea regula illa qđ delicta nō debēt remanere impunita nō militat ꝯ ipm̄ Petrū Ant. nā cui nō cō-ueniunt verba legis nō ꝯuenit ei⁹ diſpoſitio. l. uł. §. toties. ff. de dā. infec. cum ſi. ſed nō cōueniūt verba legis ipſi Petro Anto. q2 eſt innocens: ergo reſpectu ſui non pōt dici delictū: ſi nō pōt dici delictū: ergo nō poſſum⁹ tractare de ei⁹ punitione. ¶ Preterea curia nō debet eſſe
52 † adeo vigilās ⁊ auida in iuſtitia faciendā vt innocētibus fiat iniuria. argu. c. ex tenore. de foro compe. ⁊. c. nuper. de do. ante nup. eſſet eñ ſumma iniquitas ⁊ iniuſtitia punire innocētem vt delicta non remanerēt impunita: ⁊ eſſet iuſtitia diabolica ⁊ beſtialiſſima que debet euitari a quocūꝗ bono ⁊ ꝓbo iudice. Nec obſtat illud qđ eſſet peſſimū exēplū in populo niſi ipſe Petrus antoni⁹ interficeret: q2 rñdeo qđ peius exemplū eſſet in populo ſi ipſe Petr⁹ anto. innocēs occideret ⁊ proprie eſſet ponere ppl̄m in maxima anxietate ⁊ perplexitate cōſiderando qđ innocētia nō iuuat hominē a pena nec a morte: ⁊ qđ tantū operat eſſe nocēs q̄tū innocens: ⁊ ſic plures poſſent fieri male cogitatiōes circa ſimilia. Dico igitur qđ bonus ⁊ rectus iudex non debet curare aliud penes deū ⁊ hominē niſi ius ⁊ iuſtitiam miniſtrare omnib⁹ equaliter et nō debet innocētem aliquo quocūꝗ reſpectu indebite ⁊ iniuſte morti tradere: conſiderans qđ idē eſſet ac ſi ipſe hominem interficeret ꝓpriis manibus. ar. eoꝝ que habentur in. l. necare. ff. de lib. agno. ⁊ in l. qui occidit. ff. ad. l. aquiliā. cū ſi. iudex
53 enim † ſemꝑ dꝫ cuncta rimari. c. iudicātem. xx. q. v. ⁊ ſtatum cauſe bene ruminare ⁊ equitatē ante oculos habere. iuxta qđ ſi ephesi. ff. de eo qđ certo loco. Nam iudex eſt miniſter dei in terris: ⁊ dꝫ iudicium ſuum cōformare cū veritate / ⁊ eam ſummopere iuuare / ⁊ ad lucē producere p in Pau. de caſt. in cōſil. ſuo. cccij. incip. iudex eſt miniſter dei in terris ⁊c. in principio. ¶ Quare attentis omnibus ſupradictis ⁊ attenta minori etate ⁊ innocentia ipſius Petri anto. ipſe. d. poteſtas et eius curia debet recipere teſtes ⁊ probationes ipſi⁹ petri anto. ⁊ illas admittere ⁊ conſequenter eum abſoluere. ⁊ liberare a dicto banno nō obſtante dicto ſtatuto: ⁊ nō obſtantibus ſuperius in contrarium adductis: ⁊ ita cōcludo offerēs me reſpōſurū oībus in cōtrariū adducēdis per quēcūꝗ ſi de illis fiet mihi copia vel notitia. Laus deo clementiſſimo ⁊c.

Hippolytus de Marſiliis.

1 Nullus amor vincit paternum.

2 Judex tanꝗ̄ miniſter dei in terris debet querere omni diligentia habere veritatem.

3 Judex habita veritate ⁊ cognoſcens innocentiam rei nō debet ipſum condemnare ſed abſoluere licet ipſe reus ſit contumax. ⁊ nume. 4.

5 Si poſt confeſſionem ⁊ condemnationē liquet iudici de innocentia rei: tunc non poteſt nec debet contra eum facere executionem ſententie.

6 Nulla maior probatio quam partis aduerſe confeſſio.

7 Contra preſumptionem iuris et de iure non admittitur probatio in contrarium niſi per confeſſionem partis. ⁊ nu. 8.

9 Statutum excludens probationes poſt terminum nō excludit probationē fiendam per confeſſionem partis.

10 Exculpatio offenſi prodeſt accuſato vel inquiſito de offenſa.

11 In cauſis criminalibus non admittitur procurator.

12 Facta ad fauorem non debent in odium redundare.

CASUS.

¶ Caſus dubitationis talis eſt: de anno pñti ⁊ de mēſe maij mortuus fuit quidā camillus de capochijs quo ſtante miniſtralis capelle ad cuius officiū ſpectat: ⁊ ꝑtinet denuntiare maleficia ⁊ malefactores fecit: ⁊ produxit denuntiationē prāti ⁊ curie. Jn qua dixit qđ ſcipio filius dñi Hippolyti de marſi. fuit ille q̄ interfecit dictū camillū prout latius in ipſa denūtiatiōe cōtinet: qua denuntiatione facta poteſtas

poteſtas ſeu eius curia formauit inqui-
ſitionē de dicto homicidio contra dictū
ſcipionē:⁊ cōtra eum ꝓceſſit vſq ad con
demnationem excluſiue: qui ſcipio plu-
ries citatus vt requirit̃ ſm formā ſtatu-
torum bononie fuit contumax et nunq̃
cōparuit. Quibus ſic ſtantibus corā pre
dicto dño ptāte ⁊ eius curia comparuit
hermes de capochijs frater dicti camil-
li mortui:⁊ vxor dicti camilli ⁊ eorū pro-
prijs nominibus:⁊ vice ⁊ noie cuiuſdaȝ
filij dicti camilli ꝓ quo de rato promiſe-
runt:⁊ dixerūt ac aſſeruerū: ſe habuiſſe
plenā ſcientiā ⁊ notitiā quod dictus ca-
millus nō fuit interfectus a dicto ſcipio
ne nec ab aliquo eorū fratre vel affine: et
q̃ ipſe ſcipio eſt innocens dicti homici-
dij:⁊ q̃ ita dixit ⁊ affirmauit ipſe camil-
lus ante eius mortē: ⁊ ideo petunt ꝓ ex-
oneratione cōſcientie eorū: ⁊ dicti camil
li vt vlterius nō procedat̃ contra dictuȝ
ſcipionē: ſȝ imo abſoluat̃ a dicta inquiſi
tione ⁊ ab oibus in ea contentis: de quo
latius in quadā ſcriptura per dictū her-
methē producta corā dicto vice ptāte et
eius curia continet̃: in qua etiā continet̃
q̃ cognita veritate ⁊ innocētia dicti ſci-
pionis lȝ nō eſſet opus tñ ad maiorē ex-
preſſionē ⁊ ſecuritatē fecerunt ei ⁊ oibus
ſuis affinibus ⁊ amicis bonā ⁊ perpetuā
pacē. ¶ Quibus ſtantibus dubitat̃ vtrū
ſtantibus predictis attēto q̃ ipſe ſcipio
fuit contumax ⁊ nunq̃ cōparuit debeat
condēnari vel abſolui a dicta inq̃ſitione
ſtante maxime ſtatuto q̃ cōtumax ha-
beatur ꝓ confeſſo: ſtante etiā diſpoſitio-
ne iuris cōis ⁊ ſtatutorū cōis Bonoñ.
quibus cautum eſt q̃ pro aliquo inqui-
ſito nō poſſit aliquis cōparere ad eius
fauoreȝ nec aliquid pro eo adducere nec
allegare niſi ipſe inquiſitus perſonaliter
comparuerit ⁊ ſteterit detentus.

¶ Conſilium.xvij.

Scientiarū olm elargitor oīa
deus mihi ꝯcedat vt q̃ vera ſint
loq valeā in pñti cōſultatiōe i
qua nō mentior hercle: imo ſu
premuȝ deum atteſtor q̃ licet
1 † magn⁹ ⁊ ardēs ſit patern⁹ amor erga
filios adeo vt maior nō reperiat̃: vt hr̃ in
l. ſi ſi q̃dē. ff. q̃ met. cau. ⁊ in. §. fi. inſti. de
noxa. ⁊ in. c. afferte mihi gladiuȝ. de pre-
ſump. Attñ in preſenti cā huius filij mei
nō me mouet pietas affectio vel pater-
nus amor: ſȝ in me viget: ⁊ añ oculos ha
beo notabile illud dictū vȝ amic⁹ ſocra
tes: amic⁹ plato: ſed magis amica veri-
tas. idcirco illud q̃ de iure ſentio in me
dium adducā omni reſpectu ⁊ affectiōe
ſublatis: ⁊ vt melius percipiat̃ a quocū-
q me ſolum loqui pro iuſtitia ⁊ veritate
omni vt dixi affectiōe remota ola ⁊ que
cunq inferius ſcripta per me demōſtra
bo ⁊ probabo iuribus doctrinis et iuris
allegationibus. Deueniēdo igit̃ ad rem
ipſam dico dictū ſcipionē filium meū in-
quiſitum de dicto homicidio ſtantibus
predictis debere abſolui: ⁊ liberari a di-
cta inquiſitione contra eū formata: ⁊ ab
oibus in ea cōtētis. Non obſtāte q ipſe
fuerit citat⁹: ⁊ fuerit ⁊ ſit ꝯtumax: ad q̃
dicēdū moueor ex pluribus. Et primo di-
co † q̃ iudex tanq̃ miniſter dei in terris: 2
vt inquit Pau. de ca. in ꝯſi. ſuo. cccij. ici.
iudex eſt miniſter dei ⁊c. In ꝑncipio dȝ
oi via ⁊ diligētia habere veritatē vt poſſit
iudiciū ſuū cū ipſa veritate cōfirmare: et
debet ipſaȝ ſummopere iuuare: ⁊ ad lucē
perducere: vt in. l. fi. in verbo veritati lo-
cū ſemper fore. ff. de ꝓba. ⁊ voluit Ang.
in cōſi. ſuo. ccxxi. incipi. bene ⁊c. in prin-
ci. qua † veritate habita ⁊ cōſtante iudici 3
de inocētia rei nō pōt ipſe iudex nec de-
bet ꝓcedere ad aliquā cōdēnationē: ſed
imo dȝ ꝓcedere ad abſolutionē rei lȝ ipſe
reus ſit cōtumax: ⁊ ex forma ſtatuti † ꝯtu 4
max haberi debeat ꝓ cōfeſſo. ita ſingu-
lariter dixit Bart. in cōſi. ſuo. c. incip. a
dño Cyno de bononia in vltima col. ꝑ
l. ſi nō defendat̃. ff. de peti. Ita etiā colli-
gitur ex verbis Bal. in rub. C. de manu
vi. ⁊ voluit. d. Bar. cepo. i ꝯſ. ſuo. cccc ix.
incip. q̃ṗ ⁊c. in vltima col. ⁊ in cautela
ſua. ccliij. incipiēte ſimilē cautelam. ⁊ in
cautela ſua. lxxvij. incipi. in cauſa crimi-
nali. ꝓ quibus optime faciūt dicta ꝑ gl.
Bar. ⁊ doc. in. l. ſeruū quoq. §. publice
intereſt. ff. de ꝓcurato. ⁊ in. l. penul. §. ad
crimē. ff. de publi. iudi. ⁊ per Cepo. in cō-
ſi. ſuo. xxix. incip. viſo proceſſu. in antepe
nul. col. ⁊ per Gandy. in tract. maleficio
rum ſub rubric. de queſtio. ⁊ tormē. circa

quintā col. in ver. ſed quid erit de qō ⁊c. ⁊ per Guidonē de ſuzaria in tracta. ſuo de tormentis. in. x. col. verſi. ſed quid de qōne. ⁊c. ⁊ per. d. Franciſ. de are. in cōſil. ſuo. cxlviij. incip. viſa cōſultatione. in. iij. ⁊. iiij. col. Quinimo fortius dico ꝙ ſi poſt confeſſionē ⁊ cōdemnationē liquet iudici de innocentia rei nō poteſt nec dꝫ cō-
5 tra eum facere executionē ſnie. † ita ſingulariter dixit Innoc. quē ibi ſequuntur ſcribentes in. c. ſignificāte. in fi. extra de purga. vulga. quod etiā voluit Bal. ſequen. Innocentiū in. l. vnica. in vlti. col. de cōfeſſis. ⁊. d. Feli. in. c. conſanguinei. in. ij. col. extra de re iudi. pro quo faciunt dicta per Spec. ⁊ Joan. an. ibidem in ti. de accuſatore. in. iiij. pte in. §. ſequit videre. in. ix. col. in verſi. ſed pone de quibus dictis ⁊ doctrinis alʼs latius loquutus ſum in. l. j. §. fi. in. xv. col. verſi. nota etiā. ff. de queſtio. Cū ergo in caſu noſtro conſtet iudici ⁊ curie non p teſtes extraneos vel inhabiles de innocētia ipſius ſcipionis: ſed imo per cōfeſſionē partis offenſe: ⁊ per eius depoſitionē aſſertionē teſtimonium ⁊ petitionē: ergo dicēdū eſt neceſſario qd dict9 ſcipio venit de iure abſoluendus: ⁊ curia nō pōt vlteri9 cōtra eū pcedere de iure. Nam regulam iuris habemus qd nulla † eſt maior pbatio ꝙ̄ partis aduerſe cōfeſſio: vt habet in. l. generaliter. C. de non numera. pec. ⁊ in c. p tuas. extra de pba. cū ſimi. Et hoc patet
7 etiā: nam clarū eſt de iure qd ɔtra pſumptionē † iuris ⁊ de iure nō admittit probatio in contrariū: vt in. c. is qui fidē. extra de ſpōſa. ⁊ in. l. fi. C. de arbi. tutel. ⁊ in l. antique. C. ad velleianum. ⁊ in. l. a diuo pio. §. ſi pignore. ff. de re iudi. ⁊ in clem. j. de probationib9. ⁊ habet per gl. ⁊ doc. in. l. fi. in prin. ff. qd metus cau. ⁊ in. l. ſine poſſidētis. C. de tranſact. Attn̄ admittit
8 pbatio contra dictā preſumptionē iuris † ⁊ de iure per confeſſionē partis: vt voluit glo. in aut. de qualitate dot. in. §. illud. ⁊ glo. in. l. in cōtractibus, in pnci. in verſi. nullo modo. C. de nō numer. pecu. ⁊ ibi Bal. ⁊ voluit Azo in ſumma. de dona. ante nup. ⁊ Dy. ⁊ Bar. in aut. ſꝫ iam neceſſe. C. de dona. ante nup. ⁊ ibi Sali. ⁊ Inno. in. c. qꝛ pleriqꝫ. de immunita. eccleſiarū. ⁊ Abb. in. c. nouit. in. xv. col. de iudi. ⁊ Jmo. in. c. cū dilecta. de reſcrip. in vltima col. de quo etiā late per do. Feli. poſt alios in. c. quāto. in penul. col. de pſumptionibus. Et ſic ex iſtis ptꝫ de virtute ⁊ potētia confeſſiōis partis aduerſe: que tanꝗ dignior ⁊ potētior alijs probationib9 admittit: vbi teſtes vel inſtrā non admittunt. Quod etiā pꝫ ex doctrina. d. Feli. in. c. ſicut cōſuetudo. in. v. col. extra de proba. ⁊ in rub. illius tit. in vlti.
9 col. vbi dixit † qd ſi ſtatutū excludit probationes poſt lapſum termini nō cenſet excludere pbationē fiendā per ɔfeſſionem partis aduerſe. allegat hoc voluiſſe Bal. in aut. ſed nouo iur. circa finē. C. ſi cer. pet. ⁊ Lud. ro. in. l. admonēdi. in antepenul. char. ver. quo ad ſcdm. ff. de iureiurā. Cū ergo habeam9 in caſu noſtro probationē innocētie dicti ſcipionis factam per validiorē: ⁊ fortiorē probationē que fieri pōt: ⁊ ſic per partē aduerſam et offenſam. ergo indubitāter dict9 ſcipio venit abſoluendus a dicta inquiſitione attentis predictis: ⁊ attenta excuſatione facta per ipſum camillū mortuum ante eius mortē de dicto ſcipione: vt atteſtat hermes eius frater et vxor dicti camilli in dicta eorū exculpatione producta co-
10 ram † predicto vice dn̄o poteſtate ⁊ ei9 curia. Nam qn̄ aliquis fuit vulneratus vt in caſu noſtro: ⁊ ipſe vulneratus dicit qd non fuit vulneratus a tali inculpato accuſato vel inquiſito de tali vulnere: talis cōfeſſio ⁊ exculpatio ipſius vulnerati pdeſt ipſi inculpato ſeu inqſito adeo qd ipſe non poterit torqueri ex indicijs contra eū exiſtentibus: qꝛ habet indiciū innocentie pro ſe. ita ſingulariter dixit Bal. in. l. ij. in vlti. col. in ver. pone teſtator. C. communia de le. allegat. l. paulus. §. j. ff. de bo. lib. quā doctrinā refert ⁊ ſequitur. d. Alex. in ɔſi. ſuo. xxiiij. inci. animaduertens. in. vi. col. in. ij. vol. ⁊ in cōſi. cccxxvij. incip. ponderatis narratis in themate. circa pn̄. in ɔſ. cccxxiiij. inci. viſo proceſſu in. ij. char. in vlti. col. ſꝫ vltra dominum Alexan. idem firmat. Bal. in margarita ſua in verbo maleficiū. in. j. verſi. ⁊. d. Feli. in. c. j. circa finem. de preſumpt. ⁊ in. c. literas. in. v. colum. eo. tit. ⁊

idem firmauit etiam Gandinus in tractatu suo maleficiorū sub rubri. de transactio. & pactis in maleficijs .in .vj. colū. in vlt. ver. incip. sed pone q̄ quidā mōti fer. vulneratus. Ex quibus oībus satis credo liquere de abſolutione neceſſario fienda ipſius ſcipiōis a dicta inquiſitio & a contentis in ea: ſolum reſtat tollere obiectionē q̄ que colorate fieri poſſet cōtra p̄dicta. & iō dico q̄ non obſtat ſi per cariā diceret q̄ dicta exculpatio defenſio ſeu atteſtatio nō p̄deſt nec opitulat ipſi ſcipioni inquiſito. Cū cautum ſit de
11 iure cōi & qđ nemo pōt comparere in cā criminali ad defenſionē aliquā inquiſiti vel accuſati niſi ipſe accuſatus vel inquiſitus cōparuerit ad mādata curie: & detētus ſteterit carcerib9 vt habet late p ſcribētes i. l. ſeruū quoq;. §. publice intereſt. ff. de pcu. & in. l. pe. §. ad crimē. ff. de pu. iu. & l. reos. C. de acc. & in. c. venies extra de acc. qđ etiā latius clari9 & ſtrictius cōtinet ex forma ſtatutoꝝ boñ. maxime in ſtatuto poſito ſub rub. in q̄bus caſib9 re9 debeat ſtare detētus: & in plurib9 p̄uiſionib9 ſuper hoc emanatis: & maxime in p̄uiſione incipiēte q̄m atrox & enormē &c. Quia r̄ndeo q̄ talis obiectiō nihil obſtat: eo q2 dicta iura ciuilia: & oīa p̄dicta ſtatuta & p̄uiſiōes q̄ loquūt p̄hibitiue volētes q̄ aliqua defenſio excuſatio & r̄ñſio p inquiſito vel accuſato vel in cauſa accuſationis vel inquiſitionis nō admittat: niſi accuſatus vel inq̄ſitus cōparuerit ad mādata curie et ſteterit detētus in forciā ipſi9 curie loquūtur & locū habet ſolū dumtaxat in excuſatione defenſione exceptione vel exculpatione facta p ipm reū vel eius procuratorē cōiunctū vel affinē vel p aliū noīe ſuo ad vtilitatē ſuā cōparentem nō autē habent locū in exculpatione excuſatiōe atteſtatiōe vel petitiōe facta noīe & motu p̄prio ipſius partis offenſe quia talis pars nō intelligit eſſe comprehēſa in tali p̄hibitiōe legis vel ſtatuti: imo abſurdum inſanum & alienū eſſet a regulis iuris: & ab omni iuſtitia et equitate dicere q̄ talis p̄hibitio cōprehēderet perſonā offenſam & ſic partē contrariā. Nā talis p̄hibitio iuris & ſtatutoꝝ prohibentiū cōparitionē fiendā in anpliū: & in fauorem accuſati: vel inquiſiti de quo ſupra ſolum eſt facta ad fauorē & vtilitatē partis offenſe. ſed ſi ipſa ps offenſa repelleretur p exoneratiōe cōſcientie ſue & ad aliquē bonū finē & effectū dicere: & allegare ea q̄ ſibi videnf: & occurrūt p veritate eſſet dicere q̄ talis p̄hibitio tende
12 ret in detrimentū ipſi9 ptis: qđ nō eſt dicendū: vt dicit tex. in. l. nulla iuris rō. ff. de legi. in. l. qđ fauore. C. cō. de leg. & in c. qđ ob gratiā. de reg. iur. in. vj. cū multis ſimi. Mens enī iuriſlatoris & ſtatuētiū q̄ ſemp dz attēdi in dicta p̄hibitiōe fuit q̄ reus inquiſitus vel accuſatus nō poſſit quacūq; via mō vel igenio vti aliqua defenſiōe ipſo nō cōparēte & exiſtēte cōtumace: nō aūt fuit excludere offenſum: & ſic partē aduerſam ad dicendū & proponēdū q̄cquid ſibi occurrerit p veritate & iuſtitia alias ſi ſecus diceremus ſequeret q̄ ſepe numero innocētes condemnarent & penam paterent. Cū ipſi eſſent inquiſiti & nō auderent cōparere nō poſſent ab offenſis ſcientib9 merā & purā veritatē iuuari: & excuſari: qđ non eſt dicendū. Et ſic ſepe nūero pena excederet ſuos autores & inſequeret innocentes contra. l. ſancimus. C. de pen.

¶ Ex quibus oībus puto ſublatam eſſe dictā oppoſitionē. & ſatis conſtare dño vice poteſtati ac eius curie de innocentia victoria: & abſolutione fienda dicto ſcipioni a dicta inquiſitione & ab omnibus in ea contentis: & ita fiendum concludo ſaluo ſemper ſaniori iudicio: offerens tamen me ſi aliqua contra ſupradicta in medium adducentur commodatum adhibere reſponſum. Laus deo clementiſſimo.

¶ Et ita vt ſupra ſcriptum & cōcluſum eſt iuris eſſe dico & conſulo ego Hippoly9 de marſilijs. J. U. doctor in hoc almo Bononie ſtudio iura ciuilia legens: in quorum fidem: & teſtimonium me propria manu ſubſcripſi ſigillumq; meum appoſui conſuetum ſaluo ſaniori conſilio &c.

¶ Et ita vt accurate & ſubtilr ſupra ſcriptū eſt p eximiū. U. J. doctorē & fratrem meū honorandū dñm Hippolytum de

marſilijs dico: et approbo ego Antonius de burgos. J.U. doctor ſacri palatij lateranēſis comes ac huius famoſiſſimi ſtudij bononiēſis ordinarius interpres et in fidē hic me ꝓpria manu ſubſcripſi et cōſuetudo ſigillo ſigillari iuſſi ſaluo ſemper ſaniori cōſilio. Laus deo clemētiſſimo.

¶ Idem iuris eſſe arbitror in oibus: et per oia prout ſupra conſultum extitit per eximiū cōſultorē dn̄m Hippolitū de marſilijs mihi vt fratrē amātiſſimū ego Bonifacius elefantutius boñ. ciuis et J.U. doc. et comes in quorū fidem hic me ſubſcripſi manu propria de ſubſcriptione reqſitus et conſueti ſigilli mei impreſſione munivi. Ad laudē oipotētis dei et totius curie triumphantis amen ſaluo tñ ſemper conſilio ſaniori.

¶ Placet mihi mirū i modū cōſultatio clariſſimi U. J. doctoris dn̄i Hippolyti de marſilijs mihi fratris obſeruantiſſimi in fauorē ſcipiōis filij ſui inqſiti tāq̄ iuſtitie et paterne pietati cōſentaneū vt pote eſſe validiſſimis iuribus et rōnibus ſuffultū et munitū: vñ de approbatiōe requiſitus ego Jacobus bouius. J.U. doctor in almo patrie mee boñ. gymnaſio ordinariū iuris ciuilis de ſero legēs idem iuris eſſe affirmo: i cuius rei fidē atq̄ robur propria manu me ſubſcribens conſueti ſigilli impreſſiōe ſubſignaui ſaluo ſemper iudicio melius ſentiētis. Laus deo clementiſſimo.

¶ Id qd ſuperius cōſultū fuit per excellentiſſimū iureconſultum. d. Hippolytum marſiliū veritati et eqtati conſonū puto itaq̄ eius ſnie inherēdo abſq̄ alia iurū cōprobatiōe cū illa nō ſit neceſſaria idē iuris eſſe arbitror ego Joānes crotus de monte ferrato. J.U. doctor bononie publice legens: in cuius fide me ꝓpria manu ſubſcripſi et proprium ſigillum apponi iuſſi ſaluo et c.

¶ In xp̄i noīe amē. Et qdem puto et facti cōtingentia et eleganti vbere ac ſtu- 1 pēdo ꝯſilio excellētiſſimi iuris interpretis dn̄i Hippolyti ꝓdicti mihi cōpatris 2 et maioris boñ. ac ſumme hono. obſer- 3 uañ. q̄ hanc dubitationē ſingularem in modū enucleauit vt nihil in hac reſpōſā tius aut ſubtilius aut celebri dignum me 4 moria adduci poſſit vlterius: iō idē ſubſcribēdo dico affirmo et ꝯſulo iuris eſſe vt in p̄fata cōſultatiōe continet ego Ulpianus. U. doc. quodā eximij. J.U. doc. d. Jo. de zannis in almo p̄rie mee gymnaſio boñ. iura ceſarea interp̄tās. in quorū fidē robur: et teſtimoniū hic mea ꝓpria manu ſubſcripſi: et ſigillo meo ꝓprio ſigillari iuſſi ad laudem eius qui terre flores ſparſit et ſidera polo. Laus et c.

¶ Indubitatum eſt q̄ iudex, in p̄nti cauſa potuit et pōt ex ſuo offō ꝑquirere veritatē ſup innocētia ipſius rei et ipa ꝯperta illū abſoluere nō obſtāte eius cōtumacia. vt no. Bar. ꝯſi. ſuo. c. inci. a dn̄o Cyno. in vlt. col. et cepo. caute. lxvi. incip. in cā criminali. et idē cautela. cclij. incip. ſimilē cautelā. et late ponit. d. Cōſulens tā in ſuo elegāti ꝯſilio quā in ſua ꝓclara lectura in. l. ſ. §. fi. in. x. et. xvi. colū. ff. de qō. iō his ſeruatis ꝯcurro in ſniam p̄fatorū d. cōſulētiū ego Uincētius ſalviolus de oca. boñ. J.U. docto. ius ciuile ordiarie legēs in almo patrie mee gymnaſio: in cuius rei fide huic nomē meū ꝓpria manu ſubſcripſi et ſignaculū meum ſolitum ſubieci. Laus deo et alme virgini.

¶ Requiſitus de ſimplici ſubſcriptione breuiter nihil addēdo adhereo cōſultatiōi excellētiſſimi ꝯſulētis tāq̄ veriſſime in quorum fidē ego Alexander paleotus. J. U. doc. aduocatuſq̄ cōſiſtorialis ordiariā iuris canonici de mane in p̄ria mea bononie legens me ſubſcripſi ſolitoq̄ ſigillo ſigillaui ſaluo ſemper meliori iudicio.

¶ Et ita vt. ſ. ꝯclnſum eſt per excellētiſſimū. J.U. doc. dn̄m Hippolytū de marſilijs cōcludo approbo et cōfirmo ego Ludouicus goz. J.U. doc. in hoc almo p̄rie mee gymnaſio ordinariā de ſero publice interp̄tās: in cuius fidē hic me ſubſcripſi ſolitoq̄ ſigillo munivi ſaluo ſēp et c. Laus deo.

☞ Forma ſtatuti nō ſeruata actus eſt ipſo iure nullus.

1 A forma ſtatuti non eſt recedendum.

3 Clauſula annullatiua ſi eſt in ſtatuto oīa que fiunt non ſeruata forma ſtatuti ſunt nulla.

4 Judicia in oia debet cōſtare de delicto.

5 Indicijs non precedentibus reus torq̄ri nec interrogari poteſt.
6 Indicia ſi non precedant cōfeſſionē talis confeſſio non preiudicat.
7 Indicia debēt precedere ad hoc vt quis torqueri poſſit etiam in crimine leſe maieſtatis.
8 Indicia ſi nō precedūt etiā ꝙ iudex habeat liberum arbitriū non pōt reum nec torquere: nec interrogare.
9 Reus eſt citandus qn̄ defertur iuramētum teſtibus ſuper indicijs.
10 Paria ſunt non facere vel minus legitime facere.
11 Indicia que ſunt remota ab ipſo maleficio debent probari per duos teſtes: ex̄ēplum vide ibi.
12 Teſtes duo ꝓbantes diuerſa indicia nō iunguntur ad faciendum vnum indiciū perfectum.
13 Copia indicioꝶ dādā eſt reo an̄ torturā.
14 Iudex ante torturam pronūciare debet deueniendum eſſe ꝛc.
15 Ignorans nō dr̄ moroſus vel negligens.
16 Preſcriptionis curſus non incipit contra ignorantem.
17 Ignoranti non currit tempus petēdi reſtitutionem in integrum.
18 Statutū ꝙ copia indicioꝶ def reo ſi illā petierit dꝫ intelligi in reo ſciente et notitiam habente dictorum indiciorum.
19 Cōfeſſio facta in tortura legitimis indicijs nō precedentibus eſt inualida.
20 Potentia in habitu idem operatur qđ ipſa potentia in actu.
21 Confeſſio rei conſtituti in fortijs iudicis dicitur metu tormentorum.
22 Tempus ad appellandum idem operat̄ quod ipſa appellatio.
23 Suſpicio probabilis tormentorꝫ idem operatur qđ ipſa illatio.
24 Potentia nocendi inſpicitur.
25 Paria ſunt cōfiteri per torturā vel metu tormentorum.
26 Metꝰ torture dr̄ durare vbicunq̄ durat eadē p̄tās torquēdi. ꝛ ibi nu. 27.
27 Reus ſi confitetur ad banchū iuris cautus debet eſſe eius aduocatus vt faciat probari ꝙ primo fuit tortus.
28 Notarius falſum cōmittit ſi ſcribit reū ſpōte confeſſum quādo habuit notitiaꝫ tormentorum antea adhibitorum.
29 Confeſſio metu facta etiam iurata non valet.
30 Teſtis ſponte preſumitur venire ad deponendum quando contrariū non probatur.
31 Teſtis non citatus qui vltra ſe offert nō probat.
32 Teſtis inimicus non probat.
33 Teſtis preſumitur inimicus quādo non coacte deponit.
34 Mulier in cauſa criminali teſtis eſſe nō poteſt regulariter.
35 Teſtis allegans turpitudinem ſuam nō debet audiri.
36 Indicia que dicantur ſufficientia relinquitur arbitrio iudicis.
37 Arbitrium iudicis debet regulari ſꝫ regulas iuris.
38 Iudex debet ſequi regulas iuris et non conſcientiam ſuam.
39 Iudex debet ferre arbitrium ſuum cum conſilio peritorum.
40 Fama bona ꝛ mala alicuius quādo ꝓbatur prefertur bona.
41 Teſtes deponētes de mala fama etiam non interrogati debent dicere a quibus audierunt.

¶ Conſilium .xviij.

Protector in te ſperantiū deus ſine quo nihil eſt validum nihilq̄ firmū multiplica ſuper me gratiam et miſericordiam tuam vt te rectore ꝛ duce viam veritatis et iuſtitie in preſenti caſu inuenire ꝛ loqui valeam ꝛc. ¶ Lectis igitur et matura animaduerſione ponderatis inquiſitione formata per magnificam curiam domini poteſtatis bononie cōtra ꝛ aduerſus ceſarem de piolis ciuē bon̄. necnon indicijs contra eum receptis et interrogationibus reſpōſionibus ac cōfeſſionibus factis per dictum ceſarem dicte inquiſitioni et finaliter viſis omnibus mihi exhibitis per dictam curiam omiſſo omni verborum circuitu. iuxta clemen. auditor. de reſcrip. ꝛ. l. dominus teſtamento. ff. de condi. inde. cum mul

tis ſi. Mihi videtur dicendum dictū ceſarem de iure indubitanter abſoluendū eſſe a dicta inquiſitione ꝛ ab oibus ꝛ ſingulis in ea contentis: ꝙ pluribus iurib⁹ rationibus ꝛ autoritatibus tam iuris cōmunis quam iuris municipalis oſtēdā.

¶ Et vt clarius hoc conſtet ꝛ appareat: dico ꝙ tam in dicta inquiſitione contra iſtum ceſarem formata quam etiam in confeſſione ipſius cōtinentur plura delicta de quibus nulla preceſſerunt indicia contra ipm ceſarem nec aliqua diffamatio ſeu querela contra eum vt ex inſpectione indiciorum ꝛ proceſſus apparet. Aliqua etiam delicta continentur in dicta inquiſitione ꝛ confeſſione ipſi⁹ ceſaris de quibus preceſſerunt aliqua aſſerta indicia: vt ſimiliter apparet ex dicto proceſſu. Oſtēſo modo ꝙ dicta inqſitio et confeſſio tam delictorum de quibus nulla ꝑceſſerunt indicia nec aliqua diffamatio quam delictorum de quibus aliqua preceſſerunt indicia ſeu aliq̄ diffamatio eſt nulla nullius momēti vigoris vel efficacie ſequeret̄ neceſſario ꝛ indubitanter qđ ipſe ceſar venit abſoluendus a dicta inquiſitione ꝛ ab omnibus ꝛ ſingulis in ea contentis. Deuenio igitur primo ad ipſam inquiſitionem ꝛ cōfeſſionem delictorū de quibus nulla preceſſerunt indicia vel diffamatio: ſicut eſt delictum aſſociandi aliquos ad monaſteria libidinis cauſa. Item qđ decceperit hebreum aliquem vel ſibi retinuerit 1
doloſe ſeu fraudulenter aliquam pecunie quantitatem. Itē quod commiſerit ſodomiam. Itē qđ vulnerauerit vel percuſſerit aliquem. Item qđ carnaliter cognouerit ancillas alicuius et ab eis aliquid habuerit qđ ad dominos ptineat. Item qđ ſubtraxerit gazā ꝛ olam garofalorū: ꝛ ꝙ ſubtraxerit gallū vnum ꝛ duas 2
gallinas. Item quod tonſauit monetas ad ſummam lib. xxv. Item quod emit vinum illorꝫ de mareſcotis ꝛc. de omnibus nulla erant indicia nec aliqua diffamatio. ¶ Et dico ꝙ dicta inquiſitio et confeſſio ex pluribus eſt nulla ꝛ nullius vigoris momenti vel efficacie tam ex iure municipali ſeu ſtatutario quam ex iure cōi. Qđ oſtēdo: ꝛ primo loquendo circa ius municipale ptꝫ aperte dictā inquiſitionem ꝛ cōfeſſionē eſſe penitus nullam ꝛ inualidā. Nā cauet̄ ſtatuto ſub rubrica de tondolo ꝛ tormēto. in ſi. ꝑn. in verbum tñ eo caſu ꝛc. ꝙ anteꝗ̄ iudex perueniat ad torturā cōtra aliquē debeat per vnam diem ante formari inquiſitio ꝛ poni ad cameram actorū ꝛ poſtea ꝓcedere ad torturā ꝛc. Subdēs poſtea ſtatutum predictū in ver. ꝛ ſi contra ꝑdicta ꝛc. qđ ſi poteſtas vel aliqs de ſua familia contra predicta vel aliqđ predictorū fecerit qđ puniat̄ in lib. centū boñ. pro qualibet vice et pe ſyndicat⁹: que pena applicetur pro dimidia iniuriaꝫ paſſo ꝛ pro alia dimidia camere boñ. ¶ Sꝫ in caſu noſtro nō fuit obſeruatū dictū ſtatutū: ſed imo ei in totum cōtrauentū ꝛ contra factū eſt vt apparet ex inſpectiōe ipſius inqſitionis ꝛ ꝓceſſus: in quo apparet ꝙ ipſe Ceſar die. xiiij. iunij fuit ſemel tortus ꝛ etiaꝫ poſtea eleuatus in tortura et interrogatus de pluribus delictis de quibus non erāt vel extabāt aliqua indicia ꝛ de quibus aliqui teſtes nō erāt examinati pro indicijs habēdis: ꝛ poſtea die. xv. iterum interrogatus fuit ſup predictis et etiam die ſequēti. Poſtea vero die. xxi. iunij formata fuit dicta inquiſitio: vt apparet in inſpectiōe ipſius inquiſitiōis ꝛ ꝓceſſus ergo de directo expreſſe cōtra factū eſt dicto ſtatuto: ꝛ per ꝯñs dicta inqſitio cōfeſſio et reſponſio eſt nulla et inualida. † Nā clarꝫ eſt i iure ꝙ forma. l. vel ſtatuti nō ſeruata act⁹ eſt ipſo iure nullus. l. cū hi. §. pretor. ff. de trāſac. l. menius. ꝛ. l. qui heredi. ff. de cōdi. ꝛ demō. ꝛ vtrobiꝗ per doc. ꝛ per Bar. in. l. ordo. in. ij. colū. C. de exec rei indi. ꝛ per Ange. in. l. ius publicū. ff. de pac. ꝛ per Bal. in. l. oēs populi. in penul. colū. ff. de iuſti. ꝛ iure. vbi dixit qđ a forma ſtatuti nunꝗ̄ eſt recedendū: cum alias nullus eſſet actus. quod etiaꝫ dixit Cardi. in clemen. ſ. in. ix. queſtio. de iure patro. cuꝫ multis ſi. que adduci poſſent que omitto breuitatis cauſa. Alio etiam medio patet non eſſe ſeruataꝫ formam ſtatutorum boñ. ſuper premiſſis loquentium ꝛ diſponentium: ꝛ per conſequens confeſſioneꝫ dicti ceſaris eſſe inualidā: ꝛ ſibi in aliquo nō obeſſe. Nam

cauetur ſtatuto poſito ſub rubri.de con-
feſſionibus reo⁊ in ver.adijcientes ⁊c.
qđ nulla reſponſio reo⁊ in aliqua cauſa
criminali niſi in pñtia ſaltē duo⁊ ciuiu⁊
ciuitatis boñ.qui nō ſint nūcij vel cam-
panarij ⁊c.nō poſſit recipi ⁊c. Sz dicta
prima rñſio facta ꝑ dictū ceſarē nō fuit
facta inpñſentia aliquo⁊ ciuiū boñ.vt ex
3 inſpectione ipſius rñſionis patet: ⁊ ergo
merito talis rñſio ſeu confeſſio eſt nulla
ſtāte maxie cl'a annullatiua i dicto ſtatu
to de confeſſionibus. dicens et ſi aliter
fiat dicta cōfeſſio vel reſpōſio ſit ipſo iu-
re nulla:⁊ qđ inde ſequat̃: ⁊ nihilominꝰ
iudex non obſeruans formā predictam
puniat̃ in cētū lib.boñ. pro qualibet vi
ce ⁊c. Apparet ēt quod ſecunda et tertia
reſponſio ipſius ceſaris facta de dictis
maleficijs eſt penitus ⁊ in totum nulla.
Nā etiā cōtra factū fuit in ipſis ſtatuto
predicto de cōfeſſionibꝰ.in.v. ver. adij-
ciētes ⁊ eius forme. Et ce quia ex forma
dicti ſtatuti nulla reſponſio vel excuſa-
tio in aliqua cauſa criminali non poteſt
recipi niſi ad diſchum maleficio⁊ū hora
iuridica ⁊ palatio apto ⁊c.ſed ſecūda et
tertia reſponſio dicti ceſaris fuit facta ⁊
recepta in camera militū hoſtio clauſo
nullo ciue.boñ.ibi exiſtēte:vt requirit di
ctum ſtatutu⁊:ergo talis reſponſio ſiue
confeſſio eſt nulla ipſo iure:tū ꝓpt for-
mā dicti ſtatuti non ſeruatam : tū etiam
ꝓpter dictā cl'am annullatiuā dicti ſta-
tuti quā.s̄.retuli. ¶ Ex ꝑdictiſ igit̃ ſatis
patet ad oculum qđ ex forma ⁊ ex diſpo
ſitione ſtatuto⁊ū cōis boñ. dicta inquiſi-
tio eſt nulla : et ſimiliter quecunqꝫ con-
feſſio ⁊ reſponſio ipſius ceſaris facta de
dictis maleficijs. Modo omittendo ius
municipale ſeu ſtatutarium. Dico qđ
etiam de iure cōi dicta inquiſitio q̄ntum
eſt reſpectu delicto⁊um.s̄.nolato⁊um de
quibꝰ nulla erāt indicia añ dictā inq̄ſi- 5
tionē formatā:⁊ ante torturā illatam in
perſonā dicti ceſaris:ſimiliter et rñſio ⁊
confeſſio ipſius ceſaris ſunt nulla et in-
ualida:⁊ per ꝯñs nō hñt nocere ipſi ce-
ſari : qđ oñdo. Nā ſi de delicto non exi-
ſtāt aliqua indicia vel diffamatio cōtra
reum que iuridice appareāt non poteſt
dici qđ conſtet ipſum delictum iudici.⁊

4 hoc patet ad ſenſum. ¶ ⁊ Sed ſi non cō-
ſtat de delicto primo ⁊ ante omnia iudi
ci nō poteſt ipſe iudex inquirere nec pro
cedere contra reū ad torturam maxime
ita voluit Tancre.de corne.in compen.
ſua.in.xvij.q.ad qđ allegat bonum tex.
in.l.j.§.illud autem.ff.ad ſille.vbi bart.
videtur hoc ſentire.⁊ hoc voluit ibi An.
rom.⁊ Bar.i.l.fi.in.j.col.ff.de qō.⁊ vo-
luit Bandi.in trac.ſuo maleficio⁊u⁊ ſub
rub.de pſumptiōibꝰ ⁊ indicijs indubi-
tatis.in.ij.col.ver.itē lex preſumit. ⁊ idē
voluit Ang.de are.in tra.maleficio⁊ū.in
verbo fama publica.in.xviij.char.i ver.
xij.tu iudex.vbi inter cetera dicit quod ſi
dicit̃ eē cōmiſſum furtū qđ curia debet
mittere eius officiale⁊ ad locum vbi eſt
cōmiſſum.⁊ idē dicit de homicidio ſub-
dens qꝫ ſi aliter fiat iudex ipſe tenetur in
in ſyndicatu. Et hāc partē firmāt Bal.
in addi.ſpec.in ti.de ſent.in.xviij.col.in
fi.vbi dixit qđ ſi quis confitet̃ ſe hoiem
occidiſſe:⁊ illū poſtea proieciſſe in mare
qđ ſi non conſtat de corpore mortuo il-
le non poterit puniri de homicidio ſal-
tē niſi probet̃ per famā illum fuiſſe mor
tuum. Et hoc idē firmat ipſe Bal.in.l.
cū ꝓbatio.ff.de proba.in ſuis addi.et in
auten.ſed nouo iure.C de furt.et in ad-
di.ſpecu.in ti.de cōfeſſ.in.ij.colū. ver.ti-
tius confitetur ⁊c. de quo etiam per.d.
Fran.bru.in ſuo tract.de indicijs et tor-
tura.in.ix.char.in.iij.col.et ꝑ.d. Paris.
de puteo in trac.ſuo ſyndi.in.xxx.chart.
in.j.colū.ergo in caſu noſtro nō potuit
ipſa curia inquirere ſeu ꝓcedere ad tor-
turam cōtra ipſum ceſarem ſuper predi
ctis delictis de quibus non erāt aliqua
indicia vel aliqua diffamatio cōtra ipm
ceſarem.ergo dicta inq̄ſitio reſponſio ⁊
cōfeſſio ipſius ceſaris eſt nulla ⁊ nulliꝰ
valoris vel ſubſtantie. Pro quibus etiā
facit. ⁊ Nam de delictis de quibus nulla
procedunt indicia reus non pōt torq̄ri
nec īterrogari:lz cōfeſſus fuerit delicta
de q̄bꝰ erāt īdicia.ita dixit Bādi. in ſuo
trac.maleficio⁊ ſub rubr.de qōnibus et
tormētis.in verb.ſed quid de qōne que
quotidie occurrit de facto ⁊c.et Angel.
de aret.in trac.maleficio⁊ū.in ver.fama
publica.in vi.colū.⁊ ibi latius et melius

per.d.Angu.arimi.in addi.vbi dr qd cõ
ſuetudo 2ua nõ valeret tanq̃ irrationa
bilis contra tex.in.l.ij.C.q̃ ſit lon. cõſue.
ꝛ contra tex.in.c.fin.de conſue. Et hanc
partẽ etiaȝ firmat.d.Paris de puteo in
tract.ſuo ſyndic.in.cij.char.ver.accuſaṫ
aliqs.vbi dicit qd de maleficijs de qb⁹
nõ ſunt indicia non dȝ reus torqueri: qꝛ
nullus ſine indicijs dȝ torqueri. l.j.ff.de
qõni.l.marit⁹.eo.ti.l.ſicut.C. de fal. Et
6 ſubdit qd ſi re⁹ confiteatur aliqua deli
cta de qb⁹ indicia nõ pcedũt qd ſibi nõ
preiudicat:ſed dȝ fieri nouus proceſſus.
ad qd allegat Inno.in.c.ij.extra de con-
feſſ.ꝛ And.de iſernia in quadaȝ ſua ex-
trauagãti.Et hãc ptẽ ẽt tȝ.d.Alex.in ɔſ.
ſuo.cclxxv.ſm oĩ.meũ.inci.viſo thema-
te.i.ij col.ꝛ.d.Bart.cepo.i ɔſ.ſuo.xl.in-
ci.luci⁹.in.xj.col.vbi allegat hoc voluiſ
ſe Gandi.ꝛ Ange.de are.in locis palle-
gatis.ꝛ Odof.in trac.ſuo de qõnib⁹.in
xj.q.inci.ſed qd de qõne ꝛc. ¶ Pro qb⁹
etiã facit.nã nedũ in iſtis delictis de qui
7 bus in caſu nr̃o:ſȝ etiam in crimine leſe
maieſtatis nemo dȝ torqueri niſi idicia
contra eũ pcedãt.tex.eſt not. ꝛ ibi gloſſ.
Cyn.Bal.ꝛ Salic.in.l.ſi qs alieni.C.ad
l.iul.maie.qd ẽt voluit Angel.de are.in
tract.maleficiox.in verbo.che ai tradi-
to la toa patria.i pmis vbis. ꝛ.d. Fran.
bru.i ſuo tract.d indi.ꝛ tortu.in.ix.chart.
in.ij.col.ꝛ Ang.i.l.fallaciter.in fin.C. de
aboli. ¶ Quinimo forti⁹ dico qd de de-
lictis d qb⁹ nõ pcedũt indicia iudex nõ
põt interrogare ꝛ torq̃re reũ: etiã ſi ipſe
iudex a ſapiorib⁹ haberet latũ ꝛ liberuȝ
8 arbitriũ in criminalib⁹.ꝛ alias ſi eũ tor-
queret teneretur in ſyndicatu.ita not.di
xit Paul.de leaza.in.c.grauis. extra de
depoſito.ꝛ.d.Alex.i.l.ſi iuſſa. in.v. apo
ſtilla.ff.d dona. Ex iſtis itaq; puto ſatis
conſtare q ẽt de iure cõi dicta inquiſitio
rñſio ꝛ cõfeſſio dicti ceſaris facta de di-
ctis delictis de qbus nulla precedebant
indicia ꝛ nulla diffamatio eſt nulla ꝛ in
ualida ꝛ ipſi ceſari non preiudicat.alias
ſi diceremus ɔtrariũ.ſ. q poſſet qs inq̃-
ri ꝛ torq̃ri de delictis de qbus nulla ſũt
indicia ꝛ nulla diffamatio ſeq̃retur qd
quilibet homo poſſet inquiri et torque-
ri de delictis de qb⁹ nũq̃ cogitauit: qd
ẽẽt iniquũ abſonũ ꝛ iniuſtũ ꝛ cõtra oẽm
iuſtitiam ꝛ eq̃tatẽ.vt ſatis de ſe patet ꝛc.
¶ Modo venio ad delicta de qb⁹ pceſ-
ſerũt aliqua indicia contra ipm ceſareȝ
ſi indicia merenṫ nũcupari.vt eſt furtuȝ
vnius ſtarij frumenti ꝛ de falſis mẽſuris
ꝛ de iuramento falſo:ꝛ de ambaſiata ad
quãdã monialẽ.ꝛ de duabus ſuppoſitio
nibus habitis cũ quadam lena ſeu me-
diatrice.Et dico ſimiliter q ipſe ceſar nõ
potuit tã d iure cõi quã ex forma ſtatu-
tox inq̃ri ꝛ torq̃ri de dictis criminibus
ꝛ hoc ex pluribus.Primo enim:quia te-
ſtes recepti a curia pindicijs habendis
nõ pbãt nec aliqd indiciũ faciunt cõtra
ipȝ ceſarẽ. Nã ad hoc:vt teſtes recepti
ſup indicijs contra aliquẽ probẽt ꝛ indi
ciũ faciant ɔtra eũ: neceſſe eſt qd qñ iu-
dex examinat tales teſtes faciat citare
ipm reũ captũ ad videndũ dictos teſtes
9 iurare:ꝛ alias tales teſtes non facerent
indicium contra ipſum reũ nec ei noce-
rent in aliq̃.ita multũ not. dixit Angel.
de are.in tract.ſuo maleficiorũ.in verbo
fama publica.in.ij.char.Sic.quero qua
liter probetur ꝛc.et allegat Barto. hoc
volentem in.l.fin.in fi.ff.de queſtioni. et
vltra Angel.hoc idem voluit Sali.in.l.
fi.in fi.C.de queſtio.Bal.in.l.iubemus.
in.iij.col.ver.itẽ dixi.C.de proba.ꝛ ang.
in repe.l.ſi.vacãtia.in.xxvij.col.C.d bo.
vac.li.x.ꝛ Inn.in.c.p inquiſitionem. de
elec.ꝛ Abb.in.c.bone.el.ꝫ.i.iiij. col. poſt
Inn.ibi d elec.ꝛ Bal.in addi.ſpec.in ti.
de ſentẽ.in pe.v.ꝛ.d.Alex.i cõſ. ſuo.lxv.
inci.habita ſup ɔtẽtis ꝛc.in.j.volu.et in
conſ.clxxix.inci.in cã angelorum. in. iij.
col.ꝛ in.l.fi.C.de q̃ſtionibus.in apoſtil-
lis.ꝛ idẽ dixit Gandi.in ſuo tract.male-
ficiorũ ſub rub. quomodo de maleficijs
cognoſcatur per inquiſitionẽ.in.ij.colũ.
verſicu.ſed nunqd in introductione ꝛc.
Et non ſolum iſtud procedit de iure cõ
muni:ſed etiam hoc eſt cautũ ex forma
ſtatuti poſiti ſub rubric. quod citari de-
beant hi de quorũ preiudicio agitur cir
ca prin.in verſic.ꝛ etiam citatio fiat eo-
dẽ modo ꝛ forma ad iuramenta teſtiũ ꝛ
ad dilationes ꝛ ad alios actus iuridi-
cos per ques poſſit parte abſente in iu-
dicio preiudiciũ generari ꝛc. ¶ Sed in

caſu noſtro dicti teſtes ſuper dictis indicijs fuerũt examinati ⁊ recepti inſcio et nõ monito nec citato.d. ceſare nec aliq̃ p eo: ergo merito tales teſtes non faciũt
10 indicia ꝯ ipſum ceſarẽ. †cum paria ſint non facere vel minus legitime facere.l. quoties.ff.qui ſatiſ.cog.l.ſcire opz.in.§. ſufficit.ff.de excuſ.tu.l.nõ putauit.in.§. non quemuis.ff.de bo.poſſ.ꝯtab.l.iiij.§. condẽnatũ.ff.de re iudi.l.ſi accuſatur9. ff.de adul.c.ꝑpoſuiſti.i ver.legitime.de foro cõpe.gl.in.l.ſi pater.C.ne de ſta.de func.cũ multis ſi. Alio ẽt' reſpectu dicti teſtes nõ faciũt indiciũ ad torturã ꝯtra dictũ ceſarẽ: eo q2 oẽs ipſi teſtes ſunt ſingl'ares: ⁊ nemo ipoꝝ excepto p'io nõ deponit d maleficio imediato: ſ3 deponũt ſup aliq̃b9 q̃ nõ inſunt maleficio: ſ3 ſunt remota ab ipo maleficio qd clare appet ⁊ colligit ex ṽbis ⁊ depoſitionib9 ipoꝝ teſtiũ q̃ caſu dictũ eoꝝ nõ facit indiciũ
11 ad torturã. †Nã qñ tractat de pbando aliqd remotũ ⁊ mediatũ ipſi maleficio: iſta talia que ſunt remota ab ipſo maleficio debẽt probari p duos teſtes: alias ſi vn9 tantũ teſtis deponit ſup eis eius dictũ nõ facit indiciũ ad torturã. Exemplũ põt poni. puta repertus fuit vnus homo mortuus in certa domo: et viſus eſt titi9 exire dictã domũ cũ gladio ſanguinolẽto: vel factũ fuit furtũ in aliq̃ domo ⁊ viſus fuit titius exire dictã domũ cum quodã fardellõ ſub mantello certe iſtis caſibus ⁊ ſil'ib9: iſta talia q̃ ſunt remota ab ipſo maleficio debẽt pbari per duos teſtes q̃ ſint legitimi ⁊ ꝯteſtes. al's autẽ ſi vn9 tm teſtis deponit de predictis non facit idiciũ ad torturã: ita pbat gl. ſing. iũcta tex.i.l.fi.C.familie herciſ.quã ibi ſumme notat ⁊ põderat Bart.⁊ doc. et hoc etiã voluit idem Bar.in.l.fi.in vlt. co.ff.de q̃ſtionibus. ⁊ in.l. admonendi. in.xi.co.ff.de iureiur.⁊ Inno.in.c.ſicut. el.ij.d ſimo.⁊ Cy.i.l.iij.C.ad.l.iul.maie.et idem voluit Bal.in.l.ij.in.j.col. C. quorũ app.nõ reci.⁊ in.l.ſi quis ex argentarijs.§.qd ſi plures.ff.de edẽdo.⁊ Angel. in aut.de teſt.imperfe.in pnc.in.ij. colũ. in ver.nota diligenter.⁊ in.l.fi.in prin. ff.q met.cã.⁊ Ang.de are.i trac.maleficioꝝ.in verbo fama publica.in.ij.char. ver.quero qualiter pbetur indicium.et voluit.d.Alex.in conſilio.cxxxiij.incip. viſo pceſſu ⁊c.in.ij.col.⁊ in conſil.xviij. inci.viſo pceſſu.in vi.co.in.j.vo.⁊ Sal. in.l.fi.C.de queſtionibus.⁊.d.Bartho. cepo.in conſil.ſuo.xl.incip.lucius ⁊c.in iij.char.in vlt.col.et Bal.in cõſilio ſuo xcvij.incip.an mãdatarius ⁊c. ante fin. in.v.vol.⁊.d.Alex.in ꝯſi.ſuo.cl.incip.in cã ⁊ lite.i vi.col.i.v. vol.⁊ i ꝯſ.ſuo.cccv. ici.ſentio in dubiũ reuocari ⁊c.circa me.

¶ Cũ g dicti teſtes oẽs excepto p'io deponant ſuper remotis a maleficio et delictis de quib9 in.d.inq̃ſitiõe ⁊ cõfeſſione ⁊ ſint ſingulares ⁊ nõ habeãt cõteſtẽ vt ex eoꝝ inſpectione appet: ergo dictũ ſeu depoſitio eoꝝ nõ facit idiciũ ad torturã ꝯtra ipm ceſarẽ: ergo non poterat torq̃ri vt tort9 fuit: ergo neceſſario ſequitur q cõfeſſio ſua tanq̃ illegitia ⁊ illegitime facta eſt nulla ⁊ inualida: ⁊ ſil'r non ꝑiudicat p ꝑdicta. Nec iſtis h3 obſtare ſi p curiã diceret q i caſu iſto predicti teſtes tal'r deponẽtes pñt ſimul iungi poſt q̃ vnus deponit de vno indicio ⁊ alius de alio: ⁊ ſic vt ſil'r iuncti faciãt pfecta indicia. Qr reſpõdeo qd vbicunq ad probandum vnum indicium ad cuius probationem requiruntur duo teſtes: vt in caſu noſtro: ⁊ tũc ꝯtingat fieri pbationẽ
12 per vnũ teſtẽ de vno indicio: † et ſimiliter de alio fiat probatio per vnũ3 alium teſtem: tũc tales duo teſtes tãq̃ ſingulares nõ iungunt ad faciẽdũ vnũ indiciu3 perfectũ: quia vnumq̃dq3 de p ſe eſt imperfectum.ita no.dixit Bal.in.l. ſi quis ex argẽtarijs.§.j.ff.de eden.quem refert ⁊ ſequit.d.Alex.in ꝯſi.clxxix.incip. in cã angeloꝝ.in fi.ij.col.qd etiam dicit patere ex nota.p.d.Anto.in.c.licet.de teſti. qd etiã voluit ipſe.d.Alexã.in cõſil.ſuo cexcij.inci.viſo proceſſu cauſe ⁊c.in.iij. col.⁊ in conſi.ccclv.inci.ſentio in dubiũ reuocari in fi.ij.col.vbi etiam ſubdit qd ita intelligit Bald.glo.in.l.ij.ff.de excu. tuto.per.l.j.C.q̃ numero tutel.et idem etiam firmat.d.Alexã.in ꝯſi.ſuo.cxxviij. incipiẽ.ponderatis narratis.vbi etiam dicit qd hoc voluit Bal.in.l.ſpadonẽ. in.§.quarta.ff.de excu.tu.⁊ in.l.iuriſiuran.C.de teſti.⁊ Jo.cal.⁊ Ant.de but.in

c.veniẽs.el.j.de teſti.ꝛ Nico.de neapo. in.l.ij.i pn.ff.de execu.tut.ꝛ ſpe.de ſanc. in ꝯſ.ſuo.cclxxvij.ici.viſa diligenter.Ita modo ex predictis dico ꝙ dicti teſtes ſe parati ꝛ ſingulares vt ſunt non faciunt indiciũ aliqđ ad torturã cõtra dictũ ceſarẽ rõne ſuperi⁹ adducta nec iũgi etiaꝫ poſſunt ſimul ad faciẽdũ aliqđ indiciuꝫ ſm doc.in locis ꝓallegatis:ꝛ ſic reſultat clare ꝛ manifeſte ꝙ dicta inqͥſitio preter tu dictoꝝ teſtiũ nõ đbebat formari: nec poterat ipſe ceſar aliquo modo torqͥri vt tortus fuit indebite et iniuſte:ex quibus ſequit̃ ꝯſeqᷓens ꝛ neceſſario ꝙ dicta ei⁹ cõfeſſio eſt nulla ꝛ inualida:ꝛ ipſi ceſari nõ ꝓiudicat. ¶ Alio etiã reſpectu ꝯſtat dictã cõfeſſionẽ ipſius ceſaris fore ꝛ eſſe nullã. Nã ad hoc vt iudex poſſit deueni re ad torturam contra reum etiã quan-

13 do ꝓcedũt legitima indicia:† neceſſe eſt ꝙ ipſorum indicioꝝ ꝑ iudicẽ det̃ copia reo vel agẽtibus pro eoꝝ termino cõpe tenti ad illa purganda ſcđm Angel. de are.in trac.ſuo maleficioꝝ.in verbo fama publica.i.ſ.char.ver.ꝛ bene nota. et in eodẽ ṽbo in ver.itẽ aduertas qđ non ſufficit.ꝛ idẽ voluit Gãdi.i ſuo trac.maleficioꝝ ſub rubri.inci.querit̃ nũqd torquẽd⁹ ſit audiẽdus.ꝛ in eodem trac.ſub rubri.de qõnib⁹ ꝛ tormẽtis.in.iiij.co.ṽ. ſed qd erit de qõne.ꝛ idẽ voluit Bar.i. l.ſi.i pe.q.ff.de qđ.ꝛ Bald.in.l.ſi.in pn. C.de edẽdo.ꝛ not.doct.i.c.cũ oporteat. de accuſa.ꝛ firmat ſpe.de leaza.i cõmen to.c.grauis.de depoſito.circa vlt.col.ṽ. qd ſi torquẽd⁹ qͥrit ꝛc. Idẽ etiaꝫ expreſſe firmat Bar.i ꝯſi.ſuo.inci.pũctus qõnis ꝛc.ꝛ voluit Ang.ꝛ Imo. in.l.cuſtodias. ff.de pub.iudi.ꝛ Bart.in.l. vnius.in.§. reus.ꝛ i.§.cogniturũ.ff.de qõni.et in.l.ſi poſtulauerit.§.qõni.ff de adulte. ¶ Qui imo nõ ſolũ ẽ dãda talis copia indicioꝝ reo vt dixi:ſꝫ etiã poſt datã ipſaꝫ copiaꝫ nõ põt ipſe iudex ꝓcedere ad torturã ni ſi primo ꝑ ipm iudicẽ fiat pronunciatio

14 ꝛ declaratio † qđ deueniẽdũ ſit ad tortu ram:cũ indicia in termino reo aſſignato nõ ſint purgata.ita dixit Bart.in.d. cõſi.ſuo inci.pũctus qõnis.qđ dictũ refert ꝛ ſequit̃.do.Frã.bru.in ſuo tract.de indicijs ꝛ tortura.in.ix.chart.in. iiij.col.

¶ Sed in caſu nr̃o nulla fuit data ſpon te:vt ꝯuenit ante torturã a dño poteſtate vel eius curia copia dictoꝝ indicioꝝ ipſi ceſari vel agẽtibus ꝑ eo:imo ꝓcura tor.d.ceſaris vna cũ matre eiuſdẽ ꝛ ego ei⁹ aduocat⁹ ſimul cum eis inſtitimus apud dictũ.d.ꝑtãtẽ.per.xv.dies ꝛ vltra enixe eũ rogãdo vt vellet nobis dare co piã dictoꝝ indicioꝝ ꝛ etiã proceſſus facti cõtra ipſum ceſarẽ qui⁹ nunꝙ̃ voluit nobis predicta dare pur finaliter poſt xv.dies dedit nobis copiã dictoꝝ indiciorum ſolũ ꝛ duntaxat:primo enim voluit torquere arbitrio ſuo dictũ ceſarem poſtea dedit nobis dicta indicia quib⁹ merito imponi poterat nomẽ per vos ꝛ per ipſum ceſarem:tarde venerũt.ergo merito dicẽdum eſt qđ vigore dictoruꝫ indiciorum nõ poterat ipſe.d.poteſtas ꝛ eius curia deuenire ad torturã contra ipſum ceſarẽ vt deuẽtũ eſt: ergo merito cõfeſſio facta per eũ eſt nulla ꝛ penitus inualida. ¶ Nec habet obſtare ſi per curiã diceret̃ ꝙ poteſtas vł ei⁹ curia nõ tenet̃ dare copiã indiciorum reo vel agen tib⁹ pro eo niſi illa ab eis vel ab altero coꝝ petat̃ ſeu requirat̃:vt cauetur ex forma ſtatutoꝝ bono.vez ex ſtatuto poſito ſub rub.de tõdolo ꝛ tormento poſt pnc. in ver.ꝛ data copia parti ſi eã ꝑ ſe vł aliũ petierit ꝛc.ꝛ etiã cauet̃ ex forma alteri⁹ ſtatuti poſiti ſub rub.de modo et forma ꝓcedẽdi ꝯ accuſatos vel inquiſitos non ꝯtumaces.i ṽ.ꝛ eo caſu quo venerit ꝛc. vbi dicit teneat̃ iudex corã quo cã ageret̃ ſtatim eidẽ copiã facere vel ſuo ꝓcuratori vel alteri pro eo legitime veniẽti cũ petitum fuerit accuſationis vel tituli inquiſitionis a quo ſe excuſauerit et nomẽ ꝛ cognomẽ teſtiũ ꝛ rñſionis ipſi⁹ ꝛc. ergo ipſe poteſtas nec ei⁹ curia nõ põt imputari de hoc qđ nõ dederit dictã copiã ipſi ceſari vel agẽtib⁹ ꝑ eo. Sꝫ hoc magis eſt imputãdũ ipſi ceſari ſeu agen tibus pro eo qui non petierũt dictã copiã. ¶ Quia iſtis rñdeo dupliciter:primo dico qđ licet ipſe ceſar nõ petierit dictã copiã dictoꝝ indicioꝝ ipſe pſonaliter ore ꝓprio:tñ illã petijt eius mater et ego eius aduocat⁹ ac ꝓcurator ꝛ amici ac affines ſui pluries ꝛ pluries inſtãter

Et inſtātiſſime:vt.ſ.dixi.attñ dictus poteſtas obaudiebat ⁊ blādis verbis diſtulit dare dictaȝ copiā niſi poſt xv.dies vt dixi.ſ.de quib⁹ interpellationib⁹ factis d.ptāti fuit ſemꝑ rogatus notarius ⁊ teſtes:ideo inficiari nō pōt.¶ Rñdeo ſecūdo ⁊ alio mō:vcȝ qđ dato qđ dicta copia indicioꝝ nō eſſet petita ꝑ ipm ceſarē vel ꝑ agētes ꝑ eo:tñ ipſe.d.ptās vel ei⁹ curia non poterat ꝓcedere ꝯ ipm ceſarē ad torturam:qm̄ iſta taciturnitas ſeu nō petitio iſtius copie dictoꝝ indicioꝝ facta ꝑ ipm ceſarē nō ꝓceſſit ab ipſo ceſare:ſȝ magis ꝓceſſit ab ipſo.d.ptāte. Nāȝ ipſe ceſar neſciuit vnꝙ nec ēt de pñti ſcit q̄ indicia ſint recepta ꝯ eū:nec qui teſtes ſint examinati ꝯ eū:ſed eſt ignar⁹ penit⁹ iſtaꝝ oīm rerū:qm̄ ipſe.d.ptās a pncipio poſuit eū in quodam aſperrimo carcere vulgariter vocato el forno:qui carcer caret oī luce ⁊ oī humana gr̄a ⁊ nemo vnꝙ potuit ipm alloq̄ p̄terꝙ mures quoꝝ copia ⁊ caterua ibi adeſt:vt mihi relatū eſt a pleriſqȝ.⁊ adhuc detinet eum in dicto carcere.¶ Cum ergo fuerit ⁊ ſit ignarus dictorum teſtiū ⁊ indicioꝝ ⁊ aliorū agitatoꝝ cōtra eū nō eſt ipſe imputandus ſi non petijt dictā copiā:nec hoc caſu ipſe ceſar pōt dici eſſe in aliqua mo
15 ra vel negligentia petendi:†qm̄ ignorās non poteſt dici moroſus vel negligens: quod patet ſm Pet.de ancha.in conſil. ſuo.clxxiij.inci.dn̄s lazari⁹.in vi.col.vbi
16 dicit †qđ curſus preſcriptionis non incipit contra ignorantē:vt ptȝ ſm eū in ꝑ dato ad appellandū:vt habet.l.adeo.C. quo.⁊ qñ iudex.⁊ in.l.j.§.dies.ff.quando appellañ.ſit.pro quo facit etiaȝ ſm eū.l. annus.ff.de calūnia.⁊.l.quicūqȝ.C.q̄ admitti.ad bo.poſ.vbi ignorantia enumerat inter iuſtas cauſas.⁊ allegat etiā ad hoc gl.in.c.j.quo temp.miles.que dixit ꝙ annus ⁊ dies q̄ dat ad petēdū inueſtiturā nō currit ignorāti.quā gl.ibi ſequit Bal.⁊ Jaco.de bel.ꝓ quib⁹ facit etiā.c. qꝛ diuerſitatē.de cōceſſ.prebē.⁊ que ibi habentur.vbi a tpe ſcie currit ibi ſemeſtre tēpus.⁊ facit.c.cūqȝ in ius de regu. iur.in.vj.cū concor.Et facit etiā ſm Pe. de ancha.in.d.cōſi.que dicuntur de emphyteuſi vt ab ea non cadat hereſi nō ſoluit canonē intra bienniū:qꝛ hoc ignorauit:vt no.ſpec.ſm eū in tit.de loc.in.§. nunc aliqua.ver.xviij.⁊ Cyn.in.l.j.C.de iure emphy.in.xij.q.⁊ ibi hoc etiaȝ tenet Mar.⁊ Dy.in.d.c.cū qs in ius ⁊c. Idem tȝ Bart.in.l.cūȝ filius.§.in hac.ff.de ꝟ. ob.⁊ Bal.in.l.fi.C.ſi aduer.vēdi.pign. ⁊ Lud.ro.in cōſi.ſuo.clxvj.inci.viſo diligenter in vltimis verbis.⁊ facit etiā tex. not.in.l.gñali.in verbo.cōſenſum volumus nō ignorantiā obligari ⁊c.C.de tabularijs.lib.x.Et ad predicta optime fa-
17 cit.†Nam tempus petendi reſtitu.in integ.nō currit ignorāti:⁊ ideo ſi quis ſtaret per centū annos ⁊ probabiliter ignoraret ſibi competere reſtitutionē in integrum ſemper poterit illā petere:qꝛ reſtitutio in integrum nō incipit curſum niſi a tpe ſcientie:ſm Bald.in.l.falſam.C.ſi ex fal.inſtrumētis.⁊ Pe.de anch in.l.fi. C.de dolo.⁊.d.Alex.in cōſi.ſuo.ccccviij. inci.ſtantibus his ⁊c.in.vj.colū.ver.nec obſt.ſi diceretur.Et facit etiaȝ quod voluit Bal.in cōſil.ſuo.ccclxi.incip.quidā nobilis.⁊c.in.iij.volu.vbi dicit quod cōtra ignorantem non currit preſcriptio:⁊ faciūt plura notabilia adducta per Ludo.ro.in materia ignorantie.in repet.l. ſi vo.in.§.de viro.in li.ſallen.ff.ſol.mat. ¶ Cum ergo dictus ceſar fuerit ignorās dictorum indicioꝝ ⁊ dictorum teſtiuȝ cōtra eum receptoꝝ nō pōt dici ꝙ per eū ſteterit qđ non petierit dictā copiaȝ: ⁊ ſic non poteſt dici nec moroſus nec negligēs.Et ex iſtis reſultat ꝙ ſtatuta pre-
18 dicta violentia †ꝙ copia indicioꝝ detur ipſi reo ſi illam petierit debent intelligi in reo ſciente ⁊ notitiam habente dictoꝝ indicioꝝ:non autē in reo penitus inſcio ⁊ ignorante ipſoꝝ indicioꝝ:vt in caſu nr̄o.¶ Cum ergo ipſe ceſar vt dixi fuerit ignorās:⁊ ſic ſtatuta predicta non habeāt locū in eo ſequit ꝙ remanem⁹ in terminis iuris cōis:⁊ de iure cōi copia indicioꝝ eſt dāda reo cū termino ad illa purgāda añ torturā:vt.ſ.ꝓbaui.ergo dictus ceſar nō potuit de iure torqueri vt tort⁹ fuit:ergo ꝑ ꝯñs dicta eius cōfeſſio eſt nulla ⁊ inualida ⁊ nullius momēti.Et qđ dicta ei⁹ ꝯfeſſio ſit nulla ⁊ inualida vt dixi demōſtro alio mō.Nā vt.ſ.dictum

ego addo qđ p hoc facit optime glo.ꝛ qđ ibi voluit Bart.ꝛ alij in.l.ex iudicio
22 rũ.ff.de accuſa.q̃ dixit ꝗđ idem operaꝝ tẽpus datũ ad appellandũ qđ opaꝝ ipa appellatio.quã gl.ſequit bal.ꝛ Imol.in l.q a latronibus.§.j.ff.de teſta.ꝛ Bald. in.l.furti.in.ij.col.ff.de his q̃ not. infa.ꝛ Bal.in.l.ſiis in.§.j.in.iij.col.C.ſi ſtipẽ. app.ꝛ Bal.in.c.cõſiderauim⁹.de elect. ꝛ Bal.in.c.qm̃ cõtra.in.xxiiij.col.extra de pba.ꝛ Jo.de imo.in.l.defuncto.ff.de pub.iudi.ꝛ Ange.in.c.fi.C.ſi reus vel ac cu.ꝛ voluit Bal.i.l.adductos.poſt pri. C.de epiſ.audi.vbi etiã allegat ſimilez gl.in.l.j.ff.nil noua.ap.pẽ.ꝛ idez firmat ipſe cõſi.ſuo.vij.inci.viſis dubijs ꝛc.cir ca pe.col.i.iij.vol.ꝛ Old.in ꝯſ.ſuo.xviij. incip.circa pmũ ꝛc.circa me.vbi plura iura ad hoc allegat. Et facit ẽt optime ad ſupradicta no.verbũ bar.i.l.ſi ex pla gijs.in.§.tabernari⁹.ff.ad.l.aq̃l.quẽ re fert ꝛ ſeqꝛ Ang.de are.i.§.iuria.i.ſ.col. in fi.inſti.ad.l.aq̃.vbi dixerũt qđ ſi pcu tio te anteꝗ̃ tu pcutias me dũ es i actu pcutiendi me ꝙ dico tũc feciſſe ad meã defenſionẽ.qđ etiã voluit Ang.in.l.quẽ admodũ.ff.de inof.teſt.quẽ refert ꝛ ſeqꝛ Corſetus in notab.ſuis no.prio in ꝟbo met⁹.p qua doctrina eſt tex.recte intuẽ ti in.l.iij.C.ad.l.cor.de ſica.Et idez dixit Ange.de are.in trac.ſuo maleſi.in ꝟbo ꝛ dict⁹ titius ſe defendẽdo .in.j.char.in vlt.verſic.circa me.vbi ſilr allegat bart. in.d.§.tabernari⁹.ꝛ Bal.in.l.j.C.vñ vi ꝛ idẽ in effectu dixit.d.Alex.in cõſil.ſuo cccxxiiij.inci.in caſu pdicto.i.iij.col.ꝟſi. circa ſꝫ ꝛc.vbi ad hoc allegat bonũ tex in.l.nouiſſime.ver.qđ ſi cõpulſus.ff.qđ
3 falsa.aut.per quẽ text.dixit Dy.ibi ꝗđ idẽ operaꝝ pbabilis ſuſpicio tormẽtoꝝ qđ ipſoꝝ illatio:qđ ẽt voluit bal.in.l.in terpoſitas.C.de tranſact.ꝛ in.c.j.§.item ſacra.de pace iura.fir.de quo lati⁹ p.d. Alex.vbi.ſ.Et faciũt etiã optime dicta p Pe.de anch.in ꝯſ.ſuo.clxiij.ici.rõnes q̃ ſuperius ꝛc.vbi dicit qđ poſtꝗ̃ qs ſcit ſe poſſe cõpelli p iudicẽ ad gerẽdũ actũ nõ minus ẽ coacte facere:lꝫ ſponte fa ciat.ꝛ dicit de hoc eſſe caſum in.d.l.no uiſſime.in.§.qđ ſi cõpulſus.in ꝟ.ſi ꝯpul ſus aut metu ne cõpelleref ꝛc.ꝛ ibi bal.

no.illũ tex.ad ſtatutũ quo caueꝛ qđ de bitor exitioꝝũ cõpellat ſoluere debita in cõi.nam tali caſu ille q̃ ſoluit ſine cõpul ſione dicit nihilominus ſoluiſſe cõpul ſus poſtꝗ̃ legis ordinatio cõpulliua pre cedebat.Et ſubdit etiã ipſe Pe.de anc.
24 vbi.ſ.qđ ꝗ inſpiciꝛ nocẽdi potẽtia ſicut nocendi actus .allegat.d.l.labeo.ff.de ſta.libe.ꝛ.c.piſanis.de reſti.ſpo.Sic ẽt appellatio in potẽtia idez operatur qđ appellatio i actu.vt i.l.c.nõ ſolũ.de app. in.vſ.ꝛ facit.c.maiores.de bapt.ita reſi det Pet.de anch.in.d.cõſil.ſuo.clxiij.ꝛ idem firmauit ipſe Pe.de anc.in ꝯſ.ſuo lvꝗ.incip.pmiſſa facti ſerie ꝛc. Ex qui bus omnibus ſatis patet ꝙ dicte reſp õ ſiones ꝛ cõfeſſiones facte poſt dictã tor turã ipſi ceſari illatam non poſſunt dici ſpontanee ſed coacte facte metu tormẽ toꝝũ q̃ pinde habenꝛ ac ſi facte eſſent in
25 tortura.ꝗ Nam paria ſunt confiteri per torturã vel metu tormentoꝝũ ſꝫ Bald. in.l.interpoſitas circa fi.C.de trãſac.quẽ ibi ſequuntur doc.ꝛ voluit.d.Alex.i.l.j. §.diu⁹.ff.de qõ.in apoſtil.Et ideo dixit Bal.in l.nouiſſime.ff.qđ fal.tut.aut.qđ paria ſunt cõfiteri in tormẽtis vel metu tormẽtoꝝũ.qđ etiaz voluit Barb.in.c.ſi confitentur in pe.colũ.de accuſa.ꝛ.d.Ca tal.in ſuo tra.ſyndi.in ver.clxv.ꝛ Ang. de are.in trac.maleſi.in verbo fama pu bli.i ꝟ.poſtꝗ̃ aliqs.ꝛ idẽ Bãd.i tract maleſi.ſub rub.de qõnib⁹ ꝛ tormẽtis.in verſi.dictũ eſt.ſ.ꝛc.ꝛ Innoc.in.c.relatũ qđ me.can.ꝛ in.c.cũm inſimonꝗ.de of fi.deleg.ꝛ Ang.i.l.qui in aliena.§.celſ⁹. ff.de acq.here.vbi omnes pdicti doc. cõcludit paria eſſe confiteri p tormẽta vel metu tormẽtoꝝũ.ideo cũ dicte cõfeſ ſiones vt dixi fuerint facte p ipm ceſa rẽ inſtãte metu tormentoꝝũ:merito ſunt nulle ꝛ inualide ꝛ non nocent ipſi ceſa ri.Pro quo facit optime no.verbũ bal. in.l.ij.i fi.C.quoꝝũ ap.nõ recip.vbi dixit qđ ille qui formidine tormentorum ali quid facit non ſibi pindicat pro qbus. poſſent alia ꝗ̃ plura adduci que omitto breuitatis cauſa que alias reduxi in.l. j.in princip.in.x.col.ff.de queſtioni.Et in pposito noſtro quod dicte confeſſio nes facte p ipſum ceſarem die ſequenti

circa prín.ff.de teſti.⁊ Jac.de bel. in aut.
de teſti.in.§.ſi vo ignoti.⁊ Bar.in.l.poſt
legatū §.his vo.ff.de his quib.vt indi.
⁊ in.l.libertoꝝ.C.de teſti.⁊ Bal.in.l.q̄m
liberi.circa prin.C.de teſti.⁊ in.l. preſby-
ter.C.de epiſc.⁊ cler.in fi.j.col. ⁊ Bal.in
l.alia.circa fi.C. de his quibus vt indig.
⁊ in.l.ij.C.de bo.auto.iudi.poſ. Et ideo
dixit Bar.in aut.q̄ ſemel.in vlt.col.ver.
ex predictis apparet.C.de pba. ꝙ dictū
teſtis non citati non nocet.qd etiā dixit
d.flo in.l.quoties.§.ſi.circa fi.ff.de pro-
ba.ergo in caſu noſtro:⁊ ſic in cauſa cri-
minali a fortiori dicta predictoꝝ teſtiū
deponētiū ꝯ ipſum ceſarē nō faciunt in-
diciū ꝯ eū:nec ſibi nocent Itē alia de cā
predicti teſtes nō faciunt indiciū cōtra
ipſum ceſarē.ratio eſt:q2 inimicus repel
32 litur a teſtimonio:† ⁊ ſi deponit eius di-
ctū nō pbat:maxime in crialib9:vt ha-
betur in.c.repellant.⁊ in.c.cum.p.⁊ in.c.
meminim9.de accuſ.⁊ habet in.l.teſtiū.
vbi Bar.⁊ doct.ff.de teſti.cuꝫ ſi.Ille aūt
qui contra aliquē non coacte deponit in
33 cauſa criali dicitur † ſeu pſumit eius ini-
micus ſm.d.Abb.in.d.c.cum.p. in fi.de
accuſa.p illū tex.ſm vnā lecturā.qd etiā
voluit.d.Alex.in.l.teſtibus.ff. de teſti. et
de hoc eſt tex.⁊ glo.in.c.meminimus.de
accuſa.ſi recte ponderetur.⁊ facit glo.in
c.fraternitatis.de teſti.⁊ voluit Bart.in
l.poſt legatum.§.his vero.in fi.ff.de his
qui.vt indig.cū ſimi.ergo dicta pdictoꝝ
teſtiū non faciūt indicia cōtra ipſum ce-
ſarē.Et p iſta ⁊ alia que latius ſupra dixi
cōtra depoſitionē dictoꝝ teſtiū ſatis cla-
re patet ꝙ ex depoſitionibus dictoꝝ te-
ſtiuꝫ nō pcedūt indicia ſufficiētia ⁊ legi
tima ad torturā cōtra dictū ceſarē. ergo
indebite fuit tortus:⁊ p ꝯ͂ns ols ei9 con
feſſio eſt nulla ⁊ inualida. Et ideꝫ dolo
in teſtib9 noviter contra eū examinatis
mihi hodie exhibitis: naꝫ laborāt eiſdē
morbis ⁊ patiunt eaſdē exceptiones q̄s
patiūtur primi teſtes: ideo circa eos ali-
ter non inſiſto.Et ſupradicte exceptio-
nes ⁊ oppoſitiones contra predictos te-
ſtes puto ſufficere ad tollendum in totū
dictū eoꝝ:lꝫ etiā alie exceptiones ⁊ op-
poſitiones magis in ſpecie cōtra perſo-
nas ⁊ dicta eoꝝ fieri poſſent:que omitte
re ſtatui cum pdicta ſufficiāt:tum etiā p-
pter magnā expenſam quā patit ipſe ce-
ſar in examinado teſtes in eius fauorē ⁊
in auxiliū veritatis. Unuꝫ tñ dico quod
mirādū eſt ꝙ curia receperit in teſtē illā
mattheam ex dictu ſuo meretricē ⁊ lenā.
34 † Nam in cauſa criali mulier nō poteſt
eſſe teſtis regulariter. c. forus. §. teſtes.
de verb.ſig.c.mulier.xxxiij.q.v.⁊ not.in
c.tam literis.de teſti.⁊ per Jac.de arc. in
l.qui teſtō.ff.de teſta.⁊ voluit Innocen.⁊
doct.in.d.c.forus.§.teſtes.⁊ do. Alex.in
conſi.ſuo.xl.incip.circa primū dubiū. in
pe.col.in.c.par.ꝯ͂ij.⁊ in cōſi.ix.inci. viſo
pceſſu.in.j.col.cū ſi.que adduci poſſent.
35 Item etiā: † q2 allegat turpitudinē ſuam
dicendo ſe fuiſſe lenam dicti ceſaris ⁊ ſe
fuiſſe voluntarie bis ſuppoſitaꝫ ab eo ex
quo non venit audiēda.c.inter dilectos.
ex dona.c.cū ſup.de cōceſ.pben. l. trāſa-
ctione finita.C.de tranſac.l. ſi creditori-
bus.C.de ſeruo pigno.da.ma.l. cū profi-
tearis.C.de reuo.dona. cū ſi. forte enim
ipſa pdicta dixit:q2 dictus ceſar nolebat
vlteri9 ſecū cōtinuare rubricā de ſuppo
ſitionibus nec aliud cōiecturari pōt: id
dictū ſuū p nihilo eſt reputādū. ¶ Nec
habet obſtare ſi p curiā diceret non ob-
ſtare aliqua ſuperi9 dicta:nec aliqua ex-
ceptio oppoſita dictis teſtib9:q2 illis nō
attētis pdicti teſtes oīno faciūt ſufficien
tia indicia ad torturā contra dictū ceſa-
36 rē:⁊ id merito potuit torqueri:rō eſt:† q2
an teſtes vel indicia recepta cōtra reum
ſint ſufficientia ad torturā relinquit ar-
bitrio iudicis.l.qōnis modum.ff.de qō-
ni.⁊ voluit Bald.in.l.j.in.v.col. ver.no
ta ꝙ confeſſio.C.de confeſ.⁊ Pau.de ca.
in cōſi.ſuo.cxcviij. inci. viſa inquiſitiōe.
⁊ Lud.roma.in cōſi.cccclj.incip. quedā
mulier ⁊c.in.ij.col.ſꝫ talia indicia reſul-
tantia ex depoſitione dictorum teſtiū ar
bitratus eſt dñs poteſtas et eius curia
eſſe ſufficientia ad torturā contra dictū
ceſarem: ergo legitime potuit torqueri.
¶ Quibus reſpondeo duobus modis.⁊
primo dico ꝙ poſito ſine veritatis preiu
dicio ꝙ predicta ita ſimpliciter procede
rent:tñ non poſſunt validare dictaꝫ tor-
turam ſtante eo quod.ſ.dixi:videlicet ꝙ
primo preceſſit tortura q̄ eſſet formata

inquiſitio vt requirit ex tenore dictorũ ſtatutorũ cuius forma nõ fuit ſeruata: ſʒ totaliter eſt factũ preter ⁊ ꝯ dictã formã quo caſu vt dixi actus eſt ipſo iure nullus: vt eſt. ¶ Scdo reſpõdeo ⁊ dico qd lʒ verũ ſit hoc qd arbitrariũ ſit iudici que ſunt ſufficiẽtia indicia ad torturam: attñ tale indicis arbitriũ dʒ regulari ſm re-
37 gulas iuris: † ⁊ debet eſſe iuri rationi et equitati conſonũ. ita optime probat tex. in. l. j. in ꝟ. vt legi nõ offendat. ff. de vſur. ⁊ voluit Lud. ro. in ꝯſ. ſuo. cclxxvi. inci. qd eſt nũquid ⁊c. in pe. col. vbi pro hoc alleg. gl. in. l. cas cãs. ff. de cõd. ⁊ demon. ⁊ hoc etiam voluit Bal. in diſputatiõe ſua inci. ſtatuto cauetur qd fenerator ⁊c. in vlt. col. ar. l. codicillis. §. fi. ff. de lega. ij. ⁊ idem dixit. d. Alex. in cõſi. ſuo. ccxvij. incip. viſis verbis. in pe. col. in. ij. vol. vbi alleg. Bald. in dicta ſua diſputa. ⁊ alia plura de quib⁹ ibi p eũ. Pro quib⁹ facit etiã. Nam qui habet poteſtatẽ diſponẽdi ſm conſcientiã ſuam nõ dʒ ſequi propriã cõſcientiã ſʒ publicã. text. eſt iuncta glo. in. c. iudicet. ij. q. vij. ⁊ voluit Cyn. in l. quiſq̃s. C. ad. l. iul. maie. ⁊ Bald. in. l. ſ. C. qui accu. nõ poſſ. Et ideo dixit Bal. in. l. fi. C. de pena iudicis qui male iudi.
38 † Judicẽ debere ſequi regulas legũ ⁊ nõ cõſciẽtiã ſuã: que legib⁹ aduerſat. Et facit glo. ⁊ qd ibi dixit do. Ant. in. c. vt de-
39 bitus. de appel. vbi dixit † qd in arbitrarijs iudex dʒ ferre ſuũ arbitriũ cũ ꝯſilio peritorũ: allegat que habent in. c. inuitaris. de cõſti. Et ſubdit etiã ibi do. Ant. p illã gl. qd ſi cõmittit aliquid iudici expediendũ ſm qd ſibi videbit intelligit cuʒ habito ꝯſilio peritorũ qd etiã voluit do. An. in. c. j. l. viij. col. de ꝯſtitu. quẽ ſequit Car. Alex. l. d. c. vt debit⁹. in. xj. col. ¶ Cũ ergo dicti teſtes de iure nõ faciãt indicia ⁊ ſm iuris regulas: ergo non põt ptãs ⁊ eius curia dicere qd ſibi faciũt indicia: ⁊ qd ita ipſi arbitrant: q2 tale eius arbitriũ eſt iniuſtũ ꝯ equitatẽ ⁊ iuris rigorẽ ſm qd. ſ. pluribus modis oſtẽſum eſt. in incertis eñ et nõ certis loc⁹ eſt cõiecturis. l. cõtinuus. §. cũ ita. ff. de ꝟ. obli. l. ille aut ille. ff. de le. iij. cũ ſi. cum ergo certũ ſit de iure: vt. ſ. dixi q ipſi teſtes nõ faciũt indiciũ cõtra dictũ ceſarẽ: ergo non eſt ſtandum ꝯiecturis ⁊ arbitrio ꝯrio ipſius dñi poteſtatis ⁊ eius curie. Ultimo dico vnũ q dñs poteſtas facit potiſſimum fundamentũ ꝯ dictũ ceſarẽ ex eo qd ipſe ceſar eſt homo male fame cõditiõis ⁊ vite: vt deponunt q plures teſtes examinati ꝯ eũ: quo caſu valde eſt pſumẽdũ ꝯ eum in oĩb⁹ delictis de qb⁹ ꝯ eũ deponũt dicti teſtes. ar. l. nõ omnis. §. a barbaris. ff. de re mili. cum ſi. ⁊ ex hoc ipſe. d. poteſtas ⁊ curia fortius inſurgunt ꝯtra ipm ceſarẽ. Sed ſi eoꝝ magnifi. recte ⁊ diligẽter aduertant: ⁊ recte ⁊ iuſte pcedere velint cognoſcent q ex depoſitione dictorũ teſtiũ deponentiũ. de mala fama dicti ceſaris nullum põt fieri fundamentum duobus ſentrib⁹ reſpectib⁹. Primo eñ q2 dicti teſtes nõ fuerũt recte ⁊ legitime recepti: vt. ſ. ſatis dictũ eſt. Scdo q2 generaliter deponũt de malo noĩe ⁊ mala fama ipi⁹ ceſaris. ⁊ in ꝯrium eſt pbata bona fama ipſius ceſaris per plures teſtes valde di-
40 gniores. † Et qñ pbatũ eſt mala fama ⁊ bona fama alicui⁹ bona fama prefert ⁊ obtinet: vt dixit Bal. in. l. fi. in. vij. col. ꝟ. ex hoc decidit. ff. de ſeruis. ⁊ in. l. diu⁹. ꝟ. ij ij. eſt ar. ff. de teſt. mili. ⁊ Pet. de ana. in repe. c. j. in. xlix. char. ꝟ. ſubijcio ſilem. q. de cõſti. ⁊ hoc etiam not. Abb. in. c. cũ in tua. de ſpõſa. ⁊ Bal. in. l. ſi tutor. C. de pi cu. tu. quo ad hoc refert. d. Feli. in. c. cuʒ ꝯtingat. in. ij. col. de reſcrip. ⁊ idẽ firmat Bal. in ꝯſ. ſuo. xxix. inci. pponit ⁊c. in fi. in. j. vol. ⁊ ibi in ꝯſi. lv. inci. pponit. in fi. ⁊ in ꝯſi. cclxxv. incip. ad euidentiã pmitto. in. ij. col. in. ſ. volu. ⁊ idem firmat ipſe Bal. ſup ſtatu. in verbo fama. in. ſ. ver. ⁊ ibi etiã in vlti. ver. ⁊ Raph. cu. in ꝯſi. ſuo cxxxv. incip. ad primum. in. ij. col. ⁊ Spe. in ti. de inquiſi. in. §. nũc tractem⁹. ꝟ. qd ſi teſtes ⁊c. ⁊ in ver. qd ſi plures ⁊c. Tertio dico qd etiaʒ ſi aliquo modo nõ eſſet probata bona fama ipſius ceſaris: attñ dicti teſtes nõ preiudicarẽt ipſi ceſari circa malam famã. Ratio eſt: q2 teſtes volentes probare malã famã alicuius de-
41 bent etiã nõ interrogati dicere † a qbus audiuerunt talẽ malam famã illius contra quem deponũt: alʼs nõ pbant. ita dixit Inno. in. c. cũ oporteat. extra de accuſa. qd dictum refert ⁊ ſequitur. d. Alexã. in. l. de

in.l.de minore.§.plurium.ff.de qõni.et voluit Jo.an.in.d.c.cum oporteat.dicẽs ita obſeruari qđ etiam voluit Abb.in.c.cum cauſam.extra de teſti.⁊ Ange.in.l.ea quidem.C.de accuſa.Sed dicti teſtes deponentes de mala fama ipſius ceſaris non dicũt nec nominant aliquem a quo vel a quibus audiuerint ea que aſſerũt: vt ex ſuſpectione ipſorum teſtium apparet.ergo non probant aliquã malam famam ipſius ceſaris:ſed dictuȝ eorum eſt vanum ⁊ inualidum. ¶ Conſtat igitur ex omnibus ſupradictis multifarie multiſq̄ modis de inualiditate dictorum teſtium inquiſitionis reſponſionũ ſeu confeſſionem dicti ceſaris ⁊ omniũ agitatorum contra ipſum ceſarẽ: ⁊ conſequẽter ⁊ neceſſario ipſum fore ⁊ eſſe abſoluendum a dicta inquiſitiõe ⁊ ab oĩbus ⁊ ſingulis in ea cõtentis:⁊ ita ſiendũ eſſe concludo:offerẽs me ſi aliqua in contrariuȝ adducentur reſponſurum. Laus deo.

Hippolytus de Marſiliis.

1 ¶ Statutũ ꝙ victus victori ⁊c.ſemper victus debet condẽnari in expenſis etiã ꝙ habuiſſet iuſtam cauſam litigandi.
2 Statuto ꝙ victus victori ⁊c.ſi iudex fert abſolutoriam:talis ſentẽtia non valeret.
3 Expenſe que veniunt conditione ex ſtatuto:etiam poſt ſententiaȝ peti poſſunt.
4 Statutum ꝙ victus victori ⁊c.debet intelligi niſi ipſe victus ꝓſequutus fuiſſet iniuriam ſuam vel ſuorum.
5 Rubrica ex rubricis ⁊ ex prefationibus ſtatutoꝝ cõprehenditur mens ſtatutoꝝ.
6 Turpitudinem ſuam allegans non eſt audiendus.
7 Multa de iure prohibentur fieri que tamen facta tenent.
8 Jurans pecuniam ſibi in veritate fuiſſe ſolutam ſi fuerit admiſſus ad probandũ contrariũ probationes releuabunt non obſtante iuramento.
9 Probatio licet nõ admittaẽ in caſu cle.pe.de re iudi.ſi tñ victor patiaẽ ꝙ per victuȝ probeẽ nullitas impedieẽ executio.
10 Probatio lȝ non admittatur cõtra preſump.iuris ⁊ de iure admiſſa nõ valet.
11 Exceptio dñij licet nõ admittatur cõtra agentẽ poſſeſſorio recuperãde ſi nõ opponatur ⁊ probatur:⁊ hoc patiaẽ actor ſuper dominio pronunciandum eſt.
12 Religioſus licet officiũ executoris exercere non poſſit:non obtenta licẽtia a ſuperiore:tamen ſi exequatur ⁊ ei non opponatur valent geſta per eum.
13 Clericus a fideiubendo eſt prohibitus: tñ ſi fideiuſſerit valebit talis fideiuſſio.
14 Ueniens contra illa que facere procurauit non eſt audiendus.
15 Actus licet ſit nullus aliquo reſpectu: attamen quo ad illum qui dedit cauſam alicui talis actus valet.⁊ vide ibi nu.16. pulchram deci.dominorũm de rota.
17 Uerba legis cui non cõueniunt non cõuenit eius diſpoſitio.
18 Aſſaſſinamentum eſt crimen atrox.
19 Tractatus ſolus habetur pro facto in atrocioribus criminibus.

¶ Conſilium.xix.

Inuocato diuino preſidio. In hac cã magiſtri Joannis baptiſte ſelarij ⁊ eius vxoris mihi videẽ breuiter omiſſis ſuperfluis dicen. eos fouere iuſtã cãm ⁊ condemnationem expenſarũ factã per magnificum dñm poteſtatẽ valere et tenere ⁊ per eum deueniendũ eſſe ad taxationẽ ipſarũ expenſarum nõ obſtantibus adductis in contrarium. Et vt hoc clarius conſtet primo fundabo intentionẽ ipſorum iugaliuȝ: poſtea dabo reſpõſum ad ea que per excellẽtiſſimũ iuris interpretem dñm Laurentiũ campegiũ aduocatum partis aduerſe adducta fuerant in contrariũ non minus eleganter quã copioſe ⁊c. ¶ Dico igiẽ primo ꝙ in hac ciuitate extat ſtatutum poſitum ſub rubrica de iuramẽto ⁊ ſatiſdatione ꝑſtãda: et de his que teneẽ facere quilibet tempore alicuiꝰ accuſationis vel notificatiõis ſiẽde ⁊c.in.§.his tñ caſibꝰ ⁊c. Et forma cuiꝰ ſtatuti cautũ eſt ꝙ in criminalibus victꝰ victori cõdẽneẽ in expẽſis. Nã dicit ꝙ accuſator vel notificator vł adeſſe volẽs cauſe criminali contra aliquẽ realiter ⁊ ꝑſonaliter ſine ſtrepitu et figura iudicij ⁊ quibuſcunq̄ remedijs intra octo

dies a die abſolutionis diffinitiue vel ab
obſeruatione iudicij cogat ad reficiendū 3
& reſtituēdū accuſato vel notificato oēs
expenſas quas fecerit occaſiōe predicta
credēdo de ipſis expēſis ſacramēto no-
tificati vel accuſati iudicis taxatiōe pre-
miſſa per ſe vel cū cōſilio ſapiētis de col-
legio iudicū ſi petatur omni iuris & facti
exceptiōe & defenſiōe & appellatiōe reie
ctis ſub pena iudici predicto centū libra
rū bon. & nihilominus dicto termino ela-
pſo teneatur facere ſupradicta. alˀs ipſe
iudex de ſuo reficere teneat &c. Quo ſta-
tuto ſtante aduerſarius dictorū iugalū. ſ.
frāciſcus beltrami de caſtro centi cōſtitu
tus in iudicio parte preſente & acceptā-
te cōfeſſus eſt ſe fuiſſe denūciatorē inſti-
gatorē & ſollicitatorē dicte inquiſitionis
formate cōtra dictos cōiuges: & qd vult
ſollicitare & adeſſe vſq ad finē litis: & de
iſtis cōfectum fuit inſtrm manu notarij
publici & pductū corā iudice apud acta.
Quibus ſtātibus Dico dictā cōdēnationē
expenſarū factā cōtra dictū franciſcū va
luiſſe & valere. Nā qn exiſtat ſtatutū in
ciuitate: vt hic quo cauet qd victus victo-
1 ri cōdēnet in expēſis: † tūc ſemper victus
dz condēnari in expēſis: etiā ſi habuiſſet
iuſtā cāʒ litigandi. ita dixit gl. ſingu. in
aut. de exhibēn. reis. in. §. ſancimus. quā
ibi ſumme no. Ang. & eā etiā ad hoc re-
fert & ſequit. d. Alex. in cōſ. ſuo. cclvij. ici.
viſo pceſſu &c. in fi. & in cōſi. ſuo. clxxxiij.
inci. viſo pūcto. in fi. in. v. vol. & d. Frā. de
cre. in not. ſuo. cxx. inci. habēs iuſtā cāʒ
&c. & Ang. i. l. nō ſolū. ff. de rei vē. Et adeo
eſt vera dicta gl. qd hoc caſu iudex nō poſ
ſet ſuccūbentē abſoluere ab expēſis etiā
2 ſi vellet: † imo ſi eū abſolueret nō vale-
ret talis ſnīa abſolutoria tanq̄ ſnīa cōtra
ria pnīe ſnīe ſtatuti: ita ſingulariter di-
xit Sali. in. l. j. in. iij. col. C. qñ prouoc. nō
eſt ne. vbi dicit ita fuiſſe cōcluſum ferra-
rie poſt varias allegationes: quā doctri-
nam refert & ſequit. d. Feli. in c. inter mo
naſteriū. in fi. ṽbis. extra de re iudi. pro
qua doc. optime facit dictū Bart. in. l. ſ.
ff. de leg. iij. vbi dixit qd lʒ de expēſis ve-
nientibus officio iudicis mercēnario nō
poſſit iudicari poſt ſnīam latā in pncipa
li q. l. terminato. C. de fruc. & lit. expen. tñ
hoc fallit niſi ſtatutū expreſſe diſponat
† qd victus victori cōdēnet in expēſis: qr
tūc expēſe veniūt conditiōe ex ſtatuto: &
ideo poſt ſnīam peti poſſunt. qd etiā no.
idē Bar. in. l. nō ſolū. ff. de rei vēdi. & Jo.
de imo. in. c. finē litibus. de dolo & cōtu.
de quo ēt aliqd p Are. in. l. cū in vna. ff.
de appel. & per. Ang. are. in. §. olim. in. iij.
col. inſtit. de actio. & p doct. poſt gl. in. c.
grauis. extra de reſti. ſpo. & p. d. Feli. in. c.
pe. in pe. col. ver. ad illud de petitiōe &c.
de exceptio. & p. Bald. in tract. ſup ſtatu.
in verbo expēſe. in. ſ. ẜ. & p Pau. de ca. in
cōſi. ſuo. ccclxxvij. inci. in cā que vertit &c.
circa fin. de quo latius dixi in. l. patre vel
marito. in. vj. col. ff. de qōni. Et ex iſtis re
ſultat cōcluſio clara & apta qd ſtante di-
cto ſtatuto de quo. ſ. & dicto inſtrō predi
cte cōfeſſionis facte per. d. franciſcum in
quo cōfeſſus fuit ſe fuiſſe inſtigatorē de-
nunciatorem & ſollicitatorē dicte inqui-
ſitionis qd legitime debite & iuridice dictus
franciſcus qui ſuccubuit in dicta inqui-
ſitione fuit condēnatus in dictis expen-
ſis: & merito ſucceſſiue deueniendū eſt p.
d. poteſtatē ad taxationē dictarū expen-
ſarū. ¶ Non habēt mō pdictis obſtare
adducta p pdictū dñm Laurētiū. Et pri-
mo qd nō potuit ipſe frāciſcus lʒ ſuccu-
4 buerit condēnari in expēſis: † qm ſtatu-
tum volēs victū debere cōdēnari in expē-
ſis dz intelligi & limitari niſi ipſe victus
pſequutus fuiſſet iniuriā ſuā vel ſuorū.
& hoc per no. p gl. & doc. in. l. athletas. in
§. calūniator. ff. de his q no. infa. vbi ha-
betur qd lʒ accuſator qui nō pbat accu-
ſationē ſuam tanq̄ calūniator puniri de-
beat. Iſtud tñ fallit in accuſatore proſe-
quēte iniuriā ſuā vel ſuorū: qui lʒ nō pbet
cōtenta in accuſatione: tñ nō dz puniri:
& ponit gl. exemplū in marito accuſante
de adulterio cōmiſſo cū vxore ſua: vel de
aliquo accuſante homicidiū alicuius cō-
ſanguinei ſui. Ita in caſu nro nō dz iſte
franciſcus condēnari in expēſis: lʒ ſuccu
buerit: quoniā proſequebatur iniuriam
ſuam propriam & non alienam. ad quod
etiam allegat Soci. in cōſilio ſuo. cxviij.
incipien. viſa narratione. in pe. col. vbi
allegat. d. gl. in. d. §. calumniator. Ad qd
etiam adducere poterat text. in. l. ij. & ibi

doct.ff.de rece pto.z.c.quã multos.in ſũbo vxores z filios.xi.q.iij.z Cyn.z bal. in.l.j.C.de his ꝗ latro.occul.z Imol.in l.fi.ff.de pub.iudi.z Bal.in.c.j.§.côuen ticulã.in.j.col.in fi.de pace iura.fir.z ꝯſi feu.z Bart.in ꝯſi.ſuo.xxxiiij.inci.caſus talis eſt guido zc.in fi.in.iij.vol.z in cõ ſi.ibi ſequẽ.z dicta p.d.Feli.in.c.cũ qui dã.in pe.z vlt.col.de iureiu. ¶ Ad huic obiectiõi rñdeo z dico qđ imo dict9 frã ciſcus eſt ꝯdẽnat9 legitime in expenſis nõ obſtãtibus p̄dictis:eo qz ſtatutũ p̄di ctũ cõprehendit etiã proſequentẽ iniu riã ſuaz vel ſuorũ qđ optime colligit ex verbis rubrice ipſius ſtatuti inquãtũ di cit z de his que tenet facere quilibet zc. z ſic ex ipſa dictiõe quilibet q̃ eſt gña lis apparet qđ dictũ ſtatutũ loquit tã de ꝓſequentib9 iniuriã alienã quã ſuaz
5 vel ſuorũz z ex rubricis eñi z ex p̄fationi bus ſtatutorũ cõprehendit mens ipſoꝝ ſtatutorũ.l.regula.ver.initiũ cõſtitutio nis demonſtrat zc.ff.de iur.z fac.igno. hʒ in.l.fi.ff.de heredi.inſti.l.j.in p̄nci.ff. de ori.iu.z.ff.de pac.l.itẽ qz.§.ideʒ iulia no.l.j.C.de impo.lucra.deſcri.lib.x.z.l. tina.§.idẽ rñdit.ff.de ꝟ.obl.l.j.C.de di uer.reſcrip.c.inter dilectos.§.ceterũ.de fi.inſtr.in ver.Cuius ex forma petitionis zc.de quo p barb.in ꝯſ.ſuo.xlvj.i.xj.col. in.ij.vol.z p Lud.ro.ꝯſi.ſuo cccxxviij. inci.p̄ſens cõſultatio zc.in.ij.col .ver.ij. qz ad ꝯſiderãdũ zc.z p.Bal.in.l.j.C.ne liceat in vna eadẽq cã tertio prouo.z per Alex.ꝯſ.cccxxxiij.ici.viſo ſtatuto in pe. col.in fi.qđ ꝯſiliũ eſt etiã in.j.volu.in nu me.lix.z per Soci.in ꝯſi.ſuo.lxvij.incip. viſis inueſtituris zc.in.iij.col.in fi.Itẽ z magis ſpecialiter z ſecure reſpondeo z dico qđ dictũ ſtatutũ etiã clare z aper te loquitur de ꝓſequente iniuriam ſuaz vel ſuorum.nam etiam tali caſu vult ſta tutum qđ ſuccumbens in cauſa debeat cõdemnari in expẽſis.z hoc patet in.§. item dicamus zc.vbi ſtatutum expreſſe dicit quod ſi heres accuſat aliquem de morte defuncti z ſic proſequit iniuriam ſuam vel ſuorum ſi ſuccumbit nõ debet puniri penis de quib9 in dicto ſtatuto ſeũ ꝑ tamen ſalua impenſarũ refectio ne zc.z ſic verbis expreſſis dicti ſtatuti

tollit p̄dicta obiectio:z apparet ꝙ etiaz in caſu in quo q̃s ꝓſequat iniuriã ſuam vel ſuorũ ſi ſuccũbit ds condẽnari in ex pẽſis:q̃re ſup hoc vlteri9 nõ eſt inſiſtẽ dũ.ar.l.ancillc.C.de fur.z.l.ꝯtinuus.§. cũ ita.ff.de ver.obli.cũ ſi.in glo.ibi alle gatis. ¶ Nõ ob.etiã aliud ꝙ cõtra p̄di ctã ſniam adducebat per dñm Lauren tiũ:vcʒ ꝙ dicta ꝯdẽnatio expenſarũ nõ valet.eo qz nõ potuit inquiri in caſu in quo inquiſi.ũ fuit per dñm poteſtatem cõtra p̄dictos iugales:z hoc ex forma ſta tuti poſiti ſub rubrica de caſib9 in qbus dñs poteſtas teneat inquirere vbi enu merant oẽs caſus in quib9.d.poteſtas poteſt z tenet inq̃rere:z iſte caſus dicto rũ iugaliũ nõ eſt cõp̄henſus nec eſt nu merat9 in dicto ſtatuto:ergo nõ potuit inquiri p.d.ptãtẽ ꝯ dictũ magiſtrũ Jo. baptiſtã z eius vxorem:imo eſt clauſula in dicto ſtatuto ꝙ ſi in aliq̃ alio caſu q̃ in caſib9 exp̄ſſis in dicto ſtatuto inq̃rat ꝯ aliquẽ ꝓceſſus z cõdẽnatio nõ valet ip̄o iure nec peti vel exigi poſſit vlla ra tiõe vel cauſa:ergo dicta inquiſitio pro ceſſus z ſententia ſunt nulla:z ſimiliter dicta cõdẽnatio expenſarũ neceſſario z cõſequnẽter:ergo cuʒ oĩa ſint nulla fru ſtra tractatur de taxatione dictaruʒ ex penſarum:z per conſequens ſuper illis expenſis non debet vlterius vexari di ctus franciſcus. ¶ Quia p̄dictis reſpõ deo pluribus modis.Et p̄mo dico ꝙ di ctus franciſcus non eſt audiendus alle gãs predicta:eo quia ſi extabat ſtatutũ predictũ ꝙ in dicto caſu nõ poſſet inq̃ ri contra dictos iugales:vt inquiſitum eſt:ergo non poterat nec debebat ipſe franciſcus inſtigare z ſollicitare curiaz ad inquirendum vt fecit:z non debe bat adeſſe dicte inquiſitioni in omni bus actibus vt fuit:z proteſtatus eſt pu blice in iudicio.vt apparet ex inſtrumẽ to ſuper inde confecto z rogato vt cum inſtigauerit:z ſollicitauerit curiam vt
6 fecit fuit in dolo z fraudẽ:ergo nõ eſt preſencialiter audiendus cum allegat turpitudinem ſuaz quam allegare non licet capitulo inter dilectos.de fide in ſtrumen.capi.cum ſuper.de conceſ.p̄ce bẽ.l.tranſactione finita.C.de trãſac.l.ſi

creditoribus. C. de ſeruo pigno. da. cum
ſi. Item dico q̄ nō h3 obſtat e predictum
ſtatutū ꝓhibēs inquiri in dicto caſu: eo
7 q2 multa de iure ꝓhibētur fieri† que tñ
facta tenēt ⁊ valent. l. j. ff. de ferijs. l. j. §.
biduū ff. qn̄ app. ſit. l. ſi pupillorum. §. ſi
ptor. ff. de rebus eoꝝ. cū3 ſi. Et ideo dicit
Bal. i. l. certi cōdictio. §. qn̄. ff. ſi cer. pe.
qđ q̄uis ex forma ſtatuti non poſſit fie-
ri ꝓbatio p teſtes ꝫ inſtrm: tñ ſi fiat pro-
batio p teſtes ⁊ ſit admiſſa valet: qđ di-
ctū multū no. ibi. d. Alex. in. iij. col. ⁊ in
l. ſci⁹ ⁊ augeri⁹ in. fi. ff. ad. l. falci. ⁊ Aret.
in. l. ſi duo. in. vj. colū. ff. de acq. here. Et
facit etiā qđ in ſimili dixit Bal. ⁊ Sal.
8 i. l. fi. C. de non nu. pe. vbi dixerūt† qđ l3
q̄s iuraſſet pecuniā ſibi in veritate fuiſ-
ſe numeratā3: tñ ſi poſtea fuit admiſſus
ad ꝓbādū veritatē eſſe in cōtrariū. ⁊ ita
ꝓbauerit ꝓbatiōes releuabūt eum non
obſtāte iuramēto. qđ dictū refert ⁊ ſeqꝛ
Ale. ꝯſi. lxxxix. inci. viſo pūcto. vij. col.
in. ij. vol. ⁊. d. Feli. in. c. inter monaſteriū
9 in. xvj. colum. extra de re iudi. †Simili-
ter videmus qđ in caſu cle. j. de re iudi-
ca. non admittitur allegatio vel ꝓbatio
nullitatis: vt ibi in text. attñ ſi victor eſt
paſſus qđ p victū ꝓbeꝛ nullitas ad im-
pediēdū executionē ſniē oꝝ pronuntiari
ſuper ipſa nullitate ⁊ impedieꝛ executio
ita dixit. d. Alex. in ꝯſil. ſuo. lxxvij. incip.
in cā ⁊ lite vertēte. in vi. col. quem refert
⁊ ſequiꝛ d. Feli. in. d. c. inter monaſteriū.
in. xvj. col. Facit etiā nam l3 ꝫ pſūptio
10 nē iuris † ⁊ de iure nō admittaꝛ ꝓbatio
in cōtrariū. aut. ſed iā neceſſe. de dona.
ante nup. cū ſi. tñ admiſſa v3 ꝫm Bart.
in. l. inter ſtipulantē3. §. j. ff. de ver. ob. ⁊
ibi Joā. de imo. voluit. d. An. in. c. is qui
fidē. de ſpon. ⁊ Abb. in. c. cū ꝯtingat in
ij. colū. de offi. deleg. ⁊. d. Feli. vbi. ſ. Ad
11 ꝑdicta etiā facit nā † l3 ꝫ agentē3 poſſeſ-
ſorio recuperāde nō admittaꝛ exceptio
dñij ad impediendā reſtitutionē poſſeſ
ſionis. c. itē cū q̄s. de reſti. ſpolia. tñ ſi ex
ceptio dominij fuit oppoſita ⁊ probata:
⁊ actor hoc paſſus fuit erit ſup dñio pro
nuntiādum. ⁊ ſic impedietur reſtitutio
poſſeſſionis. ita dixit Bart. in. l. ſi q̄s a
ſe fundū3. C. ad. l. iul. de vi. ⁊ in. l. natura
liter. l. §. nihil cōe. ff. de acq. poſ. ⁊. d. Fe-
li. vbi. ſ. vbi alia etiā3 adducit in ꝓpoſi-
to iſto. Pro quib⁹ oībus faciūt optime
q̄ plura adducta per Lu. ro. in cōſil. ſuo
ccxv. inci. duo ſunt ⁊c. Et dixit Fede. de
ſenis in cōſi. ſuo. cccxciij. inci. factū tale
eſt aſt cōſtōnē ⁊c. qđ l3 religioſi nō poſ-
ſint exercere officiū executoris niſi a ſu-
periore petierint ⁊ obtinuerint licentiā.
vt in. c. religioſus. de teſta. li. vj. ⁊ in cle.
12 religioſi. eo. titu. † tñ ſi religioſus execu-
tus fuerit voluntatē teſtatoris nō impe
trata nec obtēta licentia: ⁊ hoc nō fuerit
ſibi oppoſitū v3 ⁊ t3 id qđ per eū actum
eſt. qđ dictū refert: ⁊ ſequiꝛ Lu. ro. in cō
ſi. ſuo. ccccix. inci. quo ad primū. in. j. co-
13 lū. vbi ſubdit qđ ꝓ iſtis etiā facit. † nam
clericus a fideiubēdo eſt ꝓhibit⁹. c. j. ex-
tra de fideiuſ. ⁊ hꝛ in. c. te q̄dē. xj. q. j. cū3
ſi fideiuſſerit valebit talis fideiuſſio. vt
hꝛ in. c. puenit. ⁊ in. c. cōſtitutus. de fide
iuſ. Et facit etiam nā3 miles ꝓhibeꝛ vti
officio ꝓcuratoris. l. militē. ⁊. l. q̄ ſtipen-
dia. C. de ꝓcu. attñ ſi miles tanq̄ procu-
rator interuenerit in iudicio ⁊ non fuit
ſibi oppoſitū valet iudiciū3. l. filiuſfa. §.
veterani. ff. de procu. ⁊. l. ita demū. C. eo.
Et poſſent alia plura ⁊ plura ſiĩa addu
ci q̄ alias dixi in. l. ſi q̄s neque. in. xx. co
lū. cum ſeq. ff. de qđ. que omitto breuita-
tis cā. Ex q̄bus oīb⁹ patet nō obſtare di
ctū ſtatutū nec in cōtrariū adducta. cū3
dict⁹ frāciſc⁹ nō oppoſuerit de dicto ſta
tuto: imo contrariū ſemp affirmauit cu
rie: ⁊ inquiri fecit cōtra dictos iugales:
vt. ſ. dixi: ergo nō debet iuuari ex dicto
ſtatuto. Et tāto forti⁹: q2 vexauit. d. ma-
giſtrū Joānē baptiſtā. ⁊. d. catherinam
ei⁹ vxorē laborib⁹ ⁊ expēſis: perinde ac
ſi non extitiſſet dictū ſtatutū3 ⁊ ita paſſi
ſunt moleſtiā iniuriam labores ⁊ expen
ſas cā ⁊ occaſione dicti frāciſci: ac ſi ſta-
tutum dixiſſet quod poſſet inq̄ri de tali
delicto. ⁊ hec ratio multū eſt conſiderā-
da ⁊ ponderanda a domino poteſtate ⁊
eius curia: q2 hec ratio viget tam de iu-
ris rigore quā de equitate: quia nec eq-
tas nec rigor iuris patitur vt q̄s impu-
ne dilaniet ⁊ vexaret aliquē3 per ſtrepi-
tus iudicioꝝ maxime criminaliū vt fe-
cit dict⁹ frāciſc⁹ dictos magr̄m ioannē
baptiſtā: ⁊. d. catherinā3: qui franciſcus

velle poſtq̃ ꝓiecit lapidem contra eos
nunc abſcõdere brachiũ ꝙ vere nõ licet
nec decet. ¶ Rurſus reſpondeo ⁊ aliter
predicte obiectioni: ⁊ dico ꝙ dict⁹ fran-
ciſcus nõ eſt audiendus. ratio eſt vt dixi:
q2 vt ipſe ꝓteſtatus ⁊ confeſſus fuit pu-
blice in iudicio ipſe fuit inſtigator et ſol-
licitator dicte inq̃ſitionis formate cõtra
dictos conſortes ⁊ ꝓcurauit ꝙ fieret ꝓ-
ceſſus et ſnĩa per. d. poteſtatem ⁊ eius cu-
riã: ideo merito nõ eſt audiẽdus nũc al-
legãs nullitatem eorum que facta ſunt.
14 † Nã veniens contra illa que facere pro-
curauit nõ eſt audiendus. text. eſt not. in
l. generaliter. in ver. qs eñ ferendus. C.
de reb. cre. pro quo facit. l. generaliter.
C. de non nu. pec. ⁊ c. per tuas. de prob.
15 cũ ſi. Item dico † q̃ð licet actus ſit nullus
in aliquo caſu aliquo reſpectu: attamen
quo ad illum qui dedit cãm actui talis
actus valet ⁊ tenet. ita ꝓbat text. nota. in
l. ⁊ ſi üs. C. de prediis minorũ. ⁊ tex. in au-
ten. qui res iã dictas. C. de ſac. ſan. eccl. ⁊
hĩ ꝑ doct. in. c. ſuis ꝑſorterorũ. de rebus
16 eccle. nõ alie. † Et ita ꝑ ꝑdicta iura dixerũt
domini de rota in antiquis deci. in ti. de
teſtam. § deciſi. incip. tunus ⁊ meuius ⁊c.
poſt medium. vbi ſing. dicunt ꝙ ſi aliq̃s
fuit cauſa ⁊ ſollicitator ꝙ iudex alicui vi-
ro daret curatorem tanq̃ prodigo: quē
ipſe dixit prodigum: licet non eſſet et iu-
dex dedit illum in curatorē illi viro pro-
pter inſtigationem ⁊ ſollicitudinem ſuã
quo ſtante ille cui datus fuit curator ve-
nit ad mortē ⁊ fecit teſtm̃ in quo heredē
ſuũ fecit illum ſuum curatorem: quo mor-
tuo venientes ab inteſtato petunt here-
ditatem dicti ꝑdigi dicẽdo illũ tanq̃ ꝓ-
digũ non potuiſſe facere teſtm̃ per. l. is
cui bonis. ff. de teſtam̃. curator vero he-
res inſtitutus qui fecit ſe dare curatorē
illi teſtatori tanq̃ prodigo: dicit ad eum
pertinere hereditatem: quia imo ille. nõ
erat ꝓdigus: ⁊ licet fuerit ſibi datus cu-
rator: hoc tamen fuit iniuſte factũ. et con-
tra iura dicũt dñi de rota: vbi. s. ꝙ dict⁹
heres inſtitutus nõ debebat audiri ſed
dictam hereditatem capient venientes
ab inteſtato: et hoc q2 ipſe heres inſtitu-
tus fuit inſtigator et ſollicitator vt dare-
tur curator illi teſtatori tanq̃ prodigo.

merito nõ dʒ audiri veniens cõtra illud
q̃ð fieri ꝓcurauit: ⁊ licet illa datio cura-
toris eſſet nulla reſpectu ipſius teſtato-
ris: attñ non poterat dici nulla reſpectu
ipſius heredis inſtituti q̃ fuit cauſa ⁊ ſol-
licitator vt daretur curator illi teſtatori
tanq̃ prodigo: qui in veritate non erat
prodigus. Et hanc doctrinã dominorũ
de rota pro valde nota. refert et appro-
bat. d. Franciſ. de are. in not. ſuo. xcvi. in-
cipien. curator prodigi ⁊c. ⁊. d. Feli. in. c.
lator. in. ii. col. poſt me. extra de re iudi. q̃
doctrina ſi recte ponderetur ponit in to-
tum ſecurim ad hanc dubitationem cõ-
tra dictum franciſcũ: ⁊ in fauorē dictorũ
cõſortũ: nã nõ dʒ audiri dict⁹ frãciſcus
volẽs: vt ita dixerim in baccã ad expen-
ſas. d. magiſtri Joannis baptiſte et vxo-
ris ſue luſiſſe ad ludũ vulgariter dictũ
a la corzola. ſ. vt mõ ſit intus modo extra
mõ valeat iudiciũ modo non valeat: qm̃
hec iura nõ patiũtur vt notũ eſt. ¶ Pre-
terea r̃ñdeo ꝑdicte obiectioni de ſtatuto
etiã aliter ⁊ dico ꝙ imo. d. poteſtas po-
tuit inquirere in hoc caſu nõ obſtãte di-
cto ſtatuto ſub rubrica de caſibus in q̃b⁹
d. poteſtas tenet̃ inq̃rere: ⁊ ſic ꝓceſſus et
ſententia nõ eſt nulla ſed valida. Nã ha-
bemus ſtatutũ ſpãle loquẽs de hoc deli-
cto aſſaſſinatus: de quo in caſu nr̃o vo-
lẽs q̃ð re⁹ talis delicti poſſit inq̃ri et pu-
niri pena mortis: ⁊ hoc eſt ſtatutum poſi-
tũ ſub rubrica de pena aſſaſſinorũ ⁊c. er-
go non eſt dicendũ q̃ð ptãs nõ potuerit
inquirere ꝓut inq̃ſiuit: lʒ hoc delictũ nõ
contineat̃ ſub predicto ſtatuto de caſib⁹
in q̃b⁹ ⁊c. ¶ Nec huic r̃ñſioni hʒ obſta-
re illud q̃ð dicebat dñs Lauren. vʒ q̃ð
dictũ ſtatutũ de pena aſſaſſinorũ nõ hʒ
locũ in caſu iſto: q2 illud ſtatutũ loquit̃
de delicto aſſaſſinatus perfecto ⁊ ꝯſum-
mato. nos autē loq̃mur ſolũ de colloq̃o
habito de aſſaſſinando nulla cõcluſiõe
vel deliberatiõe facta: ⁊ ſic nõ ſumus in
caſu dicti ſtatuti: q2 cui nõ cõueniũt ver-
ba legis nõ cõuenit ei⁹ diſpoſitio. l. iiii.
§ toties. ff. de dam. infec. l. hos accuſare.
17 § oĩbus. ff. de accu. cũ ſi. ¶ † Q2 r̃ñdeo et
dico q̃ð imo dictũ ſtatutũ comprehẽdit
caſum noſtrum: lʒ ſtatutum ipm̃ loquat̃
de aſſaſſinamento perfecto et conſum-

maior: et in caſu nr̃o non fuerit cõſumma-
tū: ſed ſolū interuenerit colloquiū de aſ-
ſaſſinādo: ratio eſt: q2 aſſaſſinamentum
18 eſt crimē ſeu delictum atrox: et enorme:
vt pbat text. in c. j. in §. cū igit in verbo
horrēda deteſtandaq3. et in verſic. ſcelus
execrabile etc. circa fin. de homici. lib. vj.
et ſatis de ſe patet in atrocioribus crimi-
nibus ſeu delictis ſolus tractatus habe-
tur pro facto ſm Card. in cle. paſtoralis.
in. j. col. per illū tex. circa me. in ṽbo tra-
19 ctauerat etc. de re iudi. et probat tex. tn̄ q̃
ipſe allegat in c. q̃ro ergo. §. hec l3. in ver
bo tractauerit. vj. q. j. et text. in l. q̃ſquis.
C. ad l. iul. maie. et ibi hoc firmat Sali. in
fin. ergo habet locum in hoc caſu dictū
ſtatuti: licet nõ fuerit perfectū delictum:
ſed ſolum precefſerit colloquiū: et ſic nõ
d3 obſtare dicta obiectio. Ex qb9 oibus
puto ſatis clare conſtare magnifico dn̄o
ptãti et eius curie dictã cõdēnationē ex-
pēſarū valere et tenere: et merito deueniē
dū eſſe ad taxationē ipſarū aliquibus in
cõtrariū adductis nõ obſtantibus: et ita
cõcludo grãs referēs altiſſimo creatori.

Hippolytus de Marſilijs.

1 Probationes in criminalibus de-
bent eſſe luce meridiana clariores.
2 Indicia ad torturam in gn̄e ſuo debent
eſſe clara et talia q̃ de iure ſubſiſtant.
3 Confeſſio facta per torturam indebite
adhibitam eſt nulla: et ſimiliter ratifica-
tio. ibi numero. 4.
4 Citatio ſi non eſt legitime facta oĩa que
ſequuntur ſunt nulla.
5 Teſtis de auditu nõ probat. et ibi nu. 10.
6 Teſtis de auditu non eſt verus teſtis.
7 Teſtis de auditu non facit indicium ma
xime ad tormenta.
8 Probatio dubia interpretatur cõtra p-
ducentem: et ſic contra curiam.
9 Teſtis ſingularis non probat.
10 Teſtis de auditu qui non dicit a quibus
audiuit non probat.
11 Teſtis deponens ſuper fama niſi dicat a
quibus audiuit non probat: et ibi nume-
ro. 41. et. 42.
13 Teſtis qui diſcordat cum alijs teſtibus
non probat.
14 Aſſertio offenſi non nocet: etiã ſi eſſet in
articulo mortis.
15 Uxor non admittitur in cauſa viri nec ei
adhibetur fides: maxime cum tractatur
de eius intereſſe.
16 Teſtis ver9 vl̃ p̃ſumpt9 inimic9 nõ pbat.
17 Nõ pbat hoc eē q̃ ab hoc ↄtigit abeſſe.
18 Si veniſſes vbi ego erã me inueniſſes.
19 Teſtis q̃ dat aliū in cõteſtē: qui cõteſtes
non examinant teſtis remanet ſingula-
ris: et ſic nõ probat. et ibi nu. 20. et. 22.
21 Fama inducitur a quãpluribus et nõ ab
vno tantum.
23 Obliuio p̃ſumitur per curſum decenniĩ.
24 Tempus de facili recedit et labitur: et ſic
de facili quis obliuiſcitur.
25 Teſtis qui non dat conteſtes ſpãliter ſꝫ
generaliter: et in aere eſt ſingularis.
26 Inimici non admittuntur nec probant
contra inimicum.
27 Inimicus repellitur a teſtimonio etiam
in crimine leſe maieſtatis.
28 Inimicitia capitalis nõ ſolū orit ex per-
cuſſionibus: ſed ex verbis iniurioſis.
29 Teſtis inimicus nõ ſolū non pbat: imo
nec etiam facit indicium.
30 Soror eſt de perſonis que nõ poſſunt co
gi ad ratificandum.
31 Teſtis qui non poteſt cogi ſi tñ voluit de-
poſuit valet eius dictum.
32 Teſtis preſumitur inuitus teſtificaſſe.
33 Teſtis licet dicat nõ habere inimicitiã:
ſi tñ ſubeſt cauſa inimicitie repellitur et
non probat.
34 Teſtis deponens per verbū indicio ſuo
non probat.
35 Teſtis d3 deponere p ſenſum corporis:
non autem per diſcurſum intellectus.
36 Teſtis deponens p verbū vĩ non pbat.
37 Teſtis deponēs p ṽbū credo ſi adiūgat
rõnē vel p̃ſumptionē3 inferētē: ita debe-
re credi pbat: qđ intellige vt ibi. nu. 38.
38 Teſtis non citatus ſed ſponte veniens
ad deponendum non probat.
39 Inimic9 p̃ſumpt9 repellit a teſtimonio.
40 Preſumitur inimicus qui ſponte cõtra
aliquem deponit in cauſa criminali.
41 Fama qualiter pbetur: nã teſtis d3 dice-
re audiuiſſe a maiori parte populi etc. d3
etia3 nominare aliquas perſonas a qui-
bus audierit vt ibi nume. 42.
43 Teſtis deponens ſup fama etiã nõ inter

regatus dz dicere a quibus audiuit.

44 Remotum aliquid a maleficio dz probari per duos teſtes conteſtes.

45 Reus nõ torquet᷑ vt faciat indicijs: ſed vt manifeſte delictũ pncipal̃r intẽtatur.

46 Teſti ſoli non creditur etiã qd̃ eſſet cardinalis niſi habeat conteſtem.

47 Que non pſunt ſingula multa iuuant.

48 Regula que nõ pſunt ſingula ⁊c. hz locum in ciuilib9 ⁊ paruj preiudicij: ſecus in criminalibus vbi agitur de vita.

49 Teſtes aliqñ iungunt᷑ vt probentur ⁊ ſeparata iungunt᷑ vt faciant plena proba. ꝙ qualiter procedat. vide ibi nu. 50.

51 Teſtis vnus ſingularis tantum probat quantum mille ſimul iuncti.

52 Scripture priuate mille tantum probãt ſimul iuncte quantum vna.

53 Indicia an ſint ſufficientia ad torturam relinquitur arbitrio iudicis.

54 Arbitrium iudicis regulari debet ſcd̃m regulas iuris.

55 Conſcientia qui ſm̃ conſcientiaz habet poteſtatem diſponendi non debet ſequi propriam ſed publicam.

56 Notorium inducit ſententia.

57 Notorium faciunt ea que ſunt in archiuo publico.

58 Probationem plenam faciunt ea que ſumpta ſunt ex archiuo publico.

59 Notoriũ reſultat ex actis iudicialibus.

60 Teſtis deponẽs īpoſſibilia nihil pbat.

61 Teſtis nõ pbat ſi dponit nõ veriſimile.

62 Confeſſio nunq̃ nocet reo qñ apparet ꝙ contra confeſſionem eſt ſententiarũ.

63 Confeſſio ſi corruit: corruit et iuramentum tanq̃ acceſſorium.

¶ Conſilium.xx.

Digneris q̃ſo clementiſſime Deus oĩpotẽs hac in preſenti dubitatione linguã calamumq; meum dirigere ⁊ cuſtodire in viaz veritatis et iuſtitie: vere duce que recta ſint loquar ⁊ a veritatis tramite non diſcedam. ¶ Mature igit᷑ ponderato proceſſu inqͥſitiõis forma te per magnificũz. d. pretorem boñ. ⁊ eius curiã ⁊ aduerſus nobilẽ ciuẽ vĩcẽtium de lilio pp mortẽ cuiuſdã magiſtri Joãnis maratorij de mediolano. Et viſis in dictis receptis p dictã curiaz ↄtra ipſum vincẽtium necnõ confeſſionem ⁊ ratificationẽ ipſius. Omnib9 diligẽter ⁊ accurate ↄſideratis: nõ pcedẽdo p argumenta ſz magis p cõcluſiones quas puto de iure veras: mihi videt᷑ dictũ vincentiuz fore ⁊ eſſe abſoluẽdũ a dicta inquiſitiõe ⁊ ab oĩbus in ea cõtentis: ⁊ hoc ex pluribus. Et primo pmitto qd̃ ſicut in criminalibus ad cõdemnandum probatiões

1 dñt eſſe luce meridiana clariores vt in l. fi. C. de pba. ⁊ i. l. addictos. C. de ap. et in. l. abſentem. ff. de penis. ⁊ in. c. piſanũ. v. q. vlti. cum ſimi. ita ⁊ indicia in gene-

2 re ſuo ad torturam dñt eſſe clara et talia que de iure ſubſiſtant. ita nota. dixit Bald. in conſilio ſuo. ccxxix. incipient. verba inquiſitionis. in. ij. col. in. iij. vol. p quo facit regula illa vcz qd̃ eadem rõ eſſe debet d̃ parte quo ad partez que eſt de toto quo ad totum vulgata. l. que de tota. ff. de rei ven. cum ſimi. hoc preſuppoſito dico qd̃ teſtes examinati per curiam contra dictũ vincentium ſuper indicijs habẽdis non ſunt ſufficiẽtes nec faciunt aliqd̃ indicium ad torturam cõtra dictum vincentium vt inferius demõſtrabo ergo nõ potuit torq̃ri vt fuit tortus. Ex quo merito ſequitur ꝙ dicta

3 cõfeſſio ⁊ ipſi9 vicẽtij eſt nulla tanq̃ facta per torturã indebite adhibitã ⁊ illataz iuxta ea q̃ habẽtur in. l. pe. p glo. ⁊ doct. ff. de q̃ſtio. Et ſimiliter ratificatio ⁊ oĩa inde ſecuta ſunt nulla vt ibi habet᷑ ⁊ voluit gloſſ. in arg. in. l. ſi accuſatoribus. in

4 glo. fi. C. de accuſa. q̃ dixit qd̃ ſi citatio non eſt legitime facta proceſſus et ſnia ⁊ oĩa inde ſecuta ſunt nulla. quã glo. refert ⁊ ſequit᷑ Bal. i. c. ſi clericus. in. j. col. ij. de pace tenẽda. ⁊ in. l. cum fratrez. in vlti. col. C. de his quib. vt indig. ⁊ in cõſil. ſuo. clxxiiij. incipiẽ. preſuppoſito ⁊c. in ij. volu. Quod autem dicti teſtes nõ fuerint nec ſint ſufficientes ad faciendum indicia contra dictum vincentium taliter quod potuerit torqueri patet tam ex ſerie eorum depoſitionum q̃ ex diſpoſitione iuris. Et prio examinabo dictum vniuſcuiuſq; teſtis: poſtea ↄueniã ad iura ⁊ doctrinas doctoꝝ ſup talibus teſtibus. Capio igit᷑ primũ teſtẽ in ordine. ſ.

Thomā quondā ceſaris baſſi de muti-
na qui teſtis minime quicq̄ probat con
tra ipſum vincentium cum ſolum aſſe-
rat ⁊ deponat affirmatiue de parmen-
ſe ⁊ de vincentio nihil dicit in ſpecie vt
ex inſpectione dicti ſui aperte colligitur:
Et licet dicat qđ fuit cum dicto permen
ſe vnus de illis de lilio hoc dicit ſolū de
auditu alioꝝ: quo caſu nō probat cū cla
5 rū ſit in iure ⁊ qđ teſtis de auditu nō pro
bat vt habetur in.c.tua nos.extra de con-
ſangui.⁊ affi.⁊ in.c.lz ex quadā.in pnc.
extra.de teſti.⁊ in.c.in primis.ij.q.j.⁊ in
l.j.in verſi.referre.ff.de offi.queſto.⁊ vo
lunt Specu.in titu.de teſte.§.nūc tract.
verſ.de auditu quoq3.⁊ doc.in dictis lo-
cis: ⁊ dixit.d.Ant.in.c.quoties.in fin.de
6 teſti.qđ teſtis de auditu non eſt verus
teſtis ad.qđ allegat gloſ.in.l.in ſumma
§.idē labeo.ff.de aqua plu.arcen.quam
etiā ad hoc refert ⁊ ſequitur Alex.in cōſil.
cccclxiiij.ſm or.meū incipiēte viſo pro-
ceſſu ⁊c.in.j.col.⁊ dixit.d.An.in.c.audi
tis.in.j.no.de elec.qđ qñ teſtis deponit
de auditu non ſequitur qđ intellexerit niſi
pſumptiue qđ etiā ſequitur ibi Abb. Et
dixit Abb.i.d.c.lz ex quadā.in.ij.not.q
teſtimoniū de auditu nō dr proprie teſti
moniū imo dicit ipſe ibi qđ tale teſtimo-
niū eſt preter ⁊ cōtra regulā ⁊ formā iu-
ris.ideo predictus teſtis in hoc nihil pro-
bat ɔtra ipſum vincentiū circa qđ poſ-
ſent plura iura ⁊ doctrine doc. adduci q̄
referre non curo cum hoc ſit vulgatum
7 ⁊ tritū † qđ teſtes de auditu in ſimilibus
non pbāt nedū plene nec ſemiplene: ſz
nec etiā faciūt indiciū maxime ad tortu-
rā contra aliquē vt in terminis cōſuluit
Bal.in ɔſi.cccciij.inci.qdā fuit interfe-
ctus ⁊c.in.iij.vol. ¶ Preterea dictū ſuū
vt dixi de auditu non nocet ipſi vicētio:
qꝛ firmiter ⁊ ſpāliter vt requiritur non de-
ponit audiuiſſe magis dici de vincētio
quam de aliquo fratre ſuo: ſed tñ dicit
de vno de illis de lilio: ⁊ idō dictum iſtius
teſtis non hz nocere ipſi vincentio cū ſit
8 de auditu ⁊ dubiū ⁊ incertum ⁊ † dubia
pbatio interptatur ɔ pducentē ⁊ ſic con-
tra curiā: vt in.c.in pſētia.de pba.⁊ vo-
luit Bar.i.l.inter ſtipulātē.§.ſi ſtichum.
ff.de ver.obl.⁊ in.l.ij.ff.de duob.reis.et
in.l.fructus.ff.ſolu.matrimo.⁊ Alexā.in
conſ.ſuo.lxxxij.incip.in cā ⁊c.in.ij.colū.
in primo volu.⁊ facit.l.duo ſunt titij.ff.
de teſta.tu.⁊.l.in lege.ff.de contrahen.
emp.cū ſimi.⁊ faciūt q̄ ego vltra omnes
dixi de incerta probatione in repe.mea
rub.C.de pba.i.lxxiij.col.cū.iiij.colū.ibi
ſequē.⁊ in ſing.meo.cclxvij.incip.dubia
pbatio ⁊c. ¶ Itē nec etiā nocet ipſi vin-
cētio illō qđ dicit idē teſtis vcz q dictum
fuit ſibi ſeu audiuit dici q dictus magi-
ſter ioānes fuit mortuus ad inſtantiam il-
lius de lilio ⁊c. qꝛ ſimiliter hoc dictū nō
pbat cū laboret eodē morbo quo labo
rat pmū dictū ſuū. Et ſic ſatis cōſtat q
iſte primus teſtis non nocet in aliq ipſi
vincentio imo magis ei pdeſt naz dicit
qđ parmēſis fuit ille qui illa duo vulne-
ra intulit ipſi magiſtro ioanni ⁊ in hoc
bene aduertat curia. ¶ Itē ſimiliter ad
9 uertatur qꝛ iſte † primus teſtis non hz ali-
quē cōteſtez: ⁊ ſic non probat.c.bone.de
elec.c.cuz dilectus.eo.titu.c.lz cauſam.de
pba.not.in.l.ob carmē.§.fi.ff.de teſta.⁊
in.l.qui falſa vel varia.eo.ti.et in.c.licet
vniuerſis.extra de teſtibus.cum multis ſi
mi. Et lz ipſe teſtis det pro cōteſtibus ma
giſtrū ioānē ⁊ paulū de pipinis tamen g
hoc nō releuatur quin ſit ſingularis qꝛ di-
ctus magiſter paulus pipinus non depo
ſuit nec modo aliquo fuit examinatus.
Itē ille magiſter ioānes pipinus lz fue-
rit examinatus non eſt cōteſtis ipſi pmo
teſti: ſz imo diuerſa ⁊ diuerſe mō depo-
nit ⁊ non dat p ɔteſte hūc thomam pri-
mum teſtē vt ois iſta oculata fide videri
⁊ verificari pſit ex depoſitione ipſorū te
ſtiū ergo merito reſultat cōcluſio qđ di-
ctū huius primi teſtis non preiudicat in
aliquo ipſi vincētio. ¶ Uenio mō ad di-
ctum franciſci de mazolino ſcdi teſtis.
Et dico ſimiliter qđ dictū ſuū nō hz no-
cere ſeu pjudicare ipſi vincentio. Nam
10 † ipſe deponit ſolū de auditu alieno ⁊ ſic
non probat vt dictum ē ſupra imo nec ē
11 de a qbus audiuit quo caſu † non probat.
vt habetur in.l.teſtiū.C.de teſti.⁊ in.c.tam
literis.extra eod.et voluit in terminis
iſtis.d.Alex.in conſil.ſuo.c.incip.ſuper
primo ⁊c.in.vi.colum.ver.cu.ſextus te-
ſtis ⁊c.in.j.volu.pro quo facit in ſimili

qđ dicit in pbatione fame † naꝫ ſi teſtis
deponit ſup fama nec dicit a qbus audi
uit non pbat ſm Innoc.in.c.qualiter ꝛ
quādo.de accuſa.ꝛ Spec.in titul. de in
quiſitione.in.§.nūc tractemus.verſi.qđ
ſi ille negauerit ꝛc.circa fin.ꝛ Bar. in.l.
de minore.in.§.plurium.ff.de queſtio.et
Sali.in.l.iij.§.eiuſdē.ff.de teſti. ꝛ Bart.
i.l.diffamari.C.de igenui.ꝛ manu. circa
pn.de quo latiꝰ dixi in.d.l.de minore.§.
plurium.in.ix.col.in punc. ¶ Item iſte
teſtis alia de cauſa non probat qm ipſe
deponit de tribus vulneribus illatis in
pſonā dicti magiſtri ioānis:pmus autē
teſtis ꝛ ſilr tertiꝰ deponunt de viſu de
13 duobꝰ vulneribus tm. †ꝛ ſic eſt ſingula
ris iſte teſtis ꝛ diſcordat cū alijs teſtibꝰ
merito non pbat iuribus vulgaribꝰ et
ponit Spec.in titu.de teſte.§.j.ver. Iteꝫ
qđ ſunt varij.ꝛ doc.in.d.c.bone.de elec.
in.d.l.q falſa vel varia. ꝛ in dictis alijs
locis ſuperiꝰ allegatis. Iteꝫ non habet
etiā nocere ipſi vincētio illđ qđ dicit iſte
teſtis.ſ.qđ audiuit dici ꝙ illi de lilio de
derāt pecuniā parmēſi vt ipſe diceret ſe
vulneraſſe ꝛ interfeciſſe dictū magiſtrū
Ioannē ꝛ vt ipſe pro hoc delicto accipe
ret bannū in perſonaꝫ ſuā vt non proce
deret ex hoc contra ipſum vincentium.
Quia iſta deponit de auditu.ꝛ ſic nō no
cet ſibi. ¶ Item etiam deponit generali
ter de illis de lilio et non ſpecialiter de
ipſo vincentio qđ nō ſufficit vt ſupra ſa
tis dixi. Nec obſtat ēt illud ꝙ dicit iſte
teſtis veꝫ ꝙ audiuit dictū magiſtrū vin
centiū vulneratū dicere ꝙ vincentiꝰ de
lilio fuit ille qui eum vulnerauit. Quia
reſpondeo pluribus modis pmo qđ in
hoc ipſe teſtis eſt ſingularis. Itē eſt con
trarius primo teſti q dixit vidiſſe pmen
ſem vulnerare dictū magiſtrū Ioanem
Itē caſu quo dicta confeſſio ſeu aſſertio
dicti magiſtri ioānis eſſet plane ꝛ legiti
me pbata tamē non haberet nocere nec
preiudicare ipſi vincentio quoniam cō
feſſio ſeu aſſertio offēſi nō nocet ei queꝫ
14 ipſe dicit fuiſſe offenſoreꝫ †etiam ſi ipſe
offenſus ſit conſtitutꝰ in mortis articu
lo ſecundum Barto. Ang. ꝛ alios in.l.ſi
quis in graui.§.ſi quis moriēs.ff. ad ſil
lenianum.ꝛ Angel.de areti.in tracta. ſuo
maleficiorum.i verbo qui iudex ad pro
bationē ſue inquiſitionis ꝛc. in.ij. colū.
et Bald.in conſilio ſuo. ccccij. incipit.
quidā fuit ꝛc.in pma colum. in.iij.volu.
de quo dixi in ſing.meo.xxv. incip. ꝯfeſ
ſio offenſi ꝛc. Nec ſimiliter nocet vincē
tio illud ꝙ etiā dt iſte teſtis veꝫ ꝙ audi
uit dici ab vxore magiſtri ioannis ꝙ il
li de lilio querebant habere pacē ab ipſa
qꝛ deponit de auditu. Iteꝫ in hoc eſt ſin
gularis ꝛ non habet conteſtē. Itē etiam
vere probaret quod ipſa vxor dicti ma
giſtri Ioannis mortui hoc dixiſſet tamē
15 hoc non noceret ipſi vincentio:†qꝛ hoc
non crederet ſimplici aſſertioni ipſius
cū ſit vxor que non admittit in cauſa vi
ri et maxime vbi etiā tractat de piudicio
ꝛ intereſſe ipſius vt in hoc caſu vt late
habet in.l.parētes.C.de teſti.ꝛ in.l. lege
iulia.ff.de teſt.ꝛ p Bar.i.l.qui teſtamen
to.§.qcunqꝫ.vbi per oēs.ff.de teſta. cum
16 ſit.†Itē nec ēt ei crederet cum ſit inimica
vera vel ſaltem preſumpta q omnino re
pellitur ſcđm Innocen.in.c.cum. I.ꝛ.A
in fin.de re iudica.ꝛ Bar.in.l.j.in fin.ff.
de his qui vt indig.ꝛ Baldus referens
Inno.vbi ſupra in.l.preſcriptione in an
tepenul.colum.C.ſi contra ius vel vtili.
pub.ꝛ in aut. [illegible] dicatur.in vlti.colum.C.
de teſtib.ꝛ in conſ.ſuo.cccxvi.incipi. pre
ſuppoſito ſtatuto ꝛc.in prima colum. in
iiij.volu.et voluit plures alij doct.quos
retuli in.l.ſ.§.preterea.in.l.colum.verſi.
amplia ꝛc.ff.de queſtio. ſed poſtq̄ ipſa
vxor.ſm hūc teſtem tenet ꝙ dictus vin
centius interfecerit eiꝰ virū ergo indubi
tanter cēſet inimica dicti vincētij meri
to nihil pbat. ¶ Itē nec etiam iſte ſecū
dus teſtis nocet ipſi vincētio in eo ꝙ dt
qđ poſt homicidiū perpetratum in per
ſonam.d.magiſtri ioān:ſ ipſe nō vidit
parmēſem nec vincētium per multū tē
pus. Quia p hoc nō probatur fuga nec
abſentia ipſoruꝫ qꝛ non ſeqtur hoc non
vidi taleꝫ ergo aufugit vel ſe abſentauit
17 nō eñ pbat hoc eſſe†qđ ab hoc ꝯtingit
abeſſe.l.neqꝫ natales.C.de proba. l.non
hoc.C.vnde legi.cum ſi.poſſet eñ huic
teſti dici vt dicebat quidaꝫ bonus vir q
reſpōdebat vni dicēti tota hac die vos
qſiui ꝛ nō inueni de quo ego miror: ille

18 autem reſpōdit: et dixit: ſi veniſſes vbi ego eram ſubito me inueniſſes. ita dici poſſet huic teſti ꝙ q̄ſi non videbat dictū vincentium contingebat quia ipſe non ibat vbi ipſe vincētius erat: ſed ſi fuiſſet vbi erat ſtatī ꝛ infallāter eū inueniſſet. ¶ Preterea non ꝓbat etiā iſte teſtis: qꝛ eſt ſingularis i dictis ſuis nec hȝ aliquē conteſtem: ꝛ licet ipſe det pro conteſte magiſtrum rodulphum de pacis filiū. d. Joānis de pacis de boſi. attamen hoc
19 nil releuat: qꝛ dictus magiſter rodulphus nō fuit examinatus nec forte non fuit nec eſt in rerū natura ex quo remanet ſingularis iſte ſcd̄s teſtis merito nō ꝓbat iuribus preallegatis. Tranſeo modo ad tertium teſtē. ſ. ad magiſtrū Joannē de pipinis magiſtrū lignaminis qui teſtis ſimiliter nō probat. Naȝ dicit qd̄ vidit duos aggreſſores dicti magiſtri ioannis q̄ erāt ſibi ignoti ꝛ incogniti: ꝛ ſic nō deponit ſpecialiter de aliq̄ ergo ei⁹ dictū incertum nihil operatur vt ſupra dixi. ¶ Itē nec etiaȝ hȝ preiudicare ipſi vincētio illud qd̄ dicit iſte teſtis vcȝ qd̄ audiuit dici ꝑ ciuitatē ꝙ in inſultu in q̄ fuit vulneratus dict⁹ magiſter Joānes fuerat vn⁹ de filijs ſantis de gilio: qꝛ deponit de auditu vt dixi. Iteȝ deponit de incerto filio dicti ſantis q̄ plures habebat filios q̄ adhuc viuūt: ꝛ ſic ei⁹ dictum incertū nihil operat̄: vt dictū eſt. ¶ Iteȝ alia ratione non probat iſte teſtis quia eſt ſingularis ꝛ nō habet cōteſtes vt ex inſpectione ſue depoſitionis appet. Et lȝ alleget pro conteſte quendā q̄ ſcd̄m eū appellat̄ el ferluexe: attamen hoc nō defendit ei⁹ dictū a ſingularitate: quia talis ferlueſi⁹ non eſt examinatus ꝛ for-
20 te qd̄ magis credo nō fuit nec eſt in rerū natura ex quo non pōt verificari dictū hui⁹ teſtis. Nec etiā obſtat illud qd̄ aſſerit iſte teſtis audiuiſſe a bernardino fornario ꝙ dicebatur ꝙ dictus vincēti⁹ erat culpabilis de morte dicti magiſtri Joānis. Qꝛ nec etiam ꝑ hoc probat iſte teſtis: quoniā vt mihi verbo relatum eſt dict⁹ bernardin⁹ dicit ꝙ iſte teſtis mentitur eo qꝛ nunq̄ ipſe fuit euȝ allocutus ſuper dicto homicidio vel negocio ꝛ offert ſe hoc dicere dn̄o poteſtati ꝛ ei⁹ curie: ꝛ vnicuiq; hoc ſcire volenti. ¶ Preterea poſito ſine veritatis preiudicio qd̄ dictus bernardinus ꝑdicta ſibi dixiſſet tamē adhuc non validat̄ dictū hui⁹ teſtis. ratio: qꝛ eſt vnic⁹ ipſe bernardinus.
21 ideo non inducit famam quia fama inducitur a pluribus et non ab vno tantū vt ponit late Bar. in. l. de minore. in. §. plurium: ꝛ ibi ego late dixi in. vij. colū. ff. de q̄ōnibus. ꝛ habetur per glo. ꝛ doc. in. l. iij. §. eiuſdem quoq;. ff. de teſti. ꝛ per Salic. in. l. ea quidem. in materia fame. C. de accuſ. ꝛ ſic appet ꝙ iſte teſtis non ꝑiudicat ipſi vincentio. ¶ Uenio modo ad dictum aloyſij quondā alexandri de morbiolis quarti teſtis in ordine. Et dico etiā qd̄ iſte teſtis non probat nec nocet ipſi vincentio qꝛ deponit de auditu vt. s̄. dixi. ¶ Itē eſt ſingularis ꝛ cōtrari⁹ alijs teſtib⁹ merito non probat iuribus vulgarib⁹. Quod autem ſit contrarius alijs teſtibus patet euidenter. Nam alij teſtes dicunt qd̄ dictus magiſter Joannes fuit aggreſſus ꝛ vulneratus prope ſcholas legiſtax añ reſidētiā mōtis pietatis: iſte anteȝ teſtis dicit ꝙ imo dictus magiſter Joannes fuit aggreſſus et vulneratus apud cimiteriū ſancti Andree que loca vt oculis ſubijcitur diſtant per magnum ſpacium et longam diſtantiaȝ ergo tanq̄ ꝯtrarius ꝛ diuerſus ab alijs teſtib⁹ nō probat vt. s̄. dictū eſt. ¶ Item non ꝓbat etiā iſte teſtis quia eſt vnicus ꝛ ſingularis quia non allegat conteſtē. Et licet ꝑ conteſte det magiſtrū paulū pipinū attamē per hoc eius dictum non
22 ꝓbat: qꝛ iſte magiſter paulus non fuit examinat⁹. ideo nō pōt videri nec ꝯprehendi an ſint ꝯteſtes vt dixi quare vna cum alijs ſupra dictis teſtibus neceſſe eſt cōcludere iſtū teſtē nihil probare per conſequens in aliquo nō nocere. d. vincētio. Aſſumo nunc quintum teſtem. ſ. baptiſtā quōdā dn̄i Ludo. de ſctō petro Et dico pariter cū alijs iſtū teſtē nō ꝓbare qꝛ deponit de auditu idō non ꝓbat vt. dixi. ¶ Item qꝛ aſſerit ꝑdicta audiuiſſe nunc: ꝛ ſic poſt. xviij. annos i quo curſu temporis naturaliter ꝛ cōiter preſumit̄
23 oblinio imo per curſum decēnij tantū cauſat̄ ꝛ inducit̄ oblinio vt hr̄ in. l. ſi id

qd.ꝛ in.l.clā poſſidere.ff.de acq̄r.poſſeſ.
ꝛ habetur per glo.in.l.licet.C.eo.ꝛ in.§.
quod autem.inſtitu.de vſucapio.et per
ſcrib.in.c.vigilanti.de preſcrip.De facili
24 enim recedit tpˀs ꝛ labit.et ſic de facili
quis obliuiſcit.l.iubemꝰ.C.de teſte.l.iij.
§.due cauſe.ff.de carbo.edi.iij.q.v.c.no-
ſtrates.ꝛ.xij.q.ij.c.lōginqtatis.ita dixit
Soci.in cōſi.ſuo.xxxviij.incip.ꝓ deciſio
ne ꝛc.in antepenul.col.ver.ſeptimo ꝛc.
Item nec iſte teſtis probat aliquā famaꝫ
qꝛ non dicit a quibꝰ audiuit vt dixi.ſ.de
ſcdo teſte.Itē alia de cauſa non ꝓbat fa-
mā:qꝛ nō deponit vt debēt deponere te-
ſtes volētes ꝓbare famā:vt late dicā in-
fra examinatis ꝛ ponderatis omnibꝰ te
ſtibꝰ preſentis ꝓceſſus.¶Itē iſte teſtis
eſt ſingularis:qꝛ nullū dat cōteſtem ſal-
uo qd generaliter dicit predicta audiuiſ-
ſe ab habētibus notitiam predictoꝝ:qd
nō ſufficit vt ſupra dixi.Quare cōcluden
dū eſt qd iſte nō ꝓbat nec nocet ipſi vin
cētio imo eiꝰ dictū in vno ꝓdeſt vincen-
tio.Nā dicit ꝙ ipſe vincētius ſe abſenta
uit:poſt dictū homicidiū ꝓ ruralibꝰ ne-
gocijs ſuis ergo nō aufugit nec ſe abſen-
tauit timore future inquietationis dicti
maleficij.Capio modo dictum magiſtri
ludouici magiſtri dominici de pozo ſe-
xti teſtis:qui dicit qd audiuit quendā ru
morem ꝛ cucurrit ad dictū rumoreꝫ:ꝛ re
perit magiſtrum ioannē vulneratū:ꝛ vi-
dit duos fugientes quos nō cognouit.ꝛ
ſic iſte teſtis nō vidit aliquem vulneran
tē magiſtrum ioannem ſꝫ eum vidit vul-
neratū.ꝛ ſic non ꝓbat de aliquo vulne-
rāte.Et nō cognouit illos fugientes:ꝛ li
cet dicat audiuiſſe dici qd fuit vincētius
de lilio ꝗ vulnerauit.d.magiſtrum ioan
nē tamē nihil ꝓbat:qꝛ deponit de audi-
tu vt ſepius dictū eſt.Itē qꝛ eſt cōtrarius 26
primo teſti qui dixit quod fuit parmēſis
qui vulnerauit dictum magiſtrum ioan
nē:ꝛ ſic tanꝙ ꝯrius non probat:vt ſupra
dictū eſt.¶Iteꝫ dicit iſte teſtis quod di-
cti duo fugientes erant induti veſtibus 27
adulterinis:ꝛ in hoc eſt ſingularis:et ſo
lus:nam aliquis alius teſtis nō facit mē
tionem de dictis veſtibus et ſic non ꝓ-
bat.¶Item nec etiam probat famaꝫ nā
nō deponit vt requiritur in teſte volēte

ꝓbare famā vt dicā.ſ.expeditis omnibꝰ
teſtibꝰ.¶Itē nec etiā probat fugā qꝛ nō
ſequit:nō vidi talē ꝑ ciuitatē ergo aufu-
git vt.ſ.dixi.Nō obſt.etiā qd dicit teſtis
audiuiſſe dici a pluribꝰ aſtantibus viro
ore qd fuit vincētius de lilio ꝗ vulnera-
uit ipſm dictū magiſtrū ioānē:qꝛ contra-
riat alijs teſtibus dicētibus qd fuit par-
mēſis ꝗ vulnerauit illū:idō tanꝙ ꝯtrariꝰ
ꝛ diſcrepās ab alijs teſtibus nō ꝓbat vt
ſupra dictū eſt.¶Preterea iſte teſtis eſt
ſingularis qꝛ nō dat aliq̄s cōteſtes ſpāli
25 ter vt requirit:ſꝫ gnālr:ꝛ vt ita dixerim
i aere dat aliquos aſtātes maleficio nec
aliquē noiat ex quo eius dictum merito
corruit ꝛ nō nocet ipſi vincentio.Uenio
mō ad dictū ſeptimi teſtis vcꝫ ſeuiſſime
ſororis ipſius vincētij noie franciſce que
vere ex dicto ſuo oſtēdit eius dementiaꝫ
ꝛ mulierū ſolitā ꝛ cām fatuitatē leuitatē
ꝛ beſtialitatem.¶Et dico qd lꝫ ipſa plu-
ra dicat cōtra vincētiū eius fratrē ꝙ di-
cant ceteri teſtes:attñ minus probat ipſa
ꝙ oēs alij teſtes qꝛ patitur plures exce-
ptiones alijs teſtibꝰ ꝛ in totū penitꝰ tol-
lit ꝛ annihilat eiꝰ dictū vna ſola oppoſi
tione vcꝫ qꝛ iſta franciſca ſoror fuit ꝛ eſt
inimica capitaliſſima dicti vicētij ꝛ hoc
qꝛ iā diu litigauit ꝛ litigat cuꝫ dicto vin-
cētio ꝛ ioāne fratribus ſuis ſup quodam
relicto facto ipſi frāciſce ꝑ eoꝝ cōmunē
matrē:ꝛ hoc ſciūt doctores ꝛ procurato-
res notarij ꝛ plures alie pſone huius ci
uitatis quoꝝ aliq̄ fuerunt arbitri:aliq̄
ꝓcuratores aliq̄ notarij cauſe ꝛ litis īter
dictā frāciſcā ꝛ vincētiū ꝛ ioannē fratres
dicte frāciſce quoꝝ aliq̄ fuerūt examina-
ti ſup dicta inimicitia publica ꝛ notoria
ꝛ ſic ex hoc dictū huiꝰ frāciſce ſororis di
cti vincētij nil ꝓbat:cū clarū ſit in iure ꝙ
26 inimici nō admittunt cōtra inimicuꝫ:
vt in.c.cū.p.ꝛ in.c.cū oporteat.ꝛ in.c.re-
pellant.extra de ac.ꝛ hꝫ in.c teſtes.iiij.
q.iij.ꝛ in.l.liberi.C.de ino.teſta.ꝛ l aut.
ſi vero dicat.C.de teſti.ꝛ in.l.teſtium.vbi
27 Bar.ꝛ docto.ff.de teſti.Et non ſolū re
pellitur inimicus a teſtimonio in cauſa
homicidij vt hic ſed etiaꝫ in criminibus
exceptis ꝛ etiam in crimine leſe maieſta
tis.tex.eſt de hoc queꝫ doc.communiter
allegāt pro ſingulari in c.pertuas.extra

de ſimo. ⁊ voluit Bart. in. l. inquõnib9. ff. ad. l. iul. maieſta. ⁊ Specu. in tit. de accuſatione. §. j. in fi. verbis. ⁊ Lud. ro. in. l. ſi vero. in. §. de viro. ff. ſo. ma. ⁊ dixi lati9 vt videri põt in. l. j. in. §. preterea. in. j. col. ff. de queſtio. vbi alia plura adhoc adduxi ergo dictum huius franciſce non nocet dicto vincẽtio: ⁊ tãto magis hoc ꝓcedit qꝛ nõ ſolũ ipſi fratres vincẽtius ⁊ ioannes habuerũt ⁊ habẽt litigiũ cum dicta eius ſorore: ſed etiã propter dictam litem ipſa franciſca dixit dictis fratribus ſine nõnulla verba iniurioſa: ꝓpter que verba dicti fratres (vt mihi verbo relatum eſt) eam percuſſerunt: ⁊ baſtonarũt acriter. quo facto ipſa frãciſca acceſſit ad aliquos nobiliſſimos ciues de p̃orib9 huius ciuitatis: ⁊ cõqueſta eſt de dictis fratribus: ⁊ oſtẽdit ei3 terga ⁊ brachia ni-
28 gra ex ꝑcuſſionib9 ſibi illatis † ex quib9 orta fuit capitalis inimicitia inter eos ſꝫ Bal. in. l. his. §. j. ff. ſolu. ma. ꝓ quo facit a fortiori qđ voluit bal. in. c. veniẽs. j fi. de iureiurã. vbi dixit ꝙ etiã ex verbis iniurioſis orit inimicitia capitalis. Stãte ergo dicta inimicitia capitali inter dictam franciſcã ⁊ dictos eius fratres: di-
29 ctũ ipſi9 franciſce nõ † facit probationẽ cõtra dictũ vincentiũ: imo nec etiã facit indicium cõtra eũ ſm bal. in ꝯſi. ſuo. cccxvi. incip. ꝓſuppoſito ſtatuto ⁊c. in. j. col. in. iiij. volu. Et ſic per iſta in totum eſt ſublatum dictũ huius franciſce: alia etiã ratione nõ probat dictũ huius frã. quoniam vt dixi eſt ſoror dicti vincentij ⁊ ſic
30 eſt de perſonis que non poteſt † cogi ad teſtificandum: vt habetur in. l. lege iulia.
31 ff. de teſti. cum ſi. Nec ob. ſi dicat † quod ipſa volens et non coacta depoſuit: quo caſu valet eius dictũ ſm doc. in. d. l. lege iulia. et in. l. inuiti. eo. ti. ⁊ in. l. parentes. C. eo. ⁊ habetur p Bar. ⁊ alios in. l. q teſtamento. §. quicunqꝫ. ff. de teſta. cũ ſi. qꝛ reſpondeo ꝙ iſta franciſca nõ depoſuit volens: ſed imo fuit coacta teſtificari in hoc caſu: et hoc apparet cũ in eius depoſitione nõ fuerit facta mentio ꝙ ipſa volens teſtificabat: id ꝓſumit inuita teſtifi-
23 caſſe. ⁊ † ſic nõ valet eius dictum ſm Cy. ⁊ Bart. in aut. preſbyteros. C. de epiſ. et cle. et Bald. in. l. lege iulia. et in. d. l. parentes. ⁊. d. fran. bru. in ſuo trac. de indiciis ⁊ tortur. in. ij. char. i. j. col. ⁊ Pau. de caſt. in. d. aut. preſbyteros. vbi etiam Sali. Et quo ad inimicitiam quã ſupra allegaui exiſtentem inter dictã frãciſcam: ⁊ dictos eius fratres. Nõ ob. ſi diceretur ꝙ imo ipſa franciſca nõ eſt ei9 inimica: vt apparet in eius depoſitione circa finem vbi ipſa dicit ſe non eſſe inimicam dicti vincentij ergo. Quia rñdeo ꝙ lꝫ teſtis di-
33 cat nullã † habere inimicitiã cõtra eum cõtra quẽ deponit attamẽ repellit ⁊ non probat ſi ſubeſt cã inimicitie inter eos vt eſt in caſu noſtro. ita expreſſe dixit. d. Alex. in conſi. ſuo. xcix. incip. in cauſa inquiſitionis ⁊c. in. ij. col. j. vol. ꝓ quo optime facit qđ voluit Inno. in. c. cum. J. et B. extra de re iudi. ⁊ Bar. in. l. 3. in fin. ff. de qb. vt indig. ⁊ qđ ego lati9 dixi in ſing. meo. clxxviij. inci. inimicus ⁊c. ⁊ in. l. j. §. preterea. in. ij. col. in prin. ff de qõ. ¶ Ulteri9 ẽt dicta frãciſca nõ ꝓbat eo qꝛ nõ habet aliquẽ cõteſtẽ ſolũ dat pro cõteſte dictũ vincentiũ q totũ contrariũ dicit vt apparet in eius prima reſpõſione facta ſponte ⁊ non per torturam dicte inquiſitio. ¶ Item dat etiã pro cõteſtibus eius matrẽ ⁊ eius maritum q ambo ſunt mortui. Et ſic pluribus cauſis ptꝫ ꝙ dictũ dicte franciſce nõ ꝓbat nec nocet ipſi vincentio. Lꝫ plura alia adduci poſſent cõtra dictũ huius frãciſce q ꝓ nũc omitto cũ ꝑdicta ſatis tollãt ⁊ annullẽt eius dictũ. ¶ Ultrio venio ad depoſitionẽ factã p magr̃m frãciſcũ ferauãtis vltimũ teſtẽ q dicit ꝙ ipſe audito rumore vidit duos fugiẽtes: ⁊ dicit qđ ſuo iudicio vn9 ipſorũ erat vincẽtius attñ ipm bñ ⁊ clare nõ potuit cognoſcere ⁊c. Ex qb9 verbis ſatis cõſtat ꝙ ipſe nihil ꝓbat ꝯ dictũ vincẽtium: qꝛ nõ deponit affirmatiue de ipſo vincẽtio: ſed dicit ꝙ ſuo iudicio fuit vin-
34 cẽti9 † ⁊ teſtis deponẽs p verbũ iudicio ſuo nõ ꝓbat ſm Angel. in. l. ſciẽdũ. in. ij. col. ff. de vb. obl. ⁊. d. Alex. j ꝯſi. cxlvij. inci. põderatis his ⁊c. in. v. col. in. ij. volu. vbi refert plures doct. tenentes hanc partẽ ⁊ voluit Fran. de are. in cõſi. lxiiij. inci. diligenter. in. iij. col. ⁊. d. Feli. in. c. quoties. in fi. de teſti. ⁊ in. c. inquiſitionis. in. §. queſiuiſti. in. iij. colum. de accuſa. et Soci. in

conſi.ſuo.clxxſ.incip.diu profecto.in.ij. col.ver.non obſtat. Et ratio huius eſt:
35 † qꝛ teſtis in ſimilibus dꝫ deponere per ſenſum corporis non aut per diſcurſum intellectus. l. qui teſtamento. §.j.ff. de teſt.l.teſtiū.C.de teſtib⁹.§.ſi vero abſint in aut.de here.ꝛ fal.uo. Bar.in.l.quid tñ.§.ſi arbi.ff.de arbi.ꝛ in.l.j. in princi. ff.de ven.inſpi.ꝛ Bal.in.l.de quib⁹.in xx.col.ff.de legi.ꝛ Jo.an in addi. Spec. in titu.de teſte.§.nunc tractañ.in addi. inci.hic ergo ꝛc. Et ideo ſubdit. d. Alc.
36 in.d.ꝯſi.ſuo.cxlvy.in.v. col.ꝙ † ſi teſtis dixi vidiſſe vnum hoiem ꝛ vꝭ ſibi fuiſſe titius qꝺ tñ per hoc probat illum eſſe ti tiū.alleg.hoc voluiſſe.Bar.in trac.ſuo de teſte.in.iiij.col. ver. teſtis ſuper hoc depoſuit ꝛc.ꝛ alia de quibus ibi per eū qꝺ eſt multū no.in caſu noſtro. Nec pre dictis obſtat ſi curia diceret ꝙ imo iſte teſtis optime ꝓbat:qꝛqñ dictum teſtis deponentis per verbū credo:vel per ver bum iudicio ſuo eſt iunctū ꝛ munitū ra
37 tione vel ꝑſumptione inferēte ita cre di debere tūc dictū talis teſtis ꝓbat ſm Jaco.de are.ꝛ Cy.in.l.teſtamento.C.de teſta.ꝛ Joā.an.in addi Spec.in.§.).ſup ver.item qꝺ deponit de credulitate ꝛc. et doc.in.c.quoties teſti.ꝛ Bal.in.l.ſo lam.C.de teſtibus.quos ı c̃s ad hoc re fert ꝛ ſequit.d. Alexā.in ꝯſi.ſuo.clxxxvj. inci.in cauſa ꝛ lite ꝛc. in pe.col.in.ū.vol. Sed in caſu iſto iſte teſtis huic verbo iu dicio ſuo adiūgit rōnē ꝛ ꝑſumptionem inferentē ita credi debere vꝫ auditum plurū dicētū ꝙ ille erat vincentius de lilio:ergo dicēdum eſt ꝙ iſte teſtis opti me probat. Et iudicio meo iſtud eſt qꝺ magis ſtringit ꝯ vincētium:ꝛ magis fa cit pro curia ꝙ̃ aliqua alia ꝗ poſſint ad duci. Cui tñ obiecto reſpōdeo ꝛ dico ꝙ iſtud nō obſtat in caſu noſtro:quia do ctrina predictoꝝ doctorum volentium ꝙ dictum teſtis deponentis de creduli tate vel per verbū iudicio meo ꝓbat,qñ eſt iunctū ꝛ munitū cū ratione vel pre ſumptione inferente ita credi debere eſt verū qñ eſt iunctū vel munitū cū ſenſu corporis accōmodato ad rationē ꝛ pre ſumptionē inferētē ſic credi debere. Sꝫ tale dictū in caſu noſtro nō eſt accōmo datum nec iunctuꝫ cum tali ratione vel ꝑſumptione:ergo non hꝫ obſtare. Et ꝙ nō ſit iunctū cum tali ratione ꝛ preſum ptiōe accōmodata patet.nam iunctum cū auditu alioꝝ ꝙ teſtimoniuꝫ de audi tu nō ꝓbat in tali caſu. Nam ſi teſtis di cit: vidi titiū in plateis:interrogat⁹ qūo ſcit ꝙ eſſet titius. rñdit:qꝛ audiuit dici ꝙ erat titius certe per hoc non erit proba tum ꝙ viderit titium vere cum deponat de auditu alieno:ꝛ teſtis de auditu non eſt ver⁹ teſtis.vt dixi.ſ.ergo talis teſtis nō poterit affirmare illū fuiſſe titiū niſi de auditu:ita pariꝭ in caſu nr̃o. Et iſtud tāto magis ꝓcedit.qꝛ iſte teſtis nullum dat conteſtē niſi gñaliter dicēdo preſen tib⁹ multis de q̇bus nō recordatur.ꝛ ſic eſt ſingularis ꝛ ſciri nō pōt an hoc dictū fuerit ſibi a plurib⁹ ꝙ ille eſſet vincētius de lilio:ergo patet ꝙ dict⁹ teſtis nō pro bat.pro quib⁹ faciunt que dixi ſupra cir ca ſecundum teſtem. ¶ Item nec iſte te ſtis probat famā:quia nō deponit vt de bent deponere teſtes volentes probare famam:vt dicā infra. ¶ Itē nec etiā pro bat fugā vel abſentiā ipſius vincentij ꝑ illa verba que dicit ꝙ poſt dictum male ficium ſtetit per tres menſes ꝙ nō vidit ipſum vincentiū:qꝛ ꝑ hoc nō ſequitur ꝙ vincentius aufugerit.nec ꝓbat hoc eſſe qꝺ ab hoc ꝯtingit abeſſe vt dixi.ſ. circa ſcđm teſtem. Siſr nō ꝓbat iſte teſtis qꝺ illi de lilio dederint pecuniam alicui vt acciperet bannuꝫ ꝑ dicto maleficio qñ deponit de auditu vtiā.ſ.pluries dictuꝫ eſt. Et ſic appet plurib⁹ rōnib⁹ ꝛ de cau ſis qꝺ iſte vltimus teſtis nō ꝓbat nec no cet dicto vincentio. Modo examinatis dictis ꝑdictoꝝ octo teſtiū ſpecialiter di co magis gñaliter loquēdo qꝺ aliis de cauſis nō ſenib⁹ dicti teſtes ꝛ eoꝝ depo ſitiones nō ꝓbāt ꝯ ipſm vincentiū nec ei nocēt in aliq̈. Et pſo ad hoc dicēdū mo neor. Nā nō video qꝺ aliq̇s iſtoꝝ teſtiū fuerit citat⁹:ſed ſpōte venerūt ad depo
38 nēdū quo caſu nō vꝫ † eius dictū in ci uilibus quāto forti⁹ in criminalib⁹. ita dixit Bal.in apoſtillis.l.Liij.circa prin. ff.de teſti.vbi dicit dictū teſtis nō citati nō valere.alle.l.poſt legatū.§.his vero. ff.de his qui.vt indig. idē ꝫ Jac.de bel.

in aut. de test. §. si vo ignoti. ⁊ Bar. in
d. §. his vero. ⁊ in l. libertorum. C. de test.
⁊ Bal. l. i. qm̄ liberi. circa pn̄. C. de testi.
⁊ in l. presbyteri. C. de epis. ⁊ cle. in fi. pri
me col. ⁊ Bal. l. i. alia circa fi. C. de his
qb. vt indig. ⁊ in l. ij. C. de bo. auto. iudi.
pos. ⁊ id dixit Bar. in aut. q semel. i vlt.
col. in ver. ex p̄dictis apparet. de proba.
qd dictū testis nō citati nō nocet. Et id
cū nemo istoꝝ testiū nō fuerit citatus in
hac cā capitali merito ei9 dictū nō pro
bat. Alia rōne predicti testes non pro
bant cōtra dictum vincentiū: q2 oēs ipsi
testes sunt inimici dicti vincentij saltē
presumptiue ⁊ aliquoꝝ ipsoꝝ est pro
bata spāliter inimicitia de illis autē de
quibus est pbata spāliter inimicitia nō
est dubitatio aliqua q repellunt p ea q
dixi. s. circa septimū testem. Et similiter
nō est dubiū de alijs cum quibus est ini
39 micitia presumpta. Nam inimicus pre
sumpt9 repellit a testimonio: vt habet
per Innoc. in c. cum. I. ⁊ A. de re iudi. ⁊
voluit Bar. in d. l. i. in fi. ff. de his qbus
vt indig. ⁊ doc. in locis. s. p̄xime alleg.
Quod aūt sint inimici presumpti ipsius
vincētij patet ex depositiōe eoꝝ sponte
facta in cā capitali vbi agitur de vita ip
40 sius vincentij. Nam ille qui sponte te
stificatur cōtra aliquē in causa crimina
li p̄sumit eius inimicus sm̄ Abba. in c.
cum. p. mācontella. in fi. extra de accusa.
per illū tex. ⁊ voluit. d. Alex. in l. testib9
ff. de testi. ⁊ dixit in l. i. §. preterea. in. iij.
colū. ff. de q̄stio. ergo merito dicti testes
tanq̄ inimici presumpti ipsius vincētij
nō probant. Dico insuper q predicti te
stes oēs nec eoꝝ aliqs nō pbat famam
cōtra dictū vincentiū scꝫ q ipse vincen
tius vulnerauerit dictū magistrū Ioan
nē: ⁊ hoc clare p3. nā nemo ipsorum de
ponit vt deponere debēt testes volētes
pbare famā. nam aliqui ipsoꝝ testium
dicunt q predicta audiuerūt a q̄ pluri
bus existētib9 maleficio ⁊ eos vel eoꝝ
aliquē non nominat: aliquis alius dicit
audiuisse a notitia p̄dicti malefici ha
bentibus: aliqs etiā dicit audiuisse dici
per ciuitatē hoc. aliqs alius dicit audi
uisse dici a pluribus existētibus malefi
cio vno ore q fuit vincentius de lilio q

vulnerauit. d. magistrū Ioannē: non tū
aliquē nominat. Et sic nemo ipsorum
testiū nec etiā oēs simul probant famā
esse contra dictū vincentiū de dicto ma
leficio. Quoniā de iure habemus q te
stes volentes probare famā debent dice
re illud de quo dicunt esse famam audi
uisse a maiori parte populi: ⁊ aliter de
41 ponēdo nō pbāt famā. ita dicit Bart.
in l. de minore. in. §. pluriū. in. vj. col. in
versi. quero qualiter. ff. de q̄stio. ⁊ Sali.
in l. ea qdē in materia fame. C. de accu.
Bar. in l. iij. ff. de testi. Spec. in ti. de sen
ten. in vlt. col. ver. illud etiā nota. d. An.
in c. veniēs. de testi. Bald. in c. suborta.
vltra me. de re iud. d. An. in. c. cum cām
circa fi. de pba. Alex. ɔsi. lxxij. incipien.
inspecto diligēter ⁊c. in. viij. col. circa fi.
in. j. volu. ⁊ in alijs q̄ pluribus consilijs
quem retuli in. d. §. plurium. in. viij. col.
ver. querit vlterius ⁊c. ergo predicti te
stes qui aliter deponūt nō pbāt famā
contra dictū vincentiū. Itē ⁊ alia ra
tione nō pbāt dictā famā: q2 vt iam di
xi nō nominant psonas aliquas a qui
42 bus hoc audiuerint q tū requirit in te
ste deponēte sup fama: alias nō probat
sꝫ Bar. in. d. §. pluriū. ad quod allegat
Inn. in c. qualiter ⁊ qn̄. de accu. ⁊ Spec.
in ti. de inq̄sitione. §. nunc tractem9. Nisi.
qd si ille negauit ⁊c. in fi. Et subdit bar.
in. d. §. pluriū q si testis neminem nomi
naret a quo audiuisset sed diceret se nō
recordari a quo audiuerit q ei9 testimo
niū nō valeret. ⁊ id dicit q testis dꝫ no
minare aliquē ⁊ postea dicere ⁊ audiui
et a plurib9 de qb9 nō recordor. ⁊ idē tꝫ
do. Alexā. in. d. §. pluriū. dicens q ita tꝫ
Sali. in l. iij. §. eiusdē. ff. de testi. ⁊ Bar.
in l. diffamari. circa pn̄. C. de inge. ⁊ ma
nu. ⁊ hoc ētēnet plures alij doct. quos
retuli in. d. §. plurium. in. ix. col. in prin.
Quinimo. d. Alexā. in. d. §. pluriū. addu
cit etiam Innocē. in c. cum oporteat. de
43 accus. vbi dicit q testis deponens su
per fama debet etiam nō interrogatus
respōdere a qbus audiuit: alias nō pro
bat: quia non stat in arbitrio testis iu
dicare: an ille psone sint graues a qbus
audiuit. ⁊ idem tenet Ioan. an. d. c. cum
oporteat. dicēs ita seruari qd etiam vo

lunt Abb.in.c.cũ cãm.de teſti.ꝛ Ange.in
d.l.ea quidem.de quo latius dixi in.d.§.
plurĩũ.in.ix.col. Cum ergo p̄dicti teſtes
nõ deponãt vt requiritur ſm doct.p̄ al
legatos:nec nominẽt a quibus pſonis au
diuerint:ſed generaliter loquunt neſcio
videre:nec cogitare quõ curia velit ꝙ p
bata ſit fãma dicti homicidij ↄtra dictũ
vincentiũ.¶ Ultra p̄dicta p omnimoda vi
ctoria ꝛ abſolutiõe dicti vincẽtij dico ali
qua alia cõſiderãda:ꝛ diligẽter põderã
da eſſe.¶ Primo ꝙ nullus eſt teſtis de
ſupradictis q̃ deponat vidiſſe dictũ vin
centiũ vulneraſſe dictũ magiſtrũ Joan
nẽ:ꝛ ſic de maleficio immediato cõmiſ
ſo per eum vt ex inſpectiõe ipſorũ teſtiũ
apparet:ſed oẽs ipſi teſtes deponunt de
maleficio mediato ꝛ ſup remotis ab ipſo
maleficio/et oẽs ſunt ſingulares: qꝛ ne
mo ipſorũ in dicto ſuo hꝫ conteſtẽ:quo
caſu indubitãter eorum depoſitio nihil
operatur qm̃ qñ tractatur de probando
aliquod mediatũ:ꝛ remotũ a maleficio
44 illud debet † probari ad minus p duos
teſtes cõteſtes:alſ probatio nihil opera
tur aliter facta.glo.eſt apud oẽs ſingula
ris in.l.fi.C.fa.hercíſ.quã Bar.ibi ſum
me exclamat ad hec.ꝛ idem voluit ipſe
Bar.per illam glo.in.l.fi.ff.de qõ.ꝛ in.l.
admonẽdi.in.xi.col.ff.de iureiurã.ꝛ Cy.
in.l.ij.C.ad legẽ iul.ma.ꝛ Bal.i.l.ij.in
j.col.C.quorũ app.nõ reci.ꝛ Bal.in ↄſi.
ſuo.xcvij.incip.an mandatarius ꝛc.ante
fi.in.v.vol.ꝛ in.l.ſi quis ex argẽtarijs.in
§.qõ ſi plures.ff.de eden.ꝛ Ange.in.l.fi.
qõ metus cauſa.ꝛ in aut.de teſta.imper
fe.in princ.in.ij.col.verſi.ꝛ nota diligen
ter.ꝛ Sali.in.l.fi.C.de qõ.ꝛ Ange.are.in
tract.maleficiorum.in verbo fama publi
ca.in.ij.char.verſic.quero qualiter ꝛc.ꝛ
Inno.in.c.ſicut.el.j.de ſimo.ꝛ Alexã.in
cõſil.ſuo.xviij.incip.viſo proceſſu.in vl
ti.col.in.j.vol.ꝛ in conſil.ccxxiiij.ſm or
meũ incip.viſo pceſſu.in.ij.col.ꝛ in cõſi.
cl.incip.in cauſa ꝛ lite ꝛc.in vlt.col.in.v.
volu.ꝛ do.Bartho.cepo.in cõſi.ſuo.xl.
incip.lucius.in.iiij.charta.in vlti.col.de
quo latius dixi in.l.j.§.idem cornelio.in
j.col.ver.ſecus aũt ꝛc.ꝛ in.d.l.j.§.preter
ea.in.ix.col.in princi.ꝛ in.l.de minore.§.
plurium.in.xviij.col.ver.qõ aũt ꝛc.ꝛ in
l.vnius facinoris.§.teſtes torquendi.in
j.col.ff.de queſtio.Cum ergo predicti te
ſtes nõ ſint cõteſtes in aliquo ꝛ nõ depo
nant de viſu:ſed deponãt ſuper pluribꝰ
remotis a dicto maleficio:ergo indubi
tanter nihil pbãt:nec modo aliquo no
cent ipſi vincentio cũ vt dixit Bal.tales
teſtes nõ conteſtes deponẽtes ſuper re
motis a maleficio non faciãt indicium:
ſed ſolum ſemiplenã probationẽ indicij:
ꝛ ideo non põt tali caſu deueniri ad tor
turam:licet poſſit vrgeri ad confitendũ
45 indicium:† qꝛ quis non torquetur vt fa
ciat indicium:ſed vt manifeſtet delictũ
principaliter intẽtatũ.ita no.dixit Bal.
in cõſi ſuo.ccxix.incip.verba inquiſitio
nis.in.ij.col.in.iij.volu.Et ibi ſubdit no.
verbum ſatis accõmodatũ caſui noſtro
videlicet qõ niſi teſtes pbẽt homicidiũ
non põt probari aliqõ eius acceſſoriũ:
puta opem: auxiliũ vel mãdatũ.allegat.
l.ſi is qui opem.§.ſi tu titium.ff.de fur.
ſed hic non eſt probatũ homicidiũ eſſe
cõmiſſum per ipſum vincentiũ.ergo nõ
poteſt dici qõ probatũ ſit aliqõ acceſſo
rium.ſ.fama:fuga:ꝛ ſimilia.ita not.dixit
Bal.in.d.conſi.adducens etiam aliqua
alia ad propoſitum que breuitatis cauſa
omitto.¶ Preterea pro ſupradictis do
ctrinis:ꝛ pro glo.in.d.l.fi.C.fami.ercíſc.
optime facit qõ voluit Egi.bellamera in
deci.ſuis deci.dcxxviij.incip.cardinali
46 ꝛc.vbi dicit † qõ etiam ſoli cardinali nõ
habenti conteſtẽ non creditur in cauſas
tanq̃ teſti.ad quod allegat no.in.c.licet
vniuerſis.ſuper vlti.gl.extra de teſt.quã
to ergo minus non eſt credendũ dictis
teſtibus in caſu noſtro deponẽtibus ſup
remotis a maleficio ſine cõteſtibꝰ.Et ex
iſtis ſatis puto cõſtare de victoria:abſo
lutione ꝛ liberatiõe ꝛ dicti vincẽtij.Nec
obſtãt predictis alique oppoſitiões que
fieri poſſent.Et primo nõ obſtat ſi dicat
qõ contra dictũ vincentiũ ſunt examina
ti octo teſtes qui licet nõ plene probent
dictum homicidiũ:ꝛ licet nõ ſint omni
exceptiõe maiores:tñ videretur quodã
modo abſurdũ inconueniẽs ꝛ impoſſibi
le ꝙ tot teſtes nõ faciãt aliquod indiciũ
ſufficiens ad torturã contra dictũ vincẽ
47 tium attẽta † regula illa que nõ proſunt

ſingula multa iuuãt. de qua in. l. cũ ſanci
mus. C. de agri. ⁊ cẽſi. lib. xj. ⁊ attẽta glo.
in. l. ij. ff. de excuſa. tu. que dixit ꝙ ex plu-
ribus. indicijs fit vera ꝓbatio. quã gl. al-
legat ad hoc Jac. bu. in addi. ſuis ad tra
ctatum Alber. Gandi. ſup maleficijs ſub
rub. de pſumptionib⁹ ⁊ indi. indubitatis
in. iij. col. circa me. ⁊ illam dixit ſingu. ad
hoc Jo. de ana. in ꝯſi. ſuo. xix. inci. dubiũ
de quo querit̃ ⁊c. ⁊ Bal. in rub. extra de
proba. ⁊ in. c. accedẽs. el. ij. in fi. vt li. nõ
conteſt. ⁊ Barba. in rubri. extra de ꝓba.
in. ij. char. ⁊ Alex. in ꝯſi. ccclxv. incip. re-
petitus in cauſa. vbi dicit ꝙ idem voluit
gloſ. in. l. iij. §. eiuſdẽ. ff. de teſt. ⁊ illam gl.
in. d. l. ij. §. etas. etiã pro ſingulari allega-
uit Ludo. roma. in. l. j. §. hoc ſcriptum. in
pe. col. ff. ad ſille. ⁊ in conſil. ſuo. vij. inci.
viſis ⁊c. in. j. col. ⁊ Pet. de anch. in cõſil.
ſuo. cclxvij. incipien. viſa diligenter ⁊c. ⁊
Pau. de ca. in conſi. ſuo. ccxcj. incip. viſo
puncto ⁊c. in pe. col. ⁊ alij plures doct. re
ferunt vt ſequunt̃. d. gl. quis retuli in re-
pe. mea rubr. C. de proba. in. lxij. col. ver.
vltra predicta. quos nõ refero breuitatis
cauſa. Ex predictis reſpõdeo ⁊ fateor di
ctam regulam que non proſunt ſingula
48 multa iuuãt. Sed dico † ꝙ illa regula hꝫ
locũ in cauſis ciuilibus ⁊ parui preiudi-
cij: ſecus aũt in criminalibus vbi agitur
de vita hoĩs ⁊ de pena vltimi ſupplicij:
vt in caſu noſtro: alˢ ſi ſecus diceremus
veniremus ꝑ obliquũ ꝯ mentẽ. l. fi. C. de
proba. ⁊ cõtra alia iura. d. in princi. alle-
gata. Quo aũt ad dictum gloſ. in. l. ij. §. j.
ff. de excuſa. tuto. Dico ſilr̃ glo. illã eſſe
verã in cauſis ciuilibus: ſecus aũt in cri-
minalibus niſi in cauſis criãlibus forte
loqueremur in indicijs indubitatis que
minime cõcurrũt in caſu noſtro: vt de ſe
patet. ¶ Preterea reſpondeo etiã aliter
vel ꝙ dicta glo. non põt habere locũ in
caſu noſtro cum cõtra ipſum vincentiũ
non ſit aliqđ indiciũ legitimũ: vt ſupra
oſtenſum eſt: qũo ergo volum⁹ qđ in ca-
ſu noſtro ex pluribꝰ indicijs fiat vera ꝓ-
batio ſi nullũ adeſt indiciũ: certe hoc eſ-
ſet impoſſibile. facit in arg. l. iiij. §. toties.
ff. de dam. infe. ⁊. l. ita autem. ff. de ad-
mi. tut. cũ ſi. Et ſic pꝫ ꝙ non obſtãt pre-
dicta. Nec hꝫ obſtare ſi diceret̃ per cõ-

riam qđ ſi teſtes predicti ſeparati vnus
ab alio nõ faciunt indiciũ qđ debẽt iun-
gi ſimul: ⁊ tunc facient indicium: ⁊ vnus
ſuſtentabit̃ per aliũ ⁊ probabit ſi nõ ple-
49 ne ſaltẽ facient indiciũ. † Nam ſepenu-
mero ſeparata non operant̃ aliquẽ effe-
ctum: ſed ſimul iuncta multa operant̃: vt
patet ex doctrina Bal. in. l. ſi quis ex ar-
gentarijs. §. j. ff. de edẽdo. ⁊ ibi Ang. vbi
dixerunt qđ lꝫ teſtis infamis infamia fa
cti de per ſe non probet: attñ ſi iungat̃ cũ
teſte omni exceptiõe maiore facient inſi-
mul plenam probationẽ. ⁊ idem etiã di-
cit Bal. in. l. j. in. iii. col. C. de teſtamen. ⁊
Sali. in. l. in bone fidei, in. xv. colũ. C. de
reb. cre. ⁊ Lud. ro. in cõſil. ſuo. ccxc. inci.
in caſu ⁊c. ⁊ voluẽt doc. in pluribꝰ alijs lo
cis quos retuli in. l. de minore. in. §. tor-
menta. in pnc. iij. col. ff. de qõni. quos nõ
refero breuitatis cauſa ⁊c. ¶ Quia reſpõ
deo qđ eſt verũ ꝙ ſeparata poſſunt iun-
gi ad facien. plenã probatio. ſꝫ iſtud pro
50 cedit ⁊ locum hꝫ † qñ ipſa ſeparata ſunt
ꝑfecta in genere ſuo vnũquodꝙ de ꝑ ſe:
nam tũc fateor ꝙ ſimul iuncta operant̃
effectũ: vel ſaltẽ qñ vnũ ipſorũ ſeparato
rum eſt ꝑfectũ in genere ſuo: nam tũc ſi
ei adiungat̃ vnũ imperfectũ faciẽt plenã
probationẽ: q2 integra fides vnius ſup-
plet defectũ alterius. Sed in caſu noſtro
hoc non põt procedere: q2 nullus ipſorũ
teſtium eſt perfectũ: ergo lꝫ ſimul iungã-
tur nihil operabit̃. Pro quo facit in ſili
qđ dicimus de pluribus teſtibꝰ ſingula-
ribus qui de ꝑ ſe nihil ꝓbant: nec etiã ſi
mille inſimul iungant̃ nihil ꝓbabũt: q2
tantũ ꝓbat vn⁹ teſtis ſingularis de ꝑ ſe
51 quãtũ † ꝓbant mille ſimul iuncti: vt dixit
Bal. in. l. iuriſiurãdi. in fi. j. col. C. de te-
ſti. ꝓ quo facit etiã: nam tñ probãt mille
ſcripture priuate ſimul iunctũ quantum
vna ſm̃ Soc. in cõſil. ſuo. xlj. inci. ante oĩa
52 ⁊c. in. v. col. Et in ſpecie † qđ teſtes ſi les
vt in caſu noſtro nõ iungant̃ ad facien-
dum vnũ indiciũ perfectũ voluit Bal.
in. d. l. ſi qs ex argentarijs. in. §. qđ ſi plu-
res. ff. de ede. quẽ refert ⁊ ſequit̃. d. Alex.
in ꝯſi. ſuo. clxxix. inci. in cauſa angelorũ.
in fi. ij. col. qđ dicit patere ex not. per. d.
An. in. c. licet. de teſti. qđ etiam voluit. d.
Alex. in cõſi. ſuo. ccxcij. incip. viſo pceſſu
cauſe ⁊c.

cauſe ⁊c.in.ij.col.⁊ in ɔſi.ccclv.inci.ſen⸗
tio in dubiū ⁊c.i fi.ij.col.vbi etiaʒ ſubdit
ꝙ ita intelligit Bal.gl.i.l.ij.ff.de excuſa
tu.ꝑ.l.ij.C.q̃ numero tutel.⁊ idez volue⸗
rūt plures alij doct.in diuerſis locis q̃s
retuli in.l.vnius facinoris.in.§.teſtes
torquendi.ff.de queſtionib⁹.⁊ in.l.de mi
nore.§.plurīū.in.xxij.colū.verſi.⁊ bene.
aduertas ⁊c.eo.ti.vbi late dixi.Et ſic ex
iſtis ē ſublata dcā oppoſitio i totū.Nec
etiā hʒ obſtare ſi ꝑ curiā diceret q̃ ĩmo
dicti teſtes fecerūt ſufficiētia indicia ad
torturā cōtra dictum vincētiū ex quib⁹
ipſe fuit legitime tortus.Nā habem⁹ in
iure q̃ an teſtes vel iudicia recepta cō⸗
53 tra reū ſint ſufficientia ad torturā relin
quit arbitrio iudicis.l.q̃nis moduʒ.ff.
de q̃.voluit Bal.in.l.ij.in.v.col.v̄ſi.no.
q̃ cōfeſſio.C.de cōfeſ.⁊ Pan.de ca.i ɔſ.
ſuo.cxxvij.incip.viſa inquiſitione.⁊ Lu.
ro.in ɔſi.ccccli.quedā mulier.in.ij.colū.
cū ſi.Sʒ talia indicia reſultantia ex de⸗
poſitiōe dictoꝝ teſtiū arbitrat⁹ eſt dñs
ptās ⁊ ei⁹ curia eſſe ſufficiētia ad tortu⸗
ram ɔtra dictū ceſarē ergo legitime po
tuit torqueri.Rñdeo ꝙ lʒ hoc ſic verū
ꝙ arbitrariū ſit iudici que ſint ſufficien⸗
54 tia indicia ad torturā:† attñ tale iudicis
arbitrium dʒ regulari ſm regulas iuris
⁊ dʒ eſſe iuri rationi ⁊ equitati conſonū.
ita optime ꝓbatur ex.in.l.ij.i v̄.vt legi non
offendatur.ff.de vſur.⁊ voluit Lu.ro.in
ɔſi.ſuo.ccclxxxi.incip.q̃ ⁊ nunq̃d ⁊c.in
pe.col.vbi ꝑ hoc allegat gl.in.l.eas cau
ſas.ff.de cōdi.⁊ demō.⁊ hoc etiā voluit
Bal.in diſputa.ſua inci.ſtatuto cauetur
q̃ fenerator.in vlt.co.ar.l.codicillis.§.
fi.ff.de leg.ij.⁊ idem dixit.d.Alex.in cōſ.
ſuo.ccxvij.inci.viſis v̄bis.in pen.col.in
ij.vol.vbi allegat Bal.in dicta ſua diſ⸗
puta.⁊ allegat etiā alia plura de quib⁹
55 ibi per eū.Pro quib⁹ facit etiā † nā qui
habet poteſtatē diſponendi ſecundū cō
ſcientiā ſuā nō dʒ ſequi propriā cōſcien⸗
tiā ſʒ publicū.tex.eſt iuncta gloſſ.in.c.
iudicet.ij.q.vij.⁊ voluit Cy.in.l.quiſq̃s.
C.ad.l.iul.maie.⁊ in.l.ij.C.qui accu.non
poſ.Et ideo dixit Bal.in.l.fi.C.de pena
iudi.qui male iudi.iudicem debere ſeq̃
regula legum ⁊ non conſcientiam ſuam
que legibus aduerſatur. Et facit gloſſ.

⁊ quod ibi dixit.d.Anto.in.c.vt debitus
de app.vbi dixit quod an arbitrarius iu⸗
dex debet ferre ſuum arbitrium cū con⸗
ſilio peritorum.allegatque habentur in
c.ne innitaris.de cōſtitu. Et ſubdit ibi
dominus An.per illam glo.quod ſi cō⸗
mittitur aliquid iudici expediēſi.ſecūdū
quod ſibi videbitur intelligitur tamen
habito conſilio peritorum: quod etiam
voluit.d.An.in.d.c.ij.in.viij.colū.de cō⸗
ſtitu.quem ſequitur Cardi.Alexand.in
d.c.vt debitus.in.xi.colum.Cum ergo
dicti teſtes de iure non faciant indicia
ſecundum iuris regulas ergo non po⸗
teſt curia dicere quod ſibi faciunt indi⸗
cia:⁊ quod ita ipſi arbitrantur:quia ta⸗
le eius arbitrium eſt iniuſtum contra
equitatem et iuris rigorem ſecundum
q̃ .ſ.pluribus modis ⁊ pluribus de cau
ſis oſtenſum eſt.in incertis enim et non
in certis loc⁹ eſt cōiecturis.l.cōtinuus.
§.cum ita.ff.de verb.oblig.l.ille aut ille.
ff.de leg.iij.cum ſimi.cum ergo certum
ſit de iure vt ſupra oſtendi quod dicti
teſtes non faciunt indicium ad tortu⸗
ram contra .d.vincentium:ergo non eſt
ſtandum coniecturis et arbitrio contra
rio ipſi⁹.d.poteſtatis ⁊ eius curie.¶Ul
timo pro omnimoda abſolutiōe ⁊ indu
bitata victoria ipſius vincentij vnum
addo q̃ iudicio meo multum venit pō
derandū videlicet quod alias iaʒ.xvij.
annis elapſis vel circa fuit inquiſitus
ille parmenſis de quo.ſ.et poſtea banni
tus capitaliter pro duobus vulneribus
illatis per eū in perſonaʒ dicti magiſtri
Joannis vnū in capite:et aliud in cruce
que ſententia ſeu bannuʒ habuit omnia
ſolennia et omnia requiſita a iure tā cō
muni quā municipali ⁊ tranſiuit in rem
iudicatam et poſitum fuit ad cameram
actorū ſeu in archiuo publico:que ſentē
tia ſeu bannum inducit notoriuʒ primo
56 †quia ſententia inducit notorium.text.
eſt nota.⁊ ibi gloſſ.⁊ docto.in.l.empto⸗
rem in principio.ff.de actio.emp.⁊ in.c.
veſtra.de coha.cle.⁊ muli.⁊ in.c.fina.eo.
tit.⁊ ibi habetur per doc.⁊ voluit Bal.
in.l.cum fratreʒ.C.de his quibus vt in⸗
dig.⁊.d.Ant.in.d.c.fina.⁊ Joan.de imo.
in.c.j.vt lit.non conteſta.vbi dicunt q̃

ſnia facit notorium et ſi talis ſit que re-
tractari poſſit ante q̃ retractetur: quos
doct. refert ⁊ ſequit. d. Alexan. in. l. cum
prore. ¶ Scdo etiã dicta ſnia ſeu bãnũ
facit notorium eo qr poſtq̃ fuit latũ: per
viij. dies fuit incarceratũ ſeu poſitũ i ar
chiuo publico vbi ſemper ſtetit ⁊ eſt de
57 preſenti. Ea enim † que ſunt in archiuo
publico faciunt notoriũ ſm Jo. de imo.
in. l. exit9 cõtrouerſie. ff. de acquir. poſſ.
⁊ Lud. ro. in cõſil. ſuo. cccl. incip. in caſu
propoſite ⁊c. in pe. colũ. pro quo faciunt
dicta per Lu. ro. in cõſi. cclx. inci. in pro-
58 poſito caſu ⁊c. vbi dixit † qd ſumpta ex
archiuo publico faciũt vbiq3 plenã fidẽ
qd etiã voluit ipſe in cõſi. ſuo. cv. inci. li-
ber regiſtri. Et faciunt etiã dicta p Pet.
de ancha. in ↄſi. ſuo. cclxxxvj. incipi. tria
principaliter ⁊c. in. j. colũ. vbi inquit qd
ſumpta ex archiuo publico faciũt plenã
fidẽ. Et faciunt plura alia notabilia que
ad hoc ppoſitũ reduxi in repeti. mea ru-
59 bri. C. de pba. in. lviij. ⁊ lix. col. ¶ † Ter
tio qr ex actis iudicialibus reſultat noto
riũ ſm Inno. in. c. ex inſinuatiõe. de ap.
quem refert ⁊ ſequit Lud. ro. in. l. exitus
cõtrouerſie. ff. de acqui. poſ. Stãte ergo
notorio ex predictis qd dictus parmẽſis
interfecerit dictũ magiſtrũ Joannez ex
duobus vulneribus ſibi per eũ illatis in
capite ⁊ in cruce ſequitur qd dicti teſtes
non ſunt audiẽdi nec aliquã pbationẽ
faciunt dicẽdo qd fuit dict9 vincẽtius q
interfecit dictũ magiſtrũ ioannẽ vel ſibi
intulit vnũ vuln9 in cruce. naz iſta ſunt
incõpatibilia ⁊ impoſſibilia ſcz qd vnũ
vulnus inet inferatur a duob9 niſi duo
inſimul eadẽ arma adoperarẽt ⁊ cũ illis
pariter adminarẽt qd eſt inſolidũ ⁊ iau
ditũ ⁊ remotũ a veriſimili ⁊ a cõiter ac-
cidentib9. ⁊ ideo dicti teſtes nõ ſunt au-
diẽdi ⁊ nõ pbant primo qr deponũt cõ
60 tra notoriũ vt dixi itẽ † ponunt impoſ-
ſibilia q̃ faciunt vt eis nulla detur fides
ſecundũ Bal. in. l. aretuſa. in. j. col. ff. de
ſta. ho. ⁊ in. c. j. §. porro. in tit. que fuit pri
ma cauſa benefi. amit. ⁊ idem videt ſen-
tire Bal. in. l. de quibus. ∫pe. co. vſ. ⁊ id
maleficiũ. ff. de legi. ⁊ Bal. in. d. l. cũ fra-
tre. ⁊ i. l. data opera. in. xij. col. C. q'accu-
ſ. nõ poſ. ⁊ idẽ firmãt plures alij doct.

in diuerſis locis quos retuli in rep. mea
rubri. C. de probatio. in. xiiij. colum. ver.
61 ⁊ ſcias ⁊c. Item † etiã deponũt nõ veri-
ſimilia que eodẽ modo tollunt ſibi oẽm
fidẽ ſm Innocen. in. c. auditis. de pſcri.
⁊ d. Feli. in. c. licet cauſam. in verſi. nota.
decimo. ⁊ ita dixit Pe. de ancha. in con
ſil. ſuo. cclvij. incip. ex ordine. in vlti. col.
quod nõ veriſimilibus iudex non debet
dare fidẽ pro quibus faciunt que dixi in
d. repe. in. xv. col. circa princi. Cum ergo
notorium ſit ex dicta ſnia exiſtẽte in ar-
chiuo publico qd ipſe parmenſis vulne
rauit dictum magiſtrũ ioannẽ duobus
vulnerib9 vnũ in capite aliud i crure ex
quibus mortuus fuit. Sequitur ergo q
teſtes product: deponentes cõtra noto-
rium facti permanentis ⁊ contra veriſi
mile non probãt tanq̃ deponentes im-
poſſibilia ⁊ incõpatibilia ergo ex dicto
predictorũ teſtiũ nõ poterat. d. poteſtas
⁊ eius curia procedere ad torturam vt
proceſſerunt indebite ⁊ iniuſte. ¶ Quin
imo vnum addo quod eſt valde fortius
videlicet quod nedum dicti teſtes non
faciebant indicium ad torturam contra
dictum vincentium: ſed nec etiã confeſ-
ſio ipſi vincentij in qua confeſſus fuiſ-
ſet ſponte ſe vulneraſſe ſeu interfeciſſe
dictum magiſtrum ioannem non proba
bat necquo ad plenam vel ſemiplenam
probatio. ſed nec etiam quo ad faciendũ
indicium contra eum ad torturam. Ad
62 quod dicendum moueor. † Naz ↄfeſſio
nunq̃ nocet reo quando apparet quod
contra ipſam confeſſionem eſt ſentẽtia
tuz. ita ſingulariter dixit Innocen. in. c.
mulieri. extra de iureiurand. per illum
tex. quod dictum refert ⁊ ſequit Bal. in
l. ſi quis in hoc genus. C. de epiſc. ⁊ cle. ⁊
in aut. nouo iure. C de pena iudi. q male
iudica. ⁊ idez etiam voluit gloſſ. in aut.
item poſſeſſor. C. qui' potio. in pig. hab. ⁊
gloſſ. in. §. illud quoq3. in aut. de trien. et
ſemiſ. quam ad hoc allegat Bart. in. d.
aut. item poſſeſſor. pro quibus faciunt
dicta per Bart. in. l. papinianus. §. nec
impuberis ff. de inoffic. teſtamen. et di-
cta per. d. Augu. de ari. in additio. ad
tract. Angel. de aret. in tracta. malefi-
ciorum. in verbo. necnon ad querelam

ſu.xiij.char.in vlti.addi.ante fiñ.⁊ per d.Feli.in.c.j.in.v.colũ.ver.limita tertio de exceptio.⁊ i.c.capitulũ ſancte crucis in.xiiij.col.de reſcriptis.de quibus dixi in ſingula.meo.cclvij.inci.nemo audiendus eſt ⁊c. ¶ Cũ ergo indicta ſententia ⁊ bannũ latum ſuper hoc maleficio contra dictũ parmenſem contineatur ꝙ ipſe pmenſis fuit bãnit⁹ ꝓpter duo vulnera illata ꝑ eũ in perſonam dicti magiſtri Joãnis vnuꝫ in capite aliud in crure ex q̃bus mortuus eſt ergo licet dictus vincentius ſpõte confeſſus eſſet ſe intuliſſe dicta vulnera vel vnũ tantum ex illis in pſona.d.magiſtri Joannis talis confeſſio contra quam eſt ſnia que tranſiuit in rẽ iudicatã nõ noceret ipſi vincentio ꝑ predicta. Ex q̃bus oĩbus ſatis liquide ⁊ clare cõſtat ꝙ dictus vincentius nõ potuit torq̃ri vigore dictorum teſtiuꝫ vt tortus fuit. ⁊ per ꝯñs cõfeſſio ſua tanꝗ facta per torturam legitimis indicijs non precedẽtib⁹ eſt nulla.⁊ ſimiliter ratificatio eiuſdem confeſſionis vt habetur per gloſſ.⁊ doc.in.l.penul.ff.de queſtioni.et ibi ego late dixi forte vltra oẽs vt videri põt. Nec hꝫ obſtare iuramẽtũ appoſitum in dicta ratificatione: q: corruente ipſa confeſſione ⁊ ratificatione que ſunt
10 principalia corruit iuramentũ ⁊ ſuper illis appoſitũ tanꝗ acceſſoriũ vt habetur in regula acceſſorium.de reg.iur.in.vj. ⁊ in.l.ſi.C.de non numera.pecunia.⁊ in l.ſi.ff.de conſti.pecu.pro quo faciunt dicta per Bart.in.l.iij.in vlti.colum.ff.de alimẽ.⁊ ciba.lega.⁊ voluit Bal.in.l.abſentis.in.v.col.C.ſi certum petatur.vbi dixit ꝙ ſi non tenet cõtractus principalis nec etiã preceptũ guarentitie vel confeſſio i eo appoſitũ ꝙ etiã voluit Bal. met in.l.in cõtractibus.in ſi.prin. C.de non numera.pecu.⁊.d.Alex.i cõſil.ſuo.cccv. incip.lecto ⁊ diſcuſſo.in.vij.col.in fin.et in cõſi.lxxij.in.v.col.in.ſi.volu.q̃ incip. pſpectis his.⁊ Lud.roma.in conſil.xlij. circa prin.⁊ cõſi.cxv.circa ſi.⁊ melius in cõſi.ſuo.cclvj.i prin.⁊ conſi. ccccxlix.in ſi.⁊ facit gl.no.in.c.j.in gloſſ.magna.de lit.conteſt.in.vj.⁊ faciũt dicta per Soci. in conſil.ſuo.lxv.inci.circa primã ⁊c.in viij.colũ.⁊ que ego late dixi in ſing.meo xvij.incipiẽ.acceſſorium. ¶ Ex quibus oĩbus dico dictũ vincẽtiũ indebite fuiſſe tortũ legitimis indicijs nõ precedentibus vt de iure req̃ritur ⁊ per cõſequens confeſſionẽ ⁊ ratificationẽ per eũ factã fuiſſe ⁊ eſſe nullã.⁊ ideo merito iure cogente dico ipſum vincentiũ abſoluẽduꝫ eſſe a dicta inquiſitione vt ſupra contra eum formata ⁊ ab omnib⁹ ⁊ ſingulis in eo contentis.⁊ ita concludo. Laus deo clementiſſimo. Hippo.de marſi.

1 Nõ probat hoc eſſe qd ab hoc ⁊c.
2 Preſumitur in dubio quilibet bonus et velle ſeruare fidem.
3 Preſumptio interpretatio ſiue intellectus debet in dubio capi per quem quis non cadat in delictum vel in penam.
4 Adulterium ſi quis committit preſumitur potius commiſſum cauſa libidinis quam cauſa iniuriandi.
5 Cauſa quelibet colorata excuſat a dolo.
6 Conſuetudo iniqua excuſat a dolo.
7 Uerba que poſſunt trahi ad falſuꝫ ⁊ ad non falſum fit interpretatio ꝙ falſuꝫ nõ contineat.⁊ ibi nu.10.
8 Preſumitur poti⁹ error in notario quã dolus.
9 Uerbum ꝙ poteſt ſonare in iniuriam et non iniuriam accipiendum eſt ꝙ nõ ſonet in iniuriam.
11 Uerba impropriantur vt q̃s dicatur bonus.
12 Preſumitur q̃libet bon⁹ ⁊ non vſurarius.
13 Preſumptio quando poteſt trahi ⁊ ad bonum ⁊ ad malum trahitur ad bonuꝫ in dubio.⁊ ibi vide caſum de eo qui allocutus fuit ad aurem tacite ⁊c.
14 Creditor accipiens de bonis debitoris occulte preſumitur feciſſe potius animo ſibi ſatiſfaciendi quam furandi.
15 Preſumitur ꝙ filius qui nat⁹ eſt ex meretrice maritata eſſe filius mariti.
16 Arma portantes preſumuntur habere malum animum.
17 Lingue imperator eſt cor.
18 Mẽs ẽ radix ꝛboꝝ ⁊ ei⁹ ſubſtãtia pria.
19 Cor habet linguam ſicut mancipiũ ſub iuriſditione ſua.
20 Uoces ſunt note earum que in animo ſunt paſſionum.
21 Mẽtis noſtre nullũ magis teſtimoniuꝫ

quam qualitas expreſſa verborum.
22 Lingua eſt preco cordis.
23 Nemo debet expectare ſe percuti ante q̄ ſe defendat.
24 Potentia idem operatur in habitu q̄ operatur in actu. q̄ intellige vt ibi. nu. 39.
25 Confeſſio rei cōſtituti in fortiis iudicis dicitur facta metu tormentorum.
26 Tempus datum ad appellandum idez operatur q̄ ipſa appellatio.
27 Si percutio te dum es in actu pcutiēdi me dicor feciſſe ad mei defenſionem.
28 Preteriti ratio ſcire futura facit.
29 Qui nocuit prio vult poſſe nocere ſcdo.
30 Qui ſemel eſt leſus fallaci piſcis ab hamo omnibus vncha cibis ꝛc.
31 Canis ſemel offenſus ab aqua calida expaueſcit etiam aquam frigidam.
32 Negatiua coartata loco ꝛ tempore probabilis eſt.
33 Inimicitia eſt res exiſtēs in animo que non videtur neq; cognoſcitur niſi per exteriora.
34 Uim vi repellere licet tamen cum moderamine ꝛc.
35 Si percutio te manu non licet tibi me enſe percutere.
36 Par pari referto.
37 Signa quando apparent q̄ inimicus vult me offendere non debeo expectare q̄ me percutiat. et ibi. 38.
38 Mandati fines diligenter cuſtodiendi.
39 Mādati fines ſi quis exceſſit incidit in penam ꝛ puniri dꝫ etiam ſi bene geſſit.
40 Procurator ſi p ſimoniam nomine domini aliquid obtineat dominus non tenetur ei reſtituere expenſas quas fecit.
41 Procurator ſi egit litem calumnioſam ꝛ obtineat tamen repetere non poteſt a domino expenſas quas fecit.
42 Si dixi campſori vt tibi ſoluat ille autez promiſit tantum non liberatur a me.
43 Uerbum vnumquodq; etiam minimuz in contractu non debet eſſe ſine virtute aliquid operandi.
44 Mandatum alicui datum debet regulari arbitrio boni viri.
45 Si quis ponat ſe in manibus alicuius vt ipſum condemnet condemnatio debet fieri arbitrio boni viri.
46 Mandatum ſi quis hꝫ amplum generale et etiam cum libera non pōt apponere penā ibi. 44. ꝛ. 45. 47. 48. ꝛ. 49.
47 Penam adiungere vbi nō eſt pro obſeruatione promiſſorum eſt laudabile.
48 Penaꝫ addere penis iam appoſitis eſt deteſtabile.
49 Ea que q̄s ſpāliter non eſſet obligaturus nō veniūt in generali obligatione.
50 In remiſſione generali non veniunt ea que quis ſpecialiter ꝛc.
51 In mandato generali non veniunt ea q̄ dominus ſpecialiter non mandaſſet.
52 In arbitrio generali: nō veniunt an q̄s ſpecialiter ꝛc.
53 Ambaſiator habēs mandatū ad faciendum pacem poteſt apponere penam.
54 Pena poteſt promitti que venit ex natura contractus.
55 Rector eccleſie ſine cōſenſu ſuperioris pro obſeruatione contractus poteſt obligare bona eccleſie.
56 Incluſio vnius eſt alterius excluſio.
57 Fruſtra expectatur illud cuius aduent⁹ nihil operatur.
58 Fideiuſſor non poteſt obligari in duriorem cauſam quam principalis.
59 Procurator qui pmiſit de iudicato ſoluendo ſi interim dn̄s efficiatur non ſoluendo poteſt recuſare defenſionem.
60 Treuga ſi rumpatur per vnam partem non eſt licitum alteri parti rumpere ſine incurſu eiuſdem pene.

CASUS.

¶ Caſus talis eſt. Exiſtente alias capitali inimicitia inter dn̄m Joannē et fratres de ſaxadello ac affines beniuolos adherētes ꝛ ſeq̄ces ꝛ nobilē virū guidonē ꝛ alios de vainis ac affinis beniuolos adherētes ꝛ ſeq̄ces: dict⁹ guido ꝛ carol⁹ de vainis ꝛ q̄libet ipoꝝ oī meliori mō ꝛc. fecerūt ꝛ ꝯſtituerūt vainū fratreꝫ dicti caroli eoꝝ pcuratorē ad pmittendū ꝛ ad p̄ſtandā fidē quibuſdā officialibus eā recipiētib⁹ noīe reuerendiſſimi Cardinalis ſcti Georgij et ſctiſſimi dn̄i noſtri Pape. Et noīe ſinguloꝝ quoꝝ intereſt vel intereſſe potuiſſet: ꝛ ad promittendū q̄ ipſi aut alter ipſorum per ſe vel aliū ſeu alios aut aliquis de domo de vainis nō offenderent vel offendi facerēt aliquē de domo ꝛ ꝯſanguitate ſa-

ſaxadellorꝝ occaſione inſultus dieb9 pro-
ximis tūc elapſis facti p dictū dñz Joā
nē de ſaxadello: ⁊ ſocio ad domum dicti
Guidonis de vainis ſub pena rebellio-
nis ⁊ cōfiſcatiōis oim bonorꝝ ſuorꝝ mo
biliū ⁊ immobiliū p quolibet ipſorū con
trafaciente ⁊ rumpēte ipſam fidē. Et p
dicta pena tā cōfiſcationis bonorꝝ quā
rebellionis obligan. efficaciter ipſos cō
ſtituentes ⁊ eorꝝ ⁊ cuiuſlibet eorū bona
mobilia: ⁊ immobilia iura ⁊ actiōes p̄-
ſentia ⁊ futura reales ⁊ pſonales ⁊ put
ipſis officialibus videbitur ⁊ placuerit
Et de predictis ⁊ quolibet pdictorꝝ ro-
gari: ⁊ cōfici facere publicum inſtrm ſeu
inſtrumēta publica roborāda ⁊ validā-
da omnibus ⁊ ſingulis pmiſſionibus ⁊
obligationibus in ſimilib9 inſtrumētis
apponi cōſuetis ⁊ cū renūcijs iuramen-
to ⁊ alijs clauſulis prout ipſi pcuratori
videbit ⁊ placuerit. Poſtea dictus Uai
nus vt pcurator dictorꝝ Guidonis ⁊ ca
roli pro ipſis ⁊ pro ſe ipſo: ⁊ pro oib9 de
domo vainorū pro qbus eib9 pmiſit de
rato fidē preſtitit dictis officialibus vt
ſupra ⁊ put de pdictis oibus ptz ex in-
ſtrumētis publicis ſuper inde cōfectis.
Et vltra pdictas penas rebelliōis ⁊ cō-
fiſcatiōis bonorꝝ ſub qua dictus Uain9
pmiſit dictā fidē noibus quibus ſupra
etiā appoſuit penā trium milliū ducato
rū ſi predicti de Uainis nō ſeruarēt di-
ctā fidez ⁊ pſtitit ſup pdicta pena trium
mille ducatorꝝ quā plures fideiuſſores
⁊ inter alios dedit quēdā fratrē de du-
cla: ſeu de ferrarijs tertij ordinis ſcti frā-
ciſci. Et eodē modo promiſerūt ⁊ fidem
preſtiterūt dicti de ſaxadello verſus di-
ctos de Uainis: ⁊ ita de dicta fide hinc-
inde data a dictis partib9 fuit factū pu
blicū inſtrm ¶ Quibus ſtātibus p cer-
tū tēpus dictus Guido cum multis alijs
armatis cepit portā Sponilie ciuitatis
Jmole ⁊ p vim eā tenuit ſimul cuz alijs
ſuis: ⁊ poſtea relictis cuſtodibus ad di-
ctā portā quā etiā recuſauit cum dictis
alijs tradere gubernatori aplico peten-
ti reſtitutionē dicte porte venit ſil cum
magna ſocietate armatorū in domo di-
cti Uaini ⁊ Caroli fratrū ⁊ ibi prāſi ſunt
preſente dicto Uaino ⁊ abſente dicto Ca
rolo grauiter egrotāte in ciuitate bono
nie. Deinde receſſerūt de dicta domo et
cum dicta ſocietate armatorꝝ dict9 Gui
do tranſiuit plateā vt iret ad domū ſuā
vez ipſius Guidonis que eſt contigua
dom9 illorū d ſaxadellis: ⁊ dū irēt ad di
ctā domū dicti de ſaxadellis inceperūt
exonerare artiglarias v̄ſus dictū Gui-
donē: ⁊ ſocios ⁊ cōtra eos admenare cū
diuerſis generibus armorū ex quib9 ad
menationibus hincinde inter dictas
partes interuenientibus vn9 de ſequa-
cibus dictorum de ſaxadello fuit mor-
tuus p ſequaces dictorū de Uainis qui
mortuus tñ nō erat domo vel conſan-
guinitate illorū de ſaxadello. Ex qb9 oī
bus dubitari contingit an dicta fides
preſtita fuerit rupta ex parte illorum de
Uainis vel illorū de ſaxadello adeo qꝺ
ipſi principales vel eorꝝ fideiuſſores po
tuerint vel poſſent de iure compelli ad
ſolutionē dictarū penarū ⁊ maxime ad
penā dictorū triū mille ducatorꝝ vt ſ. p
miſſam. Et caſu quo aliquis de dictis fi
deiuſſoribus fuerit aſtrictus ad ſoluen-
dū pretium dicte pene pecuniarie an de iu
re debeat ſibi reſtitui dicta quantitas
ſoluta tanꝗ indebite exacta et ſoluta.
Super quib9 queritur quid iuris ⁊c.

¶ Conſilium .xxj.

Vocem meā exaudi do-
mine qua clamaui ad te.
⁊ non auferas a me fa-
ciem tuam vt te duce in
pſiti dubitatione viā ve
ritatis ⁊ iuſtitie inuenire
valeam. Diligenter ⁊ mature perlecto
⁊ ponderato pūcto ſupra dicto ⁊ ſcriptu
ris mihi exhibitis in hac lite ⁊ differen
tia vertente inter nobiles ſtrenuos vi-
ros. d. Joannem ⁊ fratres de ſaxadello
de imola: ⁊ eius affines amicos beniuo
los adherentes ⁊ ſequaces ⁊ dñm Gui-
donem ⁊ Caroluz de vanis ſimiliter de
imola eorū affines amicos beniuolos
adherentes ⁊ ſequaces videt mihi con-
cluſiue loquēdo dictā fidē vt in puncto
preſtitā p dictas partes ſeu per eorꝝ p-
curatorē nō fuiſſe nec eē ruptā nec eidē

cōtrauentū eſſe per dictos de Uainis: ſʒ
imo magis illā fuiſſe ⁊ eſſe ruptam ꝑ di
ctos de ſaxadello ⁊ ei cōtrauentū eſſe ꝑ
eoſdem ⁊ ꝑ cōſequēs ipſos de ſaxadello
cecidiſſe in penas de qb⁹ in ipſo inſtr̄o
fidei p̄dicte continet: ⁊ ad ſolutionē ſeu
ſatiſfactionē ipſarū penarū aſtrigēdos
eſſe. ⁊ ꝑ cōſequēs pecuniā exactā a fide
iuſſoribus dictoꝝ de Uainis eiſdē reſti-
tuendā eſſe ⁊ hec ex pluribus infra dicē
dis. Et primo qꝛ poſt dictā fidem preſti-
tā dicti de Uainis aliquē inſultum nec
realē nec etiā verbalē fecerūt contra di-
ctos de ſaxadello: iō non pōt dici ꝙ di-
cta fides per eos rupta fuerit. Sed hoc
magis veri⁹ dici pōt de dictis de ſaxa-
dello qm̄ ipſi fuerūt primi q̄ irruerūt cō
tra ip̄os de Uainis exonerādo plures ⁊
varias artiglierias cōtra ipſos de vai-
nis ꝓut publicū ⁊ notoriū eſt in ipſa ci-
uitate Jmole ex qb⁹ exoneratiōib⁹ ⁊ ad
menatiōib⁹ ꝓ neceſſaria defenſiōe ſua
ipſi ſequaces de Uainis certū hoiem ꝯ
eos irruentē: ⁊ admenātē interfecerunt
qui tn̄ nō erat de domo nec de ꝯſangui
nitate illorum de ſaxadello: ergo ex hoc
capite dicēdū eſt ꝙ dicti de ſaxadello fue
rūt illi q̄ ruperunt dictā fidē ⁊ ei ꝯuene-
rūt: iō merito cogēdi ſunt ad ſolutionē
dictarū penarū ⁊ huic cōcluſioni. Non
obſt. ſi ꝑ predictos de ſaxadello diceret
ꝙ imo p̄dicti de Uainis fuerūt illi q̄ ꝯ-
uenerūt dicte fidei ⁊ eam ruperūt qm̄ ve
nerūt ad dictā ciuitatem imole armati
cū magna ſocietate ſeu multitudine ho
minū armatorū ⁊ ceperunt portā ſponi-
lie ⁊ eā tennerūt ꝑ ꝟ;ʒ vt i pūcto ⁊ poſtea
intrarunt ciuitatē clamādo carne carne
⁊c. ⁊ ſe appropinquerūt ad domū illorū
de ſaxadello qb⁹ de ſaxadello fuit licitū
videntes p̄dicta ⁊ rōnabilr̄ dubitantes
offendi ab ipſis vainis ⁊ ſeq̄cib⁹ exone
rare dcās artiglierias: ⁊ ꝯ eos admena
re ꝓ eoꝝ defenſiōe vt fecerūt ex qb⁹ nō
pōt dici qđ ipſi de ſaxadello fregerint
dictā fidē: ⁊ ꝯuenerint eidē qꝛ p̄dicta fe-
cerūt ad eoꝝ defenſionē ergo. ¶ Quia
1 rn̄deo † qđ p̄dicta nō obſtāt qm̄ nō pro-
bat hoc eſſe qđ ab hoc ꝯtingit abeſſe. l.
neq̄ natales. C. de ꝓb. l. nō hoc. C. vn̄ le
gi. l. naturalr̄. in. §. nihil cōe. ff. de acq̄r.
poſ. cū vul. Nā nō ſequit̄ Uaini venerūt
imolā cū maxia comitiua gentiū arma-
torū: ergo venerūt vt nocerēt vel offen-
derēt illos de ſaxadello: ⁊ venirēt ꝯ fidē
datā ⁊ vellēt cadere in penas ꝓmiſſas
⁊ ſic venire ꝯ ꝓpriū cōmodum. iſtud em̄
nequaq̄ eſt p̄ſumendū. Nā q̄libet p̄ſu-
2 mit̄ bon⁹ † in dubio: ⁊ velle ſeruare pro-
miſſa. l. merito. ff. ꝓ ſo. l. nō oīs. §. a bar-
baris. ff. de re mili. l. abſentem. ff. de pe.
cū multis ſi. Quinimo neceſſario eſt cō
iecturādū ⁊ p̄ſumēdū ꝙ dicti de Uainis
cū ſeq̄cib⁹ armatis nō venerit ad ip̄a m
ciuitatē imole vt offenderēt ipſos de ſa-
xadello ⁊ rūperēt fidē p̄ſtitā ⁊ caderent
in penas ꝓmiſſas etiā poſito ꝙ aliqua
cōiectura ſeu p̄ſumptio cōcurret ꝙ ve-
nirēt ſeu veniſſent ad offendēdū dictos
de ſaxadello: ⁊ ad ꝯueniendū fidei p̄ſti-
te: tn̄ adhuc dicendū eſt cōtrariū ⁊ hoc
qꝛ quotieſcūq̄ ſum⁹ in caſu in quo du-
plex pōt capi coniectura p̄ſumptio ſeu
intellectus ⁊ capiēdo vnū quis cadit in
delictū ⁊ penā ſed capiēdo aliū non ca-
dit in delictū vel in penā: ſed excluditur
delictū ſeu pena tūc ſemꝑ i dubio ⁊ am-
biguo dʒ capi illa cōiectura interpreta
tio p̄ſumptio vel intellectus ꝑ quē quis
nō cadat in delictū ſeu penam. ita no. di
xit Bar. in. l. nō ſolū. i. §. ſed ſi cū poſſet
als in. §. ſed vt ꝓbari. ff. de oper. no. nū.
3 vbi dixit ſtatuto cauet̄ † qđ nobilis non
poſſit intrare palatiū niſi tp̄e cōſilij ſub
pena mō quidā nobilis accuſat̄ ꝙ intra
uit palatiū: ſʒ neſcitur ān intrauerit tē-
pore cōſilij necne dicit ibi Bart. ꝙ p̄ſu-
metur ꝙ intrauerit tp̄e cōſiliū ne cadat
in delictū ⁊ in penā quā doctrinam re-
fert ⁊ ſequit̄ Abb. in. c. auditis. in aň p.
col. de p̄ſcrip. ⁊ Lud. ro. in ꝯſil. ſuo. cxiij.
incip. pro deciſiōe ⁊c. vbi ad hoc allegat
etiam notata per Bal. in. l. matrem. C.
de proba. ⁊ in. l. actum. ff. de nego. geſt.
Et facit optie qđ dixit Bar. in. l. verum
ff. de fur. vbi dixit quidā fecerunt paceʒ
ſimul et promiſerunt ſe inuicem non
offendere modo vnus adulterat vxo-
rem alterius an cadat in penam. deci-
4 dit ibi Barto. † quod non quia debe-
mus potius preſumere quod hoc fece-
rit libidinis cauſa quā cauſa iniuriandi

vt emitetur dolus ꝛ pena: qđ etiã voluit
Oldra.in conſi.ſuo.liiij.inci.cõſueuit.in
vj.col.ante me.pro quo facit quod dixit
Bart.in.l.ij.ff.de duobus reis in fi.ꝛ Jn
no.in.c.ad audientiam.de.homi. Et fa-
cit tex.ꝛ glo.not.in.c.ſuper literis.de re-
ſcrip.vbi dr ꝙ licet quis ſuggeſſerit falſã
interpretationem reſcripti ꝙ tñ nõ pſu-
mit ꝙ fecerit ꝑ dolũ:ſ3 ꝑ ſimplicitatem.
Et facit glo.ꝛ qđ ibi dixit Ange.in.l.ex
5 conſenſu.ff.de ap.que voluit † ꝙ qlibet
cã colorata excuſet a dolo l3 ſit fatua:ꝛ
idem voluit gloſſa in.l.j.ff.de eo.per quē
fac.erit. Et glo.in.l.j.ff. ſi quis in ius vo.nõ
obtem.ꝛ facit glo.in.c.cum venerabilis.
6 de conſuetud.que dixit † ꝙ conſuetudo
iniqua excuſat. Et faciunt dicta per. do.
Alex.in conſ.ſuo.lvj.inci.viſo pceſſu ꝛc.
in.iij.col.l.ij.vol.ꝛ i ꝯſ.ſuo.ccxj.icip.viſis
ꝛ diſcuſſis.in vlti.colum.ꝛ in cõſi. ſuo.
lxx.incipien.viſo pceſſu ꝛc.in.j.vo.in.ij.
7 colum.vbi dicit † qđ vbi verba poſſunt
trahi ad falſum ꝛ non falſum ſit interp-
tatio ꝙ nõ contineãt falſum.ita dicit qđ
voluit glo.in.l.iuriſgentiũ.in.§.quod ſe
re.in v̈bo approbet.ff.de pact.quam ibi
ponderãt doc.ſm eum.ꝛ Bal.in.l.impe
rator.ff.de ſtatu homi.ꝛ Sali.i.l.de tutel-
la.C.de in integ.reſti.mino.ꝛ idem dixit
Alexan.in conſi.ſuo.lxxiiij.icipi.viſo.te-
ſtamento.in.iij.char.in.j.colũ.in.j.volu.
Et facit optime dictum Bart.in.l.quo-
ties.in.§.j.per illũ text.ff.de heredi.inſti.
vbi dicit ꝙ ſi reperiatur ꝙ notarius ali-
ter ſcripſit ꝙ̃ ſibi dictum fuerit a partib9
8 tempore actus geſti † ꝙ preſumitur poti9
per errorẽ ꝙ̃ per dolũ ꝛ ſic excuſabit no-
tarius a dolo ꝛ a crimine falſi. Et facit
etiã qđ voluit Bar.in conſ.ſuo.cviij. in
cip.in qõne v̈tête inter dominũ.N.ꝛ.S.
vbi dixit qđ qñ aliquod verbum pfert:
9 † qđ põt ſonare in iniuriã:ꝛ nõ iniuriam
accipiendũ eſt in partem qđ nõ ſonet in
iuriam per.l.ſi de interpretatione.ff.de
penis. Et facit qđ voluit Ang. de are.in
tracta.maleficiorũ in verbo falſario.in
pmis verbis vbi dixit ꝙ a dolo quis ex
cuſat quibuſcũꝙ excuſationibus vł pſu-
ptiõib9 ẽt iniuſtis.ꝛ allegat.l.igit.§.j.ff.
de lib.cã.ꝛ.l.j.in fi.ꝛ ibi Bart.ff.de arbi-
tris.ꝛ allegat ẽt dictũ Bart.in.d.l.quo-
ties.ff.de hered.inſti.ꝛ ibi ſubdit ẽt quod
Bald.in.l.j.C.de ſacroſanct.eccle.dt qđ
quotieſcũꝙ vnũ v̈bũ põt importare falſi
10 tatẽ:ꝛ † non falſitatẽ faciemus cõiecturã
ꝙ falſitatẽ nõ importet. ꝛ allegat plura
alia de quibus ibi per eũ. Et facit optie
gloſſ.in ca.ne quis arbitretur.xxij.q.ij.
11 que dixit ꝙ † verba impropriant vt qs
dicat bonus. Et facit glo.in.c.nauigãti.
12 extra d vſur.que dixit † qđ in dubio quis
non pſumit vſurarius. Et facit glo.in.c.
accedens de cri.fal.q dixit ꝙ in dubio nõ
pſumit falſarius. Et facit gloſſ.in.c. ab-
ſit.xj.q.iij.ꝛ gloſſ.l.ij.in ver. cur miles.ff.
de his qui notã.infa. Et facit etiam ſing.
v̈bũ Bal.in cõſi.ſuo.ccxx.icipi.in qõne
dñi milani ꝛc.in.j.col.l.iij.volu.vbi dixit
ꝙ dictũ Bart.in.l.ſi ventri.§.in bonis.ff.
de priuile.cre.nõ eſt verũ inquantũ ipſe
Bart.vult ꝙ ſi aliqs fuit allocut9 tacite
ad aurẽ titiũ: ꝛ ipſe titius ſtatim occidit
13 hominẽ † ꝙ ex breuitate tpis preſumitur
ꝙ ille dederit ſibi conſilium ad occidẽdũ
illũ. Nã dicit Bal.in dicto conſilio iſtđ
nõ eſſe verũ ex pluribus rõnibus ꝛ ma-
xime: qꝛ dictũ colloquiũ tacitũ potuit eẽ
bonũ ꝛ malũ:ꝛ in dubio preſumit bonũ
ꝛ ſimiliter in dubio nemo preſumit frau
dẽ vel dolũ ꝯmittere vt in.l.qties.in.§.q
dolo.ff.de prob.ꝛ non probat hoc eſſe ꝙ
ad hoc ꝯtingit abeſſe facile ꝛ frequenter
vt.C.d pb.l.nec ꝙ natales.ꝛ.l.nõ hoc.C.
vñ leg. Itẽ in dubio bonũ ꝛ nõ malũ pſu
mit.l.oino.C.d inof.teſt.l.merito.ff.p ſo
ci.ex qb9 oib9 dt.Bal.in dicto cõſi. non
pcedere dictũ Bart.in.d.l.ſi ventri.§.fi.
qꝛ ſm eum illud dictum non debet ita in
diſcrete intelligi. Et facit optime nota.
verbum Roffre.in libellis ſuis quem
refert ꝛ ſequitur Cepo.in ꝯſilio ſuo.xxvj.
incipiente Magnifice ac generoſe pre-
tor ꝛc.in.iiij.columna.circa finem.vbi
14 not.dixit quod ſi creditor alicuius occul
te accipit de bonis ſui debitoris preſumi
tur potius feciſſe animo ſatisfaciendi
quam animo furandi adeo quod non te
netur furti nec bonoꝝ raptorum.ꝛ idem
dixit.d.Alexan.in conſil.ſuo.ccclxxvj.in
cipiente pulchre.ꝛc.in.j.colum.vbi etiã
plura alia notabilia adducit in hac ma
teria. Et facit etiam optime tex.l.miles.

in.§.defuncto.ff.de adulte. vbi habetur
15 † qd filius natus ex meretrice maritata
ꝓſumit eē mariti ⁊ nō adulteri. quē text.
ad hoc al'egat.d.Alex.in ꝯſ.ſuo.xxxviij.
incip.l cā mota.i.v.col.circa me.in.d.vo.
Et faciūt plura ⁊ plura alia que adduci
poſſent ad ꝓpoſitū q̄ al's ſil' reduxi in re
pe.mea.l.fi.C.de ꝓba.i.l.char. ⁊ i ſeqnē-
ti.ibi.¶ Ex oibus mō.ꝫ dictis dico ꝯclu
dēdū eē qd poſtq̄ pōt capi duplex cōiec-
tura ſenſus ⁊ intellectus dicti aduent⁹
ipſi⁹ guidonis ⁊ ſocioꝝ ad ciuitatē imo
levn⁹ p quē nō dicantur veniſſe ad no-
ceñ.dictis de ſaxadello.nec ad rūpendā
fidē ꝓſtitā ſup hoc alius ad ꝯtrū per quē
dicant veniſſe ad nocēdū ⁊ offendeñ.di
ctos de ſaxadello.⁊ ad rūpendū dictā fi
dē:⁊ ſic vt cadunt in delictū: ⁊ in penam
dꝫ capi itellect⁹ ſenſ⁹ ⁊ ꝯiectura qd non
venerit aio delinquēdi nec aio offēdēdi
dictos de ſaxadello.Et ſic p ꝓdicta l to-
tū remouet obiectio.ꝫ.dicta ꝺ dicto ad-
uentu dictoꝝ de vainis ⁊ ſociis armatis
ad dictā ciuitatē imole.Nec ēt hꝫ obſtare
ſi p pte illoꝝ ꝺ ſaxadello diceret qd imo
dicti de vainis venerūt ad dictā ciuitatē
imole vt offenderēt dictos de ſaxadello
qd ſatis ꝯprehēdit ex pluribꝰ. ⁊ primo
hic colligit ⁊ deprehēdit ex mō ⁊ ex per-
ſonaꝝ magna mltitudine nā oēs erāt ar
mati ⁊ portantes arma ꝓſumunt habere
malū aim vt dixit Bal.in.c.j.de pace te
16 nē.in vſi.feu.Item exclamando † carne
carne ⁊c.preſumunt habere malū aim ⁊
hre aim offendendi crudeliter dictos ꝺ
ſaxadello.Nā ſi bonū aim habuiſſēt nō
exclamaſſent nec protuliſſent talia v̄ba:
qs eñ non preſumit ſine cauſa talia v̄ba
ꝓferre ⁊ inane dicere q̄ nō hꝫ in aio.l.la-
17 beo.§.idem tubero.ff.de ſup.lega.† Lin
gue eñ imperator eſt coꝛ.ita dixit Bal.
i.c.mādatū.de reſcrip.poſt princi.⁊ ibi ēt
18 † ſubdit qd mot⁹ eſt radix v̄boꝝ ⁊ eius
19 ſub ſtatia pria.⁊ dicit † qd coꝛ hꝫ linguā
20 ſicut mācipiū ſub iuriſditione ſua.⁊ † q̄
voces deniq̄ ſunt note eoꝝ que i animo
ſunt paſſionū.allegat Ariſto.d.l. labeo.
§.idē tubero.Et dixit Bal.in rub.extra
21 de teſt.q̄ nullū magis mentis noſtre te-
ſtimonium qualitas expreſſa verborum
allat.l.caſſiodoꝝ.⁊.d.§.idē tubero.⁊ alle
gat illud qd vulgo dr loq̄re ⁊ cognoſcē
te.Et idē dixit Bal.in.l.gñalr.in pn.C.
de nō nu pe.⁊ in.c.j.in fi.de conten.inter
me ⁊ dñm de po.feu.⁊ Ang.in cōſi.ſuo.
clxxix.inci.viſis ꝓdictis ⁊c.in.iiij.col.i fi.
⁊ Bar.in.c.omnipotēs de⁹.in.ij.col.de
22 accu.vbi ēt dixit † qd lingua eſt preco coꝛ
dis:qd dicit voluiſſe Bal.in trac.ſciſma
tis ⁊c.¶ Item compꝛehendit ēt ex alio
qd voluerūt ſpāliter offendere dictos ꝺ
ſaxadello q̄n ſe appropinquauerūt ad eo
rū domū cū dicta multitudine armatoꝝ
q̄ caſu fuit licitū ipſis de ſaxadello ꝓpt
iuſtū timorē ⁊ meritū ſuſpicionē in p eoꝝ
neceſſaria defenſiōe exonerare dictas ar
tilgiarias ⁊ irruere ꝯtra eos ⁊ non expe
ctare vt magis ſe appropinquarēt ⁊ eos
23 ꝑſonaliter offenderēt nā nemo † dꝫ ex-
pectare ſe pcuti añq̄ ſe defendat vt dicit
gloſſ.quā oēs ibi approbant in.l.j.C.vñ
vi.⁊ gloſ.in.l.iij.§.qui armati.ff.de vi ⁊ vi
arma.⁊ ibi Bar.qui ad hoc allegat bo-
nū tex.in.l.ſtipulationes non diuiduntur
§.fi.ff.de ver.ob.in ver.nō eſt expectādū
vt inſula ruat ⁊c. ⁊ facit optime tex.in.l.
j.C.qñ li.ſe ſine iu.vin.in v̄. meli⁹ eſt eñ
occurret ⁊c.imo qñ inimicus eſt potens
⁊ paratus ad offendēdū inimicū tunc li
citū eſt ipſi inimico p ei⁹ defēſiōe inimi
cū vt dixi patū ad offendēdū offendere.
⁊ dr tūc factū eſſe ad defenſionem ⁊ non
24 ad offenſionē rō eſt: q2 idem operat † po
tētia in habitu qd operat in actu ſm.d.
Paridē ꝺ puteo i trac.ſuo ſyndi.in.lxix.
char.in.iij.colū.v̄. quidā fuit tortus.⁊c.
in fi.vbi dicit hoc ꝓbari in.l.labeo.ff.de
ſta.lib.⁊ in.c.non ſolū.de app.in.vj. ex q̄
25 dicit † quod confeſſio rei cōſtituti i for-
tijs iudicis dicitur facta metu tormento
rum cum iudex ſemper habeat poteſta-
tem ⁊ potentiā in habitu torquendi ipm
reum. Pro quo dicto ſuo facit optime
glo.⁊ quod ibi voluit Barto.⁊ aliū in.l.
ex iudicioꝛum.ff.de accuſ.que dixit quod
26 † idem operatur tempus ad appellandū
quod operatur ipſa appellatio: quā glo.
ſequitur Bald.⁊ Imo. in.l.qui a latro-
nibus.§.j.ff.de teſt.⁊ aliū plures doct. il-
lam glo.referunt ⁊ ſequūtur quos retuli
in.l.pe.in.iiij.colū.in prin.ff.de qd.Pro
quibus optime facit no.⁊ ſingulare ver

dum, Bar.in.l.ſi ex plagijs.in.§.taberna
rius.ff.ad.l.aqui.quem refert ⁊ ſequitur
Ang.de are.in.§.iniuria.in.j.col.in fin.
27 inſti.ad.l.aquil vbi dixerunt † ꝙ ſi percu
tio te ante ꝗ̃ percutias me: dum es in a
ctu percutiendi me ꝙ dicor tunc feciſſe
ad meã defenſionem. ꝙ ẽt voluit Ang.in
l.quẽadmodũ.ff.de inoffi.teſt.pro quo di
cto eſt tex.apertus in.l.iij.C.ad.l.cor.de
ſica.⁊ hoc ẽt voluerunt plures doc.quos
retuli in.l.pen.i.iiij.col.ff.de ꝗ̃õni.quos
breuitatis cã non refero.¶ Ex predictis
oib⁹ rñdeo. Et primo ad illud qð dictum
eſt ꝙ dicti de vainis preſumant̃ veniſſe
animo offendendi illos de ſaxadello: ex
eo q: venerunt ad dictã ciuitatẽ imole
cũ magna multitudine armatoꝝ. Dico
ꝙ hoc nõ hꝫ obſtare per illã regulã nõ
probat hoc eſſe qð ad hoc contingit ab
ẽe: ⁊ ex ſeparatis nõ infert̃. ¶ Quinimo
dico quod fuit neceſſe ipſis ð vainis ve
nire aſſociati eo modo ꝓpter iuſtũ timo
rem ⁊ ſuſpitionem quã habebãt vt nõ of
fenderent̃ ⁊ interficerent̃ a dictis de ſa
xadello: vt als offenſi ⁊ interfecti fue
rũt ab ipſis. Rõ eñ preteriti ſcire futura
28 facit. † Et qui nocuit prio vult poſſe no
29 cere ſcðo. † Semel mal⁹ ⁊c. ⁊ ꝓpter has
cauſas fuerũt quodãmodo coacti ipſi ð
vainis venire armati ⁊ aſſociati vt vene
rũt vt poſſent ſoſpites poſtea recedere a
dicta ciuitate: ex quo dico ꝙ iſtud ꝙ ipſi
alias offenſi ⁊ interfecti crudeliter a di
ctis de ſaxadello fecerunt pro tuitione ⁊
defenſione perſonarũ ſuaꝝ: non põt nec
dꝫ contra eos interpretari ꝙ fecerint ad
offenſiõem dictoꝝ de ſaxadello ſtãte ma
xime dicta iuris preſumptione qð nemo
in dubio preſumat̃ delinquere: vt dixi ſo
lũ ipſi de vainis eo modo aſſociati ⁊ ar
mati venerũt ad dictã ciuitatẽ imole ꝓ
pter iuſtam ſuſpicionẽ ⁊ timorẽ ipſoꝝ de
ſaxadello ꝓ oculis habentes neces ⁊ vul
nera alias cõtra eos illata ⁊ commiſſa:
ideo iuſta ⁊ non ſine cauſa timuerunt iu
30 xta illud: † qui ſemel eſt leſus fallaci pi
ſcis ab hamo omnibus vncha cibis era
ſubeſſe putat. Et facit vulgare illud pro
31 uerbiũ in quo dicitur. † ꝙ canis ſemel of
fenſus ab aqua calida expaueſcit ex poſt
etiam aquam frigidã. Et ſic exiſt̃ tollit̃
ꝓdicta obiectio de aduentu ipſorum de
vainis cum multitudine gentili ⁊ homi
num armatoꝝ ad dictam ciuitatem imo
le ⁊c. ¶ Reſpondeo etiã nõ obſtare aliud
ſcꝫ ꝙ ipſi ð vainis ⁊ ſocij quando intra
rũt dictã ciuitatẽ: ⁊ ẽt poſt igreſſum i ea
exclamabãt carne carne ⁊c. ex quibus ver
bis cognoſcit̃ manifeſte ꝙ venerũt data
opera vt offenderẽt dictos de ſaxadello
⁊c. Et dico prio hoc non eẽ verũ ꝙ talia
verba protulerint. ⁊ ſup hoc Credo exa
minatos eẽ plures teſtes deponẽtes ſup
32 huiuſmodi † negatiua coarctata loco ⁊
tpe q̃ probationis eſt ſm Bald.poſt gl.
in.l.j.§.hoc interdicto.ff.de itine.actuq;
priua.⁊ Joan.an.i.c.bone.extra de elec.
An⁊.in aut.de hered.⁊ fal.in.§.hinc no
bis.⁊ Bal.i.l.erroris.in fi.C.de erro.ad
uoca.doc.in.l.actor.C.de prob.d.Alexã.
in ꝯſi.cccclix.incip.in cã ⁊ lite.i vl.col.⁊
in conſi.ccclxxxvij.incip.viſis ⁊ ponde
ratis.in.ij.col. Sed poſito ſine veri pre
iudicio qð predicti de vainis ⁊ ſocij excla
clamaſſent ⁊ dixiſſent dicta vba: ex hoc
tamen non infertur neceſſario ꝙ illa di
xerint contra illos de ſaxadello. ⁊ primo
propter dictam regulam non probat hoc
eſſe ⁊c. ⁊ etiã ex duabus rationibus: quia
ipſi de vainis forte habebant alios ini
micos in ipſa ciuitate imole ꝗ̃ ſaxadel
33 los ꝓpter quos ꝓferebant talia vba † ⁊
inimicitia eſt res exiſtens in animo q̃ nõ
videret̃ nec cognoſcit̃ niſi p exteriora: vt
ſatis de ſe patet: iõ nõ põt dici hoc non
eſſe verũ. Itẽ ex alia ratione q: forte vole
bat aliquẽ rumorem eleuare in dicta ci
uitate vel nouas diſcordias cum aliqui
bus ciuibus excitare: que omnia magis
ſunt preſumenda ꝗ̃ qð illa verba protu
lerint vt vellent offendere dictos de ſa
xadello ſtante fide data ſummo põtifici vl
agentibus pro eo ⁊ ſtantibus penis ð qui
bus in dicto inſtr̃o dicte fidei. Nam ne
mo preſumitur velle iactare ſuum.l.cum
de indebito.ff.de pba.l.ſi cum aurum.ff.
de ſolutio.cũ ſi. ¶ Quinimo dato ſine ve
ri preiudicio qð ipſi de vainis ⁊ ſequa
ces armati vt.s.dixiſſent dicta verba
contra dictos de ſaxadello: attñ etiam
propter hoc non licuit ipſi de ſaxadello
alio non interueniente exonerare dictas

artiglierias cōtra τ aduerſus dictos de
vainis: vt fecerūt: quoniam ipſi ꝺ vainis
& ꝑ talia verba non offendebant magis
dictos de ſaxadello quam alios: cum il-
la verba carne carne ſint gn̄alia τ gn̄a-
liter ꝓlata: τ caſu quo aliquo modo offē
diſſent dictos de ſaxadello ipſi non ve-
niebant contra fidem preſtitā i q̄ ſolū ꝓ-
miſerunt non offendere aliquē de ſaxa-
dello: vel de eius affinitate vel conſāgui
nitate in perſonā: τ non promiſerūt eos
aliter non offendere. Et vt dixi caſu quo
ꝓtuliſſent dicta verba ſpecialiter contra
dictos de ſaxadello non erat licitū eis di
cta ỽba repellere cum armis τ artiglie-
34 rijs vt dixi. Nā lʒ habeamus i iure † qꝺ
vim vi repellere lʒ: iſtud eſt verū cū mo-
deramine iculpate tutele ſm glo. τ doct.
in. l. j. C. vnde vi. in. l. vt vim. ff. de iuſti. τ
35 iure. cū ſi. † Et ideo ſi percutio te manu
vel pugno non tibi lʒ me percutere enſe
vel gladio ſm doc. in dictis locis. ergo
ſi dicti de vainis offendebant dictos de
ſaxadello cū dictis ỽbis debeant ſimilit
te defendere vł eos offendere cū ſimili-
bus vel peioribus ỽbis: iuxta illud ſcri-
ptum eſt in porta ꝓ verbis verba repor-
36 ta: † iuxta illud par pari referto: τ illud
Catonis: tu quoqꝫ fac ſimile ꝛc. Et nō de
bebant currere ad armata τ exonerare
artiglierias vt fecerūt: τ hoc maxime cū
dicti de vainis non ꝓcederent ad aliquē
actū realem τ extrinſecum offendendi di
ctos de ſaxadello. Et pro hoc facit opti-
me ꝙ voluit Bar. in. d. l. j. C. vnde vi in
pe. co. ver. circa hoc inſurgunt dubia ꝛc.
vbi dixit ꝙ nemo debet expectare quod
37 percutiaꝛ ab inimico: † ſed pōt primo eū
ꝑcutere qn̄ inimicus erat paratus ad of
fendendū eū qꝺ tm̄ dicit ꝓcedere τ verū
eſſe: dūmodo precedant ſigna τ act⁹ ma-
nifeſti qn̄ ille intendebat offendere τ qꝺ
ille aliter ſe defendere non poterat. Ex
quibus verbis patet manifeſte qꝺ prola
tio dictoꝝ verboꝝ fuit ſufficiens poſt-
quā actus extrinſeci τ reales nō concur
rebant: vt dicti de ſaxadello poſſent ir-
ruere cōtra dictos de vainis τ cōtra eos
exonerare artiglierias vt fecerunt. Et ſi
aliter diceremus ſequereꝛ qꝺ cū inimic⁹
videret inimicum cum quo fecit pacē vł
treugā armatum aliqua ỽba generalia
proferētē: poſſet ꝯtra eum capere arma
τ illū impune offendere realiter τ cum ef
fectu qꝺ minime eſt dicendū vel toleran
dum per ſupradicta iura. Et illud dictū
Bar. in. d. l. j. C. vn̄ vi. refert τ approbat
Sali. in. d. l. j. in. ij. colū. C. vn̄ vi. vbi ipſe
etiā ſubdit qꝺ verū eſt dictū Bar. dicen
38 tis † dūmō ꝯcurrant manifeſta indicia
vel ſigna offenſionis τ appareant. nā tunc
qꝛ nō dʒ expectare ſe percuti τ dicit qꝺ
credēdū eſt hoc eſſe de mēte gl. ibi alias
dicit ipſe Sali. qꝺ ſimplex terror armoꝝ
eſſet ſupinus qꝺ eſt multū ponderandū
in hoc caſu in quo ſolūmodo interuenit
delatio armorum τ interuenerunt aliq̄
verba generalia non directa ſpālitercō
tra aliquam perſonam. ¶ Ex quibus ap
pet qꝺ nō obſt. dicta obiectio. Nec ob.
etiam illud vʒ qꝺ idē operaꝛ potētia in
habitu qꝺ operaꝛ potentia in actu: vt in
iuribus ſuperius allegatis: qꝛ reſpōdeo
ꝙ in ſimilibus caſibus: vt eſt caſ⁹ noſter
dʒ hoc intelligi ſm doctrinam Bart. &
Salice. in. d. l. j. C. vn̄ vi. vʒ dūmō ille ha
39 bēs poteſtatē in habitu † deuenit ad ali
qua manifeſta indicia vel ſigna velle il-
lam potentiam quā habet in habitu ea
actu exercere: alias ſi ſecus diceremus ſe
queretur maximum incōueniens: vʒ ꝙ
ſi aliqs videret eius inimicū armatū cū
quo fecit treugam vel pacē: τ ſic potentē
in habitu ad eū offendendū poſſet eū of
fendere etiā ſi talis eius inimic⁹ arma-
tus ipſuʒ nō moleſtaret nec haberet aīm
eū moleſtandi: τ ille poſſet ſe tueri dicen
do illū offendi: eo qꝛ habebat ipſe pote-
ſtatem in habitu offendendi me. ꝙ ꝑfe-
cto eſſet ridiculum τ iſanum dicere. Ex
quib⁹ ſilr patet qꝺ nō obſtat p̄dicta ob-
iectio de potentia in habitu ꝛc. ¶ Pre-
terea reſpondeo τ aliter: vʒ qꝺ non dʒ
realiter fieri illud qꝺ eſt in potentia τ in
habitu τ nō in actu: vt ſatis ꝺ ſe pʒ τ col
ligiꝛ ex no. ꝑ Bart. in. l. ꝑtor. in. §. ſi quis
paratus. ff. de ope. no. nū. τ ꝓbatur in. l.
qui decē. in. §. idem reſponſum. ff. de ſol.
τ in. l. ſeruus ſi here. in fi. ff. de ſta. lib. ita
no. dixit Soci. in conſi. ſuo. xliiij. incip. in
preſenti conſultatione ꝛc. in primis ver-
bis. Et ex iſtis oībus puto ſatis conſtare

nõ licuiſſet dictis d̃ ſaxadello ꝓpter no
uum aduentum dictorũ de vainis cũ di
ctis eoꝝ ſequacib⁹ armatis etiã ſi excla
maſſent dicta verba carne carne que in
veritate nõ exclamarũt cõtra eos irrue
re ꝛ dictas admenatiões facere ꝛ dicta
artigleirias excõicare vt fecerũt. ¶ Nec
etiã obſtat illud vez qꝺ dicti de vainis
ita armati ſe appropinquabãt ad domũ
illoꝝ de ſaxadello: ex q̃ ipſi de ſaxadello
iuſte timuerũt ꝛ exonerarũt dictas arti-
glierias ꝑ ſua defenſione ꝛc. ¶ Ad vni-
co verbo reſpondeo qꝺ hoc minime hʒ
obſtare eo q2 ipſi d̃ vainis ex aliquo ma
lo animo ſe nõ appropinquarũt domui
dictorũ de ſaxadello: ſʒ ſe appropinqua
rũt ex neceſſitate ꝛ ꝑ vim volẽdo ire ad
eorũ domũ q̃ eſt ꝓpinqua valde ꝑdicte
domui dictoꝝ d̃ ſaxadello: ꝛ ideo ex hoc
non poteſt reſultare aliquod indicium
vel ſiniſtra ſuſpicio cõtra ipſos vainos
nec propter hoc ſunt aliqualiter impu-
tandi nec aliqua culpa vel dolus eis eſt
attribuenda: ſed magis imputandi ſunt
magiſtri ſeu architectores: qui dictã do
mum dictorum de vainis fabricarunt
ita ꝓpe domũ illorũ de ſaxadello. Et ſic
ſublata ſunt oia ↄtraria ipſis de vainis.
Apparet igit̃ ex ſupradictis qꝺ ipſi de
vainis nõ fuerũt illi qui ruperint dictã
fidẽ nec eidẽ cõtrauenerint: ſed imo ma-
nifeſte conſtat ꝙ fuerũt illi de ſaxadello
qui vt offẽderẽt illos d̃ vainis ĩceperũt
exonerare dictas artiglierias ↄ̃ ipſos
vainos qb⁹ fuit neceſſe ſe defendere oĩ
meliori modo quo potuerunt. ꝛ per ↄ̃ñs
ipſi de ſaxadello incurrũt penas de qui
bus ĩ dicto inſtr̃o fidei cõtinet̃. ꝛ ad illa-
rũ ſatiſfactionem merito cogẽdi ꝛ ↄpel
lendi ſunt ipſi vel eorum fideiuſſores et
omnis quãtitas pecuniarũ ſoluta ꝛ exa
cta a dictis de vainis vł ab eorũ fideiuſ
ſorib⁹ eſt tanq̃ indebite ꝛ iniuſte exacta
eiuſdẽ reſtituenda. Ulterius etiã dico ꝙ
poſito ſine veritatis preiudicio qꝺ ipſi
de vainis veniſſent modo aliquo cõtra
dictã fidẽ ꝛ ſecuritatẽ: attñ non incurriſ
ſent pena triũ milliũ ducatorũ ꝓmiſſaꝫ
per dictũ eorũ ꝓcuratorẽ in dicto inſtr̃o
dicte fidei ꝑſtite. Et per ↄſequẽs ipſi de
vainis nec eorũ fideiuſſores nõ poſſunt
cogi ad dictã penã ſoluendã etiam pro
parte iniuſte et indebite coacta ſunt. Et
hoc ex plurib⁹ euidẽter demõſtratur: et
maxime ex regula illa trita ꝛ vulgata:
vz: ꝙ fines mãdati diligẽter ſunt cuſto
diẽdi ꝛ ſeruãdi: al's nõ obligat̃ mãdans
l. diligẽter. in pn̄. ff. mãd. l. cũ mãdatũ. C.
eo. ti. ꝛ l. cũ ſeruo. ff. de ↄ̃hen. emp. ꝛ in. l.
ſi qs p eo. ff. mãdati. ꝛ in c. cum dilecta.
extra de reſcrip. cum ſi. Quinimo exce-
dens fines mandati cadit in penã: ꝛ pu-
niri dʒ ẽt ſi bene geſſerit. ita dixit text.
ſingu. in. l. deſertorem. § in bello. ff. de re
mili. Et ꝑ illo tex. ꝛ pro dicta regula fa-
cit qꝺ voluit Abb. in. c. bone memorie.
el. ij. extra de poſtu. ꝑla. in. ij. col. vbi di-
xit qꝺ ſi procurator impetrauit et obti-
nuit ꝑ ſimoniã aliq̃d noie dñi qꝺ domi-
40 nus † nõ tenet̃ ſibi reſtituere expenſas
quas fecit. Et per illã doctrinã dixerũt
aliq̃ moderni in. l. j. §. ſi procurator. ff. d̃
ꝓcurator. ff. ſi qs ius dicẽ. nõ obtemp.
41 † qꝺ ſi ꝓcurator egit litem calũnioſam
ꝛ obtinuit qꝺ nõ tñ põt repetere a dño
expẽſas q̃s fecit in tali lite. Et dixit mul
tũ notãter Bald in. l. fi. C. de nego geſt.
qꝺ ſi dedi tibi mãdatũ vt mihi emeres
aliquã rẽ: puta librũ pro. x. ꝛ tu illũ emi-
ſti pro. xx. qꝺ tu potes contra me agere
actiõe mãdati vel negotioꝝ geſtorũ vt
reſtituã tibi illa. x. q̃ vltra mandatum ex
42 pendiſti. † ꝛ refert ibi Bald. aliquos te-
nere cõtrariũ tamẽ finaliter ipſe firmi-
ter tenet hanc partem. Et facit not. ver-
bũ Pau. de caſt. in. l. delegare. ff. de no-
uati. vbi dixit qꝺ ſi dixi cãpſori mihi de
bitori qꝺ tibi ſoluat: nõ autẽ dixi qꝺ tibi
promittat hoc caſu ſi ipſe tibi promiſerit
etiã ꝑ ſtipulationem nõ liberabit a me.
allegat ad hoc caſum quẽ dicit eſſe no.
in. l. ſi debitore. eo. titu. de noua. ꝛ hanc
eandem doctrinam ponit idez Pau. de
caſt. in. d. l. ſi debitorez. de qua doctrina
latius dixi in ſing. meo. cclv. incip. fines
mandati ꝛc. Sed iſte vainus procura-
tor dictorum vainorũ non habuit cõmiſ
ſionẽ nec aliquam autoritatẽ apponen
di penã trium mille ducatoꝝ in dicta fi-
de vt appoſuit: ergo tanq̃ exceſſerit mã
datũ nõ valuit dicta obligatio ꝛ ꝓmiſ-
ſio quo ad dicta tria milia ducatoꝝ ꝛ ꝑ

mone.ff.de verb.ſig.⁊.l. fideicõmiſſa.§.
ſi qs.⁊.ff.de leg.iij.l.iter ſocerũ.§.fi.ff.de
pac.do.l.cũ pat.§.pater certã.ff. de leg.
ij.cũ ſi.Sʒ ipſi vaini cõſtituẽtes dictum
procuratorem dederũt ſibi mandatũ ꝙ
apponeret ꝓ obſeruatiõe promittẽdoꝝ
du.:licẽ penã:vcʒ penã rebelliõis. Item
etiã pena cõfiſcatiõis oim bonoꝝ ſuoꝝ
mobiliũ ⁊ imobiliũ.ergo poſtꝗ ipe ꝓcu
rator vltra dictas penas appoſuit penã
dictorum triũ milliũ ducatorũ nõ poteſt
dici qđ bona fide ꝟſat⁹ fuerit:⁊ qđ vſus
fuerit arbitrio boni viri.⁊ ꝑ ꝯñs non va
luit talis impoſitio pene: et dictos vai-
nos ad illã non obligauit.⁊ ꝯñr nec co-
rũ fideiuſſores.Itẽ ꝓ hac pte qđ dictus
ꝓcurator nõ potuerit ponere dictã pe-
nã triũ milliũ ducatorũ:lʒ habuerit ge-
nerale amplũ et plenũ arbitriũ facit in
49 ar.illud qđ dicimus:vcʒ †qđ in genera
li obligatiõe nõ veniũt ea ad q̃ qs ſpãlr
nõ eſſet obligat⁹.vt eſt tex. in.l. obliga-
tiõe gñali.ff.de pig.⁊.l.deniqꝫ.eo.tit.⁊.l.
alũnos.C.q̃ res pig.ob.poſ.⁊.l.qui pecu
50 lij.ff.de pec.cũ ſi.†Idẽ ẽt dicimus i gña-
li remiſſione:naʒ lʒ fiat gñalis remiſſio
tñ nõ venit illđ qđ qs ſpãliter non eſſet
remiſſurus.text.eſt i.l.tres fratres.ff.de
pact.⁊ in.l.vxorẽ. in.§. feliciſſimo. ff.de
leg.iij.q̃ iura ad hoc allegat Ange.in.d.
l.obligatione generali.pro quibus opti
me facit.l. emptor.§.lucius. ff. de pact.
51 †Et idẽ etiã dicas eſſe in mãdato gene-
rali alicui facto.nã in eo nõ veniunt ea
que dñs ſpãliter nõ mandaſſet vel con-
ceſſiſſet.ita not.dixit Ange.in.d.l. obli-
52 gatione gñali.vbi dicit †qđ in gñali arbi
trio alicui conceſſo nõ cõtinenť ea q̃ ve
riſimiliter quis nõ fuiſſet ſpãliter com-
miſſur⁹.Et ideo dicit qđ ſi litere mãda-
ti dicũt committimus tali qđ noſtro no
mine faciat quicq̃d velit: qđ tñ ſub iſto
gñali arbitrio nõ poterit donare bona
ipſius cõſtituẽtis:qꝛ nõ eſt pñſumendũ
qđ dñs hoc ſibi ſpãliter conceſſiſſet. ar.
l.ſi cũ aurũ.ff.de ſolu.⁊.l.cũ de indebito
ff.de proba.⁊ faciunt dicta in. d.l.j. C.q̃
res pig.ob.poſ.⁊ in.d.l. emptor. §. luci⁹
Ex iſtis igiť ſatis ptʒ qđ ꝓpter dictum
mãdatũ amplũ ⁊ eius ꝟba ſupius rela-
ta non potuit dictus procurator appo-
nere dictã penã triũ mille ducatorum. ⁊
ad illã penã ꝑ cõſequẽs nõ potuit obli-
gare dictos de vainis nec eius fideiuſ-
ſores.⁊ ideo iniuſte et indebite fuerunt
coacti ad ſoluẽdũ certã q̃ntitatẽ quã iam
ſoluerũt que eis oino venit reſtituenda.
¶ Nec ꝑdictis habet obſtare ſi dicatur
ꝑ illos de ſaxadello ꝙ imo dictus pro-
curator potuit apponere dictam penaʒ
dictorũ triũ mille ducatorũ: et hoc hac
rõne:vcʒ qꝛ qui habet mandatũ in vno
actu põt apponere oẽs clauſulas et pe-
narum adiectiones que per ipſos man-
dãtes in ipſis actib⁹ ſolite ſunt apponi
ſm Ang.in.l.ſi qs ita heredẽ in fi.C. de
inſti.⁊ ſubſti.ſub cõdi.fac.etiam ſi tales
clauſule requirerent ſpãle mandatum.
53 †Et ideo ſi ambaſiator habet mãdatuʒ
ad faciẽdũ pacẽ videť habere mandatũ
ad promittẽdũ penã.ꝓ quo facit text. in
54 l.fi.ff.qđ cum eo.†Et qđ quis poſſit pro-
mittere penam q̃ venit ex natura ꝯctus
tenet Bal.i rub.C.de cõſti.pecu. ⁊ Ab.
in.c.ij.in.ij.no.extra de ꝑcarijs. ꝓ q̃bus
facit tex.in.c.dilecti.i fi.extra đ arbit.et
in.l.bene a zenone.C.de quadri.preſcri.
Et faciũt dicta per doc.in.c. nulli.extra
de reb.eccle.non alie.vbi rector eccleſie
põt ſine ꝯſenſu ſuperioris gñaliter obli
55 garet bona eccl'ie ꝓ obſeruatiõe contra
ctus.que oia refert.d. Alex.in.l.ſolutuʒ.
§.ſed ⁊ ſi procurator.ff.de pign.act.ergo
videtur ex iſtis qđ dictus procurator po
tuerit apponere dictam penam trium
milliũ duca.⁊ ad illam obligare dictos
vainos ⁊ eorum fideiuſſores. ¶ Quia rñ
deo vnico verbo ⁊ fateor ꝑdicta iura et
doctrinas procedere vbi nulla ſpiritua
lis pena eẽt appoſita i ꝯctu ſeu in mãda
to ꝑ ipſos mãdãtes:nã tũc ꝓcurator po
terat penã apponere pro obſeruatione
cõtractus.Secus autẽ dico eſſe qñ per
dños ⁊ mandãtes eſſet appoſita ſpãlis
pena in mãdato:qꝛ tũc non poterit ipſe
ꝓcurator apponere nouã penam. ⁊ hoc
vt nõ addať pena pene.Itẽ etiaʒ qꝛ tali
caſu qñ dñs cõſtituens ꝓcuratorẽ dicit
ſibi qđ apponat talem penam:vt in caſu
nr̃o.tũc vr̃ ſibi tacite prohibere appoſi-
56 tionẽ alteri⁹ pene:†qꝛ incluſio vnius eſt
excluſio alterius.l.cum ꝑtor.ff.de iudi.l.

maritus. C. de pcura. cū ſimi. Preterea
etiā pro hac parte qđ non potuerit ipſe
pcurator apponere dictā penam trium
mille ducatoꝝ: ⁊ qđ poſtq̄ illā appoſue
rit nō obligauerit ad illaꝫ ipſos vainos
57 nec eoꝝ fideiuſſores oſtēdo. † Nam fru
ſtra apponit ⁊ expectat illud cuius ad
uent⁹ nihil operatur. l. hec ſtipulatio. §.
diu⁹. ff. vt lega. no. cauea. l. aliqñ. §. fina.
ff. ad velleia. l. cū heres. §. j. ff. de acqui.
here. ¶ Sed in caſu nr̄o iſta appoſitio
ſeu adiectio pene triū milliū duca. fuiſ
ſet inanis ⁊ vana: ſi dicti de vainis ru
piſſent dictā fidē: qꝛ oīa eoꝝ bona fuiſ
ſent cōfiſcata: ⁊ ipſi fuiſſent effecti rebel
les: ergo appoſitio dcē pene fuiſſet inut
tiliter poſita quo ad cōſecutionem ⁊ exa
ctionē ipſius pene: qꝛ inanis eſt actio.
¶ Preterea nō ob. ſi diceret qđ lꝫ dicta
pena fuiſſet in vanū poſita reſpectu ipſo
rū principaliū: attn̄ ſec⁹ eſſet quo ad fi
deiuſſores: qm̄ potuiſſet exigi ab eis.
¶ Ad rñdeo qđ imo nec etiam potuiſſet
exigi ab ipſis fideiuſſorib⁹: eo qꝛ nec ipſi
fideiuſſores erāt obligati. primo ex rōni
bus ſupradictis circa principales. Se
cundo qꝛ vt dixi ſi ipſi pncipales vaini
cōtraueniſſent ⁊ dictaꝫ fidem rupiſſent
oīa eorū bona fuiſſent ꝯfiſcata et ſic quo
ad eos inanis ⁊ vana fuiſſet dicta appo
ſitio pene. ergo ſilr debet eſſe reſpectu
58 ipſorū fideiuſſorum: † quia fideiuſſor nō
poteſt in duriorē cauſam obligari q̄ pn
cipalis. l. grece. §. illud. ff. de fideiuſſo. §.
fideiuſſo. inſti. de fideiu. ergo nec quo ad
fideiuſſores potuit apponi dicta pena.
p quo facit qđ voluit multū not. Paul.
de caſt. in. l. mutus. in. §. qui nō cogitur
per illū tex. ff. de procura. vbi dixit qđ ſi
ego pcu. tu⁹ ſatiſdedi d iudicio ſiſti. ⁊ de
iudicato ſoluendo p te quē defendebā.
iuxta. l. ſ. C. de ſatiſdando. ⁊ ea q̄ habent
in. l. nō ſolū. in. §. qui alieno. ff. de procu.
59 ⁊ in. l. j. C. eo. ti. cū ſi. † ⁊ poſtea tu efficia
ris nō ſoluēdo. vt qꝛ bona tua iam ince
pta ſunt poſſideri per creditores tuos
qđ potero recuſare defenſioneꝫ tuam: ⁊
vlteri⁹ nō litigare pro te: qꝛ ſi ego cōdē
narer pro te ⁊ ſoluerē nō poſſem poſtea
ate recuparc: ideo nō teneor vlterius p
te litigare: nec ꝯ me committit ſtipula
tio ob rem nō defenſam: q̄ doctrina eſt
multum notāda in propoſito noſtro ad
fauorem dictorū fideiuſſorū. de qua do
ctrina locutus ſum alias in ſingu. meo.
cccxxiiij. incip. que de nouo emergunt ⁊c.
Itaqꝫ ex iſtis puto ſatis cōſtare de inua
liditate dicte pene triū mille duca. appo
ſite in. d. inſtrō fidei preſtite ad quam ex
pluribus rōnib⁹ cauſis nō tenentur di
cti de vainis. nec dicti eorū fideiuſſores
imo oīs q̄ntitas ſoluta per dictos fide
iuſſores reſpectu dicte pene eſt ſibi reſti
tuēda tanq̄ indebite exacta et ſoluta: vt
ſ. oſtēſum eſt. ¶ Preterea nō puto omit
tēdū vnū in hoc caſu: veꝫ qđ poſito ſine
preiudicio veritatis qđ dicti vaini et ſe
quaces interfeciſſent illū quē interfecerūt
de ſequacibus illoꝝ de ſaxadello: ⁊ hoc
feciſſent doloſe ⁊ appēſate: attamen per
hoc nō diceret rupta dicta fides. nec p
hoc icurriſſent aliquā penā poſitā in di
cta fide ⁊ inſtrumēto eiuſdē. ⁊ hoc qꝛ ille
interfect⁹ nō erat de domo vel de ꝯſan
guinitate illoꝝ de ſaxadello ⁊ fides pre
ſtita p dictos vainos de nō offendēdo
nō extēdit niſi ad illos de ſaxadello de
eoꝝ domo vel cōſanguinitate: ⁊ non ad
alios. vt i dicto inſtrō appet. Dico etiaꝫ
qđ caſu quo dicti de vainis per eius ad
uētū ad ciuitatē imole cum dicta ſocieta
te armatoꝝ ⁊ cū aliis p eos factis dice
rent rupiſſe. dictā fidē que quomodo qđ
minime verū eſt: vt. ſ. oſtēdi. tamen dico
qđ illā ēt dicerent rupiſſe dicti de ſaxa
dello exonerādo artiglierias ⁊ faciēdo
60 alia q̄ fecerūt ꝯ dictos vainos. † Et hoc
qꝛ ſi vna ps q̄ fecit treugā illā rūpit non
eſt licitū alteri pti illā rūpere ſine incur
ſu eiuſdē pene. ita no. dixit Io. an. in ad
di. ſpe. i rub. de treuga ⁊ pace. in pn. ⁊ vo
luit Archi. i. c. illiq̄. añ medium. xxiiij. q.
iij. ⁊ voluit Ang. ⁊ Io. de imo. i. l. ſi ex le
gati cauſa. ff. de ver. ob. ⁊ Ang. Raph. ⁊
Pau. de ca. in. l. q̄ ſeruū. ff. de vb. obli. et
Bal. i rub. extra de treu. ⁊ pac. in vl. col.
⁊ d. Maria. Soci. i ꝯſi. ſuo. xxvj. inci. ia
nuēſiū dux ⁊c. l. ix. col. ⁊ d. Feli. referens
pdictos i. c. ſ. i. ij. col. extra de treu. et pa.
¶ Ex quo infero qđ oīno eſt pcluſa via
ipſis de ſaxadello petēdi dictā penā ⁊ eā
exigendi: qꝛ ſi dicti vaini ruperunt dictā

fidē ꝛ treugā ꝛ ceciderunt in penā eodē modo illā ruperunt ſaxadelli: ꝛ ip̄ ꝯñs in eādē penā ceciderūt ꝑ p̄dicta. Sʒ veri9 eſt q̄ vaini dictā treugā nō ruperūt ſed ſolū illā ruperūt ſaxadelli: ꝛ nō ipſi tenentur ad dictas penas quas ipſi pſonal'r ꝛ nō ꝑ ꝓcuratorē poſuerūt in dicto inſtrumento. Et ꝑ ꝯñs vlteri9 nō ſunt moleſtādi dicti vaini nec eorū fideiuſſores ad ſoluēdā dictā penā: imo cogēdi ſunt dicti ſaxadelli ad reſtituendū illam partē quā indebite coegerūt ſoluere dictos fideiuſſores: q̄ ſi p̄ſtati fuiſſent dictis vainis anteq̄ꝫ ſoluerēt talē litē eſſe ſibi motā ſup tali pena eos indubitanter releuaſſent ꝛ eos defendiſſent a dicta lite ꝛ moleſtia: ſʒ poſtq̄ꝫ tacuerūt eſt ſibi imputandū ꝛ nō ipſis vainis. ar. eorū q̄ habent in ſi. in. l. ſi dictū. §. ſi cōpromiſero. ff. ꝺ euic. ¶ Ex quibus itaq̄ꝫ. ꝺ. dictis puto ſatis conſtare q̄ dicti de vainis nō ruperant nō aliq̄ treugā ſeu fidē p̄ſtitā p̄dictis legatis ap̄licis: ꝛ ꝑ ꝯñs nō ceciderunt in aliquā penā: ꝛ iō pena exacta a dictis ſuis fideiuſſoribus eis. reſtituenda eſt. Quinimo dicti de ſaxadello dictā fidē ruperūt: ꝛ ꝑ ꝯñs occiderūt in dictas penas ad q̄rū ſolutionē ꝛ ſatiſfactionē cogēdi ꝛ cōpellādi ſunt: ꝛ ita ꝯcludo ꝛc.

Laus deo clemētiſſimo. Hip. de marſi.

1 Mulieres in cauſis criminalibus non admittunꝭ ad teſtificandum.
2 Mulier de iure ciuili non pōt eſſe teſtis in teſtamento.
3 Teſtis crimino ſus non admittiꝭ in criminalibus.
4 Socius criminis nō admittiꝭ cōtra ſociū ad teſtificandū. ꝛ ibi. nu. 23.
5 Uxor nō admittiꝭ in teſtē ꝫ maritum.
6 Uaſallus nō pōt eſſe teſtis ꝫ dn̄m.
7 Probationes non ſunt ſuffiende de domo rei.
8 Confeſſio legitimis indicijs nō precedētibus eſt nulla.
9 Confeſſio nō verificata non nocet.
10 Indicium remotū a maleficio dʒ probari per duos teſtes.
11 Ueritas q̄ñ aliter haberi nō pōt admittunꝭ inhabiles ad teſtificandum.
12 Teſtes inhabiles admittūꝭ q̄ñ ex natura negocij: teſtes nō poſſint occurrere.
13 Socius criminis in furto nō pōt interrogari de cōſocijs. ꝛ ibi. nu. 19.
14 Socius criminis in q̄bus caſibus interrogari pōt de conſocijs.
15 Barto. nō recte loquiꝭ dū vult q̄ ſoci9 in caſu furti interrogari pōt de ꝯſocio.
16 Latrones qui dicantur.
17 Fures qui dicantur.
18 Latrones pñt interrogari de ſocijs. et ibid. ꝺ.
19 Fur non pōt interrogari de alijs furtis de q̄bus nō ſunt indicia. ꝛ nu. 20.
21 Socij criminis ſola teſtificatio non nocet conſocio.
22 Socio criminis vt credaꝭ requiriꝭ q̄ꝺ eius dictū fecerit in tortura.
23 Teſtis qui nō dʒ examinari: examinatus tñ facit indicium.
24 Teſtis qui nō debet examinari contra aliquā ꝑpter reuerentiā quā ei debetur examinatus nō facit indicium.
26 Mādatarius ad ꝓbandū ꝯmiſſionē ꝛ mandatū ſibi factū eſt idone9 teſtis. q̄ꝺ intellige vt ibi. nu. 27.
28 Mandatarius in cā criali pōt eſſe teſtis ꝫ mandātē ad inſtitutionē nō ad ꝓbādū ſi acceptauit mādatū: ſʒ ſi nō acceptauit facit indiciū ad torturam.
29 Argumentū vʒ de teſte ad accuſatorē.
30 Teſtificari qui nō pōt cōtra aliquē non pōt eundem accuſare.
31 Mulier regulariter nō pōt aliquē accuſare: maxime maritum criminaliter.
32 Marit9 ꝛ vxor ſūt vnū corp9 ꝛ vna aīa.

¶ Conſilium.xxij.

Gratia dñi nō mederet: nec mihi ſit vana: ſʒ miſericordia ſua circūdet cor meū: ꝛ mētē meā iſtruat illuminet ꝛ dirigat i viā ſalutis ꝛ iuſtitie in p̄ñti dubitatiōe ꝛc. ¶ Uiſis igiꝭ inq̄ſitione formata per magnificā curiā. d. p̄tātis bonoñ. cōtra ꝛ aduerſus Marcum de linzano garzolariū vulgariꝭ nūcupatū el roſſo: ꝛ viſa depoſitione ſeu teſtimonio facto per Bartholomeā eius vxorē ꝯtra ipſum

Marcum & alios plures teſtes p curia examinatos: & etiā pro ipſo marco videtur mihi dicēdū ipm marcū idebite inquiſitum eſſe: & merito abſoluendū fore ab ipſa inqſitione & ab oib9 in ea contētis. Et hoc ex pluribus infra dicētis: & potiſſime qr mature lectus dictis teſtibus et depoſitionibus non video aliquā depoſitionē ſeu teſtimoniū vel rñſionē ipſius marci q̄ cōtra eū faciat aliqđ indicium ſaltē ſufficiens ad torturā: quoꝝ vigore potuerit torqueri vt tort9 fuit. Et prio incipiā a dicto ſeu depoſitiōe bartholomee eius vxoris: in quo finaliter & in effectu tota difficultas p̄ſentis dubitatiōis conſiſtit. Et dicto q ei9 dictum nullaz p bationē: nec indiciū ſufficiēs ad torturā facit pluribus & plurib9 de cāis. Pri
1 mo eñ qr habemus de iure cautū † q in cauſis criminalib9 mulieres nō admittūtur ad teſtificandū: vt habet in. c. mulierē. xxxiij. q. v. & in. c. forus. & ibi gloſ. & doc. de verb. ſig. & voluit Jac. de aret. in l. qui teſtō. ff. de teſta. & no. in. c. tā literis. extra de teſt. & ibi glo. in verbo feminas. & voluit Jo. an. in addi. ſpecu. in titu. de teſte. in. §. j. in ṽ. itē q eſt mulier. in addi. inci. fert. Jac. de are. &c. & hanc partem tenuit etiā do. Alexā. in conſi. ſuo. xl. ici. circa primū dubiū &c. in pe. col. in. j. vol. & in conſi. ſuo. xix. incip. viſo proceſſu. in j. col. & in ɔſi. xxiiij. inci. animaduerſis. in. j. col. in. ij. vol. de quo etiā p eū in ɔſi. ſuo. xcix. inci. in cauſa inquiſi. in. ij. col. in j. volu. & cōſi. ſuo. cccclxij. incip. viſo themate &c. in pe. col. & idez firmauit Old. in ɔſi. ſuo. cxlv. incip. queritur ſi teſtes &c. & do. Bartho. cepo. in cōſi. ſuo. xxxij. inci. quidā ruſtici. in. iij. colū. vbi ad hoc alleg. tex. & glo. in. d. c. forus. & gloſ. in. d. c. tam literis. & glo. in. d. c. mulierē. & glo. iiij. q. iij. in ſumma & gloſ. in. c. ex eo. xv. q. iij. & allegat etiam Gandinum magnū practicū cauſarū criminaliū hoc tenentem & firmātē tā de iure ciuili q̄ de iure canonico in tract. ſuo malefi. ſub rubri. de furib9 & latronib9. in. iij. col. ṽ. pone qōnē de facto &c. Et iſtud pcedit de iure canonico: vt eſt cōis opi. doct. q ius hic indubitāter venit obſeruandū cū ſimus in terris eccleſie: vt ſatis de ſe ptz

Et procedit etiā de iure ciuili ſm Jac. de are. in. d. l. qui teſtō. in. §. mulier. & Joan. an. in. d. addi. & Gan. in. d. ſuo tracta. in d. ṽ. pone qōnem de facto &c. & Cepo. in d. cōſi. xxxij. & ſm plures Moder. arguē
2 tes a maioritate rōnis & dicētes: † ſi mulier de iure ciuili non pōt eſſe teſtis in teſtō: vt hr. §. teſtes. inſti. de teſta. & in. l. qui teſtō. §. mulier. ff. de teſta. et per doc. in locis ſuperius allega. ergo a fortiori non poterit eſſe teſtis in cauſa criminali in qua tractatur de maiori preiudicio iuxta tex. & que ibi habet in. l. in ſeruorum. ff. de penis. & adducūt etiā ad hoc alias rōnes quas alias adduxi in repe. mea. l. fi. C. de proba. in. viij. chart. quas breuitatis cā non refero. Ex qbus patet clare qđ mulieres non admittunt in teſtes in cauſa criminali. Quinimo caſu quo mulieres admitterentur in hmōi cauſis criminalibus: tñ hec bartholomea vxor dicti marci non debet admitti in p̄ſenti caſu: & cuius dcm̄ nullam pbationē nullūq indiciū ꝯ ipm marcuz ſufficiunt ad torturā facit plurib9 ex cāis: primo qr ipſa bartholomea fatetur de plano ſe furto ſubtraxiſſe oia bona contenta in dicta inqſitione ſm tenorē ipſi9 inqſitionis: ex qua ꝯfeſſione patet ipam eſſe furē crimino ſam & infamē quo ca
3 ſu ſatis ɔſtat † qđ nō debet admitti ei9 teſtimonium ɔtra aliquez: vt habet. iiij. q. iij. ver. ſi teſtes. & in. c. ex parte. & in ca. ſuper eo. extra de teſt. et. ij. q. vij. c. teſtes. & ff. de furt. l. non poterit. et in. c. licet ex quadā. & in. c. ex parte. extra de teſtib. et ff. de teſti. l. iij. §. lege iulia. cum pluribus ſi. allegatis p Spec. in titu. de teſte. §. j. ver. itē excipit q eſt furt. & in ver. itē excipit qđ eſt infamis &c. Et maxime ei9 teſtimoniū nō eſt admittendū ɔtra dictuz marcū eius maritum: quē ipa dicit fuiſſe mandatorem dicti furti & ſocium ipſius
4 bartholomee ad ipſum furtū. † Naz habemus in iure clarū & expeditū qđ ſoci9 criminis nō admittit contra ſociū eiuſdem criminis: vt habet. iiij. q. iij. ver. itē liberi. & in. c. veniens. el. j. et in. c. perſonas. extra de teſti. et in. c. j. de confeſ. et in. l. ſicuti. C. de qōnibus. et. C. de teſta. l. qm̄. et. xv. q. iij. c. nemini. &c. et voluit

Spec. in

Spec.in.tit.de teſte.i.§.i.in verſi.itez qđ
eſt ſocius criminis.⁊ in titu.de accuſato
re.in.§.i.in verſi.itē repellit᷑ qꝛ fuit ſociꝰ
⁊c.Itē nō facit aliquā ꝓbationez dictū
ꝑdicte Bartholomee et caſu ꝗ vt dixi
mulieres admitterent᷑ ī crialibꝰ ⁊ et ſi nō
5 eēt ſocia criminis vt eſt. Nō eſt † qꝛ vxoꝛ
nō pōt admitti in teſtez cōtra maritū cū
ei debeat reuerentiā ⁊ ei ſit ſubiecta:vt
hꝫ in.c.placuit.xxxiii.q.ii.⁊ in.c.nō me
chaberis.xxxii.q.vi.⁊.xxxiii.q.v.c.mani
feſte.⁊.c.eſt ordo.⁊.c.hec magis.in ṽ.po
ne famulā.⁊.c.noluit.⁊.c.mulierē.⁊ vo-
luit glo.in.c.quēadmodū.in glo.fi.extra
de iureiur.⁊ ſimiliter videmus in liber-
to ꝗ rōne debite reuerētie nō pōt eſſe te
ſtis cōtra patronū.vt i.l.libertoꝝ.C.de
teſti.⁊ in.l.pe.⁊ fi.C.qui accuſ.nō poſ.et
hꝫ in.l.i.C.de qōni.⁊ in.l.i.§.ſi ſeruus.ff.
eo.imo nō admittit᷑ ꝯtra patronū etiam
ipſo patrono ꝯſentiente ſm gl.⁊ doc.in
6 d.l.libertoꝝ.†Et idē eadē rōne videmꝰ
eſſe in vaſallo ꝗ nō pōt teſtificari cōtra
dñm:vt in.c.i.§.ſimiliter.de cōſue.recti
feu.in vſi.feu.⁊ ibi Bal.⁊ ceteri ſcribē.⁊
voluit Spec.in tit.de teſte.§.i.verſi.ſed
nunquid vaſallus ⁊c.Et ꝙ vxoꝛ nō poſſit
teſtificari ꝯtra maritū:maxime in crimi
nalibus tenuit Spec.⁊ ibi Io.an.in tit.
de teſte.in.§.de teſtiū.in.ṽſi.ſed nūquid
vxoꝛ ⁊c.⁊ Cy.in.l.ii.C.de teſti.Abb.in.c.
in lřis.i fi.extra de teſti.Et hoc eſt adeo
verū ꝙ etiā marito cōſentiente non pōt
vxoꝛ cōtra eū teſtificari.ita multū no.di
xit Io.an.in addi.Spe.in tit.de teſte.§.
i.ver.ſed qđ de vxoꝛe.in addi.incip.vbi
ſubeſt ſola ratio qđ eſt no.verbū in ꝓpo
ſito noſtro.¶Itē ꝑ iſta pte ꝙ dicta bar
tholomea vxoꝛ dicti marci inquiſiti nō
ſit idonea teſtis contra eius virū in fauo
rem dionyſii della rata accuſatoris ſeu
querelātis ꝯ dictū marcū:facit nā vxoꝛ
dicit᷑ eſſe de domo et de familia viri.vt
voluit doc.in.c.in literis.vbi late per.d.
Feli.extra de teſti.⁊ per doc.in.l.ii.C.eo.
7 †Sed ꝓbationes nō ſunt ſumēde de do
mo rei.vt.l.nimis graue.C.de teſti.l.qui
accuſare.C.de edendo.⁊.l.ei ꝗ.⁊.l.ab ea
parte.ff.de proba.⁊ in.l.de minoꝛe.in.§.
tormenta.ff.de qō.cum ſi.¶Et ſic ex iſtis
oibus ſ[illegible] patet ꝙ depoſitio ſeu cōfeſ-
ſio ipſius bartholomee nō ꝓbat nec fa-
cit ſufficiēs indiciū ad torturam contra
dictū marcū eiꝰ maritū:ex quo nō pote
rat torqueri acriter ⁊ crudeliter bis plu-
ribus ictibus torture vt fuit indebite et
iniuſte tortꝰ.nec etiā rigoꝛe dicte depo-
ſitionis ſeu teſtimonii nō poterit de no
uo torqueri per ꝑdicta.Nec ſimiliter cō
feſſio alias facta ꝑ ipſum marcum ꝙ ha
buerit dictas.xxv.lib.in inqſitione cōtē
tas nō ꝑiudicat ipſi marco:nec quo ad
ꝓbationē plenā vel ſemiplenā:nec etiaz
8 quo ad indiciū ad torturā:qm̄ dicta cō-
feſſio fuit facta in tortura legitimis indi
ciis nō precedētibꝰ:vt de iure requiritur
⁊ nō ſeruatis ſeruādis.in quo caſu non
habet in aliquo preiudicare ipſi marco
etiā ſi talē ꝯfeſſionē milies ratificaſſet.
vt eſt glo.no.magiſtra.in.l.pe.⁊ ibi doc.
ff.de qōni.ꝙ etiā voluit Ang.in.l.i.C.de
confeſ.⁊ Bal.in addi.Spec.in tit.de cō
feſ.in.i.col.ṽ an ex ſola ⁊c.⁊ Ange.in.l.
ii.C.quo.appella.nō reci.⁊ Matthe.in
not.ſuo.lv.incipiē.nota.ꝙ quotieſcunqꝫ
⁊ voluit alii plures ⁊ plures doc.in di-
uerſis locis quos retuli in.d.l.pe.in.ii.
col.ver.modo redeūdo ⁊c.⁊ in.l.i.in ꝑn.
in.vi.colum.ver.primo enim ⁊c.eo.titu.
9 ¶†Itē nō valet etiā dicta cōfeſſio ⁊ nō
nocet ipſi marco:qꝛ nō eſt ꝓbata nec ve
rificata vt reqrit᷑:ſꝫ imo impugnata eſt
⁊ ei eſt ꝯtrauenīūt per Iacobū de caſtro
veteri ꝗ dixit ⁊ publice reſpōdit ſe nūqꝫ
habuiſſe a dicto marco aliquaz pecunia
rū quantitatē:imo dixit qđ erāt ſex men
ſes ꝙ ipe nō fuit boñ.⁊ ꝙ nō vidit dictū
marcū:ex quo magis apparet ꝙ talis cō
feſſio nō eſt vera:ſed facta eſt ꝓpter vim
⁊ cruciatū torture:merito nō habet ꝑiudi
care ipſi marco:qꝛ vt dixit ꝯfeſſio nō ꝓ-
bata nec verificata nō nocet ꝯfitēti ſm
Bal.in addi.Specu.in tit.de ſenten.in
xiii.colū.in fi.⁊ Bal.in.l.cū ꝓbatio.ff.
de ꝓba.in ſuis addi.⁊ in aut.ſꝫ nouo iu
re.C.de fur.⁊ in addi.Spec.in tit.de cō
feſ.in.ii.col.ver.titius cōfitet᷑.de quo la-
tius dixi in.l.i.in princpi.in.xiii.colum.
ver.modo iſtis viſis ⁊c.ff.de queſtioni.
Nec etiam habet nocere ipſi marco di-
ctū cuiuſdam teſtis examinati pro curia
cōtra dictū marcū in fauorem dicti dio-

myſij:qui teſtis vocatur ioannes iacob9
inq̄ſtū dicit q̄d audiuit dictū marcū ad
feneſtrā carcerū cōis boñ.dicere dicto
dionyſio ſi me vis extrahere de carceri-
bus faciā q̄ habebis tuas.xxv.lib.ꝛc. Ex
iſte teſtis eſt ſingularis ꝛ nō h̄z ꝯteſtē ꝛ
deponit de re remota a maleficio: q̄ ca
ſu nihil ꝓbat:q: q̄ñ vnus teſtis idone9
deponit de maleficio facit idiciū ad tor
10 turam:ꝛ ſ3 q̄ñ tractat de ꝓbando aliq̄d
remotū a maleficio:tunc ad faciendū in
diciū requirunt duo teſtes conteſtes.ita
voluit glo.in.l.fi.C.fami.hercis.quā ibi
ſumme no.Bar.ꝛ doc.ꝛ voluit ēt Bar.
in.l.fi.in vlt.col.ff.de q̄ō.ꝛ Bar.in.l.ad-
monendi.in.xj.col.ff.de iureiur.ꝛ Cy.in
l.ij.C.ad.l.iul.maie.ꝛ Bald.in.l.ij.in.j.
col.C.quorū app.nō reci.ꝛ Ang.in aut.
de teſta.imperfec.in p̄n.in.ij.col.ver.no
ta diligēter.ꝛ in.l.fi.in p̄n.ff.q̄d me.cau.
ꝛ Ang.de are.in trac.ſuo malefi.in ver
bo fama publica.in.ij.char.ver.quero q̄
liter ꝓbet indiciū ꝛc.ꝛ hāc partē tene-
runt plures alij doc.in diuerſis locis q̄s
retuli in.l.j.in.§.idē corne.in.j.co.l.ver.
ſecus autē ꝛc.ꝛ in.d.l.j.§.p̄terea.in.viij.
co.ver.preterea contra dictū ꝛc.ꝛ in.l.de
minore.in.§.pluriū.in.xviij.col.verſi.q̄d
aūt ꝛc.ꝛ in.l.vnius facinoris.§.teſtes tor
quendi.in.j.col.ff.de q̄ō.¶ Preterea ca-
ſu quo dicta verba que aſſerit dictus te
ſtis dictū marcū dixiſſe eſſent plene ꝛ le
gitime probata:tñ nō nocerēt ipſi mar-
co per rationem verā ꝛ ꝯſonā vnicuiq̄
prudenti et diſcreto viro:que rō eſt: q̄d
ſi ipſe marcus dixiſſet illa verba et feciſ
ſet talē oblationem dicto dionyſio:quia
fuiſſet in dolo illā non feciſſet coram ali
quo teſte:ſed in ſecreto cum ipſo diony
ſio:ꝛ caſu quo illā feciſſet in aperto illa3
feciſſet timore ne iterū acriter torquere
tur iniuſte et indebite:vt tortus antea
fuerat et vt in totum in tormētis nō ꝑde
ret ſanitatē brachiorū cū q̄b9 in ſuo mi-
niſterio garzolarie ſubſtentās vitā ſuā ꝛ
familie ſue.ꝛ ſic talis ꝯfeſſio fuit nō ſpō
tanea ſed meticuloſa ꝛ tormentorū p̄teri
torū ꝛ futurorū facta que nō nocet confi
tentibus iuribus vulgaribus.Quis enim eſt
tam impius et crudelis vite ſue q̄ vidēs
ſe pluries torqueri indebite ꝛ iniuſte et

in manibus impiorum ꝯſtitutū eſſe qui
non offert.xxv.lib.imo oīa bona ſua q̄
quotidie lacerari et dilaniari in tortura
ideo dicta ꝯfeſſio ſeu oblatio que dr̄ fa
cta dicto marco ipſi dionyſio nō habet
ei preiudicare etia3 ſi eſſet legitime pro-
bata vt dixi.¶ Conſtat itaq̄ ex predi-
ctis q̄d ꝯtra dictū marcū nō extat aliq̄d
indiciū ſufficiens ad torturā:nec ſimili-
ter ante torturā ſibi illatam extabāt q̄re
indebite ꝛ iniuſte cōtra deū iuſtitiam ex
abrupto et velo leuato fuit tort9:ideo ab
ſoluēdus eſt a dicta iq̄ſitione ꝛ relaxā
dus a carcerib9 ne vlterius dānificet in
amiſſiōe tp̄is:ꝛ ne afflictio addat affli-
cto.¶ Quinimo dico q̄ dato ꝛ nō ꝯceſſo
q̄ dctā idicia fuiſſent legitima ꝛ ſufficiē-
tia ad torturā ꝛ ꝓuata fuiſſent ꝓbāda:ad
huc dico ipm marcū relaxādū abſoluē-
dū eē a dicta inq̄ſitiōe poſtq̄ꝫ cū alia nō
ſuperuenerūt indicia:ꝛ illa p̄ma etiā vt
dixi ſi fuiſſent valida purgauit ipſe mar
cus amare ꝛ crudeliter i tortura . q̄ caſu
nō pōt vlterius torqueri nō ſuperuenie-
tibus nouis indicijs vt h̄r p oēs in.l.re-
peti.ff.de q̄ōni.ꝛ in.l.vnius facinoris.in
§.reus.c.ti.ergo cū poſt purgationē i tor
tura facta renouauerūt que dixi propter
cruciatū torture: ꝛ ex poſt vt dixi nulla
ſuperuenerint noua indicia d3 abſolui ꝛ re
laxari per predicta.¶ Modo ꝯdeſcēdo
ad aliqua que cōtra ſupradicta adduci
poſſent p curiam vel p aduocatos dicti
dionyſij.Et primo dico q̄d nō ob.ſi dice
retur q̄d illud q̄d ſupra dixi:vc3 q̄d mu-
lieres non admittantur in teſtes in cau-
ſis criminalibus eſt verum regulariter.
11 † Sed ſecus eſt quando veritas deli-
cti aliter ſciri non poteſt . vt in caſu iſto
ꝛ ſimilibus.nam tunc mulieres admit-
tuntur.ita dixit Ioan.and.in addi.ſpe-
cul.in titulo de teſte.in.§.j.in.xxxix. co-
lum.ſuper verſicu.item quod eſt mulier
ꝛc. in addi.incip. fert Iac.de are.dixiſ-
ſe ꝛc.et voluit etiam Abb.in.c.in literis
in fine extra de teſti.et illud dictum Io.
and.refert:ꝛ ſequitur.d.Alex.in ꝯſi.ſuo
lxiiij.incipiē.viſo themate ꝛc.in.j.colū.
in.ſ.volu.¶ Pro quo facit etiam quod
voluit Salice.in.l.ea quidem in.j.colū.
ver.ad quintam q̄ōnem .C.de accuſa.

vbi dicit ꝙ qñ veritas nõ põt haberi ꝑ
legitimos teſtes tũc admittunt̃ īfames
qd̓ dictũ refert ⁊ ſequit̃ Ange. de are. in
tract. ſuo maleſi. ī ꝟbo meritoꝛe da mali-
dadi. in. j. colũ. vbi ꝑ hoc dicto allegat
Inno. in. c. cũ. J. ⁊. A. de re iudi. qd̓ dictũ
etiã refert ⁊ ſequit̃. d. Alex. in. d. ꝯſ. lxiiij.
Pro qb⁹ etiã facit dictũ Jo. an. in addi.
Spec. in. d. §. j. ver. itẽ excipitur ꝙ eſt im
pubes vbi dixit ꝙ licet minoꝛ. xxv. annis
non admittatur in teſtem in cauſa crimi
nali: tñ iudex nõ prohibet ſaltem in de-
fectũ ꝓbatiõis recipere talẽ minoꝛẽ in
teſtẽ quãdo veritas aliter ſciri nõ poſ-
ſet. Et facit quod dixit Abba. ī. c. decete
ro in. j. col. extra de teſti. vbi inquit qd̓ li
cet laici nõ admittant̃ ad teſtificandum
cõtra clericos in cauſa criminali. vt hr̃
in. c. laicos ⁊ in. c. ſeq̃ñti. ij. q. vij. et in. c.
veniẽs. el. j. extra de teſti. cum ſi. attamẽ
clericus cõmiſit delictũ in loco vbi non
erãt clerici: ⁊ ſic veritas q̃ a clericis ha-
beri nõ põt poterit cõuinci ꝑ laicos. Et
faciũt etiã dicta p. d. Anto in. c. iij. loco
de ꝓba. ⁊ adduci poſſent pro hac parte
plures et plures doctrine quas alias ad
duxi. in. l. diuus pius. in. ij. colũ. ver. no-
ta etiã. ff. d̓ qõni. ⁊ in. l. de minore in ꝑn.
in. ix. col. ver. iſtud tñ puto ⁊c. eo. tit. que
breuitatis cã hic non refero. ¶ Quibus
rñdeo ꝙ ꝑdicte doctrine q̃uis ſint vere
in caſib⁹ ſuis non obſtãt caſui noſtro qꝛ
illud qd̓ dicit ꝙ teſtes inhabiles admit-
tuntur qñ veritas aliter ſciri non poteſt
12 intelligit̃ ꝓcedere ⁊ habere locũ † qñ ex
natura il'ius facti vel negocij alij teſtes
nõ poſſunt occurrere. Sec⁹ autẽ ſi alij te-
ſtes idonei ex natura illius negotij pote
rãt adeſſe ⁊ occurrere licet cauſaliter nõ
interuenerunt. nã tũc teſtes minus ido-
nei nõ admittunt̃ etiam ſi veritas aliter
ſciri nõ poſſet. ita ſing. dixit. d. Ant. in. c.
iij. loco. extra de ꝓba. ⁊ in ꝯſi. ſuo. xxiiij.
inci. qd̓ dubia vulgaria hꝫ ⁊c. circa fin.
⁊. ibi dicit ꝙ iura q̃ dicunt poſſe recipi
teſtes qui reperiunt̃ vbi alia deficit pro-
batio intelligunt̃ ⁊ locũ habẽt in actib⁹
in qbus actus habitu attẽto communi
curſu alij teſtes non habentur. Sed vbi
actus actu ⁊ habitu cõi curſu ſic ſe ha-
bet ꝙ poſſunt alij teſtes haberi: licet foꝛ
te non habeantur actu: tũc ad plenam
fidem nõ ſufficiunt tales teſtes nõ inte-
gri. al's ſequeret̃ ꝙ teſtes nõ integri ſed
minus idonei ſufficerẽt: qꝛ ſemꝑ litigan
tes allegarẽt ſe alias ꝓbatiões non ha-
bere: ideo tales nõ admittunt̃. ꝓ quib⁹
facit glo. in. l. etiã matris. ff. d̓ proba. ita
formaliter dicit. d. Ant. ī. d. ꝯſ. ſuo. xxiiij.
quẽ refert ⁊ ſequit̃. d. Alexã. in conſi. ſuo
lxxiij. inci. viſo themate. in. j. vol. vbi etiã
aliqua alia ad hoc ꝓpoſitũ allegat. de
qbus ego lati⁹ dixi in ſingul. meo. lxxiij.
inci. plures ſunt qui allegant ⁊c. ¶ Mo
do in ꝓpoſito cũ eſſet in poteſtate ipſi⁹
Bartholomee qñ vt aſſerit ipſa dedit
dictas. xxv. lib. ⁊ alia bona per eaꝫ fura-
ta dicto marco ei⁹ viro adhibere teſtes
ad ipſum actũ traditionis rerũ predicta
rũ ad eius exonerationẽ et excuſationẽ
poſtq̃ aſſerit ꝙ dicta furta fecit timore
⁊ propter minas dicti marci eius mari-
ti adhibere aliquos teſtes: maxime ſo-
cios vel ſocias q̃s ſecum habebat in di-
cta domo vel aliquos trãſeũtes per ſtra
tã publicã ſuꝑ qua ſtrata publica aſſe-
rit ſe dediſſe dicto eius marito dicta bo
na ⁊ teſtes non adhibuit: non debet ſta-
ri eius dicto cũ ſit mulier ⁊ vxoꝛ ⁊ ſocia
criminis: ⁊ ſic inhabilis pluribus inha-
bilitatibus: vt. ſ. dictũ eſt. ¶ Non obſt.
etiã ſi diceret̃ per curiã vel ꝑ dionyſiuꝫ
ꝙ non obſtante ſocietate criminis iſta
bartholomea dꝫ admitti: eo quia etiam
ſocius criminis admittitur cõtra ſociũ
eiuſdẽ criminis maxime in furto: vt ex-
preſſe firmat Bartol. ī. l. repeti. ī. §. j. ff. d̓
13 queſtioni. ¶ † Quia reſpondeo ꝙ imo
hoc non eſt verum ꝙ in furto ſocius cri
minis admittatur cõtra ſocium eiuſdeꝫ
criminis: vt ptꝫ in iuribus et doctrinis
ſcribentium de hac materia loquentiũ:
patet enim primo ex gloſſ. in. l. fin. C. de
accuſa. que enumerat omnes caſus in
quibus ſocius criminis poteſt interro-
gari de conſocijs inter quos non ponit
furtum. ſimiliter Specu. enumerat di-
ctos caſus in tit. de accuſatoꝛe. in. §. ſ. in
verſi. item repellitur: quia fuit ſocius: et
in tit. de teſte. in. §. ſ. in ver. item ꝙ eſt ſo-
cius criminis ⁊c. vbi ſilr̃ enumerat ca-
ſus in qb⁹ ſoci⁹ criminis põt interroga

re de cõſocijs ⁊ nõ ponit caſum furti.et
ponit duo carmina per que cognoſcit
in qb⁹ caſib⁹ ſocius criminis põt inter=
rogari de cõſocijs q̃ carmina ſũt iſta ⁊c.
14 † Per teſtẽ ſociũ ſceleris ſimonia ꝓbat
Muneris ⁊ ſceleris teſtis ſocius repro=
bat ⁊c. de quo in.c. veniens.el.j.extra de
teſti.cũ multis ſi.⁊ idẽ facit Hoſt.i ſum=
ma de teſti.§.hi vo oẽs.ver.item in cau
ſa cõis ⁊c.⁊ Gandi.i trac.ſuo maleſi.ſub
rubric.de q̃õnib⁹ ⁊ tormẽtis. in.iij.colũ.
15 ver.nũc aũt reſtat ⁊c.¶ † Nec iſtis obſt.
dictũ Bar.in.l.repeti.in.§.j.ff.de q̃õni.
vbi tz vt dixi qd etiã i crimine furti ſoci⁹
criminis põt interrogari de cõſocijs qr
dico qd ibi Bart.non recte loquitur: et
ideo Sali.i.d.l fi.C.de accuſa.nõ ſeqtur
opi.Bar.in.d.l.repeti.§.j.⁊ qd nõ recte
loquat bar.ibi clare oñdo. Nã habem⁹
qd dicta doctorũ ſũt intelligẽda ſm ma=
ra q̃ ipſi allegãt vt dixit ipſe Barto.in.l.
nõ ſolũ i.§.liberatiõis.ff.de libera.leg.
Sz tex.quẽ allegat Bart.i.d.l.repeti.§.
j.vz tex.in.l.diuus adrian⁹.ff.de cuſto.
reo.loquit in latronib⁹ ⁊ nõ in furibus:
vt pz expreſſe in illo tex.in verbo latro=
16 nes ⁊c. † Et longa eſt differentia inter la
trones et fures: nam latrones dicuntur
qui ſtratas publicas aggrediũtur ⁊ ho
mines violenter ſpoliant. ſed fures di=
17 cuntur q̃ clam † bona auferunt.vt habet
in.l.capitaliũ.§.famoſos.ff.de penis. et
voluit Sali.i.l.fi.i.ij.col.C.de accuſ.⁊ hr
in aut.ſed nouo iure.⁊ ibi p Bart.C.de
ſer.fugi.⁊ per Abb.in.c.ex pte.de teſti.⁊
p glo.in.c.inter alia.extra de immu.ec=
cle. Et ita intelligo.l.puinciarũ.C.de fe
18 rijs.q̃ vtitur verbo latronũ ⁊c. Nec † eſt
mirãdum ſi latrones pñt de ſocijs inter
rogari: qr talia eorũ delicta nõ cõmittũ=
tur ſine ſocijs: vt dicit Sal.i.d.l.fin.C.de
accuſ.⁊ docet experientia rerũ magiſtra
qd ſec⁹ eſt in furib⁹: ideo nõ obſtante di
19 cto Bar.dico † qd vn⁹ fur nõ põt inter=
20 rogari de conſocijs: † ideo nõ potuit di
cta bartholomea de ſe ꝯfeſſa interroga
ri de ꝯſocijs nec memini vidiſſe tex.nec
gl.iuris canonici vel ciuilis huic cõclu=
ſioni repugnãtẽ. Et qd iſtd ſit verum qd
fur nõ poſſit interrogari de ꝯſocijs oſtẽ
do p ar.a fortiori hoc modo: fur ipſe cõ=
tra quẽ nõ ſunt indicia alior furtor q̃
cor q̃ ꝯfeſſus eſt nõ põt interrogari de
alijs furtis de qb⁹ non extant indicia: ⁊
ſic cõtra ſemet non põt interrogari: vt
ſtatim dicã: ergo a fortiori non poterat
interrogari de extraneis ſocijs ꝯ quos
nulla extant indicia.arg. aut. multo ma
gis.C.de ſac.ſanc.ec.qd autẽ non poſſit
interrogari cõtra ſeipm de alijs furtis.
de quib⁹ nõ ſunt indicia tenuit Gandi.
in trac.ſuo maleſic.ſub rubri.de q̃õni.et
tormẽtis.ver.ſz qd de q̃õne.⁊ Angel.de
are.i trac.ſuo maleſi.in ver.fama publi=
ca.in vi.col.vbi lati⁹ per.d.Ang. in ad=
di.⁊.d.Franc.bru.in trac.ſuo de indicijs
⁊ tortu.in.iij.char.in.ij.col.⁊.d.Paris
de puteo in trac.ſuo ſyndi.in.cij.charta.
in.ij.co.ver.an ſtet dicto torti ⁊c.de quo
ego dixi lati⁹ in.l.repeti.in vlt.col.ff.de
q̃õ.¶ Sed poſito ſine veri p̃iudicio qd
iſta bartholomea admitteret i teſtẽ i ca=
ſu iſto ⁊ potuiſſet interrogari de iure de
conſocijs: attñ adhuc dico et firmiter aſ
ſero qd ei⁹ dictum ſeu cõfeſſio nõ noce
21 ret ipſi marco inq̃ſito aliquo mõ: qd cla
re oſtẽdo. † Nã habem⁹ in iure qd dictũ
ſocij criminis nõ nocet ſocio etiaz in ca
ſu in q̃ ſoci⁹ criminis poſſit interrogari
de conſocijs q̃ñ ſolũ concurrit ꝯ ipſum
ſocium ipſa teſtificatio ſocij criminis.ita
no.t.dixit Sal.in.l.fi.in fi.C.de acc. quez
refert ⁊ ſequit.d.Alex.i ꝯſ.ſuo.cccclxxv.
inci.qm abũde in fi. vbi dicit hoc ẽe vo=
luiſſe Joã.de imo.in.c.j.extra.de ꝯfeſſ.
de q̃ lati⁹ dixi in ſing.meo.ccix.incip.ſo
cius ⁊c.⁊ in.l.j.§.diu⁹ antoni⁹.in.ij. col.
in fi ff.de q̃õni. Sz hic ꝯtra hũc marcuz
nullũ alia ſaltem in iure valida: vt oſten
ſum eſt cõcurrũt. ergo dictũ dicte Bar
tholomee non hz ſibi nocere: ⁊ iſtud eſt
clarũ.¶ Preterea etiã alia de cã. dictuz
ſeu aſſertio dicte bartholomee non no=
cet ipſi marco ẽt poſito ſine veri preiudi=
cio qd ipſa eẽt idonea ⁊ legitima teſtis:
⁊ etiã poſito qd in hoc caſu ipſa de iure
poſſet interrogari de ꝯſocijs. Ratio eſt
qr ad hoc vt credatur ſocio criminis vt
eius dictũ faciat indiciũ ad torturã con
22 tra ſociũ eiuſdem criminis requirit † qd
tale ei⁹ dictũ fuerit i tortura: al's non no
cet ipſi ſocio.ita ſing.dixit Rapha fulg.

in consi.suo. clxxiiij. incip. in cā inquisi.
⁊c.in.j.col. vbi allegat rōnem dicens qḋ
ille re⁹ criminis q̄ de se confessus est tur
pis persona est cui nō est credendū sine
tormētis:vt.ff. de testi.l. ob carmen.§.si
ca.⁊ in aut. de teste.§. si vō ignoti. cum
si.⁊ allat hoc voluisse quēdā Gabriel de
osseletis in quodā ei⁹ tra. de fama. ⁊ al-
leg.ēt Gādi.in trac. suo malefi. sub rub.
de qō.⁊ tormē.in.§.nūc autē restat.in vō.
sȝ qro nūqd isti noiati ⁊c.⁊ ibi Gādi. in
ver.seq.tortus dicit vez qḋ etiā si noia-
23 ta persona a torto † ⁊ sic a socio crimi-
nis sit male fame conditiōis ⁊ suspicio
nis nō poterit ex hoc torqueri nisi alia
sufficiētia indicia precedant.qḋ est sing.
not. Jta mō in ꝓposito cum ta Bartho
lomea rea criminis de se spōte confessa
noiauerit dictū Marcū i ei⁹ sociū.⁊ hoc
fecerit sine tortura:vt appet in ꝓcessu:
qr erat pregnās.ergo ei⁹ dictum nō hȝ
nocere in aliquo ipsi marco ei⁹ viro ꝑ p̄
dicta ⁊c. ¶ Ulterius nō hȝ ēt obstare si
cōtra supradicta diceret̄ qḋ dato qḋ ali-
qua de cā ista bartholomea nō eēt ido-
nea testis in hac cā tn̄ postq̄ fuit admis
sa ⁊ examinata ei⁹ dictū facit indicium:
24 eo qr constat † quod in multis casib⁹ te
stis q̄ als nō dȝ examinari examinatus
tn̄ facit indiciū ſm Bar.⁊ alios i.l.ma-
rit⁹.ff.de qō. vbi etiam ego dixi.⁊ dixi ēt
l.j.§ diu⁹ Antoni⁹.eo.tit.⁊ in sing.meo.
clxxviij.inci.testis q̄ non dȝ examinari.
ꝑ qb⁹ facit in arg.l.j.ff.de ser.⁊.l.j.⁊ bi-
duū.ff.qn̄ app.sit in qb⁹ dr̄ qḋ multa de
iure fieri non debēt que tn̄ facta tenent.
25 † ¶ Quia rn̄deo ꝙ predicta nō hn̄t ob-
stare in casu nr̄o:qm̄ testis q̄ nō dȝ con-
tra aliquē examinari ꝑpter reuerētiam
quā ei dȝ examinat⁹ nō facit indiciū ſȝ
Bart.⁊ alios in.d.l.marit⁹:⁊ ſm alios
per me indictis locis allātes.de quo est
gl.in.d.l.marit⁹.quā ad hoc refert ⁊ ap
probat Jo.an.i add.spe.in ti. de teste.§.
j.in.iiij.char.in vl.col.in add.inci.sȝ nō
fecit ⁊c.Sȝ dicta bartholomea nō debe
bat examinari cōtra eius maritū ꝑpter
reuerentiā quā ei dȝ:vt dixi.s.ergo eius
dictum nō nocet ipsi Marco eius viro.
¶ Nō ob.illḋ qḋ ipsa bartholomea fue
rit admissa:qr dico qḋ hoc fuit factū cō

tra ⁊ ꝑter volūtatē ipsi⁹ Marci cui nul
le inducie nullū tp̄s null⁹ terminus op-
ponēdi ⁊ allegādi ius suū fuit dat⁹: sed
ex abrupto velo leuato ⁊ premature fuit
tort⁹ adeo qḋ dicere nō potuit ēt adiu-
ua me de⁹.iō nō ē dicēdū qḋ dicta Bar
tholomea fuerit ꝑ ip̄z Marcū admissa:
sȝ imo fuit indebite admissa ꝑ tunc supe
riores sup silib⁹ quib⁹ parcat De⁹ de ta
li ꝓcessu. ¶ Nō ob.etiā si diceret̄ qḋ ca-
su quo dicta bartholomea nō potuerit
tanq̄ testis examinari ꝯ dictū Marcū:tn̄
potuit examinari cōtra eū tanq̄ māda-
taria ipsi⁹ quo casu non videt̄ ꝓhibita
26 deponere ⁊ noiare mandātem:† qr mā
datari⁹ ad probandū cōmissionē ⁊ mā-
datū sibi factuȝ est idoneus testis: vt di-
xit.d.Alex.in cōsi.suo.lxxxviij.inci.quo
niā oē datū optimum ⁊c. in pe.col.in.v.
vol.vbi ad hoc ipse allegat Barto.in.l.
finia.ff.de testa.tu.⁊ Bal. i.l. indices.C.
de fide instru.⁊ alia allegat hoc de qui-
27 bus ibi per eum ⁊c.† Quia rn̄deo qḋ di-
cta per.d.Alex.⁊ doc.ꝑ eū allegatos lo-
quūtur in causis licitis ⁊ in causis ciui-
libus in quib⁹ licitū est acceptare man
datū. nos aūt loquimur i cā criminali
illicita:ergo de vno nō infertur ad reli-
quū.l.naturaliter.§.nihil cōe.ff.de acq.
pos.Sȝ in cā criminali ⁊ sic in terminis
nostris dico qḋ etiā dictū p̄dicte Bar-
tholomee nō facit indiciū aliqḋ ad tor-
turā cōtra ip̄m Marcū ſȝ theoricā bal.
in consi.suo.xcvij. inci. an mandatari⁹.
in.v.vol.vbi q̄rit an mandatari⁹ possit
esse testis cōtra mandantē in crimina-
28 libus.† ⁊ dicit ꝙ sic:qḋ dicit esse veruȝ
ad instructionē:nō aūt ad probationeȝ
qḋ dicit esse verū si acceptauit manda-
tū:sȝ si nō acceptauit mandatū facit in-
diciū ad torturā:qḋ ēt firmauit Berta-
chi.in repto.suo. i verbo mādatari⁹. in
vlt.col.in vlt.ver.Sed postq̄ ip̄a Bar-
tholomea asserit se acceptasse dictum
mādatū:dictū suū nō facit indicium ad
torturā ꝯ ip̄m Marcū:sȝ solū ad instru-
ctionē curie. ¶ Preterea ego etiam ali-
ter rn̄deo ⁊ dico ꝙ imo nullo mō dictū
dicte Bartholomee etiā vt asserit̄ man
datarie non faciet aliqḋ indiciū ꝯ ipsuȝ
Marcū:qm̄ est necesse vt cōsiderem⁹ eā

in dicto ſuo: aut accuſatricē aut teſtē: et
aliter nō pōt capi dictū ſuū: ſed tanq̄ te-
ſtis nō admittitur in filii cauſa: vt ſupra
oſtēſum eſt: nec ēt poterit admitti tanq̄
accuſatrix cū valeat argumētū de teſte
29 ad accuſatorē: † ille enī q̄ nō poteſt con-
tra aliquē teſtificari nō pōt eundē accu-
30 ſare. † ita habet per glo. in. l. is qui indi-
cio. ff. de accuſa. quā ad hoc dixit ſing.
Barb. in. c. j. extra de accu. & voluit Bā
di. in trac. ſuo malefi. ſub rub. q̄ accuſa.
31 poſſ. in. vij. col. circa. fi. † & q̄ mulier non
poſſit accuſare realiter aliquē maxime
maritū criminaliter vt habet in. l. vxor.
& in. l. de crimine. C. de accu. & in. l. j. C.
de adult. & xv. q. iij. C. de crimine. & ij. q.
j. c. phibent. & l. fi. ff. de accuſ. ergo nec
etiā tanq̄ mandataria nō audiet cōtra
dictū Marcū. ¶ Nō ob ēt ſi vltimo di-
ceret q̄ immo credēdū eſt dicte bartholo
mee ea oīa q̄ aſſerit de dicto Marco ei9
marito: qr ppter mutuū amorē qui pre-
ſumitur eſſe inter maritū & vxorē ppter
qđ eſt phibita donatio inter eos vt in
toto ti. ff. &. C. de dona. inter virū & vxo.
32 † & qr maritus & vxor ſunt vnum corpus
& vna anima: vt eſt glo in. l. ſi cum dotē
in. §. ſi maritus. in ver. participem. ff. ſo.
matri. & ppter hoc nō eſt preſumendū
q̄ vellet vt aliquid mali eueniret dicto
ei9 vxo. ¶ Qr ſi deo q̄ iſte preſumptio-
nes cadūt in mulieribus pbis & honeſtis
nō aūt in talib9 mulierib9 inhoneſte et
diſſolute vite vt ſentio eſſe iſtā Bartho
lomeā: q̄ vt mihi relatū eſt a fidedignis
viris nō amat ſed imo odit dictū Mar
cū ei9 maritū qđ optime ↄprehendit: qr
ipſa ſpōte non vi non metu aliquo coa-
cta talia ptulit de dicto ei9 viro ex quo
manifeſte cōprehēdit q̄ magis eū odit
q̄ diligat mulierū enī amantiū maritū
ſuū natura eſt eos non accuſare nec in-
famare iuſte nec iniuſte: imo mala ali-
qua realia & q̄nq̄ perſonalia patiuntur
& ſuſtinēt p cōſeruatione pſon. & facul-
tatū mariti ſui: id nō eſt dicendū q̄ iſta
Bartholomea diligat hūc maritū ſuū:
ideo audeo dicere q̄ a tali dilectiōe libe
ret me De9. Profecto in ea verificat ad
plenū carmēillđ Ouidij vez. Imminet
exitio vir ↄiugi illa mariti &c. Ex qb9 oī
b9 ſupradictis puto ſatis ↄſtare de iuſti
tia ipſius marci q̄ indubitāter indebite
& iniuſte fuit tortus & vilaniat9 & q̄ ab-
ſolui dz a dicta inquiſitione & ab oībus
in ea contentis: & ita fiendū concludo.
Laus deo clementiſſimo.

Hippolitus de marſilijs.

1 Naute caupones & ſimiles q̄ pre-
ſtant victum forenſibus tenētur de fur-
to commiſſo in bonis forenſium.
2 Hoſpes ſeu ſimilis receptator etiam q̄
dederit claues camere ipſi forenſi tene-
tur de furto.
3 Hoſpes q̄ tenuit oſtiū de nocte apertū:
tenetur de furto cum ſit in lata culpa.
4 Paria ſunt quod q̄s deponat res ſuas
apud aliquem vel eas ponat in domo
ipſo ſciente & patiente.
5 Depoſitarius tenetur de lata culpa.
6 Patiētia ī taciturnitate opat mādatū.
7 Caupones naute & ſimiles ipo facto vi-
dent recipere & pmittere ſaluū fore pa-
tiendo res intromitti quāuis eis ſpāli-
ter non ſint aſſignate.
8 Ronzen9 dimiſſus in ſtabulo patiente
hoſpitatore: hoſpitari9 tenet de furto.
9 Hoſpitatores receptās & eis victū ven-
dēs: tenet ex edicto naut. caup. ſtabu.
10 Maritus tenet de rebus parafrenalib9
vxoris inductis in domū ſuā eo ſciente.

¶ Conſilium. xxiij.

In cauſa & lite vertēte in-
ter dnm Joannez deſchi-
cis de cremona et anni-
balem mā fredum nonar-
guendo ad partes: ſed p-
cedēdo per concluſiones
quas puto de iure veras Dico dictum
annibalem teneri & obligatum eſſe ad
reſtitutionem bonoꝝ dicti. d. Joannis
ablatoꝝ vel ad pciū & valorē eoꝝ. ¶ Ad
qđ dicēdū moueor ex plurib9. Et primo
1 dico † qđ naute caupones ſtabularij et
q̄ aliquib9 maxime forēſib9 pſtāt victū
ſeu expēſas ad victū neceſſarias tenen-
tur de furto ſeu robaria facto bonis di-
ctoꝝ forēſiū: vt eſt tex. l. l. j. §. j. & fi. ff. fur.
aduerſ. nau. & voluit Spe. in ti. de fur. in

§.j.in verb.qd ſi,res inmiſſe . vbi plura iura ad hoc allegat ⁊ voluit Bart . in.l. ij.§.ait ptor.ff.nau.cau.⁊ ſtab.vbi dicit ꝙ tales tenent ſi non adhibuerũt diligentiã quã adhibere debuiſſet q̈libet diligẽs patrifami.⁊ Bar.i.l.certi iuris.in.j.col. C.loca.vbi ſubdit ꝙ hoſpes nunquaꝫ ex
2 cuſantur a leuiſſima culpa. † Quinimo fortius eſt dicendũ predicta habere locũ etiaꝫ ſi hoſpes vel ſimilis receptator dederit claues camere ipſi forenſi:nã etiam hoc caſu tenet.ita dixit gl.no.quaꝫ ibi ſequitur Bart.⁊ alij in.l.ſi.§.j.ff.nau.caupo. ſtabu.⁊ ſequitur Bald.in.d.l.certi iuris ⁊ in rub.C.depoſiti.⁊ Jaſ.in.l.in actionibus.in vlti col.ff.de in litem iuram.Pro quibus faciũt optime dicta per Pau.de ca.in.l.dñs horreor.in fi.ff.loca.Preterea vt mihi relatũ eſt:probatum eſt per dictũ Joãnem ꝙ in illa nocte qua commiſſum fuit dictum furtum ſtetit apertum oſtiũ domus vt fatetur pediſſequa dicti
3 annibalis: ⁊ ẽt ipſe annibal † ⁊ ſic ex hoc apparet ipſum annibalem dimittẽdo illo tẽpore oſtiũ apertũ fuiſſe in lata culpa ex qua ipſe tenet cum in caſu iſto habeat tãꝗ depoſitarius rerum ⁊ bonorũ dicti
4 dñi ioannis. ¶ † Nã quod quis deponat res ſuas apud aliquẽ vel eas ponat i domo ſua ipſo ſciẽte ⁊ patiẽte a pari procedũt tex.eſt in.l.ſ.§.ſi.ff.nau.caup.ſtabu. ⁊.l.ſi ego.in.§.fin.ff.de iure dot.in verb. qd eius itereſt inferant volũtate eius i domũ eius an ei tradat ⁊c.⁊ hoc tꝫ Spec.p illũ tex.i ti.de fur.§.ſ.ver.qd ſi res.⁊ Albe.de roſa.in.ij.par.ſta.q.clxxiiij.lei.talꝫ quõ ⁊c.circa me ver.vlti.p hac parte ⁊c.
5 † Sed depoſitari⁹ tenet de lata culpa:vt in.l.ſ.§.ſepe.ff.depoſi.⁊ volũt ſcriben.in l.ꝙ nerua.e.ti.⁊ij.§.pterea.inſti.qb⁹ mo. reꝫ hi.obli.⁊ i.l.j.C.depoſi.⁊ i.l.ſi vt certo.§.nũc videndũ.ff.cõmo. ġ ex dicta lata clpa teneri dꝫ ipſe annibal i cui⁹ domo ipſo ſciente ⁊ volẽte fuerũt poſita bona dicti ioannis . Pro qb⁹ faciũt dicta d.Inn.i.c.ex parte decani.extra de reſcri.
6 † vbi dicit ꝙ ſi patior aliquẽ p me agere in iudicio ꝙ videor ei dare mãdatũ . de quo p.d.Alexã.i.l.ſept.i.iiij.col.de rei iudi.⁊.p.d.Feli.i.c.quis extra eo.⁊ in c.afferte.de pſump.⁊ faciũt qͣ ample dixi circa hãc materiã patientie cũ taciturnitate in ſing.meo.lxxvij.incip.patientia cũ tãciturnitate ⁊c.vbi plura adduxi p dicto Inn.in.d.c.ex parte decani.Et p pdictꝫ ẽt facit optime qd voluit bal.i.d l.j.§.ſi.
7 ff.nau.cau.⁊ ſtab. † vbi per illum text. dẽ no.ꝙ nau.caupo.⁊ ſtab.ipſo fctõ vident recipere ⁊ pmittere ſaluum fore patiendo res intromitti quis non ſint eis ſpe-
8 cialiter aſſignate. † vnde ſi tu patiẽte hoſpitatore mittis rõꝫenũ i ſtabulo:poſtea ea alibi vadis ⁊ cũ reuerteris non inuenis rõꝫenũ hoſpitarius tenet tibi etiam ſi nihil ſibi dixeris. Iſta ſũt formalia verba bal.in.d.l.§.ſi.q̃ vba ſi recte põderent multũ faciũt p dicto.d.ioanne in hoc caſu.Et p eo etiã faciunt dicta per Aldr. ⁊ ibi per dominum Flo.de ſancto Petro poſt eum in . l.ſi menſor.in . §. hoc iudicium.ff.ſi men.fal.modum dixerit.vbi dixerunt ꝙ licet quis non ſit caupo vel ſtabu.ſi tñ hoſpites recipit ⁊ vendit eis vi-
9 ctus ⁊ ſibi ſatiſfecit p hoſpitãdo † ꝙ talis tenet ex illo edicto nau.caupo.⁊ ſtab. ſecus dicit eſſe ſi gratis recepiſſet eos.argu.illius.l.in fi.⁊.ff.de adul.l . mariti lenocinium.§.qui queſtũ ⁊c.⁊ iſtud dictuꝫ refert ⁊ ſequit Berthachi.in reper. ſuo in verbo hoſpes.in ver.hoſpitãs aliquẽ ⁊c.Itẽ facit ẽt ad pdicta no . vbum Alb. de roſa.in rub.ff.nau.caupo.ſtabu. poſt
10 princ.vbi dixit † ꝙ maritus etiã tenetur de rebus parafrenalibus vxoris iductis in domũ ſuã eo ſciẽte.allegat.l.ſed ſi ego §.dotis autẽ cã.ff.de iure dotiũ. ¶ Cũ ġ i caſu nr̃o cõſtet furtũ dictorũ bonorum ex depoſitione teſtium ⁊ ex iuramento dicti dñi Joannis furtũ paſſi ꝙ iuramentũ i hoc facit plenã pbationẽ ſcꝫ diſpoſitionẽ ſtatuti ſub rubrica de priuilegio ſcholariũ patientiũ furtũ ſeu iniurias vel rapinas ⁊c.ꝙ eſt in volumine ſtatutorũ vniuerſitatis ſtudij. Itẽ cũ conſtet hoſpitẽ ⁊ ſimiles teneri in ſimili caſu. Itẽ cũ cõſtet dictũ annibalẽ fuiſſe in lata culpa ſatis ex oib⁹ iſtis puto conſtare dictũ annibalem cõdemnandum eſſe ad ſatiſfaciẽdũ dicto domino ioanni ⁊ condẽnatum cogendum eſſe realiter ad ſibi ſatiſfaciendum.⁊ ita concludo. Laus deo.

Hippolytus de Marſilijs.

1 Homicidia de iure communi puni tur pena mortis.
2 Sanguis occiſorum continue clamat apud deum.
3 Vulnerans aliquem animo occidendi pro homicida damnandus.
4 Delicta non debent remanere īpunita.
5 Vulnꝰ vnicū a duobus inferri non pōt.
6 Experientia rerum magiſtra eſt.
7 Melius eſt nocentem abſoluere quam innocentem condemnare.
8 Incertitudo operatur quod nemo punia tur de occiſo.
9 Communis eſt opinio quod propter in- certitudinem nemo puniatur de occiſo.
10 Occidens ⁊ preſtans auxilium pari pe- na puniuntur. vide tñ ibi. nu. 15.16.⁊.22.
11 Auxilium dicitur preſtare aliquis etiam ſi arma non extraheret.
12 Cōſiliū pſtat̄ añ factū nō in illo īſtanti.
13 Charitas ordinata incipit a ſeipſo.
14 Auxiliator ad hoc vt quis dicatur opor tet ꝙ ad hoc pncipalr̄ ſe ordinauerit.
15 Auxiliator non punitur eadem pena q̄ committens actum: ſed mitius.
16 Statutū ꝙ auxiliator puniat̄ eadē pena interpretari debet ſecundū ius cōmune.
17 Auxileator de iure communi tunc puni tur pena mortis qñ dediſſet cauſa morti.
18 Mitius punitur ille in cuiꝰ domo fit ali quid eo patiente quod prohibitum eſt quam principalis delinquens.
19 Falſum inſtrumentum fabricans ⁊ vtēs illo ſcienter pari pena puniuntur.
20 Falſum inſtrumentum qui fabricauit a- crius punitur quam ille qui eo vtitur.
21 Mitius punitur ille qui vtitur falſo quā ille qui fabricat.
22 Auxilium preſtans hominidio punitur media pena qua debet puniri homicida.
23 Auxiliū ſi nō ꝯſtat de delicto pncipalis nō pōt pcedi ꝯtra alios vt auxiliantes.
24 Statuti forma non ſeruata actus reddi- tur nullus.
25 Clauſula negatiue pbata denotat neceſ- ſitatem preciſam ⁊ priuat omni potētia.
26 Statutum ꝙ iudex nō poſſit exercere iu riſditionem vltra limites ſue iuriſ. nō va lebit pronunciare ſe iudicem competentē quando per hoc excederet terminos.
27 Lex qñ aliqd pꝓhibet ſimplr̄ itelligit̄ tñ opponere tacite clauſulam ānullatiuā.
28 Statutum diſponens ꝙ accuſans preſta re debeat fideiuſſorem: licet vlterius nō procedat annullando: tamen ſi contra factum ſit proceſſus nō valebit.
29 Nulla ſiue inualida ſi fieret iquiſitio nō poteſt ſequi aliqua condemnatio.
30 Teſtis de credulitate non probat.
31 Teſtes debent teſtificari ſic eſſe vel non eſſe non autem ſe credere.
32 Teſtis q̄ dicit ſcio q: credo nihil pbat.
33 Teſtis qui dicit ſe p certo credere nihil pbat niſi adducat rationē credulitatis.
34 Teſtis per verbum credo probat ad de fenſam non ad offenſam ibi.ꝫ.
35 Pena quando non eſt ſpecialiter impo ſita dicitur arbitraria.
36 Pena quando eſt arbitraria iudex de- bet imponere minorem.
37 Pena mortis qñ venit imponenda ⁊ ex aliqua cā recedit̄ a pena mortis tūc non imponit̄ pena corporalis ſed pecūiaria.
38 Minor licet commiſerit delictum puniē dum pena mortis propter minorem eta- tem nō punitur pena mortis nec alia pe na corporali. ſed pecuniaria.
39 Procurator i cā criminali cōparere pōt qñ pena pecuniaria imponenda eſt.
40 Procurator ⁊ q̄libet d̄ pplo pōt ꝯparere in criminalibus qñ iudex a lege vel a ſta tuto pꝓhibetur pcedere contra aliquem.
41 Bannitum occidens ſi iudex ꝯ eum pce dit q̄libet de pplo pōt cōparere ⁊ bannū oſtendere ⁊ petere abſolutionem.
42 Procurator admittitur quando inquiſi tio eſt inepta.
43 Ineptitudo libelli ⁊ incompetentia iudi cis equiparantur.
44 Procurator in criminalibus interueni re poteſt quando inſtituta eſt contra ali quem accuſatio calumnioſa.

¶ Conſilium. xxiiij.

Vnda cor meum ⁊ labia mea domine vt que vera ⁊ iuſta ſunt loqui valeam in preſenti dubitatione. ¶ Viſo igitur puncto mi- hi exhibito in cauſa inqui ſitionis formate per magnificum. d. po-

ſtatem τ eius curiam contra τ aduerſ9
floꝛianum de couelinis τ innocentium
de deſiderijs boñ.ciuis propter moꝛtem m.
f.filij Andree foꝛe barbitonſoꝛis ſimili-
ter ciuis bononie. Duo pꝛincipaliter ſūt
examinanda. pꝛimum an pꝛedicti inqui-
ſiti ambo vel vnus tantum vel nemo
ipſoꝛum debeat puniri pena moꝛtis pꝛo
dicto homicidio ſm formam iuris τ ſta
tutoꝝ cōis boñ. Scdo an in hac cā poſſit
comparere ꝓcurator ꝓ dictis inquiſitis
τ debeat de iure admitti non obſtantib9
ſtatutis τ ꝓuiſionibus cōis boñ. Circa
pꝛimum videt pꝛima conſideratione di-
cendū dictū floꝛianū τ innocentiū τ ſic
ambos iqſitos puniēdos eē pena moꝛtis
τ hoc tā ex foꝛma ſtatutoꝝ ꝙ̄ ēt de iure
cōi: qꝛ ꝯſtat ipſos inquiſitos cōmiſiſſe di
ctū homicidiū vt apparet ex tenoꝛe de-
nūtiationis facte per miniſtralē τ etiam
apparet ex depoſitione teſtium examina
toꝝ ſup ipſa inquiſitione: ex quibus vide
tur neceſſario ꝯcludendū ipſos inqſitos
puniēdos eē pena moꝛtis vt di ꝑnā hoc
cauet ſtatuto poſito ſub rubꝛica de pena
homicidi in pꝛin. Et hoc idem cautū eſt
de iure cōi: vt habet in.l.iij.in.§.legis coꝛ
nelie.ff.ad.l.coꝛn.de ſicca.ꝛc.l. qui vltio
cū ibi no.τ in.l.reſpicien.§.fi.ff.de penis
τ inſti.de pub.iu.§.item.l.coꝛnelia.τ i.c.
1 ois.iū.di. † Et ideo dixit text.i.l.nemo.
C.de epi.audi. ꝙ homicida expectet illō
2 qō alteri fecit: † qꝛ ſanguis occiſoꝝ cōti-
nue clamat ad deū. vt ſcribit in Apoca.
vbi dr ecce poſt hec vidi aīs interfecto-
rum clamantes ad deū τ dicentes vſque
quo dñe non das iudiciū τ vindicas ſan
guinē noſtrū de interfectoꝛib9 noſtris q̄
ſunt in terris ꝛc. ꝙ refert dominus Pa-
ris de puteo i tra. ſuo ſyndica.l.cv.char.
3 in pꝛima colū. ¶ † Quinimo ſi q̄s homi-
nem non occidit ſed vulnerauit vt occi-
deret ꝓ homicida damnandus eſt: vt in
l.pꝛima.§.diuus.ff.ad.l.coꝛn.de ſicca. Et
foꝛtius etiā dici pōt ꝙ ſi q̄s cū telo am-
bulauerit hoīs necādi cā lʒ non occide-
rit tñ tenet.l.coꝛ. de ſicca.l.is q̄ cum telo
C.ad.l.coꝛ.de ſicca. ideo ex iſtis videt indu
bitāter dicēdū ꝙ poſtꝙ̄ vt dixi plene cō-
ſtat dictos inquiſitos dictū homicidiū
ꝯmiſiſſe ꝙ puniēdi ſeu ꝯdēnādi ſunt pe-
na moꝛtis. alias ſequeret abſurdum τ in
4 cōueniēs † ꝙ delicta remanerēt impuni
ta ꝙ nō eſt tolerādū. vt in.l.ita vulnera-
tus.ff.ad.l.aquil.τ in.c.vt fame. de ſent.
excōi. ¶ Sed pꝛedictis non obſtantibus
que vere non obſtant contrariam ꝑtem
puto de iure foꝛe veriorem: vcʒ ꝙ nedū am-
bo vel vnus ipſoꝝ inqſitoꝝ non ſunt pu
niendi vl ꝯdemnādi pena moꝛtis: ſʒ nec
aliquis ipſoꝝ venit de iure condemnan-
dus dicta pena moꝛtis. ¶ Ad qō oſten-
dendum dico conſiderandum eſſe ꝙ te-
ſtes oēs examinati ſup dicta inquiſitiōe
dicūt τ firmiter aſſerūt ſe neſciuiſſe nec
vidiſſe quis ipſoꝝ rixātium ſeu inquiſito
rum itulerit illud vnicum vulnus qō il-
latū fuit in capite dicti franciſci: licet aſ-
ſerāt dictum vulnus illatū fuiſſe ab vno
5 ipſoꝝ inquiſitoꝝ. † Ex quo indubitanter
ſequitur incertitudo huius rei. ſ. quis
ipſoꝝ inquiſitoꝝ dictū vulnus intulerit
cū vnicū non poſſit inferri a duobus vt
6 ſatis de ſe patet † τ docet experientia re
rum magiſtra.c.ꝙ̄ ſit. de elec. i.vj.l.lega-
tis.§.oꝛnatricibus.ff.de lega.ij.c. frater-
nitatiſ. de frigi.τ malefi.cū ſi. Stante er-
7 go dicta incertitudine ſequitur † ꝙ nemo
ipſoꝛum debet puniri pena moꝛtis cum
melius ſit nocentem abſoluere ꝙ̄ inno-
centem condemnare.l. abſentem. de pe-
8 nis. † Et ꝙ ſtante dicta incertitudine ne
mo ipſoꝝ puniri debeat pena moꝛtis vo-
luit glo. not. τ oꝛ. ad hoc in.l.itē mella. in
§.ſed ſi ſeruum plures.ff.ad.l.aql. quam
glo. refert τ ſequit ad hoc.d. Alex. dicēs
cū ſing. in conſ. ſuo. cccxxxvij. incipi. pon-
deratis ꝛc. in.iij. col. τ ibi dicit ꝙ dictam
glo. ſequutus eſt Dy. conſulendo ꝙ cōſi-
liū Dy. refert τ ſequit Pe. de anc. in cōſi.
ſuo.ccxvij. incip. in xpi noīe nos bartho
lomeꝰ de ſaliceto ꝛc. Et idē ꝙ voluit.d.
gl. voluit ſpe. inti. de homici.§.ſ.v°. pone
ꝙ q̄tuoꝛ hoīes ꝛc. Et vltra ꝑdictos do-
cto. idē in caſu iſto tenuit Jo. de ana. i.c.
ſignificaſt.el.ij.in.xiiij.co. extra de homi
ci.τ Bar. i ꝯſ. ſuo inci. clementiſſimi dei
pris ꝛc. i antepe. col. τ.d. Alexan. i ꝯſ. ſuo
xv. incip. viſo pceſſu ꝛc. l.iij.τ.vj. colū.l.j.
vol. vbi allegat hāc ꝑtē tenuiſſe Gand. i
ſuo trac. malefi. ſub rub. de homi. in. iiij.
colū. in ver. pone qō nē ꝛc. in tit. de penis

reoꝝ.in.xxiij.col.verſ.pone etiã ⁊c. Et
idẽ voluit Ludo.ro. in conſ.ſuo.cccc1.in
cip.eo p̄ſuppoſito ⁊c. Bal.i ↄſ.ſuo.lxxij.
incip.p̄ſuppoſito ꝙ in ciuitate ⁊c. in.v.
vol.vbi refert ſe ad dicta Spec.i.d. ver.
pone ꝙ quatuor hoies ⁊c.idem etiam te
nuit idẽ Bal.in conſi.ſuo.cccx1.incipiẽ.
quidã rumor ⁊c.in.ill.volu.⁊ in conſ.ſuo
vlti.in eodẽ.volu.quod incipit:dicitur ꝙ
certi ⁊c.⁊ idem etiam tenuit Rapha. cu.
in conſi.ſuo.cxxxiiij.inci.viſis ⁊c.i.ij.col.
⁊ Bal.in reper.ſuo.in verbo vulnerat⁹
vno vulnere.in.i.ver.vbi allegat.d.glo.
in.d.l.item mella.in.d.§.ſed ſi ſeruũ plu
res.quẽ dicit ſingu.⁊ alibi non reperiri.
Et idẽ etiam firmat.d.Alexan.in ↄſil ſuo
cclvij.incip. ponderatiſ ⁊c.in conſi. ſuo.
cccxc.inci.copioſe.⁊c.Et idẽ tenet Spe.
in ti.de diſpenſatione.§.iuſta.i.pe.col.in
ver.quid ſi aliquis in rixa ⁊c.⁊ ibi Jo.an.
in addi.remittens ſe ad Spec.i.d.tit de
homici. ver.pone ꝙ quatuor hoies ⁊c.⁊
do.Feli.i.c.ſignificaſti.el.ij.de homicid.
in.xij.col.in quib⁹ oib⁹ locis tenent pre
dicti doct.ꝙ ſtante incertitudine de qua
in caſu noſtro nemo ipſoꝝ inquiſitoꝝ po
terit puniri d iure pena mortis. Pro qua
opi.facit gloſſ.i.l.i.ff.ſi quadr.pau.feciſ.
dicat.⁊ gloſ.in.c.nolite.xi.q.iij.⁊ gloſ.c.
quieſcamus.xlij.diſ.Et faciunt etiã dicta
per Alber.de roſa.i.iij.parte ſtatu.q.lxi.
incip.itẽ queri ⁊c.⁊ dicta per Jo.d'imo.
in cle.i.de homici.in vlti.col.⁊ per glo.in
c.ſi.xxiij.q.vlti.de quo dixi plene in repe
ti.mea rubric.C.de probatio.in.lxxxij. ⁊
lxxxiij.col.⁊ in ſing.meo.ccxvij: incipi.
ter vel quater ⁊c.Ex quibus oibus ſatis
9 patet cõem opi.glo.⁊ doc.eſſe † qd in ca-
ſu iſto nemo ipſoꝝ inqſitorꝝ ſit punien-
dus pena mortis ꝑpter incertitudinẽ:qꝛ
neſcit quis ipſoꝝ inquiſitorum intulerit
dictũ vulnus dicto frãciſco:quo caſu ſuc
cedit regula illa ꝙ melius eſt nocentem
abſoluere ꝙ̄ innocentẽ ↄdẽnare.l.abſen-
tem.ff.de penis.cũ ſimi. ¶ Ad allegata
autẽ ſuperius in ↄ̃riũ facilis eſt reſponſio
qm̃ illa locũ habẽt vbi vulnerans ſeu oc
cidens eſt certus.nam tunc hʒ puniri pe
na mortis per iura preallec.ſecus autẽ eſt
qñ vulnerans ſeu occidẽs eſt incert⁹: vt
in caſu noſtro:qꝛ tũc non habẽt locũ illa
iura in ↄtrariũ allegata:qꝛ vt dixi nemo
ipſoꝝ tũc punit pena mortis ꝑpter icer-
titudinẽ:ſʒ puniũtur aliq̃ alia pena iudi
cis arbitrio ſʒ doc.i dictis locis. ¶ Nec
habet etiã obſtare ſi per curiã vel ꝑ aliũ
diceret ꝙ imo nõ obſtante tali incertitu
dine qlibet ipſoꝝ inquiſitorũ dʒ puniri
pena mortis cũ cautũ ſit tã ex forma ſta-
tutoꝝ ꝙ̄ de iure cõi ꝙ occidens ⁊ preſtãs
auxiliũ cõſiliũ vel fauorẽ ipſi homicidio
ambo puniant pena mortis vt cautũ eſt
in ſtatu poſito:ſub rub.de pena homici-
de.in.i.col.⁊ i pe.col.i.§.mandata vñ.⁊c.
10 Itẽ cautũ eſt etiam de iure cõi.vt hꝫ in.l.
quicq̃.C.de epiſ.⁊ cler.⁊ i.l.quiſqs.C.ad
l.iul.maie.⁊ i.l.iij.ff.ad.l.cor.d' ſicca.⁊ ha
betur per ſcriben.in.l.i.C.de rap. virgi.
quo ſtãte ambo debẽt puniri pena mor-
tis:quia licet neſciatur certe quis intule-
rit dictũ vulnus ipſi.f.mortuo:tñ nega-
ri nõ põt ꝙ vn⁹ ipſoꝝ inquiſitoꝝ illd nõ
intulerit.⁊ alter ſibi nõ p̄ſtiterit auxiliũ ⁊
fauorẽ ad ipſũ vuln⁹ interficiẽdũ cũ am-
bo habuerint arma euaginata:⁊ ambo
admenauerint ↄ̃ dictũ franciſcum : ⁊ ſic
dicit ſibi p̄ſtare auxiliũ:etiã ſi arma non
extraheret ſm Bart.in.l.ij.in.§.i.ff.d' vi
⁊ vi ar.⁊ ponit late Ange.de are.i tract.
maleſi.i verbo ⁊ dict⁹ andreas armat⁹
11 in prin.⁊ ibi latius in addi.† ⁊ ſic non eſt
opus habere certitudinẽ qs intulerit il-
lud vulnus cũ illud inferens ⁊ auxilium
⁊ fauorẽ p̄ſtãs eadẽ pena puniat.vt i.d.
ſtatuto ⁊ i iuribus p̄allegatis. ¶ Or rñ-
deo pluribus modis. Et prio nego hoc
ꝙ alter ipſoꝝ inqſitoꝝ p̄ſtiterit auxilium
vel fauorem alteri ſocio vulneranti dictũ
franciſcũ cũ nemo ipſoꝝ inqſitorũ ſci-
ret ſe debere aggredi ⁊ nõ venerit ad lo-
cũ rixe alo nec intentione vel ꝑpoſito de
linquendi vł vulnerandi aliquẽ qd appa
ret:qꝛ ipſe franciſcus fuit ille q̃ prio ag-
greſſus fuit dictos inqſitores vt ꝓbãt te-
ſtes examinati ſup inqſitiõe:ex q̃ ſatis cõ
ſtat ꝙ nõ ꝓceſſit aliqd conſiliũ ex parte
ipſoꝝ inqſitoꝝ ad offendẽdũ ipſum fran
12 ciſcũ:† qꝛ cõſiliũ i talib⁹ ⁊ ſilibus preſta-
tur ante factũ nõ illo iſtanti i ipſo facto
qd tũc eſt q̃ſi ipoſſibile vt ↄſtare põt cuiꝰ-
libet ſani capitis. Nec ſilr poteſt dici q̃
alter ipſoꝝ inquiſitoꝝ p̄ſtiterit auxiliũ vł

fauorē alteri vulnerāti: q2 ambo fuerūt inſultati a dicto frāciſco ꝫ quos ambos ipſe admenabat ⁊ ſimiliter ipſi amboꝫ eū admenarūt ſolū ꝓ defenſiōe ⁊ tutela ſua nō autē vt preſtarent auxiliū vel fauorem alteri ⁊c. quilibet enim ipſoꝝ laborat pro ſalute propria ⁊ nō ꝓ auxilio
13 alterius qđ etiā in dubio † preſumitur cum ordinata charitas incipiat a ſeipſo vt i l. preſes. C. de ſerui. ⁊ aqua. l. edē. C. loca. l. venditor. §. ſi conſtat. ff. cōia pdio. l. ſi qs. la. ij. C. de aqueductu. li. xſ. c. petitio. de iureiur. cū ſimi. allegatis p Ando. ro. in. l. ſi vo. in. §. de viro. in. xxix. fallētia. ff. ſol. matri facit ēt nam ad hoc aliquis dicaꝛ conſcius vel auxiliator: opꝫ qđ ad hoc principaliter ſe coadunauerit cum pncipali delinquēte: vt hr̄ in. l. iij. §. homines. ff. vi bo. rap. ſed hoc nō apparet in caſu noſtro imo apparet oēs in rixa pariter fuiſſe: ergo nō poſſunt tanq̄ auxiliātes ſe inuicē condēnari. ita formaliter dicit ſpe. de anc. in. d. ɔſi. ſuo. ccxvij. inci. nos Bartholomeꝰ. ⁊c. circa fi. ⁊ vo luit Bal. in. l. ſ. ff. de ſer. corr. p tex. i. d. l. pretor. in. §. hoies. in vꝰ. ad hoc. ff. vi bo. rap. quem refert ⁊ ſequitur. d. Angu. in addi. ad Ang. de are. i trac. maleficioꝝ. in verbo ⁊ dictus Andreas armatus. in prima addi. ex quibus ſatis conſtat ad-
14 ducta in ɔ̄riū nō obſtare. ¶ † Preterea rn̄deo aliter ⁊ dico pdicta nō obſtare: q2 poſito ſine vi piudicio qđ ipſi inquiſiti dediſſent ſibi inuicē auxiliū ɔſiliū et fauorem dicto maleficio: attn̄ attēto qđ neſcitꝛ quis ipſoꝝ intulerit dictū vulnꝰ nemo ipſoꝝ dꝫ puniri pena mortis: nec pro vulnere illato nec etiam pro auxilio conſilio vel fauore preſtito. Ratio eſt: q2 ſtante lege ſtatuto vel conſtitutione qđ prebentes auxiliū conſiliuꝫ vel fauorem maleficio premianꝛ eadē pena q2 cōmit
15 tens: attn̄ ſi qs preſtiterit † opem auxiliū vel fauorē maleficio nō dꝫ puniri eadē pena qua puniri dꝫ ipſe pncipalr ɔmittens maleficiū: ſed dꝫ mitius puniri. ita ſing. dixit Sali. in. l. i. C. de rap. virg. quē refert ⁊ ſequitꝛ. d. Bar. cepo. in cōſi. ſuo xxvij. inci. reqſitꝰ ⁊c. in vlti. col. vbi ſubdit qđ ex quo talia ſtatuta ſimpliciter lo
16 quūtur de preſtantibꝰ † auxiliū cōſilium vel fauorē debēt interptari ſm ius cōe per. l. ij. C. de nota. ⁊ p not. in. l. ſi. in. §. in cōputatione. C. de iure delibera. ⁊ ſic vt teneātur eadē pena in caſibꝰ in quibus
17 de iure cōi tenerentur eadē pena † vꝫ ſi dediſſent cauſam morti ⁊ quando non eſſet nudū auxiliū vel conſiliū ⁊ qn̄ hoc expreſſe conſtaret ⁊ nō p pſumptiones: ſecus ſi non dediſſent cauſam morti vel eſſet auxiliū vel cōſiliū nudū q2 tūc non tenerenꝛ eadeꝫ pena per predicta: qđ eſt ſumme not. in caſu noſtro. Et hoc ēt voluit Gādi. in ſuo trac. malefi. ſub rub. de furibꝰ ⁊ latro. in. v. col. in ver. ⁊ ſic nota. quem refert ⁊ ſequitur. d. Aug. de ari. in add. ad trac. Ang. de are. de maleficijs. in verbo ⁊ dicto maleficio ſemper aſtitit in vl. char. in vlti. addi. Et facit optime not. verbū Bal in. l. cū ancillis. in. ſ. co. verſi. itē nota ex hac. l. C. de inceſt. nupt.
18 vbi dicit † qđ mitiꝰ punitur ille in cuius domū fit aliqđ prohibitū eo patiente q̄ ipſe delinquens pncipalis: lꝫ habeamus de iure q agentes ⁊ conſentientes pari pena puniātur: vt eſt tex. in. l. iubemus. in. §. ſane. in verſi. fieri paſſus fuerit. C. de ſac. ſan. eccle. ⁊ ibi Bar. ⁊ habetur in. l. i. C. de fal. mone. Et facit ēt: naꝫ
19 † licet fabricans falſum inſtrumentū et vtēs illo ſcienter pariter: vt habetur in l. ij. C. de fide inſtru. ⁊ in. l. ſi falſos. C. de fal. ⁊ in. c. ad falſarioꝝ. extra de cri. fal.
20 tamen ille † qui illud fabricauit acrius ⁊ durius punitur q̄ ille qui eo vtitꝛ. ita dixit Cy. in. d. l. ij. C. de fide inſtru. vbi dicit q ille qui fabricat falſum inſtrumentum tenetur directa pena. l. cornelie de qua in. l. i. in. §. fi. ff. de fal. ſed contra illum qui ſolū vtitur non eſt directa pulſatio. l. cornelie. ſed eſt quedā alia q̄ non habet tantum effectum: vt in. l. falſum. §. ordic. ff. de falſis. vbi expſſe habetur
21 † q mitius punitur ille qui vtitur falſo q̄ ille qui fabricat. quam doctrinam Cy. refert ⁊ ſequitur Joā. de ana. in. d. c. ad falſarioꝝ in prin. iij. colū. de cri. fal. Et facit etiā ad predicta optime qđ voluit Gandi. in tract. ſuo maleficioꝝ ſub rub. de homicidiarijs. in. ij. col. in verſi.
22 itē pone q titiꝰ ⁊c. vbi notāter dixit † q preſtās auxiliū homicidio nō punitur

tanq̄ homicida: ſed puniē remedis pena
quia debet puniri homicida vel ex for-
ma ſtatuti: vel ex forma iuris cōis. ad qđ
allegat lar. l. his q̄ opē. ff. de fur. que lex
dicit qđ ille q̄ dat opē in furto manifeſto
tenetur pena quadrupli ſicut fur tenet
pena dupli quaſi fur nō manifeſt⁹. ꝛ di
cit Gandi. vbi ſupra qđ hec q̄ō fuit cō
miſſa cōſulēda bononie cōſilio dñi Dy.
de bononia ꝛ aliqb⁹ aliis doc. q̄ finaliſ-
ter hāc q̄ſtionē hoc mō deciderūt vt ſu-
pra: quā deciſionē ſequit ipſe Gādi. i. d.
loco de quibus oībus dixi in ſing. in eo
xv. inci. ſtatuta communiter. Ex quib⁹
omnibus cōcludo qđ etiā ſi p̄dicti inq̄-
ſiti ſibi inuicē preſtitiſſent auxiliū con-
ſilium ꝛ fauorē dicto maleficio attamen
non eſſent puniendi pena mortis q2 ille
qui preſtitit auxiliū conſilium vel fauo
rē dicto maleficio nō dꝫ eadē pena pu
niri qua puniri debet ipſe principalis q̄
intulit dictū vuln⁹: vt clare probāt iura
proxime allegata. ¶ Item ꝛ alia ratio-
23 ne non debet puniri aliquis † ipſorum
nec tanq̄ principaliter delinquens nec
tanq̄ auxiliū vel fauorē preſtās q2 neſci
tur quis fuerit p̄cipalis delinquēs qui
intulerit dictū vuln⁹ dicto Frācisco nec
qui fuerit auxiliator vt dixi: ergo nemo
ipſorū dꝫ puniri pena mortis. Et ad pre
dicta optime faciūt dicta p̄ Pe. de anch.
i cōſi. ſuo. ccxvii. inci. nos bartholome⁹ ꝛc.
in fi. verbis. vbi dixit qđ ſi non cōſtat de
delicto p̄cipalis nō pōt p̄cedi cō̄ alios
vt auxiliātes ſm Bar. i. l. ſi is q̄. §. ſi ini-
tiū. ff. de fur. Cū ergo hic non conſtet q̄s
fuerit p̄ncipalis ergo nō poterit p̄cedi
ad cōdēnationē cōtra aliquē: ita formali-
ter dicit Pe. de anc. i. d. ſuo cōſ. in fi. vbi
ſubdit qđ in tali caſu p̄ut eſt caſus no-
ſter qđ neuter eorum qui fuerunt in ri-
xam poterit puniri tanq̄ homicida vel
tanq̄ prebens auxilium homicide: ſed
debebunt aliter puniri arbitrio iudicā-
tis: qđ eſt ſumme. no. in caſu nro. ꝛ idēꝫ
dixit. d. Alex. in. l. ſi duo patroni. in pn.
in verſic. in gloſ. in verbo alteri ꝛc. ff. de
iureiurā. Pro qb⁹ faciūt optie ſingula-
ria vba Dy. in cōſ. ſuo. xlii. incip. qđ talis
eſt. verſi. preterea q2 ſtatu. ꝛc. queꝫ oino
vide. ¶ Preterea ꝛ vltra p̄dicta q̄ dicti
inq̄ſiti nō ſunt puniendi pena mortis:
imo nec aliqua alia pena qđ eſt fortius
oſtēdo clare ꝛ aperte ꝛ nō ſub inuolucro
vboꝝ. Nā cōſtat tam ex denuntiatione
miniſtralis facta d̄ morte dicti franciſci
q̄ ex teſtibus ſup inq̄ſitione inde ſecuta
examinatis q̄ ipſe Frāciſcus nō fuit vul
neratus niſi vnico vulnere: q̄ caſu tanq̄
illatum ab vno tm̄ nō poterat formari
inq̄ſitio niſi cō̄ vnū vt cautū eſt ex ſtatu-
to poſito ſub rubri. quot hoīes poſſint
inculpari de morte ꝛ de mortifero vul-
nere ꝛc. poſt pn̄. in ver. Nec poteſtas
vel eius familia cō̄ plures poſſit inq̄rere
de morte vel de vulnere mortifero quā
ſint vulnera mortalia. Et ſi apparuerit
vulneratum vel mortuum tm̄ vnū tm̄ m
mortale habere tūc vnus tm̄ p̄ eundem
poſſit accuſari / notificari / vel inq̄ri de
morte vel mortifere vulnerato ꝛc. Ita
formalr̄ loquit̄ ſtatutū predictū. Cū er-
go fuerit formata inquiſitio de dicto
vnico vulnere cōtra dictum florianū ꝛ
innocentiū pariter: ergo talis inquiſitio
eſt nulla ꝛ non procedit: tū q2 forma di-
cti ſtatuti non eſt ſeruata: iuxta ea q̄ ha-
bētur in. l. meui⁹. ꝛ in. l. qui heredi. ff. de
cōdi. ꝛ demō. cū ſimi. tūc etiā q2 in p̄dicti
cto ſtatuto eſt clauſula importans nul-
24 litatē ſi aliter fiat. Nā in principio † di
cti ſtatuti eſt clauſula non poſſint vel
debeāt iudices ꝛc. q̄ clauſula cū ſit ne-
gatiue p̄lata denotat neceſſitatē preci-
25 ſam: ꝛ † priuat oī potentia. l. nemo pōt. ff.
de lega. i. l. non poterit. ff. de furtis. glo.
eſt ordi. in. c. ii. in glo. ii. de reg. iur. in. vi.
ꝛ no. Bar. ꝛ Bal. in. l. gallus. in prin. ff.
de libe. ꝛ poſthu. ꝛ Bal. in. l. i. in pe. co.
C. qui admit. ꝛ in. l. q̄nem. in vlti col.
C. de fideicō. et ibi dicit expſſe q̄ actus
factus contra dictā p̄hibitionē eſt irri
tus. allegat no. per glo. in. d. c. i. de reg.
iur. in. vi. ꝛ idē tꝫ Bald. in. l. i. ff. de inin.
teſta. ꝛ ideo dixit ſingu. d. aut. in. c. pre-
terea. circa. vi. col. de dila. ſe de facto di-
xiſſe q̄ ſi ſtatutū impedit q̄ iudex non
poſſit exercere iuriſditionē ſuā vltra li-
mites ſue iuriſditionis q̄ nō valebit p̄-
26 nuntiare ſe iudicē cōpetentē † quando p̄
hoc excederet terminos ſue iuriſditio-
nis per ea que no. in. c. ſi iudex. de ſen.

excōmu.in.vj.cum aliis ibi per eum alle
gans:que oīa refert ꝛ ſequit̃ do. Alexā.
in cōſi.ſuo.ccc).fin ordi.meū incip. viſis
dubitationibus ꝛc.in prin.et facit opti-
me tex.in.c.non debet. ꝛ ibi hoc colligit
Card.extra de teſti. ꝛ text.in.c.de his.in
ver.nō pōt.extra de accu. ꝛ voluit Bar
ba.in cōſi.ſuo inci.clementiſſimi dei pa
tris ꝛc.in.ij.char.in.ij.col. ꝛ Abb.i ꝯſil.
ſuo.lxiiij.inci.caſus.i effectu talis eſt ꝛc.
poſt inci.j.colū.in.ij.volu. vbi pro hoc
allegat tex.in.l.fin.ff.de feriis.et alia de
q̄bus ibi per eū: ergo neceſſario ſequit̃
ꝙ dicta inq̄ſitio eſt nulla: ꝛ ꝯſr dicti in
quiſiti nō poterūt ex tali inq̄ſitione nul-
la aliqua pena puniri. Forti⁹ etiā dico
ꝙ etiā ſi in dicto ſtatuto non eſſet dicta
clauſula nō poſſint vel debeat ꝛc.ſic ne-
gatiue ꝑlata:ſed ſolū ſtatutum prohibi
tiue loq̄ret̃ ſine aliqua clauſula irritati-
ua actus:attamen etiā hoc caſu dicta in
27 quiſitio facta prout eſt † contra dictos
Florianū ꝛ Innocētiū eſt nulla et inua-
lida.q꞉ q̄n lex aliquid ꝓhibet ſimplici-
ter intel igit̃ tn̄ tacite apponere clauſu-
lam annullatiuā ſi cōtra fiat.l. non du-
bium.C.de legibus.c.cum dilecta. de re
ſcrip c.exhibita.de iudiciis.voluit glo.
ſingu.in.l.nō intelligitur.in.§.diuus. ff.
de iure fiſci.no. Bal.i.l.ſi tutor.in fin.C.
in qui.cau.in integ.reſt.non eſt neceſſa.
ꝛ ibi Jacob.but.vbi ꝑ illū text. dicunt ꝙ
28 ſi ſtatutū diſponit ꝙ accuſans preſtare
debeat fideiuſſorem de ꝓſequēda lite lꝫ
ſtatutum vlterius nō diſponat annullā-
do proceſſum tamen ſi ꝯ factum ſit pro-
ceſſus nō valeat.ita etiā voluit Joā.an.
in addi.Spec.in tit.de prolatio. ſenten.
in.§.iuſta ſup ver.ſi item eſt nulla ratio
ne litigatoris. ꝛ Jaco.de belui.in aut.de
litigio. in. §.ad excludēdas. ꝛ Bald.in
d.l.nō dubiū.in fi. ꝛ in.l.edita. in penul.
colū.in fine.C.de edendo. in repeti.pa-
duana. ꝛ Bal.poſt Jaco.de are.in.l.ſci-
re.in.§.conſequens.per illum text. ff.de
excuſa.tut. ꝛ in ſua diſputa. incipi.ſtatu-
to cauetur ꝙ fenerator in princ. et Bal.
in.l.f.ad fin.C.de heredi.inſti. ꝛ in titul.
de pace cōſtan.in ver.ſi autem non ad-
mittimus. ꝛ Bal. ꝛ Ange.in l cum lege
per illum textum.ff.de teſtamē. ꝛ Angel.
ꝛ Moder.in.l.cum ꝓlatis.ff.de re iudi-
cata. ꝛ in.l.quidam cōſulebant. eod. tit.
ꝛ doctores in.l.j.in.§.ſublata. ff.ad tre-
bellianū. ꝛ domi. Alexand. referens pre
dictos doct.in conſi.ſuo.xxxvij. incipit̃.
viſo ꝛ opportune ꝛc.in.ij.col.in.ij. volu.
Pro quibus etiā faciūt dicta per Cardi.
in cle.j.in.§.volū.in princip.de foro cō-
peten. ꝛ facit glo.in.l.j.i.§.marcellus.in
verſic.ceteris.ff.ſi cui plus ꝗ̄ per.l. falci-
diam. ꝛ gloſ.in.c.in decima.xvij. q.ij. et
que dixit Pau.de caſt.in cōſ.cccxxix.in
cip.ad primum.in fine.ij.colū. vbi alle-
gat.d.gl.in.d.l.non intelligitur.in.§.di-
29 uus.ff.de iure fiſci. ¶ Appet ergo † eui-
dēter et notorie de nullitate et inualidi-
tate dicte inq̄ſitionis ex qua merito nō
poterit ſequi aliqua valida condēnatio
arg.regule cū principalis.de regul. iur.
in.vj.cū multis ſimi. Et iſta ſunt multuꝫ
no. ꝛ ponderanda a curia inquirente:
q꞉ ex iſtis imponitur finis hui⁹ preſenti
dubitationi. Nec predictis habet ob-
ſtare ſi diceretur quod imo nulla eſt in-
certitudo in caſu iſto quis intulerit di-
ctum vnicum vulnus dicto Franciſco
qui vnus teſtium examinatorum dicit
qđ dictum vulnus fuit illatum a dicto
Floriano ſuo credere ergo nō eſt dicen
dum quod ſumus in incerto de illatio-
ne dicti vulneris ex quo ſequitur quod
debet valere dicta inquiſitio reſpectu di
cti Floriani et vtile per inutile non de-
bet vitiari vt ī iurib⁹ vulgarib⁹. ¶ Qꝛ
reſpōdeo predicta non eſſe vera videli-
cet quod per talem depoſitioneꝫ appa-
reat de illatione dicti vulneris facti a di
cto Floriano. Nam clarum tritū et vul-
30 gatum eſt in iure † quod teſtis de credu-
litate non probat vt voluit Cyn. ꝛ doct.
poſt glo.in.l.teſtiū. C.de teſtib⁹.et Spe-
cu.in tit.de teſte.in.§.j.verſicul.item qđ
deponit de credulitate. ꝛ habetur.in.l.ij.
in.§.idem labeo.vbi plene notatur. ff.đ
aqua pluuia. arcenda. ꝛ habetur plene
per doc.in.c.quoties.extra de teſtib⁹. et
ibi dixit domi. Ant.in.vlti.verbis quod
teſtis deponēs de credulitate non eſt ve
rus teſtis ꝛ dicit de hoc eſſe gloſ.i dicta
l.ij.§ idem labeo. ꝛ eum ad hoc refert et
ſequit̃ domi. Alexan.in conſilio ſuo.lxx.

incip. viſo proceſſu ⁊c. in. iiij. col. in. j. parte cōſi. Et ideo dixit Ang. per illum textum in aut. de heredi. ⁊ fal. in. §. hinc no
31 bis. in tertia colum. † quod teſtes debēt teſtificari ſic eſſe vel non eſſe non autem ſe credere vel non credere. Et dixit not. Bald. in. l. conuenticulam. in. viij. colū. in verſicu. ex predictis infero. C. de epiſ
32 copis et clericis. † quod ſi teſtis dicit ſe ſcio quia credo nihil probat: quia credulitas ſtat ſimul cum oppoſita veritate ⁊ poſſibile eſt quod teſtis credat aliquid quod tamen non eſt verum vt not. in. l. de tutela. C. de in integ. reſtitu. mino. Et dixit ſingu. Bal. in. l. ſiue poſſidetis. C. de probationi. in penult. colū. verſic. ſed quero
33 ⁊c. † quod ſi teſtis dicit ſe pro certo credere non tamen probat etiam preſumptiue niſi adducat cauſam ſeu rationem credulitatis. allegat plura de quib9 ibi per eū quod dictum refert ⁊ ſequitur Alexā. in p. conſi. lxx. ⁊ in cōſi. cix. incip. viſis et vt oportet. in. ij. col. in. j. volu. et in conſilio cxxxiij. incipiē. viſo proceſſu cauſe. in. v. col. ⁊ in cōſi. ſuo. lxſ. inci. viſo proceſſu. in. iiij. col. in. ij. volu. ⁊ in conſil. cxxxiij. incipi. in cauſa ⁊ lite ⁊c. in eodē volu. de quo alias plene dixi in repe. mea. l. fin. C. de probatio. in. xſ. ⁊. xij. char. et in ſingu. meo. xix. incipien. tu ſcis clarum eſſe ⁊c. Nec obſtat ſi dicatur quod iſte teſtis qui hoc modo deponit allegat rationē credulitatis. Quia dico quod talis ratio per eum allegata non eſt bona nec concludens imo inſufficiens ⁊ cōtra eā eſt ratio naturalis: vt ſatis de ſe patet. ergo nō probat cum paria. ſunt non facere vel minus legitime facere vt in. l. quoties. ff. qui ſatiſda. cogan. cū multis ſimilibus. Nō obſtat etiam ſi dicatur quod teſtis de credulitate quandoque probat vt dixi in ſingu. meo. xix. Quia reſpondeo hoc eſſe verū quando deponit ad defenſam: ſecus autem quando deponit ad offenſam vt in caſu noſtro: quia tunc non probat: vt dixi in. d. ſingu. meo. xix. Ex quibus omnib9 remanet expeditum primum dubium. ¶ Uenio igitur ad ſecundum principale dubiū in quo dubitatur vtrum in cauſa dicte inquiſitionis formate contra dictum Florianum ⁊ Innocentium poſſit comparere procurator pro eis in eorum abſentia in quo omiſſis argumentis mihi videtur dicendū ⁊ concludēdū quod ſic ⁊ hoc ex plurib9 infra dicendis non obſtantib9 ſtatutis ſeu prouiſionibus boſi. Ad quod oſtendendū moueor aliquib9 medijs. Et primo dico clarum et indubitatum eſſe ex ſupra late deductis dictos inquiſitos propter incertitudinem quis ipſorum intulerit dictū vulnus non eſſe puniendos pena mortis: ſed extraordinarie arbitrio poteſtatis vt volūt doct.
34 in dictis locis. Et † vbi pena nō eſt ſpecialiter impoſita vel determinata. l. vel ſtatuto vt in caſu noſtro tūc dicitur arbitraria. l. j. §. expilatores. ff. de effra. et expila. ⁊ ibi Mar. l. ſanctio. ff. de penis. facit tex. l. l. ſ. in fin. ff. de iure delibe. voluit bal. in rub. C. de fi. inſtru. in. xij. col. verſ. quero dixi ſuperius ⁊c. et in. l. j. C. ne ex delic. defun. Car. in cle. j. in. xv. no. de teſta. Alex. in l. hodie. ff. de penis. ⁊ in. l. ſi
35 quis id quod. ff. de iur. om. iudi. † Sed quando pena eſt arbitraria iudex debet imponere minorem penam. ita dixit Bald. in. l. quicunque. in. xj. col. in verſ. ſcias etiā. C. de ſer. fugiti. vbi allegat ad hoc bonam glo. in. c. de cauſis. ff. de off. deleg. quod dictum refert ⁊ ſequitur Angel. de aret. in trac. ſuo malefi. in verbo quas ſi non ſoluerit in verſic. quid ſi ſtatutum imponit ⁊c. circa fi. quod etiam ſequitur Bald. in margarita ſua. in ver. pena. in. xij. verſi. vbi ſe remittit ad. d. l. quicunque. pro quo facit gl. no. in. c. fraternitatis. xij. q. ij. ⁊ faciunt dicta per Innocē. in. c. ſi pro debilitate. de offic. delega. vbi dixit quod vbi vnum delictum pluribus penis vel legibus punitur ⁊ diuerſimode quod tunc minor pena imponenda eſt: quod dictum refert et ſequitur Angel. de are in tracta. ſuo maleficiorum in verbo ⁊ ibi caputa ſpatulis amputetur in ver. quid autem ſi ſunt plures ⁊c. circa fin. ⁊ idem voluit Bal. in. l. data opera. in. ij. col. C. qui accu. non poſ. Debebit ergo iudex in caſu noſtro imponere minorem penam et ſic penam pecuniariam: et nō corporalem quia quādo pro delicto venit imponenda pena mortis: ⁊ ex aliqua cauſa rece
36 ditur a pena mortis: † tunc non imponi

tur pena corporalis:ſed pena pecunia-
ria.ita pbat tex.cõiũcta glo.in.l.q edes.
& in.l.ſi fortuito.ff.de incen.rui.& nau.&
voluit Bal.in.d.l.data opera.in.ij.col.
in fi.C.q accu.nõ poſ.& voluit tex.no.i.l.
ſi adulteriũ cũ inceſtu.in.§.impatores.
ff.de adul.l.ſi qs i graui.§.ſi tñ maritus.
ff.ad ſilleia.l.gracchus.C.de adult.l.lex
iulia.§.fi.ff.ad.l.iul.repe.Et faciunt que
dicunt in minore delinquente qui lz cõ-
miſerit delictũ alias puniẽdũ pena mor-
37 tis:tñ pp̄ter minorẽ † etatẽ nõ punitur
pena mortis:nec alia pena corporali:ſed
pena pecuniaria:vt hr in.l.j.§.impubes.
& in.l.excipiunt.ff.ad ſillei.& in.l.de mi-
nore.in pri.ff.de qõ.& in.c.j.& .ij.extra.de
delic.pue.Et faciunt etiã q diximus in
ſimili de furioſo vel dormiente:de qb9 p
doc.in cle.ſi furioſus.de homi.ita dicẽ.
puto in caſu nr̃o qd cũ pp̄ter incertitu-
dinem receſſum ſit a pena mortis qd ſi
aliqua pena extraordinaria venirent pu
niendi ipſi inqſiti eſſent puniẽdi pena
pecuniaria nõ autẽ pena corpali vt i di-
ctis iuribus:quo ſtãte apparet qd põt p
eos vel p eis cõparere procurator q2 qñ
re9 eſt puniẽd9 pena pecuniaria ceſſant
rõnes quare in cauſis criminalibus in
qb9 imponit pena corpalis nõ põt inter
38 uenire procurator:quas † rõnes ample
ponit do.Maria.ſoci.in repe.ſua.c.ve-
niens.extra de accu.in.vj.col.de quibus
etiã p glo.& doc.in.l.pe.§.ad crimen.ff.
de publicis iudicijs.& p Spe.in titu.de
pcuratoribus.in.§.rõne autẽ cauſe.ver.
item quod cauſa eſt criminalis.& in tit.
de accuſa.§.fina.verſi.porro.ſi ſit contu
max &c.in p2la parte.& ſic ex hoc capite
poteſt interuenire procurator pro iſtis
inquiſitis:quia caſu quo eſſent puniendi
aliqua pena eſſent puniendi pena pecu
niaria vt dixi ergo.¶ Alio etiã medio
& alia de cauſa poteſt interuenire pro-
curator in hac cauſa pro dictis inquiſi-
tis.Nam vt ſupra dictum et oſtenſum
eſt prohibitum eſt poteſtati et eius cu-
rie inquirere contra plures hoies quã
ſint vulnera mortalia il'ata mortuo vt
patet expreſſe ex ſtatuto preallegato po
ſito ſub rubrica quot homines poſſint
inculpari de morte. Qua prohibitione
ſtante cum in caſu noſtro Franciſcus
mortuus non habuerit niſi vnicum vul
nus in capite vt apparet ex denuncia-
tione et ex depoſitionibus teſtium exa-
minatorũ nõ potuit inquiri cõtra duos
vt inquiſitum eſt:ergo in hoc caſu põt
interuenire procurator et nedum ſpecia
lis procurator:ſed etiam quilibet de po-
pulo poteſt comparere pro ipſis inqui
ſitis.¶ Nam quando prohibitum eſt
a ſtatuto vel a lege quod iudex non poſ
ſit in aliquo caſu procedere contra ali-
quem:tunc ſi ipſe iudex procedat admit
39 titur ad comparendum † pro ipſo in-
quiſito nedum ſpecialis procurator:ſed
etiam quilibet de populo.Exemplum
aliquis interfecit bannitum qui ex for-
ma ſtatuti poterat impune occidi:nam
tali caſu non poterit puniri propter di-
ctum ſtatutum:ſi tñ poteſtas inquirit cõ
tra talem occidentẽ poterit quilibet de
populo cõparere:et oſtendere bannum
illius mortui et petere a poteſtate vel
40 iudex † quod contra illũ vlterius nõ pro
cedat:ſed imo abſoluatur ab inquiſitiõe
cõtra eũ formata.ita nota.dixit Bar.in
l.vbi pactum.C.de tranſactionib9 quem
ibi ſequuntur doct.& fuit originalis do-
ctrina Richar.malum.in.l.filiuſfami.in
§.veterani.ff.de procuratorib9.per glo.
ibi quam doctrinam refert et ſequitur
Angel.in dicto.§.veterani.et in.l.quos
prohibet.ff.de poſtulando.& idẽ voluit
ipſe ange.poſt Cy.in.l.reos.C.de accuſa
tionibus.& Abb.in.c.iij de accu.vbi alle
gat Barto.in dicta.l.vbi pactum.& idẽ
voluit Barto.in conſilio ſuo centeſimo
incipi.a domino Cyno de bononia &c.
& Petrus de ancha.in.c.veniens.in pe.
col.de accu.& Bar.in.l.penul.§.ad cri-
men.circa penul.col.ff.de publicis iu-
dicijs.& voluerunt alij plures doc.quos
ſimul reduxi in.l.ſi quis ne qõſtio.in.xx.
col.ff.de queſtionibus.vbi latius locu-
tus ſum in materia.ita indubitanter di
cendũ puto in caſu noſtro:ſcilicet quod
ſtante prohibitione dicti ſtatuti ſupra al
legati:prohibentis quod nõ poſſit con-
tra plures inquiri quod poſtq̃ contra
factum & inquiſitum eſt contra plures
poterit in caſu iſto comparere procura-

tor dictorum inquiſitorum: ꝛ quilibet etiã de
pp̃rio pro eis ꝛ erunt admittendi ꝑ ſupra
dicta. Alio etiã medio dico admittẽdum
eſſe procuratorem ipſorum inquiſitorum in caſu
iſto. Nã apparet vt ſuperius dictum eſt
tam ex teſtibus q̃ ex denũciatione facta
per miniſtralẽ q̃d dictus Frãciſcus mor-
tuus non habebat niſi vnicũ vulnus: et
tñ contra ambos: ſcz Florianũ ꝛ Innocentiũ
inquirit̃ de morte q̃d fieri nõ põt vt di-
xi propter incertitudinẽ dicti vulneris:
41 Itẽ ſtante † ꝓhibitione dicti ſtatuti ꝓ-
hibentis inquirere in tali caſu contra duos
non potuit talis inquiſitio formari. Fa-
cit etiã alia ratio: nam q̃n inquiſitio eſt
inepta aliquo reſpectu tunc admittitur
ꝓcurator. ita ſingula. dixit Bal. in cõſi.
ſuo. cvj. inc. verba accuſationis ꝛc. in pri
mo vol. Sed in caſu noſtro eſt inepta: q2
contra formam dicti ſtatuti ergo admit
titur procurator. Pro quo facit optime
q̃d voluit Ang. de are. in. §. appellantur
in. x. col. verſi. alti. aduertas. inſti. de ex-
ceptionibus. vbi dicit quod ineptitudo
libelli ꝛ incompetentia iudicis equipa-
rantur. ad quod allegat gloſſ. quam di-
cit eſſe ſingu. inſtit. de oblig in princip.
Et poſtq̃ ſic formata eſt cõtra ꝑdicta nõ
42 poteſt dici niſi calumnioſa vt de ſe pa-
tet ergo merito poteſt interuenire procu
rator. argu. eius quod voluit Cyn. in. l.
reos. C. de accuſa. vbi dixit quod quãdo
contra aliquem eſt inſtituta accuſatio
45 calumnioſa † q̃d tunc in tali caſu admitti
tur procurator etiam in criminalibus:
quod dictum refert ꝛ ſequitur Bald. in
l. ij. C. vt nemo priua. q̃d dicit eſſe nota.
et menti tenend. Ex quo vna cum alijs
ſuperius allegatis puto clare conſtare
procuratorem in caſu noſtro interuenire
poſſe ꝛ admittendum eſſe per curiam
ſi illa velit recte procedere: vt mihi per
ſuadeo illam velle. Poſſem etiam plu-
ra alia pro hac parte argumentatiue
adducere que recenſere non curo cum
predicta ſufficiant circa preſentem ca-
ſum: attento etiã quod alloquor excellen
tiſſimos in iure viros magnificum. d. po
teſtatem ꝛ eius iudices ꝛ dignifſimã cu-
riã quibus pro eminẽti eorũ ſciẽtia pau
ca ſunt multa. iuxta gloſ. in aut. de con-
ſanguine. ꝛ veteri. fratribus. in princip.

Laus deo. Hippolytus de marſilijs

1 Delictum commiſſum ſine dolo et
culpa maxime ſi culpa non preceſſit ca-
ſum non eſt punibile: ſaltẽ ordinaria pe
na delicti.
2 Statutũ q̃d occidẽs occidat̃ nõ vẽdicat
ſibi locũ niſi occidẽs doloſe occiderit.
3 Lex vel ſtatutũ q̃n loquit̃ de pena cor-
porali ſemꝑ ſubintelligit̃ dolus.
4 Uolũtas ꝛ ꝓpoſitũ diſtingũt maleficia.
5 Affectio operi nomen imponit.
6 Lata culpa in criminalibus in quibus ve
nit imponẽda pena capitis ſeu corpora
lis non equiparatur dolo.
7 Deus ſcrutator eſt cordium: ꝛ qui no-
uit abſcondita.
8 Agentes ꝛ conſentientes tunc pari pe-
na puniuntur quando doloſe ꝛ prehabi
to colloquio ꝛc.
9 Practica iudicũ ponentiũ in inquiſitiõe
ſciẽter doloſe ꝛ appẽſate vñ inducta ſit.
10 Uerba legis cui nõ conueniunt nõ con
uenit eius diſpoſitio.
11 Breuitas temporis facit preſumptionẽ
q̃d non fuerit prehabitum colloquium
ad maleficium.
12 Utilitas licet ſecũdario inferat̃ alicui ex
facto meo ꝑncipaliter ad me i vtilitatẽ
nõ datur mihi actio cõtra illum.
3 Cõmuni ſi q̃s in re nõ expendit plusq̃ ex
pendiſſet ſi egiſſet ſolũ partẽ ſuã nõ re-
petit a ſocijs partẽ expenſam.
14 Cõmunẽ parietẽ ſi quis facit. principalr
ꝓpter ſe lz afferat vtilitatẽ vicino tñ vi-
cinus nõ tenetur ad expenſas.
15 Principalis nõ tenet̃ ex delicto auxilia
toris niſi mandauerit.
16 Acceſſoriũ ſequit̃ naturã ſui principalis
qui ſi nõ punit̃: nec auxiliator puniri de
bet. ꝛ ibi: nu. 21.
17 Occidens aggreſſorẽ ſe defendendo nõ
tenet̃ de occiſo.
18 Occidens defendendo nõ dicit̃ cõmit-
tere maleficium.
19 Occidens aggreſſorẽ etiã ſe nõ defendẽ
do nõ tenet̃ de occiſo.
29 Excedẽs modũ ſe defendẽdo ſi occidat̃
eſt in culpa nõ tñ tenet̃ vt homicida.
22 Prouocatus initius punitur.

23 Difficillimum eſt temperare iuſtum dolorem.
24 Iudex poteſt deportare homicidã quẽ impulit iracũdia etiam orta aliter ꝙ ex facto offenſi.
25 Dolore iuſto accenſus ſi deliquit pena debet aliquantulũ temperari.
26 Iniurians aliquẽ verbis iniurioſus ⁊ euz percutit iniuriatus cũ gladio percutiẽs gladio debet ſubueniri.
27 Prouocatus ſolo inſultu cũ armis etiã non percuſſus ſi occidat inſultantẽ nõ tenetur.
28 Prouocatis ſemper iura fauent.
29 Delinquens coacte nõ punit᷑ aliq̃ pena.
30 Fili⁹ nat⁹ ex muliere cũ q̃ tyrann⁹ habuit rẽ ꝑ vim nõ dr̃ ſpuri⁹ q̃ ad matrez.
31 Statutũ puniens bannitum venientez ad ciuitatẽ nõ habet locum in eo qui nõ ſpõte venit.
32 Statutum puniẽs ducentem animalia ad ciuitatem nõ punit᷑ qui metu hoſtiũ contrauenit.
33 Statutũ punẽs intrantẽ palatiũ ſi quis ſpiritus intrauerit nõ punitur.
42 Receptans bãnitũ quẽ ꝓhibere nõ potuit non punitur.
35 Prohibitus ingredi certũ locum ſi illuc trahat᷑ per vim non punitur.
39 Uim vt repellere licet cũ moderamine tamen inculpate tutele.
37 Excedens modũ inculpate tutele nõ tenetur de morte ſed alia mitiori pena: et ſic nõ ꝓ toto ſ ꝓ exceſſu: rõnẽ vide ibi.
38 Uerbera nõ poſſunt dari cũ menſura.
39 Metus inſtãtis periculi tollit cõſilium deliberandi.
40 Dolore intenſo permotus non eſt in plenitudine intellectus.
41 Prouerbiũ illud homo aſſaltato mezo perſo.
42 Quis dicit᷑ in diſcrimine vite eo ipſo qꝺ ſibi terror armorũ infertur.
43 Detenſio probatur eo ipſo ꝙ probo qꝺ aliquis veniebat ꝯ me cum gladio,
44 Fugere quis nõ tenetur vbi imminet periculum vite.
45 Fuga importat periculum ſalutis.
46 Fugere nõ tenetur quis vbi vertit᷑ periculum honoris.
47 Fugari aliquem eſt iniuria.

48 Defenſio omnibus competit.
49 Cleric⁹ celebrãs ſi aggredit᷑ ab aliquo põt dimittere celebrationẽ ⁊ ſe defendere ⁊ ſi occidat aggreſſorem põt incontinenti redire ad altare.
50 Defenſio non competit etiam animalibus brutis.
51 Princeps nõ põt tollere defenſionem.
52 Statutũ tollẽs defenſionem intelligitur de ciuili nõ de naturali.
53 Papa nõ põt tollere defenſionẽ introductã de iure naturali.
54 Aggreſſus preſumitur repercutere ad defenſionem.
55 Pena corporalia qñ minorat᷑ venit imponenda pecuniaria.
56 Delinquentes plures ꝯgregati quilibet tenet᷑ de eo qꝺ facit non aut ꝓ eo quod alij faciunt.

Conſilium. xxv.

Ultra ea que alias ſatis late dixi in alio conſilio meo in fauorem Floriani de cortelinis emanato: iteruz firmius dico ipſuz Florianum non teneri de aliquo auxilio conſilio ope vel fauore preſtito dicto maleficio vt aſſeritur in inquiſitione formata contra ipſum Florianum. Et ad hoc dicendum et audacter affirmandum me mouent plura iura et rationes vrgentiſſime que mature conſiderate et diligenter ponderate quemlibet prudentem ⁊ ſani capitis virum in hanc eãdem opinionem ⁊ ſententiam adducerent. Dico igitur ⁊ preſuppono: qꝺ tam ex denũciatione facta per ſalturium quã per teſtes examinatos ſuper inquiſitione dicti maleficij conſtat qꝺ Franciſc. fora interfectus fuit ille q̃ aggreſſus fuit ⁊ inſultauit dictuz Florianum ⁊ Innocentiũ ⁊ hoc apud aliquez nulla eſt dubitatio. Quo ſtante iterum preſuppono aliqua in iure. Et primo dico qꝺ delictum ꝯmiſſum ſine dolo ⁊ culpa maxime ſi culpa nõ ꝓceſſit caſum nõ eſt punibile ſaltem in ordinaria ⁊ vera pena delicti. ita ꝓbat᷑ in. l. qui edes. ⁊ i. l. ſi fortuito. ff. de incendio ruina naufra.

Et voluit Bal.in.l.data opera.in quar
ta colũ.C.qui accuſare non poſſunt.vbi
2 dixit †qđ quoties ſtatutũ imponit penã
perſonalẽ pro homicidio vt q̃ dicit qđ
occidens occidat̃ niſi occidẽs occiderit
doloſe ⁊ ex propoſito non habebit locũ
pena ſtatuti vel legis:ſed aliter debebit
mitius puniri.Et ideo dixit Bald.in.l.
quicunq;.in quinta colũ.C.de ſeruis fu-
3 gitiuis.†qđ vbicunq; lex vel ſtatutum
loquitur de pena corporali ſemper ſub-
intelligit̃ dolus per notata in.l.in actio-
nibus.ff.de in litem iurando.⁊ inſtitu.de
ſuſpec.tut.§.ſuſpectos.Et idem tꝫ Pau.
de caſt.in.l.j.C.vbi ſenatores vel cla.vbi
exclamat cõtra iudices ignorantes qui
neſciunt a verbis ſtatuti recedere:⁊ vo-
lunt punire delictum nõ diſtinguẽdo an
cõmiſſum ſit per dolum:an per culpaꝫ.
contra quos allegat Bal.in dicta.l.da
ta opera.⁊ dicit ibi Pau.de caſ.qđ ſi nõ
fieret talis diſtinctio ſequeret̃ qđ de ho-
micidio caſuali deberet quis decapita-
ri;qđ eſſet cõtra omnem equitatẽ:⁊ ideo
dicit ipſe ibi ſe pluries ꝓ hac parte cõ-
ſuluiſſe ⁊ a morte aliquos defendiſſe.et
idẽ dicit ipſe Pau.de caſt.in.l.⁊ ſi ſene-
rior in vltima colũ.C.ex quibus cauſis
infamia irrogat̃.⁊ Cepo.in ꝯſilio ſuo.vi
geſimonono.inci.viſo proceſſu ⁊c.in an
tepenul.col.vbi refert Bald.in dicta.l.
data opera.⁊ Paul.de caſtro in dicta.l.
prima.C.vbi ſenato.vel cla.et refert ibi
Cepo.ſe alias pro hac parte cõſuluiſſe:⁊
etiã alias ita iudicaſſe in ciuitate Vero
ne.Et ſimiliter etiã refert Bal.pro hac
parte cõſuluiſſe de quo ibi latius per eũ
⁊ idẽ ipſe dicit in cautela ſua.iiij.in ver.
ſi ſtatutum dicat qđ homicida.⁊c.et in
ver.ibi ſequenti.⁊ idẽ firmat etiã ipſe Ce
po.in ꝯſilio ſuo.xxx.inci.rogatu ſchola-
riũ ⁊c.in ſecũda col ⁊ in ꝯſilio ibi ſequẽ-
ti.in antepenul.col.⁊ in ꝯſilio ſuo.xxxiij.
incip.multa poſſent ⁊c.in ſcđa et tertia
col.⁊ in ꝯſi.xxxiiij.incip.ſi vnq̃.in nona
col.⁊ in conſi.ſuo.xxxvij.incipi.viſa inq-
ſitione.in ſecunda colũ.in quibus locis
plura ⁊ plures ad hoc allegat de quibus
ibi per eum.quam opinio.etiaꝫ tꝫ Pau.
de caſt.in.l.nemo.in ſecunda colũ.C.de
epiſcopali audi.⁊ Bar.in.l.j.§.j.ff.ſi q̃s
teſtamento liber eſſe iuſſus fuerit.⁊ hãc
partẽ etiã tenuerunt alique gl.⁊ plures
alij doctores in diuerſis locis quos ſi-
mul reduxi in cõmento meo.l.de mino-
re.in principio.in.vj.colũ.ff.de queſtio-
nibus.⁊ in ſingula.mea.clxxvj.inci.vo-
luntas ⁊c.in quibus locis latius locut⁹
ſum. ¶ Premitto etiam aliud videlicet
4 †qđ voluntas ⁊ ꝓpoſitũ diſtinguũt ma-
leficia.l.q̃ iniurie.ff.de furt.l.qđ reipu-
blice.ff.de minor.l.j.C.ad legẽ corneliam
de ſica.l.j.§.diuus.ff.eodẽ.c.ſignificaſti.
el ſecundo.extra de homicidio.et ideo
5 † dicimus qđ affectio operi nomẽ impo
nit:vt habetur in.l.ſi nõ cõuitũ.C.de in-
iurijs.Premitto etiam aliud videlicet
6 †qđ in criminalibus et in his in quibus
venit iponẽda pena capitalis ſeu corpo
ralis lata culpa nõ equiparat̃ dolo.tex.
eſt in.l.in lege cornelia.ff.ad legem cor-
neliam.de ſicarijs.⁊ not.glo.in.l.is qui
cum telo.C.ad legem corneliam.de ſica-
rijs.⁊ glo.in.l.ſed ſi quacũq;.ff.ad legem
aquiliam.⁊ not.Azo in ſumma.C.ad le-
gem aquiliam.⁊ voluit glo.⁊ ibi doct.in
l.in actionibus.ff.de in litẽ iurãdo.et in
l.ſi mora.ff.ſoluto matrimonio.⁊ habet̃
per Bart.in.l.qđ nerua.ff.depoſiti.⁊ in
l.j.§.j.ff.ſi quis teſtamento liber eſſe iuſ-
ſus fuerit.⁊ habet̃ ꝑ Salic.in.l.ſenatus.
C.de his qui ſibi aſcri.in teſtõ.⁊ voluit
do.Bar.cepo.in dictis cõſilijs ſuis ſupe
rius allegatis.⁊c. ¶ Modo iſtis premiſ-
ſis clare ⁊ liquide oſtendo dictum Floria
num nõ eſſe puniẽdũ aliqua pena corpo
rali et ipſum non teneri de aliquo auxi-
lio cooperatiuo vel ſimplici. Nam vt di
xi indubitatum eſt quod ipſe Florianus
fuit aggreſſus ⁊ inſultat⁹ a dicto Fran-
ciſco fora mortuo:qui enſe euaginato
irruit cõtra dictũ Florianũ ⁊ innocentiũ
admenãdo cũ dicto enſe vt eos vulnera
ret vel occideret:quo caſu licitum fuit
ipſi Floriano imo neceſſariũ pro ſalute
eius perſone ⁊ vite ſue ſe reparare defen
dere ⁊ ei reſiſtere. Ex quo dici nõ poteſt
propter hoc quod aliquod auxilium pre
ſtiterit ipſi maleficio imo ꝯſtitit ſibiipſi
⁊ etiam cum iſta aſſiſtẽtia dicti Floriani
dicto maleficio non fuerit facta appen-
ſate ꝑ habito ordine ⁊ colloquio ad hoc:

ſed imo fuit improuiſa ⁊ icogitata et ad
menatio facta per dictũ Florianũ con-
tra ⁊ aduerſus dictum Franciſcũ ſi qua
facta fuit non fuit ex animo ⁊ ex propoſi
to facta ſed magis defenſionis et neceſ
ſitatis cauſa facta fuit. Et qđ iſta ſint ve
ra quod dict⁹ Florianus non interfue-
rit dicte rixe ſeu dicto maleficio doloſe
ex animo ⁊ propoſito ⁊ habito prius ad
hoc colloquio colligitur: ⁊ manifeſte de
prehenditur ex indubitata ratione vide
licet qr fuit impoſſibile ipſi Floriano ſci-
re animum voluntatem ⁊ intentionem
ſeu propoſitum dicti Frãciſci fore mor-
tui ꝙ vellet dictum Florianum et inno-
centium aggredi ſeu inſultare illo tem-
pore vel illa hora: qm̃ ſcire ſecreta animi
alicuius ſpectat ſoli deo qui ſcrutator
7 † eſt cordiũ ⁊ q̃ nouit abſcõdita: vt dicit
glo. in. l. ij. ff. de interrogatorijs actioni.
8 ¶ Iura enim dicentia et volẽtia † quod
agentes cõſentientes et auxiliantes pa
ri pena puniant vt habet in. l. ſi quenꝗ
C. de epis ⁊ clericis. ⁊ in. l. quiſꝗ. C. ad le
gem iuliam maieſta. ⁊ in. l. iij. ff. ad legẽ
corneliam de ſicarijs. cum ſimili. debẽt
intelligi in agentibus conſentientibus
ſeu auxiliantibus doloſe ex animo ⁊ p-
poſito et prehabito colloquio circa ma
leficium committen. vt late et ample pro
bant iura ⁊ doctrine ſuperius adducte
9 in ſecundo preſuppoſito. † Et ex hoc in-
ſurrexit practica iudicum maleficiorum
ponentium dicta verba in inquiſitioni-
bus criminalibus vez ſcienter doloſe ⁊
appenſate ⁊c. que ſcientia dolus et pre
meditatio non fuit nec potuit eſſe in ca
ſu noſtro vt dixi ⁊ oſtẽdi viua rõne: ergo
non eſt dicendum ꝙ dictus Florianus
ſit puniendus pro aliquo auxilio qr nõ
poteſt dici agens conſentiens vel auxi-
lians vt dixi. ⁊ hoc caſu merito ſuccedit
10 regula illa † vez cui nõ conueniunt ver-
ba legis nõ conuenit ei⁹ diſpoſitio. l. iiij.
§. toties. ff. de dam. infect. l. ita autem. in
princip. ff. de adminiſtratione tutorū. l.
hos accuſare. §. oĩb⁹. ff. de accuſatiõib⁹.
l. qđ dictū. ff. de pac. l. fi. C. de predijs de
curio. libr. x. c. ſi pater de teſtamentis. in
ſexto cũ ſimilib⁹. Cum ergo non conue-
niant ipſi Floriano verba agentis con-
ſentientis vel auxiliantis: ergo merito
non conueniunt ei verba legis vel ſtatu
ti loquentis de agentibus conſentienti-
11 bus vel auxiliãtib⁹. ¶ † Ad pdicta etiaz
optime facit breuitas tpis que fuit inter
ipſam aggreſſurã ⁊ admenationẽ adin-
uicẽ ipſorū rixantiū: que omnia quodaz
modo facta fuerunt vno momento tẽ-
poris: ex quo ſequitur qđ dictus Floria-
nus ⁊ innocentius nõ potuerũt habere
ſimul colloquiũ de preſtando ſibi inui-
cẽ aliqđ auxiliũ vl fauorẽ vt d ſe pz ⁊ do-
cet experiẽtia rerū magiſtra. vt in cap.
quã iñ. de electio. li. vj. Cuz ergo ex iſtis
ſatis euidenter appareat qđ dicta aſſi-
ſtẽtia dicto maleficio facta p dictũ Flo-
rianũ ⁊ dicte ſue admenationes fuerũt
nõ volũtarie: ſed ſibi penit⁹ neceſſarie:
⁊ nõ fuerunt dolo ⁊ malo aĩo facte nec
fraudulẽter vel appẽſate: ſed ſimplr pro
ſua defenſione: ergo talia ſic ſunt aſcri-
bẽda ad delictũ ipſi Floriano ex regula
ſupra relata in pe. pſuppoſito vez qđ vo-
lũtas ⁊ ppoſitū diſtinguũt maleficia vt
i dictis iurib⁹. ¶ Nec dicta aſſiſtẽtia et
reſiſtentia facta p dictũ Florianuz dicto
maleficio ⁊ dicto Franciſco non põt di-
ci ſeu interptari ad auxiliũ ⁊ fauorẽ dicti
Innocentij ſed dicti maleficij: qr vt dixi
facta fuit inopinate ſolũ ⁊ duntaxat ad
defenſionẽ ppriã ipſi⁹ Floriani: lz forte
re ipſa potuerit reſultare aliquod auxi-
liũ ipſi innocẽtio cũ dict⁹ Frãciſc⁹ mor-
tuus eſſet ſolus ipſi aũt Innocentius et
Florian⁹ eſſent duo. ¶ Et ad hoc dicen
dũ moueor nam ſi ego facio aliquid ad
vtilitatẽ meam principaliter licet ex illo
facto tibi reſultet etiam aliq̃ua vtilitas
tamen dr factum meum et vtilitas mea
12 adeo † qđ nõ habebo aliquam actionez
ↄtra te ppter hoc vt poteſt poni exem-
plum in illo qui egit cauſam cõmunem:
⁊ non expendit pluſquã ſi partem ſuam
ſolũ egiſſet naz licet in conſequentiam
etiam egerit vtiliter rem alienã: tamen
13 † non poterit a ſocijs repetere partẽ ex-
penſarum. tex. eſt nota. in. l. ex parte. in
principio. ff. familie herciſcunde. quem
textum ad hoc pro nota. allegat Lud.
romanus in ſingul. ſuo. cccccclxvj. inci-
piente. expendens in cauſa ⁊c. pro quo

etiã facit textus nota. in. l. creditor. §. l.
ff. mandati. vbi dicitur quod expenſa
facta ad tui vtilitatem ſi illa principali-
ter facta ſit cõtẽplatiõe mei expẽdentis
non poteſt a te repeti. quem textum ad
hoc p ſingula. allegauit Ludouicus ro-
manus in ſingula. ſuo. cccccclxiij. incip.
impenſa ꝛc. pro quib⁹ etiam facit qd vo
luit Angelus in. l. nauis. ff. ad legẽ rho-
14 diã de iactu. †vbi dixit quod ſi vicinus
fecit parietẽ communem principaliter
propter ſe licet afferat etiam vtilitatem
alteri vicino: tamẽ ille alter non tenetur
ad expenſas illas factas in dicto cõmu-
ni pariete. ¶ Modo in propoſito cũ di-
ctus Florianus fuerit inſultatus et fece-
rit ea que fecit neceſſario ad eius defen
ſionẽ licet forte factum ſuũ in aliquo pro
fuerit dicto innocẽtio nõ tamen ideo di
cendũ eſt ipſum Florianum dediſſe au-
xilium dicto Innocentio ſeu dicto male-
ficio. Pro quo etiã facit optime qd vo-
luit Bald. in. l. data opera. in penulti-
ma colũ. in verſiculo. ſed pone titius ri-
xabatur. C. q accuſare non poſſunt. vbi
dixit qd ſi titius rixabat cũ ſeio: ꝛ ſuper-
uenit franciſcus et occidit titium quod
ipſe ſeius nõ tenetur ex tali delicto fra-
15 tris. ꝛ allegat rationẽ dicẽs †qd pncipa
lis nõ tenet ex delicto auxiliatoris niſi
mãdauerit vel ratum habuerit vt habe
tur in. c. cum ad ſedem. de reſtitutione
ſpoliatorũ. ꝛ dicit qd iſta eſt veritas ad
quod etiã allegat gl. hoc expreſſe dicen-
tem in capitu. fina. vigeſimatertia que-
ſtione vltimã. in glo. in verbo volentes
ꝛc. qd dictũ refert ꝛ ſequitur domi. Ale-
xan. in. l. fi. in nono verſicu. ff. de ſicariis.
16 ¶ Preterea pro hac parte †quod dict⁹
Florianus nõ debeat puniri tanq̃ auxi-
liator dicti maleficij pena corporali ſeu
capitali moueor etiã ex ratione iudicio
meo vrgẽtiſſima. Nã acceſſoriũ ſequit
natura pncipalis. vt i. l. fi. C. de nõ nu-
merata pecunia. ꝛ in. l. fi. ff. de cõſtituta
pecunia. ꝛ in regula acceſſorium. de re-
gulis iur. l. vi. cum ſimilibus: ſed pnci-
palis ſcz Innocentius qui intulit dictũ
vulnus dicto Franciſco poſtea mortuo
non tenet nec puniri dz pena corporali
ſeu pena capitali vt ſtatim oſtẽdã ergo
a fortiori nec ipſe Florianus tanq̃ acceſ-
ſoriũ. Et qd non teneat pena capitali in
hoc caſu ipſe innocenti⁹ principalis pa
tet: nã vt ſepius dictũ eſt dictus Franci-
ſcus mortuus aggreſſus fuit et inſulta-
uit dictum Innocẽtiũ ꝛ Florianũ quo ca
ſu indubitanter licuit eis ſe defendere ꝛ
vim vi repellere vt in iuribus vulgari-
bus: ꝛ licet ipſe Innoc. tunc vulnerauit
dictũ Franciſ. ex quo vulnere dicit mor
tuus tñ ipſe Innocen. nõ dz puniri pe-
na corpali ſeu capitali: qꝛ eum vulnera
uit aggreſſus ꝛ ſe defendendo dum eſſet
in diſcrimine: ꝛ in periculo vite conſti-
17 tutus. Et occidẽs aggreſſorẽ et ſe defen-
dendo non tenetur de occiſo ṡm docto.
in. l. j. C. vnde vi. ꝛ in. l. vt vim. ff. de iuſti-
tia ꝛ iure. ꝛ in. l. ſ. C. quando liceat ſe ſi-
ne iudice vindicare. et in. l. ſ. §. ſed cum
arietes. ff. ſi quadrupes pauperem feciſ-
ſe dicatur. ꝛ in. l. ſi is qui aggreſſorem.
C. de ſica. ꝛ in clemen. ſ. de homicidio. ꝛ
habetur per Angelum de aret. in tract.
maleficiorũ. in verbo. ꝛ dictus titius ſe
defendendo. et ibi latius in additioni.
18 †Et ratio huius eſt qꝛ occidens aliquẽ
ſe defendendo non dz committere male
ficium ṡm Bal. in. l. data opera. in. iiij.
col. C. qui accuſare non poſſunt. Quin-
imo nedũ ille qui occidit aggreſſorem
ſe defendẽdo: ſz etiam ille qui eum occi
dit ſe nõ defendendo nõ dz puniri pena
mortis: ſz miti⁹ adeo qd ſi percuſſus in
ſequat vulnerantẽ qui fugiebat et eum
19 occidat nõ tenet vt homicida: †qꝛ ẽ po-
tius in culpa quã in dolo. iſtud fuit ſin-
gulare dictũ Jacobi de Jare. qd refert et
ſequit do. Anto. in. c. olim. el. i. ad finem.
de reſtitutione ſpoliat. et ibi Abba. in. x.
colum. quam doctrinam etiam refert ꝛ
ſequitur domi. Frãciſcus de are. in con-
ſilio ſuo. xxxiiij. incipien. viſis diligen-
ter teſtibus ꝛc. in fine. ꝛ in conſilio ſuo
octuageſimo. incipien. ſicut decet ꝛc. in
fine. et idem tenet Angelus de aret. in
tract. maleficiorũ. in verb. ꝛ dict⁹ titius
ſe defendendo. in ver. querit titius vul-
nerauit ꝛc. Et pro hac parte in cõtingẽ-
tia facti cõſuluit Bald. in ciuitate Pa-
pie vt refert Paulus de caſtro in conſi-
lio ſuo cẽteſimo nonageſimo ſecundo. in

cipien.in cā incarceratorū in vlti.colū. idē etiam firmat Joannes and. in additioni. Spe.in ti.de homicidio. ſuper ru
20 bri.vbi dicit † qđ licet excedens modum in ſe defendendo teneať de culpa capitu. ſignificaſti. el.ij. de homicidio. tñ ſi in illo exceſſu occidat aggreſſorē nō teneť vt homicida:quod dictum refert et ſequiť.d. Alexan.in cōſilio ſuo.lxxvj.incipien.viſa inqſitione ꝛc.in.ij.colū.in.j. volu.ꝛ idē videntur tenere Bal. ꝛ Salice. in.d.l.j.C. vnde vi. pro quibus faciunt dicta per Alberi.de roſa.in.ij.parte ſtatuto.queſtione.cccclij. Et illud dictum Jaco.de are.domi. Anto.ꝛ ſequacium refert ꝛ ſequitur domi. Felin.in.c. dilecti filij.in.viij.colum. de exceptionibus. vbi refert etiā alios tenentes hāc partem:ꝛ alia plura circa hoc facientia ſubdens quod de hoc dicto nunꝙ debes obliuiſci:quia vir poſſet eſſe notabilius.ꝛ idem dixit ipſe domi. Feli.in.c. ſignificaſti.el.ij.de homicidio.in penulti. colū.de quo ego dixi ī ſingula.meo centeſimo.incip.occidens aggreſſorem ꝛc. Cum ergo dictus Innocen. principalis nō debeat puniri pena corporali vel capitali: ergo ſequitur quod nec acceſſorium ꝛ ſic Florianus non debebit puniri tali pena. Nā abſurdum eſſet admodum ꝙ acceſſorium in plus puniretur ꝙ̄ principalis ꝛ eſſet contra oīa iura ꝛ cō-
21 tra oēm rationē. ¶ † Et ad predictorum corroborationem ſcilicet qđ ipſe principalis qui intulit dictum vulnus nō debeat puniri pena capitali ſeu corporali facit:nam vt dictum eſt ipſe fuit inſultatus ꝛ ſic ꝓuocatus vna cū dicto Floriano a dicto Frācíſ.vulnerato: ꝛ hoc ē clarū. Sꝫ ꝓuocatus excuſať de eo qđ facit ꝛ ſi nō in totū ſaltē minorať pena vt ſtatim ꝓbabo: ergo nō debebit dict⁹ Inno.ꝑncipalis ꝛ dict⁹ Florianus acceſſori⁹ inſultati ꝛ ꝓuocati puniri pena cor-
22 porali vel capitali. Et † qđ ꝓuocat⁹ excuſeť a pena delicti ſi nō in totū ſaltem in minoratione pene voluit Abb. in.c. dilecti filij.extra de exceptio.et in.c.j.de iniurijs.ꝛ in.c.cum te.in.xj.colum.de re iudica.ꝑ.l.ſi adulteriū cū inceſtu.in.§. impatores.ff.de adulte. Et ratio eſt qꝛ
23 difficillimū † eſt iniuſtū dolorē tēperare: vt dixit ille tex.quē ꝑ no. allegauit Ange.de are.in tracta.ſuo maleficiorum.in verbo:ꝛ dictus titius ſe defendendo. in iij.char.in verſicu. aduertas ꝛc. Et hoc etiam Ludo.ro.in.l. cū mulier. in.xxxij. colum.verſicu.aduertas tamē qꝛ etiam offenſa ꝛc.ff.ſolu.matri. vbi dixit forti⁹ ſubdens qđ licet homicida debeat occidi.l.iij.ibi quod fecit ſemꝑ expectet ꝛc.
24 C.de epiſcopa.audien. † tamen in poteſtate iudicis eſt deportare homicidam quem impulit iracundia etiam orta aliter quam ex facto offenſi.per text. nota. in.l.lex iulia.in fi.ff. ad.l. iulia.repetun. quem tex.etiam pro not.allegat Bald. in.l.adductos.C.de epiſco. audiē. Pro quibus etiam facit quod voluit Abb.in
25 c.olim.in.ij.colum.de reſcrip. † vbi dat generalem regulam qđ quoties qs iniuſto dolore accenſus delinquit pena dꝫ aliquantulum temperari per dictum.§. imperatores.ꝛ per dictum Specu. in titu.de accuſatore.in.§.j.verſi.quid ſi me vocaſti latronē ꝛc. vbi ſingula. dixit qđ ſi facto vel dicto feciſti mihi iniuriam et ego taliter prouocatus tibi intuli iniuriam facto vel dicto qđ ex hoc nō ſuꝫ tibi cōdēnandus qđ dictū etiam refert ꝛ approbat do. Flora. in.l.j.§. arietes. in vlti.colum. in ꝑnci.ff. ſi quadrupes pauperiem feciſſe dicatur. et Ange. de are.in tracta. ſuo maleficiorum. in verſicu. verba contumelioſa.in.ij.charta. in verſicu.quid ſi aliquo dicto vel facto ꝛc.pro quo dicto eſt tex.in.l. qui cū maior.in.§. libertus.ff.de operis libertorum.pro quo faciunt dicta per Alexan. in.l.fina.in vlti. colum. in verſicu. vlti. nota.ff.quod quiſꝙ iuris. Pro quibus etiam facit nota.verbum Ange. in.d.l. ſi adulterium cum inceſtu. in.§.imperatores.ff. de adulterijs.vbi nota. dixit
26 † quod cum verbis iniurioſis prouocaſti me:et ego non cum alijs verbis iniurioſis oſtendi te ſꝫ cū gladio qꝛ eſt forti⁹ qđ debeo ſubuenire:qđ dictum refert et ſeqtur do. Auguſt.arimi.in tract. Ange.de maleficijs in verbo.verba contumelioſa ꝛ iniurioſa.l additio.ſuis ſuper verſic.quid ſi aliquo dicto vel facto ꝛc.

⁊ in eodem tractatu. in verſicu. et dictus titius ſe defendendo. in. iiij. charta. ſuper verſicu. queritur an ſolis nimis ⁊c.
27 ¶ Quintimo. †dico qđ prouocatus ſolo inſultu cū armis ⁊ adhuc nō percuſſus ſi occidit aggreſſorē: ⁊ hoc facit in continēti non tenetur de homicidio. ita no. dixit Alexā. in. l. nō ſolū. §. ſciendum. in fine. ff. de operis noui nunciatione. quē refert ⁊ ſequit̃ do. Feli. in. c. dilecti filij. in penulti. colum. de exceptioni. ⁊ in. c. auditis. in. xx. colum. de preſcriptionibus. facit ⁊ ad predicta quod voluit Ange. de are. in tractatu maleficiorum. in verbo ⁊ dictus titius ſe defendendo. in iiij. char. verſicu. querit ibi glo. ⁊c. in fine. vbi dicit qđ qui primo incepit rixan poteſt offendi. allegat. l. ſi ex plagijs. §. tabernarius. ⁊ ibi Bald. ⁊ Flo. ff. ad. l. aquil. pro quo faciunt not. verba Joan. de anania. in. c. ſignificaſti. el. ij. in vltj. col. de homicidio. Pro quibus etiā facit quod voluit Abb. l. c. clerici. el. j. poſt princip de vita ⁊ honeſtate cleri. vbi dixit qđ aggreſſor ⁊ ſic prouocans potius videtur ſeipſum occidere quam ab aggreſſo occidi. allegat clemen. j. de ho-
28 micidio. †Itē ⁊ vltra predicta quod iura ſemper faueant prouocatis faciunt dicta per Joā. de ana. in. c. ſignificaſti. el ij. in vlti. colum. de homicidio. ⁊ p Gandi. in tracta. maleficiorū. ſub rubric. de penis reorū. in. iiij. colum. ⁊ in eodem titu. in. xxiiij. colum. verſic. pone etiam. et in eodem tracta. in titu. de tranſactio. et pactis in maleficijs. in. vij. col. verſi. ſed pone qđ titius ⁊c. ⁊ in ti. de defen. a reo facienda. in. ij. colū. Ex quib⁹ omnibus infert̃ qđ dictus Innocē. qui intulit dictū vulnus prouocatus non eſt puniendus pena mortis ſed alia valde minori ⁊ a fortiori ipſe Florian⁹ q̄ in aliquo nō deliquit vt dictū eſt. Quinimo poſſet dici forti⁹ ꝙ nec innocētī⁹ nec ipſe Florianus a fortiori nō ſunt puniendi in hoc caſu aliqua pena etiam pecuniaria: ad qđ dicendū me mouet alia ratio vz qꝛ
28 habemus †qđ delinquens coacte ⁊ non voluntarie nō debet aliqua pena puniri: quia ea que fiunt contra ⁊ preter voluntatem facientis nō imputantur ipſi facienti. c. ij. ⁊. iij. ⁊. c. ita ne. xxxij. q. v. ⁊. c. preſbyteros. xxx. diſt. c. j. xv. q. vj. ⁊ probat optime tex. in. l. cura in verſic. nec ſi per vim. ff. de mūeri. ⁊ honori. pro quibus facit dictū Bal. in. l. cā quā. C. de fideicōmiſ. in. viij. col. vbi dixit ꝙ ſi tyrannus habet rem cum aliqua muliere per
30 vim †qđ filius inde natus non dicetur ſpurius quo ad matrem: qđ etiam dixit idem Bal. in. l. ſi qua illuſtris. in verſic. quid ſi mater. C. ad orficia. ⁊ faciūt plura ⁊ plura alia que ad hoc ꝓpoſitū cumulauit in. l. j. §. preterea. in. iij. iiij. ⁊. v. colum. ff. de queſtionibus. Ita modo in caſu noſtro dicendum puto videlicet ꝙ cum dicti Innocen. ⁊ Florianus fuerint aggreſſi ⁊ inſultati a dicto Franciſco et eis fuerit neceſſe per vim ſe defendere ⁊ armis reſiſtere dicto Frāciſco ſi ab eo nolebāt interfici vulnerari vel mutilari ergo qđ ſequutum eſt ex defenſione per eos facta coacte concurrente etiam naturali inſtinctu vt quilibet ſe defendat non eſt eis ad delictū imputandū. Et ꝓ opinione iſta facit in argu. not. dictum Bal. in aut. itē nulla cōitas. C. de epiſc. ⁊ cleri. in fi. vbi dixit ꝙ ſi ſtatuto cauetur quod ſi bannitus a ciuitate Bononie
31 †venerit ad ipſam ciuitatem debeat decapitari ꝙ ſi aliquis bannitus contra eius voluntatem fuit ductus Bononie: ⁊ non ſponte venit non poterit decapitari: quod etiam dixit Jaco. but. in additio. ſuis ad tracta. Gandy. ſuper maleficijs ſub rubrica de bannitis pro maleficio. in. v. colum. in princ. Et facit etiā qđ voluit Alberi. de roſa. in ſecūda parte ſtatu. queſtione. xl. incipi. item quero ſtatutum ⁊c. vbi dixit ꝙ ſi ſtatuto cautū
32 ſit †quod ſi ſtatutum eſt in ciuitate ꝙ nullus debeat ibi ducere animalia ſub certa pena quo ſtante quidā cum animalibus faciebat tranſitum iuxta ciuitatē ſed metu hoſtiū qui ibi concurrerūt intrauit ciuitatem: ⁊ ibi duxit animalia in ciuitatē nunquid incidat in penam ſtatuti. ⁊ decidit ꝙ nō per. l. ceſar. ff. de publica. Et dicit Bal. in ꝓpoſito ſuper ſtatutis in verbo pena. in. xiij. colū. in pe-
33 nul. verſicu. †quod ſi ſtatutum punit intrantem palatium certo tempore et ali-

quis fuit impulſus ſeu ſpinctus in illo tē-
pore in palatio qđ non cadit in penā: q2
hoc non fecit voluntarie ſ3 coacte. Et fa
cit qđ dixit. d. Floria. in. l. in oib9. ff. đ no-
xa. vbi inquit qđ ille tex. facit ad qōnem
34 de receptāte bānitū ꝙ † non teneatur ſi
receptauit q2 ꝓhibere non potuit puta
q2. x. bāniti congregati vadūt ad domū
alicui9 ruſtici: ꝛ dicunt ſi non aperis no
bis portam imponens ignem in domo
qui ruſticus hoc timens aperuit eis do-
mum ꝛ eos receptauit certe hoc caſu nō
debet puniri aliqua pena quia dictos bā
nitos receptauit coacte. Et faciunt etia3
dicta per Baldum. in aut. habita. i. vij.
35 col. C. ne fi. pro patre. vbi dixit: † quod pro
hibitus ingredi locū ſi illuc trahatur ꝑ
vim incurrit penam. ꝛ faciunt plura alia
que adduxi in. d. l. j. §. preterea. in. iiij. ꝛ
v. col. ff. de queſtionibus. Uidet r ergo
merito ex his dicendum dictum innocē
tium ꝛ florianū excuſādos eē a q̄cūq3 pe-
na etiā pecuniaria ꝓ tali vulnere impo-
nenda cū dicūt vulnus illatū ꝛ dicta aſſi-
ſtentia ꝛ reſiſtentia dicto maleficio fuerit
facta coacte per domi. Jnnocē. ꝛ Floria-
num aggreſſos inſultatos ꝛ prouocatos
a dicto franciſco cui licitum fuit tam ex
naturali inſtinctu quam quocunq3 iur. ſe
defendere ꝛ vim vi repellere: vt dictum
eſt. ¶ Modo reſtat ſolum rūdere aliq̄-
bus q̄ adduci poſſent in contrariū. ideo
ad illa me conuerto ꝛ dico ꝙ non obſtat
ſi mihi diceretur ꝙ imo dictus innocen-
tius venit puniendus pena mortis ꝓ il-
lo vulnere illato in perſonam dicti fran-
ciſci ſimiliter florian9 ꝓ aſſiſtētia dicto
maleficio: ꝛ ꝓ admenationibus factis ꝑ
eū cōtra dictum franciſcū: eo q2 regula il
36 la † quod vim vi repellere licet intelligi
tur cum moderamine inculpate tutele
vt habetur in. d. l. vt vim. ꝛ in. l. j. C. vnde
vi. cum ſi. Jtem etiam qđ quis poſſit pro
eius defenſione occidere mutilare vl vul
nerare intelligit quando eſt in periculo
vite conſtitutus ꝛ quando aliter nō pōt
euadere vitam vt habetur in clem̄. j. đ ho
mi. vbi late per doct. ꝛ in. l. ſcientiā. i. §. q̄
cum aliter. ff. ad legem aquiliam. ꝛ ꝑ Ab-
ba. ꝛ alios in. c. clerici. cl. primo. in pri-
ma columna. de vita ꝛ honeſtate cleri-
corum. ꝛ per Abba. ꝛ alios in. c. ſicut di-
gnum. de homicidio. cum ſimilibus. S3
dictus vulnerans non ſe defendit cū de-
bito moderamine inculpate tutele: ſ3 ex
ceſſit modum vulnerando vt fecit: ergo
debet puniri. Confirmatur etiam hoc q2
dicti inſultati poterant fugere: ꝛ non vul
nerare: ergo vertendo ſe ꝛ vulnerando
debe puniri: quia non poterant dici de-
angulati adeo qđ eſſet ſibi neceſſe vul-
nerare dictū Frāciſcum aggreſſorē. ſi eīn
aufugiebant euadebant ipſi: ꝛ dictus frā
ciſcus ergo debet puniri dictus vulne-
rans ꝛ ſucceſſiue aſtans dicto maleficio.
¶ Quia reſpondeo quod imo dictus in
nocentius vulnerans non exceſſit mo-
dum debite ꝛ moderate tutele ꝛ defen-
ſionis. Nā ipſe fuit inſultatus cum enſe
ꝛ ipſe ſe defendit cum enſe ꝛ contra eum
admenabat dictus Franciſcus cum enſe
ꝙ ipſe eodē modo admenabat contra eū
cū enſe vt reparet ictus contra eū adme
natos: iſtud autē qđ ipſe Jnno. in dictis
admenationibus non fuerit vulneratus
ꝛ vulnerauit ipſe dictū Franciſcū nō ꝓ-
ceſſit ab immoderata tutela ipſius Jn-
nocentij ſed magis proceſſit a fortuna.
Ex quibus apparet quod ipſe vulnerās
non exceſſit modū inculpate tutele ꝛ ſic
ꝓ hoc nō eſt puniēdus. Sed caſu q̄ excel
ſiſſet moderamē inculpate tutele ꝓ hoc
tm̄ nō deberet puniri pena mortis. Quī
excedens modu3 debite ꝛ moderate de-
fenſionis punitur non pro toto ſ3 tm̄ pro
exceſſu: ꝛ ſic nō pena mortis ſ3 alia mitio
ri pena extraordinaria arbitrio iudicis.
ita not. Jo. and. i. c. ſignificauit. đ penit. ꝛ
remiſſionibus. in nouella. ꝛ Bal. i. c. j. §.
ſ. ad finē. de pace iuramento firmanda. ꝛ
in. c. j. in principio. i tertia columna. in ti
tulo đ pace tenenda. ꝛ voluit Joan. and.
in additio. Specula. in rubrica. de homi
37 cidio vbi dixit † quod talis excedens
modum inculpate tutele non tenetur de
morte: ſ3 alia mitiori pena. ꝛ idem firma-
uit Bald. in. d. l. vt vim. ff. de iuſticia ꝛ iu
re. ꝛ idem tenet Ludouicus Romanus
in ſingulari ſuo. iiij. ꝛ domi. Floria. in di-
cta. l. ſcientiam. in. §. qui cum aliter. ff. ad
legem aquiliam. ꝛ Pet. de anchara. in
clemētina prima. de homicidio. ꝛ Pau-

lus ð caſtro in conſilio.cxcij. incipiente in cauſa incarceratorum ꝛc. in vltima colū. ꝛ idem tenet domi. Alexan. in conſ. ſuo. ſeptuageſimo ſexto. incipien. viſa inquiſitione. in prima ꝛ ſecunda colum. in primo volu. ꝛ domi. Bartho. cepo. i cōſilio ſuo. xxix. incip. viſo proceſſu. in pen. col. ꝛ in conſilio. xxxiiij. incipi. ſi vnquã ꝛc. in vndecima colū. ꝛ Angel. de are. in tractatu ſuo maleficiorũ in verbo. ꝛ dict9 titius ſe defendendo ꝛc. in verb. aduertas etiam ꝛc. ibi dominus Ang. in additionibus. ꝛ dominus Anto. ꝛ Joã. ð anania. in. c. ſignificaſti. el. ſcđo. ð homicidio ꝛ voluit gloſſ. vigeſimatertia queſtione prima in ſumma. Et ratio quare in tali caſu excedens modum inculpate tutele non punitur de toto ſed ſolum de exceſſu ꝛ ſic non punitur pena mortis: ſed alia miniori pena ſcđm Bal. in. d. l. vt vim. vi

38 delicet † quia verba non poſſunt dari cum menſura. ꝛ defendens ſe non pōt habere ſtaturam in manibus: ꝛ menſurare ictum quē dat aduerſario cū ictu quē ſibi dedit ipſe aduerſarius ꝑ quo eſt textus nota in ca. finali. de homicidio. libr.

39 vj. Et hoc † tanto magis eſt verum: quia metus inſtantis periculi ꝛ maximus dolor tollit conſilium deliberandi. homo

40 † enim intenſo dolore promotus non eſt in plenitudine intellectus: ita dixit Baldus in ca. j. §. j. in fine. de pace iuramento firmanda pro quo facit illud vulgare videlicet homo aſſaltando mezo perduto qꝺ vulgare refert ꝛ approbatur domi. Aug. arimi. in additioni. ad Angelum ð are. in tracta. maleficiorum in verbo ꝛ dictus titius ſe defendēdo. i ſecūda char.

41 in ſecūda col. illius additionis. ¶ † Nō obſtat etiã illud videlicet quod dictus innocentius ꝛ Florianus non erant in periculo vite conſtituti ꝛ non erant decangulati a dicto Franciſco: adeo qđ nō poſſent aufugere ꝛ euitare periculum pſone ſue ꝛ perſone dicti Frãciſci quod facere tenebantur ſecundū doctores. i. d. l. vt vim. ꝛ in. l. j. C. vnde vi. cum ſimilibus. ¶ Quia reſpondeo quod imo dicti inſultati erãt in periculo vite conſtituti cum ipſe ꝛ Frãciſcus aggrediens eſſet armatus enſe euaginato cū quo verſus eos ad

42 menabat. † Nam quis dicitur i diſcrimine vite conſtitutus eoipſo quod terror armorum ſibi infertur vt habetur in. l. iij. §. qui armati. ff. de vi ꝛ vi armata. ꝛ voluit glo. nota. in. l. licet ſi quemcunque in principio. ff. ad legem aquiliam. ꝛ ibi hoc notat Floua. ꝛ in. d. l. ſcientiam. i. §. qui cum aliter. eodem tit. ꝛ hoc etiã voluit domi. Barth. cepola in conſilio ſuo xxix. incipiē. viſo proceſſu in quinta col. ꝛ Ang. de are. in tractu ſuo maleficiorum. in verbo ꝛ dictus titius ſe defendendo. in ſecunda charta. in prima columna in verſic. ꝛ aduertas quod quid ꝛc. vbi etiã allegat Bald. in. l. ſi ex plagiis. i. §. tabernarius. ff. ad legem aquiliam. Et ideo dixit Bart. multum nota. in. d. l. ſed ſi que

43 cunque in principio: † quod eoipſo qđ probo qđ aliquis veniebat cōtra me cū gladio: ꝛ ego occidi eum ꝓbata eſt mea defenſio quod dictum refert ꝛ ſequit Cepo. in dicto ſuo ꝯſil. xxix. i. v. col. pro quo etiã dicit eſſe text. in. l. ſi percuſſerem. C. ad legē corneliã. de ſicariis. ꝛ facit optime ꝑ predictis nota. verbum Bar. i. l. ſi ex plagiis. i. §. tabernarius. ff. ad legem aquiliã. quem refert ꝛ ſequit Ang. ð are. in. §. iniuria in. j. col. in fine. inſti. ad legē aquiliã. vbi dixerunt quod ſi percutio te anteq̃ percutias me dum es in actu percutiendi me qđ dico tunc feciſſe ad meã defenſiōem qđ etiam voluit Ang. i. l. quē admodū. ff. de ioffcioſo teſtõ. quē refert ꝛ ſequitur do. Ant. corſet. in notabilibus ſuis nota. primo in verbo met9. ꝛ idē etiã voluit Ang. de are. in. d. tract. maleficiorū in dicto ṽbo ꝛ dictus titi9 ſe defendēdo. in. j. char. in vlti. verſi. circa medium. vbi ſimilr allegat Bal. in. d. §. tabernarius. ꝛ Bal. in. l. j. C. vnde vi. ꝛ idem etiã dixit in effectu do. Alexan. in conſil. ſuo. ccccxxiij. inci. in caſu predicto. in. iij. col. ṽ. circa ſcđm ꝛc. de quo latius dixi in. l. penul. in. ij. ꝛ iiij. colum. ff. de qōnibus. in articulo illo: vcʒ qđ idem operaẜ potẽtia in habitu qđ operaẜ ipſa potẽtia in actu vbi pl'a alia adduxi circa materiaʒ iſtaʒ ¶ Non obſtat etiã illud vcʒ qđ dicti inſultati poterant aufugere ſi volebant: ex quo ſequitur qđ non poterant dici decangulati: ergo ſunt puniēdi. Or ad hoc re

ſpondeo pluribus modis.ꝛ pͥo dico qđ
44 iſti inſultati a dicto Franciſco: † non te-
nebant aufugere: rõ eſt qꝛ vbi iminet pi
culũ pſone qs non tenet aufugere ſcđm
Bald.i.d.l.j.in.v.col.verſi.ſed pone qui
45 dam. C.vñ.vi. † vbi dt quod vbi fuga im
portat periculũ ſalutis vt quia inimicus
eſt ibi ad ſpatulas ꝛ terga vertendo poſ-
ſet de facili vulnerari tunc non debet fu
gere: ſed ſuam ſalutem tueri arg.text.i.d.
l.q ſcientia.§.q cũaliter.ꝛ dt ibi Bald.qđ
iſta eſt defenſio neceſſaria ꝛ preciſa que
omiſſa pſona eſſet veriſimiliter peritura
46 vl deterior effectura ergo † licitum eſt re
ſiſtere ꝛ nõ fugere: ꝛ idẽ dicit vbi vertit
piculũ honoris allegat ea de quibus ibi
p eũ. Et idẽ tenuit Ange. de are. in dicto
vbo ꝛ dictus titius ſe defendendo i ter-
tia char.v̄.ex his infert ꝛc.ꝛ Cepo.in cõ-
ſilio ſuo.xxix.incip.viſo proceſſu.in ſexta
colũ.vbi mouet etiam ad hoc dicendum
47 alia rõne vꝫ † quod aliquem fugari eſt
iniuria.l.itẽ apud labeonem.circa pnci-
piũ.ff.de iniurijs.idõ pro pulſanda iſta in
iuria licitum eſt reſiſtere, vt not.bar.i.d.
l.j.C.vnde vi.ꝛ Sali.ibi in vlti.co.in ver
ſic.preterea leue eſt ꝛc. ¶ Non obſtat ẽt
illud videlicet ꝙ poſtꝙ poterant fugere
ſi volebant non poterant dici deangula
ti: qꝛ rñdeo qđ hoc eſſet verũ quãdo po-
tuiſſet fugere ſine periculo quod nõ erat
in caſu noſtro qꝛ ſi ipſi inſultati vertiſ-
ſent terga vt aufugerent facilius ille ag-
greſſor percuſſiſſet eos vt dicunt doct.in
locis ſuperius allegatis. ¶ Preterea re-
ſpõdeo ꝛ aliter ꝛ dico quod poſtꝙ dicti
inſultati erãt in periculo vite conſtituti
vt dixi ſupra ſatis dicuntur fuiſſe deãgu
lati: vt ſatis de ſe patet. Ex quibus omni
bus puto ſatis patere vnicuiqꝫ perito vi
ro dictum innocentium ꝛ a fortiori dictũ
florianum non teneri in caſu iſto pena
mortis imo nec etiam alia pena: cum vt
dixi ſepius ipſi fuerint aggreſſi: ꝛ inſulta
ti ac prouocati a dicto Franciſco quibus
licitum fuit indubitanter ſe defendere in
dicta.l.vt vim.ꝛ in dicta.l.prima cum
alijs ſuperius allegatis Defenſio enim
48 † tanquam quid naturale competit oi-
bus hominibus vt habetur in dicta.l.vt
vim.cum ſimili.ꝛ voluit Bald.in.l.exe-
cutorem.in antepe.colũ.de execu.rei iu-
ꝛ Old.in conſ.xliiij.incip.queritur vtrũ
citatio.in.j.col.ꝛ do.Fran.de are.in cõſ.
ſuo.lxij.incipien.ex facto proponitur et
Abb.ꝛ alij in.c.cũ olim.de re iudi.ꝛ.i.c.
ſ.in.ij.col.de cauſa poſ.ꝛ pprie. Et talis
defenſio cõpetit non ſolum laicis: ſed ẽt
clericis: ꝛ ideo dixit ſing. Abb.in.c.cleri-
ci el.j.in prin.de vita ꝛ honeſta.clericoꝝ
49 † ꝙ ſi clericus celebrans aggreditur ab
aliquo ꝙ iuſte põt dimittere celebratio-
nem ꝛ ſe defendere ꝛ ſi defendendo occi
dat dictũ aggreſſorẽ põt incõtinenti re-
dire ad altare ꝛ miſſaꝫ perficere: qꝛ nul-
lum petm̃ ꝯmiſit.ꝛ dicit ꝙ hoc voluit Jo-
an.de ligna.in tractatu ſuo de iuſto bel-
50 lo. Quinimo † dicta defenſio nedum ho
minibus laicis ꝛ clericis pmittit: ſꝫ etiaꝫ
cõpetit aialibus brutis: vt in.l.j.§.ſed cu
arietes.ff.ſi quadrupes pauperiem fe-
51 ciſſe dicat. Et † talis defenſio tanquã iu
ris naturalis nõ põt tolli a principe ſiue
ſuperiore.xcx.eſt ꝛ ibi oẽs doc.in.§.ſꝫ na
turalia.inſtitu.de iure naturali.ꝛ voluit
Bar.in tract.ſuo qui ſint rebelles.in vl-
tima col.ꝛ in.l.facultas circa princip.C.
de iure fiſ.libro.x.ꝛ Oldra.in.d.cõſi.ſuo
xliiij.ꝛ Ange.in conſi.ſuo.clxxvij.incipi.
in facto proponit. Et ipſe princeps ſiue
ſuperior nõ põt tollere nec dare ea q̃ ſũt
iuris naturalis ſcđm Ange.in.l adoptio
ne iure facta.ff.de adoptionibus.ꝛ quo
late ſatis dixi in.l.vnius.in.§.cogniti: rũ
in.x.col.ff.de queſtionibus. Et ad pdicta
facit quod voluit Bald.in.c a nobis.in
52 fine.de exceptionib9.vbi dt † quod ſtatu
tum tollens defenſionem intelligitur de
ciuili non autem de naturali: qđ etiaꝫ fir
mat.d.Fel.in.c.cum dilecti.i quinta col.
de exceptionibus. Et ideo dixit multum
not. Geminia.in.c.non ſolum.in princi.
53 de appellationibus.in ſexto † quod pa-
pa non poteſt tollere defenſionem intro
ductam a iure naturali: ſed bene intro-
ductam a iure poſitiuo. Ex quibus omni
bus conſtat quod licitum fuit ipſi inno-
centio ꝛ floriano ſe defendere ꝛ reſiſte-
re dicto Franciſco aggreſſori. Et ea que
ipſi fecerunt contra dictum Franciſcum
aggeſſorem preſumuntur feciſſe ad eorũ
defenſionem cum illa fecerint incõtinẽ-

54 ti: quia aggreſſus ſeu primo † percuſſus ſemper preſumitur repercutere ad defenſam non autem ad vindictam vt habet in. l. ij. et hoc ibi voluit Bal. C. ad. l. corn. de ſicca. vbi pro hoc etiam allegat nota. in. d. c. ſignificaſti. el. ij. de homi. et in. cle. j. eo. tit. et voluit Bart. in. l. ex plagijs. ff. ad. l. aquiliam. et in. l. ſed ſi quecunque. eo. tit. et in conſ. ſuo incip. vanuti⁹ petri. et ſ Pet. de ancha. i. d. cle. ſ. de homicidio. et Alex. in conſi. ſuo. lxxvj. incipien. viſa inquiſitione et c. in vlti. col. in. j. volu. et in alio cõſilio ſuo nondum impreſſo incipien. et vt oportet conſideratis et c. in. ij. char. et d. Fel. in. c. dilecti filij. in. ix. column. de exceptiõibus. Ex omnibus itaque ſupra dictis reſtant ſublate oppoſitiones omnes ſuperius formate: ex quibus remanet vera cõcluſio quod dictus innocentius et a fortiori dictus Florianus tãque coacti aggreſſi et prouocati a dicto Franciſco non ſũt puniendi aliqua pena cũ non fuerint in aliquo dolo: ſed omnia fecerint ad eorũ neceſſariam defenſionem et tutelam: vt dictum et oſtenſum eſt. Et poſito ſine preiudicio veritatis quod dictus vulnerans eſſet puniendus aliqua pena non tamen eſſet puniendus pena capitali imo nec etiam pena aliqua corporali vel corporis afflictiua. Nam quãdo ex delicto vel ex homicidio venit de iure imponenda pena mortis et ex aliqua cã minoratur pena tũc dicta pena minorata nõ intelligitur

55 eſſe corpalis ſed pecuniaria vel aliqua que non ſit corporis afflictiua. ita optime probatur in. l. ſi adulteriũ cum inceſtu. l §. imperatores. ff. de adulterijs. et ibi doct. et probatur etiã i. l. ij. §. fin. ff. ad. l. corn. de ſicca. et in. l. ſi quis in graui. §. ſi tamen maritus. ff. ad ſillecia. et i. l. gracchus. C. de adulte. et eſt bonus textus et in. l. lex iulia. §. fi. ff. ad. l. iuliã repetundarum. que pro nota. allegat Bal. in. l. addictos. C. de epiſ. aud. de quo dixi etiam ſupra pro quibus etiã facit text. coniuncta gloſſ. in. l. qui edes. et in. l. ſi fortuito. ff. de incen. rui. nau. et quod voluit Bald. in. l. data opera. in. ij. col. in fi. C. qui accuſare non poſſunt. et faciunt alia plura que circa hoc adduxi in alio conſilio per me reddito in preſenti cauſa in ſecũdo principali dubio que nõ recenſeo breuitatis cauſa. ¶ Ultimo dico vnum addendo his que dixi i dicto alio conſilio meo in cauſa iſta videlicet quod dato ſine veri preiudicio quod dictus innocentius vulnerans fuiſſet in dolo: et dictum vulnus ſpecialiter ex animo: et propoſito ſcienter et appenſate feciſſet dictũ homicidium: et dicto maleficio ſimiliter doloſe: et appenſate aſtitiſſet dictus florianus tũ ipſe floria. non eſſet puniẽdus pena mortis vt veniret puniendus ipſe principalis delinquẽs: et vltra quãplura adducta in dicto alio cõſilio moueor et ad hoc dicendũ ex nota. doctrina Bal. in. l. nõ ideo minus. in pe. col. in v. iuxta hoc quero. C. de accuſatio. vbi ſing. dixit

56 † quod quando plures delinquentes fuerunt in aliquo loco cõgregati quod tunc quilibet tenet de eo quod facit non autem de eo quod alij faciunt niſi probaretur diſtincte: et clare qualiter vn⁹ impendiſſet auxilium alteri. quod dictũ pro valde nota. exclamat Aug. de arc. i tract. ſuo maleficiorũ. in verbo dicto maleficio ſemper aſtitit. in vl. col. v. ſi. et aduertas et c. et dom. Aug de ari. in additio. ſuis ad dictũ tract. in verbo et dictus andreas armatus in prima additio. in fi. et idem in ſimili dixit Jo. de ana. in. c. ſicut dignũ. in. §. eos inſuper. in fi verbis extra de homicidio Cũ eſſet verũ quod dictus florianus doloſe et appẽſate aſtitiſſet dicto maleficio et tamen nullum vuln⁹ intuliſſet nec aliquid mali feciſſet niſi aſſiſtendo: et non probaretur clare et ſpecifice quod dediſſet auxilium dicto maleficio per hoc nõ deberet puniri de eo quod fecit dictus innocentius: que doctrina Bal. iudicio meo eſt multum ponderanda a iudicib⁹ maleficiorũ procedentibus contra aliquẽ de auxilio. Sed cum iſta non concurrant in caſu noſtro ipſe florianus indubitãter venit abſoluendus a dictis inquiſitionibus et ab omnibus in eis contentis per ſupradicta et per ea etiam que ſatis late dixi in alio conſilio in hac preſenti cauſa facto: et ita concludo. Laus deo clemẽtiſſimo. Hippolytus de Marſilijs.

Furtum domeſticum non punitur pena mortis.

2 Fur ſi dicat qḋ credebat dñm ꝑmiſſurū excuſatur ſi cōcurrāt indicia v̄iſimilia.
3 Amicitia ſocietas ⁊ beniuolentia faciūt indicia quod domin⁹ rei ſubtracte eſſet permiſſurus.
4 Certum dicitur eſſe illud quod veriſimili ratione certum eſt.
5 Opinio vehemēs idē opaꝛ ꝙ certitudo.
6 Periurus nō eſt qui credit dicere veritatem licet veritas ſit in contrarium.
7 Credulitas vehemens habetur pro certitudine.
8 Voluntas ⁊ ꝓpoſitū diſtiguūt maleficia.
9 Cōfeſſio minoris facta ſine curatore: eſt nulla.
10 Confeſſio minoris ſine curatore ⁊ ſponte etiam cum iuramento eſt nulla.
11 Furtū dicitꝛ contrectatio rei aliene adeo ꝙ ſi in inquiſitione nō dicatur cuius ſit res furata fur abſoluetur.
12 Furti ad hoc vt inquiſitio procedat neceſſe ē dicere iudex ꝙ res furata pertinebat ad talem iure dominij vel quaſi.
13 Verbum pertinere leuiſſime ſumitur.
14 Probationes in caſu furti debent eſſe luce meridiana clariores.
15 Furtum eſſe commiſſum debet conſtare anteꝗ̄ iudex inquirat.

¶ Conſilium.xxvj.

Summi Dei clementia nōme deſerat in preſenti cōſultatione ⁊c. ¶ Statui iam diu magnifice ac generoſe pretor et omnium iudicum iuſtiſſime rector in aliqua cauſa furtiua verba in ſcriptis nec in voce proferre: nec patrocinium aliquod furibus afferre cū a tenera etate fures odio habuerim: ⁊ ſecum capitalem inimicitiam contraxerim. Adeo qḋ vel pro amico affine vel coniuncto imo nec pro filio quod Deus auertat fure v̄ba facerem. Attamen in preſenti cauſa huius Chriſtofori inquiſiti de furto non poſſum heu recuſare euitare nec me retrahere inſtantibus amicis et beniuolis mihi non leui amicitia et beniuolentia coniunctis quibus ſum obnoxius et pluribus beneficijs deuinctus vt pro eo ⁊ in eius fauorem aliqua in medium non offerā. Quod minim⁹ inuite faciam attento quod vt mihi expoſitum ⁊ certificatū eſt furtum per ipſum commiſſum vt dicitꝛ ſi furtum nominari pōt fuit ꝑ eū cōmiſſum nō aio nec intētione furandi: ſed magis aio ⁊ intētiōe rebus ſocij ⁊ vti fratris familiaris ⁊ domeſtici vti ⁊ frui: vt ſep⁹ ille furtū paſſus per menſis nomine ipſi⁹ Chriſtofori rebus vſus eſt: nulla penitus ab eo licentia petita. Quapropter hoc attento ⁊ vt prefatis amicis ſumme inſtātibus morē gerā dicā qḋ de iure ſentiam in dicta inquiſitiōe ꝯ ipm Chriſtoforū formata ꝑ. m. v. occaſiōe ꝓdicta. ¶ Mature igiꝛ cōſiderato tenore dicte inqſitiōis necnō teſtibus examinatis ⁊ ſtatutis in hac materia loquētib⁹ mihi vr̄ ꝯcluſiue loquēdo dictū Chriſtoforū abſoluēdū eſſe a dicta inqſitiōe. ¶ Ad qḋ oſtēdēdū moueor ex plurib⁹. Et p̄mo dico ꝓbatū eſſe ſocietatē familiaritatē ⁊ domeſticitatē: imo quādā fraternitatē exiſtentē inter ipm Chriſtoforū ⁊ parmeſanū furtū paſſum ꝗ caſu ſeqꝛ neceſſario dictū furtū eē domeſticū qḋ ꝗdē furtū tā ex forma ſtatutoꝝ cōis boñ. ꝗ̄ de iure cōi nō puniꝛ pe-
1 na mortis nec ēt aliq̄ pena corpali: † vt patet ex tenore ſtatuti poſiti ſub rubrica de pena furis ⁊ rerū raptoris poſt prin. in v̄. ⁊ dūtā furta domeſtica nō puniātur niſi quatenus exigit forma iuris: ita tñ ꝙ puniri nō poſſit pſonaliter niſi de volūtate ei⁹ cui furtū factum fuerit ⁊c. et ptꝫ de iure cōi in. l. reſpiciendū. in. §. furta domeſtica. vbi per oēs doc. ff. de peñ. ergo dict⁹ xp̄ofor⁹ nō pōt puniri pro dicto furto pena aliq̄ corpali ſtāte maxie proteſtatiōe ⁊ declaratiōe volūtatis dicti ꝑmeſani furtū paſſi vt in actis curie vr̄e appet. Et ſic ex hoc capite clare conſtat dictū xp̄oforū nō eſſe condēnādum nec pena mortis nec etiam aliqua pena corpali. Alio etiā medio conſtat iſtud idem. Nam ex diſpoſitionibus teſtium examinatorum pro parte dicti Chriſtofori apparet vt dixi de amicitia beniuolentia ſocietate ⁊ coniecturata fraternitate exiſtēte inter ipm ⁊ dictū ꝑmeſanū. ¶ Quo ſtāte non poteſt dictus xp̄o-

ſor9 puniri: vt .ꝫ. ꝑ dicto furto: qm̄ ipſe dicit ⁊ aſſerit ſe dictū velutum accepiſſe de dicta domo ⁊ d̄ dicta capſa: q2 credebat dictū parmeſanū hoc ꝑmiſſurum. q̄ro habet excuſare ipm̄ a furto ⁊ per ꝯñs

2 a pena. † Nā dicunt docto. qd̄ qn̄ fur dicit ſe d̄ aliqua domo accepiſſe aliq̄s res q2 credebat dn̄m ꝑmiſſurū ipſe excuſat̃ a furto: dūmodo aliqua concurrāt ſigna vel indicia v̄iſimilia qd̄ dn̄s ſibi permiſiſſet. ita no. dixit Bar. in. l. inter oēs. in §. recte. ff. de fur. ⁊ Bal. in. l. traſigere. in pe. col. C. de tranſac. ⁊ in. l. falſus. in. iij. oppoſitiōe. C. de fur ⁊ Ange. in. l. j. in fi. eo. tit. ⁊ Bald. in. l. ſi ſine. C. ad velleia. in. ij. colū. ⁊ Abb. in rub. extra de furtis. ⁊ ibi Jo. de ana. in. ij. col. ꝑ quo faciūt dicta ꝑ Bar. in. l. j. §. nō vſq3 adeo. ff. de iniurijs. ⁊ i. l. j. §. ⁊ poſt opis. ff. de ope. no. nun.

3 ¶ † Cū ergo in caſu iſto concurrūt dicte cōiecture p̄ſumptiōes ⁊ indicia. ſ. amicitie ſocietatꝪ ⁊ beniuolētie vt dictū eſt: ex qb9 ip̄e xp̄oforꝰ putabat ip̄m parmeſanū ꝑmiſſurū ſeq̄t̃ qd̄ nō poterit puniri ꝑ aſportatiōe dicti veluti tāq̄ cōmiſerit furtū. ¶ Cōfirmant̃ p̄dicta: nam cōcurrit voluntas dicti parmeſani q̄ ex ſupradictis v̄iſimilis eſt ſe fuiſſe cōtentū qd̄ dict9 xp̄oforus aſportauerit dictū velutū: vt ipſe proteſtat9 eſt: cui ꝯfeſſiōi ſtādū eſt cōcurrētib9 predictis: vt dixit Bar. i. d. l. iter oēs. §. recte. ⁊ alij in locis ꝑalleg. igit̃ cōcurrētib9 iſtis. ſ. volūtate dicti parmeſani ⁊ intētiōe dicti xp̄oforꝰ ſibi ꝑſuadētis ex dictis veriſiſibus cauſis dictū parmeſanū ꝑmiſſurum ipſum aſportare dictū velutū: ſequit̃ qd̄. d. chriſtofor9 nō eſt iudicādus fur nec puniēdus ꝑ fure. Nā furtū eſt cōtrectatio rei aliene inuito dn̄o ⁊c. ſed hic nō pōt dici inuito dn̄o ꝓpter ei9 cōfeſſionē ⁊ ꝓteſtationē veriſimilē ⁊ veriſſimam: ergo nō pōt dici furtū: q2 cui nō conueniunt v̄ba. l. nō cōueniūt ei9 diſpoſitio. l. iiij. §. toties. ff de dam. infect l. hos accuſare. §. oib9. ff. de accuſa. l. ſcire op3. §. illud. ff. de excuſa. tut. l. qd̄ dictū. ff. de pact. cū multis ſimi. ergo non pōt puniri pena furti. Pro iſtis etiam facit optime. Nā nō ſolū ipſe xp̄oforus credebat dn̄m ꝑmiſſurū: vt dixi: ſed imo de hoc poterat dici cert9 cōcurrēte dicta amicitia beniuolentia familiaritas ſocietas ⁊ alia ſupradicta.

4 † Nā illud d̄r certū qd̄ ꝓbabili rōne certū eſt vt eſt tex. in. l. ſi filius. ff. de ritu nup. ⁊ in. l. j. in. §. ſi q̄s vltro. in fi. ff. de q̄ōni. ⁊ voluit Bal. in. c. cū cām. in j. col. in fi. extra de teſtib9. ⁊ Bal. in. c. j. in ꝑn. ij. col. de cōtro. inueſti. Pro quo facit:

5 † nam vehemēs opinio cōſona veritati idē operat̃ q̄ certitudo. ſm gl. not. in. l. ſi q̄s extraneus. in. §. ſciendū. in gl. fi. ff. de acq̄. heredi. ⁊ ibi Bal. eā ſumme notat. ⁊ ad idē eſt glo. in. l. ij. in. §. pe. de aqua plu. ar. ⁊ in. l. ſi duo. §. pe. in v̄. non videor. ff. vti poſſi. de q̄b9 glo. ⁊ materia latius loquut9 ſum in repe. mea rubꝛ. C. de ꝓb. in. xxxvj. col. v̄. ſupeſt mō. ⁊ i ꝯſi. meo. ccv. ici. vehemēs opinio: ⁊ iō dixit Bal. in. l. ij. in. §. qd̄ obſeruari. in. iij. no. C. de iura. cal.

6 † q̄ ille q̄ credit dicere veritatē nō eſt piurus ſi iurat: l3 veritas ſit in cōtrariū ꝑ illū text. qd̄ dictū ſequitur Pet. de anc. in. c. ij. de iura. cal. in. vj. q̄s refert ⁊ ſequitur. d. Feli. in. c. j. circa fi. de lit. ꝯceſt. vbi etiā ſubdit

7 † qd̄ credulitas vehemens hr̄ ꝑ certitudine. ad qd̄ allegat Inno. in. c. fi. poſt me. de iura. cal. et in. c. ex lr̄is. de iureiu. ⁊ Archi. in. c. beati. ij. q. vij. et alios ad hoc allegat quos nō refero breuitatis cā: de q̄b9 etiā latiſſime dixi in. d. rub. C. de ꝓb. in. d. xxxvj. col. cū ſequē. ibi. ¶ Cū ergo ex predictis cōiecturis ⁊ p̄ſumptionib9 amicitie ſocietatis ⁊ familiaritatis ⁊c. ipſe xp̄oforus crediderit ⁊ ſibi indubitanter pſuaſerit dictū parmeſanū ꝑmiſſurū aſportationē dicti veluti: merito non eſt iudicādus fur: nec ꝑ fure cōdēnādus.

8 † Uolūtas em̄ ⁊ ꝓpoſitum diſtinguūt maleficia. l. q̄ iniurie. in ꝑn. ff. de fur. l. q̄ reipublice. ff. de iniur. l. j. C. ad. l. coꝛ. de ſica. l. ſi nō cōuicij. C. de iniur. cū ſi. Alio etiam medio dico dictū chriſtoforū eſſe abſoluendū a dicta inq̄ſitiōe. Nā ꝯſtat ex depoſitiōib9 teſtiū examiatorū ꝑ pte ipſi9 xp̄oforꝰ ip̄m xp̄oforū fore minorē. in. xx. annis: imo minorē. xiiij. an. quo ſtāte venit indubitāter abſoluēd9: qm̄ tā ex forma ſtatutorū cōis bon. q̄ de iure cōi cōfeſſio talis minoris facta ſine curatore eſt nulla:

9 † vt clare apparet ex for

ma statuti positi sub rub. de confessionibus reorum. in ver. si vero minor &c. qđ etiā cautum est de iure cōi: vt hr̄ per scriben. oēs. in. l. clarū. C. de auto. prestan. & voluit expsse Ang. de are. i trac. malefi. in verbo cōparēt dicti inqsiti & cōfitent totū. in ver. nec non sis bene cautus. vbi allegat. d. l. clarum. et q̄ ibi habent. Et subdit q si minor sine curatore confiteat etiā spōte q talis ɔfessio ei nō nocet. ita dicit voluisse Cyn. i. d. l. clarū. ad qđ allegat etiā Bart. in. d. l. fi. §. pupillus. ff. de ver. ob. & Sali. i. l. j. C. de ɔfes. Et subdit

10 etiā ibi Angel. † q si minor sine curatore dicat iudici non torqatis me dñe iudex: qr oīa cōfiteor & iuro non venire ɔtra: q etiā talis cōfessio hoc modo facta cū iuramēto nō p̄iudicabit minori. et hoc dicit voluisse Bal. i. l. j. in. xiiij. col. ver. sed pone. C. de cōfes. & dicit Jac. but. ita sentire in aut. sacra puberum. C. si aduer. vendi. ita dicit Angel. vbi. s. Sed vltra Ang. dico ego quod idē tenuit Albe. de rosa. in. iiij. par. statu. q. lxxxij. vbi alleg. hoc voluisse Azo. in sum. de anto. p̄stā. & idē voluit Bal. in. c. j. in. §. itē sacra. de pace iura. fir. i pe. col. ver. mō quero &c. & idē voluit Ang. i. l. j. C. de ɔfes. & Bar. in. l. certū. §. de pupillo. ff. de ɔfes. cōinncta eius doctrina i. l. inter oēs. in. §. recte. ff. de fur. & idē voluit Rapha. fulg. i. d. l. clarū. vbi refert Albe. de rosa. ibi dicere se hoc obtinuisse in facto. Et idē tenuit d. Alex. in ɔsi. suo. cccxxxv. inci. in causa inqsitionis &c. i. ij. col. ver. ij. principalr & do. Nell9 in trac. bānitorū. i. j. q. in fi. de quo etiā p do. Pari. de puteo in tractatu suo syndica. in. c. j. char. in. iij. colū. ver. an ɔfessio adulti &c. & per Abb. in. c. ex parte. i. iij. col. ver. ex his infert. extra de cōfes. de quo lati9 ego loquutus sum in. l. j. in prin. in. v. col. ver. xiiij. reqrit &c. & in. l. de minore. in prin. x. col. ver. vlterius &c. ff. de qōni. ¶ Cum ergo in casu nostro ipsi christoforo minori nō fuerit dat9 curator antecꝙ rn̄deret dicte inqsitioni: ergo merito dicta sua respōsio est nulla & inualida & ei nō p̄iudicat p p̄dicta. ¶ Ulteri9 etiā dico dictū christoforū fore & esse absoluendū a dicta inqsitiōe

11 alio medio & alia rōne. † Nā si recte inspiciat tenor ipsi9 inqsitionis in ea nō exprimit nec cōtinet cuius esset dictū veluti & ad quez spectaret & ptineret & qs eēt dn̄s eiusdem: ex q̄ seqr̄ q nō pt dici furtū cū furtū sit cōtractatio rei aliene inuito dn̄o. si ḡ nō habebat dn̄m de iure gētiū factū ē de ipo xp̄oforo sine pena & sine aliqua labe. arg. eox q̄ habent i. §. fere. insti. de re. diui. cum si. & i. l. hereditarie. & in. l. is cui. & i. l. si vendidero. in pnc. ff. de fur. & i. l. ij. ff. de cri. expila. here. cum si. ergo nō dz puniri aliq pena cū nō sit furtum: qr vt s. dixi cui nō ɔueniūt verba legis nō cōuenit eius dispositio. vt in. d. l. iiij. §. toties. ff. de dam. infect. ¶ Quinimo vnū dico q est fortius q ēt si dict9 xp̄oforus esset maior. xxx. vl xl. annis & nō fuisset domestic9 soci9 amic9 familiaris dci parmesani: attn̄ nō posset etiaz puniri de furto i casu isto: sz eēt oino absoluēd9. Nō ē: qr qn p aliquē officialē: vel ius dicētē format iqsitio de furto ɔ aliquē nō solū est necesse q expsse noietur i ipsa inqsitiōe nomē

12 dn̄i rei subtracte: † sz etiā ē necesse q dicat q dicta res furata pertinebat ad talē iure dn̄ij vel q̄si: al's si simplr si dictum i inqsitione q illa res furata ptinebat ad talē: & nō sint a illa v̄ba iure dn̄ij vel q̄si

13 nō pcedit inqsitio: † qm̄ illud verbū ptinere[a] latissime sumit: qđ patet: qr cōprehendit etiā illuz cui debet actiōe ɔsona-

[a] ¶ Uide de hoc verbo ptinere ber tachinū in reper. suo i verbo pertinere.

li.l.verbũ pertinere.ff.de verbo.ſigni.et iõ
non competit accuſatio vel inqſitio pro
furto.⁊ ſic dꝫ ſequi abſolutio.ita ſingul.
cõſuluit Bar.in cõſi.ſuo.cliiij.incip.vſ
dicendũ dictos accuſatos ⁊c. per nota-
ta.in.l.j.§.ſceuola.ff. ſi quis teſtõ lib.eẽ
iuſ.fue.⁊ per Cy.in.l.ſi abducta.C.de fur
tis.qḋ dictum refert ⁊ ſequitur preualde
no.d.Maria.ſoci.in cõſi.ſuo.viij.incip.
viſis ⁊ diligẽter inſpectis ⁊c.in.ij.col.de
q̃ dicto feci mẽtionẽ in ſing.meo.cclxxv.
inci.ſtatui oino ⁊c. ¶ Nec.hꝫ obſtare ſi
p curiã diceref ꝙ imo colligif ex forma
dicte inqſitiõis qḋ dictũ velutũ pertine
bat ad dictũ parmeſanum.⁊ hoc colligi
tur ex v.ꝯ mẽtẽ ⁊ volũtatẽ dicti parmeſa
ni ⁊c. ¶ Ad reſpõdeo qḋ iſta vba nõ cõ-
cludũt qḋ fuerit dicta parmeſani: qꝛ nõ
ſequif talꝫ res fuit aſportata d domo ta-
lis:puta titij cõtra mẽſem ⁊ voluntatem
ipſius.ergo erat ſua:qꝛ etiam res poſite
i domo mea q̃ tñ non ſunt mee poſſunt
aſportari ꝯ voluntatem meã.Et lꝫ curia
diceret qḋ dictũ velutũ exiſtẽs in domo
ipſiꝰ parmeſani preſumeref ſuum.Attñ
dico qḋ ad condẽnãdũ aliquẽ in cauſa
14 † criminali † maxime de furto ꝙ infamet
probationes cõcluſiones et deducta de
bẽt neceſſario ⁊ nõ p̃ſumptiue ꝯcludere
⁊ debẽt eẽ luce clariores.l.fi.C.de proba.
canonizata.iij.q.vij.c.ſciãt.⁊ facit.l.non
hoc.C.vñ cog.l.neq̃ natales.C.de pba.
c.in p̃ſentia extra eo.ti.de quo p Bar.
in.l.nõ ſolũ.§.ſed ⁊ pbari.ff.de ope.no.
nũ.⁊ i.l.libellorũ.ff.de accu.ergo debet
ſequi abſolutio.ita dixit.d.Maria.i.d.
cõſi.Ex qbꝰ patet de inualiditate et nul
litate dicte inqſitiõis:⁊ ꝯſequenter dcẽ
reſpõſionis ⁊ cõfeſſionis dicti xp̃ofori.
ar.l.fi.ff.de ꝯſti.pecu.⁊.l.fi.C.de non nu.
pecu.cum ſi.Et ex oibus ſupradictis pu
to ſatis ꝯſtare cuilibet recte ſentienti di
ctũ xp̃oforũ fore abſoluẽdũ a dicta inqſi
tione.tũ ꝓpter dictas qualitates dedu-
ctas ⁊ pbatas:tũ etiã ꝓpter inualidita-
tem dicte inqſitiõis ⁊ dicte confeſſionis
vt.ſ.deductum eſt. ¶ Poſſet etiam alia
adducere pro abſolutione dicti chriſto-
fori:maxime qḋ ante inquiſitionem for-
matã cõtra ipſum debebat cõſtare ipſi
15 curie furtũ eſſe commiſſum: † vt de iure
cautũ eſt.vt eſt tex.in.l.j.§.illud autẽ.ff.
ad ſillẽia.vbi Bar.hoc videf ſentire.et
ibi hoc exp̃ſſe tꝫ Lud.ro.⁊ Bart.in.l.fi.
in.j.col.ff.de qõ.⁊ in.l.j.ff.de teſt.mili.et
Angel.de are.in tracta.malefi.in verbo
fama publica.i.xviij.char.ver.xij.tu iu-
dex ⁊c.⁊ Tãcre.in cõpẽdio.ſua in.xvij.
q.de quo latꝰ dixi in.l.j.in princ.in
ij.col.ff.de qõ. ¶ Poſſet ẽt opponere ꝙ
copia dicte inqſitiõis nõ fuit añ p vnũ
diẽ poſita ad cameram actorum anteq̃
fieret reſponſio p ip̃m chriſtoforũ videꝫ
inqſitioni:vt cauef ex forma ſtatutorum
cõis boñ.Sed ſuper iſtis et alijs que ad
duci poſſent in fauorẽ dicti chriſtofori
pro eius abſolutione nõ curo inſiſtere
qñ ex alijs ſupradictis ſatis patet de vi
ctoria dicti chriſtofori:⁊ quod ip̃e dꝫ ab
ſolui a dicta inquiſitione per predicta.⁊
ita de iure fiẽdũ eẽ cõcludo. Laus Deo
clementiſſimo. Hippolytꝰ de marſilijs.

1 Teſtis falſus punif eadẽ pena:qua
puniref reꝰ de crie iteꝛato pena capitis
vel furcatũ ſi crimẽ pbatũ vere fuiſſet.
2 Qui cãm dãni dat dãnũ dediſſe videf.
3 Nuntius portans literas homicidij: lꝫ
alter committat homicidiũ puniẽdus
eſt pena homicidij.
4 Proxeneta contractus vſurarum tene-
tur ad reſtitutionem vſurarum.
5 Maleficia nõ debẽt remanere ipunita.
6 Ratio eadem eſt de parte quo ad par-
tem que eſt in toto quo ad totum.
7 Non refert qḋ ex equipollentibus fiat.
8 Falſitas colligitur ex coniecturis cũ ſit
difficilis probationis.
9 Suſpicio falſi pro veritate habetur.
10 Probatio per coniecturas admittitur
in iſtis que ſunt difficilis probationis.
11 Preſumptionem capere debemus faciẽ
tem pro inſtrumento.
12 Inſtrumẽtum preſumitur tale quale ap
paret in prima ſui figura.
13 Interpretatio in dubio fieri debet ne qs
cadat in delictum.
14 Inſtrumentum non reprobatur etiam
qḋ duo ex tribus teſtibus inſtrumenta-
rijs deponant contra inſtrumentum ſi
vnus deponat pro inſtrumento.
15 Teſtis ſingularis non probat.

16 Teſtibus affirmantibus magis creditur q̃ȝ negantibus.
17 Falſum deponẽs etiã mulier non euitat penam falſi.
18 Inequalitas ſeruanda eſt in iudicijs.
19 A tortura non eſt incipiendum.
20 Iniuria fit ei cõtra quẽ proceditur iuris ordine non ſeruato.
21 Pauper vbiq; iacet.

CASUS.

¶ Caſus talis eſt Duo teſtes tantũ ſunt deſcripti in inſtrumẽto: quorũ vnꝰ dicit ſe nõ interfuiſſe dicto inſtrumẽto. Aliꝰ dicit dictum inſtrm cõfectũ fuiſſe ipſis duobus teſtibꝰ pñtibus. Modo q̃rit an ille qui dixit ſe non interfuiſſe dicto inſtro poſſit puniri de falſo vel alia pe- 2
na ex quo alius: teſtis ꝯtrariuȝ aſſerit et non ſolum ſimpliciter et ſine aliquo tormento: ſed etiam examinatus in tortu- 3
ra iſtud conſtanter affirmauit: et in hoc perſeuerauit: ſcȝ ꝙ ipſi ambo teſtes interfuerunt dicto inſtrumento.

¶ Conſilium.xxvij.

SUper dubitatione premiſſa puto dictũ teſtẽ negantem inſtrm et dicẽtem ſe illi ꝛ non interfuiſſe puniendũ fore ſi non directe pena falſi ſaltẽ pena ſubij- 4
tionis torture vt alius teſtis propter eiꝰ dictum paſſus fuit. Nam habemus in iure quod teſtis dicens falſum ſi ꝓpter eius dictum aliquis fuit decapitatus vel aliter pena vltimi ſupplicij punitus debet ipſe teſtis eadem pena vltimi ſupplicij puniri. tex. eſt valde nota. in. l. j. §. j. ff. ad. l. cornel. de ſica. quem text. dixit ſingu. Bald. in. c. j. in. ix. col. in ver. itẽ ꝙ falſo ꝛc. de pace tenenda. in vſi. feu. vbi
1 dixit † ꝙ falſus teſtis punitur eadem pena qua puniretur reus de crimine intentato pena capitis vel furcarum ſi crimẽ vere fuiſſet ꝓbatũ. alleg. d. l. j. §. j. Et idẽ dixit ipſe Bal. per illum tex. in. l. preſbyteri. in. ii. col. vſi. extra quia materia ꝛc. C. de epiſ. ꝛ cleri. vbi etiã ad hoc allegat glo. quã dicit ordinariã in. c. j. ij. q. iij. ꝓ quo etiã ſm eum ibi facit in argu. tex. in l. j. §. fi. ff. ad. l. iul. pecu. Et idẽ etiã per illum tex. d. l. j. §. j. ff. ad. l. corne. de ſicarijs dixit Bal. in. c. j. §. iniuria. in fi. verbis. de pace iura. fir. Et idẽ etiaȝ dixit Bal. in. c. ſicut. extra de teſti. vbi dicit qd ibi videt eſſe caſus de hoc queȝ ibi refert et ſequit Feli. in. iij. not. vbi ẽt dicit ꝓ hoc eſſe bonũ text. in. c. hec imago. xxxiij. qd. v. ꝛ in. §. reuerẽdiſſimus. in aut. de ſanc. epiſ. ꝛ glo. in. c. nihilominꝰ. iij. q. ix. et in c. nemo perito: ũ. xj. q. iij. ꝛ dicit qd hanc partem etiã tenuit Bal. in tit. de pace cõſtan. in. xij. col. ꝛ in. l. data opa. in. x. col. C. qui accu. nõ poſ. ꝛ in. d. l. preſbyteri. et alios etiã adducit de qbus ibi p eũ. Pro quibꝰ etiã facit regula illa in argumentũ: vcȝ † qui cauſam damni dat damnũ dediſſe videt. l. qui occidit. ff. ad. l. aql. ꝛ in. l. nihil. ff. ad. l. cor. de ſica. ꝛ in aſi pen. §. fi. ff. vi bo. rap. cũ ſimi. hinc † qd dicimus ꝙ poteſtas ſcienter literas homicidij: licet aliter facit homicidium rigore illarũ literarũ: tñ ille talis nuntius qui portauit dictas literas: eſt puniendus pena homicidij cum dederit cauſaȝ homicidio. ita ſingu. dixit Cy. in. l. nõ ideo minus. C. de accu. a Bal. allegãs Cy. in l. j. §. ne aũt. in. v. col. C. de cadu. tollen. ꝛ voluit etiã Barto. in. l. j. §. incidit. ff. ad turpil. Pro quibus etiã facit glo. in. l. ſi ſciente. ff. ad. l. pompe. de parrici. que dicit † pro xencta ꝯtus vſurarũ tenetur ad reſtitutionẽ vſurarũ: qd etiã videt tenere ipſe Bar. in. l. aut qui aliter. §. fi. ff. qd vi aut clam. ꝛ idẽ expreſſius voluit Ang. de are. in tract. ſuo maleſi. in verbo ſem proniũ mandatorẽ. in. iij. char. ℞. xj. quero Ludou. roma. in ſingu. ſuo. cclxxiij. inci. fui interrogatus. pro qbus faciunt latius dicta p me in ſing. meo. clxxl. inc. mandãs fieri ꝛc. Ita modo dicẽdũ puto in caſu iſto qd cũ ꝓpter dictũ ꝛ teſtimoniuȝ dicti teſtis dicẽtis ſe nõ interfuiſſe dicto inſtro ꝛ veritatẽ negauerit ꝓpter qd eius dictũ alter teſtis deponens pro inſtro: ꝛ pro veritate fuerit tortus ꝙ eodem modo dictus teſtis ſit ſubijciendus torture ꝛ penam ipſius torture iuſte patiatur quam iniuſte pati fecit alium teſtem propter eius dictũ: alias ſi ſecus fieret ſequeretur qd delictum commiſſum

cōtra dictū teſtē remaneret impunitū.
⁊ ſilr fides notarij q̄ cōfecit dictū inſtru
mentū fuiſſet impune ſaltē de facto vio-
lata q̄ntū in ipſo teſte fuit: q̄d nō eſt di-
5 cendū: † q2 maleficia nō debent remane
re impunita. in. l. vulneratus. ff. ad. l. aquil.
C. vt fame. de ſen. excom. ¶ Nec ob. ſi di
ceret q̄d iura ſuperi⁹ allegata loquūtur
⁊ locum habent qn̄ ex dicto teſtis falſe
deponentis mortu⁹ eſt aliq̄s q̄d tn̄ non
eſt in caſu noſtro. Et habent locū predi-
cta iura qn̄ ſequuta eſt ſnia iudicis fun-
data ſup illo dicto q̄d nō eſt in caſu no-
ſtro in quo nulla eſt lata ſententia: nec
ꝯ teſtē illū qui fuit tortus: nec ꝯ notariū
rogatum de inſtrumento: ergo. Quia re
ſpondeo ad primū et dico hoc nō obſta
re q̄d nō fuerit ſequuta mors alicuius ex
dictis teſtis: q2 licet non fuerit ſequuta
mors alicuius ex dicto ipſius attamen
fuit ſequuta tortura ⁊ cruciatus in per-
ſonā dicti alterius teſtis ſecus ⁊ decre-
pite etatis q̄ ꝓpter etatē valde cōquaſſa
tus ⁊. debilitatus eſt ex dicta tortura.
6 † Et eadē ratio eſt de parte quo ad ptem
q̄ eſt de toto quo ad totū vulgata. l. que
de tota. ff. de rei ven. ⁊ facit. l. j. §. ſi ſciē-
dū. ⁊ ibi Ang. ff. de edi. edicto. cū ſi. ideo
ſicut deberet puniri pena mortis dictus
teſtis ſi propter eius dictū ſequuta eſſet
mors in perſonā alicui⁹: ſequuta tortu-
ra in perſonā dicti teſtis ex iniuſto di-
cto dicti teſtis ꝯtrū deponētis ſequi d3
ſilr tortura in eius perſonā: ⁊ hoc tū ꝓ-
pter punitionē dicti delicti: tū etiā pro-
pter maiorē expreſſionē veritatis ⁊ con-
firmationē dicti inſtrī ⁊ propter cōſerua
tionē fame ⁊ bone opinionis dicti nota
rij rogati de dicto inſtrō quē ipſe teſtis
ex dicto ſuo viſus eſt violare ⁊ maculare
indebite ⁊ calūnioſe. ¶ Ad ſcōm rn̄deo
q̄d licet non ſit ſequuta ſen emanata ali-
qua ſnia in caſu iſto propter quā potue-
rit ſequi aliqua tortura ꝯ aliquē: tn̄ rea-
liter ⁊ cū effectu ſequuta eſt illatio ipſi⁹
torture cauſata ⁊ ortum ac originem ha
bens a depoſitione iniuſta dicti teſtis:
ergo d3 ſimilr torqueri ipſe teſtis. Ad q̄d
facit etiā nam propter eius dictū iniu-
ſtum fuit a ſupiorib⁹ factū mandatū po
teſtati in quo fuit ſibi datū amplū et la-
tiſſimum arbitrium in tali cauſa vigore
cuius forte ipſe ꝓceſſit ad dictā torturā
q̄bus oībus cām dedit dictū obliquū ⁊
iniuſtū dicti teſtis aſſerentis ſe nō inter
fuiſſe dicto inſtrō: qui tn̄ interfuit. ergo
nō obſtat dicta obiectio ſententie nō la-
te pro quibus facit in ar. regula illa: vc3
7 † q̄d nō refert q̄d ex eq̄pollētib⁹ fiat: vt
in. l. ſi mater. C. de inſti. ⁊ ſubſt. ſub ꝯdi. fa.
l. cū ſeruus. ff. de vb. obli. ⁊. l. iulian⁹ ait.
ff. de cōdi. indebi. cū ſi. ¶ Non obſt. etiā
predictis ſi dicat̄ ꝙ text. in. d. l. j. §. j. ff. ad
j. cor. de ſica. ⁊ alia iura ſuperi⁹ allegata
loquunt̄ ⁊ locū habēt in illo q̄ falſum te
ſtimoniū dixit. Sed in hoc caſu nō pro-
bat̄ ꝙ iſte teſtis q̄ dixit ſe non interfuiſ-
ſe dixerit falſū: ergo iſte teſtis nō eſt pu
niend⁹ aliqua pena: q2 cū non cōueniūt
verba legis nō cōuenit ei⁹ diſpoſitio. l.
iiij. §. quoties. ff. de dam infe. l. hos accu
ſare. §. oīb⁹. ff. de accu. cū ſi. ergo. ¶ Q2
rn̄deo q̄d imo verificant̄ verba dictorū
iuriū. in. d. teſte. ⁊ certū eſt q̄d ipſe dixit
8 falſum. † Nam falſitas magis pſumit̄ ⁊
colligit̄ ex cōiecturis q̄ ex claris proba
tionib⁹ cū ſit difficilis probatiōis. hinc
9 eſt † q̄d dicit̄ q̄d ſuſpicio falſi pro veri-
tate habet̄ ita ſing. dixerunt Archid. et
Domi. de ſanto gemi. in. c. in memoriā.
x. diſt. quos refert ⁊ ſequit̄. d. Alexan in
cōſi. ſuo. lxxvij. inci. in cauſa accuſatiōis
⁊c. in. iiij. col. in. j. volu. ⁊ voluit Petr. de
ancha. in cōſi. ſuo. clxxij. inci. circa primū
10 ⁊c. in pe. col. † Et in iſtis ⁊ ſimilibus que
ſunt difficilis probatiōis admittit̄ pba-
tio per cōiecturas ſm Archi. in. c. inter
memoratos. xvj. q. iij. ⁊ Cy. in. l. ſi quidē
ff. ſolu. matri. Jo. de imo. in. c. veniēs. de
vbi. ſigni. ⁊ Cy. in. l. creditor. C. de pigno.
actio. Bart. ⁊ alij in. l. ſi qn̄. C. vn̄ vi. Jo.
an. in. c. j. de dolo ⁊ cōtu. lib. vj. ⁊ alij. plu
res ſcriben. hoc voluerūt in locis diuer
ſis quos alias adduxi in repeti. mea ru-
bri. C. de proba. in. lxiiij. colum. Sed pre-
ſumptio ⁊ vehemens coniectura q̄d iſte
dixerit falſum eſt fides notarij ⁊ alteri⁹
teſtis omni exceptione maioris firmiter
aſſerētes dictū cōtractū fuiſſe celebratū:
prout in ſcriptura ipſius continetur: qui
bus magis eſt credendū cū ſint plures
numero et veriſimiliora aſſerant: ergo
eis ſtandū

11 do ſtādū eſt: ꝛ cū in dubio debeam⁹ facere interpretationē facientem pro inſtrō: vt habetur per omnes in.c. cū ioannes. extra de fide inſtru. ꝛ in.l. cū precibus.C.
12 de fide inſtru. cum ſi. Inſtrumentū † em̄ preſumitur tale quale apparet in primo ſui figura ſm Bal.in.c.j.in pn.in.j. col. de feu. dato in vic.l.cominiſ. ꝛ in.c.j.§. ſi inſtrm.de no.feu. ꝛ in.l. ꝗuis. C. ſi quis alteri vel ſibi. ꝛ faciūt dicta per eum in.l. p diuerſas. ꝛ in.l.ab anaſtaſis.C.man.et voluit Barba.in cōſi.lxx.inci. viſo puncto.in.ij.col.in.iij.vol. ꝛ in ɔſi.xxij.incip. viſo ꝛc.in.iiij.vol. ꝛ in dubio ſemp debet
13 fieri interpretatio † vt qs nō cadat in delictum.l.merito.ff.p ſocio.l.arrianus.ff. de actio. ꝛ obliga.l.abſentez.ff.de penis. dixi vltra omnes in repeti.mea.l.ſi.C.de proba.in.l.cbar. ergo aſſerendo ꝛ deponendo dictus teſtis ſe non interfuiſſe dicto inſtrō dicať falſuz deponere. ¶ Preterea p hac parte facit. Nam qñ in vno contractu ſeu inſtrō publico manu notarij cōfecto ſunt duo teſtes tm̄: vt in caſu noſtro: ſi vnus ipſorum deponit pro inſtrumento: alius deponit ꝯ inſtrm ſtatur deponēti pro inſtrō ꝛ ſuſtentatur ipſum inſtrm ſm Jo.de imo.in.c.cū Joānes.in pe.col.extra de fide inſtru.vbi etiā forti⁹
14 dicit † qꝺ ſi tres ſunt teſtes inſtrumētarij ꝛ duo deponūt cōtra inſtrm: ꝛ vnus deponit pro inſtrō qꝺ etiā hoc caſu magis preſumitur pro inſtrō ꝛ ſuſtentať ipſum inſtrm propter pſonā ꝛ autoritatē notarij: ꝛ ideo tunc requirūtur tres teſtes ad reprobādū inſtrm: qꝺ dictum pro valde ſing.refert ꝛ approbat.d.alex.in ɔſi.ſuo cxiij.inci.l cā ꝛ lite ꝛc.i vi.col.i.v.vol.vbi dicit qꝺ iſtud dictū nō reperit ab alio ſcriptū p̄terꝗ a Jo.de imo.ibi. Quāto ergo fortius in caſu nřo ſtādū eſt dicto pdicti teſtis deponētis p inſtrō. Pro quo facit dictū Abb.in.d.c.cum ioānes.quē refert ꝛ ſequiť ibi.d.Feli.in.xvj.col.in.v.iiij. declara ꝛc.vbi dixit qꝺ ſi aliquis teſtis deſcriptus vel nō deſcriptus coadiuuaret inſtrm reqrerenť plures ad reprobandū ipm inſtrm. ¶ Si ergo ſtandū eſt inſtrō ꝛ dicto teſtis deponentis pro eo. ꝛ ſic verū dicať inſtrm: ꝛ dictū dicti teſtis. ergo neceſſario ſequiť qꝺ dictū illi⁹ teſtis deponentis ꝯtra inſtrm eſt falſum: qꝛ verū ꝛ falſum ſunt extrema inter que non eſt dare mediū: vt de ſe ptz: ꝛ cōtrariorū eadē eſt ratio. ꝛ poſito vno excludiť aliud. vt in iuribus vulgaribus. Concluditur ergo quod ṽba dicte.l.j.§.j.ff.ad.l.corn. de ſica. adaptanť caſui noſtro ꝛ illi conueniunt: ergo cōuenit eius diſpoſitio. vt
8. Item pro hac parte quod valeat dictuz inſtrm ꝛ dictum teſtis coadiuuātis eū: ꝛ ſic preſumať cōtradictū teſtē deponentē cōtra dictū inſtrm ꝛ preſumať depoſuiſſe falſum facit. naz talis teſtis eſt ſing. qꝛ non hꝫ aliquē cōteſtē. ergo ei nō
15 eſt ſtādū: cū clarū ſit in iure † qꝺ teſti ſingulari ꝛ vnico non crediť: vt hť in.l.vbi numer⁹.ff.de teſti. ꝛ in.c.i omni negocio extra eo.cū vulgari. ꝛ voluit Inno.et.d. An.in.c.cū ioānes.de fide inſtru. quos ibi refert.d.Feli.in.xvij.co.circa ſi. Sꝫ teſtis deponēs p inſtrō nō eſt ſingularis cuz p eo ſit fides ꝛ autoritas notarij: ergo. Itē facit etiā p hac parte. naz teſtis deponēs cōtra dictū inſtrm deponit negatiue dicendo ſe nō interfuiſſe dicto inſtrō. ꝛ dictū inſtrm nō fuiſſe fabricatum. teſtes aūt deponēs p ipſo inſtrō deponit affirmatiue ſcꝫ dictum inſtrm factū fuiſſe: ꝛ ipſos teſtes fuiſſe pſentes. ergo
16 huic teſti magis ſtandū eſt † quia magis crediť teſtib⁹ affirmātibus quā negātibus ſm glo.not.in.l.diē proferre.in.§.ſi plures.ff.de arbit.de quo etiā p gl.ſi.in ſi.in.c.j.de pſcrip.in.vj. ꝛ per Inno.in.c. qd per nouale. ꝛ in.c.veniēs.de verbo. ſigni. ꝛ p.d.Frā.de are.in conſi.ſuo.lxxj. incipi.diligenter ꝛ mature.in.iij.colū.et d.Feli.in.d.c.cū ioannes.in.xix.colū.circa fin.vbi etiā ad hoc alleg. Innoc.in.c. ſup hoc.extra de renū. Ex qb⁹ oībus ſatis puto conſtare adducta in contrariū non obſtare. Nec etiaz hꝫ obſtare ſi diceret qꝺ depoſitio dicti teſtis negātis ſe interfuiſſe dicto inſtrō nō fuit iudicialiter facta: ſꝫ extra iudiciū q̄ tanꝗ inualida non potuit operari: vt dictus ali⁹ teſtis poneret ad torturā. ergo ſi fuit tortus nō eſt iputādū hoc ipi teſti: ſꝫ magis eſt imputandū torquētibus cū eū non debebant percutere ad aliquam torturam vigore depoſitionis inualide et ex

traiudicialiter facte &c. ¶ Quia respon-
deo quod imo talis depoſitio fuit iudi-
cialis: quia vt mihi expoſitũ & narratum
eſt ille qui dictũ teſtẽ negantem dictũ in
ſtrumẽtũ examinauit & ei9 dictũ recepit
erat cõmiſſarius regiminis cui per ipſa
regimina erat hoc ſpecialiter impoſitũ:
vt appareat in ipſa depoſitiõe. Et lz hoc
nõ fuerit factũ in palatio in loco iudicio
rum: attñ fuit practicata. l. ad egregias p
ſonas. ff. de iureiur. nec per hoc dicit di-
ctum extraiudiciale. ¶ Reſpondeo etiã
aliter & dico qð lz eius dictum eſſet nul-
17 lum: attñ nõ dz euitare penã: † qz falſum
deponẽs etiam mulier nõ euitat penam
falſi. ita not. dixit Bal. in. l. fi. in fi. C. ſi ex
fal. inſtru. vbi dicit pro hoc eſſe text. in. l.
iij. in. §. reſpõſo. eo. tit. Et allegat rõnẽ di-
cẽs qð rõ eſt: qz talis teſtis oĩno deliquit
ꝯtra bonos mores & aures iudicis offen
dit & maleficiũ ꝯſummauit q̃tũ i eo fuit
in cuius cõſummatiõe nõ attẽdit effect9
ſed affectus. vt in. l. ſi qs legatũ. ff. de fal.
Et idẽ dicit ibi ipſe eſſe in teſte qui iura-
uit non corporaliter tactis ſcripturis. de
quo ibi latius per eũ. de quo etiã per eũz
in. l. ſi poſt. C. de iur. & fa. igno. & p Bart.
in. d. l. ſi qs legatũ. & p Bal. Ang. & Sal.
in. l. j. C. de ſepul. vi. ¶ Rñdeo etiã aliter
& dico q̃ licet depoſitio dicti teſtis depo
nentis ꝯtra inſtrm eſſet inualida: attñ iu-
dex cui per reſcriptũ: ſeu mandatũ ſupe-
riorũ fuit in cã dicti inſtrumẽti & teſtifica
tionis datũ amplũ arbitriũ vigore dicte
depoſitionis poſuit aliũ teſtẽ deponentẽ
pro inſtrõ ad torturã: ideo merito dz po
nere teſtẽ contrariũ ad torturã & iuſtius
hoc faciet: qz ſi ꝓpter dictũ vt dr ſine ve-
ri preiudicio minus ſolenne fuit tortus
alius teſtis a fortiori: & multo magis de-
bet torqueri ipſe ex dicto ſolenni huius
teſtis examinati iudicialiter et in tortu-
ra & in ea perſeuerantis: vt dictũ eſt: imo
ſi aliter faceret ipſe iudex redderet ſe ſu-
18 ſpectũ: & non ſeruaret equalitatem † que
ſemper ſeruanda eſt in iudicijs. vt in. c. j.
de re iud. in. vj. & hr in. l. q accuſare. C. de
eden. & in. c. cũ inter. de except. & in. c. no-
uit. de iud. & in. l. nõ dz. de reg. iur. cum ſi.
¶ Nec etiaz hz obſtare ſi diceret qð ad
dictã torturã cõtra dictũ teſtẽ deponẽtẽ
cõtra inſtrm nõ põt deueniri: qz nulla fa
cta eſt denũciatio accuſatio vel inquiſi-
tio alicuius criminis cõtra eũ ergo ꝯtra
19 eũ nõ põt ꝓcedi ad torturã: † qz ꝯtra ali
quem nõ eſt incipiẽdũ a tormẽtis: vt hr
in. l. j. in prin. ff. de qõni. & ibi dixi. & hr in
l. j. C. de execu. rei iud. & ſic primo dz ꝓce
dere denũciatio accuſatio vel inquiſitio
vt poſſit ſe defendere & iura ſua allegare
& deducere: alias fieret ſibi iniuria et in
20 iuſtitia: † qz ꝓcedere contra aliquẽ iuris
ordine nõ ſeruato eſt ius ſuũ auferre ſm
Bal. in. c. j. in. §. ſeu furtũ. in. v. col. de pa
ce iura. fir. in vſi. feu. ¶ Qz rñdeo qð iſta
nõ habent locũ in caſu nr̃o cũ ipſe iudex
cõtra ipſum pauperrimũ teſtẽ decrepite
etatis deponẽtẽ pro veritate & ꝓ inſtru-
mento vigore depoſitiõis alterius teſtis
deponẽtis cõtra ipſum inſtrm ꝓceſſerit
ad torturã vigore arbitrij ſibi ꝯceſſi non
precedẽte aliqua denũciatiõe accuſatio
ne vel inquiſitione cõtra ipſum teſtẽ. er-
go eodẽ modo dz ipſe iudex pro iuſtitia
& equalitate ſeruãda ſimiliter dictum te
ſtem deponentẽz inſtrm ponere ad tor-
turã ne delictũ ſuũ remaneat impunituz
& ne ipſe teſtis nocẽs ſit immunis: & ali9
teſtis vera deponens remaneat tortus &
debilitatus cõtra deũ iuſtitiã veritatez &
equitatẽ: alias ſi ſecus fieret abſq3 du-
bio euidẽs manifeſtũ & oĩb9 notũ: qð in
hac ciuitate iuſtitia claudicat et miſeri
pauperes opprimunt: & verificabit text.
21 in. c. pauper. xj. q. iij. & carmẽ illud. † pau
per vbiq3 tacet. Spero tñ & indubitanter
mihi perſuadeo q̃ erit iuri & iuſtitie lo-
cus: & apud iudicẽ vt decet nõ erit acce-
ptio perſonarũ: quod fiendũ eſſe indubi
tanter concludo. Laus deo.

Hippolytus de marſilijs.

1 Iudex non põt aliquẽ ꝯdẽnare niſi ſit legitime conuictus vel confeſſus.
2 Teſtis ſingularis non probat.
3 Teſtes mille ſingulares tantuz probant quantum vnus.
4 Sodomie crimẽ non percipit ꝑ auditũ.
5 Sodomia adulteriũ & ſimilia nedũ non poſſunt ꝓbari ꝑ auditũ ſz nec etiã ꝑ viſuz.
6 Teſtes varij non probant.
7 Teſtis inimicus non probat.

8 Inimicus titij ille dicitur qui ab eo de-
tinetur in carceribus.
9 Iniuria facta patri dicitur facta filio.
10 Pater ⁊ filius cenſentur vna perſona.
11 Preſumitur inimicus qui contra aliquē
ſponte deponit.
12 Preſumitur inimicus qui non citatus
deponit contra aliquem.
13 Minor.x.annorū non admittit in teſtē.
14 Minor.xxv. annorum non admittitur
in teſtem in cauſa criminali.
15 Minoris dictum in cauſis criminalib9
eſt ipſo iure nullum.
16 Socius criminis nō eſt idoneus teſtis
contra ſocium.
17 Socij criminis teſtificatio de per ſe ſola
nō facit indiciū ad torturā etiā in caſib9
in quibus poteſt interrogari de ſocio.
18 Teſtis de ſocio aſſerens ſe fuiſſe ſuppo
ſitum per ſodomiam reddit ſe infamē.
19 Teſtis allegans turpitudinem ſuā non
eſt audiendus.
20 Pauper non eſt idoneus teſtis in crimi
nalibus.
21 Teſtis non poteſt deponere in cauſa ci
uili: niſi tantum habeat in bonis quan-
tum de cauſa vertitur.

¶ Conſilium.xxviij.

IN chriſti nomine. ¶ In
cauſa inqſitionis formate
cōtra ⁊ aduerſus nicolam
quondam Iſaie ꝺ ramiol'
in eo de eo ⁊ ſuper eo ꝙ ꝺr
comiſiſſe nefandiſſimum
crimen ſodomie in perſona cuiuſdā ſan
cti quondam barnabe vti latius in ipſa
inquiſitione continetur. Dico breuiter
ipſum nicolā fore ⁊ eſſe innocentē ⁊ non
culpabilē talis delicti ſibi indebite ap-
poſiti ⁊ aſcripti: ⁊ merito abſoluēdū eſſe
a dicta inqſitione ⁊ ab oibus in ea con-
1 tētis. † Nā index nō pōt aliquē condem
nare i crialib9 niſi conuict9 legitime vl'
confeſſus. vt in. c. nos in quēq. ij. q. j. et
in. c. ꝓhibent. in fin. ea cā ⁊ qōne. ⁊ ht in
l. qui ſniam. C. de penis. et in. l. j. C. de cō
feſ. cum ſi. Sꝫ iſte nicola nō eſt legitime
cōuict9 vt cōuenit i ſilib9: vt. j. oſtēdam:
nec eſt ꝯfeſſus: imo negauit oia ꝯtēta in
inqſitiōe ꝑdicta fuiſſe nec eē vᵃ. ḡ dꝫ ab
ſolui. ¶ Nec obſtāt dicta duorū teſtiū ſi
teſtes dici pñt ꝯ eū examiatoꝝ: q2 dico
ꝙ ꝑfati teſtes nedū non faciūt plenam
nec ſemiplenā ꝓbationem ꝯ eū: ſed imo
nec ēt faciūt indiciū. Et ꝙ hoc ſit verum
2 oſtēdo. † Nā prim9 teſtis ē vnic9 ⁊ ſingla
ris: vt ex inſpectione ipſi9 apparet: ergo
nō ꝓbat: vt ht in. c. bone. de elec. in. c. cū
dilectus. eo. tit. in. c. lꝫ cām. vbi p oēs. ex
tra. de ꝓba. ⁊ in. l. ob carmē. §. fi. ff. de te
ſti. ⁊ in. l. q falſa. eo. titu. ⁊ in. c. ſꝫ vniuer-
ſis. de teſti. cum multis ſi. Quinimo ne-
dū iſte teſtis ſingularis: vt dixi non pro-
bat: ſꝫ etiam ſi eſſent mille teſtes ſingu-
3 lares nō ꝓbarēt: † q2 tantū ꝓbant mille
teſtes ſingulares quantum vnus: ſ' in Bal.
in. l. iuriſiurā. C. de teſti. et in. c. tam lr̄is.
extra eo. ⁊ in addi. ſpe. in titu. de teſte. in
iiij. col. ver. ēt mille ⁊c. ¶ Itē alia etiam
rōne nō ꝓbat dict9 teſtis qm̄ deponit ꝺ
4 auditu: vt ex ei9 inſpectiōe appet. † Sed
act9 ſeu crimē ſodomie non ꝑcipitur ꝑ
auditū: ſed magis per viſum vt de ſe pa
tet: ergo talis teſtis deponens de audi-
tu nō ꝓbat: ⁊ tāto magis: q2 dicit qꝺ in-
ter ipſm teſtem ⁊ dictū nicolam erat pa-
ries i medio: ergo dictū ſuū eſt in totum
remotū a veriſimili merito non ꝓbat: vt
dicit Bal. i. l. teſtiū. circa. iij. col. C. de te-
ſti. ⁊ tāto magis: q2 dicit qꝺ dict9 nicola
bis illa nocte habuit rē cū dicto ſctō. et
vere iſte teſtis ē acutiſſimi auditus ⁊ a-
cutiſſimi viſus ſi extante pariete in me-
dio audiuit qꝺ dict9 nicola bis habuit
rē cū dicto ſctō: nec credo ꝙ alius hō re
perit' q̄ haberet auditum ita nobilem et
acutiſſimū. Et ideo ſi vᵃ loqui fas eſt ex
tali depoſitiōe cōprehēdit qꝺ dictus te-
ſtis eſt leuis cōmotionis ⁊ qꝺ loquit' ni-
mis ex abūdantia cordis ſolū vt noceat
dicto nicole: nō aūt vt deſeruiat verita-
ti. Et qꝺ dictū hui9 teſtis nō noceat dcō
5 nicole patet: † nā ſodomia adulterium ⁊
ſimilia nedū nō poſſunt probari per au
ditū: ſꝫ imo nec etiā poſſunt ꝓbari per
viſum. vt ht p oēs ſcribē. in. c. preterea.
extra de teſti. ⁊ in. c. iij. loco. de ꝑſump. et
in. c. cū cām. de ꝓba. ⁊ p. d. Ant. et alios
in. c. j. ⁊ in. c. ſignificaſti. extra de adulte.
⁊ Bal. i. c. j. in. xij. colū. ver. quero nun-
qd ſit idē dicere. ex qb9 cau. feu. amit. et
per. d. Alexā. i. l. ij. §. fin. ff. de adul. ⁊ in. l.

capite q̈nto.eo.tit.ꝛ gloſſ.ꝛ doc. in.l.qđ
ait lex.eo.ti.de q̄ dixi in, repeti. mea ru-
bri.C.de pba.in.iiij.vol.¶ Itē alia etiã
rõne nõ ꝓbat dictus teſtis:eo qꝛ diſcre-
pat ꝛ diſcordat a dctõ ſcđi teſtis nã iſte
primus teſtis dicit qđ.d.nicola bis ha-
buit rē cũ dicto ſctõ.đ anno. M. ccccc-
viij.de menſe decēbris. Alter vero teſtis
ſcꝫ ſanct9 dicit qđ hoc fuit in hyeme pre
6 terita ꝛ ſic de anno. M. cccccix. † et ſic
ſunt varij ꝛ diuerſi.ergo nõ ꝓbãt vt hꝫ
in.l.q̄ falſa vel varia.ff.de teſti.et hꝫ per
Spe.i ti.de teſte.§.j.ver.itēꝫ qđ ſunt va-
rij ꝛc.đ quo dixi plenı9 i ſingulari meo
ciij.incip.varietas ꝛc.ꝛ in.l.ex libero.in
prin.l.iiij.colũ.ff.de q̄õni.¶ Itē alia rõ-
ne iſte prim9 teſtis reddiť inhabilis in
totũ.qm̄ eſt inimicus ipſi9 nicole.vt ſta-
tim ꝓbabo.ergo nõ eſt admittēd9 quo
7 quo modo.† qꝛ teſtis inimicus in cauſis
ciuilib9 ꝛ a fortiori in criminalibus re-
pelliť i totũ.c.repellãť.c.cũ.p.c.cũ opor-
teat.ꝛ.c.meminim9.de accuſa.hꝫ in.c.ſi
teſtes.iiij.q.iij.ꝛ in.l.liberi. C.de teſti. et
in.l.teſtiũ.vbi Bart.ff.de teſti.ꝛ in.l.j.§.
ꝑterea.ꝛ ibi late dixi.ff.de q̄õni.imo ēt
in criminib9 exceptis.vt i crie leſe ma-
ieſtatis ꝛ ſimilib9 inimic9 non admittit
in teſtē.tex.eſt quē doc.cõiter allegãt.ꝓ
ſingulari in.c.p tuas.extra de ſimo. et
voluit Bar.in.l.in q̄õnibus.ff.ad.l.iul.
maie.ꝛ Spec.in tit.de accu.in.§.j.in fin.
ꝟbis.ꝛ Lu.ro.in.l.ſi vero.in. §. de viro.
in.xxij.col.ꝟ.q̄drageſima ꝛc.ff.ſol.ma.ꝛ
Abb.i.c.inq̄ſitiõis.§.tertie.extra de ac-
cuſa.de quo latius valde dixi in.d.l.j.§.
ꝑterea.in prin.de q̄õni. Qđ autē iſte te-
ſtis ſit inimic9 ipſius nicole patet ꝛ ma-
nifeſte cõſtat:eo qꝛ ipe nicolã fecit carce
rare:ꝛ adhuc carceratum detinet pſen
8 iſtius teſtis: vt ocu'ata fide põt videri
ex inſpectiõe carcerũ. Et † ille dr inimi-
cus titij q̄ ab eo detineť in carcerib9 ſm
Bald.p illũ tex.in.l.q̄uis.C. fami. her-
ciſ.quē retuli.in.d.§.ꝑterea.in princ.vij.
colũ.ergo dict9 teſtis.tãq̄ inimicus eſt
repellēd9. ¶ Nec ob.ſi dicať qđ illa do
ctrina nõ hꝫ locũ in caſu noſtro: qꝛ ipſe
nicola nõ fecit carcerare iſtũ teſtē ſꝫ ei9
patrē: ꝛ illa doctrina hꝫ et locum ſi ipſe
carceratus deponeret cõtra ipſuꝫ nico
lam ſed diuiſa eſt ratio in filio: ergo nõ
obſtat. ¶ Qꝛ rñdeo qđ lꝫ iſte teſtis nõ
fuerit carceratus ſed eius pater.tamen
9 hoc nõ refert:† qm̄ iniuria facta pſi di-
ciť facta filio:ꝛ ecõtra.l.j.§.ꝛ ſi forte.ꝛ.§.
vſq3 adeo.ff.de iniur.l.ſed ſi vnius. §.fi-
liuſfa.eo.ti.ꝛ.§.patiť.inſtit.eo.tit. cũ ſi.
Et ſatis pꝫ hoc ꝑpter cõnexitatē quã
10 habēt in ſimul pꝛ ꝛ filius † qui cenſentur
vna ꝛ eadē pſona.vt in.§. hac autorita-
te.xxxv.q.iij.ꝛ.l.cũ ſimus circa fin. C.de
agrico.ꝛ cēſi.li.xj.de quo latiſſime p.d.
Feli.in.c.afferte.in.j.col.de preſump. Et
hoc etiã patet vltra iura ciuilia ex rõne
naturali:nã qđ filius non ſit inimicus ꝛ
odio non habeat illũ q̄ tenet patrē ſuũ
carceratũ eſt ꝯ iſtinctum ꝛ rationem na
turalem:vt de ſe ſatis conſtat ꝛ auribus
cuiuſlibet ſani capitis conſonat,ergo.
¶ Preterea appet etiam de inimicicia
ipſi9 teſtis ꝯ dictũ nicolã inq̄ſitũ. Nam
ipe nõ citatus ſꝫ ſua ſponte venit ad de
ponendũ ꝯtra ipm nicolam in hac cau
ſa criminali ex qua depoſitione teſtifi-
11 catione ſpontanea † preſumiť inimicus
ipſi9 inq̄ſiti.ita dixit Abba.in.c.cum.p.
mãconella in fi.extra de accuſatio.ꝛ. d.
Alexã.in.l.teſtibus.ff.de teſti. de quo ēt
dixi in.d.l.j.§.preterea.ff.de qđ. Et hac
eadē rõne etiaꝫ redditur inhabilis iſte
12 teſtis ex hoc:v3 qđ nõ citat9 depoſuit
ſm Bal.in.l.iij.in apoſtillis.ff. de teſti.
ꝛ Bar.in.l.poſt legã.in.§.his ꝟo.ff. de
his q̄b.vt indig.ꝛ in.l.libertorum. C.de
teſti.ꝛ Bal.in.l.q̄ñ liberi.C.eo.ti.in ꝑn
ci.ꝛ in.l.pſbyteri. C.de epi.ꝛ cle. in fine.
j.col.ꝛ in.l.alia.circa fin. C.de his quib.
vt indig.ꝛ in.l.ij.C.de bo.aut.iudi. poſſi
dē.de quo dixi.l.j.§.fi. in.iiij.colum. an-
te finē.ff.de q̄õni. Et ſic ex omnibus ſu-
pradictis ſatis pꝫ de inhabilitate dicti
laurentij primi teſtis qui ex eius dicto ex
cauſis ſupradictis non faciꝫ probationē
nec aliquod indicium: vt clare oſten-
ſum eſt. 3. Circa ſecundum teſtem ſcili-
cet ſanctum ſi teſtis dici poteſt: dico ſi-
militer eius dictum fore ꝛ eſſe penit9 nul
lum ꝛ inualidum:et hoc principaliter ex
13 duab9 rationibus ꝛ cauſis † primo pro-
pter eius minorem et teneram etatem
x.annorum que etas repellit teſtem a te-

ſtimonio in cauſis ciuilibus: ⁊ a fortiori
14 in criminalibus: † quinimo nedū minor
etatis.x.annorū ſed etiā.xxv.annorū mi-
nor non admittitur in teſtē in cā crimi-
nali: vt hr̄ in.l.teſtium.ff.de teſti. ⁊ in.§.
teſtes.ver in teſtimoniū.iiij.q.iij.cum ſi.
de quo p.d.Alexā.in cōſi.ſuo.lxiiij.incip.
viſo themate ⁊c.in.ſ.colū. in.ſ.volu.⁊ in
conſi.xcix.inci.in cauſa inquiſitiōis ⁊c.
15 in vlt.col.in eo.vol. ¶ † Quinimo dictū
minoris in cauſis criminalibus eſt ipſo
iure nullū ſm Ange.p illū tex.in aut.de
teſti.§.ſ.ver.in glo.q̄ incipit duo ⁊c. vbi
dicit p illū tex.⁊ glo. patere ꝙ licet con-
tra pſonā impuberis vel ſerui' nō oppo
natur cā: teſtimoniū eorū eſt nullum. ex
quo ipſo iure repellūtur. Ex quo patet
ſm eū ibi ꝙ licet ego non fuerim prote-
ſtat⁹ añ apturā teſtiū ꝯ pſonas ⁊ eorū
dicta: vt eſt de more: tñ contra perſonā
impuberis ⁊ perſonā ſerui ⁊ earū dicta
potero opponere atteſtationib⁹ publi-
catis. ratio eſt: q2 ipſorū teſtimonium eſt
ipſo iure nullū. ita dicit Ange.l.d.§.i.in
aut.de teſti.de quo dixi in.l. de minore.
in prin.in.viij.col.ff.de qō. Secundo di
ctū huius ſancti eſt nullū ⁊ non preiudi-
cat ipſi nicole inq̄ſito: eo q2 ſi ipſe nico-
la cōmiſiſſet dictū crimen ſodomie ſibi
oppoſitū iſte ſanct⁹ fuiſſet ſoci⁹ crimi-
nis ⁊ fuiſſet patiēs. vt ipſe dicit. Sz cla
16 rū eſt in iure † qd̄ ſoci⁹ criminis non eſt
idoneus teſtis cōtra ſociū eiuſdē crimi
nis regulariter.l.j.§. diuus antoni⁹.ff.
de qō.⁊ hr̄ in.l.qm̄ liberi.C.de teſt. ⁊ ibi
Bar.Sal.⁊ alij.⁊ hr̄ .iiij.q.iij.§.itē libe-
ri.⁊ in.c.j.de ꝯfeſ.⁊ in.c.veniēs. de teſti.
⁊ in.c.pſonas.⁊ in.c.ſicut.eo.ti. ⁊ voluit
Spec.in ti.de teſte.§.ſ.ver.item ꝙ eſt ſo-
cius.de quo latius dixi in .d.§. diu⁹ an-
toni⁹: ergo ⁊c. ¶ Quinimo etiam ſi de-
lictū de quo agit̄ eēt de delictis de qui-
bus ſoci⁹ criminis poteſt iterrogari de
cōſocio: attñ etiā hoc caſu dictū huius
ſcti nō faceret nec pbationē nec etiam
indiciū cōtra ipm̄ Nicolaū. ratio eſt: q2
etiā in caſibus in quib⁹ ſoci⁹ criminis
17 pōt deponere ꝯ ſociū: † tunc depoſitio
ſeu teſtimonium dicti ſocij criminis de
per ſe ſola non eſt ſufficiens indicium
ad torturam. ita ſing. dixit.d.Alexan.in
cōſi.ſuo.cccclxxv.ſm or.meū incip.quo
niam abūde ⁊c.in fi.vbi allegat hoc vo-
luiſſe Sali.in.l.fi. ad fi.C. de accu. ⁊ Jo.
de imo.in.c.j.de cōfeſ.ſed vltra.d.Alex.
iſtud etiā voluit Gandi.in trac.ſuo ma-
lefi.ſub rub.de qōni.⁊ tormentis. in.iij.
col.in prin.in ver.ſed q̄d ſi pſona ⁊c. de
quo latius dixi in ſing. meo.ccix.incip.
ſoci⁹.⁊ in.d.§.diuus antoni⁹. in.ij. col.
Sed ita eſt in caſu iſto: q2 cū dicto hui⁹
ſancti q̄ lz eēt ſoci⁹ hui⁹ criminis ſi vera
eſſent ꝯtēta in inq̄ſitiōe nō ꝯcurrit ali⁹
teſtis q2 alius teſtis in totū repellit̄: vt
ſupra late oſtēſum eſt: ⁊ ſic talis depoſi-
tio dicti ſcti eſt ſola ⁊ de per ſe: ergo nō
hz nocere ipſi nicole p p̄dicta. Et vltra
premiſſa ꝙ dictū iſtius ſancti ſit reijciē-
dum facit ratio: vcz naz dictus ſanctus
aſſerēdo ſe fuiſſe ſuppoſitū p ſodomiā
18 vt aſſerit † reddit ſe infamē: vt habetur
in aut.vt non luxurient contra naturā.
⁊ in.l.cū vir feminā.C.de adul. ⁊ habet̄
in.c.clerici.de exceſſi.prelat.⁊ in.c. flagi
tia.⁊.c. ſequenti.xxx.q.vij. ſed infames
repellunt̄ a teſtimonio: vt late per Spe.
in ti.de teſte.§.ſ.v̄ſi item ꝙ eſt infamis.
19 ¶ † Preterea allegās turpitudinē ſuā
non eſt audiendus: vt dixit text.c. inter
dilectos.extra de dona.⁊.c.cū ſuper. de
cōceſ.preben.⁊.c.cū ſup.de cōfeſ.glo. in
c.ex tenore.de teſti.⁊.l.tranſactione fini-
ta.C.de trāſac.⁊.l.filios.cū glo.C. de re-
uocā.his q̄ in frau.alie.ſunt.cū ſi. ¶ Ul-
timo ꝙ iſte ſctūs non debeat admitti pz
nā ipſe nedū eſt vilis ⁊ paup: ſed etiam
viliſſimus ⁊ pauperrimus eſt: nā eſt cu-
ſtos cuiuſ caprarū ⁊ porcorū ⁊ eis ſeruit
in mēſa ⁊ oēs eius diuitie ſunt baculus
quē portat in manibus: vt cū tres expo-
20 ſtulat percutiat dicta animalia. ¶ † Sed
paup nō eſt idoneus teſtis in criminali
bus. ita dixit no.Jo.an.d. An. ⁊ Joā.de
imo.in.c.ſiqui.extra de teſti.p id qd̄ ha-
bet̄.iiij q.iij.§.ſi teſtes.verſi.in teſtiū.q̄s
ret vt ⁊ ſequit̄.d.Alex.i conſi.ſuo.cclxx-
viij.ſm or.meū inci.viſo proceſſu ⁊c. in
vl.col. ⁊ pro quo facit glo. not. in auten.
de heredi.⁊ fal.in.§.ſi vero abſint.q̄ di-
21 cit † qd̄ teſtis non pōt in cā ciuili depo-
nere niſi tantū habeat in bonis quan-
tum de cauſa vertit̄.quā glo. p ſing. al-

legauit Lud. ro. in aut. q̄ locū. C. de col-la. ⁊ in. l. ſi conſtante. ff. ſol. matri. ⁊ in. l. ſi fideiuſſor. ff. q̄ ſatiſ. cogan. de quo etiā p. d. Alexā. in cōſi. ſuo. lxx. in vlti. ꝟbis. in. ſ. vol. ⁊ in cōſi. ccxxxviij. ꝑallegato. et p Bald. in. l. mulier. la. ij. C. de iure dot. ¶ Cū ergo iſte ſanctus ſit nedum paupꝫ ſed mēdicus ⁊ ductor porcorū capraꝝ et pecudūꝫ vt dixi: ergo non dꝫ admitti in tali cauſa criminali: imo eſſet abſurduꝫ dicere q̄ perſona talis ꝯditionis vt iſte ſanct⁹ ex dicto ſuo faceret torquere vnū probū ciuem vt eſt dictus nicola inqui-ſitus: ⁊ tāto magis concurrentib⁹ alijs excep. ſuperius adductis in perſonā di-cti ſancti. Quare ex oib⁹ ſupradictis di-co dictū nicolā inqſitū fore ⁊ eſſe abſol-uendum a dicta inqſitione ⁊ ab oibus in ea contentis. ⁊ ita ꝯcludo. Laus deo.

Hippolytus de Marſilijs.

1 Receptans ſciēter res furtiuas te-netur pena furti.
2 Feneratores recipiētes pignori res quas ſciunt eſſe furto ſubtractas tenentur pena furti.
3 Receptatores furum pena mortis de-bent puniri.
4 Judicis in ſponte confeſſum nulle ſunt partes niſi in condemnando.
5 Confeſſus ſup inordinato proceſſu po-teſt condemnari. vide tamen in nu. 50.
6 Reus non pōt condēnari niſi ſit ſponte confeſſus vel legitime conuictus.
7 Probationes in criminalibus debent eſſe luce meridiana clariores.
8 Indicia in genere ſuo debēt eſſe clara.
9 Confeſſio rei minus legitime facta non habet vires confeſſionis.
10 Forma dꝫ ſeruari ad vnguem: qua non ſeruata actus eſt ipſo iure nullus.
11 Forma qd̄ eſt de forma dicitur ꝑductuꝫ ob publicam vtilitatem.
12 Forme defect⁹ pl⁹ eſt q̄ȝ defect⁹ ꝑſone.
13 Citatio peremptoria habet vim trine ci-tationis hoc fallit ſi tres citationes re-quirantur pro forma.
14 Forma debet ſeruari non ſolum in pe-nalibus ſed in fauorabilibus.
15 Forme omiſſio etiā minima reddit actū nullum.
16 Non refert quid ex equipollentib⁹ ſiat cum refert informis.
17 Teſtes non iurati non probant.
18 Teſtes debēt iurare reo ꝑſente vel cita-to: alˀs nō facerent indicium contra eū.
19 Teſtis vn⁹ deponens de maleficio im-mediato facit indicium.
20 Teſtis vn⁹ deponēs de aliquo ab ipſo maleficio remoto nō facit indicium.
21 Inimicus repellitur a teſtimonio.
22 Teſtis ſponte deponens non citatus in cauſa criminali preſumitur inimicus.
23 Inimicitia preſumpta idē operatˀ q̄ ve-ra, quo ad teſtimonium.
24 Inimici ad teſtificandū nō admittunˀ etiam in criminalibus exceptis.
25 Teſtis in cauſa propria non probat.
26 Teſtes deponētes contra aliquem eſſe vſurarium: quia ſibi mutuauit ſub vſu-ris non probant.
27 Teſtem repellit ſimilitudo cauſe.
28 Cōfeſſio facta legitimis indicijs nō pre-cedētib⁹ etiā pluries ratificata ē nulla.
29 Metus torquendi equiparatur torture.
30 Confeſſio dicitur facta metu tormento-rum: ſi reus ſit ligatus ad torturam.
31 Confeſſio rei ſpoliati ante torturam di-citur metu facta.
32 Paria ſunt cōfiteri per torturam vel me tu tormentorum.
33 Confeſſio facta per carceratuꝫ etiā ſine tormentis ⁊ minis de torquēdo dicitur metu tormentorum facta.
34 Carcer dicitur ſpecies torture.
35 Mortu⁹ in carcere dicitur mortuus in cruciatu.
36 Cōfeſſio vt dicaˀ metu tormentoꝝ ſuffi-cit probare eſſe factā in carceribus.
37 Metus intelligitur durare vbicūqꝫ du-rat eadem torquendi poteſtas.
38 Confeſſio cum ratificatur ad banchum cautus debuit eſſe aduocatus vt faciat probare reum fuiſſe iniuſte tortum.
39 Potentia in habitu idem operatur q̄ potentia in actu.
40 Confeſſio rei cōſtituti in fortijs indicis dicitur facta metu tormentorum.
41 Tempus ad appellandum idem opereˀ q̄ ipſa appellatio.
42 Si percutio te dū es in actu percutien-di me dicor feciſſe ad mei defenſionem

43 Metus dicitur quis actũ facere q̃ſi ſcit
per iudicem poſſe cõpelli:licet ſpõte faciat.
44 Nocendi potentia inſpicitur.
45 Tortura iniuſta ſemel alicui illata cau-
ſat inſtrumentum.
46 Spontanea ratificatio videtur purgare
⁊ tollere metum torture.
47 Spontanea ſolutio purgat vitium vio-
lentie adhibite tempore promiſſionis.
48 Cõfeſſio ſi nõ valet:nec valet ratificatio.
49 Ratificatio inter ratificationem ⁊ cõfeſſio-
nem debet eſſe interuallum temporis.
50 Maleficia non debent remanere inpu-
nita: dummodo legitime conſtat eſſe cõ
miſſa.
51 Facilis in torquendo debet eſſe facilis in
relaxãdo ⁊ abſoluendo.

¶ Conſilium.xxix.

Solamen oim in te ſperan
tium deus.concedere mi-
hi ſeruo tuo in te ſolum
confidenti: vt veritatem
⁊ iuſtitiam loqui valeam in
preſenti dubitatiõe. ¶ In
hoc caſu inquiſitionis formate per ma-
gnificum dominum pretorem bononie ⁊
eius curiam contra ⁊ aduerſus mattheũ
filium magiſtri iacobi barberij:alias di-
ctum ſpadinum. Viſa inquiſitione predi
cta necnon teſtib⁹ ꝓ curia receptis ⁊ cõ
feſſione dicti matthei ac ẽt ratificatione
⁊ perſeuerãtia eiuſdem:⁊ alijs circa hãc
cãm facientib⁹ mihi exhibitis. Nemini
videret dubiũ prima fronte ꝙ dict⁹ mat
theus nõ veniret cõdẽnand⁹ pena mor-
tis naturalis:⁊ hoc ex pluribus. Et pmo
ex depoſitione q̃tuor teſtiũ examinatorũ
⁊ receptorũ ꝑ curiam cõtra dictum mat-
theũ q deponũt de plurib⁹ furtis ſ3 eos
cõmiſſis ꝑ dictũ mattheũ:ex dicto quorũ
ipſe matthe⁹ fuit tortus ⁊ finaliter cõfeſ
ſus ſe receptaſſe ſcienter quẽdam furem
⁊ plures res furatas:⁊ aliquas earũ ven
1 didiſſe ⁊ ꝑciũ recepiſſe. †Clarũ eſt enĩ ꝙ re
ceptans ſcienter res furtiuas tenet pena
furti:vt eſt text. ⁊ ibi oẽs doc. in.l.eos.C.
de furt. vbi per illũ tex. dicit bal. ſe vidiſ-
ſe ſuſpendi quãdã mulierẽ q̃ ſciẽter rece-
ptauerat res furatas:qđ dicit ei pcedere
2 † in feneratoribus recipientibus pigno
ri res quas ſciũt eſſe furto ſubtractas ꝑ
pignorãtes:quã doctrinã Bal.ibi refert
⁊ approbat Paul.de caſt. ⁊ Salic.⁊ hoc
etiam optime ꝓbat tex.i.l.vnica.C.đ cri.
pecula.⁊ ibi oẽs doc.ꝑ q̃ facit dictũ bal.
i.l.data opera.in.v.colũ.in fi.C.q̃ accuſ.
3 nõ poſ.vbi dixit †ꝙ receptatores furum
pena mortis debent puniri: qđ ẽt voluit
gl.in.c.aut facta.de pe.di.j.Et faciunt ẽt
dicta ꝑ Ang.in trac.ſuo maleficiorum in
verbo ⁊ veſtẽ celeſtem abſtulit.in ver.q̃d
ſi rẽ.⁊ faciunt que habentur in.l.j.C.de
his qui latro.occulta.Et dicta ꝑ Bal.in
l.pe.per illũ text.C.ad.l.iul.de vi pu. vbi
dixit qđ illi qui receptãt furta debent pu
niri ſicut latrones:ergo ex iſtis vr̃ dicen
dũ ꝙ dictus mattheus ſit cõdemnand⁹
pena mortis.Et tanto magis q2 ſcđm ꝙ
in ꝓceſſu atteſtat notarius maleficiorũ:
ipſe mattheus cõfeſſus ẽ ſpõte dicta fur
4 ta receptaſſe†quo caſu in ſponte ꝯfeſſuz
nulle ſunt partes iudicis niſi in condem
nãdo.l.ꝓinde.ff.ad.l.aql.l.ſi cõfeſſus.ff.
đ cuſto.reo.l.q̃ ſententiã.C.de pe.l.j.ff.đ
5 cõfeſ.l.vnica.C.c.ne.†qđ.eſt verũ ẽt ſi ꝓ-
ceſſus nõ eſſet rite cõceptus ſed eſſet il-
legitimus ſm Inno.quẽ oẽs ibi ſequunt
l.§.q̃liter ⁊ q̃ñ.el.ij.extra de accu.vbi di-
xit ꝙ ꝯfeſſio facta ſuper ꝓceſſu nullo eſt
tanti vigoris ꝙ ꝯfeſſus põt cõdẽnari:q2
etiam voluit ipſe Inno.in.c.ꝑ inquiſitio
nẽ.de elec ⁊ Abb.antiquus in.c.piſanis.
de reſti.ſpo.⁊ Bal.in.l.edita.in.v.co.C.
de eden.⁊ in.l.j.circa fi.ff.de iuriſdi.om.
iudi.⁊ doc.in.c.at ſi clerici.de iudicijs.đ
quo latius dixi in.l.j.in.§.diuus Anto-
nius.in.iij.col.cum ſequenti.ff.de q̃dni-
bus.⁊ i ſing.meo.ccj.inci.in ꝯfeſſũ.¶ Cũ
ergo ex cõfeſſiõe ſpõtanei dicti matthei
curie ꝯſtet ipm mattheũ ſcienter recepiſ
ſe dictas res furatas: ⁊ de iure cautum
ſit vt dixi qđ receptans ſcienter res fura
tas teneat pena furti ergo ſequit ꝙ ipſe
mattheus eſt puniẽdus pena vltimi ſup
plicij:q̃ eſt pena furti vt cautũ ẽ ex forma
ſtatuti poſiti ſub rubrica đ pena furis ⁊c.
Si aliter enĩ diceremus delictũ iſti⁹ mat
thei iq̃ſiti remaneret ipunitũ:qđ nõ eſt
dicẽdũ.c.vt fame đ ſen.exco.l.ita vulne-
ratus.ff.ad.l.aql.Ad officiũ enĩ recti iudi

tis spectat inquirere de delictis ꝛ illa inuenta punire, ꝛ ciuitatem purgare malis 11 hoībus: vt dicit text. in. l. congruit. ff. de offi. psi. cū si. ¶ Sȝ pdictȝ non obstātib⁹ q̄ vere non obstāt puto ɔtrariā ptem veriorē esse de iure. ꝛ. d. mattheum fore ꝛ esse idubitanter absoluēdū a supradicta inqsitione ɔ cū formata ꝛ ab oīb⁹ ꝛ singulis in ea contentis. Et p euidentia in
6 fra dicēdo aliqua pmitto. † Et p pᷓo premitto illud satis vulgatū: vȝ ꝙ in ciuilibus ꝛ a fortiori i criminalibus non pōt re⁹ cōdēnari nisi ipse re⁹ sit sponte confessus vl legitime cōuict⁹. vt est text. i. c. nos i quēq̄. ꝛ i. c. multi. ij. q. i. ꝛ i. c. lotharius. xxxi. q. ij. ꝛ hr in. l. qui sniaȝ. C. de penis. ꝛ in. l. qui accusare. C. de edendo. ꝛ in l. actor. C. de proba. ꝛ. l. l. i. C. de ɔfes. cum
7 si. Secundo premitto † q̄ sicut in criminalibus ad aliquē ɔdemnandum pbationes debent esse luce meridiana clariores. vt i. l. fi. C. d pba. ꝛ i. l. addictos. C. de ap. ꝛ i. l. absentē. ff. d penis. ꝛ i. c. pisa
8. niū. iij. q. vlt. cū si[...]ta ꝛ indicia ad torturā in genere suo debent eē clara ꝛ talia q̄ de iure subsistāt. ita not. dixit Bal. i ɔsil. suo. ccxix. incip. verba inquisitionis. i. q̄ col. i. iij. volu. Pro quo fuit regla illa: vȝ ꝙ eadē rō dȝ esse de parte quo ad partē que est de toto quo ad totū vulgata. l. q̄ de tota. ff. de rei ven. l. an pars. ff. p d relicto. l. q̄ scit. ff. d v sur. Tertio pmitto aliud
9 vȝ † ꝙ cōfessio minus legitime facta per reum non habet vires confessionis et si sit ratificata. glo. est not. quā oēs sequuntur in. l. pe. ff. de qōni. p qua facit in ar. l. nō putauit. in. §. nō quis. ff. de bo. possess. cōtra ta. l. iiij. §. cōdemnatū. ff. d re iud. l. scire opȝ. in. §. sufficit. ff. de excusa. tut. l. q̄ties. ff. q̄ satis. cog. l. si accusaturus. ff. de adul. c. pposuisti. in verbo legitime. extra de foro. ɔpe. ꝛ facit gl. in. l. si pater. C. ne de sta. defunc. cū plurib⁹ similibus q̄
10 adduxi possent. Quarto premitto † quod forma tradita a lege vel statuto sup actu fiendo debet ad vnguē seruari ꝛ illa nō seruata actus est ipso iure nullus. l. cum hi. in. §. pretor. ff. de transac. ꝛ habetur in l. meiuus. ꝛ in. l. qui heredi. ff. d cōdi. ꝛ de mon. ꝛ in. l. qui rome i. §. flauius hermes ff. de verb. oblig. cū si. Et ratio pōt eē illa quā dixit Ang. i. l. ius publicū. ff. de pac. vbi dixit † ꝙ illud q̄d est de forma dicitur introductum ob publicā vtilitatem ꝛ ei renunciari nō pōt. Et dixit Inno. i. c. q̄. d cōsue. ꝙ forma debet seruari in faciendo ꝛ exponi in dicendo. q̄d dictum summe ponderat Oldra. in cōs. suo. cxxx. incipi. omissa plixitate. in. q̄. colum. q̄d etiā pbatur in. c. sicut p formam. de elec. in. vi. Et facit q̄d voluit bal. in aut. que supplicatio. C. vt lite. pe. ꝛ q̄d dixit Archi. i. c. q̄ ūdā. xxiij. di. vbi voluit ꝙ qn lex vel statutū dt ꝙ aliqd debeat fieri semp illud dē eē de substātia. ꝛ substantia est talis nature ꝙ ea omissa actus est null⁹. l. i. §. i. ff. d
12 o. obli. Bar. in. l. cū q̄d. ff. si cert. pe. † Et plus est defectus forme quā defect⁹ persone fm. d. An. in. c. cōsultationibus. de iure patro. Et faciunt que voluerūt bal. ꝛ Ang. in. l. i. ff. de libe. ꝛ posth. vbi dicūt q̄d licet sufficiat nominare aliquem nomine pprio quando habet nomen singulare absq̄ eo ꝙ cognomen suum vel alia demōstratio exprimat: tñ hoc fallit nisi statutū requireret hoc pro forma: nā tūc nō sufficeret exprimere nomē pprium solū quātūcūq̄ singulare. ita dixit Bal. ꝛ Ang. in. d. l. i. ꝛ docto. in. l. hac cōsultissima. C. qui tes. face. pos. ꝛ Ang. ꝛ Inno. in. l. quoties. §. sed si nomē. ff. de heredi. insti. ꝛ Pet. de anch. in repeti. c. canonū statuta. in. vi. principali quesito. versicu. quero etiam si statuto cauetur ꝛc. extra de consti. Et dixit Bal. in. l. ij. C. quomodo ꝛ quando iudex. ꝙ licet alias citatio peremptoria habeat vim trine citationis. l. contumacia. §. i. ff. de re iudi. ꝛ. d. l.
13 ij. † tamen istud fallit nisi tres citationes requirantur pro forma: quia tunc non valebit vna peremptoria pro omnibus. q̄d etiam voluit glo. no. in clemen. i. d visita ꝛ hone. cle. ꝛ. in. c. i. de mili. vas. qui cōtu. est. ꝛ voluit do. Ant. in. c. ex tue. extra de cle. non resi. ꝛ. d. An. in. c. quoniā frequenter. in. v. colum. vt lite non contest.
14 † Et non solum in penalibus ꝛ odiosis sed etiam in fauorabilibus forma debet seruari. ita dixit Bald. in. l. omnes populi in penul. colum. ff. de insti. ꝛ iure. ꝛ in. l. si alterius. C. si minor se maio. dixerit. ꝛ. l. fina. C. si mancip. ita fuerit alie.

⁊ in.l.non oĩs.in ſi.princi.ff.ſi cert.p eta. ⁊ in addi.Specu.in ti.de tut.ver.ſi tutor non fecit inuẽtarium. Et dixit.d.An.i.c.
15 piſanis.in.ij.colũ.de reſtit.ſpo.† ꝙ omiſ ſio forme in qualibet minima pte reddit actũ nullũ. Et facit no.verbum Bar.i.l. itẽ eorũ.l.§.ſed ſi ita.ff.qđ cuiuſq; vniuer. not.vbi dixit ꝙ nedum illud qđ fit contra formã:ſed etiãq đ fit preter formaʒ eſt ipſo iure nullũ. Et dixit not.Bart.i.l.ſ. in.iij.col.ff.de cõdi.indebi.ꝙ qñ illud qđ agit peccat in forma.ex eo non oritur natu ralis nec ciuilis obligatio.quod ẽt dixit Lndo.ro.in ꝯſi.ſuo.xij.incip.viſo.in vlti. col.⁊ Ang.in ꝯſi.ſuo.clx.incipi.pro deciſione queſitoꝝ.in ſi.ij.col. Et facit etiam
16 †nã lʒ habeamus ꝙ nõ refert qđ ex equi pollentib⁹ fiat.vt in.l.certũ.ff.ſi certũ pe ta.cũ ſi.tñ i formis refert qđ ex equipol lentib⁹ fiat ita dixit Bal.in.l.ſi inſtitorẽ ff.ſi cer.pe.⁊.i.l.executorẽ.in.iiij.col.C.đ execu.rei iudica.⁊ i.l.ij.in.fin.C.de bon. poſ.ſʒ tab.⁊ Bal.i.c.ſ.in.§.item ſi vaſal lus.de ꝯtro.inueſti.⁊ in.l.in bonefidei.in iij.colum.C.de rebus.de quo dicto ⁊ de hac materia forme latius valde dixi in conſi.meo.xxv.incip.confundenť oẽs q te derelinquunt dñe ⁊c.i.j.char.q hic non recẽſeo breuitatis cã. ¶ Modo iſtis pre ſuppoſitis.dico dictũ mattheũ fore ⁊ eſſe abſoluẽdũ a dicta inqſitione ⁊ ab oĩbus in ea cõtentis. Nã ipſe non eſt ſpõte cõfeſſus nec etiã legitime conuictus ergo. Et primo ꝙ non ſit legitime cõuict⁹ oſtẽ do. Nã quatuor teſtes contra eũ ſunt recepti q nedũ faciũt plenã ꝓbationẽ ꝯ eũ ſed nec etiã faciunt aliquod idiciũ.⁊ qđ hoc ſit vex patet ex pluribus. Nã prio ⁊ añ oĩa ipſi teſtes.vel ſaltẽ tres ex ipſis q tuor depoſuerũt abſq; aliquo iuramento: vt ex ſerie depoſitionis ſuarũ apparet q
17 caſu indubitanter nihil probant:† quoniã in ciuili ⁊ a'fortiori in crimiali teſtes nõ iurati nõ ꝓbãt nec eis adhibeť fides ita ꝓbat tex.in.l.iuriſiurandi.C.de teſti. in.c.tuis qõnibus.⁊ in.c.nuper.extra de teſti.⁊ in.c.itẽ iuriſiurandi.iiij.q.iij.⁊ i.c. hortamur.iij.q.ix.cum ſi. Sed caſu quo iuraſſent qſi fuerũt examinati etiam nõ probarẽt nec facerẽt indiciũ ad torturaʒ cõtra ipſũ mattheum. Ratio eſt qꝛ qñ teſtes ſunt primo recepti ꝓ idicijs habendis ẽt cũ iuramento ⁊ aliis appoſitunis:
18 †poſtea nõ põt iudex vigore dictoꝝ in dicioꝝ ſeu depoſitionuʒ venire ad torturã contra reũ:niſi primo faciat citare ſeu ducere reũ corã ſe ⁊ in eius preſentia iterũ deferre iuramentũ;ꝯſis teſtib⁹:alias tales teſtes non faciunt indicium contra ipſuʒ reũ nec eoꝝ vigore poterit iudex ponere eũ ad torturã.ita multuʒ no.dixit Ang.de are.in tract.maleſi.in x̃bo fama publica.in.ij.char.ver.quero qualiter probeť indiciũ vbi allegat Bar.hoc volenteʒ in.l.ſi.in ſi.ff.de qõnibus. Sed vltra Ang.dico ꝙ idẽ voluit Sali.i.l.ſi.i ſi.C.de qõnib⁹.⁊ Bald.in.l.iubemus.in iij.col.ver.iteʒ dixi.C.de prob.⁊ Ang.in repe.l.ſi vacantis in xxvij.colũ.C.de bo. vac.lib.x.⁊ Inno.i.c.per inquiſitionem. de elec.⁊ Abb.in.c.bone.el.j.in.iiij.colũ. poſt Innoc.ibi eo.tit.⁊.d.Alex.in ꝯſ.ſuo. lxv.inci.habita ſuper contentis.in.j.vo. ⁊ in ꝯſil.clxxix.inci.in cã angeloꝝ.in.iij. col.⁊.d.Alexan.in.d.l.ſi.C.de queſtio.in apoſtli.⁊ Bal.in addi.Specu.in titu.de ſententijs.in pe.ver.incipiẽ.illud adhuc no. Et idẽ voluit Gandi.in tract.ſuo maleſi.ſub rub.quõ de maleficijs cognoſcatur per inquiſitionẽ.i.ij.col.x̃ſi.ſed nũqd introductione ⁊c.de quo dixi in.l.ſ.i pri. in ſi.ij.col.ff.de qõni.⁊ in repeti.mea.l.ſi. C.de proba.in.xxvij.charta.⁊ ſic ex hac prima rõne ſatis patet ꝙ dicti teſtes non faciunt indiciũ cõtra d.cũ Mattheum. Ex quo ſumme mirandum eſt quo curia proceſſerit contra hunc virum bononie ciuẽ ita vt dixerim velo leuato ad eũ torquendũ pretextu teſtium non iuratoꝝ ⁊ non repetitoꝝ ipſo reo preſente vel citato vt ſiedum eſt vt.ſ.dixi profecto neſcio meditari quare hec facta ſint. Alia etiaʒ ratione non minus vrgenti ⁊ iuridica dicti teſtes non faciunt probationem nec indicium contra ipſum Mattheum vt potuerit torqueri prout tortus fuit: videlicet quia omnes dicti teſtes ſunt ſingulares in eorum dicto ⁊ non deponunt de ipſo maleficio :videlicet de furto vel de receptione furti:ſed deponunt de circunſtantijs dependentibus ab ipſo furto: ſeu acceptione furti. Nam aliquis

ipſorum dicit qd portauit ſibi pannum ad ci
madū: alius dicit qd portauit ſibi ad tin-
gendum et ſimilia: nec tamen aliquis ipſorum
dicit quod viderit ipſum mattheū aliquam
rē furari vel aliquam rem furtiuam rece-
ptare quo caſu dicti teſtes non faciūt in-
19 diciū ad torturā contra ipſum mattheum. † Quoniam
vnus teſtis deponens de maleficio imme-
diato facit indiciū ad torturam ſi aliter
eſt idoneus: vt habetur per gl. in l. ſi quis. C. ad
l. iul. maie. vt voluit Bar. in l. ij. §. idem
cornelio. et in l. maritus. et in l. pe. ff. de qōni.
de quo etiam per Ang. de are. in trac. ſuo male
fic. in ver. fama publica. in ij. char. in ver.
quero an vnū: et volūtis ſcribē. in l. capite
quinto. ff. de adul. Sed quando tractatur de al-
quo mediato ſeu remoto ab ipſo malefi-
cio probando: tunc vnus teſtis non facit
20 indicium ad torturam: ſed requiruntur ad
minus duo teſtes qui ſint conteſtes: alias
ex vno ſolo vel ex pluribus ſingularibus nō
fit indiciū ad torturā. ita dixit glo. ſingu-
laris quā ibi ſumme commendat Bar. in
l. fi. C. fami. hercil. et idē voluit Bar. per
illā glo. in l. fi. ff. de qōni. et in l. admonē
di. in ij. ca. ff. de iureiur. et Cy. in l. iij. C. ad l.
iul. maieſta. et Bal. in l. iij. in j. col. C. quorum
app. nō recipi. et Bal. in conſ. ſuo. xcvij. inci.
an mandatarius et ante fi. in v. volu. et in
l. ſi quis ex argentarijs. in §. quod ſi plures.
ff. de edendo. et Ange. in l. fi. ff. quod me. cau.
et in aut. de teſta. imperfec. in ij. colū. ver.
et nota diligenter. et Sali. in l. fi. C. de qō. et
Ang. de are. in tra. ſuo malefic. in verbo fa-
ma publica. in ij. char. ver. quero qualiter probetur
indicium et Inn. in c. ſicut. el. j. extra de ſimo.
alex. in conſ. xviij. inci. viſo proceſſu. in vlti. co. in j.
vol. et in conſ. ccxxiiij. ſecundum ordinē meū. inci. viſo
proceſſu. in vi. col. in j. vo. et in conſ. ſuo. xl. inci. in cā
et lite. in v. co. in v. vo. et Cep. in conſ. ſuo. x. inci.
lucius. in iij. char. in vi. col. de quo dixi in l. j. in
§. idē cornelio. in ſ. colū. in fi. et in d. l. j. §.
preterea. in viij. col. ver. preterea contra
dictū. et in l. de minore. in §. plurimum. in
xviij. col. ver. quod aūt. et in l. vnius facino-
ris. in §. teſtes torquendi. in j. col. ff. de qō
ni. ¶ Cum ergo dicti teſtes ſint ſingula-
res: et vnuſquiſque ipſorum deponat diuerſa
et deponāt nō de maleficio aliquo ſpāli-
ter et immediato: ſed de faciētibus ad ma
leficiū et de remotis a maleficio: vt ex in-
ſpectione ipſorum teſtiū apparet. ergo ne-
ceſſario ſequitur quod dictū ipſorum non fa-
cit aliquod indiciū ad torturā contra ipſum mat-
theū in caſu iſto. Ex quibus apparet de
ſecūda inhabilitate dictorum teſtiū. ¶ Alia
eſt etiā ratio quare predicti teſtes non pro-
bant nec faciunt indicium contra ipſū mat-
theum: videlicet quia ipſi ſūt inimici ipſius mat-
21 thei: et eum ſummo odio proſequuntur. † et
clarū ē in iure qd inimici repelluntur a te
ſtimonio: vt habetur in l. j. §. preterea.
vbi ego latiſſime dixi. ff. de qōni. Et licet
nō ſit teſtes ſpāliter adhuc probata dicta
inimicitia inter eos per ipſum mattheū
vel per agentes pro eo hoc nō ſtetit per eos:
ſed magis ſtetit per curiā que non dedit
ipſi mattheo copiā indiciorum: vt iura ve-
lūt: nec fecit iurare teſtes preſente vel cita-
to ipſo mattheo adeo qd ipſe mattheus
fuit tortus et neſciuit vigore quorum teſtiū eēt
tortus: qd vere durū fuit iniquū et crude
le. Sed tamen licet expreſſe nō probauerit dictam
inimicitiam: attamen illa re ipſa probatur. Nam
predicti teſtes examinati depoſuerūt in
hac cā criminali et famoſa contra ipſum
mattheum: et ad hoc nō fuerūt citati mo
niti vel requiſiti ab aliquo iudice vt ex
proceſſu apparet: ſed ſua ſpōte vt ipſi mat
theo nocerēt venerūt ad teſtificandū cō
22 tra eū: † teſtis autē ſponte nō citatus de-
ponēs cōtra aliquē in cā capitali preſumitur
eius inimicus ſecundum Ab. poſt Hoſt. in c. cū p.
māconella. in fi. extra de accuſ. qd etiam
voluit d. Alex. in l. teſtibus. ff. de teſ. et ha
betur per Specu. in titul. de teſte. §. j. in
xxxiiij. col. ver. item quod in alia. et per Hoſt in
c. meminimus. de accuſa. vbi limitat hoc
et reſtringit niſi eſſet coactus hoc facere
de quo dixi in l. j. §. preterea. in iij. col. ff.
23 de queſtioni. Pro quo facit: † nā idem in
dicamus de inimico preſumpto qd de inimi-
co vero et manifeſto ſecundum Inno. in c. cū in te. a
m fi. de reiud. vbi dixit qd ſatis eſt quod
ſubſit cā inimicitie inter teſtem et illum cō
tra quē producitur: licet ille contra quē produ
citur neſciat cām illā: et ita etiam dixit Bar.
in l. in fi. ff. de his quibus vt indig. et bal.
referēs Inno. in l. preſcriptiōe. in antepen.
colum. C. ſi cōtra ius vel vti. pub. et in au
ten. ſi vero dicatur. C. de teſti. in vlt. colū. et
in cōſi. ſuo. cccxvj. incipien. preſuppoſito

ſtatuto.in.ſ.col.l. iiij. vol. ⁊ voluit Abb.
in.c.repellatur.⁊ in.c.cū oporteat.de ac-
cuſati.de quo lati⁹ valde dixi i.d.l.).§.p̄-
terea.in.).⁊.ij.col.ff. de q̄oni. Sʒ q̄d p̄la
ꝯſtat manifeſte de inimicitia dictoꝝ te-
ſtium.ſ.magiſtri antonij ⁊ philippi con
tra ipm mattheū ex depoſitionibus eoꝝ
p̄mo hoc patet ex dicto magiſtri anto
nij q̄ aſſe.it q̄d dict⁹ matthe⁹ ſibi furto
ſubtraxit li.viij. vel circa folexelli albi et
vnā cauichiā: ⁊ q̄d hac de cauſa fecit ci-
tare ipſum mattheum coraʒ antianis: et
coram eis litigauit cum dicto mattheo.
Poſtea ſubiungit q̄d dictus mattheus
minatus eſt ipſum magiſtrū antonium
de eo offendēdo ex quo ipſe magiſter an
tonius aſtrinxit ipſum mattheū ad ſatiſ
dandum de eo nō offendēdo. Ecce ergo
q̄d expſſe ⁊ manifeſte apparet de inimi-
citia capitali exiſtēte inter ipſum magi-
ſtrum antonū ⁊ dictum mattheū. Simi
liter apparet de inimicitia exiſtēte inter
dictum philippū tinctorē ⁊ ipſum mat-
theum: nam ipſe philippus dicit q̄d te-
nuit ⁊ reputauit ſemp q̄d ipſe mattheus
ſibi furto ſubtraxerit brachia.xiij.panni
lane celeſtis coloris.iteʒ brachia.xl.ſaie
albe.itē brachia.xx. panni lane nigri co
loris.⁊ hoc ex rationib⁹ ⁊ cauſis p ipſuʒ
Philippum teſtē aſſignatis. Et ex hoc
poſtea litigauit dict⁹ philipp⁹ cū dicto
mattheo coram cōfalonerijs ſeu domi
nis de collegio vt apparet ex depoſitio
ne alteri⁹ teſtis nomine.m. Jacob⁹ ga-
brielis: ⁊ conſtare etiaʒ poteſt per illos
qui erant tunc confalonerij. Ex quibus
ſimiliter apparet d̄ inimicitia orta ⁊ exi-
ſtente inter ipſum Philippum teſtem ⁊
ipſum Mattheuʒ. Nemini enim nouit
indubium q̄d ſi teneo reputo ⁊ mihi p-
ſuadeo q̄d mihi furatus ſit bona mea ⁊
ſup hoc litigo tecuʒ in iudicio q̄d inter
te ⁊ me non ſit inimicitia capitalis. iſta
eñ ſatis patēt ad ſenſuʒ: iō nō egēt alle-
gatiōib⁹ iuris. Et licet aliter non ꝯſtet
de inimicitia alioꝝ duoꝝū teſtiū: tñ vt di
xi ſatis hoc ꝯſtat ēt de ipis attēta ei⁹ de-
poſitiōe ſpōtanea in hac cā capitali fcā
ꝯ do.mattheū. ¶ Preterea dato etiā ſi
ne veri p̄iudicio q̄d nō cōſtaret aliquo
modo de aliq̄ inimicitia ipſoꝝ duoꝝ
teſtium: veʒ magiſtri Jacobi gabrielis
⁊ Uincētij quōda vadini de h c nō mul
tū curarē: q̄m dictū ipoꝝ nihil cōtin t
q̄d p̄iudicet ipſi mattheo: vt ex inſpe-
ctione eoꝝ clare p̄cipit. ¶ Cū autē plu-
rib⁹ ⁊ diuerſis modis appareat de ca-
pitali inimicitia exeūte inter ipſos ma-
giſtrū Antoniū ⁊ philippū cū dcō mat-
theo: merito dictū ipſoꝝ nō potuit no-
cere ipſi mattheo. nā nulla eſt maior ⁊
potētior exceptio in teſtibus q̄ exceptio
inimicitie: q̄d p̄ʒ nā etiā in criminibus
enormib⁹ et exceptis vt leſe maieſtatis
hereſis ſimonie ⁊ ſilib⁹ in q̄b⁹ ſolēnita
24 tes iuris relaxant: tñ etiam in talibus
criminib⁹ inimici nō admittunt ad te-
ſtificādū. tex.eſt no. ſm doct.i.c. p tuas.
extra de ſimonia.⁊ hoc voluit etiā bar.
in.l.in q̄oni.ff.ad.l.iul.maie. ⁊ Spec. in
ti.de accuſa.i.§.).in fi.⁊ Lu.ro.in.l ſi re
ro.in.§.de viro.in.xiij.colū.v̄.q̄nta deci
ma.ff.ſo.ma. Et hoc ēt p̄bat tex.t. quem
ibi pōderat. Abb.in.c.cū.p.māconella.
de accu.⁊ hoc ibi ēt voluit Barb.⁊ An-
ge.in.l. q̄ accuſare.ff. de accuſ.de q̄ ego
lati⁹ ſatis dixi i.d.l.).§.p̄terea.ff. de q̄o.
Ex iſtis igitur ſatis p̄ʒ q̄d dicti teſtes
ſunt penit⁹ inhabiles ⁊ nullā probatio
nē vel indiciū faciunt ꝯ ipm Mattheū.
Alio etiā medio p̄ʒ de inhabilitate di-
ctoꝝ teſtiū: eo q̄ ipi deponunt in cauſa
⁊ in facto p̄prio ⁊ in facto de quo ſpe-
rāt ſe cōmodū reportare. Nā ſi ipſe mat
the⁹ eſſet ꝯfeſſus ⁊ ꝯdēnatus de dictis
furtis p eos teſtificatis nemini dubium
q̄d ipſi haberēt actionē ad petendū bo-
na ſua ꝯ ipm Mattheū ſeu ei⁹ heredes
vt p Ang.de are.in tract.maleſi.in v̄bo
25 ⁊ veſtē celeſtem abſtuli t.in verſi.quid ſi
fur confiteatur: ⁊ ibi in additionibus.
¶ Cū ergo ſint quodāmodo teſtes in fa
cto p̄prio ⁊ de eius cōmo.⁊ vtilitate tra
ctet: ergo nō ſunt idonei ſed inhabiles
Loibus.⁊ ibi per oēs.C. de teſti.l.null⁹.
ff.eo.iiij.q.iij.in ver.nullus in re. ⁊ verſi.
oibus.⁊ in.c.inſuper.extra de teſti.⁊ vo-
luit Specu.in tit. de teſte.§.). in penul.
char.in.ſ.col.in ver. item eſt teſtis in re
vel cauſa ſua ⁊c. Pro quibus facit: nam
26 ad p̄bationē faciendā cōtra aliquē q̄
ipſe ſit vſurarius non admittunt teſtes

qui dicūt q ille talis alias ſibi mutuauit ſub vſuris: q2 eſſent teſtes in cā ppria. et ſi ille conuinceref de vſuraria prauitate poſſent ipſi teſtes repetere, vſuras ab eis extortas idō merito non debēt admitti. ita dixit Bal. in l. dictantibus. C. de teſta. z Fede. de ſenis in ꝯſi. ſuo. lxiiij. inci. pdie cū prouratoꝛ. z Ang. i ſua diſpu. ici. aſſerēs miles. z An. ro. in ſing. ſuo. ccclx. inci. volo repetere. z Bal. i. l. ſ. C. de in. dot. z in. l. ſ. C. de teſta. i. vj. col. z d. Alex. in ꝯſ. lxxxij. inci. inſpecto diligēter. i. vij. col. in. ſ. vol. z in eo. vol. in ꝯſil. c. inci. ſuper primo zc. in. ix. col. z in eo. vo. in ꝯſi. cxvij. inci. i cā z lite. in. iij. col. Et allegat

27 rōnē Federi. in. d. cōſi. ſuo dicens † q tales teſtes non admittunf: q2 dicunf hře ſimilē cauſa3 cū ipſo vſurario quā h3 ille qui eos pducit: z ſimilitudo cauſe repellit teſtē. c. pſonas. de teſti. z voluit. Spe. in ti. de teſte. in. §. j. in. xxxii. col. vſi. item q habet cōſimilē cām zc. de quo etiā dixi latius in. d. l. oib9. in vlti. col. C. de teſtibus. Ex quib9 apparet dictos teſtes fuiſſe z eſſe inhabiles z min9 legitimos 3. d. Mattheū. Apparet iſup de alia oimoda illegitimitate dictoꝝ teſtiu3 alio medio. Nā cauef ex forma ſtatuti poſiti ſub rubrica de mō z forma inquiſitionū fiendarū in vſi. ſup q̄ zc. qꝺ teſtes aliqui nō poſſunt vel debeāt recipi ſup aliq̄ inqſitiōe niſi iurent dicere veritatē de his de qb9 inqrenf in preſentia duoꝝ teſtiū ad min9 de ciuitate vł de diſtrictu boñ. etatis ad min9. xx. annoꝝ q iurati aſſerāt ſe cognoſcere teſtes ſup accuſatione vel inqſitione recipiēdos. z ſubdit qꝺ ſi aliter teſtes recepti fuerint ipſoꝝ dicta z atteſtationes non valeāt zc. S3 in caſu nřo dicti teſtes nō fuerunt examinati nec eis fuit delatū iuramentū in pñtia aliquoꝝ teſtiū. vt reqrit predictū ſtatutū. ergo dicta dictoꝝ teſtiū nil pbāt. tū q2 forma tradita a dicto ſtatuto nō ē ſeruata. vt dixi. ſ. in vlt. pſuppoſito. tū ēt q2 predictū ſtatutū ponit cla3 annullatiuā ſi aliter teſtes recipianf. Et ex oibus ſupradictis ſatis ſup q ſatis puto conſtare de inhabilitate ipſoꝝ teſtiū z de inualiditate ſuarum depoſitionum. z per conſequēs reſultat indubitata ꝯcluſio q ipſe

Mattheus non poterat torqueri vt tortus fuit indebite z iniuſte z per ꝯñs cōfeſſio facta p eū eſt nulla z ſibi non preiudicat: † q2 confeſſio facta p torturā legitimis indiciys nō precedētib9. eſt nulla: vt eſt glo. ſingularis iuncta text. in. l. pe. ff. de qōni. et ibi latiſſime dixi qꝺ eſt verū etiam ſi plures ſit ratificata vt ibi dixi: z etiā dixi i. l. j. in pn. in. vj. col. circa me. ff. de qōni. de quo dixi. ſ. in. iij. pſuppoſito. ¶ Nec habet obſtare ſi dicaf q mattheus ipe ꝯfeſſus fuit ſpōte oia illa q cōfeſſus fuit z nō p torturā: vt aſſerit in pceſſu notari9 maleficioꝝ dicēs qꝺ ipſe matthe9 ſpōte ꝯfeſſus fuit. ¶ Qz rñdeo q hoc minime verū eſt q ipſe Matthe9 fuerit ſponte cōfeſſus. Nā vt ex pceſſu apparet: die. xxix. Januarij pxime preteriti ipſe Matthe9 fuit ductus ſub torturā z ibi fuit ſpoliat9 z ligatus ad torturā z eleuatus. quo ſtāte non pōt dici qꝺ illud qꝺ poſtea cōfeſſus fuit fuerit confeſſus ſponte: ſed dici debet ipſum confeſſum eſſe p tortura3. ¶ Omnino non ſolū in caſu noſtro cōfeſſio dr̄ facta per torturā: ſed etiā diceref facta per torturā: ſi ſolūmodo ipe Matthe9 fuiſſet minatus a iudice de eum torquendo: licet

29 realiter non fuiſſet tortus † qm̄ metus torquendi z ſuſpicio torquendi equipatatur torture f3 Bal. in. l. interpoſitas. circa fin. C. de tranſact. quē ibi ſequunf doc. z voluit. d. Alexā. in. l. j. in. §. diuus. ff. de queſtioni. Et ideo dixit Bal. in. l. nouiſſime. in prin. ff. qꝺ fal. tut. auto. qꝺ paria ſunt cōfiteri in tormentis vel metu tormētoꝝ. qꝺ etia3 voluit. Barba. in c. ſi cōſtiterit. extra de accuſ. in pe. col. et do. Catal. in tracta. ſuo ſyndica. in verſi. clxv. z Ange. de are. in tract. ſuo maleficioꝝ. in vbo fama publica. in vſi. poſtq̄

30 aliqs zc. vbi etiā ſubdit † qꝺ confeſſio ēt dicif facta metu tormentorum ſi reus ſit ligatus ad torturā vel ductus ante ea3: vel ſi mine de eo torquēdo preceſſerunt ita dicit voluiſſe Jaco. but. Cy. z Salice. in. l. ij. C. de cuſto. reo. z Barto. in. l. j. in

31 §. diuus. ff. de queſtioni. ¶ † Et idem dicit ſi reus ſit ſpoliatus ante torturam: et non ligatus nec aliquo modo minatus ad quod allegat Barto. in. d. l. no-

niſſime per illū tex. vbi dicit ſemel hoc
habuiſſe ī facto florētie. et idē etiā tenet
Gandi. in trac. ſuo maleſi. ſub rubric. de
q̄ſti. et tormētis. in ver. dictū eſt. ſ. Pro
quib9 etiā faciūt dicta p Bald. in. d. l. in
terpoſitas. et per Inno. in. c. relatū. extra
qđ met. cau. et in. c. cauſam matrimonij
de offi. deleg. et Ange. in. l. qui in aliena.
in. §. celſus. ff. de acq. heredi. vbi oēs cō
32 cludūt † paria eſſe cōfiteri per tormenta
vel metu tormētoꝝ. et faciunt q̄ latiſſime
dixi in. l. j. in princ. in. x. colum. ff. de qđ.
¶ Quinimmo dico vnū qđ eſt fortius: vez
33 † q cōfeſſio facta p reū carceratū etiam
ſine tormētis et ſine minis de torquendo
dicit facta p tormēta ſeu metu tormen-
34 torum: † q carcer dicit ſpecies torture
ſm Bal. in. l. ſi clericus. in. ij. colū. ver. et
primo querit. C. de epi. audiē. et Bal. in
l. j. C. qui ad liber. perue. nō poſ. i fin. vbi
35 dixit † q mortuus in carcere dicit mor-
36 tuus in cruciatu. Et ideo dicim9 † q ſuf-
ficit pbare quē fuiſſe detentū: licet aliter
nō pbent tormēta ad hoc vt dicat con-
feſſio facta metu tormētoꝝ ſm Barba.
in. c. ſi cōſtiterit. in. v. col. extra de accuſa.
pro qbus facit glo. in cle. j. in verbo tor-
mētis. de hereti. Cū ergo ipſe mattheus
nedū fuerit carceratus et fuerit minatus
et ductus ante torturā et fuerit ſpoliatus
ſed etiam fuerit ligatus et altiatus in tor
tura: vt in pceſſu cōtinet non eſt vlteri9
dicendū q illa cōfeſſio facta per eū fue
rit ſpōtanea per predicta. ¶ Nec habet
obſtare ſi diceret per curiam q primo con
feſſio. d. matthei fuit ſpōte facta ſine ali
quo tormento: eo q die. xxix. Januarij
fuit ſpoliatus ligat9 et a terra eleuatus:
et tūc nihil cōfeſſus eſt. Sed poſtea die
xxx. eiuſdē menſis ſine aliquo tormento
ſpōte cōfeſſus fuit oīa que ī proceſſu ap-
parent: ergo non poteſt dici q talis ſua
cōfeſſio fuerit facta p torturā vel metu
tormētoꝝ. ¶ Quia rñdeo q imo dicitur
facta metu tormētorū: q primo fuit tor-
37 tus anteriori die et † intelligitur durare
metus vbicūq durat eadē torquēdi po-
teſtas. ita dicit. d. Catal. i tract. ſuo ſyn-
dica. ī ver. clxv. inci. adde qđ diximus et c.
vbi ad hoc allegat Inno. in. c. j. extra qđ
me cauſa. et in. c. cauſam matrimonij. de
offi. deleg. Et ideo ſm eū dicit Ange. in
l. q in aliena. in. §. celſus. ff. de acq. here.
q cautus debet eſſe aduocat9 inquiſiti
q cōfeſſus fuit ad banchum iuris ſe ma
leficiū cōmiſiſſe vt faciat pbare q reus
primo fuit indebite tortus non pcedēti
bus legitimis indicijs: et q quouſq detem
tus fuit idē metus tormentorum durare
38 preſumit: † ideo talis cōfeſſio ſeu perſe-
uerātia ei nō nocet. Et hoc idē dixit An
ge. de are. in tract. ſuo maleficioꝝ in ver
bo fama publica. in ver. et aduertas et c.
vbi dicit idē voluiſſe Pet. de ancha. in
cle. j. de homici. et latius ſuper hoc loqui
tur ibi. d. Ange. are. in ſuis addi. vbi re-
fert ſe alias pter hoc euaſiſſe quēdam
a pena mortis qui vocabat Auguſtinus
de ari. vt ipſe et ibi etiaz refert plures an
tiquos et modernos tenere hanc partē.
Et hanc partē etiā firmauit. d. Paris de
puteo ī ſuo tract. ſyndica. in. ciiij. chart.
in. iij. col. ver. datur regula et c. et Gandi.
in trac maleficioꝝ. ſub rub. de q̄ſtionibus
in. x. col. ver. item pone q q̄dam. de quo
etiam per Alex. in conſi. ſuo. v. incipi. in
cauſa inq̄ſitionis. in prin. in. j. volu. et in
conſi. clxxix. incip. in cauſa angeloꝝ. in
penul. col. et in conſi. ſuo. ccxxiiij. incipi.
viſo proceſſu inquiſitionis. in. ij. col. et in
conſi. cclxxv. ici. viſo themate. in. ij. colū.
Et pro predictis facit optime quod vo-
luit. d. Paris de puteo in. d. ſuo tracta.
ſyndica. in. lxix. char. in. iij. colū. ver. qui
dam fuit tortus et c. in fi. vbi dicit q idez
39 operatur potētia in habitu † qđ operat
ipſa potentia in actu: qđ dicit pbari in
l. labeo. ff. de ſta. lib. et in. c. non ſolū. de
40 appel. in. vj. Ex quo dicit † q confeſſio
rei cōſtituti in fortijs iudicis dicitur fa-
cta metu tormentorū cum iudex ſemper
habeat poteſtatez et potentiā in habitu
torquēdi ipſum reum. Sed ego vltra. d.
Paridē dico q p hoc dicto optime fa-
cit glo. et qđ ibi voluit Bar. et alij in. l. ex
iudicioꝝ. ff. de accuſ. que dixit qđ idem
41 † operatur tempus datū ad appellādum
quod operatur ipſa appellatio. et illam
gl. ſequit Bal. et Inno in. l. qui a latroni
bus. §. j. ff. de teſtamē. et Bald. in. l. furti
in ſcđa colūna. ff. de his qui notantur in
famia. et in. l. ſi is. in. §. j. in. i ij. columna.

C. ſi pendē. appel. de quo latius dixi in l. penult. in. iij. et. iiij. colū. ff. de q̄ōnibus. Pro quibus etiā facit not. verbū Bar. in. l. ſi ex plagys. in. §. tabernarius. ff. ad legē aquil. quē refert et ſequit Angel. de aret. in. §. iniuria. in. j. col. in fin. inſti. ad
42 l. aquil. vbi dixerūt † q̄ ſi percutio te ante q̄ percutias me dum eſt in actu percutiendi me q̄ tunc dicor feciſſe ad meam defenſionem: quod etiam voluit Ange. in. l. quē admodū. ff. de inoffi. teſt. et ſequitur Corſe. in no. ſuis in verbo metus. in primo nota. Et idem dixit Ang. de aret. in tracta. ſuo maleficiorū. in verbo et dictus titius ſe defendēdo. in. j. charta. in ver. circa mediū. vbi ſimiliter alle. bar. in. d. §. tabernarius. et Bal. in. l. ij. C. vnde vi. Et idem etiam voluit do. Alexan. in cōſi. ſuo. cccxxiij. incip. in caſu predicto. in. iij. col. in ver. circa ſecūdū. vbi ad hoc alle. bonū tex. in. l. nouiſſime. verſi. quid ſi compulſus. ff. quod fal. tu. auto. per quem tex. ibi dicit Dy. q̄d idem operatur probabilis ſuſpicio tormentorum q̄d ipſorum illatio: vt dixi. s. Et faciunt etiam dicta p Pe. de ancha. in cōſil. ſuo clviij. incip. rationes que ſuperius etc. vbi
43 dicit † q̄ poſtq̄ quis ſcit ſe poſſe cōpelli per iudicem ad gerē. actum non minus dicitur coacte facere ſȝ ſponte faciat et dicit de hoc eē caſum in. d. l. nouiſſime. in. §. quod ſi compulſus. in ver. ſi compulſus aut metu ne compelleretur. Et ſubdit etiam Pet. de anch. in. d. conſilio
44 † q̄d inſpicitur nocendi potentia ſicut nocendi actus. et alleg. l. labeo. ff. de ſtat. libe. et. c. piſanis. de reſti. ſpo. Et idem et tenuit ipſe Pe. de anch. in cōſil. ſuo. lvij. incip. premiſſa facti ſerie de quibus latiſſime dixi in. d. l. pe. in. iiij. colū. ff. d q̄ōnibus. Et faciunt etiā dicta per Bald. in. l. ij. in fi. C. de his qui per metum iudi
45 cis nō appel. vbi dicit † q̄d iniuſta tortura ſemel alicui illata cauſat iuſtum metum in futurū in perſona illius torti q̄d dictum refert et ſequitur. d. Alex. in conſil. ſuo. cxliiij. incip. poſt redditum etc. in j. colū. in. ij. volu. vbi pro hoc allegat regulam ſemel malus. de regu. iur. in. vj. et plura alia de quibus ibi per eum. Ex quibus omnibus ſatis conſtat dictam confeſſionē fuiſſe inualidā et metu tormentorū factā legitimis indicijs non precedentibus et per conſequens illum nō nocere dicto mattheo: per iura ſuperius allegata. Patet preterea etiam aliā ratione de inualiditate predicte confeſſiōis. Nam extat ſtatutum ſub rub. de tondolo et tormento. poſt punc. in ver. dum tñ eo caſu ex quo cauetur q̄ anteq̄ poſſit perueniri ad torturā contra inquiſitum neceſſe eſt q̄ inquiſitio preceſſerit et depoſita fuerit ad camerā actorū per vnū diem ante torturam. Sed in caſu noſtro ipſe mattheus fuit tortus die. xxix. Item die. xxx. Item et die. xxxj. Januarij proxime preteriti: vt clare et lucide apparet in pceſſu. die autem. iiij. februarij inquiſitio contra eum formata fuit poſita ad cameram actorum: vt apparet in dicta camera. ergo euidēter apparet de inualiditate dicte confeſſionis cum forma ſtatuti p̄dicti fuerit tranſgreſſa: et non ſeruata vt conuenit: vt dixi. s. in. iiij. preſuppoſito. ergo dicta cōfeſſio eſt inualida et nullius momenti: et ſumme mirandū eſt q̄ curia in tali cauſa capitali omiſerit et ſpreuerit omnia ſtatuta ſuper ſimilibus emanata: q̄d eſt iniuſtū valde et indecēs.
46 ¶ † Preterea nō obſt. ſi diceret q̄ ipſe mattheus ſponte ratificauit ad banchū iuris omnia que confeſſus fuit: que ratificatio ſpontanea videtur purgare et tollere torturā et metum torture precedentis. argu. eorum que habentur in. l. ij. C.
47 q̄d met. cau. vbi dicit † q̄ ſolutio ſpontanea purgat vitium violentie adhibitū tempore promiſſionis. Quia reſpondeo per ea que ſuperius dixi de confeſſione videlicet q̄ quando cōfeſſio eſt facta p torturā vel metu torture ſicut non valet
48 talis confeſſio: ita † nec valet ratificatio inde ſecuta: quoniam p̄ſumitur eodem modo facta per torturā vel per metum tormentorum ipſa ratificatio ſicut confeſſio preambula. ita dixit Bartolus in l. penult. ff. de queſtio. et voluit Gandi. in tracta. ſuo maleficiorum ſub rubrica de queſtionibus et tormen. in. v. colum. in verſic. item pone q̄d quidam etc. et voluit plures alij doctores quos accurate allegat do. Alexā. in conſi. v. incipien. in

cauſa inquiſitionis ⁊c. in .i. col. in .i. vol. et dixi ego latem in d.l. pe. in ii. et. iii. colū. ff. de queſtioni. que non refero breuitatis cauſa. Ex quibus patet qđ nihil operatur dicta ratificatio ſeu perſeueratio. Et dico etiā aduertendū eſſe qđ reſponſio facta p dictū mattheū dicte inquiſi. ⁊ ratificatio ſue confeſſionis fuit facta ſimul ⁊ eodem die quo formata fuit ipſa inquiſitio: ⁊ ſic eodē inſtāti fuit formata inquiſitio ⁊ facta reſponſio ⁊ ratificatio ex proceſſu apparet. uno inter formationem inquiſitio. ⁊ reſpōſionē eidē fien
49 dam ⁊ ratificationē reſpōſionis † facta debet eſſe interuallū tpis: ſm Bart. in l.i. §. diuus ſeuerus. ff. de queſtio. ⁊ Jac. butr. Bal. ⁊ Sali. in. l. ii. C. qđ metus cā. ⁊ ibi Ang. ⁊ Bal. in. l. ii. C. de cuſto. reo. ⁊ Ange. de aret. in tracta. maleficiorū. in verbo fama publica. in. vi. char. in verſ. poſtq̄ aliquis ⁊c. de quo plenius dixi in d.l.i. §. diuus ſeuerus. in. ii. col. ff. de teſti. Ex quib⁹ omnibus patet clare et aperte qđ dicta ratificatio eſt nulla ſicut confeſſio. Modo ad allegata in princ. ꝯ dictū mattheū facilis eſt r̄nſio. Et primo non obſtat qđ receptans res furatas teneat furti: qz dato ſine veri prejudicio qđ hoc eſſet verū non militaret in caſu nr̄o in quo vt dixi confeſſio dicte receptiōis eſt nulla ⁊ inualida: ſed ſecus foret ſi eēt valida: qđ nō eſt in caſu nr̄o. Nō ob. etiā illud qđ in confeſſam nulle ſunt partes iudicis niſi in condēnandū. Qz illud eſt verū qđ cōfeſſio eſt valida qđ non eſt in
50 caſu noſtro. † Non ob. etiā qđ confeſſio etiā ſup inordinato proceſſu preiudicat confitenti: qz dico qđ illud eſt verū in cōfeſſione ſpōtanea. ſec⁹ aūt in confeſſiōe violēta facta per torturā legitimis indiciis non pcedentibus: vt in caſu noſtro. Item r̄ndeo ⁊ dico qđ illud habet locū in cauſis ciuilibus: ſecus autem in criminalibus: vt voluit glo. in. d.l. pe. ff. de qō. de qua. s. dixi. Non ob. qđ maleficia nō
51 debēt remanere impunita. Quia † dico hoc eſſe verū qñ legitime cōſtat maleficia eſſe cōmiſſa. Sed ſecus qñ non legime conſtat vt in caſu noſtro: ⁊ ſic nō obſtant contraria ſuperius adducta. Satis ergo puto cōſtare de victoria ipſius matthei qui indebite ⁊ iniuſte ex dicto teſtium ſingulariū nō iuratorū ⁊ non repetitorū parte citata vt conuenit et inimicorū ſuorū ⁊ examinatorū ſine ſolennitate ſtatuti fuit tortus ⁊ ſanitate priuatus: qđ a ſeculo non eſt auditum. Et vere curia nimis propere ⁊ feſtinanter cōtra eū pceſſit: ſed poſtq̄ fuit facilis in tor
52 quēdo indebite: ita † ſit facilis in relaxādo ⁊ abſoluendo eum debite ⁊ iuridice vt fieri debet iuxta glo. in. l. ſi minor. ff. de cur. ⁊ dicta per Bal. in. l. ſi pacto qui penam. C. de pact. cum ſimilibus. ⁊ ita fiendū eſſe concludo. Laus deo clemētiſſime. Hipolytus de marſi.

1 ☞ Caſus omiſſus a ſtatuto remanet in diſpoſitione iuris cōmunis.
2 Furti pena de iure cōi nō eſt pena mortis niſi in duob⁹ caſibus tātum.
3 Pena receptantis res furatas nō eſt pena mortis de iure cōmuni.
4 Opinio gl. in aut. ſz nouo iure: qđ pena furti ſit fuſtigatio non probatur.
5 Glo. q̄ nullā legē allegat nō eſt tenenda.
6 Uerbum caſtigabitur nō importat neceſſario fuſtigationem.
7 Receptās punit mitiori pena q̄ puniat ipſe fur. ⁊ ibi. nu. 10.
8 Uerbū pariter intelligere. i. ambo puniant: ſed diuerſa pena: vbi dr̄ q̄ malefactores ⁊ receptatores pariter puniant.
9 Opem' qui malefactori preſtat miti⁹ punit q̄ ipſe malefactor.
10 Legata fideicōmiſſis per oīa exequata ſunt: tn̄ in multis differunt.
12 Pena eſt cōmenſuranda delicto.
13 Pena ibidē eē maior vbi mai⁹ ē delictū.
14 Rapiens magis punit q̄ recipiēs.
15 Statutū q̄ prebēs auxiliū puniat eadem pena qua principalis oīmodo mitius punit auxiliator.
16 Miti⁹ punit ille in cui⁹ domo ſit aliqđ prohibitū eo ſciente q̄ ipſe principalis.
17 Falſum inſtr̄m qui fabricauit acrius et durius punitur q̄ ille qui eo vtitur.
18 Intellect⁹ ad. l. eos. C. de fur. q̄ receptās teneat mitiori pēa ē edor ⁊ de iure maior.
19 Pena corporalis quando venit imponenda a qua ex aliqua cauſa receditur non imponit corporalis minor: ſed trāſ-

mutari debet in pecuniariam.
20 Minor q̃ alś deberet puniri pena mor‑
tis propter eius minorem etatem recedi
tur a tali pena ⁊ imponitur pecuniaria
non autem corporis afflictiua.
21 Receptans ad hoc vt puniať pena fur‑
ti duo copulatiue requiruntur: videlicet
quod ſcienter res receptauerit: ⁊ quod
expoſt illas celauerit.
22 Statutum quod ſi quis preſtiterit auxi‑
lium puniatur intelligitur quando male
ficium eſt in fieri: ſecus ſi mul‑ũ iam eſſet
perfectum ⁊ conſummatum: quia de illo
non intelligitur le qui ſtatutum.
23 Auxilium non dicitur preſtitum furto ſi
quis poſt delictum rem furatam recepit.
24 Fur ſemper furať donec rem cõtrectat.
25 Furto commiſſo delictũ diciť perfectũ.
26 Opinio Bart. in l. furtum. quod ex no‑
ua contrectatione noua naſcatur actio
communiter reprobatur.
27 Mens ſtatuentiũ ſemper debet attẽdi.

Consilium. xxx.

LIcet in cõſilio meo iam emanato clariſſime et apertiſſime oſtẽderim de victoria et de neceſ‑ſaria abſolutione matthei ſpadini inquiſiti. Attñ ad abundantiam cautelam rogatu aliquorum vnum aliud ſubñcio: vez q̃ poſito ſine veri p̃iudicio quod ipſe mattheus ſponte ſine aliquo tormento vel aliquo metu tormentorum fuiſſet cõfeſſus ſe receptaſſe ſcienter res furatas: tamen per hoc nõ deberet puniri aliqua pena corporali. Et ad hoc dicendũ moueor ⁊ dico q̃d ex forma ſtatutorum cõis bononie nõ puniť receptãs res furto ſubtractas: ſed talis caſus com
1 miſſus † remanet in diſpoſitione iuris
cõis: vt in l. commodiſſime. ff. de libe. et poſthu. in l. ſi extraneus. ff. de conditio. ob cauſam. in l. ſi cum dotẽ. in princip. ff. ſolu. matri. cum ſimi. De iure autẽ communi cautum eſt quod receptans res furatas puniatur pena furti. vt in l. eos. et
2 ibi per dõs. C. de fur. Sed † pena furti de
iure cõmuni non eſt pena mortis niſi in

duobus caſibus: ſcz in famoſo latrone vt in l. capitaliũ. §. famoſos. ff. de penis. ⁊ in odiũ rũpentis pacẽ: vt in c. j. §. ſi quis
3 quinq̃ ſolidos. de pace tenẽda. ergo † in
receptãte res furatas qui ſm formam et diſpoſitionẽ iuris cõis tenetur pena fur‑
4 ti non erit pena † mortis. Et licet glo. in
aut. ſed nouo iure. C. de ſeruis fugi. et in d. §. famoſos. dicant q̃ pena furti ſit fuſtigatio: attñ in caſu noſtro non põt nec debet eſſe fuſtigatio. Et primo: q2 dicit glo. ſeu earũ opinio. nõ probať aliqua lege: ideo neceſſario nõ ſunt tenende nec ſequende. argu. l. illam. C. de colla. et in aut. de trien. ⁊ ſemiſ. in. §. cõſideremus.
5 ⁊ ſpecialiter † q̃d gloſſa que nullam le‑
gem allegat nõ ſit tenenda: voluit Bal. in l. res publica. C. ex quibus cauſis maiores. Et licet glo. in. d. §. famoſos. allegat. §. q2 vero. in aut. vt nulli indi. tamen ille tex. hoc non probat: q2 ſolũ vtiť ver‑
6 bo caſtigabiť. † q̃d verbũ neceſſario non
importat fuſtigationẽ: ſed põt etiam importare aliã penam vt de ſe patet. Sed poſito q̃d illa gl. dicat verum ⁊ ſit tenenda: attñ per hoc ipſe mattheus nõ poſſet puniri pena fuſtigatiõis: nec aliqua pena corporali. Quoniã licet caueať dicta
7 l. eos. † q̃d receptans res furatas tenea‑
tur pena furti: tñ non debet puniri ipſe receptans eadem pena qua debet puniri ipſe fur: ſed minori. ita multum ſingul. ⁊ egregie dixit Gãdi. in tracta. ſuo maleficiorũ. ſub rubr. de furibus ⁊ latronib9. in. v. col. in verſicu. reſtat videre ⁊c. circa
8 mediũ. vbi dicit † quod licet malefacto‑
res ⁊ receptatores pariter puniantur. q̃d hoc verbum pariter non intelligitur tamen ſimili vel equali pena: ſed intelligitur pariter. i. ambo puniuntur. ſed diuerſa pena. allegat tex. in l. vlti. in fine. ff. de abigeis. vbi dicitur quod receptator abigei exulatur a ſua terra per. x. annos. ⁊ tamen abigeus puniť pena mortis: vt in l. j. in primo reſpõſo. ff. de abigeis. allegat etiam in arg. l. cuſtodiam. ff. de pericu. ⁊ commo. rei ven. allegat etiã dicta per eũ in eodem tractatu. in titu. de homicidio. verſiculo. Item pone quod titius ⁊c. vbi
9 dixit † q̃d mitius punitur qui opem ma‑
lefactori preſtat q̃ ipſe malefactor. Et ſubdit

ſubdit ipſe Bādi. vbi. ſupra qꝺ hāc opi-
nionem: ſcilicet qꝺ minori pena puniatꝛ
10 † receptator maleficij quam ipſe malefa
ctor vt ſentire gloſ. ordina. in. l. prima. ff.
de receptatoribꝰ. Et hāc doctrinā Ban-
di. refert ⁊ ſequitꝛ domi. Auguſti. de ari-
mi. in additiōi. ad tracta. Ang. de male-
ficijs. in verbo ⁊ dicto maleficio ſemper
aſtitit. in vltima charta. in vltima addi-
tio. vbi etiā dicit qꝺ pro iſta opinio. Bā-
di. faciunt dicta per ſe ⁊ ꝑ alios in. l. pri-
11 ma. ff. de legatis primo. vbi habetꝛ † qꝺ
per oia exequata ſunt legata fideicōmiſ-
ſis: tñ in multis differunt vt ibi ꝑ ſcrib.
⁊ opinio. iſtā tenuit ipſe domi. Auguſti.
in dicto verbo ⁊ dicto maleficio ſemper
aſtitit. in additione magna inci. tu autē
in hac materia adde qꝺ canoniſte ⁊c. in
fine prime colū. Sed vltra domi. Augu.
12 ego dico † qꝺ pro hac parte facit regula
illa vez qꝺ pena eſt cōmenſuranda deli-
cto: vt dicit text. in autenti. omnes pere-
grini. C. cōmunia de ſucceſſionibꝰ. ⁊ in
l. j. §. ſed ⁊ qui. ff. de abigeis. ⁊ in. §. ſi quis
aūt per donationē. in autenti. de nō alie-
nando. ⁊ in. c. felicis. §. ceterū. de penis.
in ſexto. cū ſimilibus. Sed cū ipſe fur ma
gis deliquerit quam receptator vt de ſe
13 patet iniquū eſſet qꝺ in tantum † puni-
retꝛ ipſe receptator ſicut fur. Et facit etiā:
nam vbi eſt maius delictū ibi dꝫ eſſe ma
ior pena ſecūdum gloſſam in capitu. nō
afferamus. in verſic. ſceleratius. xxiiij.
q. j. Et facit textus in. c. qꝛ ſanctitas tua.
quinquageſima diſtin. ⁊ voluit glo. in. c.
ea que. de ſtatu monacho. ⁊ Cepo. in cō-
ſilio. xxxiiij. incipiē. ſi vnquā. in. xiiij. col.
ver. quinto hoc probatur ⁊c. Et pro con
firmatione predictorum adduco glo. ex-
14 preſſe dicentem † quod magis punitur
rapiens quam recipiens in. l. crimen. C.
ad legē iuliam de vi publica. Pro qui-
bus facit optime ſingularis doctrina
Sali. in. l. j. C. de raptu virginū. quem re
fert ⁊ ſequitur dominus Bartholomeꝰ
cepola in conſilio ſuo vigeſimoſeptimo.
incipi. requiſitus ⁊c. in vlti. col. vbi dixe-
runt quod ſtante lege vel ſtatuto quod
prebentes auxilium conſilium vel fauo-
15 rem maleficio puniantur † eadem pena
qua puniri debet ipſe principaliter de-
linquēs: attamē ſi quis preſtiterit opem
auxilium vel fauorē maleficio nō debe-
bit puniri eadem pena qua debet puni-
ri ipſe principalis committēs maleficiū:
ſed debebit mitius puniri. Pro qua do-
ctrina facit notabile verbū Bal. in. l. cū
ancillis. in. j. col. verſi. Itē nota ex hac le
ge. C. de inceſtis nuptijs. vbi dicit quod
16 mitius punitꝛ ille in cuius domo fit ⁊ ali-
quod prohibitū eo patiente quā ipſe de-
linquēs principalis: lꝫ habeamus de iu-
re quod agentes et cōſentientes pari pe
na puniantur: vt eſt text. in. l. iubemꝰ. in
§. ſanc. in verſicu. fieri paſſus fuerit. C. de
ſacroſanctis eccleſijs. ⁊ ibi Barto. ⁊ ha-
betur in. l. prima. C. de falſa mone. Et fa-
cit etiam nam licet fabricans falſum in-
ſtrumentum ⁊ vtens illo ſciēter pariter
puniantur: vt habetur in. l. ſecūda. C. de
fide inſtru. ⁊ in. l. ſi falſos. C. de fal. ⁊ in. c.
17 ad falſariorū. de crimi. fal. tamē † ille qui
illud fabricauit acrius ⁊ durius punitur
quam ille qui eo vtitur. ita dixit Cy. in. l.
ij. C. de fide inſtru. vbi dicit qꝺ ille qui fa
bricauit falſum inſtrumentū tenetur di-
recta pena. l. cor. de qua in. l. j. §. fin. ff. de
fal. ſed cōtra illum qui ſolum vtitur non
eſt directa pulſatio. l. cor. ſed quedā alia
que nō habet tantum effectū vt in. l. fal-
ſi. §. ordine. ff. de falſis. vbi expreſſe habe
tur quod mitius punitur ille qui vtitur
falſo quam ille qui fabricauit ipſum fal-
ſum: quam doctrinam Cyn. refert et ſe-
quitur Ioan. de anania in dicto. c. ad fal
ſariorum. in principio iij. col. Et faciunt
etiam que dixi in ſingu. meo. xv. incipiē.
ſtatuta communiter. vbi etiam alia ad-
duxi in propoſito. Et ſic ex iſtis omnibꝰ
patet intellectus ad. d. l. eos. C. de furt.
18 vt intelligatur † quod receptans res fu-
ratas teneatur pena furti non tamē ea-
dem qua teneatꝛ fur: ſed mitiori: ⁊ iſte in-
tellectus iudicio meo equior ⁊ de iure ve
rior quam contrarius intellectus videli
cet qꝺ eadē met pena per omnia punia-
tur receptans res furtiuas: ⁊ ipſe fur. Et
ſic in caſu noſtro etiam ſi pro furto de iu
re cōmuni fur deberet fuſtigari non debe-
ret ipſe mattheus illa eadem pena puni
ri per predicta: ſed pena mitiori ergo. Et
hoc caſu non deberet puniri pena cor-

porali mitiori: ſʒ alia pena nō affictiua corporis. Qr qñ ꝑ delicto venit iponēda pena corpalis ⁊ ex aliqua cā recedit a ꝑncipali penā corpali ipſius delicti
19 tūc ꝑ nō imponit minor pena corpalis: ſʒ tranſmutat ⁊ ꝯuertit in penā pecuniariā. ita optime ꝓbat tex. in l. q̄ edes. et in. l. ſi fortuito. ff. de incēdio ruina ⁊ naufragio. ⁊ voluit Bal. in. l. data opa. in. ij. col. in fi. C. q̄ accuſare nō poſ. Et hoc etiā ꝓbat in. l. ſi adulte. cū inceſtu. in. §. imperatores. ff. de adulter. ⁊ in. l. ſi q̄s in graui. §. ſi tñ marit9. ff. ad ſilleianū. ⁊ l. l. gracch9. C. de adult. ⁊ in. l. lex iul. §. fi. ff. ad legem iu. repetun. Et
20 † faciūt que dicunt de minore delinquēte qui lʒ cōmiſerit delictū alias p: niē duʒ pena mortis tñ ꝑpter eius minorē etateʒ recedit a pena mortis ⁊ a quacūqꝫ alia corpis afflictiua ⁊ punitur alia pena puta pecuniaria vel relegatiōis vel alia non corporis afflictiua: vt habet in. l. l. §. impubes. ⁊ in. l. excipiunt. ff. ad ſilleianū. ⁊ in. c. j. ⁊. ij. extra de delict. pue. Et in ſimili faciunt que dicūtur de furioſo vel dormiēte de quibus per doct. in clemen. ſi furioſus. de homicidio. Et ideo ita dicēdū puto in caſu iſto q̄ caſu quo iſte fur qui furatus fuit dictas res deberet puniri pena furti que eſt pena fuſtigationis tñ non poſſet puniri pena fuſtigationis ipſe mattheꝰ cum ſit receptator vt dixi: ſed deberet puniri pena que conuertit in penam pecuniariaʒ vel in a aliam nō corporis afflictiuā. ¶ Preterea nō videt ſimpliciter verū q̄ receptās ſcienter res furtiuas teneat furti: ſed ad hoc vt talis receptās tales res furtiuas ſciēter teneat furti requirit q̄ illas res ſcienter receptauerit ⁊ poſt illas celauerit: ⁊ iſta due copulatiue reqrunt: iō alterū nō ſufficit. ita ꝓbat text. expſſus i. §. ꝑterea. in v. ſuſceperit ⁊ celauerit ⁊c. inſti. de obligatiōib9 que ex delicto naſcūtur. quē tex. ibi ſumme notat ad hoc An
21 ge. de are. ¶ † Nec ꝑdictis obſtat ſi dicatur q̄ imo iſte mattheꝰ dʒ puniri pena lib. ccc. Qm̄ cauet ſtatuto poſito ſub rubrica de pena mādātis ſeu auxiliū ꝯſiliū vl' fauorē ꝑſtātis aliq̄ maleficiū fieri ⁊c. q̄ preſtans auxiliū vel cōſiliū ſeu fauorē ad aliq̄ maleficiū puniat pena. ccc. lib. Cuʒ ergo ipſe mattheus preſtiterit auxiliuin ⁊ fauorē dictis furtis illa receptando dʒ puniri in dicta pena lib. ccc. Quia rñdeo q̄ imo nō eſt puniēdus dicta pena. Nam predictū ſtatutū ⁊ ſimilia dicētia ſi q̄s preſtiterit auxiliū cōſiliū vel fauorē maleficio puniat tali pena intelligitur qñ maleficiū eſt in fieri: q2 tunc auxi-
22 liū fauor † vel ꝯſiliū operant vires ſuas. ſecus aūt dicēdū eſt in maleficio iam facto perfecto ⁊ cōſummato: q2 de illo nō intelligit loqui ſtatutū. ita dixit Bar. in l. furtuʒ. ff. de furt. ⁊ in. l. iij. in. §. ſi quiſq̄. ff. ad ſilleianū. ⁊ in. l. in furti. in. §. ope. ff. de furtis. ⁊ Ang. in. l. is qui opē. ff. de furtis. in ꝯſi. ſuo. xxij. incip. de pena illiꝰ ⁊c. alias inci. pro deciſiōe q̄onis ⁊c. in principio. Et idē expreſſius firmat Ange. de are. in tract. ſuo maleficiorū. in verbo dicto maleficio ſemp aſtitit. in vlt. char. in ver. q̄ro q2 ſupra ⁊c. vbi dicit q̄. d. l. cos. C. de furtis. eſt intelligēda qñ oino nondum erat ꝑfectū delictū vel habitū ꝑ ꝑfecto vel abſoluto alias aūt ſi poſt delictū habitū ꝑ ꝑfecto recipit rē furatā vel
23 aliq̄ auxiliū preſtiterit † furi nō dicitur auxiliū ꝑſtitiſſe furto: ⁊ ſic furti nō tenet. ad q̄ allegat Bar. in. d. l. furtū. ff. de furtis. q̄ dicit eſſe notādū ad intellectū. d. l. cos. de quo ꝑ p. d. Feli. in. c. ſicut dignū. in. ij. col. v. iiij. limita. extra de homici. Et dicit Ang. de are. vbi. s. q̄ illo āno allegauit: ⁊ vidit hoc practicari. Ex iſtis a ergo

a ¶ Adde hic dicta no. do. Feli. i. l. c. ſicut dignuʒ. in ij. colū. in verſi. modo aduerte ⁊c. de ho.

Apparet q̄ p̄dictū ſtatutū d3 intelligi de preſtāte auxilium vel fauorē delicto non dum perfecto non aūt de preſtante auxilium vel fauorem delicto perfecto ⁊ conſummato vt in caſu nr̄o: ⁊ idē dixit multum ſing. Dy. in conſi. ſuo. xlj. incip. queſtio talis eſt contineł ⁊c. Nec habet ob-
24 ſtare ſi diceret per curiā ꝙ iſta proxime dicta habent locū in delicto homicidij ⁊ in ſimilibus que ſunt delicta perfecta ⁊ cōſummata. Sed ſecus eſt dicēdū in delicto furti: q2 tale delictū furti non dicił perfectū: q2 licet ſit cōſummatū tñ adhuc durat q2 fur ſemꝑ furał donec rē cōtrectat. ita dicit Bart. in. d. l. furtū ⁊c.
25 ¶ Quia ego reſpōdeo ꝙ in furtum cōmiſſum dicał delictū perfectum. Nec obſtat illud quod dicit Bar. i. d. l. furtū ſcilicet quod ex noua cōtrectatione noua naſcatur actio furti vt etiā ipſe dixit in. l. ſi abducta. C. de furtis ⁊ in. l. ſed nec ff. de cōdictione furtiua. ⁊ in. l. ſi dñium ff. de furtis. q2 dico quod in hoc opinio Bar. communiter reprobatur ⁊ magis cōmuniter docto. tenent cōtrarium ſe3
26 ꝙ ex noua ꝯtrectatione nō naſcał noua actio furti: vt not. dicit Angel. in. l. ſi dñium. ff. de furtis. vbi dicit quod predicta opinio Bar. de rigore cōmuniter reprobatur. ⁊ dicit idem Ang. in. l. ſi abducta. in lectura paduana. C. de furtis. ꝙ dicta opinio Bar. quā poſuit in plurib9 locis ſalua eius reuerentia non pōt ſuſtineri. Et contra opinio. Bar. tenuit ipſemet Bar. in. l. nunꝙ plura. i. ıııj. col. vſi. item oppono de. l. inficiando ⁊c. in fine illius oppoſitionis. ff. de priuatis delictis. quā allegat domi. Alex. in. d. l. ſi dominium. ⁊ ſic Bar. fuit ſibi contrarius. Item cōtra dictam opinio. Bart. tenet gloſ. in. l. j. §. nemo. in verbo dicebał. C. de annali exceptione. ⁊ tenuit Abb. i. c. j. extra de rapto. ⁊ Sali. in. l. ſiue manifeſtus. §. ſ. ff. de condictione furtiua. ⁊ ibi oſtendit illā opinio. Bar. eſſe falſiſſimā ⁊ dicit ꝙ cōtra Bar. tenuit Ricar. de ſalice. ⁊ dicit ꝙ Joā. de ligna. cōſuluit cōtra opinio. Bart. item ſubdit Salic. vbi ſupra ꝙ collegiū padue cōſuluit ꝯ opinio. Bar. ⁊ ſimiliter ꝯtra opinio. Bar. cōſuluit Oldra. ⁊ collegium bonomē vt refert do. Alexand. in. d. l. ſi dñium. ff. de furtis. Itē contra Bart. tenuit Odoffr. quem refert Bal. in. l. ſ. C. de confeſſ. in xıj. colū. item contra Barto. tenuit Rapha. fulg. in. d. l. ſi abducta. C. de furtis. ⁊ Paulus de caſtro dicit illam opinio. Bar. eſſe falſam in. d. l. ſiue manifeſtus. §. primo. Et alij plures doctor. tenent cōtra dictam opinio. Bart. quos refert ⁊ ſequitur domi. Auguſti. de arimi. in additio. ad Ange. de areti. in tractatu ſuo maleficiorū. in verbo ⁊ veſtem celeſtem in ver. quero quid ſi fur furatus fuit florētie. vbi etiā ipſe Ang. dicit ꝙ cū caſus occurriſſet de facto ꝙ doctores bonomenſes cōſuluerūt ꝯ Bart. pluribus iuribus ⁊ rationibus de quibus ibi ꝑ eum ⁊ idē tenet dñs Bartholo. cepo. in conſi. ſuo. lıx. incip. Paulus faber ⁊c. in vlt. colū. vbi refert plures doctores tenuiſſe hanc partē: ⁊ dicit ꝙ cōmunis opinio. eſt cōtra Bar. a qua nō eſt recedēdū iuxta not. in. c. j. ⁊. c. ne innitaris. de conſtitutioni. ⁊ contra opinio. Barto. tenuit etiā domi. Alex. in. d. l. ſi dominiū. ff. de furtis. ⁊ contra. d. opin. B[illegible]. eſt tex. in. l. ei q̄ furti. verſi. non magis furti actio. ff. de furtis. quem text. cōtra opinio. ſuam not. ibi ipſe Barto. in fina. verbis. ⁊ facit tex. in. c. j. de raptori. ⁊ tex. in. l. inficiādo. in. §. infans. eo. titu. Ex iſtis ergo patet quod ſtatutum loquens de dante auxilium vel fauorem maleficio ſeu delicto intelligił dum delictū eſt in fieri nō aūt in delicto iā facto. Et ſi recte volumus cōſiderare ⁊ meditari iſta fuit mens ſtatuentiū vt occurrereł delictis fiēdis que
27 mēs ſtatuētiū ſp̄ d3 attēdi. l. ſemꝑ in ſtipulationibus. cū gl. ff. de re. iu. c. q̄to. de cenſibus. glo. in. l. tale pactum. §. fi. ff. de pac. cum ſi. ¶ Ultimo dico ꝙ caſu quo iſte mattheus ex aliqua receptatione rerū furto ſubtractarū meruiſſet aliquam penā pecuniariā vel aliā non corporis afflictiuā vt dixi: attamen curia non debet ipſum condemnare: quia iam anteꝙ ipm condemnauerit fecit executionem in perſonam ſuā: nam ſex vel ſeptē ictus torture ſibi dedit indebite ⁊ iniuſte non precedentibus legitimis indicijs ⁊ non ſeruatis ſtatutis nec aliquibus ſolenni-

tatibus iuris: vt late deduxi in primo cõſilio: ideo merito dicendũ eſt ipm iã ſoluiſſe & ſatisfeciſſe pene pl9 ſatis ꝙ pecuniarie iuxta. l. i ſeruorũ. ff. ꝺ penis. & merito põt dici curie qꝺ petis & pluſꝙ debes intus habes. Ne ergo addaſ afflictio afflicto dico ipſum mattheũ fore & eſſe abſoluendum & relaxandũ: & ita concludo. Laus deo clementiſſimo.

Hippolytus de marſilijs.

1 Teſtes duo deponentes de viſu faciunt plenam probationem.

2 Fama iuncta cum teſtibus facit plenã probationem.

3 Domũ alicui9 ingrediẽs qui poſtea viſus ſit exire domũ cum gladio ſanguinolento in qua reperiatur vulnerat9 tale vulnus eſt ſufficiens ex probatum.

4 Fama & plublica vox in loco ſufficit i criminalibus licet plene probatum non ſit delictum.

5 Fama ſi habuit originẽ ab honeſtis perſonis facit indicium ad torturam.

6 Probationes in criminalib9 debẽt eſſe luce meridiana clariores.

7 Indicia in genere ſuo debẽt eſſe clara & talia que de iure ſubſiſtant.

8 Ratio eadẽ eſt de toto quo ad totũ que eſt de parte quo ad partem.

9 Iudex inquirens ſuccedit in locum accuſatoris.

10 Omnia reqſita in accuſatione reqruntur in inqſi. preterꝙ ſubſcriptio ad penam talionis.

11 Statutũ repellens accuſatorẽ vr̃ etiã repellere iudicem inquirentem.

12 Iudex nõ põt aliquẽ condẽnare niſi ſit ſpõte confeſſus vel legitime conuictus.

13 Abſolui: ſ reus qñ intentata contra eum non ſunt probata.

14 Teſtes affines non ſunt admittendi & admiſſi non probant.

15 Inimicus pſumptus nõ eſt admittendus in teſte & admiſſus non probat.

16 Iniuria facta vni de familia cenſetur facta toti familie.

17 Iniuria ſeu inimicitia exiſtens inter aliquos extenditur vſꝙ ad quartum gradum affinium & vltra.

18 Teſtis q teſtificaſ in cã criminali cõtra aliquem preſumitur inimicus eius.

19 Inimicitia pſumpta quo ad teſtes idem operatur qꝺ vera.

20 Vulneratus an remaneat debilitat9 ex vulnere nõ ſtat in cognitione teſtium videntiũ vuln9 inferri quia in tali actu momentaneo impoſſibile eſt.

21 Confeſſio impoſſibilis ſeu nature ꝫria que loquaſ in reo ſiue in teſtib9 nõ valet

22 Confeſſio alicui9 ꝙ fregerit caput & oſſum tãꝙ cõtinẽs impoſſibile non nocet.

23 Nõ veriſimilib9 iudex non ꝺꝫ dare fidẽ.

34 Allegans nõ veriſile non debet audiri.

25 Probatio debet eſſe veriſimilis.

26 Teſtibus deponentibus non veriſimilia non eſt credendum.

27 Teſtis dictum nõ veriſimile eſt ſuſpectum de falſo.

28 Teſtis periurus non eſt admittendus.

29 Periurus eſt infamis.

30 Minor non admittiſ in teſtẽ in cã criali

31 Pauper teſtis non eſt admittendus.

32 Teſtes inhabiles admittunſ qñ aliter veritas haberi non poteſt.

33 Teſtes nõ integri vt admittantur debet pri9 cõſtare qꝺ aliter vitas hr̃i non põt.

34 Inimicitie cauſa ſatis eſt qꝺ ſubſit.

35 Teſtis dicens falſum in vno in totum dictum eius vitiatur.

36 Iuramẽtũ eſt indiuiſibile & opaſ qꝺ dictũ teſtis falſum in vno in totũ ãnullaſ

37 Fama ad hoc vt oriaſ ꝺꝫ dici a plurib9

38 Teſtis deponens de fama ꝺꝫ dicere audiuiſſe a maiori parte populi.

39 Occidens aggreſſorem non eſt puniendus. & ibi nu. 44.

40 Defenſio etiam animalibus brutis eſt permiſſa.

41 Defenſio tanꝙ iuris naturalis a principe tolli non poteſt.

42 Statutũ tollens defenſionem intelligiſ de ciuili non de naturali.

43 Papa non poteſt tollere defenſionẽ introductam a iure naturali.

45 Occidens aliquẽ ſe defendendo nõ dicitur committere delictum.

46 Aggreſſor ſi mortu9 ſit ab aggreſſo vr̃ magis occiſus a ſeipſo quã ab aggreſſo.

47 Verbera non dantur ad menſuram.

48 Defendens ſe non poteſt habere ſtateram in manibus & menſurare ictus.

49 Metus inſtantis periculi tollit rectum iudicium ⁊ conſilium deliberandi.
50 Homo aſſaltado mezo perduto iuxta prouerbium ⁊c.
51 Excedens modum inculpate tutele nõ dz puniri vera pena delicti.
52 Terror armorum facit quod quis dicatur in periculo vite conſtitutus.
53 Probato ꝙ aliquis veniebat contra me cũ gladio euaginato probata eſt defenſio. ⁊ ibi. nu. 55.
54 Armorum viſus affert iuſtum timorem mortis.
56 Potentia in habitu idem operatur qđ ipſa in actu.

Conſilium.xxxi.

Bonorum omniuz elargitor omnipotens deus concede mihi ſeruo tuo vt in preſenti conſultatione veritatem ⁊ iuſtitiam loqui valeam ⁊c. In preſenti cauſa inquiſitiõis formate per magnificum. d. poteſtatem bononie ⁊ eius curiam contra ⁊ aduerſus ſebaſtianum de bocha defero. videref primo aſpectu dicendum dictum ſebaſtianum condẽnandum eſſe pro aſſerto vulnere illato in perſonam ioannis baptiſte d palamicinis. Et hoc ex pluribus: 3 primo enim ex dicto duorum teſtiũ examinatorum pro parte curie videlicet canazonus ⁊ ioannes magiſtri thomaſij de placẽtiaq̃ apte ⁊ expſſe deponũt ſe vidiſſe dictum ſebaſtianum armatuz vno pugnale ferreo vulnerare dictũ Jo. bapti. qui teſtes taliter deponentes de viſu videnf indubitanter facere plenam pbationem † contra dictum ſebaſtianũ iuxta ea que habentur in. l. admonendi. ff. de iureiuran. ⁊ in. l. bonefidei. C. eo. et in. l. maritus. ff. de queſtionibus. ⁊ in. c. in omni negotio. extra de teſtibus. et in c. licet vniuerſis. eodem titulo. ⁊ in. l. vbi numerus. ff. de teſtibus. cum ſimilibus. Item examinati ſunt etiaz alij teſtes videlicet auguſtinus ioannis bolognini qui deponit ꝙ tempore illati vulneris in perſonam dicti ioannis baptiſte 4 ipſe vidit dictuz ſebaſtianum armatum cum vno pugnale ferreo nudo ſanguinolento: ⁊ ꝙ ibi dicebaf ab oĩbus ꝙ fuerat ſebaſtianus bocha defero q̃ dictum ioã. baptiſtam vulnerauerat. Similiter etiã idem in effectu deponit ioãnes baptiſta tata preda teſtis ꝑ curia examinatus ⁊ alius teſtis ſcilicet iacobus. q. ioãnis florentini idem dicit ⁊ cõcludit. Ex quibus teſtibus vr̃ ꝓbari fama ꝙ fuerit dictus ſebaſtianus qui intulerit dictum vulnus prefato ioãni baptiſte: que fama iuncta cũ predictis teſtibus primo † examinatis videtur facere indubitatã fidẽ ⁊ ꝓbationẽ cõtra dictũ ſebaſtianum inquiſituz per ea que habentur plene per Bar. ⁊ alios i. l. de minore. in. §. pluriũ. ff. de queſtionibus. ⁊ per Bald. Salice. ⁊ alios in. l. ea quidẽ i materia fame. C. de accu. ⁊ per Abba. ⁊ alios in. c. inquiſitionis. §. q̃ſiuiſti. extra de accuſa. Preterea tres teſtes de ſupra dictis dicunt vidiſſe pugnale ſanguinolentum in manu dicti ſebaſtiani tempore dicte rixe ex quo multũ coadiuuaf depoſitio omniũ dictorum teſtiũ ſcilicet qđ fuerit dictus ſebaſtianus qui vulnerauerit dictũ Joãnem baptiſtam: imo ex tali depoſitione ſola poſſet ſequi condemnatio contra dictum ſebaſtianum per doctrinã Salice. in. l. fi. C. de ꝓb. vbi dixit † titi9 eſt ingreſſus domũ ſeij vel ſeie ⁊ parum poſt auditus eſt clamor ⁊ viſus eſt titius exire domũ illam cum gladio ſanguinolẽto: ⁊ ſeius vel ſeia reperitur recenter vulneratus: quod hoc caſu tale vulnus eſt ſufficienter probatũ a titio fuiſſe factuz quod dictũ pro valde nota. refert ⁊ ſequitur do. Fran. bru. in ſuo tracta. de indicijs ⁊ tortu. in. v. char. in. iij. colũ. de quo dicto feci mentionẽ ſequendo illud in. l. repeti. in. v. colum. ver. itez pro hac parte. ff. de queſtiõibus. ⁊ in ſingu. meo. cclxxxviij incip. dixi tibi ⁊c. Cum ergo appareat ex depoſitione dictorum teſtium dictum ſebaſtianum habuiſſe in manu gladium ſanguinolentum in loco dicte rixe ergo probatum videtur eſſe ꝙ dictus ſebaſtianus dictũ vulnus intulerit ⁊ ꝑ conſequens qđ ſit cõdẽnandus. Facit preterea ad predicta. † Nam licet in criminalibus ſit plene ꝓbatum delictũ

tamē ſufficit qđ ſit publica vox et fama in loco de ipſo delicto. ita dixi. d. Alex. i ꝯſil. ſuo. ccccl xij. inci. viſo themate ⁊c. in penul. colū. allegat plura de quibus ibi per eū: ergo in caſu iſto videt̃ eſſe ꝓbatū dictū maleficium, cōmiſſum eſſe per dictū ſebaſtianū. Preterea caſu quo aliquo iure dici poſſet ex predictis oībus nō ſequeretur plena probatio dicti vulneris cōtra dictū ſebaſtianū: attñ negari non pōt ꝙ cōtra ꝑdictū iacobū ex eis non oriantur indicia ad torturā contra ipm̄ ⁊ maxime ex dicta ꝓbatione fame que fama lʒ de per ſe ſola non faciat indiciū ad torturaʒ: vt habet̃ in. d. l. de minore. in. d. §. pluriū. ⁊ in. d. l. ea quidē. tñ
3 hoc fallit niſi cōſtet † quod ipſa fama habuerit originē ab honeſtis ꝑſonis: nam tunc facit indicium ad torturā: ita videt̃ tenere Bal. in. c. j. §. item ſi vaſallus. de contro. inueſti. in vlti. col. ꝙ etiaʒ voluit Sali. in. l. ea quidē. poſt Bal. ibi in materia fame. C. de accuſa. ꝙ etiā videt̃ ꝓbari in. c. qualiter. el. ij. de accuſ. et in. l. miles. in. §. mulier. ff. de adulte. de quo dixi in. d. §. pluriū. in. vj. col. ⁊ in repeti. mea in. l. fi. C. de prob. in. lxxx. char. poſt pn. Sed iſta fama in caſu noſtro ortum habuit ab honeſtis perſonis vt ptʒ ex depoſitione auguſtini ioānis bolognetti qui dicit ꝙ hoc audiuit dici a iacobo ſcarparia taia preda et a iulio aromatario: ergo ſequitur clare ex ꝑdictis ꝙ caſu quo nō eſſet plene probatū dictū delictū cōmiſſum eſſe per dictū ſebaſtianū ſaltem ex dictis dictoruʒ teſtium oriunt̃ indicia contra eum ſufficientia ad torturam quā neceſſe habet pati ⁊ ſubire dictus ſebaſtian9 ſm̄ iuris diſpoſitioneʒ. ¶ Sed predictis nō obſtantibus cōtrariam partem veriorē fore de iure puto. ſ. ipm̄ ſebaſtianū fore ⁊ eſſe abſoluendum a dicta inquiſitiōe ⁊ ab omnib9 ⁊ ſingulis in ea cōtētis. ¶ Ad qđ dicenduʒ pre-
6 mitto regulam illaʒ vulgatā † vʒ in criminalib9 ꝓbationes debēt eſſe luce clariores. l. fi. C. de ꝓb. l. addictos. C. de appel. l. abſentē. ff. de penis. cum ſi. Et ſicut ꝓbationes in ipſis cauſis criminalibus debēt eſſe luce clariores vt dixi: ita ⁊ in-
7 dicia ad torturā † in genere ſuo debent eſſe clara: ⁊ idonea ⁊ talia q̄ de iure ſubſiſtāt: ita no. dixit bal. in cōn. ſuo. cccxix. inci. verba inquiſitionis. in. ij. colū. in. ij. vol. Pro quo dicto facit regula illa vcʒ
8 † qđ eadē ratio eſt de toto quo ad totum que eſt de parte quo ad partē. l. q̄ de tota. ff. de rei vē. l. an ps. ff. pro derelicto. l. qui ſcit. ff. de vſur. Premitto etiaʒ aliud
9 vcʒ † qđ iudex inquirens ſuccedit in locum accuſatoris: ⁊ omnia reqſita in ac-
10 cuſatione † requiruntur in inquiſitione preterq̄ ſubſcriptio ad penaʒ talionis: ita dixit Bar. in. l. ij. in. §. ſi publico. i. v. col. ver. q̄ro vtrū ⁊c. ff. de adult. ⁊ Ange. de aret. in tracta. ſuo maleficiorū. in verbo hec eſt quedaʒ inquiſitio. in. v. charta. in. j. col. ⁊ idē dixit. d. Alex. in ꝯſil. ſuo lxiij. inci. viſo themate ⁊c. in. ij. colū. in
11 j. volu. vbi ſubdit etiā † qđ ſtatutū repellens accuſatorem videtur etiam repellere iudicem inquirētē. allegat Bar. in. l. nō ſolum. in. §. q̄ſq̄. ff. de iniur. ⁊ in aliis pluribus locis de quibus ibi per eum. ¶ Modo iſtis premiſſis dico ipm̄ ſebaſtianū abſoluēdū eſſe a dicta inquiſitione ⁊ ab oībus in ea cōtentis: nam iudex
12 non poteſt aliquem condēnare niſi † ſit ſponte cōfeſſus vel legitime conuict9. c. nos in quēq̄. ⁊. c. multi. ij. q. j. ⁊. c. lotharius. xxxj. q. ij. ⁊ hr̄ in. l. qui ſententiaʒ. C. de penis. ⁊ in. l. qui accuſare. C. de edendo. ⁊ in. l. actor. C. de proba. ⁊ in. l. fi. C. de cōfeſ. cum ſimi. Sed iſte ſebaſtianus nō eſt ſponte confeſſus: quia imo reſpōdēs dicte inquiſitioni negauit oīa contenta in ea fuiſſe nec eſſe vera: vt ex ꝓceſſu apparet nec etiam eſt legitime conuictus vt ſtatim oſtendā: ergo merito et neceſſario venit abſoluēdus ex regula illa vi-
13 delicet † quod reus debet abſolui quando intentata contra eum non ſunt legitime probata. l. qui accuſare. C. de edendo. c. vt noſtrum. extra vt eccle. benefi. l. actor. C. de proba. cū ſi. Qđ aūt non ſit legitime cōuict9 oſtēdit̃ clare ⁊ manifeſte nā teſtes duo examinati q̄ deponunt ꝓ curia ⁊ dicunt vidiſſe dictū ſebaſtianuʒ vulnerare dictuʒ Joan. baptiſtam cum vno pugnale non faciunt aliquam probationē imo nec indiciū cū multis morbis laborent. ¶ Primo enim ſunt con-

functi ꝛ affines maxima affinitate ipſi
ioan.bapti.offenſo:vt pꝫ ex depoſitione
duoꝝ teſtiū vꝫ ex dicto ſtephani quon
dā iacobi dal fero ꝛ ſebaſtiani de ſellis
ꝛ ſimiliter patet ex dicto petri cauazoni
q̄ deponit ſe eſſe affinem.d.ioā.bapti.vt
ex proceſſu apparet quo ſtante dicti te-
14 ſtes non ſunt admittendi† ꝛ admiſſi nō
probant:vt eſt text.ꝛ ibi omnes ſcrib.in
l.parentes.ꝛ in.l.eos.C.de teſta.l.teſtis
idoneus.ff.eod.ꝛ habetur in.c. videtur.
extra qui mat.accuſa.poſ.ꝛ in.§.item te
ſtis idoneus.iiij.q.iij.ꝛ voluit Specul.
in ti.de teſte.in.§.j.ver.itē q̄ eſt parens
ꝛc.ꝛ ibi Ioā.an.in addi.ꝛ voluit Paul.
de caſt.in terminis iſtis in.d.l.fin. C. de
proba. ¶Itē dicti duo teſtes vt.ſ. exa-
minati pro curia:ꝛ deponentes de viſu
ↄtra ipſum ſebaſtianum ſunt inimici ſal
tem preſumpti ipſius ſebaſtiani vt ſta-
15 tim oſtendā ergo† non ſunt admittendi
ꝛ admiſſi non probant.c. repellantur.c.
cum.p.ꝛ.c.cum oporteat.de accuſ.ꝛ hꝫ i
c.ſi teſtes.iiij.q.iij.ꝛ in.l.liberi. C.de in
of.te.ꝛ in aut.ſi vero dicaꝛ.C.de teſt.ꝛ in
l.ij.§.preterea.ff.de queſtio.vbi late dixi.
Quod autē ſint eius inimici ſaltem pre-
ſumpti colligitur ex duobus:primo qꝛ
ipſi dicunt ꝛ affirmant ipſm ſebaſtianum
vulneraſſe dictū Io.bapti.qui eſt ei9 af-
finis vt probatū eſt:ergo ex dicto vulne
re preſumitur inimicitia etiā eſſe cum di
ctis teſtibus cōiunctis ꝛ affinibus ipſi9
vulnerati.naturalis eīm ratio ſuadet vt
inter offendentē affinē meum ꝛ me oria
tur odium ꝛ inimicitia:ꝛ iſta patent ad
16 oculum apud quēcūq3 prudentē:† ꝛ cū
ſint naturalia nō egent ꝓbatione. Pro
quo facit nā iniuria facta vni de familia
cenſetur facta toti familie:et iniuria fa-
cta vni cōſorti vel vni ex tranſuerſalib9
cenſeꝛ facta toti conſortiarie ꝛ omnibus
trāſuerſalib9 ſm Barto.in.l.cū ſcimus
C.de agri.ꝛ cēſi.li.xi.ꝛ eſt tex.ꝛ ibi bart.
Alex.ꝛ alij i.l.lex cornelia.in princ. ff.de
iniur.ꝛ voluit Bal.in.l.j.in.ij. col.C.de
rap.virgi.ꝛ i.l.j.C.ſi quacū.predi.pote.ꝛ
in.c.j.§.ſimilr.qb.mo.feu.ami.ꝛ Alexā.
i.l.ſi finita.§.ſi de vectigalib9.i.iij.char-
17 ta.ff.de dam.infect.ꝛ ideo dicimus† q̄
inimicitia ſeu iniuria exiſtens inter ali-
quos extēditur vſq3 ad quartum gradū
affiniū:vt dixit no.Bal.in.c.j.§.ſi vaſal
lus.in tit.ſi de feu. fue. cōtro. inter dn̄m
ꝛ vaſallū.ꝛ in.l.athlete.i.§ dat remiſſio
nem.ff.de excuſa.tu. vbi ſubdit q̄ etiam
vlteri9 extenditur inimicitia.alle.tex. in
l.ſi femina.C.ad turpi.ergo dicti teſtes
hac ratione naturali ſaltem preſumpti-
ue dicunꝛ inimici ipſi9 ſebaſtiani meri-
to ſunt reyciendi. ¶†Item alia ratiōe 18
preſumitur inimici iur. preſumptionē q̄
habet q̄ ille qui teſtificatur contra ali-
quem in cauſa criminali preſumitur ei9
inimicus.vt no.dixit Abb.in.c.cum.p.
in fine.de accuſ.ꝛ do. Alexan. in.l.teſti-
bus.ff.de teſti.Stantib9 ergo dictis pre
ſumptionib9 inimicitie inter dictos te-
ſtes ꝛ ipm̄ ſebaſtianum merito dicti te-
ſtes ſunt reyciendi.Qm̄ idē iudicamus:
de iimico preſumpto qđ de inimico ꝟo
19 ꝛ idem in recipiēdis teſtib9 † operatur
inimicitia preſumpta quod operaꝛ ini-
micitia vera ſecūdū Inno. in.c.cuꝫ.I.et
A.in fine de re iudicata.ꝛ Barto.in.l.j.
in.ſi ff.de his quib9 vt indignis.ꝛ Bal.
referens Inno.in.l.preſcriptione. in an
tepenul.col.C.ſi cōtra ius vel vti. pub.et
in.d.auten.ſi vero dicaꝛ.in vlti.colū. de
teſtibus.ꝛ in cōſi.ſuo.cccxvi. incipi, pre-
ſuppoſito ſtatuto ꝛc.in.j.col.in. iiij. vol.
ꝛ voluit Abb.in.d.c.repellātur.et in.d.
c.cū oporteat.ꝛ hoc etiā firmant plures
alij doctor.in diuerſis locis quos ſimul
reduxi in.l.ij.in.§.ꝑterea.in pria colū.ff.
de queſtionib9.ꝛ i ſeq.ibi.Alia etiam rō
ne dicti duo teſtes deponentes de viſu
contra dictum ſebaſtianū nullā faciunt
fidē vel probationeꝫ eo quia deponunt
impoſſibilia ſeu nō ꝟiſimilia. Nā dicūt
quod viderunt dictū ſebaſtianū cū vno
pugnale ferreo nudo ꝛ ſāguinolēto ad
meuantem cōtra Ioānē baptiſtā palam
cinum ꝛ eū cū dicto pugnale percuſſit:ꝛ
vulnerauit ſuper brachio in cubitu ſini-
ſtro cū maxia ſāguinis effuſione:ꝛ oſſiū
fractura:ꝛ neruoꝝ inciſione ex quo vul-
nere brachiū remanſit debilitatū: ita de
ponunt ambo dicti teſtes. Notāda sūt
ꝛ ꝑōderāda ſunt illa ꝟba vꝫ ꝛ oſſiū fra
ctura ꝛ neruorum inciſione ex q̄ vulnere
brachiū remanſit debilitatū ꝛc. Nā per

iſta vba apparet quod iſti teſtes deponunt ipoſſibilia vel ſaltem nō veriſimilia. Nō eſt qr an vulnerās aliquē ſibi frāgat oſſum et neruos incidat et an mēbrum vulnera tū remaneat debilitatū nō ſtat in cogni
20 tione teſtiū videntium vulnus inferri qr i tali actu momentaneo ipoſſibile eſt vt iſta cognoſcantur ab aſtantib9 et videntib9 ſimpliciter vulnera iferri: imo medici et in arte peritiſſimi hoc faciliter nō exprimūt niſi cū magna aiaduerſiōe et inſpectione nō ſemel tātū ſz ter. et q̄ter facta candelis accēſis et vulnere intus et extra diligenter inſpecto et temporis curſu expectato: ideo cum dicti teſtes p̄dicta ita vt dixerunt temerarie: et ex abūdantia cordis hoc affirment dicto ſuo minime ſtandum eſt: nam confeſſio im
21 poſſibilis ſeu non veriſimilis vel nature cōtraria ſiue loquatur in reo ſiue in teſtibus nō valet nec affert preiudiciū ipſi reo vel parti cōtra quā teſtes deponunt tex. eſt in. l. inde neratius. §. ſi quis homi nē viuū. ff. ad legē aquiliā. et habetur in. l. cōfeſſionib9 et in. l. ſi is. ff. de interroga. actio. et hoc voluit domi. An. i. c. ſignificaſti. in. ij. co. extra de homicidio. et bal. in. l. j. in. viij. colū. in ver. ſed quid dices. el. ij. C. de cōfeſ. p quo faciūt optime dicta p do. Alexā. in conſi. ſuo. cccxxix. incip. in cā inquiſi. formate etc. in prima col. vbi dixit quod ille qui cōfitetur aliquem mortuū eē ex veneno per ſe illi dato nō p̄iudicat ſibi qr impoſſibile eſt ſibi hoc ſcire. Et idē ſi qs cōfitetur ſe alicui fregiſſe
22 caput et oſſum † iſta confeſſio tanq̄ continens impoſſibile non nocet cōfitenti. ita colligitur ex dictis p domi. An. in. c. fin. in vj. col. ver. queritur etc. extra de confeſ. pro quib9 faciūt dicta per Lud. ro. in cōſ. ſuo cclx. incip. in propoſito caſu ante. finē. et per eundē in cōſi. ſuo. cxiij. incip. pro deciſiōe in fin. vbi expreſſe dicit quod confeſſio nature cōtraria ſeu impoſſibilis nō nocet cōfitēti. allegat q̄ plura de quib9 ibi per eū. et faciunt etiā dicta per ipſum Lu. ro. in cō ſi. ſuo. clxvij. incip. antoni9 accuſatus in. ij. col. et per Soci. in conſi. ſuo. clxxviij. inci. p̄mo aſpectu etc. in vlti. col. circa mediū. et faciūt etiam alia q̄ ad hoc adduxi in. l. j. in princip. i. xiij. colū. ver. de cōfeſſione. ff. de queſtioni. Et facit optime no. vbū Bal. i. l. aretuſa. ff. de ſtatu homi. in. j. colū. vbi refert quod alias Oldrad9 defendit quendā reū a pena mortis pter dicta teſtiū non veriſimilia et impoſſibilia: quod etiā dixit ipſe bal. in. c. j. §. porro. in fi. que fuit prima cauſa benefi. amit. de quo etiā p do. Bartho. cepo. in cautela ſua. ccxxj. incip. ſi aliqs fuit accuſat9. et per Bal. in. l. de quibus. in penul. col. ver. et ideo maleficiū. ff. de legi. et in. l. cū fratrem. ff. de his quib9 vt indig. et in. l. data opera. in. xij. colū. ver. deponit teſtis falſum. C. qui accuſa. nō poſſunt. et in. l. ſi nō ſpeciali. in prin. C. de teſta. et p alios plures doct. quos retuli in. d. l. j. in prin. in. xiiij. col. ff. de queſtioni. Fortificantur p̄dicta: nā per rationem ſuperi9 adductā iſti teſtes deponūt nō veriſimilia ſcz quod ipſi ſciant oſſum eſſe fractū et nerui eſſe inciſi et brachium remāſiſſe debilitatū: ergo tales teſtes non
23 pbant et eis credēdū nō eſt † qm̄ non veriſimilib9 iudex nō dz dare fidē ſm Spe. de anchara. in cōſi. ſuo. cclvij. inci. ex ordine cōtractuū. et dixit idē Spe. de anch. in conſil. ſuo. clvij. incip. viſa facti narratione in. vij. col. quod allegans non veriſi
24 mile nō debet † audiri. Et dixit Bal. in
25 l. fi. in fine. C. de edendo. quod pbatio † dz eſſe veriſimilis alias ei ſtādū nō eſt. Et dixit Innocē. in. c. auditis. de preſcripti.
26 † quod teſtib9 deponentibus nō veriſimilia nō eſt credēdū quod etiam dixit. d. Feli. in. c. licet cāz. in ver. no. ver. extra de proba. Quinimo fortius dixit domi. Alex. in cōſi. ſuo. cccxxxviij. inci. circa primū.
27 in penul. col. † quod teſtis dictū non veriſimile eſt ſuſpectū de falſo; de quibus latius dixi in. l. j. in princi. in. xv. colū. ff. de queſtionibus. ¶ Modo in ppoſito cū dicti teſtes deponāt impoſſibilia et non veriſimilia magis ex voluntate et odio orto inter eos et ipſum ſebaſtianum vt ſupra dixi ideo merito non probant: ſed ſunt reijciendi et repellēdi per predicta. Inſuper alia vrgentiſſima ratione dicti duo teſtes deponentes de viſu dictum ſebaſtianum vulneraſſe do. Johan. bapti. non pbāt et eis aliqua fides non eſt penit9 adhibenda: eo quia vnus ipſorū

eſt periurꝰ ⁊ per cōſequens falſus et in-
famis qui nō ꝓbat nec eſt admittendꝰ
in teſtē in aliqua cauſa ⁊ maxime in cā
28 criminali vt † in caſu noſtro: vt voluit
Specul. in ti. de teſte. in. §. j. ver. itē ꝙ eſt
periurꝰ ⁊c. ⁊ in ver. itē ꝙ eſt infamis ⁊c.
vbi allegat plura iura ad hoc de quibꝰ
ibi per eū que nō refero breuitatis cau-
Qd̄ autem ſit periurus ⁊ per cōſequens
falſus ⁊ infamis aperte probatur et de
monſtrat̄ ex eius depoſitionibus. Nam
primus teſtis petrus cauazonꝰ dicit vi-
diſſe ſebaſtianū cū vno pugnale ferreo
nudo ⁊ ſanguinolento adminantē cōtra
Joan. baptiſtā ⁊ qd̄ eum cum dicto pu-
gnale percuſſit ⁊ vulnerauit ſuper bra-
chio cum magna ſanguinis effuſione ⁊
oſſium fractura: ⁊ neruorū inciſione ex
quo vulnere brachium remanſit debili-
tatum. Poſtea idem petrus cauazonus
repetitus: ⁊ iterū examinatus dicit non
eſſe verum ꝙ ipſe viderit pugnale ſan-
guinolentum ⁊ qd̄ nō eſt verum ꝙ oſſa
fuerint inciſa. ¶ Itē ꝙ nō eſt verū ꝙ fue-
rint inciſi nerui nec eſt verū ꝙ brachiū
remāſerit debilitatum ex dicto vulnere.
Item deponit ſe eſſe af..nem dicti ioan.
baptiſte cuiꝰ contrariū dixit in p̄mo ſuo
dicto. Item dicit ꝙ dictus Joā. baptiſta
non remanſit debilitatus in aliquo ⁊c.
apparet ergo manifeſte clare lucide et
aperte ipſum teſtem fuiſſe ⁊ eſſe periurum
ex ore ipſiꝰ teſtis ergo merito non venit
29 ſibi aliqua fides adhibenda: † p̄mo quia
periurus ſcd̄o quia infamis Nam periu-
rus eſt infamis vt dixit glo. in. c. peruene-
nit. extra de fideiuſſoribus. ⁊ eſt tex. in. l.
ſi quis maior. C. de trāſactionibus. ⁊ ibi
gl. ⁊ doc. ⁊ eſt gl. in. l. que ſub conditiōe.
ff. de conditio. inſtitu. ⁊ in aut. ſcenicas
nō ſolū fideiuſſo. in. §. j. ⁊ eſt gl. ⁊ ibi do-
cto. in. l. luciꝰ. ff. de infa. ⁊ voluit Jo. an.
do. Ant. ⁊ alij in. c. teſtimonium. de teſti
bus. ⁊ Hoſtiē. in ſumma de vſuris. §. an
aliquo caſu. in vlt. colū. in ver. qd̄ de no-
torijs. quē refert ⁊ ſequit̄ Archi. in. c. ſi-
cut non ſuo. xlvi. diſtinctio. ⁊ in. c. paruuli
xxij. q. v. ⁊ volūt etiā alij doct. in pleriſq̄
locis quos adduxi in repetitio. mea. l.
fi. C. de ꝓba. in decima charta. ¶ Alius
etiam teſtis ſimiliter deponens de viſu
ſcilicet ioannes de placentia non ꝓbat
eo qȝ vltra alias inhabilitates ſupra re
latas eſt minor .xx. vt ipſe aſſerit in dicto
ſuo: ⁊ tales minores non admittunt̄ in
30 cauſis criminalibus † vt habetur in. l. te
ſtimonium. ff. de teſtibꝰ. ⁊ voluit Spec.
in tit. de teſte. §. j. verſ. item quod eſt im-
pubes. ⁊ habetur. iiij. q. iij. ca. teſtes. §. in
31 teſtimonium. Item † iſte teſtis eſt pau-
per ⁊ nihil habet in bonis vt ipſe dicit
in teſtifica. ſua quo caſu nō eſt admittē-
dus in hac cauſa in qua tractatur de cō
dēnatione. ccc. librarū. l. iij. in principio.
ff. de teſtibꝰ. ⁊ voluit glo. in. §. ſi vero ab-
ſint. in aut. de heredi. ⁊ fal. quā p̄o not.
ad hoc allegat do. Alex. in conſilio ſuo
cclxxxviij. incipiē te viſo proceſſu. in p̄i-
ma colūna. et voluit Specu. in titulo de
teſte. in. §. j. ver. itē qd̄ eſt pauper. de quo
⁊ per domi. Frā. are. in conſi. ſuo. xiij. qd̄
incipit. viſis diligenter. in. x. colum. Et
ſic ex predictis omnibus exceptionibus
⁊ obiectionibus patet dictos teſtes nul-
lam probationē facere ſed ipſos non eē
inhabiles pluribꝰ inhabilitatibus: et ꝑ
conſequens ipſos nō eſſe admittendos
in hac cauſa. Nec habet obſtare ſi dica-
tur quod imo ſunt admittendi dicti te-
ſtes non obſtātibus predictis exceptio-
32 nibus ⁊ obiectionibus. ¶ Quia quando
veritas aliter haberi non poteſt admit-
tuntur inhabiles ad teſtimonium vt de
licta non remaneant impunita: vt vo-
luit Salice. in. l. ea quidem. in. i. colum.
verſiculo. ad quintam queſtionem. C.
de accuſa. vbi ponit exemplum de lu-
dente in proſtibulo qui fuit deceptus. in
taxillis falſis. nā poterit probare talem
deceptionem per lenones: ⁊ alios infa-
mes ꝙ etiā voluit Ange. de are. referens
eum in tracta. ſuo maleficiorum. in ver-
bo mētitore di mal dati. in prima colū.
⁊ Alexander in conſilio ſuo. lxiiij. inci-
piente viſo themate. in prima columna.
in p̄mo volumine et voluit Joānes an-
dreas in additio. Specu. in titu. de teſte.
§. j. verſi. item excipitur quod eſt impu-
bes. vbi dixit quod licet minor. xxv. an.
non admittatur ad teſtem in criminali-
bus tamen admittit̄ in defectum probatio
nis non prohibetur recipere talem mi-

norem in teſtem quando veritas aliter
ſciri nõ poteſt: ⁊ idem ſubdit eſſe in mu-
liere que non admittitur in cauſa crimi
nali tñ ſm eū ibi admittitur qñ veritas
aliter ſciri non poteſt. Et faciunt ꝓ hac
parte alia plura ⁊ plura doctoꝝ dicta
que alias cumulaui in. l. diuus pius. in
ij. colū. ff. de qōnib⁹. ⁊ in. l. de minoꝛe. in
principio. in. ix. col. eo. titu. Qr rñdeo qd
predicta iura ſunt vera: ſed non habent
locū in caſu noſtro: quia nõ põt dici in
caſu noſtro qd vitas aliter ſeu ꝑ alios
haberi nõ poſſet: qr alij plures teſtes ha
biles interfuerunt dicte rixe ⁊ potuerũt
oia videre ſicut viderunt dicti teſtes. et
hoc ꝓbaf ex dicto ipſoꝝ duoꝝ teſtiũ vt
patet dũ fuerũt interrogati qb⁹ preſenti
bus fuit vulnerat⁹. d. Jo. bal. rñdēt ipſis
pñtib⁹: ⁊ multis alijs ecce ergo ꝙ veri-
tas ſciri põt ab alijs. ⁊ ſic ceſſat dictum
⁊ obiectio predicta. ¶ Preterea ad hoc
vt teſtes min⁹ integri admittanf qñ ve-
ritas aliter ſciri nõ poteſt debet cõſtare
33 ꝑ pꝛio qd aliter veritas haberi non põt
⁊ qd alie ꝓbationes deficiunt alias nõ
dñt admitti tales teſtes inhabiles ſm
d. alex. i ɔſi. ſuo. lxiiij. inci. viſo. themate
in. j. vol. i vl. col. vbi ad hoc allegat plu-
ra iura de qb⁹ ibi per eũ: ſꝫ hic nõ eſt fa-
cta talis ꝓbatio merito tales teſtes non
dñt admitti. Nec etiã hꝫ obſtare ſi dice
retur qd dicti teſtes nõ ſunt inimici. d. ſe
baſtiani qr dato qd poſſet dici qd i cõſe
quētiã ex dicto vulnere illato in affinē
ſuū ēt ipſi eēnt iniuriati: tñ hoc eēt verũ
ſi ipſi hãc iniuriam reuocaſſent ad ani-
mum: ⁊ hoc pro iniuria habuiſſent: ⁊ in
iuriam exiſtimaſſent: ſꝫ ipſi dictum iniu
riam ꝓſumptã nõ reuocarũt ad animū
nec eã exiſtimarũt ergo nõ dñt dici ini-
mici: ꝙ autillã iniuriã nõ reuocauerint
ad aīm ⁊ eã nõ exiſtimauerint pꝫ ex de-
poſitione ſua in q̃ dicũt ſe nõ eſſe inimi
cos. d. ſebaſtiani dũ interrogati ſup ge-
neralibus recte rñderūt. ⁊c. Qr rñdeo qd
hoc nõ obſtãte non ſunt admittendi di-
cti teſtes. rõ eſt qr qñ ſubeſt cã inimici-
tie inter teſtē ⁊ ptē cõtra quam deponit
ſemp repellif teſtis lꝫ dicat i depoſitiõe
34 ſua nullã hre inimicitia cum pte: ita di-
cit Jnn. in. c. cū. J. ⁊. A. M. extra de rei-
dica. ⁊ Bald. cū referens f. l. ꝓſcriptiõe
in antepenult. col. C. ſi cõtra ius vel vti.
publi. in aut. ſi dicaf. in vltima colū. C.
de teſtibus. ⁊ in cõſi. ſuo. cccxvj. inci. pre
ſuppoſito. in pꝛima colum. in. iiij volu. et
Abb. in. c. cū opoꝛteat. de accuſa. et An.
ro. in. l. j. in. §. reſcriptū. in pꝛinci. ff. ad ſil-
leianum. ⁊ in rub. ff. de arbi. in. ix. col. vſi.
ſcias tñ ⁊c. ⁊. d. Feli. in. d. c. cum opoꝛteat
in. ij. col. circa fi. ⁊. d. Alex. i ɔſi. ſuo. clxx-
iiij. inci. viſa inquiſitiōe. in vl. col. in fin.
⁊ in conſilio ſuo. xcix. incipien. in cauſa
inqſitionis ⁊c. in. ij. col. in. j. volu. de quo
latius dixi in. l. j. in. §. preterea. in. ij. col.
ff. de qōnib⁹. Quo autē ad periurium et
infamiã petri cauazoni teſtis examina-
ti qui repetitus dixit contrarium ei⁹ qd
pꝛimo dixit in multis vt ſupra oſtendi
non obſtat ſi dicereſ qd in his que ſibi
contradixit eſt reijciendus: nõ autem eſt
reijciēd⁹ in his i qb⁹ nõ ɔtradixit ⁊ vti-
le ꝑ inutile nõ dꝫ vitiari vt in iurib⁹ vul
35 garibus. † Quia reſpondeo qd imo di-
ctum ſuum in totum vitiatur ⁊ reijcitur:
⁊ hoc propter iuramentum ipſius teſtis
36 † indiuiſibile ex quo totũ dictum annul
latur: ita dicit Bar. Bal. ⁊ Salice. in. l.
ſi ex falſis. C. d tranſactionibus. ⁊ Bal.
in. l. certi condictio. §. qñ. in penul. col.
ff. ſi cer. petaf. Bal. in. c. j. in. ij. colum. de
reſcrip. Abb. in. c. cum adeo. in. j. colum.
de reſcrip. Abb. i. c. iij. in fi. de fide inſtr.
Card. in cle. j. in fine. de teſtib⁹. glo. in. c.
ſi ad ſcripturas. ix. di. Bal. i. l. fin. in. iiij.
contrario. C. de edicto diui adria. tollē-
do. ⁊ i. l. ij. C. de fideicõmiſ. liber. Bal. ⁊
Angel. in. l. lj. §. ſi quis ſimpliciter. ff. de
verbo. obli. ⁊ ibi Jmo. in vl. col. Bal. in
l. ſi veteris. C. de fi. inſtru. circa fi. ⁊ hanc
partem etiam firmant alij doc. ꝙ plures
in diuerſis locis quos ſimul reduxi in re
petitione mea. l. fi. C. de ꝓbatio. in. xliiij.
charta. quos non refero breuitatis cau
ſa. Satis ergo patet ex predictis dictos
teſtes eſſe inhabiles ⁊ non admittēdos
reiectis quibuſcumqꝫ obiectionib⁹. Nõ
obſtat etiã illud vcꝫ qd fama eſt ꝓbata
ꝑ plures teſtes ꝙ fuerit dict⁹ ſebaſtian⁹
qui vulnerauit dictum Joã. iba. ⁊ fama
facit indicium ad torturã quando orta
eſt ab honeſtis ꝑſonis vt dictū ē ſupra

in ꝯtrarijs:ergo iſte ſebaſtian9 dʒ ſubij-
ci torture. Quia reſpódeo ⁊ dico ꝙ imo
nulla fama eſt probata contra dictum
ſebaſtianum. Et hoc patet nam teſtes
deponentes de ipſa fama nõ deponunt
taliter quod dicta fama ſit probata pa-
tet. nam primus teſtis de fama deponẽs
eſt ioan.bap.taia preda dicit quod in lo
co dicte rixe publice dicebatur quod fue
rat ſebaſtianus qui vulnerauerat Joan.
bapti. Ex hoc em nulla fama probat̃:qꝛ
non ſequit̃ tale quid dicitur publice:er-
go dicitur a pluribus:naʒ aliquid poteſt
37 publice dici ab vno tantũ. † Sed ad hoc
vt oriatur fama debet dici a pluribus.vt
per docto.in.l.de minore.in.§.plurium
ff.de queſtionibus.⁊ in.l.ea quidem.C.
de accuſ.de quo dixi in.d.§.pluriũ.i.viij.
col.circa fi. Itẽ alij teſtes deponentes de
ipſa fama:ſcilicet auguſtinus ioannis ⁊
iacobus ioannis florentini non probãt
ipſam famam. Nam dicunt qđ audiue-
runt dici ab omnib9 qđ fuerat ſebaſtia-
nus qui vulnerauerat Jo.bap. Sed hoc
videtur impoſſibile qđ hanc rem audie
rint ab omnib9 ergo nõ ꝓbant:preterea
teſtes volentes ꝓbare famã debẽt dice-
38 re † ꝙ audiuerũt illud de quo dicunt eſſe
famam dici a maiori parte populi alias
non probant famã ſm Bar.in.d.§.plu
rium.et alios plures et plures doctores
quos ibi in.viij.col.adduxi quos nõ re-
fero breuitatis cã:ergo dicti teſtes non
probant dictam famam. ¶ Sed qđ plu
ra naʒ dato quod eſſet plene ⁊ legitime
ꝓbata dicta fama imo etiam poſito qđ
eſſet plene ꝓbatum qđ ſebaſtianus ipſe
vulneraſſet dictum Joan.bap.tñ ipſe ſe-
baſtianus etiaʒ hoc caſu nõ eſſet puniẽ-
dus aliqua pena:cum ſatis clare ⁊ liqui
de conſtet ex depoſitione duorum teſtiũ
omni exceptione maiorũ qđ dict9 Joã.
baptiſta fuit ille q̃ cum vno ſtillo euagi-
nato inſultauit dictũ ſebaſtianum:⁊ cõ-
tra eum plures ictus admenauit cũ di-
cto ſtillo adeo qđ fuit neceſſe ipſi ſeba-
ſtiano i periculo vite ꝯſtituto arripere ar-
ma de manu cuiuſdã:et ſe defendere ab
inſultu ⁊ admenatiõib9 dicti Jo.ba.⁊ da
to qđ eũ ꝑcuſſiſſet ſeu vulneraſſet tñ per
39 hoc nõ veniret cõdẽnãd9: † nã nedũ vul
nerãs ſʒ etiã occidens aggreſſorẽ ꝓ de-
fenſione ſua qñ eſt in diſcrimine vite cõ
ſtitut9 nõ eſt puniẽd9.cle.j.⁊ ibi late per
ſcribẽ.extra de homicidio.l.ſcientiã.§.q
cũ aliter.ff.ad.l.aquil.l.vtrum.ff.de iuſt.
40 ⁊ iur.cũ ſi. † Defenſio eñ oib9 eſt permiſ
ſa ⁊ eſt de iure naturali ⁊ tanꝗ̃ iuris na-
turalis ꝯpetit nedũ hoibus:ſed etiã ani-
malibus brutis:vt hꝫ in.l.j.§.ſʒ cũ arie-
41 tes.ff.ſi q̃dr.pau.fe.di. † Et talis defen-
ſio tanꝗ̃ iuris naturalis non põt tolli a
ꝓncipe ſine ſuꝑiore.tex.eſt ⁊ ibi ſcrib.in
§.ſed naturalia.inſti.de iure naturali.et
voluit Bart.in ſuo tract.q̃ ſint rebel.in
vi.col.⁊ in.l.facultas.circa ꝓn.C.de iur.
fi.lib.x.⁊ Old.in cõſil.ſuo.xliij.inci.q̃rit̃
vtrũ citatio.⁊ Ang.in ꝯſi.ſuo.clxxvij.in-
cip.in facto ꝓponit̃. Et idõ dixit bal.in.c.
42 a nobis.in.fi.de excep. † qđ ſtatutũ tol-
lens defenſionem intelligit̃ de ciuili nõ
aũt naturali:qđ etiã ꝯfirmauit.d.feli.in
c.cum dilecti.in.v.col.de excep. Et dixit
Geminia.in.c.non ſolũ.in princi.de ap-
43 pel.in.vi. † qđ papa non põt tollere de-
fenſionem introductam a iure naturali
ſed bñ põt tollere illam q̃ introducta eſt
44 de iure poſitiuo. Et ex hoc ſeq̃t̃ † qđ oc-
cidẽs aggreſſorẽ defendẽdo nõ tenetur
de occiſo ſm doct.i.d.cle.i ꝑ illũ text. de
homicidio.⁊ in.d.§.q cũ alr.⁊ in.l.j.ff.
vñ vi.⁊ in.d.l.vtrum.⁊ in.l.f.C.quando
liceat ſe ſine iudi.vindic. et in.l.ſi is qui
aggreſſorem.C.de ſica.⁊ voluit Ang.de
are.in tract.ſuo maleficiorũ.in vbo ⁊ dix
ct9 titi9 ſe defendẽdo.⁊ ibi lati9 in addi.
45 † Et ratio ꝓdictoꝝ põt eſſe:qꝛ occidens
aliquẽ de defendẽdo nõ dꝛ committere
maleficium ſm Bal in.l.data opera.in
iiij.col.C.qui accuſa.non poſ. Item alia
etiã poteſt eſſe ratio quã aſſignat Abb.
in.c.clerici.el.j.poſt principiũ.de vita ⁊
46 honeſta.clericoꝝ.vbi dicit † qđ ſi aggreſ
ſor eſt mortuus ab aggreſſo ſe defenden
te videtur magis a ſeipſo occiſus ꝗ̃ ab
aggreſſo occiſus.de quo dixi in.l.j.in ꝓn
ci.in.ix.limitatione.ff.de ſica. ¶ Videre
tur tñ prima facie dicendum qđ imo nõ
obſtante qđ dictus ſebaſtianus intule-
rit aliquod vulnus dicto Joan.baptiſte
ad ſuã defenſionem qđ tamẽ veniat pu-
niẽdus pena vulnerãtis aliquẽ:⁊ hoc q:

ipſe ſebaſtianus exceſſit modū inculpate tutele in tali eius defenſiõe: quo caſu videtur quod veniat puniendus vt hab᷑ in. l. j. C. vnde vi. ⁊ in. l. vt vim. de iuſti. ⁊ iure. ⁊ in. d. cle. j. de homicidio. ⁊ in l. iij. §. cum igitur. ff. de vi ⁊ vi arma. cum
47 ſi. Sed cõtrarium † puto veri⁹ ꝓpter doctrinam Bald. in. d. l. vt vim. vbi dicit
48 † quod dictus ſeu verbera non dant̄ ad menſuram: ⁊ defendēs ſe non potest habere ſtateram in manibus ⁊ menſurare ictus quos ipſe refert cū ictib⁹ qui ſibi dant̄: ꝓ quo facit text. nota. in. c. ſi. de homicidio. in. vj. ⁊ que ibi dicūt doct. Et hoc tãto magis eſt verū ⁊ ꝓcedit: q᷑ improuiſus met⁹ inſtãtis periculi tollit re
49 ctum iudicium † ⁊ cõſilium deliberandi homo enī intēſo timore premot⁹ non eſt in plenitudine intelectus ſm Bal. i. c. j. §. j. in fi. de pace iura. fir. ꝓ quo facit illud vulgare: vez homo aſaltado mezo
50 perduto † qd̄ vulgare approbat. d. Aug. de ari. in addi. Ang. de are. i tra. ſuo maleficior. in verbo ⁊ dictus titius ſe defendēdo. in. ij. char. in. ij. colum. illius additio. Et caſu quo ipſe ſebaſtian⁹ exceſſiſſet modū ſeu moderamen inculpate tutele non tamē deberet puniri ſm formā ſeu penā iuris et ſtatutorū. Ratio eſt q᷑
51 excedens modū inculpate † tutele ſe defendēdo nõ debet puniri vera pena delicti ſed mitius arbitrio iudicis. ita dixit Jo. and. in. c. ſignificauit. de penitē. et remiſ. in nouella. et Bald. in. c. j. §. ſ. ad finem. de pace iura. fir. et in. c. ſ. in princ. in iij. col. de pace tenen. et Joan. an. in additio. Specu. in tit. de homici. et voluit. Bald. in. d. l. vt vim. et And ro in ſing ſuo. iiij. et domi. Flo. in. d. l. ſcientiam. in §. qui cū aliter. et Pet. de anch. in. d. cle. j. de homicidio. et Pau. de ca. in ꝯſi. ſuo cxcij. incipien. in cauſa incarceratorū. in vlti. col. et idē tenet do. Alex. in cõſi. ſuo lxxvj. incip. viſa inquiſitiõe in. j. et. ij. col. in. j. volu. et domi. Bar. cepo. in cõſi. ſuo xxix. incipi. viſo proceſſu ⁊c. in pe. colū. et in conſi. xxxiiij. incip. ſi vnq̄. in. xj. col. et Ang. de are. in lib. maleficiorum in verbo et dictus titius ſe defendēdo, in ver. aduertas. et ibi in additio. ⁊ voluit do. Ant. et Jo. de ana. in. c. ſignificaſti. el. ij. de homi. ⁊ gl. xxiij. q. ſ. in ſumma. de quo etiam dixi late in. l. ſ. in pn. in. ix. limita. ff. de ſica. Et ſic ex illis p3 qd̄ caſu quo dici poſſet ꝙ ipſe ſebaſtianus exceſſiſſet modū inculpate tutele non deberet puniri de toto: ſed tantum de exceſſu: vt volunt doct. in locis ſuperius alleg. S3 iſt nõ poteſt dici in caſu noſtro qd̄ ſi ipſe ſebaſtianus vulnerauerit dictū Jo. bap. exceſſerit modū inculpate tutele/ ⁊ hoc ſibi non licuerit/ ⁊ impune fecerit. Nam vt dicunt dicti duo teſtes oi except. maiores ipſe fuit aggreſſus a dicto Joan. baptiſta cum ſtillo euaginato cum quo adminabat cõtra dictum ſebaſtianū vt vulneraret illum: ⁊ ſic apparet ꝙ ipſe ſebaſtianus erat in periculo vite conſtitutus. Nam quis dicitur in periculo vite conſtitutus nõ ſolū qñ eſt deangulatus:
52 ſed etiam † qñ terror armorum ſibi infertur. ita habetur in. l. iij. in. §. armati. ff. de vi et vi arma. et in. l. ſed ſi quecunq3. in princip. ff. ad. l. aquiliam. vbi hoc voluit gloſ. approbata a ſcrib. ⁊ voluit domi. Flo. in. d. §. qui cū aliter. ⁊ Cepo. in cõſil. ſuo. xxix. incip. viſo proceſſu. in. v. col. et Ange. de are. in trac. ſuo maleficiorum. in verbo ⁊ dictus titius ſe defendendo. in. ij. char. in. ſ. col. in verſic. ⁊ aduertas quod quis ⁊c. vbi allegat Bal. in. l. ſi ex plagiis. in. §. tabernari⁹. ff. ad. l. aquiliā. Et ideo dixit Barto. multum notanter in. d. l. ſ3 ſi quecūq3. in prin. ff. ad. l. aqui-
53 liam. qd̄ ex ipſo † quod probo qd̄ aliquis veniebat contra me cum gladio euaginato: ⁊ ego occidi eum: quod dico: feciſſe ad meam defenſionem: ⁊ ex hoc ꝓbata eſt mea defenſio: quod dictum refert ⁊ ſequitur Joan. de ana. in. c. ſi ꝑfodiēs. in vlti. colū. de homicidio. vbi etiam di-
54 cit ꝙ viſus armorum affert † iuſtum timorem mortis. et illud dictum Barto. etiam refert et ſequitur domi. Bartho. cepol. in conſilio ſuo. xxix. preallegato. in. v. colum. pro quo dicit eſſe text. in. l. ſi percuſſorem. C. de ſicariis. Et facit optime pro predictis not. verbum Bartol. in. l. ſi ex plagiis. in. §. tabernarius. ff. ad l. aquiliam. quem refert ⁊ ſequitur Ange. de are. in. §. iniuria. in. j. col. i fi. inſtit. ad. l. aquil. vbi dixerunt quod ſi gentio

te antequam tu percutias me: dũ tu es in actu percutiendi me: quod dico: tunc fe
55 ciſſe ad meam defenſionẽ. qđ etiã voluit Ange. in. l. quẽadmodum. ff. de inofficio teſta. quem refert & ſequitur do. Ant. cor ſet. in ſuis no. in verbo metus. in primo no. & idẽ etiã voluit Ange. de are. in tra. cta. ſuo maleficiorũ. in verbo & dictus ti tius ſe defendẽdo. in prima char. in vlt. ver. circa medium. vbi ſimiliter allegat. Bal. in. d. §. tabernari⁹. & Bal. in. l. ſ. C. vnde vi. & idem etiã dixit domi. Allexã. in ↄſi. ſuo. cccxxix. inci i caſu predicto. in iij. col. ver. circa ſcđm. de quo latius ego dixi in. l. pe. in. iij. & iiij. col. ff. de q̃õnibus
56 in illo articulo videlicet † qđ idẽ opatur potentia in habitu qđ operaᵗ ipſa potẽtia in actu: vbi plura alia etiam adduxi circa materiã iſtã. & dixi ẽt in. l. j. in prin. in. ix. limitatiõe. in materia defenſionis. ff. de ſica. Ex iſtis ergo apparet qđ licuit dicto ſebaſtiano p eı⁹ defenſione vulnerare. d. Jo. ba. ſi ergo licuit nõ venit puniẽdus. l. gracch⁹. C. de adulte. Si ergo volumus attendere primos teſtes ipſe Sebaſtianus venit abſoluendus: q2 non probant aliquod vulnus fuiſſe illatum a ſebaſtiano: vt dixi. Si vero volumus attendere iſtos duos teſtes oĩ exceptione maiores ſimiliter venit abſoluendus: q2 lz deponunt ipm ſebaſtianum vulneraſſe dictum Joan. bapti. tamẽ dicunt hoc feciſſe ad eius neceſſariã defenſionem ex quo non venit puniendus: vt dixi. Satis eñ ex premiſſis puto conſtare dño poteſtati & eius curie de victoria dicti ſebaſtiani & eciam innocentia: nã innocens dicit ille qui hz iuſtam defenſionem ſm Bald. in. l. ij. C. q teſt. fa. poſ. Debet igit ipſe ſebaſtianus abſolui & liberari a dicta inq̃ſitione & ab oĩbus in ea cõtentis & ita fieñ. fore concludo. Laus deo.

Hippolytus de marſilijs.

1 Notoria non indigent probatione.
2 Statutum ciuitatis bononie quod bannitus poſſit occidi confirmatũ a ſummo pontifice extendit vires ſuas etiã in ciuitate imole: & ſic extra territorium.
3 Statutum bononie confirmatũ a papa poteſt dici ſtatutum papale.
4 Statutũ continens publicã vtilitatem extendit vires ſuas etiam extra territorium ſtatuentium.
5 Statutum dans premium occidendi bãnitum comprehendit etiam occidentem bannitum extra territorium.
6 Statutum penale tendens ad fauorem republi. extenditur ſicut fauorabile.
7 Argumentum a fortiori validum eſt.
8 Bannitus ab vna ciuitate intelligitur bannitus & eodem modo ab alia ciuitate confederata cum ipſa ciuitate a qua ſpecialiter fuit bannitus.
9 Remiſſio delinquẽtium de iure fieri debet de vno iudice ad alium: licet ſecus ſit de iure conſuetudine.
10 Ceſar vnus eſt dñs in temporalibus.
11 Confederatio nulla eſt maior q̃ integrũ dominium & ſuperioritas.
12 Bannitum a Florentia ſi Bnnonienſis in eccleſia in comitatu Florentino occiderit: bononie conueniri non poterit: rationem vide ibi.
13 Eccleſia adheret territorio iudicis ſecularis: & ſi aliquid committitur in eccleſia nõ dicitur cõmiſſum extra territorium. Eccleſia ſub quadã generalitate eſt ſub ptectione iudicis ſecularis. ibi. nu. 13.
14 Proditor dicitur ille qui prodit principem vel rempublicam.
15 Proditor dicit etiam ille qui prodit eũ quem in fide ſuſcepit.
16 Proditores nõ gaudẽt beneficio iuris.
17 Proditores vox non eſt audienda.
18 Propter enormitatem delicti licitũ eſt iura & ſtatuta tranſgredi.
19 Bannitum nullum nihil operatur.
20 Bannitus poſtq̃ eſt captus ſi opponit exceptionem q̃ ſi fuiſſet oppoſita a pncipio ante bannũ nõ fuiſſet cõpulſus ſuſcipere iudiciũ iudex dz declarare bannũ nullum.
21 Quilibet de populo ad allegandũ exceptionem pro bannito q reddit iudicium retro nullum comparere poteſt.
22 Cõfeſſio delicti facta ad iudicis perſuaſionem promittẽtis gratiã nõ p̃iudicat.
23 Juramẽtũ dolo extortũ nõ nocet iurãti.
24 Confeſſio dolo extorta non nocet.
25 Renũtiatio illius qui fraudulẽter fuit inductus ad renunciandum non valet.

26 Confeſſio facta perſuaſione aduerſarij poteſt reuocari.
27 Preſumitur confeſſio erronea probata perſuaſione aduerſarij.
28 Fides hoſti ſeruanda eſt.
29 Princeps debet fidem ſeruare.
30 Principibus maxime cōuenit illud verbū ſemel locutus eſt deus: et illud quod ſcripſi ſcripſi.
31 Princeps debet habere vnum calamum et vnam linguam.
32 Princeps debet eſſe immobilis ſicut lapis angularis et ſicut polus in celo.
33 Priuilegiū principis debet eſſe perpetuum
34 Fides bannito eſt ſeruanda.
35 Preſumptionem iuris qui habet pro ſe habet intentionem fundatam abſque alia probatione.
36 Preſūptio iuris eſt liquidiſſima probatio.
37 Remotū a veriſimili eſt falſitatis imago.
38 Allegans non veriſimile non debet audiri.
39 Teſtibus deponentibus nō veriſimilia non eſt credendum.
40 Teſtis dictum non veriſimile eſt ſuſpectum de falſo.

CASUS.

Caſus preſentis dubitationis talis eſt videlicet alias ſuperioribus annis petrus andreas ceſaris fantaſine de caſali fluminenſi pro pluribus enormibus delictis per eū cōmiſſis et perpetratis: et etiā propter pacē et fidē datam regiminii bononie: et locū tenenti pape ſeu eius legati ruptā fuit bānitus pro rebelli: et in cōfiſcatione oim bonorū: vt latius in dicto bāno poſito in archiuo publico bon. cōtinetur. Quo ſtante thomaſius frāciſci maſcarini de dicto loco caſalis in territorio imole quaſi inter confinia imole et bononie interfecit dictū petrū andreā bannitū: vt .ſ. pro quo homicidio fuit bānitus a ciuitate et diſtrictu imole. Quo facto vna die veniens dictus thomas ad ciuitatem imole fuit perſequutus a familia pretoris ſeu gubernatoris imole vt caperetur occaſiōe dicti bāni et homicidij: qui thomas auxilio amicorū euaſit manus familie et aufugit. Ex poſt dictus thomas perſuaſione amicorū ſibi promittētium ex parte gubernatoris imole quod ſi ſe preſentaret ipſi dño gubernatori ab eo relaxaretur incolumis libere et tute: qui thomas in libertate poſitus motus talibus perſuaſionibus: et promiſſionibus ſe preſentauit dicto dño gubernatori et in eius fortijs ſe repoſuit. Hoc modo ſtante dictus d. gubernator vult procedere cōtra dictū thomā propter homicidiū cōmiſſum: et propter bannū inde ſecutū in perſonā dicti petri andree et ipſum vult punire ſecundum formam iuris et ſtatutorū ciuitatis imole puniētium bannitos pro homicidio. Modo dubitatur an de iure hoc facere poſſit ipſe dñs gubernator necne etc.

Conſilium .xxxij.

Spiritus ſanctus ſit mihi a dextris et linguā calamūque meum dirigat in viā veritatis et iuſtitie in preſenti conſultatione: vt ea que recta ſunt loqui valeā etc. Plura ſunt profecto que concurrunt ad fauorem iſtius thome quod nedum debeat relaxari a carceribus in quibus reperitur et conſtitutus eſt: ſed etiam debeat ſententialiter abſolui a dicto homicidio per eum commiſſo: et in banno inde ſequuto quod ex pluribus iuribus autoritatibus et doctrinis oſtendi poteſt. Primo enim conſtat dictū petrum andream interfectum fuiſſe bannitum tempore homicidij in eius perſonā commiſſi et ipſum fuiſſe et eſſe rebellem et hoſtem legati ſummi pontificis et regiminum bon. propter pacem et fidem eis datam ruptam: et vt ita dixerim laceratā et etiā propter plurima delicta enormiſſima per eū cōmiſſa: et perpetrata vt ex forma banni ſeu bānitorū ſuorū cōtinet et apparet. Secundo cōſtat et euidenter apparet tam de iure quam de facto de vnitate dñij ciuitatis bononie: et imole totiuſque romandiole que ſubſunt in temporalibus et ſpiritualibus nedum ipſi ſummo pōtifici ſed etiam eius legato de latere. et hec tanquā notoria non egent aliqua probatione. iuxta glo. in cle. appellanti. de app. et in l. ca quidem. in. iij. glo. C. de accuſa. cum multis ſimi. Ratiōe ergo huius vnici et met dñij ipſius pape et eius

legati dictarū ciuitatū bononie ⁊ imole
nō eſt abſurdū nec inconueniēs: imo eſt
cōſentaneum dicere ꝙ ſtatutū ciuitatis
boñ.volēs ꝙ bānit⁹ poſſit impune occi-
di qđ eſt cōfirmatū ab ipſo ſummo pōti-
fice extendat vires ſuas etiā in ipſa ciui-
tate imole: tum ꝓpter publicā vtilitatē:
2 † vt ꝓuincia purget̄ malis hoib⁹: vt hꝫ
in.l.congruit.ff.de offi.preſidis.⁊ in.l.iij.
§.transfugas.ff.ad.l.corne.de ſica.⁊ in.l.
ſi longius.in.§.ſ.ff.de iudi. tū etiā ꝓpter
vicinitatē loci. Nā ſi bannit⁹ ꝑ ius dicē-
tes pape a ciuitate ⁊ territorio bonoñ.
poſſet ſine aliquo impedimēto ⁊ obſta-
culo ſtare tute ⁊ ſecure in territorio imo-
le ſequerent̄ mille delicta: eo qꝛ cōtinue
ipſi banniti nō curarent offendere eorū
inimicos in territorio boñ.et poſtea ſta-
tim ſe retraherent ad territorium imole.
¶ Itē ſequeret̄ ēt ꝙ ſtatuta boñ.ꝯfirma-
3 ta a papa † que poſſunt merito dici ſtatu
ta papalia: vt dixit Bal.in.l. ex placito.
C.de reruꝫ ꝑmu.⁊ habet̄ in.c.j.⁊.ij.extra
de confir.vti.vel inuti.⁊ in.l.ſ. C. de iur.
ve.enu.cū ſi.que ſtatuta gn̄aliter loquū-
tur ſolū ſibi vendicarent locū in ciuitate
boñ.qđ eſt ꝯ publicam vtilitatē ⁊ contra
ſupremā poteſtatē pape: ⁊ eſſet etiā ꝯtra
tex.⁊ eius mentē in.d.l iij.in.d.§.trāſfu-
gas.ff.de ſica. vbi tex. dicit ꝙ transfuga-
qui dꝛ hoſtis: vt dꝛ bannit⁹ pōt vbicunq;
inuenit̄ impune interfici. ¶ Ex qbus oi-
bus eſt dicēdū ꝙ licuerit ipſi thome taꝫ
de iure ſtatutario ꝙ̄ de iure cōi interfice
re dictū petrum andreā bannitū rebellē
⁊ hoſteꝫ vlla abſq; pena in dicto territo-
rio imole. ¶ Omnino dico vnuꝫ qđ eſt
forti⁹: vcꝫ ꝙ nedū in caſu noſtro ſtatutū
boñ.volēs ꝙ bānit⁹ poſſit impune occi-
di dꝫ extēdere vires ſuas i territorio imo
le cū ſint ſub eodē dñio: ſꝫ ēt ſi eſſent ſub
diuerſis dñis ſtatutū vni⁹ ciuitatis con-
tinēs publicā vtilitatē: vt eſt hoc extēdit
vires ſuas aliā ciuitatē que nō ſit in ter-
4 ritorio † ſeu iuriſditione ipſorū ſtatuen-
tium/ſed extra territoriū eorum: qđ ꝓꝫ.
5 † Nam ſi ſtatutū dat premiū occidēti bā
nitum cōprehēdit etiā occidētē bannitū
extra territoriū ſtatuētis. ita dixit Bal.
in conſi.ſuo.cccxcvij.incip. premittendū
eſt ad euidentiā ꝙ quedā ſunt ⁊c.in fi.in

vſ.volu. ꝑ quo optime faciunt dicta per
eundē Bal.in.c.ex lr̄is.in fi. v̄bis. extra
de cōſtitu.de quo dixi in ſingulari meo
cxxiiij.incip.vidiſti anno preterito. et in
ſing.ccxciiij.incip.odia ⁊c.ergo videtur
a fortiori ꝙ in caſu noſtro dictū ſtatutuꝫ
boñ.cōfirmatū a ſummo pontifice ꝑmit
tens bānitos poſſe impune occidi exten
dat vires ſuas ad territorium imole: cuꝫ
vt dixi dicte ciuitates ſint ſub eodeꝫ im-
perio ⁊ dñio vniuſmet principis et dñi.
¶ Nec ob.ſi diceret̄ ꝙ dcā Bal.l.d. ſuo
ꝯſi.⁊ in alijs locis.ſ.alleg. nō hn̄t obſta-
re: eo qꝛ loquit̄ in p̄mio ꝯſequēdo: ⁊ ſic in
fauorabilibus: ſꝫ nos loqmur in ſtatuto
ꝑmittēte occidere ⁊ examinare holem: ⁊
ſic in penalib⁹ ⁊ odioſis: q̄re merito tale
ſtatutū dꝫ reſtringi ⁊ nō extēdi extra ter
ritoriū ꝑ regulā odia.de regu. iur. in.vj.
cum multis ſi. Or r̄ndeo ⁊ dico ꝙ poſtq̄
ſumm⁹ pōtifex eſt dñs dictarū ambarū
ciuitatum.ſ.bononie ⁊ imole: ꝙ tale ſta-
tutuꝫ nō obſtāte ꝙ ſit odioſum debebit
extēdi ad territoriū imole. ¶ Ad qđ di-
cendū moueor. Nā lꝫ al's lex vel ſtatutū
penale ⁊ odioſum debeat reſtringi ⁊ nō
extendi: vt in.d.c. odia. attñ vbi extenſio
9 tendit ad fauorem reipublice: † ita dꝫ lex
ſeu ſtatutū odioſum extendi ſicut lex vel
ſtatutū fauorabile.ita ſing.dixit Barto.
in.l.quēadmodū.l.ſ.col.C.de agri.⁊ cēſi.
lib.xj.vbi dicit ꝙ ſtatuta penalia poſſunt
extēdi: vbi faciēdo extēſionē delicta non
remanēt impunita ⁊ ciuitas purgat̄ ma
lis hoib⁹.qđ dictū refert ⁊ ſeqt̄.d. Alex.
in ꝯſi.ſuo.cccc.x.ſm or.meum incipi. viſa
⁊c.in.ſ.col. Pro qua doctrina eſt tex.no.
in.l.hoc mō.ff.de ꝯdi.⁊ demō.⁊ in.l.ſi qs
in graui.§.hi quoq;.ff.ad ſilleia.⁊ in.l.ij.
C.qñ liceat ſe ſine iud.vidi. ⁊ illud dictū
Bar.refert ⁊ ſequit̄ plura ad ei⁹ ꝯfirma
tionē addēdo.d. Augu.ari. in addi.ſuis
in tract.maleſi. Ang.in v̄bo chehai tra-
dita la toa patria.in.ij.char.in.iij. col.in
addi.inci.tu th̄i in hac materia ⁊c. Dico
ergo ex iſtis ꝙ ſtatutū boñ. cōfirmatū a
papa volēs ꝙ bānit⁹ poſſit impune occi
di extēdet vires ſuas in bānito a ciuitate
⁊ territorio bononie exiſtente in territo-
rio imole: ⁊ hoc ꝓpter publicā vtilitatem
vt ꝓuincia purget̄ malis hoibus: ⁊ quia

ſunt iſte ciuitates τ territoria ſub eadem ditione principe τ imperio. Itē etiā propter vicinitatē loci ex qua ſequi poſſent plura delicta: vt. ſ. dixi. ¶ Ulterius pro hac parte τ opinione qđ predictū ſtatutū bononie confirmatū a papa volēs qđ bannit9 poſſit impune occidi extēdat vires ſuas etiā ad bānitos a ciuitate τ territorio bononie exiſtētes in ciuitate vel territorio imole: oſtendo clare iudicio
7 meo p argumētū a fortiori τ a maiori † q validū eſt in iure. vt i aut. multo magis.
8 C. de ſac. ſan. eccl. cū ſi. Dico eñ † qđ bānitus in vna vł ab vna ciuitate: intelligitur ſimiliter τ eodem modo bānitus ab alia ciuitate ſub diuerſa iuriſditiōe τ dominio exiſtēte: quecū eſt cōfederata cum ipſa ciuitate qua ſpāliter τ expreſſe ille fuit τ eſt bannitus: τ hoc ratiōe confederationis. ita dixit Bal. in. l. executorē. in viij. col. C. de execu. rei iud. vbi etiā dicit
9 † q remiſſio delinquentiū de cōſuetudine nō fit de vno iudice ad aliū niſi de locis que ſub eodē dñio vel in eodē regno
10 vel preſidatu. dicit tñ † qđ de iure cōmuni talis remiſſio in toto orbe fieri debet: q2 vnus eſt dñs tpal: ſ. ſ. Ceſar. Pro quo dicto Bal. facit tex. τ ibi eum refert do. Alex. in. l. nō dubito. ff. de capti. τ poſtli. reuer. τ idē dicit do. Alex. in. l. ſi cū venerit in. §. ſi nuda. ff. de pig. ac. Et idē etiā dixit idē Bal. in rub. C. de fid. inſtr. in fi. Pro quo faciūt etiā dicta p eundē Bal. in. l. etiā. C. de iure dot. τ facit text. in. c. l. extra de poſtu. pla. Si ergo bānulatū cōtra vnū in vna ciuitate facit eū ſimiliter eſſe bānitū in alia ciuitate ſibi cōfederata: ergo a fortiori idē erit dicendū in caſu noſtro: vez qđ eodē modo dict9 petr9 andreas bānitus a ciuitate τ territorio boñ. intelligeret eodē modo bannitus a ciuitate τ territorio imole. cū maior con
11 nexitas † τ colligatio habeant dicte ciuitates in ſimili reſpectu idētitas dominij τ vnici earū dñi q̄ habeāt ciuitates cōfederate. Neſcio enim maiorē confederationē q̄ integrum dñium τ ſuperioritas: τ iſta conſtāt ad ſenſum. ergo merito dicēdū eſt qđ dict9 petrus andreas in territorio imole potuerit a dicto thoma impune occidi τc. ¶ Preterea ad corroborationē predictorū facit optime no. doctrina. d. Nelli in trac. bannito. in ij. parte. ij. tpis. q. lviij. inci. circa idē quero τc. que doctrina recte intuēti vł ponere ſecurum ad hanc dubitationē. Nā dictus bononiēſis occidit florētinū bānitū de florē.ia in quadam eccleſia poſita in
12 comitatu florentino † an poterit bonoñ. conueniri ac ſi eū in territorio florētino occidiſſet. Et vł qđ ſic: q2 eccleſie nō ſubiac.. ſeculari poteſtati: vt i aut. qūo opz epos. in pn. τ inſti. de rerū diui. in. §. nullius. τ. ff. ne qđ in loco ſacro. l. ij. Sed dicit qđ pñū eſt veri9: eo q2 eccleſia illa eſt in territorio florētino. vt in aut. de mandatis princip. in. §. ſed neq3 in fi. Et dicit non obſtat qđ nō ſit ſub protectione iudi-
13 cis ſecularis: † q2 verū eſt ſpāliter ſz bñ eſt ſub quadā generalitate pter hoc q2 adheret territorio iudicis ſecularis. ar. ff. de otrahen. empt. l. in modicis. τ. l. ſi id qđ. in fi. de pericu. τ cōmo. rei vend. τ. C. de epiſ. τ cle. l. ſi quis in hoc genus. et ſic non dr extra territoriū fieri ſm Guiliel. in. l. pleriſq3. ff. de in ius voc. quē ibi ſequitur Bal. τ tz Bart. in. l. cunctos pplos. allegat eo. tit. l. ij. C. de adult. aut. ſi quis. ſed ſi non fit extra territoriū: ergo locum habet qđ dixi. ſ. proxima q̄ne. Et iſtud verius eſt q̄ illud qđ dixiſſe videtur ipſe Bal. in. d. l. cūctos pplos. in ver. viſo τc. ita formaliter τ ad literā dixit. d. Nellus in. d. ſuo trac. in. d. q. lviij. Ex qua doctrina apparet qđ lz aliqs locus nō ſit ſpāliter τ expſſe ſuppoſitus alicui alteri loco: τ ſic legibus vel ſtatutis dicti alteri9 loci: tñ ſufficit qđ ſit ſubiectus τ ſuppoſitus ex quadā generalitate adherenti illi territorio. ¶ Modo in pposito noſtro: lz territoriū imole non ſubſit iuriſditiōi boñ. ſpāliter τ expreſſe: τ econuerſo attñ poſtq̄ ſubeſt dño τ principi boñ. et ſic ſub quadā generalitate non eſt dicendū qđ predictū ſtatutum nō extendat vires ſuas ad bannitos exiſtētes in territorio imole attēta maxime approbatiōe τ ɔfirmatiōe dicti ſtatuti facta p ipm ſummū pontificē. Et ſic exiſtis oib9 videř reſultare indubitata cōcluſio qđ dictus thomas potuerit vigore dicti ſtatuti impune occidere dictū petrum andreaz ban-

nitum

nitū rebellē ꝛ hoſtē ciuitatis boñ. ꝛ dñi
legati pape ac regimini dicte ciuitatis
in territorio imole. Et tanto magis iſta
debēt pcedere ꝛ locū habere in caſu no
ſtro: q2 dict9 petrus andreas erat bānit9
pro enormibus delictis ꝛ facinoribus et
maxime pro proditiōe facta dño locūte
nenti pape ꝛ regimini boñ. qb9 rupit fi
dē eis datā de nō offendēdo quēdā ho
minē cū quo fecerat pacē. Ex quo meri
14 to dicebaf pditor: † q2 ille dicif proditor
qui pdit pncipē vel rēpublicā. vt in. l. iij.
ꝛ. iiij. ff. ad. l. iul. maie. ꝛ Bart. in. l. reſpi
ciēñ. in. §. delinquunt. ff. de penis. Et ſilr
15 † ille dicif etiā pditor qui prodit eū quē
in fide ſuſcepit: vt in. l. iij. ff. de preuarica
to. ꝛ. ff. de penis. in. l. ſi qs aliqs. §. inſtru
menta. ita dixit Bal. in ꝯſi. ſuo. cxlj. inci.
qdā dixit alicui ꝛc. in. iiij. vol. Sꝫ iſte pe
trus andreas pdidit principē rēpublicā
ꝛ illū quem in fide ſuſcepit: ideo tāto ma
gis eſt dicēdum qḋ licuerit dicto thome
talē petrū andreā pditorē bannitū ꝛ re
bellem interficere impune. Nec eſſet au
dienda vox alicuius loquentis pro dicto
petro andrea: ꝛ aliqḋ ius allegare volēs
16 pro eo. Nā dixit Sal. in. l. ſi quos. p illuꝫ
tex. C. de poſtli. reuer. † qḋ proditores nō
gaudēt beneficio iuris. ꝛ idē dixit Ang.
in. l. fi. per illū tex. C. de delato. lib. x. quē
refert ꝛ ſequif. d. Bart. cepo. in cōſi. ſuo.
xxxiiij. incip. ſi vnqꝫ ꝛc. in. iij. col. ver. pre
terea que retuli in ſingulari meo. xvj. in
cip. proditores ꝛc. ꝛ dixit tex. no. in. c. ca
17 ueant. iij. q. ix. † qḋ vox proditoris nō eſt
audienda: ꝛ faciūt alia que adduxi in. d.
ſing. meo ꝑallegato. Pro qbus faciūt in
arg. dicta Inno. ꝛ alioꝝ in. c. j. extra de cō
18 ſtitu. vbi dicunt † qḋ propter enormitatē
delicti licitū eſt iura ꝛ ſtatuta tranſgredi.
de quo dixi late in. l. j. in pnc. in. ix. col. et
in. l. vnius. in. §. cogniturā. in. xiiij. col. v.
ꝛ ratio predictorū. ff. de queſtionib9 que
omitto breuitatis cā ꝛc. ¶ Modo non
obſtat ſi curia poteſtatis vel. d. guberna
toris imole diceret quod ex ſuperi9 ad
ductis per me nō releuatur ipe thomas
iam bannitus captus ꝛ carceratus: quo
niam iſta potuiſſent ad fauorem ſuum
dici ꝛ adduci anteqꝫ ipſe fuiſſet banni
tus: ſed poſtqꝫ diffinitiue eſt bannitus. ꝛ

talis ſnīa tranſiuit in rem iudicatam nō
eſt vlterius inſtandum circa huiuſmo
di defenſiones ꝛ allegationes: cuꝫ obſtet
exceptio rei iudica. vt in iuribus vulga
ribus. Quoniā rñdeo qḋ lꝫ lata ſit dicta
ſnīa banni cōtra ipſum thomā: attñ hoc
nō hꝫ obſtare: q2 ſtante bāno rebellione
ꝛ proditione dicti petri andree ſatis ap
paret ꝛ reſultat nullitas dicti bāni ꝛ ſen
19 tētie. † Bannū aūt nullū nihil operaf et
nullius eſt momēti. l. iiij. §. condēnatū. ff.
de re iud. l. non putauit. in. §. nō queris.
ff. de bo. poſ. ꝯtra ta. cū multis ſi. ¶ Pre
terea dico qḋ caſu quo dictū bannū fuiſ
ſet validuꝫ: tñ nō hꝫ obſtare ipſi thome:
20 qm̄ qñ bānit9 rite † q̇ poſt bānū eſt capt9
opponit exceptiōe qui ſi fuiſſet oppoſi
ta a principio ante bānū ipſe bānitus nō
fuiſſet cōpulſus ſuſcipere iudiciū: tūc iu
dex dꝫ declarare iudiciū ꝛ bānū eſſe nul
lū. ita ſing. dixit Bar. in. l. nō vꝫ. que eſt
l. iij. in fi. ff. de iud. qḋ dictū refert ꝛ ſequi
tur. d. Nellus in trac. ſuo bānitoꝝ. in. ij.
pte primi tpis. in. ij. q. in fi. pro quo dicto
faciūt dicta per. d. Alex. in. d. l. nō videf
de quo dixi in ſingulari meo. lxxij. incip.
p totā fere italiā. Sed ſi ipſe thomas an
te bannū cōtra eū latū oppoſuiſſet exce
ptionē banni rebellionis ꝛ proditionis
dicti petri andree ꝛ diſpoſitionem iuriū.
ꝯ. allegatoꝝ: ꝛ pduxiſſet dictū bannū nō
fuiſſet cōpulſus ſuſcipere iudiciū: ſꝫ imo
iudex debuiſſet declarare bannū ꝛ iudi
ciū eſſe nullū. ergo eodē modo nūc illud
opponēdo debet audiri ꝛ iudex dꝫ decla
rare dictū bannū eſſe nullū. ꝛ hoc nō ſo
lum poſſet allegari ab ipo thoma vl ei9
21 procuratore † ſꝫ etiā quilibet de populo
ad hoc admitteretur. ita dixit. Bar. in. l.
vbi pactū. C. de tranſac. quē ibi ſequunf
doct. ꝛ fuit originale dictum Ricar. ma
lum. in. l. filiuſfa. in. §. veterani. ff. de pro
cura. per glo. ibi. quod dictum refert et
ſequitur Angel. in. d. §. veterani. ꝛ idem
Ang. in. l. quos prohibet. ff. de poſtu. Et
idem voluit ipe Ang. poſt. Cy. in. l. reos.
C. de accuſ. ꝛ Abb. allegans Bar. vbi. ſ.
in. c. iij. extra de accuſa. ꝛ idem etiam di
xit ipſe Bar. in conſi. ſuo. c. incipi. a do
mino Cyno de bononia. ꝛ Pet. de anc.
in. c. veniens. in penul. colum. de accuſa.

⁊ Bart.in.l.penult.in.§.ad crimē.ff.de
publi.iud.circa pe.colū.⁊ do.Bartho.
cepo.in cautel.ſua.lxviij.incipi.in cauſa
criminali ⁊c.⁊.d.Feli.in.c.nōnulli.in.§.
ſunt ⁊ alij.in vlt.colū.de reſcri.⁊ in.c.cū
ſuper.in.vj.col.de re iudi.de quo latius
dixi in.l.ſi quis ne queſtio.i.xxv.colū.vb.
reperio etiā aliū caſum ⁊c.ff.de qōni.Et
ſic ex iſtis ſatis apparet ꝙ non obſtat
ipſi thome dictū bānū nec obiectio ipſiꝰ
⁊c.Sꝫ caſu quo dictū bānū latū ꝯ ipſum
thomā eſſet validū ⁊ viribus ſubſiſteret
⁊ cōtra eū nulla poſſet fieri oppoſitio:at
tamē dictus thomas nō eſſet puniēdus
aliqua pena ſꝫ incolumis eſſet oīno rela
xandus. Nā ꝓut in pūcto dicit̄ ⁊ eſt mi-
hi a q̄ pluribꝰ relatū ipſe thomas poſtq̄
fugit ⁊ euaſit a manibus familie ꝑtātis
⁊ gubernatoris ⁊ poſtq̄ fuit in tuto fuit
ſibi ꝓmiſſum ex ꝑte reuerēdiſſimi.d.gu-
bernatoris ꝙ ſi ſe eidem ꝑſētaret ei ali-
quā penā nec moleſtiā nō inferret:ſꝫ ꝙ
immo ipſm thomā libere relaxaret. ex qbꝰ
ꝑſuaſiōibꝰ ⁊ ꝓmiſſiōibꝰ ipſe ſe ꝑſentauit
ꝯfidēs ſe ſumme in cādida ⁊ in immacu-
lata fide ipſiꝰ reuerēdiſſimi. D.guberna
toris. Quo ſtāte nec de iure nec de eqta-
te pōt aliqua pena puniri nec modo ali-
quo moleſtari. Prio ſi loquimur de iure
hoc clare oſtēdo. Nam habemꝰ de iure
ꝙ qn̄ reus legitime eſt ꝯfeſſus delictum
dꝫ cōdēnari ad penā ipſius delicti:qꝛ in
ꝯfeſſum nulle ſunt ꝑtes iudicis niſi in cō
demnando. vt in.l.ꝓinde.ff.ad.l.aql.l.ſi
cōfeſſus.ff.de cuſto.reoꝝ.l.qui ſniam.C.
de penis.cū vulga. Attn̄ qn̄ talis reꝰ eſt
cōfeſſus delictū perſuaſione iudicis qui
22 ſibi ꝓmiſit † ꝙ ſi cōfiteret̄ delictū ꝙ eū
liberaret ⁊ ei faceret gratiā nō pōt ex ta-
li cōfeſſione condēnari.nec talis ꝯfeſſio
ei ꝑiudicat.ita multū ſing.dixit Joan.de
imo.in ꝯſi.ſuo.cix.inci.viſa inquiſitione
23 ⁊c. ad ꝙ ipſe allegat illud: † vꝫ quod
iuramentum per dolum extortum non
debet nocere iuranti:vt legitur ⁊ not. in
c.cum contingat.de iureiur. ⁊ in.c.quā-
24 uis.de pac.in.vj. † ita cadē ratione con-
feſſio dolo extorta nō debet nocere cōfi-
tenti. Item adducit etiam.c.ſane.extra
25 de renuncia.vbi habetur † ꝙ non valet
renunciatio illius q̄ fraudulēter fuit in-
ductus ad renunciandū.⁊ ad idem alle-
gat glo.in.l.item ſi precio.ff.loca.in glo.
fi. Et faciunt etiam alia que adducit ipſe
Jo.de imo.in.d.cōſi. Et facit etiam gl.in
l.ij.in glo.pe.ff.qn̄ actio de pec.eſt anna.
26 que dicit † ꝙ confeſſio facta perſuaſiōe
aduerſarij pōt reuocari ꝙ etiā per illaꝫ
gl.dixit Bar.i.l.error.in.ij.col.C.de iur.
⁊ fa.igno.⁊ in.l.ij.in.iij.col. ff. de confeſ.
Et idē etiā firmauit.d. Nicolaus millus
in ſuo reperto. in verbo cōfeſſio ꝑſuaſio
27 ne aduerſarij ⁊c. vbi etiam ſubdit † ꝙ
probata perſuaſiōe aduerſarij pſumit̄
cōfeſſio erronea.ad ꝙ allegat.d. An.in
c.fi.in pe.col.extra de ꝯfeſſ. ¶ Ita modo
in caſu noſtro puto dicēdum eſſe quod
poſtq̄ ipſe thomas perſuaſionibus et
ꝓmiſſionibus ſibi factis ex parte prefa-
ti reuerēdiſſimi. D.gubernatoris libere
⁊ ſponte ſe preſentauit ꝙ nō poteſt nec
debet aliqua pena affligi nec moleſtari
quoquo modo:ſed debet libere relaxari
⁊ priſtine libertati tradi. Quo aūt ad eq-
28 tatem idem dicendū eſt:† quoniā etiam
hoſti fides eſt ſeruanda ſecundum equi
tatem ⁊ bonos mores tex. ⁊ glo.in.c.no-
li.xxiij.q.j.⁊ eſt tex.in.c.innocens.xxij.q.
iiij.⁊ voluit glo. in.c. dn̄s noſter.xxiij.q.
ij.⁊ glo.in.l. conuentionū. ff. de pact. Et
hoc tanto magis fieri debet a principe
29 cum in principe † nil magis refulgeat q̄
recta fides.vt dixit not. text. in epiſtola
inter claras.C.de ſumma trini.⁊ fide ca-
tho. Et ideo dixit multū egregie Bal.in
ꝯſi.ſuo.cccclxj.incip.rex romanoꝝ.in.v.
30 col.in.j.vol.† ꝙ principibꝰ maxime cō-
uenit illud verbū ſemel locutꝰ eſt deus:
31 et illud ꝙ ſcripſi ſcripſi: † ideo dicit ꝙ
princeps dꝫ habere vnū calamū ⁊ vnaꝫ
linguā ⁊ nō plures:qꝛ ſcriptū eſt que ꝓ-
ceſſerunt a labijs meis nō faciā irrita: et
32 ideo dicit Bal.in.d.cōſil.† ꝙ princeps
debet eſſe immobilis ſicut lapis angula
ris:⁊ ſicut polus in celo. Et ſubdit quod
33 ex hoc dicimus † quod priuilegiū princi
pis debet eſſe perpetuum.vt in aut.con-
ſtitutio que de dignitatibus.in. §. illud.
⁊ nota.in.c.in quibus cauſis in integ.re-
ſtitu.non eſt neceſſaria.l.j.ita dicit.Bal.
in preallegato conſi.que omnia diligen
ter ſunt ponderanda a prefato reueren-

diſſimo.D.gubernatore in mole.pro qui- bus etiã facit.l.j.ff.de cõſti.pe.⁊ dictum Bar.in.d.l.cõuentionũ.ff.de pac.vbi dt
34 qđ etiã bãnito fides eſt ſeruanda. ¶ Nec bz obſtare ſi diceret qđ ipſe thomas nõ pbauit qđ facte fuerint ſibi dicte pmiſ- ſiones ⁊ perſuationes ex parte reueren- diſſimi dñi locũ tenẽtis ſeu gubernato- ris.ergo nõ dz relaxari columis. ¶ Re ſpõdeo ⁊ dico qđ ſatis dr pbata talis pro miſſio per ipſum thomã cũ dictum ſuũ in hoc habeat iuris pſumptionẽ pro ſe. Nã regula illa que dicit qđ alllegãs ali- qđ affirmatiue vel negatiue incũbit ſibi onus pbãdi:talis regula nõ bz locũ nec
35 pcedit qñ iuris pſumptio eſt pro alle- gãte:q: tũc nõ tenet pbare.ita not.dixit Bar.in.l.illa ſtipulatio ſi calendis an- te ſi.ff.de ver.ob.⁊ eſt tex.in.l.ab ea par- te.ff.de pba.⁊ in.c.bona fides.extra de depoſi.⁊ hr in.l.oẽs.l.§.lucius.ff.quel fran. cre.Pro qb9 optime faciũt dicta p ſoci. in cõſi.ſuo.lxxj.inci.fruſtra.i.v.col.poſt prin.⁊ ibi in.vij.col.in fi.Pro qb9 etiã fa ciũt dicta p glo.in.l.ſi tutor petitus.C.de
36 pericu.tut.cũ materia ſua vbi hr † qđ iu ris pſumptio eſt liquidiſſima probatio: adeo qđ trãſſert onus pbandi in aduer- ſarium.de quo dixi alias late i.l.j.in.§.ſi quis dicat.i pe.col.⁊ in.l.ſi qs ne qđ.in ix.col.ff.de qđni.Qđ aũt illud qđ aſſerit dictus thomas cõtineat veritatẽ vel ſal- tẽ iuris preſumptionẽ patet vnicuiq3 re- cte ſentienti.nam ſi aliquis diceret quod bannitus in pena capitali conſtitutus i libertate ſua ſe ſponte ſine aliqua pro- miſſione ſaluoconductu vel intelligen- tia cum iudice ſe preſentaret iudici per- ſonaliter ⁊ carceribus aſſereret remotũ
37 in totũ a veriſimili † cui non eſſet credẽ dum cum habebat imaginem falſitatis: vt inquit Bald.in.l.j.in.iij.colum.C.de ſeruis fugiti.pro quo facit tex.in.c.quia veriſimile.extra de preſumpt.⁊ in.l.non eſt veriſimile.ff.qđ me.cauſa.⁊ in.l.ſi ita quis.verſi.q nemo.ſanus diceretur.ff. de euictio.Et ideo dixit Petr. de anch. in conſilio ſuo.ccvij.incipien.ex ordine contractuum.in vlti.colum. quod non veriſimilibus iudex non debet dare fi- dẽ.Et ideo ſi aliqs diceret q dictus th mas bannitus in pena capitali ſe pre- ſentaſſet iudici ⁊ ad carceres ſine aliquo ſaluo conductu fide ſecuritate vel intel- ligentia a ſuperiore habita non eſſet au diendus tanq̃ proferens contraria iuri naturali ⁊ veriſimilitudini.nam nemo reperiretur ita beſtialis ⁊ ita extra intel lectum qui bannitus banno capitali ſe preſentaret ex abrupto ad carceres ⁊ in fortiam iudicis.Et ideo dixit Petr. de anch.in conſi ſuo.clvij.incip.viſa facti
38 narratione in.vij.colum.in fi.† Quod al legatis non veriſimile non debet audi- ri.Et dixit Inn.in.c.auditis.de preſcri.
39 † qđ teſtib9 deponẽtibus nõ veriſimilia non eſt credẽdũ:q etiã dixi.d.Feli.in.c. licet cauſam.in ver.not.ver.extra de p- ba.Et dixit.d.Alexan.in conſil.ſuo.cccc xxxviij.inci.circa primũ ſm or.meum in
40 pe.col.† qđ teſtis dictum nõ veriſimile eſt ſuſpectũ de falſo.De quo latius dixi plũra alia addẽdo in.l.ſ.in prin.in.xv. colũ.ff.de qđni.Satis ergo cõſtat dictã promiſſionẽ fiduciã ⁊ ſecuritatem fuiſſe factã dicto thome cui nõ mẽtior ſummũ nefas ⁊ dedecus eſſet ei pmiſſa non ſer- uare vt vnicuiq3 cõuenit:maxime prin- cipi ⁊ ſuperiori:vt eſt prelibatus reuerẽ diſſimus.D.gubernator q̃ tam de iuris rigore quã de ſumma eq̃tate dz dictum thomã libere relaxare ⁊ bannum cõtra eũ latũ tanq̃ indebite et iniuſte emana tũ tollere abolere ⁊ cãcellare:et dictum thomam ab eo abſoluere ⁊ liberare.Et ita fiẽdũ eẽ cõcludo.Laus deo clemen- tiſſimo. Hippolytus de marſilijs.

1 Statutũ qđ furtum plene probet per iuramentum furtum paſſi eſt nullũ ⁊ inualidum.⁊ ibi.nn.31.
2 Probationes in criminalibus debent eſſe luce clariores.
3 Accuſator ⁊ teſtis quis non poteſt eſſe in cauſa propria.
4 Teſtis familiaris repellit a teſtimonio.
5 Probatio qñ i aliq̃ cãu reqrit nũq̃ itel- ligit de pbatione q̃ cõſiſt:t in ptãte ptis.
6 Iuramentum non dicitur probatio.
7 Inferior nõ põt tollere leges ſuperioris.
8 Prefectus pretorio nõ põt facere leges contra ius cõmune.

9 Statuta iuri cōi cōtraria facere nō pōt ep̄s nec legatus.

10 Iuri publico facto priuatorum non derogatur.

11 Ius publicum nemo remittere poteſt.

12 Statutum contra ius cōe ſi valeret ſequeretur abſurdum.

13 Perſona loquentis in generali ſermone non comprehenditur.

14 Statutum ꝙ furtum probetur per iuramentum damnum paſſi eſt contra ius diuinum: ꝛ ideo non valet.

15 Humana conſtitutio facere non pōt ꝙ quis cōuincatur minori numero duorū teſtium licet ex cauſa poſſit moderare.

16 Conſuetudo habet vim legis.

17 Cōſuetudo ꝙ ſtetur iuramento furtum paſſi eſt potius corruptela ꝙ̄ conſuetudo que non valet.

18 Cōſuetudo dꝫ habere requiſita de iure.

19 Conſuetudo debet eſſe rationabilis.

2[0] Conſuetudines male ex longo tempore non confirmantur.

21 Conſuetudo q̄ eſt contra ſubſtantiam actus nunꝙ̄ validat actus pretextu conſuetudinis.

22 Cōſuetudo mala quantumcunꝙ lōgeua non debet obſeruari.

23 Cōſuetudo iuri diuino vel ciuili contraria dicitur vſurpatio.

24 Ius diuinū potēti⁹ eſt ꝙ̄ ius naturale.

25 Ius diuinum oībus predominatur vt ipſe deus.

26 Princeps nō pōt tollere ius naturale.

27 Princeps nō pōt tollere ius diuinum.

28 Princeps non pōt tollere neqꝫ dare ea que ſunt iuris naturalis.

29 Princeps lꝫ poſſit ſupplere oēm defectū intelligit tollere defectum iuris ciuilis non aūt iuris naturalis.

30 Inferior non dꝫ plus poſſe ꝙ̄ ſuperior.

31 Statutū ꝙ fuga faciat plenā ꝑbationē non valet.

32 Statutū ꝙ debitum vſurarū ꝑbetur ꝑ vnum teſtē non valet.

33 Statutū fieri nō pōt ꝙ per vnum teſtē tantū nō reddentē cauſam dicti ſui probetur contra bannitum.

34 Papa nō pōt facere ꝙ credat vni parti in preiudicium alterius.

35 Imperator nec papa pñt facere ꝙ credatur dicto vnius.

36 Cōfirmatio ſupioris validat inualidū.

37 Omnia noſtra facimus qb⁹ autoritatē noſtram impartimur.

38 Cōfirmatio ſupioris validat inualidū: dūmodo in re cōfirmabili non ſit obſtaculum non purgabile ab ipſo principe.

39 Cōfirmatio ſuperioris nihil operatur vbi repugnat ius diuinum.

40 Cōfirmatio p̄ncipis in dubio poti⁹ confirmat actū validum ꝙ̄ validet nullum.

41 Factū ſupioris q̄ñ pōt interpretari ad ius cōe nunꝙ̄ p̄ſumitur diſpenſatum.

¶ Conſilium .xlvi.

In cauſa accuſationum inſtitutarum per Alexand. de māzolino contra laboratorem meum ꝛ quendā alium ruſticum in qua ſuperioribus diebus ſcripſi. Sentio ꝙ nouiter producitur ſtatutum poſitum ſub rubrica de officio ſaltuariorum. in. §. ꝛ predicta locum habeant ꝛc. In quo in effectu cauetur ꝙ ſtatur ſacramento damnum paſſi: et ſimiliter de furto ſtetur ſacramento furtum paſſi: et tale iuramentum in talibus caſibus et rebus habeatur pro plena probatione niſi ſic cōtrariū fuerit probatum. Ex quo ſtatuto videntur eſſe ſublata adducta per me in alia prima allegatiōe. Attn̄ etiam nō obſtāte p̄dicto ſtatuto dico p̄dictos accuſatos eſſe abſoluēdos ex iuribus et
1 rōnib⁹ infra dicēdis. ¶ † Et primo dico qꝺ predictū ſtatutū volēs qꝺ furtum plene ꝑbetur ꝑ iuramētū furtum paſſi eſt nullū ꝛ inualidū cū de directo ſit contra diſpoſitionē iuris communis qua cauetur
2 † qꝺ in criminibus probationes debent eſſe luce clariores: vt eſt tex. in. l. fin. ꝛ ibi oēs ſcribē. C. de ꝑba. ꝛ habetur in. l. abſentem. ff. de pe. ꝛ in. l. addictos. C. de apo. ꝛ in. c. ſciant cūcti. ij. q. viij. cū ſi. ergo merito tale ſtatutū non dꝫ attendi nec obſeruari cū contineat abſurditatē ꝛ ſic ꝫ diſpoſitionē iuris cōmunis: vt. s. dixi. Item dictum ſtatutum eſt etiam contra diſpoſitionem iuris ꝛ eius regulas in alio: vi-
3 delicet qui vult † qꝺ quis in cauſa pro-

pria ſit accuſator ⁊ teſtis: qđ iura penitus abhorrent: vt dicit tex. in. l. null9. ff. de teſti. ⁊ in. l. oibus. C. eo. ¶ Quinimo nedū ipſe accuſator nō pōt eſſe teſtis in
4 ſua accuſatione: †ſed nec etiam familiaris ipſius accuſatoris pōt ratificare in fauorē ipſius accuſatoris. text. eſt in. c. in literis. extra de teſtibus. ⁊ in. l. teſtes. ff. de teſti. ⁊ in. l. etiā. C. eo. ⁊. c. repellantur cū materia ſua extra de accuſa. Itē3 di-
5 ctum ſtatutū †etiā cōtrariatur iuri communi aliter: nā qñ i aliquo caſu requiritur probatio nunq̄ intelligitur de probatione que cōſiſtit in poteſtate ptis et ſic in iuramēto. text. eſt no. in. c. lucius titius. ff. de cōdi. ⁊ demonſt. quem text. ad hoc pro nota allegauit Bald. in. l. hec ſententia. circa finē. C. de ſenten. que ſine cer. quanti. ⁊ Ludo. ro. in repeti. rub. ff. de arbit. in. v. volu. verſic. ⁊ vnū ſcias ⁊c. ⁊ Barb. in. c. ſi cōſtiterit. in fi. iij. col. de accuſa. ⁊. d. Georgius nata. in repetitio. clemen. ſepe. in. §. non ſic. in. xxix. colum. de verbo. ſignificatio. Itē3 predictū ſtatutū etiā aduerſatur iuri communi in alio. Nā de iure cōmuni iuramentum nō dicit probatio: vt voluit gl. in. l. cū de indebito. ff. de pbatio. ⁊ glo. in. c. atſi clerici. in. §. ſi vero. de iudi. ⁊ in. c. ad abolendū. de heret. ⁊ gl. in. l. 3 negātem. C. ad. l. aquili. ⁊ in. §. quadrupli. in ver. duplicatur. inſti. de actio. vt voluit text. ⁊ glo. alie. quas ſimul adduxi in repeti. mea rubric. C. de probatio. in. xxxi. colū. Cum autem predictū ſtatutū velit q̄ per iuramētū fiat pbatio plena: ergo contra-
6 riatur iuri cōmuni. Ex quib9 pt3 †quod dictū ſtatutū eſt exorbitās a regulis iuris ⁊ cōtrariatur plurib9 modis diſpoſitioni iuris cōis: quo caſu dicendu3 eſt dictū ſtatutū eſſe inualidum: ⁊ p conſequēs nō attendeñ. Ad qđ cōcurrūt plures rōnes ⁊ iura: pmo eñ clarū ⁊ indu-
7 bitatum eſt q̄ inferior † ⁊ ſic illi qui faciunt ſtatuta nō pñt tollere legem ſuperioris qui eſt imperator: vt probatur. ff. de arbit. l. nam magiſtratus. ⁊ in. l. ille a quo. in. §. tempeſtiuū. ff. ad trebel. et eſt bonus textus in. l. fi. ff. de colleg. illici. Et hac ratione prefectus pretorio non
8 † poteſt facere legem contra ius cōmune: vt dicit tex. in. l. forma. C. de offi. pfe pto. orien. Et bene facit. c. q̄ ſuper his de maio. ⁊ obe. vbi hr̃ q̄ patriarcha cui ſcribit illa decretalis etiā in ſtudio non pōt facere ſtatutū qđ obuiet canonicis
9 inſtitutis. †facit etiam nam epiſcop9 legat9 non poſſunt facere ſtatuta iuri cōmuni cōtraria. De legato probat extra de offi. lega. c. fi. ⁊ ibi gloſſ. ⁊ per Specu. ⁊ Joā. an. ibi in tit. de legato. §. ſuper videre De epo aūt pbat extra de conſuetu. c. dilectus. in. f. glo. ſup verbo conſtitutum. ⁊ habetur in. c. ij. ⁊ ibi glo. de maio. ⁊ obe. ⁊ i. c. ij. extra de loc. Facit etiam in ar. p hac parte regula illa videlicet
10 qđ facto puatorū iuri publico †non derogatur. de qua hr̃ in. c. ſi diligēti. de foro cōpe. in. c. cū tempore. de arbi. ⁊ in. c. contingit. de ſen. excom. ⁊ in. l. nec ex ptorio. ff. de reg. iur. ⁊ in. l. ius publicum
11 ff. de pac. cum ſi. Facit †etiam: nam nemo ius publicū remittere pōt. l. quidam decedens. ff. de admi. tut. l. nemo pōt. ff. de lega. in. c. reqſiſti. de teſta. ⁊ i. l. quod de bonis. ff. ad. l. falci. cū multis ſi. ¶ Preterea p hac pte facit: nā ſi ſtatutū cōtra ius cōmune valeret ſequeret inconue-
12 niens † ⁊ maximū abſurdū: nam eſſet in ptāte ciuitati faciendo ſtatuta contra ius cōmune ſe eximere ab obſeruantia ⁊ iuriſditione iuris cōmunis: ⁊ p conſequēs a iuriſditione imperatoris vel pape: qđ expſſe eſt contra iura dicentia leges ab oib9 ſeruari deberi: vt hr̃ in. l. j. C. de ſum. tri. ⁊ in. l. fi. C. de tempo. in inte. reſti. petē. cū ſi. Nec obſt. ſi diceretur qđ hoc ſcilicet ſtatuta condere a ciuib9 ſit autoritate principis cōcedētis ciuitatibus ⁊ populis qđ ſibi ſtatuta facere
13 poſſint. Quia rñdeo †qđ hoc ɔceſſit du3 modo nō ſtāt cōtra iura ſua: q2 in generali ſermone nō cōprehēditur perſona loquētis: vt in. l. obligatione. ff. de pig. ⁊. ff. de pecu. l. libera. ⁊. l. inquiſitio. C. de ſo. l. ſi mercedē. ff. de actio. emp. cū ſimi. Moueor preterea fortiori rōne pro hac pte qđ predictum ſtatutū volens qđ furtum probetur plene per iuramentum furtum paſſi nō valeat. Nam predictu3
14 † ſtatuta nō ſolū eſt cōtra diſpoſitione3 iuris cōmunis multipliciter: vt dixi et

oſtendi: ſed etiã eſt cõtra ius diuinũ in
quo dr̃ ꝙ in ore duoꝝ vel triũ ſtat omne
v̄bũ: non autẽ dicit ꝙ in ore accuſatoris
ſtet probatio. Et tale ſtatutũ tanꝗ̃ con-
tra ius diuinũ nõ valeat firmat Pet. de
ancha. in repeti. c. j. de conſtit. in. xj. q̄õ.
vbi querit de quib9 rebus ⁊ ſup quibus
poſſint fieri ſtatuta in illa q̄õne nunq̇d
valeat ſtatutũ qđ crimen vſurarũ poſſit
probari per teſtes ſingulares vel per fa
mã. finaliter in deciſione illius queſtio-
nis dicit nõ valere tale ſtatutum quaſi
annihilãs ſpeciẽ ꝓbationis: ⁊ eã addu-
cens ad ꝓbationes reprobatas vel in-
ſufficientes: q2 illud ſtatutum eſt contra
ius diuinũ: ⁊ eſt in damnũ plurimorum
qui poſſunt de facili ſuccũbere: ⁊ ibi ẽt
multas ratiões allegat: iure eñ diuino
15 † dicit ipſe ad minus dʒ quis conuinci
ꝑ duos teſtes cui iuri non põt humana
conſtitutio derogare vt hr̃. iij. diſtinc.
ꝑ totũ. licet ex cauſa poſſit illud mode-
rare iuxta ea que habentur in. c. lʒ. extra
de ſeruis. Et hãc doctrinã Pe. de anch.
refert ⁊ ſequitur. d. Augu. de ari. in ſuis
addi. ad Ang. de are. in tract. ſuo male-
ficioꝝ. in v̄bo fama in. vij. char. in. j. ad
di. incip. tu autẽ adde in hac materia ꝙ
iſte ambe deciſiones ⁊c. Ex qua rõne et
doctrina nõ ẽt forte ponere os in celum
nec pcm̃ in ſpiritũſanctum dicere ꝙ ſta-
tutũ quo cauetur ꝙ de damno dato de
ſacramento dãnũ paſſi nõ valet nec te-
net: cũ eodẽ modo ſit cõtra ius diuinum
vt dictũ eſt. Nec ꝑdictis habet obſtare
allegata conſuetudo per partẽ aduer-
16 ſam que dicit † ꝙ ſemꝑ vſitatum fuit di-
ctũ ſtatutũ a tanto tempore citra cuius
contrarij initium memoria non exiſtit q̄
conſuetudo dʒ habere vim legis iuxta
ea que habẽtur in. c. ſuꝑ quibuſdam. de
verb. ſig. ⁊ in. l. j. C. que ſit lon. conſue. et
in. c. fi. de conſuetu. ⁊ minime mutanda
ſunt ⁊c. l. minime. ff. de legi. Q2 rñdeo ꝓ-
mo ꝙ de hac ↄſuetudine vł recẽs vł an-
tiqua nihil ↄſtat. Sʒ poſito ꝙ cõſtaret
ꝙ furtũ paſſi feciſſent ꝓbationẽ de fur-
to ſolũ ꝑ ei9 iuramẽtũ: ⁊ fures ꝓpter ta-
le iuramentũ fuiſſent cõdẽnati attamẽ
17 hoc nõ hʒ obſtare: † q2 hec nõ poteſt di
ci cõſuetudo ſed magis corruptela que
nõ valet nec dat robur actui: vt eſt text.
in. c. mala cõſuetudo. viij. diſti. ⁊ in. c. cũ
venerabilis. de cõſue. ⁊ in. c. cũ decorẽ.
de vi. ⁊ hone. cleri. ⁊ in. c. inter dilectos.
de exceſ. prel. Et ꝙ nõ ſit cõſuetudo: nec
ſtylus ſʒ poti9 abuſio ⁊ corruptela ptʒ:
quia vt dixi eſt: contra ius cõmune ⁊ ius
diuinũ. Quinimo etiã ſi dici poſſet con-
ſuetudo: tñ non haberet obſtare: q2 non
habet requiſita in conſuetudine vt ope-
retur vires conſuetudinis ſm text. in. c.
fi. de conſue. ⁊ ſm glo. not. ⁊ oꝛ. in. c. fru-
18 ſtra. viij. diſt. Et qđ non habeat req̇ſita
19 in cõſuetudine: † patet q2 non eſt ratio-
nabilis cum ponat ꝓbationẽ in teſtimo
nio accuſatoris qđ ſapit iniq̇tatẽ ⁊ exoꝛ-
bitantiã. Item dico ꝙ predicta allegata
cõſuetudo nõ obſt. etiã ſi lõgiſſimo tꝑe
ſit obſeruata. Q2 male adinuenta: ⁊ ma-
le ↄſuetudines neq₃ ex lõgo tꝑe neq₃ ex
20 lõga ↄſuetudine † cõfirmant̃. ita forma-
liter dixit tex. no. in aut. vt nulli iudicũ
§. j. in v̄ſi. male eñ adinuenta ⁊c. quem
tex. ad hoc allegat Bandi. in tracta. ſuo
maleficioꝝ. in vl. rub. in. j. ver. in. ij. col.
in ꝑn. Pro quo facit optime tex. in aut.
oẽs peregrini. C. cõia. de ſucceſ. vbi glo.
allegat illũ. §. j. Et facit etiam not. text.
in cle. ij. in fi. de rebus eccle. nõ alienan.
⁊ ibi gl. quã ibi no. Pet. de anch. ⁊ Joã.
de imo. qui Jo. de imo. ibi dicit ꝙ q̄ñ cõ
ſuetudo eſt cõtra ſubſtantiã actus: tunc
21 nũꝗ̃ validatur † actus ꝑtextu conſue-
tudinis quãtũcũq₃ ſit antiq̇ſſima quod
optime deſeruit caſui noſtro. Et ad pre-
dicta etiã benefacit text. in. l. eos. in. §.
ceteros. C. de vſur. in v̄bo cõſuetudinis.
⁊. l. ij. C. q̄ ſit lon. cõſue. ⁊ text. in. c. mala
autem conſuetudo. xj. di. ⁊. c. vſus. xj. di-
ſtin. Et faciunt etiã pro hac parte not.
verba Ange. in. d. §. j. in aut. vt nulli iu-
22 di. vbi dicit ꝙ mala conſuetudo † quan-
tũcunq₃ lõgeua ⁊ ab omnibus obſerua-
ta non tamen debet obſeruari. ¶ Item
reſpondeo etiã aliter ⁊ dico ꝙ dicta al-
legata ⁊ aſſerta ↄſuetudo nõ hʒ obſta-
23 re: q2 non eſt dicenda † conſuetudo: ſed
potius quedam vſurpatio q2 qđ ↄſuetu
do contradicit iuri diuino naturali vel
gentiũ vt iſta nõ dr̃ cõſuetudo: ſed que-
dã vſurpatio: ita dixit Ang. in. l. iniuria

24 rum.§.fin.ff.de iniu. ¶ † Preterea ꝙ di-cta aſſerta cõſuetudo non obſt.oſtẽdo. Et dico ꝙ potẽtius eſt ius diuinum quã ius naturale: ⁊ hoc cuilibet catholico ⁊ ſani capitis viro patet ⁊ cõſtat: ideo non eget allega. lex enim diuina omnibus ꝓ
25 dominatur vt ipſe deus. † Sed ꝑnceps aliquis nõ reperitur q̃ poſſit tollere ius naturale: vt eſt tex. ⁊ ibi omnes ſcribẽ. in
26 §.ſed † naturalia inſti.de iure naturali. ⁊ voluit Bart. in tracta. qui ſint rebelles in vlti.colũ. ⁊ in.l.facultas.circa princip. C.de inre fiſ.lib.x. ⁊ Compoſte.in.c ſicut. de elec. ⁊ Oldra.in cõſil.ſuo.xliiij.inci. q̃
27 rit vtrũ citatio ⁊c. ergo † non poterit tol-
28 lere ius diuinũ qđ eſt fortius. † Princeps enim ſine ſupiore nõ põt nec tollere nec dare ea que ſunt iuris naturalis nec illa ſupplere: iõ dixit Ange.in.l.adoptio nõ
29 iure facta.ff.de adop. † ꝙ lʒ princeps ꝑ eius cõfirmationẽ poſſit ſupplere oẽm defectũ maxime ſi apponat clauſulã ſup plẽtes oẽm defectũ. vt per Bald.in.l.fi. ff.de teſta.tu. ⁊ per Oldra.in cõſi. cclxvij. i cip.factũ tale eſt ⁊c.in.iiij.col.tñ intelli-gi tollere oẽm defectũ iuris ciuilis non aũt iuris naturalis: qđ dictũ refert ⁊ ſe-quitur.d.Alex.cccclxix.inci.viſo pũcto.in vij.col. ⁊ idẽ dixit Car.in cle.l.in pc.col. de elec. ⁊ Spe.in ti.de leg.in.§.nunc oſtẽ dendũ.ver.xviij. ⁊ Jo.de imo.in.l.quidã cõſulebãt.ff.de re iud.in.viij.co. ⁊.d.An. in.c.l..de trãſac. Si ergo princeps aliqs nõ põt tollere ius naturale qđ vt dixi ꝙ minus potẽs q̃ ius diuinũ: ergo ſequitur neceſſario ꝙ nõ poterit ipſe princeps ſ tol lere ius diuinũ qđ eſt maius. Sed ſi hoc non põt facere princeps expreſſe in iure naturali qđ eſt minus: quõ ergo poterit inferior eũ tollere: ⁊ ſic cõſuetudo quem inducitur a ſubditis nõ a ꝑncipibꝰ vel a ſu
30 perioribꝰ. † Non enĩ dʒ plus poſſe infe-rior q̃ ſuperior: ⁊ ſeruus q̃ dominus.c. cũ inferior.de maio. ⁊ obe. l. vẽdicãtẽ.ff. ď euic. Et ſi diceremus ꝙ predicta aſſer ta conſuetudo haberet tollere ius diui-num qđ eſt ꝙ in ore. duorũ vel triũ ſtat omne verbũ ⁊c. ſequeretur ꝙ plus poſſent ſubditi tacite q̃ dñi expreſſe: q2 ipi dñi ⁊ principes non poſſent expreſſe cum qua cunqꝫ clauſula tollere nedũ ius diuinũ:

ſed nec etiã ius naturale qđ eſt minus. er go nec ipſa conſuetudo que inducitur a principibus ſed ab eorũ ſubditis ⁊ ſeruis non poterit illud ius tollere. Sequeretur etiam ꝙ plus operaretur tacitum inferio rum q̃ expreſſum ſuperiorum. quod non eſt dicendum per.l.qui ad certum.ff.lo-ca. ⁊.l.ſpem.C.q̃ res pig.ob.poſ. ⁊.l. non intelligit.§.tacite.ff.de iure fiſc.cũ ſi. pro quibus facit in ar.l.oratio.ff.de ſpõſa ⁊ c.cũ qđ vna via.de reg.iur.in.vi. ¶ Mo do ſublato obſtaculo aſſerte conſuetudi nis. Redeo ad ꝑdictũ ſtatutũ de quo.s.
31 volẽs † ꝙ de exportatione bonorũ ⁊ ſic de furto ſtetur ſacramento accuſatoris magis ſpecialius loquẽdo dico quod ta le ſtatutũ eſt iualidũ ⁊ merito nõ eſt ob-ſeruãdũ. Ad qđ oſtẽdẽdũ moueor ex no. doctrina Lu.ro.in.l.lege cornelia.ff. ad ſilleia. vbi querit an per ſtatutum fieri poſſit ꝙ omni caſu fuga faciat plenam probationẽ. ⁊ primo arguit ꝙ ſic ar.c. cũ dilectus.de fide inſtru. ⁊ eorũ que no.in c.y.de ꝓba. ⁊ qđ no.Innoc.in.c.cũ.p.ta-
32 bellio.de fide inſtru. † Sed contrarium poſtea determinat ⁊ dicit ꝙ tale ſtatutũ nõ valet: q2 eſt cõtra ius cõe. Itẽ ſubdit ibi Ludo.ro.ꝙ nec etiam valet ſtatutũ
33 † ꝙ debitũ vſurarũ probetur per vnũ teſtẽ allegat hoc voluiſſe Federi. de ſenis in conſi. ſuo.xvij. ⁊.xviij. ⁊ Bal.in.l.ſolam. in fi.C.de teſt. ⁊ in.l.ſi non ſpeciali.C. de teſtamen. vbi ꝙ dicit ꝙ non poteſt ſtatu
34 to fieri † ꝙ per vnum teſtem tantum nõ reddentẽ ſufficientem cauſam dicti ſui poſſit probari contra bãnitum: quia eſt contra ius commune. Que dicta refert ⁊ approbat Angelꝰ de areti.eſt ibi domi. Auguſti.de ari.in additionibus. in tra-cta maleficiorum.in verbo fama public. in.vſ.charta.in ver.querit Ludo. rom. ⁊c. Si ergo ſtatutum non valet in dictis caſibus ergo a paritate imo a maiorita-te rationis non valet in caſu noſtro pre dictum ſtatutum de quo ſupra. Item ꝓ hac parte facit nota. verbum domi. Fe-lin.in capitu.veniens.el primo. in fine.
35 extra de teſtibus. vbi dicit † quod papa non poteſt facere quod credatur vni parti in preiudicium alterius partis ⁊ ita dicit ſe intelligere.c. iudicas her-

manū. iij. q. ix. ad qđ ēt allegat Ludo. ro. in ſingularib9 ſuis: ſed non dicit in quo ſingulari. Sed tu dicas qđ hoc dixit ipſe Lud. in. xxſ. char. ſuorum ſingula. in. iij. col. in vlti. ſing. inci. an papa. vbi fortius dicit: vcʒ ꝙ papa nec imperator nō poſſunt facere ꝙ dicto vnius credat cōtra aliquē: quāto ergo fortius nō poterit fieri ſtatutū per ipſos vel per inferiores ꝙ ſtat dicto partis cōtra aliā partē. Et profecto iſta deciſio. d. Feli. videtur in terminis decidere caſum noſtrum vt non valeat predictuʒ ſtatutū ꝙ ſtetur dicto pris in preiudicium alterius patris. Et cū habemus expreſſam deciſionem iuri ꝛ equitati cōformē nō videt vlterius circa hoc dubitandū: ſed ita tenendū ꝛ decidendū arg. l. ancille. C. de furt. ꝛ. l ꝙ labeo. ff. ad carbo. ¶ Modo non obſtat ſi diceret ꝙ caſu quo ꝑdictū ſtatutū eſſet inualidum. tñ debet obſeruari cū fuerit cōfirmatum papa vna cū alijs ſtatutis huius ciuitatis: quo caſu ꝑpter dictam confirmatio
36 nē: validatū eſt dictū ſtatutum. † Nā cōfirmatio ſuperioris validat inualiduʒ: vt habetur l. l. adoptio non iure facta. ff. đ ado. ꝛ in. l. iij. C. de dona. inter vir ꝛ vxo. ꝛ. i. c. l. ꝛ. ij. de tranſac. ꝛ habet l. c. ad petitionē. de accuſa. ꝛ l. c. cū dilecta. de ꝯfir. vti. vel inutili. de quo pulchre per Oldr. in ꝯſ. ſuo. cclvij. incip. factū tale eſt ꝛc. in iiij. colū. ꝛ per. d. Fran. de are. in ꝯſil. ſuo. viij. abunde ſatis ꝛc. in. ij. col. de quo dixi latius in ſingulari meo. lxxix. incip. ꝯfirmatio. ꝛ in ſing. cxcvl. inci. eodemmodo
37 ꝯfirmatio. Pro quibus facit illud: † vcʒ oīa noſtra facimus quibus autoritatem noſtrā impartimur. vt habetur l. c. l. ꝛ. ij. de ꝯfirma. vti. vel inuti. ꝛ in. l. l. C. de iur. ve. enucle. ꝛ voluit Bal. in. l. ex placito. C. de rerum permu. in. iij. co. ꝛ habetur p Barba. in. c. paſtoralis. §. preterea. l. xvij. col. đ offi. dele. ergo ſi predictū ſtatutum per ſe ipſum non valet debet valere ꝛ vires habere ꝑpter confirmationem ei9 factam a ſummo pontifice vt dixi. Quia reſpondeo ꝛ dico ꝙ licet confirmatio ſu
38 perioris validet inualidum Iſtud † eſt verum niſi iure confirmabili ſit obſtaculum non purgabile ab ipſo principe cōfirmante: quia tunc per talem confirmationē non validatur inualidum: ita not. dixit Abb. in. c. ea q. de re iudi. quam ibi in vlti. colum. refert ꝛ ſequitur. d. Feli. allegans ꝑ hoc dicto dictū Hoſti. in. c. i. đ tranſac. ꝛ dicit de hoc eſſe tex. in cle. paſtoralis. ad finem. de re iudic. ꝛ idem voluit Ang. in. d. l. adoptio non iure facta quem refert ꝛ ſequitur Alexand. in conſi. ſuo. cccclxix. ſecundum or. meum inci. viſo puncto. in. vij. col. ꝛ idem dixit Car. i cle. l. in penu. colum. verſi. xxiiij. de ele. ꝛ idem dixit Specu. in titu. de lega. in. §. nunc oſtendendum. verſi. xviij. ꝛ Joan. đ imo. in. l. quidam conſulebant. in. viij. colum. de re iudica. ꝛ voluerunt plures alij doc. quos retuli i. d. ſingulari meo. lxxix. incip. confirmatio ꝛc. Sed dicto ſtatuto eſt obſtaculum iuris diuini vt dixi: qđ eſt vt in ore duorum vl trium ſtet omne verbum: quod oſtaculum non poteſt remoueri ab aliquo principe: ergo talis ꝯfirmatio nihil operabitur. Et magis in
39 ſpecie † quod ꝯfirmatio ſuperioris nihil operetur vbi repugnat ius diuinum: tenuit expreſſus Bald. Angel. ꝛ Imo. in l. filius a patre. in. §. fi. ff. de libe. ꝛ poſth. quos refert ꝛ approbat. d. Feli. in. c. poſtulaſti. in. xviij. colum. extra de reſcrip. ꝛ ſic dicta confirmatio non habebit obſtare. ¶ Reſpondeo etiam alio modo ꝛ dico quod non habet obſtare dicta confirmatio. Nam in volumine ſtatutorum bononie vbi ſunt ſtatuta confirmata a papa ſunt ſtatuta valida ꝛ inualida: vt eſt ſtatutum de quo loquitur. Sed quando in confirmatione facta per principem concurrunt actus validi ꝛ inualidi: tunc in dubio talis confirmatio refertur tātū ad
40 actū validū: † ꝛ potius cōfirmat validū quā validet nullū: iam dixit Jo. an. in. c. dudū. in fi. đ decimis. qđ dictū ibi refert ꝛ ſequit. d. An. dicēs qđ hoc dictū de facili non inuenies alibi: qđ dictū etiā allegat Bal. in. l. bonorū. C. qui amitt. i. l. co.
41 vbi dicit qđ † quando factuʒ ſuperioris poteſt interpretari ad ius cōe nunꝗ̄ ſumitur diſpenſatum nec inutile cō formatum. Et illud dictum Joā. an. refert ꝛ ſequitur pro aureo ꝛ ſing. d. Feli. in. c. qualiter ꝛ quando. el. l. in. xij. colum. ver. iiij. limitat ꝛc. de accuſ. ꝛ l. c. i. in. viij. co. đ cō

ſtim.ꝛ in.c.ſ.in.viij.col.i prin.de reſcrip. ꝛ in.c.cū inter priorē.de exceptio. ꝛ i.c. cum veniſſet.in.ij.col.de teſt.ꝛ.d. Alexā. in cōſi.ſuo.lix.inci.viſo ſtatuto.i.vij.co.i fi.in.j.vo.ꝛ i cōſi.ccclxxxiiij.incip.viſo ſtatuto.in.iiij.col.de quo dicto latius ſum locutus in ſingu.meo.cxcvj.inci. confirmatio ſuperious. ¶ Cū ergo in dicto volumine ſtatutoꝝ cōcurrāt ſtatuta valida ꝛ inualida:vt eſt iſtud de quo loquimur:ergo ſequitur ex predictis ꝙ dicta cōfirmatio non refert ad hoc ſtatū inualidum:ſed ſolū refert ad ſtatuta valida ꝗ nō ſunt cōtra ius cōe ꝛ cōtra ius diuinū. vt eſt ꝑdictū ſtatutum de quo loquimur. Ex quibus ſatis conſtat ꝙ ꝑdicta cōfirmatio non habet validare dictū ſtatutū nec ei dare aliqđ robur. Ex quib⁹ oibus ſatis conſtat dictos accuſatos eſſe in caſu victorie ꝛ ipos abſoluendos eſſe cum exportatio lignoꝝ:de quibus in accuſatione fit mentio que cōtinet furtū non ſit ꝓbata plene:nec ſemiplene. iuxta.l. qui accuſare.C.de edēdo.cum multis ſi.ꝛ ita ſēdū eſſe cōcludo. Laus deo clementiſſimo. Hippolytus de marſilijs.

1 Et pena eſt cōmenſurāda delicto:nec qs dꝫ in plus condēnari ꝗ deliquerit.
2 Incertitudo facit ꝙ nemo puniatur.
3 Auxiliū preſtātes non puniuntur pari pena vt principales remiſſiue ibi.
4 Auxilians non poteſt eſſe niſi ſit ille cui auxiliatur.
5 Auxiliator non punitur niſi conſtat de principali delinquente.
6 Incertitudo principalis delinquētis infert impotentiā ꝓcedēdi in acceſſorio.
7 Auxiliator ad hoc vt puniatur:neceſſe eſt vt principaliter ſit condēnatus ad illud maleficium committendum.
8 Teſtis qñ cōtrariatur parti nihil ꝓbat nec reducitur ad cōcordiam.
9 Obliuio toleratur in teſtibus in factis antiquis:ſecus eſt in factis de proximo.
10 Obliuio preſumitur in notorio i factis de longinquo:ſecus in factis de proximo.
11 Indicia licet relinquantur arbitrio iudicis:tamen tale arbitrium debet moderari ſecūdum regulas iuris.

¶ Conſilium.xxxiiij.

Summi dei eiuſq; glorioſiſſime genetricis inuocato preſidio ꝛc. ¶ Nō video quō nec qua ratione nec quibus medijs cōdēnari poſſint neſtor filius petri de guidonis baſtianus ꝛ andriotius de andriottis maſonus condātonij ſegurani:ꝛ thomas de andriottis vulgariter nuncupatus el duca. Ex inquiſitione contra eos formata per magnificū. D.auditorem reuerēdiſſimi domini gubernatoris Bononie:quoniam ex pluribus neceſſarie ſequi debet ſententia abſolutoria:non dico ex ſolēnitatib⁹ omiſſis in ꝓcedendo ꝗ omiſſe oſtēdi poſſent mille modis:ſed dico ex meritis ipſius cauſe:ꝛ ꝙ hoc ſit verū oſtendo. Nō dicitur in inquiſitiōe cōtra eos formata ꝙ dicti inquiſiti de anno ꝑſenti circa principiū mēſis octobris ipſi īquiſiti doloſe ꝛc. Inſultarūt martinū thome de monetis ꝛ eidē intulerūt.xiiij.vulnera ꝛc. ¶ Tunc ego dico qđ dato ſine veritatis preiudicio ꝙ dicti inquiſiti cōfeſſi fuiſſent dictā inquiſitionē ꝛ oiam ea cōtenta fuiſſe ꝛ eſſe vera.vel talia vt continentur in dicta inquiſitiōe eſſent ꝓbata plene per teſtes omni exceptiōe maiores. Attamē etiam tali caſu de iure nulla ſequi poſſet condēnatio:ꝛ hoc ſtante incertitudine dictorum vulnerum ꝛ cōtentoꝝ in dicta inqſitione. Nā in ea non dicitur quis intulerit particulariter dicta vulnera:ꝛ ſic nō dicitur quis vulnerauerit in capite quis in brachijs qs in corpore ꝛ quis i tibijs vel in alijs locis:nec quot vulnera ex predictis vnuſqſq; ipſoꝝ intulerit:ex quo iure non pōt ſeq iuſta ſnia cōdēnatoria:nec ꝯ
1 eos oēs:nec ꝯ aliquē ipſoꝝ. † Nā clarū eſt tā ex lege humana vel diuina ſeu ſtatutaria ꝙ pena eſt cōmēſuranda delicto nec quis dꝫ in plus cōdēnari ꝗ deliquerit.tex.eſt in aut. oēs peregrini.C.cōia de ſucceſ.l.j.in.§.ſed ſi.ff.de abigeis.§.ſi qs autē per donationē.in aut.de non alie. c.queſiuit.extra de his que fiūt a maiori parte capi.c.felicis.in.§.ceterum.de penis. in.vj. ſed cum non appareat quis intulerit dicta vulnera ꝛ quot intulerit vnuſquiſq; ipſoꝝ inquiſitorum neſcio

videre quõ debite ꝛ iuſte dictus magnificus. D. auditor poterit dictos inquiſitos iuridice cõdemnare. Nam poſſet eẽ ꝙ vnus pluſꝙ alius dictorũ inquiſitorũ tuliſſet vulnera: ꝛ ẽ quodãmodo impoſſibile: vt experientia rerũ magiſtra docet qꝺ oẽs dicti inquiſiti pariter ad vnguem intuliſſent dicta vulnera: ꝛ ideo nõ poſſet de iure vnius ipſorum inquiſitorũ cõdẽnari pro oibus dictis vulneribus: qꝛ nõ eſt veriſimile qꝺ cũ fuerunt quinꝗ in rixa vt dicit inquiſitio ꝙ vnus ſolus intulerit dicta oia vulnera: nec dꝫ oẽs ꝯdemnari qꝛ incertũ eſt quot ꝛ qualia vulne-

2 ra qſꝗ dederit vt dixi: † ꝛ ideo ne maior ſit pena ꝙ delictũ de iure ſtãte tali incertitudine nemo poterit ꝯdẽnari ex regula vulgata quod melius eſt nocentem abſoluere ꝙ inocẽtẽ ꝯdẽnare. l. abſentẽ. ff. ꝺ penis. ¶ Nec p̄dictis obſtat ſi mihi dicatur ꝙ iſta incertitudo non habet obſtare qn oẽs dicti inqſiti non debeant ꝛ poſſint de iure ꝯdemnari eo qꝛ oẽs fuerũt in rixa: ꝛ licet aliqui intulerunt plura vulnera aliqui pauciora. Attñ oẽs tenentur ꝓ oibus vulneribus: eo qꝛ illi qui minora intulerunt vulnera. Attñ p̄ſtiterũt auxiliũ cooperatiuũ oib⁹ vulneribus illatis in ꝑſonã dicti martini ꝛ vulnerantes ꝛ auxiliũ preſtantes pari pena afficiunꝭ: vt in iuribus vulgarib⁹: ergo pariter oẽs dꝫt

3 puniri: † qꝛ reſpondeo p̄rio negãdo hoc qꝺ delinquentes ꝛ auxiliũ preſtantes pari pena puniantur: vt oſtẽdi late ſatis in dicio meo in. l. eiuſdẽ in. ꝭ. ꝛ. ꝗ. col. ꝛ in. l. fi. in. x. col. ff. de ſicca. ergo dico ꝙ in caſu noſtro nemo põt puniri nec tãquã auxiliator nec tãquã principalis. Nec nullus in dicta inquiſitione aſſeriꝭ nec noiatur ꝓ principali nec alibi hoc quoquo mõ appet quo caſu nõ appet de principali delinquente neſcio quõ poſſit appere de

4 auxiliatore: † cũ auxiliũ ſit quoddã neceſſariũ ꝛ dependens a principali. Nec poſſit eſſe auxilians niſi ſit ille cui auxilieꝭ: ꝛ hoc ſatis patet ad ſenſum: ideo aliter nõ inſiſto: ꝛ nõ poteſt aliqs puniri de au

5 xilio p̄ſtito maleficio † niſi cõſtet de principali delinquente. ita dixit Pet. de an. i cõſ. ſuo. cc xvij. ci. nos bartholome⁹ ꝛc. i fi. verbis. vbi dicit qꝺ qñ appareat in facto oẽs fuiſſe in rixa pariter: ꝛ oẽs fuiſſe pariter principales. Tũc oẽs prout deliquerũt ſunt puniẽdi: qꝛ neſcitur tũc quis fuerit principalis delinquẽs ꝛ qs fuerit auxiliator: ꝛ tunc merito nemo poterit puniri de auxilio: ſed ſecus qñ hoc ſcireꝭ ſm cũ qui ad hoc allegat Barto. i. l. ſi is qui in. ꝗ. initium. ff. de fur. quod ẽt voluit Bal. in cõſ. ſuo. ccxxix. incip. verba inqſitionis. i vlt col. in. iij. vol. ꝛ. d. Alexã. in. l. ſi duo patroni. in prĩ. in ver. in gl. i ibo alteri ꝛc. ff. de iureiu. ꝛ ratione alleg. ipſe

6 Pe. de anc. in. d. cõſi. vꝫ † qꝛ dicta incertitudo principalis delinquentis infert i acceſſorio impotentiã procedẽdi. ꝛ per cõſequens nullitatem ſi ꝓcedaꝭ: de quo etiã dixi in. l. nihil intereſt. i. v. colũ. ff. de ſica. ¶ Dico etiã vnũ qꝺ eſt fortius: vꝫ qꝺ etiã ſi ipſi inquiſiti fatereꝰ contẽta. in inquiſitione ẽt tũc nõ poſſent puniri de auxilio. Ratio eſt qꝛ ad hoc vt aliqui

7 puniantur de auxilio: † neceſſe eſt qꝺ ad maleficiũ illud cõmittẽdũ fuerint principaliter coadunati: vt habeꝭ in. l. iij. in. ꝗ. hois. ff. vi bo. rap. ita dixit Pet. de anch. in. d. cõſi. ccxvij. circa fi. ꝛ idẽ etiam tenet Bal. in. l. data opa. in pe. colũ. C. q accu. nõ poſ. vbi not. dixit qꝺ ſi titius rixabaꝭ cũ ſeio ꝛ ſuperuenit frater ſeij. ꝛ interficit titium ꝓpter illã rixã ꝙ ipſe ſeius non debet puniri nec de morte nec de auxilio: nec etiã tãꝙ aſtãs maleficio: qꝺ dictũ pro valde not. refert ꝛ ſequiꝭ. d. Alexã. in l. fi. in. ix. verſic. ff. de ſica. de quo ego etiã dixi in. d. l. nihil intereſt. in. iij. colũ. ff. de ſica. ¶ Cũ ergo in caſu nr̃o non ſit ꝓbatum qꝺ dicti inquiſiti fuerint principaliter coadunati: vt committerent illud maleficiũ: ergo ſequiꝭ qꝺ nemo poterit puniri: nec tãꝙ principalis nec tãꝙ auxiliator. ¶ Nec ob. ſi dicaꝭ ergo hoc mõ. iſtud maleficiũ debet remanere impunitum contra. l. ita vulnerat⁹. ff. ad. l. aql. ꝛ c. vt fame. de ſenten. excom. quia dico ꝙ melius eſt vt remaneat impunitũ ꝙ aliquẽ indebite cõdẽnare. vt in. d. l. abſentẽ ff. de penis. nec poterit offenſus vel vulneratus de iure nec de iudice cõſequi ſꝫ magis de ſorte ſua: qm̃ nõ ſibi deficit ius ſed ꝓbatio. iuxta. l. duo ſunt titij. ff. de teſta. ¶ Nec ob. ſi dicaꝭ ꝙ ipſe dñs audi-

tor inquirẽs h₃ indicia ꝯtra ipſos inqſitos ꝙ cõmiſerint contẽta in inqſitione: qꝛ h₃ teſtes duos de eoꝝ ꝯfeſſiõe: ergo. Quia reſpõdeo ꝙ nõ eſt opus aliqbus teſtibus: qꝛ vt dixi etiã ſi adeſſent plene ꝓbationes: ⁊ qđ fort⁹ eſt ſpõtanea confeſſio ipſoꝝ inqſitoꝝ: attamẽ adhuc nõ poſſent cõdẽnari nec puniri: vt dixi per ratiões ſuperi⁹ adductas. ¶ Preterea dico ꝙ illi teſtes nihil penit⁹ ꝓbãt duabus rõnibus. Primo: qꝛ nõ in vnũ ſ₃ vt ita dixerim in mille ſunt ſingulares varij ⁊ diſcordantes adinuicẽ: ⁊ iſta eſt queſtio facti que poteſt oculata fide ꝑcipi ex inſpectione ipſorũ teſtiu₃: ⁊ qđ peius eſt vnus ipſoꝝ ꝯuatur parti. ſ. iudici inquirẽti: nam iudex in ſua inqſitione dicit ꝙ dicti inqſiti cõmiſerũt dictum maleficiũ de mẽſe octobris circa ꝑncipiũ ipſi⁹ mẽſis. Ipſe autẽ ſecũdus teſtis dicit ꝙ ipſi inquiſiti vel aliqui ex eis cõfeſſi fuerunt feciſſe dictũ maleficiũ de mẽſe ſeptẽbris quod clare cõſtat: cũ ipſe teſtis deponat die. xvij. octobris. ⁊ dicit ꝙ ſunt tres ebdomade ꝙ dicti inqſiti confeſſi fuerũt ſe feciſſe illud maleficiũ: ⁊ ſic eſt neceſſe velim⁹ nolimus ꝙ intelligam⁹ hoc fuiſſe die. xxvij. ſeptẽbris: ergo nihil operant̃ dicti teſtes.

8 † Nã quando teſtis ꝯuatur parti nihil ꝓbat nec reducit̃ ad cõcordiã. ita dixit Inno. in. c. cũ cõtingat. de offi. dele. ꝺ. An. in. c. cũ tu. ⁊ in. c. in noſtra. de teſti. ⁊ Bal. in. c. licet cauſam de ꝓba. et Ange. de are. in tracta. malefi. in ꝟ. falſario. in. iiij. char. ver. qđ ſi ſunt ⁊c. ⁊ iſtud tanto magis d₃ ꝓcedere in caſu noſtro: qꝛ in criminalibus ⁊ penalibus probatiões debent eſſe luce clariores. l. ſi. C. de ꝓba. ¶ Nec ob. ſi dicat̃ ꝙ hic ſumus in indicijs ⁊ nõ in ꝓbationib⁹: ergo nõ requirit̃ tãta claritas ſicut in ꝓbatiõib⁹. Quia reſpondeo ꝙ in cauſis criminalibus: ita debent eſſe indicia clara in genere ſuo: ſicut ꝓbatiões in genere ſuo. ita dixit Bal. in ꝯſi. ſuo. cccxxix. inci. verba inquiſitionis. in. ij. colũ. in. iij. vo. Preterea facit in arg. regula illa ve₃ quod eadem eſt ratio de toto quo ad totũ que eſt de parte quo ad partẽ. iuxta. l. que de tota ff. de rei vendi. ¶ Nec ob. illud qđ dicebat̃ per magnificũ dñm auditorẽ ve₃ ꝙ

9 oblinio tpis toleratur in teſtibus. iuxta. l. ij. de vet. iur. enu. et in. l. peregre. ff. de acq. poſ. † qꝛ reſpondeo ⁊ dico hoc eſſe verũ in factis antiqs ⁊ in factis de longinquo: ſecus autem in factis de proximo per qndecim dies vt in caſu noſtro: qꝛ in illis non toleratur nec preſumitur obliuio tẽporis ſm doc. in dictis locis. ⁊ Cy. in. l. predia. ⁊ ibi Bald. C. de fidei com. ⁊ docto. in. l. cenſus. ff. de proba. et Bal. in. l. cum alienam. in vlt. colũ. C. de leg. ⁊ idem dicimus in notario: vt in factis de longinquo ꝑſumatur obliuio in

10 dubio † ſecus autem in factis de proximo: quia in illis non preſumitur obliuio ſm Io. an. in addi. Specu. in titu. de inſtru. edi. in. §. inſtrm. circa prin. quem refert ⁊ ſequitur Ludo. ro. in ſingulari ſuo. cclxxiij. incip. tabellio ⁊c. ¶ Ultimo non obſt. qđ dicebatur per. D. auditorẽ: ve₃ ꝙ ſufficit hẽre indicia queçunqꝫ qꝛ an ſint ſufficientia vel non relinquitur iudicis arbitrio. iuxta. l. iij. verſic. tu mag. ſcire potes. ff. de teſti. ⁊ volunt docto. in. l. queſtiõis modũ. ff. de queſtio. Quia rñdeo ꝙ licet indicia relinquant̃ arbitrio iudicis: tamẽ tale arbitrium iu-

11 dicis non d₃ ex abrupto procedere: † ſed debet moderari ⁊ regulari ſm regulas iuris cõmunis ⁊ debet eſſe iuri ⁊ equitati conſonum: alʼs nõ valet qđ agit̃. ita no. dixit Lud. ro. in conſi. ſuo. ccclxxvi. inci. queſtio eſt ⁊ nũquid ⁊c. in pe. colũ. ⁊ voluit etiã Bal. in diſputa. ſua. incip. ſtatuto cauetur quod fenerator ⁊c. in vlti. col. ⁊ d. Alex. in cõſi. ſuo. ccxvij. incip. viſis verbis. in pe. col. vbi allegat Bal. in dicta ſua diſp. ⁊ alia plura de qnibus ibi per eũ. de quo ego latius dixi in. d. l. queſtionis modũ. in. v. col. ⁊ facit qđ voluit Io. an. in. c. j. extra de cõſti. vbi dixit ꝙ in his que cõmiſſa ſunt arbitrio iudicis: iudex ipſe debet ſeruare equitatem. qđ dictũ refert ⁊ ſeqtur. d. Fel. in. c. quoniam frequẽter. in. §. porro. in. ij. col. vt lite non cõteſta. Si em̃ aliter diceremus ſequeret̃ qđ iudex habẽs teſtes parum vel nihil facientes ad cauſam poſſet homines torqre ⁊ tormẽtis afficere: dicendo ego potui hoc facere: qꝛ erat in arbitrio meo adhibere fidẽ teſtib⁹ ⁊c. qđ nõ

de ſciētia dicti pegrini dicte caſſete vbi a
erant iocalia ɽ pecunie furto ſubtracte
cū ſapuenerit dū ponebaƭ in illa fouea
vbi poſita fuit ſm dictū vni9 teſtis q̃ vo
caƭ frāciſc9 q̃ oia etiā tendunt ad indi-
cia ɽ pbationē dicti furti. Et alia etiam
plura predicta deducta ɽ pbata ſunt de
qb9 in proceſſu q̃ ſatis corroborāt dictā
inq̃ſitionē. ¶ Ex qb9 videƭ dicendū di-
ctū peregrinū fore ɽ eē ɔdēnādū ſm for
mā iuris ɽ ſtatutorū p dicto furto: vt in
dicta inq̃ſitione ɔtineƭ. ¶ Sed pmiſſis
minime obſtātib9 ɔtrariā ſniam et opi-
nionē veriorē eē puto. ɽ ɔſir teneo q di-
ctus peregrin9 idubitāter veniat abſol
uēd9 a dicta inq̃ſitione ɽ ab oibus in ea
cōtētis. ¶ Ad qđ dicēdū moueor ex plu
ribus. Et primo deueniendo ad dictam
inquiſitionē dico quod dicta inquiſitio
non potuit formari contra ipm peregri
nū potiſſime ex plurib9 rationib9. Pri-
ma eſt q2 modo aliquo nō conſtabat iu
dici ſeu curie inquirenti furtū de quo in
ipſa inquiſitione cōtineƭ eſſe cōmiſſum
vt ex proceſſu appareƭ: quo caſu non de-
buit nec potuit formari dicta inquiſitio
ɔtra dictū pegrinū. Qm̄ ante oia debet
iudici cōſtare delictū de quo vult inq̃re
2 re eſſe commiſſum: † alſ ſunt ſibi ligate
manus ad pcedēdū cōtra aliquē. ita di
xit Tancre. in cōpendioſa ſua. in. xvij. q.
ad qđ allegat bonū text. in. l. j. in. §. illud
aūt. ff. ad ſilleia. vbi Bar. hoc videƭ ſen
tire. ɽ idē ibi voluit An. ro. ɽ Bart. i. l. ſi.
in. j. col. ff. de q̃ōni. ɽ idē ſentit ipe Bar.
i. l. j. ff. de teſt. mil. ɽ voluit Ange. de are. a
in trac. maleficiorū. in vbo fama publi-
ca. in. xviij. char. in verſi. xij. tu iudex ɽc.
vbi iter cetera dicit † qđ ſi dicitur cōmiſ-
ſum eſſe furtum q curia dʒ mittere eius
officialē ad locum vbi eſt commiſſum: ɽ
idē dicit de homicidio ſubdēs qđ ſi ali-
ter fiat iudex ipſe ſeu ptās tenetur i ſyn-
dicatu. Et hanc partem etiam firmauit
Bal. in addi Spe. in tit. de ſen. in. xviij.
co. i ſi. vbi dicit qđ ſi q̃s ɔfitetur ſe hoiez
occidiſſe: ɽ illū poſtea piciſſe i mare q
ſi nō cōſtat de corpore mortuo ille non
4 poterit ex illa cōfeſſione puniri † ſaltez
niſi probeƭ p famā illū fuiſſe mortuum:
ɽ hoc etiā firmat ipe Bal. i. l. cū pbatio
i ſuis addi. ff. de pba. ɽ i
aut. ſʒ nouo iure. C. de fur.
ɽ i addi. Spe. in ti. de cō
feſ. in. ij. col. v. titius cōfi
teƭ. ɽ voluit Bād. i trac.
ſuo maleficiorū ſub rub.
de pſum. ɽ indiciis idu-
bitatis. i. ij. col. v. ſi. itē lex
pſumit ɽc. de quo ēt p. d.
Frā. bru. i tra. ſuo d indi.
ɽ tor. i. ix. char. i. iij. col. ɽ
d. Pari. d puteo i tract.
ſyndi. i. xxx. char. i. j. col.
q̃ oia alias late poſui in
l. j. in prin. i. j. co. ff. d q̃ō-
ni. ¶ Alia ēt rōne nō po
tuit formari dicta inq̃ſi-
tio ɔ dictū pegrinū: qm̄
nulla pceſſit infamia di
cti peregrini de aliq̃ cri
mine ɽ maxie d hoc cri-
mie furti: q̃ caſu nō po-
tuit formari dcā iq̃ſitio
3 nā † ɔ hoiez nō iſamatū
nō pōt formari iq̃ſitio ɽ
illa formata ſi pcedit vt
hꝫ i. c. q̃lr ɽ qñ. el. ij. extra
de accu. ɽ i. c. j. et. ij. co. ti.
lib. vj. c. lʒ Heli. extra de
ſimo. c. de9 ops. ij. q. j. a
Et voluit Spec. in ti. de
inq̃ſi. i. §. j. i prin. ɽ bar. i
l. cōgruit. ff. de offi. pſi.
ɽ voluit Sali. in. l. q pro
mulgatis p illū tex. C. de
offi. pfec. vrbis. ¶ Itez ſi
ſtatutū etiā dicat q ptās
i crialib9 libere poſſit in-
q̃rere tn̄ pp̄ter illud ver-
bū libere nō poterit iq̃re
re ſi pcedēte fama vƚ pſuſ
ꝗ habeat idicia ſm bal.
in. c. j. de of. or. p illū tex. i
vbo libera. cū gl. qđ dcm̄
refert ɽ ſeq̄ƭ Iaſ. in. l. mili

a ¶ Aduertas tn̄ in hoc: q2 Ang. de arect. i
trac. ſuo maleficiorū i verbo fama publi
ca. in. j. col. i. ij. ver. dicit q ſi cōtra titiū
nō laborat diffamatio: tn̄ ſunt indicia ɔ
eū: lʒ cōiter reputeƭ bon9 credo q ſi ſūt
indicia con
tra eū pōt i
q̃ri cōtra eū
q2 indicia
ſūt loco dif-
famatiōis:
cum autem
ſunt tantuz
modo indi-
cia ſufficiūt
ad inquirē-
dum. ita di-
cit Angel9.
vbi ſ. et di-
cit q ita de-
claratur. c.
qualiter et
quando. el
ij. de accuſ.
ɽ hanc opi.
Ange. ibi ſe
quitur. do.
Auguſti. de
ari. in ſuis
addi. ɽ eam
comprobat
pluribus iu
ribus et ra-
tionibus de
quibus ibi
per eum: et
vide omni-
no Angel.
in. l. ſi vacā
tia i. xix. col.
de bo. vacā.
vbi ponit
plures ca-
ſus in qui-
bus valet in
quiſitio nō
precedente
in fama.

tes. C. de teſti. l. ſimili. vbi etiã adducit bal. i. c. lz vndiqꝫ p gl. ibi d. of. or. vbi dixit ꝙ lz papa mãdet inqri i genere: tñ hoc mandatũ pape dz itelligi ꝛ limita- ri fama precedente ꝛ nõ aliter ꝛ doc. i locis ſ alle gat. Et i tñ eſt verũ hoc
6 ꝛ qđ iqſitio nõ pcedit cõ tra nõ diffamatũ: ꝙ lz te- ſtes pducti ſup inqſitio- ne pbẽteranẽ de quo nõ erat infamat⁹ inqſit⁹ ta- les teſtes illi iqſito nõ p- iudicãt: nec ex eoꝝ dicto cõdẽnabit. ita ſing. dixit Spec. in ti. de inqſitio- ne in. §. nũc videndũ. in iij. col. pn. que refert et ſe quit ibi Bal. i addi. i vl- ti. ver. ¶ Alia ẽt rõne p- dicta inqſitio formari nõ potuit ꝫ dictũ pegrinũ p curiam vt formata fuit eo ꝙ ad hoc vt iudex ma leficioꝝ poſſit iqrere cõ- tra aliquẽ: dz primo iter
7 rogare pſonã offẽſã ꝛ an velit accuſare delinquen tẽ necne: q offenſus ſi erit i mora: vel dixerit ſe nol- le accuſar: tũc iudex põt pcedere ad iqſitionẽ ali- ter nõ ita voluit gl. mltũ no. l. c. pſbyter ſi a plebe. i gl. pe. ij. q. iiij. quã gl pmt tũ no. refert ꝛ ſeqt bal. in l. ſenat⁹. C. q accu. ñ poſ. dicẽs ꝙ ratio eſt: ꝙ pſe- rend⁹ eſt q mai⁹ ius hꝫ
8 ꝛ meli⁹ fundamẽtũ. lad qđ etiã allegat i ſimili q habent in. l. i. in. §. denũ- tiari. ff. de ven. inſpi. ꝛ. l. ſi tñ. ff. de leg. ij. ꝛ q habent in. l. neceſſario. ff. de i diẽ adiectiõe. ꝛ in. l. quis in dubitati. C. de adulte. ꝛ i l. ij. §. fin. ff. de adul. Item hãc partẽ p illã gl. firma nit. d. Bart. cepo. in ſ cautela ſua. xxvij. incipiẽ. tu ſcis ꝛc. vbi allegat hoc tenuiſ- ſe Ludo. ro. in ſuis ſingularibus: ꝛ idem tenuit Ange. in aut. de tempore non ſo- lu. pecu. in princ. ꝛ in repe. l. ſi vacantia. C. de bo. vacan. libꝛ. xij. in. iij. colum. ꝛc. ¶ Sꝫ i caſu noſtro iudex ſeu curia non fecit talem interpellationem dictis. d. eugenie ꝛ dicto nicolao offẽſis ergo nõ potuit formari dicta inqſitio vt forma ta fuit ergo dz ſequi abſolutio. ¶ Con- currit etiã alia ratio propter quam non potuit de iure formari dicta inquiſitio cõtra dictum peregrinũ: nedum inno- centem a dicto furto: ſed etiam ſi plene eſſet pꝛobatum per teſtes vel per eius confeſſionẽ ſolennẽ ꝙ ipſe habuiſſet di ctam capſetã cũ dictis pecunijs ꝛ ioca libus: de quibus in inquiſitione ꝛ in p- ceſſu dicit. Qđ liquide ꝛ clare oſtendo. Clarum eñ ꝛ indubitatũ imo notoꝛium eſt qđ dictus peregrinus inquiſit⁹ acce pit in vxoꝛẽ ioannẽ ſoꝛoꝛem dicti nico- lai ꝛ eã deſpponſauit ꝛ ad domũ ſuã cõ duxit: ꝛ hoc tanq notoꝛiũ nõ eget pba- tione ſm gl. ꝛ doc. in cle. appellanti. de appel. ꝛ hoc plane ꝯfitent ipſi mater et filius de bugola: quo caſu dz habere do tem ſuam mille lib. vt habuerunt alie fi lie antonij de bugola eius patris ꝛ ſoꝛo res vtrinqꝫ coniuncte ipſius Joanne et nicolai. ¶ Stãte ergo hoc pro vero fir- mo ꝛ indubitato apparet qđ ipſe pere- grinus erat ꝛ eſt creditoꝛ dictoꝝ de bugola in maioꝛi ſumma qꝫ eſſet valoꝛ dctẽ capſete Si ergo erat creditoꝛ ꝛ cla re etiam appareret ꝙ ipſe habuiſſet di- ctam capſetam cũ dictis iocalibus ꝛ pe cunijs nõ poſſet dici ipſum commiſiſſe
9 furtum illa accipiendo: ꝛ ꝙ preſumitur magis hoc feciſſe pro ſatiſfactione cre- diti ſui qꝫ pro furto cõmittendo. argu. l. merito. ff. pro ſocio. ꝛ. l. arrianus. ff. de actio. ꝛ oblig. l. abſentem. ff. de penis. l. ſemper in obſcuris. ff. de reg. iur. cu ſi. cũ ergo appeat de credito ſuo: ꝛ magis pſumat accepiſſe dicta bona pro parte ſatiſfactionis dicti crediti ſui qꝫ pro fur- to: ergo non poteſt dici furtum eſſe cõ- miſſum p ipſum peregrinum caſu quo clare ꝛ liquide appareret ꝛ conſtaret ꝙ

a ¶ Vide omnino. d. nell. i tra. ſuo bãni. l. iij. par. pmi tpis. in. ix. q. incip. no no ſtatuto. a aliquo ca- uet ꝛc. cir- ca me. ver. et hoc dixi ꝛc. ¶ Et idem tz. do. Ale. xã. in. l. ij. in §. ſi publi- co. ff. d adu. l. ij. apoſtil. et. d. iamo- deus iuſti- nus in tra. ſuo ſyndi- ca. i. ij char in. iij. colũ. poſt me.

ipſe habuiſſet dictā capſetā ꝛ dictas pe-
10 cunias ꝛ bona.† Nā furtū nō cōmittit ſine aio furādi:vt ꝓbat inſti. vi bo.ra.§.j.ibi nec furti eum teneri q̄ eo aio rapuit ꝛc.et in.l.ſi q̄s vxori.in.§.ſi q̄s alienū.ff.de fur.in ver.furti eū teneri ſi furādi aim habuit ꝛc.ad idē facit tex.i.l.ſi q̄s teſtā.in.§.ſi nō aio furti faciēdi ꝛc.ff.ad.l.aq̄l.ꝑ q̄bus facit rł̄a illa:vt ꝙ volūtas ꝛ ꝓpoſitū diſtinguūt maleficia.l.q̄ iniurie.ff.de furt.l.ꝙ reipublice.ff.de iniur.l.j.C.ad.l.cor.de ſica.cū ſi. ¶ Stātib⁹ ergo p̄dictis nō poſſet dici cōmiſſum eſſe furtū
11 in dictis bonis ꝑ ipſum ꝑegrinū.† Naz furtū eſt ꝯtrectatio rei aliene inuito dn̄o aio lucrandi ꝛc.vt in.l.j.ff.de fur.ſed hec diffinitio nō ꝯuenit caſui nr̄o:vt ſtatim oñdā.ergo nō ꝯuenit diſpoſitio ipſi⁹ furti.l.iiij.§.toties.ff.de dā.infec.l.hos accuſare.§.oibus.ff.de accuſ.l.fi.C.de p̄d.decurio.li.x.c.maiores.ver.ceterū.de bap.cū ſi.Q̄d autē nō cōueniat caſui nr̄o ptz:q2 caſu quo ipe ꝑegrin⁹ dicta bona accepiſſet nō feciſſet aio lucrādi:ſ3 poti⁹ aio ꝛ intētiōe ſibi ſatiſfaciēdi vt pſumit in dubio:vt.s̄.probatū.ergo nō poſſet puniri pena furti. ¶ Itē alia rōne nō cōuenit caſui nr̄o diffinitio furti. Nam dr̄ q̄d furtū eſt ꝯtrectatio rei aliene ꝛc.ſ3 in caſu nr̄o nō poſſet dici ꝙ dicte res ꝛ bona eſſent ipſorū de bugola libere:ſ3 imo erāt cōes ipſi⁹ nicolai ꝛ ioāne que d3 hr̄e dotē ſuā ꝛ nōdū inter eos facta eſt aliqua diuiſio bonoꝝ:ꝛ ſilr̄ nōdū aliq̄d habuit in bonis p̄ris:ꝛ ꝑ cōſequēs illud idē ius cōpetebat in illis bonis ipſi ꝑegrino ei⁹ marito q̄d cōpetebat ipſi ioanne vxori ſue.ar.l.doce ancillā.C.de rei ven.ergo non poſſet dici cōmiſſum fuiſſe furtū ꝑ ipm ꝑegrinū etiā ſi plene ꝑ ſuā ꝯfeſſionē vel ꝑ teſtes oi exceptiōe maiores cōſtaret ꝙ ipſe peregrin⁹ dictā capſetā cū pecunijs ꝛ iocalibus habuiſſet. Et ꝑ iſtis optime facit q̄d voluit Rofre. ſup cōſtitutiōe diui marci que eſt.l.extat.ff.q̄d met.cau.cir
12 ca fi.vbi dicit † ꝙ q̄n creditor accipit rez debitoris ꝓ ſibi ſatiſfaciēdo q̄d nō teneatur vi bonoꝝ raptoꝝ:q2 rapinā noluit cōmittere et credidit ſibi hoc licere. q̄d dictū refert ꝛ ſeq̄t.d.alex.i ꝯſ.ſuo.cxxxv.inci.circa p̄mū ꝛc.i.v.col.vbi dicit ꝙ ea- a dem rōne tali caſu accipiēs tales res nō tenebit actione furti:ergo liq̄de appet ex p̄dictis q̄d nō licuit iudici ſeu curie formare dictā inq̄ſitionē de furto ꝯ̄ dictū ꝑegrinuz:ꝛ ꝑ ꝯñs cuz indebite fuerit formata venit abſoluēd⁹ ꝛ liberād⁹ ab ea ꝛ ab oibus i ea ꝯtētis. Pro q̄b⁹ etiā facit optime dicta ꝑ d. Alex.in ꝯſ.ſuo.cccclxxiiij.ſm ordi.meū q̄d inci.viſa inq̄ſitiōe.ꝛ i ꝯſi.cccclxxvj.ici.pulcre rn̄dit ꝛc. ¶ Ulteri⁹ ēt q̄d nō potuerit formari dicta inq̄ſitio oñdit alio medio. Nā vt dixi notoriū eſt q̄d ipe peregrin⁹ accepit in vxorē d.ioānā ſororē dicti nicolai de brigola cui debetur dos ſm ꝛ ꝓut habuerūt ſorores ſue. Sed ſi eēt certū ꝛ idubitatū q̄d ipe ꝑegrin⁹ habuiſſet dicta bona nulla actio cōpeteret dicto nicolao ad repetendum illa:q2 obſtaret ſibi de credito dotis q̄ ē fauorabilis ꝛ p̄uilegiata vt in l.j.ff.ſo.ma.cū ſi.ergo neceſſario fieret cōpenſatio ne ſi ipe reſtitueret dicta bona:poſtea illa vel alia eiuſdē ꝛ maioris valoris ſibi ſoluerent ꝓ ei⁹ dote
13 † ꝛ circuit⁹ ſemp eſt euitādus.l.dn̄s teſtō.ff.de ꝯdi.ide.cle.auditor.de reſcri. Si ergo vt ex p̄dictis apparet q̄d nulla actio ciuilis cōpeteret ipſis de brigola ad repetendū dicta bōa obſtāte exceptiōe crediti doti.ergo mīra actio criminalis cōpetebat iudici ſeu curie ad formandam dictā inq̄ſitionē de furto ꝯ̄ dictū ꝑegrinū a.

a ¶ Idē dixit do. parꝫ de puteo in tract. ſyndica.i,lſ. charta.in.j.col. poſt princ. Pro quo faciūt no. verba Dyn. in ꝯſi.ſuo.xxxviij.inci.q̄d ꝯtra.in ver. itē ptz q2 eo caſu ꝛc.

14 † Naz vbi nõ naſcit̃ ꝑti actio ciuilis nec
republice: actio vel inq̃ſitio criminalis
ſm Sali. i. l. eos. C. de iur. ꝛ. d. Bartho.
cep. in ↄſi. ſuo. lix. inci. paul⁹ faber. in pe.
col. ꝛ voluit Bar. in ↄſ. ſuo. c. inci. a dño
cyno de bononia ꝛc. in. j. col. ꝛ Soci. ↄſi.
cxxvij. incip. viſis capitulis. in. j. col. ꝛ. d.
Nellus in trac. banni. in. ij. pte ſcdi tpis.
in. v. q. ꝛ in. iiij. pte ſecundi tpis. in. j. q. in
fi. ꝑme col. ergo nõ potuit formari dicta
inq̃ſitio cõtra dictũ peregrinũ. ergo me-
rito cum fuerit indebite ꝛ iniuſte forma-
ta debet ipſe peregrinus ab ea abſolui: ꝛ
ab omnibus in ea cõtẽtis ꝛc. Sed poſito
ſine veri preiudicio quod dicta inq̃ſitio
potuiſſet de iure formari vt formata eſt:
attñ ipſe peregrinus indubitãter eſt ab-
ſoluẽdus ab ea ex pluribus. Nã ↄſtat ex
ꝓceſſu qđ ipſe peregrin⁹ reſpõdẽdo pre
dicte inquiſitiõi negauit oia in ea contẽ-
ta fuiſſe nec eſſe vera: ꝛ in cõtrariũ nihil
eſt ꝓbatuz quod in iure ſubſiſtat: vt cla-
re. j. oſtẽdã. ergo neceſſario debet ſequi
abſolutio. arg. l. qui accuſare. C. de eden-
do. l. ei qui. ff. de proba. c. vt noſtrũ. extra
vt eccle. benefi. cũ ſi. Qđ aũt nihil ſit pro-
batum cõtra ipſum peregrinũ qđ in iure
ſubſiſtat: nec quo ad plenã probationẽ:
nec etiaz quo ad indicia: licet plures te-
ſtes cõtra eum in fauorem curie fuerint
examinati: patet deueniẽdo ſeriatim ad
ipſos teſtes. Et primo paulus quondaz
petri de quatuor caſtellis dicit qđ cogna-
tus peregrini dixit qñ captus fuit ipſe
peregrin⁹ q̇d aliud volũt iſti q̇ ſe cõque-
runt̃ q̃ habere bona ſua qñ dabũt dotez
ſuam ipſi peregrino ꝛc. Itẽ dicit qđ iſtis
verbis erat preſens peregrinus qui iſtis
verbis annuebat ꝛ confirmabat ꝛc. Sed
iſte teſtis nihil probat: q: eſt ſingularis
ꝛ nõ habet conteſtẽ: ꝛ lz alleget pro cõte-
ſte thomam romagnoſum macerium: tñ
ipſe thomas nõ cõcordat ſe in dicto ſuo
cum dicto paulo. Nam dicit qđ ipſe tho-
mas perquiſiuit capſas exiſtentes in do-
mo vbi fuit captus peregrinus pro fur-
to inueniendo et inuenit quedam bona
mobilia: ꝛ tunc nicolaus de brigola di-
xit. queſte ſcatole e officioli ſono de quel
la altra mia ſorella. cui reſpondit pere-
grinus ꝛ eius vxor quando ce haueriti
dato la roba noſtra nui ve daremo zo
che haueremo hauuto del voſtro. Ecce
ergo varietas ꝛ diſcrepantia inter hos
teſtes. ex quo ſequitur qđ dictus paulus
remanet ſingularis: ꝛ ꝑ ↄñs nihil ꝓbat
15 † cũ teſtes ſingulares ſint in iure repro-
bati ꝛ nihil probant. c. bone. de elec. c. cũ
dilectus. eo. titu. c. licet cauſam. de ꝓba.
not. in. l. ob carmen. in. §. fi. ꝛ in. l. qui fal-
ſa vel varia. ff. de teſti. cuz ſi. ¶ Preterea
qđ iſte teſtis nihil ꝓbet: ſed mentiat̃ pa-
tet ad oculũ. Naz vnus ex teſtib⁹ exami-
natis pro curia qui vocat̃ dñicus roma-
gnolus dixit qđ peregrinus nunq̃ dixit
aliqđ verbũ qñ fuit captus. Et idem etiã
dixit ali⁹ teſtis: ſcilicet andreas penini:
vt ex inſpectione depoſitionũ ſuarũ ap-
paret. ergo nihil probat iſte paulus pri-
mus teſtis. Item qđ iſte paulus mentiat̃
apparet ex dicto franciſci de albertatijs
ꝛ Joan. andree ſabadini ꝛ alberti ghirlã
rizoni et ſimonis de rodulfis: qui oẽs te-
ſtes examinati pro peregrino deponunt
ꝛ dicũt nõ eſſe verũ qđ dictus bartholo
meus cognatus peregrini: nec ipſe pere-
grinus dixerint illa verba q̇ aſſerit eos
dixiſſe dictus paulus in eius teſtificatio
ne: ꝛ qđ dicta ꝟba nõ potuiſſent dici q̇n
ipſi audiuiſſent. Et ſic apparet tam ex
depoſitione teſtium examinatorum pro
curia q̃ pro ipſo peregrino quod dictus
paulus nedum eſt ſingularis: ſed etiam
eſt falſus et nihil penitus probat ꝛc. Se-
cundus teſtis dominicus quondam mi-
chaelis romagnoli eſt ſingularis: q: nõ
habet nec nominat aliquem in conte-
ſtem: ꝛ dato quod aliquos nominaret ei
non crederetur quod dictus bartho. co-
gnatus dicti peregrini dixerit predicta
verba: quoniam laborat eodem morbo
quo laborat paulus primus teſtis: cui re-
ſpondeo prout reſpondi eidem paulo.
Tertius teſtis videlicet bergamus equi-
tator equorum nihil probat cõtra pere-
grinum: imo magis probat pro peregri-
no: ſi bene eius verba inſpiciantur maxi
me vbi dicit ꝙ ipſe peregrinus nõ vole-
bat accipere dicta bona: ꝛ ideo erat vn⁹
miſſer thomas ꝛc. dicto el romagnolo.
Quartus teſtis ſimiliter nihil ꝓbat: naz
dicit ꝙ ipſe qui eſt macerius ancianorũ

fuit

fuit miſſus cũ barixelo ad capiẽdum dictum peregrinũ: qui cũ eẽt in domo vbi fuit captus. d. peregrinus perquirebat aliquas cauſas pro furto inueniendo et inuenit quedã bona mobilia: ꝛ tũc nicolaus de bugola dixit verſus vxorẽ dicti peregrini queſte ſcatole ꝛ efficioli ſono de quelle altra mio ſorella. cui rñdit peregrinus: ꝛ dicta eiꝰ vxor qſi ʒe haueriti. data la roba noſtra nui ve daremo cio che habiamo del voſtro. ſed iſte teſtis re probatur ex dicto teſtiũ examinatorũ ꝑ parte peregrini qui dicũt qꝺ peregrinꝰ non dixit aliqua verba et ſimiliter dicit octauus et nonus teſtis examinati pro curia. Sed caſu quo eſſet verũ qꝺ ipſe peregrinus dixiſſet talia verba tñ illa non nocerent ſibi in aliquo qꝺ in illis verbis nõ dicitur nec affirmaꝶ qꝺ habuerit aliquid illorũ de bugola: nã non ſequiꝶ dico. ſi mihi dabis meũ dabo tibi id qꝺ habeo de tuo qꝺ per hoc aliquid habeã de tuo: nõ enim ꝓbat hoc eſſe qꝺ ab hoc cõtingit abeſſe. l. neqꝫ natales. C. de probationi. cum vulga. Capio quintũ teſtẽ qui vocaꝶ iacobus alamani florẽtini qui dixit eadem verba fuiſſe dicta a dicto bartholomeo cognato peregrini qui teſtis laborat eadẽ infirmitate qua alij. ꝛ ideo rñdeo vt dixi aliis teſtibus maxime teſti ſupra ꝑmo. Uenio modo ad dictũ frãciſci bulani de galiardis de anzola qui eſt ſextus teſtis qui vere plura dixit quã alij teſtes dixerint ꝛ magis veritatem expreſſit quã fecerint alij teſtes. Dicit' eĩ primo ꝙ pegrinus erat negocioꝝ geſtor illorũ de bugola ꝛ die noctuqꝫ conuerſabatur cũ illis in domo eorũ ꝛ qꝺ ſciebat ſecreta ſua. ſed dico qꝺ ꝑ hoc non inferꝶ qꝺ ipſe peregrinus furto ſubtraxerit dicta bona: nã vt dixi nõ ꝓbat hoc eſſe ꝛc. probationes enim maxime in crialibus debent de neceſſitate cõcludere. c. in preſentia. de probatio. l. fi. C. eo. titu. Itẽ dicit iſte teſtis qꝺ nicolaꝰ de bugola fecit ſubterram ponere a peregrino duas capſas mobiliũ timore guerre. Item ꝙ poſt paucos dies ipſe teſtis cum dicto nicolao ꝛ alio famulo dicti nicolai q̃ue dicitꝶ paiardo ſubterrarũt vnã capſetã cũ pecunijs ꝛ iocalibꝰ, ſʒ neſcit cuiꝰ valoris ꝛ eã ita cooperuerunt qꝺ nemo vnqꝫ indicaſſet qꝺ ibi eſſet niſi illi q̃ eã ibi poſuiſſent ꝛ qꝺ anteqꝫ dicta capſeta in totũ eſſet cooperta perfecte ſuperuenit peregrinus: ꝛ ipſi dixerunt dicto pegrino qꝺ ibi poſuerãt dictã capſetã. Sed certe ꝑ hoc nõ inferꝶ aliq̃d cõtra. d. peregrinũ. Naʒ nõ ſequiꝶ ſciebã talẽ rem eſſe in tali loco abſcõſam ergo illam ſubripui ꝛ maxime qñ alij ſciebãt eandẽ rẽ ib: eſſe vt in caſu noſtro. Nã ipſe teſtis ꝛ alius famulꝰ paiardus nomine qui hãc capſetam ſubterrarunt hoc ſciebãt melius ꝛ verius quã peregrinus qui ſuperuenit anteqꝫ perfecte eſſet cooperta: ꝛ ſic ex dictis huius teſtis aliq̃d non inferꝶ qꝺ de iure ſubſiſtat ꝯtra dictũ peregrinũ. Dicit poſtea iſte teſtis qꝺ peregrinus erat gubernator apothece vbi erat ſubterrata. d. capſeta ꝛ qꝺ tenuit claues apothece predicte vſqꝫ in tempore eius capture ꝛ qꝺ illam aperiebat de die ꝛ de nocte. Sed quid inde iſta neceſſario aliq̃d nõ concludũt cõtra peregrinum: vt de ſe pʒ. Dicit poſtea ipſe teſtis verũ eſſe qꝺ ipſe peregrinus aliquãdo dabat claues dicte apothece ipſi teſti ꝛ quandoqꝫ etiam alteri famulo nicolai ſcilicet paiardo qui ibant ad gubernandũ beſtias exiſtẽtes in dicta apotheca. Iſta verba ꝛ eorum ſnīa eſt bene notanda et conſideranda: quia verius ſciebat iſte teſtis ꝛ ille paiardus qꝺ illa capſeta erat ibi ſubterrata: qꝛ eam ipſi ibi ſubterrarunt quã ſciret ipſe peregrinus qui ſuperuenit anteqꝫ eã perfecte cooperuiſſent. Quare cũ alter iſtorũ famulorũ dum ibat gubernatũ beſtias non potuit dictam capſetã accipere ꝛ eaʒ aſportare ita ꝛ melius qua peregrinus non video. Dicit poſtea iſte teſtis ſe credere quod ipſe ꝛ etiã aliꝰ famulus ſcʒ paiardus qui dictã capſetã ſubterrarũt potuiſſent eaʒ furari qꝛ ibãt ad locũ vbi erat poſita ad ſuũ libitũ ꝛ accipiebant claues ſtabuli ſiue illius apothece qñ volebãt. Iteʒ dicit etiã iſte teſtis qꝺ ipſi duo famuli potuiſſent mittere alium ꝛ ei reuelare vbi erat ſubterrata dicta capſeta: ꝛ ꝙ hoc etiã potuiſſet facere ipſe teſtis ſolꝰ. Ex iſtis ꝑfecto v̈bis in q̃bꝰ ꝯſiſtit mera ꝛ pura veritas huius rei tolli oĩs ſuſpicio ſi qua

eſt cõtra peregrinũ quocũq mõ: nec aliter circa hoc inſiſto: q2 nedũ iuris periti & iudicare debentes: ſed etiã cerdones cognoſcerẽt innocẽtiã ipſi9 peregrini & iniuriam grauiſſimã ſibi illatã in eius pſona honore & fama iniuſte & indebite: qđ nõ eſt mõ aliquo tolerandũ: & vnuſquiſq faciat cõiecturã de ſe in ipſo peregrino. Dicit poſtea iſte teſtis quod tpe quo illa capſeta erat ſubterrata milites galli ſteterũt in illa apotheca ſeu in illo ſtabulo p quatuor dies & qđ potuiſſent ipſi milites habuiſſe dicta bona ſi fuiſſet ſibi oſtenſa fouea vbi erat ſubterrata dicta capſeta & bona: & qđ dict9 paiardus ei9 ſocius potuiſſet dixiſſe dictis militibus de dicta capſeta: q2 die noctuq ſtabat cũ dictis militibus. Itez dicit etiã iſte teſtis q dict9 paiard9 eius ſoci9 potuiſſet hr̃e dictã capſetã ſi voluiſſet. Magis eñ ex ſupradictis ṽbis apparet de innocentia dicti peregrini q̃ ſtatim examinato iſto teſte debebat relaxari & in totũ ſententialiter abſolui a dicta inquiſitione. Dicit poſtea etiã dictus teſtis qđ etiam nicolaus de brigola potuiſſet accepiſſe dictã capſetã ipſo teſte inſcio. Dicit poſtea vltimo loco qđ rogatus a dicto nicolao et a raphaele balzano venit ad teſtificãdũ in hac cã. Itẽ qđ fuit ſibi dictũ per ipſuz nicolaũ & raphaelẽ q̃d haberet teſtificari & q̃d deberet rñdere interrogationib9 ſibi fiendis. Satis ergo ſuperq ſatis apparet ex ſerie verborũ iſtius teſtis de omnimoda innocẽtia dicti peregrini indebite inculpabili carcerati, & vexati & de iniuſtitia & iniquitate pſequẽtiũ eũ. Et adeo veritas colligit ex depoſitione huius teſtis qđ ſuperuacuũ puto aliud dicere in fauorẽ innocẽtie dicti peregrini. Septimus teſtis ſcz auguſtinus miles ptãtis nõ deponit de aliquo verbo vel facto peregrini vel cognati ſui ſz ſolũ de cuſtodia hoſtij dom9 vbi fuit capt9 peregrin9: iõ circa dictũ ſuũ nõ puto aliter fore inſiſtẽdũ. Octau9 teſtis ſcz dñic9 romagnol9 dicit qđ qñ fuit capt9 peregrin9 bartholome9 ei9 cognat9 blaſphemauit beatã virginẽ & blaſphemãdo dixit volunt ne aliud iſti q̃ ſe cõquerunt quã habere res ſuas cũ dederint pegrino dotẽ ſuã. circa qđ dico qđ ex depoſitiõe q̃tuor teſtiũ examinatorũ p pte dicti pegrini appet qđ iſte teſtis & alij ſimilia dicẽtes mẽtiunt & falſa dicũt: & huic teſti rñdeo vt. ſ. rñdi alijs teſtib9 taliter deponẽtib9. Nonus aũt teſtis andreas penini dicit q maceri9 iſpexit aliq̃s capſas. Itẽ dicit q nũq̃ fuerũt dicta dicta verba: vcz ſe vin ze darriti la dota nr̃a nui ve daremo la ſoba voſtra: & dicit forti9 qđ talia ṽba nõ potuiſſent dici quin ipſe audiuiſſet: q2 ſemp ſtetit vbi erant pdicti. Et ſic ex iſto teſte pducto p curia: & etiã ex teſtibus examinatis pro pte dicti peregrini ptz q dicta ṽba vcz qñ ze dariti la dota nr̃a ve daremo la roba voſtra: nõ fuerunt dicta nec prolata a. d. bartholomeo cognato dicti peregrini nec ab ipſo pegrino nec ab aliquo alio. Sed poſito ſine veri preiudicio qđ dict9 bartholome9 cognat9 dicti peregrini dixiſſet dicta verba vcz voleno altro q̃ſti che ſe lamentano ſaluo che hauere la roba ſoa qñ loro ze hauerano data la dota: tñ talia verba ſic prolata a dicto bartholomeo nõ haberẽt preiudicareipſi peregrino. Nã nõ eſt in ptãte tertij cũ quibuſcũq verbis ſuis extraiudicialibus facere aliquẽ furez & ei nocere. Qđ ptz ad ſenſum: nam tu dicis qđ titius tibi furto ſubtraxit q̃dã bona: & ego tertius rñdeaz & dicã vis aliud niſi hr̃e tuũ cum tu eidẽ titio dederis ſuuz qđ p hoc pbet qđ titi9 aliq̃d de tuo furto ſubtraxerit non eſt dicẽdũ q2 ſaperet fatuitatẽ & inſanitatẽ. q̃d eñ haberẽt nocere peregrino verba eius cognati vt diceret ipſe habuiſſe dicta verba nõ video nec percipio: nec credo aliquẽ ſani capitis & recti iudicij dicturũ cõtrarium: que oĩa credo & mihi indubitanter perſuadeo ſufficere ad victoriam & abſolutionem dicti peregrini innocẽtiſſimi. ¶ Preterea ꝯcurrũt etiã ad eius victoriã & abſolutionẽ plures & plures iuridice exceptiões que concurrũt in pſonã dictorũ teſtiũ examinatorũ ꝯtra ipſum pegrinũ in fauorẽ curie primo q2 plures ex eis ſingulares & nõ habent ꝯteſtẽ: quo caſu nõ pbãt vt dixi ſupra. Itẽ ſunt diſcordes & diſcrepãtes inter ſe. Itẽ ſunt pauperes viles et minores q̃ nõ pbant: vt colligi põt ex depoſitiõi

dictoꝝ teſtiū vt i iurib9 vulgarib9. Sed poſito ſine ꝑiudicio veritatis ꝙ predicte exceptiones nō cōcurrerent in dictis teſtibus ſed eſſent oī exceptione maiores tñ dico ꝙ ipſi teſtes nō ꝓbant q̄cꝗ̄ plene nec ſemiplene nec aliqd̓ indicium faciūt. Et rō eſt euidens q2 ipſi teſtes oēs
16 ꝓducti ꝑ curia ꝯ dictū peregrinū fuerunt examinati parte nō citata quo caſu nihil ꝓbant. l. ſi qñ. C. de teſti. aut. ſi qs aliqd. eod. ti. facit. l. ꝺ vnoquoꝗ. ff. de re iudi. l. nam ita diuus. ff. de adoptio. clemen. ſepe. de verb. ſignifi. cum multis ſimilib9. Nec etiā teſtes taliter examinati faciūt indiciū qm̄ teſtes etiam examinati ſup indicijs habendis non faciunt indiciū qñ examinantur ſine citatione partis nec parti nocent. ita dixit Ange. de are. in tract. ſuo maleficioꝝ. in verbo fama publica. in. ij. chart. verſicu. quero qualr probet ⁊c. vbi ipe allegat Barto. hoc volentem in. l. fin. in fine. ff. de queſtio. ⁊ idem voluit Gandi. in tracta. ſuo maleficioꝝ. ſub rub. quomodo de maleficijs cogno. per inquiſitio. in. ij. colū. in verſi. ſed nunquid in introductione ⁊c. ⁊ idē voluit Sali. in. l. fi. in fine. C. de queſtio. ⁊ Bal. in. l. iubemus. in. iij. col. ver. itē dixi. C. de ꝓbatio. ⁊ Angel. in repe. l. ſi vacātia. i. xxvij. col. C. de bo. vacā. lib. x. ⁊ Inno. in. c. per inquiſitionē. de elect. ⁊ Abb. in. c. bone. el. i. in. iiij. colum. poſt Inn. ibi de electio. ⁊ do. Alexā. in conſil. ſuo. lxv. inci. habita ſup cōtētis. in. i. volu. ⁊ in cōſi. clxxix. inci. in cauſa angeloꝝ. in. iij. col. ⁊ Alex. in. d. l. fin. C. de queſtio. ⁊ Bal. in additio. Spec. inti. de ſenten. in pe. verſicu. de quo alias dixi in. l. i. in prin. in. ij. colū. ff. de queſtioni. Cum ergo dicti teſtes ꝓducti ⁊ examinati ꝑ curia fuerint examinati parte nō citata ergo nō ꝓbant nec nocēt in aliquo ipſi peregrino. Et ſic licet alia exceptio non eſſet cōtra eos iſta ſola eſt talis roboris ⁊ potētie ꝙ i totū annullat dictos teſtes vt eoꝝ dictū ſit nullius momēti. ¶ Preterea ꝙ dicti teſtes non ꝓbēt ēt ſi eſſent oī exceptiōe maiores p3. Nā ipſi teſtes
17 nō fuerūt citati ſ3 ſponte venerunt ad teſtificādū vt apparet ex ꝓceſſu quo caſu nō ꝓbāt ſm Bald. in apoſtillis in. l. iij. circa principiū. ff. de teſtib9 ⁊ idem tz Iaco. de bel. in aut. de teſte. in. §. ſi vero ignoti. ⁊ Bar. in. l. poſt legatū. §. his vero. ff. de his quib9 vt indignis. et in. l. libertoꝝ. C. de teſti. Bald. in. l. qm̄ liberi. circa prin. C. de teſti. ⁊ in. l. preſbyteri. C. de epi. ⁊ cleri. in fi. i. colū. et in. l. alia. circa finē. C. de his qb9 vt indignis et in. l. ij. C. de bonis autori. iudic. poſſiden. et dixi plenі9 in repeti. mea. l. fin. C. de probatio. in. xlij. char. Oibus modo ſupradictis ꝯſideratis ⁊ cumulatis ſatis abūde cōſtat ꝺ inocētia victoria ⁊ abſolutione ipſi9 peregrini fienda ab ipſa inquiſitione ⁊ ab oibus in ea contentis quam fieri peto ſic reqrēte ⁊ expoſtulante iuſtitia. Alia plura poſſem adducere in fauorē dicti ꝑegrini que omitto ꝓpter rei claritatē. Laus deo clementiſſimo. eiuſꝗ glorioſiſſime genitrici.

Hippolytus de marſilijs.

1 Victus victori etiā in cauſa criminali condemnatur in expenſis.
2 Iudex male inquirens facit litem ſuam.
3 Inſtigator ad vnius inſtigationem iudex inquiſiuit debet victori condemnari in expenſis.
4 Condēnatio expenſarū habet locū ſiue agatur per viam accuſationis ſiue denūtiationis ſiue inquiſitionis.
5 Iudex debet querelantem indebite in expenſis condemnare.
6 Iudex ſi dolo vel culpa inquirendo fatigauit reum condēnatur in expenſis.

¶ Conſilium. xxxvi.

Vper mihi relatū eſt a celeberrimo cārū patrono ſer ioāne ꝺ pinu ꝓcuratore pegrini de nāzolis cliētulo meo ꝑ q̄ ſupioribus dieb9 cōſului ꝙ dn̄s iuſtitie ꝯſeruator hui9 ciuitatis Boñ. ⁊ ei9 curia dubitāt ⁊ valde ābigui ſūt vtrū caſu q̄ dict9 pegrin9 veniat de iure abſoluēdus ab inqſitione de furto ꝯ eum formata ad inſtantiā ⁊ inſtigationem nicolai de brigola ⁊ ei9 mřis debeat dictus nicolaus de brigola in expēſis in dicta cauſa factis per dictum peregrinum cō

dēnari circa qđ apud me inſtat vt aliqđ ſcribere velim. Qua propter vt morē ei gerā licet occupat⁹ ſim quotidianis lectionibus meis ſtatui aliqua ſuccincte ſcribere. Dico igit̄ inherēdo primo conſilio meo ī hac cauſa emanato dictū peregrinū fore ꝛ eſſe indubitāter abſoluēdū a dicta inquiſi. ꝛ oībus in ea contentis ex pluribus iurib⁹ ꝛ rationibus per me in dicto cōſilio adiectis. Dico etiā dictos de brigola eſſe cōdēnādos in oībus expenſis factis ꝛ ſupportatis per dictū pauperē peregrinū indebite inculpatū de furto: ſatis eñ ſupeꝗ ſatis debet eē ipſis de brigola inculpaſſe indebite dictū peregrinū ꝛ feciſſe cū vituperoſe capi ꝛ carcerari ꝛ carceratū tenere p menſem ꝛ feciſſe cōtra eū formare inqſitionē de furto ꝛ eū feciſſe ſpoliare et ligare ad torturam ꝛ alia feciſſe q̄ fecerūt contra eū abſqꝫ eo qđ velint qđ vltra infamiā ꝛ oīa pdicta ipſe perdat expenſas quas fecit ꝛ ſupportauit idebite ꝛ iniuſte qđ nō eſſet tolerandū etiā apud inferos ꝛ vnuſquiſqꝫ de ſe faciat cōiecturā ꝛ induat ſe veſtibus dicti peregrini. Et pōderet vnuſquiſqꝫ maxīe iudex huius cauſe illud vulgare iuri ratione ꝛ eq̄tati cōgruū videlicet qđ non eſt addenda afflictio afflicto iuxta. l. diuus. ff. de offi. preſi. Et qđ de iure ſint condemnādi in dictis expenſis dicti de brigola mo-
1 neor. Nā ī ꝗdū in cā ciuili tꝫ victus victori debet cōdēnari in expēſis vt in. l. qui ſolidū. §. etiā. ff. de lega. ii. l. eum quē temere. ff. de iudi. c. finē litibus. de dolo et cōtuma. cū ſimi. Sed etiā in cauſa criminali vt eſt iſta vict⁹ victori dꝫ cōdēnari in expēſis tex. eſt ſm vnā lecturam in. l. fi. C. de fruc. ꝛ lit. expē. ꝛ volu. tꝫ glo. in. d. c. finē litib⁹. ꝛ hāc partē firmauit Bar. in. l. ij. in fin. prin. ff. ad tur. ꝛ in. l. ſi poſtulauerit. ī prin. ꝛ in. §. fin. ff. de adulte. vbi dicit pro hac pte eſſe caſum ī. d. l. fi. C. de fruc. ꝛ lit. expē. ſm vnā lecturā. ꝛ idē firmat Ang. de are. in. §. hec aūt oīa. in vlti. col. inſti. de pena teme. liti. ꝛ Spec. in ti. de expēſis. §. fin. verſi. ex premiſſis ꝛc. ibi ſi vero ſit crimīalis ꝛc. ꝛ voluit Abb. poſt alios in. d. c. finē litib⁹. in. x. col. ver. venio nūc ꝛc. ꝛ cano. in. d. c. calumniā. et

Bart. in. l. nō ignorat. C. de fruc. ꝛ lit. expen. ꝛ ibi Sali. Et hāc opinionē etiā tenuit Ang. in repe. l. ſi vacātia. in fi. C. de bo. vacā. lib. x. ꝛ hec eſt cōis opi. docto. a qua nō eſt recedēdū nec in cōſulendo nec in iudicando: ergo dicti de brigolā debēt cōdēnari in dictis expenſis. Nec obſtat ſi per ipſos de brigola diceretur qđ imo ipſi non ſunt cōdēnādi in dictis expēſis q̄ non appet qđ ipſi fuerint accuſatores dicti pegrini: nec ꝫ eum fuit pceſſum p viā accuſationis ſed per viā inqſitiōis: quo caſu ipſi ſunt immunes a dictis expēſis. Et caſu quo veniret aliq̄s cōdēnādus in dictis expenſis deberet cōdēnari iudex cū habeam⁹ de iure
2 † qđ iudex male inquirēs facit litē ſuam ſm doct. in. l. ſeueriter. C. de excu. mu. voluit Bal. in rub. C. de pe. iud. q̄ male. iudi. ꝛ in. l. obſeruare. in. §. proficiſci. l. xvi. q. ff. de of. pc. Alexan. in. l. ſ. ff. ad turpil. Ceterū ideo qđ lꝫ ſit pceſſum p inquiſitionē cōtra dictū pegrinū: tñ dicti de brigola debent magis condēnari in expenſis quā iudex eo q̄ iudex non inquiſiuit cōtra dictum peregrinū de capite ſuo ꝛ ex officio ꝛ motu ꝓpo ipſi⁹ iudicis: ſꝫ hoc fecit vt puto ipſe iudex ad petitionē inſtigationē pmotionē ꝛ q̄relā ipſorū de brigola qđ credendū pſumeñ. ꝛ cōiecturañ. eſt q̄ ipſe iudex nihil ſciebat de dicto furto qđ dr̄ cōmiſſum eſſe in bonis illoꝝ de brigola niſi fuiſſet ſibi dictum a dictis de brigola. de cui⁹ aſſerto preiudicio agebat̄ q̄ caſu indubitanter dicti de brigola veniūt cōdēnādi in dictis expēſis. Nā q̄ñ iudex inq̄rit ad promotionē inſtigationē vel querelā alterius contra aliū de delicto ſi ipꝫ inqſitū ꝓpter ſuas legitimas defenſiōes vel ꝓpter ꝓbationū penuriā vl ex alia cā abſoluit cuꝫ tūc ſemp dꝫ illū ad cuius inſtigationē promotionē vel q̄relā fuit inqſitio inſtituta
3 in expenſis † condemnare. ita multum eleganter dixit. d. catal. de viſo in ſolēni trac. ſuo ſyndi. in ver. ccccc x. inci. adde ꝛ no. bene ꝛc. ad qđ alle. gl. in. c. dilecti. de do. ꝛ ɔtu. in gl. fi. q̄ dꝫ qđ in cā crimi-
4 nali ſiue agat̄ per viā denunciatiōis ſiue accuſatiōis ſiue inqſitionis locū hꝫ ɔdēnatio expēſaꝝ: nec ſm eū ibi ſufficit

pena talionis per iura ꝛ rationes ibi ꝑ
cum allegatas. Et refert .d. cata. vbi .ſ.
ita conſuluiſſe in ciuitate firmata ꝑ quo
5 dã ſer Franciſco de ſeruiligiano † inqui-
ſito ad diffamationẽ ꝛ querelã alterius
q̃ iudex deberet querelantẽ in expenſis
cõdẽnare ſi delictũ non probetur q̃ di-
cit notandũ eſſe a iudicib⁹ maleficiorũ
ne ſi talis caſus accideret in ſyndicatu
eoꝝ ꝑpter omiſſam cõdẽnationẽ expen
ſaruz poſſent moleſtari: ita reſidet .d. ca
tal. in .d. ſuo tract. in .d. ꝟſic. dex. Et pro
iſtis faciunt dicta ꝑ Bald. in .l. ſeueriter
C. de excuſa. tuto. vbi dixit nota. hanc
6 l. contra iudicem inquirentem † quia ſi
abſoluit inquiſitũ tenetur ei in expenſis
ſi cum dolo vel lata culpa temere fatiga
uit. de q̃bus oĩbus latius locut⁹ ſum in
l. patre vel marito .in .iij. ꝛ .iiij. colũ. ff. de
q̃ō. ꝛ in .l. qui crimen. C. qui accuſa. non
poſſunt vbi etiaz adduxit .d. Georgium
natã in repe. clemen. ſepe. in .§. que oĩa
in .v. col. de ver. ſignifi. vbi cõfirmãs ſu-
pradictaz opinionem plura adducit. de
quib⁹ ibi per eũ. Cũ ergo dicti de brigo
la fuerint querelantes inſtigatores pro
motores ꝛ ſolicitatores dicte inq̃ſitiõis
capture: ꝛ alioꝝ q̃ facta fuerunt cõtra di
ctũ peregrinũ pauperẽ ꝛ innocentem vt
notũ eſt toti ppl'o: ꝛ dño vexillifero qui
tunc erat ꝛ dño cõſeruatori: ergo meri-
to dicti de brigola indubitãter veniunt
cõdẽnãdi in oĩbus expẽſis factis ꝛ ſup-
portatis ꝑ dictũ pegrinũ. Et ratio hui⁹
calũnioſe ꝓſecutionis facte per dictos
de brigola cõtra dictũ peregrinũ fuit de
ſponſatio facta ꝑ dictuz peregrinũ cum
ſorore dicti Nicolai de brigola vt oĩb⁹
notũ eſt: tamẽ per hoc nõ debebat infa-
mari ꝑ fure carcerari inquiri dilaniari
ꝛ multis expenſis fatigari vt factum eſt
cũ ſub diſpẽſatione nõ cõtineatur furtũ
ꝛ ex ſeparatis nõ infertur ꝛc. Ex quib⁹
omnibus dico ptes .d. conſeruatoris ex
eius curie eſſe in abſoluendo dictum pe
regrinum a dicta inq̃ſitione ꝛ ab omni-
bus in ea contentis ꝛ dictum Nicolaũ
ꝛ .d. eugeniam condẽnandos eſſe in ex-
penſis: ꝛ ita concludo. Laus deo.

Hippolytus de Marſilijs.

1 Probandi on⁹ incũbit ei qui dicit.
2 Dicere non ſufficit ſed illud quod dictũ
eſt debet probari.
3 Statutũ q̃ accuſans habeat certum pre-
miũ intelligit dummodo probauerit.
4 Statutũ quod qui nõ probauerit accu-
ſationem puniat in .x. ſi in accuſatione
ſint plura capitula quoꝝ aliqua fuerunt
ꝓbata aliqua nõ venit puniendus in .x.
5 Attenditur in quacũq; diſpoſitione q̃d
principaliter ineſt.
6 Teſtis affinis q̃ in affinitate nota non
repelleret ipſum ſi deponendo affinitatez
negauerit eius dictum nõ annullabitur
nec punietur pena falſi.
7 Certitudo rei principalis facit q̃d non
curatur de circunſtantijs.
8 Teſtis deponẽs homicidiũ commiſſum
cuz gladio vel claua licet alternatiue ta
men q: vterq; intellectus concludit ho-
micidium probat.
9 Statuto quo cauetur q̃d victus victori
cõdemnet in expenſis ſemp victus con
dẽnabit etiã ſi iuſtaz cãm litigandi ha-
buerit: ꝛ tali caſu ſi iudex abſolueret ei⁹
ſententia non valeret ibi nu. 10.

Conſilium .xxxvij.

Inuocato diuino preſi-
dio. Viſo tenore inqui
ſitionis formate per cu-
riam conſeruatoris iuſti-
tie ciuitatis bonõ. cõtra
ꝛ aduerſus Joannem ba
ptiſtam quondam Franciſci de nigris ꝛ
nauem quondam Andree brete in qua
effectualiter dicitur eos falſum depo-
ſuiſſe in cauſa vertente inter magiſtruz
Nicolaum de crema carpẽtarium ex ꝑ-
te vna ꝛ petronium de la pigna ex par-
te altera occaſione cuiuſdam accuſatio
nis inſtitute ꝑ .d. magiſtrũ Nicolaũ cõ-
tra dictũ patronũ de dãno dato ꝑut la-
tius in dicta accuſatione ↄtinet omiſſo
multiloq̃o ꝛ reſecatis ſupfluis mihi vꝫ
dictos inq̃ſitos fuiſſe ꝛ eſſe abſoluẽdos
a dicta inquiſitione ꝛ ab omnibus in ea
cõtentis ꝛ dictũ petroniũ tanq̃ calũnio
ſum accuſatorem condẽnandum eſſe in
expenſis ꝛ in penis ſtatutorũ de quibus

nec punietur pena falſi licet forte ꝓpter mendaciū poſſet puniri crimine ſtellionatus:q dictum ꝑ valde nota.refert ⁊ ſeqtur Ang.in ꝯſilio ſuo.cxciiij.incipi. viſis ꝓceſſibus in.ij.col.vbi dicit hoc eſſe nota.dignū de quo dicto latius locutus ſū in repetitione mea.l.fi.C.de ꝓbationi.in xlv.charta.⁊ in ſingulari meo.lxxvj.inci. cōmanis cōcluſio ⁊c.Pro quo dicto optima faciunt dicta ꝑ.d.Feli.in.c.ſup literis in.ij.col.in vſi.prima concluſio ⁊c. extra de reſcriptis.⁊ ibi in.vj.col.ante fi. ⁊ dicta etiam per eūdem in.c.i nr̄a.i.xvj.col. eo.tit.ita modo in ꝓpoſito noſtro dicendū puto ꝙ poſtꝙ hoc videlicet qđ dicta petia terre eſſe beduſta vel ſeminata frumento vel alia ſemine non erat illud qđ faceret partem obtinere vel ſuccumbere cū de hoc nō tractabatr merito dicēdū eſt ꝙ ēt ſi expreſſe ⁊ plene ꝓbatum eſſet ꝙ in dicta petia terre nunꝙ natum fuiſſet nec recollectum frumētum ꝙ nunꝙ fuiſſet arata vel zapata ꝙ tn̄ ꝑ hoc dictū teſtium non eſſet nullū nec ꝑ hoc ipſi teſtes cēnt puniendi de falſo ꝑ ꝑdicta.Pro hac parte ēt facit:nā quando habemus certitudinem rei principalis de qua agitur nō cu-
7 ramus de † circunſtantijs vel qualitatibus extrinſecis . ita colligit ex verbis Jo.and. ⁊ Domini.de ſctō geminia. i.c. j.de pactis.in . vj . Ex quibꝰ dicto infert.d. Alex.in.l.inter ſtipulantē.in.§.ſ.ff.de vb. oblig.in vlti.col . ꝙ ſi accuſo titiū ꝙ occidit ſeruū ⁊ teſtes ſuper hoc deponētes de-
8 ponūt alternatiue dicentes †ꝙ cū occidit cū gladio vel cum claua ꝙ licet videātur deponere incerte ⁊ ambigue tn̄ quia vterꝙ intellectus ꝯcludit homicidiū habetur ꝑ ꝓbatione certa:qđ dictū refert ⁊ ſequitur domi.Feli.in.c.ex parte.el.prio. in.xiij.col.extra de reſcrip.de quo dicto latius locutus ſum in ſingu.meo.ccvj.incipien. incertitudo. pro quo facit etiam glo.in.l.que extrinſecus.ff.de verbo.obliga.ita dicendū eſt in caſu noſtro ꝙ ex q̄ verba dictoꝝ teſtiū tendunt ad probandū ꝙ dicta petia terre poſita intra confines de quibus in dicta accuſatione ſpectat ⁊ pertinet ad magiſtrū nicolaū nō ē curādū quo ſemine fuerit ſeminata: ⁊ an fuerit zapata vel arata:nec teſtes ꝑ hoc dicunt falſarij per ſupra dicta ⁊c. ¶ Ultimo ad tollendum oēm difficultatem ⁊ oēm dubitationem ſi qua poſſet eſſe contra dictos teſtes dictus magiſter Nicolaus offert ſeparatum ſi opus erit ⁊ non alit ꝓbare ꝑ plures ⁊ plures teſtes legaliſſimos qđ iā diu dicta petia terre fuit zapata ⁊ ſeminata frumento ⁊ ex poſt recollectū fuit frumentum prout deponunt dicti teſtes ex quo ſublata erit omnis dubitatio cōtra ipſos teſtes qui ex ſupra dictis veniunt indubitantes abſoluendi a dicta inquiſitione.Et dictus petronius qui dictos teſtes accuſauit non quia dixerint falſum : ſed magis quia ſuccubuit in ipſa cauſa principali venit condemnādus in expenſis:⁊ in penis contentis in ſtatuto poſito ſub rubrica.de iuramento ⁊ ſatiſdatione preſtanda:vt habetur in.l. qui ſolidum.§.etiam.ff.de legatis ſecundo.l.ꝓperandum.§.ſin autē.C.đ iudicijs ⁊ in.c.calūniā.de penis.cum multis ſimilibus.Nec pōt euadere condemnationē dictarum expenſaꝝ etiā poſito ſine vitatis preiudicio qđ habuiſſet iuſtā cām accuſandi ⁊ litigandi:q̄ erat ſtatutum in ci-
9 uitate vt hic quo cauetur † qđ victus victori ꝯdemnetur in expenſis tunc ſemꝑ victus dꝫ ꝯdēnari in expenſis nō attēto an habuerit iuſtā cām litigandi.ita dixit glo.ſingularis in auten.de exhi.reis.l.§. ſancimus.quā ibi ſumme ponderat Ange.⁊ eam etiā refert ⁊ ſequitur do. Alex. in ꝯſi.ſuo.cclxvij.incip. viſo ꝓceſſu.i fine. ⁊ in ꝯſ.clxxx.inci.viſo puncto.in fina.verbis.in.v.volu.⁊.d.Franciſ.de cre.in not. ſuo.cxx.incip.habens iuſtam cauſam . ⁊ Ange.in.l.non ſolū.ff.de rei vendicatio. Et adeo eſt vera dicta gloſ.⁊ hec opinio qđ hoc caſu iudex non poteſt ſuccumbentē abſoluere ab expenſis:imo ſi eum ab-
10 ſoluere nō valeret talis ſententia† abſolutoria tanꝙ ſnīa cōtraria prime ſententie ſtatuti.ita ſingulariter dixit Sali . in j.in.iij.col.C.qn̄ prouocare non eſt neceſſe.vbi dicit ita fuiſſe concluſum ferrarie poſt varias allegatio. quam doctrinam refert ⁊ ſequitur domi.Feli.in.c.inter monaſterium in.in fine.de re iudica. de quo dicto latius locutus ſum in ſingu. meo. ccvij.incip.victus victori ⁊c.⁊ in.l. patre

contractu† inualido.ita dixit Bald.i.l. non dubiũ.in.j.col.C.de leg.⁊ in.l.ij.C.de eunuchis.⁊.i.fi.§.ſed quia noſtra.C.cõia de leg.⁊ Lu.ro.in ꝯſil.ſuo.lxxviij. incipi. licet iure cõi.⁊ Guil.de cu.i.l.ab emptiõe ff.de pactis.⁊ Ange.in auten. de nupt.in §.ſed q̃ vero. Et facit etiã quod voluit Bal.in.l.ij.in prin.ij.colum.C.de epiſcopali audi.vbi dixit ꝙ ſi emphyteuta vendit rem eccleſie irrequiſita ipſa eccleſia ⁊ talis contractus non valuit ex aliquo defectu ꝙ tali caſu non priuabitur emphyteuſi:lz alias emphyteuta† alienãs rẽ irrequiſito domino cadat a iure ſuo vt in.l. fi.C.de iure emphyt.cum ſimili. Et dixit idem Bal.in.l.etiam.C.de execu. rei iudi.⁊ in.l.abſentis.ff.ſi cert.peta. ꝙ ſtante ſtatuto ꝙ inſtrumenta guarentigiata habeant execu.paratam non extenditur ad caſum q̃ inſtrumentũ eſſet inualidũ. Et dixit.d.Ant.in.c.ij.extra de offi. delega.

6 ꝙ ſi ſtatutum tollit exceptionem † cõtra geſta p ſuperiorẽ intelligitur ſi illa geſta ſint valida alias ſecus. Et dixit Bald.in

7 l.vnica.in.viij.col.C.de confeſ.† ꝙ ex cõfeſſione inualida confitens nõ poteſt pati dãnum nec cõprehendit ſub ſtatuto faciente mentionem de confeſſione. Et facit etiam qđ voluit Bald.in.l.j.in.§.hec autem.in fine.ff.ꝙ quiſqȝ iuris. vbi dixit ꝙ ſtatutũ puniens exceptionem non habet locũ in excipiente: quia inepta exce-

8 ptio non venit appellatione † exceptionis pro quo videtur text.in.l.j.C.ne lice. poten.quem ad hoc allegat Bal.in repeti.l.edita.circa finem.C.de edend.ad qđ etiam faciunt nota per Bald.in.c.j.i.§. iudices vero de pace iuramen.firmam.⁊ in.l.titie textores.ff.de lega.j. Et adduci poteſt nota.verbum Bald.in.l.ſi preſes circa finem.C. quomodo ⁊ quando iud.

9 vbi dixit ꝙ † cãcellationes inualide facte per magiſtratus vel per tabelliones non derogant ſcripture:qđ dicit eſſe mẽ titenendũ pro quo faciunt dicta per eũdem Bal.⁊ alios in.l.ſcriniarios.C.de teſtamen.mili. Et facit etiã not. dictum bal.in.l.nam ita dinus.ff.de adoptio.vbi dicit qđ ois citatus comparens a iure eſt monitus vt non recedat illicentiatus vt habet i.c.ſi poſtq̃.de electio.in ſexto.

10 †ꝙ dicit et verũ ſi citatio tenuit ⁊ fuit valida alias ſi fuit inualida poteſt impune recedere quãdocũqȝ:qđ dictum refert ⁊ ſequit Barba.in.c.cõſuluit.in.x.charta. de officio deleg. Et poſſent ad hoc ꝓpoſitum adduci alia plura ⁊ plura que breuitatis cauſa omitto que alias latius cumulaui in.l.fina.in.iij.⁊.iiij.col ff.de qđni.⁊ in ꝗ pluribus conſilijs meis vt ibi dixi. ¶ Modo in ꝓpoſito noſtro dico ꝙ ſtãte nullitate dicti banni vt ſtat nõ põt cogi ipſe ludouicus ad cognitiõem ipſius nec poteſt puniri aliqua pena contenta in dicto nec banno nec vigore dicti banni põt modo aliquo moleſtari p p̃dicta. Quinimo dico vnũ quod eſt fortius qđ ipſe ludouicus nedũ non põt de iure aliqua pena puniri vigore dicti banni:ſed nec et põt detineri in carceribus de iure prout debite ⁊ iniuſte de facto detinet. Nã ſtante nullitate ⁊ inualiditate dicti banni vt ſupra dictũ eſt non poterat ipſe ludouicus vigore dicti banni capi ⁊ carcerari vt captus ⁊ carceratus eſt ſi ergo de facto iure nõ permittente fuit captꝰ ꝗ

11 dȝ de facto relaxari p regulã vulgatã† qđ factum de facto:de facto debet reuocari ſecundum glo.nota.in.l.ſi minor.ff.de euictioni.quam ad hoc pro not.refert ⁊ ſequitur Bal.in.l.ſi pacto quo penam.i.ſ. col.C.de pactis.vbi per illam glo.ſubdit

12 † ꝙ ſicut iudex fuit facilis in mittẽdo:ita dȝ eſſe facilis in extra mittendo ⁊ ſi iudex

13 dedit tenutam parte non citata † vel cepit aliquẽ pſonã fr debet iſta reuocare ſine citatione alterius partis.ad quod allegat Inno.ita dicentem in.c.querelam. in glo.in verbo ſubtractus. extra de electio.⁊ idem dixit glo.ſcdm Bald.vbi ſupra i.c.excõmunicatos.xi.q.iij. Et idẽ p illam glo.d.l.ſi minor.ff.de euictionibꝰ. dixit Bal.in.l.eadem.ff.de ſeruis.⁊ in.l. ij.C.de ſerui.⁊ aqua.⁊ in.l.fi.in.ij.col.C. de edic.diui adria.tollen.⁊ in repetitio.l. tale pactũ.i.x.q.ff.de pactis.⁊ in rubrica. C.de reſcinden.venditio.⁊ in.l.ſi deſerta. C.ſi ꝓpter publi.penſita.⁊ illã gl.etiã ad hoc allegat Bal.in.c.ꝯſultationibus.de offi.deleg. Et vltra Bal.idẽ voluit gl.i.l. j.ff.de ſeruis.⁊ i.l.vex.i.§.peñ.ff.de minoribus. Et hoc etiã probat tex.i.l.j.§.⁊ hoc

edictū.ff.ſi mulier veniris nomine.quem
tex.ad hoc allegat Bal.in.d.l.ſi pacto ꝙ
penā.⁊ in.d.l.ſi deſerta.⁊ i.l.ob maritoꝝ
C.ne vxoꝛ ꝓ marito.⁊ in rubrica.C.đ ſuc
ceſſo.edicto.⁊ in.l.oꝛdo.C.de executio.
rei iu.⁊ in.c.ſ.§.ſed ſi res.per quos fiat i
ueſti.⁊ in.c.ij.⁊ in.c.ab excōicato.⁊ in.c.
ſup literis.de reſcriptis.⁊.i.c.ꝯquerente.
de reſtitu.ſpoli.Et idem firmauit.d.Ale
xan.allegans ꝗ̄ plura in cōſ.ſuo.v.ici.ſin
cauſa ⁊ lite.⁊c.in pe.col.in.ij.vol.⁊ Lud.
ro.in ꝯſ.ſuo.clvij.inci.circa articuluʒ ⁊c.
in.ij.colum.⁊ in ꝯſil.ccxx.incipien.circa
pꝛimum.in.j.col.⁊ Oldr.in ꝯſ.ſuo.xlij.in
cipi.q.j.circa fi.Bal.in ꝯſ.ſuo.cxlvſ.inci.
cauſa talis eſt ⁊c. circa finem.in.iij.vol.⁊
Ange.in.l.de vnoquoqꝫ.ff.de re.iudi.ꝓ
ꝙ faciunt dicta ꝑ Ang.de are.in trac.ma
leficiorū.in v̄bo ⁊ ibi caput a ſpatulis am
putetur.in.iiij.char.ver.quero peruſū.⁊
per.d.pari.de puteo.in ſuo traca.ſyndi.
in.xxv.char.in.j.colū.verſi.an ſi ptās ⁊ ꝑ
d.Feli.in.c.nihil.ij.colū.extra de preſcri
ptio.⁊ in.c.ex parte.de teſti.in.ij.col.⁊ ꝑ
Ange.in.l.ſ.in prin.C.de carbo edicto.⁊
ꝑ Lu.ro.in conſ.ſuo.lxxix.incip.viſo que
ſtionis themate.in vlt.colum.⁊ in conſi.
ccccliij.incip.dubitaƭ ⁊c.in vlt.col.circa
medium.⁊ ꝑ Jo.de imo.in ꝯſ.ſuo.cxxvij.
incip.viſis ⁊c.⁊ per Barba.i.c.ab excōi
cato.i.vj.col.de reſcriptis.⁊ ꝑ.d.Feli.i.c.
qualiter ⁊ qñ.el ij.in.ix.col.de reſcriptis
⁊ ꝑ.d.Alexan.in.l.j.in.§.nūcio.in.vj.col.
ff.de operis noui.⁊ per Ab.in.ꝯſil.lxxxi.
incip.⁊ themate.circa.fi.in.ij.vol.Et fa
ciunt optime not.verba do.Joā.bap.de
ſctō ſeuerino.in ſuo nota.tract.de debi
toꝛibus ſuſpectis ⁊ fugi.in vlti.v̄.vbi iter
14 cetera đt ꝙ lʒ poſſeſſoꝛ etiam iniuſtus
nō poſſit expelli aut ſua poſſeſſione pri
uari abſqꝫ citatione.vt in.l.autoꝛitate.⁊
l.meminerint.C.vnde vi.⁊.c.interq̄tuoꝛ.
de maioꝛi.⁊ obe.in.c.in literis.de reſtit.
ſpo.⁊ in.c.licet epūs.de prebē.in.ſexto.tñ
hoc fallit in eo qui eſt iniuſtus poſſeſſoꝛ
facto iudicis qui immiſit euʒ in poſſeſſio
nem vel tenutam ſine cauſe cognitione
tūc eñ iſte talis poteſt ſine citatione pri
uari ſua poſſeſſione vel detentatione:⁊
dicit qđ hoc voluit Lu.ro.i.l.ij.ff.đ reiu.
⁊ qđ ibi i ita itelligit gloſſ.in.d.l.ſi minoꝛ.⁊
ff.de euictioni.⁊ dictum Inno.in.d.c.quē
relam.de electio.Cum ergo ex tot iurib⁹
⁊ doctrinis conſtet quod factuʒ de facto
debet reuocari de facto non eſt dubitan
dum quod dictus Ludouicus capt⁹ đ fa
cto attēta nullitate banni vt dixi eſt rela
xandus ⁊ excarcerand⁹ de facto:que ta
mē relaxatio non erit đ facto ſed magis
de iure per iura ſuperius allegata.Inſu
per dico ꝙ dictus ludouicus eſt etiam
relaxandus a dictis carceribus ex depo
15 ſitione alterius regule ꝗ̄ dicit ꝙđ ſpolia
tus ante oīa eſt reſtituendus de ꝗ̄ hr̄ in.l.
ſi quis a ſe fundū.C.ad.l.iuliam.de vi.l.ſi
maritus.la pꝛima.C.de donationib⁹ in
ter vir.⁊ vxo.l.qui cetu.§.pe.ff.ad.l.iuliā
de vi publica.l.ſi de vi.ff.de iud.l.j.C.de
appellationibus.⁊ habetur in.c.reinte
granda.iij q.j c.j.⁊.ij.de reſtitutio.ſpol.
habetur late per.d.Alexand.in.l.natura
liter.in.§.nihil commune.ff.de acquirē.
poſſeſſio.Cum autēʒ clare ⁊ abſqꝫ dubio
conſtet de ſepius allegata nullitate dicti
banni apparet qđ poterat de iure capi vt
captus fuit merito ſpoliatus indebite li
bertate ſua debet ante omnia reſtitui ⁊ re
poni extra carceres in ei⁹ priſtina liber
tate per dicta iura.Facit etiam ad predi
cta tex.valde no.in.§.nullo tempoꝛe.ff.đ
libe.homine exhiben.vbi eſt expreſſum
nullo tempoꝛe liberum hominem non ri
te carceranduʒ teneri deberi adeo vt nec
modicum tempus ad eum liberandū dā
duʒ ſit quia in penam preteriti facti.i.nō
rite facte carcerationis pena preſtanda
eſt.i.alicuius dilectionis etiam parua cō
ceſſio deneganda eſt:ita dixit ille tex.quē
ad hoc allegat pro no.Lud.ro.in conſil.
ſuo.cccxx.incip.hec iſtoꝛum quinqꝫ.in.ij.
16 colum.† ꝑatet igitur ex premiſſis de in
ualiditate dicti banni ⁊ de inualiditate
capture dicti ludouici qui nō poterat ca
pi nec carcerari vt captus ⁊ carceratus
fuit:ideo tanꝗ̄ captus indebite ⁊ de fa
cto debet ex debito iuſtitie relaxari ⁊ ſpo
liatus ſua libertate debet ante omnia re
ſtitui ⁊ relaxari a dictis carceribus.⁊ ita
fiendū eſſe concludo. Laus deo cle
mentiſſimo. Hippolitus de marſi.l.

minis non poteſt interuenire.
2 Judex debet omni conatu ꝑquirere veritatem maxime ad defenſam.
3 Judex eſt miniſter dei in terris.
4 Judex qui repugnante conſciētia litera ſtatuti obſeruata offendat veritatē animam occidit.
5 Litera occidit: ſpiritus aūt viuificat iuxta ſcripturam ꝛc.
6 Uerba legis vel ſtatuti non ſunt captanda nec cauillanda.
7 Ueritas ſuper omnia amanda eſt.
8 Arbitrator debet laborare pro veritate inuenienda.
9 Ueritas eſt mater iuſtitie.
10 Judex ex officio tenetur q̄rere innocentia inquiſitorū ꝛ per totū conſi.
11 Judex ex officio etiam nemine inſtāte. pōt inq̄rere contra delinquētes.
12 Statutū qđ contumax habeatur ꝓ confeſſo ſi tamē cōſtat iudici cōtumacē eſſe innocentem non debet eū cōdemnare.
13 Publicatis atteſtationib9 non poſſunt vlterius produci teſtes ſuper eiſdem vel directo contrarijs.
14 Cautela vt poſt publicatas atteſtationes poſſint alij teſtes examinari contra clemen. teſtibus. de teſti.
15 Judex non obſtante ꝓhibitiōe iuris ciuilis ꝛ criminalis pōt ꝛ debet recipere teſtes pro abſente in fauorē innocentie.
16 Plura a iure conceduntur vbi tractatur de preiudicio irreparabili que alias nō concederentur.
17 Cautela eſt quandoquis renūciauit productioni teſtium vel inſtrumentorum cum iuramento qđ procuret medio alicuius amici quod iudex ex officio teſtes recipiat.
18 Debitor qui iurauit nō probare ſolutionem niſi ꝑ inſtrumentū inciſum poterit tamen procurare quod teſtes ſuper ſolutione ex officio recipiantur.
19 Juſta cauſa operatur q̄ iudex poſſit teſtes examinare etiam precluſa via parti ad teſtes examinandos.
20 Juſta cauſa operatur quod etiam poſt concluſum in cauſa admittuntur exceptiones ꝛ allegationes facti.
21 Judex maior poteſt ex cauſa diſpenſare cū teſte criminoſo vt admittatur ad teſtimonium.
22 Teſtibus ſingularib9 ex iuſta cauſa pōt adhiberi fides.
23 Eq̄tas cum concurrit in aliquo caſu iudex moueri dʒ ex officio ꝓ ipſa eq̄tate.
24 Equitate ſuadēte etiā poſt concluſum in cauſa poſſunt produci inſtrumenta.
25 Equitate ſuadente iudex poteſt repellere agentem etiam ſtante ſtatuto quod reus non poſſit opponere contra intentionem agentis.
26 Equitate ſuadente iudex poterit punire iniuriantem excommunicato.
27 Judex ex officio ſuo dʒ occurrere iniquitati manifeſte.
28 Judex ex officio recipit teſtes ad defenſam etiam contra veram ꝛ ſpontaneam rei confeſſionem.
29 Judex non debet repellere allegantem cauſas innocentie.
30 Excuſator admittitur ad allegandum cauſas innocentie: licet procurator non admittatur.
31 Judex tenetur ad defenſam pro reo abſente recipere teſtes licet publicate ſint atteſtationes.
32 Procurator affinis ꝛ amicus pōt petere vt teſtes examinentur ſuꝑ innocentia.
33 Cautela vt teſtes recipiant a iudice pro reo abſente ſuper eius innocentia.
34 Statutum qđ tollit exceptionē ꝛ defenſionem intelligitur precludere viam recurſus ad officium iudicis.
35 Bart. in. l. j. §. ꝛ parui. ff. qđ vi aut clam. eſt ſibi contrarius: ꝛ eius opinio non videtur ſequenda. ibi. nu. 36.
36 Exceptio eſt defenſio.
37 Opinio Barto. in. l. j. §. ꝛ parui. ff. qđ vi aut clam non eſt indiſtincte vera: ꝛ contra eum tenuerunt plures doc.
38 Uerba negatiue prolata denotant neceſſitatem preciſam.
39 Actus nullus nō dicitur actus ꝛ actus appellatione intelligitur de valido.
40 Inualida nō ſunt in conſideratiōe nec producitur effectum.
41 Statutum quod de contractu ſoluatur gabella intelligitur de valido.
42 Inualida confeſſio non preiudicat.
43 Statutum prohibitiuum certi actus intelligitur annullare actū licet nō opponat

clauſulam annullatiuam.

44 Quilibet de populo poteſt comparere pro abſente qñ iudex prohibetur procedere in aliquo caſu.

45 Quilibet de populo poteſt cõparere ꝓ occidente: bannitũ ⁊ oſtendere bannũ.

46 Incertitudine ſtante nemo debet condemnari qꝛ melius eſt nocentem ⁊c.

47 Agẽtes ⁊ auxiliãtes pari pẽa puniunt.

48 Auxilium maleficio preſtatur etiam ꝙ arma non extrahantur.

49 Auxiliũ pſtãs maleficio non punit eadez pena q̃ puniri debet principalis ſed media pena ibi.nu.ſequẽtibus.⁊ nu.53.

50 Statutum de preſtantibus auxiliũ debet interpretari ſm ius commune.

51 Mitius punit ille in cuius domo aliq̃d fit eo patiente quã ipſe delinquens.

52 Falſuz inſtrumẽtũ qui fabricauit acrius punitur quam ille qui eo vtitur.

54 Opem prebens furto manifeſto punit tm̃ pena dupli q̃ſi fur non manifeſtus.

55 Principalis ſi non conſtat acceſſorium conſtare non poteſt.

56 Pena vbi non eſt determinata dicitur arbitraria.

57 Pena vbi eſt arbitraria iudex imponere debet minorem.

58 Pena mortis qñ ꝓ delicto venit imponenda: ⁊ ex aliqua cauſa receditur a pena mortis tũc non imponitur pena corporalis ſed pecuniaria.

59 Minori propter minorez etatem remittit pena mortis ⁊ ei imponitur pecuniaria pena non autem corporalis.

60 Accuſatio calumnioſa qñ ꝯ aliquẽ eſt inſtituta tunc admittitur ꝓcurator etiã in criminalibus.

61 Procurator admittitur in criminalib⁹ quando inquiſitio eſt inepta.

¶ Conſilium.xxxix.

Domin⁹ labia mea aperiat ⁊ intellectũ dirigat in pñti dubitatione: q̃ quidẽ dubitatio talis eſt. Per dñz vicepoteſtatẽ ciuitatis bononie et ei⁹ curiã formata eſt inq̃ſitio cõtra titiũ de morte ſempronii: ⁊ ſimiliter ꝓ eodez delicto formata eſt inq̃ſitio ꝯtra plures alios hoies nu.50., quoꝝ inq̃ſitorũ ſunt innocẽtes penit⁹.xl. ex dictis inq̃ſitis et habẽt eoꝝ teſtes ⁊ legitimas ꝓbatiões innocẽtie eoꝝ: ſed nõ audẽt cõparere et ſe pñtare ad carceres: ſed vellent producere eoꝝ ꝓbatiões innocẽtie ſue abſ ꝙ eo ꝙ pſonalr cõparerent: eo qꝛ valde dubitãt ⁊ ſuſpicant ne accuſatores qui ſunt potẽtes ⁊ eoꝝ capitales inimici ꝓducũt aliq̃s teſtes falſos qui ex eoꝝ dcõ faciãt eos pire indebite. ¶ Itẽ etiã dubitãt ⁊ timent cõparere pſonalr ꝓpter eoꝝ paupertatẽ qꝛ multas expenſas facere debẽt illi ſe pñtãt carceribus ⁊ ipſi cognoſcẽtes ſe paupes dubitant ꝓp eorũ ipotẽtiã debere ſuccũbere ⁊ ſic vitaz pdere: q̃b⁹ ſtãtib⁹ dubitat vtrũ ſit dare modũ ⁊ viã ꝑ quã dicti inq̃ſiti innocentes poſſint iuuari ⁊ abſq̃ pſonali cõparitione poſſint aliquo mõ docere de eorũ innocẽtia adeo ꝙ de iure nõ poſſunt cõdẽnari ſm tenorẽ dcẽ inq̃ſitiõis. i. q̃ videret pria facie dñm qd̃ nulla eoꝝ defenſio, excuſatio vl' innocẽtia ſit admittẽda ipſis pſonalr nõ cõparẽtib⁹ cũ clarũ ſit de iure ⁊ qd̃ in cauſis criminalibus vbi tractat de vita hois vt in pñti caſu nõ põt iteruenire ꝓcurator: ſ; neceſſe ẽ qd̃ pſonalr re⁹ cõpareat.l. ſeruũ quoq̃ §.publice itereſt.ff. de procur.l.pe.§. ad crimen.ff.de pub.iu.⁊ hẽ in.l.reos.C.de accu.⁊ i.c.veniens.extra de accu. cũ ſi.⁊ hoc lati⁹ ⁊ clari⁹ valð cauet ⁊ ꝯtinet ex forma ſtatutoꝝ ⁊ ꝯſtitutionũ ciuitatꝫ bononie ⁊ maxīe ex ꝯſtõne icipi. qñ atrox ⁊ enoime ⁊c. i q̃b⁹ ſtatutis ⁊ ꝯſtitutionibus cauet ꝙ nullo mõ reus poſſit ſuas defenſiões exceptiões vl' ꝓbatiões ſaliq̃s facere niſi ſe perſonalr conſtituat ad carceres ſubiũgens qd̃ neccẽ pꝛ ꝓ ſi'io poſſit cõparere in cã criali: ſ; neceſſe ſit qd ipſe re⁹ ſe pſonaliter pñtet ad carceres: ⁊ ſic ex iſtis vr dicẽdũ qd̃ dicti inq̃ſiti nõ poſſint quoquo mõ iuuari: nec poſſint de eoꝝ innocẽtia docere niſi cõpareãt ⁊ ſe ponãt in carceribus ſm formã dictoꝝ ſtatutoꝝ ⁊ dictaꝝ conſtitutionũ. ¶ Artñ pdictis nõ obſtantibus puto qd̃ aliqua ſit via ⁊ modus ꝑ quem ſaluti dictoꝝ inquiſitoꝝ cõſulat non obſtantib⁹ pdictis iuribus ſtatutis ⁊ puiſionib⁹: qd̃ oſtẽdo plurib⁹ mediis iuri-

bus rōnibus. Et primo pmitto vnū in iure ſatis vulgatum vez ꝙ iudex dʒ oī via ⁊ omni conatu perqrere veritatē vt poſſit iudiciū ſuū cū ipſa veritate cōfor marc: ⁊ dʒ ipſam veritatem ſummopere
2 iuuare ⁊ ad lucem perducere vt voluit Ang. in ꝯſi. ſuo. ccc. inci. titius fuit inqui ſitus vbi dicit ꝙ bonus iudex dʒ verita tem inqrere toto poſſe ſuo in maleficijs potiſſime ad defenſam p. l. ſi non defen danſ. ff. de pe. ⁊ l. j. §. ſi. ff. de qōni. ꝓ quo facit optime tex. i. l. fi. i verbo veritati lo cū ſemꝑ fore. ff. de ꝓba. ⁊ voluit Angel. i cōſi. ccxxij. inci. bñ ⁊ egregie. in princi. et dʒ etiaʒ ipſe iudex veritatis ꝓbationes ampliare ⁊ eis fauere vt ſalue ſint. vt hꝫ in. l. curent. ff. de teſti. ⁊ in. l. ne quid. §. ꝺ his. ff. de incē. rui. naufr. ⁊ voluit Paul. de ca. i cōſi. ſuo. ccclj. inci. iudex in prin
3 cipio. vbi dicit ꝙ † iudex eſt miniſter dei in terris. vt in. c. ne q̄s. xv. q. j. et. xxiij. q. v. c. non ſolū. vt igitur ipſius iudicis pro deat de vultu dei iudiciū q̄ eſt via veri tas ⁊ vita. vt in. c. vt noſtrum. extra de appel. in. c. j. in prin. vt eccle. benefic. dʒ cōformare iudiciū ſuū cū v̄itate ⁊ ipſam ſummopere iuuare ⁊ ad lucē perducere alleg. d. l. fin. de ꝓba. ⁊ l. illicitas. §. veri tas. ff. de of. pſi. ſubdit poſtea ipſe Paul.
4 de ca. ibi † ꝙ ſi litera legis vl' ſtatuti ſer uata repugnāte cōſciētia iudex v̄itatem offendat vel ſupplātet edificat ad gehē
5 nā ⁊ aiam occidit cū ſcriptura dicat † ꝙ litera occidit: ſpūs autem viuificat. dicit etiā ꝙ iudiciū nō ſolū in conſpectu ſum mi iudicis ſordeſcit qſi v̄itas derelinqꝉ ⁊ ſequunꝉ v̄ba legis vel ſtatuti: ſed etiaʒ ab ipſis legib⁹ dānaꝉ cum ſcriptū ſit ꝙ
6 † verba legis vel ſtatuti non ſunt captā da nec cauillāda ſʒ qua mēte dicta cōſi deranda allegat. l. ad exhibendū. ff. ad exhibē. pro qb⁹ faciūt dicta per Bald. in. c. j. i. iij. col. extra de offi. in. vbi dicit ꝙ iudex debet oībus modis laborare ꝓ ve ritate inuenienda. ⁊ faciunt dicta p do. fran. de cre. in cōſi. ſuo inci. sereniſſim⁹ imperator. in prin. qd ꝯſiliū eſt inſertum inter cōſilia. d. Alexā. ⁊ eſt mihi numero
7 cccevij. vbi dicit † ꝙ impator monet nos eſſe v̄itatis imitatores. allegat. l. ſ. in fin. C. de dediti. liber. tollen. ⁊ ſubdit ꝙ veri tas ſuper omnia amanda eſt vt dixit in riſcōſultus in. l. ita legatum. ff. de condi. et demon. qd etiā dixit Soci. in cōſi. ſuo xij. incip. viſis ⁊ diligenter. poſt prin. et faciūt etiā dicta per do. Cardi. in ꝯſi. ſuo cxlj. incip. in qōne illorum. poſt prin. vbi
8 dixit ꝙ † nedū iudex ſed etiā arbitrator dʒ laborare pro veritate inuenienda. ad quod alleg. bonūter. in. l. is apud quem. C. de eden. ⁊ in. c. indicātem. xxx. q. vlt. et dixit Spec. in tit. de teſte. in. §. qualiter. ver. deinde. ꝙ iudex dʒ curare ne veri tas pereat vel occulteꝉ ⁊ omniū pdictoꝝ
9 pōt eſſe ratio vez † qꝛ veritas eſt mater iuſtitie vt inqt Bald in. l. libertini. ff. de ſta. homi. ¶ Itē ꝙ iudex teneatur omni modo via ⁊ diligētia inuenire veritatē in delictis ⁊ cauſis criminalibus caue tur in quadā promiſſione inſerta inter ſtatuta criminalia incip. qꝛ penarum le uitas ⁊c. in. §. ordinam⁹ etiā ⁊c. vbi hoc bis geminaꝉ qd etiā continetur ſub alia ꝓuiſione inci. ꝓuidere volētes ante ſi. Et ſic de iure cōi et de iure municipali apparet ꝙ iudex ipſe dʒ oī via ſtudio et diligētia perquirere ⁊ inueſtigare veri tatē rei ꝙ etiā firmauit Bald. in repe. l. cū mulier. in vlti. col. ff. ſol. mat. Modo iſtis pmiſſis dico ꝙ iudex vt habeat ve ritatē huius delicti ⁊ qui ſint nocētes ⁊ qui innocentes pōt ⁊ dʒ ex officio ſuo q̄ rere diligēter ꝑſonas ſeu teſtes ſcientes veritatē huius delicti ⁊ innocentiaʒ in nocentū inqſitorū ⁊ illos diligēter exa minare ne veritas pereat: ⁊ ne pena te neat alios q̄ ſuos autores. iuxta. l. ſan
10 cimus. C. de penis ⁊ † ꝙ poſſit et' debeat hoc facere iudex ex officio aliquo nō in ſtante nō obſtāte cōtumacia dictorū in qſitoruʒ oſtēdiꝉ aliqb⁹ medijs. Et primo qꝛ habemus regulā trītā ⁊ vulgatam in iure qd ꝫuorū eadeʒ eſt diſciplina. inſti. de his qui ſunt ſui vel alie. iur. §. j. ⁊ habe tur in. l. j. ff. de tutel. ⁊ inſti. de tute. in ꝓn.
11 et in. c. hoſpitiolum tuum. xxiij. di. † Sʒ iudex ex officio ſuo etiā nemine inſtāte poteſt inqrere ꝫ delinquētes vt habetur in. l. cōgruit. ff. ꝺ offi. pſi. et cauetur ex ꝓiſe ex ſerie dictarū conſtitutionū: ergo eodē modo pōt ⁊ dʒ ex officio ſuo qre re innocētiā inqſitorū ⁊ recipere teſtes

quos ipſe iudex quoquo modo põt ha
bere q̃ notitiã habeãt ⁊ ſciãt veritatem
⁊ innocẽtiã ipſorũ inq̃ſitor: imo magis
tenet̃ inueſtigare ꝓbationes innocẽtie
q̃ ꝓbatiões nocentie cũ fauorabiliores
debeãt eſſe iudices ad abſoluendũ et li-
berãdũ q̃ ad cõdẽnãdũ vt in regula fa-
uorabiliores. de reg. iur. l. vj. l. arrianus.
ff. de ac. ⁊ obli. l. merito. ff. ꝓ ſoci. voluit
gl. ſing. in. c. clerici. lxxxj. diſt. cuz multis
12 alijs ſimilibus. ¶ †Scdo moueor: nam li-
cet ex forma ſtatuti cautũ ſit q̃ cõtumax
haberi debeat ꝓ confeſſo: attñ ſi liquet
iudici talẽ abſentẽ cõtumacẽ eẽ inocẽtez
⁊ nõ culpabilẽ lʒ ſit cõtumax iudex non
põt nec dʒ eũ cõdẽnare. ita ſingulariter
dixit Bar. in cõſi. ſuo. c. inci. a dño cyno
de bononia. in vlt. col. per. l. ſi nõ defen-
dant. ff. de pe. ⁊ ita etiã colligitur ex ver
bis Bal. in rub. C. de manu. vindi. ⁊ vo
luit Bar. cepo. in conſil. ſuo. xlix. incipi.
quãq̃ ⁊c. in vlt. colũ. ⁊ in cautela ſua. cc-
liiij. inci. ſimilẽ cautelã. ⁊ in cautela ſua
lxviij. inci. in cauſa criminali ⁊c. pro qui
bus optime faciũt dicta ꝑ glo. Bart. et
doc. in. l. vbi pactũ. C. de trãſa. ⁊ ꝑ Bar.
⁊ doc. in. l. ſeruũ quoq;. §. publice. ff. de
procur. ⁊ in. l. pe. §. ad crimẽ. ff. de publi.
iudi. ⁊ ꝑ Cepo. i cõſi. ſuo. xxix. incip. viſo
proceſſu. in antepe. col. ⁊ per Gandi. in
tracta. maleſi. ſub rub. de qõ. et tormen.
circa. v. col. ver. ſed q̃d erit de qõne. et ꝑ
Guido. de ſuza. in trac. ſuo de tormen. in
x. colũ. ver. q̃d de qõne. ⁊ ꝑ dñm Franc.
de are. in ꝯſi. ſuo cxlviij. inci. viſa cõſulta-
tiõe. in. iij. ⁊. iiij. col. Ex iſtis ergo doctri-
nis ſatis puto cõſtare vnicuiq; recte ſen
tiẽti q̃ iudex in caſu nr̃o nõ obſtante cõ
tumacia dictorũ inq̃ſitor que non cau-
ſatur ex cõmiſſione alicuius delicti ſed
aliũde vt dixi varijs reſpectib⁹ dʒ ex of
ficio q̃rere toto poſſe ſuo teſtes q̃ ſciant
ṽitatẽ hmõi delicti ⁊ eos diligenter exa
minare etiã nemine hoc req̃rẽte. et hoc
exp̃ſſe colligit̃ ex doctrina Bart. i dicto
ꝯſi. in q̃ſtũ dicit q̃ ſi liq̃t iudici abſentem
cõtumacẽ eſſe innocẽtẽ ⁊ nõ culpabilez
lʒ ſit cõtumax iudex nõ põt nec dʒ eum
cõdẽnare: ſed poſtq̃ dicit reũ eſſe contu
macẽ ⁊ iudici cõſtare de innocẽtia ipſi⁹
rei neceſſario iſert ⁊ cõcludit q̃ ꝓbatio
nes dicte innocẽtie fuerint recepte a iu-
dice ex officio ſuo ⁊ non a parte q̃ erat
cõtumax nec ab aliquo ꝓcuratore ipſi⁹
rei cui vt dixi eſt precluſa via a iure com
parendi ꝑ aliquo in cauſis capitalibus
d. l. pe. §. ad crimẽ. ff. de publi. iudi. cum
alijs ſuperi⁹ alleg. ¶ Preterea q̃ ipſe iu
dex i p̃ſenti caſu poſſit et debeat recipe
ꝓbatiões innocẽtie dictor inq̃ſitor nõ
obſtãte eor ꝯtumacia oſtendo alio me-
13 dio: nã clarum eſt in iure † q̃ publicatis
atteſtationib⁹ nõ pñt teſtes recipi ſuper
eiſdẽ capitulis vel directo ꝯrijs tam in
cauſa principali q̃ in eã appellationis.
clemẽtina teſtib⁹. de teſtib⁹ habet̃ in. c.
fraternitatis. ⁊ i. c. cũ clamor. ⁊ vtrobiq;
ꝑ ſcribẽtes. extra de teſti. ⁊ in aut. at qui
ſemel. C. de proba. ⁊ in. §. q̃ vero. in aut.
14 de teſt. tñ etiã in caſu non obſtante † tali
publicatiõe iudex ex officio ad vtilitatẽ
partis poterit alios teſtes recipere fm
Bal. i. l. amplioẽ. in. ij. col. C. de ap. vbi
dicit q̃ cõtra cle. teſtib⁹. de teſtib⁹ eſt re
mediũ q̃ ille q̃ non põt ꝓducere teſtes
ꝓpt diuulgata teſtificata det noia teſtiuz
iudici ⁊ abſente ſe: ⁊ tunc iudex in quo
nõ timet̃ ſubornatio recipiat dictos te-
ſtes, ac iuramẽta ⁊ depoſitiones et vale-
bit eor teſtimoniũ qđ dicit eẽ mirabile
qđ dictũ refert ⁊ ſeq̃t Pau. de ca. in cõſi.
ſuo. ccclxix. inci. i caſu de quo querit̃ in
pe. col. vbi ꝑ hac doctria plura allegat
in fiñ. ⁊ illud dictũ Bal. etiã refert ⁊ ſe-
quit̃ Lu. ro. i cõſi. ſuo. cccclxxix. incip. in
eo qđ q̃rit̃. in fi. ⁊ in repe. rub. de arbi. in
xj. colũ. ver. item habeas. ⁊ illud dictum
etiã refert ⁊ ſequit̃ Barba. in. c. ad peti-
tionez. in. iiij. col. ver. vltimo nota. extra
de accu. ⁊. d. Alex. in. l. iiij. in. hoc autem
iudiciũ. i. iij. col. ff. de dã. infe. ⁊. d. Bart.
cepo. in caute. ſua. clxvj. incip. regulari-
ter ⁊c. ꝑ qua doctrina faciũt optime di
cta ꝑ eũdẽ bal. in. l. trãſigere. in. iiij. colũ.
ver. ⁊ iõ iudex. q̃ ſuſpicat̃. C. de trãſac. et
ꝑ Jo. an. in. c. ij. in fi. de iura. calũ. in fin.
li. vj. i nouel. ⁊ ꝑ Lu. ro. i ꝯſil. ſuo. clxxvj.
inci. iſte ſunt rñſiões. in pe. col. in fin. ⁊ ꝑ
Bal. in add. Spe. in titul. de executione
ſnĩe. in vlt. col. ver. ſed nũq̃d poſtq̃. ⁊ per
Bal. ſup ſtatutis i ṽbo ꝯcluſio. ⁊ faciũt
q̃ plura ⁊ plura alia q̃ ad hoc ꝓpoſitum

addnxi in.l.j.§.fin.in.iij.col.ff. de queſti.
Modo in ꝓpoſito dico qḋ iudex nõ ob-
ſtante prohibitione iuris cõis et ſtatuto
rum que eſt qḋ nõ admittant̃ ſeu nõ reci
piantur teſtes ⁊ ꝓbationes ꝑ reo crimi-
naliter inquiſito niſi ipſe pſonalr̃ cõpa-
reat vt.ſ.dixi: tñ poteſt ⁊ dȝ iudex in ca-
ſu nr̃o recipere teſtes ſup innocẽtia di-
ctorũ inquiſitoꝝ. Nam apparet prohibi-
tio iuriũ volentiũ qḋ poſt publicatas at-
teſtatiões vel poſt didicita teſtificata nõ
poſſint vlteri⁹ recipi teſtes ſup eiſdẽ ca-
pitulis vl̃ directo ꝯriis: ⁊ tñ iudex poteſt
teſtes recipe: vt.ſ.oſtẽſum eſt. ergo eodẽ
modo in caſu noſtro nõ obſtante dicta
prohibitione legis ⁊ ſtatuti poterit ipſe
iudex in fauorẽ innocentie teſtes recipe-
re: imo magis videt̃ dicendũ qḋ in caſu
noſtro iudex debeat recipere teſtes ꝙ in
15 caſu Bal. q: ipſe Bal. loquit̃ † in cã ci-
uili: nos aũt loquimur in cauſa criali: in
qua tractat̃ de pena vltimi ſupplicij que
valde maior eſt quacunqȝ pena ciuili vel
pecuniaria.l.in ſeruoꝝ.ff.de penis. ⁊ vbi
maius eſt periculũ ibi cauti⁹ eſt agendũ
c.vt periculum.de electio.lib.vj.⁊ in caſu
noſtro tractat̃ de preiudicio irreparabi-
16 li: propter qḋ † plura cõceduntur a iure
que alias non concederent̃: vt dixi aliqua
adducẽdo in.l.ſi quis nec qḋ.in.j.col.ff.
de qḋ.⁊ in.l.j.in princ.in.iij.col.⁊ in.viij.
col.ibi eo.titu.de qḋ. Si iſta ergo põt fa-
cere iudex non obſtãte prohibitione iu-
ris poterit multo fortius facere index in
caſu nr̃o.arg.aut̃.multo magis. C. de ſa-
croſan.ec.⁊ hoc magis faciet ipſe iudex
ex neceſſitate ꝙ voluntate ⁊ motu ꝓprio
cũ vt ſuperius late dixi teneat̃ omni via
⁊ omni ingenio rect⁹ ⁊ iuſtus iudex que-
rere veritatẽ inuenire ⁊ iudiciũ ſuũ cum
ipſa veritate cõformare. ¶ Ad predicto
rum cõfirmationẽ adduci põt qḋ voluit
Spec.in titu.de inſtru.edi.§.fi.ver.quid
ſi debitor.⁊ Jo.an.in addi. vbi dicunt ꝙ
17 ſi pars renũciauit ꝓbationi † teſtiũ vel
inſtrumẽtorũ cũ iuramẽto que renũcia-
tio valet: vt in.c.ſi vero.de iureiur. debet
procurare per mediuȝ alicuius amici qḋ
iudex ex officio ſuo tales teſtes recipiat:
qḋ dictum ſequitur Joan.de imo.in.c.ij.
extra de proba. et Lapus in. c. ꝙuis. de
pac.in.vj.⁊.d.Alexã.in aut.iubemus.C.
de iudi.faciat etiã qḋ voluit Spec.iij tit.
de ꝓba.in.§.videdũ.ṽ.ſed qḋ ſi debitor.
18 vbi dixit ꝙ † ſi debitor iurauit nõ ꝓba-
re ſolutionẽ niſi per inſtrm̃ inciſum: tñ
põt procurare qḋ teſtes ſuper ſolutione
recipiãtur officio iudicis. ¶ Itẽ et vltra
predicta qḋ teſtes de innocẽtia iſtorum
inquiſitorũ poſſint recipi per iudiceȝ ex
officio ſuo etiã data contumacia ipſorũ
inquiſitorũ: moueor: nam qñ preclusa eſt
via parti ad examinandos teſtes: tñ qñ
19 aliqua iuſta cã † adeſt que poſſit mouere
iudicem ad hoc faciẽdũ: põt tunc iudex
teſtes recipere. ad qḋ dicẽdum moueor
ex notabili doctrina Inno.in.c.cũ veniſ-
ſent.extra de teſti.vbi dixit qḋ ſi ſpeciali-
ter ſit renunciatũ ſup aliquo articulo ꝓ-
ductioni teſtium tñ ſi aliqua iuſta cã mo-
net iudicẽ põt admittere ꝓductionẽ te-
ſtium ſup illo articulo. ad qḋ allegat in
argu.qḋ habet̃ in.§.quia vero.in aut.de
teſti.qḋ dictuȝ refert ⁊ ſequitur Jo.an.in
c.intimauit.extra de teſti. ⁊ eos refert et
ſequitur Car.in conſil.ſuo.xxiij.incip. in
cauſa amareti. vbi allegat etiam ad hoc
nota.per Spec. in tit. de renun. ⁊ cõclu.
20 in ver. ⁊ ſcias. vbi ſm̃ eum cõcludit † ꝙ
ex iuſta cã etiaȝ poſt concluſionẽ in cau-
ſa admittunt̃ exceptiões ⁊ allegationes
facti.ad quod facit.c. paſtoralis. de cau.
poſ.⁊ proprie. de quo etiam eſt caſus ſm̃
eum in.c.ad petitionẽ. de accu. ⁊ idẽ fir-
mauit Lud.roma.in repe.rub.de arbi.in
viij.char.in vlti.col. Pro quo facit ſing.
verbũ Inno.⁊ alioꝝ poſt eũ in.c.cũ te.de
21 re iudic.vbi dixit † ꝙ iudex maior puta
eps põt ex cã diſpẽſare cũ teſte crimino-
ſo vt admittat̃ ad teſtimoniũ: qḋ dictum
ꝑ valde mirabili refert ⁊ ſequit̃ Frãc.de
are.in.c.j.in.vij.col.extra de accu. ⁊ facit
ſing.ṽbũ Pau.de ca.in. l. admonẽdi. ff.
de iureiur.⁊ in.l.luci⁹.in recollectis flo-
rentinis.ff.de his qui not.infa. vbi dixit
ꝙ lȝ teſtes ſingulares nõ ꝓbent iuribus
22 vulgarib⁹: tñ ſi iuſta cã vt puta nobili-
tas ⁊ magna integritas ipſoruȝ teſtium
põt mouere iudicem adeo ꝙ ipſe iudex
nõ obſtãte ſingularitate ipſorũ teſtiũ po
terit ſm̃ cũ iudicare. ⁊ dicit Paul. de ca.
vbi.ſ.ꝙ iſtud dictum ſuum eſt de mente

Bald. in. d. l. lucius. vbi dixit ꝙ ſi teſtes probãt ſm verba cor: ⁊ tñ iudici vr non eſſe credendũ ipſis teſtibus ex aliqua iu ſta cã qḋ põt illis teſtibus nõ credere: et illud dictũ ꝑ pau. de ca. refert ⁊ ſequit ꝑ valde ſingulari dñs Joã. baptiſta de ca- zalupis. in ſua repeti. l. admonendi. in vij. char. in. ij. col. de iureiu. ⁊ dñs Fran. bru. in tracta. ſuo de indi. ⁊ tortu. in. ſ. char. in. iij. col. ⁊ Soci. in cõſi. ſuo. cclxij. incip. in cauſa magnifici. de quo latius dixi in ſingulari meo. cxiiij. incip. vulga- tum ⁊ tritum eſt. ⁊ in. l. j. §. fi. in. xiij. col. ff. de queſtio. Modo in caſu noſtro cõcur rit iuſta cã: vcʒ ne innocẽtes condẽnen- tur ⁊ ne veritas opprimatur ⁊ moriat: er- go ex iſtis iuſtis cauſis poteſt ipſe iudex. teſtes innocentie recipere. ¶ Itẽ ⁊ vltra premiſſa optime facit pro hac parte: nã vt de ſe patet maxima iniquitas verſat in hoc ꝙ innocentes debeant inquiri et moleſtari: ⁊ ecõtrario equitas ſuadet vt tales innocentes admittant ad eorũ in- nocentiam probãdã: ⁊ iſta patent ad ſen

23 ſum: ſed quotieſcunqꝫ † equitas concur- rit in aliquo caſu: iudex dʒ moueri motu proprio: ⁊ ex officio ſuo pro ipſa equitate ⁊ pro innocentia inualida. ad qḋ dicen- dum moueor ex notabili doctrina dñi

24 Anto. c. ſ. de iudi. vbi dixit † qḋ lʒ ſit con cluſum in cauſa: tamen equitate ſuaden- te poſſunt produci inſtrumenta ⁊ ita di- cit de facto obtinuiſſe: pro quo faciũt di- cta per eundẽ in c. cum dilectus. de con- ſuetu. vbi dixit qḋ ſtante ſtatuto qḋ non poſſit reus opponere cõtra intentionem

25 actoris quod † tñ poterit iudex equitate ſuadente repellere talem agẽtem. ad qḋ allegat Inno. in. c. cũ olim. de cẽſi. ⁊ idẽ videtur dicere ipſe dñs Anto. in. c. bone. de poſtula. prela. ⁊ facit qḋ voluit ꝑ Pet. de ancha. in. c. cũ inter priorẽ. de except. vbi dixit qḋ ſi aliquis eſt iniuriatus ex-

26 communicato qui agere nõ poteſt † qḋ tamẽ iudex equitate motus poterit pu- nire talem iniuriantẽ: ⁊ ſubdit ibi ꝙ ſi ex alicuius conſtitutionis forma reo exce- ptionis vel defenſiõis poteſtas denega- tur: attamen iudex ex ꝓprio officio nulli ter agentem a limine iudicij repellet. pro quo dicit ipſe ibi eſſe caſum in. l. plane.

de pet. here. ⁊ in. l. fi. eo. tit. Et faciũt etiã que voluit Hoſtiẽ. in. c. quintauallis. de

27 iureiu. vbi dixit † ꝙ iudex ex officio ſuo dʒ occurrere manifeſte iniquitati etiam ſi parti ſit precluſa via ꝑ pactũ vel ꝑ ſta- tutum: qḋ dictum refert ⁊ ſequit ꝑ Pet. de ancha. in cõſil. ſuo. clxxvj. incip. viſis ⁊c. poſt princi. Et faciũt plura et plura alia in materia equitatis que reduxi in. d. l. j. §. fi. in. xiij. col. ff. de queſtio. ⁊ illud dictũ Hoſti. in. d. c. quintauallis. multũ venit ponderandũ a iudice inquirente in caſu noſtro. ¶ Item ⁊ vltra predicta adduci põt quod multum ſingulariter voluit. d. Fran. de are. in ꝯſi. cxlvij. inci. viſa cõſul-

28 tatione. vbi dixit † qḋ etiã contra verã ⁊ ſpontaneã rei cõfeſſionẽ iudex ex officio recipit teſtes ad defenſam rei in cauſa criminali de quo dicit eſſe caſum in. l. ſ. §. ſi quis vltimo. ⁊ ibi hoc voluit Bar. ff. de queſtio. et clarius in. l. iiij. §. hoc autẽ. ff. de dam. infect. ⁊ ſubdit. d. Franc. in. d.

29 conſi. qḋ † nõ dʒ repelli a iudice allegãs cauſas innocẽtie alicuius rei: licet ꝓcu- rator in cauſa criminali nõ poſſit admit ti vt eſt caſus in. l. ſeruũ quoqꝫ. §. publice. ff. de procur. per quẽ tex. Bar. ibi: ⁊ in. l. pe. §. ad crimen. ff. de pub. iu. dat talẽ re- gulam: vcʒ ꝙ vbi põt procedi ꝯtra abſen tem de crimine ⁊ ferri ſnĩa ſup illo ſemꝑ admittitur excuſator ad allegandũ cau-

30 ſas innocentie: lʒ † procurator non ad- mittatur ⁊ dicit qḋ hec eſt cõmunis ſnĩa doct. in dictis locis ⁊ in. l. reos. C. de ac- cu. licet aliqui cõtradixerint. de quo etiã in. c. veniens. de accu. qḋ etiam firmauit Jo. de ana. in c. veniens. in. xſ. col. de ac- cu. Subdit poſtea. d. Fran. in. d. cõſil. ſuo illud eſſe indubitatũ: qḋ iudex ex officio ſuo non ſolum ad defenſam rei abſentis

31 põt teſtes recipere lʒ ſint publicate † at- teſtationes: ſed etiã ad hoc tenet iudex. ita not. Bar. ſm eum in diſputatiõe ſua quã refert in. l. iiij. §. hoc autẽ iudiciũ. ff. de dam. in fec. ⁊ in. l. ij. in fi. ff. de queſtio. ⁊ in d. § ad crimen. ⁊ in. l. ſeruũ quoqꝫ. §. pu- blice. de quo etiã ponit Bal. poſt Bar. in aut. at ſi ſemel. C. de ꝓba. ⁊ Moder. in c. fraternitatis. extra de teſti. ⁊ vere non mentior dicta per dñm Frã. in dicto ꝯſi. etiam ſi alia nõ adducerentur in mediũ

dant

dant victoriā dictis inquiſitis: ⁊ manife
ſte oſtendunt ꝙ in caſu noſtro dñs ptās
ſeu eius curia dȝ ⁊ tenetur ex officio ſuo
parte nō inſtāte recipere teſtes ſuper in-
32 nocentia ipſoꝝ inquitoꝝ. †quinimo etiā
ſi aliquis procurator affinis vel amicus
ipſoꝝ inquiſitoꝝ peteret vt tales teſtes
ſup innocētia reciperent̄ debēt admitti
ſm doctri. Bart. in plurib⁹ locis relata
a dño Fran. in dicto cōſi. attēto ꝙ ſum⁹
in caſu in quo contra reos abſentes pōt
inquiri ⁊ procedi ⁊ ferri ſnia in cauſa cri
minali vt in caſu noſtro: vt apparet cla-
re ⁊ expꝛſſe ex tenore ⁊ ſerie ſtatuti poſiti
ſub rubrica de modo ex forma ꝓcedēdi
cōtra accuſatos vel inquiſitos cōtuma-
ces. Ex iſtis itaq; oibus ſuperius addu-
ctis puto ſatis cōſtare curie inquirenti
ꝙ debet ipſa curia ꝓ veritate habēda: et
ne quis indebite damnū patiat̄ recipere
teſtes ſup innocentia dictoꝝ inquiſito-
ruȝ innocētiā nō obſtāte coꝝ ꝯtumacia:
nec obſtantibus ſtatutis ⁊ ꝓuiſionibus
33 ſuperius adductis. ¶ †Itē ꝙ. d. poteſtas
in hoc caſu noſtro non obſtante ꝯtuma-
cia dictoꝝ inquiſitoꝝ debeat ex officio
ſuo recipere teſtes ſup innocētia ipſoꝝ
inquiſitoꝝ adduco Ioā. de imo. in. c. ve-
niens. extra de accu. quem ibi refert ⁊ ſe-
quit̄ Ioā. de ana. in. vij. col. vbi dixerunt
ꝙ oēs doct. tenēt ꝙ in cā criminali poſ-
ſit interuenire inſtructor et informator
de defenſionibus abſentis: qꝛ etiā iudex
dȝ ſe de hoc informare per. l. ſi nō defen-
dat̄. ff. de pe. ⁊ ideo dicit Ioan. de imo.
vbi. ſ. ſe alſ feciſſe porrigi capitula cu-
rie ⁊ iudici maleficioꝝ ſup quibus pote-
rat peti defenſio abſentis. fecit nomina
ri teſtes in ſcriptis qui ſup capitulis po-
terāt informare iudicē ⁊ deponere: et fe-
cit proteſtari curie ⁊ iudici ꝙ vellent ſup
predictis inqrere veritatē: qꝛ ad hoc te-
nentur etiā nemine petente. ⁊ ſi hoc non
faceret poterit eis imputari in ſyndica-
tu ⁊ ꝑ hoc dicit Ioan. de imo. ſe euaſiſſe
vnū a ſnia bāni. ita ad literam dicit ⁊ re-
fert Ioā. de ana. in. d. c. veniēs. i. vij. col.
ꝟ. nunqd aūt. que doctina ni fallor opti
me deſeruit caſui noſtro ex qua apparet
qḋ iudex ſeu curia tenet̄ recipere teſtes
ſuper innocētia dictoꝝ inquiſitoꝝ nō

obſtante eoꝝ contumacia datis ſibi nō-
minibus teſtium alias tenebunt̄ in ſyn-
dicatu. Reſtat modo ſolūmodo pro cō-
plemento pſentis cōſultationis reſpon-
dere aliquibus cōtra ijs que formari et
adduci poſſent cōtra ſuperi⁹ dicta: ideo
deueniendo ad ea dico ꝙ nō habet ob-
ſtare ſi per curiam vel aliū diceretur ꝙ ſi
veruȝ eſſet hoc ꝙ inquiſitus de crimine
capitali poſſit ipſo exiſtēte cōtumace vel
alius ꝓ eo producere teſtes ſup innocen
tia ſua ſequeret̄ ꝙ ius cōe ⁊ ſtatuta ſupe-
rius allegata volētia ꝙ aliqs quoquo-
modo nō audiat̄ in cauſa criminali niſi
perſonalr ſe ꝯſtituat ad carceres eſſent
ſuperflua ⁊ nihil operarentur: cū vnuſ-
quiſq; reus inquiſit⁹ cōtumax mitteret̄
ꝓ poſſe teſtes ad eius fauoreȝ adducere
⁊ ſic ius cōe ⁊ municipale nihil operare
tur ſed eſſent ludibrio facta: ⁊ ſucceſſiue
delicta remanerēt impunita cōtra. l. ita
vulneratus. ff. ad legem aqui. ⁊. c. vt fa-
me. de ſenten. excō. Quoniā reſpōdeo ꝓ
dicta nō obſtare: ſed imo talia ſtatuta et
ius cōe vt plurimū operat̄ effectū ſuum.
Nā raro euenit ꝙ inqſiti de aliquo deli
cto habeant ꝓbationē innocētie: patet a
cōiter accidētib⁹: ⁊ ideo ius cōe ⁊ dicta
ſtatuta nō ſunt ſuperflua ſed imo habēt
locū ſepe ⁊ ſepi⁹ cū vt dixi rariſſime in-
quiſiti de maleficio habeāt probationes
innocentie: ⁊ vbi non ſunt tales ꝓbatio
nes habēt locū iura cōia ⁊ municipalia
ſuperius adducta: ⁊ ſic non poſſunt dici
ſuperfluo facta: ⁊ ſic nō obſtat dicta op-
poſito. ¶ Nec ob. etiā ſi diceretur ꝙ ino
de aliquo non poſſunt recipi a curia te-
ſtes innocentie in caſu noſtro: eo qꝛ per
ſtatuta ⁊ ꝓuiſiones ſuperius adductas
nō ſolū tollunt̄ exceptiōes inqſitis con-
tumacib⁹: ſȝ etiā tollit̄ defenſio: quo ca-
ſu qñ ſtatutū tollit nedū exceptiōes: ſed
34 etiā tollit defenſionem: †intelligit̄ etiam
precludere viam recurſus ad officium
iudicis. ita dixit Barto. in. l. ſ. §. ⁊ parui
circa fi. ff. qui aut clā. ⁊ Bal. ⁊ Ang. in. l.
plane. ⁊ in. l. fi. ff. de pet. here. ⁊ Bal. in. l.
j. C. de condi. inde. ⁊ Abb. in. c. ex pte. el
ij. in vl'a. col. extra de offic. delega. vbi re
fert Bal. in. d. l. i. in. §. ⁊ parui ⁊ cū ſequi-
tur. ꝓ quo dicto Bar. facit optie dictuȝ

Bal.in.l.ab executore.in pe.col.C.quo-
rum appel. nõ recip. quẽ refert ⁊ ſequit
Iaſ.in.l.j.in.iiij.col.ꝟ. limita iſtã regulã.
C.de iur.⁊ fac.igno.quẽ vide.Cum ergo
per ſtatuta ⁊ prouiſiões ſuperius addu-
ctas ſit ſublata exceptio ⁊ defenſio ergo
eſt ſublatũ officiũ iudicis:⁊ ſic merito nõ
potuerũt recipi teſtes ſuper innocentia
ipſorũ inquiſitorũ ipſis inqſitis perſona
liter non cõparentib9. ¶ Cui oppoſitiõi
reſpõdeo pluribus modis. Et primo di-
co ꝙ Bar.in.d.l.j.§.⁊ parui. vĩ ſibi con
35 trarius.nam dicit primo † qꝺ ſi ſtatutum
tollit exceptionem nõ tollit recurſum ad
officiũ iudicis: poſtea dicit ꝙ ſi tollit de-
fenſionẽ tollit recurſum ad officiũ iudi-
cis:ex quo videt ſibi cõtrarius. nam ex-
36 ceptio eſt defenſio.l.ſi quidẽ.† ver.nulla
ſit tibi defenſio.⁊.l. defenſiões. C. de ex-
ceptio.⁊ inſt.de replica. §. exceptiones.
ver. qb9 debitor defendit. ad idẽ eſt tex.
in.c.ſignificauerũt.ver.ois legitima de-
fenſio reſeruet.⁊ in.c.cũ inter.ꝟ. reo de-
fenſiõis copia.⁊ in.c.dilecte.in ꝟ.defen-
ſionis auxiliũ.extra de excep. Sꝫ qñ tol-
litur exceptio que eſt defenſio vt dixi:nõ
tollit recurſus ad offm iudicis: ergo eo.
modo qñ tollitur defenſio.ergo Bar.vi
detur ſibi ꝯrius: ⁊ ꝑ cõſequens eius opi-
nio non videt ſequẽda. ¶ Secundo re-
ſpõdeo ⁊ aliter:⁊ dico ꝙ ſi recte inſpiciã
tur ꝟba Bar.ei9 doctrina nõ obſtat ca-
ſui noſtro:eo qꝛ Barto.dicit ꝙ qñ tollit
defenſio a ſtatuto pars nõ poteſt implo
rare officiũ iudicis: ita ꝓprie dicũt ver-
ba Bar.⁊ ſic eius dictũ nõ obſtat dictis
inquiſitis: eo qꝛ non dico ꝙ ipſi poſſint
habere recurſum ad officiuꝫ iudicis: ſed
dico ꝙ ipſe iudex põt ⁊ debet vt veritatẽ
inueniat ex officio ſuo: ⁊ nõ ad inſtantiã
partis recipere teſtes ſuper ipſa innocẽ-
tia:⁊ ſic dictũ Bar. nõ habet in caſu no
37 ſtro obſtare. ¶ † Preterea illa doctrina
Bar.nõ eſt ita indiſtincte vera:vt paret
ex dictis per Barba.in.c.ex parte el. ij.
extra de offic.delegat.in vlti.col. ⁊ in ru-
bri. de except. inde. ⁊ contra eam tenet
Ioan.de ana.in.c.veniẽs.in.v.col.extra
de accuſa.⁊ Salice.in.l. ita nobis.C. de
adulte. vt dicit Barba.in.d.c. ex parte.
Ex quibus dico dictum Bart.nõ obſta
re caſui noſtro. ¶ Preterea magis ſpẽ-
liter oſtẽdo ꝙ curia in caſu noſtro nõ ſo
lum poteſt ſi vult recipere teſtes dictoꝝ
inquiſitorũ ſuper innocentia:ſed etiã cu
ria ipſa tenetur ⁊ cogit in caſu noſtro te-
ſtes dictoꝝ inquiſitorũ accipere ⁊ exami
nare:imo ⁊ procuratorem pro dictis in-
quiſitis admittere:⁊ hoc demõſtro incõ
uincibiliter ꝑ plura iura ⁊ ratiões qui-
bus indubitanter nõ poteſt dari reſpõ-
ſum nec aliqua ſolutio. Et ꝑmo dico no-
torũ eſſe in loco cõmiſſi delicti ꝙ dict9
titius mortu9 nõ habebat niſi. xiij. vul-
nera:vꝫ tria in capite: vnuꝫ ſub auricu-
la:vnum ſuper ſpatula:vnum ſub guttu-
re:quatuor in ventre:⁊ tria in tergo:que
in totũ ſunt.xiij.inquiſitio autẽ emanata
a curia ꝓ illo delicto eſt formata cõtra
liij.hoies:vt ex inſpectione ipſius inqui-
ſitionis apparet.quo caſu nõ poterat di
cta inquiſitio formari niſi cõtra.xiij. ho-
mines ad plus vt ſunt vulnera: vt cautũ
eſt expſſe ex ſtatuto poſito ſub rubr.quot
homines poſſunt inculpari de morte et
de mortifero vulnere.poſt prin.in.§.j.in
ver.nec poteſtas vel eius familia contra
plures poſſunt inqrere de morte vel de
vulnere mortifero quã ſint vulnera mor
talia: ⁊ ſi apparuerit vulneratũ vel mor-
tuum tantũ vnũ ictum mortale habere:
tunc vnus tãtũ per eundẽ poſſit accu-
ſari notificari vel inqri de morte vel mor-
tifere vulnerato ⁊c. Ita formaliter loqui
tur ſtatutũ predictũ. Cum ergo fuerit for
mata inquiſitio de morte dicti titij habẽ
tis ſolũ.xiij.vulnera ꝯtra. liij. homines:
ergo talis inquiſitio eſt nulla ⁊ nõ proce
dit:tum qꝛ forma dicti ſtatuti nõ eſt ſer-
uata vt conuenit:iuxta ea que habent in
in.l.meuius.⁊ in.l.qui heredi.ff.de cõdi.
⁊ demon.cum multis ſimi.tum etiã qꝛ in
predicto ſtatuto eſt clauſula importans
nullitatem ſi aliter fiat. Nã in principio
dicti ſtatuti eſt clauſula nõ poſſint vel de
beant iudices ⁊c. que clauſula cuꝫ ſit ne-
38 gatiue prolata † denotat neceſſitatẽ pre-
ciſam:⁊ priuatur omnipotentia. l.nemo
poteſt.ff.de lega.j.l.nõ poterit.ff.de furt.
glo.eſt ordinaria in.c.j.in glo.ij. de reg.
iur.in.vj.⁊ notat Bar.⁊ Bald.in.l. gal-
lus.in princip.ff.de liber.⁊ poſthu. Bal.

in.l.ſ.in pe colū.C.qui admi.⁊ in.l.que‐ſtionē.in vlti.col.C.de fideicom.⁊ ibi di‐cit expreſſe ꝙ actus factus contra talez prohibitionē eſt irritus.allegās notata per glo.in.d.c.j.de reg.iur.in vj.⁊ idem firmat Bald.in.l.ſ.ff.de iniuſt.teſta.Et idō dixit ſingula.d.Anton.in.c.preterea circa.vj.col.extra de dilatio.ſe de facto dixiſſe ꝙ ſi ſtatutū impedit ꝙ iudex nō poſſit exercere iuriſditionē ſuā vltra li‐mites ſue iuriſditionis ꝙ nō valebit ꝓ nūciare ſe iudicē cōpetentē qſi per hoc excederet terminos ſue iuriſditionis ꝑ ea q̄ notantur in.c.ſi iudex.de ſenten.ex com.in.vj.cum alijs ibi per eum allega. que oīa refert ⁊ ſequit̃.d.Alex.in conſi. ſuo.cc) ſm ordi.meū.inci.viſis dubita‐tio.⁊c.in princi.Et facit optime tex.in.c. nō dz.⁊ hoc ibi colligit Car.extra de te‐ſti.⁊ tex.in.c.de his.in verbo nō pōt.ex‐tra de accu.⁊ voluit Barba.in cōſi.ſuo inci.clemētiſſimi dei patris.in.ij.char. in.ij.col.⁊ Abba.in cōſi.ſuo.lxiiij.inci.ca‐ſus in effectu talis eſt.poſt mediū prime col.in.ij.vol.vbi pro hoc alleg.text.in.l. fi.ff.de feri.⁊ alia de qbus ibi ꝑ eū.Ergo neceſſario ſequit̃ ꝙ dicta inqſitio ē nul‐la ⁊ cōſequēter dicti inqſiti nō poſſunt ex tali inquiſitiōe nulla aliqua pena pu‐niri nec pōt hoc caſu ſtante nullitate di‐cte inquiſitionis prohiberi: quin dicti inqſiti non poſſint cōparere per procu‐ratorem:cū quia iura ciuilia ⁊ municipa‐lia ⁊ quelibet ꝓuiſio repellens procura‐torem in cauſa inquiſitionis vel accuſa‐tionis criminalis intelligantur ⁊ locum ſibi vendicant in accuſatione vel inqui‐ſitione valida cum appellatione alicu‐

39 ius actus intelligat̃ de valido.† arg.eo‐rum que habentur in.l.iiij.§.condem‐natum.ff.de re iudic.⁊ in.l.non putauit §.nō quenis.ff.de bono.poſ.cōtra tab. ⁊ in.l.rei capitalis.§.fi.ff.de pen.⁊ in.l.ſi pater.C.ne de ſta.defun.⁊ in.l.iij.ff.de teſta.tut.⁊ in.l.teſtiū.§.pe.de teſta.cum multis ſi.Ergo in caſu noſtro cū dicta inquiſitio fuerit:⁊ ſit nulla poterunt in ea inquiſiti reſpōdere per procuratorē:

40 † eo quia nulla ſeu inualida non ſunt in conſideratione ⁊ nullum producunt effectum.l.pacta que contra.C.de pac. l.cōtra iuris regulas.ff.eo.c.q̄ cōtra.de regu.iur.in.vj.l.quoties.ff.q.ſatiſ.cog. cū ſimi.Et ideo ſtante ſtatuto qđ de cō‐

41 tractib⁹ ſoluatur gabella † nō ſoluetur gabella de contractu inualido.ita dixit Bal.i.l.nō dubiū.in.j.col.C.đ leg.in.l. ij.C.de eunuch.⁊ in.l.fin.§.ſed quia no‐ſtra.C.communia de leg.⁊ voluit Lud. ro.in cōſi.ſuo.lxxviij.incip.licet iuri com muni.⁊ Guil.de cu.in.l.ab emptione.ff. de pac.⁊ Ang.mant.de nup.in.§.ſed qz ro.⁊ facit qđ voluit Bal.in.l.ij.in prin. ij.col.C.de epiſ.audiē.vbi dixit quod ſi emphyteuta vendit rem eccleſie irreqſi‐ta ipſa eccleſia:⁊ talis cōtractus nō va‐leat ex aliquo defectu qđ tali caſu non priuabit emphyteuſi:lz alˀs ſi valuiſſet cecidiſſet a iure ſuo.vt habet̃ in.l.fin.C. de iu.emphy.cū ſi.⁊ facit qđ voluit idez Bal.in.l.etiā.C.de execu.rei iud.⁊ in.l. ſi abſenti.ff.ſi cer.peta.vbi dixit qđ ſtan‐te ſtatuto qđ inſtr̃a guarētigiata:habeāt executionē paratā nō extendit̃ ad caſuz quo inſtrumētū eſſet inualidū.⁊ dixit.d. Ant.in.c.ij.extra de off.deleg.qđ ſi ſtatu‐tum tollit exceptionē ꝫ geſta ꝑ ſuperio‐rē intelligit̃ ſi illa geſta ſint valida.alˀs ſecus.⁊ dixit Bal.in.l.vnica.in.viij.co.

42 C.de cōfeſ.† qđ ex cōfeſſione inualida cōfitens nō pōt pati damnum nec ꝯpre‐hendit̃ ſub ſtatuto faciēte mentionē de confeſſione.Et facit etiam quod voluit Bal.in.l.j.§.hec autem.in fi.ff.qđ q̄ſꝗ iur.vbi dixit quod ſtatutum puniēs ex‐cipientem non habet locum in excipiē‐te inepte:qa inepta exceptio non venit appellatione exceptionis.ꝓ quo videt̃ text.in.l.ſ.C.ne liceat potenti.quem ad hoc allegat Bald.in repe.l.edita.circa finē.C.de eden.Et facit etiā in propoſi‐to notabile verbum Bal.in.l.ſi preſes. circa finē.C.quomodo ⁊ quādo iud.vbi dixit quod cancellationes inualide fa‐cte per magiſtratus vel per tabelliones non derogant ſcripture:quod dicit eſſe menti tenendum.pro quo faciūt dicta per eundem Bal.in.l.ſcrinarios.C de teſtamen.milit.⁊ facit notabile verbum Bal.in.l.nam ita diuus.ff.de adoptio. vbi dicit quod omnis citatus compa‐rens a iure eſt monitus vt non recedat

Nicētiat⁹. vt hꝫ in. c. ſi poſtq̄. de elect. in
vi. q̄ dicit eſſe verū ſi citatio tenuit ⁊ fuit
valida: alias ſi fuit inualida pōt ipune
q̄ñcunq̄ recedere. qḋ dictum refert ⁊ ſe-
quit Barb. in. c. ꝯſuluit. in. x. char. de of
fi. dele. Et poſſent ad hoc ꝓpoſitū vltra
p̄dicta alia plura ⁊ plura ſimilia addu-
ci que breuitatis cā omitto que alias la
tius cumulaui in. l. fi. in. iij. ⁊. iiij. col. ff. de
qō. ⁊ in plurib⁹ cōſilijs meis vt ibi diui.
Apparet ergo ex p̄dict. qḋ iura cōmu
nia ⁊ ſtatuta p̄dicta ꝓhibētia procura-
torē interuenire in cauſis capitalib⁹ vē
dicāt ſibi locū q̄ñ inq̄ſitio vel accuſatio
eſt valida: ſecus q̄ñ eſt inualida: vt in ca
ſu nr̄o. Cum ergo extet clauſula in dicto
ſtatuto poſito ſub rubrica quot hoīes
poſſint inculpari de morte ⁊c. annullās
dictā inq̄ſitionē aliter factā: vt in caſu
nr̄o. ergo nemini dubiū eſt qḋ dicta inq̄
ſitio ſit nulla: ⁊ merito ꝓ inq̄ſitis poſſit
interuenire procurator excuſator vel de
fenſor ad teſtes producēdos ſuper inno
centia ipſorū inq̄ſitorū. ¶ Quinimo for
tius dico qḋ etiā ſi i dicto ſtatuto nō eſ-
ſet dicta clauſula nō poſſint vel debeāt
⁊c. ſic negatiue ꝓlata ſꝫ ſolū ſtatutū pro
hibitiue loquere: ut ſine aliqua clauſula
irritatiua act⁹: attñ etiā hoc caſu dicto
43 ꝫ inq̄ſitio facta ꝓut eſt contra dictos inq̄
ſitos eſt nulla ⁊ inualida: tū q̄ñ lex ali-
q̄d ꝓhibet ſimplr̄ intelligit tñ appone-
re clauſulā annullatiuā ſi contra fiat. l.
non dubiū. C. de legi. c. cū dilecti. de re
ſcrip. c. exhibita de re iud. voluit gl. ſing
in. l. nō itelligit. §. diu⁹. ff. de iur. fiſc. no
tat Bal. in. l. ſi tutor. C. in q̄b⁹ cau. in in-
teg. reſti. nō eſt neceſ. ⁊ ibi Jac. but. vbi
ꝑ illū tex. dicūt qḋ ſi ſtatutum diſponit
qḋ accuſans p̄ſtare debeat fideiuſſorem
de proſequēdo accuſationē: lꝫ ſtatutū vl
teri⁹ nō diſponat annullādo ꝓceſſū: tñ
ſi cōtra factū ſit ꝓceſſus nō valebit: idē
voluit Jo. an. in addi. ad ſpec. in titu. de
ꝓlatione ſententie. in. §. iuſta. ſuper ver.
item eſt nulla rōne litigatoris. ⁊ Jac. de
belui. in aut. de religio. in. §. ad excludē
dos. ⁊ Bal. i. d. l. nō dubiū. in fi. ⁊ Bal.
poſt Jac. de are. in. l. ſi re. in. §. cōſeqūter
ff. de excuſa. tut. ⁊ in diſputa. ſua incipiē
te ſtatuto cauet qḋ fenerator. in prīc. ⁊
in. l. f. ad fi. C. de here. inſti. ⁊ in ti. de pa-
ce cōſtan. in ver. ſi aūt nō admittimus. ⁊
Bal. ⁊ Ange. in. l. cū lege ꝑ illū tex. ff. de
teſt. ⁊ Ang. ⁊ moderni. in. l. cū ꝓpiatis. ff.
de re iud. ⁊ in. l. quidā conſulebat. eo. tit.
doct. in. l. f. §. ſublata. ff. ad trebelli. ⁊. d.
Alex. referēs p̄dictos doctores in conſi
ſuo. xxxvij. incipiente viſo: ⁊ oportune.
in. ij. col. in. ij. vol. Pro q̄b⁹ faciūt dicta
ꝑ Car. in cle. j. §. volumus. in prin. de fo.
cōpe. ⁊ facit glo. in. l. j. in. §. marcell⁹. in
v̄bo ceteris. ff. ſi cui pluſq̄ ꝑ. l. fal. ⁊ glo.
in. c. in decima. xvi. q. ij. ⁊ q̄ dixit Paul.
de ca. in cōſi. cccxxix. inci. ad primū in fi
ne. ij. col. vbi allegat dictā gl. i. d. l. nō in
telligit. §. diu⁹. ff. de iur. fiſc. ¶ Alio etiā
reſpectu ⁊ alia rōne dico ꝓcuratorē ad
mittēdū eſſe ꝓ dictis inq̄ſitis ad produ
cendos teſtes ſuꝑ innocētia dictorū in-
quiſitorū: ⁊ ad alia faciēda q̄ expediunt
ipſis inquiſitis. Nā vt. ſ. dictū ⁊ oſtenſū
eſt ꝓhibitū eſt poteſtati ⁊ eius curie inq̄
rere cōtra plures hoīes quā ſint vulne-
ra mortalia illata mortuo: vt patet ex-
preſſe ex precallegato ſtatuto poſito ſub
rubric. quot hoīes poſſint inculpari de
morte: qua prohibitione ſtante cū in ca-
ſu noſtro titius mortuus non habuerit
niſi. xiiij. vulnera nō potuit inquiri ꝯtra
liiij. homines vt inq̄ſitū eſt: ergo in hoc
caſu pōt interuenire ꝓcurator. ⁊ nedū
ſpecialis ꝓcurator ſed etiā quilibet de
populo pōt cōparere ꝓ ipſis inq̄ſitis.
44 Nā q̄ñ prohibitū eſt a lege vel ſtatuto
qḋ iudex nō poſſit in aliquo caſu proce-
dere ꝯ aliquē: tunc ſi ipſe iudex procedat
admittit ad cōparendum ꝓ ipſo inq̄ſito
nedū ſpecialis ꝓcurator ſed etiam quili
bet de populo: exēplum pōt poni: aliq̄s
interfēcit bannitum qui ex forma ſtatuti
poterat impune occidi: nā tali caſu non
poterit puniri ꝓpter dictum ſtatutū: tñ
ſi ptās inquirit cōtra talē occidētem in
hoc caſu ꝓhibito a ſtatuto poterit quili
bet de populo cōparere ⁊ oſtendere bā
nitū ſ. eius mortui ⁊ petere a ptāte vel iu-
dice qḋ ꝯtra illū vlterius nō ꝓcedat: ſꝫ
imo abſoluat ab inq̄ſitione corā eū for-
45 mata. ita dixit Bart. in. l. vbi pactū. C.
de tranſac. quem ibi ſequuntur docto. ⁊
fuit originalis doctrina Ricar. malū. in

l.filiuſfa.in.§.veterani.ff.de procura.per gl.ibi quã doctrinã refert ꝛ ſequit Ang. in.d.§.veterani.ꝛ in.l.quos prohibet.ff. de poſtu.ꝛ idẽ voluit ipſe Ange.poſt Cy. i.l.reos.C.de accuſ.ꝛ Abb.in.c.iij.de ac cu.vbi allegat Bart.in.d.l.vbi pactũ.et idẽ voluit Bar.in cõſi.ſuo.c.inci.a dño Cyn.de bononia.ꝛ Spet.de anc.in.c.veniẽs.in pe.col.de accu.ꝛ Bart.in.l.penũ. in.§.ad crimẽ.circa pe.col.ff.de pub.iudi.ꝛ voluerũt alij plures doctores quos ſimul reduxi in.l.ſi quis nec qꝺ.in.xxv.co lũ.ff.de qꝺ.vbi latius loquutꝰ ſum i materia.ita indubitãter dicendum puto in caſu nr̃o:ſcꝫ qꝺ ſtante prohibitione dicti ſtatuti.ꝫ.allegati ꝓhibentis qꝺ nõ poſſit contra plures inquiri quã ſint vulnera mortalia qꝺ poſtq̃ cõtra factũ ꝛ inq̃ſitum eſt cõtra plures poterit in caſu iſto cõparere procurator dictorũ inq̃ſitorũ ꝛ etiã q̃libet de populo pro eis:ꝛ erunt admittẽdi per ſupradicta. ¶ Alio etiam reſpectu dico i caſu iſto dictos inquiſitos cõtumaces audiẽdos eſſe p procuratorẽ ipſorꝫ ꝛ probationes innocentie ſue admittẽdas eſſe:cũ nemo ipſorũ inq̃ſitorũ puniendus ſit pro dicto maleficio pena mortis vel pena corporis afflictiua:ſed alia mitiori pena. Ad qꝺ dicendum moneor rõne vrgentiſſima cui nõ video tutũ rñſum. Nã vt dixi dictꝰ titiꝰ mortuus non habebat niſi.xiij.vulnera:ꝛ inquiſitio formata eſt de dicto homicidio pariter cõtra.iiij.homines:nec tñ expreſſum dictũ nec probatum eſt qui ex dictis.liij. hoibus fuerint illi.xiij.qui intulerint dicta vulnera:ꝛ impoſſibile eſt quod plures homines quam.xiij.intulerint dicta xiij.vulnera:vt de ſe ſatis cõſtat teſte experientia rerũ magiſtra. Ex ꝙ indubitanter ſequit incertitudo huius rei.ſ.qs ipſorũ inquiſitorũ intulerit dicta vulnera. Stante ergo dicta incertitudine ſeqtur qꝺ nemo ipſorũ dꝫ puniri pena mortis:cũ melius ſit nocẽtẽ abſoluere quam innocẽtẽ condẽnare.l.abſentẽ.ff.de pen.
46 ꝛ quod ſtãte dicta incertitudine nemo ipſorum puniri debeat pena mortis voluit glo.no.ꝛ ordinaria ad hoc in.l.item mella.in.§.ſꝫ ſi ſeruũ plures.ff.ad.l.aqui liã.quã gl.refert ꝛ ſequit ad hoc.d.alex. dicẽs eã ſingularẽ in conſi.ſuo.ccxxxv. ſi. inci.põderatis.in.iij.col.ꝛ ibi dicit qꝺ dicta gl.ſecutus eſt dyuus cõſul.qꝺ cõſiliũ Dr.refert ꝛ ſequit Spet.de anch.in conſi.ſuo.ccxvij.inci.in Chriſti nomine.nos bartholomeus de ſaliceto.ꝛ idẽ qꝺ voluit.d.gl.voluit Spec.in tit.de homic.§. ſ.ver.pone quod quatuor hoies.ꝛ Jo.de ana.in c.ſignificaſti. el.ij.in.iiij.colum. extra de homi.ꝛ.d.Alex.in cõſil.ſuo.xv.i iij.ꝛ.vſ.col.inci.viſo proceſſu.in.j.volu. vbi alleg.hãc ptẽ tenuiſſe Gandi.in tracta.ſuo maleficio.ſub rubrica de homi. in.iiij.col.verſi.pone queſtionem.ꝛ in ti. de penis reorũ.in.xxiiij.col.verſic.pone etiã ꝛ idem voluit Ludo.roma.in conſilio.cccc.incipiente.eo preſuppoſito.et Bald.in cõſi ſuo.lxxij.incipien.preſuppoſito ꝙ in ciuitate.in.v.volu.vbi refert ſe ad dicta Spec in.d.ver.pone ꝙ quatuor hoies:ꝛ idẽ etiã tenuit idẽ Bald.in cõſi.ſuo.cccxl.inci.q̃dã rumor.in.iij vol. ꝛ in conſi.ſuo vlt.in eo.iij.vol.qꝺ incipit dꝫ qꝺ certi.ꝛ idẽ etiam tenuit Rapha.cuma.in conſil.ſuo.cxxxiiij.inci.viſis.in.ij. col.ꝛ Bal.in reperto.ſuo.in ꝟbo vulneratus vno vulnere.in.j.verſi.vbi allegat gl.in.d.§.ſꝫ ſi ſeruũ plures.quã dicit ſingularẽ ꝛ alibi nõ reperiri.ꝛ idẽ etiam firmat.d.Alex.in conſi.ſuo.cclvij.inci.ponderatis.ꝛ in conſi.cccxc.incip.copioſe.ꝛ idem tenuit Specu.in tit.de diſpenſa.§. iuſta.in penul.colum.in verſic.ſi alicuius in vita.ꝛ ibi Jo.and.q̃ ſe remittit in hoc ad dicta per Specul.in d.titu.de homici.in.d.verſicu.pone ꝙ quatuor homines.et idem firmauit.d.Feli.in.d.c.ſignificaſti.in.iij.colum.de quo latius et copioſius dixi plura alia adducendo in repeti.mea rubri.C.de prob.in.lxxxiij. et in.lxxxiiij.columna.et in ſingu.meo. ccxvij.incipien.ter vel quater. Ex quibus omnibus ſatis patet communẽ opinionem eſſe quod in caſu iſto nemo ipſorum inquiſitorum ſit puniendus pena mortis propter incertitudinem:quia neſcit qui dictorum.l.ij.virorũ intulerint dicta.xiij.vulnera dicto titio mortuo. ¶ Nec hꝫ obſtare ſi per curiam vel per alium diceretur quod imo non obſtãte tali incertitudine: quilibet ipſorum in-

quiſitorum debeat puniri pena mortis:
cum cautū ſit tā ex forma ſtatutorū quā
de iure communi:qđ occidens ⁊ preſtās
auxiliū ꝯſiliū vel fauorē ipſi homicidio
ambo puniant̃ pena mortis:vt cautum
eſt i ſtatuto poſito ſub rubri.de pena ho-
micide.in.j.col.⁊ in pe.col.in.§.manda-
47 tum vero.†⁊ cautū eſt etiā de iure com-
muni:vt habet̃ in.l.ſi quemꝙ̃.C.de epi.⁊
cleri.⁊ in.l.quiſquis.C.ad.l.iul.maie.⁊ l.
l.iij.ff.ad.l.cor.de ſica.⁊ habetur per ſcri
ben.in.l.j.ff.de rap.virgi.quo ſtante oēs
debent puniri pena mortis:q̃r licet ne-
ſciat̃ certe qui fuerint illi qui intulerint
dicta.xiij.vulnera ipſi titio mortuo:tamē
negari non poteſt qđ.xiij.homines ex di
ctis inq̃ſitis:vel etiā pauciores ex eis nō
intulerint dicta.xiij.vulnera:⁊ alij inqui
ſiti nō preſtiterūt auxiliū cooperatiuum
⁊ fauorē ad dictū homicidiū ⁊ ad dicta
vulnera inferenda:cū dicatur in inquiſi-
48 tione†ꝙ oēs dicti inquiſiti erant arma-
ti.quo caſu dicunt̃ preſtare auxilium ma-
leficio etiam ſi arma nō extraxiſſent ſꝫm
Bar.l.l.iij.in.§.ſ.ff.de vi ⁊ vi arma.⁊ po-
nit late Ange.de are.in trac.ſuo maleſi.
in verbo ⁊ dict9 andreas armat9.in pn-
ci.⁊ ibi lati9 in addi.⁊ ſi ſic non eſt opus
hr̃e certitudinem qui fuerint illi qui in-
tulerint dicta vulnera cū illa inferentes
⁊ auxiliū ⁊ fauorē preſtantes eadē pena
puniant̃:vt in dicto ſtatuto ⁊ in iuribus
preallegatis.¶ Quoniam rn̄deo pluri-
bus modis.Et primo dico predicta non
obſtare:q̃r poſito ſine veri preiudicio qđ
ipſi inquiſiti dediſſent ſibi inuicem auxi-
liū conſiliū ⁊ fauorē dicto maleficio:attñ
attēto qđ neſcit̃ qui ipſorū intulerint di-
cta vulnera:nemo ipſoꝝ dꝫ puniri pena
mortis:nec pro vulnerib9 illatis:nec ꝓ
auxilio conſilio vel fauore preſtito.Ra-
tio eſt:quia ſtante lege ſtatuto vel conſti
tutione:quod prebentes auxilium con-
ſilium vel fauorem maleficio puniantur
eadem pena qua committens:attamen
ſi quis preſtiterit opem auxilium vel fa-
uorem maleficio non debet puniri eadē
49 pena†qua puniri debet ipſe principali-
ter committēs maleficium:ſed debet mi
tius puniri.ita ſingu.dixit Sali.in.l.j.C.
de rap.virgi.quem refert et ſequitur.d.
Bartho.cepo.in conſi.ſuo.xxvij.incip.
requiſitus.in vi.colum.vbi ſubdit quod
ex quo talia ſtatuta loquuntur de pſtan
tibus auxilium conſilium vel fauorem
50 †debent interpretari ſꝫm ius commune.
per.l.ij.C.de noxa.⁊ per notata in.l.ſi.§.
in computatione.C.de iure delibe.et ſic
vt teneantur eadem pena in caſibus in
quibus de iure communi tenerētur ea-
dē pena:valet ſi dediſſent cauſam mor-
ti:⁊ quando non eſſet nudum auxilium
vel conſilium:⁊ quandoꝙ expreſſe con-
ſtaret ⁊ nō per preſumptiones:⁊ hoc idē
voluit Bandi.in trac.ſuo maleſi.ſub ru-
brica de furibus ⁊ latro.in.x.col.in ver.
⁊ ſic nota.quē refert ⁊ ſequitur.d.Aug.
de ari.in addi.ad tractatū Ange.de are.
de maleſi.in ṽbo.⁊ dicto maleficio ſem-
per aſtitit.in vlti.char.in vlti.addi.Et
facit optime pro predictis not.verbum
Bal.in.l.cum ancillis in.j.col.ver.item
nota ex hac lege.C de inceſt.nup.vbi di-
51 cit†quod mitius punitur ille in cui9 do-
mo ſit aliquid prohibitū eo patiēte quā
ipſe delinquens principalis:lꝫ habeam9
de iure ꝙ agētes ⁊ conſentiētes pari pe-
na puniantur:vt eſt tex.in.l.iubemus.in
§.ſane.in ver.fieri paſſus fuerit.C.de ſa.
ſanc.eccl.⁊ ibi Bart.⁊ hr̃ in.l.j.C.de fal.
mo.Et facit etiam:nam lꝫ fabricans fal-
ſum inſtrumentum ⁊ vtens illo ſcienter
pariter puniantur:vt hr̃ in.l.ij.C.de fide
inſtru.⁊ in.l.ſi falſos.C.de fal.⁊ in.c.ad
52 falſariorū.extra de crimine falſi.†Tamē
ille qui illud fabricauit acrius ⁊ durius
punit̃ quā ille qui eo vtitur.ita dixit Cy.
in.d.l.ij.C.de fide inſtr.vbi dicit ꝙ ille q̃
fabricauit falſum inſtrumētū tenetur di-
recta pena legis cornelie.de qua in.l.j.§.
fi.ff.de fal.ſed cōtra illum qui ſolum vtit̃
nō eſt directa pulſatio.l.cornelie:ſed eſt
quedā alia q̃ nō habet tantum effectum:
vt in.l.falſi.§.ordine.ff.de fal.vbi exp̄ſſe
habetur ꝙ mitius punitur ille qui vtitur
falſo quam ille qui fabricauit.quam do-
ctrinam Cy.refert ⁊ ſequitur Jo.de ana.
in.d.c.ad falſariorū.in prin.iij.col.de cri
mine fal.⁊ facit etiā qđ voluit Bandi.in
trac.ſuo maleſi.ſub rubr.de homicidio.
53 in.ij.col.in ver.itē pone ꝙ titi9.vbi no-
tanter dixit ꝙ pſtans auxiliū homicidio

nõ puniť tanq̃ homicida.ſed puniť me
dia pena qua dʒ puniri homicida: vel
ex forma ſtatuti:vel.ex forma iuris cõis
ad qḋ allegat in arg.l.is qui opem.ff. de
54 † fur.que lex dicit † q ille que dat opẽ fur
to manifeſto non teneť pena dupli qua
ſi fur nõ manifeſt9.ꝛ dicit Gandi.vbi.s.
q hec q̃ſtio fuit cõmiſſa cõſulẽda bono
nie cõſilio dñi Dy.de bononia ꝛ aliq̃b9
alijs doctoribus:q̃ finaliter.hanc q̃ſtio
nẽ hoc mõ de iderũt.vt.s.quã.deciſio
nẽ ſequiť ipſe Gandi.in.d.loco.de q̃bus
oibus dixi in ſing.meo.xv.incip.ſtatuta
cõmuniter.Ex q̃b9 oibus cõcludo q ẽt
ſi p̃dicti inq̃ſiti ſibi inuicẽ p̃ſtitiſſent au
xiliũ cõſiliũ ꝛ fauorẽ dicto malefi. Attñ
nõ eſſent puniẽdi pena mortis: qꝛ ille q̃
p̃ſtitit auxiliũ cõſiliũ ꝛ' fauorẽ maleficio:
nõ debet eadem pena puniri qua puniri
dʒ ipſe principalis delinquens: vt clare
probant iura ꝓxime allegata. ¶ Item ꝛ
alia rõne non dʒ puniri aliquis ipſorũ
inquiſitorũ:nec tanq̃ principalis delin
quens nec tanq̃ auxiliũ vel fauorem pre
55 ſtãs:† qm̃ neſcitur quis fuerit principa
lis delinquens:nec hoc apparet ex teno
re inquiſitionis vel alicuius denũtiatio
nis:nec q̃ intulerint dicta. xiij. vulnera
ipſi mortuo:quo caſu nemo ipſorum dʒ
puniri pena mortis.ita ſing.dixit Petr.
de ancha.i cõſil.ſuo.ccxxij.inci.nos bar
tholome9 ꝛc.in finalibus verbis.vbi di
xit q ſi nõ cõſtat de delicto principalis
nõ põt ꝓcedi ↄtra alios vt auxiliantes.
allegat Bart.in.l.ſi is q̃.in.§.ſi initiũ.ff.
de furt.ꝛ idẽ firmauit.d.Alex.in.l.ſi duo
patroni.in prin.in verſi.in gloſſ.in v̾bo
alteri.ff.de iureiu.Cũ ergo hic nõ cõſtet
quis fuerit p̃ncipalis deliq̃ueñs non po
terit ꝓcedi ad cõdẽnationẽ contra ali
quẽ.ita formaliter dixit Pet.de anch.in
d.cõſ.vbi ſubdit q in tali caſu.prout eſt
caſus noſter q neuter eorum qui fuerũt
in rixa poterit puniri tanq̃ homicida vł
tanq̃ p̃bens auxiliũ homicide:ſed debe
bunt aliter puniri arbitrio iudicantis:
quod eſt ſumme notandum in caſu nr̃o.
¶ Alia inſup rõne dico dictos inq̃ſitos
poſſe per procuratorẽ cõparere in eorũ
abſentia nõ obſtante diſpoſitione iuris
cõis nec ſtatutorũ ſeu ꝓuiſiones bono

me.Et mo ex cõtrariũ clarũ ꝛ indubitatum
eſt ex ſupra late deductis dcõs inq̃ſitos
propter incertitudinẽ q̃ ipſorum intule
runt dicta.xiij.vulnera nõ eẽ puniendos
pena mortis:ſʒ extraordinarie arbitrio
poteſtatis:vt voluũt doct.in dictis locis.
56 Pro quo facit:† nã vbi pena nõ eſt ſpe
cialiter impoſita vel determinata a lege
vł ſtatuto:vt in caſu noſtro:tunc dicitur
arbitraria.l.j.§.expilatores.ff. de effra
cto.ꝛ expilato.ꝛ ibi Bart.ꝛ in.l. ſanctio
ff.de penis.ꝛ facit tex.in.l.j.i fi.ff.de iur.
deliber.ꝛ voluit Bal.in rubri.C. de fide
inſtru.in.xij.colũ.verſicu.quero dixi ſu
perius.ꝛ in.l.j.C.ne,ex deli.defun.Car.
i cle.ſ.i.xij.not.deteſt.ꝛ Alex in.l. hodie
ff.de pen.ꝛ in.l.ſi quis id qḋ.ff.de iuriſ.
57 omni.iudi.† Sed quãdo pena eſt arbi
traria iudex debet imponere minorem
ſm Bal.in.l.quicunq̃.in. vj. colum. in
verſicul.ſcias etiam.C. de ſeruis fugiti.
vbi allegat ad hoc bonam gloſſ.in.c.de
cauſis.de officio delega.quod dictũ re
fert ꝛ ſequitur Angel.de areti.in tracta.
ſuo maleficio.in v̾bo quas ſi non ſolue
rit.in verſicu.quid ſi ſtatutum imponit.
circa finem.quod etiam voluit Bal.in
margarita ſua.in v̾bo pena.in.vij. ver.
vbi ſe remittit ad dicta.l.quicunq̃.Pro
quo facit etiam gl.no.in.c.fraternitatis
xij.q.ij.Et,faciunt dicta per Innoc.in.c.
ſi pro debilitate.de officio delega.vbi di
xi q vbi vnum delictum pluribus pe
nis vel legibus punitur:ꝛ diuerſimode
q tunc mitior pena imponenda eſt: qḋ
dictum refert.ꝛ ſequitur Ang.de Areti.
in trac.ſuo maleficio.in verbo. et caput
a ſpatulis amputetur.in ver.quid autẽ
ſi ſunt plures.circa finem.ꝛ idem voluit
Bal.in.l.data opera.in.ij.colum.C.qui
58 accuſ.non poſ. Debebit † ergo iudex in
caſu noſtro imponere minorem penam
et ſic penam pecuniariam non autem
corporalem:quia quando ꝓ delicto ve
nit imponenda pena mortis: ex aliqua
cauſa receditur a pena mortis tũc non
imponitur pena corporis afflictiua ſed:
pena pecuniaria vel alia non affligens
corpus:ita probat textus iuncta gloſſa.
in.l.qui edes.et in.l.ſi fortuito. ff.de ince
cen.rui.ꝛ naufrag.ꝛ voluit Bald.in.r.

l.data opera.in.ij.col.in fi.C. qui accuſ.
nõ poſ.τ voluit tex.not.in.l.ſi adulteriũ
cum inceſtu.i.§.imperatores.ff.de adul.
τ text.in.l.ſi q̃s in graui.in.§.ſi tñ mari-
tus.ff.ad ſille.τ in.l.gracch9.C.de adul.
τ tex.valde nota.in.l.lex iulia.§.fi.ff.ad
l.iul.repe. Et faciũt que dicũtur de mino-
re delinquente q̃ lʒ cõmiſerit delictum
59 tal's puniẽdum pena mortis: tñ ꝓpter
minorẽ etatẽ nõ punitur pena mortis: nec
alia pena corpali: ſed pena pecuniaria
vt habetur in.l.§.impubes.τ i.l. excipiun-
tur.ff.ad ſille.τ in.l.de minore.in princi.
ff.d. q̃õni.τ i.c.j.τ.ij.extra de delic. pue-
ro.τ faciũt etiã que dicim9 in ſimilj de
furioſo vel dormiẽte.de quib9 per doct.
in cle.ſi furioſus.d homi. Ita dicẽdũ pu
to in caſu noſtro q̃ cũ ꝓpter incertitudi
nem receſſum ſit a pena mortis q̃ ſi ali-
qua pena extraordinaria veniũt puniẽ-
di dicti inq̃ſiti: erũt puniẽdi pena pecu-
niaria: non aũt pena corporali a qua re
ceſſum eſt vt in dictis iurib9. Quo ſtan-
te apparet q̃ põt ꝑ eis cõparere procu-
rator in hac cauſa: q2 q̃n reus eſt puniẽ-
dus pena pecuniaria ceſſant rõnes q̃re
in cauſis criminalib9 in q̃bus imponitur
pena corpalis nõ põt interuenire ꝓcu-
ratorẽ: q̃s rationes ample ponit.d. Ma-
ria.ſoci.in.c.veniens.extra de accuſ.in
ſua repeti.in.vj.col.de q̃bus etiã ꝑ gloſ.
τ doc.i.l.pe.§.ad crimẽ.ff.de pub.iudi.
τ per Spec.in tit.de ꝓcur.in.§.ratione
aũt cauſe.verſi.itẽ q̃ cauſa eſt crimina-
lis.τ in titu.de accuſ.§.fi.ver.porro ſi ſit
cõtumax τc.in.j.pte.τ ſic ex hoc capite
poſſunt dicti inquiſiti cõparere per pro
curatorẽ: q2 caſu quo eſſent puniẽdi ali-
qua pena eſſent puniẽdi pena pecunia-
ria vt dixi. ¶ Alia etiã ratiõe dico q̃ ꝓ-
bationes innocẽtie dictorũ inquiſitorũ
ſunt recipiẽde ꝑ curiã nedũ ex proprio
eius officio: ſed etiã ad petitionẽ ipſorũ
inquiſitorũ interueniente eorũ ꝓcurato-
re nõ obſtãte eorũ contumacia. Nã ſtan
te dicta ꝓhibitiõe ḃallegati ſtatuti ꝓhi
bẽtis poſſe inq̃ri cõtra plures hoĩes q̃
fecerit vulnera illata mortuo: nõ potuit
inquiſitio formari ɔ dictos.iiij. homines
vt formata eſt: τ poſtq̃ ſic formata fuit τ
cõtra formã dicti ſtatuti põt dici niſi ca
lumnioſa: vt de ſeptẽ.ergo merito in ea
põt interuenire ꝓcurator.arg.l. eius qd
voluit Cy.i.l.reos.C.de accuſa.vbi dixit
60 qd q̃n cõtra aliquẽ eſt inſtituta accuſa
tio calumnioſa q̃ tũc in tali caſu admit-
titur procurator etiã in criminalib9: qd
dictũ refert τ ſequitur Bald.i.l.ij.C.vt ne-
mo priua.qd dicit eſſe notãdũ τ menti te
nendum: ex quo cõſtat q̃ etiã ex hoc ca-
pite admittẽdus eſt ꝓcurator pro dictis
inquiſitis: τ teſtes ac probationes eorũ
ſunt admittẽde τ recipiende per curiam
nõ obſtãte eorũ ɔtumacia: vt dixi. ¶ Ul-
timo pro hac parte τ opinione cõcurrit
61 alia ratio: τ vcʒ q̃n inquiſitio eſt inepta
aliquo reſpectu: tunc admittitur procura-
tor in cã.ita dixit ſing. Bal.in cõſil. ſuo
cxj.incip.verba accuſationis.in.ſ. volu.
ſed in caſu nr̃o dicta inq̃ſitio eſt inepta:
quia cõtra formam dicti ſtatuti eſt for-
mata.ergo i ea admittitur ꝓcurator. Pro
quo facit optime qd voluit Ang.de are.
in.§.appellatur.in.x.colũ. verſic. vltimo
aduertas.inſti.de excep.vbi dicit q̃ ine-
ptitudo libelli τ incompetentia iudicis
equiparantur.ad qd allegat glo.quã di
cit ſing.inſti.de obli.in prin. Ex quibus
omnib9 puto nedũ clare τ lucide: ſʒ cla-
riſſime τ lucidiſſime cõſtare q̃ nedũ cu-
ria dʒ ex officio ſuo recipere ꝓbationes
innocẽtie dictorũ inq̃ſitorũ nõ obſtante
eorũ contumacia: ſed etiã hoc debet face
re ipſa curia ad petitionẽ dictorum inq̃
ſitorũ vel eorũ ꝓcuratoris quẽ in hac cã
tenetur curia admittere periura ſuperi9
adducta. Quinimo fortius dico qd etiã
ipſe poteſtas nedum tenetur recipere
ꝓbationes dictorũ inquiſitorũ circa eo-
rũ innocẽtiã et admittere eorũ ꝓcurato
rem non obſtante eorum cõtumacia: ſʒ
etiã debet ipſe poteſtas τ ei9 curia diffi-
nitiue abſoluere dictos inquiſitos a di-
cta inquiſitione τ contentis in ea ſtante
dicta incertitudine: τ ſtante prohibitio-
ne dicti ſtatuti et ſtantibus aliis ſupra
adductis. Et ſic fiendum eſſe concludo
de iure. Laus deo.

Hippolytus de Marſiliis.

Proditor veritatis eſt qui non de-
fendit veritatem.

2 Ueritas mori non poteſt: quãuis ſepe numero mortaliter vulneretur.
3 Amicus ſocrates: amicus plato: ſed magis amica veritas.
4 Delictum eſſe cõmiſſum debet ante oia iudici conſtare: alʼs inquirere non põt.
5 Judex debet mittere officialem ad locũ vbi delictum commiſſum eſt.
6 Confitens ſe hominem interfuiſſe ⁊ ei⁹ corpus proieciſſe in mare niſi cõſtet de corpore confeſſio non preiudicat.
7 Infamia debet precedere inquiſitionẽ.
8 Inquiſitus de crimine de quo non preceſſit infamia: etiã ꝙ teſtes probent crimen non condemnabitur ex eorũ dicto.
9 Judex primo debet interrogare partem aduerſam an velit excuſare.
10 Ubi non naſcitur actio ciuilis parti: nec reipublice actio criminalis.
11 Mulier mortuo marito põt ſincumbere pignori ratione dotium: ⁊ res mariti ꝓpter autoritatem retinere.
12 Uerba legis cui non conueniunt nec ei⁹ diſpoſitio.
13 Furti diffinitio ibi: late.
14 Furtũ nõ cõmittit qui rem accipit animo eam reſtituendi: etiam ſi arriperet ſine voluntate domini.
15 Fur excuſatur a furto ſi dicat ꝙ credebat dominum permiſſurum: dummodo concurrant ſigna vel indicia veriſimilia.
16 Certum illud dicitur quod probabili ratione certum eſt.
17 Uehemens opinio conſona veritati idẽ operatur quod certitudo ⁊c.
18 Periurus non eſt qui credit dicere veritatem: licet veritas ſit in contrarium.
19 Uoluntas enim et propoſitum diſtinguunt maleficia.
20 Teſtis ſingularis nõ probat.
21 Teſtis familiaris domeſticus ſeu negotiorum geſtor non probat.
22 Uerbum ſemper ⁊ verbum nunq̃ ſunt contraria verba.
23 Periurus repellitur a teſtimonio.
24 Inquiſitio non procedit contra furẽ niſi nominetur nomen patroni rei: ⁊ ꝙ ad eum pertinebat iure dominiũ vel quaſi.
25 Uerbum pertinere latiſſimum eſt.
26 Probationes in caſu furti debent neceſſario concludere: nõ aũt preſumptiue.
27 Ingratitudo ⁊ iniq̃tas apud improbos ſubrogatur loco premiũ ⁊ remunerationis.

Conſilium.xl.

Cribitur in.c.nolite.xi.q.iij. ⁊ ꝙ q̃ nõ defendit veritatẽ pditor ẽ veritatis. Idcirco ne hac labe ſim notat⁹ aſſumpſi aduocationẽ ⁊ defẽſionẽ nobilis ⁊ gnõſi viri iulij de vitalibus indebite ⁊ cõtra omnimodam veritatem inquiſiti de furto ad petitionẽ philippi de formaghinis cognati dicti iulij: qui philippus nõ mẽtior nullo robore detentus nitit̃ pro bono ope dictũ iuliũ lapidare ⁊ ſibi reddere ꝓ melle venenũ: pro fructu penã: ⁊ ꝓ
2 pietate dolũ. † Sʒ ei⁹ īgratitudine non obſtãte puto ⁊ mihi indubitãter perſuadeo ꝙ vͬitas ab ipſo philippo vulnerata nõ moriet̃: cũ ſcriptũ ſit ꝙ veritas ſepenumero mortalit̃ vulnerat̃: ſed finaliter mori nõ põt. Et licet dict⁹ iulius et dictus philippus ſint ambo mihi iũcti familiaritate amicitia ⁊ beniuolentia: tamen ꝑ hoc non poſſum deſerere veritatem: quoniã vt inq̃t Ariſto. in.ij. ethic. quẽ refert ⁊ ſequit̃ Soci.in ↄſil.ſuo viũ.
3 inci.viſis ⁊c.poſt prin. † Amicus ſocrates amicus plato: ſed magis amica veritas q̃ ſup oia amãda eſt: vt i.l.cũ ita legatum.ff.de cõdi.⁊ demõ.⁊ habet̃ in.l.j.C. de dediti.liber.tol. ¶ Uiſa igit̃ dicta inquitiõe formata cõtra dictũ iuliũ mihi videt̃ omiſſis argumẽtis ad parteſ ipm iuliũ indubitãter fore abſoluendũ ⁊ liberãdũ a dicta inq̃ſitiõe ⁊ ab oibus i ea cõtẽtis. Et hoc ſiue loquamur de rigore iuris: ſiue de eq̃tate ⁊ ſiue attẽdam⁹ ſeriem dicte inq̃ſitiõis: ſi vere attẽdam⁹ veritatẽ ⁊ merita ipſi⁹ cauſe. ¶ Ad q̃ dicendũ moueor ex pluribus. Et ꝑmo dico ꝙ dicta inq̃ſitio nõ potuit inõ aliq̃ formari ↄ ipm iuliũ: prout formata ẽ ex pluribus rõnib⁹. Prima eſt q2 mõ aliquo nõ ↄſtabat iudici ſeu curie inq̃renti furtũ: de q̃ i ipſa inq̃ſitiõe ↄtinet̃ eẽ ↄmiſſum: vt ex pceſſu apparet: q̃ caſu nõ potuit nec dẽ iure debuit formari dicta inq̃ſitio ↄtra
4 dictum iulium. † Qm̃ ante omnia debet

indici constare delictũ: de quo vult inq̃rere esse ꝯmiſſum. al's nõ poteſt ꝓcedere contra aliquẽ. ita dixit Tãcre. in compen. ſua. ij. xvij. q. ad qđ allegat bonuꝫ tex. in. l. j. §. illud autẽ. ff. ad ſille. vbi bar. hoc videtur ſentire. ⁊ hoc ibi voluit Ludo. rom. ⁊ bar. i. l. fi. in. j. col. ff. de qõni. ⁊ voluit Angel. de are. in trac. maleſi. i v̄bo fama pub̄lica. l. xviij. char. in v̄. xij. tu iudex. vbi iter cetera dicit † ꝙ ſi đ: commiſſum esse furtũ qđ tunc curia dꝫ mittere eiꝰ officialẽ ad locũ vbi ẽ cõmiſſum: ⁊ idẽ dicit de homicidio: ſubdẽs ꝙ ſi al'r fiat iudex ipſe ſeu poteſtas teneť in ſyndicatu. ⁊ hãc ptẽẽt firmauit bald. in addi. Spe. i tit. de ſentẽ. in xviij. col. i fi. vbi dicit † qđ ſi qs ꝯfiteť ſe hoieꝫ occidiſſe ⁊ illũ poſtea ꝓieciſſe i mare ꝙ ſi nõ ꝯſtat đ corpe mortuo ille non poterit ex illa ꝯfeſſiõe puniri: ſaltẽ niſi ꝓbeť ꝑ famã illũ fuiſſe mortuũ: ⁊ hoc etiã firmauit ipſe bal. i. l. cũ ꝓbatio. i ſuis additi. ff. de pb. ⁊ i aut. ſꝫ nouo iure. C. de fur. ⁊ in additio Spe. i ti. de ꝯfeſſis. in v̄. titius ꝯfiteť. ⁊ voluit Gãdi. in trac. ſuo malef. ſub rubr. de pſum. ⁊ indicijs indubitatis. l. ij. col. v̄. itẽ lex preſumit. de q̃ ẽt p. d. Frã. bru. in tra. ſuo de indi. ⁊ tor. in. ix. char. i. iij. co. ⁊ p. d. Par. de puteo in ſuo trac. ſyndica. in. xxx. char. in. ſ. colũ. q̃ oĩa alias late poſui in. l. j. i ꝑn. in. ſ. col. ff. de qõni. ¶ Sꝫ i caſu nr̃o nullibi appꝫ qđ mõ aliq̃ ꝯſtaret curie iq̃rẽti furtũ aliqđ fuiſſe cõmiſſum dicto philippo. g̃ dctã inq̃ſitio nõ potuit formari

a ¶ Vide Iaſ. in l. milites. C. de teſt. milit. vbi ſingulariter loquitur.

⁊ formata viribꝰ nõ ſubſiſtit. Scđo non potuit formari dicta inq̃ſitio ꝫ dictũ iuliũ † qm̃ nulla ꝫ eũ ꝑcedit ifamia de aliq̃ crie ⁊ maxime de crie furti: de q̃ inq̃ſitus eſt: ⁊ iq̃ſitio ꝫ aliquẽ nõ ꝓcedit infamia nõ ꝑcedẽte: vt bř i. c. qualr ⁊ qñ. el. ij. extra de accuſ. ⁊ i. c. j. ⁊. ij. e. ti. li. vj. ⁊ in. c. lꝫ beli. đ ſimo. ⁊ i. c. deꝰ oipotens. ij. q. j. a. ⁊ voluit Spe. i ti. de iq̃ſi. i. §. ſ. i ꝑn. ⁊ bar. in l. ꝯgruit. ff. de offi. ꝑſi. ⁊ Sali. in. l. qđ promulgatis. ꝑ illũ tex. C. de offi. ꝑfec. vrb. ⁊ Rapha. cu. i ꝯſi. cxxxv. inci. ad primũ. in ꝑn. vbi not. loq̃ť. Et in tm̃ eſt vex hoc qđ inq̃ſitio nõ ꝓcedit ꝫ nõ diffamatũ qđ lꝫ teſtes ꝓducti ſup iq̃ſitiõe ꝓbẽt crimẽ đ q̃ nõ erat infamatꝰ inq̃ſitus: tm̃ tales teſtes illi iq̃ſito nõ ꝑiudicãt: † nec ex eoꝝ dicto ꝯdẽnabiť. ita ſin. dixit Specu. i tit. de inq̃ſitiõe in. §. nũc videdũ. in. iij. co. in ꝑn. quẽ refert ⁊ ſeq̃ť Bal. ibi in ad. i vlt. v̄. Sꝫ aliqua infamia nõ laborabat ꝫ dictũ iuliũ: imo ẽt teſtes examinati pro curia dicũt ipm iuliũ ẽẽ hoieꝫ bone ꝯditionis vite ⁊ fame ⁊ nõ ſolitũ furari: ergo merito nõ poterat formari dicta iq̃ſitio. ¶ Tertio dicta inq̃ſitio formari non potuit ꝫ dictũ iuliũ ⁊ formata corruit: † qr ad hoc v t iudex maleficioꝝ poſſit iq̃rereꝫ aliquẽ dꝫ prio interrogare ptem ſeu pſonã offenſam an velit accuſare delinquentẽ nec ne: ⁊ ſi offenſus erit in mora vel dixerit ſe nolle accuſare: tunc iudex poteſt ꝓcedere ꝑ iq̃ſitionẽ: aliter nõ. ita dixit gl. n[illegible] c. pſbyter ſi a plebe. in gl. pe. ij. q. iiij. quã gl. pro valde no. refert et ſequiť ad hoc. Bal. i. l. ſenatꝰ. C. q̃ accu. nõ poſ. dicẽs ꝙ rõ eſt: qr ꝑferedꝰ eſt qui maiꝰ ius hꝫ ⁊ meliꝰ fundamẽtũ. ad qđ etiam allegat que habenť in ſilii in. l. j. §. denũciari. ff. de vẽ. inſpi. ⁊ in. l. ſi tm̃. ff. de leg. ij. ⁊ i. l. neceſſario. ff. de in diem adie. ⁊ in. l. quis idubitati. C. de adulte. ⁊ in. l. ij. §. fi. ff. de adul. Itẽ hãc ptẽ ꝑ illam glo. firmauit. d. Bart. cepo. i caut. ſua. xxvij. inci. tu ſcis. vbi ipſe allegat hoc etiaꝫ tenuiſſe Lu. ro. i ſingularibꝰ ſuis. Et ideꝫ tenuit Ang. i aut. de tẽpo. non ſol. pecu. in princi. vĩ repeti. l. ſi vacãtia. in. iij. col. C. de bo. vac. li. xij. ⁊. d. Alex. in. l. ij. in. §. ſi publi. in. ij. apoſtil. ff. đ adul. ⁊. d. Amodeꝰ iuſtinꝰ i trac. ſuo ſyndic. in. iiij. char.

In.iij.col poſt me.de quo dixi late in ꝯſi. meo inci.miſericordia dñi ⁊c.in.ij.char. ¶Sz in caſu nr̃o iudex ſeu curia nõ fecit talẽ interpellationẽ dicto philippo q̃ d̃r offenſus ergo non potuit formari dicta inquiſitio. Alia ẽt rõne nõ potuit formari dicta inq̃ſitio ꝯ dictũ iuliũ: eo q2 ſi bona aliq̃ exiſtẽtia i domo philippi fuerãt portata ad domũ dicti iulij: fuerunt portata de volũtate ꝯmiſſiõe mãdato et ꝯſenſu dñe alexãdre vxoris dicti philippi q̃ habebat dicta bona i cuſtodia ⁊ cura: vt dicit ꝑm9 teſtis examiat9 ꝑ curia. Et qd̃ dicta bona fuerint portata ad domum dicti iulij de cõmiſſiõe volũtate ⁊ mãdato dicte dñe alexãdre: pꝫ ex depoſitiõe ⁊ teſtificatiõe ipſi9.d.alexãdre ⁊ teſtiũ examiatoꝝ ꝑ ipſo iulio: quo ſtãte nulla cõpetit actio ipſi.d.alexandre ꝯ dictũ iuliũ ꝑ exportatiõe dictoꝝ bonoꝝ dicto philippo: vt.ſ.oñdã.ergo nõ potuit formari dicta inq̃ſitio ꝯ dictũ iuliũ vt for-
10 mata fuit: ⁊ q2 vbi nõ naſcit̃ parti actio
a ciuilis nec reipublice actio vel inq̃ſitio crialis ſm̃ Bal.i.l.eos.C.d̃ fur.⁊ voluit bar.i ꝯſi.ſuo.c.inci.a dño Cyno de bononia.in.j.col.⁊ Soci.in ꝯſil.ſuo.cxxvij.inci.viſis capitulis.in.ſ.col.⁊.d.Bar.cep. in cõſi.ſuo.lix.inci.paul9 faber ⁊c.in pe. col.⁊ Nellus in trac.bãni.in.ij.parte ſecũdi tẽpo.in.v.q̃õne.⁊ in.iij.parte ſecundi tẽpo.in.q.in fine.ſ.col.⁊ idẽ dixit.d. Paris de put.in tra.ſuo ſyndi.i.l.ij.char. in.j.col.poſt princ.ergo cũ non fuerit nata actio ciuilis dñe alexãdre habẽtis cuſtodiã dictoꝝ bonoꝝ non debuit poſſe formari dicta inq̃ſitio ꝯ dictũ iuliũ ꝑut formata fuit. ¶ Nec habet obſtare ſi ꝑ curiã diceret̃ ꝙ ſi nulla actio eſt nata dicte.d.alexandre: nõ eſt mirũ: q2 dicta bona nõ erãt ſua: ſꝫ erãt philippi ei9 mariti cui nata fuit actio ciuilis: ita ⁊ reipublice actio crialis. Qz rñdeo qd̃ imo dcã bona nõ erãt dci philippi: ſꝫ imo ſpectabãt ⁊ ptĩebãt dicte.d.alexãdre vigore dotũ ſuarũ ⁊ vigore aſſignatiõis li.1500.ꝑ dote dcẽ.d.alexãdre iudicialr̃ facte d̃ anno.151.d̃ mẽſe auguſti: vt appet ex actis ſer Andree de la ſchiapa notarij. ¶ Et nõ ob.ſi diceret̃ ꝙ ꝑ dotibus dicte.d.alexãdre fuit ſibi aſſignata dom9 ipſi9 philippi poſita in ꝯcta galerie iuxta ſuos ꝯfines. ¶ Qz rñdeo ꝙ extĩatio ſeu datio i ſolutũ dicte dom9 nõ aſcẽdebat ad q̃ntitatẽ dotis: vt appet ex actis factis circa extĩmationẽ dicte dotꝭ: q̃re licitũ fuit dcẽ.d.alexãdre retiere dcã bona mobilia dicti philippi ⁊ illa trãſmittere ⁊ exportari facere ꝑut ſi-
11 bi placebat. ꝑ q̃ facit: ⁊ q2 mulier ꝑ dote ſua hꝫ bona mariti hypothecaria abſq3 eo ꝙ iteruenia actꝰ aliq̃s vl̃ factũ aliqd̃: vt hr̃ i.l.vnica.i.§.⁊ vt plenꝰ: ⁊ ꝑ diſcurſuꝫ toti9.l.C.d̃ rei vx.actio. ⁊ i.l.aſſiduis.C.q̃ po.i pig. ha. Et intm̃ eſt vex hoc qd̃ dixit no.Bal.in.l.pe.C.de pign.ac.ꝙ mortuo marito põt vxor ſua ꝑpa autoritate abſq3 ſnia alicui9 iudicis remanere i detẽtiõe dom9 quã cũ marito viuẽte ipa habitat iure familiaritatiſ tãq̃ vxor: ⁊ eã põt ꝑpa autoritate ꝑ dote ſua poſſidere. Et idẽ dixit Bal.i.l.pe.i j.no.C.de nõ nu.pe.⁊ i.l.cũ tibi.C.q̃ potio.i pig.ha.q̃s refert ⁊ ſeq̃t̃.d.Iaſ.in.§.itẽ ſeruiana.i.xij col.iſti.d̃ act. ¶ Appet ergo ex p̃dictiſ ꝙ dicta inq̃ſitio nõ potuit formari ꝯ dictũ iuliũ ꝑut formata fuit: merito ſeq̃ dꝫ abſolutio ab ea. Sz poſito ſi-neveri ſiudicio qd̃ dcã inq̃ſitio potuiſſet d̃ iure formari: attñ ipſe iuli9 idubitãter venit abſolued9 ab ea pluri9 rõnibus ⁊ cãis. ¶ Et ad hoc doꝫ ꝑmo moueor. Nã hẽm9 i iure r̃laꝫ vulga-
12 tã ⁊ vcꝫ ꝙ cui nõ ꝯueniũt v̄ba legiſ nõ ꝯuenit ei9 diſpõ l.iiij.§.toties.ff.d̃ dã.iſe.l. hos accuſare.§.oib9.ff.de accu.l.ſi.C.d̃ p̃diis dcu.li.x.

a ¶ Pro quib9 faciunt no. verba dy. in cõſilio xxxiij. i° cap.ꝙ cõtra ⁊c.i v̄. item ptꝫ: quia eo caſu.

ſcire opz. §. pe. ff. de excuſ. tu. l. q dictū. ff. de pac. c. maiores in ver. ceterū. extra de baptiſ. cum multis ſi. Sed diffinitio furti non conuenit caſui noſtro nec dicto iulio. ergo nō debet in eo habere locum diſpoſitio iurium loquētium de furto. Quod autem non conueniant verba legis loquentis de furto. patet et clare conſtat. Nā furtū eſt cōtrectatio rei alie ne fraudulenter inuito domino animo lucrandi ꝛc. vt in. l. j. ff. de fur. ꝛ inſtit. de obli. que ex delicto. in prin. ſed verba huius diffinitiōis vt dixi nō ꝯueniūt dicto
13 iulio: ergo nec ei⁹ diſpoſitio. ✝ Et q non conueniant dicta verba patet: dum dicit contrectatio rei aliene ꝛc. Nam ipſe iulius dicta non contrectauit nec exportauit nec contrectari vel exportari fecit dicta bona: ſed illa exportata fuerunt de mandato commiſſione ꝛ volūtate. d. alexandre vxoris dicti philippi: vt clare et aperte patet ex dicto ipſius dñe alexandre: ꝛ ex dicto teſtiū examinatorū ꝑ parte dicti iulij: vcꝫ ex dicto georgij quondā andree primi teſtis: ꝛ ex dicto Bartholomei quondam lyce ſecūdi teſtis ꝛ oim aliorꝫ teſtiū: vcꝫ frāciſci quōdā magiſtri georgij ꝛ petronij de vilis: ergo ceſſat diſpoſitio legis cū eius ꝟba ꝛ ei⁹ diffinitio non conueniant ipſi iulio: et ſic quo ad primum verbum in quātum dicitur qđ furtum eſt cōtrectatio. Similiter nō conueniunt illa verba rei aliene: quia dato ſine veri ꝑiudicio qđ illa bona fuiſſent dicti philippi ꝛ non eius vxoris vigore dicte aſſignatiōis ſibi facte pro dote vt dixi: tamē nulla fuit facta contrectatio dictorum bonorum ꝑ ipſum iuliū ſiue fuerint ipſius philippi ſiue domine alexandre ſiue alterius. Similiter nō conuenit nec militat contra dictum iuliū verbum fraudulēter poſitū in dicta diffinitione Primo quia vt dictū eſt ipſe nec fraudulenter nec ſine fraude fecit aſportare vel amouere dicta bona. Scđo dico q etiaꝫ ſi fuiſſet ipſe iuli⁹ qui feciſſet aſportare dicta bona non poſſet dici hoc feciſſe fraudulēter: tū ꝓpter volūtatē mādatū commiſſionē ꝛ conſenſum dicte. d. alexādre: tum etiā qꝛ dicta aſportatio dictorū bonorū fuit facta in meridie palā et publice oibus videntibus: vt deponūt oēs teſtes pro curia recepti. Et talia ſic facta palā publice ꝛ in aperto nō dicunt fraudulenter facta: ſꝫ magis bona fide facta: vt hꝛ in. l. cuꝫ ipſe tutor. C. de ꝯhen. emp. ꝛ in. l. palam. ff. de ritu nupt. ꝛ facit in ar. text. in. d. l. j. ff. de fur. in princ. in. §. furtū. inſti. de oblig. que ex deli. naſ. Si eñ ipſe iuli⁹ voluiſſet furari dicta bona nō fuiſſet adeo ſimplex ꝛ rudis q illa accepiſſet in meridie palā ꝛ publice oib⁹ vidētibus: qꝛ hoc nō feciſſet ēt qlibet iprudēs ꝛ beſtialis hōꝛ ideo dictū verbū fraudulēter nō cōuenit caſui nr̃o. Nec ēt cōuenit aliud verbū dicte diffinitionis caſui nr̃o: vcꝫ ꝟbū inuito dño ꝛc. Quī vt iā dixi ipſe iuli⁹ nō cōtrectauit dicta bona nō aliq̄: nec illa fecit aſportari: vt clare deponunt oēs teſtes examinati ꝑ pte dicti iulij ꝛ dicta. d. alexādra. Sꝫ dato ꝛ nō cōceſſo q fuiſſet dict⁹ iuli⁹ q̄ exportaſſet ꝛ cōtrectaſſet dicta bona nō poſſet dici q feciſſet inuito dño: ſꝫ imo volūtate mandato ꝛ conſenſu dñi: q̄ dña erat. d. alexādra vigore dicte aſſignatiōis ſibi facte ꝑ dotib⁹ ſuis: vt. ſ. dixi: iō merito etiā q̄ ad hoc ꝟbū dicta diffinitio furti nec ei⁹ ꝟba ꝯueniūt dicto iulio. Minime etiā ꝯuenit ipſi iulio ꝟbū aio lucrādi poſitū in dicta diffinitiōe primo qꝛ vt ſepi⁹ repetitū eſt ipſe iulius aliqua bona philippi for magbini: nec alterius ꝑſone fecit amoueri ꝯtrectari vel aſportari: lꝫ fuit. d. dña alexādra: vt pleniſſime ꝓbatū ē. ergo iſtud verbū ſilr ei nō cōuenit. ¶ Conſtat ergo ex ſupradictis quod dicta diffinitio furti: imo nec aliqđ ei⁹ ꝟbū ꝯuenit dicto iulio: ergo merito nō dꝫ ei cōuenire legis diſpoſitio ꝑ iura ſuperi⁹ allegata: ſed dꝫ abſolui a dicta calumnioſa inquiſitiōe. ¶ Nec hꝫ obſtare ſi ꝑ curiaꝫ dicat: imo dict⁹ iulius fecit exportare quandam capſam cū q̄buſdā ſcripturis: vt dicit dña alexādra in ei⁹ depoſitiōe: quā capſam fecit reſtitui famulo ipſius philippi non ſunt multi dies: vt apparet ex depoſitiōe cuiuſdā bernardini de ferraria ꝛc. ergo dꝫ ꝯdēnari ad min⁹ ꝑ furto dicte capſe. ¶ Rñdeo duob⁹ modis. Primo q nō pōt dici qđ dict⁹ iulius cōmiſerit furtuꝫ aliqđ faciēdo exportare dictam capſam.

eo q̃ illud fecit de expreſſa licẽtia ⁊ vo- luntate dicte. d. Alexadre penes quam erat dicta capſa: vt appꝫ ex depoſitione ipſius dñe Alexã. ¶ Preterea reſpõdeo etiã ⁊ dico ꝙ ipſe iulius accepit dictam capſam voluntate vt dixi dicte do. Ale- xandre ⁊ vlterius cũ promiſſione pacto ⁊ conuentione reſtituendi dictã capſam ipſi Philippo reuẽti ad ciuitatẽ Boñ. vel qñ eam volet habere: ita expſſe dicit dña Alexãdra in ſua depoſitione. Non põt ergo dici ꝑ hoc cõmiſſum eſſe furtũ
14 per dictũ iuliũ in dicta capſa: qm̃ acci- piens rem etiã ſine dñi volũtate animo reſtituẽdi eã dño nõ cõmittit furtũ. tex. eſt in. l. falſus. in. §. qui alienũ. in ver. ſed redditurus ei cuius fuerat ⁊c. ff. de furt. quẽ tex. ibi ad hoc notat Bar. ⁊ illũ etiã allegat Ange. de are. firmãs hoc in tra. malefic. in verbo ⁊ veſtẽ celeſtẽ abſtulit in. viij. char. in ver. ſed qd ſi aliqs ⁊c. el ij. Pro quo faciũt in arg. dicta ꝑ Hoſti. in ſumma de peni. ⁊ remiſ. §. ſi. inci. qd de preda emẽtibus. ver. qd ſi emit rem depredatam ⁊c. ⁊ per Cepo. in caute. ſua xij. inci. ſi qs emit rẽ ⁊c. ¶ Vlteri⁹ dico vnũ q̃d eſt fortius ꝙ poſito ſine preiudi- cio veritatis ꝙ dict⁹ iulius dicta oĩa bo na clam ⁊ occulte furto ſubtraxiſſet: tñ per hoc nõ poſſet de iure pro tali furto puniri: eo q̃ ſi hoc feciſſet putaſſet dñm ꝑmiſſurũ: attẽto ꝙ hoc feciſſet ne dicta bona fuiſſent exportata a creditoribus dicti philippi vł iuſſu bẽtiuolorꝫ quorũ dicit̃ fuiſſe tũc in odio ⁊ inimicitia: non aũt hoc feciſſet vt aliq̃d cõmodũ ⁊ vtili tatẽ perciperet ipſe iulius ex dictis bo- nis: cũ ipſe ſit diues ⁊ nobilis ⁊ nõ indi- geat bonis vel ſuppellectibus ſuorꝫ affi niũ vel cõiunctorꝫ. Quo caſu ſuccedit il- lud: vc3 ꝙ qñ fur dicit ſe aliquid furto ſubtraxiſſe eo: quia credebat dñm per- miſſurũ: ipſe excuſat̃ a furto: dũmõ ali- qua concurrãt ſigna vel indicia viſilia.
15 ꝙ dñs ſibi ꝑmiſiſſet. itẽ no. dixit Bar- to. in. l. inter oẽs. in. §. recte. ff. de furt. ⁊ Bald. in. l. trãſigere. in pe. col. de tranſ. ⁊ i. l. falſus. in. iij. oppoſitiõe. C. de furt. ⁊ ⁊ Ang. in. l. j. in fi. eo. tit. ⁊ bal. in. l. ſi ſine. C. ad velleia. i. ij. col. ⁊ abb. in rub. extra de fur. ⁊ ibi Jo. de ana. in. ij. col. ⁊ Au. ro.

in ꝯſi. ſuo. cclx. inci. placet mihi ⁊c. pro quo faciãt dicta ꝑ Bart. in. l. j. in. §. non vſqꝫ adeo. ff. de iniur. ⁊ i. l. j. §. ⁊ poſt ope- ris. ff. de ope. no. nũ. ¶ Cũ ergo in caſu nr̃o cõcurrãt ꝑdicte cõiecture: cõcurrat etiã affinitas inter ipſum iuliũ ⁊ phi lip pũ: concurrat ꝙ vtilitas dicti philippi: vc3 ne bona ab extraneis poſſiderẽtur varijs ex cauſis: ex qb⁹ ipſe iuli⁹ merito putaſſet dictũ philippũ ꝑmiſſurũ: ſequit̃ ꝙ nõ poſſet puniri ꝑ exportatiõe dicta rũ rerũ: etiã ſi illa exportaſſet. ¶ Iterum etiã dico ꝙ caſu quo vere ipſe iulius ha buiſſet dicta bona ⁊ illa exportaſſet ad domũ ſuam ꝓpria autoritate nõ tñ eſſet dicendũ ipſum furtũ ꝯmiſiſſe: ⁊ ꝯñr pu- niendũ eſſe de furto. nã poſtq̃ ipſe phi- lippus erat abſens a ciuitate: ⁊ erat in odio bentiuolorũ: ⁊ erat in paupertate ⁊ anxietate ꝯſtitut⁹ ⁊ iplicitus pluribus ⁊ pluribus debitis nõ potuiſſet aliud p̃ſu mere ⁊ cogitare iuli⁹ ei⁹ cognat⁹ niſi ꝙ fuiſſet gratiſſimũ ipſi philippo: ⁊ ꝙ ali- qs ſibi ꝯiũctus bõa ſua accipet vt ſalue eiſent ne irent in ſiniſtrũ. iſtud nedũ po terat dici veriſiĩe ſed etiã potuiſſet dici
16 certũ: eo q̃ illud dr̃ certũ q̃d probabili rõne certũ eſt: vt eſt text. in. l. ſi fili⁹. ff. de ritu nup. ⁊ in. l. j. in. §. ſi qs vltra. in fi. ff. de q̃õ. ⁊ voluit Bald. in. c. cũ cauſam. in j. col. in fi. extra de teſti. ⁊ Bal. in. c. j. in prin. ij. col. de cõtro. inueſti. Pro quo fa
17 cit nã ⁊ vehemẽs opinio cõſona veritati idẽ operat̃ ꝙ certitudo ẽm gl. not. in. l. ſi qs extrane⁹. §. ſciẽdũ. in glo. fi. ff. de acq. heredi. ⁊ ibi Bal. eã ſumme notat. ⁊ ad idem eſt gl. in. l. ij. i. §. pe. ff. de aqua plu. ar. ⁊ i. l. ſi dño. in. §. pe. in ver. nõ videor ff. vti poſſi. de quo lati⁹ locut⁹ ſum in re pe. mea rub. C. de pba. in. xxxvi. colum. ver. ſupeſt modo. ⁊c. ⁊ in ſing. meo ccv. incip. vehemẽs opinio ⁊c. Et ideo dixit Bal. in. l. ij. in. §. q̃d obſeruari. in. iij. col.
18 C. de iure. calũ ꝙ ille qui credit dicere veritatẽ non eſt ꝑiurus ſi aliqd iurat: lꝫ veritas ſit in ꝯ̃trariũ ꝑ illũ text. q̃d dictũ ſequit̃ Pe. de anch. in. c. ij. de iura. calũ. in. vj. quos refert ⁊ ſequit̃ d. Felr. in. c. j. circa fi. de lit. cõte. vbi etiã ſubdit ꝙ cre- dulitas vehemẽs habet̃ ꝓ certitudine. ad quod allegat Inn. in. c. fi. poſt med.

deiura.calū.ꝛ in.c.ex lr̄is.de iureiur.ꝛ
Arch.in.c.beati.x.q̄.vij.ꝛ alios etiam
allegat quos nō refero breuitatis cāde
quo etiam late dixi in.d.repe.mea rub.
C.de pba.in.xxxvi.col.cū ibi ſequenti.
¶ Cū ergo dictus iulius ex p̄dictis con
iecturis ꝛ p̄ſumptiōib⁹ vehemētiſſimis
potuiſſet firmiter credere qd magis pla
cuiſſet dicto philippo ꝙ ipſe accepiſſet
dicta bona ſua:ꝛ illa ſibi fideliter cōſer
uaſſet ꝙ illa ſtetiſſent in domo ſua ſub
multiplici periculo:ergo etiam ſi ipſe iu
lius dicta bona exportaſſet ꝓpria auto
ritate de domo dicti philippi ad domū
ſuā non poſſet dici ꝙ ipſe cōmiſiſſet fur
19 tū ꝛ ꝑn̄r ꝙ eſſet puniēdus de furto.†Uo
lūtas eīn ꝛ ꝓpoſitū diſtinguunt maleſi
cia.l.q̄ iniurie.in princ.ff.de fur.l.q̄ rei
publice.ff.de iniur.l.j.C.ad.l.cor.de ſic.
l.ſi cōuicij.C.de iniurijs.Et furtū nō cō
mittit̄ ſine affectu furandi.vt in.§.pla
cuit inſti.de obliga.q̄ ex delicto.ꝛ in.l.j.
ff.de fur.cū ſimi.Et ex iſtis oīb⁹ nō ſolū
cōſtat dictū iuliū dicta bona nō aſpor
taſſe:ſed etiā clare cōſtat ꝙ ſi p̄dicta bo
na ipſe aſportaſſet cōtractaſſet nō poſ
ſet puniri pro furto.Ex quo neceſſario
ſequit̄ ꝙ ipſe iulius venit abſoluēdus a
dicta inq̄ſitione ꝛ ab oībus in ea contē
tis.¶ Reſtat ſolū r̄ndere alijb⁹ oppoſi
tionibus que fieri poſſent p curiam.Et
id dico ꝙ nō hꝫ obſtare ſi dicat̄ ꝙ imo
dict⁹ iulius dꝫ oīno puniri de furto ſm
tenorē dicte inquiſitionis:ꝛ hoc qꝛ imo
appareat ꝙ ipſe dicta bona contrectauit
de loco ad locū ꝯtra volūtatē dn̄i.ꝛ hoc
appet manifeſte ex depoſitione angeli
ſtanghe p̄mi teſtis examinati ꝑ curia.
Nam ipſe dicit ꝙ iulius fecit exportare
dicta bona de domo dicti philippi ꝯtra
volūtatem dn̄e Alexādre:ergo cōmiſit
furtum:ꝛ per conſequens debet puniri
pro furto.¶ Quia reſpondeo ꝙ licet di
ctus teſtis hoc dicat:tn̄ ei⁹ dictū nō no
cet in aliquo ipſi iulio:ꝛ hoc ex plurib⁹
primo qꝛ iſte teſtis eſt ſingularis in hoc
ꝛ nō hꝫ conteſtē:quo caſu non probat:
20 †qꝛ teſtes ſingulares nō probant.vt ha
bet̄ in.c.bone.extra de elec.in.c.cum di
lectus.eo titu.in.c.licet cauſam.vbi per
oēs de pba.ꝛ in.l.ob carmen.§.fin.ꝛ in
l.qui falſa vel varia.ff.de teſti.ꝛ in.c.No
cet vniuerſis.extra eo.voluit Spe.in ti.
de teſte.§.j.ver.item ꝙ teſtes ſunt varij
21 ꝛc.†Item iſte teſtis eſt familiaris ꝛ do
meſticus ipſi⁹ philippi ꝛ ei⁹ negotiorū
geſtor:vt ipſe teſtis apte dicit in ſuo te
ſtimonio:in quo dicit ꝙ poſt receſſum
philippi ipſe teſtis remāſit in domo ipſi⁹
philippi ꝓ cuſtodia ꝛ cura familie.quo
caſu eius dictū nō vꝫ vt hꝫ in.l.iij.C.de
teſtib⁹.ꝛ in.c.i literis extra eo.ꝛ in.l.pe.
ff.eo.ꝛ in.l.j.ꝛ.ij.ꝛ.iij.de accuſa.ꝛ in.l.cū
p.ꝛ.c.repellant̄.eo.ti.ꝛ.iiij.q.iij.c.j.cum
multis ſimi.¶ Item dictum iſti⁹ teſtis
non valet nec nocet ipſi iulio:eo q̄ eſt
contrarius dicto magiſtri pompeij ſecū
di teſtis pro curia.ergo non probat.vt
late habetur per Specu.in titu.de teſte.
in.§.poſtq̄.in.j.colū.ꝛ in.l.qui falſa vel
varia.ff.de teſtibus.¶ Quod autem ſit
contrarius dicto magiſtri pōpeij patet
Nam ipſe Ang.dicit ꝙ domina alexan
dra ſemper fuit preſens exportationi di
ctorum bonorum:ipſe autem magiſter
pompeius dicit ꝙ nunq̄ vidit dn̄ā
alexādram preſentē dicte exportationi
dictorū bonorum:ꝛ tamen dicit ꝙ plu
ries ꝛ pluries vidit exportari dicta bo
na:quomodo ergo iſta poſſunt ſtare ſi
mul.ſi enim domina alexandra ſemper
fuit preſens dicte aſportationi.vt dicit
Ange.primus teſtis ꝛ magiſter pompe
ius pluries viderit dictam exportatio
nem:ꝛ tamen nunq̄ viderit dominam
alexandram:ergo neceſſario:ꝛ per vim
vnus ipſorum teſtium mentit̄:ꝛ eſt fal
22 ſus ꝛ periurus.†deponūt enim contra
ria de directo.nam vnus ipſorum depo
nit per verbū ſemper:alius per verbum
nūq̄:que duo verba nō poſſent eſſe ma
gis contraria inuicem vt ſunt:ergo me
rito dictum iſtius angeli nihil probat:
ꝛ p conſequens in aliquo nō nocet ipſi
iulio.¶ Itē alia ratiōe apparet nullam
eſſe dandam fidem dicto:ꝛ teſtimonio
dicti angeli p̄mi teſtis:qm̄ ipſe angel⁹
eſt periurus ꝛ falſarius:qd lucide ꝛ cla
re apparet.nam ipſe dicit ꝙ dicta bona
fuerunt exportata contra voluntatem
domine Alexandre:ipſa autem domina
alexandra deponit totū contrariū:ꝛ di

ētū q̄ imo ipſa bona fuerūt exportata de
domo dicti philippi ⁊ portata ad domū
dicti iulij de mādato ⁊ volūtate ſua. Itē
q̄d dicta bona fuerint exportata de di-
cta domo philippi et portata ad domuȝ
iulij de mādato volūtate cōſenſu ⁊ req̄ſi
tione dicte dn̄e alexādre: deponūt clare
oēs teſtes examinati p̄ pte dicti iulij: vt
ex inſpectione ſuarū teſtificationū appa
ret: ergo dictū ipſius angeli nihil peni-
23 tus probat cū appareat de ei⁹ piurio: ⁊ p-
iur⁹ repellit̄ a teſtimonio: ⁊ ei⁹ dictū
p̄ nihilo reputat̄: vt not. i. l. ſi q̄s maior.
C. de trāſact. ⁊ in. c. ſicut. ⁊ in. c. teſtimo-
niū. extra de teſt. ⁊ in. c. lr̄as. de p̄ſump. in
ver. preter iuratoriā cautionē. ⁊ in. c. qui-
cūq3. vi. q. i. ⁊ voluit Spe. in ti. de teſte. in
§. i. in ṽ. itē excipit̄ q̄d eſt infamis ⁊c. cir-
ca fi. illi⁹ ṽ. ⁊ Lu. ro in. l. admonēdi. poſt
pri. ff. de iureiur. Alex. in. l. ij. in. §. q̄d di-
ximus. ff. ſi quis cautio. de quo late dixi
in repe. mea. l. fi. C. de probat. in. x. char.
¶ Apparet ergo ex premiſſis q̄d pſona
⁊ dictū dicti angeli patitur tot infirmita-
tes q̄d ei⁹ dictū eſt penit⁹ ⁊ in totum ina
ne ⁊ nulli⁹ valoris vel momēti: ideo non
nocet dicto iulio in aliquo. Silr̄ dictum
magiſtri pōpeij reddit̄ inualidū p̄pter
cōtrarietatē ſuperi⁹ oſtēſam inter ipſum
magiſtrū pompeiū ⁊ dictū angelū. quo
caſu nihil p̄bat ſm̄ Specu. in ti. de teſte.
in. §. poſtq̄3. in prin. vbi allegat plura iu-
ra ad hoc. Dictū etiā alioꝝ duoꝝ teſtiū
examinatoꝝ p̄ curia nō nocet dicto iu-
lio: vt iā. ſ. oſtenſum eſt. Ex quo reſultat
indubitata cōcluſio q̄d dictus iuli⁹ eſt in
caſu victorie ⁊ venit abſoluendus a pre-
dicta inq̄ſitiōe. ¶ Ultio nō omitto vnū
vez q̄d lȝ ſatis ꝯſtat ex meritis hui⁹ cauſe
⁊ ex depoſitiōib⁹ teſtiū ⁊ alijs dictū iuliū
eſſe abſoluendū a dicta inquiſitiōe. ſiue
attēdamus iuris rigorē: ſiue equitatem:
attñ dico etiā ipm̄ eſſe abſoluendū ſi vo
lum⁹ attēdere ⁊ ſeqai ſolēnitatē iuris vt
ſtēdū eſt. ¶ Ad q̄d dicēdū moueor ⁊ dico
q̄d qñ p̄ aliquē officialē vel iuſdicentem
format̄ inquiſitio de furto ꝯ aliquē: vt in
caſu iſto: non ſolū eſt neceſſe q̄d expreſſe
nominetur in ipſa inq̄ſitione nomē do-
mini rei ſubtracte: ſed etiā eſt neceſſe q̄
dicat̄ q̄d dicta res furata pertinebat ad
24 talē iure dn̄ij vl' quaſi. † alr̄s ſi ſimpliciter
ſit dictū in ipſa inquiſitiōe q̄d illa res fu-
rata pertinebat ad talē ⁊ nō ſint illa ver
ba iure dn̄ij vel quaſi nō p̄cedit inquiſi-
tio: q̄ꝛ illud verbū ptinere latiſſime ſu-
25 mitur: q̄d patet: † q̄ꝛ cōprehēdit etiā illū
cui debet̄ actione pſonali. l. verbū ptine
re. ff. de verb. ſig. ⁊ ideo nō cōpetit accu-
ſatio vel inquiſitio p̄ furto: ⁊ ſic debet ſe-
qui abſolutio. ita multū ſingu. conſuluit
Bar. in ꝯſi. ſuo. cliij. incipiente videt̄ di
cenduȝ dictos accuſatos ⁊c. p̄ notata in
l. ſ. §. ſceuola. ff. ſi quis teſta. lib. eſſe iuſ.
fue. ⁊ per Cy. in. l. ſi abducta. C. de fur. q̄d
dictum refert ⁊ ſequitur p̄ valde not. d.
Maria. ſoci. in ꝯſi. ſuo. viij. incip. viſis et
diligēter inſpectis ⁊c. in. ij. col. de quo di
cto feci mentionem in ſingulari meo.
cclxxv. incip. ſtatui omnino ⁊c. ſȝ in hac
inq̄ſitione nō ſunt poſita dicta verba er-
go merito ſequi dȝ abſolutio. ¶ Nec hȝ
obſtare ſi per curiā vel aliū diceretur q̄d
imo colligit̄ ex forma dicte inquiſitionis
q̄ dicte res ⁊ bona pertinebāt ad dictuȝ
philippū: ⁊ hoc colligit̄ ex verſiculo con
tra voluntatē dicti philippi ⁊c. Qꝛ reſpō
detur q̄d iſta verba nō concludūt q̄d di-
cta bona fuerint dicti philippi: q̄ꝛ nō ſe-
quitur talis res fuit aſportata de domo
talis cōtra mentem ⁊ volūtatem ipſius:
ergo erat ſua: q̄ꝛ etiā res poſite in domo
mea que tñ non ſunt mee poſſunt aſpor-
tari contra voluntatē meam. Et licet cu-
ria diceret q̄ dicta bona exiſtētia in do-
mo ipſius philippi preſumerent̄ ſua: at-
tamen dico q̄d ad cōdēnandū aliquē in
26 cauſa criminali maxime de furto † q̄d
infamat p̄bationes: cōcluſiones: ⁊ dedu
cta debēt neceſſario ⁊ nō preſumptione
cōcludere: ⁊ debent eſſe luce clariores. l.
fi. C. de p̄ba. canonizata. iij. q. vij. c. ſciāt.
⁊ facit. l. nō hoc. C. vnde leg. ⁊. l. neq3 na-
tales. C. de ꝓba. c. in preſentia. extra eo.
tit. de quo etiā per Bar. in. l. nō ſolū. in
§. ſed ⁊ probari. ff. de operis noui nunti.
⁊ in. l. lib [illegible] ū. de accuſa. ergo debet ſe-
qui abſo[illegible]. ita opponit et ſoluit dom.
Maria. ſoci. in. d. ſuo cōſi. viij. Et quib⁹
patet de inualiditate ⁊ nullitate dicte in-
quiſitionis: ⁊ cōſequēter apparet de vi-
ctoria ⁊ abſolutione dicti iulij: cui modo

aliquo aliqua rõne vel cã nõ conueniebat dicta inquiſitio: cum vt dixi ipſe nõ recepit nec cõtrectauit aliqua bona dicti philippi: et ſi aliq̃ bona exiſtẽtia in domo dicti philippi fuerunt portata vel tranſducta ad domũ iulij: hoc nõ fuit nec proceſſit ex voluntate et mandato dicti iulij: ſed magis hoc proceſſit ex precib9 et rogatu dicte. d. Alexãdre que timebat qđ dicta bona exportarent a creditorib9 philippi ei9 mariti: vel a cõmiſſis beniuolorum: et ſic irent in ſiniſtrũ. Ex qua exportatiõe dictorum bonorũ ad domũ dicti iulij: ipſe iuli9 nõ habuit nec recepit niſi faſtidiũ et incommoditatem: vt publice ſcitur. poſtea aũt pro benemeritis ſuis ad petitionem et requiſitionem dicti philippi inquiſitus eſt de furto qđ etiam durum et inſupportabile eſſet apud inferos: ſed nõ eſt mirãdum
27 de hoc: quoniã † apud improbos iniquitas et ingratitudo ſubrogetur loco premij et remuneratiõis. Quare ne longior ſim ex omnibus ſupradictis dico dictũ iuliũ nobilem et generoſum ciuẽ indebite et iniuſte inquiſitũ fore et eſſe abſoluendum: et ita concludo. Laus deo clementiſſimo.

Hippolytus de Marſilijs.

1 Actore non probãte reus abſoluit.
2 Teſtes laici regulariter non ſunt idonei contra clericum in cauſa criminali.
3 Argumentum valet de teſte ad accuſatorem et econtra: quia teſtificatio et accuſatio a pari procedunt.
4 Laic9 nõ admittit ad accuſãdũ clericũ. 1
5 Iura dicentia laicos non eſſe admittendos contra clericum ad teſtificandum limitantur duobus modis.
6 Teſtes inhabiles vt admittãtur: neceſſe eſt probare qr aliter veritas haberi non põt.
7 Indicia licet ſint vrgentia ad torturam contra clericum: tamen torqueri non poteſt niſi ipſe ſit infamis.
8 Teſtes deponentes de auditu alieno nõ probant.
9 Teſtes ſingulares non proba[illegible]
10 Teſtes deponentes de fam[illegible] [illegible]ent dicere quod audierunt illud de [illegible] dicũt eſſe famam a maiori parte populi.
11 Confeſſio hoc modo occidi hominẽ ad meam defenſionem fundat intentionem 2 curie adeo quod non probata defenſione ſequi debet condemnatio.
12 Capitula ea que in eis continentur deducta non videtur affirmare taliter qđ ex talib9 capitulis dicatur reſultare probatio contra eum.
13 Preſumitur fuiſſe aggreſſor ille q̃ mortu9 eſt in rixa quã concurrũt coniecture veriſiles.
14 Prouocat9 et aggreſſus ſolo inſultu cũ armis: et adhuc non percuſſus ſi occidit inſultantem non tenetur de homicidio.
15 Si percutio te dum es in actu percutiendi me dicor feciſſe ad mei defenſionem.
16 Primus ictus non eſt expectandus.
17 Percuſſio illata reparari non poteſt.

Conſilium. xli.

Diuini numinis inuocato preſidio &c. In cã inquiſitionis formate contra et aduerſus bartholomeum de piolis clericum bononienſem obmiſſis argumentis ad pres et reſecato multiloquio mihi vr̃ dicendũ dictũ bartholomeũ fore et eſſe abſoluendum a dicta inquiſitiõe et ab oib9 in ea cõtentis: et hoc ex plurib9: et maxime qr ipſe reſpondit dicte inquiſitioni: et negauit cõtenta in ipſa inquiſitiõe eſſe vera: nec contra hanc negationẽ aliqua eſt facta probatio ſaltem valida et in iure ſubſiſtẽs qđ vera ſint cõtenta in ipſa inquiſitiõe: et qđ ipſe bartholomeus cõmiſerit dictum maleficium: ergo merito venit abſoluẽdus ex regula illa:
1 † vcʒ qr actore nõ probãte reus debet abſolui. l. qui accuſare. C. de edẽ. l. qui ſuiam. C. de penis. c. vt noſtrũ. vt eccl. bene. c. vlti. vi. q. vi. cũ ſi. Cum ergo ipſe bartholome9 negauerit cõtẽta in dicta inquiſitiõe: et dixerit ſe dictũ maleficiũ nõ cõmiſiſſe et nõ ſit facta probatio in contrariũ: qđ ipſe illud fecerit merito debet abſolui et liberari ab ipſa inquiſitiõe. Nec iſtis ƀʒ obſtare depoſitio duorũ teſtiũ examinatorũ contra dictũ bartholomeũ in fauorem curie: qr predicti teſtes et eorũ dicta nõ nocẽt ipſi bartholomeo ex plurib9. Et primo qr dicti duo teſtes ſunt laici: vt clarum et notoriũ eſt: et dictus bartholome9 eſt cleric9 vt ſimiliter notoriũ: ergo dicti teſtes laici non nocent ipſi bartholomeo: † cum
2 laici

laici non ſint regulariter idonei teſtes ꝯ
clericū in cā criminali.vt habet in.c.de-
cetero.⁊ ibi doct.extra de teſti.⁊ in.c.ve-
niens.el.ſ.eo.titu.⁊ in.c.laicos.ij.q.vij.et
voluit Spec.in tit.de teſte.in.§.ſ.vꝰ.itē q
eſt laicus.⁊ Jo.an.in.c.platis.de homi-
ci.in.vj.Pro quo facit nā validū eſt ar-
gumentū de teſte ad accuſatorē ⁊ econ-
3 tra:† q: teſtificatio ⁊ accuſatio a pari ꝓ-
cedunt.tex.eſt in.l.qui cū maior.§.j.in fi.
ff.de bonis liber.⁊ in.d.c.decetero.⁊ vo-
luit gl.no.in.l.is qui iudicio.ff.de accuſ.
⁊ in.l.ij.eo.ti.quā ꝓ ſing.allegauit Bar-
ba.in.c.j.extra de accuſa.⁊ hoc ēt voluit
Gand.in trac.ſuo malefi.ſub rub.qui ac-
cuſ.poſſ.in.iij col.circa fi.⁊ Bald.in.l.j.
in.xiiij.col.qui accuſ.nō poſſ.⁊ gl.not.in
4 c.ſceuola autē.iiij.q.ij.† Sed laicus non
admittit ad accuſandū clericū vt in.d.c.
decetero.⁊ in.c.repellātur.de accuſ.⁊ in
c.ſ.ij.⁊.iij.ij.q.vij.⁊ in.c.beatus.vj.q.j.et
habetur in.c.ij.xj.q.j.ergo eodē modo
non pōt teſtificari cōtra ipſum clericū.
¶ Nec predictis obſtare ſi dicatur q
imo dicti laici ſunt admittēdi in caſu no
ſtro:qm̄ ītra dicētia laicos nō eē admit-
tendos ad teſtificandū ꝯtra clericū limi
tantur pluribꝰ modis:⁊ maxime duobꝰ
modis pertinētibus ſeu facientibꝰ ad ca-
5 ſum noſtrū †.Et primo limitātur vt non
habeāt locū qn̄ delictū eēt cōmiſſum in
loco vbi nō eſſet copia clericorū:puta in
villa:vt in caſu noſtro:q: tunc ne delicta
remaneāt impunita laici admittunt ad
teſtificandū contra clericos.ita no.dicit
Abb.in.d.c.decetero.quē ibi ſequuntur
moderni.ꝓ quo faciūt in ar.plura q̄ alꝭ
cumulauit in.l.diuus.in.ij.col.in vꝰ.nota
etiā ex iſto tex.ff.de q̄ōni.⁊ in.l.de mino-
re.in prin.in.ix.col.ver.iſtud tn̄ puto ⁊c.
eo.tit.que ꝓbāt q qn̄ veritas aliter ſciri
non pōt tunc admittunt teſtes nō oīno
integri ¶ Sed in caſu noſtro dictū deli-
ctū fuit cōmiſſum in villa vt aſſerit:vbi
nō erat copia clericorū.ergo ne delictū
hoc remaneat impunitū dicti laici era-
minati erunt idonei teſtes in hac cauſa.
¶ Secūdo predicta limitant vt laici nō
admittant ad teſtificādū cōtra clericos
vbi tractatur de plena probatiōe facien
da:ſed ſecus eſt vbi tractat de indicijs
habendis ad ponēdū clericū ad torturā:
vt in caſu noſtro.nā tūc laici admittunt
ꝯtra clericos:ita ſing.dixit.d.Abb.in.d.
c.decetero.quē ibi ſequunt doc.⁊.d.Ale
xan.in.l.maritus.ff.de q̄ōni.Pro quo fa
cit dictū Bar.i.l.fi.in fi.ff.de in lit.iurā.
vbi dicit q quotieſcū q teſtes ꝓbant in
ciuilibus:in criminalibus faciūt indiciū
ad torturā.Sed clarū eſt q in ciuilibus
teſtimoniū laici ꝓbat cōtra clericū ergo
facit indiciū in caſu noſtro ꝯtra.d.Bar
tholomeū:adeo q poterit torqueri ipſe
bartholomeus clericꝰ.de quo latiꝰ dixi
in ſingulari meo.xcviij.inci.laicus ꝯ cle
ricū ⁊c.ergo dictū iſtorū laicorū erit ſuf-
ficiens in caſu noſtro ad torquendū di-
ctū bartholomeū clericū.¶ Quoniā p-
dictis rn̄deo ⁊ nō īficior doctrinā Abb.
⁊ ſequaciū in.d.c.decetero.ſ; bene dico
q dicte doctrine nō militant in caſu no-
ſtro.Et primo q primū dictū Abb.non
obſtat caſui nr̄o in q̄ntū dicit q vbi nō eſt
copia clericorum tūc admittunt laici:q:
dico q in tali caſu ad hoc vt militet do-
ctrina Abb.⁊ ſequaciū eſt neceſſe primo
probare ⁊ cōſtare q alia copia clericorū
nō aderat tūc in loco delicti:⁊ ſic q tale
delictū nō poſſet aliter ꝓbari:alias niſi
hoc ꝓbet primo tales teſtes non admit-
tuntur.ita not.dixit.d.Alex.in cōſi.ſuo.
lxiiij.inci.viſo themate.in.ſ.vol.in vlti.
6 col.vbi dicit q oportet conſtare † q alie
probatiōes deficiant qn̄ inhabiles ad-
mittunt:q: alias ſemꝑ poſſet ꝑ partē al-
legari:⁊ dicit q alie ꝓbationes nō poſ-
ſent haberi.allegat hoc voluiſſe.d.An.
in ꝯſi.ſuo.xxiiij.incipi.queſtio dubia ⁊c.
⁊ allegat etiā ea que habent in.c.j.de te-
ſti.cog.⁊ dicta ꝑ Spe.in ti.de teſte.§.de
teſtium.poſt prin.vbi dicūt q coniuncti
⁊ alij q̄ alias nō deberēt cogi ad teſtifi-
candū cōpellunt qn̄ aliter veritas habe
ri nō poſſet.preſupponūt ergo q cōſtet
veritatē per alios haberi nō poſſe:⁊ q
oportet q iſta deficiētia ꝓbationū prius
cōſtet.allegat etiā.d.Alex.in.d.cōſil.ſuo
ad hec que habent in.l.diuus traianus
cū ibi not.ꝑ Bart.ff.de teſt.mili.Itē al-
legat etiā:⁊ dicit q illud qđ negat ꝓba-
ri d; per eū qui allegat.l.hoc iure.ff.de
vꝰ.obl.l.magis puto.§.ne paſſim.ff.de re

bus eorū.l.ſi quis cū ſortē.C.de fabricē.
lib.xj.⁊ no.Inno.in.c.ſuper his.de accu.
⁊ Bar.in.l.in illa ſtipulatione.ff.de vb.
oblig.Ita formaliter dicit.d.Alex.in.d.
cōſi.ſuo.lxiiij.in vlt.col.¶Sʒ in caſu no-
ſtro nō cōſtat ꝙ modo aliquo ſit ꝓbatū
hoc:vʒ qḋ alij teſtes nō aderāt in loco
cōmiſſi delicti q̄ eſſent habiles ad dictū
maleficiū probandū.ergo ceſſat dictum
Abb.⁊ alioꝝ circa hāc primā obiectio-
nez.¶Itē nō obſtat etiā aliud dictū Abb.
in.d.c.decetero.⁊ ſequaciū in ꝗtuʒ dicit
qḋ laici admittunt̄ cōtra clericū ad faciē-
dum cōtra ipſum clericū indiciū ad tor-
turam. Qr dico qḋ hoc dictū non poteſt
habere locū in caſu noſtro:eo qr in caſu
noſtro nō poſſumus querere de torquē-
do dictū bartholomeū etiā ſi ad hoc cu-
ria haberet teſtimoniū clericoꝝ vel alio-
rum habiliū ſup dicto maleficio deponē-
tiū ex quorū dicto reſultarēt vera ⁊ ſolē-
nia indicia ad torturam cōtra dictū bar-
tholomeū clericū. Ratio eſt:qr licet cle-
7 ricus habeat cōtra ſe indicia vrgētia ad
torturam:attñ non poteſt torqueri † niſi
alias ſit infamis.ita ſingu.dixit Abb.an
tiquus in.c.grauis.extra de depoſito. et
ibi eū ſequit̄ Pau.de leaza.⁊ euʒ etiā re-
fert ⁊ ſequit̄ Io.de ana.i.c.j.circa.v.col.
extra de cle.percuſſ.⁊ Abb.in.c.cūm cō-
templatione de reg.iur.⁊.d.Alex.in.l.fi.
ff.de qōni.⁊ in.l.milites.C.eo.tit.⁊ idē te-
nuit Barba.in.c.ſi ꝯſtiterit.in.iiij.col.de
accuſ.Et illud dictuʒ etiā refert ⁊ ſequit̄
d.Feli.in.c.veniēs in.iiij.col.de teſti.⁊ in
c.vniuerſitatis.extra de ſent.excō.⁊ in.c.
de hoc.in.ſ.col.verſic.ij.limita.de ſimo.⁊
in.c.cum oporteat.in pe.col.de accu.de
quo late dixi in ſin.meo.lv.incip.aduer-
tas ad vnū ⁊c.Sʒ iſte bartholomeus nō
eſt infamis nec de aliqua eius infamia
apparet imo liquide ⁊ clare cōſtat de ei⁹
optima fama p teſtes ad fauorē ſuuʒ ex-
aminatos: ergo dicti teſtes ei nō nocēt.
¶Preterea ⁊ vltra pmiſſa qḋ dicti duo
teſtes examinati p curia nō pjudicēt vel
noceāt ipſi bartholomeo ptʒ: nā ipſi ſo-
8 lum deponūt de auditu ⁊ de fama: quo
caſu nō probāt.† Primo qr teſtes depo-
nentes de auditu alieno nō ꝓbāt: vt ha-
betur in.c.tua nos.de ꝯſangui.⁊ affini.⁊
in.c.lʒ ex quadā.in princ.extra de teſti.⁊
in.c.in primis.ij.q.i.⁊ in.l.j.ver.refert ff.
de qōni.⁊ voluit Spe.in tit.de teſt.in.§.
nunc tract.in ver.de auditu quoqꝫ.⁊ do.
An.in.d.c.lʒ ex quadā.in primis notabi-
li.Et dixit.d.An.in.c.quoties.in fi.extra
de teſti.qḋ teſtis de auditu nō eſt verus
teſtis.ad qḋ allegat gl.in.l.in ſumma.in
§.idē labeo.ff.de aqua plu.ar.quē refert
⁊ ſequit̄ Alex.in cōſi.cccclxxiij.inci.viſo
pceſſu.in.ſ.col.Et dixit idē.d.An.in.c.
auditis.in.ſ.no.de elect.qḋ qñ teſtis de-
ponit de auditu non ſequit̄ qḋ intellexe-
rit niſi preſumptiue.qḋ etiam voluit ibi
Abb.Et dixit Abb.in.c.lʒ ex quadā.ex-
tra de teſti.in.ij.no.qḋ teſtimoniū de au-
ditu nō dicit̄ ꝓprie teſtimoniū:imo dicit
ipſe ibi qḋ tale teſtimoniū eſt preter ⁊ cō-
tra regulaʒ ⁊ formā iuris.ad qḋ faciunt
no.per Bar.in.l.diē proferre in.§.corā.
ff.de arbi.⁊ in.l.j.ff.de aut.tut.⁊ p Bal.
in.l.j.in fin.C.de bo.poſſ.ſm tab.⁊ per
Abba.in.c.peruenit.el.ij.de teſti.cog.et
per Ludo.ro.in.l.j.in.v.colū.ff.de verb.
obli.⁊ que ego late dixi in repeti.mea.l.
fi.C.de ꝓba.in.xiiij.char. Similiter de-
poſitio dictorū teſtiū circa famā nō no-
9 cet dicto bartholomeo. Primo † qr ipſi
circa probationē dicte fame ſunt ſingu-
lares ⁊ diuerſi:vt apparet ex eoꝝ depo-
ſitionibus:quo caſu nō ꝓbāt.vt habet̄ in.c.
bone.de elec.⁊ in.c.cū dilectus.eo.tit.in
c.lʒ cām.de ꝓba.in.l.ob carmē.§.fi.⁊ in
l.qui falſa vel varia.ff.de teſti.⁊ in c.licet
vniuerſis eo.tit.voluit Spe.in tit.de te-
ſte.§.j.verſi.itē qḋ ſunt varij. Scḋo qr ex
eorū dictis nō probat̄ fama.qḋ ptʒ.nam
prim⁹ teſtis dicit qḋ ea que deponit cir-
ca dictū maleficiū qḋ fuerit.d.bartholo-
me⁹ q̄ illud cōmiſerit audiuit dici a plu-
ribus ⁊ pluribꝰ pſonis ruralibus: ⁊ etiā
ab aliqbꝰ habitātibus in ciuitate Boñ.
Itē dicit qḋ vox ⁊ fama huius rei pceſ-
ſit ab attinētibus offenſi ⁊ a quibuſdam
alijs vſqꝫ ad numerū decē perſonarū vel
circa.Itē dicit quod poſſet eſſe qḋ alius
cōmiſiſſet dictum delictū quam bartho-
lomeus.Item quod poſſet eſſe quod in
ciuitate Boñ.⁊ in rure in loco dicti ma-
leficij cōmiſſi eſſet fama in contrarium
eius qḋ ipſe dixit.Ecce ergo qḋ iſte te-

10 ſtis non probat famam:eo quia teſtes volentes pbare famā debent dicere q̄d audierūt illud de quo dicunt eſſe famā a maiori parte populi:aliter deponēdo nō pbāt famā ſm Bar.in.l.de minore in.§.pluriū.vbi p oēs.ff.de qōni.vbi allegat ad hoc gl.in.l.iij.§.eiuſdē.ff.d teſt. et idē tenet Saly.in.l.ea qdē in materia fame.C.de accuſa.et Bar.in.d.l.iij.ff.de teſti.et Bal.in addi.Spec.in tit.de ſenten.in vlt.col.ver.illud etiam nota.et.d. An.in.c.veniēs.de teſti.et Bal.in.c.ſub orta.vltra me.de re iudi.d.An.c.cū cauſam.de proba.circa fi.Alex.in conſi.ſuo lxxj.inci.inſpecto diligēter.in.viij.col. circa fi.in.j.vol.et tenent etiā alij plures doct.quos ego retuli in.d.l.de minore. §.plurium.in.viij.col.ff.de qōni.Et ſubdit ibi Bart.q cautus dz eſſe ille q vult pbare famaz p teſtes vt faciat q teſtes dicāt q illud publice dicebat p ciuitatē a maiori parte ppli ciuitatis caſtri:vel ville.Itē dicit etiā Bar.vbi.ſ.q nō ſufficit in tali caſu q teſtis dicat q illud audiuit publice dici:q2 pōt eſſe q vn9 homo publice dicebat:nō p hoc ſequitur. ergo eſt fama publica.¶ Apparet ergo ex p̄dictis q dictus primus teſtis nō pbat famā dicti maleficij q etiaz clarius percipit eo q2 nō firmat dictā famā eſſe ſed dicit q poſſet eſſe fama in ɔtrariū q ipſe neſciret.Facit etiā:nā dictus teſtis dicit q dicta fama habuit originē ab attinētib9 offenſi.quo caſu non probatur fama:q2 fama dz habere originē a fide dignis perſonis non autē a maliuolis et ſuſpectis.ita dixit Bar.in.d.§.pluriū.et Salic.in.d.l.ea quidē.vbi ipſi allegant ad hoc q̄ plura.¶ Et ex iſtis apparet q ſecundus teſtis minus probat famam dicti delicti q̄ primus.Nam ipſe ſecundus teſtis dicit q pluries et pluries audiuit a pluribus et diuerſis perſonis:et a maiori parte:poſtea clarius exprimit et dicit q hoc audiuit a trib9 vel quatuor pſonis et non recordatur cuius conditionis eſſent dicte pſone:et q non recordatur quibus preſentibus hoc audiuit. Item dicit q ille tres vel quatuor perſone a quibus audiuit predicta erant ſibi incognite:poſtea dicit quod poſſet eſſe q eſſet fama in cōtrarium aſſerte fame predicte:vez q alius commiſiſſet illud delictum q̄.d.Bartholomeus.Ecce ergo quod iſte teſtis laborat eiſdem morbis et defectibus qbus prim9:imo etiaz maioribus:q2 ſe reſtringit tantūad tres vel quatuor pſonas a qb9 dicit hoc audiuiſſe merito dicti teſtes nō pbant dictā famā:et ſic ex plurib9 cauſis et rōnibus dicti teſtes nō nocēt.d.bartho.merito cū alij teſtes nec alie pbatiōes non ſint contra eū venit oino abſoluendus. ¶ Nec bz obſtare ſi per curiaz diceret q̄d imo.d.bartholome9 eſt cōdēnādus eo q2 clare cōſtat ipm cōmiſiſſe delictū q̄d in inqſitione cōtinet:et hoc colligitur ex capitulis noie ſuo in dicta cā productis p ſer vlixē de muſotia ei9 pcuratorē in qb9 ɔfitet ipm bartholomeū cōmiſiſſe dictū delictū.ergo dz cōdēnari cū in 1 cōfeſſum nulle ſunt ptes iudicis niſi in cōdēnādo.l.proinde.ff.ad.l.aql.l.ſi confeſſus.ff.de cuſto.reo.l.qui ſnīam.C.de penis cū ſi.Nec releuat etiā dictus bartholomeus ex eo:q2 in dictis capitulis dicat q̄d dictū delictū fecit ad ſuam defenſionē:q2 ɔfeſſio hoc mō facta:vez occidi hoiem ad meā defenſionez fundat intētionem curie inqrētis:adeo q̄d ipſo 1 inqſito nō pbante feciſſe ad ſuā defenſionē dz ſeq cōdēnatio:q2 talis cōfeſſio 11 deridetur et ſtatur ei cōtra ipm inqſituz:ſecus autem pro eo:quia habet preſumptionē iuris contra ſe quod non fecerit ad defenſionem ſuam.ita dixit Barto.in.l.aurelius.§.idem queſijt.ff.de libe.lega.de quo etiam per Bald.in addi.Specu.in titu.de confeſſio.in.ij.columna.in verſicu.confiteor me occidiſſe.et per Bald.in.l.ſi fili9.§.in exceptionibus.ff.de interrogatio.actio.et in.l.codicillū.C.de codicil.et per Bal.et Imo. in.l.j.ff.de verborum obligatiōi.et per Abba.poſt gloſſ.in.c.cum veniſſent.extra de inſtitutio.et per bald.in conſi.ſuo cclv.in.ij.volumi.et per alios quos retuli in ſingulari meo.clxxxv.incipiente confeſſio inqſiti &c.ergo dictus Bartholomeus venit cōdēnandus p dicto delicto ſm formam dicte inquiſitionis. ¶ Quia p̄dictis rñdeo plurib9 modis.

Et primo dico qd lz dict⁹ ser vlixes di-
cta capitula fecerit ⁊ pduxerit noie .d.
bartholomei tan̄q̄ eius p̄curator: tn̄ hoc
nō est verū qd fuerit necessit ei⁹ pcurator
⁊ nō appet nec apparere pōt de aliquo
mādato facto p .d. bartholomeo dicto
ser vlixi: quo stāte talia capitula ⁊ cōtēta
in eis nō habēt nocere ipi bartholomeo
tanq̄ facta pducta a puato sine aliquo
mādato: ⁊ sic nihil operantur. Secūdo
etiā rn̄deo ⁊ dico q̄ casu quo dictus ser
vlixes solēniter cōstitut⁹ fuisset pcura-
tor in hac causa .d. Bartholomeo: attn̄
dicta capitula nō habēt ei nocere: imo
nec etiā ipsa capitula essent facta ⁊ pro-
ducta p .d. Bartholomeum met. Ratio
est q2 illud qd q̄s deducit i capitulis nō
videt deducēs affirmare: adeo qd ex ta
lib⁹ capitulis dicat resultare probatio
12 †cōtra eū. ita dixit Jo. an. in .c. si. de iure-
iurā. in .vi. in nouella. ⁊ do. Ant. in .c. qm̄
ɔtra. in .j. col. de pba. ⁊ in .c. ex parte. de
cōfes. in .vi. col. ⁊ .d. Alexan. referens pre
dictos doc ad hoc ɔsi. suo .cxxxiij. incip.
viso pcessu. in .j. volu. ⁊ in cōsil. suo .viij.
incip. examinato pcessu. in pe. col. in .ij.
vol. ita dico in casu nr̄o: q2 siue dicta ca-
pitula sint producta per ipsummet bar
tholomeū siue per ser vlixem pcuratorē
vel puatū non resultat aliqua pbatio
ipsi curie dicti maleficij ɔtra .d. bartho-
lomeū ergo cū nulla ɔtra eū sit pbatio
dz absolui vt in pncipio dixi attēta etiā
optima fama ipius pbata p testes om-
ni exceptiōe maiores ⁊ p primarios ci-
ues ⁊ nobiles hui⁹ ciuitatis. Quinimo
vnū audeo dicere qd est forti⁹ valde qd
etiā si plene cōstaret qd cōtenta in .d. in
q̄sitione essent vera vz qd .d. bartholo
meus cōmisisset illud delictū: attn̄ etiaz
nō esset puniendus q2 illud presumere
tur fecisse ad suā necessariā defensionē
qd ostendit ex duobus: pmo ex deposi
tione dictoꝝ testiū examinatoꝝ p curia
qui dicunt qd dicti de lamis mortui an̄
quā fieret dictū maleficium minati fue-
runt velle interficere dictos de piolis.
Scdo etiā hoc demonstrat: q2 psumitur
13 †qd ille q̄ est mortuus in rixa fuerit ag-
gressor qn̄ cōcurrūt cōiecture verisiles
vz minē pcedētes ɔ insultatum ⁊ robu
stior ɔplexio minātis. ita dixit .d. Feli. in
c. dilecti filij. in pe. colū. de exceptio. alle-
gat Alex. in cōsi. suo .cclxxviij. inci. pon
deratis narratis: sz in casu nr̄o ista con
currūt. Nā vt dicūt testes p curia dicit
de lamis minati fuerāt de interficiēdo
dictos de piolis. cōcurrit etiā robustior
cōplexio dictoꝝ de lamis q̄ erant iuue-
nes robusti ⁊ bn̄ cōplexionati: iste autē
bartholome⁹ est macilent⁹ ⁊ claud⁹: ⁊
debilis ⁊ vt oculata fide videt vix pōt
stare in pedib⁹ ⁊ dū vadit p viā occupat
dimidiū strate cū vno eius cruce curua
to ⁊ mōstruoso palā vt ab oibus meri-
to ex istis psumit qd ipse fuerit insulta-
tus a predictis de lamis eius inimicis.
Quo stante fuit sibi licitū dictos aggres
sores percutere ⁊ vulnerare pro eius de
fensione. Nā pnocatus ⁊ aggressus so-
lo insultu cū armis ⁊ adhuc non percus
sus si occidit insultantē nō tenet de ho-
micidio maxime si incōtinēti percussit
14 aggressorē vt †preueniret q2 tunc dicit
cā sue defensiōis percusisse sm̄ Alexan.
in .l. nō solum. in .§. sz vt pbari: alias in
§. sciendū. in fi. ff. de ope. no. nun. quem
refert ⁊ sequit .d. Feli. in .d. c. dilecti filij.
in pe. col. de excep. Pro qb⁹ facit ēt. Nā
q̄s dicit in periculo vite ɔstitut⁹ eo ipso
† qd terror armoꝝ sibi infertur. ita hr̄
in .l. iij. in .§. armati. ff. de vi ⁊ vi armata.
⁊ in .l. sed si quacunq; in princip. ff. ad .l.
aquil. vbi gl. hoc voluit. ⁊ .d. Floria. in .l.
scientiā. in .§. qui cū aliter. eo. ti. ⁊ voluit
d. Bar. cepo. in cōsi. suo .xxix. incip. viso
pcessu. in .v. col. ⁊ Ange. de are. in tract.
suo maleficio. in verbo ⁊ dictus titius se
defendendo in .ij. char. in .j. col. in ver.
⁊ aduertas qd q̄s ⁊c. vbi allegat Bald.
in .l. si ex plagis. in .§. tabernarius. ff. ad
l. aq. ⁊ ideo dixit Bart. multū not. in .d.
l. sed si quacūq; in princ. ff. ad .l. aquiliā.
qd eo ipso q̄ pbo quod aliquis veniebat
cōtra me cū gladio euaginato: ⁊ ego oc
cidi eū qd pbata est defensio mea: qd di
ctū refert ⁊ sequit Jo. de ana. in .c. si per-
fodiens. in vlt. colū. de homi. vbi etiā di
cit qd visus armoꝝ affert iustū timorez
mortis. Et illud dictū Bart. etiā refert
⁊ sequit .d. Bar. cep. in cōs. suo .xxix. pre-
legato. in .v. col. p quo dicit ē tex. in .l. si

percuſſorem.C.de ſicar.Et facit optime
p pdictis no.verbū Bart.in.l.ſi ex pla-
gis.in.§.tabernari9.ff. ad.l.aql.quē re-
fert ꝛ ſequit Ang.de are.in.§.iniuria.in
j.colū.in fin.inſti.ad.l.aqui.vbi dixerunt
15 †qđ ſi percutio te anteq̄ percutias me
dū tu es in actu percutiēdi me:qđ dicor
tūc feciſſe ad meā defenſionē:qđ etiam
voluit Ang.in.l.queadmodū.ff.de inof.
teſta.quē refert ꝛ ſequit.d.ant.cor ſet9.in
no.ſuis in v̄bo met9 in primo no.ꝛ idem
etiā voluit Ange.de are.in.d.ſuo trac.in
d.verbo ꝛ dict9 titius ſe defendēdo in.ſ.
char.in vlt.verſic.circa me.vbi ſimiliter
allegat Bal.in.d.§.tabernari9.ꝛ bal.in
l.j.C.vñ vi.ꝛ idē etiā dixit.d.Alex.in ꝯſi.
ſuo.cccxxiij. inci.in caſu pdicto.i iij.col.
in verſi.circa ſcdm de quo lati9 dixi in.l.
pe.in.iij.ꝛ.iiij.col.ff.de qđ.Et faciūt etiā
dicta per.d.Feli.in.d.c.dilecti filij.in pe.
16 col.de excep.vbi dixit qđ prim9 ict9 nō
eſt expectādus.ad qđ allegat Pe.de an-
cha.in cōſi.ſuo.ccccxxx.qđ inci.ex predi
cta facti narratiōe.ꝛ Bal.in.l.ſ.C.qñ li-
ceat ſe ſine iud.vindi.ꝛ Are.cōſil.xxxiiij.
17 allegat rōnē dicēs†qđ pcuſſio illa a re-
parari nō pōt.de quo lati9 dixi in.l.ſ.in
pn.in.ix.limitatione.ff.de ſica.Ex quib9
oībus ſatis credo patere curie.d.Bar-
tholomeū eſſe abſoluen̄.a dicta inqſit.
duplici ex capite.primo quia vt oſtēſum
eſt nō eſt pbatū qđ.d.bartholomeus cō
miſerit dictū delictū:ꝛ caſu quo probare
tur ſatis ex pdictis conſtat qđ hoc ſibi li-
cuiſſet p neceſſaria defenſione ſua:ideo
venit oīno abſoluendus:ꝛ ita concludo.
Laus Deo clementiſſimo.

Hippolytus de marſilijs.

1 Indicia an ſint ſufficientia relinq-
tur arbitrio iudicis.
2 Indicia an ſint purgata relinquitur ar-
bitrio iudicis.
3 Arbitriū iudicis debet regulari ſm re-
gulas iuris ꝛ ſtatutorum.
4 Cōſcientia q ſm eā hz ptātē diſponendi
non debet ſequi propriam ſed publicā.
5 Judex i arbitrarijs debet ferre arbitriū
conſilio peritorum.
6 Judici ſi cōmittitur aliqđ expediēdum
ſecūdū quod ſibi videbitur:intelligitur
tamen habito conſilio peritorum.
7 Uerbū vnū qđ varie ꝛ multipliciter ex-
ponit:tunc expoſitio ſtat in arbitrio iudi
cis qui tñ illud dz exponere ſm qđ ſua-
det ratio ſubiecte materie.
8 Judex in arbitrarijs pcedens nō ſm re
gulas iuris ſed ex ceruice ſua pōt ab eo
appellari ꝛ reclamari ad ſuperiorem.

Conſilium.xlij.

IN cā Joannis de malui-
cijs in qua iam ample alle
gatum ꝛ conſultum eſt per
me ꝛ per q̄plures celeber-
rimos i vtraq3 cenſura do
ctores.Sentio interlocutū
eſſe per iudices ipſius cauſe indicia que
aſſeruntur eſſe contra dictū ioānē nō eſ
ſe purgata ſed procedeñ.eſſe ad vlterio-
ra ꝛ ſic tacite ad torturā cōtra dictū ioā-
nē.De quo nō poſſum nō mirari ſumme
cum tam ex allegationibus oretenus fa-
ctis quam etiam ex conſilijs in ipſa cau-
ſa emanatis ſi qua erant indicia oīa ra-
dicit9 ſublata purgata ꝛ annullata ſunt.
Quare dico talem interlocutoriam inua
lidam ꝛ iniuſtam eſſe ꝛ merito reuocan-
dam:qñ cum allegata ad fauorem dicti
ioannis fuerint vera valida ꝛ plurib9 ac
pluribus iurib9 ꝛ doctrinis roborata et
ad illa nihil iuridicum vel rōne munitū
in contrariū adductū ſit:ideo merito al-
legata ꝛ cōſulta in fauorē ipſius ioānis
adhuc militant ꝛ obſtāt ꝛ ſunt in viridi
obſeruantia.Et niſi illa iuridice tollant
poterit ipſe ioānes dubitare ne cōtra eū
in baccā ſit p rōne voluntas:qđ pfecto
durum eſſet ꝛ crudele ꝛ vt puto moleſtiſ
ſimū foret ſanctiſſimo ac btiſſimo dño
noſtro q ſummo ingenio viribus ꝛ cona
tu ipm ioannem ꝛ oēs alios ciues bono
nie eripuit de oreleonū et de pelago ini-
quitatis ꝛ iniuſtitie vt ipa iuſtitia fruan-
tur potiant ꝛ gaudeāt.Et ideo vt actio-
nes ꝛ intentio beatitudinis ſue fouiatur
effectū:ꝛ vt iuſtitie ꝛ veritati locus ſit di-
co predictā interlocutoriā reuocañ.eſſe
tāq̄ de iure emanari nō potuerit.Et nō
hz obſtare ſi p reuerēdiſſimos dños iu-
dices diceret qđ iuno dicta interlocuto-

ria viribus ſubſiſtit reuocari non debet eo q: clarum eſt in iure q ſtatur ſeu relin
1 quit arbitrio iudicantis an indicia cōtra reū ſint ſufficiētia ad torturam: vt hr in.l.qōnis modū.ff.de qō.ꝛ voluit Bal. in.l.obſeruare.in.j.col.C.quorū app.nō recip.ꝛ in.l.ſ.in.v.col.C.de cōfeſ.ꝛ Pau. de caſt.in cōſi.cxcvij.inci.viſa inqſitiōe. ꝛ Lud.ro.in cōſi.ſuo.cccclj.inci.qdā mulier ꝛc.in.ij.col.ꝛ voluit Jo.an.ꝛ alij i.c. cū in cōtēplatiōe.de reg.iur.pro quo facit.l.iij.ver.tu magis ſcire potes.ff.de teſti.
2 Et ſimiliter ꝛ an ſint purgata idicia vt tanq̄ dependēs ſeu coheres ab ipſis indicijs relinquēdum eſſe arbitrio iudicis.ar.regule acceſſorium. de reg.iur.in vj.l.fi.C.de nō nu.pe.ꝛ.l.fi.de conſti.pec. cum ſi.Si ergo iſta relinquunt arbitrio iudicis ꝛ iudices ipſi in hac cā arbitrent indicia fore ſufficientia ꝛ nō eſſe purgata ſed pcedeñ.eſſe ad vlteriora: ergo dicendum vt q dicta interlocutoria de iure pceſſerit ꝛ viribus ſubſiſtat ꝛ p conſeques q nō ſit reuocāda ſed ad vlteriora pcedeñ. Qz rñdeo q lz verū ſit q predicta relinquātur arbitrio iudicis: attñ dico qd tale arbitrium iudicis dz regula
3 ri ſm regulas iuris ꝛ ſtatutorū ꝛ non ſm q ex abrupto vt iudici mouenti ſe ſolum. ex ceruice ſua ſine aliquo iuris fundamēto.ita dixit Ludo.roma.in cōſi.ſuo.ccclxxvj.inci.qō eſt nunquid.in pe.col.vbi pro hoc allegat glo.in.l.eas cauſas.ff.de cōdi.ꝛ demō.idē etiā voluit Bal.in ſua diſputatio.incip.ſtatuto caueē q fenerator.in vlt.col.ꝛ.d.Alex.in ꝯſi.ſuo.cxxvij. inci.viſis verbis ꝛc.vbi alle.Bal.in.d. ſua diſputa.ꝛ alia de quibus ibi per eū p quibus facit tex.in.l.j.ff.de vſur.in vſi. vt legi nō offendat ꝛc. Et facit etiā in ſimili nā quibz ptātem diſponēdi ſm cō-
4 ſcientiā nō dz ſequi propriam conſcientiam ſed publicā.tex.eſt iuncta glo.in.c. iudicet.ij.q.vij.ꝛ voluit Cy.in.l.quiſquis C.ad.l.iul.maieſt.ꝛ Bal.in.l.j.C.qui accuſa.nō poſ. Et ideo dixit Bal.in.l.fi.C. de pena iudi.qui male iudi.iudicē debere ſequi regulas legū ꝛ non conſcientiaz ſuā q̄ legibus aduerſat.de quo etiaz in.l. ij.in.iiij.not.C.de fideicōmiſ.ꝛ per Lud. ro.in repet.rubū.ff.de arbi.in.ij.colum.

ad fin.ꝛ facit bonus tex.in.l.j.ff.de ſolutio.ꝛ tex.ꝛ ibi Bald.in.l.certi iur.in fine C.de iudi.ꝛ p.d.Jaſo.in.§.ſed iſte.in penul.ꝛ vlti.colum.inſti.de actio.ꝛ faciunt etiā dicta p.d.An.in.c.vt debitus.de ap
5 pel.vbi dicit quod in arbitrarijs iudex dz ferre ſuū arbitramētum cū cōſilio peritorū.allegat q̄ habentur in.c.ne innitaris.de conſtitu. Et ſubdit etiā ibi.d.Ant.
6 qd ſi cōmittitur aliqd iudici expediendū ſm qd ſibi videbit q intelligit tñ habito cōſilio peritor:qd etiā voluit ipſe.d. Ant.in.c.j in.viij.col.de cōſti.quē ſequit do.Car.Alex.in.d.c.vt debitus.in.xj.colū. facit etiā ad pdicta nā qñ vna dictio
7 ſeu vnū verbum varie ꝛ multiplr exponit: tūc expoſitio illius verbi ſtat in arbitrio iudicis ſm Lud.ro.in.d.conſil.ſuo. ccclxxvj.in pe.colū.vbi allegat glo.in.c. cū null9.in vſi.remotus.de tēp.or.in.vj. ꝛ in c.felicis.in verſi.vicinarū.de penis eo.lib.ꝛ in aut.preterea.C.vñ vir ꝛ vxor. Subdit tñ ibi Lud.q dz iudex hoc caſu ita moderare ſuum arbitrium vt ipſam dictionē exponat ſm q ſuadet rō ſubiecte materie.allegat hoc voluiſſe gl.in.d. l.eas cauſas.ff.de condi.ꝛ demō. Nō in propoſito noſtro dico q lz pfati iudices habeant arbitriū circa pdicta tñ nō poſſunt de iure recedere in ipſo arbitrio a regulis iuris cōis ꝛ a diſpoſitione ſtatutorum ꝛ nō pñt ſine aliquo iure vel ſine aliqua expreſſione rōnis: ſz ſolū ex rōne voluntatis ſue facere talem interlocutoriā ꝛ illā iā factā debent reuocare ꝛ annullare in totū per predicta. Subdo etiaz vlte
8 rius vnum aliud vcz qd qñ in arbitrarijs vt in premiſſis iudex indebite procedit: ꝛ non ſm regulas iuris: ſed ſolum ex opinione vel ceruice ſua pōt merito ab eo appellari ꝛ reclamari ad ſuperiorem ſm gl.not.in.c.ſuper his.extra de accuſ. ꝛ in.l.ſi qua pena.ꝛ ibi Barto.in fi.ff.de ver.ſig.ꝛ eſt tex.iuncta glo.in.c.j.de dilatio.ꝛ facit optime text.in.l.ſi libertus ita iurauerit.ff.de oper.liber.ꝛ glo.in ar.in l.penul.ff.de arb.ꝛ facit etiā qd not.doc. in.c.quintauallis.de iureiur.per Cyn.et alios in.l.ſi poſtea.C.de dot.pmiſ.ꝛ pro Bart.in.l.ſi ſocietatem.§.j.ff.pro ſocio. ꝛ not.verba domini Alexā.in conſil.ſuo

cxxxj.incip.in cauſa vertente.circa vlti. col.in.ij.vol.ꝛ p eundē in ꝯſi.ſuo.xxviij. incip.viſis et accurate.in.ij.chart.in vl. col.in.j.vol.ꝛin cōſi.xxxj.incip.vilis ꝛc. in quinta col.in.ij.volumi. Debent ergo pfati reuerēdiſſimi iudices vel reuocare dictam interlocutoriā indebite factam vel ſaltem admittere appellationem interpoſitam per agētes per dictum Joannē. ¶ Qꝺ cū dicta interlocutoria emanauerit ſiue aliqua cauſa vel ratione de iure valida: nec appellatio ab ea facta fuerit admiſſa vt decet conuenit tales reuerendiſſimos iudices non aliud dici pōt nec alia cōſequētia fieri niſi qꝺ indebite grauatur ipſe ioannes ꝛ contra eū pcedi tur de facto ꝛ non de iure qꝺ eſt durū ꝛ graue: bonitas eīm nobilitas et fidelitas ipſius ioannis ꝛ toti⁹ dom⁹ maiuiciorum ſemꝑ fuit fideliſſima ſedis apoſtolice: ideo ei⁹ innocentia iure medio eſſet magis iuuanda ꝙ opprimenda et obumbranda. nā ſolitū eſt dominorum fideles ꝛ nobiles ſeruos ꝛ ciues diligere ꝛ amore proſequi ꝙ vt faciant prefati reuerendiſſimi dñi iudices contra dictū Joannem eius noīe oro ſupplico ꝛ expoſco. quibus plurimum me offero ꝛ commendo. Hippolytus de Marſilijs

1 Procurator vbi tractaꝛ de vita hominis non poteſt comparere pro abſente vide tamen per totum ꝛ ibi.nume.36.
2 Inualida non ſunt in conſideratione et nullum producunt effectum.
3 Statutum ꝙ de contractu ſoluatur gabella intelligitur de valido.
4 Emphyteuta qui irreqſitio domino vēdidit rem non priuaꝛ emphyteuſi ſi contractus venditionis fuit nullus.
5 Statutū ꝙ inſtrumentum habeat executionem paratam intelligitur: dūmodo inſtrumentum ſit validum.
6 Confeſſio inualida non preiudicat.
7 Statutum puniens excipientem nō habet locum in excipiente inepte.
8 Cancellationes inualide facte per magiſtratus non derogant ſcripture.
9 Citatus nulliter etiam ꝙ compareat poteſt recedere illicentiatus.
10 Iura loquentia de accuſatione ſiue inquiſitione intelliguntur de valida.
11 Hiſtoria dicuntur ea que ſunt poſita in archiuo publico.
12 Scriptura quelibet que poſita ſit in archiuo publico diciꝛ publica ꝛ ſolennis.
13 Scriptura ſumpta ex archiuo publico facit vbiqꝫ plenam fidem.
14 Statutum cum clauſula negatiua prolata neceſſitatem preciſam inducit.
15 Statutū ſi īpedit iudicē ꝙ nō poſſit exercere iuriſditionem vltra limites ſue iuriſditionis non valebit iudex pronunciare ſe iudicem cōpetentē quādo per hoc excederet terminos ſue iuriſditionis.
16 Statutū qñ aliqd phibet ſimpliciter intelligit apponere clauſulā annullatiuā.
17 Iudex debet veritatem perquirere ꝛ debet veritatem ſummopere iuuare.
18 Iudex eſt miniſter dei in terris.
19 Ueritatem ſi iudex offendat ſeruando literam legis vel ſtatuti repugnante conſcientia animam occidit.
20 Ueritas ſuper omnia amanda eſt.
21 Arbitrator debet laborare pro veritate inuenienda.
22 Ueritas eſt mater iuſtitie.
23 Contrariorum eadem eſt diſciplina.
24 Iudex ſicut ex officio pōt inqrere cōtra delinquentes ita ꝛ eodē mō pōt et dꝫ ex officio qrere innocentem inquiſitorum.
25 Statutū ꝙ ꝯtumax habeaꝛ p cōfeſſo ſi tñ iudici liquet talē abſentē eſſe innocētem nō debet eum iudex condemnare.
26 Publicatis atteſtatiōib⁹ tā in cā pncipali ꝙ in cā appellat.ſup eiſdē capit.vel directo Iūjs recipi teſtes non poſſunt.
27 Cautela vt teſtes recipiantur poſt dicta teſtificata.
28 Ubi tractatur de preiudicio irreparabili plura conceduntur qua alias non concederentur a iure.
29 Cautela vt teſtes recipiantur non obſtāte renunciatione etiam cum iuramento de non producendo teſtes.
30 Equitas cū cōcurrit i aliquo caſu iudex dꝫ moueri motu pprio p ipſa equitate.
31 Equitate ſuadente etiā poſt concluſum. in cauſa poſſunt produci inſtrumenta.
32 Eqtate ſuadente.iudex repellit actorem ſtatuto non obſtante ꝙ reus non poſſit opponere contra intentionem actoris.

33 Iudex agentem nulliter ex officio repellere poteſt.
34 Iudex officio dz occurrere manifeſte iniquitati etiam ſi parti eſſet precluſa via ſiue per pactum ſiue per ſtatutum.
35 Iudex contra veram z ſpontaneam confeſſionem rei ad defenſam ex officio recipit teſtes.
37 Iudex etiā publicatis atteſtatiōibus tenetur ad defenſam rei teſtes recipere.
38 Inſtructor z iformator de defenſiōibus abſentis ꝯparere pōt z eſt admittend⁹.
39 Cautela eſt ꝙ ꝓ reo abſente porrigant capitula iuris ſuper quibus poſſit patere defenſio abſenti: z nominantur teſtes in ſcriptis z proteſtetur zc.
40 Quilibet de populo pōt comparere ꝓ occidente bannitū z bannū oſtendere.
41 Procurator in cauſa criminali comparere poteſt quando contra aliquē eſt inſtituta accuſatio calumnioſa. 1
42 Procurator admittitur quando inquiſitio eſt inepta.
43 Incertitudo operat ꝙ nemo delinquētium puniatur.
44 Auxilium preſtatur etiam ꝙ arma non extrahantur.
45 Auxiliator nō punitur eadē pena qua puniri debet ipſe principalis ſed miti⁹. ſ. z ibi. 49.
46 Auxiliator q̄ dedit cām morti punitur eadē pena qua punitur principalis.
47 Miti⁹ punit illc in cui⁹ domo fit aliqd ꝓhibitū ipſo ſciente q̄ ipſe delinquens.
48 Falſum fabricans acrius z durius punitur q̄ eo vtens.
50 Furto qui opem dedit punitur q̄ nō tan q̄ principalis ſed media pena.
51 Principalis delinquēs ſi nō appet ꝓcedi non pōt contra alios vt auxiliantes.
52 Acceſſoriū ſeqt naturā ſui principalis.

Conſilium. xliij.

Spiritusſanctus ſit mihi i dextris et linguam calamumqꝫ meum dirigat in viam veritatis z iuſti- 2
tie in preſenti conſultatione zc. Omnis dubitatio cōſiſtens i preſenti caſu inqſitiōis formate contra z aduerſus Joannem albertum de gugliminis. Jacobuz de rugerys antonium quondā bartholomei barberū reducitur ad duo dubia tātum. Primo vtrum in cauſa dicte inquiſitionis poſſit nomine ipoꝝ inquiſitoꝝ comparere ꝓcurator ad allegādas z proponēdas exceptiōes z defenſiones ipſoruz inquiſitorū nō obſtāte cōtumacia eorū. Scdo an ipſi inquiſiti veniūt puniendi pena mortis vel alia pena corporali, vel pecuniaria. Circa primū videt dicendum dictos inquiſitos nō poſſe mō aliquo cōparere ꝑ ꝓcuratorē ſz eos debere ꝑſonaliter cōparere z carceribus ſe preſentare cuz clarū ſit iure ꝙ in cauſis criminalibus vbi tractat de vita hois vt in preſenti caſu non pōt interuenire procurator: ſed neceſſe eſt qꝺ perſonaliter re⁹ cōpareat. l. ſeruū quoqꝫ. §. publice intereſt. ff. de ꝓcura. l. penul. §. ad crimen. ff. de publi. iudi. z bꝫ i. l. reos. C. de accuſ. z in. c. veniēs. eo. titu. extra de accuſa. cū ſimi. Et hoc latius z ſtricti⁹ valde cauet z cōtinet ex forma ſtatutorum z ꝯſtitutionū ciuitatis bononie. Et maxime ex conſtitutione incip. quoniā atrox enorme zc. In quibus ſtatutis et conſtitutionibus cauet ꝙ nullo mō reus poſſit ſuā defenſionē l exceptionē vl ꝓbationē aliquam facere niſi ſe perſonaliter cōſtituat ad carceres: ſubiungens ꝙ nec ēt pater pro filio poſſit comparere in cauſa criminali: ſed neceſſe ſit ꝙ ipſe reus ſe perſonaliter ꝑſtet ad carceres. Et ſic ex illis vꝫ dicēdū ꝙ dicti iqſiti non poſſunt quoquo modo iuuari nec poſſit de eorū innocētia doceri niſi ꝑſonalr cōpareāt z ſe carcerib⁹ ꝑſtēt ſcꝺz formā dictoruz ſtatutoꝝ z dictoꝝ cōſtitutionū. Attn ꝑdictis nō obſtātib⁹ q̄ vere non obſtant puto z indubitāter mihi perſuadeo ꝙ i caſu nr̄o dicti inqſiti non teneant perſonaliter cōparere: ſz imo ꝓ eis poſſit interuenire ꝓcurator defenſor aduocatus z alij. Ad qꝺ dicēdū moueor ex pluribus: z pͥo preſuppono regulā illā vulgatā vez qꝺ min⁹ legitie facta nullius ſunt roboris vel efficacie: z inualida nō ſunt in ꝯſideratiōe z nullū ꝓducūt effectum. l. pacta que ꝯtra. C. de pac. l. cōtra

iuris regulas.ff.eo.c.que cõtra de reg.
iur.in.vſ.l.quoties.ff.q̃ ſatiſ.cogan.cum
3 ſimi. Et ideo ſtãte ſtatuto † ꝙ de contra-
ctibus ſoluatur gabella non ſoluet ga-
bella de cõtractu inualido.ita dixit Bal.
in.l.nõ dubiũ.in.ſ.colũ.C.de legi.in.l.ij.
C.de eunuch.ꝛ in.l.fin.§.ſꝫ qꝛ noſtra.C.
cõmu.de le.ꝛ voluit Ludo.roma.in ꝯſ.
ſuo.lxxviij.inci.lꝫ iure cõmuni.et Guil.
de cun.in.l.ab emptiõe.ff.de pac.ꝛ Ant.
in aut.de inp.in.§.ſed qꝛ ꝰo.et facit qđ
voluit Bal.in.l.ij.i pn.ij.colũ.C.de epiſ.
4 audien.vbi dixit † ꝙ ſi emphyteuta ven-
dit rem ecclie irrequiſita ipſa eccleſia ꝛ
talis contract⁹ nõ valeat ex aliquo de-
fectu q᷑ tali caſu non puabit emphyteu
ſilicet alias ſi valuiſſet cecidiſſet a iure
ſuo vt hẽ i.l.fi.C.đ iure emphy.cũ ſimi.
Et facit qđ voluit idẽ Bal.in.l.ẽt.C.de
exe.reiu.ꝛ i.l.abſentis.ff.ſi cert.pet.vbi
5 dixit † ꝙ ſtãte ſtatuto ꝙ iſtrumẽta guarẽ
ngiata habeant executionem paratam
nõ extendit ad caſum quo inſtr̃m eſſet
inualidũ.ꝛ dixit Bald.i.l.vnica.in.viij.
6 col.C.de cõfeſ.† ꝙ ex confeſſione inuali
pa cõfitẽs nõ põt pati dãnũ nec cõpre-
hendit ſuo ſtatuto faciẽte mentione de
cõfeſſione.Et facit ẽt qđ voluit Bal.in.
l.j.§.hec aũt.in fi.ff.ꝙ quiſ.iur.vbi dixit
7 † ꝙ ſtatutum puniẽs excipiẽtem non ha
bet locum i excipiẽte inepte:qꝛ inepta ex
ceptio non venit appellatione exceptio
nis.pro q̃ videt text.in.l.ſ.C.ne lice.po-
tẽ.quẽ ad hoc allegat Bal.in repe.l.edi
ta.circa fi.C.de edẽ.Et facit etiã in pro-
poſito notabile ꝟbũ Bald.in.l.ſi preſes
8 circa fi.C.qũo ꝛ qñ iud.vbi dixit ꝙ † cã-
cellatiões inualide facte per magiſtra-
tus vel per tabelliones nõ derogãt ſcri
pture qđ dicit eẽ mẽti tenẽdũ:ꝓ quo fa-
ciũt dicta per eũdem Bal.in.l.ſcrinia-
rios.C.đ teſt.mili.ꝛ facit notabile ꝟbuꝫ
Bal.in.l.nã ita diu⁹.ff.de adop.vbi di-
9 cit † ꝙ ois citat⁹ cõparẽs a iure eſt mo-
nitus vt non recedat illicentiatus vt hẽ
in.c.ſi poſtꝗ̃.de elect.in.vj.qđ dicit eſſe
vex ſi citatio tenuit ꝛ fuit valida alias ſi
fuit inualida põt impune qñcunqꝫ recede
re:qđ dictũ refert ꝛ ſequit Barba.in.c.
conſuluit.in.x.char.de offi.dele. Et poſ
ſent ad hoc ꝓpoſitum vltra p̃dicta alia
plura ꝛ plura ſiĩa adduci:q̃ breuitatis
cã omitto que alias latius cumulaui in
l.fin.i.iij.et.iiij.col.ff.de.q.ꝛ in pluribus
cõſilijs meis vt ibi dixi. Sed in caſu no
ſtro dicta inquiſitio fuit ꝛ eſt nulla et in-
ualida oĩ carẽs robore ꝛ efficacia vt ſta-
tim oſtẽdã:ergo merito in hac cauſa po-
terit cõparere ꝓcurator ꝓ dictis inquiſi
tis:nõ obſtãte eorũ ꝯtumacia:iura enĩꝫ
loquentia de accuſatione vel inquiſitio
ne vel de alia re intelliguntur de accuſa
10 tione vel inquiſitione valida † ꝛ de actu
valido ꝛ nõ extẽdũt vires ſuas ad inqui
ſitionẽ vł ad accuſationẽ inualidam vt
habet per oẽs i.l.iiij.§ condẽnatũ.ff.de
re iud..in.l.nõ putauit.§.non quenis.ff.
de bo.poſ.ſecũ tabu.ꝛ in.l.ſi pr̃ vbi gloſ.
notabilis.C.ne de ſta.defun.ꝛ hẽ ꝑ ſcri-
bẽtes i.l.q̃ties.ff.q̃ ſatiſ.cog.et in.l.ſcire
opꝫ.§.ſufficit.ff.de excu.tu.cum multis
ſimi.ergo in caſu nr̃o iura ciuilia et mu-
nicipalia ꝓhibẽtia ꝓcuratorẽ poſſe cõ-
parere in cauſa criminali reo exiſtente
contumace nõ hñt locũ nec ſe extendũt
ad caſum nr̃m in q̃ dicta inquiſitio fuit
ꝛ ẽ inualida ꝛ nulla omni carens robore
ꝛ efficacia qđ autem dicta inquiſitio fue
rit ꝛ ſit nulla ꝓtꝫ.ĩrlã extat ſtatutum po-
ſitũ ſub rubri.quot hoĩes poſſint incul-
pari de morte in.§.j.in ver.nec poteſtas
vel eius familia cõtra plures ꝛc.quo ca
netur expreſſe ꝙ ptãs vł eius familia nõ
poſſit inquirere de morte vel de vulnere
mortifero contra plures homines quã
ſint vulnera mortalia:ꝛ ſi apparuerit vul
neratum vel mortuũ tantũ vnum ictum
mortale habere tunc vnus tantũ poſſit
accuſari notificari vł inq̃ri de morte vł
de mortifero vulnere:ita formaliter loq̃
tur ſtatutũ:ḡ appet manifeſte de nullita
te ꝛ inualiditate dicte inquiſitionis cuꝫ
mortuus ipſe non habuerit niſi vnũ vul
nus mortale vt ꝯſtat ꝛ apparet ex depo-
ſitiõe teſtiũ facta corã ipſo domino ptã-
te ad req̃ſitionẽ cuiuſdã ciuis cõuẽti co-
rã dicto dñõ ptãte a quodã medico pe-
tẽte a dicto ciue mercedẽ ſuã eo qꝛ medi
cauerat dictũ mortuũ vulneratum. Ex
quib⁹ depoſitiõib⁹ ꝛ atteſtationib⁹ ipſe
dñs ptãs ꝯdẽnauit ſn aliter dictuꝫ ciuẽ
ad ſoluẽdã mercedẽ ipſi medico ꝓne-

dicamento vnius vulneris tm̄ qđ hēbat
ille mortu⁹ de q̄ in inq̄ſitione fit mētio.
conſtat igit̄ ⁊ apparet manifeſte dictū
mortuū non habuiſſe niſi vnicū vulnus
vt expꝛeſſe cōtinet̄ i dicta ſnia lata ꝑ dictū
dn̄m ptātē cui dn̄s ptās ⁊ eius curia vl-
terius nō pōt ꝑtēdere ignorantiā quot
vulnera habuerit dict⁹ mortu⁹: tm̄ ꝓpt
dictā ſniaꝫ ꝑ ipm̄ dn̄m ptātē latam vbi
ipſe hoc expꝛeſſe affirmat: tū etiam qꝛ ipſa
ſnia eſt poſita i archiuo publico ex quo
facit notoriū. Naꝫ ea que ſunt poſita in
11 archiuo † publico dicuntur notoria ſm
Bal. in. l. j. in. ij. col. C. quō ⁊ qñ iudex. ⁊
Io. de imo. in. l. exit⁹ ꝯtrouerſie. ff. de ac
qui. poſ. qđ ēt firmat Ludo. ro. in conſil.
ſuo. cccl. incip. in caſu ꝓpoſite in penul.
col. ꝓ quo facit qđ dixit Bald. i. l. vnica
in. xij. colū. ver. ex quo ſequit̄. C. de cōfeſ.
vbi dixit qđ ea que ſunt in archiuo pu-
blico intelligunt̄ eſſe de actis cuiuſcūq̄
cauſe. ⁊ dixit Bald. i. l. ij. i. §. poſtea. ff. de
origi. iur. ꝙ poſita i archiuo publico di-
cunt̄ publica. ⁊ dixit Ange. in conſi. ſuo
12 cxl. incipien. ſtatutum predictū. in fi. † qđ
quelibet ſcriptura poſita in archiuo pu
blico dicitur ſcriptura publica. Et dixit
Bar. in aut. ⁊ ſi ꝯtractus. in. j. colum. C.
de fi. inſtru. qđ ſcriptura poſita in archi
uo publico đꝛ publica ⁊ ſolēnis. et dixit
Lud. ro. in cōſi. ſuo. cclx. inci. i propoſito
13 caſu ꝙ † ſumpta ex archiuo publico fa-
ciūt vbiq̄ plenā fidē qđ etiam ipſe affir
mat in cōſ. ſuo. cxv. inci. liber regiſtri. et
dixit Pe. de anch. in ꝯſi. ſuo. cclxxxvi. in
cip. tria principaliter. in. j. colū. qđ ſum-
pta ex archiuo publico faciunt plenā fi-
dem: ⁊ faciūt plura alia que ſimul redu-
xi i materia archiui publici in rep. mea
rubrice. C. de proba. i. lviij. ⁊. lix. col. que
breuitatis cā omitto. cōſtat ergo ex ꝑdi-
ctis dictū mortuū nō habuiſſe niſi vnicū
vuln⁹ ex q̄ indubitanter ſtante predicto
ſtatuto de quo ſupra dicta inq̄ſitio red-
dit̄ nulla ⁊ penit⁹ inualida. Nā in prin-
cipio dicti ſtatuti ē clauſula non poſſint
14 vel debeāt iudices ⁊c. † q̄ clauſula cum
ſit negatiua ꝓlata denotat neceſſitatem
preciſam ⁊ priuat oī potētia l. nemo pōt
ff. de le. i. l. nō poterit. ff. de fur. gl. ē ordi-
naria in. c. j. i gl. ij. de reg. iur. in. vj. ⁊ no.
Bar. ⁊ bal. i. l. gallꝰ i pn. ff. đ lib. ⁊ poſth.
Bal. in. l. j. i pe. col. C. q̄ admit. ⁊ in. l. qđ
nē. in vi. colū. C. de fideicō. et ibi dixit ex
preſſe quod actus factus ꝯ talem prohi-
bitionē eſt irrit⁹. allegat nota. ꝑ glo. i. d.
c. j. de reg. iur. in. vj. ⁊ idē firmat Bal. in
l. j. ff. de iniu. teſta Et iō dixit ſingulari-
ter. d. Ant. in. c. ꝑterea. circa. vj. col. extra
de dila. ſe de fctō dixiſſe qđ ſi ſtatutū im
pedit qđ iudex nō poſſit exercere iuriſ-
ditionē ſuā vltra limites ſue iuriſditio-
15 nis † qđ nō valebit ꝓnunciare ſe iudiceꝫ
competētem quando per hoc excederet
terminos ſue iuriſditionis per ea q̄ no-
tantur in. c. ſi iudex de ſenten. excommu.
in. vj. cum alijs ibi per eū allegatis. que
omnia refert ⁊ ſequit̄ do. Alexā. i ꝯſi. ſuo
ccc j. ſm ordinē meū. incipiente viſis du
bitationib⁹ ⁊c. Et facit op̄ie tex. in. c. nō
debet. Et hoc ibi colligit Card. extra de
teſti. ⁊ tex. in. c. de his. in verbo non po-
teſt. extra de accuſa. Et voluit Barb. in
conſi. ſuo incipiēte clemētiſſimi dei pa-
tris. in. ij. char. i. ij. colum. ⁊ Abb. in con-
ſi. ſuo. lxiiij. incipiē. caſus in effectu talis
eſt poſt mediū. l. col. in. ij. vol. vbi ꝓ hoc
allegat tex. i. l. fi. ff. đ fer. ⁊ alia de quibus
ibi per eum: ergo neceſſario ſequitur qđ
dicta inq̄ſitio eſt nulla et hoc caſu ſtāte
dicta nullitate non poteſt prohiberi q̄n
dicti inquiſiti non poſſint ꝯparere ꝑ ꝓ-
curatorem eo quia vt ſupra dixi iura oīa
taꝫ ciuilia q̄ꝫ municipalia ⁊ quelibet pro
uiſio repellens procuratorē in cauſa ac-
cuſationis vel inquiſitionis criminalis
intelligunt̄ ⁊ locū ſibi vēdicāt in accuſa
tiōe vl' i inq̄ſitiōe valida ꝑ iura ſuperi⁹
allegata. Et ſubdo vnū qđ eſt forti⁹ veꝫ
ꝙ etiā ſi i dicto ſtatuto non eēt clauſula
nō poſſint vel debeāt ⁊c. ſi negatiue pro
lata ſed ſolū ſtatutū prohibitiue loque-
ret̄ ſine aliqua clauſula irritatiua actus
attamen etiam hoc caſu dicta inquiſitio
facta prout eſt contra dictos inquiſitos
16 eſt, nulla ⁊ inualida qꝛ qñ † lex aliqđ ꝓhi-
bet ſimplr̄ itelligit̄ tm̄ apponere clauſu-
lam annullatiuā ſi contra fiat. l. non du-
bium. C. de legi. c. cū dilecti. de reſcript.
c. exhibita. de iudi. voluit glo. ſingu. in. l.
non intelligit̄. i. §. diuus. ff. de iure fiſci.
notat Bal. in. l. ſi tutor. in fi. C. in quib⁹

cauſis in integ.reſti.nõ eſt neceſſa.et ibi Jac.bu.vbi per illuz tex.dicũt q̃ ſi ſtatutum diſponit q̃ accuſans pſtare debeat fideiuſſorem de proſequenda accuſatione licet ſtatutum vlterius non diſponat annullando proceſſum:tamen ſi contra factum ſit proceſſus non valebit.idẽ voluit Joan.andr.in additio.ad Specu.in titu.de prolatione ſententie.in.§.iuſta.ſuper verſic.item eſt nulla ratione litigatoris.⁊ Jaco.de bel viſo in aut.de litigioſis.in.§.ad excludendas.⁊ Bald.in.d.l. non dubium.in fin.⁊ Bald.poſt Jac.de are.in.l.ſi re.in.§.conſequens.ff.de excuſa.tuto.Et in diſputatione ſua incipiente ſtatuto cauetur q̃ feneratoꝛ.in princi.⁊ in.l.j.ad finem.C.de here.inſtit.⁊ in titu.de pace conſtan.in verſi.ſi autem nõ admittimus.⁊ Bald.et Ange.in.l.cum lege.per illum text.ff.de teſta.et Ange.⁊ Moder.in.l.cum prolatis.ff.de re iudi.⁊ in.l.quidam conſulebant.eo.titu.docto.in.l.j.§.ſublata.ff.ad trebellia.⁊.d.Alex. referens predictos doctores in cõſil.ſuo xxvij.inci.viſo ⁊ oppoꝛtune.in.ij.col.in ij.vol.Pro quibus faciũt dicta per Cardina.in clemen.j.§.volumus.in prin.de foro competen.Et facit glo.in.l.j.§.marcellus.in verbo ceteris.ff.ſi cui pluſquaz per legem falcidiã.⁊ glo.in.c.in decima xvij.q.ij.Et q̃ dixit Pau.de caſt.in conſil.cccxxix.inci.ad primum.in fin.ij.colũ. vbi allegat dictam glo.in.d.l.non intelligitur.§.diuus ff.de iure fiſci.Ultra premiſſa quod dicta inquiſitio ſit nulla attento ſupra dicto ſtatuto ⁊ quod moꝛtuꝰ non habuerit niſi vnicum vulnus vltra probationem dictoꝛum teſtium exiſtentium in archiuo publico poteſt aliter cõſtare dño poteſtati ⁊ eiꝰ curie per alios plures qui ſciunt veritatem huiꝰ rei videlicet q̃ dictus moꝛtuus non habebat niſi vnicum vulnus quos teſtes producere intendit procuratoꝛ dictoꝛum inquiſitoꝛum quos teſtes dꝫ recipere ptãs et eius curia etiaz ſi eſſemus in caſu in quo inquiſitio eſſet valida ⁊ viribus ſubſiſteret:qm̃ iudex dꝫ omni via ⁊ omni conatu perquirere veritatẽ vt poſſit iudicium ſuũ cum ipſa veritate confoꝛmare ⁊ de-
17 bet ipſam veritatem ſummopere iuuare ⁊ ad lucẽ perducere:vt voluit Ang.in cõſi.ſuo.cxc.inci.titius fuit inquiſitꝰ.vbi dicit q̃ bonꝰ iudex dꝫ veritatẽ inquirere toto poſſe ſuo in maleficijs potiſſime ad defenſam per.l.ſi non defendant.ff. de pen.⁊.l.j.§.fi.ff.de q̃ſtio.pro quo facit optime text.l.fi.in verbo veritati locum ſemper foꝛe.ff.de ꝓbatio.Et voluit Ange.in cõſil.ccxxij.inci.bene ⁊ egregie.in principio.⁊ debet etiam ipſe iudex veritatis probationes ampliare ⁊ eis fauere vt ſalue ſint:vt habetur in.l.curent.ff.de teſti.⁊ in.l.ne quid.§.de his.ff.de incen. rui.naufr.⁊ voluit Pau.de ca.in ꝯſi.ſuo
18 cccij.incip.iudex.in ꝑncip.vbi dicit † q̃ iudex eſt miniſter dei in terris:vt in.c.ne quis.xv.q.j.⁊.xxiij.q.v.c.non ſolũ:vt igitur ipſius iudicis prodeat de vultu dei iudicium q̄ eſt via veritas ⁊ vita:vt in.c. vt noſtrũ.extra de appel.⁊ in.c.j.in prin. vt eccle.bñfi.debet cõfoꝛmare iudicium ſuum cum veritate et ipſam ſummopere iuuare ⁊ ad lucem perducere.allegat.d. l.fin.de proba.⁊.l.illicitas.§.veritas.de offi.pſi.ff.ſubdit poſtea ꝑe Pau.de caſt. ibi ꝙ ſi litera legis vel ſtatuti ſeruata:repugnante conſcientia iudex veritatem offendat vel ſupplantet edificat ad gehen:nã ⁊ aiam occidit cũ ſcriptura dicat
19 † quod litera occidit:ſpũs autem viuificat.dicit etiã ꝙ iudicium nõ ſolũ in conſpectu ſummi iudicis foꝛdeſcit quando veritas derelinquit ⁊ ſequunt ṽba legis vel ſtatuti:ſed etiã ab ipſis legibus dam nãtur cũ ſcriptum ſit ꝙ verba nõ ſunt captanda nec cauillanda:ſed qua mẽte dicta ſint cõſiderãda.allegat.l.ad exhibẽdum.ff.ad exhiben.pro q̃bus faciunt dicta per Bal.in.c.j.in.iij.colũ.extra de offi.iudi.vbi dixit q̃ iudex debet omnibꝰ modis laboꝛare pro veritate inueniẽda. ⁊ faciunt dicta per dominum Franci.de crema.in conſi.ſuo incipien.sereniſſimꝰ imperatoꝛ.in principio.quod conſilium eſt inſertum inter conſilia domini Alex. ⁊ eſt mihi numero.ccccvij.vbi dicit q̃ imperatoꝛ monet nos eſſe veritatis imitatoꝛes.allegat.l.j.in fi.C.de dedi.lib.tol.
20 Et ſubdit † ꝙ veritas ſuper oĩa amanda eſt vt dixit iuriſcõſultus in.l.ita legatum ff.de condi.⁊ demõ.q̃ etiam dixit Soci.

in conſi.ſuo.viij.incipiente viſis diligen
ter.poſt prin. Et faciunt etiã dicta p do.
Cardi.in conſil.ſuo.cxlj.inci.in queſtio
21 ne illorũ.poſt principiũ.vbi dixit† qd ne
dũ iudex ſed etiã arbitrator dʒ laborare
p v̄itate inueniẽda.ad qd allegat bonũ
text.in.l.is apud quẽ.C.de edẽdo.⁊ in.c.
iudicantẽ.xxx.q.vlti.⁊ dixit Spec.in ti
tu.de teſ.c.in.§.qualiter autẽ.v̄.deinde.
qd iudex debet curare ne veritas pereat
vel occulteť:⁊ omniũ p̄dictorũ põt eẽ ra
22 tio† qʒ quia veritas eſt mater iuſtitie vt
inquit Bal.in.l.libertini.ff.de ſtatu ho
mi. ¶ Item q̃ iudex teneať omni modo
via ⁊ diligẽtia inuenire veritatem in de
lictis ⁊ cauſis criminalib⁹ caueť in q̄dã
prouiſione inſerta inter ſtatuta crimina
lia incipiente qꝛ parũ leuitas ⁊c.in.§.or
dinamus etiã ⁊c.vbi hoc bis geminatur
qd etiã cõtineť ſub alia ꝓuiſiõe incipiẽ
te ꝓuidere volẽtes ante finẽ. Et ſic de iu
re cõi ⁊ de iure municipali apparet qd
iudex ip̄e dʒ oi via ſtudio ⁊ diligẽtia per
quirere ⁊ inueſtigare veritatẽ rei: qd etiã
firmauit Bald.in repe.l.cum mulier.in
vlt.col.ff.ſolu.ma. Dico igiť qd iudex vt
habeat veritatem cõtentorũ in dicta in
quiſitione debet ex eius officio querere
diligẽter ⁊ inueſtigare perſonas ⁊ teſtes
ſcientes veritatẽ huius delicti ⁊ illos di
ligẽter examinare ne veritas pereat ⁊ ne
pena teneat alios quam ſuos autores iu
xta.l.ſancim⁹.C.de pe. Et q̃ poſſit ⁊ de
beat hoc facere iudex ex offõ aliquo etiã
non inſtãte contumacia dictorũ inquiſi
torũ nõ obſtãte oſtendo etiã aliis mediis
vltra ſuperius adducta. Et primo dico
qd habeamus regulã tutã ⁊ vulgatã in
23 iure† qd cõtrariorũ eadẽ eſt diſciplina.
inſtit.de his q̃ ſunt ſui vel alie.iur.§.j. Et
hñ in.l.j.ff.de tutel.⁊ inſti.de tutel.in p̄n.
⁊ in.c.hoſpitiolũ tuũ.xxxij.diſt. Sed iu
dex ex officio ſuo etiam minime inſtãte
poteſt inquirere ꝯtra delinquẽtes: vt ha
betur in.l.congruit.ff.de offi.p̄ſi.⁊ caue
tur expreſſe ex ſerie dictarũ conſtitutio
nũ: ergo eodẽ modo põt ⁊ dʒ ex officio
24 ſuo querere innocẽtiã inquiſitorũ† et re
cipere teſtes q̃s ipſe iudex quoquo mo
do põt habere q̃ notitiã habeãt ⁊ ſciant
veritatem ⁊ innocentiam ipſorũ inquiſi
torum: imo magis tenetur inueſtigare
probationes innocentie q̃ꝫ probationes
nocentie cũ fauorabiliores debeant eſſe
iudices ad abſoluẽdũ ⁊ liberandũ q̃ꝫ ad
condemnandum: vt in regula fauorabi
liores.de regu.iur.in.vj.l.Arrianus.ff.de
act.⁊ ob.l.merito.ff.p ſoc.voluit glo.fin.
in.c.clerici.lxxxj.di. cum multis aliis ſi.
¶ Alio medio etiã ad hoc moueor: nam
licet ex forma ſtatuti cautum ſit qd cõtu
25 max haberi debeat p cõfeſſo tamẽ ſi
liquet iudici talẽ abſentẽ cõtumacẽ eſſe
innocentẽ ⁊ nõ culpabilẽ: lʒ ſit cõtumax
iudex non poteſt nec dʒ eum cõdemna
re. ita ſingulariter dixit Bart.in ꝯſi.ſuo.
c.inci.a dño cyno de bononia.in vlt.col.
per.l.ſi nõ defendantur.ff.de penis.⁊ ita
etiã colligiť ex verbis Bal.in rub.C.de
manu.vin.et voluit dñs Bartho.cepo.
in cõſi.ſuo.xlix.inci.quãq̃ ⁊c.in vlti.col.
⁊ in cautela ſua.ccliiij.inci.ſimilẽ caute
lã.⁊ in cautel.ſua.lxviij.inci.in cã criali
⁊c.pro quibus optime faciũt dicta p glo.
bar.⁊ doct.in.l.ſeruũ quoq.§.publice.ff.
de ꝓcu.⁊ in.l.vbi pactũ.C.de trãſ.⁊ in.l.
pe.§.ad crimen.ff.de pub.iu.⁊ p Cepo.in
cõſil.ſuo.cxxx.inci.viſo ꝓceſſu.in añpe.
col.⁊ p Gan.in tract.maleſi.ſub rub.de
qõ.⁊ tormentis.circa.v.colum.verſi.ſed
qd erit de queſtione.⁊ p Guido.de ſuza.
in tracta.ſuo de torment.in.x.colum.ver
ſicu.ſed quid de queſtione.⁊ per.d.Fran
ciſ.de areti.in conſil.ſuo.cxlvij.incipien
te viſa conſultatione.in.iij.⁊.iiij.colum.
Ex iſtis ergo doctrinis ſatis puto con
ſtare vnicuiq recte facienti quod iudex
in caſu noſtro non obſtante contumacia
dictorum inquiſitorum que non cauſan
tur ex commiſſione alicuius delicti: ſed
aliunde variis reſpectibus debet ex offi
cio querere toto poſſe ſuo teſtes q̃ ſciunt
veritatem huiuſmodi delicti ⁊ eos dili
genter examinare etiam nemine hoc re
quirente: ⁊ hoc expreſſe colligitur ex do
ctrina Barto.in dicto conſilio inquan
tum dicit qd ſi liquet iudici abſentẽ cõtu
macem eſſe innocentẽ ⁊ non culpabilẽ lʒ
ſit contumax: iudex nõ poteſt nec debet
eum condemnare: ſed poſtq̃ꝫ dicit reum
eſſe contumacẽ ⁊ iudici conſtare de in
nocentia ipſi⁹ rei neceſſario infert ⁊ cõ

dudit qꝺ probationes dicte innocentie
fuerint recepte a iudice ex officio ſuo: ⁊
nõ a parte q̄ erat ↄtumax nec ab aliquo
procuratore ipſi9 rei cui vt dixi eſt ꝑclu
ſa via a iure comparēdi ꝓ aliquo in cau
ſis capitalibus.d.l.penul.§.ad crimē.ff.
de publicis iudicijs.Cum alijs ſuperius
allegatis.¶Preterea qꝺ dominus po
teſtas in preſenti caſu poſſit ⁊ debeat re
cipere teſtes ſcientes veritatem conten
torum in dicta inquiſitione ⁊ quot vul
nera habebat dict9 ſebaſtian9 mortu9
nõ obſtāte eoꝝ ↄtumacia oſ̄do alio me
26 dio:nam clarū eſt in iure† ꝙ publicatis
atteſtatiõibus nõ poſſunt teſtes recipi
ſuper eiſdem capitulis vel directo con
trarijs tam in cauſa ꝑncipali quam in
cauſa appellatiõis clemen.teſtibus de
teſtibus.habetur in.c.fraternitatis.⁊ in
c.cum clamor.⁊ vtrobiqꝫ per ſcribentes.
extra de teſtibus.⁊ in aut.at q̄ ſemel.C.
de probatiõibus.⁊ in.§ q̄a vero.in aut.
de teſtibus.tū etiā iſto caſu nõ obſtante
tali publicatione ⁊ prohibitione iudex
ex officio ad vtilitatem partis poterit
alios teſtes recipere ſcꝺm Baldū in.l.
ampliorē.in.ij.col.C.de appella.vbi di
cit qꝺ cõtra clemen. teſtibus de teſtib9
27 eſt remediū† qꝺ ille q̄ non põt ꝓduce
re teſtes propter didicita teſtificata det
nõia teſtiū iudici ⁊ abſentet ſe:⁊ tunc iu
dex in quo nõ timet ſubornatio recipiat
dictos teſtes ac iuramenta ⁊ depoſitio
nes ⁊ valebit eorum teſtimonium:quod
dicit eſſe mirabile: quod dictum refert
ſequit Pau.de caſt.in cõſil.ſuo.ccclxix.
incip.in caſu de quo querit.in pe.colū.
vbi ꝓ hac doctrina plura allegat i ſimi
li.⁊ illud dictū Bald.etiā refert ⁊ ſequit
Lud.roma.in cõſi.cccclxxix.incipiente
in eo qꝺ querit.in fi.⁊ in repetitione ru
bri.de arbi.in.xi.col.verſicu.itē habeas
⁊ illud dictū etiā refert ⁊ ſequitur Bar
batia.c.ad petitionem.in.iiij.colū. ver
ſicu.vltimo nota .extra de accuſa. dñs
Alexan.l.iij.§.hoc antē iudicium .in.iij.
col.ff.de dā.infe.⁊ dñs Bartho .Cepo.
in cautela ſua.clxvi.inci.regulariter ⁊c.
ꝓ qua doctrina faciunt optime dicta ꝑ
eūdē Bal.in.l.trāſigere.in.iiij.col.vſi.⁊
ideo iudex q̄ ſuſpicatur.C.de tranſac.⁊
ꝑ Jo.an.in.c.ij.in fi.de iura.calū.in fi.li.
vi.in nouella.⁊ Lud.ro.in ↄſ.ſuo.clxxvi.
inci.iſte ſunt rñſiones.in pe.col.in fi.Et
ꝑ Bal.in addi.Spec.in ti.de execu.ſnie
in vlt.col.verſi.ſed nunq̄d poſſiꝫ.⁊ per
Bal.ſuꝑ ſtatutis in verbo ↄcluſio.⁊ fa
ciūt ꝙ plura ⁊ plura alia que ad hoc ꝓ
poſitū adduxi in.l.i.§.fi.in.iij.colū.ff.de
queſtiõib9.Modo in ꝓpoſitio dico qꝺ iu
dex nõ obſtante ꝓhibitiõe iuris cõis ⁊
ſtatutoꝝ q̄ eſt qꝺ nõ admittant ſeu non
recipiant teſtes ⁊ ꝓbatiões ꝓ reo crimi
naliter inq̄ſito niſi ip̄e ꝑſonaliter cõpa
reat vt.ſ.dixi tñ põt: ⁊ dꝫ iudex in caſu
noſtro recipere teſtes ſuꝑ veritate cõtē
torū in dicta inq̄ſitiõe.Nā apparet ꝓhi
bitio iuriū volentiū qꝺ poſt publicatas
atteſtatiões vl̄ poſt didicita teſtificata
nõ poſſint vlterius recipi teſtes ſuꝑ eiſ
dē capitulis vel directo ↄ̄rijs.Et tñ iu
dex poteſt teſtes recipere vt.ſ.oſtenſum
eſt:ergo eodē mõ in caſu noſtro nõ ob
ſtāte dicta ꝓhibitiõe legis ⁊ ſtatuti po
terit ipſe iudex in fauorē innocentie te
ſtes recipere:imo magis videt̄ dicendū
qꝺ in caſu nr̄o iudex debeat recipere te
ſtes ꝙ in caſu Bal.q: ip̄e bal.loq̄t in cā
ciuili non aūt in cauſa criminali in qua
tractat̄ de pena vltimi ſupplicij q̄ val
de maior eſt quacūqꝫ pena ciuili vel pe
cuniaria.l.in ſeruoꝝ.ff.de pe̅n. ⁊ vbi ma
ius eſt periculū ibi cauti9 eſt agendū.c.
vbi ꝑiculū.de elec.lib.vi.Et in caſu nr̄o
tractat̄ de ꝑiudicio irreparabili ꝓpter
28 qꝺ plura† cõceduntur a iure q̄ al̄s nõ con
cederent̄ vt dixi aliqua adducēdo i.l.ſi
q̄s nec qꝺ.in.i.colū.ff.de qꝺ.⁊ in.l.i.in
prin.in.iij.col.⁊ in.viij.colū.ibi eo.tit.de
queſtio.Si iſta ergo poteſt facere iudex
nõ obſtāte ꝓhibitiõe iuris poterit mul
to forti9 facere iudex in caſu noſtro.arg.
aut.multomagis.C.de ſac.ſan.eccle.Et
hoc magis faciet iudex ex neceſſitate ꝙ
voluntate ⁊ motu ꝓprio:cū vt ſuperius
late dixi teneat̄ oī via: ⁊ omni ingenio
rectus ⁊ iuſt9 iudex querere veritatem
inuenire ⁊ iudiciū ſuū cū ipſa veritate
cõfirmare.Ad ꝑdictoꝝ cõfirmationē
adduci poteſt qꝺ voluit Spec.in tit.de
inſtru.edi.§.fi.ver.quid ſi debitor.⁊ ibi
Jo.an.in addi.vbi dicūt ꝙ ſi pars reuū

cianit ꝓductioni teſtiū vel inſtrumētoꝝ
cū iuramēto q̄ renūtiatio valet. vt in. c. ſi
vero. de iureiuran. debet procurare per
29 medium alicuius amici † ꝙ iudex ex offi
cio tales teſtes recipiat. qđ dictū ſequit
Joā. de imo. in. c. ij. extra de ꝓba. Et La
pus in. c. q̄uis. de pac. in. vſ. ⁊. d. Alexā.
in aut. iubemus. C. de iud. ⁊ faciat etiam
quod voluit Spec. in tit. de ꝓba. in. §. vi
dendum. ver. ſed q̄d ſi debitoꝛ. vbi dixit
ꝙ ſi debitoꝛ iurauit nō ꝓbare ſolutionē
niſi ꝑ inſtrm inciſum tñ poteſt ꝓcurare
ꝙ teſtes ſuꝑ ſolutione recipiantur offi
cio iudicis. ¶ Itē ⁊ vltra p̄miſſa optime
facit pro hac parte: nam vt de ſe patet
maxima iniq̄tas verſaṫ in hoc ꝙ innocē
tes debēt inq̄ri ⁊ moleſtari: ⁊ ecōtrario
equitas ſuadet vt tales innocentes ad
mittanṫ ad eoꝝ innocētiā ꝓbandam: ⁊
iſta patent ad ſenſum. ſed quotieſcunq̄
equitas ꝯcurrit in aliquo caſu iudex dꝫ
30 moueri motu proprio † ⁊ ex officio ſuo ꝓ
ipſa equitate ⁊ pro innocentia iuuanda
ad qđ dicendum moueoꝛ ex notabili do
ctrina do. Anto. in. c. j. de iudic. vbi dixit
31 † ꝙ lꝫ ſit concluſum in cauſa tñ equitate
ſuadēte poſſunt ꝓduci inſtra. ⁊ ita dicit
de facto obtinuiſſe. ꝓ quo faciunt dicta
ꝑ eundē in. c. cū dilectus. de conſue. vbi
dixit ꝙ ſtante ſtatuto ꝙ non poſſit reus
32 opponere cōtra intētionē actoꝛis † ꝙ tñ
poterit iudex equitate ſuadente repelle
re talē agentē. ad qđ allegat Inno. in. c.
cū olim. de cēſi. ⁊ idem videṫ dicere ipſe
do. Anto. in. c. bone. de poſtu. p̄la. Et
facit quod voluit Petr. de ancha. in. c.
cum inter p̄oꝛē. de excep. vbi dixit ꝙ ſi
aliq̄s eſt iniuriatus excōicato qui agere
non poteſt: ꝙ tñ iudex equitate motus
poterit punire talē iniuriantē. ⁊ ſubdit
ibi ꝙ ſi ex alicui⁹ cōſtitutiōis foꝛma reo
exceptionis vel defenſiōis poteſtas de
33 negatur: attamen iudex ex ꝓp̄io officio
nulliter agentem a limine iudicij repel
let. pro quo dicit ipſe ibi eſſe caſum in
l. plane. de peti. here. ⁊ in. l. fi. eo. titu. Et
faciūt etiam que voluit Hoſt. in. c. quin
tauallis. de iureiuran. vbi dixit ꝙ iudex
34 ex offō ſuo dꝫ occurrere manifeſte † ini
quitati etiam ſi parti ſit precluſa via per
pactum vel per ſtatutum: quod dictū re

fert ⁊ ſequiṫ Petr. de ancha. in cōſil. ſuo
clxxvj. inci. viſis ⁊c. poſt p̄n. Et faciunt
plura ⁊ plura alia in materia equitatis
que reduxi in. l. j. § fi. in. xiij. col. ff. de que
ſtio. Et illud dictū Hoſti. in. d. c. quinta
uallis. multū venit ponderādū a iudice
inquirente in caſu noſtro. ¶ Item ⁊ vl
tra predicta adduci poteſt: quod multū
ſingulariter voluit do. Franſ. de aret. in
conſi. cxlviij. incip. viſa cōſultatiōe. vbi
35 dixit † ꝙ etiā ꝯ veram ⁊ ſpontaneam rei
cōfeſſionē iudex ex officio recipit teſtes
ad defenſam rei in cauſa criminali de
quo dicit eſſe caſum in. l. j. §. ſi q̄s vltro.
⁊ ibi hoc voluit Bart. ff. de qō. ⁊ clari⁹
in. l. quanta. §. hoc aūt. ff. de dam. infec.
36 ⁊ ſubdit dñs Franciſ. in. d. cōſi. † ꝙ non
debet repelli a iudice allegans cauſas
innocentie alicuius rei licet ꝓcuratoꝛ in
cauſa criminali nō poſſit admitti: vt eſt
caſus in. l. ſeruū quoq̄. §. publice. ff. de
procura. per quem tex. Barto. ibi ⁊ in. l.
penul. §. ad crimen. ff. de publi. iudi. dat
talē regulā videlicet ꝙ vbi pōt procedi
cōtra abſentē de crimine ⁊ ferri ſnia ſu
per illo ſemper admittitur excuſatoꝛ ad
allegandum cauſas innocentie lꝫ ꝓcu
ratoꝛ non admittaṫ. ⁊ dicit ꝙ hec eſt cō
munioꝛ ſententia doctoꝝ in dictis lo
cis. ⁊ in. l. reos. C. de accuſa. licet aliqui
cōtradixerint. de quo etiā in. c. veniens.
de accu. qđ etiā firmauit Joā. de ana. in
d. c. veniens. in. vſ. colū. de accuſ. ſubdit
poſtea dñs Fran. in dicto cōſi. ſuo illud
37 eſſe indubitatū † ꝙ iudex ex officio ſuo
nō ſolū ad defenſam rei abſentis poteſt
teſtes recipere licet ſint publicate atte
ſtationes: ſed etiā ad hoc tenetur iudex.
ita notat Bar. ſcđm eum in diſputatio
ne ſua quam refert in. l. iiij. §. hoc autem
iudicium. ff. de damno. infec. ⁊ in. l. ij. in
fi. ff. de q̄ōnij. ⁊ in. d. §. ad crimen. ⁊ in. l.
ſeruū quoq̄. §. publice. de quo etiam po
nit Bal. poſt Barto. in auten. at qui ſe
mel. C. de probationibus. ⁊ Moder. in
c. fraternitatis. extra de teſtibus: ⁊ vere
non mentioꝛ dicta per dominum Fran.
in. d. cōſi. etiā ſi alia non adducerentur
in medium danṫ victoꝛiam dictis inqui
ſitis ⁊ manifeſte oſtendūt qđ in caſu no
ſtro domin⁹ poteſtas ſeu eius curia de

bent ⁊ tenẽtur ex officio ſuo parte nõ in-
ſtante recipere teſtes ſuper innocentia
ipſorum inquiſitorũ: quinimo etiã ſi ali-
quis pcurator affinis vel amicus ipſorum
inquiſitorũ peteret vt tales teſtes ſuper
innocẽtia reciperent debent admitti ſm
doctrinã Bart. in pluribus locis relatã
a dño Franciſco in.d.cõſi. attento q ſu-
mus in caſu in quo cõtra reos abſentes
poteſt inquiri ⁊ pcedi ⁊ ferri ſnia in cau
ſa criminali vt in caſu noſtro vt apparet
clare ⁊ expreſſe ex tenore ⁊ ſerie ſtatuti
poſiti ſub rubrica de modo ⁊ forma pce-
dendi cõtra accuſatos vel inquiſitos cõ
tumaces: ex iſtis itaq; omnibus ſuperius
adductis puto ſatis cõſtare curie inqui-
renti qđ debet ipſa curia pro veritate ha
benda: ⁊ ne quis indebite damnũ patia-
tur recipere teſtes ſup innocentia dicto-
rum inquiſitorũ innocentiũ non obſtan
te eorum contumacia. Nec obſtantibus
ſtatutis ⁊ prouiſionibus ſuperius addu-
ctis. ¶ Item qđ dominus poteſtas in
hoc caſu noſtro nõ obſtante cõtumacia
dictorũ inquiſitorum debeat ex officio
ſuo recipere teſtes ſuper innocẽtia ipſo-
rum inquiſitorũ: adduco Jo. de Jmo. in
c. veniẽs: extra de accuſ. quem ibi refert
⁊ ſequitur Joan. de ana. in. vij. col. vbi di
38 xerunt qđ omnes doctores tenent q † in
cauſa criminali poſſit interuenire inſtru
ctor ⁊ informator de defenſionibus ab-
ſentis: q2 etiam iudex debet ſe de hoc in-
formare per. l. ſi nõ defendatur. ff. de pe-
nis. ⁊ idẽ dicit Joã. de Jmo. vbi. s. ſe alias
39 feciſſe porrigi capitula † curie et iudici
maleficiorum ſuper quibus poterat pa-
tere defenſio abſentis: et fecit nominari
teſtes in ſcriptis qui ſuper capitulis po-
terant informare iudicẽ ⁊ deponere. Et
fecit proteſtari curie ⁊ iudici qđ vellent
ſuper predictis inquirere veritatem: q2
ad hoc tenentur etiam nemine petente:
⁊ ſi hoc non facerent poterit eis imputa
ri in ſyndicatu. Et pro hoc dicit Joã. de
imo. ſe euaſiſſe vnũ a ſentẽtia banni. ita
ad literam dicit ⁊ refert Joan. de ana. in
d. c. veniens. in. vij. col. verſicu. nunquid
autẽ. que doctrina ni fallor optime deſer
uit caſui noſtro ex qua apparet qđ index
ſeu curia tenetur recipere teſtes ſup in-
nocentia dictorum inquiſitorum nõ ob-
ſtante eorum contumacia datis ſibi no-
minibus teſtium alr̃s tenebuntur in ſyn
dicatu. ¶ Alio etiã reſpectu ⁊ alia ratio-
ne dico procuratorem admittendũ eſſe
pro dictis inquiſitis ad producendos te
ſtes ⁊ ad alia faciẽda que expediũt ipſis
inquiſitis. Nam vt. s. dictũ ⁊ oſtenſum
eſt prohibitum eſt poteſtati ⁊ eius curie
inquirere cõtra plures homines q̃ ſint
vulnera mortalia illata mortuo: vt patet
expreſſe ⁊ preallegato ſtatuto poſito ſub
rubrica quot homines poſſent inculpa-
ri de morte: qua prohibitione ſtante cum
in caſu noſtro mortuus nõ habuerit niſi
vnicum vulnus non potuit inquiri con
tra tres homines vt inquiſitum eſt: ergo
in hoc caſu poteſt interuenire procura-
tor ⁊ nedum ſpecialis procurator: ſed
etiam quilibet de populo poteſt compa
rere pro ipſis inquiſitis. nam quãdo pro
hibitum eſt a lege vel ſtatuto quod iudex
non poſſit in aliquo caſu procedere con
tra aliquem tunc ſi ipſe iudex procedat
admittitur ad comparendum pro ipſo
inquiſito nedum ſpecialis procurator:
ſed etiam quilibet de populo. Exemplũ
poteſt poni. Aliquis interfecit bannitũ
qui ex forma ſtatuti poterat impune oc-
cidi: nam tali caſu non poterit puniri
propter dictum ſtatutum: tamen ſi pote-
ſtas inquirit contra talem occidentem
hoc caſu prohibito a ſtatuto poterit qui
libet de populo comparere et oſtendere
bannum illius mortui et petere a pote-
40 ſtate vel iudice † quod contra illum vl-
terius non procedat: ſed imo abſolua-
tur ab inquiſitione contra eum forma-
ta. ita dicit Barto. in. l. vbi pactum. C.
de tranſactionibus. quem ibi ſequuntur
doctores: et fuit originalis doctrina Ri-
card malum. in. l. filiusfamilias. in. §. ve-
teranũ. ff. de procuratoribus. per gloſ.
ibi. quam doctrinam refert et ſequitur
Angel. in dicto. §. veteranũ. etiã. l. quos
prohibet. de poſtulan. ⁊ idem voluit ipſe
Angel. poſt Cyn. in. l. reos. C. de accuſa-
tionibus. et Abb. in. c. iij. de accuſatio.
vbi allegat Barto. in. d. l. vbi pactum. ⁊
idem voluit Bar. in conſilio ſuo cente-
ſimo. incip. a domino Cy. de bononia. ⁊

Pet.de anch.in.c.veniẽs. in penul. col. de accuſa.⁊ Bar.in.l.penul.in.§.ad crimen.circa penul.col.ff.de publi.iudi. Et voluerunt alij plures doctores quos ſimul reduxi in.l.ſi q̄s nec qd.in. xxv. col. ff.de queſtio.vbi latiꝰ locutꝰ ſum in materia. ita indubitãter dicendum puto in caſu noſtro:ſcilicet quod ſtante prohibitione dicti ſtatuti.ꝫ. allegati ꝓhibentis ꝙ non poſſit cõtra plures inquiri q̄ ſint vulnera mortalia ꝙ poſtq̄ cõtra factum ⁊ inquiſitũ eſt cõtra plures poterit in caſu iſto cõparere ꝓcurator dictorũ inquiſitorum ⁊ etiã quilibet de populo ꝓ eis ⁊ erũt admittẽdi per ſupradicta. ¶ Alia etiã ratione dico qd probationes innocentie dictorũ inquiſitorũ ſunt recipiẽde per curiam nedũ ex proprio eius officio: ſed etiã ad petitionẽ ipſorũ inquiſitorũ interueniẽte eorũ ꝓcuratore nõ obſtante eorũ contumacia. Nã ſtante dicta prohibitione preallegati ſtatuti prohibẽtis poſſe inquiri cõtra plures hoĩes q̄ fuerint vulnera illata mortuo nõ potuit inquiſitio formari cõtra dictos tres hoĩes vt formata eſt. Et poſtq̄ ſic formata fuit cõtra formã dicti ſtatuti nõ põt dici niſi calũnioſa:vt de ſe ptz:ergo in ea merito põt interuenire ꝓcurator argu. eius qd voluit Cy.in.l.reos.C.de accuſ. vbi dixit
41 † qd quando cõtra aliquem eſt inſtituta accuſatio calumnioſa: qd tunc in tali caſu admittat̃ procurator etiã in criminalibus:quod dictũ refert ⁊ ſequit̃ Bald. in.l.ij.C.vt nemo priua.qd dicit eſſe notandum ⁊ menti tenendũ: ex quo cõſtat qd etiã ex hoc capite admittẽdus eſt ꝓcurator ꝓ dictis inquiſitis:⁊ teſtes ac ꝓbationes eorũ ſunt admittende ⁊ recipiẽde pro curia nõ obſtante eorum cõtumacia vt dixi. ¶ Ultimo pro parte ⁊ opinio
42 ne cõcurrit alia ratio † videlicet qñ inquiſitio eſt inepta aliquo reſpectu tunc admittitur procurator in cauſa. ita dixit ſingulariter Bal.in cõſi.ſuo.cvi.inci.verba accuſatiõis.in.l.volu. ſed in caſu noſtro dicta inq̄ſitio eſt inepta qꝛ cõtra formam dicti ſtatuti eſt formata: ergo in ea admittit̃ procurator. ꝓ quo facit optime qd voluit Ange.de are.in.§. appellãtur: in.x.col.ver.vl.aduertas.inſti. de excep.

vbi dicit qd ineptitudo libelli ⁊ incõpetentia iudicis equiparant̃.ad qd allegat glo.quã dicit ſingularẽ.inſti.de oblig.in princi. Et exiſtis oĩbus ſatis ſuperq̄ ſatis puto cõſtare curie inquirenti duo: videlicet dictũ ſebaſt. mortuũ nõ habuiſſe niſi vnicũ vulnꝰ. ¶ Itẽ ⁊ qd nõ obſtantibus teſtibꝰ examinatis ꝓpter quos emanauit ſnĩa a dño ꝓtãte: ſꝫ etiã ad maiorẽ rei claritatẽ poſſunt ⁊ debent ſi opus ſit alij teſtes recipi:nec ptãs vel eius curia põt allegare ⁊ dicere dictum mortuũ habuiſſe plura vulnera q̄ vnicũ vulnus:cũ qꝛ ſnĩa aliter ꝑ ipſum. d. ptãtem ꝓnunciatuꝫ eſt.d. ſebaſtianũ mortuũ nõ habuiſſe niſi vnicum vulnus:nemo enĩ audiẽdus eſt veniens cõtra illud qd viua voce approbauit.l.gñalr.C.de non nu.pecu.l.ſicut.C.de acti.⁊ obli.habet̃ in.l.iij.C.qñ lice.ab em. diſcede. ¶ Capio mõ ſcḋam dubitationẽ que eſt vtruꝫ dicti inquiſiti ſint puniẽdi in caſu noſtro pena mortis vel alia pena.in quo dico eos abſoluendos eſſe ⁊ nõ ſolũ eos nõ fore puniẽdos pena mortis:ſed nec etiã aliqua alia pena corporali vel pecuniaria:nam vt dixi conſtat dictũ ſebaſtianum mortuum nõ habuiſſe niſi vnicuꝫ vulnus:⁊ inquiſitio formata eſt contra tres pariter de dicto homicidio:nec expreſſum eſt quis ipſorũ triũ intulerit dictũ vulnus: ⁊ impoſſibile eſt qd plures hoĩes q̄ vnus tãtũ intulerit dictum vnicũ vulnus:vt de ſe patet teſte experientia rerum magiſtra. ex quo indubitãter ſequit̃ incertitudo huiꝰ rei ſcꝫ quis ipſorũ intulerit dictum vulnus. Stãte ergo dicta incertitudine ſequitur qd nemo ipſorũ debet puniri cũ melius ſit nocentẽ abſoluere innocentẽ cõdẽ-
43 nare.l.abſentẽ.ff.de pe. † Et qd ſtante dicta incertitudine nemo ipſorum debeat puniri:voluit gl.no. et ordinaria ad hoc in.l.item mella.in.§. ſed ſi ſeruũ plures. ff.ad.l.aquil.quã gl. refert ⁊ ſequitur ad hoc.d.Alex.dicẽs eam ſingularẽ in cõſil. ſuo.ccxxxvij.inci.ponderatis.in.iii.col. ⁊ ibi dicit ꝙ dictã gl. ſequutus eſt Dynꝰ cõſulẽdo:qd cõſiliũ Dyni refert ⁊ ſequit̃ Pet.de anch.in cõſi.ſuo.ccxvij. incip.in Chriſti noĩe nos Bartholomeꝰ de Sali. Et idem quod voluit dicta glo.voluit

Specu.in

Spec.in titu.de homicidio.§.j.ꝟ.pone
qđ quatuoꝛ homines.ꝛ Jo.de ang.in.c.
ſignificaſti.el.ij.in.xiiij.col.extra de ho-
mi.ꝛ.d.Alex.in ꝯſ.ſuo.xv.in.iij.ꝛ.vj.col.
inci.viſo ꝓceſſu.i.j.vol.vbi allegat hāc
partē tenuiſſe Gandi.in trac.ſuo maleſi
cioꝝ ſub rubri.de homi.in.iij.col.verſ.
pone queſtionē.ꝛ in tit.de penis reoꝝ.
in.iij.col.ver.pone etiam ꝛ idem voluit
Ludo.ro.in ꝯſi.ſuo.cccc.j.inci.eo preſup
poſito.ꝛ Bal.in ꝯſi.ſuo.lxxij.inci.pſup-
poſito qđ in ciuitate.in.v.vol.vbi refert
ſe ad dicta Spec.in dicto verſi.pone qđ
quatuoꝛ hoies.ꝛ idē etiam tenuit idem
Bal.in ꝯſi.ſuo.cccxj.inci.quidā rumoꝛ
in.iij.volumine.ꝛ in conſi.ſuo vltimo in
eodem.iij.volu.qđ incit dicitur ꝙ certi.ꝛ
idē etiā tenuit Raphael cuma.in conſi.
ſuo.clxxxiiij.inc.viſis in.ij.col.ꝛ Bal.in
repertoꝛio ſuo in verbo vulneratus vno
vulnere.in pꝛimo ꝟſ.vbi allegat gloſſ.in
d.§.ſed ſi ſeruū.plures.quā dicit ſingu
larē ꝛ alibi nō reperiri.ꝛ idē etiā firmat
dñs Alexā.in cōſi.ſuo.cclvij.inci.ponde
ratis.ꝛ in ꝯſi.cccxc.incipien.copioſe.et
idem tenuit Specu.in titu.de diſpēſa.§.
iuſta in penul.col.in ver.quid ſi aliquis
in rixa.ꝛ ibi Jo.an.q̄ ſe remittit in hoc
ad dicta per Spec.in titu.de homici.in
dicto verſi.pone qđ quatuoꝛ hoies.ꝛ idē
firmauit dñs Feli.in.d.c.ſignificaſti.in
iij.col.de quo latius ꝛ copioſiꝰ dixi plu-
ra alia adducendo in repe.mea rubꝛ.C.
de pꝛobationi.in.lxxxiij.ꝛ in.lxxxiiij.co.
ꝛ in ſingu.meo.ccxvij.incip.ter vel qua-
ter.nec habet obſtare ſi per curiam vel
ꝑ aliū diceref qđ imo nō obſtāte tali in-
certitudine quilibet ipſoꝝ inquiſitoꝝ
debeat puniri pena moꝛtis:cū cautū ſit
tam ex foꝛma ſtatutoꝝ quā de iure cōi
ꝙ occidens ꝛ preſtans auxilium ꝯſiliū
vel fauoꝛē ipſi homicidio ambo punien
tur pena moꝛtis vt cautum eſt in ſtatuto
poſito ſub rubꝛica de pena homicide.in
pꝛima col.ꝛ in penul.colū.in.§.mādatū
vero.ꝛ cautū eſt etiā de iure cōmuni vt
habef in.l.ſi quē ꝑ.C.de epiſco.ꝛ cleri.ꝛ
in.l.quiſquis.C.ad legē iuliam maieſta.
ꝛ in.l.iij.ff.ad legē coꝛne.de ſica.ꝛ hſ per
ſcribentes in.l.j.C.de rap.virg.quo ſtāte
oēs debēt puniri pena moꝛtis:qꝛ lꝫ ne

ſciatur certe qui fuerit ille q̄ intulerit di-
ctū vulnus ipi ſebaſtiano moꝛtuo tñ ne
gari nō poteſt ꝙ vnus ex dictis inquiſi
tis nō intulerit dictum vulnꝰ:ꝛ alij inq-
ſiti nō preſtiterint auxiliū cooperatiuū
ꝛ fauoꝛē ad dictū homicidium ꝛ ad di
ctum vulnus inferandū:quo caſu tales
ſocij dicuntur preſtare auxilium maleſi-
44 cio † etiam ſi arma nō extraxiſſent ſm
Bar.in.l.ij.§.j.ff.de vi ꝛ vi ar.Et ponit
late Ang.de are.in trac.ſuo maleficioꝝ
in verbo ꝛ dictus andreas armatus:in
pꝛincipio.ꝛ ibi latius in additionibꝰ:et
ſic non eſt opꝰ habere certitudinē q̄ fue
rit ille qui intulerit dictū vulnus cū illo
inferens ꝛ auxilium ꝛ fauoꝛē preſtantes
eadē pena puniantur:vt in dicto ſtatuto
ꝛ in iuribus pꝛeallegatis.qm̄ reſpōdeo
pluribus modis.ꝛ pꝛimo dico predicta
obſtare quia poſito ſine veri pꝛeiudicio
quod ipſi inquiſiti dediſſent ſibi inuicē
auxilium conſilium ꝛ fauoꝛem dicto ma
leficio.attamen attento ꝙ neſcitur qui
ipſoꝝ intulerit dictum vulnus nemo
ipſoꝝ debet puniri pena moꝛtis nec ꝑ
vulnere illato nec ꝑ auxilio conſilio vel
fauoꝛe preſtito.ratio eſt quia ſtante lege
ſtatuto vel conſtitutione ꝙ ꝓbētes auxi-
liū conſiliū vel fauoꝛē maleficio puniā
tur eadē pena qua cōmittēs:attamen ſi
quis preſtiterit opem auxilium vel fauo
rem maleficio non debet puniri eadē pe
na qua puniri debet ipſe pꝛincipaliter cō
45 mittens maleficium † ſꝫ dꝫ mitius puni
ri.ita ſingulariter dixit Sali.in.l.j.C.de
rap.virgi.quē refert ꝛ ſequif dñs Bar-
tho.cepo.in cōſi.ſuo.xxvij.inci.requiſi-
tus.in vlti.colū.vbi ſubdit qđ ex quo ta-
lia ſtatuta loquunf de ꝓſtantibus auxi-
liū cōſilium vel fauoꝛē debent interpꝛe
tari ſcđm ius cōe per.l.ij.C.de noxa.ꝛ ꝑ
notata in.l.fi.§.in ꝯputatione.C.de iur.
deliberan.Et ſicut teneantur eadem pe
na in caſibus in quibus de iure cōmu-
46 ni † tenerenf eadē pena videlicet ſi dediſ
ſent cauſam moꝛti.ꝛ qñ non eſſet nudū
auxilium vel conſilium ꝛ qñqꝫ expꝛeſſe
conſtaret ꝛ nō ꝑ preſumptiones:et hoc
idem voluit Gandi.in tractatu ſuo ma
leficioꝝ.ſub rubꝛica de furibus ꝛ latro
nibus.in.v.colum.in ver.ꝛ ſic nota quē

refert ⁊ ſequit̃.d.Augu.de ari.in addi.
in trac.Ang.de arc.de malefi.in verbo
⁊ dicto maleficio ſemper aſſiſtit.in vlti.
char.in vltima additione.Et facit opti-
me ꝓ ꝑdictis notabile verbũ Bal.i.l.
cum ancillis.in.j.colũ.verſic.item nota
ex hac.l.C.de inceſt.nup.vbi dicit quod
mitius punit̃ ille in cuius domo fit ali-
47 quid ꝓhibitũ ⁊ eo patiente ꝙ̃ ipſe de-
linquens principalis:licet habemus de
iure ꝙ agentes ⁊ cõſentientes pari pe-
na puniatur vt eſt tex.in.l.iubem⁹.in.§.
ſane.in ver.fieri paſſus fuerit.C.de ſacr.
ſan.eccle.⁊ ibi Bart.⁊ habet̃ in.l.j.C.de
fal.mone.Et facit etiã nã lʒ fabricãs fal-
48 ſum inſtrumẽtum ⁊ vtens † illo ſcienter
pariter puniant̃:vt habet̃ in.l.ij.C.de fi-
de inſtru.⁊ in.l.ſi falſos.C.de fal.c.ad fal
ſarioꝝ.extra de crimine falſi.tñ ille qui
illud fabricauit acrius ⁊ durius punitur
ꝙ̃ ille qui eo vtitur.ita dixit Cyn.in.d.l.ij.
C.de fid.inſtru.vbi dicit ꝙ ille q̃ fabrica-
uit falſa inſtrumenta tenet̃ directa pena
legis corneli§:de qua in.l.j.§.fi.ff.de fal-
ſis.Sed contra illum qui ſolũ vtitur non
eſt directa pulſatio legis cornelie:ſed eſt
quedam alia que nõ habet tantũ effectũ
vt in.l.falſi.§.ordine.ff.de falſis.vbi ex-
preſſe habet̃ ꝙ mitius punit̃ ille qui vtit̃
falſo ꝙ̃ ille qui fabricauit.quã doctrinaʒ
Cy.refert ⁊ ſequitur Jo.de ana.in.d.c.ad
falſarioꝝ.in prin.iij.col.de crimine fal.
Et facit etiam qđ voluit Gand.in tracta.
ſuo malefi.ſub rubr.de homi.in.ij.col.in
ver.itẽ pone ꝙ titius.vbi notanter dixit
49 † qđ preſtans auxiliũ homicidio nõ pu
nitur tãꝙ̃ homicida ſed punit̃ media pe
na qua dʒ puniri homicida vel ex forma
ſtatuti vel ex forma iuris cõis.ad qđ al-
legat in argu.l.ſi q̃s opem.ff.de furt.que
lex dicit ꝙ ille qui dat opeʒ furto manife
50 ſto non tenet̃ pena quadrupli ſicut † fur
ſed tenet̃ pena dupli quaſi fur nõ mani-
feſt⁹.⁊ dicit Gand.vbi.ſ.ꝙ hec queſtio
fuit cõmiſſa conſulenda bononie ꝯſilio
dñi Dy.de bononia ⁊ aliquib⁹ alijs do-
ctoribus qui finaliter hãc queſtionẽ hoc
modo deciderũt vt.ſ.quã deciſionẽ ſeq̃-
tur ipſe Gand.in dicto loco.de q̃bus oĩ-
bus dixi in ſingu meo.xv.incipi.ſtatuta
cõmuniter.Item ⁊ alia ratione nõ debet

puniri aliq̃s ipſoꝝ inquiſitoꝝ nec tãꝙ̃
principalis delinquẽs:nec tanq̃ꝫ auxiliũ
vel fauorẽ preſtans:qm̃ neſcit̃ quis fue-
rit principalis delinquẽs:nec hoc appa
ret ex tenore inquiſitiõis vel alicuius.de
nunciatiõis nec q̃ intulerit dictũ vulnus
ipſi mortuo:quo caſu nemo ipſoꝝ debet
puniri.ita ſingulariter dixit ꝓe.de anc.
in ꝯſi.ſuo.ccxvij.inci.nos bartholome⁹
de ſaliceto ⁊c.in finalibus verbis.vbi di
51 xit † qđ ſi nõ conſtat de delicto principa
lis non põt procedi contra alios vt auxi
liantes.allegat.Bar.in.l.ſi is qui.in.§.ſi
initiũ.ff.de fur.Et idẽ firmauit.d.Alex.
in.l.ſi duo patroni.in prin.in ver.in glo.
in verbo alteri.ff.de iureiuran.⁊ Bal.in
cõſi.ſuo.ccxxix.incip.verba inquiſitiõis.
in vlt.col.in.iij.vo.Cũ ergo hic nõ cõſtet
q̃s fuerit principalis delinquẽs nõ pote
rit ꝓcedi ad cõdemnationẽ aliquã ꝯtra
aliquẽ.ita formaliter dixit ꝓe.de anch.
in.d.cõſi.vbi ſubdit ꝙ in tali caſu prout
eſt caſus noſter ꝙ neuter eoꝝ poterit pu
niri tanꝙ̃ homicida vel tanꝙ̃ prebens
auxiliũ homicide:qđ eſt ſumme notãdũ
in caſu noſtro. ¶ Ultimo r̃ndeo ꝑdicte
obiectiõi ⁊ dico ꝙ dicti inq̃ſiti non ſunt
puniẽdi mõ aliquo aliqua pena nec cor-
porali nec pecuniaria qm̃ vt ſupra ſatis
late dictũ eſt dicta inquiſitio eſt nulla et
inualida nec viribus ſubſiſtit cum ſit de
directo cõtra formã ſtatuti ſuperius alle
gati.Si ergo eſt nulla et inualida:ergo
non põt dici ꝙ aliq̃s poſſit puniri de ali
quo auxilio cõſilio vel fauore cũ corruat
in totũ ⁊ ſit nulla quo ad principale deli-
ctũ homicidij neceſſario ergo eſt nulla
quo ad auxiliũ qđ dr̃ preſtitũ dicto male
52 ficio per regulã illã vulgatã † qđ acceſ-
ſoriũ ſequit̃ naturã ſui principalis:vt in
regula acceſſoriũ.de reg.iur.in.vj.⁊ in.l.
fi.C.de nõ nume.pecu.⁊ in.l.fi.ff de con-
ſti.pecu.cum ſimi.⁊ corruente principa-
li corruit acceſſorium.l.cũ principalis.ff.
de reg.iur.in.§.libertis.inſt.de pup.ſub-
ſti.⁊ habet̃ in.l.nõ dubiũ.C.de legi.⁊ vo
luit Bald.in.l.ex teſtõ.C.de fideicõ.⁊ in
c.j.§.ſi quis.in vlti.colum.de feu.dat.in
vicem leg.cõmiſ.vbi dixit ꝙ corruẽte in-
ſtrumento corruit precarium in eo poſi-
tum:quod etiam voluit Bal.in.d.l.non

dubium.in.ix.col.⁊ in rub. de preſcript. in.iij.col.ꝑ quo facit qđ voluit glo.in.l. ſi patronus.in verbo fauiana.ff.ſi qđ in frau.pa. Et facit qđ voluit Bald.i.l.abſentis.C.ſi cer.peta.in.v. colũ. vbi dixit qđ ſi non valet contractus principalis nec etiã vȝ preceptũ guarẽtigie vel confeſſio in eo poſita qđ etiaȝ firmauit ipſe Bal.in.l.in ꝯtractib9.in fi. princip. C. de nõ nume.pecu.⁊.d. Alex.in conſi.ſuo cccv.inci.lecto ⁊ diſcuſſo in.vij.col.⁊ in cõſi.ſuo.lxxxij.in.v.col.in.ij.volu.inci. ꝑſpectis his.⁊ idẽ voluit Lud.ro.in cõſil. ſuo.xlij.circa prin.⁊ in cõſi.cxv.circa fin. ⁊ in cõſi.ſuo.cclvj.in princi.⁊ idẽ Lud. ro.in cõſi.ſuo.cccclix.de quo lati9 ⁊ copioſi9 valde locutus ſum in conſi.meo xxj.incip.impone domine ſermonẽ ori meo.in vltima charta. Ex qb9 oibus cõſtat clare lucide ⁊ euidenter vnicuiqȝ recte ſentienti dictos inquiſitos pluribus ex cauſis debere abſolui a ꝑdicta inquiſitione. ¶ Nõ obſtãtib9 quibuſcũqȝ nec obſtãte etiam eorũ cõtumacia maxime ſtãte nullitate dicte inqſitiõis vt ſepius dictũ eſt.⁊ ſi qua ꝑ dñm poteſtatem vel eius curiã vel ꝑ quemcũqȝ doctorẽ vel aduocatũ cõtra ꝑdictos inqſitos adducent offero me paratũ oib9 rñdere ⁊ docere dictos inqſitos eſſe liberandos et abſoluẽdos ⁊ ita ſẽdũ eẽ ꝯcludo. Laus Deo clementiſſimo.

Hippolytus de marſilijs.

1 Fama publica facit indiciũ ad torturã: vide tamen ibi nu.16. qz hoc hȝ locum quando alia concurrũt ſecus ſi fama eſt nuda.
2 Inimicitia facit indicium ad torturam.
3 Semel malus ſemper preſumitur mal9 intellige ſ\~n vt ibi nu.18.
4 Solitus delinquere habet contra ſe indicium delicti.
5 Nox.ea q̃ fiunt de nocte iuſte ignorantur ⁊ ſunt difficilis probationis.
Ea que fiunt de nocte vel in multitudine hoim iuſte ignorantur ibi.8.⁊ nu.7.
6 Statutum artans hoies ville ad emendationem damni nõ vendicat ſibi locuȝ quando damnum datum eſt de nocte.
8 In his q̃ ſunt difficilis probationis admittitur probatio per coniecturas.
9 Probationes facte per cõiecturas dicũtur manifeſte probationes.
10 Probationum ſpecies diuerſe in his q̃ ſunt difficilis probationis coniungant ad probationem faciendam.
Preſumptiones diuerſi generis coniũguntur ad probandum ibi.8.
11 Probationes in criminalibus debent eſſe luce meridiana clariores.
12 Indicia in genere ſuo debent eſſe clara ⁊ talia qđ de iure ſubſiſtant.
13 Preſumitur quilibet bonus de iure.
14 Abſentia de perſe contra aliquem non inducit aliquod indicium.
15 Fama non ꝓbatur niſi dicatur qđ a maiori parte hominum ⁊c.
17 Confeſſio facta per torturam: precedente ſolo indicio fame non preiudicat.
19 Fama mala tunc preiudicat qñ eſt in eodẽ genere mali de quo reus imputatur.
20 Fame bone ꝓbatio prefertur probationi male fame.
21 Probatio bone fame i genere nõ tollere: probationem male fame in ſpecie.
22 Periurus repellitur a teſtimonio.
23 Victus victori etiam cã criminali condemnatur in expenſis.
24 Iudex male inquirens facit litem ſuaȝ.
25 Inſtigator condemnatur in expenſis.
26 Querelator debet in expẽſis cõdemnari ſi delictum non probetur.
27 Statutũ qȝ vict9 victori cõdemnetur in expenſis: tũc ſemper victus condemnat etiam ſi habuerit iuſtam cauſam.

¶ Conſilium.xliij.

QVoniã omnis ptãs ad rectũ iudiciũ exercẽdũ a deo tribuitur: vt hr̃ in.c.ꝑ humani.§.j. de homi.in.vj. idcirco ſupremũ deũ huic cõſultatiõi inuoco vt ei9 mediãte ſuffragio vitatis viam uenire valeã. Mature vt decet cõſiderato tenore inqſitiõis formate ꝑ magnificũ.d.vicepotẽtẽ ⁊ ei9 curiã ꝯ et aduerſus dñicũ quodã chriſtofori de varignana occaſione cuiuſdã incẽdij videref attentis teſtib9 examinatis pro curia contra dictũ dñicum ipſum poſſe ⁊ debere con

dãnari ſcđʒ tenorem.d.inquiſitionis vel
ſaltem qđ poſſet torqueri vigore depoſi
tionũ dictorꝝ teſtium. Attento qđ ipſi te
ſtes firmiter ⁊ concorditer dicunt ipſe
dominicus illa nocte qua fuit impoſit⁹
ignis de quo in dicta inquiſi. non ſtetit
in caſtro varignane vbi oẽs alij hoĩes
dicti caſtri et loci ſteterunt ⁊ per conſe-
quẽs reſultat pſumptio ⁊ indiciũ cõtra
dictũ dñicum qđ ipſe impoſuerit dictuʒ
ignẽ. Itẽ deponũt etiam dicti teſtes eſſe
publicã vocẽ ⁊ famã i dicto caſtro vari-
gnane: ⁊ i loco cõmiſſi delicti qđ fuit di
ctus dñicus qui impoſuit dictum igneʒ
ergo merito eſt cõdemnãdus vigore di
1 ctorũ teſtiũ vel ſaltem † ſubijciendus eſt
torture cũ fama publica faciat indiciuʒ
ad torturã vt p Bar. ⁊ alios in.l.de mi-
nore.in.§.pluriũ.ff.de queſtio. ⁊ p Bal.
Sali. ⁊ alios in.l.ea quidẽ.C.de accuſa.
⁊ p Ang.de are.in tracta. maleficiorum
in ver.fama publica precedẽte ⁊c. Item
corroborant predicta ex dicto dominici
floriani cauali qui inter alia dicit quod
dictus dñicus inquiſitus erat inimicus
damnũ paſſi qui querelauit contra euʒ
que inimicitia multũ ponderat in ſimi-
libus ⁊ multũ nocet inculpato ſeu inqui
ſito arg.eorũ que dixit Spec.in ti.de p-
ſumptio.i.§.ſpecies.ẜ.ſʒ pone. p. mina-
2 tus eſt.t.⁊c.vbi tenet † quod inimicia fa-
ciat indiciũ ad torturã.nã dicit qđ ſi re-
perit quidã mortuus ⁊ neſcit a quo fue-
rit mortuus ſi pbat qđ titi⁹ erat inimi-
cus ſuus ⁊ erat offenſus ab illo mortuo
qđ ex hoc ille titius inimicus ſuus po-
terit poni ad torturã ſine alijs indicijs
qđ dictũ refert et ſequit Lu. ro.in.l.j. §.
hoc reſcriptũ.ff.ad ſilleia. ⁊ i cõſ.ſuo.vij.
inci.viſis neceſſarijs ⁊c. ⁊ Ange.de are.
in trac.maleficiorũ in ẜbo, fama publi-
ca.in.vij.char.in verſi.quero quid ſi re-
periat. ⁊ Ang.i l.fi.i penul.col.C.de qđ.
⁊ eſt de mẽte Bar.in.l.fi.in pe.col.ff.de
qđ.⁊.d.Lau.calca.in cõſi.ſuo.lxij.incip.
in Chriſti ſaluatoris.i.iiij.col. Facit etiaʒ
cõtra dictũ dñicũ. nã teſtes deponunt
eũ eſſe hoĩem malũ ⁊ iniquũ ⁊ ſolitũ ma
leficia cõmittere: que teſtificatio multuʒ
operat cõtra eũ attenta regula illa vul-
3 gata vez † qđ malus ſemper preſumitur
malus ⁊c.de quo in regula ſemel mal⁹.
de reg.iur.l.vj. ⁊ in.l.nõ oĩs.in.§.a barba-
baris.ff.de re milit.cũ ſimilibus. Et ideo
dixit do. Alexan.in cõſi.ſuo.lxxvij. inci-
pi.in cã accuſatiõis ⁊c.in.iij.colũ.in pn.
4 in.ſ.vol.† qđ ſolitus delinquere hʒ con
tra ſe indiciũ dlicti.allegat.l.ſi cui.§.hiſ
dẽ.ff.de accuſa. ⁊ not.in.l.de minore. in
§.tormenta.ff.de qđ. ⁊ dicit hoc notari
a Bar.in.l.fi.ff.de qđ. ⁊ a Bal.in.l.fin.
ff.de heredi.inſti. ⁊ dicit qđ hoc voluit
in terminis gl.in.l.iubem⁹.C.de pb. et
idẽ tenuit ipſe Alex.in conſi.ſuo.l.incip.
viſis ⁊ opportune.in ij.char.in.ij.colũ.
in.j.volu. ⁊ in cõſi.ſuo.v.incipi. in cauſa
inquiſitionis in.ij.chart.in.ij.colum. in
j.vo.de quo lati⁹ dixi in repe.mea.l.fin.
C.de pbat.in.lxxiij.char.ante finẽ. Et
vltra premiſſa facit etiã ſtrictius contra
dictũ dominicũ inqſitũ: nã dictũ incen-
diũ fuit factũ nocturno tpe vt dicunt te
ſtes ⁊ etiã in inquiſitiõe cõtinet: ex quo
ſequit qđ res iſta vez qs impoſuerit di-
ctũ ignẽ eſt difficilis pbationis.arg. gl.
in.l.ſi cũ exceptione. §.in hac.ff.qđ me-
5 tus cã.q̃ dicit † qđ ea que fiunt de nocte
vel in multitudine hoĩm iuſte ignoran-
tur.quã gl.refert ⁊ ſeqtur ang.de are. in
§.quadrupli.in.j.colum.inſtitu.de acti.
⁊ per eam infert ad plura: de quibus ibi
per eũ: ⁊ illã gloſ.etiam refert ⁊ ſequitur
Lu.ro.in cõſi.ſuo.vij.incip.viſis neceſſa-
rijs in factũ ⁊c.vbi p dicta gloſ.adducit
tex.in.l.ſ.§.occiſorꝝ.ff.ad ſilleia.vbi dici
tur quod licet ſeruus in penam incidat
ſi dominus dum occiditur auxilium nõ
preſtat: tamen ſi dominus fuit occiſus
de nocte excuſat ſeruus ſi non iuuit do-
minũ.adducit etiã ad hoc Lud. ro. i.d.
cõſi.dicta.p bar.in.d.§.occiſorꝝ. ⁊ tex. et
que ibi dicunt a Bald.in.l.ſi ideo.C.de
his qb.vt indig. ⁊ alia de quibus ibi per
eũ. Et facit etiã nã ſtatutum artans ho-
mines ville ad emendationem damni
6 † ſi non ceperint malefactorem vel mini
ſtralem ſi non denunciauerit malefacto
res non vendicat ſibi locum quãdo dã-
num eſt datũ de nocte ẜm Bartol.in.d.
§.occiſorꝝ. ⁊ bal.in.d.l. ſi ideo.et Ludo.
ro.in preallegato conſilio ſuo quod vi-
detur etiam de mente Bal.in cõſil.ſuo.

xxvij.incip.ad euidentiaz ꝛc. in primo vol.ꝛ Bal.in.c.quoſdã.extra de pſumptio.ꝛ do.Frãciſc. de are.in ꝯſi.ſuo.lvij. incipiente diligẽter.in.ij.col. ꝛ Bal. in cõſi.ſuo.cccciij.inci.qda fuit.in.j.col.in iiij.vol.ꝛ voluit.Ang.in.l. ſi ſerui.vři.C. de noxali.ꝛ Bal.ſuper ſtatutis in ꝟbo ſyndicus.in.ij.ver.ꝛ do. Ricːlus in tractã.ſuo bannitoꝝ.in.ij.parte ſecundi tempo.qõ.lxx.ꝛ Ange.in .d.l.j.§.occiſorum.ff.ad ſilleia.et Alberi.de roſa.in ſecunda parte ſtatutorum queſtione. lxxxij.in ci.item quero conſules ꝛc.ꝛ voluit.d.Alexã.in cõſi.ſuo.xxiiij.inci.animaduerſis.in.iij.colũ.in.ij.volu.vbi dt
7 qd † difficilis eſt probatio circa maleficia que de nocte fiunt qm̃ illa probabiliter ignorãtur.allat glo.in.d.l. ſi cũ exceptiõe.§.in hac.ff.qd met.cau.quã ad hoc allegat Bald.in.c.j.verſi.porro.in ti.que fuit prima cã benefi. amit.ꝛ Ange.dt in.d.§.in hac.qd illa gl.nõ eſt alibi.ꝛ allat etiã hoc voluiſſe Bal. in.l.cũ fratrez.in pn.C.de his qb. vt indignis ꝛ Ang.in.d.§.occiſoꝝ.ꝛ dicit qd hoc ẽt pbatur in.c.cõſuluit.cũ gl.de officio.dele ga.ꝛ qd bene facit gl.i.l. more romano. ff.de ferijs.Sz ita eſt qd in cõmiſſis oc-
8 culte ꝛ in his que ſunt difficilis † pbationis vt in caſu nr̃o admittitur pbatio per indicia ꝛ coniecturas:vt not. Bal. in.l.ſi qs ex argentarijs.§. penulti.ff.de edẽdo.ꝛ habetur in.l.filiũ cũ diffinim9.ff. de his qui ſunt ſui vel alie. iur. et in.l.ſi vicinis.C.de nupt.ꝛ in.l.conſenſu.C.de repud.ꝛ i.l.nõ omnis.in.§.a barbaris. ff.de re mili.ꝛ in .c.veniens.el.ij. in fin. extra de teſti.ꝛ.c.michael. de illis preſ byterorum. in talibus enim lex contenta eſt probationibus que haberi poſſunt q̃uis plene non ſunt ſcḋm Fede. de ſeñ.in cõſi.ſuo.cxxviij.inci.nulli dubiuz eſt ꝛc. vbi etiã pro hac allegat not.per Innoc. ꝛ Hoſt.in.c.ſup eo.ꝙ met.cã.ꝛ idem voluit Bart.in.d.l. ſi quis ex argentarijs in.§.pe.vbi inquit ꝙ actus clãdeſtinus vt furtũ ꝛ ſilia pbantur per coniecturas.
9 † Et quia ſcḋm eum probationes facte p cõiecturas dicuntur manifeſte probationes.l. licet impator.ff.de leg.j.l. ſi quis locuples.ff.de manu.teſt.ꝛ no. Bar. in l.ſi quãdo.C.vnde vi.ꝛ Spec.in titu. de fur.ver.pe.ꝛ Bar.in.l.j. in fi.ff. de ver. obl.vbi dicit ꝙ i oib9 in quib9 nõ poſſunt haberi liquide pbationes ſufficit ꝙ iudex ex vehementi opiniõe informationem habeat.ar.pallegate.l. non ois. ꝛ voluit etiã bar.in.l. de pupillo. in.§.ſi quis ipſi pretori.in. viij.q.ff. de ope.no. nun.ꝛ bal.in.l.quicũqȝ.in pe.colũ.C.de ſer.fugi.ꝛ in aut. quas actiones.in fin. C.de ſac.ſan.ec.ꝛ in.l.ſi quis in hoc genus.C.de epiſ.ꝛ clẽ.vbi inquit qd ad pbandũ fortunã ſufficit pbatio per indicia ꝛ cõiecturas:qꝛ eſt difficilis pbationis:ꝛ vt plurimum fit ſecrete in camera: ita qd nõ põt pbari de viſu:ꝛ hãc ptem tenet.d.Alex.in ſuo elegãti ꝯſil.xxiiij.inci.aiaduerſis.in.iij.col.in.ij.vo.vbi predicta adducit.Et idẽz ipſe Alex.in conſi.lxix. incip.viſa facti narratione. in.j. col.ꝛ in cõſil.cxxxvj.inci.in hac cã.in.ij. col.in eo.vo.ꝛ ibi in cõſi.iiij.inci. viderel inſpectis.in.iij. char.in.ij.colũ.et in cõſi.cccxxij.inci.qm̃ per excellentiſſimũ ꝛc.in pe.col.ꝛ in cõſi.ſuo.ccxj.inci.viſis ꝛ diſcuſſis in fi. ꝟbis. ꝛ in conſi.cccclxij. inci.viſo themate.in.iiij.col. Et idẽ firmat ipſe Alex.in.l.j.in fi.C. de ſent.q̃ p eo qd intereſt ꝛc.in ſuis apoſtillis. vbi plura not.adducit in hac materia. Et hãc ptẽ etiã firmauit Lud.ro.in conſil. ſuo.lxxvj.incip.in cã nobilis viri.in.iiij. co.vbi plura ad hoc adducit de qb9 ibi per eũ.Et idem firmãt doct.q̃plures in diuerſis locis quos retuli pleni9 in repe.mea rub.C.de prob.in. xiiij. colum.
¶ Cũ ergo in caſu nr̃o tractetur de delicto cõmiſſo de nocte:ꝛ ſic de re q̃ eſt difficilis pbationis:merito videtur dicendũ qd ex depoſitionib9 dictoꝝ teſtiũ poſſit ꝛ debeat ſeq̃ ꝯdẽnatio de dicto incẽdio contra dictum dominicum inquiſitum. vel ſaltem quod contra eũ poſſit deueniri ad torturam. Pro quo etiam facit quod voluit Lud.roma.in.d. conſi.ſuo vij.incipi.viſis neceſſarijs in facto ꝛc. vbi inter alia dicit quod licet alĩs dubitari ſoleat:an diuerſe probationum ſpecies coniungantur ad probationem faciendam; † de quo per docto.in.c.ve- 10
niens.de iureiur.ꝛ in.l. admonẽdi.ff.de

lareiu. ꝛ in. l. in bonefidei. C. e. ꝛ in. l. fi. C. qui numero tute. tñ in his q̄ ſunt diffi cilis ꝓbatiōis: pſumptiones diuerſi generis cōiungūtur ad ꝓbādū. allegat. c. cū cām. ꝛ. c. pterea. ꝛ q̄ ibi habent̄ ꝑ ſcribē. extra de teſti. Dicit etiā Lu. in. d. con ſi. qd̄ ꝓ hac parte facit: q2 ex pluralitate pſumptionū inducit̄ vera ꝓbatio: vt habet̄ in. l. excipiunt̄. ff. ad ſilleia. ꝛ voluit glo. in. l ij. in. §. etas. ff. de excuſat. et hr̄ in. c. ad noſtrā. extra de empt. ꝛ vēd. ꝛ in. c. illo vos extra de pign. de qua gl. in. d. §. etas. latiſſime loquutus ſum forte vltra alios in repe. mea rubrice. C. de proba. in. lxij. colū. Pro quibus facit dictū Bal. in. d. l. excipiunt̄. ff. ad ſill. vbi dixit qd̄ ex multis indicijs reſultat plena ꝓbatio etiā ad ꝯdēnationē capitalē etiam ꝯ impuberē. Et facit etiā dictum Bald. in. l. non eſt veriſile. ff. qd̄ met. cā vbi dixit qd̄ ex pluribus indicijs vel argumētis vehemētibus pōt in cā criminali iudicari: ꝛ faciūt dicta ꝑ Bal. in. l fi. ff. de offi. pcōſul. q̄ retuli in. d. repi. in vi. col. ff. de qd̄. ¶ Ex qb9 oib9 videt̄ dicendū qd̄ dict9 dñic9 inquiſitus poſſit cōdēnari pro dicto incendio: vel ſaltem poni ad torturam ad inueſtigandū an ipſe impoſuerit dictū ignē in dicta caſſina: de qua in inquiſitione continetur. ¶ Sed premiſſis nō obſtantibus q̄ vere nō obſtant: vt infra demōſtrabo contrariā ſniam ꝛ opinionē veriorē de iure eſſe arbitror. Ad qd̄ oſtēdēdū premitto aliqua ꝑ faciliori intelligētia eorū que dicturus ſum. Et primo premitto vnū.

11 vez † qd̄ ſicut in criminalib9 ad ꝯdēnādū ꝓbatiōes debēt eſſe luce meridiana clariores: vt in. l. fi. C. de ꝓba. ꝛ in. l. addictos. C. de app. ꝛ. l. abſentē. ff. de pe-

12 nis. ꝛ in. c. piſanium. v. q. vlti. cū ſi. † Ita etiā indicia in gn̄e ſuo ad torturam debēt eſſe clara ꝛ talia q̄ de iure ſubſiſtāt: ita no. dixit Bal. in ꝯſi. ſuo. ccxxix. inci. Vba inqſitionis ꝛc. in. ij. col. in. iij. vol. ꝓ quo facit rła illa: vez qd̄ eadē rō dz eſſe de pte quo ad ptem que eſt de toto quo ad totū vulgata. l. q̄ de tota. ff. de rei vē. cū ſimi. Hoc pſuppoſito dico qd̄ teſtes examinati ꝑ curiā ꝯ. d. dñicum nō ſunt tales qui faciant ꝓbationē plenā nec ſemiplenā: imo nec indiciū cōtra eum: vt infra clare demōſtrabo: ergo dict9 dñicus venit abſoluendus. ar. illi9 rłe: vez q̄ actore nō ꝓbante re9 dz abſolui. l. q̄ accuſare. C. de edē. c. vt noſtrū. extra. vt eccle. beneſi. l. actor. C. de ꝓb. cū multis ſi. Et ex hac ſola rła eſt fundata intētio dicti Dñici: ꝛ ab ea cauſat̄ ei9 victoria ꝛ futura abſolutio. Pro quo facit etiam:

13 † nam in dubio nemo pſumit̄ delinq̄re: ꝛ quilibet pſumit̄ bonus niſi probetur cōtrariū. l. non ois. in. §. a barbaris. ff. de re mi. l. merito. ff. pro ſocio. l. ſemp in obſcuris. ff. de regu. iur. l. arrian9. ff. de actio. ꝛ oblig. l. abſentē. ff. de penis. cū multis ſi. Et ſic ex iſtis reſultat cōcluſio qd̄ poſtq̄ ꝑ curiā nihil eſt ꝓbatū contra dictū dñicū qd̄ ipe eſt abſoluēdus ꝑ iura preallegata. Stat ſolū difficultas in rñdendo cōtrarijs ſupra formatis ꝓ parte curie: ideo ad illa me cōuerto. Et dico qd̄ nō obſtat pma oppoſitio i qua dicit̄ qd̄ eo ꝓbatum eſt qd̄ dict9 Dñicus illa nocte qua fuit impoſit9 ignis in dicto loco ſeu in dicta tegete dictus Dñicus ſtetit extra caſtrū varinagne: ꝛ oēs alij hoies dicte ville ſteterūt in dcō caſtro: ex quo reſultat ſi nō ꝓbatio: ſaltē indiciū ad torturā ꝯ dictum Dñicū. ¶ Rñdeo pluribus modis. Et pmo qd̄ hoc non hz obſtare: q2 nō ꝓbat hoc

14 eſſe † qd̄ ab hoc contingit abeſſe. l. neq3 natales. C. de ꝓb. l. nō hoc. C. vñ legitimi. Iſtud eñ nō ſequit̄ fuit commiſſum aliqd̄ delictū tali nocte ꝛ neſcit̄ a q̄ ꝛ talis nō ſtetit i domo ſua: ſz dormiuit extra domū: ergo fuit ille q̄ cōmiſit tale delictū. hoc nō ſeqtur: nec abſentia inducit de ꝑ ſe ꝓbationē vel indiciū in aliquo caſu ꝯ aliquē alijs nō ꝯcurrētib9. ¶ Reſpondeo etiā aliter: ꝛ dico nō eſſe verū qd̄ oēs hoies dicte ville illa nocte qua fuit factum dictum incendium ſteterūt in dicto caſtro varignane: vt dicūt predicti teſtes oēs: maxime thomas quōdam Matthei racij ꝛ caſtellan9 Joanis de varignana: q2 hoc eſt falſum: vt apparet ex depoſitione teſtium examinatorum pro pte dicti Dñici: ꝛ maxime ex dicto quatuor teſtū qui dicūt expſſe q̄ plures hoies dicte ville ſteterūt ꝛ habi

tauerũt extra dictũ castrũ in illa nocte in qua fuit factum dictum incẽdiũ: ⁊ sic nõ est verũ ꝙ ipse dñicus inquisit⁹ sol⁹ ⁊ nõ alij dormierit seu habitauerit extra dictũ castrũ illa nocte: q: vt dixi alij plures hoies dicte ville habitauerũt extra dictũ castrum illa nocte qua fuit factum incendium in dicta tegete. ¶ Rñdeo etiã aliter ⁊ dico qḋ casu quo ipse dñicus solus stetisset ⁊ habitasset illa nocte extra dictũ castrum: tñ ꝑ hoc non posset sibi aliquid imputari circa dictũ ignem seu icẽdium: ⁊ hoc ex duobus. Et primo q: illa nocte superuenerũt in illa villa milites pape seu eccl'ie: vt deponunt plures testes examinati pro ipso dominico: ⁊ hoc est notoriũ in .d. villa qui potuerunt leuiter dictũ ignem imponere iuxta solitam iniquitatẽ militũ. arg. l. nõ ois. §. a barbaris. ff. de re mili. ⁊ eorũ que habentur in regula semel mal⁹. de reg. iur. li. vi. cuȝ si. Scḋo q: qdã ragatius cuiusdam militis habuit verba ⁊ altercationẽ cum dicto Alexandro damnum passo: ⁊ dedit damnũ ipsi alexandro ⁊ imposuit ignẽ i quodda palliare palee ipsius Alexandri. ex q̃ ipse Alexãder fecit capi dictũ ragatium qui ragatius ita captus: ⁊ etiã postq̃ fuit relaxatus dixit ꝙ etiam peiora faceret dicto Alexandro: ⁊ hoc deponũt quatuor vel quinq̃ testes vt occulta fide videri põt quo ergo istis stantibus eẽ dicenduȝ vel coniecturãdũ ꝙ ipse dominicus inocentissimus huius criminis imposuerit dictũ ignẽ ⁊ fecerit dictũ incẽdiũ. Et sic ex istis remanet sublatũ primũ contrariũ seu prima oppositio. ¶ Non obstat ẽt secunda opposi. in qua dicitur ꝙ est publica vox ⁊ fama in dicto loco ꝙ fuit dñicus q̃ imposuit dictum ignẽ: ergo si nõ est i totuȝ ꝯdẽnandus: ex hoc saltem est subijciendus torture cũ fama faciat indiciũ ad torturã vt in dictis iuribus. ¶ Quoniaȝ rñdeo ꝙ nõ est verũ ꝙ ꝓbata sit dicta fama nã testes predicti deponentes ḋ dicta fama non deponũt taliter ꝙ ꝓbent famã. Nam testes volentes probare debent dicere ꝙ audiuerũt illud de quo dicunt eẽ

15 famam a maiori parte populi: † ⁊ aliter deponendo non probant famam scḋm Bart. in l. de minore. §. plurium. vbi per oẽs. ff. de qõni. vbi allegat ad hoc gloss. in. l. ij. in. §. eiusdem. ff. ḋ test. ⁊ idem tenet Sali. in. l. ea quidem in materia fame. C. de accus. ⁊ Bar. in. d. l. iij. de test. ⁊ Bal. in addi. Spec. in titu. de senten. in vltima colũ. ver. illud etiam nota. d. Ant. in. c. veniens. de testi. ⁊ Bal. in. c. suborta vltra me. de re iudi. ⁊. d. An. in. c. cum cãm de proba. circa fi. Alexan. cõs. lxxij. incip. inspecto diligenter. in. viij. col. circa fin. in. j. volu. ⁊ hoc tenent etiam plures alij doc. quos ego retuli in. d. l. de minore. in §. plurium. Et subdit ibi Bar. ꝙ cautus debet esse ille qui vult probare famam per testes vt faciat ꝙ testes dicãt qḋ illḋ publice dicebantur per ciuitatem a maiori parte populi ciuitatis castri vel ville. Item dicit etiam Barto. vbi supra ꝙ non sufficit in tali casu ꝙ testis dicat qḋ illud audiuit publice dici: q: potest eẽ ꝙ vnus hõ publice dicebat non tñ per hoc sequitur: ergo ẽ fama publica. ¶ Appet ergo ex ꝑdictis ꝙ ꝑ dictos testes non est ꝓbata fama publica cõtra dictuȝ dñicũ q: dicti testes non deponũt ꝙ hoc audierint a maiori parte populi: licet vnus tãtum veȝ castellanus de varignana terti⁹ testis dicat vt debent dicere testes volentes probare famam: tamen eius dictuȝ solum non probat dictam famam. arg. c. in omni negotio. extra de testib. ⁊. c. licet vniuersis. eo. titu. l. vbi numerus. ff. eod. ¶ Quini[m]o fortius dico ꝙ ⁊ si dicta fama esset [ple]ne ꝓbata: tamen non haberet nocere nec ꝑiudicare ipsi dominico.

16 † Nam quando fama est nuda ⁊ nulla alia indicia concurrũt ⁊ fama ipsa non habet aliqua argumenta pro se tunc talis fama non nocet reo: ita probatur ex dictis Bal. in ꝯsi. suo. cclxxv. incipiẽ. ad euidentiam premitto ⁊c. in primo vol. vltra prin. vbi dixit ꝙ si fama est adeo nul

17 la habet argumenta pro se: † per talem famam quis torqueretur ⁊ perseueraret in confessione: talis confessio non valeret allegat ꝓ hoc q̃ habẽt in. l. mariti⁹. ff. ḋ qõi. ⁊. l. l. nõ tñ. ff. ḋ app. ⁊ not. ꝑ Dy. l. l. ff. §. s. ḋ execu. tut. ḋ q̃ dixi i. d. §. pluriũ l. vi. col. ⁊ l. l. pe. l. v. co. eo. ti. ¶ Nec ob. si dicat ꝙ imo dicta fama non esset nuda i casu nr̃o q̃si eẽt plene ꝓbata: eo quia

probatum eſt q̄ d. dñicus ſtetit extra ca
ſtrū illa nocte qua fuit impoſit⁹ ignis.
Itē pbata eſt mala fama ipſius: ⁊ ſic di-
cta fama non eſſet nuda. Qz rñdeo q̄ nō
eſt verū q̄ dictus dñicus ſolus ſteterit ex
tra caſtrū illa nocte: imo plures ſteterūt
extra caſtrum vt probatum eſt ⁊ dixi. ſ.
¶ Nec ob. pbatio male fame: qz ↄ̄trium
eſt pbatū. ſ. optimam famam ipſi⁹ dñici
cui ſtandum eſt vt. j. late oſtendam. ergo
etiam dato q̄ dicta fama publica eēt ple
ne probata per dictos teſtes contra di-
ctū dñicum illa ei non noceret cum eſſet
nuda ⁊ ſola dē per ſe. Et ſic per iſta patet
q̄ non obſtat allegata probatio fame cō
tra dictum dñicum per predicta. ¶ Nō
ob. etiam illud vez q̄ dictus dñicus erat
inimicus alexandri q̄relantis: que inimi
citia facit indiciū ad torturā vt in iurib⁹
ſuperius allegatis. Quia vnico verbo re
ſpōdeo q̄ dicta inimicitia non eſt proba
ta vt patet ex īſpectione dictorum teſtiū
quoꝝ vnus tm̄ loquitur de dicta inimici
tia ⁊ non deponit de ea p̄ aliquem rōnē
vel ſciētiam. ſed ſolū dicit illam inimici-
tiam fuiſſe ⁊ adhuc extare inter predi-
tos: ⁊ ſic ex pluribus cauſis ⁊ rationibus
nō probat dictā inimicitiam: quare meri
to ceſſat dicta allegata inimicitia. ¶ Nō
obſtat vlterius q̄ dicitur de mala fama
ipſius dñici que videtur eſſe pbata ex q̄
ſequitur regl'a illa: vez q̄ ſemel mal⁹ ſem
per preſumitur malus ⁊c. ¶ Quia reſpō
deo qđ dicta mala fama dicti dñici non
eſt probata: nec de mala fama dicti dñici
non loquit̄ niſi vnus teſtis: vez thomas
cōtra matthei rach: alij autem teſtes nihil
dicūt de mala fama ipſius dñici: ⁊ ſic di
ctus teſtis in hoc vnicus ⁊ ſingularis. q̄
non probat. d. l. vbi numerus. ⁊. d. c. in oī
negocio cū ſi. ¶ Quinimo caſu quo eēt
probata dicta mala fama dicti dñici per
oēs teſtes curie eo mō deponentes p̄ut
deponit dictus thomas: tñ hoc non ha-
beret nocere. d. dñico. ⁊ hoc ex pluribus.
Prīo qz dict⁹ thomas dr̄ q̄ dict⁹ dñicus
eſt homo male conditionis in cōmitten
do maleficia furta ⁊ rapinas. Sed caſu
quo iſtud eſſet vez: tamen per hoc iſta p̄
batio nō preiudicaret. d. dño cū non di-
cat eſſe male famein committēdo incen-

18 dia. Et certum eſt † qđ regula ſemel ma-
lus intelligit̄ in eodem genere mali: non
autē in diuerſo genere adeo q̄ ſi īquiſit⁹
de furto habeat cōtra ſe teſtes deponen
tes qđ ſit ſolitꝰ ↄ̄mittere homicidia incē
dia vel ſacrilegia per hoc non poterit
torqueri: qz requiritur q̄ probatio ſit in
eodem genere mali. ita dixit Alexand.
ī ↄ̄ſi. ſuo. v. incip. in cauſa inquiſitionis.
i. q̄. co. in. j. vol. Et ibi rñdet ad illđ qđ dr̄
q̄ mala fama facit ſuſpitionem cōtra ho
minē male fame iuxta. l. ſi cui. l. §. ijſdem
ff. de accuſ. ⁊. l. non oīs. §. barbaris. ff. de
19 re. mili. † Procedit in eo hoīe quem ap-
paret fuiſſe malum ſeu male fame in eo-
dē genere mali: de quo tunc ſuſpicat̄ ſeu
imputatur: ſec⁹ autem in alijs malis ita
dicit no. bar. poſt Ja. de raua. in. l. caſſi⁹
ff. de ſena. ⁊ Bal. i. l. fi. ff. đ here. inſti. ar.
l. ſpadonem. §. iura multa. ff. de excu. tu.
quā deciſionem Bal. in. d. l. fi. ſequit̄ ibi
Jo. đ imo. in antepe. col. ⁊ eā reputat be-
ne nota. p̄ limitatione regule ſemel ma-
lus. Subdit ēt ibi. d. Alex. iſtud etiā fore
de mente Bar. in. l. de pupillo. in. §. ſi qs
ipſi p̄tori. l. vij. q. ff. de ope. no. nū. ⁊ gloſſ.
⁊ doct. in. l. i. ciuile. C. de fur. ita dixit do.
Alex. in. d. ↄ̄ſi. quē retuli ī repe. mea. l. fi.
C. de proba. in. lxxxiiij. char. ¶ Reſpon-
deo etiam aliter. ⁊ dico q̄ caſu quo eēt p̄-
bata mala fama dicti dñici: tñ talis pro
batio ei nō noceret: qz ex aduerſo proba
ta eſt plene p̄ plures ⁊ plures teſtes bona
fama ipſius dominici: quo caſu talis p̄-
batio bone fame: ⁊ tales teſtes proferūt̄
teſtibus deponentib⁹ de mala fama: etiā
20 eſſent pares numero: † qz probatio bone
fame p̄fertur probationi male fame. ita
dixit. Bal. in. l. fi. in. vij. col. đ. ex hoc deci
dit. ff. de ſeruis. ⁊ in. l. diuus. in. vb. iij. eſt
ar. ff. de teſt. mili. ⁊ Pet. de anch. i. c. ſ. in
xlix. char. verſi. ſubijcio ſimilē q̄ōnez. de
cōſtitu. ⁊ Bald. in. l. ſi tutor. C. de pericul.
tut. ⁊ Abb. in. c. cū in tua. de ſponſa. quos
ad hoc refert. d. Feli. in. c. cum contingat
in. ij. col. de reſcrip. ⁊ hanc partē firmant
plures alij doc. in diuerſis locis quos re
duxi in. l. de minore. in. §. plurim. in. xvij.
colum. ff. de queſtioni. Sec⁹ autem eſſet
ſi probata eſſet ſpecialiter mala fama ali
cuius ſuper aliquo delicto: ⁊ poſtea eſſet

21 probata bone fame illius in gñe: † quia
tunc talis ꝓbatio bone fame in genere
non tolleret malam famam ꝓbatã i ſpe-
cie vt voluit doc. in pluribus locis q̃s re
tuli in. d. §. plurium in prin. xviij col. Ex
q̃bus ptz non obſtare obiectum male fa
me contra dictum dñicũ. ¶ Nõ ob. etiã
vltima obiectio in qua dr ꝙ iſtud incen-
diũ fuit factũ de nocte: ⁊ ea que fiunt de
nocte ignorantur ⁊ ſunt difficilis ꝓba-
tionis: ⁊ illa que ſunt diffici lis proba-
tionis probantur ⁊ per indicia ⁊ conie-
cturas: vt in iuribus ſupra allegatis ⁊c.
Quia reſpõdeo ꝙ dato quod predicta eſ
ſent indiſtincte vera: non procedunt in
caſu noſtro: q2 in caſu iſto nulle ſunt con
iecture rõnabiles iuridice ⁊ valide: ⁊ ta-
les que operantur talem effectũ: cũ nulla
ſit coniectura ſeu preſumptio que in eſſe
ſuo poſſit dici ꝑfecta vt de ſe patet: ⁊ etiã
oſtendi. ſ. ⁊ requiritur q̃d indicia conie-
cture ⁊ preſumptiones: ſint perfecta in eſ
ſe ſuo: ſicut requiritur i ꝓbatione i ſuo eſ
ſe ⁊ ſtatu. vt dixit Bal. i. d. ↄſ. ſuo. ccxxix.
Incip. v̄ba inq̃ſitionis ⁊c. in. ij. col. in. iiij.
vol. Et ꝙ hoc ſit vex: vz ꝙ depoſitione
dictoꝝ teſtiũ nulla oriatur probatio idi-
ciũ vel coniectura ſufficiens in caſu iſto
oſtendendo clare ⁊ aperte. Nã ↄſtat d ꝑ-
iurio ⁊ falſitate oĩm teſtiũ examinatorũ
pro parte curie in eo ꝙ ipſi oẽs dicunt ꝙ
dictus dominicus illa nocte qua fuit fa-
ctum incendiũ ipſe ſolus ſteterit extra. d.
caſtrũ alij autem oẽs homĩes dicti caſtri
ſeu ville ſteterũt in dicto caſtro ⁊ illos
eos videt ſtare illa nocte i dicto caſtro.
¶ Sed contrariũ de directo eſt ꝓbatum
ꝑ plures ⁊ plures teſtes examinatos pro
parte dicti dñici q̃ dicũt ꝙ non ſolum di
ctus dñicus: ſed etiã alij plures homĩes
dicti loci ſteterũt ⁊ habitauerũt extra di
ctũ caſtrũ illa nocte qua fuit impoſitus
ignis in dicta segete: ergo expreſſe clare
⁊ aperte patet de periurio ⁊ falſitate di-
ctorũ teſtiũ ⁊ per conſequens eius dictũ
non facit aliquã ꝓbationẽ indicium nec
coniecturã: nec ꝓbant famã nec inimici
tiam nec malã famã dicti dñici: cũ clarũ
22 ſit in iure † ꝙ periurus repellitur a teſti
monio: ⁊ eius dictũ ꝓ nihilo reputatur:
vt habet in. l. ſi quis maior. C. de trãſact.
⁊ in. c. ſicut ⁊ in. c. ⁊ teſtimoniũ extra d te-
ſti. ⁊ in. c. literas. de preſumptio. in verſi.
preterea iuratoriã cautionem ⁊ i. c. q̃cũq3
vj. q. j. ⁊ voluit Spe. in titu. de teſte. in. §.
ſ. i. ver. itẽ excipit ꝙ eſt infamis ⁊c. circa
fi. ⁊ Lu. ro. in. l. admonẽdi. poſt punct. ff.
de iureiur. ⁊ Alex. in. l. ij. in. §. q̃d dixim9.
ff. ſi q̃s cautio. de quo latius dixi in repe
ti. mea. l. fi. C. de ꝓba. i. x. char. ¶ Ex iſtis
ergo ſatis ⁊ euidenter coſtat de omnimo
da victoria ⁊ abſolutione dicti dominici
indebite vexati ⁊ inquiſiti vigore d: cto-
rum teſtium ↄtra quos vllo abſq3 dubio
eſſet formãda inquiſitio de falſo ⁊ eſſent
puniendi vt falſarij prout ſunt. ¶ Reſtat
nũc ſolũmodo videre an dict9 Alexan-
der debeat cõdemnari in expenſis huius
cauſe factis p. d. dñicum: in quo breuiꝰ
puto dicendũ ꝙ ſic. ¶ Ad q̃d dicendum
23 moueor ex pluribus. Et primo ex eo † ꝙ
dicimus ꝙ nedum in cauſa ciuili: ſz etiã
in cã criminali victus victori dz in expẽ-
ſis cõdãnari. tex. eſt ſm vnã lec. i. l. fin. C.
de fruc. ⁊ lit. expen. ⁊ voluit glo. in. c. finẽ
litibus. extra de dolo ⁊ contu. ⁊ hãc ptez
firmat Bar. i. l. j. in fi. priñ. ff. ad turpilia.
⁊ in. l. ſi poſt ulauerit. in principi. ⁊. l. §. fi.
ff. de adul. vbi dicit pro hac parte eſſe ca
ſum i. d. l. fi. C. de fruc. ⁊ illi. expen. ſm vnã
lect. ⁊ idem firmat Ang. de aret. i. §. hec
aũt oĩa. in vl. col. inſti de pe. teme. litig. ⁊
Spec. in ti. de expenſis in. §. fin. v. ex pre-
miſſis ⁊c. ibi ſi vero ſit criminalis ⁊c. ⁊ vo
luit Abb. poſt alios i. d. c. finem litib9 i. x.
col. v. venio nũc ⁊c. ⁊ Cano. in. d. c. calũ-
niã. ⁊ Bart. in. l. nõ ignorat. C. de fruc. ⁊
lit. expen. ⁊ ibi Sal. Et hãc opi. etiam te-
nuit Ang. in repe. l. ſi vacantia. in fi. C. d
bo. vac. lib. x. ⁊ hec eſt cõis opinio doct.
a qua non eſt recedendum nec i ↄſulẽdo:
nec in iudicando: ergo dictus Alexãder
dz ↄdẽnari i dictis expẽſis. ¶ Et nõ ob.
ſi p dictũ Alexandrũ diceret ꝙ imo ipſe
nõ eſt ↄdẽnãdus in dictis expenſis: quia
ipſe nõ fuit accuſator dicti dñici nec ↄ eũ
fuit proceſſum per viam accuſationis ſz
per viam inquiſitionis: q̃ caſu ipſe imu-
nis a dictis expẽſis. Et caſu q̃ venire: ali
quis cõdemnandus i dictis expenſis de
beret ↄdẽnari iudex: cũ habemus de iu-
24 re ꝙ iudex male inquirens facit litem

ſuam ſm doc. l. l. ſeueriter. C. de excuſ. tu. et voluit Bal. in rub. C. de pena iudi. qui male iudi. et in. l. obſeruare. in. §. proficiſci. in. xvj. q. de offi. procō. et Alexan. i. l. j. ff ad turpil. ¶ Qnia rn̄deo qd licet ſit pceſſum p inquiſitionem 9 dictum dn̄icū tn̄ dictus Alexander debet magis cōdēnari in expenſis q̄ iudex ec qr iudex nō inquiſiuit 9tra dictū dn̄icū d capite ſuo et motu pprio: ſed hoc fecit ad petitionē inſtātiā inſtigationem pmotionem et q̄relā ipſius Alexandri qd apparet ex q̄rela pducta per ipſum Alexandrum 9 dictū dn̄icū et per aſſiſtentiā ipſi9 Alexādri et eius pcuratoris ad plures actus factos et in dicta lite et cauſa quo caſu indubitanter dictus Alexādri venit de iure 9dēnādus i expenſis. Nā quando iudex inquirit ad pmotionē: inueſtigationē vel querelā alterius cōtra aliū d delicto: ſi ipſum inquiſitum propter ſuas legitimas defenſiones: vel propter probationū penuriā vel ex alia cauſa abſoluit tunc ſemper debet illum ad cuius inſtigationē pmotionē vel querelam fuit inq̄ſi
25 tio inſtituta in expenſis cōdemnari: ita mirū eleganter dicit. d. Catal. de viſo. in ſuo ſolēni trac. ſyndica. in ver. ccccccx. incip. adde et nota bene etc. ad qd allegat glo. in. c. dilecti. de dolo et cōtu. i gloſ fi. q̄ dicit qd in cauſa criminali ſiue agat per viam denūciatonis: ſiue accuſationis ſiue inquiſitionis habet locū condemnatio expenſa. Hec ſm eum ibi ſufficit pena tallionis per iura et rationes ibi p eu allegatas. Et refert. d. Catal. vbi. ſ. ſe ita conſuluiſſe in ciuitate firmana p quodā ſer franciſco de ſenilgiano inquiſito ad diffamationem et querelā alterius q iudex dz querelantem in expenſis condemnare ſi delictum nō pbetur qd dicit eſſe
26 notādū a iudicib9 maleficio: et ne ſi talis caſus accederet i ſyndicatu eo pp omiſſam cōdemnationem expenſa poſſent moleſtari: ita reſidet. d. Catal. in. d. ſuo tract. in. d. v. ccccccx. Et p iſtis faciūt etiā dicta per Bald. in. l. ſeueriter. C. de excuſ. tut. vbi dixit nota hāc. l. contra iudicē inquirentē: qr ſi abſoluit inquiſitū tenet ei i expēſis ſi cū dolo vl lata culpa temere fatigauit de quibus oibus latius dixi in. l. patre vel marito. l. iij. et iiij. col. ff. de q̄ni. et in. l. q crimen. C. qui accuſa. nō poſſ. vbi et addixi. d. Georgiū narā in repeti. cle. ſepe. in. §. que oia. i. v. colū. de ver. ſigni. vbi cōfirmās ſupradictam opinionem plura adducit de quibus ibi per eum. ¶ Cū ergo dictus Alexander porrexerit q̄relā et fuerit pmotor inſtigator et ſollicitator dicte iquiſitionis. Item et et impetrauerit et produxerit reſcriptū: merito debet indubitanter condemnari in oib9 expenſis. Satis enim quod indebite et iniuſte infamauerit dictum dn̄icū et eū fatigauerit in fideiuſſoribus dādis et in alijs multis abſq eo qd ipſe miſer dilaniat9 et indebite infamat9 pdat ei9 expenſas quas cū maxima eius iactura et incōmoditate fecit. Sed vltra pdicta dictus Alexander ſit oino cōdēnādus in dictis expenſis: pt clare ex depoſitione ſtatuti poſiti ſub rubrica de iuramēto et ſatiſdatione pſtāda in. §. his tn̄ caſibus vbi dr: qd notificator vel ad eſſe vals in quiſitioni et eo fideiuſſores ſi dati fuerint inſolutū teneant realr et pſonalr ſine ſtrepitu et figura iudicij: q̄buſcūq remedijs itra octo dies a die abſolutionis diffinitiue: vl ab obſeruatione iudicij ad reſtituendū et reficiēdum accuſato vl no notificato oēs expenſas q̄s fecerit occaſione pdicta credendo de ipſis expenſis ſacro notificati vl accuſatio i iure vel facti exceptione defenſiōe et appellatiōe reiectis ſub pena iudici predicto. c. li. et nihilominus dicto termino elapſo teneantur facere ſupradicta: als iudex d ſuo reficere teneat: ita pp loqt ſtatutū pdictū. ¶ Nemini ergo dubiū eſt qd dict9 Alexander nō ſit cōdēnādus in dictis expēſis cū hoc nedū cautū ſit de iure cōi: ſz et ex forma ſtatuti ſ. relati: q caſu dz oino 9dēnari i dictis expenſis: qr q̄n ſtatutū
27 eſt in aliquo loco vt hic qd vict9 victori 9dēnet in expenſis: tūc ſemp vict9 dz 9dēnari i expēſis nullo habito reſpectu an habuerit iuſtā cām litigādi ita dixit glo. reputata ſingularis in autē. de ex bi ben. reis. in. §. ſancimus. quam ibi ſūme pōderat Ang. et eā refert et ſeqt. d. Alex. 9ſ. ſuo. cclvij. inci. viſo pceſſu. i fi. et i 9ſi. ſuo. clxxxiij. incip. viſo pūcto. i fi. in. v. vol.

z.d.frã.de cre.i no.ſuo.cxx. inci. habẽs iuſtam cauſam.z Ang.in.l.nõ ſolũ.ff.de rei ven.Et rationẽ allegãt doc.in dictis locis:vz vt ſtatutum aliquid operetur vltra ius cõmune.Et adeo eſt vera dicta glo.z opinio doctorũ illam ſequẽtiũ qđ hoc caſu iudex non poſſet ſuccumbẽtem abſoluere ab expẽſis:etiam ſi vellet imo ſi eum abſolueret non valeret talis ſentẽtia abſolutoria tanꝙ ſentẽtia contraria prime ſentẽtie ſtatuti.ita ſingn.dixit Sal.i. l.ſ.in.iij.col.C.qñ ꝓuoc.nõ eſt neceſſe.vbi dicit ita fuiſſe ꝯcluſũ.Ferrarie poſt varias allegatiões.quã doctrinã refert z ſeqꝉ.d.Feli.in.c. inter monaſteriũ.in fi.extra de re iudi.de q̃ dixi latius in ſing.meo.cclvij.incip.vict⁹ victori.z in.l.patre vel marito.in.vſ.col.ff.de queſti.¶ Satis igitur ex premiſſis conſtat de victoria z de abſolutione fienda in fauorẽ dicti dominici.z de condemcatione expenſarum fienda cõtra dictũ Alexandrũ.z ita fiendum fore cõcludo. Laus deo clementiſſimo.

Hipolytus de Marſilijs.

1 ¶ Confeſſio nullis precedentib⁹ indicijs facta per torturã:etiã cũ iuramento etiã millies ratificata non preiudicat.

2 Reus ligatus aut ductus aut ſpoliatus ante torturã dicit cõfiteri metu tormentorum.

3 Dubitare circa indubitata eſt fatuitas et dementia.

4 Clericus contra laicũ in cauſa criminali non poteſt deponere.

5 Clericus nõ poteſt teſtificari ſine licentia ſui ſuperioris.

6 Pauper non ſolũ contẽnitur:ſed ſepi⁹ contra veritatem opprimitur.

7 Furãdũ nõ eſt pro eleemoſyna faciẽda.

¶ Conſilium.xlv.

Licet allegatiões mee apđ preſentem curiam domini poteſtatis parui ſint precij z valoris et nullius penitus momenti:z ſic fruſtra expectetur allegatio mea:cuius euentus nihil operaꝉ. Atñ recuſare paupertati miſerie z calamitati bernardini inquiſiti nõ poſſum z pluribus cõpatiẽtib⁹ ei vt aliqua verba nõ faciã ꝑ eo iã diu carcerato indebite torto z dilaniato.¶ Confirmando igiꝉ iã per me oreten⁹ dicta cũ libris in manibus verificãdo ꝑ me dicta in vnoquoqꝫ paſſu.Dico qđ ipſe bernardin⁹ nõ põt nec dz ꝯdẽnari:qꝛ nulla eſt ꝓbatio facta cõtra eũ:quo caſu ſuccedit regla ꝙ actore nõ ꝓbãte re⁹ dz abſolui iurib⁹ vulgaribus.¶ Item nõ poteſt nec dz iure torqueri cũ ꝯ eũ nulla ſint indicia ſufficiẽtia ad torturã:
1 † nã cõfeſſio per eũ facta nihil opaꝉ:nec ad torturam:nec ad alia cũ fuerit factũ in torturã:z ꝓpter torturam q̃ etiã millies ratificata:etiã cũ iuramento nihil operaꝉ:etiã ſi ex poſt ſupuenirẽt indicia ſufficiẽtia:vt eſt tex.coniuncta gl.z ibi late dixi ego poſt alios in.l. pe.ff.de qõ.z ꝙ fuerit tortus ꝑs aduerſa ꝯfiteꝉ.z ego oñdi de iure qđ credẽdũ eſt ipſi aſſerẽti ſe tortũ.¶ Et nõ obſt. illud qđ dr ꝑ partẽ aduerſam z ꝑ illũ q̃ tũc tẽporis erat ptãs ſeu capitaneus vergati: vz qđ dict⁹ bernardin⁹ nõ fuit tortus: ſed tñ fuit ligatus ad torturã z modicũ a terra eleuatus ſed nõ fuit ſquaſſatus: qꝛ omnino per iſta z etiã valde minora
2 habeo intẽtũ:qñ † ſemꝑ cõfeſſio dr facta metu tormẽtorũ z eſt nulla qñ re⁹ ſolũ fuit ligat⁹:imo eodẽ mõ dr facta metu torture qñ reus ſolũ fuit duct⁹ añ torturã.vel qñ fuit minatus de torquendo. Et idẽ eſt qñ reus eſt ſpoliat⁹ añ torturã z nõ eſt ligat⁹:nec aliquo modo minatus.de qb⁹ omnib⁹ late dixi in.l.ſ.in prin.in.x.col.ff.de qõ.Et ibi etiã poſui dictũ Bal z alior dicentiũ qđ ille q̃ facit aliqđ metu tormentor ſibi nõ preiudicat:ergo.d.ꝯfeſſio ex plurib⁹ nõ preiudicat ipſi bernardino:z circa hoc non puto alr inſtãdũ eſſe cũ iſta ſint notoria apud peritos.Quo ad dictũ teſtiũ dico qđ cum dicto ioãnis de caſtello:z ex dicto doni peregrini nulla ꝓbatio nec aliđ quod indiciũ reſultat ex teſtificatiõib⁹ ipſor:quia ipſi ſunt ſingulares nec habent aliquem conteſtem vt requiritur cũ deponãt ſup circũſtantijs z remotis ab ipſo maleficio:iuxta glo.in.l.ſi.C.fa-

millie. excisc. cū sua materia: ⁊ nō op⁹ est
3 circa hoc aliter insistere: † q2 illud est in
dubitatū tāq̄ euangeliū: ⁊ dubitare cir
ca ista indubitata esset poti⁹ fatuitas et
demētia q̄ prudētia. Nec mihi dicat q̄d
dicta istorū duorū testiū sunt simul iūgē
da ad faciēdū indiciū ad torturā. Qz di
co q̄d hoc nō potest fieri de iure: quoniā
duo imperfecta nō iūgunt simul in simili
bus ad faciēdū vnū pfectuz. vt late dixi
in. l. de minore. in. §. plurium. l. xvij. col. vi.
⁊ bene aduertas ⁊c. ⁊ ibi paulo post in vi.
⁊ ex hoc dicit. d. Alex. ff de qōni. vbi po
sui doctrinā in ppriis terminis nostris.
¶ Itē bene aduertēdū est q̄d don⁹ pere
grin⁹ patitur alias exceptiones q̄ etiaz
infringerēt ⁊ dictū suū si deponeret sup
maleficio directe ⁊ haberet ptestes. nam
ipse est capellan⁹ ⁊ affictuari⁹ dicti dñi
camilli de aldronādis principalis pse
quutoris huius pauperrimi viri. q̄ casu
nō pbat̄ m Spe. in ti. de teste. §. j. i plu
rib⁹ versiculis. Itē ipse don⁹ pegrin⁹ sa
cerdos in hac causa nō pōt deponere: ⁊
4 per consequēs dictum suū est nullū: † eo
q2 clericus contra laicū in causa crimi
nali nō pōt esse testi. xj. q. j. c. testimoniū
⁊ voluit Inno. in. c. cū. p. de accu. ⁊ Spe.
in ti. de teste. l. §. j. versi. itē q̄d est cleric⁹
⁊ ibi Jo. an. Abb. in. c. decetero. in prin.
de testi. Alex. in cōsi. suo. lxv incip. visis
processibus. in fi. in. ij. vol. ¶ Quinimo i
casu quo clericus in aliqua causa possit
5 testificari † hoc nō pōt facere sine licen
tia superioris. Spec. in tit. de teste. §. j. in
iiij. char. in. iij. col. ver. item excipit̄ q̄ est
monach⁹. ⁊. d. Frā. de are. in cōsi. suo. clx.
inci. lōga est ista consultatio. in pe. char.
in pe. col. ⁊ Lan. cal. l cōsi. ix. inci. in qōne
in pe. col. Et volūt alij plures doctores
quos alias cumulaui i repetitio. mea. l.
fi. C. d̄ pba. circa me. Et sicex istis appa
ret de multiplici inualiditate dicti doni
peregrini. ¶ Cōsiderādū est insup q̄d ioā
nes de castello est affinis ⁊ valde inimic⁹
partis ⁊ cōiter reperit̄ cinis p ciue. non
aūt ciuis p rustico cōtra ciue. ⁊ aduersa
rij dicti Bernardini sunt ciues nobiles
⁊ fulciti bonis affinib⁹ ⁊ amicis. ipse au
tē miser ⁊ rusticus paup absq̄ affinibus
vl amicis: ⁊ si q̄s habet amicos vel affi

nes sunt pauperrimi ⁊ nō pñt eū iuua
6 re cū scriptū sit † q̄d paup nō solū cōten
nit̄ in iudicio: sz sepi⁹ ɔ veritatē oppri
mit̄. ita dixit tex. i. c. paup. xj. q. iij. Ne cō
demnt iudicare debētes cuiusq̄ cōditiōis
sint q̄ ea mēsura qua mēsi fuerint alie s
remetietur eis. Nec excusent̄ dicentes
q̄ delicta nō debent remanere ipunita:
q2 hoc plenissime fateor: sz bñ dico q̄d
pena dz tenere suos autores: ⁊ nō dz fie
ri iniustitia alicui: vt delicta non rema
neāt ipunita: q2 nō esset iustitia: sz ma
xima iniquitas: iuxta ea que habent̄ in
c. nup. de dona. inter vi. ⁊ vxo. ⁊ in. c. ex
tenore. de foro cōpe. ⁊ nō est discooprie
7 dū vnū altare vt aliud cooprat̄: † ⁊ non
est furandū p elecmosyna faciēda: nec
sunt fienda mala vt eueniāt bona. Hec
pauca volui dicere gratis mot⁹ solū pie
tate dicti bernardini non ex aliquo lu
cro futuro: et de hoc testis meus est in
celo. Modo faciat curia ⁊ regiminavel
le suū. satis est mihi fecisse debitū cha
ritatis ⁊ pietatis pro isto pauperrimo.

Hippolytus de Marsilys.

1 Delictum debet ante omnia con
stare ad hoc vt iudex possit procedere.
2 Judex debet mittere officialem ad lo
cum vbi commissum est furtum: alias
tenetur in syndicatu.
3 Indicia solēniter recepta debent prece
dere torturam: alias confessio ⁊ ratifica
tio inde sequuta sunt nulla.
4 Citari debet re⁹ vt sit presens iuramen
to testibus deferendo super indicijs.
5 Copia indiciorum debet dari reo ante
torturam cum termino competenti ad
illa purganda.
6 Reus torqueri non pōt: etiā q̄d pcedāt
indicia nisi appareat alias probatiōes
non adesse tortture.
7 Judex debet esse cautus vt faciat in actis
apparere quod ipse non valens aliter
veritatem habere declarauit deuenien
dum esse ad torturam.
8 Reus vt possit poni ad torturā: reqrit̄
q̄ nomen eius sit receptum inter reos.
9 Nomen rei quando dicatur receptum
inter reos.
10 Interrogari nō pōt re⁹ de alijs delictis.

de qbus nulla extabāt indicia: ⁊ īterrogatus ſi cōfiteť cōfeſſio non preiudicat.

11 Conſuetudo qđ re⁹ interrogeť de alijs delictis de qb⁹ nō ſūt indicia nō valet.

12 Confeſſio legitimis indicijs non precedentibus: etiam millies ratificata non preiudicat.

13 Cautela eſt ꝙ aduocat⁹ rei inquiſiti faciat ꝓbari ꝙ ante ratificationē fuit tortus nullis precedentibus indicijs ſufficientibus.

14 Confeſſio legitimis indicijs non precedentibus ratificata non nocet: etiam in crimine leſe maieſtatis.

15 Iudex habens liberum arbitrium non poteſt aliquem torquere indicijs nō precedentibus.

16 Confeſſio indicijs non precedentib⁹ ratificata non vꝫ: etiā ſi poſt torturā ⁊ confeſſionē ſuperueniant indicia legitima.

17 Confeſſio ſuper proceſſu nullo eſt tanti vigoris qđ poteſt quis ex ipſa confeſſione condemnari: qđ procedit etiam in cōfeſſione facta ibi. nume. 18. qđ tamen ꝓcedit ſi confeſſio ſit valida: vt ibi.

18 Confeſſio non inquirit telam iudiciariā ⁊ licet lapſa ſit inſtantia: confeſſus tamē poteſt condemnari.

19 Confeſſio inualida vt validet proceſſuꝫ nullum requiritur ꝙ fiat coram ordinario. ſecus eſt ſi fiat coram delegato: quā nō validet proceſſum.

20 Confeſſio vt noceat cōfitenti requiritur ꝙ fiat tempore habili.

21 Cōfeſſio ſi appareat de crimine eliſo ꝑſcriptione tēporis non nocet confitenti.

22 Paria ſunt ſatiſfactū eſſe de crimine et penam eſſe ſolutam vel preſcriptuꝫ eſſe cognitioni criminis.

23 Preſcriptio in criminalibus interimit obligationem ipſo iure.

24 Priuilegia gratie ⁊ indulti principum largiſſime interpretantur.

25 Eps remittens decimas alicui eccleſie: videtur etiam remittere futuras.

26 Teſtamentum excommunicati licet ſit nullum ipſo iure: tamē ſi ſuperuenit abſolutio retro trahitur ⁊ validatur teſtamentum: idem eſt ī teſtō vſurarij ſi poſt teſtamentum preſtiterit cautionem.

27 Pax poſt gratiā ſuperueniens prodeſt ⁊ retrotrahitur. ⁊ ibi. nu. 24.

28 Statuētes ſi fuiſſent īterrogati de caſu omiſſo ſi veriſimile eſt qđ idez ſtatuiſſent idē iudicamus de omiſſo qđ de expſſo.

29 Prouiſio teſtatoris facta ī vno caſu habet locum etiam in alio caſu ſi fuiſſet interrogatus idem ſtatuiſſet qđ ſtatuit in caſu expreſſo.

30 Patientia cum taciturnitate inducit cōſenſum.

31 Bannitus toleratus habetur pro rebānito ⁊ cancellato. ⁊ ibi. 8.

32 Patiētia longa principis hꝫ vim priuilegij ⁊ confirmationis.

33 Uertente rota ſepe viceuꝫ facit qui amphoram inceperat.

34 In obſcuris ſemper iudicandum eſt in benigniorem partem.

35 In iudicādo ſit iudici a dextris ille qui fuit eſt ⁊ erit omnipotens deus.

¶ Conſilium.xlvi.

Omnipotens ſempiterne deus cor meum ſenſuſq; meos illuminare ac dirigere digneris in viā veritatis et iuſtitie in ꝑſenti conſultatiōe vt q̄ vera et iuſta ſunt loqui valeam ⁊c. ¶ In preſenti cauſa ſebaſtiani ſcauoli de forliuio ero breuis in quantum potero propter breue tempus ſibi aſſignatū ad faciēdas defenſiones ſuas. Idcirco nō ꝓcedā per argumenta vt ſolit⁹ ſum ī cōſulēdo: ſꝫ ꝓcedā per cōcluſiones q̄s arbitror in iure veras ⁊ indubitatas. ¶ Ueniēdo igiť ad rē ipſam dico ꝙ habita ſumma conſideratione ⁊ aīaduerſione ad caſum dicti ſebaſtiani neſcio videre q̄ iure q̄ lege: quo ſtatuto qua cōſuetudine: ⁊ finalr̄ qua via ⁊ mō ipſe ſebaſtian⁹ poſſit nedū cōdēnari ad mortē: ſꝫ nec etiā ad aliquā penam corporalē vel pecuniariā. Naꝫ ipſum ſebaſtianuꝫ nulla formata eſt inqſitio nulla accuſatio nullū ꝓceſſit idiciū ſaltem legitimū ⁊ validū ad inqrendū ⁊ minus ad torturā. ex qb⁹ ſequiť ꝯcluſio vera et penitus indubitata ꝙ ipſe ſebaſtianus eſt abſo'uēd⁹ ⁊ liberādus a quacunq; pena tā corpali q̄ pecuniaria nō obſtāte quadā ei⁹ confeſſiōe facta corā D. auditore

d̄ni locū tenētis die .ij. februarij: et poſt-
ea ratificata die quinto eiuſdē corā eo-
dē auditore: vt ex actis notarij apparet
in qua cōfitetur ſe iā ſunt .x. anni interfeciſ-
ſe quēdam ſebaſtianū de foliuio. ¶ Di-
co igitur primo q̄ dicta cōfeſſio et q̄cunq̄
acta et facta in h̄mōi cā cōtra dictū ſeba-
ſtianū ſunt nulla et penitus inualida ex
1 pluribus. †Et primo q̄ ante omnia ante-
q̄ iudex poſſit p̄cedere ꝯ reū: maxie ad
torturā dz ei cōſtare et liquere delictum
ꝓpter qd vult inq̄rere vel torquere eſſe
cōmiſſum: alias nō pōt p̄cedere ſuper ipo
delicto maxie ad torturā: ita dixit Tan-
cre. in cōpēdio. ſua in .xvij. q. ad qd alle.
bonū tex. i. l. j. §. illud autē. ff. ad ſille. vbi
Bar. videt hoc ſentire. et ibi hoc voluit
An. ro. et Bar. in .l. fi. in .j. colū. ff. de qō.
et idē ſentit ipſe Bar. in .l. j. ff. de teſt. mil.
et idē tenuit Gādi. in tracta. ſuo maleſic.
ſub rub. de p̄ſump. et idicijs indubitatis
in .ij. col. i ver. itē lex p̄ſumit et c. et Ang.
de are. i tract. maleſi. in verbo fama pu-
blica. i. xviij. chart. i ver. xij. tu iudex et c.
vbi inter cetera dicit q̄ ſi dicit eſſe com-
2 miſſum furtū †q̄ curia dz mittere eius
officialē ad locū vbi eſt cōmiſſum. et idē
dicit de homicidio ſubdēs q̄ ſi alit fiat
iudex ipſe tenet in ſyndicatu. et idem tz
Bal. in addi. Spec. in ti. de ſen. in .xviij.
col. ver. titius fuit cōfeſſus. et Bal. i. l. cū
ꝓbatio. in ſuis addi. ff. de ꝓba. et in aut.
ſed nouo iure. C. de fur. et in addi. Spe.
in tit. de ꝯfeſ. in .ij. col. ver. titius cōfitet.
de quo latius etiā dixi i. l. j. in princ. in .ij.
col. ff. de qō. ¶ Sz in caſu noſtro aliquo
nō apparet q̄ ipſi. d. autori conſtaret de
dicto homicidio. ergo nō potuit p̄cede-
re ad torturā vt fecit. et p ꝯñs dicta ꝯfeſ-
ſio eſt nulla. Dico et ſcdo q̄ dicta confeſ-
ſio. et alia oia fcā ꝯ dictum ſebaſtianum
ſunt nulla et inualida. Nā nulla preceſſe-
rūt indicia ꝯ eū vigore quorū poſſet tor-
queri vt acriter et aſperrime tortus eſt
Ad hoc eñ vt quis poſſit torqueri ſuper
aliquo delicto: oportet q̄ p̄cedāt indicia
3 †que ſint ſolēniter recepta: vt habetur p
oēs in .l. j. in p̄n. per illū tex. ff. de qō. et
in .l. j. et in .l. milites. C. eo. tit. et habetur
late per Ange. de aret. i trac. ſuo maleſi.
in verbo fama publica. de quo etiā per

Alexā. in cōſi. ſuo .lxv. incip. habita ſup
cōtentis et c. in .j. volu. de quo etiā dixi in
d. l. j. in p̄n. in .ij. col. ff. de qō. et in ſingu.
meo .cxvij. inci. ad torturā et c. ¶ Sed cō
tra dictū ſebaſtianū nulla p̄ceſſerūt indi
cia legitima et legitime recepta: ergo di-
cta eius confeſſio: ratificatio et alia inde ſe
quuta ſūt nulla et inualida. Et caſu quo
poſſet apparere de aliq̄bus indicijs rece-
ptis ꝯ dictū ſebaſtianū. Dico hoc etiaz
ei nō nocere duplici rōe. p̄rio q̄ nō fuit
ipe ſebaſtianus citatus ad vidēdū iurare te
ſtes ſup indicijs receptis vl recipiēdis:
vt volūt iura. Nā nō ſufficit q̄ iudex ipe
recipiat indicia et examinet teſtes ſuper
ipſis indicijs: ſz eſt neceſſe ad hoc vt vi-
gore indicioꝝ receptoꝝ poſſit veniri ad
4 torturā ꝯ reum †q̄ ipſe iudex examinat
teſtes faciat citari ipſum reum vt ſit p̄e
ſens iuramento teſtibus deferēdo: alias ta
les teſtes examinati ꝯ ipſuz reum ei nō
nocerēt. ita dixit Ang. de are. i tract. ſuo
maleſi. i v̄bo fama publica. in .ij. charta.
in ver. q̄ro q̄lr ꝓbet. allegat Barto. hoc
volētē in .l. fi. in fi. ff. de qō. et idem dixit
Gandi. in tract. ſuo maleſi. ſub rub. q̄uo
de maleficijs cognoſcat p inq̄ſitionē in
ij. col. ver. ſed nunq̄d i introductione et c.
et Sali. in .l. fi. in fi. C. de qō. et Bald. in .l.
iubemus. in .iij. col. in ver. item dixi. C. de
ꝓba. et Ang. i repe. l. ſi vacātia. in .xxxij.
col. C. de bo. vac. li. x. et Inno. in. c. p inq̄-
ſitionem de elec. et Abb. in. c. bone. el. j. i
iij. col. poſt Inno. ibi de elec. et Alexā. in
d. cōſi. ſuo .lxv. inci. habita ſup contētis.
l. j. vol. et in ꝯſi. clxxix. inci. in cā angelo-
rū. in .iij. col. et Alexā. in. d. l. fi. C. de qō. in
apoſtil. et Bal. in addi. Spe. in ti. de ſen.
in pe. ver. incip. illud adhuc nota et c. de
quo etiā late dixi in repe. mea. l. fi. C. de
ꝓba. in .xxxvij. chart. et i. d. l. j. in princ. in
fi. ij. colū. ff. de qō. Scda rō q̄ etiā ſi aliq̄
idicia p̄ceſſerit torturā ꝯ. d. ſebaſtianum
ei nō noceāt: et p ꝯñs q̄ dicta cōfeſſio ſit
nulla et inualida hoc nō obſtāte ptz. Naz
nō ſufficit q̄ iudex recepit teſtes et indi
cia ꝯ reū anteq̄ eū ponat ad torturā: ſed
req̄rit q̄ ipſoruz indicioꝝ copiā dederit
5 ipſi reo †cū termino cōpetēti ad illa pur
gāda ſm Ang. de are. i trac. ſuo maleſi.
in v̄bo fama publica. i. j. chart. in ver. et

bene nota. ⁊ in eodē verbo. in ver. ⁊ bene aduertas ꝙ nō ſufficit ⁊c. ⁊ idem voluit Gandi. in trac. ſuo maleſi. ſub rub. incip. queritur nunquid torquendus ſit audiendus ⁊c. ⁊ in eo. trac. ſub rubri. de qō. ⁊ tormen. in iiij. col. in ver. ſed quid erit de qōne ⁊c. ⁊ voluit alij plures quos adduxit ad hoc in. d. l. j. in prin. in iij. col. ff. de qō. vbi latius loquuti ſum. ¶ Cū ergo nulla preceſſerint indicia ꝯ dictū ſebaſtianū quorū vigore potuerit torqueri vt tortus fuit: ⁊ caſu quo dici poſſet aliqua indicia preceſſiſſe nō fuerunt talia qualia iura expoſcūt ⁊ requirūt in ſimilibus. ergo dicta eius cōfeſſio ⁊ alia inde ſequuta ſunt nulla inualida ⁊ nullius momēti. ¶ Rurſus dico ꝙ dicta cōfeſſio fuit ⁊ eſt nulla. Nā poſito ſine veri preiudicio ꝙ preceſſiſſent legitima indicia ſufficiētia ad torturā ꝯ dictum ſebaſtia. tñ adhuc nō poterat torqueri vt tortus fuit:
6 †quōniam quāuis legitima indicia precedāt ꝯ reū vt poſſit torqueri ſeruatis ſeruādis: tñ ipſe torqueri nō pōt niſi appareat alias probationes ꝯ ipſm reū nō adeſſe niſi tortura: tūc enim pōt torqueri alias ſecus: ita habetur in. l. diuus. in princ. ⁊ in. l. edictū. ff. de qō. et in. l. quoties. C. eo. ⁊ hoc affirmat Gādi. in trac. ſuo. maleſi. ſub rub. de qō. ⁊ tormentis. in princ. vbi dicit ꝙ iudex q̄ qōnē de aliquo habere intēdit dꝫ hēre hāc cōſiderationē vt nō facile nec repēte procedat ad torturaꝫ ſi aliqua alia leuiori via pōt obiecti criminis veritas inueniri quātūcūq; adſint indicia vel veriſimilia argumēta: ⁊ idem dixit Ange. de are. in tract. ſuo maleſi. in ver. fama publica. in. xv. char. in ꝟ. q̄ro ⁊c. de quo dicit fore text. in. d.
7 l. edictū. ⁊ ibi. Bar. † Et dicit ꝙ iudex dꝫ eſſe cautus ⁊ facere in actis apparere ꝙ ipſe iudex nō valens aliter veritatē habere declarauit deueniendū eſſe ad torturam: alias poſſet teneri in ſyndicatu. Et ideo dixit Jo. an. in. c. cū in cōtēplatiōe. de reg. iur. ꝙ de facili per iudicē nō eſt deueniendū ad torturam: qd etiam dixit. d. Catal. in ſuo. tract. ſyndica. in ꝟ. cxxxij. ⁊ in ver. cij. ⁊ ꝟ. cix. ⁊. cx. ⁊ in ꝟ. ccxi. de quo latius dixi in. d. l. j. in prin. in iij. col. ff. de qō. ¶ Jtē ꝙ dicta cōfeſſio ſit nulla et inualida ⁊ oīa inde ſequuta ptꝫ. Nam ad hoc vt reus poſſit poni ad torturā requi-

8 ritur † ꝙ nomen ipſius rei ſit receptum inter reos: ita dixit Bar. in. l. ſi quis adulterium. in prin. per illū tex. ff. de adul. quem refert ⁊ ſequitur Alex. in. l. j. in prin. ff. de qōni. dicēs ꝙ ad hoc faciūt dicta per Bar. in. l. fi. ff. de qō. Sed ſi nulla accuſatio vel inquiſitio non preceſſit ipſam torturam non pōt dici ꝙ nomen ipſius ſebaſtiani fuerit receptum inter reos. ex quo ſequitur ꝙ dicta confeſſio fuit nulla et inualida. Pro quo facit qd voluit Bar. in. l. is qui reus. in. v. ⁊. vi. col. ff. de publi. iudi. vbi relatis pluribus opinionibus dicit ꝙ tunc dr nomen rei receptuꝫ eſſe inter reos quando eſt facta accuſatio vel inquiſitio. de delicto: ⁊ ꝯ eum propoſite ſunt exceptiōes dila-
9 tone: † vtputa ꝙ accuſatio nō precedat: vel ꝙ iudex nō eſt cōpetēs: vel quid ſimile: tūc ſuper iſtis diſputatur: ⁊ poſtq̄ iudex pronūtiauit procedēdū eſſe in. d. accuſatione: tunc dicitur receptum eſſe nomē rei inter reos. ita dicit. Barto. in. d. l. is qui reus. de quo latius dixi in. d. l. j. in prin. in. iij. col. ff. de qō. ¶ Cum aūt iſta oīa ſint pradicta requiſita a iure anteq̄ reus torqueretur nō interuenerint in hac cā in totum nec in parte: ergo ſequitur ꝙ dicta ꝯfeſſio dicti ſebaſtiani eſt nulla ⁊ inualida et nullius roboris vel efficacie. ¶ Jtē vltra premiſſa ꝙ dicta ꝯfeſſio ſit nulla ⁊ inualida: ⁊ per ꝯñs nō noceat ipſi ſebaſtiano facit alia vrgens ratio: q2 ꝯtra ipſum ſebaſtianū nulla fuerunt recepta indicia legitime vt dixi: quo caſu ipſe ſebaſtianus nō poterat ab ipſo. D. auditore interrogari de dicto homicidio: q2 ſine indiciis nullus debet torqueri: vt habetur in. l. ſicut. C. de fal. ⁊ in. l. j. in princip. ff. de qō. ¶ Quinimo ſi cōtra reū ſint indicia ſufficientia de aliquo delicto: ⁊ ipſe vigore dictorū indiciorꝫ ſit tortus ⁊ cōfiteatur dictū delictū: non tñ poterit cū tortura iterrogari de aliis delictis de quibus nulla extabāt indicia: ⁊ ſi iterrogetur ⁊ ꝯfiteatur
10 † nō valebit talis ꝯfeſſio. ita dixit. d. Paris de pu. in tract. ſuo ſyndi. in. cij. char. in. ii. col. ver. an ſtetur dicto torti. ⁊ allegat Jnno. in. c. ij. extra de confeſ. ⁊ Andr. de iſer. in quadā extrauaganti. ⁊ idem dixit Gādi. in tract. ſuo maleſi. ſub rub. de qō. ⁊ tormentis. ꝟ. ſed quid de qōne quotidie

occurrēti de facto.⁊ Ang.de are.in tra.
ſuo maleſi.in verbo fama publica.in vl.
col.⁊ ibi.d. Aug.de ari.in ſuis addi.di-
11 cit† qđ ſi eſſet ꝯſuetudo in ꝯtrariū nō vale-
ret tanq̄ irrationabilis ⁊ ꝯ tex.in.c.fi.de
cōſue.⁊.l.ij.C.q̄ ſit lōga cōſue.de quo la-
tius dixi.in.l.repet.in vlt.col.ff.de qōni.
⁊ ſic dicta cōfeſſio etiā ex hoc capite eſt
nulla ⁊ inualida.¶ Ulterius ꝙ dicta cō
feſſio facta p.d.ſebaſtianū ſit nulla ⁊ in-
ualida ⁊ nulli⁹ momēti ꝯſtat clare ⁊ eui
dēter.Nā nullis p̄cedētibus indicijs ipſe
ſebaſtian⁹ fuit tortus.xv.ictib⁹ torture
vt ſciunt iudices:⁊ miniſtri qui eū liga-
runt ⁊ torſerūt:ex quo ſequit̄ indubitan-
12 ter qđ dicta cōfeſſio fuit ⁊ eſt nulla:† qꝛ
cōfeſſio facta in tormentis legitimis in-
dicijs nō p̄cedētibus eſt nulla:etiā ſi ſit
ratificata p ipſum reū:⁊ etiā ſi poſtea ſu
perueniāt indicia.ita dixit glo.ſingu.iū-
cta tex.in.l.pe.ff.de qōni.⁊ glo.in.l.ma-
ritus.eo.tit.⁊ hoc voluit Ang.p illa iu-
ra in.l.j.C.de ꝯfeſ.⁊ Bal.in addi.Spe.
in tit.de ꝯfeſſis.in.j.col.ver.an ſola con
feſſione.⁊ An.in.l.ij.C.quorū appel.non
reci.⁊ Matthe in not.ſuo.lv.inci.nota.
qđ quotieſcūq ⁊c.⁊ Ang.de are.in tra.
maleſi.in v̄bo fama publica.l.iiij.char.
in ver.⁊ aduertas.⁊ Ludo.ro.in ꝯſil.ſuo
clxvij.incip.antoni⁹ accuſatus.de adul.
in.ij.col.⁊ Pe t.de anc.in cle...de homi.
Ang.Jmo.⁊ Pau.de caſtr.in.l.qui alie-
na.§.celſus.de acqui.here.⁊ Barto in
ſuo trac.de qōni.i.xij.col.ver.quid ſi ali
quis eſt tortus legitimis indicijs non
precedentibus.⁊ Sali.in.l.ij.C.de cuſto.
reo.in vlti.col.⁊ Pe.de anch.in.ꝯſi.xxij.
inci.viſa inquiſitiōe formata cōtra phi-
lippū.⁊.d.flo.in rubri.ff.de proba.⁊ in
l.emptorē.eo tit.vbi dicit qđ p glo.in.d.
l.pe.ff.de qōni.alias liberauit vnū ho-
minem a morte.⁊ idē tenet do.Catal.in
ſuo tract.ſyndica.in ver.clxv.icip.adde
qđ diximus in ſuperioribus ⁊c.vbi excla
mant ꝯ iudices vt de facili nō prorūpāt
ad torturā.nam dicit qđ vbi habita ſunt
tormēta nō p̄cedētib⁹ indicijs:tūc ſi re⁹
confiteat̄ ⁊ in cōfeſſione perſeueret non
eſt ſtandū ſue cōfeſſioni.⁊ allegat Bar.
in.d.l.pe.ff.de qōni.⁊ adducit etiā An-
13 gel.in.d.§.celſus dicentem † qđ cautus
debet eſſe aduocatus inquiſiti qui con-
feſſus fuit ad banchum iuris ſe maleſi-
cium cōmiſiſſe vt faciat probari qđ reus
primo fuit tortus indebite nullis prece-
dentib⁹ indicijs ſufficiētib⁹ ad torturā:
qꝛ quouſq detētus fuit idē metus tormē-
torum durare preſumit̄:ideo talis pſeue-
rantia ſeu ratificatio non nocet ipſi reo.
de quo latius valde loquut⁹ ſum.in.d.l.
pe.in.ij.et.iij.col.ff.de qōni. vbi adduxi
alios q̄plures tenentes hanc partē ⁊ di-
centes ꝑpter hoc alias ſe euaſiſſe homi
nes a pena mortis quos non refero bre-
uitatis cā.¶ Et predicta iura volētia qđ
confeſſio facta in tormētis legitimis in-
dicijs nō precedētibus nō nocet cōfitēti
etiā ſi ſit ratificata non ſolū procedunt ⁊
locū habent in minorib⁹ criminib⁹:ſed
etiā in maioribus ⁊ exceptis criminib⁹:
14 vtputa † in crimine leſe maieſtatis:in
quo nō pōt q̄s torq̄ri niſi p̄cedāt idicia.
text.eſt not.⁊ ibi glo. Cy. Bal.⁊ Sali.in
l.ſi quis alicui.C.ad.l.iul.maie.qđ etiam
voluit Ange.de are.in tract.ſuo maleſi.
in verbo che ai tradita la toa patria.in
primis verbis.⁊.d.Frā.bru.in tracta.ſuo
de indicijs ⁊ tortu.in.ix.char.in.ij.col.
poſt me.¶ Item dico qđ adeo ſunt ve-
ra predicta iura qđ cōfeſſio facta in tor-
mentis legitimis indicijs nō preceden-
tibus eſt nulla ꝙ hoc eſt verū etiā ſi iu-
dex haberet liberū arbitriū in crimina
libus:qm̄ nec tūc poterit aliquē ponere
5 ad torturā nō p̄cedētib⁹ indicijs:† alias
teneret̄ in ſyndicatu.ita no.dixit Paul.
de leaza.in.c.grauis.de depoſito.et.d.
Alex.in.l.ſi filiuſfa in.v.apoſtil.ff.de do.⁊
voluit Gādi.i tracta.ſuo maleſi.ſub ru.
de qōni.⁊ tormē.in vl.col.v̄.preterea ego
quero.et in v̄.ibi ſeq.⁊.d.Paris de put.
in tracta.ſuo ſyndica.in.c.chart.in.iiij.
col.ver.⁊ adde quod licet iudex ⁊c.et.d.
Jaſ.qui no.loquit̄ in.l.milites.C.de te-
ſta.mili.¶ Dico etiam qđ adeo ſunt ve-
16 ra predicta iura † ꝙ cōfeſſio facta in tor-
mentis legitimis indicijs non prece-
dentibus non valet etiam ſi ſit ratifica-
ta:qđ hoc eſt verū etiā ſi poſt torturam
⁊ cōfeſſionē ſuperueniant indicia legi-
tima.ita dixit Barto.in.l.maritus.in.j.
col.poſt glo.ibi.ff.de qōni.⁊ idem tenet

Bal.poſt

Bal.poſt glo.ibi in.l.fi.C.de accuſ.in.j.
col.vbi ad hoc allegat gl.in.d.l.marit9.
ꝛ idē tenuit Ang.de are.in tract.maleſi.
in vbo fama publica.in ver.v.quero iu-
dex torſit.ꝛ ibi.d.Augu.in addi.qui alle
gat hoc tenuiſſe Bal.in.l.ea quidē.C.de
accu.ꝛ Lud.ro.in ꝯſi.ſuo.clxxij.inci.an-
tonius accuſatus ꝛc.in.j.col.ꝛ idē voluit
d.Alex.in cōſi.ſuo.clxxix.incipi.in cauſa
angelorū.in vlti.col.ꝛ.d.Frā.bru.in ſuo
tract.de indi.ꝛ tortu.in.xij.char.in.j.col.
de quo latius dixi in.d.l.pe.in.vj.col.ff.
de qō. ¶ Ex iſtis enim ſupradictis puto
abūde cōſtare euidēter dictā cōfeſſionē
d.Sebaſtiani fore nullā ꝛ inualidā nul-
lius valoris nec efficacie ꝛc.ꝛ per conſe-
quēs in aliquo nō nocere. ¶ Nec pdi-
ctis obſtar ſi diceref ꝙ immo dictus ſeba-
ſtianus eſt cōdēnandus ad mortē ppter
dictā eius cōfeſſionē in qua ꝯfiteſ plene
17 occidiſſe illū ſebaſtianū ꝛc.† q2 confeſſio
etiā facta ſuper pceſſu nullo eſt tanti ri-
goris ꝙ pōt quis ex ipſa cōfeſſione ꝯdē-
nari:ita dixit Inno.quē oēs ibi ſequunf
in.c.qualiter ꝛ qñ.el.ij.de accuſa.ꝛ idem
ipſe dixit in.c.p inquiſitionē.de electio.
ꝛ Abb.antiquus in.c.piſanis.de reſtitu.
ſpol.ꝛ Bald.in.l.edita.C.de edēn.in.v.
col.ver.ſz pone ꝙ reus.quā doctrinā re-
fert ꝛ ſequiſ Bar.in.c.veniēs.in.ij.col.
de accuſa.ꝛ voluit Bal.in.l.j.circa fi.ff.
de iuriſdi.om.iud.ꝛ doct.in.c.at ſi cleri-
ci.de iudi,ꝛ Barba.in cōſi.ſuo inci.ppe
eſt dñs inuocantibus eū.ꝛ in repeti.c.te
ſtimoniū.in.xiiij.char.in vlti.col.de te-
ſti.vbi dicit etiā hoc voluiſſe Inno.in.c.
ij.de or.cogni.ꝛ idem voluit Matthe.in
no.ſuo.iiij.inci.notabilē regulā.ꝛ Bal.
in.l.ij.C.de re iudi.ꝛ Ang.in ꝯſi.clxxviij.
in ip.viſis actis pductis.ꝛ in conſil.cc-
xvij.incip.in cā accuſationis.ꝛ hāc partē
tenēt plures ꝛ plares alij doc.q̄s accura
te reten in.l.j.in.§.diuus antoni9.in.iiij.
col.ff.de qō.ꝛ pro qua doctrina ꝛ opi.fa-
cit optime qō voluit Bal.in.l.pperādū
in pri.in fin.verbis.C.de iudi.vbi dixit
ꝙ ſi lapſa ſit inſtātia:tñ ꝯfeſſus pōt p iu-
18 dicem cōdēnari:† q2 ꝯfeſſio nō requirit
telā nec ordinē iudicij.qō dictū refert ꝛ
ſequiſ Ange.de are.in tracta ſuo maleſi.
in vbo inchoata ꝛ facta.in.iiij.col.ꝛ bar

ba.in.d.ꝯſi.incip.prope eſt dñs inuocā-
tibus eū.ꝛ in.d.c.veniēs.in.ij.col.ꝛ An-
ge.de are.in tract.maleſi.in verbo cōpa-
rent dicti inquiſiti ꝛ cōfitētur totū.ver.
quero an cōfeſſus ꝛc.p quo dicto faciūt
plura que adduxi in.l.j.in.§.diuus anto
ninus.in.iiij.col.ff.de qōni. Et facit etiā
pro predictis regula illa vulgata:vcz qō
in ꝯfeſſum nulle ſunt ptes iudicis niſi in
condēnādo.vt in.l.pinde.ff.ad.l.aql.l.ſi
cōfeſſus.ff.de cuſto.reo.l.q ſniam.C.de
penis.l.j.ff.de cōfeſſis. ¶ Et iſtud qō
s.dixi ꝙ ꝯfeſſio eſt tanti rigoris ꝙ vali-
dat pceſſum nullū:adeo ꝙ ſeq pt ꝯdēna
19 tio eſt verū nedū in cōfeſſione vera:† ſz
etiā in cōfeſſione ficta inducta a ſtatuto
per cōtumaciā que ita validat pceſſum
nullū:ſicut vera ꝯfeſſio.ita dixit Bar.in
cōſi.ſuo.c.incip.a dño cyno de bononia.
quē refert ꝛ ſequiſ.d.Ircellus in trac bā-
nitorꝫ in.j.preſcōi tēpo.q.xlix.inci.queri
tur an tales.in fi. ¶ Ad pdictis rñdeo ve
rum eſſe ꝙ ꝯfeſſio facta ēt ſup pceſſu in-
ualido eſt tāti rigoris ꝙ ex ea pōt ſeq cō
demnatio. Iſtud eſt verū data validita-
te ipſius cōfeſſiōis:ſecus aūt qñ cōfeſſio
eſt inualida vt in caſu noſtro:q2 tunc ta-
lis inualida ꝯfeſſio nullū opaſ effectū cū
nulla ꝛ inualida non ſint in cōſideratio-
ne:vt habeſ in.l.iiij.§.cōdēnatū.ff.de re
iud.in.l.nō putauit.§.nō queuis.ff.de cō
trah.l.quoties.ff.q ſatiſ.cog.l.ſcire opꝫ
§.ſufficit.ff.de excuſ.tut.l.ſi pater.C.ne
de ſta.defunc.cū multis ſi. Si enim pre-
dicte doctrine intelligerētur de cōfeſſio
ne inualida ſequeretur maximū abſur-
dum ꝙ iudices poſſent ad eoꝝ libitū tor
quere hoies indebite ꝛ iniuſte:ꝛ ſuperuē-
niente cōfeſſione ex aſperitate tormēto-
rum oīe eſſent valida:ꝛ ſic dareſ mate-
ria delinquēdi:qō nō eſt dicendū nec to
lerandū. ¶ Preterea rñdeo etiā aliter et
dico ꝙ nō ſolū reqriſ ꝙ cōfeſſio ſit vali-
da adhoc vt validet proceſſum nullū ꝛ
inualidū:ſed etiā requiriſ ꝙ talis confeſ
ſio fiat coram iudice ordinario non autē
19 corā delegato:† alˀs ſi fiat talis confeſſio
corā delegato nō validabit pceſſuꝫ nul
lū.ita ſing.dixit Ang in conſi.ſuo.ccx ij.
inci.in cauſa accuſationis pducti p phi-
lippū ꝛc.in vlt.col.qō dictū refert ꝛ ſeq

tur. d. Ang. de arl. in ſuis addi. ad Ange. de are. ſup maleficijs in vbo q̄ iudex addidit. in pe. addi. circa me. qḋ dictū etiaꝫ retuli in repeti. mea. l. fi. C. de pba. l. lxij. char. ⁊ in fin. meo. ccl. inci. in ꝯfeſſum. in fi. Et ſic ex iſtis ptꝫ ꝙ dicta obiectio non obſtat. Patet etiā ex oib⁹ ſupradictis de inualiditate ⁊ nullitate dicte cōfeſſionis que ex pluribꝰ rationibꝰ. s. adductis nō hꝫ nocere nec p̄iudicare dicto ſebaſtiano: ⁊ cōſequēter ptꝫ de ipſius neceſſaria abſolutiōe ⁊ relaxatiōe. ¶ Sꝫ fortiꝰ dico qḋ dato ſine p̄iudicio veritatis qḋ dicta cōfeſſio ipſius ſebaſtiani fuiſſet valida ⁊ ſolēnis ac etiā fuiſſet ſpōtanea: attn̄ per hoc nō poſſet ipſe ſebaſtianꝰ condēnari aliqua pena corporali nec pecuniaria: et hoc qꝛ dictū homicidiū qḋ dicit̄ per eūꝫ fuiſſe perpetratū fuit in totū ſublatū remiſſum ⁊ cācellatū per bullas. S. D. N. alias cōceſſas cōitati ⁊ pplo forliuij de anno. M. cccccv. in q̄bus ipſe ſummus pōtifex caſſat annullat ⁊ reuocat oēs et ſingulos pceſſus condēnatiōes ⁊ ſniās ꝯ ſingulares pſonas incolas ⁊ habitatores dicte ciuitatis comitatꝰ ⁊ diſtrictus occaſiōe quorūcūqꝫ delictorū ⁊ homicidiorū ⁊c. ex qbꝰ bullis apparet ꝙ nō pōt ipſe ſebaſtianus nec aliq̄s alius ciuis vel incola dicte ciuitatis accuſari inq̄ri moleſtari vel inquietari p̄textu alicuiꝰ delicti ſeu homicidij tūc cōmiſſi in. d. ciuitate ⁊ territorio. ergo dictꝰ ſebaſtianus nō pōt moleſtari nec inquietari propter dictū homicidiū. nec pꝯſequēs dicta eius cōfeſſio etiā ſi eſſet ſponte facta ⁊ legitime nō hꝫ ei nocere. Nā ad hoc vt cōfeſ-
20 ſio noceat cōfitenti requirit̄ † qḋ fiat tēpore habili: alias ſi fieret tpe inhabili nō noceret cōfitenti. ita dixit Bal. in. c. fi. de offi. delega. in pe. col. ver. pone qḋ maleficium ⁊c. vbi dixit qḋ ſi maleficiū eſt notorium: tn̄ lapſum eſt tp̄s datum ad inquirendū per formā ſtatuti: lꝫ reus confiteat̄ maleficiū: tn̄ nō poterit ꝯdēnari. allegat rōnē dicēs qḋ quoties quis cōfitet̄
21 id in cuiꝰ noīe cū aliquo nō ſit actio † tūc nō valet cōfeſſio. allegat. ff. de interrog. actio. l. cōfeſſiōibꝰ. qḋ dicit eſſe notādū. Pro quo faciūt dicta p Barb. in. c. cū cōtingat. in. ij. col. de reſcript. ⁊ p. d. Feli. in c. afferte. in. ij. no. de p̄ſump. Et idem etiā dixit. d. Frā. de are. in. c. cū. p. māconella in. vj. col. de accuſa. vbi dicit ꝙ lꝫ appareat de crimine cōmiſſo per ꝯfeſſionē ſi punitio eſt eliſa p̄ſcriptione tēporis non nocet ꝯfitēti. ⁊ allegat etiā Lud. ro. in. l. j. §. occiſorum. ff. ad ſilleia. allegantē Bal. in reportatis antiq̄s in. l. gn̄o. ff. de his q̄ no. infa. qui tenuit ꝙ lꝫ cōſtet de crimine per cōfeſſionē: attn̄ nō pōt accuſatus vel inquiſitꝰ puniri ſi reus pōt oſtēdere p̄ſcriptū eſſe cōtra cognitionē criminis:
22 † qꝛ paria ſunt ſatiſfactū eſſe de criē ⁊ penam eſſe ſolutā vel preſcriptū eſſe cognitioni cris: vt eſt caſus fm̄ eūm in. l. ſed ſi vnius. in. §. ſed ſi ante. ff. de iniurijs. Itē d. Fran. are. vbi. s. inter alia adducit etiā Bal. in. l. ſi eum. in prin. ff. ſi q̄s cau. et in
23 l. nō dubiū. in fi. C. de legi. vbi dixit † qḋ ſi cōſtat exactis qḋ ſit p̄ſcriptū cōtra cognitionē maleficij iudiciū eſt nullū ipſo iure: et ſnia inde ſequuta. Pro quo vltra d. Fran. ego adduco ēt Bal. in. l. ſi pene. in fi. ff. de ꝯdi. idebi. vbi dixit ꝙ lꝫ lapſus prefixi tpis a iure nō tollet naturalē obligationē: hoc eſt verū in ciuilibus: ſꝫ ſecus eſt in crialibus: ⁊ ſic in delictis vbi preſcriptio ipſo iure interimit obligationē: qꝛ lex dicit eā aboleri in totū: vt in. d. l. ſed ſi vniꝰ. §. ſi ante. ff. de iniur. ⁊ ſubdit qḋ in crialibus exceptio p̄ſcriptionis eſt exceptio intentiōis ⁊ facti. ¶ Modo in caſu nr̄o nedū eſt p̄ſcriptū dicto homicidio: ſꝫ imo p dictas bullas apoſtolicas eſt in totū abolitū ⁊ cācellatū: ergo ꝯfeſſio facta de ipſo maleficio nō hꝫ nocere nec p̄iudicare ipſi ſebaſtiano cōfitēti. Et hāc partē etiaꝫ tenuit Bal. in. l. querela in fi. C. de fal. ⁊ Alex. in. l. nō tantū. in pe. apoſtilla. ff. de appel. Pro quibus facit optime text. in. l. ſi quis poſtq̄. ff. de fideiuſſ. de quo etiam dixi in. l. j. in princi. in xv. col. ff. de queſtioni. ¶ Non obſt. modo ſi dicatur qḋ in dictis bullis apoſtolicis eſt appoſita clauſula: videlicet dummodo dicti homicide pacem cum conſanguineis defuncti vel alijs put ⁊ iuxta tenorem ſtatutorum ⁊ cōſuetudinem dicte ciuitatis tenentur habuerint ⁊c. ſed dictus ſebaſtianus tempore dicte bulle non habebat pacē a dictis affinibus in-

perfecti ſʒ pacē habuit ex poſt.ergo non
pōt ſe iuuare ipe ſebaſtian9 ex dctā bul
la:q2 cui nō conueniūt verba legis nō cō
uenit ei9 diſpoſitio.l.iiij.i.§.totiens.ff.de
dā.infec.l.hos accuſare.§.oib9.ff.de ac
cuſa.cū ſi.¶ Or rñdeo ꝙ imo dicta bul-
la cōprehēdit etiā homicidiū cōmiſſuʒ
a dicto ſebaſtiano:lʒ tūc tpe date dicte
bulle vel publicatiōis eiuſdē nō habue
24 rit pacē:ſʒ ex poſt:† nā pax poſtea ſuper
ueniēs trahi dʒ ad tps dicte bulle:et la-
ta dʒ fieri interpretatio dctē bulle vt tra
hatur ⁊ ad pacem futurā cū habeamus
a de iure cautū[a] qd i gratijs: priuilegijs:
⁊ i dultis pncipuʒ larga:imo largiſſima
dʒ fieri interpretatio.l.fin.ff.de conſtit.
pinci.c.olim.⁊.c.quia circa.de priui.c.
olim.de vb.ſig.l.ſi qñ.C.de bo.vacan.
lib.x.cū ſi.Et id dicit papa in.d.c.q2 cir-
25 ca.qd eps † remittens decimas epales.
alicui eccl'ie vr nō ſolū pteritas ſed etiā
futuras remiſiſſe.Et facit cōſiliū Fede.
de ſe.cxxxix.relatū a.d.Feli.in.c.cū dile
ctus de accuſa.i.ij.col.vbi dixit qd quā
uis teſtm̄ excōicati ſit nullum ipſo iure
ſm aliqs p.c.decernimus.de ſen.excō.
26 in.vi.tm̄ ſi ſuperuenit abſolutio retro-
trahit ⁊ validat eius teſtamentū.Et fa-
cit etiā qd voluit Angel.in.diſputa.ſua
inci.aſtenſis miles.vbi dixit ꝙ teſtamen
tum factū p manifeſtū vſurariū non pre
ſtita cautione de reſtituendis vſuris: lʒ
ſit nullū ipſo iure.vt in.c.q̄ꝗ̄.de vſur in
b vi.[b] tm̄ ſi poſtea preſtet cautionē de reſti-
27 tuēdis vſuris:† talis ſatiſdatio retrotra
hit ad tps teſti ⁊ eū validat.qd dictuʒ
etiam refert ⁊ ſequit.d.Feli.i.d.c.cuʒ di
lectus.in.ij.col.de accuſa.⁊ idem tenet
glo.fin.in fi.in.d.c.q̄ꝗ̄.Et qd dicta pax
ſuperueniēs proſit ipſi ſebaſtiano et euʒ
liberet a dicto homicidio:facit optime.
Nā idē iudicamus de caſu omiſſo a ſta-
28 tuēte † qd iudicamus de caſu per euʒ ſta
tuto ⁊ expreſſo quando veriſimile eſt qd
ipſe ſtatuens idem ſtatuiſſet i caſu omiſ
ſo quod ſtatuit in caſu expreſſo ſi de ca-
ſu omiſſo fuiſſet interrogatus.ita dixit
gl.ſingula.i.l.tale pactū.§.fin.ff.de pac.
quā p ſing.ad hoc allegauit Pe.de an.
i cōſi.ſuo.lxxxiiij.inci.pria facie.in.f.col.
in fi.⁊ in cōſi.ſuo.cccxl.incip.pro maiori
in pe.colū.⁊ in conſi.ſuo
ccclvij.inci.ſerie.i.i.col.
Et illā gl.ad hoc etiā re
fert ⁊ ſequit Lu.ro.in cōſil.
ſuo.cv.inci.viſo.⁊ i cōſil.
cccxcij.inci.primū i ſi.⁊ i
cōſi.ccccxxxix.ici.circa p-
mū.in.ij.col.i pn.Et illā
gl.ad hoc etiam refert ⁊
ſequit Ange.d are.inſti.
de heredi.q ab inteſta.in
prin.i.ij.col.⁊.d.Alex.in
cōſi.ſuo.ccxv.inc.nec ar
guēdi.i.ix.col.⁊ in cōſil.
cclxxix.ici.pōderatꝭ his
in prin.⁊ in cōſi.cccxcvi.
inci.circa hāc dubitatio
nē i prin.iiij.col.⁊ in cōſi.
xlviij.inci.ſup excitatio
ne.i.iij.col.i.i.vol.⁊ in cō
ſi.cccxvij.inci.al's cōſul-
tus.i.iiij.colū.Et ſimilis
eſt gl.i.l.i.C.d rap.virg.
⁊ in.l.nō pſit.i pnc.ff.de
legi.⁊ i cle.i.i verbo preſi
dētes.de reſcrip.⁊ i.c.ij.
in vbo re9 de iudi.in.vi.
⁊ i aut.caſſa.C.de ſacro-
ſā.eccl.Et facit text.⁊ ibi
hoc no.Abb.in.c.ij.reqꝭ-
ris.de appel.Et voluit
Barba.in cōſi.ſuo incip.
clemētiſſimi dei pris.in
v.colū.vbi ad hoc vltra
pdicta.allegat plēs text.
⁊ gl.de qb9 ibi per eum.
Et alij ples doc.referūt
⁊ ſequuntur dictas gloſ.
quos retuli accuratius
in.l.ſi qs viduam.in.iij.
col.ff.de queſtioni quos
hic nō refero breuitatis
29 cauſa.¶ Et iſtud nō ſo-
lū pcedit ⁊ hʒ locū in le-
gib9 ſtatutis ⁊ puiſioni
bus:ſed etiā habet locū
in teſtamentis ⁊ vltimis
volūtatib9 ⁊ ideo puiſio
teſtatoris facta i vno ca-
ſu hʒ locū etiā in alio ca
ſu ab eo omiſſo qñ veriſi

a ¶ Uide omnino ſingu. vbū in hac materia p d.Phil.de cinʒ in.c.ij. in.i.col.de conſtitu.

b ¶ Uide d.Melliūm trac.ſuo bā nitorum in ſcdā pte ter tij tempo.i i.queſtio.

militer ſi de caſu omiſſo fuiſſet interro-
gat⁹: idē ſtatuiſſet qd ſtatuit in caſu ex-
preſſo. ita pbat text. in l. titius. §. j. ff. de
lib. & poſth. & hr i. l. fi. C. de poſthu. here-
di. inſti. & in l. qd dicit. ff. de lib. et poſth.
¶ Modo nc dicendū eſt in caſu nr̃o qd
poſtq̄ veriſimiliter papa idē cōceſſiſſet
in illis hoībus ciuitatis et territorij for-
liuij q ex poſt habuiſſent pacē ab inimi-
cis ſuis ſicut ɔceſſit indulgētiā illis que
iam habebāt pacē ſi fuiſſet de illis inter
rogatus: & nulla rō militat nec allegari
pōt in ɔtrū. ergo idem intelligit ſtatuiſ-
ſe in hoc caſu omiſſo. l. illorum q ex poſt
habuerūt pacē ſicut conceſſit in caſu ex
preſſo illorū qui tūc habebāt pacē p pre-
dicta iura. Ex qb⁹ ſeqtur q dictus ſeba
ſtianus qui ex poſt habuit veram & opti
mā pacē ter confirmatā. vt pz ex publi-
cis inſtrumentis dz gaudere bñficio di-
cte bulle ſub qua per dicta cōprehēdit.
¶ Et ad p̄dictoꝝ confirmationem et qd
mētis intētionis & ppoſiti ſummi ponti-
ficis fuerit vt in dicta bulla cōprehēde-
rent homicide q ex poſt habuerūt pacē
demōſtrat: eo qz poſt dictā bullā ipſe et
ſui oēs officiales & rectores dicte ciuita
tis forliuij paſſi z admiſerūt & tolerarūt
in ipſa ciuitate dictū ſebaſtianuz omni-
moleſtatione turbatione & inqetatione
ſublata. quo caſu etiā ſi dicta bulla non
emanaſſet nō po. et ſtātib⁹ p̄dictis di-
ctus ſebaſtianus pretextu dicti homici-
dij vexari turbari moleſtari: vel quo-
quomō inqetari. cū per talē patiētiam &
tolerātiā ſupiorū delinquens vel banni
tus habeatur p rebannito & cācellato.
30 † Nā patiētia ſeu tolerantia cū tacitur-
nitate iducit cōſenſū z fm Bal. et Ang.
in l. ſi filius. C. de peti. heredi. et in l. qui
in aliena. §. qd ſi nō adierit. ff. de acquir.
heredi. & Inno. in c. illud. de preſump. et
habet per Bar. i. l. ſiue poſſidetis. C. de
pba. & in l. poſt morte. ff. de adop. & in l.
j. C. q admitti. & p Archi. in c. nemo. de
conſe. di. j. & per. d. Cardi. in c. requiſiſti.
de teſta. & p Lu. ro. in l. ſciedū. ff. de ver.
obli. & p Abba. i. c. lz heli. de ſimo. et per
alios doc. quos retuli i ſing. meo. lxxvij.
inci. patiētia. Et ideo dixit ſing. verbum
Sali. vez qd ſtāte ſtatuto q banniti poſ
ſint impune offendi qd tali caſu banni
tus q toleraf p ciuitatē a ſuperiore non
31 poterat impune offendi: † qz talis patiē-
tia & tolerātia ſupioris inducit conſen-
ſum ipſi⁹ pncipis & ſuperioris volentis
ipm hri p nō bānito. ita ſing. dixit Sa-
li. in l. null⁹. C. de inde. qd dictum refert
& ſeqt Jo. de ana. in c. ſicut iudei. in iiij.
col. de iudeis. & ibi. d. Feli. in pe. colū. et
illud dictū refert & ſequit. d. Alex. in con
ſi. ſuo. j. in vlt. col. in ij. volu. ad qd allgt.
l. j. §. ſcientiā. de tributo. & l. j. §. magr̃m.
ff. de exercito. p quem tex. dt Guil. de cu.
fmeū in l. j. ff. de exercito. qd ſi qs ſe geſ-
ſit p locūtenente alicui⁹ ſuperioris ſciē
te & patiente ipo ſuperiore qd videt ſibi
tacite mādaſſe vt ſe gereret p ſuo locū-
tenente. Pro quo facit etiaz fm eum ibi
qd voluit Inno. in c. ex parte decani. in
pn. de reſcrip. & in c. in nr̃a. de procura.
& Archi. in c. q ad agēdū. de pcur. in vj.
Itē illud dictū Sal. in d. l. nullus. refert
& ſequit Alex. in ɔſi. ſuo. cvij. incip. p in-
ueſtigatione. in vj. col. vbi etiā pro hoc
allegat not. p glo. & doc. in c. qz circa. de
ɔſan. & affi. & illud dictū etiā ſequitur d.
Alex. in l. fi. ff. de adul. & d. Feli. in c. que
in eccleſiarū. in iij. col. verſ. quartus ca-
ſus. de cōſti. et in c. j. in vij. colū. de treu.
& pace. Pro quib⁹ faciūt dicta per bal.
in l. ij. in ij. colū. verſi. iſta regula eſt ve-
32 ra. C. que ſit long. conſue. vbi dixit † qd
longa patiētia principis habet vim pri-
uilegij ſeu cōfirmationis: et faciunt di-
cta per. d. Hellum in trac. ſuo bānitorū.
in iij. pte ſecūdi tēpo. q. lxxxiiij. et faciūt
plura alia que adduxi ad hoc in ſingula
ri meo. lxxvij. inci. patiētia &c. vbi latius
loquut⁹ fui de materia iſta. ¶ Cuz ergo
dictus ſebaſtianus fuerit paſſus et tole
ratus in dicta ciuitate et territorio forli-
uij a ſuperioribus ex quo fuerit habit⁹
p nō bānito nec cōdēnato: ergo nō pōt
nec dz p̄ſentialiter moleſtari vel inqeta
ri p dicto maleficio. ¶ Poſſez etiā alia
plura adducere ad defenſionē ipſius ſe
baſtiani q ſtatuerā adducere: ſed ppter
feſtinantiā & celeritatē nup mihi iniun-
ctāa indicib⁹ huius cauſe non poſſum
alia adducere: ſed opus eſt me inuito vt
iſta ſint ſatis: q ſi bene ɔſiderentur & pō-

derent ſufficiũt ad oĩmodã victoriã dicti ſebaſtiani. Reliqua reliquo p dños iudicare debẽtes ſupplenda: quos rogo vt velint bene aiaduertere ꝛ ponderare que ſcripſi. Itẽ eos etiã rogo vt vltra ſuperius dicta ponderent concurrẽtia in hoc caſu: vcʒ ꝙ ipſe chriſtianus habuit iãdudũ pacẽ ab offenſis: que pax fuit triplicata ꝛ pluries ratificata vt apparent inſtrumẽta publica. Itẽ ad me iam ſunt octo dies qb⁹ venit filius occiſi et frater eiuſdem occiſi ꝛ ſummis lachrymis et ſingultibus me rogarunt vt velim aſſumere aduocationẽ ꝛ patrocinium dicti ſebaſtiani. Item põderẽt ꝛ ꝯſiderent qd ipſe ſebaſtian⁹ habuit ſaluũ conductũ a dño legato: quo durante ꝛ incepto poſt xiiij. dies habuit paceʒ lʒ abſente oretenus pluries habuiſſet vt aſſerunt ipſi offenſi in eorũ pace. Item põderẽt ꝛ reminiſcãtur qd ſum⁹ põtifex ſequens illud euãgelicũ. nolo mortẽ pctõris: ſʒ vt conuertat ꝛ viuat: duʒ eſſet hic bononie fecit fieri pclamationes qd vnuſqſq; homicida habẽs pacẽ poſſet exire ꝛ cancellari de bãno: ꝛ tũc pluſq̃ ducẽtũ habentes pacẽ fuerũt cãcellati de bãnis ſuis. Itẽ ꝯſiderẽt ipſi iudices ꝙ delictuʒ de q̃ agit nõ fuit cõmiſſuʒ in territorio boñ. ſed in territorio forliuij ꝛ raro euenit retroactis tẽporibus qd p maleficijs alibi cõmiſſis hic fieret punitio. Naʒ ſi vellemus hic punire delinquẽtes extra territoriũ boñ. in territorio romãdiole nõ ſufficerent hic decẽ ptãtes ꝛ viginti miniſtri iuſtitie. Itẽ cõſiderent etiaʒ quod quotidie bãniti de ciuitate forliuij ꝛ de alijs locis ꝛ ciuitatib⁹ romãdiole veniũt hic ꝛ recedũt incolumes abſq; vlla moleſtia: ꝛ ſic econuerſo bãniti de hac ciuitate paſſim ſine aliquo impedimẽto vadũt forliuiũ: ꝛ p totã romandiolam nec moleſtant quoquo mõ: q̃re hoc magis fiat ꝯ hũc ſebaſtianũ ſoluat apello. hoc enĩ nouit ille q̃ nihil ignorat. Itẽ ꝯſiderẽt ꝙ nũq̃ fuit ſolitũ: imo nec auditum qd p delicto alibi cõmiſſo hic fieret punito preterq̃ ab vno mẽſe citra. Itẽ conſiderẽt ꝛ bene põderent rabiẽ ꝛ rãcoreʒ ac odiũ inaudiũ qd habẽt inimici illorũ de moratinis cõtra hũc pauperẽ ſebaſtianũ q̃ nunq̃ dictos eius inimicos offendit: lʒ ſit amic⁹ illorum de moratinis: ꝛ recordent dicti eius inimici quod apd ſummũ Deũ oĩa cognita ſunt ꝛ apta: ꝛ ꝙ hõ ſepe mala cogitat: ſed De⁹ p eius libito diſponit. Item recordentur dicti inimici ſui ei⁹ qd dixit Joã. and. in

13 addi. Spe. in pn. vbi inquit qd vertente rota ſepe vrceũ facit qui amphoram formare cõceperat. ¶ Ponderent pterea ipſi iudices qd caſu quo in hac pñti cã cõtra dictũ Sebaſtianũ eſſet aliqua dubitatio qd ipſe deberet cõdẽnari vel abſolui ſequẽtes viã ꝛ regulã iuris ꝛ proborũ iudicũ debent pnunciare in fauorem dicti Sebaſtiani: cũ expſſuʒ ſit in iu

34 re † qd in obſcuris ꝛ ambiguis ſemper iudicandũ eſt in benigniorẽ partẽ. ꝛ ſic in fauorẽ rei. l. ſemper in obſcuris. de reg. iur. l. factũ cuiq; eo. tit. regula in penis. de reg. iur. iur. in. vj. l. merito. ff. p ſocio. l. arrian⁹. ff. de acti. ꝛ obli. c. eos ꝗ. l. diſt. cũ ſi. Quib⁹ oĩbus põderatis mature nõ dubito qd ipſi abſoluent ꝛ liberabũt dictũ Sebaſtianũ vt rigor iuris ꝛ equitas expoſcunt: ꝛ prout fieri peto. ¶ Ponderent pterea ꝛ recordẽtur tex. c.

35 cũ eterni. de re iudi. i. vj. † ꝛ in iudicando ſit ſibi a dextris ille q̃ fuit eſt ꝛ erit omnipotẽs Deus in ſecula ſempiterna. Laus Deo clementiſſimo.

Hippolytus de Marſilijs.

1 ☞ Agentes ꝛ conſentientes pari pena puniuntur.

2 Monetã falſam expẽdẽs miti⁹ punit q̃ ille qui eam fabricauit ꝛ per totũ cõſi.

3 Statutũ qd preſtans auxiliũ conſiliũ ſeu fauorẽ maleficio: puniat eadẽ pena qua puniri debet principalis: attamen non punietur eadem pena.

4 Miti⁹ punit ille in cui⁹ domo fit aliqd prohibitum eo ſciẽte quã principalis.

5 Mitius punitur falſo inſtrumẽto vtẽs quam fabricans.

6 Auxiliũ preſtans homicidio punit media pena qua debet puniri homicida.

7 Receptãs ſcienter res furtiuas mitiori pena punitur quã ipſe fur.

8 Uerbũ pariter qd ponit: vcʒ malefactores ꝛ receptatores pariter puniant in

terꝑtãł pariter. i. ambo ſꝫ diuerſa pena.
9 Attemptãs puniŧ ſicut faciẽs in atrocio
rib⁹ ſꝫ nõ eadẽ lege: q̃ꝛ nõ eſt idẽ factũ.
10 Pena eſt commenſuranda delicto.
11 Expendẽs falſam monetaꝫ min⁹ delin-
quit q̃ fabricãs: q̃ꝛ fabricans de iure cõ-
muni punitur pena vltimi ſupplicij: ex
pendens autem extraordinaria pena.
12 Pena falſi vel quaſi eſt deportatio et
omnium bonorum publicatio.
13 Pena q̃ñ venit iponẽda corpalis ex for
ma legis vł ſtatuti ⁊ ex aliq̃ cã receditŧ a
pena pncipali: tũc nõ iponiŧ minoꝛ pe-
na corpalis ſꝫ cõuertiŧ in pecuniariam.
14 Minoꝛ q̃ cõmiſit homicidiũ: ⁊ ꝑꝑ eius
minoꝛẽ etatẽ recedaŧ a ꝟba pena nõ ipo-
niŧ ei minoꝛ pena corpalis: ſꝫ pecũiaria.

Conſilium. xlvij.

EXaudi dñe vocem meam
qua clamaui ad te: et non
auertas faciem tuam a
me in preſenti dubitatiõe
v̄ te duce viam veritatis
et iuſtitie inuenire valeaꝫ
⁊c. In preſenti cauſa ceſaris de ſaler-
no carcerati ⁊ inquiſiti pro crimine fal-
ſe monete: non ero prolixus vt natura
rei expoſceret ad bene materiam ipſam
enucleandam: et hoc propter terminuꝫ
⁊ dilationem fore aſſignatam ipſi ceſari
ad faciendas ſuas defenſiones ne mo-
riatur. Ideo breuiter veniens ad rem
ipſam attenta ſpontanea confeſſione ip
ſius ceſaris ⁊ eius ratificatione in qua
confitetur finaliter ſcienter doloſe ⁊ ap-
penſate ſe expendiſſe ducatos quinde-
cim monete falſe. Inſtabo circa penam
imponendam ipſi ceſari: videlicet an ſit
puniẽdus pena mortis naturalis: an ꝟo
minori pena corpali vel pena pecunia-
ria. Et q̃dẽ viſo ſtatuto huius ciuitatis
ſub rubri. de pena falſum committentis
in monetã ⁊c. Mihi vŧ dicenduꝫ pri
ma fronte q̃ dict⁹ Ceſar ſit puniendus
pena ignis ⁊ ſic pena mortis: cũ hoc cla-
re ⁊ aperte dicat ſtatutũ ꝑdictũ in pnci.
vbi dicit q̃ꝺ quicunq̧ falſum in moneta
ſeu circa monetã q̃uocunq̧ commiſerit
vel committi fecerit vel ſciens eam fal-
ſam expenderit igni concremeŧ ⁊c. Cum
ergo circa hoc ꝟba ſtatuti ſint clara: er-
go nil aliud querendũ eſt. Nã in incer-
tis ⁊ nõ certis loc⁹ eſt cõiecturis. l. con-
tinuus in. §. cũ ita. ff. de verb. ob. ⁊ a ver
bis legis nõ eſt recedẽdum. l. non aliter
ff. de lega. iij. Et q̃ꝺ debeat puniri pena
1 mortis faciŧ etiã r̃o illa: vcꝫ † q̃ꝺ agen-
tes ⁊ conſentiẽtes pari pena puniendi
ſunt. tex. eſt in. l. iubem⁹. in. §. ſane. in ꝟ.
fieri paſſus fuerit. C. de ſac. ſan. ecc. ⁊ hŧ
in. l. j. C. de fal. mone. ⁊ in. l. q̃ſq̃s. C. ad. l.
iul. maie. ⁊ in. l. iij. ff. de ſica. et in. l. item
mella. §. ſi ali⁹. ff. ad. l. aqui. ⁊ in. l. diu⁹.
ff. de iure fiſc. ⁊ in. c. j. de offic. deleg. ⁊ in
c. ſicut dignũ. §. illi autẽ. de homici. ⁊ in
c. notũ. ij. q. j. Cũ ergo dict⁹ ceſar ſcien
ter doloſe ⁊ appẽſate expẽderit dictos
quindecim ducatos monete falſe vt ipſe
ſpõte cõfeſſus eſt. Ergo vŧ indubitãter
dicẽdũ ipm puniendũ eſſe pena ignis: et
ſic pena vltimi ſupplicij. Nec adiuuari
videŧ ipſe ceſar ex verbis ꝑdicti ſtatuti
inquantũ dicit. Niſi. d. poteſtati videaŧ
dicta pena mitiganda in expendẽte rõ-
ne modicitatis pecunie expenſe vel alia
cã: quo caſu poſſit. d. poteſtas dictã pe-
nã minorare arbitrio ſuo: inſpecta qua-
litate facti ⁊ cõditiõe pſone etiã pecũia
interpuniẽdo ⁊c. Quĩ dicta ſumma vel
quãtitas. xv. ducatorũ falſorũ quos ex-
pendit dict⁹ ceſar nõ eſt modica ⁊ talis
in qua ꝟificeŧ ſtatutũ predictũ. cũ igitur
verba dicti ſtatuti non cõueniant caſui
iſto: ergo conuenit eius diſpoſitio. l. iiij.
§. toties. ff. de dã. infec. l. hos accuſare.
in. §. oib⁹. ff. de accuſatio. cuꝫ ſi. Et ex
iſtis videŧ dicendũ dictum ceſarem pu-
nienduꝫ eſſe pena vltimi ſupplicij. Sed
premiſſis non obſtãtib⁹ cõtrariã ſentẽ-
tiam de iure veriorem eſſe arbitroꝛ: vcꝫ
q̃ dictus ceſar de iure nõ ſit puniendus
pena mortis nec aliqua pena corporis
afflictiua: ſed pena pecuniaria ſit pu-
niendus arbitrio dñi poteſtatis. Ad
quod dicenduꝫ moueoꝛ ex pluribus. Et
primo dico q̃ꝺ licet ex forma ꝑdicti ſta-
tuti cõmittẽs falſum in moneta vel ex-
pendẽs eam teneãtur ⁊ puniantur pa-
ri pena: ⁊ lꝫ ẽt hoc caueaŧ de iure cõi ꝓ
pter illã regulã q̃ agẽtes ⁊ conſentien-

2 tes &c. tñ mitius & leni9 debet puniri ex-
pendens monetã falsã quã ille q eam fa
bricauit.ita dixit Abb.& Joan.de ana.in
c.ad falsariorũ.de cri.fal.vbi dicunt qd
ille tex.seu ibi dicta sunt in ar.no.q̃one:
vꝫ an expendens falsam monetam pu-
niatur sicut eã falsans.& dicunt ꝙ nõ sed
mitiori pena preterq̃ in casib9 expressis
in.l.lege cornelia.ff.de fal.& in .c.q̃to. ex
tra de iureiur. Ad idẽ etiã facit optime
qd voluit Abb.in.c.sicut dignũ.in.§.illi
aũt de homici.vbi dixit nota ex hoc tex.
* ꝙ prestans opẽ delictũ ex quo non fuit
principalis videt aliquantulum minori
pena puniendus qd dicit no.esse ad limi
tationẽ illius regule:ꝙ agentes & cõsen-
tientes pari pena puniunt. Pro quo etiã
faciunt dicta p Sali.in.l.j.C.de rap.vir-
gi.quẽ refert & sequit d.Barth.cepo.in
cõsi.suo.xxvij.incipi.requisitus.in vlti.
col.vbi dixerunt ꝙ stante lege vel statu-
to prebẽtes auxiliũ cõsiliũ vel fauorem
maleficio puniant eadẽ pena qua puni-
3 ri dꝫ principalis delinquẽs.† Atñ si qs
pstiterit auxiliũ vel fauorẽ maleficio nõ
debebit puniri eadẽ pena q̃ debebit pu-
niri pncipalis cõmittẽs maleficiũ sꝫ de
bebit mitius puniri. Et idẽ dixit Gãdi.i
trac.suo malefi.sub rub.de furibus & la-
tro.in.v.colũ.circa me.ver.& sic.nota &c.
Pro qbus facit etiã not.verbũ Bal.i.l.
cũ ancillis.in.j.col.C.de incest.nup.vbi
4 dixit † qd mitius punitur ille in cuius
domo fit aliqd phibitum eo patiẽte q̃
ipse delinquẽs principalis:lꝫ habeamus
de iure ꝙ agẽtes & cõsentiẽtes pari pena
puniantur:vt in.d.iuribus. Et facit etiã
5 † illã lꝫ fabricãs falsum instrm & vtens il
lo pariter puniant:vt habetur in.l.ij.C.
de fide instru.& in.l.si falsos.C.de falsi.&
ibi glo.& ht in.c.ad falsariorũ.de cri.fal.
Attamẽ ille qui illud fabricauit acrius
& durius punit quã ille q eo vtitur:ita di
cit gl.in.d.l.si falsos.& Cy.in.l.ij.C.de fi-
de instru.vbi dixit ꝙ ille qui fabricauit
falsũ instrm tenetur directa pena.l.cor.
de falsis.de qua in.l.j.§.fi.ff.de fal.sꝫ cõ-
tra illũ qui solum vtitur tali instro non
est directa pulsatio.l.cornelie.sed est q-
dam alia q̃ non hꝫ tñ effectũ.vt in.l.fal-
si.in.§.ordine.ff.de fal.vbi expsse habe-
tur ꝙ mitius punit ille qui vtitur falso q̃
ille q fabricauit ipsum falsum.quam do
ctrinã Cy.refert & sequit Joã.de ana.i.d.
c.ad falsariorũ.in prin.ij.col.p qb9 etiã
faciũt que dixi in singulari meo.xv.in-
cip.statuta cõiter. Et facit gloss.in.c.pe-
riculose.de peni.disti.j.que dixit qd vbi
factum sequit grauius est peccatũ.quã
gl.ad hoc refert & sequit Bal.in.l.data
opera.in.xvij.col.C.qui accusa.non pñt.
Et facit etiã ad.predicta in argu.qd vo-
luit Gandi.in tracta.suo maleficiorũ sub
rub.de homicidiarijs.i.ij.colũ.in ver.itẽ
pone ꝙ titius &c.vbi no.dixit quod licet
cõmittens homicidiũ & prestans ei auxi
lium pariter puniant p.d.regulam agẽ-
tes & consentientes &c. tamen prestans
6 auxilium homicidio † non debet puniri
tãq̃ homicidia sed debet puniri media
pena qua dꝫ puniri homicida vel ex for
ma statuti vel ex forma iuris communis
ad qd allega in argu.l.is qui opem.ff.de
furt.que lex.dicit quod ille qui dat opẽ
furto manifesto non tenet pena quadru
pli sicut fur sed tenetur pena dupli quasi
fur non manifestus.& dicit Gandi.vbi
supra ꝙ cũ q̃stio ista accideret de facto
fuit cõmissa consulẽda bononie cõsilio
dñi Dy.de bononia & aliqbus alijs do-
ctoribus q finaliter hãc q̃stionẽ hoc mo
do deciderũt vt.s.quã decisionẽ sequit
& approbat ipse Gandi.in.d.loco. ¶ Fa
cit etiam ad predicta:nam lꝫ habeamus
cautũ de iure ꝙ receptãs scienter res fur-
tiuas teneat pena furti vt ht in.l.eos.C.
de furt.& in.l.iij.§.nõ tñ.ff.de incẽ.rui.
naufra.& in.l.j.ff.de recep. Atñ non dꝫ
7 puniri ipse † receptans eadẽ pena q dꝫ
puniri ipse fur sed minori.ita multũ sin-
gulariter dixit Gãdi.in tracta.suo male-
ficiorũ sub rubric.de furibus & latro.i.v.
colũ.in ver.restat videre &c.circa.medi.
vbi dicit ꝙ lꝫ malefactores & receptato-
res eorũ pariter puniant ꝙ hoc verbũ
pariter nõ intelligitur simili vel equali
8 pena:† sed intelligitur pariter.i.ambo
puniunt:sed diuersa pena. allegat text.
in.l.vltima in.fi.ff.de abige.vbi dicitur
quod receptator abigei exuletur a sua
terra per.x.annos:& tamen abigeus pu-
nitur pena mortis.vt in.l.j.in primo re-

ſpōſo.ff.de abigeis.allegat etiam i ar.l.
cuſtodiam.ff.de periculo ⁊ cōmo.rei vē.
⁊ dicta per eū in eod.tract.in.d.ti.de ho
micidio.in.d.verſ.item pone quod titius
ſuperius allegato. Et ſubdit Bandi. vbi
d.q̄ hāc opi.vꝫ q̄ minor pena puniatur
receptator maleficij ꝙ̄ ipſe malefactor vꝫ
ſentire glo.i.l.ſ.ff.de recepta Et hāc do
ctrinam Badi.refert ⁊ ſequitur.d.Aug.
de ari.in ſuis addi.ad Ang.de are.i tra-
cta.maleficiorū.in verbo ⁊ dicto malefi-
cio ſemper aſtitit.in vlt.char.in vlti.ad-
di.vbi etiā dicit q̄ p iſta opinione Bād.
faciunt dicta p ſe ⁊ alios in.l.j. ff.de leg.
j.vbi hr̄ q̄ p oīa exequata ſunt legata fi-
deicōmiſſis ⁊ tamen in multis differant
Et hāc patrē ⁊ opi.tenuit etiā ipſe.d.An
gu.in.d.verbo.⁊ dicto maleficio ſemper
aſtitit in additione magna incip.tu etiaꝫ
in hac materia add eq̄ canoniſte ⁊c.in
fin.prime.col. Et faciunt optime dicta p
d.Mellū in tracta.bannit.in.iij. parte ſe
cundi tempo.q.lix.vbi inter cetera dicit
9 † qđ licet puniatur attentās ſicut faciēs
in atrocioribus vt habetur in.l.ſi qs nō
dicā rapere.de epiſ.⁊ cleri.cū ſimili.non
tñ punit eadeꝫ lege:qꝛ non eſt idem factū
l.in lege.ff.de ſiccar.l.aut facta.§.euent9
ff.de penis.Cū ergo in caſu noſtro clarū
ſit q̄ ipſe ceſar non fabricauit aliquā mo
netam falſam:ſed ſolū falſam monetam
iā fabricatam ſcienter expendit:ergo nō
dꝫ puniri pena mortis qua puniri debet
fabricans:ſed alia mitiori pena licet ſta-
tutum imponat vtriq̄ eādem penam per
10 predicta. Pro † quibus etiam facit regu-
la illa que dicit qđ pena eſt cōmēſurāda
delicto:vt dicit tex.in auten.oēs pegrini
C.cōia de ſucceſſio.⁊ in.l.j.§.ſed ⁊ qui.ff.
de abigeis. ⁊ in.§.ſi quis autem per do-
nationem.i autē.de nō alie.in.c.felicis.l
§.ceterū.de pe.in.vj. Sꝫ cū fabricās mo-
netā falſam magis delinquat ꝙ̄ expen-
dēs vt de ſe ptꝫ:⁊ pbatū de iure cōi ꝙ̄ de
iure municipali vt ſtatim oſtdam ꝙ̄ mi-
11 nori pena † debet puniri expendens mo
netaꝫ falſam ꝙ̄ illam fabricans. Et quod
de iure cōi magis delinquat ⁊ per conſe
quens magis puniatur fabricans falſaꝫ
monetam quam illam expendens patet:
nam faciens falſam monetam. punitur
pena vltimi ſupplicij ſine remedio ap-
pellat.l.j.⁊ ibi doc.C.de fal.moneta. Sꝫ
expendens falſam monetaꝫ punit pena
extraordinaria ſꝫ Bart.in.l.lege corne
lia.ff.de falſis.vbi dt q̄ expendens num
mos plūbeos vl' ſtanneos tenetur de fal
ſo vt ibi:ſec9 ſi moneta aliter eſt falſa:qꝛ
tunc extra ordinem punitur. Bart.autē
in.l.ſacculariꝫ.ff.de extraor.cri.dt gene-
raliter q̄ expendens falſam monetaꝫ nō
punit̄.l.corne.de fal.ſed punitur extraor
dinem q̄ dicit eſſe verum preter ꝙ̄ in ca-
ſibus enumeratis in.d.l.in.l. cornelia.
Et ſic apparet qđ expendens falſam mo
netam non punitur pena mortis vt puni
tur illam fabricans. Et licet Sali.in.l. ij.
C.de fal.dicat ſe dubitare an opinio bar.
ſit vera in hoc qꝛ ipſe credit quod illud
qđ dicit dicta.l.lege cornelia.de numero
plūbeo ⁊ ſtanneo dicat exempli gratia ⁊
ſic ſit idem quādo expēderetur alia mo-
neta falſa ſratione materie ⁊ reſpōdet ad
d.l.ſaccularij de quo ibi per eum. ⁊ hāc
opi.Sali. refert ⁊ ſequitur Ioan.d'ana.
in.c.ad falſarior.in.v.col.de cri.fal.de q̄
etiam per Ange.de are.in tracta.ſuo ma
leficiorum.in verbo falſario.in.vi. char.
in verſi.quero an aurifex ⁊c. Sed poſita
pro vera indubitata opinio. Salicet.per
hoc non ſequitur quod in tantum delin-
quat ⁊ tantū puniatur expendens falſaꝫ
monetam ꝙ̄ illam fabricans qꝛ aut quis
expendat nummos plūbeos vl' ſtāneos
vel aliter falſos nunꝙ̄ tamen punitur pe
na mortis:ſed ſolum pena falſi.vt in.d.l.
12 lege cornelia. Et † pena falſi vel quaſi
falſi eſt deportatio ⁊ omnium bonorum
publicatio vt in.i.j.§.fin.ff.ad legem cor.
de fal.⁊ ſic apparet q̄ de iure communi
magis peccat ⁊ magis delinquit faciēs
falſam monetam quam eam expendens
⁊ per conſequens mitius debet puniri ex
pendens falſam monetam quā illam fa-
ciens:hoc etiam apparet de iure muni-
cipali vel ſtatutario. Nam ſtatutum pre
dictum de pena committentis falſuꝫ in
moneta vult ſine aliqua limitatione vel
reſtrictione quod fabricans falſam mo-
netam ſemper puniatur pena ignis ⁊
ſic pena vltimi ſupplicij. Non autē vult
quod ſemper ⁊ in omni caſu expendens

falſam monetam puniatur pena mortis: ſz dicit q illud ſtatutū q ad expendētem falſam monetam reſtringatur τ limitet arbitrio ptātis rōne modicitatis pecūie falſe expenſe: τ ratione pditionis pſone expendentis. Ex quo apparet q ſtatutū pdictū reputat maius delictū fabricatio monete falſe q̄ diſtributio ipſarum τ ſic expēdere ipſas falſas monetas. Cū ergo appareat q tā de iure cōi q̄ de iure municipali maius ſit delictum facere falſam monetam q̄ illam expendere: τ maiori pena puniatur fabricans falſam monetam q̄ expēdēs ergo minus τ mitiori pena dz puniri expendens falſam monetā q̄ faciens eā. Sed ſi minori pena eſt puniēdus g nō eſt puniendus pena mortis τ vltimi ſupplicii ipſe expēdēs falſā monetā. Et hāc puto pcluſionē indubitabilē in iure: q aūt pena ſit puniendus in caſu nrō ipſe ceſar. Dico q licet curia poſſet colorate dicere ſe velle dictū ceſarē punire pena corporali circa mortē τ ſic pena mutilationis alicuius membri τ dicetur ſatis factū eē diſpoſitioni iuris volentis q mitius puniat expendens monetā falſam q̄ eā faciēs: attñ ego arbitror qd ipſe ceſar nō poſſit puniri in penā mutilationis alicuius membri nec aliqua pena corporis afflictiua: ſed qd debeat puniri aliqua pena pecuniaria. Ad qd dōm moueor: nā qñ p delicto venit imponenda pena corpalis ex forma legis vel ſtatuti
13 † τ ex aliqua cauſa receditur a principali pena corporali ipſius delicti: tunc non imponitur reo minori pena corpalis ſed trāſmutat τ conuertit in penā pecuniariā ita optime pbat tex. in l. qui edes. τ in l. ſi fortuito. ff. d incen. rui. naufra. τ voluit Bal. in l. data opera in ij. col. C. qui accuſare non poſſunt. Et hoc etiam probatur in l. ſi adulteriū cum inceſtu. i. §. imperatores ff. d adulteriis. τ i l. ſi quis in grani. in §. ſi tamen maritus. ff. ad ſillea τ in l. gracchus. C. de adulter. τ in l. lex iulia. §. fina. ff. ad legem iuliam repetū. quem tex. dixit mirabilem. Bald. in l. j. in .v. colum. C. ne de ſtatu defuncto. de q tex. vide Angel. de are. in tracta. maleficiorum in verbo preſente gayo τ appellante. in verſicu. quid autem ſi non obſtante. τ Bar. in l. addictos. C. de epiſcopa. audien. Et facit ad hoc: nam licet pena imponenda pro homicidio ſit pena mortis naturalis vt habetur. in l. iij. §. legis cornelie. ff. ad legem corneliam. de ſicariis. τ in l. qui vltimo. cum ibi not. τ in l. reſpiciendum. §. fina ff. de penis. τ habetur in. §. item cornelia. inſti. de publicis iudi. τ in c. omnis. l. diſt. τ voluit tex. in l. nemo. C. de epiſcopali audien. Attñ ſi aliquis minor committat homicidiū: τ ex cauſa minoris etatis recedatur
14 a dicta pena homicidii non imponetur † ipſi minori p dicto homicidio pena mutilationis alicuius membri: ſed trāſmutabitur in penā pecuniariā vel in penā relegationis vel in alia ſimili q non ſit corporis afflictiua. ita habetur in l. j. in §. impubes. τ in l. excipiunt. ff. ad ſillecianū. τ in c. j. τ. ij. extra de delic. puer. Et in ſimili faciunt que dicuntur de furioſo vel dormiente de quibus per doct. in clemēti. ſi furioſus. de homicidio. Et ita dicendum puto in caſu noſtro q ex quo per iura τ doctrinas ſuperius allegat. iſte ceſar non poteſt de iure puniri pena mortis quod nec etiam poterit puniri pena mutilationis alicuius membri: pena corporis afflictiua: ſed debebit puniri pena pecuniaria vel alia ſimili pena extra corpus. Alia etiam plura dici τ adduci poſſent ad fauorem dicti ceſaris τ maxime circa nullitatem proceſſus agitati cōtra ipſum ceſarē que omittere ſtatui maxime ppter feſtinantiam ſcribendi mihi iniunctam ab agentibus p ipſo ceſare q dubitant valde ne periculum ſit in mora idcirco non me extendam vlterius attēto qd ſuperius adducta ſunt ſufficientia ad liberandum dictum ceſarem a pena mortis τ a mutilatione membrorū licet veniat arbitrio iudicis condemnandus pena pecuniaria vel alia ſimili extra corpus. Et ita concludo. Laus Deo.

Hippolytus de Marſiliis.

1 Minor cū auctoritate curatoris ſpōte pfitens delictū venit condemnand9.
2 In confeſſum nulle ſunt partes iudicis niſi in condemnando.
3 Cōfeſſus delictuz ēt ſup inordinato pro

ceſſu pōt cōdēnari. itellige vt ibi. nu. 51.
4 Cōfeſſus etiam lapſa inſtantia poteſt cō demnari.
5 Confeſſio non requirit telā ſeu ordinē iudicij.
6 Tertius licet poſſit appellare p reo con demnato capitali: tamen fallit ſi re9 ſpō- te confeſſus ſit delictum.
7 Ante oīa iudici dʒ conſtare de delicto.
8 Curia dʒ mittere officialem ad locū vbi dicitur commiſſum furtū vl' homicidiū.
9 Confeſſus occidiſſe hominem ꝛ poſtea proieciſſe in mare non poterit puniri niſi probetur per famam illum fuiſſe mortuum. ꝛ ibi. numero. 5.
10 Cōtra non infamatum non poteſt iq̄ri.
11 Inquiſitio non procedit non precedente infamia etiā ſtante ſtatuto ꝙ iudex in criminalibus libere procedat.
12 Teſtes lʒ ꝓbant delictū de quo inquiſitus nō eſt infamat9 ei nō preiudicant.
13 Inquiſitio formari non poteſt niſi pri9 iudex interroget ptem offenſam an velit accuſare etiā ꝙ in cōtrariū eſſet ſtilus ꝛ conſuetudo. vide ibi nu. 52.
14 Pendēte inquiſitiōe ſi ſuperueniat accuſator ceſſat inquiſitio.
15 Et qui dicit incūbit onus probandi.
16 Qualitas appoſita in inquiſitiōe ver. accuſatione dʒ probari alias debet ſequi abſolutio.
17 Inquiſitio de crimine ſi fiat tanquā commiſſio tali tempore vel loco ꝛ ꝓhibetur de alio tpe vel loco ſequi dʒ abſolutio.
18 Inquiſitus ꝙ mandauit delictū cōmitti ꝛ probatū ſit ꝙ delictū inſtigauit nō poteſt condemnari.
19 Iudex inquirens ſuccedit loco accuſatoris preterꝙ̄ in ſubſcriptione ad penam talionis.
20 Solennitates q̄ requiruntur in accuſatione requiruntur in acquiſitione.
21 Exceptiones q̄ poſſunt opponi cōtra accuſatorē pñt opponi ꝯ iudicē inquirētē.
22 Nemo debet cōdēnari niſi ſit legitime confeſſus vel conuictus.
23 Tortura iniuſte ſemel alicui illata cauſat in eo iuramētum.
24 Carcer dicit̄ ſpecies torture.
25 Confeſſio dicit̄ facta per torturā qñ ipſe reus tpe cōfeſſionis erat in cōpedibus.
26 Teſtes dñr teſtificati metu tormentorū eo ipſo ꝙ fuerunt detenti ob eā cauſam.
27 Terror ſemper preſumitur inferri ab officiali.
28 Preſumit̄ met9 inſtare indebito licet ei permittatur ire per curiam.
29 Cōfeſſio in dubio ꝓ̄ſumit̄ facta metu tormentorum.
30 Potentia in habitu idē operatur qđ potentia in actu.
31 Curator in criminalibus dat9 minori ſi autorauit abſq̄ cauſe cognitione: cōfeſſio inde ſequuta nō preiudicat minori.
32 Curator qui eodem momēto quo eſt deſignatus curator preſtat autoritatē actus non valebit ꝛc.
Decretū ſine cauſe cognitione nō valet. ibi ſupra.
33 Tempore egemus vt aliquid maturius agamus.
34 Iudex qui incōtinenti habito proceſſu ſententiauerit talis ſentētia dicitur fulminatoria.
35 Precipitata voluntas iudicis eſt nouerca iuſtitie.
36 Repētine rñſionis comes eſt penitētia.
37 Decretū interpoſitū cauſa non cognita eſt nullum.
38 Abſolutio a iuramento ꝓ̄ſtita cauſa non cognita eſt nulla.
39 Captura ſine cauſe cognitione decreta eſt inualida.
40 Preceptum factū a iudice eccleſiaſtico iudici ſeculari ſine cauſe cognitione eſt nullum.
41 Statutū non valeret qđ liceret ꝓnūciare ſine cauſe cognitione.
42 Spoliat9 a iudice ſine cauſe cognitiōe ante omnia eſt reſtituendus.
43 Iudici procedenti ſine cauſe cognitione non eſt obediendum.
44 Reſcriptum vetans cauſe cognitionē eſt ſuſpectum de falſo.
45 Iuſſus iudicis ſi ſit cum cauſe cognitione excuſat a pena alias ſecus.
46 Cōmiſſio iudicis ſuper aliqua executione tranſit ad ſucceſſorem ſi facta ſit cum cauſe cognitione alias ſecus.
47 Paria ſunt quod non interueniat autoritas curatoris in actu: vel quod interueniat ꝛ minus legitime.

45 Autoritas curatoris ad hoc vt operet rites requiritur: quod i instrumēto fiat mentio de cauſe cognitione: alias act9 eſſet nullus.
46 Curatoꝝ autoritas cū cauſe cognitiōe ad hoc vt opet reqrit qd de cauſe cognitione fiat ſcriptura de p ſe diuiſa ab eo I ſuper quo interponitur autoritas.
53 In arbitrarijs mitior via ſeu pena eſt eligenda.
54 Minor delinquens ſemper minus puniturꝙ maior.

Conſilium.xlviij.

Non confundent qui querunt te Deus iſrael. ita dixit Dauid pſalmo.lxviij. Idcirco ſupremum Deū humiliter innoco: vt eius mediante ſuffragio veritatem loqui valeam in preſenti conſultatione ꝛc. Statui iam pluries nolle in 2 aliqua cauſa furti vt eſt preſens verba oretenus nec in ſcriptis facere: ne videtur fauere furib9 cum quibus a teneris vſqꝫ annis capitalem inimicitiam contraxi. Attamen in preſenti cauſa attentis precibus plurimum amicorum ꝛ ma 3 gis motus inſtantiſſimis, lachrymis et ſingultibus fratrū ꝛ affiniū hui9 Joannis marie quondam andree barbitōſoris inquiſiti ꝛ carcerati non poſſum eui tare quin ſcribam ſuper inquiſitione et pceſſu dicti Joānis marie. Ad qd ēt ſatis me inducit ei9 tenera ꝛ immatura etas.xvi.annoꝝ vl circa: Idcirco magis coacte ꝙ voluntarie: ꝛ magꝭ pcib9 ꝙ pcio vt predictis omnibus morē gerā breuiter deuenio ad cauſam ꝛ ad rem ipſam licet iam quaſi expirauerit in totū terminus ſibi datus ad faciendū ſuas defenſiones ꝛc. Viſo igitur dicto pceſſu inqſitionis formate per magnificā curiā magnifici.d.poteſtatis Boñ. ꝯtra ꝛ aduerſus dictum ioā.ma. videtur primo aſpectu dicendum.d.ioan. ma. indubitāter eſſe condemnādum pena vltimi ſupplicij: quoniam vt ex proceſſu apparet ipſe ioan.ma.inquiſit9 ſponte nō coacte nō ligatus non ſpoliatus nec minatus cōfeſſus fuit ſe cōmiſiſſe furta: de quibus in proceſſu ꝛ poſtea ꝛ reſpōdendo inquiſitioni cōtra eū formate de dictis furtis confeſſus fuit ſilr ſponte: vt ſupra oia in dicta inqſitiōe ꝯtēta fuiſſe ꝛ eſſe vra. Et qd forti9 eſt pdicta oia fecit cū autoritate ꝛ cōſenſu nobilis ac generoſi viri et notabilis cauſidici ſer thome de rugerijs eius curatoris ſibi ſpāliter dati ad hoc p pfatū.d.ptātē iuxta ea que habentur in.l.clarū.C.de auto.pſtā. ꝛ p Ange. de are.in trac.maleficio: in verbo cōparent dicti inqſiti ꝛ cōfitent totuꝫ in verſicu.necnō ſis bñ cautus. de quo late dixi in.l.i.in pnci.in.v.colū.verſic.viij. requiritur.ff.de qōni. Cum ergo dict9 Jo. ma.cum ſolēnitatibus requiſitis ſponte confeſſus fuerit cōmiſiſſe dicta furta ꝛ oia cōtenta in dicta inqſitiōe fuiſſe: et eſſe vera: ergo quaſi impoſſibile videt qd poſſit ſeqꝫ aliud quā cōdēnatio vltimi ſupplicij ſm ſtatutū. Nam in confeſſum maxime ſponte vt in caſu nro nt nulle ſunt ptes iudicis niſi in condēnando l.proinde.ff.ad.l.aquil.l.ſi ꝯfeſſus.ff. de cuſto.reo.l.qui ſniam.C. de penis.l.i.ff. de confeſſis.cū multis ſimilib9. Et hoc pꝛocedit etiam ſi talis ſpontanea confeſſio fuiſſet facta ſuper inordinato ſeu innalido pceſſu ſm Innoc. quē oēs ibi ſequuntur in .c. qualiter ꝛ qñ.ei.ij. extra de accuſ. qd etiā voluit ipſe Innoc.de.c. per inqſitionē.de elec. ꝛ Abb. antiquus in.c.piſanis.de reſti.ſpo. ꝛ Bal.i.l. edita.C.de edendo.in.vi.colū.verſi.ſed pone qd reus. ꝛ Barba.referens Inno.in c.veniens.in.ij.col.de accuſa. ꝛ in conſi.ſuo.inci.prope eſt dominus inuocantibus eum. ꝛ in repetitio.c. teſtimoniuꝫ. in.xiiij.char.in vlti.col.de teſtibus. vbi allegat etiā hoc voluiſſe Inn. in.c.ij.de or.cogni. ꝛ illam decri. Innocen. etiam ſequitur Matha. in not. ſuo.liij. incip. nota vtilē regulā. ꝛ idē volui Bald.in l.i.circa finē.ff.de iuriſdi.omnium indicū. ꝛ in.l.ij.ff.de reindi. ꝛ Ange.in cōſil. clxxviij.incipi.viſis actis ꝛ productis. et in cōſi.ccxvij.incip.in cauſa accuſationis producte per Philippuꝫ. ꝛ Bal. in addi.Specu.in tit.de lib. concep. in vl. verſi. ꝛ Ange.de are.in tract. maleficio

nec ꝑ denuntiationē nec per teſtes vel ꝑ relationem alicuius cōſtat ꝙ curie in quirēti cōſtaret furtū aliquod fuiſſe cō miſſum: ergo dicta inquiſitio nō potuit formari ⁊ formata corruit. ¶ Secundo 10 nō potuit † formari dicta inquiſitio cōtra dictū Joā. ma. qm̄ cōtra eū nulla p̄ceſſit. infamia de aliquo crimine: et maxime a de crimine furti de quo inquiſitus eſt. Et inquiſitio cōtra aliquē nō ꝓcedit in famia nō p̄cedente: vt habet̄ in. c. qualiter ⁊ qn̄. el. ij. de accu. et in. c. licet heli. de ſimo. ⁊ in. c. deus oīpotens. ij. q. j. et voluit Spec. in ti. de inquiſi. in. §. j. in prin. ⁊ Bal. i. l. cōgruit. ff. de offi. p̄ſi. ⁊ Salic. in. l. qđ promulgatis. C. de offi. prefe. vr. Et intantum eſt verū hoc vez ꝙ inquiſitio non ꝓcedit cōtra non diffamatū ꝙ 11 etiā ſi ſtatutū dicat † ꝙ poteſtas in criminalibus libere poſſit inquirere: tamē ꝓpter illđ aduerbiū libere non poterit inquirere non p̄cedēte infamia. ita dixit Bal. in. c. de offi. ordi. per illum text. in verbo liberā. cū glo. Et dixit Bal. in. c. licet vndiꝗ. per glo. ibi. co. ti. de of. ordi. ꝙ licet papa mādet inquiri in genere: tn̄ hoc mādatū pape debet intelligi infamia p̄cedēte ⁊ non aliter. que duo dicta refert ⁊ ſequitur Jaſ. in. l. milites. C. de teſta. mili. Et intantū ſunt vera predicta ꝙ inquiſitio nō procedit cōtra nō diffamatū ꝙ licet teſtes producti ſup inquiſitione ꝓbent crimē de quo nō erat infamatus inquiſitus: tn̄ tales teſtes tali inq 12 ſito † nō preiudicant: nec ex eorū dicto condemnabitur. ita ſingu. dixit Spec. in tit. de inq̄ſitione. in. §. nūc videndum. in iij. col. in prin. quē refert ⁊ ſequit̄ Bald ibi in addi. in vlti. verſicu. Sed non apparet ꝙ aliqua īfamia maxime furti. laboraret ante dictā inquiſitionē contra d. Joā. ma. ergo merito nō poterat formari dicta in q̄ſitio cōtra eū: merito dꝫ corruere. ¶ Tertio dicta inq̄ſitio nō poterat formari cōtra. d. Jo an ma. et for 13 mata corruit: qr ad hoc vt iudex maleficiorum poſſit inquirere cōtra aliquem dꝫ p̄rio interrogare partē ſeu ꝑſonā offenſam an velit accuſare delinquentē necne. ⁊ ſi offenſus erit in mora vel dixerit ſe nolle accuſare: tūc iudex poteſt ꝓcedere per inquiſitionē aliter nō. ita dixit gl. nota. i. c. p̄sbyter ſi a plebe. ij. q. iij. quā glo. ꝓ valde nota. ad hoc refert ⁊ ſeq tur Bal. i. l. ſenatus. C. q accu. nō poſ. dicēs ꝙ rō eſt: qr preferēdus eſt qui maius ius hꝫ et melius a fundamētū. ad qđ etiā allegat que habent̄ ī ſili l. l. ij. §. denūtiare. ff. đ vē. inſpi. ⁊ in. l. ſi tn̄. ff. đ leg. ij. ⁊ i. l. neceſſario. ff. đ in diē adiec. ⁊ i. l. quāuis in dubitati. C. de adul. ⁊ in l. ij. §. fi. ff. de adult. Item hanc partē ꝑ illā glo. firmauit. d. bart. cepo. i cautela ſua. xxvij. incipiē. tu ſcis ⁊c. vbi allegat etiā hoc tenuiſſe An. rom. in fin. ſuis. ⁊ tenet. ita Ang. in aut. de tempo. nō ſol. pecu. i prin. ⁊ in repe. l. ſi vacātia. l. iij. col. C. đ bo. vacā. lib. xij. ⁊. d. Alexā. iij. l. ij. i. §. ſi publico. i. ij. apoſt. ff. de adul. ⁊ Spe. i tit. de inq̄ſi. §. nūc tractemus. i. viij. colū. v. porro ſi ꝓcedit ⁊c. de quo etiā late dixi i cōſil. meo inci. ſcribit̄ i. c. nolite ⁊c. i. ij. char. ⁊ i alio ꝯſi. meo ici. miſericordia dn̄i ⁊c. i. ij. chart. Et pro iſtis facit ī arg. illud qđ dicit̄ vez ꝙ 14 pēdēte † inquiſitiōe ſi ſu ꝑueniat accuſatio ceſſat iq̄ſitio cū accuſatio ſit remediū ordinariū: iq̄ſitio autē extraordinariū. ita dixit Jnn. in. c. ſuper literis. de reſcri. Dy. i. l. ij. §. fi. ff. ad velleia. ⁊ i. c. act9 legitimi. de. reg. iur. i. vj. Guil. de cu. in. l. ſi ſeru9. ff. de ꝯdi. furti. ⁊ Spe. in tit. de inq̄ſitiōe. §. nūc videndū. in. iij. co. ver. vlti

a ¶ Et ī hac materia vide oīno d. ꝫ Auguſti. de ari. in addi. ad Angel. đ arc. in trac. malefi. in v. hec eſt quedā inq̄ſitio. in. v. chart. in addi. magna. in. j. columna.

mo queritur &c. & ibi Bal. in addi. inci. quidã denuntiauit ibi in dubio preferẽdus &c. & Bar. in l. ſi maritus. ff. de adul te. & ibi latius p. d. Alex. Et ſic ex iſtis ſatis patet qđ dicta inquiſitio non potuit de iure formari & per ꝯñs formata fuit & non tenet. Alia etiam ratiõe dico dictã inquiſitionẽ viribus non ſubſiſtere ſed corruere. Nã regula eſt vulgata † q ei q dicit incumbit onus pbandi. l. ei qui. ff. de pba. l. ei qui accuſare. C. de edẽ. c. vt noſtrũ. vt eccl. bene. cũ ſim. & ideo accuſator porrigens ſuam accuſationẽ debet oĩa in ea cõtenta pbare: al's reus debet
16 abſolui vt in dictis † iuribus: imo non ſolum debet pbare principale delictum poſitum in d. accuſatione: ſed etiã dꝫ pbare oẽs q̃litates poſitas in ipſa accuſatione alias debet ſequi abſolutio. & ideo dixit Joan. an. in. c. j. de homici. in. vj. in nouella. ſe ſemel euaſiſſe quendã hoĩem a pena mortis qui aſſaſſinauerat quẽdã hoĩem chriſtianũ: attñ non fuit probata illa q̃litas q homo ille aſſaſſinatus eſſet chriſtianus: & propter hoc fuit liberatus ille aſſaſſinus a pena mortis: lꝫ contra cum fuerit pbatũ aſſaſſinamentũ. ita dicit Jo. an. in d. c. j. quã doctrinã refert et ſequit Bal. in l. ſi quis nõ dicã rapere. in. iij. col. C. de epi. & cleri. & ipſe. de anch. in conſi. ſuo. cclxxij. incip. de titulis criminũ. in. j. col. in fi. & Lu. roma. in conſil. ſuo. cxliiij. incip. inquiſitio pñs. circa prin. & d. Alexan. in conſi. ſuo. iij. inci. in cauſa & lite. in. iiij. col. in prin. in. ij. volu. et in ꝯſi. ccxxiij. inci. viſo pceſſu. in. j. col. et in cõſi. ccxxiiij. inci. viſo pceſſu. in. iij. char. in. ij. col. & in cõſi. clxxj. incip. viſis et oportune. in. ij. col. in. ij. volu. & in ꝯſil. cccvj. incip. viſo proceſſu. in. vj. col. et in cõſi. ccclxxxv. inci. viſis & optime diſcuſſis. j. ij. col. in quib9 oĩbus locis. d. Alex. refert illã doctrinã Joã. an. & eam ſequitur. Et illã etiã refert et ſequit. d. Feli in c. auditis. in pe. col. de preſcri. & in. c. ita quorũdam. circa pri. de iudeis. & Iaſ. in l. non ſolum. in. §. ſciendũ. i. j. col. de ope. noui nũtia. vbi plura adducit. Pro qua doctrina facit optime no. ṽbũ Paul. de ca. in. l. ſi cõem. §. j. ff. queadmo. ſer. amit. vbi dixit q ſi ſtat accuſatio vel inquiſitio de crimine tanq̃ cõmiſſo tali tẽpore vel de loco: & pbet de alio tẽpore vel
17 loco † q debet ſequi abſolutio: licet ſit pbatũ crimẽ. Et facit dictũ Mart. in. l. penul. C. de priuile. do. Augu. lib. xj. vbi dixit q ſi ſtatutũ punit delictum factum ſeu cõmiſſum in ſtrata: & inquiſitio dicit delictũ eſſe cõmiſſum in via q inquiſit9 non poterit puniri. Et facit quod voluit Bal. in. l. ob hec verba. ff. de his q not
18 infa. vbi dixit q ſi qs inq̃ſitus eſt † quod mãdauit delictũ cõmitti & pbatum eſt q inſtigauit vt delictũ cõmitteretur q nõ poterit cõdẽnari. q: nõ eſt probatũ ſpecialiter illud quod in inq̃ſitione cõtinetur: qđ dictũ refert & ſequit Alexan. in d. ꝯſi. ſuo. ccxxiij. Et facit etiam nam ſi aliquis accuſat aliquẽ q interfecit titium poſtea pbat q hoc fecit per alium accuſans ipſe debet ſuccũbere. ita dixit Joã. mona. in regla qui per aliũ. de regu. iur. in. vj. de quo dicto facit feſtũ Bald. in. c. j. §. iniuria. in vlti. colũ. ver. pone accuſo te. de pace iura. firmã. & d. Feli. in. c. mulieres. in penul. colum. de ſenten. excõ. & quo dixi in ſing. meo. clxxxij. incipien. q̃litas appoſita &c. Et facit dictũ Ange. in. l. pretor. i. §. docere. ff. vi bo. rapt. vbi dixit q ſi facta eſt accuſatio de vulnere cũ cicatrice & pbatũ ſit vulnus ſimpliciter q accuſator ſuccumbet. Et faciũt plura & plura alia ſimilia que ſimul reduxi in. l. ſi quis ne queſtio. in. xxvj. et. xxvij. col. ff. de queſtio. Sꝫ in caſu noſtro plures & plures qualitates ſunt poſite et deducte in dicta inquiſitione vt ex ipſius inſpectione patet: & tamẽ nulla earũ eſt probata vt ex pceſſu appet: ergo merito dꝫ ſeq abſolutio. Et nõ refert quod hic pcedat per inquiſitionẽ & nõ per accu-
19 ſationẽ. † Q: iudex inq̃rens ſuccedit per oĩa in loco accuſatoris pter q̃ in ſubſcriptione ad penã talionis: j aliis autem tenet ad ea ad q̃ tenetur ipſe accuſator ſm Bar. j. l. ij. i. §. ſi publico. ver. q̃ro vtrũ. ff. de adul. & i. l. j. ff. de ſuſpe. tu. & in. l. libellorũ. i pn. ff. de accu. & Sali. in. l. ea q̃dẽ. C. de accu. quos refert & ſequit. d. Alex. in cõſi. ſuo. lxiiij. inci. viſo themate. in. ij. col. in. j. vol. vbi ſubdit q offm iudicis inquirentis ſuccedit in locum accuſatoris

20 ⁊ ideo dixit qḋ † ille ſolēnitates que req̇
runt in accuſatiõe requirunt in inquiſi-
tione: q2 ſubrogatū ſapit naturā illius in
cuius locū ſubrogat.l.ſi cum.§. qui iniu-
riarū.ff.ſi quis cau.c.eccleſia. vt lite pen.
Subdit etiā.d.Alex.in.d. cõſil.ſe ex iſtis
21 dicere † quod oēs exceptiones que poſ-
ſunt opponi cõtra accuſationē poſſunt
opponi cõtra iudicē inquirētē ſm Bar.
in.d.§.ſi publico.in ver.itē quero vtrum
⁊c.p ea q̄ habent in.c. diuerſis fallacijs.
de cle.ↄiuga.Et ſubdit etiā.d.Alex in.d.
cõſil. ex p̄dictis quod qñ ſtatutū repellit
accuſatorē videtur etiā repellere iudicē
inquirētē:ad qḋ allegat Bar.in.l.nõ ſo-
lum.§.quamq̄.ff.de iniurijs.⁊ in.l.ſ.§.ꝙ
aūt.per illum tex.ff.de accuſa.⁊ in.l.que-
ſitum.ff.de in ius voc.⁊ Bal. in repeti.l.
cum mulier.in vlt.q.ff.ſolu.matr.⁊ Pet.
de anch.in.c.nulli.de accuſa.Et hāc par
tem qḋ iudex inquirēs ſuccedat loco ac-
cuſatoris tenuit etiam Ang.in.l. ſi vacā-
tia.C.de bo.vacā. in ver. quero an iudex
teneat ⁊c.⁊ Sali.in.l.ea q̄dē.in ver.ſi per
denunciationē C.de accuſa. ⁊ Angel.de
are.in trac.ſuo maleficiorꝝ. in verbo hec
eſt quedam inquiſitio. in ver. quinto qñ
iudex inquirit ⁊c. Ex iſtis oibus ſatis pa
tet qḋ dicta inquiſitio formari nõ potuit
⁊ formata merito corruit cū nõ ſint ſer-
uata ſeruanda ⁊ probata probāda. Sed
poſito ſine veri preiudicio qḋ dicta inq̇-
ſitio potuiſſet formari ⁊ eſſet de iure va-
lida:tñ.d. Jo.ma.nõ poteſt condemnari
ad mortē. Et hoc ex pluribus. Et primo
22 de iure habemus † qḋ nemo eſt pro deli-
cto cõdēnādus niſi ſit legitime cõuictus
vel ſpõte cõfeſſus.ita dixit text.in.c.nos
in quēq̄.ij.q.j.⁊ in.c. prohibent. in ſi.ca.
cauſa.⁊.q.⁊ in.c.delatori cõiuncta glo.v.
q.vſ.habetur in.l.ſi cõfeſſus.ff. de cuſto.
reo.⁊ in.l.j.C.de cõfeſ.cum ſim.Sed ipſe
Jo. ma. nõ eſt cõuictus p aliquos teſtes
de aliquo furto:vt ex proceſſu apparet.
Nec etiam eſt ſponte nec legitime cõfeſ-
ſus vt oſtendā:ergo merito nõ põt cõdē
nari nedū ad mortē:ſed nec etiā ad aliā
penā. Qḋ autem nõ ſit ſpõte ↄfeſſus pa-
tet:nam vt clarū ⁊ quaſi notoriū eſt ipſe
Jo.ma. p his cauſis de qb9 in dicta in-
quiſitione fuit acriter tortus non ſerua-
tis ſeruandis:ſed vt ita dixerim ex arru-
pto p magnificū dñm auditorē reueren-
diſſimi dñi gubernatoris: quo caſu ne-
ſcio quõ dici poſſit qḋ ſit ſpõte cõfeſſus.
23 Nam † tortura iniuſte ſemel alicui illata
cauſat in eo iuſtum metū in ſequētibus.
ita not.dixit Bal.in.l.ij.in ſi.C. de his q̇
per met.iud.non app.quē refert ⁊ ſequi-
tur.d.Alex.in cõſil.ſuo.ccliiij.incip.poſt
redditum.in.ſ:col.in.ij.vol. Et data tor-
tura impoſſibile eſt probare cõfeſſionē
torti ſpontaneā ſm Bal.in. l. ſi quis in
hoc genus C.de epiſ. ⁊ cleri. allegat In-
no.in.c.ſuper hoc.de renuntia.quod di-
ctum pro not. refert ⁊ ſequitur Barba.
in.c.ſi ↄſtiterit.in.v.col.de accuſa. ⁊ dñs
Catal.de viſo in ſuo trac.ſyndica. in ver.
clxxiiij.incipien. adde an tortura ⁊c.Pro
24 quo facit etiam † nam carcer dicit ſpe-
cies torture ſm Bald.in.l.ſi clericus.in
ij.col.in ver.⁊ primo querit.C.de epiſco.
audi.⁊ Bald.in.l.j.C.qui ad libe.perue-
ni.nõ poſ.Et ideo ſufficit probare quem
fuiſſe detentum: licet aliter nõ probetur
tortura ad hoc vt dicatur cõfeſſio facta
metu tormentorū ſm Barba.in.c ſi ↄſti-
terit.in.v.col.de accuſa.etidem dixit do.
Alexā.in.l.ſ.§.diuus ſeuerus.ff.de q̄ſti.
25 vbi dicit † qḋ confeſſio dicitur facta per
torturam qñ ipſe reus tempore confeſ-
ſionis erat poſitus in compedibus et ſic
detētus:⁊ ideo dixit multū not.d. Catal.
in.d.ſuo trac.ſyndic.in ver. clxiiij.incip.
26 adde qḋ ſi dicat ⁊c.qḋ ſi dicatur qḋ te-
ſtes teſtificati ſunt metu tormentorum:⁊
ideo eorū dictū reuocatur qḋ hoc proba
tur eo ipſo qḋ fuerūt ob eā cauſam detē-
ti:q2 tunc preſumuntur dixiſſe metu tor-
mentorum.allegat dicta per Bald. in.l.
falſus.in ſi.C.de fur.⁊ in.l.ij.C.quod me-
tus cauſa.Et ſubdit ipſe.d. Catal.in pre-
27 alleg.ver.clxiij. ꝙ † ſemper preſumitur
terror inferri ab officiali.allegat Bald.
in.l.nouiſſime.ff.quod fal.tuto.auto. Et
28 Et ſubdit † qḋ licet quis detentus laxa-
tus ſit ire per curiam preſumitur tñ ſem-
per ſibi metus inſtare.allegat Cy.in.l. ij.
C.qḋ metus cauſa.Et pro iſtis etiā opti-
me facit qḋ voluit Bal.in.l.vnica.in.v.
29 col.C.de confeſ. vbi dixit † qḋ in dubio
cõfeſſio p̄ſumit facta metu tormētorū:qḋ

dictum refert ⁊ ſequit. d. Alex. in. l. j. in. §.
diuus ſeuerus. ff. de q̃ō. ⁊ hoc maxime p
cedit in cōfeſſione minoris que in dubio
preſumitur facta p metū ſm Bal. in ꝯſi.
cclx. incip. aut mulier ⁊c. in. iij. volu. Ex
quibus oibus ſatis patet q̃ꝺ dicta cōfeſ-
ſio. d. Joan. ma. nō fuit ſpōtanea: ſꝫ immo
coacta / violēta / ⁊ meticuloſa / ⁊ ſctā me-
tu tormētorū. Et cum hoc cōcurrit pſūm
ptio naturalis ⁊ veriſilis corroborata ex
arg. a cōiter accidentibus: q̃ꝺ eſt validū
in iure. l. certi cōdictio. in. §. ſi nummos.
ff. ſi cer. peta. l. certi iuris. C. de iudi. ⁊ iun
ſum. Sed nemo ſani capitis ⁊ intellect⁹
eſt qui ſponte nullo cogēte imperio vel
metu tormētorum: ita de plano / ⁊ ita in-
aduertenter: ⁊ ex arrupto paſſim cōfite-
retur in manu iudicis illud ꝑpter quod
ipſe poſſet cōdemnari ad mortem: ⁊ aſſe-
rere cōtrarium eſt imago falſitatis cū ſit
remotum a veriſimili. Et cōiter accidit
q̃ꝺ homines nō ſolum vbi tractatꝰ de pe
na vltimi ſupplicij: ſed etiā vbi tractatur
de aliquo eius preiudicio pecuniario vl
tro firmiter negāt ⁊ hoc quotidie digno
ſcitur: ergo non eſt dicēdum q̃ꝺ Jo. ma.
fuerit ſponte ſine metu tormētorum con
feſſus. Pro quo etiam facit. nam erat in
poteſtate dn̄i poteſtatis torquere. d. Jo.
ma. ſi ſibi placuiſſet vt torſit cum. d. audi
tor reuerēdiſſimi. d. gubernatoris: quo
caſu preſumitur indubitāter q̃ꝺ metu ne
30 torqueretur fuerit cōfeſſus. † Nam ideꝫ
operatur potētia in habitu q̃ꝺ operatur
potētia in actu. ita dixit. d. Paris de pu-
teo in ſuo tracta. ſyndica. in. lxix. char. in
iij. col. in ver. quidam fuit tortus. in fi. ꝙ
dicit probari in. l. labeo. ff. de ſta. liber. et
in. c. nō ſolum. de appel. in. vi. ex quo di-
cit q̃ꝺ confeſſio rei cōſtituti in fortijs iu-
dicis dicitur facta metu tormētorum cū
iudex ſemper habeat poteſtatem ⁊ potē-
tiam in habitu torquēdi ipſum reū. Pro
quo dicto facit optime glo. ⁊ q̃ꝺ ibi vo-
luit Bar. ⁊ alij in. l. ex iudiciorum. ff. de
accuſ. que dixit q̃ꝺ idem operatur tēpus
datum ad appellādum quod operatur
ipſa appellatio: quam glo. pro no. refert
⁊ ſequitur Bal. ⁊ Jmo. in. l. qui a latro-
nibus. §. i. ff. de teſta. ⁊ Bal. in. l. furti. in
ij. colū. ff. de his qui notan. infa. ⁊ in. l. ſi
is. §. i. in. iij. col. C. ſi pen. app. ⁊ in. c. con-
ſideramus. de elect. ⁊ in. c. quoniam con
tra. in xxiij. col. de pba. ⁊ d. Alex. in. l. iij.
in. §. ſi ſeruus. in vlt. col. ff. de acquirend.
poſſeſ. ⁊ eam referūt ⁊ approbāt alij plu
res: ⁊ plures doct. in pluribus ⁊ diuerſis
locis quos retuli in. l. pe. in. iij. col. ff. de
queſtio. Pro quibus etiā facit not. ver-
bum Bar. in. l. ex plagijs. in. §. taberna-
rius. ff. ad legem aquil. vbi dicit ꝙ ſi per-
cutio te anteq̃ꝫ percuties me dum tu es
in actu percutiēdi me ꝙ dico tūc feciſſe
ad meam defenſionem: q̃ꝺ dictum refert
⁊ ſequitur Ang. de are. in. §. iniuria. in. i.
col. in fin. inſti. ad. l. aqui. ⁊ voluit etiam
Ang. in. l. quemadmodū. ff. de inoffi. te-
ſta. pro quo dicto eſt tex. apertus in. l. iij.
C. ad. l. cor. de ſica. ⁊ idem dixit Ange. de
are. in tract. maleficiorū. in verbo ⁊ dict⁹
titi⁹ ſe defendēdo. in. i. char. in vlti. ver.
⁊. d. Alexā. in cōſi. ſuo. cccxxij. inci. in ca-
ſu predicto. in. iij. col. Et faciunt optime
dicta per Pet. de anch. in cōſi. ſuo. clviij.
incip. rationis que ſuperius ⁊c. vbi dicit
q̃ꝺ poſtq̃ꝫ quis ſcit ſe poſſe cōpelli per iu
dicem ad geren. actum non minus dici-
tur coacte facere. licet ſponte faciat: ⁊ di
cit de hoc eſſe caſum in. l. nouiſſime. in
§. q̃ꝺ compulſus. in ver. ſi compulſus aut
metu ne compelleretur. ff. ꝙ fal. tu. auto.
⁊ ſubdit etiam Pet. de anch. in. d. conſil.
quod inſpicitur nocēdi potētia ſicut no-
cendi actus. ⁊ allegat. d. l. labeo. ff. de ſta
tu libe. ⁊. c. piſanis. de reſt. ſpolia. Ex qui
bus omnibus ſatis aperte cōſtat q̃ꝺ di-
cta cōfeſſio nō poteſt dici ſpōtanea ſed
coacta metu tormētorum que nō habet
nocere ipſi Jo. ma. cum non ſint ſeruata
ſeruāda in ſimilibus iuxta glo. ordi. in. l.
pe. ff. de queſtio. cū ſua materia. Sed po-
ſito ſine veri preiudicio q̃ꝺ dicta cōfeſſio
fuiſſet facta ſponte abſq̃ꝫ metu tormēto-
rum: attn̄ talis confeſſio non valeret: nec
eſſet potēs ad condemnandū. d. Jo. ma
riam Quod clare oſtēdo: nam. d. Jo. ma.
eſt minor. xxv. an. ⁊ maior. xiiij. ⁊ ideo nō
potuit ſtare in iudicio ſine curatore. iu-
xta ea que habētur in. l. clarum. C. de au-
to. preſtan. ⁊ per Ang. de are. in trac. ma
leficiorum. in verbo cōparent dicti inq̃-
ſiti ⁊ confitentur totum. in verſi. necnon
ſis bēne

ſis bene cautus ⁊ dixi.ſ. Et hac de cauſa
magnificus ptās dedit ſibi curatorē egre
gium viru ſer thomā de rugerijs q̄ auto
rauit dicto Joā.ma.minori ↄfitēdo ⁊ rn̄
dendo dicte inquiſitioni ⁊ in alijs. Attn̄
hoc nō obſtante dicta cōfeſſio fuit ⁊ eſt
inualida ⁊ non h3 nocere ipſi Joan. ma.
31 † Ratio eſt q2 vt ex pceſſu apparet dict9
curator autorauit.d. minori cōfitenti vl
la abſq3 cauſe cognitione precedente vt
ex pceſſu appet:nā eo momēto tpis quo
fuit ↄſtitut9 curator eo tūc ſtatim: ⁊ incō
tinēti autorauit dicto minori. Ex quo ſe
quitur indubitanter qđ dicta autoratio
fuit nulla ⁊ inualida per cōſeqnēs dicta
ↄfeſſio. ⁊ ad hoc dicēdū moueor ex ſing.
dicto Pet.de ancha. in conſi.ſuo.lxxxij.
32 inci.viſis diligēter actis ⁊c.vbi dicit † q
ſi eodē momēto tēporis quo quis eſt de
ſignatus curator minori per decretū iu
dicis ſi preſtita autoritas ipſius curato
ris qđ tn̄ nō valebit act9: q2 nō interue
nit cāe cognitio ipſi9 curatoris interpo
nentis autoritatē ex modicitate vl' breui
tate temporis:que cauſe cognitio in ſili
bus interuenire d3.⁊ illud ↄſiliū Pet.de
ancha.ad hoc refert ⁊ ſequit. d. Alex. in
ↄſi.ſuo.ccxvij.inci.viſis vbis. in vlti.col.
⁊ Barba.in ↄſi.ſuo inci. ſcripſit eccleſia
ſticus ⁊c.qđ eſt inter conſi.d. Alex.in or.
meo.cccclxx.in vlti. col. Et idē dixit ipſe
Pe.de anch.in cōſi.ſuo.xxxv.incip. viſa
quadā petitiōe.in.j.col.⁊ in ↄſi.ſuo. cxv.
inci.ſm ordinē.in.ij.col. ⁊ idē dicit Ra
pha.cuma.in ↄſ.clxxx.inci. vr' pria frōte.
in.ij.col.⁊ Jaſ.i.l.iudices. C.de iudi.Pro
qua doctrina facit optime not.vbū Do
mi.de ſancto gemi.in.c.ponderet. l. diſt.
33 vbi tex. dicit † qđ tpe egemus vt aliquid
maturius agamus:⁊ ſubdit nō precipite
mus cōſilia ⁊ opera nr̄a neqꝫ eorū ordinē
corrūpamus ⁊c.⁊ ibi per illum text.dicit
34 ipſe geminia.† qđ iudex qui habito pro
ceſſu incōtinēti fert ſniā3 dicit talis ſnia
fulminatoria ⁊ nō v3 pp̄ter breuitatem
tēporis:qđ dictu3 refert ⁊ ſequit Barb.
in.c.ſuper queſtionū.§.intētionis.in.iiij.
col.de offi.dele.⁊ in.d.ↄſi. cccclxx. in pe.
char.in vlti.col.Et facit quod voluit do
mi.Car.in clem.paſtoralis.in.§.verū. in
35 princ.de re iudi.vbi dixit: † qđ pcipitata
voluntas iudicis eſt nouerca iuſtitie. et
36 facit illud vulgare ve3.† qđ repētine re
ſponſiōis comes eſt pnīa.⁊ dixit Barb.
in.d.§. intentiōis. q illud idem qđ dixit
Dn̄i.in.d.c.ponderet dixit et Bart. in.l.
prolatā.in fi.C.de ſenten.Et idem etiam
dixit Pau.de caſt.in ↄſ.ſuo.cxcvij. inci:
ſup hoc pūcto.in vlt.col.⁊ Pet. de anch.
in ↄſi.ſuo.clxxxviij.inci.viſis. poſt princ.
Et faciunt dicta p.d.An.in.c. ſi p debili
tate.de offic. deleg. vbi dixit q ſi ↄſultor
repente ↄſulat ↄſiliu3 eſt nullū ipſo iure:
qđ dictū refert ⁊ ſequit Alex.in.d.l.pla
tā. Et faciūt alia plura que adduci poſ
ſent circa hanc breuitatē tpis q̄ alias ad
duxi in.l.ſtatuliber.in pen.col.ff. de qđ.
que hic nō adduco breuitatis cā. Cū er
go ↄtctus factus p minorē cu3 autoritate
curatoris interpoſita ſine cāe cognitiōe
⁊ eo momēto quo dat9 eſt curator nō va
leat pp̄ter breuitate3 tpis in cauſa ciuili
⁊ ſic in re pecuniaria quāto magis debet
hoc habere locu3 in actu criali vbi agit
nō de bonis tpalib9: ſed de vita ⁊ morte
hoīs vt in caſu noſtro certe ⁊ indubitan
ter multo magis nō d3 valere arg.c. vbi
periculū.de elect.in. vj. Cauſe eni cogni
tio in quolibet actu eſt magne importā
tie.⁊ ideo dixit Bald. ⁊ Sali.in.l.j. C. ſi
37 aduer.dona.† qđ decretū interpoſitū cā
nō cognita eſt nullū:qđ dictū refert ⁊ ſe
quitur Ang.de are.in.§.tripli.in.ij. col.
inſti.de actio.Et dixit Pe.de anch.in cō
ſil.ſuo.cxcviij.incip.pdictis ſubtiliter in
38 princ.† q abſolutio a iuramēto preſtito
non premiſſa cauſe cognitiōe eſt nulla.
allegat not.in.c. eccleſia ſancte Marie:
de conſti.⁊ in.l.prolatā.C. de ſentē. ⁊ dixit
Ang.in.l.ab arbitrio.§.j.ff.qui ſatiſ.cog.
39 † qđ nō valet captura quā iudex decre
uit contra allegatum ſuſpectum de fuga
niſi ipſe iudex adhibuerit cauſe cognitio
nem.⁊ dixit Fede.de ſen.in cōſi.ſuo. ccl.
incip. caſu talis eſt iacobus de roma ⁊c.
40 † qđ preceptū factu3 iudici ſeculari per
iudicem eccleſiaſticum ſine cauſe cogni
tione eſt nullū.⁊ dixit Lud.ro. in conſil.
ſuo.cccclij.incip.in re preſenti.ad fi.qđ
miſſio in poſſeſſionē ex ſcđo decreto fa
cta ſine cāe cognitione eſt nulla.Et ideo
videmus qđ miſſus in poſſeſſionē inor

dinate ⁊ ſine cauſe cognitione non facit
fruct⁹ ſuos ſm Inn. in. c. cõſultatiõib⁹.
poſt princ. de iure patro. quem ſequitur
Bal. in. l. ij. in pe. col. C. de ſerui. et aqua.
⁊ Lu. ro. in. d. ↄſ. ccccliiij. ad fi. Quinimo
41 nõ valeret ſtatutũ † qḋ liceret pnuncia
re ſine cauſe cognitiõe ſm Bal. in repe.
ti. l. ij. in. ij. char. verſi. ſed qḋ de conſtitu-
tione ⁊c. ff. de iureiurã. vbi allegat Ioan.
an. in. c. fi. de app. in. vj. Et oĩa iſta refert
⁊ approbat. d. Feli. in. d. c. eccleſia ſancte
marie. de ↄſti. in. viij. ⁊. ix. col. vbi etiã di-
cit qḋ diſpenſatio inferioris a papa ſine
cauſe cognitiõe nõ vꝫ. ad qḋ allegat plu
ra de qb⁹ ibi p eũ. Et ſubdit qḋ lꝫ ſpolia
tus a iudice nõ ſit ante oĩa reſtituendus
cũ p eius autoritate preſumat᷑ iuxta glo.
or. ⁊ ibi p Archi. in. c. pñtiũ. vij. q. j. ⁊ per
Hoſt. in ſumma de reſti. ſpo. i. §. qñ fien-
da. in pn. ⁊ p alia iura p eũ allegata. Tñ
42 † ſi iudex aliquẽ ſpoliauit ſine cãe cogni
tione ille ante oĩa eſt reſtituẽd⁹ ſm Ar-
chi. ⁊ doc. in. c. notũ. ij. q. j. Pro quo facit
ſm eũdem. d. Feli. qḋ not. Car. in cle. j. in
43 fi. de cele. miſ. vbi dicit qḋ † qñ iudex p-
cedit ſine cãe cognitiõe cenſet᷑ tanq̃ pri-
uatus nec eſt ſibi obediẽdũ. ad qḋ ipſe. d.
Feli. allegat plura de quib⁹ ibi p eũ. Et
ſubdit etiam. d. Feli. vbi. ſ. qḋ adeo iura
44 requirunt cauſe cognitionẽ † qḋ reſcri-
ptũ vetans cauſe cognitionẽ eſt ſuſpectũ
de falſo. alle. tex. i. c. ij. ḋ reſcri. ⁊ ibi Imo.
poſt alios dicẽtẽ ꝙ ille tex. quotidie alle-
45 gat᷑ ad hoc. dicit etiã † qḋ illud qḋ ḋr qḋ
iuſſus iudicis excuſat a pena vt p glo. et
doct. in. l. iuſte poſſidet. ff. de acq. poſ. dꝫ
intelligi dũmodo emanauerit cũ cãe co-
gnitiõe alſ nõ excuſat a pena ſm Bar.
in. d. l. iuſte poſſidet. in pñc. ⁊ ibi p alios
46 dicit poſtea idẽ. d. Feli. vbi. ſ. qḋ † lꝫ cõ-
miſſio iudicis ſup aliqua executiõe du-
ret etiã in tp̃s ſucceſſoris vt puta licẽtia
de capiẽdo debitorẽ vt p Bar. in. l. fun-
di. ff. de acq. poſ. hoc eſt verũ ſi talis cõ-
miſſio vel lĩa fuit facta cũ cãe cognitiõe
alias ſecus: q2 nõ trãſit ad ſucceſſorẽ ſm
Ang. in. d. l. fundi. de quo latius per do.
Fel. vbi ſupra qui alia plura in hac ma-
teria cauſe cognitiõis allegat que omit-
to breuitatis cã. ⁊ dicit etiam qḋ cãe co-
gnitio eſt de iure diuino q̃ merito omitti
dꝫ ſm Abb. in. c. j. in. iij. col. de cã poſ. ⁊ p
prie. Modo i pposito nr̃o cũ. d. Io. ma.
fuerit ⁊ ſit minor q̃ nõ põt ſtare in iudi-
cio nec aliqḋ iudiciale validũ. facere ſi-
ne interuẽtu curatoris cũ ei⁹ autoritate:
⁊ ſteterit in hoc iudicio criali vbi agit᷑ de
eius vita cũ autoritate dicti ſui curato-
ris nulla ⁊ inualida vt oſtenſum eſt ergo
ſequit᷑ neceſſario ⁊ ↄcluſiue qḋ talis ei⁹
cõfeſſio ⁊ rñſio fuit ⁊ eſt nulla inualida
⁊ nulli⁹ momẽti ⁊ ex ea nõ põt quoquo
47 mõ cõdẽnari. Paria eñi ſunt † qḋ nõ in-
teruẽiat autoritas curatoris in actu mi
noris vel interueniat minus legitime. l.
quoties. ff. q̃ ſatiſd. cog. l. ſcire oportet. §.
ſufficit. ff. de excu. tut. l. non putauit. in. §.
nõ quenis. ff. de bo. poſſe. ſm tab. l. iiij. §.
condemnatũ. de re iud. cũ ſimi. ¶ Quin
imo forti⁹ dico qḋ etiã ſi per dictũ cura-
torẽ autorantẽ dicto minori in caſu nr̃o
fuiſſet adhibita cãe cognitio: attñ etiam
dicta cõfeſſio dicti minoris eſſet inuali-
48 da nulla ⁊ nullius momẽti. Qḋ † oſten-
do: nã ad hoc vt autoritas interponẽda
in actu operet᷑ vires autoritatis interpo
ſite nõ ſolũ requirit᷑ cãe cognitio: ſꝫ etiã
requirit᷑ qḋ in inſtr̃o ipſi⁹ act⁹ fiat mẽtio
de ipſa cauſe cognitiõe: alſ act⁹ q̃ fit eſt
nullus. ita no. dixit Pe. de anch. in cõſi.
lxxxij. inci. viſis diligẽter actis ⁊c. vbi al-
legat pro hoc. l. magis puto. in. §. ne paſ-
ſim. ⁊. l. q neq3. ff. de reb. corũ. ⁊ Bar. in. l.
platã. C. de ſentẽ. ⁊ alia plura iura de q-
bus ibi p eũ: ⁊ clarius Pau. de ca. in ↄſi.
ſuo. xcj. inci. ſuper primo ⁊c. ⁊ in. l. cũ ibi.
in. §. ſi pretor. ff. de tranſ. Cũ ergo in caſu
nr̃o in dicta interpoſitiõe autoritatis nõ
fuerit adhibita aliqua cauſe cognitio: et
caſu quo interueniſſet nõ fuit de ea facta
aliqua mentio in inſtr̃o actus geſti per
ipſum minorẽ vt ex inſpectione pceſſus
apparet: ergo merito actus oẽs facti per
ipſum minorẽ ⁊ eius cõfeſſio ſunt nulla
⁊ inualida ⁊ p cõſequẽs nõ p̃iudicãt ipſi
Io. ma. minori: quinimo fortius dico qḋ
⁊ ſi fuiſſet p dictũ curatorẽ adhibita cãe
cognitio in interpoſitiõe dicte autorita-
tis ⁊ in inſtr̃o act⁹ geſti per minorẽ fuiſ-
ſet p notariũ facta ſpecialis mentio cau-
ſe cognitionis: vel etiam per iudicem co
ram quo fuit factus actus fuiſſet facta

mentio de dicta cauſe cognitione: tñ nec etiã p̃ hoc valeret dictus act⁹ p̃ minorẽ factus q̃m nõ ſufficit q̃ adhibeat̃ cauſe cognitio p̃ curatorẽ niſi fiat mẽtio in inſtrumẽto. Sʒ etiã hoc nõ ſufficit vt act⁹ fact⁹ a minore valeat: ſed etiã requirit̃ q̃ de ipſa cauſe cognitiõe fiat ſcriptura
49 de p̃ ſe diuiſa ab eo ſuper quo tũ interponit̃ autoritas. ita multũ ſin. dixit Paul. de ca. in conſi. ſuo. xc). inci. ſup eo q̃ q̃rit̃ ꝛc. ꝛ dicit q̃ hoc voluit Spe. in tit. de p̃cura. in. §. j. ver. q̃d ſi ſolũ per libellũ ꝛc. qđ dictũ refert ꝛ ſequitur. d. Feli. in. d. c. eccliã ſancte Marie. in. viij. col. de ꝯſti. vbi dicit q̃ hãc partẽ tenuit etiã Inno. in. c. q̃m contra. de p̃ba. ſed ego vltra. d. Feli. vbi. ſ. adduco no. doctrinã Paul. de ca. in. l. cũ hi. in. §. ſi pretor. ff. de trãſ. vbi dixit q̃ ſi ſtatutũ dicit q̃ mulier vel minor nõ poſſit ſe obligare ſine autoritate iudicis q̃ tunc non ſufficit q̃ iudex autoritatẽ iterponat niſi cõtineatur i inſtrumẽto q̃ adhibuit cauſe cognitione ꝛ reperit illũ ꝯctũ cedere in vtilitatem ipſius minoris ꝛ hoc q̃ ſtatutum noluit cõmittere iudici rem negligendã: ſed p̃quirẽdã. ꝛ allegat Spec. in tit. de empt. ꝛ ven. in. §. nũc dicendũ. ver. ꝛ breuiter. Et ſubdit Pau. de caſt. vbi. ſ. q̃ lʒ aliqui dicãt q̃ vbi reperit̃ interpoſitum decretũ iudicis preſumat̃ adhibita cauſe cognitio q̃ tñ hoc non vr̃ verũ per illũ tex. d. §. ſi ptor niſi in inſtr̃o expreſſe hoc caueat̃. Et tunc vr̃ ſufficere q̃ dicat̃ cauſa cognita lʒ non exprimant̃ particularia allegat Bal. i. l. j. C. de fi. inſtr. ꝛ iure haſte fiſca. li. x. Et q̃b⁹ oĩb⁹ luce clari⁹ apparet d̃ nullitate ꝛ inualiditate dicte cõfeſſiõis ipſi⁹ Jo. ma. minoris cũ vt dixi i dicta interpoſitiõe autoritatis dicti curatoris nõ fuerit adhibita aliqua cauſe cognitio q̃ adhiberi nõ potuiſſet ex breuitate tp̃is vt dixi. ¶ Jtẽ q̃ etiam ſi fuiſſet adhibita de hoc nõ fuit facta mẽtio in inſtr̃o. ¶ Jtem nec quia de hac cauſe cognitione non fuit factum inſtrumẽtum de per ſe ſeparatum vt requiritur merito dicta confeſſio eſt nulla et penitus inualida. ꝛ merito in totum corruit ꝛ ex ea non poteſt ſequi aliqua condemnatio de iure. Appa. ret ergo de indubitata victoria do. Joan. ma. cum clare lucide ꝛ aperte conſtet ipſum non eſſe legitime confeſſum nec conuictum iuxta d. c. nõs in queniq̃. ꝛ. c. prohibentur. ij. queſtio. j. cum ſimilibus. ¶ Reſtat ſolũ reſpondere aliquibus contrariis q̃ fieri poſſent per curiam. Jdeo dico quod non obſtat ſi per curiam diceretur quo ad p̃mum contrarium videlicet quod ad hoc vt procedat inquiſitio ante omnia debet cõſtare iudici delictũ de quo vult inquirere eſſe commiſſum qđ hic non conſtabat ſed hoc non obſt. in caſu noſtro quia etiam hec ſolennitas tollitur per confeſſionẽ rei ſponte factã vt in caſu noſtro: nam talis confeſſio tollit ſolennitates iuris ꝛ validat proceſſum nullum et inualidum vt dixi. ſ. late in
50 prin. Or r̃ndeo ꝙ qđ cõfeſſio etiam ſpontanea nõ tollit hanc ſolennitatẽ: ſcʒ qđ ante oĩa debeat cõſtare de delicto vt pʒ ex doctrina Bal. in addi. Spec. in ti. de ſen. in. xviij. col. in fi. vbi dixit qđ ſi quis cõfitet̃ ſe hoiem occidiſſe. ꝛ illũ poſtea piciſſe in mare qđ ſi nõ ꝯſtat de corpore mortuo ille nõ poterit occidi nec puniri de homicidio ſaltẽ niſi probet̃ p̃ famã illũ fuiſſe mortuũ qđ etiam dixit ipſe Bal. in. l. cũ p̃batio. ff. de p̃b. in ſuis addi. ꝛ in aut. ſʒ nouo iure. C. de furt. et in add. ſpe. in ti. de ꝯfeſ. in. ij. col. ṽ. titi⁹ cõfitet̃. ꝛ idẽ dixit Ang. in. l. vnica. in. ij. co. C. de ꝯfeſ. ꝛ in. l. certũ. in p̃n. ff. de ꝯfeſ. et Bal. in. c. at ſi clerici. in. iij. col. de iud. et Jaſ. in. l. error. in. ij. col. ver. adde q̃ vult. C. de iur. ꝛ fac. igno. imo ſi aliter diceremus ſeq̃ret̃ qđ q̃s ad libitũ ſuum poſſet facere ſe ſuſpẽdere vel decapitari: nam poſſet cõpere corã iudice et ꝯfiteri ſe feciſſe aliqđ delictũ punibile pena mortis ꝛ ſic p̃ indirectũ eẽt d̃ñs vite ſue et membror̃ ſuor̃. ꝯ. l. liber hõ. ff. ad. l. aq. ꝛ contra dicta per Bart. in. l. j. §. vſq̃ adeo. ff. de iniur. ꝛ ꝯ dicta p̃ doc. in. l. quãuis. ff. de in ius vocan. ꝛ p̃. d. Feli. in. c. ſolite. in ij. colum. de maio. ꝛ obedien. ꝛ p̃. d. Frãci. bru. in tracta. de indi. ꝛ tortu. in. xvj. char. in. j. col. de quo lati⁹ dixi in. l. p̃eſi. in. ſ. colũ. verſi. datur. ꝛ tertia lectu. ff. de queſtio. ꝛ in. l. j. in princip. ff. de ſica. in ampliationibus ad illum tex. ¶ Jteʒ re-

51 ſpondeo etiã aliter & dico qd † illud qd dicit qd cõfeſſio ſupplet oẽm defectũ et validat pceſſum nullũ intelligit in confeſſione ſpontanea & valida: nõ aũt intelligit in confeſſione coacta & meticuloſa & in confeſſione nulla & inualida: vt i caſu nr̃o vt. s. pbaui. ar. l. iiij. §. cõdẽnatuz ff. d re iud. & l. nõ putauit. §. non quis. ff. de bo. poſ. ẽn tabu. cũ multis ſimi. et ſic in totũ tollit dicta obiectio. Silr ſi opponat qd illud qd dz qd infamia dz precedere inquiſitionem qd talis obiectio tollit vt cz niſi reus ſponte confiteatur vt in caſu nr̃o. Quia rñdeo prout. s. quod hoc poſſet hr̃e locũ i ↄfeſſione valida, & ſpõtanea nõ aũt i ↄfeſſiõe inualida nulla & meticuloſa vt dixi. s. prime. Non obſtat etiã ſi ad tertiũ fundamẽtũ dicatur qd. gl. in. c. pſbyter ſi a plebe. ij. q. iiij. cũ ſua materia non hz obſtare: qz ↄ
52 dictã gl. & ſequa. eſt ſtylus † et conſuetudo curie in ↄtrariũ. qz ſemper fuit obſeruatũ qp pcedit cõtra delinquẽtes abſqz eo qd iudex interpellet offenſos an velint accuſare necne. & talis ↄſuetudo inueterata eſt attendẽda per ea que habẽtur in toto ti. C. q̃ ſit long. cõſue. et extra de cõſue. Et minime mutanda ſunt que certam interpretationez ſemper habuerunt vt in. l. minime. ff. de legi. Quia rñdeo qd nulla cõſuetudo circa hoc eſt pbata vt ptz ex pceſſu et caſu que poſſet pbari nõ eẽt rõnabilis & preſcripta nec obtẽta in cõtradictorio iudicio put requirit vt habet i. c. fi. extra de conſuetudi. ¶ Preterea rñdeo ẽtaliter & dico qp imo caſu quo ↄtrium fuiſſet obſeruatum nõ diceret cõſuetudo ſz potius quedaz abuſio ſeu corruptela que tamẽ valeret nec validaret actũ factũ in contrariũ vt habet in. c. mala cõſuetudo. xviij. diſtin. & in. c. cũ venerabilis. de cõſuetu. & in. c. cũ in decorẽ. de vita. & hone. clericorũ. & in. c. inter dilectos. de excef. prelato. Et qd ſit quedaz abuſio vel corruptela patet qz eſt cõtra. d. glo. & doctrinas ſupra allatas. Põt etiã aliter rñderi & dici qd cõſuetudo municipij nõ tollit iura pnatarũ pſonarũ niſi ipſi priuati tacite vel expreſſe cõſentiãt. ita dixit Inno. in. c. j. de conſuetu. & Ang. in conſi. ſuo. lxiij. incip. ſi promiſſio facta. in pn. vbi ad hoc allegat plura iura de quibus ibi p eum: ergo talis cõſuetudo ſi poteſt dici cõſuetudo nõ hz nocere huic Jo. ma. niſi probetur qd ipſe illi tacite vel expſſe cõſenſerit. Rñdeo etiã aliter & dico quod talis conſuetudo ſi dici poteſt conſuetudo non obſt. qm̃ male adinuenta: et male ↄſuetudines neqz ex longo tẽpore neqz ex lõga conſuetudine confirmant. ita dixit tex. not. in aut. vt nulli iudicũ. §. ſ. in ver. male eñ adinuenta &c. quem tex. ad hoc allegauit Bandi. in tract. maleficiorũ. in vltima rubri in. j. verſic. in vlti. col. in pnc. pro quo facit text. in aut. oẽs peregrini. C. cõmunia de ſucceſ. vbi gl. allegat. d. §. ſ. & facit tex. in clemẽti. ij. in fine. de reb⁹ eccle. nõ alie. & ibi gl. Et faciũt nota. verba Ang. in. d. §. j. in aut. vt nulli iud. vbi dixit qd mala conſuetudo quãtũcũqz longeua & ab oibus obſeruata non tñ debet obſeruari. Ex quibus omnib⁹ ſatis cõſtat qd dicta cõſuetudo ſi dici põt cõſuetudo nõ dz obſtare nec virtute ipſi⁹ nõ dz poſſe ↄdẽnari. d. Jo. ma. Et ſic ex iſtis ſunt ſublata dicta contraria que forte potuiſſent fieri a curia ↄ ſuperi⁹ adducta. Ex quib⁹ remanet vera & indubitata concluſio qp dictus Jo. ma. venit abſoluendus & liberandus a dicta inquiſitione: et ab omnibus in ea cõtentis. ¶ Preterea cõſideret. d. poteſtas quod nec a iure communi nec a ſtatuto eſt precisa ſeu ſpecificata pena iuris: vt patet ex verbis ſtatuti de furibus ſed eius pena remiſſa eſt in arbitrio. d. ptãtis q̃ attentis circunſtantijs & attenta minori etate ipſius furis hz arbitrari penã: nõ ſtante minori etate dicti Joan. ma. & ſtantib⁹ adductis. s. indubitanter ipſe magnific⁹. d. poteſtas ſi vult ſeq arbitrium boni viri vt decet & regulas iuris abſoluet oĩno & indubitanter. d. Jo. ma. ſi nõ ab oĩ pena ſaltẽ a pena mortis cuz
53 † ſemper in arbitrarijs mitior via ſeu pena ſit eligẽda. ita dixit Bal. in. l. q̃cũqz. in. v. col. in v. ſciasẽt. C. de ſer. fu. et voluit gl. in. c. in cauſis. & ibi doc. de of. dele. & faciũt q̃ habent in regula ſp in ob-
54 ſcuris. de re. iu. in. vj. cum multis ſi. † Et ſp minor delinquẽs miti⁹ punitur quaz

maior' ſm Raph.cu. in cõſi.xcv. incipi. chriſtofor9 vadẽs ⁊c.in fi.⁊ Raph. Ful. in conſi.clvij.inci. ſuppoſito. in.ij.colũ. poſt me.de quo ẽt p doct.in.l.j.§.impu bes.⁊in.l.excipiũtur.ff.ad ſilr.⁊ in.l.adminiſtrãtes.§.q corpis.ff.de excuſ.tut.⁊ p Bal.⁊ alios i.l.⁊ ſi ſeuerior.C.ex qui. cau.infa.irroga.⁊ p Bal.⁊ alios in auten.ſacra puberũ.C.ſi aduer.ven. ⁊ dixi latius in.l.infans.ff.ad.l. cor.de ſica.et in.l.de minore.in pn.in vlti.col.ff.de q̃ſtio.Ex q̃bus olb9 dico.d.Jo.ma. abſoluendũ eſſe a dicta inq̃ſitione ⁊ ab olb9 in ea cõtentis:⁊ nõ eſſe puniendũ pena mortis ⁊ vltimi ſupplicij.Et ita concludo. Laus deo clementiſſimo.

Hippolytus de Marſilijs.

1 Procurator in crimialib9 p abſente vbi tractatur de vita hois non poteſt interuenire:ſed neceſſe eſt q reus perſonaliter compareat.
2 Inualida non ſunt in conſideratione.
3 Emphyteuta q vẽdit rẽ eccleſie irreq̃ſita eccleſia ſi cõtractus venditionis non valet non priuatur emphyteuſi.
4 Statutum faciẽs mentionem de inſtrumento intelligitur de valido:idem de exceptione ⁊ confeſſione.
5 Citatus inualide poteſt recedere illicentiatus.
6 Jura loquentia de accuſatiõe vel inq̃ſitiõe intelligunt de valida.⁊ibi nu.16.
7 Inq̃ſitio nõ pcedit nõ pcedẽte infamia.
8 Inquiſitus licet contra eũ per teſtes pbatum ſit crimen:ſi tñ non ſit infamat9 non condemnabitur.
9 Judex q libere põt inq̃rere non poterit tamen inq̃rere non precedente infamia.
10 Delictu3 de quo iudex vult inquirere ei ante oĩa debet conſtare eſſe commiſſu3.
11 Confeſſus occidiſſe hominem ⁊ corpus proiecaſſe in mare niſi probetur per famam illum fuiſſe mortuum non poterit ex illa confeſſione puniri.
12 Non poteſt procedi contra mandante3 aut auxiliantem niſi cõſtet de principali delinquente.
13 Incertitudo principalis delinquentis infert in acceſſorio impotẽtiã pcedẽdi.
14 Poſitioni incerte quis non tenetur reſpondere.
15 Actio ciuilis vbi nõ naſcitur parti nec reipu.actio ſeu inquiſitio criminalis.
17 Uerba legis cui non conueniũt non cõuenit eius diſpoſitio.
18 Statutũ phibẽs procuratorẽ̃ compare re ſine defenſorem non habet locum vbi inquiſitio eſt nulla.
19 Procurator in criminalib9 comparere poteſt quãdo contra aliquem eſt inſtituta accuſatio calumnioſa.
20 Procurator admittitur quando inq̃ſitio eſt inepta.
21 In confeſſum nulle ſunt partes iudicis niſi in condemnando.
22 Ueritas debet inquiri a iudice toto poſſe ſuo.⁊ibi nu.23.⁊.24.
23 Ueritas cu3 derelinquitur:⁊ ſequuntur verba legis iudicium nõ ſolum in conſpectu Dei ſordeſcit:ſed etiam ab ipſis legibus damnatur.
24 Arbitrator laborare debet pro veritate inuenienda.
25 Paritas affectiõis excludit oẽm dolũ.
26 Cõtumax nõ dr delinquẽs nec vere cõfeſſus:⁊ ſola ↄtumacia non ſufficit non probato delicto.vide ibi nu.58.
27 Judex inquirens ſuccedit in locum accuſatoris.
28 Exceptiones oẽs q̃ poſſunt opponi cõtra accuſatorem poſſunt opponi contra iudicem inquirentem.
29 Contumax habetur pro confeſſo etiam de iure communi.
30 Contumacia ſola non eſt ſufficiens ad condemnandum contumacem.
31 Bannum contra contumacem non valet niſi conſtet de delicto.
32 Remotum a viſili eſt falſitatis imago.
33 Probatio debet eſſe veriſimilis.
34 Teſtis dictum non veriſimile eſt ſuſpectum de falſo.
35 Prouerbium eſt quod lupus comedit alienam carnem ⁊ ſuam lingit.
36 Prouerbiũ eſt quod nemo ſe debet interponere inter carnem ⁊ vnguem.
37 Fuga non facit indicium contra illum qui iuſto timore aufugit:⁊ quãdo faciat indicium.
38 Fuga non facit indicium qñ fugiẽs per prius reputabatur hõ bone vite ⁊ fame.

39 Abſentia alicuius in dubio preſumitur in bonam partem.
40 Votū committens intrādi in religionē ſi poſt commiſerit delictum ⁊ intrauerit religionem non poterit puniri per iudicem ſecularem.
41 Judex ex officio etiam contra veram et ſpontaneam confeſſionem rei poteſt recipere teſtes ad defenſam.
42 Allegans cauſam innocentie nō debet repelli a iudice.
43 Judex ex offō etiā publicatis atteſtatoribus non ſolum poteſt ſed tenetur ad defenſam recipere teſtes pro abſente.
44 Informator ⁊ inſtructor ad defenſam pro abſente interuenire poteſt.
45 Contumacem eſſe innocentem ſi iudici liquet non debet eum condemnare etiā q̄ habeatur pro confeſſo.
46 Libera ptās data alicui iudici p̄cedendi intelligiť tñ iuris ordine ſeruato.
47 Verbū libere eſt req̄rit ordinem iuris.
48 Afflictio non debet addi afflicto.
49 Statutum non receptum more vtentiū nullas habet vires.
50 Ignorari ſi probabiliter poteſt ſtatutuʒ etiaʒ incluſum in volumine ſtatutorū et valent geſta contra diſpoſitionem eius quando eſt antiquum ⁊ inuſitatum.
51 Bona prohibita alienari non poſſunt deuenire in fiſcum.
52 Jura que nō pñt tranſire in extraneum heredem non poſſunt tranſire in fiſcuʒ.
53 Emphyteuſis eccleſiaſtica non tranſit efficaciter in fiſcum.
54 Cōfiſcatis bonis exemphyteute nō confiſcatur emphyteuſis ei conceſſa hac.l. qd̄ ad extraneū heredem non tranſeat.
55 Feudum non confiſcatur: licet bona feudatarij confiſcantur.
56 Legitime onus nec fideicommiſſuʒ imponi poteſt.
57 Teſtis dictū ambigue lʒ non probet: tamen fallit ſi eius depoſitio eſt concluſiua in vtroq̄ intellectu ibi in ſubſcriptione domini Caroli.
58 Libellus alternatiuus quando vtraq̄ pars alternatiua concludit procedit.
59 Perſona mandatarij debet nominari alias inquiſitio non procedit.
60 Mandatarius debet nominari ibi .ſ.
60 Inquiſitio ſi eſt male cōcepta reus debet abſolui.
61 Libellus generalis in criminalib9 ipſo iure non procedit.
62 Diem commiſſi criminis quis nō cogitur ponere in accuſatione.
63 Confeſſio que fundatur ſuper actu inualido dicitur potius nulla q̄ ficta.
64 Sententia nō poteſt ferri valida ſuper inepto libello.
65 Fama ad hoc vt faciat indicium debet eſſe vehemens ibi in ſubſcrp. vltima.
66 Fama bona purgat omne indicium male fame.
67 Practica vt inſtructor cōpareat p̄ abſente ⁊ p̄ducat capitula ⁊ nominet teſtes de veritate informatos proteſtando.
68 Bannuʒ eſt ſententia interlocutoria ⁊ quandocunq̄ reuocari poteſt.
69 Legatus de latere non poteſt derogare legibus ſeu ordini ⁊ ſolemnitati iuris et ſtatutorum.
70 Legatus de latere non pōt vti clauſula non obſtante nec cauſam committere appellatione remota.
71 Cōfiſcať vſuſfructus donec veniat caſus fideicōmiſſi hoc veruʒ q̄ñ ſubeſt ſola rō fideicōmiſſi: ſecus q̄ñ bona ſunt expreſſe prohibita alienari per teſtatorem.

¶ Conſilium. xlix.

Domine deus omnipotens cui omne cor p3ʒ: et omnis lingua loquitur: et cui nullum ſecretum eſt incognitum concede mihi vt iure medio tueri ⁊ defenſare valeam innocentiam huius nobilis viri indebite inculpati ⁊ inquiſiti de tali ac tanto nefandiſſimo ſcelere de quo fuit ⁊ eſt innocens ⁊ penitus alienus ne bonitas ſua veritas ⁊ iuſtitia letaliter vulnerata moriatur et pereat ⁊c. ¶ Circa hanc inquiſitionem formatam contra ⁊ aduerſus nobilem ciuem Nicolaum quondā georgij de bōſignoribus videť mihi q̄ oīs dubietas ad duo tātū reducatur. Et primo vtruʒ p̄ dicto Nicolao abſente in lōginq̄s partib9 poſſit interuenire p̄curator vł defenſor. Scd̄o caſu

quo nō poſſet admitti ꝓcurator vel defē ſor: an poſſit ipſe nicolaus condemnari ad mortem ⁊ ad cōfiſcationē bonoꝝ ſm tenorē dicte inquiſitiōis. Quo ad primū vr̄ prima frōte dicendū dictum nicolaū nō poſſe modo aliquo ꝯparere per ꝓcuratorē: ſed eū debere perſonaliter cōparere ⁊ carceribus ſe pn̄tare cū clarū ſit tam de iure cōi ꝙ ex forma ſtatutoꝝ ⁊ prouiſionū cōis bononie ꝙ in cauſis criminalibus vbi tractaꝛ ꝺ vita hoīs vt ī pn̄ti caſu nō pōt interuenire procurator ſed neceſ-

1 ſe eſt † qꝺ perſonaliter reus compareat vt habetur in.l. ſeruum quoqꝫ.§. publice intereſt.ff.de ꝓcu.⁊ in.l.pe.l.§.ad crimē. ff.de pub.iu.⁊ in.l.reos.C. de accuſ.in.c. veniens.extra eo.de accu.cū ſimi. Et hoc latius ⁊ ſtrictius valde caueꝛ ⁊ cōtinetur ex forma ſtatutorum ⁊ conſtitutionū ciuitatis boñ.⁊ maxime ex cōſtitutione icip. qm̄ atrox ⁊ enorme ⁊c.⁊ in alia conſtitutione incip. Joannes de venturelis ⁊c.in quibus ſtatutis ⁊ conſtitutionibus cauetur ꝙ nullo modo reus poſſit ſuā defenſionē exceptiōem vel probatiōem facere niſi ſe perſonaliter cōſtituat ad carceres ſubiungendo quod nec etiam pariter ꝑ filio poſſit cōparere in cauſa criminali ſed neceſſe ſit qꝺ ipſe reus perſonaliter pn̄tet ad carceres. Ex quibus videtur dicendum ꝙ dictus nicolaus non poſſit quo modo iuuari ⁊ non poſſit ꝯparere ꝑ ꝓcuratorē nec poſſit de ipſius innocentia doceri niſi perſonalr̄ cōpareat ⁊ ſe pn̄tet carcerib9 ſm formam ⁊ diſpoſitionem iuris ⁊ dictorum ſtatutorū ⁊ dictaꝝ ꝓuiſionū. Atn̄ predictis non obſtātib9 que vere non obſtant puto qꝺ in caſu noſtro dictus nicolaus non teneaꝛ ꝑſonaliter cōparere ſed poſſit ſe defendere per ꝓcuratorē ⁊ curia teneatur eum admittere ⁊ defenſiones ⁊ exceptiones ⁊ ꝓbationes acceptare. ¶ Ad qꝺ dōm moueor ex pluribus. Et primo preſuppono regu-

2 lam illam vulgatam videlicet † quod minus legitime facta nullius ſunt momenti roboris vel efficacie ⁊ inualida non ſunt in conſideratione ⁊ nullum producunt effectum.l.pacta que contra.C.de pac.l. ꝯtra iuris reglas.ff.e.c.que ꝯtra.de reg. iu.in.vſ.l.qt̄ies.ff.q ſatiſ. cogan.cū ſimi.

Et ideo ſtante ſtatuto ꝙ de cōtractibus ſoluatur gabella non ſoluitur gabella ꝺ ꝯtractu inualido.ita dixit Bald.in.l.nō dubium.in.ij.colū.C. de legi.⁊ l.l.ij.C.de eunuchis.⁊ i.l.fi.in.§.ſed quia noſtra C. cōis de lega.⁊ voluit Lu.ro.in cōſil.ſuo. lxxviij.inci.lȝ iure cōi.⁊ Guil.de cu.in.l. ab emptione.ff.de pac.⁊ Ange.in aut.de nup.in.§.ſȝ qꝛ rero. Pro quo facit quod voluit Bal.in.l.ij.in princi.ij. colū.C.de

3 epiſcopa.audi.† vbi dixit ꝙ ſi emphyteuta vendit rē eccl̄ie irrequiſita ipſa eccl̄ia ⁊ talis cōtractus non valeat ex aliquo ꝺfectu ꝙ tali caſu nō priuabitur emphyteuſi licet alīs ſi valuiſſet cecidiſſet a iure ſuo vt hꝫ i.l.fi.C.de iure emphyt.cū ſi. Et facit ꝙ voluit idem bal.in.l.etiā.C.ꝺ exe- cu.rei iudi.⁊ in.l.abſentis.ff ſi cert. peta.

4 vbi dixit ꝙ ſtante ſtatuto † ꝙ inſtrumental' guarentigiata habeant executionem paratam non extenditur ad caſum i quo inſtrumentum eſſet inualidū.⁊ dixit.d. Ang.in.c.ij.de offi.delega.qꝺ ſi ſtatutū tollit exceptionem contra geſta per ſuperiorem intelligitur ſi illa geſta ſint valida: alīs ſecus ⁊ dixit Bald.in.l. vnica.in viij.colum.C.de confeſ. quod ex confeſſione inualida confitens non poteſt pati damnum nec comprehenditur ſub ſtatuto faciente mētionē de confeſſione. Et facit etiam quod voluit Bal.in.l.j.§.i.§. hec autē.in fin.ff.qꝺ quiſqꝫ iur. vbi dixit qꝺ ſtatutum puniens excipientem nō habet locū in excipiēte inepte: quia inepta exceptio nō venit appellatione exceptionis. Pro quo videtur tex.in.l.j.C.ne lice. poten.quem ad hoc allegat Bal. in repe.l.edita.circa finem.C.de eden. Et facit etiam i propoſito not. verbum eiuſdem Bal.in.l.ſi preſes.circa fi.C.quomodo ⁊ quando iud. vbi dixit ꝙ cancellationes inualide facte per magiſtratus vel per tabelliones non derogant ſcripture: quod dicit eſſe mēti tenēdum. Pro quo faciūt dicta per eundem Bal.in.l.ſcriniarios. C.de teſta.mili. Et facit quod voluit ipſe Bal.in.l.nam ita diuus.ff.de adop. vbi

5 dixit † qꝺ omnis citatus comparens a iure eſt monitus vt non recedat illicentiatus vt habetur in.c.ſi poſtꝙ ꝺ elec.in.vſ. quod dt̄ eſſe verum ſi dicta citatio tenuit

⁊ fuit valida a l's ſi fuit inualida poteſt i-pune q̃ñcũq; recedere: q̃d dic tum refert ⁊ ſequitur Barba. in. c. ꝯſuluit. i. x. chat. de offi. deleg. Et poſſent etiam alia plura adduci que breuitatis cã omitto: que al's latius cumulaui in. l. fi. in. iij. ⁊. iiij. coluñ. ff. de q̃d. ⁊ in pluribus ꝯſilijs meis vt ibi retuli. Sed dicta inquiſitio in caſu noſtro fuit ⁊ eſt nulla inualida oĩ carẽs robore ⁊ efficacia vt ſtatim oſtẽdam: ĝ merito in hac cauſa poterit cõparere ꝓcurator ꝓ dicto nicolao inquiſito nõ obſtã-
6 te ei⁹ ꝯtumacia. † Jura eñ loquentia de accuſatione vel inquiſitione intelligunt de accuſatione vel inquiſitione valida ⁊ nõ extendũt vires ſuas ad inquiſitionẽ ⁊ ad accuſationẽ inualidã: vt habet ꝑ oẽs i. l. iiij. §. ꝯdẽnatũ. ff. de re iudi. ⁊ i. l. nõ putauit i. §. nõ q̃uis. ff. de bo. poſ. ſm tabu. ⁊ in. l. ſi pater. vbi eſt glo. not. C. de ſta. defuncto. ⁊ habetur per ſcriben. in. l. q̃ties. ff. qui ſatiſda. cogan. ⁊ in. l. ſcire op⁊. §. ſufficit. ff. de excuſ. tut. cum ſimili. Ergo i caſu nr̃o iura ciuilia ⁊ municipalia ꝓhibẽtia ꝓcuratorẽ poſſe cõparere in cauſa criminali reo exiſtente contumace non habent locũ nec ſe extendunt ad caſu⁊ nr̃m in quo dicta inquiſitio fuit ⁊ eſt inualida ⁊ nulla omni carens robore ⁊ efficacia. Q̃d autẽ dicta inquiſitio fuerit ⁊ ſit nulla patet pluribus modis. Et primo q̃ nulla infamia contra dictũ nicolaũ ꝑceſſit nec de hoc delicto de quo eſt inquiſitus nec etiam de aliquo alio crimine: imo ipſe nicolaus eſt nobilis ⁊ bonus ciuis ⁊ mercator fide dignus ⁊ hoc eſt publicum ⁊ notoriũ in hac ciuitate bononie ⁊ hoc indubitanter mihi ꝑſuadeo notu⁊ eſſe magnifico dño p̃ttãti ⁊ eius curie: inquiſitio aũt
7 non † procedit ꝯtra aliquẽ infamia nõ ꝑcedente ꝯtra eũ vt habet in. c. qualiter ⁊ quando. el. ij. de accuſa. ⁊ in. c. i. ⁊. ij. eo. ti. in. vi. ⁊. c. licet heli. de ſimo. ⁊ in. c. de⁹ oĩpotens. ij. q. i. ⁊ voluit Spec. in tit. de inquiſitione. in. §. i. in prin. ⁊ Bart. in. l. cõgruit. ff. de off. preſi. ⁊ Sali. in. l. ꝙ promulgatis per illum text. C. de offic. prefec. vrbis. Et intantum eſt verum hoc ꝙ inquiſitio nõ ꝓcedit cõtra non diffamatu⁊ ꝙ l⁊ teſtes ꝓducti ſuper inquiſitiõe ꝓbent crimen contentũ in ipſa inquiſitione † de

quo inquiſitus nõ erat infamatus tamẽ tales teſtes illi inquiſito non preiudicãt nec ex eoru⁊ dicto cõdemnabitur. ita ſingulariter dixit Spec. in tit. de inquiſitione. in. §. nunc videndum. in. iiij. col. i pñ. quem refert ⁊ ſequitur Bal. ibi in additio. i vltio ver. Pro quibus faciunt optime dicta per Bal. in. c. j. de offi. ordi. ꝑ il-
9 lũ tex. vbi dixit † q̃d ſi ſtatutũ dicit ꝙ poteſtas in criminalib⁹ libere poſſit inquirere ꝙ tñ ꝓpter hoc non poterit inquirere nõ ꝑcedente infamia: q̃d dictu⁊ refert ⁊ ſequitur. d. Jaſ. in. l. milites. C. de teſtamen. mili. vbi ẽt ſubdit ꝙ licet papa mandet inquiri in genere tñ hoc mandatum papa d⁊ intelligi ⁊ limitari fama precedente ⁊ non aliter. Sed vt dixi contra dictum nicolaũ nulla infamia non laborabat ergo nõ potuit contra eũ formari dicta inquiſiti o ꝓut formata fuit. Secũdo dicta inquiſitio non poterat formari ꝯ dictũ nicolaũ q̃ modo aliquo nõ cõſtabat iudici ſeu curie inquirenti mandatum de quo in ipſa inquiſitione cõtinet eſſe factũ ſeu emanatu⁊ ab ipſo nicolao q̃ caſu non debuit formari dicta inquiſitio ꝯ ipm̃ nicolaum. Q̃m ante oĩa debet iudici conſtare delictum de quo vult in-
10 quirere eſſe commiſſum alias non † põt ꝓcedere contra aliquem. ita dixit tenere in compendioſa ſua in. xvij. q̃d. vbi ad hoc allegat bonũ tex. i. l. i. §. illud autem. ff. ad ſilleia. vbi Bar. hoc videtur ſentire ⁊ hoc ibi voluit And. roma. ⁊ Barto. in l. fi. in prima colũ. ff. de queſtoĩ. ⁊ voluit Ange. de are. in tract. ſuo maleficiorum in verbo fama publica. in. viiij. char. in ver. xij. tu iudex vbi inter cetera dicit ꝙ ſi dicitur commiſſum eſſe furtum q̃d tunc curia debet mittere eius officialem ad locum vbi eſt commiſſum: ⁊ idẽ dicit d̃ homicidio ſubdẽs ꝙ ſi aliter fiat iudex ipſe ſeu poteſtas tenetur in ſyndicatu. ⁊ hanc partem etiam firmauit Bald. in addi. Spec. in titu. de ſenten. in. xviij. col. in fin. vbi dicit ꝙ ſi q̃s cõfiteret ſe hoĩe⁊ occidiſ-
11 ſe ⁊ poſtea illũ proieciſſe in mare † quod ſi non conſtat de corpore mortuo ille nõ poterit ex illa ꝯfeſſiõe puniri ſaltẽ niſi ꝓbetur per fama⁊ illũ fuiſſe mortuũ: ⁊ hoc ẽt firmat ipſe Bal. in. l. cũ ꝓbatio. i ſuis

additio.ff.de pbat.⁊ in aut.ſʒ nouo iure C.de fur.⁊ in addi.Spec.in ti.de confeſ. in verſi.titius cõfitetur.⁊ voluit Gandi. in tract.ſuo maleficiorũ ſub rubꝛĩca.de pꝛe ſump.⁊ indicijs indubitatis.in.ij.colũ. verſi.Item lex preſumit.de quo etiã p.d. Fran.bru.in ſuo tract.ꝺ indicijs ⁊ toꝛtu. in.ix.char.in.iiij.col.⁊ per.d.Pari.de pu teo.in tract.ſuo ſyndica.in.xxx.char.in.j. colum.que omnia alias poſui in.l.prima in princ.in.j.col.ff.de queſtio.Sed in caſu nr̃o nullibi appareat qꝺ modo aliquo cõſtare: curie inquirenti aliqꝺ mãdatuʒ fuiſſe alicui datũ per.d.nicolaum ad aliquẽ occidendũ.vel vulnerandũ ergo dicta inquiſitio non potuit de iure formari ꝯtra dictũ nicolaũ.Tertio pro hac parte qꝛ nõ poterit formari dicta inquiſitio cõtra dictũ nicolauʒ patet euidenti ⁊ notoria ratione videlicet qꝛ neſcitur nec apparet de principali delinquẽte.ſ.ꝺ illo q̃ vulnerauit ſeu interfecit dñm bonſignorem moꝛtuum quo caſu neſcio videre q̃modo procedi poſſit contra dictum nicolaũ nec cõtra aliũ tanquã mandatoꝛẽ dicti homicidij non apparente modo aliq̃ de ipſo mandatario.Et vere iſta videtur mihi noua practica nullã habens rationẽ in ſe qua de iure ꝓcedere non põt eo qꝛ ſi nõ cõſtat de principali delinquẽte ⁊ de vero homicida nõ põt ꝓcedi ꝯtra mãdantem ar.eoꝛum que dixit Pet.de anc. in cõſilio ſuo.cc.xvij.incip.nos bartholomeus de ſalyceto ⁊c.in fin.verbis vbi dixit qꝛ ſi non conſtat de delicto principa-
12 li † non poteſt procedi contra aliquos vt auxiliantes allegat Bar.in.l.ſi is q̃.j §.ſi initium.ff.de fur.Et idem voluit bal. in reperto.ſuo.in ver.oper rius.in.iiij. ꝶ.inci.opem preſtans ⁊c.Et idẽ ẽt firmat d.Alexan.in.l.ſi duo patroni.i.ꝑn.in.j.ꝶ. in glo.in verbo alteri ⁊c.ff.de iureiur.⁊ Bal.in ꝯſi.ſuo.cc.xxix.incipien.⁊ verba inquiſitiõis.in vlt.col.in.iiij.vol.⁊c.¶ Cũ ergo in caſu noſtro non conſtet nec appareat quouis modo de principali delinquẽte neſcio videre nec cogitare quõ ſit poſſibile ꝓcedere ꝯ aliquẽ tãq̃ contra mãdãtẽ.Nã vt dicit Pet.de anch.in.d.
13 conſi.cc.xvij.in fi.†.incertitudo principalis delinquentis infert in acceſſoꝛio ipoſ

tentiã ꝓcedendi:⁊ p ꝯñs nullitatem ſi ꝓcedatur ⁊ vere hoc hʒ rõnem naturalem in ſe.Nã ſi dictus nicolaus eſſet pñs ⁊ in foꝛcijs.d.poteſtatis ⁊ curie:⁊ ipſe.d.poteſtatis vellet qꝛ dictus nicolaus reſponderet an dederit mandatũ ad occidendum vel vulnerãdũ.d.bonſignoꝛẽ eſſet neceſſe q̃ exponere nomẽ ⁊ perſonã illius cui diceretur dediſſe mandatũ alias ipſe ni
colaus nõ teneretur rñdere tãquã interrogationi incerte ⁊ ambigue.iux.ea q̃ habent i Spec.in tit.de poſitio.in.§.vj.ver. item ad penitus.⁊ per Bald.in.l.fina.in iiij.colum.ver.venio ad verſiculum.C.de codicil.⁊ i.l.cogi.in.iiij.q.ff.de peti.here. ⁊ in.l.ij.§.quod obſeruari.in.v.colum.ꝟſi.iij.queritur.C.de iura.calum.⁊ ꝑ bart. Bald.⁊ Alexandr.in.l.ſi quis intentione ambigua.ff.de indi.⁊ in.l.edita.C.de eden.in.xxxviij.colũ.⁊ in.l.precibus.in.j. no.C.de impu.⁊ alijs ſubſti.⁊ in.l.ſi quidem.in.ij.col.ff.de except.⁊ per Bart.in l.inter ſtipulantem.§.j.ff.de verb.oblig. vbi predicti docto.dicunt quod poſitiõi incerte ambigue quis non tenetur reſpõdere.ꝺ quo dixi in repeti.mea rubꝛ.C.de proba.in.lxxv.colum.in fin.Et ex iſtis infero ad aliam rationem propter quã non potuit etiam foꝛmari.dicta inquiſitio ⁊ foꝛmata coꝛruit.¶ Que ratio eſt iſta videlicet qꝺ poſtq̃ nõ habetur notitia nec ſcientia de ipſo principali delinq̃nte non poſſet heredes moꝛtui ad aliquid agere contra ipſum nicolaum p iura ⁊ doctrinas ſuperius allegatas que non repeto.
15 Sed vbi non naſcitur actio ciuilis parti: tunc reipublice actio vel inquiſitio criminalis ſecundum Sali.in.l.eos.C.de fur. ⁊ voluit Barto.in conſi.ſuo.c.incipien. a domino Cyno de bononia.in.j.colũ.⁊ Soc.i ꝯſ.ſuo.cxxvij.i.ci.viſis capitulis i.j. colum.⁊.d.Bartho.cepo.in conſilio ſuo lix.incip.Paulus faber ⁊c.in penul.colum.⁊.d.Nellus in tract.bannitoꝛum in ij.parte ſecundi tempo.in.v.q.⁊ in.iij. parte ſecundi tempo.in.j.q.in fi.p̃ie col. ⁊ idem dixit.d.Paris de puteo in tract. ſuo ſyndica.in.li.char.in.j.colũ.poſt pñc. pro quo faciunt dicta per Dy.in conſilio ſuo.xxxviij.incipien.qꝺ contra.in verſi. iteʒ patet ⁊c.Ergo cum ratione predicta

nulla fuerit nata ciuilis actio dictis heredib⁹ mortui. ergo per cōſequēs nō debuit poſſe formari dicta inquiſitio cōtra dictū nicolaū put. formata fuit. ¶ Cum ergo ex iſtis appareat de inualiditate ⁊ nullitate dicte inquiſitionis: ergo iura ciuilia ⁊ municipalia prohibentia pcuratorem poſſe cōparere pro īquiſito ipo exiſtēte cōtumacie non habent locū nec ſe extendūt ad caſum noſtrū in quo dicta inquiſitio fuit ⁊ eſt nulla ⁊ inualida omni carens robore ⁊ efficacia. Nā iura loquē tia de accuſatione vel inquiſitione intelligunt de accuſatione vel inquiſitiōe va-
16 lida † ⁊ nō extēdūt vires ſuas ad accuſationem vel inquiſitionem inualidam: vt habet per oēs in. l. iiij. §. ꝯdemnatum. ff. de re iudi. ⁊ i. l. nō putauit. i. §. nō quis. ff. de bono. poſſeſ. ſm tabu. ⁊ i. l. ſi pater. vbi glo. no. C. ne de ſtatu defunctorum. ⁊ per ſcriben. in. l. quoties. ff. qui ſatiſda. cog. ⁊ in. l. ſcire oportet. i. §. ſufficit. ff. de excuſa. tut. cum ſimi. Pro quo facit regula illa:
17 † videlicet cui non conueniūt verba legis non cōuenit ei⁹ diſpoſitio. l. iiij. §. toties. ff. de dam. infect. l. hos accuſare. §. omnibus. ff. de accuſa. l. fin. C. de predijs decurionum. li. x. l. ſcire oportet. §. pe. ff. ð excu. tu. l. ꝙ dictū. ff. de pac. c. maiores. in ver. ceterū. de baptiſ. cū ſimi. ¶ Patet ergo ex predictis quod p dicto nicolao in-
18 quiſito nulliter ⁊ indebite † poteſt interuenire procurator: defenſor: ⁊ aduocatus: cum iura ciuilia ⁊ municipalia phibētia pcuratorē defenſorem vel aduocatum comparere p reo inquiſito de crimine ⁊ cōtumace non habent locū vbi inquiſitio eſt nulla vel inuadila vt in caſu noſtro: ſed ſolum habent locum quādo inquiſitio eſt valida efficax ⁊ ſolemnis. ¶ Preterea p hac parte qđ i caſu noſtro pro dicto nicolao abſente inquiſito poſſit cōparere procutor facit. Nam ex ſupra dictis ſatis conſtat de inualiditate dicte inquiſitionis que non poterat formari vt formata fuit. rationibus ſupra allegatis: ⁊ etiam propter carentiam indiciorum ð iure validorum: vt dicam ⁊ clare oſtendā in alio articulo ſeu dubitatione examinā da. Sed poſtquam fuit formata dicta inquiſitio contra diſpoſitionem iuris vt dixi non poteſt, dici niſi calumnioſa ⁊ calūnioſe formata. vt de ſe patet: ergo merito in ea poteſt interuenire procurator arcms quod dixit Cyn. in. l. reos. C. de accu
19 ſa. vbi dixit † ꝙ quando contra aliquē eſt inſtituta accuſatio calumnioſa ꝙ tunc in tali caſu admittitur procurator etiam in criminalibus: ⁊ quod dictum refert ⁊ ſequitur bal. in. l. ij. C. vt nemo priuat. qđ dicit eē notādū ⁊ mēti tenēdū. Ex q̄ ꝯſtat ꝙ ēt ex hoc capite admittendus eſt pcurator i hac cauſa p dicto nicolao inquiſito ⁊ abſente. ¶ Corroborant etiam pdi-
20 cta alia ratione: † ⁊ quando inquiſitio eſt inepta aliquo reſpectu tunc admitti procurator in tali iudicio. ita dixit ſingu. Bal. in ꝯſi. ſuo. cvj. incipi. verba accuſationis ⁊c. in. j. volu. ¶ Sed i caſu noſtro dicta inquiſitio eſt inepta: q2 eſt cōtra diſpoſitionem iuris formata vt dixi: ergo in ea debet admitti procurator. Ex quibus omnibus dico pluribus ex cauſis pcuratorem admittēdū eſſe in hac cauſa p. d. nicolao abſente ppter nullitatem ⁊ inualiditatē dicte inquiſitionis: q̄ nullitas ⁊ inualiditas non ſolū operatur vt in hac cauſa poſſit interuenire pcurator: ſed ēt operatur vt omnis ſnia ꝯdemnatoria vl omne bannū qđ ſequeret cōtra. d. nicolaum erit nullum ⁊ penitus inualidum. Capio mō ſcđam dubitationem huius cōſultatiōis que eſt. Caſu quo in dicta cā nō poſſet ꝯparere procurator ſtante ꝯtumacia ipſius nicolai an poſſit ipſe nicolaus banniri vel ſnialiter cōdemnari ad mortē vel ad aliaꝫ penā corporalem vel pecuniariā ſm tenorem dicte inquiſitionis ⁊ formam ſtatutoꝝ ꝯmunis bononie. In quo videtur primo dicēdū qđ ſic cū ex forma ſtatutorū Boñ. cōtumax ha-
21 beatur p ꝯfeſſo: † ⁊ in ꝯfeſſum nulle ſunt partes iudicis niſi in ꝯdemnando. vt i. l. pinde. ff. ad. l. aqui. ⁊ in. l. ſi ꝯfeſſus. ff. de cuſto. reo. l. q̄ ſententiā. C. de penis. cum ſimi. ¶ Cū ergo dictus nicolaus fuerit ⁊ ſit cōtumax ⁊ ſic habeatur p ꝯfeſſo: ergo dꝫ ꝯdēnari ⁊ banniri ſm formā ſtatutoꝝ ⁊ ſm tenorem dicte inquiſitionis. ¶ Sꝫ iſtis nō obſtātibus ꝯtrariam ſniam puto ð iure veriorē: vcꝫ ꝙ nō obſtāte dicta cōtumacia ⁊ nō obſtāte dicta ficta ꝯfeſſio-

ne poteſtas nec ei⁹ curia nō poſſit dictū
Nicolaū cōdēnare nec ad mortē nec ad
mutilationē mēbri: nec finaliter ad ali-
quā penā corporalē nec pecuniariā: ſed
imo cū tanꝗ innocētē a delicto de quo
eſt inquiſitus debet abſoluere nō obſtā-
tibus predictis iurib⁹ ſtatu. ⁊ ꝓuiſioni-
bus. Qḋ oſtēdo plurib⁹ modis ⁊ pluri-
bus medijs iurib⁹ ⁊ rōnibus. Et primo
premitto vnū in iure ſatis vulgatū: vꝫ
qḋ iudex debet omni via ⁊ omni conatu
perqrere veritatē vt poſſit iudiciū ſuum
cū ipſa veritate cōformare: ⁊ dꝫ ipſaꝫ ve-
ritatē ſummope iuuare ⁊ ad lucem ꝑdu-
cere: vt voluit Ang. in cōſi. ſuo. cxc. inci.
22 titius fuit inqſit⁹ ⁊c. vbi dicit † qḋ bon⁹
iudex debet veritatē inqrere toto poſſe
ſuo in maleficijs potiſſime ad defenſaꝫ
per. l. ſi nō defendant. ff. de penis. ⁊ per
l. f. §. fi. ff. de qōni. Pro q facit optie tex. i
l. fi. in ṽbo veritati locuꝫ ſemper fore. ff.
de proba. ⁊ voluit Ange. in conſi. ccxxij.
inci. bene ⁊ egregie. in prin. Et dꝫ etiam
ipſe iudex veritatis ꝓbationes amplia-
re ⁊ eis fauere vt ſalue ſint: vt habetur
in. l. carēt. ff. de teſti. ⁊ i. l. ne qd §. de his
ff. de incen. rui. naufra. ⁊ voluit Pau. de
ca. in cōſi. ſuo. cccij. inci. iudex ⁊c. in ꝓnc.
vbi dicit qḋ iudex eſt miniſter Dei i ter-
ris. vt in. c. ne quis. xv. q. j. ⁊ in. c. nō ſolū
xxiij. q. v. Ut igit ipſi⁹ iudicis ꝓcedat de
vultu Dei iudiciū q eſt via ṽitas ⁊ vita:
vt in. c. vt noſtrū. vt eccleſia. bñfi. in ꝓnc.
⁊ in. c. vt noſtrū. de appella. debet cōfor-
mare iudiciū ſuū cū ṽitate: ⁊ ipſam ſum-
mope iuuare ⁊ ad lucē ꝑducere. allegat
d. l. fi. ff. de ꝓbatio. ⁊. l. illicitas. §. ṽitas.
ff. de offi. ꝓſi. Subdit poſtea ipſe Pau. de
ca. ibi qḋ ſi litera legis vel ſtatuti ſerua-
ta repugnante ꝯſciẽtia iudex veritatē
offendat vel ſupplātet: edificat ad gehē-
nam ⁊ animā occidit: cū ſcriptura dicat
qḋ litera occidit: ſpirit⁹ aūt viuificat. Di-
cit etiam qḋ iudiciū nō ſolū in cōſpectu
ſummi Dei ſordeſcit quādo veritas de-
relinquitur ⁊ ſequuntur verba legis vel
ſtatuti: ſed etiam ab ipſis legibus dam-
23 natur: cum ſcriptum ſit † ꝙ verba legis
vel ſtatuti non ſunt captanda nec caul-
landa: ſed qua mente dicta ſunt conſi-
deranda. allegat. l. ad exhibendū. ff. ad
exhiben. Pro quibus faciunt dicta per
Bal. in. c. f. in. iij. colū. de officio iudicis
vbi dixit quod iudex debet omnib⁹ mo-
dis laborare pro veritate ſubuenienda.
Et faciunt dicta per do. Franci. de cre.
in conſilio ſuo incipi. ſereniſſimus Im-
perator. in princi. quod conſilium eſt in-
ſertum inter conſilia domini Alexan. et
eſt mihi numero. ccvij. vbi dicit quod
Imperator monet nos eſſe veritatis imi-
tatores. allegat. l. j. in fine. C. de dediti-
tia liber. tollen. Et ſubdit quod veritas
ſuper omnia amanda eſt: vt dixit iuriſ-
conſultus in. l. ita legatum. ff. de condi-
tio. ⁊ demonſtra. quod etiaꝫ dixit Soci.
in conſi. ſuo. viij. incipien. viſis ⁊ diligen-
ter poſt princip. Et faciunt etiam dicta
per do. Cardi. in conſi. ſuo. cxlvij. incip.
in queſtione illorum. poſt principi. vbi
24 dixit ꝙ neduꝫ iudex ſed etiam arbitra-
tor debet laborare pro veritate inueniē-
da: ad qḋ allegat bonū tex. in. l. is apud
quem. C. de edefi. ⁊ in. c. iudicanteꝫ. xxx.
q. vlti. Et dixit Specu. in titu. de teſte
in. §. qualiter auten. verſi. deinde. quod
iudex debet curare ne veritas pereat
vel occultetur. Et omnium predictoruꝫ
ratio poteſt eſſe: quia veritas eſt mater
iuſtitie: vt inqt Bald. in. l. libertini. ff. de
ſta. homi. Item qḋ iudex teneatur omni
modo via ⁊ diligentia inuenire verita-
tem in delictis ⁊ in cauſis criminalibus
vltra iura ciuilia ꝑallegata cauet etiam
hoc in quadam prouiſione inſerta in-
ter ſtatuta criminalia: que prouiſio inci-
pit. Quia penarum leuitas ⁊c. in. §. or-
dinarius etiam: vbi dicitur qḋ poteſtas
in maleficijs teneat ꝑ veritate indagan-
da cogere realiter ⁊ ꝑſonaliter ⁊ quibuſ-
cūꝙ alijs remedijs oportunis quēlibet
de predictis informatum ſeu notitiam
vel ſcientiā aliquā de eis habentem ſeu
veriſimiliter habere debenteꝫ ad teſtifi-
candū ⁊ deponenduꝫ veritatē: ita ꝓprie
loquit ſupradicta prouiſio vt videri po-
teſt ⁊ inſpici. Idē ⁊ fortius cōtinet ⁊ ca-
uetur in alia prouiſione inci. prouid. re
volentes. vbi ante fi. dicitur qḋ pro veri-
tate inuenienda iudex pōt etiam hoies
torqre. Et ſic pꝫ tā de iure cōi ꝙ etiam
de iure municipali ꝙ iudex dꝫ ol via ſtu-

dio ⁊ diligẽtia perquirere ⁊ inueſtigare
veritatẽ rei: qđ etiã firmat Bal.i.l. repe
ti.l.cum mulier.in vlt.col.ff.ſolu. matri.
¶ Modo his ſtãtib⁹ dico qđ nõ obſtã-
te ɔtumacia dicti nicolai cauſata ab im
poſſibilitate ſe preſentandi pſonalr cuꝫ
ſit pro mercantijs ſuis vel domus ſue in
remotis et valde longinquis partibus
non debet curia pp̄ter hoc puenire ad
aliquã cõdẽnationẽ vel bannũ ɔtra di-
ctũ nicolaũ: ſꝫ diligẽter dꝫ ex officio ſuo
perquirer. veritatem: ⁊ dꝫ recipe teſtes
q̄ veriſilr ſciũt veritatẽ hui⁹ rei vti ſunt
coniuncti ⁊ affines dicti Nicolai ⁊ dicti
eius fratris mortui: maxime habitãtes
in domo ipſorũ fratrũ qui erũt omni ex-
25 ceptiõe maiores tñ pp̄ter paritatem af
fectionis que excludit omnem doluꝫ. vt
in.l.nõ ſolũ.§.i.ff.de ritu nup. ⁊ i.l.pe.§.
ſi vero pater adoptiu⁹. in fi.C. de adop.
⁊ voluit Bal. in.l.i.§. q̄uis.ff. vbi pup.
edu.ca.debe. vbi ponit no. vbũ in mate-
ria: tũ etiã pp̄ter ea que habẽtur in.l.cõ
ſenſu.C.de repu.cuꝫ ſi. Et hoc mõ iudex
pcedit ſup certo ⁊ nõ ſup fictiõe vł ima
ginatiõe. Et ab iſtis affinib⁹ ⁊ familia-
ribus dictoꝝ fratrũ curia ipſa poterit p
cipere: ⁊ vt ita dixerim manu tãgere ve
rã ⁊ indubitatã innocẽtiã dicti Nicolai
contra oẽm iuſtitiã rigorẽ ⁊ equitatẽ in-
quiſiti ⁊ idebite vexati in pſona: bonis:
fama: ⁊ cõditiõe. Et hoc modo curia in-
quirẽs poterit intelligere ⁊ cognoſcere
qđ Nicolaus diligebat dictũ Bõſigno
rẽ eius fratrẽ: ⁊ q̄ cum eo nõ habuit ta-
lia verba nec talia facta q̄ veriſimiliter
mãdaſſet eum interfici. Itẽ poterit etiaꝫ
hoc modo cognoſcere ⁊ intelligere quã
to dolore acerrimo detentus fuit dictus
Nicolaus quando intellexit dictuꝫ ei⁹
fratrem fuiſſe vulneratum. Iteꝫ poterit
habere veram ſcientiam ⁊ notitiam ſue
abſentie: ⁊ qua de cauſa ſe abſentauit: et
reperiet ipſum ſe abſentaſſe cauſa mer-
cantiarum domus ſue ne damnificaret
in eis. ⁊ poterit hoc mõ curia intellige-
re bonitatẽ ⁊ innocẽtiã dicti nicolai. Et
poſtq̄ vt dixi. ſ. tam de iure cõi q̄ muni
cipali iudex tenet omni ſtudio ⁊ diligen
tia pq̄rere veritatẽ: nõ puto qđ dein-
re ad condẽnandũ ſufficiat curie ſola cõ
tumacia dicti Nicolai aliter non pbato
26 delicto. ⁊ eo q̄ contumax non dr verus
delinquẽs: nec vere cõfeſſus: ſed dr con
feſſus p fictionẽ legis vel ſtatuti volen-
tis qđ cõtumax habeat p cõfeſſo. Nec
ſequitur talis inquiſitus de crimine eſt
contumax: ergo cõmiſit delictuꝫ de quo
inquiri t. Et qđ nõ ſufficiat ſola cõtuma
cia inq̄ſiti ad hoc vt ipſe poſſit condẽ-
nari patet tam de iure municipali q̄ de
iure cõi. De iure municipali ſatis ptꝫ:
nam in ſtatuto anteriori dicit qđ conta
max habeat p confeſſo: poſtea ſequunt
dicte puiſiões dicẽtes qđ iudex debeat
perquirere veritatẽ oi poſſe ſuo etiã tor-
quendo pſonas: vt. ſ. retuli. ergo ex hoc
apparet qđ nõ ſufficit ſola contumacia
q2 ſi ſola cõtumacia ſufficeret ſuperflue
dicte puiſiones facte poſt dicta ſtatuta
dixiſſent qđ iudex debeat perquirere ve
ritateꝫ: ſed ſatis fuiſſet dicere q̄ habita
cõtumacia rei ipſe re⁹ condẽnet vel bã-
niatur: ⁊ ſic ſatis patet ex hoc qđ de iure
municipali ad ɔdẽnãdũ inq̄ſitũ nõ ſuffi
cit ſola ɔtumacia. ¶ Itẽ hoc magis cla
re ⁊ lucide apparet ex ſtatuto poſito ſub
rubrica de iuř et ſatiſdatione preſtãda
in.§.nõ cõparẽte aũt. vbi dr nõ ɔparẽte
aũt nec detẽto accuſato vel notificato ſo
la cõtumacia nõ faciat eũ haberi p con
feſſo nec habeat pro plena pbatiõe nec
poſſit bãniri vel in bãno poni nec in bã
no exemplari vigore dicte accuſatiõis:
vel notificationis: niſi precedãt proba-
tiones vel aliqua indicia veriſilia arbi-
trio.d.poteſtatis: de quibus apparet in
actis curie ⁊c. ita formalr dicit ſtatutuꝫ
predictũ. ¶ Ex quibus clare conſtat qđ
licet reus ſit ɔtumax: attñ aliter non cõ-
ſtante de delicto non põt cõdẽnari vel
bãniri ex ſola cõtumacia. Et non refert
q̄ dictũ ſtatutũ loq̄t in accuſato vel no-
tificato ⁊ nõ in reo inq̄ſito ex officio iu-
27 dicis: vt i caſu nr̃o. Qm iudex inquirẽs
ſuccedit in locũ accuſatoris i oib⁹ p̄ter-
q̄ in ſubſcriptione ad penã talionis ſm
Bart.in.l.ſi.in.§.ſi publico.v°.q̄ro vtrũ
ff.de adul. ⁊ in.l.i.ff.de ſuſpe.tuto. ⁊ in.l.
libelloꝝ.in pn.ff.de accuſ. ⁊ voluit Sa-
lic.in.l.ea q̄dẽ.C.de accuſa. quos refert
Alex.in cõſi.ſuo.lxiiij.inci. viſo. themate

in.ſ.colū.in.ij.vol.vbi ſubdit ꝙ officium
iudicis inq̄rētis ſuccedit in locū accuſa
toris:⁊ ideo dicit ꝙ ille ſolēnitates q̄ re-
quirunt in inq̄ſitione.qꝛ ſubrogatus ſa-
pit naturam illius in cuius locum ſub-
rogat̄.l.ſi cū.§.iniuriarū.ff.ſi quis cau.c.
eccleſia.vt lite pendē.Subdit etiaꝫ dñs
Alex.in.d.ꝯſi.ſe ex iſtis dicere ꝙ oēs ex-
ceptiones q̄ poſſunt opponi cōtra accu
ſatorē poſſunt opponi cōtra iudiceꝫ in-
quirentē.Itē dicit etiā ipſe Alexā.vbi.ſ.
28 ꝙ quādo ſtatutū repellit accuſatorem
videt etiā repellere iudicē inq̄rentē. ad
quod alle.Bar.in.l.nō ſolū.i.§.quāꝗ.
ff.de iniurijs.⁊ in.l.ij.§.qđ aūt per illum
tex.ff.de accuſ.⁊ in.l.queſitū.ff.de in ius
voc.⁊ Bal.in repe.l.cū mulier.in vlt.q.
ff.ſo.ma.⁊ Pet.de ancha.in.c.nulli.de
accuſa.Itē hāc partē ꝙ iudex inquirēs
ſuccedat loco accuſatoris firmauit An-
ge.in repe.l.ſi vacātia.C.de bo.vacā.℣.
quero an iudex teneatur.⁊ Sali.in.l.ea
quidē.in ver.per denūciationē.C.de ac
cuſa.⁊ Ange.de are.in tract.ſuo malefi.
in verbo hec eſt quedā inquiſitio.i ver.
v.qñ iudex inquirit ⁊c. ¶ Patet etiā de
iure cōi ꝙ ſola cōtumacia inquiſiti non
eſt ſufficiēs ad eum cōdēnandū:ſꝫ etiaꝫ
29 de iure cōi cautū ſit ꝙ cōtumax habeat̄
pro confeſſo.vt in.c.decernimus.⁊ in.c.
abſens.iij.q.ix.⁊ in.c.rurſus.ix.q.iij.⁊ in
l.iij.C.de aſſeſ.⁊ in aut.qua in ꝓuincia.
ver.qꝛ cōtumacia eius ⁊c.C.vbi de cri.
agi opor.l.ſenat⁹.§.diu⁹.ff.de iure fiſ.et
voluit Spec.in tit.de accuſa.in.§.fin.in
ij.colū.i.iiij.parte vbi plura alia iura ad
hoc allegat.Et tñ dicta ſola cōtumacia
30 nō eſt potēs nec ſufficiēs ad cōdēnan-
dū ipſum ꝯtumacē.ita not.dixit Specu.
in.d.ti.de accu.in.§.fin.in.ix.col.ver.ſed
pone.A.fuit accuſat⁹ ⁊c.vbi dicit ꝙ licet
ex forma.l.vel ſtatuti contumax dēat ha
beri pro cōfeſſo:tñ ad hoc vt valeat con
dēnatio de delicto contra accuſatuꝫ vel
inquiſitū de crimine dꝫ vltra cōtumacē
cōſtare de delicto:⁊ dꝫ cōuinci de ipſo.
31 taliter nō valet bānū nec ꝯdēnatio: ad
qđ allegat bonum text.in.l.rapto es.C.
de epi.⁊ cle.poſt prin.in ver.conuicti. et
ibi circa me.in ver. poſt legitimas pro-
bationes iuri cognitas ⁊c.⁊ ibi in fin. in
ver.reperti.et conuicti fuerint.Ad qđ ēt
facit optime tex.quem ipſe non vidit in
d.aut.qua in prouincia.in.§.j.verſ.ſi ta-
men omnino appareat obnoxius ⁊c.C.
vbi de cri.agi opꝫ.de quo latius dixi in
repe.mea.l.vnice.C.de rap.virgi.nume.
cxxix. ¶ Apparet igit̄ ꝙ quocunq; iure
ſola cōtumacia rei iq̄ſiti nō eſt ſufficiēs
ad ipſum reū ꝯdēnādū vel bannienduꝫ
ergo dictus nicolaus nō pōt condēnari
nec bāniri:licet ſit cōtumax:que eius cō
tumacia nō eſt volūtaria ſed neceſſaria
⁊ impoſſibile eſt ei qui eſt in taꝫ longin
quis ⁊ remotis partibus cōparere pſo-
naliter. ¶ Nec hꝫ obſtare ſi p curiā di-
ceret̄ ꝙ imo in caſu iſto pōt condēnari
dictus nicolaus ſm tenorē inquiſitiōis
⁊ ſm formā ſtatutoꝝ:qꝛ ꝯtumacia ipſi⁹
nicolai nō eſt ſola:ſꝫ imo cū ea cōcurrūt
plura indicia ꝓpter que merito pōt de-
ueniri ad ꝯdēnationē ⁊ bannū ⁊c. ¶ Re
ſpondeo ꝙ mihi nō ſunt vere nota indicia
que aſſerit habere curia contra.d.nico-
laū.Attamen diligenter excogitās ⁊ aio
reuoluēs p argumētum a ſolitis ⁊ ai cōi-
ter accidētib⁹ nō credo ex rōnib⁹ veriſi
milib⁹ ꝙ aliqđ indiciū alicuius momē-
ti ſit apđ curiā ꝙ aſſerta fuga ⁊ cōtuma
cia.d.nicolai.Et mihi videt̄ impoſſibi-
le ꝙ aliq̄s in orbe reperiat̄ qui deponat
de aliq̄ mādato de occidēdo vel vulne-
rādo.d.bonſignorē facto p.d.nicolauꝫ.
Primo qꝛ illud qđ nō eſt nec fuit proba
ri non pōt per fidedignos teſtes: et caſu
quo aliq̄s hoc deponeret ſcꝫ.d.nicolaū
dediſſe mādatū ad vulnerādū vl occidē-
dū fratrē ſuū nō eēt ei credēdū nec eſſet
ei aliq̄ adhibēda fides duabus rōnib⁹.
ſatis vrgētib⁹.Primo qꝛ ſi aliq̄s teſtis de-
poneret ꝙ nicola⁹ dediſſet alicui māda
tū ad vulnerādū vel occidēdū ei⁹ fratrē
deponeret nō viſile ⁊ illđ qđ hꝫ oēm iu-
32 ris pſumptionem ꝯtra ſe ⁊ qđ eſt remo
tū a veriſili:ꝙ merito dicitur falſitatis
imago ſm Bal.in.l.j.in.iiij.co.C.đ ſer.
fugi.⁊ merito tali teſti non eēt credēdū:
qꝛ nō veriſilibus iudex nō dꝫ adhibere
fidem ſm Pe.de anch.i cōſil.ſuo.cclvij.
incip.ex ordine cōtractuū.in vlt.colū.et
dixit idē Pet.de anch.in cōſil.ſuo.clvij.
inci.viſa facti narratione ⁊c.in.vij.colū.

in fi. q allegās nō veriſimile non debet audiri. Et dixit Bal. in. l. fin. in fin. C. de
33 eden. † q pbatio dz eſſe veriſimilis: alʼs ei nō eſt ſtandū. Et dixit Innoc. in. c. auditis. de pſcrip. q teſtib9 deponentibus nō veriſilia nō eſt credēdū qd etiaz voluit do. Feli. in. c. licet cauſam. in verbo nota decimo. de pba. Et forti9 dixit do. Alex. in cōſi. ſuo. ccccxxxviij. incip. circa
34 pmū ⁊c. in pe. col. † q teſtis dictum nō veriſimile eſt ſuſpectuz de falſo. ⁊ faciūt alia plura q̄ adduxi in. l. j. in prin. in. xv. col. ver. quo aūt ad tertiā. ff. de qōni. Et q pdicta nō ſint veriſimilia ptz ad ſenſum ⁊ ad iudiciū cuiuſlibet prudentis viri. p quo facit illud vulgare pverbium
35 dicēs † q lupus comedit alienā carnem: ſuā ante lingua lingit. ⁊ facit aliud vul
36 gare † inter carnē ⁊ vnguem nemo ſe interponat. Nō eſt ergo veriſilē q dictus nicolaus dederit alicui mādatū de vulnerādo vel occidēdo eius fratrē. Scda ratio pter quā non eſt credēdū alicui deponēti de dicto aſſerto mādato eſt: qr dict9 nicolaus nō eſt mentecaptus nec īfamis: ſz imo eſt hō prudēs ⁊ circūſpectus: vt eſt notum oībus eū cognoſcentibus: ⁊ nō eſt ſolitus facere leuitates vel fatuitates. Et caſu quo ex aliq̄ iuſta cauſa voluiſſet ipſe nicolaus dare mādatū alicui puta titio de vulnerando vel occidendo aliquē extraneuz eius inimicum vere nō eſt credendū q tale mandatum dediſſet ipſi titio in pſentia alicui9 pſone ſz i ſecreto iſtd feciſſet ſemoto penit9 oi teſte. ⁊ hoc credo oib9 auribus conſonare ſi vnuſquiſq de re facit cōiecturā. ¶ Quāto ergo forti9 eſt dicēdū ſi nicolaus voluiſſet dare mandatum alicui de occidēdo vel vulnerādo fratrez q abſit noluiſſet q aliqs hoc ſciuiſſet: nec etiaz aues ſi potuiſſet: ergo nō eſt dicēdū nec cōiecturandū q curia receperit aliquez teſtem ſup tali mandato. Et ſic reſultat rationabilis pſumptio q curia non habeat aliud indiciū q̄ aſſerta fuga. d. nicolai ⁊. d. ei9 cōtumacia. que quidē indicia in hoc caſu nihil operant̄ nec modo aliquo nocēt. d. nicolao qd oſtēdo pluribus modis iurib9 ⁊ rationib9. ¶ Et primo dico q lz aliquo caſu fuga faciat indicium ad torturā cōtra fugiētez. vt habet̄ p doc. in. l. admonēdi. ff. de iureiur. ⁊ in. l. in bone fidei. C. eod. ⁊ in. l. in lege cor. ff. ad ſillcia. attamen fuga non facit indiciū cōtra illuz qui iuſto timore aufu
37 git: † ⁊ ideo ſi qs aufugit poſtq̄ fuit accuſat9 vel inqſit9: talis fuga non faciet indiciū cōtra eū: ſecus ſi aufugit anteq̄ eſſet accuſatus vel inqſitus: qr tunc facit indiciū cōtra eū. ita dixit Bar. in. l. ſ. ff. d bonis eoꝝ q̄ ań ſentē mor. ſibi. conſciue. qd dictū cōmēdat Ang. i. l. fi. ff. de qōni. in pe. col. ⁊ Matthe. i no. ſuo. cliij. incip. nota q tota. ⁊ And. rom. in. l. lege cornelia. in. ij. col. ff. ad ſille. ⁊ Ange. de aret. in tract. malefi. in verbo fama publica. in ver. an fuga. Ita in caſu nro dicta aſſerta fuga ſi dici poteſt fuga nō facit indiciū aliquod cōtra dictū nicolaū cuz ipſe habuerit iuſtam cauſam, ſe abſentandi. Primo pter eius mercātias expediendas quas hz in lōginquis ptibus vt eſt notoriū ī hac ciuitate. Scdo qr peruenit ad eius aures q non modo vel ſtilo ſolito ſed inſolito ex inſtigatione et malis vbis aliquoꝝ inimicoꝝ ſuorum erat factum mandatū a reuerendiſſimo. d. guber natore magnifico. d. poteſtati q deberet incōtinēti formare inquiſitionē et proceſſum cōtra. d. nicolaū de mandato dato ad occidendū fratrez, abbreuiatis terminis ſtatutoꝝ ⁊ hec faceret nō obſtātib9 legib9 ſtatutis reformatiōib9 et puiſiōib9 cōis boń. quibus oībus derogabat: vt lati9 in ipo mādato continet̄. Ex quo mādato inſolito cauſat9 eſt ipi nicalao iuſtus timor cadēs in conſtantē virū: maxime literis ⁊ iuribus ignarū q cōtra eū deberet pcedi velo leuato: ⁊ q iura ſua ⁊ rōnes ſue poſtponerent̄ ⁊ nō audirent̄: ex qb9 ptz p ſupradicta q dicta aſſerta fuga ſeu abſentia. d. nicolai nullū facit indiciū ꝯ euz. Dico et ſcdo q dicta aſſerta fuga abſentia ſeu cōtumacia. d. nicolai nō facit aliqd indicium ꝯ
38 ipm alia de cā: vez † qr fuga non facit aliqd indiciū cōtra fugientē qñ fugiens p prius reputabatur bone vite ⁊ fame: fm Archi. i. c. decernim9. iij. q. ix. quē refert ⁊ ſequit̄. d. Frā. bru. in tra. ſuo de indi. et tortu. in. iij. char. in. ij. colū. in fi. vbi dicit.

q hoc etiā fuit de mente Bald.in.d.l.in
39 bonefidei.C.de iureiu. vbi dixit † q ab-
ſentia alicuius in dubio ꝑſumitur in bonā
ptē. ¶ Modo in caſu noſtro clare appa
ret q dicta aſſerta fuga abſentia ſeu con
tumacia nullū facit indiciū ꝯ dictum ni-
colaū qui per prius reputabat bone vite
⁊ fame: vt eſt clarū ⁊ notoriū in hac ciui-
tate ⁊ curia: etiam poterit ſi ſibi videbit
recipe ⁊ examinare teſtes ſup hoc ergo
etiā ex hoc capite.d.aſſerta fuga abſen-
tia ſeu cōtumacia nō facit aliqd indiciū
ꝯ.d.nicolaum. ¶ Alia etiā rōne.d.aſſer-
ta fuga tollit. Nā vt dixi.d.de bōſigno-
rib⁹ fuerūt ⁊ ſunt notabiles mercatores
⁊ habēt ei⁹ mercātias in ptib⁹ flandrie
⁊ ſunt coacti more mercatorū tpibus cō-
gruis ſe trāſferre ad nundinas in diuer-
ſis locis: ⁊ ipſe nicolaus ad ſilia itinera
eſt ſolit⁹ ⁊ expert⁹. ſi ergo receſſit de hac
ciuitate iſte ſuus receſſus non pōt curie
nec aliquib⁹ aliis cauſare indiciū vel ſu
ſpicionē aliquā: cū iam p pri⁹ ante dictū
homicidiū cōmiſſum ipſe nicolaus eſſet
obligatus ⁊ aſtrict⁹ recedere ꝑpter.d.
mercantias ⁊ nundinas: ergo ex receſſu
ſuo nullū oꝛit indiciū ꝯ eūz. Ad qd opti-
me deſeruit not. doctrina Bal.in.l.j.C.
an ſerui⁹ ex ſuo facto in fi. vbi querit ſi ali
quis cōmiſit maleficiū: ⁊ poſtea intrauit
religionem: an nō obſtante tali ingreſſu
poſſit de tali delicto puniri p iudicez ſe-
cularē tanꝗ intrauerit religionē. in quo
40 dicit † q ſi prio emiſerat votū intrādi re
ligionē poſtea cōmiſit delictuz: ⁊ poſtea
intrauit religionē qd nō poterit puniri
p iudicē ſecularē. allegat rationē dicēs:
qꝛ ille ſtat⁹ erat iam implicit⁹ tpe delicti
⁊ iō dz de eo iudicari tāꝗ de clerico: qd
dicit eſſe tenendū cordi. qd dictū refert ⁊
ſequitur Jo.de ana.in.c.ad falſarioꝝ.
in vlti.col.de cri.fal. Jta modo in ꝑpo
ſito nr̄o cū ante dictū delictū cōmiſſum.
d.nicola⁹ eſſet obligat⁹ ⁊ aſtrict⁹ ꝑpter
d.eius mercātias ⁊ traficū ſe abſentare:
ergo non eſt dicendū qd ſe abſentauerit
vel aufugerit ꝑpter dictum delictū: ⁊ ſic
clare patet qd ex.d.aſſerta fuga abſentia
vel cōtumacia.d. nicolai non oꝛit cōtra
eū aliqd indiciū vel ſiniſtra ſuſpicio ⁊c.
Et ſup hoc curia poterit certiorari reci-
piendo teſtes q ſciūt veritatē hui⁹ rei: et
qui ſciūt qd ante.d.homicidium.d.nico-
laus oꝛdinauerat iter ſuū: ⁊ iā cōpoſue-
rat ſarcinulas p dicto itinere faciendo.
Et ſic curia repiet merā veritatē dūmo-
do velit perquirere ⁊ diligēter inueſtiga
re veritatē vt tenet facere p iura ⁊ doctri-
nas ſuperius allegatas. Quib⁹ addo qd
multū ſing. voluit.d.franc.de are.in ꝯſi.
ſuo.cxlvij.incip.viſa cōſultatione ⁊c.vbi
dixit qd etiā cōtra verā ⁊ ſpontaneā cō-
41 feſſionem rei † iudex ex officio recipit te
ſtes ad defenſam rei in cauſa criali. de
quo dicit eſſe caſum in.l.j.§.ſi qs vltro.
⁊ ibi Bar.ff.de qō.⁊ clarius per eū in.l.
iiij.in.§.hoc aūt.ff.de dam.infec. Et ſub-
dit.d.frā.in.d.ꝯſi. qd nō dz repelli a iu-
dice allegans cās innocētie alicuius rei:
42 † lz procurator in cauſa criali non poſſit
admitti: vt eſt caſus in.l. ſeruum quoqꝫ.
in.§.publice itereſt.ff.de pcur.p quē tex.
Bar.ibi.⁊ in.l.pe.§.ad crimē.ff.de pub.
iud.dat talē regulā: vcꝫ q vbi pōt proce-
di contra abſentē de crimine ⁊ fieri ſnīa
ſuper illo ſemp admittit excuſator ad al-
legādas cauſas innocētie: lz procurator
non admittat: ⁊ dicit q hec eſt cōioꝛ ſnīa
doc.in.d.locis.⁊ in.l. reos. C. de accuſa.
lz aliq ꝯdixerint. de quo ēt in.c.veniens.
de accuſ. qd etiā firmat Joan. de ana.in
d.c.veniēs.in.xj.col. Subdit poſtea do.
fran.in.d.ꝯſi. ſuo illud eſſe indubitatū
43 † qd iudex ex officio ſuo non ſolū ad de-
fenſam rei abſentis pōt teſtes recipere:
lz ſint publicate atteſtationes: ſed etiam
ad hoc tenet ipſe iudex. ita no. Bar. ſm
eū in diſputa. ſua quam refert in.l.iiij.§.
hoc autem iudiciū.ff.de dā.infe.⁊ in.l.ij.
i fi.ff.de qō.⁊ in.d.§.ad crimē.⁊ i.l. ſeruū
quoqꝫ.i.§. publice. de pcu. de q ēt ponit
Bal.poſt Bar.i aut.at q ſel.C.de pba.
⁊ moder.i.c.fraternitatis. extra de teſti. Jta
dicit.d.frā.i.d.ꝯſi. quecū dicta ſi bn̄ cō-
ſiderent dant victoriā.d.nicolao: ⁊ clare
oſtēdūt q in caſu nr̄o.d.ptās ſeu eius cu
ria debēt ⁊ tenent ex offō ſuo pte nō in-
ſtāte recipe teſtes iformatos de innocen
tia ⁊ abſētia ipſius nicolai. ¶ Quinimo
etiā ſi aliqs pcurator affinis vel amicus
ipſius nicolai peteret vt tales teſtes ſup
predictis reciperent admitti ſm doctri-

Bar. in pluribꝰ locis relatã a dño Frãc. in. d. ꝯſ. ¶ Attẽto ꝙ ſumꝰ in caſu in quo ꝯ ipſum reũ abſentẽ ex forma ſtatuti põt inquiri ꝛ ꝓcedi ſeruatis ſeruandis: ꝛ põt ferri ſnia ꝯ abſentẽ vt apparet ex ſtatuto poſito ſub rub. de modo ꝛ forma ꝓcedẽdi ꝯ accuſatos vel inquiſitos ꝯtumaces. Itẽ vltra ꝓmiſſa ꝙ curia in caſu nr̃o nõ obſtante abſentia vel aſſerta ꝯtumacia. d. nicolai debeat ex officio ſuo recipe teſtes ſup innocẽtia. d. nicolai. ꝛ ſup ꝓdictis adduco Io. de imo. in. c. veniens. de accuſa. quẽ ibi refert ꝛ ſequit̃ Io. de ana. in. vij. col. vbi dixerũt ꝙ oẽs doct. tenent
44 † ꝙ in cã criali poſſit interuenire inſtructor ꝛ informator de defenſiõibꝰ abſñtis: q: ẽt iudex dꝫ ſe de hoc informare. p. l. ſi nõ defendant̃. ff. de penis. ꝛ iõ dicit Io. de imol. ibi. ꝗ. ſe al's feciſſe porrigere capitula curie ꝛ iudici maleficioꝝ ſup qbꝰ poterat petere defenſionẽ abſñs ꝛ fecit noiare teſtes in ſcriptis q̃ ſup capitulis poterãt informare iudicẽ: ꝛ fecit ꝓteſtari curie ꝛ iudici qð vellent ſuper predictis inquirere veritatẽ: q: ad hoc tenebantur etiã nemine petente: ꝛ ſi hoc nõ facerent dicit ꝙ poterit eis imputari in ſyndicatu: ꝛ per hoc dicit ipſe Io. de imo. ſe cuſaſſe vnũ a ſnia banni. ita ad literã dicit ꝛ refert Io. de ana. in. d. c. veniẽs. in. vij. col. ver. nunq̃d aũt. Que doctrina mi fallor optime deſeruit caſui noſtro: ex qua clare apparet qð curia tenetur recipere teſtes innocẽtie dicti nicolai ꝛ teſtes ad tolerãda indicia ſi aliqua ſunt ꝯtra eum nõ obſtãte eius abſentia vel aſſerta ꝯtumacia: al's tenebunt̃ ipſi iudices in ſyndicatu quo tpe oibꝰ patebunt̃ que indicia erãt ꝯtra ipſum nicolaũ: ꝛ quõ ꝛ qbꝰ medijs fuerit ꝓceſſum ꝯ eum. Nec curia dꝫ facere fundamẽtũ in illo qð. ſ. retuli
45 ꝙ cõtumax hr̃ pro cõfeſſo. Qm̃ ſi liquet iudici put ſibi liquere põt ſi vult ipſum nicolaũ abſentẽ: ꝛ vt dr̃ ꝯtumacẽ eſſe innocentẽ ꝛ nõ culpabilẽ: lꝫ poſſet dici cõtumax iudex nõ põt nec dꝫ eũ cõdẽnare. ita ſing. dixit Bar. in cõſi. ſuo. c. incip. a dño cyno de bononia. in vlt. col. per. l. ſi nõ defendant̃. ff. de penis. ꝛ ita ẽt colligitur ex v̈bis Bal. i rubr. C. de manu. vin. ꝛ voluit. d. Bar. cepo. in ꝯſi. ſuo. xlix. incip. quamꝙ ꝛc. in vlt. col. ꝛ in ſua cautela ccliiij. incip. ſimilẽ cautelã. ꝛ in alia cautela ſua. lxvij. incip. in cã criminali. Pro quibus optime faciũt dicta p gl. Bar. et doc. in. l. vbi pactũ. C. de trãſ. ꝛ p Bar. et alios in. d. l. ſeruũ quoqꝫ. §. publice. ꝛ in d. l. pe. §. ad crimẽ. ff. de publi. iud. ꝛ p Cepo. in cõſil. ſuo. xxix. incip. viſo ꝓceſſu. in antepe. col. ꝛ p Band. in trac. maleſi. ſub rub. de qõni. ꝛ tormẽtis. circa. v. col. ver. quid erit de qõne. ꝛ per Guido. de ſuza. in trac. ſuo. de tormẽtis. in. x. col. ver. ſed quid de qõne. ꝛ p. d. Franc. de are. in. d. conſi. ſuo. cxlvij. in. ij. ꝛ. iij. col. ¶ Satis ergo ꝛ abunde puto cõſtare ex ſupra adductis vnicuiqꝫ recte ſentienti qð curia inquirẽs tenet̃ ex officio perquirere ꝛ diligenter inueſtigare veritatem ꝛ innocẽtiam dicti nicolai quã faciliter inueniet ſi vt tenet̃ noluerit recipere teſtes ſcientes veritatẽ ꝛ innocentiã ipſius nicolai qua reperta poterit ꝛ debebit eum abſoluere a dicta inquiſitiõe ꝛ ab oibus in ea cõtentis p iura ꝛ rõnes ſuperius adductas. ¶ Modo dico ꝙ nõ obſtat ꝯ ſuperius dicta: ſi ex pte curie diceret̃ circa ꝑmũ dubiũ ꝛ circa dictã nullitatẽ ꝛ inualiditatẽ. d. inq̃ſitiõis qð imo dicta inquiſitio fuit ꝛ eſt valida: maxime ſtante quodã mãdato reuerẽdiſſimi. D. gubernatoris facto dño poteſtati ꝛ ſuis iudicibus: in quo eis mãdat̃ ꝙ incõtinenti debeant ꝯ dictũ nicolaũ ꝓceſſum ꝛ inquiſitionẽ formare ſup eo qð ipſe nicolaꝰ cõmiſerit ꝛ mãdauerit bõſignorẽ eiꝰ fratrẽ vulnerari ꝛ interfici procedẽdo ꝯ ipm̃ ſi fuerit ꝯtumax ad bãnũ ꝛ ad ꝯdẽnationẽ ſm̃ formam ſtatutoꝝ abbreuiatis terminis ſtatutarijs ſtatutis reformatiõibꝰ ꝛ ꝓuiſionibꝰ cõis Boñ. ceteriſqꝫ in ꝯtrariũ faciẽtibꝰ nõ obſtãtibus q̃buſcuqꝫ. Dato ergo ſine veri ꝑiudicio qð dicta inquiſitio non potuiſſet de iure formari ꝓpter ea que allegata ſunt ſupra: tñ vigore dicti mandati ſuſtinet̃ ꝛ validat̃. d. inquiſitio ꝛ ois ꝓceſſus agitatus ꝯ. d. nicolaũ. ¶ Quia rñdeo ꝛ dico qð imo dicta inq̃ſitio ꝛ proceſſus eſt nulla: ꝛ nullus non obſtante. d. mandato: qm̃ in ipſo mandato dicitur ꝙ procedant ſm̃ formam ſtatutorum: et ſic dñs gubernator in dicto mandato

mādato finaliter ⁊ ꝯcluſiue ſe refert ad dicta ſtatuta cōis boñ. vt ex ipſi⁹ inſpe‑ctione appet: ⁊ ſic per dictū mādatum nō ſunt ſublate ſolēnitates ⁊ requiſita ad va‑liditatē inq̄ſitiōis ⁊ ꝓceſſus que deficiūt in caſu noſtro: vt .ſ. dixi. ꝑreterea dico ꝙ etiam ſi in dicto mandato eſſet data li‑bera poteſtas ⁊ liberū arbitriū .d. poteſta‑ti ⁊ eius iudicibus procedēdi in .d. caſu contra dictū nicolaū: tñ etiā tūc teneren‑tur ſeruare ſolēnitatē ⁊ ordinē iuris: al's
46 proceſſus eſſet null⁹: † q: data libera po‑teſtate iudici procedēdi in aliqua cauſa contra aliquē: intelligit̃ tñ iuris ordine ſeruato ⁊ ſalua .l. municipali ⁊ conſuetu‑dine. ita dixit Bal. in .l. ſ. C. ſi ꝓpter pu‑bli. pẽſio. ⁊ in .c. j. in .§. iniuriā. in .vij. col.
47 de pace iura. fir. vbi dixit † qđ verbum libere reqrit ordinē iuris. ⁊ dicit qđ etiā in notorijs nō valēt ea q̄ fiūt ordinario ordine omiſſo: qđ etiā ſentit ipſe Bald. in .d. c. j. in .§. iudices in .ij. col. ver. ſ; nū‑quid. Et idem clarius firmat Bal. ⁊ .d. An. in .c. j. i prin. de offi. or. vbi dicunt ꝙ ſi data ſit iudici libera poteſtas ꝓceden‑di cōtra aliquē: intelligit̃ tñ precedente diffamatiōe ⁊ ſeruato iuris ordie. ꝑro quo etiā faciūt dicta p. d. Catal. in tract. ſuo ſyndica. in ver. cxxij. inci. adde ꝙ vbi iudex ⁊c. ⁊ p. d. Alex. in ꝯſi. ſuo. lxv. inci. habita ſup cōtētis ⁊c. in .ij. col. in .j. volu. ⁊ per Alberi. de roſa. i. iij. parte ſtatuto. q. xxxij. inci. item quero q: ſepe ⁊c. ⁊ per Jaſ. in .l. milites. C. de teſta. mili. ⁊ dixi. ſ. in prin. huius ꝯſultatiōis. ¶ Cōſtat igit̃ ex ſupradictis ꝙ nullitas ⁊ inualiditas di‑cte inquiſitiōis ⁊ proceſſus non validat̃ per dictū mādatum factum magnifico. D. poteſtati ⁊ ei⁹ curie per iura predicta. Ex quib⁹ oibus patet dictum nicolaum fore abſoluendum ⁊ liberandum a .d. in‑quiſitione ⁊ ab oibus in ea contentis. ⁊ ita concludo. ¶ Et qm̄ nuperrime mihi a fidedignis relatum eſt nunc .d. nico‑laum fuiſſe bannitum ⁊ condēnatum ad penā mortis ⁊ bona ſua fuiſſe cōfiſcata. Non poſſum ſatis mirari de feſtinātia ⁊ iniuſtitia ac infamia illata ipſi nicolao innocenti ⁊ eius familie. Et vtinam in beneficium aliquorū non practicetur ti‑tulus de pena iudicis qui male iudica.

qđ fere faciliter contingere poſſet: nam maiora vidi dieb⁹ meis. Et poſtq̄ res in hunc locū adducta eſt: ⁊ indebite ꝑſo‑na dicti nicolai bānita ⁊ infamata eſt. ⁊ vt audio aliqui ius dicentes palam ꝓfi‑tent̃ velle fiſco applicare bona dicti ni‑colai: ideo aliqua dicā circa .d. bona. Et
48 ideo dico ꝙ ſtante † nullitate inquiſitio‑nis ⁊ proceſſus agitati contra ipm̄ nico‑laum: ⁊ per ꝯñs bannū predictū non de‑beret addi affucto affictio iuxta text. in c. cū percuſſio. vij. q. ſ. l. tā demētis. C. de epiſ. audi. l. diu⁹. ff. de offic. preſi. cū ſi. et ſic non deberet ipſe nicolaus moleſtari ⁊ inquietari in bonis ſtāte eius innocen‑tia nullitate ⁊ inualiditate inquiſitionis ꝓceſſus ⁊ bāni ꝑdicti. ¶ Quinimo etiā ſi oia predicta eſſent ſolennia ⁊ valida: tñ non poſſet fiſc⁹ mō aliquo bona dicti nicolai ſibi vēdicare pretextu .d. banni: ⁊ .d. cōdēnationis: qđ oſtēdo incōuincibi‑liter triplici ratione. Et primo q: ſtatutū poſitū ſub rubi. de pena homicide ⁊c. di‑cens ꝙ bona homicide vel mandantis fieri homicidium fiſco pro parte: ⁊ offen‑ſo ꝑ alia parte ⁊ fabrice .s. ꝑetronij ap‑plicent̃ non habet locū in caſu noſtro: eo q: dictū ſtatutū in .§. ſi vo aliquis pre‑dictoꝝ ⁊c. dicit ꝙ ſi ille qui dicit̃ dediſſe mandatū ad homicidiū nō cōparuerit: ſ; paſſus fuerit ſe poni in bāno ſi proceſ‑ſum fuerit cōtra eum per inquiſitionem tūc ad hoc vt pena priuationis ⁊ appli‑catiōis bonoꝝ malefactoris exequi poſ‑ſit debeat cōſtare dño poteſtati ⁊ aliīs officialibus ante bānu; per plenā ſeu ſe‑miplenam probationē vel famā publicā de ipſo maleficio de quo bannitus fue‑rit ⁊c. Jta dicunt verba dicti ſtatuti. ¶ Ex quib⁹ apparet ꝙ nō poſſunt mo‑leſtari bona dicti nicolai cū de maleficio dicti aſſerti mandati de quo inquiſitus fuit non conſtet nec ꝯſtiterit ante dictu; bānum dño poteſtati ſeu ſuis iudicibus per plenā ſeu ſemiplenā ꝓbationem: vel per famā publicā de dicto maleficio vt videri poterit loco ⁊ tempore ex inſpe‑ctione ipſi⁹ proceſſus. ergo merito ſuc‑cedit regula illa cui nō conueniunt ver‑ba legis nō conuenit eius diſpoſitio. l. iij. §. toties. ff. de dā. infe. cum multis ſi.

¶ Preterea etiā ſi verba.d.ſtatuti conue
nirēt ipſi nicolao: attñ per hoc non poſ-
ſent eius bona moleſtari. Cū clarū ſit et
oībus notū in hac ciuitate qđ dictū ſta-
tutū nūq̄ fuerit obſeruatum: ⁊ hoc patet
q: mille ſunt bāniti in camera actorum
quorum bona nunq̄ fuerūt moleſtata:
49 †quo caſu tale ſtatutum non vſitatum
nec more vtentiū approbatū nullas hꝫ
vires nec aliquā validitatē. Ita dicit gl.
ab oīb⁹ cōmuniter approbata in.c.j. de
treu.⁊ pace. quā etiam refert ⁊ ſequit̄.d.
Alex.in cōſi.ſuo.vj.inci.viſo themate et
dubijs.in.ij.col.in.j.vol.vbi ſubdit ſatis
eē qđ a tēpore cōditi dicti ſtatuti tranſi-
uerint.x.anni qb⁹ nō fuerit receptum di
ctū ſtatutū in obſeruantiā ad cōmodū fi
ſci p not.p Dy.in.c.fi.de cōſue.in.vj.pro
quo fm eum faciūt etiam not.per bar.in
l.fi.in.§.ſed cū antiquitas.C.de cura. fu-
rio.⁊ in ɔſi.ſuo inci.index cōis ⁊c.⁊ ad-
ducit etiā Bal.in aut.oēs peregrini. in
vlt.col.in.C.cōia de ſucceſſio. vbi inqt
pone qđ fuit facta quedā reformatio cō
traria ſtatuto: tñ ſtatutum añ ⁊ poſt fuit
obſeruatū.⁊ cōcludit q̄ ſi reformatio nō
fuit more vtēnū approbata ſtatutū ad-
huc valet. ad qđ allegat not.p Archi.et
Dy.in.c.fi.de re.iur.i.vj. qđ etiā ſeq̄r Io.
de anc.in repe.c.canonū ſtatuta.in ver.
quero vlteri⁹ facta fuit q̄dā reformatio
⁊c. extra de cōſtitu. pro quo facit etiā fm
d.Alex.in.d.cōſil. qđ no.gl.⁊ ibi Bal.in
l.rē nō nouā.C.de iud. p quo faciūt ēt di
cta p Alex.in ɔſi.ſuo.cxxxij.inci. viſa fa-
cti narratione.in pe.colū.in.j.vol.⁊ per
Alex.i ɔſ.ſuo.cclxij.inci.viſis ⁊ ɔſidera-
tis.⁊c. Et facit optime qđ voluit multū
no.Io.de an.in cle.j.in.iij.col.de re.ec
50 cle.nō alie. vbi dixit† qđ q̄ñ ſtatutū ē an
tiquū, ⁊ inuſitatū: lꝫ ſit incluſum in volu-
mine ſtatutorum: tñ q: p̄t p̄babiliter igno-
rari valēt geſta cōtra tale ſtatutū. ¶ Ad
predicta etiā qđ per nō vſum tollat̄ lex
vel ſtatutum: facit optime tex. valde not.
in aut. quib. modis naturales effi. ſui. in
§.fi. ibi q̄m nō vtendo perempta eſt ⁊c.⁊.
l.prima.in prin.C.de cadu.tollen. ibi per
deſuetudinem emendata ⁊ abolita. ⁊ in-
ſtit. de obliga. que ex delic. naſcun. in.§.
ſed he actiones ibi: in deſuetudinē abie-
rūt.⁊ inſtitu. de teſta.in prin. ibi in deſue-
tudinē abierūt ⁊c.⁊ faciunt alia plura ⁊
plura iura que ad hoc adducit Ang. de
are.in.§.igit̄.in prohemio inſtit. in vlti.
col.in prin. ¶ Cū ergo in p̄poſito nunq̄
fuerit obſeruatū dictū ſtatutū nō eſt di-
cēdū qđ eius vigore bona dicti nicolai
ſint ſibi auferenda nec moleſtāda. Et ſi
aliquo tēpore vel ɔtra aliquē fuit obſer-
uatū dictū ſtatutū de cōfiſcatione bono-
rū bannitorū fuit ſeruatū ſolū contra re-
belles ⁊ contra cōmittentes crimen leſe
maieſtatis: ⁊ in eā ſtatus: ergo nō habet
locū in caſu noſtro ex diuerſitate rōnis.
¶ Tertia eſt rō quare bona.d. nicolai
nō poſſunt cōfiſcari nec ab aliquo mole
ſtari: etiā ſi.d.inquiſitio p̄ceſſus: ⁊ ban-
nū fuiſſent valida ⁊ validū. Quoniā oīa
bona ipſi⁹ nicolai ſunt ſuppoſita ⁊ ſubie
cta fideicommiſſo facto p patrē ipſius
nicolai in eius teſtamento ſcripto ⁊ ro-
gato per ſer.franciſcum de communib⁹
de anno.M.cccccx.die.j.Junij. Et etiā
apparet in codicillo facto per.d.ei⁹ pa-
trē anno.M.cccccxj.die.vj.menſis Au-
guſti. vbi dicit qđ p̄hibet alienationē
bonorū ſuorū: eo q: vult qđ bona ſua re
maneant in eius agnatione ⁊ parētela.
Quibus ſtātibus clarū eſt qđ etiam ſi.d.
bānū eēt validū bona.d.nicolai nō poſ-
ſent apprehendi nec occupari p fiſcum.
51 †Quoniā q̄ñ bona alicuius ſubiacent fi-
deicōmiſſo tūc per delictū ipſi⁹ inſtitu-
ti ⁊ grauati nō poſſunt venire i fiſcū ipa
bona. ita dixit Bar.in.l.imperator.ff.de
fideicō.liber. quē ibi ſequit̄ Alex.⁊ idem
dixit Lu.ro.in cōſi.ſuo.ccxlvij.inci. pri-
mo dici pōt ⁊c.in.j.col.⁊ in.l.ſi finita.§.
ſi de vectigalibus.ff.de dā.infec.⁊ Ang.
de are.in trac.maleficio.in v̄bo ⁊ ei⁹ bo
na publicamus.in.iij.char.in ver.⁊ no-
ta quod facta. Idē expreſſius firmat. d.
Alex.in cōſi.ſuo.xxiij.ici. opportune ɔſi
deratis ⁊c.in.iij.col.in.j.vol.⁊.d.Frā. de
are.in conſi.ſuo.xiiij.inci.viſo ⁊ diligen-
ter.in.vj.col. Et pro hac parte.d.Alex. i
52 d.cōſi.xxiij. adducit plura. †Et primo di
cit iura que nō poſſunt in extraneū he-
redem tranſire nō poſſunt etiā trāſire in
fiſcū qui habetur loco extranei ſucceſſo-
ris.l.iura libertorum.§.eſt.l.iiij.⁊ ibi not.

Bal.ff.de iure patro.⁊ in.l.eoꝝ.ff.ad.l. iul.maie.⁊ no.in.l.j.C.de bonis que lib. ⁊ in.l.eũ qui.ff.de interdictis ⁊ relega. Item pro hac pte etiã facit ſm eũ text. i aut.de alie.⁊ emphy. §.illo.⁊.c. felicis

53 §.ſi qua vero.de penis.in.vj.† vbi emphyteuſis eccleſiaſtica nõ trãſit efficaciter in fiſcũ cõfiſcatio bonis emphyteute:q̃ talis emphyteuſis nõ poterat tranſire ad extraneos hr̃des vt.in.§.emphyteuſis.⁊ in.§.alienationẽ.⁊ in.§.ſi vero etiã ppetuã.i aut.de nõ alie.ſm magis cõem opi.quã approbat gl.⁊ docto.in.l. etiã.ff.ſol.matri.⁊ alios etiã doct. hanc ptẽ tenẽtes in diuerſis locis allegat de

54 q̃bus ibi p eum.Et ſubdit etiam † quod idem etiã cõmuniter cõcluditur in emphyteuſi conce a a priuato quando cõceſſa eſt hac.l.⁊ cõditiõe q̇ ad extraneũ heredẽ nõ tranſeat:nam tũc non confiſcatur:dato q̇ confiſcata ſunt bona emphyteute:vt cõcludit Bart.⁊ cõiter alij i.l.ſi finita.§.ſi de vectigalibus.ff.de dã. infe.⁊ no.Guilicl.⁊ alij in.l.ſi q̇s preſbyter.C.de epiſ.⁊ cler.⁊ Bald.in.l.ſ.C.de bo.libe.⁊ i.l.ſi ita.§.ſi.ff.de lib.et poſth. ⁊ in.l.in inſulã.in pun.ff.ſo.mat.⁊ Old. in cõſi.xvij.inci.thema tale eſt:quidam clericus.⁊ Imo.in.c.ex parte de feudis ⁊ Pet.de ancha.in repeti.c. poſtulaſti. in.ix.q.de foro compe.Et ſubdit ipſe.d. Alexand.in.d.conſi.idem eſſe in feudo quod nõ tranſit ad heredes extraneos.

55 † nam ſi vaſallus delinquit ⁊ bona ſua publicentur nõ confiſcatur feudũ.c.j.ſi vaſ.feu.priue.⁊ in.c.ſi vaſallus.in titul. ſi de feu.fue.controuer.inter dominum ⁊ agna.⁊ alia iura ad hoc ibi allegat de quibus ibi per eum.Allegat poſtea ipſe d.Alex.in.d.conſi.alia plura ſimilia ad predictorum confirmationem facientia que non refero breuitatis cauſa.Ex quibus luce clarius patet q̄ etiam ſi dictũ bannum fuiſſet validum et de iure ſubſiſteret q̇ adhuc fiſc⁹ nec aliquis ali⁹ haberet aliquod ius i bonis.d.nicolai ſtãte.d.fideicõmiſſo ⁊.d.ꝓhibitiõe alienatiõis facta p patrẽ.d.nicolai in teſtõ ſuo in quo reliquit.d.bona ipſi nicolao ei⁹ filio.¶ Nec hꝫ obſtare ſi diceret̃ p fiſcũ vel p aliũ quod licet predicta vera ſint: attñ nõ ſibi vendicant locũ in legitima

56 ipſius nicolai ſuper qua eius pater non potuit imponere fideicõmiſſum † vel aliq̄d on⁹:vt hr̃ in.l.qñ in pꝛioꝛibus.C. de inoffi.teſt.⁊ ſilr̃ nõ extenditur ad trebellianicã debitã ipſi nicolao:vt in.d.l. qñ.ergo dicta legitima ⁊ trebellianica in q̃b⁹ ipſe nicolaus hꝫ plenum ius veniẽt in hãc ꝯfiſcationẽ.¶ Quia rñdeo: vt dixi.ṡ.in duabus pmis reſponſionibus.Itẽ dico ẽt ⁊ hoc tollit in totũ hãc oppõnẽ q̄d ipe nicola⁹ habuit ⁊ hꝫ de bonis ⁊ hereditate patris ſui tantũ q̄d excedit legitimã et trebellianicaꝫ:⁊ hoc ſi opus erit demonſtrabitur ad oculuꝫ: ⁊ ſic erit ſopita hec oppoſitio.¶ Cõcludo igitur ex omnib⁹ ſupradictis:pꝛimo dictã inq̇ſitionẽ ⁊ ꝓceſſum factũ contra dictũ nicolaũ ⁊ bannum ſequutuꝫ fuiſſe nullũ ⁊ nullaꝫ obſtantibus.ṡ.allegatis. Item dico q̄d dato ſine pꝛiudicio veritatis q̄d inq̇ſitio ꝓceſſus ⁊ bannũ fuiſſent valida ⁊ validũ:attñ nullũ ius competit fiſco:nec alteri in bonis ipſi⁹ nicolai p iura ⁊ rõnes ſupi⁹ allatas:⁊ ita ꝯcludo.

Hippolytus de Marſilijs.

Repetito diuino nomine ⁊c.¶ Viſo ac perlecto eleganti cõſilio ⁊ oĩbus deductis copioſe p clariſſimum.d.conſultorem.Conſideratis adhuc vltra ea que per eũ in cõtrariũ alleganť ꝯ inquiſituꝫ facere videbať.Et quãuis mãdatari⁹ ſeu pſona madatarij nõ ſit in inq̇ſitione noiatus:vť tñ q̇ inq̇ſitio ꝓcedat:qñ dũmodo homicidium ſit cõmiſſum de mãdato nicolai:vt in dicta inq̇ſitione deducitur nõ refert a quo mãdatum fuerit ſub ſcriptum adimpletum:ex quo delictum vniformiter eſt punibile a quocunq̧ id factum cõtingat:vt ꝓbatur ex nota.per Ioã.andre.in.c.j.de pac.in.vj.vbi dicit

57 † q̄d licet dictum teſtis ambiguũ nõ releuet.c.in preſentia.de ꝓba.fallit tamen niſi prolatio ambigua ſit in quolibet intellectu ſui ꝯcluſiua ad intẽtionẽ ꝓbantis:puta ſi accuſať titi⁹ q̇ occidit ſeiũ:et teſtes deponũt alternatiue q̇ occidit cũ enſe vel cũ claua:nã lꝫ teſtes videantur

ambigue deponere:q2 tñ vterq intelle
ctus cōcludit homicidiū habet p pba
tiōe certa ⁊ bene pbat in.l.q ſi dubitet
de acq.here.⁊ iſtud etiā ſequit Alex.in
l.inter ſtipulantē.§.j.colū.pe.de verbo.
obli.Et pbat ex no.per Cyn.in.l.gallus
§.ſi eius.de lib.⁊ poſthu.vbi vult qđ ſi
dñs vēdicat rē emphyteuticā q2 emphy
teuta ceſſauit ſoluere canonem per triē
58 niū:vel alienauit rē irrequiſito dño † q
pcedit talis libell9 alternatiu9:q2 vtra
q ps alternatiua ꝯcludit vēditori poſ-
ſe.iuxta.l.fi.C.đ iure emphy.⁊ cum Cy.
trāſit etiā Alexā.i.đ.§.ſi ei9.vbi allegat
ad idē no.p Cy.⁊ Bal.i.l.cogi.C.de pe-
ti.here.⁊ idē tʒ Alex.in.l.vbi autē.§.qui
illud.de vb.obli.Et bene facit qđ nota.
Bar.i.l.libellorū.in prin.de accu.verſi.
quero extra gl.⁊c.⁊ ver.circa tēpus ⁊c.
vbi cōcludit qđ nō eſt neceſſe in accuſa
tione inqrere locū loci.vel dicit qñ deli
ctū eſt pariter punibile niſi qlibet loco
loci:puta dom9 vel in qualibet die men
ſis.al's ſec9. ❡ Cū ergo ex hoc capite in
qſitio nō deficiat ex his ſequi vr qđ con
ſtet de mādato ⁊ de homicidio ex ficta
cōfeſſione inqſiti q ex forma ſtatuti ha-
bet p cōfeſſo ⁊ cōuicto:q2 lʒ non appa-
reat nec pbet qs homicidiū ppetraue-
rit:ſec9 iu cē videt qđ de homicidio cō-
ſtet ⁊ de mādato inqſiti quātum ad pu-
niendū illū qſuis de cōmittente homici
diū nil ſit pbatū:q2 quo ad ipm mandā-
tē ⁊ pſonā ei9 nō refert a quo ſit perpe-
tratū de ei9 mādato p pdicta..Et conſe
quenter videt qđ inqſit9 potuerit con-
dēnari ex dicta ficta cōfeſſiōe ⁊ qđ iudi-
ci nō poſſit imputari ſi non perquiſiuit
defenſiōes rei:vt pbat ex no.p Bar.in
l.abſentē.de pa.vbi cōcludit q ſtāte di-
cto ſtatuto qđ cōtumax habeat p cōfeſ-
ſo.Si quidē liquet iudici quē nō cōmi-
ſiſſe delictū vel eū nō eē culpabilē:⁊ tūc
iudex abſētē nō poterit ꝯdēnare.Quid
eñ ſi viderit viuum hoīem quē abſens
occidiſſe đr:certe nō cōdēnabit eū:etiaʒ
ex vera cōfeſſione nō ſolū ex ficta.vt.l.
inde nerati9.in fi.⁊.l.ſequen.ad.l.aquil.
⁊ hoc eſt ſm Bar.qđ dicit iudicē debe
re qrere defenſionē rei.l.j.§.fi.đ qōni.⁊
l.ſi nō defendat.de penis.Si vo cōſtat
iudici de maleficio p dictā fictā confeſ-
ſionē ⁊ ſibi etiā ꝯſtat qđ re9 poterat ſal-
uari pter pſumptionem iuris ⁊ de iu-
re:vt in qōne ibi formata per bart.⁊ tūc
đr putare qđ iudex poſſit eū condēnare
pter fictā ꝯfeſſionē:q2 iſta: ficta cōfeſ-
ſio tollit preſumptioneʒ iuris et de iure
q inducebat p ſtatutū:dʒ ergo ſm bart.
reus cōparere ⁊ maleficiū negare:⁊ con
tra eū nō admittere pbatiōes:qñq au-
tē ꝯſtat.ſubdit idē bar.iudici maleficiū
eē ꝯmiſſuʒ:ſʒ ꝯſtat qđ re9 poterat ſe tue
ri exceptiōe tpis ſeu pſcriptiōis.et iſto
caſu eſt idē dicēdū.ſ.qđ iudex poſſit con
tra eū pcedere ad ꝯdēnationē ex hac fi-
cta cōfeſſiōe:q2 exceptio pſcriptiōis nō
facit maleficiū nō eē cōmiſſuʒ:vt ibi la-
tius p eū:ex cuius dictis videt declara-
ri qđ in caſu nřo inqſitus potuerit con-
dēnari. ❡ Sʒ pmiſſis nō obſtātib9 con
trariū arbitror veri9 ⁊ fuiſſe recte cōclu
ſum p clariſſimū.d.cōſultorē.Nā vt ta-
ctum eſt ex multis inquiſitio eſt nulla:et
hoc pſertim puto verū:q2 in illa perſo-
na mādatarij ſeu illius qui đr cōmiſiſſe
homicidiū non eſſe noiata prout noiari
debuit:vt pbat in.đ.l.libellorū.in prin.
59 vbi habet † qđ nominari debet perſona
cū qua delictū ē admiſſum. ❡ Cū ergo
dicat homicidiū eē cōmiſſum de māda
to nicolai:⁊ ſic de homicidio tenet pro
pter mandatū debuit nominari pſona
ipſi9 mādatarij cū quo fuit admiſſum
delictū p dictū nicolaū ortū ex manda-
to:⁊ pter qđ mādās tenet:⁊ qđ homi-
cidiū de mandato nicolai cōmiſiſſe đr.
Nā pſona eſt noianda:q2 in tāto crimi
ne nō dʒ euagari.l.ptor addux.in pnc.
de iniur.⁊.l.itē exigit.de do.⁊ hoc ne de
fenſio auferat accuſato vel inqſito.arg.
l.j.in pn.de eden.put in caſu nřo aufe-
ret:q2 mādatari9 nō nominat.ſi eñ no
minat9 eſſet certa pſona poſſet inqſit9
pbare qđ ille mandatū nō habuit:⁊ ſic
qđ ipe nō deliqt:vel qđ ille delictū ppe-
tratū nō cōmiſit:q facultas pbandi au-
fert ſi ille nō nominat:⁊ ppterea rōne
iſti9 incertitudinis ⁊ generalitatis ipſo
iure viciat inqſitio:etiā ſi de generalita
te non oppponat.đ.l.libellor.ver.qđ ſi
libelli.de accuſa.⁊ ibi no.bar.qđ vbi li-

bellus accuſationis eſt male conceptus: debet reus abſolui ab obſeruatiõe iudicij:nec eſt neceſſe qd pars opponat: ſuffi cit enĩ qd libellus ſit male cõcept⁹: ⁊ ita

60 obſeruat ſm Ange.† Et qd dr ibi de libello accuſationis: idẽ eſt etiã dicendũ de inqſitione in qua reqrit eadem ſolẽnitas q̃ eſt neceſſaria in accuſatione:ſm Bar.in.l.ij.§.publico.de adul.ver.quero vtrũ in inqſitione ⁊c. cũ alijs ↄcord. de qb⁹.s.i cõſilio. Nã i hoc differt libel lus generalis in cã ciuili a libello produ

61 cto in cauſa criminali:†quia primo caſu procedit ⁊ valet niſi opponat.l.fi.C.de anna.excep.ſȝ alio caſu libell⁹ gñalis ⁊ obſcurus ipo iure nõ vȝ nec eſt op⁹ exceptiõe:vt pbat in.d.§.qd ſi libelli iuncto pn.illi⁹.l.⁊ not.bal.in.l.j.C.de cõfeſ. in.xj.col.⁊ i.l.edita.C.de eden.in repeti. padua.col.x.ver.ſȝ qñõ cognoſcã.⁊ Alex.ã.in.l.j.in priñ.de edẽ.in.j.not. ¶ Sed ↄ pdicta vr facere text.in.d.l.libellorũ.

62 §.j.vbi hr†qd diem commiſſi criminis nõ cogitur qs accuſatione ponere: ⁊ tñ per hoc fit quomin⁹ poſſit ſuã defenſionẽ pbare:qȝ ſi pbet delictũ ex pte accuſatoris de tali menſe:⁊ p teſtes pbat accuſatus qd illd fecit ad ſuã defenſionẽ: hec pbatio nõ ↄcludit:qȝ põt eſſe qd de dicto mẽſe fuerũt plures rixe: ⁊ accuſatus vulnerauit inſultat⁹:⁊ alia vice non inſultat⁹. ¶ Ad iſtud aũt rñdet qd in no dicto caſu defenſio nõ aufert: qȝ re⁹ põt facere articulũ qd vna tantũ rixa interuenit dicto menſe in qua fuerunt pñtes tales ⁊ tales teſtes in accuſatiõe deſcripti:⁊ qd in illa rixa fuit pri⁹ inſultatus: vt pbat in.c.cũ Joannes. de fi.inſtru.et declarat Bar.in.l.is q̃ re⁹.de pub.iud. col.pe.ver.ſȝ q̃ro cũ in accuſa.⁊c. q̃ etiã vult qd dicto caſu accuſator cogi poſſit p iudicẽ exprimere diẽ ⁊ horã ad inſtantiã rei ad finẽ vt facilior ei pareat defenſio:⁊ q̃uis bar.ſentiat qd iudex non cogat accuſatorẽ ad hoc cogere illd eſt ex eo:qȝ vt dictũ eſt nõ eſt ablata reo defenſio:put ibi pleni⁹ declarat:qd eſt ſecus in caſu nr̃o in quo vt dictũ eſt re⁹ pbare nõ põt qd homicidiũ nõ ſit commiſſum de ſuo mãdato vel ab aliquo certo ⁊ determinato put poſſet ſi ille nominatus eſſet. ¶ Et ex hoc etiã ſequit qd ex quo libellus eſt inept⁹ qd nõ põt habere locũ cõfeſſio ficta ex diſpõne ſtatu

63 ti:†qȝ ex quo fundat ſuper actu inualido dr potius nulla quã ficta ↄfeſſio ſm Bal.in l.error.in fi.C.de iur.⁊ fac.ign. ⁊ in.l.certi cõdictio.in prin.ſi cer.pet.et ſentit idẽ in.l.ij.§.pe.C.de iur.cal. ¶ In

64 fert etiã ex pmiſſis†qd non valuit ſententia diffinitiua:ſȝ debuit ſeq abſolutio ab obſeruatiõe iudicij.d.l.libellorũ. ver.qd ſi libelli.⁊ ibi no.Bart.de accuſ. ⁊ in.l.edita.C.de edẽ.i.ij.col.⁊ ibi ſequuntur alij.⁊ facit qd no.p gl.inſti.de obliga.in prin.q̃ vult qd ſup inepto libello non poſſit valere ſñia diffinitiua. ¶ Et p pdicta ad oĩa allata in cõtrariũ colligit clara reſpõſio:qȝ locũ nõ habẽt vbi libellus eſt ineptus ⁊ nullus: ſed qñ eſt valid⁹:⁊ pptera concluditur ſicuti ex premiſſis colligitur. Laus deo.

¶ Ut.s.cõcluſum eſt idẽ dico ⁊ conſulo Ego Carolus ruinus regienſis.J.U.doctor:⁊ in fidem premiſſorum me ſubſcripſi ac conſueto ſigillo ſigillaui ſaniori conſilio ſemper ſaluo.

¶ Mature perſpectis his que codioſe ⁊ elegãter deducta ſunt p eximiũ.J.U. doc.vti fratrẽ mihi colẽdũ.d. Hippolytũ de marſilijs:necnon bñ diſcuſſis additiõib⁹ famigeratiſſimi.d.Caroli ruini qui multũ ſubtiliter ⁊ veridice oſtendit noiandã ⁊ exprimendã fuiſſe pſonam mãdatarij.Cõcurrẽs i eo⁊ ſniam de ſola ſubſcriptione reqſitus: cum oĩa dicta per eos inuenerim veritati correſpõdẽtia ⁊ iuſtitie ↄſentanea. Dico in oĩb⁹ et p oĩa ⁊ ↄſulo put ipſi ↄſuluerũt: vcȝ inqſitionẽ ⁊ bãnũ inde ſequutum fuiſſe ⁊ eſſe nullã ⁊ nullũ:⁊ ad fiſcũ non potuiſſe nec poſſe bona ipſius nicolai deferri. ¶ Ego Bonifaci⁹ elefantuti⁹ de Bononia.J.U.doc.⁊ comes: in quorum fidem hic me ſubſcripſi ⁊ conſueti ſigilli mei impreſſione ſubſignari iuſſi: ſaluo tñ ſemp ſaniori cõſilio ad laudẽ indiuidue trinitatis ⁊ toti⁹ curie triũphantis. ¶ Adeo copioſe ſubtiliter ⁊ mature in preſenti conſultatione pceſſit excellens J.U.doct.d.Hippolyt⁹ de marſi. mihi frater:imo pceptor honorandus q vix

aliquid non tactū ſuperaddi poſſit. Et ideo merito ab iſtis duobus luminaribus qui approbari meruit tā͂ꝙ in iſtis criminalib9 facile alios antecellēs ad quē conſultus iſtarum cauſarum ſoleo: put in ſimili Sceuola iuris ciuilis oraculum: quoties de iure pretorio cōſulebaꝛ ad furiū ꝛ caſeliū: q huic ſciētie dediti erāt cōſult9 reij ciebat. Dico igiꝛ ꝛ approbo in oib9 ꝛ p oia ꝛ cōſulo prout ipſe cōſultor dicit inq ſitionē. ſ. ꝛ bānū inde ſequutum fuiſſe et eſſe nullū. ¶ Ego Antonius de burgos J. U. doctor. Jura canonica i iſto famatiſſimo bononienſi ſtudio ordinarie interpretās: ꝛ in fidē hic me ꝑpria manu ſubſcripſi: ꝛ ſolito ſigillo ſigillari iuſſi ſaluo ſemper conſilio alteri9 cuiuſcūꝗ melius ſentientis.

¶ Licet pleniſſime ſcriptuꝫ ſit ꝑ ſupraſcrip. excellen. iuriſcō. ita ꝙ nil addendū eſſet: tñ pro tuēda veritate ꝛ innocentia. d. nicolai ac exuberāti iure ipſi9 addā paucula. ¶ Jgiꝛ primo inꝗ̄tum primus. d. ꝯſulens cōſiderat ꝑ nicolao ꝙ curia nō pōt habere aliud indiciū quā fugā q tamē nō eſt ſufficiens. Adde qꝺ forte poſſet eſſe qꝺ curia inueniſſet aliq̄s teſtes deponētes de publica voce et fama ꝙ Nicola9 dederit tale mādatuꝫ: ꝛ lꝫ re vera nulla ſit fama talis que ſufficiat: tñ poſſet eſſe ꝙ nō fuiſſent ſufficiēter iterrogāti qd ſit fama: ꝛ de alijs neceſſaria ad v̄itatis indaginem: puta an fama ſit vehemēs: an vero aliq̄s paru9 rumor ꝓcedēs potius a maliuolis quā

65 aliūde: † nā non faceret indiciū qñ non eſſet vehemēs: vel qñ ꝓcederet a maliuolis: vt not. d. Frā. bru. in tract. de ind. in. iiij. char. in verſi. an fama pub. ꝛ An. de are. in trac. maleſi. in v̄bo fama pub. precedēte. in v̄ſi. q̄ro q̄ fama eſſe debeat. Preterea bona fama eiuſdem, Nicolai poſſet faciliime ꝓbari tam in genere ꝙ

66 in ſpecie: † que ꝓbata etiaꝫ in gñe tantū purgaret oē indiciū male fame etiaꝫ in ſpecie. d. mandati: de quo inq̄ſituꝫ eſt cōtra nicolaū ſm Bād. ꝑut refert ꝛ ſeqtur Bal. in. l. ea q̄dē. C. de accuſa. verſi. iteꝫ q̄ro an infamatus. Unde forte non eſſet extra ꝓpoſitū ꝙ aliq̄s tanꝗ̄ inſtructor cōpareret ꝛ daret curie ſeu officialib9 ei9 interrogatoria ſup quib9 interrogari poſſint ꝛ repeti teſtes ſi q eſſent examinati ſup. d. mandato vel fama: et etiā ꝑſentaret capitula ꝓbatoria bone fame. d. Nicolai tā in gñe ꝙ in ſpecie fama ſit eū nō eſſe ſolitū facere vł mādare talia delicta: nec illud feciſſe vel mādaſſe: et ꝓteſtando ꝙ debeat inquirere veritatem de ꝑdictis nominādo in ſcriptis teſtes a quibus pōt veritas haberi de predictis. iuxta precticam Jmo. et

67 Jo. de ana. c. veniens. de accuſa. † nam ſi nō faciat tenebiꝛ i ſyndicatu. ¶ Nec ob. ꝙ iā latum ſit bānum: quia illud cen

68 ſetur ſententia interlocutoria: † vñ poteſt reuocari quādocūꝗ ſꝫ Bal. in. l. j. circa. iij. col. in verſic. ſed hic dubitaꝛ. C. ne ex delict. defunct. ꝛ in. l. ſ. circa. vij. et viij. col. verſi. vnde habet naturaꝫ. ꝛ v̄ſi. ꝛ ꝑ hoc pate . C. de here. inſti. Jtem inquātum idē cōſulēs reſpōdet mandato d. gubernatoris: addo aliꝺ: vcꝫ ꝙ. d. gu

69 bernator: † imo etiaꝫ legatus de latere non pōt derogare legibus aut ſtatutis ſeu ordini ꝛ ſolēnitati iuris vel ſtatuto

70 rū. † Et iō nō pōt vti clauſula non obſt. ſm Ang. ꝛ alios in. l. nemo poteſt. ff. de leg. j. ꝛ Bald. in rubri. de preci. impe. of. cum cōcord. de quib9 per Alex. in. l. nemo poteſt. facit glo. in. c. ſi. de hereti. lib. vj. ꝛ glo. in cle. ſepe. in verſi. mandamus. de verb. ſign. Et ſimiliter non poteſt legatus etiaꝫ de latere committere cauſam appellatione remota ſm Sal. in. l. ſi. C. quo. app. nō reci. Jmo. in. l. j. §. ſi. ff. a q̄b. appel. non licet. gl. in. c. quod tranſlationē. de offi. lega. Jtem inquantum idē. d. conſulens dicit qꝺ bona Nicolai nequeunt cōfiſcari: quia ſunt ſubiecta fideicommiſſo poſſet quiſpiam dicere qꝺ imo confiſcatur interim vſufru

71 ctus bonorum † donec veniat caſus fideicommiſſi per. l. ſtatius flor9. §. cornelio felici. ff. de iure fiſci. Sꝫ tamen quod illꝺ poſſet ꝓcedere vbi ſubeſſet ſola rō fideicōmiſſi: ſec9 quando bona ſunt expreſſe ꝓhibita alienari ꝑ teſtatoreꝫ ꝑut fuit in caſu nr̄o: ſicut patet ex codicillis georgij patris. d. nicolai: nā talis ꝓhibitio expreſſa hic pl9 operaꝛ ꝙ nūꝗ̄

pōt fieri cōfiscatio etiā ante euentū ca-
sus fideicommissi.l.imperator.⁊ ibi not.
Bar.ff.de fideicō.li.Et clarius Alex.ↄs.
xxiiij.pmi vol.incip.opportune cōsidera-
tis ⁊c.p totū maxime.in ver.nō obstant
allegata in contrariū:⁊ sic p ista ⁊ alia.s.
allegata teneo vt.s.¶Ego Uincentius
saluiol⁹ de ocha boñ.J.U.doc.Jus ciui-
le ordinarie legens in almo patrie mee
Gymnasio.In cuius rei fidē hic me pro
pria manu subscripsi ⁊ solitum signaculū
subieci.Laus deo clementissimo.

1 Inquisitio nō precedit nō precedē-
te infamia.
2 Testes lʒ probēt crimē:tamē nisi pcedat
infamia inquisitio non nocet.
3 Infamia nō precedēte iudex procedere
nō potest etiā quod habeat potestatē li-
bere procedendi.
4 Clausula in statuto negatiue prolata de
notat necessitatem precisam.
5 Statutū quādo aliquid prohibet intelli-
git apponere clausulam annullatiuam.
6 Statutū qḋ debeat prestari fideiussor de
prosequenda lite:si nō prestat processus
nō valet:licet statutū vlterius non proce
dat annullando.
7 Actore nō probante reus absoluitur.
8 Judex inquirēs succedit in locum accusa
toris.⁊ ibi nu.11.
9 Solennitates omnes q̄ requirunt in ac-
cusatione requiruntur in inquisitione.
10 Exceptiones oēs que possunt opponi cō
tra accusatorē:possunt opponi cōtra iu-
dicem inquirentem.
11 Statutū vbi repellit accusatorem:repel-
lit etiā iudicem inquirentem.
12 Incertitudine stāte inquisiti absoluunt.
13 Reus nisi sit legitime cōuictus aut spōte
cōfessus nō cōdemnatur.
14 Nō pbat hoc eē q ab hoc ɔtingit abeē.
15 Probatiōes dñt esse luce meridiana cla
riores in criminalibus.
16 Indicia ad torturā debent esse clara:⁊ ta
lia quod iure subsistant.
17 Aggressus licet non percussus presumit
occidere ⁊ vulnerare p eius defensione.
18 Exculpatio offensi tollit indicia contra
accusatum.
19 Pricipalis delinquēs dʒ cognosci ⁊ exp

mi:alias pcedi nō pōt ɔtra auxiliatorē.

¶Consilium.l.

Gratia dñi nō me deserat
nec mihi sit vana:sʒ mia
sua circundet cor meum:
⁊ mentē meā instruat:illu
minet ⁊ dirigat in viam
sa iuris et iustitie in pñti
cōsultatione ⁊c. ¶Diligenter inspecta
inquisitione formata per magnificū.D.
potestatē Boñ.et eius boñ.curiā ɔtra ⁊
aduersus cōstantinū de filicorijs ⁊ alios
eius socios inquisitos p morte illorū de
gundis ⁊ de mezetis.Et visis etiā testi-
bus examinatis per curiā contra dictos
inquisitos p indicijs habēdis:ac visa re
sponsione dictorum inquisitorum oibus
mature cōsideratis omittēdo argumēta
ad ptes:sʒ cōclusiue pcedēdo.Mihi vr
ol procul dubio dictū cōstantinū ⁊ alios
omnes inquisitos fore ⁊ esse absoluēdos
ab ipsa inquisitiōe ⁊ ab oibus in ea cōtē
tis.¶Ad qḋ dicendū moueor ex pluri-
bus tā cōcernentibus iuris solennitatē
⁊ iuris ordinem:q̄ etiā cōcernētibus me
rita ipsius cause ⁊ inquisitionis.Et prio
circa cōcernentia iuris ordinē ⁊ solenni
tatē dico dictam inquisitionē fuisse ⁊ esse
nullā plurib⁹ ex causis.Et primo qꝛ lʒ in
ipsa inquisitione dicat fama publica pre
cedente ⁊c.tñ nulla fama nec aliqua in-
famia ipsius delicti seu delictorū contra
dictos inquisitos precessit:nec etiam de
aliquo alio crimine aliqua fama vel in-
famia contra eos precessit:imo ipe cōstā
tin⁹ ⁊ alij inqsiti sunt hoies probi bone
cōditiōis vite ⁊ fame:⁊ ita tenent ⁊ repu
tant apud quoscūq cognoscētes:put ca-
1 pitulatū ⁊ pbatū est.†Inqsitio aūt nō p
cedit ɔtra aliquē nō pcedente infamia ɔ
eū:vt hr i.c.qualiter ⁊ qñ.el.ij.de accus.⁊
in.c.j.⁊.ij.eo.tit.in.vj.⁊ in.c.lʒ heli.de si-
mo.⁊ in.c.deus omnipotens.ij.q.j.⁊ vo-
luit Spec.in tit.de inquisi.in.§.j.in pn.et
Bar.in.l.cōgruit.ff.de offi.psi.⁊ Sali.in
l.qḋ pmulgatis.pnū ter.C.de offi.pfec.
vrb.⁊ Rapb.cu.in consi.suo.cxxv.inci.
ad primū.in pnci.vbi not.loquitur.Et in
2 tm est verū hoc † q inqsitio nō pcedit ɔ

nõ diffamatũ q̄ lʒ teſtes producti ſuper inquiſitione pbẽt crimẽ contentũ in ipſa inquiſitiõe de quo inquiſitus nõ erat infamatus: tñ tales teſtes illi inquiſito nõ p̄iudicãt: nec ex eo⁊ dicto cõdẽnabit. Ita no. dixit Spe. in tit. de inq̄ſitiõe in. §. nũc vidẽdũ. in. iij. col. in p̄n. quẽ refert ⁊ ſequitur Bald. in addi. in vlti. ver. de quo eſt tex. preſens in. c. inquiſitionis. in. §. tertie dubitationis. de accu. ⁊ idẽ expreſſe firmat ipſe Spec. in tit. p̄fato de inquiſi. in §. nũc tractemus. in. xi. col. in fi. ver. nã ſi aliqua ⁊c. Pro quib⁹ faciũt optime dicta p Bal. i. c. i. de offi. or. p illũ tex. vbi dixit
3 qđ ſi ſtatutũ dicit † qđ ptãs in criminalibus libere poſſit inq̄rere q̄ tñ propter hoc nõ poterit inquirere nõ p̄cedẽte fama. Et idẽ dixit Ioã. an. in. c. cum oporteat. in pun. de accu. qđ dictũ refert ⁊ ſeq̄tur. d. Iaſ. in. l. milites. C. de teſt. mili. vbi etiã ſubdit q̄ lʒ papa mandet inquiri in genere: tñ hoc mãdatũ pape dʒ intelligi ⁊ limitari fama precedente ⁊ non aliter. ¶ Quinimo nõ valet ſtatutũ ſuperioris q̄ poſſit inquiri cõtra nõ diffamatũ. ita dixit Car. in cle. i. in vlt. col. ver. ix. q̄ro. đ offi. or. Sʒ vt iã dixi contra dictũ cõſtantinũ ⁊ ſocios aliqua infamia non laborabat: ergo nõ potuit cõtra eos formari talis inq̄ſitio put formata fuit. Alio etiam reſpectu. d. inq̄ſitio fuit ⁊ eſt nulla. Naʒ extat ſtatutũ poſitũ ſub rubrica quot homines poſſint inculpari de morte alicuius in. §. i in v͛. nec ptãs vel eius familia contra plures ⁊c. quo cauet expreſſe qđ poteſtas vel eius familia nõ poſſit inquirere de morte vel de mortifero vulnere contra plures hoĩes q̄ ſint vulnera mortalia: ⁊ ſi apparuerit vulneratũ vel mortuũ tñ vnũ ictũ mortale hr̃e: vn⁹ tantum poſſit accuſari notificari vel inquiri de morte vel de mortifero vulnere ⁊c. Ita formaliter loquit p̄dictum ſtatutum. Et idẽ etiam cauet i ſtatuto poſito ſub rub. de pſonis que accuſari poſſint ⁊c. in. §. ſi vo plura vulnera ⁊c. Ergo ex tenore dicto⁊ ſtatuto⁊ appet de mãifeſta nullitate. d. inq̄ſitiõis cũ mortui nõ habuerint niſi tria vulnera. vʒ vnũ p q̄libet: vt ex tenore dicte inquiſitiõis appet: ergo nõ potuit formari inquiſitio ꝯ. xiij. hoĩes vt formata fuit: ergo merito eſt nulla et inualida. Naʒ in principio. d. ſtatuti poſiti ſub rubri. quot hoĩes poſſint inculpari de morte: eſt cl'a non poſſint vel debeant
4 iudices ⁊c. † que cl'a cũ ſit negatiue prolata denotat neceſſitatẽ p̄ciſam ⁊ priuat oẽ potẽtia. l. nemo põt. ff. de leg. i. l. nõ poterit. ff. de fur. voluit gl. or. in. c. i. in glo. ij. de reg. iur. in. vi. ⁊ not. Bart. ⁊ Bal. in. l. gallus. in p̄n. ff. de lib. ⁊ poſth. Bald. in l. i. in pe. col. C. q̄ admitti. ⁊ in. l. q̄ñ. in vlt. colũ C. de fideicõ. ⁊ ibi dicit expreſſe qđ actus fact⁹ ꝯ talẽ p̄hibitionẽ eſt irritus. allegat not. per gl. in. d. c. i. de re. iur. in. vi. ⁊ idẽ firmat Bal. in. l. i. ff. de iniuſt. teſt. Et ideo dixit ſing. d. An. i. c. preterea circa. vi. col. de dila. ſe de facto dixiſſe q̄ ſi ſtatutũ ipedit q̄ iudex nõ poſſit exercere iuriſdictioneʒ ſuã vltra limites ipſius iuriſdi. ſue q̄ nõ valebit p̄nũciare ſe iudicẽ cõpetẽtẽ q̄ñ p hoc excederet terminos ſue iuriſdi. p ea que not. in. c. ſi iudex de ſen. excõ. in. vi. cũ alijs ibi p eũ allegatis q̄ oĩa refert ⁊ ſequit. d. Alex. i ꝯſi. ſuo ccci. ſm or. meũ inc. viſis dubitatiõibus. Et facit optime text. in. c. nõ dʒ. ⁊ ibi hoc voluit Car. extra de teſti. ⁊ tex. i. c. de his. in verbo non põt. de accu. ⁊ voluit Abb. in cõſi. ſuo. lxiij. inci. caſus in effectu talis eſt. poſt me. i. col. in. ij. vol. ⁊ Barba. i cõſi. ſuo. inci. clemẽtiſſimi dei p̄ris ⁊c. in ij. char. in. ij. col. Ergo in effectu ſequitur q̄. d. inquiſitio eſt nulla ⁊ virib⁹ nõ ſubſiſtit. ⁊ ꝯñr. d. inq̄ſitio merito veniũt abſoluẽdi ⁊ liberãdi. Et ſubdo vnũ qđ eſt for-
5 tius: vʒ † qđ etiã ſi in. d. ſtatuto non eſſet. d. cl'a nõ poſſint vel debeant ſic negatiue plata: ſed ſolũ ſtatutũ p̄hibitiue loq̄ret ſine aliqua clauſula irritatiua actus attamen etiã hoc caſu. d. inq̄ſitio facta put eſt cõtra. d. inq̄ſitos eſt nulla ⁊ inualida: q̄r q̄ñ lex aliquid prohibet ſimpliciter intelligitur tñ apponere clauſulã annullatiuã ſi contra fiat. l. nõ dubiũ. C. de legi. c. cum dilecti. de reſcript. c. exhibita de iudi. ⁊ voluit glo. in. l. non intelligitur in. §. diuus. ff. de iure fiſ. ⁊ not. Bald. in l. ſi tutor. in fin. C. in quibus cauſis in integrum reſtitu. non eſt neceſſ. et ibi Iac.
6 butri. vbi per illum text. dicunt † quod ſi ſtatutum diſponit q̄ accuſans preſta-

re debeat fideiuſſorẽ de proſequẽda accu
ſatione:lȝ ſtatutũ vlterius non diſponat
annullãdo pceſſum:tñ ſi contra factũ ſit
pceſſus nõ valebit:ꝛ idẽ voluit Jo.an.in
addi.Spec.in titu.de prolatione ſenten.
in.§.iuſta.ſup ver.itẽ eſt nulla rõne liti
gatoris ꝛc.ꝛ Ja.de bel.in aut.de litigio.
in.§.ad excludẽdas.ꝛ Bal.in.d.l.nõ du
bium.in fin.ꝛ in diſputa.ſua inci.ſtatuto
cauetur ꝙ fenerator.in pn.ꝛ in.l.ſ.ad ſi.
C.de heredi.inſt.ꝛ in ti.de pace conſtan.
in ver.ſi aũt nõ admittimus.ꝛ Bald.et
Ang.in.l.cũ lege per illuȝ tex.ff.de teſt.ꝛ
Mod.in.l.cũ prolatis.ff.de re iud.ꝛ in.l.
qdã conſulebat eo.tit.ꝛ.d.Alex.referẽs
predictos in conſi.ſuo.xxxvij.inci.viſo et
opportune.in.ij.col.in.ij.vol.Pro qbus
faciunt.d.per Car.in cle.ſ.§.volumus.in
princi.de fo.compe.ꝛ facit gloſſ.in.l.).§.
marcellus.in verbo ceteris.ff.ſi cui pluſ
ꝙ per.l.fal.ꝛ gl.in.c.in decima.xvij.q.ij.
ꝛ que dixit Pau.de ca.in conſil.cccxxix.
incipien.ad primũ in fi.ij.col.vbi allegat.
d.glo.in.d.l.nõ intelligiť in.§.diuus.ff.
de iure fiſ.¶ Modo iſtis premiſſis dico
ꝙ etiam poſito ſine veri preiudicio ꝙ di
cta inquiſitio potuiſſet de iure formari
cõtra dictos inquiſitos:put formata eſt.
Attñ etiã ipſi inqſiti veniũt eino ꝛ indu
bitãter abſoluendi ex pluribus.Et pri
mo ppter illam regulã vulgatam.vide
7 licet † qđ actore non pbante reus debet
abſolui.l.q accuſare.C.de edẽdo.c.vni
co.extra vt eccle.benefi.cũ ſi.Sed curia
inquirẽs nihil pbauit de cõtẽtis in.d.in
quiſitione:vt ex inſpectione teſtiũ exami
natorũ per curiã apparet.ergo ipſi inqui
ſiti ſunt abſoluendi.Clarum eſt eñ in iu
8 re † ꝙ iudex inquirẽs ſuccedit loco accu
ſatoris in oibus pterꝙ in ſubſcriptione
ad penã talionis ſecunduȝ Bar.in.l.ij.
in.§.ſi publico verſi.quero vtrum.ff.de
adulte.ꝛ in.l.).ff.de ſuſpec.tuto.et in.l.li
bellum.in princ.ff.de accuſa.ꝛ voluit Sa
li.in.l.ea quidem.C.de accuſ.quos refert
Alex.in cõſilio.lxiij.incipiẽ.viſo thema
te.in.ij.col.in.).vol.vbi ſubdit ꝙ officiuȝ
iudicis inquirentis ſuccedit in locũ accu
ſatoris:ꝛ ideo dicit quod omnes ille ſo
lennitates que requirũtur in accuſatiõe
9 requiruntť in inquiſitione:† quia ſubro
gatus ſapit naturã illi⁹ in cuius locum
ſubrogatur.l.ſi.cum.§.qui iniuriarũ.ff.ſi
quis cautio.c.eccleſia.vt lite pen.Sub
dit etiã.d.Alex.in.d.cõſi.ſe ex iſtis dice
10 re † qđ omnes exceptiones que poſſunt
opponi ꝯ accuſatorẽ poſſunt opponi cõ
tra iudicẽ inquirentẽ.Itẽ dicit etiam.d.
11 Alex.vbi.ſ.quod qñ † ſtatutum repellit
accuſatorẽ repellit etiã iudicẽ inquiren
tẽ.ad qđ allegat Bar.in.l.non ſolum.in
§.ꝙꝙ.ff.de iniur.ꝛ in.l.).§.qđ autẽ.per
illũ text.ff.de accuſ.ꝛ in.l.queſitum.ff.de
in ius voc.ꝛ alios de quibus ibi per euȝ.
¶ Itẽ hãc ptẽ ꝙ iudex inquirens ſucce
dat in oibus loco accuſatoris firmauit
Ang.in repeti.l.ſi vacãtia.C.de bo.vac.
in ver.quero an iudex teneat.ꝛ Sal.in.l.
ea quidem.in ver.pdenunciationẽ.C.de
accuſa.ꝛ Ang.de are.in trac.ſuo malefi.
in verbo hec eſt quedã inquiſitio.in ṽ.v.
qñ iudex inquirit ꝛc.Ergo i caſu noſtro
habebit locũ.d.regula qđ actore nõ pro
bante reus dȝ abſolui:ꝛ ſic curia inqui
rẽte ꝛ nõ probãte prout nõ probauit ipſi
inquiſiti debẽt abſolui p.d.iura.¶ Pre
terea dicti inqſiti veniũt abſoluẽdi alia
indubitabili rõne:vȝ quia ipſa inqſitio eſt
dubia ambigua ꝛ incerta:nec ex ea colli
gitur q fuerint principales delinquentes
nec qui fuerint auxiliãtes.Nec etiã hoc
colligiť ex dicto teſtiũ pro curia exami
natorũ:vt ex inſpectiõe dicte inquiſitio
nis ꝛ dictoꝝ teſtiũ apparet.¶ Quo caſu
ſtãte dicta dubietate ꝛ incertitudine vna
cum impoſſibilitate que eſt ꝙ dicta tria
vulnera q habebant.d.mortui impoſſi
bile eſt qđ fuerint illata a pluſꝙ a tribus
12 perſonis ſuccedit merito regula:vȝ † qđ
melius eſt nocentẽ abſoluere ꝙ innocen
tem cõdemnare.vt in.l.abſentẽ.ff.de pe
nis.Et ideo in caſu iſto attẽta.d.incerti
tudine ꝛ alijs ſupradictis omnes dicti
inqſiti erunt abſoluẽdi.Iſta eſt theorica
glo.or.in.l.item mella.in.§.ſed ſi plures
ff.ad.l.aquil.quã p ſingulari refert ꝛ ſe
quitur Alex.in ꝯſi.ſuo.ccxxxvij.inci.pon
deratis narratis in themate.in.iij.colũ.
ꝛ dicit quod dictã gloſ.ſequutus eſt Dy.
cõſulẽdo.qđ conſilium Dy.refert.ꝛ ſeq
tur Pe.de anc.in cõſi.ſuo.ccxvij.inci.In
Chriſti noie.nos bartholomeus de.ſali.

Et idē quod voluit. d. gl. voluit Specu. in ti. de homici. §. ij. ver. pone q̄ q̄tuor homines. Et idem q̄ nemo in dictis caſibus puniat͛ pena mortis: tenuit Joā. de ana. in. c. ſignificaſti. el. ij. in. xxiij. col. de homici. ⁊ Alex. conſil. ſuo. xv. inci. viſo proceſſu inquiſitiōis. in. v. ⁊. vj. col. in. ſ. vol. vbi allegat hāc partem tenuit Gand. in ſuo. trac. maleſi. ſub rubrica de homici. ⁊ Lu. ro. ꝯſi. cccc j. inci. eo propoſito ⁊c. et idē tenet. Bal. in cōſi. ſuo. lxxij. incipien. preſuppoſito q̄ in ciuitate. in. v. vol. vbi remittit ſe ad dicta per Spec. in. d. ti. de homici. in. d. ver. ſ; pone quod quatuor hoīes. ⁊ in ꝯſi. cccxj. inci. quādā rumor. in iij. vo. Et hanc ptē tenuerūt plures ⁊ alij ſcribentes in pluribus ⁊ diuerſis locis quos retuli in repe. mea rub. C. de proba. circa fi. vbi poſui materiam incertitudinis. ⁊ in ſingulari meo. ccxvij. inci. ter vel quater. quos breuitatis cauſa omitto. Ex quibus omnibus ſatis pt; q̄d etia; ſi potuiſſet formari dicta inq̄ſitio ⁊ eſſet valida: attū etiā hoc caſu dicti inquiſiti venirent abſoluendi. ¶ Preterea q̄d dicti inquiſiti de iure ſint abſoluēdi ⁊ liberādi. Moueor alio medio ⁊ alia ratiōe ad dicendum dictos inquiſitos abſoluendos eſſe. Nam reus nunq̄ venit cōdēnādus in ciuilibus ⁊ a fortiori in criminalibus
13 † niſi ſit ſponte cōfeſſus vel legitime conuictus: vt eſt text. in. c. nos in quēq̄. ⁊. in c. multi. ij. q. j. ⁊ in. c. lotharius. xxj. q. ij. et habetur in. l. qui ſententiam. C. de penis. ⁊ habetur in. l. qui accuſare. C. de edēdo. ⁊ in. l. actor. C. de proba. ⁊ in. l. j. C. de confeſſ. cum ſi. ¶ Sed in caſu noſtro dicti inquiſiti nō ſunt nec ſpōte cōfeſſi nec legitime conuicti: vt ſtatim oſtendam: ergo neceſſario debet ſequi abſolutio. Q̄d aūt nō ſint confeſſi patet expreſſe ex eorum reſpōſione facta inquiſitioni in qua negarūt oīa ꝯtēta in ipſa inquiſitiōe vera fuiſſe nec eē: ⁊ ſic ex capite cōfeſſiōis veniūt abſoluēdi. ¶ Similiter q̄ ad ꝓbationes ꝯ̄ eos exiſtētes ſatis patet ipſos abſoluēdos eſſe / q̄m teſtes examinati ꝑ curia nedū nō faciūt aliquā ꝓbationem ꝯ̄ eos plenā vel ſemiplenā: ſ; nec etiam faciūt aliq̄d indiciū: nā nemo ipſo; teſtiū deponit vidiſſe aliquē vulnerantē aliū: ſ; bene dicūt vidiſſe eos vulneratos ⁊ mortuos. Itē deponūt q̄d ſe intromiſerunt ꝓ obuiādo ſcādalo. Itē deponūt quod illi de filico: ij erāt armati ⁊ veniebāt v̄ſus domū illorū de mezetis: ſ; oīa iſta ſimul nec diuiſim nō nocēt ipſis inquiſitis per
14 regulā illā vulgatā. † Nō ꝓbat hoc eſſe q̄d ad hoc contingit abeſſe. de qua in. l. neq̄ natales. C. de probatio. ⁊ in. l. non hoc. C. vñ legiti. [illegible] non ſequit͛ talis fuit viſus mortuus in tali loco vbi fuit facta rixa: ergo fuit mortu⁹ a tali. Itē nō ſequitur tales erāt armati: ergo fuerūt illi qui occiderūt talē: ⁊ ſic de ſingulis. ꝑte. q̄b⁹ faciūt in ar. ea que habentur in. c. in preſentia. de proba. cu; ſi. ꝑatet ergo q̄ dicti teſtes non faciunt aliq̄d indiciū ꝯ̄ dictos inquiſitos: q: nihil deponant q̄d de
15 iure noceat ipſis. † Et licet in criminalibus ad cōdēnandū probationes debent eſſe luce meridiana clariores. vt in. l. fin. C. de ꝓba. ⁊ in. l. addictos. C. de app. ⁊ i. c.
16 piſanū. v. q. vlt. † Ita ⁊ indicia in genere ſuo ad torturam vel ad inquirendum dn̄t eſſe clara: ⁊ talia que de iure ſubſiſtāt. ita dixit. Bald. in cōſi. ſuo. cccxxix. inci. verba inquiſitionis. in. ij. colū. in. iij. volu. ꝑro quo facit regula illa: vc; quod eadē rō eſt de toto quo ad totu;: q̄ eſt de parte quo ad partē vulgatā. l. q̄ de tota. ff. de rei vēdi. Cū ergo dicti teſtes nō ſint hmōi: ergo nō nocēt in aliq̄ ipſis inquiſitis. ¶ Quinimo audeo dicere quod ſi recte percurrant͛ dicta ipſorum teſtiu; magis faciunt pro ipſis inquiſitis q̄ contra eos. Et hoc colligit͛ ex depoſitiōe ſanctis condā nicolai de nigris. Nam inter alia dicit q̄d añ dictā rixam audiuit quēdam virū de mezetis alta ⁊ intelligibili voce dicentē vocando alios de mezetis in veneno: in veneno: quib⁹ v̄bis auditis oēs illi de mezetis accipientes arma oppoſuerunt ſe illis de filicoꝛūs venientibus per viā publicam ⁊c. ¶ Colligitur etia; hoc idem ex dicto leonardi bordoni. Nā dicit in principio ſui teſtimonij q̄d cum die qua fuit facta rixa eſſet in domo illorum de mezetis audiuit quendam illoꝛū de gundis exiſtentem prope viam publicā dicentē ⁊ alta voce ꝓclamātē pluries ⁊ pluries venite venite: quia iſti filicoꝛ̄ij

ſunt hic. quibus v̄bis auditis vidit mul-
tos ex illis de mezetis currētes partim
cū armis ꝛ ptim ſine armis currētes ad
dictū rumorē. Ex quibus depoſitiōibus
apparet qđ ipſi inquiſiti fuerūt aggreſſi
ꝛ inſultati ſup ſtrata publica ab illis de
mezetꝭ: quo caſu eis de filicorũs ꝛ ſocijs
inquiſitis licuiſſet dictos de mezetis† ꝛ
ſocios vulnerare ꝛ occidere ꝑ eoꝝ de-
fenſiōe. ar eoꝝ q̄ dixit. Bar. in. l. ſi ex pla
gus. in. §. tabernari⁹. ff. ad legē aql. quē
refert ꝛ ſequit̄ Ang. de are. in. §. iniuria.
in. j. col. in fi. inſti. ad. l. aql. vbi dixerūt q̄
ſi ꝑcutio te anteq̄ꝫ ꝑcutias me: dū tu es ī
actu ꝑcutiēdi me qđ dico tūc feciſſe ad
meā defenſionē. qđ etiā voluit Ang. i. l.
quēadmodū. ff. de inoffi. teſta. q̄ refert et
ſequit̄. d. Ant. corſetus in notabilib⁹ ſuis
nota. j. in verbo metus. ꝑ qua doctrina
eſt tex. apert⁹ in. l. iij. C. de ſica. Et idē di-
xit Ang. de are. in trac. maleſi. in v̄. ꝛ di-
ctus titi⁹ ſe defendēdo. in. j. char. in vlt.
v̄. circa me. vbi ſimiliter alleg. Barto. in
d. §. tabernari⁹. ꝛ Bal. in. l. j. C. vñ vi. Et
idē in effectu dixit do. Alexā. in cōſil. ſuo
cccxxiij. inci. in caſu p̄dicto. in. iij. col. in
v̄. circa ſcđm ꝛc. vbi alleg. bonū tex. in. l.
nouiſſime. in v̄. q̄d ſi cōpulſus. ff. qđ fal.
tuto. anto. ꝑ quibus poſſent adduci plu
ra ſimilia q̄ omitto breuitatis cā: que al's
accurati⁹ adduxi in. l. pe. in. iiij. col. ff. de
q̄ō. ¶ Apparet ergo ex p̄dictis qđ teſtes
p̄dicti examinati ꝑ curia nō nocēt ipſis
inq̄ſitis: ſꝫ imo eis magis ꝓſunt. ¶ Sed
dato etiā ꝛ nō ꝯceſſo qđ dicti teſtes exa-
minati ꝑ curia cōtra dictos inq̄ſitos fa
cerent aliqua indicia: attñ talia indicia
nihil operarent̄ cōtra eos: quoniā talia
indicia ſunt ſublata ꝛ annullata ex aſſer
tione dictoꝝ de mezetis ꝛ de gūdis: q̄ fa
ciēdo inſimul pacē de p̄dictis vulnerib⁹
ꝛ occiſionib⁹ exculpāt dictos inq̄ſitos: ꝛ
dicūt qđ eos extirparūt mortui predicti
ore ꝓprio añ eoꝝ mortē: ꝛ qđ eos ēt ex
culparunt q̄ꝓplures teſtes oī exceptione
maiores q̄ interfuerūt dicte rixe: ꝛ vide-
rūt occulata fide qđ dicti inq̄ſiti nō teti-
gerunt dictos mortuos aliquo mō: vt la-
tius ꝯſtat ꝛ apparet in ipſo inſtr̄o pacis.
Ex quo ſequit̄ q̄ ſi aliqđ indicium reſul
taret ꝯ dictos inq̄ſitos ex depoſitione di-
ctoꝝ teſtium illa in aliquo non preiu
dicant ipſis inquiſitis: cum habeamus
18 de iure† qđ exculpatio offenſi opera-
tur vt tollat indicia exiſtentia cōtra in-
q̄ſitos vel accuſatos. ita ſing. dixit bal.
in. l. j. in vlt. co̅lū. in verſi. pone teſtator.
C. cōia de leg. quem refert ꝛ ſequit̄ do.
Alex. in conſi. ſuo. xxiiij. incip. animad-
uerſis ꝛc. in. vj. colum. in. ij. volu. ꝛ in cō-
ſi. ccxxvij. incipi. ponderatis narratis in
themate circa princi. ꝛ in conſi. ccxxiij.
incipi. viſo proceſſu. in. ij. char. in vltima
col. ꝛ Bal. in marga. ſua. in verb. male-
ficioꝝ. in. j. verſi. ꝛ d. Feli. in. c. j. circa
fi. de preſum. ꝛ in. c. literas. in. v. co. eo. ti.
ꝛ idem voluit Gand. in trac. ſuo maleſi.
ſub rub. de tranſact. ꝛ pac. in maleficiis.
in. vj. col. in vlti. verſi. inci. ſed pone qđ
quidā mortifere vulneratus ꝛc. de quo
latius dixi in ſingul. meo. xxij. incipien.
confeſſio offenſi ꝛc. conſtat ergo ex iſtis
qđ nedū ꝓbationes ſed nec etiā indicia
aliqua nō ſunt contra dictos inquiſitos
merito debēt indubitanter abſolui ma-
xime ex dicta regula qđ actore nō ꝓbāte
reus debet abſolui vt in dictis iuribus.
Nec ſupradictis hꝫ obſtare ſi curia dice
ret qđ lꝫ inq̄ſitio ſit incerta ꝛ ambigua ꝛ
non exprimat illoſtres ſpālıter q̄ dicta
vulnera intulerūt dictis mortuis: attñ ꝑ
hoc nō ſequit̄ qđ oēs p̄dicti inq̄ſiti non
debeāt cōdēnari pena mortis: ꝛ hoc qꝛ
lꝫ incertū ſit qui intulerint dicta vulne-
ra: tñ certū eſt q̄ oēs fuerūt in dicta rixa
adeo qđ aliqui intulerūt dicta vulnera: ꝛ
alij dederunt eis auxiliū ꝛ fauorem coo
peratiuum ſine quo dicti vulnerātes nō
cōmiſiſſent dicta homicidia nec intuliſ
ſent dicta vulnera: iō oēs pariter ſūt pu-
niēdi pena mortis: cū cautū ſit tā ex for-
ma ſtatutoꝝ q̄ꝫ de iure cōi qđ occidēs ꝛ
p̄ſtās auxiliū vel fauorē homicidio am-
bo puniunt̄ pena mortis: vt cautū eſt ex
ſtatuto poſito ſub rub. de pena homici-
de. in. ſ. col. ꝛ in pe. col. in. §. mādatū ve-
ro. ꝛ cautū eſt etiā de iure cōi: vt hr̄ in. l.
ſi quēq̄ꝫ. C. de epiſ. ꝛ cler. ꝛ in. l. q̄ſquis. C.
ad legē iul. ma. ꝛ in. l. iij. ff. ad. l. cor. de ſi-
ca. ꝛ hr̄ per ſcrib. in. l. ſ. C. de rap. virg. Et
ſic hac rōne nō eſt neceſſe habere certi-
tudinē q̄ intulerint dicta vulnera: cū illa

inferēs ⁊ auxiliũ p̄ſtans eadē pena puniatur vt in dicto ſtatuto ⁊ in dictis iuribus. Quĩ rñdeo plurib⁹ modis. Et p̄mo nego q̄d aliq̄s dictoꝝ inq̄ſitoꝝ itulerit dicta vulnera: ⁊ ſilr̄ dico ꝙ aliquis ipſoꝝ nõ p̄ſtitit aliq̄d auxiliũ alicui vulnerāti. Itē ſilr̄ dico q̄d caſu quo aliq̄ iporũ inq̄ſitoꝝ p̄ſtitiſſent auxiliũ vl' fauorē dict̄ homicidijs: attñ tales q̄ p̄ſtitiſſent tale auxiliũ nõ deberēt puniri pēa moꝛtis ſicut p̄ncipal̄ occiſoꝛ vt al's dixi plura adducēdo in fin. meo. xv. inci. ſtatuta cõiter ⁊c. ⁊ al's ſpãliter ſup̄ hoc cõſului. Dico p̄terea q̄d poſito ſine veri p̄iudicio q̄d ipſi inq̄ſiti dediſſent ſibi iuicē auxiliũ cõſiliũ ⁊ fauorē dicto maleficio: attñ attēto q̄d verē neſcit q̄s ipſoꝝ inq̄ſitoꝝ itulerit dictũ vuln⁹ nemo ipſoꝝ dꝫ puniri pēa moꝛt̄ nec p̄ vulnere illato nec p̄ auxilio ꝯſilio vl' fauore p̄ſtito: qm̄ neſcit q̄s fuerit p̄ncipalis delinq̄ns nec p̄ſtiterit dictũ auxiliũ. ¶ Ad hoc eñ vt poſſit puniri aliq̄s de auxilio req̄rit q̄d cognoſcat ⁊ exprimat principalis delin-
19 q̄ns al's non põt puniri. ita ſing. dixit Pe. d̄ anc. i cõſi. ſuo. ccxvij. inci. nos bartholomeus de ſaliceto ⁊c. in fin. verbis. vbi d̄t q̄d ſi nõ ꝯſtat de delictis p̄ncipalis non põt p̄cedi ꝫ alios vt auxiliātes allegat Bar. i. l. ſi is q̄. §. ſi initium. ff. de fur. ⁊ idē firmauit. d. Alex. i. l. ſi duo patroni. in prin. in v̄. in gl. in v̄bo alteri. ff. de iureiur. ⁊ Bal. in ꝯſi. ſuo. ccxxix. inci. v̄ba inq̄ſitiõis. i vl. colũ. in. iij. vol. Cũ g̊ hic nõ ꝯſtet q̄s fuerit principalis delinq̄ns nõ poterit p̄cedi ad aliquā ꝯdēnationē ꝫ aliq̄. ita formal'r dixit Pe. de anch. i. d. ꝯſ. ¶ Ultio rñdeo p̄dicte obiectioni ⁊ dico q̄d dicti inq̄ſiti nõ ſunt puniēdi mõ aliq̄ aliq̄ pena nec coꝛpali nec pecuniaria: qm̄ vt ſupra ſatis late dictuꝫ eſt dicta inquiſitio eſt nulla ⁊ inualida nec virib⁹ ſubſiſtit cũ ſit de directo ꝫ formā ſtatuti ſuperi⁹ allegati: ⁊ ex alijs iuribus ⁊ rõnib⁹ adductis. Sꝫ ſi eſt nulla ⁊ inualida vt oſtēſuꝫ eſt: ergo nõ põt dici q̄d aliq̄s poſſit puniri nec de p̄ncipali delicto nec de auxilio vel fauore cum in totum coꝛruat ⁊ ſit nulla quo ad principale d̄lictũ homicidij neceſſario: ergo eſt nulla quo ad auxiliũ q̄d d̄r p̄ſtitũ dicto maleficio p̄ regulā illā vulgatam q̄d acceſſoꝛiũ ſeq̄t naturā ſui p̄ncipalis vt in regula acceſſoꝛiũ. de re. iur. in. vj. cuꝫ ſi. Ex q̄b⁹ oib⁹ cõſtat clare lucide ⁊ euidēter vnicuiq; recte intuenti dictos inquiſitos plurib⁹ ex cauſis debere abſolui a dicta inq̄ſitione ⁊ ab oib⁹ in ea cõtētis: ⁊ ita cõcludo: ⁊ ſi qua p̄ excellētiſſimum. d. p̄tātē vel ei⁹ doctiſſimā curiaꝫ vel etiā p̄ quēcũq; aduocatũ ꝫ p̄dictos inquiſitos adduceret offero me paratuꝫ oib⁹ rñdere ⁊ docere dictos inquiſitos eſſe in totum abſoluēdos. Laus deo.

Hippolitus de marſilijs.

1 Ea menſura qua menſi fueritis alios remetietur vobis.

2 Qñ p̄ceſſit tractatus de occidendo oēs tenēt de moꝛte lꝫ vnus tm̄ vulnerauerit.

3 Teſtes ſingulares non pꝛobant.

4 Teſtes mille ſingulares tantum pꝛobāt quantum vnus.

5 Judiciũ remotũ p̄bari dꝫ per duos teſtes immediatum vero per vnum.

6 Teſtes imperfecti non iunguntur ad faciendum indicium.

7 Teſtes deponentes per verbum credere ſuo non pꝛobant.

8 Teſtis q̄ deponit p̄ certo credere nõ p̄bat niſi addat rationem credulitatis.

9 Teſtis deponens per verbum iudicio ſuo non pꝛobat.

10 Teſtes deponētes de his q̄ p̄cipiunt iudicio intellect⁹ debēt reddere rõnē dicti ſui etiā nõ iterrogati alias nõ p̄bāt.

11 Teſtis in criminalib⁹ etiā non interrogatus debet reddere rationem dicti ſui alias non pꝛobat.

12 Preſumptio in dubio capienda eſt vt enitetur delictum.

13 Citari debet reus q̄ñ teſtis contra eum examinatur ſuper indicijs.

14 Affectus nõ punitur non ſecuto effectu ⁊. J. vide plura notanda.

15 Percutiēs aliquē cũ pugno ēt armato in capite ſi p̄cuſſus cecidit in terrā ⁊ ex p̄cuſſione facta in lapidē moꝛiat: percutiens non punictur tanꝗ homicida.

16 Tractatus ſolus ⁊ oꝛdinatio ſola etiam in atrociſſimis non punitur niſi ſit pꝛoceſſum ad aliquem actum oꝛdinatum.

17 Fruſtra expectatur illud cuius euentus nihil operatur.
18 Semel malus ſemp̃ p̃ſumit̃ malus: ita ſemel bonus ꝛc.
19 Teſtes ſibyp̃ſis contrarij non probant.
20 Preſumit̃ qđ preſbyter melius ſciat ꝙ̃ alter ſecreta illius quẽ pluries habuit in confeſſione.
21 Clerici ſunt digniores laicis.
22 Teſtibus dignioribus licet paucioꝛib⁹ ſtandum eſt.
23 Teſtibus deponentibus aliquem non deliquiſſe potius creditur ꝙ̃ contrariũ dicentibus.
24 In dubijs ſemper in benigniorem partem debemus inclinare.
25 In dubijs dꝫ capi ille intellect⁹ p̃ quē quis non cadat in delictum.
26 Preſumitur qđ adulterans vxorẽ alterius hoc faciat potius cauſa libidinis ꝙ cauſa iniuriandi.
27 Preſumitur poti⁹ ſimplicitas ꝙ̃ dolus in eo qui ſuggeſſerit falſam interpretationem reſcripti.
28 Cauſa quelibet excuſat a dolo.
29 Iniuſta cauſa excuſat a dolo.
30 In dubio interpretatio fieri dꝫ ne contineat falſum.
31 Notarius p̃ſumitur potius per vxorē ꝙ̃ p̃ dolum ſcripſiſſe aliter ꝙ̃ ſibi dictũ fuerit a partibus.
32 Uerbũ vnũ lꝫ poſſit importare iniuriã ꝛ non iniuriam interpretatio fieri dꝫ ne iniuriã cõtineat: ꝛ ita qñ poſſunt importare falſum ꝛ nõ falſum quod non falſum contineat.
33 In dubio quis nõ p̃ſumitur falſarius.
35 Preſumit̃ qñ dictũ eſt ṽbũ iniurioſum qđ dictũ ſit potius animo ius ſuũ cõſeruandi ꝙ̃ iniuriandi.
36 Opinio Bar.in.l.ſi vẽtri.§.in bonis.ff. de priui.cre.reprobat̃ a Bal.dũ loquit̃ de eo qui alloquutus eſt titium in aure.
37 Preſumit̃ qđ filius natus ex meretrice maritata ſit filius mariti.
38 Preſumit̃ diſſenſus potius ꝙ̃ conſenſus in actu p̃iudiciali indifferenti.
39 Appellatio de pene capitis nõ venit pena mortis.
40 Statutum ꝙ q̃s puniat̃ pena capitis ex ponit̃.i.pena deportationis.
41 In dubio iudicãdũ eſt p̃ reo ſtãte paritate probationum.
42 Teſtimoniũ maſculoꝝ p̃fert̃ teſtĩonio feminarũ niſi femine tẽdãt i fauorẽ rei.
43 Teſtes qñ ſunt hincinde pares ꝛ pvna parte ſit aliqua preſumptio pro illa eſt iudicandum.
44 In dubio promptiores eſſe debemus ad abſoluendum.
45 Uulnerãs ꝙ non vulnerauerit aío occidẽdi p̃batur ex preſumptionibus.
46 Argumentum validum eſt a ſolitis.
47 Animus preſumit̃ ex conſuetudine.
48 Innocentia p̃bat̃ ex preſumptionib⁹.
49 Animus nocẽdi in dubio nõ p̃ſumit̃.
50 Brachia ſunt apotheca ꝛ diuitie pauperum maxime ruſticoꝛum.
51 Iudex nõ põt ponere reum ad torturaꝫ qñ delictum eſt plene probatum.
52 Cautela eſt qđ iudex p̃nunciat qđ non valens aliter veritatẽ habere declarauit deueniendum eſſe ad torturam.
53 Fruſtra expectatur illud cui⁹ euentus nihil operatur.
54 Inquiſitio ſuccedit loco libelli.
55 Sententia lata ſuper libello inepto eſt ipſo iure nulla.
56 Illud qđ principaliter agit̃ attendi dꝫ.
57 Armoꝛum delatio confunditur ſub delicto homicida.
58 Portatio armoꝛum punit̃ ſi ſequat̃ delictum pro quo imponat̃ maioꝛ pena.
59 Inſultus cõfunditur cũ pena vulneris.
60 Iudex ex officio debet querere defenſiones rei.
61 Uerbum debet importat neceſſitatem.
62 Reus ſi nõ purgauit indicia i termino nõ t̃ñ dꝫ torqueri, niſi precedente interlocutoria de torquendo.
63 Paria ſunt non facere vel minus legitime facere.
64 Factũ paulo ante torturam dicitur factum in tortura.
65 Guerre tẽpore illud dicitur eſſe factum qđ factuꝫ eſt paulo ante vel paulo poſt guerram.
66 Breuitas temporis arguit dolum.
67 Mendacium facit indicium ad torturam vide tamen ibi nu.71.
68 Teſtis q̃ negauit affinitatem qua nota eum nõ repelleret valet t̃ñ ei⁹ dictum.

4 lares + nõ probarẽt: q2 tñ ꝓbãt mille teſtes ſingulares qͣtũ vn⁹ ſm Bald.in.l. iuriſiurãdi.C.de teſti.⁊ in.c.tam literis. extra eo.⁊ in addi.Specu.in ti.de teſte. in.iiij.col.ver.etiã mille.de quo latius dixi in ſing.meo.cxiiij. inci. vulgatum ⁊c. Nec iſtis obſtaret ſi ipſe ptãs iniuſtiſſimus oium proditorum princeps diceret qͦd pdicta habent locũ in ꝓbationibus plenis vel ſemiplenis ſ̃cdis: non autẽ in habẽt locũ vbi tractatur de indicijs habẽdis: q2 in illis nõ attẽdit̃ ſingularitas teſtium p regulam que non pſũt ſingula multa iuuant. Quia reſpõdeo ꝙ imo
5 predicta habẽt locũ ꝓprie in caſu noſtro ⁊ ſimilib⁹. Et hoc patet p glo.not.i.l.fin. C.fami.ercil.que dixit qͦd qñ tractat̃ de probando ipm maleficiũ immediatũ vt homicidiũ furtũ ⁊ ſimilia vnus teſtis integer deponẽs de viſu facit indicium ad torturã. Sec⁹ aũt eſt qñ tractam⁹ de probando aliquã qualitatẽ remotã a maleficio: quia tũc requirũtur duo teſtes conteſtes ⁊ habiles. Et illã glo. ibi multum exclamat Bar.⁊ hoc etiã voluit Bar.p illam glo.in.l.fi.ff.de queſtioni.⁊ in.l.admonẽdi.in.xj.col.ff.de iureiurã.⁊ Cy.in l.iij.C.ad.l.iul.maieſta. Bal.in.l. ij.in.j. col.C.quo2ũ app.nõ reci.⁊ in conſi.ſuo. xcvij.inci.an mãdatarius.ante fi.in.v.volu.⁊ in.l.ſi quis ex argẽtarijs.§.ꝙ ſi plures.ff.de edẽ.⁊ Ang.in.l.fi.ff.qͦd me.cã. ⁊ in aut.de teſta.imperfe.in princ. in.ij. col.in ver.⁊ nota diligẽter.⁊ Salic.in.l. fina.C.de queſtio.⁊ Ang.de are.in trac. maleficio2.in verbo fama publica.in.ij. char.ver.quero qualiter probet̃ indiciũ ⁊ Inn.in.c.ſicut.el.j.de ſimo.⁊ Alexã.in cõſi.xviij.inci.viſo proceſſu.in vlt.co.in j.vol.⁊ in cõſi.ſuo.ccxxiiij.incip.viſo proceſſu.in.ij.col.⁊ in cõſil.cl.inci. in cã ⁊ lite.in vlt.col.in.v.vol.⁊ in cõſi.cclv. ſm ordinẽ meũ inci.ſentio in dubium reuocari.circa medium.⁊ Cepo.in ꝯſi.ſuo. xl. incip.lucius.in.ij.char.in vlt.colum.de quo etiã p Alex.in.l.fi.in antepe.ver.in cip.in ꝯſi.quero qualiter probari ꝫ. ff. de qõ.de quo dixi ergo in.l.vnius.§.teſtes torquẽdi.ff.de qõ.⁊ in.l.j.§.idẽ cornelio.in.j.col.verſi.ſecus aũt eſt ⁊c. ⁊ in d.l.j.§.preterea.in.viij.col. ver.preterea contra dictũ.⁊ in.l.de minore.in.§.plurium.in.xviij.col.ver.que d aũt.co.ti.de qͦſtio. Cũ autẽ in ipſa inqͦſitiõe tractetur principaliter de homicidio.⁊ dicti teſtes deponũt nõ de ipſo imediato: ſ3 de aliq̃ circũſtantia: ⁊ ſic de aliquo remoto ab ipo maleficio.merito tales teſtes ſingulares nõ ꝓbãt. Quinto dico ꝙ l3 dicti teſtes: ita vt dixi ſingulares videantur deponere ſuper illa qualitate: v3 an dicti ſilico2ũ venerint aio deliberato ⁊ ex propoſito committendi dicta maleficia ſeu homicidia: tñ non iungunt̃ ſimul vt fa-
6 ciant indicium ſufficiens + ad torturam: quia vnũquodq3 de per ſe eſt imperfectũ ita nota.dixit Bal.in.l.ſi quis ex argentarijs.§.j.ff.de edẽ.quẽ refert ⁊ ſequitur d. Alex cõſi.clxxix.inci.in cauſa angelorũ.in fi.ij.col.qͦd etiã dicit patere ex notatis per.d.Anto.in.c.licet. extra de teſti.qͦd etiã voluit Alex.in cõſi.ſuo.ccxcij. inci.viſo proceſſu cauſe.in.iij.colũ.in ꝯſ. cclv.incip.ſentio in dubiũ.in fi.ij. colũ. vbi etiam ſubdit qͦd ita intelligit Bald. gloſſ.in.l.ij.ff.de excu.tuto.per.l.j.C.qui numero tutelarũ. Et idem etiam firmat ipſe d. Alex.in ꝯſi.cxxviij.incip ponderatis narratis.vbi etiam dicit ꝙ hoc voluit Bald.in.l.ſpadonẽ.§.quarta.ff. de excuſa.tut.⁊ in.l.iuriſiurãdi.C.de teſti.⁊ Jo.calde.⁊ Anto.de but.in.c. veniens. el.j.de teſti.⁊ Nicol.de neapo.in.l. ij. in prin.ff.de excuſa.tut.⁊ Pet.de anch. in cõſi.ſuo.cclxxvij.incip.viſa diligẽter. ꝑ quibus etiam ſm eum faciunt in. c.licet cauſam.de proba.⁊ in.l.ob carmen.§.fi. ff.de teſti.quibus etiã adde vltra domi. Alexan.que dixit Pet.de anch.in cõſil. ſuo.cclxxviij.inci.ex predicta.in.ij.colũ.⁊ Ludo.ro.in conſilio.xcj.incipien. viſis ac percunctatis.in vltima colum.vbi plura notabilia adducit in iſto propoſito de quo dixi.l.vnius.in.§.teſtes torquendi. ff.de queſtionibus.⁊ in.l.de minore.in.§. plurium.in.xvij.colũ. ver.⁊ bene aduertas.cod.titul. ¶ Reſpondeo ⁊ ſecundo modo ⁊ dico quod etiam ſi dicti teſtes nõ eſſent ſingulares: tamen nihil probãt: quia non ponunt affirmatiue: ſed de-
7 ponunt per + verbum credere ſuo: ⁊ per verbum iudicio ſuo: quo caſu non pro-

ſequit ego volo te inuito ire in tali loco ergo volo ꝯmittere homicidiũ vel aliqđ malũ. ¶ Preterea ſi bñ aduertant̃ v̾ba dictoꝝ teſtiũ nõ dicũt illud ad qđ ipe ꝓditoꝛ eos allegat: imo verba eoꝝ iferũt ꝯtrariũ. Et hoc pꝫ ex diſpoſitione petronũ bordonũ dicti qui in˙ei⁹ ſcđo dicto dicit ꝙ dicti filicoꝝ dixerũt ſe velle venire per viã publicã ad dictũ feſtum inuitis illis de mezetis: ⁊ ire ad merẽdam poſtꝗ̃ ipſi de mezetis nolebant ꝑmittere ipſos ad dictũ feſtũ venire ⁊c. Ecce ergo ꝙ ipſi filicoꝝ ex dicto hui⁹ teſtis nõ valebant facere aliqđ malũ licet vellẽt venire ad dictũ feſtũ inuitis illis de mezetis: ſꝫ volebant ire ad merẽdã: ⁊ ſpõte ſua ſe retrahebãt a practica ⁊ a cõuerſatione ipſoꝝ de mezetis. Et hoc ſatis patet ex dictis verbis ipſoꝝ vꝫ poſtꝗ̃ nolũt ꝑmittere nos venire ad dictum feſtũ: ergo dicti teſtes non probãt illud ad qđ allegant̃ per ipſum ptãtẽ fratrẽ inde vtrũqꝫ cõiunctũ. ¶ Itẽ pꝫ etiã ex dicto ſancti quondã nicolai ꝙ nõ dicit̃ illud ad qđ ipe ꝓditoꝛ allegat. Nã in ſcđo ei⁹ dicto dicit ꝙ dicti filicoꝝ poterant venire ad locũ vbi fuit cõmiſſa rixa vt vellẽt ire ad domũ ſuã: ⁊ etiã poterãt ibi veniſſe vt aliquid mali facerẽt. Ecce ergo qđ dictus teſtis nõ ꝓbat ꝙ venerint ibi cauſa faciẽdi aliqđ malũ: ſed imo ꝓbat magis qđ ibi venerint vt vellẽt ire ad domũ ſuã: ⁊ iſtud clare pꝫ poſtꝗ̃ dicit ipſe teſtis qđ põt

12 intelligi vno vel alio mõ: ergo dꝫ itelligi eo mõ vt euitet̃ delictũ iuxta .l. merito .ff. ꝓ ſoc. ⁊ l̃ra in obſcuris. de re. iur. in vj. l. ſemp in obſcuris. ⁊ .l. factũ cuiqꝫ. §. ſi. ff. eo. c. eos v̾o. l. diſt. l. arrian⁹. ff. de act. ⁊ obl. ⁊ dicã .j. latius. Nec iſtis obſtat ſi dicatur qđ in caſu iſto dꝫ magis fieri interp̄tatio qđ venerint cã faciendi aliqđ malũ: eo˙qꝛ ꝓ iſta interp̄tatiõe ipe teſtis adducit rationẽ vꝫ qꝛ venerũt cũ dicta armata: ⁊ dixerũt velle venire ad dictũ locũ inuitis mezetis. Sed ꝓ alia interp̄tatiõe nullã allegat rõnẽ: ergo iſta ˙interp̄tatio eſt ſumẽda magis ꝗ̃ alia. Quia rñdeo ꝙ imo inuito dicto iniquiſſimo ptãte ⁊ ei⁹ dentib⁹ fetidis dꝫ fieri interp̄tatio ꝙ venerint vt nõ delinquerẽt: ſed vt irent ad eoꝝ domũ: qꝛ in dubijs ⁊ obſcu

ris vt dixi. ¶ Itẽ qꝛ nõ eſt verũ ꝙ nõ alleget aliquã rõnẽ ꝓ hac pte imo allegat ſuperi⁹ meliorẽ rõnẽ ꝓ hac pte ꝗ̃ ſit˙ rõ allegata ꝓ pte cõtraria. q̃ rõ eſt iſta vꝫ qꝛ dicit in ipſo dicto qđ a .v. annis citra habuit cognitionẽ de dictis filicoꝝ: et ꝙ eſt ei⁹ vicin⁹ ⁊ ꝙ habuit ⁊ tenuit ⁊ de p̄ſenti hꝫ ⁊ tꝫ ipſos de filicoꝝ ꝓ hoib⁹ bone ꝯditiõis vite ⁊ fame: ⁊ tꝫ ipſos honeſtos catholicos ⁊ morigeratos: ⁊ qđ nõ ſunt ſoliti facere ſimiles rixas: ⁊ qđ oẽs p̄dicti inq̃ſiti ſũt hoĩes bõe ꝯditiõis ⁊ fame honeſte vite ⁊ ita tenent̃ ⁊ reputant̃ ab illis q̃ habẽt cognitionẽ eoꝝ: et qđ nunꝗ̃ vidit nec dici audiuit ꝙ cõmiſerint nec ꝑpetrauerint aliqđ homicidiũ ⁊ ꝙ in effectu ſunt hoĩes optime vite cõditiõis ⁊ fame. Ecce ergo ꝙ nõ eſt verũ qđ ipe teſtis nõ alleget ꝓ prima iterp̄tatione aliquã rõnẽ imo eã allegãt meliorẽ ⁊ magis ꝯcludentẽ apud doctos ⁊ peritos ꝗ̃ ſit rõ ꝓ ꝯtraria˙interpretatione allegata. Similiter dictũ floriani quondã ſimonis nõ ꝓbat ꝙ filicoꝝ venerint ad locũ rixe cã faciẽdi aliqđ malũ: qꝛ ipe ſolũ dicit ꝙ audiuit plures qđ filicoꝝ volebant ire ad dictũ feſtum inuitis illis de mezetis. Sed vt .ſ. dixi, nõ ſequit̃ ergo volebãt facere aliqđ malũ: nã ſi dico me velle ire in plateis te inuito nõ ſequitur ergo volo facere aliqđ malũ vt de ſe patet. ¶ Preterea iſte teſtis nihil ꝓbat cũ nõ fuerat repetit⁹ vt ꝯuenit pte citata

13 al's nihil nocet reo: vt voluit Ange. de are. in trac. ſuo maleſi. in verbo fama publica .i. ij. char. ver. q̃ro q̃liter ꝓbetur ⁊c. allegat Barto. hoc tenẽtẽ in .l. fi. ff. de qõ. ⁊ hoc voluit Sali. in .l. fin. C. de qõ. et Bal. in .l. iubem⁹ in .iij. col. v̾. itẽ dixi. C. de ꝓba. ⁊ Ange. in repe. l. ſi vacantia. in xxvij. col. C. de bo. va. ⁊ Inno. in .c. p inq̃ſitionem. de elec. ⁊ Abb. in .c. bone. el. j. in iiij. col. poſt Inno. ibi de elec. ⁊ Alexã. in cõſi. ſuo .lxv. incip. habita ſup cõtẽtis. in j. volu. ⁊ in ꝯſi. clxxix. inci. in cauſa angelor. in .iij. col. ⁊ i. d. l. fi. C. de qõ. in˙apoſt. ⁊ Bal. in addi. Spe. in titu. de ſen. i vlt. v̾. inci. illud adhuc not. ⁊ Gãdi. in tract. ſuo maleſi. ſub rub. q̃uo de maleficijs cognoſcat̃ per inquiſi. in .ij. col. v̾. ſed numquid in introductione ⁊c. de quo latius

dixi i repe.mea.l.fi.C.de pba.in. xxxvij.
char.ɽ in.l.j.in pri.i.ij.col.ff.de qō.Mo
do vltra premiſſa dico qđ caſu quo ple
niſſime nedū plene eēt pbatū dictos fili
corios veniſſe in locū dicte rixe aio ɽ in
tētiōe diſturbandi dictū feſtū ɽ faciendi
aliqđ malū:attñ p hoc nō potuiſſent tor
queri nec puniri etiā aliqua minima pe
na:eo qꝛ ipſi filicorij ɽ inquiſiti fuerūt in
ſultati ɽ aggreſſi ab ipſis de gūdis ɽ de
mezetis.Et hoc apparet ex dicto pluriū
teſtiū.Et pmo apparet ex dicto bernar-
di primi teſtis qui primo ei9 dicto dicit
qđ illi qui erāt ex parte illorū de mezetij
ɽ gundis viſis filicoriis ſuper ſtrata pu-
blica ſe oppoſuerunt dictis de filicorijs
ſumptis armis.¶ Item hoc etiā appa-
ret ex dicto doni blaſij qui in ſcđo ei9 di
cto dicit audiuiſſe dici qđ illi de billis
gūdis ɽ mezetis fuerūt illi qui aggreſſi
fuerūt filicorios.¶ Itē dicit qđ audiuit
dici ꝙ dicti de gundis ɽ mezetis viſis fi
licorijs ſuper ſtrata publica acceperunt
arma ɽ illa cōmouerūt ꝯtra eos.¶ Itez
qđ filicorij fuerint aggreſſi a gundis ɽ a
mezetis colligiꝛ clare ex dicto leonardi
bordoni qui in ei9 primo dicto hoc ex-
preſſe dicit ɽ hoc etiā corroborat ex plu
rib9 verbis ſcđi ſui dicti.Et hoc etiā ex-
preſſe deponit ſanctus quondā nicolai
de nigris teſtis in ei9 primo dicto:ɽ idez
etiaz per alia verba affirmat in ſcđo ſuo
dicto:hoc etiā dicit dict9 teſtis in dicto
ſcđo ei9 dicto in fi. vbi dixit qđ filicorij
diſtabāt a domo illorū de mezetis per
xviij.pticas vel circa:ɽ qđ dicti de meze
tis gundis ɽ billis ſumpſerunt arma et
ſumptis armis ad viā publicā maximo
furore cucurrerūt ꝯtra ɽ aduerſus illos
de filicorijs.¶ Apparet ergo ex depoſi-
tiōe dictorū teſtiū clare lucide ɽ aperte
qđ filicorij inſultati ɽ aggreſſi fuerūt a
dictis mezetis gundis ɽ billis:quo ſtan
te etiā ſi plene pbatū eēt qđ ipſi inquiſi
ti veniſſent aio ɽ intētiōe diſturbādi di
ctū feſtū ɽ faciēdi aliqđ maluz:attñ per
hoc nō eſſent aliq̄ pena puniēdi cum ipſi
nullū actū nec aliquā motionē armorū
fecerint cōtra dictos de gundis ɽ de me
zetis:ſꝫ imo ipi fuerūt iſultati ɽ aggreſ-
ſi ɽ prouocati ab ipſis vt dixi:ergo talis

eorū malus animus cū quo venerunt ad
dictū locū ſibi nō nocet:qꝛ animus ma-
lus ſine operatiōe nō p̄iudicat:ɽ nō pu-
niꝛ affect9 niſi ſecuto effectu:ɽ ppoſitum
male operandi in mēte retentū ſiue ali-
14 qua operatiōe extrinſeca nō nocet tali
habēti malū aim.iſta oīa hñr a ſcriben-
tibus per illū tex.in.l.j.§.fin.ff.qđ quiſ.
iur.ɽ voluit Bar.in.l.j.§.diuus.ff.de ſi-
ca.ɽ in.l.ſi in rixa.eo.ti.ɽ hř in.l.ſi cert9.
in.§.fi.ff.ad ſille.ɽ voluit Bar.ɽ Lu.ro.
in.l.dāni.in.§.ſabini.ff.de dam.infect.ɽ
Bal.poſt Cy.i.l.ſi q̇s nō dicā rapere.C.
de epi.ɽ cle.ɽ in.c.j.§.iniuria.de pa.iur.
fir.ɽ in.l.data opera.C.q̇ accuſ.non poſ.
ɽ in.l.ſi fugitiui.C.de ſer.fu.ɽ Spe.in ti.
de accu.§.j.ver.ſꝫ q̇d ſi primo ɽc.vbi di-
cit qđ de ꝯſuetudine nō ſeruaꝛ vt punia
tur homicida niſi effectualiter occiderit
pro q̇b9 facit tex.in.l.cogitationis.ff.de
pe.ɽ in.l.q̇ falſam.ff.de fal.ɽ gl.in.l.qui
ea m te.ff.de furt.Quinimo in iſtis ho-
micidijs nedū nō ſufficit affectus non ſe
cuto effectu:ſed etiā nō ſufficit vulnera-
re aio occidēdi niſi cū effectu ſequaꝛ ho
micidiū ſcđm Cy.in.l.is qui cū telo.C.de
ſica.in.iij.oppo quē refert ɽ ſequitur.d.
Alex.in cōſil.ſuo.xx.inci.viſo pceſſu ɽc.
circa.iiij.col.i.j.vo.ɽ.d.Feli.in trac.ſuo
de conatu.in pe.col.vbi etiā adducit no.
vbū.d.Frā.de aret.in ꝯſil.ſuo.cxlvij.vbi
15 dixit ꝙ nō teneꝛ de homicidio ille qui
percuſſit cū pugno etiā armato etiaz in
capite etiā ſi percuſſus cecidit in terraz:
ex percuſſione facta in lapidē mortuus
eſt.Et allegat rōnē dicēs qđ rō eſt qꝛ ſta
tutū puniꝛ occiſorē habentē aīm occidē
di dūmō ſequaꝛ effectus:alias nō:vnde
q̄uis pcutiēs cum pugno habuerit aīm
occidēdi percuſſuz:tñ hoc nō eſt ſecutuz
ex percuſſione ſua:qꝛ ex ea ſola iſte non
fuit occiſus q̄uis ex percuſſione lapidis
fuerit occiſus:qꝛ tñ hoc fuit preter inten
tionē occidentis nō vꝛ ab occidente do
loſe occiſus ex quo ipſe percutiēs nō vꝛ
reperiſſe hoc gen9 mortis:vnde cū ſta-
tutū requirat duo vꝫ animū occidendi
ɽ occiſionē ex aio ſecutā:hic iſta duo nō
cōcurrūt:qꝛ occiſio nō ē ſecuta ex ppoſi-
to:ɽ aio iſultātis neq̧ ex inſtrō quo ipſe
volebat vti ad occidēdū:ſꝫ preter inten

tionē ſuā.ita dixit.d.Frā.in.d.ſuo conſi. qđ eſt multū not. Et facit etiā ad predicta not.verbū Bal.in.l.non ideo minꝰ in.v.col.ver.vſ.querit.C. de accuſa.vbi
16 dixit † qđ ſolus tractatꝰ,et ſola ordinatio nō punit de iure etiā in atrociſſimis niſi ſit pceſſum ad aliū actū ordinatum qđ dictū ꝑ valde no.refert et ſequitur.d. Fel.in dicto ſuo trac.de conatu in.ij.colū.et facit optime not.dictū Cardi.in.c.j. in vlt.col.de eo q̃ mit.in poſ. rei ſeruan. cā.vbi dixit,ꝙ ſi volēs cōmittere maleficiū eſt impeditꝰ facto alicuiꝰ ꝑꝑ qđ non potuit conatꝰ hr̄e effectū qđ tunc nō punit:qđ dictū refert et ſequit.d.Feli.in.d. ſuo trac.de conatu.in.ſ.col.qđ dictū eſt multū nota.in caſu nr̄o vbi dicti inqſiti fuerūt impediti ex facto dictorū de gundis et de mezetis ex inſultu quez fecerūt cōtra ipſos inquiſitos. ¶ Ad predicta ēt faciunt optime dicta ꝑ eundem.d.Feli. in.d.ſuo trac.in.ſ.colū.verſi.fallit tertio etc.et faciūt etiā dicta ꝑ eū ibi in ver.fallit octauo.etc.vbi dicit ꝙ nō punit affectꝰ nō ſecuto effectu qñ ſumus in caſu in q̃ ſtatutū punit delictū:qz tūt ſp intelligitur de delictis cōſummatis.allat bart.i.l.j.ff.ad.l.cor.de ſica.et Jmo.in.c.ſ.de p̄ſum.et rōnē dt eē qz ſtatuta reqrūt caſuz verū et nō caſum fictū.l.iij.§.hec v̄ba.et ibi Bar.ff.de neg.ge.vſi cū attētare ſit ficte facere nō ſatiſfit ſtatuto ꝑ conatū. Et iō ſ̄m eū dt Bal.in.d.l.j.ꝙ iſta ē rō q̃re ꝑ totā Italiā nō punit conatꝰ qz delicta puniunt ſ̄m ſtatuta.et allat etiam plures alios doc.ad hoc et inter alia adducit bal.i.l.et ſi pcuſſor.i.§.ſi appetitꝰ. in p̄n.ff.ad ſill.vbi dt ꝙ ſtatuta diſponētia ſuper homicidio reqrūt homicidiū pfectū nō attētatū.vñ dt ꝙ.d.l.is q̃ cum telo.nō hz locū in penis ſtatuti:et ita dicit ſeruari ſ̄m oēs:et dicit ꝙ iſtud ē dcīn Cy.et bald.in.d.l.is q̃ cum telo. ¶ Poſſent etiā adduci plura alia que i materia ad ꝑpoſitū nr̄m adducit.d.fel.i.d.ſuo trac. q̃ cā breuitatis omitto remittens me ad eū ibi.Sed vltra eū ꝑ p̄dictis ego adduco gl.valde no.in.l.mancipia.in v̄bo ad uocādū.C.de ſer.fu.q̃ dicit ꝙ non hz locū illa lex ſi qs ſollicitat vt aduocat ſeruū alienū:et conatꝰ careat effectu:quam
18 gl.allegat pro ſingulari Lud.ro.in ſingularibꝰ ſuis ſing.cccc.xc.inci.ſtatutum punit etc.et.d.Feli.in.c.nōnulli.in princ. in.xxxvj.col.extra de reſcrip. Apparet ergo ex p̄dictis nedū clare ſz magis q̄ clare qđ etiā ſi plene et pleniſſime eſſet probatū ꝑ teſtes imo etiā per confeſſionē ipſorū inqſitorū ꝙ ipſi veniſſent ad dictū locū aio et intentione diſturbādi dictū feſtuz et faciendi aliqđ malū qđ tñ talis ꝑbatio ꝑ teſtes vel per eorum propriā confeſſionē eis non p̄iudicaret per rōnes et iura ſuperiꝰ adducta: ergo non poterat ille excellentiſſimꝰ proditor poteſtas immeritus et penitus indignus eos inquiſitos torquere vt torſit vt ſciret an venerint cā diſturbādi feſtuz vel faciendi aliqđ malū cū fruſtra expectet vt inquiratur illud cuius euentus nihil operat vt.l.ad ꝑbationē. C. de ꝑbatio. l.hec ſtipulatio.i.§.diuus ff.vt leg. not. caueat.l.aliqñ.§.ſi.ff.ad velle.l. cum heres.§.j.ff.de acq.here.c.cuz contingat. de offi.deleg.c.per tuas.de ſimo.voluit gl.in.l.ſi poſthumꝰ.§.ſi.ff. de lib.et poſthu.Lud.ro.in cōſi.cc.lix.incipi.in caſu
17 propoſito etc. ¶ Modo vlterius † progrediendo dico qđ.teſtimoniū dictorū teſtiū iquātū dicūt ſe credere qđ dicti filicorū potiꝰ iuerāt ad dictū locū cā diſturbandi dictū feſtū vel faciendi aliqđ malū non nocet ipſis filicorijs nec alijs inqſitis:eo qz tales teſtes ſunt ſibi contrarij credētes in dubio qđ ibi venerint cā faciēdi aliqđ malū cū dicāt poſtea ꝙ dicti filicorij et alij inqſiti fuerunt et ſunt hoies bōe ꝯditiōis vite et fame et hoies morigerati et qđ ita tenent et reputantur a cognoſcētibus eos etc. Quo ĝ p̄ñt iſta ſimul ſtare qđ habeāt de p̄ñti et habuerint de p̄terito dictos inquiſitos ꝑ probis hoibus bone cōditionis vite et fame:et i dubio credebāt ꝙ venerint ad dictū locū cā faciēdi aliqđ malū. Nam ſi hoc credūt ergo mētiunt dicēdo ꝙ eos hñt ꝑ hoibꝰ bone ꝯditiōis vite et fame nā boni hoies bone ꝯditiōis vite et fame in dubio non p̄ſumunt delinq̄re. Et ſicut regula ſemel malꝰ pcedit in dubio cōtra malos:ita ecōtra ſemel bonꝰ ſemper in dubio p̄ſumit bonꝰ:et ſic in eius

fauorē. ita no. dixit Bal. in cōſi. ſuo. cxj. inci. q̄dā noīe criſtoforus de cortonio. in. v. vo. vbi ponit no. dictū circa hoc ⁊ eū refert ⁊ ſequit. d. Alex. i. l. ſi q̄s ex argentarijs. i. §. ꝓrorait. in vlt. col. ff. de edē. ⁊ idē dixit gl. in regula ſemel malus. de regu.
19 iur. in. vj. Ex q̄bus infert † q dicti teſtes tanq̄ ſibij pſis ꝯrij ⁊ varij nihil probant cōtra dictos inq̄ſitos vt hʒ in. l. q̄ falſa vel varia. ff. d teſ. ⁊ l. j. i pnc. eo. tit. ⁊ in. c. cū eccleſia. de cā poſ. ⁊ ꝓprie. ⁊ in. c. ſuper his. de pe. ⁊ iiij. q. iij. §. q falſo. et voluit late Spe. i ti. de teſte. in. § j. ver. item qđ teſtes ſunt varij ⁊c. ¶ Itē ⁊ vltra p̄dicta dico qđ depoſitio dictoꝝ teſtiū dicentiū ſe credere qđ filicorij ⁊ alij inquiſiti iuerint ad dictū locū cā faciēdi aliqđ malū nō nocet nec p̄iudicat ipſis filicorijs ⁊ alijs inq̄ſitis: eo q alij teſtes digniores eis ꝯriū deponūt ⁊ hoc aſſerūt meliorib⁹ rōnib⁹ quā faciāt teſtes p̄fati cōtrariū dicētes. Et hoc pʒ ex dicto doni blaſij eoꝝ p̄sbyteri pochialis q p̄ſumit meli⁹ ſcire ⁊ cognoſcere aīm mētē et intētionē dictorū inquiſitorū quam illi teſtes ꝯriū dicētes. ⁊ rō eſt q ipſe donus blaſius tāq̄ ei⁹ presbyter parochialis ⁊ pater ſpiritualis dictos filicorios pluries habuit in cōfeſſiōe ergo melius dʒ
20 p̄ſumi ſcire ſecretū † animi ſui quam dicti teſtes q nō hñt practicā ⁊ cognitionē ſecretoꝝ eoꝝ. ar. l. octaui. ff. vñ. co. de tutela. C. dei inte. reſti. nu. l. ſi filium. C. de lib. cā. cuʒ ſi. Dʒ etiā magis credi di-
21 cto dono blaſio † quā alij alteri teſti pp dignitatē ordis ſacerdotalis: naʒ clerici ſunt digniores laicis. vt in. c. deniq̄. iiij. di. ⁊ i. c. duo ſunt genera. xij. q. j. et hʒ in c. cū ex iniūcto. de here. ⁊ in. c. ſacerdotibus. xj. q. j. ⁊ digniorib⁹ teſtib⁹ ſtādū eſt. c. in nra. de teſtib⁹. l. ob carmē. ff. e. cū ſi. ¶ Itē etiā dʒ ſibi magis credi ꝓpt illaʒ rōnē ꝯcludētem quā allegat ipſe q dicti filicorij cōmodauerāt dictis de mezetis faciētib⁹ dictū feſtū ſcāna tabulas ſcutellas ⁊ multas al's maſaricias ad ſimilia neceſſarias: q rō vere ꝯſonare dʒ cuicūq̄ ſani capitis vt de ſe pʒ. ¶ Itē et vltra. d. bonū blaſiū qđ dicti filicorij non venerint ad dictū locū cā faciēdi aliqđ malū affirmat leonardus bordonus in ſcdo ei⁹ dicto in q̄ dicit qđ credit qđ cā q̄ induxit ipſos filicorios ad trāſeundū ꝓpe domū illoꝝ d mezetis vbi fuit fctā rixa fuit cā oñdēdi qđ habebāt timorē de ipſis mezetis ⁊ gūdis. ¶ Poſtea etiam dict⁹ teſtis dicit i eodē dicto q dicti filicorij venerūt ibi vt irēt ad eorū domum ꝓpriā. Et ſic ipſi inquiſiti hñt ꝓ ſe circa hoc quod nō venerint aīo nec intētiōe aliqđ malū faciēdi duos teſtes digniores teſtib⁹ cōtrariū aſſerētibus. ideo neſcio quare ab aliquo debeat magis credi dictis teſtibus dicentibus ipſos filicorios veniſſe cā aliq̄d mali faciendi q̄ iſtis ꝯriū dicentibus q ſunt digniores ⁊
22 melioꝛē rōnē † allegant concurrentibus rōnib⁹ alijs. ſ. allegatis. Et lʒ teſtes deponentes ꝯrium ſint plures numero q ſunt tres ⁊ nři ſūt duo tm̄: attñ poti⁹ dʒ credi teſtib⁹ nřis paucioꝛib⁹ ſm Bal. i repe. ſua in verbo teſtes in. iiij. col. in pe. ver. vbi dicit qđ ſi ex vna pte ſunt plures teſtes ⁊ ex alia pauciores ſed digniores q tūc ſtabit paucioꝛib⁹ ſi alij non excedūt eos i magno nūero. allegat gl. in. c. i nřa. de teſti. ⁊ i. l. ob carmē. §. ſi teſtes. in ij. gl. ⁊ gl. j. in. c. ſi teſtes. iiij. q. iij. ⁊ glo. in c. ſi. de offi. archi. Et cōcurrētibus alijs ēt duab⁹ rōnibus quarum prima eſt q qñ aliq teſtes deponunt pro delicto. ſ. q
23 aliq̄s deliquerit ⁊ aliq deponūt † q non deliquerit ſtat teſtibus deponentib⁹ nō deliquiſſe lʒ teſtes deponentes pro delicto ſint digniores: q ſint clerici. ita dixit glo. ſing. apud oēs in. c. clerici. xj. diſ. quā dixit ſingularē And, ro. i ꝯſi. ſuo. ccxlj. inci. ſpectabiles dñi collaterales. in j. col. ⁊ Abb, in. c. ex lřis. l. j. col. de ꝓbat.
24 ¶ Pro quo facit: nā ſemp in † dubio ⁊ obſcuro debem⁹ in benigniorē partē inclinare. l. ſemp in obſcuris. ff. de re. iu. l. arrianus. ff. de a ⁊. ⁊ obli. l. abſentem. ff. de peñ. l. merito. ff. ꝓ ſoc. l. factū cuiq̄. §. ſi. ff. de re. iu. c. cos vo. l. diſ. cū ſi, ¶ Pro qua parte facit: nā vbi pōt capi duplex intellectus: q̄rū capiendo vnū q̄s cadit in delictū capiendo aliū nō cadit in delictuʒ
25 † tūc ſemꝑ dʒ capi intellectus per quem q̄s nō cadat in delictū. ita ꝓbat ex not. doctrina Bar. in. l. nō ſolū. in. §. ſʒ ſi cū poſſet. alias in. §. ſed vt ꝓbari. ff. de op.

no. nū. vbi dixit ſtatuto caueť qḋ nobilis nō poſſit intrare palatiū niſi tp̄e ꝯſilij ſub pena: mō q̄daȝ nobilis accuſatur qḋ intrauit palatiū ſȝ neſciť an itrauerit tp̄e ꝯſilij necne. dt ibi bar. qḋ p̄ſumitur qḋ intrauerit tp̄e cōſilij ne cadat in delictū quā doctrinaȝ refert ꝛ ſequitur Abb. i. c. auditis. de p̄ſcrip. in añp. colū. ꝛ And. ro. in cōſi. ſuo. cxiij. inci. pro deciſio. ꝛc. vbi allegat etiā not. per Bald. in l. matre. C. de pb. ꝛ in. l. cū actū. C. de nego. geſt. Pro quo facit etiam qḋ voluit ipſe Bar. in. l. ij. in fi. ff. de duo. reis. vbi dixit qḋ ſi accuſat⁹ ſit titi⁹ qḋ cognouit carnaliter bertā p vim dicit ibi Barto. qḋ dȝ intelligi qḋ ip̄e titi⁹ paſſus fuerit violentiā ab ipſa vt excludať dol⁹ ꝛ delictū. Et bene facit qḋ voluit idē Bart.
26 in. l. verum. ff. de fur. vbi dixit † quidam fecerūt pacē ꝛ ꝓmiſerūt ſeinuicē nō offendere ſub pena. poſtea vn⁹ adulterauit vxorē alteri⁹ an cadat in penā: ꝛ decidit qḋ nō qꝛ debem⁹ potius p̄ſumere qḋ hoc fecerit libidinis cā quā cā iniuriandi vt euiteť delictū. Et adduci pōt tex. ꝛ glo. in. c. ſup l'ris. de reſcrip. vbi dt
27 † qḋ lȝ quis ſuggeſſerit falſam impetrationē reſcripti qḋ tñ nō p̄ſumiť qḋ fece-
28 rit p dolū ſȝ p ſimplicitatem. Et † hinc eſt qḋ q̄libet cā colorata excuſat a dolo ꝛ fraude lȝ ſit fatua ſȝ gl. ꝛ ibi Ang. i. l. ex cōſenſu. ff. de app. ꝛ glo. in. l. j. ff. de eo p quē factū erit. ꝛ gl. i. l. ſ. ff. ſi qs iuſdicen. nō obtē. ꝛ gl. in. l. plagū. la. ij. C. ad. l. fauiā de pla. ꝛ illā gl. d. l. ſ. §. fi. ſi qs iuſdi. nō obtēp. p ſingulari allauit Bal. in. l. deberi. C. de fideicō. lib. ꝛ i. c. plerūq̄. in pe. col. de reſcrip. ꝛ Paul. de caſt. in ꝯſi. ſuo. cxcij. inci. in cā incarceratoꝝ. in. ij. col. ſȝ lȝ Bald. dicat illā for ſing. nō eſt verū cū alie ſint glo. ſil'es in locis p̄allegatis. ꝛ ſil'is eſt ēt glo. in. l. ſatis pene. ff. de in ius vocā. ꝛ in. l. j. C. vbi cā ſtatus. ꝛ glo. in. l. j. in fi. ff. de abigeis. ꝛ i. l. nō pōt dolo carere. ff. de re. iur. Et facit gl. in. l. in hac. ff. de tritica. q̄ dixit qḋ colorata cā excuſat a pena interit⁹. Et facit optime text. in. l. igiť. in. §. ꝛ gn̄aliter ibi iuſtis vel non iuſtis. ff. de libe. cā. vbi hť
29 † qḋ iniuſta cā excuſat a dolo. ꝛ faciunt optime q̄ alſs ego late dixi in repe. mea l. fi. C. de pb. in. xxx. char. cū ſeq. ꝛ faciūt dicta p Alex. in ꝯſil. ſuo. lxſ. inci. viſo pceſſu. in. iij. col. in. ij. vol. ꝛ in ꝯſi. ccxſ. ici. viſis ꝛ diſcuſſis. in vi. col. ꝛ in ꝯſi. lxx. inci. viſo pceſſu. in. ſ. vol. i. ij. col. vbi dicit
30 † qḋ vbi v̄ba pñt trahi ad falſuȝ ꝛ non falſum fit interp̄tatio qḋ nō contineant falſum: ꝛ dicit qḋ ita voluit gl. in. l. iuriſgentiū. §. qḋ fere. in v̄bo approbeť. ff. de pac. quā ibi pōderāt doc. ſm eū ꝛ Bal. in. l. impatoꝛ. ff. de ſta. ho. ꝛ Sal. in. l. de tutela. C. de in integ. reſt. mi. ꝛ facit not. v̄bū Bar. p glo. ibi in. l. quoties. in. §. ſ. ff. de here. inſti. vbi dicit qḋ ſi reperiať. qḋ notari⁹ aliter ſcripſerit quā dictū ſi-
31 bi fuerit a partib⁹ tp̄e act⁹ geſti † qḋ p̄ſumiť poti⁹ p erroꝛē quā p dolū: ꝛ ſic excuſabiť notari⁹ a pena falſi qḋ cōmitti nō pōt ſine dolo vt in. l. nec exēplū. C. de fal. Et facit qḋ voluit Barto. in ꝯſi. ſuo. cviij. inci. in qō. v̄tente inter dñm. n. ꝛ. s. vbi dixit qḋ qñ vnū v̄bū pfertur qḋ pōt
32 importare iniuriā ꝛ non iniuriā dȝ † accipi in initioꝛē ptē vcȝ qḋ nō ſonet i iniuriā p. l. ſi de iterp̄tatione. ff. de peñ. Et faciūt dicta p Ang. de arc. in trac. maleficioꝝ in v̄bo falſario. in primis verbis vbi dicit qḋ a dolo qs excuſať q̄buſcūq̄ rōnib⁹ excuſationib⁹ vł p̄ſumptiōibus etiā iniuſtis ꝛ allat. d. l. igiť. §. ſ. ff. de libe. cā. ꝛ. l. j. in fi. ꝛ ibi Bart. ff. de abige. et allegat etiā Bart. in. d. l. quoties. §. j. ff. de heredi. inſti. ꝛ eum ſequiť ꝛ ſubdit qḋ Bal. in. l. j. C. de ſa. ſan. ecc. dicit ꝙ quotieſcūq̄ vnū verbū pōt importare falſitatē ꝛ nō falſitatē qḋ facienda eſt interpretatio ꝙ falſitatē nō importet. p quo ſm eū faciūt dicta p Bal. in. l. erroꝛe. C. de teſta. allegat etiā Bart. in. l. gerit in vi. col. ff. de acq. here. vbi dicit ſm eū qḋ quoties pōt capi cōiectura qḋ qs delinquat ꝛ non delinquat capitur illa vt qs nō incidat in delictuȝ per. l. merito. ff. p ſoc. ita dicit Ange. vbi. ȝ. itē ad predicta facit gl. in. c. ne qs arbitreť. xxij. q. ij. que dixit ꝙ verba improprianttur vt quis dicatur bonus. Et facit glo. in. c. nauiganti. de vſur. que dixit qḋ in dubio qs non diciť vſurarius. Et facit glo. in. c. acce-
33 dēs. de crimi. falci. q̄ dixit † quod in dubio quis non preſumitur falſarius. ꝛ fa-

cit gl.in.c.abſit.xj.q.iij.quã refert ⁊ ſeq-
tũr Ange.de are.in trac. maleficiorũ. in
ꝟbo che hai adulterata la mia dona.in
verſi.an patri liceat:⁊ facit etiã glo.in.l.
ij.in.§.ignominioſa. in ꝟſi. cur miles.ff.
de his qui not.infa.que dixit ꝙ in dubio
miles non videtur remiſſus a militia pro-
pter dolũ. Et facit qđ voluit Old.in ꝯſi.
ſuo.liij.inci.ꝯſueuit dubitari. in vlt. col.
35 vbi dixit † qđ ſi quis in iudicio dicat ad-
uerſario ſuo verbũ iniurioſum preſumitur
poti9 illđ dixiſſe aio iuris ſui cõſeruãdi
⁊ defendendi ꝙ aio iniuriandi. Et facit
optime qđ ſing. voluit Bal.in cõſi.ſuo.
ccxx.inci. in q̃one dñi milani. in.j. colũ.
in.iij.vol.vbi reprobat bar. in.l. ſi vẽtri.
§.in bonis.ff. de priui. cre. vbi dixit qđ
ſi aliqs alloquatur titium in aure:⁊ ipſe
titius ſtatim occidit hoiem ꝙ propter
breuitatem tpis preſumitur ꝙ ille dederit
conſiliũ titio vt illũ occideret.nã bal.in
d.ꝯſi.reprobat hãc doctrinã bart. dicẽs
36 qđ potius eſt preſumendum qđ dederit
ei bonũ cõſiliũ per.l. nõ ois.§. a barba-
ris.ff.de re mili.cũ ſi.đ quo dicto Bar.
ego latius locutus ſum in.l. ſtatuliber.
in.ij.col.ff.de q̃đ.⁊ pro quib9 facit opti-
me tex.no.quẽ ibi doc.dicũt ſingularem
in.l.miles.in.§.defuncto.ff.de adul.vbi
37 dicitur † qđ filius natus ex meretrice mari
tata preſumitur eſſe mariti ⁊ non adulteri
quẽ tex.ad hoc allegat.d.Alex.i ꝯſi.ſuo.
xxxvij.incip.in cã mota.in.v.colũ. circa
me.in.l.vo.⁊ facit glo.no.i.c.paſtoralis.
in verſi.exonerare.de offi. dele.in fi.et ꝑ
iſtis etiã facit optime dictũ Bald. in .l.
data opera.in.xj.col.poſt m e.C. q̃ accu-
38 ſa.nõ poſſ.vbi dixit † ꝙ in ꝑ iudicialib9
actus indifferẽs ad ꝯſenſuꝫ ⁊ diſſenſum
reputatur ꝓ diſſenſu. Et faciũt optie not.
verba Jaſo.in.l.fruct9. in.iij.colũ.ff.ſol.
mat.⁊ in.l.diuortio.i.iij colũ.in fi.eo.tit.
vbi dicit ꝙ ex hac rõne dicim9 q̃đ ſi lex
vel ſtatutum ꝓ aliquo delicto imponit
penã capitalẽ vel capitis tunc vt in cri-
minalib9 verba intelligantur in mitiorem
39 partem illud † verbum pena capitis in-
telligitur de deportatione que etiam đr
pena capitis non autem de amputati. o-
ne ipſi9 capitis:⁊ dicit ꝙ ita dicit Joan.
and.⁊ alij cano.in.c.q̃to. ſuper glo.j. de
iureiu.vbi referũt Jo. gloſſatorẽ defen-
diſſe als in hac ciuitate bononie a pe-
na mortis vnũ q̃ falſificauerat monetaꝫ
40 ⁊ ſtatutũ bononie eſt † qđ falſificãs mo
netam puniatur pena capitis dicit qđ
obtinuit qđ exponatur pena capitis.i.de-
portatio.⁊ dicit.d.Jaſ.vbi.ſ. ꝙdem te-
nuit Abb.in.c.at ſi clerici.in ꝑnc.in.xj.
col.de iudi.⁊ Pet.de ancha.i clemẽ.pa-
ſtoralis.in ꝑn.in.x.not. de re iudi.⁊ Jo.
de ana.in.c.j.in.ij.colũ.de homi.⁊ in .c.
qualiter ⁊ quãdo.in.§. ad corrigendas.
in.iiij.colũ.de accuſ.⁊ Joan. de imo. in
l.ij.in.v. colũ.ff.de pub.iudi.et Ange.de
are.in tract.maleficiorũ. in verbo ⁊ ca-
put a ſpatulis amputetur. in.v. colũ. et
Alexan.in conſi.cix.in.iiij.vol.Item di-
cit.d.Jaſo.vbi.ſ.ꝙ pro hac deciſione eſt
tex.melior de iure in.l. qui cũ maior.in
§. is demum. cum.§. ſequen.ff. de oper-
lib.⁊ eſt tex.in.l.hos accuſare.in.§.omi-
bus.in verbo capitis.⁊ ibi glo.ff. de ac-
cu.⁊ glo.in.l.cũ patronuꝫ.ff. de iurepat.
vbi etiã tex.⁊ glo.in.l.pe.⁊ ibi Bald.C.
que res ven.non poſ. de quo latius per
ipm Jaſ.vbi.ſ. Et facit etiam ad predi-
cta de interpretatione fienda in obſcu-
ris in mitiorẽ partem qđ dixit Barth.
cepo.in cõſi.ſuo primo.in.iiij. colũ.⁊ in
cõſi.xxj.incipiẽ. ego bartholomeus. Et
faciunt optime q̃ ego lati9 pro hac par-
te cumulaui in repeti. mea.l. fina. in .l.
char.cum ſequenti.C.de ꝓba.¶ Secun
da ratio ꝙ magis credatur dictis teſti-
bus dicẽtibus filiceros ⁊ alios inquiſi-
tos non veniſſe ad locum rixe cauſa ali-
quod malum faciendi ꝙ contrarium
dicentibus eſt iſta que fraternizat cum
precedẽti videlicet quod in dubio ſem-
per fauendum eſt reo.l. arrianus.ff. de
actio.⁊ obliga. cum ſimi.ſ. allegatis. et
ideo dixit Bal.in.l. qui accuſare.circa
41 fi.C.de eden. † qđ ſtante paritate ꝓba-
tionũ iudicandum eſt ꝓ reo:⁊ dixit dñs
Alexã.in conſi.ſuo.cxxxvj.inci. in cauſa
⁊ lite.in vlt.col.in.ij.vol.ꝙ ſtãte parita-
te teſtiũ ſtatur deponẽtibus in fauorem
rei allegat ad hoc no.ꝑ Innocẽ.⁊ alios
in.c.in noſtra.de ꝓcur. ⁊ ꝑ Joã.an. in.c.
preſentium.de teſti.in.vj.in glo.⁊ in.c.ſi
duo.de ꝓcura.co.lib.⁊ Specu. in tit.de

cōfeſ.in.§.poſtremo.ver.ſed pone fecit Bal.poſt Cy.in.l.j.in antepe.col.ver.ſed pone quero duo ꝓcura.C.de cōfeſ.Et vltra.d.Alexā.dicas tu ꝙ idē dixit Lu.ro. in cōſi.ſuo.clvj.incip.honorande dñe.in prin.vbi not.loquitur in hac materia.et Spec.in tit.de teſte.in.§.poſtꝗ.ver.porro circa fi.Pro quibus faciūt dicta p Gemi.in.c.cupiētes.§.ſi vo.v.nota iſtā glo. de elec.in.vj.ꝛ p Bal.in.c.j.in.§.ſacrm. in.ij.col.ver.reuertamur.de cōſuet.recti feu.ꝛ p Pet.de anch.in ꝯſi.ſuo.ccxxxiij. inci.primo inquirendū ꝛc.in pn.Et facit qđ voluit Belenzinus in.c.forus.de verbo.ſigni.vbi inquit ꝙ dictū Abb.ibi dicē
42 tis † qđ teſtimoniū maſculorū preferet teſtimonio feminarū dicit ipſe hoc eſſe verū niſi teſtimoniū feminarū tendat in fauorē rei:ꝛ teſtimoniū virorū in fauorez actoris:qꝛ hoc caſu prefert teſtimonium mulierū teſtimonio viroꝝ ꝛ mouetur per glo.in.d.c.clerici.lxxxj.diſt.Et idez dixit d.Feli.in.c.qm̄.in vitum.verbis.extra de teſt.Et facit ēt p p̄dictis qđ voluit Abb. in.c.ad noſtrā.de ꝓba.vbi fortius dixit vez qđ lz teſtes actoris ſint aliquantuluz digniores teſtib9 rei qđ tñ iudicandū eſt pro reo.allegat not.in.c.eccleſia.el.ij. de elec.ꝛ in.c in noſtra.de teſt.ꝛ glo.in.d.c. clerici.ꝛ rō.predictorum poteſt eſſe quia maior iuſtitia requirit in actore ꝙ̄ in reo ſm Bald.in.l.fi.in.ij.col.circa me.C.de edic.diui adria.tol.ꝛ faciūt etiā ad predicta q̄ latius dixi in.l.vnius facinoris.§ in ea cauſa.ff.de q̄ſtio. Magis ergo eſt credendū dictis teſtibus deponētib9 qđ dicti filicorū nō venerint in.d.loco cauſa faciēdi aliqđ malū ꝛ ſic deponētibus pro ipſis inquiſitis ꝙ̄ alijs teſtibus contrariū deponētib9:ꝛ hoc tāto magis eſt verū qꝛ p iſtis teſtibus vt.ś.deponentibus p ipſis inquiſitis ſunt preſumptiones magis vigentes ꝙ̄ ſint pro teſtibus cōtrarium deponētib9 vt dixi.ś.Et pro hac parte facit gl.nota.in.l.ſi duo patroni.in princi.ff.de iureiur.que ſemper alle
43 gat ad hoc videlicet † qđ quādo teſtes ſunt hincinde pares ꝛ p vna parte eſt aliqua preſumptio pro illa eſt iudicandum quā glo.adhoc allegat.d.Bart.cepo.in cōſi.ſuo.j.in.iiij.col.vbi etiam ſubdit qđ in dubio pro abſolutione iudicandū eſt ad qđ allegat text.in.c.inter dilectos.in fi.extra de fide inſtr.ꝛ not.in.§.cōmodū inſtit.de interdic.ꝛ dicit quod ex his dt bal.in rubri.de cōtro.inueſt.circa.fin.in
44 vſi.feu.† qđ illud eſt tenendū p regula ꝙ promptiores debem9 eſſe ad abſoluēdum ꝙ̄ ad cōdēnandū ꝛ qđ ꝓpter conflictum preſumptionū reus abſoluit per d.c.inter dilectos.in fi.cū ibi no.ita dicit d.Bartho.cepo.in.d.ſuo.cōſi.vbi etiaz latius per eū. Itē vltra p̄miſſa qđ magis credat dictis teſtibus deponentibus vt ſupra pro dictis inquiſitis qđ nō venerint ad illū locū aio nec intentione fa
45 ciendi aliqđ malum † nec animo diſturbandi feſtū facit optime in ſimili.Nam qđ q̄s nō percuſſerit aio occidēdi ꝓbat ex p̄ſumptionibus.ita dixit gl.ſingu.in.l. j.in verbo non occidendi.C.ad.l.cor.de ſica.quā ad hoc refert ꝛ ſequit Cepo.in d.conſi.ſuo.j.in.ij.colum.et eam approbat Bald.ꝛ Ange.in.d.l.j. Sed in caſu noſtro concurrunt nedum vna:ſed plures ꝛ plures preſumptiones pro hac pte vt ſtatim oſtendā ergo magis credēdum eſt dictis teſtibus deponētibus ad fauorem ipſorum inquiſitorum ꝙ̄ contrariuz deponentib9.Qđ autē concurrant plures preſumptiones pro eis apparet clare ꝛ aperte ex inſpectione dictoruz teſtium ꝛ etiā re ipſa.Primo enim adeſt preſumptio iuris ꝓ eis q̄ eſt qđ in dubio nemo preſumit delinquere vt.ś.late dixi:et quilibet p̄ſumit bonus niſi cōtrariū probet. l.non ois.in.§.a barbaris.ff.de re mili.ꝛ nō ſolū iſta eſt preſumptio iuris:ſed etiā hec bonitas ipſorū inquiſitorū eſt plene ꝓbata per oēs teſtes q̄ recepti per curiā iniuſtiſſimā nequiſſimā ꝛ fraudibus ac dolis plenā dicūt qđ dicti inquiſiti fuerunt ꝛ ſunt hoies bone cōditiōis vite fame ꝛ hoies morigerati ꝛ bone cōſcientie ꝛ qđ non ſunt ſoliti cōmitere homicidia vel rixas ergo credēdū eſt dictis teſtib9 deponētib9 in fauorē ipſorū inquiſitorū ꝛ nō teſtibus cōtrarium deponentibus
46 † Validum eſt enim argm̄ a ſolitis.l.illđ. ꝛ ibi Bart.ff.de excu.tu.l.ij.ff.de ſpon.l. in fideicommiſſi.ff.de vſur.et.l.cum de in rem verſo.eo.tit.l.vel vniuerſorum.ff.

47 de pig. act. cum multis ſimi. † ꝛ animus preſumitur ex ꝯſuetudine ſm Bal. in l. ma cedoniani. in vl. vbis. C. ad macedo. Et ſemel bonus ſemper preſumitur bonus vt. ſ. dixi. ꝛ ſic iſta eſt vna preſumptio. ¶ Alia eſt preſumptio pro ipſis inquiſitis qđ non venerint ad dictū locum animo nec intē tione faciēdi aliquod malū: vꝫ qꝛ venerunt aliqui in camiſia: aliq̄ in diploide ꝛ aliqui induti veſtibus cōſuetis: ꝛ ſine coratijs: illi enim qui animo deliberato et ex propoſito vadūt ad ꝯmittēdū homicidia non vadūt eo mō ꝛ vnuſquiſq̄ faciat cō iecturā de ſe. Et iſta pſumptio tanto ma gis eſt vehemēs: qꝛ ipſi inquiſiti erant ꝑ pe domū propriā vbi erant arma ſua captu facilia que accepiſſent ſi habuiſſent animū delinquēdi. ¶ Alia cōcurrit preſumptio pro eis: vꝫ quia vt dicit donus blaſius ipſi de filicorijs ꝑ faciendo illud feſtum cōmodauerant dictis de mezetis ſcāna bāchas ſcutellas ꝛ plura alia pro dicto feſto faciēdo. ¶ Alia etiam pſumptio eſt ꝑ dictis inquiſitis vꝫ qꝛ ſi ipſi veniſſent aio ꝛ intētiōe faciēdi aliqđ malū nō expectaſſent aggredi ꝛ inſultari a dictis de mezetis ꝛ gūdis vt fecerūt ſed eos primo inſultaſſent. ¶ Alia etiā concurrit pſumptio pro ipſis inquiſitis quā etiā. ſ. adduxi: vꝫ quia cū ipſis gundis ꝛ mezetis ad eorū domū erant cētū pſone vt dicunt plures teſtes pro dicta ſceleratiſſima curia examinati: ꝛ dicunt ꝙ ipſi inquiſiti nō erāt niſi. xx. ergo non eſt preſumptio ꝙ fuerint aio deliberato cauſa faciēdi aliqđ malū: ꝛ hoc credo ſatis cōſonare auribꝰ vniuſcuiuſq̄ ſani intellectꝰ. Ex iſtis ergo pſumptionibus ꝟiſimilibꝰ ꝓbatur hec negatiua vꝫ ꝙ dicti inquiſiti nō fuerint i. d. loco aio faciēdi aliqđ ma lū: ꝛ ſic vendicat ſibi locum gl. d. l. j. C. de

48 ſica. pallegata. Pro q̄ facit etiā † nā innocētia ꝓbatur pſumptionibus ſm Bar. in l. fi. in. §. fi. ff. de bonis eoꝝ q̄ mor. ſibi cō. quē refert ꝛ ſequitur. d. Barto. cepo. in

49 cōſi. ſuo. l. in. iij. col. ¶ Itē facit † etiā ad pdicta: nā animus nocendi in dubio nō pſumitur ſm glo. not. n. l. fluminum. §. fi. in gl. pe. ff. pe dā. infec. ꝛ ibi Bart. in prima oppoſitione: quam gl. etiam pro not. ad hoc refert ꝛ ſequitur. d. Barth. cepo. in trac. ſuo de ſerui. vr. pdio. in. xxix. c. inci. ex ordine ꝛc. in fi. ij. col. ꝛ in eo tract. in. c. lxij. incip. videamꝰ ꝛc. in. ſ. col. ꝛ facit gl. in. c. ſi quis vero. xj. q. iij. Modo ex oibꝰ ſuperius adductis nedū ſatis ſed pluſq̄ ſatis nedū clare ſꝫ clariſſime: nedū euidē ter: ſed euidentiſſime: nedū plene: ſed pleniſſime apparet ꝙ dicta oppoſitio facta taliter qualiter per dictum iniquiſſimuꝫ ptātē in totū eſt ſublata ꝛ penitus eradicata, ꝛ in profundum deiecta ꝛ in totum ſepulta. Et ſic conſtat euidenter ipm ſceleſtiſſimū ptātē immeritū ꝛ indignū tali officio indebite inique ꝛ iniuſte nullis ꝑ cedētibꝰ indicijs legitimis poſuiſſe di

50 ctos viros † pauperrimos ꝛ innocētes ad torturā ꝛ eos iniuſte priuaſſe ſanitate ꝛ maxime brachiorū in quibus conſiſtit capitale regimē ꝛ ſuſtentaculū ipſorū ꝛ familiarū ſuaꝝ: nā brachia ſunt apotheca ꝛ diuitie pauperū maxime ruſticorū: vt oibus notū eſt. ¶ Reſtat mō ſolum rñdere aliquibꝰ fabulis ſeu ſomnijs elicitis ꝛ in aere fabricatis per dictum proditorē querentē aliquo medio ꝛ via cooperire eius iniquitatē rabiē ſanguinolētum iniuſtā ꝛ inauditam. Ad que deueniēdo dico nō obſtat illud qđ ipſe allegat vꝫ ꝙ iuno potuerūt torqueri: qꝛ ꝓbatū eſt ꝑ plures teſtes ipſos inquiſitos habuiſſe arma: ꝛ feciſſe armatū ꝛ guarnimentum ꝙ tn̄ negarūt ipſi ergo merito potuerūt torqueri ſuper hoc vigore depoſitiōis dictorum teſtiū. Qꝛ rñdeo pluribus medijs iuribus ꝛ rōnibus. Et primo dico ꝙ ipſe ribaldꝰ ſibi ipſi percutit pedem cū ligone ſuo: ꝛ hoc ptꝫ clare: ꝛ euidentiſſime quia ſi erat plene probatum per plures teſtes hoc ꝙ dicti inquiſiti fecerint armatā et guarnimentum et portauerint arma: vt ipſe aſſerit: ergo non poterant torqueri ſuper hoc: ratio eſt: quia ad hoc vt iudex poſſit deuenire ad torturam contra reū oportet ꝙ non ſint alie probationes niſi

51 ipſa tortura: alias ſi alia † probatio eſt cōtra eum non poteſt iudex venire ad torturam. ita ꝓbat tex. in l. diuus pius. ꝛ in l. edictū. ff. de qō. ꝛ ibi doc. ꝛ tex. in. l. quoties. C. eo. ti. ꝛ hoc affirmat Gādi. in ſuo trac. maleſi ſub rub. de qōnibus ꝛ tormētis. in prin. vbi dicit qđ iudex q̄ qōnem

de aliquo habere intẽdit dz habere hãc
cõſiderationẽ vt nõ facile nec repẽte pro
cedat ad eam ſi aliq̃ alia lenior via põt
obiecti criminis veritas hr̃i quãtũcũq;
adſint indicia vel veriſimilia argumẽta
Et idez dixit Ang. de are. in trac. maleſi.
in verbo fama publica. in. xv. char. in ṽ.
ſcđo quero ꝛc. pro quo dicit fore text. i. d.
52 l. edictũ. ꝛ ibi Bart. Et dicit † ꝙ iudex dz
eſſe cautus ꝛ dz facere apparere in actis
qđ ipſe iudex non valẽs aliter veritatem
habere declarauit deueniendum eſſe ad
torturã alias aũt poſſet teneri in ſyndica
tu. Et id ex iſtis dixit Ang. in. l. ꝛ ſi cert9
ff. ad ſille. qđ ſi maleficiũ eſt liquidatũ ꝑ
veras ꝓbatiões tũc male facit iudex po-
nere reũ ad torturã ꝛ tenetur in ſyndicatu
Et dixit Jo. an. in. c. cũ in cõtemplatione
de re. iur. qđ de facili nõ eſt deueniendũ
ad torturam. ꝛ idem dixit Catal. in trac.
ſyndi. in ver. clj. inci. adde qđ qñ ꝛc. vbi ſi
militer dicit ꝙ qñ maleficiũ eſt liquida-
tum per probationes iudex tunc nõ põt
reũ ponere ad torturã aľs tenetur in ſyn
dicatu. ꝛ faciũt dicta. ꝑ Cy. in. l. ij. C. quo-
rum app. non reci. vbi dixit quod iudex
maleficiorũ qui reũ plene cõuictum tor-
quet vt cõfiteatur delictum ꝛ ſic vt apud
acta reperiatur cõfeſſus ꝛ ↄuictus ad hoc
vt nõ poſſit appellare male faciunt: quia
nemo eſt torquẽdus niſi in ſubſidium ꝓ
bationũ. Et ſupradictã opi. quod liq̃da-
to delicto ꝑ ꝓbationes reus non debeat
torqueri alias iudex torquẽs eũ teneatur
in ſindicatu tz. d. Fran. bru. in ſuo tra. de
indicijs ꝛ tortura. in. x. char. in. j. colum.
ꝛ iſta eſt cõis docto. opinio vt dixi in. l. ſ.
in pn. in ṽ. quarto requiritur. ff. de qõ. ꝛ idẽ
tz. d. Augu. de ari. in addi. ſuis ad trac.
Ang. de are. in maleficijs. in. d. ṽbo fama
publica. in. xx. char. in ver. ſecũdo quero
ꝛc. Pro quibus faciũt dicta per Bal. in
l. j. in. ij. col. ver. vlterius nota. C. de iura.
cal. vbi dixit quod ille qui petit aliquem
torqueri debet primo iurare quod nõ ha
bet alias ꝓbatiões ꝙ̃ torturam. de quo
etiam dixi in repe. mea. l. fina. C. de ꝓba.
in. lxxvj char. ¶ Modo i caſu noſtro cũ
hoc cõſtaret iniquiſſimo ac ſceleſtiſſimo
ptãti indigno ꝛ immerito dictos inqui-
ſitos fuiſſe armatos inſimul in dicto lo-
co rixe ꝛ hoc per plures teſtes examina-
tos ergo merito nõ poterant nec debe-
bant ſuper hoc poni ad torturã. Ex quo
ſequitur qđ immerito indigne ꝛ iniuſte et
inique fuerũt torti, cõtra ius ꝛ iuſtitiã: qđ
nõ eſſet tolerandũ: ne ex tali tolerantia
deteriora ſequantur. ¶ Præterea dico ꝙ ex
alia rõne dicti inquiſiti nõ poterãt de iu-
53 re torq̃ri vt torti fuerũt: qđ oñdo. Nã † re
gula iuris eſt vulgata ꝙ fruſtra expectatur
illud cuius euentus nihil operatur. l. hec
ſtipulatio. in. §. diuus. ff. vt leg. nomine
cauea. l. aliqñ. §. fi. ff. ad velle. l. cũ heres.
§. ſ. ff. de acqui. her. c. cũ cõtingat. de offi.
dele. c. per tuas. de ſimo. Lu. ro. conſilio
cclix. incipiẽ. in caſu ꝓpoſito ꝛc. gl. in. l.
ſi poſthumus. in. §. fin. ff. de lib. ꝛ poſthu.
cũ ſi. Sed caſu quo plene cõſtitiſſet ipſos
inq̃ſitos habuiſſe arma ꝛ fuiſſe aduna-
tos tñ ꝑ hoc nõ potuiſſent puniri ꝓpter
talia arma ꝛ talẽ adunatiõnẽ vt ſtatim
oſtendã ergo ſi nõ poterant puniri fru-
ſtra de hoc queritur ꝛ fruſtra hoc expecta
tur. Qđ aũt non potuiſſent puniri ex tali
adunãtia ꝛ delatione armorum conſtat
ex trib9. primo ex nullitate ꝛ inualidita-
te dicte inquiſitiõis ↄtra eos formate vt
ſ. oñdi maxie ꝓpter dictũ ſtatutũ nolens
ꝙ nõ poſſit inquiri de morte hois ↄ plu-
res hoies quã fuerint vulnera in hoie: ꝛ
ex alijs etiã ſupra adductis: quo caſu ſtã-
54 te dicta nullitate nõ † poteſt ſequi ſentẽ-
tia cõdemnatoria valida cum inquiſitio
ſuccedat loco libelli vt volunt doct. in. c.
qualiter ꝛ qñ. el. ij. de accuſ et voluit Car.
in clem. ſepe. in. §. j. in. ij. colũ. de ver. ſig.
55 ꝛ † ſnia lata ſuper libello inepto vel inua
lido eſt ipſo iure nulla vt voluit gl. ſing.
inſtit. de obliga. in princi. quã dixit ſing.
ad hoc Bald. in. l. actori. C. de reb9 cre.
et eſt text. in. l. ſecundum. in verbo nihil
agit. ff. de liberis ꝛ poſthu. ꝛ in. l. ſi finita
verſic. nihil conſumetur. ff. de tu. ꝛ ratio-
ni. diſtra. voluit Bal. in. l. licet. C. de pro
cur. Bal. poſt Bar in. l. edita. in. xij. col.
C. de eden. Abb. per illum text. in. c. dile-
cti. de emp. ꝛ ven. ꝛ habetur in. l. fideiuſ-
ſor. ver. fruſtra. ff. de nego. geſt. cũ ſi. ¶ Se
cunda ratio eſt quia non eſt probata di-
cta adunantia ad aliquem malum finem
vel ad aliquod delictũ cõmittendũ: ſz ſo-

lum pro eundo ad feſtū ad tripudiandū vel ad videndū ipſum feſtū nō aūt cauſa alicuius mali. vt dixi ꝛ demōſtraui ſupra ſatis late: quo caſu nō ſunt puniēdi aliqua pena: qꝛ voluntas ꝛ ꝓpoſitū diſtinguunt maleficia. l. ꝗ iniurie. ff. de fur. cū multis ſimi. ¶ Tertia eſt ratio qꝛ in inquiſitione formata cōtra ipſos inq̄ſitos directe ꝛ principaliter tractaꝛ de homicidio cōmiſſo in perſonā illoꝝ mortuoꝝ vt illud puniaꝛ vt pꝫ ex tenore dicte inq
56 ſitionis ergo † illud eſt attendendū cum attendi debeat illō quod ꝑncipaliter agitur. l. ſi q̄s nec cauſam. ff. ſi cer. pe. l. ſed ſi quocūqꝫ. in fi. ff. ad. l. aquil. cū ſi. Et tanto magis debet in caſu noſtro attendi delictum homicidij ꝛ nō portatiōis armoꝝ
57 † qꝛ talis portatio armoꝝ confunditur ſub delicto homicidij adeo ꝙ ipſa portatio armoꝝ nō eſt in conſideratione ꝛ ꝑ cōſequens eſt impunibilis ſm gl. valde not. in. l. ꝗ de crimine. C. de accuſ. ꝓ qua videꝛ tex. in. l. illō queſitū. ff. ad. l. aquil. ꝛ illam gl. d. l. qui de crimine ibi multū no. Ang. ꝛ Sali. ad hoc. ꝛ Bal. in reper. ſuo in verbo inſultus. in primo ver. vbi etiā allegat plures doct. ad hoc. pro qua faciunt optime dicta per Bal. in. l. aduerſus. in fi. C. de fur. vbi dicit ſtatutū punit portantē arma ꝛ titi9 percuſſit ſeiū cum armis vtrū puniatur de portatione ar
58 moꝝ ꝛ de percuſſione. ꝛ dicit ꝙ † non qꝛ iſta confunduntꝛ ꝛ reſultat vnū delictum tm̄. allegat. d. l. illud queſitū. in fi. ꝛ. l. quoties. §. j. C. vbi ſenat vel cla. Et faciunt dicta per Ang. de are. in trac. ſuo malefi. in verbo fecit inſultū. in. ſ. char. in verſic. et aduertas tu iudex ꝛc. vbi dicit qō ſi poſt inſultum ſequaꝛ aliud maleficium punibile. ꝛ de tali maleficio eſt maior pena q̄ꝫ de ſimplici inſultu quod tunc nūq̄ꝫ de in
59 ſultu puniꝛ: † imo pena inſultus confunditur cū pena vulneris. allegat glo. in. d. l. qui de crimine. ꝛ ibi Cy. ꝛ Bar. in. l. reſpiciendū. in. §. delinquunt. ff. de pen̄. et Bal. in. c. j. §. ſi. q̄bus mod. feu. amittatur. Et ſubdit poſtea Ang. vbi. ſ. quod ſi eſſet ex forma ſtatuti maior pena ꝓ inſultu q̄ꝫ pro maleficio poſtea cōmiſſo quod tunc de inſultu puniretur: vt not. in dictis iurib9: q̄ verba multū ſunt notanda

in caſu noſtro. Pro quibus etiam faciūt dicta per. d. Mellū in trac. bānitoꝝ. in. ij. parte ſecūdi tp̄is q̄ōne. lxiij. incip. titius fuit bannitus ꝛc. in. ij. col. vbi refert et ſequitur. d. gl. d. l. qui de crimine. ꝛ faciunt etiā dicta per eundē in. iij. parte ſcd̄i tempo. q̄ōe. lviij. incip. ſciendum eſt ꝛc. Et faciunt etiā dicta ꝑ Joā. an. in addi. ſpe. in ti. de homicidio. ſuper rub. in ꝟ. vulgata eſt queſtio ſi ſtatutum ꝛc. vbi dicit quod ſi ſtatutū punit inſultantē. Item vulnerātem. Itē occidentē: an inſultās percutiēs ꝛ occidens vno impetu omnibus dictis penis puniaꝛ: ꝛ dicit qō pluries terminatum ꝛ obſeruatū eſt q̄ō nō puniatur niſi vnica pena tm̄. ſ. de occiſo per. d. l. illud in fi. ff. ad legem aquil. ꝛ ꝑ glo. in. d. l. ꝗ de crimine. ꝛ ꝑ alia plura iura ibi per eum allegata. Et faciunt etiam dicta ꝑ Bar. in. l. quoniam multa. circa princ. C. ad. l. iul. de vi. ꝛ in. l. quēadmodū. §. illud. ff. ad le. aquil. ꝛ in. l. inficiando. in. §. infans. ff. de furt. ꝛ Albert. de roſa. in. ij. p̄e ſtatu. queſtione. xxvj. ꝛ. q. xxxiij. alias. xxxvij. et per Abb. in. c. j. de penis. et per Gādi. in tracta. ſuo maleficioꝝ ſub rub. de penis reoꝝ. in. xiij. col. in fi. ꝛ ibi in. xix. colum. ver. pone inſuper ꝛc. ꝛ bar. in. l. nūq̄ꝫ plura. in pe. col. de priua. delic. in q̄bus locis doctores p̄dicti tenēt predictā opi. ꝛ ideꝫ voluit Bal. in. l. quicūqꝫ. C. de ſer. fu. in. ſ. col. ꝛ Pe. de anch. in ꝯſi. ſuo. cclxxij. inci. de titulis criminū. in pe. col. ꝛ Bal. in. l. diuortio. in. ij. colum. poſt mediū. ff. ſolu. mat. Cum ergo iſta portatio armoꝝ cū dicta aſſerta adunatiōe ipſoꝝ inquiſitorū confundaꝛ ſub delicto homicidij: cū predicta facta fuerint ſimul ꝛ ſemel ꝛ cū principale delictum maioris punitionis attendaꝛ ſecundum doc. in dictis locis ꝛ cum principale delictū homicidij ꝛ pluribus iuribus ꝛ rōnibus nō poſſit puniri de iure in perſonis ꝛ rebus dictorum inquiſitorum ergo nec etiā poterunt condemnari in dicta aſſerta adunātia ꝛ portatione armoꝝ. Acceſſoriū enim ſequiꝛ naturam principalis maxime q̄n principale ꝛ acceſſoriū reputatur pro vno ꝛ eodem facto vt in caſu noſtro vt in regula acceſſoriū. de reg. iur. in. vj. cū vulgarib9. Ergo liquide ꝛ aperte apparet qō dicti

inquiſiti nõ potuerũt ꝓpter dictã aſſertam adunãtiã ipſorũ ⁊ ꝓpter dictã portationẽ armoꝝ torqueri vt torti fuerunt vt cõfiterenẜ p̃dicta: qꝛ vt dixi fruſtra expectaẜ illud cui⁹ euẽtus nihil operaẜ vt dixi.s. ¶ Preterea ſatis ⁊ pluſq̃ ſatis pꝫ de iniq̃tate ⁊ magna ꝓditiõe dicti ſcelestiſſimi ptãtis imeriti qm̃ auditis allegationib⁹ meis oretenꝰ factis ꝓ dictis inq̃ſitis ⁊ habito ꝓlixo cõſilio meo ſup dicta cã dixi ipſi ꝓditori publice coram multitudine gẽtiũ qđ ſi ipe vel ei⁹ peſſima curia vltra dicta ⁊ ſcripta ꝑ me habe rẽt aliqđ dubiũ ꝯtra p̃dictos inq̃ſitos q̄ darẽt oretenus vel in ſcriptis mihi talia dubia: qꝛ me offerebã om̃ia dubia ſoluere ⁊ in totũ illa tollere. Tũc ipſe ribald⁹ ptãs accepit terminũ triũ dierũ ad dandũ mihi dubia ſi qua habebat: quib⁹ tribus dieb⁹ elapſis accepit aliũ terminũ ⁊ illo finito accepit aliũ ſemꝑ dicẽdo qđ daret dubia: poſtea tacite ⁊ ꝓditorie loco dubioꝝ noctis tp̃e poſuit dictos inq̃ſitos ad torturã ⁊ eos inno cẽtes acriter torſit iniuſte inique ⁊ idebite qđ etiã vere apud inferos nõ toleraret. Quõ aũt hoc de rigore iuris vl' de eq̃tate fieri potuerit neſcio nec videre nec cogitare ſperotm̃ aliqua ſuꝑ hoc audire tempore ſyndicat⁹. Quinimo ſi mihi dediſſet aliqua dubia cõtra dictos inq̃ſitos que non ſciuiſſeꝫ ſoluere ipſe debuiſſet querere a ſe ipo ſolutionẽ in fauorẽ dictoꝝ inquiſitorũ ⁊ practicare titulũ vt q̃ deſunt aduo-
62 catis partiũ iud. ſup. † Nã bon⁹ ⁊ rect⁹ iudex abſq̃ dicto vel facto alicui⁹ debet ex officio querere defenſiões rei ſm̃ docto. in. l. j. §. fi. ff. de q̃õnibus. per illũ tex. ⁊ eſt text. in. l. ſi nõ defendanẜ. ff. de peti. ⁊ voluit. d. Alex. in ꝯſi. ſuo. ccccl xxvj. ici. pulchre r̃ndit ⁊c. in fi. ⁊ Ange. in cõſi. ſuo ccc xiij. inci. factum tale eſt chriſtoforus petri ⁊c. i vj. col. ante fi. ⁊ Rapha. cuma. in conſi. ſuo. cxxxiiij. incip. viſis denuncia. ⁊c. in. ij. col. poſt mediuꝫ ⁊ Bar. multum no. in cõſi. ſuo. c. inci. a domino cyno de bononia ⁊c. in vlt. colũ. ⁊ in conſi. cvij. inci. viſis omnibus ſtatutis ⁊c. ⁊ in l. iiij. i. §. hoc aũt iudiciũ. ff. de dam. infec. ⁊ in cõſi. ſuo. incipien. factũ ſic proponiẜ bernarducius ꝑcuſſit herculanũ ⁊c. quẽ refert ⁊ ſequitur affirmãdo. hanc partẽ Pau. de ca in conſi. ſuo. xxxiij. inci. ſup primo q̃ſito. in. ij. colũ. ⁊ ideꝫ voluit ipſe Pau. de c-ſt. in ꝯſi. ſuo. ccvij. incip. ſup
61 prio ⁊c. in vlti. colum. Et hoc tenet facere iudex velit nolit: quoniã verbuꝫ dꝫ poſitũ in. d. l. ſi non defendanẜ eſt neceſſitatis ⁊ importat neceſſitatem ſm̃ glo. in cle. attendentes. in verbo debet. de ſta. mona. quã approbat. d. Feli. in. c. exceptionẽ. in. iij. colũ. de except. circa medium. ⁊ in. l. j. ff. q̄ quiſq̃ iuris. ⁊. l. pretor. in princip. ff. de eden. ⁊ voluit glo. et ibi doc. in. c. ꝓpoſuit. de app. Bar. in. l. iij. C. de pig. ⁊ Ange. in. l. j. C. quemodo ⁊ quando iud. Pro quo etiam facit nam quando committitur aliquid iudici expediendum ex officio ſemper intelligitur eſſe neceſſitatis niſi expreſſe diceretur in iure qđ ſit in eius arbitrio facere vel non facere. ita dixit Cardi. in. c. exceptionem. de exceptio. vbi etiam dicit ita dixiſſe in. c. j. de dilatio. ⁊ eum refert et ſequitur do. Feli. in. d. c. exceptionem. in ij. colum. Sed certe iſte poteſtas iniquitatis vel pelagus non queſiuit defenſiones ipſorum inquiſitorum: ſed imo queſitum omnes ⁊ quaſcunq̃ offenſiões ſibi poſſibiles cõtra ipſos pauperrimos inquiſitos vt exitus oſtẽdit q̃ vere tanq̃ iniqua crudelia ⁊ iniuſta non ſunt toleranda. Patet itaq̃ mille modis infinitis iuribus ⁊ rõnibus q̄ predicti inq̃ſiti indebite ⁊ iniuſte cõtra oẽm rigoreꝫ iuſtitiã ⁊ equitateꝫ fuerunt torti ⁊ tortura dilaniati vt notum eſt merito loco ⁊ tp̃e debebit ſibi retribui illud qđ aliis iniuſte tribuit et alia debebit pati q̃ de iure pro tali iniuſtitia ſimilib⁹ iponuntur. ¶ Ulteri⁹ cur circa idẽ q̄ ipi inq̃ſiti nõ potuerunt torqueri ꝓut torti fuerunt ẽt ſi cõtra eos fuiſſent indicia vrgẽtia: ⁊ illa nõ purgaſſent ſeruatis ſeruandis in termino ſibi ſtatuto ad illa purganda oñdo alia non tenui rõne vcꝫ. Nã q̃n ꝑ reũ nõ ſunt purgata indicia in termino
62 ſibi dato ad illa purganda: iudex † tm̃ nõ dꝫ eũ ponere ad torturã niſi ꝑmo interloquaẜ indicia nõ eſſe purgata: et iđ ipm̃ reũ ſubijciẽdũ eẽ torture al's iudex teneẜ in ſyndicatu. ita no. dixit Bart. in

quodā conſi. ſuo inci. pūctus qōnis ꝛc. quē refert ꝛ ſequit᷑ do. Frā. brn. in tract. ſuo de indicijs ꝛ tortu. i. ix. char. in. iiij. col. vbi etiā ſubdit ꝙ ſi fiat pronūciatio iudicis qđ deueniēdū ſit ad torturā qđ a tali ꝓnunciatiōe lʒ ſit interlocutoria poterit appellari per ipʒ reū cū ꝯtineat grauamen irreparabile. allegat Bar. ꝛ alios in. l. ij. ff. de ap. reci. ꝛ Bal. i. l. ij. C. de epiſ. audien. de quo etiā p Gandi. in trac. ſuo maleficiorū ſub rub. de queſtionibus ꝛ tormētis. in. iiij. col. ꝟ. ſed qđ de queſtione de facto. Et idē dixit Ang. de are. in trac. ſuo maleficiorū i ꝟbo fama publica. in. xv. charta. in ꝟſi. ij. quero ꝛc. vbi dicit qđ iudex debet eſſe caut⁹ ꝛ facere apperere in actis qđ nō valēs aliter ꝟitatē hr̄e declarauit deueniēdū eē ad torturā: alias autē dicit qđ iudex poſſet teneri in ſyndicatu. de q̄ lati⁹ dixi in. l. j. in prin. in. ij. col. ff. de q̄ſtio. Sed in caſu noſtro poſito ſine veri ꝑiudicio ꝙ indicia nō fuiſſent purgata ꝛ ſublata ꝓut erāt: nō poterat tn̄ ponere ptās ipſos inq̄ſitos ad torturā niſi ꝑcedēte dicta interlocutoria ſolenniter ꝛ tēpore debito facta ꝑ predicta: ergo clare ꝛ liq̄diſſime apparet ipſos inq̄ſitos fuiſſe iniuſte ꝛ indebite tortos cū nō ꝑceſſerit dicta iterlocutoria ſolenniter et debito tp̄e facta. Nec predictis habet obſtare ſi ꝑ ipʒ poteſtatē dicat᷑ ꝙ imo ipſe fecit dictā iterlocutoriā: vʒ ipſos inq̄ſitos ſubijciēdos eſſe torture anteq̄ ipſos torqueri fecerit vt apparet i actis notarij ꝛ in ꝓceſſu dicte cauſe: ergo potuit eos torq̄re. Quia rn̄deo hoc nō obſtare maxime ꝓpter re-
63 gulā illā vulgatā: ꝟcʒ ꝙ paria ſunt nō facere vel facere ꝛ min⁹ legitie. l. q̄ties. ff. q̄ ſatiſ. cog. l. ſcire opʒ. §. ſufficit. ff. đ excu. tu. l. non putauit. §. non quēuis. ff. de bo. poſ. ꝯtra ta. l. iiij. in. §. cōdēnatū. ff. de re iudi. c. propoſuiſti. in ꝟſi. legitime. de fo. cōpe. gl. in. l. ſi pr̄. C. ne de ſta. defun. ꝛ Lud. ro. cōſi. xlij. incip. viſis que egregie ꝛc. poſt princi. de quo late dixi in ꝑſ meo. xxl. incip. impone dn̄e ꝛc. l. ſ. char. ante ſi. Sed iſta iterlocutoria fuit illegi time facta vt ſtatī oſtēdā ergo habet᷑ ꝓ nō facta ꝑ dicta iura. ꝛ ꝙ fuerit illegitime facta ptʒ. Nā nō fuit facta ante tor-

turā ꝑ aliqđ ſpaciū tp̄is vt cōuenit: ſꝫ fuit facta dū ipſi inq̄ſiti erant ligati ad ipſam torturā: vt apparet ex inſpectiōe proceſſus: quo caſu talis interlocutoria
64 đr facta in ipa tortura: q2 factū ꝟ paulo ante torturā đr factū i tortura ſm̄ Bal. in. l. diuortio. ff. ſolu. ma. vbi dixit qđ factū paulo añ tp̄s vindemie cenſet᷑ factū tp̄e vindemie: qđ dictū refert ꝛ approbat ibi Iaſ. in. ij. col. i ꝟ. quarto nota ꝛc. ꝓ quo adducit qđ notat idē Bal. i. c. j.
65 in prin. de pace tenen. vbi dicit ꝙ illud đr factū tp̄e guerre qđ eſt factum paulo añ guerrā vel paulo poſt. ad qđ allegat gl. no. i. l. pe. in. j. gl. ff. de ope. li. adducit etiā Bar. i. l. vt iuriſiurandi. in prin. per gl. ibi. ff. de ope. lib. vbi tʒ Bart. qđ ſicut valet donatio irreuocabilr̄ facta ꝑ p̄rēʒ filio qui eſt emancipat⁹: ita etiā vʒ ſi fuerit facta paulo añ emācipationē vel āte interpoſitionē decreti emācipatiōe: qđ ſeq̄t᷑ Bal. ſm̄ eū in. c. ij. đ feu. ſine cul. nō amittē. ꝛ d. Alex. in d. l. diuortio. de q̄ latius ibi ꝑ Iaſ. Et facit ꝓ iſtis. l. lecta. ꝟ. dicebā. ff. ſi cer. pet. ꝛ. l. qđ ait lex. §. ſi. ff. de adulte. Et facit optime qđ dixit Rapha. fulg. in. l. ediles aiūt. per illū text. in §. vendendi. ff. de edil. edic. vbi dixit qđ aliq̄d dicit᷑ factū tp̄e cōtract⁹ guerre vl̄ matrimonij qđ eſt factū biduo ante. ita modo in propoſito dicta interlocutoria de torquēdo dictos inq̄ſitos facta eo tēpore quo facta fuit non dicit᷑ eſſe facta añ torturā: ſed imo đr facta in ipſa tortura ꝑ predicta. Quinimo dico qđ dicta interlocutoria facta illo tp̄e fuit facta in fraudē ꝛ doloſe ꝑ ipm̄ iniquiſſimū poteſtatē ꝯ dictos inq̄ſitos: ne aduocat⁹ ſeu ꝓcurator ipſorū nō poſſet docere de nullitate dicte interlocutorie: et de iuſtitia ipſorū inq̄ſitorū: que fraus ꝛ doloſitas ipſi⁹ peſſimi ptātis colligit᷑ clare ꝛ apte
66 ex breuitate tēporis imo ex nullo tp̄is ꝟ ſpacio iterpoſito iter ipā iterlocutoriā ꝛ ipām torturā: breuitas eni tp̄is arguit dolū ꝛ fraudē vt hr̄ in. l. ſi vētri. in. §. in bonis. ff. de priui. cred. voluit Bal. in. l. officiales C. de epiſ. ꝛ clericis. ꝛ Bal. in l. j. C. de ſer. fu. ꝛ in. l. multū. C. ſi q̄s alteri vel ſibi ꝛ Alex. in ꝯſi. lxix. inci. viſa facti ꝛc. in. ij. colū. in. ij. volu. ꝛ Bart. in. l.

poſt ɔtractū.ff.de dona.& Alex.in cōſil. cccxiiij.inci. viſo inſtrumēto in vlt.colū. Pro quibus faciūt optime alia plura q̃ dixi de breuitate temporis in.l.ſtatulib.in.ij.et iij.col.ff.de q̃ſtio. Et vere nō credo q a ſeculo fuerit auditum q hoc modo procedat in cauſis capitalibus vbi tractatur de preiudicio irreparabili vt in caſu noſtro: & q vno & eodē cōtextu & momēto fiat interlocutoria de torquēdo & eodē inſtāti torqueat: nō neſcio vbi iſte princeps iniquorum inuenerit hāc practicam & hunc inauditū & abominabilē ſtylum nouum. Cognoſcit ergo pluribus modis iniq̃tas & iniuſtitia ſua ac fraudes & doli ipſius q̃ ſunt immenſi: & ſine numero: & melius patefient tempore ſui ſyndicatus niſi ſpes me fallat: tūc enī ab oībus cognoſcetur ipſum prætorem fuiſſe & eſſe ribaldū iniquū & proditorē viſu: verbo & opere. nūc mō reſtat rñdere alteri obiectioni quā facit vt intellexi dictus fons iniquitatis. Nam dicit q ipſe de iure potuit dictos inq̃ſitos torq̃re: eo q2 dixerunt mendacium: q2 negauerūt ſe nō interfuiſſe dicte rixe: & probatum tñ eſt per plures teſtes q immo interfuerūt dicte rixe: ergo legi-
67 time potuerūt torqueri: q2 mendaciū facit indiciū ad torturā ſm Barto.in.l. fi.ff.de q̃d. & Lu.ro.in cōſi. viij.incip. viſo facto. Et voluit Ang.de are.in tract. malefici.in verbo fama publica.in.xvij. char.verſic.nono q̃ro.de quo ēt per do. Pari.de puteo.in tracta.ſyndica. in.xc. vj.char.in vlt.col.& ibidē in.cv. char.in.j.&.ij col.& in.cxij.char.in.j.colū.ante finem. Sed iſtis rñdeo & dico q per predicta nō potuerūt ipſi inq̃ſiti torqueri vt torti fuerunt indebite & iniuſte. Q2 iſtud q̃d negarūt nō eſt tale q̃d q̃d et ſi cōfeſſi eſſent preiudicaſſet eis. Nā ſi confeſſi eſſent ſe interfuiſſe dicte rixe & in loco ipſius nullā penā paſſi fuiſſent niſi aliud cōtra eos probaret vt de ſe patet. Nam reperire ſe a caſu in loco alicuius rixe ſimpliciter nō eſt de genere maloꝝ vel prohibitoꝝ: immo eēt ſtultū & inſanū dicere q oēs q̃ reperiant in loco rixaꝝ eſſent puniendi aliqua pena ſi aliter non delinquunt: ergo nō poterāt torqueri propter hoc, cū fruſtra expectet illud cuius euentus nihil operatur vt in iuribus vulgaribus. Cū ergo negauerint illud q̃d ſi confeſſi fuiſſent eis non preiudicabat: ergo nō poterāt pro hoc torq̃ri nec modo aliquo moleſtari. ¶ Ad q̃d dicendum mo-
68 ueor ex not.doctrina Jaco. but.in.l. lucius.ff.de infami.vbi dixit q ſi aliquis ſit mihi affinis aliqua affinitate: qua nota & manifeſta nō repelleret eum a ferēdo teſtimonio pro me ſi tñ in eius depoſitiōe talem affinitatem negauit valet tñ eius dictū: quā doctrinā refert & ſequitur Ang.in ɔſi.ſuo.cxciiij.incip. viſis proceſſibus.in fi.ij.col.q̃d dicit eſſe no.dignū de quo latius dixi in repe.mea.l.fin.C.de probatio.in.xlv.charta.& in ſingu.meo. lxxvj.incip.cōis cōcluſio &c. Pro quibus etiā facit in arg.tex.in.d.c.dudū.in ver. cōſiderantes.de preben.in.vj. vbi dicit
69 q taciturnitas alicuius qualitatis qua expreſſa nihilominus princeps literas cōceſſiſſet nō viciat literas.ad idē etiā facit.c.ſi pro clericis pauperibus.de preben. eo.li.vbi taciturnitas defectus ordinū ſacrorum nō viciat literas ex quo intra tēpora a iure req̃ſita poteſt promoueri ad ordines quos requirit beneficiū: q̃ duo iura ad hoc allegat.d.Feli.in.c. ſuper literis.in.ij.col.de reſcrip. vbi ſubdit q ad hoc etiā facit quod not. Innocē.et Hoſt.in.c.ex literis.de tranſac. vbi dicunt q̃d tacere q alius beneficiū iniuſte poſſidet: & per ſimoniā non viciat lrās: q2 hoc expreſſo habuiſſet etiā facilius de quo latius per do. Feli.in.d. c. ſuper literis.in.ij.col. ¶ Preterea rñdeo & aliter dico q dicta negatio facta per dictos inq̃ſitos nō interfuiſſe dicte rixe non eſt in cōſideratiōe & non facit ipſos inquiſitos cadere in penā aliquā etiā dato q probaretur q veritas eſſet in ɔtrarium. Et ad
70 hoc dicendū moueor: q2 reſponſio facta libello per reū litē cōteſtādo non facit: vt talis reſponſio faciat ipſum reſpondentē cadere in aliquā penā impoſitam neganti: & hoc patet.nā tex.in.l.fi.ff.de rei vendi.dicit q ſi q̃s in veritate poſſidet aliquā rem & contra eum agatur rei vēdicatiōe ad illā rem ſi ipſe negat illā poſſidere & cōuincatur de mendacio.q2 actor probet ipſum illā poſſidere: tunc

debet talis poſſeſſio icõtinẽti ab eo auferri ꝛ in actorem tráſferri etiã nihil de ſuo iure ꝓbante. de quo text. late loquit Abb. in. c. penul. in. vj. col. de iura. cal. et Ange. de are. in. §. omniũ. inſt. de actio. ꝛ ego latius locutus ſum de illo text. in ſingu. meo. ccxlij. incipi. textũ habes ꝛc. attamẽ ille tex. ꝛ eius diſpoſitio non hꝫ locũ quãdo re⁹ negaſſet poſſidere taleꝫ rem quã poſſidet litẽ cõteſtãdo ꝛ dicendo nego narrata prout narrãtur ꝛc. ita not. dixit Bar. in. l. ſi dubitetur. in. § ita demũ. ff. de fideiuſſo. qð dictum refert et approbat do. Iaſ. in. §. omniũ. i. xx. colũ. in fi. inſti. de actio. dicẽs hoc eſſe dictuꝫ perpetuo notãdũ ꝛ refert Ioã. de imo. in d. l. ſi dubitef in. §. ita demũ dicere a'ls fuiſſe bene lucratũ de hoc edicto: qð dictum etiã ſequif ipſe Ioã. de imol. in. l. ſed hoc ita. ff. de re iudi. de quo lati⁹ p do. Iaſ. i. d. §. omniũ. in. xix. ꝛ in. xx. colũ. ꝛ per me in. d. meo ſing. ccxlij. ita dicendum puto in hoc caſu ꝙ ex dicta negatiõe facta dicte inquiſitioni cõtra ipſos inquiſitos formatе etiã ſi eſſet probatuꝫ cõtrariũ ei⁹ qð negarũt non inciderunt in aliquã penã impoſitam negantibus: ergo cum liceat cõteſtãdo litem negare cõtenta i libello vt dixi: ergo licuit ipſis inquiſitis negare vt negarũt: quia reus negando narrata in libello eſſe vera videtur negare illud quod eſt ſubſtantia libelli non aũt circũſtãtias ſm Bart. ꝛ alios in locis prealleg. ꝛ ſic nõ ob. predicta oppoſitio.

71 ¶ Preterea dico et † qð lꝫ mendaciũ faciat indiciũ ad torturam iſtud eſt verũ ſeruatis ſeruãdis veꝫ data copia ipſius indicij ſeu mendacij reo cum termino competẽti ad illud purgãdum vt petitum fuit in caſu noſtro per procuratorẽ ipſoruꝫ inquiſitoruꝫ in quo termino fuiſſet purgatũ dictũ indicium ꝛ oſtenſum ex plurib⁹ iuribus ꝛ rationibus illud nõ obſtare nec nocere ipſis inquiſitis: ergo hoc nõ facto male iniuſte indebite ꝛ inique fuerũt torti ꝛ laceratiſ Ultimo licet ſint ſublata oĩa cõtraria et oĩa que dici vel allegari poſſent per dictũ iniquũ ꝛ iniuſtũ poteſtatẽ ꝛ eius ſceleratiſſimã curiã: vt ex ſupradictis pꝫ: tamẽ addo vnum ponẽs ſecurim ad radices omniũ dubitationuꝫ factarum et que fieri poſſent. Et dico ꝙ in caſu nr̃o oĩa corruũt ſtante nullitate dicte ſepius allegate inq̃ſitionis prout indubitanter ſtat: vt pleniſſime per me oſtenſum eſt in primo cõſilio facto in fauorẽ dictorũ de filicorijs ꝛ alioꝝ inq̃ſitoꝝ. arg. glo. ſing. inſti. de obliga. circa prin. q̃ dixit ꝙ ſñia lata ſup libello nullo vel inualido eſt ipſo iure nulla: quã dixit ſing. Bal. i. l. actiõi. C. de reb⁹ credi. pro qua eſt tex. in. l. fi. in verbo nihil agit. de libe. ꝛ poſth. ꝛ in. l. niſi finita. i ver. nihil cõſumef. ff. de tute.

72 ꝛ rationi. di. † Et talis exceptio ineptitudinis libelli nedũ ante ſñiam: ſed etiã poſt ſñiam põt opponi ſm Iaſo. i. l. j. in iij. col. C. de iur. ꝛ fac. igno. de quo etiam per Bal. i. l. licet. C. de ꝑcu. inq̃ſitio aũt ſuccedit loco libelli: vt in. c. qualr et q̃n. el. ij. de accu. ꝛ voluit Cardi. in cle. ſepe in. §. j. in. ij. colũ. de ver. ſig. ꝛ dixi. ſ. ꝓ quib⁹ facit qð voluit Ange. in cõſi. ſuo clxxviij. ici. viſis actis p̃dictis. vbi dixit ꝙ q̃n libell⁹ ſeu inq̃ſitio eſt inepta q̃cq̃d ſequif eſt ipſo iure nulluꝫ. ꝛ dicit ꝙ Gui. de cu. p. l. ſi patron⁹ libertũ. ff. de iureiur. dicit ꝙ exceptio ineptitudinis reddit iudiciũ retro nullũ: ꝛ hoc etiã poſt ſñiaꝫ põt opponi. Itẽ ſubdit Ange. vbi. ſ. ꝙ ſi ꝓpter ineptitudinẽ null⁹ ꝓceſſus intelligif factus: ergo nõ põt ſequi. ſñia diffinitiua: ergo ſtãte nullitate dicte inquiſitionis nõ potuit ſequi aliqua cõdẽnatio valida: nec debuit poſſe ſeq̃ aliqua iuſta tortura. ꝛ iſtud pꝫ ad oculũ: ideo non eſt op⁹ aliter inſtare. Satis imo pluſq̃ ſatis pꝫ de iniuſtitia facta dictis inq̃ſitis per dictũ ꝑtãteꝫ iniquũ ꝛ iuſtitie rebellẽ eos torquẽdo vt torſit et eos cõdẽnando vt condẽnauit. Sed ſola ſpe teneor quod in ſyndicatu dabit condignas penas vt meref ꝛ erit ſpeculũ ꝛ exemplar omniũ poteſtatum futuroꝝ ſibi ſucceſſorum vt diſcant recte viuere et iuſtitiaꝫ miniſtrare. Laus deo clemẽtiſſimo.

Hippolytus de marſilijs.

1 Ratio preteriti ſcire futura facit.

2 Male qui ſe geſſerit preſumitur ſe pei⁹ gerere in futurum.

3 Reus nõ debet condẽnari niſi ſit ſpõt·

confeſſus vel legitime conuictus.

4 Confeſſio facta ꝑ torturã nullis ꝑceden tibꝰ indicijs eſt nulla: etiã ſi ratificet.

5 Metus durare preſumit quouſq; durat eadem torquendi poteſtas.

6 Cautela eſt qđ aduocatus quando reus confitetur ad banchum faciat probare quod fuit tortus indebite.

7 Potentia in habitu idem operatur qđ potentia in actu.

8 Tempus datum ad appellandum idem operatur quod ipſa appellatio.

9 Coactus ꝺꝛ facere lȝ ſpõte faciat poſtq̃ ꝗs ſcit ſe poſſe cõpelli per iudicem.

10 Ptãs nocẽdi inſpicit ſicut nocẽdi actꝰ.

11 Reꝰ debet citari qñ examinant teſtes cõ tra eum pro indicijs habendis.

12 Copia indiciorum danda eſt reo.

13 Judex nõ põt denegare defenſiões reo. etiam ſi haberet liberuȝ arbitriũȝ eum

14 Exitus acta probat.

15 Jus ⁊ iura negãs homines ⁊ numina fallis. Nec Jouis imperiũ nec phlege- tonta times.

16 Enormitas in delictis operat vt licituȝ ſit iura tranſgredi.

17 Quis nõ ꝺꝛ talis quouſq; nõ eſt ꝓnuntia tus pro tali.

18 Notoriꝰ criminoſus non eſt depoſitꝰ a dignitate niſi ſit ſententiatus.

19 Clericus homicida non perdit benefi- ciũ niſi poſtq̃ fuerit cõdẽnatus.

20 Cautela eſt qđ iudex interloquat eum cõ tra quẽ ꝓcedit: ex forma legis tanq̃ con tra contumacem eſſe contumacem.

21 Cõtumax qui ex forma ſtatuti habet ꝓ cõfeſſo debet intelligi nõ ipſo iure: ſed per ſententiam declaratoriam.

22 Judex ſuſpectus non deſinit eſſe iudex: niſi ſecuta ſit declaratio iudicis.

23 Notarius cõmittẽs falſum qui ex for- ma ſtatuti priuatꝰ ſit officio tabelliona- tus: poteſt tamen facere inſtrumentum anteq̃ hoc ſit declaratum.

24 Judex nõ debet eſſe ſeuerior nec clemẽ tior lege.

25 Prouerbiũ eſt: noli plꝰ ſapere q̃ oportet ſapere.

26 Argumentum validum eſt a ſufficienti partium enumeratione.

27 Teſtibus deponẽtibus non veriſimile non eſt credendum.

28 Teſtes mille ſingulares tantum probãt quantum vnus.

29 Remota ⁊ ſeparata a maleficio debent probari ad minus per duos teſtes.

30 Inimicus repellitur a teſtificando.

31 Inimicꝰ ꝓſumptꝰ teſtis eſſe nõ põt etiaȝ in criminibꝰ exceptis ⁊ enormibus.

32 Tarda petit ſed non mitior ira Dei.

33 Furata res ſi peritur penes aliquem eſt indicium ad torturam contra eum. vide tamen ibi nu. 40.

34 Hereticus ille preſumitur penes quem libri hereſis reperiuntur.

35 Preſumitur falſariꝰ ille penes quem re periuntur falſa inſtrumenta.

35 Preſumitur contra cuſtodem ſi carcera tus reperitur mortuus.

37 Preſumitur cõtra illum qui falſo vtitur inſtrumento qđ illud fieri fecit.

38 Preſumitur ꝓcurator cauſe ille penesꝰ quem reperiuntur acta cauſe.

39 Maritus preſumit cõſtitutꝰ ꝓcurator ab vxore ſi penes ipſum reperit inſtru mentum nominũ debitorum vxoris.

41 Preſumit ſi factũ eſt furtũȝ vicinos ſi ſint male fame: alſ ſecus.

42 Metus durare preſumitur vbicũq; du rat eadem torquendi poteſtas.

43 Argumentum validum eſt a ſolitis.

¶ Conſilium.lij.

Miſericordia dñi me non deſerat in preſenti conſul tatione: ſed circundet cor meũ: ac mentẽ linguamq; meã dirigat in viam veri tatis ⁊ iuſtitie: vt ea que iuſta ⁊ recta ſunt loquir a leaȝ ⁊c. Requiſitꝰ nupertime ab amicis ⁊ affinibus magiſtri lazari arnaroli vt veliȝ officiũ aduocati ꝓ eo ſuſcipere ⁊ iura ſua allegare in cauſa inq̃ſitiõis cõtra eũ formate ꝓ aſſerto crimine falſe monete inuitus ⁊ male libenter onus hoc aſſu- mo: ⁊ merito cum alſ expertus ſim iniuſti tiã ⁊ ſitim ſanguinolentã humanorum ho- minuȝ pñtis ꝑtãtis huiꝰ nre patrie: vcȝ d. Thome feracij de brixia. Et habẽs ãn te oculos mentis carmẽ illud. † Ratio

pterit ſcire futura facit. ꝛ regulam illam
iuris. q̄ ſemel mal⁹ ſemꝑ preſumit mal⁹
in eodē gn̄e mali. ꝛ q̄ male ſe geſſit ꝗ preſu
mit ſe peius gerere in futurū: vt in. c. mā
data. ꝛ in. c. ſcribā. extra de preſumptio.
2 ꝛ ideo vehementer dubito † qđ licet luce
clarius oſtendā iura ipſius magiſtri la-
zari in demōſtrādo ipſuꝫ eſſe innocentē
ꝛ abſoluendum a dicta inquiſitione: in
vanū tn̄ laborabo ꝛ fruſtra membanas
occupabo ꝛ vento effundā v̄ba ꝛ allega
tiōes meas qm̄ apud aliquos fert ipm
ptātē ſtatuiſſe in hac ciuitate relinquere
immortale ꝛ indelebile nomē iniq̄tatis
ꝛ iniuſtitie: vt iam in plurib⁹ cauſis oſtē
dit qđ vere oi populo notū fore exiſtimo
attn̄ p̄miſſa dicta ꝓteſtatione dictis me
req̄rētib⁹ nō poſſum. ipſis iſtātib⁹ ſum-
mis p̄cib⁹ morē nō gerere ꝛ ꝓ dicto ma
giſtro lazaro nō ſcribere practicādo re-
gulā illā: vcꝫ ſi nō vꝫ qđ ago vt ago, va-
leat vt meli⁹ valere p̄t. vt. l. cum patruis.
in. §. filius matrē. ff. de leg. ij. Et ſi verba
mea ꝛ iura ꝑ me allegata ad fauorē dicti
magiſtri lazari erūt ſpreta ꝛ contempta
ꝛ ſi ipſe indebite ꝛ iniuſte vita priuabit
q̄d mihi certe nihil: ſꝫ hoc accreſcet alijs
errorib⁹ iniuſtitijs ꝛ iniq̄tatibus ipſius
ptātis: ꝛ forte ſemel tp̄e ſui ſyndicatus
ſcio quid loquor q̄ nō proderunt ſingu-
la; multa iuuabūt. nullū ꝑfecto violētum
perpetuū ſub celo. Et ideo iſtis rōnibus
nō deſinā adducere iura ꝛ defenſiones
ipſi⁹ magiſtri Lazari ꝛ oſtēdere indubi-
bitāter ipſum eſſe de iure abſoluendum
ab inq̄ſitione ꝯ eū formata ꝛ ab oībus in
ea contentis. Dico igit clarū eſſe in iure
3 † q2 nemo eſt cōdēnād⁹ de aliquo crimi
ne niſi ipſe reus ſit ſponte ꝯfeſſus velle-
gitime cōuict⁹. ita dicit tex. in. c. nos in
quē ꝗ. ij. q. j. ꝛ in. c. ꝓhibent. §. fi. ea. cā et
q. vbī in. l. q̄ ſniaꝫ. C. de penis. ꝛ in. l. vni
ca. C. de ꝯfeſſis. Sꝫ in caſu nr̄o dict⁹ ma
giſter lazar⁹ nō eſt cōuict⁹ legitime per
aliquos teſtes ſalteꝫ legitimos vt ex ſuo
intricato ꝛ inordinato ꝓceſſu apparet.
Nec eſt ſpōte nec legitime cōfeſſus deli
ctum de quo ꝯ eum inq̄rit: nō merito defi
ciēte cōfeſſione ſeu ꝓbatione legitima
venit abſoluēd⁹. l. q̄ accuſare. C. de edē.
c. vt noſtrū. extra vt eccleſiaſtica beneſi.

c. accuſator. vſ. q. vlti. cum ſi. Nec mō al
quo hꝫ obſtare cōfeſſio ſua in qua ipſe
tort⁹ indebite iniuſte ꝛ inique ꝛ pēdens
crudelr in ipa tortura dixit ſe adiuuaſſe
fabricare monetā falſaꝫ. Itē ꝛ illam poſt
ea ſciēter ꝛ expēdiſſe hic bononie: ꝛ in a
lijs ciuitatib⁹ ꝛ locis: vt lati⁹ in ei⁹ ꝯfeſ-
ſiōe ꝛ dicto apparet. Qm̄ dicta eius ꝯfeſ
ſio plurib⁹ iurib⁹ ꝛ rōnib⁹ i totū eſt nul
la ꝛ penit⁹ inualida omni carēs robore
valitudine vel efficacia. Qđ oſtēdo cla-
re ꝛ lucide: nam dicta ꝯfeſſio fuit facta
nō ꝑ metum torture tm̄: ſꝫ imo facta fuit
ꝑ cruciatū ipſi⁹ torture quā paſſus fuit
ꝛ patiebat tūc indebite ꝛ iniuſte dictus
infelix magiſter lazar⁹ tp̄e quo ꝯfeſſus
fuit: q̄ tortura ſibi illata fuit nullis p̄cedē
tibus indicijs alicui⁹ validitatis robo-
ris vel efficacie: vt. ſ. late ꝛ clare demon-
ſtrabo: ergo dicta cōfeſſio iniuſta / iniq̄ /
ꝛ indebita eſt nulli⁹ valoris: ꝛ in aliquo
nō p̄iudicat ipi magiſtro lazaro. Cū cla-
4 rū ſit in iure ꝛ idubitatū † q2 ꝯfeſſio facta
in tortura ſeu ꝑ torturā nullis p̄cedenti-
b⁹ indicijs de iure validis eſt nulla ꝛ in
ualida ꝛ nō p̄iudicat cōfitēti. tex. eſt vul
gat⁹ ꝯiūcta gl. in. l. pe. ff. de qō. qđ intelli-
gūt ibi doc. etiā ſi talis cōfeſſio ratificet
ꝑ ipm reū: ꝛ etiā ſi poſtea ſupuenirent in-
dicia ſm gloſ. in. l. marit⁹. eo. tit. Et illū
tex. ꝛ gl. tꝫ ꝛ ſeq̄t Ang. in. l. j. C. de cōfeſ.
Bal. in addi. ſpe. in tit. de cōfeſ. in. j. col.
v̄. an ex ſola ꝯfeſſiōe. ꝛ Ange. in. l. ij. C. q̄.
ap. nō recipi. ꝛ matthe. i no. ſuo. lv. inci.
nota qđ quotieſcūq; ꝛc. ꝛ An. ro. in cōſi.
ſuo. clxvij. ici. antoni⁹ accuſat⁹ de adul-
terio. in. ij. col. ꝛ Pau. de ca. i. l. q̄ in alie-
na. in. §. celſus. ff. de acq̄. her. ꝛ Sal. in. l.
ij. C. de cuſt. reo. in vl. col. ꝛ Pet. de anc.
in cle. j. de homicidio. ꝛ in cōſi. ſuo. xxij.
inci. viſa inq̄ſi. formata ꝯ philippum. et
Angel. de are. in tractatu ſuo maleſi. in
verbo fama publica. in. iiij. charta. in
ver. ꝛ aduertas. ꝛ Barto. in trac. ſuo de
queſtionib⁹. in. xij. col. in ver. quid ſi ali-
quis eſt tort⁹ legitimis indicijs non pre-
cedentibus ꝛc. ꝛ. d. Flo. in rub. ff. de pro-
ba. ꝛ in. l. emptorem. eo. tit. vbi exclamat
illum text. ꝛ glo. in. d. l. peſi. ad hoc per-
que dicit ſe defendiſſe vnum a morte. de
quo etiam per. d. Felin. in. c. qualiter et
quando

q̃ñ.in.§.licet aũt.in.ij.col.ver.xj. limita. de accu.ꝛ in.c.ad noſtrã in.j.col.ver. itẽ in q̃ſtu extra de pba. Et hꝫ etiam p.d. Catal.in trac.ſuo ſyndica.in ver.clxv.inci. adde ꝙ diximꝰ in ſuperioꝛibꝰ ꝛc. vbi exclamat ↄtra iudices:vt nõ facile procurrãt ad toꝛturã:nã dicit ꝙ vbi habita ſũt toꝛmẽta nõ precedẽtibꝰ indicijs etiam ſi reus cõfiteaꝛ ꝛ in cõfeſſiõe pſeueret non eſt ſtandũ ſue ↄfeſſioni.ꝛ allegat Bar.i d.l.pe.ff.de q̃ſtio.Et hoc qd̾ dicit de pſeuerãtia intelligit ipſe eſſe verum ſi pſeuerat in tali ↄfeſſiõe añq̃ ſit poſitꝰ in priſtina libertate:q2 tũc eſt p̄ſumptio qd̾ ſicut illicite toꝛſit ita illicite faceret eũ pſeuerare ſeu ratificare metu toꝛmẽtoꝝ futuroꝝ.ar.l.ſi cui.§.hiſdẽ.ff.de accuſ.Et ſubdit qd̾ hoc ſuadet rõ manifeſta: q2 intelligiꝛ metꝰ durare quouſq3 durat eadẽ toꝛquẽdi poteſtas.ad qd̾ allegat Inno.in.c.qd̾ met.cã.ꝛ in.c.cũm matrimonij.de offi.delega.Et ideo ſm eum dixit Ang.in.d.l.qui in aliena.§.celſus.ff.de acqui here.†qd̾ cautꝰ dꝫ eſſe aduocatꝰ inquiſiti qui confeſſus fuit ad banchũ ſe maleficiũ commiſiſſe vt faciat pbare qd̾ reꝰ primo fuit toꝛtꝰ indebite nullis p̄cedentibꝰ indicijs ſufficiẽtibꝰ ad toꝛturã q2 quouſq3 detentꝰ fuit idẽ metꝰ toꝛmentoꝛũ durare preſumiꝛ:ideo talis pſeuerãtia ſeu ratificatio nõ nocet ipi reo.ita reſidet.d.Catal.in.d.ſuo trac. ſyndica.in d.ver.clxv.preallegato. quã doctrinam Ang.refert ꝛ ſeqꝛ Alex.in ↄſi.ſuo.cclxxv. inci.viſo themate in.ij.colũ.ꝛ idem dixit Ang.de are.in.d.ver.ꝛ aduertas.vbi dicit idẽ voluiſſe P̄e.de anc.in cle.j.de homicidio.ſed latius ſup̄ hoc ibi loquiꝛ.d. Augu.de ari.q̃ refert ſe alias ex hoc adiuuiſſe quendam qui vocabaꝛ,vt ipſe ſcꝫ Augu.de ari.ꝛ ibi refert plures antiq̃s ꝛ modernos tenentes hanc partem.Et pro dicto Aug.in.d.§ celſus.ꝛ.d. Catal. ꝛ ſequaciũ inq̃ſtũ dicũt qd̾ ſi reus perſeuerat in cõfeſſione facta in toꝛtura non precedentibus legitimis indicijs anteq̃ ſit poſitꝰ i pſtina libertate qd̾ talis cõfeſſio ꝛ perſeuerantia ei nõ nocet:q2 preſumptio eſt qd̾ ſicut eũ toꝛſit indebite ita illicite fecerit eũ pſeuerare metu toꝛturꝫ: q2 quouſq3 detẽtus fuit idem metus toꝛ-

mẽtoꝝ durare p̄ſumiꝛ. Addo.do.P̄ari.de puteo in ſuo trac.ſynd.i.lxvj.char. in.iij.col.in.ver.quidã fuit toꝛtus ꝛc. in 7 fi.vbi dicit †qd̾ operaꝛ potẽtia in habitu.qd̾ operatur potẽtia in actu:qd̾ dicit p bar.in.l.labeo.ff.de ſtatu lib.ꝛ in.c.non ſolũ.de app.in.vj.Ex quo dicit qd̾ cõfeſſio rei ↄſtituti in foꝛcijs iudicis dꝛ facta metu:toꝛmentoꝛũ cum ipſe iudex ſemper habebat poteſtatẽ ꝛ potentiã in habitu toꝛquẽdi ipſuꝫ reũ.P̄ro quo dicto facit optime gl.ꝛ ibi Bal.ꝛ alij in.l.ex iditio 8 rũ.ff.de accu.qui dixit †qd̾ idẽ operaꝛ tẽpus datũ ad appellandũ qd̾ operaꝛ ipſa appellatio.Et illã gl.ad hoc refert ꝛ ſequitur Bal.ꝛ Inno.in.l.qui a latronibꝰ §.j.ff.de teſta.ꝛ Bal.in.l.furti.in.ij.colũ. ff.de his qui no.in fa.ꝛ in.l.ſi is.§.j.in.iij. col.C.ſi pendẽ.app.ꝛ Bal.in.c.q̃ñ contra.in.xxiiij.col.de pba.ꝛ Jo.de imo.i.l. defuncto.ff.de publi.iudi.ꝛ ang.in.l.fin. C.ſi reus vel accuſ.moꝛ.fue.ꝛ Alexan.in l.iij.§.ſi ſeruus.in vj.col.ff.de acqui poſ. de quo etiã per alios doc.quos ego adduxi in.d.l.pe.ff.de q̃ñi.in.iiij.col.P̄ro ona doctrina ꝛ gl.facit optime:not. verbũ Bar.in.l.ſi ex plagijs.in.§.tabernarius.ff.ad.l.aqui.quem refert ꝛ ſequitur Ang.de are.in.§.iniuria.l.j.col.in fi.inſtitu.ad.l.aqui.vbi dixerũt qd̾ ſi percutio te anteq̃ percutias me.dum tu es in actu p̄cutiendi me qd̾ dico:tunc feciſſe ad mei defenſionem:qd̾ etiam voluit ang. in.l. quẽadmodũ.ff.de inoffi.te.quẽ refert. et ſeqꝛ.d.ant.coꝛſe.in no.ſuis.no.primo in verbo metus.pro qua doctrina eſt text. apertꝰ in.l.iij.C.ad.l.coꝛ.de ſica.ꝛ idẽ dixit ang.in trac. malefi.in verbo ꝛ dictus titius ſe defendẽdo.in.j.char.in vlti. ꝟ. circa medium.ꝛ bal.in.l.j.C.vnde.vi.et. d.alex.in ↄſ.ſuo.cccxxiij.inci.in caſu p̄dicto.i.iij.col.ver.circa ſcdꝫ.vbi plura allegat ad hoc.ꝛ faciũt dicta p̄ P̄e.de an. in ↄſi.ſuo.clxiij.inci.rõnes que ſuperius 9 vbi dicit †qd̾ poſtq̃ q̃s ſcit ſe poſſe compelli per iudicẽ ad gerendũ actum non minus dicitur coacte facere licet ſponte faciat:ꝛ dicit de hoc eſſe caſum in.l. noviſſime.in verſicu.ſi compulſus aut metu ne compelleretur.ꝛ ibi Bal. ff. quod fal.tu.aut.ꝛ ſubdit P̄e.de ancha. vbi.ſ.

10 †qđ inſpicit nocēdi poteſtas ſicut nocē‑
di actus. ⁊ ideo etiā dicit ipſe pet. de an. in
cōſi. ſuo. lxij. inci. ꝓmiſſa facti ſeu de q̄ la
tius dixi in. d. l. pe. in. iiij. col. ff. de q̄ō. ⁊ i
repe. mea l. fin. in. lxvj. ⁊ lxvij. char. C. de
ꝓba. ⁊c. Adđo in caſu nr̄o cū dictus magi
ſter lazarus fuerit tortus legitimis indi
cijs nō p̄cedētibus ergo merito dicta ei9
ꝯfeſſio etiā ſi ſit ratificata fuit ⁊ eſt nulla
inualida ⁊ nullius penitus roboris valo
ris momēti vel efficacie. nec p̄dictis ob.
ſi dicat qđ imo p̄ceſſerūt indicia ꝯtra di
ctū magiſtrū Lazarū añq̄ fuerit poſitus
ad torturā: nā fuit examinatus q̄dā noīe
matthe9 ⁊ q̄dā mulier noīe margareta
ſup indicijs cōtra ipm magiſtrū lazarum
anteq̄ etiā poſit9 ad torturā vt apparet
in actis curie: ergo nō eſt dicendū qđ ꝓ
pter hoc dicta ꝯfeſſio ſit inualida ⁊ nul
la. Quoniā r̄ndeo pluribus modis ⁊ di‑
co qđ lȝ eſſent examinati p̄dicti tñ nihil
ꝓbabāt ⁊ dicta eorū in aliquo non noce
bāt nec p̄iudicabāt ipſi magiſtro Laza‑
ro plurib9 de cauſis vt. j. late ⁊ clare oſtē
dā. ⁊ nō ſequit tot teſtes ſunt examinati
in tali cā cōtra talē ergo faciunt ꝓbatio
nē ꝯtra eū: ⁊ hoc ſatis de ſe patet. preter
ea poſito ſine veri preiudicio qđ dicti te
ſtes eſſent oī exceptioꝰ maiores ⁊ ple‑
ne ꝓbarēt tñ nō nocerēt nec p̄iudicarēt
ipſi magiſtro lazaro cū de eis nullā ha‑
buerit ſcientiā nec cognitionē: ⁊ etiam qꝛ
fuerūt recepti ⁊ examinati ſine p̄ſentia
vel citatione ipſius magiſtri lazari: quo
11 caſu ei nō nocēt nec p̄iudicant †quia ad
hoc vt teſtes preiudicēt reo ad faciēdū i
diciū ſeu indicia ꝫ eū oꝫ ipſe re9 tpe rece
ptiōis ſeu depoſitiōis eoꝝ citati alˢ eoꝝ
dictū ei nō preiudicat. ita dixit Ange. de
are. in trac. ſuo male. i v̄bo fama publi‑
ca. i. ij. char. v̄. q̄ro q̄lr ꝓbet ⁊ ibi allegat
bar. hoc dicētē in. l. fi. in fi. ff. de q̄ō. ⁊ idē
dixit Sali. in. l. fi. in fi. C. eo. ⁊ Bal. in. l. iu
bemus. in. iij. col. ver. itē dixi. C. de ꝓba.
⁊ ange. in repe. l. ſi. vacātia. in. xxvij. col.
C. de bo. vac. lib. x. Inn. in. c. per inquiſi‑
tionē. de elec. ⁊ Abb. in. c. bone. el. j. i. iiij.
col. poſt Inn. ibi de elec. ⁊ Alex. i ꝯſi. ſuo
lxv. inci. habita ſup cōtētis in. j. vol. ⁊ in
ꝯſi. clxxxix. inci. in cā angeloꝝ. ⁊. d. Alex.
in. d. l. fi. C. de q̄ōni. in apoſtil. ⁊ Bal. in

addi. in ti. de ſen. in pe. ver. inci. illud ad
huc no. ⁊ voluit gandi. i trac. ſuo malefi.
ſub. rub. q̄uō de maleficijs cognoſcatur
per inquiſitionē in. ij. col. ver. ſȝ nūquid in
introductiōe ⁊c. de quo dixi in. l. ſ. in ꝓn.
in. ij. col. ff. de q̄ō. Preterea: etiā ſi eſſent
teſtes oī exceptio. maio. non nocuiſſent
nec nocerēt dicto magiſtro lazaro eo qꝛ
nō fuit data copia ipſoꝝ indicioꝝ ipſi
magiſtro lazaro vel ei9 ꝓcuratori vt ſic
dū eſt tā de iure municipali quā de iure
12 cōi. †Et qđ dicta copia indicioꝝ ſit dan
da reo anteq̄ ponat ad torturam vt illa
poſſit purgare apparet in ſtatuto poſito
ſub rub. de mō ⁊ forma ꝓcedēdi ꝯtra ac
cuſatos vel inquiſitos nō ꝯtumaces in
ij. col. in v̄. ⁊ eo caſu quo venerit ⁊c. vbi
expreſſe hoc ꝯtinet. De iure aūt cōi hoc
patet. nā hoc voluit Ang. de are. in trac.
ſuo malefi. in verbo fama publica. in. j.
char. ver. ⁊ bene not. ⁊ in eodē verbo in
ver. itē aduertas qđ nō ſufficit. ⁊ voluit
Band. in trac. ſuo malef. ſub rub. incip.
querit nunq̄d torquēdus ſit audiendus
⁊c. ⁊ in eodē tract. ſub rub. de q̄ōnibus ⁊
tormentis. in. iiij. col. v̄. ſȝ q̄d erit de q̄ō
ne ꝓ quo faciūt not. per Bar. in. l. fi. i pe.
q̄ōne. ff. de q̄ōnib9. vbi hoc firmat expſ‑
ſe ⁊ voluit Bal. in. l. ij. in ꝓin. C. de edē.
⁊ Bal. i reperto. ſuo in v̄bo torquere. ibi
no. loquit ⁊ no. doc. in. c. cū oporteat. de
accuſ. ⁊ firmat Pan. de leaza. in cōmēto
c. grauis. de depoſito circa vlt. col. ⁊ alle
gat ad hoc plures rōnes, quas ponit. d.
Alex. in cōſi. ſuo. lxv. inci. habita ſup cō
tētis in. j. ⁊. ij. col. in. j. vol. ⁊ idem expreſſe
firmat Bart. in cōſi. ſuo inci. punct9 qđ
nis ⁊c. Et ſubdit. d. Alex. in. d. cōſil. lxv.
13 †qđ iſtud eſt verū etiā ſi iudex haberet
liberū arbitriū ꝓcedēdi cōtra reū in illa
cā qm̄ p̄textu talis arbitrij non poſſunt
defenſiōes denegari: vt in cle. ſepe cū gl.
in ver. defenſiones. de ver. ſig. ⁊ ibi do. ⁊
etiā in cle. paſtoralis. §. pe. de re iud. ⁊ di
cit qđ hoc no. Bar. ⁊ alij i. l. filiuſfa. ff. de
dona. ⁊ in. l. j. ff. de teſt. mili. ⁊ i. l. milites
C. eo. ⁊ dicit quod hoc etiam not. Bar.
in extrauag. ad reprimendum. in verbo
videbitur ⁊ in ver. figura. ⁊ An. de but. ⁊
Io. de imo. in. c. j. de conſtitu. ⁊ ſequitur
Pe. de an. in cōſ. ſuo. clxvj. inci. viſis. di‑

ligēter oībus. Et dicit etiā d. Alexā. vbi
s. qd̄ pro istis e iā bene facit tex. in. l. si a
milite. §. delictū. ff. de testa. mili. vbi pro
bat ꝙ per libertatē arbitrij nō intelligit
concessum vt aliquid fiat quod bonis
moribus sit interdictum. ꝛ refert ibi An
ge. per illum tex. consuluisse apud flore-
tiā ꝙ ex nulla plenitudine arbitrij quā
habeat capitaneus contra magnates
aut cōtra turbātes aut cōtra turbare ten
tantes pacificū statum non poterit eos
ad ꝑpetuū carcerē cōdēnare cū illa pe-
na sit legib⁹ interdicta vt in. l. incredibi-
le. C. de penis. ꝛ vigore talis arbitrij nō
vr̄ circa p̄dicta derogatū p. d. §. edictuꝫ.
de quo lati⁹ satis p. d. Alex. in. d. suo cō-
si. lxv. nō ergo nocet ipsi magistro laza-
ro depositio dictoꝝ testiū cū de eorū de
positionib⁹ nullā penitus habuerit co-
piam vt potuisset facere suas defensio-
nes que copia dictorum testiū seu indi-
ciorū petita et requisita fuit a procura-
re dicti magistri Lazari ab ipso iniustis
simo ptāte nō tantū semel ꝛ vna die sed
imo millies quotidie ante torturam sibi
illatāꝫ q̄ ei danda erat vt iuris et moris
est cū termino solito ꝛ cōpetenti. sed ip̄e
ptās huic crebre ac instātissime petitio-
ni obtulit aures et dedit terga petenti.
Et dum sibi ostendebat dictus procura
tor statutū ꝛ iura hoc volētia libere ex-
pedite audaciter imo temerarie igenue 14
dixit ꝛ respōdit se nolle obseruare leges
nec statuta bononie. Postea aūt copia
indicioꝝ quā dedit dicto magr̄o lazaro
post tot ifinitas interpellationes et assi
duas req̄sitiōes fuit asperrima et seuis-
sima tortura quā intulit ip̄o magr̄o. La-
zaro dicti asserti delicti inocētissimo et
penit⁹ alieno. Et hoc nō fuit tm̄ obser-
uatū p ip̄m ptātē in ipso magr̄o Lazaro
sed etiā in alijs vt loco ꝛ tempore cōsta-
bit ꝛ demonstrabitur. Et sic hac tempe
state tp̄e huius potestatis hec fiunt bo-
nonie: ꝛ ista est iustitia que ministrat ci-
uibus ꝛ incolis bononiēsibus: hec sunt
iura que obseruant bononie hec est pra
ctica ꝛ stilus p̄sentialiter curie potesta-
tis hui⁹ ciuitatis. Possum⁹ ergo nō im
merito dicere. o infelix ꝛ miserāda ciui-
tas que ꝑpter guerras ꝓxime p̄teritas
passa es ruinā domoꝝ ecclesiarū ꝛ edifi-
cioꝝ nūc aūt stāte pace ꝛ q̄ete pateris rui
nā iuris ꝛ iustitie nō tantū circa leues et
tenues cās ciuiles sꝫ etiā circa grauissi-
mas cās crīales vbi agit̄ d̄ vita hoīm ꝛ
de eorū p̄iudicio irreparabili. Quid eīm
bononia tibi ꝓsūt iura: qd̄ iuuāt statu-
ta ꝛ ꝓmissiōes ac ꝓhibitiōes ordinamēta
iā mille annis inuiolabilr̄ obs̄uata. Quid
eīm opat̄ dignissimū ꝛ antiquissimū stu
diū tuū ius ei ꝛ iustitia quā oēs natiōes
doces tibi deest ꝛ tibi subripit̄ ꝛ denega
tur. Ad qd̄ ci vlteri⁹ ciues bononie eoꝝ
filios ꝛ nepotes debēt ponere in studio
qui post lōgas vigilias infinitosq̄ labo
res ac innumerabiles expēsas cū perue
niūt ad doctorat⁹ gradū ꝛ volūt aliquē
honorē ꝛ fructū suscipere de laboribus
suis aduocādo allegādo vel consulēdo
nō audiunt: sꝫ spernunt ꝛ cōtēnuntur ꝛ
eorū cliētuli lacerant et dilaniantur in
tortura ꝛ i alijs tormētis indebite iniu-
ste ꝛ inique. Quid eīm operatur populo
bononiēsi approbatio ꝛ cōfirmatio suo
rū statutoꝝ a tot summis pōtificib⁹ p̄te-
ritis ac etiā a p̄senti sublimissimo pōti-
fice alijs oīb⁹ merito aā ponēdo q̄ iā mil
le annis ꝛ vltra viguerūt ꝛ obseruata et
adimpleta fuerūt ꝛ quocunq̄ iusdicente
p̄terq̄ a moderno ptāte q̄ forte est pru-
dētior alijs oibus ptātibus p̄teritis: vel
forte est dementior: sꝫ ois laus in fine
canit̄ ꝛ regulariter exitus acta ꝓbat: sꝫ
heu heu postq̄ nūc bononie viget soluꝫ
p rōne voluntas ꝛ postq̄ ista toleran-
tur ab illis qui possent sine eorū dispen-
dio ꝛ labore p̄dictis ꝓuidere ꝛ nō prouī
dēt magis expediret huic populo spōte
sua statuta iura ꝛ ꝓmissiōes ac ordina-
mēta eorū approbata ꝛ millies ꝯfirma-
ta cōburere ꝛ igni tradere ꝛ in totū illa
ꝑdere ꝛ delere quā sine eorū obseruan-
tia ꝑmittere ea stare in rerū natura cum
si adessent nō possent cōtēni sperni nec
dilaniari a bononiensibus: hoc minus
dānosuꝫ ꝛ minorus dedecoris eēt ꝛ etiā
consulenti vtilius ꝛ honorabilius esset
doctoribus ꝛ ꝓcuratoribus bononien-
sibus vlterius non accedere ad pala-
tium nec patrocinium alicuius cause as
sumere ꝛ in totum ostia suorum studio-

rū claudere ⁊ obſeruare ⁊ oib⁹ ciuib⁹ et clientulis eorū licētiā dare quaȝ exercitiū eorū aduocandi ⁊ procurandi vlteri⁹ pſequi cum graui eorū ignominia: damno ⁊ iactura tēporis. Ubi ibi tū indubitāter perſuadeo qḋ ſi iſta peruenirent vel peruenient ad ſciētiā vel notitiam ſummi pōtificis ei⁹ beatitudo ſublata omni mora huic peſtifero morbo oppoꝛtunā pꝛeberet medelam ⁊ miſereret populi ſui bononienſis. Et hec ſufficiant pſentialiter circa hoc alſs foꝛte alia plura in hac materia audaci⁹ ⁊ libentius in mediū adducam omni remoto reſpectu ⁊c. Non omitto tñ vnū veȝ nō eſſe admiratione dignū ſi plures hoies qḋ diuerſis cauſis quotidie in hac ciuitate in contumacia eorum banniunt ⁊ condemnant qñ nō audent cōparere ſcientes ⁊ vere cognoſcētes qḋ ſi cōparerēt indebite et iniuſte toꝛquerent ⁊ in toꝛmentis dilaniarent ⁊ oia iura ſtatuta ⁊ pmiſſiones p eis facientia violarent ⁊ in totū reycerentur ab ipſo iniuſtiſſimo poteſtate ⁊ hoc duce iniq̄tate ⁊ comite iniuſtitia

15 Cui merito dici pōt carmen illud: † veȝ Jus ⁊ iura negas homines et numina fallis. Nec Jouis imperiū nec flegetonta times. Eligūt eñ ⁊ malunt homines potius indebite banniri ⁊ ꝯdēnari quā iniuſte indebite ⁊ inique toꝛq̄ri vel variis toꝛmentis affligi ⁊ ppetua ſanitate coꝛpoꝛis priuari ⁊ ſpoliari qḋ vere ipſis melius vtilius ⁊ tolerabilius eſt. Nec pꝛedictis obſtāt ſi diceret p dictū poteſtatē qḋ lȝ de iure municipali ⁊ de iure cōi pꝛedicta locū habeāt: vt debeat ante toꝛturā dari copia indicioꝝ reo cum termino ad illa purganda tñ talia iura ⁊ talis oꝛdo nō tenet ipſe ptās ſeruare in caſu iſto: i q̄ tractat de crimine enoꝛmiſſimo ⁊ excepto. ſ. falſe monete i quo ineſt crimē leſe maieſtatis. vt dicit text.

16 in. l. ij. C. de fal. mo. Et clarū eſt i iure † q̄ ppter enoꝛmitatē delicti licitū eſt iura trāſgredi vt voluit Inn. quē oēs ibi ſequunt in. c. j. de cōſti. qḋ ēt voluit Bal. in. l. qḋ ergo l. §. pena grauioꝛ. ff. de his q̄ no. infa. in. iij. col. ⁊ in. c. j. in. vj. colū. q̄ feu. dare poſ. ⁊ in. l. ſi ſeuerioꝛ. C. ex qb. cau. infa. irroga. [illegible] ij. col. ⁊ in. l. j. i prin. v. col. C. qui accu. nō poſ. ⁊ in. l. obſeruãre. in. §. pꝛoficiſci. in. vj. col. ff. de offi. pꝛocōſ. ⁊ in. l. j. in prin. C. de pꝰi. ipera. offe. ⁊ in. c. j. §. iniuria. in prin. de pace iura. fir. ⁊ in auē. hodie. C. de iud. ⁊ i aut. ſed nouo iure. C. ḋ ſer. fugi. i. ſ. col. ⁊ voluit idē Bal. in. c. i. iure gētiū in fi. de re iud. ⁊ ange. i. l. qḋ ſi nolit. §. q̄ aſſidua. ff. ḋ edili. edic. ⁊ Lud. rom. i rub. ff. de arbi. in. vij. col. ⁊ i rub. C. q̄ admit. i. ij. col. ⁊ in. l. ſi q̄s in graui. in. §. vtrū. ff. ad ſillea. i vlt. col. ⁊ in cōſi. ſuo. ccccxxxix. inci. cōſidero ⁊c. i. j. col. ⁊ in. l. ſi vero. in. §. de viro. i. xvij. char. ff. ſo. ma. Et idē dicunt plures alij doc. i pluribꝰ ⁊ diuerſis locis quos ego retuli in l. j. in prin. i. x. col. ff. de q̄ſti. et latius dixi in. l. vnius. i. §. cognitarū. in xiij. col. eo. ti. vbi adduxi q̄ plures not doctrinas ad iſtḋ ppoſitū. Potuit ergo dict⁹ ptās in hoc caſu trāſgredi dcā ſtatuta ⁊ iura cōia: ⁊ nō dare dictā copiam dcoꝝ indicioꝝ ſȝ pcedere ad vlterioꝛa. Reſpondeo qḋ lȝ pꝛedicta ſint vera q̄ pꝛopter enoꝛmitatē delicti lȝ iura tranſgredi: tñ hoc nō hȝ locū in caſu iſto: ſȝ pdicta hñt locū qñ vere cōſtat ipm reū cōmiſiſſe dictū delictū de quo inq̄rit. Sed qñ hoc nō cōſtat vt in caſu nr̄o non hñt locū pdicta iura cū nō poſſit dici q̄ ille ꝯ quē pcedit p graui crimine ſit re⁹ dicti grauis cris donec ⁊ q̄uſq̄ non ſit plene cognitū ⁊ deciſum ipm cōmiſiſſe dictū delictum de quo inquiſitus eſt: ⁊ iḋ contra talē inquiſitū nō poteſt practicari illud qḋ ppter enoꝛmitatē delicti licitū ſit iura tranſgredi. Pꝛo q̄ facit opti-

17 me. † Nā q̄s nō ḋr talis quouſq̄ non eſt pnūciat⁹ p tali: vt dixit Soꝛ. in conſil. ſuo. cſ. inci. pſtantiſſime doctoꝛ ⁊c. in. iij.

18 col. p quo facit etiā † nā notarius criminoſus nō eſt ppterea depoſit⁹ a dignitate vel offō: ſȝ reqrit ſnīa ſm Inn. in. c. qualiter ⁊ qñ. de accuſa. quē refert ⁊ ſeqtur Bal. in. l. ictus fuſtiū. in vl. colū. ff. de

19 his qui not. infa. † Et ideo clericus homicida nō pdit bñficiū niſi poſtq̄ fuerit cōdēnatus de homicidio ſm Inn. in c. cū nr̄is. de ꝯceſ. pꝛebē. quē refert ⁊ ſeqtur Bald. in. l. athletas. in. §. calumniatoꝛ. in prin. ff. de his qui not. infa. ⁊ facit optime qḋ voluit. d. an. i. c. cū dilecti. in

v.col.ver.vlt.aduerte. de dolo ⁊ contu.
20 vbi dixit colligi ex illo text. † ꝙ iudex
dʒ eſſe caut⁹ qñ ꝓcedit ꝯtra aliquẽ tãꝙ̃
cõtra cõtumacē qui ex forma legis vel
ſtatuti dʒ hñi pro cõfeſſo vt ante oĩa ali
quid interloquat̃ per qḋ oñdat euʒ eſſe
cõtumacē ⁊ ſic oñdat ſibi liquere de cõ
tumacia: q: nõ ſufficit eũ eſſe cõtumacē
niſi ipſi iudici hoc conſtet. allegat. l. hec
aũt. in. §. nõ defendi. in ver. cõſtare liq̃
reꝙ pretori. ff. ex quib. cau. in poſſeſ. ea.
⁊ allegat Bar. i. l. iiij. §. ꝑtor. ff. de dam.
infec. ⁊ idē dixit ipſe. d. An. in. c. cũ dile
cti. in. ij. col. de elec. ⁊ hoc ẽt vr̃ firmare
Bar. in. l. ij. §. qḋ ſi actor. C. de iura. cal.
vbi q̃rit ſi ex forma legis vel ſtatuti con
tumax in rñdẽdo poſitionib⁹ dʒ habe
ri ꝑ confeſſo ſufficiat qḋ recuſet rñdere
vel ſit ꝯtumax in rñdendo: an ꝟo ſit ne
ceſſe qḋ hoc ꝑnũciet̃ ꝑ interlocutoriaʒ
iudicis: ⁊ dicit qḋ neceſſe eſt qḋ ꝑnũcie
tur a iudice eũ hñi pro cõfeſſo: ⁊ allegat
text. in. l. ei⁹ q̃ delatorē. ff. de iure fiſc. Et
idē tʒ Ang. de are. in trac. malefi. in ver
bo qui iudex videns. in. v. char. in verſi.
q̃rit̃ tñ ⁊c. vbi allegat hoc voluiſſe bal.
in. l. trãſigere in fi. C. de trãſac. ⁊ in. l. iu
bemus. §. iconomus. C. de ſacroſan. ec
cle. ⁊ in. c. j. q̃bus mo. feud. amit. ⁊ in. c. j.
de feu. ſine cul. non amit. ⁊ in. c. vaſallus
de alie. feu. ⁊ idem tenuit bal. in trac. ſuo
ſuꝑ ſtatu. in ꝟbo bãnit⁹. in. ij. col. verſi.
ſtatutũ dicit. ⁊ Pau. de ca. in cõſi. xxxiij.
inci. ſuper pͥmo q̃ſito. in. ij. colũ. vbi di
21 cit † qḋ qñ ſtatutũ diſponit qḋ reus con
tumax habeat̃ ꝑ cõfeſſo dʒ intelligi nõ
ipſo iure ſed per ſniam declaratoriã iu
dicis: ⁊ ideo dicit qḋ lʒ terminus ad cõ
parẽdũ ſit lapſus inq̃ũto tñ nõ hr̃ ꝑ cõ
feſſo nõ ſecuta declaratione iudicis ſu
per cõtumacia. allegat gl. quã dicit hoc
velle expreſſe in. l. ij. in. §. qḋ ſi actor. C.
de iura. cal. ꝑ quo dr̃ etiã facere qḋ not.
Pe. ⁊ Cy. in. l. ij. C. de legi. vbi dicunt qḋ
quoties lex dicit qḋ q̃s debeat infama
ri ex aliquo facto qḋ intelligitur ſcʒ me
diante ſnia declaratoria iudicis ⁊ non
aliter. Item allat etiam ad hoc iudex. in
22 fi. de offi. dele. in. vj. vbi dr̃ † qḋ non ſuffi
cit iudicē eſſe ſuſpectum vt deſinat eſſe
iudex niſi ſecuta ſit declaratio iudicis.

Et ſubdit etiã Pau. de caſ. in. d. ꝯſil. ſuo.
xxxiij. qḋ poſito qḋ añ dictã declaratio
nē iudicis re⁹ hr̃et pro cõfeſſo: nõ tñ ir
reuocabiliter: ſed reuocabiliter vſꝙ ad
dictã declarationē. ar. l. ſancimus. C. de
fideicõ. Itē vltra Pau. de ca. hanc ꝑt: ẽt
tʒ Ange. Lu. ro. ⁊ Raph. in. l. ſtipulatio.
in. §. hec autēʒ. ff. de oper. no. nũ. vbi ipſi
rñdẽt ad illa q̃ viderent̃ facere in cõtra
riũ: ⁊ voluit etiã Bal. in. l. tutores a pa
truo ꝑ illũ tex. ff. de ꝯfir. tu. ⁊ Sali. in au
ten. hodie. C. de act. ⁊ obl. ⁊ ang. in. §. fi.
in aut. de fideiuſ. ⁊ ang. de are. in. §. item
ſi q̃s in fraudē. in. vij. colũ. ꝟſi. q̃ro. an ſit
neceſſe inſti. de act. vbi dicit ibi eſſe tex.
pro hoc in verſic. ex ſnia ꝑ̃ſidis. Et facit
etiã ad ꝑ̃dicta qḋ voluit Pet. de anc. in
cõſi. ſuo. ccxlj. inci. ꝑ̃pdicta in fi. vbi di
xit qḋ oĩa executio eſt ſuſpenſa cõtra ex
cõicatũ añꝙ̃ ſit declaratũ per ſniam ipʒ
eſſe excõicatũ. Et faciũt etiã dicta ꝑ eũ
dem Pe. de an. in cõſi. ſuo. clxxxi. inci.
tribus de cauſis. vbi dicit qḋ ad hoc vt
q̃s ſit infamis requiritur cõfeſſio ipſius
in iudicio vel ſnia iudicis: nec ſufficit ꝓ
batio criminis. allegat hoc voluiſſe Jo.
an. in. c. ſi q̃d. de ꝑ̃ſcrip. in. vj. Et faciunt
etiã dicta ꝑ ſpe. in tit. de inſtru. edi. in. §.
reſtat. in ver. q̃d ſi tabellio. ⁊ ꝟ. q̃d ſi cõfe
ctũ. ⁊. c. ti. §. iſtrʒ. ꝟ. q̃d ſi aliqḋ. vbi dixit
23 qḋ notarius cõmittens falſuʒ ꝑꝑ qḋ ex
forma ſtatuti ſit ꝓuatus offõ tabelliona
tus: attñ põt facere inſtr̃a ⁊ valent añꝙ̃
hoc ſit declaratũ ⁊ ſit priuatus ꝑ ſniam
iudicis: qḋ etiã voluit Bar. in cõſi. ſuo.
clxxiiij. incip. ſer. Joan. de ca. duranti. et
Abb. poſt Inno. ⁊ alios in. c. fraternita
tis. extra de hereti. pro quo eſt text. ⁊ ibi
hoc apte firmat Bal. in. l. ſi q̃s decurio.
C. ad. l. cor. de fal. in ver. ſed nõ ſtatiʒ de
ſinit eſſe decurio. ⁊ voluit bar. in repet.
l. barbari⁹. i vl. char. de offi. ꝑ̃ſi. ⁊ Bal.
in. c. ſi inter pares. de lege cõra. ⁊ in. l. caſ
ſius. ff. de ſenato. et in aut. habita. in. x.
col. C. ne fi. ꝑ pa. Bal. ⁊ Ange. in. l. iij. §.
miles. ff. de his q̃ no. infa. Bal. in. l. ſ. C.
de teſta. ⁊ in. l. in exercendis. C. de fid. in
ſtru. ⁊ in. l. ij. C. de ſen. ⁊ Paul. de caſt. in
cõſi. ſuo. ccvij. inci. ſuꝑ pͥmo. in. ij. colũ. in
ꝑ̃n. Faciat etiã nã vbi lex vel ſtatutũ an
nullat actũ ꝑꝑ aliqḋ factũ vel nõ factũ

tunc ad hoc vt ille actus ſit null9 reqri-tur ſnia declaratoria iudicis: vt puta di cit ſtatutū quod ſnia nulla niſi intra .x. dies fuerit regiſtrata ad camerā actorū ſi talis ſnia non fuerit regiſtrata. J. illos .x. dies ad hoc vt ſit nulla requirit ꝙ ſe-quat ſnia declaratoria iudicis ſup hoc ita dixit Bar. in .l. j. ff. de teſta. quē refe-rūt ⁊ ſequūtur mod. in .l. ſi qs maior. C. de trāſa. Et faciūt etiā multa alia dicta ⁊ not. iura ⁊ doctrinas q alias latius et accuratius cumulaui auten. agriculto res. C. q res pi. ob. poſ. ⁊ in .l. j. C. de exec. rei iudi. ⁊ q dixi in cōſi. meo inci. ſummi numinis implorato pſidio. in cā hiero-nymi pelizarij ⁊c. in pe. ⁊ vl. char. Et ſic ex iſtis ſatis ſuperqꝫ ſatis pꝫ ꝙ in caſu nr̄o nō pōt dici qđ habeat locū dicta re gula ꝙ vcꝫ pp enormitatē delicti licitū eſt iura trāſgredi qm̄ adhuc non cōſtat nec appet, nec declaratū eſt ipm magrꝫ Lazarū feciſſe vel expendiſſe falſaꝫ mo-netā: lꝫ de hoc ſit inqſitus: tn̄ inquiſitio nō pbat delictū contra inquiſitum alio nō apparēte: ſi eīn cōſtaret vere de deli-cto non eſſet op9 inquiſitione que ſit ad inueniendā veritatē vt ſonat ipm vbuꝫ inqrere: ſed deueniret ad cōdēnationē: ⁊ ideo nō ob. pdicta oppoſitio .s. facta. Nec ob. ſi ipe ribaldiſſimus ptās oſten-dēs loqui ſolū ppter iuſtitiā diceret qđ ſi vellet ſemp ⁊ in oi caſu ſtatuta bono-nie ſequi ⁊ obſeruare ſepe delicta rema-nerēt impunita: qđ nō eſt fiendum .l. ita vulnerat9. ff. ad .l. aql. c. vt fame. de ſen. exc. ⁊ in cle. ij. v. ne igit. de ſen. exc. qꝛ rn̄-deo qđ hoc nō eſt verum .ſ. ꝙ ſequēdo ⁊ obſeruando ſtatuta bononie delicta re-manerent impunita vt appet ex inſpe-ctiōe ipoꝝ ſtatutorūꝫ ⁊ caſu quo ab aliq ſtatuto imponeret aliq pena citra mor-tē p aliquo delicto: tn̄ iudex nō pōt nec

24 dꝫ talē penā alterare: ꝗꝛ iudex non dꝫ eſſe ſeuerior ſeu crudelior lege vt dicit tex. in .§. opꝫ. in aut. de iudicib9. ⁊ text. et ibi doct. in .c. ſane el. ij. in verbo tempe-rare. de of. deleg. Et in .c. diſciplina .xlv. diſt. ⁊ in .c. ij. de offi. deleg. Et ideo dicit Bal. in .l. cum ācillis. C. de inceſt. nupt. ꝙ tantū cantat lex tantū ego cantabo: ⁊ idē dixit ipſe Bald. in .c. venerabilem. in pe. col. de ele. ⁊ in .c. rodulphus. in .§. col. de reſcrip. ⁊ in .c. cuꝫ inter. de excep.

25 Et facit illđ vulgatū ꝗđ dici ſolet vcꝫ noli plus ſapere quaꝫ opꝫ ſapere ⁊c. Et ſic ex iſtis tollunt dicte friuole ⁊ vane oppōnes. Nō redeūdo ad pncipale p poſitū dico qđ nulla pceſſerunt indicia ad torturā: nec etiā poſt torturam cōtra ipm magiſtrū Lazarum ex quib9 potue rit torqri vt tort9 eſt. Et qđ hoc ſit verū oſtendo clare ⁊ lucide: nā duo teſtes tā-tū ſunt examinati p curia contra dictuꝫ magiſtrū lazarū: prim9 eſt Joannes ba-ptiſta: ſcđs eſt matthe9: ſꝫ iſti duo teſtes nō nocēt in aliquo dicto magrō lazaro nec ex dictis eoꝝ de iure non potuit tor qri nec moleſtari in aliq. qđ oſtēdo: naꝫ prim9 teſtis .ſ. ioānes baptiſta nō depo-nit aliquo mō ꝫ ipm magrm lazarum: imo cū nō noiat in aliquo mō vt oculata fide videri pōt in dicto ⁊ depoſitione ſua: ⁊ ideo nō eſt inſtandū circa dictū et depoſitionē dicti Joannis baptiſte: ali9 etiā teſtis .ſ. Mattheus nō pbat nec fa-cit indiciū cōtra dictū magrm Lazarū tribus de cauſis. primo qꝛ in eius dicto dicit ſe inueniſſe alias iam ſunt plures anni .iiij. quartos falſos in domo dicti magri Lazari ⁊ illos inuenit ſuper quo dā murello. Tūc ego dico ꝙ nulla eſt fi-des adhibenda huic teſti eo qꝛ deponit

26 nō veriſilē: ꝗꝛ oſtendo p arg. a ſufficiē ti partiū enumeratione qđ validū eſt in iure: vt in .§. actionū. inſti. de act. ⁊ in .§. aliđ quoqꝫ capitulū. in aut. vt cū de ap-pel. cogno. l. cū hi. §. ſi ptor. ff. de trāſac. Bal. in .l. cōuenticulā. in .ij. col. C. de epi ſco. ⁊ cleri. Nā aut dicti quatuor quarti erāt boni ⁊ validi: aut erāt falſi ⁊ inua-lidi: ⁊ ſic erat neceſſe ꝙ eēt aliter iſtorū. Si erāt boni legitimi ⁊ validi nō eſt cre dendū qđ relicti eſſent ſine cuſtodia ſu-per vno murello dom9 eo qꝛ nedū pau peres artifices vt eſt ipſe magiſter La-zarus nō dimittunt eoꝝ pecunias ſuper murellis. ſꝫ nec etiā hoc faciunt magri diuites: ⁊ hoc docet experiētia rerū ma giſtra. Si vero volumus dicere vt dicit ipſe teſtis quod dicti .iiij. quarti erant falſi et illegitimi ac adulterini et ſimili-ter dico ꝙ non eſt pſumendum ꝙ fue-

rint relicti ſup vno murello: eo q bñtes falſas monetas illas tenẽt occultas magis ꝙ poſſunt ne detegat eoꝝ delictum: ⁊ fraus. imo q cõtinue dubitãt ne detegatur ſcelus q ſi magis poſſunt abſcondunt tales monetas ⁊ ſimiliter hoc docet experiẽtia ⁊ iſta cõſonãt aurib9 vniuſcuiuſq recte ſentientis. Conſtat ergo ex iſtis q iſte teſtis deponit nõ veriſimilia imo aliena a veriſimilitudine: iõ ſibi nõ

27 eſt credendũ: † q teſtibus deponẽtibus nõ veriſimile nõ eſt credendũ ſm Inno. in.c.auditis de preſump.⁊.d. Feli.in.c.lz cãm.in ver.no.ex.de proba. Et ideo dixit Bal.in.l.fi.in fi.C.de eden. q pbatio dz eſſe veriſimilis alias ei non eſt ſtandum. Et dixit Pe.de anch.in conſi.ſuo.cclvij. incipien.ex ordine contractum in.vi.co. qd nõ veriſimilib9 iudex nõ dz dare fidẽ qd ipſe voluit in cõſi.ſuo.clvij.incip.viſa facti narratiõe.in.vij.col. quinimo dixit Alex.in conſilio ſuo.cccxxxviij. ſm ordi. meũ incipiẽ.circa primũ.in pe.col.qd teſtis dictũ nõ veriſimile eſt ſuſpectum de falſo. Pro quib9 facit c.q veriſimile ⁊ q ibi habentur. extra de pſump.⁊.l.nõ eſt veriſimile.ff.qd me cã.⁊ faciũt que ego lati9 dixi in.l.j.in princ.in.xv.col.de qõ. Alia etiã vrgenti ratione dictũ huius teſtis non nocet ipſi magiſtro lazaro nec quo ad plenã vel ſemiplenã probationẽ nec etiã ad indiciũ: q ipſe eſt ſingularis ⁊ nullũ habet conteſtem dicti ſui vt ipſe atteſtatur in fine ſue depoſitionis quo caſu nõ facit aliquã probationẽ.c.bone de elec.c.cũ dilectus.co.ti.c.lz cauſaz vbi p omnes de pbatio.l.ob carmẽ.ff.de teſt. cũ ſi. Quinimo etiã ſi eſſent mille teſtes

28 ſingulares nõ probarent † quia tantum pbant mille teſtes ſingulares ꝙtum vn9 ſm Bald.in.l.iureiuran.C.de teſti.⁊ in c.tã literis.extra co.⁊ in addi.ſpe.in titu. de teſte.in.iiij.col.ver.etiã mille ⁊c. Itez nec etiã dictus teſtis facit indiciũ ad torturã cõtra.d.magiſtrũ Lazarũ eo q ipſe teſtis non deponit dictũ magiſtrum Lazarum fabricaſſe falſam monetam nec illã expendiſſe ſcienter vel ignoranter. ſz ſolũ deponit ſup aliquib9 remotis et ſeparatis ab ipſis maleficijs de quib9 inquiſit9 eſt: vez ſe inueniſſe.iiij.q̃rtos falſos in domo dicti magiſtri Lazari ſup quodã murello ibidẽ. Item vidiſſe vnũ torchietũ lignũ aptũ: ⁊ ad ſtampandas monetas falſas vt dixit ſibi vxor magiſtri Fraciſci purgatoris. It. in etiã deponit de aliquib9 verbis auditis circa predicta a dicta vxore dicti magiſtri Fraciſci que oĩa ſuper quib9 vl de q̃bus depoſuit ſunt valde remota ⁊ ſeparata ab ipo maleficio fabricandi vel expendẽdi fal

29 ſas monetas: † que remota ⁊ ſeparata a maleficio debent ad minus probari per duos teſtes alias ſi probant per vnũ tantum non faciunt indiciũ ſm gl.not.quã ibi ſumme no. Bar.i.l.fi.C. fam.erci.qd etiã voluit ipſe Bart.in.l.fi.in vlt.col.ff. de queſtio.⁊ in.l.admonẽdi in.xj.col.ff.de iureiuran.⁊ Cy.in.l.ij.C.ad.l.iul.maie.⁊ Bal.in.l.ij.in j.col.C.quoꝝ app.nõ reci. ⁊ in.l.ſi q̃s ex argentarijs.in.§.qd ſi plures.ff.de edẽ.⁊ Ange.in aut.de teſta.imperfec.in prin.in.ij.col.⁊ in.l.fi.in prin.ff. quod met cã.⁊ Ang.de are.in trac.male fi.in ṽbo fama publica.in.ij.char.in ver. quero qualiter indicium.⁊ voluit Alex. in cõſi.ſuo.cexxiiij.incip.viſo proceſſu in ij.col.⁊ in cõſi.xviij.incipiẽ.viſo pceſſu.in vltima col.in.j.volu.⁊ Salic.in.l.fi.C.de qõni.⁊ Cepo.in cõſi.ſuo.xl.incipi.lucius in.iij.char.in vlti.colũ.de quo etiam dixi in.l.j.§.idem cornelio.⁊ in.d.l.j.§.preterea.in.viij.colũ.⁊ in.l.de mino.in.§.plurimũ.in.xviij.colum.⁊ in.l. vnius facinoris in.§.teſtes torquendi.ff.de queſtionibus. Cum ergo ſuper predictis nõ ſit niſi vnus teſtis ergo dictũ ſuum non facit aliquod indicium ad torturã cõtra ipm magiſtrũ Lazarum. preterea ex teſtibus examinatis pro pte dicti magiſtri Laza

30 ri eſt probatum † quod dictus Mattheus teſtis predictus eſt inimicus dicti magiſtri Lazari quo caſu non probat nec admitti debet.c. cum oporteat.c. meminimus de accuſa.habetur in.l.liberi.C.de inoffi.te.aut.ſi dicatur.C.de teſti. voluit ſpecu.in ti.de teſte.in.§.j.ver.item quod eſt inimicus.⁊ doc.in.l.ſ.§.preterea.ff.de

31 qõni. † Et hoc non tantum habet locuz in vero inimico: ſed etiam in inimico pſumpto ſm Inn.in.c.cum.i.⁊ a.l.fi.de re iudi.⁊ idem dixit Bar.in.l.j.in fin.ff.de

his quibus vt indignis. & Bal. referens Inn. in. l. preſcriptiõe. in antepe. col. C. ſi cõtra ius vel vti pu. & in. d. aut. ſi dicatur in vit. col. & in cõſi. l. ſuo. cccxvj. inci. ꝓſuppoſito ſtatuto. in. j. col. in. iiij. vol. & Abb. in. d. c. repel. ant. & in. d. c. cũ oporteat. et voluerũt etiã alij plures doc. in alijs locis quos ego retuli in. d. l. j. in. d. §. preterea in. ij. col. Et hoc ẽt hꝫ locũ in criminibus exceptis & enormibus vt eſt tex. quẽ doc. allegant ꝓ ſingu. in. c. per tuas de ſimonia qđ etiã voluit Bar. in. l. in qõnibus. ff. ad. l. iul. maie. & Spe. in tit. de accu. i. §. j. in fi. verbis. & Lu. ro. in. l. ſi vero in. §. de viro. in. xij. col. v. quintadecia. &c. ff. ſolu. mat. de quo etiã per. d. Abb. in. c. inquiſitiõis in. §. tertio. extra de accu. & p Bal. in. l. in his. §. j. in fi. ff. ſo. mat. Et lꝫ doctores reputẽt illũ tex. d. c. per tuas ſingularẽ ego dico qđ nõ eſt ſimile: ſed imo eſt ſimilis tex. quẽ ibi ꝓ́derat Abb. in. c. cum p. de accuſ. q̃ ꝓbat qđ etiã in criminibus exceptis inimicus nõ admittit̃ cõtra inimicũ qđ etiã voluit barba. ibi. & Ang. in l. qui accuſare. ff. de accu. & in. l. famoſi. ff. ad. l. iul. maie de quo latius dixi in. d. l. j. §. preterea in. j. colũ. ff. de qõni. Et ſic ex iſtis nedũ plene ſꝫ pleniſſime conſtat qđ ex dicto ſeu depoſito dicti teſtis nõ reſultat aliqua probatio imo nec aliquod indicium ꝓpter qđ dictus magiſter Lazarus potuerit torqueri ꝓut ſepius tortus & dilaniatus eſt indebite iniuſte & inique a dicto poteſtate omnium iniquitatum ampliſſimo fonte quẽ miror ꝓpter eius vitia fraudes & doloſiã milies non fuiſſe occiſum ad tumultum populi. Neſcio ꝑfecto quomodo Deus patiatur hũc ribaldũ vlteri9 viuere ſup terram: credo & indubitãter mihi perſuadeo qđ hãc ciuitatẽ accepit in predã. Spero tamen in eo quod dici ſolet: vcꝫ lento enim gradu ad vindictã ſui diuina procedit ira tarditatẽq; ſupplicij grauitate cõpenſat ꝑ quo
32 facit illud. † Tarda perit ſed non mitior ira Deum. ¶ Reſtat mõ rñdere ad illud ſup quo ipſe aſſaſſinus humani ſanguinis facit magnũ fundamẽtũ vcꝫ ad monetam falſam repertã in apotheca dicti magiſtri Lazari in quadaꝫ capſa in qua reperti fuerũt centũ quinquaginta quarti falſi & adulterini: q̃ inuẽtio dicta᷒ monetar᷒ falſarũ facta & repta penes dictuꝫ magr̃m Lazarũ videt̃ facere indiciũ cõtra ipſuꝫ qđ eã fabricauit niſi doceat qui eã fabricauerit & ſibi dederit: vt in ſimili
33 dicit̃ † qđ ſi reperitur penes aliquem res furto ſubtracta eſt indiciũ ad torturaꝫ cõtra eũ qđ ipſe eã furto ſubtraxerit niſi doceat a quo illã habuerit vt dixit Bar. in. l. fi. ff. de qõni. & Ang. in. l. ij. & in. l. milites. & in. l. fi. C. de qõni. & in. l. ancille. C. de fur. & Ange. de are. in trac. ſuo maleſi. in verbo fama publica. in. ij. char. in ver. quero an vnũ indicium &c. ꝑ q̃ facit. l. in ciuile. in fi. C. de fur. Ad qđ etiã facit in ſimili qđ dr̃ ꝑ Lu. ro. in ſingu. ſuo. cccxxiiij. inci. eo ipſo &c. vbi dixit ꝑ eo ipſo ꝑ libri
34 hereſis reperiunt̃ penes aliquẽ † quod ille ꝓſumit̃ hereticus & põt de hereſi cõdẽnari: qđ dicit voluiſſe Arch. in. c. ſane. el. ij. xxij. q. iiij. & hoc per text. in. c. ſi forte ea cã. & q. vbi de hoc vr̃ caſus ꝓ dicto facit
35 l. maiorẽ. C. de fal. vbi habet̃ † qđ ille qui hꝫ penes ſe falſa inſtr̃a ꝓſumit̃ falſarius niſi oſtendat a quo habuit. & facit text. in d. l. in ciuile. C. de fur. & in. c. ad falſariorum in prin. de crimi. falſi. Et poteſt etiã adduci glo. valde ſing. in. l. cum ita in. §.
36 ſpecies. ff. de lega. ij. que dicit † quod ſi reperitur carceratus mortuus penes cuſtodẽ carceris & ſic in carcere: quod ipſe cuſtos dꝫ probare ipſm nõ eſſe mortuũ dolo vel culpa ſua alias ꝓſumit̃ cõtra eum quã gloſ. refert ad hoc & ſequit̃ Joan. de ana. in. c. ad falſariorũ in fi. prime col. de cri. fal. & d. Alex. in conſi. ſuo. clvij. incip. in cauſa & lite. in. ij. col. in. iiij. vol. vbi pro illa glo. plura allegat. & illam gloſſ. dixit etiam ſingularẽ Ange. de are. in tracta. maleficio. in verſi. fama publica. in. xiiij. char. in verſi. ij. quero. & pro illa gloſſ. eſt text. in. l. fin. ff. de cuſto reo. Item adduci poteſt etiam no. d. Bal. poſt Ja. bu. in. d.
37 l. maiorem. C. de fal. vbi dixit † qđ vtens falſo inſtrumento preſumitur quod illđ falſum fieri fecerit niſi oſtendat vel nominet autorẽ ꝑ dictũ refert & ſequit̃ alex. in cõſi. ſuo. lxxvij. inci. in cã accuſ. de cri. fal. in prin. iij. col. in. j. vol. Et adduci põt etiã in ar. gl. not. in. c. corã delictis. extra
38 de offi. dele. q̃ dixit † qđ il. e in dubio pre

ſumitur procurator alicuius cauſe penes quē reperiunt acta ipſi9 cauſe. quā gl. ad hoc allegat Bar. in. l. carbonianū. §. cāe ff. de carbo. edic. Et pōt etiā adduci glo. no. in. l. fi. in fi. ij. gl. C. de pac. cōuen. que
39 dicit † qđ ſi inſtrm nominuȝ debitorum vxoris reperit penes maritū pſumit eſſe cōſtitutus pcurator ab vxore. Et ſ[illegible] iunt alia plura q adduxi in repet. in ca. l. fi.. C. de prob. in. lxxxiij. char. ⁊ ibi in ſequenti. Et ex iſtis vr qp dicta iunentio dictarum pecuniaȝ falſaȝ repertarū penes. d. magiſtrū Lazarū fuerit, ſufficiens indicium ad torturā cōtra eū. Sȝ pdictis non obſtātib9 cōtrariū dico eſſe de iure vlteri9 in caſu noſtro ⁊ ideo dico qp pp dictā inuentionē dictaȝ pecuniarū falſarū non potuit nec debuit torqueri ipſe magiſter lazarus infeliciſſimus in manib9 huius pditoris ptātis. Et hoc duplici rōne: et pmo qr ipſe clare ⁊ aperte plene dixit a quo habuit vbi ⁊ qñ vt in pceſſu in rñſio ne ſua appet: ideo nō potuit nec debuit de iure torqueri. Scđo dico qđ caſu quo nō nominaſſet illū a quo habuit dictas pecunias tñ pp hoc non poterat de iure torqueri vt tortus fuit: rō eſt: qr iura ꝑ alle gata violētia qp qñ res furata reperit penes vnū eſt indiciū ſufficiēs ad torturam cōtra eum: qđ cum ipſe furto ſubtraxerit niſi doceat a quo habuerit pcedunt ⁊ ha
40 bent locū † in hoīe male cōditiōis vite ⁊ fame q eſt ꝯſuetas furari ⁊ ſilia facere ſecus aūt eſt in hoīe bone vite ꝯditionis ⁊ fame: qr ſi apud eū reperiatur res furata: nō tñ ppter hoc poterit torqueri: etiaȝ ſi nō doceat a quo talē rem fur[illegible] habuerit. ita dixit Bal. ⁊ Jo. de imo. in. l. fin. in fi. ff. de hrdi. inſti. ⁊ Sali. in. l. fi. C. de queſtio. quē refert. d. aug. de ari. in addi. ad Ange. de are. ſup maleficūs in ver. fama publica. in. iij. char. in addi. magna inci. tu aūt in hac materia adde qđ miror. in ij. col. ⁊ in eo. trac. in verbo ⁊ veſtē celeſtē abſtulit ⁊c. in. x. char. in addi incipien. tu aūt in qſtū tāgit hic ⁊c. Et hanc partē etiam tenuit Ang. de are. in. d. tract. maleſi. in. d. ver. ⁊ veſteȝ celeſtē. in. vđ. char. in ver. qro an eo ipſo ⁊c. ⁊ ibi. d. Augn. in addi. ⁊. d. Alex. in cōſi. ſuo. v. inci. in cā inquiſitiōis forma ⁊c. in. ij. col. in. j. vol. pro qb9 etiā facit optime qđ voluit Bal. in lectura antiq. in. l. dn̄s horreorū. ff. loca. vbi limitat dicta Bar. ibi in qſtū dixit qp
41 ſi cōmiſſum eſt furtū in aliqua domo † qđ vicini poſſint capi ⁊ torqueri p furto inueniendo: vt etiā dixit ipſe Bar. in. l. j. ff. fur. aduerſus nautas. ⁊ in. l. j. ff. de offi. prefe. vi. hoc tñ dicit Bal. in. d. l. dominus horreoȝ. eſſe verū: ⁊ locū habere in vicinis male cōditiōis vite ⁊ fame q ſunt ꝯſueti ſimilia facere ſec9 aūt dicit eſſe in hominib9 ſeu vicinis bone opi. vite ⁊ fame tales nō poterūt torqueri: quā doctrinā refert ⁊ ſequit Jaſ. in. l. in actionibus. in pe col. ff. de in lit. iur. ſed dicas tu qđ idē dixit. Bal. in. l. j. circa pn. C. loca. quē refert ⁊ ſequit. d. Aug. de ari. in addi. ad Ang. de are. in trac. maleſi. in ꝟ. fama publica. in. xvij. char. in addi. in. j. addi. ici. tu aūt adde qp iſte doctor ⁊c. ex quib9 olbus ſatis clare ⁊ aperte cōſtat qp propter inuentionē dictarū pecuniarū factaȝ in apotheca dicti magiſtri lazari non potuit nec debuit ipſe torqueri cū ipſe nō ſit ꝯſuetū facere nec expēdere monetas falſas cū ſit hō pbus bone conditiōis vite ⁊ fame: vt eſt plene pbatum ergo appet indubitata iniuſtitia ⁊ iniqtatē facta ipſi magiſtri lazaro p dictuȝ canem iudeū et pditorē ſublimū q eū torſit ⁊ dilaniauit in tortura. Sed poſſet eſſe iure mediante qđ i ſyndicatu puniet ⁊ ſpero qp ex oppoſito torture quā in brachijs dedit iniuſte inique ⁊ indebite ipſi magiſtro Lazaro faciā eū torqueri p gulā vnico ictu cū calcatiōe pedum miniſtri iuſtitie ⁊ ſic ex iniquitatib9 fraudibus ⁊ dolis ſuis: erit ſpeculum ⁊ exemplum omnib9 ptātibus futuris: qđ vere erit res optimi exempli ⁊ memoratu digna: ⁊ ſic pena vnius erit metus multoȝ. Reſtat modo rñdere vltimo fundamēto beſtiali qđ facit ipe aſinus quadrat9. ſ. dictus poteſtas qui non ſolum non meret eſſe ptās huius inclyte ciuitatis noſtre ſed nec meretur habere officium in lupanari alicuius ciuitatis caſtri vel ville: cum in eo non ſit niſi iniquitas iniu[illegible]itia ⁊ ſitis ſanguinolēta humanorum hominum ⁊ vacuus eſt litteris: imbutus tam[illegible]n ſuperbia ambitione ⁊ temeritate. reputat profecto ſe barto.

et Ioã. an. ſed vere ſi comederet herbam eſſet bos ex parte patris et alinus ex pte matris. in eo ſolũ viget et regnat ignorantia arrogãtia temeritas mixta cũ beſtialitate iniquitas iniuſtitia et qdã perſuaſio beſtialis qd nemo habeat literas et ſcientiam niſi ipſe qui in totũ vacuꝰ eſt. ſpero adhuc in dies parua mora interpoſita ꝑpter eius demerita qd pueri cũ tanꝙ̃ fatuã per plateã et vicos inſequent ꝙ ſtatim cum cõtinget expẽdã ad minus ſolidos. xx. in ouis fetidis et putridis ad iaciẽdũ per pueros in eius faciẽ caninã peſſimã et uideam: et omnes vna voce clamabunt poſt eum tanꝙ̃ poſt lupũ. Dicit enĩ ipſa beſtia qd dictus magiſter lazarus põt de iure cõdẽnari pena fabricãtis falſam monetã et penã expendẽtis illã et hoc qr ratificauit dictã eius ꝯfeſſionẽ quã fecit ſe predicta feciſſe et ideo attenta tali perſeueratiõe ſue cõfeſſionis dꝫ condẽnari. Ego aũt dico ꝙ iſtud minime eſt verum imo veritas eſt in contrarium. ſ. qd nec ꝑ talẽ perſeuerantiã ipſe magiſter lazarus nõ põt aliquo modo cõdẽnari ſicut non poterat cõdemnari rigore ſue prime cõfeſſionis. Ad qd dicendũ moueor dupli ci rõne primo qr dicta ratificatio nõ fuit ſpõte facta ſed imo facta fuit per metum torture et per minas factas ſibi per dictũ ptãtem ribaldũ vt clare apparet ex proceſſu. Scdo dico ꝙ etiam caſu quo ipſe magiſter lazarus nõ fuiſſet minatꝰ: attñ talis eius ratificatio eſt nullius valoris vel momenti et ſibi non ꝑiudicat ſtante vt dixi nullitate et inualiditate dic[illegible] me cõfeſſionis facte in torturã legit[illegible]s indicijs non precedẽtibus qm̃ tunc non valet etiã ratificatio cũ eodẽ modo preſumatur facta per torturam ſeu metu torture quia intelligitur idem metus durare
42 † vbicũꝙ durat eadem torquendi ptãs ita dixit. d. Catal. in trac. ſuo ſyndicatus. in ver. clxx. incipi. adde quod diximꝰ in ſuperioribus ꝛc. et idem dixit Ange. de are. in trac. ſuo maleſi. in verbo fama publica. in. iiij. char. in ver. et aduertas. vbi dicit hoc etiã voluiſſe ſpe. de ancha. in cle. j. de homicidio: et idem voluit. d. Ang. de ari. in ſuis additio. vbi refert ſe ex hoc aliãs aduiuiſſe quendam qui vocabatur

Auguſt. de ari. vt ipſe: et ibi refert plures doc. antiquos et modernos tenẽtes hãc partẽ: et idẽ tenent Alex. in ꝯſ. ſuo. v. incipien. in cã inquiſitionis in. j. col. in. ſ. vo. et in cõſi. clxxix. incip. in cã angelorum in pe. et v. col. et in cõſi. ccxxiiij. incipiẽ. viſo proceſſu. in. ij. col. et gandi. in trac. maleſi. ſub rub. de qõnibus. in. v. colũ. ver. item pone qd quidã. et faciunt optime q̃ dixi ĩ l. pe. in. iij. col. cũ ſequẽti. ff. de qõ. et q̃ dixi late ſupra in hoc conſi. in. ij. iiij. char. que hic non repeto breuitatis cã. Ex quibus conſtat liquide clare aperte et manifeſte dictã ratificationẽ meticuloſam factam ſuꝑ dicta cõfeſſione inualida et nulla facta in tormẽtis ltimis iudicis nõ ꝑcedentibꝰ fore et eſſe nullã inualidã et nullius momẽti vel valoris. Et ſic ex oĩbus ſupradictis luce clariꝰ cõſtat de victoria dicti magiſtri lazari et eũ abſoluendũ eſſe a dicta inquiſitione et ab omnibus in ea contentis. Nec video modo aliquo ꝙ de iure aliter fieri poſſit aliqua rõne vel cauſa.
43 † Sed quia validum eſt argumentum a ſolitis. l. illud et ibi bar. ff. de excuſ. tuto. l. ij. ff. de ſponſa. l. in fideicommiſſi. ff. de vſur. l. cũ de in rem verſo eodem tit. l. vel vniuerſoꝝ. ff. de pignora. actio. cum ſimi. Adeo eſt ſolitus et aſſuetus dictus ribaldus poteſtas facere iniuſtitiam fraudes et dolos qd forte his non obſtantibus ex eius innata temeritate iniuſtitia: et iniqtãte nõ abſoluet vt iura expoſcũt dictum magiſtrum Lazarum: ſed ipſum aliqua [illegible]a dilaniabit: qd mihi moleſtiſſimum erit. Sed adueniẽte feliciſſimo tempore ſui ſyndicatus dabit penas indubitanter: et tunc cognoſcent iniuſtitie iniquitates doli fraudes: et alia delicta iniquiſſimi proditoris: et vt ſpero mihi indubitãter ꝑſuadeo ꝑpter eius demerita moram trãhet in carceribus inter pulices et pediculos: et finaliter abſcindet ſibi caput in manibus iuſtitie et tali via cognoſcet q̃d ymat arrogãtia temeritas iniqtas et iniuſtitia et ſi ſecus fieret ve huic ciuitati qm̃ ſuccederẽt huic ribaldo alij ptãtes q̃ ſimilia facerẽt et totũ ciuitas iſta tenderet ad ruinã et ꝯtinuo ciues calamitate et iniuſtitia laborarẽt. Et ecõuerſo ſi iſte reportabit penã ꝯdignã ꝑditiõis vite et bonoꝝ

vt iura volũt ceteri ptãtes futuri hñtes exẽplũ añ oculos erũt iuſti ꝛ pbi. nec in futurũ erit loc⁹ q̃relis ꝛ lamẽtationib⁹ ꝛ hoies nõ lacerabunt in tormẽtis ſicut lacerati ꝛ dilaniati fuerũt ab iſto carnifice ꝛ proditore iniquiſſimo: cuius iniq̃tates ꝛ dolo exp̃mere nõ poſſem plene: ẽt ſi mihi eſſent lingue cẽtũ: oraq; cẽtũ. Sz forte aliqua exprimã tpe ſyndicatus de eo corã ſyndicatorib⁹ ꝛ oĩ populo: ꝛ tũc oib⁹ patefaciã plura de eo que p̃ñtialiter latẽt: ꝛ iõ p̃ñtialiter non ero longior expectans tẽpus illud optatũ a me: et a dãnũ paſſis ꝛc. quare p̃dictis finẽ impono. Laus deo clementiſſimo.

Hippolitus de Marſilijs.

1 ¶ Inq̃ſitio vt formari poſſit dz p̃mo iudici conſtare delictũ eſſe commiſſum.
2 Curia debet mittere officialem ad locũ vbi commiſſum eſt delictum.
3 Confitens ſe hominẽ occidiſſe ꝛ in mare proieciſſe: niſi cõſtet de corpore mortuo non poterit puniri de homicidio.
4 Inq̃ſitio vt formari poſſit neceſſe eſt q̃ꝺ precedat inſtantia alias non procedet.
5 Inquiſitus non condẽnabitur lz teſtes probent crimen nõ precedente infama.
6 Iudex hñs liberũ arbitriũ non poterit tñ procedere non precedente infamia.
7 Papa ſi mandet inq̃ri in gñe: debet tñ intelligi precedente fama.
8 Statutum non valet quod poſſit inquiri contra non diffamatum.
9 Interrogari non poteſt re⁹ de delictis de quibus non precedunt indicia.
10 Iudex anteq̃ inquirat debet interrogare partem offenſam an velit accuſare.
11 Cui non conueniunt verba legis non cõuenit eius diſpoſitio.
12 Inquiſitio non ꝯperit reipub. vbi actio ciuilis non naſcitur.
13 Fur excuſatur a furto: q̃ñ credit dñm ſibi permiſſurum.
14 Certum illud dicitur eſſe quod probabili ratione certum eſt.
15 Opinio vehemens cõſona veritati idẽ operatur quod certitudo.
16 Periurus nõ eſt qui credit dicere veritatem: lz veritas ſit in contrarium.
17 Credulitas vehemens hr̃ p certitudine
18 Volũtas ꝛ ꝓpoſitũ diſtiguũt maleficia.
19 Creditori licitũ eſt q̃ non põt ꝓbare creditum ſuum accipere quõcunq; bona debitoris vt ſibi ſatiſfiat.
20 Cauſa quelibet colorata ẽ iam iniuſta excuſat quem a pena.
21 Receptãs rem furatã ſcienter punitur pena furti: vide tamen ibi nu.25. in ſequentibus vbi contrarium tenetur.
22 Mulier quedã fuit ſuſpenſa que ſciẽ. receptauerat res furtiuas.
23 Receptans rem furatam ſine furem dicitur preſtare auxilium furto.
24 Receptantes furtum pena mortis debent puniri: vide tamen ibi nu.35.
25 Paria ſunt aliquid facere ſine lege: vel contra legem: ꝛ qui ſine. l. loquitur: non eſt audiendus. ꝛ ibi nu.28.
26 Intellectus ad. l. eos. C. de furtis.
27 Raptor in plus punitur q̃ fur.
28 Lex q̃ nõ dicit: nec nos dicere debem⁹.
29 Principale delictũ ſi non punitur: nec acceſſorium puniri debet.
30 Statutũ puniẽs recipientẽ rẽ furtiuam nõ hz locũ in illo qui recipit ſine lucro.
31 Delinq̃re nunq̃ quis dicit̃ ex actu quẽ facit: niſi q̃ñ delictũ eſt ei fauorabile.
32 Inſtrũ q̃ñ q̇s delet: licet teneatur pena furti: habet tñ locũ ſi delet aĩo lucrãdi.
33 Opinio Saliceti in. l. eos. C. de furtis. q̃ acceptans rem furatam etiam gratis teneatur furti: reprobatur.
34 Gloſſa que nihil allegat nõ eſt tenẽda.
35 Furti pena de iure cõi nõ eſt pena mortis preterq̃ in duobus caſibus.
36 Extenſio in penalib⁹ ẽt ex idẽtitate rõnis non fit q̃ꝺ intellige ꝛ declara vt ibi.
37 Cõfitẽs occidiſſe hoiẽs ad ſui defenſionẽ fũdat itẽtionẽ curie q̃ꝺ itellige vt ibi.

¶ Conſilium.liiij.

LOnge eſt dñs ab impijs ꝛ orõnes iuſtorũ exaudiet. Ita vt text. in. c. in grauib⁹. iij. q. vij. idcirco p̃ũſſimum Deuz hũilr inuoco vt ei⁹ me ſuffragio viã veritatis inuenire ꝛ loq̃ valeã. In p̃ñti cã inq̃ſitiõis formate ꝯ ꝛ aduerſus Theodorũ de rubeis breuius ero propter breuitatem

que tota die occurrit de facto ⁊c. lz ibi dicat q̄ cōsuetudo italie seruat̄ ꝯtra: tñ hāc cōsuetudinē bonis iurib⁹ ⁊ rōnib⁹ reprobat. d. Ang. de are. in addi. suis ad Ang. de are. i. d. trac. malefi. in verbo fama publica. in. d. vlt. ver. vbi nō loquit̄. Cum ergo i casu nostro nō appareat aliqua infamiā: ꝑcessisse dictā inq̄sitionē: ergo merito dicta inquisitio est nulla ⁊ inualida: ⁊ merito dz seq̄ absolutio. Tertio q̄ nō potuerit formari dicta inq̄sitio facit. Nā ad hoc vt iudex possit inq̄rere
10 cōtra aliquē de delicto: dz primo interrogare partē seu personā offensam an velit accusare delinquētē: necne: ⁊ si offensus erit in mora vel dixerit se nolle accusare tūc iudex potest procedere per inq̄sitionē: aliter nō. ita dixit glo. not. in c. presbyter si a plebe. in glos. pe. ij. q. iiij. quā gl. pro valde no. refert ⁊ sequit̄ ad hoc Bal. in. l. senat⁹. C. q̄ accu. nō pos. dicēs q̄ rō est q2 ꝑferēd⁹ est q̄ mai⁹ ius hz ⁊ meli⁹ fundamētū: ad qd etiā alle. q̄ habent i sili in. l. j. §. denūtiari. ff. de ventre. inspi. ⁊ in. l. si tñ. ff. de leg. ij. ⁊ in. l. necessario. ff. de in diē adiec. ⁊ in. l. q̄uis in dubitati. C. de adul. ⁊ in. l. ij. §. fina. ff. de adul. Itē hāc ptē p illā glo. firmauit do. Bar. cepo. i char. sua. xxvij. inci. tu scis. vbi ipse alle. hoc etiā tenuisse Lud. rom. in sing. suis. ⁊ idem tenuit Ange. in auf. de tēpo. non sol. pecu. in prin. ⁊ in repe. l. si vacātia. i. iij. col. C. de bo. vac. li. x. ⁊ do. Aleran. in. l. ij. in. §. si publico. in. ij. apo. ff. de adul. ⁊ do. amodeus iustin⁹ in trac. suo syndi. in. iij. char. in. iij. col. post me. Sz i casu nr̄o ptās seu curia non fecit talē iterpellationē dānū passis ex dictis assertis furtis q̄ dicunt̄ offesi: ergo nō potuit formari dicta inq̄sitio. alia ēt rōne dico q̄ nō potuit formari dctā inq̄sitio. ⁊ loquor nūc tm̄ de furtis factis dictis duab⁹ mulierib⁹ de qb⁹ inq̄sitione ⁊ ei⁹ rñsione ñt mentio. Qm̄ dicta bona sublata ⁊ asportata de domib⁹ dictarū mulierū erāt ipsi⁹ theodori ⁊ ad cū spectabant ⁊ pertinebant iure dominij vel quasi: vt capitulatum ⁊ probatū est per ipsasmet mulieres qbus ablata fuerunt dicta bona. Ex quo sequit̄ q̄ non pōt dici in talib⁹ bonis furtū esse cōmissuz cū nō cōueniāt verba diffinitionis furti in dictis reb⁹ pz in ipsa diffinitiōe inq̄tuz dicit̄ q̄ furtū est cōtrectatio rei aliene. Sed hic dicte res erant ipsi⁹ theodori vt dixi. ergo nō fuit furtū: pz etiaz dum dicit̄ in ipsa diffinitione aio lucrādi ⁊c. sed hic nō poterat cadere in dictis reb⁹ ꝓprijs animo⁹ lucrādi. ergo nō pōt dici
11 furtū: ⁊ q2 cui nō conueniūt verba legis nō cōuenit ei⁹ dispositio. l. iiij. §. toties. ff. de dā. infe. l. hos accusare. in. §. oib⁹. ff. de accusa. l. fi. C. de ꝑdijs decurio. li. x. l. scire oportet. §. pe. ff. de excu. tu. l. qd dictū. ff. de pac. c. maiores. in ver. ceterum. de baptis. cū multis si. Sed vt dixi diffinitio furti nō ꝯuenit casui nr̄o: ergo nō cōuenit eius dispositio: ⁊ p ꝯñs non dz in hoc casu habere locū dispositio iuriū loquētiū de furto. Itē posito q̄ clare cōstat q̄ dicta bona exportata de domibus dictarū mulierū erant dicti theodori ⁊ ad eum spectabāt iure dñij vel quasi sequit̄ q̄ nulla orit̄ actio efficax dictis mulieribus contra dictū theodorū ad petendū dicta bona cū nullū ius habeant in eis. Quo stāte sequit̄ q̄ non potuit formari dicta inquisitio: ⁊ per ꝯñs formata fuit.
12 Nā vbicūq̄ nō nascit̄ parti actio ciuilis tūc nec reipublice cōpetit actio vel inq̄sitio criālis: ita dixit Saly. in. l. eos. C. de furtis ⁊ voluit Bar. in cōsi. c. in[illegible] a dño Cy. de bono. in. j. col. ⁊ Soci. i cōsi. suo. cxxvij. inci. visis capitulis in. j. co. ⁊ d. Barth. cepo. in cōsi. suo. cix. incipi. Paulus faber ⁊c. in pe. col. ⁊. d. nell⁹ in tracta. bāni. in. ij. parte. ij. tempo. in. ij. q. ⁊ in. iij. parte. ij. tempo. in. s. q. in fi. s. col. ⁊ idem dixit. do. Paris de puteo in suo tract. synd. in. l. s. char. in. j. colū. post pn. p quibus faciūt not. verba Dy. in cōsil. xxx. inci. qd contra ⁊c. in ver. item patet q2 eo casu: ⁊ facit. l. si pupilli. in. §. videamus. ff. de neg. ge. ⁊. l. quoties. §. q̄ tēporali. ff. d excu. tu. cū si. Cuz ergo nō fuerit nata actio ciuilis dictis mulieribus: ergo nō potuit formari dicta inq̄sitio contra dictum theodorum prout formata est merito corruit per pdicta: sed posito sine veri pīudicio q̄ dicta iq̄sitio potuisset formari attñ etiā tali casu ipse Theodorus venit absoluēd⁹ ab ea. Et ad hoc

dicēdū moueor. Nā quo ad furtū ꝑmuȝ
factū mattheo bero. nulla eſt fienda alle
gatio diſputatio vel rñſio: qm̄ ipſe theo-
dorus reſpōdēdo dicte inq̄ſitioni nega
uit oīa quo ad dictū furtū: ⁊ nulla ꝯtra
eum ſunt indicia de dicto furto: nec ali-
que ꝓbatiōes vt ex ꝓceſſu apparet. ideo
ſup eo non eſt inſiſtendū cū clarū ſit in
iure ꝙ actore nō ꝓbante reus debeat ab
ſolui. l. q̄ accuſare. C. de eden. cū vulga.
Sed ſolū loquēdo de bonis ablatis di-
ctis mulierib⁹ dico ꝙ venit abſoluēd⁹.
Nā apparet vt dixi ex ꝯfeſſione dictarū
mulierū ꝙ dicta bona ablata erāt dicti
theodori. Itē probatum eſt de affinitate
exiſtente inter ipſuȝ theodoruȝ ⁊ dictas
mulieres. q̄bus ſtātibus non pōt dictus
Theodor⁹ aliqua pena puniri: qm̄ con-
currētib⁹ dictis duabus rōnibus ſcili-
cet dñium dictarū rerū ⁊ affinitas dicta
rū mulierū credidit dictas mulieres hoc
ſibi ꝑmiſſuras: ideo nō venit puniend⁹:
13 † qꝛ excuſaꝛ a furto qñ aliqua ſigna vel
indicia veriſilia cōcurrunt ꝙ dñs ſibi ꝑ
miſiſſet. ita no. dixit Bal. in. l. inter oēs
in. §. recte. ff. de fur. ⁊ Bal. in. l. trāſigere
in pe. colū. C. de tranſac. ⁊ in. l. falſus. in
iij. oppoſi. C. de fur. ⁊ Ang. in. l. j. i fin. eo.
tit. ⁊ Bal. in. l. ſi ſine. C. ad velleia. in. ij.
col. ⁊ Lud. ro. in cōſil. ſuo. cccxc. incipiē.
placet mihi ⁊c. pro q̄b⁹ faciunt dicta ꝑ
Bal. in. l. j. §. non vſq; adeo. ff. de iniur.
⁊ in. l. j. §. ⁊ poſt operis. ff. d̄ ope. noui nū.
Cū ergo in caſu noſtro cōcurrūt p̄dicte
due coniecture veriſil'es q̄ntum alique
alie que poſſent cōcurrere ex quib⁹ qui
libet putaſſet dictas mulieres conceſſu-
ras: ſequiꝛ ergo ꝙ non poterit puniri de
dicta exportatione dictarū rerū ⁊c. Fa-
ciunt etiā ad iſtum tex. no. in. l. filiuſfa. ff.
14 de ritu nup. ver. dicitur † ꝙ illud dicitur
certū quod ꝓbabili ratione certū eſt qd̄
etiā dixit Bal. i. c. cū cām. in. j. colū. in fi.
extra de teſti. ⁊ in. c. j. in pn̄. ij. col. de cō
trouer. inueſti. ⁊ facit tex. in. l. j. §. fi. ff. de
queſtio. Sed poſtq̄ veriſilibus rationi-
bus dici poterat ex dictis rōnib⁹ dictas
mulieres permiſſuras dictū Theodor⁹
exportare dictas res: ergo ipſe potuit il-
las exportare impune cum ex predictis
videreꝛ certus de volūtate dictaruȝ mu
15 lierū: ꝓ quib⁹ etiā facit nam † vehemens
opinio ꝯſona veritati idē operaꝛ ꝙ certi
tudo ſm̄ gloſ. nō. in. l. ſi q̄s extraneus. in
§. ſciendū. in glo. fi. ff. de acquirē. here. ⁊
ibi Bal. eā ſumme not. ⁊ ad idē eſt gloſ.
in. l. ij. in. §. pe. ff. de aqua. plu. arc. ⁊ in. l.
ſi duo. in. §. pe. in verſi. non videor. ff. vti
poſſi. de q̄ lati⁹ locutus ſuȝ in repe. mea
rub. C. de prob. in. xxxvj. colū. in verſi. ſu-
pereſt mō. ⁊ in ſing. meo. ccv. incipiē. ve-
hemens opinio ⁊c. Pro q̄b⁹ etiā faciūt
dicta ꝑ bald. in. l. ij. in. § qd̄ obſeruari. in
16 iij. col. C. de iura. calū. vbi dixit † ꝙ ille q̄
credit dicere veritatē nō eſt periurus ſi
aliq̄d iurat lȝ veritas ſit in ꝯtrāiū ꝑ illum
text. qd̄ dictū ſequiꝛ Pet. de anc. in. c. ij.
de iura. calū. in. vſ. quos refert et ſequiꝛ
do. Fel. in. c. circa fi. de lit. cōteſta. verſic.
17 etiā ſubdit ꝙ credulitas † vehemēs ha-
betur ꝓ certitudine. ad qd̄ alleg. Inno.
in. c. fin. poſt me. de iur. cal. ⁊ in. c. ex lite-
ris. de iureiurā. ⁊ Archi. in. c. beati. ij. q.
vij. ⁊ alios q̄ allegat de q̄b⁹ ibi per eum.
Cū ergo dictus theodor⁹ ex p̄dictis cō-
iecturis ⁊ p̄ſumptionibus vehementiſſi
mis potuerit firmiter credere ꝙ dcē mu
lieres eſſent permiſſure ꝙ ipſe acciperet
dicta bona ſua ⁊ ad ipſum ſpectantia: vt
dixit accedente etiam dicta affinitate q̄
eum magis inducebat ad hanc creduli-
tatem merito non poteſt dici commiſiſ-
ſe furtum: et per conſequens non poteſt
18 vt de furto puniri † Uoluntas enim et
propoſitum diſtinguunt maleficia. l. q̄
iniurie. in princip. ff. de furt. l. qui rei pu
blice. ff. de iniur. l. j. C. ad. l. cornel. de ſi-
car. l. ſi non conuicij. C. de iniur. et furtū
non committitur ſine affectu furādi: vt
in. §. placuit. inſtit. de obligationi. que ex
delict. et in. l. j. ff. de furtis. cum multis
ſimili. Ex quibus clare colligitur ꝙ di-
ctus Theodorus venit abſoluēdus a di
cta inquiſitione: quantum eſt reſpectu
dictorum aſſertorum furtorū dicti Mat
thei bero. et dictarum mulierum. Pre-
terea alia ratione dico dictum theodo-
rum non eſſe puniendum ex aſportatio
ne dictorum bonorū ex domibus dicta-
rum mulierū. Nam vt dixi conſtat ex cō
feſſione ipſarum mulierū ꝙ dicta bona
aſportata erant dici theodori: quo caſu

posteaq̃ detinebantur a dictis mulierib9
indebite ⁊ iniuste: ⁊ forte non habebat
ipse theodorus probationes suas in promptu dñi sui dictarum rerum: ⁊ qr tanq̃
pauper erat impotens ad litigandum
cum dictis mulieribus sup rei reivendicatione dictarũ rerũ: ideo fuit sibi licitum
⁊ permissum dictas eius res furtiue accipere: fm Inno.in.c.cũ olim.de resti. spo.
quẽ refert ⁊ seq̃. Bal.in.l.ij.in.xv. colũ. in
v.sed nunquid p furtum.C.de seruitu.⁊
aqua.⁊ in reperto.suo in verbo dñium. in
pe.col.in ver.dñs põt rem suã. ⁊ Alexã.
in ɔsi.suo.cccclxxvi.inci.pulchre rñdet.
in.ij.col.⁊.d.Flo.in.l.itaq;.in.iij. colũ. ff.
ad.l.fal.⁊ Bal.in marg.a.sua.in verbo
castrũ.in vlt.ver.ad qd etiã faciunt dicta
p Inno.in.c.qr plerique.de immu. eccle.
19 ver.dixit qd licitũ est creditori qui non
põt pbare creditũ suũ accipere q̃nocunq;
bona debitoris vt sibi satisfiat.qd dictũ
refert ⁊ sequit Bald.in.l.j.in.ij. col. C.
de testa.⁊.d.Alex.in ɔsil.suo. cccclxxiiij.
inci.visa inq̃sitiõe.in.ij col.⁊ in ɔsi.suo
cxxxv.inci.circa primam.⁊ in.j col.in.j.
vol.vbi not.loquit:⁊ ibi in.v.colũ. dicit
qd q̃n creditor accipit rem debitoris pro
sibi satisfaciẽdo nõ tenet vi bo. rapt. qr
noluit rapinã cõmittere:⁊ credidit hoc
sibi licere subsistẽte causa debiti.⁊ allegat hoc voluisse Goffre.in.libellis suis
sup cõstitutiõe diui marci q̃ est.l.extat.ff.
qd metus cã.de quo latius p.d. Alexan.
in.d.suo cõsi.ex quib9 oibus ptz ipsum
Theodorũ nõ posse puniri pro asportatione dictoꝝ bonorũ existẽtiũ in dictis
20 domib9 dictarũ mulierũ.Pro quo facit optime:nã q̃libet causa colorata lz iniusta excusat a pena:vt voluit gloss.in.l.
plagiarij.la.ij.C.ad.l.fauiã de plagia.et
glo.in.l.vnica.§.fi.ff.si quis iurisdi. non
obtẽpe.⁊ glo.in.l.satis pene.ff.de in ius
vo.⁊ in.l.j.C.vbi causa status.⁊ in. l. j.in
fi.ff.de abige.⁊ in.l.non põt dolo carere
ff.de reg.iur.⁊ glos.in.l.ex consensu . in
§.fi.ff.de app.⁊ facit ad hoc tex.in.l.igitur.in.§.⁊ generaliter.ibi iustis vel non
iustis.ff.de lib.causa.Et faciunt que circa materiam dictarum gl.dixi in repe.
mea.l.fin.C.de pba.in.xxx.⁊ in.l. char.
⁊ plura alia adduxi. Et sic ex supradictis patet pluribus modis dictum Theodorũ fore absoluẽdũ ⁊ liberãdũ a dicta
inquisitione pdictis assertis factis in ea
contentis.restat modo solum rñdere ad
receptionẽ rerũ furto subtractarũ que
fecit ipse Theodor9 fm ei9 cõfessionem
Circa quã premitto vnum:vcz qd in hoc
casu receptiõis rerũ furto subtractarum
sum9 extra pmissionẽ ⁊ punitionem statutariam:sed sum9 in meris terminis iuris cõis:qr statuta aliqua de tali receptione non loquuntur:merito remanet in dispositione iuris cõmunis.l.commodissime.ff.de libe.⁊ posthu.ideo videndum
21 est.de iure cõi an receptans res furatas
sciẽter teneat pena furti.Ita quod in casu nostro iste Theodorus teneatur pena
furti propter acceptationem dictarum
reꝝ furto subtractaꝝ quas ipse ɔfessus
est receptasse scienter a dictis furib9 in
quo vr prima fronte dicendũ qd teneat
pena furti.p text.ad hoc expressum in. l.
eos.C.de fur.vbi pbat qd receptatores rerũ furto subtractaꝝ sciẽter tenetur pena
22 furti.per quẽ tex.dicit ibi Bal.qp tpe
suo fuit suspẽsa q̃dã mulier q̃ scienter receptauerat res furatas:qd dicit etiam pcedere in feneratorib9 recipientibus pignori res quas sciant esse furto subtractas per pignorãtes illas.quam doctrinam Bal.ibi refert ⁊ sequitur Pau. de
cast.⁊ hoc etiã pbat tex.in.l.j.ff.de receptato.⁊ in.l.ij.in.§.non tm̃.ff. de incen.
rui.naufra.⁊ in.l.j.C.de his q̃ latro.⁊ in
l.castrati.C.de adul.⁊ in.l.crimen.C.ad.
l.iul.de vi.⁊ in.l.si quis seruũ.C.de plagia.⁊ in.l.vnica.C. de crimine peculat.
Et hanc partẽ firmat expresse Ange. de
are.in trac.maleficioꝝ.in verbo ⁊ vestẽ
celestẽ abstulit.in.vj.char.ver.quid si rẽ
furatam ⁊c.vbi dicit quod receptans fu
13 rẽ vel rẽ furatã dũ pstare auxilium furi
a furto.⁊ dicit qp ita intelligit.d.l.eos.
Bar.in.l.furẽ.ff.de furt.Itẽ pro hac pte
facit optime dictũ Bal.in.l.data opera.
in.v.col.in fi.C.q̃ accusa.nõ poss.vbi dixit.qd receptatores furum pena mortis
debẽt puniri:quod etiam voluit gloss.
in.c.aut facta de peni.distinct.j.⁊ faciũt
dicta per Baldum.in.l.penultima . per
illum textum.C.ad.l.iul.de vi publica.

24 † vbi dixit ꝙ illi q̄ receptant res furatas. ſeu fatura debent puniri ſicut latrones. ¶ Sʒ p̄dictis nō obſtātib⁹ ꝯriā partem puto eſſe veriorē in caſu nr̄o ꝛ hoc potiſſime: qꝛ nulla reperit̄ tex. dicēs hoc. ſ. ꝙ receptans res furatas ſciēter teneatur pe-
25 na furti: nec etiā habem⁹ vt dixi † aliqđ ſtatutū de hoc loquēs: ſi ergo nullā habemus. l. hoc dicētē: ergo dicēs ꝯriū nō dʒ audiri. l. illā. C. de colla. §. ꝯſiderem⁹. in aut. de trien. ꝛ ſemiſ. ꝛ paria ſunt aliqđ facere ſine. l. vel ꝯ legē. ita dixit bald. in. c. in geneſi. in vlti. col. de elect. quē refert ꝛ ſequit̄ Jaſ. in. l. vinū. in. v. colū. ff. ſi cer. pet. ꝛ in. l. illam. in. iij. col. C. de colla. Nec obſt. ſi dicat̄ qđ imo. d. l. eos. C. de fur. ꝛ alia iura ſup⁹ allegata hec dicunt Qꝛ nego hoc ꝛ dico ꝙ nec. d. l. eos. nec aliqua alia hoc dicit. Et hoc oſtēdo cla-
26 re. Nā dico qđ. d. l. eos. nō loquit̄ † gn̄aliter in quecūq; receptāte rem furataʒ ſed ſolū loquit̄ in receptāte rē furataʒ a ſeruo: ptʒ hoc ex illo tex. dicente eos q̄ a ſeruo furtim ablata ſciētes ſuſceperint ꝛc. cū ergo ſolū loquat̄ in ſeruo ꝑpter corruptionē ipſi⁹ ſerui: ergo ꝯriū erit in recipiente ab alio qui nō ſit ſeruus. ꝛ ſic ille tex. facit ꝓ dicto theodoro. nam in. d. l. eos. non tm̄ attēdit̄ receptio rei furtiue: ſʒ etiā corruptio ſerui iuxta ea q̄ habentur in. l. j. ff. de ſeruo corrup. ꝛ in. l. ſi quo ſeruo. C. de furt. q̄ ratio nō ꝓcedit in libero hoie dātei res furtiuas alicui eas receptātes. ꝛ ſic ille tex. nō obſt. Nō ob. etiam text. in. d. l. j. ff. de receptato. qꝛ ille nō loquit̄ in receptāte res furtiuas: ſed loquit̄ in receptāte latrones: ꝛ longa eſt differētia inter receptātē fures vel latrones: ꝛ receptantē res furatas. Nam res furate nullū cōmiſerūt delictum: nec pñt in futurū cōmittere: ſed fures ſunt illi q̄ commiſerunt delictū: ꝛ in futurū poſſent nouiter delinq̄re: ꝛ ſic nō procedit argu. de vno ad aliud: ideo non ob. ille text. Nō obſt. etiā tex. in. d. l. iij. in. §. non tan-
27 tum. ff. de incen. rui. ꝛ nau. † qꝛ loquit̄ in recipiente rē raptā ꝛ nō loquit̄ de re furata: ꝛ plus eſt rapere ꝙ̄ furari: ꝛ in plus punit̄ raptor ꝙ̄ fur vt eſt tex. in. l. ſi cum exceptiōe. §. qui vim. ff. qđ met. cau. ꝛ voluit Bar. in. l. j. ff. de effrac. ꝛ expillato. ꝛ inſtitut. vi bo. rap. l. prin. ꝛ in. c. penult. xiiij. q. v. ꝛ ibi gl. ideo de vno nō infert̄ ad aliū. Nō obſt. ꝛ tex. in. d. l. j. C. de his qui latro. occulta. qꝛ ille tex. loq̄tur in receptāte latrones: nō in receptāte rem furatam: vt dixi. Non ob. tex. in. d. l. caſtigati. C. de adul. qꝛ loquitur in accipiente mulierē damnatam de adulterio in vxorē ſcienter punit̄ pena lenocinij: ꝛ ſic ille tex. nihil obſtat: qꝛ nō loquit̄ in materia noſtra vt clare ptʒ ex ſe. Non ob. etiam tex. in. d. l. crimē. C. ad. l. iul. de vi. qꝛ ille tex. loquitur in raptore et in re rapta: ſed nos loq̄mur in furto ꝛ in re furata: ergo nō obſt. vt dixi. ſ. in rñſione. l. iij. §. non tm̄. ſ. de incē. rui. naufr. Nec obſt. etiam d. l. ſi quis ſeruū. C. ad. l. fauiā de pla. qꝛ ille tex. loquit̄ in receptāte ſeruū fugitiuū cū rebus furto ſubtractis p eum: ꝛ ſic non loquit̄ in receptāte res furtiuas tm̄ vt in caſu nr̄o: ſed loquit̄ in receptante rem furatā ꝛ ipm̄ furē ſimul: ꝛ ſic non cōuenit caſui noſtro: cu differentia ſit inter receptantem rem furatam: ꝛ receptantē rem furatam ꝛ ipſum furē ſimul. Nō obſtat vltimo tex. in. l. vnica. C. de crimine pecu. q⁹ ille tex. non loquit̄ in recipiente rem furatā a priuato: ſed loquit̄ in receptāte ſcienter pecunias fiſci ſubtractas a iudicibus ſeu adminiſtratoribus publicarū pecuniarum ex quo incurrūt crimē peculat⁹: ꝛ ſic nō loq̄tur in receptante reʒ priuatā furatā a priuato vt eſt in caſu nr̄o in quo loquimur de re priuata furata a priuato: ꝛ ideo non obſt. ille text. Patet ergo ex p̄miſſis quod nulla eſt lex que puniat receptantem rem priuati furatam a priuato libero hoie vt in caſu noſtro: ideo merito dictus theodor⁹ nō venit puniendus ex dicta receptatione
28 dictarum rerum † furto ſubtractarum cum aliqua lex hoc non dicat. ar. §. cum igitur. alias incip. optimum. in aut. de non eligen. ſecundo nubentes. vbi text. dicit: nec quelibet eſt lex tale quid dicēs ex quo text. probatur quod illud quod non eſt lege cautum non inducit diſpoſitionem: de quo text. aliqu dicit. Bald. in auten. ex teſtamento. in vlti. colum. C. de ſecun. nup. ꝛ facit etiaʒ. l. preuaricationis. §. fin. ff. de preuari. in ver. quia neq;

lege

lege: aliq̃ de hac re cautũ eſt ⁊c. ⁊ factum l.ij. ſeruũ qs.ẽ.nõ dixit ptor. ff. de acqui. here.⁊.l.ſi qs ſtipulet̃ ſtichũ aut pãphi lum.in ẽ.reſpiciendus eſt ſermo ſtipula tionis.ff.de ver.obl.⁊.l.fideiuſſores ma giſtratuũ.in.§.paurelio.in ver.lecta ſub ſcriptiõe.ff.de fideiu.⁊.l.ad ꝓbationẽ.in ver.quẽ tenor deſignat.C.de proba.⁊ fa ciunt alias plura iura ſimilia que addu cit Barba.in ꝯſi.ſuo inci.circa hãc du bitationẽ.in.x.col.qḋ ꝯſiliũ eſt incertũ l ter ꝯſilia Alex.numero.cccxcvj.ſʒ ordi. meũ.Quinimo dico ꝙ etiã ſi haberem⁹ legẽ vel ſtatutũ punientẽ receptatorẽ re rũ furto ſubtractarũ de quo in caſu no ſtro:tñ p hoc nõ poſſet puniri i caſu nr̃o ipſe theodorus q̃ dicta bona furata rece ptauit aliqua pena.Et hoc q: ipſe theo dorus ex tali receptatione dictarũ rerũ nihil lucri fecit:nec animo lucrãdi hoc fecit:ſed potius animo ⁊ intẽtione inſer uiẽdi dictis eius amicis deponẽtibus di ctas res penes eum.Quo caſu nõ dʒ ali qua pena puniri:⁊ hoc ꝓ verã ⁊ no.rõnẽ vcʒ q: acceſſoriũ ſequit̃ naturã ſui prin cipalis vt in regula acceſſoriũ.de re.iur. in.vj.l.fi.C.de nõ nu.pe.l.fi.ff.ḋ ꝯſti.pe.

29 cũ ſi.†Sed furtũ qḋ eſt ꝑncipale nõ pu nit̃ niſi fiat aĩo lucrandi vt hr̃ in diffini tiõe furti ⁊ ꝑ Azo.in ſumma inti.de fur. ergo receptio ipſi⁹ furti q̃ eſt acceſſoria ⁊ dependẽs ab ipſo furto non puniet̃ niſi fiat ꝑpter lucrũ vel cũ aĩo lucrandi.ꝓ q̃ faciũt plura q̃ adduci poſſent i materia acceſſoriũ de quib⁹ aliqua dixi in ſingul. meo.xvij.incip.acceſſoriũ.⁊ in.l.pe.i.xj. col.ff.de qḋ.⁊ in repe.mea.rub.C.de pro ba.in.xxj.col.poſt me.q̃ breuitatis cau

30 ſa omitto.Dico tñ ꝙ ꝓ hac opi.mea†ꝙ lex vel ſtatutũ puniẽs receptantem rem furatã nõ habeat locũ in tatio qui talem rẽ ſciẽter receptat ſine aliquo lucro vel ſine ſpe lucri facit optime glo.no.in arg. in.l.qui iuraſſe.in.§.ſi pater.ff.de iureiu.

31 que dixit†qḋ nunq̃ quis ex actu quem facit dicit̃ delinquere niſi quando de lictũ eſt ei ſauorabile:qua gl.ad hoc pro ſingula.refert ⁊ ſequitur Ando.roma. in cõſi.ſuo.ccciij.inci.plura ſunt que al legantur.in.i.colum.⁊.d.Alex.in conſil. ſuo.ccccl xxiiij.inci.viſa inquiſitione fõr

mata ⁊c.in.iiij.col.ꝓ quo etiã facit regu la illa videlicet qḋ voluntas ⁊ ꝓpoſitũ diſtinguũt maleficia.l.que iniurie.ff.de furt.l.furtũ.ff.de vſuca.l.ꝙ reipublice.ff. de iur.l.j.C.de ſica.l ſi nõ ꝯuicij.C.de in iur.cũ ſi.Et facit qḋ voluit Bart.in.l.q̃

32 tabulis.§.fi.ff.de furt.vbi dixit† qḋ qũ quis delet inſtr̃m alicui⁹ lʒ teneat̃ furti q: delendo videt̃ cõtrectare:tñ illud ha bet locũ qñ delet aĩo lucrandi vt q: de let inſtr̃m in quo ipſe erat obligatus ali cui:ſed qñ delet inſtr̃m ſolũ aĩo iniuriã di tũc nõ tenet̃ furti:ſʒ iniuriarũ:ita etiã dixit.d.Alexã.in.d.cõſi.ſuo.ccccl xxiiij.i iij.col.ita puto dicẽdũ eſſe in receptante res furtiuas ſimpliciter ſine aliquo lu cro ſʒ ſolũ vt inſeruiat furi deponenti di ctas res furtiuas.Et nõ obſtat ſi inibi di

33 catur ꝙ Sali.in.d.l.cos.dicit† qḋ rece ptãs res furtiuas etiã gratis ⁊ ſine lucro tenetur furti.Quia r̃ñdeo ꝙ tale dictum Sali.nõ eſt verũ ⁊ nõ ꝓcedat ꝓpter iura ſuperius allegata.⁊ etiam q: ipſe Salic. nihil ꝓ hoc dicto allegat:quo caſu tale ei⁹ dictũ ſine lege nõ ꝓcedit vt in.§.ꝯſi derem⁹.in aut.de tri.⁊ ſemiſ.⁊ in.l.illeʒ. C.de colla cũ ſi.ꝓ quo q̃ facit dictũ Bal.in l.reſpublica.C.ex q̃b.cau.maio.vbi dixit

34 ꝙ glo.q̃ nihil allegat nõ eſt tenẽda†qḋ etiã dixit idẽ Bal.in.l.j.in.iij.col.verſi. q̃ro vltimo.C.de iur.⁊ fac.igno.Si ergo gloſ.q̃ eſt tãte autoritatis nõ eſt tenenda qñ nihil allegat:quãto forti⁹ Salic.q̃ eſt valde minoris autoritatis.¶ ꝓreterea dico conſiderandũ eſſe illud quod dixi vcʒ ꝙ ſtatuta hui⁹ ciuitatis nõ loquunt̃ mõ aliquo de receptatore rerũ furto ſub tractarũ:ſed ſum⁹ circa hoc in meris ter minis iuris cõis.d.l.ꝯmodiſſime.de lib. ⁊ poſt.⁊c.⁊.l.ſi cũ dotẽ.in prin.ff.ſol.ma.

35 ¶ Itẽ dico etiã cõſiderandũ eſſe†qḋ de iure cõi ꝓ furto nõ iponit̃ pena mortis in aliquo caſu ꝑterq̃ in caſu.c.j.§.ſi qs quinq̃ ſolidos.de pa.tenẽ.vbi ꝓpter pa cem ruptã imponit̃ pena mortis furanti v.ſolidos:ſic etiã in caſu.l.capitaliũ.in §.famoſos.ff.de pen.vbi dicit̃ ꝙ famoſi latrones furca ſuſpendunt̃:in aliis autẽ caſib⁹ ꝓ furto nõ imponit̃ pena mortis vt habet̃ in.l.fi.ff.de fur.⁊ in aut.ſed no uo iure.C.de ſer.fug.⁊ habet̃ ꝑ Mod.in

d. §. ſi quis quinq; ſolidos. Quo ſtãte dico q̃ etiã ſi haberem⁹ aliquã legem de iure cõi dicẽtẽ q̃ receptãs res furtiuas teneat̃ furti: tñ nõ poſſet talis receptãs puniri pena mortis: ſ; pena dupli vel tripli: vt punit̃ furtũ attẽta diſtinctione an ſit manifeſtũ: vł nõ manifeſtũ: cũ ipſe p̃ncipalis fur non puniat̃ maiori pena de iure cõi vt dixi. ¶ Ulterius dico q̃d ad illas rñſiones datas. d. l. eos. ⁊ aliis legibus de receptatore loquẽtib⁹ nõ obſtat ſi diceret̃ q̃d dicte rñſiões nõ obſtãt: eo quia licet dicte leges loquantur in aliis caſib⁹ diuerſis a caſu nr̃o: tñ ex idẽtitate rõnis idẽ debemus dicere in caſu noſtro ar. l. illud. ff. ad le. aqui. cũ concordan. ibi in glo. allegatis. Quia rñdeo q̃ imo in caſu noſtro nõ eſt idẽtitas rõnis: ſ; imo eſt diuerſitas rõnis: vt p; ad oculũ. Sed

36 poſito etiã ſine veritatis p̃iudicio † q̃d cõcurreret idẽtitas rõnis: tñ nõ fieret extenſio de vno caſu ad aliũ cũ ſimus i penalib⁹ ⁊ odioſis in q̃b⁹ nõ fit extẽſio ex idẽditate vel maioritate rõnis. l. ſi p̃ſes. ⁊. l. ſi de interpretatione. ff. de peñ. ⁊. i. c. odia. cũ ibi no. p Jo. an. de re. iur. i. vi. et voluit Cy. in. l. i. C. q̃ ſit lon. cõſue. ⁊ gl. in c. i. de tẽp. or. in. vi. ⁊ Bal. in. l. i. C. de iter dic. ⁊ Mod. in. l. ſi xo. in. §. de viro. ff. ſo. ma. ⁊. d. Alex. allegãs p̃dicta in ɔſil. ſuo cxiii. inci. viſo inſtro. in vlt. col. in. ii. vol. S; q: plures ſunt q̃ i hoc tenẽt cõtrariũ vc; q̃d ex idẽtitate vel maioritate rõnis fiat extenſio in penalibus ⁊ odioſis: ideo rñdeo q̃d caſu quo ſit ver; q̃d fiat tunc extenſio ex idẽtitate vel maioritate rõnis illud eſt verũ vbi expreſſe rõ illa eſſet in l. ſcripta: ſecus ſi poſſet ſubintelligi. ita no. Bart. in. l. liberorũ. ff. de ver. ſig. ver. his premiſſis reducamus hãc materia; quã refert ⁊ approbat Alex. in cõſi. ſuo cxv. inci. circa dubitationẽ ⁊c. in. iiii. col. l. ii. vol. vbi ipſe ẽt ad p̃dicta dat alia; rñſionẽ vc; q̃d extenſio fieri põt ad aliũ caſum vbi tã in caſu expreſſo quã non expreſſo ad quem fieret extẽſio eſſet oĩno eadem ratio: ſecus autem ſi non eadem allegat ad hoc glo. in cle. ii. in ver. in his diebus. de etate ⁊ quali. ⁊ Jo. de. imo. in c. ſi vero. in. §. de viro. i. vii. col. ff. ſo. mat. S; cũ non ſit eadẽ rõ in. d. legibus q̃ eſt in caſu nr̃o: vt. ỹ. demonſtraui in rñſiõe dictarũ legũ: ideo merito nõ d; fieri extẽſio de illis ad caſum nr̃m vt dixi. ¶ Ultimo q: p̃pter anguſtiã ⁊ breuitatẽ temporis triũ dierũ dati dicto theodoro ad faciendas ſuas p̃batiões ⁊ defenſiões neſcio ſi per agẽtes pro eo fuerit plene p̃batũ q̃d dicte res ablate dictis mulieribus fuerint ſue: ⁊ ad eũ ſpectarent iure dñii vel quaſi. S; caſu quo vt dixi p̃pter anguſtiã tẽporis hoc nõ eẽt plene p̃batũ: tñ ipſe theodorus p hoc nõ poſſet cõdẽnari pena mortis attenta ei⁹ cõfeſſione, in, qua dicit ſe aſportaſſe dicta bona de domibus dictarũ mulierum. tanq̃ bona ſua ad ipſum ſpectantia ⁊ p̃tinentia iure dñii ⁊c. vt latius in dicta ſua cõfeſſione cõtinet̃. Et l; per dictã cõfeſſionẽ ſit fundata intentio curie: vt dixit barto. in l. aurelius. in. §. ide; que ſit. ff. de lib. leg. vbi dixit q̃d ɔfeſſio hoc modo facta

37 videlicet cõfiteor me occidiſſe hoiem ad meã defenſionẽ fundat intẽtionẽ curie inquirẽtis adeo q̃d ip̃o inquiſito nõ p̃bante feciſſe ad ſuã defenſionẽ d; ſeq̃ condemnatio: q: cõfeſſio talia diuidit̃ ⁊ ſtat̃ ei ɔtra ipſum inquiſitũ: ſecus autem p eo q: h; p̃ſumptionẽ iuris ɔtra ſe. de quo etiã p Bal. i addi. Spe. i ti. de ɔfeſ. in. ii. co.. in ỹ. cõfiteor me occidiſſe ⁊c. ⁊ p eũdẽ Bal. i. l. ſi fili⁹. §. i exceptiõi⁹. ff. de iterro. act. ⁊ i. l. codicillũ. C. de codi. ⁊ in. l. i. C. de ɔfeſ. ⁊ p Bal. ⁊ Jmo. i. l. ii. ff. de ỹ. obl. ⁊ per Abb. poſt gl. in. l. cũ veniſſent. de inſti. ⁊ per Bal. in ɔſil. ſuo. cclv. inci. dauãti da voi. in. ii. vol. ⁊ per doc. in c. i. de ɔfeſ. in. vi. per Abb. ⁊ alios i. c. bone. de poſt. prela. ⁊ per alios doc. in aliis plurib⁹ locis quos adduxi in ſing. meo clxxxv. inci. ɔfeſſo ⁊c. tñ ſi de homicidio nõ cõſtat aliter niſi per dictã cõfeſſionẽ inquiſiti eo modo factã ⁊ nõ p̃bet quod ad ſuã defenſionẽ fecerit: tñ hoc caſu nõ puniet̃ pena mortis. ita ſing. dixit Abb. in. c. auditis circa vlt. col. extra de preſcrip. quẽ ibi ſequit̃. d. feli. dicẽs hoc eẽ dictum ſingulare ⁊ alibi non reperiri ⁊ apud practicos ⁊ aduocatos eẽ in ſolẽni cultu. ⁊ idẽ dixit ipſe in. c. ſignificaſti. el ii. in pe. col. de homici. q̃d dictũ etiam ſequitur. d. Alex. in. l. non ſolũ. §. ſciẽdũ. ff.

de oper.no.nũ.de quo latius dixi in.d.
ſing.meo.clxxxv.ici.cõfeſſio ⁊c.ita dõm
puto i caſu nr̃o vꝫ qđ etiã ſi nõ ſit ꝓba
tũ illud qđ dixit ipſe theodorus in rñſio
ne ſua facta dicte inq̃ſitioni vꝫ qđ dicte
res ablate erant ipſius theodori et tan
quã res ſuas accepit:tñ ꝓpter dictã rñ
ſionẽ nõ poterit puniri pẽa: mortis poſt
quã de ablatiõe dictarũ rerũ aliter non
cõſtat curie niſi ꝑ dictã ꝯfeſſionẽ quali
ficatã ipſi9 theodori ꝑ dictã doctrinam
Abb.⁊ ſequaciũ i locis pallatis:que do
ctrina iudicio meo nõ poſſet meli9 i ſer
uire caſui nr̃o.Ex qb9 oĩb9 idulgẽdo tẽ
pori dico dictũ theodorũ eſſe abſoluenñ.
a dicta inq̃ſitiõe offerẽs me ſi aliq̃ iuri
dica in ꝯ̃riũ adducent̃ reſponſurũ: ⁊ ita
cõcludo ⁊c. Laus deo clementiſſimo ac
eius immaculate genitrici ⁊c.

Hippolytus de marſilijs.

1 ¶Procurator admittit̃ in cã criminali vbi nõ imponit̃ pena corporalis.

2 Reus nõ poteſt comparere per procuratorem in cauſa criminali.

3 Rapina ſeu robaria per vim eſt improbior furto.

4 Furtuꝫ ſimplex improbũ eſt:improbius eſt expilate hereditatis:improbiſſimum eſt rapina ſeu robaria.

5 Jura loquentia in furto vendicant ſibi locum in rapina vel robaria.

6 Argumẽtũ a minori hꝫ locũ in delictis.

7 Statutũ ſi ꝑmittit aliquẽ impune occidi intelligit̃ etiã ꝑmittere eũ verberari.

8 Statutũ odioſum ⁊ penale tẽdẽs ad fauorem reip.dꝫ extendi ſicut fauorabile.

9 Extenſio ex idẽtitate rõnis fit vbi agit̃ de fauore publico de ſimilibus ad ſimilia etiam in exorbitantibus.

¶Conſilium.liiij.

Diuini numinis pñſidio in
uocato ⁊c. ¶In cã inq̃ſi
tionis formate ꝑ magnifi
cũ ⁊ generoſũ ⁊.d. prãtem
bẽñ.⁊ ei9 curiã ꝯ ⁊ aduer
ſus martinũ baronũ ⁊ an
drẽa de lizano đ ſaruno gualteriũ ⁊ tha
deũ de andruinis eiuſdẽ loci ⁊ alios coꝝ
ſocios ſil'r inq̃ſitos. De vno tñ ꝑñtialr
dubitare ꝯtingit:vꝫ an dicti inq̃ſiti te
neant̃ ⁊ debeãt ꝑſonalr cõparere:an ꝟo
poſſint nõ ꝑſonaliter ꝯparere ſꝫ ꝑ ꝓcu
ratorẽ.Et ſi ipſi cõparẽt ꝑſonaliter de
beant carcerari ⁊ detineri an relaxandi
ſint datis fideiuſſorib9. In q̃ videret̃ pri
mo aſpectu dicẽdũ dictos inq̃ſitos non
teneri ad cõparẽdũ ꝑſonalr:ſꝫ poſſe cõ
parere ꝑ ꝓcuratorẽ. Et caſu q̃ ꝑſonalr
cõperẽt vr̃ dicẽdũ eos nõ eẽ detinẽdos
in carcerib9:ſꝫ relaxãdos eẽ fideiuſſori
b9. Et rõ eſt:q2 ẽt ſi eẽnt ꝟificata oĩa con
tẽta ꝯ eos in dicta inq̃ſitiõe:tñ ex aliquo
delicto intẽtato ⁊ ꝯtẽto in dctã inq̃ſitio
ne nõ venit imponẽda pena corporalis
vel ſanguinis.vt pꝫ in ſtatuto loquente
de guarnimẽto: ⁊ i ſtatuto de portatiõe
armoꝝ in qb9 appet q̄ veniẽtes contra
ꝓhibitionẽ dictoꝝ ſtatutoꝝ cõdẽnãtur
1 ſolũ in pena pecuniaria ⁊ ergo debent
poſſe cõparere per procura. cum ceſſet
ratio quare non admititur procurator
vbi ingeritur pena ſanguinis.đ qua ha
betur ꝑ doct.in.l.pe.§. ad crimen.ff. de
publi.iudi:⁊ in.l.ſeruum quoq3.§.publi
ce intereſt.ff.de ꝓcu.⁊ in.c. veniens. de
accu.cũ ſi.Et cõſequẽter ex hoc videre
tur etiã dicendũ q̄ ipſis ꝑſonaliter com
parentib9 ad rñdẽdũ dicte inq̃ſitiõi eſ
ſent fideiuſſorib9 relaxãdi:vt hr̃ ꝑ Bar.
⁊ alios i.l.l.ff.de cuſto.reo.⁊ ꝑ doct.l.l.ſ.
⁊.ij.C.đ exhi.reis ⁊ late ꝑ Ange.de carce.
in trac.maleſi.i verbo. ꝑ qb9 antonius
fideiuſſit.in princi.⁊ in ver.ſcias etiã qđ
fideiuſſorib9 ⁊c.⁊ in eo.trac.in verbo fa
ma publica.in.x.char.in ꝟ.x.q̃ro. Et ſic
ex iſtis videret̃ dicendũ qđ dicti inquiſi
ti eſſent fideiuſſoribus relaxandi ⁊ poſ
ſent in caſu dicte inq̃ſitiõis comparere
nõ ꝑſonaliter ſꝫ per ꝓcuratorẽ. ¶Sed
ꝑmiſſis nõ obſtãtib9 q̃ vere non obſtãt
cõtrariũ puto de iure verius vꝫ qđ di
cti inquiſiti tenent̃ ꝑſonaliter cõparere
⁊ nõ ꝑ ꝓcuratorẽ:⁊ ipſis cõparẽtib9 nõ
deberi relaxari fideiuſſoribus ſꝫ debere
ſtare detentos et carceratos. ¶Ad qđ
dicendũ moueor ex plurib9. Et primo
2 ex regula illa trita ⁊ vulgata vꝫ † quod
in cauſis criminalib9 reus non põt cõ
parere ꝑ ꝓcuratorẽ:ſed dꝫ perſonaliter

comparerēt in.d.l.pe.§.ad crimē.ff.de
pub.iud.⁊ in.d.l.ſeruū quoq3.i.§.publi-
ce intereſt.ff.de pcu.⁊ i.d.c.veniens.de
accu.Sʒ hec cā eſt criminalis et ardua
vt patet ex verbis dicte inquiſitionis in
ver.per vim ⁊ de facto ⁊ armata manu-
arripuerūt.⁊ etiā hoc apparet.ex alijs
v̄bis dicte inqſitionis in v̄.⁊ quo volue
rūt exportarūt dictū fenū ⁊ ligna ⁊ ꝯdu
xerūt ea de loco ad locū aīo lucrādi cō-
tra voluntatē dictorū de camina ⁊c. Ex
qb⁹ v̄bis clare ⁊ aperte cōſtat qd in di-
cta inqſitiōe tractatꝛ de cā criminali et
hoc ꝓbatꝛ i.l.j.ff.d̄ pu.iud.⁊ in.§.itē lex
iulia.in ver.qui vim armatā vel ſine ar
mis cōmiſerūt.inſti.eo.⁊c. Merito ergo
eſt dōm qd in dicta cā nō pōt interueni
re ꝓcurator:ſʒ ipſi inquiſiti dn̄t pſonali
ter cōparere ⁊ debēt ſtare detenti et nō
ſunt fideiuſſorib⁹ relaxādi. Fortificātur
pdicta etiā alia rōe. Nā nemini dubiū
eſt qd inqſit⁹ de furto nō pōt cōparere
p ꝓcuratorē vt clare colligitꝛ ex ſtatuto
poſito ſub rub.de pena furis ⁊ rerum ra
ptoris.ergo idē dōm in caſu nr̄o in quo
dr̄ cōmiſſam fore rapinā p vim et de fa-
cto armata manu vt dicūt v̄ba dicte in
3 quiſitiōis. Rapina em̄ ſeu robaria per
vim ⁊ armata manu facta excedit furtū
⁊ improbior eſt furto.tex.eſt in.l.ſi cū ex
ceptiōe i.§.q vim.ff.qd me.cā.⁊ inſti.vi
bo.rap.in prin.⁊.l.j.ff.eo.tit.⁊ eſt bonus
tex.i.c.penale.xiiij.q.vlti.⁊ ibi gl. A for-
tiori ergo dōm eſt q i caſu nr̄o nō pote-
runt dicti inqſiti cōparere per ꝓcurato
rē ſʒ debebūt pſonaliter cōparere i hac
cā. Pro quo faciūt optime dicta p Bal.
poſt gl.ibi in.l.ſi te expilaſſe.C.in quib.
cau.infa.irro.vbi dr̄ qd improbū eſt ſim
plex furtū improbi⁹ eſt expilate heredi
tatis:īprobiſſimū ē rapina ſeu robaria.
4 ¶ † Preterea qd dicti inqſiti non poſſint
cōparere p ꝓcuratorē:ſʒ teneant perſo-
naliter cōparere appet clare etiā ⁊ li-
quide ex v̄bis ſtatuti poſiti ſub rubr.de
caſib⁹ i qb⁹ qs dʒ pſonaliter ſtare detē-
tus in.§.idē p falſa moneta.ibi vel alia
robaria quātitatis vel ſumme libr.xxv.
boñ.⁊c.in quo ſtatuto cauetꝛ qd qñ inq-
ritur contra aliquē pro robaria lib.xxv.
debeat inqſit⁹ cōparere perſonaliter et
nō per ꝓcuratorē ⁊ ſtare detētus donec
poteſtati vel iudici certum ⁊ liqdū erit
ipm inquiſitū fore abſoluēdū. ergo cla-
re appet ex dicto ſtatuto qd dicti inquiſi
ti tenentꝛ pſonaliter cōparere.⁊ nō ſunt
fideiuſſorib⁹ relaxādi ſʒ in carcere ſunt
detinēdi. ¶ Preterea vt dixi cū inqſit⁹
de furto ſimplici debeat pſonaliter cō-
parere:⁊ nō ſit fideiuſſorib⁹ relaxandus
ex forma ⁊ tenore dicti ſtatuti de pena
furis:⁊ rerū raptoris:ergo eodē mō in
caſu nr̄o dōm puto qd dicti iqſiti cogū-
tur pſonaliter comparere nec ſunt fide
iuſſorib⁹ relaxādi. Et ad hoc ꝯcurrūt ēt
due rōnes:prīa † qꝛ iura loquētia in fur- 5
to vēdicāt ſibi locū in rapina vel roba-
ria ſm Bal.i.l.trāſigere.in.iiij.col.C.de
trāſ.⁊ i.d.l.ſi te.C.ex q.cau.infa.irro.⁊ i
aut.ſʒ nouo iur.C.de ſer.fu.ipe.colū.qd
ēt voluit Iaſ.i.d.l.trāſigere.C.de tranſ.
in fi.v̄bis vbi dr̄ qd hoc ēt voluit Pet.
de anc.in repe.c.canonū ſtatuta.v̄.ſʒ ve
nio ad q̄rtū mēbrū.extra d̄ ꝯſti. ¶ Scd̄a
rō eſt:qꝛ in delictis ⁊ in penis delictorū
6 † hʒ locū arg.a minori vt ſi de q minus
vr̄ ineſſe ⁊ ineſt ⁊ de quo magis.ita di
xit Bal.i.l.ſi qs nō dicā rape.i ꝓn.C.d̄
epi.⁊ cle.vbi ēt ſubdit qd in maleficijs et
penis maleficiorū licitū eſt ꝓcedere de ſi
milib⁹ ad ſilia.⁊ q ſilia dnr illa in qbus
p oia eadē rō reperitꝛ.allatad hoc ſpe.in
ti.de diſpu.⁊ alle.in.§.pōt.i ꝓn.ergo cū
in cā furti qd eſt min⁹ vt ꝓbaui inqſit⁹
teneatꝛ ſm formā dicti ſtatuti perſonali-
ter cōparere:⁊ non ſit fideiuſſorib⁹ rela
xād⁹:ergo idē a maioritate rōnis dōm
eſt in caſu nr̄o qd eſt maius. Pro qb⁹ ēt
facit optie.qd voluit Cy.⁊ alij poſt eum
in.l.j.C.de interd. Et faciūt dcā p bart.
7 in.l.nec in ea.ff.de adulte.vbi dr̄ † qd ſi
ſtatutū pmittit aliquē īpune occidi in-
telligitꝛ et pmittere eū v̄berari ⁊ ꝯtume-
lijs affici.qd ēt voluit bal.i.d.l.ſi qs non
dicā rape.in ꝓn.C.de epi.⁊ cle.de q ēt p
Bal.i.l.ij.C.de exhi.reis.⁊ i.l.pe.C.de
ꝓua.car.⁊ in.l.iij.ff.de adi.leg.et in.l.in
ſuis.⁊ ibi Ang.⁊ Imo.ff.de lib.⁊ poſth.
⁊.d.An.in.c.fi.de ꝯſuet.in.j.fallē.⁊ Ioā.
an.i ſpe.in ti.de conſue.§.j.in fi.⁊ Imo.
in.l.ſi v̄o.in.§.de viro.ff.ſo.ma.quos re
fert Alexā.i.d.l.nec in ca ⁊c. Satis ergo

pꝛ ex pꝛedictis iuribus ⁊ doctrinis ⁊ ex diſpõne dictoꝝ ſtatutoꝝ dictos inquiſitos debere pſonaliter comparere: ⁊ nõ p pcura. ⁊ pñr eos nõ eē fideiuſſoribus relaxãdos. Quinimo dico qđ lz ſtatutũ penale ⁊ odioſum nõ debeat extẽdi: ſed poti⁹ reſtringi vt in regula odia: de reg.
8 iur. in. vj. cũ ſi. tñ vbi extenſio tendit ad fauorẽ reipublice. ita dȝ extẽdi tale ſtatutũ odioſum ⁊ penale ſicut ſtatutuȝ fauorabile. ita ſing. dixit Bar in. l. quẽadmodũ. i. j. colũ. C. de agri. ⁊ cẽſi. li. xj. quã doctrinã refert ⁊ ſequit̃ Alex. in ꝯſi. ſuo. ccccx. inci. viſa ⁊c. i. j. colũ. p qua doctri. eſt tex. no. in. l. hoc mõ. ff. de cõdi. ⁊ demõ. ⁊ in. l. ſi qs in graui. in. §. hi qȝ. ff. ad ſill. ⁊ in. l. ij. C. qñ lice. ſe ſine iudi. vind. Et illã doctrinã bart. p valde no. refert ⁊ ſequit̃. d. Feli. in. c. nonnulli. in pꝛin. in xxiiij. colũ. de reſcri. ⁊. d. Augu. de ari. in addi. Ang. de are. in trac. maleſi. in verbo che hai tradita la toa pr̃ia. i. ij. char. iiij. col. ⁊ in eodẽ trac. in v̾bo ſemproniuȝ mãdatorẽ. i. xj. char. i addi. magna poſt pn. Et p dicta doct. Bar. facit gl. no. in l. qſqs. C. ad. l. iul. maie. in v̾bo min⁹ auferat ⁊c. q̃ extẽdit illam legem penalẽ et odioſam loquentẽ in patre vt etiã habeat locũ in mr̃e. quã gl. refert ⁊ ſeq̃t̃ gl. Joã. an. i. c. ſtatutũ. el. ij. de here. i. vj. ⁊ Ange. de are. in. d. trac. in. d. v̾bo che hai tradita la toa patria. in. ij. char. in. iiij. colũ. in v̾. ⁊ aduertendũ eſt: vbi poſt multa dt qđ illa gl. cõiter tenet̃. Itẽ p pdicta doctri. Bar. ⁊ ſequaciũ facit optime tex. in l. ita vulnerat⁹. in v̾bo pro cõi vtilitate ⁊c. ff. ad. l. aq. quã ad hoc allat̃ Lud. ro. in ꝯſi. ſuo. ccccxc. inci. in ꝓpoſita ꝯſultatiõe ⁊c. in fi. v̾bis. ⁊ facit. l. ad beſtias. ff. de pen. ⁊ faciũt late dicta p Ludo. ro. in ꝯſi. ſuo. cccx. inci. in caſu ꝓpoſite ꝯſultatiõis p totũ. ⁊ ibi in ꝯſi. ſeq. in. j. col. ⁊ facit. l. itẽ ſi v̾beratũ. ff. de rei ven. ⁊ dicta p d. Feli. in. c. q̃ in eccleſiarũ. in. ix. colũ. de cõſti. ⁊ in. c. nõnulli. in pn. in. xxij. col v̾. fallit. vij. đ reſcri. Et faciũt optime. dicta p. d. Fel. in. d. c. nonnulli. in pn. in. xxiiij.
9 colũ. de reſcrip. vbi inter alia dt qđ qñ agit̃ de fauore publico fit extẽſio ex idẽtitate rõnis de ſilib⁹ ad ſilia etiã i exorbitãtib⁹ a iure. ad qđ alle. Bar. i. l. ſi cõſtãte. in pn. in. xix. opp. ff. ſo. ma. ⁊ glo. in l. illđ. in v̾bo alia cã. C. de ſac. ſan. ecc. et text. in. l. cetera. in. §. ſed ſi qs. ff. de leg. j. ⁊ ibi Jmo. ⁊. Bar. in. l. ij. §. exercit⁹. ff. de infa. ⁊ adducit etiam ipſe. d. Feli. vbi. s. alia plura no. dicta in hoc ꝓpoſito que breuitatis cã omitto. Sed q̃ ẽt vltra eum adduco not. v̾bũ Bar. in. l. cũ nauiculárioꝝ. C. de naui. lib. xj. quẽ refert ⁊ ſeq̃t̃ Pau. de ca. in cõſi. ſuo. cciij. inci. viſo pũcto ⁊ oppõnib⁹. in. ij. col. vbi dixit ꝙ qñ eſt aliqđ ſtatutum in ciuitate ⁊ publice intereſt illđ nõ ſeruari: tũc nõ dȝ ſeruari. Et poſſent etiã alia plura ⁊ plura ad hoc ꝓpoſitũ adduci q̃ breuitatis cauſa omitto. ¶ Mõ in ꝓpoſito cũ habeam⁹ dicta ſtatuta loquentia de furto ⁊ robaria violẽtia qđ re⁹ inq̃ſit⁹ de pdictis vł aliq̃ pdictoꝝ debeat pſonaliter: ⁊ non p pcuratorẽ cõparere ⁊ ſtare detẽt⁹: ⁊ non eẽ fideiuſſorib⁹ relaxãd⁹: ⁊ idẽ erit dĩn in caſu nr̃o ex idẽtitate ⁊ maioritate rõnis: ⁊ talia ſtatuta tũ ex maioritate rõnis: tũ etiã pp publicã vtilitateȝ de qua hic tractat̃ extẽdent̃ ad caſuȝ iſtũ penalia ⁊ odioſa p dicta iura ⁊ doctrinas. Ex qđ oib⁹ luce clari⁹ ꝯſtat dictos inq̃ſitos debere pſonaliter cõparere: ⁊ nõ p pcuratorẽ ⁊ eos detinẽdos eẽ ⁊ non debere fideiuſſorib⁹ relaxari. Ad allegata autẽ circa merita cãe per agẽtes noie ipſoꝝ inquiſitoꝝ que ſunt inania penit⁹ ⁊ friuola dabit̃ accomodatũ rñſum tpe opportuno: cum ipſi inquiſiti perſonaliter vt tenent̃ cõparebũt ⁊ ſtabũt detenti vt req̃rit̃ ex forma ſeu diſpõne iuris ⁊ ſtatutoꝝ bononie: ⁊ tunc diſputabit̃ ſuper meritis. Et hec pꝛo nunc ſufficiant ⁊c.

Hippolytus de marſilijs.

1 Bãnitũ accipe debemus cũ effectu.
2 Bãnitus non poteſt dici ille qui ad cãcellationem banni habeat actionem.
3 Actio cui dat̃ mł̃to forti⁹ dat̃ exceptio.
4 Bannum validat non ipſa ſcriptura ſȝ ſuperioris voluntas.
5 Cancellatio banniti de facto non eſt illa que faciat bannitum eſſe rebannitum.
6 Bãnit⁹ deſcript⁹ in banno poteſt occidi ſi hoc permittitur a ſtatuto: lȝ recte bannitus non fuerit, ſi occidens igno-

rabat illum non eſſe rite bannitum.

7 Bānitū lʒ deſcriptū in figura bāni occid. ſtenet de homicidio ſi ſciebat ipm̄ eſſe rebannitū vel bannum eſſe nullum licet nondum eſſet cancellatus.

8 Bānitū rebānitū lʒ nondū cancellatuʒ occidēs punitur arbitrio iudicis pena extraordinaria quia fuit in culpa non querendo diligenter de rebannitione.

9 Bānitus toleratus non poteſt offendi.

10 Innocēs dr̄ ille q̄ hʒ iuſtā defenſioneʒ.

11 Nemo decipi debet ſub clipeo ꝛ autoritate ſuperioris.

12 Paupertas excuſat appellanteʒ a pſecutiōe appellatiōis: ꝛ excuſat illū qui non fecit ſe cancellare de banno ſtante ſtatuto ꝙ intra vnum tempus ꝛc.

13 Procurator qui ꝓpter paupertatē non appellauit non preiudicat domino.

14 Impoſſibilium nulla eſt obligatio.

Conſilium. lv.

IN cā Nicolai d̄ guarinanis carcerati plura ꝛ plura iam dixi i voce ꝛ in ſcriptis: ex q̄bus liquidiſſime conſtat ꝛ apparet ipʒ Nicolaū fore in caſu victorie ꝛ relaxandum eſſe carceribus. Sed vltra oia adducta ad ei⁹ fauorē occurrūt etiā aliqua alia nō min⁹ vrgentia q̄ non ſunt omittēda mō aliquo q̄b⁹ v̄e nō video bonū r̄n̄ſum. Dico igit̄ vltra alia adducta ꝙ licet appareat in libris bannitoꝝ dictū Nicolaū eē deſcriptū in numero bānitoꝝ: tn̄ ꝑ hoc non eſt ꝓcedendū p. d. ptātē ad executionē dicti banni ꝯ. d. Nicolaū: ꝛ hoc q̄ꝛ ꝯſtat ipſi. d. ptāti nō ꝑ ſcripturā ꝓuatā vel teſtes inhabiles dictū nicolaū fuiſſe rebannituʒ ꝛ liberatū a dicto bāno: ꝛ habuiſſe gratiaʒ a ſupiore ad hoc ꝛ maiorē oimodā ptātē habēte: ſʒ hoc ſibi cōſtat ꝛ oculata fide appere: reſcripto ꝛ bulla autentica ſupioris munita eius ſolito ſigillo magno ꝛ ſubſcriptiōib⁹ ꝛ alijs oib⁹ ſolēnitatib⁹ req̄ſitis. Quo caſu nō pōt. d. dn̄s ptās de iure ꝓcedere ad aliquam executionē ꝯ. d. Nicolaū ꝯſtante ſibi de dicta bulla gr̄a rebannimento ꝛ alijs ꝓut ſibi ꝯſtat ex ꝓductiōe dicte bulle cotā eo facte. Et nō obſt. ſi dicat̄ ꝙ poſtq̄ ipſe Nicola⁹ nō fuit cācellat⁹ tp̄e debito de dicto bāno ꝓut cauet̄ ex forma cuiuſdam ſtatuti vl̄ ꝓuiſiōis boſi. nihil ſibi opitulat̄ dicta gr̄a ꝛ bulla cū p̄ſitialr̄ appeat ipʒ Nicolaū ēē eē bānitū ex dictꝭ libris bānitorum: ergo cōtra eum pōt fieri executio. Qꝛ reſpondeo q̄d non obſtā: e dicta deſcriptione dicti bāni exiſte in dictis libris: attamē nō poteſt fieri aliqua executio cōtra dictū Nicolaū: ꝛ hoc q̄ꝛ ex gr̄a rebānimēto facto per ſuperioreʒ ad hoc poteſtatē habēte ē dicto Nicolao euanuit ꝛ extincta fuit v̄t⁹ ꝛ potētia dicti bāni: ḡ nō poterit fieri aliq̄ executio

1 ꝯ dictū Nicolaū tāq̄ ꝯ bānitū † qm̄ bannitū accipe debem⁹ cū effectu: vt. ff. neq̄s cū q̄. l. ſi ꝑ aliuʒ. ꝛ. ff. ꝙ q̄ſq ̄ iur. l. iij. §.

2 hec v̄ba. Et non pōt † dici bānitus ille q̄ ad cācellationē bāni hʒ actionē ꝛ ꝯ vi

3 res bāni hʒ exceptioneʒ † Nam cui damus actionē multo forti⁹ exceptionem: vt. ff. de ſuperficiebus. l. j. ꝛ. ff. de reg. iur. l. inuit⁹. §. cui dam⁹. ſicut etiā nō dr̄ obligat⁹ q̄ exceptiōe eſt tut⁹. ff. de reg. iur. l. nihil intereſt. ꝛ. ff. de cōdi. ob tur. cām. l. pe. ꝛ. ff. de dolo. l. elegāter. in. §. ſeruus pactiōis: ergo ex iſtis colligit̄ q̄d i caſu nr̄o nulla poterit fieri executio ꝯ. d. Nicolaū. ita in terminis nr̄is firmat ꝛ ꝯcludit Gandi. in trac. ſuo maleſi. ſub rubri. de bānitis ꝑ maleficio. in. ix. colū. in v̄. ſuꝑ q̄ōne. ij. ꝛc. vbi etiā adducit alia iura ꝑ hac cōcluſiōe de quibus ibi ꝑ eum. Preterea ad cōfirmationē p̄dictorum

4 facit. Nā ſcriptura banni † vel cancellatio bāni nō eſt illa q̄ validet vel inualidet bannū: ſʒ voluntas exp̄ſſa vel tacita ſupioris eſt illa q̄ in hoc opat̄: ꝛ ſi aliter diceremꝰ ſeq̄ret̄ ꝙ ſi vn⁹ eēt recte deſcriptus in libro bānitoꝝ: ꝛ q̄dā tertius vel ipſemet bānit⁹ occulte cācellaret tale bānū ꝙ talis bānit⁹ eēt liberatus a banno

5 † q̄d nō eſt dicēdū ſʒ Bar. ꝛ alios i. l. cā cellauerat. ff. de his q̄ i teſta. delē. ꝛ Nellūi trac. bānit. i. iij. p̄te. ij. tēp. q. lxxv. inci. ſʒ circa. ꝛ Bal. i. l. ſi nō fortē. i. §. adeo in. j. col. ff. de ꝯdi. inde. ꝛ Abb. in ꝯſi. ſuo vij. incip. tria circa p̄mū in. iij. col. in. ij. vol. ꝛ Nell⁹ in tract. bāni. in. j. p̄te. iij. tēpo. in. ij. q̄ō. vbi inter alia d̄t ꝙ cancellatio de facto nō eſt illa q̄ faciat bānitū eē

rebannitũ. ¶ Preterea ad pdicta qđ ali qua executio fieri nõ poſſit p.d.poteſtatẽ cõtra dictũ nicolaũ cõſtãte ſibi de dicta gratia.rebãnimẽto ⁊ bulla facit optime. Nã dicũt doctores q̄ ſi aliq̃s reperit̃ de ſcriptus in libro bãnitoꝝ ⁊ in figura ban ni: ⁊ ſtatutũ ſit in ciuitate volẽs qđ banni tus poſſit ipune occidi: qđ hoc caſu ſi ali q̃s vult occidere vel offendere deſcriptũ in bãno q̃ deſcript⁹ dicat ego ꝓteſtor ti bi q̄liter fuit liberatus ⁊ abſolutus a di cto banno: ideo non potes me offendere an ſi eũ occidat vel offendat nõ credẽdo talibus verbis cadat in penã ſi poſtea re periat̃ qđ ſit rebãnit⁹: ſicut ipſe dicebat an hoc caſu offendẽs eũ puniat̃ ac ſi of fendiſſet nõ bãnitũ. in quo doct. tenẽt qđ nõ puniat̃. ⁊ idẽ tenẽt in illo q̃ occidit nõ rite bannitũ: qñ erat deſcriptus in bãno
6 ⁊ ignorabat illũ nõ eſſe rite bãnitũ: † q͛ eſſet deceptus autoritate publice ſcriptu re. ita dixit Bar. in.l.pe.ff.de adul. ⁊ in l.nõ ſolum.in.§.morte.ff.de oper.no.nũ. ⁊.d.Nellus in trac.bannit.in.j.parte.iij. tempo.in.ij.q. ⁊ volunt doct. in pluribus alijs locis quos refert Alex.in.d.l.pe.ff. de adul. ⁊ Iaſ.in.d.l.nõ ſolum.§.morte.i xxvij.col.vbi allegat Alex. ⁊ Pau.de ca. in cõſilijs: ⁊ alios plures in alijs pluribꝰ locis. Attñ bar. ⁊ ceteri oẽs doc. in dictis locis limitãt ⁊ reſtringũt hãc cõcluſionẽ vt nõ procedat in occidente deſcriptũ in
7 figura banni † qñ ſciebat ⁊ ei conſtabat ipm eſſe abſolutũ ⁊ rebannitũ ſed nõdũ eſſet cancellatus vel bannũ eſſe nullũ: nã tali caſu puniret̃: imo dicũt q̄ etiam ſi ta lis occidẽs eſſet ignorãs abſolutionis et liberationis dicti banni. ⁊ pp illã deſcri ptionẽ in figura bãni occideret talẽ ban
8 nitũ: † qđ iſto caſu nõ eſſet immunis a pe na: ſed eſſet puniẽdus pena extraordina ria ꝓ modo culpe: q͛ fuit in culpa occidẽ do illũ bãnitũ q̃ erat rebãnitus nõ querẽ do ⁊ diligẽter pſcrutãdo de rebannitiõe quo caſu leuius ꝓ modo culpe ⁊ non pro homicidio arbitrio iudicis punietur. ita dixit Iaſ.in.d.§.morte.in.xxvij.colũ vbi dicit qđ ita dixit Ang.in.l.filio quẽ pr̃.ff. de lib. ⁊ poſth vbi refert de facto ita con ſuluiſſe Iac.bu. ⁊ Iac.de bel. ⁊ ideꝫ tenet Ang.fin eũ in.l.ſi duo. ⁊ ibi Lud.ro.ff.de

acq̃.here. ⁊ Bal.in.l.ſ.ff.de legi. ⁊ adda cit etiã Iaſon vbi.ſ.alios plures doc.te nentes hãc partẽ de quibus ibi p eũ. ⁊ ad hoc allegãt bona iura vꝫ.l.qui cũ alio. ⁊.l.q̃ in alterius.ff.de re.iur. Modo in ꝓ poſito cũ ſtatutũ dans ptãtẽ ⁊ autoritatẽ tertio occidendi impune bannitum de ſcriptũ in figura bãni tollat ⁊ priuet eum tali autoritate ⁊ ptãte qñ ſciuit illuꝫ eſſe rebãnitũ ⁊ habuiſſe gratiã ⁊ etiã qñ fuit ignorãs talis gratie: ſed fuit in culpa nõ perquirendo an habuerit gratiã: et tunc puniatur pena extraordinaria arbitrio iudicantis: vt dixi.ſ. ergo eodem modo dicendũ puto in caſu nr̃o: vꝫ q̄ poſtq̃ plene conſtat.d.ptãti de rebannimẽto et gratia facta ipſi nicolao: ⁊ de abſolutio ne dicti bãni eſt ſublata eidem.d.ptãti. ⁊ eius curie ptãs faciendi executionẽ ꝯtra d.nicolaũ datã ſibi a ſtatuto de hoc lo quẽte. Et vere nõ video bonũ rñſum ad hoc. Quinimo dico vnũ qđ eſt forti⁹ vꝫ qđ nedũ ꝑpter dictã bullã gratiam ⁊ re bannimentũ expreſſum cõtentũ in dicta bulla nõ põt.d.ptãs cõſtante ſibi expreſ ſa volũtate pncipis facere executionem dicti banni cõtra dictũ nicolaũ: ſꝫ etiam hoc nõ põt facere cõcurrente tacita ne dũ expꝛ̃ſſa pncipis volũtate: q̃ tacita volũ tatas pncipis ⁊ ſupioris cõcurrit in caſu noſtro: qđ oñdo. Nã ipſe nicolaus poſtq̃ habuit dictã bullã: ⁊ gratiã ac abſolutio nẽ a dicto banno paſſim fuit toleratus a q̃buſcũq̄ ſuperioribus ⁊ iuſdictiꝰ buius ciuitatis vt capitulatũ eſt: credo pro batũ plene cũ quaſi hoc ſit notoriũ: quo caſu nulla ꝯtra eum põt fieri executio: q͛ nedũ bãnitus q̃ habuit gratiaꝫ liberatio nẽ lꝫ abſolutionẽ a banno qñ eſt tolera tus a ſuperiore nõ poteſt offendi tanq̃ re bannitus lꝫ non ſit cãcellatus de bãno: ſed etiã bãnitus q̃ nullã habuit gr̃aꝫ nec liberationẽ banni nõ põt offendi ꝑpter
9 dictũ bannũ qñ tolerabat̃ a pncipe † ſi ue ſuperiore magiſtratu vel ſilibus alias offendẽs eũ punit̃ tanq̃ ſi offendiſſet nõ bãnitũ. ita ſin. dixit. Sali.in.l.nullum.C. de iudeis. quẽ refert ⁊ ſequit̃ Io.de ana. in.c.ſicut iudei.in.iiij.col.de iude. ⁊ ibi.d. Feli.in pe.col. ⁊ Alex.in ꝯſi.ſuo.ſ.in vlti. col.in.ij.vol. ⁊ in conſil.ſuo.cxij.inci.pro

inueſtigatio.in xl.col.& in.l.fi. als'pe.ff.
de adul.& d. Feli.in.c.q in eccleſiarum.in
iij.col.vẽ.quartus caſus.de cõſti.& in.c.j.
in.xij.col.de treu.& pace.de q latius dixi
in ſing.meo.lxxvij.inci.patiẽtia &c. Si er
go no poſſet dict9 nicolaus offendi ſtãte
dicta patiẽtia & tolerantia ſuperius a ter
tio ſine pena ac ſi offendiſſet non banni-
tũ:ergo non poterit etiã cõmitti ſeu fieri
executio ɔtra eũ a dño ptãte q dʒ ꝓcede-
re mature iuridice & nõ leuato velo tan-
quã tertius priuat9. Stantibus itaqȝ ſu-
pradictis. ¶ Itẽ ſtãtibus ꝓbationib9 fa-
ctis p ipm nicolaum circa eius defenſio
10 nẽ & innocentiã. † q: innocẽs dr etiã ille
qui hʒ iuſtã defenſionẽ ſm Bald.in.l.ij.
C.qui teſ.fa.poſ.& Pau.de caſt.in.l.ſi qs
filio.in.§.hi aũt.ff.de inin.teſta.vbi alle-
gat bonum text.in.l.lex iulia.in fi.ff.ad.l.
iul.rep.qđ etiam dixit Bal.in ſuo reper.
in vbo index.in.iij.co.ver.iudex faciens
executionẽ.dico dictũ nicolaũ indubitã-
ter eſſe relaxãdũ & abſoluẽdũ al's ſi ɔtra
eũ fieret aliqua executio dicti banni fie-
ret ſibi maxima iniuſtitia & quodammõ
quoddam aſſaſſinamentuʒ:& ipſe poſſet
dici ꝓditus & deceptus ſub clipeo & au-
toritate principis q fecit ſibi dictã libera
tionẽ & abſolutionẽ & grãm dicti banni:
qđ nõ eſt fiẽdũ vt dicit tex.i.l.j.C.de hiſq
11 ve.eta.impe.vbi hr † qđ ſub clipeo & au-
toritate principis & ſuperioris nemo de-
cipi debet. Certe licet dictũ bannũ inde-
bite & iniuſte fuerit datũ & emanatũ ɔ di-
ctũ nicolaũ vt clare oſtẽderẽ ſi tpa largi-
rent.attñ ipſe nicolaus receſſiſſet a terri-
torio bononie niſi habuiſſet indulgẽtiaʒ
q liberationẽ ṗdictã & bullã preallegatã
iniquũ ergo admodũ eſſet ꝙ ſub fide ṗn
cipis & ſuperioris & dicte bulle dberet pe
rire ipſe miſer indebite & iniuſte. Et non
obſt.ſi diceret ꝙ dicta gratia abſolutio
liberatio & bulla nihil opitularent ipi ni
colao cũ ipſe nõ fecerit ſe cancellare de li
bro bãnitorũ put tenet intra certũ tẽpus
ſm tenorẽ ſtatutor vel ꝓuiſionũ cõis bo
nonie ergo. ¶ Or rñdeo ꝙ hoc nõ obſtã
te imo ṗdicta ſibi ꝓſunt rõ eſt:q: ſi nõ fe-
cit ſe cancellare de libris bannitor.i.tps
ſtatutũ:hoc nõ ꝓceſſit ex eo ꝙ fuerit ipe
in mora vel in culpa aliq ad hoc:ſʒ hoc
ſolũ ꝓuenit a paupertate & inopia ipſius
nicolai cũ illi q debebãt ipſum cãcellare
ab eo volebãt exigere & cõſequi quãtita-
tẽ pecunie quã erat ſibi impoſſibile ſolue
re vt dixi ꝓpter eius inopiã & pauperta-
tẽ:quo caſu nõ dr ſibi eſſe decurſum tps
datũ a ſtatuto ad faciẽdum ſe cancellare
ar.eius qđ dixit Inn.& alij poſt eũ in.c.ex
12 rõne.de app.vbi dixerũt † qđ paupertas
excuſat appellãtẽ a ꝓſecutione appella-
tionis adeo ꝙ elapſo tpe dato ad appel-
landũ nõ dr deſerta appellatio:qđ etiam
voluit Bal.i.l.fi.C.de cõdi.inſer.& Bar.
in.l.ſi procuratorẽ.§.ignorantes.ff.mã.&
Guil.de cu.in.l.eos.C.de app.& Bal.in
c.ſi q teſtium.extra de teſt.& in.l.ij.in.§.ſi
quis in iudicio.ff.ſi qs cautio.& in.l.num
mis.ff.de in liteʒ iur.& in.c.j.de eo q mit.
in poſ.rei ſeruã.cã.& idem Bal.in.l.acce
ptã.C.de vſur.& Ang.poſt Bar.in.l.illo
in ſuis addi.ad bar.C.de anno.& trib.li.
x.& mathe.in not.ſuo vltimo & Fran.de
cre.in ſing.ſuo.cxxſ.inci.ſtatuto cauetur
& Bal.in.l.cõtinuus.§.illud.ff.de verbo.
obl.ꝓ quo facit gl.in.l.minorib9.in vlti.
gl.C.de his qb.vt indig.& idẽ dixit Bal.
in cõſi.ſuo.cxxl.inci.queritur.in.iij.volu.
Pro quib9 facit qđ voluit Bal.in.c.ſ.ex
13 tra vt lite nõ cõte.i.iiij.col.vbi dixit † qđ
ſi ꝓcurator pp paupertatẽ nõ appellauit
nõ ṗiudicat dño. Et faciunt plura & plu-
ra alia ad hoc ꝓpoſitũ q cumulaui in.l.
j.§.preterea.i.xix.& xx.col.cũ ſequẽti.ff.de
qđ. Et ſic ſtãte dicta paupertate & impo-
tentia dicti nicolai ad faciẽdũ ſe cãcella-
ri de dicto libro bannitorũ nõ eſt quid ſi-
bi imputet ſi nõ fecit ſe cancellari in tpe
14 dato a † ſtatuto:impoſſibilia eniʒ nemi-
nẽ obligant.l.impoſſibiliũ.ff.de reg.iur.
l.cũ heres.§.j.ff.de ſta.li.l.ſi mulier.in.j.
reſpõſo.ff.de verbo.obli.§.impoſſibilis.
inſti.de inuti.ſtipula.c.abbate.liiij.di.c.
nemo.de reg.iur.in.vj. ¶ Credendũ eſt
enim certe & indubitanter ꝙ ſi ipſe nico-
laus potuiſſet feciſſet ſe cancellare de di
cto banno:quia magis expediebat ei ꝙ
alicui alteri:& ideo nõ eſt dicendũ ꝙ ipſe
fuerit in mora vel negligentia aliq circa
dictã cancellationẽ:& ſic pʒ ex iſtis ꝙ nõ
obſtat ipſi nicolao ṗdictũ ſtatutũ ṗfigẽs
terminũ rebãnitis ad faciẽdũ ſe cãcella-

re de libro bannitoꝝ. Similiter nec obſtant alia ↄ dictũ nicolaum adducta: qꝛ oretenus dedi rñſum ꝛ oſtendi adducta cõtra eum non obſtare. Et tanto minus pñtialiter obſtãt cũ examinati ſint nũc vt puto teſtes ipſius nicolai: ex qbus credo cõſtare de innocẽtia ꝛ legitima defenſione dicti nicolai ꝑpter ꝙ ẽt ſi nõ fuiſſet abſolutus: ꝛ nõ habuiſſet gratiã a dicto ſuperiore de iure eſſet abſoluendus ꝛ liberandus a dño ꝑtãte. Et iſta ſufficiant: ſi tñ aliqua alia in mediũ adducenꝭ cõtra dictũ nicolaũ offero me oĩbus rñſurum. Laus deo omnipotenti.

Hippolytus de marſilijs.

1 ☞ Ignorãtia iuris municipalis nõ excuſati qd non ſolũ procedit in maſculo ſed etiaꝫ in muliere: qd intelligitur vt ibi numero. 4. ꝛ. 5.

2 Parta ſunt aliquid facile facere nõ poſſe ꝛ non poſſe facere.

3 Illud dicit nõ poſſe fieri qd cõmode fieri non poteſt.

5 Damnũ minimum corporale maius eſt quocunq pecuniario.

6 Ignorantia ſtatutoꝝ alterius ciuitatis non nocet.

7 Statutũ qd copia indicioꝝ detur parti ſi eam petierit diſponit idem quod ius commune.

8 Iudex tenetur dare copiam indiciorum reo cum termino ad illa purganda.

9 Copiã indiciorum regulariter iudex dare non tenetur petenti.

10 Officiũ iudicis nõ impartitur niſi petat.

11 Statutũ ſi requirit qd pſtetur fideiuſſio debet intelligi ſi petatur a parte.

12 Statutũ ſi diſponat ꝙ poteſtas cõpellere deꝫ agnatos ad compromiſſum debet intelligi ſi petatur.

13 Statutũ lꝫ generaliter loquatur non tñ intelligit loqui in caſib9 habentibus ſpecialem fauorem.

14 Copia indicioꝝ danda eſt mulieribus ꝛ alijs perſonis miſerabilibus etiã eã non petẽtibus: lꝫ ſtaret ſtatutũ qd copia daretur parti ſi eam petierit.

15 Iudex lꝫ nõ teneat exercere officiũ ſuũ niſi petat: hoc tñ nõ procedit in mulieribus pupillis ꝛ alijs miſerabilib9 ꝑſonis

16 Iudex q non dedit copiã indiciorum debet puniri.

Conſilium.lvj.

In dei nomine totiuſq ceLeſtis curie amen. Cũ magnificus. d. poteſtas boñ. torqueri fecerit mulierem quãdaꝫ virtute quorundam indiciorum: ꝛ cum ei opponatur quod hoc nullo modo debeat facere niſi prius dediſſet tali mulieri copiam indicioꝝ cum termino ad purganda talia indicia: replicat hoc iuridice per eum eſſe factum: quia ipſe non tenebat dare copiã indicioꝝ tali mulieri cũ eã non petierit ꝛ hoc virtute cuiuſdam ſtatuti boñ. ſituatur ſub rub. de tondolo ꝛ tormento qd ſtatutum diſponit qd ꝑtãs non poſſit ꝓcedere i criminalib9 niſi pri9 legitimis indicijs ꝓcedẽtib9 ꝛ data copia parti ſi eã petierit: ecce dt ipſe quod ego nõ teneor dare copiã reo ſi ipſe non petierit: et ſic cum iſta mulier non petierit copiã idiciorũ iuridice ꝛ iuſte feci eã torqri. Hoc nõ obſtante dico qd iſta mulier nõ poterat torqri: et qd tale ſtatutum non hꝫ obſtare in caſu nr̃o: ꝛ rõ eſt: qꝛ ipſa mulier ignorabat tale ſtatutum ideo ſm eum non poterat regulari. Et ſi diceretur ꝙ ↄ hoc eſt doctrina Bar. expreſſa in. l. qd nerua. ff. depo. in. vſ. col. i ꝑn vbi dicit qd ignorantia iuris municipalis: et 1

Ad materiã huius conſilij vid frã. de are. in cõ ſil. lvij. inci. diligenter ꝛc. in. ij. col. ꝛ. d. pari. de puteoi trac. ſyndica. in xxx. char. in iij. col. in. c. inci. an poteſtas q miſit ꝛc. circa principiuꝫ.

ſic ſtatuti nō excuſat: ⁊ eſt tex. qd ignorātia iuris nō pōt. in. l. iuris. i. l. error. ⁊ l. regula. ff. de iur. ⁊ fac. igno. ⁊ hoc nō ſolū procedit in maſculo: ſꝫ etiā in muliere. l. emancipata. ⁊ l. quāuis. C. de iur. ⁊ fac. igno. l. iuris. C. q admi. Ad hoc rñdeo ⁊ dico qd. ſ. dicta iura intelligunt quādo mulier vel alius potuit cōſulere peritiores: qꝛ ſi tūc nō cōſuluit ſibi imputetur: ⁊ ideo nō hꝫ ſibi ꝓdeſſe ignorantia iuris. ita eſt tex. in. l. regula. §. iuris. ff. de iur. et fact. igno. ⁊ gl. magna ibi in prin. tex. circa mediū gl. ⁊ gl. in. d. l. iuris C. q amit. et ibi āmple p Alex. q referendo Bal. ⁊ ro. dt qd nedū hoc hꝫ locū qñ iſti omnino nō pñt ꝯſulere: ſꝫ qñ nō facile nō pñt cō-
2 ſulere. Et qñ quis facile non poteſt † facere aliquid idem eſt ac ſi illud facere non poſſet gl. eſt in. c. quāuis. in verbo ꝯtinuatis. de offi. ordi. in. vj. facit gl. in. c. faciat.
3 xxij. q. ij. q vult † ꝙ illud dr non poſſe fieri qd cōmode fieri non pōt: ſed in caſu nro iſta mulier nunꝗ potuit ꝯſulere peritiores: quia nunꝗ fuit data ſibi facultas loquēdi cū ꝓcuratorib9 aduocatis vel amicis: ⁊ ſic cū nō potuerit conſulere peritiores non hꝫ ſibi obſtare ignorantia dicti
4 ſtatuti: imo dico qd iſta † iura loquūtur in ignorātia iuris in lucris q nō excuſat etiam mulieres tractātes de lucro: tñ qñ qs nō potuit cōſulere peritiores imo qñ facile nō potuit nō obſtat ignorantia iuris etiā in lucris: quāto fortius vbi agit de dāno euitādo nō hꝫ obſtare ignoran-
5 tia † iuris cū nō pōt haberi facultas ꝯſulēdi peritiores. cū minimū dānū corporale ſit maius quocūꝗ pecuniario. l. ſi ſeruorū. ff. de pe. Et regulariter ignorantia iuris nō noceat in dānis euitandis ꝓut eſt in caſu noſtro vbi agit de graui ⁊ magno preiudicio: hoc eſt de amiſſiōe vite l. iuris ⁊ l. error. ff. de iur. ⁊ fa. igno. ⁊ glo. in. l. regula. e. ti. ⁊ intm eſt vera iſta regula quod ignorātia iuris non nocet in dānis qd etiā ſi eſſet cā lucratiua q tñ hr̃et originē a cauſa onerosa qꝛ nō cenſet eſſe lucrū imo on9 dato ꝙ lucrū afferat. gloſ. eſt reputata ſingularis. in. l. ſi donatur9. §. fi. in gl. vltima ⁊ ibi Bal. ff. de cōdi. ob cām. ⁊ ibi. d. Ja. q allegat multas concordantias ⁊ in. l. ſi emancipata. C. de iur. et fac. igno. Et ſic concurrunt duo ſcꝫ qd ſumus in dānis euitādis in quib9 ignorātia iuris nō nocet: ⁊ ꝯcurrit ꝙ nō potuit cōſulere peritiores cū nunꝗ iſta habuerit facultatē loquēdi cū ꝓcuratorib9 aduocatis ⁊ amicis vt eos potuiſſet cōſulere: quo caſu ſi etiā tractaret de lucro captando ignorantia iuris non noceret.
6 ¶ Preterea dico † qd iſta mulier eſt in ignorātia facti cū ſit alterius municipij ⁊ nō iſtius ciuitatis. c. j. de ꝯſti. li. vj. bar. in. d. l. qd nerua. ff. depo. i. vj. col. cū ergo ſit in ignorantia facti non habet ei nocere. l. regula. §. ſed facti. ff. de reg. iur. cum ſi. ⁊ qd ignorātia ſtatutoꝝ nō noceat eſt tex. in. l. qui cum vno. §. fi. ff. de re mili. et tex. in. c. vt animarū. de ꝯſti. in. vj. ¶ Preterea iſtud ſtatutū dū dicit data copia ꝑ-
7 ti ſi eā petierit diſponit illd † qd gñaliter diſponit ius cōe: ſed de iure cōi iudex tenetur dare reo copiā indicioꝝ cuꝫ termi-
8 no ad opponendū: † ⁊ purgādū indicia anteꝗ ponat aliquē ad torturam: ⁊ illis purgatis non ꝓcedit ad torturā. l. cuſtodias. ⁊ ibi gl. ⁊ Bar. ff. de pub. iud. et ibi Ang. ⁊ Jmo. ⁊ Bart. in. l. vni9. §. reus. ff. de qō. dt qd ſup indicijs dꝫ diſputari qd fieri nō pōt qñ nō apparēt dicta indicia ⁊ in. l. ſi poſtulauerit. §. qſtio. ff. de adul. ⁊ in. l. fi. ff. de queſtio. ⁊ melius in ſuo cōſi. inci. punctus qōnis. pro quo requiritur vbi dicit quod iudex anꝗ ponat aliquē ad torturā debet dare copiā indiciorum cum termino ad illa purgāda ⁊ dictis indicijs purgatis non procedit ad torturā refert ⁊ ſequit Frā. bru. in trac. iudi. ⁊ tor-
9 tu. in. ix. char. in. iiij. col. tñ † iſtud regulariter iudex nō tenet facere niſi iſta copia fuerit petita a pte cum iudex regulariter
10 † non teneat impartiri officiū ſuū niſi petat a parte. l. iiij. §. hoc aūt. ⁊ ibi doct. ff. d dā. infec. ⁊ rō eſt: qꝛ lex lꝫ loquat p verbū preciſum dꝫ tñ intelligi ſi petat. ita dicit in. l. iulianus. §. offerri. ff. de act. emptio. Bal. i. l. ij. C. de his q ſub mo. ⁊ l. l. j. C. ne lice. ter. ꝓuo. ⁊ in. l. ſi traditio. in. iij. q. C. de act. emp. eſt bon9 text. in. l. ſ. §. qd ait pretor. ff. quorū leg. in verbo nō ergo dꝫ offerre ſatiſdationē: ſed petēti nō facere morā. ⁊ tex. in. l. j. §. non exigit. in verbo quare ſi nō fuit q interpellet. ff. vt le-

ga.no.cane.ꝛ.c.ſ.ad fi.in ꝟbo ſi fuit requiſitus.de ſen.exc.in.vſ.ꝛ.c.ſ. ad fi. in ꝟbo ſi petanł.de ſepul.in.vſ.ꝛ eſt text.iuncta gl.in.l.vniuerſa.C.de preci. imper. offe. et ibi Pau.de caſt.dicit qꝺ quando lex
11 vel ſtatutum requirit † qꝺ preſtetur certa fideiuſſio:aliter act⁹ nõ valeat debet ſtatutũ intelligi ſi petał a parte. Alexã. in conſi.ccclxvi.incip. viſis his q̃ narrantur in themate. Are.in ꝯſil.cxxxvij.inci. clariſſime dñe collateralis ad dubia mora ꝛc.dicit.d. Ant.ꝺ but.i.c.venerabilis.
12 de iudi.qꝺ ſi ſtatutũ diſponat † qꝺ poteſtas debeat cõpellere agnatos ad ꝯpromiſſum: intelligił ſi petał. refert ꝛ ſeqł Alex.in ꝯſi.lxxxij.ici.i cã ꝟtẽte inter Petrũ ꝛ Joãnẽ.i pe.co. Et qꝺ qñ lex vł ſtatutũ diſpõit ꝙ ptãs ſiue capitane⁹ teneał facere aliquid qꝺ nunq̃ʒ teneatur illud facere niſi petał hoc vult.d. Jaſ.i.l. vniuerſa:vbi ad ſaturitatẽ ponit.C. de preci.imper.offe.ꝛ ſic cum iſtud ſtatutũ diſponat qꝺ poteſtas nõ poſſit ꝑcedere in criminalib⁹ niſi pri⁹ legitimis indicijs precedentibus ꝛ data copia partis eam petierit:vult illud qꝺ vult ius cõe.ſ. qꝺ nõ teneatur niſi fuerit petita:tñ iſtꝺ ſtatutũ ꝛ iſta iura ita gñaliter loquẽtia nõ habẽt locũ in caſu nr̃o:qꝛ qñ lex vel ſtatutũ nouũ quãtũcũq; generaliter loquatur nõ intelligił † loq in caſibus ſpecia-
13 lib⁹ vel habẽtib⁹ ſpãlẽ fauorẽ. gl. eſt ordinaria ꝛ approbata in.l.ſciẽdũ.in prin. vbi Bar.ꝛ alij no.ff.q ſat. cogã.ꝛ.d.Ja. vbi multa allegat ꝓ iſta regula in.l. dotis cauſa.in.iij.col.in.iij.no.ff.ſol.matr. cũ ergo caſus noſter ſit ſpãlis ꝛ habeat ſpecialẽ fauorem:dico ꝙ abſq; eo qꝺ iſta mulier petierit copiã indicioꝝ debebat
14 talẽ copiã dare dicte mulieri:qꝛ vbi † iudex debet exercere officium ſuum circa miſerabiles pſonas ꝑut ſunt mulieres pupilli ꝛ alie perſone debiles ſiue petãt ſiue non ipſis dare debebit qꝺ eis expedit.de hoc eſt caſus apert⁹ in.l.nec quic q̃ʒ.§.aduocatos.ff.de offi.ꝓcon. et lega. vbi dicit tex.aduocatoſq; petẽtibus debebit indulgere plerũq; feminis vel ꝑupillis vel alijs debilib⁹ vel his qui ſue mentis non ſunt ſi quis eos petat:vel ſi nemo ſit q petat:vltimo eis dare debe-
15 bit:ecce ergo † quod licet reglariter iudex nõ teneał exercere officium niſi petatur:tñ iſtud nõ ꝓcedit in mulieribus pupillis ꝛ alijs debilibus pſonis habentib⁹ ſpecialẽ fauorem p.d.§.aduocatos. et ſic huic mulieri debebat dari copia etiã nõ petita:ꝛ ad min⁹ debebat.d.poteſtas dare tali mulieri aduocatum ſiue petierit ſiue nõ per.d.§.aduocatos.vbi eſt caſus expreſſius qꝺ iudex tenetur dare mulieribus aduocatos ſiue petierit ſiue nõ:ꝛ qꝺ iudex teneał ꝛ debeat exercere offm̃ ſuũ ẽt non imploratuꝫ qñ tale iudicis offm̃ reſpicit miſerabiles perſonas vł actũ piũ: tꝫ.Bar.i.d.l.iiij.§. hoc aũt.Et ibi Ang.ff.de dã. infec.hoc ẽt firmat Cy.ꝛ Bar.in.l.mulierẽ.p illum text. C.ſi mã.ita venic.Inno. in.c ad noſtrã. de iureiu..Bald.in.l.nec quicq̃ʒ.§. vbi decretũ.in.x.col.ff.de offi.ꝓcõ.ꝛ le.ꝛ in auten.ad hoc.ad fi.C.de vſu. ꝛ in .l. vnica. in.xvij.col.C.de pfeſ.refert ꝛ ſeqł.d.Ale-
16 xã.in.d.§.hoc aũt indiciũ.Et † cũ tenebał dare copiã ꝛ nõ dedit ſeqtur qꝺ debeat puniri.ita Bar.ꝛ Alex.i.d.l.iiij.§. hoc aũt.ff.de dã.infec.ꝛ maxie cũ hoc videał feciſſe doloſe ꝑut in dubio videł feciſſe.ita Bar.ꝛ ample.d. Alex.i.l.iiij.§. in cũ q̃cq̃d.ff.de dã.infec. Laus deo.

Hippolitus de marſilijs.

1 Occidẽs aliquẽ dꝫ puniri pẽa mortꝭ.
2 Sanguis occiſoruꝫ continue clamat ad Deum ꝛ petit vindictam.
3 Uulnetans animo occidendi pro homicida damnandus eſt.
4 Delicta nõ debẽt remanere impunita.
5 Occidens aliquem in vno territorio nõ punitur in alio:ꝛ ibi nu.36.
6 Locus commiſſi delicti attendi debet.
7 For⁹ ꝑncipalis delicti ẽ ꝑncipalis for⁹ lꝫ delinq̄ ẽs in plurib⁹ locis hẽat forũ.
8 De his que foris ſunt nihil ad nos.
9 Clauſula negatiue ꝓlata denotat neceſſitatẽ preciſam ꝛ priuat omni potentia.
10 Statutũ vel lex qñ aliq̃d ꝓhibet ſimpliciter intelligitur apponere clauſulã annullatiuam ſi contra fiat.
11 Statutũ ſi diſponat ꝙ accuſans debeat preſtare fideiuſſorẽ:lꝫ vlterius nõ procedat annullando proceſſum:tamen ſi cõtra factum ſit non valebit proceſſus.

12 Preſumitur quod repertus ſit illiꝰ loci vbi reperitur.
13 Homo incognitus ſi reperiatur mortuus preſumitur eſſe ciuis illius ciuitatis vel loci vbi mortuus fuit.
14 Preſumitur ꝙ bona mobilia ſint de illo territorio vbi reperiuntur.
15 Uerba inquiſitionis de per ſe non probāt.
16 Dicere nō ſufficit: ſed qđ dr̃ dʒ probari.
17 Iudex inquirens ſuccedit loco accuſatoris.
18 Qualitas appoſita i inqſitiōe dʒ ꝓbari.
19 Confeſſio debet referri ad id quod principaliter intentatum in inqſitione ⁊ nō ad qualitates.
20 Reſponſio generalis non refertur niſi ad principale non ad poſita cauſa demonſtrationis.
21 Bannitus perdit omne beneficium inductum a iure ſtatutario illius ciuitatis a qua bannitus eſt.
22 Bannitus perdit ciuilitatem ⁊ deſinit eſſe ciuis.
23 Proclama qđ qlibet ciuis teneatur ire ad exercitiū non comprehendit bannitū.
24 Uerba legis cui non conueniunt non conuenit eius diſpoſitio.
25 Domiciliū, vt contrahatur in aliquo loco requiritur tempus decem annorum.
26 Qui vnū dicit aliud excludit: quod intellige vt ibi. nu. 27.
27 Argumentum a contrario ſenſu validum eſt.
28 Bannitus eſt hoſtis ciuitatis a qua bānitus eſt.
29 Argumentum a contrario ſenſu non ſumitur in ſtatutis maxime vbi reſultaret abſonus intellectus.
30 Argumentum a contrario ſenſu non ſumitur quando corrigeretur ius cōmune.
31 Argumētum a ɔ̃rio ſenſu ceſſat qñ excluſus eſt ſubauditus intellectus.
32 Statutum ſeruari non debet qñ reipublice intereſt illud non ſeruari.
33 Reipublice intereſt ne remaneant delicta impunita.
34 Extēſio qñ intereſt reipublice ita debet fieri in odioſis ſicut in fauorabilibus.
35 Statutū dans premium occidenti bannitum comprehendit etiam occidentē bannitum extra territorium.
36 Originariꝰ ſi delinquit in aliquo territorio iudex originis nō pōt ɔ̃ eū iqrere.

Conſilium. lvij.

Spiritus ſanctꝰ ſit mihi a dextris: ⁊ linguā/calamūq; meū dirigat in viā veritatis ⁊ iuſtitie, in pñti conſultatione: vt ea que recta ſunt loqui valeā ⁊c. Perlecto ac mature diſcuſſo tenore inqſitionis formate contra ⁊ aduerſus Franciſcum quondā Bertolini de breſciani di ſancta Agatha: ac etiā viſa eiꝰ cōfeſſiōe facta ſup dicta inqſitione in q cōfitetur oia ɔ̃tēta in .d. inqſitione fuiſſe et eſſe vera Uideretur dicēdū ipm Frāciſcū eē cōdēnādū pena mortis: cū ipſe confeſſus ſit occidiſſe Frāciſcū frāʒonū de creual
1 corio ⁊c. ⁊ clarū eſt i iure † ꝙ occidēs aliquē dʒ puniri pena mortis: vt hr̃ in. l. iij. §. legis corn̄. ff. de ſic. ⁊ in. l. q vltio. cū ibi no. ⁊ in. l. reſpicien. §. fi. ff. de pen̄. ⁊ inſti. de pu. iudi. §. itē lege cornelia. ⁊ in. c. oīs. iij. diſ. Et id dixit tex. in. l. nēo. C. de epa.
2 au. qđ homicida expectet illud † qđ alteri fecit: ⁊ rō pōt eſſe: qꝛ ſanguis occiſorū cōtinue clamat ad deū ⁊ petit vindictā: vt ſcribitur in apocalypſi vbi dr̃. ecce poſt hoc vidi aias interfectorū clamātes ad Deū ⁊ dicētes: vſqquo dñe nō das iudiciū ⁊ vīdicas ſanguinē nr̃m de iterfectoribꝰ nr̃is q ſunt i terris ⁊c. qđ refert do. Paris de put. in trac. ſuo ſyndi. i char. cv. in .j. col. Et hoc etiā cautū eſt ex forma ſtatutorū boñ. ſ. ꝙ occidens occidatur: vt clare pʒ in ſtatuto poſito ſub rub. de pēa homicide. i pn. Quimo ſi qs hoiem
3 † nō occidit ſʒ vulnerauit vt occideret: ꝓ homicida dānādꝰ eſt vt in. l. j. §. diuꝰ. ff. ď ſicca. Et fortiꝰ ēt dici pōt: vʒ ꝙ ſi qs cū telo ambulauerit hois necandi cā: lʒ nō occiderit: tñ tenetur. l. cornelia de ſica. l. is q cū telo. C. ad. l. cor. de ſica. ideo ex iſtis vr̃ indubitāter dōm ꝙ poſtꝗ̄ ex confeſſiōe dicti Frāciſci inqſiti plene cōſtat ipm cōmiſiſſe dictū homicidiūq; puniēdꝰ ſit ſiue ɔdenādꝰ pena mortis: alias ſeqretur
4 abſurdū: ⁊ inconueniens † ꝙ delicta remanerēt impunita: qđ nō eſt dicendū nec tolerādū: vt in. l. ita vulneratꝰ. ff. ad

l.aquill.ꝛ in.c.vt fame.extra de ſen.excō.
cū ſimi. ¶ Attamē predictis nō obſtāti-
bus ꝯuā ſniam puto de iure veriorē ſcꝫ
ꝙ dictus franciſcus inqſitus nō debeat
puniri pena mortis ꝓ dicto homicidio
imo nec aliqua alia pena. ¶ Ad qđ di-
cēdū moueor ex pluribꝰ iuribꝰ ꝛ rōibꝰ.
Et pmo dico ꝙ dictus frāciſcꝰ mortuus
a dicto frāciſco inqſito fuit mortuꝰ non
in iuriſditiōe ſeu territorio bononie:ſed
mortuꝰ fuit extra iuriſditionē: et extra
territoriū bononie.ꝛ hoc clare ꝯſtat ex
verbis dicte inqſitionis que dicūt ꝙ di-
ctus franciſcus de creualcorio fuit mor
tuus a dicto franciſco ꝛ ſociis inqſito in
loco rauarini diſtrictꝰ mutine ꝛc. vt la-
tiꝰ in.d.inqſitione cōtinet. Quo ſtāte di
5 co † ꝙ dictus frāciſcꝰ inqſitus nō poteſt
aliqua pena ꝓ dicto homicidio hic pu-
niri: vt habetur per ſcrib.in.l.j.C.vbi de
cri.agi opꝫ.ꝛ in aut.q̄ in ꝓuincia.eo.ti.
ꝛ in.c.romana.in.§.ꝯhētes.de fo. cōpe.
in.vj.ꝛ p Bal.in.l.fi.in.vſ.q.C. de edic.
diui adri.tol.ꝛ per cano.in.c. ſicut extra
6 de accuſa.in delictis eīm † locus cōmiſſi
delicti attēdi dꝫ: vt habet in dictis iuri-
7 bus ꝛ in ipſis delictis † pncipalis eſt fo
rus loci delicti: lꝫ delinquens diuerſis
rōnibꝰ in pluribꝰ locis habeat forū.ita
expreſſe dixit Bal.in.l.fi.in.vſ.q. in fin.
C.de edic.di.adri.tol. ꝓ quo facit text.et
gl.clarior.l.c.ibi.iij.qō.vj.qđ eſt.c.ſcđm.
Et tāto magis in caſu noſtro ipſe inqſi-
tus nō pōt nec inqri nec puniri hic pro
dicto homicidio facto in terra rauarini
extra comitatū ꝛ diſtrictuꝫ bononie: eo
q: cauet ēt ex forma ſtatutorū cōis bon:
ꝙ de maleficiis qbuſcūqꝫ cōmiſſis extra
ciuitatē comitatū diſtrictū ꝛ territoriuꝫ
bononie quocūqꝫ modo in aliquem nō
poſſit per iudicē inquiri vel ꝓcedi: nec
accuſatio fieri vel porrigi vel executio
fieri vllo modo ꝛc.ita cautū eſt in ſtatu-
to poſito ſub rub.intra que tpa accuſa-
tiones vel denuntiationes inſtitui ſeu
porrigi poſſint.in vltimo.§.inci.de ma-
leficiis vero.ergo cū dictū homicidium
cōmiſſum fuerit extra ciuitatē comitatū
diſtrictū ꝛ territoriū bononie ſed in co-
mitatu diſtrictu ꝛ territorio mutine vt
aperte dixit iqſitio: ergo nō poterit hic
fieri inquiſitio nec ꝓcedi nec per accu-
ſationē nec alio mō cōtra dictū franci-
ſcū inqſitū nec cōtra eū fieri aliqua exe-
cutio. Et ideo dixit Bal.in.c.ex literis.
in vltimis verbis.de cōſti. ꝙ ſi interfe-
ctus eſt bānitus extra territoriū ſtatuē-
tiū ꝓpria ciuitas nō faciet de hoc puni-
tionē: q: eſt extra eius ꝓtectionē. Pro
quo facit in argu.illud vꝫ † de his que
foris ſunt nihil ad nos.vt in.c. gaude
mus.de diuor.ꝛ i.c.multi.ij.q.j.ꝛ habet
in.l.fi.ff.de iuriſdi.om.iudi.cuꝫ ſimi. Et
tāto magis hoc eſt verū ꝙ i hoc caſu nō
pōt inqri nec ꝓcedi aliquo modo con-
tra dictū frāciſcū inquiſitū ſm formaꝫ et
tenorē dicti ſtatuti: eo q: in dicto ſtatuto
eſt appoſita clauſula. nō poſſit per iu-
dicē inquiri vel ꝓcedi nec accuſatio fie
ri vel porrigi vel executio fieri vllo mo-
9 do ꝛc. † que clauſula nō poſſit cum ſit ne
gatiue ꝓlata denotat neceſſitatē ꝓciſaꝫ
a priuato q̄ potentia.l.nemo poteſt.ff.de
leg.j.l.nō poterit.ff.de fur.voluit glo.or.
in.c.j.de reg.iur.in.vj.ꝛ no.Bar.ꝛ bal.
in.l.gallus.in pn.ff.de lib ꝛ poſthu.et
Bal.in.l.j.in pe.col C.de fideicō. ꝛ ibi
qōnem.in vlt.col.C.de fideicō. ꝛ ibi di-
cit expreſſe ipſe Bal.ꝙ actꝰ factꝰ cōtra
talē ꝓhibitionē eſt irritus.alleg.nota.p
glo.in.d.c.j.de reg.iur.i.vj.ꝛ idē firmat
Bal.i.l.j.ff.de iniuſt.teſt. Et ideo dixit
ſingu.d.Anto.in.c.p̄terea.circa.vj.col.
de dila.ſꝫ de facto dixiſſe ꝙ ſi ſtatutū im
pedit ꝙ iudex nō poſſit exercere iuriſdi
tionē ſuā vltra limites ſue iuriſditionis
ꝙ nō valebit ꝓnūtiare ſe iudicē cōpetē
tem qn per hoc excederet terminos ſue
iuriſditionis per ea que not.i.c.ſi iudex
de ſen.excō.in.vj.cū aliis per eū ibi alle
gatis.que oia refert ꝛ ſequit.d. Alex.in
cōſi.ſuo.ccc.j.ſm or.meū inci.viſis dubi-
tationibꝰ ꝛc.circa pn. Pro qbus facit
optime tex.in.c.nō dꝫ.et ibi hoc voluit
Car.de teſt: ꝛ tex.in.c.de his.in vbo nō
pōt.de accuſa.et quod voluit Abb.in cō
ſi.ſuo.lxiiij inci.caſus in effectu talis eſt
ꝛc.poſt med.pme colum.in.ij.volu. et
Barba.i ꝯſi.ſuo.inci.clementiſſimi dei
patris.i.ij.char.in.ij.col.ergo merito di-
cendū eſt ꝙ ꝓ dicto maleficio non pōt
ꝓcedi per.d.poteſtatē bononie ꝯ dictuꝫ

franciſcũ attentis verbis ⁊ diſpoſitione dicti ſtatuti. Quinimo dico vnum qđ eſt fortius vcʒ ꝙ etiã ſi in dicto ſtatuto non eſſet dicta clauſula nõ poſſit ſic negatiue ꝓlata: ſʒ ſolũ ſtatutũ ꝓhibitiue loqueret ſine aliq̃ clauſula irritatiua: attñ dicta inq̃ſitio ꝓceſſ⁹ ⁊ oĩa alia ideſequuta
10 eſſent nulla ⁊ inualida: q: † qñ lex aliq̃d probibet ſimpliciter intelligit tamẽ apponere clauſulã annullatiuaʒ ſi ꝯ fiat. l. nõ dubium. C. de legi. c. cũ dilecta. de reſcrip c. exhibita. de iudi. voluit glo. in. l. nõ intelligit. in. §. diuus. ff. de iure fiſci no. Bal. in. l. ſi tutor. in fi. C. in q̃b. cau. i integ. reſt. nõ eſt neceſ. ⁊ ibi Jac. bu. vbi ꝑ illũ tex. dicũt ꝙ ſi ſtatutum diſponit ꝙ accuſans preſtare debeat fideiuſſorẽ de ꝓſequẽda accuſatiõe: lʒ ſtatutũ vlteri⁹
11 nõ diſponat annullãdo † proceſſum: tñ ſi cõtra factũ ſit nõ valebit ꝓceſſus. Et idẽ voluit Jo. an. in addi. Spe. in tit. de prolatione ſen. in. §. iuſta. in ver. item eſt nulla rõne litigatoris ⁊c. ⁊ Jaco. de bel. in aut. de litigioſis. in. §. ad excludẽdas ⁊ Bal. in. d. l. non dubium. in fi. ⁊ in ſua diſpu. inci. ſtatuto cauetur ꝙ fenerator. in prin. ⁊ in. l. f. ad fi. C. de here. inſti. ⁊ in tit. de pace cõſtã. in verſi. ſi aũt non admittun⁹. ⁊ Bal. ⁊ Ang. in. l. cũ lege. per illũ tex. ff. de teſta. ⁊ Moder. in. l. cum ꝓlatis. ff. de re iudi. ⁊. i. l. q̃dam cõſulebãt eo. tit. ⁊ voluit Alex. referens predictos in cõſi. ſuo. xxxvij. inci. viſo ⁊ oportune. in. ij. col. in. ij. vol. Pro q̃b⁹ faciũt dicta ꝑ Car. in cle. j. in. §. volum⁹. in princ. de fo. cõpe. ⁊ facit gl. in. l. f. in. §. marcellus in ṽbo. ceteris. ff. ſi cui pluſq̃ per. l. fal. ⁊ ⁊ glo. in. c. in decima. xvij. q. ij. et que dixit Pau. de ca. in ꝯſi. ſuo. cccxxix. incip. ad primũ. in fi. ij. colũ. vbi allegat. d. l. nõ intelligit. in. §. diuus. ff. de iu. fiſci. Nec hʒ obſtare ſi mihi dicat ꝙ dictũ ſtatutũ nõ obſtat curie vt nõ poſſit inquirere et ꝓcedere ꝯ dictũ franciſcũ inq̃ſitũ ⁊ hoc quia in dicto ſtatuto dicitur ꝙ illud habeat locũ dũmodo maleficiũ nõ ſit commiſſuʒ in aliquẽ qui nõ ſit vere ciuis vel comitatiu⁹ vel diſtrictualis bononie ⁊c. Sed dictus frãciſcus franʒonus de creualcorio erat comitatiuus ⁊ diſtrictualis bononie: vt dicit inq̃ſitio: ergo poteſt inquiri ⁊ procedi cõtra ipſum frãciſcuʒ inquiſitũ de iure ⁊ ex forma dicti ſtatuti ⁊ etiã ſʒ aliud ſtatutũ poſitũ ſub rubric. q̃n executione alicuius criminis ſemel facta poſſit vel nõ ꝯ eum vel aliũ executio fieri ⁊c. in. §. poſſit etiã ⁊c. vbi ideʒ dici videt qđ in. d. alio ſtatuto. ¶ Quia reſpondeo plurib⁹ modis. Et primo dico ꝙ nullibi probatũ eſt ꝑ curiã inq̃rẽtẽ qđ dictus franciſcus franʒon⁹ mortu⁹ eſſet ciuis comitatiuus vel diſtrictualis bononie: adeo ꝙ verba dictorũ ſtatutoruʒ ſint verificata in caſu noſtro: imo ꝑſumptio ⁊ coniectura eſt in ꝯtrium ſcʒ ꝙ fuerit forẽſis ⁊ nõ diſtrict⁹ boñ. ſed de loco rauarini comitatus ⁊ diſtrictus mutine
12 vbi repert⁹ fuit ⁊ mortuus. † Nã repertus in aliquo loco in dubio ꝑſumit eſſe illius loci vbi reperit. ita dixit Ange. in l. ſi cũ exceptione. §. in hac. circa fi. ff. qđ met. cau. ⁊ Bal. in. l. fi. i fi. C. ſi a nõ ꝯpetenti iudi. ⁊. d. Feli. in. c. qm̃. circa me. de offic. ordi. vbi refert Ange. in. d. l. ſi cum exceptione. §. in hac. ⁊ eũ ſequit. Ex quo dicit ꝙ ſi ſtatuto caueť ꝙ puniať acrius occidẽs ciuẽ q̃ forẽſem: ⁊ occidať homo
13 incognitus † qđ in dubio ꝑſumit e[illegible]e ciuis illius ciuitatis vel loci vbi mortuus fuit. ⁊ illã doctrinã Ange. in. d. §. in hoc etiã refert ⁊ approbat do. Augu. de ari. in trac. maleſi. Ange. de are. in ṽbo hec eſt quedã inq̃ſitio. in vlti. addi. ⁊ i codeʒ trac. in ṽbo ꝺ bononia. in ſecũda addi. Pro q̃bus faciũt optime dicta per Bal. in. c. f. in. ij. colũ. in ver. item nota ꝙ bo-
14 na ⁊c. de pace tenenda. vbi dixit † ꝙ bona mobilia cenſentur eſſe de illo territorio vbi reperiuntur. Et faciunt dicta per Alex. in ꝯſi. ſuo. ciiij. incip. quod ſtatutum loquens ⁊c. in vlti. colum. in. j. volumine. ⁊ dicta per Ang. de are. in trac. ſuo maleficiorũ. in dicto verbo de bononia. in. ij. verſi. ⁊ per Ludo. roma. in cõſilio ſuo. cclx. incipi. in propoſito caſu. in ver. ſecundo quia inter ⁊c. Et licet in inquiſitione dicatur ꝙ dictus franciſcus franʒonus mortu⁹ eſſet de territorio bononie ⁊ de villa creualcorij: tamen hoc
15 non releuat: primo † quia verba inquiſitionis de per ſe ſine teſtibus non probant contenta in ipſa inquiſitione: et

q2 nō credit verbis iudicis in inquiſitio
ne poſitis ſine ꝓbationib⁹: vt not. dixit
Raph. ful. in ꝯſil. ſuo. cxij. inci. ſuꝑ eo. in
ij. col. ꝑ quo facit regula illa vulgata: vꝫ
16 †qḋ nō ſufficit dicere: ſꝫ qḋ dꝫ ꝓbari dꝫ
ſm gl. no. in. l. ſ. ff. ſi quad. paupe. feciſ. di
ca. ⁊ glo. in. l. ij. ff. de ſer. ⁊ in. l. magis pu⸗
to. §. illud. ff. de reb. coꝝ. ⁊ glo. in. c. ſuper
eo. de app. ⁊ in cle. ſ. de in integ. reſti. ⁊ in
c. nō eſt de ꝯſue. in. vſ. ⁊ glo. in. l. ait ꝑtoꝛ.
ff. vi bo. rap. ⁊ in. l. ſ. ff. de incē. rui. ⁊ nau.
cū multis ſi. ꝑro qb⁹ faciunt q̄ lattiſſime
dixi in. l. j. i. §. ſi qs dicat. in. ij. ⁊. iij. colū.
ff. de qō. Cū ergo nō ſit hoc ꝓbatum: ſcꝫ
ꝙ dictus frāciſcus frāzonus fuerit de co
mitatu vel de diſtrictu bononie: ergo cu
ria dꝫ ſuccumbere: cū clarū ſit quod acto
re ſeu accuſatore non ꝓbante ſibi incū⸗
bētia: reus dꝫ abſolui vulgata. l. qui accu
ſare. C. de edē. c. vt noſtrū. vt eccle. bēfi. l.
17 et qui. ff. de ꝓba. cū ſimi. †Et iudex inq̄⸗
rens ſuccedit loco accuſatoris ſm Ang.
de are. in trac. maleſi. in verbo hec eſt q̄⸗
dam inquiſitio. in. v. char. l. ſ. col. ⁊ doc. in
l. nō ſolū. in. §. quāꝗ. ff. de iniur. ⁊ latius
per Alex. in cōſi. ſuo. lxiiij. inci. viſo the⸗
mate. in. ij. col. in. ſ. vol. vbi plura addu⸗
cit ad hoc. Cum ergo hoc non ſit ꝓbatū
per curiā inquirētē q̄ ſuccedit loco accu
ſatoris: vt dixi: ergo dꝫ ſequi abſolutio:
maxime cū iſta qualitas ꝙ iſte frāciſcus
frāzonus mortuus fuerit de territorio vł
de comitatu ſeu diſtrictu bononie ſit fū
damentum intentionis curie inquiren⸗
tis ſm tenorē dictoꝝ ſtatutoꝝ. ṡ. allega
toꝝ: ⁊ talia ſuꝑ qb⁹ fundat intentio ali⸗
cui⁹ ſint ab eo ꝓbāda ſm Ang. de aret.
in terminis noſtris in trac. ſuo. maleſi. in
18 verbo de bononia. l. ij. ver. † ⁊ qualitas
appoſita in accuſatione vel in inq̄ſitio⸗
ne dꝫ ꝓbari: alˀs illa non ꝓbata dꝫ ſequi
abſolutoria ſm Iac. de are. ⁊ Cy. in. l. ij.
C. de ꝓba. ⁊ Io. an. in addi. Spe. in. ti. de
accu. ⁊ inq̄ſi. in rub. ⁊ ꝑ Bar. in. l. denun
ciaſſe. in. §. quid tñ. ff. de adult. ⁊ per bal.
in. l. j. C. q accu. nō poſ. ⁊ in repe. l. edita.
C. de edendo. ⁊ in. l. quid ergo. in. §. pena
grauioꝛ. ff. de his qui no. infa. ⁊ per P. e⸗
trum de ancha. in conſi. ſuo. xxxiij. inci.
in hac cauſa. in ſi. penul. col. ⁊ per And.
roma. in cōſi. ſuo. cx. incip. q̄ſtio cōſulta⸗
tionis ⁊c. ⁊ per. d. Feli. late loquentem in
c. ex parte. in. xiij. et. xiiij. col. de reſcript.
de quo latius dixi in ſing. meo clxxxvij.
incipi. qualitas. ⁊ in. l. ſi quis ne queſtio.
in. xxvſ. col. de queſtio. Sed poſtꝗ dicta
qualitas quod dictus frāciſcus mortu⁹
eſſet bononienſis: vel de territorio co⸗
mitatu vel diſtrictu bononie ſuper qua
fundant ſe ꝑncipaliter p̄allegata ſta
tuta non eſt aliquo modo ꝓbata: ergo
indubitāter dictus inquiſi. eſt in caſu vi
ctore per ṗdicta. Nec obſt. ſi diceretur
ꝙ imo dicta qualitas eſt probata ꝑ con
feſſionem dicti franciſci inq̄ſiti q̄ rñden
do dicte inq̄ſitioni ꝯfeſſus fuit dictam
inquiſitionē ⁊ oīa in ea cōtenta fuiſſe et
eſſe vera: ergo etiā ꝯfeſſus eſt illam qua
litatē: ex qua cōfeſſiōe reſultat plena ꝓ⸗
batio dicte q̄litatis: q2 nulla maioꝛ pro⸗
19 batio ꝗ confeſſio ꝑtis ⁊c. ¶ †Q2 rñdeo
qḋ dicta ei⁹ cōfeſſio ad homicidiū pꝛin
cipalr̄ intentatū in. d. inquiſitiōe et non
ad qualitat. s referri debet ſm Spec. in
tit. de poſitio. §. ſequit. ver. xj. quꝫ refert
⁊ ſequitur dñs An. in. c. j. extra de plus
peti. ⁊ tenet Bartol⁹ et Bal. in. l. ſi cui.
la. ij. §. ſi a filio. ff. de legat. j. et ſentit. bal.
in. c. ſeries. de teſti. Et hoc maxime de⸗
bet habere locum in caſu noſtro in quo
dicte qualitates qḋ ſi dictus franciſcus
mortuus de territorio boñ. ⁊ de villa cre
nalcorij ſunt poſite demonſtratiōis cau
ſa: quo caſu non intelliguntur incluſa
in dicta rñſione ſeu cōfeſſione dicti in⸗
20 quiſiti: cū rñſio† generalis non referat
niſi ad principale non autē ad alia poſi⸗
ta cauſa demonſtratiōis ſm Bar. in. c.
ſi. §. titia. ff. de libe. leg. per illum tex. ibi.
quod dictū refert et ſequit adducendo
etiam alios doctores hoc tenentes do.
Alexā. in. l. ſi idē cū eodē. in. §. ſi. ff. de iu⸗
riſdi. om. indi. ⁊ do. Feli. in. c. cauſam q̄.
in. iiij. col. in fine. extra de reſcriptis. ꝓ
quibus faciūt optime dicta per Bald.
in conſilio ſuo. lxxxij. incipi. caſus talis
eſt. in. v. volumine. et in. c. finali. extra
de mutuis petitionibus. ⁊ faciunt etiaꝫ
dicta per Barto. in conſilio ſuo incip.
factum tale proponitur. Bernarduci⁹
percuſſit herculanum ⁊c. quem refert
et ſequitur Paulus de caſtro in cōſilio

ſuo.xxxiiij.inci.ſup prio ꝛc.in.ij.col. Sed poſito ſine p̄iudicio v̾itatis ꝙ dicte q̄litates eſſent plene ꝓbate per teſtes oi exceptione maiores vel ꝑ legitimā ꝛ apertaꝫ confeſſionē dicti frā.inq̄ſiti .ſ. ꝙ dictus frāciſc⁹ frāzon⁹ mortuus eſſet ciuis vel de diſtrictu vel de comitatu ſeu territorio bononie:attn̄ ꝑ hoc curia nō poſſet cōdēnare dictū fran.inquiſitū:nec pena mortis:nec etiā alia pena. Qd̄ clare ꝛ lucide demōſtro hoc mō. Claruꝫ eſt enim ꝛ indubitatum qd̄ dictus franciſcus frāzonus mortuus ſeu interfectus: vt dr̄ a dicto franciſco inq̄ſito erat bānitus ꝛ in numero bānitoꝝ in pena vite deſcript⁹ in camera actoꝝ ſeu in archiuo publico bononie vt oculata fide videri poteſt in dicto libro bannitorum:ꝛ dictuꝫ eius bānum ſolenniter productū eſt apud curiā. Quo ſtante ipſe talis franciſcus bannitus ꝛ interfectus etiā ſi fuiſſet nedū ruſticus:ſed etiā nobilis ciuis bononie ꝑ dictū bānū effect⁹ eſt hoſtis bononie: et
21 ſtatim ſequuto †banno perdit ciuilitateꝫ ꝛ omne beneficium inductū a iure ſtatutario illius ciuitatis a qua eſt bannitus ita dixit Jac.de are. Ang.ꝛ Bar.in.l.ex facto.§.ex facto.ff.ad treb.ꝛ Cy.ꝛ Bart. in.l.j.C.de here.inſtit.referentes ita publice diſputando tenuiſſe fede.de ſcalis in queſtione incipi.qd̄.talis eſt titius fi. fa.ꝛc.ꝛ late concludit hoc Barto.in ſua diſputa incip.lucane ciuitatis ſtatuto ꝛc. ꝛ in extrauagāti qui ſint rebelles.in verbo rebellando.ꝛ Bar.ꝛ Bal.in.l.amiſſione.in.§.q̄ deficiunt.ff.de capitis dimi. pro quo eſt bonus text.in.l.certa forma. C.de iur.fiſ.lib.x.per quem ita ibi decidit Bar.q̄ oia ad hoc ꝛ quedam alia refert Alex.in ꝯſi.ſuo.lxxv.inci.viſis ꝛ diligenter.in.j.col.in.j.vol.ꝛ idē voluit Bal.in l.cū mulier.in.v.col.ver.ſtatuto caueẜ qd̄ bāniti.ff.ſo.ma.ꝛ in marga.ſua.in verbo excōicatus.in.xij.v̾.incip.excōicatus repelliẜ ꝛc.ꝛ Bal.in aut.ꝛ oino.in.iiij.col. ver.dixi de perſona iudicis ꝛc.vbi no.lo
22 quiẜ.C.ne vxor pro mari. ¶ †Item talis bannitus perdit etiā ciuilitatē ꝛ deſinit eſſe ciuis.ita probat tex.ꝛ ibi gl.clarius in.l.poſtliminiū.in.§.filius.ff.de capti.et voluit etiam gl.in.l.ſi quis tutor.ff.de tutelis.ꝛ gl.in.l.amiſſiōe.in.§.q̄ deficiunt. ff.de capi.dimi. ¶ Itēq̄ d̾ talis bannit⁹ deſinat eſſe ciuis ſue ciuitatis a qua eſt bānit⁹ firmauit Bar.in.l.fi. ff. de legatio.ꝑ illū tex.quē refert ꝛ ſequiẜ.d.Nell⁹ in trac.bānitoꝝ.in prima parte ſcd̄i tempo.q̄ōne.xlv.inci.queritur an bannitus ꝛc.vbi etiā ad hoc adducit Bal.in.l.ſed ꝛ milites.in.§.ſed ignominia.ff.de excu.
23 tu.vbi dixit ꝙ† ſi fit ꝓclama ꝙ quilibet ciuis teneaẜ ire ad exercitum ſub certa pena ꝙ nō cōprehēdiẜ bannitus:q2 non eſt ciuis.de quo lati⁹ ꝑ.d.Nelluꝫ vbi.ſ. ꝛc. Et ſic ex iſtis apparet ꝙ ſublata ſunt ſtatuta ſuperi⁹ adducta volētia ꝙ poteſtas boñ.poſſit ꝛ teneatur de quolibet delicto cōmiſſo extra ciuitatem diſtrictum bononie in aliquē ciueꝫ incolā vel diſtrictualem bononie ꝑ accuſa.ꝛ inq̄ſitioneꝫ procedere in ciuitate boñ.ꝛ punitio fieri ꝑinde ac ſi delictū commiſſum fuiſſet in ciuitate bononie vel diſtrictu ꝛc. Cū ergo clare appareat dictū frāciſcum mortuū fuiſſe bannitū:ꝛ ſic ꝑdidiſſe ciuilitatem non habēt locum in eo dicta ſtatu-
24 ta:†q2 cui nō ꝯueniūt v̾ba legis nō cōuenit eius diſpoſitio.l.iiij.§.toties.ff.de dā. infe.l.hos accuſare.§.oibus.ff.de accu. c.maiores.ver.ceterū.de baptiſ. cum ſi. predicta eīn ſtatuta vendicant ſibi locuꝫ q̄n ciuis vel diſtrictualis vel incola bono.non bānit⁹ eſſet occiſus ſeu interfectus extra territoriū vel diſtrictum boñ. non aūt habent locum q̄n occiſus q̄ alſs erat ciuis vel diſtrictualis bononie erat bānit⁹ q̄n fuit occiſus ꝑ dicta iura ꝛ per dictas rōnes.ꝓ quo faciūt optime verba.d.ſtatuti poſiti ſub.v.rub. intra que tēpora accuſationes vel denunciationes ꝛc.in vltimo verſi.ibi in aliquem qui nō ſit vere ciuis vel comitatinus vel diſtrictualis ꝛc. ¶ Preterea aduertendum puto in caſu noſtro qd̄ dictus franciſc⁹ frāzonus occiſus vt dixi ꝓpter eius bannū non poterat dici ciuis nec diſtrictualis bononie vt dixi. Nec ſilr dict⁹ frāciſc⁹ inquiſit⁹ nō eſt bonoñēſis: ſꝫ eſt de caſtro hoſtie comitat⁹ Mātue:vt cātāt v̾ba inq̄ſitiōis ꝑdicte:nec hꝫ domiciliꝫ in territorio boñ.i caſtro ſancte agathe lꝫ in.d.inq̄ſitiōe dicaẜ ꝙ ꝯxit domicilū

in dicto

in dicto caſtro antea per ſeptē mēſes vl
25 circa.†Qm̄ ex curſu tp̄is ſeptē menſium
nō ꝯtrahit domiciliū i loco:ſ3 ad ꝯhēdū
domiciliū in aliquo loco requirit tp̄s.x.
annoꝝ.ita dicit gl.Bar.ꝛ alij i.l.lex cor
nelia.in.§.ſi tn̄.ff.de iniur.ꝛ in.l.ij.C.de
incolis.lib.x.ꝛ voluit Cy.in.l.ſ.C.vbi ſe-
na.vel cla.Ang.in.l.heres.§.J.in.iij.col.
ff.de iudi.ꝛ ſm ſtatuta boñ.requirit ad
minus tēpus.v.annoꝝ vt cauet ex for-
ma ſtatuti poſiti ſub rubꝛ.qñ executiōe
alicuius criminis ſemel facta ꝛc.in.§.p̄-
terea dicimus ꝛc.ꝛ etiā ſm ſtatutū poſi
tū ſub rub.de pena vulnerātis ſeu percu
tientis vel inſultantis aliquē in.§.predi-
cte aūt pene ꝛc.Et ſic patet qꝺ nec occi-
dēs nec occiſus ſunt ciues vel diſtrictua
les bononie vt ex ſupradictis colligitur.
Quo ſtāte neſcio videre q̄ iure forenſis
occidens bannitū non ciuem nec diſtri
ctualē boñ.poſſit hic boñ.iq̄ri vl puniri
vellē certeq; mihi hoc declararet.Nec ob.
ſi mihi dicat qꝺ in caſu nr̄o pōt ꝓcedi ꝯ
dictū frā.inq̄ſitū vigore cuiuſdā ꝓuiſio-
nis incipiente ne delinquētes ꝛc. poſita
ſub rub. de premio dando illis qui in-
terficiūt bānitū ꝛc.poſt prin.in qua dꝛ qꝺ
quicunq; deſcriptus in banno capitali ꝛ
ad mortē in camera actoꝝ cōis bononie
vel ad diſcū…ſi poſſit īpune occidi i ipſa
ciuitate ipſiuſq; territorio vel diſtrictu
vel dioceſi:ꝛ qui talem occiderit in dictis
locis ipſo facto intelligatur abſolutus a
tali crimine ꝛc.Sed ſi ꝑmittit bānitū oc-
cidi in ciuitate boñ.ꝛ in eius territorio
26 vel diſtrictu aut dioceſi:ergo videt † hoc
prohibere fieri extra dicta loca.qꝛ q̄ vnū
dicit aliud excludit vt in.l.maritus.C.de
ꝓcu.ꝛ in.l.ꝓtoꝝ.ff.de iud.cū ſi.Item hoc
cauet in.d.ꝓuiſione a contrario ſenſu vt
27 de ſe ptꝫ.Et † tale argumentū a cōtrario
ſenſu validū eſt in iure.l.ſ.§.huius rei.ff.
de offi.eius.l.ex eo.ff.de teſti.l.qui teſta-
mento.§.mulier.ff.de teſta.c.cū apoſtoli
ca.de his que fiunt a prela.cū ſi.¶ Quia
rn̄deo qꝺ p̄dicta nō obſtāt:ꝛ p̄mo illa re
gula q̄ vnū dicit aliud excludit nō h3 ob
ſtare:qꝛ talis regula ꝓcedit:ꝛ h3 locū qñ
erat in poteſtate dicētis excludere vnū ꝛ
aliud includere tūc dicēdo vnum in pote
ſtate ſua poſitū videt excludere aliud in
eadē ꝑtāte ſua poſitū.ſ3 ſec9 eſt qñ nō eſt
in ꝑtāte dicētis vnū icludere ꝛ aliꝺ exclu
dere vt in caſu nr̄o:nā tūc q̄ vnū dt aliud
nō exc udit ſuper quo nullā h3 poteſta-
tē:ita in caſu nr̄o puto dicendū qꝺ ſtatu
tū ſeu prouiſio includens homicidiū fa-
ctū in ciuitate boñ.vel ei9 territorio non
videt excludere homicidiū in perſonā
bāniti factum extra bononiā ꝛ ei9 diſtri
ctū cū non ſit in poteſtate ipſi9 ſtatuti ex
cludere illa que fiunt extra territorium
bononie ꝛ plene habet in.l.fi.ff.de iuriſ.
om.iud.ꝛ.c.fi.de ꝯſti.in.vj.c.nouit.de of-
fi.legati.ꝛ.l.iij.ff.de offi.p̄ſi.Itē nec etiā
in dubio dꝛ hoc velle facere ſc3 exclude
28 re ipſum bannitū a pena†qñ extra ter-
ritoꝛium:cū ipſe bānitus ſit hoſtis ciui-
tatis vt habet in.l.amiſſiōe.in.§.qui ꝛ e-
ficiūt.ff.de capitis dimi.ꝛ in.l.iij.in.§.fi.
ff.de fiſco.ꝛ in.l.proditores.ff.de re mil.
ꝛ in.l.poſtliminiū.§.filius.ff.de capti.et
ideo ſtatutū nō vꝫ velle ei facere vt non
offendat extra territoꝛiū.¶ Rn̄deo etiā
29 ꝛ dico†qꝺ argumentum a cōtrario ſen
ſu non ſumit in ſtatutis maxīe vbi reſul-
taret abſonus intellect9 vt in caſu nr̄o
vt hꝛ in.l.ij.C.de cōdi.inſer.ꝛ in.l.apud
antiquos.C.de fur.ꝛ per Bar.in.l.mar
cellus.in ꝑn.in.iiij.col.ver.vltimo dico
ff.ad trebellia.ꝛ in.l.ſi eſtimatis.in fin.
ff.ſolu.ma.ꝛ in.l.etiā.in fine.ff.de aut.tu.
ꝛ in.l.oēs populi.in.v.qōne ꝑn.in ver.
iuxta p̄dicta quere.ff.de iuſtitia ꝛ iure.ꝛ
voluit gl.in.c.quāto.in verbo immode-
ratas.extra de vſur.ꝛ not.i aut.ad hec.
C.eo.ti.S3 in caſu nr̄o ſi ſumeremus ar
gumentū a cōtrario ſenſu dicte ꝓuiſio-
nis reſultaret admodū abſon9 itellect9
qꝛ dicta ꝓuiſio q̄ ꝑmittit bānitū occidi in
ciuitate bononie ꝛ ei9 diſtrictu hoc ꝓhi
beret fieri in territorio alieno i q̄ nullam
h3 ꝑtātē nec iuriſditionē:iō dꝫ ceſſare di
ctū argumentū ꝛ a cōtrario ſenſu i dicta
ꝓuiſiōe.¶ Alia etiam rōne nō dꝫ ſumi
30 argumentum a contrario ſenſu ex ver-
bis dicte prouiſionis:qꝛ nūq̄ ſumitur ar
gumētū a ꝯtrario ſenſu ſi per tale argu-
mentū corrigeret ius cōe ſm Jac.bu.et
Bar.i.l.J.ff.de offi.ei9 ꝛc.ꝛ bar.i.l.oēs po
puli.in.vj.q.ꝑn.ff.de iuſti.ꝛ iure.ꝛ Bal.
in.d.l.apud antiquos ꝛ i.l.J.C.de inuti.

ſtipu. ⁊ Sall. ⁊ Fulgo. in. l. conuenticulaʒ.
C. de epiſ. ⁊ cleri. ⁊ d. An. in. c. cum apo-
ſtolica. de his q̃ fiũt ⁊c. Imo. ⁊ Rapha.
in. l. qui teſtamento. §. mulier. ff. de teſta-
mẽ. poſt Bal. ibi: q2 correctio iuris fieri
nõ dʒ niſi vbi expreſſum reperit. l. preci-
puimus. in fi. C. de appel. Sʒ in hoc caſu
ſi ſumeret ar. a ɔtrario ſenſu corrigeret
ius cõe. ſ. l. fi. ff. de iuriſ. om. iud. cũ ſimi.
ſupra allegatis. Itẽ corrigerent iura di-
centia bãnitũ eſſe hoſteʒ ciuitatis a qua
eſt bãnitus: ergo ex iſtis merito dicendũ
eſt qd̕ in caſu nr̃o nõ eſt ſumẽdã ar. a cõ
trario ſenſu ex verbis dicte prouiſionis
⁊c. Inſuper etiam in caſu nr̃o non põt ſu
mi argu. a ɔtrario ſenſu ex verbis dicte
ꝓuiſiõis inferendo qd̕ poſtq̃ dicta pro-
uiſio vult ſolũ ꝙ liceat occidere bãnitos
in ciuitate ⁊ comitatu boñ. ergo non dʒ
hoc licere fieri extra dictã ciuitatem vel
territoriũ. Ratio eſt q2 cautũ eſt in ɔclu-
ſiõe ſtatutorũ bononie: qd̕ ſtatuta bono-
nie nõ recipiant ſubauditũ intellectum.
31 †quo caſu ceſſat ar. a cõtrario ſenſu ſm
Bal. in. d. l. ij. C. de cõdi. inſertis. ⁊ Abb.
in. c. cũ apoſtolica. de his q̃ fiunt a plato
⁊ Pe. de anch. i. c. canonũ ſtatuta. ad fi.
v̕. alibi etiã de ſtatuto quo cauet de con-
ſtitu. ⁊ Alex. in. d. l. j. in. x. col. de offi. eius
⁊c. Patet ergo ex p̃dictis qd̕ ſtatuta nec
prouiſiones bonoñ. nõ loquũtur in caſu
nr̃o cõtra dictũ. Franciſcũ inquiſitũ: nec
hunc caſum cõprehendũt adeo qd̕ ipſe
inquiſit9 poſſit puniri aliqua pena ꝓ di
cto maleficio. Nec etiã ius cõe nõ diſpo
nit ꝙ dictus Franciſcus debeat puniri cũ
vt dixi dictus Franciſcus franzonus oc
ciſus eſſet bãnitus: ⁊ per cõſequens ho-
ſtis ciuitatis: vt. ſ. oſtẽſum eſt. Quinimo
ego dicebã vnũ qd̕ eſt ponderandũ iudi
cio meo veʒ q d̕ etiam ſi haberemus ali-
qd̕ ſtatutũ ſpecialiter ꝓhibens: ⁊ vetãs
qd̕ bãniti nõ poſſent offendi vel occidi
vbiq3 qd̕ tale ſtatutũ nõ eſſet ſeruandũ:
32 †qm ſtatutũ ſeruari nõ dʒ qñ publice in
tereſt illud nõ ſeruare ſm Bar. i. l. cũ na
uiculariorum. C. de nauicula. lib. xi. quẽ
refert ⁊ ſequit Pau. de caſt. in conſi. ſuo
xxiij. inci. viſo puncto ⁊ oppoſitiõibus.
33 in. ij. col. †Sed reipublice intereſt deli-
cta puniri ne remaneãt impunita vt in
l. ita vulneratus. ff. ad. l. aquil. ⁊ in. c. vt fa
me. de ſen. excõmunic. Item reipublice
intereſt vt ꝓuincia purget malis homi
nibus vt. l. cõgruit. ff. de offi. pſi. ergo ta-
le ſtatutũ nõ eſſet ſeruandũ. ¶ Item di-
co ẽt qñ v̕teret aliqua dubitatio circa di
cta ſtatuta ſuperius allegata ⁊ dictas ꝑ-
miſſiones an potuiſſet impune occidi di
ctus Franciſcus bannitus necne fienda
eſſet interpretatio qd̕ potuiſſet impune
occidi: cum occidere bannitum tendat
ad fauorẽ reipublice vt dixi. Ad qd̕ dicẽ
dũ moueor ar. eius qd̕ dixit bar. i. l. queʒ
admodũ. in prima col. C. de agri. ⁊ cẽſi.
lib. xi. vbi dixit qd̕ lʒ ſtatutũ vel lex pena
lis non debeat extẽdi ſʒ poti9 reſtringi.
vt in regula odia. de regul. iur. in. vi. tñ
34 †vbi extenſio tendit ad fauorem reipu
blice ita dʒ. l. ſeu ſtatutũ odioſum exten-
di ſicut lex vel ſtatutũ fauorabile: quam
doctrinã refert ⁊ ſequit Alex. in ɔſil. ſuo.
ccccx. incip. viſa ⁊c. in prima col. pro qua
doctrina eſt tex. in. l. hoc modo. ff. de cõ-
di. ⁊ demon. ⁊ i. l. ſi qs in graui. §. hi quo
q3. ff. ad ſillei. ⁊ in. l. ij. C. qñ lice. ſe ſine iu.
vindi. ⁊ poſſent adduci plura ⁊ plura de
hac publica vtilitate q̃ omitto: cũ tẽpora
nõ largiant: ⁊ illã doctrinã Bar. in. d. l.
quẽadmodũ ẽt refert ⁊ ſequit. d. Augu.
de ari. i addi. ſuis ad Ang. de are. i trac.
malefi. in v̕bo che hai tradita la toa pa-
tria. in. ij. char. in. iij. colũ. i addi. inci. tu
aũt in hac materia adde qd̕ videtur ⁊ in
eodẽ tracta. in verbo ſemproniũ manda
torẽ. in. vj. char. in addi. magna poſt p̃n
ci. Ultra premiſſa etiã dico quod ex for-
ma dicte prouiſionis inci. ne delinquen-
tes ⁊c. cautũ eſt qd̕ occidens bannitũ in
ciuitate territorio diſtrictu vel dioceſi bo
nonie ſi ipſe occidẽs eſt bannitus ipſo fa
cto intelligit abſolut9 a tali bãno: ſi au-
tem nõ fuerit bãnitus poſſit vnũ quẽ ele
gerit bannitũ ad mortẽ eximere vel ha-
beat centũ lib. ſi potius illa habere vo-
luerit: de quo lati9 in dicta prouiſiõe cõ
tinet. Quo ſtante dico qd̕ nedum dictus
Franciſcus inquiſit9 nõ eſt cõdẽnand9
aliqua pena cũ fecerit tale homicidiũ. l.
permittẽte. vt in. l. gracc9. C. de adul. ſed
etiam debet cõſequi premium dicte ꝓui
ſiõis licet cum occiderit extra territoriũ

35 bononie.† Ratio eſt qꝛ ſtatutum dans
premiũ occidẽti bãnitũ extra territoꝛiũ
ſtatuentiũ. Ita no dixit. Bal.in cõſil.ſuo
cccxcvij.inci.premittendũ eſt ad euiden
tiam ꝙ quedam ſunt que requirũt ⁊c.in
vj.vol.in fi.⁊ idẽ vr̃ tenere Bal.ſup ſta-
tutis in v̾bo bannitꝰ.in.ij.ver.⁊ pro quo
faciũt dicta p.d. Nellum in tract.ban-
ni.in.ij.parte.ij.tẽpo.qõ.lvj.lvij.⁊.lviij.
Et faciũt optime no.verba Bal.l.mar-
gari.ſua in litera. E.in ver.excõicatus
repellitur ⁊c.poſt me.dicti verſiculi vbi
nota.loquitur. Item ꝙ talis bannitus
licite poſſit occidi extra territoꝛium ſta-
tuentium tenuit expꝛeſſius Bald.in.l.
cunctos pplos in.viij.colũ.in ver.ſ3 hic
queritur ſi bannitus ⁊.C.de ſumma tri-
nita.⁊ fide catho.quez refert ⁊ ſequit̃.d.
Nellus in.d.tract.banni.in.ij.parte.ij.
tempo.in.d.q.lvij.inci.ſ3 tũc econuerſo
⁊c.vbi dicit ꝙ ita ſeruatur de facto.et
eos refert ⁊ ſequit̃ Iaſ.in.d.l.fi.ff.de iu-
riſd.om.iudi.in vlt.col.in ver.xvj.limi-
ta ⁊c. ¶ Itẽ ꝙ talis bãnitus poſſit etiam
occidi impune extra territoꝛiũ ⁊ iuriſdi
tionẽ ſtatuentium innuit dicta prouiſio
inci.ne delinquẽtes ⁊c.poſt prin.in q̃tu3
vult ꝙ bannitꝰ poſſit impune occidi in
ciuitate comitatu territoꝛio ⁊ dioceſi ⁊c.
⁊ hoc innuit̃ ex illo verbo dioceſi. Nã ſi
permittit eũ occ di in dioceſi ergo etia3
pmittit eũ occidi extra territoꝛiu3: quo
niã multa ſunt loca in dioceſi bononie
q̃ nõ ſunt in territorio bononie vt p3 in
caſtro centi ⁊ plebis q̃ ſunt extra.territo
rium bonoñ.tñ ſunt in dioceſi bonoñ.et
ſic in aliquibꝰ alijs locis. Et ſic ex iſtis
ſatis cõſtat ꝙ licuit dicto inquiſito occi
dere dictum Frãciſcũ bãnitũ in quocun
q3 loco: ideo indubitanter venit magis
pmiãdꝰ q̃3 aliqua pena condemnãdus.
¶ Itẽ addo vnũ pro victoꝛia dicti inq̃-
ſiti vc3 ꝙ ſi ſubditus ratione originis de
linquit in alieno territorio ꝙ nõ põt iu
dex originis inq̃rere contra eũ ſm Ioã.
an.in addi.Spe.in titu.de cõpetẽ.iudi.
adc.§.j.⁊ voluit etiam Bal.in.l.j.C.de
edili.actio.⁊ Salyce.in.l.ſeruos.C.ad.l.
iul.de vi.⁊ Albe.de roſa.in.iij.parte ſta-
tu.q.ix.⁊ Ang.de are.in tract.m leñ.in
v̾bo hec eſt q̃dã inq̃ſitio.in ver.q̃rit hic
Ange.are.in delictis ⁊c.⁊ ibi.d. Ang.in
addi.⁊ An.bol.in ꝯſi.ſuo.viij.in.ij.colũ.
in fi. De quo tñ vide eũdẽ An.bol.i cõſi.
lvij.inci.reuerẽdiſſime dñe in.ſ.et.ij.col.
⁊ Bald.in reper.ſuo in v̾bo iudex.in.v.
col.in pn̄.⁊ Bertha.in ſuo repto.in ver
36 bo inq̃ſitio in.j.col.in fin.† Ultimo dico
bñ ⁊ diligẽter eſſe aduertẽdũ in hoc ca-
ſu: nã etiã ſi dictꝰ Frãciſcus franzonus
interfectꝰ nõ fuiſſet bãnitus p hoc etia3
nõ vr̃ ꝙ iſte Frãciſcus inq̃ſitꝰ poſſet cõ-
dẽnari pena moꝛtis eo qꝛ nõ eſt pbatũ
ꝙ ipe Frãciſcꝰ inq̃ſitꝰ occiderit dictum
Frãciſcũ: nec hoc dicit ipſa inq̃ſitio: ſed
ſolũ dicit ꝙ cũ vnus ex dictis ſociis in-
tuliſſet plura vulnera in pſonã.d.Fran-
ciſci: tũc dictꝰ Frãciſcus inq̃ſitꝰ etiã ipſe
cũ ferro vmꝰ enſis quẽ habebat in ma-
nibꝰ pcuſſit dictũ Frãciſcũ duobus vul
neribꝰ ⁊ pcuſſionibꝰ vno in capite alio
ſup ſpatula oibꝰ cũ ſanguinis effuſiõe.
¶ Ex dictis verbis ⁊ ex ꝯfeſſiõe ipſius
Frãciſci inq̃ſiti relata ad dictã inq̃ſitio-
nẽ nõ ſequit̃ nec infert̃ neceſſario ꝙ di-
ctus Frãciſcꝰ inq̃ſitus.d.Frãciſcũ occi-
derit: ſed potuit moꝛi: ⁊ veriſimilius eſt
ipſum moꝛtuum fuiſſe ex illis pluribus
vulneribus ſibi illatis ab illo vno ſocio
vt cantat inq̃ſitio: quo caſu vẽdicat ſibi
locum text.in.l.fi.ff.de ſica. vbi dr̃ ꝙ qñ
plures fuerũt in rixa ⁊ vulnerauerũt ali
que3 ictꝰ vniuſcuiuſq3 contemplari op3
⁊c.de quo ẽt p canoniſtas in.c.ſicut di-
gnũ.de homici.⁊ p bal.in.l.nõ idõ minꝰ.
C.de accuſ.cũ ſi. ¶ Ex q̃bꝰ oibus puto
clare.⁊ liq̃de ꝯſtare dictũ Frãciſcũ inq̃ſi
tũ nõ eſſe cõdẽnãdũ aliqua pena ſed ab-
ſoluẽdũ ⁊ pmiãdũ vt ſupra dixi: ita fie-
ri peto offerens me ſi curia habebit ali-
qd dubiũ vltra ſupradicta me oibus re-
ſponſurũ. Laus Deo clementiſſimo.

Hippolytus de Marſilijs.

¶ Chriſtiano licitum eſt decipere in pi-
gnoꝛe hebreum mutuantẽ ſub vſuris.vi
de per totum conſilium.
1 Cõtractꝰ pignoꝛis oꝛit̃ inter dantẽ
pignoꝛa ⁊ mutuantẽ ſup illis pecunia3.
2 Cõtrahẽtibus licitũ eſt inuicem ſe deci-
pere: quod qualiter procedat vide ibi
nu.2.cum ſequentibus.⁊ nu.12.

3 Uſura eſt furtum & rapina.
4 Uſura dicitur prauitas.
5 Uſura dicitur pena.
6 Contra cauillationes & malitias licituʒ eſt vti cauillationibus & malitijs.
7 Fallere fallentẽ ſuſpicor eſſe pium.
8 Paria delicta mutua ꝯpẽſatiõe tollunt.
9 Turpitudinẽ quis alteri obijcere nõ põt quam ipſe patitur.
10 Fenerator nõ hʒ querelã inofficioſi teſtamenti contra teſtamentũ fratris, turpem perſonam inſtituentis.
11 Mulier ꝯmittẽs adulteriũ nõ ꝑdit dotẽ ſi eo tpe marit⁹ ſu⁹ tenebat cõcubinas.
13 Equalitas ſeruanda eſt.
14 Dilatio cõceſſa actori ad liquidanduʒ inſtrm̃ eſt cõis taliter ꝙ in dicta dilatione licitum eſt reo probare & allegare cõtra dictam liquidationem.
15 Iudicium non debet claudicare adeo q̃d reo non licet neq; actori.
16 Furtiue poſſunt accipi bona ſua q̃ detinentur iniuſte ab aliquo potenti.
17 Creditori q̃ nõ põt ꝓbare credituʒ ſuuʒ licitũ eſt accipere bõa debitoris ſui quomodocunq; vt ſibi ſatiſfiat.

¶ Conſilium. lviij.

Diuini numinis inuocato ſuffragio &c. ¶ Circa dubitationem vertentem in cã aſſerti doli et fraudis vt dicitur commiſiſſe per Iaſonẽ de baſotis cõtra et aduerſus quẽdam hebreum circa nõnulla velamina pignorata per dictum Iaſonẽ dicto hebreo. Omiſſis argumẽtis ad partes mihi videtur de iure dicẽdũ dictũ Iaſonẽ nõ eſſe cõdẽnãduʒ nec puniẽdũ aliqua pena ꝑ dicto aſſerto dolo & fraude: nec eũ teneri ad pretiũ nec ad aliquã eſtimationẽ dictorũ pignoruʒ dator̃ dicto hebreo. ¶ Ad q̃d dñm moueor ex pluribꝰ. ¶ Et p̃rio dico q̃d nemini dubiũ eſt q̃d ipſo Iaſone dante dicta velamina ſeu pignora dicto hebreo ea
1 recipiẽte in pignore & ſibi mutuãte pecunias ſup̱ illis dicunt inſimul ꝯtrahere: & inter eos oritur ꝯctus vt hr̃ in toto ti. ff. & C. de pigno. acti. & de pignorib⁹ & in. §. actionũ. inſtit. de acti. & hr̃ in. l. labeo. in. §. cõtractũ. ff. de verb. ſignifi. & p̱ Bal. in rub. C. de rerũ permu. circa me. in ver. ſed quare pignorum cõtract⁹ &c. cũ multis ſi. Quo ſtante cum dicantur inuicẽ contrahere licitũ fuit dicto Iaſoni dare dicta velamina ſeu dicta pignora talia qualia erãt dicto hebreo: cuʒ re
2 gula ſit in iure ꝙ licitum eſt contrahentib⁹ inuicẽ ſe decipere & circumuenire. l. in cauſe. §. pe. ff. de minorib⁹. l. itẽ ſi pretio. ff. loca. & gl. in. l. ſemp̱ in cõuẽtionib⁹ ff. de regu. iur. & in. l. iulian⁹. in princ. ff. de actio. emp. cũ ſi. ¶ Cum ergo licituʒ ſit ꝯhẽtibus inter ſe decipere & ſe circumuenire & dictus Iaſon per dationem dictorum pignor̃ dator̃ dicto hebreo dicatur cõtrahere cũ dicto hebreo: ergo licuit ſibi dictũ hebreum decipere et fraudare merito nõ dʒ aliqua pena condẽnari. l. graccus. C. de adulte. ¶ Nec obſi diceret ex parte dicti hebrei ꝙ predicta nõ releuãt dictũ Iaſonem: eo q2 predicta regula ꝙ licitũ eſt ꝯhentibus ſe decipe hʒ locũ ſolũ in pretio: nõ aũt in vitio rerũ: vt dicit gl. in. d. l. item ſi pretio per. d. l. in cauſe. §. pe. ff. de iudi. ſed cum ipſe Iaſ. dictũ hebreũ deceperit non in pretio: ſʒ in vitio rerũ pignoratarũ: ergo merito dʒ puniri. ¶ Quia reſpõdeo & dico ꝙ p̃dicta non obſtant: eo q2 imo debet in caſu noſtro extendi dicta regula & licitũ eſſe vel fuiſſe dicto Iaſoni cõtrahẽti cũ dicto hebreo ipm̃ decipere in vitio rei. Nõ eſt q2 ipſe hebreus decipit ipm̃ Iaſonẽ nedũ in p̄tio ſed in re: et in oñi eo q̃d põt dãdo ſibi pecũias ad vſurã ſup̱ dictis pignoribus ad xx. ꝑ cente
3 nario. Et vſura eſt furtũ et rapina bonorum eius cui datur ſeu mutuũtur ad vſurã ſm̃ Bal. in. l. cũ op3. in prin. in. ij. col. verſi. modo q̃ro q̃d ſi ex pecunia. C. de bo. q̃ libe. & eſt. c. ſi q̃s vſura. xiiij. q̃. iiij. & voluit Spec. in titu. de ferijs. in. §.
4 ij. in ver. q̃d de cã vſuraria. ¶ Itẽ vſura
5 dr̃ prauitas: vt in clem. ſ. & ibi Cardin. in pn. de vſu. Item etiam vſura dr̃ pena vt hr̃ in. l. q̃ ſine. & ibi Bar. in. ij. nota. poſt gl. ff. de nego. geſt. & in. l. lecta. et ibi per Alex. ff. ſi cer. pe. Cuʒ ergo ex iſtis appareat leſionẽ dãnũ furtũ & rapinã eẽ con

miſſam per dictū hebreū contra dictū Jaſonē: ergo merito dicendū eſt etiā licuiſſe ipi Jaſoni vti fraude ꝯtra fraudē dicti hebrei: iuxta illud: tu quoqꝫ fac ſimile. pro quo facit in argumen. glo. in. c. cupientes. in verbo malignantiū. de re-
6 ſcrip. in. vj. q̄ dixit † qđ cōtra cauillationes ⁊ malitias licitū eſt vti cauillationibus ⁊ malitijs. Et iō dixit. d. An. in. c. iij. extra de regula. qđ ꝯ ꝓcuratorē vel aduocatū cauilloſum licitū eſt vti cauillationibus. ꝑ quibꝰ etiā facit carmē illud.
6 † vez. Fallere fallētē ſuſpicor eſſe pium.
8 Et facit etiam regula illa in arg. vez † qđ paria delicta mutua cōpēſatione tolluntur: vt in. l. viro atqꝫ vxore. ff. ſol. matri. et l. cū mulier. la. j. eo. tit. c. ſignificantibus. de diuortijs. ⁊. c. pe. de adul. ⁊. c. ſi. eo. tit. ⁊. xxxij. q. vj. c. nihil. cū ſi. Quinimmo puto dictū hebreū ſe querelantem de dicto Jaſone ⁊ de dicta aſſerta fraude nō eſſe audiendū cū ipſe etiam ſit in pari ⁊ maiori fraude contra eū iuxta ea q̄ habenť
9 in. l. in arenam. C. de inofficio. teſta. † q2 quis non pōt alteri obijcere turpitudinē quā ipſe patiť q2 nil iudeus iudeo ⁊c. vt dicit glo. in. l. qm̄. C. de hereti. ⁊ in. l. ſi duo. ff. de dolo. ⁊ in. c. ꝯtra Chriſtianos. de hereticis. in. vj. ꝑ quo facit iſtud vez turpe eſt doctori cū culpa redarguit ipꝫ. Et iō dicunt docto. in. d. l. in arenā. ꝙ infamis non pōt obijcere infamiā teſti. qđ etiam voluit gl. in. l. iij. in. §. lege iulia. ff. de teſti. Et facit etiā optime ꝑ iſtis not. verbū Bal. in. l. improbū fenꝰ circa ꝑn. C. de infamibus. vbi dixit qđ nullus feneratori hꝫ querelā inofficioſi teſtamen-
10 ti † cōtra teſtm̄ fratris turpem pſonā inſtituentis cum etiā ipſe ſit turpis perſona: qđ dictum ꝑ not. refert ⁊ approbat Jaſ. in. d. l in arenā. in fi. verbis. ꝑ quo ipſe adducit ēt optimū tex. in. c. q2 fruſtra. de vſu. vbi papa dť ſi qs vſurarius a nobis lras impetrauerit ſup reſtituendis vſuris vel fenoribus cōputandis in ſortem niſi prius ipſe reſtituerit vſuras q̄s ab alijs noſciť recepiſſe autoritate literarū ipſarū nullatenus audiať ⁊c. Et facit optime qđ no. voluit Pau. de caſ. in ꝯſ. ſuo. cxxviij. inci. hec mulier nō dꝫ excludi a petitione dotis. vbi dixit qđ lꝫ mulier cōmittēs adulterium pdat dotem et actionē ipſius: vt habeť in. d. l. viro atqꝫ vxore. ⁊ in. l. conſenſu. C. de repu. ⁊ in. c. plerūqꝫ. de don. inter vir. ⁊ vxo. attamē
11 † ſi mulier cōmiſit adulteriū non perdit dotē ſuā ſi eo tempore maritus ſuus tenebat concubinas: ⁊ ſimiliter committebat adulteriū: ⁊ hoc etiā tꝫ glo. in. d. c. ſi. extra de adul. de quo dictio latiꝰ locutꝰ ſum in ſingu. meo. cccxxxiij. incipien. paria delicta. ⁊ in. l. patre vel marito. in. ij. col. in fin. ff. de q̄ſtioni. Cum ergo iſte hebreꝰ ⁊ in dictis pignoribꝰ ⁊ in alijs pluribus ⁊ pluribꝰ pignoribꝰ ſuperioribꝰ annis ſibi pignoratis per ipm̄ Jaſonem patrē fratres ⁊ ſorores habuerit ex vſuris ab ipſis pluſq̄ꝫ centū quinquaginta ducatos ⁊ ſic cū comederit ſibi cor carnē ⁊ ſanguinē ⁊ dictū Jaſonē ⁊ omnē familiā ſuā ꝯduxerit ad inopiam ⁊ extremā pauptatem vt de dictis vſuris ab eo ⁊ a familia ſua extortꝫ apparet ex libris ipſiꝰ hebrei ⁊ ipſiꝰ Jaſonis ⁊ fratruꝫ mihi nō vř ponere os in celū nec abſurde loq̄ dicēdo per iura ſuperius adducta licuiſſe dcō Jaſoni fraudare ipm̄ iudeum in datione pignorum. Cōſiderandū eñ puto ſūme ꝙ hec cā vťť inter Chriſtianū ⁊ iudeū Chriſti ⁊ Chriſtianorum inimicū. Item ꝙ non amore ſed ab vſuris mutuauit ad. xx. pro cētenario dicto Jaſoni ſup dictis pignoribus. Item qđ alijs pluribꝰ vicibꝰ dedit ad vſuras ſuper pluribꝰ optimis pignoribꝰ ipſi Jaſoni ⁊ eius patri mrī ⁊ fratribꝰ vt apparet in libris iudei ⁊ Jaſonis: quorum pignoruꝫ plura ⁊ plura ſant credita apud ipm̄ hebreuꝫ: ⁊ apud eum remanſerunt. Et ſic oibꝰ bene ponderatis ⁊ diligēter cōſideratis cognoſceť ꝙ illud qđ di-
12 citur † qđ licitū nō eſt contrahentibꝰ ſe decipere in vitio rei ſed in p̄tio tantum hꝫ locū inter cōtrahentes legitime iuſte ⁊ debite. Sꝫ hoc nō hꝫ locū qñ vnꝰ contrahētiū decipit aliū ⁊ ſecū cōmittit furtū ⁊ rapinā vt faciūt mutuantes ad vſurā: qm̄ dꝫ tūc etiā licere alteri ꝯhenti eū pariter decipere ēt in vitio rei. arg. l. q̄ro §. inter locatorē. ff. loca. ⁊ in. l. cū proponas. C. eo. titu. cū ſi. Contractus eñ non debēt claudicare: vt i. l. ſi cuꝫ dies. §. pe.

ff. de arbi. cũ mul: is ſi. in glo. ibi allʼatis.
Ex qb⁹ oibus ſatis patet ꝙ ipſe Jaſon
nõ eſt cõdẽnandus aliqua pena nec te-
netur ad reſartionẽ dictoꝝ pignoꝝ iu-
deo nec ad aliquod intereſſe: qm̃ oia iu
ra loquẽtia circa ſimilem caſum vel quo
ad penã vel intereſſe nõ vẽdicãt ſibi lo-
cũ i iudeo mutuãte ſub vſuris ꝛ i cõmit
tẽte furtũ ꝛ rapinã: ꝛ in extorquẽte ſan-
guinẽ ꝛ viſcera ſecũ cõtrahẽti: vt faciũt
iudei: alias ſeq̃retur ꝙ impius iudeus
mutuans ſub vſuris chriſtiano eẽt ita
bone cõditiõis ſicut nobilis cuius xp̃ia
nus mutuans ingenue puro amore ſine
aliquo lucro vel intereſſe cui iuſte ꝛ le-
gitime cõpeteret actio ꝯ eũ decipientẽ
in vicio pignoris: ꝛ dicta iura haberent
locũ in eo. ¶ Nec ꝓdictis hꝫ obſtare ſi
diceret̃ ꝓ pte hebrei ꝙ lꝫ ipſe mutuaue-
rit ſub vſuris dcõ Jaſoni ꝛ ſic dicat̃ per
iura ſupius adducta ſibi cõmiſiſſe furtũ
ꝛ rapinã: tñ hoc non ꝓdeſt ipſi Jaſoni
nec ꝯñter nocet ipſi hebreo: qm̃ mutua-
re ſub vſuris eſt cõceſſum iudeis ex pri-
uilegio ſuperioꝝ: vt ample ptꝫ in' ꝑuile-
gijs ipſoꝝ hebreoꝝ: ſi ḡ eſt ſibi conceſſũ
ꝛ pmiſſũ: ḡ nõ eſt ſibi aſcribẽdũ in de-
lictũ ex quo ꝙ ꝑpter hoc nõ licuerit di-
cto Jaſoni dictũ hebreũ fraudare ꝛ de-
cipe ꝛ dare ſibi pignora viciosa ꝛ macu
lata. ¶ Quia rñdeo ꝛ fateor dictos he-
breos habere dicta priuilegia mutuãdi
chriſtianis ſub vſuris: ꝛ vtinã ita eſſet
mendaciũ ſicut eſt ꝟitas ꝙ hñt talia pri-
uilegia enormia ꝛ exorbitantia a regu-
lis iuris diuini ꝛ hũani ex inſpectione
ipſoꝝ apparet. Sed dico ꝙ nolo diſpu-
tare de potẽtia ſupioꝝ: attñ vehemẽter
dubito de validitate dictoꝝ ꝑuilegioꝝ
cũ ſint expſſe cõtra legẽ diuinã vt oĩb⁹
notũ eſt. Sꝫ poſito ſine ꝓiudicio verita-
tis ꝙ talia eoꝝ enormia ꝑuilegia vale-
rent: attñ dicta ꝑuilegia non tollunt nec
auferũt facultatẽ Chriſtianis repellere
dolum fraudẽ furtũ ꝛ rapinã ꝓuenien-
tẽ ex ipſa vſura ꝛ nõ ꝓhibẽt dolũ ꝛ frau
dẽ dolo ꝛ fraude repelli: imo tacite in-
telligunt̃ dicta eoꝝ ꝑuilegia concedere
xp̃ianis defenſionẽ ꝯ enormitatem ꝛ ex-
13 orbitantiã eoꝝ: ꝛ hoc vt eq̃litas ſeruet̃
que ſeruanda eſt: vt hꝫ in. c. j. de re iudi.
in. vj. ꝛ in. c. cũ inter. de excep. ꝛ in. c. no-
uit. de iudic. ꝛ. ij. q. ix. ca. vl. ꝛ. iiij. q. iiij.
c. ij. ꝛ in. l. nõ dꝫ. ff. de reg. iur. ꝛ. ff. ꝙ q̃ſ-
ꝙ iur. in rub. ꝛ nig. Et iõ ſtante ſtatuto
ꝙ re⁹ non poſſit opponere aliqua exce-
ptionẽ vel defenſionẽ ꝯ inſtrm̃, vel eius
executionẽ: ſi tñ actor q̃ petit executio-
nẽ inſtrĩ nõ liq̃di habuerit aliquã dila-
14 tionẽ ad ꝓbãdũ ꝛ liq̃dãdũ: † tunc durã
te tali dilatiõe poterit ſilr reus ꝓbare ꝛ
allegare cõtra ipam liquidationẽ ꝛ con
cernẽtia illa nõ obſtante dicto ſtatuto.
Ita not. dixit Bal. in. l. ſi cãm. in vl. col.
C. de exec. rei iudi. qð dictũ ꝑ valde no-
ta. refert ꝛ approbat. d. Joã. bap. de ſctõ
Seuerino. in rep. l. admonẽdi. i. v. char-
ta. in. iij. col. in fi. ff. de iureiu. vbi ad hoc
etiã allʼat Barto. ibi ꝛ alios: ꝛ dicit ꝙ ad
hãc doc. Bal. ſemp recurrit̃ in palatijs
ꝛ in foro iudicieli ꝑ cauſidicos: ꝛ iõ ro-
gat oẽs tenere mẽti hãc doctrinã: qꝛ fa-
ciet eã ſcientibus honorẽ: qꝛ cõmuniter
ignoratur ſm eũ ibi. ꝑ qua facit etiã qð
voluit idẽ Bal. in. c. j. i. ij. col. in fi. extra
de mu. petitio. vbi dixit ꝙ ille text. facit
15 in ar. † ꝙ ſi exceptio non põt ꝓbari per
teſtes ex forma ſtatuti: ſilr non poterit
ꝓbari per teſtes actio ſeu replicatio: qꝛ
iudex ꝛ iudiciũ nõ dꝫ claudicare ſm eũ
ibi. Ad que faciũt etiã dicta p. d. Fel. in
rubri. de reſcrip. in. j. col. circa me. ꝛ per
eundẽ in. c. eccl'ia ſctẽ Marie. in. xxxiij.
col. poſt pri. de cõſti. Itẽ facit etiã in ar.
nã ſi captus eſt bãnitus condẽnatus de
aliquo delicto q̃ velit ꝓbare tũc ſuã in-
nocẽtiã: tũc ſilr eodẽ tpe etiam aduerſa-
rius ſu⁹ poterit ꝓbare innocẽtiã ipſius
bãniti non obſt. lapſu tpis vt equalitas
ſeruet̃. Ita not. dixit Guido de ſuza. i. l.
ſeruũ q̃ꝫ. in. §. publice intereſt. ff. de ꝓc.
quẽ refert ꝛ ſeq̃t̃ Jo. an. in addi. Spe.
in ti. de accuſ. in. iiij. pte. in. §. fi. in add.
incip. ſunt ibi hec ꝟba ꝛc in ver. ſubdit
demũ ꝛc. de q̃b⁹ oib⁹ dixi in ſing. meo.
clxviij. incip. equalitas ꝛc. ¶ Pro q̃bus
faciũt dicta p Jaſ. in repeti. l. admonen
di. in. vij. col. poſt me. in verſi. Quis iſtud
dictũ. ff. de iureiu. ꝛ per Soci. in conſil.
ſuo. cx. incip. inſignis doc. ꝛc. in vlt. col.
in. iiij. vol. ꝛ per Jaſ. in. l. j. in. j. col. verſi.
adde ad hanc legem ꝛc. C. de iur. ꝛ fac.

igno.ꝛ in.l.ſciēdū in.§.ſi fundū.circa fi. ver.vlti.nota ꝛc.ff.qui ſatiſ.cogan.ꝛ vide que dixi in ſingu.meo.ccclxxxix.incipiē. tu ſcis ꝛc. Et faciūt optime dicta per Iaſo.in.l.ij.in.xv.col.in ver.decimo quero ꝛc.C.de iure emphy. ¶ Ex iſtis ergo pꝫ ꝙ p̱dicta priuilegia iudeoꝝ nō eſt ſublata facultas Chriſtianis ſe defendendi a malignitate ipſorum iudeoꝝ ꝛ a cōtinentia ꝛ exorbitantia dictorū ſuorum priuilegiorū:imo ſi cōtrarium diceret̃ eſſet valde iniquū ꝛ abſurdum ꝛ iudicio meo ſaperet quandā hereſim:vcꝫ ꝙ iudei Chriſti ꝛ Chriſtianorū inimici ꝛ rebelles cum eorūꝫ vſuris ꝛ priuilegiis poſſent nocere dāmificare ꝛ lacerare Chriſtianos:ꝛ ipſi Chriſtiani nō poſſent cōtra eorum fraudes ſe iuuare ꝛ ſibi ſuffragari. Eſſent eñ digniores ꝛ potentiores valde Chriſtianis ipſi iudei ſi offendentes ꝛ extorquentes cū eorūꝫ vſuris ſanguinē chriſtianorū vt faciūt nō poſſent in bonis ſuis ledi impune a xp̄ianis:cū habeamus ꝙ vim vi repellere lꝫ vt in iuribus vulgaribus. Et ſi hoc tolerar̃ nihil aliud ſupeſſet iudicio meo niſi ꝙ etiā ipſis iudeis venientibus ciues Chriſtiani irent eis obuiam cū baldachino ꝛ nudato capite facerent eis reuerentiā cū genuflexione ꝛ ſecus re cōmitterēt:ꝛ in totū paulatim ſubiugati eſſent Chriſtiani iudeis nefandiſſimis ꝛ hoc bene ſe ꝯmodaret p̄ñti calamitati tēpora in q̄ oīa vadūt retro:ſum:ꝛ oīa vadunt in preceps ꝛ p tranſuerſum ꝛc. Ulterius pro defenſiōe ꝛ tutela dicti Iaſonis qđ nō ſit in caſu noſtro cōdēnandus aliqua pena pro dictis pignoribus vt dicit̃ viciatis nec teneat̃ dicto hebreo ad aliqđ intereſſe clare oñdo vltra p̄dicta:ꝛ dico ꝓut ſupra tetigi qđ dict⁹ iude⁹ ſuperioribus annis mutuauit ad vſuras ipſi Iaſoni eius patri ꝛ matri q̃b⁹ eſt heres pro patre. Itē ꝛ fratrib⁹ ꝛ ſororib⁹ ipſius Iaſonis adeo ꝛ intātum ꝙ inter vſuras ꝛ pignora perdita apud ipſum hebreum ipſius Iaſonis ꝛ ſupradictorum cū maxima ipſorum iactura a damno ſuperlucratus eſt pluſq̈ centum quinquaginta ducatos:ꝛ hoc clare apparet ex libris dicti hebrei ꝛ etiam ex libris dicti Iaſonis ꝛ patris ſui:quo ſtāte neduꝫ nō dꝫ cōdē

nari in aliquo ipſe Iaſon ꝑ dictis pignoribus vicioſis:ſꝫ nec etiam poſſet puniri aliqua pena ſi furto ſubtraxiſſet:tot bona dicti hebrei q̄ aſcenderēt ad dictā q̄titatem dictoꝝ.cl.ducatorū. Ad qđ dicendū mouet̃ ꝛ nā ille cui detinentur aliqua bo
16 na iniuſte ab aliquo potente ✝ poteſt licite talia bona ab eo furtiue accipere ſm Inn.in.c.cū olim.extra de reſt.ſpo.quem refert ꝛ ſequit̃ Bal.in.l.ij.in.xv.col.ver. ſed nūquid per furtū.C.de ſerui.ꝛ aqua. ꝛ Bald.in reperto.ſuo in ver.dominiuꝫ in penul.col.ver.dñs pōt rem ſuam ꝛc. ꝛ Alexā.in cōſil.cccclxxvi.incip.pulchre reſpondet ꝛc.in.ij.col.ꝛ.d.Flo.in.l.itaq; in.iij.col.ff.ad.l.aqui.ꝛ Bald.in margarita ſua in verbo caſtrum in vltimo.ver. Ad qđ etiā faciunt dicta per Inno.in.c. q2 pleriq;.extra de immunitate eccleſia.
17 vbi dixit ✝ qđ licitū eſt creditori q̄ non poteſt probare creditū ſuū accipere quomodocūq; bona debitoris vt ſibi ſatiſfiat ꝙ dictum refert ꝛ ſequitur Bal.in.l.j.in.ij. col.C.de teſta.ꝛ.d.Alex.in cōſi.ſuo.cccclxxiiij.inci.viſa inquiſitione ꝛc.in.iij.col. ꝛ in cōſi.cxxxv.inci.circa primā.in.j.vol. ꝛ ibi in.v.col.dicit qđ ſi creditor accipit rē debitoris ꝑ ſibi ſatiſfaciēdo nō tenet̃ vi bo.rapto.q2 noluit rapinā committere:ſed credidit ſibi hoc licere ſubſiſtente cā debiti.allegat hoc voluiſſe Goffred. in libellis ſuis de quo latius ibi per eum de quibus etiā dixi in practica mea cauſarum criminalium in.xvij.charta poſt principium:quod vltimum dictum multum deſeruit caſui noſtro. Ex iſtis itaq; patet ꝙ licuiſſet dicto Iaſoni bona equiualentia vſuris ſibi ꝛ ſuis ablatis per dictum hebreum ipſi hebreo furto ſubtrahere ꝙ eſt plus ergo ſibi licuit callide et aſtute fraudē fraude repellere ꝛ decipere decipientē ac fallere fallentē cū pignoribus vicioſis ꝙ eſt minus ar.aut.multo magis.C.de ſacroſan.eccl. Eſſet ꝑfecto durū ꝛ pluſq̈ arduū ꝙ liceret iudeis ledere Chriſtianos ꝛ eis extorquere ſanguinem ꝛ viſcera:ꝛ ipſis Chriſtianis non liceret vim vi repellere ꝛ fraudem pellere fraude pari. Idcirco ex iſtis omnibus credo ſatis ꝑ predicta de iure cōſtare dictū Iaſonē pro dictis affertis pigno

ribus vicioſis nullā penā incurriſſe nec
quoquo modo teneri nec obligatū eſſe
dicto hebreo ſed imo ipm fore ⁊ eſſe ab-
ſoluēdū ⁊ liberandū ⁊ a carceribus rele-
xandū: ⁊ ita fiendum peto. Laus Deo cle
mentiſſimo.

Hippolytus de marſilijs.

1 Ut pauca dicas ſapiēti ⁊ multa intel-
liget.
2 Actore non pbante reus debet abſolui.
3 Iudex inqrēs ſuccedit loco accuſatoris
4 Teſtes ſingulares non probant.
5 Teſtes mille ſingulares tantum probant
qtum vnus.
6 Iudicium remotum debet probari per
duos teſtes conteſtes.
7 Inquiſitio nō pcedit niſi dicat qp res fu-
rata pertinebat ad talē iure dnij vel qſi.
8 Uerbum pertinere latiſſime ſumitur.
9 Mulier nō poteſt eſſe teſtis in cauſis cri
minalibus.
10 Teſtes examinati parte non citata nullā
faciunt probationem nec indicium.

Conſilium. lix.

Diuino preſidio inuocato i cā inquiſitiōis formate p curiā magnifici.d.prātis bonon. contra ⁊ aduerſus quendā Nicolaū nepotē rocij. In eo qd dicit eū furto ſubtraxiſſe quandam veſtē capellani Sancti Leonardi ⁊c. breuis ero tū propter claritatē rerū etiā qr alloquor doctiſſimos viros quibus pauca ſunt ſatis iuxta gl.in aut.de conſangui.⁊ vteri.fra-
1 tribus.circa princ.† que dicit pauca di-
cas ſapienti ⁊ multa intelliget. Dico igit ipſum Nicolaum eſſe abſoluēdū a dicta inquiſitione ⁊ ab omnibus in ea ɔtētis ⁊ hoc ex pluribꝰ ⁊ potiſſime ex regula illa
2 vulgata que dicit † qd actore nō probāte
reus dʒ abſolui.l.qui accuſare.C.de edē do.c.vt nrm.extra.vt eccleſia beneficia.l. actor.C.de pbatio.l.ij.ff.eo.c. accuſator vi.q.vlti.cū ſimili. Sed in caſu iſto curia inquirens nihil pbauit qd viribꝰ ſubſiſtat nec quo ad plenā pbationē nec etiā quo ad indicia vt ſtatim oſtendam: ergo
3 ipſe Nicolaus dʒ abſolui † cuʒ iudex in-
quirēs ſuccedat loco actoris ſeu accuſatoris.vt dixit Ang.de are.in tracta.maleficioꝝ in verbo hec eſt quedā inquiſitio. in.v.char.in prima col.⁊ latius p Alexā. in conſi.ſuo.lxiiij.incipi.viſo themate in ij.col.in.j.vol.vbi not.loquitur. Et premiſſis non obſtā.ſi dicat qd imo ex pte curie ſunt recepti ⁊ examinati tres teſtes vcʒ vna mulier ⁊ duo viri. Quia reſpondeo ⁊ dico quod lʒ ſint examinati dicti tres teſtes ɔ dictū nicolaū: tñ non nocēt ei nec quo ad indicia: nec ēt q̄ ad pbationem ⁊ hoc ex pluribus q̄ opponi poſſunt dictis teſtibus ⁊ maxime qr oēs pdicti teſtes ſunt ſingulares ⁊ nullū hñt conteſtē vt ipſi dicunt in eoꝝ depoſitiōibus: ex q̄ ſequit qp nō probāt nec faciūt indiciū aliqd ɔtra,cū.
4 Nā clarū eſt in iure † qd teſtes ſingulares nec in ciuilibus nec in criminalibus pbant vt hr in.c.bene.extra.de elec.in.c.cū dilectꝰ.eo.ti.in.c.lʒ cām.vbi p oēs de proba.in.l.qui falſa vel varia.ff. ⁊ in.l.ob carmē.ff.de teſt.cū ſi. Quinimo
5 etiā ſi eſſent † mille teſtes ſingulares nō
probarent: qm tm pbant mille teſtes ſingulares qtū vnꝰ ſm Bal.in.l.iuriſiurādi.C.de teſt.⁊ in.c.tā literis.extra co.⁊ in additio.ſpe.in tit.de teſte.in.iiij.col.ver. etiā mille ⁊c.⁊ tanto magis operat dicta ſingularitas in dictis teſtibus eo qr non deponunt affirmatiue de aliquo furto vl maleficio immediato: ſʒ deponūt oēs ipſi ſup aliquibꝰ circūſtantijs remotis ⁊ mediatis a dicto furto intētatio vt: pʒ clare ex dicto ipſoꝝ: q̄ caſu nihil probāt: qr qñ tractat de pbādo aliqd remotū ⁊ media
6 tū a maleficio ad hoc vt reſultet † indi-
ciū neceſſe eſt vt tale remotū ⁊ mediatuʒ pbet ad minus per duos teſtes cōteſtes iſta eſt gl.or.⁊ ſatis vulgata in.l ſi.C.fami.hercif.quā ibi no.⁊ ſequuntur doc.et idē dixit Bart.in.l.ſi.ff.de qōni.in vlti. col.⁊ in.l.admonendi.in.xj.col.ff.de iure iu.⁊ Inn.in.c.ſicut.extra de ſimo.el.j.et Cy.in.l.iij.C.ad.l.iuliam maie.et voluit Bald.in.l.ij.in.j.colū.C.quorum appel. non recip.et in.l.ſi quis ex argentarijs in.§.quod ſi plures.ff.de eden.et Ange. in aut.de teſta.imperfec.in principio.in ij.colum.in verſic.nota diligenter.⁊ in.l. fina.in princ.ff.quod met.cā.et Ange.de

are.in trac.maleſi.in verbo fama publica.in.ij.char.in ver' quero qualiter pbet indicium ⁊c.⁊ Alexā.in cōſi.ſuo.ccxxiij. incip.viſo pceſſu.⁊c.in.ij.col.⁊ in conſil. xviij.inci.viſo proceſſu.in vlti.colū.in.j. volu.⁊ Sali.in.l.fi.C.de qōni.⁊ idē volue runt alij plures doc.in alijs pluribꝰ ⁊ diuerſis locis quos adduxi in.l.ſ.in.§.idez cornelio.⁊ in.d.l.j.§.preterea in.xvij.co. ver.preterea contra dictū.⁊ in.l.de minore.in.§.pluriū.in.xviij.col.ꝟ.qḋ aūt.⁊ in d.l.vnius facinoris.§.teſtes torquē.in.j. col.ff.de qōni.Cum ergo dicti:oēs teſtes ſint ſingulares in eorum dictis ⁊ nullum habeat conteſtem'ergo merito dictū ſeu teſtimoniū eoꝶ nō habet nocere ipſi Nicolao inquiſito cū vt dixi nō deponāt,de ipſo delicto:ſed circunſtantijs ipſiꝰ delicti vt.ſ.dixi.¶ Preterea qḋ dictus Nicolaus inquiſitus de iure ſit abſoluēdus a dicta inquiſitione nedum ſtātibus predictis:ſed etiā eſſet abſoluēdus etiam ſi dicti teſtes ꝯtra eum deponerent de viſu de dicto maleficio ⁊ etiam ſi dicti teſtes eſſent omni exceptione maiores.Qḋ omnino nā ad hoc vt inquiſitio de furto pcedat cōtra furē ⁊ ſufficiens ſit ad cōdēnandum eū de furto neceſſe eſt ꝙ in ipſa inquiſitione nō ſolum dicaꝶ qḋ ipſe inquiſitus acceſſit ad domū talis et furto ſubtraxit veſtē pecuniam vel aliquid aliud qḋ pertinebat ad ipſum talem:ſed eſt ne-
7 ceſſe ꝙ in ipſa inquiſitione dicatur † qḋ talis res furata pertinebat ad talem iure dominij vel quaſi:alias non pcedit inq̄-
8 ſitio:ſed corruit:q̄ꝛ illud † verbum pertinere latiſſime ſumiꝶ ⁊ comprehēdit etiā eum cui debetur actione perſonali vt hꝫ in.l.verbū pertinere.ff.de ver.ſig.⁊ ideo nō cōpeteret accuſatio vel inquiſitio pro furto:⁊ ſic debet ſequi abſolutio.ita ſingulariter ⁊ mirabiliter dixit.d.Maria. ſoc.in conſi.ſuo.viij.incipi.omnipotens deus aliter incip.viſis ⁊ diligenter.in.ij. col.vbi dicit qḋ ita ſing. conſuluit Bar. in ꝯſi ſuo.cliiij.incip. vꝫ.dicē.dictos accuſatos ⁊c.⁊ hoc per no.in.l.ſ.j.§.ſceuola. ff.ſi q̄s teſta.liber.eſſe iuſſ.fue.⁊ per Cy. in.l.ſi abducta.C.de furtis.de quo dicto dixi ego in ſingulari meo.cclxxx.incipi. ſtatui omnino ⁊c.¶ Ex iſtis ergo patet de victoria ſꝫ:de neceſſaria abſolutione ipſius Nicolai:lꝫ etiā alie rationes p dicta abſolutiōe ſua adduci poſſent vtꝫ ꝙ inter illos tres teſtes cōtra eū examinatos eſt vna mulier que non poteſt eſſe te-
9 ſtis in tali caſu ꝙ de iure cautū ſit † quod in cauſis criminalibus mulieris nō poſſunt eſſe teſtes vt habetur in.c.forus.§. teſtes cū gl.ibi de ver.ſig.⁊ in.c.mulierez. xxxiij.q.v.⁊ no.in.c.tam literis.de teſti.⁊ voluit Jaco.de are.in.l.q̄ teſtamento.ff. de teſta.⁊ ſenſit Spe.in'ti.de teſte.§.j.ver. item qḋ eſt mulier.⁊ ibi Joā.an.clarius. ⁊ voluit Inno.⁊ alij.in.d.c.forus.⁊ doc. in.d.l.qui teſtō in.§.mulier.⁊ Ale.in ꝯſi. ſuo.xj.incipiē.circa primum dubium.in penul.col.in.ſ.volu.⁊ in conſi.ſuo.xix.incipiē.viſo proceſſu in.j.col.⁊ in ꝯſi.xxiiij. incipiē.aiaduerſis.in.j.col.in.ij.volu .de quo latius valde ⁊ copioſius dixi alias in repeti.mea.l.fina.C.de proba.in.viij. charta.¶ Itē poſſet etiam impugnari in totū dictum ſeu teſtimoniū dictoꝶ teſtiū
10 † cum fuerint examinati parte nō citata: quo caſu nullam faciunt probationem nec indicium vt not.dixit Ang.de are.in tracta.ſuo maleficio.in ver.fama publica in.ij.char.in ver.qualiter.vbi allegat Bar.hoc dicentē in.l.fi.in fi.ff.de q̄ſtioni.⁊ hoc etiam voluit Salice.in.l.fi.in fi. C.de queſtiōi.⁊ Bal.in.l.iubemus.in.ij. col.ver.itē dixi.C.de probatio.⁊ Ange.in repetitio.l.ſi vacantia.in.xxvij.colum.C. de bo.vacā.libro.x.⁊ Innocē.in.c.per inquiſitionem de elec.⁊ Abb.in.c.bone el. primo.in.iij.colum.poſt Innocen.ibi de electio.⁊ in conſilio ſuo.lxv.incipien.habita ſuper|contentis ⁊c.in primo volu.⁊ in conſi.clxxix.incipien.in cauſa angelorum in.iij.colum.⁊ in.l.fi.C.de queſtioni.⁊ Bal.in additio.Spec.in tit.de ſenten.in penulti.verſic.incipi.illud adhuc nota ⁊c.de quo etiā dixi in.l.ſ.in princi. in.ij.colum.in fine.ff.de queſtioni.et in repeti.mea.l.fin. C.de probatio.in.xxxvij. char.¶ Ex quibus oībus clare ⁊ lucide apparet de victoria ⁊ de indubitata abſolutione dicti Nicolai:⁊ ita concludo. Laus deo omnipotenti.

Hippolytus de marſilijs.

1 Raptor punitur pena mortis de iure communi.
2 Procurator vbi imponitur pena mortis puta in caſu raptus pro abſente cõparere non poteſt ⁊ ibi. ſ.
3 Defenſio rei etiã nemine inſtante: a iudice ex officio querenda eſt.
4 Debet illud verbum poſitũ in. l. ſi non defendatur eſt verbum neceſſitatis.
5 Iudici qñ cõmittit aliquid expediendũ ex officio: illud ſemper intelligit eſſe neceſſitatis.
6 Iudex eſt miniſter Dei in terris.
7 Iudex dʒ iudicium ſuum cõformare cuʒ veritate.
8 Iudex qui ſeruando literã ſtatuti offendit conſcientiam et veritatem animam occidit.
9 Litera occidit: ſpiritus autem viuificat.
10 Iudex debet omni conatu perquirere veritatem.
11 Iudex veritatis ꝓbatiões debet ampliare ⁊ eis fauere.
12 Imperator monet nos eſſe amatores veritatis.
13 Ueritas ſuper omnia amanda eſt.
14 Arbitrator debet laborare pro veritate inuenienda.
15 Ueritas eſt mater iuſtitie.
16 Sentẽtia dʒ habere fundamentũ veritatis ⁊ iuſtitie.
17 Contumax lʒ ex forma ſtatuti habeatur ꝓ cõfeſſo: ſi tamẽ ꝯſtat de eius innocẽtia non poterit condemnari.
18 Publicatis atteſtationibus ſuper eiſdeʒ vel directe cõtrarijs capitulis teſtes examinari nõ poſſunt.
19 Cautela qđ cõtra cle. teſtibus de teſtibus recipiant teſtes eſt qđ pars det nomina teſtiũ iudici ⁊ ſe abſentet.
20 Iudex ex officio dʒ occurrere manifeſte iniquitati etiã ſi parti ſit ꝑcluſa via ⁊c.
21 Pena eſt cõmenſuranda delicto.
22 Iudex ẽt ꝯtra verã ⁊ ſpõtaneã rei ꝯfeſſioneʒ ex officio teſtes recipit ad defenſam inno tenet etiã publicatis atteſtatiõibus.
23 Procurator admittit in caſu criminali quotieſcũqꝫ ex forma legis vel ſtatuti ꝓcedi põt ad cõdẽnationem contra reum contumacem.
24 Cautela eſt ꝙ inſtructor porrigat capitula curie ſuꝑ quibus poſſit petere defenſiones rei ⁊ nominet teſtes ⁊ ꝓteſtet curie, vt velit veritatem inquirere.
25 Statuta non debẽt eſſe ſuperflua ⁊ ludibrio facta.
26 Statutuʒ qñ tollit excep. ⁊ defenſionem intelligit etiã precludere viam recurſus ad officium iudicis.
27 Barto. in. l. prima. §. ⁊ parui videt ſibi cõtrari9 ⁊ nõ videt tenẽda eius opinio. ibi nume. 29. nec eſt indiſtincte vera ibi nume. 30.
28 Exceptio eſt defenſio.
29 Exceptio lʒ tollatur a ſtatuto non tollit recurſus ad officium iudicis.
31 Mulier rapta ⁊ abducta dʒ interrogari a iudice an ꝑ vim vel ſpõte fuit abducta vt veritas habeatur ibi per totum conſilium.

Conſilium. lx.

Sermonem rectuʒ impone ori meo domine: vt veritatem ⁊ iuſtitiam loqui valeã in preſenti dubitatione. Attento tenore inquiſitionis formate pe. d. prẽtem boñ. ⁊ eius curiam contra ⁊ aduerſus Leonẽ de mareſcotis. De duobus dubitari contingit Primo: vcʒ an in dicta cauſa poſſit interuenire procurator vel defenſor ꝓ ipſo leone inquiſito: an vero ipſe Leo teneatur perſonaliter comparere ⁊ ſe pñtare ad carceres. Secundo dubitãdum venit caſu ꝙ ipſe Leo de iure veniret ꝯdẽnãdus qua pena deberet condẽnari an. ſ. pena mortis an ṽo pena pecuniaria. Circa primũ videt prima facie dicendũ dictũ Leonẽ debere ꝑſonaliter cõparere ⁊ nõ poſſe cõparere ꝑ procuratorẽ defenſorem nec ꝑ aliã interpoſitã ꝑſonã ⁊ hoc qꝛ ꝓ crimine intentato in. d. inquiſitione venit imponẽda pena mortis tã ex forma ſtatutoꝝ ꝙ̃ etiã de iure cõi: vt ptʒ in
1 ſtatuto poſito ſub rub. de pena † perſonã aliquã alteri ſubiectã deſpõſantis: vel de domo extrahẽtis ⁊c. in pn. Et de iure cõi ptʒ ex text. l. j. C. de rap. ṽgi. ⁊ l. raptores. C. de epi. ⁊ cle. ⁊ l. qui cetu. §. q vacãtẽ. ff. ad. l. iul. de vi pu. ⁊ §. ſi autẽ. inſtit. de pu-

bli.iudi.ꝛ pꝫ etiā ex his q̄ hñr in.c.in ar
chiepiſcopatu.de rapto. Sꝫ vbi agit̄ de
pena vltimi ſupplicij vł mutilatiōis mē
broꝝ nō pōt re⁹ ꝯparere per ꝓcuratorē
2 ex forma ſtatutoꝝ ꝛ plurium prouiſio-
nuꝫ ciuitatis bononie: ꝛ etiā de iure cōi
vt hr̄ in.l.pe.§. ad crimē.ff.de pub.iud.
ꝛ i.l.ſeruū quoqꝫ i.§.publice itereſt.ff.de
ꝓcura.ꝛ i.c.veniēs.extra de accu.ꝫ dict⁹
Leo nō poterit i hac cā cōparere ꝑ ꝓcu
ratorē nec ꝑ intermiſſam ꝑſonā:ſꝫ tene-
bit̄ ꝑſonaliter i hac cā cōparere ꝛ ſe pñ-
tare ad carceres. Sꝫ p̄dictꝭ nō obſtātib⁹
cōtrariū indubitāter puto verius i caſu
nr̄o.ſ.qđ dictus Leo poterit in hac cau
ſa comparere per procuratorē vł ꝑ aliā
mediā ꝑſonā:ꝛ nō tenebit̄ ꝑſonalr̄ ꝯpa-
rere. Ad qđ oſtēdēduꝫ p̄mitto aliqua tā
in iure q̄ꝫ in facto. Primo premitto qđ
q̄ties aliqua mulier volēs ꝛ ꝯſentiēs ab
ducit̄ lꝫ ꝯ̄ volūtatē p̄ris:tal' abducēs nō
dꝫ puniri aliq̄ pena corꝑali ſꝫ dꝫ puniri
pena lib.mille. Ita exp̄ſſe cauet̄ ex diſ-
poſitione ſtatuti poſiti ſub dicta rub. de
pena perſonā aliquā alteri ſubiectaꝫ de
ſponſantis:vel de domo extrahētis ꝛc.
3 poſt princip. ¶ Scđo p̄mitto † q̄ꝫ iudex
etiā nemine inſtante dꝫ ex officio quere
re defenſiones rei ꝛ eius innocentiā.l.ſi
nō defendant̄.ff.de penis. voluit Bar.
ꝛ alij in.l.j.§.ſi.per illum tex.ff.de qđ. et
d.Alexan.in cōſi.ſuo.cccclxxvj.inci. pul
chre reſpondet ꝛc.in fine.ꝛ Ange.in ꝯſi.
ſuo.cccviij. incip.factū tale eſt. Chriſto-
forus Petri ꝛc.i vl.col.ante ſi.ꝛ Raph.
cu.in cōſi.ſuo.cxxxiiij.incip. viſis denū-
cia.in.ij.col.poſt me.ꝛ Bar.in cōſi.ſuo.
c.inci.a domino Cyno de bononia.i vlt.
col.ꝛ in cōſi.cvij.incip. viſis ſtatutis.et
in.l.iiij.in.§.hoc autē iudiciuꝫ.ff.de dā.
infec.in conſi.ſuo incip.factum ſic pro-
ponit̄. Bernarduti⁹ percuſſit Hercu-
lanū:qđ conſiliū refert ꝛ ſequit̄ affirmā-
do hāc partē Pau.de ca.in ꝯſi.ſuo.xxx-
iiij.inci.ſuper primo queſi:o.in.ij.col. qđ
etiam voluit ipſe Pau.de ca. in ꝯſi.ſuo
ccvij.incip.ſuꝑ primo ꝛc.in vl.colū.ꝛ.d.
Bartho.cep.i ꝯſi.ſuo.xlvij.ici.q̄dā dn̄s
i pvl.col.ꝛ in cōſi.ſuo.xlviij.inci.Q̄ꝫ.ia
vlti.col.ꝛ hoc nedum pōt facere ipſe iu
dex:ſed imo ad hoc tenetur: q̄m verbuꝫ
4 debet poſitum in.d.l. ſi defendant̄. † eſt
verbū neceſſitatis ꝛ importat neceſſita-
tē ſm̄ gl.in cle.attendētes.in ꝟbo dꝫ. de
ſtatu mo.quā approbat.d. Feli.in.c. ex-
ceptionē in.iij.col.de excep.circa me.et
ꝓbat̄ in.l.j.ff.qđ quiſqꝫ iur.ꝛ in.l. pretor
in pn̄.ff.de edē.ꝛ voluit glo.ꝛ ibi doc.in
c.ꝓpoſuit.de ap.ꝛ Bar.in.l.iij.C.de pi-
gno.ꝛ Ang.i.l.ſ.C.quō ꝛ q̄ñ iudex. Pro
5 quo facit: † nā q̄ñ cōmittit̄ iudici aliq̄d
expediendū ex officio ſemper intelligi-
tur illud eſſe neceſſitatis niſi exp̄ſſe di-
ceret̄ in iure qđ ſit in ei⁹ arbitrio facere
vel nō facere. Ita dixit Car.in.d.c.exce-
ptionem:vbi etiā dicit ita dixiſſe in.c.ſ.
de dilatio.ꝛ cū refert ꝛ ſeq̄t.d.Feli.in.d.
c.exceptionē.in.ij.colū. His ō iſtis p̄ſup-
poſitis dico q̄ ipſe Leo nō tenet̄ ꝑſona
liter cōparere:ſꝫ pōt cōpere ꝑ intermiſ-
ſaꝫ perſonā:q2 caſu quo aliquo mō ap-
pareret qđ ipe abduxerit dictā Luciam
eam abduxit volentem ꝛ de voluntate
ipſius Lucie imo ex rogatu ꝛ precibus
ipſi⁹ Lucie: quo caſu ceſſant oēs q̄lita-
tes poſite in.d.inq̄ſitione vcꝫ q̄ dictam
Luciem ꝑ vim ꝛ de facto armata manu
dole ſe ꝛ contra voluntatem ipſius Lu-
cie eam extraxit de domo ꝛc. Quod au-
tem abduxerit eā ſic:vt.ſ. volentem ro-
gantem ꝛ conſentientem apparet ex di-
cto teſtimonio ipſi⁹ Lucie facto in plu-
ribus locis ꝛ coram pluribus perſonis
fidedignis ꝛ maxime vt mihi relatum
eſt corā Reuerē.dn̄o gubernatore hui⁹
ciuitatis ꝛ corā ſuis auditoribus: ꝛ for-
te dicta Lucia dꝫ hoc dixiſſe ꝛ teſtificaſ
ſe corā.d. ptāte ꝛ ei⁹ curia. Et caſu quo
hoc non dixit dicto.d. poteſtati ꝛ curie.
ꝓ veritate habenda debet ipſe.d. ptās
oī poſſe ſuo ꝛ oī ingenio querere hr̄e di
ctū ipſi⁹ Lucie ſuper hm̄ōi re nō modi-
ce importāte ꝛ p̄iudicij:ꝛ ad hoc facien
dum ꝛ querendum omni conatu vt ve-
ritas appareat ꝛ eluceſcat tenet̄ ipſe.d.
poteſtas. Nā vt inquit Pau. de caſt. in
cōſi.ſuo.cccij.inci.iudex. in prin. vbi di-
6 cit qđ iudex eſt miniſter Dei in terris:
vt in.c.neqꝫ.xx.q.j.ꝛ.xxiiij.queſtione.v.
c.non ſolū.ꝛ ſubdit qđ vt ipſius iudicis
prodeat de vultu Dei iudicium qui eſt
via veritas et vita: vt in.c. vt noſtrum.

extra de appel. ⁊ in. c. j. in pri. vt eccleſi.
7 benefi. † debet iudiciũ ſuũ cõformare cũ veritate ⁊ ipſam ſummope iuuare ⁊ ad lucẽ pducere. allegat. l. fi. ff. de pb. ⁊. l. illicitas i. §. ṽitas. ff. de offi. pſi. ſubdit poſt
8 ea ipſe Jpau. de caſt. in. d. conſi. † q̄ ſi litera legis vel ſtatuti ſeruata repugnante cõſciẽtia iudex veritatẽ offendat vr̃ ſuppliãte edificat ad gehennã ⁊ aiam occi-
9 dit: cũ ſcriptura: dicat † quod litera occidit ſpiritus autẽ viuificat. ¶ Dicit etiã qđ iudiciũ nõ ſolũ in conſpectu ſummi iudicis ſordeſcit quando veritas derelinquit: ſed etiam ab ipſis legibus damnatur. Et faciunt etiam dicta p. Ange. in conſi. ſuo. ccxc. incipien. titi9 fuit inqui-
10 ſit9. vbi dicit † q̄ iudex debet omni via ⁊ omni conatu perq̄rere veritatẽ ⁊ dꝫ ipſam veritatẽ ſummopere iuuare ⁊ ad lucẽ pducere in maleficijs potiſſime ad defenſam per. l. j. §. fi. ff. de q̄ſtio. ⁊ voluit etiam ipſe Ang. in conſi. ſuo. ccxxij. inci.
11 bene ⁊ egregie ⁊c. in pn. † Dꝫ etiam ipſe iudex ṽitatis pbatiões ampliare ⁊ eis fauere vt ſalue ſint: vt hr̃ in. l. curẽt. ff. de teſti. ⁊ in. l. ne q̄d. §. de his. ff. de incẽ. rui. ⁊ naufr. ¶ Pro q̄bus etiã faciunt dicta per Bal. in. c. j. in. iij. col. extra de offi. iu-
12 di. vbi dixit † q̄ iudex dꝫ oib9 modis laborare pro veritate inueniẽda. Et faciũt dicta per. d. Fran. de crema. in cõſi. ſuo. incip. sereniſſimus Jmperator ⁊c. i princi. qđ conſilium eſt inſertũ inter cõſilia. d. Alexan. ⁊ eſt mihi nu. ccccxvij. vbi
13 dicit † q̄ Jmperator monet nos eſſe veritatis imitatores. allegat. l. ſ. i fi. C. de dediti. lib. tol. Et ſubdit qđ veritas ſuper omnia amanda eſt: vt dixit iurecõſult9 in. l. itẽ legatum. ff. de condi. ⁊ demon. qđ etiã dixit Sozi. in cõſi. ſuo. viij. incip. viſis ⁊ diligẽter. poſt pnc. Et faciũt etiã dicta p. d. Car. in ꝯſ. ſuo. cxlſ. inci. i q̄one
14 illoꝝ poſt pn. vbi dixit † qđ nedũ iudex: ſed etiã arbitrator dꝫ laborare p ṽitate inueniẽda. allegat bonũ tex. in. l. is apđ quẽ. C. de eden. ⁊. c. indicãtẽ. xxx. q. v. Et dixit Specu. in ti. de teſte. in. §. qualiter aũt. in ṽ. deideq; qđ iudex dꝫ curare ne ṽitas pereat vel occultet. Et rõ pdictoꝝ
15 oĩm eſſe põt † q2 veritas eſt mater iuſtitie vt dixit Bal. in. l. libertini. ff. de ſtatu homi. ⁊ dixit Bal. in. l. nemo per illum tex. C. de ſenten. quem refert ⁊ ſequitur Jaſ. in. l. iuſtitia. in pn. ff. de iuſti. ⁊ iur. q̄ ſnia dꝫ hr̃e fundamentũ ṽitatis ⁊ iuſtitie legib9 approbate. Et vltra iura cõia
16 † qđ iudex teneat oi mõ via ⁊ diligentia inuenire veritatem in delictis et cauſis crialib9 cauet etiã ex forma ⁊ tenore cuiuſdã puiſionis inſerte inter ſtatuta criminalia hui9 ciuitatis: ⁊ icipit q2 paruã leuitas ⁊c. i. §. ordinam9 ⁊c. vbi hoc bis geminat qđ ẽt cõtinet ſub alia puiſione inci. puidere volentes añ fi. Et ſic de iure cõi et de iure municipali apparet q̄ iudex dꝫ oi via ſtudio ⁊ diligẽtia pq̄rere ṽitatẽ rei. qđ ẽt firmat Bal. in repe. l. cũ mulier. in vi. col. ff. ſol. ma. Jſtis ꝯſtãtib9 dico qđ. d. ptãs ⁊ ei9 curia: ⁊ ſilr do. auditor Reuerẽ. d. gubernatoris adiunctus. d. ptãti in baccã ſi nõ audiuerunt circa hac cauſaꝫ dictã Luciã debent ex officio eoꝝ p ṽitate inueniẽda interrogare ⁊ diligẽter examinare dictam Luciãq; meli9 ſcit veritatẽ huius rei vcꝫ an fuerit per vim ⁊ cõtra eius volũtatẽ abducta a dicto Leone quã aliqua alia pſona viuens. Et repta veritate ex dicto ipſius Lucie patebit qđ ipſe Leo non põt quoquo modo in baccã condẽnari in aliqua pena capitali: ſꝫ caſu quo poſſet aliqua pena condẽnari condẽnabit in pena pecuniaria: ⁊ p ꝯſis poterit conparere p pcuratorẽ. ¶ Jtẽ vltra pmiſſa q̄ dict9 Leo poſſit i hoc caſu cõparere p pcuratorẽ habita veritate hui9 rei vt dixi nõ obſtãtib9 dictis iuribus ⁊ dictis ſtatutis ⁊ puiſionib9 moueor. Nã ſtan-
17 te ſtatuto † q̄ cõtumax habeat p ꝯfeſſo. tñ ſi liquet iudici talẽ cõtumacẽ eſſe innocentẽ eius de quo inquirit: nõ poterit tamẽ nec debebit ipſe iudex talẽ contumacẽ cõdẽnare. Jta ing. dixit Bart. in conſilio ſuo. c. incipien. a. d. Cyno de bononia. in vltima col. per dictã. l. ſi nõ defendantur. ff. de penis. ⁊ ita etiã colligitur ex verbis Bald. in rubrica. C. de mann. vindic. ⁊ voluit Cepol. in conſilio ſuo. xlix. incipien. q̄q̄. in vlti. colũ. ⁊ in cautela ſua. ccliiij. incipien. ſimilem cautelã. ⁊ in cau. ſua. inci. lxviij. in cã criminali ⁊c. Pro quibus optime faciunt

dicta per gl. Bart. ꝛ docto. in. l. ſeruum
quoqꝫ. in. §. publice. ff. de ꝓcur. et in. l. pe.
in. §. ad crimē. ff. de publi. iudi. ꝛ per Ce-
po. in cōſi. ſuo. xxix. incip. viſo ꝓceſſu. in
antepe. col. ꝑ Band. in trac. ſuo malefi.
ſub rub. de queſtio. ꝛ tor. circa. v. colum.
ver. ſed quid erit de queſtione ꝛc. et per
Gui. de ſuza. in trac. ſuo de tormentis. in
x. col. ver. ſed quid erit de q̄ſtione. et per
d. Fran. de are. in cōſi. ſuo. ccxlvij. incip.
viſa conſultatione. in. iij. ꝛ. iiij. col. Item
corroborant̄ predicta: nam lꝫ ſit preclu-
ſa via ipſi Leoni inquiſito cōparēdi in
hac cauſa ꝑ ꝓcuratorē vt cauet̄ i dictis
ſtatutis ꝛ prouiſionibus: attamen non
eſt ꝓhibit⁹ iudex vt dixi examinare di-
ctam luciā ꝛ ab ea habere veritatem: an
fuerit abducta volēs vel cōtra volūtatē
ſuā: imo hoc pōt facere ipſe iudex etiam
ad req̄ſitionē agētiū ꝓ dicto Leone ab
18 ſente. † Ad quod dicendū moueor a ſi-
mili: nā clarum eſt in iure ꝙ publicatis
atteſtationib⁹ non poſſunt teſtes recipi
ſuper eiſdem capitulis vel directe ꝯꝛijs
tam in cauſa principali ꝙ̄ in cauſa ap-
pellationis. cle. teſtibus. de teſti. habet̄
in. c. fraternitatis. et in. c. cum clamor. et
vtrobiqꝫ per ſcrib. extra de teſti. ꝛ i aut.
at qui ſemel. C. de ꝓba. ꝛ in. §. quia vero
in aut̄. de teſti. attñ etiā iſto caſu nō ob.
tali publicatione iudex ex offō ad vtili-
tatem partis poterit alios teſtes recipe-
re ſm̄ Bal. in. l. ampliorē. in. ij. col. C. de
19 appel. vbi dicit † ꝙ cōtra clemētinā teſti
bus. de teſti. eſt remediū ꝙ ille q̄ nō pōt
ꝓducere teſtes ꝓpt̄ didicita teſtificata
det nōia teſtiū iudici: ꝛ abſentet: et tunc
iudex in quo non timet̄ ſubornatio reci-
piat dictos teſtes ac iuramenta ꝛ depo
ſitiōes ꝛ valebit eoꝝ teſtimoniū qđ dicit
eſſe mirabile: qđ dictū refert et ſequitur
Paul. de ca. in cōſi. ſuo. ccclxix. incip in
caſu de quo querit̄. in pe. col. vbi ꝓ hac
doctrina plura alleg. in ſili. ꝛ illud dictū
Bal. etiā refert ꝛ ſequit̄ Lu. ro. in cōſil.
ſuo. cccclxix. inci. in eo qđ querit̄. li fi. et
in repe. rub. ff. de arbi. in. xj. colū. in ver.
itē habeas ꝛc. Et illud dictū Bal. etiaꝫ
refert ꝛ ſequit̄ Barba. i. c. ad petitioneꝫ
in. ij. col. ver. vlti. not. extra de accuſa. et
do. Alex. in. l. iiij. in. l. hoc| autē iudicium
in. iij. col. ff. de dā. infec. ꝛ. d. Bar. cepo. i
cautela ſua. clxvj. incipiē. regulariter ꝛc.
Pro qua doctri. faciūt optime dicta per
eundē Bal. in. l. tranſigere. in. iij. col. in
ver. ꝛ ideo iudex q̄ ſuſpicat̄. C. de trāſac.
ꝛ ꝑ Io. an. i. c. ij. in fi. de iura. calum. li. vj.
in nouel. ꝛ per Lu. ro. in cōſi. clxxvj. inci
cipiē. iſte ſunt reſpōſiones ꝛc. in pe. col.
in fi. ꝛ ꝑ Bal. in addi. ſpec. i ti. de execu.
ſen. in vlt. colū. ver. ſed nunq̄d poſtq̄. et
per Bal. ſuꝑ ſtatutis. in verbo cōcluſio.
Et faciūt q̄ plura ꝛ plura alia q̄ ad hoc
ꝓpoſitū adduxi in. l. j. §. fin. in. iij. colū. ff.
de qō. ¶ Modo i ꝓpoſito dico ꝙ iudex
nō obſtāte ꝓhibitiōe iuris cōis ꝛ ſtatu-
ti que eſt ꝙ non admittant̄ ꝓbationes
ſeu teſtes pro reo criminaliter inquiſito
niſi ipſe ꝑſonalr̄ cōpareat vt dixi. ſ. tñ
pōt ꝛ dꝫ iudex in caſu noſtro recipere te
ſtes pro veritate habenda. Nam appet
ꝓhibitio iuriū volentiū ꝙ poſt publica-
tas atteſtationes vel poſt didicita teſti-
ficata non poſſint vlterius recipi teſtes
ſuper eiſdē capitulis vel directo ꝯꝛijs et
tñ iudex pōt teſtes recipe: vt. ſ. oſtēſum
eſt. ergo eodē modo in caſu noſtro non
obſtante dicta ꝓhibitiōe legis et ſtatuti
poterit ipſe iudex in fauoreꝫ innocentie
teſtes recipere ſcꝫ dictū ipſi⁹ lucie que
dicit̄ ꝑ vim fuiſſe abducta: imo magis
videt̄ dicēdū ꝙ in caſu noſtro ipſe iudex
debeat examiare dictā luciā ad fauoreꝫ
q̄ i caſu dicte doctrīe Bal. q2 ipſe bal.
loquit̄ in cauſa ciuili: nos aūt loq̄mur in
cauſa criminali in qua tractat̄ de pena
vltimi ſupplicij q̄ valde maior eſt quacū
qꝫ pena ciuili vel pecuniaria. l. in ſeruo-
rum. ff. de penis. ꝛ vbi maius ē periculū
ibi cautius eſt agēdū. c. vbi periculuꝫ. de
elec. in. vj. Et vltra predicta ꝙ. d. ptās et
ei⁹ curia non ob. abſentia dicti Leonis
debeat ꝓ veritate habenda examinare
dictā luciā ēt nemine inſtāte facit optu-
me no. ꝟbū Hoſtiē. in. c. q̄ntanallis. de
20 iureiur. vbi dixit † ꝙ iudex ex officio ſuo
dꝫ occurrere manifeſte iniquitati etiā ſi
parti ſit precluſa via ꝑ pactū vel per ſta-
tutū: qđ dictū refert ꝛ ſeq̄t̄ Pe. de anch.
in ꝯſi. ſuo. clxxvj. inci. viſis ꝛc. poſt prin.
pro quo dicto etiā faciūt plura: ꝛ plura
alia que adduxi i materia equitatis. in

l.ij.§.fi.in.iij.col.ff.de queſtio. ¶Debet ergo.d.poteſtas occurrere huic iniqtati que reſultaret cõtra dictũ leonẽ et ei⁹ domũ ꝛ familiã ſi cõtra veritatẽ ꝯdẽnaretur ſm tenoꝛẽ ꝛ qualitates intentatas in dicta inqſitione: ꝛ ſic offenderetur re-
21 gula iuris que eſt † ꝙ qs nõ dꝫ in plus cõdẽnari nec puniri ꝙ̃ deliquerit: et pena eſt ꝯmẽſurãda delicto. vt in aut. oẽs peregrini. C.cõia de ſucceſ.ꝛ in.c.felicis in.§.illud aũt.de penis.in.vi.Itẽ ad predictorũ cõfirmationẽ adduci poſſunt q̃ voluit do.Fran.de are.i cõſil.ſuo.cxlvij.
22 incip.viſa cõſultatione ꝛc.vbi dicit † ꝙ etiã cõtra verã ꝛ ſpontaneã cõfeſſioneꝫ rei iudex ex officio recipit teſtes ad defenſam rei in cauſa criminali.de quo dicit eſſe caſum.in.l.j.in.§.ſi quis vltro. et ibi Bart.ff.de queſtio.ꝛ clarius habeť p Bar.in.l.iiij.in.§.hoc autẽ iudiciũ.ff. de dã.infec. Item ſubdit poſtea.d.Fran. in.d.cõſi.illud eſſe indubitatũ ꝙ iudex ex officio ſuo nõ ſolum ad defenſam rei abſentis põt teſtes recipere lꝫ ſint publicate atteſtationes ſed etiam ad hoc teneť ipſe iudex.ita no.Bar.ſm eum in diſputatiõe ſua quaꝫ refert in.d.l.iiij.§. hoc aũt iudiciũ.ff.de dam.infec.ꝛ i.l.ij. in fi.ff.de qõ.ꝛ in.d.§.ad crimẽ.ꝛ in.d.l. ſeruũ quoqꝫ.in.§.publice.de quo etiam ponit Bal.poſt Bar.in aut.atq̃ ſemel C.de pba.ꝛ moder.in.c.fraternitatis.extra de teſti.Quinimo fortius dico ꝙ etiã ſi aliquis procurator affinis vel amicus ipſi⁹ leonis inqſiti peteret vt dicta lucia examinareť p veritate habẽda ꝛ pro defendenda innocẽtia dicti Leonis deberet admitti ſm doctri.Bart.in plurib⁹ locis relatã a dño Fran.de are.in.d.ſuo cõſi.Attẽto ꝙ min⁹ in caſu in quo cõtra reos abſentes põt inqri ꝛ pcedi ꝛ ferri ſnia i cauſa criminali vt in caſu nr̃o: vt apparet clare et expſſe ex tenore ſtatuti poſiti ſub rub.de forma ꝛ modo pcedẽdi ꝯ accuſatos vel inqſitos contumaces quo caſu qñ pcedi poteſt ex forma legis
23 vel ſtatuti ꝯ aliquem reũ cõtumacẽ † ad ꝯdẽnationẽ tũc admitti ť pcurator. ita dixit Cy.in.l.reos.in.iij.q.C.de accuſa. vbi dicit ꝙ ita conſuluit Dy.ſup hoc.et idẽ voluit Jac.de are in.l.inter accuſatoꝛẽ.ff.de publi.iud.ꝛ Jo.an.in addi ſpecu.in ti.de pcura.§.j.ver.itẽ ꝙ ex cauſa ꝛ Jo.de imo.in.d.§.ad crimen. ꝛ voluit do.Alex i ꝯſi.ſuo.cxvi.incip.aiaduerſis ſtatutis.in.j.col.in.ij.vol. de quo latius dixi in practica mea cauſarũ cri.in. cũ. char.circa me.vlterius pur circa idẽ qđ d.poteſtas nõ ob.abſentiã vł ꝯtumaciã d.leonis inqſiti debeat ex offõ ſuo examinare dictã Luciã: ꝛ alios teſtes ſuper innocentia dicti Leonis: adduco Jo.de imo.i.c.veniẽs.extra de acc.queꝫ ibi refert ꝛ ſeqť Jo.de ana.in.vij.col.vbi dixerũt ꝙ oẽs doct.tenẽt ꝙ in cã criminali poſſit interuenire iſtructoꝛ ꝛ iformatoꝛ
24 de defenſiõib⁹ abſentis: qꝛ etiam iudex dꝫ ſe de hoc informare.p.l.ſi nõ defendanť.ff.de penis.ꝛ iõ dicit Jo.de imola. vbi.ꝫ.ſe alɨs feciſſe poꝛrigi capitula curie ꝛ iudici maleficiorum ſuper quibus poterat patere defenſio abſentis: ꝛ fecit noiari teſtes in ſcriptis q̃ ſup capitulis poterãt informare iudicẽ ꝛ deponere: et fecit pteſtari curie ꝛ iudici ꝙ vellet.ſup pdictis inqrere v̾itatẽ: qꝛ ad hoc teneť et nemine petẽte.ꝛ ſi hoc nõ faceret poterit eis iputari in ſyndicatu: ꝛ p hoc dicit Jo.de imo.ſe caſſiſſe vnũ a ſila banni.ita ad literã refert Jo ꝺ ana.i d.c.veniẽs.in.vij.col.ver.nũquid aũt. Que doctrina ni fallor optie deſeruit huic caſui ex qua apparet ꝙ.d.ptãs ꝛ ei⁹ curia teneť examinare dictã Luciã ꝛ alios teſtes ſuper innocẽtia dicti Leonis ſcꝫ an dictã luciã p vim abduxerit vel rapuerit: an vero ſi eam abduxit vel de domo extraxit hoc fecerit de volũtate rogatu precib⁹ ꝛ inſtantia ipſi⁹ lucie: ꝛ cognita veritate que eſt qđ non abduxit dictam Luciã cõtra eius voluntatẽ non poterit procedi contra dictum Leoneꝫ ſm tenorem dicte inquiſitionis et ſm qualitates in ea appoſitas.argu.eorum que traduntur a Bar.ꝛ a doc.in.l.vbi pactum C.de trãſac.ſed opus erit aliter procedere caſu quo ex aliqua alia cauſa poſſit ꝯtra eũ pcedi. ¶Reſtat ſolũ rñdere aliquibus ꝯrũs que adduci poſſent cõtra ſuperius dicta: ideo nõ ob.ſi per curiaꝫ diceret ꝙ ſi verũ eſſet hoc ꝙ inquiſitus de crimine capitali poſſet ipſo exiſten

contumace: vel alius pro eo pducere teſtes ſup innocētia ſua ſequeretur qđ ius cōe ꝛ ſtatuta ſuperiꝰ allegata ꝛ plures ꝑmiſſiones volentes ꝙ aliquis quoquo modo nō audiat in cā criminali niſi per ſonaliter ſe cōſtituat ad carceres eſſent ſuperflua ꝛ nihil operarent: cū vnuſquiſqꝫ reꝰ inquiſitꝰ abſens vel cōtumax mitteret pro poſſe teſtes ad eius fauorē iudi
25 ci vt eos examinaret† ꝛ ſic ius cōe ꝛ municipale nihil operarent ꝛ eſſent ſuperflua ꝛ ludibrio facta ꝫ. §. qbꝰ. in. l. conſtitutione. C. cum multis ſimi. Qꝛ rñdeo ꝙ imo in ſimilibꝰ ius cōe ꝛ municipale vt plurimū operatur effectum ſuum. Nam raro cōtingit ꝙ inquiſiti de aliquo delicto habeant ꝓbatiōes innocētie vt habet ipſe Leo: ꝛ hoc patet a cōiter accidētibus: ꝛ ideo ius cōmune ꝛ ſtatuta non ſunt ſuperflua: ſed imo habent locum ſepe ꝛ ſepiꝰ: cū vt dixi rariſſime inquiſiti de aliquo maleficio habeant probationes innocētie: ꝛ ſic non poſſunt dici ſuperflue facta. ¶ Nec ob. alia oppoſitio vꝫ ſi diceret qđ mō aliquo non poſſunt recipi a curia aliqui teſtes innocentie non comparētē pſonalr dicto Leone: eo quia p ſtatuta ꝛ ꝓuiſiones ſup ius allegatas nō ſolū tollunt exceptiōes inqſitis contumacibus: ſed etiā tollitur eis defenſio.
26 † Quo caſu qñ ſtatutū tollit nedum exceptionē: ſed etiā tollit defenſiōes intelligit etiam ꝑcludere viā recurſus ad offīm iudicis. ita not. dixit Bar. in. l. j. in. §. et parui. circa fi. ff. qđ vi aut clam. ꝛ Bal. ꝛ Ang. in. l. plane. ꝛ in. l. fi. ff. de pet. hereti. ꝛ Bal. in. l. j. C. de ꝯdi. indebi. ꝛ Abb. in c. ex parte. el. ij. in vlt. col. de offi. delega. vbi refert Bar. in. d. l. j. in. d. §. ꝛ parui. ꝛ eū ſeq. Pro quo dicto Bar. facit optime dictū Bal. in. l. ab executore. in pe. colū. C. quoꝝ appel. nō reci. quē refert ꝛ ſeqt Iaſ. in. l. j. in. iiij. col. ... imita iſtā regulaꝫ C. de iur. ꝛ fac. igno. Cum ergo per ſtatuta ꝛ promiſſiones ſuperius adductas ſit ſublata exceptio ꝛ defēſio: ergo eſt ſublatum officium iudicis: ꝛ ſic merito nō potuerunt recipi teſtes etiā ex officio iudicis ſuper innocentia ipſius Leonis ipſo pſonaliter non comparente. Cui oppoſitioni reſpondeo pluribꝰ modis. Et primo dico qđ Bart. in. d. l. j. §. ꝛ parui. vſ
27 ſibi cōtrarius: nā dicit prio † qđ ſi ſtatutū tollit exceptionē non tollit recurſum ad
28 officium iudicis. poſtea dicit † ꝙ ſi tollit defenſionē tollit recurſum ad officium iudicis: ex quoꝝ ſibi ꝯꝛius. Nā exceptio eſt defenſio. l. ſi quidē. ꝟſi. nulla ſit ſibi. ꝛ l. defenſionem. C. de except. ꝛ inſti. de excep. in. §. exceptiones. ꝟ. qbꝰ debitor defendit. ad idem etiā tex. in. c. ſignificauerūt. ꝟ. omnis legitima defenſio reſeruet. ꝛ in. c. cum inter. ꝟ. reo defenſionis copia. ꝛ in. c. dilecte. in verbo defenſionis
29 auxiliū. extra de excep. † Sed qñ tollitur exceptio q̄ eſt defenſio vt dixi non tollit recurſus ad officium iudicis. ergo eodē mō qñ tollitur defenſio: ergo Bartol. ſibi ꝯꝛius: ꝛ per ꝯñs eius opi. nō videtur ſequenda. Secūdo reſpondeo quod ſi recte inſpiciantur ꝟba Bart. eius doctrina non obſtat caſui noſtro: eo qꝛ Bart. dicit quod qñ tollitur defenſio a ſtatuto pars non pōt implorare officiū iudicis: proprie dicunt verba Bart. ꝛ ſic eius dictum non obſtat dicto Leoni inquiſito: eo qꝛ ſi ipſe non pōt habere recurſuꝫ ad officium iudicis: tñ iudex ipſe poteſt ꝛ dꝫ vt veritatem inueniat ex officio ſuo: ꝛ nō ad inſtantiam partis teſtes maxime dictam luciam recipere ꝛ examinare: ꝛ ſic dictum Barto. non habet obſtare. Pre
30 terea eſt aduertēdum quia illa doctrina Bar. non eſt ita indiſtincte vera. vt ptꝫ ex dictis per Barba. in. c. ex parte. el. ij. extra de offi. delega. in vlt. col. ꝛ in rub. de excep. in clemen. ꝛ contra eam tenuit Ioā. de ana. in. c. veniēs. de accuſa. in. v. col. ꝛ ibi Ioā. de imo. ꝛ Sali. in. l. ita pudor. C. de adulte. quē refert Barba. in. d. c. ex parte. Ex quibus ſatis conſtat dictū Bartol. non obſtare caſui noſtro. Et ꝑ conſequēs ſatis cōſtare puto ꝙ. d. poteſtas ꝛ eius curia ac etiam dominꝰ audi
31 tor † Reuerendiſ. domi. gubernatoꝛis debeant examinare dictam Luciam vel ex eoꝝ officio vel ad inſtātiam agētiū ꝓ. d. Leone abſente ad hoc vt habeatur veritas circa hoc ſup quo ſe fundat principalr dicta inquiſitio: vꝫ an dicta Lucia fuerit abducta p dictū Leonem per vim an de eius libera ꝛ ſpontanea volūtate.

Et circa hoc vt dixi poterit etiã interue- nire pcurator vel alia intermiſſa pſona noie dicti Leonis inqſiti p rõnes i iura & doctrinas ſuperius adductas: & iſta ſint ſatis ſuper hac prima dubitatione pro- ueniente ex dicta inqſitione. Circa ſecun dã dubitationẽ q eſt q: pena veniat con- dẽnandus dict9 Leo: caſu quo reperiat ipm abduxiſſe dictã Luciã volentem ab duci contra tñ voluntatẽ eius patris in quo non videt multum inſtandũ: qr ap paret liqde & aperte ipm Leonem aliquo iure non eſſe puniendum pena corpora- li: ſed pena pecuniaria. vt dicit ſtatutum poſitum ſub rub. de pena perſonam ali- quam alteri ſubiectã deſponſatis: vel de domo extrahẽtis ſine volũtate eius cui ſubiecta eſſet poſt prin. in ver. ſi vero vo- lẽtẽ &c. & ſic res videt clara qđ nõ veniat condẽnãdus aliqua pena corporali: ſ3 tantum pena pecuniaria & hoc caſu quo probetur qđ ipſe Leo dictam Luciã ab- duxerit de domo patris contra volunta tem patris: & ſic aliter non puto inſtan- dum ſuper hoc ſecũdo dubio cum vt di xi ſtatutum circa hoc clare loquatur: et iſta ſint ſatis pro preſenti conſultatione. Laus deo clementiſſimo.

Hippolytus de marſilius.

1 Rapt9 pena eſt vltimũ ſuppliciũ.

2 Caſus omiſſus a ſtatuto remanet in di- ſpoſitione iuris communis.

3 Raptor rapiens volentem vel nolentẽ ſemp incurrit penam capitis: vide ibi nu me. 20. 21. & 22.

4 Statutum loques in muliere nupta non habet locum in ſponſa nondum tradu- cta ad domum mariti.

5 Statutum qđ filia nupta nõ veniat ad ſucceſſionẽ nõ excludet filiam deſponſa tam tñ per verba de preſenti.

6 Extẽdit ſtatutũ de vno caſu ad alium ex idẽtitate vel maioritate rationis.

7 Illud dicit eſſe cautũ in quo eadem ra- tio reperit: licet materia ſit penalis.

8 Ratio vbi eſt eadem: ibi non dicitur ſi- militudo: ſed eadem lex.

9 Extenſio nõ d3 fieri vbi eſt eadẽ ratio.

10 Statutũ loques in domicella vẽdicat ſi bi locum in nupta ex maioritate rõnis: & vbi .S. & per totum.

11 Uidua luxurioſe viuens punit hiſdem pena quibus mulier tranſiens ad ſecun- da vota.

12 Statuens intelliguntur ſtatuere in caſu omiſſo id quod in expreſſo ſi veriſimili- ter idem ſtatuiſſent in omiſſo ſi interro- rogati fuiſſent.

13 Uerba apposita in inquiſitione faciunt quod iudex non auditur volens 3unm probare.

14 Carceris priuati pena non punitur qui volentem retinuit.

15 Crimẽ etiam ſi eſſet pbatũ ſi in inquiſi- tione non ſit intẽtatũ non punitur.

16 Snia d3 eſſe conformis libello vbi. S. Et nullus citra papã põt pronunciare contra contenta in libello.

17 Statutũ & ius cõe qñ diſponunt in vno caſu: tũc per ſtatutum intelligitur eſſe re ceſſum a iure cõi: & ius cõceſſe ſublatum & ibi nu. 16. & 19.

18 Ultima derogant prioribus.

19 Pena ſtatuti tollit penam iur. cõis. & S. nu. 17.

20 Fatuus eſt iudex qui omittit penam ſta tutariam: & imponit penam iuris cois: cũ iurauerit ſeruare ſtatuta.

21 Intellectus. l. prime de rap. virgi.

22 Doloſa perſuaſio plus eſt q̃ violenta coactio.

23 Uerbũ volentem poſitũ in. l. I. de rapto. qualiter interpretetur & vbi. S. nu. 20.

24 Socius criminis non admittit pro ſo- cio: vide tñ ibi nu. 36. 37. & 38.

25 [illegible] poſſunt admit- tutur: quãdo res de ſui natura eſt diffici- lis probationis.

26 Probatio per coniecturas admittitur in lites que de ſui natura ſunt difficilis probationis.

27 Uoluntas eſt inuiſibilis & iacet ſolum in mente & corde hominis.

28 Animus & ea q ab eo dependent pbãtur per [illegible]mento.

29 Mulier adducta & rapta põt teſtificari & ei credit qđ ſponte fuerit abducta: & S. nu. 23. cum ſeq. & ſ.

30 Teſtis vnus in. xxx. caſib9 & vltra plene probat ibi remiſſiue & nu. 31.

31 Uoluntas alicui9 pbat per vnũ teſtem

Teſtis

32 Teſtis ſol⁹ cōtra corrūpētē plene ꝓbat.
33 Barataria cōmiſſa ꝑ iudicem probaт per ſolum iuramentum.
34 Exculpatio offenſi plene ꝓbat ⁊ relenat inculpatum.
35 Ire ſpōte cū aliquo nō eſt de genere prohibitorium.
36 Iuuenis qui cognouit iuuenculā: ſi de ſtupro accuſant ipſi aūt ꝯfitent ſe añ cōtraxiſſe matrimoniū veniūt abſoluēdi.
37 Mandatarius ſi dicat ꝙ etiā ſine mandato erat facturus homicidiū releuat ipſum mandātem a pena ſi concurrant alique preſumptiones.
38 Socius criminis admittitur.qñ crimē probari non poteſt per alios.

Conſilium.lxi.

Poſt redditū cōſiliū meū
in fauorem Leonis de ma
reſcotis in caſu inquiſitio
nis contra eum formate
ſentio ortas eſſe indicib⁹
quaſdam dubitationes q
bus petitur dari rñſum: idcirco ad ipſas
me conuerto. Prima enim dubitatio eſt
talis: vꝫ quod dictus Leo veniat puniē
dus pena capitis vt eſt cautum de iure
1 cōi ꝓpter raptum † cuius pena eſt vlti
mum ſuppliciū vt in.l.i.C.de rap.virg.
⁊ in.l.raptores.C.de epi.⁊ cle.et ſumus
extra caſum ſtatuti: qꝛ ſtatutū videt loqui
⁊ diſponere dūtaxat vbi mulier eſſet ab
ducta ſeu extracta de domo pris cā ma
trimonij ꝯtrahēdi nō aūt qñ eēt abducta
2 cā libidinis vt i caſu iſto † ergo iſte caſus
tanq̄ omiſſus remanet in diſpōne iuris
cōis.l.cōmodiſſime.ff.de lib.⁊ poſth.⁊
l.ſi cū dotē in prin.ff.ſo.ma.l.ſi extraneꝰ.
ff.de ꝯdi.ob cāꝫ.⁊ ſic dcūs Leo venit pu
niēd⁹ pena capitis ſm diſpoſitionē.d.l.
i.⁊.d.l.raptores. Scōa dubitatio ad idē
tendēs eſt ꝙ iſte ſit caſus omiſſus a dcō
ſtatuto: eo qꝛ dictū ſtatutū loquitur in ab
ducēte viduā vel domicellā.ſed iſta Lu
cia abducta nō erat vidua nec domicella
ſed erat nupta ipſa atteſtatur in eius di
cto: ergo ſumus in diſpoſitiōe iuris cōis
ꝑ ꝑdicta. Tertio dicit ꝙ iſte Leo aliaſ de
cā venit puniēdus pena capitis ⁊ hoc ex
forma ſtatuti pene priuati carceris ⁊ ex
forma alteri⁹ ſtatuti de pena cōmittētis
adulteriū cū dict⁹ Leo dictā Luciā reti
nuerit ad libitū ſuū ꝑ plures dies ⁊ ſic i
carcere priuato.vltra tps ⁊ ſpacium. xx.
horarū: ⁊ eā etiam pluries carnaliter co
gnouerit vt in ꝓceſſu apparet: quo caſu
etiā pena capitis icurrit ex forma dicti
ſtatuti de pena ꝯmittētis adulteriū. Ex
qb⁹ oib⁹ vr ꝯcludēdū dictū Leonē oino
eſſe ꝯdēnādū pena capitis. Nec releuat
ipſe Leo ex aſſertiōe ⁊ ꝯfeſſiōe.d.Lucie
dicētis ꝙ ipſa nō fuit abducta inuita et
cōtra ei⁹ volūtatē ſꝫ imo volūtarie et de
3 cōſenſu ſuo fuit abducta eo † qꝛ raptor
rapiēs volentē vel nolentē ſemꝑ icurrit
penā capitis vt aperte dicit tex.in.d.l.i.
C.de rap.virgi. Itē ⁊ alia rōne nō ꝓdeſt
ei dicta aſſertio ipſius lucie qꝛ aſſerta ꝑ
eam nō ſunt ſufficiēter ꝓbata: ⁊ tāto ma
gis qꝛ cuꝫ ipa aſſerat ſe hoc voluiſſe ſit
particeps criminis q caſu nō ꝓbat iuri
bus vulgaribus. Et qb⁹ oib⁹ vr dicēdū
dictū Leonē vt.s.inqſitū cōdēnāduꝫ eē
in pena capitis ſꝫ tenorē ⁊ diſpoſitionē
d.l.i.C.de raptu virg. Sꝫ ꝑdictis nō ob
ſtātib⁹ q̄ vere nō obſtāt vt.i.clare oſtēdaꝫ
puto dictū Leonē nō eſſe cōdēnādū mo
do aliquo pena capitali nec corporali ſꝫ
caſu quo poſſet cōdēnari aliq̄ pena eēt
ꝯdēnandus pena pecuniaria tātū: vt iā
cōcluſi in ꝯſi.meo preallegato in hac cā
emanato. Et nō obſtāt dcē oppoſitiōes
qb⁹ ſeriatim oib⁹ rñdeo.⁊ pmo nō ob.
pma oppoſitio dū dꝛ iſtū caſuꝫ omiſſum
eē a ſtatuto: qꝛ dico hoc nō eē verū imo
caſus iſte ꝯprehēſus eſt in dicto ſtatuto
clare ⁊ aperte vt apparet ex verbis ipi⁹
ſtatuti circa pn.cui ſtatuto optime ꝯue
niūt vba inqſitiōis ꝑdicte. Nec ob.illud
qđ dꝛ ꝙ ꝑdictū ſtatutū loqr in caſu vbi
mulier eſſet abducta ſeu extracta de do
mo pris cā mrimonij ꝯhēdi nō aūt qñ
eſſet abducta cā libidinis: vt i caſu iſto
⁊c. qꝛ dico ꝙ imo dictū ſtatutū in ei⁹ pn
cipio loqr gñaliter de q̄libet abducēte
aliquā mulierē: hñ verū ꝙ poſtea in vᵒ.et
qꝛ ab experiētia.⁊c.icipit tractare de ab
ducēte cā mrimonij ꝯhēdi: nō tñ ꝑ hoc
infert ꝙ caſus nr nō ſit cōprehēſus in
dicto ſtatuto: ⁊ iſta patēt ad oculū ex in

ſpectione verboꝝ dicti ſtatuti ⁊ dicte in-
q̄ſitiōis. Nō ob. q̄ ſc̄da oppoſitio i qua
dr̄ ⁊ affirmat q̄ p̄ńs caſus ſit omiſſus a
ſtatuto p̄dicto: ⁊ ſic ſum⁹ in terminis iu-
ris cōis: eo q: p̄dictū ſtatutū loquit in ad
ducēte viduā vel domicellā: ſ; iſta Lucia
abducta non erat vidua nec domicella.
ergo nō cōp̄hēdit in dicto ſtatuto. Qr
rñdeo plurib⁹ modis ⁊ p̄io dico q̄ da-
to q̄ dicta Lucia eſſet p̄miſſa in ſpōſam
alicui atn̄ poſt nō erat adhuc traducta
⁊ carnaliter cognita a dicto eius futuro
marito: tn̄ per hoc nō deſinit dici eſſe ⁊
appellari domicella: filia em̄ p̄miſſa ali
cui in ſpōſa; donec ſtat in domo pr̄is dr̄
⁊ reputat domicella vt experiētia ꝯſuetu
do ⁊ cōis vſus loquendi docet. Pro q̄ fa
cit nā diſpoſitio legis vel ſtatuti loquēs
in muliere nupta vel maritata nō h; lo-
4 cū ti ſpōſa nōdū traducta ad domū ma-
riti ⁊ in nō carnaliter cognita ſ; Pe. de
anc. in repe. c. ſ. i. xlvij. char. v̄. q̄ro de q̄
neque mihi occurrit ⁊c. de ꝯſtitu. vbi di-
cit q̄ ſtatutū loquēs de nupta nō h; lo
cū in deſponſata per verba de p̄ńti: ⁊ iō
ibi ipſe refert vna cū. d. an. ꝯſuluiſſe q̄
ſtāte ſtatuto q̄ filia nupta ſeu maritata
5 nō veniat ad ſucceſſionē † q̄ hoc caſu fi-
lia deſponſata p̄ verba de p̄ńti nō exclu
dit: q: talis nō dr̄ nupta. ⁊ hāc partē etiā
tenet bal. in. l. nō ſine. in p̄n. C. de bo. q̄ li.
⁊ in aut. dos data. l. ij. col. C. de dona. an
te nup. ⁊ idē firmat Abb. in. c. iij. loco ex-
tra. de p̄ſump. dicēs ſe pro hac p̄te ꝯſu
luiſſe ſenis: q̄ ꝯſiliū eſt in. ij. vol. ſuoꝝ cō
ſilioꝝ in ꝯſi. lxxix. ⁊ inci. vt̄ p̄io. Et idem
etiā ipſe t; in ꝯſi. cvij. inci. quatuor ſunt
⁊c. in fin. in. iij. vol. ⁊ idē tenet ipſe Abb.
in. c. ex publico. de cōuer. cōiug. ⁊ Pe. de
anc. in cōſi. ſuo. xx. inci. pro ſolutione du
bioꝝ ⁊ Pe. de anc. in. c. ſ. de ſpōſa. in. vl.
in vl. col. ⁊ abb. i. c. ij. per illū tex. extra de
ſpō. duo. ⁊ in. c. ſi inter. de ſpō. de quo la
ti⁹ per mo. in. d. c. iij. loco. de p̄ſump. Rń
deo q̄ dicte friuole obiectioni ⁊ dico q̄
caſu quo dicta Lucia non diceret domi
cella: ⁊ dictū ſtatutū nō videret loqui de
ea: atn̄ diſpoſitio ipſi⁹ ſtatuti ad eam ex
6 tendit. † q̄m ſtatutū loquēs in vno caſu ex
tenditur ad aliū caſu; ex identitate vel
maioritate rōnis ſ'm doc. in. l. ſi cōſtante
in p̄n. ff. ſol. ma. ⁊. in. l. illud per gl. ibi. C.
de ſacroſan. eccle. ⁊ in. l. miles. in p̄in. ff.
de re iud. ⁊ in. l. ſi a p̄imo. l p̄in. ff. de lib.
⁊ poſthu. ⁊ voluit Lud. ro. in conſil. ſuo
cccclxiiij. incip. in p̄poſita q̄ōne. vbi alle
gat plures tex. ad hoc. ⁊ voluit Alex. i. cō
ſil. ccxcij. inci. viſo p̄ceſſu. in. ij. col. ⁊ bal.
i. l. data opera. i. xij. co. C. q̄ accu. nō poſ.
7 vbi dicit † q̄ illud vt̄ eſſe cautu; in quo
eadē rō reperit etiā ſi materia ſit penalis
allegat tex. in. l. his ſolis. C. de reuo. do.
8 ⁊. l. fi. C. de indi. vidui. ⁊ ſubdit etiam † q̄
vbi eſt eadem rō: ibi nō dr̄ ſimilitudo ſ;
eadem lex. q̄ dictū refert ⁊ ſequit Alex.
in ꝯſi. ſuo. lxxv. incip vt̄ in p̄ſenti ⁊c. in. ſ.
9 col. in. v. vol. vbi ſubdit † q̄ vbi eſt eadē
rō nō dr̄ fieri extenſio de vno ad aliū. q:
vt in q̄t Pe. ⁊. Cy. in. l. iura. ⁊. in. l. q̄ vo. ff.
de legi. ⁊ bal. in. l. de q̄b⁹ eo. titu. quos re
fert Pau. de ca. in ꝯſi. ſuo. cccxxxiij. inci.
p̄ńs caſus ⁊c. q̄ſi in plurib⁹ caſib⁹ eſt ea
dē rō tūc vna ⁊ eadē rō decidit oēs caſ⁹
non per extenſionem imo ſicut gen⁹ cō-
p̄hēdit ſpecies: ſic gńalis rō diuerſas
ſpecies caſuum emergētiū ⁊c. pro quib⁹
faciunt q̄ dicta per. d. Feli. in. c. aduerſa-
rio tuo in. ij. col. de excep. ⁊ dicta p̄ Alex.
in ꝯſil. cccclxxij. inci. viſo themate. ⁊ per
Pe. de an. in cōſi. ſuo. xcv. inci. ſup dicto
dubio. ⁊ p̄. Barba. in. c. ſuper literis. i. xſ.
char. de reſcrip. ⁊ per Joan. de ana. in. c.
lato: in fin. de homicidio. ⁊ in conſi. ſuo
xxxvſ. ⁊ per Alex. vbi late loquit in mate
ria iſta in conſil. ſuo. ccxv. incip. nec ar-
guendi ſumus. ⁊c in. x. col. in p̄in. ⁊ in cō
ſil. ccxl. inci. ponderatis ⁊c. in pe. col. ⁊ in
cōſi. cclxxviij. inci. ⁊ ſi celeberrime. in. ij.
col. Sz in caſu iſto etiā ſi dicta lucia nō n
10 eēt domicella: † ſ; nupta eſt eadem ratio
imo maior q̄ in domicella q: per abdu
ctionē fit iniuria patri affinibus ⁊ etiam
marito q̄ nō contingit i ſimplici domi-
cella ergo ex identitate ⁊ maioritate rō-
nis dicēdum eſt quod dictū ſtatutum ha
beat locū in caſu iſto. Pro quo etiā facit
optime dictū Jaco. de bel. in aut. de non
11 elig. ſecū. nup. in. §. ſiquidē. vbi dixit † q̄
pene que introducte ſunt contra mulie-
res tranſeuntes ad ſecūda vota habent
locu; in vidua luxurioſe viuēte: quod di
ctū refert ⁊ ſequit Alex. in. l. liberoꝝ. in

§.notaſ.ff.de his qui not. infa. Et facit
etiā optime gl.no.i.l.tale pactū.§.fin.ff.
12 de pac.q̄ dixit qđ idē itelligiſ eſſe ſtatu
tū a ſtatuētib⁹ i caſu omiſſo qđ ſtatutuꝫ
fuit p eos i caſu exp̄ſſo q̄n veriſimiliter
ſtatuiſſēt i caſu omiſſo qđ ſtatuerūt i caſu
exp̄ſſo ſi đ caſu omiſſo fuiſſent iterroga
ti. de q̄ gl. late locut⁹ ſuꝫ i.l.p̄re vel mari
to.i.iij.col.ff.de q̄ōni.vbi plura adduxi
ꝑ illa glo. que omitto breuitatis cauſa.
¶ Preterea rn̄deo etiā aliter ꝛ dico qđ
etiā ſi dicta lucia aliquo reſpectu non di
cereſ domicella: attñ iſta oppoſitio qđ
nō ſit domicella non pōt fieri p iudices
inquirentes ꝛ illā faciendo non ſunt au
diendi: rō eſt: q: ipſi iudices in eoꝝ inq̄
ſitione formata ꝯ dictū Leonem in hoc
caſu exp̄ſſe dicūt ꝛ affirmant dictaꝫ Lu
ciam eſſe domicellā vt ex inſpectione di
cte inquiſitionis apparet quo ſtante mo
do nō ſunt audiēdi aſſerendo eā nō eſſe
13 domicellā. † Nā nemo audiēdus eſt ve
niens cōtra illud qđ palā affirmauit.l.
generaliter.C.de nō nu.pec.c.per tuas
de pba. Ex qb⁹ clare ptꝫ dictaꝫ oppoſi
tionē in aliquo nō obſtare. Quo aūt ad
aliud dubiū in quo dr̄ ipſum Leonez pu
niendū eſſe pena capitis ex diſpoſitiōe
14 ſtatuti de priuato carcere ꝛc. † Dico qđ
cōſtante de volūtate ipſi⁹ Lucie ex con
feſſione ſeu depoſitione ſua de dicta ab
ductione ꝛ retentione volūtaria prout
conſtat ceſſat diſpoſitio dicti ſtatuti. Ab
ſurdiſſimū certe eſſet dictu ꝛ relatu qđ
q̄s volūtarie ꝛ ſua ſpōte iret cum aliquo
per aliquos dies ꝛ ſecū morā traheret ꝛ
poſtea ille talis cū recipiēs ꝛ admittens
puniretur pena priuati carceris. Preterea
impertinens vr̄ oīno hec oppoſitio i caſu
nr̄o cū nihil dictum nec intentatū ſit de
priuato carcere in ipſa inq̄ſitione vt ap
15 paret ex inſpectione ipſi⁹ inq̄ſitiōis † er
go nulla poſſet ſeq̄ cōdēnatio circa hoc
etiā ſi ꝓbaretur cōmiſſuꝫ eſſe priuatuꝫ car
cerē. ar.l.vt fundus.ff.cōi diuidū.et.c.lꝫ
beli.de ſimo.cū ſi. Et ideo dixit Hoſt.in
c.ex cōq̄ſtione.de reſt.ſpo.quē ibi refert
ꝛ ſequiſ Abb.i vlti.char.in ver.ij.qđ.ꝛc.
qđ ſi ego egi cōtra aliquē et ipſe rn̄dēdo
16 ꝓbauit de iure ſuo † qđ tñ nō poterit ꝓ
nūciari pro ipſo q: ad hoc nō eſt actū: qđ
dictū refert ꝛ ſequiſ.d.Fel.i.d.c.licet he
li.in pe.col.vbi dicit p̄dictos doc.i.d.c.
cōq̄ſtiōe ponere vnū aureū dictū veꝫ
qđ nullus citra Papā pōt ꝓnūtiare vl
tra contēta in libello etiā ſi ex confeſſio
ne appareat ſꝫ in alia inſtātia hoc fieri
poterit de quo dicto ſm eum ibi excla
mat Abb.i.c.cū dilectus in.xiiij.col. de
or.cogni.ꝛ in.c.cū ſup in.x.colū.de cau
ſa poſ.ꝛ proprie.ꝛ.c.fi.de cōfeſ.ꝛ Imol.ꝛ
d.Ant.in.c.vt noſtrū.vt eccleſia benefi.
Nō ob.modo illud qđ dicebaſ: veꝫ qđ
dicta aſſertio ꝛ cōfeſſio dicte lucie dicē
tis ꝛ aſſerentis ſe volentē ꝛ conſentientē
fuiſſe abductā a dicto leone. Nā p hoc
non tollitur quod dictus leo nō veniat
condemnandus pena capitis eo q: d.
l.j.C.de rap.virgi.īponit penaꝫ raptori
rapiēti mulierē ſiue volētē ſiue nolētem
ergo etiā poſito ꝙ dicta lucia fuiſſet vo
lens tamen ipſe leo non poteſt euadere
penam capitis. ¶ Quia reſpondeo duo
bus modis. et primo dico ꝙ non ſumus
in caſu iſto in terminis iuris communis
et ſic in caſu.d.l.prime. ſed ſumus in ca
ſu dicti ſtatuti vt ſupra dixi: vt colligitur
ex verbis dicte inquiſitionis et ex ver
bis et tenore dicti ſtatuti in princip. et
etiam in verſicu.ſi vero volentem ꝛc. Et
poſtꝙ̄ predictum ſtatutum adaptatur
caſui noſtro ꝛ ſuper eo diſponit punien
do non poteſt habere locum vlteri⁹ di
ſpoſitio dicte.l.j.eo quia quando ſtatu
tum ꝛ ius commune diſponunt in vno
17 caſu tunc per ipſum ſtatutum † intelli
giſ eſſe receſſum a iure communi: ꝛ ipm̄
ius cōmune eſſe ſublatum: quoniam lex
noua tollit antiquam vt habetur in.l.j.
C.de accuſa.ꝛ in.l. agraria.ff. de termi.
18 mo.ꝛ in.l.ſanctio leguꝫ.ff.de pe. † Ultīa
eīn derogant prioribus.l.ſi mihi et tibi
§.in legatis.ff.de leg.j.ꝛ.l.ſi q̄s in prin
ci.teſtamenti.ꝛ in.l.ſi inter.ff. de leg.iij.
ꝛ in.l.ſi quis priore.ff. ad trebel. et in.c.
cum marte.de cele.miſ.ꝛ in.c.vltima vo
luntas.xiij.queſtio.ij. et voluit Angel.
in.l.inciuile.ff.de legi.et Bartol.in.l.et
ſi certarum.§.ſina.ff.de teſta.mili.et do
cto.in pluribus et diuerſis locis quos
breuitatis cauſa omitto. de quo dixi la
tiſſime in lege prima.§.ſi ſerui quaſi.ff.

de qd. Statuentes eñi aliter diſponẽdo quã ius cõe diſponat videntur velle recedere a iure cõi argumẽto. eorũq notantur in.l.quid ergo.in.§. pena grauior.ff. de his q notã.infa.pro quo eſt optim9 text. in.l.qui cũ vno.in.§.qui poſt.ff.de re mi
19 li. Et hãc partẽ qd †per penam ſtatutariam tollatur pena iuris cõis tenuit Albe. de roſa.in.l.preſtatu.in.viij.qõne incip. ſz poſito ꝛc.vbi poſt multa hincinde dt qd hec qõ antiqtus fuit de facto in ciuitate ianue: ꝛ habitũ fuit ↄſiliũ in multis locis ꝛ a multis doc. ꝛ finaliter obtentũ fuit qd p ꝓuiſionẽ ſtatuti in totuz tolleretur pena iuris cõis. ꝛ dicit qd hanc partẽ tenuit Jac. de bel.i quadã ſua diſputa.poſita ſup.l.ſ.C.de requi.reis: ꝛ dicit etiaz qd ita tenuit Bãd. ꝛ ita dicit alias fuiſſe determinatũ p collegiũ bononienſe: ꝛ dicit ꝙ cõiter totus mundus ſeruat hãc partẽ. Et hãc partẽ etiã tenuit Pe. de anch.i.c.canonũ ſtatuta.extra de cõſti.in ver.qro ẽt vtrũ ſicut ſtatutũ ꝛc. Et hãc ptẽ ẽt firmat Bal.i.l.data opa.i.vſ. col.ver.itẽ notãdũ.C.q ac. non poſ. vbi dicit ꝙ ſi p ſtatutũ loci iponitur pena non capitalis ꝓ delicto tũc eſt receſſuz a pena capitis. ꝛ allegat.d.l.q cũ vno.§.qui poſt.ff.de re mili. ꝛ dicit idẽ eſſe ecõtra: qꝛ ſi ſtatutũ penã non capitatẽ mutat in capitalẽ erit receſſum a minori pẽa ꝛ crimẽ erit factũ capitale.allegat.l.ſacculariȷ.§.ſunt qdã. ff.de extraor.crim. Dicit
20 etiã ibi Bal. †qd fatuus eſt iudex q imponere penã iuris cõis ꝛ omitteret penã ſtatutariã cũ iurauerit ſeruare ſtatuta.vt extra d iureiu.c.debitores.itez hẽ ptẽ ẽt tꝫ ipe Bald.i.l.ij.i fi.C.de reb.cre. vbi ſimiliter dicit qd vbi per ſtatutũ imminuitur pena vr receſſuz ab alia maiori pena. ꝛ idẽ firmare vr Bar.i.l.fi.de aqueductu.li.xl. ꝛ Bal.i.l.fi.C.de edi.priua. ꝛ in.l.nõ eſt nouũ.ff.de legi. ꝛ Joã.an.in addi.Spe.i ti.de pena ↄte.liti.vbi refert Obertũ de bobio ita tenuiſſe in.l. tutoris.C.ad.l.iulia.de vi pub. ꝛ Jaco.but. in.d.qõne. ꝛ idẽ tꝫ Salic. i.l.q ſepulchra C.de ſepul.vio.vbi p hac parte adducit plura iura. ꝛ ſic p ṗdicta apparet qd diſpoſitio.d.l.ſ.C.d rap.virgi.nõ hꝫ locũ in hoc caſu: ſꝫ diſpoſitio predicti ſtatuti.

¶ Rñdeo etiã ꝛ dico qd caſu q nõ militaret diſpoſitio dicti ſtatuti ſed dicte.l.ſ. p hoc tñ nõ deberet ipſe leo puniri pena capitali poſtq̃ abduxit volentẽ. Nec
21 obſt.ille tex.in verſi. †volentes vel nolẽtem: quoniã ille text.in illo verſicu. volentem intelligitur in muliere que ſeducta falſis ſuaſionibus raptoris voluit ꝛ con
22 ſenſit: †qm̃ doloſa perſuaſio pl9 eſt quã violenta coactio.l.iij.§.ſi quis volentẽ.
23 †ff.de lib.ho.exhibẽ.l.ſ.§.pſuadere.ff. d ſeruo corru.l.eũ.C.de apoſtatis.ita. d.l. ſ.in.d.ṽ.volentẽ itelligit gloſſ. ꝛ ibi Dy. in regula ſciẽti.de reg.iur.in.vſ. Bal. et Sali.in.l.ſ.C.de rap.virgi. Barto.in.l. ſ.§.vſq adeo. ff.de iniuriȷs. vbi allegat Dy.in.d.regula ſciẽti. ꝛ; idẽ voluit Joã. de ana.i.c.pe.extra de rapt.in qb9 oib9 locis ṗdicti docto.intelligũt.d.ṽ. volentẽ in volũtate mulieris ſeducte ex falſis perſuaſionib9 raptoris nõ autẽ in muliere ſimpliciter ex ſeipſa volẽte ſine aliquibus pſuaſionibus. Ergo clare apparet qd diſpoſitio.d.l.ſ.in.d.ver.volentez nõ hꝫ locũ i caſu nr̃o cũ ex aſſertiõe ꝛ cõfeſſione iurata ipſi9 lucie adducte conſtet de ſimplici et ſpontanea voluntate d.lucie ꝛ nõ de volũtate ex aliquib9 perſuaſiõib9 alicui9 imo appet qd ipa prio vocauit rogauit ꝛ pſuaſit dictũ leonẽ vt eã vellet abducere. ꝛ ſic non obſt.in aliquo.d.l.ſ. Quinimo forte melius et ſalubrius eſſet ipſi leoni inqſito qd eſſemus i diſpoſitiõe.d.l.ſ.quã ṗdicti ſtatuti qm̃ in dicto ſtatuto imponitur pena mille librarũ abducenti volentem. ſed in.d.l. ſ.nõ imponitur aliqua pena abducenti volentem dummodo eius voluntas ſit ſimplex et ſpontanea vt in caſu noſtro ꝛ non cauſata ex falſis perſuaſionibus raptoris vt ſupra dictũ eſt ergo. ¶ Modo vlterius non obſtat illud qd vltimo loco dicitur quod dicta aſſertio ſeu confeſſio dicte lucie non ꝓbat videlicet qd fuerit abducta volens: eo qꝛ talis aſſertio ꝛ ↄfeſſio ſola nõ iducit ꝓbationẽ circa hoc ꝛ ↄſequẽter cũ dctã allegata ſpõtanea volũtas dicte lucie nõ ſit plene ꝓbata dctã aſſertio ꝛ ↄfeſſio nõ hꝫ releuare dictũ leonẽ quin veniat puniẽdus pena capitꝫ ſiue loquamur de iure cõi ſiue

de iure municipali: nã in ore duo:uz vel triũ ſtat oẽ verbũ ⁊ nõ in ore vnius tan-
24 tum iuribus vulgaribus. Et † tanto magis iſtud procedit: q2 negari non põt φ dicta Lucia nõ ſit ſocia dicti criminis vt de ſe patet: ſed ſocius criminis non admitti pro ſocio: vt hꝫ p Cy. ⁊ alios in .l. fi. C. de accuſa. p. d. An. in c. j. de cõfeſ. et p alios q̃plures doc. quos adduxi i ſingu. meo. ccix. inci. ſoci9. ⁊ in. l. j. §. diuus antoni9. ff. de qõ. Cui obiectiõi ſatis prima fronte colorate rñdeo ⁊ dico φ imo ex dcã aſſertiõe ⁊ ↄfeſſiõe dicte Lucie reſultat plena ⁊ ſufficiẽs ꝓbatio dicti conſenſus ⁊ volũtatꝫ ſue: qñ pluribꝰ mediis iuribꝰ ⁊ rõnibꝰ oſtendit. Et prio p̃mitto
25 illud † qd ſolitũ eſt dici a doct. vcꝫ φ vbi res de ſui natura eſt difficilis probationis lex eſt cõtẽta ea ꝓbatione q̃ fieri põt ita dixit Bar. quẽ ibi ſeq̄ Jo. de imo. in l. in illa. in fi. ff. de ver. ob. ⁊ not. Bart. in l. ſi qs ex argẽtariis. §. pe. ff. de edendo. ⁊ Bal. in aut. quas actiões. in vlti. col. C. de ſac. ſan. eccl. ⁊ in. l. fi. in. §. licẽtia. in. ij. no. C. de iure deli. ⁊ in. l. obſeruare. in. §. ꝓficiſci. l. viij. col. ff. de offi. ꝓcõ. ⁊ voluit d. Feli. in. c. veniens. el. ij. in pn. x. colũ. et teſti. vbi p hoc ẽt adducit aliqua iura.
26 Et, iõ videmꝰ † φ in' his q̃ ſunt difficilis ꝓbatiõis admittif ꝓbatio per coniecturas ⁊ p̃ſumptiões: vt voluit Archi. in. c. inter memoratos. xvj. q. iij. Cy. in. l. ſi qui dẽ. ff. ſo. mat. Jo. de imo. in. c. veniẽs. de ver. ſig. Cy. in. l. creditor. C. de pig. actio. Bar. ⁊ alij in. l. ſi qñ. C. vñ vi. Jo. and. in c. j. de do. ⁊ cõtu. in. vj. ⁊ in add. Spec. in ti. de app. §. nũc breuiter ſup ṽ. q̃d ergo Bar. in. l. ij. in. §. qd dixim9. ff. ſi qs cautio. d. An. in. c. ex rõne. de app. Ang. i. l. fi. ff. de ſeruis. Sal. in. l. j. C. de dilat. ⁊ eſt ad hoc bonꝰ tex. in. c. fi. de teſt. et voluit d. Alexã. in cõſi. ſuo. xxiiij. inci. aiaduerſis. in. iij. char. in. j. col. in. iij. vol. ⁊ ibi in cõſi. lxix. inci. viſa facti narratione. in. ſ. col. ⁊ hoc firmat ipſe. d. Alex. in pluribꝰ alijs conſilijs q̃ omitto breuitatis cã: de quo latiſſime dixi in repe. mea rubrice C. de ꝓba. in. lxiiij. col. ¶ Quibus p̃miſſis dico qd in hoc caſu tractaf de probatiõe rei q̃ de ſui natura eſt difficilis probationis: vt de ſe patet. Nã tractatur de
27 † probanda voluntate dicte Lucie: que q̃dẽ volũtas eſt inuiſibilis ⁊ impalpabilis ⁊ iacet ſolũ in aĩo mẽte ⁊ corde hoĩs ⁊ nõ põt cognoſci niſi ↄiecturatiue per aliqua extrinſeca: ⁊ ſimiliũ ſolꝰ Deꝰ cognitor eſt: vt inq̃t gl. in. l. ij. ff. de interroga. actio. merito ci'ca hoc lex cõtentaf ꝓbatione illa q̃ haberi põt: ⁊ ſic ꝓbatione facta per aſſertionẽ ⁊ cõfeſſionem iuratã. d. Lucie. Pro quo optime adaptaf glo. illa ſatis vulgata cũ materia ſua in
28 §. al ie. inſti. de act. q̃ dicit † qd in his q̃ depẽdẽt ex aĩo alicuiꝰ ſtaf aſſertioni ſue cũ iuramẽto ipſiꝰ. de qua gl. late loquutus ſum plura adducendo q̃ hic omitto in. d. repeti. mea rub. C. de ꝓba. in. xxvij.
29 col. in ver. itẽ iuramẽtũ ⁊c. † Cũ ergo dicta volũtas dicte Lucie ſit res latẽs que depẽdet ab animo ipſiꝰ: ⁊ q̃ nõ põt directo ꝓbari per teſtes ⁊ de qua melius hꝫ ſcientiã ⁊ veritatẽ ipſa Lucia q̃ȝ alius viuens: ergo merito eius dicto ⁊ cõfeſſioni iurate, ⁊ ſolẽni iudicialiter facte ſtandũ eſt. Pro quo facit dictũ Spe. in ti. de teſte in. §. reſtat. in. iij. col. vbi enumerat
30 xxx. caſus † in q̃bꝰ vnꝰ teſtis tantum plene ꝓbat: ⁊ ibi in ṽ. decimo dicit qd vnꝰ ipſorꝫ caſuum eſt in ꝓbanda voluntate alicuiꝰ: q2 in illo caſu ſufficit dictũ vniꝰ. Pro quo etiam facit qd ipſe Spe. ibi in ſeq̄. colũ. dixit in verſi. xxviij. vbi dixit qd ſtaf dicto vnius tantũ cum iuramento ſuo circa fraudẽ aduerſariũ qd deſeruit caſui nro in quo tractatur de probãdo fraudẽ dicti leonis an abduxerit dictã Luciã fraudulẽter cõtra eius voluntatẽ vel, eã abduxerit volẽtem. Et ſic ptꝫ ex iſtis φ dictũ ipſiꝰ Lucie iurare i hoc caſu facit plenã ꝓbationem: ⁊ ſilr patet etiã ex iſtis nõ eſſe verũ illõ qd dicebaf φ vnꝰ teſtis ſolus in aliquo caſu nõ plene ꝓbat: q2 imo in pluribus caſibus ſtatur dicto vnius ſolius. de quibus vltra dictos. xxx. caſus enumeratos p Spec. alios ponũt doc. in diuerſis locis. de q̃bus dixi in. l. j. in. §. idẽ cornelio. in vlti. col. ⁊ in. l. ſi qs ne qd. in. xxxvij. col. verſi. ⁊ reſpondeo dictis per eũ ⁊c. ⁊ in. l. maritus. in princ. ff. de q̃ſtio. Et vltra dicta
31 per doct. in dictis locis † quod per vnicum teſtem fiat plena probatio in his

que ſunt difficilis ꝓbationis. facit opti-
me no. verbũ Bal. in. c. j. in. ij. colum. in
ti. ſi de inueſtitu. iter dñm ꝛ vaſ. lis oria-
32 tur: † vbi dixit qđ ſi teſtis ſolus produ-
ctus ab eo contra quẽ fuerat corruptus
pecunia ne teſtimoniũ diceret ꝫ corrũ-
pẽtẽ eũ hoc deponat plene ꝓbat: qđ di-
ctum pro valde not. refert ꝛ ſequit̃. d. Fe-
li. in. c. lꝫ cãm. in. v. col. de ꝓb. de quo di-
xi in ſing. meo. cxij. inci. in ore ꝛc. ꝓ quo
etiã facit glo. in aut. ꝛ iud. ſine quoquo
ſuffra. i. §. nos eñ. in ṽbo oſtẽderit q̃ di-
33 cit qđ etiã † ꝑ ſolũ iuramentuꝫ probatur
barataria cõmiſſa ꝑ iudicẽ. pro qua fa-
ciũt dicta ibi ꝑ Ang. in. §. oportet. Item
vltra p̃miſſa qđ dicta cõfeſſio ꝛ aſſertio
iurata dicte Lucie ĩ hoc caſu plene pro
bet ꝛ releuet dictũ leonẽ inq̃ſitum oſten-
do. Nã in cã abductionis mulier abdu-
cta principaliter eſt offenſa et affines in
conſequẽtiã vt de ſe p3. Sed qñ offen-
ſus exculpat aliquem talis exculpatio
plene ꝓbat ꝛ releuat inculpatum. ita di
xit Bal. in. l. j. in vlt. col. in ṽ. pone teſta
34 tor. C. cõia de leg. vbi dicit † qđ ſi aliq̃s
fuit vulneratꝰ ꝛ ipſe dicit ꝙ nõ fuit vul-
neratꝰ a tali inculpato accuſato vl inq̃-
ſito de tali vulnere ꝙ talis cõfeſſio ꝛ ex-
culpatio ipſius vulnerati ꝓdeſt ipſi in-
culpato adeo ꝙ ib̃e nõ poterit torq̃ri ex
indiciis exñtibꝰ ꝫ eũ: qđ dictũ refert ꝛ ſe
q̃tur Alexã. in ꝯſi. ſuo. xxiiij. incip. ad ad-
uerſis. in. vj. colũ. in. ij. vol. ꝛ in conſilio.
ccxxxvij. inci. põderatis narratis in the
mate. circa prin. ꝛ in cõſi. ccxxiiij. inci. vi
ſo ꝓceſſu. in. ij. char. in vlti. colũ. ꝛ idem
voluit ip̃e Bal. ĩ marga. ſua in ṽbo ma-
leficiũ in. ſ. verſic. ꝛ. d. Feli. in. c. j. circa fi.
de p̃ſump. ꝛ in. c. lr̃as. in. v. colũ. eo. tit. et
idem voluit Gandi. in tract. maleficio-
rum. ſub rub. de tranſac. ꝛ pac. in maleſi
ciis. in. vj. col. in vlt. ṽſi. inci. ſꝫ pone qđ
quidã mortifere vulneratꝰ ꝛc. ꝛ. d. Jaſo.
in. d. l. ſ. in fi. C. cõia de lega. de qua do-
ctrina dixi in ſingn. meo. xxij. inci. con-
feſſio offenſi ꝛc. Ita modo in ſimili con
feſſio iurata ꝛ ſolẽniter facta in iudicio
p. d. Luciã exculpantẽ ip̃m leonẽ ꝛ dicẽ
tem illũ nõ abduxiſſe eam inuitam: ſed
volentem plene ꝓbat ꝛ releuat. d. Leo-
nem indubitanter. Nec obſtat illud qđ
adducebatur in contrarium videlicet
ꝙ non debet ſtari dicto ipſius Lucie cũ
ſit ſocia criminis ꝛc. ¶ Quoniã reſpon-
35 deo † qđ hoc dici non poteſt. ſ. ꝙ ip̃a ali-
quod crimen cõmiſerit: quoniã ire ſpõ-
te cum aliquo non eſt enumeratuꝫ inter
crimina nec eſt de genere prohibitorũ.
Et ſi dicatur ipſam fuiſſe ſociam adul-
terij dico aliquod adulteriũ nõ eſſe pro-
batũ nec de ipſo adulterio quoquomo-
do apparere niſi ex dicto ipſiꝰ lucie: cui
dicto ipſi iudices nolũt ſtare: ſed id im-
pugnant. ¶ Preterea continet turpitu-
dinẽ ipſiꝰ Lucie: ideo ei nõ ſtatur cõtra
ſeip̃am: vt habetur in. l. ij. ff. de condi. ob
tur. cauſam. ꝛ in. c. non ſane. xiiij. q. v. et
in. c. inter dilectos. de fid. inſtru. cum ſi.
Sꝫ poſito ſine veri preiudicio ꝙ poſſet
dici ſocia criminis: attamẽ per hoc non
ſequitur ꝙ in hoc caſu dictũ ſuum non
probet. Nam non ſequitur talis fuit ſo-
cius criminis: ergo nõ ſtatur eius dicto
quia imo ſtatur non obſtante tali ſocie-
tate: qđ oſtẽdo pluribus iuribus doctri-
nis ꝛ exẽplis. Et primo adduco glo. no-
ta. ꝛ ſingulareꝫ in. l. pe. C. de fideiuſſo. ꝑ
quã Bald. in. l. j. in. xiij. col. verſi. quero
36 fuit queſtio. C. de cõfeſ. dicit † qđ ſi iu-
uenis iuuenculam ſcognouit poſtea ac-
cuſantur ambo de ſtupro: ipſi autem cõ
fitentur ſe ante cõtraxiſſe matrimoniuꝫ
ꝙ veniunt abſoluẽdi: qđ dicit ibi Bal.
eſſe ꝑpetuo no. quia ſm eum illa glo. nõ
eſt alibi: ꝛ idem per illam gl. dixit Bal.
in. l. ſ. C. de collu. detegen. ꝛ in. l. quicũq̃.
in penul. col. C. de ſer. fug. ꝛ Ange. in. d.
l. pe. quos refert ꝛ ſequit̃ Alexã. in con-
ſi. ſuo. ccxxiiij. inci. viſo proceſſu. in. vij.
colum. ꝛ idem firmauit Bald. per illam
glo. in. l. eam quam. in. xj. colum. verſic.
adde tamen. C. de fideicom. ꝛ in. c. j. §. in-
iuria. in penul. colum. de pace iuramen.
firman. quem refert ꝛ ſequitur Alexan-
der in conſilio ſuo. xxiiij. incipien. ani-
maduerſis. in. vj. colũ. in. ij. volumine. ꝛ
faciunt dicta per Bald. in conſilio ſuo.
xlviij. incipiẽ. quidam dominicus. in. ij.
vol. ꝛ hanc partem per illã glo. firmauit
Ang. de are. i trac. ſuo maleficiorũ. i ṽbo
che hai adulterata. in ṽſi. pone ꝙ q̃dam
iuuenis. et Cepola in cautel. ſua. xliiij.

incip.aliquādo.⁊ in cautel.xlſ.incip.vi-
dimus.⁊c.⁊ in cōſi.ſuo.lvij.inci.ſup q̄re-
la ⁊c.in.ſ.col.⁊ Bald.in.c.tertio loco.de
preſump. Ex iſtis ergo patet expſſe non
eſſe verum qđ nō credatꝛ ſocio criminis
ad fauorē ſocij eiuſdē criminis. Nam in
caſu dicte glo.iuuenis ⁊ iuuencula erant
in eodem ⁊ in pari delicto:tn̄ ſtatur eorū
dicto ad excluſionē delicti.ita dicendū
eſt in caſu noſtro per predica. ¶ Item in
alio caſu dictū ſocij criminis plene pro-
bat in fauorē ſocij eiuſdem criminis vȝ 1
qn̄ aliquis puta titius mādauit ſeio vt oc 2
cideret ſempronium.nam ſequuto homi 3
cidio ſi ſeius dicit ſe feciſſe dictū homici
dium non ꝑpter mandatū titij:ſȝ ꝑpter 4
inimicitiaȝ vel aliam cauſam quā habe-
37 bat cuȝ dicto ſempronio:⁊ ꝗ qđ al's oino 5
abſq; mandato dicti titij erat facturus
illud homicidiū.nā tūc tale dictū iſtius 6
mandatarij ꝓbat ⁊ releuat ipſum man-
dantē a pena ſi cōcurrunt alique p̄ſum- 7
ptiones circa hoc qđ al's ipſe mandata- 8
rius erat hoc facturus.ita tenent docto. 9
maxime Bal.in.c.j.in.§.iniuria.in.viij.
colū.ver.quero ſi titius ⁊c.de pace iura. 10
firman.vbi dicit recurrēdum eſſe ad cō-
iecturas:nā ſi adſunt coniecture tale di-
ctū mādatarij excuſabit mandantem.et 11
idē dixit Cepo.in caute.ſua.xlj.incipien.
audiuimus ⁊c.de qua materia habetur 12
plene p Bart,⁊ alios in.l.nō ſolū.in.§.ſi
mandato.ff.de iniur,⁊ per Bal.i.l.j.i.§. 13
ob hec verba.ff.de his q̄ no.infa.⁊ Bal.
in.l.nō ideo min⁹.ſ.xij.q̄ōne.C.de accu. 14
⁊ in.l.ſ.circa.ij.col.C.de ſeruis fug.doct.
in.l.j.ff.de eo p quem fac.erit.⁊ p bal.in
c.j.quibus mod.feu.amit. Sed in caſu
noſtro concurrit maxima preſumptio et
coniectura pro dicta exculpatione.ſ.qđ
ipſa lucia fuerit volens abducta:et non
coacta:que coniectura et preſumptio eſt
quia pater ⁊ mater ſui volebant illā tra-
dere nuptui cuidam nicolao fabro queȝ
ipſa ſummo odio proſequebatꝛ ⁊ cum no
lebat vt ipſa clare ⁊ apte dicit in dicto et
cōfeſſione ſua ergo ſtādum erit dicte cō-
feſſioni ⁊ aſſertiōi dicte lucie. Ultimo ꝓ
hac parte facit qđ voluit Jaſ in.l.iiij.in
§.ſi tibi iudicium.in.ij.colū.ff.de condi. 1
38 ob tur.cauſam.vbi dixit ꝗ quod qn̄ crimē
per alios probari non pōt probatur tūc
per ſociū criminis.allegat.d.c.ſi.de teſt.
cog.de quo ibi latius per euȝ qui ad hoc
plures doct.allegat. Ex quib⁹ omnibus
patet clare ⁊ manifeſte dictū lconeȝ non
eſſe cōdēnandū pena capitali nec corpo
rali:⁊ ꝑ conſequēs patet dubia ſupra for
mata mō aliquo non obſtare. Et ita con
cludo. Laus deo clementiſſimo.

Hippolytus de marſilijs.

1 Delictum nō cōmittitur ſine dolo.
2 Lata culpa nō eq̄paratꝛ dolo in delictis.
3 Cauſa quelibet etiā iniuſta excuſat queȝ
a dolo.
4 Delinquere quis nō preſumitur niſi qn̄
delictum eſt ei fauorabile.
5 Furtū non punitur niſi ſit factum animo
lucrandi.
6 Simplicitas excuſatur ⁊ ipſum hominē
excuſat a pena.
7 Falſitas ex malignitate punitur.
8 Falſitas per errorem non punitur.
9 Nō preſumitur qđ affinis velit decipere
⁊ fraudare affinem ſuum.
10 Credens bono viro excuſatur.
Excuſatur credēs homini fide digno.ibi
numero.10.
11 Periurus nō eſt q̄ credit dicere veritatē
licet veritas ſit in contrarium.
12 Credulitas vehemēs habetur pro certi-
tudine.
13 Inquiſitio ⁊ proceſſus corruūt cōtra mi-
norem non dari ei curatorem.
14 Minoris cōfeſſio ſine curatore nō valet.

¶ Conſilium.lxiij.

SUmmi dei inuocato ſuffra
gio. ¶ In cā inquiſitionis
formate contra ⁊ aduerſus
antoniū bartholomei mā-
datoris propter aſſertā fal
ſitatem cuiuſdaȝ inſtrumē-
ti omittam argumenta ad partes breui-
tatis cauſa ⁊ deueniā ad cōcluſionē quaȝ
puto de iure verā. Dico igitꝛ qđ iſte anto-
nius ex plurib⁹ venit abſoluendus a di-
cta inquiſitione. Et primo premitto vnū 1
ſatis tritū et vulgatum in iure vȝ ꝗ quod
delictū nō ꝯmittitꝛ ſine dolo ſm̄ Bar.in

l. diuus. ff. de ſicariis. et in. l. oēs populi. circa. xx. colum. verſi. ex predictis. ff. de iuſti. et iure. et in. l. non dubium. in. iii. col. ff. de legi. et in. l. in lege corneli a. ff. de ſica. et voluit Bal. in. l. quicūqz. in. v. col. C. de ſer. fugiti. vbi dixit qđ vbicūqz lex loquit de pena corporali vel capitali ſemper ſubintelligit dolus per no. in. l. in actionibus. ff. de in lit. iur. et inſtit. de ſuſpectis tuto. in. §. ſuſpectus. et idē dixit Bal. in. l. data opa. in. vi. col. C. qui accuſ. nō poſ. §. item ſi ſtatu. punit homicidiū &c. et voluit bar. in. l. i. §. i. ff. ſi qs teſta. lib. eē iuſ. fu. et bal. et Sali. in. l. fi. C. de noxali. Pau de ca. in l. i. in fi. ff. de legi. et in. l. i. C. vbi ſenato. vel cla. Sali. in. l. ſenatus. C. de his qui ſibi aſcribūt. et Floria. l. dolo malo. ff. de ſeruo corrup. et in. l. qua actione. §. ſi quis in colluctatiōe. ff. ad. l. aqui. et An. in. l. ſi plagii. C. ad. l. iuliā de pla. et Pau. de ca. poſt gl. et Bal. ibi in. l. et ſi ſeuerior. C. ex qb9 cauſis infamia irro. vbi dt qp ipſe habuit hoc in facto. et qp euaſit vnū a pena. Et iſtā ꝑ ptē tenēt plures et ples doc. vltra ꝑdictos in diuerſis locis quos adduxi in ſingu. meo. clxxxi. incipiē. volūtas et propoſitū
2 &c. † Nec tali caſu ſufficit lata culpa q̄ in ſimilibus pro dolo nō accipit: vt eſt. text. in. l. lege. ff. ad. l. corne. de ſica. et not. gloſ. in. l. is qui cū telo. C. eo. tit. et glo. in. l. ſz ſi quacūqz. ff. ad. l. aqui. et not. Azo in ſumma. C. ad. l. cor. de ſica. Et non ſolū quantū ad imponēdā penā mortis: ſz etiā quātum ad imponendā penā corporalē lata culpa non equiparat dolo ſm gl. in. l. in actionib9. ff. de in lit. iur. et ibi doc. et not. glo. in. l. ſi mora. ff. ſolu. matri. et habetur per Barto. in. l. qp nerua. ff. depoſi. et in. l. i. §. i. ff. ſi quis teſta. libe. eſſe inſ. fue. de quo latius dixi in. l. de minore. in prin. in vi. colum. ff. de queſtio. ¶ Modo hec ꝑmiſſo dico dictum Antoniū eſſe abſoluendum cum in fabricatione dicti aſſerti inſtrumenti falſi ipſe non fuerit in aliquo dolo vel fraude nec in aliqua culpa niſi forte in leuiſſima in quam etiam ſenior doctior et prudentior eo incurriſſet. Nā nullus eſt probatus dolus cōtra eū nec ex dicto et cōfeſſione ſua appet de aliquo dolo vel fraude. Et licet ipſe dicat ſe fuiſſe teſtē et cognitorē partiū ꝑ hoc ſi bñ cōſideret ſeries facti nō pōt dici qđ ipſe fuerit in aliquo dolo vel fraude: et hoc patet ad ſenſum. Naz ipſe cognoſcebat aloyſium de paſiis. ¶ Item cognoſcebat d. alexandrū et eius vxorē: et fuit interrogatus an cognoſceret. d. dñm alexādrū et dictum aloyſiū: et hoc dictū fuit ſibi in eccleſia ſancti petri: et ipſe pro veritate reſpondit qđ ſic: qꝛ in veritate eos cognoſcebat: poſtea fuit ſibi dictū vellemus qđ tu eſſes: teſtis in vno inſtro fiēdo inter dictum aloyſium et dominū alexandrum et eſſes cognitor partiū poſtqꝫ cognoſcis dictas partes ipſe dixit ſe fore cōtentū: poſt ea fuit ductus ad domum dicti aloyſii in illa camera obſcura more infirmorū vbi in lecto circūdato quodā paramēto vel cortinis vbi erat ille hō ſuppoſitus vez quidā euſtatbius q̄ fingebat ſe eſſe aloyſium de paſiis et noie ipſius aloſii reſpōdebat: et ipſe antonius credens illuz ſuppoſitum eſſe aloyſium de paſiis et in bona fide exiſtens credens nō decipi a dicto. d. alexādro et eius vxore: et ab aliis ibi exiſtentibus paſſus fuit ſe deſcribi in teſtem et pro cognitore partium. Ex hoc enim nō poteſt dici qđ ipſe fuerit in aliquo dolo vel fraude: quia etiam hoc nō magis aſtutus et magis oculatus ipo antonio tali modo fuiſſet deceptus et circūuentus. Nec obſtat ſi dicatur quod imo fuit in dolo et fraude permittendo ſe deſcribi in teſtem et in cognitorem partiū cum ille non eſſet aloyſius de paſiis. ſz vt excluderetur dolus et fraus debebat velle bene et diligenter intueri in lecto ſub cortinis an ille eſſet aloyſius vel alius. ¶ Quia reſpōdeo et fateor quod feciſſet melius et diligentius ipſe anto. ſi taliter feciſſet: ſed per hoc nō ſequit qđ ex quo hoc nō fecerit ſit in dolo: eo quia ſibi perſuadebat et reputabat ipſe antonius qđ dictus. d. alexander et eius vxor et alii ibi exiſtentes pure et bona fide agerent et incederent prout ipſe faciebat: et ſi aliter cogitaſſet non eſt in dubio preſumendū quod cautius nō feciſſet. Quinimo dico qđ ſi ipſe antonius feciſſet vt feciſſet quilibet aſtutiſſimus et diligentiſſimus paterfamilias. ſ. quod voluiſſet cum aliquo lumine intueri illū ibi in lecto ſuppoſitū

in faciem an eſſet aloyſius de paſijs fe-
ciſſet iniuriā dicto dño alexandro ⁊ vxo
ri ſue: ⁊ oñdiſſet habere eos pro ribaldis
⁊ nō cōſidereſe de eis ꝙ ille eſſet aloyſi⁹
⁊ detegendo turpitudinē dolū ⁊ fraudē
eorū faciliter deueniſſent ad rixam. ⁊ ve-
re pauci ſunt qui ita diligenter ⁊ accura
te ⁊ ſubtiliter voluiſſent perquirere ⁊ ex
ponere ſe periculo rixe vel inimicitie. et
atteſtor deum qḋ meo credere maior ꝑs
bolm ſe habuiſſet prout ſe habuit dictus
antonius: ex quibus iudicio meo ſatis
apparet eum non eſſe in dolo nec in ali-
3 qua fraude. † Quelibet enim cauſa etiaꝫ
iniuſta dūmodo ſit colorata ⁊ aliqua rō-
ne munita excuſat a dolo ⁊ fraude ſcḋm
glo. in. l. plagiarij. la. ij. C. ad legem fauiā
de plagia. ⁊ gl. in. l. ex cōſenſu. ⁊ ibi ange.
ff. de appel. ⁊ in. l. j. ff. de eo per quem fac.
erit. ⁊ in. l. ſ. ff. ſi qs iuſdi. non obtē. ⁊ in. l.
ſatis pene. ff. de in ius voc. ⁊ in. l. j. C. vbi
cauſa ſtat. ⁊ in. l. ſ. in fi. ff. de abigeis. ⁊ in. l.
nō poteſt dolo carere. ff. de reg. iur. ⁊ facit
glo. in. c. metropolitanū. ij. q. vij. ⁊ faciūt
dicta per. d. Feli. in. c. ſi qs. in vlt. colū. de
maio. ⁊ obedien. ⁊ per Cepo. in conſi. ſuo
viij. incipi. dicendū eſt breuiter ⁊c. in. iij.
col. vbi etiā allegat ad hoc bonū text. in
l. igif. §. j. in verſic. iuſtis vel iniuſtis ra-
tionibus ⁊c. ff. de liber. cauſa. ⁊ facit text.
in. d. l. j. in fin. in ver. iuſtis rationibus. et
⁊ ibi gl. ff. de abigeis. ⁊ faciunt etiā dicta
per Alexā. in conſi. ſuo. ccxj. incip. viſis ⁊
diſcuſſis. in pen. col. in. ij. vol. ⁊ in conſil.
ſuo. cccclxxiiij. incip. viſa inquiſitione ⁊c.
in. iij. col. ⁊ in conſi. ſuo. lxxv. incip. videt
in preſenti ⁊c. in. iij. col. in. v. volu. et per
And. bolo. in cōſi. ſuo. lxiij. incip. viſo. in
vl. col. vbi alios plures allegat. Debet er
go ipſe antonius in hoc caſu excuſari a
dolo ⁊ fraude ⁊ hoc tanto fortius: quia
nullibi apparet: quod propter hūc actuꝫ
⁊ propter fabricationē dicti aſſerti inſtru
menti falſi ipſe antonius habuerit aliqḋ
preciū vel aliquam pecuniam: vel aliqua
ꝓmiſſio ſibi fuerit facta: quo caſu magis
clare apparet ⁊ cōſtat ipſum antonium
4 nō fuiſſe in aliquo dolo. † Nam nunꝗ
quis ex actu quem facit preſumitur delin
quere niſi quando delictum eſt ei fauo-
rabile ſecundum gloſſ. ſingu. in. l. qui iu-
raſſe. in. §. ſi pater. ff. de iureiuran. quā re
fert ⁊ ſequitur Alex. in ꝯſi. ſuo. cccclxxiiij.
ſm ordi. meū qḋ incip. viſa inquiſitione
in. iiij. colū. Pro quo facit qḋ dicitur de
5 furto videlicet † qḋ furtum non punitur
niſi ſit factū animo lucrādi: vt dicitur in
eius diffinitione ſecundū Alex. in. d. ꝯſi.
cccclxxiiij. in. ij. col. Cum ergo non fuerit
datū vel promiſſum quicꝗ dicto anto-
nio pro dicto actu ⁊ inſtro: ergo apparet
quod non eſt in dolo: ſed magis fuit in
quadā bona fide ⁊ ſimplicitate nō vidē-
do dictū ſuppoſitū in lecto in faciem ⁊ pa
tiendo ſe deſcribi in teſtē ⁊ in cognitoreꝫ
6 partiū. † Simplicitas em̄ hominis excu-
ſatur ⁊ ipſum hominem excuſat a pena
vt patet ex nota. doctrina. d. Car. in cle-
mē. j. in. xxxix. qōne. de priuilegijs. vbi re-
fert ſe conſuluiſſe ꝙ illa clauſula puniēs
aliquē preſumentē. ⁊ ſic notans dolū nō
ligat hominē ſimplicē contrauenientem
ſine dolo: quia ceſſat reſpectus quem lex
cōſiderauit: qḋ dictū refert ⁊ ſequitur. d.
Feli. in. c. quoniam. in. v. colū. de proba.
vbi dicit qḋ non legit alibi tam not. ꝟbū
in materia ſua. ⁊ ſubdit qḋ ante Car. hoc
cōſuluit Joā. cal. in ꝯſi. iiij. inci. ſacerdos
parochialis ⁊c. in tit. de ſen. ex. de quo di
xi ego latius in ſing. meo. cclxxxvij. inci-
cipi. tetigi tibi. ⁊ in. l. de minore in princ.
in. vij. col. in fine. ff. de qōni. Pro quibus
facit dictum Ange. in aut. de teſti. in. §.
7 licet. in. ij. colū: vbi dicit † qḋ quando te-
ſtis dicit falſum ex malignitate dꝫ puni-
ri: ſed quando errore deponendo contra
8 rium eius † qḋ primo dixerat vt ſi forte
eſt quidam ruſticus nullatenus eſt pu-
niendus: qḋ dicit eſſe aduertēdū a iudi-
cibus. ¶ Item vltra premiſſa ad fauoreꝫ
dicti antonij inquiſiti facit nam dictus
dominus alexāder erat ſcholaris nobi-
lis ⁊ honeſta pſona ⁊ bon⁹ vir ꝓpter ꝗ
ipſe aloyſius ductus fuit ad cōtrahēduꝫ
ſecum affinitatem quo ſtāte debet excu-
ſari ipſe antoni⁹ qui credidit ipſi domi-
no alexādro aſſerenti aloyſium eius ſo-
cerum eſſe illum qui erat in lecto cū eſſet
9 eius gener † ⁊ propter affinitatem inter
eos exiſtētē nō preſumeret voluiſſe deci-
pere et fraudare dictum aloyſium ⁊ tan-
to fortius adhibuit fidem huic rei: quia

poſtq̄ etiã aderat filia dicti aloyſij vxor
dicti .d. alexandri nõ credidiſſet vnq̄ q̄d
gener ꝛ filia voluiſſent decipere ſocerũ
ꝛ patrem: immo ſi quis diceret contrariũ
eſſet quedã falſitatis imago cũ ſit remo-
tũ a veriſimili vt dicit Bal. in l. ſi. in iij.
col. C. de ſer. fugi. Cũ aũt dict⁹ antonius
crediderit p̄dictis aſſerẽtibus illum qui
erat in lecto eſſe aloyſium ergo non fuit
in aliquo dolo: tũ propter affinitatẽ in-
10 ter eos exiſtẽtẽ vt dixi: tum etiam quia
excuſatur credens bono viro ꝛ honeſte
pſone vt dixit glo. in l. titio fundus. ff. de
conditio. ꝛ demõſtra. quam dixit ſingula-
rẽ Bal. in c. ſanctorũ. de pſcri. ꝛ in c. cũ
cõtingat. de reſcrip. ꝛ Pe. de anch. in c.
fi. de appel. ꝛ Ang. in l. j. ff. de eo per quẽ
fac. erit. ꝛ Joã. de imo. in conſi. ſuo. ciiij. et
Bal. in l. iudicia. C. de rei vendi. in fin. ꝛ
Ange. in l. in bone fidei. ff. de rei ven. ꝛ
Alex. cõſi. xxxj. incip. viſis ꝛ accurate. in
iiij. col. in ij. vol. ꝛ in cõſi. ſuo. lxxv. incip.
videt̄ in preſenti. in fin. iij. col. in v. volu.
ꝛ ſimilis eſt gl. in c. cupientes. in prin. in
verbo notitiã. de elect. in vj. Pro quib⁹
glo. videtur tex. in c. nobiliſſimus. xxvij.
diſt. ꝛ ibi gl. vltima. quẽ text. ad hoc alle-
gauit Inno. in c. cum in iure. in princ. de
offic. delega. Et idẽ q̄d dixerunt dicte gl.
dixit Cy. in l. j. in iij. q. circa fi. C. de ſerui.
ꝛ aqua. ꝛ Bar in l. de pupillo. in §. ſi q̄s
ipſi p̄tori. in viij. q̄one. ff. de oper. no. nũ.
ꝛ in l. q fundũ. in §. pcurator. ff. de vſuca
pi. pro emp. ꝛ in l. inteſtato. eo. tit. quẽ re-
fert ꝛ ſequit̄ Alex. in d. conſi. xxxj. de qui-
bus gl. ꝛ ei⁹ materia dixi latiſſime vltra
oẽs in practica mea cauſarũ crimi. in iiij.
char. in repet. mea. l. fi. C. de pba. in p̄nc.
Et facit etiã quod voluit Pe. de anch. in
c. fin. extra q̄d met. cauſa. vbi dixit q̄d ex-
cuſatur credẽs bono ſeu fide digno viro
q̄d etiam dixit Cy. in l. iiij. C. de ſer. fu. et
Bald. in c. cum cõtingat. extra de reſcri
ptis. ꝛ in c. ſanctorum. de preſcriptioni-
bus. Cum ergo dictus antonius fuerit
ductus ratione naturali ad credendum
q̄d ille qui erat in lecto eſſet aloyſius de
paſiis hoc ſibi dicente ꝛ affirmãte filia ꝛ
genere ipſius aloyſij ergo habuit iuſtã
cauſam credendi quod ille eſſet aloyſius
ꝛ ſic nõ poteſt dici q̄d ipſe antonius fue-
rit in dolo: ꝛ per cõſequens q̄d cõmiſerit
falſitatẽ. Pro quo etiã facit not. verbum
Bald. in l. ii. §. q̄d obſeruari. in iij. not. C.
11 de iura. calũ. vbi dicit †q̄d ille q̄ credit di
cere veritatẽ non eſt piurus ſi iurat licet
veritas ſit in cõtrariũ per illũ text. q̄d di-
ctũ ſequitur Pe. de anch. in c. ij. de iura.
calũ. in vj. quos refert ꝛ ſequitur. d. Fely.
12 in c. j. circa fi. de lit. cõteſt. vbi ſubdit †q̄d
credulitas vehemẽs habet̄ pro certitu-
dine. ad q̄d allegat Inn. i. c. fi. poſt med.
de iura. calũ. ꝛ in c. ex lr̄is. de iureiurã. et
Archi. in c. beati. ij. q. vij. ꝛ in c. quoties.
de teſti. ꝛ Imo. in l. in repudianda. ff. de
acqui. here. ꝛ Alex. in l. j. i. xv. co. ff. ſi cer.
pe. ꝛ Pe. de ancha. in cõſi. cclix. incip. ſu-
per primo q̄ſito. ꝛ in cõſil. ccxxxv. incipit̄.
viſis diligenter. Sed vltra. d. Feli. vbi. ſ.
q̄d vehemens opinio ſeu credulitas ha-
beatur p certitudine voluit gl. in l. ſi q̄s
extraneus. §. ſciẽdũ. in gl. fi. ff. de acq. he-
redi. quã ibi ſumme no. Bal. ꝛ idẽ voluit
glo. in l. iij. §. pe. in verſi. ſciant. ff. de aqua
plu. ar. ꝛ in l. ſi duo. in §. pe. in v̄bo ſcire
ff. vti poſſid. de quo latius dixi in ſingu.
meo. ccv. incip. vehemẽs opinio ꝛc. ꝛ in
repeti. mea rub. C. de pba. in xxxvij. col.
Ex quib⁹ omnib⁹ ſupra dictis ſatis pa-
tere puto dictũ antoniũ nullã cõmiſiſſe
fraudẽ vel dolũ: et per cõſequens ipſum
fuiſſe ꝛ eſſe abſoluendum a dicta inquiſi
tione ꝛ ab omnibus in ea contẽtis: ꝛ iſta
ſint ſatis pro nunc quo ad merita cauſe.
Quo aũt ad ſolẽnitatẽ proceſſus eodem
modo dico ipſum antoniũ abſoluendũ
eſſe a dicta inq̄ſitione ex pluribus ꝛ plu-
rib⁹ q̄ dici poſſent q̄ preſentialiter addu-
cere bono reſpectu nõ curo: ſꝫ ſolũ dico
vnũ q̄d dat victoriam indubitatam ipſi
antonio: vcꝫ q̄d ipſe eſt etatis. xviij. anno
rum et ſic minor. xxv. annis. et in hmõi
cauſa inq̄ſitiõis tãti periculi ꝛ importã-
tie ſibi nõ fuit hucuſq̄ datus curator vt
13 conuenit †ꝛ neceſſe eſt de iure: quo caſu
dicta inq̄ſitio ꝛ pceſſus corruũt ꝛ nulli⁹
ſunt valoris vt habetur in l. clarum. ꝛ ibi
ſcrib. C. de aut. preſtã. ꝛ voluit Angel. de
are. in tracta. ſuo maleficiorum. in verbo
cõparẽt dicti inquiſiti ꝛ confitent̄ totum
in verſic. necnõ ſis bñ cautus. vbi ſubdit
14 †q̄d ſi minor ſine curatore cõfiteat̄ etiam

ſpōte qđ talis cōfeſſio ei nō noceat. ita dicit voluiſſe Cy.i.d.l.clarū.ad qđ allegat et bar.i.l.fi.§.pupill⁹.ff.de ꝟ.obl.ꝛ Sal. in.l.j.C.de ꝯfeſ.itē ſubdit etiā Ange.vbi ſ.qđ ſi minor ſine curatore dicat iudici nō torqueatis me domine iudex:q2 oia confiteor:ꝛ iuro non venire ꝯtra qđ etiā talis ꝯfeſſio facta hoc modo cū iuramē to nō ꝑiudicabit minori:ꝛ hoc dicit voluiſſe Bal.in.l.j.in.xiij.col.ver. ſed pone.C.de confeſ. Sed vltra Ange.vbi.ſ. idez tenet Alb.de roſa.i.iiij. parte ſtatu. queſtiōe.lxxxij.vbi allegat hoc voluiſſe Azo.in ſumma.de auto.preſtan.ꝛ idem voluit Bald.in.c.j.§.item ſacramenta. de pa.iura.fir.in pe.col.ꝟ.nō quero ꝛc. ꝛ Ange.in.l.j.C.de ꝯfeſ.ꝛ Bar.in.l.certum.§.de pupillo.ff.de confeſ.coniūcta eius doctrina in.l.inter omnes.in.§.recte.ff.de fur.ꝛ idē voluit Alber.de roſa. in.l.clarū.ꝛ ibi dicit Rapha.ꝙ Albe.ibi dicit ꝙ hoc obtinuit de facto.ꝛ idē tenet d.Alexā.in conſi.ſuo.cccxxxix.incipi.in cauſa inquiſi.in.ij.colū.ver.ſcđo princi paliter.ꝛ.d.Nell⁹ in trac.banni.in.j.q. in fi.de quo etiā.d.ꝑari.de puteo.i tra. ſuo ſyndic.in.cſ.charan ver.adulti ꝛc. ꝛ per Bandi.in tracta.ſuo maleficiorum. ſub rub.de aliquibus queſtionibus varijs in maleficijs.in.vj.col.ꝟ.ſed queritur.ꝛ in eodē trac ſub rub. de filiofamilias in.j.verſi.ꝛ per Dy.in conſi. ſuo.xlj. incip.queſtio talis eſt ꝯtinet ꝛc. de quo lati⁹ dixi in.l.j.in princ.in.v.col.ꝟ.octauo requiritur ꝛc.ff.de queſtio. Cuz ergo in caſu noſtro ꝯ dictū Ant.formata fuerit inqſitio:ꝛ ꝓceſſuz fuit ad rñſionē dicte inqſitionis nulla ꝑcedēte datiōe curatoris eidē Antonio minori vt dixi ſequit neceſſario ꝙ dict⁹ ꝓceſſus ē null⁹ ꝛ i totū corruit:ꝛ per ꝯñs ꝓnūciādū eſt in fauorē dicti Antonij ꝑ predicta iura. Ex quib⁹ omnib⁹ patet aptiſſime iudicio meo qđ ſiue loquamur q̄ ad merita cauſe:ſiue quo ad ſolēnitatē ꝓceſſus qđ ipſe Antoni⁹ eſt abſoluend⁹ ꝛ liberandus a dicta inqſitiōe ꝛ ab omnib⁹ in ca cōtentis. Et alia plura adduci poſſent ad fauorem ꝛ liberationē dicti Antonij q̄ omitto breuitatis cauſa:cū ſupius adducta ad eius liberationez ꝛ abſolutione ſufficiant. Laus deo clementiſſimo

Hippolytus de Marſylijs.

Homicida puniēd⁹ ē pena mortꝭ.
1 Delictū eſſe cōmiſſum añ oia iudici cōſtare dꝫ alias non poteſt procedere.
2 Inquiſitio non procedit nō precedente infamia quod precedit etiam crimen ꝑ teſtes eſſe probatum.
3 Liberum arbitrium iudici lꝫ conceſſuz ſit non poterit tamē procedere infamia non precedente.
4 Papa licet mādet inquiri in gñe:mandatum tamen interpretatur vt inquirat de infamia precedente.
5 Statutum ſuperioris nō valet ꝙ poſſit inquiri infamia non precedente.
6 Incertitudo operatur ꝙ inqſiti veniūt abſoluendi.
7 Curia nō ꝓbāte reus dꝫ abſolui.ꝛ ibi.ſ.
8 Iudex inqrēs ſuccedit loco accuſatoris.
9 Cōdēnatio nō fit niſi reus ſponte confiteatur vel legitime conuincatur.
10 Nō ſequitur talis admenauit ꝯ talem ergo eū vulnerauit:q2 nō ꝓbat hoc eē ꝛc.
11 Pedez alterū ſi in ſepulchro haberem adhuc vellem addiſcere.text.ibi in.d.l. apud iulianum.
12 Indicia debent eſſe perfecta in genere ſuo alias non operantur.
13 Indicium qđ mouet aīm iudicis aliqualiter eſt ſufficiens ſi a iure ſit approbatū.
14 Indicia an ſint ſufficientia ad torturam relinquitur arbitrio iudicis.
15 Arbitriū iudicis debet regulari ſm regulas iuris communis.
16 Arbitrium hñs diſpenēdi ſm ꝯſcientiā nō dꝫ ſequi propriam ſed publicam.
17 Iudex in arbitrarijs debet ſequi conſilium peritorum.
18

Conſilium.lxiiij.

In nomine ſancte ꝛ indiuiduae trinitatis Amen. In cauſa inqſitionis formate per magnificam curiaz dñi ꝑtātis bonoñ. contra ꝛ aduerſus baptiſtam et bellum filios quondam groſſi del bello ꝛ Ludouicum Jacobū Laure

tiũ ꝛ bedonũ decbilinis ꝛ plures alios.
Licet forte diceret̃ prima fronte dicẽdũ
dictos inquiſitos fore cõdẽnãdos in
pena vltimi ſupplicij attento tenore di-
cte inquiſitiõis: cũ cautũ ſit de iure ꝛ ex
1 forma ſtatutoꝝ ꝉ ꝙ homicida ſit punien
dus pena mortis: vt hꝛ in. l. nemo. C. de
epiſ. audiẽ. ꝛ in. l. iij. §. pe. ꝛ fi. ff. de ſicca.
ꝛ inſti. de pub. iudi. §. itẽ lex cornelia. et
in. l. qui vlti. ff. de peñ. cũ ſi. ergo cum ſm
tenorẽ pfate inqſitionis dicti inqſiti ſint
homicide ꝛ occiderũt duos hoĩes debẽt
puniri pena mortis ꝛ vltimi ſupplicij.
¶ Sed iſtis non obſtantib⁹ ꝯtriũ veri⁹
eſſe de iure puto: ꝛ mihi indubitanter ꝑ-
ſuadeo. ¶ Ad qḋ dicẽdũ moueor ex plu
ribus. Et primo dico qḋ dicta inquiſitio
nõ potuit formari ꝯtra predictos inqui
ſitos: qm̃ ad hoc vt iudex poſſit ꝯ aliquẽ
ꝓcedere ꝑ delicto aĩ oĩa neceſſario dꝫ
cõſtare ipſi iudici delictũ eſſe cõmiſſum
2 ꝉ alias nõ põt cõtra aliquẽ ꝓcedere. ita
dixit Tãcre. in cõpẽdioſa ſua in. xvij. q.
allegat tex. ad hoc no. in. l. j. §. illḋ aũt.
ff. ad ſille. vbi Bar. hoc vr̃ ſentire. ꝛ hoc
ibi voluit Lu. ro. ꝛ Bart. in. l. fi. in. j. col.
ff. de qõ. ꝛ Ang. de are. i trac. ſuo maleſi-
cioꝝ. in ṽbo fama publica. in. xvij. char.
in verſi. xij. tu iudex ꝛc. vbi dicit qḋ ſi dꝛ
eſſe cõmiſſum furtũ ꝙ curia dꝫ mittere
ei⁹ officialẽ ad locũ vbi dꝛ eẽ cõmiſſuꝫ. ꝛ
idẽ dicit ḋ homicidio: ſubdẽs ꝙ ſi aliter
fiat ide teneri i ſyndicatu. ꝛ hãc partẽ fir
mat Bal. in addi. Spec. in ti. de ſentẽ. in
xviij. colum. in fi. ꝛ in. l. cum probatio. in
ſuis addi. ff. de pba. ꝛ Bal. i addi. Spe.
in tit. de ꝯfeſ. in. ij. col. ver. titi⁹ cõfitetur
ꝛ. d. Fran. bru. in tract. ſuo de indi. ꝛ tor-
tu. in. ix. char. in iij. col. ꝛ Gandi. in trac.
ſuo maleficioꝝ ſub rub. de pſum. ꝛ indi-
cijs indubitatis. in. ij. colum. in ver. item
lex preſumit ꝛc. Sed in caſu noſtro nul-
libi appet qḋ ꝯſtiterit curie iqrẽti aliqḋ
delictũ fuiſſe cõmiſſuꝫ. ergo dicta inqſi-
tio corruit: ꝛ nõ ꝓcedit: ꝛ merito dicti in
qſiti ſunt abſoluendi ꝛ liberandi. Se-
cũdo moueor ꝛ dico qḋ dicta inquiſitio
non procedit nec viribus ſubſiſtit: eo qꝛ
contra dictos inquiſitos nulla preceſſit
infamia ipſi⁹ aſſerti homicidij nec alte-
ri⁹ delicti: imo ipſi inquiſiti ſunt homi-
nes ꝓbi bone cõditio. vite ꝛ fame: vt ca
3 pitulatũ ꝛ probatum teſt: quo caſu dicta
inqſitio tanꝙ nulla corruit in totũ cum
clarũ ſit de iure ꝙ inqſitio non ꝓcedit ꝯ
aliquẽ nõ precedẽte infamia: vt hꝛ in. c.
qualr̃ ꝛ qñ. el. ij. de accu. ꝛ in. c. j. ꝛ. ij. eo.
ti. in. vſ. ꝛ in. c. lꝫ heli. de ſimo. ꝛ in. c. de⁹
oĩpotẽs. ij. q. j. ꝛ voluit Spec. in ti. de in-
qſi. §. j. in prin. ꝛ Bar. in. l. cõgruit. ff. de
offi. pñſi. ꝛ Sali. in. l. ꝙ promulgatis. per
illũ tex. C. de offi. pfec. vr. ꝛ Raph. cu. in
conſi. ſuo. cxxv. incip. ad primũ. in pnc.
Et intm̃ eſt verũ hoc qḋ inqſitio nõ ꝓce
dit ꝯ nõ diffamatuꝫ qḋ lꝫ teſtes ꝓducti
ſup inqſi. ꝓbẽt crimẽ contentum in ipſa
inqſitione de quo inquiſit⁹ nõ erat infa
matus: tñ tales teſtes illi inqſito nõ pre-
iudicãt: nec ex eoꝝ dicto condẽnabit̃. ita
not. dixit Spe. in tit. de inqſitiõe. §. nunc
vidẽdũ. in. iij. col. in pn. quẽ refert ꝛ ſeq-
tur Bal. ibi in addi. in vlti. ṽ. ꝑ quo eſt
tex. exp̃ſſus in. c. inqſitiõis. i. §. tertie du-
bitationis. de accu. Et hoc idẽ expreſſe
etiã firmat ipſe Spec. in tit. de inqſitio-
ne. in. §. nũc tractemus. in. xl. col. in ṽſi.
nã ſi aliqua ꝛc. Pro qb⁹ faciunt optime
dicta p Bal. in. c. j. de offi. ordi. p illum
4 text. ꝉ vbi dixit qḋ ſi ſtatutũ dicit qḋ po-
teſtas in criminalibus libere poſſit inq-
rere qḋ tñ ꝑpter hoc non poterit inqre-
re nõ ꝑcedẽte infamia: qḋ dictũ refert et
ſequit̃. d. Iaſ. in. l. milites. C. de teſt. mil.
5 vbi ẽt ſubdit ꝉ qḋ licet papa mãdet inqri
in genere contra aliquos: tñ hoc mãda
tũ ꝓpape debet intelligi ꝛ limitari fama
precedente ꝛ nõ alr̃: ꝛ idẽ qḋ dixit Bal.
in. d. c. j. de offi. ord. dixit Io. an. in. c. cuꝫ
6 oporteat. in pn. de accu. Quinimo ꝉ non
valet ſtatutũ ſuperioris volẽs qḋ poſſit
inquiri contra non diffamatum. ita di-
xit Car. i cle. j. in vl. col. ver. nono quero
ꝛc. de offi. ord. Cum ergo in caſu nr̃o for-
mata fuerit dicta inquiſitio nulla infa-
mia dicti homicidij vt dicitur cõmiſſi
precedẽte ꝯ dictos inquiſitos: ergo me-
rito indubitãter ſunt abſoluendi. Ter-
tio moueor alia ratione: et dico dictos
inquiſitos fore ꝛ eſſe abſoluendos a di-
cta inqſi. ꝛ ab oĩbus in ea cõtẽtis: nã ipa
inqſitio eſt dubia ambigua ꝛ icerta nec
ex ea colligit̃ ꝗ fuerint illi qui intulerint

aliqua vulnera aliquib9: nec etiã ex ea percipit qui fuerunt pncipales delinquentes: nec q̄ fuerint auxiliantes: nec etiã iſta colligunt ex dictis teſtiũ pro curia examinatorũ vt ex inſpectione dicte inquiſitionis ꝛ dictorũ teſtiũ apparet.
7 †Quo caſu ſtante dicta dubietate et incertitudine dicti inq̄ſiti veniunt de iure abſoluẽdi ſm glo. or. in. l. itẽ mella. in. §. ſed ſi plures. ff. ad. l. aql. quã pro ſingul. refert ꝛ ſequit Alex. i conſi. ſuo. cccxxxvij. incip. põderatis narratis i themate. in iij. col. ꝛ dicit ꝙ dictam gloſſ. ſequutus eſt Dy. cõſulẽdo: qꝛ ꝯſilium Dy. refert et ſequit Pe. de ancha. in cõſi. ſuo. cccvij. inci. nos bartholomeus de ſaliceto ꝛc. Et idẽ qđ voluit. d. glo. tenuit Spec. in tit. de homi. in. §. j. ver. pone ꝙ quatuor hoies ꝛc. ꝛ Joã. de ana. in. c. ſignificaſti el. ij. in. xxiij. col. de homi. ꝛ do. Alex. in cõſi. ſuo. xv. incip. viſo pceſſu inq̄ſitiõis in. v. ꝛ. vſ. col. l. ſ. vol. vbi dicit hãc partẽ tenuiſſe Gand. in tracta. ſuo maleſi. ſub rub de homi. ꝛ Lud. ro. i ꝯſi. cccc j. incip. eo pſuppoſito. ꝛ idẽ tenet Bal. i ꝯſi. ſuo lxxij. inci. preſuppoſito ꝙ in ciuitate ꝛc. in. v. vol. ꝛ in cõſi. cccxl. inci. q̄dã rumor in. iij. vol. ꝛ hãc partẽ tenuerunt plures alij doc. i pluribus ꝛ diuerſis locis quos retuli i rep. mea rub. C. de pb. circa fi. et in ſingu. meo. cccxvij. inci. ter vel quater. Et ex iſtis oib9 ſatis pꝫ de inualidate ꝛ ꝛ nullitate dicte inq̄ſitionis q̄ ſtantibus pdictis nõ poterat formari ꝫ dictos in q̄ſitos modo aliquo. Sꝫ poſito ſine veri piudicio ꝙ potuiſſet formari: attñ dico ipſos inquiſitos debere abſolui ab ipſa inq̄ſitiõe ꝛ ab oibus in ea ꝯtẽtis. ¶ Ad
8 qđ dicẽdũ moneor ex pluribus9. † ꝛ primo dico regulã eſſe vulgatã in iure ꝙ actore nõ pbãte reus dꝫ abſolui. l. qui accuſare. C. de eden. c. vnico. vt eccle. bñfi. l. actor. C. de pba. cũ ſi. Sꝫ curia inq̄rens nihil pbauit de ꝯtẽtis i dicta inq̄ſitiõe vt ex inſpectiõe teſtiũ examinatorũ apparet: ergo ipſi inq̄ſiti ſũt oĩno abſoluẽ-
9 di. † Clarũ eſt eñi i iure ꝙ index inq̄rens ſuccedit loco ptis ſcꝫ accuſatoris in oĩbus preterq̄ in ſubſcriptione ad penam taliõis ſm Bar. in. l. ij. §. ſi publico. ver. quero vtrũ. ff. de adul. ꝛ i. l. j. ff. de ſuſpe. tuto. ꝛ in. l. libellor. in prin. ff. de accu. et voluit Sali. i. l. ea q̄dẽ. C. de accu. quos refert Alex. i ꝯſi. ſuo. lxiij. incip. viſo themate. in. ij. col. in. ſ. vol. ꝛ voluit Ange. in repe. l. ſi vacãtia. in ver. quero an index. C. de bo. vac. ꝛ Sali. in. l. ea q̄dẽ. ver. per denũtiationẽ. C. de accu. ꝛ Ang. de are. in trac. maleſi. in ver. hec eſt q̄dã inquiſitio. verſicul. v. qñ iudex inq̄rit ꝛc. Ergo in caſu noſtro habebit locũ dicta regula ꝙ actore non pbãte re9 dꝫ abſolui: et ſic curia inq̄rẽte nõ pbãte put nõ pbauit ipſi inq̄ſiti debẽt abſolui p dictam regulã ꝛ p dicta iura. Pro qua pte ꝛ opinione vltra ſupi9 adducta facit. † Nam re9 nũq̄ venit cõdẽnãd9 in ciuilib9 ꝛ a fortiori in criminalib9 niſi ſit ſponte ꝯfeſſus vel legitime ꝯuict9. text. eſt in. c. nos in quecꝙ. ꝛ in. c. multi. ij. q. j. ꝛ in. c. lothari9. xxxj. q. ij. ꝛ habet in. l. q̄ ſniam. C. de pen. ꝛ in. l. qui accuſare. C. de eden. et in l. actor. C. de pb. ꝛ in. l. j. C. de ꝯfeſ. cũ ſi. Sꝫ in caſu noſtro dicti inq̄ſiti non ſunt nec ſpõte cõfeſſi nec legitime cõuicti: vt ſtatim oſtẽdã: ergo neceſſario dꝫ ſequi abſolutio. Qđ aũt nõ ſint cõfeſſi patet expꝛſſe. ex eorũ rñſione facta dicte inq̄ſitioni in qua negarũt oĩa ꝯtẽta in ipſa inquiſitione vera fuiſſe nec eſſe: ꝛ ſic ex capite ꝯfeſſiõis veniũt abſoluẽdi. Similr quo ad pbatiões ꝫ eos exiſtentes clare pꝫ ipſos abſoluẽdos eſſe: qm̃ teſtes examinati p curia contra ipſos inquiſitos nedũ nõ factũt aliquã pbationeꝫ ꝯtra eos plenã vel ſemiplenã: ſed nec etiam faciunt aliqđ indiciũ. Nã nemo ipſorũ teſtiũ deponit vidiſſe aliquẽ vulnerãteꝫ aliũ: q̄ caſu nõ põt dici qđ pbatuꝫ ſit ꝙ ipſi inq̄ſiti aliquẽ vulnerauerint vel occiderint. Et vt clari9 hec appareãt: procedã referẽdo ſeriatim ſubſtãtiã depoſitionis teſtiũ examinatorũ pro parte curie. Et primo capio dictũ cuiuſdã biſarionis primi teſtis qui in effectu dicit ꝙ tpe dicte rixe audiuit ludouicũ de chilinis dicẽtẽ. andatiuoi cõ dio andati a fareli fati voſtri. At hec vba dixit ter vel quater. ꝛ ſic iſte teſtis magis deponit in fauorem dicti ludouici q̄ cõtra eum: cuꝫ appareat ex dictis vbis ꝙ ipſe ludouic9 nolebat rixari nec aliquem offendere:

poſtea ipſe teſtis dicit ꝙ audiuit quẽdã
rumorẽ armorũ: ꝛ ꝙ vidit quãdaȝ multi
tudinẽ hoĩm rixantiũ quos non cogno
uit ꝑpter diſtantiã loci: ꝛ ꝑpter ſoleȝ re
uerberãtẽ in ei⁹ ocu lis poſtea fuit cum
aliquib⁹ hoĩbus ad dictũ rumorẽ et ibi
vidit dictos inq̄ſitos quos tũc tp̄is nõ
cognoſcebat: ſȝ poſtea cognouit ipſos ꝛ
dicit ꝙ admenabãt verſus illos de bar-
beriis vt audiuit dici: q꞉ neminem co-
gnoſcit de barberiis. ꝛ ſic vidit vnã par
tẽ ꝯ alterã admenãtẽ. Item dicit ꝙ non
vidit aliquẽ ex p̄dictis partib⁹ vulnera-
re vel interficere aliquẽ. Itẽ dicit ꝙ pu-
blice d꞉ in. d. caſtro ꝑ duo ex parte bar-
beriorũ q̄ fuerũt vulnerati in dicta rixa
mortui ſunt ꝑpter dicta vulnera. Item
ꝙ neſcit nec audiuit dici aliq̄ modo q̄s
inceperit dictã rixã. et iſta ſunt i ſubſtã-
tia ꝛ in effectu q̄ dicit dict⁹ teſtis q̄ pro-
fecto ex mille cauſis ꝛ rõib⁹ nihil ꝑbat
ſtante maxime ꝙ ipſe nõ vidit aliquem
vulnerare nec occidere aliquẽ. Nec ob.
illud veȝ qđ vidit dictos rixãtes inuicẽ
admenare cum armis: q̄m nõ ſequit̄ ta-
lis admenauit ꝯ talẽ ergo eum vulnera
11 uit † ꝛ nõ ꝑbat hoc eſſe ꝙ ab hoc cõtin-
git abeſſe. l. neq̄ natales. C. de proba. l.
non hoc. C. vñ legi. l. papinianus exuli.
ff. de mino. cũ ſi. ꝛ maxime hoc procedit
in cauſis crĩalib⁹ in quib⁹ ꝑbationes
debent eſſe luce meridiana clariores vt
in. l. fi. C. de ꝑba. Iteȝ dictus teſtis nihil
probat q꞉ eſt ſingularis. ꝛ lȝ alleget con
teſtem tñ nõ cõcordat ſe in verbis nec in
ſubſtãtia cũ illo quẽ nominat in ꝯteſteȝ
vt ex inſpectione ſuarũ depoſitionũ cla-
re apparet. Et ſic nõ põt dici qđ dictus
teſtis faciat plenã vel ſemiplenã proba-
tionẽ vel indiciũ. Scđs etiã teſtis min⁹
ꝑbat. ſ. nicola ioãnis nicole q̄ in effectu
dicit ꝙ de menſe aprilis anni p̄teriti dũ
eẽt ꝓpe quoddã flumẽ audiuit quendã
rumorẽ quẽ cognouit exire ex ore ludo-
uici d chilinis dicẽtis ande cõ dio: poſt
ea vidit quãdã multitudinẽ hoĩm rixan
tiũ ꝛ vn⁹ cõtra alterũ cum armis adme
nantẽ quos dixit nõ cognoſcere ꝑpter
diſtãtiã poſtea iuit ad locũ rixe ꝛ ibi vi-
dit dictos inq̄ſitos p̄terq̃ alexandruȝ
del bello armatos aliquib⁹ armis. ꝛ di-
cit qđ p̄dicti nihil faciebãt q꞉ iã ſedata
erat rixa. Item dicit qđ ludouicus erat
vulneratus vno vulnere. ꝛ quidaȝ illius
de alia parte alio vulnere i capite. Item
dicit ſe neſcire q̄ vulnerauerint vel inter
fecerit aliquẽ: q꞉ erat diſtãs a loco rixe
adeo ꝙ non potuit videre: ꝛ ſi potuiſſet
videre neſciret q̄m i dicta rixa erãt mul
ti quos nõ cognoſcebat. Itẽ dicit nõ au-
diuiſſe dici q̄ occiderint vel vulneraue-
runt aliquẽ. Itẽ dicit ꝙ neſcit que ipſarũ
partiũ inceperit rixã ꝛ iſta ſunt in totuȝ
q̄ ipſe teſtis ſcit. Et ſic pari modo appa-
ret qđ iſte teſtis nõ ꝑbat nec facit aliqđ
indiciũ cũ nõ viderit aliquẽ ꝑcutienteȝ
vel occidẽtẽ nec dici audiuerit q̄s ꝑcuſ-
ſerit vel occiderit aliquẽ. Circa vltimum
teſtẽ veȝ dynũ calzolarium ipſe minus
aliis in fauorẽ curie deponit. Naȝ dicit
qđ de anno ꝓxime preterito dũ ipſe iret
verſus caſtrũ ſancti petri vidit multos
hoĩes inuicẽ rixãtes in via publica ar-
matos armis haſtatis inter quos cogno
uit oẽs dictos carceratos. Item dicit qđ
neſcit qđ dicti carcerati occiderint frã-
ciſcũ ſiue iacobũ de codognola lȝ vide-
rit dictas partes inuicẽ rixantes tñ pro
pter ꝯcluſionẽ nõ potuit videre an alter
alterũ vulneraret. Itẽ dicit qđ poſſet eẽ
qđ dicti carcerati non vulneraſſent nec
interfeciſſent predictos iacobum ꝛ frã-
ciſcum: ꝛ iſta ſunt in effectu que dicunt
dicti teſtes. Ex q̄bus teſtimoniis et de-
poſitionibus pluries lectis et pondera
tis neſcio videre nec imaginari q̄uo re-
12 ſultet ex eis nedum ꝑbatio: † ſed nec in
diciũ aliqđ ſufficiẽs ad torturã. ꝛ licet ſe
nio confectus ſim tñ iuxta. l. apud iulia-
nũ. ff. de fideic. lib. etiã libẽter addiſcerẽ
ab alieno: q̄uo p̄dicti teſtes cõtra dictos
inq̄ſitos faciãt idiciũ ad torturã: q꞉ hoc
nõ video nec ꝑcipio quoquo modo attẽ
ta maxime doctrina Bal. in cõſi. ſuo. cc
xxix. inci. v̄ba inq̄ſitiõis. in. ii. col. in. iii.
13 vol. vbi dicit † qđ indicia debent eſſe ꝑ-
fecta in gñe ſuo al's nõ operant̄ vires i-
diciorũ. nã ſicut ꝑbationes in crimina-
libus ad ꝯdẽnãdũ debẽt eſſe luce meri-
diana clariores vt i. d. l. fi. C. de proba. l.
addictos. C. de app. l. abſentẽ. ff. de pe.
c. piſantũ. v. q. vlt. ꝛ ita indicia in genere

ſuo ad torturã debẽt eſſe clara ⁊ pfecta ⁊
talia q̃ de iure ſubſiſtãt. p quo facit qd di
14 xit Bal.in.l.cũ circa.C.de iu.do.† vbi di
xit qd indiciũ qd mouet aĩm iudicis ali-
qualr eſt ſufficiẽs ſi a iure ſit approbatũ
qd dictũ refert ⁊ ſeqtur berta.in rep. ſuo
in verbo indiciũ.in.ij.col. p quo faciunt
dicta per Bal.in cõſi. ſuo. cclxxvſ. inci.
tex.in quo ⁊c.in.ſ.col.ante fi.in.ſ.vol. Cũ
ergo dicti inqſiti non ſint ↄfeſſi crimina
cõtẽta in.d.inqſitione vt ex rñſione ſua
pꝫ:nec etiã ſint legitime ↄuicti:ergo ſeq
tur de neceſſitate qd ipſi inqſiti ſunt ab
ſoluẽdi p iura ſuperi9 allegata. Nec ſilr
vigore dictoꝝ teſtiũ poſſunt dicti inqſiti
torqueri: qꝛ vt dixi ex depoſitione dicto
rũ teſtiũ non oriꝭ nec reſultat aliqd indi
ciũ:vt.s.dixi. Et nõ ob.ſi p curiã dicatur
qd dicti iqſiti pñt torqueri ꝓpter depoſi
tiões ⁊ teſtimonia dictoꝝ teſtiũ:q̃ depo-
ſitiões faciunt indicia ſufficiẽtia ad tor-
turã ſm iudiciũ ⁊ arbitriũ curie. Nã an
15 teſtes faciãt indicia ad torturã † ⁊ q̃ indi-
cia ſint ſufficiẽtia ad torturã relinquitur
iudicis arbitrio:vt hꝭ p doc.in.l. qõnis
modum.ff.de qd.l.iij.ver.tu magis ſcire
potes.ff.de teſti.cũ ſi.ideo videꝭ dicendũ
qꝫ poſſint torqueri. Qm̃ reſpondeo hoc
non obſtare:eo qꝛ tꝫ iſtud relinquatur
arbitrio iudicis.ſ.an indicia ſint ſufficiẽ
tia ad torturã:tñ tale arbitrium iudicis
16 dꝫ † regulari ſm regulas iuris cõis ⁊ dꝫ
eſſe iuri ⁊ equitati ↄſonũ ſeu congruum
als nõ vꝫ qd agiꝭ.ita no. dixit Lu. ro.in
ↄſi.ſuo.ccclxxvſ.inci.qd eſt nũqd. in pe.
col.vbi p hoc allegat gl.in.l.cas cãs. ff.
de ↄdi.⁊ demõ.⁊ hoc etiã voluit Bal.in
diſputa.ſua inci.ſtatuto caueꝭ qꝫ fenera-
tor.in vlti.col.ar.l.codicillis.§.fi.de le.ij.
⁊ idē dixit.d. Alex.in ↄſi.ſuo.xxſ.inci. vi-
ſis vbis.in pe.col.⁊ facit tex. in.l.ſ.ff. de
vſur.in ṽ.vt legi nõ offendatur. Et facit
17 etiã † nã q̃ hꝫ ptãtẽ diſponẽdi ſm ↄſcien-
tiã nõ dꝫ ſeq ꝓpriã ↄſciẽtiã ſꝫ publicã.
tex.eſt in.c.iudicet.iij.q.vij.⁊ hoc voluit
Cy.in.l.qſquis.C.ad.l.iul.maie.⁊ voluit
Bal.in.l.J.C.q accu.nõ poſ.⁊ ideo dixit
Bal.in.l.fi.C.de pena iud.q malciudi.
iudicẽ debere ſeq regulas legũ:⁊ nõ con
ſciẽtiã ſuã q̃ legibus aduerſareꝭ. de quo
etiã per Bal.in.l.ij.in.iiij.no.C.de fidei-
com.⁊ per Lu.ro.in repe.rub.ff.de arbi.
in.ij.col.in fi.⁊ facit tex.no.in.l.1.ff.de ſo
lu.⁊ tex.⁊ ibi Bal.in.l.certi iuris.in. fin.
C.de iudi.⁊ dicta per Jaſo.in.§.ſed iſte.
in pe.⁊ vlti.col.inſti.de actio.⁊ faciunt di
cta per do. An.i.c.vt debit.de appel. vbi
18 dicit † quod in arbitrariis iudex debet
ferre ſuum arbitrium cum conſilio peri-
torum.allegat que habentur in.c.ne in-
uitaris.de ↄſti.⁊ ſubdit etiam ibi.d. An.
per gloſ.ibi qd ſi cõmittitur aliquid iudi
ci expediendũ ſm qd ſibi videbitur intel
ligiꝭ tñ habito conſilio peritorum:quod
etiã voluit idẽ.d. An.in.c.ſ.in. viij. colũ.
de conſti.quem ſequiꝭ Cardi. Alexan. in
d.c.vt debitus.in.xj.col.de quo latius di
xi in.d.l.queſtionis modũ.in.v.colũ. in
fin.⁊ practica mea cauſarũ criminalium
in.xliiij.charta.vbi lati9 etiam loquut9
ſum.⁊ in repe.mea.l.fi.in. lxxix.char. C.
de proba.ex quibus apparet dictam ob
iectionem non obſtare. Ex iſtis ergo ſa-
tis puto cõſtare clare lucide:⁊ aperte di-
ctos inquiſitos eſſe abſoluendos ⁊ libe-
randos a dicta inqſitione ⁊ ab omnibus
in ea contentis cum contra eos nulla ſit
probatio nullumqꝫ indicium validum
vel ſufficiens ad torturam. Poſſem etiã
plura adducere contra perſonas ⁊ dicta
dictorum teſtium que adducere non cu-
ro cũ dicta eorum in aliquo nõ noceant
dictis inquiſitis:⁊ vt magis breuitati in
heream nõ ero longior cum ex ſupradi-
ctis abunde pateat de victoria ⁊ abſolu-
tione,neceſſario fienda dictis inquiſitis.
Et ſi aliqua habentia neruum in contra
rium per curiã vel aliũ adducentur cona
bor fcã,mihi notificatione accommoda
tum dare reſponſum. Laus deo,

Hippolytus de marſilijs.

1 Nomẽ bãniti qd per teſtes in caſu
de quo in cõſilio non dicaꝭ verificatum
ibi ⁊ in ſequentibus.
2 Indicia ſeu probationes cõtra reum de
bilitantur per torturam.
3 Pena debet tenere ſuos autores.
4 Verba legꝭ cui nõ ↄueniũt nec ei9 diſpõ.
5 Statutũ qd ꝫi bannitũ captũ intra tres
dies debeat fieri executio nulla defen-
ſiõe vel exceptiõe audita vl admiſſa nel-

ligit tollere ſolū mō inanes et friuolas nō autē legitimas defenſiones.

6 Appellatione remota per principē intelligitur de friuola nō autē de iuridica.

7 Bannitus captus et confeſſus ſe illū de quo in banno: ſi opponat exceptionem q̄ ſi a principio fuiſſet oppoſita nō fuiſſet cōpulſus iudiciū ſuſcipere: iudex debet declarare iudiciū ſeu dānū eſſe nullum.

8 Bānitus eſt audiēdus ſi poſt terminū bāni cōpareat et negat cōmiſiſſe delictū quod tacite videbatur confeſſus.

9 Reus non condemnatur niſi ſit ſponte confeſſus vel lēgitime cōuictus.

10 Sententia lata cōtra cōtumacem preſumitur lata potius propter vitium contumacie q̄ propter ius partis aduerſe.

11 Cōtumacia dr ficta probatio nō vera.

12 Contumacia ſola non facit reū haberi pro confeſſo.

13 Contumacia ſola quādo hr pro cōfeſſio ne neceſſe eſt qđ iudex iterloquatur reū haberi pro confeſſo.

14 Interloqui debet iudex ſup contumacia.

15 Talis quis non dicitur, donec nō eſt pronunciatus pro tali.

16 Statutū tollēs omnes exceptiones nō vr tollere prouenientes ex tenore ſeu ex verbis alterius ſtatuti.

17 Clauſula illa, vz ſaluo alio ſtatuto compatibili ſemp intelligatur eſſe in ſtatutis.

18 Statutū dans forman ſentētiandi: licet aliud diſponat q̄ ſentētie mādent executioni non obſtante aliquo ſtatuto: tñ forma tradita a primo ſtatuto ſeruari debet in ſentētijs alias non mandabuntur executioni. et ibi vide plures. q.

19 Statutum vnū limitatur per aliud.

20 Forma data a ſtatuto qualr procedat ad bānicēdū eſt ſeruāda: alias bannū: et quicqd fundatur ſup. eo eſt ipſo iure nullum.

21 Bannū inordinate datū nō habet vim ſententie.

22 Forma non ſeruata actus eſt ipſo iure nullus.

23 Exceptio ſeu defenſio que oculis ſubijcitur nūq̄ intelligitur reiecta per ſtatutum tollēs oēs exceptiōes ſeu defenſiones.

24 Statutum tollēs oēs exceptiōes non vr tollere euidētē ex inſpectiōe inſtrumēti.

25 Notoriū dicitur qđ ex actis apparet.

26 Exceptio que apparet ex facie ſententie opponi pōt etiā contra tres ſententias conformes.

27 Appellari pōt a ſnīa quādo grauamen eſt notoriū. lz tal: prohibita ſit appellatio.

28 Probatio que ſit per rei euidētiā nunq̄ videtur ſublata.

29 Ultima derogant priorib9: qđ maxime procedit in ſtatutis. qđ qualiter procedat vide. j. nu. 21. et 22.

30 Nulle ſunt partes iudicis in cōfeſſum niſi in condemnando.

31 Statutum vltimum tūc derogat priori ſi de primo faciat ſpāliter et expreſſe mentionem: alias ſecus.

32 Statuta qñ ſunt diuerſa vel contraria attēdi debet ſtatutū iuſtius nō obſtante prioritate vel poſterioritate.

33 Probatio que reſultat ex cōtumacia nō dicitur luce meridiana clarior: ſz eſt ficta probatio.

34 Statutū qñ procedit per modum regule qualitas in eo appoſita intelligitur repetita in oibus alijs ſtatutis ſuperuenientibus in illa materia.

35 Infamia nō precedēte cōtra aliquē inquiſitio formari nō pōt: nec re9 condēnari pōt dicto caſu etiā qđ teſtes probarēt crimen de quo fit inquiſitione.

36 Arbitriū poteſtatis in inquirēdo intelligitur infamia precedente.

37 Statutū ſuperioris nō valet q̄ inqſitio formari poſſit contra non diffamatum.

38 Interrogari nō poterit re9 de alijs delictis de qb9 nō precedant indicia cōtra eum.

39 Fictio nō dz plus operari q̄ veritas.

40 Inquiſitio nō procedit niſi prius iudici conſtet delictum de quo vult inquiri, eſſe commiſſum.

41 Inquiſitio nō procedit niſi primo iudex interroget partem offenſam an velit accuſare.

42 Statutum q̄ contumax habeatur pro confeſſo intelligitur dummodo precedat inquiſitio valida.

43 Contumax non habebitur pro cōfeſſo qñ accuſatio inualida preceſſit.

44 Libellus qñ eſt ineptus vel non, cōcludens reus non cōdemnatur nec ex vera nec ex ficta confeſſione.

45 Bānit9 vt habeatur pro cōfeſſo neceſſe ērt precedat

precedat accuſatio vel inquiſitio conclu dens crimen ⁊ punibile.

46 Libellus q̃n eſt ineptus bãnum latum tamen in cõtumacẽ nõ vʒ nec vʒ etiã ſubſequens ſententia nec videt cõtumax conſeſſus eſſe delictum.

47 Procurator lʒ regulariter nõ admittat in criminalib⁹ tñ hoc fallit q̃n accuſatio vel inq̃ſitio eſt inualida ⁊ inepta.

48 Paria ſunt non facere vel minus legitime facere.

49 Denuntiatione maleficij facta per ſaltuarium non obſtante iudex dʒ ſe aliter informare de ipſo maleficio.

50 Denũtiãs debet denuntiare p idoneos teſtes ⁊ nõ per ſeipſum probare.

51 Denuntiatio maleficij ſi nõ valet non valet etiã inquiſitio ppter eã formata.

52 Tortus indebite non precedẽtibus indicijs nedum cõfeſſio ⁊ ratio eſt nulla ſed etiã omnia inde ſequuta ſunt nulla.

53 Citatio ſi eſt nulla omnia inde ſequuta ſunt nulla.

54 Uitium vbi eſt in citatione nunq̃ valet proceſſus.

55 Statutũ qđ capto bannito vltra tres dies fiat executio banni intelligitur de banno valido.

Conſilium.lxiiij.

In nomie matris ſummi ⁊ omnipotentis dei amẽ. Ꝑlura profecto cõcur runt p abſolutiõe ⁊ liberatiõe iacobi antonij de belono vt aſſerit banniti capti ⁊ carcerati pro bãnito. Primo em̃ bãnũ ɔtra eum productũ eũ non afficit nec cõprehendit. nam in ipſo bãno dicit

1 †qđ bannitus fuit et poſitus in banno marcus del ſpeza. ſed dictus Jacob⁹ nõ eſt marcus del ſpeza: ſed eſt Jacob⁹ antonij de belono. nã ſi eſſet ille idẽ marc⁹ nõ nũcuparet iacobus prout nũcupat. iuxta tex. in. l. ſi idẽ. C. de codi. Et nõ obſtat ſi dicat qđ p teſtes probatum eſt ipm̃ eſſe marcũ del ſpeza. q2 dico q etiaʒ p aliqs teſtes pbatũ eſt ipm̃ eſſe iacobum et nõ marcũ vt in proceſſu appet ergo pterea qđ teſtes cõtra eũ examinati dicẽtes eũ eſſe marcũ del ſpeza nõ pbãt nec vigore ſuorũ teſtimoniorũ dici poſſit recognitũ eſſe dictũ bãnũ vt oppertunũ ⁊ neceſſariũ eſt per ɔſis qđ tamen conuicto non⁹ potuerit dari dicto iacobo terminus defenſionis fiende prout datũ eſt oſtẽdo. ⁊ dico q etiã ſi nulli teſtes eſſent examinati in fauorẽ dicti iacobi tñ põt dici q verificatum ſit dictũ bãnũ in pſonã dicti iacobi ex teſtib⁹ ɔ eũ examinatis nã aut dicti teſtes ɔ eũ probãt aut nõ pbabãt ſi non pbãt non põt dici verificatũ eſſe dictuʒ bãnũ in pſonã ipſi⁹ carcerati. ⁊ hoc clarũ ⁊ indubitatũ. Aut faciebãt probationem aliquã ⁊ ſubſecuta tortura prout eſt i pſona dicti iacobi ex ɔſtãtia ipſius in ipſa tortura vna cũ cõtinua ei⁹ nega-

2 tiõe debilitate ſunt dicte † pbationes ſeu indicia adeo q illarum vigore iudex nõ põt ɔ ipm̃ tortũ aliqd ſtatuere vel diſponere. ita multũ ſingl̃r dixit Albe. de roſa. in. l. edictũ. p gl. ibi. ff. de qđ. qđ dictũ pro valde no. refert ⁊ ſequit. d. Bar. cepo. in ɔſi. ſuo. inci. qdã ruſtici. in pe. col. ⁊ dicit qđ iſtud vt etiã fuiſſe de mẽte bart. in. l. vnius. §. l. ff. de qđ. ⁊ allegat etiã hoc voluiſſe Ang. de are. in trac. ſuo maleficio. in vbo ɔparuerũt dicti inq̃ſiti negauerũt totũ. ⁊ dicit q hoc etiã alias vidit in facto ſeruari verone de q̃ dixi etiã ego in. d. l. edictũ. in. ij. co. ⁊ in ſin. in eo. cclxij. incipi. q potui nolui ⁊c. vbi aliqua etiaʒ adduxi p iſto dicto. Ex quo apparet qđ vigore dictorũ teſtiũ nõ potuit nec põt p curiã aliqd ſtatui fieri nec ordinari ɔtra ipm̃ iacobum ſtãte vt dixi dicta tortura in pſonã ipſi⁹ cũ eius negatione ⁊ pſeuerãtia. Cũ ergo nõ ſit verificatũ dictũ bãnũ in pſonã ipſi⁹ ergo nõ põt ɔtra eũ p

3 cedi ad aliquã penã ordinationẽ vel execu tionẽ cũ clarũ ſit in iure † qđ pena dʒ tenere ſuos autores: ⁊ non alios vt in. l.

4 ſancim⁹. C. de penis. † Et cui nõ ɔueniũt verba legis nõ conuenit ei⁹ diſpoſitio. l. iiij. §. toties. ff. de dã. infec. l. hos accuſare. in. §. oibus. ff. de accu. de quo late p. d. Feli. in. c. nõnulli. in. xxxv. col. de reſcri. Sed poſito ſine p̃iudicio veritatis qđ dictus iacob⁹ carceratus eſſet marcus del ſpeza de quo in dicto bãno ɔtinet ⁊ hoc plene conſtaret per legitimos teſtes vel

etiā per ſpōtaneā ꝯfeſſionē ſuā attn̄ per
hoc non poſſet ꝯ eū cōmitti nec fieri ali
qua executio dicti bāni ꝓpter multipli
cē nullitatē ꝛ inualiditatem dicti bāni ꝛ
ꝓpter innocētiā dicti carcerati q̄ vt pu
to plene ꝓbabit̄ q̄ ꝓbatio exceptio ſeu de
fenſio vna cū nullitate ꝛ inualiditate di
cti banni recipiēda ꝛ admittēda eſt per
curiā: lʒ extet ſtatutū ſub rub. de gn̄alib⁹
ſeu cōibus penis bānitorum. in ver. item
dicimus qd̄ ſi aliqs ꝛc. dicēs ꝙ ſi captus
fuerit aliqs bānit⁹ a ciuitate vel comita
tu bononie ꝛ p̄ſentatus fuerit poteſtati
ꝙ ipſe ptās faciat executionē bani intra
tres dies nulla defenſiōe vel exceptione
5 audita vel admiſſa ꝛc. † tn̄ tale ſtatutū
tollens oēs defenſiōes ſeu exceptiones
intelligitur ſolumodo tollere friuolas ꝛ
inanes non aūt legitimas ꝛ iuridicas vt
ſunt exceptiōes ꝛ defenſiōes pluſia co
bi carcerati. ita dixit Bart. in. l. omnes
populi. in pe. colū. ver. vltimo q̄rit̄. ff. de
iuſti. ꝛ iure. vbi ꝓ hoc adducit plura iu
ra ꝛ plures rōnes. ꝛ idē ipſe dixit in. l. ſ. i
§. i. ff. qd̄ vi aut clā. poſt pn̄. ver. iuſta glo.
ꝛc. ꝛ in. l. ſ. §. interdū. ante fi. ff. a qb⁹ app.
nō lʒ. ꝛ Albe. de roſa in prima pte ſtatu
torū. q̄ōne lxv. inci. itē q̄ro ſi ſtatuto ſcaue
tur ꝙ nulle ꝛc. ꝛ Paul. de ca. in ꝯſil. ſuo
clxxxiiii. inci. i cā que vertit̄ ꝛc. in. iiii. col.
ꝛ Barba. in. c. ex parte tua. in pn̄. de offi.
deleg. vbi eſt optima litera ad hoc ꝛ ibi
gl. et Barba. inet in c. edocen. poſt pri.
de reſcri. et in ꝯſi. ſuo. xliiii. inci. viſo pū
cto. in. ii. col. in. iii. vo. pro quib⁹ facit gl.
6 in. c. ꝓ illorū. de prebē. † Et facit etiā: nam
ſublata ſeu remota appellatione ꝑ prin
cipem ſeu per ſuperiorē intelligitur de
friuola non aūt de iuridica ꝛ valida ſm
Bar. in. d. l. oēs populi. in. pen. col. ver.
vltimo queritur. ꝛ in. d. l. i. §. interdictū
ff. a quibus appel non licet. ꝛ Lud. rom.
in repe. rub. ff. de arbi. in. xxv. colum. ver
ſicu. ſcias tamen ꝛc. pro quibus etiam fa
ciunt plura ad hoc adducta ꝑ Barba.
in. d. conſi. ſuo. xliiii. ꝛc. Ex quibus appa
ret ꝙ non obſtante dicto ſtatuto dn̄s po
teſtas ꝛ eius curia dʒ admittere ꝛ recipe
re exceptiones ꝛ defenſiones dicti iaco
bi carcerati cū non ſint friuole nec inanes:
ſed imo ſint veridice valide ꝛ iuri

dice ꝛ tales que a tali ſtatuto nō intelli
gunt̄ nec ſunt reiecte vt infra clare ꝛ la
te demōſtrabo. Et antequā vlterius pce
dā premitto aliqua ꝓ abſolutiōe ꝛ libe
ratione dicti iacobi carcerati etiaʒ caſu
quo fuiſſet ꝛ eſſet ꝑſona illa q̄ eſt deſcri
pta ꝛ ꝯtenta in dicto bāno. ¶ Premitto
7 igit̄ † qd̄ lʒ bānitus captus ꝛ carceratus
cōfiteat̄ ſe eſſe illū de quo in bāno fit mē
tio tn̄ ſi tūc opponit exceptionē q̄ ſi fuiſ
ſet oppoſita a pncipio ante bānū ipſe bā
nitus nō fuiſſet cōpulſus iudiciū ſuſcipe
re tūc iudex dʒ declarare iudiciū ꝛ bānū
eſſe nullū. ita ſing. dixit Bart. in. l. nō vi
det̄ que eſt lex. iii. in fi. ff. de iud. qd̄ dictū
refert ꝛ ſequit̄. d. Nellus in trac. ſuo ban
nitorum in. ii. parte primi tēpo. in. ii. q. in
fi. pro quo dicto faciunt adducta per. d.
Alex. in. d. l. nō vr̄. in ſuis apoſt. ꝛ faciunt
dicta per Pau. de caſt. in cōſil. ſuo. xxxiii.
inci. ſuper primo queſito. in. ii. col. vbi di
8 cit † qd̄ ſi poſt terminū bāni cōparet bā
nitus ꝛ negat ſe cōmiſiſſe delictū qd̄ vi
debat̄ tacite cōfeſſus ex contumacia ex
forma ſtatuti qd̄ ipſe eſt audiendus ad
qd̄ allegat q̄plura de qb⁹ ibi per eum et
idē clari⁹ dixit. d. Iaſ. in. l. is q. in. iiii. col.
verſi. ex iſto text. C. qui teſt. fa. poſ. vbi la
tius loquit̄ de quo dixi etiā in ſing. meo
lxxii. inci. per totā fere italiā ꝛc. ¶ Scdo
9 premitto † quod in ciuilibus nec a fortio
ri in criminalib⁹ nō pōt aliqs cōdēnari
niſi ſit aut ſponte confeſſus aut legitime
cōuictus. ita dicit tex. in. c. nos in quēq̄.
ii. q. i. c. ꝓhibent̄. i fi. ea. cā. ꝛ q̄ōne. c. mul
ti. poſt prin. ii. q. i. hr̄ in. l. ſ. ff. de ꝯfeſ. et in
l. ꝓinde. ff. ad. l. aquil. ꝛ in. l. qui ſniaʒ. C.
10 de pen. cū ſi. ¶ Tertio p̄mitto † qd̄ ſnia la
ta cōtra aliquem contumacē magis pre
ſumit̄ lata cōtra eū ꝓpter viciū cōtuma
cie quā propter ius ptis aduerſe. text. eſt
in. l. preſes. C. de pigno. ꝛ in. l. ſi ideo. ff. de
euic. ꝛ in. l. papinian⁹. i. §. meminiſſe ꝛ l.
l. repudiantis. §. fi. ff. de inoffo teſta. ꝛ in
c. fi. vbi glo. clarior de emp. ꝛ vēdi. q̄ intra
ad hoc allegat Ludo. roma. in cōſi. ſuo
cccxxix. inci. pñs ꝯſultatio. in pe. col. vbi
allegat etiā Bar. in. l. ſepe. de re iud. ꝛ in
l. res inter alios. C. qb⁹ res iud. nō nocet
ꝛ. d. An. in. c. quāuis. de re iud. de quo la
tius dixi i ſing. meo. iiii. inci. quāuis ali

quo caſu ⁊c. ⁊ in practica mea cauſarũ
criminaliũ in. xxix. char. Pro quo facit
11 †nã cõtumacia dr ficta ꝓbatio ⁊ nõ vera
ſm d. Bellũ in tract. ſuo bãni. in. j. parte
primi tp̃is. l. ij. q̃õne. in vltima co. de quo
etiã per Bal. in l. ſi filio. la. ij. circa fi. ff. ſo.
ma. ⁊ in. l. ⁊ in multis. C. de app. ⁊ p Joã.
de imo. i. l. pe. §. ad crimẽ. ff. de publi. iu
di. Modo iſtis breuiter p̄miſſis veniẽdo
ad dictũ bãnũ dico q̃d etiã ſi ipſe iacob⁹
cõfiteref ſe eſſe marcũ del ſpeza ⁊ illũ q
in dicto bãno cõtinef tñ nõ poſſet cõtra
eũ cõmitti nec fieri aliqua executio dicti
bãni eo: qꝛ nũc oppõit exceptiões inno-
cẽtie ſue. ⁊ alias exceptiões quas ſi a pn
cipio ante bãnũ cõparuiſſet: ⁊ eas oppo
ſuiſſet nõ fuiſſet ꝯpulſus iudiciũ ſuſcipe
re: ideo dꝫ audiri ⁊ iudex dꝫ ꝓnunciare
iudiciũ ⁊ bãnum eſſe nullũ: ⁊ per conſe-
quens nõ exequẽdũ ex iurib⁹ ⁊ rõnibus
in primo p̃te ſuppoſito poſitis que breui
tatis cã non repeto. ¶ Itẽ opponit ẽt ex
ceptionẽ alteri⁹ ſtatuti vcꝫ ſtatuti poſiti
ſub rub. de iuramẽto ⁊ ſatiſdatiõe p̄ſtan
da. in. §. nõ cõparente autẽ ⁊c. in quo dr
12 †q̃d ſola ꝯtumacia nõ facit accuſatũ vl
notificatũ haberi pro cõfeſſo nec hꝫ pro
plena ꝓbatiõe nec põt bãniri vel in bã
no poni nec i bãno exẽplari vigore dicte
accuſationis vel notificationis niſi pre-
cedãt ꝓbatiões vel aliqua indicia veri
ſimilia arbitrio dñi poteſtatis vl capita
nei de qb⁹ appareat in actis curie qb⁹
nõ apparẽtib⁹ abſoluaf talis accuſatus
vl notificat⁹ ab obſeruatiõe iudiciũ ⁊c. ⁊
idẽ etiã cautũ eſt de iure cõi ſm Spec. ⁊
Joã. an. inti. de accuſatiõe. in. iiij. parte
in. §. fi. in. ix. col. ver. ſꝫ pone. A. fuit accu
ſat⁹. ⁊ ibi Spe. ad hoc allegat tex. no. in
l. raptores. C. de epiſ. ⁊ cleri. poſt p̄n. i ver
bo cõuicti ⁊c. ⁊ ibi etiã circa me. d. l. i vꝫ.
poſt legitimas ꝓbatiões iuri cognitas
⁊c. ⁊ ibi etiã in fi. d. legis in ver. reperti ⁊
cõuicti fuerint ⁊c. de quo lati⁹ dixi in pra
ctica mea cauſarũ criminaliũ in. xxviij.
char. circa mediũ. Sꝫ i caſu nr̃o dicti bã
ni nec in denũtia facta per ſaltuariũ vel
maſſariũ ville denũtiantẽ dictũ aſſertũ
maleficiũ nec ipſo ꝓceſſu fuit receptus
vel examinat⁹ aliq̃s teſtis de tali aſſer-
to maleficio ergo tã de iure cõi quãꝫ de
iure ſtatutario nõ poterat ſequi aliq̃ cõ
demnatio vel aliquod bannum: et per
conſequens ſi ſequutum eſt bannum eſt
nullum ⁊ inualidum omni iure. Quin-
imo dicebam vnum quod eſt fortius vi
delicet quod etiam ſi ſtatutum ⁊ ius cõ-
mune in caſu noſtro preciſe vellent q̃d
contumax haberetur pro confeſſo: ⁊ nõ
requirerentur teſtes nec aliqua proba-
tio delicti quod attamen etiaꝫ tali caſu
non valeret tale bannum. Naꝫ quoties
contumax ex forma legis vel ſtatuti de
bet haberi p ꝯfeſſo tñ i tali caſu ad hoc
vt talis cõtumax habeaf pro confeſſo et
cõtra eũ ꝓcedi poſſit vt cõtra cõfeſſum
13 nõ ſufficit ſola cõtumacia: ſꝫ reqrit q̃d
ſuper tali cõtumacia iudex faciat inter-
locutoriam ſuã. ⁊ declaret ipſum haberi
pro confeſſo cum fuerit et ſit contumax
alias ſi iudex contra contumaceꝫ proce
deret ad aliquam ſententiam condem-
natoriam ſine tali interlocutoria talis
ſententia nõ valeret: ſed eſſet nulla. ita
nota. dixit. d. Ant. in c. cum dilecti. de do
lo et contuma. in. v. columna. verſiculo
vltimo aduerte. et idem ipſe dixit in. c.
cum dilecti. de elec. quod etiam tenet
Barto. in l. ij. in. §. quod ſi actor. C. de iu-
ra. calum. ⁊ in. l. eius qui delatorem. in
principi. ff. de iure fiſ. vbi p hoc allegat
multa iura. de quibus ibi per eum et vo-
luit etiam Bald. in. l. j. in. j. columna. C.
14 de pena iudici. qui male iudic. vbi † in-
ſtruit aduocatuꝫ vt faciat interloqui ſu-
per contumacia alias nõ haberetur p
ꝓbatione ipſa cõtumacia de quo etiam
per Angel. de areti. in tracta. maleficio-
rum in verſicul. qui iudex videns. in. v.
charta. in verſiculo ſtatutum dicit ⁊c. ⁊
ibi domin⁹ Augu. in ſuis additio. Pro
quo faciunt optime que ego dixi in ſin-
gula. meo. cdxxiiij. incipien. Lapſus ter-
mini ⁊c. et que dixi in. l. j. in. xiiij. colum.
C. de exec. rei iudic. ⁊ i au f. agricultores
in ſcđa ⁊ tertia. col. C. q̃ res pignoꝛ. obli.
poſſ. ⁊ faciũt dicta p domi. Jaſ. i. l. pperã
dũ. i. §. j. in. ij. col. C. de iudic. vbi nota. lo
quitur more ſuo ſolito. Item ad predi-
15 cta facit etiam. † Nam quis non dici-
tur talis donec et quou ſqꝫ non eſt ꝓnũ-
ciatus pro tali ſm Soci. in conſil. ſuo. lj.

inci. preſtātiſſime doc. in. iiij. col. ⁊ Pau. de cā. in cōſi. xxxij. inci. omiſſo ordine. in fi. verbis. de quib⁹ oib⁹ latius valde loquutus ſum in practica mea cauſaꝝ criminaliū i. xxvj. ⁊ xxvij. char. ¶ Dato ergo qđ ex forma ſtatuti ⁊ iuris cōmunis 17 cōtumax deberet haberi ꝓ cōfeſſo ⁊ nō requireret alia ꝓbatio delicti tn̄ in caſu nr̄o nō valeret dictū bānū cū fuerit latū cōtra cōtumacē: ⁊ nō precesſerit ſnīa' declaratoria ſuper dicta ꝯtumacia que requirebat vt dixi per predicta iura ⁊ doctrinas. ¶ Apparet igit ex hoc capite 18 qđ ēt ſi ipſe iacobus carcerat⁹ eēt marcus vel ſpeza de quo in dicto banno fit mētio tā͞q eſſet ipm bānū nullū et inualidū nō poſſet cōtra eū ꝯmitti nec de iure fieri aliqua executio per p̄dicta. Et ſimiliter nō hꝫ obſtare ſi de nouo adduceret p curiā p̄dictū ſtatutū ſub rubꝛ. de generalib⁹ ſeu cōmunib⁹ penis bānitorū in. d. §. itē dicimus ⁊c. in d. ver. nulla defenſione vel exceptiōe audita vel admiſſa ⁊c. ¶ Quia rn̄deo vt dixi qđ dictū ſtatutū intelligit de exceptiōib⁹ ⁊ defenſionib⁹ friuolis ⁊ nō de validis iuridicꝭ ⁊ iurib⁹ roboratis vt eſt dicta proxima exceptio ⁊ defenſio dicte ſnīe declaratorie omiſſe. ¶ Itē dico etiā qđ dicta exceptio ⁊ defenſio qđ nō ſit per aliquos teſtes probatū delictū ꝯtentū in dicto bāno vt neceſſario debebat fieri tā' de iure cōmuni quā ex forma dicti ſtatuti nō intelligit reiecta nec ſublata dicto ſtatuto
18 alio reſpectu: vꝫ qꝛ ſtatutum generaliter tollens oēs exceptiōes ⁊ defenſiōes nun͞q tollit exceptiōes ſeu defenſiones prouenientes ex tenore ſeu ex verbis alteri⁹ ſtatuti. ita dixit Bar. in. l. j. §. ⁊ partiti circa me. ver. vtrū poſſint opponi. ff. ꝙ vi aut clā. Barto. in. l. pretor ait. §. erit ꝗ hec differētia. circa fi. ff. vi bo. rap. ⁊ d. An. in. c. itē cū qs. de reſti. ſpolia. ⁊ Jo. de imo. in. c. ex parte. el. ij. de offi. delega. et in. l. fin. ff. a qb⁹ app. nō licet. ⁊ d. Alexā. in conſi. ſuo. cxlv. incipi. viſo ⁊c. in fin ꝛ. verbis. in. v. vol. ⁊ in conſi. cccl. ſecundū ordinē meū incip. viſis. in pe. col. ⁊ Pe. de anch. in con. ſuo. ccxxij. incip. diſtinguendū ⁊c. in fi. verbis. ⁊ i ꝯſil cccexxiij. incip. viſo ⁊c. in vlti. col. do. Fran. de are in cōſi. ſuo. xcvj. inci. I preſenti dubitatiōne. i. iiij. dubio. ⁊ d. Bellus in tract. bānitorū. i. ij parte primi tēporis. in. ij. qōne inſi. vbi allegat Bar. in dictis locis pro qb⁹ faciūt dicta per Bal. i. c. a nobis in fi. verbis. de excep. vbi dixit ꝙ qđ ſemper in ſtatutis intelligit eſſe clauſula illa videlicet ſaluo alio ſtatuto cōpatibili. Et ideo dixit in terminis nr̄is ſingulare ꝟbū Barba. i. c. j. in pe. char. de reſcri. ꝙ ſi ſtatuto cauet qđ iudex teneat ſeruare certā formā inferēdo bānū cōtra delinquentes. Alio ſtatuto cauetur ꝙ qđ poteſtas ſi ceperit bānitū. ſ. terminū triū dierū debeat facere illū decapitari nl̄la defenſiōe vel exceptiōe audita vel admiſſa Modo poteſtas bāniuit quēdā in pena capitis: ⁊ in bāno ferēdo nō ſeruauit formā ſtatuti. ¶ Quib⁹ ſtātib⁹ poſt certū tp̄s captus eſt ille bānitus ꝑ p̄tātem qui elapſis tribus dieb⁹ vult facere illū decapitari an poſſit ⁊ dicit qđ nō. ⁊ ita dicit ſe obtinuiſſe in ꝯtingentia facti in hac ciuitate bononie in quodā bannito capto cui nō fuerat ſuata forma ſtatuti in eo bāniendo, ⁊ poteſtas volebat facere eū decapitare dicit qđ ꝯſuluit ꝙ hec facere nō poterat ⁊ dicit qđ facto ei⁹ cōſilio ſup illo caſu regimina bononie vꝫ ꝯſiliū ſeu collegiū. cxx. poſuerūt partitū in q̄ obtentū fuit qđ inhiberet poteſtati vt nō ꝓcederet vlteri⁹ ꝯtra dictū bānitū. et ita ei fuit inhibitum ⁊ allegat ipſe Barba. ad p̄dicta Jo. an. i addi. Spe. in ti. d̄ execu. ſnīe. in. §. poſtremo i addi. in ci. cōtrariū vide ⁊c. vbi refert antiquos dicētes ſtatutū in loco dat formā ſententiādi: aliđ ſtatutū dicit qđ ſnīe intra certū terminū mandent executioni nō obſtante aliq̄' alio ſtatuto an hoc caſu ſnīa in qua conſtat nō fuiſſe ſeruatā formam primi ſtatuti mādabit executioni et dicit qđ nō qꝛ illa clauſula appoſita i vltimo ſtatuto nō impedit vnū ſtatutū limitari ⁊ ſuppleri per aliud. Item allegat ēt ipſe Barba. vbi ſ. Jo. an. in addi. Spe. in ti. de ſnīa. in. §. vt aūt. in addi. inci. ad hec. ⁊ ea que ⁊c. vbi ſimiliter refert antiquos dicere ſtatuto cauet qđ minor nō poſſit obligari ex precepto ſine certa ſolēnitate: alio ſtatuto cauet qđ cōtra pre-

ceptū nil poſſit opponi quin mādetur exe cutioni mō minor obligauit ſe ſine ſolē nitate ſtatuti opponitur qđ nō valet obli gatio replicatur quod nil pōt opponi in executiōe dicit ibi Joā.and. qđ poterit opponi ſolēnitas alteri9 ſta.iuri. qr vnū ſtatutū limitatur per aliud. Jtē ipſe Bar ba.allegat etiā Bal.in.l.j.in pe.co.ne li ce.in vna eadēq̄ cā tertio prouoca. vbi dicit ſtatuto cauetur qđ ſnia feratur de cōſi lio ancianorū alio ſtatuto cauetur qđ ſnia ſtatim executiōi mādetur dicit ibi Bald.
19 quod niſi appareat † q̄ ſnia lata fuerit de ↄſilio ancianorum nō mandabitur exe cutioni qr vt dictū eſt vnū ſtatutū limita tur per aliđ. Jtē allegat etiā ipe Barb. plures ꝛ plures alias doctrinas not.q̄s breuitatis cauſa omitto. Et p̄dicta oia quaſi ad literā refert ipſe idē Barb.i.c. cauſam q̄.in.viij.char.de reſcrip.Sꝫ vl tra predicta vltra Barba. dico ego qđ idē in premiſſis tenet poſt multa argu mēta pro ꝛ cōtra Albe.de roſa.l.iiij.par te ſtatu.in queſtione.lxxiiij.inci.ſꝫ qđ ſi ſtatuto cauetur ꝛc.ꝛ Bandi.in tracta. ſuo maleficiorū ſub rubri.de multis q̄ōnib9 depēdētibus a ſtatutis.in.vj.colū.i ver. itē pone cōtineri ꝛc. ꝛ idē expreſſe tenet Pau.de ca.in.l.j.i.j.col.ff.de ↄſti.i prin. vbi dixit alias de facto rn̄diſſe florentie qđ ſtāte ſtatuto ibidē qđ ↄ inſtrꝫ guarē tigie nulla exceptio poſſit opponi: q̄ tn̄ poterit opponi qđ ille qui ſe obligauit in dicto inſtr̄o nō erat habilis ad ſe ob ligādū vt qr erat minor ꝛ nō poterat ſe obligare ſine autoritate tutoris vel cu ratoris ex forma iuris ꝛ ſe obligauit ſi ne p̄dicta autoritate tutoris vel curato ris.ꝛ ſic forma nō fuit ſuata ad q̄ alle gat Joā.and.in addi.Spec.in loco pre allegato.Pro q̄b9 oib9 optime faciūt q̄ etiam valde latius dixi in practica mea cauſarū crimina.in.cxxxv.char.Et ſic ex iſtis patet euidenter qđ nō obſtat dictū ſtatutū in.d.ver.nulla exceptiōe vel de fenſione audita vel admiſſa. Que oia ēt ſupra proxime allegata faciūt optime ad fauorē dicti carcerati ad aliđ. Nā in di cto bāno non fuerūt ſeruata requiſita a ſtatuto cōmunis boñ.in talib9 caſibus loquētibus:ꝛ maxime a ſtatuto ſub ru

brica.de modo ꝛ forma p̄cedēdi ↄ accu ſatos vel inquiſitos contumaces q̄ ſta tutū dat formā procedēdi in tali caſu:et poſtea in fine ponit clauſulā ānullatiuā dicēs ꝛ ſi p̄dicta forma nō fuerit ſuata proceſſus q̄ fieret ꝛ quicquid ſequitur ex eo ipſo iure nō valeat ꝛ ei9 vigore nulla exactio vel executio fieri valeat ꝛc.ꝛ qđ nō fuerit ſeruata forma dicti ſtatuti pa tet manifeſte ex inſpectiōe dicti p̄ceſſus bāni ergo cū nō fuerit ſeruata forma di cti ſtatuti aliquo modo nō eſt dicēdū q̄ dictū bānū afficiat dictū carceratū nec qđ aliqua executio de eo fieri poſſit per predicta iura. Pro q̄b9 etiā faciūt dicta per Bal.in addi. Spe.i.ti.de exec.ſnie
20 in pe.col.in ver.bānum ꝛc.vbi dicit † qđ cauti debēt eſſe aſſeſſores q̄n ſtatutū det formā qualiter p̄cedatur ad bāniēdū ali quē qđ illā ſeruēt alias bānū ꝛ quicquid fundatur ſup eo eſt nullū ipſo iure. Et ſub dit ibi ipſe Bal.in prin.illius verſiculi qđ bānū generale vel ſpāle inordinate datū alicui nō hꝫ vim.l.vel ſnie allegat hoc voluiſſe Dy.in.l.iiij.§.ↄdēnatū.ff.đ reiud.ꝛ lꝫ nō eſſet dicta clauſula ānulla
21 tiua in dicto ſtatuto: † tn̄ dictū bannū eo dē modo eſſet nullū poſtq̄ in eo nō fuit
22 ſeruata forma dicti ſtatuti. † qr forma non ſeruata actus eſt ipſo iure nullus.l. meuius ꝛ.l.qui heredi.ff.de condi.ꝛ de. l.cum hi.§.pretor.ff. de trāſac.hr̄ in.l.ij. ff.de lib.ꝛ poſth.ꝛ in.l.prolatā.C.de ſen. cū ſi.đ q o latiſſime dixi i ↄſi.meo.ccv. inci.cōfundentur oēs ꝛc.l.j.char. Rurſus qđ nō ob.d.ſtatutū i ver.nulla exceptio ne vel defenſiōe audita vel admiſſa q̄n curia teneatur ꝛ debeat recipe ꝛ admitte re defenſiōes ꝛ exceptio.dicti carcerati ꝛc.moueor:nā ſupradictū ſtatutū de iu ramēto ſatiſdatione preſtanda volens q̄ inquiſit9 vel accuſatus nō poſſit ↄdē nari ex ſola cōtumacia niſi delictū p̄betur p teſtes eſt euidēs ꝛ ſubijcitur oculis cuiuſ libet volēs eū videre ꝛ eſt i archiuo pu blico. Jtē ꝛ ſilr ſolēnitates req̄ſite a ſta tuto i bāniēdo aliquē fuerūt omiſſe pa tet ad oculū ex inſpectiōe dicti ſtatuti ꝛ dicti bāni vnicuiq̄ volenti eas videre ꝛ oculis ſubijcere q̄ exceptiones oppoſi tiones ſeu defenſiones debent recipi et

admitticū nō intelligant reiecte a dicto
23 ſtatuto cū clarū ſit de iure† qđ exceptio
ſeu defenſio que oculis ſubijcit nūq̄ in-
telligit reiec: a nec ſublata per ſtatutū
tollēs oēs exceptiōes ſeu defenſiōes ſ3
Bal.in.l.ſi ex pdijs.C.de euict.vbi dixit
φ ſtāte ſtatuto φ ꝯ inſtr3 nulla poſſit op
24 pōi exceptio†φ tn̄ nō poterit oppōi ex-
ceptio eadēs ex iſpectiōe iſtri: qđ dcm̄
refert ⁊ ſeqt Bar.i.c.cū i iure i pe.char.
i vl.col.đ off.dele.⁊ An.ro.i ꝯſ.ſuo.xlij.i-
ci.viſis egregie ⁊c.⁊ Bar.i.c.ſ.đ offi.or-
di.⁊ idē dixit Jo.de imo.i.l.fi.ff.a q̄bus
app.nō l3.vbi ēt ſubdit nō eē veriſile qđ
ſtatuētes voluerint repellere exceptio.
de qua notorie cōſtat ex inſpectiōe acto
rū ad qđ allegat not.p Bal.i.l.ſi nō ſor
te.§.j.ff.de ꝯdi.inde.qđ dictū refert ⁊ ſe
quit Alex.in ꝯſi.ſuo.lxxvij.incip.in cā et
⁊ lite.in pe.col.⁊ in cōſi.ſuo.ccc.j.inci.vi
ſis dubitationib9 in antepe.col.Et ide3
dixit Rapha.cu.in.l.j.ff.de ope.no.nū.
Barba.i.d.c.j.in.xlſ.col.de offi.ord.Et
hāc partē tenuit Oldra.in cōſi.ſuo.cvj.
incip.φ litere executiue ⁊ Joā.de imo.in
l.ſi expreſſim.ff.de app.⁊ i.l.de pupillo.
in.§.qui opus.ff.de oper.no.nun.vbi re
fert.d.de rota ſic tenere.Et idem firmat
Pe.de anc.in cōſi.ſuo.ccxij.inci.de iure
25 cōi ⁊c.circa fi.vbi dicit†qđ ſtatutū ꝓhi-
bens ꝯ ſententiam nō poſſit opponi de
nullitate nō h3 locū in nullitate que cō-
ſtat ex inſpectione actorum.⁊ rō pōt eſſe
iſta vc3 q2 illđ qđ apparet ex actis đr no
toriū3 ſm Inno.in.c.per tuas.de in in-
teg.reſti.quē refert ⁊ ſequit Bal.in.c.j.
§.iudices i.iiij.col.de pace iura fir.Pro
quib9 facit etiā nā l3 ꝯ tres ſnias cōfor-
mes non poſſit de iure opponi aliqua
exceptio vt h̃r i cle.vt calūnijs de re iud.
26 ⁊ in cle.ſ.de ſequeſtra.poſ.⁊ fruc.†tamē
hoc fallit niſi nullitas appareat ex in-
ſpectiōe ipſi9 ſnie tūc poterit opponi.ita
not.dixit Oldra.in.d.cōſi.ſuo.cvj.⁊ no.
Bal.⁊ Sali.in.l.ſ.C.ne li.in vna eadē q̄
cā.iij.ꝓuoca.⁊ Bal.in.l.ſi vnus.in.§.pa
ctus ne peteret.i.xiiij.col.ff.de pac.⁊ Jo.
de imo.in.l.de pupillo in.§.q opus.ff.đ
ope.no.nun.⁊ in.l.ſi expreſſim.ff.de ap-
pel.in.xxij.col.⁊ Cardi.in cle.ſ.de ſeque
ſtra.poſ.⁊ fruc.⁊ Pe.de an.in conſi.ſuo
ccvſ.inci.de iure cōi.⁊ And.ro.in.l.ſi ve
ro in.§.de viro.i.xxxij.fallētia.ff.ſo.ma.
⁊ in.l.ſi feriatis.ff.de ferijs.Et pro iſtis
etiā facit gl.in.c.ex cōqueſtione.in ver-
bo appellationē de reſti.ſpolia.que vo-
27 luit†qđ ſi a ſnia eſt ꝓhibitum appellari
nō h3 locū talis ꝓhibito vbi grauamē
eſt notoriū.Et faciūt plura alia que ad
hoc propoſitū adduxi.in.l.ſ.in.§.ſi ſerui
quaſi in.j.⁊.ij.col.ff.de q̄ōni.Ex q̄b9 om
nibus clare ⁊ aperte cōſtat qđ predictū
ſtatutū nō ob.huic carcerato q̄n poſſit
adducere defēſiōes ⁊ exceptiōes ſuas q̄
ex inſpectiōe dictoꝝ ſtatutorū ⁊ dicti bā
ni ⁊ ꝓceſſus euidēter cōſtāt ⁊ apparēt.
Pro qua cōcluſiōe facit etiā optime qđ
voluit Bal.in rub.C.de ꝓbatio.ij.col.
28 vbi dixit†qđ nunq̄ lex vel ſtatutū tollit
probationem que fit per rei euidentiam
⁊ allegat Azo.in ſumma in ti.ad.l.aqui.
⁊ faciūt etiā dicta per eundē Bal.i.l.cō
tra negantem.C.ad.l.aquil.in fi.⁊ in.l.ſ.
C.ſi aduer.li.⁊ faciūt que late ego addu
xi in.d.l.j.i.§.ſi ſerui quaſi.ff.de queſtio-
ni.¶ Cū ergo iſta exceptio ⁊ defenſio poſ
ſit allegari proponi ⁊ adduci pro dicto
carcerato ergo curia d3 eā admittere ⁊
acceptare cū notorie appareat vt dixi ex
inſpectiōe ⁊c.¶ Nō ob.mō ſi p curiā di
cat ⁊ opponat φ imo dict9 carcerat9 eſt
recte ⁊ iuſte bānit9 l3 nō fuerint exami-
nati aliqui teſtes ſup maleficio de quo
in dicto banno fit mentio ſm tenorē pre
teriti ſtatuti de iuramēto ⁊ ſatiſda.ꝓſtā-
da.in.§.j.quia adeſt aliud ſtatutū poſi-
tū ſub rub.de generalibus ⁊ cōmunib9
penis bānitorū in.§.item dicimus ⁊c.in
quo ſtatuto ſimpliciter dicitur φ contu
max habeatur pro cōfeſſo in criminali
bus illud ſtatutū ſtante cōtumacia non
requirit aliquā probatione3 fieri per te
39 ſtes de delicto.†ergo iſtud ſtatutum de
bet attendi cum ſit vltimum in ordine cū
vltima derogēt prioribus vt in.l.ſi mihi
⁊ tibi.§.in legatis.ff.de leg.j.l.ſi quis in
prin.teſtamēti.⁊.l.ſi inter.ff.de lega.iij.
et.l.ſi quis pretor.ff.ad trebel.c.cū mar-
te.de cele.miſſ.cum ſi.qđ maxime pro-
cedit in ſtatutis ſm Barto.in.l.cōſtitu.
C.etiam.l.⁊ ſi certarum.§.fi.ff.de teſt.mi-
li.⁊ Bal.in.l.oēs populi.in.xxj.co.ff.de

iuſti.⁊ iure.⁊ in.c.de cāis.de offi.deleg.⁊ volūt alij plures docto.in diuerſis locis quos retuli late in.l.ſ.in.§.ſi ſerui quaſi. in.iij.col.ff.de qōni.¶ Cū ergo ex forma dicti ſtatuti vltimi qd dʒ attēdi ꝯtumax habeat̄ pro confeſſo ſine alijs ꝓbationibus ⁊ ipſe bannitus fuerit cōtumax vt ex ꝓceſſu apparet ergo valet ⁊ tenet dictū
30 bannū.† quia in cōfeſſum nulle ſunt partes iudicis niſi in cōdemnādo.l.proinde.ff. ad.l.aquil.l.ſi ꝯfeſſus.ff.de cuſto.reo.l.q ſententiam.C.de penis.cū ſi.Et ſic ex hoc videt̄ dicendū ꝙ dictū bannum viribus ſubſiſtat ⁊ merito ſit fienda ipſius executio cōtra ipm carceratū.Sed huic obiectioni reſpōdeo pluribꝰ modis ⁊ primo
31 dico ꝙ verum eſt † qd vltimum ſtatutum tollit primū:qd eſt verū ſi ipſum ſtatutuʒ vltimum ſpecialiter ⁊ expreſſe faciat mētionē de primo alias nō intelligit̄ tollere primū:iſta eſt glo.not.⁊ ſingularis in cle.dudū circa fi.in vbo pacta de ſepultu.quā gl.pro ſingulari ad hoc allegauit Alex.in cōſi.ſuo.cccclxix.incip.viſo puncto.in.iij.col.vbi dicit ꝙ idē firmauit In. ro.in.l.ſi vero.in.§.de viro.in.xxiij.fallētia.ff.ſolu.mat.⁊ dicit qd ipſe Lud.ro.ad hoc etiā allegat glo.in.c.cum nō deceat de elec.in.vj.⁊ hanc partem ſm.d.Alexā. in.d.cōſi.etiā firmat Archi.in.c.j.de conſtitu.in.vj.vbi dicit qd ad hoc vt princeps ꝑ ſuū priuilegiū vel ſtatutū poſſit tollere aliud ſtatutuʒ eſt neceſſe qd de eo faciat ſpecialē ⁊ expreſſam mentionē ⁊ dicit ꝙ ita etiā tʒ Goffre.l.c.ex tenore.de reſcri.⁊ alia etiā adducit.d.Alexā.in cōſi.de quibus ibi ꝑ eum.⁊ idē etiā tenet Barba.in cōſi.ſuo.incip.ſcripſit eccleſiaſticus.in.j. col.qd conſilium eſt inſertum inter cōſilia.d.Alexā.in ordi.meo.cccclxx.de quo latius valde locutus ſum in.l.j.in.§.ſi ſerui quaſi.in.iiij.col.ff.de queſtioni.vbi adduxi etiā plures doc.tenentes hanc ꝑtem qs non refero breuitatis cā.¶ Preterea dico ꝙ non obſtante dicta regula ꝙ vltima derogāt prioribꝰ ꝙ tñ in caſu noſtro dʒ attēdi primū ſtatutū requirens probationē ꝑ teſtes vltra cōtumaciā ⁊ nō vltimum ſtatutū ſolū loquēs de cōtumacia. Eo qꝛ qñ ſtatuta ſunt diuerſa vel contra
31 ria † tunc attēdi dʒ ſtatutū iuſtiꝰ ⁊ equius nō obſtante prioritate vel poſterioritate ita dixit Bal.in.c.cū olim.poſt pn.de cōſuetu.qd dictū ꝑ no.refert ⁊ ſequit̄ alex. in ꝯſi.ſuo.ccccij.ſm ordi.meū inci.in pñti cā ⁊c.circa me.⁊ Iaſ.in.l.gallus in.§.qdā recte in fi.ff.de lib.⁊ poſthu.ergo in caſu noſtro dʒ potius attēdi dictū primuʒ ſtatutū requirens ꝓbationē teſtiū ꝙ̃ vltimū ſtatutū ſimpliciter loquēs de cōtumacia cū tale primū ſtatutū ſit iuſtius ⁊ equius ⁊ magis ꝯforme iuri publico ⁊ iuri cōi in quo dr ꝙ nemo dʒ cōdēnari niſi ſit ſpōte ꝯfeſſus vel legitime ꝯuictꝰ vt in dicto.c. nos in quēꝗ.ij.q.j.cum alijs allegatis ſupra in ſecūdo preſuppoſito ⁊ in quo etiā
33 dr † qd in cauſis criminalibꝰ ꝓbatiōes debent eſſe luce meridiana clariores vt in.l.fina.C.de probatio.cum ſimilibꝰ.Et probatio que reſultat ex cōtumacia non eſt luce clarior:ſed imo eſt probatio ficta vt dixi ſupra in tertio euidentiali:ergo dʒ attēdi primū ſtatutum requirens probationē vltra contumaciam.¶ Reſpōdeo etiam dicte oppoſitioni alio modo et dico qd caſu ꝙ deberet attendi ⁊ obſeruari dictū vltimuʒ ſtatutum debet tñ ſeruari ſm illam qualitatē ꝓbationis fiende de delicto per teſtes.Nam qñ vnum ſtatutum ꝓcedit per moduʒ regule vt in caſu
34 noſtro † tunc in omnibus alijs ſtatutis in illa materia ſuperuenientibus intelligitur qualitas primi ſtatuti repetita.arg.l. regula.circa fin.ff.de iur.et fac.igno.ita dicit Bar.in.l.ꝑtor.in.§.eritqꝫ differētia ff.vi bono.rapt.quā doctrinam refert et ſequit̄ multa notabilia addendo Lu.ro. in cōſi.ſuo.cccxlv.inci.circa primū ⁊c.in vj.col.vbi inter cetera dicit de hoc fore tex.expſſuʒ in.l.mariti lenociniū.ſi.§.hoc quinquenniū.ff.de adul.⁊ illaʒ doctrinā Bar.etiā refert ⁊ ſequit̄ idē Lu.ro.i ꝯſi. ſuo.ccclxxix.incipiē.circa primum qōnis articulum ⁊c.ante fi.pro quo faciūt etiaʒ dicta ꝑ bal.in.l.j.C.ne liceat.iij.ꝓuoca.⁊ per Ioā.de imo.in cle.ſ.de ſup.negli.ꝑla. in vlt.col.vbi refert Barto.in.d.§.eritqꝫ differētia.ergo etiā ſi volumus dicere qd ſtandū ſit dicto vlti.ſtatuto intelligit̄ tñ cū illa qlitate teſtiū examinatoꝝ ꝓbātiū dictū maleficiū de quo in dicto bāno fit mētio.Ulterius rñdeo ꝑ aliter ⁊ dico ꝙ

Etiã ſi volumus ſimplr tenere dictũ vlti
mũ ſtatutũ volẽs ꝙ ↄtumax habeat pro
cõfeſſo nõ adiũctis alijs ꝓbationib⁹ tñ
nec etiã ꝑ hoc valet dictũ bãnũ. Qđ cla
35 re lucide ⁊ aperte oſtẽdo. Dico igit† qđ
inqſitio formata cõtra aliquẽ de aliquo
delicto infamia nõ ꝓcedẽte nõ vꝫ nec te
net tex. eſt in. c. qualiter ⁊ qñ. el. ij. de ac
cuſa. ⁊ hꝫ in. c. inqſitionis eo. ti. in. vj. ⁊ in
c. licet heli. de ſimo. ⁊ in. c. Deus oĩpotẽs
ij. q. j. in prin. ⁊ voluit Spec. in ti. de inqſi
tiõe. in. §. j. in prin. ⁊ Bart. in. l. ↄgruit. ff.
de offi. preſi. ⁊ Sali. in. l. ꝙ promulgatis.
ꝑ illũ tex. C. de offic. ꝓfec. vr. Et intantum
eſt verũ hoc ꝙ inqſitio nõ ꝓcedat cõtra
non diffamatũ ꝙ licet teſtes ꝓducti ſuꝑ
inqſitione tali ꝓbẽt crimẽ cõtentũ in ipa
inqſitiõe de quo inqſit⁹ nõ erat infama
tus tñ tales teſtes illi inqſito non ꝑiudi
cãt nec ex eorũ dicto ↄdemnabit. ita no.
dixit Specu. in titu. de inquiſitione. in. §.
nũc videndũ. in. iij. col. in ꝑn. quẽ refert ⁊
ſequit Bal. ibi in addi. in vl. ver. de quo
eſt tex. clarus ⁊ expreſſus quẽ ipſe non al
legat in. c. inqſitionis. in. §. tertie dubita
tionis de accuſ. Pro qbus faciũt optime
dicta ꝑ Bal. in. c. j. de offi. or. per illũ tex.
36 vbi dixit† qđ ſi ſtatutum dicit ꝙ ptãs in
criminalibus libere poſſit inqrere ꝙ tñ
ꝓpter hoc nõ poterit inqrere nõ ꝓcedẽ
te infamia. Et ideꝫ dicit Jo. an. in. c. cum
oporteat. poſt ꝑn. de accu. Et illud dictũ
Bal. in. d. c. j. de of. ord. refert ⁊ ſequitur
Jac. in. l. milites. C. de teſt. mili. vbi etiaꝫ
ſubdit qđ licet papa mãdet inquiri in ge
nere tñ hoc mãdatũ pape dꝫ intelligi et
limitari fama precedẽte ⁊ nõ aliter ⁊ facit
37 etiã nã non valet ſtatutũ ſuperioris† qđ
poſſit inquiri de aliquo delicto ↄtra nõ
diffamatũ. ita no. dixit Car. in cle. j. in vl.
col. in ver. ix. q̃ro. de offi. ordi. Pro quib⁹
etiã facit nã licet reus inquiſit⁹ cõfeſſus
fuerit ſpõte vel in tormẽtis aliqua crimi
na de quib⁹ ꝓcedebãt indicia contra eũ:
38 † tamẽ non poterit vigore dicte cõfeſſio
nis ſue interrogari de alijs delictis de q̃
bus nõ extant aliq̃ indicia ꝫ eũ. Ita dixit
Ange. de are. in trac. ſuo maleſi in verbo
fama publica in vlt. ver. ⁊ Alex. in conſil.
ſuo. cclxxv. incip. viſo themate. i. ij. col. et
Cepo. in cõſi. ſuo. xl. inci. lucius. in. xj. col.
et Gãdi. in trac. maleſi. ſub. rub de qõni.
et tormẽtis. in. iiij. col. ver. ſed quid ſi ꝑſo
na. ⁊ in ver. ibi ſeq. de q̃bus latius dixi in
practica mea cauſaruꝫ crimi. in. xj. char.
¶ Cũ ergo in caſu nr̃o inquiſitio de qua
in dicto bãno formata fuerit cõtra dictũ
bãnitũ nulla infamia precedẽte nec aliq̃
teſte examinato vel recepto, ↄtra dictum
bãnitũ ſuꝑ illo maleficio vt ex ſerie dicti
bãni ⁊ ꝓceſſus apparet ergo ſequit ꝙ di
cta inquiſitio fuit nulla ⁊ inualida ꝑ di
cta iura: ⁊ cũ etiã ſit ꝙ etiã ſi crimẽ cõten
tũ in dicta inquiſitione fuiſſet pleniſſime
probatũ per teſtes de viſu nõ noceret ta
lis ꝓbatio niſi inqſito nõ infamato vt in
dictis iurib⁹: ergo a fortiori dicẽdũ eſt qđ
nec etiã ipſi inquiſito ſeu bãnito nõ noce
bit dicta ficta cõfeſſio reſultãs ex ↄtuma
cia. Nã ſi ei nõ noceret ṽa ⁊ plena ꝓba
tio delicti facta ꝑ teſtes de viſu nec ei no
cere dꝫ facta ꝓbatio reſultãs ꝑ cõtuma
39 ciã. alias ſequeretur † quod plus opera
retur fictio q̃ veritas ⁊ maioris potẽtie
eſſet fictũ q̃ verũ qđ nõ eſt dicẽdu. l. filio
quẽ pr. ff. de lib. ⁊ poſth. in ṽ. ne imagine
nature veritas obumbretur ⁊c. ⁊ l. fin. in
ver. veritati ſemꝑ locũ fore. ff. de prob. et
in. l. j. in fi. C. de lati. liber. tol. ⁊ in. l. cũ ita
legatũ. ff. de cõdi. ⁊ demõ. cũ multis ſi. ꝑ
me adductis in practica mea cãx cri. in
lxxx. char. ¶ Rñdeo etiã alio mõ ⁊ dico
ꝙ caſu quo attẽdi dꝫ dictũ vltimũ ſtatu
tũ volẽs ſimplr ↄtumax hñi ꝓ ↄfeſſo ſine
alijs ꝓbationibus ꝙ tñ dictum bannum
eſt nullũ ⁊ inualidũ nec de iure ſuſtineri
poteſt ⁊ per cõſequẽs nõ poteſt deueniri
ↄtra dictũ carceratũ ad aliquã executio
nẽ. ¶ Qđ clare oſtendo: nã ex multis et
multis rationib⁹ dicta inqſitio dicti ma
leficij: ſuꝑ quo emanauit dictũ bãnũ eſt
40 nulla: ⁊ inualida oĩ carẽs robore. † Pri
mo q: nõ cõſtabat mõ aliquo iudici inq̃
renti illud delictum de quo inquirebat
eſſe commiſſum vt ex proceſſu apparet:
ergo dicta inquiſitio nõ potuit formari ⁊
formata corruit vt late dixi in. l. j. in prin.
in. ij. col. ff. de qđ. ¶ Item nõ precedebat
diffamatio aliqua cum nõ eſſent exami
nati aliqui teſtes ſuper. d. maleficio con
tra inquiſitum vt dixi. ſ. proxime et ſic
erat nulla dicta inqſitio. ¶ Itẽ erat etiaꝫ

nulla eo † qr antequam formet inquiſitionē de delicto ꝯ aliquē dꝫ primo interrogare et reqrere ptē offenſam an velit ipſa accuſare necnē alias nō valet nec tenet inquiſitio ſm glo.no.in.c.preſbyter.ſi a plebe .q.iiij.quā ad hoc ꝑ valde not.refert et ſequit Bald.in.l.ſenatus.C.q accu.non poſ.et hāc partē etiā ꝑ illā glo.tenuit Cepo.in caute.ſua.ccxxvij.incip.tu ſcis etc.et alij plures docto.quos retuli in practica mea cauſarum crimi.in.xvij.char.poſt me.Stante ergo nullitate et inualiditate dicte inquiſitionis ex pluribus rōnibus vt dixi,nō pōt dici ꝙ ille reus taliter inquiſitus nulliter et inualide fuerit habi-
42 tus ꝑ cōfeſſo.Nā ſtatutum volēs † ꝙ cōtumax habeat ꝑ cōfeſſo intelligit dūmō precedat libellus vel inqſitio valida.ſed ſi ſint inualida ſecuta contumacia ipſe reus nō habebitur ꝑ cōfeſſo.tex.eſt not.et hoc ibi voluit Bar.cū ſummando in.l.ſi filius.la.ij.ff.de interroga.actio.et facit tex.idem ꝓbans in.l.ſed ſi ſine.§.ſed ſi ſeruus.eo.ti.et illū tex.in.d.l.ſi filius.ad hoc allegauit Lud.ro.in ꝯſi.ſuo.ccxxiiij.incip.iſta captura etc.in.j.col.vbi dicit ꝙ ex vera cōtumacia in quā qs incidit iudicio exiſtente nullo nō poteſt reſultare aliquis validus iuris effectus et allegat ad hoc.d.l.ſi fili9.et ideo dixit Bal.in.d.
43 l.ſi filius.† ꝙ ſi aliquis accuſatur a bannito qui per formā ſtatuti non debet audiri et ſic accuſatio eſt nulla et inualida:licet hoc caſu ipſe accuſatus patiatur ſibi labi terminus nō tn̄ habebit ꝑ confeſſo ex forma alterius ſtatuti et ſubdit etiā ibi Bal.et dicit not.hic.ar.ꝙ vbi poſitio nō dꝫ admitti rōne perſone vel ratiōe materie vel rōne forme ꝙ tūc cōtumax nō habet ꝑ cōfeſſo allegat Spec.in ti.de teſte.§.nūc vidēdū.ver.ceterū.Et idem etiam voluit Bar.in.l.ij.qd ſi actor.circa fi.C.de iura.calū et ibi Bald.qui dicit in ver.
44 vlterius not.†.qd ſi libellus eſt ineptus vel non cōcludens ſicut non poteſt reus tunc ex vera ꝯfeſſione condēnari ita nec ex ficta poterit cōdēnari ꝙ dicit eſſe no.dignū.Et ſubdit ibi ipſe Bal.ꝙ hoc facit ad queſtionē ꝙ bannitus habeatur ꝑ confeſſo ꝙ iſtud dꝫ intelligi quando accuſatio vel inquiſitio concludit crimen et
45 punibile crimen alias eſt impoſſile et qd fiat condemnatio ita dixit Bal.in.d.§.actor.circa finē.Pro quib9 etiaꝫ optime faciūt dicta ꝑ eundē Bal.in addi Spe.in tit.de accuſatore.in.j.parte.in.x.colū.in.v°.et nota ꝙ vbi libellus etc.vbi dicit ꝙ qn̄ libellus eſt ineptus ſiue propter omiſ-
46 ſionē modi † et forme ſubſtantialis ſiue propter alias ineptitudines bannum latum tanquam in cōtumacē non vꝫ nec videt cōtumax eſſe cōfeſſus maleficiū.allegat d.l.ſi filius.et not.in.d.l.ij.§.ſin aūt.de iura.calū.poſtea dicit ꝙ ſi non valet bānū nō vꝫ etiā ſubſequēs ſnīa q fundatur in bāno et dicit etiā ꝙ nō meret executionē ſnīe q̄ eſt ipſo iure nulla ita reſidet Bal.vbi.ſ.Pro quibus faciūt optime dicta ꝑ eundē Bal.in.l.certi cōdictio.in prin.in vlti.col.ff.ſi cer.pe.et ꝑ Alexā.in.l.abſētē.ff.de penis.Modo in ꝓpoſito nr̄o cū dicta inqſitio fuerit nulla et inualida pluribus rōnibus.ſ.deductis nō pōt dici ꝙ ꝯfeſſio ficta ꝓueniens ex ꝯtumacia dicti rei nulliter inquiſiti hēat ei nocere cū hoc ſit de iure ꝙ ſtatutū dicēs ꝙ cōtumax hēat pro cōfeſſo intelligit dūmō precedat valida et iuridica inqſitio ꝑ p̄dicta.¶Pro
47 quibus optime facit in argu.† naꝫ licet in cauſis criminalibus procurator nō admittat vt in.l.ſeruū quoqꝫ.§.publice intereſt.ff.de ꝓcur.in.l.pe.§.ad crimē.ff.de pub.iudi.c.veniēs.de accu cum ſi.Iſtud eſt verū qn̄ accuſatio vel inqſitio eſt apta et ſolennis:ſecus aūt qn̄ eſt inepta et inualida:qr tunc admittit ꝑ curator.Ita dixit ſin.Bal.in cōſi.ſuo.cx[illegible]ci.verba accuſationis in.j.volu.de quo dixi in practica mea cārū cri.in.cij.char.et pōt eſſe rō nā libellus inualidus ſeu inquiſitio inualida nō ſunt in ꝯſideratiōe et iura loquētia in accuſatiōe vel inquiſitione intelligūtur de valida.l.iiij.§.cōdemnatū.ff.de re iudi.l.nō putauit.in.§.non q̄uis.ff.de bo.poſ.cōtra tabu.l.quoties.ff.qui ſatiſ.cog.cū ſi.¶Ultimo dico quod nō ob.dictum ſtatutum quoniā licet cōtumax deberet haberi pro confeſſo et nō requirerētur alie probationes:tamē in caſu noſtro dictus reus contumax nō haberetur pro contumace et bannum inde ſecutuꝫ eſſet nullum et inualidum cum iudex tūc per

ſuam interlocutoriã non pronuntiauerit
⁊ declarauerit eũ contumacem vt de ne-
ceſſitate fiendũ eſt vt reus vigore contu-
macie dicat̃ confeſſus vt late dixi ſupra.
¶ Ex quibus oĩbus abunde patet predi-
ctum ſtatutũ in aliquo non obſtare dicto
carcerato que reſponſiones vere in totũ
ponunt ſecurim ad radicẽ preſentis du-
bitationis: ⁊ dictũ carceratum deponũt
in tuto: ⁊ ei dant victoriam indubitatam.
¶ Non ob. modo ſi per curiã diceret̃ qđ
imo p̃ceſſit infamia dicti delicti ꝯtra in-
quiſitũ ⁊ ſic̃ cõſtitit iudici ante inq̃ſitio-
nem dictũ delictũ fuiſſe cõmiſſum vt re-
quirit̃: ⁊ hec patent ex denuntiatione fa-
cta p maſſariũ ville q̃ denũtiauit dictũ
maleficium curie illius poteſtatis: ergo
debet dici qđ valida fuerit dicta inq̃ſitio.
Reſpondeo duob⁹ modis. Primo dico qđ
licet fuerit facta dicta denuntiatio tamẽ
nõ fuit valida nec ſolennis vt de iure re-
quirit̃ qđ patet aperte q: in ipſa denũtia
tione nõ eſt appoſitũ iuramentũ nec eſt
appoſitus nec noĩatus aliquis teſtis qui
potuiſſet examinari ⁊ inſtruere curiã nec
etiam ipſe maſſarius denuntians nõ fuit
examinatus in teſtem adeo ꝙ nulli teſtes
reperiuntur nominati nec examinati in
dicto proceſſu: ⁊ mirandũ eſt qđ talis de
nũtiatio ita ſimplex ⁊ nuda fuerit admiſ
48 ſa p illũ ptãtẽ: † ⁊ ſic dicta inquiſitio tãꝙ̃
inepta ⁊ minus legitima nihil operat̃ cũ
paria ſint nõ facere vel facere minus le-
gitime. l. quoties. ff. qui ſatiſd. cog. l. ſcire
opꝫ. §. ſufficit. ff. de excu. tut. cũ multis ſi.
Scđo dico qđ ſi dicta denũtiatio eſſet le
gitima ⁊ valida tñ per hoc nõ eſſet ſatiſ-
factũ diſpoſitioni iur. volẽtis infamiam
debere p̃cedere inquiſitionẽ ⁊ iudici de-
bere cõſtare delictũ eſſe cõmiſſum vt ſu-
pra dixi nõ ſecuta examinatiõe teſtium q̃
eſſent deſcripti in ipſa denũtiatione. Et
ideo dixit not. d. An. in. c. vra. in. xxxviij.
col. de cohabi. cle. ⁊ mulie. qđ nõ obſtãte
denuntiatiõe malefic̃ij facta p ſaltuariũ
49 vel miniſtralẽ adhoc deputatum. † iu-
dex debet ſe aliter informare de ipſo ma-
leficio: q: hoc caſu talis denuntiatio non
ſufficit: qđ dictũ pro no. refert. et ſequitur
. d. Nico. milus in reper. ſuo in verbo inq̃
ſitio. in. ij. ver. Et dixit Salic. in. l. ea qui-
dem. in ꝟ. xiij. q̃ro. C. de accuſa. q̃ refert ⁊
ſequit̃ Ang. de are. in trac. malefi. in ver-
bo necnõ ad denũtiationem. in ꝟ. quero
50 an iudex † qđ denuntians dꝫ denuntiare
per idoneos teſtes ⁊ non per ſeipſum ꝓ
bare. allegat iura de quibus ibi per eũ ex
quibus cõſtat dictã oppoſitionẽ nõ ob-
ſtare: cum ergo dicta denuntiatio fuerit
ſimplex ⁊ nuda ſine aliquibus teſtibus ⁊
ſic inualida ſic̃ iquiſitio ꝑpter eũ forma
ta eſt nulla ⁊ inualida ẽm Bald. in addi.
ad Spec. in titu. de inquiſitione. in. j. ver.
51 vbi dicit † ꝙ ſi denuntiatio maleficũ non
valet: nõ valet etiã inq̃ſitio pꝑ eã forma-
ta: tanꝙ̃ acceſſoria ꝙ dicit ſumme eſſe no
tãdũ. ¶ Cũ ergo dicta denũtiatio fuerit
nulla ⁊ inualida ſic̃ nulla ⁊ inualida fue
rit dicta inquiſitio ex hoc ⁊ ex pluribus
ſupra adductis circa inualiditatẽ dicte
inquiſitiõis neceſſario ſequit̃ ꝙ pceſſus
bannũ: ⁊ oĩa inde ſecuta ſunt nulla. ⁊ fa-
cit in ſimili. Nam ſi reus eſt tortus inde
bite nõ precedẽtibus indicijs nedũ con-
52 feſſio ſua ⁊ ratificatio eſt nulla: † ſꝫ etiam
oĩa inde ſecuta ſunt nulla: ita per plura
iura dixit. d. Paris de puteo in ſuo trac.
ſyndica. in. cij. char. in. iij. col. in verſi. an
cõfeſſio torti ⁊c. p quo facit gl. not. in. l. ſi
accuſatoribus. in glo. fi. C. de accuſa. que
53 dixit † qđ ſi citatio non eſt legitime facta
pceſſus ⁊ ſñia ⁊ oĩa inde ſecuta ſũt nulla
quã gl. refert ⁊ ſequitur Bal. in. c. ſi cleri
cus. in. j. col. de pace tenẽ. ⁊ in. l. cum fra-
trem. in vj. col. C. de his q̃b. vt indig. ⁊ in
conſi. clxxiij. incip. preſuppoſito ⁊c. in. iij.
vol. pro qua gloſ. facit qđ voluit Bal. in
aut. ſi oẽs. C. ſi minor ſe ab heredi. abſti.
54 vbi dixit † qđ vbi eſt vitium in citatione
nunꝙ̃ valet proceſſus. de qua glo. latius
locut⁹ ſum plura ⁊ plura addendo in pra
ctica mea cauſarũ crimi. in. lxxviij. char.
Ex iſtis ergo oĩbus ſuperi⁹ adductis cõ
ſtat euidẽter manifeſte ⁊ clare de nullita
te dicte denuntiationis ⁊ dicte inquiſi-
tionis proceſſus ⁊ bãni: ⁊ ſic patet dictũ
bannum nullum ⁊ penitus inualidũ nul
lam mereri executionem: q: ſtatutum di-
55 cẽs † qđ capto ⁊ pñtato bãnito intra tres
dies fiat executio banni intelligit̃ de bã-
no valido viribus ſubſiſtẽte ⁊ non de in-
ualido ⁊ nullo vt eſt iſtud p ea q̃ hñr in

d.l.iiij.§.ↄdenatū.ff.de re indi. ꝛ in.l.nō putauit.§.non quis.ff.de bo.poſ.ↄtab.ꝛ in.l.ſcire op3.§.ſufficit.ff.de excuſa. ꝛ in l.quoties.ff.q ſatiſ.cog.ꝛ in .l.pſ.vbi gl. C.ne de ſtatu defun. cū multis ſi. Et ita concludo.¶Laus deo clementiſſimo.

Hippolytus de Marſilys.

1 Statutum qđ intra certum tps fiat accuſa.vel denuntiatio lapſo tempore a ſtatuto reus non poterit nec damnari nec accuſari ibi ꝛ infra.
2 Forma ſtatuti non ſeruata actus eſt ipſo iure nullus.
3 Forma data a ſtatuto d3 ſuari ēt in tpe.
4 Statutū ſi reqrit tps tu ſerua tempus.
5 Forma debet ſeruari in faciendo ꝛ expri mi in dicendo.
6 Statutu3 qñ dicit qđ aliqđ debeat fieri ſemp illud intelligitur eſſe de ſubſtātia.
7 Subſtantia eſt talis nature ꝙ ea omiſſa actus eſt nullus.
8 Forme defect⁹ eſt pl⁹ ꝙ̄ defect⁹ pſone.
9 Formam qđ fit pter eſt ipſo iure nullu3.
10 Forma qñ id qđ agitur in ea peccat tūc nō oritur nec naturalis nec ciuilis obligatio.
11 Forma data a lege vel a ſtatuto etiam in fauorabilibus ſeruanda eſt.
12 Forme omiſſio in qualibet minima parte reddit proceſſum nullum.
13 Forma qñ aliquid pro forma requiritur refert tunc ex equipollentibus fiat.
14 Forma intelligitur tūc tradita a ſtatuto qñ tale ſtatutū continet aliquid qđ non eſt de iure communi.
15 Accuſatio ſi eſt prohibita: prohibita eſt ꝛ inquiſitio.
16 Judex ſuccedit loco accuſatoris pterꝙ̄ in ſubſcriptione ad penam talionis.
17 Uerbū nō poſſit negatiue prolatū deno tat neceſſitatē pciſam priuat oīpotētia.
18 Judex a ſtatuto phibet exercere iuriſditionem extra territoriū nō valebit renuntiare ſe iudicē cōpetētē qñ per hoc excedat terminos ſue iuriſditionis.
19 Inimicitia capitalis cōtrahitur qnādo quis vult aliquē priuare libertate et ponere eum in ſeruitute.
20 Inimicus non eſt idoneus teſtis etiam in criminalibus exceptis.
21 Teſtis deponens non veriſimile non eſt ei credendum.
22 Allegans nō veriſimile non d3 audiri.
23 Probatio debet eſſe veriſimilis alias non eſt ei ſtandum.
24 Cōfeſſio d3 eſſe viſibilis alias nō nocet.
25 Teſtis dictum non eſt veriſimile eſt ſuſpectum de falſo.
26 Juramento impediti tūc ſtaꝶ qñ pro eo preſumptio eſt veriſimilis.
27 Juramētum in defectū pbationis non pōt differri qñ teſtis deponit ſuper eo quod non eſt veriſimile.
28 Remotu3 a veriſili dr falſitatis imago
29 Opinio nō cōſona vitati eſt reijciēda.
30 Pauper non eſt idoneus teſtis.
31 Minor.xx.annis in criminalibus non eſt idoneus teſtis.
32 Teſtes deponens cum dictione iudicio ſuo non probat.
33 Teſtes ad hoc vt faciāt indiciū ad torturam debent deponere de viſu.
34 Teſtis vt faciat indicium ad torturam debet eſſe omni exceptione maior.
35 Ea q faciūt ſemiplenā pbationē i ciuilibus faciūt indiciū i crialib⁹ ad torturā.
36 Defectus anim⁹ in teſte operaꝶ vt non faciat ſemiplenam probationem.
37 Semiplena pbatio qñ aliqua pſūptio ne illidiꝶ nō eſt loc⁹ delatiōi iuramēti.
38 Preſumiꝶ qđ teſtis ſit illi⁹ inimic⁹ ↄtra quē i cā criali deponit nō citat⁹ ꝛ pbat.
39 Teſtis dictū nō citati non nocet ꝛ ibi.3.
40 Teſtis nō interrogat⁹ interrogatorijs non probat ꝛ poteſt repeti etiam publicatis atteſtationibus.
41 Teſtis nō rite examinat⁹ nō facit idiciū.
42 Examiatio teſtiū nō rite facta nō caret aliquali ſuſpitione qr iudex non laborauit ad veritatem inueniendam.
43 Teſtes nobiliores ditiores ꝛ maxie veriſimiliora deponētes p reo pferēdi ſūt.
44 Paritate probationū ſtante indicandum eſt pro reo.
45 Mulierū teſtimoniū prefertur teſtimonio maſculorū qñ tendit in fauorem rei licet regulariter ſecus ſit.
46 Teſtes actores lꝫ ſint digniores teſtib⁹ rei tamen indicandum eſt pro reo.
47 Fame bōe pbatio minuit idicia ↄ reū.
48 Ea que de nono emergunt nono in

digent conſilio.

49 Confeſſio etiam millies ratificata nullis precedentibus indicijs nõ ꝑiudicat.

50 Ratificatio nõ validat cõfeſſionẽ metu extortam nullis precedentibus indicijs q͞ꝛ intelligitur idem metus durare.

51 Cautela eſt ꝙ aduocat⁹ inquiſiti faciat ꝓbare qñ confitet̃ ad banchum ꝙ reus fuit tortus indebite.

52 Potentia in habitu idem operatur qđ ipſa potentia in actu.

53 Cõfeſſio facta per reũ cõſtitutũ in fortia iudicis dr̃ facta metu tormentorum.

54 Tempus dumtamen ad appellandum idem operatur qđ ipſa appellatio.

55 Defenſionis mee cauſa dicor tunc feciſſe qñ ꝑcutio te dũ es i actu ꝑcutiẽdi me.

56 Suſpitio tormentorum idem operatur quod ipſa illatio.

57 Potentia nocendi inſpicitur ſicut nocendi actus.

Conſilium.lxv.

IN noīe mřis ſummi ⁊ oipotẽtis dei ⁊c. In cã inquiſitionis formate ꝑ magnificũ.d. poteſtatem ferrarieꝫ ⁊ aduerſus Joannẽ vechiatũ de terra rũciorũ reſecatis ſupfluis ⁊ omiſſis argumẽtis ad partes: ſed procedendo per ↄcluſiones quas puto de iure veras mihi videtur dictum Joannem inquiſitũ eſſe abſoluẽdũ ⁊ liberandũ a dicta inquiſitione ⁊ ab omnibus in ea cõtentis ⁊ conſequenter ipſum de iure non eſſe ſubijciendũ torture nec alicui alteri tormento: ⁊ hoc ex pluribus. Et primo q͞ꝛ preterita inq̃ſitio fuit ⁊ eſt nulla ⁊ inualida: cum formari non potuerit vigore ſtatuti ferrarienſis poſiti ſub rubrica de tempore ſtatuto in
1 tra † qđ accuſationes ⁊ denunciationes fieri debent ⁊c. in quo ſtatuto cauet̃ qđ quelibet perſona que voluerit accuſare vel denuntiare vel facere denunciari de aliquo crimine ex quo de iure cõi pati deberet penã corporalẽ vel corporis afflictiuã teneat̃ ipſam accuſationẽ vel denuntiationẽ facere aut proponere intra biẽniũ a die ↄmiſſi criminiſ cõputãdũ ſi malefactorem ſciuerit ⁊ delictum cõmiſſum ⁊ ſi ignorauerit malefactorẽ teneat̃ denuntiare ſaltẽ crimẽ vel maleficiũ coram .d. poteſtatis ferrarie vel iudici cõpetẽti. Poſtea dictum ſtatutũ ponit clauſulã annullatiuã dicẽs ꝙ ſi elapſo dicto tẽpore biennij vellet accuſare vel denuntiare nullatenus audiatur ⁊ non valeat ipſa accuſatio ſeu denuntiatio nec ꝓceſſus inde ſecut⁹ nec ſnia ipſo iure ⁊c. Ita formaliter dicit ꝑdictũ ſtatutũ. Ex quo apparet manifeſte ⁊ clare dictã inq̃ſitionem nõ ꝓcedere nec valere nec eſſe alicuius momẽti cũ accuſatio nec denũtiatio dicti maleficij cõmiſſi de anno.1510. nõ fuerit facta intra biẽniũ vt req̃rit ſtatutũ: ſed fuerit facta de anno pñti vt in
2 actis curie apparet ergo. † Forma enim ſtatuti nõ ſeruata act⁹ eſt ipſo iure nullus. l. meui⁹. ⁊ l. ij. heredi. ff. de ↄdi. ⁊ de. l. cũ hi. in. §. ꝑtor. ff. de trãſactio. Et dixit Bal. in. l. ordo. i. ij. col. C. de exe. rei iud.
3 † qđ forma data a ſtatuto debet ſeruari etiã in parte. ⁊ dixit Ang. in. l. ius publicum. ff. de pact. qđ illud quod eſt de forma dicitur inductum ob publicam vtilitatem: ⁊ ideo ſeruãdũ eſt ⁊ ei renuntiari nõ põt ꝑm cũ ibi. Et dixit Bal. in. l. oẽs ꝑpli. in pe. col. ff. de iuſt. ⁊ iur. ꝙ a forma
4 ſtatuti nũꝙ̃ eſt recedẽdũ. † vñ ſi ſtatutũ req̃rit tp̃s tu ſerua tp̃s: ⁊ idẽ dixit Car. in cle. j. i. ix. q. de iure patro. Et dixit ſingu
5 lariter Jnno. in. c. ij. de conſuetu. † ꝙ forma dꝫ ſeruari in faciendo et exp̃mi in dicendo qđ dictũ põderat Oldr. in cõſi. ſuo. cxxx. inci. omiſſa pluritate ⁊c. i. ij. col. pro quo facit tex. in. c. ſicut ꝑ formã. de elect. Et faciũt dicta ꝑ Bal. in aut. q̃ ſupplicatio. C. de preci. impera. offerẽ. et
6 qđ dixit Archi. in. c. quorundã. xxiij. di. vbi dixit ꝙ qñ lex vel ſtatutum dicit qđ aliquid debeat fieri ſemper illud dr̃ eſſe
7 de ſubſtantia † ⁊ ſubſtãtia eſt talis nature ꝙ ea omiſſa actus eſt nullus. l. j. §. j. ff. de vb. obli. Bar. in. l. cũ quid. ff. ſi cer. pe. Et dixit. d. Ant. i. c. cõſultatiõib⁹. de
8 iure patro. † qđ pl⁹ eſt defectus forme ꝙ̃ defect⁹ perſone. Et dixit. Bart. in. l. iteꝫ corũ. in. §. ſed ſi ita. ff. qđ cuiuſq; vniuer.
9 nomine. ꝙ illud † quod fit nedũ contra

ſed etiā preter formā eſt ipſo iure nullū.
Et dixit ipſe Bar.in.l.j.ff.de condi.ide.
10 ꝙ quando illud †quod agitur peccat in
forma tunc nō oritur naturalis nec ciui-
lis obligatio. Et forti⁹ dixit bal. i.l.oēs
populi.in fi.penul.col.ff.de iuſti.ꝛ iur.ꝙ
11 etiā in actibus fauorabilib⁹ † forma da-
ta ꝯ.l.vel a ſtatuto eſt ſeruāda qđ etiam
ipſe voluit i.l.ſi alteri⁹.C.ſi mi.ſe maio.
dixe.ꝛ in.l.fi.C.ſi mācip.ita fue.alie.ꝛ in
l.nō omnis.in fi.in prin.ff.ſi cer.pet. Et
dixit.d.Ant.de bu.in.c.piſanis.in.ij.co.
12 de reſti.ſpo.† ꝙ omiſſio forme in quali-
bet minima parte reddit ꝓceſſuꝫ nullū.
Et dixit Bal.in.l.inſtitorē.ff.ſi cer.pet.
13 † ꝙ vbi aliquid requirit pro forma tūc
refert quid ex equipollentib⁹ fiat quod
etiā ipſe dixit in.l.ij.in fi C.de bo.poſ.ſꝫ
tabu.ꝛ in.c.j.§.ſi vero vaſall⁹ de cōtro.
inueſti.ꝛ in.c.j.quo tem.mi.ꝛ in.c.j.in.§.
item ſacramentū.de ꝯſue.rec.feu.et in.l.
in bonefidei.C.de iureiur. Et faciunt di
cta per doc.in.l.j.ff.de libe.ꝛ poſth. Ita
mō in ꝓpoſito noſtro:naꝫ ſtatutū ponit
modū ꝛ formā maxie circa tps accuſan
di q̄ forma ꝛ tps nō eſt obſeruatū: q2 nō
fuit facta dicta accuſatio ſeu notificatio
curie de dicto delicto de quo in inqſitio
ne fit mētio tpe debito.i.intra bienniū.vt
reqrit ſtatutū:ğ non poteſt vlterius fieri
accuſatio vel denūtiatio:nec etiā inqui
ſitio ſm tenorem dicti ſtatuti. ¶ Et nō
obſtat ſi diceretur ꝙ tale ſtatutū nō dat
aliquā formā:ideo nō poteſt dici eſſe re
ceſſum a forma:quia dico ꝙ imo dat for
mā.ꝛ hoc ꝓbat ex dictis ſpe.de ancha.
in cōſi.ſuo.ccxlij.inci.ex tenore.vbi dicit
14 † ꝙ qñ ſtatutū ꝯtinet aliqđ qđ nō eſt de
iure cōi dicit tunc tradere formā.ꝛ ideꝫ
dixit ipſe ſpe.de ancha.in ꝯſi.xxxv.inci.
viſa quadā peti.ſed reqſita in iſto ſtatu-
to vt intra bienniū fiat accuſatio vel de
nuntiatio maleficij nō eſt de iure cōi:er
go dictū ſtatutū ꝯtinet formā. Et ꝑ iſta
ſatis patet de nullitate ꝛ inualiditate di
cte inquiſitionis.et tāto magis q2 dictū
ſtatutū hꝫ clauſulā decreti annullatiuā
vt apparet ex ipſo ſtatuto. Et nō hꝫ ob-
ſtare ſi per curiā dicat ꝛ opponat de vl-
timo ver.dicti ſtatuti vbi dicit. Ita tñ in
caſu ſciētie ꝯſtare debeat in actis de ſciē
tia curie ꝛc.ex quo ver. inferri videt ꝙ
non currat tps curie niſi a die ſciētie:ſed
habita ſciētia poſſit tunc inqrere. Quia
rñdeo ꝙ dict⁹ verſicul⁹ nihil obſtat: q2
intelligit ꝙ i caſu ſcientie delicti cōmiſſi
debeat cōſtare curie de ſciētia ipſi⁹ par
tis de delicto cōmiſſo. Et ſic nihil aliud
importat dict⁹ ꝟſicul⁹ niſi ꝙ ipſa pars
offeſa debeat itra bienniū porrigere ſuaꝫ
accuſationē vel ſuā denūtiationē curie
vt ipſa curia de tali delicto habeat noti
tiā ꝛ ſciētiā. Et hoc pꝫ ſi recte pōderent
verba dicti ꝟſiculi. Si ergo pars ſciens
ſe dānificatā ꝛ leſam non fecit ſuā accu
ſationē vel denūtiationē intra bienniuꝫ
imputet ei:q2 non eſt audiēda. Nec ſiſr
eſt audiēda curia volens inqrere:qm̄ in
caſu in q̄ tollit accuſatio intelligit etiaꝫ
ſublata inqſitio vt dicit ſtatutū ferrarie
poſitū ſub rub. Qđ vbi nō pōt per accu-
ſationē vel denūtiationē ꝓcedi nec per
inqſitionē ꝓcedat:in quo ſtatuto dr ſta-
tuim⁹ ꝙ i criminib⁹ ꝛ maleficijs in qb⁹
non pōt ꝓcedere ptās vel iudex maleſi
ciorū vel alius iudex accuſatione vel de
nūtiatiōe inſtituta nō poſſet ꝓcedere ꝑ
inqſitionē nec alio modo:ꝛ ſi fieret ꝓceſ
ſus nō valeat ipſo iure niſi quatenus ꝑ
miſſum eſt ſtatuta nra ꝛc.ita formaliter
dicit ſtatutū. Qđ etiā eſt cautuꝫ de iure
cōi:nā de iure cōi vbi eſt ꝓhibita accu-
15 ſatio:eſt etiā ꝓhibita inqſitio cum ſit † ꝙ
16 iudex inqrens per oīa ſuccedit loco † ac
cuſatoris pterq̄ ſi ſubſcriptiōe ad penaꝫ
talionis ſm Bar.in extrauag.ad repri-
mendū.in verbo.per inqſitionē.ꝛ in.l.ij.
in.§.ſi publico.i.v.col.ff.de adul.ꝛ Ang.
de are.in trac.maleſi.in ꝟbo.hec eſt que
dam inqſitio.i.iij.col. Et idē dixit Alex.
in cōſi.ſuo.lxiiij.incip.viſo themate.ꝛc.
in.ij.col.in.j.volu. Et ſic ex iſtis oib⁹ cō-
ſtat ꝙ curia non potuit nec pōt inqrere:
imo taliter iqrēdo ꝓut facit ois inqſitio
ꝛ ꝓceſſus eſt nullus:tum q2 ſtatutū pre-
dictū ponit decretū annullatiuū:tū etiā
q2 in dicto.ij.ſtatuto ſuperi⁹ alleg.eſt ap
17 poſitū ꝟbū nō poſſit † qđ verbū cū ſit ne-
gatiue ꝓbatū denotat neceſſitatē preci-
ſaꝫ ꝛ ꝓiuat oī potētia.l.nemo pōt.ff.de
leg.j.l.nō poterit.ff.đ fur.ꝛ voluit gl.or.
in.c.j.in gl.ij.de reg.iu.in.vj.ꝛ no. Bar.

et Bal.in.l.gallus.in princi.ff.de lib.et
poſth.ꝛ Bal.i.l.j.in pe.col.C.q admit.
ꝛ in.l.qñem.in vlti.col.C.de fidei.ꝛ ibi
expſſe dicit ꝙ actus fact9 cōtra talē phi
bitionē cōtrrit9.alleg.no.ꝑ gl.in.d.c.j.
de reg.iur.in.vj.ꝛ idē firmat ipſe bal. in
l.j.ff.de iniuſt.teſt.pro qbus facit quod
ſingu.dixit.d.Ant.i.c.preterea.circa.vj.
col.de dilatio.vbi dicit ſe de facto dixiſ-
18 ſe ꝙ ſi ſtatutum impedit ꝙ iudex non
poſſit exercere iuriſditionē ſuaꝫ vltra li
mites ipſi9 iuriſditiōis ſue ꝙ nō valebit
ꝓrūnare ſe iudicē cōpetētē qſi per hoc
excederet terminos ſue iuriſditiōis per
ea que no.in.c.ſi iudex.de ſentē. excom.
in.vj.cum aliis per eum ibi allega. q oīa
refert ꝛ ſeqtur.d.Alex.in conſi.ſuo.ccc.
ꝑm or.meū inci.viſis dubitationib9 ꝛc.
Et ad ꝑdicta facit tex.in.c.non dꝫ.ꝛ hoc
ibi voluit Cardi.extra de teſti.ꝛ in.c. de
his.in ꝟ.nō pōt.de accu.ꝛ voluit Abb.
in cōſi.ſuo.lxiiij.inci.caſus in effectu ta-
lis eſt ꝛc.poſt med.j.colū.ergo ſeqtur ꝙ
dctā inqſitio eſt penit9 nulla ꝛ inualida
ꝛ per ꝯñs dict9 inqſit9 venit abſoluēd9
ꝛ liberād9. Sꝫ poſito ſine veritatis ꝑiu-
dicio ꝙ.d.ptās,d iure potuiſſet inqrere
cōtra dictū Jo.vechiatū ꝓut inqſiuit tñ
nō pōt ꝯdemnari necꝫ cū pōt deueniri
ad torturā:nec ad aliqd gen9 tormētorū
nō obſtātib9 teſtib9 ꝫ eū ꝓductis ſeu exa
minatis. Qđ oſtendo. Et vt res ipſa cla
rior reddat aſſumā teſtes ꝫ eū examina
tos:ꝛ de vno in vnū videbim9 qd ꝓbēt
eorū dicta. Capio igit primū.ſ. Paulum
pixinardū qui teſtis nihil ꝓbat ex pluri
bus:nam ipe eſt inimic9 dicti Johānis.
Itē deponit nō veriſilia ipē eſt paup: et
oia iſta colligunt ex depoſitione et teſti-
monio ipſius Pauli:de inimicitia pꝫ in
qñtum dicit ꝙ dict9 Joānes inqſit9: dū
eſſet cuꝫ illis capeletis ꝛ loqueret tanq̄
forēſis voluit capere ipm teſtē ſed ipe ſe
re traxit in quadā peria terre ꝛc.pꝫ ergo
ex hoc de inimicitia dicti teſtis cū dicto
19 Joāne inqſito:ꝛ quia volēs facere quem
captiuū ꝛ de libertate ponere eū i ſerui-
tutē indubitāter ꝫhit cū eo inimicitiā nō
leuē ſed capitalē:et iſtud pꝫ ad ſenſum
cuiuſlibet prudentis viri ꝛ vniuſcuiuſq
perſone facientis ꝯiecturā de ſe. Ex hoc

enim ſolo etiā ſi alia nō obſtarent dicto
teſti patet de inhabilitate dicti teſtis et
de inualiditate eius teſtimonij cū clarū
20 ſit in iure et ꝙ inimicus non eſt idoneus
teſtis ꝫ inimicū.c.cū.p.ꝛ.c. repellantur.
c.cū oporteat.et.c.meminim9.de accu.ꝛ
ſi teſtes.iiij.qđ.iij.habet in.l.liberi.C.de
inoffi.teſt.ꝛ in aut.ſi ꝟo dicat. C.đ teſti.
ꝛ in.§.ſi vero dicat.in aut.de teſti.ꝛ in.l.
teſtiū.ꝛ ibi doct.ff.de teſti.ꝛ in.l.ſ.§. pre-
terea.ff.de qđ. Quinimo talis inimicus
etiā nō admittit in criminibus exceptis
vt in crimine leſe maieſtatis hereſis ſi-
monie et ſilib9.tex eſt not.quē doc.dicūt
ſingularē i.c.ꝑ tuas.extra de ſimo.ꝛ hic
voluit Bal.i.l.in qđnib9.ff.ad.l.iul.ma
ieſta.ꝛ Spec.in ti.de accu.§.j.in fi.ꝟbis.
ꝛ Au.ro.in.l.ſi vero.in.§.de viro.in.xij.
col.ver.quītadecima ꝛc.ff.ſol.ma.đ quo
etiā per Abb.i.c.inquiſitiōis.in.§.tertie
dubitationis.de accuſa.ꝛ per Bal.in.l.
in his.§.ſ.in fi.ff.ſol.ma. Et lꝫ doc. repu
tēt illū text.d.c.ꝑ tuas.ſingularē:tñ non
eſt ſingularis qr ſimilis eſt tex.in.c.cū.p.
de accuſa.quē ibi ad hoc pōderat Abb.
q tex.optime ꝓbat ꝙ ēt in criminib9 ex-
ceptis inimic9 nō admittit ꝯtra inimicū
ꝙ ēt voluit Barb.ibi ꝛ Ang.i.l.q accuſa
re.ff.de accu.ꝛ in.l.famoſi.ff.ad.l.iul.ma
ie. Appet ergo de inhabilitate ꝛ inualidi
tate dicti ꝑmi teſtis ſimiliter ex alia cau
ſa eius dictū eſt inualidū:eo quia in plu
ribus partib9 dicit nō veriſimilia:ꝛ ma-
xime in ea parte in qua dicit ꝙ ipſe Joā
nes inquiſitus erat caput et principa-
lis inter dictos Stradiotos ꝛ ꝙ dictas
equas ꝛ vaccas ipſe Joannes conduxit
quo ipe voluit. Ecce ergo quomodo mē
titur. Nam ſi deus adeſſet cuꝫ ſimilib9
ſtradiotis vel militibus nedū vnus ru-
ſticus non permitterent eum eſſe princi
palem:ſed volunt etiā per vim maxime
quando ſunt tot numero vt erant dicti
ſtradioti eſſe capita ꝛ principales et vo
lūt cōducere bōa arrepta:ꝛ inuaſa quo
volūt:ꝛ iſta ſunt vera ꝛ indubitata quia
quotidie iſta vident ꝛ practicātur in ca
ſtris ꝛ bellis:ꝛ docet experiētia rerū ma
giſtra. ¶ Itē appet etiā ꝙ ipſe teſtis de-
ponit nō veriſilē in quantū dicit ꝙ dicti
ſtradioti ītrarūt qd dā ſtabulū vbi erāt

aliq̄ vacce quas ipſi nō viderunt ꝑpter
obſcuritatē ipſiꝰ ſtabuli ⁊ ideo illas nō
abduxerūt. ¶ Certe mirādum eſt ꝙ iſte
teſtis dicat talia remota ab omni veri-
ſimilitudine eo ꝙ ſtradioti ⁊ bello dedi
ti nedū perquirunt diligēter loca obſcu-
ra qn̄ vadūt ad derobandū domos ſed
etiā perquirūt ſub terra: ⁊ vſq; in ſummi
tate ⁊ extremitate domus ⁊ in palcis et
in fimo ⁊ in puteis ⁊ in aliis. ⁊ de hoc in
terrogetur quilȝ miles. Cuȝ ergo depo-
nat nō veriſimilia nō eſt ei credēdū. Nā
21 dixit Inn. in. c. auditis. de ꝑſcriptio. ꝙ
teſtibꝰ deponētibꝰ nō v̄iſilia nō eſt cre-
dēdū qđ etiā dixit. d. Fel. in. c. lȝ cāni i v̄.
no. decimo ⁊c. de ꝓba. ¶ Et dixit Pe. d
anc. in ꝯſi. ſuo. cclxij. inci. ex ordine ꝯtra-
ctuum ⁊c. in vlt. col. qđ nō veriſimilibus
iudex nō dȝ dare fidē. Et dixit idē Pe. d
anc. in ꝯſi. ſuo. clvij. inci. viſa facti narra-
22 tione ⁊c. in. vij. col. in fi. ꝙ allegās non
veriſimile nō dȝ audiri. Et dicit Bal. i
23 l. fi. in fi. C. de edēdo. ꝙ ꝓbatio dȝ eſſe
v̄iſilis alias ei nō eſt ſtādū. Et dixit bal.
in. l. ſi q̄s in hoc genꝰ. in. j. col. C. de epi. ⁊
24 cle. ꝙ confeſſio nō veriſimilis nō no-
cet cōfitēti: qđ etiā dixit Pe. de an. i cōſi.
ſuo. xxiij. inci. viſa inq̄ſitione formata in
philippū. ꝓ quo facit text. in. c. ꝗ veriſi-
mile. de ꝑſumptio. ⁊ in. l. nō eſt v̄iſimile.
ff. qđ metꝰ cauſa. ⁊ tex. in. l. ſi ita q̄s v̄. qđ
nemo ſanꝰ diceret. ff. de euictio. Et dixit
nota. verbū alex. in cōſi. ſuo. ccccxxxiij.
ſm ordi. meū inci. circa primū in pe. col.
25 ꝙ dictū teſtis nō veriſimile eſt ſuſpe-
ctum de falſo. Pro quo faciūt dicta ꝑ. d.
de Rota. in antiq̄s deciſ. in tit. de iureiu.
in. iij. deciſi. inci. vbi aliq̄s ⁊c. vbi dixerūt
qđ lȝ habeamꝰ ꝙ qn̄ q̄s fuerit impeditꝰ
ſtat ſacramēto ſuo vt eſt gl. i. §. alie inſti.
de actio. cū ſi. hoc tn̄ eſt verū ſi ꝑſumptio
26 v̄iſimilis ſit ꝓ iurāte alias nō ſtatur iu-
ramēto ſuo. ꝓ q̄ faciūt optime dicta per
bar. in. l. inter oēs i. §. recte. ff. de fur. et ꝑ
Bal. in aut. cui relictū. C. de indi. vidui.
tol. de quo ꝑ. d. Feli. in. c. ij. in. vl. colū. de
ꝯſti. ⁊ ibi ꝑ Imo. in. ix. col. ⁊ ꝑ Car. in cle.
ij. in. §. ceterū. de electio. in. vij. q̄ōne. et ꝑ
Ioā. de ana. in. c. ij. in vl. char. de calum-
nia. ⁊ per. d. Feli. in. c. ſignificaſti. el ꝑmo
in princip. de homi. Et faciunt dicta per
Bal. in. c. j. in. §. ſacramētū l. ij. col. de cō
27 ſue. rec. feu. vbi dixit ꝙ qn̄ teſtis depo-
nit ſuper eo qđ non eſt veriſimile vel eſt
remotū ab eo vel a natura cōtractꝰ tūc
nō pōt deferri iuramentū in ſupplemen
tū ꝓbationis. ꝓ quo faciūt dicta ꝑ Alex.
in cōſilio ſuo. ccxxxix. inci. in cauſa ange
lorū in fi. pe. colū. Et faciūt dicta ꝑ Bal.
in. l. j. in. iij. col. C. de ſeruis fugi. vbi dixit
28 ꝙ remotū a veriſimili dr̄ quedā falſi-
tatis imago. ⁊ facit text. ⁊ ibi Car. in cle.
29 ne romani. in prin. de elec. vbi dicit ꝙ
opinio nō ꝯſona veritati eſt reiicienda ⁊c.
¶ Ex iſtis itaq; pȝ etiā qđ ex capite iſto
vȝ non veriſimilitudinis dictus teſtis
nō probat. ¶ Obſtat preterea cōtra eun
dē teſtē alia exceptio nō debilis vȝ pau
pertas ipſius nā ipſe dicit qđ non hȝ in
bonis niſi valorē lib. decē. Clarū eñ eſt
30 in iure ꝙ pauper non eſt idoneus te-
ſtis in cauſis criminalibꝰ. Ita dixit Ioā.
an. ⁊. d. Angel. in. c. ſi q̄s. extra de teſti. et
ibi Ioan. de imo. per id qđ habet in. §. ſi
teſtes. iiij. q. iij. in ver. itē teſtium. ⁊ voluit
d. Alex. in cōſi. ſuo. ccxxxviij. inci. viſo ꝓ-
ceſſu. in pen. col. ⁊ voluit Hoſti. in ſum-
ma de teſti. in. §. ij. ver. ⁊ fortuna. ⁊ Spe.
in titu. de teſte. §. j. ver. itē qđ eſt pauper
quos refert ⁊ ſequitur Sozi. in conſi. ſuo
xvij. incip ſupradicta cauſe poſitio ⁊c. in
pe. col. vbi etiam dicit qđ pro hac parte
cōſuluit. d. Honofriꝰ de peruſio in cōſi.
ſuo. incip. egre fero ⁊c. Et pro hac parte
facit glo. not. in aut. de heredi. ⁊ falci. in
§. ſi vero abſint q̄ dixit ꝙ nō valet dictū
teſtis ſi ipſe teſtis non hȝ tantū in bonis
q̄ntū de cauſa v̄tit quā glo. ad hoc refert
⁊ ſeq̄t alex. in. d. ꝯſi. ſuo. ccxxxviij. inci. vi-
ſo ꝓceſſu. ⁊ Bal. in. l. mulier. la. ij. C. de
iure do. ⁊ Lud. ro. in aut. qđ locum. C. de
collatio. ⁊ in. l. ſi conſtante. ff. ſolu. mat. ⁊
in. l. ſi fideiuſſor. ff. q̄ ſatiſ. cog. ⁊ Bal. i re-
perto. ſuo. in verbo teſtis. ¶ Conſtat er-
go ex pluribus qđ dictus teſtis eſt inha-
bilis ⁊ a iure reprobatus ergo eiꝰ dictū
nō habet nocere ipſi Ioanni inq̄ſito nec
quo ad plenā vel ſemiplenā ꝓbationem
nec quo ad indiciū. Capio modo ſecūdū
teſtem vȝ Bartholomeū filiū Nicolai
Mantuani qui teſtis ſimiliter eſt inha-
bilis ⁊ a iure reprobatꝰ eo ꝙ eſt inimicꝰ

dicti Joannis qđ patet nō dicit qđ dict⁹
inquiſitus vna cum ſtradiotis fecit impe
tum contra ipſum teſtem ꝛ eum] percuſ-
ſerunt in pectore cum haſta armorum ꝛ
per vim arripuerunt ſibi equas conſtat
ergo clare de inimicitia capitali ipſi⁹ te
ſtis ergo nihil ꝓbat cōtra dictū inq̄ſitū
per iura adducta ſupra circa ꝑmū teſtē
que non repeto breuitatis cauſa. ¶ Itē
patitur etiā aliā nō modicā exceptionē.
Nā vt ipſe dicit eſt minor annis ſexdeci
quo caſu non admittit in teſtē in cauſis
criminalibus vt cautū eſt ex diſpoſitiōe
ſtatuti ferrarie poſiti ſub rubrica qđ mi-
nor annis .xx. in criminalibus admitti ꝛ
31 teſtificari poſſit ꝛc. † ꝛ etiam hoc cautū
eſt de iure communi vt habetur in .l. in
teſtimonium .ff. de teſti. ꝛ per Specu. in
titu. de teſte. §. j. verſi. itē qđ eſt minor ꝛc.
¶ Tertius teſtis .ſ. Alex. de Sancto Fe-
lice deponit de auditu ꝛ ſic non probat
iuribus vulgaribus. ¶ Quartus teſtis
ſcʒ Amadeus veronēſis eſt pauꝑ q2 non
hʒ in bonis niſi valorem vnius ducati et
ſic non probat vt dictum eſt circa ꝑmū
teſtem. ¶ Quint⁹ teſtis .ſ. Mātuan⁹ de-
32 ponit de auditu alterius. † Itē deponit
cum dictione iudicio ſuo ꝛ ſic non ꝓbat
vt habetur in .l. qui teſtamento. §. ſ. ff. de
teſta. ꝛc. in auť. de heredi. ꝛ fal. in. §. ſi ve-
ro abſint. ꝛ in .l. teſtium. C. de teſti. et per
Bar. in .l. quid ...? §. ſi arbiter .ff. de arbi.
ꝛ in .l. ſ. in prin. ff. de ven. inſpi. et Joā. an.
in addi. Specu. in titu. de teſte. in. §. nūc
tractādum. in additio. inci. hic ergo ꝛc. ꝛ
Bal. in .l. de quibus. in .xx. col. ff. de legi.
¶ Sextus teſtis .ſ. Antonius milan⁹ de-
ponit ꝛ dicit qđ non cognouit inquiſitū
ſed bene audiuit dici quod erat ille. ꝛ ſic
nihil ꝓbat. ¶ Similiter ſeptim⁹ teſtis .ſ.
Peregrin⁹ ʒaneſij nihil dicit qđ noceat
ipſi inq̄ſito vt ex inſpectione ei⁹ dicti ap
paret. ¶ Octauus teſtis .ſ. Dominic⁹ de
francono patitur plures exceptiones li-
cet eius dictū non preiudicet inquiſito
vt pʒ ex ſerie ſui teſtimonij. Et caſu quo
aliqua deponeret q̄ facerent contra ipm̄
inquiſitum eius dictum non valet cū ſit
pauperrimus ꝛ non habeat in bonis ni-
ſi valorem duorum ducatorum ꝛ ſic non
probat vt dixi ſupra. Itē contradicit par
ti ꝛ alijs teſtibus: nam dicit quod modo
ſunt quinq; anni quib⁹ predicta fuerūt:
pars autem et aliqui teſtes dicūt ꝙ ſunt
ſex anni. ꝛ ſic nō probat ſecūdū Innocē.
in .c. cū cōtingat. de offi. delega. ꝛ domi.
Ant. in .c. cum tu. ꝛ in .c. in noſtra de teſt.
ꝛ Bald. in. §. quibus. in prima conſtitu-
tio. C. et doc. in .l. ſecunda. §. creditū. ff. ſi
certū petatur. ¶ Non⁹ teſtis .ſ. Gabriel
de ozio deponit de auditu ꝛ ſic nō ꝓbat
iuribus vulgaribus. ¶ Item deponit in
fauorē inq̄ſiti quia dicit qđ audiuit dici
qđ ſtradioti ceperunt dictum inquiſitū
ꝛ cū inuitū ſecū duxerūt ad accipiendas
dictas beſtias et ſic eius dictū nō nocet
inquiſito. ¶ Decimus teſtis .ſ. Lauren-
tius de placentia nihil dicit qđ noceat
inquiſito nā loquitur generaliter ꝛ non
nominat ipm̄ inquiſitū vt patet ex inſpe
ctione ſue depoſitionis. Et ſic pʒ qđ di-
cti teſtes nedū nō faciūt plenā ꝓbationē
cōtra dictū Joānē inquiſitū: ſed nec etiā
33 faciūt ꝯtra eū indiciū ad torturā. † Nā
ad hoc vt teſtes faciāt indiciū ad tortu-
ram debēt deponere de viſu vel de ipſo
delicto al's non faciunt indicium ad tor
turā vt hr̄ per Bart. ꝛ alios in .l. fi. ff. de
qō. ꝛ in .l. maritus. ꝛ in .l. j. §. idē cornelio
34 eo. titu. cum ſimi. † Item teſtis faciēs vel
facere volens indiciū ad torturā dʒ eſſe
omni exceptiōe maior al's nō facit indi-
cium ſm̄ Bart. in .l. marit⁹. ꝛ in .l. j. §. idē
cornelio. ff. de qō. ꝛ bal. in .l. milites. C. e.
de qō. ꝛ d. Alex. ā. eos referēs ꝛ ſequēs in
conſi. ſuo. ccxxxviij. inci. viſo proceſſu ꝛc.
ꝛ voluit etiā Ang. in .l. fi. C. de qōni. ꝛ do
mi. Philip. decius in cōſil. ſuo. xxxvij. in-
ci. in cā rigoroſe accuſatiōis ꝛc. i. iiij. col.
¶ Cū ergo dicti teſtes nō ſint omni exce
ptione maiores ꝛ vnuſq̄ſq; ipſoꝝ patiat
plures exceptiones et plures defect⁹ vt
ſ. oſtēdi: ergo nō faciūt indiciū aliquod
ad torturā cōtra dictū Joannē inq̄ſitū.
35 Pro quo optime facit † nā ea que faciūt
ſemiplenā ꝓbationem in cauſis ciuilib⁹
faciūt indiciū ad torturā in criminalib⁹
ſm̄ Bart. in .l. fi. ff. de in lit. iur. in fi. ꝛ d.
Pari. de puteo. in ſuo trac. ſyndic. in. ev.
char. vbi allegat gl. in .l. ij. in. §. ſi abſens.
ff. ſi ex noxa. cauſa agat. quā etiā ad hoc
refert ꝛ ſequit Alexā. in .l. fi. ff. de qōni. et
voluit

volult etiā. Ang.de are.in trac.ſuo male
fi.in verbo fama publica in ṽ.iuramen-
tū aūt'⁊c.vn9 aūt teſtis in ciuilibus facit
ſemiplenā pbationē:vt hr per oēs in.l.
admonendi.ff.de iureiu.⁊.in.l.in bone fi
36 dei. C.eo.ti.†Et quilibet etiā minimus
defectus exiſtēs in teſte operaſ vt non fa
ciat ſemiplenā pbationē in ciuilib9 ſm
Sal.in.c.j.§.ſacramētū.in.ij.col.de ↄſue
tu.rec.feu.Sz ſi talis teſtis q̄ patiſ aliquē
minimum defectum nō facit ſemiplenā
pbationē in ciuilib9 ergo in criminali-
b9 ⁊ ſic in caſu nr̄o nō faciēt indiciuz ad
torturā:cū dicti teſtes nedū patianſ mi-
nimū dfectū ſz imo patiūſ plēs magnos
defectus vt ſeriatim.ſ.oſtēdi. Pro quo
facit qđ voluit Bal.in.l.fi.in prin.in.ij.
37 colū.C.q ⁊ aduerſus quos.vbi dixit†qđ
qñ ſemiplena pbatio aliqua pſumptiōe
elidiſ tūc nō eſt loc9 delatiōi iuramēti in
ſupplemētū pbatiōis:qđ etiā dixit Lud.
ro.in ↄſi.ſuo.xcij.inci.viſis ⁊c.in pe.col.
Ad que ēt facit qđ voluit bal.in l rub. de
cōtro.iueſti.circa prin.vbi dixit ꝙ teſtis
faciēs ſemiplenā probationē ad hoc vt
poſſit deferri iuramētū in ſupplemētū p
batiōis pz eſſe oī exceptione maior:nā ſi
aliquo mō lederet opinio talis teſtis nō
poſſet iuramētū deferri ſz eū. ¶ Neſcio
ergo videre in caſu nr̄o quō dicti teſtes
poſſint facere indiciū ſufficiēs ad tortu-
rā cōtra dictū Joannē cū patiaſ tot defe
ctus ⁊ exceptiones vt.ſ. demonſtraui.
Quinimo ēt vltra dictos defectus patiū
tur alios. Nā nullibi ex pceſſu dicte cāe
apparet qđ aliquis ipſoꝝ teſtium fuerit
citatus vt veniret ad teſtificādū in dicta
cā cōtra dictū Joannē.ergo dōm eſt qđ
ſpōte non vocati moniti nec citati nullo
cogēte iperio venerūt ad teſtificādū cō-
tra dictū Joannē:quo ſtāte ēt ex hoc ca-
38 pite corruit dictū ſuū:eo†qz teſtis nō ci-
tatus deponens in cā criminali ↄtra ali
quē pſumitur ei9 inimic9. Ita pbat tex.
ſm vnū intellectū quez ibi ponit abb.in
c.cū.p.extra de accuſa.⁊ tales teſtes non
citati ſz ſpōte venientes ad teſtificādū nō
pbāt ⁊ eoꝝ dicto nō crediſ ſm Bar.et
alios in.l.poſt legatū.l.§.his vero.ff.de
his qb9 vt indig.⁊ eſt tex.⁊ hoc ibi tenet
Jaco.de belui. in aut.de teſte.in.§.ſi ve-
ro ignori.⁊ idē tenet Bal.in apoſtil. in
l.iij.circa prin.ff.de teſti.Bar.⁊ alij.in.l.
libertoꝝ.C.de teſti.Bal.in.l.qm liberi.
eo.ti.⁊ i.l.pſbyteri.in.pine.col.C.de epi.
⁊ cle.⁊ Ang.in.l.que oia.ff.de procura.⁊
Bal.in.l.alia.circa fi.C.de his qb9 vt in
dig.⁊ in.l.ij.C.de bo.aut.iu.poſ.Et facit
qđ voluit Bar.in aut.qui ſemel.in vlti.
col.ṽ.ex pdictis apparet.C. de pbatio.
39 vbi dixit†qđ dictum teſtis nō citati nō
nocet.p quo faciūt dicta per eūdē bart.
in.l.xxvi.in.§.j.ff.de fal.⁊ p flo.in.l.quo
ties.§.fi.ff.de pbatio. ¶ Itē patiūſ aliū
defectū:nā dicti teſtes nō fuerūt exami-
nati nec interrogati ſup interrogatorijs
datis ab agētib9 pro dicto Joanne quo
40 caſu†tales teſtes nō pbant ⁊ poſſunt re
peti ēt poſt publicatas atteſtationes.c.p
tuas:⁊ ibi per oēs de teſti.voluit Alexā.
in conſi.ſuo.ccclxxxv.inci.viſo ⁊ oppor-
tune ⁊c.in.iij.col.⁊ Bar.in aut.q ſemel.
in vl.col.C.de pbatio.Alex.i ↄſ.ſuo.ciiij.
incip.circa primū.in fi i.v.vol.d.Feli.in
c.cū cām.in.ij.col.de teſti.Barba.in.c.ſi
qñ in.iij.char.de reſcrip.⁊ in ↄſilio ſuo
iij.inci.illud referā ⁊c.in pe.col.i.iij.vol.
41 vbi ſubdit†qđ teſtis non rite examina-
tus nō facit indiciū:⁊ dicit nō eſſe exami
natū legitime etiā ſi ipſe teſtis ſit legiti-
mus tñ modus examinādi nō ſit ↄgru9
vt qz nō ſit interrogat9 ſup his ſuper q-
bus debebat interrogari.allegat ad hoc
Bal.expreſſe ita dicētē in.c.j.in.§. ſacra
mētū in.ij.col.de conſue.rec.feu.vbi ipſe
42 Bal.ſubdit†qđ talis examinatio nō ri
te facta nō caret aliquali ſuſpiciōe:qz iu
dex nō laborauit ad veritatē inquirēdaz
qđ eſt multū not.ſm Barb.in.d.ↄſi.ſuo
vbi latius valde loquiſ in hac materia.
¶ Et ſic ex iſtis pz de pluribus defectib9
ipſoꝝ teſtiū ppter q̄s nō faciūt nec pba
tionē nec indiciū aliqđ ad torturam ↄtra
dictū Joā.inquiſitū. ¶ Cōfirmaſ preter-
ea hec cōcluſio:nā vt apparet in pceſſu
dicte cāe examinati ſunt plures teſtes di
gniores pro ipſo inquiſito ꝙ̄ contra ipm
ex quoꝝ depoſitiōib9 apparet dictos te-
ſtes ↄtra ipm examinatos nō ſubſiſteret
qui teſtes examinati p dicto Joanne in-
quiſito ſunt pferēdi teſtib9 ↄtra eum exa-
43 minatis eo†qz ſunt nobiliores ⁊ digniores

reo: tũ etiã q: ſunt ditiores: ac etiã q: veri
riſimiliora deponũt: tũ etiã q: deponũt
p reo ⁊ ſic ad defenſam: alij ad offenſaʒ
ex qb⁹ merito ſunt preferẽdi: ar. l. arria-
nus. ff. de actio. ⁊ ob. l. factũ cuiq;. §. fi. ⁊ l.
ſemper in obſcuris. ff. de reg. iur. l. meri-
to. ff. pro ſocio. c. cos vero. l. di. Et iſte o di
xit Bal. in. l. qui accuſare. circa fi. C. de
44 edẽ. † q ſtante paritate probationuʒ iu
dicandũ eſt pro eo. Et dixit. d. Alexan. in
ↄſi. ſuo. cxxxvi. inci. in cã ⁊ lite. in vlt. col.
in. ij. vol. q ſtante paritate teſtium ſta-
tur deponentibus in fauoreʒ rei. allegat
ad hoc not. per Inno. ⁊ alios in. c. in nr̃a
de procura. ⁊ Joã. an. in. c. preſentiuʒ. de
teſti. in. vi. ⁊ in. c. ſi duo. de ꝓcurato. eo. li.
⁊ Spe. in ti. de confeſ. ir. §. poſtremo. ver.
ſed pone feci. Bal. poſt Cy. in. l. j. in ante
pe. col. ver. ſʒ pone quero duo ꝓcurato.
C. de cõfeſ. Et vltra Alexã. idẽ dixit Lu-
do. ro. in cõſi. ſuo. clvi. inci. honorãde do
mine ⁊c. in prĩn. ⁊ Spe. in tit. de teſte. §.
poſtq̃. ṽ. porro circa fi. Pro qb⁹ faciunt
dicta per geminia. in. c. capiẽtes. §. ſi ve
ro. in ver. not. iſtã glo. de elec. in. vj. et p
Bal. in. c. j. in. §. ſacramentaʒ. in. ij. colũ.
ver. reuertamur. de cõſue. rec. feu. et per
Ppe. de ancha. in cõſi. ſuo. cxxxiij. inci.
primo inquirẽdũ ⁊c. in prin. Et facit q
voluit Belincinus in. c. forus. de ṽbo. ſi
gni. vbi iquit q dictũ Abb. ibi dicentis
45 † q teſtimoniũ maſculorũ prefertur te-
ſtimonio feminarũ: hoc ipſe limitat niſi
teſtimoniũ feminarũ tendat ad fauoreʒ
rei: ⁊ teſtimoniũ virorũ tẽdat ad fauoreʒ
actoris quia hoc caſu pferẽ teſtimoniuʒ
mulierũ teſtimonio virorũ. ⁊ ad hoc mo
uetur per gloſ. ſingularẽ. i. c. clerici. lxxxj.
di. ⁊ idẽ dixit. d. Feli. in. c. q̃m. in vlt. ver-
bis. extra de teſti. ⁊ faciũt et ad predicta
que voluit Abb. in. c. ad nr̃am. de ꝓba-
tio. vbi forti⁹ dixit veʒ ꝙ lʒ teſtes acto-
ris ſint aliquãtulum digniores teſtibus
46 rei † q tũ iudicandũ eſt pro reo. ad q
allegat no. in. c. eccleſia. el. ij. extra de ele
ctio. ⁊ in. c. in nr̃a. de teſti. ⁊ gl. in dicto. c.
clerici. lxxxj. diſti. Patet ergo ex pdictis
q etiã ſi teſtes examinati cõtra ipm Jo
annẽ inquiſitũ nõ paterent exceptiões
quas patiuntur q attẽ: eſſemus in caſu
abſolutiõis per pdicta. ¶ Cõcurrit etiã
pro hac parte aliud veʒ quod ꝓbata eſt
47 fama bona ⁊ optima dicti Joannis vt
apparet ex ꝓceſſu: que ꝓbatio minuit in
dicia ſi qua erãt cõtra dictũ Joanneʒ vt
habeẽ in. l. tertia. in. §. ſʒ ſi ex improuiſo
⁊ in. l. nõ oĩs. §. a barbaris. ff. de re mili. ⁊
hoc expreſſe firmat Bar. in dicto. §. ſʒ ſi
ex improuiſo. quẽ refert ⁊ ſequiẽ domin⁹
Alexan. in conſi. ſuo. cxxxvij. inci. põde-
ratis ⁊c. in vltima col. vbi dicit hoc etiã
voluiſſe Bãdi. in ſuo tractatu maleficio
rũ ſub rubrica de indicijs indubitatis ex
qbus deuenitur ad torturã circa fineʒ. ⁊
Bal. in. l. fi. in vltima col. C. de ꝓbatio. ⁊
in. l. prima. C. locati. ⁊ in. l. ea quidẽ circa
antepenultimã col. C. de accuſa. ⁊ Ange.
in. l. milites. C. de queſtiõibus. ſed vltra
Alexã. dico q hãc partẽ etiam firmauit
Rapha. cuma. in cõſi. ſuo. cxxxv. inci. ad
primum in. ij. colũ. in ver. amplius dixit
Bal. ⁊c. ¶ Alia etiã cõcurrũt ad fauorẽ
⁊ liberationẽ dicti Joannis q̃ nõ adduco
ne ſim prolixior. ⁊ et cũ iſta ſint ſatis ſu-
perq; ſatis ad victoriaʒ ipſius Joannis:
vt vnicuiq; recte intelligẽti cõſtare põt.
¶ Quapropter dico ex oĩb⁹ ſupradictis
dictũ Joannẽ inquiſitũ fore ⁊ eſſe abſol
uendũ a dicta inquiſitione ⁊ ab oĩb⁹ in
ea contentis: cũ cõtra eũ ſint nec ꝓbatio
nes ſufficientis ad eũ ↄdẽnandũ nec in-
dicia aliqua cõtra eũ ſufficientia ad tor-
turã: vt. ſ. demõſtraui clare ⁊ aperte. Et
ita cõcludo. ¶ Et q̃m impoſito fine huic
cõſilio dũ vellẽ id ſubſcribere ⁊ ſigillum
meũ imponere ſupuenerit mihi ex ciuita
te ferrarie nũtius dici inquiſiti qui me
certificauit q poteſtas ferrarie ⁊ iudex
maleficiorũ poſuerũt nuperrime dictum
Joannẽ inquiſitum ad torturam licet in-
debite ⁊ iniuſte cõtra deũ ⁊ iuſtitiã: vt. ſ.
oſtendi ex qua tortura ⁊ eius ſeuiſſimo
cruciatu ipſe Joãnes inquiſitus cõfeſſus
eſt ſe cũ dictis capeletis furto ſubtraxiſ-
ſe dictis equas ⁊ vaccas de qb⁹ in inqui
ſitiõe fit mẽtio. Jtẽ etiã mihi relatum eſt
q fecerũt eũ pſeuerare ⁊ ratificare taleʒ
ſuã cõfeſſionẽ nullã ⁊ inualidam ac iniu
48 ſtã. Jdeo attẽto † q que de nouo emer-
gũt nouo indigẽt auxilio vt in. l. de etate.
§. ex cã. ff. de interro. actio. ⁊ in. c. pen. de
cle. nõ reſi. ⁊. c. ſuggeſtũ. de decimis cũ ſi.

Idcirco aliqua veniūt diceñ.circa dictā cōfeſſionē ⁊ ratificationē. Dico igit̃ qđ dicta cōfeſſio ⁊ ratificatio eſt nulla et inualidā etiā ſi nō eēt qualificata ꝑut eſt nō nocet ipſi Ioāni inquiſito cum ex ſupradictis ꝑ me cōſtet qđ ꝫ dictū Ioannē nulle ſunt probationes nullaq̃ indi
49 cia ſufficiētia ad torturā † quo ſtante dicta cōfeſſio ē nulla ⁊ inualida ēt ſi ſit ratificata pluries. Ita dicit gl.iuncto text. in.l.pe.ff.de qō.quā ſeqt̃ Ang.i.l.j.C.de cōfeſ.⁊ Bal.i addi.ſpe.i ti.đ ꝯfeſ.i.j.co. ꝟ.an ex ſola ꝯfeſſiōe.⁊ ang.i.l.ij.C.quorū app.nō recip.⁊ Matha.i no.ſuo.lv. inci.no.qđ quotieſcūq̃.⁊ hāc partem tenet Ang.de are.in trac.ſuo maleñ.i verbo fama publica.in.iiij.char.i ver.⁊ aduertas.⁊ Lu.ro.in cōſi.ſuo.clxvij.incip Antonius accuſat⁹ de adulterio.in.ij. col.⁊ Pet.de anc.i cle.j.đ homi.⁊ Ang. Imo.⁊ Paul.de ca.in.l.q in aliena.i.§. celſus.ff.de acqui.heredi.⁊ Bar.in tracta.ſuo.de qōnib⁹ in.xij.col.in ver.qđ ſi aliqs eſt tortus legitimis indicijs non ꝓcedētib⁹.⁊ Sali.i.l.ij.i vlt.col.C.de cuſto.reo.⁊ Pe.de anc.in cōſi.ſuo.xxū.ici. viſa inqſitione ⁊c.⁊ ſlo.in rub.ff.de ꝓbatio.⁊ij.l.emptorē.co.ti. vbi dicit qđ ꝑ dictā glo.l.pe.ff.de qōni.alias defendit vnū a morte tēpore dñi Guezi de pato Et hāc partē etiā firmauit.d.Cataldi.in tract.ſuo ſyndica.in verſi.clxv.ici.adde qđ diximus in ſuperioribus ⁊c.vbi exclamat cōtra iudices vt de facili nō prorūpant ad torturā:nā dicit qđ vbi habita ſunt tormēta nō ꝓcedentibus legitimis indicijs ēt ſi reus cōfiteat̃ ⁊ i cōfeſſione ꝑſeueret nō eſt ſtandū ſue cōfeſſioni et
50 allegat Bar.i.d.l.pe. Et ſubdit † qđ ratificatio nō validat talē cōfeſſionē q: intelligit̃ idē met⁹ durare vbicūq̃ durat eodē torquēdi ptās: ad qđ allegat Inno.i.c.j.qđ me.cā.⁊ in.c.cā in matrimoniū.de off.del. Et ideo dicit Ang.fin eū in.d.l.q in aliena.i.§.celſus.qđ caut⁹ debz eſſe aduocat⁹ inquiſiti qui ꝯfeſſus fuit ad hāc hūi iuris ſe maleficiū commiſiſſe
51 vt faciat ꝓbare † qđ re⁹ primo fuit tort⁹ indebite nullis ꝓcedētib⁹ indicijs ſufficiētibus ad torturā: q: quouſq̃ detētus fuit idē met⁹ tormentorū durare preſumitur. Ideo talis ꝑſeuerantia nonnocet reo.ita reſidet.d. Cataldi.i.d.ſuo tract. ſyndica. Et idē dixit Ang.de are.in.d. verſi.⁊ aduertas.⁊ ibi.d.Ang.de are.in addi.qui refert ſe als ꝓpter iſta euaſiſſe quendā a pena mortis q̄ vocabat̃ vt ipſe Augu.de ari.⁊ idē etiā tz.d.Paris de puteo i ſuo trac.ſyndica.i.ciij.char. ver.datur regula de quo etiā per Alex. in cōſi.ſuo.v.inci.in cā inquiſitionis in prin.i.j.vol.⁊ in cōſi.clxxix.inci.in cauſa angelorū in pe.col.⁊ i cōſi.cexxiiij.incip.viſo ꝓceſſu inqſitionis in.ij.col.⁊ in cōſi.cclv.in.ij.col.⁊c. Et qđ dicta ꝯfeſſio ſit nulla nec validet̃ ꝑ dictā ratificationē vltra.d.Catal.⁊ alios facit.nam idez
52 opat̃ potentia i habitu † qđ opat̃ potentia i actu. Ita dixit.d.Pari.in.d.ſuo tracta.in.lxix.char.in.iij.col.in ver.inci.q fuit tort⁹ ⁊c.i fi.ad qđ allegat.l.labeo.ff. de ſtatulib.⁊.c.nō ſolū.de appel.in.vj.
53 Ex quo dicit † ꝙ cōfeſſio facta per reum cōſtitutū in forcijs iudicis đr facta metu tormētorū cū index ſemꝑ habeat ptātem ⁊ potētiā in habitu torquēdi ipſum reū.ꝓ quo dicto facit optime gloſſ.⁊ qđ ibi voluit Bar.i.l.ex indiciorū.ff.de accuſa.q dixit † ꝙ idem
54 operat̃ tps datum ad appellandū qđ operat̃ ipſa appellatio quā glo.refert ⁊ ſequit̃ Bal.⁊ Imo. in.l.q a latonib⁹.§.j.ff.de teſta.⁊ Bald. in.l.furti.in.ij.col.ff.de his q no.infa.et in.l.ſi his.§.j.in.iij.colū.C.ſi pen.app.et Bal.in.c.ꝯſiderauim⁹ de elec.⁊ in.c.qm̄ cōtra.i.xxiiij.col.de ꝓba.⁊ Io.de Imol. in.l.defuncto.ff.de publi.iudi.⁊ Ang.in l.fi.C.ſi re⁹ vel accu.⁊ Bal.i.l.addictos poſt ꝓn.de epiſ.audi.vbi ad hoc ēt allegat gl.i.l.f.ff.nil noua ap.pē.⁊ idē ipſe dixit i.l.poſt rē i.ij.col.ff.đ trāſa.⁊ Old.in ꝯſi.ſuo.xviij.ici.circa ꝓmū ⁊c.circa me. vbi ꝓ hoc all̃at tex.i.l.appellatiōe.C.de appel.⁊ alia de qb⁹ ibi ꝑ eū. Pro qb⁹ ēt facit optīe no.ꝟbum bar.i.l.ſi ex plagijs §.tabernari⁹.ff.ad.l.aq.quē refert et ſequit̃ Ang.đ are.i.§.iniuria.i.j.col.inſti.
55 ad.l.aq.vbi dixit † qđ ſi ꝑcutio te ante ꝙ tu ꝑcutias me dū tu es i actu ꝑcutiendi me ꝙ dico tūc feciſſe ad meā defenſionē qđ ēt voluit āg.i.l.qnēadmodū.ff.đ loſ. teſt.ꝓ qb⁹ eſt text.apertus in.l.iij.C.ad

l.eoꝛ.de ſicar.⁊ hoc etiā voluit Ang. de are.in trac.maleſi.in ver.⁊ dictus titius ſe defendendo in.).char.i vlti.⁊ Bald. l.l.).C.vñ vi.⁊.d. Alex.i ꝯſi.ſuo. cccxxxiij. inci.in caſu ꝑdicto.in.iij.col.vbi ꝑ hoc allegat tex.i.l.nouiſſime in ver.qd ſi cō- pulſus.ff.ꝙ falſo tu.aut.ꝑ quem text.di-
56 xit Dy.ibi tqð idē operat̃ ꝓbabilis ſu- ſpitio toꝛmētoꝛū qð ipſoꝛū illatio qð ēt voluit Bal.i.l.iterpoſitas.C. de trāſac. ⁊ in.c.j.in.§.itē ſacramenta.de pace iur. fir. ¶ Et faciūt dicta ꝑ Pet. de anch.in cōſi.ſuo.clviij.inci.rōnes q̄ ſuperi9. vbi dicit ꝙ poſtq̄ q̇s ſcit ſe poſſe cōpelli per iudicē ad gerendū actū nō minus dicit̃ coacte facere lʒ ſpōte faciat.⁊ ſubdit ibi
57 Pet.de anc.tqð inſpicit̃ nocēdi poten- tia ſicut nocendi act9 allegat.d.l.labeo. de ſtatu lib.⁊.c̄ piſanis de reſtit. ſpolia. ¶ Et ſic ex iſtis puto ſatis patere ꝙ pre dicta ꝯfeſſio ſ dicti Joan.facta in tortura legitimis indicijs nō precedētibus eſt nulla ⁊ inalida ⁊ ſil'r ratificatio ſubſecu ta ꝑ rōnē predictā.ſ. qꝛ preſumit̃ ratifi- cata metu toꝛmētoꝛū:quare dico ⁊ ꝯclu do ꝓut.s̄.dictū inq̇ſitū foꝛe ⁊ eſſe abſol- uendū ⁊ liberādū dicta cōfeſſione et ra- tificatione nō obſtante:⁊ ita concludo. Laus Deo clementiſſimo.

Hippolytus de marſilijs.

1 Argumētū a ſolitis validum eſt.
2 Cingēdus de ꝓximo habet̃ pro cincto.
3 Rebāniēdus de ꝓximo hr̃ ꝑ rebānito.
4 Bānitus q̇ ſtatim eſt rebāniendus nō pōt impune occidi:lʒ extet ſtatutū ꝙ bā- nitus impune occidi poſſit.
5 Bānitus q̇ ſperat infallibiliter debere rebāniri vt qꝛ habuit grās:lʒ nōdum ſit cācellatus non poterit tñ offendi.
6 Indulgētiā cōſequit̃ vadēs ad ſanctuʒ Sepulchrū : licet nō peruenerit ad ip̄m moꝛte preuentus.
7 Mulier dicta vt viro cōiūgeret̃: lʒ ante cōiunctionē deceſſerit vir lucrabit̃ ꝑteʒ dotis debitā vigoꝛe ſtatuti.
8 Filius licet q̇cquid acquirit patri acqui rat:fallit tñ q̄ñ pater eſſet conſtitutus in extremo vite qꝛ tūc filius ſibi acquirit.
9 Bannitus toleratus non poterit impu ne occidi.
10 Actio ſi nō cōpetit ꝑti offēſe: tūc nec ēt reipublice cōtra offendētem competit.
11 Bānitus non cācellat9 etiā ſi habuerit gratiam vigoꝛe ſtatuti poterit impune offendi de rigoꝛe iuris.
12 Paupertas excuſat bānitū qui non fe- cit ſe cancellari.
13 Paupertas excuſat appellanteʒ a pro- ſecutione appellationis.
14 Impoſſibilium nulla eſt obligatio.
15 Impoſſibile preceptum iudicis eſt nul- lius momenti.
16 Fruſtra expectatur illud cuius euentus nihil operatur.

¶ Conſilium.lviij.

In nomine matris ſum- mi ⁊ oīpotētis Dei ⁊c. At ſēto breuitꝑis ſpacio triū ꝺierū dato Andreghetto teſario bānito ⁊ carcera- to ad faciendas ſuas de fenſiones quo^x triū dierū elapſus ē iaʒ vn9 ero breuis i quātū potero reſecādo ꝑludia ⁊ oīa ſupflua: ſed aggrediar nō impulſus a timoꝛe lapſus tēpoꝛis ne ſal afferā cū caro eēt putrida. ¶ Dico igit̃ qð lʒ foꝛte pꝛimo aſpectu aliquis iuris rigoꝛ videat̃ eſſe ꝯ dictū Andreghettum carceratū:qꝛ in bāno deſcriptus reperi- tur. Tñ pro eo ni falloꝛ cōcurrit ſumma ⁊ maxima eq̇tas q̄ ꝑfertur ipſi rigoꝛi vt in.l.placuit. C. de iudi.⁊ ꝓpter quam a quolibet eq̇ iudice abſolui dʒ et relaxa- ri vt infra oſtēdā. Nā lʒ inter bannitos repiat̃ cū eoꝝ nūero ſit deſcript9 vt di- xi: attñ de iure nō dʒ haberi pro banni to. Et hoc ex pluribus. ¶ Cōſtat eñ pꝛi mo ex publico inſtrō manu publica et autētici notarij cōfecto ip̄m andre. ha- buiſſe ⁊ ꝯſecutū fuiſſe paceʒ de moꝛte il- li9 hōis ꝑꝑ quā fuit bannit9 quā.q̇dem pacē habuit a dño vexillifero ⁊ āciānis ciuitatis bononie ſ'ʒ foꝛmā ⁊ tenoꝛē ſta tutoꝝ dicte ciuitatis q̇ vexillifer ⁊ ancia ni vt notoꝛiū eſt ꝑſitāt ꝑplm ſeu cōe bo nonie:qua pace ſtāte nemini dubiū qð ipſe fuiſſet in totū abſolut9 ⁊ liberatus a
1 dicto bāno a ſupioꝛib9 ⁊ hoc per argu mētū a ſolitꝭ qð validū ē i inf. l. fideicō-

miſſi.ff.de vſu.l.certi ↄditio.§.ſi nūmos ff.ſi cer.pe.l.palam.in.§.ſi ꝗ cauponā.ff. de ritu nup.cū multis ſi. Sɔlēt eīn regimina ſp ⁊ ↄtinue qñ aliqs bannitus hȝ pacē facere ſibi gratiaȝ ⁊ eū rebānire:et hoc paſſim viſum eſt in quo lȝ bānitꝰ ꝗ hab̄.it pacē.Cū ergo ſtante dicta pace cū ipe Andreghetus eſſet de ꝓximo rebāniēdus ſm cōem curſum ⁊ gñalē ac inueteratā cōſuetudinē dictoꝝ regiminū ⁊ huiꝰ ciuitatis: ſeqꝛ ergo firma concluſio ꝙ ipe nō dȝ hñi ꝑ bannito. ¶ Cū habeamꝰ regulā tritaȝ ⁊ vulgatā in iu-

2 re tqđ ꝗ de ꝓximo eſt cingendus hr̄ pro cincto:vt ꝓbaꝛ in.l.pe.ff. de teſta. mili. ⁊ in.l.ꝗ pene.§.diuus.ff.de manumiſ.et in.l.ſi nō ſortē.in.§. labeo.ff. de cō.indebi.⁊ in.l.ſi creditoris.C. de fideicom. et voluit gl.i.l.Quis indubitati.C. ꝺ adul-

3 te.ita ēt dicendū eſt tqđ ꝗ de ꝓximo eſt rebāniēdus hr̄ pro rebānito. Et iō bannitꝰ ꝗ ſtatim eſt rebāniēdꝰ non pōt im-

4 pune occidi † lȝ extet ſtatutū qđ banniti poſſint impune occidi ſm Bal.ꝑ illū tex.in.l.j.in.§.ſerui.ff.ad ſill. qđ dictū ꝑ no.refert ⁊ ſequiꝛ.d.Bar.cepo. in cōſi. ſuo.cccix.inci.baptiſta ⁊c.in.v.col. pro quo dicto ipe adducit tex.not.in.l. mulier.in.§.nō ē dubitandū.ff.ad treb. vbi

5 dixit Pau.de ca.ar.illiꝰ tex.† qđ ſi bannitꝰ ſperat infallibiliter debere rebāniri vt qꝛ obtinuit gratiā: lȝ nō ſit cācellatus qđ alſat.d.l.ſi nō ſortē.§.labeo. cum ibi not.ff.de cōdi. indebi.⁊.d.l. ſi creditoris.C.de fideicō. vbi hoc idē tȝ Pau. de ca.⁊ in.l.iij.§.ſi ſeruꝰ.ff.de acqr.poſ. poſt Bart.ibi.⁊ bart. in.d.l.pe.de teſta. mili.⁊ Bal.i.d.l.ſi nō ſortē.in.§. labeo. in ꝑmis ꝟbis.⁊ ibi Pau.de ca.in fi.verbis.⁊ voluit ēt Bal.in.l.fideicōmiſſa.§. ſi qs decē.ff.de leg.iij. Pro qbus ēt facit not.ꝟbū Ang.in.l.ex eo tpe.ff. de teſta.

6 mili.vbi dixit † quod vadēs ad ſctm̄ Sepulchrū hȝ īndulgentiā lȝ nō ꝑuenerit ad ipm̄ morte ꝑuētꝰ in itinere qđ eſt no. ⁊ faciūt ꝗ ego dixi in practica mea cārū crimia.in.cliiij.char.in ine. Et facit ſingulare verbū.Sal.in.l. cū te. in fi. ꝟbis.

7 C.de dona.añ nup.vbi dixit † qđ ſi mulier ducta eſſet vt viro cōiūgereꝛ ⁊ ante cōiunctionē deceſſerit: tūc vir lucrabiꝛ partē dotis debitaȝ vigore ſtatuti: qꝛ ꝑ cōiuncta ⁊ copulata hr̄ ꝗ de ꝓximo copulanda eſt.arg.d.l.pe.ff. de teſta. mili. cū ſi.qđ dictū ꝑ nota. refert ⁊ ſequiꝛ.d. Feli.i.c.tertio loco.in.iij.col.verſi. ⁊ reſtēta ⁊c.de pſump.⁊ in rub.extra de ſpōſa.in.v.col.circa me.de quo late dixi in ſing.meo.cvj.inci.ꝗ de proximo ⁊c. vbi plura alia in ꝓpoſito nr̄o adduxi que videas. Et facit ēt lȝ ꝗcꝗd acquirit filiꝰ acquirat patri.l.placet.ff.de acqr.here.

8 ⁊.l.j.i ꝑn.ff.ſi qs a pa.fue.manu.† tñ qñ pr̄ eſt ↄſtitutꝰ in extrēo vite ſi filiꝰ tūc acqreret:tūc nō acqreret pr̄i.tex.ē not.i.l. fi.in fi.C.de bo.ꝗ lib.ꝑ quē ita dt bal.in l.fi.ff.de cōdi.inſtitu.⁊.d.Frāc.de are.in cōſi.ſuo.clxj.inci.in pr̄ti ↄſultatione dicendū eſt.in.vſ.colū.circa fi. que oia refert.d.Jaſo.in.l.qm̄.circa fin.C.de teſta. Et faciūt ēt ſingularia ꝟba Jaſo.in aut. ſi qua mulier.in.vj.col.ver. tȝ ꝗ dictum Bar.C.de ſacroſan.eccl.quē olno vide ⁊ in.l.Quis.in fi.pme colū.cū ſeq.C. de inoffi.teſta. ¶ Cuȝ ergo ex p̄dictis ſatis pateat ipm and.nō hr̄i ꝑ bānito: ergo cōſequēter ↄ eum nō poterit fieri executio dicti bāni ⁊c.eēt ꝑfecto qđ mōſtruoſum qđ qs nō habereꝛ ꝑ bānito ⁊ ↄtra eū fieri poſſet executio banni. Pro quo ēt facit nā ipe Andreghetus habita dicta pace a dicto vexillifero ⁊ Ancianis ꝑpter quoꝝ autoritatē ⁊ ptātē ipſe habitus ⁊ reputatus eſt pro nō bānito toleratus fuit paſſim in ciuitate iſta a ſuperiorib9 ⁊ magiſtratibꝰ ⁊ a iuſdicentibus ꝗ tolerantia ⁊ patientia cū taciturnitate inducit tacitā liberationē et abſolutionē dicti bāni: ⁊ ipſi bānito p̄ſtat cautionē ⁊ ſaluū cōductū adeo † qđ ta-

9 lis bānitꝰ toleratꝰ.vt.ſ.nō poterit ipune occidi:ſtāte bānito ꝙ bānitus poſſit impune occidi ſm Sal.i.l.nullꝰ.C. ꝺ iudeis.qđ dictū refert ⁊ ſequiꝛ Jo.de ana in.c.ſicut iudei.in.iiij.col. deinde ⁊ ibi. d.Feli.in pe.col.⁊.d.Alex.in cōſil. ſuo.j. in vlt.col.in.ij.vol.vbi plura adducit ꝑ illo dicto:⁊ illud dictū Sali.ēt refert et ſequiꝛ ipe.Alexan.in ↄſi.ſuo.cvij.incip ꝑ inueſtigatiōe.in vl.colū.⁊ in.l.fi.ff.de adul.⁊.d.Feli.in.c.ꝗ in eccleſiarū in.iij. col.ꝟ.quartꝰ caſus ⁊c.de ↄſtitu.⁊ in.c.ſ.

in.vij.col.de treu. & pac. de quo latius dixi in ſing. meo.lxxij. inci. patientia &c. et in.l.j.in prin.in.vj.amplia.ff. de ſica. & in practica mea cauſarum criminalium.l.cliiij. char. ¶ Item vltra premiſſa quod non poſſit fieri executio dicti banniti cōtra dictum Andreghetū facie. etiam vt dixi & vt apparet ex dicto publico inſtro facta fuit pax de dicto homicidio per d. Uexilliferum & Ancianos ipſi bānito vice & noie partis offenſe. quo caſu vr quod per rēpublica non poſſit fieri executio dicti banni. quia ſtante dicta pace non cōpetit aliqua actio parti offenſe contra ipm offendentē vt apparet in ipſo inſtro pacis: in quo oia ſunt remiſſa: ergo nec p rēpublicā poterit fieri dicta executio.
1 † etiam quia ſi nulla actio cōpetit offenſe cōtra offendētē: tūc nec etiā aliqua actio cōpetit reipublice cōtra ipm offendentē. ita not. dixit Sal. in l. eos C. de fur. & voluit Bar. i cōſi. ſuo. c.inci. a dno Cyno de bononia.in.j. col. & Soci.in cōſi.ſuo.cxxvij.incip. viſis capitulis.in.j.col. & d. Barth. cepo.in cōſi. ſuo.lix.inci. Paul. faber. in pe.col. & d. Nellus in trac. bāni.in.ij.parte.ij. tempo.in.j.q.in fi. prime col. & voluit etiam d. Paris de puteo i ſuo trac. ſynd. in.lj. char.in.j.col. de quo dixi latius in practica mea cauſarum crimi.in.vj.char.ante finē. Cū ergo nulla competat actio reipublice: ergo vr etiā dicēdū quod ipſi reipublice non cōpetat actio nec ius aliquod exequēdi dictū bannū. ¶ Ex iſtis itaque patz quod ois equitas & etiā aliquis iuris rigor militat pro ipſo Andreghetō. Uerū eſt quod iuris rigore vellet quod ipſe Andreghetus eſſet cācellatus de dicto bāno cum habeamus
11 † quod bānitus nō cācellatus de bāno pōt impune offendi rigore ſtatuti quod bannitus poſſit impune offendi et ſi habuerit gratiam a ſuperiore: vt voluit Paul. de ca.in.l.ſi dno.ff.de acq.poſ. & d. Alex. latius in cōſi.ſuo.cxiiij.inci. pōderatus &c.in iij.col. de quo et per Bald.in.l. labeo.§.j. in fi.ff.de pact. & p. d. Nellum in trac. ſuo bannitorum.in.j.parte.iij.temp.in.ij.q. de quo dixi latius in practica mea cauſarum crimi.in.cxlix.char.in medio. Attn̄ hoc ſcz quod reperiatur adhuc deſcriptus in banno nō hz nocere ipſi Andreghetō Ratio eſt: quia vt notoriū ipſe laborat maxima egeſtate & immenſa paupertate & tota die & quandoque etiā tota nocte laborādo vix poteſt ſupplere victui ſuo vxoris & triū filiorum ſuorum infantiū: ſi eī voluiſſet facere ſe cācellari de bāno neceſſarium ſibi fuiſſet ſoluere quātitatē lib.l. oibus cōputatis & hoc eſt clarū & indubitatū: ſed ſi vēdidiſſet oia quecūque bona ſua non extraxiſſet de eis quātitatem lib.xxx. ergo nō eſt ei imputādū ſi nō fecit ſe cancellari de dicto bāno cū † paupertas & inopia cū habeat excuſare. Nam paupertas 12
pauperē excuſat rlariter patz † nam excuſat appellantē a proſecutione appellationis 13
adeo quod elapſo tpe dato ad proſequendā appellationē nō dr deſerta appellatio ſm Inno. & alios in.c. ex rōne. de appel. & voluit Bal.in.l.fi.C.de cōdi.inſer. & bar.in.l.ſi procuratorē.in.§. ignorātes. ff.māda. & Guil. de cu.in.l.eos.C.de appel. & bal.in.c.ſi quis teſtiū. extra de teſti. & in.l.ij.in.§.ſi quis in iudicio.ff. ſi quis cau. & in.l.nummis.ff. de in lit.iur. & in.c.j.de eo qui mit.in poſ.rei ſeruā.cauſa. & in.l. acceptū.C.de vſu. & Ang. poſt bart.in.l. illā.in ſuis addi.ad Bar.C.de anno.et tribu.lib.x. & Matha.in not.ſuo vl. & d. Frā. de cre.in ſuo ſing.cxxj.inc. ſtatuto cauetur. & Bal.in.l.cōtinuus.§.illud.ff. de verbo.obli. pro quibus facit regula illa: vcz
† quod impoſſibiliū nulla eſt obligatio.l. impoſſibiliū.ff.de reg.iur.l.cū heres.§. j.ff. de ſtat. liber.l.ſi ſtipuler.§.j. & ij. rūſo.ff.de verb.ob.§.impoſſibilis.inſti.de heredi.inſtitu. & in.§.ſi impoſſibilis inſtit.de inuti.ſtip.c.abbate.liiij.diſt. cum multis ſi. & ideo dixit text.in.l.fi.ff.de ſen 14
ten. quod ſine appel. reſcin. † quod preceptum iudicis impoſſibile eſt nullius momenti & cōcordat tex.in.l.ſi cū dies.in.§.antepe.ff.de arbi. Et dicūt doct. poſt gl.in.c. queſtiō i.de appel. quod impoſſibilitas excuſat ab excōmunicatione. de quibus oibus latius dixi in.l.j.§. preterea.in.xix. colum.ff.de queſtio. Stāte igitur dicta paupertate & inhabilitate dicti Andreghetī non eſt ſibi imputādū ſi non fecit ſe cācellari de dicto bāno propter maximam expēſam quā hnt facere illi qui faciunt ſe cācellare de bāno. ¶ Nec et ob. ſi dice 15

rētur q̄ ad minus dictus Andreghetus poſtq̄ habuit dictaʒ pacē debebat q̄rere habere grām dicti bāni a ſuperioribus in qua gratia obtinenda non interueniebat aliqua expenſa: ſed ipſe non curauit etiā habere dictā gratiam: ergo dʒ poſſe fieri cōtra eū executioni dicti bāni. Quia reſpondeo p̄dicta non obſtare eo q2 ipſe andreghetus non curauit habere dictā gratiaʒ eo q2 ſi eā habuiſſet nihil ſibi pro fuiſſet: q2 extat ſtatutum ſeu prouiſio ſub rubrica: qđ hn̄tes aliquā gratiam illa debeant vti intra tres menſes ⁊c. quod qui habuerit gratiam de aliquo banno ⁊ nō fecerit ſe cancellari de dicto bāno intra duos mēſes a die obtētę grę talis gratia ſibi nō proſit in aliquo: ſʒ ſit et habeatur p̄ bānito put ante habebať. hac ergo de cā ipſe andreghetus nō p̄curauit habere dictā grām ſciēs ſe inhabilē ⁊ ipotētē ppter eius paupertatē habita grā poſſe intra duos mēſes facere ſe cancellare de dicto bāno merito eſt excuſandus ſi non
16 p̄curauit hr̄e dictā gratiaʒ. † Nā fruſtra expectať illud cuius euētus nihil opať. l.hec ſtipulatio.§.diu⁹.ff.vt lega.no.caueа.l.ad pbationem.C.de proba.l.aliq̄ñ §.fi.ff.ad velleia.l.cū hr̄s.§.).ff.de acqui.here.c.cum contingat.de offi.dele.c.per tuas.de ſimo.cū ſi. Patet igitur ſummā equitatē ſtare ⁊ vigere pro dicto andregheto cū habuerit pacē de dicto homicidio: ⁊ nō fuerit in aliqua mora cōſequendi grām ⁊ faciendi ſe cancellari: ſed iſtis dedit cauſam paupertas ⁊ impoſſibilitas ſua vt dixi: q̄re indubitāter miti⁹ eſt agēdū cū eo. Et ita concludo. Laus deo.

Hippolytus de marſilijs.

1 Homicida expectet qđ alteri fecit qđ intellige vt ibi.nu.12.⁊.25.
2 Homicidio cām preſtās puniť vt homicida qđ intellige vt ibi.nu.26.
3 Homicidiū cōmittit q̄ iubet verberari ⁊ nō occidit ſi verberatus moriatur q2 percuſſiones nō dantur ad menſuraʒ qđ intellige vt ibi nu.27.28.29.30.⁊.31.
4 Cōmittēs maleficiū q̄ voluit min⁹ delinq̄re teneť de maiori delicto inde ſequuto ſi potuit v̄iſiľr cogitare.vide ibi.nu.42.
Intentio in maleficijs nō inſpicitur: ſed euentus.ibi.§.
5 Cōburēs domum animum tñ̄ illaʒ comburendi teneť tñ̄ de omnibus domibus combuſtis.vide tñ̄ nu.32.
6 Amaſius q̄ dedit poculū p̄ futura abortione ſi ſequať amaſie mors teneť de occiſo.vide ibi nu.33.
7 Poſſeſſionē ingrediēs cui facta ſit reſiſtētia in q̄ aliq̄ occiſi fuerūt teneť qui dedit cām mortis illorū occiſorū.vide tamē omnino ibi nu.34.35.⁊.36.
8 Mens ⁊ p̄poſitū in maleficio dʒ attēdi.
9 Maleficiū qđ nō cōmittatur ſine dolo dʒ intelligi ſine dolo vero vel p̄ſumpto.
10 Delinquēs ſi veriſimiliter poterat declinare ad maleficiū qđ eſt cōmiſſum licet a principio intēderet aliud maleficiū cōmittere crediť de vtroq; cogitaſſe.
11 Uulnerans teneť de homicidio ſequuto lʒ vulnerandi tñ̄ aim̄ habuerit.vide tñ̄ ſ.nu.39.
12 Statutū ſeu lex iponēs penā mortis pro homicidio itelligiť dūmō ex dolo ⁊ ex p̄poſito ɔmiſſuʒ fuerit homicidiū.⁊.n.42.
13 Teſtis dicēs falſum ſine dolo nō puniť aliqua pena.⁊ ibi nu.54.
14 Clauſula puniēs aliquē p̄ſumentem non ligat cōtrauenientē ſine dolo.
15 Periurium non committitur ſine dolo.
16 Baſtonādi habēs aim̄ nō punietur de homicidio ſequuto ⁊ ibi.§.⁊ p̄ totū cōſi.⁊ ibi nu.20.
17 Preſumiť qđ percutiēs cū pomo enſis nō habuerit occidendi.
18 Percutiēs cū baſta ſi hʒ armatā baſtaʒ nō preſumiť habere animū occidendi.
19 Animus ex cōiecturis declaratur.
20 Percutiens aio baſtonādi non punitur de occiſo ſi ſequatur homicidium.
21 Statutū puniēs leuantē rumorē non cōprehendit vulnerantem aliquem ex quo vulnere ſequutus fuit rumor.
22 Principale ad p̄poſitum attendi debet.
23 Homicidia ⁊ adulteria ex corde proueniunt ⁊ tūc puniunt maleficia q̄ñ ex corde proueniunt.
24 Peccatum non eſt niſi ſit voluntarium.
Mala eñ̄ nō ſunt niſi q̄ crimine menteʒ implicant ⁊ cōſcientiam.ibi.§.
Pena delictorum ſequiť tantum ɔmiſſa voluntarie.ibi.§.

29 Anim⁹ occidēdi cōprehenditur ex qualitate īſtrī cū quo qs percutit. ⁊ nu. 37.
30 Delictū qđ cōmiſſum eſt qñ nō tēdebat ad illā ſpeciē delicti qđ poſtea ſequutum eſt nō tenet quis de eo qđ ſequutū eſt.
31 Mandans nō tenet de delicto ſi mādatarius exceſſit fines mādati qđ tamen diſtingue vt infra.
35 Mādās ingreſſum poſſeſſionis ſi facta reſiſtētia ſequat mors alicuius punietur de maleficio culpoſo nō doloſo.
36 Lex qñ multa. C. ad. l. iul. de vi. cuʒ ſit penalis nō eſt extendenda ad eum qui mādauerit ingredi.
38 Euentus nō facit eſſe in dolo illū qui delictum commiſit ſine dolo.
40 Lata culpa pro dolo nō accipit in l. cornelia de ſicariis.
41 Dolus ſubintelligit vbicūq; loquimur de pena capitali.
44 Auxiliū ad hoc vt quis puniatur de auxilio cooperatiuo neceſſe eſt ꝙ ſe coadunauerit principaliter ad tale delictum.
45 Armat⁹ qui aſſiſtit maleficio tanc punit tanq̄ preſtās auxiliū qñ aſſiſtit animo ſe immiſcendi ſi oporteret.
46 Plures qui percuſſerunt vnū licet ictus vniuſcuiuſq; debeat contemplari: hoc tñ nō hʒ locū qñ ex propoſito interfuiſſent.
47 Caſualiter que fiunt nō ex propoſito nō ſunt in conſideratione.
48 Teſtis examinatus q̄ incidēter ſeu caſualiter dixerit ſe homicidā ex tali ꝯfeſſione nō poterit condemnari.
49 Excipiens q̄ confitetur crimen incidenter non poterit condemnari.
50 Pena vbi nō eſt expreſſa a lege vel ſtatuto videt relicta in arbitrio iudicis.
51 Tempus cuʒ dicimus nec addit dies vl tēpus collatū in arbitrio iudicis.
52 Homicidiū culpoſum ⁊ nō doloſum nō punitur aliqua pena.
53 Occidens aliquē in ludo cū pugnis put ludit ſenis nō punit aliqua pena.
55 Delictū ſi ſequat in perſonā eius contra quē aggreditur preter ꝓpoſitum aggredientis ex tali delicto nulla pena venit imponenda: qđ intellige vt ibi.
56 Argumentū a cōmuniter accidentibus validum eſt in iure.
57 Prouocatus videtur excuſatus de eo qđ fecit contra prouocantem.
58 Iudex laicus cōtra clericū nō hʒ ptātē inquirendi nec procedendi.
59 Clericus prime tonſure tantum gaudet priuilegio clericali quo ad forum.
60 Clericus ſi incedat ſine habitu ⁊ tonſura ei non ſuffragat ꝙ ſit cleric⁹: qđ intellige vt ibi infra.
61 Clericus licet incedat ſine habitu ⁊ tonſura ⁊ immiſceat ſe enormitatibus non tñ pdit priuilegiū fori licet pdat priuilegiū. c. ſi qs ſuadente diabolo. xvij. q. iiij.
62 Clericus ſi ſit vnus ex colligētibus: licet alij omnes laici cā tamen trahitur ad eccleſiaſticum.
63 Delictum commiſſum in vno territorio non poterit in alio puniri.
64 Iudex ratione originis ⁊ domicilij delinquentis nō poterit eum punire de eo qđ fecit extra territorium iudicis.
65 Speciale mādatū requiritur ad componendū tranſigendū ⁊ ſe obligādum: nec ſufficit generale.

CASUS.

¶ Caſus talis eſt. Querebat per nōnullos lʒ indebite ⁊ dicit ꝙ nobilis dñs Bernardus pedemōtanus ſuperiorib⁹ menſibus dū equitaret p quandā villā cū aliquib⁹ ſocijs vidit quēdā ruſticū a q̄ receperat iniuriā ſeu offenſam nō leueʒ quo viſo rogauit dictos eius ſocios ꝙ vellent dare dicto ruſtico aliquas baſtonatas et eū percuterē: ⁊ nō vellēt tñ eū occidere: quo ſocij annuētes voto ⁊ requiſitiōi dicti. d. Bernardi vidētes ꝙ ipſe incepit cū baſtonare ipſi etiā vna cū eo aggreſſi fuerūt dictū ruſticū ⁊ eū baſtonari taliter ꝙ intra paucos dies dict⁹ ruſtic⁹ mortuus eſt. Modo ꝯtingit dubitari an poſito ſine veritatis preiudicio ꝙ narrata in puncto vera ſint an dictus. d. Bernard⁹ poſſit de iure puniri ſeu cōdēnari pena mortis: ⁊ ei⁹ bona poſſint ꝯfiſcari. ¶ Secūdo etiā oritur dubitatio an contra dictū. d. Bernardū procedere poſſit pro dicto homicidio princeps ſeu dux ſabaudie ratione originis ⁊ domicilij qđ habet ipſe nobilis in terris ſuis cū ipſe dñs Bernard⁹ ſit cleric⁹ i minorib⁹. ¶ Itē ⁊ cū ſit qđ locus vbi cōmiſſum fuit dictum delictum ſit de territorio eccleſie: ⁊ ſit feudum epi‑

ſcopi thaurineñſis. ¶ Itē dubitaṫ etiam ſi 3
dictus dñs bernardus nō eſſet puniē-
dus ſeu cōdēnādus pena mortis qua pe
na eſſet cōdēnandus ⁊ qualiter etiā ſint
puniēdi dicti ſocij. ¶ Ultimo dubitaṫ ſi
fratres dicti dñi bernardi feciſſent ali-
quā ꝯpoſitionē cū aliqbus de ſoluēda ali 4
qua quātitate pecunie p dicto maleficio
an ipſe nobilis ſit obligatus ſoluere talē
quantitatē cum nō habuerit ab eo ſpālē
mandatum ad hoc faciendū ⁊c.

¶ Conſilium.lxvij.

Domine deus celi rex ⁊ ter
re cor meū ſenſus ſermo-
neſq; meos dirigere ⁊ gu-
bernare digneris in lege 5
tua ⁊ in finibus mādatorū
tuorum in pñti dubitatio-
ne veritatē ⁊ iuſtitiā loqui valeā ⁊c. ¶ Ue
ris exiſtētibus cōtentis in pūcto videreṫ
pma fronte dicendū dictū d. bernardū 6
puniendū ſeu cōdemnandum eſſe pena
vltimi ſupplicij pro dicto homicidio ſub
ſecuto in perſonam dicti ruſtici: ⁊ hoc ex
pluribus iuribus ⁊ rationibus. † Et pri-
mo ex regula generali q̄ vult qđ homici-
da puniatur pena mortis: vt hṫ in l. j. in 7
pn. ff. ad l. cor. de ſic. ⁊ in l. qui vltimo cū
ibi no. ⁊ in l. reſpiciendum. §. fi. ff. de pe. ⁊
in c. oīs. iij. di. Et iō dixit text. in l. nemo.
C. de epā. au. qđ homicida expectet illud
qđ alteri fecit. Pro quo facit qđ ſcribitur
in paſſiōe vez q̄ gladio ferit gladio perit.
Cū ergo dictus ruſticus occiſus fuerit ex
verbis dicti dñi bernardi ergo vr̄ qđ ipe
puniendus ſit ſeu cōdemnandus in pe- 8
na mortis ⁊ vltimi ſupplicij. Nec hꝫ ob-
ſtare ſi diceret qđ ipſe non fuit ille q̄ occi-
dit ſꝫ fuerūt eius ſocij in puncto cōtineṫ.
¶ Qr̄ rñdeṫ qđ hoc nihil refert qr̄ ſatis 9
2 eſt † qđ ipſe ruſticus fuerit interfectus ex
verbis ⁊ rogationibus factis p eū dictis 16
ſocijs quo caſu ipſe teneri dꝫ ac ſi ipſe il-
lud homicidiū commiſiſſet ⁊ hoc qr̄ in l.
cor. de ſicarijs. nō refert an quis occidat
vel homicidio cām preſtet vt hṫ in l. j. in
prin. ⁊ in l. nihil intereſt. ff. de ſica. ⁊ in l.
qui occidit. ff. ad l. aquil. ⁊ in l. pretor. §.
fi. ff. vi bo. rap. cū ſi. ¶ Secundo quod di
ctus dñs bernardus ſit puniendus pena
vltimi ſupplicij in caſu iſto facit tex. not.
in c. fi. de homi. li. vj. vbi dicit † qđ ſi quis
iuſſerit verberari clericū ⁊ nō occidi: et
tñ ipſe occiſus fuerit tenetur prout ſi mā
daſſet occidi qr̄ cogitare debuit qđ per-
cuſſiones nō danṫ ad menſuraꝫ ⁊ qđ illa
tio verberum aliqñ infert mortem. Pro
quo tex. facit optime: † nā q ſi ꝯmittēs ma
leficiū minus voluit delinquere et plus
delinquit ſi tñ veriſimiliter potuit cogita
re qđ ex minori delicto qđ intēdebat po
terat maius delictū ſequi teneṫ de maiori
delicto qđ ſequutū eſt ⁊ nō de minori qđ
intēdebat. Et hoc pbaṫ ex pluribus iuri
ribus pmo em̄ pbaṫ per text. in l. j. §. ex
incēdio. cū ibi not. ff. de incē. rui. nau. vbi
dr̄ † qđ ſi qs aio ꝯburēdi vnā domū impo
ſuerit ignē ex quo cōbuſte fuerint plures
dom⁹ qđ teneṫ p oībus domib⁹ cōbuſtis
qr̄ iſpiciṫ euētus ⁊ nō ppoſitū. ad idē facit
tex. in l. ſi qs aliqd. §. abortiōis. ff. de pe.
vbi dr̄ qđ ſi amaſius q̄ reddidit amaſiā p̄
gnantē dederit ei poculū p futura abor-
tione ſi parēs vel mater mouaṫ teneṫ de
occiſo: ⁊ ſic nō inſpiciṫ intētio amatoria:
ſed triſtis euētus q̄ ſequutus eſt: facit ēt
tex. in l. qm̄ multa facinora. C. ad. l. iul. de
vi. vbi dr̄ † qđ ſi qs ingreſſus fuerit poſſeſ
ſionē alicui⁹ rei immobilis ⁊ facta ſibi
reſiſtētia occiſi fuerint aliqui ex vna vel
altera parte qđ talis ingrediens teneṫ q̄ſi
dederit cām morti illorū occiſorum: ⁊ tñ
ipe nolebat inferre mortē: ſꝫ volebat in-
gredi poſſeſſionē. Et ex iſtis iuribus pꝫ
iſtū d. bernardū teneri de morte dicti ru
ſtici: ⁊ p ꝯñs ꝯdēnandū eſſe pena vltimi
ſupplicij. Et pꝫ ēt ex dictis iurib⁹ † qđ in-
fra q̄ dicūt qđ in maleficijs mens ⁊ ppoſi
tū attēdi dꝫ vt in l. q̄ iniurie. ff. de fur. ⁊ in
l. j. C. de ſica. ⁊ in l. qđ reipublice. ff. de in-
iur. cū ſi. † qr̄ maleficiū non ꝯmittiṫ ſine
dolo dꝫ itelligi ſine dolo vero vel pſumpto
eo em̄ ipo qđ q̄s ſciuit vel ſcire debuit † qđ
maleficiū qđ intēdebat ꝯmittere poterat
veriſimiliter declinare ad maleficiuꝫ qđ
eſt cōmiſſuꝫ crediṫ de vtroq; cogitaſſe p
pdicta. Pro q̄ facit ēt qđ dr̄ vez qđ in male
ficijs ſpectaṫ euētus vt dixi. ſ. ⁊ pbaṫ etiā
in l. aut facta. in §. euētus. ff. de pe. Item p
hac pte qđ dictus d. bernardus in caſu
iſto ſit cōdēnād⁹ pena mortis: facit opti-
me tex. l. c. ſicut dignū. §. illi aūt. extra de

11 homi.† vbi habetur qđ ille qui venit aīo
vulnerandi tm̄ vel aīo capiendi tm̄ tenet͛
de homicidio ſi ſequutum fuerit homici
diū lʒ non habuerit aīm occidendi: ergo
lʒ in caſu iſto dcūs.d.bernardus nō ha-
buerit aīm occidēdi imo expꝛeſſe ꝓhibue-
rit homicidiuʒ tn̄ ſequuto dicto homici-
dio prout ſequutū eſt ipſe dʒ teneri pena
mortis. Et iſta ſunt q̄ adduci pn̄t ꝯtra.d.
dn̄m bernardū. ¶ Sʒ p̄dictis tamen nō
obſt. ꝯtrariā partē de iure veriorē eq̄orē
⁊ ſuſtētabiliorē eſſe arbitror vcʒ ꝙ etiaʒ ſi
ꝑ cōfeſſionē vel ꝑ teſtes ꝓbarent͛ ꝯtenta
in ſupradicto puncto ꝙ tūc etiā non eſſet
puniēdus vel cōdēnandus dict9.d.ber-
nardus pena vltimi ſupplicij: ſed ſi veni-
ret ꝯdēnādus dēret aliq̄ leuis pena ſibi
imponi. ¶ Ad qđ dcm̄ moueor ex pluri-
12 bus. Et pꝛio dico ꝙ q̄libet lex vel ſtatutū
imponēs pena mortis pꝛo homicidio in
telligit͛ ſi tale homicidiū fuerit ꝯmiſſum
dolo ex ꝓpoſito occidēdi alias ſi nō fuit
ꝯmiſſum dolo ⁊ ex ꝓpoſito nō hʒ locum
lex vel ſtatutū pꝛedictū. ita no. dixit bal. ī
l. data opa. i. v. col. C. q̄ accu. nō poſ. ꝟ. itē
ſi ſtatutū punit homicidā ⁊ hr̄ ꝑ bart. in
l. ſ. §.). ff. ſi qs te. lib. eſſe iuſſus fue. ⁊ vo-
luit Bal. ⁊ Sal. i. l. ij. C. de nox. ⁊ Sal. in
l. pe. C. ad. l. coꝛ. de ſic. ⁊ Pau. de ca. in. l.).
in fin. C. vbi ſena. vel cla. vbi exclamat ꝯ
Iudices q̄ neſciūt recedere a ꝟbis ſtatuti
Pꝛo q̄b9 faciūt dicta ꝑ bal. i. l. nō dubiū
l. vſ. col. ꝟ. eodē modo ſi ſtatutū diceret.
C. de leg. ⁊ gl i c. ſi aliqs. extra de homi.
⁊ in. c.). de ꝯuer. infide. Et hāc partē etiā
firmauit Sal. in. l. ſenatus. C. de his qui
ſibi aſcri. in teſt. ⁊ hr̄ ꝑ glo. in. l. oſſa. §. ſi ī
locū. ff. de rel. ⁊ ſump. fu. ⁊ ibi hoc voluit
d. flo. ⁊ in. l. dolo malo. ff. de ſer. corr. ⁊ ī
l. q̄ actiōe. §. ſi qs in collucta tiōe. ff. ad. l.
aql. ⁊ voluit Ang. in. l. ſi plagū. C. đ plag.
⁊ Pau. de ca. poſt gl. ⁊ Bal. ibi in. l. et ſi
ſeuerioꝛ. C. ex q. cau. infa. irro. vbi dicit ꝙ
ipſe habuit hūc caſum de fcō: ⁊ euaſit in-
quiſitū a pena mortis. Itē hāc ꝑtē etiā tʒ
Bal. ⁊ Pau. de ca. i. l. nemo deinceps. C.
de epa. au. ⁊ Cy. in. l. ſi qs nō dicā rapere.
C. de epi. ⁊ cle. ⁊ Io. de ana. in. c. fi. in. xix.
col. ver. adde ēt tex. ⁊c. extra de malefi. ⁊ ī
c. exlſis. el ii. in fi. đ homi. ⁊ i. c. p̄ſbyter. in
). co. e. ti. idē ēt firmat bal. in. l. iij. i. §. que-
cūq. l vl. col. ꝟ. quo ad tertiū. ff. de iure fiſ.
vbi dī ꝙ ſi fcm̄ excedit volūtatē vt i caſu
nr̄o q̄s nō punit͛ de dolo: q2 in penis coꝛ-
poꝛalib9 requirit͛ p̄ciſe dolus ⁊c. Itē hāc
partē etiā tʒ Ang. l. gracchus. C. de adul.
⁊ Bal. i. l. ij. C. đ noxa. ⁊. d. An. i. c. ij. extra
de ꝯſti. ⁊ Sol. in. l. pe. C. de ſicar. ⁊ Car. l. c.
latoꝛ. de homi. ⁊ Pau. de caſt. in. l ſ. ff. de
leg. ⁊ Sali. in. d. l. data opa. vbi exclamat
illud dcm̄. Bal. ibi ⁊ dicit ꝙ ex illo ſemel
euaſit quēdā a morte ⁊ idē ipſe firmat i. l.
ſi fugitiui. C. đ ſ. fu. ⁊ in. l. ⁊ ſi ſeuerioꝛ. C.
ex q̄ cau. infa. irro. ⁊ i. l. iij. i. §. fi. poſt bal.
ibi. ff. ne qs eū q. ⁊ in. l. in actiōibus. ff. de
in litē iur. ⁊ in. l.). C. de his q̄ latro. et bal.
in. l.). C. de ſum. tri. in añpe. col Item hāc
partē etiā firmat Pe. de anc. in conſi. ſuo
cclxxxiiij. inci. iure ſtricto. in fi. ⁊ Pau. de
ca. in ꝯſi. ſuo. cxciij. inci. viſo ꝓceſſu in. ij.
col. ⁊ Raph. cu. in cōſi. cxxxiiij. inci. viſis
⁊c. in fi. ⁊ bal. in. l. fi. ff. de recep. ⁊ in. l.). §.
qđ p̄toꝛ. ff. ne q̄s eū q. ⁊. d. fl. in. l. iii. §. in-
iuria. in. ij. col. ff. ad. l. aquil. ⁊ Bal. i cōſi.
ſuo. ccxiiij. ici. dubitat͛. in. iij. vo. ⁊ i. l. que
foꝛtuitis. in. vl. col. C. de pig. act. ⁊ Ange.
in cōſi. cclxxxvij. inci. viſo themate. in vl.
col. ⁊ in ꝯſi. cxvij. ici. ꝑ deciſiōe. i fi. ⁊ hāc
ꝑtē firmauit. d. Bar. cepo. in ꝯſi. ſuo. xix.
inci. viſo ꝓceſſu. in añpe. col. ⁊ in ꝯſi. xxxl.
inci. ragacū ſcholariū. i.). col. ⁊ i ꝯſi. xxxſ.
inci. ſuꝑ homicidio. in. iiij. col. ⁊ in conſi.
xxxiiij. inci. ſi vnq̄s. in. ix. col. ⁊ in ꝯſi. xxxiij.
inci. multa poſſent. i. ij. col. ⁊. d. Ale. i ꝯſi.
ſuo. cxl. inci. vſ i caſu ⁊c. in. ij. col. i. ij. vo.
⁊ in ꝯſi. cx. inci. viſis ⁊ vt opʒ. in. vſ. col. in
). vo. ⁊. d. Io. bap. de çazalu. in repe. l. oēs
populi. in. cvij. co. ff. de iuſti. ⁊ iur. ꝓ qua
opi. facit gl. in. c. cū q̄. l. di. ⁊ tex. i. c. hi qui
ea. di. itē hāc ꝑtē tenuit. d. Phi. deci. i ꝯſ.
ſuo. ix. inci. diuino ⁊c. i. ſ. col. ⁊. d. Iaſ. in. l.
). in. iiij. col. ff. de leg. vbi dicit qđ pꝛo hac
ꝑte eſt tex. no. ⁊ melioꝛ de iure in. l. cū aūt
in. §. capitalē. ff. de edil. edi. Et ꝑ iſta opi.
facit ꝙ dixit bal. i. l. fi. ff. qđ q̄ſ. iur. vbi. di
xit ꝙ ſemp vbi eſt lex penalis ibi ſubitel-
ligit͛ dol9. Et facit ꝙ voluit Ang. in aut.
13 de teſte. l. §. ⁊ lʒ. i. c. ij. co. vbi dixit ꝙ teſtis
dicēs falſū ſine dolo nō punit͛ aliq̄ pēa lʒ
falſū dixerit. Et fa. ēt ꝙ dixit Car. in cle.
). l. xxxix. q. de pui. vbi refert ſe cōſuluiſſe
qđ illa cl'a puniēs aliquē p̄ſumentē non

14 ligat hōiez ꝯueniētē ſine dolo tq̄ȝ ceſſat
reſpect⁹ quē lex cōſiderauit: qḋ dictū re
fert ⁊ ſeq̄r. d. Feli. i. c. qm̄. i. v. col. de ꝓb.
vbi dicit qḋ nō legit alibi tā no. dictū in
materia ſua: poſtea ſubdit qḋ pri⁹ iſtud
cōſuluit Jo. cal. i ti. de ſen. exc. in ꝯſ. iiij.
inci. ſacerdos parochialis. ꝺ q̄ ego dixi
ſatis. i ſin. meo. cclxxxviij. inci. tetigi tibi
⁊c. Et facit ēt ꝑ p̄dictȝ qḋ voluit. d. alex.
15 in. l. fi. ff. q̄ ſatiſ. cog. vbi dt † ꝙ piuriū nō
cōmittiť ſine dolo. Et faciūt dicta p. d.
Pari. de put. i tra. ſuo ſyndi. lxxv. char.
in. iiij. co. ⁊. p. d. Fel. in. c. lator. de homi.
⁊ facit tex. ⁊ gl. in. c. in lectū. xxxiij. q. ij.
Et faciūt q̄ ego ſatis late dixi i. l. de mi-
nore. in p̄n. in. vj. ⁊. vij. col. ff. de qō. ⁊ in
l. vni⁹ facinous. §. cognitur. i. vij. col. ꝟ.
ſilr etiā. eo. ti. Ex. ꝺ. dictis igiť puto cla-
16 re ⁊ liq̄de cōſtare † ꝙ in caſu nr̄o dictus
d. Bernard⁹ nec ſocij nō ſūt puniēdi cō
dēnādi pena mortis cū ipſi non habue-
rint aīm ꝓpoſitū nec intētionē occidēdi
dictū ruſticū: ſȝ ſolū eū baſtonādi ⁊ pcu
tiēdi. Et iſte anim⁹ ⁊ ꝓpoſitū ac intētio
dictoꝝ dn̄i bernardi ⁊ ſocioꝝ apte colli
giť. Et p̄mo q̄ ad ipm̄. d. bernardū ex ꝓ-
teſtatiōe facta p ipm̄. d. bernar. q̄ cū reqſi
uit dc̄os ſocios ad dādū baſtonatas. d.
ruſtico: q̄ dixit nolo tn̄ ꝙ eū occidatȝ vt
in pūcto dr̄: ⁊ nēo p̄ſumiť dixiſſe ꝙ mēte
nō agitauerit. l. labeo. § idem iubere. ff.
de ſup. leg. ⁊. l. nepos. ꝓculo. ff. de ꝟ. ſig.
¶ Itē ēt hoc colligiť ex alio: vez q̄ ipſe.
d. bernar. ferat armat⁹ ēſe: ⁊ tn̄ noluit di
ctū ruſticū ēſe pcutere ſȝ ſolo baculo. Et
ſilr dicti ſocij hēbāt ēſes ⁊ facile fuiſſet
eis ſi habuiſſent aīm occidēdi. d. ruſticū
cū enſe ꝑcutere. Ex q̄b⁹ ſatȝ clare cōp̄hē
17 diť † ꝙ anim⁹ ipoꝝ. d. bernardi ⁊ ſocioꝝ
intētio ⁊ ꝓpoſitū n̄ fuit vt occideret. d. ru
18 ſticū. Nā vt dn̄t doc. † q̄n aliqs hȝ ēſez ⁊
pcutit cū pomo ipi⁹ ⁊ nō cū taleo vl' pū-
cta nō p̄ſumiť hr̄e aīz occidēdi. ita ſi hȝ
rōchā ⁊ pcutit cū haſta eodē mō nō p̄ſu
miť hr̄e aīm occidēdi. ⁊ ſic in ſilib⁹ ſm̄
doc. i. c. ſignificaſti. el. ij. i fi. vbi eſt bon⁹
tex. ad hoc extra ꝺ homi. ⁊ hr̄ i. l. j. §. di-
uus. ⁊ ibi p bar. ff. ꝺ ſic. ⁊ voluit bal. i. l. ſȝ
ſi q̄cūq. §. ſi magr̄. ff. ad. l. aq̄l. ⁊ volūt do
cto. i. l. eū q̄. C. ꝺ ſic. i. l. j. C. ꝺ emē. ſue. et
hr̄ p Cy. i. l. is q̄ cū telo. C. de ſica. p gl. et
doc. in. l. j. C. de ſica. ⁊ ꝑ Bal. in ꝓemio
ff. in. iij. col. ⁊ voluit Ang. de are. in trac.
ſuo maleſi. in ꝟbo ſcienter. i vlt. col. vbi ꝑ
hoc alleg. bonū tex. i. l. oē delictū. in. §. ſi
q̄s ꝯ militonē. ff. ꝺ re mili. ⁊ voluit Alex.
in cōſi. cx. l. inci. vť in caſu. in. ij. col. in. ij.
vo. de quo ēt lati⁹ dixi in practica mea
cauſarū crimi. i. clxxxij. char. ꝟ. mōriſis
p̄miſſis ⁊c. ¶ Appet ergo ex iſtis clare
qḋ dict⁹. d. bernard⁹ ⁊ ſocij nō ſunt pu-
niēdi nec ꝯdēnādi pena mortis ꝑ dc̄ō
homicidio ſequuto magis caſu q̄ volū-
tate. ꝓ quo eſt text. valde no. in. l. j. in. §.
diu⁹. ff. de ſica. in ꝟ. caſu magis q̄ volū-
19 tate ⁊c. ꝑ q̄b⁹ etiā facit. † Nā ex ꝯiectu-
ris declarať anim⁹ ſm̄ gl. ⁊ doc. i. l. j. C.
de ſica. ⁊ no. glo. in. l. fulcini⁹. §. j. ff. ex q̄.
cau. in poſ. ea. ⁊ in. l. apud celſum. in p̄n.
ff. de do. excep. ⁊ voluit Alex. in ꝯſi. ſuo.
clx. inci. vť. in caſu in. ij. col. ⁊c. ¶ Sȝ vl
tra p̄miſſa ſpāli⁹ loquēdo qḋ i caſu nr̄o
dict⁹. d. bernard⁹ ⁊ ſocij n̄ ſint puniēdi:
nec ꝯdēnādi pena mortis i tali ꝯtingē-
tia facti ꝯſuluit ꝑ hac pte Pau. de ca. i
ꝯſi. ſuo. cxcij. ici. i cā incarceratoꝝ ⁊c. vbi
20 dixit † qḋ ſi aliq̄ aggrediunť aliquē aīo
⁊ intētiōe cū baſtonādi vł ſalť pcutiendi
⁊ eū ſic baſtonādo ⁊ pcutiēdo interfece
rūt qḋ iſti interfectores de occiſo nō te-
nentur cū vltra ꝓpoſitū deliq̄rint: ⁊ ibi
ip̄e ſidet ad ea q̄ poſſent adduci i ꝯriuȝ
qḋ ꝯſiliū refert ⁊ ſeq̄ť. d. Ang. de a ari. in
ſuis add. ad Ang. ꝺ are. ſup maleficijs.
in ꝟ. ⁊ appēſate. i fin. vlt'e addi. ⁊ in ꝟ. ⁊
dict⁹ ādreas armat⁹. circa fi. p̄ic addi.
de q̄ dixi ego i ſin meo. inc. volūtas ⁊c.
qḋ in ordine ē. clxxvj. Pro q̄b⁹ facit ēt.
21 † Nā ſi ſtatutū punit leuātes rumorē in
aliq̄ loco ⁊ vni⁹ pcuſſit inimicū ſuū ex q̄
icidēter ſequut⁹ fuit rumor hoc cāu talꝭ
nō dȝ puniri pena ſtatuti: q̄ ille n̄ intēde
bat p̄ncipalr̄ eleuare rūorē. ita ſin. cōſu
luit bal. i ciuitate aſſiſū ꝑ tex. i. l. ſi q̄s in
genuā. i. §. i ciuilib⁹ ff. ꝺ capt. qḋ dc̄m̄ ꝑ
no. refert ⁊ ſeq̄ť. d. Caral. i ſuo. tra. ſynd.
i ꝟ. cccxciij. ici. adḋ tā qḋ iſte n̄ dr̄ turba
re ⁊c. q̄ oīa pōit ⁊ approbat. d. Fel. i rub.
de treu. ⁊ pa. i. iij. col. i fi. ꝑ q̄ facit text. et
q̄ ibi dixit. d. Jaſ. i. l. ſi q̄s nec cāȝ. i. iij. co.
ff. ſi cer. pe. ⁊ faciūt optie dcā p. d. Alex.
in ꝯſi. ſuo. cxiij. ici. viſo inſtrō ⁊c. circa fi-

in.ij.vo.⁊ p Raph.ful i.l.qd sit fugitiu9
in priu.ff.de edil.edic:⁊ faciũt optie que
ego late dixi i.c.ij.in antepe.⁊ pe. char.
extra de homi. Et facit optie regula illa
22 cũ materia sua vez† q pncipale ppositũ
attẽdi dz ⁊ nõ illud qd secũdario seqr vt
in.d.l.si qs nec cãm.ff.si cer.pe.⁊ l.sed si
quacũqz.i fi.ff.ad.l.aql.l.q iniurie.in pn.
ff.de fur.cũ si. ¶ Itẽ ad ɔfirmationẽ pdi
ctorũ accedit gl.in.c.j.extra de ɔuersiõe
23 infide.q dixit† q maleficia q fiũt tũc pu
niunt cũ ex corde cõmittunt.⁊ facit glo.
in.c.sicut dignum.in.§.j.extra de homi.
24 q dicit† qd ex corde pueniũt homicidia
⁊ adulteria.allegat.xxij.q.viij.c.occidit.
p qb9 facit tex.in.c.j.in.§.sz hoc.xv.q.j.
vbi dr qd nullo mõ pctm est nisi sit volũ
tariũ.⁊ facit etiã tex.in.c. illa cauẽda ea.
causa ⁊ qõne.vbi dr mala eni nõ sunt ni
si q crimie mẽtẽ implicãt ⁊ ɔsciam ligãt.
Et facit tex.in.c.nemo est.eadez cã ⁊ q.
vbi dicit volũtaria tm cõmissa seqr deli
ctorũ pena ⁊c. Sz dictũ homicidiũ nõ p
cessit ex corde ⁊ aio dicti.d.bernardi ⁊ so
ciorum vt.s.cõsusz est:ergo nõ sũt puniẽdi
nec ɔdẽnãdi pena mortis p pdicta. ¶ Re
stat mõ solũ rñdere adductis.s. in ɔriũ;
iõ veniẽdo ad dicta ɔria dico si obstare
illud primũ ɔriũ vez qd homicida dz pu
niri pena mortis p dicta iura. Qr dico
25 hoc esse verũ† qñ homicidiũ est dolo cõ
missuz aio ⁊ intẽtiõe cõmittẽdi homici
diũ.secus aũt est qñ homicidiũ est com
missuz sine dolo ⁊ sine aio occidẽdi vt i
casu nro p iura supi9 allegata. Et eodẽ
mõ rñdeo ad.l.nihil interest.ff.de sica.cũ
26 si.qr dico verũ esse† qd nihil interest an
qs occidat vl occasionẽ mortis pbeat qñ
occidit dolo ⁊ ex pposito vl ex dolo ⁊ p
sito cãz mortis pstat:sec9 qñ nõ dolo nec
ex pposito vt in casu nro p iura ⁊ doctri
nas supi9 adductas ⁊c. Nõ ob.mõ tex.i
27 c.fi.d homi.lib.vj.† q multũ vr obstare
qm rñdeo plib9 modis. Et primo dico
qd nõ ob.ille tex.qr loqr quo ad penã ir
regularitatis que imponit de iure cano
nico:nos aũt loqmur d pena sanguis q
imponit a iure ciuiliter qs est lõga dif
ferẽtia:vt pz p gl.⁊ doc.i.c.significasti.el
ij.extra de homi.⁊ i.c.psbyterũ.⁊ in.c.su
scepim9.e.ti.p q bñ facit qd no.gl.i.c.cũ

inter.xxxiij.q.ij.⁊ q hñr i.l. i fn.ff. de
pe. Scdo rñdeo ⁊ dico q ille tex. pcedit
28 † ⁊ locũ hz qñ gen9 istri cũ quo qs pcus
sit erat de instris aptis ad occidendũ:vt
29 si cũ ense pcussit:† sz sec9 si cũ claua vel
alio gñe instri ex quo nõ ɔsueuit cõpre
hẽdi alius occidẽdi:qr tũc nõ hz locũ il
le tex.ita no.dixit Bal.in.l.cũ mãdato.
C.mãda.allegat.l.j.§.sz si claua.ff.d sic.
quẽ refert ⁊ seqr.d.Alex.in cõs.suo.cxl.
inci.vt in casu.in.iij.col.i.ij.vo.⁊ Jo.de
ana.in.c.sicut dignũ.i.§.j.extra d homi.
⁊ Salj.in.d.l.cũ mãdati.⁊.d.Bar.cep.i
cõs.suo.xxxiij.incip.si vnq ⁊c. in añpe.
col.⁊.d.Angu.ari.in suis addi.ad trac.
Ang.de are.sup maleficijs.i v.sepronium
mãdatorẽ.i addi.posita sup v.xviij.qro
⁊c. Et subdit.d.Ale.i.d.ɔs.suo.cxl.qd p
30 istis facit optie. Nã vbi delictũ † qd cõ
missuz est nõ tẽdebat ad illã spem deli
cti qd postea sequutũ est nõ tenet qs de
eo qd sequutuz est.allegat hoc voluisse
bar.i.l.diu9.§.fi.ff.ad.l.cor.d sic. vbi ita
limitat tex.i.d.c.fi.d homi.j.vj. Itẽ illud
dictũ Bal.i.d.l.cũ mãdati.refert ⁊ seqr
Alex.i.l.si qs mihi bona.i.§. sz si mãda
uit.i vj.col.ff.de acq.he.⁊.d.Jas.i.l.j.in
vij.co.C.de ser.fu. Et sic ex istis pz q nõ
ob.tex.i.d.c.fi.de homi.li.vj. ¶ Preter
ea põt etiã rñderi ad illud.c.fi.iõ dico
q ille tex.nõ ob.eo qr mãdatarij excesse
rũt i casu nro mãdatũ qd erat eis fcm q
nõ occiderẽt:⁊ erat i ptãte eorum suari fi
nes mãdati:iõ ipse nobilis.d.Benard9
nõ tenet d homicidio sequuto. ita dixit
bal.i.l.nõ iõ min9.i vj.col.C.d accu. vbi
31 † qrit an mãdãs teneat de delicto si mã
datari9 excessit fines mãdati,⁊ dicit q si
similr nõ erat in ptãte mãdatarij suare
fines mãdati qd tũc tenet ipe mãdãs:⁊
põit exẽplũ:vez mãdaui tibi q vulnera
res ⁊ nõ occideres:tũc certe qr vulnera
nõ dant ad mẽsurã si occideris vulnerã
do:ego teneor de homicidio: sz si erat i
ptãte tua ne excederes mãdatũ vt qr mã
daui tibi qd pcuteres pugno alapa vl li
gno:tu aũt ferro pcussisti ⁊ occidisti:tũc
ego mãdãs si teneor.⁊ idẽ tz bal.i.l.si qs
mihi bona.i.§.si corã.ff.de acq.he. quã
doctrinã refert ⁊ seqr alex.i.d.l.si qs mi
hi bona.i.§.si mãdauerit.i vj.col.⁊ An.

deare.in tra.maleſi.in vbo ſemproniuz
mãdatorẽ.in.xxiiij.q.ij.Jo.de ana.in.c.ſi
cut dignũ.i.§.fi.in.iij.col.de homi.et.d.
Jaſ.in.l.j.i.vij.col.C.de i ſer.fu.⁊.d. bart.
cepo.i ꝯſi.ſuo.xxxv.inci.in hac qõne ⁊c.
¶ Modo i ꝑpoſito noſtro erat in ꝑtãte
iſtoꝝ ſocioꝝ nõ excedere fines manda-
ti:q2 fuit eis dictũ q̃ baſtonarẽt ⁊ nõ oc
ciderẽt.ꝫ cũ hoc potuerit facere ⁊ man-
datũ exceſſerũt occidẽdo ipſe.d.bernar-
dus non dꝫ teneri de dicto homicidio
ſequuto.Et ſic p3 plurib9 modis q̃ nõ
32 obſtat.d.c.fi.Modo nõ ob.illud vc3 † q̃
qñ cõmittẽs maleficiũ min9 voluit deli-
quere:⁊ pl9 delinq̃t:ſi tñ veriſimiliter po
tuit cogitare q̃ ex minori delicto qd in-
tẽdebat poterat mai9 delictũ ſequi tunc
tenet̃ de maiori delicto qd ſequutũ eſt et
nõ de maiori qd intẽdebat.⁊ hoc p iura
ſ.allegata.⁊ primo p tex.i.l.j.§.ex incen
dio.ff.de incẽ.rui.nau.Q2 rñdeo q̃ non
ob.illa lex:q2 in illa lege iuſtũ fuit q̃ ille
teneret̃ de oib9 domib9 cõbuſtis;q2 vo
lebat incẽdere ⁊ incẽdiũ cõmittere:me-
rito cõdẽnat̃ ex delicto pluriũ domoꝝ.
Sed in caſu nr̃o nõ eſt ita:qm̃ ipſe nobi
lis.d.bernard9 noluit cõmittere delictũ
occiſiõis:⁊ ita ꝓteſtatũ eſt dictis ſociis
idõ ſi diceremus cũ puniẽdũ.eſſe pena mor
tis ſeq̃ret̃ incõuenientẽs q̃ ipſe puniret̃ de
homicidio qd abhorruit ⁊ qd ꝓteſtatus
eſt nõ fieri qd eẽt abſurdũ. Nec ſilr ob.
33 text.i.d.l.ſi qs aliqd.in.§. abortionis.ff.
de penis.†Qm̃ etiaz in illo caſu ille qui
dedit poculũ abortiõis voluit partũ oc-
cidere:⁊ ſic homicidiũ cõmittere:ſed in
caſu nr̃o iſte nobilis ⁊ ſocij nolebãt ho-
micidiũ cõmittere i pſonã alicuius:me-
rito nõ ob.ille tex.Ex ſeparatis eñ non
infert̃.l.pap.exuli.ff.de mino. cũ vulg.
34 Nõ ob.etiã tex.i.l. qm̃ multa.C.ad.l.iul.
de vi.†q2 illa lex loquit̃ in illo qui vio-
lẽter voluit intrare poſſeſſionẽ:⁊ vidẽs
violẽtiã ſibi iferri potuit recedẽdo ꝓhi-
bere occiſiones ⁊ homicidia:ſ3 ſtãdo et
volẽs violẽtiã ꝓſeq̃ videt̃ voluiſſe q̃ ce-
des ⁊ homicidia ꝯmitterent̃.⁊ ſic videt̃
fuiſſe in dolo poſtq̃ ſe non retrahit.ita
dixit dñs Bar.cep.rñdẽdo.d.l.qm̃ mul
ta.in cõſi.ſuo.xxxvi.inci.i caſu iſto ⁊c.in
cij.col.Et ibi ſubdit q̃ alĩs ꝯſult9 in ciui-
tate feltri rñdi q̃ in caſu.d.l.qm̃ multa.
†mandãs ingreſſum poſſeſſiõis nõ pu- 35
nit̃ ad mortẽ quaſi de maleficio doloſo:
ſ3 magis puniet̃ de maleficio culpoſo:
q2 debuit cogitare q̃ ſi tales ingreſſus vio
lẽti cõiter habẽt reſiſtẽtiã et inde cedes
oriunt̃:q̃ ſi hoc euenire poſſe nõ cogita-
uit fuit in lata culpa:ideo puniend9 eſt
de maleficio culpoſo ⁊ nõ doloſo.et di-
cit ita dixiſſe itelligẽdũ eſſe.d.l.qm̃ mul
ta.†q̃ cũ ſit penalis ⁊ odioſa ⁊ loquat̃ in 36
eo q̃ p ſeipſm igredit̃ violẽter nõ ſit extẽ-
dẽda ad eũ q̃ mãdauerit igredi per iura
vulgaria.de quo lati9 p eũ.i.d.ſuo cõſil.
vbi ponit quãdã facti cõtingẽtiã i q̃ cõ
ſuluit ⁊ liberauit quẽdã a carcerib9 et a
morte.Cũ ergo i caſu iſto dictus.d.ber-
nard9 ꝓuiderit q̃ euenire poſſet ſpalr et
expſſe ꝓhibuit occiſionem dicti ruſtici:
merito.d.l.qm̃ nõ militat ꝯ eũ.nã in.d.l.
qm̃.potuit ꝓuideri mors alicuiuz ⁊ po
tuit ꝓuideri ne aliqs occideretur:⁊ hoc
nõ fuit factũ:merito igit̃ tenet̃ de delictis
ſequutis.S3 i caſu nr̃o.d.dñs bernard9
dubitauit de eo q̃ potuiſſet euenire.⁊ idõ
ſpãliter ⁊ expreſſe ꝓhibuit ne occideret̃
merito nõ ob.d.l.qm̃ꝑterea vt dt Aug.
filius ꝑ Pau.de ca.i cõſi.ſuo.inci.viſa inqſi
tiõe ⁊c.i fi.qd ꝯſiliũ eſt inſertũ iter ꝯſilia
d.Bar.cepo.⁊ i ordine ẽ. xxxvij. nõ ob.
d.l.qm̃ multa.q2 † in illa lege illi q̃ fece- 37
rũt vulnera ⁊ homicidia vident̃ illa do-
loſe feciſſe aio ⁊ intẽtiõe cõmittẽdi talia
delicta ⁊ hoc cõꝑhẽdit̃ ex gñe armoꝝ cũ
qb9 ꝑcuſſerũt.d.l.iij.§.diuus.ff.de ſica.
⁊.d.c.ſignificaſti.el.ij.de homici.qd nõ
fuit i caſu nr̃o imo fuit totũ oppoſitum
factũ.Nã dict9.d.bernard9 ⁊ ſocij ha-
bebãt ad lat9 arma captu facilia vt dixi:
⁊ tñ ꝑcuſſerũt cũ baſtonis.Itẽ dictus.d.
bernard9 ꝓteſtat9 fuit verſus dictos ſo
cios q̃ nõ dꝫberẽt dictũ ruſticũ occidere
vt i pacto dr̃.ergo nõ h3 obſtare.d.l. qm̃
q2 i plurib9 ille caſus differt a caſu nr̃o
vt clare colligit̃. Nõ ob.etiam illud vc3
qd i maleficiis ſpectat̃ euẽtus.vt in.d.l.
aut facta.§.euẽtus.ff.de pe. Q2 dico † q̃ 38
euẽt9 nõ facit eẽ i dolo illũ q̃ aliqd deli-
ctuz cõmiſit ſine dolo q̃ dol9 neceſſario
requirit̃ ad hoc vt delinquẽs puniat̃:vt
late dixi.ſ.⁊ nõ ſequit̃ tale factũ habuit

malū effectū: q̄ faciēs ſunt in dolo. argu. l. nō hoc. C. vñ legi. et. l. neq̄ natales. C. de pb. Nō ob. etiā tex. i. c. ſicut dignum. in. §. illi aūt. extra de homi. Q2 ille tex. lo

39 q̄tur tquo ad forū pn̄iale: vt ibi dicit. d. Ant. z. d. alex. in. d. ↄſi. ſuo. cxl. inci. vide rem in caſu in añp. colū. i. ij. vol Et ſic ex iſtis ſublata ſunt oīa ↄ̄ria ſupius addu cta: vt ex ſupradictis p3. Nō ob. vlteri9 ſi dicat q̄ dict9. d. bernard9 z ſocij non ſint in dolo: tñ negari nō pōt q̄ non ſint in lata culpa cum debuerint cogitare il lud qd̄ potuiſſet euenire prout euenit. ſ. mors illi9 ruſtici quē baſtonarūt: q2 per cuſſiōes nō dant ad mēſurā. Et in deli ctis lata culpa eq̄parat dolo: vt h3 in. l. j. §. j. ff. ſi men. fal. mo. dixe. z in. l. j. §. non aūt. ff. ſi qs teſt. cē iuſ. fue. z ibi per doct.

40 Quia rñdeo t q̄ l3 dici poſſit q̄ fuerit in culpa: tñ p boc nō ſeq̄t q̄ ſint puniēdi pe na mortis: eo q2 lata cl̄pa i. l. cor. de ſica. p dolo nō accipit: vt ē tex. i. l. in lege cor ne. z ibi doc. ff. de ſica. z no. glo. in. l. 1s q̄ cū telo. C. eo. ti. z gl. i. l. ſ3 ſi q̄cūq̄ l pn. ff. ad. l. aq̄l. z Azo. in ſū. C. ad. l. cor. de ſica. imo nō ſolū q̄tū ad iponēdā penā mor tis lata culpa nō accipit p dolo: ſ3 nec ēt accipit p dolo: vbi agit de pēa corpa li. gl. ē ad hoc no. quā ibi ſequūt doc. i. l. actiōib9. ff. de in lit. iur. z no. gl. i. l. ſi mo ra. ff. ſo. ma. z h3 p bar. i. l. q̄ nerua. ff. de poſi. z p eū i. l. j. §. j. ff. ſi quis te. li. eſſe iuſ. fue. Et iō dixit Bal. i. l. q̄cūq̄. i. v. col. C.

41 de ſer. fu. q̄ t vbicūq̄ de pēa capitali vel corpali loq̄mur ſubitelligit dol9. p not.

42 in. d. l. i actiōib9. z i. §. ſuſpect9. iſti. d̄ ſu ſpe. tu. adeo q̄ ſi ſtatutū iponeret penā pſonalē p homicidio: vt q2 dicere; t oc cidēs occidat: tūc niſi occidēs occiderit doloſe z ex pposito nō hēbit locū pena ſtatuti: ſ3 al̄r debebit miti9 puniri: vt d̄t Bal. in. l. data opa. C. q̄ accu. nō poſ. de q̄ ēt dixi latiſſime. ſ. de qb9 ēt p. 1d. bart. cepo. i cōſil. ſuo. xxxiiij. inci. ſi vnq̄. in. 1x. col. v̇. tertio hoc ēt vr pbari zc. z in ↄſil. xxix. inci. viſo pceſſu. in añpe. colū. et in ↄſi. xxxj. in añp. col. z i ↄſi. xxxiij. i. j. col. de q̄ lati9 dixi in. l. de mióre. in pn̄. in. vj. col. ff. de qō. Nec ēt h3 obſtare illud vc3 q̄ q̄ñ cōmittēs maleficiū minus voluit delinq̄re z plus delinquit ſi tñ veriſil̄r

43 potuit cogitare t q̄ ex minori delicto qd̄ intēdebat poterat mai9 delictū ſeq̄ tūc tenet de maiori delicto qd̄ ſequutū eſt p illa iura. ſ. alleg. vc3 p text. i. l. j. §. ex in cēdio. ff. de icē. ru. nau. z. l. ſi qs aliq̄d. §. abortiōis. ff. d̄ pe. z p. d. l. q̄m mlta. C. ad l. iul. de vi. Q2 pdictis iurib9 dedi ſupra rñſum. S3 vltra rñſionē datā. ſ. dico nō eſſe verū q̄ qs teneat de eo qd̄ potuit co gitare euenire poſſe ita gn̄al̄r. Nam ſi hoc eēt, vū ſeq̄ret q̄ ſi mādo alicui vt det alapā titio z ſi vlteri9 eū nō offēdat: q̄ ſi ille titi9 voluerit eū repcutere z mādata ri9 eū accic̄ erit q̄ ego q̄ mādaui alapā te near d̄ occiſo. certe hoc eēt durū z ab oī eq̄tate alienū. Itē ſeq̄ret q̄ ſi qs māda ret alicui vt accipet decimā ex pdio alie no ſibi nō debitū q̄ ſi i tali acceptiōe ſe quuta ſit mors q̄ talis mādās teneretur de occiſo: q2 debuit cogitare hoc euenire poſſe. S3 vt d̄t excellentiſſim9 doctor. d. Frāc. de capitib9 ligiſte padnan9 i ↄ̄ſi. ſuo inci. i caſu iſto zc. in. ij. col. q̄ poſitū eſt iter ↄſilia. d. Bar. cep. z i ordie. xxxvj. dicit eñ q̄ vt als in ſili. caſu ↄſult9 dixit nō putare legiſlatores tā minimi pcij fe ciſſe vitā hoim. z iō rñderad illas leges :ut. ſ. poſt eū z alios ego rñdi q̄s rñſio nes nō repeto breuitas cā. Et ſic ſatis ſup q̄ ſatis puto ex oībus ſupradictis li q̄de cōſtare dictū. d. bernardū z ſocios nō eſſe cōdēnādos nec puniēdos pena mortis p dicto homicidio nō doloſo: ſ3 mag ſ; culpoſo. Et tāto mag ſ hoc pcedit z locū obtinet ex eo q̄ dict9. d. bernard9 z ſocij ſe repererūt i dicto loco vbi pcuſ ſerūt dcm̄ ruſticū nullo pcedēte collo q̄o tractatu vl̄ ordie ad hoc faciēdū: ſ3 hoc euenit i ↄ̄ſulte z iprouiſe dū pdicti irēt ve natū vl̄ ſpaciatū. Quo cāu ēt ſi ex homi cidio ſequuto eēt pena mortis dēret itel ligi limitari z reſtrigi q̄ñ tale hōicidiū eēt appēſate ſcm̄ pcedēte tractatu et or dine iter ipſos occidētes ad dcm̄ homici diū ppetrādū: z nō q̄ñ icogitate z ex ipro niſo accidiſſet vt euenit i caſu nr̄o. Et iō dixit mltū ſin. ſpe. de an. i ↄ̄ſ. ſuo. ccxvij.

44 inci. nos barth. zc. añ fi. t q̄ ad hoc vt ſocij teneant de auxilio cooperatiuo ne ceſſe eſt vt coadunauerit principal̄r ad tale delictū cōmittēdū. alle. l. iij. §. hoīes

ff.vi bo rap.de q̄ late ſatis dixi i practica mea cāꝝ criminaliū.i.xix.char.cū ſe.vbi pl'a adduxi ad hoc q̄ nō refero ,breuitatis cā.Et faciūt dicta p.d.Feli.in.c.ſicut di
45 gnū.in.iij.co.de homi.vbi dt.†q lz ille q̄ armat⁹ aſtitit maleficio putaſ tñ q̄ pſtāſ auxiliū maleficio ſꝫ bar.ꝛ An.p illū tex. l.l.iij.§.armis.ff.de vi ꝛ vi.ar.ꝛ bal.i.l.da ta opa.C.q̄ acc.nō poſ.ꝛ Lu.ro.i ſin.ſuo dlxxiiij.ici.iſult⁹.ꝛ ſm alios q̄s retuli in d.practica mea.in.xix.char.tñ dicit ipſe do.Feli.vbi.s.q iſtud pcedit ꝛ hꝫ locum ſi ex pposito ꝛ aio ſeimiſcendi ſi oporte ret aſtitit armat⁹ maleficio:qꝛ tūc puni tur:ſec⁹ ſi nō aio ꝛ pposito:ſꝫ caſualr in interfuit ſeu aſtitit. d. maleficio. ꝛ allat Pe.de anch.in.d.ↄſi.cc.xvij.Accedat ad pdicta gl.no.in.l.ſi in rixa.ff.de ſic.q̄ di xit q lꝫ qñ plꝛes pcuſſerūt vnū oēs non teneanſ:qꝛ dꝫ cōtēplari ict⁹ vniuſcuiuſ q.hoc dt illa glo.eſſe vex.niſi appareat
46 †q oēs nō a caſu:ſꝫ ex propoſito inter fuiſſent:qꝛ tūc oēs tenerenſ:qđ ēt dixit ibi Bar.p illā gl.ꝛ voluit Gandi.intra. malefi.ſub.rub.de homicidiarijs.in.iiij. col.ꝟ.pone q̄ōnē quā ego mltotiens vidi ꝛc.circa me.de q̄ ēt ego dixi in ſing.meo cc.xvij.inci.ter vel q̄ter.Cum ergo.d.dñs bernard⁹ ꝛ ſocij nō ex aio pposito ꝛ non data opa venerint ad dictū locū vbi ,dic t⁹ ruſtic⁹ fuit baſtonat⁹:ſꝫ caſualiter et inopinate ibidē ſe repererūt:ergo nō eſt dicēdū q fuerint in dolo ꝛ habuerit aim cōmittēdi dictū homicidiū:ſed illud cō miſſum fuit caſualr ꝛ inopinate:ꝛ iō non ſunt puniēdi pena mortis:†pro q̄ facit.
47 Nā illa q̄ caſualr fiūt ꝛ nō ex propoſito nō ſunt in ↄſideratiōe.ita dixit Abb. in cōſi.ſuo.lxij.inci.in cōtrouerſia.in fi.iiij. col.in.iij.vol.ergo ↄſr vr̄ poſſe dici q nō ſint punibilia ſaltē tali pena q̄ puniunſ illa q̄ facta ſunt doloſe ꝛ appenſate ex aio ꝛ propoſito.Et iō ſi teſtis examinatur in
48 aliqua cā ꝛ dicat incidēter ſeu caſualr ſe eſſe homicidā ex tali cōfeſſiōe nō po terit ↄdēnari.ita dixit Bal.in.l.ſi ſoꝛteri
49 in pe.col.C.de epi.ꝛ cle.†Et hoc etiam pcedit ꝛ locū hꝫ in illo q̄ ex cipiēdo ↄſte tur crimē ſm Alex.in.l ij.l.§.ſi publico. in.xvi.apoſtil.ff.de adul.vbi pl'a alle.de q̄ ēt dixi in.d.prac.mea cāꝝ criminaliū in xix.char.Ex qb⁹ oīb⁹ ↄcludo q nec dict⁹ d.bernard⁹ nec dicti ei⁹ ſocij ſunt puniē di pena mortꝭ.Sꝫ q̄ri pōt q̄ pena dictus d.Ber.ꝛ ſocij veniāt puniēdi ſeu ↄdēnā di.in q̄ vr̄ p̄io dōm q ne hoc delictū re maneat ipunitū:iuxta.l.ita vulnerat⁹.ff. ad.l.aq.ꝛ.c.vt fame.de ſen.ex.debeāt pu
50 niri pena arbitraria iudicis†que,vbi pe na non eſt expreſſa in.l.vel ſtatuto:tunc vr̄ relicta in arbitrio iudicis.l.ſ.§.expila tores.ff.de effra.ꝛ expilatoꝛ.l. hodie.et ibi no.ff.de pe.ꝛ pbaſ in.l.iij.in ꝟ.ſtellio natū.cū ꝟ.ſeq.ff.de crimi.ſtellio.p quo facit.l.ſaccularij.iuxta pn.ff.de extraoꝛ. crimi.ꝛ ita ↄſuluit.d.Alex.in ↄſi.ſuo.cxl. ici.pōderatis ꝟbis ꝛc.in.v.co.l.ſ.vol.vbi pdicta allegat.ꝛ dicit hoc voluiſſe Ray. Bal.ꝛ ang.in.l.ſ.§.hec aūt ꝟba.ff.q q̄ſ quiur.Sꝫ vltra.d.Alex.hoc pbaſ in ſimi li in.l.ſ.ff.de iu.delib.vbi dicit text.† qđ cum dicimus t̄ps:nec addiſ dies:tunc dꝛ t̄ps collatū eē in arbitrio iudicis. ꝛ facit tex.in.l.fi.ff.de act.ēpt.ꝛ in.l.in venditio ne.§.i tpe.ff.de bo.auto.iud.poſ.ꝛ.l.mo ra.in pn.ff.de vſur.ꝛ.l.ↄtinuus. §. cum ita.ff.de ꝟ.ob.ꝛ.c.fi.de trāſa.ꝛ.c.finem li tib⁹.de do.ꝛ cōtu.ꝛ faciūt q̄ lati⁹ dixi in l.de minoꝛe.in pn.in. viij.ꝟ.q̄.aūt pena ff.de qō.Et lꝫ ex dictis iurib⁹ videaſ di cēdū q pena imponēda dicto dño ber nardo ꝛ ſocijs ſit arbitraria iudici:tñ ego aliter puto dicēdū in caſu nr̄o:vꝫ q aut querimus q̄ pena ſint puniendi pro ba ſtonatis datis dicto ruſtico:aut q̄rim⁹ q̄ pena ſint puniendi p homicidio inde ſe quuto.Primo caſu q̄rim⁹ qua pena ſint puniēdi p dictꝭ baſtonatis dico q debēt puniri ſm ſtatutū loci vbi date fuerunt dicte baſtonate imponēs penā p pcuſ ſionib⁹ factis ſine armis:vt cōiter ſolēt eē ſtatuta p Italiā puniētia tales percuſ ſiōes fcās ſine armis.Et ſi in dicto loco nō adſit ſtatutū aliqđ iponēs penā p pcuſſiōib⁹ factis ſine armis:tunc bñ fateoꝛ q p dictis baſtonatis pena erit arbitra ria iudici illi⁹ loci vbi date fuerunt dicte baſtonate:ꝛ hoc p iura ſupi⁹ alleg.Sꝫ in ſcđo caſu ſi q̄rim⁹ q̄ pena ſint puniēdi p homicidio inde ſequuto an pēa arbitra ria vl' alia.Dico eos nō eē puniēdos pe na arbitraria:nec ēt aliq̄ alia pēa.Et hoc

offēdo iurib9 rōnib9 ⁊ autoritatib9. Nā vt. ṡ. late oſtēſum eſt iſte dñs bernardus ⁊ ſoci9 nō cōmiſerunt dictū homicidiū dolose nec appēſate aīo ⁊ intētiōe illud
52 cōmittendi: ⁊ ſic nō fuerūt in dolo: ſed potius in lata culpa nō cogitando: nec prouidendo qđ euenire poterat. ideo ꝓ iſta lata culpa non venit aliqua pena im ponenda. ita pro hac parte in ſimili caſu conſuluit dñs Philip. deci. motus opti mis iurib9 ⁊ rōnib9 i ꝯſil. ſuo. ix. i. ii. ⁊. iii. col. Et pmo mouet ꝑ tex. in. l. q actiōe. §. ſi qs in colluctatione. ff. ad. l. aquil. vbi dr qđ ſi qs in colluctatiōe: ⁊ ſic ſine dolo ex culpa tñ aliū occiderit nō tenet. l. aqlia cū ergo nō teneat leg. aql. in qua culpa etiā leuiſſima ꝯſideraf: vt hr. l. l. lege aq- lia. e. ti. Ergo daf intelligi qđ nulla pena tenet q ſine dolo cōmitti delictū lz ſit in culpa. ⁊ ſic ibi vr deciſio caſus noſtri. Scđo ꝑ hac parte adducit tex. in. c. lator extra de homi. vbi dr ꝙ ſi ex ludo ſequa- tur homicidiū inter clericos ille cleric9 ex cuius ludo ſequutū eſt homicidium nō ꝓhibef ad ſacros ordines ꝓmoueri. Ex qua infert qđ cū dictū homicidium prouenerit ſine dolo: lz nō ſine culpa nul lā penā penitus patiat dict9 clericus ex cuius ludo ⁊ culpa ſequutū fuit dictum homicidiū. ꝑ quo optime facit verbū li bere poſitū in illo tex. ꝑ quo faciunt q habent in. c. exhibita. ⁊ in. c. ioannes. et in. c. fi. eo. ti. Adducit etiā ad hoc deciſio nem. d. Flor. de ſancto petro i. l. dolo ma
53 lo. ff. de fuo corru. vbi dixit ꝙ ſi quis in ludo occiſus eſt: puta in ludo cū pugnis prout luditur ſenis: ex illa percuſſione mors ſequaf iudicari dz mors caſualis: ⁊ ſic nō tenef aliqua pena. ⁊ hāc doctrinā refert ⁊ ſequif. d. bartho. cepo. ſm eum in ꝯſi. ſuo. xxxi. ici. ſup homicidio. in pe. col. Adducit etiā poſtea doctrinā Pet. de anch. in ꝯſ. ſuo. cclxxxv. inci. iure ſtri- cto ⁊c. Itē adducit etiā dictū Ang. i. l. nō cōtrahit. ff. ad. l. iul. maie. q dicta recte in tuenti faciūt ꝑ hac opi. Adducit poſtea gl. in. c. eū q aſſeruerat. l. diſt. de quibus oib9 ibi lati9 ꝑ eū. Sz ergo vltra. d. Phi lip. in. d. cōſi. ne videar ex reb9 ⁊ mercib9 alienis velle exornare apothecam meaz dico quod pro hac parte ⁊ opiniōe facit etiā not. verbū Ang. in aut. de teſti. in. §.
54 ⁊ lz. in. ii. col. vbi dixit qđ qñ teſtis dicit falſum doloſe dz puniri de falſo: ſed qñ deponunt falſum ſine dolo nō dz puniri aliqua pena: ex quo dicto apparet qđ de lictum ꝯmiſſum ſine dolo nō punitur ali qua pena. ⁊ idē vr dicere. Bal. in. l. pſby- teri. in. i. col. in ṽ. ex ꝓdictis apparet. C. de epiſ. ⁊ cle. Facit etiā optime no. verbū Jo. an. in. c. qđ qđ mādato. de re. iu. in. vſ. in mercur. in fi. vbi referens. Nicola. de
55 mata. dicit ꝙ qñ qs aggredif factū nō doloſum ⁊ delictū ſequif in pſona eius ꝯ quē aggredif ꝑter ꝓpoſitū aggredien- tis. ⁊ tale delictū hz aliquā probabilem excuſationē: tūc ex tali delicto nulla pe- na venit imponenda delinquenti ꝑ tali delicto. ita dixit Jo. an. vbi. ṡ. qđ dictum refert ⁊ ſequit Paul. de ca. in. d. ꝯſil. ſuo cxcii. incip. in cauſa carceratorū. in vlti. col. in ꝓn. Et iſtud dictū vr in ꝓprijs ter- minis caſus noſtri. Nā dict9. d. bernar- dus offenſus ⁊ iniuriatus a dicto ruſtico vt in puncto ꝯtinef eū voluit baſtonare ⁊ rogauit ſocios vt eum baſtonarent: et ſic ipſe habuit ꝓbabilē excuſationem ꝓ pter dictā iniuriā ⁊ offenſam ſibi illataz a dicto ruſtico. Et lz dicta iniuria ⁊ of- fenſa non ſit ꝓbata teſtibus: tñ eſt ꝓbata
56 preſumptione hoīs ꝑ argumētū a com muniter accidētib9 qđ validū eſt in iure. l. certi cōditio. §. ſi nummos. ff. ſi cer. pe- ta. cum plurib9 ſimi. ſed a cōmuniter ac cidentibus nemo maxime prudens et ſa ni capitis vt eſt dict9. d. bernardus aliū hominem offendit ſine cauſa vt notiſſi- mum eſt. Et tanto magis hoc preſumif propter nobilitatē ⁊ probitatem dicti do mini bernardi: ⁊ propter eius laudabilē vitā ⁊ conſuetudinem ac laudabiles mo res preteritos. Ex qua doctrina iuncta cū alijs ſuperi9 adductis mihi vr auda- cter dici poſſe qđ dict9. d. bernardus et ſocij ſint puniendi ꝑ dictis baſtonatis il latis dicto ruſtico eo modo: vt. ṡ. dixi ſz pro dcō homicidio ſine aīo ⁊ propoſito commiſſo caſualr ⁊ ꝑter eorum intentio nē ⁊ ꝓpoſitū non ſint aliqua pena puniē di ⁊c. Et ad corroborationē ꝓdictoꝝ: ⁊ ꝑ exoneratiōe dicti dñi bernardi ⁊ ſocio- rū ꝯſiderandū ⁊ bene ponderandū eſt ꝙ

vt dixi

vt dixi ipſe.d.Bernardus fuit antea ab illo ruſtico iniuriat⁹ offenſus: ꝛ ſic fuit ab eo ꝓuocat⁹ nedū ad baſtonatas: ſʒ ẽt ad vulnera. quo caſu mitiꝰ eſt ꝓcedēdū
57 ꝯtra ipm.d.Bernardū ꝛ ſocios. †Nā ꝓuocat⁹ vr̄ excuſatus de eo qd̄ facit ꝯtra ꝓuocantē. tex. eſt not. i.l.q̄ cū maior. §. ſi tiberi⁹. verſi. ignoſcēdū eſt eñ ei q̄ ꝓuocatus voluit vlciſci. ff. de bo.liber. ꝛ facit tex.in cle.j.de homi.in ꝟ.mortē aliter euitare nō valēs ꝛc. ꝛ facit ẽt tex.in.l.ſciam in.§.q̄ cū aliter.ff.ad.l.aquil. ꝛ.l.ij.in ꝓn. ff.de iure fiſ.ꝛ.l.j.§.cū arietes.ff.ſi q̄dru. paupe.fe.dica. Et facit in ar.text.in.l.ſi adulteriū cū inceſtu.in.§.iperatores.ff. de adul.in ꝟ.difficillimū eſt iuſtū dolorē tēperare ꝛc.ꝛ.l.gracc⁹.C.eo.tit. Et qd̄ liceat ꝓuocato ſe vlciſci tʒ Spe.ꝑ dicta iura.in ti.de criminib⁹ in modū excep.oppoſitis.in.§.in ꝓmis.in ver.ſʒ q̄re ꝛc. et idē ꝑ illa iura firmat Pau.de ca.l.d.ꝯſi. ſuo.cxcij.inci.in cā carceratorū.in vl.co. vbi no.loquit̃ ꝛ Gādi.in trac.ſuo maleſi. ſub rub.de penis reorū.in.xxiiij.col.i ꝟ. ponē ẽt qd̄ pleſ hoies ꝛc.ꝛ Old.ꝯſi.liiij. inci.ꝯſueuit ꝛc.in vlt.col.ꝛ i ꝯſ.ſuo.lxxj. inci.nūq̄d ꝛc.in ꝓn. Et facit ẽt ad ꝑdicta not.verbū Spe.in tit.de accu.in.j.ꝑte.i §.j.in ꝟ.ſʒ qd̄ ſi vocaui te latronē ꝛc. vbi dicit qd̄ ſi te prouocaui dicto vel facto ad irā: ꝛ tu dicto vel facto mihi iniuriaris ꝙ nō debes mihi ex hoc ꝯdēnari ar.d.§.cū arietes.qd̄ dictū refert ꝛ ſequit̃.d.Flo.in d.§.cū arietes.i.vl.col.i ꝓn.ꝛ Jo.de ana. in.c.ſignificaſti.el.ij.in vl.col.de homi.ꝛ Ang.de are.i trac.ſuo maleſi.i ꝟbo ꝟba ꝯtumelioſa.in.ij.char.in ꝟ.qd ſi aliq̄ dicto vl̄ facto ꝛc. Pro qb⁹ etiā faciūt dicta ꝑ me in practica mea cauſarū criāliū in lix.char.cū ſequē.vbi ẽt adduxi plura ꝛ plura alia no.dicta ad hoc ꝓpoſitū q̄ nō refero breuitatis cā. Et ſic ex ſupradictis oibus remanet expeditū primū ꝛ tertiū dubiū in dicto pūcto formatū. ¶ Uenio igit̃ ad ſcd̄m dubiū qd̄ eſt an ꝯtra dictū. d.Bernardū ꝓcedere poſſit ꝑ dicto homicidio ꝓnceps ſeu dux ſabaudie rōne originis ꝛ domicilij qd̄ hʒ ipſe nobilis ꝛ ſocij in terris ſuis: cū ipſe.d.Bernardus ſit cleric⁹ in minorib⁹. Itē ꝛ cū ſit ꝙ loc⁹ vbi cōmiſſū fuit dictū delictū ſit de terri torio eccleſie: ꝛ ſit feudū epi taurinēſis. In quo omiſſis argumētis ad ꝑtes mihi vr̄ dicēdū ꝙ nō poſſit ꝑ dictū ꝓncipē nec ꝑ ſuos officiales ꝓcedi ꝯ.d.dn̄m Bernardū ꝛ ſocios ſtātib⁹ ꝑdictis ꝛ ꝓrio rōne clericat⁹ dicti.d.Bernardi: cū clerū ſiti iu
58 re: qd̄ laic⁹ ꝯ clericū nō hʒ ꝓtātē inquirēdi nec ꝓcedēdi ꝯ clericū: ꝛ ſi ꝓcedit.dʒ ſtatiʒ interpellat⁹ deſiſtere ſub pena excōicationis ꝛ eū remittere iudici eccliaſtico.c.ſi iudex laic⁹.de ſen.ex.i.c.vj.ꝛ hr̄ i c.at ſi clerici in ꝓn.de iudi.ꝛ in.c.vt inq̄ ſitionis.§.pe.de here.in.vj.ꝛ voluit bal. in.l.ſi q̄ ꝑ calūniā.C.de epiſ.ꝛ cle.ꝛ hr̄ in c.cleri.ꝛ i.c.cū nō ab hoie.de iud ꝑ Alexā.in ꝯſ.ſuo.ccccvj.ſm or.meū qd̄ ici.qꝛ ſepiſſime ꝛc.ꝛ iſtud eſt clarū. ergo nō poterit dict⁹ ꝓnceps nec ſui officiales ꝯ.d. dn̄m Bernardū ꝛ ſocios inq̄rere nec ꝓcedere ꝑ dicto homicidio. Nec hʒ obſtare ſi diceret̃ ꝙ.d.dn̄s bernard⁹ lʒ ſit cleric⁹ tn̄ nō eſt i ſacris ꝯſtitut⁹: ſʒ ſolū hʒ
59 ꝓmā tōſurā. ¶ Qꝛ rn̄deo †ꝙ cleric⁹ ꝓme tonſure tm̄ gaudet priuilegio clericali q̄ ad forū maxie vt ē tex.ꝛ ibi Jo.an.d. An. ꝛ Abb.in.c.ij.de fo.cōpe.ꝛ archi.ꝛ Joā. an.in.c.null⁹.de ſep.or.in.vj.Jnn.in.c.j. de apoſta.ꝛ in.c.nouit.de iudi.ꝛ Bal.in marg.in ver.cleric⁹.ꝟ.xix.char.in cle.ij. in.§.j.de ſepul.ꝛ hr̄ ꝑ ſcrib.in.c.cū ꝯtingat.de eta.ꝛ quali.ꝛ i.l.generaliter.C.de epi.ꝛ cle.ꝛ lati⁹ ꝑ.d.Lau.calcaneū i ꝯſi. ſuo.lxx.inci.ꝑ dicto nicolao ꝛc.ꝛ in cōſi. ſuo.xij.qd̄ inci.qꝛ a me q̄ſitū ꝛc.i.xix.co. ꝟ.in ꝯtrariū ꝙ imo. Nec ẽt obſt.ſi dicat̃ qd̄ ipſe dn̄s Bernard⁹ ẽt nō iceſſit i habitu ꝛ tōſura: q̄ caſu nō vr̄ ſibi ſuffragari ꝙ ſit cleric⁹ ꝑ ea q̄ habent̃ i.c.j.de cleri.ꝯiug.in.vj.ꝛ in.c.Joānes.eo.ti.i antiq̄s.ꝛ hr̄ in.d.c.ſi iudex laic⁹.in.c.ſi quis ſuadēte.xvij.q.iiij.ꝛ ꝑ Bal.in.d.l.ſi q̄ ꝑ calūniā.ꝛ Bal.ꝛ alij i.l.ij.C.d̄ epi.ꝛ cler.
60 ¶ Qꝛ rn̄deo ꝛ ꝓrio dico iſtud nō eē ita indiſtincte verū ſed ꝑcedēte trina monitiōe: iuxta ea q̄ hn̄r in.c.fi.de vi.ꝛ ho.cle. Et qd̄ hoc nō ꝓcedat indiſtincte.ſ.ꝙ cleric⁹ nō deferēs habitū ꝛ tōſurā nō gaudeat ꝓuilegio clericali pʒ: nā familiares clericoꝝ q̄ nō deferūt habitū nec tōſurā tñ gaudēt priuilegio clericali ꝓpter ꝑſonā ipſoꝝ clericoꝝ ſm doc.in.d.l.ij C.de

epi. ⁊ cle. ⁊ in dictis locis ſupi⁹ alle. quāto forti⁹ ergo ipſi clerici q̄b⁹ eſt datū ſeu ↄceſſum priuilegiū clericale nō debēt il lud pdere ſi nō deferāt habitū: vel tōſu
61 rā ¶ Preterea rñdeo ⁊ alr ⁊ dico† ꝙ lȝ cleric⁹ icedat ſine habitu ⁊ tōſura. ⁊ ſe ēt imiſcēs enormitatib⁹ nō tñ p iſta perdit priuilegiū ſeu lȝ pdat priuilegiū. c. ſi qs ſua dēte diabolo. xvij. q. iiij. ita dixit Joā. an. in. c. ppendim⁹. de ſen. exc. quē refert et ſeqꝛ Soci in ↄſi. ſuo. xij. inci. qm̄ in pñtia rū. i. vij. col. ⁊ idē dicit Spe. i ti. de ſen. ex. in. §. j. ꝟ. ſȝ q̄rꝛ vtrū ⁊c. ⁊ ibi Jo. an. Patet ergo ex iſtis ꝙ dictus. d. Bernardus gaudet priuilegio clericali: ⁊ p ↄñs ñ pōt ↄ eū pcedi p dictū principē nec p ſuos officiales p dicto homicidio dicti ruſtici. Et ſilr nō pōt p eoſdē pcedi ↄ dictos ſocios dicti dñi bernardi p cā iſta ēt poſito ꝙ dicti ſocij nō ſint clerici oēs: vl aliq
62 eoꝝ. † Qm̄ ad hoc vt p iudicē ſecularem nō poſſit ↄ aliqs reos alicuius criminis pcedere ſatis eſt ꝙ vn⁹ ipſoꝝ ſit cleric⁹ qꝛ tūc ne cā ipſa diuidaꝛ ⁊ ne forte ſuper eodē facto diuerſe ſnīe ferantur oēs ſunt remittēdi ad iudicē eccliaſticum. ita multū no. dicit. d. Ant. de prato veteri doctor bononiēſis i. l. j. in fi. ff. q̄ ſen. ſine appel. reſ. qđ dictū ſummis laudib⁹ extollit. d. Maria. ſoci. i. c. ij. l. iiij. char. in. i lī. co. ꝟ. octauo fallit ⁊c. extra de mutu. peti. ⁊ in cōſi. ſuo. xlj. inci. qm̄ in pñtiaꝝ. i. vl. col. in ꝟ. eſt adeo ⁊c. p q̄ dicto plā adduxit marie in. d. c. lī. de quib⁹ ibi p eū: ⁊ illđ dcm̄ etiā refert ⁊ ſeqtur ponēdo pdicta. d. Feli. i. c. placuit. in. v. col. circa inc. extra de preſcri ſȝ vltra do. Feli. dico ꝙ idē tȝ Jo. de imo. in cōſi. ſuo. cxxxix. ici. pſat⁹ ſeru⁹ in. ilī. col. poſt me. ꝟ. q̄nimo ⁊c. p quo faciūt optime dctā p Bal. i. c. j. in vl. col. ꝟ. vlti. extra q̄rꝛ. de ↄtro. feu. apđ pares termi. in vſi. feu. ⁊ p Jaſ. in. l. j. in princ. C. de trāſa. Et faciūt que ego lati⁹ dixi circa illud dictū. d. Ant. de prato veteri in ſing. meo. clxxx. inci. plura ⁊ plura ⁊c. Ex q̄b⁹ oib⁹ pꝫ ꝙ dict⁹ pnceps ſecularis nec ēt ei⁹ officiales nō poſſunt inqrere nec pcedere p dicto homicidio ↄtra dictū. d. bernardū: nec ↄtra dictos ſocios. Scđo ex alia rōne nō pōt dict⁹ pnceps ſeu ei⁹ officiales cōtra dictos. d. bernardū ⁊ ſocios inquirere nec pcedere p dicto homicidio. eo qꝛ dictū homicidiū nō fuit cōmiſſum nec pp̄etratū in territorio vel iuriſdictiōe ſua: ſȝ i territorio ⁊ iuriſditiōe
63 epi Taurinēſis. † Quo ſtāte ſuccedit regula. . fi. ff. de iuriſ. om. iud. ꝙ iuriſditio iudicis ñ extēdiꝛ extra territoriū vl iuriſ ditionē ipſius iudicis. de quo ēt hꝛ in. c. nouit. extra de offi. leg. ⁊ in. c. fi. de cōſti. i vj. ⁊ in. l. iij. ff de offi. pſi. cū ſi. Pro qua facit. c. gaudem⁹ extra đ diuoꝛ. vbi đꝛ nihil ad nos de his q̄ foris ſunt. ⁊ hꝛ in. c. multi. ij. q. j. ⁊ i. c. q̄ ſincera. xlv. di. Et non ob.
64 † ꝙ iſti rōne originis et domicilij ſint ſuppoſiti iuriſditiōi ipſi⁹ principis: qꝛ p hoc tñ nō ſeqꝛ ꝙ poſſint ab eo puniri de eo ꝙ fecerūt extra territoriū ⁊ iuriſditionē ſuā. Et certe ſi vellem⁹ dicere ꝙ ſupiores poſſent punire ſeu inqrere errores ⁊ delicta ↄmiſſa p ſuos ſubditos rōne originis vl domicilij extra territoriū ⁊ iuriſ ditionē ſuā pfecto eēnt nimis occupati: ⁊ hoc ſatis đ ſe pꝫ. Et iđ. ſ. dictis rōnib⁹ dico dictū. d. bernardū ⁊ ſocios nō poſſe moleſtari nec iqetari p. d. homicidio a d. principe vel a ſuis officialib⁹. ¶ Uemio mō ad vltimū dubiū qđ eſt ſi frēs dicti. d. bernardi feciſſent aliquā ↄpoſitionē cū aliquib⁹ pſonis de ſoluēda aliqua quātitate pecunie p dicto maleficio: an ipſe dñs Bernard⁹ ſit obligat⁹ ſoluere talē q̄titatē cū nō habuerint ab eo ſpāle mādatū ad hec faciēdū. In quo breuiter dico ꝙ. d. dñs bernard⁹ nō pōt cogi ad ſoluēdū dictā q̄titatē alicui pmiſſaꝝ: eo qꝛ nemini de iure ↄpetit actio ↄtra eū ad petēdū talē quātitatē cū ipſe nō ſe obligauerit nec pmiſerit illā alicui: nec mandatū dederit alicui ad ſe obligaſi. p dcā q̄titate. Nec ob. ſi dicaꝛ ꝙ ipē dñs Bernardus alias fecit ſuos fratres ei⁹ pcuratores ad lites ⁊ negocia ſua vt apparet ex mādato ſcripto ⁊ rogato p publi
65 cū ⁊ autēticū notariū. ¶ Qꝛ rñdeo ꝙ hoc nō obſtat eo qꝛ ad ſe ↄponēdū trāſigēdū ⁊ obligādū ad aliquā quātitatē non ſufficit gñale mādatū: ſȝ imo reqrꝛ ſpāle mādatū ⁊ expſſuȝ ad hoc. c. q̄ ad agendū. de pcur. i. vj. l. pcurator. ⁊. l. mādato. ff. eo. ti. c. cōtingit. de tranſ. ⁊. c. p tuas. extra de arbi. hꝛ i. l. trāſactiōis. C. đ trāſa.

etiã hẽt p Spe.iti.de arbi.in.§.ſ.in.ṽ.item opponitur. Ex q̃bus oĩb⁹ apparet dictũ d.bernardũ cogi nõ poſſe d iure ad ſol uẽdũ aliquã q̃titatẽ alicui p tranſactio ne vel pmiſſione facta alicui ſup dicto maleficio. ⁊ ita concludo. Laus deo.

Hippolytus de marſilijs.

1 Prouerbiũ eſt q fur ſequit ptãte ⁊ exclamat qñ res vadit per contrarium.
2 Iniuria facta vni affini dr facta toti affi nitati. Iniuria facta vni cõſorti dr facta omnibus conſortibus.ibi.ẽ.
3 Iniuria facta vni de domo dr facta toti conſanguinitati ⁊ toti caſate.
4 Iniuria facta vni vr facta toti generi.
5 Iniuria q̃ fit meo domeſtico mei occa ſione dicitur mihi fieri.
6 Prouocato ſi delinq̃t ignoſcẽdũ eſt ei.
7 Ignoſcendum eſt ei qui prouocatus vo luit vlciſci.
8 Dolorẽ iuſtũ temperare difficillimũ eſt.
9 Si pnocaui te dicto vel facto ad iraʒ: ⁊ tu dicto vel facto mihi iniuriares tu ex hoc mihi condemnari non debes.
10 Si ṽbis iniurioſis prouocaſti me ⁊ ego offendi te cum gladio debeo ſubueniri.
11 Prouocatus ſolo inſultu cũ armis ⁊ ad huc non percuſſus ſi occidit inſultantẽ non tenetur de homicidio.
12 Percutere q̃ incipit drẽ ſemp in culpa.
13 Aggreſſor mortuus ab aggreſſo vr ma gis mortuus a ſeipſo q̃ ab aggreſſo.
14 Scriptũ ẽ in porta p ṽbis ṽba reporta.
15 Par pari referto.
16 Diabolus ſepe ſufflat in mẽte ⁊ in corde hominum ex quo multo ties ſequuntur peſſimi effectus.
17 Promotus intenſo dolore nõ eſt in ple nitudine intellectus.
18 Affines vel conſanguinei nõ reperiunt probibiti a teſtimonio: ergo intelligunt permiſſi.
19 Frater põt eſſe teſtis p fratre ad defen dendum eum a pena.
20 Affinitas repellẽs a teſtimonio dʒ eſſe p lineã aſcẽdẽtẽ vel deſcendentẽ: nõ aũt ſufficit eſſe per lineam trãſuerſalem.
21 Domeſtici illi repelluntur a teſtimonio quibus imperari poteſt.
22 Famulus nõ habẽs ſalarium a dño ad mittitur ad teſtificandum.
23 Familiaris honeſte vite nõ repellitur a teſtimonio.
24 Teſtis inhabilis ſuſtentat ſi concurrat cum teſte habili.
25 Teſtis valde dignus ⁊ teſtis infamis in famia facti plene probant.
26 Pater eſt idone⁹ teſtis p filio qñ dictũ ſuum concordat cum dicto aliorum.
27 Notarij duo ſimul adhibiti ad cõficiẽ dũ inſtrumentũ valet tale inſtrm: licet vnus ipſorũ notariorum ſit officio tabel lionatus priuatus.
28 Notarius licet qs nõ poſſit eſſe in cau ſa ppria ſi tñ teſtes appoſiti in inſtrõ ab ipſo pfecto affirmãt totũ illud qd ↄtine tur inſtro valebit tale inſtrumentum.
29 Numerus ſupplet in teſtibus qd defi cit in fide.
30 Teſtis ſingularis non probat.
31 Teſtes duo quorũ vn⁹ dicit qd teſtator dixit ſeiũ heredẽ inſtituo: alter vero di cit qd teſtator dixit ſeius heres eſto nõ pbant qd teſtator inſtituerit ſeium.

Conſilium.lxviij.

IN nomine matris ſum mi ⁊ oĩpotentis dei amẽ. Uiſa accuſatiõe iniu riarũ inſtituta p nicolaũ de matugliano contra et aduerſus bartholomeũ de recordatis. Et viſis teſtibus aĩs exa minatis p reuerendiſſimũ. d. guberna torẽ boñ.in cã iniuriarũ ↄ dictum nico laũ p iniuria ṽbali facta p eũ ↄ ſocrum ipſi⁹ bartholomei necnõ viſa condẽna tione pecuniaria facta p p̃fatũ reueren diſſimũ.d.gubernatorẽ p dicta iniuria cõtra dictũ nicolaũ ⁊ oĩb⁹ conſideratis.
1 Profecto ⁊ mihi vr aduenilſe tpˢ i quo fur pſequit ptãteʒ ⁊ fortiter exclamat q̃ deberet vti ſilẽtio ⁊ nocẽs pſequitur in nocẽtẽ. Nã ↄſtat ex dictis teſtibus exa minatis in vtroq pceſſu ⁊ ex dicta con dẽnatiõe facta ⁊ ſoluta ↄ dictũ nicolauʒ ipm nicolaũ grauiter ⁊ enormiter offen diſſe ⁊ iniuriaſſe.d. frãciſcã vxoreʒ chri ſtofori de guidotis ſocrũ.d.barth.de re cordatis: q̃ caſu dẽ et vti ſilẽtio ⁊ nõ que

rere dictã enormiſſimã ⁊
grauiſſimã iniuriã reui-
miſcere put q̃rit: ſed forte
volẽs aliq̃ incanto vela-
mẽto abſcõdere ⁊ celare
errorẽ ⁊ iprobitatẽ ſuam
fabricauit ⁊ inſtituit di-
ctã accuſationẽ ↄ.,d.bar
tholo.ſibi forte perſua-
dens indebite ⁊ iniuſte
facere dictũ bartho.con
dẽnari ſm ei9 iniuſtã et
inhoneſtã accuſationẽ
⁊ req̃ſitionẽ. Sʒ vt mihi
indubitãter pſuadeo co
gitatio ſua ⁊ deſiderium
ipſi9 iniuſtũ nõ ſortietur
optatũ finẽ: ſʒ erit fruſta
toria ⁊ vana obſtãte iur
rigore parit ⁊ eq̃tate cuʒ
iudicio meo oĩs iuſtitia
oiſq; eq̃tas ſit i fauorem
d.barto. Dico igitur ve
niẽdo ad rẽ ipſaʒ.d.bar-
tho.abſoluẽdũ eẽ a dctã
accuſatione ⁊ ab oib9 in
ea cõtentis ⁊ dictũ nico
laũ accuſatorẽ cõdẽnan
dũ eẽ i expẽſis tãq̃ iniu-
ſte indebite et temerarie
accuſãs. ¶ Et ad hoc di
cẽdũ moueor ex pluribus
⁊ primo qr ex dicto pceſ
ſu facto ſup dicta accuſa
tiõe: ⁊ etiã ex teſtibus re-
ceptis p.d. gubernatorẽ
⁊ ex ſnia cõdẽnatoria in-
de ſequuta ⁊ ſolnta appa
ret ipſum nicolaũ accu-
ſatoreʒ prio añq̃ eẽt ſibi
factũ vel dictũ q̃cq̃nã in
iuriaſſe.d. frãci. vxorem
chriſtofori de guidonis
ſocrũ.d. Bart. mulierẽʒ
pfecto modeſtiſſimaʒ et
pudiciſſimã q̃ inter mu-
lieres boñ. eſt optime fa
me ↄditiõis ⁊ vite ⁊ mo
rib9 ac honeſtate imbu-
ta vt notiſſimũ ẽ i hac ci
uitate: cui ſummũ nefas

¶ In hac materia pro-uocatiõis vide Alex. in cõſi. cix. incipi. viſo pceſſu. i. ij. col. in. vij. volu.

fuit iniuriã fieri p.d.nico. maxĩe in ſtra-
ta publica corã pplo ⁊ trãſeũtib9: que in
iuria facta dicte.d. frãci. dr facta.d.bar-
tho.pmo pp affinitatẽ quã hʒ cũ.d.dña
frãci. q̃ eſt mr̃ vxoris ſue: ⁊ ſic eſt ſocrus
ſua. ¶ Itẽ et qr habitãt i eadem domo ⁊
viuũt i ſimul: ⁊ ſũt cõtinui cõmenſales: q̃
caſu iniuria facta.d.dñe frãciſce dr eſſe
facta ipſi bartho. rõnib9 p̃dictis: iniu-
2 ria em̃ † facta vni affini dr fctã toti affini
tati: ⁊ iniuria facta vni conſorti dr facta
oib9 cõſortib9. ita pbat tex. ⁊ ibi doc. in
l. lex cornelia. i pnc. ff. de iniur. et voluit
Bar. i. l. cũ ſcimus. C. de agri. ⁊ cẽſi. lib.
xj. ⁊ Alex. i. l. i. §. fin. ff. de iniur. et voluit
Bal. i. l. j. i. ij. col. C. de rap. virgi. vbi di
3 cit † q̃ iniuria facta vni de domo intelli
git eſſe facta toti cõſanguinitati et toti
caſate. ⁊ dicit Bal. i. l. j. C. ſi q̃cũq; p̃dit9
4 prãte † q̃ iniuria facta vni vr̃ facta toti
gñi ſuo ⁊ voluit.d. Philip. deci. i ↄſi. ſuo
clxiij. ici. i cã ⁊c. i. iij. col. ⁊ idẽ dixit Alex.
in. l. ſi finita. i. §. ſi de vectigalib9. i. lviij.
col. ff. de dã. ifec. Et dixit.d. Car. i cle. j. i.
5 xiiij. no. d ↄexceſ. p̃lato. † q̃ iniuria que fit
meo domeſtico mei occaſiõe dr mihi fie
ri. Cũ g̃ dicta iniuria dicat̃. ʒ. dictis re-
ſpectib9 fuiſſe facta dcõ bartholomeo:
g̃ nõ ẽ dõm q̃ ipſe bartholome9 iniuria
tus ⁊ pmo puocat9 a dicto nicolao ali-
quã penã incurrerit ſi dcõ nicolao aliq̃
6 verba forte iniurioſa dixerit. † Oñi igno
ſcẽdũ eſt ei q̃ puocat9 deliq̃t. l. q̃ cuʒ ma
7 ior. in. §. ſi libert9. in. ṽ. † ignoſcẽdum eſt
em̃ ei q̃ puocatus voluit vlciſci ⁊c. ff. de
bo. lib. p quo eſt tex. in cle. j. de homi. et
in. l. ſciẽtiã. in. §. q̃ cũ alr̃. ff. ad. l. aq̃l. et. l.
ij. in pn. ff. de iur. fiſ. ⁊ i. l. j. §. cuʒ arietes.
ff. ſi q̃dru. paupe. fecíſ. dica. cuʒ ſi. Pro q̃
bus facit tex. ſingu. ⁊ multum not. in. l. ſi
adulteriũ cũ inceſtu. i. §. imperatores. ff.
8 de adul. in. ṽ. † difficillimũ eſt iuſtũ dolo
rẽ tpare ⁊c. ⁊ facit. l. gracch9. C. de adul.
Et hãc ptẽtʒ Specu. p illa iura in tit. de
crimine in modũ excep. oppoſi. in. §. in
pmis. in ṽ. ſʒ quare ⁊c. ⁊ idẽ p dicta iura
firmat Pau. de ca. i ↄſi. ſuo. cxcij. inci. in
cã carceratox. i vl. col. ⁊ Bãd. i trac. ſuo
maleficio. ſub rub. de penis reox. in. xx-
iiij. col. i ṽ. pone ẽt q̃ plures hoies ⁊c. et
Old. in ↄſi. ſuo. liij. inci. cõſueuit ⁊c. i vlt.

col.ꝛ in ꝯſi.ſuo.lxx.inci.nũqd ꝛc.in pn-
ci.Et ꝑ hac pte ꝛ opi.facit op.ime not.
verbũ Spec.in tit.de accuſatore. in pria
pte in.§.j.in ṽ.qd ſi vocauit te latronem
9 ꝛc.vbi dicit† ꝙ ſi te ꝓuocaui dicto vel fa
cto ad irã:ꝛ tu dicto vel facto mihi iniu
riaris ꝙ tu non debes ex hoc mihi ꝯdẽ-
nari:qð dictũ refert ꝛ ſeqꝉ.d.Flo.in.d.§.
ſed cũ arietes.in vl.col. in prin. ꝛ Jo. de
ana.in.c.ſignificaſti.el.ij.in vlti. colũ.de
homicidio.ꝛ Ang.i.l.vt vim.ff.de iuſt.ꝛ
iur.ꝛibi Jaſ.circa fi. ꝛ Alexã. in ꝯſi.cxix.
inci.viſo ꝓceſſu ꝛc.in.j.col. in.vij. volu.
Ang.de are.in trac. ſuo maleficio.in ṽ-
bo verba ꝯtumelioſa.in.ij. char. in ver.
qd ſi aliquo dicto vel facto ꝛc. ꝛ dicit.d.
10 Aug.in additionibus† qð ſi cũ ṽbis in-
iurioſis ꝓuocaſti me ꝛ ego non cũ alijs
ṽbis iniurioſis offendi te: ſed cũ gladio
qð eſt forti⁹ qð debeo ſubueniri. Et idẽ
dixit ipſe.d.Aug.de ari.in addi.in eodẽ
trac.Ang.de maleficijs in verbo ꝛ dict⁹
titi⁹ ſe defendẽdo in.iiij.charta. i addi.
inci.tu aũt in hac materia adde qð ideo
vꝛ qð ex ſolis minis ꝛc.ꝑ qb⁹ faciũt ſin-
gularia verba.d.An.in.c.olim.extra de
reſti.ſpoli.relata a.d.Augu. de ari.in.d.
ver.ꝛ dict⁹ titi⁹ ſe defendẽdo i.iij. char.
in vl.addi.circa me.Et faciũt optie plu-
ra ꝛ plura alia q̃ ego in materia iſta cu-
mulaui in practi.mea cãruʒ criminia. in
§.qñ.nu.lxij.ꝑ duas.colũ.ibi ſeq. Et fa-
ciũt ẽt dicta ꝑ Alex.in.l.nõ ſolũ.in.§.ſed
vt ꝓbari.i fi.de oper.no.nũ.quem refert
ꝛ ſeqꝉ.d.Feli.i.c.dilecti filij.in.viij.colũ.
11 extra de excep.vbi dixit† ꝙ ſi ꝓuocatus
ſolo inſultu cũ armis:ꝛ adhuc nõ ꝑcuſ-
ſus ſi occidit inſultãte non tenet de ho-
micidio. Et faciũt i ar. dcã ꝑ Bar.i.l.ſi
ex plagijs in.§. tabernari⁹.ff.ad.l. aqli.
quẽ refert ꝛ ſeqꝉ Ang. de are.i.§. iniuria.
in ſi.ad.l.aql.i.j.colũ.vbi dixerũt ꝙ ſi ꝑ-
cutio ſeañ ꝙ tu ꝑcutias me dum tu es in
actu ꝑcutiẽdi me ꝙ tunc dicor feciſſe ad
meã defenſionẽ qð ẽt voluit ang.i.l.quẽ
admodũ.ff.de inof.teſt.ꝑ q̃ doctrina eſt
tex.in.l.ij.C.ad.l.cor.de ſic. Et hoc ẽt ex
ꝓffe firmat Ang.in.l.j.circa fi.C.vñ vi.et
ang.de are.in trac.malefi.in ṽ. ꝛ dictus
titi⁹ ſe defendẽdo.in.j.char.in vl.ṽ.cir-
ca me.vbi allꝫat bar.i.d.§.tabernari⁹. et

bal.in.l.j.C.vñ vi. Et idẽ dixit.d.Alexã-
in cõſi.ſuo.cccxxiij.ſm or.meũ.inci.i ca
ſu ꝓdicto.in.iij.col.ṽ.circa ſcðm ꝛc. de q̃
lati⁹ dixi in.l.pe.in.iij.ꝛ.iiij.col.ff.ð qð.
Et facit ẽt qð dixit Bal.in.d.l.ſi ex pla-
12 gijs.in.d.§.tabernari⁹. vbi inqt† qð ille
dicitꝛ ſemꝑ eẽ i culpa q̃ icipit ꝑcutere.Et
ſic dꝛ eſſe in culpa q̃ ꝑmo incipit aliũ in-
iuriari:ꝛ ſi poſtea eſt iniuriat⁹ a tali prio
iniuriato vꝛ magis iniuriat⁹ a ſeipſo ꝙ
ab ipo iniuriato.arg ei⁹ qð dixit Abb.i
c.clerici.el.j.poſt ꝓn.ðvi.ꝛ ho.cle.vbi di
13 xit† qð ſi aggreſſor eſt mortu⁹ ab aggreſ
ſo vꝛ magis mortu⁹ a ſeipſo ꝙ ab aggreſ
ſo.Nõ in ꝓpoſito cũ clare ꝛ lucide ap-
pareat ꝙ dict⁹ Nicola⁹ fuit prim⁹ q̃ iu
riã dixit di cte dñe Frãciſce ꝛ ꝑ ꝯñs dcõ
bartholomeo:vt.ſ.dixi ſi poſtea ꝑ dcã
iniuria ṽbali reportauit iniuriã ṽbaleʒ
minorẽ ꝙ ipſe intulerit dʒ hoc tolerare ꝛ
patiẽter ferre cũ iura ꝑmittãt vim vi re-
pellere:ꝑ quo facit carmẽ illud vulgatũ
14 veʒ.† Scriptũ eſt in porta ꝑ ṽbis verba
reporta. Et facit illud catonis veʒ. Tu
quoq; fac ſimile. Et ſiꝉr facit illð vulga-
15 tum veʒ † par pari referto ꝛc. ꝛ facit.l.
vt vim.ff.de iuſti.ꝛ iur. cũ ſi. Et vere hõ
noui vllo vnꝙ tpe aliquẽ virũ ſani capi
tis q̃ toleraret iniuriaʒ factã alicui ꝓbe
mulieri ſibi ꝯiũcte vt i caſu nrõ q̃ obmu
teſceret ꝛ nõ repelleret talẽ iniuria ſalteʒ
ṽbis. Et ꝑfecto res bñ iceſſit dcõ Nico
lao hñdo ſolũmõ ab ipo bartholomeo
ṽba ꝑ ṽbis. Et cognoſco infinitos ꝛ in-
nũerabiles hoies q̃ laceſſiti talꝛ ab ipo
nicolao iniuriãte dictã do. frãciſcã ꝛ iter
al's iiurias appellãte eã meretricẽ vt fe-
ci .d.nicola⁹ i ſtrata publica non dediſ-
ſent ſibi ṽba iurioſa: ſʒ cũ vulneraſſent
vꝉ occidiſſent ꝛ ſi paſſi eẽnt talẽ iniuriã
ꝛ hoc viſuʒ ẽ plurib⁹ vicib⁹ i Jtalia ꝛ ma
xiẽ i hac ciuitate ẽt ex minori iniuria:ꝛ qñ
caſ⁹ euenit al's hic bononie oẽs vno ore
dicebãt ꝙ ꝓbe fecerat talis occidendo
talꝛ iniuriãtẽ mulieres alienas ꝓbiſſi-
mas ꝛ honeſtiſſimas vt ẽ dcã do.frãciſ.
Quilibʒ ꝑfecto prudẽs hõ magis vellet
ꝑcuti in ei⁹ ꝑſona quã ꝙ deturpat⁹ eẽt
honor ſuaꝝ mulieꝝ:ꝛ vnuſq;ſq; de ſeipo
faciat cõiecturã. Sileat ergo dictus Ni
colaus ꝛ agat immenſas grãs altiſſimo

Deo cū p tali enormiſſima ⁊ grauiſſima
iniuria non reportauerit niſi ꝟba leuia:
16 ⁊ vt dixi nō q̄rat hāc rē reminiſceret† qm̄
diabol⁹ ſepi⁹ ſufflat in mente ⁊ in corde
hoīʒ ex quo multoties ſequunt̄ peſſimi
effectus: ⁊ hoc volo dixiſſe ad euitandū
ſcādala. Dico igit̄ redeūdo ad pncipa-
le ꝓpoſitū φ dato ſine veri p̄iudicio qd
dict⁹ Bartholome⁹ dixiſſet dicto nico
lao ꝟba contēta in dicta accuſatio. non
eſt aliqualiter condēnādus cū vt .ſ. dixi
vim vi repellere licet. ¶ Itē q2 fuit pro-
uocatus ⁊ ꝓuocat⁹ excuſat̄ de eo qd fa-
cit vt .ſ. dixi ⁊ difficillimū eſt iuſtū dolo-
rē tēperare vt dicit text. in. d. l. ſi adulte-
riū cum inceſtu. in. §. imperatores. ff. de
17 adul. Et facit. † Nā hō inteſo dolore ꝓ
motus nō eſt in plenitudine intellect⁹:
ita dixit Bal. i. c. j. §. j. in fi. de pa. iu. fir.
in vſi. feu. Et facit tex i. c. ſi quē penitue-
rit. in. §. notandū. ij. q. iij. vbi dicit tex. φ
incōſult⁹ calor vicio caret qd ēt dixit gl.
in. c. dudū. in ꝟbo calore. de cōuer. cōiu-
ga. ¶ Reſtat ſolū r̄ſidere aliqb⁹ oppoſi
tiōib⁹ factis teſtib⁹ examinatis p dcm̄
Bartholomeū ad q̄ me ꝯuerto. Et dico
qd nō obſt. illd qd dicit ip̄e Nicola⁹ vel
agētes ꝓ reo vcʒ qd aliq ex dict] teſtib⁹
ſunt affines ⁊ domeſtici ipſi⁹ bartholo
mei. ⁊ ſic nō ꝓbant r̄ſideo hoc non eſſe
verū indiſtincte qd affines nō admittā-
18 tur teſtimoniū ꝓ affine. † Nam ex hoc
qd ſint affines vel cōſanguinei nō repe
riunt̄ ꝓhibiti a teſtimonio: ḡ intelligun
tur permiſſi vt in. l. j. §. j. de teſti. ⁊ not.
in. l. parentes. C. e. ita dixit Joā. de ana.
in ꝯſi. ſuo. liij. incip. in cā iſta ⁊c. Et id di-
19 xit Bal. in. d. l. parētes. † φ ēt frater pōt
eſſe teſtis ꝓ fratre ad defendēdū cū a pe
na: quē refert ⁊ ſequit̄ Alexā. in cōſil. ſuo
ccxj. inci. viſis ⁊ diſcuſſis ⁊c. in vlt. co. in
20 ij. vo. ¶ † Preterea affinitas repellēs a
teſtimonio dʒ eſſe p lineā aſcēdētē vl de
ſcēdētē: nō aūt ſufficit eē p lineā trāſuer-
ſalē. ita no. dixit Inn. ⁊ Jo. an. i. c. nōnul
li. de reſcrip. qd dcm̄ ꝓ not. refert ⁊ ſeqt̄
Ang. i ꝯſ. ſuo. cxciiij. inci. viſis ꝓceſſib⁹.
in. ij. co. qd dcm̄ refert ⁊ ſeqt̄ ēt. d. Jaſ. i re
pe. l. admonēdi. in. lxxv. col. poſt me. de
iureiu. de q̄ dixi i ſing. meo. cxxxiij. ici. af
finitas ⁊c. Nec ob. etiā domeſticitas al-
legata de vno ex dict] teſtib⁹ ꝓductis ꝓ
dicto bartholomeo: q2 dato φ eēt dome
ſtic⁹: tñ p hoc nō repellit̄ idiſtincte cū ha
21 beam⁹ † φ illi domeſtici tantū repellan-
tur a teſtimonio qbus imperari pōt vt di-
xit Inn. i. c. i lr̄is. extra d teſti. ⁊ i. c. vēiēs.
eo. tit. ⁊ Bal. in marg. ſua. in ꝟbo teſtis.
in. ij. co. ⁊ Alex. in. l. vir mulieri. ff. de do.
inter vi. ⁊ vx. Pro qb⁹ faciūt dcā p Spe.
in ti. de teſte. in. §. j. ꝟ. ſed de q̄ mercena-
22 rio. vbi dixit † famul⁹ nō hn̄s ſalariū a
dn̄o admittit̄ ad teſtificādū in cā dn̄i: qd
dictū refert ⁊ ſequit̄ Lud. ro. in cōſi. ſuo
ccccxx. ici. ꝓpoſita qō ⁊c. ꝓ qb⁹ faciūt di
cta p. d. Feli. in. c. cū a nobis. i vj. col. cir-
23 ca. fi. d teſti. ¶ † Itē caſu quo familiares
⁊ domeſtici repellāt̄ a teſtimonio nō hʒ
locū i familiarib⁹ ⁊ domeſticis honeſte
vite vt eſt in caſu nr̄o. ita dixit Inn. in. c.
in lr̄is. extra de teſti. ⁊ Bal. i. l. ij. C. de te
ſti. ⁊ Lud. ro. in. d. ꝯſi. ſuo. ccccxx. de quo
dixi i ſing. meo. v. inci. r̄la eſt. ⁊ facit opti
me gl. no. in. l. titio fund⁹. ff. de ꝯdi. ⁊ de-
mō. de quo dixi plura i . l. j. i. §. ad qōnē.
in. ij. col. de qō. ¶ † Preterea dato ſʒ non
cōceſſo φ p̄dicti teſtes eēnt affines ⁊ do
meſtici tali affinitate ⁊ domeſticitate q̄
eos repelleret: tñ ēt in caſu iſto tales te-
ſtes plene ꝓbarent. Et hoc pʒ eo q2 aliq
ſunt teſtes examinati in fauorem dicti
Barth. q̄ nō ſunt nec affines nec dome
ſtici dicti Bartholo. ſʒ ſunt oī exceptio
ne maiores vt eſt leonell⁹ ſtipēdiari⁹ in
palatio dn̄oꝝ ancianoꝝ ⁊ Uincēti⁹ dn̄i
ci maſtellarū q̄ caſu dicti teſtes aliq ex
cā inhabiles plene ꝓbāt cū in iure cau-
24 tū ſit † qd teſtis inhabilis ſuſtētat̄ ⁊ va-
lidat̄ ſi ꝯcurrat cū teſte habili: q2 integra
fides vni⁹ ſupplet defectū alteri⁹ ſʒ bar.
⁊ Ang i. l. ſi qs ex argētarijs. §. j. ff. de ede.
25 vbi dicūt † φ teſtis valde dign⁹ ⁊ teſtis in
famis i famia fcī plene ꝓbāt: q2 integra
fides vni⁹ ſupplet defectū alteri⁹ φ ēt di
xit Bal. i. l. ſ. i. iij. co. C. de teſta. ⁊ Sal. i. l.
in bōe fidei. i. xv. col. C. de reb. cre. ⁊ Lu.
ro. in ꝯſi. ſuo. ccxc. inci. in caſu ⁊c. in fi. et
idē voluit Soci. in ꝯſi. ſuo. cxxx. inc. viſa
cōtinētia ⁊c. in vl. col. ⁊. d. Nell⁹ in trac.
bānitoꝝ. i. j. pte. iij. tp̄is. in. xvj. q. Pro q̄
facit qd voluit Ang. in ꝯſi. ſuo. j. vbi di-
26 xit † qd pr̄ eſt idone⁹ teſtis ꝓ filio qñ di

ctum ſuũ cõcordat cũ dicto aliorũ.⁊ idẽ voluit Pan.de ca.i cõſi.ſuo.xciij.inci.nõ ſequendo ⁊c.i fi.⁊ in cõſi.cxl.inci.ad bene examinãdũ ⁊c in prin.⁊ Lu.ro.i cõſi.ſuo cccclxxxvj.inci.i caſu ⁊.d.Alex.in cõſ.ſuo lvj.ici viſo pceſſu.i vlt.co.i.ij.vol.⁊ in cõſi.xxliij.inci.animaduerſis his ⁊c.in.vij.col.in eo.volu.⁊ idẽ vr velle in cõſil.ſuo ccxxf.inci.viſa facti narratione.in.v.col. Et hãc partẽ etiã tẽ Barba.in.c.teſtimoniũ.in.v.char.in repe.extra d teſt.Et facit etiã qd voluit bal.in.l.iperator.la.j.ff. de ſta.hoĩz.i.iij.co.⁊.nota ẽt q vtilis per
27 ſona vbi dr q ſi duo notarij eẽnt ſimul adhibiti ad cõficiẽdũ vnũ inſtr̃m ⁊ vn9 ipſoꝝ eẽt puatus offõ tabellionatus ali9 vero eſſet notari9 autenticus q nihilominus valeret tale inſtr̃m ꝑpter illũ notariũ q̃ eſt autentic9: qd dcm̃ refert ⁊ ſequit Barba.i repe.rubr.de fide iſtru.in vlt.col.vbi dicit hoc ẽt voluiſſe bal.i.d.l. ſi q̃s ex argẽtarijs.i.§.cogerent.Et hoc ẽt expreſſe firmat Pet.d anch.i cõſi.ſuo. ccuij.ici.pus de virib9 poſt prin.Pro q̃bus fa.dcm̃ Sal.i.l.j.C.d his q̃ ſibi aſcri.
28 i teſt.vbi infert ex v̾bis ſuis† qd lz i cã ꝓpria q̃s nõ poſſit ẽẽ notari9 ⁊ tale inſtr̃m nõ faci.ãtdem ſi tn teſtes appõnti i tali iſtrõ dñt ⁊ affirmãt totũ illud qd dicit illud inſtr̃m q tale inſtr̃m ſuſtẽtabit̃ qd eſt no.Et faciũt ẽt alia plura ⁊ plura iura ⁊ doctrine q̃ cumulaui i.l.de minore.in.§. tormẽta.i ij.⁊.iiij.co.ff.de qõ.q̃ breuitatis cã nõ refero.Cũ ergo in caſu nr̃o habeamus aliquẽ teſtẽ oi exceptiõe maiorẽ ergo alij teſtes pducti ſup eiſdẽ capitulis ꝯipſũ bartholomeũ plene pbabũt ẽt ſi daret̃ aliq̃ inhabilitas i aliquib9 ex dictis teſtib9.Cõcurrit ꝑterea ad cõfirma-
29 tionẽ ꝑdictoꝝ.† Nã i teſtib9 q deficit in fide ſuplet numer9.ita dixit gloſ.in.l.iij. in verbo numerus.ff.d te.t.⁊ Jo.de imo. in.l.q̃ teſtõ.i prin.ff.de teſt.⁊ alex.i cõſ.ſuo xlvij.ic.abũde.i.j.co.i.ij.vo.⁊ ibi i cõſ.lxj. inci.viſo pceſſu.i vlti.col.⁊ i cõſi.ccxſ.ici. viſis ⁊ diſcuſſis.i vl.col.⁊ in cõſi.lxxviij. inci.in cã ⁊ lite.i.iij.col.i.j.vo.⁊ ibi in cõſi. v.inci.i cã inquiſitiõis.i.iij.char.i.j.co.⁊ Jo.an.in addi.Spe.iti.de noto.cric.§.fama.i addi.icip.allegatis.⁊ Alex.i conſi. cxlix.inci.viſo pceſſu.i.ij.col.i.v.vol.⁊

in eodẽ vo.in cõſi.clxxx.incip.in cã ⁊ lite. in vl.co.⁊.d.Feli.i.c.teſtimoniũ.i.ij.col.in fi.de teſti.⁊ Soci.in conſi.liiij.incip.viſis teſtib9 ⁊c.in.j.col.i.ij.vo.⁊.d.Phi.deci. in conſi.cxxxiij.inci.viſo ⁊c.in.iiij.col.i fi. de q̃ ẽt p Jo.d ana.⁊ ibi latius i addi.in cõſi.lij.incipiẽ.i cã iſta ⁊c.⁊ dixi in repe. mea rub.C.de pba.in.lxiij.co.Modo in caſu iſto poſito caſu qd aliq̃ teſtes dicti bertholomei hẽnt aliquaz ihabilitatẽ tñ pbabũt:q2 numer9 ſuppleuit.Et tãto magis pcederet q2 teſtes cõcordãt cũ teſtibus examinatis p reuerẽ.dñz guberna torẽ ꝯtra.d.nicolaũ circa iniuriã p eũ factã dicte.d.franciſce.d guidotis mr̃i vxoris Bertholomei ⁊c.¶ Ulteri9 pabſolutione neceſſaria dci bartholomei dico ꝯſiderãdũ eſſe q cõtenta i dicta accuſatione nõ ſũt pbata p.d.nicolaũ accuſatorẽ q̃ caſu ſuccedit regula illa vulgata q actore nõ pbãte re9 dz abſolui.l.q̃ accuſare.C.de eden.c.vt nr̃m.vt eccle.benefi. cũ ſimultis ſi.Et q nõ ſint pbata euidẽter apparet ex iſpectiõe teſtũ examiatoꝝ in fauorẽ dci nicolai ſeu curie.Nã in totũ examiati ſunt p eo ſeptẽ teſtes q̃rũ duo tm̃ deponũt d aſſerta iniuria illata dcõ nicolao vcz aloyſi9 ſpagnol9 ⁊ michael veludari9.alij aũt q̃nq nihil deponũt
30 de dcã iniuria: † lz ꝑdicti duo teſtes deponẽtes de dcã aſſerta iniuria ſunt ſingulares vt ſtatim oñdã ergo nõ pbant. c.bone.de elec.c.cũ dilectus.eo.titu.c.lz cãm.⁊ ibi p oẽs ſcribẽtes.de pba.c.licet vniuerſis.de teſt.l.ob carmen.§.fin.ff.de teſt.l.q̃ falſa vel varia.eo.tit.cum ſimili. Qd aũt ſint ſingulares patet.Nam dict9 aloyſi9 dicit quod dict9 Bartholome9 dixit dicto nicolao poltrõ capelazo io tene impagaro ⁊c.Dict9 autẽ michael dicit q dictus batholomeus dixit eidem nicolao:vcz gratian capelazo poltrõ al deſpecto d dio io tene impagaro ⁊c.Et ſic apparet manifeſte de varietate ⁊ ſingularite dictoꝝ teſtiũ merito nõ pbant maxime cũ hic tractetur de probãdo preciſe verba que dicuntur fuiſſe prolata a dicto bartholomeo cõtra dictũ nicolaũ. arg.eorum q̃ habent̃ i.c.nihil.de verb.
31 ſigni.vbi.d.An.⁊ Abb.dicũt † qd ſi duo teſtes fuerũt pducti ad probandũ qd ti-

tius inſtituit ſeium heredē: ⁊ vnus dicit ſcio qđ audiui qđ teſtator dixit ſeium heredē inſtituo alius vero teſtis dixit ꝙ teſtator dixit ſeius heres ſit ꝙ de facto determinatū fuit qđ tales teſtes eſſent ꝯtrarij vel ſingulares ⁊ nō ꝓbarēt qꝛ recitabāt verba ab alio prolata ideo debebant concordare precise in verbis qđ ꝑfecto eſt multū no. in caſu nr̃o in quo ſimiliter tractat̃ de ꝓbandis verbis a dicto bartholomeo prolatis: ⁊ idem in ſimili dixit Bald. in. c. bone el. }. in. iij. col. verſi. amplius not. de electione. de q̃ etiā Alexan. in ꝯſil. ſuo. cl. incip in cā ⁊ lite. in. ij. colū. in. v. vo. ⁊ in cōſi. cliij. inci. viſis narratis in. iij. col. in eo. vo. ⁊ per eundem in. l. §. fi. ff. de ver. ob. ⁊ per do. Phi. deci. in conſi. clxiij. inci. in cā matrimoniali. in. x. co. vo. decimoquinto ⁊c. Ex iſtis itaq; conſtat pluribꝰ iuribꝰ ⁊ rōnibus dictū bartholomeū tā de equitate quam ex iuris rigore eſſe abſoluendū a dicta accuſatione ⁊ ab omnibꝰ in ea cōtētis: ⁊ ita ſlendū cōcludo. Laus deo clementiſſimo.

Hippolytus de Marſilijs.

1 ☞ Pena eſt cōmenſuranda delicto.
2 Incertitudine ſtante nullus inquiſitorū debet condemnari.
3 Melius eſt nocentē abſoluere quā innocentem condemnare.
4 Delinquentes ⁊ auxiliantes nō puniuntur pari pena ibi remiſſiue.
5 Principalis delinquēs ſi nō apparet cōtra auxiliantē inquiri non poteſt.
6 Incertitudo principalis delinquētis infert in acceſſorio impotētiā procedendi.
7 Auxiliū ad hoc vt q̃s de auxilio puniri poſſit neceſſe eſt qđ ad maleficiū ꝯmittēdū principaliter fuerit coadunatus.
8 Rixator cū ſcio ſi eius frater ſuperueniat ⁊ ſeium occidat ꝓpter hoc rixator nō debebit puniri nec de morte nec de auxilio
9 Teſtis q̄ſi contrariat̃ ſibi nihil ꝓbat nec reducit̃ ad concordiam.
10 Indicia debent eſſe clara in genere ſuo ſicut probationes in genere ſuo.
11 Ratio eſt eadē de toto quo ad totū: que eſt de parte quo ad partem.
12 Oblitio epiſtole reſert inteſtibus: quod intellige in factis antiquis. vt. j.
13 Oblitio i notario i factꝭ lōginq̄s ꝓſumit̃.
14 Indicia q̄ ſint ſufficientia licet relinquatur arbitrio iudicis: tñ tale arbitrium regulari debet ſ͠m regulas iuris cōis.
15 Arbitrio iudicis lꝫ aliq̄d cōmiſſū ſit: iudex tñ tenetur ſeruare equitatem.

Conſilium. lxix.

Summi dei eiuſq; glorioſiſſime genitricis inuocato p̄ſidio ⁊c. Nō video quō nec qua rōne nec quibꝰ mediis condemnari poſſint Neſtor filius Petri de Guidotis. Baſtianus ⁊ Androcius de Androcijs Maſonus. q. Toni ſegurani et Thomas de androcijs vulgariter nuncupatus el duca. Ex inquiſitione contra eos formata per magnificum dominum auditorem Reuerendiſſimi. d. gubernatoris bone. Cū ex pluribus neceſſario ſequi dꝫ ſn̄ia abſolutoria non dico ex ſolemnitatibus omiſſis in ꝓcedēdo que omiſſe oñdi poſſent mille modis: ſed dico ex meritis ipſius cauſe. Et quod hoc ſit verū oſtēdo: nā dicit̃ in inquiſitione contra eos formata qđ dicti inquiſiti de anno in p̄ſenti circa ꝑncipiū mēſis octobris ipſi inquiſiti doloſe ⁊c. inſultarunt Martinū Thome de monetis ⁊ eidē intulerunt. xiiij. vulnera ⁊c. Tunc ego dico quod dato ſine veritatis preiudicio qđ dicti inquiſiti confeſſi fuiſſent dictā inquiſitionem ⁊ oīa in ea contenta fuiſſe ⁊ eſſe vera vel talia vt continetur in dicta inquiſitione eſſent probata plene per teſtes omni exceptione maiores: attñ etiā tali caſu de iure nulla poſſet ſequi condēnatio ⁊ hoc ſtāte incertitudine dictorum vulnerū ⁊ cōtentorū in dicta inquiſitione. Nā in ea nō dicit̃ quis intulerit particulariter dicta vulnera: ⁊ ſic non dicit quis vulnerauit in capite: quis in brachijs: quis in corpore: ⁊ quis in tibijs vel in alijs locis: nec quot vulnera ex predictis vnuſquiſq; ipſorū intulerit: ex quo de iure non poteſt ſequi iuſta ſn̄ia cōdēnatoria nec ꝯ eos oēs nec contra aliquē ipſorum. Nam clarū eſt tam ex lege humana vel diuina ſeu ſtatutaria † ꝙ pena eſt

cōmenſurāda delicto:nec quis debet in
plus condemnari ꝙ deliquerit.tex.eſt in
aut.oēs peregrini.C.cōia de ſucceſſio.l.
).in.§.ſed ſi.ff.de abigeis.§.ſi quis autē
per donationē.in aut.de non alie.c.que
ſuit.extra de his que fiunt a maio.parte
capi.c.felicis in.§.ceterū de penis in.vſ.
¶ Sed cū nō appareat quis intulerit di-
cta vulnera ⁊ quot intulerit vnuſquiſqꝫ
ipſoꝝ inqſitorū neſcio videre quomodo
debite ⁊ iuſte dictus magnificus.d.audi-
tor poterit dictos inquiſitos iuridice cō-
dēnare. Nam poſſet eſſe qđ vnus pluſqꝫ
alius dictorū inquiſitoꝝ intuliſſet vulne
ra ⁊ eſt quodāmodo impoſſibile vt expe
riencia rerum magiſtra docet qđ oēs di-
cti inquiſiti pariter ad vnguē intuliſſent
dicta vulnera. ¶ Et id nō poſſet de iure
vn⁹ ipſoꝝ inquiſitorū cōdēnari ꝓ oībus
dictis vulnerib⁹ q2 nō eſt veriſimile ꝙ ſi
fuerint quinqꝫ in rixa vt dicit inquiſitio
quod vn⁹ ſolus intulerit dicta vulnera.
2 † Nec debēt oēs ꝯdēnari q2 incertum eſt
quot ⁊ q̄lia vulnera q̄ſqꝫ dederit:vt dixi.
¶ Et ideo ne maior ſit pena ꝙ delictum
de iure ſtāte tali incertitudine nemo po
3 terit cōdēnari ex regula vulgata † quod
melius eſt nocentē abſoluere ꝙ innocen
tem cōdemnare.l abſentem.ff.de penis.
¶ Nec predictis obſtat ſi mihi dicatˀ qđ
iſta incertitudo nō hꝫ obſtare quin oēs
dicti inqſiti nō debeant ⁊ poſſint de iure
cōdēnari eo q2 oēs fuerunt in rixa ⁊ alīq
intulerunt plura vulnera:alīq pauciora
attñ oēs tenentˀ ꝓ oīb⁹ vulneribus:eo q2
illi q̄ minora intulerūt vulnera:attamen
preſtiterunt auxiliū cooperatiuū oībus
vulnerib⁹ illatis in pſonam dicti Mar-
tini:⁊ vulnerantes ⁊ auxiliū preſtantes
pari pena afficiūtur vt in iuribus vulga-
ribus:ergo pariter omnes debēt puniri.
4 ¶ Qr reſpōdeo primo negādo hoc † qđ
delinquētes ⁊ auxiliū preſtantes pari pe
na puniantˀ vt oſtendi late ſatis iudicio
meo in.l.eiuſdem.in.l.ſ.⁊ ſecunda col.et
in.l.fi.in.x.col.ff.de ſicar. ¶ Secundo di
co quod in caſu noſtro nemo pōt puniri
nec tāꝙ auxiliator nec tāꝙ principalis.
¶ Nā nullus in dicta inquiſitiōe aſſeritˀ
nec nominatˀ ꝓ principali nec alibi quo-
quo modo apparet:q̄ caſu ſi nō apparet
5 de principali delinquēte. † Neſcio quo
modo poſſit apparere de auxiliatore:cū
auxiliū ſit qđdā acceſſoriū ⁊ dependēs a
principali nec poſſit eſſe auxiliās niſi ſit
ille cui auxiliētˀ. Et hoc ſatis ptꝫ ad ſenſuꝫ
iō aliter nō inſiſto. ¶ Et nō pōt aliquis
puniri de auxilio preſtito maleficio niſi
cōſtet de principali delinquēte. Ita dixit
Pe.de anc.i cōſi.ſuo.ccxvij.inci.nos Bar
tholome⁹ ⁊c.in fi.verbis vbi dicit ꝙ qñ
appet in facto oēs fuiſſe in rixa pariter ⁊
oēs fuiſſe pariter ꝑncipales tūc oēs ꝓut
deliquerūt ſunt puniēdi:q2 neſcitˀ tūc qs
fuerit ꝑncipalis delinquēs:⁊ quis fuerit
auxiliator:⁊ tūc merito nemo poterit pu
niri de auxilio:ſꝫ ſecus qñ hoc ſciretˀ ſm
eū q̄ ad hoc allegat Bar.in.l.ſi is q̄ in.§.
initium.ff.de furtis.qđ etiā voluit Bal.
in cōſi.ſuo.ccxxix.incip.verba inqſitiōis
in vltima col.in.iij.volumi.⁊ dñs Alex.
in.l.ſi duo patroni.in ꝑnc.in ver.in gl.in
vbo alteri ⁊c.ff.de iureiuran. Et ratio nō
allegat ipſe Pe.de anchar.in.d.cōſilio
6 vꝫ q2 dicta incertitudo principalis de-
linquētis infert in acceſſorio impotentiā
ꝓcedēdi ⁊ p cōſequēs nullitatem ſi ꝓce
datˀ.de q̄ etiā dixi in.l.nihil intereſt in.ij.
co.ff.de ſicariis. ¶ Dico etiaꝫ vnū qđ eſt
forti⁹:vꝫ qđ etiā ſi ipſi inquiſiti faterentur
ꝯtenta in inquiſitiōe etiā tunc nō poſ
ſent puniri de auxilio. ¶ Nō eſt quia ad
hoc vt aliqui puniantˀ de auxilio neceſſe
7 eſt † qđ ad maleficiū illud cōmittendum
fuerint principaliter coadunati vt hr̄ in
in.l.tertia.in.§.homines.ff.vi bono rā-
pto. Ita dixit Pe.de an.in.d.cōſi.ccxl.
circa finem. ¶ Et idem tꝫ Bal.in.l.data
opera.in pe.col.C.q̄ accuſa.non pñt.vbi
not.dixit qđ ſi titius rixabatur cum ſeio
⁊ ſuperuenit frater ſeij ⁊ interficit titium
8 pp illā rixam † qđ ipſe ſeius nō debebit
puniri nec de morte nec de auxilio nec
etiā tanꝙ aſtans maleficio:qđ dictum ꝓ
valde nota.refert ⁊ ſequitˀ domi. Alex. an.
in.l.fin.in.ix.verſi.ff.de ſicar.de quo ego
etiaꝫ dixi in dicta.l.nihil intereſt.in ter-
tia.col.ff.de ſicar. ¶ Cū ergo in caſu no-
ſtro nō ſit ꝓbatum ꝙ dicti inquiſiti fue-
rint principaliter coadunati vt committe-
rent illud maleficiū:ergo ſequitˀ qđ ne-
mo poterit puniri nec tāꝙ ꝑncipalis:nec

tanq̄ auxiliator. ¶ Nec obſtat ſi dicatur
ergo hoc modo illud maleficiū dꝫ rema
nere impunitū ꝯ. l. ita vulneratus. ff. ad. l.
aquil. ꝛ. c. vt fame. de ſenten. excommu.
¶ Ad rñdeo qḋ melius eſt vt remaneat
impunitū q̄ aliquē indebite cōdēnare vt
in. d. l. abſentem. ff. de penis. nec poterit
offenſus vel vulneratus de iure nec de iu
dice cōqueri ſꝫ magis de ſorte ſua qm̄ nō
ſibi deficit ius: ſed probatio iuxta. l. duo
ſunt titij. ff. de teſtamen. ¶ Nec obſtat ſi
dicat̄ quod ipſe dñs auditor inquirēs hꝫ
indicia ꝯ ipſos inquiſitos ꝗ ꝯmiſerint cō
tenta in inquiſitiōe qꝛ hꝫ teſtes duos de
eoꝝ cōfeſſiōe ergo. ¶ Quia rñdeo ꝗ nō
eſt opus aliquib⁹ teſtibus: qꝛ vt dixi etiā
ſi adeſſent plene ꝓbationes ꝛ qḋ fortius
eſt ſpōtanea cōfeſſio ipoꝝ inquiſitoꝝ at-
tn̄ adhuc nō poſſent cōdēnari nec puni-
ri vt dixi per rōnes ſuperius adductas.
¶ Praeterea dico qḋ illi teſtes nihil peni
tus ꝓbāt duabus rōnibus. Primo qꝛ nō
in vnum: ſed vt ita dixerim in mille ſunt
ſingulares varij ꝛ diſcordantes ad inui-
cē: ꝛ iſta eſt queſtio facti que poteſt ocula
ta fide percipi ex inſpectiōe ipſorū teſtiū.
¶ Et qḋ peius eſt vnus ipoꝝ contrariat̄
parti ſcꝫ iudici inquirenti: nam iudex in
ſua inquiſitiōe dicit quod dicti inquiſiti
cōmiſerūt dictū maleficiū de menſe octo
bris circa ꝑncipiū ipſius mēſis: ipſe autē
ſecundus teſtis dicit ꝗ ipſi inquiſiti vel
aliq̇ ex eis ꝯfeſſi fuerunt feciſſe dictū ma
leficiū de mēſe ſeptēb. qḋ clare cōſtat cū
ipſe teſtis deponat die. xvij. octo. et dixit
qḋ ſūt tres ebdomade ꝗ dci iq̇ſiti ꝯfeſſi
fuerūt ſe feciſſe illud maleficium: ꝛ ſic eſt
neceſſe velimus nolimus ꝗ intelligam⁹
hoc fuiſſe die. xxvij. ſeptemb. ergo nihil
9 operant̄ dicti teſtes: † nā qñ teſtis ꝯtrariat̄
pti nihil probat nec reducit̄ ad ꝯcordiā.
ita dixit Inn. i. c. cū cōtingat. de off. dele.
d. Ant. in. c. cū tu. ꝛ i. c. i nr̄a. de teſti. bal. i
c. lꝫ cām. de ꝓba. ꝛ Ang. de are. i trac. ma
le. i ꝟ. falſario. iiij. char. i ꝟ. qd ſi ſut. ꝛc. Et
iſtud tāto magis dꝫ ꝓcedere in caſu nr̄o
qꝛ i crialib⁹ ꝛ penalib⁹ ꝓbatiōes debēt
eſſe luce clariores. l. fi. C. de ꝓba. ¶ Nec
ob. ſi dicat̄ ꝗ hic ſum⁹ in indicijs ꝛ nō in
ꝓbōnib⁹: ergo nō req̇rit̄ tanta claritas
10 ſicut in ꝓbatiōib⁹. ¶ Ad rñdeo † ꝗ i cāis

criminalib⁹ ita dñt eſſe indicia clara in
genere ſuo ſicut ꝓbationes in gñe ſuo.
ita dixit bal. i ꝯſ. ſuo. ccxxix. ici. ꝟba inq̇-
ſitiōis. in. ij. co. i. iij. vo. ꝑ q̇ facit in ar. re-
11 gula illa: vcꝫ † ꝗ eadē eſt rō de toto quo
ad totū q̇ eſt de pte quo ad ptē. iuxta. l. q̇
de tota. ff. de rei vēdica. ¶ Nec ob. illud
qḋ dicebat̄ ꝑ magiſtrū dñm auditorem
12 vcꝫ † qḋ obliuio tpis tolerat̄ in teſtibus
iuxta. l. ij. C. de veter. iur. enu. ꝛ in. l. pere
gre. ff. d acq̇. poſ. ¶ Ad rñdeo ꝛ dico hoc
eſſe verū in factis antiquis ꝛ in factis de
lōginquo ſecus aūt in factis de ꝓximo
ꝑ quidecim dies vt in caſu nr̄o qꝛ i illis
nō tolerat̄ nec ꝓſumit̄ obliuio tpis ſm
doct. in dictis locis. ꝛ Cy. in. l. ꝓdia. ꝛ ibi
bal. C. de fideicō. ꝛ doc. in. l. celſus. ff. de
ꝓbatio. ꝛ bal. i. l. cū alienā. i vlt. co. C. de
13 lega. † Et idē dicimus in notario vt in
factis de longinquo ꝓſumit̄ obliuio idu
bio ſecus aūt in factis de proximo qꝛ in
illis nō ꝓſumit̄ obliuio ſm Jo. an. i add.
Spec. in titu. de inſtru. edi. in. §. inſtrm.
circa pn. quē refert ꝛ ſequit̄ Lu. ro. in ſin
gulari ſuo. ccclxxiiij. incipi. tabellio ꝛc.
¶ Ultimo nō ob. qḋ dicebat̄ ꝑ. d. audito
rē: vcꝫ qḋ ſufficit haber̄ indicia q̇cūq3 qꝛ
an ſint ſufficientia vel nō relinquit̄ iudi
cis arbitrio iuxta. l. iij. ꝟ. tu magis ſcire
potes. ff. de teſt. ꝛ volūt doct. in. l. qōnis
14 modū. ff. de qōni. ¶ Ad reſpondeo † qḋ
lꝫ indicia relinquant̄ arbitrio iudicis tn̄
tale arbitriū iudicis non dꝫ ex abrupto
ꝓcedere: ſed dꝫ moderari ꝛ regulari ſm
regulas iuris cōis ꝛ dꝫ eſſe iuri ꝛ eq̇tati
cōſonū alias nō valet qḋ agitur. ita no.
dixit Lu. ro. in ꝯſ. ſuo. cccvi. incipi. que-
ſtio eſt nunquid ꝛc. in pen. col. ꝛ voluit
etiā Bal. in diſputa. ſua incipiē. ſtatuto
cauetur qḋ fenerator ꝛc. in vlt. col. ꝛ do.
Alex. in ꝯſi. ſuo. ccxvij. inci. viſis ꝟbis. in
pe. col. vbi allegat bal. i dicta ſua diſpu.
ꝛ alia plura de q̇bus ibi per eum de quo
ego latiꝰ dixi in. d. l. qōnis moduꝫ. in. v.
col. ¶ Et facit qḋ voluit Jo. an. in. c. ſ. ex
15 tra de cōſti. vbi dixit † qḋ in his q̇ con-
miſſa ſunt arbitrio iudicis iudex ipe dꝫ
ſeruare eq̇tatē ꝗ dictū refert ꝛ ſequit̄. d.
Feli. in. c. quoniam freqūter. §. porro.
in. ij. col. vt lite nō cōteſta. ¶ Si eñ alit̄
diceremus ſequeretur qḋ iudex habens

teſtes parum vel nihil facientes ad cauſam poſſet homines torquere ⁊ tormentis afficere dicendo ego potui hoc facere: q̄r erat in arbitrio meo adhibere fidē teſtib⁹ ⁊c. q̄d nō eſt dicēdū. ¶ Ex oib⁹ ĝ ſupradictis pʒ clare ⁊ manifeſte q̄d cum nullo modo ſit probatum dictum delictū ⁊ etiā ſi eſſet ꝓbatū ſm tenorē dicte inq̄ſitiōis: attñ dicti inq̄ſiti non poſſunt de iure aliq̄ mō cōdēnari ſʒ ſunt abſoluēdi ꝑ iura ⁊ rōnes ſuperius adductas. Et ita firmiter teneo ⁊ concludo Cetera ſuppleat prudētia ⁊ doctrina magnifici d. auditoris cui me commendo ⁊c.

Hippolytus de marſilijs.

1 ¶ Principaliter q̄d agit̄ attenditur.
2 Fruſtra expectatur illud cuius euentus nihil operatur.
3 Circuitus eſt euitandus.
4 Teſtis affinis affinitate qua nota ipſum nō repelleret: lʒ neget affinitatē, ꝓpter hoc eius dictū nō cauillat̄. ⁊ nu. 10. ⁊. 11.
5 Teſtis ꝓpter mendaciū dicto caſu de q̄ ſupra punitur crimine ſtellionatus.
6 Notari⁹ cōmittēs falſum in aliqua cauſa principali inſtrumēti: vitiat̄ inſtrm̄ in totū: ſec⁹ ſi falſitas eſt circa capitulum principale. vide ibi nu. 8. ⁊. 9.
7 Falſitas eſt mutatio veritatis.
8 Teſtis falſus in vno in totum reputatur falſus ꝑ iuramentū quod eſt indiuiduū.
9 Falſitas cōmiſſa ſup circūſtātijs ex quibus cognoſcat̄ veritas vel mendaciū facti ꝑncipalis: ꝺʒ ꝯmiſſa circa ꝑncipalia.
11 Affinitas valde remota nō annullat dictum teſtis.
12 Teſtis dicēs falſuʒ p̄cedente iuramento punit̄ de falſo: lʒ tale ei⁹ dictū ſit nulluʒ dummodo eius dictum habeat formam teſtimonij.
13 Falſum punit̄ lʒ nemini dānum inferat: ſufficit em̄ q̄d potuit damnum inferre.
14 Teſtis falſus punitur de falſo etiam ſi conatus non habuerit effectum.
15 Inualidus actus ſepe punitur.
16 Matrimonium contractū a clerico puta cū conſanguinea: lʒ nulliter opat̄ tñ q̄ clericus priuatur beneficijs.
17 Periurij reatus ꝯhit̄ ex iur̄o inualido.
18 Falſificās literas: que tñ alias ſunt inualide incidit in penam falſi.
19 Falſo vtēs ſciēter punit̄ ſicut cōmittēs.
20 Falſas probationes producēs punitur de falſo.
21 Producēs falſas ꝓbatiōes dʒ ꝑdere cāʒ.
22 Producens falſos teſtes poteſt puniri officio iudicis.
23 Actorum appellatione veniunt dicta teſtium ⁊ oia alia que de mādato iudicis ſcripta ſunt a notario.
24 Scriptura ois fcā corā iudice dꝛ̄ actū.
25 Teſtiū dicta niſi recipiant̄ de cōmiſſione iudicis corā ipſo iudice non valent.
26 Teſtes ꝯuātes dicto ꝑtis nō reducent̄ ad ꝯcordiā vt ꝓbēt vl̄ vt falſuʒ euitent.
27 Snia lata ex falſis ꝓbationib⁹ eſt nulla ipſo iure: ⁊ non dʒ executioni mandari.
28 Probato vitio falſitatis reſcinditur: et quicquid inde ſequutum eſt.
29 Snia lata ex falſis ꝓbatiōibus aduerſus quā data fuit reſtō in integrum non poterit iuſtificari ex veris ꝓbatioīb⁹.

CASUS.

¶ Caſus talis eſt in ciuitate ferrarie extat ſtatutum infraſcripti tenoris ſub rubꝛi. de pena ꝓducētis falſum inſtrm̄ vel falſos teſtes ⁊c. Si q̄s ſciēter ꝓduxerit vel ꝓduci fecerit falſum inſtr̄ʒ vl̄ falſos teſtes in q̄cūq̄ cā ciuili vl̄ criali corā q̄cūq̄ iudice vl̄ ēt arbitris vl̄ arbitratorib⁹ electis i ciuitate ferrarie vl̄ ei⁹ diſtrictu q̄d manifeſte ſit falſum q̄tq̄t fuerint teſtes falſi ſi tñ fuerit vna vice ⁊ i vna cā ꝓducti ſup vno vl̄ plurib⁹ articulis producāt ꝯdēnet̄ i libris trecētis: q̄s ſi ſoluere neq̄at āputet̄ ei man⁹ i q̄ min⁹ pōt tñ i oibus p̄dictis caſib⁹ ꝑdat cām: ſiue actor fuerit ſiue re⁹ ꝓducēs vl̄ ꝓduci faciēs ⁊ ad oē dānū ⁊ itereſſe ꝑtis teneat̄. ¶ Ab hac pena ꝓcuratores cauſarum excuſentur niſi legitime probatū fuerit eos ſciēter produxiſſe ⁊c. ¶ Modo ſtante p̄dicto ſtatuto Marc⁹ brut⁹ mouet litē Ludouico ſurlano ſuper intereſſe. Ludouicus ſuper intereſſe duris ꝑmiſiſſe ipſi Marco ꝑ dcm̄ Ludouicū in q̄ cā ꝑ ꝑte Marci iurauerunt et depoſuert q̄nq̄ teſtes. ¶ Et poſt publicationē dictoꝝ teſtiū ꝑ aliq̄s dies coraʒ iudice ipſi⁹ cāe interrogat⁹ fuit dictus Marc⁹ an vellet vti dictis teſtib⁹ ⁊ eorū atteſtatiōibus ꝑ parte ſua necne: q̄r

si volebat illis vti pro veris ipse Ludouicus volebat ⁊ intendebat illos redarguere d falso. ¶ Qui Marc⁹ rñdit ⁊ dixit se velle vti oib⁹ dictis attestatiōib⁹ dictoꝝ suoꝝ testiū in dicta cā examinatoꝝ ꝑ vbis excepto dcō petri d mōstra: q: ꝑ alios suos testes putat ꝓbasse intētionē suā. ¶ Quib⁹ stātib⁹ dict⁹ Ludouic⁹ vidēs qd quidā Laurētius de fero testis dicti Marci examinat⁹ sup interrogatoriis de causa sciētie dixit qd ꝑdicta vidit et illis interfuit in domo dicti Marci posita in contrata Sancte Marie de vado i qua decessit vxor Marci. ¶ Et Marc⁹ i rñsiōe positionū cū iuramēto dixit nūq̄ stetisse in dicta cōtrata Sācte Marie de vado: nec i aliqua domo in ipā cōtrata habitasse cū ei⁹ familia ⁊ vxorē suā defunctā fuisse in cōtrata Sancti Martini ⁊c. ¶ Et ali⁹ testis scilicet Jacob⁹ ortolan⁹ qui deponit stetisse cum ipso Marco ꝑ annos tres vel circa in Citadella lugi. ¶ Et Marcus i rñsionib⁹ factis dictis positionib⁹ dicit qd aliq̄ ex eius testib⁹ examinatis nūq̄ fuerint in Citadella lugi secum excepta Sancta eius ꝑedissequa quē nūq̄ voluit examinari ꝑ parte dicti Ludouici lȝ pluries fuerit citata ⁊ monita. ¶ Modo dict⁹ Ludouic⁹ vidēs qd dict⁹ Laurentius ⁊ Jacobus directo cōtrariātur dicto ⁊ confessioni partis aduerse ipm̄ Marcum vsuȝ fuisse dictis attestationibus dictorū testiū ex quorū dictis obtinuit primā sniam pro se corā magnifico domino ꝑtāte ferrarie ꝓduxit accusationē de falso contra dictuȝ Marcū: eo qd vsus fuit dictis testib⁹ falsis contra ipm̄ Ludouicū ⁊ petiit ipm̄ cōdēnari ⁊ puniri in pena dicti statuti. ¶ Cōtra quā accusationem seruatis seruandis opponit dict⁹ Marc⁹: ⁊ dicit qd dicta accusatio nō cōtinet tale quid ꝓpter qd possit cōdēnari maxime cū nulla ꝯrietas saltē in substātialib⁹ extet nec sit dare in ipis testib⁹ falsitatē: ⁊ qd nō interest dicto Ludouico ⁊ negat oīa ꝯtēta i d. accusatiōe ⁊ protestatur ius suū sibi saluū fore contra ipm̄ Lu. de iniuria ꝓpter dictā accusatiōnē idebite ⁊ iniuste istitutā. ¶ Pro parte autē Ludouici dicitur quod imo dicta accusatio fuit iuste ⁊ debite instituta cū euidētissime appareat ⁊ constet de cōtrarietate ⁊ falsitate dictorū testiū: cū testis dictū sit indiuiduū ꝓpter iuramentū ⁊ ꝑsumunt etiā dixisse falsum super facto principali: q: falsus in vno ꝑsumit falsus in ceteris. ¶ Cū ergo dict⁹ Marcus in iudicio ꝓstat⁹ fuerit ⁊ dixerit velle vti dictis testib⁹ merito est cōdēnandus ſm formā d. statuti: ⁊ ſm tenorem dicte accusationis: ⁊ dicti testes etiā tāq̄ falsarii sunt puniendi de falso. Et vltra hoc d. Marcus dȝ succūbere ⁊ perdere cām principalē ⁊c. Sup quib⁹ queritur quid iuris ⁊c.

¶ Consilium. lxx.

Scientiarum oīm largitor oipotēs Deus cōcede mihi seruo tuo in te speranti: vt que vera sunt loqui valeam in ꝑsenti cōsultatione. ¶ Opportune considerato suprascripto puncto ⁊ omnib⁹ in eo contētis videretur primo aspectu dicendum dictam accusationē fore indebite ⁊ iniuste institutam per dictum Ludouicum contra dictum Marcum attento qd vt opponit ꝑ dictū Marcuȝ dictum et testimonium dictorum Laurentii ⁊ Jacobi testium examinatorum non videtur esse falsum attenta regula illa vulgata: vcȝ qd attenditur qd principaliter agitur. l. si qs nec cām. ff. si cer. pe. l. qui iniurie. ff. de fur. l. sed si quecūq̄ in fi. ff. ad. l. aquil. l. si quis ingenuam. §. in ciuilibus. ff. de capti. cum si. ¶ Sed cum illa in quibus dicti testes contrariantur dicto Marco nō sint illa super quibus principaliter vertitur causa et lis agitur: sed potius sint extrinseca et depēdentia a principali facto: ergo merito dicta accusatio nō fuit iuridice instituta: ⁊ ideo debet corruere. Naȝ si eēt responsum dicte accusationi per ipsum Marcū ⁊ confessus fuisset dictos testes fuisse contrarios ipsi Marco: per hoc nō essent puniendi de falso: nec ipse similr non esset puniendus de vsu ipsorum testium: ⁊ hoc ꝑ ratiōnē supius adductā

Cons. li. boni cū falsus

¶ Fruſtra ergo fuit iſtituta dicta accu-
ſatio cũ ſeq̃ debeat abſolutio. Et claruꝫ
2 eſt † q̄ eſt fruſtra expectaẽ illud cuiꝰ adue-
tus nihil operaẽ. vt in. l. hec ſtipulatio.
in. §. diuꝰ. ff. vt leg. not. cauc. l. aliqñ. §. j.
ff. ad velleia. l. cũ heres. §. j. ff de acqui.
here. c. cũ cõtingat. de of. dele. c. ꝑ tuas.
3 de ſimo. cũ ſuni. † Circuituꝰ eñ eſt euitan-
dus in cle. auditor. de reſcri. l. dñs teſtõ.
ff. de ꝯdi. indebi. l. ampliorẽ. §. i refutato
rijs. C. de ap. cuꝫ vulg. Et dicti teſtes vt
in puncto deponẽtes nõ dicanẽ falſi: et
nõ ſint puniẽdi de falſo: nec ꝯñr dictus
marcus q̃ vſus fuit eis ſciẽter. facit opti
mei arg. no. verbũ Jac. but. in. l. lucius.
4 ff. de infami. vbi dixit † q̄ ſi aliq̃s ſit meꝰ
affinis aliqua affinitate qua nota ꝛ ma-
nifeſta nõ repelleret eũ a teſtimonio fe-
rẽdo ꝑ me: ſi tñ in eius depoſitione di-
ctã affinitatẽ negauit mẽtiẽdo non tñ
ꝑ hoc eius dictũ nõ annullaẽ lꝫ ꝑpter
mẽdaciũ poſſit puniri crimine ſtelliona
5 tus † qd dictũ ꝑ valde not. refert et ſequi
tur Ang. in conſi. ſuo. cxciiij. incip. viſis
ꝓceſſibꝰ ꝛc. i. fin. ij. col. ꝛ Jaſon in. l. ſi ex
falſis. in vlti. col. C. de trãſac. ꝛ i. l. ſi quis
nec cauſam. i pe. col. ver. adde etiam. xv.
ff. ſi cer. pe. ꝛ in. l. ſi duo patroni. i. §. ideꝫ
iulianus. in vlt. col. de iureiur. Pro quo
6 facit optime. † Nã ſi notariꝰ committit
falſitatẽ in aliqua clauſula inſtrũ vitiaẽ
inſtrũm in totũ ſm doc. i. l. ſi ex falſis. C.
de trãſac. ꝛ in. c. fraternitatis. de teſti. et
in. l. j. §. ſi q̃s ſimplr. ff. de ver. obl. qd eſt
verũ qñ falſitas eſt circa caplm ꝓncipa-
le vel circa clauſulaꝫ ꝓncipalis negocij
ſecus ſi in alijs ſm Jnn. ꝛ Jo. an. in. d. c.
fraternitatis. ꝛ Pau. de caſt. in. d. l. ſi ex
falſis. ꝛ voluit in ſili. d. An. i. d. c. cũ cãm
in fi. de ꝓba. ꝛ Spe. ꝛ Jo. an. in ti. de teſt.
i. §. j. ver. itẽ q̄ aliq̃d addit de ſuo. quos
refert ꝛ ſequiẽ Jaſo. in. d. l. ſi ex falſis. in
vlti. col. Et faciũt etiã dicta per. d. Feli.
in. c. ſuper litteris. in. ij. col. de reſcrip. in
ver. prima ꝯcluſio. ꝛ ibi in. vj. col. ante fi.
ꝛ faciũt dicta ꝑ eũdẽ in. c. in nr̃a. in. xvj.
col. circa prin. eo. ti. ꝛ dicta ꝑ me i repe.
mea. l. fi. in. xlv. char. poſt ꝓn. C. de ꝓba.
ꝛ in ſing. meo. lxxvj. inci. cõis cõcluſio.
¶ Et faciũt no. v̄ba Lu. ro. in cõſil. ſuo
cclxix. inci. circa primũ ꝛc. i pe. col. poſt
mediũ. ¶ Ex iſtis ergo videreẽ dicẽduꝫ
q̄ cũ dicta ꝯuctas ſeu falſitas eoꝝ non
ſit ſup facto ꝓncipali ſꝫ ſup depẽdẽtibꝰ
nõ vitieẽ dcm eoꝝ: ꝛ ſic nõ poſſint puni-
ri de falſo: ꝛ ꝯñr nec dictꝰ marcus poſſit
nec debuit puniri ex eo qd vſus fuerit di
ctis teſtibꝰ ꝑ ꝓdicta ꝛc. ¶ Sed ꝓdictis
nõ obſtãtibꝰ q̃ vere nõ obſtãt puto ꝯtriã
partẽ de iure eſſe veriorẽ: vꝫ q̄ dicta ac
cuſatio fuerit iuſte ꝛ legitime inſtituta ꝑ
dictũ Ludouicũ: ꝛ q̄ dicti teſtes tãq̃ fal
ſarij ſint puniẽdi: ꝛ ꝯñr dictꝰ Marcꝰ ſit
ꝯdẽnãdus ſm formã dicti ſtatuti et de-
beat ꝑdere cãm. Nã nemini dubiũ ẽ q̄
attẽta rñſione facta ꝑ Marcũ dictis po
ſitionibꝰ ipſi teſtes nõ dicanẽ falſarij et
7 falſum deponere in dicta cauſa. † Nam
falſitas eſt mutatio v̄itatis: vt dicit text.
in aut. de inſtru. cau. ꝛ fide. in prin. ꝛ hẽ
xij. q. ij. c. hoies. ꝛ. c. is aũt. ꝛ in. l. nec exẽ-
pluꝫ. C. de fal. ꝛ in. l. qd ſi falſum. et in. l.
diuꝰ. ff. de fal. ꝛ voluit Azo in ſum. in ti.
de fal. in prin. ꝛ Hoſti. in ſum. extra de
cri. fal. in prin. ¶ Sed dicti teſtes muta
rũt veritatẽ q̄ ꝯſtabat ex dicto ſeu rñſio-
ne facta ꝑ dictũ Marcuꝫ in cauſa: ergo
clare ꝯſtat ꝛ apparet qd falſum dixerũt
ꝛ ꝯmiſerũt in eoꝝ depoſitiõibus dicti te
ſtes: cũ autẽ falſum ꝯmiſerint vt falſarij
ſunt puniẽdi: ꝛ dictꝰ marcꝰ q̃ ipſis teſti-
bus falſis ſciẽter vſus eſt dꝫ puniri pe-
na dicti ſtatuti cũ amiſſiõe cauſe. Et ſic
clare ꝯſtat dictã accuſationẽ fuiſſe legi-
timã ꝛ iuridicã ꝛ legitie ꝛ iuridice inſti-
tutã. ¶ Reſtat ſolũ rñdere adductis. ſ.
in ꝯtriũ ad q̃ ꝯtria me ꝯuerto. ¶ Et ꝑmo.
dico q̄ nõ obſtat illa oppoſitio i qua vr̃
conſiſtere ois dubitatio: vꝫ q̄ iſti teſtes
nõ dicunẽ falſi etiaꝫ ſi dicta per eos nõ
eſſent vera: eo q2 ꝯuctas eoꝝ cum ipſo
marco ſeu falſitas ꝓdicta nõ ꝯſiſtit cir-
ca factũ ſeu negotiũ ꝓncipale de quo lis
vertiẽ. Sed ſup circũſtãtijs vel depẽden
tibꝰ ab ipo negotio principali: quo caſu
nõ dicunẽ falſarij: ꝛ dictũ eoꝝ nõ inua-
lidaẽ ꝑ iura ſupius allegata. ¶ Qm̃ rñ-
deo pluribꝰ modis. Et prio dico q̄ immo
dicti teſtes ſũt falſi nedũ ſup circũſtãtijs
ꝛ depẽdẽtibꝰ a facto ꝓncipali ſed etiam
ſup ipſo facto ꝓncipali: q2 deponũt ſup
facto ꝛ negotio ꝓncipali ꝛ etiã ſuper cir

cũſtãtijs ⁊ depõnẽtibus vt pꝫ ex depoſi-
tiõe eoꝝ: ſꝫ cũ dixerint falſuꝫ ſup depen
dẽtib⁹ recuperant ⁊ dicũt dixiſſe falſuꝫ
8 etiã ſup facto pncipali † q: teſtis falſus
in vno in totũ reputat falſus ꝓpter iura
mentũ qd eſt indiuiduũ. vt voluit glo. in
c. ſi ad ſcripturas. ix. diſt. ⁊ gl. in. c. quid
ergo. xxiij. q. v. ⁊ Bal. in. l. certi cõditio.
in. §. qm̃. i pe. co. in ꝟ. decim⁹ ⁊c. ff. ſi cer.
pet. ⁊ Bar. ⁊ Bald. in. l. ſi ex falſis. C. de
trãſa. ⁊ Bal. in. c. cũ adeo. in. j. col. de re
ſcrip. ⁊ in. c. j. in. ij. col. de cõſti. ⁊ Abb. in
c. iij. in fi. de fide. inſtru. ⁊ Bal. in. l. fin. in
§. ꝯtio. C. de edi. diui adri. tollẽ. et bald.
in. l. ij. C. de fideic. liber. ⁊ Bal. ⁊ An. i. l.
ſ. in. §. ſi qs ſimplr. ff. de ꝟbo. oblig. et ibi
Jo. de Jmo. i vl. col. ⁊ Bal. in. l. ſi vteris
C. de fide inſtru. circa fi. ⁊ voluit Car. in
cle. ſ. in fi de teſti. ⁊ domi. Alex. in cõſil.
xciij. incip. incã ⁊ lite. in pe. col. in. v. vo-
lu. ⁊ voluit Old. cõſi. xxxvij. inci. ad pri-
mã ⁊c. ⁊ Soci. in ꝯſi. cxxxvj. inci. pſtatiſ-
ſime doc. in. v. col. de q dixi in. d. ſingu.
meo. lxxvi. inci. cõis cõcluſio ⁊c. ¶ Cum
ergo reputẽt falſi ſup oibus dictis p eos
merito nõ ob. pdicta oppoſitio. ¶ Scdo
rñdeo aliter ⁊ dico ꝙ ꝯrietas ⁊ falſitas
dictoꝝ teſtiũ nõ dꝫ dici cõmiſſa eſſe in
caſu iſto ſup circũſtãtijs ⁊ dependẽtib⁹
9 ſꝫ poti⁹ ſup fctõ ⁊ negotio pncipali † qm̃
iſte circunſtãtie ⁊ iſta depẽdẽtia ſunt ta-
lis nature ꝯditiõis ⁊ importãtie qd poſ-
ſent dici ineſſe facto pncipali q: ꝓpter
illa deuenit ad veritatẽ vel falſitatẽ fa-
cti ſeu negocij pncipalis ⁊ non ſunt ta-
lia que nõ faciãt ad principale negociũ
vt clare de ſe pꝫ. ⁊ ideo cũ ꝓpter illa co-
gnoſcat ſeu pcipiat veritas vl mẽdaciũ
facti principalis debẽt iudicari potius
principalia ꝙ dependentia. ¶ Et ita dꝫ
intelligi eſſe ꝓhibita falſitas ſup illis ſi
cut ſup facto principali. arg. no. i. l. ora-
tio. ff. de ſpõſa. ⁊. c. cũ qd. de regu. iur. in
ſexto. Et ibi glo. no. ꝓ quo facit tex. not.
in. c. nihilominus. iij. q. ix. ⁊ glo. fin. in. l.
ob carmẽ. ff. de teſt. q loqt de teſtib⁹ ſuſa
ne q dixerũt falſuꝫ ſup circunſtãtijs ex
qb⁹ fuit dephẽſa falſitas negotij princi-
palis: tñ merito fuerunt puniti de falſo
ita dicẽdũ puto in caſu iſto: poſ et bene
fortẽ dici ꝙ ſi talia depẽdẽtia eſſent mul
tum remota a facto pncipali ⁊ illud non
tãgerẽt ꝙ tũc teſtis dcm̃ falſuꝫ ſup illis
nõ, eẽt nullũ. exẽplũ teſtis dicit qd titius
mutuauit decẽ ſcio ipſo pſente interro-
gat⁹ an ſit filiusfa: dicit qd ſic: tñ reperit
poſtea ꝙ non habebat patrẽ de caſu q:
iſtud mẽdaciũ nõ tãgit factũ pncipale:
nec p hoc cognoſcit ꝟitas dicti mutui
vl falſitas talis teſtis nõ reprobat. ſilr
teſtis dicit ꝙ ſei⁹ vulnerauit Sẽproniuꝫ
ipo pñte ⁊ vidente interrogat⁹ cuias ſit
dt qd ẽ ferrariẽſis: ⁊ tñ repit qd eſt muti-
nenſis: certe p hoc nõ vitiat ⁊ annullat
ei⁹ dcm̃ q: oino vidit ſciũ vulnerantem
Sẽproniũ: vel ſit ferrariẽſis vl mutinen
ſis oino: tñ hoc vidit: ⁊ poſſent poni alia
plura exẽpla que breuitatis cã omitto.
¶ Sꝫ in caſu nr̃o pdicta non debẽt hr̃e
locũ. q: Marc⁹ in rñſiõib⁹ ſuis dt nũꝙ
ſtetiſſe i ꝯta ſancte Marie del vado: ipe
aũt Laurẽtius teſtis interrogatus in cã
ſciẽtie dicit qd dicta p eum vidit et illis
interfuit i domo dicti Marci poſita in
ꝯta ſancte Marie del vado i qua ꝯceſſa
vxor Marci ⁊c. certe iſta nõ ſunt extrin-
ſeca ſeu depẽdẽtia: ſꝫ imo inſunt intrin-
ſece ipſi rei ſeu facto principali cum ex
iſtis manifeſte ⁊ clare cognoſcatur falſi
tas negotij pncipalis. Sic e dicẽdũ eſt de
Jacobo ortolano alio teſte cũ ex ei⁹ dcõ
dephẽdat falſitas ſup facto principali.
¶ Et p iſtis facit optie dictũ Jaco. but.
⁊ ſequa. i. d. l. luci⁹. ff. de infami. inqꝫtum
10 dicit † ꝙ ſi teſtis affinis aliqua affinita-
te qua nota nõ repelleret eum a teſtimo
nio negat illã affinitatẽ p hoc eius dcm̃
nõ annullat: ⁊ ſic tacite ſentit illd qd. J.
dixi vcꝫ ꝙ ſi teſtis dicit falſum ſuper eo
ꝙ nõ tãgit factũ pncipale ⁊ eſt remotuꝫ
ab eo non vitiatur dictum ipſius teſtis
11 als ſecus ⁊c. † Nã affinitas valde remo
ta non annullat dictũ teſtis ſm doct. in
l. parentes. C. de teſti. et in. c. fraternita-
tis. eo. titu. nimirũ ſi illa negata non in-
fringitur dictũ teſtis cum oino illa non
impediebat. arg. gl. no. in. l. vnũ in fi. ff.
ſi cer. pet. ⁊. in. §. multis. inſti. de libe. in
ver. trãſitu. et in. l. qui teſtamẽto. in. §. p
ꝯtium. ff. de teſta. pro quibus glo. eſt tex.
in. l. j. in prin. C. de rei vxo. actio. et in. l.
cum tabule. ff. de bo. poſ. ſm tab. ¶ Et

ſic apparet ex iſtis qđ non obſtat ſupradicta oppoſitio: ⁊ p ꝯñs ſeqꝛ ꝙ dicta accuſatio fuit debite et iuridice inſtituta ꝯ dictũ marcũ ⁊c. ⁊ ex iſtis ptꝫ reſponſio ad alia ꝯria ſuperiꝰ adducta: ideo illis aliter non reſpõdeo. ¶ Preterea qđ dicta accuſatio ꝓcedat ⁊ fuerit iuridice inſtituta ptꝫ. Nã etiã ſi dicti teſtes depoſuerẽt ſup olno remotis a facto principali ⁊ ſup illis dixiſſent ꝓut dixerunt: tñ non ſunt immunes a pena ſed ſunt puniendi. ⁊ hoc clare ptꝫ ex dicto Jac. but. in d. l. luciꝰ. Naꝫ dicit qđ lꝫ in illo caſu dictũ teſtis nõ videꝛ: tñ talis teſtis debet puniri pena ſtellionatꝰ: ⁊ idẽ dicunt oẽs docto. referentes ⁊ ſequẽtes illud dictũ Jac. but. quos ſ. retuli. ¶ Et ideo nõ eſt dicendum ꝙ dicti teſtes non ſunt puniendi: ⁊ ꝙ dicta accuſatio non ſit recte legitime ⁊ iuridice inſtituta: ⁊ ꝙ dictus Marcus non ſit condẽnandus in pena lib. ccc. ⁊ in amiſſione cauſe ſm formam
12 ſtatuti: de quo puncto. ſ. ¶ †Itez ꝙ dicti teſtes ſint puniẽdi: ⁊ dictꝰ marcꝰ vt dixi facit: nã ſi teſtis dicit falſum ꝓcedẽte iuramẽto puniꝛ de falſo: lꝫ tale eius dictũ ſit nullũ aliqua de cã: dũmõ tale eius dictũ habeat formã ⁊ figuram teſtimonij validã. ita finalr ꝯcludũt doc. vꝫ Bar. poſt Ricar. malũ. in. l. ſi qs legatũ. in. vj. col. ꝟ. iuxta hoc qro qđ in teſte. ff. de fal. ⁊ Jo. an. in regula nõ eſt ſing. culpa. de reg. iur. in. vſ. Cy. ⁊ aliȷ in. l. j. C. de ſepul. vio. ⁊ Bal. in. l. iuriſiurandi. circa fi. C. đ teſti. Bal. in. l. ſi falſos codicillos. C. de
13 fal. vbi ꝑ illũ tex. dicit † ꝙ falſum punit lꝫ nemini damnũ inferat: ſufficit em̃ ꝙ potuit dãnũ inferre. allegatq habenꝛ in. l. iij. §. j. ff. qđ qſq iur. ⁊ no. ꝑ Inno. in. c. ex conqſtione. de. reſti. ſpo. ⁊ idẽ dixit ipſe Bal. in. l. fi. in fi. C. ſi ex fal. inſtru. ¶ Itẽ ꝓdictã ꝯcloñẽ Bar. in. d. l. ſi qs legatũ ꝯ. firmat gl. ⁊ docto. maxime Jo. de ana. in
14 c. j. extra de cri. fal. vbi glo. dicit † ꝙ teſtis falſus puniꝛ de falſo: etiã ſi conatꝰ non habuit effectũ. de quo late ibi dixi poſt
15 Joã. de ana. Pro qbꝰ ẽt facit. † Nã actus invalidꝰ ſepe puniꝛ. Jõ dixit Joã. an. in
16 c. ioãnes. de cleri. cõiu. † ꝙ clericus i minoribꝰ conſtitutus ꝯhens matrimoniũ nualiter: puta cũ cõſanguinea priuaꝛ tñ
bñficijs ac ſi legitime ꝯxiſſet: qđ dictum refert ⁊ ſeqꝛ Lud. ro. i ꝯſi. ſuo. cccclxxxiij. inci. dubitaꝛ pmo. in. iij. col. Et facit tex. in. c. tua nos. de iureiurã. ꝑ quẽ dixit ibi
17 Bal. † ꝙ ex invalido iuramẽto ꝯhiꝛ reatus periurij. Et dixit. d. Anto. ⁊ Abba. in
18 c. olim † ꝑ illũ tex. de reſcrip. ꝙ falſificãs literas que tñ alias ſunt nulle vel iniuſte incidit in penam falſi. Et facit text. in. c. diſpendia. de reſcrip. in. vſ. ⁊ in clc. ſ. eo. titu. vbi habeꝛ ꝙ impetrator reſcripti nulli puniꝛ de qbꝰ latiꝰ per Jaſo. in. l. vbi pactum. in pe. ⁊ vlt. col. C. de tranſa. ¶ Cuꝫ ergo in caſu nr̃o clare ⁊ euidẽter conſtet dictos teſtes dixiſſe falſum ſunt puniendi nedũ ſi eorũ falſitas eſſet circa depẽdẽtia vel coherẽtia cauſe. Sed etiã ſi in totũ teſtimoniũ eorũ eſſet nullũ ⁊ inualidũ cũ habeat formaꝫ ⁊ figurã teſtimonij validã vt ex inſpectione dictarũ atteſtationum apparet. ¶ Quinimo ſi aliqs diceret ꝙ dicti teſtes non eſſent puniendi: ⁊ ſilr dictus marcꝰ qui ſciẽter eſt vſus dictis falſis teſtibꝰ nõ eſſet audiendus cũ tacite inferat ⁊ aſſerat ꝙ delicta debent remanere impunita: ⁊ ſic contra Deum ⁊ homines contra iuſtitiã. vt in l. ita vulneratus. ff. ad. l. aquil. ⁊. c. vt fame. de ſent. excom. Et certe ſi dicti teſtes non punirentur de hac falſitate: et dictus Marcus de vſu dictorum teſtium ſciẽter facto hoc nihil aliud eſſet ꝙ̃ aperire viam periurijs ⁊ falſitatibus et dare materiam delinquendi: quod non eſt dicendum: nec modo aliquo tolerandũ: tum propter iuſtitiam: tum etiam propter peſſimũ exemplum qđ ceteris litigantibus ⁊ ceteris futuris teſtibus daretur: vt ergo omnibus iſtis obuietur et iuſtitia locum ſuum teneat: dicti teſtes debent condemnari ⁊ puniri pro dicta falſitate. ⁊ vt dicit Jacob. butri. in dicta l. lucius. ⁊ ſequa. ſaltem pena ſtellionatus ſunt puniendi: licet ſit differẽtia inter caſum Jaco. butri. ⁊ caſum noſtrum in quo caſu noſtro maior eſt rõ puniendi dictos teſtes de falſo pena ordinaria ꝙ̃ in caſu ⁊ exemplo poſito a Jaco. but. ⁊ ſequacibus: vt. ſ. ſatis oſtendi. ¶ Similiter non eſt dubitandũ dictum Marcum condẽnanduꝫ eſſe in dictis lib. ccc.

ƒm formā dictoꝝ ſtatutoꝝ cū ipe clare ⁊ plene cognouerit ꝑpt ei⁹ rñſionē falſitatē ꝯmiſſam p dictos teſtes: ⁊ tñ eis temerarie voluit vti: iō indubitanter eſt cōdemnādus ⁊ tāto magis cū hoc vltra ſtatutū ſit etiā cautuꝫ de iure cōmuni: vcꝫ
19 † ꝙ vtēs falſo ſciēter puniť ſicut cōmittēs falſum vt hř in.l.ſi falſos codicillos. ⁊ ibi p oēs ſcribentes.C.de falſis.in.l.iij. C.ſi reus vel accuſa.mor.fue.⁊ in.l.falſi. §.ordine.ff.de fal.⁊ vtrobiqꝫ p doc.⁊ per Bādi.in trac.maleſi.ſub rub.de falſarijs in.j.col.⁊ Ang.de are.in trac. maleſi. in ver.falſario.in.vj.char.in.iij.colū.in ꝟ.⁊ ſcias.⁊ Ange.in aut. de non alie.in.§.
20 qꝛ ꝟo.cl.iij.⁊c.⁊ Barto.in.l.diuus.la.iij. ff.de fal.ꝑ qb⁹ facit.† Itē ꝑducēs falſas probationes puniť de falſo ƒm Bal.in
21 l.quicūqꝫ in vlti.col.C.de ſer. fugi.⁊ habeť in.l.iubemus.C.de proba.† ⁊ talis ꝑducens falſas probationes dꝫ perdere
22 cauſam.glo.eſt no.iuncto text.in.c.cum venerabilis.de religio.domi.† Et ꝑducēs falſos teſtes pōt puniri officio iudicis.Ita dixit Cy.i.l. vbi filij. C. de fal. quem refert ⁊ ſequiť Alexā. in.l. diuus. la vlti.ff.de fal. ¶Itē ⁊ vltra ad penam dictarū lib.ccc.dꝫ etiam perdere ipſam cām agitatā inter ipm Marcū ⁊ dictum Ludonicū: vt ex forma dicti ſtatuti cautum eſt qđ etiā caueať de iure cōi: vt volunt gl.in.d.c.cum venerabilis.⁊ ſ facit. Itē falſificās acta cauſe de iure cōi debet perdere cām.l.in fraudē.in.§. quoties.⁊ ibi doc.ff.de iure fiſci. Sed vtens falſo puniť ſicut faciens: vt.ſ.dixi.ergo ipſe Marcus dꝫ perdere cauſam ſicut
23 ſi ipſe cōmiſiſſet falſum in dictis teſtib⁹ † Itē appellatione actoꝝ veniūt dicta teſtiū ⁊ oīa alia que ex mandato ſeu ex cōmiſſione iudicis ſunt ſcripta a nota-
24 rio.ƒm Bal.in aut.q ſupplicatio.prima col.C.de pci.impera.offerē. † ⁊ omnis ſcriptura facta coraꝫ iudice dř de actis ƒm glo.⁊ Bar.ibi in.l.illud.C.de ſacroſanctis eccle.⁊ ibi etiā hoc voluit Bal. in.ij.col.in pn.ꝟ.deinde no.⁊c.⁊ voluṅt canoniſte in.c.qm.ſ.de proba.⁊ Card.in clemē.ſepe.in.§.⁊ qꝛ.in.xiij.q.de verbo.
25 ſigni.⁊ voluit glo.j.in.l.acta.ff.de re iudi.⁊ nemini dubium.† ꝙ dicte atteſtationes dictoꝝ teſtiū ſunt ſcripte ⁊ recepte de commiſſione iudicis ⁊ in iudicio corā ipſo iudice alias nō valerēt: iuxta ea que habenť in.l.quinquaginta.ff.de proba.⁊ in.l.eo.⁊ in.l.ſi quādo.C. de teſti.⁊ in.l.ſ.C.de rebus alie.nō alienan.⁊ in. l. doce ancillā.C.de rei vendi.cum ſimilibus.Ergo merito poſtꝙ ipſe. Marcus vſus fuit dictis atteſtationibus falſis dꝫ perdere cām p iura ⁊ rōnes ſuperius allegatas.Et p̄dicta tāto forti⁹ ꝓcedunt. qꝛ dicti teſtes ꝯdicunt parti: ⁊ eoꝝ falſitas deꝓhēdiť in ꝯdictione facta per eos dicte partis: quo caſu nūꝙ fit aliqua re-
26 ductio ad ꝯcordiā †: vt ꝓbēt vel euitent falſum ƒm Inn.in.c.cū ꝯtingat.de offi. deleg.⁊ domi.Ant.in.c.cum tu. ⁊ in.c.in nřa.de teſti.⁊ Bar.⁊ Mod.in.l.ij.in. §. creditū.ff.ſi cer.pet.Imo.in.l.inter ſtipupulātē.ff.de ꝟ.obl.⁊ Bal in.c.lꝫ cāꝫ. de ꝓba.⁊ Ang.de are.in tra.ſuo maleſi.in verbo falſario.in.iiij.char.ꝟ.quid ſi ſunt ⁊c.⁊ Bald.in.ſ.conſtitu.C.in.§.quib⁹.⁊ Fulgo.⁊ Pau.de caſt.in.d.§. creditū.et ibi Iaſ.in.iij.col. ¶Quinimo dico vnuꝫ qđ eſt fortius: vcꝫ qđ nō ſolū in caſu noſtro: dictus Marc⁹ ꝑpter viſum dictorū teſtiū falſoꝝ ſcienter factū dꝫ perdere cauſam vt dixi: ſed ēt ſniam iam latā in fauorem dicti Marci eſt nulla ipſo iure. tex.eſt in.l.ſi ꝑtor.§.marcellus.ff.de iudi
27 vbi dř qđ ſnia lata ex falſis probationibus eſt nulla ipſo iure ⁊ nullam meretur execu.⁊ illum tex.ad hoc allegat bal. in l.fi.in.iij.col.C.ſi ex fa.inſtru.⁊ ꝑ quo facit tex.⁊ ibi doc.in.l.diuus.ff.de re iudi. vbi dř qđ qñ ſnia eſt lata ex falſis probationib⁹ non dꝫ exequi: ſed ſuccūbens dꝫ in integrū reſtitui: qđ ēt voluit text.in. c. ſi.extra de crimi.fal.⁊ ibi docto.⁊ voluit Bar.p illū text.in.l.nā ⁊ poſtea.in. §.ſi minor.in.ij.col.ff.de iureiur.et volūt docto.in.l.ij.⁊ fi.C.ſi ex falſo inſtru.et facit tex.in.l.qui teſtō.et ibi Bar.Bal.et alij ff.de execu.tut.et que habenť in.c.ſicut.et in.c.inter ceteras.extra de re iudi. et ibi Abb.Et faciunt optime dicta p Specu. in tit.de ꝓba.in.§.videndum.in antepe. col.verſi.inſtrumentorum ⁊c.vbi dicit
28 † quod probato vitio falſitatis reſcindiť ſnia

dit ſnia

dit ſnia ⁊ q̄cq̄d inde ſecutū eſt. ¶ Et qđ fortiꝰ eſt data reſtitutiõe in integrū ad uerſus dictā ſniam vt dixi ⁊ illa nõ pot poſtea iuſtificari ex veris ꝓbationibꝰ ſꝫ Bal.in.l.i.iii.v.oppoſi.C.ð ɔdi.indebi. ⁊ Bal.in.d.l.diuꝰ.i.ſi.ff.de re iudi. ¶ Ex iſtis ergo ſupra adductis ſatis puto ɔſtare vnicuiq̃ recte ſentiēti dictā accuſationē eē iuſtā ⁊ legitime iſtitutā ⁊ dictos teſtes eē puniēdos ð falſo: ⁊ dictū Marcū ɔdēnādū ⁊ puniēdū eē in lib.ccc. ⁊ in ꝓditiõe dicte cāe ſꝫ tenorē dicti ſtatuti ꝓut etiā cautū eſt de iure communi prout ſ.oſtendi. Et ita cõcludo. Laus deo clementiſſimo. Hippo.de Marſi.

1 Modica nõ ſunt in cõſideratione. Et parum ⁊ nihil equiparantur.
2 Statutū prohibēs alienare domū in forenſem. nõ habet locum in alienāte paruam domum.
3 Officialis ꝓ modico nõ eſt ſyndicādꝰ.
4 Parū vulnuſculū nõ ē in ɔſideratione.
5 Statutū qđ ſyndici teneanť denūciare percutiones ſanguinolētas: nõ tenētur denūciare leues.
6 Febris appellatione nõ venit febricula.
7 Statutum vel lex contra offendētes clericū comprehendit ſolū ⁊ inferentē atrocem iniuriam.
8 Tõſator modice quātitatis pecuniaruꝫ nõ eſt puniēdꝰ pena mortis: ⁊ ꝑ totū cõſil. etiā ſi extaret ſtatutū qđ tõdēs monetam puniant pena mortis.
9 Tondēs pecuniā aſcēdentē ad valorē. x. duca. nõ dr̄ tõſaſſe magnā quātitatē attenta qualitate populi vbi tonſauit.
10 Tondēs aliā monetā quā principis ciuitatis vel loci vbi tõſata fuit nõ eſt puniēdus ⁊ nu.11.
11 Falſificās alienam monetam q̄ principis loci vbi fit delictū nõ eſt puniendus pena mortis ſed mitiori pena.
12 Lex qđ nõ dicit nec nos dicamus.
13 Tõdēs monetā aureā de iure cõi puniť pena mortis: ſecus ſi argenteam.
14 Lex quecūq̧ de falſis nõ vēdicat ſibi locū in tondēte monetas argenteas.
15 Extēſio nõ fit in penalibꝰ: ſꝫ ſcripta īterpretatio eſt fiēda prout verba ſonant.
16 Statutū loquēs ð tõdēte monetā recipit declarationē ⁊ īterpretationē a iuri cõi.
17 Uitioſa res: ſi de eiꝰ vitio euidēter appareat: ⁊ alicui: dat ille nõ hꝫ regreſſum cõtra dantē oz erat in ſua poteſtate ⁊c.
18 Uolēti dānū ⁊ ſciēti nõ ſuccurritur.
19 Emēs rem ſciēter a nõ dño ꝯ venditorē nõ hꝫ regreſſum de euictione.
20 Alienā rē accipiēs ſcienter in dotē non hꝫ regreſſum de euictione.
21 Equū emēs ꝓpter defectus euidēter expſſos a vēditore nõ poterit agere redhibitoria: propter occultos ſecus.
22 Emens rem vltra dimidiā lꝫ poſſit contrauenire: tamen fallit ſi habuit ſciētiā valoris rei.
23 Sciens equiparantur renuncianti.
24 Sciētia ⁊ notitia rei ſine cõtradictione habeť pro conſenſu.
25 Monetā tõſaꝫ accipiēs ſcienter habēs vitiū patēs nõ poterit agere ꝯ dātem.
26 Actio ciuilis ſi nõ cõpetit priuato: nec criminalis reipub.
27 Paupertas tenet hoīes in cõtinuo cruciatu: ⁊ delictum factum ꝓpter paupertatatem tollerabilius eſt.
28 Paupertas eſt durior morte.
29 Sordeſcit q̄s ꝓpter paupertatem.
30 Melius eſt mori q̄ indigere.
31 In dubijs in mitiorē ꝑtem iudicamus.

¶ Conſilium.lxxij.

PRotector in te ſperātium deus ſine quo nihil ē validū multiplicare digneris ſuper me miam tuam: vt te rectore ⁊ duce viā veritatis et iuſtitie in preſenti conſultatione inuenire valeā ⁊c. ¶ Propter anguſtiā tpis non ꝓcedā per argumēta ad partes in pñti cā inquiſitionis formate ɔtra Baptiſtā de ferraia ꝓ tonſatiõe nõnullaꝝ monetarū: ſꝫ veniā breuiter ad ɔcluſionē quā puto de iure veram. ¶ Dico igiť mihi videri q̄ de iure nec ð eq̄tate dictꝰ baptiſta poſſit ad mortē cõdēnari: lꝫ forte poſſit aliq̄li alia pēa corpis nõ afflictiua puniri ⁊ hoc ex pluribꝰ. ¶ Et prio rõne modicitatꝭ dictaꝝ ū pecuniarū tõſaꝝ q̄ nõ aſcēdūt ad valorē duorū vel triū ducatorū vt eſt de mente ſtatutorū bon. ⁊ ēt eſt cautū de iure cõi

in pluribꝰ caſibꝰ tā ciuilibꝰ ꝙ̄ crimina-
1 libus † ꝙ modica nō ſunt in ꝯſideratio
ne. ⁊ extat regula iuris dicēs ꝙ paruū et
nihil eq̄parāt. c. lȝ cām in. §. ꝙ̄ꝙ̄. in ꝟbo
multa vel modica. extra de ꝓb. iſti. ad. l.
fal. in ꝑn. in ꝟ. ꝑ nullo aut modico lucro
⁊c. ⁊ facit glo. in. §. pen. in aut. de inſtru.
cau. ⁊ fi. in verbo inter quos ⁊c. ¶ Et idō
dixit An. ro. in ſing. ſuo. cccxxi. inci. ho
2 die quidā ⁊c. † ꝙ ſtatutū ꝓhibēs ſub pe
na alienare domū in forenſeȝ nō hȝ locū
i alienāte paruā domū. allegat tex. queȝ
dicit ſingu. in. l. ſenatꝰ. in. §. marcellꝰ. ff.
de le. i. vbi hoc ēt ſentit Ant. ⁊ dixit bal.
3 in. c. cū te. de re iu. † ꝙ officialis ꝑ modi
co nō eſt ſyndicandꝰ. allegat. l. ꝙ̄uis. ff.
de ꝯdi. ⁊ demō. ⁊. l. cui debes. ff. de edili.
edicto. ꝑ q̄bꝰ facit. l. ſcio. ff. de in inte. re
ſtitu. ⁊. l. oio. ff. de impenſis. ⁊. l. res bona
4 fide. ff. de ꝯ̄bē. em. ¶ Et facit ētiā par-
uū vulnuſculū nō eſt in ꝯſideratiōe. tex.
eſt i. l. ſ. §. ꝓinde. ff. de edil. edic. adeo qd
ſtatutū puniēs vulnerātē nō cōꝓhēdit
vulnuſculū ſeu paruā cutis ſciſſurā ſm
Bal. in. l. fi. in. i. col. C. de edili. actio. vbi
5 etiā ſubdit † ꝙ ſi ſtatutū dicit qd ſyndici
teneanꝛ denunciare ꝑcuſſiōes ſanguino
lētas nō tenenꝛ denūciare ꝑcuſſiōes vbi
ē leuis cutis ſciſſura. ꝑ q̄bꝰ facit gl. no.
in. c. cū ille. ꝰ. in verbo ſanguinis. de ſen.
excōmu. ⁊ in clemen. ne romani. in. §. fi.
de electio. ⁊ in. c. placuit. el. ſecūdo. xviij.
diſt. Et facit. l. q̄ſitū. ff. de re iudi. vbi di-
6 citꝛ † ꝙ appellatiōe febris nō venit leuis
febricula. ¶ Et dixit bal. in. l. ſi q̄s i hoc
7 genꝰ. in fi. C. de epiſ. ⁊ cle. † ꝙ ſi ſtatutuȝ
vel lex punit offendētē clericū cōꝓhē-
dit ſolū ei inferētē atrocē iniuriam non
aūt leueȝ. ¶ Et faciunt q̄ dixi i ſingulari
meo. cclxvi. incipiēte parū ⁊ nihil eq̄pa
7 ranꝛ ⁊c. ¶ Cū † iſte Baptiſta tonſaue-
rit paucā ſeu modicā q̄ntitatem pecu-
nie: ergo nō eſt puniēdꝰ pēa mortis ēt ſi
8 extet ſtatutū volēs † ꝙ tondēs monetaȝ
puniaꝛ pena mortis ꝑ p̄dicta. ¶ Nec ob
ſtat ſi dicaꝛ qd q̄ntitas pecuniarū tōſa
rum ꝑ dictum Baptiſtam nō eſt parua
ſȝ imo ē magna. ſ. decē ducatorū: vt ipſe
cōfeſſus eſt ſponte ergo venit puniēdus
pena mortis ſecūdū formā iuris et ſta-
9 tutorum bonon. ¶ Quia rn̄deo † qd li-
cet ſit ꝯfeſſus tonſaſſe monetas aſcēdē-
tes ad valorē decē ducatorū: tn̄ iſta non
dicitꝛ magna quantitas attēta multitudi
ne ppl'i Bono. ⁊ amplitudinc ipſiꝰ ciui
tatis iuxta illud q̄d inter tātos ⁊c. argu.
c. ⁊ ſi queſtiōes: extra de ſimonia. ⁊ gloſ.
in. l. illicitas. in. §. ne tenuis. ff. de officio
ꝑſidis. ¶ Scdo reſpōdeo: ⁊ dico qd imo
lȝ ipſe Baptiſta ſit ꝯfeſſus tōſaſſe tot pe
cunias q̄ aſcēdēt ad valorē. x. duc. tn̄ nō
ē puniēdꝰ ꝑ tōſatiōe oim pecuniarū ꝑ ipſū
tōſarū: cū in q̄ntitate dictarū pecuniarū
fuerunt plures pecunie aliorū ꝑncipū ꝟl
10 comitū † ꝙ̄ pape: q̄ q̄ntitas ē detrahēda
de dicta q̄ntitate cū ꝑ tōſatiōe dictarum
pecuniarū alteriꝰ ꝑncipis ꝙ̄ pape nō ſit
puniendꝰ per argu. a fortiori iuxta aut.
multo magis. C. de epi. ⁊ cle. Nā habemꝰ
11 de iure † ꝙ falſificās monetā dȝ puniri
pena mortis vt hꝛ i. l. q̄ falſaȝ: ⁊ ibi late
dixi. ff. de fal. ⁊ i. l. i. C. de fal. moneta. cuȝ
ſi. tn̄ hoc nō hȝ locū i falcificāte etiā mo
netā ꝙ̄ ꝑncipis ciuitatis vel loci vbi cō
miſit dictā falſitatē: q: talis nō puniꝛ pe
na mortis ſȝ minori pena: ita dixit Rap.
cu. in ꝯſi. ſuo. cxxviij. inci. hoc maxie. in
pe. co. ⁊ ibi ponit rōnē de qua ibi ꝑ eū et
idē dixit latiꝰ loquēdo Alexā. in ꝯſ. ſuo
ciiij. inci. ꝙ ſtatutū loquēs. i. ij. co. i. ſ. vo.
⁊ in. l. elegāter. in. §. q̄ reprobos. ff. de pi-
gno. acti. ⁊ voluit Sali. in. l. i. in. ij. co. C.
de fal. mo. ꝙ vbi ipſe dicit eſſe mēti tenē
dū. de quo ego dixi in. l. q̄ falſaȝ. i. vij. co.
circa fi. ⁊ in. xiiij. col. in ꝑn. ff. de fal. ⁊ for
tiori ergo ſi p̄dicta habēt locū i falſificā
te monetā debēt hr̄e locū i tondēte mo
netam ar. d. aut. multo magis. ex quibꝰ
apparet ꝙ dicta q̄ntitas monete tonſate
per dictum Baptiſtā eſt modica q̄ntitas
propter quā ipſe non eſt puniendus pe
na mortis. ¶ Preterea vltra p̄miſſa qd
ipſe Baptiſta non ſit puniendus ꝑ di-
cta tonſatione pena mortis: moueor: nā
nec ex diſpoſitione alicuius leges vl' ſta
tuti eſt cautum ꝙ tondens monetas pro
ut in caſu nr̄o ſit puniendus pena mor-
12 tis ⁊ † qd nō dixit lex nec nos dicamus
l. ſeruum quis. ver. nō dixerit pretor. ff. d
acquiren. heredita. l. iij. §. fina. ff. de pre-
uaricato. et in aut. de non eligendo. ij.
nub. in. §. optimū. ⁊ facit. l. liberto. §. lar-

gins.ff.de annu.leg.cū ſi.ergo nō eſt di-
cēdū qd ſit puniēd9 dict9 Baptiſta p di
cta tōſatiōe pena mortꝭ. ¶ Nec ob. ſi di-
cat ꝙ imo habem9.l.ciuilē hoc dicentē:
13 vcꝫ.l.quēcūqꝫ.ff.de fal.vbi dr † ꝙ tōdens
monetā punit pena mortis vt ibi: qꝛ rñ-
deo qd illa lex nō loqt in caſu nr̃o.ſ. i tō
dēte monetā argēteā: ſꝫ loqtur i tondēte
aureōs ſeu monetas aureas vt clare ⁊ lu
cide apparet ex vbis dicte legis in v̄. nū
mos aureos ⁊c. ergo iſta lex nō ob. caſui
14 nr̃o. ¶ Nec ob. ſi dicat † qd lex illa dꝫ ex
tēdi ad monetas argēteas ex idēptitate
rōnis. Qꝛ dico qd nō eſt idēptitas rōnis
imo valde maior rō eſt in tōdēte aureos
quā in tōdēte alias monetas vt ſatis de
ſe cōſtat. ¶ Itē dico qd illa lex nō ē extē-
dēda ad tundētē monetas argēteas: qm̄
d.l. eſt penalis ⁊ odioſa: iō dꝫ reſtringi ⁊
ſtricte itelligi ⁊ nō āpliari ad aliū caſuꝫ.
15 c.odia.d reg.iu.cū ſi. ¶ † Itē qꝛ in penali
bus ⁊ odioſis nō fit regulr̄ extenſio: ſed
ſtricta itpretatio eſt fiēda put vba ſo-
nāt.l.ſi preſes.⁊.l.ſi de interpretatiōe.ff.
de penis ⁊ in.d.c.odia.⁊ ibi Jo.an.⁊ no.
Cy.in.l.j.C.que ſit long.conſue.⁊ gloſ.in
c.j.de temp.ord.in.vj. Bald.in.l.j.C.de
interdic.doct.in.l.ſi vero.i.§.de viro.ff.
ſol.mat.⁊ voluit Alexā.in cōſi.ſuo.cxiij.
incipi.viſo inſtrumento ⁊c.circa fi.in.ij.
vol.⁊ Jo.de ana.in ꝯſi.ſuo.xxvij.inci.vi-
ſo caſu.in vlt.colū.⁊ Lud.ro.in cōſi.ſuo
cccxxxvij.inc.ꝗ ad pmū ⁊c.i vl.col. ¶ Ex
qb9 ptꝫ qd.d.l.ꝗcūqꝫ nō obſtat. Nec ēt
obſtat ſtatutū aliqd ſeu aliꝗ puiſio vo-
16 lēs ꝙ † tōdēs monetā puniat pena mor-
tis: eo qꝛ ſtatutū ⁊ puiſio loquēs de ton-
dēte monetā recipit interptationē ⁊ de-
clarationē ſm ius cōe.l.ſi ſerui veſtri.et
ibi ſcribētes.C.de noxa.⁊ hr̄ in.l.fi.§.in
cōputatiōe.⁊ ibi gl.⁊ doc.C.de iur.deli.
l.vt gradatim.in.§.ſꝫ ſi lege.ff.de mune.
⁊ ho.⁊ lati9 hr̄ p Soci.i cōſi.ſuo.xxxviij.
inci.p deciſiōe ⁊c.i.iiij.col.ad qd allegat
ēt.l.iij.ff.ad.l.aq.⁊ ibi Dy.⁊ Flo.⁊ Bal.
in repe.l.data opa.C.qui accu.nō poſ.⁊
gl.i.c.cū ad ſedē.de reſt.ſpo.⁊ ꝓ Pe.de an.
in.c.gñali.de elect.lib.vj.⁊ alios plures
ad hoc ibi alleg.de quib9 ibi p eū: ergo
ſtatutū ⁊ puiſio gñaliter loquēs de ton-
dēte pecuniā dꝫ intelligi de pecunia au-
rea ſm diſpoſitionē.d.l.quicūqꝫ.per di-
cta iura ⁊ doctrinas. ¶ Itē vltra pmiſſa
ꝙ dict9 Baptiſta nō ſit cōdēnādus ſeu
puniēd9 pena mortis pro dicta tōſatio-
ne facit. Nā dās alicui aliquā rem vitio
17 ſam † qñ vitiū eſt patēs oculis corpalis
vr̄ ſi ille cui dat eā reꝫ vitioſam ſcienter
⁊ ſpōte accipit nō hꝫ poſtea regreſſum
aliqd ꝯtra illū qui dictā rē ſibi dedit eo
qꝛ erat in ptāte ſua dictā rē vitioſam nō
18 acceptare: ſꝫ eā refutare. † ſi ergo eā ſpō
te ⁊ ſciēter acceptauit nō poteſt poſtea
agere cōtra ipm dātē: vt pbat in.c.dam
nū qd qs ſua culpa ſentit.d re.iur.in.vj.
⁊.l.qd qs.la.ij.ff.de reg.iur.cū cōcordā.
19 ibi alleg. ¶ † Et ideo ſi aliquis ſcienter
emit aliquā rē a nō dño ⁊ poſtea illa res
ſibi euincat certe nō hꝫ regreſſum d eui
ctione cōtra venditorem niſi ſpecialiter
hoc ſtipulatus fuerit. Ita dixit text.not.
in.l.ſi fundū.C.de euictio.quē ibi mltuꝫ
no.doct.p quo facit in ſili text.in.l.j.C.
de preſcriptio.xxx.anno. Et facit etiam
20 no.text.in.l.ſi a matre.C.de iure do.ibi
dicitur † quod accipiēs ſcienter rem alie
nā in dotem nō habet actionem de eui-
ctiōe contra dātē: lꝫ dos ſitj puilegiata.
Et facit etiā.l.ea que cōmēdādi.§.fin.ff.
de cōtrahē.emptio.⁊.l.qrit.in fin.eo.tit.
in qb9 hr̄ qd ille ꝗtenet rōne alicui9 de
fect9 rei nullo mō tenet qñ ille defect9
eſt patens: quod etiam voluit Ange.de
are.in.§.in duplū.in pe.colum.inſti.de
actio. Et hinc ſumpta occaſione dicunt
21 doct.ꝙ ſi aliquis vendit equum et dicit
† qd ipe equus habet omnes defectus ⁊
aliquos defectus euidētes exprimit qd
tūc propter defectus euidentes non po-
terit agere redhibitoria ſed ſec9 propter
occultos. Ita dixit Jo.an.in addi.Spe-
cu.in tit.de emptio.⁊ vēditio.in.§.nunc
videndū.in additio.incip.quid ſi ven-
das.⁊ Ange.⁊ Alexād.poſt alios in.l.ſi
quis cum aliter in vlti.colum.ff.de ver-
bo.obliga.⁊ ꝓ Paul.de caſtr.in.l.paciſci
ff.de pactis.⁊ ibi Ange.⁊ Ange.in.l.im-
peratores.ff.de publica.⁊ Abb.in.c.in-
iuſtum.de rerum permutatio.⁊ Bal.et
Sali.in.l.j.C.de edili.actio. ¶ Item ad
22 predicta facit etiam: † nam licet emens
vel vendens rem vltra dimidiam iuſti

precũ poſſit venire contra talē ɔtractũ: vt in.l.ij.C.de reſcin. vēdi.tñ iſtud fallit in emptore vel vēditore habēte plenā noti tiā ⁊ ſciētiā valoris dicte rei: q2 non poſ ſunt tũc venire cõtra talē ɔctũ. Ita not. dixit Bal.in.d.l.ij.i.vj.colũ.ver.quarto quero.vbi dicit ita tenere doc. per.l.j.in fi.ff.de actio.emp.qđ ipſe dicit eſſe verũ
23 ex eo†q2 ſciēs equiparat renũtianti: vt eſt tex.in.l.q̄rit.in.§.ſi vēditor.ff.de edi
24 li.edic.Pro qb9 facit.†Nā ſcia et noti tia rei ſine cõtradictiõe hr̄ p ɔſenſu.l.j. ⁊ ibi Bald.⁊.l.ij.⁊.iiij.C.de remiſſio.pi gno.⁊.l.i ſpõſalib9.la.j.in fi.ff.de ſpõſa. ⁊ ibi bar.⁊.l.l.ſeru9 cõis.⁊ ibi glo.đ do na.iter virũ et vxo. Modo ex iſtis dico
25 †q cũ moneta tõſa habeat ſecũ vitiũ pa tens ad oculũ ⁊ ſit res clara ⁊ aperta in qua nõ poſſit aliqs đcipi niſi volēs nec poſſit aliqs cogi ad eā acceptādā q ali qs eā accepit ſpõte et ſcienter ab aliquo nõ habebit aliquā actionē cõtra ipſum dātē cũ eſſet in poteſtate ſua illaȝ reijce re ⁊ refutare ⁊ cogere đbitorē ſuũ ad dā dā ſibi monetā non tõſam. ¶ Et ideo ſi ipſe Baptiſta dediſſet vel iā đderit ali cui talē monetā tonſam vitioſam paten ter ad oculum: ⁊ ille eam ſpõte ⁊ volũta rie accepit tali accipiēti nulla compete ret actio cõtra dictum Baptiſtā per iu ra ⁊ doctrinas ſuperi9 adductas. ¶ Sȝ ſi tali priuato acceptanti ſponte ⁊ ſcien ter dictas monetas tonſas non cõpetit aliqua actio cõtra dictum Baptiſtā: er go nõ cõpetit etiā actio criminalis rei publice ad inquirendũ ɔ ipſum Bapti
26 ſtam cũ claruȝ ſit in iure† q quando ex aliqua re vel facto priuato non cõpetit actio ciuilis tunc nec reipublice cõpetit actio criminalis cõtra faciētē. Ita not. dixit Sali.in.l.eos.C.de furtis.⁊ Bart. in conſi.ſuo.c.incip.a dño Cy.de bono na.in.j.col.⁊ Socı.in conſil.ſuo. cxxv ij. inci.viſis capitulis.in.j.col.⁊ do. Bar. cepo.in cõſi.ſuo.lix.incip. Paul. faber. in pe.col.⁊ do. Nellus in tract.ſuo ban. in.ij.parte ſecũdi tēpo.in.j.q.in fi.j.colũ. ⁊ domi. Paris de puteo in tractatu ſuo ſyndica.in.lj.char.in.j.col.⁊.d. Philip. decius in cõſi.ſuo.cxxxvij.in.j. col. poſt inc. ¶ Pro quo faciunt optime dicta p

Dy.in conſi.ſuo.xxxvij.incip. q contra ⁊c.in ver.item patet quia eo caſu ⁊c. et facit in arg.l.ſi pupilli in.§. videamus. ff.de neg.geſt.⁊.l.quoties.in.§.qui tem porali.ff.de excu.tuto. Et faciũt que la tius circa hoc dixi in practica mea cau ſarum criminalium in.xvj. charta poſt medium. ¶ Ex iſtis ergo clare apparet quod nedum dictus Baptiſta de iure non poteſt condēnari nec puniri pena mortis: ſed nec etiam poteſt puniri alia pena ſaltem corporis afflictiua: cum ex rationibus et iuribus ſuperius addu ctis ſatis pateat qđ non potuit contra eũ inquiri nec procedi prout inquiſituȝ ⁊ pceſſum eſt. Et ſi contrarium dicere mus poſſent ſequi plura abſurda et in cõuenientia. Nā ſi aliqs haberet veſtē aureā maximi valoris quā diminuiſſet forte in vna manica vel in ambab9 ma nicis vel in alia ſui parte et eam ſic di minutā venderet alicui emptori: q ocu lata fide videret talem diminutionem ⁊ tamen eaȝ emeret. Sequeretur ergo qđ hoc caſu talis emptor poſſet agere ɔtra venditorē ad preciũ: ⁊ reſpublica poſſet inquirere ⁊ pcedere cõtra ipſum vēdi torē q eſſet pfecto abſurdiſſimũ ⁊ iniqſ ſimũ. Et poſſent poni alia plura exēpla que breuitatis cauſa omitto. Et lȝ iudi cio meo iſta oia ſupradicta ſufficiāt ad abſolutionē ⁊ ad liberationē dicti Ba ptiſte: tñ vlteri9 dico valde conſiderādũ ⁊ põderādũ eſſe ſtatutũ ⁊ puiſio loquēs de tõſante monetaȝ: q iura municipalia ponũt hũc caſum in arbitrio iudicātis vt ex eoȝ iſpectiõe appet qđ arbitriũ iu dicātis dȝ eē in abſoluēdo dictũ Bapti ſtā a pena mortis ⁊ a pena corporis affli ctiua iponēdo forte ſibi aliquam leuiorē penā extra corpus. ¶ Et in hãc partem dȝ inclinare ipe dñs iudicās ex plurib9 pumo q2 nõ reperit q vllo vnq̄ tp e di ctus Baptiſta cõmiſerit aliquod deli ctum alicuius generis: ſed imo hȝ opti mum nomen ⁊ bonā famam apud oēs eum cognoſcentes: vt poterit informa re dñs iudicās: imo cognoſcētes dictuȝ Baptiſtā valde admirati ſunt q hoc fe cerit cũ nũq̄ audierint eũ delictũ aliqđ cõmiſiſſe: ⁊ opinant firmiter q ipe Ba

ptiſta magꝭ hoc fecerit ꝑpter paupꝛtatē
27 ꝙ aliq̄ alia de cā † qḋ certe tolerabilius
eſſet.ar.eoꝝ q̄ habentur in.c.iij.extra de
furtis. Calamitas enī tpis ꝛ neceſſitas
ſepe inducūt hoies ad faciēduꝫ illud qḋ
nō habebāt in aīo. Nam paupꝛtas ꝛ ne-
ceſſitas vere tenent hoiem in afflictiōe
anxietate ꝛ i ꝯtinuo cruciatu. Et iō di-
xit Bald.in.l.certa foꝛma.C.de iure fiſ.
28 † ꝙ paupꝛtas eſt durioꝛ moꝛte. Et dixit
Ange.in.l.cū ꝛ filij.C.q̄ bonis cede.poſ.
29 † ꝙ ſoꝛdeſcit q̄s pp paupertatē adeo ꝙ
tali ſoꝛdēti vita ē ſuppliciū ꝛ moꝛs eſt ſo-
30 latiū. Et ſubdit ēt Ang.ibi ꝛ dicit † ꝙ me
li9 eſt moꝛi ꝙ̄ indigere. ¶ Debet ēt dñs
iudex arbitrari in minori pena i hoc ca
31 ſu pp regulā illā vulgatā vꝫ † ꝙ ſemꝑ in
dubijs ꝛ obſcuris iudex dꝫ iclinare i mi
tioꝛē ptē ꝛ maxime in penis imponēdis
l.ſemꝑ in obſcuris.ff.de reg.iur.l.factū
cuiqꝫ.§.fi.eo.ti.c.in penis.de reg.iur.in
vj.c.nos vo.l.diſ.l.merito.ff.ꝑ ſocio.l.
arrian9.ff.de act.ꝛ obli.ḃ quo latiſſime
locut9 ſum plura ꝛ plura adducēs in re
pe.mea.l.fi.C.de ꝓb.i.l.char. ¶ Ex iſtis
ergo oib9 dꝫ dñs iudicans inclinare in
mitioꝛē ꝛ leuioꝛē penaꝫ ꝑut eſt mos cu-
iuſlibꝫ boni iudicis: imo credo ꝙ ſi ali-
q̄s iudex hñs arbitriū in penis imponē
dis imponeret durioꝛē penā ꝯſideret ſe
iniquū iniuſtū impiū ꝛ rancoꝛe plenū et
oib9 pateret ipm ſentire hūanū ſangui-
nē ꝛ magis naturā macellatoꝛis ꝙ̄ ꝓbi
hoīs iſeq̄: qḋ non credo nec mō aliquo
opinoꝛ eſſe in dño iudicare debente in
pñti cā: tū ꝑpter eius eminenteꝫ ſciam:
tum etiā ꝑpter ei9 innatā bonitatē cui
me plurimum committo. Laus deo.

Hippolytus de Marſilijs.

1 Inimic9 torq̄ri poteſt ꝓbata inimi
citia inter ipſum ꝛ eū qui moꝛtuus repe
ritur ſi neſcitur a quo moꝛtu9 fuerit: qḋ
intellige: vt ibi nu.3.4.7.8.ꝛ.11.
2 Teſtis ſingularis non pꝛobat.
3 Teſtis vn9 ſinglarꝫ tm̄ ꝓbat ꝙ̄tū mille.
4 Uerba legis cui non conueniūt nec ei9
diſpoſitio.
5 Mine licet pꝛobentur pꝛopter hoc quis
non ſubijcit torture: lꝫ ille contra quem
mine facte ſunt reperiatur moꝛtu9: vide
per totum conſilium.
6 Mine ꝑueniētes ex caloꝛe iracundie nō
conſiderantur: nec ſunt ponderande.
7 Opinio Spec.in tit.de pſum.in.§.ſpēs
in verſi.pone petrus minatus eſt nō eſt
appꝛobata.ꝛ nu.9.
8 Inimic9 vt poſſit torqueri neceſſe eſt vt
cum inimicitia concurrat fama.
9 Teſtꝫ vn9 oi exceptiōe maioꝛ deponēs ſu
per ipo maleficio facit idiciū ad torturā.
10 Teſtes duo requirūtur ad pꝛobandū re-
motum ab ipſo maleficio vt faciant in-
dicium ꝛ nume.14.
11 Inimicitia capitalis eſt quid remotum
ab ipſo maleficio.
12 Inimicitia capitalis ſi faceret indicium
ad torturā ſeq̄ret icōueniēs ꝛ abſurdū.
13 Fuga facit indicium.
15 Fama quādo concurrit cum aliquo alio
indicio facit indicium ad torturam.
16 Fama de iure nō facit indiciū ad tortu-
rā: tamen de facto ſeruatur contrariuꝫ.
17 Ex diuerſis non fit recta illatio.
18 Pꝛobatiōes in crialib9 dñt concludere.
19 Fama vt dicat pꝛobata neceſſe eſt vt te-
ſtes dicant a maioꝛi pte ppli audiuiſſe.
20 Fama bona pꝛeualet quādo bona ꝛ ma
la fama concurrunt.
21 Furata res ſi repitur apud aliquē: indi-
cium eſt ꝙ ipſe eam furatus fuerit: ꝛ po-
terit torqueri: qḋ intellige vt ibi.
22 Fama bona remouet indicium cauſatū
ex inuētione rei furate apud aliquem.
23 Uicini pñt torq̄ri ꝑ furto inueniendo.
24 Fama bona tollit indiciū cauſatū con-
tra vicinos ex furto commiſſo.

¶ Conſilium.lxxij.

Unda coꝛ meum et labia mea dñe: vt que vera ꝛ inſta ſunt loq valeā in pꝛeſenti conſultatione ꝛc.

¶ Tria vel quatuoꝛ pꝛofecto indicia vrgentia videtur extare contra Uincentiuꝫ de boldrinis in cauſa inquiſitionis cōtra eum foꝛmate de moꝛte Galli renaldini: ex q̄bus pꝛima facie vr̄ ꝙ ipſe Uincenti9 poſſit poni ad torturam ꝛ quaſſari plurib9 ictibus torture. ¶ Et pꝛimo qꝛ tres ſunt

testes q̃ deponũt de minis factis per di-
ctũ Uincẽtium sub logia codognole ꝫ ⁊ 2
aduersus dictũ Gallũ dicẽdo eidẽ post
multa ỽba altercatoria inter eos.io te-
ne impagaro io te ne impagaro. ex qb9
ỽbis vr̃ ꝙ dict9 Uicẽti9 possit torqueri.
¶ Et hoc pp̃ter no.theoricã Spec.i tit.
de p̃sum.in.§.spẽs.in ver.sed pone.p.mi
3 nat9 est.t.vbi dixit q̃ si reperitur qui-
dã mortu9 ⁊ nescit a quo fuerit mortu9
si pbatur ꝙ titi9 erat inimicus suus et
erat offensus ab illo mortuo q̃ ex hoc ꝫ
ille titi9 inimic9 su9 poterit poni ad tor-
turã sine alijs indicijs:q̃ dictũ refert et
sequitur Ludouicus roma.in .l.j. in.§.
hoc rescriptum.ff.ad silleia. dicẽs illud
dictum procedere in inimico capitali: se
cus autem in alio inimico:quod dictũ
etiaꝫ refert ⁊ sequit᷑ Ang.de are. in trac.
malefi.in ỽbo fama publica.i.vl̃.char.
ver.q̃ro si repiat᷑.⁊ Ang.i.l.fi.in pe.colũ.
C.de q̃ô.⁊ est de mẽte Bar.in.l.fi.in pe.
col.ff.de q̃ô.⁊.d.Lau.calc.in ꝯs.suo.lxij.
inci.in Christi saluatoris ⁊c.in.iiij.colũ
ita vr̃ in casu nr̃o dicendũ ꝙ postq̃ sunt
pbate mine p̃cedẽtes p dictũ Uincẽtiuꝫ
ꝯ.d.Gallũ:⁊ p ꝯñs inimicitia inter eos
⁊ ex post repit᷑ mortuus dict9 Gallus:et
nescit᷑ a quo ꝙ dict9 Uicẽti9 sup hoc ho
micidio possit ex hoc idicio torq̃ri. Attñ 4
p̃dictis nõ obstãtibus ꝯtrariũ puto de iure
veri9.s.ꝙ dict9 Uicẽti9 ex hoc nõ possit
torq̃ri. Ad q̃ dicendũ moueor ex pluri-
bus. ¶ Et p̃rio dico q̃ tres sunt testes
tãtũ q̃ deponũt de dictis assertis minis
factis p.d.Uincẽtiũ dicto gallo: vcꝫ ma
gister Marc9 macerata. Coralgi9.q. fil
nestri.⁊.d. Raphael gratianus. Qui te-
stes non pbãt dictas minas eo q̃ sunt
singulares i duob9:p̃rio q̃ nẽo ipoꝝ hꝫ
cõteste vt appet ex dicto suo. ¶ Itẽ va-
rio mõ deponũt d̃ dictis minis vt ex in-
spectiõe depositionũ suarũ appet. Naꝫ
magr̃ Marc9 macerata d̃t ꝙ dict9 Uin
cẽti9 dixit dicto Gallo.io te ne impaga
ro admenãdo cũ manu ⁊ digito. Coral-
gi9 aũt dicit q̃ dict9 Uincẽti9 dixit d̃c̃o
Gallo io te ne impagaro tẽti a menteio
te ne ipagaro ⁊c.d. Raphael gratian9 di 5
cit q̃ dict9 Uicẽti9 dixit dicto Gallo io-
te ne ipagaro gioto io te ne impagaro.

Et sic diuersimode deponunt ⁊ sic sunt
singulares in duobus vt dixi:⁊ quo casu
nõ pbãt:vt hr̃ in.c.bone.de elec. in.c.cũ
dilect9.eo.ti.in.c.lꝫ cãm.vbi p oẽs.C.de
pb.in l.ob carmẽ.in.§.fi.ff. de testi.in.l.
q̃ falsa vel varia.e.ti.⁊ in.c.lꝫ vniuersis.
de testi.extra de testi.⁊ voluit Spe. i ti.d̃
teste.in.§.j.ỽsi.itẽ q̃ testes sunt varij:et
nedũ dicti testes lꝫ sint tres nõ probãt
propter eorũ singularitatem: sed et non
probarent si essent mille testes singula-
res:⁊ quoniam tñ probant mille testes
singulares quantum vnus f᷑m Bald.in
l.iurisiurandi.C.de testibus.et in.c. tam
lr̃is.de test.⁊ in add.Spec.in ti. de teste
in.iij.col.ỽ.Et mille. Sꝫ posito sic e ve-
ri p̃iudicio q̃ dicte mine eẽnt plene et
legitime pbate:tñ hic dict9 Uicẽti9 nõ
posset de iure subijci torture vel alijs tor
mentis. Et hoc ex plurib9: ⁊ p̃rio q̃ i eo
nõ dꝫ hr̃e locũ doctrina spe. ⁊ sequaciũ
in.d.ti.de p̃sum.in.d.§. spẽs.in ỽ. sꝫ po-
ne.p.minat9 est.t. nã speculator loquit᷑
in illo qui erat inimicus mortui ⁊ erat
offensus ab ipso mortuo: vt clare ptꝫ ex
ỽbis suis. ¶ Sꝫ in casu nr̃o ista nõ con-
currũt:q̃ lꝫ Uicẽti9 posset dici inimicus
ex ỽbis dictis.d. Gallo: tñ nõ appet q̃
esset offensus a dicto Gallo: ⁊ per conse
quẽs cũ casui nr̃o ⁊ nõ ꝯueniãt ỽba spe-
culatoris non dꝫ cõuenire eius disposi-
tio.l.iiij.§.toties.ff.de dam. infec.l.hos
accusare.§.oibus.ff. de accus.c. indem-
nitatibus.§.sꝫ cũ eas.de elec.lib.vj cum
si. ¶ Preterea predicta doctrina Spec.
debet intelligi in inimico capitali ⁊ nõ
in inimico nõ capitali: vt expresse dicit
Lud.r...in.d.l.j.in.d.§. hoc rescriptum.
ff.ad silleia.⁊ dixi.s̃.sed non potest ergo
hr̃e locũ in dicto Uincentio:q̃ non erat
nec est pbatũ q̃ eẽt capitalis inimicus
dicti Galli: sed solum presumebatur ex
illis assertis verbis inimic9 leui inimi-
citia:ergo dicta doctrina nõ obstat. Ul-
teri9 r̃ideo ⁊ dico ꝙ casu quo dict9 Uin
cẽti9 fuisset inimic9 capitalis dicti Gal
li:p hoc tñ dict9 Uincẽtius non esset de
iure subij ciendus torture. Naꝫ lꝫ mine
pbarent᷑:⁊ tñ per hoc factũ nõ pbatur:
⁊ nõ probat hoc esse quod ab hoc cõtin
git abesse.l.non hoc.C.vnde legi.l. neq̃

natales.C.de proba.cū ſi.⁊ facit.l.iterpo
ſitas.C.de tranſac.vbi bonum tex.Item
lȝ dicte mine pbarentur:tñ nō poſſet pp
6 eas dictus Uincentius torqueri:†q2 ſi il
las minas protulit fecit hoc colore iracū
die:qđ patet:nam pdicti teſtes deponen-
tes de dictis minis dicūt q dictus Uin-
centius venerūt ad verba altercatoria in
ſimul:⁊ qđ tunc dictus vincentius ptu-
lit dictas minas ex quo apparet quod ſi
protulit dictas minas eas non protulit
quieto animo ⁊ animo deliberato ſed ca
lore iracundie:q̄ caſu tales mine nō ſunt
conſiderāde nec ponderande:q2 non dȝ
imperari illud qđ calore iracūdie dictū
eſt.l.qđ calore.ff.de re.iur.hr̄ i.l.ſ.C.ſi qs
impera maledixe.⁊ in.c.ſi qs iratus.ij.q.
iij.⁊ i.§.notādū.ea.cā ⁊ qōne.Et pp ver-
ba nō ſequunť verbera.vt.ff.de his q̄ notā.
infa.l.ob hec verba.¶ Preterea ſumme
aduerteſi.puto ad predictam doctrinam
7 Spec.†nā vt alias dixi tempore iuuētutis
mee illa doctrina nūq̄ mihi placuit nec
eam in pluribus ⁊ pluribus officijs q̄ ha
bui ſequut9 fui vt dixi in.l.j.i.§.pterea in
viij.⁊ ix.col. ff. de qō.⁊ iō dico qđ illud
dictū ſpe.non eſt tenēdum.Primo:q2 cō
tra illud dictū tenuit Gandi.in trac.ſuo
maleficio.ſub rubr.de preſump.⁊ indi.in
dubitatis.quibus plerūq3 proceditur ad
tormenta.in.v.col.in ver.quia ratio.iun
8 cto ver.ſequenti vbi dicit † qđ ad hoc ini
micus poſſit torqueri neceſſe eſt vt cum
inimicitia concurrat fama alias reus nō
poterit torqueri.Ecce ergo q iſta duo ſiť
requirunť nec alterū eorū tantum ſufficit
ad torturā ⁊ ſic contra Spec.⁊ ſequa.Itē
pro hac parte quod non ſufficiat ſola ini
micitia capitalis ad ponendum aliquem
ad torturā tenuit Iac.de belui.vt refert
Io.de Imo.in.l.ſi.ff.de her.inſti.Et lȝ di
cereť q cū dcā inimicitia cōcurrat fama
tñ hoc nō hȝ obſtare q2 nulla eſt probata
fama ſaltē legitime vt dicā late.ī dū cra
nimabo indiciū fame.Preterea etiā ſi
eēt hic plene pbata fama tñ hoc non hȝ
obſtare dicto Uincentio q2 cōtra eū non
eſt pbata inimicitia capitalis de qua lo-
quitur Specu.⁊ ſequa.in locis preallega
tis. ¶ Preterea contra dictam doctri-
9 nā Specul.⁊ ſequacium facit.† Nam lȝ
vnus teſtis oī exceptione maior faciat
indiciū ad torturā vt not.glo.in.l.ſi quis
C.ad.l.iul.maie.⁊ voluit bart.in.l.penu.
ff.de qōni.⁊ i.l.ſ.§.ij.⁊ in.l.maritus eod.
ti.de quo etiā habetur in.l.capite quin-
to.ff.de adul.Et p Ang.de are.in li.ma-
lefi.in ver.fama publica.in.ij.char.ver.
q̄ro an vnū.Attamen hoc eſt verū q̄ñ ipe
teſtis deponit ſuper ipſo maleficio:ſecus
aūt q̄ñ vnus teſtis tñ etiā oī exceptione
maior deponit ſup aliquibus remotis ⁊
10 mediatis ab ipſo maleficio:† quia tunc
talis teſtis ſolus non facit indicium ad
torturam:ſed opus eſt vt tale remotū ab
ipſo maleficio pbetur ad min9 p duos te
ſtes ita voluit gl.ſing.apud oēs in.l.ſi.C.
fami.herc.quā bart.ibi multū exclamat
ad hoc.⁊ idē voluit Bar.p illā glo.in.l.
ſi.ff.de qō.⁊ in.l.admonendi.in.xl.col.ff.
de iureiurā.⁊ Cy.i.l.iij.C.ad.l.iul.maie.⁊
Bal.in.l.ſi.i.).col.C.quor.app.non reci
pi.⁊ in cōſ.ſuo.xcvij.inci.an mandatari9
ante ſi.i.v.vo.⁊ i.l ſi quis ex argentarijs
in.§.qđ ſi plures.ff.de eden.⁊ Ang.i.l.ſi.
ff.qđ met.cā.⁊ in aut.de teſt.imperfe.in
prin.in.ij.co.ver.⁊ nota diligenter.⁊ Sa
li.in.l.fin.C.de qōnibus.⁊ ang.de are.in
in trac.maleſi.in verbo fama publica.i.ij.
char.ver.q̄ro qualiter probetur indiciū.
Alex.in conſi.xviij.incip.viſo proceſſu in
vi.col.ſ.vol.⁊ in ɔſi.ccxxiiij.inci.viſo p-
ceſſū.in.ij.col.⁊ in conſi.c.inci.i cā ⁊ lite.
in vltima col.in.v.vol.⁊ Cepo.in cōſi.ſuo
xl.incip.lucius in.iij.char.in vlti.col.⁊c.
11 Sed inimicitia ēt capitalis eſt quid remo
tum ab ipſo maleficio homicidij vt de ſe
patet ergo ipſa inimicitia ſola nō faciet
indiciū ad torturam ſicut vt dixi vn9 ſol9
teſtis deponēs ſup remotis a maleficio
nō facit indiciū ad torturam:ſed ēt neceſ
ſe eſt vt ſecū ɔcurrat alius teſtis:ita eſt ne
12 ceſſe † qđ aliud ɔcurrat cū ipſa inimici-
tia ⁊c.¶ Preterea ɔcōſiderādū eſt qđ ſi
eēt verū dictū Spec.⁊ ſequaciū ſequereť
vnū abſurdū ⁊ vnū mirabile inconueniēs
vcȝ quia eſſet in poteſtate vnius tertij fa
cere quē torqueri ⁊ q̄ñq3 decapitari. Nā
ſi inter me ⁊ titiū eſt capitalis inimicitia
⁊ inter me ⁊ gayum eſt ſilr inimiticia ca-
pitalis ⁊ ipſe gay9 velit me offēdere via
indirecta poſſet ſecreto mō iterficere ipȝ

titiū mihi inimicū capitalē: quo interfe‑
cto ſi neſciret a quo ego poſſem torq̄ri ⁊
ꝓpter acerbū dolorē torture forte confi‑
terer eū iterfeciſſe ⁊ ſic lȝ eſſem innocēs
punirer pena mortis cōtra. l. ſancimus.
C. de penis. qd̄ nequaq̄ eſt dōm. ex q̄bꝰ
oibꝰ apparet qd̄ illa doctrina Spec. nō
eſt vera nec eq̄ ⁊ ꝑ ꝯñs nō eſt tenenda nec
ſequēda in ꝯtingētia fci maxie a ꝓbis et
doctis iuſdicētibꝰ. Et ego iam ſunt forte
xv. anni reprobaui dictā doctrinā Spe.
in voce ⁊ in ſcriptis per dictas rōnes et
iura: vt oculata fide videri poteſt in le‑
tura mea in. l. j. §. ꝓterea. in. viij. ⁊. ix. col.
ff. de q̄ōni. Et ſic ex iſtis remanet ſubla‑
tū ꝓmū indiciū de minis. ¶ Capio ſcd̄m
13 indiciū: † qd̄ vr̄ induci ex aſſerta fuga di
cti Uincētij. Nā vr̄ qd̄ fuga faciat idiciū
vt hr̄ ꝑ Bar. in. l. j. ff. de bonis eoꝝ q̄ an‑
te ſentē. mor. ſibi cōſci. ⁊ ꝑ Ang. in. l. fi. ff.
de q̄ōni. ⁊ ꝑ Ang. de are. in trac. maleſi.
in verbo fama publica. in ver. an fuga
ſit ſufficiēs: ⁊ per alios plures quos ad‑
duxi in ſingu. meo. cv. inci. fuga ⁊c. At‑
tñ in caſu nr̄o dico ꝙ cōtra dictū vincē‑
tiū nullū inſurgit indiciū ex aliqua aſſer
ta fuga. Et hoc ofido: nā nō ꝯſtat aliquo
mō de aliqua fuga facta ꝑ dictū Uincen
tiū, vt ex inſpectiōe dictoꝝ teſtiū appa‑
ret. Et lȝ quartꝰ teſtis: vȝ morellꝰ buſ‑
chinꝰ dicat ꝙ die ſequēti qua fuit vulne
ratus ⁊ mortuus gallus viderit illos de
Buldrinis reductos inſimul ad domū
Mēghoni Buldrini ⁊ ꝙ erāt nume. x.
Attñ ex iſto dicto nō infert ad aliquā fu
gā aliquoꝝ de Buldrinis ⁊ maxime di
cti Uincētij: q2 cū nō nominatin aliqua
parte vt ex inſpectiōe dicti ſui apparet.
¶ Itē ēt dictꝰ teſtis eſt vnicꝰ ⁊ ſingula‑
ris ⁊ nō hȝ aliquē cōteſtē ⁊ deponit ſup
remotꝭ a maleficio. Jō eiꝰ dictum nihil
operat ex quo vlteriꝰ nō eſt inſtādū cir‑
ca dictā aſſertā fugā. ¶ Uenio igitur ad
aliud indiciū qd̄ vr̄ ſeu dr̄ oriri ex eo q2
vt aſſerit q̄ñ dictꝰ vincentiꝰ fuit reprehē
ſus ab aliq̄bus ꝙ fuiſſet cā mortis dicti
galli ipſe r̄ndit ꝙ nolebat qd̄ eū interfi‑
cerēt: ſȝ ſolū ꝙ eū baſtonaſſent ex quo vr̄
tacite cōfiteri ſe dediſſe mādatū ad illud
delictū cōmittēdū iuxta ea q̄ habent in
c. fi. de homic. lib. vj. ¶ Circa q̄ d̄ dico ad

uertēdū eſſe: q2 nullꝰ eſt teſtis niſi vnus
vȝ ſer Joānes frāciſcꝰ petrocinꝰ q̄ hoc
deponat ⁊ iſte teſtis nihil ꝓbat primo:
14 † q2 eſt vnicꝰ ⁊ ſingularis ⁊ nō hȝ cōte‑
ſtē: vt ipſe dr̄. Item q2 deponit ſuꝑ remo‑
tis a maleficio: quo caſu requirunt duo
teſtes ad minꝰ ſm gl. i. d. l. fi. C. fami. her
ciſ. de qua dixi late. Ʒ. in ꝓxima. q̄. char.
ſuꝑ p̄rio indicio circa finē. ⁊ ꝑ conſequēs
nihil ꝓbat ille ſolus teſtis: ⁊ ideo me vl‑
terius nō extēdā circa hoc. ¶ Capio mō
quartū ⁊ vltimū indiciū qd̄ vr̄ inſurgere
ex depoſitiōibus dictoꝝ teſtium q̄ quaſi
oēs deponūt de publica voce ⁊ fama di
cti maleficij: vȝ ꝙ dictum maleficiū fuit
cōmiſſum ꝑ illos de Buldrinis q̄ caſu
vr̄ ꝙ ipſe vincentiꝰ poſſit ex hoc torq̄ri:
15 cū habeamꝰ de iure ꝙ fama publica fa
cit indiciū ad torturā q̄ñ cōcurrit cū ali‑
quo alio indicio ſm Cy. in. l. fi. C. de q̄ō. ⁊
Jo. an. in addi. ſpe. in ti. de ꝓba. in. §. vi‑
dendū. in ver. xiij. iuxta fi. additionis. et
d. An. in. c. veniens. el. j. in. iij. col. de te‑
ſti. ⁊ Ang. de are. in tract. maleficioꝝ. in
ver. ⁊ an fama. ⁊ Bal. in. l. milites. C. de
queſtio. ⁊ in addi. ſpecu. in titu. de ſentē.
in vlti. col. ⁊. d. Alex. in conſi. ſuo. v. in. ij.
col. in. j. volu. ⁊ Joan. and. in tit. de noto.
crimine. in. §. fama. ſuper ver. caſus ⁊c.
16 in fine additionis: vbi dicit † quod fa‑
ma de iure non facit indicium ad tortu‑
ram: tamen de facto ſeruatur contrariū.
Et qd̄ de iure fama non faciat ſufficiens
indiciū ad torturā patet ſm eū per text.
in. l. j. in prin. ⁊ in. l. vnius. §. j. ff. de q̄ōni.
⁊ in. l. milites. C. eo. ⁊ in. l. ſicut in fi. C. de
fal. q̄ iura ꝓbāt vnū indiciū nō ſufficere
ad torturam: ponunt enim ſemper plu‑
rale: oportet ergo vt aliud indiciū con‑
currat cum fama. de quo latiꝰ dixi in. l.
de minore. in. §. pluriū. in. v. colū. ff. de
queſtioni. Cum autem iſta fama concur‑
rat cum ſupradictis alijs indicijs: ergo
videtur quod dictus Uincentius poſſit
poni ad torturā. Attñ iſtis non obſtan‑
tibus cōtrariū indubitāter puto verius
de iure in caſu noſtro videlicet ꝙ dictꝰ
Uincentius propter dictā publicā vocē
famā nō poſſit poni ad torturā. ¶ Ad
quod dicendum me mouent plura. Et
p̄rio dico ꝙ nulla fama dicti maleficij ē

probata contra dictũ vincentium: ſed ſi ali qua fama ꝓbata eſt in caſu iſto ſoluꝫ eſt ꝓbata cõtra illos de boldrinis: ⁊ nõ ſpecialiter cõtra ipm̃ vincẽtium vt clare apparet ex diſpoſitionib⁹ dictoꝝ teſtiũ ſed hoc nõ hꝫ nocere ipi vincẽtio: q: nõ ſequit illi de boldrinis fecerũt vnũ delictũ ergo vincẽti⁹ de boldrinis fecit illd
17 ex ſeꝑatis: † ergo nõ infert. l. papinianus exuli. ff. de mino. ⁊ nõ ꝓbat hoc eſſe ꝙ ab hoc ꝯtingit abeſſe iurib⁹ vulga. in
18 criminalib⁹ † enim probationes debẽt cõcludere: ⁊ debẽt eẽ luce clariores. l. fin. C. de ꝓba. ⁊. ij. q. viij. c. ſciãt cuncti. Dico etiã fortius qd fama dicti maleficij non eſt etiã probata cõtra illos de boldrinis. nec contra aliquẽ ipſorum. Ratio eſt q: dicti teſtes deponẽtes d dicta fama nõ deponunt taliter nec tali modo qd probent famam. Nã teſtes volentes ꝓba-
19 re famam debẽt dicere † ꝙ audiuerunt illud de quo dicũt eſſe fama publica a maiori parte populi: ⁊ aliter deponẽdo nõ ꝓbãt famã ſm Bar. ⁊ alios in. l. de minore. in. §. pluriũ. ff. de q̃ſtio. ⁊ Salice. in. l. ea quidẽ. in materia fame. C. de accuſa. Bar. in. l. iij. ff. de teſti. Bal. i addi. Spe. in tit. de ſenten. in vlti. col. v. illud etiã nota. d. An. i. c. veniẽs. de teſti. Bal. in. c. ſuborta. vltra me. de re iud. d. Ang. in. c. cũ cãm. circa fi. de ꝓba. d. Alexã. in cõſi. ſuo. lxxij. in. viij. col. circa fi. in. j. vo. ⁊ incip. inſpecto diligẽter. vbi plura ⁊ plura allegat: ⁊ idez dñt plures alij doct. in diuerſis locis quas ego adduxi ad hoc in. l. de minore. i. §. pluriũ. i. viij. col. v. q̃rit vlteri⁹ Bar. ff. de qd. ¶ Preterea di
20 co † qd ẽt ſi eẽt plene ꝓbata fama dicti homicidij ꝯ dcm̃ vincẽtiũ i ſpẽ ꝑ hoc nõ poſſet ẽt poni ad torturã ipſe vincẽti⁹: ⁊ hec q: ꝑ plures teſtes oi exceptiõe maiores ẽ i ꝯtrariũ ꝓbata bona fama dicti vincẽtij: q̃ ꝓbatio bone fame p̄ualet qñ ambe cõcurrũt. ita dixit Raph. cu. i ꝯſi. ſuo. cxxxv. inci. ad primũ ⁊c. in. ij. col. i v. amplius dixit Bal. ⁊. d. Alexan. in cõſi. cxxxxvij. ici. põderatis narratis i themate. i vl. co. ⁊ Bandi. vt refert ⁊ ſequit bal. in. l. ea quidẽ. in antepe. col. ver q̃ro an infamatus ⁊c. C. de accuſ. ⁊. d. Catal. in trac. ſuo ſyndica. i v. cccccxlij. inci. adde quia ſepe ⁊c. ante finẽ. dicti v ſiculi. ⁊. d. Alex. in. l. fi. in. iij. apoſt. ff. de qd. vbi allegat Bal. i. l. fi. i vl. col. ⁊ vide. d. Philip. deciũ cõſi. ſuo. clxxxix. icip. letatus ſum. in pe. col. in fi. Et faciũt optime ad predicta. Nã qñ res furata reperit penes vnũ talis inuentio facit ꝯ eũ indiciũ ad tortu
21 ram † qd ipſe eã furatus fuerit niſi oſtendat eũ a quo illã rem habuerit ſm bart. in. l. fi. in pe. co. ff. de qd. ⁊ in. l. ij. ⁊ in. l. milites. ⁊ in. l. fi. C. eo. de queſtionibus ⁊ voluit Ang. in. l. ancille. C. de furtis. ⁊ Ang. de are. in libr. maleficioꝝ. in verbo fama publica. in. ij. char. in verb. quero an vnũ indicium. pro quo facit. l. in ciuilem. C. de furt. ⁊ faciunt plura ſimilia adducta per me in. l. qui falſam. in. xiiij. colũ. in v. in d
22 expeditis oib⁹ ⁊c. ff. de fal. † Auſi talis inuentio dicte rei furate apud aliquem nõ facit indicium contra eum qñ eſt hõ bone ꝯditiõis vite ⁊ fame. ita dixit bal. ⁊ Jo. de imo. i. l. fi. ff. de he. inſt. ⁊ voluit Sali. in. l. fi. in vl. col. C. de qd. vbi dat exemplũ in ſtrazarolis bononienſibus: ⁊ eũ refert ⁊ ſequit. d. Ang. de ari. in addi. ad An. de are. in trat. maleficioꝝ i vbo fama publica. in. iij. char. i additione magna incipi. tu autẽ i hac materia adde qd miror ⁊c. in. ij. col. ⁊ in eodẽ trac. i vbo ⁊ veſtẽ celeſtẽ. in. v. col. i addi. ici. tu aũt inquantum tãgitur hic ⁊c. Et hãc partẽ etiam tenuit Ange. de are. in. d. ſuo tracta. in. d. vſic. ⁊ veſtem celeſtem. in. vij. char. in verſi. q̃ro an eo ipſo ⁊c. ⁊ ibi. d. Augu. ari. in addi. ⁊. d. Alexã. in conſi. ſuo. v. incip. in cauſa inquiſitionis formate. in. ij. co. in. ſ. volu. Pro quibus etiam facit optime qd voluit bal. i lec. antiq̃ i. l. dñs horreoꝝ. ff. loca. vbi limitat dcã bar. ibi inquãtũ dixit
23 qd ſi cõmiſſum eſt furtũ i aliq̃ domo † qd vicini pñt capi ⁊ torqueri ꝑ furto inueniendo vt ẽt dixit ipſe bar. i. l. j. ff. fur. aduer. nau. ⁊ i. l. ſ. ff. de offi. p̄fec. vigi. hoc tamen
24 dicit bal. i. d. l. dñs horreoꝝ eſſe verũ † ꝙ locũ hre in vicinis male conditionis vite ⁊ fame q̃ ſunt conſueti ſimilia facere: ſecus aũt dicit eſſe in hoib⁹ ſeu vicinis bone ꝯditionis vite ⁊ fame: q: tales non potuerũt torq̃ri: quã doctrinã refert ⁊ ſequit Jaſ. i. l. i. in actiõibus. in pe. co. ff. de in lit. iur. Et idẽ dixit ipſe Bal. in. l. j. circa

p̃in.C.loca.quē ad,hoc refert ⁊ ſequitur d.Aug.de ari.i ſuis addi.ad ange.d are. in trac.maleficioꝝ.in verbo fama publi- ca.i.xviij.char.i.ſ.addi.icip.tu antē adde qđ iſte doctor ⁊c.de quibus ego dixi i.d. l.q falſa3.i.xv.co.ff.de fal.Cū ergo i caſu noſtro ſit ,pbata bona ⁊ optima fama di cti vincētij:illa publica vox ⁊ fama dicti maleficij ſibi nō obſtat ēt ſi dicta publi- ca vox ⁊ fama eſſet|ſpecialiter de dicto vincentio.Ex quibus oīb9 puto ſatis at- que ſatis ɔſtare ꝙ p̄dicta aſſerta idicia nō ſūt talia ex qb9 ipſe vincēti9 poſſit tor queri nec alicui generi tormētoꝝ ſubij- ci.Et ita ɔcludo.Laus deo clemētiſſimo.

Hippolytus de Marſilijs.

1 Veritatis proditor eſt qui veritatē non,defendit.

2 Cōtumax inquiſitus habens legitimas defenſiones equiparatur innocenti.

3 Statutū l3 ,phibere poſſit ne ,pcurator cōpareat i cauſis criminalib9 pōt tñ tol lere ea que conueniunt retro iudici.

4 Judex oī conatu d3 veritatem ꝑquirere.

5 Judex probationes veritatis ampliare debet:⁊ eis fauere.

6 Judex eſt miniſter Dei in terris.

7 Deus eſt via veritas ⁊ vita.

8 Judex qui ſeruata litera ſtatuti offendit conſcientiam edificat ad gehennam ⁊ animam occidit.

9 Litera occidit ſpiritus autem viuiſicat.

10 Veritas qñ opprimit̃ ſeruata litera legis iudicium ſordeſcit in conſpectu dei ⁊ etiā ab ipſis legibus damnatur.

11 Verba ſtatuti non ſunt cauillanda.

12 Imperator docet nos eſſe amatores ve ritatis.

13 Arbitrator debet laborare pro veritate inuenienda.

14 Veritas eſt mater iuſticie.

15 Pena tenere debet ſuos autores.

16 Contrarioꝝ eadem eſt diſciplina.

17 Judex ex officio ſuo etiam nemine inſtā te pōteſt inquirere cōtra delinquentes.

18 Judex poteſt ⁊ debet ex officio inquire- re innocentiam inquiſitorum etiam ne- mine inſtante.

19 Fauorabiliores debemus eſſe ad abſoluē dum quam ad condemnandum.

20 Teſtis publicatis atteſtationib9 ſuper eiſdem vel directe contrarijs capitulis recipi non poteſt tam in cauſa p̃ncipa- li quam appellationis.

21 Teſtes non obſtantē quod ſint publicati iudex ex officio poteſt alios recipere ad vtilitatem patris

22 Cautela eſt contra cle.teſtibus.de teſtib. quod ille qui vult ,pducere teſtes dēt no mina iudici abſente ſe.

23 Judex debet recipere teſtes ſuper verita te maleficij non obſtante contumacia,in quiſitorum etiam nemine inſtāte ſtatuto non obſtante quod nemo admitti poſſit pro reo ⁊ ſupra per totum.

24 Periculum vbi maius eſt ibi cautius a- gendum eſt.

25 Cautela eſt quando quis renuntiauit ,p ductioni teſtium vel inſtrumentorum vt procuret quod iudex teſtes vel inſtrumē menta recipiat ex officio.

26 Cautela qñ qs iurauit non probare ſolu tionem niſi per inſtr̃m inciſum ꝙ procu ret qđ iudex ex officio teſtes recipiat.

27 Teſtium productioni l3 renunciatum ſit poteſt tamē iudex aliq̄ iuſta cauſa ſuadē te teſtes admittere etiam ſuper articulo ſuper quo renunciatum fuit.

28 Cauſa iuſta operatur ꝙ etiam poſt cōclu ſum in cauſa admittantur exceptiones ⁊ allegationes.

29 Ex cauſa iudex maior puta epiſcop9 po teſt diſpenſare cum teſte crimĩnoſo vt ad mittatur ad teſtificandum.

30 Cauſa iuſta operatur quod teſtibus ſin- gularibus adhibeatur fides.

31 Ex cā pōt iudex teſtibus non credere ēt ꝙ teſtes ſecundum ṽba videant̃ ,pbare.

32 Judex ex offō ſuo d3 occurrere manifeſte iniquitati etiam ſi parti preclusa via ⁊c.

33 Equitate ſuadente etiam poſt concluſu3 in cauſa poſſum produci inſtrumenta.

34 Equitate ſuadente iudex repellit ex offi cio agentem contra cuius intentionem alias reus prohibente ſtatuto aliud op- ponere non poſſet.

35 Excommunicatus iniuriatus ab aliquo licet contra ipſum agere nō poſſit iudex tamen equitate mot9 punire poterit ta- lem iniuriantem.

36 Judex ex officio repellit nulliter agentē

lʒ reo ex forma conſtitutionis poteſtas exceptionis ſeu defenſionis denegatur.
37 Judex ex officio cõtra verã ⁊ ſpõtaneã rei cõfeſſionẽ recipit teſtes ad defenſaʒ.
38 Allegãs cauſas innocẽtie nõ dʒ repelli a iudice: lʒ ꝓcurator admitti non poſſit.
39 Excuſator ad allegandas cauſas innocentie ſemper admittitur vbi poteſt procedi contra abſentem.
40 Judex publicatis atteſtationibus nõ ſolũ põt ex officio teſtes recipe imo tenet.
41 Affinis amic9 ſeu ꝓcurator petere põt vt teſtes examinentur ſuper innocentia inquiſiti contumacis.
42 Inſtructor ⁊ iformator de defenſiõib9 rei abſentis in cã criali interuenire põt.
43 Cautela eſt ꝙ porrigant capitula curie vbi pateãt defenſiões abſentiʒ ⁊ ꝑteſtet.
44 Defenſio ꝓbat eo ipſo qḋ ꝓbo qḋ titi9 veniebat ꝯtra me cũ gladio euaginato.
45 Defenſionis cauſa dr̃ eſſe factuʒ ſi ꝑcuſſio te dum eſt in actu percutiendi me.
46 Aggreſſor ſi moriatur dicitur potius occiſus a ſeipſo quam ab aggreſſo.
47 Occidẽs aggreſſorẽ nõ cõmittit pctm̃.
48 Clericus ad altare ſi aggrediat ab aliquo et miſſam dimittat et aggreſſorem interficiat incontinenti redire poterit ad altare ⁊ miſſam perficere.
49 Defenſio eſt de iure naturali ⁊ competit etiam animalibus brutis.
50 Defenſio tanq̃ iuris naturalis non põt tolli a principe.
51 Statutum tollens defenſionem intellitur de ciuili non autem de naturali.
52 Defenſio introducta de naturali tolli non poteſt a Papa.
53 Jus naturale permittit qḋ quis defendat ſe per fas ⁊ nefas.
54 Occidens aggreſſorem ſe defendendo non tenetur de occiſo.
55 Occidens aliquẽ ſe defendẽdo non dicitur committere maleficium.
56 Prouocat9 ſi delinqt ignoſcẽdũ eſt ei.
57 Ignoſcendum eſt ei qui prouocatus voluit ſe vlciſci.
58 Difficillimũ eſt iuſtũ dolorẽ temperare.
59 Si prouocaui te ad iram ⁊ tu mihi iniuriaris tu nõ debes ex hoc mihi ꝯdẽnari.
60 Prouocat9 etiã verbis ſi ꝓuocãtẽ gladio offendat ſubueniendus eſt.
61 Si prouocatus ſolo inſultu cum armis ⁊ adhuc non percuſſus ſi occidit inſultãtem non tenetur de homicidio.
62 Raro euenit qḋ inquiſitus habeat probationes defenſionis in promptu.
62 Statuta licet prohibeant procuratoreʒ poſſe cõparere in cauſa criminali illis nõ obſtantibus poſſunt recipi teſtes ad defenſam: nec propterea ſtatuta prefata dicuntur ſuperflua ibi.ſ.
63 Statutũ qñ tollit defenſionem intelligit ꝯcludere viã recurſus ad offm̃ iudicis.
64 Bartolus.in.l.j.§.⁊ parui.ff. qḋ vi aut clam.eſt ſibi contrarius.
65 Opinio Bart.in.l.j.§.⁊ parui.ff. qḋ vi aut clam.non eſt indiſtincte vera.
66 Statutum licet tollat defenſionem nõ tollit officium iudicis.
67 Fruſtra expectatur illud cuius euent9 nihil operatur.
68 Judicis in confeſſum nulle ſunt partes niſi in condemnando.
69 Contumax ſi iudici liquet de eius innocentia non poteſt condemnari.
70 Statutum prohibens iudici veritatem inquirere non valet.
71 Reus non cõdemnatur niſi ſit legitime conuictus vel ſponte confeſſus.
72 Confeſſio reſultans ex contumacia dicitur ficta confeſſio.
73 Occidens bannitum ex contumacia nõ gaudet beneficio ſtatuti.
74 Cõtumax ex ſola contumacia banniri non põt: lʒ de delicto ꝯſtare dʒ ꝑ teſtes.
75 Statutum qḋ bannitus in pena capitis occidi poſſit validum eſt de iure.
76 Quilibet cõparere poteſt pro abſente qui interfecit bannitum ⁊ oſtendere occiſum bannitum.
77 In dubijs reo fauendum eſt.

¶ Conſilium.lxxiij.

Altiſſimũ refugiũ tuũ domine mihi clemẽter oſtẽde in preſenti cõſultatione: i qua doceas me iuſtitiam loqui ⁊c. ¶ Quoniã
1 ſcriptũ ꝯperio qḋ ꝓditor eſt veritatis qui nõ defendit veritatẽ: vt dicit tex.in.c.nolite.el.ij.xj.q.iij. idcirco

ne hac labe notatꝰ ſim dicā in auxiliū veritatis ⁊ iuſtitie quid ſentio ī cā inqſitionis formate ꝯtra vitalē quondā bartholomei ð cortello Bernardinū barberiū Hānibalē filiā ſimūdi de cruce ⁊ Ludouicū ð mōte albano comitatꝰ mutie. Dico igiꝛ qḋ lʒ de iure cōi ⁊ etiā ex forma ſtatutoꝝ ⁊ ꝓuiſionū ciuitatis bononie in ſimilibus cauſis criminalibꝰ non admittaꝛ ꝓcurator nec alia perſona ꝓ ipſis inquiſitis: ſed teneanꝛ ipſi ꝑſonaliter cōparere ⁊ ſtare ī carceribꝰ vt ex tenore dictoꝝ ſtatutoꝝ ⁊ ꝓuiſionum appa-
2 ret. †Attñ ꝑ hoc nō ſeqꝛ qḋ iqſiti etiā cōtumaces debeāt i debite ⁊ iniuſte ꝯdēnari qñ ſut inocētes vl' qñ hñt legitīas defenſiōes: quo caſu eq̄paranꝛ innocētibꝰ vt pulchre inqt Bal. in. l. ij. C. q teſta. fa. poſ. ⁊ Pau. de caſt. in. l. ſi qs filio. i. §. bi aūt. ff. de iniu. teſt. allegat bonū tex. in. l. lex iulia. in fi. ff. ad. l. iul. repe. ⁊ idē dixit Bal. in repert. ſuo in verbo iudex. i. xij. col in ver. iudex faciens executionem. ⁊ Bal. in. addictos. in. j. col. C. de epiſ. au-
3 di. †Et lʒ prohibitio iuris ⁊ ſtatutorum poſſit remouere ꝓcuratorē: ⁊ oēs ꝑſōas ad ꝯparēdū ꝓ inqſitis i cauſis crīalibꝰ: attñ non pñt tollere iudici ea que ipſe pōt ⁊ dʒ facere ex officio ſuo: ⁊ ea q̄ ſunt iuſta ⁊ equa ⁊ q̄ ꝯueniūt bono ⁊ recto iudici ſm Deū ⁊ ꝯſciētiā: ⁊ hoc ſatis de ſe patet: lʒ ergo non admittaꝛ ꝓcurator in pñti cauſa: tñ non ſequiꝛ qḋ veritas debeat opprimi vel ſtare in occulto: nec ēt per hoc ſequiꝛ qḋ ꝑire debeāt defenſiones legitime ⁊ iuſtiſſime dictoꝝ inqſi-
4 torum. Et pro tanxilio veritatis ⁊ legitimarū defenſionū dictoꝝ inquiſitoꝝ premitto vnum ſatis vulgatū: vꝫ qḋ iudex dʒ oī via ⁊ oī conatu ⁊ poſſe ſuo ꝑq̄rere veritatē vt poſſit iudiciū ſuū cū ipā veritate conformare: ⁊ dʒ ipam veritatē ſummopere iuuare ⁊ ad lucē ꝑducere: vt voluit Ange. in cōſil. ſuo. cxc. inci. titiꝰ fuit inqſitus ⁊c. vbi dicit qḋ bonus iudex dʒ veritatē inqrere in maleficiis toto poſſe ſuo ⁊ potiſſime ad defenſaꝫ ꝑ. l. ſi nō defendanꝛ. ff. ð pe. ⁊ ꝑ. l. j. §. fi. ff. de. q. Pro quo facit optie tex. in. l. fi. in verbo v̄itati locū ſemp fore. ff. de ꝓba. ⁊ voluit etiā Ange. in cōſi. ſuo. ccxxij. inci. bñ ⁊ egre-
5 gie ⁊c. in prin. †Et dʒ etiam ipſe iudex veritatis ꝓbatiōes ampliare ⁊ eis fauere vt ſalue ſint: vt hꝛ i. l. curent. ff. de teſti. et in. l. ne q̄d. i. §. de his. ff. de incē. rui. nau. ⁊ voluit Pau. de ca. in ꝯſ. ſuo. cccij. inci.
6 iudex ⁊c. in princi. vbi dicit† qꝫ iudex eſt miniſter Dei ī terris: vt in. c. ne quis. xv.
7 q. j. ⁊. xxiij. q. v. non ſolū. † vt igiꝛ ipſius iudicis ꝓdeat de vultu Dei iudiciū qui eſt veritas ⁊ vita: vt in. c. vt noſtrum. de appellationibꝰ. ⁊ in. c. ſ. in fi. vt eccleſia benefi. debet conformare iudiciū ſuum cum veritate ipſam ſummopere iuuare: ⁊ ad lucem perdere. allegat. d. l. fi. ff. de proba. ⁊. l. illicitas. in. §. veritas. ff. de offi. preſi. Et ſubdit poſtea ipſe Pau. de
8 caſt. ibi: † qꝫ ſi litera legis vel ſtatuti ſeruata repugnāte cōſcientia iudex veritateꝫ offendit vel ſupplātat edificat ad gehennā ⁊ animā occidit: cū ſcriptura di-
9 cat† qḋ litera occidit: ſpūſꝰ autem viuificat. Dicit etiā qꝫ iudiciū non ſolum in conſpectu ſummi iudicis ſordeſcit: qñ veritas derelinquiꝛ: ⁊ ſequunꝛ verba le-
10 gis vel ſtatuti. † ſed etiam ab ipſis legi-
11 bus dānatur cū ſcriptū ſit:† qḋ verba legis vel ſtatuti ſunt captanda nec cauillanda: ſed qua mente dicta ſint conſiaeranda. allegat. l. ad exhibendum. ff. de exhiben. Pro quibꝰ faciūt dicta ꝑ Bal. in. c. j. in. iij. colū. extra de offi. iud. vbi di-
12 xit† qḋ iudex dʒ oibus modis laborare ꝓ v̄itate inueniēda. Et faciunt dicta per d. Fran. de cre. in cōſi. ſuo inci. sereniſſimus Imperator ⁊c. in prin. qḋ cōſilium eſt inſertū inter cōſilia. d. Alex. ⁊ eſt mihi nūero. ccccxvij. vbi dicit qḋ Imperator monet nos eſſe v̄itatis imitatores. allegat. l. j. in fi. C. de dedi. lib. tollen. Et ſubdit qḋ veritas ſup oīa amanda eſt: vt dixit iuriſcōſultus in. l. ita legatū. ff. de condi. ⁊ demō. qḋ etiā dixit Soci. in ꝯſi. ſuo viij. incip. viſis ⁊ diligenter. poſt princi. Et faciūt etiā dicta ꝑ. d. Car. in cōſi. ſuo. cxlj. inci. in qōne illoꝝ. poſt prin. vbi di-
13 xit qḋ nedū iudex ſed etiam arbitrator dʒ laborare ꝓ v̄itate inueniēda. ad qḋ allegat bonū text. in. l. is apud quem. de eden. ⁊ in. c. iudicātem. xxx. q. vltima. Et dixit Spe. ī tit. de teſte. in. §. qualr autē. ver. deinde ⁊c. qꝫ iudex debet curare ne

veritas pereat vł occultet̃. Et oim̄ ꝑdi-
14 ctorum pōt eſſe ratio†vcȝ q2 veritas eſt
mater iuſtitie: vt inqt. Bal. i.l. libertini.
ff. de ſtat. ho. ¶ Itē ꝙ iudex teneatur oi
modo ⁊ via ac oi diligētia ꝑqrere veri-
tatē in maleficijs ⁊ cauſis criminalibus
nedū cauet̃ ex ſupradictis iuribus, et do
ctrinis: ſed etiā hoc cautū eſt quadā pro
uiſione inſerta inter ſtatuta criminalia
q̄ incipit: q2 penaꝝ leuitas ⁊c. in. §. ordi-
nam9 etiā ⁊c. vbi hoc bis geminat̃. Et
hoc etiā cōtinet̃ ſub alia prouiſione in-
cip. prouidere volētes ⁊c. añ finē. Et ſic
de iure cōi ⁊ de iure municipali appa-
ret ꝙ iudex ipſe dȝ oī via ſtudio et dili-
gentia ꝑquirere ⁊ inueſtigare veritatem
rei ſeu delicti: qđ etiā firmauit. Bal. in
repeti. l. cū mulier. in vlt. col. ff. ſol. mat.
¶ Mō iſtis premiſſis dico ꝙ iudex vt
habeat veritatē hui9 delicti et clare in-
telligat ꝓceſſum ei9 ⁊ merita cauſe ⁊ vt
ꝓbe ⁊ recte intelligat quō ⁊ qualr̃ res ꝓ-
ceſſerit pōt ⁊ dȝ ex officio ſuo q̄rere dili-
gēter ꝑſonas ſeu teſtes ſciētes et haben
tes plenā notitiaȝ huius rei ſeu negotij
ne innocens ꝓ nocente puniat̃: ⁊ ne pe-
na teneat alios q̄ ſuos authores. iuxta. l.
15 ſancim9. C. de penis. † Et ꝙ poſſit et de-
beat iudex hoc facerē ex offo ſuo aliquo
nō inſtāte nō obſtāte ꝯtumacia dcōꝝ in
q̄ſitoꝝ oſtēdo aliqb9 medijs iurib9 ⁊ rō
nib9. Et ꝑmo ex regula trita et vulgata
16 in iure†vcȝ ꝙ ꝯuoꝝ eadem eſt diſcipli-
na. vt inſti. de his qui ſunt ſui vel alie.
iur. in. §. j. ⁊ habet̃ in. l. j. ff. de tute. et in-
ſti. de tute. in ꝑn. ⁊ in. c. hoſpitiolū cauȝ.
17 xxxij. dictum ſi. Sȝ† iudex ex officio ſuo
etiā nemine inſtante pōt inq̄rere contra
delinquētes: vt hr̃ i. l. cōgnit. ff. de offi.
ꝑſi. ⁊ cauet̃ etiā expꝛſſe ex ſerie dictarum
18 prouiſionū: †ergo eodē mō pōt ⁊ dȝ ex
officio ſuo q̄rere innocētiā ſeu defenſio-
nē inq̄ſitoꝝ ⁊ recipere teſtes quos ipſe
iudex quoquo mō pōt hr̃e qui notitiaȝ
habeāt veritatis. Quinimo magis tenē-
tur inueſtigare defenſiōes rei q̄ eȝ cu2
19 fauorabiliores †debeam9 eſſe ad abſol-
uēdū q̄ ad ꝯdēnādū: vt in regula fauo-
rabiliores. de reg. iur. cū ſiſibus et facit
gloſſ. ſingula. in. c. clerici. lxxxj. diſtinc.
¶ Preterea ꝙ iudex i ꝑſenti cauſa poſ-
ſit ⁊ debeat recipere ꝓbationes verita
tis hui9 delicti ⁊ defenſiones ipſoꝝ in-
q̄ſitoꝝ nō obſtāte eoꝝ cōtumacia oſtē-
20 do alio modo. † Nā claruȝ eſt in iure ꝙ
publicatis atteſtationib9 nō poſſunt te-
ſtes recipi ſuꝑ eiſdeȝ capitulis vel dire-
cte cōtrarijs tam in cauſa pꝛincipali q̄
in cauſa appellationis. cle. teſtibus. de
teſtib9. ⁊ habet̃ in. c. fraternitatis. ⁊ in. c.
cū clamoꝛ. ⁊ vtrobiq ꝑ ſcrib. de teſti. et
in aut. atq̄ ſemel. C. de ꝓba. ⁊ in. §. quia
vero. in aut. de teſti. ¶ Attamen etiam
iſto caſu nō obſtāte tali publicatiōe iu
21 dex ex officio †ad vtilitatē partis poteſt
alios teſtes recipe ſm̄ Bal. i. l. amplio-
rē. i. ij. col. C. de appel. vbi dicit ꝙ ꝯ cle.
22 teſtib9 de teſti. eſt remediū †ꝙ ille q̄ non
pōt ꝓducere teſtes det noīa teſtiū iudici
et abſentet ſe: ⁊ tunc iudex in quo non ti
met̃ ſubornatio recipiet dictos teſtes: et
valebit eoꝝ teſtimoniū: qđ dictū refert
⁊ ſequit̃ Pau. de caſt. in ꝯſi. ſuo. ccclxix.
inci. in caſu de quo q̄rit̃. in pe. col. vbi ꝓ
hac doctrina plura allegat in ſiſi. et il-
lud dictū Bal. etiā refert ⁊ ſequit̃ Lud.
ro. in cōſi. ſuo. cccclxxix. inci. in eo qđ q̄
ritur ⁊c. in fine. ⁊ in repe. rubri. de arbi.
in. xl. col. in ver. item habeas ⁊c. et illud
dictum Bal. etiam refert ⁊ ſequit̃ Bar
ba. in. c. ad petitionē. in. iiij. col. ver. vlti-
mo nota. extra de accuſa. ⁊ do. Alexā. in
l. iiij. §. hoc aūt iudiciū. in. iij. colū. ff. de
dā. iſec. ⁊ Cepo. in caute. ſua. clxvj. incip.
regulariter: Pro qua doctrina faciunt
optime dicta per eundē Bal. in. l. trāſi-
gere. in. iiij. col. ver. ⁊ ideo iudex qui ſu-
ſpicat̃. C. de trāſac. ⁊ ꝑ Jo. an. in. c. ſi. in
fi. de iura. calum. in. vj. in nouel. et per
Ludo. ro. in cōſi. clxxvj. incip. iſte reſpō-
ſiones ⁊c. in pe. col. in fi. ⁊ per Bald. in
addi. Specu. in tit. de execu. ſnīe. in vlti.
col. verſi. ſed nunqd poſtq̄. ⁊ ꝑ Bal. ſu-
per ſtatutis in verbo concluſio. Et fa-
ciūt q̄ plura ⁊ plura alia que ad hoc ꝓ-
poſitū adduci in. l. j. §. fi. i. iij. col. ff. de q.
23 ¶ † Modo in ꝓpoſito dico ꝙ iudex ex
officio ſuo in caſu nr̃o pōt ⁊ dȝ recipere
teſtes ſuꝑ veritate dicti maleficij nō ob
ſtante cōtumacia dictoꝝ inq̄ſitoꝝ ⁊ nō
obſtāte ꝓhibitiōe iuris cōis ⁊ ſtatutoꝝ
qđ nemo poſſit admitti in cauſa crimi-

admonēdi.in.vij.char.in.ij.col.ff.de iureiur.τ.d.Fran.bru.in tract.ſuo de indicijs τ tortu.in.j.char.in.iij.col.τ Soci.in ɔſi.ſuo.cclxij.inci.in cā magna.de q̄ latiꝰ dixi in ſing.meo.cxiiij.inci.vulgatū τ tritū eſt ⁊c.τ.in.l.j.§.fi.in.xiij.col.ff.de qō. ¶ Nō i caſu nr̄o ɔcurrit iuſta cā vcʒ ne inocētes ɔdemnent̄ τ ne veritas opp̄mat̄ τ pereat:ergo ex iſtis iuſtis cāis index in caſu nr̄o ex officio dʒ recipere teſtes q̄ ſciūt v̄itatē. Et p̄ ɔfirmatione p̄dictoꝝ facit optime no.verbū Hoſti.in

32 c.q̄ntaualis.de iureiu.vbi dixit † qd̄ index ex offō ſuo dʒ occurrere manifeſte iniq̄tati ēt ſi pti precluſa via per pactum vel p̄ ſtatutū:qd̄ dn̄s defert τ ſequit̄ Pe.de anc.in ɔſi.ſuo.clxx.inci.viſis ⁊c.poſt pn̄.Et facit dictū.d.Ant.in c.j.de iudi.

33 vbi dixit † qd̄ lʒ ſit cōcluſum in cā tn̄ eq̄tate ſuadēte poſſunt p̄duci iſtrumēta.τ ita dicit de facto obtinuiſſe. Et faciunt dicta p̄ eundē in.c.cuʒ dilectis.de conſuetudi.vbi dixit qd̄ ſtante ſtatuto qd̄ nō poſſit reus opponere cōtra intētionem

34 actoris † qd̄ tamē pōt index eq̄tate ſuadente ex offō ſuo repellere talē agētem.τ idem videtur dicere ipſe do.An.in.c.bone.de poſtu p̄la.Et dixit Pe.de anc.

35 in.c.cū inter p̄orē.de exce.qd̄ † ſi aliquis eſt iniuriatꝰ excōicato q̄ agere non pōt ꝙ tn̄ index eq̄tate motꝰ poterit punire

36 talē iniuriātē.Et ſubdit ibi † qd̄ ſi ex alicuius ɔſtitutionis forma reo exceptiōis vl̄ defenſiōis poteſtas denegat̄:attn̄ index ex p̄prio officio nulliter agētē a limine iudicij repelleret.p̄ q̄ dicit eſſe caſum.in.l.planc.ff.de peti.here.τ in.l.fin.eo.tit.qd̄ dictum τ dicta iura refert τ approbat Lu.ro.in.ɔſi.ſuo.lxvij.inci.viſo themate ⁊c.Et iſta iudicio meo multum ſunt notāda ɔſiderāda τ ponderāda a iudice inq̄rēte ꝫ p̄dictos inq̄ſitos lʒ ſint cōtumaces.Nā eoꝝ ɔtumacia ſolū p̄cedit ex potētia aduerſarioꝝ:non aūt ex eo qd̄ delinquerint.Itē τ vltra p̄miſſa ēt adduci pōt qd̄ multuʒ ſingu.voluit do.Fran.de are.in ɔſi.ſuo.cxlvij.inci.viſa cōſultatione ⁊c.in.iij.col.ad fi.vbi dixit

37 † qd̄ ēt ꝫ verā τ ſpōtaneaʒ cōfeſſionem rei index ex officio recipit teſtes ad defenſam rei in cā criminali.de quo dicit eſſe caſum in.l.j.in.§.ſi quis vltro.τ ibi Bar.ff.de qō.τ clarius in.l.iiij.in.§.hoc aūt iudiciū.ff.de dā.infec.Et ſubdit.d.

38 Fran.in.d.cōſ.† qd̄ nō dʒ repelli a iudice allegans cauſas innocentie alicuius rei.lʒ p̄curator in cauſa criminali non poſſit admitti.allegat caſum in.l.ſeruuʒ quoqꝫ.§.publice.ff.de p̄cura.p̄ quē text.Bar.ibi τ in.l.pe.§.ad crimē.ff.de pub.

39 iudi.dat talē regulā:vcʒ † qd̄ vbi pōt p̄cedi ꝫ abſentem de crimine:τ ferri ſn̄ia ſup̄ illo ſemper admittit̄ excuſator ad allegādas cās innocētie:lʒ p̄curator non admittat̄:τ dicit do.Fran.qd̄ hec eſt cōmunior ſentētia doc.in dictis locis.τ in l.reos.C.de accuſa.lʒ aliqui ɔtradixerit qd̄ etiā firmat Io.de ana.in.c.veniens.in.xj.col.de accuſat.Subdit poſtea do.Frā.in.d.ſuo ɔſi.illud eſſe indubitatum:

40 videlicet † qd̄ index ex officio ſuo nō ſoluʒ ad defenſam rei abſentis pōt teſtes recipere:lʒ ſint publicate atteſtationes:ſʒ etiā ad hoc tenet̄ index.ita not.Bar.ſm̄ eū in diſputatione ſua:quā refert in l.iiij.in.§.hoc aūt iudiciū.ff.de dā.infec.τ in.l.ij.in fi.ff.de qō.τ in.d.§.ad crimē.τ in.l.ſeruū quoqꝫ.in.§.publice intereſt.de qua etiā ponit Bal.poſt Bar.i aut.at q̄ ſemel.C.de proba.τ Moder.i.c.fraternitatis.extra de teſtibus.Et vere nō inētior dicta ſuperius relata p̄ do.Fran.in.d.conſi.etiam ſi alia non adducerent̄ in medium dant victoriam dictis inquiſitis:et manifeſte oſtendunt qd̄ in caſu noſtro index inquirens debet τ tenet̄ ex officio ſuo etiā parte nō inſtante recipere teſtes qui ſciunt veritatem τ recipere

41 defenſiones ipſoꝝ inquiſitoꝝ. † Quinimo etiam ſi aliquis procurator affinis vel amicus ipſorum inquiſitorum peteret vt tales teſtes ſuper innocentia dictoꝝ inquiſitorum reciperentur debent admitti ſm̄ doctrinā Bart.in pluribus locis relata in domino Franciſco in dicto conſilio.Attento qd̄ ſumus in caſu in quo contra res abſentes poteſt procedi τ ferri ſententia in cauſa criminali vt in caſu noſtro:vt appꝫ et clare ex tenore ſtatuti poſiti ſub rubr.de modo τ forma procedēdi ꝫ accuſatos vel inquiſitos contumaces. Ex iſtis itaqꝫ oībus

ſuperi⁹ adductis puto ſatis ɔſtare iudici qd dz ipſe iudex p veritate habenda ⁊ ne q̄s indebite ɔdēnet ⁊ dānū patiat recipere teſtes ſup veritate hui⁹ homicidij p defenſione ⁊ innocentia dictorū inquitorū nō obſtāte eorū contumacia nec obſtātibus dictis ſtatutis ⁊ prouiſionib⁹. Et p ɔfirmatione p̄dictorū adduco Jo. de imo. in. c. veniēs. extra de accu. quē ibi refe. t ⁊ ſeqt Jo. de ana. i. vij. col. vbi dixerūt q

42 omnes doct. tenent † qd i cā cri ali poſſit interuenire inſtructor ⁊ informator de defenſionibus abſentis: qr ēt iudex dz ſe de hoc iformare p. l. ſi nō defendant. ff. de penis. ⁊ iō dicit Joā. de imo. vbi . d. ſe

43 al's feciſſe † porrigere capitula curie ⁊ iudici maleficiorx ſuper q̄bus poterat patere defenſio abſentis. ⁊ fecit notare teſtes in ſcriptis q ſup capl'is poterāt iformare iudicē: ⁊ fecit pteſtari curie ⁊ iudici qd vellent ſup p̄dictis inquirere veritatem: qr ad hoc tenent ēt nemine petēte: ⁊ ſi hoc nō facerent poterit eis iputari in ſyndicatu: ⁊ p hoc dicit Joā. de imo. vbi d. ſe euaſiſſe vnū a ſnia bāni. ita ad literā refert Joan. de ana. in. d. c. veniēs. i. vij. col. in ver. nūqd aūt ⁊c. q̄ doctrina ni fallor optime deſeruit caſui noſtro: ex q̄ apparet clare qd iudex inquirens tenet recipere teſtes ſup innocentia ⁊ defenſione dictorū inq̄ſitorū nō obſtāte eorū cōtumacia datis ſibi noib⁹ teſtiū. Receptis aūt dictis teſtib⁹ clare ⁊ lucidie apparebit ⁊ ɔſtabit iudici veritas hui⁹ rei: ⁊ cōſtabit dictos inq̄ſitos nō eſſe puniendos aliq̄ pena. Nā ex dictis teſtib⁹ ɔſtabit qd. d. gaſpar de vibertis nemine eum moleſtante euaginauit enſem ⁊ aggreſſus fuit dictū vitalē: ⁊ dictū bernadinū: ⁊ eos vulnerauit plurib⁹ vulneribus anteq̄ ipſe gaſpar fuerit vulneratus nec aliq̄ modo offenſ⁹ ⁊ niſi dicti vitalis ⁊ bernardinus ſe defēdiſſent eos interfeciſſet: ⁊ ſi ipſi aliqd vulnus intulerūt dicto gaſpari illud fecerūt ad eorū neceſſariam defenſionem: ⁊ ideo nō ſūt ɔdēnādi nec puniendi aliq̄ pena. Et ad hoc dicēdū moueor ex pluribus: ⁊ p̄rio ex doctrina Bar. in. l. ſz ⁊ ſi quicū q.

44 in prin. ff. ad. l. aq. vbi dixit q eo ipſo † qd aliq̄s veniebat ɔ me cū gladio euaginatore ego occidi eū. tunc probata eſt mea defenſio: qd dictū refert ⁊ ſequit Joā. de ana. in. c. ſi pfodiēs. in vlt. co. de homi. ⁊ d. Bar. cep. i conſi. ſuo. xxix. inci. viſo proceſſu. in. v. col. p q̄ dicit eſſe caſum in. l. ſi percuſſorē. C. de ſica. Pro quo etiā facit no. vbū bar. in. l. ex plagijs. in. §. tabernarius. ff. ad. l. aq. quē refert ⁊ ſequit Ange. de aret. in. §. iniuria. in. j. col. in fi. inſti. ad

45 l. aqui. vbi dixerunt † qd ſi percutio te an q̄ tu percutias me dum es i actu percutiendi me: qd tūc dicor feciſſe ad meā defenſionē: qd etiā voluit Ang. i. l. quemadmodū. ff. de inoffi. teſta quē refert ⁊ ſequitur. d. An. corſet. in not. ſuis i vbo metus in p̄rio no. ⁊ idē etiā voluit An. de are. in trac. malefi. in vbo. ⁊ dict⁹ titi⁹ ſe defendendo. in. j. char. in vl. v. Et idem etiam dixit. d. Alex. in conſi. ſuo. cccxxiij. inci. in caſu p̄dicto. in. iij. co. v. circa ſecundū. de q̄ ēt lati⁹ dixi in. l. pe. in. ij. ⁊. iiij. col. ff. de qō. ⁊ in. l. j. in princi. i. v. co. ff. de ſicca. Cū ergo dict⁹ gaſpar nudato enſe iſultatus fuerit dictos vitalem ⁊ Bernardinuz: ⁊ eos pluribus vulneribus vulnerauerit: ⁊ ſic eos inſultu ⁊ vulneribus prouocauerit: nō eſt dicendū qd dicti vitalis: ⁊ bernardinus ex vulnere illato dicto gaſpa-

46 ri ſint puniendi: † qr ſi eum vulnerauerūt hoc fecerūt coacti ad eox defēſionē. Pro quo facit quod voluit Abba. i. c. clerici. el. j. poſt princi. de vita ⁊ hone. cle. vbi dixit qd ſi aggreſſor eſt mortuus ab aggreſſo ſe defendente: vr magis a ſeipſo occiſus

47 q̄ ab aggreſſo occiſus. † Quinimo talis nec etiā cōmittit peccatum taliter occidēdo. Et ideo dixit multū no. Joā. de ligna in ſuo trac. de iuſto bello qd ſi cleric⁹ ad altare celebrans aggreditur ab aliquo

48 † qd iuſte dimittit miſſam: ⁊ ſi in illa rixa ſe defendendo occidit aggreſſorem: qd pōt incōtinēti redire ad altare ⁊ miſſam perficere. qd dictum refert ⁊ ſequit Abb. in. c. clerici. el. j. circa prin. de vi. ⁊ ho. cle. q̄s refert ⁊ ſeqt. d. Maria. ſoci. i repeti. c. audientiā. i. xxxj. col. de homi. i vb. xxvij.

49 Et rō pōt eſſe: † qr defenſio eſt de iure naturali ⁊ tanquā iur. naturalis cōpetit nedum hoibus: ſed etiā animalibus brutis: vt habet in. l. j. in. §. ſed cum arietes. ff. ſi

50 quad. pau. fe. di. ⁊ † talis defenſio tanq̄ iur. naturalis non poteſt tolli a princip

ſiue

fine ſuperiore vt eſt tex.et ibi oẽs doc.i.§. ſʒ naturalia.inſtituta de iu.nat.et voluit Bar.in trac.ſuo q̄ ſint trebel.in vi.col.et i.l.facultas. circa pn.C.de iure fiſ.lib.x. et Old.i ↄſi.ſuo.xlj.inci.q̄rit vtrum citatio.et Ang.in ↄſi.ſuo.clxxvi.inc.in facto ꝓponit.Et ideo dixit Bal.i.c.a nobis.
51 i ſi.de excep.ꝙ ſtatutum tollẽs defenſionẽ intelligit de ciuili nõ aũt de naturali qđ ẽt cõfirmat.d.Feli.in.c.cũ dilecti.i.v. col.de excep.Et dixit Dominicus d̃ ſancto gemi.i.c.nõ ſolũ.in pn.de app.in.vj.
52 ✝ qđ papa nõ põt tollere defenſionẽ introductã de iur.naturali:ſʒ bene põt tollere illã que eſt introducta de iure poſitiuo.Et dixit Bal.i.l.j.l.iiij.col.C.q̄ accu
53 ſa.nõ poſ.✝ qđ ius naturale ꝑmittit qđ q̄s defendat ſe ꝑ fas et nefas:et qđ naturalis viuẽdi dulcedo ſic inſita eſt.Et ꝓ
54 pter iſta videm9✝ qđ occidẽs aggreſſorẽ ſe defendendo nõ tenet de occiſo ſm doct.in.l.j.C.vnde vi.et in.l.vt vim.ff.de iuſti.et iure.et i.l.i.C.q̄n liceat ſine iud. vindi.et i.l.j.§.cũ arietes.ff.ſi q̄dru.pauper.fe.dica.et in.l.is q̄ aggreſſorẽ.C.de ſica.et in clemẽ.j.de homici.et hꝛ ꝑ Ang. de are.in trac.malefici.in verbo et dict9 titi9 ſe defendẽdo.et ibi lati9 in additiõibus.Et ideo dixit Bal.in.l.edita opera
55 in.iiij.col.C.q̄ accu.non.poſſunt.✝qđ occidẽs aliquẽ ſe defendẽdo nõ dꝛ ↄmittere maleficiũ.Ex iſtis ergo ptʒ cuiqꝫ prudẽti viro qđ dicti inquiſiti nõ ſunt cõdẽnãdi nec puniendi:cũ q̄libet poſſit ſe tueri et defendere pro ſalute vite ſue. ¶ Ad ꝓdicta ẽt facit nã examinatis teſtibus q̄ ſciunt veritatẽ hui9 rei q̄ ſunt examinãdi conſtabit plene vt dixi dictũ gaſparẽ ꝓuocaſſe iſultaſſe et vulneraſſe dictos vitalẽ:et Bernardinum q̄ caſu oĩs culpa:et oĩs occaſio eoꝝ q̄ ſucceſſerũt ꝓuenit ab ip̄o gaſpare:iõ dci vitalis et bernardin9 nõ ſunt ↄdemnandi ſʒ magis abſoluen
56 di✝ Nã ignoſcendũ eſt ei qui ꝓuocatus delinquit.l.qui cũ maior.in.§.ſi libert9.
57 in ver.ignoſcendũ eſt✝ ẽm ei q̄ ꝓuocat9 voluit ſe vlciſci.ff.de bo.lib.et facit text. in cle.j.de homi.et tex.in.l.ſcientia.i.§.q̄ cã aliter.ff.ad.l.aquil.et i.l.ij.i pn.ff.de iure fiſ.et ẽ i.l.j.i.§.ſʒ cũ arietes.ff.ſi quadr. paupe.fe.dica.Et facit tex.multũ ſing.in l.ſi adulteriũ cũ inceſtu.§.impatores.ff.
58 de adulter.in ver.difficilũ nũ ẽſt iuſtuʒ dolorẽ tẽperare etc.et facit.l.gracch9.C. de adulte.Et hãc ꝑtem tenet Spe.per illa iura in tit.de crie in modũ except.oppoſi.in.§.in ꝑunis.in ṽ.ſʒ q̄re.Et idem ꝑ dicta iura firmat ꝓPau.de ca.in.ↄſ.ſuo cxcij.inci.in cã carceratorũ.in vlti.col.et Bandi.in ſuo trac.maleficiorũ ſub rub. de penis reorũ.in.xxiiij.col.in ṽſic.pone etiã qđ plures homines etc.et Old.in.ↄſ. ſuo.liij.inci.conſueuit etc.in vi.col.et i ↄſ. ſuo.lxxi.inci.nunq̄d etc.in pn.Et ꝑ hac parte et opi.facit.optime dictum Spe.in tit.de accuſatore.in.j.parte.in.§.j.i verſ.
59 q̄d ſi vocaui te latronẽ etc.vbi dicit✝ q̄ſi te prouocaui dicto vel facto ad irã:et tu dicto vl facto mihi iniuriaris ꝙ tu nõ debes ex hoc mihi cõdemnari:qđ dictũ refert et ſequit domi.Flo.in.d.§.cum arietes.in vlti.col.in prin.et Joan.de ana.in c.ſignificaſti.el.ſecũdo.in vlt.col.de homici.et Ange.de are.in tract.ſuo maleficiorũ in verbo verba cõtumelioſa.in.ij. char.in verſ.q̄d ſi aliquo dicto vel facto etc.Et dicit ibi.d.Aug.arimi.in ſuis ad
60 ditionibus:✝quod ſi cũ verbis iniurioſis prouocaſti me:et ego non cũ verbis iniurioſis offendi te:ſʒ cũ gladio quod eſt fortius quod debeo ſubueniri.Et idẽ dixit ipſe.d.Augu.ari.in additio.in eodem tracta.in verbo et dictus titi9 ſe defendendo in quarta char.in addi.ici.tu aũt in hac materia adde qđ ideo vꝛ qđ ex ſolis minis etc.Et faciũt etiã dicta per Alexan.in.l.non ſolum.in.§.ſed vt ꝓbari.in fine.de oper.noui nunciatio.queʒ refert et ſequitur.d.Feli.in.c.dilecti filij.
61 in.viij.colum.de excep.vbi dixit ✝ quod prouocatus ſolo inſultu cuʒ armis:et adhuc non percuſſus ſi occidit inſultanteʒ non tenet de homicidio. ¶ Apparet ergo indubitanter ex iſtis iurib9 et doctrinis quod ſtante preſenti caſu prout ſtat in rei veritate quod dicti inquiſiti omni iure veniũt abſoluendi et liberandi:imo nõ credo quod reperiretur aliquis ita humilis et patiens quod ſi eſſet inſultat9 et vulneratus non ſe verteret ↄtra inſultantem et potius non vellet eum occidere quã occidi ab eo:et hoc non eget ali

qua probatione cũ ſatis ꝯſonet auribus et ratiõi naturali. ¶ Reſtat modo ſolũ reſpondere aliquib⁹ obiectionib⁹ q̃ contra aliqua ex ſuperius adductis fieri poſſent ad q̃ breuiter me conuerto. Et dico q nõ obſtat ſi p aliquẽ diceret̃ q ſi eſſet ver q inquiſit⁹ d crĩe capitali poſſet ipo exiſtẽte cõtumace vel aliquis pro eo producere teſtes ſuper innocentia et defenſione ſua ſequeretur qd ius commune ⁊ ſtatuta ſuperius allegata volẽtia q antitiquis quoquo modo nõ admittat̃ in cã criminali niſi pſonaliter ſe cõſtituat ad carceres eſſent ſupflua ⁊ nihil operarẽtur: eo q: vnuſquiſq reus inquiſit⁹ ꝯtumax niteretur pro poſſe teſtes ad ei⁹ fauorẽ adducere. ⁊ ſic ius cõmune ⁊ munipale nihil operarent̃: ſ; eſſent facta ludibrio ⁊ ſucceſſiue delicta remanerẽt impunita cõtra. l. ita vulnerat⁹. ff. ad legẽ aquiliam. ⁊. c. vt fame. de ſenten. excõm.

¶ Quoniã reſpõdeo predicta nõ obſtare: q: imo talia ſtatuta ⁊ ius cõmune plu
62 rimũ operant̃ effectũ ſuũ. † Nã raro euenit q inquiſiti de aliquo delicto habeãt pbatiões innocẽtie ⁊ legitime defenſionis in promptu vt habent inquiſiti in preſenti caſu. ⁊ hoc patet a cõmuniter accidentib⁹. ⁊ ideo ius cõmune ⁊ dicta ſtatuta nõ ſunt ſuperflua: ſed imo habent locum ſepe ⁊ ſepi⁹: cũ vt dixi raro vel nũq inquiſiti de maleficio habẽt pbationes innocentie vel legitime defenſiõis: ⁊ vbi nõ ſunt tales pbationes in promptu habẽt locũ iura cõmunia ⁊ municipalia ſu ſuperi⁹ adducta. ⁊ ſic nõ poſſunt dici ſupflue facta. Nec obſtat ẽt ſi diceret̃ qd mõ aliquo nõ poſſunt accipere teſtes a iudice i fauorẽ dictoꝝ inqſitoꝝ eo q: ſtatuta ⁊ puiſiões ſuperi⁹ adducte nõ ſolũ tollũt exceptiões inqſitis cõtumacibus. ſed ẽt tollunt eis defenſiones: q̃ caſu qñ
63 † ſtatutũ tollit nedũ exceptionẽ: ſ; ẽt defenſionẽ intelligit̃ ẽt ꝓcludere viã recurſus ad officiũ iudicis. ita dixit. Bar. in. l. 1. §. ⁊ parui. circa finẽ. ff. q vi aut clam. et Bal. ⁊ Ang. in. l. plane. ⁊ in. l. fi. ff. d peti. here. ⁊ Bal. in. l. 1. C. de ꝯdi. indebi. ⁊ voluit Abb. in. c. ex parte. cl. ij. in. vi. col. de officio dele. vbi refert Bar. in. d. l. 1. §. ⁊ parui. ⁊ eũ ſequitur. p q̃ dicto Bar. ſacit optime dictũ. Bal. i. l. ab executore. 1 penul. col. C. quorũ app. nõ recipi. quẽ refert ⁊ ſequit̃ Iaſ. in. l. ſ. in. iiij. col. verſi. limita iſtã regulã. C. de iuris ⁊ fact. igno. Cũ ergo p ſtatuta ⁊ puiſiones ſuperius adductas ſit ſublata exceptio ⁊ defenſio ergo ẽt eſt ſublatum officiũ iudicis: et ſic merito non poterunt recipi teſtes ſuper innocẽtia dictorũ inqſitoꝝ ipis pſonaliter nõ cõparentib⁹. ¶ Quib⁹ rñdeo plurib⁹ modis ⁊ pmo dico q Bart. i. d. l. ſ.
64 §. ⁊ parui vr̃ ſibi contrarius. † Nam dicit pˀo q ſi ſtatutũ tollit exceptionẽ nõ tollit recurſum ad officiũ iudicis: poſtea dicit q ſi tollit defenſionẽ tollit recurſum ad officiu; iudicis ex quo videt̃ ſibi ꝯtrarius: nam exceptio eſt defenſio. l. ſi q̃dẽ. ꝟ. nulla ſit tibi defenſio. ⁊. l. exceptiones C. de exceptio. ⁊ inſti. de replica. in. § exceptionẽ. ver. quibus debitor defendit̃. Ad idẽ eſt tex. in. c. ſignificauerũt. in ver. omnis legitima defenſio reſeruet̃. ⁊ in. c. cũ inter. ver. reo defenſionis copia. ⁊ in c. dilecte. 1 ꝟſ. defenſionis auxiliũ. extra d exceptio. S; qñ tollit̃ exceptio q̃ eſt defenſio vt dixi nõ tollit̃ recurſum ꝑ; bar. ergo eodem mõ qñ tollit̃ defenſio. ergo Bar. eſt ſibi ꝯtrari⁹. ⁊ per ꝯſequẽs eius opinio nõ vr̃ ſequẽda ⁊c. ¶ Secũdo reſpõdeo ⁊ aliter ⁊ dico q ſi recte inſpiciãtur ꝟba Bar. ei⁹ doctrina nõ obſtat caſui noſtro: eo q: Bart. dicit q qñ tollit̃ defenſio a ſtatuto ps nõ põt implorare offĩm iudicis. ita ꝓprie dicũt ꝟba Bar. ⁊ ſic eius dcm̃ nõ obſtat dictis inquiſitis eo q: nõ dico qd ipi poſſunt hr̃e recurſum ad officiũ iudicis: ſed dico q ipe iudex poteſt ⁊ d; vt veritatẽ inueniet ex officio ſuo: ⁊ nõ ad inſtãtiã partis recipere teſtes ſuper ipa innocẽtia: ⁊ ſic dictu; Bar. non habet obſtare dictis inquiſi.
65 ¶ Preterea illa doctrina Bar. nõ ẽ ita indiſtincte vera vt p; ex dictis p Bar. in. c. ex pte. cl. ij. de offic. dele. in vlti. col. ⁊ in rub. de exceptiõi. in cle. item contra eam tenuit Ioan. de ana. in. c. veniẽs. in v. co. de accu. ⁊ Sali: in. l. ita nobis. C. de adulte. vt dicit Barba. in. d. c. ex parte.
66 ¶ † Item cõtratiam partem. ſ. qd. ſublata defenſione reo a ſtatuto nõ ſit ſublatum officiũ iudicis tenuit expreſſe Bal.

in rubri.C.de vindicta libertate. ante fi. quē refert ⁊ ſequitur And.roma.in cōſi. ſuo.lxvij.inci.viſo themate.i fi.et Pe.de ancho.in.c.cū inter priorem.de exceptio. Ex quibus dico dictū Bart.non obſta-
67 re. Non obſt.etiam ſi dicatur† ꝙ modo aliquo non ſunt recipiendi aliqui teſtes in hac cauſa:eo q2 fruſtra expectatur illud cuius euentus nihil operatur vt in l.hec ſtipulatio.i.§.diuus.ff.vt lega.nomine caue.⁊ in.l.aliquando.§.fin.ff.ad velleia.l.cum heres §.j.ff.de acquiren. heredi.c.cum contingat.de offi.deleg. c.ꝑ tuas.de ſimo.cū ſi.⁊ qđ ſit fruſtratoriū recipere aliq̄s teſtes p3. Nā ex cōtumacia dictoꝝ inquiſitoꝝ ipſi ex forma ſtatutoꝝ habentur pro confeſſis vt patet ex tenore cuiuſdam prouiſionis incipiente prouidere volētes ⁊c.in ver. non cōparentibus vero ⁊c. quo caſu vlteri9
68 nō expectantur teſtes:† q2 in confeſſum nulle ſunt partes iudicis niſi in cōdemnandum:vt in.l. proinde. ff.ad.l. aquil. l.ſi confeſſus.ff.de cuſto.reo.in.l.qui ſententiam.C.de penis.⁊ in.l.j. ff.de cōfeſſ. cū ſi.ergo non ſunt examinandi nec recipiendi aliqui teſtes. ¶ Quia reſpondeo qđ imo teſtes ſunt examinādi ⁊ recipiendi. Nam licet cautum ſit ex forma ſtatu-
69 ti predicti† qđ cōtumax habeat᷑ pro confeſſo:attñ ſi liquet iudici talē ꝯtumacē: ⁊ abſentē eſſe innocētē.vel habere legitimas defenſiones qđ par eſt vt dixi.ſ. poſt ꝑnci.tūc l3 ſit contumax iudex non pōt nec d3 eū condēnare.ita ſingu.dixit Bar.in ꝯſi.ſuo.c.inci.a dño.Cyn. de bononia.in vlt.col.v.l.ſi nō defendant᷑. ff. de pen.⁊ ita etiā colligit᷑ ex verbis Bal. in ru.C.de manu.vind.⁊ volunt.d.Bar. cep.in ꝯſi.ſuo.xlix.inci.quāꝗ ⁊c.in vlti. col.⁊ i cautela ſua.ccliiij.inci.ſilem cautelā:⁊ in alia cautela ſua.lxviij. incip. in cā crīali.Pro qb9 optie faciūt dctā p gl. Bar.⁊ doc.in.l.vbi pactū.C.de trāſ.⁊ p Bart.⁊ doc.i.l.ſeruū quoq3.i.§. publice intereſt.ff.de pen.in.l.pen.§.ad crimen. ff.de pub.iud.⁊ p.d.Bar.cep.in ꝯſi. ſuo xxi.inci.viſo pceſſu in antepenul. colū. ⁊ p Bandi.in trac.maleficio.ſub rubric. de queſtionibus ⁊ tormētis. circa.v.colū.ver.ſed qđ erit de queſtione ⁊c.⁊ per Guido.de ſuza.in tract.ſuo de tormentis.in.x.col.verſi.ſed qđ de queſtiōe ⁊c. ⁊ per do.Franci.de are.in ꝯſi.ſuo. cxlv. incip.viſa ꝯſultatiōe ⁊c.in.iij.⁊.iiij.colū.

¶ Ex iſtis ḡ doctrinis ſatis puto conſtare vnicuiq3 recte ſentienti qđ iudex in caſu noſtro nō obſtāte ꝯtumacia dictoꝝ inquiſitoꝝ q̄ nō cauſatur ex commiſſiōe alicuius de ictis:ſed aliūde vt dixi ſupra debet ex officio querere toto poſſe ſuo teſtes qui ſciant veritatem hui9 delicti: et eos diligenter examinare etia3 nemine hoc requirente. Et hoc expreſſe colligitur ex doctrina Bar.in.d.ſuo cōſi.c.inquantū dicit qđ ſi liquet iudici abſentē ꝯtumacē eſſe innocentē l3 ſit cōtumax tamē nō pōt nec d3 eū condēnare. Sed poſtꝗ dicit Bar.reū eē ꝯtumacē ⁊ iudici cōſtare de innocētia ipſi9 rei neceſſario infert:⁊ cōcludit qđ ꝓbatiōes dicte innocētie fuerūt recepte a iudice ex officio ſuo ⁊ nō interuentu partis ſeu rei q̄ erat abſens ⁊ cōtumax:nec ex interuentu alicui9 ꝓcuratoris ipſi9 rei cui vt dixi erat ꝓcluſa via a iure cōparēdi ꝓ aliq̄ in cauſis capitalib9:vt in.d.l. pē.in. §. ad crimē.ff.de publi.iud.cum alijs.ſ.alleg. ¶ Reſtat modo reſpondere cuida3 ꝓuiſioni inci.qm̄ atrox.q̄ vr̄ tollere oēm defenſionem ⁊ omne off.iudicis pariter ⁊ oēm recurſus niſi ipſe reus primo ſe repreſentet perſonaliter ad carceres ex cuius tenore videtur cōſequenter qđ aliqui teſtes non poſſint recipi etia3 ex officio iudicis ab ipſo iudice. Cui prouiſioni reſpondeo pluribus modis. Et ꝑmo dico qđ illa ꝓuiſio tollit omnem defenſionē et omnē recurſum ⁊ omne officiū iudicis:iſtud eſt verū ad petitionem ſeu requiſitionē partis:ſecus autem ſine req̄ſitione ⁊ petitione partis:q2 tūc ipſe iudex poterit ꝓcedere ad receptionem teſtiū vt habeat veritatē cū q̄ poſſit con
70 formare ſententiā ſuā ferendo:† imo ſi aliqua lex vel ſtatutū prohibens iudici veritatē inq̄rere eius. rei de qua habet iudicare nō valeret:q2 cōtineret iniqtatem volens qđ iudex iudicet ſuper incognito.arg.c.erit aūt lex.iiij.diſ. ¶ Preterea qđ dicta ꝓuiſio non auferat poteſtatem iudici recipiendi et examinandi

71 teſtes p̄ vitate habenda pꝫ.† Nā vt cla
rū eſt i iure iudex nō pōt cōtra aliquem
pferre ſniam cōdēnatoriā niſi reus ipe
ſit vel ſpōte cōfeſſus vel legitime conui
ctus.tex.eſt in.c.nos in quēq̄.ij.q.j.et in
c.prohibenf.in fi.ꝛ in.c. primates.ea cā.
ꝛ.q.ꝛi.c.multi.poſt pn.ij.q.j.et in.c. indi
cante.xxx.q.v.Sed i caſu noſtro dicti in
quiſiti nō ſūt cōfeſſi ſpōte ergo ad hoc
vt poſſit ferri iuſta ſnia neceſſe eſt vt iu-
dex recipiat teſtes q̄ ſciūt veritatem rei
vt re⁹ q̄ nō ſpōte cōfeſſus ſaltē ſit legi-
time cōuictus:ꝛ nemo cōuinci pōt i ſili-
bus niſi p teſtes. ¶ Preterea reſpōdeo
ꝛ dicō ꝙ dicta puiſio nō obſtat:qꝛ ſi eaꝫ
intelligerem⁹ ꝙ excluderet officiuꝫ iudi
cis vt nō poſſet recipe teſtes p habēda
veritate ſequeref ꝙ iudex deueniret ad
ſniam cōdēnatoriā in caſu capitali ſine
pbationibus vel ſine vera cōfeſſiōe reo
rum:qđ nō eſt dicēdū. Et nō obſtat ſi di-
ceref ꝙ imo nō pcederet ſine ꝯfeſſiōe di
ctorū inqſitorū:qꝛ vt dixi.ſ.ex eorū cōtu
macia ex forma ſtatuti habenf pro con-
feſſis ergo cōſtaret ſibi delictū p ꝯfeſſio
72 nem eorum. ¶ † Quia rñdeo ꝙ talis cō
feſſio reſultans ex cōtumacia non dicif
vera cōfeſſio:ſed dicit ficta.ꝛ ideo dixit
d. Nellus in trac.bānitorū i prima par-
te primi tēpoꝛis.in.ſ.q.in vltima col. ꝙ
cōtumacia ē ficta pbatio. Et dixit Bal.
in.l.ſi filio.la.ij.circa fin.ff.ſolu. matri.
ꝙ cōtumacia eſt fictū delictū ꝛ nō verū
de quo etiā p Bal.in.l.in multis.ff.de
app ꝛ p Jo.de imo.i.l.pe.§.ad crimē.ff.
de pub.iud. Pro qb⁹ facit no. verbū.d.
Alexā.in.l.oē delictū.i prin ff.de re mil.
73 vbi dixit † ꝙ occidēs bānitū ex cōtuma-
cia nō gaudet bñficio ſtatuti pmittētis
bānitū poſſe ipune occidi ꝙ dicit voluiſ
ſe Bal.ꝛ Jo.de imo.in.l.ſi mora.ff.ſol.
ma. ¶ Itē dico ꝙ talis ꝯfeſſio reſultans
ex cōtumacia ipſorū inqſitoꝝ nihil ope-
ratur ſine teſtib⁹.ꝛ hoc pꝫ taꝫ ex forma
ſtatutorū q̄ etiā de iure cōi.pꝫ enim ex
diſpoſitiōe ſtatuti poſiti ſub rub.de iura
mēto ꝛ ſatiſdatiōe pſtāda.in verſic.non
cōparēte aūt ꝛc.vbi dicit ſtatutū nō cō-
parente aūt nec detēto tali accuſato vel
notificato ſola cōtumacia nō faciat euꝫ
haberi p cōfeſſo nec habeaf pro plena
pbatione:nec poſſit bāniri vel in ban-
no poni nec in bāno exēplari vigore di-
cte accuſatiōis vel notificatiōis niſi p-
cedāt pbationes vel aliq̄ indicia veriſi
milia arbitrio.d.ptātis:ꝛ de qbus appa
reat in actis curie qb⁹ nō apparētibus
abſoluaf talis accuſat⁹ vel notificatus
ab obſeruatiōe iudicij. Et ſi videaf ipſi
dño ptāti ipm accuſatorē vel notificato
rē pceſſiſſe ad talē accuſationē vel noti
ficationē ſine iuſta cā poſſit talē accuſa-
torē vel notificatorē cōdēnare arbitrio
ſuo vſq ad quātitatem lib.xxv.boñ.iſta
ſunt vba formalia dicti ſtatuti. ¶ Item
hoc ēt pꝫ de iure cōi:nā nō ſufficit cōtu
macia in reo q̄ faciat eū haberi pro con-
74 feſſo ex forma ſtatuti:† ſed vltra dictam
cōtumaciā dꝫ ꝯſtare de delicto:ꝛ debet
ipe reus conuinci de ipſo p teſtes aliter
nō valet bānū nec cōdēnatio facta con-
tra ipm reū.ita probat tex.in.l.raptores
C.de epiſ.ꝛ cle.poſt prin.in verbo conui
cti ꝛc.ꝛ ibi circa mediū.ver.poſt legiti-
mas pbatiōes iuri cognitas ꝛc.et in ea
dē.l.in fin.in vbo reperti ꝛ conuicti fue
rint ꝛc.ꝛ ita p illū text.ꝛ p alia iura dixit
Spe.ꝛ ibi Joā.an.poſt eū in tit.de accu-
ſatione.in.§.fi.in.ix.col.in ver.ſed pone
A.fuit accuſat⁹ ꝛc.in.iiij.pte.pro quo fa
cit optime tex.in auf.q̄ in puincia.in.§.
j.in v.ſi tamē omnino appareat obno-
xius ꝛc.C.vbi d cri.agi opoꝛ.ꝛ text.i.l.ij.
in.§.ſin aūt.i vbo ꝛ ꝯuicti.C.de his q̄ la
tro.occul.ergo ex iſtis ēt appet ꝙ dicta
puiſio non hꝫ obſtare. Et vltra pmiſſa
vt ſpeciali⁹ oſtēdā ꝙ dicta puiſio nō ob
ſtat. Dico aīaduertēdū eē ꝙ in caſu nr̄o
adſunt pbationes ſeu teſtes in prōptu
q̄ ſciunt veritatē hui⁹ delicti qui pñt ſta
tiꝫ ꝛ incōtinēti recipi ꝛ examinari per iu
dicē:ꝛ iō debēt examiari ēt ſi faciant ad
fauorē ipoꝝ inqſitoꝝ:hoc nō ſolū pōt et
dꝫ facere iudex ex offō ſuo:ſꝫ ēt ad peti-
tionē ꝛ requiſitionē cuiuſcūq nō obſtā-
te dicta puiſiōe inci.qm atrox ꝛc. ¶ Qđ
clare oſtendo:nā ſtatutū extat in hac ci
uitate ſub rub.de generalibus et com-
75 munibus penis bannitorum † qđ banni
tus in pena capitali poſſit impune occi
di:qđ ſtatutum validum eſt de iure ſm
Joan.andre.in additio.Spe.in titul.de

cōſti.§.ſ.circa pe.col.ꝛ Hoſt.i.c.ſi.de cō-
ſue.ꝛ voluit Bart.in.l.oēs ppſi.in.iij q.
pun.ff.de iuſti.ꝛ iur.ꝛ in.l.ij.ꝑ illū rex.C.
qñ liceat ſe ſine iudi.vindi. ꝛ volunt alij
plures docto.quos adduxi late in.l.).in
viij.col.poſt med.ver.ꝛ tale ſtatutum.ff.
de ſica.¶ Modo pone aliq̄s occidit bā
nitū in pena capitali q̄ pōt impune occi
di ex diſpoſitiōe dicti ſtatuti:quo ſtante
iudex format inquiſitionē ꝯ talē homici-
dā an poſſit aliq̄s cōparere ꝛ petere a iu
dice ꝙ non ꝓcedat vlteri⁹ ꝯtra talē ho-
micidā:eo q2 ille q̄ fuit occiſus erat bāni
tus bāno capitali:ꝛ poterat impune oc-
cidi:ꝛ an poſſit talis cōparēs portare bā
nū ꝛ illud oſidere iudici.Et an hoc caſu
poteſtas vel iudex teneaꝫ admittere talē
cōparentē ꝛ talē ꝓbationē dicti bāni ꝛ te
neaꝫ deſiſtere a ꝓſecutiōe dicte inq̄ſitio-
nis ꝛ ꝓceſſus reo inq̄ſito cōparēte ꝛ non
exiſtēte in carceribꝰ:ſꝫ ꝑſeuerante in cō-
tumacia.Certe attenta diſpoſitione ꝛ te-
nore dicte prouiſionis:inci.qm̄ atrox.vr̄
dicendum qđ nō:q2 ex ea caueꝫ ꝙ null⁹
q̄uocūq3 nō audiaꝫ:niſi ipſe reus inq̄ſit⁹
compareat:ꝛ ſe conſtituat ad carceres.
6 †Attn̄ ꝯtrium eſt veritas vez ꝙ tali caſu
nō obſtāte cōtumacia dicti inq̄ſiti teneꝫ
velit nolit iudex admittere talem cōpa-
rentē:et viſo bāno ipſius mortui et viſo
dicto ſtatuto ꝑmittēte bānitū poſſe im-
pune occidi teneꝫ deſiſtere a dicta inqui
ſitione formata cōtra talē homicidam.
ita not.dixit Bar.in.l.vbi pactū.C.de
trāſac.quē ibi ſequunꝫ oēs doct.quā do-
ctrinā ego millies practicaui et obtinui
in hac ciuitate:et alij etiā doct.et ꝓcura
to.eā hic practicarūt vt notoriū eſt apud
oēs.Et dicta doctrina bar.fuit origina-
lis doctrina Ricar.malūb:e i.l.ſi.fa.i.§.
veterani.ff.de ꝑc.ꝑ gl.ibi.quā doctrinā
refert et ſeq̄t Ang.in.d.§.veterani.et in
l.quos ꝓhibet.ff.de poſtu.ꝛ vbiq3 firmat
illā doctrinā fuiſſe Ricar.malū.in.d.§.
veterani.et idē voluit ipſe Ang.poſt Cy.
in.l.reos.C.de accu.ꝛ voluit Abb.alle-
gās Bar.vbi.s.in c..iij.de accu.ꝛ idē di
xit ipſe Bar.in ꝯſi.ſuo.c.inci.a dn̄o Cy.
de bononia.ꝛ voluit Pe.de anch.i.c.ve
miēs.in pe.col.de accu.ꝛ Bar.in.l.pe.§.
ad crimē.circa pe.col.ff.de pub.iud.et
Bar.l3 nō tā clare i.l.ſeru⁹.C.de his q̄
ad ecc.ꝯfu.ꝛ bal.in.d.l.reus.C.de accu.
in pe.col.ꝛ Bal.in.l.ſ.in.ij.col.C.quo.ꝛ
qñ iud.ꝛ.d.bar.cep.i caut.ſua.lxviij.in-
ci.in cā criali ⁊c.ꝛ.d.Feli.in.c.nonnulli.
in.§.ſunt ꝛ alij.in vlt.col.de reſcri.ꝛ i.c.
cū ſup.in.vi.col.vbi lati⁹ de re iudi.ꝛ ꝑ
bal.in.l.decuriōes.C.ex qb.cau.infa.ir-
ro.ꝛ ꝑ Bar.ꝛ Lu.ro.i.l.).in.§.officii⁹.ff.
ne q̄s eū.ꝛ ꝑ Ang.inſti.đ act.i.§.ſequēs
in.ij.col.ꝛ inſt.de excep.i ru.ꝛ ꝑ bal.i.c.
).in.§.iniuria.de pace iura.fir in pe.col.
ꝛ per Ang.de are.in trac.maleſi.in ver-
bo q̄ iudex vidēs ꝙ inq̄ſiti nō cōparēt.i
ṽbo q̄ro an tale bānit⁹ tali bāno ⁊c.ꝛ in
ver.ibi ſeq.ꝛ cūdē Ang.de are.in.l.non
tm̄.in ꝓ.de app.ꝛ ꝑ.d.Mellū in tract.
bānitoꝝ.in.ſ.ꝑte.ſ.tēp.in.ij.q.ꝛ in.ij.ꝑte
ſecūdi tēp.in.xiiij.q.vbi lati⁹ loquiꝫ.de
quo et ego dixi i.l.ſi q̄s ne qđ.i.xxv.col.
ff.de qđ.Ita nō dicēdū ē in caſu nr̄o ꝙ
poſtq̄ teſtes q̄ ſciūt ṽitatē hui⁹ rei ſunt
in prōptu q̄ pñt incōtinēti recipi et exa-
minari ſunt recipiēdi ꝛ examinādi non
obſt.dicta ꝓuiſiōe.Nec obſt.ſi dicaꝫ ꝙ
in caſu bar.in.d.l.vbi pactū ꝛ ſequaciu3
de q̄b⁹.s.illa doctrina ꝓcedit ꝑꝑ ꝑmiſ-
ſionē ſtatuti volētis ꝙ bānit⁹ poſſit im-
pune offendi:q̄ caſu ſi iudex ꝓcederet ꝯ
dictū homicidā ꝛ eū cōdēnaret:ſnīa eēt
nulla tanq̄ lata ꝯ ſnīa in ſtatuti:nimirū
ergo ſi in caſu bart.ꝛ ſequaciū admittiꝫ
ille terti⁹ oſtēdēs bānū ꝛ ſtatutū.¶ Re
ſp̄ideo ꝙ l3 hoc ſit vez:tn̄ ipſe re⁹ inq̄ſit⁹
debebat p̄rio cōparuiſſe:et ſe ponere in
carcere3 vt obſeruareꝫ dicta ꝓuiſio qm̄
atrox.¶ Jtē r̄ñdeo ꝙ ſi in caſu Bart.il-
le homicida ꝛ inq̄ſit⁹ hēbat ſtatutū pro
eo in caſu nr̄o dicti inquiſiti hn̄t pro eis
diſpōnē ꝛ tutelam iuris cōis q̄ eſt ꝙ im
pune pōt occidi q̄libet hō ēt nō bānit⁹
ꝓ ei⁹ defenſione neceſſaria vt fuit in ca
ſu nr̄o.Cū ergo in caſu bar.poſſit quili-
bet hr̄e recurſum ad iudicē:ꝛ nō ſit ꝓclu
ſa via offō iudicis:ita in caſu nr̄o vr̄ di-
cendū qđ nō obſtāte dicta ꝓuiſione qm̄
atrox iudex pōt ꝛ d3 recipere dictos te-
ſtes:nō obſtāte cōtumacia dictoꝝ inq̄ſi-
torum.Et iſta iudicio meo imponūt fi-
nem huic dubitationi cum pluribus vi-
cibus in hac ciuitate practicata fuerit

dicta doctrina Bar. ꝛ ſeqciũ nõ obſtãte ꝓuiſiõe p̄dicta inci. qm̄ atrox. Nã ſi nõ poſſet aliqd ab aliquo fieri ad defenſaꝫ inqſiti niſi ſe cõſtitueret ad carceres nõ poſſet etiã recipi bannũ in pſonaꝫ mortui: nec ſtatutũ pmittẽs impune bannitũ poſſe impune occidi q oia ſunt detenſiões ipſi⁹ inquiſiti vt dixi: ergo nec i caſu nr̃o nõ dꝫ obſtare dicta ꝓuiſio. Et caſu quo dñi iudices nõ obſtãtib⁹ .ſ. dictis dicerẽt hunc caſum adhuc fore dubiũ: ꝑ hoc tñ nõ debẽt ceſſare a receptione dictoꝝ teſtiũ ſuꝑ veritate huius rei:

77 † qm̄ ẽt in dubijs: ꝛ obſcuris ſemper fauendũ eſt reo. l. ſp in obſcuris. de reg. iuris. l. factũ cuiq;. §. fi. e. tit. ꝛ in rl'a in penis. de reg. iur. in. vi. ꝛ in .c. cos ꝟo. l. di. ꝛ in. l. merito. ff. ꝓ ſoc. ꝛ in. l. arrian⁹. ff. de act. ꝛ ob. facit dcm̄ bal. in. c. duobus. in. ſ. col. de re iudi. ꝛ q dixi ego latiſſime vltra oẽs in hac materia i rep. mea. l. fi. C. de ꝓb. in. l. char. cũ ſeq. Oibus ergo ſuperi⁹ adductis recte ꝛ mature cõſideratis ſatis pꝫ iudicẽ debere recipe ꝑ dcõs teſtes q ſcientiã ꝛ cognitionẽ hñt veritatis: qua ꝟitate habita punire puniendos: ꝛ abſoluere abſoluẽdos. Et ita vr̃ mihi de iure dcm̄ in pñti caſu: ꝛ ſi ꝫ.ſ. ſcripta aliqua in ꝯriũ adducenẽ eorum certioratus offero me oib⁹ rñſurũ cõpetenti dilatione conceſſa. Et ita ꝯcludo. Laus deo clementiſſimo ꝛc.

Hippolytus de Marſilijs.

1 Teſtis vn⁹ de viſu facit indicium ad torturã maxie i crib⁹ exceptis vt eſt falſe monẽte ꝛc. ꝙ intelligiẽ: vt ibi. n. 34.
2 Ea q̃ i ciuilib⁹ faciũt ſemiplenã ꝓbationẽ in crialib⁹ faciũt indiciũ ad torturã.
3 Teſtis vnus facit ſemiplenam probationem in ciuilibus.
4 Teſtis ſoci⁹ criminis non facit indiciũ ad torturam contra ſocium criminis.
5 Socius criminis in crimine enormi et excepto, admittiẽ cõtra ſociũ ꝛ facit indicium. vide tñ in nu. 8. 13. ꝛ. 25.
7 Licitũ eſt iura tranſgredi ꝓpter enormitatem delicti.
8 Teſtis ſoci⁹ cris de ꝑ ſe ſolus ſine alijs indicijs non facit indiciũ cõtra ſociuꝫ.
9 Malicijs hominum obuiandum eſt.
10 Teſtis ſi de falſo accuſaẽ ꝛ dicat ꝙ notari⁹ aliter ſcripſit quã ipſe dixerit iſto caſu ſi alia nõ cõcurrãt cõtra teſtẽ nõ crederetur notario cõtra teſtẽ nec ecõtra.
11 Notarius eſt dignior ipſo teſte.
12 Teſtis vnus alijs non concurrentibus non facit indicium.
13 Soci⁹ cris vt faciat idiciũ ẽt in crimib⁹ exceptis reqriẽ vltra alia adminicula ꝙ veriſimile ſit eum non mentiri. vide ibi.
14 Amicitia magna ꝛ familiaritas eſt qlitas extrinſeca que non preſumitur.
15 Preſumẽdũ nõ eſt qꝺ qs cõmunicet delictũ ꝑ ipm̃ cõmittẽdũ cũ aliquo niſi ſit ſibi intimus ꝛ fideliſſimus amicus.
16 Teſti nõ deponenti veriſimilia non eſt credendum. ꝛ ibi. nu. 19.
17 Nõ veriſimilib⁹ iudex nõ dꝫ dare fidẽ.
18 Nõ veriſilẽ allegãs nõ eſt audiendus.
20 Teſtis dcm̄ nõ veriſilẽ ẽ ſuſpectũ ꝺ falſo.
21 Falſitatis imago ẽ remotum a veriſili.
22 Teſtis ꝓpter infamiã repellitur a teſtimonio non ſolũ in cauſa criminali: ſed etiam in cauſa ciuili magna ꝛ ardua.
23 Socius criminis ſi alſ ſit infamis non admittitur contra ſocium eiuſdem criminis etiam in criminalibus exceptis.
24 Accuſatori ſeu denũciatori licet alſ ex forma ſtatuti credaẽ i cã dãni dati: hoc fallit tñ ſi denunciator ſeu accuſator ſit infamis infamia facti.
25 Fama bona tollit indicium contra aliquem probatum ad torturam.
26 Inuẽtio rei furate apꝺ aliquẽ facit indiciũ contra eũ niſi oſtẽdat a quo habuit fallit tamen ſi ille penes quẽ reperitur talis res ſit homo bone fame.
27 Uicini pñt capi ꝛ torqri ꝑ incẽdio furto ꝯmiſſo i domo vicini: ꝙ itelligiẽ tñ in vicinis male fame ꝛ ſolutis ſilia ꝯmitteẽ.
28 Indiciũ ex inuẽtione rei furate maius eſt quã ꝓueniẽs ex dicto ſocij criminis.
26 Probatio q ſubijcitur oculis corporeis prefertur omni alteri probationi.
30 Teſtis niſi ſit oi exceptiõe maior in cauſis ciuilib⁹ ñ facit ſemiplenã ꝓbationẽ.
31 Probatio ſemiplena quãdo aliqua preſumptione eliditur nunꝙ locus eſt delationi iuramenti.
32 Defectus quilibet minimus in teſte impedit vt non poſſit iuramentum deferri in ſupplementum probationis.

33 Iuramentũ in ſupplementũ ꝓbationis facte p vnũ teſtem nunquam deferť niſi talis teſtis ſit omni exceptione maioꝛ.

34 Aliud eſt eſſe in crimine falſe monete ⁊ aliud eſt eſſe in imputatiõe criminis falſe monete.

35 Quis non dicitur talis donec non eſt ꝓnunciatus pro tali.

36 Reus nõ dr̃ q̃ accuſať ſed qui conuincit.

37 Executio omnis ſuſpenſa eſt contra excõmunicatũ antequam declaratũ ſit per ſententiam ipſum eſſe excõmunicatum.

38 Statutum dans premium accuſanti intelligitur ſi accuſans probauerit contenta in accuſatione eſſe vera.

29 Dicere non ſufficit: ſꝫ qđ dr̃ dꝫ ꝓbari.

40 Non ſequitur talis eſt accuſatus de crimine leſe maieſtatis ergo eſt reus.

41 Pauca apđ prudentiſſimos ſunt multa.

¶Conſilium.lxxiiij.

Summi numinis implorato preſidio ⁊c. ¶In cauſa hieronymi pelizarij cremoñ. detenti in arce poꝛte vercelline inclyte ciuitatis Mediolani ⁊ examinati p excellentiſſimos iur. interpretes. d. bernardinum more ſinum: ⁊ d. egidium boſſium iudices ⁊c. Dubitari contingit an ſtantibus his qui in proceſſu apparent poſſit d. hiero. de iure toꝛqueri vel alijs toꝛmẽtis ſubijci In quo videretur primo aſpectu dicẽdum qđ ſic cũ vnus teſtis. ſ. gracinus boninus de ſancto nazario i iudicio ſolẽniter ſeruatis ſeruandis depoſuerit qđ vidit. d. hieronymum fabricare falſam monetã vcꝫ ſcutos aureos nũero octuaginta ⁊ requiſitus a dcõ hiero. eũ adiuuauit fabricare dictos ſcutos falſos ⁊c. Et
1 clarũ eſt in iure † qđ vnus teſtis đ viſu facit idiciũ ad toꝛturã ſꝫ maxime i cribus exceptis vt eſt crimẽ iſtđ falſe monete: vt voluit gl. bar. ⁊ ſcri. i. l. marit⁹. ff. đ qõ ⁊ doc. i. l. ſ. i. §. idẽ cornelio. ⁊ i. l. vni facinoꝛ. in §. teſtes toꝛquendi. e. ti. ⁊ hr̃ p oẽs i. l. i bone fidei. C. đ re. cre. ⁊ i. l. admonẽdi. ff. đ iureiu. de q̃ ẽt late p Cepo. i ꝯſ. xl. ici. lucius
2 ⁊c. i. ix. col. ⁊ hoc ẽt apte ⁊ clare. ꝓbat rñ q̃ ea q̃ in ciuilib⁹ faciũt ſemiplenã ꝓbõnẽ in crialib⁹ faciũt idiciũ ad toꝛturã vt voluit glo. i. l. ij. i. §. ſi abñs. ff. ſi ex noxa. cã aga. quã ad hoc refert ⁊ ſequit. d. Alexã. in. l. fi. ff. de qõ. ⁊ d. Par. de puteo i tract. ſuo ſyndi. i. cv. char. in. j. col. in ṽ. an ad toꝛturam inferẽdã ⁊c. ⁊ idẽ dixit bart. in l. fi. in. fi. ff. de in lit. iurã. ⁊ Ang. de are. in tract. maleficioꝝ. i ṽbo fama publica in
3 ver. iuramẽtũ aũt ⁊c. † Sed vnus teſtis facit ſemiplenam probationẽ in ciuilib⁹ vt in. d. l. in bone fidei. ⁊ in. d. l. admonendi ergo in criminali. ⁊ ſic i caſu noſtro facit indiciũ ad toꝛturã: ꝗ ſtante depoſitione ⁊ teſtimonio dci teſtis vr̃ dicẽdũ qꝫ dictus hieronymus merito poſſit de iure toꝛq̃ri vl̃ aliter toꝛmentis ſubijci. Nec vr̃ obſtare qꝫ ex dicto ipſi⁹ teſtis appeat eũ fuiſſe ſociũ cris: q̃ ſocius cris regulariť nõ ad
4 mittitur ꝯ ſociũ eiuſdẽ cris † ⁊ ꝯſr ei⁹ dictũ nõ facit indiciũ ad toꝛturã ꝯ ſocium criminis vt hr̃ p teẽſ i. l. qm̃ liberi. C. đ teſti. ⁊ i. c. veniẽs. ⁊ i. c. pſonas. ⁊ i. c. ſicut. đ teſt. ⁊ p gl. ⁊ doct. i. l. ſi filiũ. C. de lib. cau. ⁊ in. c. j. de teſt. in. vj. ⁊. iiij. q. iij. i. §. item liberi. ⁊ Spe. in ti. de teſte. §. j. ṽ. itẽ qꝫ eſt ſocius ⁊c. ⁊ p Ang. de are. in tracta. ſuo maleficioꝝ. in verbo fama publica. in. iiij. char. i. ṽ. q̃ro an particeps ⁊c. ¶Sꝫ huic obiecto põt facilit̃ rñderi ⁊ dici qđ iſta nõ obſtant: qꝛ in caſu nr̃o ſumus in crie enoꝛmi: ⁊ excepto i q̃ ſocius cris admitti
5 tur ꝯ ſociũ eiuſdẽ cris: † ⁊ eius dcm̃ facit idiciũ ad toꝛturã fm Cy. poſt Pe. i. l. fin. C. đ accu. ⁊ d. ang. i. c. ſ. de cõfeſ. ⁊ Pau. đ eleaza. i. c. grauis. đ depoſito. ⁊ d. Alexã. i ꝯſil. ſuo. cccxiij. ici. viſo themate añſcripto. de quo nemini dixiſſe in repoꝛtatis meis talia q̃lia ſunt i. l. j. §. diu⁹ antoni⁹. in. ij. colum. ff. de qõ. Et ſic ex iſtis videre
6 tur dicẽdũ † qꝫ dictus hierony. ſit toꝛture vel alijs toꝛmentis ſubijciendus. Et tãto magis ſumus in atroci ⁊ enoꝛmi delicto i q̃ audaci⁹ ⁊ ſeuerius eſt ꝓcedẽdũ imo ẽt i talib⁹ delictis pp̃ eoꝝ enoꝛmitatẽ licitũ eſt iura trãgredi iuxta doctri. Innu. ⁊ ſequaciũ i. c. ſ. de accu. de q̃ late dixi i. l. ſ. in princ. in. ix. col. ff. de qõ. ⁊ in. l. vni⁹. in. §. cogniturũ. in. xiiij. colũ. ver. ⁊ rõ pdictoꝝ ⁊c. eo. ti. ¶Sed pmiſſis non obſtantib⁹ que vere nõ obſtant: contrariã ſniam de iure veriorẽ eẽ puto: ⁊ hoc ex pluribus. ſ.

dicēdis. Et prio ɔſtat ex pceſſu ꝙ aliqs aliꝰ teſtis nō eſt pductꝰ nec examinatus ꝫ ipſū hieronymū nec ꝫ eū apparēt aliq̄ alia indicia niſi dcm ipſiꝰ gratij: qui, caſu lz aſs ſocius criminis faciebat indiciū ꝫ

8 ſociū criminis i criminibꝰ exceptis † tñ talis ſociꝰ nō facit indiciū ꝫ ſociū q̄ſi eſt de p ſe ſolꝰ ſine alijs indicijs ꝫ eū cōcurrētibꝰ. ita no. dixit Sali. i. l. fi. in fin. C. de accu. ⁊ Joā. de imo. I. c. j. de ɔfeſ. quos ad hoc refert ⁊ ſequit̄. d. Alexā in conſil. ſuo ccccIxxv. ꝑin or. meū inci. q̄m abūde ⁊c. in fi. ⁊ idē dixit Gand. i ſuo trac. maleſi. ſub rub. de qō. ⁊ tormen. in. iiij. co. in prin. . ꝟ. ſed q̄d ſi pſona ⁊c. Guid. de ſuza. in trac. ſuo ꝺ tormentis. i. viij. col. ꝟ. ſed q̄d de qō ne occurrenti ⁊c. de q̄ latiꝰ dixi i ſin. meo. ccix.. incip. ſociꝰ cris. vbi ēt adduxi. d. Jaſ. hoc dicētē in. §. itē ſi qs. i. v . col. in verb. duo ēt. inſti. de actio. vbi dt de hoc eē gl. not. i. l. ſi q̄dē. ⁊ ibi bal. C. de excep. vbi dt bal. ꝙ i iure hoc alibi non habetur. ⁊ adduxi ēt. d. Alex. hoc idē dicentē in ɔſi. ſuo ccccxxiij inci. viſo themate añſcripto de q̄ ēt dixi i. l. ſ. §. diuus antonius. in. ij. col. ff. ꝺ qō. Cū ḡ iſta ɔfeſſio ſeu depoſitio dicti gratij ꝫ dcm hieronymū ſit nuda ⁊ ſola ⁊ alia indicia ꝫ eū nō cōcurrāt ergo ex tali dicto ⁊ ꝺpoſitiōe nō pōt dictꝰ hieronymus ſubijci tormētis: ⁊ iſtud tanto magis dz pcedere ⁊ lo cū hꝫ q. dictꝰ gratius eſt ſolꝰ ⁊ ſingularis in dcō ſuo ⁊ nullum noiat in ɔteſtē: ⁊ t apparet in eiꝰ dicto: uno ſi ɔtrariū vellemꝰ dicere, ſ. ꝙ poſſet ex dcō. d. gratij torqueri ſequeret̄ maximū ⁊ enormiſſimū inconueniēs: nā ſi aliquis reꝰ alicuiꝰ delicti diceret ſine cōteſte ꝙ puta titiꝰ fuit eius ſociꝰ in cōmittēdo tali delicto ſi crederet̄ ſibi nō ɔcurrētibꝰ alijs indicijs ꝫ ipſū titiū ſequeret̄ ꝙ q̄libet reꝰ hñs inimicū verū preſumptiū poſſet facere illū alienū ⁊ innocentē talis delicti torqueri ex dcō ſuo ⁊ ex imputa

9 tione ſua: † qō nō eſt dōꝫ nec eſſe toleran dum cum iniquitatibꝰ ⁊ malicijs hominum ſit obuiandū vt in. c. ſedes ap̄lica. ꝺ reſcri. ⁊ in. l. i fundo. ff. de rei vē. cū ſi. Et idō dixit no. Spe. in ti. de inſtru. edi. in. §. reſtat. in ꝟ. ſed q̄d ſi vnus. ⁊ in tit. de teſti. in. §. j. ver. ſed pone ecce ⁊c. ꝙ ſi teſtis accuſat̄ ꝙ dixit falſum: ⁊ ipſe teſtis dicit ꝙ

10 aliter ſcripſit notarius ꝙ ipſe dixerit † ꝙ hoc caſu ſi alia non ɔcurrāt ꝫ ipſum teſtē nō credit̄ notario ꝫ teſtem vl' eꝫ: licet

11 notarius ſit dignior ipſo teſte ſcdm bal. i aut. ſed cū teſtator. in. iij. col. C. ad. l. fal. ⁊ Ang. in aut. de teſti. in. §. ſancimus. circa fi. ⁊ lu. ro. in ſing. ſuo. ccclxi. incip. duo teſtes ⁊c. Et idē qō dixit ſpe. vbi ꝟ. voluit ēt Alex. i cōſ. ſuo. lxv. inci. viſis pceſſibꝰ. in iij. col. i. ij. vo. ⁊ i ɔſi. cxliij. inci. q̄m abunde ⁊ recte ⁊c. ⁊. d. Abb. i. c. cū cām. i fin. de teſti. de quo ēt dixi in repeti. mea rub. C. de pba. i. lxxxij. col. i ver. adde ēt p̄dictis ⁊c. Et ad p̄dicta facit optime qō voluit

12 Cy. in. l. fi. C. de qō. vbi dicit qō vnus teſtis ſolus ſine alijs indicijs non facit idiciū ad torturā. qō dictum refert ⁊ ſequit̄ Alex. in conſi. ſuo. ccccxiij. inci. viſo themate anteſcripto. in. ij. col. quos refert ⁊ ſequit̄ Jaſ. in repe. l. admonēdi. in. lxxxj. colum. verſi. x. predicta regula. ff. de iureiur. Cū ergo dictus gratius ſit ſolus teſtis huius aſſerti delicti contra. d. Hieronymū ḡ nō poterit ipſe hieronymus ex hoc torqueri. ¶ Preterea ꝙ hieronymus pp dictū ⁊ teſtimoniū dicti gratij non poſſit de iure torqueri facit optime no. ꝟbum d. Fran. de arē. i. c. cū. p. māconella. in. xij.

13 col. extra de accu. vbi dixit † qō ad hoc vt credat̄ ſocijs criminis ēt i criminibus exceptis vltrā alia adminicula ⁊ ɔiectu ras requiritur qō vel ex numero teſtium vel ex qualitate deponentium vel ex perſona eox cōtra quos deponitur veriſimile ſit eos nō mentiri. ad qō allegat caſuꝫ in. c. i fidei. l. §. fi. de here. in. vj. Sed in caſu nr̄o nec ex numero teſtiū nec ex qualitate deponentis nec ex perſona dicti hieronymi contra quē deponit̄ eſt veriſimile dictum gratium non mentiri: hic enim non eſt numerus teſtium: ſed eſt vnus ſolus ſingularis teſtis. ¶ Item qualitas pſone deponentis ſatis cognoſcitur ex cōfeſſione ſua: ⁊ ex proceſſu hic contra facto ⁊ ex alio etiam proceſſu contra ipſūmet facto in ciuitate Placentie ⁊ ex teſtibus examinatis ſuper vita moribus ⁊ conditione ⁊ fama ſua. ¶ Item etiam apparet de bona fama ⁊ opinione dicti Hieronymi ex teſtibus examinatis ſup eius vita conditione ⁊ fama. ¶ Ex q̄bus

omnibus pōt merito ꝯiecturari ⁊ ꝑſumi
q̄d dictus gratius imputando ⁊ accuſan
do ipſm hieronymū mentiat̄: ⁊ ſic dictum
do. frācis. de are. vbi ſupra optime deſer
uit caſui nr̄o in fauorē dicti hieronymi.
¶ Itē vltra p̄dicta facit p̄ dcō hierony-
mo. Nā dicta p̄ dictū gratiū ꝯ ipſum hie
ronymum non ſunt veriſimilia eo quia
nō apparet nec quoquo modo ꝓbatum
eſt de aliqua magna amicitia affinitate
vl' familiaritate ipſoꝝ hieronymi ⁊ gra-
tij ⁊ iſta familiaritas ſeu amicitia magna
14 ⁊ intrinſeca † eſt q̄dam q̄litas extrinſeca
que nō preſumit̄. l. ex q̄cūq;. ff. de publicia
na. ⁊ l. ſi emancipati. in verſic. emancipa
tū ꝓbatū fuerit ⁊c. C. de collatio. Si ergo
de tali magna amicitia vel familiaritate
non apparet inter eos ergo ſequitur q̄d
dictū gratij non eſt v̄iſimile. ſ. q̄d ipſe hie
ronymus inuitauerit ⁊ vocauerit dictum
gratiū ad fabricādū monetas falſas ſecū
15 Nā, † vt experientia rex magiſtra docet
q̄ſi vnus vult committere aliquid deli-
ctum pp̄ q̄d imponit̄ pena mortis illud
nō cōmunicat cum aliquo niſi ſit ſibi in
timus fideliſſimus ⁊ expertus amicus vl'
ꝯiunctus ⁊ hoc ex quotidianis experien
tijs manifeſte cognoſcit̄. ¶ Quomō ergo
p̄ aliquē ſani capitis poteſt preſumi q̄d ſi
dictus hieronymus voluiſſet tm̄ nefan-
diſſimum ſcelus falſe monete cōmittere
ſeu attentare vocaſſet ⁊ confiſus eſſet de
dicto gratio cū quo nō apparet q̄quo mō
q̄d aliquā ſtrictā amicitiā vel familiari-
16 tem habuerit. Et id ex iſtis ſatis pꝫ † q̄
dictus gratius depoſuit non veriſimilia
q̄bus merito nō eſt ſtandū nec credendū
in p̄iudiciū. d. hieronymi iuxta ea q̄ ha-
bent̄ in. l. nō eſt veriſimile. ff. q̄d me. cau-
ſa. ⁊ in. c. q̄r veriſimile. de preſumpto. ⁊ in
l. ſi ita q̄s in verſi. quod nemo ſanus dice
ret. ff. de euictio. Et ideo dixit Pe. de an-
char. in ꝯſ. ſuo. cclvij. incip. ex ordine con
17 tractuū. in vlt. col. q̄d † non veriſimilib⁹
iudex non dꝫ dare fidem: ⁊ dixit idē Pe.
de ancha. ꝯſ. ſuo. clvij. icip. viſa facti nar
18 ratione ⁊c. in. vij. col. in fi. † q̄d allegās nō
veriſimile non dꝫ audiri. ⁊ dixit bald. in
l. fi. in fi. C. de edē. q̄d probatio debet eſſe
veriſimilis alias ⁊ ſtandum non eſt. ⁊ di
19 xit Inn. l. c. auditis. de preſcripti. † quod
teſtibus deponētib⁹ nō veriſimile nō eſt
credendū. ⁊ idem dixit. d. fel. i. c. iꝫ cām.
in verſi. nota decimo ⁊c. de ꝓbatio. Et di
xit fortius. d. alex. i ꝯſ. ſuo. ccccxxxviij. in
20 cip. circa primum. in. pe. col. † q̄d dictum
teſtis non veriſimile eſt inſpectum de fal
ſo ⁊ faciūt q̄ latius dixi in. l. ſ. in princ. in
xv. col. ver. quo antē ad tertiā ⁊c. ff. de que
21 ſtioni. ¶ Ex iſtis itaq; patet † q̄d ex dicto
⁊ depoſitione dicti gratij. d. hieronymus
nō eſt torquendus nec aliquibus tormē-
tis ſubijciendus: cum vt dixi dicta per. d.
gratium ſint remota a veriſimili: ⁊ per cō
ſequens dicuntur falſitatis imago ſcdm
bal. in. l. ij. in. iij. col. C. de ſeruis fugi. Non
omitto etiā vltra p̄dicta ad fauorē dicti
hieronymi vnū aliud videlicet q̄ vt dixi
ſupra ꝓbata eſt mala fama dicti gratij ⁊
ꝓbata eſt bona vox ⁊ fama dicti hiero-
nymi: q̄ ꝓbatio vtrinq; eſt magne impor
22 tante. † Nam ſtante probatione male fa
me dicti gratij ſequit̄ magnus effect⁹: nā
ſequit̄ infamia facti dicti gratij ex qua in
famia repellit̄ a teſtimonio nedum in cā
criali vbi tractat̄ de vita hoīs: ſꝫ ēt in cā
ciuili magna ⁊ ardua: ita dixit bal. in. c.
ad nr̄m. in princ. de ꝓba. ⁊ i. c. ij. i p̄n. i ti.
an remoue. debeāt teſtes in vſi. feudoꝝ
⁊ barba. in repeti. c. teſtimonium. i. ij. col.
de teſt. de quo etiā per. d. Alex. in conſil.
ſuo. xſ. incip. circa primum dubium. in. ij.
col. in. ij. volu. ⁊ in conſi. clxxxix. incip. in
cā angeloꝝ. ⁊ in conſi. xxiiij. incipien. ani
maduerſis. in vlti. char. in ij. volu. ⁊ per
Bar. in conſi. ſuo. xſ. incip. illud in. v. co.
in. iiij. volu. ⁊ per. d. Philip. decium in cō
ſi. clxiij. incip. in cā. in. vlti. col. ¶ Nō erit
ergo idoneus teſtis ꝯ. d. hieronymum
23 non obſtante † q̄ ſocius criminis admit-
tatur ꝯ ſocium criminis: q̄r iura volen-
tia q̄d in aliq̄ caſu ſoci⁹ criminis admit
tat̄ ꝯ ſociū eiuſdem criminis intelligunt̄
in ſocio criminis alias nō īfami ex alijs
doctrinis per ſupradicta ⁊ per no. doctri.
ang. in. l. qui iudicio. ff. de accu. vbi dixit
q̄ ſi ex forma ſtatuti debet credi accuſato
ri damni dati vel alterius criminis q̄ tñ
non crederetur ſi ipſe denunciator vl' ac
cuſator ſit infamis īfamia facti ⁊ ſubdit
24 ang. ibi † q̄d hec q̄ſtio occurriſſet in facto
tp̄e ſuo q̄d ita fuit iudicatum. q̄d dictū cō

pluribus ſimilibus retuli in.l.maritus.in vi.⁊.vij.col.ff.de qõni. ¶ Operatur etiã mirabilem effectum probatio bone vo-
25 cis ⁊ fame facta de dicto hieronymo tñã operat᷑ qꝺ lꝫ ꝑ dictũ Gratũ ⁊ per eius teſtimoniũ fieret indiciũ ad torturã ꝙ negatur in totũ ꝑ ſupradicta: atñ etiã tali caſu talem iudiciũ eẽt ſublatũ ⁊ extictũ.
26 ¶ Qꝺ oſtẽdo: nã clar eſt in iure † quod qñ repit᷑ penes aliquẽ res furata talis inuentio facit ꝯ eũ indiciũ ad torturã niſi oñdat a q̃ eã habuerit. ita dixit bart. in l.fi.in pe.col.ff.de qõni.⁊ in.l.ij.⁊.in.l.milites.C.de queſtio.⁊ voluit Ang.in.l.ancille.C.de fur.⁊ Ange.de are.in ſuo trac. malefi.in verbo fama publica.in.ij.char. ver.quero an vnum indicium. de quo latius dixi plura ſimilia adducendo in.l. qui falſam.in.xiij.col.ff.de fal.⁊ in practica mea cauſar criminalium in.xlix.char ⁊ in ſingu.meo.cccxcij. ici aducrtas ⁊c. Sed iſta omnia limitantur ⁊ reſtringuntur i hoie bone ꝯditiõis vite ⁊ fame: qꝛ ſi apud eũ reperiat᷑ res furtiua talis inuẽtio nõ facit cõtra eum indicium ad torturam. Ita nota.dixit bal.⁊ Jo.de Jmol.in l.fin.ff.de heredi.inſtitu.⁊ voluit Sal in l.fi.in vi.col.C.de qõni. vbi ponit exemplũ in ſtrazarolis bononienſibus.⁊.eum refert ⁊ ſequit᷑.d.augu.de ari.in trac.ange.de are.de maleficijs in ſuis addi.i ver bo fama publica in.ij.char.in addi.magna incipi. tu autẽ in hac materia adde ꝙ miror ⁊c.i.ij.col.⁊ hãc partem tenuit ẽt Ang.de are.in eodem trac.i vbo ⁊ veſtẽ celeſtẽ.in.v.char.in ver.quero an eo ipo ⁊c.ibi.d.Aug.in addi.⁊ Alex.in cõſ.ſuo v incip.in cã inquiſitionis formate.in.ij.
27 col.in.i.volu. ¶ † Pro quibus etiam facit optime qꝺ voluit bal.in lectura antiq̃ in.l.dñs horreor.ff.loca.vbi limitat dicta bar.ibi in ſtrum dixit ꝙ ſi cõmiſſũ eſt furtũ in aliq̃ domo ꝙ vicini pñt capi ⁊ torqueri pro furto iueniendo: vt ẽt dixit ipſe bart.in.l.i.ff.furti aduerſus nautas. ⁊ in.l.i.ff.de offi.prefecti vigil. hoc tamẽ dicit bald.in.d.l.dominum horreor.eſſe verũ ⁊ locũ habere in vicinis male cõditionis vite ⁊ fame quiſunt cõſueti ſimilia facere: ſecus aũt dicit eſſe in hoibus ſeu vicinis bone ꝯditiõis vite ⁊ fame: qꝛ tales nõ poterũt torqueri. quã doctrinã refert ⁊ ſequit᷑ Jaſ.i.l.in actibus. in pen. col.ff.de in litẽ iurã. ¶ Et vltra eũ ibi dicas ꝙ idẽ dixit bal.in.l.i.circa prin. C.locati quẽ ad hoc refert ⁊ ſequit᷑.d.Augu. de ari.in ſuis addi.ad Angel.de aret.in tract.malefic.in verbo fama publica. in xviij.char.in pe.addi.inci.tu autem addꝫ qꝺ iſte doctor de quo ẽt dixi in.d.l.q̃ falſam.in.xv.col. Cum ergo probatio bone vocis ⁊ fame tollat indicium rei furate inuente penes aliquẽ dꝫ ẽt tollere in caſu noſtro indiciũ prouenĩẽs ex dicto predicti Gratij: ⁊ hoc tanto magis dꝫ procede-
28 re: † qꝛ maius ⁊ fortius indiciũ fit ex inuẽtione rei furate reperte penes aliquẽ q̃ȝ
29 ex dicto ſocij criminis ꝯ ſociũ: † qꝺ apparet qꝛ res furata penes aliquẽ eſt res q̃ ſubijcit᷑ oculis corporeis: q̃ ꝓbatio prefertur omni alteri probationi iuxta ea q̃ habent᷑ in.l.ſi irruptione.ff.finiũ regũ.⁊ per bald.i.l.iij.C.ad.l.aquil.⁊.in.l.i. poſt medi.C.ſi aduer.liber.⁊ per Azo.i ſumma.C.ad.l.aq̃l.⁊ ꝑ barba.in.c. euidẽtia. extra de accuſa.⁊ per glo.no.in.c.ex conqueſtione.extra de reſtitu.ſpolia.de qua probatione queſit per inſpectionem oculor dixi latiſſime in.l.ſ.in.§.ſi ſerui quaſi in.ij.⁊.iij.col.ff.de qõni. ¶ Sed an dict9 Gratius in eius depoſitione cõtra dictũ Hieronymum dicat verum vel falſum non vꝫ nec ſubijcit᷑ oculis: ergo ſequit᷑ qꝺ facili9 tale indicium ſi qꝺ reſultat ex dcõ dicti Gratij dꝫ tolli ex probatiõe bone fame dci hieronymi ar.aut᷑.multo magis. C.de epi.⁊ cle. Ulterius ad fauorem dicti hieronymi facit optime. Nam vt dixi cõſtat de in amia dicti Gratij tam ex ꝓceſſibus cõtra eum in pluribus locis formatis q̃ etiã ex teſtibus contra eum examiatis quo caſu non poteſt dici qꝺ ei9 dictũ faciat indiciũ ad torturã contra dictum Hieronymum. ¶ Quod oſtẽdo: nã vtiſu pra dixi illud qꝺ in cauſis ciuilibus facit ſemiplenam probationem.ſ. vnus teſtis in criminalibus illud idem facit indiciũ ad torturã iuribus ſuperius adductis. Sed in cauſis ciuilibus vnus teſtis non
30 facit ſemiplenam ꝓbationẽ † quando nõ eſt ol exceptione maior. vt voluit gloſ.in l.etiã matris.ff.de ꝓbatio.⁊ firmãt doct.

in.l.admonēdi.ff.de iureiu.ꝛ in.l.in bonefidei.C.eo.ti.vbi ꝯcludūt qḋ vbicūqꝫ eſt aliqua ſuſpicio ꝯtra teſtē: talis teſtis nō facit ſemiplenā ꝓbationē vt hꝫ in.l. fi.C.de fide inſtru.ꝛ in .c.fi. extra de ſucceſ.ab inteſta.ꝑ quibus facit quod voluit Bal.i.l.fi.in pri.ij.col.C.q̄ ꝛ aduer-
31 ſus q̄s.vbi dixit qḋ † qn̄ ſemiplena ꝓbatio aliq̄ pſumptiōe elidiꝛ tūc nō eſt loc⁹ delatiōi iuramēti qḋ ēt voluit Lu.ro. in ꝯſi.ſuo.xcj.inci.viſis ꝛc.i pe.col. ¶ Et facit qḋ voluit Bal.in.c.j in.§.ſacramētū
32 in.ij.colū. de ꝯſue.recti feu.vbi dixit † qḋ quilibet minim⁹ defect⁹ in teſte īpedit vt non poſſit parti deferre iuramētū in ſupplemētū ꝓbatiōis. Et faciunt etiam dicta ꝑ Bal.in rubri.de cōtro.inueſti.i prin.vbi dixit qḋ ad hoc vt poſſit deferri iuramētū in ſupplementuꝫ ſemiplene
33 ꝓbatiōis facte ꝑ vnū † teſtē dꝫ eſſe talis teſtis oī exceptiōe maior: naꝫ ſi aliq̄ mō lederetꝛ ei⁹ opinio nō deberet iuramētū deferri de quo dixi i repetitio.mea.l.fi. C.de ꝓba.i.vij.char.ꝛ i ſin. meo.cxcvij. inci.quo ad hoc ꝛc. ¶ Mō in propoſito cū dict⁹ Grati⁹ nō ſit oī exceptiōe maior ſꝫ plura laborēt contra eū vt.ſ.dixi: ḡ ei⁹ dictum nō faciet indicium ad torturaꝫ cōtra dictū Hieronymū ꝑ iura ꝑdicta. Et eſt aduertēdū ꝛ diligēter cōſiderādū qḋ cū dict⁹ Grati⁹ non ſit oī exceptione maior ꝑpter infamiā ꝛ eius probatam malā famā nō ſuſtinet vicē vni⁹ ꝑſone ꝛ in caſu noſtro vult ſuſtinere vicē duarū perſonarum: vcꝫ accuſatoris ꝛ teſtis qḋ minime eſt dicendū. ¶ Et ſic ex iſtis oīb⁹ dico dictū Hieronymū vigore accuſationis ꝛ teſtimonij.d. Grati nō eſſe ſubijciēdum torture nec alijs tormentis ꝛ non ſuꝑuenientib⁹ alijs dico eum eſſe abſoluendū liberādū ꝛ relaxādum per ſupradicta. ¶ Reſtat ſolū reſpōdere ad ductis ſupra in cōtrariū quib⁹ eſt facilis rñſio. ¶ Et ideo dico qḋ nō obſtat illḋ
34 vcꝫ qḋ vn⁹ teſtis de viſu facit indicium ad torturā. Nā dico qḋ iſtud eſt verū et ꝓcedit i teſte integro ꝛ oī exceptiōe maiore: vt voluit doc.i dictis locis: ꝛ [a] Ang. de are.in trac.maleſi.in verbo fama publica.in.iiij.char.i ver. ꝛ bene not.ꝛc. ꝛ Alex.in conſi.ſuo.xj.inci.circa primū in.j.col.in.vj.vol.vbi not. loq̄ꝛ circa hoc. ¶ Sꝫ i caſu nr̄o iſte Gratius nō eſt oī exceptiōe maior ſed ei plura obſtāt: vt dixi: ergo non obſtat. ¶ Nec et hꝫ obſtare illḋ vcꝫ qḋ in crimine falſe monete ſoci⁹ crīs facit indicium ad torturā ꝯ ſociū eiuſdeꝫ crīs. ¶ Qꝛ rñdeo eodem mō q̄ ſupra vcꝫ qḋ hoc locū in ſocio crīs alīs idoneo nō autē in ſocio crīs ꝯ quem plura laborant: vt dixi.ſ. ꝑ doctrinā Ang.in.l.q̄ in dicio.ff.de accuſ.cū alijs ad hoc ſuperi⁹ allegatis. ¶ Et per iſta ſunt ſublata in ꝯtrariū ſupi⁹ adducta. ¶ Reſtat rñdere vltimo dcō vcꝫ qḋ ſum⁹ in atroci ꝛ in enormi delicto crīs falſe mōete: ꝛ ſic leſe maieſtatis: in q̄ pñt leges et iura tranſgredi ꝛc. Quia huic dcō rñdeo ꝛ dico fore diligēter aduertēdum: qꝛ i caſu nr̄o nō poſſum⁹ dicere qḋ ſim⁹ in delicto falſe monete: ꝛ ſic i enormi delicto ꝛ in crīe excepto: qꝛ nō conſtat aliq̄ mō qḋ dict⁹ Hierony. fabricauit aliquam falſam monetā: iō ſum⁹ non in crīe falſe monete ſed imputa-
35 tione criminis falſe monete: ad quod facit optime tex. in.l.fi.C. de accuſ. ver.nō ſtatiꝫ re⁹ eſtimaꝛ ꝛc. Et facit ēt text.in.l. furti.in.pn.ff.de his qui no. infa.in ꝟ.ꝑpēdente indicio nōduꝫ inter famoſos hꝫ. Et facit ēt text. in .l.j. ꝛ in l nullam.C.ex q̄b.cau.infa.irro. Et facit etiam nā
36 nō ſtatim qḋ quis † accuſatur reus eſt ſed q̄ cōuincitur. Ita dixit tex. in.c.fi.

a ¶ Uide Alex. cōſil. ccxxvij.in cip.ponderatis. in.ij. col. et cōſi. ibi ſe. inci. viſo ꝓceſſu circa mediū. ꝛ vide in reperto. meo ad literaꝫ.i.i.ix. charta. in vj.no. ꝛ alexan. in cōſilio. clxxix. incip. in cā angelorū. i fi.j.col. ꝛ vide omnino Bal.in.l.j. vj.co.C. de ſum. trini. vbi tꝫ ꝯtrariū queꝫ refert ꝛ ſequtur.d. Paris de puteo i tracta.ſind. in xciiij.char. in. iiij. col. circa me.

in fi.xv.di.q.vlti.⁊ in.c.nõne.viij.q.iiij.
⁊ in.c.eox.xi.q.iij.⁊ in.c.laudabilẽ.vt li-
te pen.⁊ voluit Spec.in ti.de aduocato
in.§.ſequitur circa prin. ¶ Et facit etiã
nam quis non dr̃ talis donec non eſt p-
nunciatus pro tali vt voluit Specu. in
tit.de inſtru.edit.in.§.reſtat.in verſi.qd
ſi tabellio.⁊ in ṽ.qd ſi ꝯfectũ ⁊c.⁊ voluit
Soci.in ꝯſi. ſuo.lj. incip. preſtantiſſime
doctor.in.iij.col.⁊ Pau. de caſt. in cõſi.
ſuo.xxxiij.inci.omiſſo ordine ⁊c. in fina-
lib⁹ verbis.⁊ Pe.de ancha. in ꝯſi.ccxlj.
37 inci.per predicta ⁊c.circa fi.vbi dixit † ꝙ
ois executio eſt ſuſpenſa ꝯtra excõicatũ
anteꝗ̃ ſit declaratũ per ſententiã ipſum
eſſe excõicatũ.de qua materia lati⁹ ſum
locut⁹ in rub.extra de cri.fal.⁊ in practi
ca mea cãrũ criminaliũ in.xxvij. char.
38 † Pro quibus facit in ar. nam ſtatutum
dans p̃miũ accuſanti intelligitur ſi ipſe
accuſans pbauerit ꝯtẽta in accuſatiõe
eſſe ṽa ⁊ non aliter.ita dixit glo. in ver-
bo oſtenſum.in.c.j.de his que fiũt a ma
io.parte cap.⁊ probat in.c.poſt electio-
nẽ.⁊ in.c.cũ ſup.de ꝯceſ.prebẽ.⁊ no.gl.in
c.nõ eſt.in ver.allegat.de ꝯſuetu. lib.vj.
⁊ gl.in.l.ſi cui⁹ appellatio.ff.de appella
tio.recip.⁊ in.l.ij.in glo.fi.C. ꝙ me. cau-
ſa.⁊ voluit.d.Alexã.in cõſi.ſuo.ccxcvj.
incip.diuini numinis.in.ij. col. ⁊ gl.i.l.
j.C.ex quibus cauſis ſerui.p premio li.
accip.⁊ gl.in.c.j.in ṽbo reũ. de iudicijs
in.vj.⁊ Alex.in ꝯſi.lxxj.in.ij.col.i.v.vol.
de quo dixi in.l.qui falſam.in.vj.col.in
prin.de fal. ¶ Et p p̃dictis facit etiã il-
39 lud vulgatũ † qđ dr̃.vʒ ꝙ nõ ſufficit di-
cere:ſʒ qđ dr̃ dʒ pbari ſm gl.in.l.j.ff.ſi q̃
dru.pau.feciſ.dicat.⁊ glo.in.l.ij.ff.de ſe
ruis.⁊ glo.in.l.magis puto.§.illud.ff.de
reb⁹ eorũ.⁊ glo.in.c.ſup eo.de app.et in
cle.j.de in integ.reſti.⁊ in.l. ait pretor.ff.
vi bo.rapt.⁊ i.l.j.ff.de incen.rui.naufra.
de quo lati⁹ valde dixi in .l. qui falſam.
in.v.col.ṽſic.quinimo fo.ti⁹ ⁊c.ff.de fal.
¶ Ex iſtis itaqꝫ dico nos nõ eſſe in cri-
mine falſe monete ſʒ in imputatiõe cri-
minis falſe monete: vt ſatis de ſe pʒ: ex
quo ſequit qđ cõtra dictũ Hieronymũ
nõ eſt pcedẽdũ rigoroſe tanꝗ̃ ꝯtra reuʒ
criminis leſe maieſtatis ſʒ tanꝗ̃ fabrica-
torẽ falſe monete:ſʒ valde miti⁹ tanꝗ̃ ꝯ
imputatũ ⁊ inculpatũ de crimie falſe mo
nete ꝯ quẽ nulla penit⁹ extat nec appa-
ret aliq̃ pbatio plena: nec ſemiplẽa nec
aliqđ indiciũ ſufficiẽs vt.ſ.oſtendi. Nõ
40 eñ ſequit talis eſt † accuſatus vel inq̃ſi-
tus de crie leſe maieſtatis:g eſt re⁹ crie le
ſe maieſtatis:⁊ ſic i alijs delictis:⁊ hoc pʒ
ex ſupradictis iurib⁹. Pro q̄b⁹ optie fa-
ciũt q̃ ego dixi in cõſi.meo icipi. miſeri-
cordia dñi me nõ deſerat ⁊c. circa me.j
ṽſi.nec p̃dictis obſtat ſi diceret p dictũ
ptãtẽ ⁊c.qđ ꝯſiliũ feci p magiſtro Laza
ro armarolo ſilr̃ inq̃ſito ď falſa moneta
⁊ ibi lati⁹ locut⁹ ſum circa hãc materiã.
¶ Poſſent etiã plura alia i fauorẽ dicti
Hieronymi adduci. Sʒ q2 hic i hac in-
clyta ciuitate Mediolani nõ eſt mihi co
pia librorũ meorũ ero cõtẽt⁹ p̃dictis:cũ
ſim hic aduena in hoſpitio ⁊ in itinere.
¶ Et ẽt nõ ero lõgior: cũ ſcia me alloq̄
prudẽtiſſimos ⁊ excellẽtiſſimos iuriſ pa
41 tres q̄b⁹ pauca † ſũt multa iuxta gl. i aut.
de ꝯſan.⁊ vter.frib⁹.i pn. ¶ Suppleat ḡ
eminẽtiſſima ſcia p̃libatorʒ do. Bernar
dini moreſini ⁊ dñi Egidij boſſi iudicuʒ
q̄b⁹ me plurimũ cõmẽdo: ⁊ me totũ tra
do. Laus deo Beatiſſimeqꝫ Uirgini.

Hippolytus de marſilijs.

1 Reus fideiuſſorib⁹ relaxat: ⁊ pcu
rator admittit vbi non imponitur pena
corporalis ſed pecuniaria.
2 Uerba legis cui non conueniunt nõ cõ-
uenit eius diſpoſitio.
3 Interpretatio fienda eſt vt euitetur ma
ius delictum.
4 Exorbitantia ſunt reſtringenda.
5 Ex ſeparatis non infertur.
6 Dictio item eſt continuata ⁊ repetitiua
precedentium.
7 Cõtinuatio ꝯiũgit vt ď duob⁹ fiat vnũ.
8 Uerba ſtatuẽtis ſeu rñdẽtis debẽt refer-
ri ad omnes qualitates in ſtatuto vel in
interrogatione poſitas.
8 Reſponſio refertur ad omnes qualita-
tes in interrogatione poſitas ibi.j.
9 Accuſatus qđ cognouerit bertã carna-
liter vxorẽ titij ſi ꝯfidit bertã cognouiſſe
vt etiã cõfiteri eam eſſe vxorem titij.
10 Queſtiões due ſi formant:concluſio ſiue
reſponſio q̃ ſubſequitur ambas decidit.

11 Finis legis qñ determinat aliquā penā ꝛ ꝓcedūt plura capitula videntur omnia determinata ea pena.
12 Statutū vbi in ipoſitiōe pene enumerat plura ꝓhibita ꝛ vltio ꝓhibito adiūgit qualitatē reſtrictiuā: qualitas illa reſtrictiua refert ad omnia enumerata.
13 Statutum qđ ſi quis fecerit ſic ꝛ ſic poſt ea iungit verbū de nocte qđ illud verbū de nocte refertur ad vtrumq̄.
14 Conditio ſi deceſſerit ſine filijs intelligitur repetita: exemplum vide ibi.
15 Reſcribens indeterminate ꝛ ſimplr vr oīa petita conceſſiſſe: exēplum vnde ibi.
16 Reſcribens vr ſe referre ad ſupplicata.
17 Inquiſitio non formata ſine prouiſione ſeu ſine lege dicitur calumnioſa.
18 Procurator interuenire poteſt in cauſa criminali quotieſcunq̄ inquiſitio cōtra reum calumnioſa eſt.
19 Procurator admittitur qñ inquiſitio eſt aliquo reſpectu inepta.
20 Clauſula ſuper omnibus ꝛc. eſt tāte importantie ꝙ ſuſtinet libellum ineptum vel inquiſitionem ineptam.
21 Clauſula ſuper quibus omnibus ꝛc. nō operatur vt actus eo modo non poteſt ſortiri effectum valeat.
22 Clauſula petens in predictis ſibi iuſticiam non comprehendit ea que nullo modo ſunt narrata.
23 Clauſula ſuper quibus ꝛc. non refertur ad qualitates in inquiſitiōe minus idonee ꝛ minus legitime appoſitas.
24 Cōfirmatio ſupioris validat inualidū.
25 Cōfirmatio ſupioris qñ cōcurrūt ꝛ act⁹ validi ꝛ inualidi refertur ad actus validos potius q̄ꝫ confirmet inualidos.
26 Pena eſt commenſuranda delicto.
27 Iudex non debet eſſe ſeuerior legibus ſed potius clementior.

¶Conſilium.lxxv.

Clementiſſimi dei inuocato ſuffragio: et reſecato multiloquio inherēs breuitati: vr ꝙ in cauſa inquiſitionis formate ꝫ ceſarē filium nobilis viri ſer. Bētilis de zanis: ꝛ cōtra aliquos alios de zanis ꝛ quendam de ballis qđ dicti inquiſiti non tenenř pſonaliter comparere: ꝛ caſu quo ſponte ſua cōparerent ad rñdēdū dicte inqſitiōi qđ eſſent fideiuſſorib⁹ relaxādi cūř m formā ſtatutorū boñ. ꝓ quocūq̄ delicto intētato ꝛ deducto ī dicta inquiſitione nō veniat imponēda aliqua pena corpalis ſed pecuniaria vt clare apparet ex v̄bis dictorū ſtatu. ¶Et vbi nō tractař de pena corpali ſꝫ pecuniaria ibi admittiř ꝓcurator: ꝛ re⁹ fideiuſſorib⁹ relaxař cū ceſſet rō ꝓpter quā in criminalib⁹ vbi tractař de pena corporali ꝓcurator nō admittitur ✝ nec re⁹ fideiuſſorib⁹ relaxař: vt voluēt cano. 1
oēs in.c.veniens.extra de accuſa. et ibi latius p.d. Maria. ſoci. in repeti. ſua. et ſcribē. in.l.pe.in.§.ad crimē.ff.de publi. iudi. ꝛ in.l. ſeruū quoq̄.§. publice intereſt.ff.de procura. ꝛ voluit Ang. in tract. maleſi. in v̄bo ꝓ qb⁹ antoni⁹ fideiuſſit. in eodē trac. ī v̄bo fama publica ꝓceden te. ꝛ habeř p Bar. ꝛ alios ī.l.),ff.de cuſt. reo. ¶Solū ergo vř obſtare qđā allata prouiſio incipiēs ſunt aliqui adeo temerarij ꝛc. ī v̄. itēꝫ ſtatuim⁹ ꝛc. vbi dř quod quicunq̄ armati qui eſſent.x.vel plures inſultum aut impetum facerent contra domum alterius aut ꝫ aliquē vnū ſiue plures q̄ eſſent in aliqua domo puniri aut bāniri debeāt in ſupraſcripta pena capitis ac rebelliōis ꝛ oīm bonoꝝ ſuoꝝ cōfiſcatiōis ꝛc. Sed in dicta inqſitione eſt intētata qualitas dicte ꝓuiſionis ergo cum tractet de pena capitali non poterit in hac cauſa comparere ꝓcurator ꝛ ſi cōparēt dicti inqſiti nō erūt fideiuſſorib⁹ relaxandi. ¶Attñ dico qđ ꝑdicta ꝓuiſio ī dicto ver. itē ſtatuim⁹ nec in aliqua ei⁹ parte nō obſtat ꝑdictis inqſitis quin poſſint cōparere p ꝓcuratorem et nō ſint pſonaliter detinēdi ſi preſtant fideiuſſores idoneos. ¶Ad qđ dicendū
2 moueor ex plurib⁹. ¶✝Et p̄io dico qđ cui nō ꝯueniūt v̄ba legis nō ꝯuenit ei⁹ diſpo.l.iiij.§.toties.ff.de dā. īfe.l.hos accuſare.§.oīb⁹.ff.de accuſ.l.fi.C.de ꝑdūs curia.li.x.c.maiores.§.ceterū. de baptiſ. cū ſi. ¶Sed verba dicte ꝓuiſionis non cōueniūt dicte inqſitioni ꝛ dictis inqſitis: ergo nō dꝫ ꝯuenire diſpoſitio. ¶Qđ

autē nō ꝯueniūt ὓba dicte ꝓuiſiōis cum
ipſa inq̄ſitiōe pꝫ eo q: dicta ꝓuiſio req̄
rit impetū ⁊ iſultū factū fuiſſe ꝯ aliquos
vel aliquē q̄ eſſet i aliqua domo. ¶ Sed
inq̄ſitio nō dicit qđ iſultꝰ factus fuerit ꝯ
aliquē vel aliquos q̄ eſſent i aliq̄ modo
vt appꝫ ex ὓbis dicte inq̄ſitionis: ergo
diſpoſitio dicte ꝓuiſiōis nō dꝫ hr̄e locū
Et poſſet eſſe qđ dictꝰ Thomas et Ba
3 ptiſta fuiſſent inſultati extra domuꝫ † et
in dubio fiēda eſt talis interpretatio vt
euitetˀ maiꝰ delictū. iuxta. l. merito. ff. ꝓ
ſo. cū pluribꝰ ſi. ¶ Pro quo facit: naꝫ di
cta ꝓuiſio eſt exorbitans a iure cōi vt ex
tenore ipſiꝰ apparet: ergo eſt reſtringen
da ⁊ interpretāda i minorē ⁊ benignio
4 rem partem. † Nam exorbitātia ſunt re
ſtringēda ſm Bal. in. c. j. in fin. de alie.
feu. ⁊ in. l. gallus. §. q̄d ſi his. ff. de libe. et
poſt. ⁊ in. l. ſi q̄s id qđ. ff. de iuriſdi. quem
refert ⁊ ſeq̄t Soci. i cōſi. cviij. inci. in hac
cōſultatiōe ⁊c. i. iiij. col. ¶ Preterea qđ
nō ob. nec noceat dicta prouiſio dictis
inq̄ſitis oſtēdit clare ⁊ euidenter. Nam
in dicta ꝓuiſiōe i ver. declarātes qđ ꝑdi
cte pene ⁊c. dꝫ q̄ pena capitis rebelliōis
⁊ cōfiſcatiōis bonoꝝ quam dixit antea
intelligāt ⁊ locū habeāt solū ⁊ dūtaxat
cōtra autores ⁊ capita vnum ſiue plura
armatoꝝ ꝑdictoꝝ contra ὓo alios vltra
capita ꝑdicta qui cum armis fuiſſent in
aliqua dictarū domoꝝ congregati pu
niant ſm formā ſtatutoꝝ editoꝝ ꝯ illos
qui faciūt andatā ſiue guarnimētuꝫ ⁊c.
¶ Poſtea ſubſeq̄t dictꝰ ὓſiculꝰ iteꝫ ſta
tuimꝰ ⁊c. in q̄ cōtinent ὓba ſupius addu
cta. q̄ ὓba nō cōprehēdūt dictos iq̄ſitos
cū nō appareat quoquo mō qđ predicti
inq̄ſiti fuerint autores ſiue capita dicte
aſſerte armate vel guarnimenti ex quo
nō poſſunt puniri pena corpali. ¶ Nec
ad hoc ob. ſi dicat qđ dictꝰ ὓſiculꝰ item
ſtatuimꝰ eſt ſeparatus a dicto ver. decla
rātes. ⁊ ex ſeparatis nō ifert. l. papinia
nus exuli. ff. de mino. cuꝫ ſi. Quia rn̄deo
5 † qđ lꝫ dicti ὓſiculi nō ſint ſimul in ſcri
ptura ſꝫ vnꝰ poſt aliū: tn̄ dicunt cōiūcti
in ſnia: ⁊ hoc pꝫ ex ὓbo itē ⁊c. poſitum in
6 dicto ver. itē ſtatuimꝰ ⁊c. † Nam dictio
item eſt dictio cōtinuatiua ⁊ repetitiua
ꝑcedētiū: vt hꝫ in. l. item. ff. de procura. ⁊
in. l. item eoꝝ. ff. qđ cuiuſq; vniuerſi. nole
7 ⁊ cōtinuatio hꝫ cōiūgere: vt de duobus
fiat vnū. c. literas. de tēp. ordi. ⁊ cōiūcta
ꝓ vno habent. vt. C. de cadu. tol. l. j. §. ſi
vero. ꝓ qbꝰ facit gl. in. §. itē lapilli. inſti.
de rerū diui. quā ad hoc allegat Bal. in
l. quēadmodū. in fi. ff. ad. l. aql. et faciunt
dicta ꝑ Bar. i. l. ita ſtipulatꝰ. in. §. griſo
gonus. ff. de ver. ob. Quinimo dico q̄ et
ſi in dicto ver. itē ſtatuimꝰ. non eſſet ap
poſita dictio itē qđ tn̄ intelligerentur in
eo repetita illa ὓba dicte ꝓuiſiōis ꝯ au
8 thores vel capita ⁊c. rō eſt: † q2 verba ſta
tuētis ſeu rn̄dētis debent referri ad oēs
qualitates in ſtatuto vel in interrogatio
ne poſitas iuxta ea q̄ habent in. §. preter
ea. inſti. de inuti. ſtip. ⁊ in. l. titia. in. §. idē
reſpondit. ff. de ὓb. ob. ⁊ i. l. j. C. de diuer
ſis reſcriptis. ⁊ i. l. ſi defenſor. §. qui inter
rogatꝰ. ff. de iterrog. acti. cū ſi. ¶ Et iō ſi
9 accuſatꝰ ē titiꝰ † qđ adulterauit Bertaꝫ
vxorē titij: ⁊ ipſe titiꝰ rn̄deat ſe cognouiſ
ſe bertā carnaliter qđ etiam vr̄ cōfiteri
bertā eſſe vxorē titij. Ita dixit Paul. de
ca. Raph. ⁊ Jo. de imo. in. l. ſi cui. la. ij. §.
ſi a filio. ff. de leg. j. ⁊ Bar. i ꝯſi. ſuo. inci.
ſtatuto ciuitatis Florētie ⁊c. ⁊ Raph. in
d. l. ſi defenſor. in §. q̄ interrogatus. ff. de
interro. acti. ⁊ idē in ſili tꝫ Bald. in. l. j.
in pe. col. ver. ſed nūq̄d. C. de edili acti.
⁊. d. Feli. in. c. nonne. i. j. col. de preſum. et
d. Alex. latiꝰ in. d. l. ſi cui. in. d. §. ſi a filio
vbi reprobat tenētes ꝯtrū. ¶ Pro q̄bus
facit qđ voluit Ang. i. §. hic nobis. i. aut.
de heredi. ⁊ fal. i fi. vbi dixit q̄ vbicunq;
due q̄ōnes formantur ⁊ poſt eas forma
10 tas vna ꝯcl'o ſeu reſpōſio ſequit † qđ illa
ſola rn̄ſio ambas decidit. qđ dictū refert
⁊ ſeq̄t. d. Fel. i. c. cūm q̄. in. iij. colū. de re
ſcrip. Pro quo facit qđ voluit Bal. in
l. quiſquis. i prin. C. ſi cer. peta. vbi dixit
11 † q̄ q̄ñ finis legis determinat aliquam
penā ⁊ ꝑcedūt plura capitula q̄ vident
oīa determinata eadē pena. Et dixit Do
minicꝰ d ſctō gemi. i. c. vbi periculū. i. §.
12 nulli. de elec. in. vj. † q̄ vbi ſtatutū in im
poſitiōe pene enūerat plā ꝓhibita ⁊ vl
timo ꝓhibito adiūgit aliquā q̄litatē re
ſtrictiuā q̄ illa q̄litas reſtrictiua refert
ad oīa enumerata. ⁊ dixit ibi Joā. an. q̄
ille rex. loquēs de mittente nuntium vel

epiſtolã vel de loquẽte ſecrete dz intelli gi ſi illa oĩa fiant ſecrete. ¶ Et dixit no. Bar.in.l.doli.ꝑ illũ text.ff.de ſeruo cor.
13 † ꝙ ſi ſtatutũ dicit ſi ꝗs ſecerit ſic ꝛ ſic poſtea iungit verbũ de nocte ꝙ illd de nocte refert ad vtrũq̃z:qd dicit eẽ multũ not.q̃ dicta refert ꝛ ſequit.d.Feli.in.d.c. cauſam q̃.ꝛ Soci.in ꝯſi.ſuo.xlviij.incip. in pſenti ꝯſultatione ꝛc.i.iij.col.circa fi. ꝛ in cõſi.ſuo.lxxxiij.inci.viſa aſſerta ꝛc. in.ij.col. ¶ Et faciunt optime dicta per Bar.in.l.j.in repetẽdis.in fi.ff.de le.iij.
14 vbi dixit † ꝙ ſi teſtator fecit plura legata: in oĩb9 bonis ſuis filiũ ſuũ heredẽ inſti tuit:ꝛ adiecit qd ſi filius deceſſerit ſine fi lijs feli.q̃ titio centũ. Itẽ relinquo ſeio fundũ. Itẽ relinquo ſempronio domũ ꝙ tũc in oĩb9 dictis legatis ſequẽtibus in telligit repetita illa cõditio ſi fili9 deceſ ſerit ſine filijs. Et faciũt dicta ꝑ Alex.in ꝯſi.ſuo.lxxxiij.inci.in cã vertente inter camerã ꝛc.in vlti.col.in.j.vol.vbi dixit
15 † ꝙ ſi petit qd cã cõmittat cũ ꝑtãte pro cedendi ſummarie ꝛ ſimplr ꝛ de plano ſola facti veritate inſpecta ac terminis nõ ſeruatis vel abbreuiatis et princeps reſcribit per hec ṽba audiat talis ꝛ ꝓce dat ſummarie et nihil cancellet qd tunc oĩa petita vident cõceſſa ꝛ cõmiſſa ꝑ.c. olim.de reſcrip.ꝛ.c.cũ dilecti.de dolo ꝛ ꝯtu.ad qd etiã alleg.Ioã.de imo.in.l.in dex poſteaꝗ̃.ff.de re iudi.in.viij.col.vbi
16 dicit † ꝙ reſcribẽs vt ſe referre ad ſup plicata.ꝛ alleg.ad.l.ſi defenſor.§.q̃ inter rogat9.ff.de interro.actio. ¶ Sz vltra d.Alex.in.d.ꝯſi.dico ꝙ idẽ voluit Lud. ro.in ꝯſi.ſuo.lxxx.inci.confirmãda ꝑfe cto ꝛc.vbi ꝑ hoc alle.plura de quib9 ibi ꝑ eũ. Et idẽ expſſe firmat.d. Nicol.mil. in.rep.ſuo in ṽbo reſcriptũ.i.ṽ.reſcriptũ in q̃ ꝗs.vbi alleg. Lu.ro.i.d.ſuo ꝯſ.lz er rauerit in numero. ¶ Et idem firmat.d. Feli.adducẽs plres deci.do.de rota.in.c. ſuꝑ literis.i.viij.col.de reſcrip. ¶ Et fa ciunt etiã optime ad pdicta not.verba do.Ant.in cõſi.ſuo.l.inci.viſis lrĩs.in.fi. ꝛ ꝑ do.Feli.in.c.ſuꝑ lrĩs.in.vij.col.verſ. adde etiã Lu.extra de reſcrip.ꝛ ꝑ Soci. ꝛ in ꝯſi.ſuo.lxvij.inci.viſis.in.iiij.col.et per do.Iaſ.in.l.gallus.in.§.idẽ credẽſi. in vlt.col.de liber.ꝛ poſthu. ¶ Ita puto

in caſu noſtro eſſe debere:vcz qd i dicta ver.itez ſtatuimus ꝛc.intelligat repetita dicta clã.contra authores aut capita ꝛc. poſita ante.d.verſi.item ſtatuimus ꝛc. Cũ aũt dicta inquiſitio non fuerit forma ta pro dicta armata andata vel garni mento contra anthores aut capita:ſz cõ tra oẽs pariter:ergo ipſa inquiſitio non hz obſtare dictis inquiſitis quũ poſſint cõparere ꝑ ꝓcuratorẽ ꝛ nõ ſint relaxan di fideiuſſorib9. ¶ Et hoc cõfirmat opti ma ratione vcz:nam poſtꝗ̃ dicta inqui ſitio nõ eſt formata ſm tenorem ꝛ mẽtez dicte ꝓuiſionis:certe dicenda eſt magis
17 calũnioſa ꝗ̃ apta ꝛ idonea † vt de ſe ptz arg.eorũ q̃ habent in.l. non dubium.C. de legi.ꝛ.l.probatã.C.de ſenten.ꝛ in.c. j.de cõſtitu. ¶ Sed quoties contra ali quem formatur inquiſitio calumnioſa:
18 † talis inq̃ſit9 põt ꝯparere ꝑ ꝓcuratorẽ vt dixit Cy.in.l.reos.C.de accuſ.qd di ctũ refert ꝛ ſequit Bal.i.l.ij.C.vt nemo ꝓuat9 qd dicit eẽ notãdũ ꝛ mẽti tenen dũ. Ergo in caſu noſtro cũ dicta inquiſi tio ſit calũnioſa vt dixi poterũt dicti in quiſiti ꝯparere ꝑ ꝓcuratorẽ. ¶ Corrobo
19 rant etiã pdicta alia rõne vcz † quia qñ inquiſitio eſt inepta aliquo reſpectu tũc admittit procurator in tali iudicio. Ita dixit ſingu.Bal.in conſi.ſuo.cxj.incip. verba accuſatiõis.in.j.vol. ¶ Sed in ca ſu noſtro dicta inquiſitio eſt inepta:q2 ẽ cõtra formã ꝛ diſpoſitionẽ iuris et ſtatu torũ ac dicte prouiſionis vt dixi:ergo in ea dz admitti ꝓcuratorẽ. ¶ Neciſtis ha
20 bet obſtare ſi dicat ꝙ lz dicta inquiſitio poſſet dici calũnioſa vel inepta ttñ non põt admitti ꝓcurator:ꝛ hoc ꝑpter clau ſulam ſuꝑ q̃b9 oĩb9 ꝛc.poſitam in dicta inquiſitione:qm̃ talis inquiſitio ſuſtine tur per dictã clauſulam cum ſit tante im portantie et potentie quod ſuſtinet libel lum ineptum vel inquiſitionem ineptã: vt habetur per cano.late.in.c.ij.de ordi. cogni.ꝛ per Specu.in titu.de libelli cõ. §.iam nunc videndum.ver.ſed cum et his ꝛc.ꝛ Io.de imo.in.l.ſi cum nulla.ff. de re iudi.ꝛ per do.Alexã.ꝛ per eum in conſi.ſuo.cxvij.incipiente.viſo proceſſu ꝛc.in.j.col.in.ij.volumine.et ibi in con ſilio. cxcj.incipiente in cauſa et lite.in

vi.col.7 in ꝯſi.cxcix.inci.viſo 7 diſcuſſo. in.iii.col.7 in ꝯſi.ſuo.cclviii.inci. viſo ꝓceſſu.in.ii.col.7 in ꝯſ.cclxi.inci.viſa petitiõe in.i.col.7 in ꝯſ.ccclxxxvii.qđ incip. viſis 7c.in.i.col.7 ꝑ Pau.de caſt.in cõſi.ſuo.clxv.inci.q̄rit ꝑ̄io 7c.in vi.col.et in ꝯſi.cclxii.inci.v̄r ꝑ ꝑdicta.in fi.7 in conſ. ccclvii.inci.ſup ꝑ̄io 7c.¶ Quia r̄ndeo
21 duob9 modis:7 ꝑ̄io dico ꝙ lȝ dc̄tã rl̄a ſit magne potẽtie et magni effectus: tñ clauſula illa nõ opaꝛ vt act9 eo modo q̄ nõ põt ſortiri effectũ valeat hoc nõ põt vt.l.nemo põt.ff.de lega.j.7.l.codicillus.§.fi.7 ibi ꝑ Bar.de leg.iii.Ita not. dixit d.Franc.de are.in cõſi.ſuo.xvii.inci. con ſideratis 7c.in.iiii.col.ver.ꝑterea. et ibi
22 ſubdit ꝙ qđ ſicut illa clauſula petens ſibi in ꝑdictis inſtãtiã miniſtrari ꝗuis ſit gn̄aliſſima nõ ꝯꝑhẽdit ea q̄ nullo modo ſunt narrata:vt ꝑ3 ex dictis Joã cal.et Mod.in.c.cũ dilecius.de or.cogni. Ita nec dicta clauſula ſup quib9 oĩbus 7c.q̄ ꝗtũ ad cõplectãdũ oẽs modos q̄b9 act9 de iure fieri põt eſt illi ſilis.et dicit ipſe d.Frã.in.d.ꝯſi.ſe credere neminem dubitare ſup hoc.¶ Secũdo modo r̄ndeo
23 7 dico ꝙ dicta clauſula ſup q̄b9 7c.nõ referꝛ ad qualitates illas min9 idonee 7 min9 legitime in dicta inq̄ſitiõe poſitas ſed ſolum referꝛ ad qualitates legitime oppoſitas in ipſa inq̄ſitiõe vt eſt ad vulnera 7 ad alia intẽtata de q̄b9 nõ imponiꝛ pena corꝑis.¶ Et ad hoc dicendu3 moueoꝛ ex accõmodato ſili ve3.Confir-
24 matio ſuperioris ꝙ lȝ validet inualidũ.l. adoptio non iure facta.ff.de adopt.l.iii. C.de dona.inter.vi.7 vxo.c.i.7.ii.de trãſ act.7 hꝛ in.c.cũ dilect9.de confir.vti.vel inuti.7 late ꝑ Old.in ꝯſ.ſuo.cclvii.incip. factũ tale.in.iiii.col.7 ꝑ.d.Franc.aret.in ꝯſi.ſuo.viii.incip.abunde 7c.in.ii. colũ.
25 tñ ſi in cõfirmatione facta ꝑ ꝑ̄ncipẽ ꝯcurrerẽt act9 validi 7 inualidi:tũc talis ꝯfirmatio referꝛ tm̄ ad actũ validu3:7 ſic poti9 cõfirmat validu3 ꝗ validet nullũ ꝟbũ fuit ſinglꝛe Jo.and.in.c.dudũ.in fi. de decimis.qđ dictũ ibi refert et ſequiꝛ d.Ant.dicẽs qđ hoc dictũ facile nõ inuenies alibi.qđ dictũ etiã refert Bald.in l.bonoꝝ.i.ſ.co.C.q̄ admitti.7 illud c̄t ꝑ aureo 7 ſing.refert.d.Feli.in.c.qualꝛ et q̄n.el.ſ.in.xii.col.ꝟſ.iiii.limitat.de accu. 7 in.c.ſ.in.viii.col.de cõſtitu.7 in.c.ſ.in viii.col.de reſcrip.7 Alexã.in ꝯſi.ſuo.lix. inci.viſo ſtatuto.in.vii.col.in fi.in.ſ.vo. et in ꝯſil.ccclxxxiiii.incip.viſo ſtatuto.in iiii.col.7 in.c.cũ inter ꝑ̄oꝛ.in iiii.colũ. in fin.de excep.7 in.c.cũ veniſſent.in.ii. col.de teſtibus.de quo lati9 dixi i ſing. meo.clxxſ.incip.cõfirmatio ſuperioris 7c.¶ Nõ ita dicẽdu3 puto in caſu nr̄o ve3 qđ cũ in dicta inq̄ſitione cõcurrant 7 intentate ſint qualitates valide 7 inualide qđ dicta clauſula ſup q̄b9 trahaꝛ ſolũ ad validas ꝗ ad inualidas:et ſic ex iſtis puto cõſtare qđ dictis inq̄ſitis non ob.dcã allegata cl̄a ſup q̄bus oĩbus 7c. ¶ Poſſent etiam ꝑfecto adduci ꝑ dictis inq̄ſitis alia ꝗplura ad oñdẽdũ qđ ipſis ꝯparẽtibus cent fideiuſſorib9 relaxãdi:7 ꝑ eis põt cõparere ꝓcuratoꝛ in cã dicte iquiſitiõis:7 maxime circa ꝟba dicte ꝑuiſiõis inq̄ſitũ facit mentionẽ de habitãtib9 in illis domib9 in q̄b9 fact9 eſt inſult9:ſed iſta oĩa omitto coact9 anguſtia tp̄is mihi dati ad ſcribẽdum ſup hoc caſu 7 etiã q2 vt audio excellentiſſi. domi.Ulpianus de 3anis mihi maioꝛ honorandũ ſup hac cã ſcripſit 7 tetigit materiã dictoꝝ verboꝝ de habitãtib9 in dictis domib9:ideo me refero ꝑ nũc ad dicta per eũ.¶ Solu3 vnum ſubiicio poſtꝗ oĩa ꝓpoſita ad victoriã dictoꝝ inq̄ſitoꝝ adducere nõ poſſu3 ꝓpter breuitatẽ tp̄is.¶ Qđ diligẽter venit aduertendum 7 mature cogitandũ a magnifico.d.ꝑtãte 7 ei9 curia:ve3 qđ nec rigoꝛ iuris nec eq̄tas nec ꝯſuetudo vel ſtilus curie nec boni moꝛes patiunꝛ qđ ꝑ delicto de quo in legib9 7 ſtatutis re9 alicuius delicti venit puniendus pena pecuniaria ponanꝛ 7 interferanꝛ inquiſitione talis delicti tales qualitates ꝓpꝛ q̄s reus ipſe veniat puniẽdus pena vltimi ſupplicii rebelliõis 7 ꝯfiſcatiõis oĩm
26 bonoꝝ:eo ꝙ q2 pena eſt cõmẽſurãda delicto:vt in aut.oẽs peregrini.C.cõia de ſucceſ.7 in.c.felicis.in.§.illud aũt.de penis.in.vi.¶ Et ideo ſi aliq̄s accuſaꝛ vel denũciaꝛ qđ ꝑcuſſit aliq̄uẽ vna ꝑcuſſione ex qua ſcḋm formã ſtatuti venit imponenda pena trium vel.iiii.librarũ: certe

inhoneſtum

inhoneſtū ⁊ iniuſtū admodū ac intolerabile eēt apponere in inq̄ſitiōe dicti delicti qualitates aliquas p̄ quas alteraretur pena dicte p̄cuſſiōis. ⁊ facere q̄ ipſe inq̄ſit⁹ veniret puniēd⁹ pena mortis dicēdo q̄ vt faceret talē p̄cuſſionē adunauit magnā q̄ntitatē armatorū: ⁊ iſtud credo ⁊ mihi indubitāter perſuadeo conſtare ⁊ p̄ſonare aurib⁹. d. magnifici. d. p̄tātis ſue digniſſime curie, quibus enixe ro
87 go vt non velint eē ſeueriores legibus ⁊ ſtatutis ſed poti⁹ clemētiores iuxta. l. arrian⁹. ff. de act. ⁊ ob. ⁊ r̄lia3 in penis de regu. iur. in. vi. cū multis ſi. ⁊ ill̄is p̄ nunc cōtētus ero pp̄ breuitatē tēporis ⁊c.

Hippolytus de marſilijs.

1 ¶ Ante oīa iudici conſtare debet delictum eſſe commiſſum al̄s iudex procedere non poteſt ſuper eo.
2 Furtū ſi dr̄ eē cōmiſſum curia mittere d3 eius officialē ad locū vbi dr̄ cōmiſſum.
3 Judex tenet in ſyndicatu ſi non mittat ei⁹ offic alē ad locum vbi cōmiſſum dicitur homicidium.
4 Cōfitēs ſe hoiem occidiſſe ⁊ corpus p̄iec iſſe in mari nō punit tāq̄ homicida niſi p̄ſtet ſaltē p̄ famā de corp̄e mortuo.
5 Inq̄ſitio nō p̄cedit niſi p̄cedat infamia.
6 Inquiſitio nō p̄cedente infamia contra reū nō p̄cedit etiā q̄d teſtes probent crimē cōtentū in ea t̄n nō p̄iudicāt reo.
7 Judex h̄ns liberū arbitriū inq̄rēdi non poterit t̄n inq̄rere non p̄cedēte infamia.
8 Fama nō p̄cedēte non p̄cedit iq̄ſitio etiā q̄d papa mādet inquiri in genere q2 limitat fama precedente.
9 Statutū quod inquiri poſſit contra nō diffamatum non valet
10 Inquirere non pōt iudex p̄ aliquem niſi pri⁹ citauerit offenſum ⁊ ab eo intellexerit an velit offendentē accuſare.
11 Preferēdus eſt ille qui maius ius h3.
12 Exceptio incōpetētie annullat p̄ceſſum ſn̄iam ⁊ omnia inde ſequuta.
13 Exceptio incōpetentie opponi pōt ſtatuto excludēte exceptiōes oēs non obſt.
14 Litis cōteſtatiōe nō p̄cedente non pōt iudex venire ad ſententiam.
15 Proceſſus nō habēs principium neq̄ ſinem dici poteſt res monſtruoſa.

Primū vol. p̄ſi. cri. do.

16 Uerba negatiue p̄lata importāt neceſſitatē ⁊ p̄uuant omni potentia.
17 Statutū impediēs iudicē poſſe exercere iuriſditionē extra limites ſue iuriſditionis nō valebit p̄nūtiare ſe cōpetentem.
18 Actore nō p̄bāte re⁹ abſolui debet.
19 Non ſequit̄ r talis fuit vulneratus ergo
20 Fama nō p̄bat niſi teſtes ſpālr nominauerint aliq̄s a q̄b⁹ audiuerint ⁊ vide. ſ. fuit talis.
21 Fama d3 h̄re originē ab hōeſtis p̄ſonis.
22 Teſtis deponēs ſup̄ fama d3 ēt nō interrogat⁹ dicere a quibus audiuerit.
23 Teſtis deponens ſup̄ fama d3 dicere audiuiſſe a maiori p̄te pp̄li al̄s nō p̄bat.
24 Teſtis ſingularis non probat.
25 Teſtis de auditu non probat maxime in criminalibus.
26 Teſtis de auditu nō eſt verus teſtis.
27 Teſtis affinis nō admittit̄ p̄ affine.
28 Sententia non valet niſi iudex prius viderit relationem nuncij de citatione facta parti ad eam audiendam.
29 Cōtumacia debet iudici cōſtare al̄s cō condemnatio non valet.
30 Pax non dicitur rupta ſi ex noua cauſa alter alterum offendat nec icurrit̄ in penam pacis rupte.
31 Clauſula rebus ſic ſtantibus ſubintelligitur in quacūq̄ prouiſiōe vel pacto etiā iuramento firmatis.
32 Renūciatio ēt cū iuro facta iuri q̄d h3 ⁊ h̄re ſperat intelligit̄ q̄ h̄re ſperat ex cā de preterito nō aūt ex cā de futuro.
33 Error commiſſus a iudice in ſn̄ia d3 ab ipo corrigi ⁊ reuocari ēt nemine petēte.
34 Judex q̄ verecūdat̄ errorē ſnū corrigere poteſt ſuſpendere executionem.

¶ Conſilium.lxxvi.

PArgire mihi digneris d̄ne ſpūm cogitandi q̄ recta ſunt vt te duce in p̄nti p̄ſultatione exp̄rire valeā q̄ iuri ⁊ v̄itati conſona ſint ⁊c. ¶ Lecto ⁊ diligēter inſpecto quodā proceſſu agitato ſuper quodam mādato d̄ni commiſſarij gubernatoris Fauentie emanato p̄ plures ciues cordognole ⁊ marie p̄ d̄nm Guidū antoniū de Gratianis ⁊ Michaelē de caſſanis ⁊

Hippo. de Marſi.

alios ꝙ plures ꝑtextu cuiuſdam aſſerti maleficij cõmiſſi ꝑ pdictos.in.d.mãdato noiatos. Nõ ꝓcedã p argumẽta ſed per cõcluſiones quas veras de iure eſſe puto indubitãter. ¶ Dico ergo dictũ.d. Guidũ antoniũ Michaelẽ ⁊ alios in.d.mandato noiatos abſoluẽdos eſſe a.d.mãdato ⁊ ab oib⁹ in eo cõtẽtis ſiue velimus ꝙ dictũ mãdatũ habeat loco inqſitionis ſiue ſimplicis mãdati ꝓut iacet. ¶ Et ad hoc dicẽdũ moueor ex pluribꝰ prio dico

1 illud qđ tritũ ⁊ vulgatũ eſt i iure: vꝫ † ꝙ iudex nõ põt ꝯ aliquẽ quoquomõ ꝓcedere de delicto niſi prio ⁊ añ oia ꝯſtet ſibi delictũ eſſe ꝯmiſſum al's ſi hoc nõ cõſtat ſibi non põt ꝓcedere ſup eo ita dixit Tãcre.de co:ne.in ꝯpẽdioſa ſua.in.xvij. q.ad qđ allegat bonũ tex.i.l.j.§.illđ aũt. ff.ad ſillci.vbi Bar.vr̃ hoc ſentire.⁊ idẽ voluit ibi Lu.ro.⁊ Bar.in.l.fi.in.j.colũ. ff.de qõ.⁊ Gãdi.in trac.malefi.ſub rubr. de preſum.⁊ indicijs indubitatis.in.ij. col.ṽ.itẽ lex p̃ſumit ⁊c.⁊ Bal.in.l.ſi qſi. C.vnde vi.⁊ idem voluit Ang.de are.in trac.malefi.in ṽbo fama publica.i.xviij. char.in ṽ.xũ.tu iudex ⁊c.vbi inter cete-

2 ra dicit † qđ ſi dẽ eſſe cõmiſſum furtuꝫ qđ curia dꝫ mittere ei⁹ officialem ad locuꝫ vbi eſt ꝯmiſſum ⁊ idẽ dicit de homicidio

3 ſubdẽs † qđ ſi aliter flat qđ iudex ipſe ſeu poteſtas tenet in ſyndicatu. ¶ Pro qb⁹ optime facit tex.in.l.j.C.vbi cauſa fiſca. ⁊ in.l.ſi qram⁹.ff.de teſta.⁊ in.l.ſi qs ne queſtio.ff.de qõni.⁊ que ibi dixi Itẽ hãc partẽ firmauit Bal.in addi.Spec.in ti.

4 de ſentẽ.in.xviij.col.in fi.vbi dixit † qđ ſi quis cõfitetur ſe hominẽ occidiſſe ⁊ illũ poſtea piciſſe in mare ſi non conſtat de corpe mortuo ſaltẽ p famã illic non poterit occidi nec puniri de homicidio.⁊ idẽ dixit ipſe Bal.in addi.Spec.in ti.de cõfeſſ.in.ij.col.in ṽ.titi⁹ cõfitet ⁊c.⁊ in.l.cũ ꝓbatio.in ſuis addi.ff.de proba.⁊ i aut. ſed nouo iure.C.de fur.de quo latius dixi in.l.j.in prin.in.ij.col.ff.de qõ. ¶ Sꝫ in p̃nti caſu nullibi cõſtat nec apparet qđ dicto dño cõmiſſario cõſtaret de aliquo delicto ꝯmiſſo p.d.Guid.anto.Michaelẽ ⁊ alios vocatos in dicto mãdato.ergo contra eos procedi non potuit iuridice. ¶ Moueor ſcđo alia rõne ⁊ fundamẽto ad dicẽdũ ⁊ oñdẽdũ de abſolutiõe ⁊ victoria dictoꝝ vocatoꝝ in dicto mandato ſeu ꝑcepto. Et dico qđ illđ mãdatũ nec tanquã inqſitio nec tãꝙ mandatũ nõ potuit emanari nec ꝓcedi a dicto domino

5 aſſerto cõmiſſario ꝯ dictos dñm Guidũ antoniũ Michaelẽ ⁊ alios. † Naꝫ ſemp infamia reoꝝ ꝯ qs iudex vult ꝓcedere ꝑ inqſitionẽ vel accuſationẽ debet ꝑcedere alias inqſitio ꝯ eos nõ ꝓcedit tex.eſt nota.in.c.qliter ⁊ qñ.el.ij.extra de accu.et hr̃ in.c.inquiſitionis.e.ti.⁊ in.c.j.⁊.ij.de accuſ.in.vj.⁊ i.c.lꝫ beli.đ ſimo.⁊ i.c.De⁹ oipotẽs.ij.q.j.in p̃n.⁊ voluit Spe.i tit.de inqſi.in.§.j.in p̃n.⁊ Bar.in.l.cõgruit.ff. de offi.p̃ſi.⁊ Raph.ful.in ꝯſil.ſuo.cxxxv. inci.ad primũ ⁊c.l p̃n. ¶ Et intãtũ eſt ve

6 rũ hoc.l † qđ inquiſitio nõ ꝓcedit ꝯ non diffamatũ qđ lꝫ teſtes ꝓducti ſup tali inquiſitione probẽt crimẽ cõtẽtũ in ipſa inquiſitiõe de q inquiſitus nõ erat infamatus tñ tales teſtes illi inqſito nõ p̃iudicãt nec ex dictis eoꝝ condẽnabit. Ita no.dixit Spe.in ti.de inquiſitiõe.in.§.nunc videdũ.in.iij.col.in prin.quẽ refert ⁊ ſequitur Bal.ibi in addi.in vlt.ver.de quo eſt tex.clar⁹ ⁊ apert⁹ quẽ ipſi nõ allegãt in c.inqſitiõis.§.tertie dubitatiõis extra de accu. ¶ Pro qb⁹ facit optime qđ di-

7 xit Bal.in.c.j.de offi.ordi.vbi dicit † qđ ſi ſtatutũ dicit qđ poteſtas in crialib⁹ libere poſſit inquirere: qꝫ tñ ꝓpter hoc nõ poterit inquirere nõ ꝑcedente infamia. ¶ Et idem dicit Io.and.in.c.cum oporteat.poſt princi.de accuſa.⁊ illud dictuꝫ Bald in.d.c.j.de offi.ordi.refert ⁊ ſequitur Iaſ.in.l.milites.C.de teſtamen.milit.

8 vbi etiam ſubdit: † quod licet Papa mãdet inquiri in genere tamen hoc mandatum pape debet intelligi ⁊ limitari fama precedente ⁊ non aliter. Et facit etiaꝫ ad predicta nam non valet ſtatutũ ſuperio-

9 ris † quod poſſit inquiri de aliquo delicto contra non diffamatum. Ita not.dixit Cardi.in clemen.j.in vltim.colum.in verſicu.nono quero ⁊c.de offic.ordina. ¶ Et faciunt etiam plura alia vltra premiſſa que adduxi in practica mea cauſarum criminalium in.xj.chart. ¶ Sed in caſu iſto non apparet de aliqua infamia dictorum inquiſitorum ſeu vo-

catorū in dicto mādato añ ipſaz inq̄ſitionē vl mādatū: ergo clare ꝯſtat ꝙ inq̄ſitio mādatū ꝛ ꝓceſſus eſt null9 et oīa inde ſequuta ſunt inualida ꝛ nulli9 momenti. ¶ Moueor ꝑterea alia ratiōe ad
10 ſic dicēdū. † Nā iudex non pōt ꝯtra aliquē delinquētē ꝓcedere ꝑ inquiſitionez niſi primo citauerit offenſuz ex tali delicto ꝛ intellexerit ab eo an velit accuſare delinquētē necne. ita dixit gloſſ. ſing. in. c. ꝑſpter ſi a plebe. ij. q. iij. ꝙ̄ ad hoc dicit ſing. Bal. in. l. ſenat9. C. qui accuſ.
11 nō poſ. dicēs † qȝ rō eſt qȝ preferēd9 eſt ille qui mai9 ius hȝ ꝛ melius fundamētū. ad qd allegat q̄ habent in ſili. i. l. ſ. in §. denūciari. ff. de ven. inſpi. et in. l. ſi tñ. ff. de leg. ij. ꝛ i. l. neceſſario. ff. de i diē adiectio. ꝛ i. l. q̄uis idubitati. C. de adult. et in. l. ij. §. fi. ff. de adul. Itē hanc partē per illā gl. firmauit. d. Bart. cepo. i cau. ſua xxvij. incip. tu ſcis ꝛc. vbi allegat hoc tenuiſſe Lu. ro. i ſuo ſing. ꝛ idē tȝ Ang. in aut. de tēpo. non ſolute pe. in prin. ꝛ i repe. l. ſi vacātia. in. iij. col. C. de bonis vacā. li. xij. ꝛ dñs Alexan. in. l. ij. §. ſi publico. in. ij. apoſt. ff. de adul. ꝛ. d. Amodeus iuſtin9 i tracta. ſuo ſyndic. in. iſ. char. in. iij. col. poſt me. de q̄ lati9 dixi i practica mea cāru criminaliū i. xvij. char. ꝛ in ſingu. meo. cccv. icipi. iudex maleſi. ¶ Sed in ꝓceſſu iſto nō appꝫt ꝙ hoc fuerit ſeruatū: ergo dictū mandatū ſeu inquiſitio nō ꝓcedit: ꝛ per cōſequēs dict9 proceſſus eſt null9 ꝛ inualid9. ¶ Item ꝛ vltra ꝑdicta qd dictus do. Guido anto. Michael ꝛ alij vocati i dcō mādato nō poſſint quoquomodo cōdēnari ꝯcurrūt aliq̄ alia q̄ clare ꝛ lucide apparēt ex dicto ꝓceſſu. ¶ Cōſtat enī de incompetentia dñi cōmiſſarij inq̄rētis ſeu vocantis. d. dñz Guido ant. michaelē ꝛ alios: ꝛ hoc ꝯſtat ex forma duoꝝ ſtatutoꝝ codognole. ꝑmū apparet in ꝓceſſu fo. xxiiij. aliō
12 apparet in eodez ꝓceſſu. fo. xxxv. † Exceptio eī icōpetētie iudicis annullat proceſſuz ſniam ꝛ oīa inde ſecuta vt voluit gl. no. i cle. j. de ſequeſtra. poſ. et fruc. de q̄ late vltra oēs locut9 ſum i ſing. meo.
13 x. inci. tu ſcis ꝛc. † Et hec exceptio icōpetētie pōt opponi nō obſtāte ſtatuto excludēte oēs exceptiōes ſm Bal. i. l. exceptionē circa fi. v. ſȝ pone ſtatutum. C. de ꝓba. ꝛ voluit d. Phili. decius alios ad hoc allegās i cōſi. ſuo. cxxviij. inci. circa ꝑmū. ꝛc. in pe. col. ¶ Cū ergo dict9 dñs ꝯmiſſari9 ſit incōpetēs ꝛ ei9 icōpetētiaz nō purgauerit reqrit9 ergo clare cōcluditur de nullitate oīm agitatoꝝ per gl. ꝑallegatā cū eius materia. ¶ Concurrit etiam ad victoriā predicti. d. Guido anto. Michaelis ꝛ alioꝝ vocatoꝝ i dicto mādato nā in dicto ꝓceſſu nō apparet de aliqua litis cōteſtatiōe dictoꝝ inquiſitorum ſeu citatorum in dicto mādato
14 ex quo ſequitur † qd nō poſſint cōdemnari nam nō ꝑcedente litis conteſtatione nō poteſt iudex venire ad ſniam diffinitiuam ſm gloſſ. in. l. cōſentaneū. C. quomodo ꝛ qñ iud. ꝛ gl. in auk. q̄ ſemel eo. titu. ꝛ in. l. fi. §. illud. C. de tempo. appella. et in. l. preſenti. C. de his qui ad eccle. confugi. et habet in. l. prolatam. C. de ſenten. et voluit Paul. de caſtr. in cōſi. ſuo. xcvi. incip. viſo proceſſu ꝛc. vbi allegat dictas gl. ad hoc ergo clare conſtat de victoria ꝛ abſolutione futura dictorum citatorum in dicto mandato. ¶ Et ſic ex omnib9 ſupradictis puto pleniſſime conſtare de inualiditate inquiſitionis mandati proceſſus ꝛ ſententie ꝛ omnium agitatorum tam reſpectu aſſertoꝝ vulnerū ꝙ̄ reſpectu pacis rupte: de quib9 in dicto mādato ꝛ in quadā ſententia ꝛ in dicto ꝓceſſu apparet
15 † qui ꝓceſſus vere non meretur dici ꝓceſſus cum poſſit aſſimilari deo cū non habeat principium nec finem ꝛ vere poteſt dici res mōſtruoſa quia non habet caput nec membra vt ex eius inſpectione apparet: et non egre fero ſeneſcere et ad decrepitā etatē tendere: ſȝ doleo ꝙ nuꝑ addiſco fabricationē ꝓceſſuū cauſarum criminaliuz vere deū atteſtoꝛ qd diebus meis nō vidi ſimilez ꝓceſſum ꝛ per aliquos vidi ꝓceſſus criminales ſȝ trāſeat. ¶ Reuertēdo ad rē iſtā dico ꝙ ēt ex alio capite pꝫ de nullitate ꝛ inualiditate dicte ſniē ꝛ dicti ꝓceſſus. Naz in dicta ſnia ēt condemnant ꝑdicti inq̄ſiti ſeu citati nō ſolū de vulnerib9 ſȝ etiā de pace ruptaꝫ vt ex tenore dicte ſentētie appꝫ q̄ caſu appertō expſſa nullitate et

inualiditate eorū. Nā extat ſtatutū in
terra Codegnole quo cauet̄ q̄ ſuper pa
ce rupta nō poſſit p̄cedi niſi per accuſa
tionē partis offenſe ⁊c. vt p̄z ex dicto ſta
tuto in v̄. ⁊ de pace fracta nō poſſit p̄ce
di, niſi p accuſationē partis cui pax ru
pta fuerit ⁊c. ¶ Quo ſtāte clare ⁊ lucide
p̄z de inualiditate ⁊ nullitate dicte ſnīe
⁊ p̄ceſſ9 cū ille cui d̄r rupta pax: non de
derit ſeu p̄duxerit ſuā accuſationē: ⁊ v̄
ba illa appoſita in dicto ſtatuto. vz nō
poſſit p̄cedi ⁊c. ſunt talis nature ⁊ ipor
16 tātie † qđ p̄uāt oī potētia q2 v̄ba nega
tiue p̄lata denotāt neceſſitatē preciſam
⁊ p̄uant omni potentia. l. nemo. pōt. ff.
de lega. j. l. non poterit. ff. de fur. voluit
gloſ. no. in. c. j. in gl. ij. de regu. iur. in. vj.
⁊ no. Bart. ⁊ Bal. in. l. gallus. in p̄n. ff.
de libe. ⁊ poſth. ⁊ Bal. i. l. j. i ſpe. col. C. q̄
admit. ⁊ in. l. qñe. i vlti. col. C. de fidei
cō. ⁊ ibi expreſſe dicit qđ act9 fact9 ɔtra
dictā p̄hibitionē eſt irrit9 et inualidus
allegat nota. p glo. in. d. c. j. qđ etiā dixit
Bal. in. l. j. ff. de manu. teſta. ⁊ iſta refert
⁊ approbat. d. Alex. i cō. ſuo. ccc j. ſm or.
meū incipiē. viſis dubitatiōib9 ⁊c. in. j.
col. vbi etiā p iſtis adducit. d. An. i. c. p̄
terea. de dilatio. i. v. col. vbi dixit ſe ha
17 buiſſe in facto † q̄ ſi ſtatutū impediat q̄
poſſit exercere iuriſditionē ſuā vltra li
mites ſue iuriſditiōis q̄ nō valebit p̄
nūciare ſe cōpetētem qñ p hoc excedēt
terminos ſue iuriſditionis. ¶ Sz vltra
d. Alex. idē tenuit Abb. in ɔſi. ſuo. lxiij.
incip. caſus in effectu ⁊c. in. j. colū. in. ij.
vol. ⁊ Soci. in cōſil. ſuo. xciij. incip. circa
p̄mū ⁊c. i vi. col. vbi ad hoc allegat ēt
Bart. in. l. cū lex. i. ij. col. ff. de fideiuſſ. et
alia de quibus ibi p eum. idem tenet. d.
Nellus in tracta. bānitorū. in ſcđa par
te ſecūdi tempo. queſtiōe. lxxj. in. j. colū.
¶ Cū ergo ex v̄bis dicti ſtatuti dñs cō
miſſari9 ſpecialiter ⁊ expreſſe p̄hibeat̄
inquirere. ſz ſolū in cā pacis rupte pro
cedatur p accuſationem partis offenſe
neſcio videre quomodo i hac cā potue
rit p̄cedere ⁊ cōdēnare dñs cōmiſſari9
predict9. ¶ Apparet igitur ex ſupradi
ctis oībus de multiplici nullitate et in
ualiditate dicti mādati ſeu inq̄ſitiōis et
de nullitate ⁊ inualiditate dicti p̄ceſſus

et ſnīe merito neceſſario dz ſequi abſo
lutio ⁊ liberatio dictor, citator ⁊ eor fi
deiuſſorū p rationes ⁊ iura. ſ. allegata.
¶ Sz poſito ſine veritatis p̄iudicio qđ
inq̄ſito potuiſſet formari ɔtra dictū. d.
Guido. antoniū Michaelē ⁊ alios cita
tos in dicto mandato: ⁊ poſito q̄ omnia
eſſet ſolēniter fctā ⁊ q̄ p̄ceſſus hui9 cāe
eſſet valid9 ⁊ ſolēnis: attñ p̄dicti ēt non
poſſent d iure ɔdēnari. ſz imo ēt tali ca
ſu, deberēt abſolui. Qđ clare oñdo. Nā
18 regula clara ē in iure † q̄ actore non p̄
bāte reus dz abſolui. l. q̄ accuſare. C. de
edē. c. vt noſtrū. extra vt eccle. benefi. cū
multis ſi. ſz cōtra dictos inquiſitos ſeu
citatos nō ē p̄batū aliqđ delictum ergo
neceſſario dz ſeq̄ abſolutio. ¶ Non ob.
ſi dicat̄ q̄ p curia ɔ p̄dictos ſūt exami
nati quatuor teſtes vt appet in proceſſu
q2 dico q̄ nō ſequitur examinati ſunt te
ſtes i tali cā. ergo p̄bāt. l. non hoc. C. vñ
legiti. l. neq3 natales. C. de p̄ba. cum ſi.
¶ Qđ āt dicti teſtes nō p̄bēt oñdo cla
re. ¶ Et p̄mo capio p̄mū teſtem: vz Sa
porctū de Fachinis: nam ipſe dicit q̄ vi
dit Uincētiū Hectoris d Blācolis vul
neratū vno vulnere i capite: ex hoc eñ
19 nihil p̄bat: † q2 non ſequitur talis erat
vulnerat9: ergo fuit talis q̄ eū vulnera
uit: ⁊ hoc ſatis de ſe p̄z. Dicit poſtea di
ct9 teſtis q̄ palā ⁊ publice dici audiuit
lz nō recordet̄ a q̄b9 q̄ dict9 Michael i
quiſit9 ſeu vocat9 cū vno pugnale ip̄m
Uincētiū vulnerauerat adiuuat9 a do
mino Guido antonio d Grānis arma
to vno enſe euaginato ⁊c. ¶ Dico qđ
iſte teſtis p dicta v̄ba nihil p̄bat. p̄mo
q2 eſt ſingularis ⁊ nō hz cōteſtē. Secun
do q2 ēt in eo qđ d̄t qđ palā ⁊ publice di
ci audiuit lz nō recordet̄ a q̄b9 ⁊c. non
20 probat famā vel publicā vocē. † Nā z te
ſtis volēs p̄bare publicā vocē et famā
dz ſpāliter nolare aliquos a q̄bus hoc
audiuerit. Ita dicit Bart. i. l. de minore
in. §. plurimi. ff. de queſt. ad quod alle
gat Inno. in. c. qualiter ⁊ quando. de ac
cuſa. vbi dicit qđ teſtes volentes p̄bare
famam debent reſpondere a quib9 au
diuerint cum fama debeat habere ori
21 ginem ab honeſtis perſonis † ſed ſi te
ſtis neminē nominaret nō poſſet ſciri

an talis fama haberet originem ab ho-
neſtis pſonis ⁊ ex hoc dt Bar. vbi. ſ. qḋ
ſi teſtis neminē noiaret a quo audiuiſſet
eiꝰ teſtimoniū nō valeret: ⁊ iō dicit ꝙ te-
ſtis dʒ noiare aliquē ⁊ poſtea etiā dicere
audiui etiā a pluribꝰ alijs de quibꝰ non
recordor. ¶ Et idē etiā tʒ. d. Alex. in. d. §.
plurium. ad qḋ allegat Salic. in. l. iij. in
§. eiuſdē. ff. de teſti. ⁊ Bar. i. l. diffamari.
circa fi. C. de inge. manu. ⁊ Sali. in. l. ea
quidem in materia fame. C. de accu. Itē
ipſe do. Alex. vbi. ſ. adducit etiā Innoc.
22 in. c. cū oporteat. de accuſ. vbi dicit qḋ
teſtis deponēs ſup fama dʒ etiā non in-
terrogatꝰ rūdere a qbꝰ audiuit al's non
pbat qꝛ nō ſtat in arbitrio teſtis iudica-
re an ille pſone ſint graues a quibꝰ audi
uit. ⁊ idē tʒ ibi Ioā. an. in. d. c. cū oportet.
dicēs ita ſeruari qḋ etiā voluit Abb. i. c.
cū cām. de teſti. ⁊ Ange. in. d. l. ea qdē. de
quo latius di. i in. d. l. de minore. in. d. §.
pluriū. in. ix. col. ff. de qō. ¶ Apparet er-
go ex iſtis ꝙ iſte teſtis nō pbat a quo fue
rint illata vulnera nec etiā publicā vocē
⁊ famā: ⁊ ſic in nihilo preiudicat dictis
inqſitis ſeu citatis vel vocatis. ¶ Capio
modo ſecūdū teſtē vʒ Chriſtoforū Bla
ſij q in effectu dicit ꝙ nō interfuit illatio-
ni vulneris facti in perſonā Uincentij de
Blancolis. Sed dicit ꝙ intellexit publi
ce ⁊ palā per oēs de loco Codegnole exi
ſtentes in loco platee dicte terre ꝙ vincē
tius Hectoris fuit vulneratꝰ a Michae
le ⁊ prio fuerat inſultatꝰ a dicto michae
le ⁊ a dño Guido antonio de gratianis
⁊c. ¶ Dico ꝙ iſte teſtis nihil probat de
vulnere illato Uincētio vt de ſe ptʒ: ⁊ di-
co ꝙ nullū hʒ ꝯteſtē vt i pceſſu apparet.
¶ Itē dico ꝙ nō pbat publicā vocem ⁊
famam: eo qꝛ teſtes volētes pbare famā
23 debēt dicere † qḋ illud de quo dicūt eſſe
publicā vocē: ⁊ famā audiuiſſe a maiori
pte ppli ⁊ aliter dicēdo nō pbant famā.
Ita dixit Bar. in. l. de minore. in. §. plu-
riū. de qſtio. ⁊ Sali. in. d. l. ea qdē ⁊ Bar.
in. d. l. iij. ff. de teſtib. in addi. ⁊ Bald. in
addi. Spec. in tit. de ſentē. in vlt. col. ver.
illud etiā nota. ⁊. d. An. in. c. veniēs. de te
ſti. ⁊ Bal. in. c. ſuborta. vltra me. de re iu.
⁊. d. An. in. c. cū cām. de pba. circa fi. ⁊ vo
lūt alij plures doct. i diuerſis locis quos
ego retuli in. d. §. pluriū. in. viij. col. in ꝟ.
qrit vlteriꝰ Bar. ⁊c. ¶ Appareret ergo ꝙ
dictꝰ teſtis nec ēt pbat famā qꝛ non de-
ponit vt dʒ. Itē qꝛ eſt vnicus ⁊ in dictis
p eū nō hʒ conteſtē. ¶ Capio modo aliū
teſtem. ſ. Ioannē Lodouicū ſceneri fa-
chini. q in veritate minus pbat ꝙ alij te
ſtes. Nā ipſe dicit ꝙ alias dū eſſet in vi-
neis Codognole Michael inquiſitꝰ ſibi
dixit ꝙ ipſe ⁊. d. Guido antoniꝰ de Gra-
tianis inſultarunt dictū Uincentiū ⁊ qḋ
Uincentius fugā arripuerat ⁊ fugiendo
cecidit in terrā ⁊ qḋ dictꝰ Michael ſu-
perueniēs vulnerauerat dictū Uincen-
tiū vno vulnere in capite cum ſanguinis
effuſione. Sʒ iſtud dictū nō nocet dicto
Michaeli ⁊ dño Guido ātonio nec alijs
vocatis vel inqſitis nec eorū fideiuſſori-
bus: qꝛ iſte teſtis eſt ſingularis ⁊ vnicus
24 ⁊ nō hʒ aliquē ꝯteſtē † vt ex inſpectione
pceſſus appāret: quo caſu nō pbat vt ha
bet in. c. bone. de elect. in. c. cū dilectꝰ. e.
titu. ⁊ in. c. lʒ cām. vbi p oēs. de pba. in. l.
ob carmē. ff. de teſti. i. §. fi. ⁊ in. l. q falſa.
e. ti. ⁊ in. c. lʒ vniuerſis. eo. tit. ⁊ latius di-
xi in ſing. meo. cxiiij. incip. vulgatum ⁊c.
⁊ in repe. mea. l. fin. C. de proba. in. xxiij.
char. Ideo dictus teſtis p nihilo reputa
tur idcirco circa ipm aliter nō inſtabo.
Sed veniā ad aliū teſtē. ſ. ad fratrē ventu
rā q ſilr nihil pbat. Nā dicit ꝙ audiuit
dici a Baldaſare de fachinis et a do.
Andrea ſer. Piri de zaniolis qḋ dictus
Michael inqſitus vulnerauit dictū Uin
centiū Hectoris ⁊ ꝙ. d. Guido antoniꝰ
vna cū dicto Michaele inſultauerāt di-
ctū Uincentiū ⁊ eū vulnerarūt in capite
⁊ ꝙ de hoc erat publica vox ⁊ fama ⁊c.
¶ Patet ergo clare ⁊ apte qḋ dictꝰ te-
ſtis nihil pbat ex pluribus pmo qꝛ eſt
ſingularis ⁊ nullū hʒ ꝯteſtē quo caſu nō
25 pbat vt dixi. ſ. pxime. † Itē qꝛ eſt teſtis
de auditu qui non pbat maxime in crīa-
libꝰ: vt hꝫ in. c. teſtes. iij. q. ix. ⁊ in. l. teſtiū.
C. de teſti. ⁊ voluit Spec. in ti. de teſte. §.
nūc tractādū. i. v. col. ꝟ. de auditu quoqꝫ.
⁊ hꝫ in. c. tā literis. de teſti. ⁊ per Alex. in
cōſi. ſuo. c. incipiē. ſuper pmo ⁊c. in. vj.
col. in. ſ. vol. ⁊ Lud. ro. i ꝯſi. ſuo. cccxiiij.
incip. circa propoſitū thema ⁊c. in. ij. col.
¶ Et dixit do. An. in. c. quoties. in fi. ꝟ.

26 bis extra de teſti. †quod teſtis de auditu
non eſt verus teſtis ⁊ allegat glo. in. l. in
ſumma. in. §. idem labeo. ff. de aqua plu.
arcenda. ¶ Item alio morbo laborat di
ctus teſtis nã eſt cõſobrinꝰ dicti Uincen
tij vulnerati vt ipſe teſtatur in eiꝰ dicto
27 clarũ eſt enĩ in iure †quod affines nõ ad
mittunt ꝑ affine maxime in criminalibꝰ
vt hr̃ in. l. parẽtes ⁊. l. oibꝰ. C. de teſtibus
⁊ ꝑ Bar. in. l. aut affinitate. ff. de ꝑcu. ꝑ
Abb. in. c. corã. i. ij. col. de offi. deleg. ⁊ in
c. nõnulli. §. ſunt ⁊ alij. in vlti. colũ. de re-
ſcrip. ⁊ per Bar. in. l. qui teſtamẽto. i. §.
qd aũt. ff. de teſt. per cano. i. c. accedens.
vt lit. nõ ꝯte. per Bar. in. l. admonendi.
in. ix. col. ℣. venio ad tertiũ. ff. de iureiu-
rã. ⁊ ꝑ Alex. in conſi. ſuo. xlv. incip. viſis
atteſtatiõibꝰ. i. ij. volu. ⁊ in conſi. xiiij. in
cip. ex his q̃ ⁊c. in antepe. col. in. j. volu.
⁊ in cõſi. xviij. inci. viſo ꝓceſſu. i. iiij. colũ.
in. j. vol. ⁊ per Bal. in. c. in pñis. de teſti.
¶ Apparet ergo ex iſtis clare ⁊ aperte ꝙ
iſte teſtis nihil ꝓbat obſtãtibus ꝓdictis
¶ Appꝫ etiã ex alijs ſupradictis qd di-
cti oẽs teſtes nõ ꝓbãt ⁊ qd dictum eorũ
nõ nocet dicto. d. Guido antonio ⁊ Mi
chaeli nec alijs citatis vel inq̃ſitis meri
to ſeq̃ dꝫ ſñia abſolutoria aliq̃bꝰ cõtẽtis
in dicto ꝓceſſu nõ obſtãtibꝰ ꝑ iura ⁊ ra-
tiões ſuperiꝰ allegatas. ¶ Ulteriꝰ dico
cõſiderãdũ eſſe ꝙ alia nullitas cõcurrit
in cã iſta circa dictã ſñiam ꝯdẽnatoriam
iam latã. Nã dicta ſñia fuit lata anteq̃
fuerit fctã relatio citatiõis dictorũ inq̃-
ſitorũ ad audiẽdũ ſñiam ꝙ ptꝫ naꝫ dicta
ſñia fuit lata die. xvij. Maij. relatio ℣o
citatiõis ad audiendũ dictã ſñiaꝫ fuit fa
cta die. xxi. eiuſdẽ mẽſis vt appꝫ vtrun-
ꝙ in ꝓceſſu q̃bus ſtantibꝰ appꝫ de nul-
litate et inualiditate dicte ſñie. Nam ad
28 validitatem ſñie req̃rit †qd iudex ante-
q̃ꝫ ꝓferat ſñiaꝫ videat relationẽ nũcij fa
cta de citatione facta parti ad audiẽdã
ſentẽtiã alias ſi proferat ſentẽtiaꝫ ante-
quã viderit relationeꝫ nuncij non valet
dicta ſententia. Ita not. dixit Bart. in. l.
multũ intereſt. ff. de condi. ⁊ demon. ⁊ in
l. ſi finita. in. §. iulianus. ff. de dam. infec.
29 vbi dixit †quod poſito qd aliq̃s ſit con-
tumax vere ſi tñ iudex hoc ignorãs con
dẽnat eũ nõ valet actꝰ. allꝫat Bar. ꝓ iſto

ſuo dicto Inno. in. c. cũ cõtingat. de offi. deleg. ⁊ tex. in. l. hec autẽ. in. §. j. in verbo conſtare liq̃req̃ꝫ ꝓtori ⁊c. ff. ex q̃bus cau. in poſ. ea. quã doctrinã bar. ſequitur. d. An. in. c. cũ dilecti. in. ix. colũ. de dolo et cõtu. ⁊ in. c. cum dilecti. in. iij. col. de electio. ⁊ Cal. in ti. de dila. in vlt. col. ⁊ Car. poſt Pet. de anchar. in cle. ij. vt lite pẽſi. in fi. ⁊. d. Abb. in cle. preſenti. de cenſi. et in. c. ad noſtram. el. ij. in. v. colũ. de iure- iu. ⁊ in. c. fi. in. ix. colũ. de foro compe. et Pe. de anchar. in. c. ij. de offi. dele. ⁊ bal. in. l. generaliter. §. his de preſentibus. C. de reb. cre. ⁊ in aut. matri ⁊ auie. in fi. C. q̃ñ mulier officio tu. fun. poteſt. ⁊ i. l. euꝫ qui res. ad fi. C. de procu. et in. l. ij. C. de ſportu. ⁊ Inno. in. c. ex tenore. de foro cõ pe. ⁊ Bald. Imo. et Lu. ro. in. l. ſed ſi de ſua. §. cũ autẽ. ff de acqui. here. ⁊ Bal. et Io. de imo. in. c. ſepe. de app. de qua doctri Bart. in dictis locis late loquitur d. Feli. in. c. q̃ñ contra. de proba. et de ea ego dixi plura i. l. patre vel marito. in. x. co. cum. iiij. colũ. ibi ſequenti. ff. de queſtioni. ¶ Cũ ergo in caſu noſtro fuerit lata dicta ſentẽtia die. xvij. Maij. ⁊ relatio citationis facte ad audiendam dictã ſententiam fuerit facta die. xxj. eiuſdem menſis reddit nulla dicta ſententia cum ſit impoſſibile qd die. xvij. qua lata fuit dicta ſententia iudex viderit relationem nuncij de citatione facta ad audiẽdam dictam ſententiam cum tunc temporis dicta relatio non eſſet in rerũ natura. de ſe ẽt patet. Et ſic ſatis clare pꝫ pluribꝰ modis de inualiditate dicte ſententie. ¶ Concurrit etiam alia rõ ex qua apparet de iniuſtitia ⁊ inualiditate dicte ſñie. Nã ex ꝓceſſu apparet ꝓbatum eſſe de nouis cauſis ⁊ nouis inimicitijs ⁊ iniurijs ortis inter illos de Gratianis ⁊ illos de Blancolis poſt fideiuſſioneꝫ preſtitã inter eos quibus ſtãtibꝰ nõ poterat de iure mõ aliquo fieri dicta ſñia condẽna. pacis rupte. Nã etiaꝫ ſi plene probatũ eſſet qd dictꝰ dñs Guido antonius ⁊ Michael intuliſſent dicta vulnera de q̃bꝰ in ꝓceſſu ꝑ hoc tñ ſtantibꝰ dictis nouis cauſis iniurijs ⁊ inimicitijs inter ꝓdictas ꝑtes ortis nõ poſſent predicti condẽnari de pace rupta prout

Digitized by Google

in debite ꝯdēnati fuerūt. Nā faciēs pacē ⁊ ꝓmittēs nō offendere inimicū ſuū ſub
30 pena † ſi illū poſtea offendat ex noua cā non cadit in penā ſpacis rupte. Ita dixit Bar.in.l.aut facta.in.§.cā.ff.de penis. ar.illi⁹ tex.⁊ in.l.ſi de certa.C.de tranſa. ⁊ voluit Bal.in.c.ſ.in.ij.col.de pace tenē da.vbi ꝓ hoc allegat no.per Hoſt.⁊ Jo. an.c.ſi.de iniurijs.⁊ idem tz.d.An.⁊ Jo. de imo.in.c.cū inter.p.gaufredi.de renū. ⁊ Pau.de ca.in.l.q̄ ſeruū.ff.de ver.ob.et Ludo.ro.in.l.ſemel mora.ff.ſol.matri.et Bar.in.l.q̄d ergo.in.§.ſi heres.ff.de leg. ſ.⁊ Bal.in.l.gracc⁹.C.ð adul.bar.Bal. ⁊ alij in.l.ij.C.q̄n licc.ſe ſine iud.vi.Jo. an.in addi.Spec.in tit.de treu.⁊ pace.et idez voluit Ang.⁊ Jmo.in.l.ſi ex legati cā.ff.de ver.ob.⁊ Bal.in.l.paciſci.ff.de pac.⁊ idē firmauit d.Alex.in conſi.ſuo. cccclxij.ſm or.meū inci.viſo themate ⁊c. in.ij.col.⁊ in cōſi.xix.inci.viſo ꝓceſſu ⁊c. in.j.col.i.ſ.vol.⁊ Lu.ro.in ꝯſi.ſuo.clv.ici. premiſſum laudū ⁊c.circa ſi.⁊ Bal.in.l. petēs.C.de pac.⁊ idē firmauit Lu.ro.in cōſi.ſuo.clxxxiij.inci.in caſu ꝓpoſito ⁊c. in prin. ¶ Pro qb⁹ faciunt optime dicta per me in repeti.rubri.ff.de fideiuſſo.in xix.q.⁊ in.l.j.in.§.ſi.in.vij.viij.⁊.ix.col.ff. de q̄oni. ¶ Et facit etiā ad ꝓdicta. Nā in dicta pace imo etiā in quacumq; alia obligatione ꝓmiſſiōe vel pacto etiā iura mēto firmatis intelligitur ineſſe † clauſu la reb⁹ ſic ſtātib⁹ ⁊ aliq̄d de nouo nō ſu peruenīēte. Ita ꝓbat in.c.cū inter.p.gau fre.de renū.⁊ in.c.queadmodū.de iure iur.⁊ in.c.cleric⁹.eo.tit.⁊ in.l.ſi.ff.q̄ ſatiſ. co.⁊ i.l.ſi.C.de nō nu.pe.⁊ i.l.ſi.ff.ad mu nicip.⁊ voluit Bart.i.l.j.i.§.⁊ poſt opis ff.de noui op.nū.⁊ bal.i.c.cū.m.ferrariē ſis.i.v.col.de ꝯſti.⁊ Fede.de ſenis in ꝯſi. cclxxvi.incip.caſus talis eſt: ſtatuto caue tur ⁊c. ¶ Et idem expreſſe firmat Lu.ro. loquēs ꝓprie in pace vt i caſu noſtro in d.ꝯſi.ſuo.clxxxiij.inci.in caſu ꝓpoſito ⁊c. vbi plura iura ad hoc allegat. Pro quo facit optime text.in.l.ſi vnq̄.C.de reuo. dona.⁊ tex.in.l.cū acutiſſimi.C.de fideic. ⁊ in.l.ex facto.in prin.ff.de vulg.⁊ pupil. ¶ Itē facit etiā ad ꝓdicta qð voluit bar. in.l.ſi vxor.in.§.diu⁹.ff.de adul.vbi dixit
32 forti⁹ † q; ſi aliq̄s renunciauit cū iuramē to iuri qð hz vel habere ſperat in tali re q̄ talis renunciatio intelligit qð habere ſperat ex cā de preterito nō aūt ex cauſa de futuro nouiter ſuperueniēte q: nō ob ſtante tali renunciatione poterit petere ius nouiter ſibi ſuperueniēs in dicta re. Et idē dixit ipſe Bart.in.l.q̄ rome.in.§. duo fratres.ff.de v̄.ob.⁊ in.l.qð ſeruus. ff.de cōdi.ob cām.⁊ in.l.poſt emancipa tionē.§ j.ff.de libe.legat.⁊ i[illegible] q̄ cū tuto ribus.ff.de trāſac.⁊ voluit [illegible] in.l.ſpē. C.de dona.⁊ in.l.pactū in.xij.[illegible].C.de col la.⁊ Pe.de anc.in cle.literas de reſcrip. ⁊ in conſil.ſuo.ccv.inci.viſis.in.ij.col. Et faciūt plura ⁊ plura alia que adduxi ad hoc ꝓpoſitū in.l.j.§ ſi.i.vij.viij.⁊.ix.col. ff.de q̄o.⁊ q̄ adduxi ſuperiorib⁹ dieb⁹ in quodā ꝯſi.meo.inci.illumina queſo dn̄e tenebras cordis mei ⁊c.vbi ꝯſului ꝓprie in materia pacis rupte: ⁊ plura alia ad duxi ad ꝓpoſitū. ¶ Ex iſtis em̄ oibus pz de victoria dictorū inq̄ſitoꝝ ⁊ qð nō pōt dici rupta pax ꝓdicta. ¶ Et appet de in iuſtitia ⁊ de inualiditate dicte ſn̄ie q̄ ꝓ tulit iudex vt puto ſi non d[illegible]loſe ſaltem
33 aliquo errore ductus quē errorē † debet ipſe iudex etiā nemine petēte reuocare ⁊ corrigere vt no.dicit Bald.in.l.j.C.ſen. reſcin.nō poſ.ad qð allegat.c.qualr ⁊ q̄n
34 el.j.de accuſa.⁊ dicit † qð ſi iudex verecū datur corrigere ⁊ reuocare errorem ſuū qð pōt ſuſpendere executionez ad quod allegat Inn.i.c.ſi.qð me.cauſa. ¶ Patet itaq; ex oibus ſupradictis de nullitate et inualiditate dicte aſſerte inquiſitionis ⁊ mādati ⁊ de dicta ſn̄ia ⁊ de toto proceſſu vt.ſ.oſtēdi quare dict⁹.d.Guido.Anto. Michaelis ⁊ alij vocati ⁊ noīati in dctō mādato ⁊ eoꝝ fideiuſſores ſunt liberādi ⁊ abſoluendi: ⁊ ita concludo. Laus deo.

Hippolytus de marſilijs.

¶ Primū volumen Conſiliorum criminaliū Juris Vtriuſq; doct. clariſſimi dn̄i Hippolyti de mar ſilijs de Bononia: ex ꝓprio origi nali trāſumptū. Nouiterq; in lu cem editum cum ſuis ſummarijs ⁊ repertorio feliciter explicit.

MM iiij

BIBLIOTECA NAZ.
ROMA
VITTORIO EMANUELE

Digitized by Google